

by the way the copies

of the same kind of paper

Shanghai

1921. 26/VIII

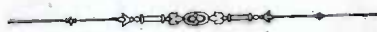
დაბეჭდა

(ვიზლია)

ნაწილი პირველი

1229

დაბეჭდა საქართველო-იმერეთის უნივერსიტეტის სინოდის კანტორის
კანკარგულუბითა.

თფილისი
ექვთიმე სულაძის სტამბა
1884

Напечатано по распоряженію Грузино-Имеретинской Синодальной Конторы.

Тифлисъ. Типографія Евф. Ив. Хеладзе.

წინა-სიტყვაობა

სადიდებულად წმიდისა ერთ-არსისა ცხოველს-მყოფელისა ზ განუყოფელისა სამებისა, ძამისა ზ ძისა, ზ წმიდისა სულისა ბრძანებითა, უკეთილ-მსახ ურესისა, ზ უთვით-მწერობელესისა დიდისა კელმწიფისა ჩუჭნისა იმპერატორისა ალექსანდრე ალექსანდრეს ძისა სრულიად რუსეთისა ზ მეუღლისა ძისისა უკეთილ-მსახ ურესისა კელმწიფისა იმპერატრიცა მარია მთელ დო რეს ასულისა ზ მეკვიდრისა ძისისა, კეთილ-მორწმუნისა კელმწიფისა ცესარევიჩისა ზ დიდისა მთავრისა ნიკოლაოზ ალექსანდრეს ძისა; ხოლო კურთხევითა უწმიდისა ზ უმძნობელებისა სინოდისა დაიბეჭდა წიგნი ესე დაბადება (ბიბლია) მეორედ, ქალაქსა ტფილისს, დასაბამიდან სოფლისა შვიდი ათას სამას ოთხმოცდა მეთორმეტესა წელსა, ხოლო განკარცეილებიდან სიტყვისა ღუთისა ათას რვაას ოთხმოცდა ოთხსა, ქართულსა ქორონიკონსა ორმოცსა.

უსწოდეთ რამეთუ წმიდა დაბადება ესე იქნა აღბეჭდილ ზირველად სამეფოსა ქალაქსა მოსკოვს, დაბასა სესვენცისასა, 1743 წელსა, მეოხებითა დავითიან-სოლომონიან-ბაგრატიონის ბატონიშვილის ბაქარისათა. წინა-სიტყვაობასა შინა თვისისა ცამოცემისა უფლის-წული ბაქარ იტყვის ესრედ: ვიგულებ ზ ვიგულსმოდვინე სულთა ზ გონებათა განმანათლებელისა ამის წმიდის დაბადებისა დაბეჭდვად რამეთუ ზირველად ზირადისა სასოებითა ჭნებებოდა ნეტარ სსენებულსა მეფესა არჩილს, რათამცა შეეკრიბა ზ შეესრულებინა დაბადება, რამეთუ ქუჭყანათა ჩუჭნთა არღარ იხო-

ვებოდა ერთად შეკრებულნი, არამედ წიგნად ზე წიგნად იყო ზე რომელნიმე დაკარგულ ზე დაკლებულ, ვითარცა წიგნი ისო ზირაქის ზე მკაბელთანნი, ზე რომელნიცა დაშთომილ იუენეს ზე იზოვებოდეს იკინიცა უთოდ ზე ურიცხვოდ ზე მწერალთა მიერ გარყენილნი, არამედ შეეკრიბა ზე შეეწყო ერთად ზე ნაკლულეფანიცა ეთარგმნა, მკლისაებრ თვისისა რომელიცა ჟამსა მას შინა დედანი დაშთსევოდა, გარნა არა ფრიად სარწმუნო, არცა თავიანად ზე არცა რიცხვითად: ეგრეთვე ნეტარ სსენებულმან მამამან ჩუჭმან, მეფემან ვახტანგ, ინება სამეფოსა თვისსა ქალაქსა ტფილისსა წიგნისა ამის აღბუჭდად ზე მოიყვანა მესტამბე ვლახეთით, ზე გააკეთებინა სტამბა, იმუშავა, დაშვრა ზე განაწყო ეოველნივე ნივთნი ზე მცირედი რამე სწინასწარმეტყუელნი აღბუჭდნა, ზე არცაღა ამას სცა ჟამმან ზე დრომან ამომან დაქცევადმან, ზე დაუშთა ეგრეთვე მასცა შეუსრულებულად ზე ჟამსა რომელსამე ქუჭყანით ჩუჭნით მოვიწიებით, დიდსა ამას სახელმწიფოსა რუსეთისასა, სამეფოსა ქალაქსა დიდსა, მოსკოვის გავაკეთე სტამბა ახალი, ზე შეეშადენ ეოველნივე ნივთებნი, რომელნიცა მისდად საჭირო იუენეს; მოვიღე მეფის არხილის ნამუშავარი, კელით წერილი დაბადება ზე შთავამოწმეთ დედანსა, ფრიად კეთილსა ზე სარწმუნოსა, მრავალთა წმიდათა ზე ფილოსოფოსთა ზე ღუთის მეტყუელთა მიერ გამოძიებით თარგმანულსა ზე გამართულსა, ბერძენთა სარწმუნოებასა შედა ზე განვმართეთ ახლად ეოველნივე სიტყვა მეტნაკლებნი თავიანად ზე რიცხვითად სამოწმითა. ესრედ უნაკლულოდ რომელ არღარა უდარეს საგინებელ არს სხვათა ბიბლიათასა: ანუ ებრაელთა, ანუ ელლინთა, ანუ ლათინთა, ანუ ასურთა, ანუ ბოლღართა, ანუ სომეხთა ზე სხვათა ეოველთასა ზე დავბუჭდეთ ქრისტეს აქეთ 1743 წ.

მას აქეთ განვლო საუკუნემან ზე წმიდა დაბადება ძნელადღა სადმე იზოვებოდა საფანითა ზე უმეტესი ნაწილი საქართველოს ეკლესიებისა იყო მოკლებულ ამა წმიდასა წიგნსა. გარემოებამან ამან აიძულა საქართველო იმერეთის უწმიდესის სინოდის კანტორა დროსა საქართველოს ექსარხოისს ევსევისა, 1862 წელ-

სა, ეთხოვნა უწმიდესის სინოდისათვის დაებეჭდათ კელახლად წმიდა დაბადება ბატონიშვილის ბაქარის დაბეჭდილის წიგნიდან. ამასთანავე სინოდის კანტორამ ითხოვა ნება მიეცათ მისთვის დაენიშნა ტფილისში სასულიერო ჰირთაგან შედგენილი კომიტეტი შესასწორებლად იმ შეცდომებისა, რომელიცა მომსდარყო მოსკოვში გამოცემულის დაბადების ბეჭდვის დროს.

უწმიდესმა სინოდმა განაცხადა თვისი თანხმობა დაებეჭდათ წმიდა დაბადება ტფილისში, საეკლესიოს ხარჯით, შემდეგ შესწორებისა. ამასთან სინოდმა ვალად დაუდგინა შემსწორებელს კომიტეტს მიეცია განსაკუთრებითი ყურადღება იმ კელახწერისათვის, რომელიც იყო გარდაღებული ათონის ივერიის მონასტრიდან ჩამოტანილის წმიდა მამა ეფთიმიძისაგან მეცხრე საუკუნეში თარგმნილი დაბადებიდამ. ეს ძვირფასი სელახწერი იყო გარდაღებული 1856 წ. როდესაც საქართველოს ექსარხოსსად იყო მისი ძალად ყოვლად უსამღვდელოესობა მიტროპოლიტი ისიდორე.

ღვაწლითა კომიტეტის წევრთა ეპისკოპოსის კერონტისა, ეპისკოპოსის ალექსანდრესა, არსიმანდრიტის ტარასისა, დეკანოზთა იმნაძისა და კელიძისა და სხვათა დაბადება იქნა შესწორებულ და ამ შესწორებულის წიგნიდან დაიბეჭდა აწინდელი ესე დაბადება დროსა, ოდესცა განაგებდა საქართველოს ეკლესიათა ექსარხოსსად ძალად ყოვლად უსამღვდელოესი ჰაულე, მთავარეპისკოპოსი ქართლისა და კახეთისა.

პირველი ესე ნაწილი შეიცავს თვის შორის ძველსა აღთქმასა მოსკეს წიგნითგან დაწეებული ესთერის წიგნამდის; მეორესა ნაწილსა შინა დაიბეჭდება დანარჩენი ნაწილი ძველისა აღთქმისა.

ბეჭდვასა შინა ამა წიგნისასა ფრიადი შრომა და ღვაწლი დავსდევს საქართველო-იმერეთის სინოდის კანტორის წევრმან მდაბალმა არსიმანდრიტმა გრიგოლმა.

წიგნი პირველი უესაკე

წიგნი ქმნის ადწერილი მოსესი კაცისა ღუთისა შჯულის მდებ-
ლისა და წინასწარმეტყულისა.

თ ა ვ ი ა.

დასაბამად ქმნა ღმერთმან ცა და ქუჭყანა ❖ ¹⁾ სოლო ქუჭყანა იყო ა,ბ
უნილავე და განუმხადებელ: ბნელი იყო ზედა უფსურულთა: და სული
ღუთისა იცეცოდა ზედა წყალთა ❖ და თქუა ღმერთმან: იქმენინ ნათელი, გ
და იქმნა ნათელი ❖ და ისილა ღმერთმან ნათელი რამეთუ კეთილ, და გან-
წვალა ღმერთმან შორის ნათლისა და შორის ბნელისა ❖ და უწოდა ღმ-
ერთმან ნათელსა დღე, და ბნელსა უწოდა ღამე, და იქმნა შუქური. და იქმნა
განთიად დღე ერთი ❖ და ²⁾ თქუა ღმერთმან: იქმენინ სამყარო შორის ე
წელისა: და იუვენ განყოფილ შორის წელისა და წელისა და იქმნა ეგრეთ ❖
და შექმნა ღმერთმან სამყარო: და განჯყო ღმერთმან შორის წელისა, რო-
ს

¹⁾ ზირაქ იმ. საქმე იდ. ფსალ. რმე. და რლე. გამოცხადება იდ. იოანე ღმ. ებრ.
ია. ფსალმუნი 38. ²⁾ ფსალ. რლე. იერემ. ე და ნა. ფსალ. ლბ და რლე. და რმშ.

მელი იყო ქეჭმე კერძო სამყაროსა და შორის წყალსა ზედა კერძო
 სამყაროსა და და უწოდა ღმერთმან: სამყაროსა ცა, და იხილა ღმერ-
 თმან, რამეთუ კეთილ: და იქმნა მწუხრი, და იქმნა განთიად დღე მეო-
 რე და და თქვა ღმერთმან: ¹⁾ შეკრბიდ წყალი ქეჭმე კერძო ცისა შესაკრე-
 ბელსა ერთსა, და გამოხნდინ ხმელი, და იქმნა ეგრეთ: და შეკრბა წყალი
 ქეჭმე კერძო ცისა შესაკრებულთა მათთა, და გამოხნდა ვმელი და და უწო-
 და ღმერთმან ვმელსა მას ქეჭუნანა, და შესაკრებულსა წყალთასა უწოდა
 ხლუჭბ. და იხილა ღმერთმან, რამეთუ კეთილ და და თქვა ღმერთმან:
 აღმოაცენენ ქეჭუნანამან მწვანვილი თივისა. მთესველი თესლისა:
 ნათესაობისა ებრი და მსგავსებისა: და ხე ნაყოფიერი მყოფელი ნაყო-
 ფისა: რომლისა თესლი მისი მისთანა მსგავსებისა ებრ ქეჭუნანასა ზე-
 და და იქმნა ეგრეთ და და გამოიღო ქეჭუნანამან მწვანილი თივისა:
 მთესველი თესლსა ნათესაობისა ებრ, და მსგავსებისა და ხე ნაყოფი-
 ერი, მყოფელი ნაყოფისა, რომლისა თესლი მისი მისთანა ნათესაობი-
 სსა ებრ ქეჭუნანასა ზედა: და იხილა ღმერთმან რამეთუ კეთილ და და
 იქმნა მწუხრი, და იქმნა განთიად დღე მესამე და და თქვა ღმერთმან,
 იქმენიდ მნათობნი სამყაროსა შინა ცისასა მნათობად ქეჭუნანისა:
 განსაყოფლად შორის დღისა, და შორის ღამისა: და იუენედ სასწაუ-
 ლებად, ჭამებად და დღეებად და წელიწადებად და და იუენედ განმანა-
 თლებელად სამყაროსა ცისასა, რათა ნათობდენ ქეჭუნანასა ზედა: და
 იქმნა ეგრეთ და და შექმნა ღმერთმან ორნი მნათობნი დიდნი: მნათობი
 დიდი მფლობელად დღისა: და მნათობი უმრწემესი მფლობელად ღა-
 მისა: და ვარსკვლავები. და და დასხნა იგინი ღმერთმან სამყაროსა ცისა-
 სსა: რათა ნათობდენ ქეჭუნანასა ზედა და და მთავრობდენ დღესა და ღამესა:
 და განაწვალებდენ შორის ნათლისა და შორის ბნელისა: და იხილა
 ღმერთმან, რამეთუ კეთილ და და იქმნა მწუხრი და იქმნა განთიად დღე
 მეოთხე და და თქვა ღმერთმან: გამოიღედ წყალთა, ქეჭმე წარმავალები
 სამშენველთა ცხოველთა: და მფრინველები მფრინულენი ქეჭუნანასა
 ზედა, სამყაროსა ქეჭმე ცისასა, და იქმნა ეგრეთ და და შექმნა ღმერთმან
 ვეშანნი დიდნი: და სამშენულელი ყოველთა ცხოველთა ქეჭმე წარმავალ-

¹⁾ ფსალმუნი რლე.

თა, რომელმან გამოიღეს წყალთა ნათესაობისა ებრ მათისა: **ღ** უოველნი მფრინველნი მფრთოვანნი ნათესაობისა ებრ, **ღ** ისილა ღმერთმან, რამეთუ კეთილ **✠** **ღ** აკურთხნა ივინი ღმერთმან, მეტეუჭლმან: აღორძნით **ღ** განმრავლდით **ღ** აღავსენით წყალნი ზღვისანი: **ღ** მფრინველნი კანმრავლდინ ქუჭყანასა ზედა **✠** **ღ** იქმნა მწუსრი; **ღ** იქმნა განთიად, დღე მესუთე **✠** **ღ** თქუა ღმერთმან: გამოიღედ ქუჭყანამან სამძვნველი ცხოველი ნათესაობისა ებრ: ოთხეგრეთა და ქუჭყარმავალთა **ღ** მკეცთა ქუჭყანისათა ნათესაობისა ებრ: **ღ** იქმნა ეგრეთ **✠** **ღ** შექმნა ღმერთმან: მკეცნი ქუჭყანისანი, ნათესაობისა ებრ მათისა: **ღ** უსიტყენი უოველი ქუჭყარმავალი ქუჭყანისა: ნათესაობისა ებრ მათისა, **ღ** ისილა ღმერთმან, რამეთუ კეთილ **✠** **ღ** თქუა ღმერთმან¹⁾ ვქმნეთ კაცი საცად **ღ** მსჯავსად ჩუწნდა: **ღ** მთავრობდეს იგი თევსთა ზღვსათა, **ღ** მფრინუჭლთა ცისათა, **ღ** ზირუტყუთა **ღ** მკეცთა, **ღ** უოველსა ქუჭყანასა: **ღ** უოველთა ქუჭყარმავალთა ქუჭყანასა ზედა **✠** **ღ** ²⁾ შექმნა ღმერთმან კაცი, საცად თუსად შექმნა იგი, მამაკაცად **ღ** დედაკაცად შექმნა ივინი **✠** **ღ** აკურთხნა ივინი ღმერთმან, მეტეუჭლმან: აღორძნით **ღ** განმრავლდით, **ღ** აღავსეთ ქუჭყანად **ღ** ეუფულენით მას: **ღ** მთავრობდით თევსთა ზღვისათა, **ღ** მფრინუჭლთა ცისათა, **ღ** უოველთა ზირუტყუთა, **ღ** უოველსა ქუჭყანასა, **ღ** უოველთა ქუჭყარმავალთა ქუჭყანასა ზედა **✠** **ღ** თქუა ღმერთმან: აჭა მიეცე თქუჭნ უოველი თივა სათესავი მთესუჭლი თესლისა, რომელ არს ზედა უოველისა ქუჭყანისა: **ღ** უოველი სე რომელსა აქეს თავსა შორის თვისსა ნაყოფი თესლისა სათესავი, თქუჭნდა იეოს საჭმელად **✠** ³⁾ **ღ** უოველთა მკეცთა ქუჭყანისათა, **ღ** უოველთა მფრინველთა ცისათა, **ღ** უოველთა ქუჭყარმავალთა რომელნი ვლინან ქუჭყანასა ზედა, რომელსა აქეს თავსა შორის თვისსა სული სიცოცხლისა, **ღ** უოველი თივა მწუნჯლისა საჭმელად, **ღ** იქმნა ეგრეთ **✠** **ღ** ისილან ღმერთმან უოველნი რაოდენნი ქმნა. **ღ** აჭა კეთილ ფრიად: **ღ** იეო მწუსრი, **ღ** იქმნა განთიად, დღე მეექმსე.

კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კზ
კთ
კლ
კრ

1) დ. ე. საბრძ. ბ. ზირაქ. იხ. — 2) მარკოზ. ით ა კორ. ბა. კოლასულ. ბ ც თ. — 3) დაბლა. თ. —

თ ა ვ ი ბ.

და სრულიქმნეს ცაჲ და ქუჩქანა, და ყოველი სამკაული მათი * 1)
 და განასრულნა უფალმან დღესა მეექუესესა საქმენი თჳსნი, რომელნი
 ქმნნა: და განისვენა დღესა მეძუდესა ყოველთაგან საქმეთა თჳსთა, რომელნი
 ქმნნა * და აკურთხა ღმერთმან დღე მეძუდე; და წმიდა ჳეო
 იგი, რამეთუ მას შინა დასცხრო ყოველთაგან საქმეთა მისთა, რომელ-
 თა იწეო ღმერთმან ქმნად * ესე წიგნი შესაქმისა ცისა და ქუჩქანისა,
 ოდეს შექმნა: რომელსა დღესა შექმნნა, უფალმან ღმერთმან ცაჲ და
 ქუჩქანა * და ყოველი მწუხანვილი ველისა, ზირველ ყოფამდე ქუჩქა-
 ნასა შედა, და ყოველი თივაჲ ველისა ზირველ ვიდრე აღმოცენებად:
 რამეთუ არღარა ეწჳა უფალსა ღმერთსა ქუჩქანასა შედა: და კაცი
 არა იყო მოქმედად ქუჩქანისა * ხოლო წყარო აღმოვიდოდა ქუჩქა-
 ნისაგან, და რწყვიდა ყოველსა ზირსა ქუჩქანისასა * და შექმნა ღმერ-
 თმან კაცი, მტუჭრისა მიძღებელმან ქუჩქანისაგან: და შთაბერა ზირსა
 მისსა სული სიცოცხლისა, და იქმნა კაცი სულად ცხოველად * და და-
 ნერგა უფალმან ღმერთმან სამოთხე ედემს აღმოსავლით, და 2) დაად-
 ცინა მუნ კაცი, რომელი შექმნა * და აღმოაცენა ღმერთმან მერმეცა
 ქუჩქანისაგან ყოველი ხე შუქნიერი სილვად, და კეთილ საჭმლად: და ხე
 ცხოვრებისა საშუალ სამოთხისა, და ხე იგი ცნობა კეთილისა და ბო-
 როტისა * ხოლო მდინარე გამოვალს ედემით მოძრწეველი სამოთ-
 ხისა და მიერ განიყოფის ოთხად თავად * სახელი ერთისა, ფისონ:
 ესე გარე მოვლის ყოველსა ქუჩქანასა ევლატისასა: მუნ უკუჭ არს
 ოქრო * ხოლო ოქრო, ქუჩქანისა მის კეთილ: და მუნ არს ანთრა-
 კი, და ქუჩა მწუხან * და სახელი მდინარისა მეორისა, გეონი: ესე გარე
 მოვლის ყოველსა ქუჩქანასა ეთიოპისასა * და მდინარე მესამე, ტი-
 გრისი: ესე ვაჟს წინაშე ასურეთსა: ხოლო მდინარე მეოთხე ესე ეფ-
 რატა * და მოიყვანა უფალმან ღმერთმან კაცი რომელი შექმნა, და
 დაადგინა იგი სამოთხესა შინა საშუჭბელისასა, საქმედ მისსა და ცვადა *
 და ამცნო უფალმან ღმერთმან ადამს და ჳრეკვა: ყოვლისაგან ხისა სამო-
 თხისა ჳამით შჳამით * ხოლო ხისაგან ცნობადისა კეთილისა და ბო-

1) კ მოსე ბ და ლა ებრ. დ. 2) ა კორ. იე.

როტისა არა შჳამოთ მისგან ზ რომელსა დღესა უკუშჳ შჳამოთ მის-
 გან, სიკუდილით მოკუდღეთ ❖ ზ თქვა უფალმან ღმერთმან, არა კეთილ
 არს ეოფა კაცისა მარტო: უქმნეთ მას შეძჳე მსგავსებისაებრი ❖ ზ შე-
 კმნნა ღმერთმან კებალად ქუწუანისაგან ეოველი მხეცნი ველისანი,
 ზ ეოველი მფრინველნი ცისანი, ზ მოიუვანნა იგინი ადამისსა სიღ-
 ვად, რა ბი უწოდოსთ მათ ❖ ზ ეოველი რომელი უწოდა მათ ადამ
 სულსა ცხოველსა, ესე არს სახელები მათი ზ უწოდა ადამ სახელები
 ეოველთა ცხოველთა, ზ ეოველთა მფრინველთა ცისათა, ზ ეოველთა
 მხეცთა ქუწუანისათა, ხოლო ადამისთჳს არა იაოფა შეძჳე მსგავსი
 მისი ❖ ზ დასდვა ღმერთმან განკურება ადამს ზედა, ზ დაადინა: ზ
 მოიღო ერთი გვერდთა მისთაგანი ზ აღუვსო ვორცითა მის წილ ❖
 ზ აღუშენა უფალმან ღმერთმან გუწრდი, რომელი მოიღო ადამისგან,
 ცოლად; ზ მოიუვანა იგი ადამისსა ❖ ზ¹⁾ თქუა ადამ, აწ ესე ძვალი
 ძვალთა ჩემთაგანი, ზ ვორცი ვორცთა ჩემთაგანი, ამჳს ეწოდოს ცოლ,
 რამეთუ ქრმისა თჳსისაგან გამოიუვანა ესე ❖²⁾ ამისთჳს დაუტეოს კა-
 ცმან მამა თჳსი ზ დედა თჳსი ზ შეეეოს ცოლსა თჳსსა, ზ იუენეს
 ორნივე იგი ერთ ვორც ❖ ზ იუენეს ორნივე შიშველ, ადამ ზ ცოლი
 მისი, ზ არა რცხუწნოდათ.

იწ
ით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე

თ ა ვ ი ზ.

ხოლო³⁾ გუწლი იყო უგონიერეს ეოველთა მხეცთა ქუწუანისა
 ზედა, რომელნი ქმნა უფალმან ღმერთმან; ზ ჰქრევა გუწლმან დედა-
 კაცსა მას, რასათჳს ვრქუათ უფალმან ღმერთმან, არა შჳამოთ ეოვე-
 ლისაგან ხისა სამოთხისა ❖ ზ ჰქრქუა დედა-კაცმან გუწლსა: ეოველი-
 საგან ნაყოფისა ხისა სამოთხისა ვუშჳამოთ ❖ ხოლო ნაყოფისაგან
 ხისა რომელ არს შჳა სამოთხისა, თქუა ღმერთმან არა შჳამოთ მის-
 განი არცა შეენეთ მას, რათა არა მოჰკუდღეთ ❖ ზ ჰქრქუა გუწლმან
 დედა-კაცსა, არა სიკუდილით მოჰკუდღეთ ❖ რამეთუ უწოდა ღმერთმან
 ვითარმედ რომელსა დღესა შჳამოთ მისგან, განკურნუნეს თქუწნ თვალ-
 ნი, ზ იუენეთ ვითარცა ღმერთნი, მცნსიერ კეთილისა ზ ბოროტისა ❖
 ზ იხილა დედა-კაცმან, რამეთუ კეთილ არს ხისა მის ჰამა ზ სათნო

ა
ბ
გ
დ
ე
ვ

1) ა ვორ, ა. — 2) მარკოზ. ი მთ. ით. ა ვორ. ე. ეფეს. ე — 3) სობრძ. ბ.

თვალითა-თჳს სილვაად ღ შუწნიერ განცდად; ღ შოილო დედაკაცმან
 ზ ნაყოფისა მისგან ღ ჭამა ღ მისცა ქმარსაცა მისსა მის თანა, ღ ჭამეს ზ
 ღ კანესუნეს თვალინი ორთანივე, ღ აგრძნეს რამეთუ შიშველ იყვნეს.
 ღ შეკერეს ფურცელი ღელჯსა, ღ ქმნეს თავთა თჳსთა კარე მოსარ-
 ც ტემელნი ზ ღ ესის სძა უფლისა ღმთისა მავალისა სამოთხესა შინა
 შ მიმწუხრი, ღ დანიძღნეს ადამ ღ ცოლი მისი, ზირისაგან უფლისა
 თ ღმთისა საშუაღ ხესა სამოთხისასა ზ ღ უწოდა უფალმან ღმერთმან
 ი ადამს, ღ ჭრქუა მას: ადამ ადამ სადახარ ზ ღ მან თქუა: ხმისა შენისა
 ი მესძა მავალისა შორის სამოთხესა, ღ შემეძინა რამეთუ შიშველ ვარ
 ია ღ დავიძაღუ ზ ღ ჭრქუა მას ღმერთმან, ვინ გითხრა შენ რამეთუ ში-
 იბ შუწლ ზარ, უკეთუ არა ხისაგან რომლისა გამცენ შენ, მისგან მხო-
 ივ მოძეც ხემ თანა, მან მოძეცა მე ხისა მისგან, ღ ვსჭამე ზ ღ ჭრქუა
 ოღ უფალმან ღმერთმან დედა-კაცსა: რაჲ ესე ჭუავ? ღ თქუა დედა-კაცმან,
 ოღ გუწლმან მაცთუნა მე ღ ვჭამე ზ და ჭრქუა უფალმან ღმერთმან გუწლ-
 ოღ სა: რამეთუ ჭუავ ესე, წვეულ იყავნ შენ ყოველთაგან ზირუტეუთა, ღ
 ოღ ყოველთაგან მსეცთა ქუწყანისათა. ძვერდსა ზედა ღ მუცელისა ზვიდო-
 ოღ დი, ღ მიწასა შჭამღე ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა შენისათა ზ და
 ოღ მტერობა დაკდვა შორის შენსა ღ შორის დედაკაცისა, ღ შორის თე-
 ოღ სლისა შენისა ღ შორის თესლისა მისისა: იგი უძხირდეს თავსა შენსა,
 ოღ ღ შენ უძხირდეს ბრჭაღსა მისსა ზ დედაკაცსა ჭრქუა: განძრავლებით
 ოღ განვამრავლენე მწუხარებანი შენნი, ღ სულთქმანი შენნი, მწუხარებით
 ოღ მწენე მუღნი შენნი, ღ ქრმისა შენისა მიძართ იყოს მიქცევა შენი ღ ¹⁾
 ოღ იგი გეუფლებოდის შენ ზ ხოლო ადამს ჭრქუა: რამეთუ ინძინე სძა
 ოღ ცოლისა შენისა, ღ შჭამე ხისაგან რომლისა გამცენ შენ მისი ხოლო
 ოღ არა ჭამა ღ მისგან ჭამე, წვეულ იყავნ ქუწყანა საქმეთა შინა. შენთა,
 ოღ მწუხარებით შჭამღე მას ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა შენისათა ზ
 ოღ ევალსა ღ გურიის თავსა ადმოგიცენებდეს შენ, და შჭამღე თივასა ვე-
 ოღ ლისასა ზ ოფლითა ზირისა შენისათა შჭამღე ზურსა შენსა, ვიდრე
 ოღ მიქცევაძღე შენდა მიწად, რომლისაგან მოღებულ იქმენ, რამეთუ მიწა

¹⁾ დ რთ. ა.

ხარ, **დ** მიწადცა მიიქცე **ჟ** **დ** უწოდა ადამ სახელი ცოლსა თვისსა, **კ**
 ცხოვრება; რამეთუ იგი არს დედა ყოველთა მცხოვრებულთა **ჟ** **დ** **კ**
 უქმნა უფალმან ღმერთმან ადამს **დ** ცოლსა მისსა საძოვლენი ტყე- **კ**
 ვისანი, **დ** შემოსნა მით **ჟ** **დ** თქუა ღმერთმან: აჰა ადამ იქმნა ვი- **კ**
 თარცა ერთი ჩუწნებანი, მეცნიერი კეთილისა **დ** ბოროტისა. **დ** აწ **კ**
 ნუსადა მიუოს კელი თვისი, **დ** მოიღოს ხისა მისგან ცხოვრებისა, **კ**
დ ჭამოს, **დ** ცხოვრდეს უკუნისამდე **ჟ** **დ** გამოხდა იგი უფალმან ღმერ- **კ**
 თმან სამოთხისაგან საშუალებისა, საქმედ ქუწყანისა რომლისაგან **კ**
 მოდებულ იქმნა **ჟ** **დ** განკადა ადამ, **დ** დაამკვიდრა იგი წინაშე სა- **კ**
 შუალებისა სამოთხისასა, **დ** დაადგინა ქერობინი, მოტყინაზე **დ** მახუ- **კ**
 ლი იქცევისი, დაცვადა კხასა ხისა ცხოვრებისასა.

თ ა ვ ი დ.

სლოლო ადამ იცნა ევამ ცოლი თვისი, მიუდგა **დ** შვა კანი: **დ** თქვა, **ა**
 მოვიგე კაცი ღუთისა მიერ **ჟ** **დ** შესძინა შობად მამა მისი აბელ. **დ** იქმნა **ბ**
 აბელ მწვემისი ცხოვართა, სოლოლო კანი იყო მშრომელ ქუწყანისა **ჟ** **გ**
დ იყო შემდგომად დღეთა, მთართვა კანი ნაყოფთაგან ქუწყანისათა **დ**
 მსხვერპლი უფალსა **ჟ** **დ** აბელცა მთართვა ზირმშოთაგან ცხოვართა **დ**
 მისთასა, **დ** ცმელთაგან მათთასა ¹⁾ **დ** მოიხილა ღმერთმან აბელს სება **გ**
დ მღვენთა მისთა სება **ჟ** **დ** სოლოლო კანის სება **დ** მსხვერპლთა მისთა **გ**
 სება არა მიიხილა: **დ** შეწუნა კანი ფრიად, **დ** შეიჭუნა ზირი მისი **ჟ** **ვ**
დ ჭრქვა უფალმან ღმერთმან კანის: რად შეიჭუნა ზირი შენი **ჟ** **ზ**
 არა მართლიად შემოწირე, არცა მართლიად არა გაჭნეავ, სცოდე; **დ** სდუ- **დ**
 მენ **დ** იუვენ შენდამი მიქცევამ მისი, **დ** შენ მსთავრობდე მას **ჟ** **დ** ჭრქვა **დ**
 კანის აბელის მიმართ მძისა თვისისა: განვიდეთ ზოგად ველად; **დ** იყო **დ**
 ეოკასან მათსა ველსა: ადღვა კანის აბელის სება მძისა თვისისა, **დ** ²⁾ მოკლა **დ**
 იგი **ჟ** **დ** თქუა უფალმან ღმერთმან კანის მიმართ: სდა არს, აბელ, **თ**
 მძა შენი; **დ** თქუა, არა უწევი; ნუ მცველი მძისა ჩემისა ვარ მე **ჟ** **ი**
 თქუა უფალმან: რად ესე ჭევა? რამეთუ ხმამ სისხლისა მძისა შენისა და- **ი**
 დადებს ჩემდამო ქუწყანით **ჟ** **დ** აწ წვეულ იუავ შენ ქუწყანისაგან, **თ**

1) კბრ. ია. — 2) სობრძ. თ. მათე გვ. ა. იოანე გვ. იუდა ა.

რომელმან განიღო ზირი თჳსი შეწყნარებად სისხლსა მძისა შენისასა
 იბ კელისაგან შენისა ❖ რაჳამს შურებოდი ქჳსტყანასა, არა შესმინოს ძალი
 იგ თჳსი მოცემად შენდა: კვნესით ღ მრწოლით იყო ქჳსტყანასა ზედა ❖ ღ
 იდ თქჳთ კან უფლისა მიძართ ღუთისა: უფროს არს ცოდვა ჩემი, მოტე-
 იე ვებისა ჩემისა ❖ ღ უკეთუ განმაძებე. მე დღეს ზირისაგან ქჳსტყანისა. ღ
 ივ ზირისაგან შენისა დავიძალო, ღ ვიყო მე კვნესით ღ მრწოლით ქჳსტ-
 ივ უანასა ზედა: ღ იყოს. უოველმან მშოვნელმან ჩემძან, მოძკლას მე ❖
 ივ ღ ჳრქჳთ მას უფალმან ღმერთძან: არა ეგრეთ, უოველმან მოძკულე-
 ივ ღმან კანისაძან, შჳდნი შურის ძიებანი დახსნენეს: დასდვა უფალმან
 ივ ღმერთძან სასწაული კანის არა მოკლვად მისსა, უოვლისაგან მშოვნე-
 ივ ღლისა მისისა ❖ ღ გამოვიდა: კან ზირისაგან ღუთისა, ღ დაემკუდრა
 ივ ქჳსტყანასა ნაიდს წინაშე ედემისა ❖ ღ იცნა კან ცოლი თჳსი: ღ
 ივ მიუდვა ღ შჳა ენოს, ღ აღაშენა ქალაქი ღ უწოდა ქალაქსა სახელი
 ივ მისა თჳსისა; ენოს ❖ ღ შჳა ენოს ღაიდად: ღ ღაიდად შჳა ძალეღეილ:
 ივ ღ ძალეღეილ შჳა მათუსაღა: ღ მათუსაღა შჳა ღამექ ❖ ღ მიიყვა-
 კ ნა ღამექ თავისა თჳსისა ორცოლ; სახელი ერთისა, ადაა: ღ სახე-
 კ ღლი მეოწნისა სეღლაა ❖ ღ შჳა ადაა იობელ: ესე იყო მამა მკვიდრთა
 კ კარვებისათა საცხოვარისა მზრდელთა ❖ ღ სახელი მძისა მისისა იო-
 კ ბალ, ესე იყო გამოძახინებელ საფსაღმუნისა ღ ებნისა ❖ სოლო სე-
 კ ღლაცა შჳა თობელი: ესე იყო კვერით სუროღ მჭედელი რვალისა ღ რკი-
 კ ნისა: სოლო დაა თობელისი ნოემაა ❖ ღ ჳრქჳა ღამექ ცოლთა თჳსთა,
 კ ბ დაა ღ სეღლაა: ისმინეთ სძისა ჩემისა ცოლთა ღამექისთა, ღ ურად
 კ ბ ისწტწით სიტყვანი ჩემნი: რამეთუ კაცი მოვჳკალ წულუღებად ჩემდა,
 კ ბ ღ ჳაბუკი საგუწმელად ჩემდა ❖ რამეთუ შვიდ-გ ჳის შური ძიებულ არს,
 კ ბ კანისაგან. სოლო ღამექისაგან, სამეოც ღათ შვიდგ ჳის ❖ სოლო ადაა
 კ ბ იცნა ევაა ცოლი თჳსი, ღ მიდგომიღმან, შჳა მე. ღ უწოდა სახელი მისი
 კ ბ სეით, მეტუწმლმან: რამეთუ აღმიდგინა მე ღმერთძან თესლი სსჳაა ნა-
 კ ბ ცუღლად აბელისა, რომელი მოკლა კან ❖ ღ სეით შჳა ძე, ღ უწოდა
 კ ბ სახელი მისი, ენოს: ესე ესვიდა ღ ხადოღა სახელსა უფლისა ღუთისასა.

თ ა ვ ი ა.

ს ესე წიგნი არს შესაქმისა კაცთასა; რომელსა დღესა შექმნა ღმერთ-

მან აღამ: ¹⁾ საჯად ღმთისა შექმნა იგი ✽ მამა კაცად ზ დედა-კა-
 ცად შექმნა ივინი, ზ აკუროთსნა ივინი: ზ უწოდა სასელი მისი აღამ,
 რომელსა დღესა შექმნა ივინი ✽ სოლო ცსოვნდა აღამ ორას ოცდა ათ
 წელ, ზ შვა მე მსგავსებისა ებრ თჯისა ზ ხატებისა ებრ თჯისა, ზ
 სასელ სდვა სასელი მისი სეით ✽ სოლო იქმნეს დღენი აღამისანი, რა-
 ოდენ ცხონდა, შემდგომად შობისა სეითისსა, შჯდას წელ: ზ შვნა მენი
 ზ ასულნი ✽ ზ იქმნეს ვოველნი დღენი აღამისნი, რომელ ცსოვნდა
 ცხრა ას ოცდა ათ წელ ზ მოკუდა ✽ სოლო ცხონდა სეით ორას ზ
 ხუთ წელ, ზ შვა ენოს ✽ ზ ცხოვნდა სეით შემდგომად შობისა ენოსი-
 სსა, შჯდას შჯდ წელ: ზ შვნა მენი ზ ასულნი ✽ ზ იქმნეს ვოველნი დღენი
 სეითისნი, ცხრა ას ათორმეტ წელ ზ მოკუდა ✽ ზ ცხოვნდა ენოს ას
 ოთხმოც ზ ათ წელ ზ შვა კაინან ✽ ზ ცხონდა ენოს, შემდგომად შო-
 ბისა მის კაინანისა, შჯდას ათხუთმეტ წელ: ზ შვნა მენი ზ ასულ-
 ნი ✽ ზ იქმნეს ვოველნი დღენი ენოსისნი, ცხრაას ზ ხუთ წელ ზ მო-
 კუდა ✽ ზ ცხონდა კაინან ას სამოც ზ ათ წელ, ზ შვა მალეულილ ✽
 და ცხონდა კაინან შემდგომად შობისა მის მალეულილისსა შჯდას
 ორმოც წელ, და შვნა მენი და ასულნი ✽ და იქმნეს ვოველნი დღე-
 ნი კაინანისნი, ცხრა ას. და ათ წელ და მოკუდა ✽ და ცხონდა მალე-
 ულილ ას სამოც და ხუთ წელ, და შვა იარედ ✽ და ცხონდა მალე-
 ულილ შემდგომად შობისა მის იარედისსა, შჯდას ოცდა ათ წელ: და
 შვნა მენი და ასულნი ✽ და იქმნეს ვოველნი დღენი მალეულილისნი,
 რვა ას ოთხმოცდა ათხუთმეტ წელ და მოკუდა ✽ და ცხონდა იარედ,
 ას სამოცდა ორ წელ და შვა ენუქ ✽ და ცხონდა იარედ შემდგომად
 შობისა მის ენუქისსა, რვა ას წელ: და შვნა მენი და ასულნი ✽ და
 იქმნეს ვოველნი დღენი იარედისნი, ცხრა ას სამოცდა ორ წელ,
 და მოკუდა ✽ და ცხონდა ენუქ, ას სამოც და ხუთ წელ, და შვა მა-
 თუსალა ✽ სოლო სათნო ეყო ენუქ ღმერთსა, და ცხონდა ენუქ
 შემდგომად შობისა მის მათუსალაძისსა ორას წელ: და შვნა მენი და
 ასულნი ✽ და იქმნეს ვოველნი დღენი ენუქისანი: სამას სამოცდა
 ხუთ წელ ✽ ²⁾ და სათნო ეყო ენუქ ღმერთსა, და არა იპოვა, რამეთუ

1) მადლ. ა. დაბლ. თ. სიმრძ. ბ. ზირაქ. იზ.—2) ზირაქ. მთ. ებრ. აა.

კე გარდასცვალა იგი ღმერთმან ❖ და ცხონდა მათუსალა ას სამეოც-
 კვ და შუდ წელ, და შვა ლამექ ❖ და ცხონდა მათუსალა შემდგომად შო-
 კზ ბისა მის ლამექისა რგას და ორ წელ. და შვნა ძენი და ასულნი ❖
 და იქმნეს ყოველნი დღენი მათუსალასნი, რომელ ცხონდა ცხრა ას
 კტ სამეოც და ცხრა წელ და მოკუდა ❖ და ცხონდა ლამექ ას ოთხმეოც-
 და რვა წელ, და შვა მე ❖ და უწოდა სახელი მისი ნოე, მეტყველმან:
 ამან განმისჯნოს ჩუენ საქმეთაგან ჩუენთა, და მწუსარებათაგან
 ლ ხელთა ჩუენთასა, და ქუენისაგან რომელი დაწევა უფალმან ღმერ-
 ლ თმან ❖ და ცხონდა ლამექ შემდგომად შობისა მის ნოესსა, ხუთას
 ლ სამოცდა ხუთ წელ; და შვნა ძენი და ასულნი ❖ და იქმნეს ყოველნი
 ლბ დღენი ლამექისნი, შუდას ორმეოც და სამ-მეტ წელ და მოკუდა ❖ და
 იყო ნოე წელიწადთა ხუთასთა, და შვნა სამნი ძენი, სემ, ქამ, და
 იაფეთ.

თ ა ვ ი ვ.

ს და იყო რაჟამს იწყეს კაცთა განმრავლება ქუენასა ზედა, და
 ბ ასულნი იშვნეს მათდა ❖ ¹⁾ ხოლო იხილნეს რა მეთა ღმთისათა
 გ ასულნი კაცთანი, რამეთუ შუენიერ იუენეს, მიიყვანეს თავთა თჯსთა
 ცოლებად ყოველთაგან, რომელნი გამოირჩინნეს ❖ და თქუა უფალ-
 მან ღმერთმან: არა დაადგრეს სული ჩემი კაცთა ამათ შორის უკუნი-
 სმდე რამეთუ არიან იგინი ხორც: ხოლო იყვნეს დღენი მათნი, ას
 დ ოც წელ ❖ და გძირნი იყვნეს ქუენასა ზედა მათ დღეთა შინა, და შე-
 მდგომად ამისსა ვითარცა შევიდოდეს ძენი ღმთისანი ასულთა მიძროთ
 ე კაცთასა, და შობდეს მათგან: იგინი იუენეს გძირნი საუკუნითგან, კაცნი
 უ სახელოვანნი ❖ ²⁾ ხოლო იხილა რა უფალმან ღმერთმან, ვითარმედ გან-
 მრავლდეს უმჯულოებანი კაცთანი ქუენასა ზედა: და ყოველი ვინ
 ვ იგონებს გულსა შინა თჯსსა მოსწრაფებით ბოროტთა ყოველთა
 ზ დღეთა ❖ და შეიგონა ღმერთმან რამეთუ შექმნა კაცი ქუენასა ზედა,
 ზ და შეინანა ❖ და თქუა ღმერთმან: აღვხორცო კაცი რომელი შევჰქმენ,
 ზ ჰირისაგან ქუენისა, კაცთაგან მიპირუტყუთამდე, და ქუენ წარმავალ-
 თაგან ძმურინველთამდე ცისათა: რამეთუ შევინანე, რამეთუ შევქმენ

¹⁾ ბ. ჰე. ბ.—²⁾ ჰეოთ. წ. მათე იე.

ივინი ❖ სოლო ნოე ჰოვა მადლი წინაჲ უფლისა ღმრთისა ❖ ესე ტ,თ
 შობანი არიან ნოესნი: ნოე კაცი მართალი სრული იყო ნათესავსა
 შინა მისსა, და სათნო ეყო ნოე ღმრთისა ❖ ¹⁾ სოლო შენა ნოე სამ ი
 ძე: სემ, ქამ და იაფეთ ❖ და ქმრენა განიხრწნა წინაჲ ღმრთისა, და ია
 აღივსო ქმრენა უსამართლოებითა ❖ და იხილა უფალმან ღმრთიან იბ
 ქმრენა, და იყო განხრწნილ რამეთუ განხრწნა ეოველმან სორციელ-
 მან გზა თჳსი ქმრენასა სედა ❖ და თქვა უფალმან ღმრთიან ნოეს ივ
 მიძარტ, ვამი ეოველისა სორციელისა მოიწია წინაჲ ჩემსა: რამეთუ
 აღივსო ეოველი ქმრენა უსამართლოებითა მათგან: და აჴა იე გან-
 ვხრწნი მათ და ქმრენასა ❖ ქმენ უკრწთ თავისა შენისა კიდობანი ძელ-
 თაგან უღზოლველთასა ოთხეუთხედ; ბუდეებად, ბუდედ ჰქმენ იგი და იდ
 მოფისო იგი შინათ და გარეთ ნავითა ❖ და ესრეთ ჰქმენ კიდობანი იე
 იგი სამასი წერთა. სივრძე კიდობნისა, ვრგასის წერთა სივრცე, და ოც და ივ
 ათი წერთა სიმაღლე მისი ❖ შეკრებულ ჰყო კიდობანი: და წერეთუ-
 ლად შესრულო იგი სედა კერძო: სოლო კარი კიდობნისა ჰქმენ ივ
 იგურდივ: ქმრენად საყოფელებად, ორ სართულებად და სამ სართუ-
 ლებად ჰყო იგი ❖ სოლო ძე მოვსადო რღუნა, წელისა ქმრენასა ის
 სედა, განხრწნად ეოველისა სორცისა, რომლისა თანა არს სული ის
 სიცოცხლისა ცასა ქმრე; და რაოდენიცა რა არს ქმრენასა სედა მოს-
 წედეს ❖ და დავამტკიცო აღთქმა ჩემი შენ თანა. სოლო შესვიდე კიდო-
 ბნად შენ და ძენი შენნი, და ცოლი შენი, და ცოლნი ძეთა შენთანი იტ
 შენთანა ❖ და ეოველთაგან ქმრე წარმავალთა, და ეოველთაგან საცხო-
 ვართა, და ეოველთაგან მსყცთა და ეოველისაგან სორციელისა, ორ-
 ორი ეოველთაგან შეიყვანო კიდობნად, რთა სრდიდე თავისა შენისა იპ
 თანა: მამალი და დედალი იუფენ ❖ ეოველთაგან ფრთოვანთა ფრინ-
 ველთა, ნათესაობისა ებრ მათისა. ეოველნი ზირუტეუნი ქმრენისანი იპ
 ნათესაობისა ებრ, ეოველნი ქმრე წარმავალნი და ქმრე მძრომნი ქმრ-
 ენისანნი ნათესაობისა ებრ, ორ-ორი ეოველთაგან შევიდეს შენ თა-
 ნა სრდად შენ თანა, მამალი და დედალი ❖ სოლო შენ მიიღო თავი-
 სა შენისად ეოველთაგან ჴამადთა რომელთა მჴადთ, და შეჴკრიბო თავისა იკ

¹⁾ სირაჲ მდ.

კბ შენისა თანა, ჳ იჲოს შენდა ჳ მათღა საჭმელად ✥ ჳ ქმნნა ნოე, ჲოველნი რაოდენნი აძენო მას უფალმან ღმერთმან, ჳ ეგრეთ ქმნნა.

თ ა ვ ი ზ.

ს ღა თქუა უფალმან ღმერთმან ნოეს მიძართ: შევედ შენ და ჲოველი სახლი შენი კიდობნად, რამეთუ გიხილე შენ ძართლიად, წინაშე

ბ ჩემსა ნათესავსა ამას შინა ✥ ხოლო ჲოველთაგან საცხოვართა წმიდათა შეიყვანე შენთანა, შვიდ-შვიდი, მამალი ჳ დედალი; ხოლო

გ ჰირუტყუთაგან არა წმიდათა ოროლი: მამალი ჳ დედალი ✥ ჳ მფრინველთაგან ცისათა წმიდათა, შვიდ შვიდი, მამალი ჳ დედალი: ჳ

დ ჲოველთაგან მფრინველთა არა წმიდათა, ოროლი, მამალი ჳ დედალი ჳ ძარზვად თესლი ჲოველსა ქუჭყანასა ჲედა ✥ რამეთუ მერმედა შვიდნი დღენი, ჳ მოვსადო წელით რღუნა ქუჭყანასა ჲედა: ორმოცთა

ე დღეთა ჳ ორმოცთა ღამეთა, ჳ აღვსოცო ჲოველი აღმდგომი, ორმელი შევჰქენ ჰირისაგან ჲოვლისა ქუჭყანისა ✥ ჳ¹⁾ ქმნნა ნოე:

ვ ჲოველნი რაოდენნი აძენო უფალმან ღმერთმან ✥ ხოლო ნოე იჲო

ზ ექუსათა წელთა: ჳ წყალი რღუნისა იჲო ქუჭყანასა ჲედა ✥ ჳ შვიდა ნოე ჳ ძენი მისნი მისთანა: ჳ ცოლი მისი, ჳ ცოლნი ძეთა

ტ მისთანი კიდობანსა მას წელისა თჳს რღუნისა ✥ ჳ ჲოველთაგან მფრინველთა წმიდათა ჳ მფრინველთაგან არა წმიდათა, ჳ ჰირუტყუთაგან წმიდათა, ჳ ჰირუტყუთაგან არა წმიდათა, ჳ მხეცთა ჳ ჲოველთაგან

თ ქუჭ წარმავალთა ქუჭყანის ჲედათა ✥ ორორი შვეიდეს ნოეს თანა კიდობნად მამალი ჳ დედალი, ვითარცა აძენო მას უფალმან ღმერთ-

ი მან ნოეს ✥ ჳ იჲო შემდგომად შვიდთა დღეთასა ჳ წყალი რღუნისა იჲო

იას ქუჭყანასა ჲედა ✥ ექუსას ჰირველსა წელსა ცხოვრებასა ნოესსა, მჲორესა თუჭსა, ოცდა მეჰედესა თჳისა დღისასა, ამას დღესა შინა,

იბ კამოცნეს წყარონი უფსკრულისანი, ჳ საქანელნი ცისანი განეხუნეს ✥ ჳ იქმნა წვიმა ქუჭყანასა ჲედა, ორმოც დღე, ჳ ორმოც

ივ ღამე ✥ ამას დღესა შვეიდა ნოე, სემ, ქამ ჳ იაფეთ ძენი ნოესნი, ჳ ცოლი ნოესი, ჳ სამნი ცოლნი ძეთა მისთანი მის თანა კიდობნად ✥

იღ ჳ ჲოველნი მხეცნი ქუჭყანისანი, ნათესაობით, ჳ ჲოველნი საცხო-

1) ბ ჰეტრე. ბ მათე. ვდ ა ჰეტრე. გ.

ვარნი ნათესაობით, **ღ** ეოველნი ქუჭ წარმავალნი მოძრავი ქუჭყანასა ზედა ნათესაობით, **ღ** ეოველნი მფრინველნი ნათესაობით მისით. ეოველი მფრინვალე, ფრთოსანი **ჟ** **ღ** შევიდა ნოეს თანა კიდობანად, ორორი, მძაღლი **ღ** დედალი ეოველისაგან სორცისა, რომლისა თანა არს სული სიცოცხლისა **ჟ** **ღ** შემავალი მძაღლი **ღ** დედალი ეოველისაგან სორცისა შევიდა, ვითარცა აძენო ღმერთმან ნოეს, **ღ** დაჰსძა უფალმან ღმერთმან გარეგნით მისსა კიდობანი **ჟ** **ღ** იქმნა რღუნა ორმეოც დღე, **ღ** ორმეოც ღამე ქუჭყანასა ზედა, **ღ** განმრავლდა წყალი: **ღ** აღიღო წყალმა კიდობანი ზედა კერძო წყლისა **ჟ** სოლო განძლიერდა ფრიად ქუჭყანასა ზედა **ღ** მიმოიტაცებოდა კიდობანი ზედა წყალთა **ჟ** სოლო წყალი ამაღლდებოდა ფრიად ფრიად ქუჭყანასა ზედა. **ღ** დაფარნა ეოველნი მთანი. მძაღლნი, რომელნი იუჭნეს ქუჭჴე ცისა **ჟ** ათ ხუთმეტ წერთა ზედა კერძო ამაღლდა წყალი, **ღ** დაფარნა ეოველნი მთანი **ჟ** **ღ** ¹⁾ მოკუდა ეოველი სორცი მოძრავი ქუჭყანასა ზედა: მფრინველნი, **ღ** ზირუტუქუნი **ღ** მსეცნი, **ღ** ეოველი ქუჭ წარმავალი მოძრავი ქუჭყანასა ზედა **ღ** ეოველი კაცი **ჟ** **ღ** ეოველი რაოდენსა აქვს სული სიცოცხლისა, **ღ** ეოველი რომელი იყო სმელსა ზედა მოკუდა **ჟ** **ღ** აღიხოცა ეოველი აღმდგომი; რომელი იყო ზირსა ზედა ეოველის ქუჭყანისასა კაცთაგან ვიდრე ზირუტუქუთამდე. **ღ** ქუჭ წარმავალთა. **ღ** მფრინველნი ცისანი: მოისხო ქუჭყანისაგან: **ღ** დაძთა სოლო ნოე. **ღ** მისთანანი კიდობანსა შინა **ჟ** **ღ** ამაღლდა წყალი ქუჭყანასა ზედა ას ერგასის დღე.

იე
ივ
იზ
იწ
ით
კ
კა
კბ
კმ
კდ

თ ჳ ვ ი ე.

ღა მოესხენა ღმერთსა ნოე **ღ** ეოველნი მსეცნი, **ღ** ეოველნი საცხოვარნი, **ღ** ეოველნი მფრინველნი, **ღ** ეოველნი ქუჭ წარმავალნი **ღ** რაოდენნი იუჭნეს მის თანა კიდობანსა შინა. **ღ** მოაწია ღმერთმან ქარი ქუჭყანასა ზედა, **ღ** მოაკლდა წყალი **ჟ** **ღ** დასწედეს წყარონი უფსკრულისანი **ღ** საქანელნი ცისანი **ღ** მოაკლდა წყალი ცისაგან **ჟ** უკუნიქცა წყალი, მავალი ქუჭყანისაგან. შედგებოდა **ღ** შემცირდებოდა წყალი, შემდგომად ას ერგასისთა დღეთასა **ჟ** **ღ** დადგა კიდობანი

ა
ბ
გ
დ

1) სიბრძ. ი.

ბანი თუქსა მეძუდესა ოცდა შვიდსა მის თუსასა მათა ზედა არარატისა-
 ესა ❖ სოლო წყალი ძავალი შემცირებოდა ვიდრე მათედ თუქსადმდე.
 ე და მათერთმეტესა თუქსა ზირველსა თუსასა, გამოხნდეს თავნი მთა-
 ვ თანი ❖ სოლო იყო შემდგომად ორმეოცთა დღეთასა, განაღო სოე სარკ-
 ვ მელი კიდობნისა, რომელი ქმნა ❖ და განავლინა ყორანი ხილვად,
 ს უკეთუ მოაკლდა წყალი: და განსრული არღა კვალად იქცა; ვიდრე
 ტ განსმობადმდე წყლისა ქუქსანისაგან ❖ და განავლინა ტრედი უკანა
 თ მისსა, ხილვად უკეთუ მოაკლდა წყალი ზირისაგან ქუქსანისა ❖ და
 ვერ ძხოვნელი ტრედი განსვენებისა ფერსთა მისთასა, მიიქცა მისსა მი-
 ი მართ კიდობნად რამეთუ წყალი იყო ზირსა ზედა ყოვლისა ქუქსანი-
 ისასა: და განყო ხელი მისი, მიიქუა იგი და შეიყვანა იგი თავისა თუსისა
 ი თანა კიდობნად ❖ და მერმე შემდგომად შუდთა დღეთასა, კვალად განავლინა
 იას ტრედი კიდობნისაგან ❖ და მოაქცია მისსა მიმართ ტრედმან, მიმწუ-
 ი სრი: და აქუნდა სეთის ხილისა ფურცელი რტოთა ზირსა შინა მის-
 იბსა. და ცნა სოე, რამეთუ მოაკლდა წყალი ზირისაგან ქუქსანისა ❖ და
 იგ მერმე დაღათი მინა შვიდ დღე, კვალად განავლინა ტრედი: და არღარა
 იგ შესძინა მოქცევად მისსა მომართ მერმე ❖ და იყო ექუსას და ერთსა
 იგ წელსა ცხოვრებასა ნოესსა, ზირველსა დღესა ზირველისა თვისასა, მო-
 იგ კლდა წყალი ქუქსანისაგან: და აღმარცვა სოე სართული კიდობნისა,
 იგ რომელ ქმნა: და ისილა რამეთუ მოაკლდა წყალი ზირისაგან ქუქსა-
 იგ ნისა ❖ ხ აღო მეორესა თუქსა, ოცდა შუდსა თუსასა, განსმა ქუქსა-
 იგ ნა ❖ და ჰრქუა უფალმან დმერთმან ნოეს: გამოვედ კიდობნისაგან
 იგ შენ და ცოლი შენი, და ძენი შენნი, და ცოლნი მეთა შენთანი ❖ და
 იგ ყოველნი მხეცნი რაოდენნი არიან შენ თანა, და ყოველი ხორციელი
 იგ მფრინველთაგან ვიდრე საცხოვართამდე: ყოველი ქუქს წარმავალი
 იგ მოძრავი ქუქსანასა ზედა გამოიყვანე თავისა შენისათანა და აღორ-
 იგ მნდით ¹⁾ და განძრავლდით ქუქსანასა ზედა ❖ და გამოვიდა, სოე და
 იგ ცოლი მისი: ძენი მისნი, და ცოლნი მეთა მისთანი ❖ და ყოველნი
 იგ მხეცნი, და ყოველნი საცხოვარნი, და ყოველი მფრინველი, და ყოველი
 იგ ქუქს წარმავალი მოძრავი ქუქსანასა ზედა, ნათესაობისა ებრ მათი-

¹⁾ მადლ. ა. დაბლა თ.

სა, გამოვიდეს კიღობისაგან ❖ დაღუშუნა ნოე საკურთხეველი უფალ-
 სა: ჰ მოიღო ყოველთაგან საცხოვართა წმინდათა, ჰ ყოველთა
 მფრინველთა წმიდათა, ჰ შეწირნა ივინი ყოვლად დასაწველად საკუ-
 რთხეველსა ზედა ❖ ჰ ივნოსა უფალმან ღმერთმან სული სუნსელე-
 ბისა: ჰ თქუა უფალმან ღმერთმან: შევინანე: არღარა შევსინო მეწმე
 წუგვად ქუჭუნისა, საქმეთა თვის კაცთასა: რამეთუ ¹⁾ მიღრევილ არს
 გული კაცისა მოსწრაფებით ბოროტთა სიჭაბუკით მისით: არღარა
 შევსინო უგუჭ მერმე მოსწოლვად ყოვლისა ხორცისა ცხოველისა,
 ვითარცა ვეჟ ❖ ჰ ყოველთა დღეთა ქუჭუნისათა, თესვა ჰ მკა: სამ-
 თარი. ჰ სიცხე: საფხული, ჰ არე, დღე ჰ ღამე არა მოაკლდენ.

თ. 2. 3 ი თ.

და აკურთხა ღმერთმან ნოე, ჰ მენი მისნი, ჰ ჰრქუა მათ: ²⁾
 აღორძინდით ჰ განმრავლდით, ჰ აღავსეთ ქუჭუნა, ჰ ეუფლენით
 მას ❖ ჰ შიში თქუჭნი ჰ ხარი იეოს ყოველთა ზედა მხეცთა ქუჭუნ-
 ნისათა: ჰ ყოველთა ზედა მფრინველთა ცისათა: ჰ ყოველთა ზედა იმ-
 რვისთა ქუჭუნისათა, ჰ ყოველნი თევსნი ზღუსანი, სელთა ქუჭმე
 მიცვენ თქუჭნი ❖ ჰ ყოველი ქუჭ წარმავალი რომელი არს ცხოველ
 თქვენდა იეოს საქმელ: ვითარცა მხალი თივისა მიცვენ თქვენ ყოვე-
 ლნი ❖ ³⁾ გარნა ხორცი სისხლითურთ სულისათ არა შჴამოთ ❖ რამე-
 თუ სისხლიცა თქუჭნი სულთა თქუჭნთა ხელისაგან მხეცთასა გამო-
 ვიძიო ივი: ჰ ხელისაგან კაცისა შმისა მისისა გამოვიძიო სული
 კაცისა ❖ ⁴⁾ ჰ რომელმან დასთხოოს სისხლი კაცისა, ნაწულად სი-
 სხლისა მისისა დათხოოს სისხლი მისი: რამეთუ ხატად ღუთისა
 შეჭვქმენ კაცი ❖ ⁵⁾ ხოლო თქუჭნი აღორძინდით ჰ განმრავლდით, ჰ
 აღავსეთ ქუჭუნა, ჰ ეუფლენით მას ❖ ჰ ჰრქუა ღმერთმან ნოეს, ჰ მე-
 თა მისთა მისთანა მეტეჭუჭლმან ❖ აჴა მე დავსდებ აღთქმასა ჩემსა
 თქუჭნდა, ჰ თესლისა თქუჭნისა შემდგომად თქუჭნსა ❖ ჰ ყოვლისა სუ-
 ლისა ცხოველისა თქუჭნთანა, მფრინველთაგან. ჰ საცხოვართა-
 გან ჰ ყოველთა მხეცთა ქუჭუნისათა. რაოდენნი არიან თქუჭნთანა, ყო-

¹⁾ მადლ. ვ. და მათე. იე. — ²⁾ მადლ. ა და ბ. — ³⁾ გ მოსე ვ. ⁴⁾ მარკოზ კ. ანოკალიფსი. ივ. — ⁵⁾ მადლ. ა და ბ.

იბ ველთა თანა გამოსრულთა კიდობნით ❖ დ დაჰამტკიცო აღთქმა ჩემი
 თქუენდა მიძართ: დ არღარა მოსწყედეს ყოველი სორციელი წყლით
 რღუენისა მიერ, დ არღარა იეოს მერმე რღუენა წყლისა, განხრწნად
 იბ ყოველისა ქუჭყანისა ❖ დ რქუა უფალმან ღმერთმან ნოეს: ესე სა-
 სწაული აღთქმისა ¹⁾ რომელსა მე დავსდებ შორის ჩემსა დ შორის
 იკ თქუენთანა ნათესავად საუკუნოდ ❖ მძულდსა ჩემსა დავსდებ ღრუ-
 ბელთა შინა: დ იეოს სასწაულად აღთქმისა ჩემისა, რომელ არს შორის
 იღ ჩემსა დ თქუენსა; დ ქუჭყანასა ❖ დ ²⁾ იეოს ოდეს მოვაწიო ღრუ-
 ბელი ქუჭყანასა ზედა, გამოხნდეს მშვილდი ჩემი ღრუბელთა შინა ❖
 იე დ მოვიხსენო აღთქმა ჩემი, რომელი არს შორის ჩემსა დ თქუენსა,
 დ შორის ყოველისა სულისა ცხოველისა ყოველსა შინა სორცი-
 იკ ელსა: დ არღა იეოს მერმე წყალი რღუენისა აღხოცად ყოველისა
 სორციელისა ❖ დ იეოს მძულდი ჩემი ღრუბელსა შინა, დ ვიხი-
 ლვიდე მოსახსენებელად აღთქმისა საუკუნოსა, შორის ჩემსა დ ქუჭ-
 იხ ყანისა, დ შორის ყოველისა სულისა ცხოველისა, ყოველსა შინა სო-
 რცსა, რომელ არს ქუჭყანასა ზედა ❖ დ რქუა ღმერთმან ნოეს:
 ესე სასწაული აღთქმისა, რომელი დავდეგ შორის ჩემსა, დ შორის
 იწ ყოველისა სორციელისა, რომელი არს ქუჭყანასა ზედა ❖ ხოლო
 იუთუნეს ძენი ნოესნი გამოსრულნი კიდობნისაგან, სემ, ქამ დ იაფეთ:
 ით ხოლო ქამ იყო მამა ქანანისა ❖ ესე არიან სამნი ძენი ნოესნი დ
 კ ამათგან განითესნეს ყოველსა ქუჭყანასა ზედა ❖ დ იწყო ნოე კა-
 კ ცმან საქმედ ქუჭყანისა, დ დაასხა ვენახი ❖ დ სვა ღჯრო მისგან,
 კ ბ დაითრო, დ განშიშვლდა სახლსა შინა თუსსა ❖ დ იხილა ქამ
 მამამან ქანანისამან სიშიშვლე მამისა თუსისა, დ გამოსრულმან
 კ ბ გარე მიუთხრა მმათა თუსთა ❖ დ მიიღეს სემ დ იაფეთ სამოსელი
 დ დაიდვეს ორთავე მხართა მათთა ზედა, დ ვიდოდეს ზურგ უკუნ
 კ ჯცევით, დ დაფარეს შიშლოება მამისა, დ ზირი მათი იყო უკუნ
 კ ჯცევით მჭურეტელ, დ შიშლოება მამისა მათისა არა იხილეს ❖ დ
 კ ჯ განიფრთხო ნოე ღჯრისაგან: დ ცნა რაოდენი უყო მას ტემან მისმან

¹⁾ ესაია ნდ.—²⁾ ზირაქ მკ.

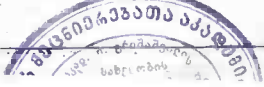
უმრწემესმან ❖ დ თქუა: წუგულ იუან ქანან ერმა, დ მონა იუან
 მათა თუსთა ❖ დ თქუა კურთხეულ არს უფალი ღმერთი სემისი, დ
 იუოს ქანან ერმა მონა მისსა ❖ განაგრცუნ ღმერთმან იაფეთ, დ
 დაემკვიდრენინ საოფელთა შინა სემისთა, დ იქმენინ ქანან მონა
 მისსა ❖ ხოლო ცხონდა ნოე შემდგომად წელით რღუნისა, სამს
 ორმოცდა ათ წელ ❖ დ იქმნეს ეოველნი დღენი ნოესნი ცხრა ას
 ერგასის წელ დ მოკუდა.

თ ა ვ ი ი.

ესე შობანი არიან მეთა ნოესთანი: სემისი, ქამისა, დ იაფე-
 თისი. და იმუნეს მათდა პენი შემდგომად წელით რღუნისა ❖¹⁾ პენი ია-
 ფეთისნი, დამერ და მავოკ, დ მადამ, დ იოან: დ ელისა, დ თო-
 ბელ, დ მოსოქ, დ თირას ❖ დ პენი ღამერისნი, ასქანას, რი-
 ფათ დ თორღამა, ❖ დ პენი იოვანისნი, ელისა დ თარშის, კიტელნი,
 როდელნი ❖ ამათგან განიუენეს ჭალაკნი წარმართთანი ქუჭუნასა მ-
 თსა, თუთეული ენად-ენად ტომთა შინა მათთა, და ნათესავთა შინა
 მათთა ❖ ხოლო პენი ქამისნი, ხუს დ მესარამ, ფუდ, დ ქანან ❖
 ხოლო პენი სუსისნი, სავა, დ ევილა, და სავათა, დ რელმა დ სავ-
 თაკა, ხოლო პენი რელმასნი, სავან, დ დათან ❖ ხოლო ხუს შუა
 ნებროთ: ამან იწყო გმირ ეოფად ქუჭუნასა ხედა ❖ ესე იყო გმი-
 რი მონადირე წინაშე უფლისა. ღუთისა, ამისთჳს თქუეს: რამეთუ
 ნებროთ გმირი მონადირე წინაშე უფლისა ❖ დ იქმნა დასაბამ მე-
 ფობისა მისისა ბაბილოვანი, ორექი, არქადი დ ხალანი ქუჭუნა-
 სა სენაარისასა ❖ ქუჭუნისა მისგან გამოვიდა ასურ: დ ალაშენა
 ნინევი, დ ქალაქი რომოთი, დ ხალანი ❖ დ დასენი, საშუალ ნინე-
 ვისა, დ საშუალ, ხალანისა: ესე არს ქალაქი დიდი ❖ დ მესრამ
 შუნა ლუდიმ დ ნეფთალიმ დ ენემეტიმ დ ლავიიმ ❖ დ ჰატროსო-
 ნიმ, დ სასმონიმ დ მისგან გამოვიდნენ ფილისტიმელნი, დავთორი-
 მნი ❖ ხოლო ქანან შუა სიღონ ჰირმშო თუსი, დ ქეტეონ ❖ დ იე-
 ბოსალ, დ ამორეონ, დ გერგესეონ ❖ და იუევა, დ არუქია, დ ასენ-
 ნია ❖ დ იანრადია, დ სამარია, დ ამათიუ, დ შემდგომად ამათსა გა-

1229

1) ს სტ. ა.

ით ნითესნეს ტომნი ქანანელთანი. ❖ ზ იუჲნეს საზღვარნი ქანანელთა-
 ნი სიდონისაგან ვიდრე ზ იერარამდე, დალხამდე, ზ ვიდრე შესლ-
 ვამდე სოდომად ზ გომორად: ადამად ზ სევთიმად, ვიდრე დოდანამ-
 კ დე ❖ ესე ძენი ქანისანი ტომთა შინა მათთა, ზ ენათა მათთა კერ-
 კა მოთა თჳსთა ზ თემთა თჳსთა ❖ ზ სემისსაცა იშუჲნეს, მამისა ეოველ-
 კბ მთა ძეთა ებერისთასა, ძმისა იაფეთისა უხუცესისა ❖: ¹⁾ ძენი სემის-
 ძნი, აილიმ, ზ ასსურ, ზ არფაქს არამედ, დალუდ, ზ არამ ზ კაი-
 ძნან ❖ ზ ძენი არამისნი, ოს ზ იულ, დაღთერ ზ მოსოხ ❖ ზ არ-
 ძფაქსად შუა კანინან, ხოლო კანინან შუა საულდ, ზ სალა შუა ებერ ❖
 კე ზ ებერისსა იშუჲნეს ორნი ძენი, სახელი ერთისა ფალეკ, რამეთუ
 ძღეთა მისთა განინაწილა ქუჭყანა, ზ სახელი ძმისა მისისა იე-
 კვ ტან ❖ ხოლო იეკტან შუა ელმოდად, ზ სალეფ, ზ სასარმოთ ზ იერაქ ❖
 კზ, კწ ზ დორრა ზ იახილ, ზ დეკლა ❖ ზ კეპარ, ზ აბიმიელ, ზ სავარ ❖
 კთ, ლ ზ უფირ ზ ევილატ, ზ იობაბ: ესე ეოველნი ძენი ეკტანისნი ❖ ზ იქმნა
 ლა დამკვიდრება მათი; მასსითაგან, ვიდრე მოსლუბამდე ზოფირად მთად
 ლბ აღმოსავლისა ❖ ესე ძენი სემისნი, ტომთა შინა მათთა, ენათა ებრ
 მათთა, სოფელთა შინა მათთა, ზ ნათესავთა შინა მათთა ❖ ესე
 ტომნი ძეთა ნოესთანი ნათესაობათა ებრ მათთა, თესლისა ებრ მა-
 თისა: ამათგან განეთესნეს ჭალაკნი ნათესავთანი, ქუჭყანასა ზედა
 შემდგომად წყლით რღუბისა.

თ ა ვ ი ი ა.

ა **ღ** იყო ეოველი ქუჭყანა, ენა ერთ, ზ კმაჲ ერთ ეოველთა ❖
 ბ ზ იყო სლუბასა მათსა აღმოსავლით გამო ზოეს. ველი ქუჭყანასა სენარო-
 გ სასა ზ დაემკვიდრნეს მუნ ❖ ზ რქუა კაცმან მოუტანსა თვისსა მოვედით,
 გამოუზილნეთ ალიზნი, ზ გამოვაცხუბნეთ იგინი ცეცხლითა, ზ იყო
 დ მათდა ალიზი იგი ქუა ზ ასფალტოსი იყო მათდა თისა ❖ ზ
 თქუტს: მოვედით, ვიშენოთ თავთა თჳსთა თვის ქალაქი ზ გოდოლი
 რომლისა თავი იუოს ვიდრე ცადმდე, ზ ვვოთ თავთა თვისად სახ-
 ე ლი, ზირველ განთესვისა ჩუჭნისა, ზირსა ზედა ეოველისა ქუჭყანი-
 სასა ❖ ზ გარდამოვიდა უფალი ხილვად ქალაქისა ზ გოდოლისა,

¹⁾ ა ნეშტ. ა.

რომელი აღაშენეს მეთა კაცთასა ❖ დ თქუა უფალმან: აჲა ნათეს- ვ
ვი ერთ, დ ბაგე ერთ ყოველთა, დ ამათ იწვეს ქმნად, დ აწ არა ს
დააკლდენ მათგან ყოველნი რაოდენთაცა იხებონ ქმნად ❖ მოვედით ს
გარდავიდეთ, დ შეურივნეთ მათ ენანი მუნ. რათა არა ესმოდის ჯ
მუნ თვთეულსა ხმაჲ მოკუქსისა ❖ დ განთესნა ივინი უფალმან ჯ
მუნით ზირსა სედა ყოვლისა ქუჭყანისასა; დ დასცხრეს მამე- ჯ
ბელნი ქალაქისა დ კოდლისანი ❖ ამისთჳს ეწოდა სახელი, მისი შე- თ
რეგნა. რამეთუ მუნ შეურივნა უფალმან ბაკენი ყოვლისა ქუჭყანისანი თ
დ მუნით განთესნა ივინი უფალმან, ზირსა სედა ყოვლისა ქუჭყა- თ
ნისასა ❖ ¹⁾ დ ესე შობანი არიან სემისნი, სემ ძე ასის წლის იყო, ი
ოდეს შუა არფაქსად, მეორესა წელსა შემდგომად წელით. რღუნისა ❖ ი
დ ცხონდა სემ შემდგომად შობისა მის არფაქსადისა, სუთას წელ, ია
დ შუნა ძენი დ ასულნი დ მოკუქდა ❖ დ ცხოვნდა არფაქსად, ას ოც იბ
და ათსუთმეტ წელ დ შუა კაინან ❖ დ ცხონდა არფაქსად, შემდგო- იგ
მად შობისა მის კაინანის ოთხას წელ, დ შუნა ძენი დ ასულნი, დ
მოკუქდა: დ ცხონდა კაინან, ას ოცდა ათ წელ, დ შუა სალა: დ
ცხონდა კაინან შემდგომად შობისა მის სალასსა, სამას ოცდა ათ იდ
წელ, დ შუნა ძენი დ ასულნი, დ მოკუქდა ❖ დ ცხონდა სალა ას იე
ოც და ათ წელ დ შუა ებერ ❖ დ ცხონდა სალა შემდგომად შობი- იე
სა მის ებერისა სამას ოცდა ათ წელ, დ შუნა ძენი დ ასულნი, ივ
დ მოკუქდა ❖ ²⁾ დ ცხონდა ებერ ას ოცდა ათოთსმეტ წელ, დ შუა ფა- ივ
ლეკ ❖ დ ცხონდა ებერ შემდგომად შობისა მის ფალეკისსა, სამას ი's
სამეოცდა ათ წელ, დ შუნა ძენი დ ასულნი, დ მოკუქდა ❖ დ ცხონ- იწ
და ფალეკ ას ოც და ათ წელ, დ შუა რავავი ❖ დ ცხონდა ფალეკ შე- თ
მდგომად შობისა მის რავავისსა, ორას დ ცხრა წელ, დ შუნა ძენი
დ ასულნი, დ მოკუქდა ❖ დ ცხონდა რავავი, ას ოც და ათორმეტ ჯ
წელ, დ შუა სერუქ ❖ დ ცხონდა რავავი შემდგომად შობისა მის სე- კა
რუქისსა, ორას დ შუდ წელ: დ შუნა ძენი დ ასულნი, დ მოკუქდა ❖
დ ცხონდა სერუქ ას ოცდა ათ წელ, დ შუა ნაქორ ❖ დ ცხონდა სე- კბ.კ
რუქ შემდგომად შობისა მის ნაქორისსა, ორას წელ; დ შუნა ძენი

¹⁾ ს. ნუსტ. ს. — ²⁾ ს. ნუსტ. ს.

კდ ზ ასულნი, ზ მოკუდა ❖ ზ ცხონდა ნაქორ, ას სამეოც ზ ათცხრას-
 კე მეტ წელ, ზ შუა თარზა ❖ ზ ცხონდა ნაქორ, შემდგომად შობისა
 მის თარზასა, ას ოცდა ცხრა წელ, ზ შუას ძენი და ასულნი, ზ მო-
 კვ კუდა ❖ ¹⁾ ზ ცხონდა თარზა სამეოც და ათ წელ, ზ შუას აბრამ, ზ ნა-
 კვ ქორ, ზ არზან ❖ ხოლო ესე შობანი არიან თარზასნი, თარზა შუას
 კვ აბრამ, ზ ნაქორ, ზ არზან: ხოლო არზან შუას ლოთ ❖ ზ მოკუდა
 კთ არზან წინაშე თარზას მამისა თვისისა, ქუჭყანასა მას, რომელსა იშუას
 ლო სოფელსა ქალდეველთასა ❖ ზ მიიყვანეს აბრამ ზ ნაქორ თავთა
 ლო თვისთათვის ცოლნი, სახელი ცოლისა აბრამისისა სარამ: ზ სა-
 ლო ხელი ცოლისა ნაქორისისა მელქა, ასული არზანისი, ესე არს, მა-
 ლა მისა მელქასი, ზ მამისა იესანისი ❖ ზ იყო სარა ბერწი, ზ არა
 ლა შულის მშობელ ❖ ზ ²⁾ მოიყვანნა თარზა აბრამ ძე თვისი, ზ ლოთ
 ლა ძე არზანისი, ძე მისა თვისისა, ზ სარა რძალი თვისი, ცოლი აბრა-
 ლა მისი მისა თვისისა, ზ გამოიყვანნა იგინი სოფლისაგან ქალდეველ-
 ლა თასა, წარსლავად ქუჭყანად ქანანისა, ზ მოვიდა ვიდრე ხარანადმდე,
 ლა ზ დაეკუდრა მუნ ❖ ზ იქმნეს ყოველნი დღენი თარზასნი სარანს
 ლა შინა, ორას ზ ხუთ წელ: ზ მოკუდა თარზამ ხარანს შინა ❖

თ ა შ ი ი ბ.

ს **და** ჰრქვა უფალმან აბრამს: ³⁾ გამოვედ ქუჭყანისაგან შენისა, ზ
 ბ ნათესავისაგან შენისა ზ სახლისაგან მამისა შენისა, ზ მოვედ ქუჭყა-
 ბ ნად რომელიცა გიჩვენო შენ ❖ ზ გეო შენ ნათესავად დიდად ზ გაკურ-
 ც თხო შენ, ზ განვადიდო სახელი შენი, ზ იყო კურთხეულა ❖ ზ ვაკურ-
 დ თხენე მაკურთხეველნი შენნი, ზ მწევეარნი შენნი ვწევენე, ⁴⁾ ზ იკურ-
 დ თხეოდინ შენდამი ყოველნი ტომნი ქუჭყანისანი ❖ ზ გამოვიდა აბ-
 ბ რამ, ვითარცა ამცნო მას უფალმან, ზ ჰყვა მისთანა ლოთ: ხოლო აბ-
 ბ რამ იყო წლისა სამეოცდა ათხუთმეტისა, რაჟამს გამოვიდა ხარანით ❖
 ე ზ მიიყვანა აბრამ სარა ცოლი თვისი, ზ ლოთ მის წული თვისი, ზ
 ე ყოველი საქონელი მათი, როდენი მოიგეს, ზ ყოველი სული რომე-
 ე ლი მოიგეს ხარანს: ზ გამოვიდეს წარსლავად ქუჭყანად ქანანისა ❖

¹⁾ ისო ნაკე. კდ. ა. ნუსტ. ა.—²⁾ ისონავ. კდ.—³⁾ საქე ფ.—⁴⁾ დაბლას
 ისტ. კბ. კვ. თავი ვ.

და მიმოვლო აბრამ ქუჭყანა იგი და იხილა სივრცე და სივრცე მისი ვ
 ვიდრე აღვიდმდე სუქებისსა, მუხასა თანა მალალსა, სოლო ქან- ს
 ნელნი მკვდრ იუენეს მამინ ქუჭყანასა მას და ეხუცნა უფალი ს
 აბრამს, და ჰქრქუა მას ¹⁾ ნათესავსა შენსა მივსცე ქუჭყანა ესე, და
 აღუშენა მუნ აბრამ საკურთხეველი უფალსა, გამოჩინებულსა მისდა და
 და წარიტრა მუნით მთად მიმართ, აღმოსავლით კერძო ბეთელს, და ტ
 აღდგა მუნ კარაგი ბეთელს მინა, სდუთ კერძო, და ანგეთ აღმოს-
 ვლით კერძო: და აღუშენა მუნ საკურთხეველი უფალსა, და ჰსაღადა
 სასელსა ზედა უფლისასა და და წარვიდა მიერ აბრამ და მოვიდა და თ
 დაიბანაჲკა უდაბნოსა მას და იყო სიემილი ქუჭყანასა ზედა, და შე- ი
 ვიდა აბრამ ეგვპტელ, მწირობად მუნ რამეთუ განძლიერდა სიემილი
 ქუჭყანასა ზედა და იყო რაჲმის მიეახლა ეგვპტელ, ჰქრქუა აბრამ ია
 ცოლსა თვსსა სარას, ვუწყი რამეთუ დედაჲცა ჰირ მშუჭნიერი
 ხარ და დაღეს გიხილონ შენ ეგვპტელთა მათ თქვან, ვითარმედ ცოლი იბ
 მისი არს ესე, და მოძელან მე. სოლო შენ კეთილად შეგიწყნარონ და ²⁾
 თქუ ვითარმედ დაჲ მისი ვარ: რათა კეთილი შეეოს მე შენგან, და განე- ივ
 რეს სული ჩემი და იყო რაჲმის შევიდა აბრამ ეგვპტეს, იხილეს იდ
 ეგვპტელთა მათ, დედა კაცი იგი, რამეთუ მუჭნიერ იყო ფრიად და
 და იხილეს იგი, მთავართა ფარაოსთა, და აქეს იგი წინაშე ფარ- იე
 ოსსა და შეიყვანეს იგი სახელსა ფარაოსსა და და აბრამს კეთილსა ივ
 უფოფდეს მისგამო: და იყო მისი ცხოვარი, და ზროსა, და ვირი, და მო-
 ნა და მკევალი, და კერძო ვირი, და აქლეში და და სტანჯა დემეტმან ფა- ის
 რაო, ტანჯუთა დიდითა და ბოროტითა, და სასლი მისი სარასთუს
 ცოლისა აბრამისა და და მოუწოდა ფარაო აბრამს, და ჰქრქუა მას: რაჲ იტ
 ესე მიუაჲ მე, რად არა მითხარ მე, ვითარმედ ცოლი შენი არს და რა-
 სათუს სთქუ ვითარმედ დაჲ შენი არს, და მოვიყვანე იგი თავისა ჩემი-
 სა ცოლად, და აწ აჭა ცოლი შენი წინაშე შენსა, მივიყვანე და განის-
 წრაჲე და და ამცნო ფარაო კაცთა აბრამისთუს, რათა წარგზავნონ ბ
 იგი და ცოლი მისი, და ყოველი რაოდენნი რა იყენს მისნი და ლოთ
 მისთანა.

¹⁾ დახლა ივ. იე. კვ. ე. მოსე ლდ.

თ ა ვ ი ი ბ.

ა და გამოვიდა აბრამ ეგვიპტით, იგი და ცოლი მისი, და ეო-
 ბ ველი რაცა იყო მისი და ლოთ მისთანა უდაბნოდ და აბრამ იყო
 გ მდიდარცა ფრიად საცხოვართა, და ვერცხლითა და ოქროთა და
 მოვიდა ვინაცა წარსრულ იყო უდაბნოდ ვიდრე ბუთელადმდე, ვიდრე
 დ ადგიდმდე სადა იგი იყო კარავი მისი: ზირველად შორის ბუთელსა,
 ე ექმნა მას ზირველად და ჰხდა მუნ სახელსა უფლისასა და ლოთ თანა
 ვ მოსრულ იყო აბრამისა; იყო საცხოვარი და ზროსა და კარვები და
 ვერ იტყვდა მათ ქუჩეანა იგი დამკვდრებად ერთბადად ¹⁾ იყო მონა-
 ს გები მათი ფრიად და ვერ შექმლებულ იუწენს დამკვდრებად ზოგად და
 ს იყო ლაღვა შორის მწვემსთა მათ საცხოვართა აბრამისთა და შო-
 ტ და ფერეხელნი მკვდრ იუწენს შინა ქუჩეანასა მას და ჰქრქა აბრამ
 ტ სთა შენთა და ჩემთა, რამეთუ კაცნი მძანი ვართ ჩუწნ და ანუ არა
 თ ავა ეგერს ეოველი ქუჩეანა წინაშე შენსა არსა, განმეშორე ჩემგან,
 ი მარცხენით და მე მარცხენით, ანუ მე მარჯუწნით და შენ
 ი მარცხენით, და აღინიღნა ლოთ თუალნი თუწნი და იხილა ეოველი
 სანახები იორდანისა, რამეთუ ეოველი იყო სარწყავ, ვიდრე დაქცე-
 ია სოლორად და გამოირჩია თუწად ლოთ, ეოველი სანახები იორდა-
 იბ დი მისივან თუწისა და აბრამ დაემკვიდრა ქუჩეანასა მას ქანანი-
 იგ დომს შინა და სოლო კაცნი იგი სოლომელნი უკეთურ და ცოდვილ
 იდ იუწენს წინაშე ღუთისა ფრიად. მაშინ ჰქრქა ღმერთმან აბრამს შემდ-
 გომად განშორებისა ლოთისა მისგან ვითარმედ აღინიღენ თუალნი
 შენნი, და იხილე ადგილით სადა ეგე სარ შენ აწ ჩრდილოთ მი-

¹⁾ მალა იბ.—²⁾ დაბლა ლბ.

მართ ღ სამსრათ ღ აღმოსავლად ღ სღუად ❖ რამეთუ ¹⁾ ყოველი იე
 ქუჭყანა რომელსა შენ სედავ, შენ მიგცე იგი, ღ ნათესავსა შესსა
 უკუნისამდე ❖ და ვჳო ნათესავი შენი ვითარცა ქუჭა ქუჭყანისა ღ უკეთუ ივ
 ვინმე უძლოს ქუჭა ქუჭყანისა აღრაცხვად ნათესავიცა შენი აღირაც-
 ხოს ❖ აღდეგ ღ მოვლე ქუჭყანა, სიგრძე ღ სიგრცე მისი, რამეთუ ის
 შენ მიგცე იგი ❖ ღ აღიღო კარავი თუხი აბრამ, ღ მოვიდა ღ და- ის
 შენა იგი მუხასა მას თანა მამბრესა რომელი იგი არს ქებრონს
 ღ აღაშენა მუნ საკურთსეველი უფლისა.

თ ა მ ი ი ლ .

სოლო იქმნა მეფობასა ამარ-ფაღისსა მეფისა სენაარისასა: არიოქ ა
 მეფემან სილღოსარისამან, ღ ქოდოლო გომორ მეფემან, ელამისამან ღ
 თაგალ მეფემან წარმართთა მან ❖ ეჭეს ბრძოლა, ვალაჳის თანა მე- ბ
 ფისა სოდომთასა, ღ ვარსას თანა მეფისა გომორისა, ღ სენაარის
 მეფისა აღამისა: სუძმოვორ მეფისა სებოიძისა, ღ მეფისა ვალაჳისა,
 ესე არს სეგორი ❖ ესე ყოველნი შეითქუნეს ღელესა მარილოვანსა, ბ
 რომელ არს სღუად მარილთა ❖ ღ ათორმეტ წელ, მონებდეს ქო-
 დოლა გომორს. სოლო მეთ-ცამეტსა წელს განდგეს ❖ ღ მეთოთ- ე
 ხმეტეს წელსა მოვიდა ქოდოლო-გომორ, ღ მის თანანი მეფენი: ღ
 მოსწუჯდნეს გვირნი, რომელნი იუჭენეს ასტაროთს შინა კარნანის,
 ღ ნათესავნი ძლიერნი მათ თანა, ომეანნი, საბის შინა ქალაქსა ❖
 ღ სორრეველნი, მათათ შინა სირისათა, ვიდრე ტერევეინთადდე ფა- ვ
 რანისა, რომელ არს უდაბნოს ❖ ღ უკმო-ქცეულნი მოვიდეს წუარო-
 სსა სასჯელისსა. ესე არს კადე, ღ დაჭრნეს ყოველნი მთავარნი ს
 ამაღეკისანი, ღ აღმორეველნი მკუდრნი, ასასანთა მარისანნი ❖ სო-
 ლო გამოვიდა მეფე სოდომთა, ღ მეფე გომორისა, ღ მეფე აღამა-
 სსა, ღ მეფე სებოიძისა, ღ მეფე ვალლაჳისა, ესე არს სეგორი, ღ კა-
 ნეწუჭუნეს იგინი ბრძოლად ღელესა შინა მარილოვანსა ❖ ქოდოლო- თ
 გომორის მიმართ მეფისა ელამისა, ღ თარგალ მეფისა წარმართთასა
 ღ ამარფალ, მეფისა სენაარისა: ღ არიოქის მეფისა ელღასარისა:
 ოთხნი ესე მეფენი სუთთა მიმართ ❖ სოლო ღელე მარილოვანი, ი

1) მაღლა იბ. დახლა. იე. ღ კვ. ე. მოსე ლდ.

მისრებელ მისრებლობან იყო ასოვალტოსითა: ღ შეივლტოდა მეფე
 სოდომთა სუვად, ღ მეფე გომორისა, ღ დაეცნენ მუნ, სოლო დაითო-
 იან მილნი მთად კერძო ივლტოდეს ❖ ღ წარიქციეს ყოველი ცხენი სო-
 იბ დომისა ღ გომორისა ღ ყოველი ჭამადი მათი, ღ წარვიდეს ❖ ღ
 წარიყვანეს ლოთცა მე აბრაჰამის ძმისა, ღ ჭურჭელი მისი ღ წარ-
 თვიდეს. რამეთუ მეკვდრ იყო იგი სოდომს ❖ სოლო მოვიდა ვინმე გან-
 რომილთავანი, ღ უთხრა აბრაჰამს ჰირსა: რამეთუ მეკვდრ იყო იგი
 მუხსან თანა მამბრესს, ამორისსა ძმისა ესსოლისსა, ღ ძმისა ავან-
 იდ ნისსა, რომელნი იუჴნეს თანა-განმხრანსნი აბრაჰამისსა ❖ სოლო
 ესმა რაჲ აბრაჰამს ვითარმედ წარიეტუწნა ძმის მე მისი ლოთ: ღ აღ-
 რიცხუნა თვისნი სახლის წულნი სამას ათურამეტი, ღ დევნა უყო
 იე უკანა მათსა ვიდრე დანადმდე ❖ ღ დაესხა მათ ზედა ღამე იგი ღ
 ერმანი მისნი, ღ დასცნა იგინი ღ სდევდა ვიდრე ქობალადმდე,
 იე რომელ არს მარცხენით დამასკისა ❖ ღ შემოაქცია ყოველი ცხენი
 სოდომთა, ღ ლოთ ძმა თვისი შემოაქცია: ღ ყოველნი საქონელნი,
 იხ ღ დედანი ღ ერი ❖ ღ გამოვიდა მეფე სოდომისა შემთხვევად მი-
 ისა, შემდგომად მოქცევისა მისისა მოწუვედისკან ქოდოლ გო-
 იწ არს ველი მეფისა ❖ ¹⁾ ღ მელქისედეკ მეფემან სალდომისამან, გა-
 მოართუნა ჰური ღ დუნო, სოლო იყო მღუდელი ღუთისს მად-
 თილისა ❖ ღ აკურთხა აბრაჰამ, ღ თქუა: კურთხეულ არს აბრაჰამ ღუთი-
 თის მიერ მადლისა, რომელმან შექმნა ცაჲ ღ ქუწყანა ❖ ღ კურთ-
 ხეულ არს ღმერთი მადალი რომელმან მოგცნა მტერნი შენი
 ქუწმე ხელსა შენსა, ღ მისცა მას აბრაჰამ ათეული ყოველთავან ❖
 კა სოლო თქუა მეფემან სოდომისამან, აბრაჰამის მიძართ: მოძცენ მე
 კბ კაცნი. სოლო ცხენი წარასს თავისა შენისად ❖ ღ თქუა აბრაჰამ მე-
 კბ ფისა მიძართ სოდომისა: განვიპურობ ხელსა შემსა ღუთისა მიძართ
 მადლისა, რომელმან შექმნა ცაჲ ღ ქუწყანა ❖ უკეთუ საბლითვან
 ვიდრე ტერფადმდე ხადლისა, მივილო ყოველთავან შენთა, რათა
 კდ არა სთქუა ვითარმედ მე განვაძიდრე აბრაჰამ ❖ თვინიერ მისა რო-

¹⁾ კბ რ 8.

მელი სჭამეს ჭაბუკთა, და ნაწილი კაცთა მავალთა ჩემ თანა. ეს-
სოავნენ, მამბრესი, ამათ თჳს მივიღო ნაწილი.

თ ა ვ ი ი მ .

და შემდგომად სიტყუათა ამათ: იქმნა სიტყუა უფლისა აბრა-
მის მიძართ, ჩუწნებასა ღამისასა მეტუქსელი: ნუ გეძინინ აბრამ,
მე შევეწიო შენ, და სასყიდელი შენი ფრიად იუოს და და თქუა აბ-
რამ მეუფეო უფალო რამ მომცე მე, რამეთუ ესერა წარქუსქედები
მე უშჯლოდ: ხოლო მე მსსეკისი სახლის წულისა ჩემისა, ესე და-
მასკოს ელიესერ და და თქუა აბრამ: ვინათუან მე არა მომცე თე-
სლი, ამან სახლის წულმან ჩემან დამიკვდროს მე და და მეესეუ-
ლად იქმნა ვამა უფლისა მისსა მიძართ მეტუქსელი: არა დავიკვდ-
რო შენ მაგან არამედ რომელი გამოვიდეს შენგან, მან დავიკვდროს
შენ და განიუჴანა იგი გარე, და ჰქრქუა მას: აღისილენ ცად მიძართ
და აღრაცხენ ვარსკულაჴანი, უკეთუ მალ გიცს აღრიცხუა მათი: ¹⁾ და რქუა
ესრეთ იუოს თესლი შენი და და ჰქრქუენა აბრამს ღუთისა და შეე-
რაცხა მას სიძართლედ და ხოლო ღმერთმან თქუა მისა მიძართ:
მე ღმერთი გამოძევანებელი შენი სოფლისკან ქალდეველთასა: რა-
თა მივცე შენ, ქუწყანა ესე სამკვდრებულად და და თქუა აბრამ მეუ-
ფეო უფალო, რამთა ვსცნა ვითარმედ დავიკვდრო იგი და და ჰქრქუა
მას, მომვარე მე, დიავეული სამ წლისა, და ვაცი სამ წლისა, და
ვერძი სამ წლისა გუბრიტი და ტრედი და ხოლო მან მოიხუნა ესე
ეოველნი და განუჴნა იგინი შუა ²⁾ და დაგო იგინი ჰირის ჰირ
ურთიერთარს, ხოლო მივრინველნი არა განუჴნა და და გარდამოვი-
დეს მივრინველნი კორცთა მათ სედა ორად განუქსტილთა და თა-
ნა სჯადა მათთანა აბრამ და ხოლო დასლუჴანა მზისასა, განკვრე-
ბა დაეცა აბრამს სედა: და აჴა შიში და ბნელი დიდი დაექს-
თა მას და და ითქუა აბრამის მიძართ უწყებით უწუოდ ³⁾ ვითარმედ
მსხემ იუოს თესლი შენი ქუწყანასა არა თჳსსა, და დამიხებდენ მათ
და განაბოროტებდენ მათ, და დაამდაზლებდენ მათ ოთხასა წელ და და
ნათესავი რომელსაცა მონებდენ, ვსაჯო მე: და შემდგომად ამათსა

¹⁾ რომელ დ. გაღატ. გ. იაკობ ბ.—²⁾ იერემ. ღა.—³⁾ საქმე 4.

იე გამოვიდენ აქავე ქონებითა მრავლითა ❖ ხოლო შენ წარსუდე მამა-
 ივ თა შენთათანა მძუღობით აღწრდილი სიბერითა კეთილითა ❖ დ¹⁾
 მოთხე წათესავი მოიქცეს აქა: რამეთუ არღა სრულ ქმნილ არიან
 იხ ცოდვანი აღმორეველთანი, ვიდრე აქამოდე ❖-ხოლო ოდეს დასვლად
 მიიწია მსე, იქმნა ალი, დ აჭა საკმილი დ ლამპარნი ცეცხლისანი
 იწ²⁾ რომელნი განვიდეს შუა ორად განუგწითილთა მათ ❖ მას დღესა
 შინა აღუთქუა უფალმან აღთქმა აბრამს მეტეუწლმან: თესლსა შენსა
 მივსცე ქუწუნასა ესე, ²⁾ მდინარითგან ეგვპტისათ, ვიდრე მდინა-
 ით რედმდე დიდად ეფურატად ❖ კინეველნი, დ კენეზელნი, დ კედამა-
 კაკ ნელნი ❖ დ ქეტელნი, დ ფერეზელნი, დ რაფამელნი ❖ დ ამომრე-
 ველნი, დ ქანანელნი, დ ივენი დ გერგესეველნი, დ იობესელნი.

თ ა ვ ი ივ.

ს ხოლო სარაჲ ცოლი აბრამისი არა უშობდა მას, დ იყო მი-
 ბ სი ძვევალი მეგვპტელი რომლისა სახელი- ავარ ❖ დ თქუა სარა
 აბრამის მიმართ: ქუწუნასა ქანანისასა: აჭა ესერა დამსამე უფა-
 ლმან არა შობად, შევედ უგუწ მხეველისა მიმართ ჩემისა რათა
 გ მულიერ ვიქმნეთ მისგან. დ ისმინა აბრამ კმისა სარასი ❖ დ
 მოიუჭუნა სარა ცოლმან აბრამისმან მხევალი მისი მეგვპტელი
 ავარ, შემდგომად ათისა წლისა დამკვდრებისა აბრამისა ქუწუნ-
 ნასა ქანანისასა, დ მისცა იგი აბრამს ქმარსა თვსსა ცოლად ❖
 დ შევიდა ავარის მიმართ, დ მიუდგა: დ იხილა რამეთუ მუცელ
 ე ქმნულ არს, დ უზატო იქმნა დედოფალი მისი მის წინაშე ❖ დ
 თქუა სარაჲ აბრამის მიმართ ვიუსამართლოები შენგან. მე მოგვც
 შენ მხევალი ჩემი წიადთა შენთა, ხოლო მან იხილა რა ვითარმედ
 მუცელ ქმნულ არს, უზატო ვიქმენ წინაშე მისსა, საჯენ ღმერთმან
 შორის შენსა დ ჩემსა ❖ დ თქუა აბრამ სარას მიმართ: აჭა მხევა-
 ლი შენი კვლთა შინა შენთა, იხუმიე იგი ვითარ რამეცა სათნო არს
 შენდა: დ ძური შეჩუწნა მას სარა, დ ივლტოდა იგი ჰირისაგან
 უ მისისა ❖ ხოლო ჰოვა იგი ანგელოსმან უფლისა ღუთისამან წყაროსა
 ზედა წყლისასა უდაბნოსა შინა, წყაროსა თანა გსასა სედა სურწი-

1) ბ მოსე იბ.—2) მადლა იბ, ივ. დაბლა კვ. ე. მოსე დდ.

სასა ზღვრებზე მას ანგელოზებან უფლისამან: ავარ მსევალი სარას-
 სო ვინა მოსებალ, ღ სადა წარსვალ, ღ თქვა: ზირისაგან სარას
 დედოფლისა ჩემისა, ვივლტი მე ზღვრებზე მას ანგელოზებან უფლი-
 სამან: მიიქეც დედოფლისა მიმართ შენისა, ღ დამდაბლდი ქეჭმე კე-
 ლსა მისსა ზღვრებზე მას ანგელოზებან უფლისამან, განმრავლე-
 ბით განებაშავლო თესლი შენი, ღ არა აღირაცხოდის სიმრავლისა-
 გან ზღვრებზე მას ანგელოზებან უფლისამან: აჰა შენ მუცელ ქსულ
 ხარ, ღ შეჭმე, ღ უწოდი სასელი ძისი ისმაილ: რამეთუ შეისმინა
 უფლებან სიმდაბლისა შენისა ზღვრებზე მას იუოს ველური კაცი, კელნი
 უოველთანი მის ზედა: ღ კელნი მისნი უოველთა ზედა: ღ წინა-
 შე ზირსა უოველთა მძათა მისთასა დამკუდროს ზღვრებზე მას ავარ
 სასელსა უფლისასა მეტეველსა მისსა მიმართ: შენ დემერთო რო-
 ძელმან მოისილე ჩემ ზედა ვითარცა თქუ: რამეთუ წინაშე ჩემსა
 ვისილე გამოჩინებული ჩემდა ზღვრებზე მას ავარ ზირსა ვისილე
 მას, ზურდმული სადა იგი ვისილე წინაშე ჩემსა აჰა საშუალ კა-
 დისა, ღ საშუალ ვარადისა ზღვრებზე მას ავარ აბრამს მე, ღ უწო-
 და აბრამ სასელი მესა თესსა, რომელი უშუა მას ავარ ისმაელ ზღვრებზე
 ხოლო აბრამ იუო ოთხმეოც ღ ექუსისა წლისა, რაჟამს უშუა ავარ
 ისმაელი აბრამს.

თ ა ვ ი ი ზ.

ოლო იუო აბრამ ოთხმეოც ღ ათცხრამეტისა წლისა, ღ ეჩვე-
 ნა უფალი აბრამს, ღ ზღვრებზე მას: მე ვარ დემერთი შენი, სათრო
 იეავ წინაშე ჩემსა, ღ იქენ უბიწო ზღვრებზე მას ავარ დავდა ალთქა ჩემი შორის
 ჩემსა ღ შორის შენსა, ღ განგამრავლო შენ ფრიად ზღვრებზე მას ავარ
 აბრამ ზირსა ზედა თესსა: ღ ზღვრებზე მას დემერთმან მეტეველმან ზღვრებზე
 ღ აჰა მე ესერა, დავსდა ალთქა ჩემი შენთანა, ღ იუო შენ მასა
 მრავალთა თესლთა ზღვრებზე მას ავარ კეწოდოს მერმეცა სასელი შენი აბრამ,
 არამედ იუოს სასელი შენი აბრამ: რამეთუ მამად მრავალთა თე-
 სლთა დავდეკ შენ ზღვრებზე მას ავარ აღგორძინო შენ ფრიად ფრიად, ღ და-
 ვდა შენ ნათესავად, ღ მეფენი შენგან გამოვიდენ ზღვრებზე მას ავარ

1) დახლა კდ.—2) კალატ დ.—3) ზირაჟ მდ. რომ. დ.

აღთქმა ჩემი შორის ჩემსა, & შორის შენსა, & შორის თესლისა შე-
 ნისა შემდგომად შენსა ნათესავისა მიმართ მათისა, აღთქმად საუკუ-
 ცნოდ: რათა ვიყო შენდა ღმერთ, & თესლისა შენისა * შემდგომად
 შენსა & მივცე შენ. & ნათესავსა შენსა შემდგომად შენსა, ქრესტანა
 რომელსა მსხეობ, ეოველი ქრესტანა ქანანისა, სამკვდრებულად
 საუკუნოდ, & ვიყო მე მათდა ღმერთ * & თქუა ღმერთმან აბრაამის
 მიმართ, ხოლო ¹⁾ შენ აღთქმა ჩემი დაიცვა, შენ & თესლმან. შენმან
 ნათესავთა შინა მათთა: წინა დაიცვითოს, თქუენმან ეოველმან წულ-
 მან * წინა დაიცვითოთ გორცი წინა დაუცვეთელობისა თქუენისა &
 იუოს სასწაულ აღთქმისა ჩემდა შორის ჩემსა & თქვენდა * & ერმა-
 მან რვისა დღისამან ²⁾ წინა დაიცვითოს თქუენმან ეოველმან წულმან,
 ნათესავსა შორის თქუენსა, სახლის წულმან & ვეცხლით ფრდილ-
 მან ეოველისაგან მისა უცხოსა, რომელი არა არს, თესლისაგან შე-
 ნისა, წინა დაცვეთით წინა დაიცვითოს, სახლის წულმან სახლისა
 შენისამან, & ვეცხლით ფრდილმან * & იუოს აღთქმა ჩემი გორცსა
 ზედა თქუენსა აღთქმად საუკუნოდ * & წულმან რომელმან არა წინა
 დაიცვითოს გორცი წინა დაუცვეთელობისა მისისა, დღესამერვესა მოი-
 სწოს სული იგი ნათესავისაგან მისისა, რამეთუ აღთქმა ჩემი განაქარ-
 ვა * & ჰრქუა უფალმან აბრაამს: სარას ცოლსა შენსა არა. ეწოდოს
 იგი სახელი მისი სარა, არამედ სარრა იუოს სახელი მისი * ხოლო
 ვაკურთხო იგი. & მოვცე შენ მისგან შული, & ვაკურთხო იგი &
 იუოს ნათესავად: დიდად & მეფენი წარმართთანი მისგან გამოვი-
 დენ * & დავარდა აბრაამ ზირსა ზედა თუსსა, & განიცინა, & თქუა
 გონებასა თუსსა უკეთუ ასისა წლისასა ესეგას მე: & სარრა. ოთხ-
 ცნოდ მეოც & ათისა წლისამან შექს * & თქუა აბრაამ ღმერთისა მი-
 მართ, ისმაელ ესე ცხოვნი წინაშე შენსა უფალო * & ჰრქუა ღმე-
 რთმან აბრაამს, ჰქ ³⁾ აჰა სარრა ცოლმან შენმან გიშვეს შენ მე, &
 უწოდი სახელი მისი ისაჲ ⁴⁾ & დავადგინო აღთქმად ჩემი მისა მი-
 მართ აღთქმად საუკუნოდ, & ვიყო მისა ღმერთად, & თესლისა მისი-
 სა შემდგომად მისა * ხოლო ისმაილისთჳს, აჰა ვისმინე შენი, &

¹⁾ საქმ. წ.—²⁾ გამოს. იბ. ლუკა ბ. იოანე წ.—³⁾ დაბლა იწ.—⁴⁾ ლუკა 5.

აჲა ვაკურთსე იგი, ჰ განვაძრავლო იგი ფრიად: ჰ ათორმეტნი ნა-
 თესაენი შუნეს, ჰ ვუო იგი ნათესავად დიდად ✱ ხოლო ალექს ჩე-
 მი დავადგინო ისაკის მიმართ რომელი გიშვეს შენ სარჩა, ჟამ-
 სა ამას წელიწადსა მეორესა ✱ ჰ დაასრულნა სიტყუანი ესე მისა
 მიმართ. ჰ ამაღლდა ღმერთი აბრაამისკან ✱ ჰ მოიყვანა აბრაამ
 ისმაილ ძე თვისი, ჰ უოველნი სახლის წულნი, უოველნი ვეცხლით
 ფრდილნი თვისნი, ჰ უოველი წული კაცთა მათ სახლისა აბრაამისთა
 ჰ წინა დასცუთა დაუცვეთლობა მათი, ჟამსა მის დღისასა ვითარცა
 ჰრქუა მას ღმერთმან ✱ ხოლო აბრაამ იუო ოთხმეოც ჰ ათ ცნრამეტის
 წლისა, რაჟამს დაიცუთა კორცი დაუცვეთლობისა თვისისა ✱ ხოლო
 ისმაილ ძე მისი იუო ათ ცამეტისა წლისა, რაჟამს წინა დასცუთა
 კორცი წინა დაცვეთილებისა მისისა. ხოლო ✱ ჟამსა მის დღისასა
 წინა დაიცუთა აბრაამ ჰ ისმაილ ძემან მისმან ✱ ჰ უოველთა მამა
 კაცთა სახლისა მისისათა ჰ სახლის წულთა, ჰ ვეცხლით ფრდილთა,
 ჰ სხუად ნათესავთაგანთა წარმართთა, წინა დასცუთა მათ:

თ ა ვ ი ი ს.

ხოლო ¹⁾ ერქმნა მას ღმერთი ძესასა თანა მამბრესა. ჯდა რა
 იგი კართა ზედა კარჯსა თვისისათა შუადღე ✱ ჰ აღმხილველმან
 თვალთა მისთამან იხილა, ჰ აჲა სამნი კაცნი ზედა მოადგეს მას, ჰ
 იხილნა რა იგინი მირბიოდა შემთხვევად მათდა, კარისკან კარვისა
 თვისისა: ჰ თაუვანისცა მათ ქუჭუნასა ზედა ✱ ჰ თქუა: უფალო
 უკეთუ ვპოვე სადამე ძადლი წინაშე შენსა, ნუ თანა წარგდები მონა-
 სა შენსა ✱ მოიღონ წული, ჰ დაგბანედ ფერკნი თქუჭუნნი, ჰ დაი-
 გრილეთ ხესა ქუჭუ ✱ ჰ მოვიდო ჰური ჰ ჭამეთ, ჰ ამისსა შემ-
 დგომად წარვედით კუსა თქუჭუნსა, რომლისკან მოიქეცით მონი-
 სა მომართ თქუჭუნისა: ჰ ჰრქუეს: ეგრეთ ჰეავ ვითარცა სათნო
 გინს ✱ ჰ შეისწრაფა აბრაამ კარვად სარჩას მიმართ, ჰ ჰრქუა
 მას: ისწრაფე ჰ შესვარე სამი საწეული სამინდოჲ, ჰ შეჰქმენ ერქ-
 ბელეზად ✱ ჰ სამროწლად მირბიოდა აბრაამ ჰ მოიბა ვბოჲ ჩხ-
 ლი ჰ კეთილი, ჰ მისცა მონასა, ჰ ისწრაფა შექმნად მისსა ✱ ჰ

¹⁾ ებრ. აგ.

მოიღო ერბო ზროსისა ზ სძე, ზ კბო იგი, რომელი შექმნა ზ
 ო დაუგო მათ: ზ ჭამეს: ზ თვით წინა უღვა მათ ხესა ქუჭ¹ შე ❖ ზ
 ო თქუა უფალმან მისა მიმართ: სადა არს სარწა ცოლი შენი; სოლო მან
 ო მიუგო ზ ჭრქუა აჯა ესერა კარავსა შინა ❖ ¹ ზ ჭრქუა მას, შე-
 მოცეული მოვიდე შენდა ჟამსავე ამას, ზ ესვას მე სარწას ცოლსა
 ოა შენსა; სოლო სარწას ესმა ესე კარსა ზედა კარვისასა მეოფსა
 ოა უგანით მისსა ❖ სოლო აბრაამ ზ სარწა გარდასრულ იუენეს დღე-
 ობ თა ზ მოხუცებულ, ზ მოკლებულ იყო სარწა წესისაგან დედა-
 ობ თასა ❖ სოლო განიცინა სარწა მეტეუჭლმან თავისა მიმართ თუ-
 ოკ მოხუცებულ არს ❖ ² ზ ჭრქუა უფალმან აბრაამს: რად განიცინა
 ოკ სარწა თავსა შორის თვისსა, მეტეველმან, აწ სადამე ჭეშმარიტად
 ოკ ვჭუა, რამეთუ მე დაბერებულ ვარ ❖ ნუ შეუძლებელ არსა ლუთისა-
 ოკ მიერ ეოველი სიტუეა; ჟამსა ამას მოვიცე შენდა მომართ, ზ ესვას
 ოკ სარწას მე ❖ სოლო უარ ეო სარწა, მეტეუჭლმან: არა განვიცი-
 ოკ ნენ: რამეთუ შეეშინა. ზ რქუა მას, არა, არამედ განიცინენ ❖ სო-
 ოკ ლო აღდგეს კაცი იგი მიერ, ზ შთახედეს ჰირსა ზედა სოდომისა
 ოკ ზ კომორისასა: ზ აბრაამ თანა უვიდოდა, ზ წარგზავნიდა მათ ❖
 ოკ ზ უფალმან თქუა: ნუ თუ დაუფარო მეა ჰირისაგან აბრაამ მონისა
 ოკ ჩემისა რომელთა ვყოფ მე ❖ სოლო აბრაამ ქმნილ იყო ნათესავად
 ოკ დიდად ზ მრავლად: ³ ზ იკურთხეოდინ მისდამი ეოველნი წარმართნი
 ოკ ქუჭ¹ ეანისანი ❖ უწვი რამეთუ ამცნოს მეთა მისთა, ზ სასლსა მისსა შემ-
 ოკ დგომად მისა, ზ იძარხუდე გზათა უფლისათა, ქმნად სიმართლისა
 ოკ ზ მძაჯვრისა: რათა მოაწინეს უფალმან აბრაამის ზედა: ეოველნი
 ოკ რაოდენნი თქუნა მისა მიმართ ❖ ზ თქუა უფალმან ღმერთმან:
 ოკ ღაღადება სოდომისა, ზ კომორისა განმრავლდა ჩემდა მომართ, ზ
 ოკ ცოდვანი მათნი დიდარიან ფრიად ❖ კარდავიდე უკუჭ, ზ ვიხილო,
 ოკ უკეთუ ღაღადებისაებრ მათისა ჩემდა მომავლისა იცევიან, ზ შე-
 ოკ თუ არა რათა ვსცნა ❖ ზ მიაქციეს მუნით კაცთა მათ, ზ მოვიდეს
 ოკ სოდომად, სოლო აბრაამ იყოღა მდგომარე წინაშე ჰირსა უფლი-

¹) მადლ. იზ. დაბლ. კა. რომლ თ.—²) ა ზეტ. გ.—³) მადლ. იზ. დაბლ. კა.

სა ❖ ღ მიანლა აბრაამ ღ რქუა უფალს: ნუ თანა წარსწემდ
 მართალს უღთოს თანა, ღ იეოს მართალი ვითარცა უღთო ❖
 უკეთუ იუჴნენ ერგასისნი მართალნი ქალაქს შინა წარსწემიდნე
 იგინი, არა რიდოა ყოველს მას ადგილს, ერგასისთა მართალთა
 ძლით უკეთუ იუჴნენ მას შინა ❖ ნუ სადა ჰყო შენ სიტყუა მისებრ,
 უკეთუ მოჰკალ მართალი უღთოსა თანა; ღ იეოს მართალი ვი-
 თარცა უღთოჲ, ნუ სადა რომელი შჯი ყოველს ქუჭყანასა, არა
 ჰყოა საძველი ❖ ღ თქუა უფალმან, უკეთუ ვაოვნე ერგასისნი მარ-
 თალნი სოდომთა ქალაქსა შინა ღ ვაცადო ყოველი ადგილი მათ
 თჳს ❖ მიუგო აბრაამ ღ თქუა: აწ ვიწყო სიტყუად უფლისა მიძართ,
 რამეთუ მე ვარ მიწა ღ ნაცარ ❖ უკეთუ შემცირდენ ერგასისნი მარ-
 თალნი ორმეოცდა სუთად, წარსწემიდოა ორმეოცდა სუთთა თჳს
 ყოველი იგი ქალაქი: ღ თქუა ღმერთმან: უკეთუ ვაოვნე მუნ ორმეოც-
 და სუთნი, არა წარვსწემიდო ორმეოცდა სუთთა მათ თჳს ❖ ღ შეს-
 მინა აბრაამ მერმე სიტყუად მისა მიძართ, ღ თქუა: უკეთუ იაოვნენ
 მუნ ორმეოც: ღ თქუა უფალმან, არა წარვსწემიდო ორმეოცთა თჳს ❖
 ღ თქუა აბრაამ ნუ უკუჭ განრისსნები, უკეთუ ვიტყოდიდა, იაოვ-
 ნე: თუ მუნ ოცდა ათ: ღ თქუა, არა წარვსწემიდო ოცდა ათთათჳს: ❖
 ღ თქუა აბრაამ რამეთუ მსქესლა სიტყუად უფლისაჲ მიძართ, უკეთუ
 იაოვნენ მუნ ოც: ღ თქუა, არა წარვსწემიდო ოცთა მათ თჳს ❖ ღ
 თქუა აბრაამ, ნუ უკუჭ რაიმე უფალო უკეთუ ვიტყოდი ერთ გზისიდა:
 ღ იაოვნენ თუ მუნ ათნი, ღ თქუა უფალმან: არა წარვსწემიდო ათთა
 მათ თჳს ❖ ღ წარვიდა უფალი, ვითარცა დასცხრა სიტყუად აბრა-
 მის მიძართ, ღ აბრაამ მიიქცა სახიდ თჳსსა.

კვ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კტ
 კლ
 კლბ
 კლგ

თ ა ვ ი ით.

ბოლო მოვიდეს ორნი ანგელოზნი ზოდომად, მიმწუხრი: ღ
 ლოთ ჯდა წინაშე ბჴეთა სოდომისათა, ღ იხილნა რა ლოთ, აღდგა
 მიგებებად მათდა; ღ თაუჴანის სცა ჰირითა ქუჭყანასა ზედა ❖ ღ
 ჰრქუა: აჴა უფალნო, მოაქციეღ ხემდა მოძართ სახიდ მონისა თქუჭ-
 ნისა, ღ დაივანეთ, ღ დაიბანენით ფერხნი თქუჭნნი, ღ განცისკრდეს
 რა, წარვედით გზასა თქუჭნსა, ღ თქუჭს არა არამედ უბანთა ზედა

ბ
 ბ

ბ დავიყვანთ ❖ ღ აიძულა მათდა, მიაქციეს მისსა მიძარო, ღ შევიდეს
 სახიდ მისსა, ღ უქმნა მათ სასუძელი, ღ უცოდონი შეუცხო მათ, ღ
 ღ ჭამეს ❖ ღ ჰირჭლ დაძინების: კაცთა ქალაქისათა სოდომელთა
 კარე მოიცვეს სახლი, ჭაბუკითგან, ვიდრე მოხუცებულთამდე, ყო-
 ე ველმან ერმან ერთბამად ❖ ღ კანუწოდდეს ლოთს, ღ იტყოდეს მის-
 სს მიძარო, სადა არიან კაცნი, მოსრულნი შენდა ღამით, გამოიუჭა-
 ე ნენ იგინი ჩუჭნდა, რათა თანა ვეუწნეთ მათ ❖ ხოლო გამოვიდა
 ლოთ მათდა მიძარო წინაშე კართა, ღ კარო კანისშა უკანა თუსსა ❖
 ზ, ღ ღ ჭრქუა მათ, ნუსადა მძანო ნუ უკეთურობთ ❖ რამეთუ არიან ჩემნი
 ორნი ასულნი, რომელთა არღა უცნიეს მამა კაცი, გამოვიყვანე იგი-
 ნი თქუჭნდა, ღ იხუძიენით იგინი, ვითარცა კონაგს თქუჭნ: მხო-
 ლოდ კაცთა ამათ მიძარო ოდენ ნუ ჭყოფთ ნურა რას უსამართლო-
 თ სა: ვინადგან შემოვიდეს საართულსა ქუჭმე სახლისა ჩემისასა ❖ ღ
 ღ ჭრქუჭ: კანრე იქი, მწირობად შემოსუჭნდ, ნუ სამჯელისა შჯადა:
 აწ უკუჭ, შენ კიბორცოტო უფროღა ვიდრეღა მათ, ღ აიძულებდეს
 ო ლოთს ფრიად: ღ მიძახლენეს შემუსრვად კარისა ❖ ხოლო კაცთა
 ი მათ კანუწნეს კელნი, ღ შეიტაცენეს ლოთ მათდა მიძარო, სახლსა
 ია შინა, ღ კარო სახლისა დაჭმეს ❖ ¹⁾ ივექმენ ხოლო კაცნი მეოფ-
 ე ნი კარსა ზედა სახლისათა, სიბრძითა, მცირითგან მათით ვიდრე
 იბ დიდადმდე ღ დაისხნეს შიებითა კარისათა ❖ ღ თქუჭნ კაცთა ლო-
 თის მიძარო: არს ვინმეა შენი აქა: სიძენი, ანუ ძენი, ანუ ასულნი.
 ანუ ვინცა ვინ სხვა შენი არს ქალაქსა შინა, კანიუწნენ იგინი ად-
 ი გილით ამით ❖ რამეთუ წარვსწუქედთ ჩუჭნ ადვილსა ამას, რამეთუ
 ამაღლდა ღაღადება მათი წინაშე უფლისა: ღ მომავლინნა ჩუჭნ
 იდ უფალმან ადგოცად მისსა ❖ გამოვიდა ლოთ, ღ თქუა სიძეთა მიძარო
 თუსთა მიმუწანებულთა ასულთა მისთასა ღ ჭრქუა, ადღევით. ღ გა-
 მოვიდით ადგილისა ამისაგან, რამეთუ აღხოცს უფალი ქალაქსა: ღ
 იე საცინელად შეირაცხა ოგი წინაშე სიძეთა მისთა ❖ ღ ვითარ ცისკა-
 რი იქმნა, ღ ასწრაფობდეს ანკელოზნი ლოთს, მეტუჭნლნი: ადღეგ
 მიიუჭანე ცოლი შენი, ღ ორნი ასულნი შენი, რომელნი კისხენ, ღ

განვედ, რათა არა წარწყმდეთ უმჯულოებითა ქალაქისათა ❖ დ ად-
 შუოთნეს, დ უპერეს ანგელოზთა კელთა მისთა: დ კელსა ცოლისა
 მისისასა, დ კელთა ასულთჲ მისთასა რიდებასა მას უფლისასა მთ
 ჴედა ❖ ¹⁾ დ იუო რაჲმს გამოიუჴანეს ივინი გარე, დ ჳრქჴს: ცხო-
 ვნებით აცხოვნე სული შენი, დ ნუ უკმოიხედავ, ნუცა დასდგები
 ეოველსა შინა გარემოს სოფლებსა, მთად აღვედ, ნუსადა თანა დაე-
 ჴერა ❖ დ თქჴა ლოთ მათდა მიმართ, გევედრები უფალო ❖ ვინად-
 გან ზოვა მონამან შენმან წყალობა წინაშე შენსა, დ გადიდებს სი-
 მართლესა შენსა რომელსა ჳყოფ ჩემ ჴედა, ცხოვნებითა სულისა
 ჩემისათა, მე ვერ ძალმიც მიწევნა მთადა, ნუ უკჴმ მეწინენ მე
 ძვირნი დ მოეჳკჴდე ❖ აჳა ქალაქი ესე ახლოს არს შეღტოლვად
 ჩემდა მუნ, რომელ არს მცირე, დ მუნ შევიდე რამეთუ მცირე არს,
 დ ცხოვნდეს სული ჩემი შენ ძლით ❖ დ ჳრქჴა მას უფაღმან, აჳა
 დამიკურდა ჴირი შენი, ამასცა ჴედა სიტუჴასა, არა დაქცევად ქალა-
 ქი რომლისათჴს სთქუ ❖ ²⁾ ისწრაფე უკჴმ მიწევნად მუნ: რამეთუ
 ვერ ძალმიც ქმნად საქმისა, ვიდრე შესვლადმდე შენდა მუნ: ამის-
 თჴს უწოდა სასელი ქალაქისა მის სეგორს ❖ დ მზე აღმოვიდა ქჴმ-
 ყანასა ჴედა, დ ლოთ შევიდა სეგორს ❖ ³⁾ დ უფაღმან აწჴმა სო-
 დომს ჴედა დ გომორსა, წუნწუბა დ ცეცხლი უფლისა მიერ ჴე-
 ცით ❖ დ დაქცივნა ეოველნი ესე ქალაქნი: დ ეოველი გარემო სო-
 ფელი, დ ეოველნი მეჯდრნი ქალაქთა შინა, დ ეოველნი მცენარენი
 ქჴმყანისანი ❖ დ მიიხილა ცოლმან მისმან უკუღმართ, დ იქმნა
 მეკლ მარხილის ❖ ⁴⁾ ხოლო იმსთო განთიად აბრაამ ადგიდ სადა
 დგა წინაშე უფლისა ❖ ⁵⁾ დ მიხედნა ჴირთა ჴედა სოდომის დ გომო-
 რისათა, დ ჴირსა ჴედა ეოვლისა მის ქჴმყანისა გარემოს სოფლი-
 სასა, დ იხილა, დ აჳა აღჴდოდა ალი ქჴმყანით, ვითარცა აღმურნი
 სახმილისა ❖ დ იუო დაქცევასა უფლისა მიერ ეოველთა ქალაქთა
 რემოს სოფლისათასა, მოესენნა დმერთსა აბრაამ: დ განაფლინა
 ლოთ შორის დაქცევისა, დ აღსაძოლვასა უფლისაგან ქალაქთასა,

ივ
 იხ
 ხბ,თთ
 კ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კტ

1) საბრძ. ი.—2) საბრძ. ი. 3) ე, მოსეკთ. ესაიავ. იერ. ე. ტ.—4) ეზუ. ივ.
 ამოს. დ. ლუკა იხ. იუდა ა. ბ, ჳეტ. ბ.—5) ლუკა იხ. მადლ. იტ.

ლ რომელითა შორის მკვდრ-იყო ლოთ ❖ სოლო აღვიდა ლოთ სეგ-
 თრით, ზ დაჯდა მთასა შინა, თვით, ზ ორნი ასულნი მისნი მის
 თანა, რამეთუ შეეძინა დამკვდრებად სილორსა შინა, ზ დაემკვდრა
 ლა ქებასა შინა. თვით ზ ასულნი მისი მის თანა ❖ ზ თქუა უსუცესმან
 უმრწამესისა მიმართ: მამა ჩუენი მოხუცებულ არს, ზ არა ვინ არს
 ლბ ქუეყანასა ზედა, რომელი შემოვიდეს ჩუენდა მომართ: ვითარცა
 წესი არს უოვლისა ქუეყანისა ❖ მოვედ ზ ვასუათ მამასა ჩუენსა
 ლვ ღვნი, ზ დავეწუთ მის თანა ზ აღვადგინოთ თესლი მამისა ჩუენი-
 ლგ სავან ❖ სოლო ასუეს მამასა მათსა ღვნი ღამესა მას, ზ შევიდა
 ლდ უსუცესი ზ დაწუა მამისა თვისისა თანა ღამესა მას: ზ ვერ სცნა და-
 წოლა მისი, ანუ, აღდგომა მისი ლოთ ❖ სოლო იყო ხვალისა, ზ
 ლე ჰრქუა უსუცესმან უმრწამესსა: აჰა დავევ გუშინ მამისათანა ჩუენი-
 ლვ ს ❖ ვასუათ მას ღვნი ღამესაცა ამას, ზ შესრული დაწევ მის თანა,
 ლვ ზ აღუადგინოთ მამისავან ჩუენისა თესლი ❖ ზ ასუეს ღამესა მას
 მამასა მათსა ღვნი, ზ შევიდა უმრწამესი ზ დაწუა მამისა თანა
 ლზ თვისისა ზ ვერ ცნა დაწოლა მისი ზ მიუდგეს ორნივე ასულნი ლო-
 ლზ თისანი მამისავან მათისა ❖ ზ შუა უსუცესმან მე, ზ უწოდა სახელი
 ლვ მისი მოაბ, მეტეუწლმან, მამისავან ჩემისა ესე, ესე არს მამა
 ლვ მოაბელთა ვიდრე აქამომდე ❖ სოლო შუა უმრწამესმანცა მე, ზ
 უწოდა სახელი მისი ამჟან, მეტეუწლმან: მე ნათესავისა ჩემისა:
 ესე არს მამაჲ ამანელთა ვიდრე დღეინდელად დღემდე.

თ ა ვ ი კ.

ა და აღიძრა აბრაამ მიერ ქუეყანად სამხრად მიმართ, ზ დაივანა
 ბ შორის კადისა; ზ შორის სურისა: ზ დაისხემა გერართა შორის ❖
 სოლო თქუა აბრაამ სარრას თუხ ცოლისა თუხისა: ვითარმედ დაჲ ჩემი
 არს: რამეთუ შეეძინა თქმად ვითარმედ ცოლი ჩემი არს; ნუსადა მოკლან
 იგი კაცთა ქალაქისათა მის ძლით: ზ მიავლინა აბიმელიქ მეფემან
 გერართამან, ზ მიიყვანა სარრა ❖ ზ შევიდა ღმერთი აბიმელიქისა
 გ მიმართ ძილსა შინა ღამით, ზ ჰრქუა: აჰა მოჰკუდები, დედა კაცისა
 ძაკის ძლით; რომელი მიიყუანე. რამეთუ არს იგი თანა მკვდრ
 დ ქმრისა ❖ სოლო აბიმელიქ არა შეეხო მას, ზ თქუა უფალო ღმერ-

თო ნათესავსა უმეცარსა და მართალსა წარსწევედა და არა მან მით-
 ხრას ვითარმედ, დაჲ ჩემი არს, და ამან მრქება მე ვითარმედ, მძაჲ
 ჩემი არს: გულითა წმიდითა და სიძარბოთა კელათა ვუაჲ ესე და
 და ჰრქება მას ღმერთმან, მილსა შინა მეცა ვცან რამეთუ გულითა
 წმინდითა ჰუაჲ ესე, და გრიდუ შენ მე, რათა არა სცოდო ჩემდა მო-
 ძარბო, ამისთჳს არა გიტყვე შენ შესებად მისსა და სოლო აწ უკუნ-
 ეც ცოლი კაცსა მას, რამეთუ წინასწარმეტყუელნი არს: და ილოცოს
 შენთჳს, და სცხოვნდუ; სოლო უკეთუ არა უკუნსცე, უწოდუ ვითარ-
 მედ მოკრძე შენ, და ეოველნივე შენნი და და აღიმსთო აბიძელიჲ ცის-
 კარს, და მოუწოდა ეოველთაჲე ერმათა თჳსთა, და მიუთხრნა ეოველ-
 ნივე ესე სიტყუანნი ურთა მათა: და შეეძინა ეოველთა მათ კაცთა
 უფლისა ფრიად და და მიუწოდა აბიძელიჲ აბრაამს, და ჰრქება მას:
 რაჲ ესე მიუაჲ ჩუტნი: ნუ ვცოდეთ რაჲ შენდამი, რამეთუ მოაწიე ჩემ
 ზედა და შეფობასა ჩემსა ზედა ცოდუაჲ დიდი, საქმე რომელი ქმნის
 არაჲინ, მიუაჲ მე და და ჰრქება აბიძელიჲ აბრაამს, რაჲ გულსა მოგი-
 ჰდა და ჰუაჲ ესე და და თქუა აბრაამ: რამეთუ ვთქუ, ნუ უტუტ არა არს
 ღუთის მსახურება ადგილსა ამას და მე მოძეღან ცოლისა ჩემისა
 ძლით და და ¹⁾ რამეთუ ჰეშმარიტად დაჲ ჩემი არს და არა დედი: სო-
 ლო იქმნა ჩემდა ცოლ და და იყო რაჲამს გამომიუჲანა მე ღმერთმან
 სახლისაგან მამისა ჩემისა, და ვარქუ მავას ესე სიძარბოჲ ჰყო ჩემ-
 დამო, ეოველსა ადგილსა რომელსაცა შევიდეთ მუნ, თქუ ჩემთჳს
 ვითარმედ მძა ჩემი არს და სოლო მოიღო აბიძელიჲ ათასი დიდ
 რაჲამაჲ, ცხოვარნი და ზვარაჲანი, მონანი და მკეველნი, და მისცნა
 აბრაამს: და უკუნსცა მას სარრა ცოლი მისი და და ჰრქება აბიძელიჲ
 აბრაამს, აჰა ქუტყანა ჩემი წინაჲე შენსა, სადაცა გნებავს დაივანე და
 სოლო სარრას ჰრქება, აჰა მივეც ათასი დიდ რაჲამა მძასა შენსა,
 ესენი იუჲენენ შენდა ფასად ზირისა შენისა, და ჟოველთაჲე შენთა-
 ნათა: და ეოველნივე იჰეშმარიტენ და სოლო ილოცა აბრაამ ღუთი-
 სა მიძარბო და განჰკურნა ღმერთმან აბიძელიჲ, და ცოლი მისი, და
 მკეველნი მისნი და იწყო მოზად და რამეთუ დაჲმუთ დაჲმა უფალ-

¹⁾ მადლა ბ.

მან ყოველი საშოჯ სასჯლსა შინა აბიძეულიქისსა, სარწას ძლით ცოლისა აბრახამისსა.

თ ა ვ ი ა.

ა **ღ**ა უფალმან ღმერთმან მოხედნა სარწას, ვითარცა თქუა, **ღ**¹⁾
 ბ უყო ღმერთმან სარწას ვითარცა ეტყოდა **✠** **ღ** მუცლად მღებულმან
 სარწა უშვა აბრახამს ძე სიბერესა: უამსა მას ვითარცა **ჭ**რქუა მას
 გ ღმერთმან **✠** **ღ** უწოდა აბრახამ სახელი ძესა თჯსსა ისაკ რომელი
 დ უშვა მას სარწა, **✠** **ღ** წინა დასცუთა აბრახამ ისაკს ძესა თჯსსა ძე-
 ე რუესა დღესა ²⁾ ვითარცა ამცნო მას ღმერთმან **✠** ხოლო აბრახამ
 ვ იყო წელიწადთა ასთა რაჟამს იქმნა მისდა ისაკ ძე მისი **✠** **ღ** თქუა
 სარწა: საცინელ ძეო ძე უფალმან, რამეთუ ვისმცა ესმას ჩემთანა
 ზ უსაროდის **✠** **ღ** თქუა ვინ მიუთხრას აბრახამს, ვითარმედ აწოებს
 ც ერმასა სარწა, რამეთუ ვშევ ძე სიბერესა ჩემსა **✠** **ღ** აღორძნდა
 თ დღესა სძესა განეყენა ისაკ ძე მისი **✠** ხოლო იხილა რა სარწა
 ი ლად ისაკის თანა მისა თჯსისა **✠** **ჭ**ქუა აბრახამს ³⁾ განაძე მკეველი,
 ია მისა ჩემისა თანა ისაკისსა **✠** ხოლო ფიცხლად გამოჩნდა სიტყუა
 იბ ფრთად, წინაძე აბრახამისსა, მისა მისისა ისმაილისთჯს **✠** **ღ** **ჭ**რქუა
 ივ ღმერთმან აბრახამს, ნუ ფიცხლარს სიტყუა წინაძე შენსა, ერმისათჯს, **ღ**
 ივ მკეველისათჯს: ყოველი რაოდენიცა ვრქუას შენ სარწა, ისმინო ვძი-
 ივ სის მისისა: რამეთუ ⁴⁾ ისაკისაგან გეწოდოს შენ თესლ **✠** ხოლო
 ივ ძე მკეველისა იძის, ნათესავად დიდად ვუო ივი, რამეთუ თესლი
 ივ შენი არს **✠** ხოლო აღდგა აბრახამ განთიად, **ღ** მოიხვნა ჰურნი, **ღ**
 ივ თხიერი წულითა, **ღ** მისცნა ავარს; **ღ** დასწნა მკართა მისთა ზედა
 ივ ერმა; **ღ** წარგზავნა ივი: ხოლო ივი წარსრული სცთებოდა უდა-
 ივ ბნოს: ჯურღმულსა თანა ფიცისასა **✠** **ღ** მიაკლდა წვალი თხიე-
 ივ რისაგან: **ღ** მიაგდო ერმა ქუჭმე ნერვისა ერთისა **✠** **ღ** წარვიდა **ღ**

1) მაღლა იზ და იწ. საქმე ზ გალატ დ კბრა იდ. მათე ა.— 2) მაღლა ივ.
 — 3) ლეტე დგ.— 4) რომაელთა თ. კბრ ია.

დაჯდა წინაშე მისსა მშორობელად, ვითარ მძულდის სატყორც
 ოდენ, რამეთუ თქუა, არა ვიხილა სიკუდილი ერძისა ჩემისა: ღ
 დაჯდა წინაშე მისსა, ხოლო ვაჟა აღუტევა ერძისა ღ ტიროდა ზ
 ღ შეისმინა ღმერთმან ვაჟა ერძისა, ადგილით სადა იყო: ღ უწო- ის
 და ანგელოზმან ღმერთისამან აგარს სეცით, ღ ჰრქუა მას: რაჲ
 არს აგარ; ნუკეძინინ. რამეთუ შეისმინა ღმერთმან ვძისა ერძი- ის
 სა შენისა ადგილით რომელ არს ზ ადღეგ აღიქუ ერძა, ღ ია- ის
 უარ იგი კელითა შენითა. რამეთუ სათესავად დიდად ვყო იგი ზ ღ
 განუსუენა ღმერთმან თვალნი მისნი, ღ იხილა ჯურღმული წყლისა
 ცხოველისა, ღ წარვიდა ღ ალაგსო თხიერი წყლითა ღ ასვა ერძა-
 სა ზ ღ იყო ღმერთი ერძისათანა, ღ აღორძინდა: ღ დაემკვდრა უდაბ-
 ნოსა შინა. ღ იქნა მძულდოსან. ზ ღ დაემკვდრა უდაბნოსა, ფარანს ღ
 მოჰკვარა მას დედამან ცოლი ქუჭყანისაგან ეგვტისა ზ ხოლო იყო
 მას ჟამსა შინა, ღ თქუა აბიძელიქ, ღ თქოხათ მზახლმან მისმან
 ღ ფიხოლ ერის მთავარმან ძალისა მისისამან აბრამის მიძართ
 მეტეუჭლმან: ღმერთი არს შენთანა ყოველთაჲე შინა რომელთაცა
 ჰყოფ ზ აწ უკუჭ მყოფუცე მე ღმერთსა, არა მძლავრებად ჩუძა, ზ
 არცა თესლისა ჩემისა: არცა სახელისა ჩემისა არამედ სიძართლისა
 ებრ, რომელი ვუაჲ შენთანა, ჰყო ჩემთანა, ღ ქუჭყანისა. რომლისა-შენ
 მისემ ხარ შენ ზ ღ თქუა აბრამ, მე ვუფუცაჲე ზ ღ აწილა აბრამ აბიძე-
 ლიქს ჯურღმულთათჲს წყლისათა, რომელნი მიუსუენეს ერძათა აბიძე-
 ლიქისათა ზ ღ ჰრქუა მას აბიძელიქ: ვერ ვსცან თუ ვინ გიყო შენ სა-
 ქმიე ესე, არცა შენ მითხარ მე არცა მესმა თუნიერ დღეს ზ ღ
 მოიბნა აბრამ ცხოვარნი, ღ ზვარაენი, ღ მისცნა აბიძელიქს, ღ
 აღთქუჭლს ორთაჲე აღთქმა ზ ღ დაადგინა აბრამ შუდნი კრავნი
 ცხოვართანი ერთსა ზ ღ თქუა აბიძელიქ აბრამის მიძართ: რაჲ
 არიან შუდნი ესე კრავნი ცხოვართანი რომელნი დაადგინენ მარ-
 ტოდ ზ ღ თქუა აბრამ. რამეთუ შუდთა ამათ კრავთა მისეგამ ჩემგან, ლ
 რათა იუენენ ჩუძა საწამებელად, ვითარმედ მე აღმოვსოსხარე: ჯუ-
 რღმული ესე ზ ამის თჲს უწოდა სასელი ადგილსა მას ჯურღმული
 ფიცისა, რამეთუ მუნ ფუცეს ორთაჲე ღ დადვეს მუნ აღთქმა ჯუ-

ის
 ის
 კ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კთ
 კუ
 კფ
 კც
 კძ

ლბ რღმულსა ზედა ფიცისასა ❖ ხოლო აღდგა აბიძელიქ, ზ ოქასათ
 მსახალი მისი; ზ ფიქოლერის მთავარი ძალისა მისისა, ზ მიი-
 ლგ ქცეს ქუჭყანად ფილისტიმისა ❖ დანერგა აბრამ ეანა ჯურღმულსა
 ზედა ფიცისასა, და ხადა მუნ სახელსა უფლისასა, ლმერთი საუკუ-
 ლდ ნე ❖ ზ დაემკვიდრა აბრამ ქუჭყანასა ფილისტიმელთასა დღეთა
 მრავალთა.

თ ა ვ ი აბ.

ა **და** ¹⁾ იყო შემდგომად სიტყუბთა ამათ, ლმერთმან გამოსცადა
 აბრამი. ზ თქუა მისსა მიძართ: აბრამ აბრამ, ხოლო მან თქუა, აჰა
 ბ მე ❖ ზ ჰრქუა: მიიუვანე მე შენი საუვარელი, რომელი შეიუვარე
 ისაკი; ზ წარუდ ქუჭყანასა ძალაღსა, ზ შეწირე იგი მუნ, უოჯაღ
 გ დასაწველად ერთსა ზედა მთათაგანსა რომელსაცა გრქუა მენ ❖ ზ აღ-
 დგა განთიად აბრამ, ზ დასსნა კარაულსა თუსსა, ზ წარუვანა თავის
 თუსისა თანა ორნი ურმანი; ზ ისაკ მე თუსი ზ დაკოდა შემა უო-
 ვლად დასაწველისათუს, ზ აღდგა ზ წარვიდა, ზ მოვიდა ადგილსა,
 დ რომელსა ჰრქუა მას ლმერთმან, დღესა მესამესა ❖ ზ აღმხილველ-
 ე მან აბრამ თვალთა მისთამან, იხილა ადგილი შორით ❖ ზ რქუა
 აბრამ ურმათა თუსთა: დასხედით აქა კარაულისა თანა, ხოლო მე
 ზ ურმა მივიდეთ ვიდრე იქიმდე, ზ თაუვანისესცეთ რათა მოვიქცეთ
 ვ თქუწნდა მიძართ ❖ ზ მოიხუნა აბრამ შემანი უოვლად დასაწვე-
 ლისანი; ზ აღჰკიდნა ისაკს, მესა თუსსა, ხოლო მიიღო ცეცხლ-
 ს ლი კელითა, ზ მასხლი. ზ წარვიდეს ორნივე ერთბამად ❖ ზ თქუა
 ისაკ აბრამის მიძართ მიძისა თუსისა მაძო, ზ მან თქუა რა არს
 ლ შჯლო; ხოლო მან ჰრქუა მეტყუწლმან: აჰა ცეცხლი ზ შემა, სა-
 ლ და არს ცხოვარი უოვლად დასაწველად ❖ ზ თქუა აბრამი: ლმერ-
 თმან იხილოს თავისა თუსისა ცხოვარი უოვლად დასაწველად შჯ-
 თ ლო: ზ წარვიდეს ორნივე ზოგად ❖ მოვიდეს ადგილსა მას რომელი
 ჰრქუა მას ლმერთმან; ზ აღაშენა მუნ აბრამი საკურთხეველი
 ზ ზედა დასსნა შემანი; ზ შემკურელმან ისაკის მისა თუსისამან, და-
 ი დგა იგი საკურთხეველსა ზედა, ზედა კერძო შემათა ❖ ზ განჰყო

1) კბრ. ია.

აბრაამ, კელი თვის მოღებად მასჯლისა, **ღ** დაკლვად მისა თვის-
 სა **Ⴣ** **ღ** უწოდა მას ანგელოზმან უფლისამან ზეცით, **ღ** ჭრქუა მას იბ
 აბრაამ აბრაამ: **ღ** მან თქუა; აჭა მე **Ⴣ** **ღ** ჭრქუა ნუ მიჭყოფ კელსა იბ
 შენსა ერძისა მკას ზედა, ნუცა უეოფ მას ნუ რა რაჲს: რამეთუ
 აწ უწეი ვითარმედ გემინის შენ ღუთისა, **ღ** არა რიდე მესა შენსა
 საუწარელსა ჩემთვს **Ⴣ** **ღ** აღიხილა აბრაამ თვალნი თვისნი **ღ** იხი- იგ
 ლა, **ღ** აჭა ვერძი ერთი დამოკვიდა ნერგსა საბეკსა რქათა: **ღ** წა-
 რვიდა აბრაამ, **ღ** მოიყვანა ვერძი იგი, **ღ** შეწირა ყოვლად და-
 საწველად, ისაკის წილ მისა თვისსა **Ⴣ** **ღ** ¹⁾ უწოდა აბრაამ სახე- იდ
 ლი ადგილსა მას, უფალმან იხილა: რამეთუ ჭრქუან დღეს, მთა-
 სა მას, უფალი გაძიხნდა **Ⴣ** **ღ** უწოდა ანგელოზმან უფლისამან იე
 აბრაამს მეორედ ზეცით, **ღ** მეტეუწლმან **Ⴣ** თავსა ჩემსა ვუყუცავ, ივ
 იტყვს უფალი: ვინათგან ჭეავ სიტყვა ესე, **ღ** არა რიდე მესა შენსა
 საუწარელსა ჩემთვს **Ⴣ** კურთხევით გაკურთხო შენ, **ღ** განმრავლე- იზ
 ბით განვამრავლო თესლი შენი, ვითარცა ვარსკვლავნი ცისანი, **ღ**
 ვითარცა ქუბა სღვს კიდისა: **ღ** დაიმკვდრნეს თესლმან შენმან ქა- იწ
 ლაქნი მეტერთანი **Ⴣ** **ღ** ²⁾ იკურთხოვდიან თესლისა მიმართ შე-
 ნისა ყოველნი ტომნი ქუწყანისანი ამისთვის რამეთუ ისმინე გმი-
 სა **Ⴣ** ხოლო მიიქცა აბრაამ ერძათა მიმართ თვისთა; **ღ** აღდგო- ით
 მილნი წარვიდეს ზოგად ჯურღმულად მიმართ ფიცისა **ღ** დაემკვ-
 დრა აბრაამ ჯურღმულისათანა ფიცისა **Ⴣ** ხოლო იყო შემდგომად კ
 სიტყუათა ამათ მიეთხრის აბრაამს მეტეუწლთა: აჭა უშუნა მელქა-
 მანცა შენი ნაქორს მძასა შენსა **Ⴣ** ოქსა ჰირმშოჲ, **ღ** ვაჟკსა მმა კა
 ამისი, **ღ** კამულ მამა ასურთა **Ⴣ** **ღ** ქასათ, **ღ** აზავ, **ღ** ფალდას, **ღ** კბ
 იელაფ. **ღ** ბათოილ **Ⴣ** **ღ** ბათოილ შუა რებეკა; რვანი ესე ძენი რო- კგ
 მელნი უშუნა მელქამ ნაქორს, მძასა აბრაამისსა **Ⴣ** **ღ** ხარჭმან მის- კდ
 მან რომლისა სახელი რეიმა; შუა მანცა, თამეკა, **ღ** გაამ; **ღ** ტოქოს
ღ მოქან.

¹⁾ ფსალმუნი რმ. ზირაჟ. მდ. ა. მკვბ. ბ. ლუკა ა. ებრ. კ.—²⁾ მადლ. იბ.
 იბ. დაბლ. ვ. ზირაჟ. მ. დ. საქმე ბ, გალატ. ბ.

თ ა ვ ი ა ზ .

ა,ბ **ს**ოლო იქმნა ცსოვრება სარწასი ას ოცდა შუდ წელ **ჴ** ბ მო-
 კუდა სარწა ქალაქსა შინა არბოკს რომელ არს დელოვანთა შინა,
 ესე იგი არს ქებრონი, ქქტყანასა ქანანისსა: სოლო-მოვიდა აბ-
 გ რამ ტყეზად, სარწასა ბ გოდებად **ჴ** ბ აღდგა აბრამ მქუდრისგან
 დ თვისსა, ბ ჳრქუა მეთა ქეტისთა, მეტყველმან **ჴ** მსსემ ბ წარმავალ
 ე ვარ მე თქუტწნ შორის, მომეცით უკუტ მე სასეიდლად საფლაავი
 ე თქუტწნ შორის ბ დავჳფულა მქუდარი ჩემი ჩემგან **ჴ** ბ მიუგეს მეთა
 ე ქეტისთა აბრამის მიმართ, მეტყველთა: ნუ უფალო **ჴ** არამედ ისმინე
 ე ჩუტწნი, მეფე ღუთისაჲ მიერ სარ შენ ჩუტწნ შორის, რჩეულთა შინა
 ე საფლაავთა ჩუტწნთა დავჳფალ მქუდარი შენი: რამეთუ არა ვინ ჩუტწნ-
 ე განმან, არა დავიყენოს საფლაავი თვისი შენგან, დავჳფალ მქუდარი შე-
 ე ნი მუნ **ჴ** ბ აღდგა აბრამ ბ თავჯანისცა ერსა მას ქქტყანისსა მეთა
 ე ქეტისთასა **ჴ** ბ თქუა მათდა. მიმართ აბრამ, მეტყუტწლმან: უკეთუ
 ე სთნავს სულსა თქუტწნსა; რათა დავუფულა მქუდარი ჩემი ჳირისგან ჩე-
 ე მისა ისმინეთ ჩემი; უთხარტ ჩემთვის ეფრონს საარისსაჲ **ჴ** ბ მომცეს
 ე მე ქუაბი მრჩობლი, რომელ არს მისსა, მეოფე შორის აგარაკისა მი-
 ე სისა, ვეცსლად რომლად დირდეს მომცეს იგი, მოგებად საფლაავი
 ე თქუტწნ შორის **ჴ** სოლო ეფრონ ჯდა საშუალ მეთა ქეტისთა, ბ მიმ-
 ე გებელმან ეფრონ ქეტელმან აბრამის მიმართ, თქუა მისსა მიმართ,
 ე სასმენელად მეთა ქეტისთა, ბ ეოველთა შემავალთა ქალაქად მეტყველ-
 ე მან **ჴ** ჩემდა მოინილე უფალო, ბ ისმინე ჩემი: აგარაკსა ბ მას
 ე ქუაბსა, შენ მივცემ: წინაშე ეოველთა მოქალაქეთა ჩემთა მივეც შენ,
 ე დავჳფალ მქუდარი შენი **ჴ** ბ თავჯანი სცა აბრამ წინაშე ერისა მის ქქტ-
 ე ყანასა **ჴ** ბ ჳრქუა ეფრონს ეურთა მიმართ წინაშე ერისა მის ქქტყანისსა
 ე ვინათგან ჩემ კერძო სარ, ისმინე ჩემი: ვეცსლი აგარაკისაჲ მიილე ჩემ-
 ე გან, ბ დავუფულა მქუდარი ჩემი მუნ **ჴ** ბ მიუგო ეფრონ აბრამს, მეტ-
 ე ვეელმან **ჴ** არა, უფალო: რამეთუ მასმიეს, ვითარშედ ქქტყანაჲ ოთხსა-
 ე სისა დიდრაქმისაჲ ვეცსლისაჲ არს შორის ჩემსა ბ შენსა რამცა იყო
 ე ესე; სოლო შენ მქუდარი შენი დავჳფალ **ჴ** ბ ¹⁾ ისმინა აბრამ ეფრონი-

1) საქმე ვ. ისონაჲ ვდ. დალა: კვ და მე.

ნი, ღ მისცა აბრაამ ეფრონს ვეცხლი, რომელი თქუა ეფროთა ძეთა ქე-
 ტისათა, ოთხასი დიდრაქმაჲ ვეცხლისა გამოცდილისა სავაჭროსა *
 ღ არს აგარაკი ეფრონისი, რომელსა შინა იყო მშობელი ქუბი იხ
 რომელ არს ჰირისჰირ მამბრესა, აგარაკი ღ ქუბი რომელი იყო
 მას შინა, ღ ეოველი სე, რომელი იყო აგარაკსა შინა, რომელ არს
 სახლვართა შინა მისთა გარემოს, აბრაამისა მონაგებ, წინაჲჲ მე-
 თა ქეტისთა, ღ ეოველთა შემავალთასა ქალაქად * ღ ამისა შემდგო- იწ
 მად დაჭულა აბრაამ სარრა ცოლი თუსი, ქუბსა შინა აგარაკისას
 მრჩობლსა, რომელ არს წინაჲჲ მამბრესა, ესე იგი არს ქებრონი,
 ქუჭყანასა ქანანისასა * ღ დაუძვდრა აგარაკი ღ ქუბი რომელი ით
 იყო მას შინა აბრაამს, მონაგებად საფლავისა ძეთაგან ქეტისთა
 თ ა ვ ი კლ.

ღ აბრაამ იყო მოხუცებული, გარდასრულ დღეთა: ღ უფალმან ა
 აეურთსა აბრაამ ეოველითაჲჲ * ღ ჰურქუაჲ აბრაამ ერმას თუსსა უხუ- ბ
 ცესსა სახლისა მისისასა, მთავარსა ეოველთა საქონელთა მისთასა:
 1) დამდეგ კელი შენი წყვლთა ჩემთა * ღ გაფუცებ შენ უფალსა გ
 ღმერთსა ცისასა ღ ღმერთსა ქუჭყანისასა, რათა არა მოჰკვარო
 ცოლი მესა ჩემსა ისაკს ასულთაგან ქანანელთასა, რომელთა მე მკვდრ
 ვარ მათ შორის * არამედ ქუჭყანად ჩემდა რომლისა ვარ მე, წარსვიდე ღ
 ტომისა მიმართ ჩემისა, ღ მოჰკვარო ცოლი მესა ჩემსა ისაკს მუნით *
 სოლო თქუა ერმამან მისა მიმართ, ნუ უკუტ არა ინებოს დედაკაცმან ე
 მონი ქუჭყანად, რომლისაგან გამოსვედ მუნით * ღ თქუა მისსა მიმართ ვ
 აბრაამ, ვერძალე თავსა შენსა ნუ მიაქცევ მესა ჩემსა მუნ * უფალმან ხ
 ღმერთმან ცისამან ღ ღმერთმან ქუჭყანისამან, რომელმან გამომიყვანა
 მე სახლისაგან მამისა ჩემისა. ღ ქუჭყანისაგან რომელსა შინა ვი-
 შევ რომელი მეტეოდა მე ღ მეფუცა მე, მზრახველი, შენ 2) მიკცე
 ქუჭყანა ესე, ღ თესლსა შენსა; მან წარავლინენ ანგელოზი თუსი
 წინაჲჲ შენსა, ღ მოჰკვარო ცოლი მესა ჩემსა მუნით * სოლო უე- ლ
 თუ არა ინებოს დედაკაცმან მოჰსლვა შენთანა, ქუჭყანისა ამის მო-

1) დაბლა მზ. — 2) მდლა აბ, იგ, იე. დაბლა კვ.

მართ, წმიდა სარ შენ ფიცისა ამისგან, მხოლოდ ძესა ჩემსა ნუ მიუქ-
 ცევ მუნ ❖ დ დაღვა ერძამან კელი თვის; წუჯლთა აბრამ უფლისა
 თვისისათა, დ ეფუცა მას სიტყუსა ამისთვის ❖ დ წარბნა ერძამან ათნი
 აქლემნი აქლემთაგან უფლისა თვისისათა, დ ეოველთაგან კეთილთა
 უფლისა თვისისათა თავისა თვისისა თანა, დ აღღვა დ წარვიდა შუა
 მდინარედ, ქალაქად ნაქორისა ❖ დააწვინნა აქლემნი გარემე ქალა-
 ქისა, ჯურღმულსა თანა წელისასა, მიმწუსრი, რაქამს გამოვიდოდეს
 მერწუელნი წელისანი ❖ დ თქუა უფალო ღმერთო უფლისა ჩემისა
 აბრამისო, წარმართე წინაშე ჩემსა დღეს, დ ეავ წეალობად უფლი-
 სა ჩემისა აბრამისთანა ❖ აჭა მე ვდგად წეაროსა ზედა წელისასა,
 სოლო ასულნი მკვდრთა ქალაქისათანი გამოვლენ ვსებად წელისა ❖
 დ იუავნ ქალწულსა რომელსაცა ვრქვა მე, მომიდრიკე მე სარ-
 წუელი შენი რათა ვსვა მე, დ თქვას: სუ დ აქლემთაცა შენტა ვასუა,
 ვიდრემდის სუმიდენ, ესე განუძხადე მონასსა შენსა ისაკს: დ ამით
 ვსცნა: რამეთუ ჭეავ წეალობად უფლისად ჩემისა აბრამისთანა ❖
 დ იყო ზირველ სრულ ეოფისა სიტყვისა ამის გონებასა შინა მისსა,
 აჭა რებეკა გამოვიდოდა, შობილი ბათოელისდა, მისა ძალქასსა,
 ცოლისა ნაქორისსა, მძისა აბრამისსა, მქონებელი სარწუელისა მხა-
 რთა ზედა თვისთა ❖ სოლო ქალწული იგი შუწნიერი იყო სილვი-
 თა ფრიად, დ ქალწული იყო, მამად კაცი არა უწეოდა მან: დ შთა-
 სრულმან წეაროსა ზედა აღავსო სარწუელი დ აღმოვიდა ❖ სოლო
 მირბიოდა ერძამ მიკებებად მისსა დ ჭრქუა: მასუ მე მცირედ ს-
 რწუელისაგან შენისა ❖ სოლო მან ჭრქუა, სუ უფალო: დ ისწრა-
 ფა დ გარდამოიღო სარწუელი მელავსა ზედა თვისსა, დ ასვა მას
 ვიდრემდის დასცხრა სუმიდაგან ❖ დ ჭრქუა: აქლემთაცა შენტა ვასვა,
 ვიდრემდის სვან ეოველთა ❖ დ ისწრაფა დ წარმოაცალიერა სარ-
 წუელი სასუქმელსა შინა, დ მირბიოდა მერმეცა ჯურღმულისა მიძართ,
 აღმოვებად წელისა, დ ასვა ეოველთავე აქლემთა ❖ სოლო კაცი
 შეისწავლიდა მას, დ დაღუდა ცნობად, უკეთუ ესა კეთილ ეო ღმე-
 რთმან ანუ არა ❖ დ იყო ვითარცა დასცხრეს ეოველნი აქლემნი
 სუმიდაგან, მოიხუნა კაცმან საეურნი ოქროსანი თითო დიდ რაქმი-

სა საწონისანი, და ორნი სალტელნი კელთა მითა: ათ ოქრო საწონი-
სანი, და ჰკითხა მას და ჰკრქაჲ ასული ვინი სარ შენ, მითხარ მე;
უკეთუ არს მამისა შენისა თანა ადგილი ჩვენთჳს დასავანებელი და
და ჰკრქაჲ მას; ასული ბათოელისი ვარ მე, მისა მეღქმისა, რომე-
ლი უშვა მან ნაქორს და და ჰკრქაჲ მას ბზეცა და თივამცა დიდ არს
ჩვენდა: და ადგილი დასავანებლად და და სთნდა კაცსა მას, და თაფე-
ნისცა უფალს და და თქაჲ: კურთხეულარს უფალი ღმერთი უფლი-
სა ჩემისა აბრაამისი, რომელმან არა დაძაკლო სიმართლე მისი და
ჰქმარებდა უფლისა ჩუენისკან: და მომიძღუა მე უფალი, სახიდმძის
უფლისა ჩემისა და და მირბიოდა ქალი, და მიუთხრა სახლსა დე-
დისა თვისისასა, მსგავსად სიტყვათა ამთ და ხოლო რებეკას მძა იყო
რომლისა სახელი ლაბან, და მირბიოდა ლაბან კაცისა მიმართ ვარე
წუაროსა ზედა და და იყო ვითარცა იხილნა საურენი და სალტენი გე-
ლთა ზედა დისა თვისისათა, და რამეთუ ესმინეს სიტყუენი დისა მისი-
სა რებეკას მეტუქმლისანი; ესრეთ მეტუოდა მე კაცი; და მოვიდა კა-
ცისა მომართ, დგა რაჲ იგი აქლემთა თანა წუაროსა ზედა და და
ჰკრქა მას: მოვედ შემოვედ კურთხეულ არს უფალი: რასათჳს სდგა
ვარე, რამეთუ მე განმიძსადებიეს სახლი, და ადგილი აქლემთა და და
შევიდა კაცი სახიდ, და გარდატჳრთნა აქლემნი, და მისცა თივა, და
ბზე აქლემთა, და წყალი დასაბანელად ფერსთა მისთა, და ფერსთა
მისთანათა კაცთასა და და დაუენა მათ ჰურნი ჰამად; და თქა მან: არა
ვსტამო ვიდრე თქმადმდე სიტყუათა ჩემთა; და ჰკრქა: სთქე და და თქა:
მონა აბრაამისი ვარ მე და უფალმან აკურთხა, უფალი ჩემი ფრიად,
და ამაღლდა: და მისცნა მას ცხოვარნი, და ზროხანი, ოქრო და ვეც-
ხლნი: მონანი და მხეველნი, აქლემნი და ვირნი და და უშვა სარო
ცოლმან უფლისაჲ ჩემისამან, მე ერთი, უფალს ჩემსა, შემდგომად
დაბერებისა თვისისა: და მისცა მას ეოველი რაოდენი რა იყო მისი და
და მაფუცა მე უფალმან ჩემმან, მეტუქმლმან: არა მოჰკეტარო ცოლი
მესა ჩემსა ასულთაგან ქანახელთასა, რომელთა თანა მე მკუდრ ვარ
ქუტყანასა მათსა და არამედ სახიდ მამისა ჩემისა წარსუდე, და ტომი-
სა მიმართ ჩემისა, და მოჰკეტარო ცოლი მესა ჩემსა მუნით და დავარ-

ბბ
კდ
კე
კვ
კზ
კტ
კლ
ლა
ლბ
ლგ
ლდ
ლე
ლვ
ლზ
ლტ
ლთ

მ ქუ უფალსა ჩემსა: ნუ უკუტვ არა მოვიდეს დედაკაცი ჩემ თანა ❖ დ
 მრქუა მე: უფალმან ღმერთმან რომლისა სათხო ვიქმენ წინაშე მის-
 სა, მან წარმოავლინენ ანგელოზი თუხი შენ თანა, დ წარმართენ
 გუა შენი, დ მოჭკუროო ცოლი მესა ჩემსა, ტომისაგან ჩემისა, დ
 მს სახლისაგან მამისა ჩემისა ❖ მაშინ უბრალო იყო წვევისაგან ჩემი-
 მს სა: ხოლო რაჟამს წარსუდე ტომისა მიმართ ჩემისა, დ არა მოცვენ
 მს შენ: მაშინ უბრალო ფიცისაგან ჩემისა ❖ დ მორავედ მე დღეს
 წყაროსა, ზედა ვთქუ: უფალო ღმერთო უფლისა ჩემისა აბრაამისო:
 უკეთუ შენ გზასა ჩემსა კეთილ ჰყოფ რომელსა მე ვალ მას ზედა ❖
 მგ აჭა მე ვდგა წყაროსა ზედა წელისასა: ხოლო ასულნი კაცთა ქა-
 ლაქისათანი გამოვლენ ვსებად წელისა, დ იოს ქალწული, რომელ-
 მდ საცა ვრქუა მე, მასუ მცირედ წყალი სარწყულისაგან შენისა ❖ დ
 მგ მრქუას მე, შენცა სუ, დ აქლემთაცა შენთა ვასუა, ესე დედა კაცი
 არს, რომელი განუძადა უფალმან მსახურსა თუხსა ისაკს, დ ამით
 მგ ვსცნა, ვითარმედ უეავ წყალობა უფალსა ჩემსა აბრაამს ❖ დ იყო
 ზირველ დასრულებისა ჩემგან მეტეუტლისა გონებასა შინა ჩემსა,
 მეესეულად რებეკა გამოვიდოდა მქონებლი სარწყულისაჲ მხართა
 ზედა, დ შთავიდა წყაროსა ზედა, დ აღმოივსო: ხოლო ვარქუ მას,
 მგ მასუ მე ❖ დ ისწრაფა, დ შთამოიღო სარწყული თავისაგან თუხი-
 მგ სა და თქუა: სუ შენ, დ აქლემთაცა შენთა ვასუა: დ ვსუ დ აქლემთაცა
 მგ ასვა ❖ დ ვკითხე მას. დ ვარქუ ვისი ხარ ასული: ხოლო მან
 თქუა, ასული ბათოელისი ვარ მე, მისა ნაქორისი, რომელი უმუა
 მს მას ძელქა, დ შევასხენ მას საუურნი, დ საღტენი კელთა მისთა ❖
 მს დ სათხო ჩენილმან თავუანის ვეც უფალსა, დ ვაკურთხე უფალი
 ღმერთი, უფლისა ჩემისა აბრაამისი, რომელმან წარმიმართა მე გუასა
 მს ჰემდარიტებისასა, მიუქანებად ასული მძისა უფლისა ჩემისა მისა მი-
 მს სისათუხს ❖ უკეთუ ჰყოფთ თქუტვ წყალობასა დ სიძარტლესა უფ-
 მს ლისა თანა ჩემისა, მითხართ მე: ხოლო უკეთუ არა, რათა მი-
 მს ვაქციო მარჯუტვნიოთ ანუ მარცხენით ❖ დ მიუგეს ლაბან დ ბა-
 მს თოელ; დ თქუტვს, უფლისაგან გამოვიდა ბრძანება ესე, ვერ ძალ-
 მს გვიც წინააღმდეგომად თქმაჲ კეთილისა წილ ❖ აჭა რებეკა წინაშე

შენსა, მიუჭანე, ღ განისწრაფე: ღ ეფუენ ცოლ ძესა უფლისა შე-
 ნისასა. ვითარცა თქუა უფალმან ზ ღ იყო რაჟამს ესმნეს ერძმანს
 აბრაამისსა სიტყუანი ესე თაუჭანის სცა ქუჭუანასა ზედა უფალ-
 სა ზ ღ გამოილო ერძმან აბრაამისმან. ჭურჭელი ოქროსა ღ ვეც-
 ხლისა ღ შესამოსელი, ღ მისცნა რებეკას: ღ ძღუჭნი მისცა მძასა
 მისსა, ღ დედასა მისსა ზ ღ ჭამეს ღ სუჭს მან ღ მის. თანა მო-
 ფთა კაცთა, ღ დაიძინეს; ღ აღრადგა ერძა იგი განთიად ჭრქუა
 მათ: განმიტყვეთ მე, რათა წარუდე უფლისა მიძართ ჩემისა ზ სო-
 ლო თქუჭს მძათა მისთა ღ დედამან მისმან, ღ აღგერინ ჩუჭნ თა-
 ნა ქალწული ესე დეფთა ვითარ ათთა: ღ ამისსა შემდგომად წარ-
 ხუდეთ ზ სოლო მან თქუა მათდა მიძართ: ნუ დამაუფუნებთ მე, ღ
 უფალმან წარმიძართოს კზად ჩემი, განსავლინეთ მე. რათა წარუ-
 დე უფლისა მიძართ ჩემისა ზ ღ მათ ჭრქუჭს მას: მოუწოდოთ
 ქალსა მას, ღ ვკითხოთ ჰირსა მისსა ზ ღ მოუწოდეს რებეკას ღ
 ჭრქუჭს მას: წარსუალა კაცისა ამის თანა ღ მან თქუა, წარუდე ზ
 ღ წარუზანეს რებეკა დაა მათი, ღ საქონელი მისი, ღ ერძა აბრა-
 მისი, ღ მისთანანი ზ ღ აკუთხეს რებეკა დაა მათი, ღ ჭრქუჭს
 მას: დაა ჩუჭნი ჰარ შენ, ოქმენ ათსეულ ღ ბეგრეულად: ღ დაიძ-
 კვდრენ თესლმან შენმან ქალაქნი წინააღმდეგომთანი ზ ღ აღდგა რე-
 ბეკა ღ მიმუნვარნი მისნი ღ აღსხდეს აქლემთა ზედა, ღ წარვიდეს
 კაცისა მის თანა, ღ წარიუჭანა რებეკა ერძმან მან ღ წარუდა ზ სოლო
 ისაკ ვიდოდა უდაბნოსა შინა, ჯურღმულსა თანა სილვისასა: რამე-
 თუ მკვდრ იყო იგი ქუჭუანასა სამხრით კერძოსა ზ ღ კანუდა ისაკ
 ველად განცხრომად მიმწუსრი. ღ აღმხილუჭლმან თვალთამან, იხი-
 ლნა აქლემნი მოძავალნი ზ ღ აღიხილნა რა თუალნი რებეკა, იხი-
 ლა ისაკი: ღ შთამოხდა აქლემისაგან ზ ღ ჭრქუა ერძასა, ვინ არს
 კაცი იგი, ძავალი ველსა ზედა შემთხუჭვად ჩუჭნდა. სოლო ერძმან
 თქუა; იგი არს უფალი ჩემი: სოლო მან მოილო თერისტროდ ღ
 კარე მოისსა ზ ღ მიუთხრნა ერძმან ისაკს ყოველნი იგი სიტყუანი,
 რომელნი ქმნა ზ სოლო შევიდა ისაკ სასიღ დედისა თუსისა, ღ

ნბ
 ნგ
 ნდ
 ნე
 ნვ
 ნზ
 ნწ
 ნთ
 ე
 ეა
 ებ
 ეგ
 ედ
 ეე
 ევ
 ეზ
 ეწ
 ეთ

მიუჭუნან რებეკა, დ. იქმნა მისს ცოლ: დ შეიუჭარა იგი: დ ნუკეძინის
 ეცა ისაკს სარწასთუხ ღედისა თუსისა.

თ ა ვ ი კე.

სოლო შესძინა აბრაამ, მიუჭუნებად ცოლი, რომლისა სასელი
 ბ ქეტურა * დ უშენა მას, ზემბრან, დ იეკტან, დ მადამ, დ მადამ,
 გ დ იესბაკ, დ სოიე, * სოლო იეკტან შუა სამან, დ თემან, დ ღედან:
 დ სოლო ძენი ღედანისნი იუჭენეს, რაკუილ, დ ნაბღეილ, დ ასსურვიმ,
 ე დ ლატუსვიმ, დ ლოიმ * დ ძენი მადიამისნი, კეფარ, დ აფერ, დ
 ე ენოქ, დ ამირა, დ თერლამა, ესე უოველნი იუჭენეს ძენი ქეტურას-
 ვ ნი * დ მისცა აბრაამ უოველი მონაგები თუსი ისაკს ძესა თუსსა *
 სოლო ძეთა სარჭთა მისთასა მისცნა ნიჭნი აბრაამ დ განაგლი-
 ს ივინი ისაკისაგან მისა თუსისა, სიცოცხლესავე თუსსა; აღმო-
 ს სავალად მიძარო ქუჭუნანდ აღმოსავლისა * დ ესე არიან წელნი
 ღ დეთა აბრაამისთანი რაოდენ ცხოვნდა, ას სამეოც და ათხუთმეტ *
 ტ დ მოკულებით მოკუდა აბრაამ სიბერესა შინა კეთილსა; მოხუცებუ-
 თ ლი დ სავსე ღდეთაგან, დ შეეძინა ერისა მიძარო თუსისა * დ დაჭ-
 თ ფულეს იგი ისაკ დ ისმაელ ორთა ძეთა მისთა, ქუაბსა მწრობლ-
 ი არს წინაჲ მამბრესა * 1) აგარაკი დ ქუაბი, რომელი მოიგო აბ-
 ი რამ ძეთაგან ქეტისთა, მუნ დაჭფულეს აბრაამ დ სარწა ცოლი მი-
 ი სი * დ იყო შემდგომად სიკუდილისა აბრაამისისა, აკურთხა ღმერ-
 ი ბისასა * სოლო ესე შობანი არიან ისმაელისნი მისა აბრაამისნი,
 ი რომელი უშუა აგარ მეკუტკელმან მხევალმან სარწასმან აბრაამს *
 ი ესე სასელნი ძეთა ისმაელისთანი, სასელებისა ებრ ნათესავთა მის-
 ი თასა, 2) ზირძმო ისმაელისი ნაბეოთ, დ კიდარ, დ აბდრილ, დ მას-
 ი სამ * დ მასმა, დაიდუმა, დ მასსი * დ ქოდან, დ თემან, დ იეტურ,
 ი დ ნაფეს, დ კეღა * დ ესე არიან ძენი ისმაელისნი, დ ესე სასელ-
 ი ნი მათნი, კარავთა შინა მათთა, დ ესოთა შინა მათთა ათორმეტნი
 ი მთავარნი, ნათესავთა ებრ მათთა * დ ესე წელნი ღდეთა ცხოვრე-

1) მადლა კე.—2) მადლ. ივ. კე.—3) ანუშტ. ა.

ბისა ისმაელისათანი, ას ოც და ახვიდმეტი წელ, ღ მოკლებით მოკუდა, ღ შეეძინა ნათესავისა მიმართ თვისისა ❖ ხოლო დაემკუდრა ევლბტითაგან, ვიდრე სურადმდე, რომელ არს ზირის ზირ ეკუტესა, ვიდრე მოსლვადმდე ასურასტანელთა მოძართ, წინაჲე ზირსა უოველთა მძათა მისთასა დაემკუდრა ❖ ღ ესე შობანი, ისაისნი მისა აბრამისნი, აბრამ შუა ისაე ❖ ხოლო ისაე იყო წელთა ორმეოცთა: ოდეს შიკუენა რებეკა ასული ბათოელ ასურისაა შუამდინართ; დაჲ ლაბანისი თავისა თვისისა ცოლად ❖ ხოლო ევედრებოდან ისაე უფალსა რებეკასთჳს ცოლისა თვისისა რამეთუ ბერწი იყო: ღ იმინა მისი ღმერთმან, ღ მიუღვა რებეკა ცოლი მისი ❖ ღ ჰკრთებოდეს ურმანი შის შორის ღ მან თქუა: უკეთუ ესრეთ ეოფად იყო ჩემდა რასათჳს ესე ჩემდა, ღ წარვიდა კითხუად უფლისა მძართ ❖ ხოლო უფალმან ჰკრქა მას: ¹⁾ ორი ნათესავი არიან მუცელსა შინა შენსა, ღ ორნი ვრნი მუცლისა შენისაგან ჰამოვიდენ ღ ერი ვრსა აღემატას: ღ უფროსმან მონოს უმწამესსა ❖ ღ აღიგუნეს დღენი შობისა მისისანი, ღ რამეთუ მარჩბიგნი იქუნეს მუცელსა შინა მისსა ❖ გამოვიდა ზირმძო მეწითური უოვლად ვითარცა ტუავი ფახუნერი: ღ სახელსდვა სახელი მისი ესაე ❖ ღ ²⁾ ამისა შემდგომად გამოვიდა მძაჲ მისი, ღ კელი მისი მოხვეულ იყო ბრჭელსა ესავისასა. ღ უწოდას სახელი მისი იაკობ, ხოლო ისაე იყო წელთა სამეოცთა, ოდეს შუნა იგინი რებეკა ❖ აღორძნდეს ჳბუგნი იგი, ღ ესაე იყო კაცი მეცნიერ ნადირობისა, ველური ხოლო იაკობ იყო კაცი მარტივ, მკუდრი სასლისა ❖ ღ შეიევარა ისაე ესავი, რამეთუ ნადირებული მისი იყო საჭამად მისსა, ხოლო რებეკას უეგარდა იაკობ ❖ ღ შეაემო იაკობ ხბოლვილი, ხოლო ესაე მოვიდა ველით მამურალი ❖ ღ ჰკრქა ესაე იაკობს: მაჲჲე ტბოლგიდლისაგან ოსწნისა ამის რამეთუ მრუძლურდი მე, ამისთჳს ეწადა სახელი მისი, ედომ ❖ ხოლო ჰკრქა იაკობ ესავს: მომცენ მე დღეს ზირმშობანნი შენნი ❖ ღ თქუა ესაე: აჳაჲე მივას ზღსრულუბად, ღ რად ჩემდა ზირმშობანნი ესე ❖ ღ ჰკრქეს მას იაკობ, მეფუცე შე დღეს, და-

¹⁾ რომე თ. — ²⁾ ესაი იბ. საქმე 8.

ღ ფუცა მას: ¹⁾ ღ მისცნა ესაჲ ზირმშოებანი თჳსნი იაკობს ზ სოლო იაკობ მისცა ესაჲს ზური, ღ გბოლგილი თსწნისა: ღ ჭამა ღ სვა ღ აღდგომილი ვიდოდა: ღ წარწემიდა ესაჲ ზირმშოებანი:

თ ა ვ ი აჲ.

ღ იქმნა სიემილი ქუჭყანასა ზედა, თჳნიერ მის სიემილისა ზირველისა რომელი იქმნა დღეთა აბრაამისთა: ღ წარვიდა ისაჲ აბიძელიქის მიძართ, მეფისა ფილისტიმელთასა, გერარად ზ სოლო გამოუჩნდა მას უფალი, ღ ჭრქუა: ნუ შთახვალ ეგჳტედ, არამედ დაემკვდრე ქუჭყანასა ამას რომელსა გარქუ ზ ღ დაემკვდრე ქუჭყანასა ამას ღ ვიყო მე შენთანა, ღ გაკურთხო შენ: რამეთუ შენ ღ თესლსა შენსა მოგცე ქუჭყანა ესე ეოველი ²⁾ ღ დავამკვიცო ფიცი ჩემი რომელ ვეფუცე აბრაამს მამასა შენსა ზ ღ განვაძრავლო თესლი შენი, ვითარცა ვარსკუთლავნი ცისანი: ღ მოგცე შენ ღ თესლსა შენსა ქუჭყანა ესე ³⁾ ღ იკურთხევიდინ თესლისა მიძართ შენისა ეოველნი ნათესავნი ქუჭყანისანი ზ ამის წილ რომელ ისმინა მამამან შენმან, აბრაამ ვმისა ჩემისა ღ დაიცუნა მცნება ჩემი ღ ბრძანებანი ჩემნი, ღ სიძართლე ჩემი ღ შჯუღნი ჩემნი ზ სოლო დაემკვდრა ისაჲ გერარათს შინა ზ ღ ჰკითხეს კაცთა მის ადგილისათა მას რებეკასთჳს ცოლისა მისისა, ღ თქუა: დაჲ ჩემი არს: რამეთუ შეემინი თქმად, თუ ცოლი ჩემი არს, ნუ უკუჭ, მოკლან იგი კაცთა მის ადგილისათა, რებეკას თჳს ცოლისა მისისა, რამეთუ შუწნიერ იყო იგი ხილვითა ზ სოლო მრავალ ქამეულ რაჲ იქმნა მუნ, შთაისუნდა აბიძელექ მეფემან გერართამან, სარკმელსა ღ იხილა ისაჲ მოძლე რელად რებეკას თანა ცოლისა თჳსისა ზ ღ მოუწოდა აბიძელექ ისაჲს, ღ ჭრქუა მას: ცოლი სადაჲ არს შენი, რებეკა რად სთქუ თუ დაჲ ჩემი არს: სოლო თქუა ისაჲ; რამეთუ ვთქუ, ნუ უკუჭმცა მოკუჭდე მის ძლით ზ ღ ჭრქუა აბიძელექ: რაჲ ესე მიყავნ ჩუწნ; კინლბ ღ ვინმე წვა ნათესავისა ჩემისა, ცოლისა შენისა თანა: ღ მოაწიემცა ჩუწნ ზედა, უმეცრებაჲ ზ სოლო უბრძანა აბიძელექ ეო-

¹⁾ კბრ იბ. დაბლ. კვ.—²⁾ მაღლა იბ, იგ და იე.—³⁾ მაღლა იბ, ც ღ კბ. დაბლა კლ.

ველსა ერსა თვსასა, მეტყველმან: ეოველი შემხებელი კაცისა ამის
 ანუ ცოლისა მისისა, თანამდებ სიკუდილისა იუოს ზ ხოლო სთესა იბ
 ისაჲ ქჷჭყანასა ზედა, ზ ზოვა მას წელიწადსა ასეულ ქმნილად
 ქრთილი ზ აკურთხა იგი უფალმან ზ ზ ამაღლდა კაცი იგი ზ წარმა- ივ
 ტებული იქმნა, ვიდრემდე დიდ იქმნა ფრიად ზ ზ იყო მისსა ზი- იდ
 რუტევი არვე ცხოვართა, ზ პროწლე პროსათა: ზ ნაპრომი ფრიად:
 ხოლო ემურვნეს მას ფილისტიმელნი ზ ზ ეოველნი ჯურღმულნი, იე
 რომელნი აღმოსთხარნეს ერმათა მამისა მისისათა; ზ ვენეს იგინი
 ფილისტიმელთა ზ აღმოავსნეს იგინი მიწითა ზ ზ თქუა აბიმელექ ისა- ივ
 კის მიმართ, წარვედ ჩემგან, რამეთუ უძლიერეს ჩემსა იქმენ ფრიად ზ ზ იბ
 წარვიდა მიერ ისაჲ, ზ დავანადღეუსა გერართასა, ზ დავემკვდრა მუნ ზ
 ზ კვალად აღმოსთხარნა ისაჲ ჯურღმულნი წელიწადნი, რომელნი აღმო- იწ
 თხარნეს უმათა აბრაამ მამისა მისისათა, ზ დავუენეს იგი ფილისტიმელ-
 თა: აღავსნეს მიწითა შემდეგამად სიკუდილისა აბრაამ მამისა მისისა ზ
 უწოდნა მათ სახელნი, სახელთა ებრ რომელნი უწოდნა აბრაამ მამა-
 მან მისმან ზ ზ თხარეს ერმათა ისაკისთა დღეუსა გერართასა: ზ ით
 ზოეს მუნ ჯურღმული წელიწადსა ცხოველისა ზ ზ იბრძოლებოდეს კ
 მწუქმსნი გერარელთანი, მწუქმსთა მიმართ ისაკისთა, მეტყუჭლნი, ვი-
 თარმედ ჩუჭნი არს წყალი ესე; ზ უწოდა სახელი ჯურღმულსა, მას უსა-
 მართლოება, რამეთუ ეუსამართლოვნეს მას ზ ზ წასრულმან მიერ კა
 ისაჲ, აღმოსთხარა ჯურღმული სსჯაჲ, ხოლო ემჯოდეს მისთვსცა
 ზ სახელსდვა სახელი მისი, მეტერობა ზ ზ წარსრულმან მიერ აღ- კბ
 მოთხარა, ჯურღმული სსჯაჲ, ზ არა ებრძოდეს მისთვს; ზ სახელ-
 სდვა სახელი მისი ფართოებაჲ, მეტყუჭლმან; რამეთუ აწ განმავრ-
 ცნა ჩუჭნი უფალმან, ზ აღმაორბინნა ჩუჭნი, ქჷჭყანასა ზედა ზ ხო- კბ
 ლო აღვდა მიერ ჯურღმულსა ზედა ფიცისასა ზ ზ ეჩვენა მას უფა- კდ
 ლი ღმრეს მას, ზ ჰრქუა: მე ვარ ღმერთი აბრაამისა მამისა შენისა;
 ნუგეშინინ, რამეთუ შენთანა ვარ, ზ გააკურთხო შენ, ზ განვამრავლო
 თესლი შენი, აბრაამითვს მამისა შენისა ზ ზ აღამენა მუნ საკურთ- კმ
 ხეველი: ზ ხადა სახელსა უფლისასა: ზ აღმართა მუნ კარავი თვსი:
 ხოლო აღმოსთხარეს მუნ ერმათა ისაკისთა დღეუსა გერართასა ჯუ-

კვ რდმული ❖ დ აბიძელიქ მოვიდა მისსა მიძარტ კერართ, დ ოქო-
 კზ სათა მძახალი მისი, დ ფილოზოსს მედართ მთავარი ძლიერების
 კტ მისისა ❖ დ ჭრქუა მათ ისაკ: რასათჳს მოხვედით ჩემდა; რამეთუ
 კთ მთქუნს მომიძულეთ მე, დ განძავლინეთ მე თქუნსგან ❖ დ მათ თქუნს;
 ლ მხილველთა შენთა ვიხილეთ ვითარმედ იყო უფალი შენთანა; დ
 ლ ვთქუთ; იქმნეს ფიცი შორის ჩუნსნა დ შორის შენსა დ აღუთქუთ
 ლ აღთქმა შენთანა ❖ არა ქმნა ჩუნსთანა ბოროტი, მით რამეთუ შენ
 ლ არა მოგიძულეთჩუნს: დ ვითარცა სახედ გვიძიეთ შენ კეთილად დ გან-
 ლ გავლინეთ მძუღობით, დ აწ ხარ შენ კურთხეულ უფლისა მიერ ❖ დ უქ-
 ლ მენ მათ სერი დ ჭამეს დ სტუნს ❖ დ აღგომილნი ცისკარს, ეფუცა კაცი
 ლ მოუჭასსა თჳსსა: დ განავლინა იგინი ისაკ: დ განემორნეს მისგან
 ლ მძუღობით ❖ დ იყო მას დღესა შინა: მოვიდეს ერძანი ისაკისნი: დ
 ლ უთხრეს: ჯურდმულისათჳს რომელი აღმთხარეს, დ თქუნს: არა
 ლ ვბოეთ წყალი მას შინა დ უწოდა მას ფიცი ❖ ამისთჳს უწოდა სა-
 ლ სელი ქალაქსა მას: ჯურდმული ფიცისა, ვიდრე დღეინდღად დღე-
 ლ დმდე ❖ ხოლო ესაკ იყო წელთა ორმეოცთა: დ მიიუჭანა ცოლი
 ლ იუდინ, ასული ვეიო ქეტელისა: დ მასე, მინ ასული ელომ ქეტე-
 ლ ლისა ❖ დ იუჭნეს მდომ ისაკისსა დ რებეკასსა.

თ ა ვ ი ჳ

ა **და** იყო შემდგომად სიბერესა ისაკისა, დაუბრუჯლდეს თჳლნი
 ბ მისნი ხედვად: დ მოუწოდა ესაკს მესა თჳსსა უხუცესსა. დ ჭრქუა
 გ მას შულო ჩემო: დ თქუა; აჳა აქა ვარ ❖ დ ჭრქუა მას ისაკ: აჳა მე
 გ დავბერდი, დ არა უწვი დღე აღსრულებისა ჩემისა ❖ აწ უკუნს აღი-
 გ დე ჭურჭელი შენი, კანარჭი დ მძუღდი, დ განვედ ველად დ მინა-
 გ დირე მე ნადირი ❖ დ მიქმენ მე საჭმელი ვითარცა მიევარს მე, დ მოძარ-
 გ თუ მე რათა ვსჭამო: დ გაკურთხოს შენ სულმან ჩემმან, ჰირველ სიკუდი-
 გ ლისა ჩემისა ❖ ხოლო რებეკას ესმა, მეტუქუნსლება ისაკისი ქაჯვის
 გ მისა მიძარტ თჳსისა, დ წარვიდა ესაკ ველად, ნადირობად ნადირსა
 გ მამისათჳს თჳსისა ❖ ხოლო რებეკა თქუა; იაკობის მიძარტ მისა
 გ თჳსისა უძრწამესისა: აჳა ჩემმა მამისა შენისა, იტყოდა რა ესაკის
 გ მიძარტ მძისა შენისა მწრახველი ❖ მინადირე მე ნადირი, დ მიქმენ მე

ჭამადი რათა ვჭამო და გაკურთხო შენ წინაშე უფლისა ზირველ სი-
 კუდილისა ჩემისა * აწ უკუშ მჯლო ისმინე ჩემი, ვითარცა მე გრქება
 შენ * წარვედ ველად ცხოვართა, და მომგვარენ მე მუნთ ორნი
 თიკანნი ჩხვლნი, და კეთილნი, და უქმნე მე ივინი მამასა შენსა ვი-
 თარცა უვეარს * და შეართვ მამასა შენსა, და სჭამოს, და გაკურ-
 თხოს შენ მამამან შენმან, ზირველ სიკუდილისა მისისა * და თქვა
 იაკობ რებეკას მიმართ დედისა თვისისა: არს ესავ მამა ჩემი კაცი
 ფაჩუნიერი, ხოლო მე კაცი წულტუ * ნუ უკუშ კელი შემასოს მე
 მამამან ჩემმან და ვიყო მე წინაშე მისსა, ვითარცა შეურაცხის მყო-
 ფელი და მოვწიო თავსა ჩემსა ზედა წევეა და არა კურთხევა * და
 ჭრქება მას დედამან: ჩემ ზედა იუავნ წევეა იგი მჯლო გარნა ისმი-
 ნე კმისა ჩემისა: არამედ წარვედ და მომგვარენ მე * ხოლო იგი წა-
 რვიდა და მოიუვანა და მიჭკვარა დედასა თვისსა: და ქმნა დედამან
 მისმან ჭამადი ვითარცა უვეარდა მამასა მისსა * და მოიღო რე-
 ბეკა სამოსელი ესავისა მისა თვისისა უხუცესისა, კეთილი, რო-
 ძელი იღუა მისთანა სახლსა შინა, და შემოსა მით იაკობ მე თვსი
 უმრწამესი * და ტყავნი იგი თიკანთანი მოახვივნა შიშველთა მკლავ-
 თა ზედა, და ქედსა მისსა * და მისცნა ჭამადი და ჰურნი რომელნი
 შექმნა, კელთა იაკობ მისა თვისისათა და შეართუნა ივინი მამასა
 თვისსა * და ჭრქება მამაო, ხოლო მან ჭრქება აჭა მე ვინ ხარ შენ
 მჯლო * და ჭრქება იაკობ მამასა თვისსა მე ვარ ესავ ზირმძო მე შე-
 ნი, ვეავ ვითარცა მარქე მე, აღდეგ და დაჯედ, და ჭამე ნადრობული-
 სა ჩემისა, რათა მაკურთხოს მე სულმან შენმან * და ჭრქება ისაკ
 მესა თვისსა, რაა არს ესე, რამეთუ ძალე ჭზოვე იგი მჯლო; ხოლო
 მან თქვა: რამეთუ მომცა უფალმან დემართმან შენმან წინაშე ჩემსა *
 და ჭრქება ისაკ იაკობს, მომეხსლე მე, და კელი შეგახო შენ მჯლო,
 უკეთუ შენ ხარ მე ჩემი ესავ ანუ არა * და მიიხსლა იაკობ ისაკს
 მამასა თვისსა, და კელი შეახო მას და თქვა: ვმა ესე ვმა იაკობისი;
 ხოლო კელნი ესე, კელნი წისავისანი * და ვერ იცნა იგი რამეთუ
 იუქუნეს კელნი მისნი, ვითარცა კელნი, ესავისნი მისა მისისანი
 ფაჩუნიერ, და აკურთხა იგი * და ჭრქება მას ისაკ: შენ ხარა მე ჩემი

ტ
 თ
 ი
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ
 იტ
 იტ
 კა
 კბ
 კგ

კმ ესაჲ: ხოლო მან თქუა, მე ვარ ❖ დ ჳრქუა მოძართუ მე, ნადირე-
 ბულისაგან შენისა შულო რათა ვჳამო დ გაკურთხოს შენ სულმან
 კვ ჩემმან: დ მთართვა მას, დ ჳამა: დ შუართვა მას ღუნო, დ სვა ❖ დ
 კგ ჳრქუა მას ისაჲ მამამან მისმან მოძეასლე მე, დ ამბორს ციეო შენ
 კდ შულო ❖ დ მიეასლას დ ამბორს უყო მას: დ იენოსა რა სუნენლე-
 კე ბა სამოსელთა მისთა, დ ¹⁾ აკურთხას იგი დ თქუა: აჳა ესერა სულ-
 კვ ნენლეება მისა ჩემისა, ვითარცა სულენლეება ველისა სავსისა; რომე-
 კგ ლი აკურთხას უფალმან ❖ დ მოვცეს შენ ღმერთმან ცვარისაგან
 კდ ცისა, დ სიზოხისაგან ქქქქქანისა, დ სავსება რფქლისა დ ღუნისა ❖
 კე დ გმონებდენ შენ თესლები, დ თაყვანის ცცემდენ მთავარნი, დ იყო
 კვ შენ უფალ: მძისა შენისა, დ თაყვანის ცცემდენ შენ მენი მამისა შე-
 კდ ნისანი; მწეეგარი შენნი წეეულ ივენენ: დ მაკურთხეველი შენნი კუ-
 კე რთხეულ იუოს ❖ დ იყო შემდგომად დაცხრომისა ისაკისა კურთხევი-
 კვ სავან- იაკობ მძისა თუსისა: დ ვითარცა გამოვიდა იაკობ ჰირისაგან
 კგ ისაჲ მამისა თუსისა, დ ესავცა მძა მისი მოვიდა ნადირობით ❖ დ
 კდ უქმნნა მანცა ჳამადი დ შუართუნნა მამასა თუსსა, დ ჳრქუა, აღღე-
 კე გინ მამა ჩემი, დ ჳამედ ნადირისაგან მისა თუსისა, რათა მაკურთ-
 კვ ხოს მე სულმან შენმან ❖ დ ჳრქუა ისაჲ მამამან მისმან: ვინ ხარ
 კგ შენ, ხოლო მან თქუა: მე ვარ ჰირმშო მე შენი ესაჲ ❖ დ განცუფრ-
 კდ დ ისაჲ, განცუფრებითა დიდითა ფრიად დ თქუა: ვინ იყო იგი,
 კე რომელმან მოძინადირა მე ნადირი დ შემომართუა, დ ვჳამე ყოვლი-
 კვ სისა მისგან ჰირველ ვიდრე შემოსვლად შენდა, დ ვაკურთხე იგი დ კუ-
 კგ რთხეულ იეავნ ❖ დ იყო რაჲამს ესმნეს ესავს სიტყუანი მამისა თუ-
 კე სისა ისაკისნი, კჳა ეო კმითა დიდითა დ მწართა ფრიად დ ჳრქუა
 კვ მამასა, მაკურთხე მეცა მამაო ❖ დ ჳრქუა მას ისაჲ, მოვიდა მძა შენი დ
 კგ სავკუთ მიიღო კურთხევა შენი ❖ დ თქუა: ესაჲ: სამართლად ეწოდა
 კე სსხელი მისი იაკობ; რამეთუ მიბრკმა მე ესერა მეორედ, ²⁾ ჰირვე-
 კვ ლად ჰირმშოება ჩემი მიიღო; დ აწ მიიღო კურთხევა ჩემი: დ
 კგ ჳრქუა ესაჲ მამასა თუსსა: არა რა ღამითინე მეა კურთხევა მა-
 კე მათა ❖ მიუგო ისაჲ დ ჳრქუა ესავს ვინადგან უფალ შენდა ვეავ იგი,

1) კბრ. ია.— 2) მადლ. ჳე.

დ ეოველინი მძნო მისნი ვუვენ მონა მისსა: იუქლითა დ ღუნითა
 განვაძტვიცე იგი, აწ რად გიყო შენ შჯლო ზ ჭრქება ესავ, მამასა
 თჯსსა, ერთი სოლო ნურა არსა კურთხევა შენი მამასა; მაკურთხე
 მეცა: დ ვითარცა შეწუნსა ისაკ, ვამა ეო ვითა დიდითა ესავ, დ ტი-
 როდა ზ მიუგო ისაკ მამამან მისმან დ ჭრქება მას ¹⁾ აჯა ესერა
 სინახისაგან ქეჭუნისა იეოს მკუდრობად შენი დ ცვარისაგან ცისა;
 ზგვარდამო ზ მახულითა შენითა სცხოვრდე, დ მამასა შენსა ჭმონებ-
 დე: დ ეოს ოდესმე რავამს განიგსნა დ განავლო უღელი მისი ქე-
 დისაგან შენისა ზ დ ²⁾ უთქმიდა ესავ იაკობს მამასა თჯსა კურთხევისა
 მისისათჯს, რომლითა აკურთხა იგი ისაკ მამამან მისმან: სოლო
 თქება ესავ გონებასა შინა თჯსსა; მოეახლენ დღენი სიკუდილისა
 მამისა ჩემისანი, დ მე მოუჭკლა იაკობ მამა ჩემი ზ დ ბიეთსრენს
 რებეკას სიკუჭნისა ესე მისა თჯსისა უხუცესისანი; დ მიავლინა დ მოუ-
 წოდა მესა თჯსსა უმრწამესსა, დ ჭრქება მას: მამა შენი ესავ იქადის
 სიკუდილსა შენსა ზ აწ უკეჭ შჯლო ისმინე ვამისა ჩემისა, ადდეც
 დ წარვედ შუა მდინარეს, ლაბანის მიძარტ მამისა ჩემისა ქარანდ ზ
 დ იეავ მისთანა დღეთა რაოდენთამე, ვიღრე გარე მიქცევადმდე გუ-
 ლის წურომისა დ რისხვისა მამისა შენისა შენგან ზ დ დავიწეებდეს
 რომელნი უუვენ მას დ მოკვილინო მე, დ მოკვივანო შენ მუნით,
 ნუ სდა უშჯლო ვიქმნე თქეჭნ ორთავანვე ერთსა შინა დღესა ზ
 სოლო თქებ რებეკა ისაკის მიძარტ: ³⁾ მომეწინა ცხოვრება ჩემი
 ასულთა მიძარტ მეთა, ქეტის მეთასა: უკეთუ მიივანოს იაკობ ცო-
 ლი ასულთაგან ამის ქეჭუნისათა რად ჩემდა სიცოცხლე.

თ ა ვ ი კ.

და მოუწოდა ისაკ იაკობს, აკურთხა იგი, დ ამცნო მას მეტ-
 ეჭლმან: არა მიიუჭნო ცოლი ასულთაგან ქანანისათა ზ ადდეც
 წარვედ შუა მდინარედ, სახიდ ბათოილისა დედის მამისა შენისა, დ
 მოიუჭნანე მუნით თავისა შენისა ცოლი, ასულთაგან ლაბან მამისა
 დედისა შენისათა ზ სოლო დმერტმან ჩემმან ეაკურთხენ შენ, დ აღ-
 გარომინენ შენ: დ განკამრავლოს შენ, დ იეო შესაკრებელად ნ-

¹⁾ ებრ. ია.— ²⁾ აბია ა.— ³⁾ მადლ. ევ.

ლტ
 ლო
 მ
 მ
 მ
 მ
 მ
 მ
 მ
 მ
 მ

დ თესავთა ✨ დ მოკეცინ შენ კურთხევა მამისა ჩემისა აბრაამისი, შენ
 დ თესლსა შენსა შემდგომად შენსა, დამკვდრებად ქრისტეანა მსხემო-
 ბისა შენისა, რომელი მისცა ღმერთმან აბრაამს ✨ ¹⁾ წარავლინა ისაკ
 იაკობი, დ წარვიდა შუა მდინარედ ღაბანის მიძართ მისა ბათოილ
 ასურისა: მისა რებეკასა დედისა იაკობისა. დ ესავისა ✨ ხოლო იხი-
 ლა ესავ რამეთუ აკურთსა ისაკმან იაკობი, დ წარვსავნა შუა მდი-
 ნარესა სურისსა შერთუად მუნით ცოლისა დ ოდეს აკურთხევადა მას:
 ამცნო მას მეტეუჭლმან, არა მიიუწანო ცოლი ასულთავან ქანა-
 ნელთასა ✨ დ იხმინა იაკობ მამისა დ დედისა თვისისა, დ წარვიდა
 ჭ შუა მდინარედ ასურეთისა ✨ დ იხილა ესავ, ვითარმედ ბოროტ არიან
 თ ასულნი ქანანისანი წინაშე ისაკ: მამისა მისისა ✨ წარვიდა ესავ
 ინძაილის მიძართ, დ მიიუწანა ასული ძაეღეთ ასული ინძაილისი
 ი მისა აბრაამისი, დ ნაბეთისი, ცოლთა მისთა თანა ცოლად ✨ დ
 იბ ჭანვიდა იაკობ: ჯურღმულით ფიცისად დ წარვიდა ქარანდ ✨ დ მიე-
 თხვა ადგილსა დ დაიძინა მუნ, რამეთუ დ ვიდოდა მსუ: დ მოიღო ლო-
 დი ლოდთავან მის ადგილისათა, დ დაიდუხ სასთუნაღად, დ დაიძინა
 იბ ადგილსა მას: დ ჩუჭყებასა იხილუდა ✨ დ აჯა ესე რა კიბენი აღმარ-
 თებულ იუწნეს ქრისტეანით, რომლისა თავი მიწუთომილ იყო ცად: დ
 ანგელოზნი ღმერთისანი აღუდოდეს დ ვარდამოვიდოდეს მას ზედა ✨ ²⁾
 იც ხოლო უფალი დამტკიცებულ იყო მის ზედა, დ თქუდა: მე ვარ
 ღმერთი აბრაამისი, დ ღმერთი ისაკ მამისა შენისა: ნუ გეძინებ,
 ქრისტეანა ეკე რომელსა შენ გძინავს, შენ მიკცე იგი, დ ნათესავსა შენ-
 იდ სსა ✨ დ იუოს ნათესავი შენი ვითარცა ქჷმა ქრისტეანისა, ³⁾ დ გან-
 ვრცნეს ზღუად მიძართ, დ სამხრად, დ ჩრდილოდ, დ აღმოსავალად: ⁴⁾
 იე დ იკურთხეოდინა შენდამი. ეოველნი ტომნი ქრისტეანისანი, დ ნათე-
 ვისავისა შენისა მიერ ✨ დ აჯა მე ვარ შენ თანა, დ მცუჭლად შენდა,
 ეოველსა გზასა რომელსაცა ხვიდოდი: დ მოგაქციო შენ ქრისტეანისა
 ამისსა მოძართ, რამეთუ არა დავიტყო შენ, ვიდრემდე ვყო იგი, ეო-
 ველსა რაოდენთა გეტყოდე შენ ✨ დ აღდგა იაკობ ძილისა მის-

¹⁾ იოსია იბ. — ²⁾ მადლ. ლე. მწ. ზირაქ მდ. — ³⁾ ე. მოსე იგ. დ იო.

— ⁴⁾ მადლ. ეგ.

გან, და თქვა: რამეთუ არს უფალი ადგილის ამას, ხოლო მე არს უწყოდე და შეეშინა, და თქვა ვითარ სამინელ არს ადგილი ესე, არა არს სხვა ესე, გარნა სახლი ღმრთისა და ესე ბჭე ზეცისა და ადღვა იაკობ განთიად, და მოიღო ლოდი რომელი ედგა მუნ სასთუნლად თვსა, და აღმართა იგი ძეკლად და დასსსა ზეთი ¹⁾ თავსა ზედა მისსა და უწოდა იაკობ სახელი ადგილისა მის სახლი ღმრთისა: და იულამლუხ იყო სახელი ქალაქისა მის ჰირველ და აღუთქვა იაკობ ზღოქვა მეტყუელმან. უკეთუ იუოს უფალი ღმერთი ჩემთანა, და დამიცვას მე გზას ამას, რომელს ვალ მას ზედა, და მომცეს მე ჰური საჭმლად, და სამოსელი მოსაბლარუნელად და მომცეს მე ცოცხლებით სახიდ მამისა ჩემისა: და იუოს უფალი ჩემდა ღმერთად და ლოდი ესე, რომელი აღმართე, ძეკლად, იუოს ჩემდა სახლი ღმრთისა: და უოველნივე რომელნიცა მომცნე მე, ათეულად განგიათეულნე ივინი მენ.

თ ა ვ ი კ თ.

და აღმსძელი ფერგთა იაკობ, წარვიდა ქმტყანად აღმოსავლისა, ლაბანისა მიმართ მისა ბათოელ ასურისა სურსს, ხოლო ძმისა რებეკასა დედისა იაკობისა, და ესავისსა და იხილა, აჰა ჯურღმული ველისა შინა: ხოლო იუენეს მუნ ორნი სამწყსონი ცხოვართანი განმსტყნებულნი მას ზედა, რამეთუ ჯურღმულისა მისგან ასმიდეს სამწყსოთა: ქნადერთი დიდი იყო ჰირსა ჯურღმულისა და შეკრბებოდეს მუნ უოველნი სამწყსონი, და გარდაგორვებდეს ლოდსა ჰირსა ზედა ჯურღმულისასა და ასმიდეს ცხოვართა, და კებლად აგებდეს ლოდსა ჰირსა ზედა ჯურღმულისასა ადგილსა თვსა და ხოლო თქვა მათდა მიმართ იაკობ: ძმანო სადათ ხართ თქმტყნ; ხოლო მათ თქმტყნ, ქარანით ვართ და ჰრქვა მათ იაკობ: იცნობთა ლაბანს მესა ნაქორისსა, ხოლო მათ ჰრქმტყნ: ვიცნობთ და ჰრქვა მათ, სიმრთელით არსა, და მათ თქმტყნ სიმრთელით: და აჰა რაქილ ასული მისი მოვიდოდა ცხოვართა თანა და თქვა იაკობ, ჯერეთ არსდა დღე ფრიად, არა სადამე არს შეკრებად საცხოვართა:

¹⁾ დაბლ. ღა.

მსმეველნი ცხოვართანი წარუჭდით და ამოვებდით და ხოლო მათ
 თქუეს: ვერ ძალგვიცვიდრე შეკრებადმდე ყოველთა მწუქმსთა; და გა-
 რდაგორგონ ღლოდი ჰირისაგან ჯურღმულისა, და ვასუათ მათ ცხო-
 ვართა და ჯერეთ სრასხვად რა იგი მათ, და აჭა რაქილ ასული ლა-
 ბანისა მოვიდოდა, ცხოვართა თანა მამისა მისისათა რამეთუ იგი
 ამოებდა ცხოვართა მამისა თვისისათა და ხოლო იყო ვითარცა იხი-
 ლა იაკობ რაქიელ ასული ლაბანისა მძისა დედისა თვისისა, და ცხო-
 ვარი ლაბანისა მძისა დედისა თვისისა; მოვიდა იაკობ და გარდაგო-
 რვა ღლოდი ჰირისაგან ჯურღმულისა, და ასუა ცხოვართა ლაბან
 მძისა დედისა თვისისათა და ამბორს უყო იაკობ რაქილს, და კმა
 იბ ჰყო კმითა თვისითა და ტირიდა და მიუთხრნა რაქილს, ვითარმედ
 მძა არს მამისა მისისა, და ვითარმედ მე რებეკასი არს. და შერბიოდა
 ივ რაქელ და მიუთხრნა მამასა თვისსა სიტყუათა ამათებრ და იყო ვი-
 თარცა ესმა ლაბანს, სახელი იაკობისი, მისა დისა თვისისა, რბიო-
 და მიგებებდა მისსა, და გარე მოხვევით ამბორს უყო მას, და შეიუჭა-
 ნა იგი სახიდ თვისსა: და მიუთხრნა ლაბანს ყოველნი სიტყუანი
 იდ ესე და ჰრქუა მას ლაბან: მუალთა ჩემთაგან და გორცთა ჩემთაგან
 იე ხარ შენ. და იყო მის თანა თთუესთა და დღეთა მრავალთა და ჰრქუა
 ივ ლაბან იაკობს: რამეთუ მძა ჩემი ხარ შენ, და არა მსახურებდე მე-
 დად: მითხარ მე რა არს სასყიდელი შენი და ხოლო ლაბანისნი იუენეს
 ის ასულნი ორნი, სახელი უფროსისა ლია, და სახელი უმწუქმისისა,
 ის რაქილ და ხოლო თუალნი ლიანსნი უძღურ, ხოლო რაქილ კეთილ
 ის იყო სახითა, და შუენიერ შესახედავითა ფრიად და შეიუჭარა იაკობ
 ის რაქილ: და თქუა: კმსახურებდე შენ მუდ წელ რაქილისთუას ასულისა
 ის შენისა უმწუქმისისა და ჰრქუა ლაბან: უმჯობეს არს ჩემთვის მიცე-
 მს მისი შენდა, ვიდრე მიცემა მისი ქრძისა სხვისა, და დამეკვდრე ჩემ
 ის თანა და მსახურა იაკობ რაქელისთუას მუდ წელ: და იუენეს წინაშე
 ის მისსა ვითარცა მცირედნი დღენი; სიუჭარულისა ძლით მისისა და
 ის ხოლო ჰრქუა იაკობ ლაბანს: მომეც ცოლი ჩემი; რამეთუ სრულ
 ის ქმნილ არიან დღენი ჩემნი. რათა შევიდე მისსა და შემოკრიბნა
 ის ლაბან ყოველნი კაცნი მის ადგილისანი, და ქნა ქორწილი და და

იქმნა მწუსრი: ღ მოძვეანებელმან ლაბან ლია ასულისა თჳსისამან
 შეიყვანა იგი იაკობისსა ღ შევიდა მისსა ხაკობ ზ სოლო მისცა კდ
 ლაბან ლიას ასულსა თჳსსა სელფან ძვეელი თჳსი ძვეელად ზ სო- კმ
 ლო იქმნა ცისკარი ღ აჯა იყო ლია. ღ ჰრქუა იაკობ ლაბანს, რად
 ესე მივაჳ მე; არა რაქილისთჳს გამსახურვა შენ. რასათჳს მეცრუ-
 ვე მე ზ ღ ჰრქუა ლაბან არა არს ესრეთ ადგილსა ჩუწნსა მიცემს კვ
 უძრწემისსა ზირველ ვიდრე უხუცესისა ზ სრულ ჰევენ უკუტ კს
 შჯდეულნი ამისნიცა წელნი, ღ მიგცნე შენ იგიცა მოქმედებისათჳს
 რომელ ქმნა ჩემდად, შჯდთა წელიწადთა სხუათა ზ ღ ჰქმნა იაკობ კწ
 ეგრეთ: ღ განასრულნა შჯდეულნი მისნი, ღ მისცა ლაბან რაქილ
 ასული თჳსი მას ცოლად ზ სოლო მისცა ლაბან ასულსა თჳსსა კთ
 ბაღლაჲ ძვეელი თჳსი ძვეელად მას ზ ღ შევიდა იაკობ რაქილის
 მიძართ, ღ შეიყვარა რაქილ უფროს ვიდრე ლია, ღ მსახურა მას
 შჯდთა წელთა სხუათა ზ სოლო იხილა რა უფადმან დმერთმან, ლა
 ვითარმედ მოიბუღაჳების ლიაჲ, განუღო სსჳო მისი: სოლო რაქილ
 იყო ბერწ ზ ღ მიუდგა ლია, ღ უშვა იაკობს მე: ღ უწოდა სა- ლბ
 ხელი მისი რუბენ მეტუქუტლმან ამით, რამეთუ იხილა დმერთმან
 სიმდაბლე ჩემი, ღ მომცა მე: აწ უკუტ შემიყვაროს მე ქმარმან ჩემ-
 მან ზ ღ კვალად მიუდგა ლია ღ უშვა იაკობს მე მეორე ღ თქუა: ლვ
 რამეთუ ისმინა უფადმან ვითარმედ ვიბუღეუბი მე: ღ მომცა ესეცა
 ღ უწოდა სახელი მისი სჯემონ ზ ღ მიუდგა მერმეცა ღ შუა მე ღ ლდ
 თქუა: ამიერთგან ჩემდა მოძართ იყოს ქმარი ჩემი რამეთუ უშვენ
 მას საძნი შენი: ღ ამისთჳს უწოდა სახელი მისი ლევი ზ ღ მიდ- ლე
 გომილმან კვალად შუა მე. ღ თქუა: აწ მერმეცა აღუარო უფადსა,
 ამისთჳს უწოდა სახელი მისი ¹⁾ იუდა: ღ დადგა შობისაგან.

თ ა ვ ი ლ.

სოლო იხილა რაქილ, რამეთუ არა უშუა იაკობს: ღ ეშურება რაქილ ა
 ლიას, დასაჲ თჳსსა: ღ ჰრქუა იაკობს, მომცენ შჯლნი, თუარა ად-
 ვესრულო მე ზ სოლო განურისხნა იაკობ რაქილს, ღ ჰრქუა მას: ბ
 სუ ნაცვლი ღუთისაჲ ვარ მე, რომელმან დაგაგლო შენ ნაყოფსა მე-

¹⁾ მათე 5.

ც (ვლისსა **ჟ** **ღ** ჰრქუა რაქილ იაკობს: აჭა მკეველი ჩემი ვაღლა, შე-
 ვედ მისსა მიძართ: **ღ** შობდეს ბუკლთა ჩემთა ზედა, **ღ** შულ ვისხნე
 მე მის მიერ **ჟ** **ღ** მისცა, მას ვაღლა მკეველი თვისი ცოლად მას: **ღ**
 შევიდა მისსა იაკობ **ჟ** **ღ** მიუდგა ვაღლა მკეველი რაქილისი: **ღ**
 უშუა იაკობს მე **ჟ** **ღ** თქუა რაქილ, მისაჯა მე ღმერთმან, **ღ** შეისმი-
 ნა ვმისა ჩემისა, **ღ** მომცა მე მე, ამისთჳს უწოდა სახელი მისი
 დან **ჟ** **ღ** მიუდგა მერმე ვაღლა მკეველი რაქილისა. **ღ** უშუა მე მეო-
 რე იაკობს **ჟ** **ღ** თქუა რაქილ: თანა შემეწია მე ღმერთი თანასწორ
 ვექემნ დასა ჩემსა **ღ** რა ძალვიდევ **ღ** უწოდა სახელი მისი ნეფთა-
 თ ლიმ **ჟ** სოლო იხილა რა ღია, რამეთუ დადგა შობისაგან: მოი-
 ეგანა ზელთა მკეველი თვისი, **ღ** მისცა იგი იაკობს ცოლად, **ღ** შე-
 ვიდა მისსა მიძართ იაკობ **ჟ** **ღ** მიუდგა ზელთა მკეველი ღიასი **ღ**
 ია უშუა იაკობს მე **ჟ** **ღ** თქუა ღია, ბედნიერ ვიქემნ **ღ** უწოდა სახე-
 ლი მისი გაად **ჟ** **ღ** მიუდგა ზელთა მკეველი ღიასი, **ღ** უშუა მერ-
 მე იაკობს მე მეორე **ჟ** **ღ** თქუა ღია, ნეტარ ვარ მე, რამეთუ მნატ-
 რიდენ მე დედანი, **ღ** უწოდა სახელი მისი ასირ **ჟ** სოლო წარვიდა
 რუბენ დღესა ზაფხულსა მკისსა **ღ** ზოვა ვაშლი მადრა გორისა
 ველსა, ზედა **ღ** მთართვა იგი ღიას დედასა თჳსსა: სოლო ჰრქუა რაქილ
 იე ღიას დასა თჳსსა: მომცენ მე მადრა გორნი მისა შენისანი **ჟ** **ღ**
 ჰრქუა ღია: არა ემა არსა შენდა, რამეთუ მიძიდე ქმარი ჩემი; ნუ უკუწ
 მადრა გორიცა მისა ჩემისანი მიიხუნეა: **ღ** ჰრქუა რაქილ არა ეს-
 რეთ დაწვეინ შენ თანა დამესა ამას მადრაგორთა წილ მისა შენი-
 ივ სათა **ჟ** შემოვიდა იაკობ: ველთი მიძწუხრი; **ღ** განვიდა ღია მივე-
 ბუბად მისსა; **ღ** ჰრქუა: ჩემდა მოძართ შემოსუდე დღეს, რამეთუ
 მოვიმზადე შენ, მადრაგორთა წილ მისა ჩემისათა: **ღ** დაწვა მისთა-
 იზ ნა ღამესა მას **ჟ** **ღ** შეისმინა უფალმან ღიასი: **ღ** მიდგომილმან უშუა
 ილ იაკობს მე მეხუთე **ჟ** **ღ** თქუა ღია მომცა ღმერთმან სასუიდელი ჩემი
 რამეთუ მივეც მკეველი ჩემი ქმარსა ჩემსა, **ღ** უწოდა სახელი მისი
 ით ისაქარ, რომელ არს სასუიდელი **ჟ** **ღ** მიუდგა მერმე ღია, **ღ** უშუა
 ე მეექვსე იაკობს **ჟ** **ღ** თქუა ღია: მოძანიჭა მე ღმერთმან ნიჭი კე-
 თილი, ჟამსა აწინდელსა აღმირჩიოს მე ქმარმან ჩემმან, რამეთუ

უშვენ მას ძენი ექუსნი: **ღ** უწოდა სასელი ძისი ზაბულონ **ჯ** **ღ** აძი-
 სა შეიდგომად შუა ასული: **ღ** უწოდა სასელი ძისი დინა **ჯ** ხოლო
 მოესენა ღმერთსა რაქელ, **ღ** შეისმინა ძისი ღმერთთან **ღ** განაღო
 საშო ძისი **ჯ** **ღ** მიდგომილმან უძუა იაკობს ძე: **ღ** თქუა რაქელ:
 მოსპო ღმერთმან ვეადრება ჩემი **ჯ** **ღ** უწოდა სასელი ძისი იოსებ,
 მეტუქულმან: შეიძინა ღმერთმან ძე სსუა **ჯ** ხოლო იუო ვითარცა
 შუა რაქელ იოსებ: **ღ** ჰრქუა იაკობ ლაბანს: წარმეზახენე რათა წარ-
 ვიდე ადვიდ ჩემდა **ღ** ქუჭუანად ჩემდა **ჯ** მოძვეს ცოლნი ჩემნი **ღ**
 შულნი, რომელთათუხ გემსასურე შენ **ჯ** რათა წარუდე: შენ უწენი
 რამეთუ გომიხებდი შენ **ჯ** **ღ** ჰრქუა მას ლაბან: უკეთუ ვაჟო ძადლი
 წინაშე შენსა, ვიხილო, თუ ძაკურთსა ღმერთმან შემოსლვასა შენსა
 სედა **ჯ** **ღ** თქუა განუავ სასეიდელი შენი ჩემდა მოძართ **ღ** მოვცე
 შენ **ჯ** ხოლო ჰრქუა იაკობ, შენ უწენი რომელნი გემსასურენ შენ,
ღ რაოდენი იუო სავსოვარი შენი ჩემთანა **ჯ** რამეთუ ძვირე იუო
 რაოდენი რა იუო შენი წინაშე ჩემსა: **ღ** აღორძინდა სიძინაველი: **ღ**
 გაკურთსა შენ უფალმან, ღმერთმან ფერკსა ჩემსა სედა, აწ უძუქ-
 ლდეს ვუო ძედა თავისა ჩემისა სახელი **ჯ** **ღ** ჰრქუა მას ლაბან: რაჲ
 შიკვრე შენ, **ღ** ჰრქუა მას იაკობ: ნუ მოძვემ ნუწა რაჲს უკეთუ ჰქო
 სიკვრე ვსე, კვალად ვძიქუნადე ცხოვართა ძენთა **ღ** დავუცდეს **ჯ** **ღ**
 განვადეს ვოჯღანი სავსოვარნი ძენნი აწ: **ღ** განუავ ძუნით: ვოჯღანი
 ცხოვარნი, ფურთა კრავთა ძარის: **ღ** ვოჯღანი მოთუთარა **ღ** სხუტუბუელი
 თხანთა ძარის, იყო ჩემდა სასეიდელი **ჯ** **ღ** შეისმინოს ჩემი სი-
 ძართლუტან ჩემთან, ხუაღისა დღე, ვითარძვედ არს სასეიდელი ჩემი
 წინაშე შენსა **ჯ** ვოჯღანი რამეჲლიცა არა იყო სხუტუბუელი **ღ** მო-
 თუთარა, თხანთა ძარის, **ღ** ფურთა კრავთა ძარის ძარსაჲთა იყო
 ჩემთან **ჯ** **ღ** ჰრქუა მას ლაბან, იუაჲს სიკვრესა ეძმ შენისა **ჯ** **ღ** გან-
 ვუნს დღესა მას ვაცნი სხუტუბუელნი **ღ** მოთუთარნი **ღ** ვოჯღანი
 თხანი სხუტუბუელნი მოთუთარნი **ღ** ვოჯღანი რამეჲლი იყო თუთარ
 ძარ ძინა: **ღ** ვოჯღანი რამეჲლი იყო ფურთა კრავთა ძარის: **ღ** ძინცა
 კვალთა ძუნთა ძინთასა **ჯ** **ღ** განადგინნს ეხასა სძითა დღეთასა, ს-
 შუაჲ მათსა, **ღ** სავსელ იაკობისა: ხოლო იაკობ ძიქუნდა სავსოვართა

კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კჳ
 კტ
 კლ
 კლა
 კლბ
 კლგ
 კლდ
 კლე
 კლვ
 კლგ
 კლდ
 კლე
 კლვ

ლო ლაბანისთა დაშობილთაჲ და მოიღო იაკობ თავისა თჳსისათჳს კუჭრითხი ბრაწისაჲ ნედლი: და ნიგო სისა და ძელქუსა და განქუროთნა ივინი იაკობ, ნაქუროთენად თეთრად, და გარე შემძრცველმან. სიმწვანისაჲმან. ხოლო ჩუწნდა სითეთრესა ზედა კუჭრითხასა რომელ გაქუროთნა, და სიჭრელე და წინა დასხნა კუჭრითხი, რომელნი იგი გაქუროთნა სწინახელთა სასუძელსა წულისათასა: რათა მოვიდოდინ ცხოვარნი სუმაჲ წინაჲ კუჭრითხთა. მოსლვასა მათსა სუმაჲ, და ისახოდინ ცხოვარი კუჭრითხთა ებრ და შობდენ ცხოვარნი კუჭრითხისა ებრ, და შობდენ ცხოვარნი, მოთეთროთა და ჭრელთა და ნაცრის ფერად სხურებულთა და ხოლო კრავნი განუქნა იაკობ, და დაადგინა წინაჲ ცხოვართასა, ვერძი მოთეთრე, და ყოვლად ჭრელი კრავთა შორის: განყო თავისა თჳსისა სამწყსო თჳსაგან, და არა შერთნა ივინი ცხოვართა ლაბანისთა და ხოლო იყო მას ქამსა შინა. რაჟამს დამაგებბიედ ცხოვარნი, მუცელ ქმნულნი, დასხნა იაკობ კუჭრითხნი ჰირის ჰირ ცხოვართასა სწინახელთა შორის. და სასჯსათჳს მათისა კუჭრითხთა ებრ და ხოლო რაჟამს შობდიან ცხოვარნი, არა დასხნის იგი, და იუქნიან უნიშონნი ლაბანისად და ნიშნოანნი იაკობისად და განმდიდრდა კაცი იგი ფრიად ფრიად, და იქმნა მისსა საცხოვარი მრავალ, და ზროხები, მონანი, და ძვევალნი, აქლემნი და ვიწნი.

თ ა ვ ი ლა.

და ესმნეს იაკობს სიტყვანი ლაბანის მეთანი იტყოდეს რაჲ, მიიხუნა იაკობ ყოველნივე მამისა ჩუწნისანი, და მამისა ჩუწნისათაგან შეჰქმნა ყოველი დიდებაჲ და იხილა იაკობ ჰირი ლაბანისი, და აჰა არა იყო მისსა მიმართ ვითარცა გუშინ და შესამესა დღესა და ხოლო ჰრქუა უფალმან იაკობს მიაქციე ქუჭრისად ნათესავისა შენისა და მამისა შენისათანა, და ვიყო მე შენთანა და მიავლინა იაკობ და მიუწორდა ლიას, და რაქილს ველად, სადა იუქნიეს სამწყსონი და ჰრქუა მათ ვხედავ მე ჰირსა მამისა თქუწნისასა: რამეთუ არა არს ჩემდა მომართ, ვითარცა გუშინ და შესამესა დღესა, ხოლო ღმერთი მამისა ჩემისა იყოს ჩემ თანა და თქუწნ უწყით ვითარმედ ყოველთა ძალითა ჩემითა ვსასხურე მამასა თქუწნსა და ხოლო მამამან თქუწ-

ნმან შეურაცხმო მე, და შესცვალა სასუიდელო ჩემი ათთა ტარიგთაჲ,
 და არა უტყვა მას ღმერთმან ბოროტის ვოჲად ჩემდა და უკეთუ ესრეთ
 თქუწეს, ჭრელნი, იუენენ სასუიდელ შენდა, და შობად ვოველნი ცხო-
 ვარნი ჭრელთა: ხოლო უკეთუ თქუწეს: თეთრნი იუენეს შენდა სას-
 უიდელად, შენდა და შობენ ვოველნი ცხოვარნი თეთრთა და მოუხვნა
 ღმერთმან ვოველნი საცხოვარნი მამისა თქუწნისა, და მომცნა ივინი
 მე და იყო რაჲამს დამაკდებოდეს ცხოვარნი, და ვიხილენ თვალი-
 თა ჩემითა ივინი ძილსა შინა, და აჴა ვაცნი და ვერძნი აღვიდოდეს
 ცხოვართა მიმართ და თხათა მოთეთრონი და ჭრელნი, და ნაცრის ფე-
 რად სხურებულნი და მრქვა მე ანგელოზმან უფლისამან ძილსა ში-
 ნა: იაკობ იაკობ ხოლო მე ვთქუ: რაჲ არს და თქვა: აღიხილენ
 თქალნი შენნი, და იხილენ ვაცნი და ვერძნი, აღმავლნი ცხოვართა მი-
 მართ, და თხათა: მოთეთროთა, და ჭრელთა და ნაცრის ფერად, სხურებუ-
 ლთა: რამეთუ იხილენ რასა იგი გიყოფს შენ ლაბან და მე ვარ ღმერ-
 თი, გამოჩინებული შენდა აღვილსა ღუთისასა, ¹⁾ სადა იგი სცხე მეკ-
 ლსა ჩემსა, და აღმითქუ მე მუნ აღთქმა: აწ უკუწ აღდგე. და გამოვედ
 ქუწყანისა ამისგან, და წარვედ ქუწყანად შობისა შენისა, და ვიყო მე
 შენთანა და მიუგეს რაქილ და ლიაჲ, და ჰურქუწეს მას: ნუ არსა ჩუწნდა
 ნაწილი ანუ მეკდრობაჲ სახლსა მამისა ჩუწნისასა და არა ვითარცა
 უცხონი შეურაცხილ ვართა მისდა, რამეთუ გამოედნა ჩუწნ და ჴამით
 შეჴამა ვეცხლი ჩუწნი და ვოველი სიმდიდრე და დიდება, რომელი
 მოუღო ღმერთმან მამასა ჩუწნსა, ჩუწნდა იყოს: და შულთა ჩუწნთა,
 აწ რაოდენი გრქუა შენ ღმერთმან ვაჲ და აღდგა იაკობ, და აღსენა
 ცოლნი, და შვილნი თჳსნი აქლემთა ზედა და აღიღო ვოველი
 მონაკები თჳსი, და ვოველი ჴურჭელი თჳსი რომელი მოეგო შუა
 მდინარეს, და ვოველივე მისნი, და წარსლუად ისაჲის მიმართ მამისა
 თჳსისა, ქუწყანად ქანანისა და ხოლო ლაბან მივიდოდა რისვად
 ცხოვართა თჳსთა, და რაქილ მოიპარნა კერძნი მამისა თჳსისანი და
 დაუფარა იაკობ ლაბანს ასურსა და არა უთხრა მას ვითარმედ წა-
 რიტრვის და წარივლტო მან, და ვოველთავე მისთა, და განვიდა

¹⁾ მაღლა კწ.

კბ მდინარეს: ღ მიჭმართა მთასა გაღაადისასა ✽ ხოლო მიეთხრა ლა-
 კბ ბანს ასურსა შესამესა დღესა, ვითარმედ წარიტრა იაკობ ✽ ღ წა-
 რიუჭანნ³ შენი, ყოველთა მძათა თვსთათა თავისა თვისისა თანა:
 ჟღ და, გაღაადს ✽ ხოლო მოვიდა ღმერთი ლაბანის მოძართ ასურისა
 კმ მიღისა შინა ღამე ღ ჰრქუა მას: დაიცევ თავი შენი, ნუ სადა შესი-
 კმ ნვარედ ზრახვა ჰყო იაკობისთანა ✽ ღ ეწია ლაბან იაკობსა, ხო-
 კმ ლო იაკობ აღმართა კარავი თვისი მთასა ზედა: ღ ლაბან დაადგინ-
 კმ ნა მძანი თვისნი მთასა ზედა გაღაადსა ✽ ღ ჰრქუა ლაბან იაკობს:
 რაჲ ჰყავ ესე, რასათვის ფარულად გამოხვედ, ღ განმწარულ შევ
 კს მე, ღ წარიყვანენ ასულნი ჩუწნნი ვითარცა ტყვე ქმნილნი მახვი-
 კს რულეებით: ღ შესიკებრითა ბობღნებითა ღ ებნებითა ✽ არა ღირს
 კთ ვიქმენ ამბორის ყოფად ვრძათა ჩემთა ღ ასულთა ჩემთა: ხოლო
 კს აწ უკუნურებით ჰქმენ ✽ ¹⁾ ღ აწ ძალ უცს ველსა ჩემსა ძურის
 ჟ ყოფად შენდა: ხოლო ღმერთმან მამისა შენისამან გუშინ თქუა ჩე-
 ჟ მდა მოძართ, მეტეწლმან: დაიცევ თავი შენი, ღ ნუ სადა თქუნე
 ჟ იაკობის მოძართ ძურნი ✽ აწ უკუწ წარვედ, წადიერ ქმნილი წარ-
 ჟ სლვად სასიღ მამისა შენისა, ვარნა რად მოიწარენ ღმერთნი ჩემნი ✽
 ჟ ღ მიბეგებლმან იაკობ ჰრქუა ლაბანს: რამეთუ შეემინა ღ ვთქუ, ნუ
 ჟ სადა მიძიხუნე ასულნი შენნი ჩემგან ღ ყოველნივე ჩემნი ✽ ღ თქუ
 ჟ იაკობ: ვის თანაცა ზოვსე ღმერთნი შენნი არა ცხოვნდეს წინაშე
 ჟ მძათა ჩუწნთა: იცან რაჲ არს შენთავანი ჩუწნთანა ღ მიიღუ: ღ არა
 ჟ იცნა მისდა არა რაჲ: ხოლო არა უწყოდა იაკობ ვითარმედ რაქილს
 ჟ ცოლის მისისა მოჰწარავნ ივინი ✽ ღ შესრულმან ლაბან იძიუნა სა-
 ჟ სლსა შინა ღიასსა, ღ არა ზოვნა: ღ გამოვიდა სასლთ დიასით,
 ჟ ღ გამოიძინა სასლსა იაკობისსა: ღ სასლსა ორთავე ძვევალთასა,
 ჟ არა ზოვნა, ღ შევიდა მახლსა რაქილისსა ✽ ხოლო რაქილ მიი-
 ჟ სუნა კერძნი, ღ შესსნა ჰალანთა ქუწშე აქლეითასა, ღ დაჯდა მს-
 ჟ ზედა ✽ ღ ჰრქუა მამსა თვისსა: ნუ მძივე გინს უფალო ვერ ძალ-

1) დაბლ. კს.

მიც აღდგომად შენდა წინაშე, რამეთუ ჩვეულება დედათა არიან ჩემ-
და: **ღ** ლაბან გამოიძია ეოველი სახლი **ღ** ვერ ზოვნა კერზნი **✠** სო-
ლო იაკობ განრისნა **ღ** ლაღვიდა ლაბანს, **ღ** მიძებელმან იაკობ
ჭრქუა ლაბანს: რად არს უსამართლოება ჩემი, **ღ** რად ცოდუა ჩემი,
რამეთუ დვენა მიეუა უკანა ჩემსა **✠** **ღ** რამეთუ გამოიძიე ეოველი
ჭურჭელი სახლისა ჩემისა, რად ჰხოვე ჭურჭელთაგან სახლისა შე-
ნისათა, დადევ აქნ წინაშე მძათა შენთა, **ღ** წინაშე მძათა ჩემთა, **ღ**
გუმხილონ საძუალ ჩუზნ ორთასავე **✠** ესე, ოც წელ ვარ მე შენ-
თანა, ცხოვარნი შენნი, **ღ** თხანი შენნი არა უშვილო იქმნეს:
ვერძნი ცხოვართა შენთანი არა შეესჭამენ **✠** შეცვის ჭამული არა
მოვართუ შენ. ¹⁾ მე ვზღვევდ თავით ჩემით ნაზარევესა დღისასა, **ღ**
ნაზარევესა ღამისასა **✠** ვიქმნებოდი დღისით, შესწავარ სიცხითა, **ღ** მ
ეინელითა ღამისათა: **ღ** განყენებულ იყო ძილი თვალთაგან ჩემთა **✠**
ესე ოცი წელი არს, ვიეაჲ მე სახლსა შინა შესსა, გამსახურე შენ
ათოთსმეტ წელ: ნაცუელად ორთა ასულთა შენთა, **ღ** ექუს წელ შორს
ცხოვართა შენთა, **ღ** დააკლენ სასეიდელსა ჩემსა, ათნი ტარიგნი **✠**
არა რუძცა დმერთი მამისა ჩემისა აბრაამისი, იყო ჩემთანა **ღ** შიში
ისაკისი, ჩემთანა აწმცა ცუდი გამოკველინე, სიძღანლე ჩემი **ღ** შრო-
მა კელთა ჩემთა იხილა დმერთმან, **ღ** გამილა შენ გუშინ **✠** სოლო
მიძებელმან ლაბანს, ჭრქუა იაკობს; ასულნი ესე ასულნი ჩემნი
არიან: **ღ** შენი ესე მძანი ჩემნი, **ღ** საცხოვარი ესე, საცხოვარი ჩე-
მი: **ღ** ეოველნი რაოდენთა ჰხედავ შენ, ჩემნი არიან. **ღ** ასულთა ჩემ-
თანი, რად უყო მათ დღეს, ანუ სჯლთა მათთა, რომელნი შუ-
ნეს **✠** აწ უკუტ მოვედ, აღვთქუათ აღთქმა შენა: **ღ** იეოს საწამე-
ბელად შორის ჩემსა **ღ** შენსა, **ღ** ჭრქუა მას: აჭა არავინ არს ჩუზნ-
თანა: მხედველი დმერთი, მოწამე არს შორის ჩემსა **ღ** შენსა **✠** სო-
ლო შილი იაკობ ლოდი, **ღ** აღძართა იგი ძეგლად **✠** **ღ** ჭრქუა
იაკობ მძათა თვსთა, შეკრიბენით ლოდნი: **ღ** შეკრიბეს ლოდები, **ღ**
შექმნეს ბორცუ, **ღ** ჭამეს **ღ** ჰსუზნ მუნ ბორცუსა ზუდა, **ღ** ჭრქუა მას
ლაბან: ბორცუ ესე წამებს შორის ჩემსა **ღ** შენსა დღეს **✠** **ღ** უწოდა

ლვ
ლზ
ლზ
ლო
მ
მ
მგ
მდ
მე
მე

1) ზ მოსე კბ.

მას ლაბან, ბორცვ წამებისა, ხოლო იაკობ, უწოდა მას, ბორცვ
 მწ მოწამე ❖ და ჰქრქუა ლაბან იაკობს: აჰა ბორცვ ესე, და ძეგლი რო-
 მელი ავძართე, შორის ჩემსა და შენსა: წამებს, ბორცვ ესე, და მო-
 წამე არს ძეგლი ესე. ამისთვის ეწოდა სასული მისი, ბორცვ წამე-
 მთ ბისა ❖ და ხილვა რომელი იხილა: იხილენ ღმერთმან შორის ჩემსა
 და შენსა, რამეთუ განვიყოფით მოყვანი მოყუნისაგან ❖ უკეთუ დაამ-
 დაბლნე ასულნი ჩემნი, უკეთუ მიიყუნანე ცოლნი, სსუნანი ასულთა
 ჩემთა ზედა, იხილე არცა ერთი ვინ არს ჩუტნ შორის, უკეთუ მე
 ნა არა წიად მოვიდე შენდა მოძართ ❖ და ჰქრქუა ლაბან იაკობს: აჰა
 ნბ ბორცვ ესე, მოწამე, და ძეგლი ესე ❖ უკეთუ მე არა მოვიდე შენდა
 არცა შენ წიად მოხვიდე ჩემდა მოძართ ბორცვსა ამას და ძეგლსა
 ნგ ამას, ბოროტისა ძლით ❖ ღმერთმან აბრაამისმან, და ღმერთმან ნა-
 ქორისმან, საჯენ შორის ჩუტნსა: და ეფუცა იაკობ შიშსა ზედა მა-
 ნდ მისა თვისსა ისაკისსა ❖ და ამსჩუტნლა იაკობ მსჩუტნლი: მთა-
 სა ზედა, და მიჰხადა ძმთა თვისთა, და ჰამეს და სუტს, და დაიძინეს
 ნე მთასა ზედა ❖ ხოლო აღდგა ლაბან განთიად, ამბორს უყო ძეთა
 მისთა და ასულთა თვისთა, და აკურთხნა ივინი, და შეიქცა ლაბან და
 წარვიდა აღვიდ თვისსა.

თ ა ვ ი ლ ა .

ა **ლ** იაკობ ვიდოდა ვხასა თვისსა, და აღმხილველმან, იხილა ბა-
 ნაკი ღუთისა და დაბანაკებული: და შეეძინა ღუთის მას ანგელოზნი ღუთი-
 ბ სანი ❖ და თქუა იაკობ, რაჟამს იხილნა ივინი, ბანაკი ღუთისა არს ესე,
 გ და უწოდა სასული აღვილსა მას, ბანაკი ❖ ხოლო წარავლინნა
 იაკობ. მაუწყებლნი წინაშე თვისსა, ესავის მიძართ ძმისა თვისისა ქუტ-
 დ ენად სირად: სოფლად ედომისსა ❖ ამცნო მათ, მეტეუტლმან: ესრეთ
 არქუთ უფალს ჩემსა ესავს: ამას იტუვს მონა შენი იაკობ, ლაბა-
 ე ნის თანა ვსხეობდ, და მივიყოფრე ვიდრე აწამოდე ❖ და მოვიგენ ჩემ-
 დად ზროხები, და ვირები, და ცხოვარი, და მონანი და ძეგვალნი: და
 მივავლინე. უწყებად უფლისა ჩემისა ესავისსა, რათა ჰოვოს მონამან
 ვ შენმან მადლი წინაშე შენსა ❖ და მიიქცეს მაუწყებლნი იაკობის მი-
 ძართ, მეტეუტლნი: მივედით ძმისა შენისა მიძართ ესავისა, და აჰა ივი-

ცა გამოვალს მიტეებებად შენდა და ოთხსანი კაცნი მისთანა ❖ სოლო
 შექმინა იაკობს ფრიად, და უღონოებდა, და კანყო მისთანა ერი; და
 სროსანი და აქლეპნი და ცხოვარნი ორ ბანაკებად ❖ და თქუა იაკობ:
 უკეთუ მოვიდეს ესავ ბანაკისა ერთისა, და მოსწევდოს იგი, იუოს
 ბანაკი მეორე საცხონებელად ❖ სოლო თქუა იაკობ ღმერთო მამი-
 სა ჩემისა აბრაამისო და ღმერთო მამისა ჩემისა ისაკისო, უფალო
 ღმერთო რომელმან მარქუ მე წარვედ ქუჭყანად შობისა შენისა, და
 კეთილი გიუოს შენ ❖ კმა არს ჩემდა ეოფლისა მიერ სიმართლისა: და
 ეოფლისა მიერ ჭეშმარიტებისა, რომელი უფავ მონასა შენსა: რამეთუ
 ამით კუჭრთხითა განვლე იორდანე ესე, სოლო აწ შევიქმენ ორად ბა-
 ნაკად ❖ განმარინე მე უფალო კელისაგან მძისა ჩემისა, ესავისა:
 რამეთუ მეშინის მე მისგან, ნუ სადა მოვიდეს და მოძალას მე, და ღე-
 დანი ძულთა შედა ❖ სოლო შენ სთქუ კეთილად კეთილი გიუო შენ,
 და ვუო თესლი შენი ვითარცა ქუძა სღუსაჲ, რომელი არა აღირაც-
 ხვს სიმრავლითა ❖ და დაიძინა მუნ ღამესა მას: და მოიხუნა რო-
 მელნი მოაქუნდეს ძღუჭნნი, და მიუძღუნას ესავს მძისა თუსსა ❖
 თხანი ორასნი, ვაცნი ოცნი, ცხოვარი ორასი: ვერონი ოცნი ❖
 აქლეპნი მასწოვნებელნი, და კიცუნი მათნი ოცდა ათნი, სროსანი
 ორმეოცნი, კურონი ათნი, ვირნი ოცნი, და კარაულნი ათნი ❖ და
 მისცნა კელითა ერძათა თუსათა საძმესოდ თითოდ: და ჭრქუა ერძა-
 თა თუსთა: წარვედით წინაჲ ჩემსა, და ხანი დაუტევეთ შუა სამ-
 წესოსა ❖ და ამცნო ზირველსა მეტეუჭლმან: უკეთუ შეგემთხვოს შენ
 ესავ მძა ჩემი, და კკითოსო მეტეუჭლმან, ვისი ხარ, და სადა წარ-
 ხვალ, და ვისნი არიან წინა მავალნი ესე შენსა ❖ არქუ; მონისა შე-
 ნისა იაკობისნი, ძღუჭნნი წარმოუფლენიან უფლისა ჩემისა ესავის-
 და, და აჯა იგიცა უკანა ჩუჭნსა ❖ და ესერა ამცნო ზირველსა და
 მეორესსა, და მესამესსა, და ეოველთა მავალთა უკანა სამწესოსა მათსა.
 მეტეუჭლმან, სიტყუსა ამისებრ ეტყოდეთ ესავს, გზოვნეს რა
 თქუჭნ მან ❖ და არქუთ: აჯა მონა შენი იაკობ მოვალს უკანა ჩუჭნ-
 სსა, რამეთუ თქუა, ვითარმედ მოლხინე ვუო ზირი მისი ძღუჭნთა
 ამით მიერ წინა მავალთა, და შემდგომად ამისსა ვისილო ზირი მი-

კა სი: რამეთუ ნუ უკუტ^ს შეიწყნაროს ზირი ჩემი ✠ დ^ს წინა ვიდოდეს
 კბ მღუტნი წინაჲ ზირსა მისსა, ხოლო თუთ დაიძინა ღამესა მას ბა-
 კგ ნაკსა შინა ✠ დ^ს აღდგა ღამესა მას, დ^ს მოიუქანსა ორნი ცოლნი
 კდ თუხნი დ^ს ორნი მკეველნი; დ^ს ათერთმეტნი ძენი თუხნი, დ^ს განვლო
 კე განსავლელი ხევისა ✠ დ^ს მიიუვანსა ივინი დ^ს განვლო ნაღვარევი:
 კვ დ^ს განიუქანსა უოველნი თუხნი ✠ დ^ს დაშთა იაკობ ძენ მარტო: დ^ს
 კგ ირკინებოდა მის თანა კაცი ვიდრე განთიადმდე ✠ ხოლო ისილა
 კდ რამეთუ ვერ ძალუცს მისა მიძართ: დ^ს შეახო სიერცესა ბარკალის
 კე მისისასა დ^ს დაუბუშა სიერცე ბარკალისა იაკობისისა, რკინობასა
 კვ მისსა მისთანა ✠ დ^ს ჰრქუა მას: განძიტევე მე: რამეთუ აღმოხდა ცის-
 კგ კარი: ხოლო მან ჰრქუა არა განკიტეო, უკეთუ არა მსკურთხო მე ✠
 კდ დ^ს მან ჰრქუა რაჲ არს სახელი შენი: ხოლო მან ჰრქუა; იაკობ ✠
 კე დ^ს ჰრქუა მას: ¹⁾ ამიერიტგან არღა გეწოდოს შენ იაკობ: არამედ
 კვ ისრაილ იუოს სახელი შენი: რამეთუ განძლიერდი ღუთისა თანა, დ^ს
 კგ კაცთათანაცა ძლიერ იუო ✠ ხოლო ჰკითხა მას იაკობ დ^ს ჰრქუა, მით-
 კდ ხარ მე სახელი შენი: დ^ს თქუა რასათუხ იაკობსაჲ შენ სახელსა ჩემ-
 კგ სს; დ^ს ვესე ვრის სჯუტყველ: დ^ს ვუწოდებ იუვი ძენ ✠ დ^ს უწოდებ იაკობ
 კდ სახელსა ვიდრე იანსა მის ხოლო ჰრქუა ღუთისსაჲ, რამეთუ ვინილდე ზირნი ღუთი-
 კე სსა ზირის ზირი: დ^ს ცხონდეს სული ჩემი ✠ ხოლო ვდმოაუხდეს მას ძეს,
 კვ რამესმს წინაჲ ვინილდე ღუთისსა: დ^ს იუვი ვუდობდეს რამესაღვინათ თუხ-
 კგ თა ✠ ამისთუხსა რამ ჰრქუა მენი ისრაილისნი ძარღუტსა: ვიდრე დღეისამდე
 კდ ვინილდეს ძეგრა იაკობს სიერცესა ძარღუტსასა რამესაღვინათ ვრის სიერცე-
 კე სსა ბარკალისსა: რამესაღვინათ დავუბუშა:

თ ა ვ ი ლ ბ.

ხოლო ვდმოაუხდეს მან იაკობ თუთაღათა მისთანან ისრაილს: დ^ს ვესე
 კდ ვესე მას მისი ძარღუტალი, დ^ს რათხანნი კაცნი მისთანან: დ^ს ხუცეს ვან-
 კგ ვესე იაკობ ვრძინი, ლიანს ხუცეს, დ^ს რამესაღვინათ ხუცეს, დ^ს რათხან ძეგვა-
 კე ლთა ✠ დ^ს ვესე რათხან ძეგვაღვინი დ^ს ძენი მათნი ზირეველად: დ^ს ლიანს დ^ს
 კდ ძენი მათნი უკანა: დ^ს რამესაღვინათ დ^ს იოსებ უკანასკნელ ✠ ხოლო თუთ
 კე წინა წინაჲ ვინილდე მათსა, დ^ს თაყუანის სესა ქუტუანისსა ხუცეს ძუ-

¹⁾ ვანდა ვუ.

გზის, ვიდრე მიხსლებადმდე მძისა მისისა ❖ და მორბიოდა ესაჲ შე-
 თსევეად მისსა, და მომხუტველმან მისმან ამბორს უყო, და დაუბრდა
 ქედსა ზედა მისსა, და იტირეს ორთავე ❖ და აღმსილუჭლმან ესაჲ
 ისილნა ცოლნი და ერმანი მისნი; და ჰრქუა: რაჲ არიან შენდა ესე:
 ხოლო მან ჰრქუა: ერმანი რომლითა შეიწყალა დემერთმან მოსა შე-
 ნი ❖ მიეასლნენ შვევალნი და შულნი მისნი. და თაუჲანის სცეს
 მას ❖ და მიიხსლა ღია და შულნი მისნი და თაუჲანის სცეს; და ამისა
 შემდგომად მიხსლა რაქილ და იოსებ, და თაუჲანის სცეს ❖ და თქუა:
 რაჲ არიან შენდა ყოველნი იგი ბანაკნი, რომელთა შევემთხვევ: და
 მან თქუა: რათა ზოოს მონამან შენმან მადლი წინაშე შენსა უფა-
 ლო: და თქუა ესაჲ: არიან ჩემდა ფრიად ძმო: იუჲნენ შენდად შენ-
 ნი ❖ და თქუა იაკობ: უკეთუ ვზოვე მადლი წინაშე შენსა, მიითვალენ
 ძღუტნი ესე კელთავან ჩემთა: ამისთჳს ვისილუ ზირი შენი, ვითარ
 ვინ იხილის ზირი ღუთისა: და სათნო მიყოფ თუ მე ❖ მიიხუტნს სა-
 კუტნოთსნი ჩემნი, რომელნი მიგძღუტნენ შენ, რამეთუ შემიწყალა მე
 დემერთმან; და არიან ჩემდა ყოველნი, და აიძულა მას, და მიიხუტნა ❖
 და თქუა ესაჲ აღვიტრნეთ და ვიდოდეთ მართლ ❖ ხოლო მან თქუა:
 უფალმან ჩემმან უწყის; ვითარმედ ერმანი ჩემნი ჩხულ არიან და ცხო-
 ვარნი: და პროსანი ჩემნი მუცელ ქუბულ არიან: და უკეთუ წარუქცივნე
 ივინი დღესა ერთსა, მოსწყედენ ყოველნი საცხოვარნი ❖ წინა წარვედინ
 უფალი ჩემი წინაშე მონისა შენისა: ხოლო მე შეუძლო ვსასა ზე-
 და ნელიადობითა სლუთა წინა მდებარისა ჩემისათა: და უკანა ერმა-
 თა, ვიდრე მოსლვადმდე ჩემდა უფლისა მიმართ ჩემისა სირდ ❖ და
 ჰრქუა მას ესაჲ: დაუტეო შენთანა ერისავან ჩემთანადასა; ხოლო მან
 ჰრქუა: რაჲსათჳს ესე, კმა არს რამეთუ ვზოვე მადლი წინაშე შენსა
 უფალო ❖ და მიიქცა ესაჲ მას დღესა შინა ვსად მიმართ თჳსასა
 სირდ ❖ და იაკობ წარუჯდა კარუტბად, და ქმნნა მუნ სახლანი, და საც-
 სოვართა მისთა უქმნა კარავანი. ამისთჳს უწოდა სახელი ადგილისა
 მას კარვებ ❖ და მოვიდა იაკობ სალიმდ ქალაქად სიკიმისა, რომელ არს
 ქრესტეანასა ქანაანისასა, რაჲმს მოვიდა შუა მდინარით ასურეთისათ:
 და დაიბანაჲ წინაშე ზირისა ქალაქისასა ❖ და მოიგო ნაწილი ავარა-

დ
 ე
 ვ
 ს
 ტ
 თ
 ი
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ

კისა სადა აღდგა მუნ კარავი, ემორისაგან მამისა სჯექმისსა, ასტა-
 თო როგად ზღ დადართა მუნ საკურთხეველი, ზ სადა ღმერთსა ისრაი-
 ლისსა.

თ ა ვ ი ლ.

სოლო განვიდა დინა ასული ლიასი, რომელი უშუა იაკობს,
 ბ შემცნებად ასულთა სოფლებინათა ზღ იხილა იგი სჯექმ ძემან ემ-
 გ მორისმან, ქორმეველმან: მთავარმან, მის ქმწყანისსამან, ზ მიიუჭა-
 დ ნა იგი ზ დაწუა იმისთანა ზ დაამდაბლა იგი ზღ შეეთუხა სულსა
 დ დინასსა, ასულსა იაკობისსა, ზ შეიუჭარა ქალწული იგი ზ სრასა
 ე გონებისაებრ ქალწულისა მის ზღ თქუა სჯექმ ემმორის მიმართ,
 ვ მამისა მისისა, მეტეუწმდმან, მომეგვარე მე ქალი ესე ცოლად ზღ ეს-
 ზ მა იაკობს, ვითარმედ შეავინა სჯექმ ძემან ემმორისმან, დინა ასუ-
 ზ ლი მისი: სოლო მენი იაკობისნი იუწენეს ზირუტეუთათანა ველსა:
 ზღ დაიდუმა იაკობ ვიდრე მოსლოვადმდე მათდა ზღ სოლო გამოვიდა
 ზ ემმორ მამა სჯექმისი, იაკობის მიმართ უბნობად მისსა ზღ მენი
 იაკობისანი მოვიდეს ველით: ზ ვითარცა ესმა შექმუნდეს კაცნი იგი,
 ზ მწუნარებამ იყო მათდა ფრიად, რამეთუ უსახურ იქმნა ისრაილისა
 ზ შორის, დაწოლითა ასულისათანა იაკობისსა: ზ არა ვერ უწინდათ ესე ზღ
 ზღ ესრასა მათ ემმორ, მეტეუწმდლი: სჯექმ ძემან ზემან შეიუჭარა ასუ-
 თ ლი თქუწნი სულითა თუხითა მიეცით უკუწ მას ცოლად ზღ გვემძი-
 სლენით ჩუწნი: ასულნი თქუწნნი მომცენით ჩუწნი ზ ასულნი ჩუწნნი
 ი მიიუგანენ მეთა თქუწნთა ზღ ჩუწნი შორის დაემკვიდრენით: ზ აჰა ქმწ-
 ი ანა ვრცელი წინაშე თქუწნსა დაემკვიდრენით ზ ვაჭრობდით მას შინა ზ
 ია მოიგებდით მას შინა ზღ თქუა სჯექმ მამისა მიმართ თუხისა: ზ მათა
 ი მიმართ მისთა: მეპოედ მადლი წინაშე თქუწნსა, ზ რომელი რაცა
 იბ სთქვათ, მოგცე თქუწნი ზ განამრავლეთ სათხოველი ფრიად, ზ მოგცე
 ივ რამცა იგი მრქვათ მე: ზ მომეცით მე ქალი იგი ცოლად ზღ სოლო მიუ-
 იდ მათ, რამეთუ შეავინეს დინა დამ მათი ზღ ზღ მრქუწნი მათ სუმიონ ზ
 ლევი მათა დინასთა, მეთა ლიასთა, ვერ მალ გვიცს სიტყუსა მაგის
 ქმნად, მიცემად დამ ჩუწნი კაცსა, რომელსა აქუს წინა დაუცვეთ-

ლობად, რამეთუ ეჭმდრებად არს ჩუენდაჲ მხოლოდ ამით ოდენ ვიმს-
 ცავსნეთ, ჩუენ თქუენდა ღ დაეკუდრნეთ თქუენ შორის, დაიცუთოს
 ეოველიან წუღან თქუენთან უკეთუ იქმნეთ ვითარცა ჩუენ თქუენცა:
 წინა დაცვეთილნი ჲ ღ მაძინ მოკცნეთ ასულნი ჩუენნი თქუენ: ღ ასუ-
 ლთაგან თქუენთა მივიუჭანსნეთ ჩუენ ცოლნი, ღ დაეკუდრნეთ თქუენ
 შორის, ღ ვიქმნეთ ვითარცა ნათესავი ერთი ჲ ხოლო უკეთუ არს
 ისმინოთ ჩუენნი, რათა წინა დაცვეთით: მივიხუენეთ ასულნი ჩუენ-
 ნნი ღ წარვიდეთ ჲ ღ სათნო უხნდეს სიტუენი ესე წინაშე ემძორი-
 სსა, ღ წინაშე სჯქემისსა მისა ემძორისსა ჲ ღ არღარა ეოვნა ჭაბუკ-
 მან მან, ქმნად სიტუკვისა ამის, რამეთუ ტრფილ იყო ასულისა იაკო-
 ბისსა: რამეთუ იგი იყო უდიდებულეს ეოველთა, სახლსა შინა მა-
 მისა მისისასა ჲ ღ მოვიდეს ემორ ღ სჯქემ მე მისი ბჭეთა თანა ქალა-
 ქისა მათისათა, ღ ეზრახნეს კაცთა ქალაქისა მათისათა მეტუენნი ჲ
 კაცნი ესე მსჯობისანი არიან, ჩუენთანა დაეკუდრედ ქუენანსა
 შინა, ღ ვაჭრობდედ მას ზედა: ღ აჰა ქუენანსა, ვრცელ წინაშე მათსა:
 ასულნი მათნი მოვიუვანსნეთ ჩუენ ცოლად: ღ ასულნი ჩუენნი მი-
 სცნეთ მათ ჲ მხოლოდ ამით ოდენ გუემსგავსენ ჩუენ კაცნი ესე,
 დამკუდრებთა ჩუენთანა, რათა ვიუენეთ ერთად ერთად, წინა დაცვეთი-
 თა ჩუენისა, ეოველისავე წუღისათა, ვითარცა წინა დაცვეთენ იგი-
 ნი ჲ ღ საცხოვარნი მათნი, ღ ოთხ ფერხნი: ღ მონაგებნი მათნი,
 არს ჩუენნი იუენანსა: მხოლოდ ამით ოდენ ვემსავსნეთ მათ, ღ
 დაეკუდრენ ჩუენ შორის ჲ ღ ისმინეს ემძორისი ღ სჯქემისი მისა
 მისისა, ეოველთა გამოძავაღთა ბჭით. ქალაქისა მათისათა, ღ წინა
 დაცვეთდეს სორცსა წინა დაცვეთილებისა მათისასა, ეოველი წუ-
 ლი ჲ ღ იყო დღესა მესამესა, რაჟამს იუენეს ტვივილსა შინა, მი-
 დეს ორთა ძეთა იაკობისთა სჯემონ ღ ლევი ძმათა დინასთა, თუთე-
 ულმან მახვილი თუსი, ღ შევიდეს ქალაქად განკრძალულად, ¹⁾ ღ
 მოკლეს ეოველი წუღი ჲ ემძორცა ღ სჯქემ მე მისი მოკლეს ჰირი-
 თა მახვლისათა: ღ გამოიუვანეს დინა სახლით სჯქემისით, ღ წარ-
 ვიდეს ჲ ხოლო ძენი იაკობისნი შევიდეს მოწულულთა ზედა ღ და-

იე
იე
იხ
იწ
იით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კზ

¹⁾ დაბლა მთ.

კ^ტ ცაცეს ქალაქი რომელსა შინა შეაგინეს დინა დაჲ მათი ❖ და სცხო-
 ვარნი მათნი და ზროსანი მათნი, და ვირნი მათნი, რაოდენი იყო
 კ^თ ქალაქსა შინა, და რაოდენი იყო ველსა ზედა წარმოიღეს ❖ და ვოველ-
 ნი სხეულნი მათნი, და ვოველნი ჭურჭელი მათნი: და ცოლნი მათნი
 ტუქ^ტ ეუნეს, და დაიტაცეს, რაოდენი რაჲ იყო ქალაქსა შინა: და რაო-
 ლ^დ დენი იყო სახლთა შინა ❖ და რქება იაკობ სუმეონს და ლევის, სამუ-
 ლელ მუათო მე: ვიდრე ბოროტ ვოფადმდე ჩემდა ვოველთა შორის
 მკვდრთა ქუჩ^ტყანისათა, ქანანელთაცა და ფერეშელთა: ხოლო მე მცი-
 რე ვარ რიცხვითა და შეკრბენ ჩემ ზედა მომსაონ მე, და აღვიხოცო
 ლ^ბ მე, და სახლი ჩემი ❖ ხოლო მათ რქუ^ტს: არამედ ვითარცა მემავსა
 ისმევდენა დასა ჩუ^ტსსა:

თ ა ვ ი ლ

ა და ჰრქება იაკობს ღმერთმან: აღდგომილი აღვედ აღგილად ბე-
 თილისა, და დაეკვდრე მუნ: და უქმენ მუნ საკურთხეველი ღმერთსა, ¹⁾
 გამოჩინებულსა შენდა, ივლტოდე რათა შენ ზირისაგან ესავ ძმისა
 ბ შენისა ❖ ხოლო ჰრქება იაკობ სახლსა მისსა, და ვოველთა მისთანა-
 თა: აღიხუ^ტნით ღმერთნი უცხოანი რომელ არიან თქუ^ტნ შორის:
 კ და წმინდა იქმენით. და შეიცვალენით სამოსელნი თქუ^ტნნი ❖ და აღ-
 დგომილნი წარუდეთ ბეთილად, და უქმნათ მუნ საკურთხეველი ღმერთ-
 სსა, მძმენელსა ჩემსა დღესა ჭირისასა რომელი იყო ჩემ თანა, და
 დ მისსა მე კასას რომელსა ვიდოდე ❖ და მისცენეს იაკობს ღმერთნი
 უცხოანი, რომელნი იუუნეს კელთა მათთა და საეურნი რომელი იყო
 ეურთა მათთა და დაფარნა იაკობ ივინი ქუ^ტშე თერეგინთოსა მას
 სიკიძათა შორის: და წარწეიძინა ივინი ვიდრე დღეინდელად დღე^ტ-
 ე^მ დე ❖ და აღიტრა ისრაილ სიკიძათო, და იქმნა შიში ღუთისა ქ-
 ვ^რ ლაქთა ზედა კარქმოსთა მისთა, და არა დევნა უევეს უკანა მეთა ის-
 რაილისათასა ❖ ხოლო მოვიდა იაკობ ლუსას რომელი არს, ქუ^ტყა-
 ნასა ქანანისასა: ესე იგი არს ბეთელი იგი, და ვოველნი ერნი რომ-
 ლ^ს მელი იყო მისთანა ❖ და აღაშენა მუნ საკურთხეველი, და უწოდა სა-
 ხელი აღგილსა მას ბეთილი; რამეთუ მუნ გამოეცხადა მას ღმერთი.

1) მდღეს კ^ტ

რაჟამს ივლტოდა ჰირისაგან ესეჲ მძის მისისა ❖ და მოკუდა ღებო-
 რა მხარდული რებეკასი, და დაუფლა, ქუჭმო ბეთილისა, მუხასა
 ქუჭუშე და უწოდა იაკობ სახელი მისი მუხა გოდებისა ❖ ხოლო
 ეჩუჭუნა ღმერთი მერმეცა იაკობს ლუხას შინა. რაჟამს მოვიდა შუა
 მდინართ ასურეთისათ: და აკურთხა იგი ღმერთმან ❖ და ჰურქუა მას
 ღმერთმან: სახელი შენი არღარა გეწოდოს მერმე იაკობ, არამედ
 ისრაილ იუოს სახელი შენი ❖ და ჰურქუა მას ღმერთმან: მე ვარ ღმე-
 რთი შენი: აღორძინდი და განძრავლდი, ნათესავნი და შესაკრებელნი
 თესლთანი იუუნენ შენგან, და მეფენი წელთა შენთაგან გამოვიდენ ❖
 და ქუჭუნა რომელი მივეც აბრაამს და ისაკს, შენ მიცევი იგი და თე-
 სლსა შენსა შენთან: მივსცე ქუჭუნა ესე ❖ და აღვიდა ღმერთი,
 მის ადგილისაგან სადა იგი იტყოდა მის თანა ❖ და აღძართა ია-
 კობ ძეგლი ადგილსა მას, სადა იტყოდა მის თანა ღმერთი, ძეგ-
 ლი ქუჭისა, და შეწირა მას ზედა შესწირავი, და გარდასსა მას ზე-
 და ზეთი ❖ და უწოდა იაკობ, სახელი ადგილსა მას ბეთოლ სადა
 იგი იტყოდა ღმერთი მის თანა ❖ და აღძრულმან ბეთილით იაკობ,
 აღდგა კარავი თუსი, მიერ კერძო გოდლისა ღადერისა; და იუო
 ვითარცა მიიანლა იგი, ქავრავად მისლვად ქუჭუნად ეფრათასა,
 შუა რაქილ და მნიად მშობელ იქმნა შობასა შინა ❖ ხოლო იუო
 მწარედ შობასა შინა მისსა. ჰურქუა მას აქქელმან ნუ გეშინი,
 რაძეთუ ესეცა არს შენდა მე ❖ და იუო განტევება სულისა მისისა,
 რაძეთუ მოკუდებოდა, უწოდა სახელი მისი მე სალმობისა ჩემისა:
 ხოლო მამამან მისმან უწოდა მას ბენიამინ ❖ ¹⁾ და მოკუდა რაქილ,
 და დაუფლა, გასა ცხენთ სარბიელისასა ეფრათასა ესე არს ბეთ-
 ლემი ❖ და აღდგა იაკობ ძეგლი საფლაფსა მისსა ზედა, ესე არს ძე-
 გლი საფლაფისა რაქილისი ვიდრე დღეინდელად დღემდე ❖ ხოლო
 იუო რაჟამს დაეკვდრა ისრაილ ქუჭუნასა მას, ²⁾ წარვიდა რუბენ,
 და დაწუა ბაღლასთანა ხარჭისა მამისა თუსისა: და ესმა ისრაილს
 ესე, და ბოროტად აღუჩნდა წინაჲ მისსა ❖ ხოლო იუუნეს შენი ია-
 კობისნი ათორმეტ ❖ შენი ღიასნი, ჰირმყო იაკობისი, რუბენ სუ-

1) დაბლა მწ.—2) დაბლა მთ.

კდ მიონ, ლევი, იუდა, იხასარ, საბულონ ❖ დ მენი რაქილისნი, იო-
 კე სეზ, დ ბენიამენ ❖ დ მენი ვალაისნი, მკეველისა რაქილისნი, დან,
 დ ნეფთალიმ, დ მენი ზეფუასნი მკეველისა ლიასნი, კად დ ახირ ❖
 კვ ესე მენი იაკობისნი რომელნი ესხნეს მას შუა მდინარეს ასურე-
 კზ თისასა ❖ ხოლო მოვიდა იაკობ ისაკის მოძაროთ შამისა შისისა,
 ჯერეთ სიცოცხლესადა შისსა, მამბრესა, ქალაქსა ვეილსასა: ესე
 კტ არს ქებრონი. ქუჭყანასა ქანანისასა, სადა მსხემ იუჭნეს აბრამ დ
 კთ ისაკ ❖ ხოლო იქმნეს დღენი ისაკისნი რომელ, ცხოვნდა, ას ოთხ-
 მეთც წელ ❖ დ მოკლებული მოკუდა: დ შექმინა ნათესავსა თხს-
 სა, მოხუცებული სავსე დღეთაგან, დ დაფლეს იგი ესავ დ იაკობ
 მეთა შისთა.

თ ა ვ ი ლ.

ა,ბ **ხოლო** ესე შობანი არიან ესავისნი, ესე არს ედომ ❖ დ ესავ
 მიიუვანა თავისა თხსისა ცოლნი ასულთაგან ქანანელთასა: ადა:
 ასული ელომისი, ქეტტელისა; დ ოლივენ ასული ანანასი, შისა
 გ ზებეკონისი, ეველისა ❖ დ ბასემით ასული ისმაელისი დამ ნაბეო-
 დ თისი ❖ დ უშუა ადა, ესავს: ელიფაზ დ ბასემით უშუა რაკუილ ❖
 ე დ ოლიველმან უშუა იეულ, დ იეკლომ; დ კორე: ესე მენი ესავის-
 ვ ნი, რომელნი იქმნეს შისდა ქუჭყანასა ქანანისასა ❖ ხოლო მი-
 იუჭანნა ესავ ცოლნი, შისნი დ მენი, დ ასულნი, დ ყოველნი კა-
 ცნი სახლისა შისისანი, დ ყოველნი საქონელნი შისნი, დ ყოვე-
 ლი საცხოვარი; დ ყოველი რაოდენი მოიგო, დ ყოველი რაოდენი
 მონაგავს; ქუჭყანასა ქანანისასა, დ წარვიდა ესავ ქუჭყანით ქანა-
 ზ ნისთ, ზირისაგან იაკობ შამისა თხსისა ❖ რამეთუ იყო მათდა ფრიად
 საქონელი მკვდრობისათხს ზოგად: დ ვერ ეძლო ქუჭყანასა მსხე-
 მობისა მათისსა. ტურთუად მათდა, სიმრავლისაგან საქონელთა მათ-
 ტ თასა ❖ დ დამკვდრა ესავ მთასა შინა სეირსა, ესე იგი არს ედომ ❖
 თ ხოლო ესე შობანი არიან ესავისნი შამისა ედომისნი. მთასა ზე-
 ი და სურისსა ❖ დ ესე სახელები მეთა ესავისთა: ელიფაზ მე ადასი
 ცოლისა ესავისი, დ რაკუილ მე ბასემითისი, ცოლისა ესავისი, ❖
 ია ხოლო იუჭნეს მენი ელიფაზისნი; თემან, ოლმან, სოფარ, კო-

თომ, & კენეს ❖ სოლო თამნა ხარჭმან ელიფასისმან მისა ესავის-
 მან: უმუა ელიფასს აძალიკ: ესე ძენი ადასნი ცოლისა ესავისნი ❖
 & ესე ძენი რაკუილისნი, ნაქოთ, ზარე, ბოსორ & მოზე; ესე იუქ-
 ნეს ძენი ბასეძათისნი: ცოლისა ესავისნი ❖ სოლო ესე იუქნეს ძე-
 ნი ოლიფეძისნი, ასულისა, ენანისნი. მისა სევეკონისნი. ცოლისა
 ესავისნი: სოლო უმუა ესავს, იეულ: & იეკლომ, & კორე ❖ ესე
 მთავარნი ძენი ესავისნი; ძენი ელიფასისნი ზირმძისა ესავისნი
 მთავარი თემანისა მთავარი ოძარ, მთავარი სოფარ, მთავარი კენეს ❖
 მთავარი კორეი. მთავარი გოთომ, მთავარი, აძალიკ: ესე მთა-
 ვარნი ელიფასისნი. ქუჭყანასა იდუქანასა ❖ ესე ძენი ადასნი. &
 ესე ძენი რაკუილისნი მისა ესავისნი, მთავარი ნაქოთ, მთავარი ზა-
 რე, მთავარი ბოსორ, მთავარი მოზე ესე მთავარნი რაკუილისნი
 ქუჭყანასა ედომს შინა: ესე ძენი ბასეძათისნი, ცოლისა ესავისნი ❖
 სოლო ესე ძენი, ოლიბეძასნი ცოლისა ესავისნი. მთავარი იეულ,
 მთავარი ეკლომ, მთავარი კორე, ესე მთავარნი ოლიბეძასნი, ასუ-
 ლისა ანასნი ცოლისა ესავისნი ❖ & ესე ძენი ესავისა, ესე მთა-
 ვარნი მათნი. ესე არიან ძენი ედომისნი ❖ სოლო ესე ძენი სერი-
 სნი: სორრეველისა, & მკვდრებულისანი ქუჭყანასა ლოტანსა: სო-
 ბაძლ, სევეკონ, ანან ❖ & დისონ, & ასარ, & რისონ: ესე მთა-
 ვარნი სორრეველისა, მისა სირისნი ქუჭყანასა ედომისასა ❖ სო-
 ლო იუქნეს ძენი ლოტანისნი: სორრი, & ემან: სოლო დად ლო-
 ტანისნი, თამნა ❖ & ძენი ესე სობაღისნი; დოლომ, & მანაუთ, & გე-
 ბილ, სოფ & ოძა ❖ & ესე ძენი სებეკონისნი: აიე, & აენან, ესე
 არს ანან, რომელმან ზოვა იამინი უდაბნოს, რაქამს აძოებდა უდ-
 ლეულთა სევეკონ მამისა თუხისათა ❖ სოლო ესე ძენი ანანისნი;
 დისონ; & ოლიფეძა, ასული ანანისნი ❖ & ესე ძენი დისსონისნი,
 აძადა, & ასვან, & იეთრან, & ხარჩან ❖ სოლო ესე ძენი ასარის-
 ნი, ბაღამ, & ზუკან, & იოუკამ & უკამ ❖ & ესე ძენი რისსონის-
 ნი, ოს & არამ ❖ & ესე მთავარნი სორრორისნი: მთავარი ლოტან,
 მთავარი სობაღ; მთავარი სებეკონ, მთავარი ანან ❖ მთავარი დი-
 სონ; მთავარი ასარ, მთავარი რისონ, ესე მთავარნი სორრისნი.

იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ
 იკ
 იქ
 იც
 იჭ
 იკ
 იც
 იჭ

ლა სამთავროთა შინა მისთა; ქქსწყანასა ედომისასა ❖ ღ ესე მეფენი
 მეფეებულნი ედომს შინა ჰირველ გამეფებადმდე მეფისა ისრაელსა
 ლბ შორის ❖ ღ განმეფნა ედომს შინა ბალაკ ძე ბეორისი; ღ სასელი
 ლვ ქალაქისა მისისა დინნაბჲ ❖ სოლო მოკუდა ბაძლაკ, ღ განმეფნა
 ლდ ნაცტულად მისსა იობაბჲ, ძე ზარასი, ბოსორელისგან ❖ ღ მოკუდა
 ლე იობაბჲ, ღ განმეფნა ნაცტულად მისსა, ასომ, ქქსწყანისგან თემანელ-
 ლე თასა ❖ ღ მოკუდა ასონ, ღ განმეფნა ნაცტულად მისსა, ადად ძე
 მარადისი, მომსურველი მადიაშისა ველსა ზედა მოაბისასა, ღ სასელი
 ლვ ქალაქისა მისისა გეთაიძი ❖ სოლო მოკუდა ადად, ღ განმეფნა ნა-
 ლზ ცტულად მისსა, სამადა: ვასეკასანგან ❖ ღ მოკუდა სამადა ღ განმეფნა
 ლწ საულ, როთოთისანგანი. რომელი არს მდინარის კიდისა ❖ ღ მო-
 ლთ კუდა საულ, ღ მეფე იქმნა ნაცტულად მისსა ვალაუნონ, ძე ასო-
 ვორისი ❖ მოკუდა ვალაუნონ ძე ასოვორისი, მეფე იქმნა მერმე არად, ძე
 ბაძრადისი: ღ სასელი ქალაქისა მისისაჲ ფოგორ, სოლო სასელი
 ცოლისა მისისაჲ მეტეველი, ასული მატრეთისი, მისა მეზეგოომი-
 მ სი ❖ ესე სახელნი მთავართა ესავისთანა, ტომთა შორის მათთა, ღ
 მს ნათესავთა შორის მათთა: მთავარი თემან, მთავარი თამნა ❖ მთავარ-
 მს თავარი ფინონ, მთავარი გოლა, მთავარი იეფერ მთავარი ოლივემს
 მს მთავარი ილას მთავარი თინონ ❖ მთავარი კენაზ. მთავარი თემან,
 მს მთავარი მასარ მთავარი მეკედელი მთავარი ზაფორი ❖ ესე მთავარ-
 მს ნი ედომისნი : დაშენებულთა შორის ქქსწყანასა შინა მოკუბისა მათისასა, თუთ ესავ მამა ედომისი.

თ ა ვ ი ლზ.

ა სოლო იაკობ მსხემ იყო ქქსწყანასა რომელსა მკუდრ იყო მამა მისი ქქსწყანასა ქანანისასა ❖ ღ ესე შობანი იაკობისნი: იოსებ ათშუდმეტთა წელთა იყო, მმწესელი მამთა თუხთა თანა ცხოვართა მამისა თუხისათაჲ: იყო ჭაბუკი, მეთა თანა ბალლასთა, მეთა თანა ზილფასთა ცოლთა მამისა მისისათა: სოლო დასდევს იოსებს ბრალი ბოროტი ისრაილის მიმართ მამისა მისისა ❖ სოლო იაკობს უუქარდა იოსებ უფროს ყოველთა მეთა მისთა; რამეთუ ძე სიბერისა მისისა იყო: ღ უქმნა მას სამოსელი ჭრელი ❖ სოლო ისილეს

რა მძათა მისთა, ვითარმედ მამასა უეტარს იგი უფროს, ვოველთა-
 გან ბეთა მისთა, მოიხუღეს იგი: ზ ვერ ეძლოთ თქმად მისსა, მშუ-
 ღობით ვერა რაჲ ❖ ზ მხმანებელმან სიზმრისამან იოსებ, მიუთსრა ე
 მძათა თუსთა ❖ ზ ჰრქუა მათ: ისინიეთ სიზმრისა ამის, რომელი ვ
 მეზმანა ❖ ვკანებ ვითარმედ ჰკრევედით თქუენ მჰკლეუელთა, ველსა ს
 შინა: ზ აღდგა ჩემი მჰკლეუელი, ზ აღეძართა: ზ მოიქცეს მჰკლეუ-
 ლნი თქუენნი, ზ თაუჟანი სცეს მჰკლეუელსა ჩემსა ❖ ზ ჰრქუეს ტ
 მძათა მისთა, ნუ შეფობით ჰმეფობდეს ჩუენ ზედა; ანუ უფლებით
 შეუფლებოდნი ჩუენ; ზ შესინეს მერმე სიბუღილი მისი, სიზმართა-
 თუს მისთა. ზ სიტყუათა თუს მისთა ❖ ხოლო ისილა რაჲ სის- ბ
 მარი სხუაჲ, ზ მიუთსრა იგი მამასსა თუსსა, ზ მძათა თუსთა, ზ
 თქუა, აჰა მეზმანა სხუა სიზმარი: ვითარმცა მზე ზ მთოვარე, ზ
 ათერთმეტნი ვარსკვლავნი თაუჟანის მცემდეს მე ❖ ზ შერისხნა მას ი
 მამამან მისმან, ზ ჰრქუა მას: რაჲ არს სიზმარი ევე რომელ კეზმანა:
 მოსლვით სდამე მოვიდეთა მე ზ დედა შენი ზ მძანი შენი თაუჟანის
 ცემად შენდა ქუტუანასა ზედა ❖ ზ დაეშურუნეს მას მძანი მისნი, ხო- ია
 ლო მამა მისი ჰმარხვდა სიტყუასა ამას ❖ ზ წარვიდეს მძანი მის- იბ
 ნი მოვანად ცხოვართა მამისა მათისათა სჯემს ❖ ზ თქუა ისრაილ იუ
 იოსების მიძართ: არა მძანი შენი მწუსანა სჯემს მოვედ მიგავლინო
 შენ მათდა მიძართ, ხოლო მან თქუა აჰა მე ❖ ზ ჰრქუა მას ისრაილ, იდ
 წარსრულმან ისილე უკეთუ მრთელ არიან მძანი შენი, ზ ცხოვარ-
 ნი: ზ მითხარ მე: ზ წარავლინა იგი დელისაგან ქებრონისა. ზ
 მივიდა სჯემად ❖ ზ ზოვა მან კაცი შეცთომილმან ველსა ზედა, ზ იე
 ჰკითხა მას კაცმან, მეტუენლმან, რასა ეძიებ ❖ ხოლო მან ჰრქუა: იე
 მძათა ჩემთა ვეძიებ: მითხარ მე სდა ამოებენ ❖ ზ ჰრქუა მას კაც- იხ
 მან: წარვიდეს ამიერ, რამეთუ მესმა მათი იტყოდეს რა, წარვიდეთ,
 დოთაიძს, ზ ვიდოდა იოსებ კუაჲსა მძათა მისთასა, ზ ზოვნა იგი-
 ნი დოთაიძს ❖ ხოლო მათ ზირველ ისილეს იგი შორით, უწინა- იტ
 რეს მიახლებიან მათდა მიძართ, ზ მოიმცაცვეს მოკუელა მისი ❖ ზ ით
 თქუა თუთეულმან მოკუენისა მიძართ თუსისა: აჰა მესიზმრე იგი მო-
 ვალს ❖ აწ უკუენ მოვედით მოჰკვლათ იგი, ზ მთავადოთ იგი ერ- ბ

კა თსა მღვმეთაგანსა; ღ ვთქუათ ვითარმედ მკეცმან შეჭამა იგი: ღ ვი-
 კბ სილოთ რაჲ იუენეს სიზმარნი მისნი ❖ სოლო ესა რაჲ ესე რუ-
 კბ ბენს, განარინა იგი კელთაგან მათთა, ღ თქუა: არა მოვჭკლათ იგი
 კბ სულად ❖ ღ ჰრქუა მათ რუბენ: ¹⁾ ნუ დასთხვეთ სისხლსა: შთაადგეთ
 კბ ეკე მღვმესა ამას უდაბნოსასა, სოლო კელსა ნუ მიჭყოთ მას ზე-
 კბ და: რათა განარინოს იგი, კელთაგან მათთა, ღ მისცეს იგი მამასა
 კბ თუსსა ❖ სოლო იყო რაჲამს მოვიდა იოსებ მამათა მიმართ თუსთა:
 კბ განსმარცხვეს იოსებს სამოსელი ჭრელი მობლარდნილი მისდა ❖ ღ
 კბ შეიპურეს ღ შთაადგეს იგი მღვმესა მას: სოლო მღვმიე იგი ცარიელი
 კბ იყო: ღ წყალი არა აქუნდა ❖ ღ დასხდეს ჭამად ჰურისა, ღ აღმოსილველ-
 კბ თა ვლთასა, იხილეს: ღ აჭა მოგზაურნი ისმაიტელნი ვაჭარნი მოვი-
 კბ დოდეს გალადით: ღ აქლემნი მათნი, აღსავსე იუენეს: საკმეველებითა,
 კბ ღ მკურის მკევითა, ღ სტახსითა: ღ მივიდოდეს შთასლვად ეკვ-
 კბ ტედ ❖ სოლო თქუა იუდა მამათა მიმართ თუსთა: რაჲ სარგებელ
 კბ არს უკეთუ მოვჭკლათ მამა ჩუენნი ღ დავჭყუაროთ სისხლი მისი ❖
 კბ მოვვლით, ღ მივეიდოთ იგი ისმაიტელთა იმათ: სოლო კელნი ჩუენ-
 კბ ნნი ნუ იუენედ მას ზედა, რამეთუ მამა ჩუენნი, ღ კორცი ჩუენნი არს.
 კბ სოლო ისმინეს მისი მამათა მისთა ❖ ღ წარმოვლიდეს კაცნი იგი
 კბ მამადინელები, ვაჭარნი, ღ აღმოვიდეს ღ აღმოიუენეს იოსებ მღვ-
 კბ მით ღ მიჭვიდეს ისმაიტელთა იოსებ, ოც ოქროდ. ღ შთაიუენეს
 კბ მათ იოსებ ეკვტედ ❖ სოლო მიიქცა რუბენ მღვმედ მიმართ, ღ ვერ
 კბ იხილა იოსებ მღვმესა შინა, ღ დაიპო სამოსელი თუსი ❖ ღ მიიქ-
 კბ ცა მამათა მიმართ; ღ ჰრქუა: ერმა არა არს, სოლო მე სადაღა ვი-
 კბ დე მერძე ❖ ღ მომღებულთა სამოსელსა იოსებისსა: ღ დავლეს თი-
 კბ კანი თხათაჲ. ღ შებღალეს სამოსელი იგი სისხლითა ❖ ღ წარვ-
 კბ ზავნეს სამოსელი იგი ჭრელი, ღ შეართვეს მამასა მათსა, ღ ჰრქუეს:
 კბ ესე ვპოეთ, იცან უკეთუ სამოსელი მისა შენისა არს ანუ არა ❖ ღ
 კბ იცნა მან ღ თქუა: სამოსელი მისა ჩემისა არს ესე, მსეცმან ბო-
 კბ ლდ როტმან შეჭამა იგი, მკეცმან წარიტაცა იოსებ ❖ ღ დაიპო იაკობ
 კბ სამოსელი თუსი, ღ მამა მოისნა წელთა ზედა თუსთა, ღ ეტყებდა

¹⁾ დაბლ. მბ.

ძესა თუსსა დღეთა მრავალთა ❖ ხოლო შემოკრებს ყოველნი ძენი
 მისნი, და ასულნი, და მოვიდეს ნუგეშინის ცემად მისსა: და მან არა
 ინება ნუგეშინის ცემა, მეტეუჭლმან: ვითარმედ შთავიდე მისა ჩემი-
 სსა მიმართ მგლოვარე ჯოჯოხეთად, და ტიროდა მას მწარედ ❖ ხო-
 ლო მადინელთა, მიჰყიდეს იოსებ ეგვიპტეს ზენტეფურეს საჭურისსა
 ფარაოსსა, მხარეულთ მთავარსა.

თ ა ვ ი ლ ს.

ხოლო იყო მას ჟამსა შანა, შთავიდა იუდა მძათა თუსთავან,
 და მივიდა ვიდრე კაცისა ვისმე მიმართ, ოდოლამიტინისა, რომლი-
 სსა სასული ირასა ❖ და 1) იხილა იუდა მუნ ასული კაცისა ქანანელი-
 სსა, რომლისა სასული საგანა, და მიიყვანა იგი და შევიდა მისსა ❖ და
 მიდგომილმან შუა ძე, და უწოდა სასული მისი ირ ❖ და მიუღვა კვა-
 ლად, შუა ძე და უწოდა სასული მისი აგანა ❖ და შემძინებულმან:
 შუა ძე კვალად, და უწოდა სასული მისი სელომ, და ესე იყო ქაზბინს
 შინა რაჟამს შუნა ივინი ❖ და მოჰკვარა იუდა ცოლი ირს, ზირმ-
 შოსა ძესა თუსსა, რომლისა სასული თამარ ❖ და იყო არ ზირმშო-
 იუდასი ბოროტ წინაშე უფლისა, და მოკლა იგი დიქორთმან ❖ და
 თქვა იუდა აგანანის მიმართ, შევედ ცოლისა მიმართ მძისა შენისა,
 და დაესძე მას, და აღუდგინე თესლი მძასა შენსა ❖ ხოლო ავრმან
 რამ აგანან, ვითარმედ არა მისი იყო თესლი იგი და იყვის რაჟამს
 მივიდოდის ცოლისა მიმართ მძისა იმისისა, დასთხიის ქუჭანასა
 ზედა, არა მიცემად თესლი მძასა თუსსა ❖ ხოლო ბოროტად გამო-
 ჩნდა წინაშე ღვთისა, რამეთუ ქმნა ესე: და მოკლა ესეცა უფალმან ❖ და
 ჰკრქვა იუდა თამარს სძალსა თუსსა, დაჯედ ქურთვად სახლსა შინა
 მამისა შენისასა, ვიდრემდის განდიდნეს სელომ ძე ჩემი: და თქვა ნუ-
 გეუჭ, მოკუდეს ესეცა, ვითარ იგი მძანი მისნი: ხოლო წარსრული
 თამარ, დაჯდა სახლსა შინა მამისა თუსისსა ❖ ხოლო განმრავლ-
 დეს დღენი. და მოკუდა საგნა ცოლი იუდასი, და ნუგეშინისცემისათუს
 იუდა, აღჯდა მრისუჭლთა მიმართ ცხოვართა მისთასა, და შთავიდა

1) ა. ნუშტ ბ. დ მოსე კვ. დაბლა მე. ა ნუშტ ბ. და დ. დ მოსე კვ. და-
 ბლა მე. ა ნუშტ ბ. და დ.

ივ ირას მწეჴსი მისი. ოდღოლ აძელი თამნად მისთანა ზღ მითხრეს
 თამარს სძალსა მისსა: მეტეჴწლთა. აჴა მამათილი შენი აღუდა
 იდ თამნად. რისუად ცხოვართა მისთა ზღ გარე მომძურცჴლმან სძო-
 სელსა ქურობისა მისისსა თავისაგან თუისსა. გარემოისსა თერის-
 ტროჲ, ჳ შეიძეო, ჳ ღაჴდა ბჴეთა თანა ენანისთა, რომელ არს
 იე თანა წარსლავასა თამნასსა: რამეთუ იხილა ვითარმედ განადიდნა
 ივ სელომ მე მისი ჳ მან არა მისცა იგი მას ცოლად ზღ იხილა
 ივ რად იგი იუდა, ჴგონსა მისი მეძეჴ ყოფად, რამეთუ დაებურა ჴირი მისი
 ივ ჳ ვერ იცნა იგი, ზღ მიაქცია მისსა მიძართ გზად, ჳ ჴრქვა მას,
 მიტევე მე შესვლად შენდაში: რამეთუ ვერ იცნა, ვითარმედ სძალი
 მისი არს; ხოლო მან რქჴა მას; რად მომცე, უკჴწთუ შემოსუდე
 იზ ჩემდა ზღ ხოლო მან ჴრქჴა: მე წარმოგიცე შენ თიკანი თსათა ცხო-
 ვართაგან ჩემთა: ხოლო მან მიუგო, უკჴწთუ მომცე წინდი, ვიდრე
 იზ წარმოცემდმდე შენდა ზღ მან მიუგო: რა წინდი მოცე შენ;
 ჳ მან ჴრქჴა, ბეჴედი ბუნი, ჳ მძივი, ჳ კჴწროთხი, კელისა შენისა:
 ჳ მისცნა მას, ჳ შევიდა მისსა მიძართ: ჳ მუცელ ქჴმნულ იქმნა მი-
 ით სგან ზღ აღდგომილი წარვიდა, ჳ მოიძარცვა თერისტროჲ თავისაგან
 თვისისა, ჳ შეიძოსა სძომსელი ქურობისა მისისა ზღ ხოლო წარ-
 მძსცა იუდა, თიკანი თსათა: კელითა მწეჴსისა თუისსა ოდღოლამე-
 კა ხოლო ჴკითხა კაცთა მას ადგილისათა, სადა არს მეძავი იგი მეო-
 კბ ფი ენანს გზასა სუდა; ჳ ჴრქჴწლს: არავინ არს აქა მეძავი ზღ მი-
 კბ ქცა მწეჴსი იგი იუდას მიძართ, ჳ თქვა: არა ვბოე: ჳ კაცნი ადგი-
 კბ ლისანი იტყუნ: არა ყოფასა მუნ მეძვისასა ზღ თქვა იუდა, აქუნდინ
 ივ ივინი მას, არამედ სუსადა მოვიკიცხნეთ ჩჴწნ, მე წარყეც თიკანი,
 კბ ჳ შენ ვერ ჴბოვე ზღ იგი ხოლო იყო შემდგომად სძმთა თჴწლთასა,
 ივ მითხრეს იუდას, მეტეჴწლთა, ვითარმედ ისიძეჴ თამარ სძალიმან შენ-
 კბ მან, ჳ აჴა მუცელ ქჴმნულარს სიძვით: ჳ თქჴა იუდა: გამოიყვანეთ
 კბ იგი ჳ დაიწუნ ცეცხლითა ზღ ხოლო იგი გამოიყვანებოდა რად მიაჴ-
 ლინა მამათილისა თუისსა მიძართ, მეტეჴწლმან, კაცისაგან რომ-
 ლისანი არიან ესე, მე მუცელ ქჴმნულ ვარ: ჳ ჴრქჴა: იცან ვისნი

არინან ბეჭედი და მძივი და კუჭრთხი ესე ❖ სოლო იუდა იცნა, ივინი, და თქუა: განმართლებულ არს თამარ, ვიდრეუა მე, ამის თუხ რომელ არა მივეც იგი სელოძს მესა ჩემსა. და არაა შესმინა მერმე ცნობად მისსა ❖ და იყო რაჟამს შობდა იგი, და მარწბივინი იუუნეს მუცელსა მისსა ❖ სოლო იყო შობასა მისსა, ერთმან ჰირველ გამყო კელი თუხი, და მოიღო ამქმელმან და შეაბა კელსა მისსა მეწამული, მეტყუელმან. ესე გამოვიდეს ჰირველ ❖ სოლო ვითარცა შეყო კელი, მეესეულად გამოვიდა მძა მისი, და ამქმელმან თქუა; რად განიკუჭთა შენთვის დობე: და უწოდა ¹⁾ სასელი მისი ფარეჳ ❖ და ამისა შემდგომად გამოვიდა მძა მისი, რომლისა იყო კელსა მისსა ზედა მეწამული და უწოდა სასელი მისი ზარა:

თ ა ვ ი ლთ.

სოლო იოსებ მთავივანეს ეგვტედ, და მოიგო ზენტეფრე საჭურისმან ფარაოსმან, მზარაულთ მთავარმან კაცმან მეგვტელმან, კელთაგან ისმაიტელთასა, რომელთაცა მთავიუანეს იგი მუნ ❖ და იყო მუნ უფალი იოსებიანთა, და იყო კაცი ბედნიერ, და იყო სახლსა შინა უფლისაჲ მის მეგვტელიასა ❖ სოლო იხილა უფალმან მისმან, ვითარმედ მის თანა არს უფალი, და რაოდენსა რასა იქმს, უფალი წარმართებს კელთა შინა მისთა ❖ და ჰოვა იოსებ მადლი, წინაჲმე უფლისა თუხისა: სოლო სათნო ეყო მას. და დაადგინა იგი სახლსა შინა თუხისა: და ეოველნი რაოდენი იუუნეს მისნი, მისცნა კელსა იოსებიასა ❖ სოლო იყო შემდგომად დადგინებისა მისისა სახლსა ზედა, და ეოველთა ზედა რაოდენნი იუუნეს მისნი, და აკურთხა უფალმან სახლი მეგვტელიასა, იოსების ძლით, და იქმნა კურთხევა უფლისაჲ ეოველთა ზედა საქონელთა მისთა, სახლსა შინა და კელსა ზედა ❖ და მიაქცივნა ეოველნი რაოდენნი იუუნეს მისსა, კელსა იოსებიასა: და არა უწოდა მათთვის არა რაჲ თუხიერ ჰურიანსა, რომელსა ჭამდა იგი: და იყო იოსებ კეთილ სახითა, და მუწნიერ სილვითა ფრიად ❖ და იყო შემდგომად სიტყუათა ამათ, დააგნა ცოლმან უფლისა მისისაჲმან თუალნი თუხნი იოსების ზედა, და ჰქრქუა:

¹⁾ ა ნესტ ბ.

დაწვევ ჩემთანაჲ ❖ ხოლო მან არა ინება, არამედ ჰრქუა ცოლსა უფ-
 ლისა თუხისსა, უკეთუ უფალმან ჩემმან არა უწეის ჩემ ძლით არა
 რაჲ სახლისა მისისათა: ჰყოველნი რაოდენნი არიან სახლსა შინა
 მისსა. მომცნა კვლთა ჩემთა ❖ ჰ არცა ერთი რაჲ სახლსა შინა
 ამაჲს; ჰ უმორჩილებულ არს ჩემდა, არცა განუოფილ ჩემგან არა რაჲ,
 თუნიერ შენსა: რამეთუ ცოლი სარ მისი, ჰ ვითარ ვქმნა ბოროტი ესე
 სიტყუა, ჰ ვსცოდო წინაჲ ღუთისაჲ ❖ ჰ რაჲამს ეტეოდის იოსებს
 დღითი დღე, არა ისმინა მისი, დაწოლად მისთანა, ჰ ეოფად მას ❖
 ხოლო იყო ესე ვითარი რამე დღე, ჰ შევიდა იოსებ სახიდ ქმნად სა-
 მეთა მისთა, ჰ არა ვინ იყო სახლსა მას შინა ❖ ჰ უზურა სამო-
 სელი იოსებს, მეტეუწლმან, დაწვევ ჩემთანა: ჰ იოსებ დამტევებელი
 სამოსლისა, კვლთა შინა მისთა ივლტოდა ჰ განვიდა გარე ❖ ჰ
 იყო ოდეს ისილა; რამეთუ დაუტევა სამოსელი თუხი კვლთა მის-
 თა. ივლტოდა ჰ გამოვიდა გარე ❖ მოუწოდა მეოფთა სახლსა შინა:
 ჰ ჰრქუა მათ მეტეუწლმან: ისილეთ, რამეთუ შემომგუზარა ჩუწნ მო-
 ნა ებრაელი, კიცხევად ჩუწნდა, ჰ შემოვიდა ჩემდა მოძართ მეტეუწ-
 ლი, დაწვევ ჩემთანა, ჰ ღაღად ვეავ კმითა დიდითა ❖ ხოლო ესმა
 რაჲ მას, ვითარმედ აღუძაღლე ჯმა ჩემი, ჰ ღაღად ვეავ, დამტევებე-
 ლი სამოსელთა მისთა ჩემ თანა ივლტოდა, ჰ განვიდა გარე ❖ ჰ
 დაიმჭირნა სამოსელნი თავისა თუხისა თანა, ვიდრემდის მოვიდა
 უფალი მისი სახლსა ❖ ჰ ესრასა მას სიტყუათა ამათებრ მეტეუწ-
 ლი, შემოვიდა ჩემდა მონაჲ ებრაელი, რომელი შემოიუჭანე ჩუწნდა
 მოძართ, კიცხევად ჩემდა: ჰ მრქუა: დაწვევ შენ თანა ❖ ხოლო ვი-
 თარცა ესმა, რამეთუ აღუძაღლე ჯმა ჩემი ჰ ღაღად ვეავ, დაუტევნა
 სამოსელნი მისნი ჩემ თანა განივლტო, ჰ განვიდა გარე ❖ ჰ იყო
 ვითარცა ესმნეს უფალსა მისსა სიტყუანი ცოლისა თუხისანი, რაო-
 დენთა იტეოდა მისსა მიძართ მეტეუწლლი, ესრეთ მიყო მე მონამან
 შენმან, ჰ განრისსა გულის წერომით ❖ ჰ მოძეუანებელმან იოსე-
 ბისმან უფალმან მისმან, შეავდო იგი სიმაგრესა შინა ადგილსა სა-
 დაცა იყო საბურობილე მეფისა. დაბურობილნი მუნ მტკიცედ ❖ ჰ
 იყო უფალი იოსების თანა, ჰ მიჭფინა მას წვალიობა: ჰ მისცა მას

მაღლი, წინაშე მთავრისა, ჰერობილთ მცუჭლთასა ❖ ღ მისცა მთავარმან ჰერობილთ მცუჭლმან ჰერობილთ საცაგვი კელსა იოსებისსა: ღ ეოველნი ჰერობილნი. რაოდენნი იუენესსა საჰერობილესსა შინა, ღ ეოველთა რაოდენთა ჰყოფდეს მუნ მისა იეო ❖ მოქმედ მთავარმან ჰერობილთ მცუჭლმან არა რაჲ უწყოდა მისთჳს, ჰერობილთ საცაგვისა, მის ძლით არცა ერთი რაჲ, რამეთუ ეოველნი იუენესსა კელთა იოსებისთა, რამეთუ უფალი იეო მის თანა: ღ რაოდენთა რას იქმოდა იგი, უფალი წარუძარბებდა კელთა შინა მისთა.

თ ა ვ ი ა.

ხოლო იეო შეძგომად სიტყუათა ამით: შესცოდა მთავარმან მეღჯნეთ-მნიემან, მეფისა ეგჳპტისათამან, ღ მთავარმან მეჰურეთამან, უფალსა თჳსსა მეფესა ეგჳპტისასა ❖ ღ განრისხნა ფარაონ, ორთავე ზედა საჰურისთა მეღჯნეთ მთავარსა ზედა, ღ მეჰურეთ მთავარსა ზედა ❖ ღ შესხნა იგინი საჰერობილესა, ჰერობილთ მცველისა თანა ჰერობილთ საცაგვსა რომელსა იოსებ ჰერობილ იეო მუნ ❖ ღ შევედრნა ჰერობილთ მთავარმან იოსებს იგინი ღ სცვდა იგი მათ: ღ იუენეს დღეოთა მრავალთა საჰერობილესა მის შინა ❖ ღ ისილეს ორთავე ჩვენებაჲ: თჳთუულმან ჩვენება ერთსა შინა ღამესა, სიღვა ჩუწნებისა თჳსისა: მეღჯნეთ მთავარმან ღ მეჰურეთ მთავარმან, რომელნი იუენესსა მეფისა ეგჳპტისანი, მეოფნი საჰერობილესა შინა ❖ ღ შევიდა მათდა იოსებ განთიად, ღ ისილნა იგინი, რამეთუ იუენესსა აღმყოფებულ ❖ ღ ჰკითხვიდა საჰურისთა ფარაონთა, რომელნი იუენესსა მისთანა საჰერობილესა შინა უფლისა მისისათანა მეტყუჭლი, რად, რამეთუ ჰირნი თქუჭნნი მტჳუნვარე არიან დღეს ❖ ხოლო მათ ჰრქუჭნს მას: ჩუწნებაჲ ვიხილეთ, ღ შემეტყუჭბი არა არს მისი; ღ თქუა იოსებ: არა დუთისა მიერ არსა ცხად ეოფა მისი; მითხარით უკუჭ მე ❖ ღ მიუთხრა მეღჯნეთ მთავარმან ჩუწნებაჲ თჳსი იოსებს, ღ თქუა: ძილსა შინა ჩემსა, იეო ვენაგი წინაშე ჩემსა ❖ ხოლო ვენასისა შორის სამ წელ აღხრდილი, ღ თჳთ მეჰავაილებელი აღმომყოფინებელი მოწითაჲ: მწიფეთა ტევანთა ეურძინისათა ❖ ღ სასუძელი ფარაონი კელსა ჩემსა, ღ მოვი-

იბ დე ურძენი იგი, ზ გამოვწინიე იგი, სასუძელსა შინა, ზ მივეც
 ივ სასუძელი იგი კელსა ფარაოსსა ზ ზ თქუა იოსებ. ესე არს შეტუქს
 იდ ბაბ მისი: სამ წელ აღზრდილი, სამნი დღენი არიან ზ მერძე სამ
 ივ ნილა დღენი, ზ მოეკუნოს ფარაოს მთავრობისა შენისა, ზ კვა
 ივ ლად კაცოს შენ მთავრობასავე ზედა მეღვნობისა შენისასა, ზ მის
 ივ ცე სასუძელი ფარაოსი კელსა მისსა, მთავრობისა ებრ შენისა ზირ
 ივ კელისა ვითარცა იუავ მწადე ზ არამედ მომივსენე მე თავისა შენისა
 ივ თანა რაჟამს კეთილი გეგოს შენ, ზ ჰყო ჩემთანა წყალობაჲ, ზ ესე
 ივ ნება ჰყო ჩემთვის ფარაოს მიძრთ, ზ განმიუჭანო მე სიმაგრისა
 ივ ამისგან ზ რამეთუ ზარვით წარმომიზარეს მე ქუწუანით ებრაელთასა,
 ივ ზ აქა არა ვემენ არა რაჲ, ბოროტი ზ შემომაგდეს მე ძღუძესა ამასა
 ივ ზ იხილა მეზურეთ მთავარძან, რამეთუ მართლიად თანა განხილვა ეო
 ივ ზ ჰრქუა იოსებს: მეცა ვისილე ჩუწნებაჲ, ზ მეგონა სამთა ფეშუ
 ივ ანთა სამინდოსათა, ქონებაჲ თავსა ზედა ჩემსა ზ სოლო ზედა კერ
 ივ მო ფეშუანთასა, ეოველთაგან სანოვაგეთა, რომელთა ფარაო სჭამს,
 ივ ქმულსა ზურისასა, ზ მფრინუწლნი ცისანი სჭამდეს მათ, ფეშუა
 ივ ნისგან, ზედა თავისა ჩემისა ზ ზ მიმეგებლძან იოსებ ჰრქუა მას:
 ივ ესე არ შეტუყუება მისი, სამნი ფეშუენი სამნი დღენი არიან ზ მე
 ივ რძე სამნილა დღენი, ზ აღიღოს ფარაო თავი შენი შენგან, ზ და
 ივ მოგვიდოს შენ ძელსა ზედა, ზ მოგჭამენ მფრინუწლთა ცისათა
 ივ კორცნი შენი შენგან ზ იუო დღესა მესამესა დღე იუო შობისა
 ივ ფარაოსისა, ზ უქმნა სმა ეოველთა მონათა თვსთა, ზ მოეკუნა
 ივ მთავრობაჲ მეღვნეთ მთავრისა ზ მთავრობაჲ მეზურეთ მთავრისა, მო
 ივ რის მონათა მისთა ზ კუალად აუო მეღვნეთ მთავარი მთავრობი
 ივ სსა თვისსა, ზ მისცა სასუძელი კელთა ფარაოსთა, ზ სოლო მეზურეთ
 ივ მთავარი ზ მოგვიდა ძელსა, ვითარცა აღუკნა მათ იოსებ ზ კარნა
 ივ არა მოეკუნა მეღვნეთ მთავარსა იოსებისი, არამედ დაავიწუდა.

თ ა ვ ი ბ ა.

ს სოლო იუო შემდგომად ორისა წლისა დღეთა, ფარაო იხილა
 ბ ჩუწნება: ეკონა დგომა მდინარესა ზედა ზ აქა ვითარცა მდინა
 რისგან, აღმოვიდოდეს შუდნი სროსანი, კეთილნი ხილვითა, ზ

რჩეულნი ვორცებოთა, ჰ მოვდეს მდინარის კიდესა ზედა ❖ ჰ სსუ-
 ნი შუდნი ზროხანი აღმოვიდოდეს შემდგომად მათსა მდინარისგან, ბ
 უშვერნი სილვითა დაწველილნი ვორციითა: ჰ სმოვდეს მროხათა
 თანა კეთილთა სასითა ჰ რჩეულთა ვორცებოთა მდინარის კიდესა
 მას ❖ ჰ შესჭამნეს შუდთა მათ ზროხათა საძაგელთა სილვითა, ჰ დ
 მჭლეთა ვორციითა, შუდნი-იგი ზროხანი კეთილნი სილვითა, ჰ რჩეუ-
 ლნი ვორციითა: ჰ არა ცხად იქნა, ვითარმედ შევიდეს მუცელთა
 მათთა ❖ სოლო აღდგა ფარაო, ჰ ჩუწნება იხილა მეორედ: ჰ აჰა ე
 შუდნი გუვილნი აღმოვიდოდეს ფსკერსა ზედა ერთსა, რჩეულნი ჰ
 კეთილნი ❖ ჰ სსუანი შუდნი გუვილნი მწულილნი ჰ ქარცეპულნი,
 აღმოვიდოდეს შემდგომად მათსა ❖ ჰ შთანთქმდეს შუდნი-იგი გუვილნი
 წელილნი ჰ ქარცეპულნი შუდთა მათ გუვილთა, რჩეულთა ჰ სასუ-
 თა: ჰ აღდგა ფარაო ჰ აჰა იყო ჩუწნება იგი ❖ ჰ იქნა რა ცისკა-
 რი: ჰ აღშფოთნა სული მისი. ჰ მიაფლინა ჰ მოუწოდა ვოველთა
 მთარგმნებლთა ეგვიპტისათა, ჰ ვოველთა ბრძენთა მისთა: ჰ მიუთ-
 ხრა მათ ფარაო ჩუწნება თჳსი: ჰ არაფინ იყო მიმთხრობელი მი-
 სი ფარაო მსდა ❖ ჰ თქუბ მეღვნეთ მთავარმან ფარაოს მიმართ, მე-
 ტეუწლმან: ცოდვასა ჩემსა მოვიკუნებ დღეს ❖ ფარაო განურისხნა თ
 რა მონათა თჳსთა, შემსნა ჩუწნ საჰრობილესა, სახლსა შინა მსა-
 რაულთ მთავრისასა, მე ჰ მეჰურეთ მთავარი ❖ ჰ ვისილეთ თჳთე-
 ულმან ჩუწნებად ღამესა ერთსა, მე ჰ მან, კაცად კაცადმან თჳსი ინ
 ჩუწნება ვისილეთ ❖ სოლო იყო მუნ ჩუწნთანა ჭაბუკი ფრმა ებრაე-
 ლი მონა მსარაულთ მთავრისა, ჰ მიუთხრენით მას, ჩუწნებანი ❖ იბ
 ჰ მან აღმიკნა ჩუწნ ჩუწნებათა ებრ ჩუწნთა, თჳთოეულსა ჩუწ-
 ნებისა ებრ თჳსისა აღვკუნა: სოლო ვითარცა აღვკუნა: ეგრეთ-
 ვე შეგვემთხვა: მე კვალად გება მთავრობისა ჩემისა, სოლო მას ივ
 დამოკიდება მელსა ❖ ¹⁾ მთავლინა ფარაო, ჰ მოუწოდა იოსებს: ჰ იდ
 გამოიეუნა საჰრობილისა მისგან, ჰ აღკვეცეს მას, ჰ შეუცვალეს
 მას სამოსელი მისი: ჰ მოვიდა ფარაოს მომართ ❖ სოლო ჰრქუბ იე
 ფარაო იოსებს: ჩუწნებად ვისილეთ, ჰ შემტეუწბი არა ვინ არს მი-

¹⁾ ფსალმუნი რდ.

ნი: ხოლო მე შესმა შენთვის მეტეტულთაგან მსმენელთა შენგან
 იუ შეტეტულბასა სიხმარისასა ❖ და მიბეებელმან იოსებ ჭრქუა ფარაოს;
 იხ თუნიერ ღუთისა არა მიეკების მაცხოვარება ფარაოს ❖ ჭრქუა იო-
 იწ დესა თანა მდინარისასა ❖ და აჰა მდინარისგან აღმოვიდოდეს შუდ-
 ით ვდეს კიდესა თანა ❖ და აჰა კუალად შვიდნი ზროსანი სხვანი, აღ-
 კ მოვიდოდეს უკანა მათსა მდინარისგან, სენეში და უშვერნი ხილვი-
 კ ვითარი ეოველსა ქუჭუნასა ეკუპტისასა უუშვერესი ❖ და დაჭანეს
 კა შუდთა მათ ზროსათა უშვერთა და მწულილთა, შუდნი იგი ზროსა-
 კა ნი კეთილნი და რჩეულნი ზირველნი ❖ და შევიდეს მუცელთა მათთა,
 კბ და არა ჩნდა. ვითარ შევიდნენ მუცელთა მათთა, და სილვა მათი
 კბ უშვერვე იყო ვითარცა იგი ზირველ: და აღდგომილმან, კუალად
 კბ დავიძინე ❖ და ვიხილე კვალად მილსა შინა, და ვითარცა შუდნი გუ-
 კბ ვილნი აღმოვიდოდეს, ფსკერსა ზედა ერთსა: სავსენი და კეთილნი ❖
 კბ და სხუანი შუდნი გუვილნი მწულილნი და ქარცემულნი, აღმოვიდო-
 კბ დეს მახლობელად მათსა ❖ და მთანთქმიდეს შუდნი გუვილნი მწულილ-
 კბ ნი და ქარცემულნი, შუდთა გუვილთა კეთილთა და სავსეთა: უთხარ უეშ-
 კბ თარვმანთა ესე, და არავინ იყო მაუწყებელი ჩემი ❖ და ჭრქუა იოსებ ფ-
 კბ რაოს, სიხმარი ფარაოსი ერთი არს, რაოდენსაცა ჰყოფს ღმერთი:
 კბ უჩუტნა ფარაოს ❖ შუდნი იგი ზროსანი კეთილნი, შუდნი წელიწადნი
 კბ არიან, და შუდნი იგი გუვილნი კეთილნი, შუდნი წელიწადნი არიან. ჩუტ-
 კბ ნება ფარაოსი, ორივე ერთ-არს ❖ და შუდნი იგი ზროსანი უშუტრნი
 კბ აღმომავალნი უკანა მათსა, შუდნი წელიწადნი არიან ❖ და შუდნი გუვილნი
 კბ მწულილნი და ქარცემულნი, შუდნი წელიწადნი არიან: და იუენენ შუდნი წე-
 კბ ლნი სიემილისანი ❖ ხოლო სიტუა, რომელი თქუა ფარაო, რაოდენ-
 კბ თა იქმს ღმერთი; უჩუტნა ფარაოს ❖ აჰა შუდ წელ მოვალს იეფობაჲ
 კბ ფრიად ეოველსა შინა ეკუპტესა ❖ და მოვალს შუდ წელ სიემილი
 კბ შემდგომად მათსა: და დაივიწეოს სავსებისა ამის შემდგომად ქნი-
 კბ ლისა ეოველსა ქუჭუნასა ეკუპტისასა, და მოხლოლოს სიემილმან

ქუჭყანა ზ და არა იცნობებოდის იეფობაჲ ქუჭყანასა ზედა, სიემილი-
საგან ეოფადისა ამის შემდგომად: რამეთუ ძლიერ იყოს ფრიად ზ სოლო-
მეორედ დიდებისათვის სიზრმისა ფარაოსისა ორკისს, რათა ჭეშმა-
რიტ იყოს სიტყუა იგი ღუთისა მიერი: და მოსწრაფე არს ღმერთი
ქმნად ამისსა ზ აწ უკუტ იმიე კაცი ბრძენი და გულის სმიერი, და
დაადგინე იგი ქუჭყანასა ზედა ეგვიპტისასა ზ და ჰქმენინ ფარაო, და
დაადგინედ ადგილთ მთავარნი ქუჭყანასა ზედა, და წარმოსცემდენ სუ-
თეულთა ნაწილთა ეოველთაგან სუბრბაღთა ქუჭყანისა ეგვიპტისათა,
შუღთა მათ წელთა იეფობისათა ზ და შეკრებულ იქმენინ ეოველნი
ჰამადნი შუღთა წელიწადთა, მოძაღლთა მათ კეთილთანი: და შე-
კერბინ იუქლი კელსა ქუჭყე ფარაოსსა, ჰამადნი ქალაქთა შინა და
დაიმარხენინ ზ და იუწენენ საზრდელი, და მარსულ ქუჭყენისად, შუღ-
თათჳს წელთა სიემილისათა: რომელნი ეოფად არიან ქუჭყანასა
ეგვიპტისასა, და არა აღისოცოს ქუჭყანა სიემილითა ზ და სათნო
უხნდა სიტყუა ესე წინაჲ ფარაოსსა, და წინაჲ ეოველთა მსახურთა
მისთა ზ და ჰრქუა ფარაო ეოველთა მსახურთა მისთა: ნუ ვაბოთა
კაცი ესე ვითარი, რომელსა აქუნდეს სული ღუთისა თჳსა შორის
თჳსსა ზ და ჰრქუა ფარაო იოსებს: ვინათგან კინძუნა შენ ღმერთმან
ეოველნი ესე არა არს კაცი უბრძენეს და უგულისსმიერეს შენსა ზ
შენ იეაჲ ¹⁾ სახლსა ზედა ჩემსა, და სიტყუასა შენსა ერხდეს ეოველი
ერი ჩემი, გარნა მსოლოდ საუდრითა გატდე მე შენ ზ და ჰრქუა იო-
სებს ფარაო: აჰა დაგადგენ შენ დღეს ეოველსა ზედა ქუჭყანასა ეგ-
ვიპტისასა ზ და წარმძრუტლმან ბეჭდისამან ფარაო კელისაგან თჳ-
სისა, შეაცვა იგი კელსა იოსებისსა, და შემოსა მას სამოსელი ბი-
სონი, და მოსდგა მანიაკი ოქროჲსა ქედსა ზედა მისსა ზ და აღიყუ-
ნა იგი ეტლსა ზედა თჳსსა, მეორესა: და ჰქადაგა წინაჲ მისსა ქა-
დაგმან: და დადგინა იგი ეოველსა ზედა ქუჭყანასა ეგვიპტისასა ზ და
ჰრქუა ფარაო იოსებს: მე ფარაო გეტუჳ: თხნიერ შენსა განძრას
არცა ერთმან ვინ კელი თჳსი ეოველსა ზედა ქუჭყანასა ეგვიპტისა-
სა ზ და უწოდა ფარაო სახელი იოსებს, ფსომოფო ფანის: და მისცა მას

ლბ
ლგ
ლდ
ლე
ლვ
ლზ
ლწ
ლთ
მ
მა
მბ
მგ
მდ
მე
მვ

¹⁾ ფსალმუნი რდ. ა. მებლ. გ. საქმე ზ.

ასენეფუ, ასულიპეტრეფრესი მღუდლისა შის ქალაქისა მასა ცოლად
 მს სოლო იოსებ იყო წელთა ოცდა ათთა, რაჟამს წარდგა წინაშე ფარა-
 ოსსა მეფისა ეგვიპტისასა: ღ გამოვიდა იოსებ ზირისაგან ფარაოსსა, ღ
 მწ მოვლო ეოველი ეგვიპტე ზ და ეუნა ქუჭყანასან შჯდთა წელთა შინა
 მთ იეფობისათა სჰეფლეულნი ზ და შეკრიბნა ეოველნი ჭამადნი შჯდთა
 წელთანი: რომელთა შინა იყო იეფობა ქუჭყანასა ეგვიპტისასა, ღ და-
 სსნა ჭამადნი ქალაქთა შინა, ჭამადნი ქალაქთანი გარემოსთა მისთანი
 ნ დასსნა მას შინა ზ და შეკრიბა იოსებ იუქლი ვითარცა ქუშა ზღვსად
 მრავალი ფრიად, ვიდრემდის შეუძლებელ იყო აღრიცხუბა: რამეთუ
 ნა არა იყო რიცხუ ზ სოლო¹⁾ იოსებისა იუენეს მენი ორნი, ზირველ
 მოსლვისა შჯდთა წელთა სიემილისათა: რომელნი უშუბნა მას ასე-
 ნბ ნეთ: ასულმან ჰეტრეფრე მღუდლისა შის ქალაქისამან ზ და უწოდა
 იოსებ სასელი ზირმძოსა, მანასსე: ღ თქუბა: რამეთუ დამვიწყებელ
 მყო მე ღმერთმან, ეოველთა ტკივილთა ჩემთა, ღ ეოველთავე მ-
 ნგ მისა ჩემისათა ზ სოლო სასელი მეორისა უწოდა, ეფრემ ღ თქუბა:
 რამეთუ აღმარობინა მე ღმერთმან ქუჭყანასა დამდაბლებისა ჩემის-
 ნდ სა ზ წარსდეს უკუჭ შჯდნი იგი წელნი იეფობისანი, რომელნი იქ-
 ნე მნეს ქუჭყანასა ეგვიპტისასა ზ და²⁾ იწყეს შჯდთა მათ წელთა სი-
 ემილისთა მოსლვად ვითარცა თქუბა იოსებ, ღ იქმნა სიემილი ეო-
 ნფელსა ქუჭყანასა; ღ ეოველსა ქუჭყანას ეგვიპტესა იუენეს ჰურნი ზ
 ნფ ღ მოესპია ეოველსა ქუჭყანასა ეგვიპტისასა: ღ ღალადყო ეოველმან
 ერმან ფარაოს მიმართ ჰურისათუს: ღ ჰრქუბა ფარაო ეოველთა მე-
 გვიპტელთა. წარვედით იოსების მიმართ, ღ რომელიცა რა გრქუბს
 ნზ თქუბნ ეოფად, ეავთ ზ და სიემილი, იყო, ეოველსა ზედა ზირ-
 სსა ქუჭყანისასა: სოლო განახუნა იოსებ ეოველნი საფქვლენი ღ
 ნწ მიჰვიდდა ეოველთა მეგვიპტელთა ზ და ეოველნი სოფლებნი შევიდ-
 დეს ეგვიპტედ სუიდად იოსების მიმართ, რამეთუ კანძლიერდა სი-
 ემილი ეოველსა ქუჭყანასა შინა.

თ ა ვ ი მ.

ს სოლო³⁾ იხილა რა იაკობ, ვითარმედ არს სასყიდელი ეგვიპ-

1) დაბლა მო და მწ.—2) ფსალმუნი რდ.—3) საქმე .წ.

ტეს, ჰრქეა შეთა თუხთა: რად უღებ ხართ ❖ აჰა მესმა ვითარმედ ბ
 არს იუქლი ეგვტეს, შთავედით მუნ ღ მომიეიდენით ჩუწნ მცირედნი
 ჭამადნი, რათა ცოცხალ ვიუენეთ ღ არს მოვეუდეთ ❖ ¹⁾ ღ შთავიდეს გ
 მძანი იოსებისნი ათნი სეიდად იუქლისა ეგვტეს ❖ ხოლო ბენი- ლ
 ძენ მძად იოსებისნი, არა წარავლინა მძათა მისთა თანა რამეთუ თქუა:
 ნუ სადა შეემთხვოს მას უძღურება ❖ ღ მოვიდეს შენი ისრაელისნი ე
 ეგვტეს სეიდად ჰურისა მომავალთა თანა, რამეთუ სიემილი იყო
 ქუწუნასა ქანანისასა ❖ ხოლო იოსებ იყო მთავარ ქუწუნისა ეგვ- მ
 ტისასა, ღ ესე მიჰყიდად ვოველსა ერსა ქუწუნისასა ❖ ხოლო მო- ს
 ვიდნენ მძანი იოსებისნი, ღ თავუანისცეს მას ჰირითა ქუწუნასა
 სედა; ხოლო მსიღველმან იოსებ მძათა თუხთამან, იცნა იგინი:
 ღ უცხოობდა მათგან, ღ ესრასა მათ მკსინვარედ. ღ ჰრქეა მათ: ვინა
 მოსუალთ; ხოლო მათ რქევს ქუწუნით, ქანანისათ, სეიდად ჭამ- ლ
 დთა ❖ ღ იცნა იოსებ მძანი თუხთანი, ხოლო მათ ვერ იცნეს იგი ❖ ლ
 ღ მოვესენეს იოსებს სიზმარნი მისნი რომელნი იხილნა მან, ღ თ
 ჰრქეა მათ: მსტოარნი ხართ: განხილვად კვალთა ქუწუნისათა მო-
 სრულ ხართ ❖ ხოლო მათ ჰრქეს: არა უფალო: მონანი შენნი ი
 მოვედით სეიდად ჭამადთა ❖ ჩუწნ ვოველნი ვართ ძენი ერთისა მა-
 მისანი: მსჯდობისანი ვართ, არა არიან მონანი შენნი მსტოვარნი ❖
 ღ ჰრქეა მათ, არა არამედ კვალთა ქუწუნისათა მოხვედით სწავ- იბ
 ლად ❖ ხოლო მათ თქვეს: ათორმეტნი მძანი ვართ, მონანი შენნი ივ
 ქუწუნასა ქანანისასა, ღ აჰა უმრწამესი ჩუწნი მამისა ჩუწნისა თა-
 ნა არს დღეს, ხოლო სსვად იგი არღარა არს ❖ ღ ჰრქეა მათ იო- ილ
 სებ: ესე არს რომელ ვარქუ თქუწნ მეტველმან, ვითარმედ მსტოვარ-
 რნი ხართ ❖ ამით გამოსწნდეთ, სიმრთელემან ფარაოსმან, არა გან- იე
 ხვდეთ ამიერ, არა თუ მძ თქუწნი უმრწამესი მოვიდეს აქა ❖ წა- ივ
 რავლინეთ თქუწნგანი ერთი, ღ მოიუვანეთ მძ თქუწნი: ხოლო
 თქუწნ ჰკებდით ვიდრემდის ცხად იქმნენ სიტუენი თქუწნნი; უკე-
 თუ ჰემმარიტებთ, ანუ არა: ხოლო უკეთუ არა: სიმრთელემან ფა-
 რაოსმან, ჰემმარიტად მსტოარნი ხართ თქუწნ ❖ ღ შესხნა იგინი იბ

1) დაბლა ძე.

იწ სანერობილესა სამთა დღეთა ❖ დ ჰ ჰ რქუა მათ შესამესა დღესა: ესე
 ით უავთ დ სცხონდეთ, რამეთუ ლუთისაჲ მეშინის მე ❖ უკეთუ მძღო-
 ბისანი ხართ, მძაჲ თქუენი ჯედინ სანერობილესა შინა: ხოლო
 თქუენ ვიდოდეთ, დ წარილეთ ნავაჭრი იუქლის ცემისა თქუენ-
 კ ნისა ❖ ¹⁾ დ მძა თქუენი უძრწამესი მოიუვანეთ თქუენთანა ჩემდა: დ
 სარწმუნო იქმენ სიტყუანი თქუენნი, ხოლო უკეთუ არა, მოკუდეთ:
 კა დ ქმნეს ესრეთ ❖ დ თქუა კაცად კაცადმან მძისა მიძართ თვისსა,
 ჰჭ: რამეთუ ცოდვათა შინა ვართ მძისათჳს ჩუენისა. რამეთუ უღებ
 კბ ვუავთ ჭირი სულისა მძისსა, რაჲჲმს მევედრებოდა ჩუენ, დ არა ვისძი-
 ნეთ მძისი: ამისთჳს მოიწია ჩუენ ზედა ჭირი ესე ❖ ხოლო მიძე-
 ბელმან რუბენ, ჰრქუა მათ: ²⁾ არა გარქუა თქუენ მეტვევლმან, ნუ მძლა-
 კბ ვრობთ ურმასა, მაგას დ არა ისძინეთ ჩემი დ აჰა აწ სისხლი მძისი იძი-
 კბ ბის ❖ ხოლო მათ არა უწყოდეს, ვითარმედ ესძის იოსებს: რამეთუ
 კდ თარგმანი იყო შორის მათსა ❖ დ გარე უკუნ ქცეული მათგან ტი-
 კბ როდნ იოსებ: დ კვალად მოვიდა მათდა მოძართ, დ ჰრქუა მათ, ეგ-
 კე რევე დ გამოიუვანა მათგან სჯემონ: დ შეკრა იგი წინაშე მათსა ❖
 დ ბრძანა იოსებ ავსება ჭურჭელთა მათთა იუქლითა, დ შთადებად
 კე ვეცხლი თუთეულისა მამასა შინა მათსა. დ მიცემად მათდა საზრდე-
 კე ლი გზისათჳს: დ ეყო მათ ესრეთ ❖ დ დამდებელნი იუქლისანი კა-
 კს რაულთა მათთა ზედა, წარმოვიდეს მიერ ❖ ხოლო განსნა ვრთმან
 ვაშკარანი თჳსი, მიცემად საჭამადი კარაულთა თჳსთა, სადაცა დად-
 კე გნენ, რომელი განგნა რაჲ, იხილა ნაკრული ვეცხლისა მძისისა:
 კწ რამეთუ იყო მუნ ზედა ზირსა ვაშკარანისასა ❖ დ ჰრქუა მძათა თჳს-
 კთ თა, უკუომეცა მე ვეცხლი ჩემი, დ აჰა ესერა ვაშკარანსა შინა ჩე-
 კთ მსა. არს დ განკრთა გული მათი, დ შემოფოთნეს ურთიერთას მეტ-
 კთ ვეელნი, რაჲ არს ესე რომელი მიყო ჩუენ უფალმან ❖ ხოლო
 კლ მოვიდეს იაკობის მოძართ მამისა მათისა ქუჭყანასა ქანანისასა, დ
 კლ მიუთხრნეს მას უოველნი შემთხვეულნი მათდა მეტვევლთა ❖ იტყო-
 კლ და კაცი უფალი ქუჭყანისა მის ჩუენდა მოძართ შესინვარედ: დ
 კლ შემსნა ჩუენ სანერობილესა, ვითარცა განმსტურებელნი ქუჭყანი-

1) დაბლა მგ. — 2) მაღლა ლზ.

სანი ✱ სოლო ჩქონ ვარქუ მას, მძუღობისანი ვართ: ღ არა ვართ ლა
 მსტოვარნი ✱ ათორმეტნი მძანი ვიუვენით ჩქონ, მენი მამისა ჩქონ ლბ
 ნისანი ღ ერთი არღა არს შორის ჩქონსა სოლო უმრწამესი მამისა
 ჩქონისთანა-არს დღეს ქქონსასა ქანანისასა ✱ ღ მრქუა ჩქონ ლვ
 კაცმან უფალმან მის ქქონსანსამან: ამით ვსცნა ვითარმედ მძუღობი-
 სანი ხართ: მძა ერთი დაუტევეთ აქა ჩემთანა: სოლო ნავაჭრსა
 იფქლის მცემელობისასა სახიდ მიმღებელნი ✱ წარვედით: ღ მოი- ლდ
 ეუნეთ ჩემდა მძა თქქონი უმრწამესი ღ ვსცნა ვითარმედ არა მსტო-
 ვარნი ხართ: არამედ მძუღობისანი ღ მძა ესე თქქონი მოგცე თქქონ:
 ღ ქქონსასა მას შინა ვაჭრობდით ✱ სოლო იყო დაცლასა მათ- ლე
 გან მამასა მათთან: ღ იხილნეს ნაკრუელნი ვეცხლისანა მათი, მათ-
 და მამამან მათმან, ღ შეემინათ ✱ ღ ჰრქუა მათ იაკობ მამამან მათ ლვ
 მან: მე უძულო მეუწნით, იოსებ არღარა არს, სჯემონ არღარა
 არს: ღ ბენიამენსაცა მიმიღებთა: ჩემ სედა იქმნესა უოველნი ესე ✱
 ღ ჰრქუა რუბენ მამასა თჯსა მეტეველმან: ორნივე მენი ჩემი მო- ლს
 სწუდენ, უკეთუ არა მოვიუვანო: ეგე შენდა, მომცე ეგე კელთა ჩემთა,
 ღ მე მოვაქციო ეგე შენდა მომართ ✱ სოლო მან თქუა: არა შთა- ლს
 მოვიდს მე ჩემი თქქონთანა, რამეთუ მძა მისი მოკუდა: ღ ეგე მხო-
 ლო დამთომილარს, ღ შეემთხვოს მაგას უძღურება გსასა რომე-
 ლსა სჯდოდით, ღ შთაიყვანოთ სიბერე ჩემი მწუსარებით ჯოჯოხე-
 თად?

თ ა ვ ი მ.

სოლო სიემილი განმლიერდა ქქონსასა სედა ✱ ღ იყო რაყამს ა,ბ
 დაასრულეს ჰამა იფქლისა რომელი მოიღეს ეგჯპტით, ღ ჰრქუა მათ
 მამამან მათმან: კუაღად წარსრულთა მომიყიდნით ჩქონ მცირე-
 დნი ჰამადნი ✱ ღ ჰრქუა მას იუდა, მეტეუქლმან, წამებით მიწამე- ბ
 ბდა ჩქონ, კაცი უფალა ქქონსანისა, ღ იტყოდა: არა იხილოთო
 ზირი ჩემი: არა თუ მძა თქქონი უმრწამესი იყოს თქქონ თანა ✱
 აწ უკუტ წარმოავლენ თუ მძასა ჩქონსა ჩქონ თანა, წარვიდეთ: ღ ლ
 მოგიყიდნეთ შენ ჰამადნი ✱ უკეთუ არა წარმოავლენ მძასა ჩქონსა ე
 ჩქონ თანა, არა წარვიდეთ: რამეთუ კაცმან მრქუა ჩქონ, მეტეუქლ-

მან, ¹⁾ არა ისილოთ ზირი ჩემი, არა თუ მძა თქვენნი უძრწვემესი
 თქვენ თანა იყოს ❖ სოლო ისრაილ თქვა: რაად ბოროტი მი-
 ვავთ მე თხრობითა კაცისათა: ვითარმედ არს მძა თქვენდა ❖ სოლო
 მათ ჰრქვებს, კითხვით მკითხა ჩვენ კაცმან, ზ ნათესავიცა ჩვენნი
 მეტეუტლმან, უკეთუ ჯერეთ ცოცხალ არს მძა თქვენნი: ანუ არს
 თქვენდა მძად, ზ მიუთხრათ მას მსგავსად კითხვსა ამის: ნუ თუ
 უწეოდით ვითარმედ მრქვას ჩვენ მოიუწანეთო მძად თქვენნი ❖ ზ
 თქვა იუდა ისრაილის მიძართ მამისა თვისისა; წარმოავლინე ერმად
 ჩემ თანა: ზ აღდგომილნი ვიდოდით: ზ არა მოჰკუტდეთ ჩვენსა ზ
 შენ ²⁾ ზ დედა წული ჩვენნი ❖ რამეთუ მე მივითვალავ მას: კელი-
 სავან ჩემისა იმიე ეკე, არა თუ მოვაქციო ეკე შენდა მოძართ, ზ
 დავადგინო წინაშე შენსა, შეცოდებულ ვიყო შენდაში ვოველთა დღე-
 თა ❖ რამეთუ არა თუძცა დაგვეოვნა, შეძცა ქცეულ ვიუტნით ორ-
 გნის ❖ ზ ჰრქვა მათ ისრაილ მამამან მათმან; უკეთუ ეგრეთ არს,
 ესრეთ ჰვავთ: მიიღეთ ნაუოფთავან მის ქუტუნისათა ჰურჰკელთა
 შინა თქვენთა, ზ შთაართუტნით კაცსა მას მღუტნი: მკავრის ეკვი
 იბ ზ თაფლი, საკმეველი ზ შტასნი: ზ ბელეკონი, ზ ნიგონი ❖ ზ ვე-
 ცხლი ორწილად მიიღეთ კელთა შინა თქვენთა, ზ ვეცხლი ივი მე-
 მოქცეული ვაძკარანთა შინა თქვენთა. მიაქციეთ თქვენთანა ნუ სა-
 იგ და უმეცრება არს ❖ ზ მძა თქვენნი მიიუწანეთ, ზ აღდგომილნი
 იდ შთავედით კაცისა მიძართ ❖ სოლო დმერომან ჩემმან მოკეცნი თქვენ
 მადლი წინაშე მის კაცისა, ზ წარმოავლინოს მძა თქვენნი ერთი, ზ
 თე ბენიამენ: რამეთუ მე ვითარცა უშულო უშულოებ ❖ სოლო მიძღე-
 ბელთა კაცთა მღუტნთა თანა, ზ ვეცხლიცა ორ წილად, მიიღეს
 კელთა მათთა, ზ ბენიამენ ზ აღდგომილნი, შთავიდეს ეგვტედ, და-
 იგ დგეს წინაშე იოსებისსა ❖ სოლო იოსებ ისილნარა იგინი, ზ ბენი-
 თენ მძა თვისი: თანა დედითი, ზ ჰრქვა ესოს მოძღუარსა თვისსა, ესე
 იგი არს სასლის უსუცესსა: შეიუწანენ კაცნი ესე სახლად, ზ და-
 თენ საკლველნი ზ მომსადენ რათა ჩემ თანა ჰმადენ კაცნი ესე ჰურ-
 იბ სა შუადლისით ❖ ზ ქმნა კაცმან მან ვითარცა თქვა იოსებ, ზ შეიუწან-

1) მადლა მბ.—2) დაბლა მდ.

ნა კაცნი იგი სახლსა იოსებისსა ❖ სოლო იხილეს რაჲ კაცთა ვი-
 თარმედ შეეჭანებულ იქმნეს სახლსა იოსებისსა: თქუძს: ვეცსლი-
 სა მისთჳს ჰირველ შემოქცეულისა ვაშკარანთა შინა, შევეეჭანებით
 ჩუძნ, ცილის დწამებად ჩუძნდა, ზ სედა-დადებად ბრალისა მი-
 ეჭანებისტჳს ჩუძნისა მონად, ზ კარაულთა ჩუძნთა ❖ ზ მოუხდეს
 კაცსა სახლის ზედსა იოსებისსა, ზ ეზრახნეს მას ბჳეთა ზედა სა-
 ხლისათა, მეტეუძწლნი ❖ გევედრებით უფალო: ¹⁾ შთამოვედით ჰირ-
 ველ სეიდად ჳამადთა ❖ ზ იყო რაჲამს მივედით ვანად: ზ განჭა-
 ხუძწნით ვაშკარანი ჩუძწნი, ზ აჳა ვეცსლი თჳთოეულისა ვაშკარან-
 სსა შინა მისსა იზოგა: ზ ვეცსლი იგი წონით მოგუქცევიეს აწ აქა
 გელითა ჩუძწითა ❖ ზ ვეცსლი სხუაჲ მოგულებიეს ჩუძწ თანა, სას-
 ეიდლად სასრდელის: ზ არა უწუით ვინ შთამიდგა ჩუძწ: ვეცსლი
 იგი ვაშკარანთა ჩუძწთა ❖ ზ მან ჳრქუა მათ მჳჯლობა თქუძწდა,
 ნუგეშინინ: დმერთმან თქუძწმან ზ დმერთმან მამათა თქუძწთამან,
 მოგცნა თქუძწ საუნჯენი ვაშკარანთა შინა თქუძწთა, სოლო ვეცს-
 ლი თქუძწნი კეთილ გამოცდილი მიმიდიეს, ზ გამოიგვანა მათდა მი-
 მართ სიძეონ ❖ ზ მოიღო წყალი დაბანად ფერსთა მათთა: ზ მის-
 ცა საჳამადი კარაულთა მათთა ❖ სოლო მათ მომხადნეს ძღუძწნი,
 ვიდრე მოსლვადმდე იოსებისა სამხრად, რამეთუ ესმა ვითარმედ მუნ
 ეგულებიის სამხრობა ❖ სოლო შევიდა იოსებ სახიდ თჳსა, ზ მთარ-
 თუნეს მას ძღუძწნი, რომელნი აქუნდეს გელთა მათთა, სახლსა ში-
 ნა: ზ თაუჭანისცეს მას ჰირითა ქუძწყანასა ზედა ❖ ზ ჳკითხა მათ
 იოსებ ვითარ სიმრთელით ხართ, ზ ჳრქუა მათ, სიმრთელით არსა
 მამა თქუძწნი, მოსუცებული, რომლისა სთქუთ ჯერეთ სიცოცხლე ❖
 სოლო მათ თქუძს: სიმრთელით არს მონა იგი შენი მამა ჩუძწნი,
 ჯერეთ ცოცხალ არს: ზ თქუა იოსებ კურთხეულ არს კაცი იგი
 ღუთისა მიერ: ზ მოდრკეს ზ თაუჭანისცეს მას ❖ ზ აღმხილველ-
 მან თუაღთა მისთამან იოსებ, იხილა ბენიამენ მამა თჳსი ნაშობი
 დედისა მისისა, ზ თქუა: ესე არსა მამა იგი თქუძწნი უმრწემესი,
 რომლისა სთქუთ ჩემდა მომართ მოეჭანებად: ზ ჳრქუძს: ესე არს

1) მაღლა მ.

ლ და ჰრქუა ღმერთმან შევიწყალენ შენ ძულო ❖ და შეძრწუნდა იოსებ
 რამეთუ შეეწებოდეს ნაწლევი მიხნი მხასა მისსა ზედა, და ეგულ-
 ლა ვა ტირილად, და შევიდა საუნჯედ და ტიროდა მუნ ❖ და დამბანელი
 ლბ და დაუკეს მას მარტოსა, და მათ თვსკან, და შეგვტელთა მსერებელ-
 თა მის თანა, თვსკან: რამეთუ ვერ ეძლო შეგვტელთა ებრაელ-
 თა თანა ჭამად ზურისა: რამეთუ სამაგელ არს შეგვტელთა მათ,
 ლგ უოველი მწყემსი ცხოვართა ❖ სოლო დასდეს წინაჲ მისსა ზირმსო
 ლდ ზატვიისებრ მისისა, და უძრწემესი უძრწემესობისებრ მისისა, სო-
 ლლო განკვრვებულ იუწენ კაცნი იგი, თუთოეული, მისა მიმართ
 ლდ თვისსა ❖ და მოისუმიდეს განაყოფთა მისგან მათდა მიმართ: სოლო
 განდიდნა განაყოფი ბენიამენისი. უფროს განყოფისა უოველთასა,
 სუთ წილ მათისა მიმართ, და სუტს და დათჳრნეს მის თანა.

თ ა ვ ი ად.

ა და ამცნო იოსებ სახლის უსუცესსა თვისსა მეტეჳტლმან: ადა-
 ვსენით ვაჰკარანნი კაცთა ამათნი იფქლითა, რაოდენიცა აღიღონ;
 ბ და შთაუდევით თითოეულსა ვეცხლი ზირსა ზედა ვაჰკარანისასა ❖ და
 ბარმიმი ჩემი ვეცხლისა შთადგოთ ვაჰკარანსა უძრწემესისასა, და ია-
 სიცა იფქლისა მისისა, და იქმნა სიტუჯსა ებრ იოსებისა, ვითარცა
 გ თქუა ❖ და ვითარ განთენდა განავლინეს კაცნი იგი, და კარაულნი
 დ მათნი ❖ და ვითარ განვლეს მათ ქალაქი, და არღაჲ განსრულ იუწენს
 შორს, ჰრქუა იოსებ სახლის განმგესა თვისსა, ადდეგ დევნა უფავ უკანა
 კაცთა მათ და ეწიე და არქუ მათ; რად მომაგეთ მე ბოროტი კეთილი-
 ე სა წილ ❖ რად მომხარეთ მე ბარმიმი ვეცხლისა: არა ესე არსა,
 რომლითა სუამს უფალი ჩემი: და ზმნით იზმნის იგი მას ზედა: ბო-
 ვ როტად აღასრულენით რომელნი ესე ჰქმნენით ❖ სოლო იგი ეწია
 ზ რა ჰრქუა მათ მსგავსად სიტუჯათა ამათ ❖ და ამათ ჰრქუტს: რად
 იტუჯს უფალი სიტუჯათა. ამათ: ნუ იყოფინ მონათა შენთა შორის
 ლ რამეთუ ქმნად მსგავსად სიტუჯსა მავის ❖ რამეთუ უკეთუ ვეცხლი იგი
 რომელი ვზოეთ ვაჰკარანთა ჩუტნთა; მოვაქციეთ შენდა ქუტნით
 ქანაანისათ, ვითარმცა ვიზარეთ სახლისკან უფლისა შენისა ვეც-

ხლი ანუ ოქრო ❖ ღ რომლისაცა მონათა შერთაცანისა თანა ჰყოფთ
 ბარძიმი იგი მოკუჭდინ: ღ ვიქმნეთ მონა უფლისა შენისა ❖ ღ
 მან თქუბ: ღ აწ ვითარ იტყუთ ეგრეთ იუოს, კაცი რომლისა თანა
 იზოოს ბარძიმი, იგი იუოს ჩემდა მონად, ღ თქუჭნ უბრალლო იუ-
 ნეთ ❖ ღ ისწრაფეს, ღ გარდამოიღეს თუთუულმან ვაშკარნი თუნი
 ქუჭუანასა ზედა: ღ განსნა თუთუულმან ვაშკარანი თუნი ❖ ხოლო
 ეიებდა ღ მუეებელი უხუცესითგან, ვიდრე მოვიდა უმრწემისისა
 მოძართ, ღ ზოგა ბარძიმი იგი ვაშკარანსა შინა ბენიამენისსა ❖ ღ
 დანხეს მათ სამოსელნი მათნი, ღ დასდუბ თუთუულმან ვაშკარანი
 თუნი კარაულსა ზედა, ღ მიიქცეს ქალაქად ❖ ღ შევიდა იუდა ღ
 მძანი მისნი იოსების მიძართ, ჯერეთ ეოფასდა მისსა სახლსა ში-
 ნა: ღ დაცუვეს წინაშე მისსა ქუჭუანასა ზედა ❖ ღ ჰრქუბ მათ იო-
 სებ: რად არს საქმე ესე რომელი ჰქმენთ; არა უწეითა რამე-
 თუ ზმნით იზმნინ კაცი ჩემ ვითარი ❖ ღ ჰრქუბ მას იუდა, ივ
 რად მიუგოთ უფალსა ჩუჭნსა, ანუ რად ვთქუბთ, ანუ რადთა გან-
 მართლდეთ; რამეთუ ღპერთმან ზოგა უსამართლოებად მონათა შერ-
 თა: აჰა ესერა ვართ მონანი უფლისა ჩუჭნისა ჩუჭნსა, ღ რომლისა-
 თანაცა იზოგა ბარძიმი იგი ❖ ხოლო თქუბ იოსებ: ნუ იყოფინ ჩემ-
 და ქმნად სიტუტა ეგე: კაცი რომლისა თანა იზოგა ბარძიმი, იგი
 იუოს ჩემდა მონა: ხოლო თქუჭნ აღვედით სიცოცხლით მამისა
 თქუჭნისა ❖ ღ მიახლა მას იუდა, ღ ჰრქუბ: გვედრები უფალო, იწ
 თქუჭდ მონამან სიტუტად წინაშე შენსა, ღ ნუ განურისნები მონასა
 შენსა: რამეთუ შენ ხარ შემდგომად ფარაოსსა ❖ 1) უფალო შენ ჰკი-
 თსე მონათა შენტა, მეტუჭდლმან, უკეთუ გივის მამად, ანუ მამა ❖
 ღ გარქუთ უფალსა ჩუჭნსა. ვითარმედ არს მამად ჩუჭნი მოხუცე-
 ბული; ღ შული სიბერისა უმრწემესი მისდა, ღ მამ მისი მოკუდა, ღ
 იგი მარტო დამთა დედისა მისისა, ღ მამან მისმან შეიუფარა იგი ❖
 ღ შენ არქუ მონათა შენტა: შთამოიუენეთ იგი ჩემდა, ღ მე ვიღვა-
 წო იგი ❖ ღ ჩუჭნ გარქუთ უფალსა ჩუჭნსა; ვერ ძალუც ერძასა
 დატყუებად მამისა, რამეთუ უკეთუ დაუტეოს მამად, მოკუდეს იგი ❖

1) ძღაღა. მ.

კბ სოლო შენ არქუ მონათა შენთა ¹⁾ უკეთუ არა შთამოვიდეს მძა თქუწ-
 კდ ნი უმრწემესი თქუწნთანა არღარა შესძინოთ მერმელა სილუა ზირი-
 კმ სს ჩემისა ²⁾ დ იყო რაჟამს აღვედით მონისა მიმართ შენისა დ მ-
 კვ ბ მრქუა ჩუწნ მამამან ჩუწნმან, ვიდოდეთ კვალად დ მივიდენით
 კვ ჩუწნ მცირედნი ჭამადნი ³⁾ სოლო ჩუწნ ვარქუთ, არა ძალგვიცს
 კვ წარსლვად: არამედ უკეთუ მძა ვიდრე მე ჩუწნი უმრწემესი შთამოვალს
 კვ ჩუწნთანა. შთავიდეთ; რამეთუ ვერ ძალგვიცს სილვა ზირისა კაცისა
 კვ მის, უკეთუ მძა ჩუწნი უმრწემესი არა იყოს ჩუწნთანა ⁴⁾ რამეთუ თქუა
 კვ მონამან შენმან მამამან ჩუწნმან ჩუწნდა მომართ: თქუწნ უწუით ვი-
 კვ თარმედ ორნი მიშუნა მე ცოლმან ჩემმან ⁵⁾ ⁶⁾ დ განვიდა ერთი ჩემ-
 კვ გან, დ სთქუთ მკეცის საკმელ იქმნა: დ არღა ვიხილე იგი მერმე ⁷⁾
 კვ დ აწ უკეთუ წარვიუხანოთ ესეცა ზირისაგან ჩემისა, დ შეეძთხვოს
 კვ მას უძღურება გსასა სედა, დ შთავიფანოთ სიბერე ჩემი მწუსარე-
 კვ ბით ჯოჯოხეთად ⁸⁾ აწ უკეთუ განვიდეთ მონისა მიმართ შენისა
 კვ მამისა ჩუწნისა, დ ერმა ეკე არა იყოს ჩუწნთანა, რამეთუ სული
 კვ მისი გამოკიდებულ არს სულისა მგისსა ⁹⁾ დ იყოს იხილოს რა
 კვ მან არა მყოფად ერმა ეკე ჩუწნთანა; მოკუდეს, დ შთავიუხანონ მო-
 კვ ნათა შენთა. სიბერე მონისა შენისა, დ მამისა ჩუწნისა, მწუსარე-
 კვ ბით ჯოჯოხეთად ¹⁰⁾ რამეთუ მონასა შენსა მომინდვიეს მამისგან
 კვ ერმა ეკე, მეტეუწლს: ¹¹⁾ უკეთუ არა აღმოვიუხანო ესე შენდა მო-
 კვ მართ, დ დავადგინო წინაშე შენსა, შეცოდებულ ვიყო მამისა მი-
 კვ მართ ყოველთა დღეთა ¹²⁾ აწ უკუწ დავიბთე შენ მონად ნაცულად
 კვ ერმისა, მრწემად უფლისა ჩემისა, სოლო ერმა ეკე აღვედინ მძათ
 კვ თანა ¹³⁾ რამეთუ ვითარ აღვდე მამისა მიმართ, უკეთუ არა იყოს ერმა
 კვ ჩუწნთანა; რათა არა ვიხილნე ძურნი რომელთა ჭპოებს მძა ჩუწნი.

თ ა ვ ი მ.

ა და ვერღარა კძლო იოსებს თავსდებამ ყოველთა წინაშე მდგო-
 მელთა თვსთა, დ თქუა: განავლინენით ყოველნი ჩემკან, დ არაფინ
 დვა წინაშე იოსებსა არცა ერთი: რაჟამს გამოეცხადებოდა მძათ

1) მადლა მ.—2) მადლა ლზ.—3) მადლა მე

თვსთა ❖ ღ ალუტეენა ვმა ტირილით: სოლო ესმა ეოველთა მეგვ-
 ჰტელთა, ღ მისმენილ იქნა სასლსა ფარაოსსა ❖ ღ თქუა იოსებ
 მძათა მიმართ თვსთა: მე ვარ იოსებ: ჯერეთ ცოცსაღარსა მამა ჩე-
 მი; ღ ვერ ეძლო მძათა მისთა სიტუვს მიკებად მისსა, რამეთუ შე-
 შუოთნეს ❖ სოლო თქუა იოსებ მძათა მიმართ თვსთა, მომეასლე-
 ნით მე, ღ მიასლნეს: ¹⁾ ღ ჰრქუა მე ვარ, იოსებ მძა თქუწნი,
 რომელი მომეიდეთ ეგვტედ ❖ აწ უკუწ ნუ მწუხარე: სართ, ნუცა
 ფიცხლად აღვიხნდების თქუწნ, რამეთუ მომეიდეთ მე აქა ²⁾ რამეთუ
 საცხოვრებულად მომავლინა მე უფალმან წინაშე თქუწნსა ❖ რამე-
 თუ ესე უკუწ მეორე წელი არს სიემილისა ქუწყანასა ზედა, ღ კვა-
 ლად ხუთნიღა წელნი სსუანი ეოფად არიან, რომელთა შინა არა
 იეოს, კუნა არცა მკა ❖ ღ მომავლინა მე დმერთმან წინაშე თქუწნ-
 სსა, რათა დაშთეს ნეშტი თქუწნი ქუწყანასა ზედა, ღ კამოზრდად
 ნეშტი თქუწნი დიდად ❖ აწ უკუწ არა თქუწნ მომავლინეთ მე აქა:
 არამედ დმერთმან: ღ მეო მე ვითარცა მამა ფარაოსი, ღ უფალ ეოფ-
 ლისა სასლისა მისისა: ღ მთავარ ეოვლისა ქუწყანისა ეგვტისა ❖ აწ
 უკუწ ისწრაფეთ ღ აღვედით მამისა ჩემისა, ღ არქუთ მას: ამას იტუვს
 იოსებ მე შენი: მეო მე დმერთმან უფალ ეოვლისა ქუწყანისა ეგვტ-
 ტისა: შთამოვედ უკუწ ჩემდა. ღ ნუ ეოვნი ❖ ღ დაემკვდრე ქუწყა-
 ნასა კესემისსა, არაბიას, ღ იეო მასლობელ ჩემდა, შენ ღ შენი
 შენნი, ღ შენი ძეთა შენთანი, ცხოვარნი შენნი, ღ სროსანი შენნი:
 ღ რაოდენი რაჲ არს შენი ❖ ღ მე კამოგზარდო შენ მუნ, რამეთუ
 მერმე ხუთ წელდა ეოფად არს სიემილი, ქუწყანასა ზედა, რათა არა
 მოსწვედეთ შენ ღ შენი შენნი, ღ ეოველნი მონაგებნი შენნი ❖
 აჰა ესერა თუალი თქუწნი ხედვენ, ღ თუალნი ბენიამენ მძისა ჩემი-
 სანი, რამეთუ ზირი ჩემი იტუვს თქუწნდა მიმართ ❖ უთხართ მამასა
 ჩემსა, ეოველი დიდებაჲ ჩემი ეგვტეს შინა ღ რაოდენი იხილეთ,
 ღ მსწრაფლ შთამოიყუანეთ. მამა ჩემი აქა ❖ ღ მოეხვია ქედსა ბე-
 ნიამენ მძისა თვისისასა ღ ტიროდა მას ზედა, ღ ბენიამენ ტიროდა
 ქედსა ზედა მისსა ❖ ღ ამბორის მეოფელი ეოველთა მძათა თვსთა

1) საქმე ზ.—2) დმლა ლ.

ივ ველნი სულნი მენი, დ ასულნი. ოცდა ათ საშეკნი ❖ სოლო მენი
 იხ გადისნი, საფონ, დ ანგის, დ სავნის, დ თოსობას, დ აიღის, დ
 იწ აროიდის, დ აროილის ❖ ¹⁾ მენი ასირისნი: იემნა, დ იესუა, დ
 იეულ, დ ბარია, დ სარაჲ, დაჲ მათი: სოლო მენი ბარიახნი: სო-
 იწ მორ, დ მელქილ ❖ ესე მენი 'სელფასნი, რომელი მისცა ლაბან-
 ით ლიას ასულსა თვსსა, რომელმან უშუენა ესენი იაკობს, სული ათ-
 კ ქვსმეტი ❖ სოლო მენი რაქაელისი ცოლისა იაკობისა: იოსებ დ
 ბენიაშენ ❖ სოლო იუენენ მენი იოსებისნი, ქუჭუანასა ეგვტისასა,
 რომელნი უშუენა მას ასენეფ ასულმან ჰანტეფრისამან, მღუდელისა
 მხის ქალაქისამან მანასსე, დ ეფრემ: სოლო იუენეს მენი მანასსე-
 სნი, რომელნი უშუენა მას სარკმან ასურმან, მაქირ, სოლო მაქირ
 შუა, კალდად. სოლო მენი ეფრემისნი, შმისა მანასისნი, ულტალამ,
 კა დ ტამ, სოლო მენი სულტალამისნი, ედომ ❖ ²⁾ სოლო მენი ბე-
 ნიაშენისნი, ბალა, დ ქობორ, დ ასვილ, სოლო იუენეს მენი ბა-
 ლასნი, გირა დ ნოემან, დ ანქიმ, დ როს, დ მამფიმ, დ ფიმი: სო-
 კბ ლო გირა შუაჲ არად ❖ ესე მენი რაქილისნი, რომელნი უშუენა ია-
 კობს, ვოველნი სულნი ათფრამეტნი ❖ დ მენი დანისნი: ასონ ❖
 კდ სოლო მენი ნეფთალიმისნი: ასილ, დ ღონი, დ იასსაარ, დ სუ-
 კე ლლიმ ❖ ესე მენი ბალასანი, რომელი მისცა ლაბან რაქილ ასუ-
 კვ ლსა თვსსა, რომელმან უშუენა ესენი იაკობს: ვოველნი სულნი
 კვ შუდნი ❖ სოლო ვოველნი სულნი შესრულნი იაკობის თანა ეგვ-
 ტეს, გამოსრულნი წუვლთაგან მისთა, თვნიერ ცოლთა მეთა იო-
 კს სებისთა, ვოველნი სამეოცდა ექუს ❖ სოლო ³⁾ მენი იოსებისნი შო-
 ბილნი მისდა ქუჭუანასა ეგვტეს სულნი ცსრა. ვოველნი სულნი
 სასლისა იაკობისანი, შესრულნი ეგვტეს იაკობის თანა, სამეოც-
 კწ და ათსუთმეტ ❖ სოლო იუდა წარავლინა წინაშე იოსების მიმართ:
 კო მიკებებად მისსა, იროსს თანა ქალაქსა ქუჭუანასა რამესისასა. ❖ სო-
 ლო შეაუღლნა იოსებ ეტლი თვსნი, დ განვიდა მიკებებად ისრაე-
 ლისა მამისა თვსისა, იროსს თანა ქალაქსა: დ ისილა რა იგი სტი-
 ლ როდა, ვარდა ქედსა შედა მისსა, დ ტირილითა დიდითა ❖ დ თქუა

1) ა ნუშტ ზ.—2) ნუშტ ზ ტ.—3) ა ნუშტ ზ.

ისრავლ იოსების მიძარტ: მოვჭკუელე აძიერიტვან, ვინათვან ვინ-
 ლე ზირი შენი, რამეთუ ჯერეთ ცოცხალ სარ შენ ❖ დ თქუა იოსებ
 მძათა მიძარტ თუხთა: აღვიდე დ მიუთხრა მე ფარაოს, დ ვრქუა
 მას, მძანი ჩემნი, დ სახლი მამისა ჩემისა, რომელნი იუქნეს ქუჭ-
 ეანასა ქანაანისასა, მოვიდეს ჩემდა ❖ დ ივინი კაცნი არიან მწუემს-
 ნი, საცხოვარის მსრდელნი, დ საცხოვარნი დ ზროხანი, დ უოვე-
 ლნივე მათნი შთამოუტანებოეს ❖ დ უკეთუ მივიწოდოს თქუენ ფა-
 რაო: დ გრქუას თქუენ, რაჲ არს საქმე თქუენნი ❖ თქუთ კაცნი
 ცხოვართა მსრდელნი ვართ, მონანი შენნი სიერმითვან ვიდრე აქა-
 მომდე, ჩუენცა, დ მამანიცა ჩუენნი, რათა დავეკუდრნეთ ქუჭენას-
 სა გესემისასა არაბისსა, რამეთუ საძაგელ მეგუბტელთა არს უოვე-
 ლი, მწუემსი ცხოვართა.

ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ

თ ა ვ ი ვ ზ.

სოლო მოვიდა იოსებ დ მიუთხრა ფარაოს მეტუქუელმან: მა-
 ძა ჩემი, დ მძანი ჩემნი, დ საცხოვარნი, დ ზროხანი მათნი, დ უო-
 ველნივე მათნი, მოვიდეს ქუჭენით ქანაანისათ, დ აჴა არიან ქუჭ-
 ეანასა გესემისასა ❖ სოლო მძათავან მძათა მიიუქნანა სუთნი კაც-
 ნი, დ წარადგინნა წინაშე ფარაოსსა ❖ დ ჰრქუა ფარაო მძათა იო-
 სებისთა, რაჲ არს საქმე თქუენნი: სოლო მათ ჰრქუეს ფარაოს,
 მწუემსნი, ვართ ცხოვართანი მონანი შენნი, სიერმითვან ვიდრე აქა-
 მომდე, ჩუენცა დ მამანი ჩუენნი ❖ დ ჰრქუეს ფარაოს, მსემეო-
 ფად ქუჭენასა შინა მოვედით, რამეთუ არა არს საძოვარი საცხო-
 ვართა მონათა შენთასა რამეთუ განძლიერდა სიემილი ქუჭენასა
 ქანაანისასა; აწ უკუტ დავეკუდრნეთ (მონანი შენნი) ქუჭენასა გე-
 სემსა. სოლო ჰრქუა ფარაო იოსებს, მეტუქუელმან: დ დავეკუდრ-
 ნენ ქუჭენასა გესემსა: დ უკეთუ უწეი, ვითაროდ არიან კაცნი მათ
 შორის ძლიერნი, ადგინენ ივინი მთავრად საცხოვართა ჩემთა. სო-
 ლო მოვიდეს ეგუბტეს იოსების მიძარტ იაკობ, დ მენი მისნი, დ
 ესმა ფარაოს მეფესა ეგუბტისასა ❖ დ ჰრქუა ფარაო იოსებს, მეტ-
 უქუელმან: მამა შენი, დ მძანი შენნი, მოვიდეს შენდა ❖ აჴა ქუჭე-
 ნა ეგუბტისაჲ წინაშე შენსა არს: ურჩეულესსა ქუჭენასა დაამკ-

ა
 ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ

ზღრენ მამა შენი, ზ მძანი შენი ❖ სოლო შეიუენა იოსებ, იაკობ
 მამა თუნი, ზ დაადგინა წინაშე ფარაოსსა: ზ აკურთსა იაკობსან
 ღფარაო ❖ ზ ჭრქუა ფარაო იაკობს: რაოდენ წელიწადი იყინა დღენი
 თ ცხოვრებისა შენისანი ❖ მიუგო იაკობ ფარაოს: დღენი წელიწადთა
 ცხოვრებისა ჩემისათანი რომელთა ვმსხეობ, ას ოცდა ათ წელ:
 მცირედ ზ ბოროტ იქმნეს დღენი წელიწადთა ცხოვრებისა ჩემისა-
 თანი, ვერ მიეწიფნეს დღეთა თანა წელთა, ცხოვრებისა მამათა ჩემ-
 ი თას თანა, რაოდენთა დღეთა იმსხეეს ❖ ზ მსკურთხეველი ფარაოსი
 იაკობ, გამოვიდა მისგან ❖ ზ დაამკუდრნა იოსებ მამა, ზ მძანი მი-
 იბსა, ზ მისცა მას სამკუდრებელი ეგვიპტეს შინა, ურსეულესსა ქუ-
 იბსა იყინა შინა რამესისასა, ვითარცა უბრძანა ფარაო ❖ ზ იფქლს უწ-
 იგსა იფქლს, თავად თავად ❖ სოლო იფქლი არა იყო ეოფქლსა ქუ-
 იბსა, რამეთუ განმდიერდა სიემილი ფრიად: ზ მოაკლდა ქუ-
 იბსა ეგვიპტისა ზ ქუ-
 იბსა ქანანისა სიემილისაგან ❖ სოლო შეკრი-
 ბა იოსებ ეოფქლი ვეცხლი ჰოვნილი ქუ-
 იბსა ქანანისაგან ეგვიპტისასა: ზ
 იგსა ქუ-
 იბსა ქანანისასა, იფქლითა მით რომელსა ივიდდეს, ზ იფქლს
 უწუდა მათ: ზ შეიღო იოსებ ეოფქლი ვეცხლი ჰოვნილი სახლსა
 იგსა ფარაოსსა ❖ ზ მოაკლდა ეოფქლი ვეცხლი, ვიდრე აღსწოლავადმდე
 ქუ-
 იბსა ქანანისაგან, ზ ქუ-
 იბსა ქანანისაგან, ზ მოვიდეს ეო-
 იგსა ველნი მეგვიპტელნი, იოსების მიმართ, მეტეუწლნი, მომცენ ჩუ-
 იბსა ჰურნი; ზ რად მოვეუდებით წინაშე შენსა რამეთუ მოაკლდა ვეცხლი
 იგსა ჩუ-
 იბსა წნი ❖ ზ ჭრქუა მათ იოსებ: მოასხენით საცხოვარნი თქუ-
 იბსა წნი, ზ
 იგსა მოგცნე თქუ-
 იბსა წნი ჰურნი ნაცვლად საცხოვართა თქუ-
 იბსა წნთა, უკეთუ მო-
 იგსა კლდა ვეცხლი ❖ ზ მოასხნეს საცხოვარნი, თუნი იოსების მიმართ:
 ზ მისცნა მათ იოსებ ჰურნი ნაცვლად ცხენთა, ზ ნაცვლად ცხო-
 იგსა ვართა, ზ ნაცვლად სროსათა: ზ ნაცვლად კარაულთა: ზ გამოსარ-
 იგსა დნა ივინი ჰურითა, ნაცვლად ეოფქლთა საცხოვართა მათთა მას წე-
 იგსა ლიწადსა ❖ სოლო წარსდა წელიწადი იგი, ზ მოვიდეს მისა მიმართ
 იგსა წელიწადსა მეორესა, ზ ჭრქუა მას: ნუ სადა მოვიწინეთ უფლისა-
 იგსა გან ჩუ-
 იბსა წნისა, რამეთუ დაღათუ მოაკლდა ვეცხლი ჩუ-
 იბსა წნი: ზ საქო-

ნელნი და სწასტავი შენდა მიძარო უფლისაჲ ჩუენისა, და არა რაჲ
 დაძოროძილ არს წინაშე უფლისა ჩუენისა, თუნიერ სხეული თუსი
 და ქუენი ჩუენი და რათა არა მოკუდეთ უკუე წინაშე შენსა, და
 ქუენი ჩუენი მოახრდეს, მიეიდენ ჩუენ და ქუენი ჩუენი, ზური-
 სა წილ, და ვიუენეთ ჩუენ და ქუენი ჩუენი მონა ფარაოსისა, მო-
 მცენ ჩუენ თესლნი რათა დაუთესოთ, და ცოცხალ ვიუოთ, და არა
 მოკუდეთ, და ქუენი არა მოახრდეს და მოუგო იოსებ ეოველი
 ქუენი ეგუტისა ფარაოს. რამეთუ მისცეს მეგუტელთა ქუენი
 მათი ფარაოს, რამეთუ განაძორა მათ სიეიძლი, და იუო ქუენი ფა-
 რაოსი და ერი დუეონა მას მრუემად კიდეთაგან სასლუართა ეგუ-
 ტისათა ვიდრე კიდეთადე თუნიერ ქუენისა სოლო მდუდელ-
 თასა: ესე არა მოიგო იოსებ. რამეთუ მიცემით სცემდა საცემელთა
 მდუდელთა ფარაოსთა: და სკამდეს საცემელსა მას რომელსა მისცე-
 მდა მათ ფარაო, ამისთუს არა მისცეს ქუენი მათი და სოლო ჭრქუე
 იოსებ ეოველთა მეგუტელთა, აჰა მოიგეთ თქუენ და ქუენი
 თქუენი დღეს ფარაოსდა, მიისუენით თავთა თუსთა თუს თესლ-
 ნი და დათესეთ ქუენი და იუან ნაუოფთა მისთაგან, მოცით მე-
 სუეთე წილი ფარაოს, სოლო ოთხნი წილნი იუენენ თქუენდა: სა-
 თესლეთ ქუენისა, და საჰამადად, თქუენდა და ეოველთა სასლისა
 თქუენისათად და მათ თქუეს მაცხოფენ ჩუენ. ვპოეთ მადლი წი-
 ნაშე, უფლისა ჩუენისა, და ვიუენეთ მონა ფარაოსა და დუევა
 მათ იოსებ ბრძანება ვიდრე დღედდე ამათ, ქუენისა ეგუტისასა,
 სუეთეულისა მიცემად ფარაოს, თუნიერ სოლო ქუენი ოდენ მდუდე-
 ლთა, არა იუო ფარაოსსა და დაეკუდრა ისრაელი ქუენისა ეგუ-
 ტეს, ქუენისა ზედა გესემსა: და დაეკუდრენ თავთა თუსთად, და
 აღორძინდეს და განძრავლდეს ფრიად და სოლო ცხოფენდა იაკობ
 ქუენისა ეგუტისასა ათხუდმეტ წელ, და იქმენეს დღენი იაკობისნი
 წელიწადნი ცხოფებისა მისისანი, ას ორმოცდა მუდ წელ და
 მიეახლენ დღენი ისრაელისანი სიკუდილად: და მიუწოდა შეს თუს-
 სა იოსებს: და ჭრქუე მას: უკეთუ ვპოე მადლი წინაშე შენსა, ¹⁾ და-

ით.
 კ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კწ

1) მადლა მდ.

ლ მდეგ კელი შენი წევლსა ზედა ჩემსა, ზ ჰყო ჩემთანა წყალობად ზ
 ლა ჰქმარიტება, არა დაფლვად ჩემდა ეგვპტეს შინა ❖ არამედ დავიდი-
 ვსა მათსა: ხოლო მან თქუდა: მე ვყო სიტყვსაებრ შენისა ❖ ¹⁾ ზ
 ზრქუა მას მეფუცე მე: ზ ეფუცა მას: ზ თაუჭანის სცა ისრაელ წუჭ-
 რსა ზედა ეჭრთხისა მისისასა.

თ ა ვ ი მ.

ა მ იყო შემდგომად სიტყუათა ამათ ზ მიეთხრა იოსებს; ვითა-
 ბ რმედ მამა შენი უძლულ არს, ზ აღმსმელი ორთავე მეთა მისთა მ-
 ვ ნასისი ზ ეფრემისი, მოვიდა იაკობისსა ❖ ზ მიუთხრეს იაკობს:
 ვ მეტყველთა, აჰა მე შენი იოსებ მოვალს შენდა მოძართ: ზ განძლი-
 ვ ერებული ისრაილ, დაჯდა ცხედარსა ზედა თუხსა ❖ ზ ჰრქუა იაკობ
 დ იოსებს: ²⁾ ღმერთი ჩემი მეჩვენა შე ლუსას ქუჭყანასა ქანანისასა,
 ვ ზ მაკურთხა მე ❖ ზ მრქუა მე, აჰა მე აღვარძმინო შენ, ზ განვა-
 ვ მრავლო შენ, ზ გყო შენ შესაკრებელად ნათესავთა, ზ მოცცე შენ
 ე ქუჭყანა ესე, ზ თესლსა შენსა შემდგომად შენსა სამკვდრებელად
 ვ საუკუნოდ ❖ ³⁾ აწ უეჭრ ორნი ძენი შენნი, რომელნი იქმნეს შენ-
 ვ და ქუჭყანასა ეგვპტისასა ჰირველ მოსვლისა ჩემისა შენდა მოძართ
 ვ ეგვპტეს, ჩემნი არიან ეფრემ ზ მანასე, ვითარცა რუბენ ზ სუძემონ
 ვ იუუნეს ჩემდა ❖ ხოლო შულის შუანი რომელიცა შენე შემდგომად
 ვ ამისსა შენდა იუუნენ: სასელსა ზედა მათა მათთასა, იწოდნენ ნაწი-
 ვ ლთა შორის მათთა ❖ ხოლო მე რაჟამს მოვიდოდე შუამდინართ
 ვ ასურეთისათ, ⁴⁾ მოკუდა რაჟილ დედა შენი ქუჭყანასა ქანანისასა,
 ლ მათსა მათსა სემა ცხენთ სარბიელსა თანა ქაფრათას ქუჭყანი-
 ლ სასა, მისვლად ეფრათად: ზ დაკჭფალ იგი ცხასა ზედა ცხენთ სარ-
 ლ ბიელისასა, ესე იგი არს ბეთლემი ❖ ხოლო მსიღველმან ისრაილ
 თ მეთა იოსებისათმან, თქუდა: ვინ არიან შენდა ესე ❖ ზ ჰრქუა იოსებ
 ი მამასა თუხსა შენი ჩემნი არიან, რომელნი მოძცნა მე ღმერთმან აქა:
 ი ზ თქუდა იაკობ, მომგვარენ მე აქა, რათა ვაკურთხნე მე ეგენი ❖ ხო-
 ლო თუჯლნი იაკობისნი მძიმე მსედველ ქმნილ იუუნეს სიბერისაგან,

¹⁾ დაბლა ნ.—²⁾ მაღლა ეჭ.—³⁾ მაღლა მა—⁴⁾ მაღლა. ლა.

დ. ვერ ეძლო ზედვად: დ მიიხსენა ივინი მისა მიმართ: დ ამბორს
 უყო მათ, დ მოესვიათ მათ ❖ დ თქუა ისრაელ იოსების მიმართ, აჰა ია
 ზირისა შენისაგან არა დაკლებულ ვიქმენ, დ აჰა მიჩუენა მე ღმერ-
 თმან თესლიცა შენი ❖ დ გამოიუვანა ივინი იოსებ მუხლოთაგან მი- იბ
 სთა, დ თაუვანისსცეს მას ზირითა ქუენანსა ზედა ❖ ხოლო მოი- იგ
 ვანანა იოსებ ორნივე მენი თუსნი, ეფრემ უკუენ მარჯუენითა, მარ-
 ცხენით ისრაელისა, ხოლო მანასე მარცხენითა მარჯვენით ისრაე-
 ლისა: დ მიიხსენა ივინი მას ❖ ხოლო განყო ისრაელ კელი მ- იდ
 რჯუენე დასდვა თავსა ზედა ეფრემისსა დ ესე იყო უმრწემესი: დ
 მარცხენე თავსა ზედა მანასესა; შემცვალეებულმან კელთამან ❖ ¹⁾ აუ- იე
 რთხნა ივინი, დ თქუა ღმერთმან, რომლისა სათნო იუენეს მამანი
 ჩემნი წინაშე მისსა, აბრაამ დ ისაკ, ღმერთმან მსრფელმან ჩემმან ივ
 სიჭაბუკითგან ვიდრე ამაღ დღედმდე ❖ ²⁾ ანგელოზმან მესნელმან
 ჩემმან ეოჯელთა ძურთაგან, აუერთხენინ ერმანი ესე დ წოდებულ იქ-
 მნენინ ამით ზედა სახელი ჩემი, დ კელი მამათა ჩემთა, აბრაამისი დ
 ისაკისი: დ განმზავლდინ სიმრავლედ ფრიადად ქუენანსა ზედა ❖ ხო- იხ
 ლო ისილა რაჲ იოსებ, რამეთუ დასდვა მამანან მარჯვენე თუსი თავსა
 ეფრემისსა, მძიმედ აღუხნდა მას, დ უპერ იოსებ, კელი მამასა თუსსა,
 მიცვლად მისსა თავისაგან ეფრემისსა, თავსა ზედა მანასესა ❖ დ იწ
 ჭრქუა იოსებ მამასა თუსსა: არა ეგრეთ მამაო, რამეთუ ესე არს
 ზირმყო: დ დასდევ კელი მარჯვენე შენი თავსა ზედა ამისსა ❖ დ ით
 არა ინება, არამედ ჭრქუა: ვიცეი შულო, ვიცეი: ესეცა იუოს
 დ ესეცა ამაღლდეს, არამედ მამა მავისი უმრწემესი უფროს მისსა
 იუოს: დ თესლი მისი სიმრავლედ ნათესავთად ❖ დ აუერთხნა ივინი მ
 მას დღესა შინა, მეტყველმან: თქუენდამი იუერთხეოდის ისრაელი,
 დ იტყოდინ, გვავენ შენ ღმერთმან ვითარცა ეფრემ დ ვითარცა მანასე
 დ დაადგინა ეფრემ ზეით მანასესა ❖ ხოლო ჭრქუა ისრაელ იოსებს: კა
 აჰა მე მოგვადები, დ იუოს ღმერთი თქუენთანა. დ მივაქციენეს თქუენ
 ღმერთმან ქუენანისა ამისგან, ქუენანად მამათა თქუენთად ❖ ³⁾ მე კბ
 მივცემ შენ სიკიმასა მეტად, უფროს მამათა შენთასა, რომელი მო-

1) ებრ ია.—2) მადლა ლე.—3) ისო კა.

ვიღე გელისგან აღმოჩეველთასა, მასჯლითა ჩემითა და მსჯლ-
დითა.

თ ა ვ ი მთ.

ა ლა მიწოდს იაკობ ძეთა თვსთა, და ჭრქუა მათ შემოკერბით,
ბ რათა მივითხრა თქუენს, რაჲ შეგემთხვევის თქუენს უკანასკნელსა
გ დღეთასა * შემოკერბით და ისმინეთ ძეთა იაკობისთა, ისმინეთ ისრა-
დ ილ, მამისა თქუენისა * რუბენ ზირმძო ჩემი, შენ ძალი ჩემი დასა-
დ ბამი ძულთა ჩემთა: ფიცსლად სსნდი, ფიცსლად და თავსედად მსწენებ-
დ დი * ნუ ვითარცა წყალი გარდასდუღნები: ¹⁾ რამეთუ აღგედ საწოლსაჲ
ე სედა მამისა შენისასა და შეაგინე სარეცელი, რომელსა აღგედ * სჯ-
ვ ძეონ და ლევი ძმათა აღასრულეს სიცრუევე კლამისაგან. მათისა * გან-
ს რასკასა მათსა ნუ მივაღწ სული ჩემი, და შეკრებასა მათსა სედა ნუ
აღეგებინ ღვძლნი ჩემნი: რამეთუ გულის წყროძითა მათითა მოსწეჭნდ-
ღ ეს კაცთა, და გულის თქმითა მათითა, ძარღუე კუჭთილ ევეს კუროჲ *
ს წვეულ იუაგნ გულის წყროძა მათი, რამეთუ თავაკელობა და ბორჯაჲ
ძ მათი განფიცსნა: განეჭნე ივინი იაკობსა შორის, და განჭთესნე
ც ივინი ისრაილსა შორის * იუდა შენ გაქებდენ ძმანი შენნი, კელნი
შენნი, სურგსა სედა მტერთა შენთასა, ²⁾ თავუანის გცემდენ შენ ძე-
თ ნი მამისა შენისანი * ლეკუ ლომის იუდა, მორჩისაგან აღმოჭხედ:
ი ძულა ჩემო მიწოლილძან მიიძინე ვითარცა ლომძან: და ვითარცა
ი ლეკუმან ლომისძან, ვინ აღადგინოს იგი * ³⁾ არა მოაკლდეს მთა-
ვ არი აუდასგან, და წინამძღვარი წუვლთაგან მისთა, ვიდრემდის მო-
ი ვიდეს, რომლისა იგი დამარსულ არს და იგი არს მოლოდება წარმა-
ი რთა * გამოაბას ვენასსა კიცვი მისი და რქასა ვენავისასა, კიცვი ვი-
ი რისა მისისა, განარცხას ღვინითა სამოსელი თვისი, და სისხლითა
ი ბ ეურმნისათა მოსაბლარდნელი თვისი * მხიარულ იეჭნენ თვალნი
ი მისნი უფროს ღვინისაგან: და სპეტაკ კბილნი მისნი უფროს სძისა *
ი ვ საბულონ სღვს კიდეს დაემკვდროს, და იგი ავლინებდეს ნავთა და
ი დ მიაწიოს ვიდრე სიდონამდე * ისახრს კეთილისა გულძან უთქვამ,
ი ე განისვენებდეს შორის ნაწილისა * მისისა და ისილოს განსჭნებ,

1) ძალდა ლე 5 ნეშტ ე.—2) 5 ნეშტ ე.—3) იოანე 5 და ე.

რამეთუ კეთილ: ღ ქმტყანა ზოსილ; მისცნა, ბეჭნი თჳსნი საქმედ,
 ღ იქმნა კაც ქმტყანის მოქმედ ❖ ღ სჯილეს ერსა თვისა, ვითარცა
 ერთსა ტომსა ისრაილისა შორის ❖ ღ იქმენინ დან, გუტლ გსას
 სედა, მჯდომარე ფოლოცსა სედა, ღ მებენარ ტერყსა ცხენისასა ❖
 ღ დაეცეს ცხენოსანი ძირთლ უკუნ მაცხოვარებასა უფლისასა მოძა-
 ლე ❖ გაად განსაცდელით განცადოს იგი, ღ მანცა განცადოს იგი
 კუბლის კუბლ ❖ ასირ ზოსილ ჰური მისი, ღ მან მოსცეს სასრდე-
 ლი მთავართა ❖ ნეფთალიმ, რტო განფენილ, გარდაცემულ სიკეთითა
 ნაფოფისათა ❖ შჯლი ჩემი აღორძინებული იოსებ: მე აღორძინებული
 ჩემი საშურველი: მე ჩემი უძრწემესი, ჩემდამოიქვე ❖ რომლისა მიმართ
 მსრასტლნი მძა ცვდეს ღ მტერ ექმნეს მას უფალნი მძულდოს-
 ნობათა ❖ ღ შეიმუსრეს ძლიერებით მძულდები მათი: ღ დაი-
 კსნეს ძარღუნ მელავთა მათთან: კელისა ძლიერისა იაკობისათა,
 რომელმან განაძლიერა ისრაილ ღუთისაჲ მიერ მამისა შენისა ❖ ღ
 შეგეწია შენ დიერთი ჩემი; ღ გაკურთხა შენ კურთხევითა სეცისათაჲ სე-
 ნაჲთ, ღ კურთხევითა ქმტყანისა მტჯრთელისა ვოველთასა; კურთხე-
 ვისათჳს სუქუთა ღ საშოჲს ❖ კურთხევითა მამისა შენისა ღ დელი-
 სა შენისათა, ღ განძლიერდი უფროს მათათა მუართასა, ღ კურთხევი-
 თა ბორცუთა საუკუნოთასა: იუენ თავსა სედა იოსებისა, ღ თხემ-
 სა სედა; რომელი უძლოდა მძათა ❖ ბენიამენ მეელ მტაცებელ, ცის-
 კარს ჭამდეს, ღ მწუსრი განუეოს სასრდელი ❖ ვოველნი ესე მენი
 იაკობისნი ტომნი ათორმეტნი: ღ ესენი ჭრქუნა მათ, მამამან მათ-
 მან, ღ აკურთხნა იგინი: თჯთეული კურთხევისა ებრ მისისა აკურ-
 ხნა იგინი ❖ ღ ჭრქუნა მათ მე შევეძინები ერსა ჩემსა დამფალთ მე მ-
 მათა ჩემთა თანა ქუბსა რომელი არს აგარაკსა ეფრონ ქეტელისასა ❖
 ქუბსა შინა მრჩობლსა, წინაშე მამბრისა ქმტყანასა ქანანისასა, რო-
 მელი მოიგო აბრაამ, ქუბი ეფრონისგან ქეტელისა, მოსაგებლად
 საფლავისა ❖ მუნ დაფლეს აბრაამ ღ სარრა ცოლი მისი, ღ მუნ და-
 ფლეს ისაკ ღ რებეკა ცოლი მისი: ღ მუნ დაფლეს ლია ❖ მოგებუ-
 ლსა აგარაკსა, ღ ქუბსა, მყოფსა მას შინა მეთაგან ქეტისთა ❖ დას-

ივ
 ის
 ისტ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კდ
 კე
 კვ
 კს
 კტ
 კთ
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლვ

ცხრა იაკობ მამცნებელი მეთა მისთა ღ ამხმელი. ფერკთა ცხედარსა ზედა მოკჭდა: ღ შეეძინა მამათა მიძაროთ თუსთა.

თ ა ვ ი ნ.

ღა დავარდა იოსებ ზირსა ზედა მამისა თუსისასა, ღ ტიროდა მას ზედა, ღ ამბორს უყოფდა მას ზ ღ უბრძანა იოსებ მონათა თუსთა მეჭდრის მძოსვლათა, შეპურვა მამისა თუსისა ღ შეძურეს შეპურველთა მათ ისრაელ ზ ღ აღუსრულნეს მას ორმეოცნი დღენი: რამეთუ ესრეთ აღირიცხვიან დღენი დაფლვისანი, ღ იგლოვდა მას ეგვიპტე საძეოცდა ათ დღე ზ სოლო ვინათგან წარსდეს დღენი იგი გლოვისანი: თქუა იოსებ მთავართა მიძაროთ ფარაოსთა მეტყუელმან: უკეთუ ვაზოვე მადლი წინაშე თქუენსა ეტყოდეთ ყურთა მიძაროთ ფარაოსთა, ღ თქუთ ¹⁾ მამამან ჩემმან მაფუცა მე მეტყუელმან საფლავსა მას რომელი ვთხარე თავისა ჩემისად: ქუენსასა ქანაანისასა, მუნ დამფალ მე: აწ უკუენ აღვიდე ღ დავფლა მამა ჩემი ღ კვალად მოვიქცე ზ ღ ჭრქუა ფარაო იოსებს: აღვედ დაჭფალ მამა შენი, ვითარ იგი გაფუცა შენ ზ ღ აღჯდა იოსებ დაფლვად მამისა თუსისა: ღ თანა აღჯდეს მისთანა ყოველნი მონანი ფარაოსნი, ღ მოხუცებულნი სახლისა მისისანი, ღ ყოველნი მოხუცებულნი ქუენსისა ეგვიპტისანი ზ ღ ყოველი სახლი იოსებისი ღ მმანი მისნი, ღ ყოველი სახლისა ღ მამულისა მისისა ნათესავნი: ღ ცხოვარი ღ სროხანი ღ დაუტევეს ქუენსასა კესამისასა ზ ღ თანა აღვიდეს მისთანა ეტლუბი ღ მხედრები ღ იქნა ბანაკი იგი დიდ ფრიად ზ ღ მივიდეს კალოებსა მას ზედა ატადისსა რომელ არს წიად იორდანესა: ღ ეტყუებდეს მას ტყუბითა დიდითა ღ ძლიერითა ფრიად, ღ ჭყო იოსებ გოდება მამისა თუსისა შჯდ დღე ზ ღ იხილეს მკუდრთა ქუენსისა ქანაანისთა გლოვად კალოსა ზედა ატადისასა, ღ თქუენს: ესე გლოვა დიდ-არს მეგვიპტელთა: ამისთუს უწოდეს სახელი ადგილისა მას, გლოვა ეგვიპტისა, რომელ-არს წიად იორდანესა ზ ღ უქეეს მას ესრეთ მეთა მისთა ვითარცა იგი ამცნო მათ ზ ღ მოიღეს იგი მეთა მისთა, ქუენსად, ქანაანისა ²⁾

1) მადლა მზ.—2) საქმე ზ.

დაჰფლეს იგი ქებასა შინა მრჩობლსა, ¹⁾ რომელი მოიგო აბ-
 რაამ, ქებაი მოსაკებლად საფლავისა ძეთაგან ყფრონ ქეტელისა-
 თა, წინაშე მამბრესა და და მიიქცა იოსებ ეგვპტელ, იგი და მძანი მის-
 ნი; და ეოველნი რომელნი მისთანა აღსრულ იუენეს დაფლავად მა-
 მისა მისისა და ხოლო ისილეს რა მძათა იოსებისთა, ვითარმედ მო-
 კუდა მამა მათი, თქუტს: ნუსადა ძური ისსენოს ჩუტნთუს იოსებ:
 და მოსაკებელი მომაგოს ჩუტნ, ეოვლისა ბოროტისა მისთუს რაო-
 დენნი ვაჩუტნენით მას და და მოსრულთა იოსების მომართ, ჰრქუტს
 მას: მამამან შენმან მაფუცა ჩუტნ, უწინარეს აღსრულებისა მისისა
 მეტუტნლმან და ესრეთ არქუთ იოსებს მიუტევენ ამათ სიცრუე-
 ნი და ცოდვანი მათნი, რამეთუ ბოროტი შეგაჩუტნეს შენ: და აწ
 თაგს ისსენ შეცოდებანი მსასურთა ღუთისა მამისა შენისათანი: და
 ტიროდა იოსებ, სიტუტსა მას მათსა მისდა მიმართ და და მოუსდეს
 მას და ჰრქუტს: ჩუტნ მონანი შენნი ვართ წინაშე შენსა და და ჰრქუტა
 მათ იოსებ, ნუ გეძინინ, რამეთუ ღუთისა ვარ მე და და ²⁾ თქუტნ გა-
 ნიზრახეთ ჩემთუს ბოროტად, ხოლო ღმერთიან ზრახს ჩემთუს კეთი-
 ლი რათა იქმნეს ვითარცა ესე დღეს, რათა გამოიზარდოს ერი მრავა-
 ლი, და და ჰრქუტა მათ ნუ გეძინინ, მე გამოგზარდნე თქუტნ, და სა-
 ხლი თქუტნი, და ნუგეძინისცა მათ: და ეტეოდა გულისა ებრ მათი-
 სა და და დაემკვდრა იოსებ ეგვპტეს იგი, და მძანი მისნი, და ეოველივე
 ეოველითურთ სახლი მამისა მისისა, და ცნოენდა იოსებ ასდა ათ
 წელ და და ისილნა იოსებ ერმანი ყფრემისნი: ³⁾ მესამედ ნათესავად
 მდე და შენი მაქარისნი მისა მანასისნი იშუენეს წიადთა იოსებისთა.
⁴⁾ ეტეოდა იოსებ მძათა თუსთა, და ჰრქუტა: მე მოვეკუტებდი დამოხე-
 დვით, მოხედვა ეოს თქუტნ ზედა ღმერთმან, და განგიუვანეს თქუტნ
 ამიერ ქუტნენით, მას ქუტნენასა რომლისათუს ეფუცა მამათა ჩუტნ-
 თა, აბრაამს, ისაკს და იაკობს და და აფუცა იოსებ ძეთა თსრაელისა-
 თა, და ჰრქუტა მოხედვასა მას ოდეს მოგხედოს თქუტნ ღმერთიან ⁵⁾

¹⁾ მადლა 6. — ²⁾ მადლა მ. ე. — ³⁾ დ. მოსე ლბ. — ⁴⁾ კბრალთა ია.
⁵⁾ მოსე ივ. იოსია კდ.

მე

თანა აღიხვეწით თქუწნ მუალნი ჩემნი თქუწნთანა და აღესრულა იოსებ ას და ათისა წლისა, დაფლეს იგი და დადგეს საფლავსა მას შინა ეგვიპტეს.

დაესრულა წიგნი პირველი შესაქმე: და აქუს თავსა შორის თვისსა თავი 6.

წიგნი მეორე გამოცხადებათა:

თავი 1.

ა

ესე ¹⁾ სახელები არს მეთა მათ ისრაილისათა, რომელნი შესრულ იუწუნეს ეგვიპტედ: იაკობის თანა მამისა მათისა კაცად კაცად

ბ

ყოფლითურთ სახლით მათით შთავიდეს და ²⁾ რუბენ, სუემონ, ლევი,

გ,დ

იუდა და ეზასარ, საბულონ, ბენიამინ და დან, და ნეფთალიემ, კად,

ე

და ასირ და სოლო იოსებ იყო ეგვიპტესა შინა, იყო ყოველი სული

ვ

იაკობისი, სამეოცდა ათხუთმეტ და აღესრულა იოსებ, და ყოველნი,

ზ

მძანი მისნი, და ყოველივე იგი ნათესავი და სოლო ³⁾ მენი ისრა-

ელისანი აღორძინდეს, და განმრავლდეს, და ამრღუჭულ იქმნეს, და

განძლიერდებოდეს დიდად ფრიად: რამეთუ განამრავლებდა მათ ქუწ-

უნან იგი და აღდგა სხუა მეფე ეგვიპტეს შინა, რომელმან არა იცოდა

თ

იოსები და და ჭრქუა ნათესავსა თვისსა; აჰა ესერა ნათესავი ესე მე-

ი

თა ისრაელისათა, დიდი სიმრავლე არს, და ძლიერ არიან უფროს

ო

ჩუწნსა და მოყვდით და მოვიგოთ გონიერება ნუ უკუწ განმრავლდეს და

ოდეს თუ სადამე შეგუწმთხვოს ჩუწნ ბრძოლა შეერთდენ იგინი მტერ-

ის

თა, ჩუწნთა და გუბრძოდიან ჩუწნ: და ვერეთ განვიდენ იგინი ქუწ-

ბ

უნით ჩუწნით და დაადგინნა მათ ზედა მდგომელნი საქმისანი,

რათა ძვრსა შეამთხვევდენ მათ საქმით: და უშენეს ქალაქნი ძლიერ-

ბ

ნი ფარაოს, ჰითონი, და რამესე და ონი, რომელ არს მზის ქალა-

ქი და რაოდენ იგინი დანაძაბლებდეს, ეგეოდენ ესენი უფროს გა-

ნმრავლდებოდეს. და განძლიერდეს დიდათ ფრიად და სამაველ იუწუნეს

¹⁾ ა მოსე მე. საქმე იგ.—²⁾ ა მოსე მე. დაბლა ე.—³⁾ საქმე ზ. ფსალ. რდ.

ეგვიპტელნი ძეთაგან ისრაელისთა ❖ და აჭირვებდეს ეგვიპტელნი ძე-
 თა ისრაელისთა საღმობით ❖ ჭირითა ცსოვრებასა მათსა საქმითა მით
 ფიცსელითა, თისითა, და ალიზითა, და უოვლითავე საქმითა ველისა-
 თა, უოველსავე საქმესა, რომლითა დაიმონებდეს მათ სასტიკად ❖
 ჭრქუა მეფემან ეგვიპტისამან ერმისა ამქმელთა მათ, ებრაელთასა რომელითა,
 სასელი ერთსა მას ერქუა სეფორა, და მეორესა ფუა ❖ და¹⁾
 ჭრქუა: ოდეს შესვიდეთ ებრაელთა მიმართ აღქმად ერმათა, უკეთუ
 წული იუოს, მოჭკალთ იგი, და უკეთუ ქალი იუოს განარინეთ იგი ❖
 და შეეშინა ერმისა ამქმელთა მათ ღუთისაჲ, და არა ჭყოფდენ ვითარ
 იგი უბრძანა მათ მეფემან ეგვიპტელთამან, და აცსონებდეს წულ-
 სა ❖ და მოუწოდა მეფემან ეგვიპტელთამან ერმისა ამქმელთა მათ და
 ჭრქუა, რასა თჳს ჭუავთ საქმე ესე, და აცსოვნებთ წულსა ❖ ჭრქუა
 ერმისა ამქმელთა მათ, ფარაოს, არა ვითარცა დედანი ეგვიპტელთანი
 არიან, დედანი ებრაელთანი, რამეთუ შჳან ვიდრე შესლვად ერმისა
 ამქმელთა და მაშინღა შეგუწოდიან ჩუენ ❖ და კეთილსა უყოფდა ღმე-
 რთი ერმისა ამქმელთა მათ, და განმრავლდა ერი იგი, და განმლიერ-
 დებოდეს ფრიად ❖ რამეთუ ეშინოდა ერმისა ამქმელთა მათ ღუთი-
 საჲ, იშენეს თავისა თჳსისა სახლები ❖ და უბრძანა ფარაო უოველ-
 სა ერსა თჳსსა, და ჭრქუა: უოველი წული რომელი შჳან ებრაელთა,
 მდინარესა შთასთხევდით და ქალსა უოველსა აცსოვნებდით,

თ ა ვ ი ბ.

იუო კაცი ვინმე ტომისაგან ლევისა, რომელმან მოიფუნა,
 ასულთაგან ლევისთა და ესვა იგი ცოლად ❖²⁾ მუცლად ილო მან, და
 შჳა წული. ვითარცა იხილეს მკვრცხედ, ერმა იგი მაღვიდეს მას
 სამ თვე ❖ და ვითარ ვერღარა ეძლო დამალვად, მოიღო დედამან მი-
 სმან, კიდობანაჲ, და მოჭყვისა იგი ნავითა და შთააწვინა ერმა იგი
 მას შინა, და დადგა იგი მდინარისა მის კიდესა ❖ და ხედვიდა და
 მისი შორით, რათა იხილოს რაჲმე შეემთხვოს მას ❖³⁾ შთავიდოდა
 ასული ფარაოსი, ბანად მდინარესა მას, და მიმუნვარნი მისნი უვი-

¹⁾ სიბრძ. ის.—²⁾ დაბლა ვ, დ მოსე კვ ა ნეშტი კვ საქმე ზ. ებრა. ია.
³⁾ საქმე ზ.

ვ დოდეს იმიერ დ ამიერ მდინარის კიდეს მას ❖ დ ისილა კიდობა-
 ნაკი იგი მწუერნებს მას, მიავლინა შიძუნვარი დ მოილო იგი
 აღადო, დ ისილა ყრმა იგი ტიროდა რად კიდობანსა მას შინა, დ
 განარინა იგი ასულმან ფარაოსმან, დ თქუა, ყრმათაგან ებრაე-
 ზ ლთა არს ესე ❖ ჰრქუა ასულსა ფარაოსსა, დამან მის ყრმისამან,
 ც გეგებავს თუ მოგიხადო დედაკაცსა მხარდულსა ებრაელთაგანსა, დ
 გიწოებდეს ყრმასა მკვას ❖ ხოლო ასულმან ფარაოსმან ჰრქუა მას,
 თ წარვედ, დ მოუწოდე, დ წარვიდა ქალი იგი, დ უწოდა დედასა მის
 ყრმისასა ❖ დ ჰრქუა მას ასულმან ფარაოსმან დ მიძარხე ყრმა
 ესე, დ აწოებდ მკვას, დ მე მიკცე სასყიდელი შენი; მიიქუა დედა-
 ი კაცმან მან ყრმა იგი დ აწოებდა მას ❖ აღხარდა ყრმა იგი, დ შეგ-
 ია გვარა ასულსა ფარაოსსა ❖ დ იყო იგი მისსა შულად: დ დანდუ
 სახელი მისი მოსე, დ თქუა: წვლისაგან გამოვიდე ეგე ¹⁾ დ იყო
 შემდგომად დღეთა მრავალთა, განმწესნა მოსე, დ განვიდა ძმთა მი-
 ძართ თჳსთა ძეთა ისრაელისთა: ხილუად ჰირისა თჳს ძათისა, დ
 ისილა კაცი ეკვტელი, სცემდა რა კაცსა ვინმე ებრაელსა ძმთა მი-
 ძთაგანსა ძეთაგან ისრაელისთა ²⁾ ❖ მიიხილა იქი დ აქა, დ არა ვინ
 იგ იხილა, დ მოკლა ეკვტელი იგი დ დაფლა ქჳსასა ❖ ³⁾ დ გან-
 ვიდა იგი მეორესა დღესა, დ იხილნა ორნი კაცნი ებრაელნი რომელნი
 იბრძოდეს, დ ჰრქუა მას რომელი იგი ავნებდა მოუქსას
 იდ თჳსსა ვითარმედ, რად სცემ მოუქსასსა შენსა ❖ ხოლო მან ჰრქუა:
 ვინ დაგადგინა შენ მთავრად დ მსჯულად ჩუწნ ზედა; ანუ ჩემი-
 ცა მოჰკლუა გეგებავს შენ, ვითარცა მოკალ გუძინ მეკვტელი იგი,
 იე ხოლო მოსეს შეეშინა, დ თქუა: უკეთუ ესრეთ განცხადნა სიტყუა
 ესე ❖ ესმა ფარაოს სიტყუა ესე, დ ეძიებდა მოკულად მოსეს: დ წა-
 რიველტოდა მოსე ზირისაგან ფარაოსისა, დ მწირობდა ქუწყანასა
 იე მადიამისასა, მივიდა დ დაჯდა იგი ჯურღმულსა მას ზედა ❖ ხოლო
 მღუდელსა მადიამისასა ესნესე შუდ ასულ, დ მწესიდეს ცნოვართა
 მამისა თჳსისა იოთორისთა, დ ვითარცა მოვიდეს დ აღმოიკვებდეს
 წეალსა დ ჯერეთ არღა აღივსნეს წვლისა სასუქელნი იგი, რათა

1) ებრაელთა აა.—2) სჳჴე ზ.—3) სჳჴე ზ.

ასვან ცხოვართა მამისა თჳსისა იოთორისთა ❖ მოვიდეს მწვემინი, იზ
 & წარასწნეს იგინი: აღდგა მოსე & განაზინნა იგინი, & აღმოუყ- იზ
 სო წყალი, & ასუა ცხოვართა მათთა ❖ & შევიდეს იგინი იოთო- იზ
 რისა მამისა მათისა: ხოლო მან ჰრქუა მათ, რასათჳს ისწრაფეთ ით
 მოსლუად დღეს ❖ ჰრქუეს მათ, კაცმან ვინმე მეკუზტელმან განმარინა
 ჩუენ მწვემინთაგან, & აღმოავსო წყალი, & ასუა ცხოვართა ჩუენ-
 თა ❖ ხოლო მან ჰრქუა ასულთა თჳსთა, სადა არს, & რასათჳს დაუტე- კ
 ვეთ კაცი იგი; მოუწოდეთ რათა ჰამოს ზური ჩუენ თანა ❖ & დაე- კ
 მკვდრა მოსე კაცისა მის თანა: 1) & მისცა სეფორა ასული თჳსი
 ცოლად მოსესს ❖ & მიუდგა დედაკაცი იგი, & შუამ მან მე; & სახელი კბ
 უწოდა მას მოსე, გერსამ, & თქუა: რამეთუ შწირ ვარ მე ქუენიანასა- კ
 უცხოთა ❖ ხოლო კუაზლად მიუდგა & შუა მე მეორე & უწოდა სახე- კ
 ლი მისი ელიაზარ: & თქუა: ღმერთი მამისა ჩემისა შემეწია მე & კ
 მისნა მე კელთაგან ფარაოსთა ❖ შემდგომად დღეთა მრავალთა, კ
 მოკუდა მეფე იგი ეკუზტისა, & სულთ ითქმიდეს ძენი ისრაელისანი
 საქმეთა მათ თჳს ფიცხელთა: & ღაღად ეუწეს, & მიიწია ღაღადება
 მათი ღუთისადა ❖ & შეისმინა ღმერთმან სულთქმანი იგი მათნი, & კ
 მოიხსენა ღმერთმან აღთქმა იგი თჳსი, აბრაამის მიმართ ისააკისა
 & იაკობისსა, & მოსედა ღმერთმან, ძეთა ისრაელისათა: & ცნეს
 მათ იგი.

თ ა ვ ი ბ.

ხოლო მოსე მწესიდა ცხოვართა იოთორისთა სიმამრისა თჳ- ა
 სისათა მღუდელისა მადიამელთასა: & მოჰუენდეს ცხოვარნი იგი, ა
 უდაბნოდ: & მოვიდა მთასა მას ღუთისასა ქორებად ❖ 2) ეჩუენა მას ბ
 ანგელოზი უფლისადა ცუცხლითა აღისათა მახლოვანით გაძო, &
 იხილა ვითარმედ მახლოვანსა აღატუდების ცუცხლი, & მახლოვანი
 იგი არა შეიწუბის ❖ თქუა მოსე: წარვიდე, & ვიხილო ხილება ესე გ
 დიდი, რამეთუ ცუცხლი აღატუდების & მახუალი, არა შეიწუბის ❖
 ვითარცა იხილა ღმერთმან რამეთუ მოვალს ხილვად, უწოდა მას. დ
 უფალმან მახლოვანით გაძო, & ჰრქუა: მოსე, მოსე, ხოლო მან

1) დაზღა ლ. ა ნუსტ კვ.—2) საქმე ზ.

1 ჰრქუა რაჲ არს ზ ჰრქუა მას უფალმან: ნუ მოეახლები აქა, წარის-
 2 დენ კამლნი ფერსთავან შენთა, რამეთუ ადგილი ეგე, რომელსა შენ
 3 სდგა, ქუჭყანსა წმიდა არს ზ დ¹) ჰრქუა მას, მე ვარ ღმერთი მამი-
 4 სსა შენისა, ღმერთი აბრაამისი, ღმერთი ისაკისი, დ ღმერთი იაკო-
 5 ბისი, ვარე მიიქცია მოსე ჰირი თუსი: რამეთუ ეძინოდა, მიხედუად
 6 წინაშე ღმერთისა ზ ჰრქუა უფალმან მოსეს, ხილვით ვინილე ძური
 7 იგი ერისა ჩემისა რომელ არს ეგვპტეს შინა, დ ღაღადება მათი მე-
 8 სმა საქმისა მანუჭველთავან, რამეთუ ვიცი ჰირი იგი მათი ზ დ
 9 გარდამოვხედ განრინებად მათთა გელთავან ეგვპტელთასა, გამოიუწ-
 10 ნებად მიერ ქუჭყანით, დ შეეუნებად მათთა ქუჭყანასა ფრიად კე-
 11 თილსა, ქუჭყანასა მას, გამოადინებელსა სმისა დ თაფლისასა, ად-
 12 გილსა ქანაანელთასა, დ ქეტელთასა, დ ამორეველთასა, დ ეველთა-
 13 თსა, ფერეხელთასა, დ გერგესველთასა, დ იობოსელთასა ზ დ აწ
 14 ღაღადება მეთა ისრაელისათა მოიწია ჩემდა, დ მე ვინილე ჰირი
 15 იგი მათი, რომელსა იგი მეგვპტელნი აჭირვებდენ მათ ზ დ²) აწ
 16 მოვედ დ მიგავლინო შენ ფარაოსა მეფისა მის მეგვპტელთასა: დ
 17 გამოიუწანო ერი ჩემი მენი ისრაელისანი, ქუჭყანით ეგვპტით ზ დ
 18 ჰრქუა მოსე ღმერთსა, ვინ ვარ მე, რათა მივიდე ფარაოსა მეფე-
 19 სსა მეგვპტელთასა, გამოიუწანებად მენი ისრაელისანი ქუჭყანით ეგვ-
 20 პტით ზ ეტეოდა ღმერთი მოსეს: დ ჰრქუა: ვითარმედ მე ვიყო
 21 შენთანა, დ ესე იუავნ სასწაულად შენდა რამეთუ მე მიგავლინებ
 22 შენ: რათა გამოიუწანო ერი ჩემი ქუჭყანით, ეგვპტით, დ მს-
 23 ხურებდენ ღმერთსა მთასა ამას ზ ჰრქუა მოსე, ღმერთსა: აჭა მე
 24 მივიდე მეთა ისრაელისათა, დ ვრქუა მათ: ღმერთმან მამათა თქუჭნ-
 25 თამან მომავლინა მე თქუჭნდა დ მკითხვდენ თუ რაჲ არს სასელი მი-
 26 სი: რაჲ ვჭრქუან მათ ზ ჰრქუა ღმერთმან მოსეს მეტეუჭლმან³)
 27 მე ვარ, რომელი ვარ: დ თქუა ესრეთ არქუ მეთა ისრაელისათა:
 28 რომელი არს, მან მომავლინა მე თქუჭნდა ზ დ ჰრქუა ღმერთმან მერმე
 29 კუალად მოსეს: ესრეთ არქუ მეთა ისრაელისათა: უფალმან ღმერთმან
 30 მამათა თქუჭნთამან, ღმერთმან აბრაამისმან, ღმერთმან ისაკისმან,

1) მათე კბ. მარკოზ იბ. ლუკა კ. — 2) ფსალმუნი რღ — 3) გამოცხადება 5.

მან მოსეს, მიჰყავ კელი შენი, და უპყარ ბოლო, მიჰყო კელი მისი,
 და უპყრა ბოლო: და იქმნა იგი კუჭროთს კელსა მისსა და ჰქრქება უფა-
 ლმან მოსეს, რათა ჰქრქნეს შენი, რამეთუ გებუტნა შენ; უფალი
 ღმერთი მამათა შენთა: ღმერთი აბრაამისი, ღმერთი ისაკისი, და ღმე-
 რთი იაკობისი და მერმე ჰქრქება მას უფალმან, შთაჰყავ კელი შენი წი-
 ალთა შენთა, ხოლო მან შთაყო კელი მისი წიაღსა თუხსა, და ჰქრქება
 გამოიღე კელი შენი, და გამოიღო, და იყო კელი მისი სვეტაკ, ვითა-
 რცა თოვლი და და მერმე კუჭალად ჰქრქება, შეეავ კელი შენი წიაღადვე
 შენდა: და შეეო კელი მისი წიაღადვე მისა, და გამოიღო წიაღით, და
 კვალად მოეგო ფერსავე გორცთა მისთასა და უკეთუ არა ჰქრქნეს
 შენი, და არცა ისმინონ ვაძა სასწაულისა მის ჰირველისა, მაშინ ჰქრქე-
 ნეს ვაძა სასწაულისა მის მეორისა და იყოს უკეთუ არა ჰქრქნეს
 შენი ორთა ამათ სასწაულთა, არცა ისმინონ ვაძა შენი; მოიღო წელი-
 სა მისგან მდინარისა, და დასთხოო კმელსა ზედა, ქუჭრანასა, და იქ-
 მნეს წყალი იგი რომელი მოიღო მდინარისა მისგან, სისხლი ქუჭ-
 რანასა ზედა და ჰქრქება მოსე უფალსა: გვედრები უფალო: ვერ შემ-
 ლებელ ვარ მუღანითგან და მუღანდელისა დღისა წინათგანვე არცა
 ვინათგან იწვე სიტყვად მსახურისა შენისა რამეთუ, ვაძა წულილ და
 ენა მძიმე ვარ მე და ჰქრქება უფალმან მოსეს, ¹⁾ ვინ მოსცა ჰირი კა-
 ცსა, ანუ ვინ შექმნა უტევი და ვრუდ, მხედველი და ბრძადა: ანუ არა
 მე უფალმან ღმერთმან და ხოლო აწ შენ მიგუაღე, და ²⁾ მე აღვადო
 ჰირი შენი და გასწაო შენ რასა იგი იტეოდე და და თქება მოსე,
 გვედრები შენ უფალო, გამო ვინ ირჩიე შემლებელი სხვა რომე-
 ლი მიაღლინო და განრისხნა უფალი გულისწერომით მოსეს ზედა,
 და თქება: ანუ არა ეგერა არსა არონ ლევიტელი მძა შენი, ვიცო რა-
 მეთუ სიტყვთ გეტეოდის შენ და აჰა ეგერა იგი, გამოგვებოდეს შე-
 მთხვევად შენდა, და გიხილოს შენ, და განიხაროს გულსა თუხსა და
 და ³⁾ უთხრნე მას, სიტყვანი ესე და მისცნე სიტყვანი ჩემნი ჰირსა მი-
 სსა: და მე აღვადო ჰირი შენი, და ჰირი მისი, და გასწაო თქუტნ რა-
 ეოთ და მან უთხრას შენგან ერსა მას, და იგი იყოს ჰირ შენდა, და

1) ფსალ ზიდ.—2) მ. მათე ი. ლუკა კა.—3) ზნრ. მე.

შენ ეყო მას ღუთისა მიერ ❖ დ კუჭროთხი ეგე რომელი ვარდაიქცა კუჭ-
 ლად, მიიღო კელითა შენითა, რათა მით ჰყოფდე სასწაულებ-
 სა ❖ წარმოვიდა მოსე, დ მიიქცა იოთორისა სიმამრისა თვისისა, იწ
 დ ჰქრქუა მას: წარვიდე მე დ მივიქცე მე ძმათა ჩემთა, რომელნი
 არიან ეგვპტეს შინა, დ ვინილნე ივინი ცოცსალაღა თუ არიან: დ
 ჰქრქუა იოთორ მოსეს: გუთაღე ვიღოდე ცოცსალებით ❖ შემდგომად ით
 დღეთა მრავალთა, მოკუდა მევე იგი ეგვპტისა, ჰქრქუა უფალმან მო-
 სეს, მადამს შინა: აღდეკ დ მივედ შენ ეგვპტედ, რამეთუ მოსწედეს
 ეოველნი რომელნი ეძიებდეს სულსა შენსა ❖ წარვიყანა მოსე ცოლი კ
 თვისი დ ერმანი მისნი, დ აღსენა ივინი კარაულებსა, დ მოიქცა
 ეგვპტედ: დ მიიღო კუჭროთხი იგი ღუთისა მიერი კელითა მისითა ❖
 ჰქრქუა უფალმან მოსეს: მირახჯდე შენ დ მიიქცე ეგვპტედ, იხილე კა
 დ ჰქმენ ეოველი ნიშები რომელი ივა მიკეც კელსა შენსა, დ ჰქმენე
 ივინი წინაშე ფარაოსსა: ხოლო მე განვაფიცსო გული მისი, დ არა
 გამოუტეოს ერი ჩემი ❖ შენ არქუ ფარაოს, ამას იტყვს უფალი დმე- კბ
 რთი ებრაელთა; მე ჩემი ზირმშო ისრაილი ❖ კარქუ შენ: გამოუ- კბ
 ტევე ერი ჩემი, რათა მსახურებდენ მე, უკეთუ არა ინებო გამოტევე-
 ბად, იხილე მე მოკვლა მე შენი ზირმშო ❖ დ იყო გზასა ზედა სავა- კდ
 ნესა მას, შეემთხვია მას ანგელოზი უფლისა, დაეკუღავა მოკლავა მი-
 სი ❖ დ მიიღო სეფორა ქარსრი, დ წინა დასცვთა, წინა დაუცვეთე- კმ
 ლობა მისა თვისისა, დ შეურდა ფერკთა მისთა, დ თქუა დადგინ
 სისხლი წინა დაცუჭროთისა მისა ჩემისა ❖ დ წარვიდა მისგან ანგე- კვ
 ლოზი იგი, რამეთუ თქუა, დადგინ სისხლი წინა დაცუჭროთისა ფრმი-
 სა ჩემისა ❖ ჰქრქუა უფალმან ჰარონს, განვედ შენ დ მიეკებოდე მო- კვ
 სეს უდაბნოდ, დ განვიდა დ შეემთხვა მას, მთასა მას ღუთისასა, დ
 აბოროს უევეს ურთიერთას ❖ დ უთხრა მოსე არონს ეოველნი იგი კწ
 სიტყვანი უფლისანი, რომლისათვის იგი მოაუღინა, დ ეოველნივე სას-
 წაულნი რომელნი აძცნო მას ❖ მოვიდეს მოსე დ ჰარონ დ შე- კთ
 კრიბნეს ეოველნი მოხუცებულნი ძეთა ისრაილისათანი ❖ დ ეტყო-
 ღა მათ ჰარონ, ეოველთავე სიტყვათა რომელთა ეტყოდა დმერთი
 მოსეს, დ ქმნა სასწაულნი იგი წინაშე ერისა მისი ❖ დ ჰრწმენა ერ- ლა

სა მას; ღ კანიხარეს, რამეთუ მოხედნა უფალმან ერსა თვსსა ძეთა
ისრაელისათა, რამეთუ იხილა ჭირი იგი მათი, ღ მოდრკა ერი ღ
თაუვანისცეს უფალსა:

თ ა ვ ი ა.

ა და ამისა შემდგომად, შევიდეს მოსე ღ არონ, ფარაოსა, ღ
 ბ ჭრქეჭს მას: ამას იტყვს უფალი ღმერთი ისრაელისა, კამოაფლი-
 ნე ერი ჩემი, რათა მსახურებდენ მე უდაბნოსა ზედა ზ ღ
 თქუა ფარაო: ვინ არს, რომლისა ვისმინო ვმისა მისისა, ღ განუ-
 გ ტევნე შენი ისრაელისანი, მე არა ვიცი უფალი იგი, ღ არა განუ-
 ც ტეო მე ისრაელი ზ ღ ¹⁾ ჭრქეჭს მას, ღმერთი ებრაელთა მიწესს
 ჩუწნ, განვიდეთ ცხასა სამისა დღისასა უდაბნოდ, რათა მსხუწრ-
 დ ჰლი შევსწიროთ უფლისა ღმთისა ჩუწნისა, ნუ უკუტ შემემთხვოს
 ჩუწნ სიკუდილი გინა მახული ზ ჭრქუა მათ მეფემან მან ეკვტელ-
 ე თამან: რაჟსათვს თქუწნ მოსე ღ ჭარონ გარდაცქევთ ერსა საქმი-
 ვ საგან მათისა, წარვედით კაცად კაცადი თქუწნი საქმესა თვსსა ზ ღ
 თქუა ფარაო: აჰა ესერა აწ ერი ესე ქუწენისა, განმრავლებულარს
 ზ ღ არა შეუნდოთ მათ საქმისა მისგან ზ ღ უბრძანა ფარაო მას დღეს
 ზ მინა საქმისა მანვეველთა მათ ღ ერისა, მწიგნობართა, ღ ჭრქუა ზ
 ზ ნულარა შესმინებთ ცემად ბჴესა ალიზისა საქმარად, ვითარცა გუშინ
 ზ ღ ბუღან: იგინი წარვიდედ ღ შეკრიბედ თავისა თვსისა ბჴე ზ ღ
 ბრძანებული იგი ალიზი რომელსა იქმან, დღითი დღე, იგივე დას-
 დევით მათ, ნუძვა რაჟს დააკლებენ, რამეთუ სცაღს ღ ღაღადებენ
 თ მისთვს ღ იტყვნ, განვიდეთ ღ შევსწიროთ უფლისა ღმთისა ჩუწნი-
 ი სა მსხუწრჰლი ზ ღ დაუძმიდინ საქმე კაცთა მათ, ღ ზრუნვიდენ
 ი მას, ღ ნუ ზრუნვედ, სიტუჴასა ცუღსა ზ ასწრაფებდენ მათ საქმისა
 იას მანვეველნი იგი ერისანი ღ მწიგნობარნი, ღ ეტეოდეს ერსა, ამას
 იბ იტყვს ფარაო არღარა გცემ თქუწნ ბჴესა ზ თქუწნ წარვედით ღ
 იგ შეკრიბეთ თავისა თქუწნისა ბჴე, სადაცა ჰოოთ ღ არღარა დაჴ-
 იგ ღლოთ, თქუწნ დაწესებულსა მას არცაღა ერთ ზ ღ კანიხნია ერი
 იგი ეოველსა ქუწენასა ეკვტისასა, შეკრებად ბჴისა ზ რამეთუ სა-

1) ზეითგ.

ქმისა მანვეველი ასწრაფებდეს მათ, და ეტეოდეს, აღასრულეთ საქმე
 თქუნი დაწესებული დღითი დღედ, ვითარცა იგი რაჟამს ბზე გეცე-
 მოდა თქუნი და იტანჯნეს მწიგნობარნი იგი ნათესავისა მის მეთა
 ისრაელისათანი, რომელნი იგი დაედგინნეს მათ ზედა მდგომელთა
 მათ ფარაოსთა, და ეტეოდეს, რამასათუხ არა აღასრულეთ აღიზისა სა-
 ქმე თქუნი დაწესებული, დღეს, ვითარცა გუშინ და ბუღან და შევიდეს
 მწიგნობარნი იგი მეთა ისრაელისათანი: და დადებდეს წინაშე ფე-
 რაოსა და იტეოდეს, რამასათუხ ესრეთ უყოფ მონათა შენთა და ბზესა
 არა გუცემენ მონათა შენთა, და აღიზისა მასვე გვეტეუან საქმედ, და აჭა
 ესერა მონანი შენნი ტანჯულ არიან, ავნებობა ეგერა მონათა შენ-
 თა და ჰრქუა მათ ფარაო: ცვალოთ, და მოცალე ხართ: ამისთუხ იტეუთ,
 წარვიდეთ და ვმსახუროთ ღმერთსა ჩუნიანს და აწ წარვედით და იქმო-
 დეთ, სოლო ბზე არა გეცეს თქუნი, და დაწესებული იგი აღიზი მო-
 სცეთ და ვითარცა ისილნეს თავნი თუხნი მწიგნობართა მათ მეთა ის-
 რაელისთა, რამეთუ ბოროტსა შინა არიან, ვითარ იგი ეტეოდეს,
 ვითარმედ არა დააკლოთ თქუნი აღიზი განწესებულსა მას მდღევა-
 რსა და შეემთხვენეს მათ მოსე და არონ რამეთუ მოვიდოდეს შემთ-
 ხვევად მათდა და გამო ოდენ ვიდოდეს რა იგინი ფარაოსგან, ჰრქუეს
 მათ, ისილენ ღმერთმან დასაჯენ თქუნი რამეთუ სამაკელ ჰქმენით,
 სულნელეება ჩუნი წინაშე ფარაოსა, და წინაშე მსახურთა მისთა,
 მიცემად მასჯლი კელთა მისთა, და მოკლვად ჩუნიდა და მოიქცა მოსე
 უფლისა, და ჰრქუა: გვედრები უფალო, რამასათუხ განაბოროტე
 ერი ესე, და რამასა მოძავლინე მე და ვინააღვან შევედ მე ფარაოსსა,
 სიტუბად სასელითა შენითა, ბოროტსა უყოფს ერსა მას: და არა
 იკნენ ერი შენი:

თ ა ვ ი ა

ჰრქუა უფალმან მოსეს, აწ ისილო რა იგი უეო მე ფაროსს,
 რამეთუ კელითა მტკიცითა, გამოავლინნეს იგინი, და მკლავითა მად-
 ლითა გამოასხნეს იგინი, ქუნიანით მათით და ეტეოდა ღმერთი მო-
 სეს და ჰრქუა, მე ვარ უფალი, რომელი ვეჩუნი აბრაამს, და ისაკს, და
 იაკობს, რომელთა ღმერთი მე ვარ: და საკელი ჩემი, უფალ,

სა მას; ჭ განიხარეს, რამეთუ მოხედნა უფალმან ერსა თვისსა მეთა
ისრაელისათა, რამეთუ იხილა ჭირი იგი მათი, ჭ მოდრკა ერი ჭ
თაჟვანისცეს უფალს:

თ ა ვ ი ე .

ა და ამისა შემდგომად, შევიდეს მოსე ჭ არონ, ფარაოსა, ჭ
ბ ჭრქუტს მას: ამას იტყვს უფალი ღმერთი ისრაელისა, გამოავლი-
ბ ნე ერი ჩემი, რათა მსახურებდენ მე უდაბნოსა ზედა ჭ ჭ
თქუა ფარაო: ვინ არს, რომლისა ვისმინო კმისა მისისა, ჭ განუ-
ბ ტვენე ძენი ისრაელისანი, მე არა ვიცი უფალი იგი, ჭ არა განუ-
გ ტეო მე ისრაელი ჭ ჭ 1) ჭრქუტს მას, ღმერთი ებრაელთა მიწესს
ჩუტს, განვიდეთ გზასა სამისა დღისასა უდაბნოდ, რათა მსხუტრ-
ღ ჭლი შევსწიროთ უფლისა ღუთისა ჩუტსნისა, ნუ უკუტ შემემთხვოს
ჩუტს სიკუდილი გინა მასული ჭ ჭრქუა მათ მეფემან მან ეგვიპტელ-
თამან: რაჲსათუხ თქუტს მოსე ჭ ჭარონ გარდააქცევთ ერსა საქმი-
ე საგან მათისა, წარვედით კაცად კაცადი თქუტსნი საქმესა თვისსა ჭ ჭ
თქუა ფარაო: აჭა ესერა აწ ერი ესე ქუტუანისა, განძრავლებულარს
ვ ჭ არა შეუნდოთ მათ საქმისა მისგან ჭ ჭ უბრძანა ფარაო მას დღესა
შინა საქმისა მანვეველთა მათ ჭ ერისა, მწიგნობართა, ჭ ჭრქუა ჭ
ზ ნუღარა შესმინებთ ცემად ბზესა ალიზისა საქმარად, ვითარცა გუმი-
ც ჭ ბულან: იგინი წარვიდედ ჭ შეკრიბედ თავისა თვისისა ბზე ჭ ჭ
ბრძანებული იგი ალიზი რომელსა იქმან, დღითი დღე, იგივე დას-
დევით მათ, ნუმცა რაჲს დააკლებენ, რამეთუ სცალს ჭ დადადებენ
მისთუს ჭ იტყვნ, განვიდეთ ჭ შევსწიროთ უფლისა ღუთისა ჩუტსნო-
თ სასხუტრული ჭ ჭ დაუმიძდინ საქმე კაცთა მათ, ჭ ჭრუნვიდენ
ი მას, ჭ ნუ ჭრუნვედ, სიტუტასა ცუდსა ჭ ასწრაფებდენ მათ საქმისა
მაწვეველნი იგი ერისანი ჭ მწიგნობარნი, ჭ ეტეოდეს ერსა, ამას
ია იტყვს ფარაო არღარა ცცემ თქუტსნ ბზესა ჭ თქუტსნ წარვედით ჭ
შეკრიბეთ თავისა თქუტსნისა ბზე, სადაცა ჭოოთ ჭ არღარა დაე-
იბ ჭოთ, თქუტსნ დაწესებულსა მას არცაღა ერთ ჭ ჭ განიბნია ერი
იგ იგი ეოველსა ქუტუანასა ეგვიპტისასა, შეკრიბად ბზისა ჭ რამეთუ სა-

1) ჭიოთ.

ქმისა მწვეველნი ასწრაფებდეს მათ, და ეტეოდეს, აღასრულებთ საქმე
 თქვენნი დაწესებული დღითი დღედ, ვითარცა იგი რაჟამს ბზე გეცე-
 მოდა თქვენნი და იტანჯნეს მწიგნობარნი იგი ნათესავისა მის ძეთა იდ
 ისრაელინათანი, რომელნი იგი დაედგინეს მათ ზედა მდგომელოთა
 მათ ფარაოსთა, და ეტეოდეს, რაჟსათჳს არა აღასრულებთ აღიზისა სა-
 ქმე თქვენნი დაწესებული, დღეს, ვითარცა გუშინ და მუღან და შევიდეს იე
 მწიგნობარნი იგი ძეთა ისრაელინათანი: და დადებდეს წინაჲ ფა-
 რაოსა და იტეოდეს, რაჟსათჳს ესრეთ უფოფ მონათა შენთა და ბზესა ივ
 არა გუცემენ მონათა შენთა, და აღიზისა მასვე გვეტეჯან საქმედ, და აჭა
 ესერა მონანი შენნი ტანჯულ არიან, ავნებრა გეცერა მონათა შენ-
 თა და ჰრქუა მათ ფარაო: ცცალოთ, და მოცალე ხართ: ამისთჳს იტეუთ, იზ
 წარვიდეთ და ვმსახუროთ ღმერთსა ჩვენსსა და აწ წარვიდეთ და იქმ-
 დეთ, სოლო ბზე არა გეცეს თქვენნი, და დაწესებული იგი აღიზი მო-
 სცეთ და ვითარცა იხილნეს თავნი თჳსნი მწიგნობართა მათ ძეთა ის-
 რაელინათა, რამეთუ ბოროტსა შინა არიან, ვითარ იგი ეტეოდეს,
 ვითარმედ არა დააკლოთ თქვენნი აღიზი განწესებულსა მას მდღევა-
 რსა და შეემთხვენეს მათ მოსე და არონ რამეთუ მოვიდოდეს შემთ-
 ხვევად მათდა და გამო ოდენ ვიდოდეს რა იგინი ფარაოსკან, ჰრქუეს კა
 მათ, იხილენ ღმერთმან დასაჯენ თქვენნი რამეთუ სამაგელ ჰქმნენით,
 სულნელება ჩვენნი წინაჲ ფარაოსა, და წინაჲ მსახურთა მისთა,
 მიცემად მახული კელთა მისთა, და მოკლვად ჩვენდა და მოიქცა მოსე კბ
 უფლისა, და ჰრქუა: გვედრებთ უფალო, რაჟსათჳს განაბოროტე
 ერი ესე, და რაჟსა მომავლინე მე და ვინა მდგან შევედ მე ფარაოსსა, კბ
 სიტყუად სახელითა შენითა, ბოროტსა უფოფს ერსა მას: და არა
 იესენ ერი შენი:

თ ა ვ ი ვ.

ჰრქუა უფალმან მოსეს, აწ იხილო რა იგი უფო მე ფარაოს, ა
 რამეთუ კელითა მტკიცითა, გამოავლინნეს იგინი, და მკლავითა მან-
 ლითა გამოასხნეს იგინი, ქმნენით მათით და ეტეოდა ღმერთი მო-
 სეს და ჰრქუა, მე ვარ უფალი, რომელი ვეჩვენე აბრაამს, და ისაეს, და
 იაკობს, რომელთა ღმერთი მე ვარ: და საკელი ჩემი, უფალ,

და ვაუწყე მათ * და დავამტკიცე აღთქმა ჩემი მათ თანა მიცემად მათ
 ქრისტეანს იგი ქანაანისა, ქრისტეანასა მას რომელსა მწირობდეს, რომელსა
 იყოფოდეს მას ზედა * და მესმენს სულთქმანი იგი მეთა, ისრაელისათანი,
 რომლითა ეგვპტელნი იგი და იმონებენ მათ, და მოვიხსენე აღთქმა იგი ჩემი * წარვედ ეტეოდე მეთა ისრაელისათა,
 და არქუ: მე ვარ უფალი, და გამოვიუწიანე თქვენ მძლავრებისაგან
 ეგვპტელთასა: და გიყსნე თქვენ კიროებისაგან მათისა, და განგარინე
 თქვენ ძეგლავითა მძლითა, და სასჯელითა დიდითა * და მოვიუწიანე
 თქვენ ერად ჩემდა: და ვიყო მე თქვენდა ღმერთი, და სცანთ,
 რამეთუ მე ვარ უფალი ღმერთი თქვენნი, რომელმან გამოვიუწიანე
 თქვენ ქრისტეანით ეგვპტით, მძლავრებისაგან მეგვპტელთასა *
 და მოვიუწიანე თქვენ ქრისტეანასა მას, რომელსა განვირობს კელი
 ჩემი, მიცემად იგი აბრაამს, და ისაკს, და იაკობს, და მიცეცე იგი
 თქვენ, ნაწილად, მე უფალმან * ეტეოდა ესრეთ მოსე მეთა ისრაელისათა:
 და არა ისმინეს მოსესი, სულამოკლებისაგან და საქმეთა მათგან
 ფიცსელთა * სოლო ჰრქუა უფალმან მოსეს, მეტყუენლმან * შევედ
 მენ და ეტეოდე ფარაოს მეფესა ეგვპტისასა, რათა გამოაღლინეს
 მენი ისრაელისანი ქრისტეანით თვისით * იტეოდა მოსე წინაშე
 უფლისა, და თქუა: აჰა ესერა მეთა ისრაელისათა არა ისმინეს ჩემი,
 და ვითარ ისმინოს ჩემი ფარაო, რამეთუ უტეუ ვარ სიტყვთა * ეტეოდა
 უფალი მოსეს და არონს, და ჰრქუა მივედით და არქეთ, ფარაოს
 მეფესა ეგვპტისასა, რათა გამოუტყვენს მენი ისრაელისანი ქრისტეანით
 ეგვპტით * და ესე არიან სახელნი მთავართა, მამულთა მათთანი,
 1) მენი რუბენისნი, ჰირმშო ისრაელისანი, ესუქ და ფალუს, ასრონ,
 და ქარამი, ესე არიან ნათესავნი რუბენისნი * და მენი სუძემონისნი:
 იესემულ, და იამინ, და იოდ, და იაქიმ, და საარ, და საულ,
 რომელი ესვა, ზღვს კიდელისგან: ესე არიან ტომნი მეთა სუძემონისთანი *
 და 2) ესე სახელები არს მეთა ლევისთა, ნათესავისა ებრ მათისა,
 გეთსონ, კაათ, მერარი, და წელინი ცხოვრე

1) ს მოსე მე. და მოსე კვ ს ნუმტ ე.—2) ს ნუმტ დ.—3) ს ნუმტ ე პბ დ მოსე გ კვ.

ბის ლევისნი ას ოცდა აჩუდმეტ * ესე არიან ¹⁾ ძენი გეთსონისნი, იზ
 ლობენი, დ სემეი, სახლის მამულის მათისანი * დ ძენი კათის- იწ
 ნი, ამრამ, დ ისარ, ქებრონ, დ ოზიელ, დ წელნი ცხოვრებისა კა-
 ათისნი, ას ოცდა ათ სამ წელ * დ ძენი მერარისნი, მოოლი, ით
 დ ომუსი, ესე სახლის მამულთა, ლევისნი, ნათესავად ნათესავა-
 დი მათი * დ ²⁾ მოიუქანა ამრამ, იოქაბეთ, ასული მამის ძმისა თუსისა
 ცოლად, დ უშვნა მას ჰარონ დ მოსე, დ მარიამ და მათი; ხოლო
 წელნი ცხოვრებისა ამრამისნი, ას ოცდა ათ შუდ წელ * დ ძენი
 ისარისნი, კორე, დ ნაფეკ, დ ზეხრი * დ ძენი ოზიელისნი, მისა-
 ელ, ელისაფან, დ სეგრი * დ მოიუქანა ჰარონ ელისაბედ ასუ-
 ლი ამინადარისი, და ნასონისი, თუსად ცოლად, დ უშვნა
 მას ³⁾ ნადაბ, დ აბიუდ, დ ელიაზარ, დ იოთარამ * დ ძენი
 კორესნი, ასირ, იელკან, დ აბისარ, ესე შობანი კორესნი * ელიაზარ
 ძემან არონისმან, მოიუქანა ასულთავან ფუტეილისთა თუსად ცო-
 ლად: დ უშვნა მას ფინეხ: ესე მთავარნი ტომთა ლევიტელთანი,
 მსგავსად შობისა მათისა * ესე არიან მოსე დ ჰარონ, რომელთა
 იგი ჰრქუა ღმერთმან გამოუქანება ძეთა ისრაელისათა, ქუჭვა-
 ნით ეკვტით, ძალითურთ მათით * ესენი არიან რომელნი ეტყო-
 დეს, ფარაოს ძეფსა ეკვტისასა, დ გამოიგვანნეს ძენი ისრაელი-
 სანი ეკვტით: ესე არიან მოსე დ ჰარონ * დღეს მას რომელსა
 ეტყოდა უფალი მოსეს, ქუჭვანასა ეკვტისასა * დ ჰრქუა მოსეს,
 მე ვარ უფალი; ეტყოდე ფარაოს ძეფსა ეკვტისასა, რაოდენი მე
 გრქუა შენ * დ თქუა მოსე წინაშე უფლისა, აჰა ესერა მე ვამად
 მწყლილ ვარ, დ ვითარ იმძინოს ჩემი ფარაო.

თ ა ვ ი ზ

იტყოდა უფალი მოსეს, დ ჰრქუა: აჰა ეგერა მიგვც შენ
 ღმრთად ფარაოს, დ არონ მძა შენი იუოს შენდა წინასწარმეტყუელ *
 ხოლო შენ ეტყოდე მას ეოველივე რაოდენსა გამცნებდე შენ, დ
 არონ მძა შენი ეტყოდის ფარაოს, რათა გამოავლინეს ძენი ისრა-

¹⁾ დ მოსე გ ა ნუმტ გ. — ²⁾ ზეთ ბ დ მოსე კვ ა ნუმტ გ. კვ. — ³⁾ დ
 მოსე გ.

ბ ელისანი ქუჭყანით თუსით ❖ სოლო მე განვაფიცხო გული ფარა-
 დ ოსი, ღ განვამრავლენე სასწაულნი ჩემნი. ღ ნიშნი ქუჭყანასა მას
 ე ეკვპტისასა ❖ ღ არა ისმინოს თქუჭნი ფარაო, ღ მივეო გული ჩე-
 ვ ისრაელისანი ქუჭყანით ეკვპტით შურისგებითა დიდითა ❖ ღ ცნან
 უოველთა მეკვპტელთა, რამეთუ მე ვარ უფალი, რომელმან მივევა
 გული ჩემი ეკვპტესა ზედა, ღ გამოვიყვანე მენი ისრაელისანი შო-
 ვ რის მათსა ❖ ღ უჭუწს მოსე ღ არონ ეგრე ვითარცა ამცხო მათ
 წ უფალმან, ეგრეცა უჭუწს ❖ მოსე იყო ოთხმეოცის წლის სოლო
 ც, თ არონ მძა მისი ოთხმეოცდა სამისა წლისა რაჟამს იგი ეტუოდეს ფა-
 ო რაოს ❖ ღ ეტუოდა უფალი მოსეს ღ არონს ღ ჰრქუა ❖ ¹⁾ უკეთუ
 ო გეტუოდის თქუჭნი ფარაო, ღ გრქუას: ეავთ სასწაული. ანუ ნიში, ღ
 ო ჰრქუე არონს მძასა შენსა; მიიღე კუჭუროთხი ეგე, ღ მიაგდე ქუჭყანა-
 ი სა წინაშე ფარაოსსა, ღ მსახურთა მისთა: ღ იქმნეს ვეშაჰ ❖ ღ შე-
 ი ვიდეს მოსე ღ არონ წინაშე ფარაოსსა ღ მსახურთა მისთა, ღ უჭუწს
 ო ეგრე, ვითარცა უბრძანა მათ უფალმან, ღ მიაგდო არონ კუჭუროთხი
 ო წინაშე ფარაოსსა, ღ წინაშე მსახურთა მისთა, ღ იქმნა იგი ვეშაჰ ❖
 ია მოუწოდა ფარაო, ბრძენთა მათ მეკვპტელთა, ღ გრძნეულთა, ²⁾ ღ
 იბ უჭუწს გრძნეულთა მათ ეკვპტისთა ბრძანებითა მათითა ეგრეთვე ❖ ღ
 ო მიაგდო კაცად კაცადმან კუჭუროთხი თუსი, ღ იქმნეს, ვეშაჰებ. ღ შთან-
 ო თქნა კუჭუროთხმან მან არონისმან, კუჭუროთხები იგი მათი ❖ ღ განიმ-
 ო ტკიცა გული თუსი ფარაო: ღ არა ისმინა მათი, ვითარცა იგი ეტ-
 ო უოდა მათ უფალი ❖ ჰრქუა უფალმან მოსეს, დამძიმებულ არს გუ-
 ო ელი ფარაოსი, არა გამოვლინებად ერისა ჩემისა ❖ მივედ ფარაოსს
 ო სვალე, ღ აჰა ეგერა იგი გამოვალს მდინარესა მას წყალთასა, ღ
 ო შეეშთხო მას მდინარისა კიდესა მას: ღ კუჭუროთხი ეგე რომელი გარ-
 ო ედაიქცა გუჭუწლად მიიღე კელითა შენითა ❖ ღ არქუ მას: უჭალმან
 ო ღმერთმან ებრაელთამან მომაჯლინა მე შენდა, ღ თქუა: გამოავლინე
 ო ერი ჩემი, რათა მსახურებდენ მე უდაბნოსა ზედა: ღ აჰა ეგერა არა
 ო იბ ისმინე აქამოდე ❖ ამას იტყუს უფალი, ამით სცნა რამეთუ მე ვარ

1) ფსალმუნი რდ—2) ბ ტიმოთე ე გ.

უფალი, აჭა ესერა მე ვსცე კუჭროსითა ამით რომელ არს კელსა
 ჩემსა წყალსა ამას მდინარისასა, და გარდიქცეს სისხლად და დათქვნი იც
 იგი მდინარისანი, მოსწყდენ, და დაეწოდეს მდინარე იგი და ვერ
 ეძლოს ეგვტელთა მათ სუმად წყალი მდინარისა მისგან და ჭრქუა ით
 უფალმან მოსეს: არქუ ¹⁾ არონს, ძმასა შენსა, მოილე კუჭროსი ეგე
 შენი და განირთხ კელი შენი წყალთა ზედა ეგვტისათა, და მდინა-
 რეთა ზედა მათთა, და გამოსადინელთა წყალთა მათთასა, და ტბათა
 ზედა მათთა და ეოველსა ზედა შესაკრებელსა წყალთასა და იუჭენ
 სისხლ: და იეოს სისხლი ეოველსა მას ქუჭრანასა ეგვტისასა, ხეთა
 და ქუათა და და ეუჭს მოსე და არონ ეგრე, ვითარცა უბრძანა მათ
 უფალმან ²⁾ და განიჴერა არონ კუჭროსი იგი მისი, დასცა წყალსა
 მას მდინარისასა, წინაშე ფარაოსა, და მსახურთა მისთა და ³⁾ კარ-
 დაიქცეს ეოველნი წყალნი მდინარისანი სისხლად და დათქვნი იგი
 მდინარისნი მოსწყდეს: და დაეწოდა მდინარე იგი, და ვერ ეძლო
 ეგვტელთა წყალი მდინარისა მის სუმად: და იეოს სისხლი ეოველსა
 ქუჭრანასა ეგვტისასა და ⁴⁾ და ეუჭს გრძნეულთაცა მათ ეგვტისა-
 თა გრძნებითა მათითა ეგრეთვე, და განიფიცხო გული თჳსი ფარაო,
 და არა გამოავლინა ერი იგი ვითარცა ჭრქუა მათ უფალმან და მი-
 ქცა ფარაო, და შევიდა სახედ თჳსსა; და არა დაიმდაბლა გონებო თჳ-
 სი არცა ამას ზედა და თხარეს ეოველთა ეგვტელთა გარემოს მდი-
 ნარესა მას, რათამცა სუჭს წყალი, და ვერ ეძლო სუმად წყალი მდი-
 ნარისა მისგან და და აღესრულნეს შჳდნი დღენი შჳმდგომად გუჭმ-
 სა მდინარისა მის უფლისა მიერ.

თ ა ვ ი თ.

ჭრქუა უფალმან მოსეს: შევედ ფარაოსა, და არქუ მას: ამას იტ-
 ეჯს უფალი; გამოუტყვევ ერი ჩემი რათა მსახურებდენ მე და უკეთუ
 არა ინებო გამოტყვევად, აჭა ეგერა ვგუმენე ეოველნი საზღუარნი შენ-
 ნი მეუარითა და და გამოსცეს მდინარემან მეუარით: და აღმოჴსდეს
 საუნჯეთა შენთა, და შევიდეს სახლთა შენთა, სასუჭნებელთა შენთა
 და ცხედართა შენთა: და სახლთა მსახურთა შენთასა, და ერისა შენ-

¹⁾ დაბლა ტ. — ²⁾ დაბლა იხ — ³⁾ ფსალმუნი ოტ. — ⁴⁾ სიბრძ იხ.

დ სსს, სსსურეთა შენთა დ თორნეთა შენთა * დ შენ ზედა დ მსსსურ-
 ე თა შენთა ზედა, დ ერისა შენისა. ზედა აღმოჭხდეს მეურნი * ¹⁾
 ჰრქუა უფალმან მოსეს: არქუ არონს ძმასა შენსა განირთხ კელითა
 ვ დ შენთა, კუჭროთხი ეკე, მდინარესა მკას ზედა, დ ტბასა დ კვენებსა
 ზ დ მწეურნებსა, დ აღმოიუწანე მეურნი * დ ²⁾ განირთვა არონ
 ს დ აღმოჭხდა მეურნი იგი დ დაფარა ქუჭყანა ეგვტისა * ³⁾ ეუჭს
 ც ეგრეთ გრმეულთა მათ, ეგვტელთა, გრმნებითა მათითა, დ აღმო-
 ტ ეუწანეს მეურნი ქუჭყანასა ზედა ეგვტისასა * მოუწოდა ფარაო
 თ მოსეს დ არონს, დ ჰრქუა მათ: ილოცეთ ჩემთჳს უფლისა მიმართ,
 დ აღიდეთ ჩემგან მეურნი ესე, დ ერისგან ჩემისა, დ განუტეო ვრი
 ი ეკე დ მსსსურონ უფალსა * ჰრქუა მოსე ფარაოს, განაჩინე ჩემდა-
 ი მო ჯამი ოდეს ვილოცო შენტჳს, დ მსსსურთა შენტათჳს, დ ერისა
 ი შენისათჳს, რათა განჰქარდეს მეურნი შენგან, დ ერისა შენისაგან,
 დ სსხლთა თქუჭწნთაგან, გარნა მდინარესა შინა ხოლო დაშეთს *
 ი ხოლო მან ჰრქუა: სვალე: ჰრქუა მას მოსე ვითარცა სთქუ რათა
 ი უწეოდი შენ, რამეთუ არა ვინ არს სსხუა უფლისა გარეშე * დ
 ი მოისპოს მეურნი შენგან, სსხლთაგან თქუჭწნთა, დ ესოთა თქუჭწნთა
 ი დ მსსსურთაგან შენტა, დ ერისაგან შენისა, გარნა მდინარეთა მსო-
 ი ბლო დაშეთს * გამოვიდეს მოსე დ არონ ფარაოსგან, დ დალაღო
 ი მოსე უფლისა მიმართ: განჩინებისა მის დროსა, მეურნისა ვითარ-
 ი ცა იგი თქუა ფარაო * დ ეო გრე უფალმან ვითარცა თქუა მოსე,
 ი დ მოსწედა მეურნი სსხლებისგან, დ ესოთგან დ ეოვლისა * დ შე-
 ი ეკრიბეს ზუნად ზუნად დ ეროდა ქუჭყანა * ვითარცა იხილა ფარაო
 ი რამეთუ ეცა მას ლხინება, განიფიცხა გული მისი, დ არა ისმინა
 ი მათი, ვითარცა იგი ეტეოდა უფალი * ჰრქუა უფალმან მოსეს: არ-
 ი ქუ არონს: განირთხ კელითა შენითა კუჭროთხი ეკე, დაეც მიწასა ქუჭ-
 ი ყანისასა * დ იოს მუძლი, კაცთა ზედა, დ ოთხფერსთა დ ეოველ-
 ი სსა ქუჭყანასა, ეგვტისასა * განირთხა უეჭ არონ კელითა თჳსი-
 თა კუჭროთხი იგი, დასცა მიწასა ქუჭყანისასა: დ ეო მუძლი კაც-

1) ზეით ს.—2) ფსალმუნი ოზ დ რდ.—3) სობრძე იზ.

თა ზედა, & ოთხივერხთა, ეოველსა ქუჭყანასა ეგვტისასა * ეჭს
 ეგრევე გრძნეულთაცა მათ ეგვტისათა, რათამცა გამოიყუნეს მუძ-
 ლი, & ვერ შეუძლეს, & იყო მუძლი კაცთა ზედა & ოთხივერთა *
 ჰრქუჭს გრძნეულთა მათ ფარაოს, თითი ღუთისა არს ესე. განი-
 ფიცსა გუდი თუნი ფარაო, & არა ისმინა მათი, ვითარცა იგი
 ეტეოდა უფალი * ჰრქუჭა უფალმან მოსეს: აღიმსთუჭ განთიად: &
 დადეგ წინაშე ფარაოსა, რამეთუ იგი გამოვალს მდინარესა მავსს
 & არქუ მას ამას იტყუზ უფალი გამოავლინე ერი ჩემი, რათა მძს-
 ხურებდეს მე უდაბნოსა ზედა * უკეთუ არა იჩებო გამოვლინებდ
 ერი ჩემი, რათა მძსხურებდეს მე უდაბნოსა ზედა, აჭა ეკერს მე მო-
 ვავლინო შენ ზედა & მსახურთა შენთა ზედა & ერსა შენსა ზედა &
 სხსლთა თქუჭნთა. ძაღლის მწერი, & ალივისის სხსლინი ეგვტელ-
 თანი ძაღლის მწერთა & ქუჭყანა რომელსა არიან მას ზედა * &
 ვიდიდო მე მას დღესა შინა ქუჭყანასა მას გესამისსა, რომელსა
 ზედა არს ერი ჩემი: მას ზედა არა იყოს ძაღლის მწერი, რათა
 უწეოდე, რამეთუ მე ვარ უფალი ღმერთი ეოველისა ქუჭყანისა * &
 ვსცე განჩინებამ შორის ერსა ჩემსა, & შორის ერისა შენისა,
 ზვალისა დღე იყოს სსსწუდი ესე ქუჭყანასა ზედა * & ჰყო უფალ-
 მან ეგრე. & ¹⁾ მოაწია სიმრავლე იგი ძაღლის მწერისა, სსსლსა
 ზედა ფარაოსსა, & სსსლსა ზედა მსახურთა მისთასა, & ეოველსა
 ქუჭყანასა ეგვტისასა: & მოსრა ქუჭყანა ძაღლის მწერმან მან *
 მოუწოდა ფარაო მოსეს & არონს, & ჰრქუჭა: წარვედით & მსახუ-
 რეთ ღმერთსა თქუჭნსა: ქუჭყანასა ძავსვე ზედა * ჰრქუჭა მას მო-
 სეს: ვერ შესამღებელ არს ესე ეოვად, სძაგელი ეგვტესა, შევსწი-
 როთ უფლისა ღუთისა ჩუჭნისა, უკეთუ შევსწიროთ სძაგელ ეგვტ-
 ტისა წინაშე მისა ქუჭა განჯტუნეთ * არამედ გესა სამისა დღი-
 სს სავალსა განვიდეთ უდაბნოდ, & შევსწიროთ უფლისა ღუთისა
 ჩუჭნისა, ²⁾ ვითარცა იგი მრქუჭა ჩუჭნ უფალმან * & თქუჭა ფარაო,
 მე განვიტყუენ თქუჭნ, & მსახურეთ უფალსა ღმერთსა თქუჭნსა უდა-
 ბნოსა: არამედ არა შორად განსწუართეთ უდაბნოდ განსუელამ. ილო-

ით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კგ
კთ

1) სობრძ ივ. ფსალმუნა რდ—2) ზეთ გ.

ლ ცუთ ჩემთჳს უფლისა მიძართ ❖ ჳრქუა მოსე აჳა ესერა მე განვალ
 შენგან, დ ვილოცოთ ღუთისაჲ მიძართ, დ განვიდეს ძაღლის მწე-
 რი შენგან დ მსახურთაგან შენტა, დ ერისაგან შენისა განთიად. დ
 ნუღარა შეძინებენ კუაღად ფარაო ცთუნებად თავსა თჳსსა, ვითარ-
 მცა არა განუტევე ერი ესე მსჩუწრზლისა შეწირვად ღუთისაჲ ❖
 ლაღ კამოვიდა მოსე ფარაოსგან, დ ალოცა ღუთისაჲ მიძართ ❖ დ ეო
 ეგრე უფალმან ვითარცა თქუა მოსე, დ მოსზო ძაღლის მწერი იგი
 ფარაოსგან დ მსახურთაგან მისთა, დ ერისაგან მისისა, დ არა დაშ-
 ლგ თა არცა ერთი ❖ დ დაიმძიძა კული თჳსი ფარაო ამასცა ჟამსა ში-
 ნა, დ არა ინება კამოვლინება ერისა მის.

თ ა ვ ი თ.

ა ჳრქუა უფალმან მოსეს შევედ ფარაოსა, დ არქუ მას, ამას
 იტყუჳს უფალი ღმერთი ებრაელთა: კამოავლინე ერი ჩემი რათა მსა-
 ბ სურებდენ მე ❖ უკეთუ არა ინებო განტევებნ ერისა ჩემისა, არამედ
 გ მერმე კუაღად იპრობდელა მათ ❖ აჳა ესერა კელი უფლისა იუოს
 საცხოვართა მათთა ზედა, რომელ არს ველსა გარე, ცხენთა ზედა,
 დ კარაულთა დ აქლემთა, ზროხათა, დ ცხოვართა, სიკუდილი დიდი
 დ ფრიად ❖ დ ვიდიდო მე მას ჟამსა შინა, შორის საცხოვართა მათ
 ეგვპტისათა დ შორის საცხოვართა მეთა ისრაელისთა, არა მოკუ-
 ე დეს საცხოვართაგან მეთა ისრაელისთა არცა ერთი ❖ დ მოსცა ღმე-
 ვ რთმან განჩინება ესე, დ თქუა: ხვალე ეოს უფალმან სიტყვა ესე
 ვ ქუწყანასა ზედა ❖ დ ეო უფალმან სიტყვა ესე განთიად დ მოსწუჯდა
 უოველი საცხოვარი ეგვპტისა, ხოლო საცხოვართაგან მეთა ისრა-
 ზ ელისათა, არა მოკუდა არცაღა ერთი ❖ იხილა ფარაო, რამეთუ სა-
 ცხოვართაგანი მეთა ისრაელისათა არა მოკუდა არცაღა ერთი, დ
 ც მძიძა კული ფარაოსი, დ არა განუტევე ერი იგი ❖ ეტეოდა უფა-
 ლი მოსეს დ არონს, დ ჳრქუა: მოიღეთ თქუწნ სავსე კელითა თქუწნ-
 ნითა ნაცარი საკმილისაგან, დ ალაფქრენ ცად წინაშე ფარაოსა, დ
 თ წინაშე მსახურთა მისთა ❖ დ იუაზნ მტუწრნი ეოველსა ქუწყანასა
 ეგვპტისასა, დ იუოს კაცთა ზედა დ ეოველთა ოთხფერსთა ფაქლი,
 კამოტყოფილი აღმოსნძით კაცთა ზედა, დ ოთხფერსთა დ ეოვე-

ლსა ქრწენასა ეგვტისასა ✱ დ მიიღო მტრწრი იგი საკმილისა
 წინაჲ ფაროსა, დ აღაფქერა მოსე სეცად: დ იყო ფაქლი მტკეწტ-
 ფარი, გამოსხმით კაცთა ზედა დ ოთხფერკთა ✱ დ ვერ ეძლო გრმე-
 ულთა მათ დადგომად წინაჲ მოსესა გწწმისა მისგან ფაქლისა:
 რამეთუ იყო ფაქლი იგი, გრმეულთაცა მათ ზედა დ ყოველსა ქრწ-
 ენასა ეგვტისასა ✱ განაფიცსა უფალმან გული ფაროსი, დ არა
 ისმინა მათი, ვითარცა იგი ეტყოდა უფალი ✱ ჭრქუა უფალმან მო-
 სეს აღიმსთეწ განთიად, დ დადგე შენ წინაჲ ფაროსა, დ არქე:
 ამას იტყვს უფალი ღმერთი ებრაელთა, გამოავლინე ვრი ჩემი რათა
 მსახურებდენ მე ✱ უკეთუ არა აწვე ამას ქამსა გამოავლინე ყოვე-
 ლნი შემთხვევანი შენი გულსა შენსა, დ მსახურთა შენთასა, დ ვრი-
 სსა შენისასა, რათა სცნა, რამეთუ არა ვინ არს სსჭა ჩემსა გარეჲ
 ყოველსა ქრწენასა ✱ რამეთუ აწ მივაფლინო კელი ჩემი დ მოგსრა
 შენ, დ ვრი შენი, მოვსწყვილო დ მოისპო შენ ქრწენით ✱ დ¹⁾ ვიდრე
 ამისთვს დაგმარსე შენ რათა ვანწწრო შენ ზედა ძალი ჩემი; დ რა-
 თა განითქვას სახელი ჩემი ყოველსა ქრწენასა ✱ რამეთუ შენ იყე-
 ნებდა ვრსა ჩემსა, არა გამოვლინებად მთიდა ✱ აჭა ვეკერ ვაწვიმო
 მე ქამსა ოდენ ამას ზვალე სეტყვა დიდად ფრიად, რომელ ეკე ვითარი
 არა ყოფილ იყოს ეგვტეს, ვინათგან დაებდა ვიდრე აქა დღედმდე ✱
 აწ ისწრაფე შეკრებად საცხოვარი შენი, რაოდენი რაჲ არს შენი
 ველსა ზედა, ყოველივე კაცი დ საცხოვარი, რაოდენი იპოოს ველსა
 ზედა არა შევიდეს სახლსა, დ დაეცეს მას ზედა სეტყვა დ მოკრედეს
 იგი ✱ დ რომელსა იგი შეეძინა სიტყვსა მისთვს უფლისა მსახუ-
 რთაგანთა ფაროსთა, შეკრიბეს საცხოვარი მათი სახლებსა ✱ სო-
 ლო რომელი იგი არა ვრჩდა გონებითა თვსითა სიტყვასა მას უფლი-
 სასა, დაუტევა საცხოვარი ველსა გარე ✱ ჭრქუა უფალმან მოსეს
 განირთხ კელი შენი ცად დ იყოს სეტყვა ყოველსა ქრწენასა ეგვ-
 სასა, კაცთა ზედა დ საცხოვარსა; დ ყოველსა ზედა მწუნვილსა ქრწ-
 ენისასა ✱ დ²⁾ განირთხა მოსე კელი მისი სეცად: დ უფალმან მო-
 სცა ქუხილი დ სეტყვა; დ აღატყდებოდა ცეცხლი ქრწენასა ზედა,

ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კგ

1) რომელთა თ.—2) ისინი. ივ. ფსალმუნი ოზ დ რდ.

კდ და აწუძა უფაღმან სეტყვა ეოველისა ქქწყანასა ეგვზტისასა და იყო
 სეტყვა, და ცუცხლი შემწქწლი სეტყვასა მას თანა, სოლო სეტყვა იგი
 დიდ იყო ფრიად: რომელ ეკე ვითარი არა ეოფილ იყო ქქწყანასა
 კე ეგვზტისასა; ვინათუან იყო მას ზედა ნაჟესავი ვაცთა და და მოსწრა
 სეტყვამან მან ეოველისა ქქწყანასა ეგვზტისასა; ვაცითვან მიპირუ-
 ტვეთამდე და ეოველიჟუ მწვანვილი, რომელი იყო ველსა ზედა, მოს-
 კე რა სეტყვამან და ეოველი ხე ველისა მოსწრა სეტყვამან და სოლო
 ქქწყანასა მას კესქისისა, რომელსა ზედა იეჟნეს ძენი ისრაელიისანი,
 კს არა იყო სეტყვა იგი და მოუწოდა ფარაო მოსეს და არონს, და ჰრქქა
 მას, ვსცოდუ აწ, უფლისა მიძართ, და მართაღარს უფალი: და მე და
 კვ ერთი ხემი უძღრსო და ილოცეთ უფლისა მიძართ, ხემთვს და დასცხ-
 რენ ზმანი ესე ღმუთისანი, ამიერთვან ცუცხლი ესე და სეტყვა,
 კთ და განკიტყენუ თქქწ და არა ვინ შეკმინოსთ ეოვნებად და ჰრქქა მას
 მოსე ვითარცა განვიდე ქაღაქით, განვიჯურნე კელინი ხემნი ცად უფლი-
 სა მიძართ, და ვმანი ესე დასცხრენ, და სეტყვა და წუძა არღა იეოს¹⁾
 ლ რათა სცნა, რამეთუ უფლისა არს ქქწყანა და სოლო მენდა მსახურ-
 ღნი მენნი, გიცნი რამეთუ არა კვალად გემინის უფლისა და სელი
 დაქრთილი იგუქმა, რამეთუ ქრთილი წარმოდგომილი იყო, და სელი
 თესლოდა და სოლო იფქლი და ასლი არა იგუქმა, რამეთუ მცხქწდ
 ლვ იყო და გამოვიდა მოსე გარემუ ქაღაქსა ფარაოღსავან, და განიერნა
 კლინი თვსნი უფლისა მიძართ, და ქუხილი იგი დასცხრა, სეტყვა,
 ლდ და წუძა, არღარა დასწუთა ქქწყანასა ზედა და ვითარცა იხილა ფა-
 რაო. რამეთუ დასცხრენეს ქუხილნი, სეტყვა, და წუძა, შეღავესმინა
 ლჟ ცოდვად, და დაძძიძა გული თვსი. და მსახურთა მისთა და განფიცხნა
 გული ფარაოქი, და არა განსეტყვა ერთი იგი ძენი ისრაელიისანი ვი-
 თარ იგი ეტყოდა უფალი მოსეს.

თ ა ვ ი ი.

ს ეტყოდა უფალი მოსეს, და ჰრქქა: მივედ შენ ფარაოსსა, სო-
 ღლო მე განვაფიცხო გული მისი, და მსახურთა მისთა, რათა შემდ-
 ბ გომითი შემდგომად მოვიდენ სანწაულნი ესე მათ ზედა და რათა მიუ-

¹⁾ ფსალმუნი კდ.

თხრობდენ ეურთა შჯლთა თქუწნთასა დ შჯლის შჯლთა თქუწნთასა: რაოდენ მოვიციცხნე მე შეკვპტელნი, დ სასწაულნი ჩემნი, რომელ ვქმნენ მათ შორის: დ სცანთ რამეთუ მე ვარ უფალი ზ შევიდეს მოსე დ არონ წინაშე ფარაოსსა დ ჰრქუწს მას, ამას იტყვს უფალი ღმერთთა ებრაელთა: არა გნებავს რათამცა შევიციდე ჩემგან: გამოუტყვევი ჩემი ჩემი, რათა მსახურებდენ მე ზ უკეთუ არა ინებო გამოვლინება ერისა ჩემისა, ¹⁾ აჰა ესერა მე მოვავლინო ამასვე ვამსა სხვალე მკალი დიდ ძალი ფრიად, ეოველთა საზღვართა შინთა ზ დ დაფაროს ზირი ქუწყანისა, დ ვერ უძლიო ხილვად ქუწყანისა: დ შეჰამოს ეოველი ნეშტი ქუწყანისა, რომელი დამთა, რომელი დამითა თქუწნდა სეტყვასგან, დ შეჰამოს ეოველი ხე მცენარე ქუწყანასა სედა ზ დ აღივსენ სასლნი შენნი, დ მსახურთა შენტანი, დ ეოველი სასლი რაოდენი არს ქუწყანასა. ეკვპტისასა, რომელი არა სდა ეხილვოს მამათა შენტა, არცა უწინარესთა მამათა მათთა, ვინა დღითგან იქუნეს ქუწყანასა სედა ვიდრე დღემდე, მოიქცა მოსე დ გამოვიდა ფარაოსგან ზ ჰრქუწს მსახურთა ფარაოსთა ფარაოს ვიდრემდე იუოს ესე ჩუწნ სედა ტანჯუმ, განუტყვევი კაცნი ესე რათა მსახურონ. ღმერთსა მათსა, ანუ არა უწეია რამეთუ წარწყმდა ეკვპტე ზ მოიქცეს მოსე დ არონ წინაშე ფარაოსსა: ჰრქუა მათ ფარაო: განვედით დ მსახურეთ უფალსა ღმერთსა თქუწნსა: ვინ დ ვინ არიან, რომელნი განვილენ ზ ჰრქუა მოსე ჰაბუკით ჩუწნითურთ დ მოხუცებულთი განვიდეთ, ძეგბითურთ დ ასულებით, ცხოვარით დ სროხით ჩუწნთანა, რამეთუ დღესასწაული არს უფლისა ღმერთისა ჩუწნისა ზ ჰრქუა მათ ფარაო იყავნ ეგრეთ, უფალი თქუწნთანა: რამეთუ განვიტყვევი თქუწნ, ნუ უკუტ ჰურჭელიცა თქუწნი განიღოთ: იხილეთ რამეთუ ბოროტი წინა გიცთ თქუწნ ზ ნუ ეგრე არამედ განვიდეთ მამანი, დ მსახურონ უფალსა: რამეთუ ეძიებთვე თქუწნ მაცას, დ გამოახსენეს იყინი ზირისგან ფარაოსისა ზ ჰრქუა უფალიან მოსეს: განიროთ ველი შენი ქუწყანასა სედა ეკვპტისასა: დ აღმოკდეს მკალი დ შეჰამოს მწვანვილი ქუწყანისა, დ ეოველი

1) ფსალმუნი დრ.

ივ ნაყოფი. ხეთა, რომელი დაუშთა სეტყუასა ზ. ზ დაღიურს მოსე კეტრ-
 თხი იგი ცად, ზ უფალმან მოკადა ქარი სმსრით ქეტყანასა ზედა,
 იღ ქარმან ქეტ აღმოსავალსა აღმოიღო მკალი ზ ზ მიჭყინა ვოველსა
 ზედა ქეტყანასა ეგვტისასა, ¹⁾ ზ დაადგრა ვოველთა ზედა ს-
 ხღვართა ეგვტისათა დიდ ძალი, რომელი უწინარეს მისა არა იყო
 იე მკალი, ზ შემდგომად არავე იყოს ზ ზ დაფარა ზირი ქეტყანისა,
 განსწწნა ქეტყანა ზ მოჭამა ვოველი მწვანეილი ქეტყანისა ²⁾ ზ
 ვოველი ნაყოფი ხეთა, რომელთა იგი დაშთომილ იყო სეტყუსაგან.
 ზ არა რად დაშთა ნედლი ვოველითურთ, არცა ერთ ხეთა შორის
 ივ ზ ვოველსა მწვანეილსა ქეტყანისასა ვოველსა ეგვტესა ზ ასწრ-
 ფებდა ფარაო, მოწოდებად მოსესა ზ არონისა, ზ ჰრქუა: ვსცო-
 იხ დე წინაშე უფლისა ღუთისა თქეტნისა, ზ თქეტნდა მიმართ ზ აწ
 ესე სოლოდა ცოდვა თავს იღვეით, ზ ილოცეთ უფლის, მიმართ
 იწ ღუთისა თქეტნისა, ზ აღიღოთ ჩემგან სიკუდილი ესე ზ გამოვიდა
 ით მოსე ფარაოსგან ზ ილოცა ღუთისა მიმართ ზ ზ მოავლინა უფალ-
 მან ქარი ზღუთ სასტეივი, აღიღო მკალი იგი ზ შთაყარა ზღვასა
 კ მას მწწამულსა: ზ არა დაშთა მკალი ვოველსა ქეტყანასა ეგვტე-
 კ მენი ისრაელისანი ზ ჰრქუა უფალმან მოსეს: განირთხ კელი მენი
 ცად: ზ იუაფნ ბნელი ქეტყანასა ეგვტისასა, კელით სამიებელ, ბნე-
 კბ ლი ზ განირთხა მოსე კელი თუსი ცად: ზ ³⁾ იყო ბნელი, წუუდია-
 კბ ზ ნისლი ზ არბური ვოველსა ქეტყანასა ეგვტისასა, სამ დღე ზ
 კბ ზ ⁴⁾ არა ვინ იხილა არა ვინ მძა თუსი სამ დღე: ზ არაფინ აღღვა
 კდ საწოლით თუსით სამ დღე, სოლო ვოველთა ზედა მეთა ისრაელი-
 კდ სათა იყო ნათელი ვოველსა შინა ვიდრეცა ვიდოდეს ზ მოუწოდა
 ფარაო მოსეს ზ ჰარონს, ზ ჰრქუა: განვედით ზ მსახურეთ უფალსა
 ღმერთსა თქეტნსა, კარნა ცხოვარი ზ ზროხაჲ დაუტევეთ: ზ ჰურტე-
 კე ლიცა თქეტნი განიღეთ ზ ჰრქუა მოსე: არამედ შენცა გეტც რად
 ჩეტნ მსხვერწლად ზ შესწწირავად ზ შევეწწიროთ უფლისა ღუთისა

¹⁾ ფსალმუნი 118. — ²⁾ ფსალმუნი 118. — ³⁾ ფსალმუნი 118. — ⁴⁾ სიბრძ იხ ზ იწ.

ჩუწნის ზღსაცხოვარიცა ჩუწნი განვიდეს ჩუწნთანა, და არა დაუ-
ტოთ მისგანი ჭლივიცა ერთი. რამეთუ მათგანი მოვიდოთ სამსა-
სურებელად უფლისა ღუთისა ჩუწნისა: რამეთუ ჩვენ არა ვიცით რაჲ
შეკსწიროთ უფლისა ღუთისა ჩუწნისა, ვიდრე მისლვადმდე ჩუწნდა
მუნ ზღ განუფიცნა უფალმან გული ფარაოს, ღარა ინება გამოვლი-
ნებაჲ მათი ზღ ჭრქუა მას ფარაო: განგუალე ჩემგან, ღ ეკრძალე,
თავსა შენსა ღ ნუღარა შესძინებ სილვად ზირისა ჩემისი: რომელსა
დღესა მეჩუწნო, მოჭკუდე ზღ ჭრქუა მოსე ვითარცა სთქუ არღარა
გეჩუწნო ზირსა შენსა.

თ ა ვ ი ი ა.

ჭრქუა უფალმან მოსეს: ერთიღა ტანჯუბა მოვჭკადო ფარაოს
ზედა ღ ეოველსა ეგვტესა, ღ ამისა შემდგომად განგიტევენეს თქუწნ
ამიერ, ღ რაჲმს განგიტევენეს ეოვლითურთ განგასხნეს თქუწნ გან-
სხმით ზღ ეტოდე ეურთა ერისათა, იდუძალ, ღ ითსოვენ კაცად კაცად-
მან მასლობელისაგან თვისისა, ღ დედაკაცმან მოძმისაგან თვისისა,
ჭურჭელი ოქროსა ღ ვერცხლისა: ღ სამოსელი ზღ ლ) უფალმან
მოსცა მადლი ერსა თვისსა წინაშე მეგვტელთა: ღ ავუმიეს მათ, ღ მ)
კაცი ესე მოსე. განდიდნა ფრიად, წინაშე მეგვტელთა, ღ წინაშე
ფარაოსა, ღ მსახურთა მათთა ზღ ჭრქუა მოსე ფარაოს: ამას იტყუს
უფალი: შუალამეს ოდენ მე შევიდე შორის ეგვტესა ზღ მ) მოსე-
ედეს ეოველი ზირმშო ქუწყანასა ეგვტისასა, ზირმშოთაგან ფარა-
ოსით, რომელი ზის საუღართა ზედა, ვიდრე ზირმშოდმდე მკეკლისა
რომელი ზის მეფქუილეთა თანა ღ ვიდრე ზირმშოდმდე ეოვლისა ზირ-
უტყუსა ზღ იუოს ღაღადებაჲ ეოველსა ქუწყანასა ეგვტისასა: რო-
მელ ეგე ვითარი არა ეოფილიყო: ღ ეგე ვითარი არღა შესძინოს
ეოფად ზღ ეოველთა შორის მეთა ისრაელისათა: არა განსძრას
მალმან ენა თვისი, კაციტეგან მიპირუტყუბდე რათა უწუოდი რაო-
დენ იდიდოს უფალი, შორის მეგვტელთა, ღ შორის ისრაელთა ზღ
ღ მოვიდოდინა ჩემდა ეოველნი ესე მონანი შენნი, ღ თავყანის მსცე-
მდენ მე ღ მეტეოდინა: განჭუწდ, შენ ღ ეოველი ვრი შენი, რომელსა

1) ზეთი გ.—2) ზირაქ მუ.—3) სიბრძნე.

თ ეგე შენ იტყუ: ღ ამისა შეძღვომად განვიდე; ღ გამოვიდა მოსე ზი-
 რისაგან ფარაოსისა გულის წერომით ზ ჰრქჳა უფალმან მოსეს;
 ო არა ისმინოს თქჳნი ფარაო, რათა განვამრავლენ სსწაულნი ჩემ-
 ო ნი, ღ ნიშნი ქჳწყანასა ეგვპტისასა ზ მოსე ღ არონ ქმნეს ესე სს-
 წაული ყოველივე ღ ნიშები წინამე ფარაოსა, ღ განუფიცსა უფალ-
 მან გული ფარაოს, ღ არა გამოუტყვენა მენი ისრაელისანი ქჳწყა-
 ნით ეგვპტით.

თ ა ვ ი ი ბ.

ა ეტეოდა უფალი მოსეს ღ არონს ქჳწყანასა ეგვპტისასა. ღ
 ბ ჰრქჳა მათ ზ ესე თჳწ არს თქჳწნდა დასაბამად, თჳწთა, ზირვე-
 ო ლი არს ესე თქჳწნდა, ღ თჳწთა შინა წელიწდისათა ზ: ეტეოდე
 ო შენ ყოველსა კრებულსა მეთა ისრაელისათა, არქუ: ათსა ამის თვ-
 ღ სასა მოიბენ კაცად კაცადმან ცხოვარი სსხლად სსხლად ტომებისა.
 ღ მათისამან თვთეულმან ცხოვარი სსხლად ზ უკეთუ მცირედ იუწენეს
 ო სსხლსა შინა, ღ ვერ უძლენ ცხოვარსა შეჰმა, თანა შეიერთენ მოძ-
 ე მე მოუწასი თვისი, რიცხვისა ებრ თავადისა კაცად კაცადმან აღირა-
 ო ცხენ, რაოდენი ემა ეუწენ ცხოვარსა მას ზ ცხოვარი სრული, ვერ-
 ო ძი წელიწდეული იუოს თქჳწნდა, კრავთავან ღ თიკანთავან მოი-
 ო ბათ ზ ღ იუოს იგი თქჳწნდა დამარხულ, ვიდრე მკათაოთმეტადმდე,
 ო დდედმდე, თჳწსა ამას: ღ დაკლან იგი ყოველმან კრებულმან მეთა
 ო ისრაელისათამან მიშწურნი ზ ღ მოიღონ სისხლისა მისგან, ღ სცხონ
 ო ორთავე წურთილთა, ღ ზღურბლთა კარისასა, სსხლსა შინა, რომე-
 ო ტსა სჰამდენ მუნ ზ ღ ჰამონ კორცი იგი ღამე მწუარი ცეცხლითა, ღ
 ო უცნომო ველის ყრდელსა თანა ჰამედ ზ არა ჰამონ მისგანი უცნო-
 ო ლველი, არცა მებარი წელითა, არამედ მწუარი ცეცხლითა, თავით
 ო ფერკითურთ ღ ნაწლევით ზ არა დაუტეოთ მისგანი განთიადამდე, ღ
 ო მუხალი არა შეჰმურთოთ მისგანი, ღ რომელი ღამთეს განთიადამდე
 ო ცეცხლითა დასწუათ ზ ღ ესრეთ სჰამდით მას, წელნი თქჳწნნი მორ-
 ო ტემულ იუწენ, ღ ჰამლნი ფერხთა თქჳწნთა, კჳწროთი კელთა
 ო თქჳწნთა, ღ სჰამეთ იგი სწრაფით რამეთუ ზსტიკი არს უფლისა ზ
 ო ღ განვლო მე ქჳწყანა ეგვპტისა მას ღამესა, ღ მოვსწევდო. ყო-

ველი ზირმშო ქუჭყანასა ეგვპტისასა, კაცითგან მიზირუტუჭამდე: **ღ** ეოველთა სედაღმერთთა ეგვპტისათა ვუო შურის გებაჲ მე უფალმან **ღ** **ივ**
 სისხლი იგი იუოს თქუჭნდა საწამებულად სახლთა **ღ** რომელსა ში-
 ნა იუენედ თქუჭნ მუნ **ღ** ვიხილო მე სისხლი იგი **ღ** დაგიფარნე
 თქუჭნ, **ღ** არა იუოს თქუჭნ სედა გუჭმა იგი შესამუსრველი, რაკამს
 დავსცე მე ქუჭყანასა ეგვპტისასა **ღ** **ივ** იუოს თქუჭნდა დღე ესე, სა-
 ხსენებულად, **ღ** დღესასწაულებდით მას შუდ დღე: დღესასწაული უფ-
 ლისაჲ ეოველთა შიძარო ნათესავთა თქუჭნთა სჯული საუკუნო,
 დღესასწაულობდით მას **ღ** შუდ დღე, უცომოსა შუამდით: ხოლო ზი-
 რველით დღითგანვე, განაქარვეთ ცომი სახლთა თქუჭნთა. ეოველ-
 მან რომელმან ჭამოს ცომოვანი მოიხლოს სული იგი ისრაელისა-
 გან ზირველით დღითგან ვიდრე მეშუდედ დღემდე **ღ** **ივ** ზირველსა
 მას დღესა ეწოდოს წმიდაჲ **ღ** მეშუდე იგი დღე წმიდაჲ წოდებულ.
 იუოს თქუჭნდა, ეოველი საქმე სამსახურებლი არა ჰქმნეთ მას დღე-
 სა შინა გარნა რომელ აძაოდ იქმნების ეოვლინთუხს სულისა, ესე
 გარნა ხოლო ჰქმნეთ თქუჭნ **ღ** **ივ** ისრსეთ მცნება ესე რამეთუ ამას
 დღესა განვიუენხო ძალი თქუჭნი ქუჭყანით ეგვპტით, **ღ** ჰყოფდით
 დღესა ამას ნათესავთა შორის თქუჭნთა სჯულად საუკუნოდ **ღ** **ივ** ¹⁾ და-
 საბამსა ძეგთსუთმეტყას დღესა თუხს მის ზირველისასა, მწუსრით ჭა-
 მეთ უცომო, ვიდრე დღემდე მეოცდა ერთედ მის თუხს ვიდრე მწუ-
 სრამდე **ღ** შუდ დღე ცომი არა იუოს სახლთა თქუჭნთა, ეოველმან
 რომელმან ჭამოს ცომოვანი, აღიგოცოს სული იგი კრებულისაგან ის-
 რაელისა, ქუჭყანისა მოქმედთაგან ვიდრე ქუჭყანისა მთავართამდე **ღ**
 ეოველივე ცომოვანი არა შუამდით, ეოველსავე სამკვდრებელსა თქუჭ-
 ნსა შუამდეთ უცომოსა **ღ** **ივ** ²⁾ მოუწოდა მოსე, ეოველთა მათ მოხუ-
 ცებულთა მეთა ისრაელისათა, **ღ** ჰრქუა მათ: წარვედით **ღ** მოიბით
 თქუჭნ თავისა თქუჭნისა ცხოვარი: ნათესავად ნათესავადმან თქუჭ-
 ნმან, **ღ** დაკალთ სატიკად **ღ** **ივ** ²⁾ მოიღეთ კონა უსუზი: **ღ** დაწეთ **ივ**
 სისხლსა მას, **ღ** სცხეთ წინაშე კარსა **ღ** სრდებლსა, **ღ** ორთავე
 წურთილთა, სისხლისა მისგან, რომელ იგი არს ახლოს კარისა სო-

¹⁾ გ მოსე კვ. **ღ** მოსე კვ. — ²⁾ ებრაელთა ია.

ლო თქვენ არა გამოხვდეთ კაცად კაცადი სახლისა თვისისათა
 განთიამდე ❖ და გარდამოვიდეს უფალი მოწუებულად მეგვრეულთა მათ
 და იხილოს სისხლი იგი ზღურბლსა მას და ორთავე წურთილთა: და
 თანა წარსდეს უფალი კარსა მას: და არა უტევოს მომსურელი იგი
 შესლვად სახლსა თქვენსა მოსურად ❖ და იმარხეთ სიტყუა, ესე
 შჯულად თავისად და შჯლთა თქვენთა უკუნისამდე ❖ უკეთუ შესვდეთ
 ქუჩასა, მას რომელ იგი მოცვა თქვენს უფალმან, ვითარცა იგი
 გეტეოდან თქვენს, და მარხუად თქვენს მსახურება ესე ❖ იუოს რაჟამს
 გრქვან თქვენ შჯლთა თქვენთა, რაჟ არს მსახურება ესე ❖ და
 ჭრქუათ მათ მსხუტრული ზატკი არს ესე უფლისა რომელმან დაი-
 ფარნა სახლნი მეთა ისრაელისათანი ეგვრტეს შინა, რაჟამს მოს-
 წუებდა ეგვრტეს, სოლო სახლნი ჩვენნი იყნა ❖ მოდრკა ვრი
 იგი და თუენი სცეს უფალსა და წარვიდეს და ეტეს მეთა ისრაელი-
 სათა ვითარცა ამცნო უფალმან მოსეს და არონს, ეგრეცა ეტეს ❖
 და ¹⁾ შუალამეს ოდენ გარდამოვდა, უფალი და მოსწუვდა უოველი ზი-
 რმშო ქუჩასა ეგვრტისასა ²⁾ ზირმშოთაგან ფარაოსით, და შჯდო-
 მარე საყდართა ზედა ვიდრე ზირმშომდე ტუკსა რომელი ჯდა ჯურ-
 ღმულსა შინა: და ვიდრე ზირმშომდე უოველისა ზირუტუკსა ❖ აღდგა
 ფარაო ღამე, და უოველნი მსახურნი მისნი, და უოველნი მეგვრეულ-
 ნი, და იყო ღაღადება დიდი უოველსა ეგვრტესა, რამეთუ არა იყო სა-
 ხლი, რომელსამცა შინა არა იყო მკუდარი ❖ მოუწოდა ფარაო მო-
 სეს და არონს ღამე და ჭრქუა მათ აღდგეთ და განვედით ერისაგან
 ჩემისა თქვენს, და მენი ისრაელისანი, ვიდრედეთ და მსახურეთ უფალ-
 სსა ღმერთსა თქვენსა, ვითარცა ევე იტუეთ ❖ ცხოვარი და ზროსა
 თქვენნი განასხით და ვიდრედეთ, ვითარცა იგი სთქუთ არამედ მკუჭ-
 თხეთ მეცა ❖ აბოულებდეს მეგვრეულნი იგი ერთა მსწრაფელ განს-
 ლუად ქუჩანით მათით, რამეთუ თქვენს: ვითარმედ ჩვენს უოველნი
 მოვსწუდეთ ❖ აღიღო ერმან ფევილი ცმელი იგი, ვიდრე შესურამდე
 თბისა მათისა, შეეოფილისა სამოსლითა მათითა და აიკიდეს იგი
 ზურგსა მათსა ❖ სოლო მეთა ისრაელისათა ეტეს ეგრე ვითარცა

¹⁾ ფსალმუნი 108 რდ რლე და რლდ.—²⁾ სიბრძ იმ.

უბრძანა მათ მოსე; ითხოვეს მეგვრტელთაგან ჭურჭელი ოქროსა და ვეცხლისა და სამოსელი ❖ ¹⁾ და უფალმან მოსცა ძაღლი ერსა თვისსა წინაჲ მეგვრტელთა მათ და ათხოვეს მათ და გამოაცალიერეს მეგვრტელნი იგი ❖ ²⁾ წარმოვიდეს ბენი ისრაელისანი რამესით სოქოთად, ექუსასი ათასი მამაკაცი მეკრცხლი. გარეშე ჭურჭლისა მათისა ❖ და მწირი მრავალი გამოჭეუა მათ თანა, ძავალი ცხოვარი და სროსა, და კარული ფრიად ❖ და შეიცნუნეს ცომოვანი იგი, რომელ გამოიღეს ეგვრტით ევერბეულად უცომოდ; რამეთუ ვერ შესწავრეს: გამოასწინეს იგინი მეგვრტელთა მათ, რამეთუ ვერ უძლებდეს დათმუნად ვერცადა სასრდელი იქმნეს სასრდელად მათდა გსასა ზედა ❖ სოლო ³⁾ მწირობა ბეთა ისრაელისთა, რაოდენ მწირობდეს იგინი, და მამანი მათნი ქუჭუნასა ეგვრტისასა და ქუჭუნასა ქანანისასა, ოთხას ოცდა ათ წელ და შემდგომად ოთხას ოცდა ათისა წლისა გამოვიდა ყოველი ძალი უფლისა ქუჭუნანით ეგვრტით დაბესა მინა ❖ ჰირველი სასმილაგი არს ესე უფლისა გამოეუნება მათი ქუჭუნანით ეგვრტით, იგი დაბე არს და ესე ჰირველ საცავი არს უფლისა ყოველთა შორის ბეთა ისრაელისთა, იეოს ესე და ნათესავს მათსა ❖ ეტოდა, უფალი მოსეს და არონს და ჭრქუა ესე შჯული იეაფნატიკისა ყოველმან უცხო თესლმან არა ჭამოს მისგან ❖ და ყოველმან მონამან ვისმან მე და ვეცხლით სეიდულმან წინა დაიცვითოს, და მამინ ჭამოს მისგანი ❖ მწირმან და სასეიდლითა დგინებულმან არა ჭამოს მისგანი ❖ ერთსა შინა სახლსა შჯამდეთ: არა დაუტეოთ გორცისა მისგანი განთიადმდე, და არა განილოთ გორცისა მისგანი გარე სახლისაგან ¹⁾ ბუალი არა შემუსრო მისგანი ❖ ყოველმან კრებულმან ბეთა ისრაელისთამან ეონ ესე ❖ უკეთუ ვინმე მწირი მოვისდეს თქუენს, ყოფად სატიკისა ამის უფლისა, წინა დასცუთო ყოველსავე წულსა მისსა: და მამინ მოვიდეს: და იეოს იგი ვითარცა მეკდრი ქუჭუნანისა: და ყოველმან წინა დაუცუეთელმან არა ჭამოს მისგანი ❖ სჯული ერთი იეოს თქუენს შორის, მსოფლიო-

ლე
ლზ
ლწ
ლთ
მ
მა
მბ
მგ
მდ
მე
მე
მზ,მწ
მთ

¹⁾ ზეთი გ. ფსალმუნი რდ.—²⁾ და მოსე კვ. ანუნიკუი კდ. ფსალმუნი. რდ.—³⁾ ა მოსე იე.—⁴⁾ და მოსე თ იე ით.

6 ს, & შვირისა რომელი მოსრულ იეოს თქუენ შორის & & ჭუქუენ
 6 ა ვერე ძეთა ისრაელისათა, ვითარცა უბრძანა & ამცნო უფალმან მო-
 სეს & არონს, მათდა მიძარო ვერეცა ექუენ & იეო მას დღესა
 შინა: & გამოიუენანა უფალმან ძენი ისრაელისანი ქუენუენით ეგუ-
 ტით ძალითურთ მათით.

თ ა ვ ი ი ბ.

ა,ბ **მ**ტეოდა უფალი მოსეს. & ჭრქუა & წმიდაჲ ეახ ჩემდა ყოველი
 ზირმში ზირველ შობილი ¹⁾ რომელმან განაღოს საძო ყოველი
 ზირველი ძეთა შორის ისრაელისთა, კაცითგან ვიდრე ზირუ-
 6 ტუენადმე ჩემი არს & ჭრქუა მოსე ერსა მას გესსენენ დღე ესე რო-
 მელსა გამოხუენდით ქუენუენით ეგუტით, სასლისაგან კირთებისა.
 რამეთუ კვლითა მტკიცითა გამოგიუენანა თქუენ მიერ უფალმან:
 დ რათა არა შუამოთ ცომოვანი & რამეთუ დღეს გამოხუენდით თუენსა
 2 ახალსა & იეოს ოდეს შეგიუენანეს თქუენ უფალმან დმერთმან
 თქუენმან ქუენუენასა ქანანელთასა, ქეკელთასა, & ეველთასა, გერ-
 3 გესეველთასა, & ამორეველთასა, ფერეხელთასა & იობოსელთასა:
 რომლისათჳს ეფუცა უფალი მამათა ჩუენთა მიცუამდ თქუენდა ქუენ-
 4 ეანა, რომელსა გამოხდის სძე & თაფლი: & ჭუოთ მსასურება ესე
 5 თუენსა ამას & ექუენ დღე შუამდეთ უცომოსა, & დღე იგი მეუდღე
 6 დღესსწაული არს უფლისა & უცომოსა შუამდეთ შუდ დღე, არა
 7 იხილოთ ცომოანი, არცა იეოს ცომი ყოველთა სასდუართა თქუენ-
 8 თა & უთხრა შენ ძესა შენსა მას დღესა შინა & ჭრქუა, ამისთჳს
 9 ჭუო უფალმან დმერთმან ჩუენმან რაჲმს გამოგიდოდეთ ქუენუენით
 10 ეგუტით & & იეოს სასწაულად კვლითა შენთა, & საკსენებელად წი-
 11 ნაშე თუენთა შენთა რათა იეოს სჯული უფლისა ზირსა შინა
 12 შენსა რამეთუ კვლითა მტკიცითა გამოგიუენანა შენ უფალმან დმერ-
 13 თმან შენმან, ქუენუენით ეგუტით & & დამარსეთ სჯული წლი-
 14 თი წლად ქამსა თჳსსა მიერ დღეითგან მოდღეინდელად დღედ-
 15 მდე & & იეოს ოდეს შეგიუენოს შენ უფალმან დმერთმან შენმან:

1) დაბლა კ ბ დ ღ. 2 მოსე კვ. 3 მოსე გ დ წ. ეზეკია მდ ღუა ბ.
 ქუენუენით ეგ.

ქუჭყანასა მას ქანანელთასა, ვითარცა ეფუცა მამათა შენთა, მოგცეს
შენ იგი ❖ დ კანანიო ეოველი რომელმან განაღოს საშო, ჰირ- იბ
ველად ¹⁾ ვერძი უფლისად ეოველმან რომელმან განაღოს საშო
ძროწუელთაგან შენთა გინა ეოვლისაგან საცხოვარისა შენისა რაო-
დენი რაჲ იყოს შენი ეოველი ვერძი წმიდა. ჰყო უფლისა ❖ ეოვე- ივ
ლი შობილი ვირი შესცვალო ცხოვარად, უკეთუ არა შესცვალო
იგნე იგი ეოველი ჰირძმო კაცთა მეთა შენთა რათა მოივიდოთ ❖
უკეთუ გკითხვდეს მე შენი მისა შემდგომად დ გრქუას: რაჲ არს ესე იდ
არქუ მას ვითარმედ კელითა მტკიცითა გამოგუქუნანა ჩუწნ უფალ-
მან ქუჭყანით ეგუპტით სახლისაგან კირთებისა ❖ რაქამს იგი გან- იე
ფიცხნა ფარაო, არა გამოვლინებად ჩუწნდა: მოსწუჯდა უფალმან
ეოველი ჰირძმო ქუჭყანასა ეგუპტისასა, ჰირძმოთაგან კაცთათ ვიდ-
რე ჰირძოდმდე ჰირუტუთათ, ამისთჳს შევსწირავ უფალსა ეოველმან
რომელმან, ჰირველად განაღოს საშო წულმან მეთა ჩემთა ვისსნე❖
დ იყოს სასწაულად კელისა შენსა, დ შეურევეელ წინაჲ თუბლია ივ
შენთა, რამეთუ კელითა მტკიცითა გამოგუქუნანა ჩუწნ ქუჭყანით
ეგუპტით ❖. სოლო რაქამს განუტევა ფარაო ვრი თჳსი, არა წარუ- იზ
დღუა მათ უფალი, გზასა მას ქუჭყანისა ფილისტკიმისასა, რამეთუ
მასლობელ იყო, რამეთუ თქუა ღმერთმან: ნუ უკუტნ შეინანოს ვრ-
მან მან ისილოს რაჲ ბრძოლას, დ მიიქცეს ეგუპტედვე ❖ დ ²⁾ ვარე იწ
მოავლო უფალმან ღმერთმან ერსა მას გზად უდაბნოდ სღუანისა,
მეწაძულისა, მესუთე ნათესავი: გამოვიდეს მენი ისრაელისნი ქუჭყა-
ნით ეგუპტით ❖ გამოიხუწნა მოსე მუალნი იოსებისანი მის თანა ით
რამეთუ ფიცით აფუცა იოსებ მეთა ისრაელისთა დ ჰრქუა ³⁾ მოხე-
დვით მოხედვა ყოს თქუწნ ზედა უფალმან, განიხუწნით მუალნი
სყმნი თქუწნთანან ❖ დ ⁴⁾ აღიძრეს მენი ისრაელისანი სოკოთით,
დ დაიბანაკეს ოთომს უდაბნოსა მას თანა ❖ დ ⁵⁾ ღმერთი უძლოდა კ
მათ, დღისი სუტტითა ღრუბლისათა უჩუწნებდა მათ გზასა. დ ღა-

1) ა მოსე ივ. — 2) ფსალმუნი ოზ. — 3) ა მოსე ნ. ისრაელ კდ. დ მოსე ლგ.
— 4) დაბლა კბ დ ივ. დ მოსე ივ. ე მოს. ივ დ ა. ფსალმუნი ოზ დ რდ. ბ კზრთ.

კბ მე სწესტიოთა ცეცხლისათა ზ არა მოაქლდა მათ სწესტი იგი ღრუბლისა დღისი, ზ სწესტი იგი ცეცხლისა ღამე, წინაშე ყოვლისა ერისა.

თ ა ვ ი ი ლ:

აბ მეოდა უფალი მოსეს, ზ ჰრქუა ზ ეტყოდე მეთა ისრაელი-სათა, მიიქცენ ზ განწყუენენ ივინი წინაშე ღელესა, შორის მაგდა-ლოსა ზ შორის ზღუასა, მის ზირის ზირ ბესეჰფონსა წინაშე მათსა

ბ განწყუოს ზღუად კერძო ზ ჰრქუა ფარაო ერსა თუსსა შესცოთეს ძენი ისრაელისანი ქუჭუნასა მას, რამეთუ შეევენეს ივინი უდაბნოსა მას ზ

ღ თქუა უფალმან მე განვაფიცხო გული ფარაოსი, ზ ღვენა უუოს კუბ-ლსა მათსა ზ ვიდიდო მე ფარაოს ზედა, ზ ყოველსა ერსა მისსა, ზ გულის კმა ვონ მეკვტელთა რამეთუ მე ვარ უფალი, ზ მათ ვეც

მ კერე ზ უთხრეს მეფესა ეგვტისასა ვითარმედ ივლტოდა ერი იგი, ზ გარდაიქცა გული ფარაოსი, ზ მსახურთა მისთა, ერისა მისთეს, ზ თქუეს: რაჲ ესე ვეავთ რამეთუ განუტყვენით ძენი ისრაელისანი,

ვ რათა არა გუმონებდეს ჩუჭნ ზ ალავო ფარაო ეტლები თუსი, ზ

ს ყოველი ერი თუსი წარიყვანა მისთანა ზ ალავო ექუსანი ეტლები რჩეულები თუსი, ზ ყოველი ცსენები ეგვტისა. ზ ერისთავები ყო-ველთა ზედა ზ ზ განაფიცნა უფალმან გული ფარაოსი მეფისა მე-კვტელთასა, ზ მსახურთა მისთა: ზ სდევეს მეთა ისრაელისთა,

თ ხოლო ძენი ისრაელისნი განვიდოდეს კელითა მადლითა ზ ¹⁾ ზ ღვენა უუჭეს მეკვტელთა მათ შემდგომად მათსა, ზ ზოგნეს ივინი დაბანაკებული ზღუასა მის თანა, ზ ყოველი ჰუნები ზ ეტლები ფარაოსი, ზ მკედრები, ზ ყოველი ერი მისი წიაღ ღელესა მას,

ი ზირის ზირ ბელსეფონსა ზ ზ ფარაო მოვიდოდა: აღიხილნეს თვ-ღნი თუსნი მეთა ისრაელისთა, ზ იხილნეს: მეკვტელნი იგი, რა-მეთუ განწყობილ იყუნეს უკანა კერძო მათსა ზ შეეშინა ფრიად, ზ

იბ ღაღადებდეს ძენი ისრაელისანი უფლისა მიმართ ზ ზ ჰრქუეს მო-სეს: ვითარმედ არა იყოა საფლავები ეგვტეს, ზ გამომიყვანენ ჩუჭნ მოსიყუდიდ უდაბნოსა ზედა, რაჲ ესე მიყუ ჩუჭნ ზ გამომიყვანენ

1) ისონს კდ. ა მაკაბ დ.

ეგვიპტით ❖ ანუ არა ესე სიტყვა არს რომელსა ეტყობოდათ შენ იბ
 ეგვიპტეს შინა, ჰ კარქუთ მაცადე ჩუენ ჰ ვმონებდეთ მეგვიპტელთა,
 რამეთუ უძრობეს იყო ჩუენდა მონებად მეგვიპტელთა, ვიდრეა მო-
 სურვასა ჩუენსა უდაბნოსა, მას ზედა ❖ ჰრქუა მოსე ერსა მას: ნუ- იგ
 გეშინინ, ჰ დევით ჰ სედევდით: კსნასა ჩუენსა უფლისა მიერ რომე-
 ლი ეოს ჩუენდა დღეს, რამეთუ ვითარცა ესე ისილენით დღეს მე-
 გვიპტელნი, ესე არღარა შესინოთ სილვა მერმე უკუნისამდე ეამთა ❖
 უფალი ბრძოდის თქუენ წილ, ჰ თქუენ სდუმნეთ ❖ ჰ ჰრქუა უფა- ირიე
 ლმან მოსეს: რამას ღაღადებთ ჩემდა მოძაროთ, ეტყოდა მეთა ისრა-
 ელისთა რათა აღეგენ ❖ ჰ შენ აღილე კუენთისი ევე შენი, ჰ გა- იგ
 ნირთს კელი შენი ზღუასა ძავას ზედა, ჰ განიპოს ევე ჰ შევიდენ
 ძენი ისრაელისნი შორის ზღუასა მის კმელად ❖ ჰ აჰა ესერა მე იბ
 განვაფიცსო გული ფარაოსნი, ჰ ეოველთა მეგვიპტელთა: ჰ შევიდენ
 შემდგომად მათსა, ჰ ვიდიდო მე ფარაოს ზედა, ჰ ეოველსა ერსა
 მისსა ზედა, ჰ ეტლებსა მისსა ზედა, ჰ ჰუნებსა მისსა ზედა ❖ ჰ იბ
 გულის კმაჲ ეონ ეოველთა მეგვიპტელთა. რამეთუ მე ვარ უფალი,
 რომელი ვიდიდო მე ფარაოს ზედა, ეტლებსა ჰ ცხენებსა მისსა
 ზედა ❖ ¹⁾ აღიძალა ანკელოზმან მან უფლისამან რომელი წინა უძ- ით
 ლოდა ბანაკსა მას მეთა ისრაელისათა, მოვიდა დაღვა ზურგით კერ-
 მო მათსა, ჰ აღიმრა სუტყცა იგი ღრუბლისა; წინაშე ჰირისაგან
 მათისა, ჰ დაღვა ზურგით კერმო მათსა ❖ ჰ შევიდა შორის ბანაკსა ე
 მას მეგვიპტელთასა, ჰ შორის ბანაკსა მას მეთა ისრაელისათა. და-
 დვა, ჰ იყო ბნელი წუუდიადი, ჰ კარდაჯდა ღამე იგი ჰ არა აღი-
 რინეს ღამესა მას ურთიერთას ❖ ²⁾ სოლო განირთსა მოსე კელი კა
 თვისი ზღუასა მას ზედა. ჰ მოავლინა დმერთმან ზღუასა მას ზე-
 და ქარი სასტიცი სამხრით ღამე ეოველ ჰ განაკმო ზღუაჲ იგი ჰ
 განიპო წუალი იგი ❖ ³⁾ ჰ შევიდენ ძენი ისრაელისანი შორის ზღუა- კბ
 სსა კმელად ჰ წუალი იგი იყო ზღუდე მარჯუენით მათდა ჰ ზღუ-
 დე მარცხენით ❖ დასდევდეს მეგვიპტელნი იგი ⁴⁾ ჰ შევიდეს კუალსა ბბ

¹⁾ მადლა იგ.—²⁾ ფსალ. ოზ ჰ რე. ისო დ. ფსალ. ობგ. ფსალ. ოლ.—³⁾
 ივლით ე. ა კორინთ. ი. ებრ. ია—⁴⁾ ფსალმუნი ოლ. იუდა გ. ა კორ. თ. ებრ. ია.

მათსა, ყოველი ჭუნები ფარაოსი, ეტლები და ძვედრები მისი შორის
 კლ ზღუასა და იყო საკვილავსა მას განთიადისსა, მოხედნა უფალ-
 კმ მან ბანავსა მას ეგვიპტისსა, სწესტითა ცეცხლისათა და ღრუბლისა-
 კმ და შეამწუნა ბანავი იგი მეგვიპტელთა და შეუკრა ღერძები
 ეტლებისა მათისა: და მოჭევიანდეს ივინი ძალით და თქმეს მეგვიპტე-
 კმ ლთა მათ, ვივლტოდეთ ჰირისაგან ისრაელთასა რამეთუ უფალი
 კმ გუბრძავს ჩუენ მათ წილ მეგვიპტელთა და ჰრქვა უფალმან მოსეს,
 კმ განირთხ კელი შენი ზღუასა მგას ზედა, და კუალად მოეგოს წვა-
 კმ ლი ეგვი: და დაფარნეს მეგვიპტელნი ეგვი და ეტლები და ძვედრები მა-
 კმ თი და განირთხა მოსე კელი თვისი ზღუასა მას ზედა, და კუალად
 კმ მოეგო წვალი იგი დღე ყოველ ადგილსავე თვისსა: ხოლო მეგვიპ-
 კმ ტელნი იგი ივლტოდეს წვალთა მათ ქმეს და შთაყარნა უფალმან
 კმ მეგვიპტელნი შორის ზღუასა მას და) მოაქცია წვალმან მან და და-
 კმ ფარა ეტლები იგი და ძვედრები და სამდგომნი, და ყოველი ძალი ფა-
 კმ რაოსი, რომელნი შესრულ იუენეს დევნად მათდა ზღუასა მას შინა,
 კმ და არა დაშთა მათგანი არცა ერთი და ხოლო შენი ისრაელისანი ვი-
 კმ დოდეს კმელსა მას შორის ზღუასა: რამეთუ წვალი იგი იყო მათდა
 კმ ზღუდე მარჯუენით და ზღუდე მარცხენით და იკნა უფალმან ის-
 კმ რაილი მას დღესა შინა კვლთაგან მეგვიპტელთასა, და იხილნეს მეთა
 კმ ისრაელისათა მეგვიპტელნი იგი მომწუდარნი კიდეს მას ზედა და ვითა-
 კმ თარცა იხილნა ისრაელმან კელი იგი დიდი და ძლიერი, რომელ
 კმ იგი უყო უფალმან მეგვიპტელთა მათ: შეეშინა ერსა მას უფლისა,
 კმ და ჰრწმენა ღმთისა, და მოსესი მსახურისა მისისა და მაშინ უვალ-
 კმ ბდეს უფალსა მოსე და შენი ისრაელისნი: გალობასა ამას და იტყოდეს:

თ ა ვ ი ია.

ს **შ**ეგლობდეთ უფალსა რამეთუ დიდებით დიდებულ არს ცხე-
 ბ ნები და ძვედრები შთასთნია ზღუასა და) შემწე და მფარველ მეყავნ
 კმ ჩუენ მკსნელად: ესე არს ღმერთი ჩუენი და ვადიდო ესე, და ღმერთი
 კმ მაშისა ჩემისა. და აღვაძალდოთ ესე და უფალმან შემუსრნა მბრძოლნი,
 კმ უფალი არს სახელი მისი და ეტლები ფარაოსი, და ყოველი ძალი მისი

1) ფსალმუნი რვ და რღე.—2) ფსალმუნი რფ. კსაია იბ.

შთასთხია ზღუასა, რჩეული მკედრები და სპარსენები დაანთქა ზღუასა მას მეწამულსა და ზღუამან უფსკრულმან დაფარნა იგინი, და ჰქედეს დაერინეს, სიღრმესა მას უფსკრულთასა ვითარცა ლოდნი და მარჯუტნე შენი უფალო დიდებულ არს ძალითა შენითა. მარჯუტნემან კელმან შენმან მოსრნა მტერნი შენნი უფალო და სიმრავლითა მით დიდებისა შენისათა შემუსრნა მდომნი იგი შენნი: მიავლინე რისხვა გულის წურომისა შენისა და შეჭამა იგინი; ვითარცა ლერწამნი და სულისა მისგან გულის წურომისა შენისათა განიხნეს წყალნი, შეჭეინდეს და დადგეს ვითარცა ზღუდენი წყალნი ზღუასანი, შეჭეინდეს და აღზღუდნეს ლელვანი იგი შუა ზღუასა და თქუა მტერმან, ვდევნო ვეწიო, და განვიყო ნატუქსნავი, და განვიძლო სული ჩემი: მოვსრა იგი მასჯლითა ჩემითა, უფლებდეს და ამაღლდეს მის ზედა ეელი ჩემი და მიავლინე სული შენი. და დაფარნა იგინი ზღუამან და დაჭედეს ვითარცა ბრძენი წყალთა მათ შინა ფრიადთა და ვინმე არს მსგავს შენდა დემრთთა შორის უფალო, ანუ ვინ კემსგავსოს შენ დიდებული წმიდათა შორის, საკვრველი დიდებითა მოქმედი ნიშებისა და მიჭეავ მარჯუტნე შენი, და დანთქან იგინი ქუტუნამან და უძელუ სიძარბოლითა შენითა ერსა ამას შენსა, რომელი ხვსენ, ნუგეძინისეც ძალითა შენითა ბანაკსა ამას სიწმიდისა შენისასა და ესმა წარმართთა და განრისხნეს, და საღიმობამან შეიჭერნა მკვდრნი იგი ფილისტიმისანი და მამინ ისწრაფეს ერისთავთა მათ ედომისთა და მთავართა მოაბელთა, მიშმან და ძრწოლამან შეიჭერნა იგინი, და განკრთეს ყოველნი მკვდრნი ქანაანისანი და და ეცინ მათ ზედა შიში და ძრწოლა, და ძლიერებითა ძელავისა შენისათა ქვაჲ იქმნედ იგინი, ვიდრემდის განკდეს ერი შენი უფალო, ვიდრემდის განკდეს ერი ესე შენი, რომელ მოიკე და შეიჭუნენ და დანერგენ იგინი, მოასა მას სიწმიდისა შენისასა, განმზადებულსა მას სამკვდრებულსა შენსა, რომელ ქმენ სიმტკიცე უფალო, რომელ განმზადეს კელთა შენთა და უფალი მეუფე არს უკუნისამდე, და უკუნითი უკუნისამდე და და მერმეცა რამეთუ შევიდა ფარაო ეტლებითურთ და მკედრებით შუა ზღუასა და მოაქცივნა უფალმან მათ ზედა წყალი იგი ზღუისა მის: სოლო მენი ისრაელისანი

კ ვიდოდეს ვითარცა კმელსა შუა ზღუასა ❖ მოიღო მარიაჲ წინას-
წარმეტყუელმან დამან არონისმან: ბობლანი კელითა თუსითა, ჰ
კა უპირობდა მათ მარიაჲ, ჰ ეტყოდა: უკალობლით უფალსა რამეთუ
დიდებით დიდებულარს, მკედრები ჰ უნები შათსია ზღუასა ❖
კბ წარმოიყვანნა მოსე ძენი ისრაელისანი ზღუთ მეწამულით, ჰ მოი-
კგ უდაბნოსა მას სურისსა, ჰ ვიდოდეს იგინი სამ დღე
ვიდეს იგინი მერარად, ჰ ვერ ეძლო წყალი იგი მერარისა სუმად,
რამეთუ მწარე იყო, ამისთჳს ეწოდა ადგილსა მას სიმწარე ❖
კდ დრტჳნივიდა ერი იგი მოსესთჳს, ჰ ეტყოდეს: ვითარმედ რაჲ
კე ვსუათ ❖ დაღად ყო მოსე უფლისა მიმართ: ჰ უჩუენა უფალმან ძე-
ლი, ჰ შთაავლო იგი წყალსა მას ¹⁾ ჰ დატკა წყალი იგი, მუნ
დაუდუა ერსა მას სამართალი ჰ მსჯავრი, ჰ მუნ გამოსცადა იგი-
კვ ნი ❖ ჰ ჳრქუა უკეთუ სმენით ისმინოთ ვჲა უფლისა ღუთისა თქუენ-
ნისა, ჰ ჳყოთ სათნო წინაჲე მისსა, ჰ ეურად ისუენო მცნე-
ბანი მისნი, ყოველივე სენი რომელი მოაჴლინა უფალმან ეგჳ-
ტეს ზედა, არა მოვიდეს თქუენ ზედა, რამეთუ იგი არს უფალი
კზ ღმერთი თქუენი რომელმან გილხინა თქუენ ❖ ჰ ²⁾ მოვიდეს იგი-
ნი სელიმად, ჰ იყო მუნ ათორმეტ წყაროჲ წყალთა, ჰ სამეოცდა
ათი ხე ჰ ნაკის კუდისაჲ, ჰ დაბანაკეს მუნ წყალთა მათ ზედა.

თ ა ვ ი ი მ.

ს **ღ**მიძრნეს იგინი სელიმით ³⁾ ჰ მოვიდა ყოველი ჳრებული ძე-
თა ისრაელისათა უდაბნოდ სინად, რომელ არს შორის სელიმსა, ჰ
შორის სინასა, მეთათხმეტესა დღესა, თუენსა მას მეორესა, გამო-
ბ სლჳსა მათთა ქუენით ეგჳტით ❖ დრტჳნივიდა ყოველი ჳრებუ-
კ ლი ძეთა ისრაელისათა, მოსეს ჰ არონს ზედა ❖ ეტყოდენ მათ ძე-
ნი ისრაელისანი, უმჯობეს იყო მოთუმცა ვსწუენდით გუენითა უფ-
ლისა მიერ ქუენანსა ეგჳტისასა, ოდეს იგი ვსხედით ჩუენ სიაჴ-
თა უჴანა ჳორცისათა, ჰ ვსჴამდით ჳურსა მამღრივე, რამეთუ გამო-

¹⁾ ზირაჲ ლტ. — ²⁾ დ მოსე ლგ. — ³⁾ სიბრძნე ას. სჳჲე ზ დ იგ.

მიუჭანენ ჩუენ უდაბნოსა ამას მოწუენდად ყოველი კრებული სიყ-
 მილითა ზ ჰრქუა უფალმან: მოსეს: აჰა ესერა მე გიწუძო თქუენ
 ჰური სეციოთ, ზ განვიდეს ერი ეგე ზ შეჰკრებდენ დღითი დღედ, ზ
 გამოფსცადნე აგინი, ვიდოდინ თუ შჯულსა ჩემსა ანუ არა ზ ზ იუოს
 მეექუსესა დღესა, მოამზადონ რომელი იგი შემოიღონ: ზ იუოს
 ორწილ, რომელსაცა იგი შეერიბიან დღითი დღედისა მის ზ ჰრქუენ
 მოსე, ზ არონ ყოველსა მას კრებულსა მეთა ისრაელისათასა: მიმ-
 წუსრი სცანთ, რამეთუ გამოგიუჭანნა თქუენ უფალმან ქუენთანით
 ეგვპტით ზ ზ განთიად იხილოთ დიდებაჲ უფლისა; რამეთუ ესმა უფა-
 ლსა დრტუენუა ეგე თქუენნი ღუთისა მიმართ: ხოლო ჩუენ ვინ ვართ
 რამეთუ დრტუენათ ჩუენთუას ზ ზ ჰრქუა მოსე: აწ მოგცეს თქუენ
 უფალმან მწუსრი ჰამად ვორცი, ზ განთიად ჰური მამღრიგ, რამეთუ
 ესმა უფალსა დრტუენუა თქუენნი, რომელსა სდრტუენედით ჩუენ სე-
 და. ხოლო ჩუენ ვინ ვართ. არა ჩუენთუას არს დრტუენუა ეგე არა-
 მედ ღუთისათუას ზ ჰრქუა მოსე არონს: არქუ ყოველსა კრებულსა
 მეთა ისრაელისათასა, მოვედით წინაშე უფლისა, რამეთუ ესმა დრტუ-
 ენუა ეგე თქუენნი ზ ვითარცა ეტუოდა ოდენ ჰარონ მეთა ისრაელი-
 სთა მოიქცეს იგინი უდაბნოდ, ზ დიდებაჲ უფლისა გამოუნდა ღრუ-
 ბელთა შინა ზ ეტუოდა უფალი მოსეს, ზ ჰრქუა ზ ¹⁾ მესმა დრტუ-
 ენუა, ეგე მეთა ისრაელისათა, ეტუოდე მათ ზ არქუ, მწუსრი სჰამდეთ
 ვორცსა, ზ განთიად განმდეთ ჰურითა, ზ სცანთ, რამეთუ მე ვარ
 უფალი ღმერთი თქუენნი ზ იუო მწუსრი, ზ ²⁾ მოჯდა მწეერ მარვი-
 ლი: ზ დაფარა ბანაკი იგი ზ განთიად გარდამოსულასა ცუბრისასა,
 გარემოს ბანაკსა მას ზ ³⁾ ესერა იუო ჰირსა ზედა უდაბნოსასა. მწუ-
 ლილი. ვითარცა ქინძის თესლი, ზ სჰეტაკი ვითარცა თოვლი ჰირ-
 სსა ზედა ქუენთანისსა ზ ვითარცა იხილეს მეთა ისრაელისათა, ჰრქუა
 მოუჭანმან მოუჭანსა. რაჲ არს ესე, რამეთუ არა იცოდეს რაჲ იუო:
 ჰრქუა მათ მოსე: ⁴⁾ ესე იგი არს ჰური რომელი მოგცა თქუენ უფა-
 ლმან ჰამად ზ ესე სიტყუა არს რომელი გიბრძანა უფალმან: შეერი-

დ
 ე
 ვ
 ზ
 ტ
 თ
 ი
 იაიბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ

¹⁾ ზირაქ მე.—²⁾ დ მოსე ია. ფსალმუნი ოზ ზ რდ.—³⁾ დ მოსე ია. ფსალ-
 მუნი ოზ. სიბრძნე ივ.—⁴⁾ ვორინთელთა ი იე ე.

ბეთ მისგანი რაოდენი ჯერ იუოს სანწყაული თავად თავად: მსგავსად რიცხვსა მის კაცად კაცადისა თქუტნისა, თუთეულმან თანა მო-
 იხ კარუქსან შეკრიბეთ ❖ ღ უტნს ეგრე მეთა ისრაელისათა, ღ შეკრი-
 იწ ბეს, რომელმან იგი უფროს, ღ რომელმან იგი უძროს ❖ ღ აღწ-
 ეეს სანწყაულითა შით: ღ ¹⁾ არა ემატა რომელმან იგი უფროსი შე-
 კრიბა, ღ რომელმან იგი უძროსი შეკრიბა არა დააკლდა: კაცად კა-
 ით ცადმან ჯეროვნად თვს თვს შეკრიბეს ❖ ღ ჰრქუა მათ მოსე: ნუ ვინ
 კ ანუშტებთ მისგანსა სუალისამდე ❖ ღ არა ისმინეს მოსესი, არამედ დაუ-
 ტევეს მისგანი სუალისამდე, ღ დაესსა მატლი, ღ დაუროლდა, ღ გან-
 კა რასხნა მოსე მათ ზედა ❖ ღ შეკრიბიან იგი განთიად განთიად კაცად
 კბ კაცადმან წინაშე თავისა თვისისა, ღ ოდეს დაცხის მსე დადებინ ❖ ღ
 იუო დღესა მას მექუტესსა შეკრიბეს სახმარი იგი საზრდელად ორი
 წალი, მრნობლი სანწყაული თუთოეულმან, ღ შევიდეს კრებულნი
 კბ მთავრისანი, ღ უთხრეს მოსესს ❖ ხოლო მოსე ჰრქუა მათ, ესე იგი
 სიტუა არს რომელსა იტეოდა უფალი, შაბათი განსუტნებისა არს
 წმიდა უფლისა: ღ სუალე რაოდენი რაჲ შეაცხოთ, შეაცხევეთ, ღ
 რაოდენირა შეაგოთ, შეაგოთ ღ ეოველივე ნემტი დაუტევეთ საუ-
 კდ ნჯეთა თქუტნთა, განთიადამდე ❖ ღ დაუტევეს მისგანი სუალისამდე,
 ვითარცა იგი ამცნო მათ მოსე, ღ არა დაუროლდა, არცა მატლი
 კმ დაესსა მას ❖ ღ ჰრქუა მათ მოსე: ჭამეთ დღეს, რამეთუ შაბათი არს
 კვ უფლისა: არა ჰხოათ ველსა ზედა ❖ ექუს დღე შეკრიბეთ, ღ მეძ-
 კხ დე იგი დღე შაბათი არს: რამეთუ არა იუოს მას დღესა შინა ❖ ღ
 იუო დღესა მას მეძდესა, განვინმე ვიდეს ერისგანნი შეკრებად, ღ
 კწ არა ჰხოვნეს ❖ ჰრქუა უფალიმან მოსესს, ვიდრემდე არა გნებავსთ
 კთ სმენად ბრძანებათა ჩემთა, ღ შჯულისა ჩემისა ❖ იხილიეთ: რამეთუ
 უფალიმან მოცვა თქუტნ დღე ესე შაბათი, ამისთჳს მოცვა თქუტნ
 დღესა მექუტესსა ჰური ორ დღისა, დასხედით კაცად კაცადი სახლთა
 დი შინა თქუტნთა, ნუ ვინ განვლენ დღესა მას მეძდესა ❖ ღ შაბათო-
 ლბ ბდა ერი იგი დღესა მას მეძდეს ❖ ღ დასდვეს სახელი მისი მეთა
 ისრაელისათა მანანაჲ, ღ იუო იგი ვითარცა თესლი ქინძისა სუ-

1) ს კორინთელთა წ.

ტაკი, ხოლო გემო მისი ვითარცა ფაქვლი თაფლი ❖ ჰრქება მათ ლბ
 მოსე: ესე სიტყუა ბრძანა უფალმან, აღაყსეთ საწყაული მანანამთა
 საუნჯესა და სამარხავად, ნათესავთამდე თქმწნთა: რათა იცოდინან
 ზური რომელსა სჭამდით თქმწნ უდაბნოსა ზედა, რაჟამს გამოვი-
 ეუანა თქმწნ უფალმან ქმწნანით ეკვპტით ❖ ჰრქება მოსე არონს: ლვ
 მოიღე ტაკუგი ერთი ოქროსა, და შთასსნი მას სავსებით საწყაული
 მანანამ, და დასდგა იგი წინაშე ღმთისა, დასამარხავად ნათესავთა
 თქმწნთა ❖ ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს, და დადგა იგი არონ ლდ
 წინაშე საწამებელისა მის დასამარხავად ❖ ხოლო ძენი ისრაელი- ლე
 სანი სჭამდეს მანანასა მას ორმეოც წელ, ვიდრემდე მოვიდოდეს
 ქმწნანად დანაკის კუდოვნად ❖ ხოლო საწყაული იგი იყო ძეოთხე ლვ
 ნაწილი სამისა მის საწყაულისა.

თ. ა ვ. ი. იზ.

და აღიმრა ეოველი იგი კრებულთა ძეთა ისრაელისათა, უდაბ- ლბ
 ნოსაგან სინასა, ბანაკად ბანაკად თუთოეული მათი, სიტყუთა უფ-
 ლისათა: და დაბანაკეს მათ რაფიღინს, და არა იყო წყალი რათამცა
 სუფა ერმან მან ❖ და ¹⁾ აზინებდეს ივინი მოსეს და ეტეოდეს: გუწც ბ
 ჩმწნ წყალი რათა ვსუთ: ჰრქება მათ მოსე რასა მავინებთ მე, ანუ
 რასა განცდით უფალსა ❖ შეეწეურა მუნ ერსა მას წელითა, და დრტუ- გ
 ნჯდა მუნ ერი იგი მოსესთჳს და ეტეოდეს: რასა გამოძიუანენ ჩმწნ
 ეკვპტით, მოსურვად ჩმწნდა და შჯღთა ჩმწნთა და ზირუტეუნი
 ჩმწნნი წყურილითა ❖ დადადგო მოსე უფლისა მიძარტ და თქუა, რამ და
 უო ერსა ამას; მცირედდა და ქუა და მკრიბონ ❖ ჰრქება უფალმან ე
 მოსეს, წინა წარვედ ერისა მავის: და წარიუქანენ შენათანა მოხუცე-
 ბულთაგან ერისათა, და გუწწროთხი ეკე ²⁾, რომლითა ეც ზღუასა მიი-
 ლე კელსა შენსა, და წარვედ ❖ ³⁾ ხოლო მე ვდგა ვიდრე მუნ მოსე- ვ
 ლადმდე შენდა კლდესა მას ზედა ქორებს, ⁴⁾ და სცე კლდესა მას და
 გამოადინო მისგან წყალი, და სუას ერმან, და ეო მოსე. ეგრე წინა-
 შე ძეთა ისრაელისათა ❖ და დასდგუა ადგილსა მას სახელი განსაც- ზ

¹⁾ და მოსე კ. ე მოსე ლბ. — ²⁾ ზემო. ზ. — ³⁾ ფსალმუნი ა. და მოსე კ. ფსალმუნი რი. და რდ. — ⁴⁾ სიბრძ. ია. ა კორინთელთა.

დელ ღ სავინებელ, კინებისა მისთჳს ძეთა ისრაელისათასა, ღ გ-
 მოცდისა მისთჳს უფლისა რამეთუ იტყოდეს არს მეა უფალი ჩუწნ-
 ტ თანა, ანუ არა ❖ ¹⁾ მოვიდა ამაღლეკი, ღ ბრძოდა ისრაელსა რაფი-
 თ დინს ❖ ჳრქუა მოსე ისუს: გამოიწიენ შენდად კაცნი ძლიერნი, გა-
 ნვედ ღ ეწვეე ჳწალე ამაღლეკსა, ღ მე ვდგე თხემსა ჳედა მის ბორ-
 ი ცვასასა, ღ კუწრთხი ღუთისა იუოს კელსა ჩემსა ❖ ღ ეო ისუს ეც-
 რე ვითარცა ჳრქუა მოსე, განვიდა ღ ეწუო ამაღლეკსა, მოსე ღ არონ
 ია ღ ორ, აღვდეს თხემსა ჳედა მის ბორცვასასა ❖ ღ იუო ვითარცა
 აღიჳწრნის მოსე კელნი განძლიერდის ისრაელი: ღ რაჳამს კარდა-
 იბ მოიღის კელნი, განძლიერდის ამაღლეკი ❖ რამეთუ კელნი მოსესნი
 იუწუნეს დამძიმებულ, მოიღეს ლოდი ღ დაუღვეს ქუწმე, ღ დაჳდა
 მას ჳედა, ღ არონს ღ ორს განეჳწრნეს კელნი მოსესნი, ერთ კერ-
 მო ერთსა, ღ ერთ კერძო ერთსა: ღ იუწუნეს კელნი მოსესნი გან-
 ივ ჳწრობილ ვიდრე დასლვადმდე მზისა ❖ ღ ერეოდა ისუ ამაღლეკსა, ღ
 იდ უოველი ერი მისი მოსრა ჳირითა მასჯლისათა ❖ ჳრქუა უფალმან
 მოსეს, დაწერე ესე სასსენებლად წიგნთა, ღ მიეც იგი უურთა ისუ-
 ისთა, რამეთუ აღვოცით აღვოცო სასსენებელი ამაღლეკისა ცასა ქუწ-
 იე მე ❖ ღ აღაშენა მუნ მოსე საკურთხეველი უფლისა, ღ დასდუა სა-
 ივ ხელი მისი უფალი ჩემი შესავდრებელ ❖ რამეთუ კელითა დაფარუ-
 ლითა ჳბრძავს უფალი ამაღლეკსა ნათესავითი ნათესავადმდე.

თ ა ვ ი ი მ.

ს **ქ**სმა იოთორს ძღუდელსა მადიამისსა სიმაძრსა მოსესსა უოვე-
 ლი რადცა უუო უფალმან ისრაელსა ერსა თჳსსა, რამეთუ გამოი-
 ბ უწანნა უფალმან ძენი ისრაელისანი ეგჳტუით ❖ ღ წარმოიუწანნა იო-
 თორ სიმაძრმან მოსესმან, სეფორა ცოლი მოსესნი: შემდგომად და-
 ბ ტევებისა მისისა ❖ ღ ორნი ძენი მისნი, ¹⁾ სასელი ერთისა გერსამ
 დ რამეთუ თქუა მწირ ვარ მე ქუწუნასა უცსოსა ❖ სოლო სასელი
 ძეორისა მის ელიეზერ, რამეთუ თქუა: ღმერთი მამისა ჩემისა შემწე
 ჩემდა, ღ განმარინა მე კელთაგან ფარაოსთა ❖ მოვიდა იოთორ
 სიმაძრნი მოსესნი, ძენი ღ ცოლი მოსესნი უდაბნოდ სადა იგი, დაე-

¹⁾ მოსე გზ. ე. იუდიო დ. სიბრძ ია.—²⁾ ზ ჳემო.

ბანაკა მთასა მას ზედა ღუთისასა ❖ უთხრეს მოსეს და ჭრქუჭს: ესე-
 რა იოთორ სიამპრი შენი მოვალს შენდა, და ცოლი შენი, და ორნი
 ძენი შენნი მისთანა ❖ და განვიდა მოსე მიგებებად სიამპრისა თუ-
 სისა, და თაუჲანისცა მას და ამბორს უყო, და მოიკითხნეს ურთიერ-
 თას, და შეიუჲანნა ივინი კარავსა თუსსა ❖ და უთხრა მოსე, სიამ-
 მრსა თუსსა ყოველი რამცა უყო უფალმან ფარაოს და ყოველთა
 მეგვტელთა ისრაელისათჳს, და ყოველივე შრომა რომელი შეემთხვია
 გსასა ზედა, და რამეთუ განარინნა ივინი უფალმან კელთაგან ფა-
 რაოსსა და კელთაგან მეგვტელთასა ❖ და განუკვრდა იოთორს ყო-
 ველთა მათ კეთილთა ზედა რაოდენი უყო უფალმან მათ, ვითარ
 განარინნა კელთაგან მეგვტელთასა, და კელთაგან ფარაოსთა ❖ და
 თქუა იოთორ კურთსეულ არს უფალი, რომელმან გისსნნა თქუჭს
 ერთ თუსით, კელთაგან მეგვტელთასა, და კელთაგან ფარაოსთა ❖
 აწ ვსცან ძალი რამეთუ დიდ არს უფალი უფროს ყოველთა ღმერთ-
 თა, ამით რამეთუ ესუდეს მას ❖ და მოიღო იოთორ სიამპრმან მო-
 სესმან მსხუჭრწლები და შესაწირავი და შეწირა ღუთისა: მოვიდა
 არონცა და ყოველნი მოსუცებულნი ისრაელისანი ჭამად ჰურისა
 მოსეს სიამპრისათანა წინაჲ ღმრთისა ❖ და იყო ზუაღისაგან; და
 დაჯდა მოსე სჯად ერისა: და წინაჲ დგამ ყოველი იგი ერი მოსესსა
 განთიადითგან მიმწუსრამდე ❖ იხილა იოთორ ყოველი რაოდენსა
 უყოფდა ერსა მას, და ჭრქუა მას: რამსა ეგე უყოფ ერსა ამას, რამ-
 სათჳს შენ ჭსი მარტოჲ და ყოველი ერი დგას შენ წინაჲ დილითგან
 მწუსრამდე ❖ ჭრქუა მოსე სიამპრსა თუსსა, რამეთუ მოვიდის ერი
 ესე ჩემდა გამოძიებად სამართლისა ღუთისაგან ❖ რაჲმს არიან მათ
 შორის ცილობაჲ, მოვიდიან ჩემდა, და განვსაჯი კაცად კაცადი, და
 ვასწავლნი მათ ბრძანებანი ღუთისანი, და მჯუღი მისი ❖ ჭრქუა
 მოსეს სიამპრმან მისმან, არა მართალ იქმ შენ სიტყუასა მავას ❖
 არამედ სწწნით განისწწნე შენ უთმინოებით, შენცა და ერიცა ესე,
 რომელ არს შენთანა, მძიმე არს შენდა საქმე ესე, ვერ შემძლე-
 ბულ ხარ შენ ამის ყოფად მარტო ❖ აწ მე ვასწავო შენ და ისმინე
 ჩემი, და განგაზრახო შენ და იუოს ღმერთი შენთანა, ევაჲ შენ ერსა

კ
 ზ
 ც
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 ე
 ეე
 ივ
 იწ
 ით

ბაკას ღუთისა მიმართ, ღ შესწირენ სიტყუანი მათნი ღმერთსა ზ ღ უწამებდ მათ ბრძანებათა ღუთისათა, ღ შჯულსა მისსა უწამებდ მათ
 კა გზასა რომელსა ვიდოდინან, ღ საქმესა რომელსა იქმოდინან ზ ღ შენ თავისა თვისსა გამოიჩინენ კაცნი ყოვლისაგან ერისა: კაცნი ძლიერნი, ღუთის მოძიშნი, კაცნი მართალნი, რომელთა სძულდეს ამჟარტავნება. ღ დაადგინენ იგინი მათ ზედა ათასის თავად ღ ასის თავად, ღ ერკასის თავად, ღ ათის თავად. ღ მწიგნობარნი შემო-
 კბ მუტანებულნი ზ ღ შჯიდენ ერსა ამას ყოველსა ჟამსა, ღ ყოველი სიტყუა მძიმე მოგართუან შენ: ღ სიტყუაჲ ადვილი განსჯარ მათ ღ სჯიდენ მათ ღ ალგიცირონ შენ, ღ შეკეწოდინან შენ ზ უკეთუ სიტყუა ესე ჰყო, განგაძლიეროს შენ ღმერთმან შენმან, ღ შეუძლო წინა წარმღუანვად, ღ ყოველი ესე ერი მოვიდეს მძუღობით ადგილსა თვისსა ზ ღ ერჩდა მოსე ჟამსა სიძამრისა თვისისსა, ღ ყო ეგრე რაოდენი რაჲ ჰქრქუა ზ ღ გამოიჩინება მოსე კაცნი ძლიერნი ყოვლისაგან ისრაელისა, ღ დაადგინა მათ ზედა ათასის თავად, ღ ასის თავად, ღ ერკასის თავად, ღ ათის თავად ღ მწიგნობარნი შემო-
 კე მომუტანებულნი ზ ღ შჯიდენ ერსა მას ყოველსა ჟამსა, სოლო სიტყუა იგი კარდამრე მართუან მოსეს: ღ ყოველი სიტყუა ადული განსჯიან მათ ზ ღ წარავლინა მოსე სიძამრი თვისი, ღ წარვიდა ქრქუნად თვისსა.

თ ა ვ ი ი თ.

ს **თქმსა** შესამესა გამოსვლითგან მეთა ისრაელისათა, ქრქუნით
 ბ ეკვპტით, ამას დღესა მოვიდეს იგინი უდაბნოსა მას სინასსა ზ ღ წარმოიმძრეს რაფიდინით, ღ მოვიდეს უდაბნოსა მას სინასსა, ღ და-
 გ იბანაკა ისრაელმან მუნ წინაშე მთასა მას ზ ღ მოსე. ¹⁾ ადვიდა მთასა მას ღუთისასა: ღ უწოდა მას ღმერთმან მიერ მთით, ღ ჰქრქუა: ესრე არქუ სახლსა იაკობისასა, ღ უთსარ მეთა ისრაელისათა ზ ²⁾ თქმსა ისილეთ რაოდენი უუავ მეკვპტელთა მათ, ღ ადგისსენ თქმსა ვითარცა ორბმან ფრთეთა ზედა, ღ მოგიყვანენ თქმსა თავისა ჩემისა ზ
 ე ღ ³⁾ აწ სძენით თუ ისმინოთ ჟმისა ჩემისა ღ დაიმარხოთ მცნება

1) საქმე 8.—2) ე მოსე კთ.—3) ე მოსე 9.

ჩემი იუუნეთ ერად ჩემდა მოგებულად. თუთუელთაგან ნათესავთა ¹⁾:
 რამეთუ ჩემი არს ყოველი ქუჭუნანა ²⁾ თქუჭუნ ³⁾ იუჭუნით ჩემდა სა-
 მუფო სამღუდელოდ ⁴⁾ და ნათესავად წმინდად, ესე სიტყვა არქუ მეთა
 ისრაელისათა ⁵⁾ მოვიდა მოსე, და მოუწოდა მოხუცებულთა ერისა-
 თა, და უთხრნა მათ ყოველნი ესე სიტყვანი, რომელნი აძცნო მას
 ღმერთმან ⁶⁾ მიუგეს ერმან მან ერთბაზად და ჰქუჭუნს, ყოველივე რა-
 ცა თქუა ღმერთმან ვოთ და ვისძინოთ, და შეწირა მოსე სიტყვა იგი
 ერისა მის ღუთისა ⁷⁾ და ჰქუჭუა უფალმან მოსეს სჯა ესერა მე მოვიდე
 შენდა სვეტითა ღრუბლისათა, რათა ესმეს ერსა კაცოელი რაჲ მე
 შენ, და ჰქუწმენეს შენი უკუნისამდე, და უთხრა მოსე სიტყვა იგი ერი-
 სა მის უფალსა ⁸⁾ და ჰქუჭუა უფალმან მოსეს, კარდაკვალე და უწამე
 ერსა მას, და წმიდა უჭუნ ივინი დღეს და ხვალე, და განირცხენ სამო-
 სელი მათი ⁹⁾ და იუუნედ ივინი განმზადებულ დღედმე მესამედ: რა-
 მეთუ დღესა მესამესა კარდამოხდეს უფალი მთასა ზედა სინასა წი-
 ნამე ყოვლისა ერისა ¹⁰⁾ და დაადგინო ერი იგი კარეიო, და ჰქუჭუ
 კერძალენით თავთა თქუჭუნთა და ნუ აღსვალთ მთასა მას შეხებად. რა-
 სამე მისა ¹¹⁾ ყოველი რომელი შეეხოს მთასა მას, სიკუდილითა აღე-
 სრულოს ¹²⁾ არა შეხოთ კელი მას, რამეთუ ქუთა განიტყუნეთ ანუ
 თუ ისრითა განიდევნეთ, გინათუ საცხოვარი, გინა კაცი, არა ცხო-
 ვნდეს. რაჲამს კმანი იგი და საუჯრი და ღრუბელი წარვიდეს მთისა
 მისგან, მაშინ ივინი აღმოვიდეს მთად ¹³⁾ და კარდამოვიდა მოსე მიერ
 მთით ერისა მის, და განწმიდნა ივინი, და განირცხეს სამოსელი მა-
 თი ¹⁴⁾ და ჰქუჭუა ერსა მას, ნუ შეეხებით ცოლთა თქუჭუნთა და მსა
 იუჭუნით სამდლე ¹⁵⁾ და იუო შემდგომად სამისა დღისა, ცისკარსა
 ოდენ, იუუნეს ქუხილნი, და ეფვანი, და ღრუბელი, წუედიადი მთასა
 მას ზედა სინასა, კმა იგი საუჯრისა ოხრიდა დიდად და შემოწუნდა
 ყოველი იგი ერი ბანაჲსა მას შინა ¹⁶⁾ და განიუფანა მოსე ერი იგი ბა-
 ნაკით შემთხვევად ღუთისა, და წარდგეს მთასა მას ქუჭუ ¹⁷⁾ ხოლო
 მთად იგი სინა კუმოდა ყოველად, რამეთუ კარდამოსრულ იუო ღმე-
 რთი მას ზედა ცუცხლითა, და აღჯდოდა კუძალი ვითარცა საკმილისა:

¹⁾ ფს: ღმერთი კ. — ²⁾ ს: ჰუჭუ ბ. — ³⁾ კბ: იბ. — ⁴⁾ ე: მოსე დ.

ით დ განკრთა ეოველი ერი ფრიად ❖ დ იუუნეს კმანი იგი საუკრისანი
 როდენ ვიდოდეს უძლიერეს იქმნებოდეს ფრიად ¹⁾ მოსე იტყოდა,
 კ დ ღმერთი მიუგებდა მას კმითა ❖ რამეთუ გარდამოსრულ იყო ღმე-
 რთი მთასა მას სინასა თხემსა მის მთისასა: დ უწოდა ღმერთმან
 კა მოსეს თხემსა ზედა მათსა დ აღუდა მუნ მოსე ❖ ეტყოდა ღმერთი
 კბ მოსეს დ ჰრქუა, გარდაეკალე დ უწამე ერსა მას, ნუ უკუტ მიეასლნენ
 კგ ღმერთსა განცდად დ დეცნენ მრავალნი მათგანი ❖ დ მღდელნი
 იგი რომელნი მიეასლებოდინ უფალსა ღმერთსა წმიდა იუუნენ, ნუ
 კდ უკუტ მოაუტდინოს მათგანი უფალმან ❖ ჰრქუა მოსე ღმერთსა: ვერ
 კე კელ ეწიფების ერსა ამას მთასა სინასა შეასლებად, რამეთუ შენ გუწა-
 კვ მე ჩუტნ დ მარქუ, განმორებად მთასა ამას, დ წმიდა ეოფად ❖ ჰრქუა
 კგ მას უფალმან: გუზლე გარდავედ, დ აღმოიყვანე შენ არონ შენთანა:
 კდ ხოლო სხვანი იგი მღდელნი, ნუ იძლევიედ აღმოსვლად ღუთისა
 კე ნუ უკუტ წარწემიდნეს მათგანნი უფალმან ❖ გარდამოკდა მოსე ერი-
 კვ სა მის დ ჰრქუა ესრეთ:

თ ა ვ ი კ.

ა.ბ. **ღ**ს ეტყოდა უფალი ეოველთა მათ სიტყვათა. დ ჰრქუა ❖ მე ¹⁾
 ვარ უფალი ღმერთი შენი: რომელმან გამოიკვივანე შენ ქუტყანით
 კ ეგუზტით სახლისგან. კირთებისა ❖ არა იუუნენ შენდა ღმერთნი
 კდ უცხონი ჩემსა გარემე ❖ ²⁾ არა ქმნე თავისა შენისა კერზნი, არცა
 ეოვლადვე მსგავსი, როდენი არს ცასა შინა ზე, დ როდენი არს
 კე ქუტყანასა ზედა ქუტ დ როდენი არს წეალთა შინა ქუტყე ქუტყა-
 კვ ნისა ❖ არა თავიანისცე მათ არცა მსასურებდე მათ რამეთუ მე ვარ
 უფალი ღმერთი შენი, ღმერთი მომურნე, რომელმან მივაგი ცოდვა
 კ მამათა შუღთა, ვიდრე მესამედ დ მეოთხედ ნათესავამდე მოძულეთა
 კე ჩემთა ❖ ³⁾ დ ვეეა წეალობაჲ ათასამდე ნათესავად მოევარეთა ჩემთა,
 კვ რომელთა დამარსნიან ბრძანებანი ჩემნი ❖ ⁴⁾ არა მოილო სასული
 კვ უფლისა ღუთისა შენისა ამოლსა ზედა, რამეთუ არა განწმინდოს

¹⁾ სჯემე წ. — ²⁾ ე მოსე ე. ფსალმუნი. 3. — ³⁾ გ მოსე კვ. ე მოსე ე. ფსალ-
 მუნი უკ. ე მოსე იე. კბრალთა ღდ. — ⁴⁾ ქუტმორ. ღდ. ე მოსე ე. — ⁵⁾ გ მოსე
 თ. ე მოსე ე.

იგი უფალმან, რომელმან მოიღოს სახელი უფლისა ამაჲოსა ზე-
 და *¹⁾ მოინსენე დღე იგი შაბათთა, და წმიდაჲ ესე იგი * ექუს დღე
 იქმოდე, და ჭქმენ ეოველი საქმე შენი * სოლო დღე იგი მეშუდე,
 შაბათი არს უფლისა ღმრთისა შენისა, არა ჭქმნე ეოველი საქმე მას
 შინა შენ, და შემან შენმან, და ასულმან შენმან და მონამან შენმან, და
 მკევალმან შენმან, კარმან შენმან, და კარაულმან შენმან, და ეოველ-
 მანვე საცხოვარმან შენმან, და მწირმან შენმან რომელი იყოს შენ
 შორის*²⁾ რამეთუ ექუსთა მათ დღეთა შექმნა ღმერთმან ცაჲ და ქუჭ-
 ნა, ზღუაჲ და ეოველი რაჲ არს მას შინა, და განისუჭნა დღესა მას
 მეშუდესა, ამისთვის აკურთხას უფალმან დღე მეშუდე, და წმიდაჲ ეო იგი*
³⁾ ზატეჲ ეც მამასა შენსა და დედასა შენსა, რათა კეთილი გვეოს შენ.
 და დღე ვრძელ იუ * ქუჭყანასა მას კეთილსა, რომელი იგი უფალ-
 მან ღმერთმან მოცცეს შენ *⁴⁾ არა კაც კლა * არა იმრუშო *
 არა იზარო * არა *⁵⁾ ცილი სწამო, მოეუხისა შენისათვის წამებად ცი-
 ლი *⁶⁾ არა გული ვითქმიდეს ცოლისათვის მოეუხისა შენისა, არა
 გული ვითქმიდეს სახლსა მოეუხისა შენისასა; არცა ეანისა მისისა,
 არცა მონისა მისისა, არცა მკეველისა მისისა, არცა *⁷⁾ კარისა მისი-
 სა, არცა კარაულისა მისისა, არცა ეოველისა საცხოვარისა მისისა;
 არცა ეოველი რაჲ იყოს მოეუხისა შენისა * და ეოველსა ერსა ეს-
 მოდა, ვმა იგი საუჯრისა, და ზედევდეს საგმილსა მას მემოლვარესა
 შეეშინა ერსა მას ეოველსა და დადგეს შორის *⁸⁾ და ჭრქუჭუნ შო-
 სეს *⁹⁾ მეტეოდე შენ ჩუჭუნ და ნუ მეტეუნ ჩუჭუნ ღმერთი. ნუ უეუჭუნ
 მოვსწედეთ * ჭრქუჭუნ მათ მოსე: ნუეუჭუნინ რამეთუ გამოცდისა თქუჭუნ-
 ნისათვის მოვიდა ღმერთი თქუჭუნდა, რათა იყოს შიში მისი თქუჭუნ
 შორის და რათა არა სცოდოთ * დგამ ერი იგი შორს, სოლო მოსე
 შევიდა. წუეუდიადსა მას სადა იგი იყო ღმერთი * ჭრქუჭუნ უფალმან
 მოსეს: არქუთ სახლსა იაკობისასა, და უთხარ ძეთა ისრაელისათს,

ც,თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ,იდ
 იე,იკ
 იზ
 იც.
 ით
 კ
 კა
 იბ

¹⁾ მათე ე. ე მოსე ე. ე სკვიი ე. ქუჭუნშორ. ღა. მათე იბ.—²⁾ ა მოსე ბ. ქუჭუნ-
 შორ. ღა.—³⁾ კბრალთა დ. ე მოსე ე. მათე იე. ეფესელთა ე.—⁴⁾ მარკო ს. ზ.
 ზირაქ გ.—⁵⁾ ე მოსე ე.—⁶⁾ მათე ე. ით. მარკ. ი.—⁷⁾ ე მოსე ე. იბ რომ-
 ელთა ზ.—⁸⁾ ე მოსე იც.—⁹⁾ კბრალთა იბ.

კბ თქვენ იხილეთ, რამეთუ სეცით გატეოდ თქვენ * არა იქმნეთ თავი-
 სს თქვენისა კერზნი ვერცხლისანი და კერზნი ოქროსანი თავისა
 პბ თქვენისათჳს * საკურთხეველი ქვტყანით მიშენოთ მე, და შეწირეთ
 მას ზედა, მსხტტრზლები თქვენნი ცხოვრებისათჳს თქვენისა ცხო-
 ვარი და სროსა, თქვენნი ვოველსა ადგილისა, რომელსა დასდვა სახე-
 კდ ლი ჩემი მუნ მოვიდე და გაკურთხო შენ * ¹⁾ უკეთუ საკურთხეველი
 ქებათავან მიშენო მე, არა აღაშენო იგი თლილითა, რამეთუ კელი
 კე შეახე მას ზედა, და შეგინებულარს * არა აღვდე აღსავალთა საკუ-
 რთხეველისა ჩემისათ: რათა არა გამოჩნდეს სარცხუენელი შენი
 მას ზედა:

თ ა ვ ი ა ლ .

ა,ბ და ესე სამართლები არს რომელ წინა დაუდვა მათ * უკეთუ
 მოიგო მონა ებრაელი ექუს წელ კმონებდეს შენ სოლო მეშჳდესა
 ვ წელსა განვიდეს შენგან თაჳს-უფალი * დიდ მეტად ნუ უკეტ იგი
 დ სოლო შევიდა მარტო, მარტოცა განვიდეს: უკეთუ ცოლი მისთანა შევი-
 დ დეს, განვიდეს მისთანა ცოლიცა იგი * უკეთუ უფალმან მისმან სტეს
 ე მას ცოლი, და უტუეს მას ძეგბ და ასულებ, ცოლი იგი და ერმანი იუენნეს
 ვ უფლისა თჳსისა, სოლო იგი მარტო განვიდეს * და უკეთუ თქუას
 მონამან მიეგარს უფალი ჩემი, და ცოლი ჩემი, და ერმანი და არა გა-
 ვ ნვიდეს თაჳს უფლად * მოიყვანოს იგი უფალმან თჳსმან წინაშე
 სსსჯელსა ღუთისსა, და მაძინ წარიყვანოს და მიიყვანოს იგი წყრთი-
 ლსა კარისსა, და განუგვრიტოს უფალმან მისმან სადგისითა უური
 ზ მისი, და მონებდეს მას უკუნისამდე * თუ ვინ მისცეს ასული მონად,
 ტ არა განვიდეს იგი, ვითარცა განვიდინან ძვეალნი * უკეთუ არა სა-
 თნო ეყოს წინაშე თვალთა უფლისა მას თჳსსა, რომელი იგი მან
 ცოლად მიუტანება აღუთქვა მას განუტეოს იგი: სოლო ნათესავსა
 უცხოსა ვერ კელ ეწიფების მისუიღვად მისა ვითარცა შეურაცყო
 თ იგი * უკეთუ ძესა თჳსსა აღუთქვეს იგი, მსგავსად სამართლისა მის
 ი ასულისათა უყოს მას * უკეთუ სხვა მოიყვანოს თავისა თჳსისა, სა-
 სრდელი და სამოსელი რაჲცა აღუთქუას სასუიღელი, არა დააკლოს.

¹⁾ ე მოსე კ. ისო ტ.

მას * უკეთუ ესე სამივე არა უფოს მას განვიდეს თავის უფლად ია
 თვნიერ ვეცხლისა * ¹⁾ უკეთუ ვინმე სცეს ბ მოკუდეს, ივიცა სიკუ- იბ
 დილითა მოკუტდინ * უკეთუ არა ნებსით, არამედ დიერთმან თვსმან. ივ
 მისცა ივი კელთა მისთა ²⁾ ჰსცე შენ ადგილი, ვიდრე მიივლტოდეს იდ
 კაცის მკულელი ივი * უკეთუ ვინმე უმწიროს მოყვასა თვსსა ზაკუთ იდ
 ბ მოკლას ივი, ბ მიივლტოდეს მუნ საკურთხეველისა ჩემისა: გა-
 მოიყვანეთ ბ მოკალთ ივი * რომელმან სცეს მამასა თვსსა, ბ დე- იე
 დასა თვსსა, სიკუდილითა მოკუტდინ * ³⁾ რომელმან ბოროტი თქუას ივ
 მამისათვს, კინა დედისათვს სიკუდილითა მოკუტდინ * უკეთუ ვინ- იხ
 მე, ვისი, იზაროს ერმა მეთაგან ისრაელისათა, ბ მძლავროს მას ბ
 განვიდოს, ბ იზაროს ივი მისთანა, სიკუდილით მოკუტდინ * უკეთუ იწ
 ილაღვიდეს ორნი კაცნი, ბ სცეს მოყვასმან მოყვასსა მჯიღვითა
 ანუ ქვთა, ბ არა მოკუდეს, არამედ დაწოლით დაწვეს საწოლსა ზე- ით
 იუოს კაცი ივი რომელმან სცა მას, გარნა უქმობისა მისისათვს
 მისცეს მას სამკუნალო * უკეთუ ვინმე სცეს მონასა თვსსა კინა კ.
 მკევალსა კუტროსითა ბ მოკუდეს კელსა ქუტშე მისსა მჯავრითა მუ-
 რის კებითა შური იძიენ მისგან * უკეთუ სცხოვნდესღა ერთ დღე კა-
 ანუ ორ დღე, არა შური იძიოს, რამეთუ ვეცხლისა მისისა არს *
 უკეთუ იბრძოდინ ორნი კაცნი, ბ სცნენ დედაკაცსა მიდგომილსა, კბ
 ბ მოურყუნენ ერმა მისი არღა გამოხატული, ზღვევით იხლვოს რა-
 ცა ივი დასდვას ქმარმან მის დედაკაცისმან მისცეს. მას ვედრებით *
 უკეთუ გამოხატული იუოს, მისცეს მას სული სულისა წილ, თუა- კბ
 ლი თუაღისა წილ, კელი კელისა წილ ⁴⁾ კბილისა წილ კბილი, კდ
 ფერგი ფერგისა წილ * დაწვა დაწვისა წილ, წელულება წელულე- კდ
 ბისა წილ, გუტმულება გუტმულებისა წილ * უკეთუ ვინმე სცეს კე
 თუაღსა მონისა თვსისასა, ანუ თუაღსა მკეველისასა. ბ წარმოუგ-
 დოს თვალი თავის უფლად განუტყვენს ივი თუაღისა მის წილ *
 უკეთუ ვინმე კბილი მონისა თვსისა, კინა კბილი მკეველისა აღმო- კვ

1) გ მოსე კდ.—2) ე მოსე ით.—3) ბ მოსე კ. ივაჟ კ. მათე იე. მარკოზ ზ. —4) ბ მოსე კდ. ე მოსე ით. მოსე ე.

სტეხოს თაგის უფლად განუტევენ ივინი კბილისა მათისა წილ ❖
 კბ უკეთუ ურქინოს კურომან მამა კაცსა, ანუ დედა კაცსა ღ მოკუტდეს
 ქვათ განიტჯნოს კურო იგი, ღ კორცი მისი არა იჭამოს, სოლო
 კწ უფალი მისი უბრალო იყოს ❖ უკეთუ მორქინალი იყოს კურო იგი
 გუშინდლითგან ღ ძუღანდლით დღისა მის, ღ ეწამოს უფალი იგი
 მისდა, ღ არა აღიდოს იგი შორის, ღ მოკლას მან მამაკაცი ანუ
 დედაკაცი, კურო იგი ქვათ განტჯნონ, ღ უფალი მისი მის თანავე
 კთ მოკუტდინ ❖ უკეთუ საყსარი დასდგა მას, მისცეს მას საყსარი იგი
 რ სულისა თვისისა რაცა დასდუნ მას ❖ უკეთუ ძესა ანუ ასულსა ურ-
 ლა ქინოს, მსგავსად ამისავე სამართალი უფონ მას ❖ უკეთუ ანუ ძე-
 ლბ მისცეს უფალსა მას მათსა, ღ კურო იგი ქვათ განიტჯნოს ❖ უკე-
 ლგ თუ ვინმე განაღოს ჯურღმული, ანუ აღმოჰკუტდეს, ღ არა დაბუ-
 ლდ იგი მისი იყოს ❖ უკეთუ ვისამანმე კურომან ურქინოს კუროსა მო-
 ლე ექისასა, ღ მოკლას, განყიდონ კურო იგი ცოცხალი, ღ ვეცხლი
 იგი განიყონ, ღ ვერეოთვე კურო იგი მოკლული განიყონ ❖ უკეთუ
 იცოდინ ვითარმედ კურო იგი მორქინალი იყო გუშინდელითგან ღ
 ძუღანდლით, ღ უწამონ უფალსა მისსა, ღ არა მოსწო კურო იგი,
 მისცეს კუროსა წილ კურო, სოლო მოკლული იგი კურო მისი
 იყოს.

თ ა ვ ი ა მ.

ს უკეთუ ვინმე იწაროს ზროსა ანუ ცხოვარი, ღ დაკლას გინათუ
 ბ განყიდოს, სუთი ზროსა მისცეს ერთისა ზროსისა წილ, ღ ¹⁾ ოთ-
 კ სი ცხოვარი ერთისა ცხოვარისა წილ ❖ უკეთუ გუტდით თხრასა,
 ღ ეჭვრას მწარავი; ღ წელას ვინმე იგი ღ მოკუტდეს, არა არს მისა
 კ კაცისა კულაა ❖ უკეთუ აღმოსრულ იყოს მზე მისთანა, ღ მოკლან,
 თანა მდებ არს იგი სიკუდილისა, ღ არა თუ რა აქუნდეს მას რათა
 დ ძვა ზღო, განყიდონ იგი ნაწარვევისა მისთუს ❖ უკეთუ დაიჭვრან ღ

¹⁾ ბ მეფე იბ.

იპოოს კელს მისსა ნაპარევი ვირითგან, ვიდრე ცხოვარბდმდე ცო-
 ცხალი, ორი წილი ზღოს * უკეთუ განვინმეუტეოს საცხოვარი ღ
 მოამოოს ეანამ, ანუ ვენაჯი სხვამ ეანამ მისცეს მას ეანისა მისისგანი
 ნაყოფიერებისა ებრ მისისა. უკეთუ ეოველი ეანამ მოამოოს, უძჯო-
 ბესი ეანა მისი, ანუ უძჯობესი ვენაჯი მისცეს მას * უკეთუ გამო-
 გდეს ცეცხლი ღ ზოოს ეკალი. ღ მოწვას კალო, ანუ ეანა სამკალი
 ანუ ველი ზღოს მან, რომელმან ცეცხლი აღუღვა * უკეთუ ვინმე
 მისცეს მოეჭასსა თჯსა ვეცხლი, ანუ ჭურჭელი დამარსუნად, ღ მო-
 ვინმე იპაროს სახლისაგან მის კაცისა; უკეთუ იპოოს მპარავი, მო-
 ჭკადოს ორი წილი * უკეთუ არა იპოოს მპარავი იგი, მოვიდეს
 სახლისა მის უფალი წინაშე ღუთისა ღ წარმოიღონ სამჯელი ორ-
 თავე, ვითარმედ მან არამ ბოროტი ქმნა ეოვლისათჯ ვედრისა მის
 მოეჭასისა თჯისა * ეოვლითავე სიტუჯთა სიცრუვისათა, ზროხით-
 გან, ღ კარაულით, ცხოვარითგან, ღ სამოსლით, ღ ეოვლისათჯ
 წარწყმედილისა, რომლისათჯ იბრალებოდეს, ღ რამცა იეოს, წი-
 ნაშე ღუთისა წარმოიღონ სამჯელი ორთავე, ღ რომელი იპოოს
 ბრალსა ამას ზედა ღუთისა მიერ მისცეს ორი წილი მოეჭასსა
 თჯსა * უკეთუ ვინმე მისცეს მოეჭასსა კარაული, ანუ ზროხა, ანუ
 ცხოვარი, ანუ ეოველივე ჰირუტეუთაგანი დამარსუნად მოეჭდეს ანუ
 წარწყმედეს, ანუ წარიტეუჭნოს, ღ არა ვინ უწეოდის * ფიცი ღუ-
 თისა იეოს შორის მათ ორთავე, ვითარმედ მან არა რამ ბოროტი
 ქმნა ეოვლისათჯ ვედრისა მოეჭასისა თჯისა ღ ესრეთ შეიწყნა-
 როს იგი უფალმან მის ვედრისამან, ღ არა რამ მიჭკადოს მას *
 1) უკეთუ ვინმე მოიპაროს მისგან, უსღოს უფალსა მის ვედრისა-
 სა * უკეთუ ნამეცვაჯი იქმნეს, მიეჭანოს იგი ჭამულსა მას ზედა; ღ
 არა მიჭკადოს * უკეთუ ვინმე სთხოოს მოეჭასსა თჯსა საცხოვა-
 რი რაიმე ღ წარუწყმედეს, ანუ თუ მოეჭდეს. ანუ წარიტეუჭნოს. ღ
 უფალი იგი მისი არა მისთანა იეოს, მიჭკადოს * უკეთუ უფალი
 მისთა თანა იეოს, არა მიჭკადოს, უკეთუ სასყიდლით დადგინებუ-
 ლი იეოს, სასყიდლისა მისისა წილ იეავნ მისა * 2) უკეთუ ვინმე

1) 5 მოსე ღა. — 2) 6 მოსე კბ.

აცთუნოს ქალწული უთხოველი, **დ** დაწვეს მისთანა, მიიუწანენ იგი
 იზ თავისა თვისისა ცოლად **ჟ** უკეთუ არა სათნო უჩნდეს არცა ინებოს
 იწ მამამან მის ქალწულისამან მიცემად იგი მას ცოლად, ვეცხლი მი-
 ით სცეს მამასა მისსა რაოდენი არს მზითვეი ქალწულისა **ჟ** მისანთა
 კ ცოცხალთა ეოფად **ნ**უ დაუტყვებთ **ჟ** ეოველი რომელი დაწვეს სა-
 კ ცხოვარსა თანა სიკუდილითა მოკუჭდინ **ჟ** რომელმან უგოს კერ-
 კა თა, სიკუდილით მოკუჭდინ ¹⁾ გარნა მხოლოსა დმერთსა **ჟ** მწირსა
 კბ არა ბოროტი უყოთ, არცა აჭირვებდეთ, რამეთუ თქუწნცა მწირ
 კდ იუვენით ქუწუნანასა მას ეგვპტისასა **ჟ** ²⁾ ეოველსა ქურივსა **დ** ობოლ-
 კე სსა არა ბოროტი უყოთ **ჟ** უკეთუ ბოროტი უყოთ მწუნსარებით და-
 კე დადგონ ჩემდამო, **დ** კობდინ, სმენით ვისმინო კმაჲ მათი **ჟ** **დ** გან-
 კე ვრისხნე გულის წურომითა, **დ** მოკუეჯდნე თქუწნ მახვილითა, **დ**
 კე იუწენ ცოლნი თქუწნნი ქურივ **დ** მულნი თქუწნნი ობოლ **ჟ** უკე-
 კე თუ ავასხო ვეცხლი მმასა შენსა დაფრდომილსა მოკუდავსა, რომელი
 კე იუოს შენ შორის, არა მოკუკდიდე სწრაფით, **დ** არა დასდვა მას ვა-
 კე კში **ჟ** უკეთუ იხუთო სამოსელი მოუჭისსა შენისა, ვიდრე და-
 კე სლაფსა მზისა მისცე მას სამოსელი მისი **ჟ** რამეთუ იგი მხოლო
 კე არს სამოსლად მისა, **დ** საფარველი არს შიშლოებისა მისისა რა-
 კე თა დაწვეს იგი; დაღად ეოს თუ ჩემდამო, ვისმინო მისი, რამეთუ
 კე მოწუალე ვარ **ჟ** ღუთისათჳს არა თქუათ ბოროტი, **დ** ³⁾ მთავრი-
 კე სათჳს ერისა შენისა არა იტეოდი ძურსა **ჟ** ჰირველი ნაყოფი ეა-
 კე ლოსა შენისა, **დ** საწნახელისა შენისა, არა დააკლო: **დ** ⁴⁾ ჰირ-
 კე მმო მეთა შენთა მომცე მე **ჟ** ესრეთ ჰყო სროსა შენი, **დ** ცხო-
 კე ვარი შენი, **დ** კარაული შენი შჳდ დღე იუოს დედისა თანა, **დ** მერ-
 კე მე მომცე მე მერვესა დღესა **ჟ** **დ** ⁵⁾ კაცნი წმიდა იუწნით ჩემდა,
 კე გორცი ნამუეცავი არა შჳამოთ მადლსა მიუკდოთ იგი.

თ ა ვ ი ა

ა **ღ**რა შეიწუნარით სასმენელი ამო, არა დაშჯერდე ცრუსა მის
 ბ თანა ეოფად, ცრუ მოწამედ **ჟ** არა შეერთო მრავალთა თანა საქმედ

¹⁾ გ მოსე ით.—²⁾ წაქ ვ.—³⁾ საქმე კვ.—⁴⁾ ზემოთ იბ. ლეგა ბ. ეზეკია
 მდ.—⁵⁾ მოსე კბ. ეზეკია მდ.

ბოროტისა, არა შეეძინო კრებულისა სიმრავლესა განდრეკად, რათა
 გარდაქციონ საშჯელი ❖ და გლახაკი არა შეიწყალო საშჯელს ში-
 ნა ❖ ¹⁾ უკეთუ შეემთხუო ზროხასა მტერისა შენისასა, ანუ კარაუ-
 ლსა შეცთომილსა, მოაქციო და მისცე იგი ❖ უკეთუ იხილო კარაუ-
 ლი მტერისა შენისა და ვრდომილი ტურთსა ქუჭმე: არა თანა წარ-
 კდე, არამედ აღწიო მისთანა ❖ არა გარდაქციო მისთანა საშჯე-
 ლსა გლახაკისასა საშჯელსა შინა მისსა ❖ ყოვლისაგან ²⁾ სიტყვსა
 ბოროტისა განეშორე: უბრალო: და მართალი არა მოკლა, და არა
 განამართლო უღთო ქრთამისათვის ❖ და ³⁾ ქრთამი არა მიიღო, რა-
 მეთუ ქრთამსა და ბრძმის თუხანი მხედველთანი. და კანრეუნი სიტ-
 უეუნი მართალთანი ❖ და მწირსა არა აჭირვებდეთ, ნუცა აჭირვებთ მას
 რამეთუ თქუენ იცით სული იგი მწირობისა რამეთუ თქუენცა: მწირ:
 იუჭნით ქუჭყანასა ეგვპტისასა ❖ ⁴⁾ ექუს წელ სთესო ქუჭყანა შე-
 ნი, და შეჭკრიბო ნაყოფი მისგან ❖ ხოლო მეშჯესა წელსა, მიტე-
 ვება ჭყო, და დაუტეო იგი, და შჯამდენ მას გლახაკი ნათესავისა შე-
 ნისანი, ხოლო ნემტი მისი იეოს მკეცთათვის ველურთა, ეგრეთ ჭყო
 ვენაგოვანი შენი, და ზეთის ხილოვანი შენი ❖ ⁵⁾ ექუს დღე ჭქმენ სა-
 ქმე შენი, და დღესა მეშჯესა განისუჭნო, და განისუჭნოს ხარმან
 შენმან და კარაულმან შენმან და განისუჭნოს: მემან მკეველისა შე-
 ნისამან, და მწირმან ❖ ყოველი რაოდენი გარქუ თქუენ და იმარ-
 ხეთ: და სასელი დემერთა უცხოთა არა მოიხსენოთ არცა იმეს ზი-
 რისაგან თქუენისა ❖ სამკისი წელიწადსა ⁶⁾ დღესასწაულნი ჭქავთ
 ჩემი ❖ დღესასწაული უცომოებისა. დამარხეთ ყოფად, შუდ დღე, იუ
 სჭამდით უცომოსა, ვითარცა იგი გამცენ თქუენ, ჟამსა მას. ოდენ
 თუჭნთა ახალთასა ნაყოფთა რამეთუ მას თუჭნსა კამოხუჭნდით ქუჭ-
 ყანით ეგვპტით: ⁷⁾ არა მენუჭნო წინაშე ზირსა ჩემსა. (ვალიფრი ❖ ⁸⁾
 დღესასწაული მის, ზირველთა ნაყოფთა მკისათა შენთა, ჭყო საქმე-
 თა შენთა რაცა სთესო ქუჭყანასა შენსა, და დღესასწაული აღსრუ-

ბ.
დ.
ე.
ვ.
ზ.
ტ.
თ.
ი.
ია.
იბ.
ივ.
იდ.
იე.
ივ.
ივ.

¹⁾ ე მოსე კ. — ²⁾ ქემორ. ლგ. — ³⁾ ე მოსე ივ. ზირაქ კ. — ⁴⁾ ა მოსე
 მკ. ბ მოსე კვ. — ⁵⁾ შემარ. კ. — ⁶⁾ შემარ. ივ. — ⁷⁾ ზირაქ. ლე. — ⁸⁾ დაბა
 ლ. ე მოსე ივ.

იხ
იწ
ით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კს

ლებისა, განსლუხასა წელიწადისასა, შეკრებასა საქმისა შენისასა რა-
 მეთუ ეოველი შენი არს ❖ სამ გზის წელიწადსა შინა ეწჳწნოს ეო-
 ველი წული შენი წინაშე უფლისა ღმრთისა შენისა ❖ რაჲმს განვა-
 სხნე წარმართნი, ჰირისაგან შენისა, ჰ განვაჯრცნე საზღუარნი შენნი:
 არა შესწირო ცოჲსა თანა სისსლი მსსწრწლისა ჩემ თანა: არცა ჰ
 ადგრეს ცმელი დღესასწაულთა ჩემთა განთიადამდე ❖ დასაბამი ჰი-
 რველთა ნაყოფთა შენთა შესწირო, ტაძრად უფლისა ღმრთისა
 შენისა, ¹⁾ არა შეგებო კრავი სმითა დედისა თვისისათა ❖ ჰ ესერა
 მე წარვაჯლინო ანგელოზი ჩემი წინაშე შენსა, რათა დაგიცუას შენ
 გზასა ზუდა, ჰ რათა შეგიუქანოს შენ ქწწყანასა მას რომლისათვის
 კეფუცე შენ ❖ ეკრძაღე თავსა შენსა ჰ იმძინე მისი, ჰ ნუ ურჩ ექ-
 მნები მას, რამეთუ არა შეკინდოს შენ, რამეთუ სახელი ჩემი არს
 მას ზუდა ❖ უკეთუ სძენით იმძინე სიტყუანი ჩემნი, ჰ ჰეო ეოველი
 რაჲცა მე გამცენ შენ, ჰ დაიციუნე აღთქმანი ჩემნი, იუწენდ ერად ჩემდა
 მოზოფნებულად უმეტეს ეოველთა ნათესავთა, რამეთუ ჩემი არს ეოველი
 ქწწყანაჲ: რამეთუ თქწწნ ჩემდა ერად იუწენდ სამეფუოდ, სამღუდე-
 ლოდ, ნათესავად წმიდად, ამათ სიტყუათა ეტუოდ მეთა ისრაელისა-
 თა, უკეთუ სძენით იმძინოთ ვმისა ჩწწნისა ჰ ჰეოთ ეოველი რომელსა
 კეტეჯ თქწწნ, ვმეტერო მტერსა თქწწნსა, ჰ წინააღუდეგე წინააღ-
 მდგომთა თქწწნთა ❖ ²⁾ რამეთუ წარვიდეს ანგელოზი ჩემი წინა-
 მდღურად თქწწნდა: ჰ შეგიუქანოს შენ ამორეველისა, ჰ ქეტელისა:
 ფერეხელისა, ჰ ქანანელისა, კერკესეველისა, ჰ ეველისა, ჰ იო-
 ბესელისა, ჰ შეგებურნე ივინი ❖ არა თაუწანისცე ღმერთთა. მათთა,
 არცა მსახურებდე მათ, არა ჰქმნე საქმისა მათისა ებრ, არამედ დარ-
 ლუწწვით დარღვანე, ჰ შემუსრვით შემუსრნე მეკლნი ჰ ბომონნი, იგი
 მათნი ❖ ჰ ჰმსახურებდე უფალსა ღმერთისა შენსა: ჰ ვაკურთხო ჰუ-
 რი შენი, ჰ ღჯრო შენი ჰ წუადლი შენი, ჰ გარე წარუაქციო სნეუ-
 ლებაჲ თქწწნგან ❖ ³⁾ არა იეოს უშჯლო არცა ბერწი ქწწყანასა
 თქწწნსა: რიცხუ დღეთა შენთა აღსრულებითა აღვაჯსო ❖ შიში ჰ

¹⁾ დაბლა ღვ. კ მოსე ჰ იდ. — ²⁾ დაბლა ღვ. ე მოსე წ. ისონაჲ კვ.
 — ³⁾ ე მოსე წ.

ძრწოლა წარვაჲლინო წინამძღურად შენდა, დ განჴაჲურთჲნე ეოჲე-
 ლნი ნათესაჲნი რომელთა შეხჴალთ მუნ. დ მოცნე ეოჲელნი მტე-
 რნი შენნი: მეოტად * დ ¹⁾ წარვაჲლინო ბზიკი უწინარეს შენსა, დ
 განასხსნეს ამორეველნი იგი დ ეველნი, იობოსელნი ქანაანელნი,
 დ ქეტელნი შენგან * არა განვასხსნე ივინი წელიწადსა ერთსა, რათა
 არა ქჴტყანა მოოხრდეს, დ განმრავლდეს მკეცი ქჴტყანისა შენ სე-
 და * მცირედ-მცირედ განვასხსნე ივინი შენგან: ვიდრემდე აღორძინ-
 დეთ, დ დაიმკვდროთ ქჴტყანაჲ * დ დავსსნე სახლჴარნი თქჴწნი
 ზღვთ მეწამულითგან, ვიდრე ფილისტიმედმდე, დ უდაბნოდ, ვიდრე
 მდინარედ დიდადმდე, მდინარედ ეგფრატად, დ მივსცნე კელთა თქჴწნ-
 თა, მკვდრნი იგი მის ქჴტყანისანი, დ გავასხსნე ივინი ზირისგან
 თქჴწნისა * ²⁾ არა აღუთქჴა ღმერთთა მათთა აღთქმა * დ არცაღა
 სხდენ ქჴტყანასა შენსა: რათა არა გაცოდგონ შენ სემდა მოძართ: უკეთუ
 მსახურებდე შენ ღმერთთა მათთა, ივინი იუჴნენ დაბრკოლებაჲ შენდა.

კტ
კთ
ლ
ლა
ლბლგ

თ ა ვ ი კლ

ლა მოსეს ჰრქჴა: აღმოვედით უფლისა მიძართ შენ დ არონ, დ ნა-
 დაბ, დაბიუდ, დ სამეოცდა ათნი მოხუცებულნი ისრაელისნი, დ
 თაყვანისცენ შორით უფალსა * დ შეეხლოს მოსე. მსოლო ღმერთ-
 სა: დ ივინი არა მიიხსლენენ, დ ერი ნუ აღმოვალნ მათთანა * ³⁾
 შევიდა მოსე. დ უთხრნა ერსა მას ეოჲელნი ესე სიტყვანი ღჴთისა-
 ნი დ სამართალნი მისნი: მიუგო ერმან მან კმითა დ დიდითა დ თქჴწს
 ეოჲელთავე, სიტყუათა, რომელთა იტყოდა უფალი ვეოთ დ ვისმი-
 ნოთ * დ დაწერნა მოსე ეოჲელნი ესე სიტყუანი უფლისანი, აღი-
 მსთო მოსე განთიად, დ დააშენა საკურთხეველი მთასა მას ქჴტყე,
 ათორმეტითა ქვთა მსგავსად ათორმეტთა ტომთა ისრაელისათა * დ
 წარავლინა მოსე, ჴაბუკები იგი მეთა ისრაელისათა დ შეწირეს
 მსხუტრზლები დ შესწირაჲები ცხოვრებისა ღჴთისა ჴვარაკები *
 დ ⁴⁾ მოიღო მოსე ზოგი იგი სისხლისა მის დ შთასსნა სასუმიისა
 შინა ხოლო ნახევარი სისხლი მოაჴკურა გარემოს საკურთხეველსა

ა
ბ
გ
დ
ე

¹⁾ ე მოსე ე. ასუჴა კდ.—²⁾ დაბლა ლდ. ე მოსე ზ.—³⁾ იერე ზ.—⁴⁾ ებ-
 რაელთა ო.

ზ შორის ❖ დ მოიღო წიგნი იგი შჯულისა დ აღმოუკითხა ეურთა
 მიძარტ ერისათა: დ თქუწს ყოველივე, რომელი თქუა უფალმან ვეოთ
 ჭ დ ვისძინოთ ❖ მოიღო მოსე სისხლი იგი დ აპკურა ერსა მას. დ
 თქუა; ესე სისხლი არს აღთქმისა, რომელი აღუთქვა უფალმან ეო-
 თ ველთა თუხ სიტყვათა ამათ ❖ დ აღუდა მოსე, დ არონ დ ნადაბ, დ
 ი აბიუდ, დ სამეოცდა ათნი, მოხუცებულნი ისრაელისანი ❖ დ იხილეს
 სდა იგი დგა მუნ ღმერთი ისრაელისა, დ ქუწმე ფერკთა მისთა, ვი-
 თარცა ქმნულებად ალიზისა, ანთრავი საფირონი ვითარცა ხილვა
 ია სამყაროსა ცისა სიწმიდით ❖ დ რჩეულთაგანი ისრაელისათა, არა
 ვინ მოკუდა არცა ერთი, დ იხილეს ადგილი იგი ღუთისა დ ჭამეს.
 იბ დ სუწს ❖ დ ჰრქუა უფალმან მოსეს: აღმოვედ ჩემდა მთად: დ იეავ
 მუნ, დ მოცნე შენ ფიცარნი ქვისანი, სჯული დ მცნებანი ჩემ-
 ივ ნი, რომელი დაწერე შჯულის დებად მათდა ❖ აღდგა მოსე, დანსუ
 იდ წინაშე მღვთმელი მისი, დ აღუდეს მთასა მას ღუთისასა ❖ დ მოხუ-
 ცებულთა მათ ჰრქუა, დადუმენით თქუწნ მანდა, ვიდრემდის მოვიდე
 თქუწნდა: დ აჰა ესერა არონ დ ორ თქუწნთანა არიან, უკეთუ,
 იე ვისმე ედვას სასჯელი, მოვედინ მათდა ❖ დ აღუდა მოსე მთასა მას,
 ივ დ დაფარა ღრუბელმან მთა იგი ❖ დ კარდამოკდა დიდებად ღუთისა
 მთასა მას ზედა სინასა, დ დაფარულ იყო ღრუბლითა მთა იგი ექუს
 დღემდე: დ უწოდდა უფალი მოსეს მემუდესა დღესა ღრუბლით გა-
 იხ მო ❖ ხოლო ხილვა იგი დიდებისა ღუთისა ვითარცა ცეცხლი ალა-
 ტედებოდა თხემსა ზედა მის მთისასა წინაშე მეთა ისრაელისათა ❖
 იწ დ შევიდა მოსე შორის ღრუბელსა მას დ იყო მთასა მას ¹⁾ დ იყო
 მას ზედა ორმოც დღე დ ორმოც ღამე:

თ ა ვ ი კე.

ა,ბ **ღ** ეტეოდა უფალი მოსეს, დ ჰრქუა ❖ ეტეოდე შენ. მეთა ის-
 რაელისათა, მომართუწდ მე შესაწირავად ყოველითაგან, რომელთა
 იგი უნდეს გულისა მათსა, მომართუწდ მე ჰირველ ნაყოფად ჩემდა
 გ შესაწირავად ❖ დ ესე არს შესაწირავად, რომელი მოიღო მათგან,
 დ ოქრო დ ვეცხლი დ რვალი ❖ იაკინთუ დ მოწეული; დ მეწამული,

¹⁾ დაბლა ლ. ე მოსე თ დ იწ. დაბლა ლე.

მრხობლი და ბისონი, მახილი თმად თხისად და ტყავები ვერძისად
 ცარსიკონი და ტყავი სიავი, და ძელი ულზოლველი და ზეთი სანა-
 თო საკმეველი ზეთსა შინა ცხებული, შერეული საკმეველსა თანა და
 ქუა სამარაგდონი, და ანთრაკები, გამოქანდაკებულად, სამკართათჳს
 დასაწვეველთა და მიქმენ მე სიწმინდე, და გამოკეცხადოდე თქუენ
 და მიქმენ მე შენ ეოვლისა მის ებრ¹⁾ რომელი გიჩუენო შენ მთა-
 სსა ზედა სახე კარვისა, და სახე ეოვლისა ჭურჭლისა მისისა ეგრეთ
 ჰქმენ და ჰქმენ კიდობანი წამებისა ძელთაგან ულზოლველთა, ორ
 წურთა კერძო სივრძე მისი, და წურთა კერძო სივრცე მისი და წურთა
 კერძო სიმაღლე მისი და მოსთხზნა იგი ოქროთა წმიდითა, შინაგან
 და გარე მოლესო ოქროთა, და აქმე მას კიდე თხზულად ოქროსა და
 გარემო უქმე მას ოთხნი გრკალნი ოქროსანი, და გარდაცუენ ივინი
 ოთხთავე კიდეთა მისთა: ორნი იგი გრკალნი ერთ კერძო, და ორნი იგი
 მეორესა მას კიდესა და ჰქმენ აღსაღებელნი, ძელნი ულზოლველნი,
 და შემოსენ ივინი ოქროთა წმიდითა და განუთხიენ აღსაღებელნი
 იგი გრკალთა მათ კიდობნისათჳ წათა აღიღებოდის კიდობანი იგი
 მით და გრკალთა მათ შინა შჯულისათა იუენენ აღსაწერებელნი იგი
 შეურეველად და დასხნენ საწამებელნი, რომელ მიცხენ შენ კი-
 დობანსა მას შინა და ჰქმენ საღხინი ელი იგი მას ზედა შთასა-
 ღებელად ოქროსაგან წმიდისა, ორ წურთა და კერძო სივრძე წურთა
 და კერძო სივრცით და ჰქმენ ორნი ქერობინი ოქროსანი, ქანდა-
 კებულად: და დასდენ ივინი ორთავე მათ კიდეთა საღხინებელის-
 თა რომელ იგი ჰქმენ ქერობინი ოქროსანი, ერთი ერთ კერ-
 ძოსა მას, კიდესა, და ქერობინი იგი ერთი მეორესა მას, კიდესა
 მას საღხინებელისასა და ჰქმენ ორნი ესე ქერობინი: წათა
 იუენენ ორთავე მათ კიდეთა, და განუზრენ ფრთენი ორთავე ზედა
 კერძო და ჰფარვიდენ ფრთითა საღხინებელსა მას, და ზირნი მათნი
 ურთიერთს მიექცენდ საღხინებელად: და დასდვა საღხინებელი იგი
 ზედა კერძო კიდობანსა მას, და კიდობანსა მას შთასხენე საწამებელი
 კიდობანსა ზედა ზეთ, ხოლო კიდობანი დასხნა საწამებელად,

¹⁾ დაზღა კვ.

კ
 ჳ
 ზ
 ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ

კა იგი რომელ მიგცე შენ ❖ დ გამოგეცხადებოდი შენ მათგან, დ მო-
 გითხრა შენ ზეით მიერ სალხინებელით შორის ორთა მათ ქერობინ-
 თა, რომელნი იუჟნეს სედა კიდობანსა მას სალხინებელსა საწამე-
 ბელისასა: დ ეოვლისა მისებრ, რომელი გამცნო შენ ძეთა მიძართ
 კბ ისრაელისათა ❖ დ ჭქმნე ტაბლა ოქროსა, ოქროსაგან წმიდისა,
 კგ ორ წურთა სიგრძე მისი, დ წურთა ერთ სიგრძე მისი, დ წურთა
 კდ კერძო სიმაღლე მისი ❖ მოაოქროე იგი ოქროთა წმიდითა, დ უქმნე
 კე მას კიდენი ოქროსანი დ თხზუთ ოქროსა ❖ გარემოაქმნე მას გურ-
 კვ გური ციდით ერთით გარემო ❖ ჭქმენი ოთხნი გრკალნი ოქროსა-
 კზ ნი, დ განაცუნე იგინი ოთხ კერძოვე ფეხათა მისთა ქუჭშე კერძო
 კა გურგუნსა მას ❖ დ იუენენ გრკალნი იგი განსაცემელად აღსაღებე-
 კბ ლთა მათ, რათა აღიღონ მით ტაბლა იგი ❖ დ ჭქმნე სატურთელი
 კგ მისი ხისგან ულზოლეველისა, დ მოაოქროო იგი ოქროთა წმიდითა
 კდ დ აღიღოდან მით ტაბლა იგი ❖ დ ჭქმნე ზინაკები, მისი, დ ფსია-
 კე დები, ტაკუკები შესწირავისა დ ციცხუჭბი რომლითა შესწირვდე მით,
 კვ ოქროსაგან წმიდისა ჭქმნე იგინი ❖ დ დნავო იგი ტაბლასა მას ზე-
 კა და წინაშე ჩემსა ზური სამარადისო ❖ ჭქმნე სასანთლე იგი ოქრო-
 კბ სავან წმიდისა ქანდაკებული: დ ჭქმნე სასანთლე იგი, კერი იგი მი-
 კგ სი, დ რტონი, დ ტაკუკი იგი დ ბირთანი, დ შრომანი მისგანვე იუ-
 კა ნეს ❖ ექუსნი რტონი გამოვიდინ. ერთ კერძო, სამნი რტონი სასა-
 კბ ნთლესა მას ერთ კერძოსანი, დ სამნი რტონი სასანთლისა მის
 კგ ერთ კერძოსა მეორისანი ❖ დ სამნი ტაკუკნი გამოსასულები ნიგუ-
 კა ზებად, ერთსა მას რტოსა გარემო ბირთვი დ შრომანი: ეგრეთვე
 კვ ექუსთა მათ რტოთა, რომელნი გამოვიდოდინ სასანთლეთა მათგან ❖
 კა დ სასანთლესა მას ოთხნი ტაკუკნი გამოსასულები ნიგუზებად, ერთ-
 კბ სს მას რტოსა ბირთუნი იგი დ შრომანი მისნი ❖ ბირთვი ქუჭშე კე-
 კა რძო რტოთა მათ ორთა მისგანვე. დ ბირთვი ქუჭშე კერძო ოთხთა
 კვ მათ რტოთა მისგანვე, ესრეთ იუოს ექუსთა მათ რტოთა გამომაგალი
 კა მის სასანთლისათა, დ სასანთლესა მას ოთხნი ტაკუკნი გამოსასულები
 კვ ნიგუზაკებად ❖ ბირთვებად იგი დ რტონი მისნივე იუენენ ეოვლად
 კა ძეარნი ერთისაგან ოქროსა წმიდისა ❖ დ ჭქმნე სასანთლენი მისნი

მუდ. ღ დასდგნე სასანთლენი იგი, ღ ნათობდენ ერთ კერძო ჰირით ზ
 ღ მოსაყოფელი მისი: ღ შესადგმელები მისი ოქროსაგან წმიდისა ლს
 ჰქმნე ზ ტალანტითა ოქროსა წმიდისათა, რათა ჰყო ეოველი ჳურ- ლს
 ჳელი ესე ზ ¹⁾ ისილე ვითარი ჰქმნე მსკავსად მისსა, რომელი გი- ლთ
 ჩუტნე შენ მოსსა მას ზედა:

თ ა ვ ი კვ.

ღა კარავი იგი ჰქმენ ათ ეზოედად, ზეზისაგან ძახილისა, ღ ა
 იაკინთისა, ღ მოწეულისა ღ მეწამულისა, გრესილისა, ქერობინად ბ
 საქმითა ქსოილითა ჰქმნე იგი ზ სივრძე ეზოსა მის ერთისა ოცდა ბ
 რვა წერთა იეოს, ღ სივანე ოთხი წერთა, ერთისა მის ეზოსა; სა- გ
 ზომი ერთი იეოს ეოველთა მათ ეზოთა ზ სუთი ესო იეოს ურთი- გ
 ერთას, მახლობელად ერთი ერთასა: ღ სუთნივე იგი ეზონი იეუნენ ღ
 შუდგომილ ურთიერთას მოყვასი მოყვასსა ზ ღ უქმნე მას კილოები ღ
 იაკინთისა გრძელსა ეზოსა ერთისასა, ერთ კერძო შესაკინძველად: ღ
 ესრეთ ჰქმენ ეზოსა მას მეორესა გარეშე კერძოსა, შესაკინძველად ზ
 ერგასისი ღილები უქმნე ეზოსა მას ერთსა, ღ ერგასისი ღილები ე
 უქმენ ერთ კერძოსა მის მეორისა ეზოსა შესაკინძველად წინაშე ჰი-
 რის ჰირ მართალ ემთხვოს ურთიერთას ერთი იგი თუთეულსა ზ
 ღ ჰქმენ კარშიკები ერგასისი ოქროსაჲ: ღ შეაბრძვილო ეზოები ვ
 იგი ურთიერთას კარშიკებითა მით: ღ იეოს იგი ერთ კარავ ზ ღ ზ
 ჰქმენ საბურველი თმისა საფარველად კარვისა მის, ზთერთმეტი სა- ლ
 ბურველი კარჯსა მის უქმნე მას ზ სივრძე ეზოსა ერთისა მის სა-
 ბურველისა ოცდა ათ წერთა, ღ ოთხ წერთა სივრცე: ღ საბუ-
 რველისა მის ერთისა საზომი ეგრევე იეაფნ ათორმეტისა მის
 საბურველისა ზ ღ შეზნო ერთბამად სუთი იგი საბურველი, ღ ექუ- თ
 სი იგი საბურველი ერთბამად წინაშე ჰირის ჰირ მის კარჯსა ზ ჰქმენ ი
 ღილები ერგასის კიდესა მის საბურველისასა: ერთისასა, შორის
 შესაკინძველისავე მის ებრ, ერგასისი ღილები ჰქმენ კიდესა მას,
 შესაბრძნველსა საბურველისა მის მეორისსა ზ ღ ჰქმენ კარშიკები ია
 სპილენძისა ერგასი, იგი ღილებისა მისგან, ღ შესდგა საბურველები

¹⁾ საქმე ზ. კბრ. ლ.

მისგან ერთისა მეორესა მას კიდესა ❖ და შემოსეს სუტტნი იგი კო
 ოქროთა: და გრკალები ჰქმენ ოქროსა: და რომელთა განაცუნე მო- ლ
 ქლონნი იგი და შემოსო ოქროთა მოქლონები იგი ❖ ¹⁾ და აღმარ- ლ
 თო კარავი იგი მსგავსად მისა რომელი გინჴტნო შენ მთასა შე- ლა
 და ❖ და ჰქმენ კრეტსაბმელი იაკინთისაგან და მოწეულისა და მეწა- ლა
 მულისა მახილისა, ზეზისაგან სთულისა, ქმნულად ქსოვილად ლა
 ჰქმნე იგი ქერობინად ❖ და დასდვა იგი ოთხთა ზედა სუტტთა ულ- ლბ
 ზოლველთა, შემოსილთა ოქროთა: და სუტტის თავნი მათნი ოქრო- ლბ
 სანი, და ხარისხნი მათნი ოთხნი ვეცხლისანი ❖ და დასდვა კრეტ- ლვ
 საბმელი იგი სუტტთა მათ ზედა: და შეიღო მუნ შინაგან, კრეტსა- ლვ
 მელსა მას კიდობანი იგი საწამებელისა, და განსწავლებდეს კრეტ- ლვ
 საბმელი იგი თქუტნ შორის, და შორის წმიდათა მათ წმიდათასა ❖ ლვ
 და დაჭბურო კრეტსაბმელითა კიდობანი იგი საწამებელისა წმიდასა ლდ
 მას შინა წმიდათასა ❖ და დასდვა საკურთხეველი გარეშე კრეტსა- ლე
 მელსა მას: და სასანთლე იგი წინაშე საკურთხეველსა კარვით კერძო ლე
 სამხრით: და ერთი საკურთხეველი დასდვა კარვით კერძო ბღჴართი ❖ ლე
 და ჰქმენ ეზოჲ იაკინთისაგან და მოწეულისა, და მეწამულისაგან, მა- ლე
 ხილისა, და ზეზისაგან მესთულისა, ქმნულად ჴრელად ❖ და უქმენ ლვ
 კრეტსაბმელსა მას, ხუთნი სუტტნი, ხისაგან ულზოლველისა, და ლვ
 შემოსნე ივინი ოქროთა: და სუტტის თავნი იგი მათნი ოქროსანი ლვ
 ჰქმნნე: და გამოკჴტრნე მისთჳს ხუთნი ხარისხნი რვალისანი.

თ ა ვ ი კ.

და ჰქმენ ²⁾ საკურთხეველი ძელთაგან ულზოლველთა: ხუთ წერთა ს
 სიგრძით, და ხუთ წერთა სივრცით, მოთხუთ ჰყო საკურთხეველი ს
 ბი: და სამ წერთა სიმაღლე მისი ❖ და აქმნე მას რქანი ოთხნი, ბ
 ოთხთავე კიდეთა მისთა: მისგანვე იეჴნენ რქანი მისნი, და შემოსნე ბ
 ივინი სპილენძითა ❖ და უქმნე გვრვანი საკურთხეველსა მას: და სა- ბ
 რქემლები მისი და ფიალები მისი, და ფუცხვები მისი, და საცეცხლე- ბ
 რები მისი და ყოველი ჴურჴელი მისი ჰქმენ რუალისა ❖ და უქმნე ლ
 მას ლანძუი მსგავსი და კანკელი რუალისა: და უქმნენ ლანძუსა ოთ,

¹⁾ ზემორ. კე. — ²⁾ ქჴტმორ. ლე.

ე სნი კარძიენი რვალისანი ოთხთავე კიდეთა მისთა ✱ შემოუდგენ
 ივინი ლანძქსა მას საკურთხეველისასა ქუჭქუ კერძო: ხოლო იუან
 ვ ლანძქი იგი ვიდრე საშუალამდე საკურთხეველისა მის ✱ დ უქმნე
 საკურთხეველსა მას აღსაპრობელნი ძელთაგან უღაზოველთა, დ
 ზ შემოსნე ივინი რვალითა ✱ დ განუთხინე აღსაპრობელნი იგი კა-
 რძიეთა მათ, დ იუენედ ორნი იგი აღსაპრობელნი, ორთა მათ
 ც კუჭრდთა საკურთხეველისათა აღსაპრობელად მისა ✱ გრიდოვნად,
 ფიცრდად ჰქმნე იგი, ვითარცა გიჩუტნე შენ მათსა მას ზედა, ეგრე ¹⁾
 თ ჰქმნე ✱ დ ჰქმნე ეზო კარვისა მის, ჩრდილოთ კერძო. კრეტსაბმელი
 ეზოსა მის ზეზისაგან ძახილისა სიგრძე მისი ას წურთა, ერთ კერ-
 ი მოსა მის მკრისა ✱ დ სუჭტნი იგი დ ხარისხნი მისნი ოც
 ია რვალისანი: დ კარძიეები მათი დ მარწუხები მათი ვეცხლისა ✱ ეგ-
 რეთვე აღმოსავლით კრეტსაბმელი იგი ასი წურთა სიგრძე: დ სუჭ-
 ტნი მისნი ოც, დ ხარისხები მათი რვალისა ოც, დ კარძიეები მა-
 თი დ მარწუხები სუჭტებისა მის, დ ხარისხები იგი მათი შეც. ¹⁾
 იბ ლი ვეცხლითა ✱ ხოლო სივრცე ეზოსა მის ზღუთ კერძო, კრეტსა-
 ბმელი იგი ერგასის წურთა სუჭტები მათი ათ, დ ხარისხები მათი
 ივ ათ ✱ დ სივრცე ეზოსა მის სამხრით კერძო; კრეტსაბმელი ერგასის
 იდ წურთა; სუჭტის თავნი ათ, დ ხარისხნი ათ ✱ დ თუთხმეტ წურთა
 სიმაღლე კრეტსაბმელთა მათ, სუჭტსა მას ერთსა სუჭტნი მათნი
 იე სამ, დ ხარისხნი მათნი სამ ✱ დ მხარსა მას მეორესა ათხუთმეტ
 წურთა კრეტსაბმელთა მათ სიმაღლე, სუჭტნი მათნი სამ ხარისხნი
 ივ მისი სამ ✱ დ ბჰესა მას ეზოსასა საბურჭული ოც წურთა სიმაღ-
 ლე იაკინთისაგან, დ მოწეულისა დ მეწამულისა, ძახილისა, დ ზე-
 ზისაგან სთულისა, ჭრელბუღი ნემსითაჲ, სუჭტნი მათნი ოთხ, დ
 იზ ხარისხნი ოთხ ✱ ყოველი სუჭტები ეზოსა მის კარძიე შემოსილი
 ვეცხლითა, დ სუჭტის თავნი ვეცხლისანი, დ ხარისხნი მათნი რვა-
 ილ ლისანი ✱ ხოლო სიგრძე ეზოსა მის ასი ასსა ზედა. დ სივრცე
 ეზოსა მის ერგასისი, ერგასისა ზედა. სიმაღლე, ხუთი წურთა, ზე-
 ზისაგან ძახილისა, დ ხარისხნი მათნი რვალისანი დ ყოველივე

¹⁾ ქუჭქო რე ღ.

მოძნადება, ღ ეოველივე საქმარი მისი. ღ მანები კარვისა მის რვა-
 ლისა ზ ღ შენ უბრძანე ძეთა ისრაელისათა ღ მოკაროვან ზეთი ზე-ით
 თთავან წნეხილთა წმიდაჲ დაწნეხილ სანთლად, სანთებულად რათა
 ენთებოდის მარადის ზ კარავსა მას შინა საწამებელისასა კარეშე ბ
 კრეტსაბძელსა მას, რომელი იგი იყო კიდობანსა მას სჯულისასა,
 ანთებდეს მას არონ ღ ძენი მისნი მწუსრითგან განთიადამდე, წინა-
 შე უფლისა, სძუულად საუკუნოდ, ნათესავსა შორის თქუწნსა, ძე-
 თავან ისრაელისათა.

თ ა ვ ი კვ.

ღა შენ მოიუწანნე თავისა ძენისა, არონ ძმა შენი, ღ ძენი მი- ა
 სნი, ძეთავან ისრაელისათა, მღუდელობად ჩედა არონ. ღ ნადაბ ღ ბ
 აბიუდ, ღ ელიაზარ, ღ იათამარ, ძენი არონისანი ზ ღ უქმენ სა- ბ
 მოსელი წმიდაჲ, არონს ძმასა შენსა ზატყვად ღ დიდებად ზ ღ ეტ- გ
 ყოდე ეოველთა ბრძენთა გონებითა, რომელნი აღიუწანენ სულითა
 მეცნიერებისათა, ღ უქმენ სამოსელი წმიდაჲ არონს სიწმიდესა მას
 შინა რომლითა მდღლობით მსახურებდეს მე ზ ღ ესე სამოსელნი დ
 არონს რომელნი უქმე მას: სამკერდე, ღ სამკრე, ღ ფერსთა სასხ-
 მელი, სამოსელი ფესჭლი ღ ვარშამანგი ღ სარტყელი: ღ უქმე სა-
 მოსელი წმიდაჲ არონს ღ ძეთა მისთა, სამღუდელოდ ჩე წინაშე ზ ღ ე
 მათ მოიდონ თქრო, ღ იაკინთე, ღ მოწეული, ღ მეწამული ზეზი ზ
 ღ ჭქმენ სამსრე იგი ზეზისავან ძახილისა ქმნულად ქსოილად ჭრე- ვ
 ლად ზ ორნი იგი სამსრენი. შეეოფილ ერთი ერთსა ორ კერძოვე ზ
 განმარტებულ ზ ღ ნაქსრე იგი სამკართა მათთა: რომელ არს მას ლ
 ზედა ქმნულებისა მისებრ მისგანვე იეოს თქროსავან წმიდისა ღ
 იაკინთისა, მოწეულისა ღ მეწამულისა, სთულისა, ღ ზეზისა ძახი- თ
 ლისა ზ ღ მოიხუნე ორნი ქუანრი, ანთრავანი, სამარავდონნი, ღ გა-
 მტსწერო მათ ზედა სახელები იგი ძეთა მათ ისრაელისათა ზ ექუ- თ
 სთა სახელები ერთსა მას ანთრავსა, ღ ექუსთა სახელები სხვაჲსა თ
 მფორესა მას ანთრავსა, მსგავსად შობისა ებრ მათისა ზ ქმნულად ი
 ანთრავისა მოქმელთა: ხურავთა: გამოჭრილი ბეჭდებრ გამოჭანდა- ი
 ენე, ორნი იგი ანთრავნი: სახელებით ძეთა ისრაელისათა ზ ღ დას- იბ

ხნე ორნი იგი ანთრაკნი მკართა ზედა მის სამხრისთა: ანთრაკნი
 მოსახსენებელნი არიან ძეთა ისრაელისათანი: ღ ალილოს არონ სა-
 ხელები იგი ძეთა ისრაელისათა წინაშე უფლისა ორთა ზედა მკარ-
 ივ თა მისთა, სახსენებულად მათდა ❖ ღ ჰქმნე ვეშაჰანი ოქროსაგან
 იდ წმიდისა ❖ ღ ჰქმნე ორნი ფესჭდნი ოქროსაგან წმიდისა, კან-
 იე ჩუნილი ეჭავილითა ქმნულად თხზულისა, ღ დასხნე ფესუნი იგი
 ქმნულნი ვეშაჰათა მათ ზედა მკართა ოდენ წინა კერძო ❖ ღ ჰქმნე
 საკითხავი იგი საშჯელთა ქმნულად ჭრელებულად: მსვავსად რიც-
 ივ შერთულისა ❖ ჰქმნე იგი, ღ ოთხ-კუთხედ იეოს იგი, ორკვეც მტკა-
 იხ ველი სიგრძე ღ სივრცე ❖ ღ აქუსო მას ქსოვით ანთრაკად ოთხ კა-
 რგად: კარგი ერთი იეოს ანთრაკთა სარდიონი ჰაზიონი, ღ სამა-
 იხ,თი რგადონი ❖ ღ კარგი მეორე ანთრაკი, ღ საფირონი, ღ იასპი ❖ ღ
 კ კარგი მესამე ლიეჯრიონი, ღ აქატე, ღ ამეთვსტონი ❖ ღ კარგი იგი
 მეოთხე, ოქრო ანთრაკი ღ ბირჯლიონი, ღ ანუქიონი, კარე მოთ-
 კა ხსულ ოქროთა, შეტკეცილ ოქროთა იეუწნედ კარგად, კარგადი იგი
 მათი ❖ ღ ანთრაკნი იგი იეუწნედ ძეთა ებრ ისრაელისათა ათორმეტ:
 კბ სახელებისა ებრ მათისა ტომთა ებრ მათთა კამოჭრილ ბეჭდებად
 კბ თვთუელისა სახელისა მათისა იეუწნედ ათორმეტ ნათესავად ❖ ღ
 კბ ჰქმნე საკითხავსა მას ზედა ფუჭსნი წმასნილნი, ქმნულად ჯაჭვსა
 კვ სახედ ოქროსაგან წმიდისა ❖ ღ ჰქმნე საკითხავსა ორნი საბურველ-
 კდ ნი ოქროსი, ღ დასხნე ორნი საბურველი ოქროსა ორსავე კერძო
 კდ საკითხავსა ❖ ღ დასხნე ბირთვი ღ ჯაჭვი ოქროსა, ორსა ზედა სა-
 კე ბურველსა ორთავე კერძო საკითხავსა ❖ ღ ორს კერძოს. ორი ბი-
 კე რთვი დასხნე ორსა ზედა ღილსა ღ დასხნე მარსთა ზედა ზეით შე-
 კვ სამოსელსა. ჰირით ურთიერთარს ❖ ღ ჰქმნე ორი საბურველი ოქ-
 კვ როსი. ღ დასხნე ორსავე კერძოსა საკითხავსა, კერძოსა ზედა კერ-
 კვ ძოსაგან უკანსა ზეით შესამოსელსა შინაგან ❖ ღ ჰქმნე ორნი სა-
 კვ ბურველი ოქროსა, ღ დასხნე ორსავე მხარეს ზეით შესამოსელსა
 კვ მისა ჰირითა შეკეცილი, ზეით შექსოვილი ზეით შესამოსელსა ❖ ღ

შეაწროე საკითხავი საბურველითა, რომელი მას ზედა საბურველსა-
 თანა ზეით შესამოსელსა, შეწეობილი ჰქონისა შესთულსა, მო-
 ქსოვილსა ზეით შესამოსელსა ჰ არა შთავარდეს ❖ ჰ მოიღოს კო
 არონ სასხელები იგი ძეთა ისრაელისათა საკითხავსა მას ზედა მსჯა-
 ვრობისასა მკერდსა ზედა, შერავიდოდის სიწმიდესა მას სასხელებე-
 ლად წინაშე ღმრთისა ❖ ჰ დასხნე სიტყუასა მას ზედა სასხეელისა-
 ს: საცხადიო იგი ჰ ჭეშმარიტებაჲ ჰ იეოს იგი მკერდსა არონისა-
 ს, რაჟამს შვეიდოდის იგი სიწმიდესა მას წინაშე უფლისა ❖ ჰ ლა
 იტვრთვიდეს არონ სასხეელთა მათ ისრაელთასა მკერდსა ზედა წი-
 ნაშე უფლისა მარადის ❖ ჰ ჰქმენ შესასხმელი ფერკთა ეოვლად, ლბ
 იაკინთონისა ❖ ჰ იეოს ჰირი იგი მისი მისგანვე საშუალ კიდეს ლკ
 მის, საოლვეელისასა, მოსხმულ გარემო მისა, ქმნულად ქსოვილად,
 ჰ შებრძუნება იგი თანა: შექსოვილი მისგანვე რათა არა განსქ-
 დეს ❖ ჰ ჰქმნე საგუსასა მას ზედა ფერსთა შესასხმელთა მათ ქქ-
 მო კერძო ვითარცა რაჲ ვარდი უჭავილოვანი მროწეული მროწეუ-
 ლაკებად იაკინთისაგან, მოწეულისა მეწამულისა: შესთულისა ჰ ზე-
 ზისაგან მახილისა საგუსელსა მას ფერკთა შესასხმელსა ქქწმო კე-
 რძო გარემოსა ❖ ჰ იგი სახენი მროწეულაკინა ოქროსანი: ჰ ე-
 ვანი შორის მათსა, გარემოს მროწლად მროწლად ეკვანი ჰ უჭავი-
 ლი ნიეოსა მას შესასხმელთასა გარემოს ❖ ჰ ¹⁾ იეოს არონის მსა-
 ხურებასა მის სასმენელ ჯმაჲ მისი შესუღასა მას მისსა სიწმიდესა
 მას წინაშე უფლისა; ჰ გამოსლვასა მისსა, რათა არა მოკუდეს ❖
 ჰ ჰქმნე განჭვდილი თხელად ოქროსაგან წმიდისა: ჰ გამოსახო ლზ
 მას ზედა სახე ბეჭდისა სიწმიდისა უფლისა ❖ ჰ დაეგო იგი იაკი-
 ნთისი შემახილისა, ჰ იეოს ვარშამანგსა მას ზედა, წინაშე ჰირით
 ვარშამანგსა მას იეოს ❖ ჰ დაიდვას იგი არონ შუბლსა, ჰ აღისუ-
 ნეს არონ ცოდვანი იგი წმიდათანი, რაოდენ რა განწმინდონ ძე-
 თა ისრაელისათა ეოველიეჲ მოსაცემელი სიწმიდეთა მათთა: ჰ იეოს
 შუბლსა არონისსა, მარადის სათნოდ მათ თჳს წინაშე უფლისა ❖
 ჰ ბირთუნი იგი სადგემლნი სამოსელთა მათთანი ზეზისანი: ჰ ჰქმნე მ

¹⁾ ზირაქ შე.

მ ვარშამანგები ზეზისა, ჰ სარტყელი ჰქმნე ჰრელჰრულად ❖ ჰ მეთა
 მ არონისთა უქმნე სამოსელი ჰ სარტყელი ვარშამანგი ზატოვად ჰ
 მ დიდებად ❖ ჰ შემოსე იგი არონს მძსა შენსა, ჰ მეთა მისთა მის
 მ თანა, ჰ სცხო მათ, ჰ აღავსნე კელნი მათნი ჰ განსწმიდნე ივინი:
 მ რათა მღუდლობდენ ჩემ წინაჲ ❖ ჰ უქმნე მათ სამოსელი საწვევე
 მ სკელისაჲ დასაფარველად სარცხუწნელისა სხეულისა მათისა, სარ-
 მ ტყელითგან ბარკალასხულამდე იეოს ❖ ჰ ემოსოს იგი არონს ჰ
 მ მეთა მისთა. რომელსა ეამსა შევიდოდიან კარავსა საწამებელსა, ანუ
 მ რაჲმს მოვიდოდიან მსახურებად საკურთხეველისა წმიდისა ჰ არა
 მ მოიღონ თავისა თვისისა ცოდვა რათა არა მოსწედენ სმჯულად
 მ საუკუნოდ მისდა ნათესავისა მისისა შედგომად მისა.

თ ა ვ ი ა თ

ს და ესე არიან რომელი უფო მათ, განწმიდენ ივინი მღდლო-
 ბ ზად ჩემდა: ¹⁾ ჰ მოიბა ვბო ზროსათაგან ერთი, ჰ ორი ვერძი უბი-
 ბ წო ❖ ჰ ზური ჰ ლელანგო უცომო შესვარული ზეთითა, სამინდო
 გ საგან იფქლისა ჰქმენ იგი ❖ ჰ დაავო იგი ლანკანსა ერთსა ზედა,
 დ ჰ შესწირო იგი ლაკანით მით, ვბოჲ იგი ჰ ორნი ვერძნი ❖ ჰ არონ
 ჰ მენი მისნი მოიფანნე კარსა კარვისა მის საწამებელისასა ჰ განჰბანე
 ე ივინი წულითა ❖ ჰ მოიღო სამოსელი ჰ შემოსო არონ მძაჲ მენი
 ე ჰ სამოსელი იგი ფერკთა ჰ სამკრე იგი, ჰ საკითხავი ჰ შეადვა სა-
 ე მკრე იგი საკითხავსა ❖ ჰ დაჰბურე ვარშამანგი იგი თავსა მისსა, ჰ
 ე დაადვა განჰედლი იგი ოქრო სიწმიდისა მის ვარშამანგსა მას ❖
 ზ ჰ მოიღო ზეთი იგი საცხებელი ჰ დაასხა თავსა მისსა, ჰ სცხო
 ც,თ მას ❖ ჰ მოიფანნენ მენი მისნი, ჰ შემოსე სამოსელი ❖ ჰ შეარტყა
 მ მათ სარტყელები: დაჰბურო ვარშამანგები, ჰ იეოს იგი მათდა სამ-
 ო ლდლოდ წინაჲ ჩემსა უკუნისამდე. ჰ სრულ იეუნენ კელნი არო-
 ო ნისნი, ჰ კელნი მეთა მისთანი ❖ ჰ ²⁾ მოიბა ვბო იგი წინაჲ კარ-
 ო თა მათ საწამებელისათა: ჰ დაასხნენ კელნი არონ ჰ მეთა მისთა,
 ო თავსა ზედა მის ვბოსათა წინაჲჲ უფლისა კარსა ზედა კარვისა მის
 ო საწამებელისათა ❖ ჰ დაჰკლა ვბო იგი წინაჲჲ უფლისა ვართა ზედა.

¹⁾ გ მოსე თ.—²⁾ გ მოსე ა.

კარვისა მის საწამებელსა ❖ დ მოიღო სისხლისა მისგან კბოსა დ იბ
 სცხო რქათა მის საკურთხეველისათა თითითა შენითა: ხოლო სხვაჲ იგ
 იგი ეოველი სისხლი მოაჰკურო ხარისსთა თანა საკურთხეველისა-
 თა ❖ ¹⁾ დ მოიღო ეოველი ცმელი მუცლისა, დ ღუძლის ეური, დ იგ
 ორნივე თირკმელნი, ცმელითურთ: დ დაგო საკურთხეველსა მას
 ზედა კორცითურთ კბოსა, ხოლო ტყავი მისი დ ფაშუნიერი დასწუა
 ცეცხლითა, გარეშე ბანაკსა. რამეთუ ცოდვისა არს ❖ დ მოიბა ვერძი იდ
 იგი ერთი, დ დასხნენ კელნი არონ დ მეთა მისთა, თავსა ზედა
 მის ვერძისასა ❖ დ დაჰკლა იგი, დ მოიღო სისხლი მისი დ მო- იუ
 ჰკურო, გარეშო საკურთხეველსა ❖ დ ვერძი იგი განაგო ასოდ ასოდ: იუ
 დ განრცხე ნაწლევი, დ ფერკნი მისნი წელითა, დ დაგო ასოეული
 იგი თავითურთ ❖ შესწირო ეოვლად ვერძი იგი საკურთხეველსა, იხ
 ეოვლად მწუსრად უფლისა, სულად სულნელად შესწირავი არს უფ-
 ლისა ❖ დ ²⁾ დ მოიბა ვერძი იგი მეორე, დ დასხნენ არონ დ მე- იწ
 თა მისთა კელნი: თავსა ზედა მის ვერძისათა ❖ დ დაჰკლა იგი დ ით
 მოიღო სისხლი მისი, დ სცხო ეურის ძირსა არონისა მარჯუწმენ-
 სსა, დ თითთა კელსა მარჯუწმენისა მისისათა, დ თითთა ფერისა მარ-
 ჟუწმენისა მისისათა, დ ეურისძირთა მეთა მისთასა მარჯუწმენსა თითთა
 დ კელთა დ ფერეთასა მათისა მარჯუწმენისათა ❖ დ მოიღო სისხლისა მ
 მისგან საკურთხეველისა: დ ზეთისა მისგან, საცხებელისა დ სცხო
 არონს დ სამოსელსა მისსა დ მეთა მისთა დ სამოსელსა მეთა მი-
 სთასა: დ განსწმინდნეს იგი დ სამოსელი მისი, დ მენი მისნი დ
 სამოსელი მეთა მისთა მის თანა: ხოლო სისხლი ვერძისა მის მო-
 ასსურო გარეშო, საკურთხეველსა ❖ დ ³⁾ მოიღო ცმელი იგი ვერძი- კ
 სსა მის დ იგი საბურველი ქუსტისა დ ღუძლის ეურნი, დ ორნივე
 თირკმელნი დ ცმელი იგი თირკმელთა დ მკარი მარჯუწმენე რამეთუ კბ
 არს ესე სრულება ❖ დ ჰური ერთი ზეთითა. დ ლელანგო ერთი ტა-
 ბლისა მისგან უცომოსაჲ დ კებულისა წინაშე უფლისა ❖ დ დას- კბ
 დვა ესე ეოველი კელთა ზედა არონისთა: დ კელთა ზედა მეთა მი-
 თასა: დ განაჩემნე ივინი განჩემებით წინაშე უფლისა ❖ დ დასხნე კდ

¹⁾ გ მოსე გ.—²⁾ გ მოსე ა.—³⁾ გ მოსე ა.

ყოველნი კელთა შინა არონისსა მოილო იგი კელთაგან მათთა,
 და შეწირო იგი საკურთხეველსა მას ზედა მსხუჭრჭლათასა სულად სუ-
 ლნელად წინაშე უფლისა, რამეთუ ნაყოფი ჰირველი არს უფლისა და
 და მოილო შეკრდი იგი ვერძისა მის განსრულებისა, რომელი არს
 არონისი, და განაჩემო იგი განჩემებით წინაშე უფლისა, და იუოს
 იგი შენდა ნაწილად და და წმიდა ჰყო შეკრდი იგი და მკარი განჩინე-
 ბული, რომელ განჩინებულარს, და რომელ იგი შეწირულარს ვერ-
 ძისა მის განსრულებისასა, არონისგან, და მეთა მისთაგან და და იუოს
 იგი არონისა და მეთა მისთა შჯულად საუკუნოდ მეთაგან ისრაელი-
 სათა, რამეთუ განჩინებულარს ესე, და განჩინებულ იუოს მეთა მიერ
 ისრაელისათა შესაწირავად მაცხოვარებასა მეთა ისრაელისათა გან-
 ჩინებული უფლისა და და სამოსელი იგი წმიდაა რომელ არს არო-
 ნისი იუოს მეთა მისთა შემდგომად მისა, რათა ეცხებოდეს მათ
 მდღელად მას სამოსელსა თანა, და სრულ ყოფად კელთა მათთა და
 და შჯდ დღე შეიმოსოს იგი მდღელმან მან რომელი იგი მღჳდელობ-
 დეს მის წილ მეთაგან მისთა. რომელი შევიდეს კარავსა მას საწა-
 მებელისასა, მსახურებად სიწმინდესა შინა და და ვერძი იგი სრუ-
 ლებისა მოიბა, და შესწვა, კორცი მისი ადვილსა წმიდასა და და
 და შეჰამონ არონ და მეთა მისთა კორცი იგი ვერძისა მის და და ჰუ-
 რნი იგი ლაკანისანი, წინაშე ბჭეთა მათ კარვისა მის საწამებელი-
 სათა და ჰამდენ მუნ რომელსაცა შინა განწმინდეს, და სრულ იქმნეს
 კელნი მათნი, განწმედად მათდა უცხო თესლმან არა ჰამოს მისგან,
 რამეთუ არს იგი წმიდა და უკეთუ დაუშთეს კორცი იგი შესაწირავისა
 მის სრულებისა, და ჰურისა განთიადამდე, დაწვთ ცეცხლითა ნეშტი
 იგი, არღარა იჰამოს, რამეთუ განწმედილ არს და და უყო ესრე არონს
 და მეთა მისთა, მსგავსად ყოვლისა მის ებრ ვითარცა იგი გაძცენ შენ,
 და შჯდ დღედმდე სრულ ყოფდე კელთა მათთა და და ჰბო იგი ცოდვსა
 თვს ჰყო დღესა მას განწმენდისასა: და წმიდა ჰყო საკურთხეველი
 იგი, და განწმენდისასა მას შენსა, ზედა სცხო მას რათა წმიდა
 იუოს და შჯდ დღე წმიდა ჰყო საკურთხეველი იგი რათა განიწმინ-

1) გ მოსე კდ და ტ. მათე. იბ. მარკოზ ბ. ლუკა ე.

დოს იგი ზ იუოს საკურთხეველი იგი წმიდა წმიდათა ეოველი რო-
 ძელი შეეხოს საკურთხეველსა მას განწმიდნეს ❖ ზ ესე არს, რომელი ლს
 ჰყო ¹⁾ საკურთხეველსა მას: ტარიგნი წელიწდუელი ორნი უბოწო- ლტ
 ნი შესწირნე ეოველსა დღესა შინა, საკურთხეველსა მას ზედა მარა-
 დის ნაყოფი შესაწირავი არს სამარადისოჲ ❖ ერთი იგი ტარიგი ჰყო ლთ
 განთიად, ზ მეორე ტარიგი ჰქმენ მიმწუხრად ❖ მეათე ნაწილი სამინ-
 დო ფქვილი ზეთითა ზავებული ზ ზომა მეოთხედისა ნაწილისა სხვა
 და თხელი დიდი ნაწილი სხვა ზ დუნო ერთსა მას თანა ტარიგსა ❖
 ზ მეორესა მას თანა ტარიგსა ეგრეთვე ჰყო მწუხრსა მსკავსად შე-
 წირვისა მის ებრ განთიადისა, სულად სულნელად მსხუტრებად მ-
 უფლისა ❖ შესწირვად სამარადისოდ ნათესავსა ძორის თქუტრსა მბ
 კართა კარვისა საწამებელისათა, წინაჲ უფლისა, ვინა იგი გამო-
 გიცხადებდი მიერ ზ გეტყოდი შენ ❖ ზ უბრძანო შენ მეთა ისრაე-
 ლისათა, ზ განწმიდნე მე დიდებითა ჩემითა ❖ ზ განწმიდნო კარა-
 ვი იგი საწამებელისა, ზ საკურთხეველი იგი ზ არონ, ზ მენი მის-
 ნი განწმიდნე მდღელობად ჩემდა ❖ ზ უწოდო მე სახელით მეთა მე
 ისრაელისათა, ზ ეიუო მე მათდა დმერთ ❖ ზ ცნან რამეთუ მე ვარ მე
 უფალი დმერთი მათი რომელმან გამოავიყვანენ ივინი ქუტრუანით
 ეგვიტით წოდებად მათა შორის დმერთად მათდა.

თ ა ვ ი ლ

და ჰქმნე საკურთხეველი ზაკმეველთათჳს: ძელთავან უაზოლ-
 ველთა ❖ ზ ჰქმნე იგი წერთა სივრძე ზ წერთა სივრცედ მოთხუ-
 იუოს ზ ორ წერთა სიმაღლე: ზ მისგანვე იეზუნდ რქანი მისნი ❖
 ზ შემოსო იგი ოქროთა წმიდითა, ზ იატავი მისი ზ კედელნი მის-
 ნი, ზ გარემო მისი, რქითა მისითა: უქმნე დუღარჭინლად, გვრ-
 გვნი ოქროსა გარემო ❖ ზ ორნი გრკალნი ოქროსა წმიდისანი, ზ
 ჰქმნე ქუტრძო კერძო გულარძნილსა მას გვრგვზსა მისსა, ორკერ-
 ძოვე ჰქმნე ორთავე გუტრძდას მისთა მარწუხნი კუტრთხთა მათ, რა-
 თა ადიდებოდინ ივინი მით ❖ ზ ჰქმნე კუტრთუხი იგი ძელთავან
 უაზოლველთა, ზ შემოსნე იგი ოქროთა ❖ ზ დასდგნე ივინი წი-
 ვ

¹⁾ დ მოსე კტ.

ნაშე კრეტსაბძელსა, რომელი არს კიდობანსა მას საწამებელისასა,
 ვინა იგი გამოგეცხადებოდე შენ ღ აკუმიოს არონ საკმეველი აღზ-
 ვებული მწულილი განთიად განთიად, აღმხადებდეს სანთელსა, ღ
 უკმიოს მას ზედა ზ ღ რაჟამს აღანთნეს არონ სანთელი იგი, მწუ-
 ხრი, აკმიოს საკმელი იგი სამარადისო ოდესვე წინაშე უფლისა
 ნათესავსა შორის მათსა ზ არა შეიღო მას ზედა საკმეველი სხუა:
 შესაწირავად მსხუტრზლისა ღ დანთხვეით არა დანსთხო მას ზედა ზ
 ღ¹ ლხინება ჰქოს მას ზედა არონ: რჯათა მისთა ზედა: ერთგზის წე-
 ლიწადსა შინა: სისხლისა მისგან განსაწმენდელისა ცოდვათსა, ერთ-
 გზის წელიწადსა. განსწმიდნოს იგი ნათესავსა შორის მათსა რამეთუ
 წმიდად წმიდათა არს უფალი ზ² ეტუოდა უფალ, მოსეს, ღ ჰრქუა ზ
 უკეთუ მოიღო შესაგრებელი იგი ფასი მეთაგან ისრაელისათა, აღს-
 ლვასა მას მათსა, ღ მისცეს კაცად კაცადმან სახსარი თავისა თვისი-
 სათანა, ღ არა იუოს სრუად მოხილვასსა მას განსაცდელსა მათსა ზ ღ
 ესე არს რომელი მოსცენ, ვინ იგი წარმოდგებოდის, აღხილვასა
 მას კერძოდ სატირისა, რომელი იგი არს³ სატირისა მის ებრ წმიდისა,
 ოცი დანგი არს სატირი ხოლო კერძო სატირისა მის შესაწირავად
 თვისსა უფლისა ზ უოველი რომელი წარმოდგებოდის აღხილვასა მას
 ოცით წლითგან ღ უზემთავსი მოსცენ შესაწირავად უფლისა ზ მდი-
 დარმან არა შესმინოს ღ გლახაკმან არა დააკლოს კერძოსა მისგან
 სატირისა მიცემასა მას შესაწირავად უფლისა ღ სალხინებელად სულთა
 თქუწნათაღს ზ ღ მ. იღო ვეცხლი იგი შესაწირავისა მეთაგან ის-
 რაელისათა, ღ მისცეს იგი საქმრად კარავსა მას საწამებელისასა ღ
 იუოს იგი საკსენებელად მეთა ისრაელისათი წინაშე უფლისა, სა-
 ლხინებელად სულთა თქუწნათაღს ზ ეტუოდა უფალი მოსეს, ღ
 ჰრქუა ზ ჰქმენ ებაზი რვალისა, ღ ხარისხნი მისნი რვალისანი, რა-
 თა დაიბანოდინ კელნი ღ ფერხნი მათნი. ღ დასდგა იგი შორის
 კარავსა მას საწამებელისასა ღ შორის საკურთხეველსა, ღ შთასხა მას
 შინა წყალი ზ ღ დაიბანდენ არონ ღ მენი მისნი კელთა ღ ფერვთა
 წელითა ზ ოდეს შევიდოდინ კარავსა საწამებელსა ზ ღ დაიბანონ

ითკ

¹) ებრაელთა თ.—²) ღ მოსე ა.—³) ე მოსე კვ. ღ მოსე გ. ეხვეა შე.

წელითა რათა არა მოსწედენ რაჟამს მოვიდოდინან ივინი საკურთხევე-
 ლსა მას მსახურებად, და შესაწირავად ყოვლად დასაწველი უფლისა
 დაბანდენ კელთა და ფერკთა წელითაჃ რაჟამს შევიდინენ კარავსა მას
 საწამებელსა და არა მოკრდენ, და იუოს მბოდა შჯულად საუკუნოდ მბოდა
 და ნათესავისა მათისა, და შემდგომად მათსა Ⴣ ეტყოდა უფალი მოსესს,
 და ჰრქვა Ⴣ შენ მოიღე სულნელთაგან ევავილთა მურისაგან რჩეუ-
 ლისა ხუთასი სასწორი, და კინამოსაგან სულნელისა ზოგი მისვე
 სასწორისა ორას, ერგასისი Ⴣ და ლერწამი სულნელი ორას ერგასი
 და იაროსი ხუთასი სასწორი წმიდაჲ, და ზეთი ზეთთაგან საწყაული
 ერთი Ⴣ და ჰქმენ იგი ზეთად საცხებელად წმიდად ნელსაცხებლად,
 ნელსაცხებელთაგან კელოვნებისათა, ზეთი საცხებელ წმიდა იუოს Ⴣ
 და სცხო მით კარავსა საწამებელისასა, და კიდობანსა მას საწამე-
 ბელსა Ⴣ და ყოველსა ჭურჭელსა მისსა და სასანთლესა მისსა და სა-
 კურთხეველსა მას საკმევლისასა Ⴣ და საკურთხეველსა მას მსხუტ-
 რაშლთასა, და ყოველსა ჭურჭელსა მისისა ტაბლისასა, და ყოველსა
 ჭურჭელსა მისსა, ეძაზთა, და ხარაღსთა მისთა Ⴣ და განწმიდო იგი
 და იუოს წმიდაჲ წმიდათაჲ, ყოველი რომელი შეეხოს ამათ განიწმი-
 დნეს Ⴣ და სცხო იგი არონს და მეთა მისთა, და განწმიდნე ივინი
 მღვდლობად ჩეძაჲ Ⴣ და მეთა ისრაელისათა ეტყოდე და არქუ, ზეთად
 საცხებელად ცხებულებისა წმიდად იუავენ ესე თქუწნდა და ნათესავ-
 თა თქუწნთა Ⴣ კორცსა კაცისსა არა შეეცხოს და მსგავსად შეზავე-
 ბულებისა მისისა ჰქმნე ეგრევე რამეთუ წმიდაჲ არს, და სიწმინდე
 იუოს თქუწნდა Ⴣ რომელმან ჰქმნეს ეგრევე, და რომელმან უქმნეს
 უცხო თესლსა, მოიპოს იგი ერისგან თვისისა Ⴣ და ჰრქვა უფალ-
 მან მოსესს, მოიღე შენ სულნელი მტახსი, და ფრცხილი, და ქალბაზნა,
 და კუნდრუკი რჩეული, სწორ სწორ იუოს Ⴣ და ჰქმნენ ივინი. სა-
 კმევლად მენელ საცხებლეთა, კმნულად ნელ საცხებლის მგბოლ-
 ვლთათა აღზავებული განრჩეული წმიდაჲ Ⴣ და მოკვალო ამისგან
 მწუთილად, და დასდუა იგი წინაჲ საწამებელთასა: და კარსა საწამე-
 ბელისასა, ვინა იგი გამოგეცხადოდი შენ: წმიდაჲ წმიდათა იუოს
 საკმევლი იგი თქუწნი Ⴣ და ამის კმნულებისა ებრ: არა ჰქმნეთ

კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კგ
 კზ
 კტ
 კთ
 კლ
 კლა
 კლბ
 კლგ
 კლდ
 კლე
 კლვ
 კლზ
 კლტ

ლ^ს თავისა თქუწნისა სსუაჲ საკმეველი, სიწმიდე იუოს ესე თქუწნდა უფ-
ლისა * რომელმან ჰქმნეს ეგრევე: ვითარცა იენოხოს მისკან წარ-
წყმდეს სული იგი ერისაგან თვისისა.

თ ა ვ ი ლ ა .

ს,ბ ეტყოდა უფალი მოსეს, **ღ ჰრქუა** * აჰა ეგერა ¹⁾ მიწოდებებს
სასელით ბესელიელ ძე ურისი ძე უროვასი ტომისაგან იუდასისა *
ბ **ღ** აღვაჴსო იგი სულითა ღმრთისათა, სიბრძნითა **ღ** მეცნიერებითა
დ **ღ** გულის სმის ეოფითა ეოველსა საქმესა განზრახუად * სუროთ მო-
ძღურებად საქმედ ოქროსა მის **ღ** ვეცხლისა **ღ** რუალისა **ღ** იაკინ-
თისა **ღ** მოწეულისა **ღ** მეწამულისა სთულისა., **ღ** ზეზისა მის ძა-
ე ხილისა * ქვის მოქმედებად სამსახურებულისა მისდა საქმესა ძელით
ვ სუროებისასა საქმედ ეოვლისავე საქმისა ებრ * **ღ** ძე მივსცე მას
ელიაბ ძე, აქისა მაქისი, ტომისაგან დანისა, **ღ** ეოველსა გულის-
ზ სმის მეოფელსა გულითა, მივეც მეცნიერება შრომად, **ღ** ქმნენ ეოვე-
ზ ლი რომელი გიბრძანე * კარავი იგი საწამებულისაჲ, **ღ** კიდობანი
იგი შჯულისა, **ღ** სალსინებელი იგი მას ზედა, **ღ** შესამზადებელი
ც იგი კარვისა * **ღ** საკურთხეველები იგი, **ღ** ტაბლა, **ღ** ეოველი ჭუ-
თ რუკელი მისი * **ღ** სასანთლე წმიდაჲ **ღ** ეოველი ჭურჭელი მისი,
ი ემბაზი იგი, **ღ** ხარისხნი მისნი * **ღ** სამოსელნი იგი სამსახურ-
ბელნი არონისნი, **ღ** სამოსელნი ძეთა მისთანი სამღდელ **ღ** ჩემდა *
ია **ღ** ზეთი იგი ცხებულებისა, **ღ** საკმეველი იგი შესავებული სიწმინ-
იბ დისა, მსგავსად ეოვლისა რომელი იგი გიბრძანე ქნად, * ეტყო-
იგ და უფალი მოსეს, **ღ ჰრქუა** * ხოლო შენ ამცენ ძეთა ისრაელი-
სათა **ღ** ეტყოდი ²⁾ ეგრძალებით **ღ** შაბათნი ჩემნი დაიმარხენით რა-
ძეთუ არს იგი სასწაული ჩემდამო **ღ** თქუწნ შორის **ღ** ნათესავთა
თქუწნთა: რათა სცნათ რამეთუ ძე ვარ უფალი რომელმან გან-
იღ ცქმიდენ თქუწნ * **ღ** დაიმარხეთ შაბათი ჩემი, რამეთუ წმიდაჲ არს
უფლისა მიერ თქუწნ შორის, რომელმან შეაგინოს იგი სიკუდი-
იე ისჯოს სული იგი შორის ერისა თვისისა * ექუს დღე იქმოდე სა-

1) ქქლ. ლე.—2) ზემორ კ. ეხეაჲ კ.

ქმესა შენსა, ხოლო დღე იგი მეძუდე შაბათი განსჭმენება არს წმინ-
 და უფლისა, ეოველმან რომელმან ქმნეს საქმე დღესა მეძუდესა, სი-
 კუდილითა მოჭკუჭდინ **ჟ** **ღ** დაიმარსენ ძეთა ისრაელისათა შაბათი-
 სს მის უოფად მისა ნათესაეთა მათთა შორის **ჟ** შჯუღად საუკუ-
 ნოდ შორის ჩემსა და შორის ძეთა ისრაელისათა სასწაული არს
 ჩემ წინაშე საუკუნო ¹⁾ რამეთუ ექუსთა დღეთა შექმნა უფალმა ცაჲ
 და ქვეყანაჲ, და დღესა მას მეძუდესა დასცადა და განისვენა **ჟ** და
 მისცნა უფალმა მოსეს, რაჟამს დასცხრა სიტყუად მისა, მთასა მას
 სედა სინასა ორნი ფიცარნი საწამებელნი, ფიცარნი ქვსანი, და
 წერილნი თითითა ღუთისათა.

ივ
 იზ
 იტ

თ ა ვ ი ლა.

ღ ვითარცა იხილა ერმან მან, რამეთუ დაუოენა მოსე ვარ-
 დამოსულად მიერ მთით: შეკრბა ერი იგი არონის სედა, **ღ** ჭრქუჭს
 მას: აღდეგ, **ღ** ²⁾ მიქმენინ ჩუწნ ღმერთნი, რომელნი წინა მიძლო-
 დიან ჩუწნ, რამეთუ კაცსა მას მოსეს, რომელმან გამოკუჭუნა ჩუწნ
 ქუწყანით ეგვპტით, არა ვიცით რაჲ შეეძთხუა მას **ჟ** **ღ** ჭრქუა მათ
 არონ: გამოხადენით საუურები ოქროსანი ეურთავან ცოლთა თქუწნ-
 თასა, **ღ** ასულთა თქუწნთასა **ღ** მომიღეთ მე. **ღ** გამოკადა ეოველ-
 მან ერმან საუურები ოქროსა ეურთავან ცოლთა მათთასა. **ღ** მთარ-
 თუწს არონს ³⁾ **ღ** მოილო იგი კელთავან მათთა, **ღ** გამოუქმნა იგი
 გამოწერით, **ღ** შექმნა კბოჲ გამოდნობილად დასსმით: **ღ** ჭრქუა ესე
 არნ ღმერთნი შენნი ისრაელ, რომელთა გამოკიუჭანეს შენ ქუწ-
 ყანით ეგვპტით **ჟ** **ღ** იხილა არონ, **ღ** უშენა საკურთხეველი წინაშე
 მისსა: **ღ** ქადაგი განავლინა მათდა არონ **ღ** ჭრქუა: დღესასწაული
 არს უფლისა ხვალე **ჟ** **ღ** აღიმსთო ხვალისავან **ღ** შეწირა მსხუწრ-
 ჳლები, **ღ** მოილო შესწირავი ცხოვრებისა: ⁴⁾ **ღ** დასხდა ერი იგი
 ჭამად **ღ** სმად **ღ** დღეკს სიმღერად **ჟ** ეტყოდა უფალი მოსეს, **ღ**
 ჭრქუა: ⁵⁾ გარდავედ ადრე ზმიერ რამეთუ უშჯულოებაჲ ეო ერმან
 მან შენმა, რომელი გამოიუჭანე ქუწყანით **ჟ** გარდავედ

ა
 ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ზ
 ტ

¹⁾ ა მოსე ბ. სემო კ. უბრა დ.—²⁾ საქმე ს.—³⁾ ფხალმუნი რე.—⁴⁾ ა
 კორინთელთა ი.—⁵⁾ ე მოსე თ.

ადრე ცხისა მისგან, რომელი ამცენ მათ, ჰქმნეს თავისა მათისა
 თ ვბოჲ ღ თაუჭანისცეს მას: ღ შესწირეს მუნ ღ თქუწს ზ¹⁾ ესე
 არიან ღმერთნი შენი ისრაელ, რომელთა აღმოკვიტანეს შენ ქუწ-
 ი უანით ეგვტით ზ²⁾ ღ აწ მცადე მე, ღ განვრისხნე გულის წერო-
 ია დაღ ზ ღ ევეღრა მოსე უფალსა ღმერთსა, ღ ჰრქუა³⁾ რაჲსათეს
 უფალო განრისხდები, ერსა შენსა ზედა გულის წეროდით, რომელი
 იბ გამოიუჭანე ქუწუანით ეგვტით ძალითა დიდითა ღ მკლავითა შე-
 ვითარმედ ზაკუთ გამოიუჭანნა იგინი ღმერთმან მოწუჭდად მათა
 ივ ზედა: აღოცად მათდა ქუწუანით: დასცხერ რისხვსაგან გულის
 წეროდისა შენისა ღ ღზინება უაჲ უკეთურებისათეს მის ერისა შენი-
 ივ სა ზ⁴⁾ მოიკსენე აბრამისი ისაიისი ღ იაკობისი მსახურთა შენთა
 რომელთა იგი ეფუცე თავისა შენისა: ეტყოდე ღ არქუ ვითარმედ:
 განვაძრავლო ნათესავი თქუწნი ვითარცა ვარსკლავნი ცისანი სი-
 ივ მრავლითა. ღ ეოველი ესე ქუწუანა რომელ სთქუ მიცემად ნათესა-
 ივ ვისა მათისა, ღ დაიზურან იგი უკუნისამდე ზ ღ ღზინება ეო უფალმან
 ივ ბოროტისა მისთეს ერისა, რომელ თქუა ეოფად მათდა ზ მოიქცა
 მოსე ღ გარდამოვიდოდა მიერ მით: ღ ორნი იგი ფიცარნი წამე-
 ივ ბისანი კელთა მისთა, ფიცარნი ქვსანი რომელნი წერილ იუქნეს
 ივ ორ კერძოჲე ამიერ ღ იმიერ. ეო დაწერილი ზ ღ ფიცარნი იგი
 ივ ქმნულნი ღუთისანი იუქნეს, ღ წერილი იგი ეო, წერილი ღუთისა
 ივ გამოდგმულ ფიცართა მათ ზ ღ ესმა ისუს მესა ნავესსა კმაჲ ერისა
 ივ მის ღ ჰრქუა მოსეს: კმაჲ ბრძოლისა მესმის ბანაკსა მას ზ ღ ჰრქუა
 მოსე: არა არს კმაჲ ესე მთავართაგან ძლიერებისათა; არცა კმაჲ
 მთავართაგან ძლიერისა, არამედ კმაჲ მთავართაგან ღჯნისა მესმის ზ
 ივ ღ ვითარცა მოეხლა ბანაკსა მას იხილა ვბო იგი ღ მშობრები,
 ღ განრისხნა მოსე გულის წეროდითა ღ განუტევნა კელთაგან თეს-
 კ თა ორნი იგი ფიცარნი, ღ შემუსრნა იგინი მთასა მას ქუწუე ზ ღ

1) გ მეფე. ბ.—2) ქუწ. ლგ ე მოსე თ.—3) ფსალმუნი (ე.—4) ღ მო-
 სე იდ.—5) ა მოსე იბ იე ღ მწ. ფსალმუნი რდ.

მოიღო კბო იგი რომელი ჰქმნეს, და დაწვა იგი ცეცხლითა, და და-
 მუსრა წუთილად წუთილად, შთაბნია იგი წყალსა, და ასუა იგი მე-
 თა ისრაელისათა და და ჰქრქუა მოსე არონს რაჲ გიჲო ერძან აძან, კა
 რამეთუ მოაწიე მათ ზედა ცოდუბა დიდი და და ჰქრქუა არონ მოსესს კბ
 ნუ განრისხნები უფალო: რამეთუ შენ უწიე სლუბა ერისა ამის და კგ
 რამეთუ მრქტს მე: მიქმნენ ჩუტნ დმერთნი, რომელნი წინა მიძლო- კდ
 დიან ჩუტნ, რამეთუ მოსე კაცი იგი, რომელმან გამოკუჲუნანა ჩუტნ კე
 ეგვტით, არა ვიცით რაჲ შეემთხვა მას და და მე ვარქუე: ვის აქუნ კვ
 ოქრო გამოიღენ, და მოძცეს მე, და შევაბნიე ცეცხლსა, და გამო- კგ
 ვდა კბოჲ ესე და და ვითარცა იხილა მოსე ერი იგი, რამეთუ გან- კზ
 ქარდეს, და რამეთუ განაქარუნა იგინი არონ მოსაცხრომელად მტერ- კდ
 თა მათთა და და დადგა მოსე ბჭეთა თანა ბანაკისათა და თქუა, ვინ არს კე
 უფლისა კერძო, მოვედინ ჩემდა; და შეგრბეს მისა ვოველნი ძენი კვ
 ლევისნი და და ჰქრქუა მათ, ამას იტუეს უფალი დმერთი ისრაელი- კზ
 სა; შეიბინ კაცად კაცადმან მახვლი წელთა მისთა, და განვლეთ და კდ
 მოაქციეთ ბჭით ბჭედ ბანაკისა მაგისგან, და მოკლან კაცად კაცადმან კე
 მძა თვისი, და კაცად კაცადმან მოუტასი თვისი და კაცად კაცადმან მა- კვ
 ხლობელი თვისი და და ეუტნს ძეთა ლევისთა, ვითარცა ეტუოდან კგ
 მათ მოსე, და დაეცნეს მას დღეს: შინა, სამ ათასნი კაცი და და კდ
 ჰქრქუა მათ მოსე აღასრულეთ კელითა თქუტნითა, დღეს უფლისა კე
 მიძართ კაცად კაცადმან ძესა ზედა თვისსა და მძასა, მოცემად თქუტ- კვ
 ნდა კურთხევისა და და იჲო სუბლისაგან, და ჰქრქუა მოსე ერსა კგ
 მას, თქუტნ სცოდეთ ცოდუბა დიდი: და აწ აღვდე მე ღუთისა კდ
 რათა გილსინოს ცოდუბათა თქუტნათთს და მიიქცა მოსე უფლი- კე
 საჲ, და ჰქრქუა: გევედრები უფალო, ცოდა ერძან აძან ცოდუბა კვ
 დიდი, და იქმნეს თავისა თვისისა კერზნი ოქროსანი და და აწ, უკეთუ კგ
 მიუტეობ ცოდუბათა მათთა მიუტევენ: უკეთუ არა, აღმოცე წიგნი- კდ
 სა მისგან შენისა, რომელსა დამწერე და და ჰქრქუა უფალმან მოსესს, კე
 უკეთუ ვინ შემცოდოს ჩემდა მოძართ, აღვკოცო იგი წიგნისა მის- კვ
 გან და ხოლო აწ ვიდოდე და შთავედ და წარუძედუ ერსა მაგას ად- კგ
 გილსა მას, რომელსა გარქუ შენ, აჰა ესერა ანგელოზი ჩემი წარ- კდ

ლი კიძღუტს წინაშე ჰირსა შენსა, რომელსა დღესა მოგხედო მოჭოვვადო მათ ზედა ცოდუბა მათი ზ და მოსრა უფალმან ერისა მისეგან კბოსა მის საქმისათვის, რომელ იგი ქმნა არონ.

თ ა ვ ი ლ ბ.

ს და ჰრქუა უფალმან მოსეს: გუბაღ აღვედ შენ ამიერ შენ და ერი ეგე შენი, რომელი გამოვიყვანე ქუტყანით ეგუპტით, ქუტყანასა მას; რომლისათვის ვეფუცე აბრაამს ისაკს და იაკობს, და ვარქუ: ნათესავსა შენსა მივსცე იგი ზ და თანა ¹⁾ მივაგლინო ანგელოზი ჩემი უწინარეს შენსა, და განასხნეს ქანაანელნი იგი. და ამორეველნი, ქეტელნი, და ფერეზელნი, და ეველნი, კერგესეველნი, და იობესელნი ზ და შეკიეუნოს შენ ქუტყანასა მას რომელსა გამოსდის სძე და თაფლი, ხოლო მე არა აღვდე თქუტნ თანა, რამეთუ ²⁾ ერნი ქედოცდელ არიან, რათა არა აღვოცნე იგინი გზასა ზედა ზ და ესმა ერსა მას სიტყუა ესე, ბოროტი, და იგლოვდეს კლოფითა ზ და ჰრქუა უფალმან მოსეს, არქუ მეთა ისრაელისათა: თქუტნ ერი ქედ ფიცქელი ხართ ეკრძალენით ნუ უკუტ წელულება სხუბცა მოჭვხადო თქუტნ ზედა, და აღვოცნე თქუტნ. და აწ განიძარცვეთ სამოსელი დიდებისა თქუტნისა და სამკაული, და კიხუტნო თქუტნ, რად ეყო ზ და განიძარცუტნ მეთა ისრაელისათა სამკაული მათი, და სამოსელი მთასა მას ქორებს ზ და მოიღო მოსე კარავი იგი მისი, და აღმართა იგი კარემუ ბანაკსა შორის ბანაკისა და ეწოდა მას კარავი სწუმებელი: და იყო, ყოველი რომელი ეძიებდა უფალსა განჯდოდა კარავად კარემუ ბანაკსა მას ზ და რაჟამს შევალნ მოსე კარავსა შინაგან ბანაკსა მას, დგან ერი იგი და ისედავან კაცად კაცადი კარით კარვისა თვისისად და ხედვედ მირავალნ მოსე ვიდრემდის შევიდეს კარავსა მას ზ და ვითარცა შევიდის მოსე კარავსა მას, გარდამოკდის სუტტი იგი ღრუბლისა, და დადგოს კართა თანა მის კარვისათა, და ეტუენ უფალი მოსეს ზ და ჰხედვდა ყოველი იგი ერი სუტტსა მას ღრუბლისასა მდგომარესა კართა ზედა მის კარვისათა: დგან ყოველი იგი ერი, და თაუუნისცის კაცად კაცადმან კარვით კარვისა თვისისათა ზ

1) ზემო კვ. ისონა კდ. ე მოსე ზ. — 2) ზემო ლბ.

და ეტეოდა უფალი მოსესს ჰირის ჰირ, ვითარცა იგი ვინ ზრასან ია
 თვისა მეგობარსა, და მოავლინის ბანაკად, ხოლო მსახური იგი იბ
 მოსესი ისუ ჰაბუკი, არა გამოვიდის კარვით და ჰქრქუა მოსე უფა-
 ლსა, აჭა შენ მეტეჯ, აღუჭანებას ამის ერისასა, და შენ არა გამო-
 მიცხადე, ვის იგი მოავლინებ ჩემ თანა, ხოლო შენ მარქუ მე, ვი-
 ცი შენ უფროს ეოველთასა, და მადლი გაქუს ჩემ მიერ და უკეთუ ივ
 ვაჟე მადლი შენ წინაშე, გამომიცხადე მე თავი შენი, და განცხადე-
 ბულად გინილო შენ. რათა ვსცნა მე ვითარმედ ვაჟე მადლი შენ
 წინაშე, და გულის კმაჲ ვუო ვითარმედ ერი შენი არს, ნათესავი ესე
 დიდი და ჰქრქუა უფალმან მოსესს მე თავადი წინა წარგიმდელ. და იდ
 შეგიუწანო შენ და ჰქრქუა უფალსა მოსე, უკეთუ შენ არა აღმო-
 ხუალ ჩუტნ თანა, ნუ აღმიუწანებ ჩუტნ ამიერ და ვითარმედ საც-
 ნაურ იუოს ჰეშმარიტად, რამეთუ ვაჟე მადლი წინაშე შენსა, მე იე
 და ერმან შენმან, არამედ მოსულასა მას შენსა ჩუტნ თანა ვიდრე-
 ნეთ მე და ერი ესე უფროს ეოველთა ნათესავთა, რომელნი არიან
 ქრქუანასა ზედა და ჰქრქუა უფალმან მოსესს ევეცა სიტყვა, რომელ იზ
 სთქუ ვუოვე: რამეთუ გიპოვნიეს მადლი წინაშე ჩემსა, და გიცი შენ
 უმეტეს ეოველთასა და ჰქრქუა მოსე, მიჩუტნე დიდება თავისა შე-
 ნისა და ჰქრქუა უფალმან მოსესს მე წარვიდე წინაშე შენსა დიდები-
 თა ჩემითა, და უწოდი სასელითა უფლისათა წინაშე შენსა, და შევი-
 წუალო, რომელი შევიწუალო, და შევიწუნარო, რომელი შევიწუნა-
 რო, და ჰქრქუა ვერ ძალგიც ჰირისა ჩემისა ხილვად, რამეთუ არა არს იკ
 კაცი რომელმანცა იხილა ჰირი ჩემი, და ცსოვინდა და ჰქრქუა უფალმან
 აჭა ესერა ადგილი შენ წინაშე. დასდევ შენ კლდესა ზედა და რაჟამს იგ
 წარვიდოდის დიდებაჲ ჩემი, და დაკუდვა შენ ეჭრელსა კლდისასა, და
 დაკუდვარო ხელითა ჩემითა შენ ზედა, ვიდრემდის წარვიდე და აღ-
 ვიდო გელი ჩემი, და მაშინ იხილო ზურგით ჩემსა, ხოლო ჰირი იკ
 ჩემი ვერ იხილო.

თ ა ვ ი ლ.

და ჰქრქუა უფალმან მოსესს ¹⁾ გამოჰქმნენ თავისა შენისა ორნი

¹⁾ ე მოსე ი.

ფიცარნი ქვსანი, ვითარცა იგი ზირველნი დ აღმოვედ ჩემდა მთასა
ამას: დ დაწერნე ფიცართა მათ სიტყვანი იგი რომელ წერილი იუჟ-
ბ ნეს ზირველთა მათ ფიცართა, რომელნი შემუსრენ ზ დ იყუე შენ
კანმსადებულ კანთიადისად დ აღმოხვდე მთასა სინასა, დ დასდევ
გ მუნ, მწუჭრვალსა მთისასა ზ დ ნუ ვინ აღმოვალნ შენ თანა დ
ნუ ვინ იხოვებინ ვოველსა მას მთასა, საცხოვარი დ ზროსა ნუ
დ სმოვნ, მახლობელად, მთასა მას ზ დ გამოხთაღნა მოსე ორნი იგი
ფიცარნი ქვსანი, ვითარცა იგი ზირველნი: დ აღიმსთო კანთიად,
დ აღვდა მთასა მას სინასა, ვითარცა იგი უბრძანა მას უფალმან: დ
ე მოიხუნა მოსე მის თანა ორნი იგი ფიცარნი ქვსანი ზ დ კარდამო-
ხდა უფალი ღრუბლითა, დ დადგა მოსე მუნ, დ ხადა სასეელსა
გ უფლისასა ზ დ წარმოვიდა უფალი წინაშე მისსა, დ ¹⁾ უწოდა უფა-
ღ დიდად მოწყალე დ ჰემშარიტ ზ რომელმან დ იმარხის სიძარითლე
დ ევს წყალობა ათასამდე ნათესავად, დ აღხოცნის უმჯულოებანი
დ სიცრუენი, დ ცოდვანი, დ თანამედები იგი არა კანსწმინდის, მოჰ-
ხადნის ცოდვანი მამათანი შულთა ზედა, დ შულის შულთა, მესამედ
ტ დ მეოთხედ ნათესავადმდე ზ დ ისწრაფა მოსე დ მოდრკა დ თაუჟ-
თ ნისცა უფალსა ქუჭყანასა ზედა ზ დ ჰრქუა: უკეთუ ვხოვე მადლი
წინაშე შენსა: მოვედინ უფალი ჩემი ჩუჭნ თანა, რამეთუ ერი ესე
ი ქედ ფიცხელ არს დ კვლხინებდე შენ ცოდვათა, დ უმჯულოებათა
ჩუჭნთა, დ ვიუჟნედ ჩუჭნ შენდად ზ დ ჰრქუა უფალმან მოსეს: აჰა
ესერა მე აღვითქუამ შენ აღთქმასა წინაშე ვოვლისა ერისა შენისა
დ ვქმნე დიდებული, რომელი არა ვოფილ იუოს ვოველსა ქუჭყანა-
სა, დ ვოველსა ნათესავსა: დ იხილოს ვოველმან ერმან მავან რო-
მელთა შორის ხარ შენ, საქმე უფლისა, რამეთუ საკვრველ იუოს,
ი რომელი მე გიუო შენ ზ ეკრძალე ვოველსა რომელსა გამცნებ შენ,
აჰა ესერა მე კანვასხნე ზირისაგან თქუჭნისა, ამორვეველნი, ქანანელ-
ნი, ქეტელნი ფერესელნი, დ ეველნი, გერგესეველნი, დ იობოსელ-
ნი ზ ეკრძალე თავსა შენსა ნუ უკუჭ აღუთქუა აღთქმა მკვდრთა თა-

1) ფსალმუნი ჰე. იოანე დ. იოვე ბ. ზემორე გ. ე მოსე ე. იერემი ლბ.

ნა მის ქუჩუანისათა, რომელსა იგი შესვალ შენ, ნუ უკუტ გექმენ
 საცთურ ზ ბომონები მათი შემუსრეთ, კერძნი მათნი შემუსრეთ ივ
 მუსოვანნი მათი მოჰკაფეთ, ზ გამოქანდაკებულნი იგი ღმერთთა მათ-
 თანი დასწუწნით ცუცხლითა ზ რამეთუ არა კელ გეწიფების თქუწნ იდ
 თაუჭანის ცუმაღ ღმერთთა უცხოთა: რამეთუ უფალი ღმერთი მო-
 შურნე სახელი, ღმერთი მოშურნე არს ზ ¹⁾ ნუ უკუტ აღუთ- იფ
 ქუათ აღუქმა მკვდრთა მის ქუჩუანისათა, ზ ისიძღვენ კუალსა მას
 შედგომად, ღმერთთა მათთასა: ზ უკლვდენ ღმერთთა მათთა ზ ცხ-
 დოდინ თქუწნ, ზ შუამო ნაკერძავი იგი მათი ზ ²⁾ ზ მოჰკუჭარნეთ ივ
 ასულნი მათნი ძეთა თქუწნთა, ზ ასულნი თქუწნნი მისცეთ ძეთა
 მათთა, ზ ისიძღვენ ასულნი შენნი შედგომად კერძთა მათთა ზ ძენი
 შენნი ისიძღვენ შედგომად ღმერთთა მათთა ზ ზ კერძნი გამოსად- იხ
 ნობელნი არა იქნეთ თავისა თქუწნისა ზ ზ დღესასწაული უცო- იწ
 მოებისა თქუწნისა ზ იმარხე, შუდ დღე შუამო უცომოჲ, ვითარცა
 იგი გამცენ შენ, ჟამსა მას ოდენ თქუწსა ასაღსა, რამეთუ თქუწსა მას
 ასაღსა გამოსუწდ შენ ქუჩუანით ეკვპტით ზ ³⁾ ყოველმან რომელ- ით
 მან ზირველად განადოს საშო, წულმან, ჩემი არს, ზირმშო ზრო-
 ხისა, ზ ზირმშო კრავი ცხოვარისა ზ ზ ზირმშო კარაულისაჲ იცხნე კ
 ცხოვართა, უკეთუ არა იცხნე იგი სასუიდელი მისცე მას, ყოველი
 ზირმშო ძე შენი იცხნე, არა მესუწნო წინაშე ჩემსა ცალიერი ზ კა
 ექუს დღე იქმოდე, ზ მეძღვენსა დღესა ზ აცადე, თესლი შენი ზ სა- კბ
 მკალი შენი ზ აცადე ზ დღესასწაული იგი ჩემი მუდგულთა ჰყო, კგ
 დასაბამისა იუჟლისა მკასა: ზ დღესასწაული ნაყოფისა შეკრებისა
 განსახოგებელსა წელიწდისასა ზ ⁴⁾ სამკზის წელიწადსა, ეჩუწნოს კდ
 ყოველი წული, ზირმშო შენი წინაშე უფლისა ღუთისა ისრაელი-
 სა ზ რაჟამს განვასხნე ნათესავნი იგი ზირისავან შენისა: ზ განვა-
 ვრცნე სახლუარნი შენნი, არა ვის გულმან უთქუას ქუჩუანისა თვს
 შენისა რაჟამს აღხვდოდი შენ შემთხუწვად წინაშე უფლისა ღუთი-
 სა შენისა სამკზის წელიწადსა ზ არა დაჰკლა ცომსა ზედა სისხლი კე

¹⁾ ზემო კბ. ე მოსე ფ.—²⁾ გ მეფე ია.—³⁾ ზემო ბ გ დ კბ. ეზეკია მდ
 ლუკა ბ.—⁴⁾ ზემო კბ.

მსხუჭრწლოთ ჩემთა: არა დაადგერს განთიადამდე, მსხუჭრწლი დღე-
 კვ სასწაულისა მის ჰასკეისა ❖ ჰირველი ნაყოფი ქუჭრწანისა ¹⁾ მიიღო
 კმ ტარად უფლისა ღმრთისა შენისა, არა შეავებო კრავი სმითა დედისა
 კმ თვისისათა ❖ ჰ ქრქუა უფალმან მოსეს: დაწერენ თავისა შენისა სი-
 კმ ტეუნი ესე: რამეთუ ამით სიტყუათა ზედა დაგიდებ სჯულსა შენ ჰ
 კმ ისრაელსა ❖ ჰ ²⁾ იყო მუნ მოსე წინაშე ღმრთისა ორმეოც დღე, ჰ
 კთ ორმეოც დამე, ჰური არა ჰამა, ჰ წყალი არა სუამ, ჰ აღწერნა ფი-
 ცარსა ზედა სიტყუანი ესე სმჯულისანი ათნი სიტყუანი ❖ ჰ ვი-
 თარცა გარდამოვიდოდა მოსე მთისა მისგან სინასა ჰ ორივე ფიცარ-
 ნი იგი კვლთა შინა მოსესთა: ჰ კარდამოკდა რამე მიერ მთით ჰ
 არა უწეოდა მოსე, რამეთუ დიდებულ იყო ფერი ჰირისა მისისა სი-
 ლ ტეუთა მით უფლისათა მისა მიმართ ❖ ჰ იხილეს არონ ჰ ყოველთა
 მეთა ისრაელისათა მოსე, ჰ იყო დიდებულ მათ წინაშე ფერი ჰირი-
 ლს სისისა, ჰ შეეშინათ მისხლებად მისდა ❖ ჰ მოუწოდა მათ მოსე,
 ჰ მოიქცეს მისა არონ, ჰ ყოველნი მთავარნი კრებულისანი, ჰ
 ლბ ეტეოდა მათ მოსე ❖ ჰ ამისა შემდგომად მოუხდეს ყოველი ძენი
 ისრაელისანი, ჰ ამცნო მათ ყოველი რაოდენსა ეტეოდა უფალს
 ლვ მთასა ზედა სინასა ❖ ჰ ვითარცა დასცხრო სიტყუად მათდა ³⁾ დაი-
 ლდ ბურსა საფარველი ჰირსა მისსა ❖ ჰ ოდეს შევალნ მოსე წინაშე უფ-
 ლისა სიტყუად მისა, ადინადის საფარველი იგი ვიდრე გამოსლვად-
 მდე მისა, ჰ გამორავიდის ეტეუნ ყოველთა მეთა ისრაელისათა:
 ლვ რაოდენი უბრძანა უფალმან ❖ ჰ იხილეს მეთა ისრაელისათა ჰირი
 მოსესთ, რამეთუ დიდებულ არს, ჰ დაიბურის მოსე საფარველი ჰი-
 რისა მისისა, ვიდრე შესლუადმდე მისა წინაშე უფლისა ჰ თანა ზრ-
 ხუად მისა.

თ ა ვ ი ლ ე.

ს და შეკრიბა მოსე ყოველი კრებული მეთა ისრაელისათა, ჰ
 ბ ჰქრქუა მათ, ესე სიტყუანი არიან, რომელ თქუნა უფალმან ყოფად
 მათდა ❖ ექუს დღე იქმოდე საქმესა, ხოლო დღესა მას მეშვადესა გა-
 ნისტუწნო, წმიდა არს ესე შაბათი, განსტუწნება უფლისა: ყოველმან

¹⁾ ზემო ივ. ე მოსე იდ.—²⁾ ე მოსე თ.—³⁾ ზ კორინთელთა გ.

საწამებელინსა, ეოველსავე მას საქმარსა მისსა, **დ** ეოველსავე სამოსელსა წმიდასა **ჟ** მოიღეს ქმართა, ცოლთაგან მათთა ეოველი რომელი ჯერ უნდა გონებასა მათსა, მოაქუნდათ ბეჭდები, **დ** საუურები **დ** გრეკლები, **დ** საცხინველები, **დ** საღატეები, **დ** ეოველი ჭურჭელი ოქროსა **ჟ** ეოველსა მოაქუნდა ოქრო შესაწირავად უფლისა, **დ** ეოველსა რომელსათანა იზოგა ბისონი ტეავი ვერძის ტარსიკონი, **დ** ტეავი ლურჯი მოიღეს **ჟ** ეოველი რომელი შესწირვიდა, შესაწირავსა **დ** ვეცხლსა **დ** რვალსა, მოაქუნდა შესაწირავად უფლისა, **დ** რომელთა თანა იზოგა მათ შორის ძელი უღბოლველი, მოაქუნდა ეოველისა მისთჳს საქმისა ჭურჭელი მოძადებდა **ჟ** ეოველივე დედა-კაცი ბრძენი გონებითა კელითა სთჳდა, **დ** მოაქუნდა სთული, იაკინთი **დ** მოწეული **დ** მეწამული, **დ** ზეზი **ჟ** ეოველნი დედა-კაცნი რომელთა ჯერ უნდა გონებათა მათთა, სიბრძნით სთჳდეს თმასა თხისასა **ჟ** მთავარნი იგი მოიღებდეს ქუათა სამარავდონისასა, **დ** ქუათა მათ საქმად: აღსრულებისათჳს სამხართასა **დ** საკითხავისა მის **ჟ** შემზადებისათჳს ზეთსა მას ცხებისასა, **დ** შემზადებესა მის საძეველთასა **ჟ** ეოველი მამაკაცი **დ** დედა-კაცი რომელი მოუვიდოდა გონებასა მათსა ძევიდოდეს საქმედ, ეოველსავე საქმესა, რომელი ბრძანა უფალმან, საქმედ მოსეს მიერ: მოიღეს ძეთა ისრაელინათა შესაწირავად უფლისა **ჟ** ჭრქუა მოსე ძეთა ისრაელინათა, აჰა ესერა უწოდა დემეტმან სახელი ბესელიელს, ურისსა მის წულსა ტომისაგან იუდასისა **ჟ** აღავსო იგი სულითა საღმთთა: სიბრძნისა **დ** გულის კმის ეოფითა ეოველსავე ზედა **ჟ** ხუროს მოძღურებასა მოძღურებად: საქმედ ოქროსა მას **დ** ვეცხლსა **დ** რვალსა **ჟ** ანთრაკსა მას ხუროებად: **დ** საქმედ ძელსა მას, **დ** ეოველსა საქმესა სიბრძნისასა **ჟ** წინასწარ განზრახვად, მოსცა მას **დ** ელიაბს მესა აქის, მაქისსა, ტომისაგან დანი-სა **ჟ** აღავსნა ივინი სიბრძნისა, განზრახვითა, **დ** გულის კმის ეოფად, **დ** საქმედ-ქსოვასა ჭრელსა ქსოვად **დ** მეწამულსა, **დ** ზეზსა, საქმედ ეოველსავე მას საქმესა ხუროთ მოძღურებისასა განთჳთებულად.

თ ა ვ ი ლ.

ღ იქმოღეს ბესელიელ **დ** ელიაბ, **დ** ეოველი ბრძენი გონებითა, რომელსა მოეცა სიბრძნე, **დ** მეცნიერება მათ შორის გულის კმის ეოფად: **დ** საქმედ ეოველსავე მას საქმესა, მის სიწმიდისასა, ჯერ უნდა ეოველისა მისთჳს საქმისა ვითარცა იგი უბრძანა უფალ-

1) ზემო ლ.

ღმან ზღ მოუწოდა ბესელიელს ღ ელიაბს მოსე, ღ ეოველსა რო-
 მელსა აქუნდა გულის ხმის ეოფა, რომელთა მოსცა უფალმან მეც-
 ნიერება გულსა მათსა, ღ ეოველთავე მათ ნებსით მოძაგალთა რო-
 მელთა უნდა მოსვლად საქმესა მას, აღსარებად მისა ზღ მიიღეს
 მოსესგან ეოველივე შეწირული, რომელი მოიღეს მეთა ისრაელი-
 სათა ეოვლისა მისთუხ საქმისა სიწმიდისასა საქმედ მისა. ღ ესენი-
 ცა მოიღებდეს განთიად განთიად, რომელი მოაქუნდა მერმე შემწირვე-
 ლთა მათ ზღ ღ მოვიდეს მერმე ეოველნი იგი ბრძენნი რომელნი იგი
 იქმოდეს საქმესა მას სიწმიდისასა რომელსა იქმოდეს იგინი კაცად კა-
 ცადი საქმისა ებრ თუხისა ზღ ღ ჰრქუტს მოსეს, ვითარმედ მოაქუს
 ერსა ამას უმეტეს საქმარისა მის, რომელი ბრძანა უფალმან საქმედ ზღ
 ღ უბრძანა მოსეს ღ ქადაგებდეს ბანაკსა მას შინა ღ იტყოდეს: მამა
 კაცი ღ დედაკაცი ნუღარა იქნ შესაწირავსა მას სიწმიდისასა, ღ დაა-
 ცადა ერმან მან არღარა მოღებდა ზღ რამეთუ საქმარი იგი ფრიად
 იყო შემსაღებისა მისთუხ საქმისა მის კარვისა ღ დაჰმთა ზღ ღ ქნა
 ეოველმან ბრძენმან მოქმედთა მათ შორის სამოსელი იგი წმიდა,
 რომელ არს არონისი მღღელისა, ვითარცა უბრძანა უფალმან მო-
 სეს ზღ ღ ქნეს სამკარნი იგი ოქროსანი, ღ იაკინთისა ღ მოწეული-
 სა, სთულისა ღ ზეზისაგან მახილისა ზღ ღ დასიეს ოქრო იგი გაჰე-
 დილი ვითარცა თმაჲ, რათა თანა შეექსოოს იაკინთესა მას, ღ მოწეუ-
 ლსა, ღ მეწამულსა სთულსა ღ ზეზისა მას მახილსა ქნულად ქსოვი-
 ლად ზღ ქნეს იგი, სამკრად შეეოფილად ორგერმოვე, ნაწევართა მი-
 სთა ქნული ქსოვილად ზღ ურთიერთას. შეწმასნილი თუხაგან, მის-
 განვე ქნეს მისგანვე ქნულებისა ებრ ოქროსა, ღ იაკინთოსა, ღ
 მოწეულისა, მეწამულისა სთულისა, ღ ზეზისა მახილისა, ვითარცა
 უბრძანა უფალმან მოსეს ზღ ღ ქნეს ორნივე იგი ქვანი სამარავლო-
 ნნი: თანა შექსოვილად თოკითა ოქროსა მის ქანდაკებულად, გა-
 მოჭრილად, ბეჭდისა სახედ, სახელებისა ებრ მეთა ისრაელისათა ზღ
 ღ დასხნა მკართა ზედა მის სამკრისათა, ქვანი მოსახსენებელნი მე-
 თა ისრაელისათანი, ვითარცა უბრძანა უფალმან დმერთმან მოსეს ზღ
 ღ საკითხავი იგი ქნული ქსოვილად ჰრეულად ჰრეულად ქნულებისა

ებრ მისისა სამკართასა ოქროსაგან და იაკინთისა, და მოწეულისა,
 და მეწამულისა სთულისა და ზეხისაგან ძახილისა, ოთხ კიდედ ორ-
 კეცად ქმნა საკითხავი იგი, მტკაველ სივრცე მისი, და მტკაველ სივ-
 რძე მისი ორკეცად და და თანა შექსოვად მას ქსოვილი თითოეული
 ანთრაკი კარგად კარგად. ოთხ სიტყიონად, კარგი ერთი ქუადა სარ-
 დიონი, და ჰახიონი, და სამარავდონი, კარგი ერთი და და მეორე იგი
 კარგი ანთრაკი, და საფირონი, და იასწი და და მესამე იგი კარგი ლური-
 ონი, და აქატი, და მეთისტონი და და მეოთხე იგი კარგი, ოქრო ან-
 თრაკი, და ბირთონი, და ფერცხული ანთრაკი გარე მოდგმული ოქ-
 როსა, და შემავრებული ოქროსა შინა და და ანთრაკი. ესე იუენეს,
 სახელებისა ებრ მეთა ისრაელისათა, ათორმეტ სახელები მათი გამო-
 წერით ბეჭდებრ თუთოეული: სასელი ათორმეტა მათ ტომთა და და
 აქუნდეს საკითხავსა. მას, ფესწები თანა შეთხზულად: ქმნულბად
 თხზულბად ოქროსაგან წმიდისა და და ქმნეს ასტაკანი იგი ოქროსა-
 ნი: და გამოაბნეს ორნი იგი გრკალნი ოქროსანი ორთა მათ კიდე-
 თა საკითხავისთა და და განაცუნეს თხზულნი იგი ოქროსანი. ოთხთა
 მათ გრკალთა ორკერძოვე კიდეთა მის საკითხავისათა, და ორთა მათ
 შესაკინძველთა ორთა მათ თხზულთასა და და განასხნეს ორთა მათ ას-
 ჰიტაკთა, და დაასხნეს ორთა მათ ზედა მკართა მის სამკრისათა, წი-
 ნა უკანა ჰირის ჰირმისა და და ქმნეს ორნი კარშიკნი ოქროსანი, და
 განასხნეს იგინი, ორთა მათ ფრთეთა კიდეთა მის საკითხავისათა ერთ
 კერძო კიდეთა: ბეჭით კერძოთა მის სამკრისათა ქწმემო კერძო და და
 ქმნეს ორნი კარშიკნი ოქროსანი, სხუანი და განასხნეს, ორთავე
 მათ კერძოთა ბეჭთა მის სამკრისათა ქწმემო კერძო მისა წინამე
 ჰირის ჰირ შეკინძულისა მის ზემო კერძოსა, თანა შექსოვისა მის
 ებრვე სამკართასა და რათა შეამტკიცებდენ საკითხავსა მას კარშიკნი
 იგი, რომელნი იუენეს მას ზედა. კარშიკთა მათ სამკრისათა შემტკე-
 ცილ იაკინთოთა დათანა შეთხზულ ნაქსოვისა მას სამკართასა, რათა
 არა გამოეკეცებოდეს, საკითხავი იგი სამკართა მათგან ვითარცა
 უბრძანა უფალმან მოსეს და და ქმნეს შინასცმელი იგი ქწმემო კერ-
 ძო სამკართა მათ ქმნულად ქსოილად ყოვლად იაკინთონი, ხოლო

საეკლთ იგი შთასაცმელისა მის საშუალ; გამოქროილად თანა შეთ-
 სხუელი, მარტივისა მას იყო მოსხმულ კილონი იგი გარემო საეკ-
 ლოსა მას განუსხნელად ❖ ჰქმნეს ნიეთსა მას შინა ქუჭმენ ჯაკისასა კთ
 ქუჭმო კერძო, ვითარცა ევაგილი მროწეულისა: მროწეულაჲები იაკი-
 ნთოსაგან, ჰ მოწეული, ჰ მეწამულისაგან სთულისა, ჰ სეზისაგან
 მახილისა ❖ ჰ ქმნეს ეუენები იგი ოქროსა, ფესუჭებსა მას მის ქუჭ-
 მენ ჯაკისასა გარემო შორის მროწეულათა მათ ❖ ეუენი ოქროსა, ლ
 ჰ მროწეული გარემო ფესუჭებსა მას ქუჭმენ ჯაკისასა სამასსურე-
 ბელად, ვითარცა იგი უბრძანა უფალმან მოსეს ❖ ჰ ქმნეს ჰარეგავა-
 ტი სეზისა ქმულ ქსოილი, აჭრონისათუჲს ჰ მეთა მისთა, ჰ ნაფე-
 რტები სეზისა, ჰ გარე აღმოსასხმლები სეზისა მახილისა: ჰ ვარ-
 შამანგები სეზისა ჰ სარტყლები მათი სეზისაგან ჰ მოწეულისა, ჰ
 იაკინთისა, ჰ მეწამულისა სთულისა, ქმულად ჭრელებულად; ვი-
 თარცა უბრძანა უფალმან მოსეს ❖ ჰ განჭვიდილი ქმნეს ფიცარი ოქ-
 როსა იგი: განხეშებულად სიწმიდისა, ოქროსაგან რჩეულისა ❖ ჰ
 გამოწერა მას ზედა წიგნი გამოდგმით ბეჭდის სახედ სიწმიდისა უფ-
 ლისა ❖ ჰ გამოკიდა მას სთული იაკინთისა, რათა იყოს ზედა კე-
 რძო ვარშამანგსა მას, ვითარცა იგი უბრძანა უფალმან მოსეს:

თ ა ვ ი ლ ზ

ღა ქმნეს კარავი იგი, ათ ეხოვდად: ოცდა რვა წერთა იყო ა
 სივრძე ეხოსა მის ვრთისა, ესრევე იყო ზომი ეოველთა მათ ეხო-
 თა: ჰ ოთხი წერთა სივრცე ეოვლისა მის ეხოსაჲ ❖ ჰ ჰქმნეს კრეტ-
 საბმელი იგი იაკინთისაგან, ჰ მოწეულისა მეწამულისა, ჰ სეზი-
 საგან მახილისა, ჰ ქმული ქსოვით ქერობინად ❖ ჰ დააკეს იგი ბ
 ზედა ოთხთა სუჭტთა უღაოლველთა რომელნი შემოსილ იუენეს
 ოქროთა. ჰ სუჭტის თაფნი მათნი, ოქროსანი, ჰ სარის-
 ხნი მათნი, ხუთნი ვეცხლისანი ❖ ჰ ჰქმნეს კრეტსაბმელი დ
 იგი კარისა მის კარვისა საწამებელისა იაკინთისაგან: ჰ მოწეული
 მეწამულისა სთულისა, ჰ სეზისაგან მახილისა, ჰ ქმული ქსოვით
 ქერობინად, ჰ სუჭტნი მისნი ხუთნი, ჰ გრკალები მათი ჰ სუჭტის
 თაყები მათი ჰ მარწუხები მათი შემოსილი ოქროთა, ჰ სარისხები

ე მათი ხუთი რვალისა ✱ დ ქმნუს ეზოჲ იგი სამგრით კერძო დ წინა გან-
 საბძელი იგი მისი ზეზისაგან ძახილისა, ას წურთა სივრძე, ასი
 ვ სივრცე ✱ სარტყლები მათი ოც დ სარისხები მათი ოც რვა-
 ზ ლისა ✱ დ გუჭრდი იგი ბღუართ კერძო ას ას, დ სუჭტები
 ც მათი ოც დ სარისხები მათი ოც რვალისა ✱ დ გუჭრდი იგი
 ზღუთ კერძო, ეზოები, ერგასის წურთა, სუჭტები მათი ათ,
 თ დ სარისხნი მისი ათ ✱ დ გუჭრდი იგი ძხის აღძმოსავლით კერძო
 ერგასის წურთაჲ: ეზო წარმოსატყვებელ ათუთხმეტ წურთა სამკართ
 ი კერძოსა: სუჭტები მათი სამ დ სარისხები მათი სამ ✱ დ ზურვით
 კერძოსა მას მეორესა აძიერ დ იძიერ ბჭისა მის ეკრევე ეზოსა ეზოები
 ია ათუთხმეტ წურთით, დ სუჭტები მათი სამ, დ სარისხები მათი სამ ✱ დ
 ყოველი იგი ეზოსა კარავისა მის, დიდისა ზეზისაგან ძახილისაჲ: დ
 სარისხები სუჭტებისა მის რვალისაჲ, დ იდაუწინი ძათნი ვერცხლისა-
 ნი, დ სუჭტის თაჳნი ძათნი შემოსილნი ვეცხლითა, დ ყოველივე
 იბ სუჭტები ეზოსა მის ვერცხლით მოვერცხლული ✱ დ დასახურველი
 ბჭისა მის ეზოსა ქმნული ჭრელებულად იაკინთისაგან დ მოწეული-
 სა დ მეწაძულისა სთულისა, დ ზეზისა ძახილისა ოც წურთა სი-
 ვრძე დ სიმაღლე სივრცე ხუთ წურთა სწორად ეზოებისა მის, წარ-
 ივ მოსატყვებელისა ეზოსა დიდისა ✱ დ სუჭტები მათი ოთხი დ სა-
 რისხები მათი ოთხი რვალისა, დ იდაუჭბი იგი მათი ვეცხლისაჲ,
 იდ დ სუჭტის თაჳები შემოსილი ვეცხლითა ✱ დ ყოველი სუჭტები
 გარემო ეზოსა მის რვალისა დ ივინი ვერცხლითა მოვერცხლული ✱
 იე ესე არს ბრძანებისა განწყება კარვისა მის საწაძებელისა ვითარცა
 იგი ბრძანება მოსცა მოსეს მსახურებისა მის ყოფა ლევიტელთა,
 ივ ათამარის მიერ მისა აჭრონის მღდელისა დ ბესელიელ ძემძან ურის-
 იზ მან, ტომისაგან იუდასმან, ქმნა ვითარცა იგი უბრძანა უფალმან
 მოსეს ✱ დ ლიას ძე აქიმ ძაქისი ტომისაგან დანისი, რომელი ხუ-
 როთ მოძღურებდა ქსოვილსა მას, დანემსულსა დ ჭრელსა ქსოვად
 მეწაძულსა დ ზეზსა.

თ ა ვ ი ლ ს.

ა და ქმნა ბესელიელ კიდობანი იგი რხულისა: დ შემოსა ოქ-

რათა წმიდითა, შინათ ღ კარეთ ღ აქმნა მას გრკალი ოქროსანი
 ვარქმო ზ ღ ქმნა მას დასსმით ოთხნი, გრკალნი ოქროსანი ოთ- ბ
 ხთავე კიდეთა მისთა ორი კერძო სივრცისა ებრ მათ განსაცმელთა- გ
 სა რათა აღიღონ იგი მით ზ ღ ქმნა სალხინებელი იგი კიდობანსა
 მას ზედა, ოქროსაგან წმიდისა: ღ ჰქმნა ორნი იგი ქერობინნი
 ოქროსანი ერთი კიდესა მას სალხინებელისასა ერთისასა, ღ ქერო-
 ბინი ერთი კიდესა მას სალხინებელისა მეორისასა, ჰფარვიდენ
 ფრთითა მათითა სალხინებელსა მას ზედა ზ ღ ჰქმნა ლაყანა იგი დ
 წინაშე ოქროსაგან წმიდისა ღ უქმნა მას ოთხნი ვარქმინი ოქრო-
 სანი, ორნი ერთ კერძოსა კიდესა, ღ ორნი ვარქმინი კიდესა მას
 მეორესა სივრცით, რათა აღიღოდინ იგი უღლითა მით ზ ღ უღელ-
 ნი იგი კიდობნისანი ღ ტაბლისანი ქმნა ღ შემოსნა ივინი ოქრო-
 თა ზ ღ ჰქმნა სანოვავე იგი ჰურჭელი ტაბლისა მის, ჰინაკები იგი, გ
 ღ ფილაები, ღ ფეშონები ღ გოზაკები, რომლითა შეწირის მით
 ეოველი ოქრო შთასსსმელისა შთასსმაღ ზ ღ ქმნა სასანთლე იგი
 რომელი ენთებოდის მუარი ოქროსა მტეიცვად ზედა კერი იგი ღ რტონი,
 ორკერძოვე გუჭრდით მისით-მისგანვე, რტოთა მისთა გამოძენარედ
 გამოძეტებულ, სამნი ამიერ ღ სამნი იმიერ, განსწორებულ ურთიერ-
 თას, ღ სასანთლენი მათნი რომელნი დგენ მწუჭრვალთა მათთანა გუჭლ
 სახედ მათგანვე ღ დასადგმელნი მათგანვე რათა იეუნედ სანთელნი
 იგი მათ ზედა ზ ღ დასადგმელი მეძუდესა ზედა წუჭრსა სანთლისასა: ტ
 თხემსა ზედა კერძო მუარი ეოვლად ოქროსა ზ ღ შუდნი სანთელნი
 მისნი მას ზედა ოქროსანი, ღ მარწუსნი მისნი ოქროსანი. ღ აღ-
 საღებელნი მისნი ოქროსანი ზ ამან შემოსნა ვეცხლითა სუჭტნი ი
 იგი: ღ დასსმით უქმნა სუჭტთა მათ ვარქმინი ოქროსანი, ღ შემოსნა
 მოქლონნი იგი ოქროთა, ღ შემოსნა სუჭტნი იგი კრეტსაბმელისა-
 ნი ოქროთა ღ უქმნა აღსაწეველნი ოქროსანი ზ ამან ქმნა ვარქმი- ია
 კნი იგი ოქროსნი კარვისანი, ღ ვარქმინი იგი ეხოლანი; ღ ვარქმი-
 კნი რვალისანი განსამარტებელ ზედა კერძო საბურველისა მის ვა-
 რვისა ზ ამან გამოაბნა სუჭტის თავნი იგი ვეცხლისანი ღ სუჭტის იბ
 თავნი იგი კარისა მის კარვისანი რვალისანი, ღ ბჭეთა მათ ეხოლათა

იგ დ იდაუწნი უქმნა ვეცხლისანი სწტთა მათ: ამან შემოსნა იგინი
 იდ ვეცხლითა * ამან ქმნა მანაუბი იგი კარვისა დ მანაუბი ეზოსად ეო-
 იე ველი რუალისა * ამან ქმნა საკურთხეველი იგი რვალისა საცეცხურთა
 მათგან რუალისათა, რომელნი იუწნეს კაცთა მათ კრებულთა კრებული-
 იე ს მის კორრესისა * ამან ქმნა ეოველიე იგი სასანოვაკე ჭურჭე-
 ლი საკურთხეველისად, დ ხარისხი მისი, დ სასმისნი დ საცეცხური
 ის მისი რუალისანი * ამან ქმნა გარე მოსადგმელები იგი საკურთხეველი-
 ის, ქმნული კანკელად ქუჭმე საცეცხურისა მის ქუჭმორე ვიდრე ს-
 იტ შუალამდე მისა * დ განასხნა მას ოთხნი გრკალნი ოთხთა მათ
 კიდეთა გარემოსადგმელისათა მის საკურთხეველისათა რუალისანი.
 სივრცელ მოქლონთა მათ რათა აღიღებოდინ მით საკურთხეველი
 ით იგი * ამან ქმნა ზეთი იგი ცხებისა წმიდად დ შეზავებული იგი სა-
 კმეველი რჩეულ ქმნილი მენელსაცხებლეთა მებოლველთა * ამან
 კმ ქმნა საბანელი იგი რუალისა, დ ხარისხი მისი რუალი სარკეთა
 მათგან მმარსწტლთა დედათასა, რომელნი იმარსჯდეს წინაშე კარსა
 კა კარვისა მის საწამებელისათა * დღესა მას რომელსა აღმართა იგი,
 დ ქმნა საბანელი იგი რათა იბანდენ მას შინა მოსე დ არონ დ მე-
 ნი მისნი გელთა დ ფერსთა მათთა, შერავიდრიან იგინი კარავად
 საწამებელისა ანუ ოდეს მოვიდიან საკურთხეველსა მსახურებად მი-
 სს დ იბანოდინ მისგან ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს.

თ ა ვ ი ლთ.

ს უოველი ოქრო, რომელი შეემსახურა საქმესა მის ეოვლისა მი-
 სებრ საქმისა წმიდათასა, ეო ოქრო მის შესაწირავისა, ოცდა ცხრა
 ქანქარი დ შუდას ოცდა ათ სიკლა სიკლითა მით წმიდითა. დ ვეცხ-
 ლი შეწირული აღრაცხილთა მათგან კაცთა კრებულისათა: ასი ქან-
 ბ ქარი: დ ათას, შუდას, დ სამეოცდა ათხუთმეტ სიკლა * დ დრაქმა
 ერთი თავად-თავად, ნაზოგლი სიკლისა სიკლითა მით წმიდითა,
 ეოველი, რომელი წარმოვიდოდა ახილუასა მას, ოცით წლითგან,
 დ უსემთაესი, სამეოცისა მის, ბევრისა: დ სამ ათას, სუთას, ერგასი-
 სს, დ ეო ათი იგი ქანქარი ვეცხლისა, გამოსადნობელად: დასწმით
 სწტის თავებად კარვისა მის, დ სწტის თავად კრეტსაბმელისა:

და სიწმინდის თავები ასისა მისი ქანქარისა, ქანქარი ერთი იყოს
 და სიწმინდის თავი ერთი და ათას შუდას, სამეოცდა ათხუთმეტი სიკლაჲ, ბ
 ქმნე იდაუჭებად სიწმინდის მისი, და ოქრო ცხებულის სიწმინდის თავე- დ
 ბი იგი შეამკო და რუხალი იგი შესაწირავის: ოთხას სამეოცდა
 ათი ქანქარი; და ორ ათას ოთხას სიკლაჲ და ქმნა მისგან ხარის- ე
 ხები იგი ბჭეთა მათ კარვისა მისი საწამებელისათა, და ხარისხები
 ბჭეთა გარემოსი და ხარისხნი ბჭისანი მისი ეზოსათა და მანაებად
 კარვისა მისი, და მანებად ეზოსა მისი გარემო, და მოსადგმელი იგი
 რუხლისა გარემო საკურთხეველსა მას: და ეოველი ჭურჭელი სა-
 კურთხეველისა, და ეოველი საქმარი საკურთხეველისა მისი საწამებ-
 ლისა, და ეჭმის მეთა ისრაელისათა ეგრე ვითარცა უბრძანა უფალ- ე
 მან მოსესს ეგრეთ ქმნა და ხოლო ნემსი იგი ოქროსა მისი შეწირუ-
 ლისა ქმნეს ჭურჭლად სამსახურებად წინაშე უფლისა და ნემსი
 იგი იაკინთისა და მეწამულისა მოწეულისა, და ზეზისა, ქმნეს სამო-
 სლად სამსახურებად აჰრონისა რათა მსახურებდეს მით სიწმიდესა თ
 მას შინა და მოიღეს სამოსელი იგი მოსესს წინაშე და კარავი იგი
 და ეოველი ჭურჭელი მისი, და მოქლონები, და ხარისხები მისი და
 სიწმინდის. და კიდობანი იგი სჯულისა, და აღსაწერობელნი მისნი. და
 საკურთხეველი და ეოველი ჭურჭელი მისი და ზეთი იგი ცხებისა, ი
 და საკმეველი იგი შესავეებისა და სასანთლე იგი წმინდაჲ. და სა-
 თელნი იგი მისნი, სასათელნი სასათობელნი და ზეთი იგი ნათლი-
 სა და ტაბლა იგი წინაშე და საგებელი და ეოველივე სასანოვაცე ი
 და ჭურჭელი მისი და ზურნი იგი შესაწირავთანი და სამოსლები
 იგი სიწმიდისა რომელ არიან აჰრონისნი და სამოსელნი მეთა მის-
 თანი სამდღელონი და საბურველი იგი წარმოსაყოფელი ეზოსა: ი
 სიწმინდის და ხარისხნი მისნი. და კრეცხაბმელი კარისა მისი კარვისაჲ
 და ბჭისა მისი ეზოსა და ეოველივე ჭურჭელი კარვისა მისი და ეო-
 ველი საქმარი მისი მაშეები იგი ტყავებისა მისი ვერძისაჲ ენდროს
 ფერი და საბურჭელი იგი ტყავებისა მისი ლურჯისათა: და სწავთა
 მათ სახურველები და მანაები იგი და ეოველივე საქმარი საქმისა მისი
 კარვისა საწამებელისა და რაოდენი უბრძანა უფალმან მოსესს ეგრე იე

ივ ეჭს მეთა ისრაელისათა, ეოველივე მოძსადება ზ დ ისილა მოსე
ეოველივე იგი ქმნული ზ მოძსადა იგი, ვითარცა უბრძანა უფალ-
მან მოსეს ეგრეთ ქმნა იგი, ზ აკურთხნა იგინი მოსე.

თ ა ვ ი მ.

ა,ბ **ქ**ეოდა უფალი მოსეს ზ ჰრქუა ზ ერთსა დღესა თუს მის
ბ ზირველისასა თუს თავსა აღმართო კარავი იგი სწამებულისა ზ დ
დ დასდგა კიდობანი იგი სწამებულსა ზ დაჭბურო კიდობანი იგი
დ საბურჭლითა ზ დ შეიღო ტაბლა იგი, ზ დაავო მას ზედა დას-
კებელი მისი, ზ შეიღო სასანთლე იგი ზ დასდგნე მას ზედა. სან-
ე თელნი მისნი ზ დ დასდგა საკურთხეველი იგი ოქროსა კმეჲად სა-
ვ კმეველისა წინაჲ კიდობანსა მას სწამებულსა ზ დ დაჭბურო სა-
ზ ბურველი იგი კრეტსამბელისა კარსა კარვისა მის სწამებულისასა ზ
ზ ზ საკურთხეველი იგი ნაყოფთა, დასდგა წინაჲ კარსა კარვისა
სწამებულისასა ზ მოადგა ზ დასდგა საბანელი კარვისა მის სწა-
ც მებელისა, ზ შორის საკურთხეველისა ზ შთასსა მას შინა წყალი ზ დ
თ მოადგა ეზოჲ გარემო ზ დაჰკიდო კრეტსამბელი კართა ეზოთასა ზ დ
ი შიღო ზეთი იგი ცხებისა. ზ სცხო კარავსა მას, ზ ეოველი რაჲ არს
მას შინა ზ განსწმიდო იგი, ზ ეოველი ჰურჭელი მისი, ზ იეოს წმი-
ია დაჲ ზ სცხო საბანელსა ზ ხარისხსა მისა ზ წმიდა ჰყო იგი ზ სცხო
იბ საკურთხეველსა მას ნაყოფთასა, ზ ეოველსა ჰურჭელსა მისსა, ზ გან-
იბ სწმიდო საკურთხეველი იგი: ზ იეოს წმიდაჲ წმიდათა ზ მოიუწანო
არონ, ზ ძენი მისნი, წინაჲ კარსა კარვისა მის სწამებულისასა,
ივ ზ განჭბანე იგინი წყლითა ზ დ შემოსოს არონს სამოსელი იგი
იდ წმიდაჲ, ზ სცხო მას ზ წმიდაჲ იეოს იგი, მღღელად ჩემდა ზ დ
იე ძენი მისნი მოიუწანე ზ შემოსო მათ სამოსელი ზ დ სცხო მათ:
ვითარცა იგი სცხე მამასა მათსა ზ მღღელობდენ იგინი ჩემ წინაჲ,
ივ ზ იეოს მათდა ცხებულება მღღელობისა უკუნისამდე ნათესავსა შო-
ივ რის მათსა ზ დ ეო ეგრე მოსე ვითარცა იგი უბრძანა უფალმან
იზ ეგრეცა ქმნა ზ დ იეო თუქსა მას ზირველსა მეორესა წელსა გა-
იზ მოსლუქასა მათსა ეკუპტით თუს თავსა აღმართა, კარავი იგი ზ დ
აღმართა მოსე კარავი იგი, ზ დაადგინნა სუჭტის თაჲნი იგი მი-

სნი, **ღ** კანუთსივნა მოქლონნი იგი, **ღ** აღმართნა სუტის თაფნი
 მისნი **ჟ** **ღ** კანმარხნა ესოები იგი კარვისა მის, **ღ** დაჭბურა საფა-
 რველი იგი კარავსა მას ზედა კერძო ვითარცა აძნო უფალმან მო-
 სეს **ჟ** **ღ** მოიხუნა სწამებელნი იგინი **ღ** შთასნა იგინი კიდობანსა
 მას, **ღ** კანუთსივნა უღელნი იგი ქუტუე კერძო კიდობანსა მას **ჟ**
ღ შეიღო კიდობანი იგი შინავან კარავსა მას, **ღ** დაჭბურა საფარ-
 ველი იგი კრეტსამბელისა მის, **ღ** დაჭფარა კიდობანი იგი წამები-
 ნა, ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს **ჟ** **ღ** დადგა ტაბლა იგი კა-
 რავსა მას შინა სწამებელისასა, ჩრდილოთ კერძო კარე კრეტსა-
 ბმელისა მის კარავსა მას სწამებელსა **ჟ** **ღ** დაავო მას ზედა ზურნი
 იგი შესწირავი წინაშე უფლისა, ვითარცა უბრძანა უფალმან მო-
 სეს **ჟ** **ღ** დადგა სანოვავე იგი კარავსა მას სწამებელისასა ადგილ-
 სს მას სამკრით კერძო **ჟ** **ღ** დადგნა სანთელნი მისნი მას ზედა წი-
 ნაშე უფლისა, ვითარცა იგი უბრძანა უფალმან მოსეს **ჟ** **ღ** დადგა
 საკურთხეველი იგი ოქროსა კარავსა მას შინა სწამებელისასა, წი-
 ნაშე კრეტსამბელსა **ჟ** **ღ** აკმია საკეველი იგი აღზავებული მას ზე-
 და: ვითარცა იგი უფალმან უბრძანა მოსეს **ჟ** **ღ** საკურთხეველი
 ნაუთუთა დადგა კართა მათ თანა კარვისა მის სწამებელისათა **ჟ** **ღ**
 აღდგა ესო იგი გარემო კარავსა მას **ღ** საკურთხეველსა, **ღ** აღასრუ-
 ლა მოსე უფელივე იგი საქმე **ჟ** **ღ** დაჭფარა ღრუბელმან კარავი
 იგი სწამებელისა, **ღ** აღივსო დიდებითა უფლისათა კარავი იგი **ჟ**
ღ ვერ კელეწიფა მოსეს შესლუად კარავსა მას სწამებელისასა, რა-
 მეთუ ავრილობდა მას ზედა ღრუბელი იგი, **ღ** დიდებითა უფლისა-
 თა აღივსო კარავი იგი **ჟ** **ღ** რაჟამს ამაღლდის ღრუბელი იგი
 კარვისა მისგან აღეკნიან ძენი ისრაელისანი ძრუად ვანითურთ მა-
 თით **ჟ** უკეთუ არა აღიმაღლის ღრუბელმან მან, არა აღეკნიან ძრუად
 მუნ დღემდე **ჟ** ვიდრემდე აღიმაღლის ღრუბელმან მან: რამეთუ ღრუ-
 ბელი იყო კარავსა მას ზედა დღისი, **ღ** ცუცხლი იყო მას ზედა ღამე
 წინაშე უფლისა ისრაელისა, უოველსა მას ვანის ძეგლსა მათსა.

ით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კზ
კტ
ით
ლ
ლს
ლბ
ლგ
ლდ

დავსრულა წიგნი მეორე გამოსლვათა: და აქვს თავსა შორის თვისსა
 თ ა ვ ი მ.

წიგნი მეცამეტე ლევიტალთა

თ ა ვ ი ა.

ს
ბ
გ
დ
ე
ვ
გ
დ
ე
თ
ი
ს

და უწოდდა ღმერთი მოსეს, და ეტყოდა მას უფალი კარვისა
 მისგან საწამებელისა, და ჰქრქუა ❖ ეტყოდე შენ ძეთა ისრაელისათა
 და არქუ მას: კაცი თქუენგანი უკეთუ შემოსწირვიდეს შესაწირავსა
 მსხუტრზლად უფლისაჲ საცხოვართაგან, და ზროსათაგან, შეწირეთ
 მსხუტრზლი თქუენი ❖ უკეთუ მრგულიად დასაწუტლი იყოს
 მსხუტრზლი იგი მისი: კარი გბოჲ უბიწო ზროსათაგან მოიბას იგი
 კართა თანა კარვისა საწამებელისათა და ¹⁾ შეწიროს იგი სათნოდ
 წინაშე უფლისაჲ ❖ და დასდვან კელი მისი თავსა ზედა მის შესაწი-
 რავისასა სათნოდ მისა და საღსინებელად მისთჳს ❖ და დაჰკლან
 გბო იგი წინაშე უფლისა და შეწირონ ძეთა არონისთა მღდელთა
 სისხლი იგი მისი და მოაჰკურონ კარემო საკურთხეველსა მას, რო-
 მელ იგი არს კართა თანა კარვისა მის საწამებელისათა ❖ და განჰ-
 კადონ მრგულიად შესაწირავი იგი და განაგონ ასოდ ასოდ ❖ და დას-
 დვან ძეთა არონისთა მღდელთა ცეცხლი საკურთხეველსა მას ზედა:
 და დასსან შემა ცეცხლსა მას ზედა ❖ და დაგონ ძეთა არონისთა
 მღდელთა დრონეული იგი, და თავი, და ცმელი შემასა მას ზედა და
 ცეცხლსა, რომელი იყო საკითხავსა მას ზედა ❖ ხოლო ნაწლეუნი
 და ფერკნი განარცხნეს წელითა და დაგონ მღდელმან მან ეოველი
 ესე საკურთხეველსა ზედა, ნაყოფი არს ესე შესაწირავი. სუნნად სუ-
 ნნელებისა უფლისა ❖ უკეთუ ცხოვართაგანი იყოს შესაწირავი იგი
 მისი უფლისა კრავთაგან, და თიკანთაგან მრგულიად მწურად, ვერ-
 ძი უბიწოჲ მოიბას იგი ❖ და დასდვან კელი მისი თავსა მისსა ზე-
 და, და დაჰკლან იგი გუტრდით საკურთხეველსა მას ბლუარით კერმო

¹⁾ ბ მოსე კთ.

წინაშე უფლისა: ჰ მოაპკურონ მღდელთა ძეთა არონისთა სისხლი იგი მისი გარემო საკურთხეველსა მას * ჰ განუონ იგი ასოდ ასოდ, ჰ თავი ჰ ცმელი, ჰ დააგონ მღდელთა ძათ შემასა მას ზედა ცუცხლსა ზედა საკურთხეველსა ზედა * ხოლო ნაწლეენი ჰ ფერკნი განარცხნენ წელითა ძეწიროს მღდელმან მან ეოველი ესე, ჰ დასდვას საკურთხეველსა ზედა ნაყოფი არს შესაწირავი სუნი სუნნელეებისა უფლისა * ჰ უკეთუ ფრინველთაგან ნაყოფი მისხუტრძლად ძეწიროს უფალსა, ჰ ძეწიროს გჭრიტთაგან, ანუ მართუტთაგან ტრედთასა შესაწირავი მისი * ჰ მოიღოს მღდელმან მან საკურთხეველსა თანა ჰ წარუჭტოს მღდელმან მან თავი მისი, ჰ დასდვას საკურთხეველსა ზედა ჰ დასწრიტოს სისხლი მისი, კარისსა მას საკურთხეველისასა * ჰ წარჭუტნეს მკარნი. ძეწებულად ფრითურთ, ჰ გამოიხუნეს იგინი საკურთხეველისაგან აღმოსავალად ადგილსა მას ნაცრისა მისხუტრძლისასა * ჰ მოსტეხნეს იგინი ფრთეთა ძათგან ჰ არა განუოს, ჰ დასდვას იგი მღდელმან მან საკურთხეველსა მას ზედა შემასა ჰ ცუცხლსა; ნაყოფი არს შესაწირავი სუნი სუნნელეებისა უფლისა.

თ ა ვ ი ა.

უკეთუ სული შესწირვიდეს მღუწნად შესაწირავად უფლისა, სა მინდო იუოს შესაწირავი მისი, ჰ დასსას მას ზედა ზეთი, ჰ დასდვას მას ზედა გუნდრუკი შესაწირავი არს ესე * ჰ მოართუას ძეთა არონისთა მღდელთა ჰ აღიღოს მისგან სავსე მჭეელი სამინდოსა მისგან ზეთითურთ, ჰ ეოველივე იგი გუნდრუკი მისი: ჰ დასდვას მღდელმან სასხენებელი მისი საკურთხეველსა მას: მისხუტრძლი, სუნნად სუნნელეებისად უფლისა * ჰ ') სხუად მისხუტრძლისა მის არონისი ჰ ძეთა მისთა იუოს: წმიდათა ძათგან მისხუტრძლთა უფლისათა * უკეთუ შესწირვიდეს მღუწნსა შესაწირავად გამრცხობილი თორნითა სამინდოსაგან მისხუტრძლი ჰურნი უცომონი ზეთითა შესვარულნი, ჰ ლელანგოღ უცომო ცხებული ზეთითა * უკეთუ შესაწირავი იგი ტაპაკისგან იუოს მღუწნი იგი შენი სამინდო შე-

1) ჰ მოსე იწ. 6 ისოზი.

სვარული ზეთითა უცომო იუოს ❖ დ დააღუ იგი დამუსრვილი დ
 დასსა მას ზეთი; შესაწირავი არს უფლისა ❖ უკეთუ შესაწირავი
 ლანძსკან იუოს ძღუწნი იგი შენი სამინდო ზეთითა შეიქმნას ❖
 დ შეიწიროს მსხუწრძლი იგი, რომელი შეექმნეს ერთი ამათგანი
 უფლისა, დ მოართუას იგი მღვდელს მას ❖ დ წარმოდგომილმან
 საკურთხეველსა, აღიღოს მსხუწრძლისა მისგან მოსაყსენებელი მი-
 სი დ დასდვას მღვდელმან მან საკურთხეველსა ზედა; ნაყოფად სუნ-
 ნად სუნნელებისად უფლისა ❖ ხოლო ნეძტი იგი შესაწირავისა
 მის არონისა დ მეთა მისთა იუოს. წმიდა წმიდათა ნაყოფთა მათ
 უფლისათა ❖ ყოველსა მას შესაწირავსა რომელსა შესწირვიდეთ
 უფალსა, არა ჰყოთ ცომოვანი. რამეთუ ყოველივე ცომი, დ ყოვე-
 ლივე თაფლი, არა შესწიროთ მათგანი, ნაყოფად უფლისა დ ძღუწად ❖
 ზირველად შესაწირავად უფლისა: დ საკურთხეველსა ზედა არა აღუ-
 დეს სუნად სუნნელად უფლისა ❖ დ ¹⁾ ყოველივე შესაწირავი მსხუწ-
 რძლისა თქუწნისა მარლითა. დაიმარილენ: არა დააცადოთ მარი-
 ლი შუელისა უფლისა შესაწირავთაგან თქუწნთა, დ ყოველსა ზედა
 შესაწირავსა თქუწნსა უფალსა დმერთსა თქუწნსასა მარლილი დას-
 ხით ❖ უკეთუ შესწირვიდეთ შესაწირავთა ზირველთა ნაყოფთაგან უფ-
 ლისა, ახალი შეტუსვილი ნედლი დერდილი უფლისა შესწირო-
 ე მსხუწრძლად ზირველთა ნაყოფთაგან ❖ დ დასსა მას ზედა ზეთი დ
 დასდუა მას ზედა გუნდრუკი, შესაწირავი არს ესე ❖ დ შეწიროს
 მღვდელმან საყსებელი მისი, ეტერთა მათგან ზეთითურთ, დ ყოველი-
 ვე გუნდრუკი მისი: შესაწირავი არს ღუთისა.

თ ა ვ ი ბ.

უკეთუ შესაწირავად ცხოვრებისა იუოს მსხუწრძლი იგი მისი
 ღუთისა, ანუთუ ზროხათაგან შესწირვიდეს იგი, ვინ თუ ვერმას, ვინ თუ
 ნეზუწსა უბიწოა: მოიბინ იგი წინაშე უფლისა ❖ დ დასსენენ კელნი
 მისნი თავსა მას ზედა მის შესაწირავისასა, დ დაჰკლას იგი წინაშე
 უფლისა კართა თანა კარვისა მის: საწამებელისასა. დ დასთხიონ მე-
 თა არონისთა მღვდელთა სისხლი იგი მისი საკურთხეველსა მას

¹⁾ მარკოზ თ.

მრგულიად დასაწესლთასა კარემოს ზღ და მოიღოს შესაწირავისა
 მისგან ცხოვრებისსა ნაყოფად უფლისა, ¹⁾ ცმელი იგი კარდაბურ-
 ვილი ქუსეტსა: ზ ყოველი ცმელი მუცლისა ზღ და ორნი თირკმელ-
 ნი, ზ ცმელი იგი მას ზედა, რომელ არს ბარკალთა ზღ ღუძლის
 უურნი იგი თირკმელთა თანა მოჭკუჭტოს ზღ და შეწირონ იგი ძეთა
 არონისთა მღდელთა საკურთხეველსა მას ზედა შესაწირავთასა მ-
 მასა მას ზღ ცეცხლსა საკურთხეველსა ზღ ნაყოფად სუნად სუნელად
 უფლისა ზღ უკეთუ ცხოვართაგან იყოს მსხუჭრზლი იგი მისი უფ-
 ლისა საცხოვრებელად მისა: ვერძი გინა თუ ნესუვი: უბიწო მო-
 ბას იგი ზღ უკეთუ მოიბას კრავი შესაწირავად მისა, მართუას იგი
 წინაშე უფლისა ზღ დასსხენ კელნი მისნი თავსა მას, შესაწირ-
 ვისა მისისასა: ზღ დაჭკლას იგი კართა თანა კარვისა საწამებელია-
 თა: ზღ დასთიონ ძეთა არონისთა მღდელთა სისხლი იგი მისი გა-
 რემო საკურთხეველსა მას ზღ და შეწიროს შესაწირავი იგი ცხოვრე-
 ბისა მსხუჭრზლად უფლისა, ცმელნი ზღ წელნი უბიწო თემოთურთ
 მოჭკუჭტოს იგი: ზღ ცმელი იგი კარდაბურვილი ქუსტსა ზღ ყოველი
 ცმელი მუცლისა ზღ და ორნი თირკმელნი ზღ ცმელი იგი მათ ზედა,
 რომელ არს ბარკალთა; ზღ ღუძლის უურნი იგი თირკმელითურთ
 მოჭკადოს ზღ და შეწიროს მღდელმან მან საკურთხეველსა ზედა: სუ-
 ნად სუნელებისა მსხუჭრზლად უფლისა ზღ ანუ თუ თსათაგანი იყოს
 შესაწირავი იგი მისი, ზღ მოჭკუჭტოს იგი წინაშე უფლისა ზღ
 დასსხენ კელნი თავსა ზედა მისსა, ზღ დაკლან იგი წინაშე უფლისა
 კართა კარვისა მის საწამებელისათა, ზღ დასთიონ ძეთა არონისთა
 მღდელთა სისხლი იგი მისი კარემოს საკურთხეველსა მას ზღ და შე-
 წიროს მას ზედა მსხუჭრზლად უფლისა: ცმელი იგი კარდაბურვი-
 ლი მუცელსა, ზღ ყოველი ცმელი მუცლისა ზღ და ორნი თირკმელნი,
 ზღ ცმელი იგი მათ ზედა, რომელ არს ბარკალთა, ზღ ღუძლის უურ-
 ნი იგი თირკმელთათა მოჭკუჭტოს ზღ და შეწიროს მღდელმან მან
 საკურთხეველსა ზედა, ნაყოფად სუნად სუნელად უფლისა ზღ ყოვე-
 ლივე ცმელი უფლისა, მჩუულად საუკუნოდ: ნათესავსა შორის

1) ბ მოსე კთ.

ი^ტ თქუ^ტნსა * ეოველი ცმელი დ ეოველი სისხლი არა ჰქჳამოთ ეო-
ველთა შინა სავანეთა თქუ^ტნთა.

თ ა ვ ი დ.

ა,ბ **ს**ა ეტეოდა უფალი მოსეს დ ჰრქუა * ეტეოდე მეთა ისრაე-
ლისათა: დ არქუ სუღმან თუ სცოდოს წინაშე უფლისა არა ნებსით
ეოველთა მათგან ბრძანებათა უფლისათა: რომელ არა ჯერარს ეო-
ფად, დ ეოს ერთი რადე მათგანი * უკეთუ მდღელთ მოძღუარმან
კ მან ცსებულმან ცოდოს ესე ერსა შორის ცოდუა: დ მოიბას ცო-
დუსა მის თუს, რომელ ცოდა გბოჲ სროსათაგან უბიწო უფლისა
დ წინაშე ცოდუსა მისთუს * დ წარმოიბას კართა თანა კარვისა მის
საწამებელისათა წინაშე უფლისა; დ დასდვას კელი მისი თავსა სე-
ე და მის გბოსასა წინაშე უფლისა, დ დაჰკლას გბოჲ იგი წინაშე უფ-
ელისა * დ მოიღოს მდღელმან მან ცსებულმან კანსრულეებულმან
გ კელთა მისითა სისხლი იგი გბოსა მის, დ შეიღოს კარავსა მას
საწამებელისასა * დ დაწოს თითი მდღელმან მან სისხლსა მას, დ
საკუროს სისხლისა მისგან შუღ კზის თითითა მისითა წინაშე უფ-
ს ლისა, კრეტსაბმელსა მას თანა წმიდასა * დ სცროს მდღელმან მან სი-
სხლისა მისგან გბოსად: რქათა მათ საკურთხეველისათა საეკევე-
ლისა მის აღსავებუღსა წინაშე უფლისა, რომელ არს კარავსა მას
შინა საწამებელისასა. დ ეოველივე სისხლი გბოსა მის მოსკუროს
წინაშე ხარისხსა მის საკურთხეველისასა მის ნაყოფთასა; რომელ
ტ არს წინაშე კართა მათ კარვისა საწამებელისათა * დ ეოველივე ცმე-
თ ლი გბოსა მის ცოდვათასა მოჰკადოს მისგან ცმელი იგი ნაწლეუ-
თა * დ ეოველი ცმელი რომელი არს ნაწლეუსა დ ორნი თირკმე-
ო ლნი, დ ცმელი იგი რომელ არს მათ სედა ბარკალთა თანა: დ მი-
ი რი იგი ღუძლისა თირკმელთა თანა მოჰკადოს * ვითარცა იგი
ია მოჰკადის გბოსა მას შესწირავისა საცხოვრებლისასა, დ შეწიროს
მდღელმან მან საკურთხეველსა მას სედა ნაყოფთასა * დ ტეავი გბო-
სა მის დ ეოველი კორცი მისი თავი, ფერკითურთ, დ ნაწლევით,
იბ დ ფაშენიერთ * დ ეოვლადვე გბოჲ იგი, განადოს კარეშე ბანა-
სა მას ადგილსა წმიდასა, სადა იგი დასხნან ნაცრო; დ დაწუნ

რქათა მათ, საკურთხეველისათა ყოვლად დასაწუჭლთასა: და ყოვე-
 ლი სისხლი მისი დასთხიოს კედელსა მას თანა საკურთხეველისასა
 და ყოვლად დასაწუჭლთასა და და ყოველი ცმელი მისი შეწიროს საკუ-
 რთხეველსა ზედა, ვითარცა ცმელი იგი საკურთხეველისა მის ცხოვ-
 რებისა, და ღვინეება ყოს მისთვის მღვდელმან მან ცოდვსაგან მისისა
 და მიეტეოს მას და უკეთუ სულმან ერთმან ერისა მის ქუჭუანისაგან-
 მან ცოდოს ცოდუა არა ნებისით და ყოს ერთი რამე მცნებათაგან უფ-
 ლისათა, რომელ არა ჯერ იყო ყოფად ცოდუა ქმნეს და განცხა-
 დნეს ცოდუა იგი მისი რომელ ცოდა, მოიბას თიკანი თხათაგან
 ნეზუ უბიწო, ცოდვსა მისთვის რომელ ცოდა და დასდუას კელი
 მისი თავსა მას ზედა, რომელ იგი არს ცოდვსათვის: და დაჰკლან
 თიკანი იგი ცოდვსა ადგილსა მას, სადაცა დაჰკლიან ყოვლად დასა-
 წუჭლნი იგი და მოიღოს მღვდელმან მან სისხლისა მისგან თითი-
 თა და სცხოს რქათა საკურთხეველისათა, ყოვლად დასაწუჭლთასა.
 და ყოველი სისხლი მისი დასთხიოს ხარისხთა თანა საკურთხეველი-
 სათა და და ყოველი ცმელი მისი მოჰკადოს, ვითარცა სანჯელ მოჰკა-
 დიან ცმელი შესაწირავსა ცხოვრებისასა და შეწიროს მღვდელმან მან
 საკურთხეველსა ზედა სუნად სუნელად უფლისა, და ღვინეება ყოს
 მისთვის მღვდელმან და მიეტეოს მას და უკეთუ ცხოვარი შეწიროს
 მსხუჭრლად თვისსა ცოდვისა თვის. ნეზუ უბიწო შეწიროს იგი და
 დასდუას კელი მისი თავსა მას ზედა ცოდვსასა და დაჰკლან იგი ცო-
 დვსა თვის ადგილსა მას. სადაცა დაკლიან ყოვლად დასაწუჭლნი
 იგი და მოიღოს მღვდელმან მან სისხლისა მისგანი ცოდვსა თითი-
 თა და სცხოს რქათა მათ-საკურთხეველისათა ყოვლად დასაწუჭლთა-
 სსა, და ყოველივე სისხლი მისი დასთხიოს ხარისხთა თანა საკურ-
 თხეველისათა და და ყოველი ცმელი მისი მოჰკადოს ვითარცა მოჰ-
 კადიან ცმელი ცხოვარსა მას შესაწირავსა ცხოვრებისასა და სცხოს
 მღვდელმან მან საკურთხეველსა მას მსხუჭრლთასა წინაჲე უფლი-
 სა; და უღვინოს მღვდელმან მან ცოდუა იგი, რომელი სცოდა მიე-
 ტეოს.

თ ა ვ ი ე.

უკეთუ ცოდოს სულმან. და ესმეს კმაჲ ფიცისა, და ესე წამებდეს, ა
 გინათუ იხილა, გინათუ თანა დაეცის, და უკეთუ არა უთხრა, მო- ბ
 დო მან ცოდვა მისი და სული რომელი შეხოს ეოველსა საქმესა არა ბ
 წმინდებისასა გინა მძორსა, გინა ნამკეცვსა არა წმიდასა, მკუდარსა
 რომელსავე სამაგელსა არა წმინდათასა, გინათუ მკუდარსა ჰირუტეუსა
 შეხოს არა წმიდებასა და მკუდარსა ქვჭწარმავალსა არა წმიდასა და
 დაავიწუდეს იგი და შეიგინოს და გინათუ რაჲსამე კაცისასა ეოველ- კ
 სავე არა წმინდებასა მისსა, რომელსა შეხოს, და შეგინებულ იქმნა, ლ
 და დაავიწუდა და ამისა შემდგომად ცნა, და შეცოდებულ იყოს და დაკ-
 ცმან რომელმან ფუცოს და განრამე აჩინოს ჰირითა თუსითა ბორო-
 ტის ეოფად გინა კეთილისა, ეოვლისა მის ებრ რომელი აღუთქვა
 ფიცით, და დაავიწუდა იგი, და ესრეთ სცნა და ცოდა ერთი რაჲმე მ-
 თუგანი და მიუთხრა მისთვის ცოდვაჲ იგი, რომელ ცოდა და შეწი- ევკ
 როს უფალსა, ცოდვა რომელ ცოდა, ნეხუჯ ცხოვართაგან კრავი
 გინა ვაცი თხათაგან ცოდვისა თუს და ღზინება ეოს მღღელმან მან
 ცოდვისა მისთვის, და მიეტყოს მას ცოდვა იგი და უკეთუ ვერ ეძლოს ზ
 კელსა მისსა ეოფად ცხოვარ., შეწირნეს ცოდვისა მისთვის რო-
 მელ ცოდა, ორნი გურიტნი გინათუ ორნი მართუტნი ტრედისანი
 ერთი ცოდვისათუს, და ერთი ეოვლად დასაწუელად და მართუტნეს
 ივინი მღღელსა და შეწიროს მღღელმან მან ცოდვისა მისთვის ჰი-
 რველად: და წარკუტოს თავი მისი მღღელმან მან საქციელითგან, ა
 და არა განახევროს და აპკუროს სისხლისა მისგან რომელი იგი თ
 არს ცოდვისა კედელსა საკურთხეველისასა ხოლო ნემტი იგი სის-
 ხლი და აწრიტოს ხარისხთა საკურთხეველისათა, რამეთუ ცოდვისა
 არს და სოლო მეორე იგი ეოვლად დასაწუტლ, ვითარცა იგი ი
 ჯერარნ. და ღზინება ეოს მისთვის მღღელმან მან, ცოდვისა მისთვის
 რომელ ცოდა, და მიეტყოს და უკეთუ არა ჰოვნეს კელმან მისმან, ია
 წუჯლნი გურიტთანი, გინა მართუტნი ტრედთანი, შესწიროს მსხუტ-
 რულად მისა ცოდვისა მისთვის მეთუ სათუტლი სამინდომ, ცოდვი-
 სა მისისათუს: და არა დაასხას მას ზედა გუნდრუკი, რამეთუ ცოდვ-

იბ სა არს # ზ მოართუას იგი მღდელსა მას ზ აღიღოს მისგანი მღდ-
 ლმან მან სავსე მჭკელი ზ მოსასხენებლად მისა, დადვას იგი საკუ-
 რთხეველსა ზედა მსხუტრზლთასა წინაშე უფლისა, ცოდვას არს #
 ივ ზ ლხინება ეოს მისთვს მღდელმან მან ცოდვისა მისთვს, რომელ
 ცოდა ერთი რაჲმე ამათგანი, რომელ რაჲ ზოგა ზ შეწირა მიეტეოს
 მას, ხოლო ნეშტი იგი იეოს მღდელისა მის, ვითარცა მსხუტრზლი
 ივ,ივ სათუტლი სამინდოსი # ეტეოდა უფალი მოსეს ზ ჭრქუა # სულმან
 უკეთუ რაჲმე დაავიწყდა დავიწყება: ზ ცოდაჲ არა ნებსით სიწმი-
 ნდეთა შინა უფლისათა, შეწიროს ცოდვისა მისთვს უფლისაჲ: ვერძი
 ივ უბიწო ცხოვართაგან, სასუიღლითა ვერცხლისათა სასწორთაგან
 სასწორითა წმიდითა, რომელსა თვისი იგი ბრალი ქმნა # ზ ცო-
 და სიწმინდეთა შინა მისთა ზღოს ესე: მესუთელი შესძინოს მას,
 ზედა მისცეს იგი მღდელსა მას, ზ მღდელმან ლხინება ეოს მისთვს,
 ივ ვერძითა მით ბრალისათა ზ მიეტეოს მას # ზ კაცმან უკეთუ ცო-
 დოს, ზ ეოს ერთი რაჲმე მცნებათაგანი უფლისათა, რომელ არა
 ჯერარს ეოფად, ზ ვერ ცნა, ზ ბრალ იქმნა, ზ მოიღო ცოდვა იგი #
 ივ მოჭკვაროს მღდელსაჲ ვერძი უბიწო, ცხოვართაგანი, სუიღელი
 ვერცხლითა: ბრალისა მისთვს, ზ ლხინება ეოს მღდელმან, უმე-
 ცრებისა მისთვს რომელ ვერ ცნა, ზ მან არა. იცოდა ზ მიეტეოს მათ
 ით რაჲმეთუ სცოდა # ცოდვაჲ წინაშე ღუთისა:

თ ა ვ ი ვ .

ა,ბ **შ**ტეოდა ღმერთი მოსეს ზ ჭრქუა # სულმან უკეთუ ცოდოს
 უგულეებლებითა, უგულეებელს ჭეუნეს მცნებანი უფლისანი: ზ შტ-
 ივ ეუოს მოეგასსა ვედრისათვს, გინა ზიარებისათვს, გინა ტაცები-
 ბ სა თვს, გინათუ ავნოს რაჲმე მოეგასსა # ანუთუ ზოგა წარწემელ-
 ლი ზ ტეუა მისთვს, ზ ფუცა ნაცილაღ ¹⁾ ერთისა ამათგანისა, რო-
 დ მელი ევის კაცმან, ზ ცოდაჲ ამათ შინა # ზ იეოს რეკამს ცოდა ზ
 ბრალი ქმნა, ზ მისცა მონატაცები იგი რომელ მოსტაცა, გინა ვნე-
 ბისა, მისთვს რომელ ავნო, გინა ვედრისა მისთვს რომელ ვედრად
 აქუნდა მას: გინა წარწემელულისა მისთვს რომელი ზოგა ეოვლისა-

¹⁾ ზ მოსე ე.

თუ საქმისა, რომლისათუხ ფუცა ნაცილად ზ მისცეს მას თჳადი
 იგი ზ მესუთე იგი შესძინოს მას ზედა, ვისიცა იუოს მასვე მისცეს
 რომელსაცა დღესა ემხილა ზ ზ ბრალისა მისთუხ შეწიროს უფალ-
 სს, ცხოვარი ვერძი უბიწო სასუიღლითა რომლისათუხ ბრალი იქ-
 მნა ზ ზ ლხინება ჰქოს მისთვის მღუღელმან მან წინამე უფლისა,
 ზ მიეტუოს მას ერთისა მათგანისათუხ, რომელ ქმნა საცოდავსა მას
 შინა ზ ზ ეტეოდა უფალი მოსესს, ზ ჰრქუა ზ ამცენ შენ აჰრონს ზ
 ძეთა მისთა ზ არქუ: ესე არს შჯუული ეოვლად დასაწუჭლისა ზ ესე ეო-
 ვლად დაწვაჲ, ზ დაწვასა მას მისსა ზედა საკურთხეველსა ზედა ეგ ზე-
 ბოდის დამე ეოვულ განთიადამდე, ზ ცეცხლი იგი საკურთხეველისა
 ეგ ზებოდეს მას ზედა ზ არა დაძრტეს ზ ზ შეიმოსოს მღუღელმან
 მან სამოსელი სელისა, ზ ნიფხავი სელისა, შეიმოსოს სხეულთა მისთა,
 ზ აღიღოს შეწირული იგი რომელ განლია ცეცხლმან ეოვლად და-
 მწვარი იგი, საკურთხეველისა მისგან, ზ დაღვას იგი მახლობელად
 საკურთხეველსა მას ზ ზ განიძარცოს სამოსელი მისი, ზ შეიმო-
 სოს სხვაჲ, ზ განიღოს ნაყოფად შეწირული იგი კარეჲ ბანაკსა
 მას ადგილსა წმიდასა ზ ზ¹⁾ ცეცხლი ეგ ზებოდის საკურთხეველსა მას
 ზედა ზ არა დაძრტეს: ზ აგ ზებოდეს მას ზედა მღღელი იგი შემასა
 განთიად განთიად. ზ დაზვინოს მას ზედა ეოვლად დასაწუჭლი იგი:
 ზ დაღვას მას ზედა ცმელი იგი ცხოვრებისა ზ ზ ცეცხლი ძარადის
 ეგ ზებოდის საკურთხეველსა ზედა ზ არა დაძრტეს ზ ესე არს შჯუული
 შესაწირავთა, რომელ ძარათმიდიან ძეთა აჰრონისათა მღუღელთა
 წინამე უფლისა ზირის ზირ საკურთხეველსა ზ ზ აღიღოს სამინდო-
 სს მისგან, შესაწირავისა მჰკელითა ზეთითურთ მისით, ეოვლისა გუ-
 ნდრუკსა თანა მისსა რომელ იგი იუოს შესაწირავსა მას ზედა ზ შეწიროს
 საკურთხეველსა მას ზედა ნაყოფად სუნად სუნენლად სასწენებელად მისა
 წინამე უფლისა ზ ხოლო ნემტი იგი მისგანი შეჭამოს, აჰრონ ზ ძეთა
 მისთა. უცამო შეჭამოს იგი ადგილსა წმიდასა, ეხოსა კარისსა საწამებე-
 ლისასა სადა იგი შეჭამონ ზ არა შეიცხოს ცომოანი, ნაწილი მისი მიეცე
 მათ ნაყოფთაგან უფლისათა, წმიდა წმიდათა არიან ვითარცა ცოდვისა

1) ზ მკა 8.

იწ იგი: * ღ ვითარცა ბრალისა იგი * ვოველივე წული მღღელთა სჭა-
 მდეს მას, შჯუღად საუკუნოდ ნათესავსა შორის თქტქნსა, ნაყოფად
 თი შესაწირავთა მათგან უფლისათა, რომელი შეეხოს მას განწმდეს * ღ
 კ ეტეოდა უფალი მოსეს ღ ჰრქუა * ესე არს შესაწირავი აჰრონისი
 ღ მეთა მისთა, რომელი შეწირონ უფალსა დღესა მას, რომელსა
 კა ვსცხო მათ, მეთე სათჭწლისა სამინდოჲ, მსხჭწრწლად სამარადი-
 კა სოდ: სოგი მისი განთიად, ღ ზოგი მისი მწუხრი * ტანაკსა ზედა
 სეთითა, შესვარული შექმნეს იგი: შეწიროს იგი ღუღარჭნილი
 კა მსხჭწრწლი განატეხთა, შესაწირავი სუნად სუნელად უფლისა *
 კა მღღელმან ცხებულმან მის წილ მეთა მისთავანმან ეოს იგი შჯუ-
 კა ლად საუკუნოდ ვოვლადვე: საკურთხეველსა ზედა * ღ ვოველი მსხჭწ-
 კა რწლი მღღლისა, ვოვლად დასაწწლ იეოს ღ არა იჰამოს * ღ
 კა ეტეოდა უფალი მოსეს ღ ჰრქუა * ეტეოდე შენ აჰრონს, ღ მეთა
 კა მისთა, ღ არქუ: ესე არს შჯუელი ცოდვისა, ადგილსა მას, სადა იგი
 კა დაკლვიდენ ვოვლად დასაწწლთა მათ, დაჰკლან ცოდვისა იგი წი-
 კა ნამე უფლისა, წმიდაჲ წმიდათა არიან * მღღელმან მან რომელმან
 კა შეწიროს მანვე შეჰამოს იგი; ადგილსა წმიდასა შეჰამოს ეზოსა მის
 კა კარვისა, საწამებელისასა * ვოველი რომელი შეეხოს კორცსა მას
 კა განწმდეს: ღ რომელსა ასხურონ სისხლისა მისისაგანი სამოსელსა,
 კა ღ შეიბღალოს, კამოირცხენ იგი ადგილსა წმიდასა * ღ ჰურჭელი
 კა კეცისა რომლითა შეიგბოს იგი, შეიმუსროს. უკეთუ ჰურჭლითა
 კა რვალისათა შეიგბოს, მოხვეწენ ღ მონახჭწწი იგი გარეცხონ წელი-
 კა თა * ვოველი წული მღღელთა სჭამდეს მას წმიდა წმიდათა არს
 ლ უფლისა * ღ ¹⁾ ვოველი რომელი ცოდვისათუზ არს რომელი შეწი-
 ლ როს სისხლისა მათისაგანი კარავსა მას საწამებელისასა, საღბი-
 ლ ნებლად: სიწმინედესა შინა, არა იჰამოს, ცეცხლითა დაიწწეს იგი:

თ ა ვ ი ზ

ს **ღ** ესე არს შჯუელი ვერძისა მის რომელი იეოს ცოდვისათუზს,
 ბ რამეთუ წმიდაჲ წმიდათა არიან * ადგილსა მას სადაცა დაიკლვის
 ლ ვოვლად დასაწველი, დაჰკლნიან ვერძი იგი ცოდვისა წინამე უფლი-

¹⁾ ზემორ. დ. კბრ. ივ.

სა; ჰ სისხლი მისი მოაპურონ ხარისხთა თანა საკურთხეველისათა, გარემო ❖ ჰ ცმელი მუცლისა მისისა მოიღოს მისგან, ჰ ყოველი-
 კე გარდასაბურველი შინაგან, ჰ ყოველი ცმელი რომელ არს ნა-
 წლეუთა ❖ ჰ ორნი იგი თირკმელნი ჰ ცმელი იგი მათ ზედა რომელ არს ბორკილთა ჰ ღუძლის უური იგი თირკმელითურთ მოჭნა-
 დოს ❖ ჰ შეწიროს მღღელმან მან საკურთხეველსა ზედა, ნაყოფად
 სუნად სუნელად უფლისა რამეთუ ცოდვსა არს ❖ ყოველივე წული
 მღღელთაგანი სჭამდეს, ადვილსა წმიდასა სჭამდენ მას: რამეთუ წმი-
 დად წმიდათა არიან ❖ ვითარცა იგი ცოდვისათუხ ეგრეცა ბრალი-
 სათუხ მჯული ერთი მათგანისა: მღღელმან, რომელმან ჭყოს
 ლხინებამ, მისა იუავენ იგი ❖ მღღელი რომელი შესწირვიდეს მსხუტრ-
 ზლსა მას კაცისასა, ტყავი იგი ყოვლად დასაწუტლისა მის, რომე-
 ლი მან შესწირა მისსაცა იუოს ❖ ჰ ყოველივე შესწირავი რომელი
 იქმნეს თორენსა, ჰ ყოველი რომელი იქმნეს ლანძუსა, კინა ტანა-
 კსა, მღღლისა მის შემწირველისა იუოს იგი ❖ ჰ ყოველივე შესა-
 წირავი ქმული ზეთითა, კინა უქმნელი ყოველთავე მეთა აჭრონისთა
 იუოს კაცად კაცადისა სწორად ❖ ესე არს მჯული შესწირავისა
 ცხოვრებისა, რომელი შესწირონ უფალსა ❖ უკეთუ ქებისათუხ შე-
 სწირვიდეს მას, ჰ შეწიროს მსხუტრზლსა მას ზედა ქებისასა ჰური
 სამინდოსაგან შესვარული ზეთითა, ჰ ლელანგო უცომოჲ ცხებული
 ზეთითა: ჰ სამინდოჲ ადღვინებული ზეთითა ❖ ჰურთა თანა ცო-
 მოვანთა შესწიროს შესწირავი იგი მისი მსხუტრზლსა მას ზედა ქე-
 ბისასა საცხოვრებელსა ჰ მოართვას მისგანი თუთო ყოვლისა მი-
 სგან შესწირავისა მისისა ნაყოფად ჰირველად უფლისა: მღღელმან
 რომელმან აპუროს სისხლი იგი ცხოვრებისა მისა იუოს იგი ❖ ჰ
 კორცი მსხუტრზლისა მის ქებისა ცხოვრებისა მისავე იუოს ❖ ჰ
 რომელსა დღესა შეწიროს, შეჭამოს, იგი, არა დაუტევოს იგი
 განთიადმდე ❖ უკეთუ აღთქმით, კინათუ ნებსით შეწიროს მსხუტრ-
 ზლი მისი რომელსაცა დღესა შეწიროს მსხუტრზლი იგი მისი შეჭა-
 მონ ხვალისაგანცა ❖ შესწირავისა რომელი დაძთეს მესამედ დღედმდე,
 ცუცხლითა დაიწუტს ❖ უკეთუ ჭამით ჭამოს დღესა მას მესამესა, კორ-

ბ
 ღ
 მ
 მ
 ს
 ტ
 თ
 ი
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იწ

ცისა მისგანი, არა შეიწირა, არცა შეერაცხა მას იგი, რამეთუ შეკი-
 ნება არს: ხოლო კაცმან რომელმან ჭამოს მისგანი, ცოდვამ მი-
 კ ღოს თავისა თვისისა ❖ ზე გორცსა რომელმან შესოსს ყოვლისა არა
 კა წმიდისასა, არა იჭამოს, ცეცხლითა დაიწუნს. ყოველი არა წმიდა
 კა ჭამდეს გორცსა ❖ ხოლო კაცმან რომელმან სჭამოს გორცისაგან
 შესაწირავისა ცხოვრებისა, რომელ არს უფლისა, არა წმინდება მი-
 კბ სი მის ზედაცა იყოს, წარწემდეს სული იგი ერისაგან თვისისა ❖ ზე
 კაცი რომელი შეესოს საქმესა არა წმინდასა: არა წმინდებისაგან,
 კაცისათ, კინათუ ოთხ ფერჯთა არა წმიდათა, კინა სამაგელსა ყოვე-
 ლსა არა წმიდასა, ზე შეჭამოს შესაწირავისაგან გორცისა მის ცხო-
 ვრებისა, რომელ არს უფლისა, წარწემდეს კაცი იგი ერისაგან
 ბა.პ. თვისისა ❖ ზე ეტეოდა უფალი მოსეს ზე ჰრქუა ❖ ეტეოდე შენ ძეთა
 ისრაელისათა ზე არქუ ყოველივე ცმელი ზროსნათა ზე საცხოვართა,
 კე ზე თხათა, არა სჭამოთ ❖ ზე ცმელი ძეჲდრისა ნამხეცავისა არა იმ-
 კკ სახუროს ყოველსა საქმესა, ზე ჭამით არა იჭამოს ❖ ყოველმან რომ-
 ელმან ჭამოს ცმელი საცხოვართაგან რომელთა შესწირვიდეთ
 მსხუტრჲლად უფალსა წარწემდეს კაცი იგი რომელმან ჭამოს ერისა-
 კს გან თვისისა ❖ ყოველი ესე სისხლი არა შეჭამოთ, ყოველსავე სამ-
 კტ კჯდრებელსა თქუნსა ფრინველთაგან ვიდრე საცხოვარამდე ❖ ყო-
 ველმან კაცმან რომელმან ჭამოს სისხლი, წარწემდეს სული იგი
 ბო.ლ. ერისაგან თვისისა ❖ ზე ეტეოდა უფალი მოსეს ზე ჰრქუა ❖ ეტეოდე
 შენ ძეთა ისრაელისათა ზე არქუ რომელი შესწირვიდეს მსხუტრჲლსა
 ცხოვრებისასა, მთართვის შესაწირავი იგი მისი უფალსა: მსხუტრ-
 ლა ჲლისაგან ცხოვრებისა ❖ კელითა თვისითა მთართვისა ნაყოფი იგი
 მისი უფალსა ცმელი იგი ძეჲდრისა, ზე ღუძლის ეური მთართვის
 ლბ იგი, რათა დადვას ძღვნად წინაშე უფლისა ❖ ზე შეწიროს მღდელ-
 მან ცმელი იგი ძეჲდრისა საკურთსეველსა ზედა: ზე ძეჲდრი იგი იყოს
 ლვ აჭრონისა ზე ძეთა მისთა ❖ ზე მხარი იგი მარჯვენა მისცეთ შესაწი-
 რავისათვის მღდელსა მას, შესაწირავთაგან ცხოვრებისა თქუნსისა-
 ლდ თა ❖ რომელი შესწირვიდეს სისხლსა მას ცხოვრებისა ზე ცმელსა
 ძეთაგან აჭრონისთა, მისა იყოს მკარი იგი მარჯუტუნე ნაწილად ❖

რამეთუ მკერდი იგი წინა დაგებისა არს, და მკარი იგი შესწირავი-
 სს: მოვიდუ მეთაგან ისრაელისათა მსხუჭრწლოთაგან ცსოვრებისა
 თქუწნისათა, და მივეც იგი აჭრონს მღუდელსა და მეთა მისთა, შჯუ-
 ლად საუკუნოდ მეთაგან ისრაელისათა და ესე არს ცხება აჭრონისი,
 და ცხებაჲ მეთა მისთა შესწირავთაგან უფლისათა, დღესა მას რომე-
 ლსა მოიყვანნა ივინი მღდელობად უფლისა და ვითარცა იგი ამ-
 ცნო უფალმან მიცემად მათდა, დღესა მას რომელსა ეცნო მათ მე-
 თაგან ისრაელისათა, შჯულად საუკუნოდ ნათესავსა შორის მათსა და
 ესე არს შჯული ეოვლად დასაწუწლოთ მათ და შესწირავთა, და რო-
 ძელი ცოდებათა თუს არიან და ბრალისათუს და სრულებული და მსხუჭრ-
 ჳლოთაუს ცსოვრებისათუს და ვითარცა ამცნო უფალმან მოსესს მთა-
 სს მას სინასს, დღესა მას რომელსა უბრძანა მეთა ისრაელისათა, შე-
 წირვად მათდა მსხუჭრწლები მათი წინაჲ უფლისა უდაბნოსა მას
 სინასს.

ლე
 ლე
 ლს
 ლწ
 ლთ

თ ა ვ ი . ც .

და ეტეოდა უფალი მოსესს, და ჰრქუა და მოიუწანე აჭრონ და მე-
 ნი მისნი, და სამოსელი მათი, და ზეთი იგი ცხებისა, და ზვარავი იგი
 ცოდუსა, და ორნი იგი ვერძნი, და ლაჲანა იგი უცმოდთა და და ეო-
 ველი იგი ერი შეკრიბე კართა თანა კარვისა და სწამებელისათა და და
 ეო მოსე ვითარცა იგი უბრძანა უფალმან, და მოუწოდა ეოველსა
 მას კრებულსა ერისასს, კარად კარვისა მის სწამებელისა და და
 ჰრქუა მოსე კრებულსა მას: ესე სიტუჲ არს რომელი მამცნო მე
 უფალმან ეოფად და და მოიუწანა მოსე აჭრონ და მენი მისნი, და გან-
 ბანნა ივინი წელითა და და შემოსა მათ სამოსელი იგი და შეარტუა
 სარტყლები, და შეასსა მათ კამლები, და გარდასდვა მათ ზედა სამხა-
 რი და და შეარტუა მსგავსად ქმნულებისა და მათისა სამკარსა და შეამტე-
 ცა ივინი მით, და გარდასდვა სამკართა მათ ზედა საკითხავი იგი, და
 დაადვა საკითხავსა მას ზედა, გამოცხადებაჲ იგი ჰეშმარიტებისა და და
 დაჭბურა აჭრონს ვარშამანგი თავსა მისსა, და დასდვა ვარშამანგსა
 მას ზედა: წინაჲ ჰირის ჰირ მისა ჰეჲელი იგი ოქროსა და განწმენ-
 დილი წმიდაჲ, ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსესს და და მოილო მო-

ა,ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ზ
 ც
 თ
 ი

ია სე ზეთისა მისგან საცხებელისა ❖ დ აპკურად მათ დ საკურთხეველს
 მას ძვდგზის დ სცხო საკურთხეველსა მას დ განწმიდა იგი, დ ყო-
 ველივე ჭურჭელი მისი დ ემბაზი იგი დ ხარისხნი მისნი დ განწმი-
 და იგი, დ სცხო კარავსა მას დ ყოველსა ჭურჭელსა მას რომელიცა
 იბ იუო მას შინა დ განწმიდა იგი ❖ დ დასსხა მოსე ზეთისა მისგან
 ივ ცხებისა, თავსა ზედა აჭრონისა, სცხო მას დ განწმიდა იგი ❖ დ
 მოიუჟანნა მოსე ძენი აჭრონისნი, დ შემოსა მათ სამოსელი, დ შე-
 რტვა მათ სარტყლები, დ დაბურა. მათ ვარძამანგები ვითარცა უბრ-
 იდ მანა უფალმან მოსეს ❖ დ მოიბა მოსე ზუარაკი იგი რომელ არიან
 ცოდვისათჳს, დ დასსხეს აჭრონ დ ძეთა მისთა კელნი თავსა ზედა
 იე ზუარაკისა მის ცოდვისასა ❖ დ დაკლა იგი, დ მოიღო მოსე სის-
 ხლისაგან მისისა, დ სცხო რქათა მათ საკურთხეველისათა თითითა
 თჯითა გარემოს. დ განწმინდა საკურთხეველი იგი, დ სისხლი იგი
 ივ დასთხია ხარისხთა საკურთხეველისათა, დ განწმიდა იგი ღხინები-
 ისა ყოფად მას ზედა ❖ დ მოიღო მოსე ყოველივე ცმელი ნაწლევე-
 თა, დ ძირი იგი ღუძლისა დ ორნი თირკმელნი, დ ცმელი იგი მას
 იზ ზედა, დ შეწირა მოსე საკურთხეველსა მას ზედა ❖ ზუარაკი იგი: დ
 ტვაჳი მისი დ ყოველი კორცი მისი, დ ფაშუნიერი მისი დაწუწს
 ცეცხლითა გარემუ ბანაკსა მას: ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს ❖
 იწ დ მოიბა მოსე ვერძი იგი ყოვლად დასაწუწლი, დ დასსხეს აჭრონ
 ით დ ძეთა მისთა კელნი მათნი თავსა ზედა მის ვერძისასა ❖ დაკლა
 მოსე ვერძი იგი, დ მოაპკურა მოსე სისხლი მისი გარემოს საკურ-
 კ თხეველსა მას ❖ დ ვერძი იგი განყო ასოდ ასოდ, დ შეწირა მოსე
 თავი მისი დ ასოები მისი დ ცმელი: დ ნაწლევენი მისნი დ ფურ-
 კა კნი მისნი განწცხა წელითა ❖ დ შეწირა მოსე ყოვლად ვერძი იგი
 საკურთხეველსა ზედა, მრგულიად დასაწუწლი არს სული სულნე-
 კბ ლებისა, ნაყოფად შეწირულ არს უფლისა: ვითარცა აძცნო უფალმან
 მოსეს ❖ დ მოჭკურა მოსე ვერძი იგი მეორე, ვერძი სრულებისა,
 დ დასსხეს აჭრონ დ ძეთა მისთა კელნი მათნი თავსა ზედა მის ვერ-
 ძისასა ❖ და დაჭკლა იგი, დ მოიღო მოსე სისხლისაგან მისისა,
 კვ დ სცხო ეურის ძირსა მარჯუწესსა აჭრონისსა: დ მწუწრვალთა თი-

თთა კელის მარჯუენისათა, დ მწუტწრვალთა თითთა ფერვისა მარჯუენისათა ❖ დ მოიუენანა მოსე მენი აჭრონისნი, დ სცხო მის სისხლისაგანი ეურის ძირთა მარჯუენისა მათისათა დ თითთა კელთა დ ფერვთა მარჯუენისა მათისათა: დ მონაპურა მოსე სისხლი იგი კარემოს საკურთხეველსა ❖ დ მოილო ცმელი მუცლისა, დ ცმელი ქუსეცისა: დ ძირი იგი ღუძლისა, დ ორნივე თირემელნი, დ ცმელი იგი მათ ზედა, დ მკარი მარჯუენე ❖ დ ლანისა მისგან სრულებისა რომელ იგი იყო წინაშე უფლისა, დ მოილო, ჰური ერთი უცომოჲ, დ ჰური ერთი ზეთით ქმნული, დ ლელანგო ერთი, დ დასდვა ცმელისა მას ზედა, დ მკარსა მას ზედა მარჯუენეს ❖ დ დასსა ესე ყოველი კელთა ზედა აჭრონისთა, დ კელთა ზედა მეთა მისთასა, დ აღილო შესწირავად წინაშე უფლისა ❖ დ მოილო იგი მოსე კელთაგან მათთა, დ შეწირა იგი საკურთხეველსა ზედა ყოვლად დასწულთა სრულებისასა, სულად სუნეჯად: მსწულწლი არს ესე უფლისა ❖ დ მოილო მოსე მკერდი იგი, დ მოჰკავდა შესწირავად წინაშე უფლისა: ვერძისა მისგან სრულებისა, დ იყო მოსე ნაწილად, ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს ❖ დ მოილო მოსე ზეთისა მისგან ცხებისა, დ სისხლისა მისგან საკურთხეველისა, დ აპურა აჭრონს, დ სამოსელსა მისსა, დ მეთა მისთა, დ სამოსელსა მათსა, დ განწმიდა აჭრონს, სამოსელი მისი, დ მენი მისნი დ სამოსელი მათი მათ თანა ❖ დ ჰრქუა მოსე აჭრონს და მეთა მისთა: შეაბეთ ვორცი იგი ეზოსა მას კარვისა საწამებელისასა, ადგილსა წმიდასა; დ ¹⁾ მუნ შეჰამეთ იგი სრული, ვითარცა მამცხო მე უფალმან მეტეულმან: დ ჰური იგი რომელ არიან ლანასა ზედა, აჭრონ, დ მენი მისნი სჭამდენ მას ❖ დ ნეშტი იგი ვორცისა მის დ ჰურისა ცეცხლითა დასწვით ❖ დ კარისა მისგან კარვისა საწამებელისა არა გამოკვიდეთ შუდ დღე, ვიდრე დღედმდე აღსასრულთა სრულებისა თქუენისათა, რამეთუ შუდთა დღეთა სრულ იქმენ კელნი თქუენნი ❖ ვითარცა იგი ყოჲ ამას დღესა შინა, რომელსა მიბრძანა მე უფალმან ეოფად მისა, რათა ღხინებჲაჲ ყოს თქუენთჳს ❖ დ

კდ
 კმ
 კპ
 კზ
 კწ
 კთ
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლვ
 ლდ
 ლე

1) 2 მოსე კთ. მათე იბ. მარკ. 2. ლუკა ვ. ქუტმოარ. კდ.

კართა ზედა კარვისა საწამებელისათა: სსდეთ შუდ დღე, დღე და დამე, სცუდეთ საცოას მას უფლისასა, რომელ არა მოსწუდეთ, რამეთუ ესრეთ მამცნო მე უფალმან ღმერთმან და და ჰქუენეს აჭრონ და მეთა მისთა ყოველნი ესე სიტყუანი, რომელნი უბრძანა უფალმან მოსეს.

თ ა ვ ი თ .

და იყო დღესა მას მერვესა, მოუწოდა მოსე აჭრონს და მეთა მისთა და მოხუცებულთა ისრაელისთა და და ჰქრქუა მოსე აჭრონს მობი 1) თავისა შენისა გბო ზროხათაგან ცოდვისათჳს, და ვერძი იგი ყოვლად დასაწუწლი უბიწოჲ, და მეწირე იგი წინაშე უფლისა და და მოხუცებულთა ისრაელისთა ეტყოდე და არქუ: მოიბით ვაცი ერთი თხათაგან ცოდვისათჳს, და ვერძი, და გბო, და ტარივი წელიწდეუული, მსხუწრწლად ყოველივე უბიწოჲ და და ზუნარაკი ზროხისაგან. ვერძი შესაწირავად ცხოვრებისა წინაშე უფლისა, და სამინდო მე-სუნარული ზეთითა: რამეთუ უფალი გამოჩნდეს თქუენს შორის და და მოიღეს ვითარცა იგი ამცნო მოსე წინაშე კართა კარვისა მის საწამებელისათა: და ყოველივე კრებული მოვიდა და დადგეს წინაშე უფლისა და და ჰქრქუა მათ მოსე: ესე იგი სიტყუა არს: რომელ თქუა უფალმან რათა ჰქოთ, და გამოჩნდეს დიდება უფლისა თქუენს შორის და და ჰქრქუა მოსე აჭრონს, წარმოდევ წინაშე საკურთხეველსა, და მეწირე ცოდვისა შენისა, მსხუწრწლი შენი და ლხინება ჰყავ თავისა შენისა, და სასლისა შენისა, და მერმე მეწირე მსხუწრწლი ერისა, და ლხინება ჰყავ მათთჳს, ვითარცა მიბრძანა მე უფალმან და და წარდგა აჭრონ წინაშე საკურთხეველისა, და დაჰკლა გბოჲ იგი ცოდვისათჳს თავისა თჳსისა და და მორთუეს მეთა აჭრონისთა სისხლი იგი, და დაწო თითი მისი სისხლსა მას, და სცხო რქათა საკურთხეველისათა, და სხვაჲ იგი სისხლი დასთხია სარისსთა თანა მის საკურთხეველისათა და და ცმელნი და თირკმელნი, და ძირი იგი დუძლი-სა, რომელ არს ცოდუათათჳს მეწირა საკურთხეველსა ზედა, ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს და და კორცი და ტყავი, დაწუენს გა-

1) ბ. მოსე კო.

რეშე ბანაკსა მას ❖ დაჰკლა მრგულიად დასაწულნი იგი, და მო- იბ
 რთქლს მეთა აჭრონისთა სისხლი იგი მამასა მათსა: და მოაპურა იგ
 გარემო საკურთხეველსა მას ❖ და მრგულიად დასაწულნი იგი მო- იგ
 ართქლს მას ასოდ ასოდ, და თავი იგი მისი და დაგო საკურთხე- იდ
 ველსა ზედა ❖ და განრცხნეს ნაწლეფნი, და ფერვი მისნი წელითა: იდ
 და დაგო იგიცა საკურთხეველსა ზედა ყოვლად დასაწულთასა ❖ იუ
 და მოიღეს შესაწირავი იგი ერისაჲ, და მოჰკვარეს ვაცი ცოდვისათუხ იუ
 ერისაჲ; და დაჰკლა იგი, და განწმიდა ვითარცა ჰირველი ❖ და მოარ- იუ
 თქლს ყოვლად დასაწულნი იგი და ყო იგი ვითარცა ჯერარინან ❖ და იხ
 მოართქლს შესაწირავი, და აღუყენეს კელნი მისგან, და დაგო სა- იხ
 კურთხეველსა ზედა, თხნიერ მსხუტრზლისაჲ მის განთიადისა ❖ და იხ
 დაჰკლა კბოჲ იგი და ვერძი შესაწირავისა ცხოვრებისათუხ ერისა, და
 მოართქლს მეთა აჭრონისთა სისხლი იგი მათი მამასა მათსა, და მო-
 აპურა მან სისხლი გარემო საკურთხეველისა ❖ და ცმელი იგი კბო- ით
 სსა მისგან, და ვერძისა მისგან, მუცელი და ცმელი იგი გარდაბურილი
 ქუსეტსა, და ყოველი ცმელი ნაწლეფთა, და ორნი თირემელნი, და ცმე-
 ლი იგი მათ ზედა, და ძირი იგი ღუძლისა, და დასდუბ ცმელი ესე მკერ-
 დსა მას ზედა ❖ და შეწირა ცმელი ესე საკურთხეველსა მას ზედა ❖ და კპა
 მკერდი იგი და მკარი მარჯუტნე მოჰკადა აჭრონ აღსაღებულად წინაშე კბ
 უფლისა, ვითარცა იგი უბრძანა უფალმან მოსეს ❖ და აღიპურნა კბ
 აჭრონ კელნი თხნი ერსა მას ზედა, და აკურთხნა იგინი: და გარ-
 დამოკდა შემდგომად შეწირვისა მის მსხუტრზლისა რომელ იგი ცო-
 დვისათუხ არიან, ყოვლად დასაწულნისა და რომელ იგი ცხოვრე-
 ბისათუხ აჭრიან ❖ და შევიდა მოსე და აჭრონ კარავსა მას საწამებელი მბ
 სსსა, და ვითარცა მიერ გამოვიდეს, აკურთხეს ერი იგი, და გამო-
 უხნდა დიდება უფლისა ყოველსა მას ერსა ❖ და ¹⁾ გამოჰკადა მდ
 ცმელნი უფლისა მიერ, და შეჰკადა ყოველივე რაჲცა იყო საკურთხე-
 ველსა მას ზედა, ყოვლად დასაწულნი იგი, და ცმელები, და ისილა
 ყოველმან ერმან, განჰკურდა, და დაეცნეს ჰირთა თხსთა ზედა, და თ-
 უწინისცეს ღმერთსა.

1) ბ მკ. ბ.

თ ა ვ ი ი .

5 ღა მოიღეს ორთაჲ მათ ძეთაჲ აჭრონისთა, ნადბ ჰ აბიუდ, ჰ კა-
 ცად კაცადმან საცეცხური თვისი, ჰ¹⁾ დასდჭეს მათ ზედა ცეცხლი:
 6 ღ დასხეს საკმეველი, ჰ მოიღეს ცეცხლი უცხოჲ წინაჲჲ უფლისა,
 7 რომელი არა უბრძანა მათ უფალმან ჰ ჰ გამოჭხდა ცეცხლი უფ-
 8 ლისა მიერ ჰ შეწუნა იგინი, ჰ მოჭსწედეს წინაჲჲ უფლისა ჰ ჰ
 9 ჭრქუა მოსე აჭრონს ესე იგი არს რომელსა იტეოდა უფალი: ჰ
 10 თქუა რომელნი მომეახლებოდენ მე მათ ზედა განვწმდე, ჰ ეო-
 11 ველსა კრებულსა შორის ვიდიდო. ჰ დაწუნხა აჭრონ ფრიად ჰ ჰ მო-
 12 უწოდა მოსე მისაილს ჰ ელისაფანს, მეთა უხელისთა, მეთა მამის
 13 ძმისაჲ აჭრონისთა, ჰ ჰრქუა მათ მოვედით ჰ აღიხუწნით ძმანი
 14 თქუწნნი ზირისაგან სიწმიდეთასა: ჰ განიხუწნით გარეჲ ბანაკსაჲ
 15 ღ მოვიდეს ჰ აღიხუწეს იგინი სამოსლითა მათითა, განიხუწეს გა-
 16 რეჲ ბანაკსა მას, ვითარცა უბრძანა მათ მოსე ჰ ჰ უბრძანა მო-
 17 სე აჭრონს ჰ ელიაზარს ჰ იათამარს, მეთა აჭრონისთა რომელნი
 18 დაშთომილ იუწენს; ჰ ჰრქუა თავისა თქუწნისა არა აღიძარცოთ,
 19 გარშამანი ჰ სამოსელი თქუწნი არა დაიპოთ, რათა არა მოსწე-
 20 დეთ, ჰ ეოველსავე კრებულსა ზედა იეოს რისხუა; ხოლო ძმანი
 21 თქუწნნი ეოველნი სახლი ისრაელისაჲ ტიროდიან დაწუნას მას,
 22 რომელ დაიწუნეს უფლისა მიერ ჰ ჰ კარისაგან კარვისა საწამებე-
 23 ლისა არა გამოხვიდეთ, რათა არა მოსწედეთ: რამეთუ ზეთი იგი
 24 ცხებისა უფლისა მიერ არს თქუწნზედა: ჰ მათ ეგრე ევეს ვითარცა
 25 უბრძანაჲ მოსე ჰ და ეტეოდა უფალი აჭრონს ჰ ჰრქუა ჰ ღვირო ჰ
 26 თაფლუჭი არა სუათ შენ ჰ მეთა. შენთა, რაჲამს შესვიდოდეთ გა-
 27 რავსა მას საწამებელისათა, ანუ თუ წარდგებოდით თქუწნ წინაჲჲ
 28 საკურთხეველსა, ჰ არა მოსწედეთ შჯულად საუკუნოდ ჰ ნათე-
 29 სავსა შორის თქუწნსა ჰ გამოჩრევეად შორის წმიდათა ჰ შეგინე-
 30 ბულთა, ჰ შორის შეგინებულთა, ჰ არა წმიდათა ჰ ჰ ღირსთა რა-
 31 თა ასწავებდენ მეთა ისრაელისათა: ეოველსა მას, შჯულსა, რომელ-
 32 სა ეტეოდა მათ უფალი კელითა მოსესითა ჰ ჰ ჰრქუა მოსე აჭრონს

1) ჰ მოსე გ კვ.

ღ ელიასარს ღ იათამარს მეთა მათ, ნეშტათ მისთა: მოიღეთ შესა-
 წირავი იგი რომელი დაშთომილ არს ნაყოფად ზუწირუფლთაგან უფ-
 ლისათა, ღ შეჭამეთ უცომო, იგი წინაშე საკურთხეველსა; რამეთუ
 წმინდაა წმინდათა არიან ზ ღ სჭამდეთ მას ადგილსა წმინდასა რა-
 მეთუ შჯულად შენდაა იგი არს, ღ შჯულად მეთა შენთა: ესე ნაყოფ-
 თაგან უფლისათა, რამეთუ ესრეთ ბრძანებულ არს ჩემდა ზ ღ მკე-
 რდსა მას განსკემბულსა, ღ მკარსა მას შესაწირავსა, სჭამდით ად-
 გილსა წმინდასა, შენ ღ ძენი შენნი, ღ სახლნი შენნი შენთანა რა-
 მეთუ შჯულად შენდა, ღ შჯულად მეთა შენთა მოკცა შესაწირავთა-
 გან ცხოვრებისათა მეთაგან ისრაელისათა ზ მკარი იგი შესაწირა-
 ვისა, ღ მეგრდი იგი განსკემბისა ნაყოფთათანა ცმელისათა შეიწი-
 როდიან განსკემბად განსკემბული იგი წინაშე უფლისა ღ იუოს შენ-
 და ღ მეთა შენთა ღ ასულთა შენთა შჯულად საუკუნოდ, ვითარცა
 უბრძანა უფალმა მოსეს ზ ღ ¹⁾ ვაცსა მას ცოდვისასა ძიებით ეძიებ-
 და მოსე, ღ იგი მწუხარი იყო, ღ განურისნა მოსე ელიასარს ღ ია-
 თამარს მეთა აჭრონისთა, რომელ დაშთომილიყვნეს, ღ რქუა ზ რაფ-
 სათჯს არა შესჭამეთ ესე ადგილსა წმინდასა ცოდვისა წილ, რამე-
 თუ წმიდაა წმიდათა არიან ესე, ღ მოკცა ჭამად, რათა მოკსნეთ
 ცოდვანი ერისანი, ღ ღზინებასა ჭყოფდეთ მათთჯს წინაშე უფლი-
 სა ზ რამეთუ არა შევიდა სისხლისა მისგანი სიწმინდესა შინა, წი-
 ნაშე ჰირის-ჰირ, სჭამდით მას ადგილსა წმინდასა; ვითარცა იგი
 მიბრძანა მე უფალმან ზ ღ ეტეოდა აჭრონ მოსეს ღ რქუა, უკეთუ
 დღესღაა მოუღებთ ცოდვისა მათისა, ღ მსხუწრძლები იგი წინაშე
 უფლისა, ღ შემხრდა მე ესე ვითარი, ღ ესჭამო ცოდვისა დღეს ესე
 ნუ უკუწ არა სათნო იუოს უფლისა ზ ღ ესმა ესე მოსეს ღ სთნდა
 მას.

იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 ით
 ბ

თ ა ვ ი ი ა

და ეტეოდა უფალი მოსეს ღ აჭრონს ღ ჭრქუა ზ ეტეოდეთ მე-
 თა ისრაელისათა ღ არქუ მათ: ²⁾ ესე არიან საცხოვარნი რომელთა
 შჭამდეთ ყოველთაგან საცხოვართა ქუწვანისათა ზ ყოველსა საც-

ა,ბ
 ბ

¹⁾ ბ მკა ბ. — ²⁾ დ მოსე იდ.

სოფარსა რომლისა განყოფილ იუოს ჭლიკი და ფრცხილითა ფრცხნი-
 დეს, და აღმოცოხნიდეს საცოხნესა საცხოვართა შორის, ესე შჯა-
 მით და სოლო მათგანი არა შჯამოთ, რომელნი არა აღმოცოხნიან:
 და რომელთა არა განყოფილ არს ჭლიკი, და რომელნი ფრცხენენ
 ფრცხილითა, აქლემი, რამეთუ აღმოცოხნის, და ჭლიკი მისი არა
 განაბეულ არს, არა წმიდა არს ესე თქუენდა და და უურდგელი
 რამეთუ აღმოცოხნის, და ჭლიკი მისი არა განაბეულ არს, არა წმი-
 და არს ესე თქუენდა და და მანვი რამეთუ აღმოცოხნის, და ჭლიკი მი-
 სი არა განაბეულ არს, არა არს ესე წმიდა თქუენდა და და ¹⁾ ღორი
 რამეთუ განაბეულ არს ჭლიკი მისი, და ფცხენს ფრცხილითა ჭლი-
 კისათა, და ესე არა აღმოცოხნის, არა წმიდა არს თქუენდა და და
 კორცი მისი არა შჯამოთ: და მძორსა მათსა არა შეეხნეთ, რამეთუ
 თ არა წმიდა არიან ესენი თქუენ შორის და და მათ შჯამდით ყოველთა-
 გან რომელნი არიან წყალთა შინა ყოველსა რომლისა არს მათთანა
 ფრთე და ქეცი, წყალთა შინა და სღუასა შინა, და ტბათა შინა, მას
 შჯამდით და და ყოველსა რომელსა არა ესსეს ფრთე არცა ქეცი, წყა-
 ლთა შინა გინა თუ სღუათა შინა, გინა ტბათა, რომელთა გამოს-
 ცემენ წყალნი, ყოველისაგან სულისა ცხოველისა რომელნი არიან
 წყალთა შინა, სამაგელ არს, და სამაგელ იუუნენ თქუენდა და კორცი
 ია მათი არა შჯამოთ, და მძორი მათი ებადინ და და ყოველსა რომელ-
 იბ არა აქუს ფრთა და ქეცი წყალთა შინა, სამაგელ თქუენდა არიან
 იგ ესე და და ესე ებადინ მფრინველთაგან და არა შჯამოთ, რამეთუ სა-
 იდ მბაგელ არს: ორბი და ვანჩი; და ძერი და და სარნაშოვი, და ძერ ქორი,
 იუ იუ და მსგავსი მათი და ყორანი, და მსგავსი მისი და სირი და ჭაჭრი, და
 იხ მსგავსი მისი ქორი: და მსგავსი მისი ბუვი და და ღამის მხმობარი,
 იც მიმინო, და სენბერუკი და დედა მთვრალი: და ვარსვი, მღრინავი და
 ით ბუკოიტი და და ჭილეუვავი და მსგავსი მისი, ოფოფი, და მღამიობი და
 კ და ყოველი ქუცწარმავალი მფრინველთა, რომელი ვაღის ოთხითა
 კა შევინებულ თქუენდა იუოს და არამედ ესე შჯამოთ, ყოველი ქუცწარ-
 მავალნი მფრინველთა, რომელნი ვლენან ოთხსაყერხნი, რომელსა

1) ბ მოსე კ.

ასხენ წუვნი უხეშთაჲს ფეკროთა მისთა სლდომად მით ქუჭყანასა ზედა ❖
 დესე არს მათგანი, რომელი არა შუამოთ; ბუზვი, დ მსგავსი მისი: კბ
 ბზიკი, დ მსგავსი მისი, გუჭლის მბრძოლი, დ მსგავსი მისი, დ
 ძკალი, დ მსგავსი მისი ❖ ყოველივე ქუჭყარმავეალი დ მსგავსი მი- კპ
 სი ფრინველთაგან, რომელთა ასხენ ოთხფერე, სამაკელ თქუჭნდა
 არიან დ მით არა შეიკინნეთ ❖ ყოველი რომელი შეესოს მკუდარ- კდ
 სა მათგანსა არა წმიდა იყოს იგი მწუსრამდე ❖ დ ყოველი რომელი კე
 შეესოს მძორსა მათსა, განირცხენ სამოსელი მისი, დ არა წმი-
 და იყოს იგი ვიდრე მწუსრამდე ❖ ყოველთა შორის ჰირუტყუთა კპ
 რომელთა ჭლიკი განყოფილ არს დ ფრცხილითა ფრცხენს დ არა
 აღმოიცოხნის, არა წმიდა იყოს იგი თქუჭნდა, დ ყოველი რომელი
 შეესოს მკუდარსა მათგანსა არა წმიდა იყოს იგი ვიდრე მწუსრამ-
 დე ❖ ყოველი რომელი ვალს კელთა ზედა, ყოველთა შორის მკეც- კზ
 თა რომელი ვალს ოთხთა ზედა, არა წმიდა არს იგი თქუჭნდა, ყო-
 ველი რომელი შეესოს მძორსა მათსა, არა წმიდა იყოს იგი ვიდრე
 მწუსრამდე ❖ რომელმან აღიღოს მკუდარი მათგანი განირცხენ სა- კტ
 მოსელი მისი, დ დაიბანენ წელითა დ არა წმიდა იყოს ვიდრე
 მწუსრამდე, დ არა წმინდა იყოს იგი თქუჭნდა ❖ დ ესეცა თქუჭნდა კთ
 არა წმიდა არს: ქუჭყარმავეალთაგანი რომელნი მტრებთან ქუჭყანა-
 სა ზედა, ქურცუნი თავი დ ხუთქი რომელ არს კმელსა ზედა ❖ დ ლ
 მსვენ ღომი, დ მკულივი დ მსუჭნი დ მთხუნველი ❖ ესე ყოველი ლბ
 არა წმიდა იყოს თქუჭნდა: ყოველთაგან ქუჭყარმავეალთა რომელ-
 ნი მტრებთან ქუჭყანასა ზედა, ყოველი რომელი შეესოს მათგანსა
 მძორსაჲ არა წმიდა იყოს ვიდრე მწუსრამდე ❖ დ ყოველსა რაჲსაცა ლბ
 ჭურჭელსა ხისასა შთავარდეს მკუდარი ამათგანი არა წმიდა იყოს:
 გინა თუ სამოსელსა, გინა ტეაჲსაჲ, გინა ძამასა, ყოველივე ჭურ-
 ჭელი რომლითა იქმნებიან საქმე, წელითა განირცხენ, დ არა წმიდა
 იყოს მწუსრამდენ, დ კუაღად წმიდა იყოს ❖ დ ყოველი ჭურჭელი ლტ
 კეცისა რომელსა შთავარდეს მათგანი, რაოდენი რაჲ იყოს მას ში-
 ნა, არა წმიდა არს, შეიძუსრენ იგი ❖ დ ყოველი საჭმელი რომელი ლდ
 იჭამების დ მას შიგან შევიდეს წყალი, არა წმიდა იყოს თქუჭნდა ❖

ლე დ ყოველი სასმელი რომელი ისმების ყოველითავე მით ჭურჭლითა,
 ლვ არა წმიდა არს იგი ❖ ყოველსავე ზედა რომელსა დავარდეს მკუდა-
 რი მათგანი, არა წმიდა იყოს, თორხენი დ ექსრბნი დაირღუტდ,
 ლზ რამეთუ არა წმიდა არს დ არა წმიდა იყოს თქუწნდა ❖ თხნიერ
 წყაროთა წელითა, დ ჯურღმულისა დ დასაკრებელისა წყალთასა,
 ესე ხოლო წმიდა არს, ხოლო რომელი შეეხოს მკუდარსა მათგან-
 ლწ სა არა წმიდა იყოს ❖ უკეთუ დავარდეს მძორი მათგანი, ყოველსავე
 ლთ ზედა თესლსა სათესავსა რომელ ითესუს წმიდა იყოს ❖ უკეთუ და-
 მ სხას წყალი ყოველსა მას ზედა თესლსა, დ დავარდეს მათგანი მძო-
 რი მას ზედა, არა წმიდა იყოს იგი თქუწნდა ❖ უკეთუ მოკუდეს
 მა ჰირუტუქუთაგანი, რომელი არს საჭმელ, დ შეეხოს მძორსა მათსა
 მბ არა წმიდა იყოს იგი ვიდრე მწუხრამდე ❖ დ რომელმან შგამოს
 მგ მკუდარი მათგანი, განირცხეს სამოსელი მისი, დ არა წმიდა იყოს
 მდ იგი ვიდრე მწუხრამდე ❖ დ ამღებმან მკუდრისა მის, განრცხოს
 მგ სამოსელი თუსი დ კანიბანოს წელითა, არა წმიდა იყოს მწუხრამ-
 დე, დ ყოველივე ქუტ წარმავალი რომელი ძურების ჰირსა ზედა
 მგ ქუტყანისასა, სამაგელ არს ესე თქუწნდა დ არა იჭამოს ❖ ყოველი
 რომელი ვალს მუცლითა, დ ყოველი რომელი ვალს ოთ-
 ხითა, მარადის დ რომელი მრავალ ფერე არს, ყოველთა შორის
 ქუტ წარმავალთა, რომელნი არიან ქუტყანასა ზედა, არა შგამოთ
 მდ იგი, რამეთუ სამაგელ არს თქუწნდა ❖ დ არა სამაგელ ჰუენეთ სუ-
 ლნი თქუწნნი ყოველთა ამათგან ქუტწარმავალთა: მცურავთა ქუტ-
 მგ ყანასა ზედა, არა შეიკინოთ მით დ არა იყოთ არა წმიდად მით ❖
 მგ რამეთუ წმიდად ვარიმე უფალი ღმერთი თქუწნი დ კანწმიდით
 თქუწნ წმიდად რამეთუ წმიდად ვარ მე უფალი ღმერთი თქუწნი დ
 არა შეიკინენ სულნი თქუწნნი ყოველთა ამათგან ქუტწარმავალთა
 მგ რომელნი არიან ქუტყანასა ზედა ❖ რამეთუ მე ვარ უფალი თქუწ-
 ნი, რომელმან გამოკვივანე თქუწნ ქუტყანით ეკვპტით: რათა ვიყო
 მე თქუწნდა ღმერთ, დ თქუწნ იეუწნით წმიდად რამეთუ წმიდად ვარ
 მგ მე უფალი ❖ ესე მჯუელი არს საცხოვართათუს დ მფრინველთათუს,
 დ ყოვლისა სულისა მძრვალისა წყალთა შინა დ ყოვლისა სულისა

ქვეწარმავალისა ქვეწანასა ზედა ❖ განშორებად შორის არა წმი- მს
დაძსა და შორის წმიდათა და სწავლად ძეთა ისრაელისათა შო-
რის მაცხოვრებელთა ჭამადთა და შორის არა მაცხოვრებელთა საჭე-
ლთა:

თ ა ვ ი იზ.

და ეტეოდა უფალი მოსესს და ჰრქვა ❖ ეტეოდე შენ ძეთა ისრა- ა,ბ
ელისათა, და არქუ მათ, ¹⁾ დედაკაცმან რომელმან მუცლად ილოს თე-
სლი და შუჭს წული, არა წმიდად იუოს იგი შუდ დღე, მუნ დღედდღე
განწმედისა წიღოვანებისა მისისაგან არა წმიდად იუოს ❖ და ²⁾ დღე- ბ.
სა შერვესა წინა დანცვეითოს კორცი წინა დანცვეითილებისა მისისა ❖
და დაჯდეს იგი ოცდამ ათცამეტ დღე, სისხლითა არა წმიდითა მისი- დ
თა, უოველსა წმიდასა არა შეეხოს, და სიწმიდესა არა შევიდეს, ვიდ-
რე აღესრულნენ დღენი განწმედისა მისისანი ❖ უკეთუ ქალი შეეს ე
არა წმიდად იუოს იგი ორ წილ შუდთა დღეთა, მსკავსად წიღოვ-
ანებისა მისისა, და სამოცდა ექუსთა დღეთა ჯდეს იგი სისხლითა
არა წმიდითა მისითა ❖ და რაჟამს აღესრულნენ დღენი განწმედისა ვ
მისისანი, ძესა ზედა, გინა ასულსა, შეწიროს ტარგი იგი წელიწ-
დული უბიწო მსხუჭრძლად უოვლად დასაწუჭლად და მართუწნი
ტრედისანი, გინა გუბრტნი ცოდვისათუხს, კართა თანა კარვისა სა-
წამებელისათა მღდელისა მიმართ ❖ და შეწირნეს იგინი წინაშე ზ
უფლისა, და ღზინება ჰყოს მისთუხს მღდელმან მან, და განწმიდნეს
იგი წყაროსა მისგან სისხლისა მისისა: ესე არს შჯული მშობიარო-
სა წულსა ზედა გინა ქალსა ❖ ხოლო უკეთუ ვერ ჰოოს კვლამან ლ
მისმან ტარგი, მოიხუწნეს ორნი გუბრტნი, ანუ ორნი მართუწნი
ტრედისანი, ერთი უოვლად დასაწუჭლად და ერთი ცოდვისათუხს; და
ღზინება ჰყოს მისთუხს მღდელმან მან, და განწმიდნეს.

თ ა ვ ი იზ.

და ეტეოდა უფალი მოსესს და აჭრონს და ჰრქვა ❖ კაცისა უკე- ა,ბ
თუ ვისსამე იუოს სხეულსა ფერისა მისისასა ნაბრძვილი ნიში, ანუ
თეთრი, და იუოს კორცსა ფერისა მისისასა სახე კეთროვნებისა:

¹⁾ ლუკა ბ.—²⁾ ა მოსე იზ. ლუკა ბ. იოანე ზ.

მოიყვანოს იგი აჭრონის მღვდელისა, გინა ერთისა მისა მისისა მღვ-
 ლისა * ღ იხილოს მღვდელმან მან ნიში იგი ტუავისა მის ფერისა
 მისისასა, ღ თმა სახესა მას შინა გარდაიქცეოდის სწეტაკად, ღ ზირი
 იგი ნიშისა მის იუოს დამდაბლებულ ტუავისა მისგან, გორცისა მი-
 სისა შედებაჲ კეთროვნებისა არს, ღ იხილოს მღვდელმან მან, ღ შე-
 გინებულად შერაცხოს იგი * ღ უკეთუ ბრწეინვალება იგი იუოს სწე-
 ტაკ ტუავსა მას ფერისა მისისასა, ღ დამდაბლებულ არა იუოს ფე-
 რი იგი ზირისა მისისა ტუავისა მისგან, ღ თმა მისი არა ფერქცეულ
 იუოს, ღ სწეტაკად მოძავე, განავლინოს იგი გარე მღვდელმან მან
 რომელსა იგი შეედებოდის კეთროვნებაჲ შუდ დღე * ღ იხილოს
 მღვდელმან მან ნიში იგი დღესა მერვესა ჭკიესლა მისთანა, ღ
 არა მოიქცა ნიში იგი ფერსავე თჯისა, კვალად განავლინოს
 მღვდელმან მან მეორედ შუდ დღე * ღ იხილოს იგი მღვდელმან
 მან დღესა მეშუდესა მეორედ, და აჭა ესერა მოძავე არს ნიში
 იგი არა იცვალა სხეულისაგან თჯისა, განწმიდოს იგი მღვდე-
 მან მან, რამეთუ სასწაულად არს ღ განირცხეს სამოსელი
 თჯისი, ღ წმიდაჲ ეოს * უკეთუ გარდაქცევით გარდაიქცეს სასწაუ-
 ლი იგი სხეულისაგან მისისა შემდგომად ხილვისა მის მღვდელისა:
 ღ განწმედისა მისისა, ღ ეხვენოს მეორედ მღვდელსა მას, ღ იხილოს
 მღვდელმან მან, ღ აჭა ესერა სასწაულად არს, ღ იცვალა ტუავისაგან
 მისისა * ღ კვალად შეგინებულ იჩინოს იგი მღვდელმან მან, რამეთუ
 კეთროვნებაჲ არს * უკეთუ შედებაჲ კეთროვნებისა არს ვისთანა-
 მე კაცისა, მოვიდეს მღვდელისა მის * ღ იხილოს მღვდელმან მან, ღ
 აჭა ესერა ბრძელი სწეტაკი არს გორცთა მისთა, ღ გარდაიქცა თმა
 თეთრად, ცოცხლისა მისგან გორცისა ცხოველისა ბრძელსა მას *
 კეთროვნებაჲ ღ ჰქვლარს გორცსა ფერისა მისისასა, ღ შეგინებულ
 იჩინოს იგი მღვდელმან მან, ღ განკადოს გარე რამეთუ არა წმიდაჲ
 არს * უკეთუ უვაგილით უვაგოდეს სისწეტაკე იგი სხეულთა მისთა,
 ღ დაფაროს სისწეტაკემან მან უოველივე სხეული ნიშისა მისისა, თა-
 ვითგან ვიდრე ფერკთამდე, უოვლად სახილავად მღვდელისა მის *
 იხილოს რა მღვდელმან ღ აჭა დაუარა სისწეტაკემან, უოველი სხეუ-

ლი ფერისა მისისა: **ღ** განწმიდოს მღვდელმან მან ნიში იგი, რა-
 მეთუ ეოვლადვე გარდაიქცა სწეტაკად, წმიდაა არს იგი **✠** **ღ** რომე-
 ლისა დღეს გამოჩნდეს ფერი ცოცხალი, შეიგინა იგი **✠** **ღ** იხილოს
 მღვდელმან მან ფერი ცოცხალი **ღ** შეაგინოს ფერმან მან ცოცხალმან,
 არა წმიდაა არს იგი, კეთროვანი არს **✠** უკეთუ კვალად ეგოს ფერი
 იგი ცოცხალი **ღ** გარდაიქცეს სწეტაკად **ღ** მოვიდეს იგი მღვდელისა
 მის **✠** **ღ** იხილოს მღვდელმან მან, **ღ** აჭა ესერა გარდაიქცა ნიში იგი
 სწეტაკად, **ღ** განწმიდოს მღვდელმან მან ნიში იგი, **ღ** წმიდაა არს **✠**
ღ უკეთუ იუოს კორცსა ტყავისა მისისასა წულულებად იგი, რადმე **ღ**
 განცოცხლდეს **✠** **ღ** იუოს ადგილსა მას წულულისასა ბრძული სწე-
 ტაკი, **ღ** გინა ბრწუინვალუ მოთეთრედ, გინა მოწითლედ, **ღ** ესტ-
 ნოს იგი მღვდელსა მას **✠** **ღ** იხილოს იგი მღვდელმან, **ღ** აჭა ესერა
 ჰირი მისი უმდაბლეს ტყავისა მის, **ღ** თმა მისი გარდაიქცა თეთრად,
ღ შეკინებულ ყოს იგი მღვდელმან მან, რამეთუ კეთროვანება არს,
 რამეთუ წულულსა მას გამოჩნდა **✠** **ღ** უკეთუ იხილოს მღვდელმან
 მან, **ღ** არა იუოს მან ზედა თმა სწეტაკი **ღ** უმდაბლეს არა იუოს
 ფერისაგან მისისა, **ღ** იუოს იგი მოძავე, განაჴლინოს გარე მღვდელ-
 ნან მან შუდ დღე **✠** უკეთუ განეფინეს ტყავსა მას შინა, შეგინებულ
 ყოს იგი მღვდელმან მან, რამეთუ შედებდა არს კეთროვანებისა **ღ**
 წულულსა მას შინა გამოჩნდა **✠** **ღ** უკეთუ ადგილობანსა თვისსა ეგოს
 მბრწუინვალება იგი, **ღ** არა განეხაოს, ბრძვილი წულულებისა არს,
 განწმიდოს იგი მღვდელმან მან **✠** უკეთუ იუოს კორცი გუჴამს მისსა
 დამწუჴარი ცეცხლითა, **ღ** იუოს ტყავსა მას მისსა განძრთელებულ
 ნამწვევისაგან მონათლოდ მბრწუინვალედ, სწეტაკად, მოწითლოდ,
 გინა მოთეთროდ **✠** იხილოს იგი მღვდელმან მან, **ღ** აჭა ესერა გარ-
 დაიქცა თმა იგი სწეტაკად ბრწუინვალედ, **ღ** ჰირი მისი უმდაბლეს
 ტყავისა, განკეთროვანება არს, დამწუჴარსა მას გამოჩნდა, **ღ** შეგი-
 ნებულ ყოს იგი მღვდელმან მან, რამეთუ შედებდა კეთროვანებისა
 არს **✠** უკეთუ იხილოს მღვდელმან მან, **ღ** არა იუოს მოთეთრესა მას
 თმა სწეტაკი, დამდაბლებულ არა იუოს ტყავისაგან, **ღ** იუოს მოძა-
 ვე, განჯადოს იგი გარე მღვდელმან მან შუდ დღე **✠** **ღ** იხილოს იგი

ოდ
 იე
 ივ
 იზ
 ის
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კდ
 კე
 კვ

მღვდელმან მან დღესა მეძდესა, ჰ უკეთუ განფენით განფენილ იყოს
 ტყავსა მას ზედა, შეგინებულ ეოს იგი მღვდელმან მან, რამეთუ შე-
 კტ დებაჲ კეთროვანებისა არს, ჰ წელულისა მის გამოჩნდა * უკეთუ
 ადგილობანსა ეგოს ბრწეინვალება იგი, ჰ არა განეზაოს ტყავსა
 მას ზედა, ჰ იგი იყოს მოძავე, ბრძული, დამწურისა არს, ჰ განწმი-
 კთ დოს იგი მღვდელმან მან, რამეთუ სატი ნამწურისა არს * ჰ უკეთუ
 მამა-კაცისა გინა დედა-კაცისა იყოს შედებაჲ კეთროვანებისა თავსა
 ლ გინა წვერსა * ჰ იხილოს მღვდელმან მან შედებაჲ იგი მისი, ჰ აჭა
 ესერა ზირი მისი უდაკლებულეს არს ტყავსა მას ზედა, ჰ არს თმა
 მოკვითლო, გინა მოწითლე მწულილი, შეგინებულ ეოს მღვდელმან
 მან, ჰ სჯანგრებული არს, კეთროვანე იგი თავსა, გინა წუჭრსა *
 ლა ჰ უკეთუ იხილოს მღვდელმან მან ნიში იგი სჯრინგებისა, ჰ არა
 იყოს ზირი მისი უდაკლებულეს ტყავისა, ჰ თმა წულილი არა
 იყოს მას შინა, განავლინოს იგი გარე მღვდელმან მან, შედებული
 ლბ იგი სჯრინგებისა მის შჯდ დღე * ჰ იხილოს მღვდელმან მან ნიში
 იგი დღესა მეძდესა, ჰ არა განეზავა სჯრინგებაჲ იგი, ჰ თმა მო-
 წითლე არა არს მას შინა, ჰ ზირი სჯრინგებისა მის არა დაკლე-
 ლვ ბულარს ტყავისაგან * ჰ დაუჯნოს ყოველივე გუბამი მისი, სოლო
 სჯრინგებული იგი არა დაუჯნოს, ჰ განავლინოს მღვდელმან მან
 ლდ სჯრინგებული იგი შჯდ დღე მეორედ * ჰ იხილოს მღვდელმან მან
 სჯრინგებული იგი დღესა მას მეძდესა, ჰ აჭა არა განეზავა სჯ-
 რინგებაჲ იგი ტყავსა მისსა ზედა, შემდგომად დაუვინვისა მისისა, ჰ
 ზირი სჯრინგებისა მის არა უმდაბლეს არს ტყავისაგან, ჰ განწმი-
 დოს იგი მღვდელმან მან ჰ განირცხეს სამოსელი მისი წულითა, ჰ
 ლე წმიდაჲ იყოს * უკეთუ განფენით განეფინოს ჰ სჯრინგები იგი ტყავ-
 სა მას ზედა შემდგომად განწმედისა მისისა, ჰ იხილოს მღვდელმან
 ჰ აჭა განფენილარს ჰ სჯრინგებაჲ იგი ტყავსა მას ზედა მისსა,
 არა მიხედოს მღვდელმან მან თმისა მისთჳს მწითურისა, რამეთუ არა
 ლვ წმიდა არს * ჰ უკეთუ წინაშე ეგოს ადგილობანსა სჯრინგება ჰ
 თმად შავი აღმოსცენდა ჰ მას ზედა, განიკურნა ჰ სჯრინგებულებაჲ
 ლზ იგი, წმიდაჲ არს, ჰ განწმინდოს იგი მღვდელმან * უკეთუ მამა-კა-

ცისა გინა დედა-კაცისასა, იუოს ტეავსა გორცისა მისისასა, ბრწენ-
ვალებად მობრწენვალედ მოთეთრედ * ღ იხილოს მღღელმან მან:
ღ აჭა ესერა ტეავსა მას გორცისაგან მისისასა მობრწენულედ
მოთეთროდ არს, მძოვარი არს ღ ჭეუადის ტეავსა გორცისა მისი-
სასა, წმიდა არს იგი * უკეთუ ვინიმე თმა დასრულიოს თავსა
მისსა სიმტიერ არს, წმიდა არს იგი * უკეთუ იუოს სიმტიერეს ზირით
კერო თავისა მის გინა სიშიშულე, წმიდა არს * უკეთუ იუოს სი-
მტიერესა მას ზედა, გინა სიშიშულესა მას ზედა შედება სითეთრისა,
გინა მოწითლედ, კეთროვანება გამოხნდა სიმტიერესა მას მისსა,
ანუ სიშიშულესა მისსა * ღ იხილოს იგი მღღელმან მან, ღ აჭა
ესერა ზირი შედებისა მისისა თეთრარს, გინა მოწითლე სიმტიერესა
მას მისსა, გინა თუ სიშიშულესა მას მისსა, სატი კეთროვანებისა
არს ტეავსა გორცისა მისისასა * კაცი იგი კეთროვან არს, შეგი-
ნებით შეეინებულ ეოს იგი მღღელმან მან, თავსა მისსა ზედა არს
შედება იგი კეთროვანებისა * ღ კეთროვანსა მას რომელსა იუოს
შედება იგი, კუართი მისი იუავნ წარგნნილ, ღ თავი მისი დაბურ-
ვილ ღ ზირი მისი დასურვილ, არა წმიდად ეწოდოს მას * ეოველ-
თა დღეთა რაოდენ ჟამი იუოს მისთანა შედება იგი კეთროვანებისა
არა წმიდად არს, ღ არა წმიდად იუოს; განშორებულად სჯდეს იგი,
გარეშე ბანაკსა მას იუოს მეოფება მისი * უკეთუ სამოსელსა მისსა
იუოს შედება იგი კეთროვანებისა, სამოსელსა მატელისასა, ანუ სე-
ლისასა, ანუ თუ საქსულსა, გინა თუ ფესუსა შინა, გინა თუ მატელისა-
სა, გინა სელისასა, გინა საქმარსა ტეავისასა, გინა ეოველსავე საქმ-
არსა ტეავისასა * ღ იუოს შედება იგი კეთროვანებისა მომწუნოდ, გინა
მოწითლოდ ტეავსა მას ზედა, გინა სამოსელსა, გინა საქსულსა შინა
ანუ თუ ფესუსა, ანუ თუ ეოველსა საქმარსა ტეავისასა, ღ იუოს
შეხება იგი მომწუნე ანუ მოწითლე: შედება კეთროვანებისა არს ღ
უწუნოს მღღელსა * ღ იხილოს მღღელმან შედება იგი ღ განაშო-
როს მღღელმან მან შედება იგი შჯდთა დღეთა * ღ იხილოს მღღელ-
მან კეთროვანება იგი მეშჯდესა დღესა; ღ უკეთუ განფენილ იუოს
შედება იგი სამოსელსა მის, გინა საქსულსა, გინა ფესუსა, გინა

ლს
ლთ
მ
მა
მბ
მგ
მდ
მე
მე
მს
მწ

თუ ტყავსა; ვოველისაებრვე რაოდენცა იქმნას ტყავი საქმართა შინა,
 ნ კეთროვანებად დადგროილ არს შედება იგი, არა წმიდა არს ❖ და-
 წუას სამოსელი იგი, ანუ თუ საქსული, ანუ ფესუვი, მატყელისა
 კინა სელისა, კინა ვოველი ჭურჭელი ტყავისა, რომელსაცა შინა
 იუოს იგი, რამეთუ კეთროვანება დადგროილარს, ცეცხლითა
 ნ დაიწუწნ ❖ უკეთუ იხილოს მღვდელმან მან ღ არა განეფინა შედება
 იგი კეთროვანებისა სამოსელსა მას, ანუ საქსულსა, ანუ თუ ფე-
 ნბ სუსა, ანუ თუ ვოველსავე ჭურჭელსა ტყავისასა ❖ ღ უბრძნოს
 მღვდელმან მან ღ განირცხეს რომელსა ზედა იუოს შედება იგი, ღ
 ნკ განაშოროს იგი მღვდელმან მან შუდ დაე მეორედ ❖ ღ იხილოს
 მღვდელმან მან შემდგომად განრცხისა მის, შედება იგი, ღ შედება-
 მან მან არა იცვალა ფერი ჰირისა მისისა, ღ შედება იგი არა გა-
 ნეფინა, არა წმიდა არს, ცეცხლითა დაიწუწნ, რამეთუ განმტკიცე-
 ბულარს სამოსელსა მას შინა, ანუ თუ საქსულსა შინა, ანუ თუ
 ნდ ფესუსა, ანუ ტყავსა ❖ ღ უკეთუ იხილოს მღვდელმან მან, ღ იუოს
 შედება იგი მოზავე: შემდგომად განრცხისა მისისა, მოხიოს იგი სამო-
 ნე სლისაგან, ანუ თუ ტყავისა, ანუ საქსულისა; კინა თუ ფესვისა ❖ უკე-
 თუ გამოხნდეს სამოსელსა, ანუ თუ საქსულსა, ანუ ფესუსა, ანუ
 ვოველსა ჭურჭელსა შინა ტყავისასა, კეთროვანება აღმოცენებულარს,
 ნვ ცეცხლითა დაიწუწნ, რომლისა თანა არს შედება იგი ❖ ღ სამოსე-
 ლი, ანუ ქსული ანუ ფესვი, ანუ ვოველი ჭურჭელი ტყავისა, რო-
 ძელი განირცხეს, ღ განაშოროს შედებული იგი, ღ განირცხეს მე-
 ორედ, წმიდა იუოს; ესე არს სძჯუელი შედებისა კეთროვანებისა სა-
 მოსელსა მატყელისასა კინა თუ სელისასა, ანუ თუ საქსულსა, ანუ
 თუ ფესვისასა, კინა ვოველსა ჭურჭელსა ტყავისასა, განწმედად მის-
 სსა, კინა თუ შევინებად მისსა.

თ ა ვ ი ი ლ.

ა,ბ და ეტეოდა უფალი მოსეს ღ რჭქუა ❖ ესე არს სძჯუელი კეთრო-
 ვანებისა, რომელსა დღესა განწმიდნეს ღ ¹⁾ მოიუწნოს იგი მღვ-
 კ ლისა მის ❖ ღ განვიდეს მღვდელი იგი ვარეშე ბანაცსა მას, ღ იხი-

¹⁾ მათე იმ. მარკოზ ია. ლუკა იე ღ იხ.

ლოს მღვდელმან მან და აჭა განკურნებულ არს შედგება იგი კეთროვა-
 ნებისა მისგან და უბრძანოს მღვდელმან მან; და მოართუნენ გან-
 წმედილს მას ორნი წიწილა ცოცხალნი წმიდანი და ძელი ნამუსა,
 და შესთული მეწამული, და უსუპი და უბრძანოს მღვდელმან მან, და
 დაკლან ქათამი იგი, ერთი ჭურჭელსა კეცისასა, წყალსა ზედა ცხო-
 ველსა და ცხოველი ქათამი იგი ერთი მოიღოს მან და ძელი იგი
 ნამუსა და შევრავნილი იგი მეწამული და უსუპი, და დაწოს იგი და
 ქათამი იგი ცოცხალი: სისხლსა მის ქათმისა დაკლულისასა, წყალ-
 სსა ზედა ცხოველსა და აჭკუროს განწმედილსა მას კეთროვნე-
 ბისა შუღ გზის, და წმიდად იყოს, და განავლინოს ქათამი იგი ცო-
 ცხალი კვლად და განირცხეს სამოსელი თუხი განწმედილმან მან:
 და დაიუვნოს ყოველი თმა მისი, და დაიბანოს წყლითა და წმიდად
 იყოს, და ამისა შემდგომად შევიდეს ბანაკად, და იქცეოდის კარემე
 სასლისა თუხისა შუღ დღე და შემდგომად შუღისა დღისა დაიუ-
 ვნოს ყოველი თმა მისი, თავი და წვერი და წარბნი მისნი და ყოველი
 თმა თავისა მისისა დაიუვნოს, და განირცხეს სამოსელი, და დაიბა-
 ნოს წყლითა გუბამი მისი, და წმიდად იყოს და დღესა მერვესა
 მოიბნეს ორნი ტარიგნი უბიწონი წელიწადეულნი; და ცხოვარი
 ერთი წელიწადეული უბიწონად, და სამეათეულისაგან სამინდოსა შე-
 საწირავად, შესვარული ზეთითა: და საწეული ერთი ზეთისა და
 დაბავინოს მღვდელმან მან განწმენდელმან კაცი იგი განწმედილი, და
 ესენი წინამე უფლისა კართა თანა კარვისა საწამებელისასა და
 მოიბავს მღვდელმან მან ტარიგი ერთი, და მოჭკვაროს იგი ბრალი-
 სათუს და საწეული იგი ზეთისა: და განაინოს იგინი მღვდელმან
 განწინებით წინამე უფლისა და დაჭკლან ტარიგი იგი სადაცა
 დაიკლვის მრგულიად დასაწმენდები: რომელ არს ცოდვისათუს,
 ადგილსა წმიდასა, რამეთუ არს იგი ცოდვისათუს ვითარცა რა ბრ-
 ლისათუსცა, მღვდელისა მიერ; წმიდად წმიდათა არიან და მოიღოს
 მღვდელმან მან სისხლისაგან ბრალისასა და სცხოს მღვდელმან მან
 უურის ძირთა მის განწმედილისასა მარჯუწმენესა, და მწუწრვალსა
 კვლისა, და ფერკისა მისისასა მარჯუწმენითსა და მოიღოს მღვდელმან

მან საწეულისა მისგან ზეთისა ღ დაისხას კელსა ზედა მარცხენე-
 ივ სა ზ დააწოს მღვდელმან მან თითი მარჯუტნე, ზეთისა მისგანსა
 რომელი არს კელსა მას მისსა მარცხენესა, ღ აპკუროს თითითა,
 იხ მუღ გზის წინაჲ უფლისა ზ ხოლო ნემტი იგი ზეთისა, რომელი
 კელსა ზედა ედვას მღვდელსა, სცხოს უურის ძირსა მის განწმედი-
 ილ ნისა მისისათა, სისხლისა მისგან ბრალისასა ზ ხოლო ნემტი იგი
 თი ზეთი რომელი იუთსა კელსა მღვდელისასა თავსა ზედა დასხას
 მის განწმედილისასა ზ ღ ლხინება ეოს მისთჳს მღვდელმან მან წი-
 კ ნაჲ უფლისა ღ ეოს მღვდელმან ცოდვისათჳს, ღ ლხინება ეოს
 მღვდელმან განწმედილისა მისთჳს ცოდვისაგან მისისა, ღ დაკლას
 კ მღვდელმან მან ეოვლად დასაწუტლი იგი ზ ღ შესაწირავი ეოვლად
 კა დასაწუტლი მსხუტრზლი, საკურთხეველსა ზედა წინაჲ უფლისა,
 ღ ლხინება ეოს მისთჳს მღვდელმან ღ განწმიდნეს ზ უკეთუ კლა-
 თი იუოს ღ კელმან მისმან არა რაჲ ზოოს, მოიბას ტარიგი ერ-
 თი წელიწადული რომლისათჳს იგი ცოდაჲ შესაწირავად განსახი-
 ნებულად ვინაცა ლხინება იქმნეს მისთჳს ღ მეათედი სამინდოჲსა
 შესვარული ზეთითა სამსხუტრზლოდ დასაწუტლი ზეთისა ერთი ზ
 კბ ღ ორნი გურტიანი ანუ ორნი მართუტნი ტრედისანი; ღ რაოდენი
 რაჲ ზოოს კელმან მისმან, ღ ეოს ერთი იგი ცოდვისათჳს; ღ
 კგ ერთი იგი მრგულიად დასაწუტლთა ზ ღ მართუტნეს იგინი დღესა
 მერვესა განსაწმედელად მისა მღვდელსა მას კარად კარვისა საწამებელისა
 კდ წინაჲ უფლისა ზ ღ მოიღოს მღვდელმან მან ტარიგი იგი ბრალი-
 მ სა წეაული ზეთისა, ღ დასდვას დასადებულად წინაჲ უფლი-
 მ სა ზ ღ დაკლას ტარიგი იგი, რომელ არს ბრალისათჳს, ღ მოი-
 ღოს მღვდელმან მან სისხლისა მისგან ბრალისასა; ღ სცხოს უუ-
 რის ძირსა მის განწმედილისასა მარჯუტნესა, ღ მწუტრვალთა კე-
 კვ ლისა, ღ ფერვისა მარჯუტნესა მისისათა ზ ღ ზეთისა მისგან და-
 კზ სხას მღვდელმან მან კელსა ზედა თჳსსა მარცხენესა ზ ღ აპკუროს
 მღვდელმან თითითა მარჯუტნითა ზეთისა მისგან: რომელ ეოს
 კლ კელსა მის მღვდელისასა მარცხენესა, მუღ გზის წინაჲ უფლისა ზ ღ

მოიღოს მღვდელმან ზეთი კელსა შინა მისსა მყოფი, და სცხოს ეუ-
 რის ძირსა მის განწმედილისასა მარჯუტნესა, მწუჭრვალთა კე-
 ლისა და ფერკისა მისისა მარჯუტნისათა ადგილსა მას სისხლისა-
 სა, რომელ არიან ბრალისა და ხოლო ნეპტი იგი ზეთისა მის რა-
 მეღა იუოს კელსა მის მღვდლისასა, დაასხას თავსა ზედა მის გან-
 წმედილისასა, და ლხინება ეოს მისთჳს მღვდელმან მან წინაშე უფლი-
 სა და ეოს ერთი გუტრიტთაგანი ანუ ერთი იგი ტრედისა მარ-
 თუტთაგანი რაჲცა ჰოვა კელმან მისმან და ერთი ცოდვისათჳს, და
 ერთი იგი მრგულიად დასაწუჭლად შესაწირავსათანა, და ლხი-
 ნება ეოს მღვდელმან მან განწმედილისა მისთჳს წინაშე უფლისა და
 ესე არს სმჯული რომლისა თანა იუოს შედება იგი კეთროვნებისა,
 რომელმანცა არა ჰოოს კელითა თჳსითა განსაწმედელად თავისა
 თჳსისა და ეტუორა უფალი მოსეს და აჰრონს და რაჲმს შესუდეთ
 ქუტყანასა ქანაანელთასა, რომელსა მე მიცემე თქუტნ სამკურნებე-
 ლად: და მივსცე შეხება კეთროვნებასა სახლთა მათ, ქუტყანისა მო-
 ნაგებისა თქუტნისათა და თუ იუოს სახლსა ვისსამე მივიდეს და
 უთხრას მღვდელსა მას და ჰრქუას, ვითარმედ შეხება კეთროვნებისა
 ვინილე სახლსა ჩემსა და უბრძანოს მღვდელმან გამოკრება ჭურ-
 ჭლისა სახლისა მისგან, ჰირველ ვიდრე შესვლადმდე მღვდლისა მის,
 და ხილვად შეხებისა მის, რათამცა არა იქმნეს არა წმიდაჲ რაოდე-
 ნი რაჲ იუოს სახლსა მას შინა, ამისა შემდგომად შევიდეს მღვდელი
 იგი ხილვად სახლსა მას და იხილოს მღვდელმან მან შეხება იგი,
 კედელთა მის სახლისათა, მომწვანედ გინა მოწითლოდ, და ჰირი მათ
 უმდაბლეს კედელთა მათ და გამოვიდეს მღვდელი იგი სახლისა მის-
 გან კართა ზედა მის სახლისათა და განაეწიოს სახლი იგი შუდ
 დღე და კუთლად მოვიდეს მღვდელი იგი დღესა მეშუდესა, და იხილოს
 სახლი იგი, და აჰა ესერა განფენილ არს შეხება იგი კედელთა მის
 სახლისათა და უბრძანოს მღვდელმან მან და გამოიხუწეს ქუანი იგი,
 რომელთა ზედა არს შეხება იგი, და განიხუწენ იგინი გარეშე ქალაქ-
 სა მას ადგილსა არა წმიდა და სახლი იგი შინაგან მოფხეკონ
 მრგულივ და განთხიონ მონაფხეკი იგი მტუტრი გარეშე ქალაქისა,

კო
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლტ
 ლთ
 მ
 მა

- მბ ადგილსა არა წმიდასა ❖ დ მოიხუწნენ ლოდნი გამოთლილნი დ კუალად შეუსხნენ ლოდთა მათ წილ ზირველთა დ განგოზონ სახლი
- მკ იგი ❖ ზოლო უკეთუ მოუხდეს კუალად შესება იგი სახლსა მას დ აღმოსცენდეს შემდგომად გამოღებისა მის ლოდთასა, შემდგომად
- მღ მოხუწტისა მის სახლისა დ განგოზისა მისისა ❖ შევიდეს მღდელი იგი, დ იხილოს უკეთუ განეფინა კუალად შესება იგი სახლსა მას, კეთროვნება დადგრომილ არს სახლსა მას შინა, არა წმიდა არს
- მე იგი ❖ დაარღვონ სახლი იგი, დ უოველი ძელი მისი, დ ქუანი, დ უოველივე მტუჭტრი სახლისა მის განიღონ გარეშე ქალაქსა მას,
- მე არა წმიდასა ადგილსა ❖ დ რომელი შევიდეს სახლსა მას უოველთა დღეთა რომელთა შინა არს განუყნებულ, არა წმიდა იეოს ვიდრე
- მზ მუხურამდე ❖ დ რომელი დაწუჭს სახლსა მას შინა, განირცხეს სამოსელი თვისი, არა წმიდა იეოს იგი მუხურამდე; დ მჭამელმან სახლსა მას განირცხოს სამოსელი თვისი, დ არა წმიდა იეოს მუხურამდე ❖ უკეთუ მოვიდეს მღდელი იგი, დ იხილოს, დ აჰა ესერა არა განუყნით განეფინა სახლსა მას შინა შესება იგი შემდგომად განგოზისა მის სახლისა, დ წმიდა ეოს მღდელმან მან სახლი იგი, რომეთუ განიყურნა შესება იგი ❖ დ მოიხუწნენ განსაწმედელად სახლისა მის, ორნი ქათამი ცოცხალნი წმიდაა, დ ძელი ნამვისა, დ მესთული მეწამული დ უსუბი ❖ დ დაჰკლას ქათამი იგი ერთი ჭურუნა ჭელსა კეცისასა წუალსა ცხოველსა ❖ დ აღიღოს ზე ნამვისა, დ მესთული მეწამული, დ უსუბი, დ ქათამი ცოცხალი, დ დაწოს სისხლსა ქათამისა მის დაკლულისასა დ წუალსა ზედა ცხოველსა, დ ნაჰუროს ამით სახლსა მას შუდ გზისა ❖ დ განწმიდოს სახლი იგი სისხლითა მით ქათმისათა, დ წულითა ცხოველითა დ ქათამითა ცხოველითა, დ ძელითა მით ნამვისათა დ უსუბითა, დ შეგრაგნილითა. მით მეწამულითა ❖ დ განუტეოს ქათამი იგი ცოცხალი გარეშე ქალაქსა მას ველად დ ღხინება ეოს სახლისა მისთუხ დ წმიდა იქმნას ❖
- ნდ ესე არს სძუჯული უოველსა ზედა შესებასა კეთროვნებისასა დ სვირინგისასა ❖ დ კეთროვნებასა სამოსლისასა დ სახლისასა ❖ დ
- ნე,ნე ბრძელისასა დ ნიძისასა დ მბრწეინვალებებისასა ❖ დ მითხრობად თუ
- ნზ

რომელსა დღესა არა წმიდა არს, & რომელსა დღესაჲ წმიდა იყოს, & რომელსა დღესა განწმიდნეს, ესე არს სმჯული კეთროვნებისა.

თ ა ვ ი ივ.

და ეტეოდა უფალი მოსეს, & აჰრონს & ჰრქუა ❖ ეტეოდეთ
 ძეთა ისრაელისათა, & არქუთ: კაცად კაცსა, უკეთუ შესჭდეს დინება
 კორცთაგან მისთა, დინება იგი მისი არა წმიდა არს ❖ ესე სმჯუ-
 ლი არს არა წმიდებისა მისისა, რომელსა სდიოდის თესლი სორ-
 ცთა მისთა, დინებისა მისგან, რომლითა შეიქმნა კორცი მისი გა-
 მოდინებითა მით: ესე არს არა წმიდება მისი მის თანა; ეოველნი
 დღენი დინებისა კორცთა მისთანი, რომლითა შეიქმნა გუბამი მი-
 სი დინებისა მისგან, არა წმიდება მისი არს ❖ ეოველი საწოლი
 რომელსა დაწესს მას ზედა თესლ მდინარე იგი, არა წმიდა იყოს,
 & ეოველსა ჰურჭელსა რომელსა ზედა დაჯდეს თესლ მდინარე, არა
 წმიდა იყოს ❖ & კაცი რომელი შეესოს საწოლსა მისსა, განირცხეს
 სამოსელი მისი, & დაიბანოს კორცი წელითა, & არა წმიდა იყოს ვიდ-
 რე მწუსრამდე ❖ & რომელი დაჯდეს ჰურჭელსა ზედა რომელსა ჯდო-
 მილ იყოს თესლ გამოდინარე იგი, განირცხეს სამოსელი მისი: &
 დაიბანოს წელითა & არა წმიდა იყოს მწუსრამდე ❖ & რომელი
 შეესოს სხეულსა მის თესლ მდინარისასა, განირცხეს სამოსელი
 მისი, დაიბანოს წელითა, & არა წმიდა იყოს ვიდრე მწუსრამდე ❖
 უკეთუ ნერწყოს თესლ მდინარემან წმიდასა ვისმე, განირცხეს სამო-
 სელი მისი, დაიბანოს წელითა; & არა წმიდა იყო ვიდრე მწუსრა-
 მდე ❖ & ეოველსავე უნაგირსა კარაულისასა, რომელსა ზედა დაჯ-
 დეს, თესლ მდინარე იგი, არა წმიდა იყოს მწუსრამდე ❖ & ეოველი
 რომელი შეესოს ეოველთა, რაოდენნი იეუნენ ქეჭმე მისსაჲ, არა
 წმიდა იყოს მწუსრამდე; & რომელმან აღიხუნეს ივინი, განირცხეს
 სამოსელი მისი, დაიბანოს წელითა & არა წმიდა იყოს იგი ვიდრე
 მწუსრამდე ❖ & რაოდენსაცა შეესოს თესლ მდინარე იგი, & კელი
 არა დაიბანოს წელითა, განირცხეს სამოსელი; დაიბანოს კორცი
 წელითა, & არა წმიდა იყოს ვიდრე მწუსრამდე ❖ & ჰურჭელსა კე-
 ცისასა რომელსა შეესოს თესლ მდინარე იგი შეიძუსრენ: & ჰუ-

ა,ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ზ
 ც
 თ
 ი
 ია
 იბ

იგ რჩეული ძელისა განირცხეს წელითა, ჰ წმიდა იეოს ❖ უკეთუ განწმდეს
 თესლ მდინარე იგი დინებისაგან მისისა, ჰ აღირაცხეს შჯდნი
 დღენი განწმედისა მისისანი: ჰ განირცხეს სამოსელი მისი, ჰ და-
 იდ ბანოს გუამი მისი წელითა ცხოველითა, ჰ წმიდა იეოს ❖ ჰ დღესა
 მერვესა მოხუჩნეს თავისა თჯისა ორნი გურიტნი, ანუ ორნი მარ-
 იუ თუტნი ტრედისანი, მართუტნეს იგინი წინაშე უფლისა: კართა ზე-
 იე და კარვისა საწამებელისათა ჰ მისცნე იგინი მდღელსა ❖ ჰ შეწირ-
 ნეს იგი მდღელჱმან მან ერთი ცოდვისათჯს, ჰ ერთი იგი მრგუ-
 ივ ლიად დასაწუტლად: ჰ ღხინება ეოს მდღელჱმან მან წინაშე უფლი-
 ივ სს, დინებისა მისთჯს თესლისა მისისა ❖ ჰ კაცისა რომლისაგან
 გამოჭედეს საწოლი თესლისაჲ, დაიბანოს გუამი მისი წელითა ჰ
 იზ არა წმიდა იეოს იგი ვიდრე მწუხრამდე ❖ ჰ ეოველივე სამოსელი,
 ჰ ეოველივე ტეაფი რომელსა ზედა იეოს საწოლი იგი თესლისა,
 იწ განირცხეს წელითა, ჰ არა წმიდა იეოს ვიდრე მწუხრამდე ❖ ჰ ცო-
 ლსა თანა უკეთუ დაწუტს ქმარი საწოლითა თესლისათა, განიბანოს
 ით წელითა, ჰ არა წმიდა იეოს ვიდრე მწუხრამდე ❖ ჰ დედა-კაცი, რომელი
 იეოს წიღოვანებასა შინა მისსა, ჰ წიღოვანება იგი იეოს
 მის თანა, შჯდ დღე იეოს ჯდომასა მას მისსა ზედა: ეოველი რომელი
 კ მელი შეეხოს მას არა წმიდა იეოს ვიდრე მწუხრამდე ❖ ჰ ეოველ-
 სს რომელსა ზედა დაჯდეს დინებასა მას მისსა, არა წმიდა იეოს,
 კა ჰ რომელი დაჯდეს მას თანა არა წმიდა იეოს ❖ ჰ ეოველი რომელი
 მეხოს საწოლსა მისსა, განირცხეს სამოსელი მისი, ჰ განიბანოს
 გუამი მისი წელითა, ჰ არა წმიდა იეოს ვიდრე მწუხრამ-
 კბ დე ❖ ეოველსა ჭურჭელსა რომელსა შეეხოს, რომელსა ზედა დაჯ-
 დეს იგი განირცხედ სამოსელი თჯსი, ჰ დაიბანენ წელითა, ჰ არა წმი-
 კბ და იეოს ვიდრე მწუხრამდე ❖ უკეთუ საწოლსა ზედა მისსა, რომელ
 არს, ანუ ჭურჭელსა ზედა რომელსა ზედა დაჯდეს იგი რაჟამს შეე-
 კდ ხოს ვინმე მას, არა წმიდა იეოს ვიდრე მწუხრამდე ❖ უკეთუ დაწო-
 ლილ ვინმე, დაწუტს მის თანა, ჰ არა წმიდება იგი იეოს მის თანა,
 კე არა წმიდა იეოს იგი შჯდ დღე, ჰ ეოველი საწოლი რომელსა
 ზედა დაწუტს არა წმიდა იეოს ❖ დედა-კაცი რომელსა სდიოდის

დინებაჲ სისხლისა დღეთა მრავალთა, არა ეამსა დინებისა მისისა, დღეს თუ სდიოდის შემდგომად წიღოვნებისა მისისა, ეოველნი დღე-
 ნი დინებისა არა წმიდებისა მისისანი, ვითარცა დღენი წიღოვნები-
 სა არა წმიდებისა მისისანი არა წმიდა იყოს * ღ ეოველსა საწო-
 ლსა რომელსა ზედა დაწუწს ეოველთა დღეთა დინებისა მისისათა, კმ
 საწოლისაებრ არა წმიდებისა მისისა შერაცხნენ მას: ღ ეოველსა
 ჭურჭელსა რომელსა დაჯდეს არა წმიდა იყოს მსგავსად არა წმი-
 დებისა მისისა * ეოველი რომელი შეესოს მას, არა წმიდა იყოს, კზ
 ღ განირცხეს სამოსელი, ღ დაიბანოს გუბამი მისი წყლითა, ღ არა
 წმიდა იყოს ვიდრე მწუხრამდე * უკეთუ განწმდეს დინებისაგან მი-
 სისა ღ აღრაცხნენ შუანი დღენი მისნი: ღ ამისა შემდგომად განწ-
 მდეს * ღ დღესა მერვესა მოინუნეს ორნი გუბიტნი, ანუ ორნი კთ
 მართუწნი ტრედისანი ღ მოართუნენ იგინი მდღელსა მას კართს
 ზედა კარვისა საწამებელისათა * ღ შეწიროს მდღელმან მან ერთი ლ
 იგი ცოდვასთჳს, ღ ერთი იგი მრგულიად დასაწუწლად, ღ ლსინება
 ყოს მის თჳს წინაშე უფლისა, დინებისა მისთჳს არა წმიდებისა მი-
 სისა * ღ მოშიშ იქმნეთ ძენი ისრაელისნი, არა წმიდებათაგან მა-
 თთა: ღ არა მოსწედენ არა წმიდებათა მათთა შინა, შეგინებითა მით ლბ
 მათითა კარავი იგი ჩემი რომელ არს მათ შორის * ესე არს
 შჯული თესლ მდინარისა მის, ღ უკეთუ ვისძე გამოჰკდეს საწოლი
 თესლისა, ღ შეიგინოს იგი მით, ღ დედა-კაცისა რომლისა თანა
 იყოს წიღოვნებაჲ ღ თესლ მდინარისა დინებითა მისთა: მამა-კა-
 ცისა გინა თუ დედა-კაცისა, ღ ქმარისა მის რომელი დაწუწს არა
 წმიდათა თანა.

თ 1 3 0 13.

და ეტეოდა ღმერთი მოსესს, შემდგომად სიკუდილისა ორთა მათ
 ძეთა აჰრონისთა, რაჲმს მოიღეს ცეცხლი იგი უცხოჲ წინაშე უფ-
 ლისა ღ მოსწედეს * ღ ეტეოდა უფალი მოსესს ღ ჰრქუა ეტეოდე
 შენ აჰრონს მასს შენსა ¹⁾ რათა არა შევიდოდის იგი ეოველსა ეა-
 მსა სიწმიდესა მას შინა შინაგან კრეცხასბელსა წინაშე ჰირსა სა-

¹⁾ 2- მოსე ლ. კბრავლთა თ.

ლხინებლისას, რომელ არს კიდობანსა მას საწამებელისასა რათა
 არა მოკუდეს: რამეთუ ღრუბლითა გამოჴნხნდე მე სალხინებელსა
 მას სედა * მაძინდა ესრეთ შევიდეს აჭრონ სიწმიდესა მას: ვბოთაჲ
 ერთითა ზროსთაგან ცოდვსა თჳს ჰვერძითა მრკუელიად დასაწუჭ-
 ლად * დასაწუჭენი სამოსელნი სელისა განწმედილი შეიმოსოს, ჰ
 სელისანი იეოს სსეულსა ძისსა სედა, ჰ სარტეელი სელისა
 შეირტყას, ჰ ვარშამანგი სელისა დაიბუროს, რამეთუ სამოსელი
 წმიდაჲ არს: ჰ დაიბანოს წელითა ყოველი გუბამი მისი, ჰ მაძინდა
 შეიმოსოს იგი * ჰ კრებულისაგან ძეთა ისრაელისათა მოიბნეს
 ორნი ვაცნი თსათაგან ცოდვისა თჳს, ჰ ვერძი ერთი მრკუელიად
 დასაწუჭლად * მოიბანს აჭრონ ვბო ერთი ცოდვსა თჳს თაჳსა თჳ-
 სისა, ჰ ლხინება ეოს თავისა თჳსისა თჳს დასახლისა თჳსისა თჳს *
 ჰ მოიბნეს ორნი ვაცნი, ჰ წარადგინეს წინაშე უფლისა კართა
 თანა კარვისა საწამებელისათა * დასახსნეს აჭრონ ორთავე ძათ ვაც-
 თა სედა წილნი, წილი ერთი უფლისა, ჰ წილი მეორე განმეყე-
 ბელსა ველად * ჰ მოიბანს აჭრონ ვაცი იგი ერთი რომელსა სედა
 გამოჴკვდა წილი უფლისაჲ, ჰ შეწიროს იგი ცოდვსა თჳს * ჰ ვა-
 ცი იგი ერთი რომელსა სედა გამოჴკვდა წილი განმეყენებლისა,
 დაადგინოს ცოცხალი წინაშე უფლისა, რათა ლხინება ეოს მას სე-
 და განვლინებად განუქანებასა მას, ჰ განუტყოს იგი უდაბნოდ * ჰ
 მოიხუწეს ვაცმან უსჯულოებანი თავსა სედა თჳსსა ქუჭკანად მი-
 ძართ უვალად; ჰ მოიბანს აჭრონ ვბო იგი ცოდვსა თჳს თაჳსა თჳ-
 სისა, ჰ ლხინება ეოს თავისა თჳსისა თჳს ჰ სახლისა მისისათჳს:
 ჰ დაკლას ვბო იგი ცოდვსათჳს თავისა თჳსისა * ჰ მოიღოს საფ-
 სე ცეცხური ცეცხლითა საკურთხეველისაგან, რომელ არს წინაშე
 უფლისა, ჰ აღავსენს კელინი საკმეველითა შესავებულითა მწუჭილითა,
 ჰ შეიღოს შინაგანსა მას კრეტსაბძელსა * ჰ დასახსნს საკმეველი
 იგი ცეცხლსა მას წინაშე უფლისა, ჰ დაფაროს კუბამდანი მან სა-
 ლხინებელი იგი, რომელ არს საწამებელითა სედა, ჰ არა მოკუდეს *
 ჰ მოიღოს სისხლისა მისგან ვბოსა, თითითა მისითა აჭუროს სა-
 ლხინებელსა მას შხისაჲ აღმოსავლით: წინაშე ზირსა სალხინებელ-

სა მას, და ასუროს სისხლითა, შუღ გზის თითითა მისითა და იე
დაჰკლას ვაფი იგი ცოდვსა, წინაჲ უფლისა ერისაჲ მის თჳს: და იე
მეილოს სისხლისა მისგანი შინაგან კრეცნაბეკლსა, და ეოს სისხლი
მისი, ვითარცა ეოჲ სისხლი იგი გბოსა მის, და აჲკუროს სისხლი
მისი სალხინებელსა მას წინაჲ ჰირსა სალხინებელისასა და და ლხი- იე
ნება ეოს ეოველთა თჳს არა წმიდებთა მეთა ისრაელისათა: რამეთუ
სიცრუეეთაგან მათთა, და ეოველთა თჳს ცოდუთა მათთა; და ესრეთ
უეოს კარავსა მას საწამებელისასა შენებულსა მას შორის შინაგან
კარავსა მას საწამებელისასა არა წმიდებისა მათისა თჳს და და) კა- იხ
ცი ნუ ვინ არნ კარავსა მას საწამებელისასა შერავიდოდის იგი ეო-
ფად ლხინებისა სიწმიდესა მას შინა, ვიდრე გამოსლვამდე, და ლხი-
ნება ეოს მის თაჳსა თჳსისა და სახლისა მისისათჳს: და ეოვლისა
თჳს კრებულისა მეთა ისრაელისათა და და გამოვიდეს საკურთხეველად იხ
რომელ იგი არს წინაჲ უფლისა, და ლხინება ეოს მას ჴედა, და
მოილოს სისხლისა მისგან გბოსა, და სისხლისა მისგან ვაფისა, და
სცხოს გარემო რქათა საკურთხეველისათა და და აჲკუროს თჳსითა თი- ით
თითა შუღ გზის სისხლითა, და განსწმიდოს იგი, და წმიდაჲ იეოს
არა წმიდებთაგან მეთა ისრაელისათა და და დასარულოს ლხინებისა კ
ეოფად იგი წმიდისა, და კარვისა საწამებელისა, და საკურთხეველისა,
და მღველთა თჳს განსწმიდოს, და მოიბას ვაფი იგი ცოცხალი და და კა
დაახსნეს აჲკრონ ორივე კველი მისნი თაჳსა ჴედა ვაფისა მის ცო-
ცხლისასა და მიუთხრნეს მას ჴედა ეოველნივე უმჯულოებანი
მეთა ისრაელისათანი, და ეოველნი სიცრუეენი მათნი და ცოდვანი მათ-
ნი, და დაჰკრიბნეს ცოდუანი მათნი თაჳსა მას ჴედა ვაფისა მის
ცოცხლისასა, და გამოავლინოს იგი კელითა ვაფისა განმზადებული-
ლთა უდაბნოდ და და მიიხჳნეს ვაფმან მან სიცრუეენი მათნი: და ქჳს- კე
ენად უედად, განაველინოს ვაფი იგი უდაბნოდ და და შევიდეს აჲკრონ კე
კარავსა მას საწამებელისასა და განიბარცოს სამოსელი იგი სედი-
სა რომელ იგი ემოსა, მესლვასა მას მისსა სიწმიდესა; და დასდვას
იგი მუნ და და დაიბანოს გუბამი მისი წელითა ადგილსა წმიდასა, კდ

) ლუკა 5.

ბ შეიმოსოს სამოსელი თვის, ბ გამოვიდეს ბ შეწიროს მსხტრ-
 ზლად მრეკულიად დასაწულნი თვის, ბ ეოვლად ნაყოფიერება
 იგი ერისა, ბ ლხინება ეოს მისთვის ბ სახლისა მისისათვის, ბ
 კე ერისა თვის ვითარცა იგი მდღელთა თვის ❖ ბ ცმელი იგი ცოდვსა
 კვ შეწიროს საკურთხეველსა ზედა ❖ ბ რომელმან განავლინა ვაცი იგი
 კვ განჩინებული განტეკებად, განირცხეს სამოსელი, ბ დაიბანოს
 კვ გუბი მისი წულითა, ბ ამისა შემდგომად შემოვიდეს ბანაკად ❖ ბ¹⁾
 კვ გბოე იგი ცოდვსა, ბ ვაცი იგი ცოდვსა, რომელთა სისხლი შეი-
 კვ ღო ლხინებისა ეოვად სიწმიდესა მას შინა, განიხტენ ივინი გა-
 კვ რეშე ბანაკსა მას, ბ დაწუნეს ივინი ცეცხლითა, ბ ტეავი მათი ბ
 კვ გორცი მათი ბ ფაშენიერი მათი ❖ ბ რომელმან დაწუნეს ივინი
 კვ განირცხენ სამოსელი მისი, ბ დაიბანოს გუბი მისი წულითა, ბ
 კვ ამისა შემდგომად შემოვიდეს ბანაკად ❖ ბ ეოს ესე თქტწნდა შჯუ-
 ლად საუკუნოდ²⁾ თტწსა მას მეშვდესა, ათსა დღესა თვისსა: დაიმ-
 ლ დაბლნეთ ზულნი თქტწნნი, ბ ეოველივე საქმე თქტწნი არა ტქჩნეთ
 მას შინა, მეჯდრმან ბ მწირმან, რომელი მოსრულ ეოს თქტწნ ში-
 ლ რის ❖ რამეთუ ამას დღესა ლხინება თქტწნ თვის ეოს, განწმედად
 თქტწნდა ეოველთაგან ცოდუთა თქტწნთა წინაშე უფლისაჲ, ბ გა-
 ლ ნიწმიდნეთ ❖ შაბათი შაბათთა განსტწნებისა ეოს ესე თქტწნდა,
 ლბ ბ დაიმდაბლნეთ ზულნი თქტწნნი შჯულად საუკუნოდ ❖ ბ ლხინე-
 ლბ ბ ეოს მდღელმან მან რომელსა იგი სცხო მას, რომლისანი იგი
 ლგ ბ შეიმოსოს სამოსელი იგი სელისა, სამოსელი წმიდაჲ ❖ ბ ლხი-
 ლგ ბ ნება ეოს წმიდისა თვის წმიდათასა, ბ კარვისა მის თვის საწამებუ-
 ლისა, ბ საკურთხეველისა მის თვის, ბ ლხინება ეოს მდღელთა
 ლდ თვის ბ ეოვლისა კრებულისა ❖ ბ ეოს ესე თქტწნდა შჯულად
 ლდ საუკუნოდ, სალხინებულად მეთა თვის ისრაელისათა ეოველთაგან
 ცოდუთა მათთა, ერთ გხის წელიწადსა. ტეოს ვითარცა უბრმანა
 უფალმან მოსეს.

¹⁾ ებრელთა ივ.—²⁾ ტქტწმორე კვ.

თ ა ვ ი ი ზ .

და ეტყოდა ღმერთი მოსესს, და ჰქრეჴა, ეტყოდე აჰრონს და ეო-
 ვველთა ძეთა მისთა, და ეოველთა ძეთა ისრაელიისათა, და არქუ მათ,
 ესე სიტყვა არს რომელ ამცნო უფალმან და ჰქრეჴა და კაცად კაცადმან
 ძეთა ისრაელიისათამან, და მწირმან რომელი მოსრულ იყოს თქუწნ
 შორის, და რომელმან დაჰკლას ზვარაკი, გინა ცნოვარი, ანუ თუ
 თხად ბანაკსა შინა, და რომელმან დაჰკლას გარეშე ბანაკსა და კარ-
 ვად კარისა საწამებელისა არა მოიღოს ვითარცა ეოფად მისა ეო-
 ვლად დასწუწლი მსხუწრზლად მაცხოვარებისა უფლისა სულად სუ-
 ლნელად, რომელმან უკუწ დაჰკლას გარე და წინამე კარსა კარვისა სა-
 წამებელისასა, არა შეწიროს იგი ვითარცა, შესაწირავად ძღუენად
 უფლისა წინამე კარავსა უფლისა საწამებელისა სისხლად შევრც-
 სოს მას კაცსა იგი, სისხლი დასთხია მან, მოიხზოს სული იგი
 ერისაგან მისისა და არამედ მოიღონ ძეთა ისრაელიისათა მსხუწრზ-
 ლები მათი, რაოდენი რაჲ დაჰკლან ველსა ზედა, მოიღედ იგი უფ-
 ლისა კარად კარვისა საწამებელისა ძღდეღისა მის, და შეწიროს
 იგი მსხუწრზლად ცხოვრებისა წინამე უფლისა და მთასსუროს
 სისხლი იგი კარემო საკურთხეველსა მას წინამე უფლისაჲ კართა
 კარვისა საწამებელისათა, და შეწიროს ცმელი მისი სულად სულენ-
 ლად უფლისა და არღარა ვინ შესწირვიდენ მსხუწრზლთა მათთა ამა-
 თთა მიმართ რათა არა ისიძვიდენ შეძღვომად კულასა მათსა: შჯუ-
 ლად საუკუნოდ იყოს ესე თქუწნდა ნათესავისა თქუწნისა და
 არქუ მათ კაცმან კაცადმან ძეთა ისრაელიისათამან, ანუ თუ ძეთა-
 გან მწირთაგანმან, რომელნი მოსრულ იეჴნეს თქუწნ შორის: რო-
 მელმან ეოს მსხუწრზლი, გინა შესაწირავი და კარვად კარვისა
 საწამებელისა არა მოიღოს შესაწირავად იგი უფლისა, მოიხზოს,
 კაცი იგი ერისაგან თვისისა და კაცად კაცადმან ძეთა ისრაელიისათა
 მან, გინათუ მწირმან რომელი მოსრულ იყოს თქუწნ შორის, რო-
 მელმან ჰამოს ეოველივე სისხლი, დავაძკვიცო ჰირი ჩემი კაცსა
 მას ზედა რომელმან ჰამოს სისხლი წარვსწემიღო იგი ერისაგან

ო თვისისა ❖ რამეთუ ¹⁾ სული ყოვლისა გორცისა სისხლი თვისი არს,
 დ იგი მიცეც თქუენ საკურთხეველსა ზედა, საღვინებლად სულთა
 თქუენთა თვის, რამეთუ სისხლი მისი არს საღვინებლად სულთა
 ია თქუენთა წილ ❖ ამისთვის ვარქუ მეთა- ისრაელისათა, ყოველმან
 კაცმან თქუენგანმან არა ჭამოს სისხლი დ მწირი რომელ მოსრულ
 იბ იუოს თქუენ შორის არა ჭამოს სისხლი ❖ დ კაცად კაცადმან მე-
 თაგან ისრაელისათა დ მწირმან რომელი მოსრულ იუოს თქუენ
 იგ შორის, რომელმან ინადიროს ნადირი: გინა მფრინველი, რომელი
 იჭმების, დ დასთხიოს სისხლი მისი, დაფაროს მიწითა ❖ რამეთუ
 სული ყოვლისა გორციელისა სისხლი თვისი არს; დ არქუ მეთა
 ისრაელისათა, სისხლი ყოვლისა გორციელისა არა შჭამოთ, რა-
 იდ მეთუ სული ყოვლისა გორციელისა არს სისხლი თვისი, ყოველმან
 რომელმან ჭამოს მოისპოს ❖ დ ყოველმან რომელმან კაცმან ჭ-
 ამოს მძორი, ანუ ნამკეცავი მეჭდართაგანი, გინა მწირთაგანმან,
 მოისპოს სული მისი ერისაგან თვისისა, დ რომელი შეეხოს მათ-
 იე წმიდა იუოს იგი ვადრე მწუსრადმდე, დ მერმე განწმიდნეს ❖ უკე-
 თუ არა განირცეს სამოსელი თვისი, დ არა დაიბანოს კჭაძი თვისი
 წელითა, მოიღოს მან უშჯულოება თვისი:

თ ა ვ ი ი მ.

ა,ბ და ეტეოდა ღმერთი მოსეს, დ ჭრქუა ❖ ეტეოდე შენ მეთა ის-
 ო რაელისათა, დ არქუ მათ მე ვარ უფალი ღმერთი თქუენნი ❖ მსგავ-
 სად სლვათა მათ ქუენანის ეგვტელთასა, რომელთა შორის დამკე-
 დ რებულ იუენით თქუენ, გვრე არა ჭყოთ მსგავსად სლვისა მის.
 ქუენანსა ქანანელთასა, ვიდრე იგი შევიუვანე თქუენ მუნ, არა
 დ ჭყოთ, დ შჯულსა მათსა არა სვიდოდით ❖ სამართალთა ჩემთა ჭყო-
 ფდეთ, დ ბრძანებათა ჩემთა იმარსევედეთ; დ ვიდოდეთ მათ შინა, მე-
 ე ვარ უფალი ღმერთი თქუენნი ❖ ²⁾ დაიმარსენით ყოველნივე ბრძა-
 ნებანი ჩემნი დ ყოველი სამართალი ჩემი დ ჭყოფდით მათ, რომე-
 ლმან უენეს იგი კაცმან ცხოვნდეს მათ შინა, რამეთუ მე ვარ უფა-

¹⁾ ბ მოსე კა. -- ²⁾ ეშევა კ. რომელთა ი, გაღატკელთა გ. ნემის თ.

ლი ღმერთი თქუენნი ❖ კაცად კაცადი უოველივე თუხსა ვორცსა არა
 მოუხდეს გამოცხადებად მარცხუენელისა, რამეთუ მე ვარ უფალი
 ღმერთი თქუენნი ❖ სარცხუენელი მამისა შენისა, ზ სარცხუენელი
 დედისა შენისა არა გამოაცხადო, რამეთუ დედა შენი არს, ზ არა გა-
 მოაცხადო სარცხუენელი მათი ❖ ¹⁾ სარცხუენელი მამის ცოლისა
 შენისა არა გამოაცხადო, რამეთუ სარცხუენელი მამისა შენისა
 არს ❖ სარცხუენელი დისა შენისა არა გამოაცხადო მამითისა, კანა
 დედითისა შინა შობილისა ანუ გარე ნამობისა არა გამოაცხადო
 სარცხუენელი მისი ❖ სარცხუენელი ასულისა მისა შენისა გინა
 ასულის ასულისა შენისა, არა გამოაცხადო სირცხვილითა რამეთუ
 სარცხუენელი შენი არს ❖ სარცხუენელი ასულისა მამის ცოლისა
 შენისა, არა გამოაცხადო რამეთუ ერთი მამისა დაჲ არს, რათა არა
 გამოაცხადო სარცხუენელი მისი ❖ სარცხუენელი მამის დისა შე-
 ნისა არა გამოაცხადო, რამეთუ თუხი მამისა შენისა არს ❖ სარც-
 ხუენელი დედის დისა შენისა არა გამოაცხადო, რამეთუ თუხი დე-
 დისა შენისა არს ❖ სარცხუენელი მამისა მამისა შენისა არა გამოა-
 ცხადო, ზ ცოლისა მისისა არა მოუხდე, რამეთუ ნათესავი შენი არს ❖
 სარცხუენელი სძლისა შენისა არა გამოაცხადო, რამეთუ მის ცოლი
 შენი არს რათა არა გამოაცხადო სარცხუენელი მისი ❖ სარცხუენ-
 ელი მმის ცოლისა შენისა არა გამოაცხადო, რამეთუ სარცხუენელი
 მმისა შენისა არს ❖ სარცხუენელი ცოლისა ზ ასულისა მისისა
 არა გამოაცხადო, ასული მისა მისისაჲ, ზ ასული ასულისა მისისაჲ
 არა მოიუვანნე, გამოაცხადებად სარცხუენელისა მათისა, რამეთუ თუ-
 ხნი შენნი აწიან, ზ უმართლება არს ❖ ზ ცოლად დაჲ ცოლისა
 შენისა შენსა არა მოიუვანო ნაწოლსა ზედა სარჭად სიცოცხლესა
 მისსა გამოცხადებად სარცხუენელი მისი ❖ ზ დედა-კაცსა განმოწყ-
 ბასა არა წმიდებისა მისისა არა მოუკდე გამოცხადებად სარცხუენ-
 ელისა მისისა ❖ ზ ცოლისა მოუქსისა შენისა თანა არა ჭსცე დე-
 წოლად, თესლსა შენსა ზ შეგინებად მისსა ❖ ზ ²⁾ ნათესავისაჲ შე-
 ნისაგან არა მისცე მთავარსა მსახურებად: ზ არა შეავიწოთ სახელი

¹⁾ ს კარ. ე. — ²⁾ ჭკუორ. კ. დ მეფთა კვ.

კბ წმიდაჲ ჩემი, რამეთუ მე ვარ უფალი თქუენნი ❖ დ წული-
 სს თანა არა დაწუტთ საწოლითა მღვდებრითა, რამეთუ საძაგელ არს ❖
 კვ დ ეოვლისა თანა ოთს ფერკისა არა შესვდე დაწოლად, თესლსა დ
 შეგინებად მის თანა: დ დედა-კაცი არა დადგეს მოსულად მის ზედა
 კგ ეოველივე ოთს ფერკი დ მასლობად რამეთუ საძაგელ არს ❖ დ ნუ
 შეიგინებით, რამეთუ ამას ეოველსა შინა შეიგინეს წარმართნი,
 კე რომელნი მე განვასსევი ზირისაგან თქუენისა ❖ რომელთაგან შეი-
 გინა ქუტუანა, დ მივაგნე მათ სიცრუევე მათი ამისთვის, დ მოიწვინა
 კვ ქუტუანამან დამკვდრებულნი მას ზედა ❖ დაიმარხეთ ეოველივე შჯუ-
 ლი ჩემი, დ ეოველნივე ბრძანებანი ჩემნი, დ არა ჰყოთ ამათ ეო-
 ველთაგანი საძაგელებათა მუნ შეოფმან, დ რომელი მოსრულ იფოს
 კზ მწირი თქუენ შორის ❖ რამეთუ ეოველსავე ამას საძაგელებათა იქ-
 მოდეს კაცნი ქუტუანისანი, რომელნი იუენეს უპირატეს თქუენსა,
 კტ დ შეიგინა ქუტუანა ❖ რათა არა მოგიძაგნეს თქუენ ქუტუანამან შე-
 გინებთა მით მისითა თქუენ მიერ, ვითარცა მსკავსად მოიძაგნა
 კთ წარმართნი უწინარესნი თქუენსა ❖ რამეთუ ეოველმან რომელმან
 ლ ეოს ესრეთ საძაგელი მოისპენ სული იგი ერისაგან თუხისა ❖ დაი-
 მარხენით მცნებანი ჩემნი რათა არა ჰყოთ ეოველთაგან შჯულთა
 საძაგელთა, რომელნი იუენენ ზირველ თქუენსა, რათა არა შეიგი-
 ნეთ მას შინა, რამეთუ მე ვარ უფალი ღმერთი თქუენნი:

თ ა ვ ი ი თ .

ა,ბ და ეტეოდა ღმერთი მოსეს დ ჰურქუა ❖ ეტეოდე მუნ კრებულ-
 სა მეთა ისრაელისათა, დ არქუ მათ, '1' წმიდა იუენით, რამეთუ
 გ მე წმიდა ვარ უფალი ღმერთი თქუენნი ❖ კაცად კაცადსა მამისა, დ
 დ დედისა თუხისა ეშინოდენ, დ შაბათნი ჩემნი დაიმარხენით, მე ვარ
 დ უფალი ღმერთი თქუენნი ❖ არა შეუდგეთ თქუენ კერძთა, დ ღმერ-
 თნი გამოდნობილნი არა ჰქმნეთ თქუენ, მე ვარ უფალი ღმერთი
 ე თქუენნი ❖ დ უკეთუ შესწიროთ შესაწირავი ცხოვრებისა უფლისა
 ვ სათნოდ შეწიროთ თქუენ ❖ დ რომელსა დღესა შეწიროთ ჰამნ
 ხვალისაგანცა, დ რომელი დასითეს შესამედ დღედმდე ცეცხლითა დაი-

1) ზემორ. ია. ა ჰეტრ. ლ.

წესნი * და უკეთუ ჭამით იჭამოს დღესა მესამესა, უკლევი არს ბ
 არა შეიწიროს * სოლო რომელმან ჭამოს იგი, ცოდვა თაგასა ც
 თვისისა მოიღოს, რამეთუ სიწმინდე უფლისა შეაგინა, და მოისწინეს თ
 სულნი იგი რომელთა ჭამონ ერისაგან მათისა * ¹⁾ რომელთა მო- თ
 მკონ სამკალი იგი ქუჭუნისა მის თქუჭუნისაჲ, არა მოასრულოთ ი
 სამკალი იგი თქუჭუნი ქუჭუნისა თქუჭუნისა მოძაღ: და რომელი ი
 დაცვადეს სამკალისა თქუჭუნისა არა შეკრიბოთ * და ვენახსა თქუჭუნ- ი
 სა არა მიექცეთ მეორედ მოხილვად, და არცალა მარცხული ვენახსა ი
 შენსა აღკრიბოთ: გლახაკთა და მწირთა დაუტეოთ იგი * რამეთუ მე ი
 ვარ უფალი ღმერთი თქუჭუნი; არა იპარვიდეთ, და არცალა სტეუო- ი
 დეთ, ნუცა ცილსა შესწამებნ კაცი მოუქსისა თვისსა * და ²⁾ არა ი
 ჭეუცვდეთ სასეღითა ჩემითა ნაცილად, და არცა შეაგინო სასეღი ი
 წმიდაჲ ღმთისა თქუჭუნისა: მე ვარ უფალი ღმერთი თქუჭუნი * არა ი
 აწრო მოუქსისა შენსა: და არცალა მოსტაცო, და ³⁾ ნუცალა დადგო- ი
 ბინ სასეღიდელი მორწმინისა შენ თანა განთიადმდე * არა რაჲ ბო- ი
 როტი ჭრქუაჲ ვრუსა, და წინაჲ ბრმისა არა დასდვა საცთური და ი
 გემინოდენ უფლისა ღმთისა შენისა, მე ვარ უფალი ღმერთი თქუჭ- ი
 უნი * არა ჭქმნეთ ცრუ საშჯელსა შინა ⁴⁾ არცა თუ ალახვანეთ ი
 გლახაკსა, არცა თუ ალახვანეთ პირსა ძლიერისასა, სიმარტლით ი
 საჯო მოუქსისა შენი * არა ხვდოდი საკუთ ნათესავსა შენსა, არა ი
 შეერთო სისხლსა მოუქსისა შენისასა, მე ვარ უფალი ღმერთი ი
 თქუჭუნი * ⁵⁾ არა გმუღდეს ძმა შენი, გონებითა შენითა, მხილებით ი
 ამხილო მოუქსისა შენსა, და არა მოიღო მისთვის ცოდვაჲ * და არ- ი
 ცა შური იძიოს კელმან შენმან, და არცა ძერი იყსენო მეთათვის ი
 ერისაჲ შენისათა, და ⁶⁾ შეიუწარო მოუქსისა შენი, ვითარცა თაგი თვ- ი
 სი, მე ვარ უფალი ღმერთი თქუჭუნი * შჯუელი ჩემი დაიძარსეთ, სა- თ
 ცხოვარი შენი არა შეაგო საცხოვარსა სხვისასა მეუღლეჲ, და ვენა- ი
 გოვანსა შენსა არა სთესო თითო ფერი თესლი, და სამოსელი ორ-

¹⁾ ქუჭუმორ კვ. — ²⁾ ბ. მოსე ა. ე. მოსე ე და ვ. — ³⁾ მათე ე. ზირაქ ი. ე. მოსე კვ. ტობია დ. — ⁴⁾ ე. მოსე ა და ივ. იგავი კვ. იაკობ ბ. — ⁵⁾ მათე იტ. ლუკა იზ. იაკობ ბ. — ⁶⁾ მათე ე და კვ. მარკოზ იბ. რომ. ივ. გალატ. ე. იაკობ ბ.

ბ თაგან ქსოვილი ხენეში არა შეიძოსო ❖ დ უკეთუ ვინმე დაწესდეს
 დედაკაცისათანა დაწოლით თესლისათ, დ იგი იეოს ძეგვალი, თხო-
 ვილი ჭაცისა, დ კსნით არა კსნილ იეოს, დ განთავისუფლებულ
 არი იეოს, მოხედვა იეავნ მათდა, არა მოსწედენ, რამეთუ არა გან-
 კა თავისუფლებულ იეო ❖ დ შეწიროს უფალსა შეცოდებისა მისთვის
 მისისა, კართა თანა კარფისა საწამებელისათა ვერძი შეცოდებისა-
 კბ თვის ❖ დ ღსინება ეოს მისთვის მღვდელმან მან კერძითა მით შეცო-
 დებათათვის წინაშე უფლისა ცოდვისა მისისათვის, რომელ ცოდა, დ
 მბ მიეტყოს მას ცოდვად იგი რომელი ქმნა ❖ უკეთუ შესჯდეთ ქქეწანსა-
 ს მას, რომელ იგი უფალმან ღმერთმან თქქწმან მოგცეს თქქწნ,
 დ დასსათ ყოველი ხე საჭმელი, დ განწმინდოთ არა წმინდება მი-
 სი, დ ხილი მისი სამ წელ იეოს თქქწნდა განუწმენდელ, დ არა
 მდ იჯამოს ❖ დ წელსა მეოთხესა იეოს ყოველი ნაყოფი მისი წმიდად
 მკ საქებულად უფლისა ❖ დ მესუთესა წელსა ზჭამო ნაყოფი, შესაძი-
 ნელად თქქწნდა ნაყოფი მისი, მე ვარ უფალი ღმერთი თქქწნი ❖
 მკ ნუ შჭამთ მათა ზედა, დ ნუცა იზმნით, დ ნუცა ქათმითა იზმნით ❖
 მს არა ჭყოთ კვეცა გარემო თმისაგან თავისა თქქწნისა, არცა განი-
 მტ რეუნიეთ შესახედვი წუწრთა თქქწნთა ❖ დ განკვეთილებათა არა
 იქმოდეთ სულსა ზედა გორცთა შინა თქქწნთა, დ წერილი დაწერ-
 კთ არა შეავინო ასული შენი სიძუად, დ არა ისიძვიდეს ქქეწანად,
 მდ დ აღივსოს ქქეწანა უმჯულოებითა ❖ დ მხათსი-ჩემნი დაიძარსე-
 ნით, დ წმინდათა ჩემთაგან გეძინოდენ, რამეთუ მე ვარ უფალი
 მლ ღმერთი ❖ არა შეუდგეთ თქქწნ მუცლით მესლანრეთა დ მსაწრ-
 ვალთა არა შეეუნიეთ, შეკინებაჲ მათ შორის, მე ვარ უფალი ღმერ-
 მბ თი თქქწნი ❖ წინაშე ზირსა მცროვანისასა სე აღუდგე, დ ზატვიდეს
 ლგ მე ვარ უფალი ღმერთი თქქწნი ❖ უკეთუ ვინმე მოგაკდეს თქქწნ
 მდ მწირი ქქეწანასა თქქწნსა, არა აჭირვებდეთ მას ❖ არამედ ვი-
 თარცა მკვდრი თქქწნ შორის იეოს ¹⁾ მწირი იგი, რომელი მოყო-

1) ბ. მოსე კბ.

ღეს თქუენდა, ზე შეიუწარო იგი ვითარცა თაფი თუნი, რამეთუ მწირ-
 იუენით თქუენცა ქუენანასა ეგვიპტისასა, მე ვარ უფალი ღმერთი
 თქუენნი ❖ არა ჰქმნე სიცრუეუე საძუელსა შინა, საწყაუღითა ზე სა-
 სწორითა, ზე საწონითა ❖ უღელი იუავენ სასწორისა მართლისა, ზე
 საწყაუღი მართალი, ზე საწონი იუავენ მართალი თქუენ შორის; მე
 ვარ უფალი ღმერთი თქუენნი, რომელნი გამოკეუენენ ქუენანით ეგვი-
 პტით ❖ ზე დაიბარნეთ ეოველივე ძუული ჩემი ზე ეოველნი საძარ-
 თაღნი ჩემნი ზე ჰეოფდით მათ, რამეთუ მე ვარ უფალი ღმერთი
 თქუენნი.

ლე
 ლე
 ლე

თ ა ვ ი კ

ღა ეტეოდა უფალი მოსეს, ზე ჰრქუა მეთა ისრაელისათა არქუ
 ზე ეტეოდი ❖ ¹⁾ უკეთუ ვინმე მეთა ისრაელისათამან გინა თუ მო-
 სრულთაგანმან მწირმან ისრაელსა შორის: რომელმან მისცეს ნა-
 თესავი თუნი მთავართა, სიუღილით მოკუენდინ, ცომან მისვე
 ქუენანისამან ქვა დაჰკრიბონ მას ❖ ზე მე დავამტკიცო ზირი ჩემი
 კაცსა ზედა, ზე წარწეშემინდო იგი ერისაგან თუნი, რამეთუ ნა-
 თესავისაგან თუნი მისცა მთავარსა, რათა შეავინოთ სიწმინდე ჩე-
 მი ზე შეაბილწოთ სასელი განწმედილთა ჩემდამო ❖ უკეთუ უკუ-
 ლებით უკულებელს ეონ თუალითა მათითა მკუდრთა მათ ქუენ-
 ანისათა კაცისა მისთუ სომელმან მისცა ნათესავი თუნი მთავარ-
 სად ზე არა მოკლან იგი ❖ ზე დავამტკიცო ზირი ჩემი კაცსა მას ზე-
 და, ზე ნათესავსა მისსა, ზე წარწეშემინდო იგი ზე ეოველივე მისთანა
 შეიქმულნი, ვითარცა ისიძედეს კერზთა მიმართ ერისაგან მათისა ❖
 ზე კაცი რომელი შეუდგეს მუცლით მესღაზრეთა, გინა მსახურგა-
 თა, რათა ისიძეიდეს იგი მათთანა, დავამტკიცო ზირი ჩემი კაცსა
 მას ზედა: ზე წარწეშემინდო ერისაგან თუნი ❖ ზე ²⁾ იუენეთ თქუენ
 წმიდაჲ, რამეთუ მე წმიდაჲ ვარ. უფალი ღმერთი თქუენნი ❖ ზე და-
 იბარნეთ ბრძანებანი ჩემნი, ზე ჰუენეთ იგინი, რამეთუ მე ვარ უფა-
 ლი როელი განკუემდ თქუენნი ❖ ³⁾ უკეთუ კაცმან ბოროტი ჰრქუას მ-

ა
 ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ზ
 ტ
 თ

¹⁾ ზემო ის. დ მეფე კგ.—²⁾ ა ჰეტრე ა. ზემო ის დ ით. ბ მოს კა. იგა-
 ვი კ.—³⁾ მათე იე.

მასა თვისსა, გინა დედასა თვისსა, სიკუდილით მოკუტვდინ, რამეთუ
 მამასა თვისსა ჰ დედასა თვისსა ბოროტი ჰრქუა, თანამდებ არს სი-
 კუდილისა *¹⁾ კაცმან უკეთუ ვინმე იმრუმოს ქმრის ცოლისაჲ თა-
 ნა ანუ მრუმება ჰყოს ცოლისა, ანუ ვინ სიძუა ჰყოს ცოლსა მოუქსისა
 თვისსა სიკუდილით მოკუტვდინ, ორნივე შემცოდე არიან რამეთუ ქმრის
 ცოლისა თანა იმრუმა * ჰ უკეთუ მამის ცოლისა თანა იმრუმოს სი-
 კუდილითა მოკუტვდინ, რამეთუ სარცხუტვნიელი მამისა თვისსა გამოა-
 ცხადა, სიკუდილით მოკუტვდინ ორნივე, რამეთუ თანამდებ არიან *
 უკეთუ ვინ დაწუტვს სძალსა თვისსა თანა სიკუდილითა მოკუტვდეს ორნი-
 ვე რამეთუ უზატობა ჰყვეს, თანამდებ არიან * რომელი დაწუტვს
 წულისა თანა საწოლითა დედებრ, რამეთუ საძაგელი ჰქმნეს ორ-
 თავე, სიკუდილითა მოსწუდენ რამეთუ თანამდებ არიან * რომელმან
 შეირთოს ცოლი ჰ დედა მისი, რამეთუ უშჯულოებაჲ არს, ცუცხ-
 ლითა დაწუთ იგი, ჰ არა იყოს უშჯულოება თქუტვნი შორის * ჰ
 რომელი დაწუტვს ჰირუტყუთა თანა, სიკუდილითა მოკუტვდინ, ჰ
 ოთს ფერვიცა იგი მოკალთ * დედაკაცი რომელი მოუსდეს ეოველ-
 სა ჰირუტყუტვს ცოდუად მისგან მოკალთ იგი, ჰ ჰირუტყვიცა რამე-
 თუ თანამდებ არიან * რომელმან შეირთოს დაჲ თვისი მამით გინა
 დედიტ, ჰ იხილოს მან სარცხუტვნიელი თვისი, რამეთუ საუტვდრელ
 არიან მოისხედ ივინი წინამე მეთა ნათესავისა მათისათა, რამეთუ
 სარცხუტვნიელი დისა თვისსაჲ გამოაცხადა ჰ ცოდვა მიიღონ მათ *
 ჰ მამაკაცი რომელი დაწუტვს დედაკაცისა თანა გამოჯდომილისა, ჰ
 გამოაცხადოს სარცხუტვნიელი მისი, წუარო მისი გამოაცხადა, ჰ
 თუთ დედა-კაცმან გამოაცხადა მდინარებაჲ სისსლისა თვისსაჲ, მოი-
 სხედ ორნივე ნათესავისაგან მათისა * ჰ სირცხვილი დისა მამისა
 შენისა ჰ დისა დედისა შენისა არა გამოაცხადო, რამეთუ ნათესავი-
 სა გამოაცხადა, ცოდვა მიიღო * რომელი დაწუტვს ნათესავისა
 თვისსა თანა, რამეთუ სარცხუტვნიელი ნათესაობისა გამოაცხადა ჰ
 ჰქმნა უშჯულოება უძვილონი მოსწუდენ ორნივე * რომელმან შე-
 ირთოს ცოლი მძისა თვისსა, არა წმინდება არს, რამეთუ სარ-

1) მარკოზ ზ. ე მოსე ვბ. იე. ტ.

ცხუწნელი ძმისა თვისისა გამოაცხადა უშულოთ მოსწუდენ ❖ დაი- კბ
 მარხენით უოველნივე ბრძანებანი ჩემნი და სამართალი ჩემი და უქ-
 ნით იგინი, და არა მოვიძაგნეს თქუენ ქუწყანამან, რომელსა შეგი-
 ევანე თქუენ, დამკვდრებად მას ზედა ❖ და არა სადღოდით თქუენ ბბ
 შჯუელსა მას წარმართთასა, რომელნი მე განვასხნე ჰირისაგან თქუ-
 ნისა, რამეთუ ამას უოველსა იქმოდეს, და მოვიძაგნე იგინი ❖ და კდ
 გარქუე თქუენ ვითარმედ, თქუენ დამივედრეთ ქუწყანა მათი, რო-
 მელი მოგცე თქუენ მონა, არს მდინარე სძისა და თაფლისა: მე ვარ
 უფალი ღმერთი თქუენნი, რომელმან გამოვირჩიენ თქუენ უოველ-
 თაგან ნათესავთა ❖ გამოვირჩიეთ თქუენცა შორის საცხოვართა მათ კე
 წმიდათა, და არა წმიდათა, და შორის მფრინველთა წმიდათა და არა
 წმიდათა, და არა სამაგელ იეუენ სულნი თქუენნი საცხოვართაგან
 და მფრინველთაგან, და უოველთაგან ქუწყარმავალთა ქუწყანისათა
 რომელნი მე განვირჩიენ თქუენ არა წმინდად ❖ და იეუენით თქუენ კვ-
 ჩემდა წმიდაჲ რამეთუ მე წმიდაჲ ვარ უფალი ღმერთი თქუენნი,
 რომელმან გამოვიუენენ თქუენ უოველთაგან წარმართთა: რათა
 იეუენთ ჩემდად ❖ მამაკაცი, ¹⁾ ანუ თუ დედააკაცი იეუენ თუ მი- კზ
 სან, უეცელ მოგუენი გინა თუ მსახურვალ, სიკუდილითა მოსწუდენ
 ორივე, ქვთა დაქოლენით იგინი, რამეთუ თანამდებ არიან.

თ ა ვ ი ა ა.

ეტეოდან ღმერთი მოსეს და ჰრქუა: ეტეოდე მენ მდღელთა მეთა ა
 აჭრონისთა და არქუ მათ რათა ²⁾ სულთაგან არა შეიგინებოდინ შო- ბ
 რის ნათესავთა მათთა ❖ არამედ არცა თვსთა და მასლობელთა მათ-
 თა თანა მამისა და დედისა, და მეთა და ასულთა, ძმისა ❖ და დისა ქალ- გ
 წულისა, რომელი მასლობელ იეოს შისა, და რომელი არა მიცე-
 მულ იეოს ქრმისა: შევიდეს და არა შეიგინეს ❖ და არა შეიგინოს დ
 მუუწყეულად ერსა შორის თვისსა, შეგინებად მათდა ❖ და მიშულად ნუ ე
 აღიპარსევდ თავთაჲ მათთა მუედარსა ზედა და წუწრსა ნუ დაიუენედ
 და კორცთა მათთა ზედა ნუ განიუწტებინ ნაბძარნი ❖ არამედ წმი- ვ
 დაჲ ეუენედ ღმერთსა მათსა, და არა შეიგინოს სასული ღუთისაჲ

¹⁾ ა მუჟე ვს: ე მოსე ის.—²⁾ უზეკია მდ.

მათისა, რამეთუ შესწირავსა უფლისაჲ მათისასა ნიჭად ივინი შესწირვიდეს და იუწინედ ივინი წმიდაჲ და დედა-კაცსა მემავსა და შეგინებულსა ნუ შეირთევდ, დედა-კაცსა განტყვებულსა ქრმისაგან თვისისა ნუ მოიუწანებდ, რამეთუ წმიდაჲ არიან უფლისა ღუთისა მათისა, და წმიდაჲ ჰყოთ იგი და რამეთუ მსხუტწმლისა უფლისა ღუთისა თქუტწმისასა იგი შესწირავს, და წმიდაჲ იუავს რამეთუ წმიდაჲ ვარ მე უფალი ღმერთი თქუტწნი, რომელი განვსწმედ მათ და დასუელი თუ კაცისა მდღლისა შეივინოს სიძუთა, სახელი მამისა თვისისა შეავინა, ცუცხლითა დაიწუტდ და მდღელმჴნი დიდმანი მამათაგან მისთა, რომელსა ზედა დაესსაჲ თავსა მისსა ზეთი ცხებებისა, და სრულ ქმნილ არს შემოსად სამოსლისა მის, თავი არა უკიდარ-ჴეოს სოლო სამოსელსა ნუ იპებნ და ეოველსა ზედა სულსა აღსრულებულსა ნუ შევალნ, ნუცა მამისა ნუცა დედისა მისსა ზედა, ნუ შეივინებინ და სიწმინდეთაგან ნუ განვალნ, რათა არა შეავინოს სიწმიდე ღუთისა თვისისა რამეთუ ზეთი ცხებულეებისა ღუთისა მიერი არს მას ზედა, მე ვარ უფალი ღმერთი და სოლო ამან ქალწული ერისაგან თვისისა მოიუწანოს ცოლად და ქერივი, და განტყვებული შეგინებული და მემავი, არა მოიუწანოს: არამედ ქალწული ნათესავისაგან თვისისა მოიუწანოს ცოლად და რათა არა შეივინოს თესლი მისი ერსა შორის მისსა: რამეთუ მე ვარ უფალი ღმერთი თქუტწნი, რომელმანი განვწმიდე იგი და ეტეოდა უფალი ღმერთი მოსეს, და ჰრქუა და რქუ აჴრონს: კაცსა ნათესავისაგან შენისა ტომად შორის თქუტწნთა, იუოს თუ ვინთამე ბიწი: ნუ მოვალნ შეწირვად მსხუტწმლისა ღუთისა მისისა და ეოველი კაცსა რომელმანი თანა იუოს ბიწი; ნუ მოვალნ, კაცი ბრმად, და მკელი ბელი, კინა ცხურ მოკლე, კინა უსრუტწთილი და კინა, რომელსა გატეხილ ედგას კელი, ანუ ფერსი და ანუ ზურგ ტეხილი ანუ ნახევარ კმელი, ანუ თუელითა ლბილი: ანუ კაცისა თანა რომლისა იუოს სიმიდერე ბარტი კინაჲ მეფსანი, ანუ ერთ კაკაჲ და ეოვლისა რომლისა თანა იუოს ბიწი ნათესავსა აჴრონის მდღელისასა, ვერ მიიხლოცს იგი შეწირ-

1) ეხვეა მდ.

ვად მსხჭრწლისა ღუთისა შენისა, რამეთუ ბიწი არს მის თანა,
 მსხჭრწლსა ღუთისა მისისასა, ვერ მოუგდეს შეწირვად * შესაწირა- კბ
 ვი ღუთისა მისისა წმიდა წმიდათა არიან, ხოლო წმიდათაგანი შეწირუ- მბ
 ლთა ჭამედ * გარნა კრეტსაბებელთა ნუ მოვალნ, ნუცა საკურთხევე- მბ
 ლსა მივალნ, რამეთუ ბიწი არს მისთანა, ღ არა მოვიდეს იგი შე- 30
 გინებად, სიწმიდესა ღუთისა მისისა, რამეთუ მე ვარ უფალი ღმერ- 30
 თი რომელი განვსწმედ მათ * ღ ეტუოდა მოსე აჭრონს ღ მეთა მის- კდ
 თა ღ ეოველთა მიმართ მეთა ისრაელისათა.

თ ა ვ ი აბ.

და ჰრქუა უფალმან მოსესს ეტუოდე * ღ არქუ აჭრონს ღ მე- ა,ბ
 თა მისთა ვერმალნედ სიწმიდეთაგან მეთა ისრაელისათა, რათა არს
 შეაგინონ სახელი ჩემი წმიდაჲ, რაოდენი რაჲ განსწმიდონ მათ ჩე-
 მდა შამართ, მე ვარ უფალი * არქუ მათ: ნათესავთა შორის თქუწ- გ
 ნთა ეოველი კაცი, რომელი მოვიდეს ეოვლისაგან ნათესავისა
 თქუწნისა, სიწმიდესა მას; რაოდენი რაჲ განსწმიდონ მეთა ისრაელ-
 ლისათა უფლისა ღ არა წმიდება იგი მის თანა იუოს, მოისპოს 30
 სული იგი ჩემგან; მე ვარ უფალი ღმერთი თქუწნი * ღ კაცი რომ- 30
 ძელი იუოს ნათესავისაგან აჭრონის მღვლისა, კეთროვანი ანუ
 თესლ მდინარე, სიწმიდეთაგან არა ჭამოს ვიდრე განწმედადმდე, ღ
 რომელი შეესოს ეოველსა არა წმიდებასა სულისასა, ანუ კაცსა
 რომლისაგან გამოჰკდეს საწოლი თესლისა * ანუ რომელი შეესოს ე
 ეოველსა ქუწწარმავეალსა არა წმიდასა, რომელმან შეაგინოს იგი,
 გინა თუ კაცსა რომელი შეაგინებდეს მას ეოვლისა ებრ არა წმი- 30
 დებისა მისისა * კაცმან რომელმან შეასოს მას, არა წმიდაჲ იუოს
 იგი ვიდრე მწუსრამდე, არა ჭამოს მან სიწმიდეთაგან, ვიდრე არა
 დაიბანოს მან გუბამი მისი წყლითა * ღ დაჰკდეს მსე, ღ წმიდაჲ 35
 იუოს, ღ მაშინღა ჭამოს სიწმიდეთაგან, რამეთუ ზური მისი არს
 იგი * 1) მუჭდრისა ღ ნამკეცავისა არა ჭამოს, შეგინებად მისა მათ- 35
 გან, მე ვარ უფალი * დაიბარხნედ სცაფნი ჩემნი, რათა არა მიიღონ
 ამისთჳს ცოდუბა, ღ მოსწყდენ მის თჳს უკეთუ შეაგინონ იგი, მე

1) ბ მოსე კბ. ეზეკია მდ.

ვარ უფალი ღმერთი რომელი განვსწმედ მათ ❖ და ვოველმან უც-
 ხო თესლმან არა ჭამოს წმიდაჲ იგი: და მინ მეოფმან მღვდლისა-
 მან, და სასუილლით დადგინებულმან, არა ჭამოს სიწმიდეთაგანი ❖
 უკეთუ მღვდელმან მან მოიგოს კაცი სასუილლითა ვეცხლისათა, ამან
 ჭამოს ზური მისი: და შულთაცა, და მონათა, მისთა ჭამონ ზური მი-
 სი ❖ და ასული კაცისა მღვდლისა, უკეთუ შეერთას ქმარსა უცხო
 თესლსა, ესე დასაბამთაგან წმიდათა არა ჭამდეს ❖ და ასული მღვდი-
 სა უკეთუ იყოს ქერიჲ ანუ განძებულ, და ნაშობი არა ესტყას მას,
 მოიქცეს სახლსავე მამისა თჯისასა, მსგავსად სიჭაბუკისა მისისა,
 ზურსა მამისა თჯისასა ჭამდეს იგი: და ვოველმან უცხო თესლმან
 არა ჭამოს მათგან ❖ და კაცმან რომელმან ჭამოს წმიდაჲ იგი უმე-
 ცრებით, დაურთოს სუთი წილი მისი მას ზედა, და მისცეს მღვ-
 ლსა წმიდაჲ იგი ❖ და არა შეაგინოს სიწმიდე იგი მეთა ისრაელი-
 სათა ზირველი იგი შესწირვენ უფალსა ❖ და არა მოავლინონ მათ ზე-
 და უსძულოება იგი შეცოდებისა: ჭამასა მას წმიდათასა მათგან,
 რამეთუ მე ვარ უფალი რომელი განვსწმედ მათ ❖ და ეტეოდა უფა-
 ლი მოსეს და ჭრქუა ❖ ეტეოდე შენ აჭრონს და მეთა მისთა, და ვო-
 ველსა კრებულსა ისრაელისათა, კაცმან კაცისა მეთაგანმან ისრაე-
 ლისამან ანუ შწირთამან რომელი მოსრულ იყოს მათდა ისრაელისა
 შორის რომელმან ¹⁾ შეწიროს მსხუტრწლი მისი მსგავსად ვოვლი-
 სავე აღსარებისა მათისა ანუ თუ მსგავსად ვოვლისავე ეუღს მოდ-
 გინებისა მათისა, რაოდენი რაჲ შეწირონ უფალსა მრგულიად და-
 საწუტლად ❖ სათნო თქუტნი უბიწოჲ ვერძი სამწესოსა კართა
 ცხოვართაგან, და თსათაგან ❖ და ვოველსა მას შინა რომელსა იყოს
 ბიწი: ნუ შესწირვედ უფალსა: რამეთუ არა შეწიროს მათგანი ❖
 და კაცმან უკეთუ შეწიროს ძღუტნი მისი მსგავსად ვოვლისავე აღ-
 სარებისა მათისა, და ვოვლისავე ნებისა მათისა მსხუტრწლი ცხო-
 ვრებისა უფლისა, რომელი განაჩინა აღთქმითა, დღესასწაულთა მათ
 თქუტნთა, შროაწუელითგან ანუ არვისაგან, უბიწო იყოს შეწიროს,
 ვოველიმცა ბიწი ნუ არს მის თანა ❖ ბრმად, ანუ შემუსრვილი,

1) კ მოსე იე. ზირაქ ლე.

ანუ ენა კუჭთილი, ანუ უურ კუჭთილი: ანუ განტყენილი, ანუ მდი-
 რი ანუ მეფხანოანი არა შეწირონ ესე ვერძი უფალსა, და ნაყოფად
 არა მოსცეთ მათგან საკურთსეველსა ზედა უფლისასა და დაბო
 ანუ თუ ცსოვარი, უურ კუჭთილი, ანუ თუ კუდ მოკლე, საკულეველად
 ჰყო, ივინი თავისა შენისა; სოლო აღნაბეჭამად შენდა არა შეწი-
 რო და განტყენილი და შეჭვლეძული და დაშობილი, და მოკუჭთილი
 და აღმოტაცებული, არა შეწირო იგი უფალსა, და ქუჭყანსა თქუ-
 წისა არა ჰყოთ და კელისგან უცსო თესლთასა არა შეწიროთ შესწი-
 რავად ღუთისა თქუწნისა, ამათ უოველთაგანი, რამეთუ სწინილება
 არს მათ თანა, და ბიწი არს, არა შეწიროს ესე თქუწნგან და და
 ეტეოდა ღმერთი მოსეს და ჰრქუა და დაბო, ანუ თუ ცსოვარი, ანუ თუ
 თხაჲ, რომელი იშუწს, იყოს იგი შუდ დღე დედისა თანა; სოლო
 მერვით დღითგან და წადმართ შეწიროს მსხუწწრლად, ნაყოფად უფ-
 ლისა და დაბო, და ცსოვარი, და დედა და შული მისი არა დაჰკლნე
 დღესა ერთსა და უკეთუ შესწიროვიდე შესწიროვსა აღთქმისასა სისა-
 რულისა თქუწნისასა უფლისა, შესწიროვად თქუწნდა დაჰკალთ
 იგი და მას დღესა შეიჭამენ, და არა დაუტეოთ ვორცისა მისგან გან-
 თიადამდე; მე ვარ უფალი და და დაიძარსეთ მცნებანი ჩემნი, და ჰყო-
 ფდეთ მათ, მე ვარ უფალი და და არა შეაგინოთ სახელი წმიდაჲ ჩე-
 მი, და წმიდაჲ ვარ მე შორის მეთა ისრაელისათა, მე ვარ უფალი
 თქუწნი რომელი განგწმედ თქუწნ და რომელმან ვამოვიუხანენ ქუ-
 წანით ეგვპტით, რათა ვიყო მე თქუწნდა ღმერთ, მე უფალი.

ბ
კ
გ
დ
ე
ვ
ზ
თ
ი
კ
ლ
მ
ნ
ო
პ
ჟ

თ ა ვ ი ჰ.

და ეტეოდა უფალი მოსეს, და ჰრქუა და ეტეოდე შენ მეთა ის-
 რაელისათა, და არქუ, დღესასწაულთა უფლისათა, რომელთა ჰყოფ-
 დეთ მათ წოდებულ წმიდად, ესე იგი არიან დღესასწაულნი ჩემნი და
 ექუს დღე აღმოდე საქმესა, და მეშუდესა დღესა შაბათი, განსუწნე-
 ბად წოდებულ წმიდად უფლისა არს, ეოველი საქმე არა ჰქმნეთ:
 შაბათი არს უფლისა ეოველსა სამკვდრებელსა თქუწნსა და ესე დღე
 სასწაულნი ნაწილად სუჭდრებულნი უფლისა, ესე წმიდანი არიან,

ა
ბ
გ
დ
ე

1) ბ მოსე ე. ე მოსე ე. კბრალთა დ.

ე რომელთა უწოდით მათ ეამსა მათსა * 1) ზირველსა მას თქუწსა
 მეათოთხმეტესა დღესა თჯსანსა: ზასეკი არს უფლისა შორის მწუხრ-
 ვ თა * მეათოთხმეტესა დღესა ამას თჯსანსა, დღესასწაული უცნომოთა
 ზ უფლისა, შჯდ დღე შჯამდეთ უცნომოსა * ზ დღე იგი ზირველი დღედ
 წმიდად წოდებული იეოს თქუწნდა; ეოველი საქმე სამსახურებელი-
 სს არა ჭქმნეთ ზ შესწირედ ეოვლად დასაწუწლი უფალსა შჯდ დღე;
 ხოლო შერვე დღე წოდებული წმიდაჲ იეოს თქუწნდა: ზ ეოველი
 ც საქმე მსახურებისა არა ჭყოთ * ეტყოდა ღმერთი მოსეს ზ ჭრქუა *
 თ ეტყოდე შენ მეთა ისრაელისათა, ზ არქუ მათ: რაჟამს შესჯდეთ
 თქუწნ ქუწყანასა მას რომელი მე მიგეც თქუწნ ზ მომყოთ, სასკა-
 ენ ღმრთისა ქუწყანისა ზ მოართვათ მჭელეულები ზირველისა ეანისა
 ი თქუწნისა მდღელსა მას * ზ მჭელეული შეწიროს წინაშე უფლისა
 ცა წიროს მდღელმან მან * ზ ჭყოთ დღესა მას, რომელსა შესწირვი-
 ებ დანაწუწლად უფლისა * ზ მსხუწრზლი მისი, ორი ათი სამინდომ
 ეგ უფლისა, შესაწირავი მის თანა ნათოსალი საწყოა დჯნო * ზ ზუ-
 იდ დატუსვილი ეტერი ახალი არა შჯამოთ ზირველ დღედმდე მის-
 იე ბათნი სავსებით აღრაცხნე * ზ ვიდრე ხუალისაგან უკანასკნელ. მბა-
 ივ ღმრთისა აღრაცხნე ერვასისნი დღენი, ზ შესწიროთ შესაწირავი ასა-
 ივ ღმრთისა * სამკვდრებელისაგან თქუწნისა შესწიროთ ზური წი-
 იზ თი ცნომოვანი შეიცხოს ზირველ ნაყოფად უფლისა * ზ მოიყუწნეთ
 ერთი მროწეულისაგან, ზ ორნი ვერძნი უბიწონი, ზ ჭუწნეთ მრგუ-

1) ბ მოსე იბ. დ მოსე თ.

ლიად დასაწებლად უფლისა; და შესწირავნი მათნი: და ღვხო მათი, სულად სულნელად მისწებლად უფლისა და ჰყოთ, ვადი ერთი თხათავან ცოდნათა თვს; და ორნი ტარიგნი წელიწდოეული უბიწონი შესწირავად უფლისა ცხოვრებისა: ჰურთა თანა ჰირველთა ნაყოფთასა და დაასხეს იგი მღვდელმან ჰურითა ჰირველ ნაყოფთა: და იგნენ წინაშე უფლისა ორთა მთ თანა ტარიგთა: განწმიდნედ უფლისა: მღვდლისა მის შემწირველისა იეოს და ჰხადოდეს მას წოდებულ და წმიდად იეოს იგი თქუენდა: ეოველი საქმე მსახურებისა არა ჰქმნეთ მას შინა, შჯუღად საუკუნოდ იეოს ნათესავისა შორის თქუენსა, ეოველსავე სამკვდრებელსა თქუენსა და ¹⁾ რაჟამს მოძვიდეთ სამკალსა ქუეყანისასა, არა ეოვლად მონარულთ ნეშტი იგი სამკალისა ჟნისა თქუენისა, რაჟამს მვიდეთ და დანამცუვენები იგი მკისა არა აღჰკრიბოთ: გლახაკსა, და მწინსა დაუტეოთ იგი, რამეთუ მე ვარ უფალი დემერთი თქუენი და ეტეოდა უფალი მოსეს და ჰრქუა და ეტეოდე შენ მეთა ისრაელისათა, და არქუ ²⁾ თუენსა მეშუდესა, ერთსა მის თვსასა იევენ თქუენი განსუენება, სასსენებელი საუჯრთა დაბერვისა წოდებულ წმიდად იეოს თქუენდა და ეოველი საქმე მსახურებისა არა ჰქმნეთ; და შესწიროთ მისწებლად უფლისა და ეტეოდა დემერთი მოსეს და ჰრქუა და მეათესა დღესა თუენსა ამას მეშუდესა, დღე განწმედისა, ჩინებული წმიდად იევენ თქუენდა; და იმდაბლენით სულნი თქუენნი, და შეწირეთ თქუენ მისწებლად უფლისა და ეოველი საქმე არა ჰქმნეთ მას დღესა შინა: რამეთუ არს დღე იგი ღხინებისა; ღხინებდად თქუენდა, წინაშე უფლისა ღმთისა თქუენისა და ეოველმან სულმან რომელმან არა დაიმდაბლოს თავი მას დღესა შინა, მოისნოს იგი ერისავან თვისისა და ეოველმან კაცმან რომელმან ჰქმნეს საქმე მას შინა დღესა, წარწმედეს სული იგი ერისავან თვისისა და ეოველი საქმე არა ჰქმნეთ, შჯუღად საუკუნოდ ნათესავსა შორის თქუენსა, ეოველსავე სამკვდრებელსა თქუენსა და შაბათი შაბათთა იევენ ესე თქუენდა: და იმდაბლენით სულნი თქუენნი: მეცხრითვან თ-

იწ
ით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კზ
კწ
კჭ
კტ
კლ
კლბ

¹⁾ ზემოთ. ით. ე მოსე კდ. — ²⁾ ზემო ევ.

სათ: მწუხრითუგან, ვიდრე ძეათედ დღედმდე თვსა მის და შაბათობდეთ შაბთსა მას თქუენსა და ეტეოდან დემერთი მოსეს და ჭრქუა, არქუ ძეთა ისრაელისათა: ეტეოდე, ათოთხმეტესა თვსა ამის მეძუდისასა; დღესასწაული კარავთა ჰყოთ შუდ დღე უფლისა და დღე იგი ჰირველი წმიდაა წოდებულ იუოს: ყოველი საქმე მსახურებისა არა ჰქმნეთ და შუდ დღე შესწირვიდეთ მსხუტრზლსა უფალსა, და დღე იგი ძერვე წმიდაა წოდებულ იუავნ თქუენდა, და შეწირეთ მსხუტრზლები უფალსა, დღესასწაულთა არს, ყოველი საქმე მსახურებისა არა ჰქმნეთ და ესე არიან დღესასწაულნი უფლისანი, რომელთა ჰსადოთ მათ ჩინებულ წმიდაა, რათა შესწირვიდეთ, ნაყოფთა თქუენთა უფალსა, მრგულიად მწუართა და მსხუტრზლთა მათთა, და შესწირავთა დღითი დღე მუნ დღედმდე და თვნიერ შაბათთა მათ უფლისათა, და თვნიერ ნიჰთა თქუენთა, თვნიერ ყოველთა მათ აღნათქუამთა თქუენთა, და ნებნით შესწირავთა თქუენთა, რაოდენი რაჲ მისცეთ უფალსა და ძეათოთხმეტესა დღესა თვსა მის მეძუდისასა, რაჲამს მოანსრულოთ ნაყოფი ქუტყანისა თქუენისა, და დღესასწაულსა ჰყოფდეთ უფლისა შუდ დღე, და დღე იგი ჰირველი განსხუტრნება არს და ძერვე დღე განსხუტრნება არს და მძილოთ დღესა მას ჰირველსა ნაყოფი სისა შუტნიერი, და ფურცელი და ნაკის კუდათა, და რტოები სეთა ბორობანთა, მეწნი და ტირიფისკან რტოები ნაღუარეკთა, რათა ისარებდეთ თქუენ წინამე უფლისა ღუთისა თქუენისა, შუდთა დღეთა მის წელიწდისათა და შჯულად საუკუნოდ: ნათესავსა თქუენსა შორის: თუტსა მეძუდესა დღესასწაულობდით მას და კარავსა შინა სსედით შუდ დღე, ყოველივი მკვიდრი ქუტყანისა ისრაელსა შორის დამეკუდროს კარავსა შინა და რათა ისილონ ნათესავთა თქუენთა, რამეთუ კარავსა შინა დავამეკუდრენ ძენი ისრაელისანი, რაჲამს გამოვიუწანნე იგინი ქუტყანით ეკუტტით და მე ვარ უფალი დემერთი თქუენნი და ეტეოდან მოსე დღესასწაულთა ამათ უფლისათა ყოველთა ძეთა ისრაელისათა.

თ ა ვ ი კ ლ

და ეტეოდა ღმერთი მოსეს, და ჰრქუა და ამცენ ძეთა ისრაელი-
სათა, და არქუ მათ მოგართუცდ შენ ზეთი ზეთის ხისაგან წმიდაჲ
წესილი ნათლად ნათებად სანთლისა მარადის და გარეშე კრეტს-
ბეჟელს მას კარვისა საწამებელისასა: და ანთებდენ მას აჰრონ და ძე-
ნი მისნი მწუსრითგან განთიადამდე წინაშე უფლისა მოუკლებულად,
ძჯულად საუკუნოდ ნათესავსა შორის თქუცნსა და სსსანთლესა ზე-
და ანთებდით წმიდასა სანთელსა წინაშე უფლისა განთიადამდე და
მოიღეთ სამინდო, და ჰქმნეთ იგი ათორმეტად ჰურებად: ორ ათეუ-
ლისაგან იუოს ჰური იგი ერთი და დასხენით ივინი ორად წინაშე
დასადებულად, ექუს ექუსი ჰური დააკეთ ლაგანსა ზედა წმიდასა წი-
ნაშე უფლისა და დასდვით მას ზედა დასადებულსა გუნდრუგი წმი-
დაჲ და მარლი და იუენენ ჰურნი იგი მოსასსენებულად წინაშე და-
კებულ წინაშე უფლისა და დღესა შაბათსა დაეკებოდინ წინაშე უფ-
ლისა მარადის ძეთაგან ისრაელისათა, ძჯულად საუკუნოდ და იუოს
იგი 1) აჰრონისა და ძეთა მისთა, და შჯამდენ მას ადგილსა წმიდასა, რა-
ძეთუ არს წმიდაჲ წმიდათა, ესე მათ შესწირავთაგან უფლისათა
ძჯულად საუკუნოდ და და გამოვიდა ძე დედა-კაცისა ისრაილელისა, და
იყო ერთი ძე დედა-კაცისა ეგვტელისა ძეთა შორის ისრაელისათა,
და ილაღვიდეს ბანაკსა მას შინა ძე დედა-კაცისა მის ეგვტელისა,
და კაცი ისრაილელი და და სახელსდვა ძემან მის დედა-კაცისამან სახე-
ლსა (უფლისასა) და სწეევა; და მოიყვანეს იგი მოსესსა, და სახელი დე-
დისა მისისა სალამით, ასული ზამბრისა ტომისაგან დანისა და და
შესუცნს იგი საჰერობილესა რათა განიკითხონ იგი ბრძანებითა უფ-
ლისათა და ეტეოდა უფალი მოსესს, და ჰრქუა და გამოიყვანე რომე-
ლმან იგი სწეევა გარეშე ბანაკსა მას, და დასხენენ ეოველთა რომე-
ლთა ესმა კელნი მათნი თავსა ზედა მისსა, და ქუდა დაჰკრიბენ მას
ეოველმან კრებულმან და ძეთა ისრაელისათა ეტეოდუ და არქუ კა-
ცმან კაცმან რომელმან სწეეოს ღმერთსა თუხსა ცოდვა მოიღოს
მან და რომელმან სახელსდვას სახელსა უფლისასა ეგრევე საუკუნად-
იუ

1) 2 მოსე კთ. სემორ. მ. მათე ბ. მარკოზ ბ.

ენა არა განყიდოთ სრულად, რამეთუ ჩემი არს ქუჭყანა, რამეთუ
 კდ მწირ და მსხემ ხართ თქუენ. წინაჲჲ ჩემსა და ეოველსაჲჲ ქუჭყანა,
 კე და რომელი გიპყრის თქუენ სახსარი მისცეთ ქუჭყანასა და უკეთუ
 გლახავი იუოს მძა შენი რომელ არს შენთანა, და განსცეს ქუჭყანისა
 მისისაცანი, და მოვიდეს ნათესავი მისი რომელი მასლობელ იუოს მი-
 კვ სა, დაიხსნეს განსყიდული იგი მძისა თვისისა და უკეთუ ვინმე არა
 ესგავს ნათესავო, და ზოფნიერ იუოს კელითა და ეპოოს მას კმად საყ-
 ვხ სარი მისა და და თანა შეერაცხოს წელი იგი განსყიდულისა, და მის-
 კტ ცეს რომელი იგი აქუეს ვაცსა მას, რომელსა მიჰვიდა იგი, და წარ-
 ვიდეს ქუჭყანასა მას ჰკვდრობისა თვისისა და უკეთუ ვერ ზოფნიერ
 იუოს კელი მისი კმა ეოფაჲ, რათამცა მისცა მას სასყიდელი მომე-
 გი ბელისა მისისა, ვიდრე მეექუესე წლამდე მიტყევიბისა მისისა, და კამო-
 კთ ვიდეს მიტყევიბასა მას, და წარვიდეს ქუჭყანასა თვისსა და უკეთუ
 ვინმე განჰვიდოს სახლი სამკვდრებელი ქალაქსა შინა მოხლუდვი-
 ლსა, და იუოს სახსარი მისი, ვიდრე აღესრულოს წელიწადი იგი
 ლ ზოგი მასყიდლისა იუოს სახსრად მისა და უკეთუ არა იხსნეს: ვიდ-
 გი რე ატსრულვბამდე ეოვლად მის წელიწადისა, დამტყიცნეს სახლი
 იგი ქალაქსა შინა მოხლუდვილსა, მიტყვიტედ, მომეკებელისა მიძრო
 მისისა, ნათესავსა შორის მისსა, და არა განვიდეს განტყევიბასა მას და
 ლა ზოლო სახლნი რომელნი იუენეს ავარაკსა, რომელთა არა აქუეს
 ზღუდე ჯარემო, მსკავსად ავარაკისა მის ქუჭყანისა შეირაცხენ:
 ლბ და სახსარ მის იუენენ, და მიტყევიბასა მას გამოვიდენ და და ქალაქნი
 ლვ ლევიტელთანი, და სახლნი ქალაქთა მათთანი: და სამკვდრებულთანი
 იხსნებოდინან ლევიტელთა შორის და რომელმან იხსნეს ლევიტე-
 ლთა შორის, გამოჰკვდეს სასყიდელი მათი, და სახლნი ქალაქთა სამ-
 კვ კვდრებელთა მათთანი მიტყევიბასა მას რამეთუ სახლნი ქალაქთა ლე-
 გი ლევიტელთა სამკვდრებელისა მათისანი, შორის მეთა ისრაელისათა
 ლდ არიან და და ქუჭყანა იგი განჩემებული ქალაქთა მათთა არა განიყი-
 ლე დოს: რამეთუ სამკვდრებელი საუკუნო ესე არს-მათა და უკეთუ გლახ-
 სავი იუოს მძა შენი რომელი შენ თანა არს, და ვერ შემძლებელ იუოს
 კელითა შენ შორის, კელი აღუყარ მას ვითარცა მწირსა, და მსხე-

ტყეებისა, და იუოს ვეცხლი იგი ნასყიდობისა მისისა: ვითარცა
 ნა მორეწისა წლითი წლად იუოს მისი დანა: უკუტ ვის მრავალი
 წელი იუოს მისებრვე მისცენ, სასყიდლით მისი ვეცხლისა მისგან
 ნა მონაგებისა მისისა: უკეთუ მცირედ დაშეთს წელთა მარგანი წე-
 ლიწლადვე მიტყეებისა შეარაცხოს მას წელწადი იგი, და მისცენ
 ნუ მას საყსარი მისი: ვითარცა სასყიდლით დადგენებულნი, წელიწდით
 წელიწდადვე იუოს მისთანა, და არა დაუძძიო მას რედუხებო წი-
 ნაშე შენსა: უკეთუ ვერ იცხენს თავი თუსი, ეგრევე განვიდეს წე-
 ლსა მას მიტყეებისა მისისასა, და ურმანო მისნო მის თანა: რამეთუ
 ჩემსა არიან ბენი ისრაელისანი, მისახლეობნი და მონხნი ჩემნი, არიან
 ენ რომელნი უამოვიყვანენ, ქუტყანით, ეკვპტით, მე ვარ უფალი
 რთი თქუენი. ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰

1) გ. მასე 33.—2) იან 33. იცხო მან იგივეს მცხადებო

დაეცნენ მტერნი თქუენნი წინაჲ თქუენსა მახვლითაჲ და მოვი-
 ხილო თქუენს ზედა და გაკურთხო თქუენს და აღვარძინებინ, და გა-
 ნკამრავლენ, და დავამტკიცო აღთქმა ჩემი თქუენთანაჲ და მჭამდეთ
 ძქუელსა და ძქუელის ძქუელსა და ძქუელი წინაჲ ზირსა და ხალხთასა
 გამოსდრეთ და აღვმართო კარავი ჩემი თქუენს შორის და არა მო-
 გიდაგენ თქუენს სულმან ჩემთან და და ვიქცეოდეთ მე თქუენს შორის
 და ვიყო მე თქუენდა ღმერთ და თქუენს იუენეთ ჩემდა ვრად და მე
 ვარ უფალი ღმერთი თქუენნი რომელმან გამოგოუენენ თქუენს ქუ-
 ენით ეგვპტით რამეთუ მონა იუენნით და განვხეთქენ საერუელ-
 ნი უღლისა თქუენისანი და გამოგოუენენ თქუენს განცხადებულად და
 ხოლო უკეთუ არა ისმინოთ ჩემი და არცა ჭყოფდეთ ჰრძანებათ
 ჩემთა და არამედ ურხვექმნეთ მათ და სამართალნი ჩემნი მხოციუნეს
 სულმან თქუენმან და არა ჭყოფდეთ ვლკველთა მცნებლთა ჩემთა და
 განაქარუნეთ აღთქმანი ჩემნი და მეცა ეგრევე ვიყო თქუენს მო-
 ვავლინო თქუენს ზედა სიმღიერო და უნაყოფაება და სრუვითლე და
 ნადარქვად ვალთა თქუენთა და სული ჩქუენთა და ნებობის და
 სთესვით თესვისა თქუენსა ზედა და მჭამდენ მას მტერნი თქუ-
 ენი და დავამტკიცო ჩემნი ჩემი თქუენს შუენა და დავცენ წინაჲ მტერ-
 ნთა თქუენთა და ვდევნიდენ თქუენს და უკენი თქუენნი და ვუ-
 ტოდით თქუენს თვინიერ მდევართა და უკეთუ აქამოდ ვარა ისმინ-
 ნით ჩემი და შეესმინო სწავლად თქუენდა მჯდ წილი სვადებთან
 თქუენთა ზედა და შეემუსრო უონებტეგია მანარტანებისა თქუენისა და
 და უკენი ცადა თქუენს ზედა ვითარცა რკინა და ქუენანა ვითარცა რკი-
 დი და ცუდად იუოს ძალი თქუენთა და ქუენანამან არა აღამდეს ცეს
 თესლი მისი და ჩემან ველისათამან არა მოსცეს ნაყოფი მისი და
 უკეთუ ამისა შემდგომად მჯდოდით თქუენს დრკედ ჩემდა მომართ
 და არა ინებოთ სმენა ჩემი მეგინს თქუენს ტანჯუბა მჯდო ცოდუ-
 თა თქუენთა ვებ და და მოვაველინო თქუენს ზედა მკვეცი მძუნვარო
 ქუენისა და მეგვამენს თქუენს და აღვარცოთ თქუენს და საცხოვარი
 თქუენი და შევამცირენ თქუენს და თვერ იუენენ თქუენნი და

1) ბ კორ. ვა. 2) ე მოსე კვ. ნუშტა ბ. მალაქ. ბ. 3) სმობ.

ბბ და უკეთუ ამითცა ვერ განისწავლნეთ თქუენ, არამედ ხვდო-
ბდ დითლა ჩემდა მოძაროთ გულარმნილად და ვიდოდე მეცა თქუენთან-
ბე ნა გულის წუროძითა, გულარმნილითა და გგუენმე თქუენ. შუდ
ბვ წილ ცოდუათა თქუენთათხს და და მოვჰყადო თქუენ ზედა მასხლი
ბგ შურის მეძიებელი სამჯელად, და შევედრნეთ თქუენ ქალაქებსა თქუენ-
ბდ ნსა და მოვაგლინო სიკუდილი თქუენ ზედა, და მიეცნეთ თქუენ კელითა
ბე მტერთა თქუენთასა და და გკრიდეს თქუენ იუქლისა და ჰურისათხს,
ბვ და აცხოვდენ ჰინი დედანი თქუენგანი ჰურსა ერთსა თორენსა ში-
ბგ ნა, და მოცემდენ თქუენ ჰურსა თქუენსა სასწოროთ, სჭამდეთ და
ბდ ვერ განძღებოდეთ და უკეთუ ამით ზედაცა არა იმძინოთ, არამედ
ბე ხვდოდეთვე დრკუდ და მეცა ვიდოდი თქუენთანა გულის წუროძითა
ბვ დრკუთა, და განსწავლნე თქუენ შუდ წილ ცოდუათა თქუენთათხს და
ბგ და შჭამდეთ თქუენ კორცსა მეთა თქუენთასა, და ასულთა თქუენთასა
ბდ და თვერ ვუო ბდომონი თქუენი და და მოვსნე ხეთა კერძნი კელით
ბე ქმნული თქუენნი და და ვეარნე მძორი თქუენი გუამთა თანა კერთა
ბვ თქუენთასა, და მოგიწინეს თქუენ სულმან ჩემან და და დავსხნე ქა-
ბგ ლაქნი თქუენნი თვრად, და მოვათავრო სიწმიდე თქუენი, და არა
ბდ ვიენოსო სულნელეებად მსხუერძლთა თქუენთა და და მოვათავრო
ბე ქუენა თქუენი, და დავუკრდეს ამას ზედა მტერთა თქუენთა, რომ-
ბვ ძელნი მკვდრ იუენენ მას ზედა და და მიმო დავთესნე თქუენ წარ-
ბგ მართთა შორის, და აღვკოცნეს თქუენ მომავალმან თქუენ ზედა მა-
ბდ ხვილმან, და იუოს ქუენა თქუენი უდაბნო, და ქალაქნი თქუენნი
ბე თვერ და და მანინ სათნო იუოს ქუენანამან, მანათი თხსი, უოველთა
ბვ მათ დღეთა თვრებისა მისისათა, და თქუენ იუენეთ ქუენანასა მტერ-
ბგ თა თქუენთასა, და მანინდა მანათობდეს ქუენანა: და სათნო იუოს
ბე მანათი მისი და ვოველსა ქამსა თვრებისა მისისასა მანათობდენ,
ბვ რომელი არა იმანათა მანათთა მათ შინა თქუენთა, რაჟამს მკვდრ
ბე იუენით მას ზედა და და დამთოძილთა მათ ზედა თქუენგანთა შიში
ბვ დავდვა გულთა მათთა, ქუენანასა მტერთა მათთასა, და სდევნაჲთ
ბგ მას, კამეფურცლისა შილბებულისაგან ქარისა, იულტოდინან ვირარცა
ბდ ვინ იფლტინ ბრძოლიშაგან, და დავცნეს თვნიერ მდევართასა და და

უგულეებელს ეოს ძამან ძამა ვითარცა ბრძოლასა შინა, დაღათუ
 არავინ სჯევნიდეს მათ, და ვერ გეძლოს წინა დადგომად მტერთა
 თქვენთა და და წარსწემდეთ თქვენ წარმართთა შორის, და შეგუბდეს
 თქვენ ქუჭყანს იგი მტერთა თქვენთა და რომელინი დაძთენ თქვენ-
 განნი განსწენ ცოდვათა თუსთათუს, და ცოდუათათუს ძამათა მათ-
 თასა დადნებოდინ ქუჭყანასა მტერთა მათთასა და მიუთხრობდენ
 ცოდუათა მათთა და ცოდუათა ძამათასა: რამეთუ გარდაგდეს მჯუელსა,
 და დამივიწვეს შე, და ვიდოდეს წინაშე ჩემსა დრკუდ და მეცა ვილო-
 დი მათდა მიმართ დრკუდ, და წარსწემიდენ ივინი ქუჭყანასა მტერთა
 მათთასა, და ძამინ ჰრცხუნოდის გულისთა წინა დრკუტუთელთა მათ,
 და ძამინ საცნაურ იუენენ ცოდუანი მათნი და ძამინ მოვიხსენო მე
 აღთქმა იაკობისთანა და აღთქმა იგი ისაკისთანა, და აღთქმა იგი
 აბრაამისთანა მოვიხსენო და ქუჭყანს მოვიხსენო და დამთეს იგი
 მათგან, ძამინ შეიწენაროს ქუჭყანამან შაბათი თუსი, მოკოვრებული
 მათთუს, და მათ მოიხუნენ თუსნი იგი უმჯულოებანი, ამოსთუს რამე-
 თუ სამართალნი ჩემნი და ბრძანებანი უგულეებელს ჰუენეს: და ბრძა-
 ნებანი ჩემნი მოიწეინსა გულმან მათმან და იუენესღათუ ქუჭყა-
 ნასა მტერთა მათთასა არა უგულეებელს ვუენე ივინი, და არცა მო-
 ვიწეინე მოკოცად მათდა, და განქარვებად აღთქმათა ჩემთა მათთა მი-
 მართ, რამეთუ მე ვარ უფალი ღმერთი მათი და მოვიხსენო მე
 აღთქმა იგი ზირველი, რაჟამს გამოვიუენსე ივინი ქუჭყანით ევ-
 ჳბტით, სასლისა მისგან კირთებისა წინაშე ეოველთა ნათესავთა
 რათა ვიყო მე მათდა ღმერთ, მე ვარ უფალი და ესე სამართალნი და
 მმჯავრნი, და მჯუელნი, რომელ მოსცნა უფალმან შორის მისსა და
 შორის ძეთა ისრაელისათა, მთასდ მას ზედა სინასა ველითა მოსწე-
 სითა.

ლს
 ლთ
 მ
 მ
 მგ
 მდ
 მგ
 მგ

თ ა ვ ი კ მ.

და ეტეოდა უფალი მოსეს და ჰრქუა და ეტეოდე ძეთა ისრაელი-
 სათა, და არქე რომელმან აღთქმას აღთქმა: მიცემად სასუიდელი სუ-
 ლისა თუსისა უფლისა და იეოს სასუიდელი იგი წულისა: ოცის
 წლითგან სამეოც წლამდე, იეოს სასუიდელი მისი: ერგასის დიდ-

ა,ბ
 გ

დ რაქმა ვეცხლისა სასწორითა წმიდითა * ხოლო ქალაქისათა ფოს
 ე სასყიდელი ოცდა ათი დიდრაქმა * უკეთუ ხუთისა წლისთაგან ვი-
 დრე ოც წლამდე, იეოს სასყიდელი წულისა ოცი დიდრაქმა ხოლო
 კ ქაღისა ათი დიდრაქმა * დ ჯუთ ერთით, ვიდრე ძუთად წლამდე,
 იეოს სასყიდელი იგი წულისა ხუთი დიდრაქმა ვეცხლისა, ხოლო
 ზ ქალისა სამი დიდრაქმა ვეცხლისა * უკეთუ სამეოცისა მწლისა, დ
 უხემთაქს, იეოს წული მისი იეოს სასყიდელი ათუთხმეტი დიდრა-
 ც ქმა ვეცხლისა, უკეთუ ქალი იეოს ათი დიდრაქმა * უკეთუ უპოვარი
 იეოს სასყიდელქსა, დადკეს წინაშე მღვდელისა მის, დ დასდუას
 მღვდელმან მან სასყიდელი ღრადენსაცა შემდეგ იეოს კელი მისი,
 რომელმან იგი აღუთქუა ეგრეცა დასდუას სასყიდელი მღვდელმან
 თ მან * უკეთუ საცხოვართაგანსა რომელსა შესწირვიდეს მსხუტრ-
 ც ლად უფლისა რომელმან შეწიროს ამთგან უფალსა, იეოს ბი
 ი წმიდად * არა განსცუალო კეთილი ხენეშებად, არცა ხენეში კეთი-
 ლად: დ უკეთუ განსცუალებით განსცუალო იგი, საცხოვარი დ სა-
 ია ცუალი იგი, იეოს წმიდად * უკეთუ უოველივე ზირუტევი არა წმი-
 ც დაიჯ იეოს რომელთაგანი არა შეწირვოდის მსხუტრზლად უფლი-
 იბ სა დადგინოს საცხოვარი იგი წინაშე მღვდლისა მის * დ დასდუას
 სასყიდელი მღვდელმან მან: შორის კეთილისა მის დ ხენეშისა არცა
 რე იგი დასდუა მას მღვდელმან მან, იგიცა ეგენ * უკეთუ ესნით იესეს
 იდ იგი, შესძინენ მეხუთედი წილი იგი სასყიდელსა მას * დ უკეთუ კაცმან
 განწმიდეს სასლიოიგი თუსი, წმიდად უფლისა, დასდუას სასყი-
 ც დელი მღვდელმან შორის კენეშსა დ შორის კეთილსა, რაიცა იგი
 იე დასდუას მღვდელმან, იგიცა დაემტკიცენ * უკეთუ შემდგომად განწმი-
 დისა მის, იესნიდეს სასლსა მას თუსსა შესძინოს ნახუთად ვეცხლისა
 იე სასყიდელსა მისსა დ იეოს მისსა სახლი იგი * უკეთუ ეანა სამკვდრე-
 ბელისა მისისა წმიდად ეოს კაცმან უფლისა, დ იეოს სასყიდელი
 მისი მსგავსად სათესავისა მისისა, ოცდა ათისა გრივისა ქრთი-
 იზ ლისა ერვასისი დიდრაქმა ვეცხლისა * უკეთუ წელიწადსა მან მი-
 ტევეებისასა წმიდად ეოს ეანა თუსი, მსგავსად სასყიდელისა მის
 იბ დაემტკიცოს * უკეთუ შემდგომად მიტევეებისა მის წმიდად ეოს ეანა

თვისი, ეგრეცა შეურაცხოს მღვდელმან ვერცხლი, წელთა მათ დაკლუ-
 ბულთა, ვიდრე მუნ წლამდე მიტყეებისა, და დააკლოს სასყიდელსა
 მას მისსა * უკეთუ იკსნიდეს. ენასა მას თვისსა შემდგომად განწმენ-
 დისა მისისა, შესძინოს მესუთე იგი ვეცხლისა სასყიდელისა მისი-
 სსა, და იუოს იგი მისავე * უკეთუ არა იკსნეს ენა თვისი, და მის-
 ცეს იგი კაცსა სსწასა, არღარა იკსნეს მან იგი * არამედ იუოს ე-
 ნამ იგი გამოსრულ მიტყეებასა მას წმიდამ საქებელ უფლისამ,
 ვითარცა იგი ქმტყანა განხეებული მღვდლისა, იუოს იგი სამკვდ-
 რებელ მისა * უკეთუ ენა იგი მოუციეს, რომელ არა არს სამკვდ-
 რებლისაგანი მისისა, და იგი წმიდამ ეოს უფლისა * აღურაცხოს
 მას მღვდელმან მან სასყიდლისაგან მისისა ვიდრე წელიწადამდე მი-
 ტყეებისა, და მისცეს სასყიდელი იგი მისი მას დღესა, წმიდამ უფ-
 ლისა * და წელიწადსა მას მიტყეებისსა კუზლად მიეგოს ენა იგი
 კაცსა მას, რომლისაგან მოივიდა, და რომლისაგა იუო ქმტყანა იგი
 სამკვდრებულად * და ¹⁾ ყოველივე სასყიდელი იუოს სასწორითა
 წმიდითა, ოცი დანკი იუოს დიდრამა იგი * და ²⁾ ყოველივე ჰირ-
 მშია რომელი იმობოს საცხოვართა შორის იუოს უფლისა, ჩუ ვინ
 შესცვალებენ, კინა თუ გბოა იუოს, კინა თუ საცხოვარი, უფლი-
 სად იუოს * უკეთუ ოთხ-ფერკთაგანი არა წმიდამ, შესცვალოს შემ-
 სკავსებულად სასყიდელისა მისისა, შესძინოს ნახუთალი მისი მას
 ზედა, და იუოს იგი მისავე, და უკეთუ არა იკსნეს, განისყიდოს მსგა-
 ვსად სასყიდლისამებრ მისისა * და ესე ყოველი აღნათქვამი, რომ-
 მელი აღუთქვას კაცმან უფალსა ყოველთა მათგან რაოდენი რამ
 არიან მისი: კაცითგან ვიდრე ჰირუტყუამდე, და ქმტყანითგან სამკვ-
 დრებელისა მისისამ, არა განვიდოს არცა იკსნეს იგი; ყოველივე
 აღნათქვამი წმიდამ წმიდათ იუოს უფლისა * და ყოველივე მესაწი-
 რავი რომელი აღითქვას კაცთაგან, არა იკსნეს კსნით არამედ სრეჟ-
 დილით მოკუდეს * ყოველივე ათეული ქმტყანისა თესლისაგან
 ქმტყანისა, და ნყოფთაგან სეთასა უფლისა არს, წმიდანა უფლისა *
 უკეთუ კსნით იკსნეს კაცმან ათეული თვისი, მესუთედი იგი შესძინოს

ით
 კ
 კა
 კბ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კტ
 კთ

1) 3 მოსე დ. 2 მოსე 3 დ 16.—2) ეზეკია მე. 3 მოსე 18, დ მოსე 3.

ლბ მას ზედა, ჰ იუოს ივი მისა ❖ ჰ ეოველივე ათეული ზროხათა, ჰ
 ცხოვართა, ჰ ეოველივე რაოდენი განვიდეს რიცხუნს მას კუჭრთ-
 ლგ სსა ქუჭრთუ, ათეული ივი იუოს წმიდაჲ უფლისა ❖ არა შესცვალო
 კეთილი ბოროტად, არცა ბოროტი კეთილად, უკეთუ შეცვალებით
 შესცვალო ივი ნაცვალიცა მისი იუოს წმიდაჲ, არღარ იგნენს ❖
 ლდ ესე არიან მცნებანი, რომელნი ამცნო უფალმან მოსეს, ძეთა მიმართ
 ისრაელისათა, მთასა ზედა სინასა.

დაესრულაჲ წიგნი ლევიტელთაჲ და აქვს თავსა შორის თვისა თავი კვ.

წიგნი მეოთხე რიხხვთა

თ ა ვ ი ნ

ბ **ქ**უეოდა უფალი მოსეს, უდაბნოსა სინასა, კარავსა შინა წამე-
 ბისასა; ზირველსა მას თუჭსა, მეორესა წელსა, გამოსლვასა მათსა
 ბ ქუჭრებით ეგვიპტით ჰ ჰრქუა ❖ ¹⁾ იწყე შენ აღრიცხუად ეოველთა
 კრებულთა ძეთა ისრაელისთა ნათესავთა მნთხოებრ, სასლთა მამათ
 მათთაებრ, რიცხვსაებრ სასლთა მათთაჲ თავად თნვადისა მათისა ❖
 გ ეოველი წული ოცით წლითგან ჰ უხეძთაესი, ეოველი რომელი
 გ ამოვადს ძლიერი ისრაელისაგან, ჰ აღხილნეთ ივინი ძლიერე-
 ლ ბითურთ მათით, შენ ჰ აჭრონ ჯღირაცხნეთ ივინი ❖ ჰ თქუენ თა-
 ე იუენენ თნთოეულისაგან ტრძმისა თუთეული მთავართაგანი, სას-
 ე ლთაებრ მამულთა იუენენ ❖ ესე არს სასელნი კაცთა რომელნი
 გ ღკენ თქუენ თნნა: რუბენისით ელისურ; ძე სედიურიისი ❖ სუძეო-
 გ ნისით, სალამიელ, ძე სერისი, ჰ ისი ❖ იუდასით; ნასონ, ძე ამი-
 წ, თ ნადაბისი ❖ ისაქარისით, ნათანაელ, ძე სობარისი ❖ ზაბულონი-
 ი სით, ელიაბ ძე ქელეონისი ❖ ძეთაგან იოსებისთა: ეფრემისით,
 ია ელისამ, ძე ემიუდისი: მანასესით, ღამალელ, ძე ფნადისორისი ❖ ბე-
 იბ ნიაშენისით, ამინადან, ძე გედეონისი ❖ დანისით, აქიეზურ, ძე ამი-

1) ბ მოსე ლ.

სადასი ❖ ასერისით, ფაგეელ, ძე ექრანისი ❖ ვადისით, ელისაფაბ, ძე რაჭჭლისი ❖ ნეფთაღემისით, აქირე, ძე ენანისი ❖ ესე რჩეულნი კრებულთანი, ღ მთავარნი ნათესავთანი, ტომად ტომთანი, ათასეულთა მთავარნი ისრაელისნი არიან ❖ ღ მოიუწიანეს მოსე ღ აჭრონ კაცნი ესე რომელნი წოდებულ იუწიეს სასყლად სასყლად ❖ ღ ყოველი ვრი შეკრიბეს ზირველსა მას თუჭსა მეორესა წელსა, გამოსლვასა მეთაჲ ისრაელისათასა: ღ აღნიღნეს თესლად თესლადი მათი, ღ ტომად ტომადი მათი ღ რიცხუ სასლთა მათთაჲ ოცით წლითგანი ღ უხეშთაესი, ყოველი წული თავად თავადი მათი ❖ ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს, ღ აღრაცხნეს უდაბნოსა სინასა ❖ ღ იუწიეს ძენი რუბენისნი ზირმოსა ისრაელისნი ნათესავნი მათნი, ღ ტომნი, ღ სახლნი მამისა მათისანი, ღ რიცხუნი სასყლთა მათთაჲ თავად თავადისაებრ მათისა, ყოველი წული, ოცით წლითგანი ღ უხეშთაესი, ყოველი რომელი გამოვიდოდა ძლიერი ❖ რიცხუ იგი მათი მეთა რუბენისთა ორმეოცდა ექუს ათას ღ ხუთას ❖ ძენი სუმიონისნი ნათესავნი ღ ტომნი მათნი ღ სახლნი მამათა მათთანი, ღ რიცხუნი სასყლთა მათთა, ღ თავთა მათთანი ყოველი წული ოცით წლითგანი ღ უხეშთაესი, ყოველი რომელი გამოვიდოდა ძლიერი ❖ აღნიღვა იგი მათი ნათესავისა მის სუმიონისი ორმეოცდა ცხრამეტ ათას და სამას ❖ ძენი იუდასნი ნათესავნი მათნი, ღ ტომნი სასლთა მამათა მათთანი, ღ თავად თავადნი მათნი, ღ რიცხუნი სასყლთა მათთანი: ყოველი წული ოცით წლითგანი ღ უხეშთაესი, რომელი გამოვიდოდა ძლიერი ❖ რიცხუ იგი მათი, ნათესავისა მის იუდასნი, სამეოცდა ათათხმეტ ათას ღ ექუსას ❖ ძენი ისაქარისნი, ნათესავად, ნათესავადნი მათნი ღ ტომად ტომადნი მათნი სასყლთა მამათა მათთა ღ რიცხუნი სასყლთა მათთანი, ღ თავად თავადნი მათნი, ყოველი წული ოცით წლითგანი ღ უხეშთაესი, ყოველი რომელი გამოვიდოდა ძლიერი ❖ რიცხუ იგი მათი: ნათესავისა მის ისაქარისნი ორმეოც ღ ათათხმეტი ათას ღ ხუთას ❖ ძენი საბულონისნი ნათესავად ნათესავადნი მათნი, ღ ტომად ტომადნი მათნი, ღ სახლნი მამათა მათთანი, ღ რიცხუნი სასყლთა მათთანი, ღ თავად თავადნი

იგ.იღ
იგ.ივ
იხ
იწ
ით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კზ

მათნი, ეოველი წული ოცით წლითგანი ღ უხეშთავსი, ეოველი
 კთ რომელი გამოვიდოდა ძლიერი ❖ რიცხუ იგი მათი ნათესავისა მის
 ლ საბულონისი, ორმეოც და ახუდმეტ ათას და ოთხას ❖ ძეთა იოსებისთა,
 ძენი ეფრემისნი, ნათესავად ნათესავადი მათი, ღ ტომად ტომადნი, ღ
 სახლნი მამათა მათთანი, ღ რიცხუნნი სახელთა მათთანი, ღ თავად
 თავადნი მათნი, ეოველი წული ოცით წლითგანი ღ უხეშთავსი,
 ლხ ეოველი ძლიერი რომელი გამოვიდოდა ❖ რიცხუ იგი ნათესავისა
 ლბ მის ეფრემისნი, ორმეოც ათას და ხუთას ❖ ძენი მანასესნი ნათესავად
 ნათესავადნი მათნი, ღ ტომად ტომადნი მათნი და სახლნი მამათა მათ
 თთანი, ღ რიცხუნნი სახელთა მათთანი, თავად თავადნი მათნი, ეო
 ველი წული ოცით წლითგანი ღ უხეშთავსი, ეოველი რომელი გა
 ლგ მოვიდოდა ძლიერი ❖ რიცხუ იგი მათი ნათესავისა მის მანასესნი,
 ლდ ოც და ათორმეტ ათას და ორას ❖ ძენი ბენიამენისნი ნათესავად ნათესავადნი
 მათნი, ღ ტომად ტომადნი მათნი, ღ სახლნი მამათა მათთანი, რიცხუნნი
 სახელთა მათთა, თავად თავად მათთა ეოველი წული ოცით წლითგანი ღ
 უხეშთავსი, ეოველი რომელი გამოვიდოდა ძლიერი ❖ ღ რიცხუ იგი მათნი
 ლე ნათესავადისა მის ბენიამენისა ოც და ათუთმეტ ათასი და ოთხასი ❖
 ლვ ძენი გადისნი, ნათესავად ნათესავადნი მათნი, ღ ტომად ტომადნი მათნი,
 ლზ და სახლნი მამათა მათთანი, ღ რიცხუნნი სახელთა მათთანი, ღ თავადნი მათნი,
 ეოველი წული ოცით წლითგანი ღ უხეშთავსი, ეოველი რომელი გამოვიდოდა
 ლბ ძლიერი ❖ რიცხუ იგი მათი ნათესავისა მის ვადისნი, ორმეოც და ხუთ
 ლწ ათას, ღ ექუსას, ერვასისნი ❖ ძენი დანისნი ნათესავად ნათესავადნი
 მათთანი, ღ ტომად ტომადნი მათნი, ღ სახლნი მამათა მათთანი, ღ თავად
 თავადნი მათნი, ღ რიცხუნნი სახელთა მათთანი, ეოველი წული ოცით
 წლითგანი ღ უხეშთავსი, ეოველი რომელი გამოვიდოდა ძლიერი ❖ რიცხუ
 ლთ იგი მათი ნათესავისა მის დანისნი სამეოც და ორ ათას და მუდას ❖
 ძენი ასერისნი ნათესავად ნათესავადნი მათნი, ღ ტომად ტომადნი მათნი,
 ლძ და სახლნი მამათა მათთანი, რიცხუნთ სახელთა მათთა ღ თავად თავადნი მათნი,
 ეოველი წული ოცით წლითგანი ღ უხეშთავსი, ეოველი რომელი გამოვიდოდა

მოვიდოდა ძლიერი ❖ რიცხუ იგი ნათესავისა მის ასერისნი: ორ- მს
 მოეცა ერთ ათას ზ სუთას ❖ მენი ნეფთაღემისნი ნათესავად ნა- მს
 თესავადნი მათნი, ზ ტომად ტომადნი მათნი, ზ სასლნი მამათა მ-
 თთანი, ზ რიცხუნი სახელთა მათთანი, თავად თავად მათთა, ყოვე-
 ლი წული ოცით წლითგანი ზ უსეშთაესი, ყოველი რომელი გა- მს
 მოვიდოდა ძლიერი ❖ რიცხუ იგი ნათესავისა მის ნეფთაღემისი მს
 ორმეტ ზ ათსამეტ ათას ზ ოთხას ❖ ესე აღნიღვად რომელი მს
 აღირაცხეს მოსე ზ აჰრონ, ზ მთავართა ისრაელისათა, ათორმეტთა
 კაცთა: კაცი ერთი ტომად ტომადისა თუთოსა, ნათესავად ნათესა-
 ვადი სასლთა მამულთა მათთანი იუენეს ❖ ზ იყო ყოველი იგი აღნი- მს
 ჳა მეთა ისრაელისათა ძალითურთ მათით, ოცით წლითგან ზ უფ-
 როსნი, ყოველი რომელი გამოვიდოდა ბრძოლად ისრაელისაგან ❖
 ექუსისი ათას ზ სამ ათას ზ სუთას ზ ერგასისი ❖ ხოლო ლევი- მს, მს
 ტელნი იგი ზ ნათესავნი მამათა მათთანი, არა აღირაცხნეს შორის
 მეთა ისრაელისათა ❖ ეტყოდა უფალი მოსეს, ზ ჰრქუა ❖ იხილე, მს, მს
 ნათესავი ლევისი, არა. მერაცხნე ივინი შორის მეთა ისრაელისა-
 თა ❖ ზ მენ დაადგინენ ლევიტელნი კარავსა წამებისასა, ზ ყოველ-
 სა ჭურჭელსა მისსაჲ, ზ ყოველსა ზედა რადცა არს მას შინა ზ
 მათ აღიღოდინ კარავი იგი, ზ ყოველი სამსახურებული მისი: ზ
 ივინი მსახურებდენ მას შინა, ზ გარემო კარავსა დაიბანაუნ ❖
 ზ რაჲმს აღიღებდენ კარავსა, დაჰქსნიდენ მას ლევიტელნი, ზ რა-
 ჲამს დაიბანაკებდენ კარავი იგი მათ აღმართონ, ზ სწუად ნათესავი
 რომელი შეესოს, მოეწმდინ ❖ ზ დაიბანაუნ მეთა ისრაელისათა, მს
 კაცად კაცადმან წესსა ზედა თუსსა, ზ კაცმან მთავრობასა ზედა თუ-
 სსა, ძალითურთ მათით ❖ ხოლო ლევიტელთა დაიბანაუნ ზირად მს
 ზირად მასლობელად, გარემო კარავსა წამებისასა, ზ არა იყოს ცო-
 დვად შორის მეთა ისრაელისათა, ზ დაიცვან ლევიტელთა მათ კმი-
 ჳა იგი კარვისა მის წამებისა ❖ ზ ეწმს მეთა ისრაელისათა ყო-
 ველივე, ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს ზ აჰრონს, ეგრეთ ეწმს.

თ ა ვ ი ა.

მტყოდა უფალი მოსეს ზ აჰრონს, ზ ჰრქუა ❖ კაცად კაცადმან ა, ბ

მახლობელად განწესებულისა თვისისა მსგავსად უწევებისა თვისისა,
 სახლად სახლად და ტომად ტომად დაიბანაკონ ძეთა ისრაელიისათა
 წინაშე უფლისა, კარავსა წამებისასა დაიბანაკონ ძეთა ისრაელი-
 სათა და და რომელთა დაიბანაკონ პირველად აღმოსავლეთით, განწესე-
 ბულმან ბანაკმან იუდასმან ძალითურთ მათით, და მთავართა ძეთა
 იუდასთა, ნასონ ძე ამინადაბისი და ძალი მისი აღსილუული სამეოც-
 და ათოთხმეტ ათას და ექუსას და რომელთა დაიბანაკონ მახლობელ-
 ლად მათსა ნათესავმან იზაქარისმან და მთავართა ძეთა იზაქარისთა,
 ნათანაელ ძემან სოგორისმან და ძალი მისი აღსილუული ორმეოცდა
 ათოთხმეტ ათას და ოთხას და რომელთა დაიბანაკონ მახლობელ მ-
 თსა ნათესავმან შაბულონისმან, და მთავართა ძეთა შაბულონისთა,
 ელიაბ ძე ქერონისი და ძალი მისი აღსილუული ორმეოც და ათ ჩუდ-
 მეტ ათას, და ოთხას და ეოველნი აღრაცხნილნი ნათესავთა თანა იუდა-
 სთა, ას ოთხმეოც და ექუს ათას და ოთხას, ძალითურთ მათით
 პირველად აღიმძნენ და განწესებული ბანაკი რუბენისი: სამსრით
 კერძო ძალითურთ მათით, და მთავარი ძეთა რუბენისთა ელისურ ძე
 სედისურისი და ძალი მისი აღსილუული ორმეოც და ექუს ათას და ხუ-
 თას და რომელთა დაიბანაკონ მახლობელად მათსა ნათესავმან სუ-
 ძემონისმან, და მთავართა ძეთა სუძემონისთა, სალამიელ ძემან სურისიდი-
 სმან და ძალი მისი აღსილუული ორმეოც და აცხრამეტ ათას და სამასი და
 რომელთა დაიბანაკონ მახლობელად მათსა ნათესავმან გადისმან,
 მთავართა ძეთა გადისთა, ელისაფათ ძე რაჯოკელიისი და ძალი მისი
 აღსილუული ორმეოც და ხუთი ათას, და ექუსას, ერგასისი და ეოველ-
 ნიკე აღრაცხნილნი ბანაკსა თანა რუბენისასა, ას ერგასისი და ერთ ათას,
 და ოთხას ერგასისი, ძალითურთ მათით. მეორედ აღიმძნენ და და
 აღიღონ კარავი წამებისა, და ბანაკი ლევიტელთა შორის ბანაკთა,
 ვითარცა დაიბანაკონ, ეგრეცა აღიმძნენ თუთუელად მახლობელად
 განწესებებსა მათსა და განწესებული ბანაკი ეფრემისა ზღუთ კერძო
 ძალითურთ მათით, და მთავარი ძეთაგან ეფრემისთა, ელისამ ძე ეშ-
 დასი და ძალი მისი აღსილუული ორმეოც ათას, და ოთხას და რომე-
 ლთა დაიბანაკონ მახლობელად მათსა ნათესავმან მანასემან, და მთა-

ვარძან ძეთავანძან მანასესთა, გამაღელ ძემან ფადისურისძან ❖ ძა-
 ლი ძისი აღხილული ოც და ათორმეტ ათას, ზ ორას ❖ ზ რომე-
 ლთა დაიბანაკონ მახლობელად მათსა ნათესავძან ბენიამენისძან, ზ
 მთავარძან ძეთა ბენიამენისთა, აბიდან ძე გედრონისი ❖ ძალი
 ძისი აღხილული: ოცდა ათხუთმეტი ათას ზ ოთხას ❖ უოველნი აღ-
 რაცხილნი ბანაკთა ეფრემისთა, ას ორმოც ზ ათი ათას ზ ას ძალი-
 თურთ მათით ძესამედ აღიმრეედ ❖ განწყესებული ბანაკი დანიისი ჩრდი-
 ლით კერძა ძალითურთ მათით, ზ მთავარი ძეთა დანისთა, აქიეზერ
 ძე ამისადისი ❖ ძალი მათი აღხილული სამეოცდა ორ ათას, ზ შუ-
 დას ❖ ზ რომელთა დაიბანაკონ მახლობელად მათსა, ნათესავძან
 ასერისძან, ზ მთავარძან ძეთა ასერისთა, ფაველ ძე ექრანისი ❖ ძა-
 ლი ძისი აღხილული, ორმოც და ერთ ათას ზ ხუთას ❖ ზ რომე-
 ლთა დაიბანაკონ მახლობელად მათსა ნათესავძან ნეფთალემისძან,
 ზ მთავარძან ძეთა ნეფთალემისთა, აქირე ძე ენანისი ❖ ძალი ძისი,
 აღხილული, ორმოცდა ათსამმეტ ათას, ზ ოთხას ❖ უოველნი აღ-
 რიცხულნი ბანაკსა თანა დანისსა ას ერგასსი ზ შუდ ათას ზ ექუსას
 ძალითურთ მათით: უგანასენელ აღრაცხენ მსგავსად განწყესებუ-
 ლებსა მათსა ❖ ესე რიცხუნი ძეთა ისრაელისთა ზ სახლად სახლად ლბ
 მამათ მათთა ზ უოველი აღხილვა ბანაკთა მათთა, ძალითურთ მათით,
 უოველი აღხილვა ექუსას ათას ზ სამ ათას, ზ ხუთას ზ ერგასისი ❖
 ხოლო ლევიტელნი არა შეერაცხენ შორის მათთანა, ვითარცა ლვ
 უბრძანა უფალძან მოსეს ❖ ზ ეწეს ძეთა ისრაელისთა ვითარცა ლდ
 უბრძანა უფალძან მოსეს ესრე სახედ დაიბანაკებდეს მსგავსად გან-
 წესებულისა მათისა ზ ესრეთ აღიმრვოდიან თუთეულად მახლობე-
 ლად ტომად ტომადთა მათთა მსგავსად სახლად სახლად მამათა მათ-
 თასა.

თ ა ვ ი ბ .

ქსე შობანი არიან აჭრონისი ზ მოსესი, დღესა მას რომელსა ა
 მტყოდა უფალი მოსეს მთასა ზედა სინასა ❖ ზ ესე სახელნი ძეთა ბ
 აჭრონისთანი ¹⁾ ზირმძო ნადაბ, ზ აბიუდ, ზ ელიაზარ, ზ იათა-

¹⁾ ბ მოსე ვ. ა ნემტთა კდ.

ბ მარ ზ და ესე სახელნი არიან მეთა აჭრონისთანი მდღეელთა ცხე-
 ლ ბულთანი, რომელ სრულ იუჟნეს კელნი მათნი მდღელობად ზ¹⁾ მო-
 კუდეს ნადაბ და აბიუდ წინაჲ უფლისა, რამეთუ შესწირვიდეს ცე-
 ცხლსა უცხოსა წინაჲ უფლისა, უდაბნოსა სინასას: და შული არა ესეა
 ე.ვ მათისა ზ ეტუოდა უფალი მოსეს, და ჰქრქუა ზ²⁾ მოიუჟანენ ნათე-
 უ საენი ლევიისნი: და დადგინენ ივინი წინაჲ აჭრონისა მდღელისა,
 ზ და მსახურებდენ მას ზ და დაცივენ საკუმილაგი მისი, საკუმილაგი
 მეთა ისრაელისათა: წინაჲ კარავსა წამებისასა, საქმედ საქმესა კა-
 ლ რავისასა ზ და დაცივენ ყოველი ჰურჭელი კარვისა წამებისასა და
 თ საკმილაგსა მეთა ისრაელისათა ყოველთა საქმეთა კარვისა ზ და
 ი მისცნენ ლევიტელნი მძასა შენსა აჭრონს და მეთა მისთა მდღეელთა მოცე-
 ბით მოცემულ არიან ესენი ჩემდა მეთაგან ისრაელისათა ზ და აჭრონ და
 ა მენი მისნი და დადგინენ კარავსა წამებისასა: და სცვიდენ მდღელობა-
 ის მათსა და ყოველსავე საკურთხეველისასა, შინაგანისა კრეტსაბჭე-
 ლისასა, და სხუად ნათესავი რომელი შეეხოს მოკუდეს ზ ეტუოდა
 იბ უფალი მოსეს, და ჰქრქუა ზ აჭა ესერა მე მოვიყვანენ ლევიტელნი მო-
 რის მეთა ისრაელისათა, ყოველთა წილ ზირმშოთა, რომელმან გა-
 ნადოს საშოა მეთაგან ისრაელისათა საკსრად მათდა იუჟნენ, და იუ-
 იო ნენ ჩემდა ლევიტელნი ზ რამეთუ ჩემი არს ყოველი ზირმშო, დღე-
 ს მას რომელსა მოვსარ ყოველი ზირმშო, ქუცყანასა მას ეკვპტი-
 სასა³⁾ განვსწმიდენ ჩემდა ყოველნი ზირმშონი ისრაელისანი, კა-
 ცითგან ზირუტეუბდენ, ჩემდა იუჟნედ, რამეთუ მე ვარ უფალი ზ
 ხ.ე ეტუოდა უფალი მოსეს უდაბნოსა სინასასა, და ჰქრქუა ზ აღიხილენ მენი
 ლევიისნი სახლად სახლად მამათა მათთა, და ტომად ტომადი მათი, და
 ი ნათესავადი მათი, ყოველი წული თუთგანი და უხემთაენი, აღრაცხენ
 ივი ივინი ზ და აღრაცხნა ივი მოსე და აჭრონ სიტყუთა უფლისათა:
 იბ ვითარცა უბრძანა მათ უფალმან ზ და⁴⁾ იუჟნეს მენი ლევიისნი და სა-

¹⁾ ბ მოსე ი. ქუცმორე კვ.—²⁾ ა ეზდრა ვ.—³⁾ ა მოსე ივ და ლ. ბ მო-
 სე კვ. ქუცმორე ლ. ეზეკია მდ. ლუგა ბ.—⁴⁾ ა მოსე მკ. ბ მოსე ე. ა ნესტო
 კ და კვ. ქუცმორე კვ.

ხელები მათი, გეთსონ, კათ, და მერარი და ესე სახელები მეთა-
 გეთსონისთა, და ტომთა მათთა, ლუბენი, და სუმი, დასეთ და მე-
 ნი კათისნი და ტომნი მათნი, ამრამ და ისაარ, ქებრონ, და ოზი-
 ელ და მენი მერარისნი და ტომნი მათნი, მოალი და მოსი, ესე არიან
 ტომნი ლევიტელთანი, და სახლნი მამისა მათისანი და გეთსონისნი:
 ტომი ლობენისი, ტომნი სემისნი, ესე ტომნი გეთსონისნი და ახი-
 ლვა იგი მათი და რიცხვი იგი მათი ყოვლისა წულისა, თუთვან და
 უსემთაესი, აღხილვა იგი მათი: მუდ ათასი და ხუთას და მეთა-
 გეთსონისთა, დაიბანაკონ შემდგომად კარვისა, ზღუთ კერმო და
 მთავარი სახლისა მამისა ტომისა გეთსონისი, ელისაზან მე დანი-
 ლისი და ჯემილვა იგი მეთა მათ გეთსონისთა კარვისა მის წამებთან,
 კარავი და საბურველი მისი, დასახურველი კართ კარვისა მისაწამებ-
 სათა და სწეტნი ესოისანი, და კრეტსანძველი ბჭეთა მათ ესრისათა,
 რომელი არს კარვისა, და ნემტნი ყოველნი სამსახურებელნი მათ-
 ნი და კათისნი ტომნი ამრამისნი ერთ, და ტომნი ისარისი ერთ, და ტო-
 მი ქებრონისი ერთ, და ტომი ოზიელისი ერთ, ესე არიან ტომნი კათ-
 თისნი და რიცხვ და ყოველთა წულთა თუთვან და უაღრჩეულესი, რვა არაჲს
 და ექვსას, კმილვიდეს კმილვასა წმიდათასა და ტომთა მეთა კათისთა
 დაიბანაკონ გუწრდით კარვისა სამკრითყერმო და მთავარი სახლისა
 მის მამათასა ტომისა მის კათისი, ელისაზან მე ოზიელისი და გუ-
 მილვა იგი მათი კიდობნისა და ტაბლისა, და სასანთლეთა, და საყურ-
 თხვევლთა, და ჭურჭელთა წმიდათა, რაოდენითაცა მსახურებდენ მით: და
 სახურველი, და ყოველი სამსახურებელი მათი და მთავარი მთავართა
 მათ ზედა ლევიტელთა, ელიაზარ მე აჭრონ მდღელისა, დადგინებულად
 კმილვად ჯემილვასა მას წმიდასა და მერარისი ტომი მოოლესი,
 ტომი ომოისისი, ესე არიან ტომნი მერარისნი და აღხილვა იგი
 მათი და რიცხვ იგი, და ყოველი წული თუთვანი და უსემთაესი, ექვს
 ათას ხუთას და მთავარი სახლისა მის მამათასა, ტომისა მის მე-
 რარისი, სურიელ მე აბიქასო, გუწრდით კარავსა მას დაიბანაკონ
 რდელით და მსახურება იგი მეთა მერარისთა, სწეტის-თავთა კა-
 რვისათა, მოკლონთა მისთა, და სწეტის თავთა მისთა, და ხარი-

იწ
ით
კ
კბ
კდ
კე
კვ
კზ
კწ
კყ
ლბ
ლგ
ლდ
ლე
ლვ

ლზ სსთა მისთა, ჰ ჭურჭელთა მათთა, ჰ საქმართა მათთა ❖ ჰ სჭეტთა
 ეხოხ გარემო, ჰ ხარისხთა მათთა, ჰ მანათა მათთა, ჰ საბელთა
 ლწ მათთა ❖ ჰ რომელთა დაიბანაკონ წინაშე ზირსა კარვისა მის წამე-
 ბისასა აღმოსავლით, მოსე ჰ აჭრონ ჰ ძენი მისნი, ვუმიღვიდენ
 ლთ ვუმიღვასა წმიდასა სავუმიღვასა ძეთა ისრაელისათა, ჰ სხუად ნათე-
 სავი რომელი შეეხოს მას მოკუდეს ❖ ვოველი აღნიღვა ძეთა ლე-
 ვისთა ვითარ აღნიღნეს მოსე ჰ აჭრონ სიტყუთა უფლისათა, ტო-
 მითურთ მათით, ვოველი წული თუთგანი ჰ უფროსი, ოც ჰ ორ
 მ ათას ❖ ეტყოდა უფალი მოსეს ჰ ჭრქუა: აღნიღე ვოველი ზირმშო
 მა წული ძეთა ისრაელისათა თუთგანი ჰ უფროსი, ჰ მოიღე რიცხვი
 მათი სახელითა ❖ ჰ მოიუქანენ ლევიტელნი ჩემდა, ძე ვარ უფალი
 ვოველთა მათ წილ ზირმშოთა, ჰ ზირუტეუნი ლევიტელთა ვოველ-
 მბ თა წილ ზირმშოთა, ზირუტეუთა მათ ძეთა ისრაელისათა ❖ ჰ აღი-
 ხილნა მოსე, ვითარცა უბრძანა მას უფალმან, ვოველი ზირმშო ძე-
 მკ თა ისრაელისათა ❖ ჰ იყო ვოველივე ზირმშო წული, რიცხუსაებრ
 მათისა: ჰ სახელებისაებრ მათისა თუთგანი ჰ უხეშთაესი, აღრაც-
 მდ ხუასა მათთა, ოც ჰ ორი ათასი ჰ ორას-ღ სამოც ჰ სამი ❖ ეტყო-
 მე და უფალი მოსეს ჰ ჭრქუა ❖ მოიუქანენ ლევიტელნი იგი ვოველთა
 წილ ზირმშოთა ძეთა ისრაელისათა, ჰ საცხოვარი იგი ლევიტელ-
 თა, საცხოვართა წილ მათთა, ჰ იუენენ ლევიტელნი იგი ჩემდა, ძე
 მუ ვარ უფალი ❖ ჰ საკსარი იგი ორას სამოცისა ჰ ათცამეტისა რო-
 მელნი იგი ემატნეს ძეთა ლევისთა, ზირმშოთგან ძეთა ისრაელისა-
 მზ თა ❖ ჰ მოიღო ხუთი სასწორი თავად თავადისა, სასწორისა მის
 მწ წმიდისა, ჰ მოიღო ოცი დანგი სასწორისა მის ❖ ჰ მისცე აჭრონს,
 მთ ჰ ძეთა მისთა, ვეცხლი იგი საკსარი უმეტესთა მათ შორის ❖ ჰ
 მოიღო მოსე ვეცხლი იგი, საკსარი უმეტესთა მათ საკსრად ლევი-
 ნ ტელთა მათ ❖ ზირმშოთა მათგან ძეთა ისრაელისათა, მოიღო ვე-
 ცხლი იგი, ათას სამას სამოც ჰ ხუთი სასწორი, სასწორისა ებრ
 ნა წმიდისა ❖ ჰ მისცა მოსე საკსარი იგი, უმეტესთა მათ, აჭრონს ჰ
 ძეთა მისთა, სიტყუთა უფლისათა, ვითარცა უბრძანა უფალმან მო-
 სეს.

თ ა ვ ი ღ

და ეტყოდა უფალი მოსესს და აჰრონს, და ჰქრქუა ❖ მოიღეთ რი-
 ცხე იგი ძეთა მათ კაათისთა შორის ძეთა მათ ლევიისთა ტომად ტო-
 მადი მათი, და სახლად სახლადი მამათა მათთა ❖ ოც და ხუთისა
 წლისათ და უსეშთაესი, ვიდრე ერგასის წლისამდე, რომელი შევი-
 დოდის მსახურებად; და საქმედ ვოველსავე მას საქმესა კარვისა წა-
 მებისასა ❖ და ესე საქმე იეოს ძეთა მათ კაათისთა, შორის ძეთა ლე-
 ვისთა ტომად ტომად მათთა, სახლთაებრ მამათა მათთასა, კარვისა
 მას წამებისასა წმიდა წმიდათასა ❖ შევიდენ აჰრონ და მენი მისნი,
 რაჟამს აღიძრას ბანაკი იგი, და გარდამოცნინი კრეტსაბმელი იგი
 რომელი ავრილობნ, და დახურონ მით კიდობანი იგი წამებისა ❖ და
 დასდვან მას ზედა საბურველი იგი ტყავი იაკინთონი, და დაჭბურონ
 მას სამოსელი იაკინთონი, ზედა კერძო, განუხუნენ აღსაღებელნი
 იგი ❖ ტაბლასა მას წმიდა წინა დასაღებელსა, და დასდვან მას ზედა
 ვოვლად მოწეული სამოსელი, და ჰინაკები, და ფიალები, და ციცხვე-
 ბი და ტაკუგები რომლითა იგი შესწირვიდენ მით: და ჰურნი იგი
 სამარდისონი მას ზედა იუენენ ❖ და დასდვან მას ზედა სამოსელი
 მქუამული, და დაფარონ იგი საბურველითა ტყავისა იაკინთონისათა,
 და განუთხინენ მათ აღსაღებელნი იგი ❖ და მოიღონ სამოსელი იაკი-
 ნთონი, და შებურონ სასანთლე იგი რომელ ნათობნ, და ორნი სა-
 ნთელნი მისნი, და მოსაჯღენი მისი და განსავაცი მისი და ვოვე-
 ლივე ჰურჭელი მისი ზეთისა რი. მელითა იგი მსახურებდენ მათ ში-
 ნა ❖ და შთადვან იგი, და ვოველი ჰურჭელი მისი, საბურველსა ტყა-
 ვისა იაკინთონისასა, და დადვან იგი, აღსაღებელთა მათ ზედა ❖ სა-
 კურთხეველსა მას ზედა ოქროსასა და დაჭბურონ საბურველი იაკინ-
 თონი, და დაფარონ ტყავითა იაკინთონისათა, და განუხუნენ აღსაღე-
 ბელნი მისნი ❖ და მოიღონ ვოველი ჰურჭელი სამსახურებელი რი-
 მლითა მსახურებდენ მით. სიწმიდესა შინა, და შთადვან იგი სამოსე-
 ლსა იაკინთონსა, და დაჭფარონ იგი საბურველითა ტყავითა იაკინ-
 თონისათა, და დადვან აღსაღებელთა ზედა ❖ და საბურველი იგი
 დაჭბურონ საკურთხეველსა მას, და დადვან მას ზედა სამოსელი ვო-

ა,ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ზ
 ც
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ

- იღ ვლად მოწეული ❖ ღ დასხან მას ყოველი ჭურჭელი, რომლითა იგი
 მსახურებდენ, საცეცხური იგი, ღ ფუცხვები, ღ ფიალები იგი, ღ სა-
 ბურველი იგი, ღ ყოველი ჭურჭელი საკურთხეველსა, ღ დაღვან მას
 ზედა საბურველი, ტყავი იაკინთონი, ღ განუთხინენ მას აღსაღებუ-
 ლნი მისნი: ღ მოიღონ სამოსელი მოწეული, ღ შესურონ ემა-
 ხსა მას ღ სარისხთა მისთა, ღ შთადგენ იგი ზედა აღსაღებულთა;
- იე ღ დაღვენ იგი საბურველსა ტყავსა იაკინთოსა ❖ ღ აღსაწულონ
 აჭრონ ღ მეთა მისთა, დაბურვა იგი სიწმიდისა მის, ღ ყოველი ჭუ-
 რჭელი წმიდაჲ, ძრვასა მას ბანაკისასა, ღ ამისა შემდგომად მოვი-
 დეს ძენი კათისნი აღებად, ღ ¹⁾ არა შეეხენ სიწმიდესა მას რათა
 არა მოსწედენ, აღიღებდიან ძენი კათისნი კარავსა მას საწამებუ-
- ივ ღ მოღვაწემან ელიაზარ, ძემან აჭრონის ძედელისამან
 ზეთი იგი სანთლისა, ღ საკმეველი იგი შესავეებული ღ შესწირავი
 იგი დღითი დღედი, ღ ზეთი იგი ცხებისა, ღ საღვაწო იგი ყოვე-
 ლი კარვისა, რაოდენი არს სიწმიდესა მას შინა, ღ ყოველივე სა-
- აზ,ბ¹ ძმარი მისი ❖ ღ ეტეოდა უფალი მოსეს ღ აჭრონს, ღ ჰრქუა ❖ ნუ
- ით მოსრავთ ნათესავსა გუნდსა კათისსა, ძორის ლევიტელთა ❖ ესე
- ძ დავით მათდა მიძართ, ღ ცხოვნდენ, ღ არა მოსწედენ, ძორავიდოდინ
- ძ ივინი წმიდასა მას წმიდათასა, აჭრონ ღ ძენი მისნი, შევიდენ ღ და-
- ძ დაღვინონ კაცად კაცადი მათი მსგავსად აღსაღებელისა მათისა ❖ არა
- ძ შევიდენ ივინი ხილვად ძევესეულად წმიდასა მას წმიდათასა, ღ არა
- ძა,კ² მოსწედენ ❖ ღ ეტეოდა უფალი მოსეს, ღ ჰრქუა ❖ მოიყვანენ თავად
- ძ თავად ძენი გეთსონისნი, სახლად სახლად მამათა მათთა, ტომად
- ძ ტომადი მათი ❖ ოც ღ ხუთისა წლისათგან ღ უსეშთაენნი, ვიდრე
- ძ ერგასის წლამდე, ღ აღიხილნე ივინი, ყოველი რომელი შევიდო-
- ძ დეს მსახურებად, ღ საქმედ საქმესა თჳსსა, კარავსა მას შინა წამებ-
- ძ სანსა ❖ ²⁾ ესე არს მსახურებაჲ ტომისა გეთსონისა, მსახურებად ღ
- ძ აღებად ❖ აღსაღებელისა მამკები კარვისა მის ღ კარავი იგი წამე-
- ძ ბისა, ღ საბურველი მისი, ღ შესახურველი იაკინთონი რომელ არს
- ძ ზედა კერძო მისსა ღ საბურველი იგი კართა კარვისა საწამებელისა-

¹⁾ ა ნეშტთა იე.—²⁾ ა ნეშტთა იე.

თა * დ კარვის სწტები იგი ეხოხა მის, რადენი არს კარვისა მის სწამებელისა, დ მეტი იგი, დ უოველი ჭურჭელი სამსხურებელი რადენითა იგი მსახურებდენ მას შინა ეონ იგი * წინაშე აჭრონისა დ ძეთა მისთა იუოს მსახურებად იგი: დ ძეთა გეთსონისთა უოველისა მის ებრ საქმისა მათისა, დ უოველთა საქმეთა მათთა, დ აღიხილენით იგინი სახელდებით დ უოველივე აღსმულნი მათგან * ესე არს მსახურებად ძეთა გეთსონისთა უოველისა მის ებრ კარავსა მას შინა წამებისასა, დ კმილვა იგი მათი კვლითა იათამარისითა მისა აჭრონის მღდელისათა * ძენი მერარისნი ტომად ტომადი მათი, დ სახლად სახლადი მამათა მათთა, აღიხილენით იგინი, ოცდასუთისა წლისათგან დ უსეშთაესი, ვიდრე ერგასის წლამდე, აღრიცხვასა მათსა უოველი რომელი შვეიდოდის მსახურებად დ საქმედ, კარავსა მას წამებისასა * დ ესე არს საცავი აღსაღებელი მათ მიერ, უოველისა მის ებრ საქმისა მათისა კარავსა მას შინა წამებისასა, სწტის. თაჲნი იგი კარვისანი დ მოქლონები, დ ხარისხები მისი გარდასაბურველი, დ ხარისხები მათი, დ სწტნი მისნი დ საბურველი იგი კარისა მის კარვისა * სწტები იგი ეხოხა მის გარემო, დ ხარისხები მათი, დ სწტნი იგი კრეტსაბმელისა: ბჭისა მის ეხოხანი, დ ხარისხები მათი, დ სწტნი იგი კრეტსაბმელისა: დ საბღები მათი, დ უოველნი ჭურჭელნი მათნი უოველი სამსხურებელი მათი, სახელდებით აღიხილენით იგი, უოველივე ჭურჭელი საცავისა აღსაღებელი მათი * ესე არს სამსახურებელი ტომთა ძეთა მერარისთა: უოველთა შინა საქმეთა მათთა, კარავსა მას წამებისასა, კვლითა იათამარისათა, მისა აჭრონის მღდელისათა * დ აღიხილნეს მოსე დ აჭრონ, დ მთავართა მათ ისრაელისათა, ძენი კათისნი ტომად ტომადისა ებრ მათისა, დ სახლისა ებრ მამათა მათთასა * ოცდასუთისა წლისათგან დ უსეშთაეს, ვიდრე ერგასის წლამდე, უოველი რომელი შვეიდოდეს მსახურებად საქმედ საქმესა, კარავისა წამებისასა * დ იუო რიცხვი იგი მათი ტომად ტომადისა მათისა ორ ათას ძუდას დ ერგასი * ესე არს აღნილვა ძეთა კათისთა: უოველი რომელი მსახურებდა კარავსა მას წამებისასა, ვითარცა აღი-

კვ
კზ
კტ
კლ
კლა
კლგ
კლდ
კლე
კლვ

სილნეს მოსე და აჭრონ, სიტყუთა უფლისათა, კელითა მოსესითა და
 და აღიხილნეს ძენი გეთსონისნი ტომად ტომადი მათი, და სახლად სახ-
 ლადი მამათა მათთა და ოცდა ხუთისა წლისათგანი და უხეშთაესი ვიდრე
 ერვასის წლისამდე, ეოველი რომელი შევიდოდა მსახურებად საქმედ
 საქმესა კარვისა წამებისასა და და იყო რიცხვი იგი მათი, ტომად
 ტომადისა მათისა: და სახლად სახლადი მამათა მათთა, ორ ათას და
 ექუსას და ოც და ათი და ესე არს აღხილვა ძეთა გეთსონისთა: ეოვე-
 ლი რომელი მსახურებდა კარავსა მას წამებისასა, რომელნი აღი-
 ხილნეს მოსე და აჭრონ, სიტყუთა უფლისათა, და კელითა მოსესი-
 თა და აღიხილნეს ტომნიცა ძეთა მერარისთანი, გუნდად გუნდად და სა-
 ხლად სახლადი მამათა მათთა და ოც და ხუთისა წლისათგანი და უხე-
 შთაესი, ვიდრე ერვასის წლისამდე, ეოველი რომელი შევიდოდა სა-
 ქმედ მსახურებისა საქმესა კარავსა მას წამებისასა და და იყო რიცხვ
 მათი ტომად ტომადისა მათისა, ნათესავად მათთა, და სახლად სა-
 ხლადი მამათა მათთა, სამ ათას ორას და ესე არს აღხილვა ძეთა
 მერარისთა, რომელნი აღიხილნეს მოსე და აჭრონ, სიტყუთა უფ-
 ლისათა და კელითა მოსესითა და ეოველნივე აღხილულნი ლევი-
 ტელთა რომელნი აღიხილნეს მოსე და აჭრონ, და მთავართა ისრაე-
 ლისათა: ტომად ტომადი მათი, და სახლი მამათა მათთა და ოც და
 ხუთისა წლისათგანი და უხეშთაესი, ვიდრე ერვასის წლამდე, რომელი
 შევიდოდა საქმესა მას სიწმიდესათა, და აღსაღებულსა კარვი-
 სსა მის წამებისასა და და იუენეს აღრიცხულნი იგი რვა ათას ექუსს
 ოთხმოც და ათ და კელითა მოსესითა და სიტყუთა უფლისათა, აღი-
 ხილნა იგინი მოსე, კაცად კაცადი საქმესა მათსა ზედა და რომელნი
 აღიღებდინ მათ და აღიხილნეს, ვითარცა უბრძანა უფლამან მოსეს.

თ ა ვ ი ა

ა,ბ სიტყოდ უფალი მოსესს, და ჭრქუა, და უბრძანე ძეთა ისრაელის-
 თა, და განასხედ გარეშე ბანაკსა ეოველი კეთროვანი, და ეოველი
 თესლ მდინარე, და ეოველი არა წმიდაა სულითა და მამა-კაცისათ
 ვიდრე დედა-კაცადმდე, განვაჟლინე გარეშე ბანაკსა, და არა შეავინონ
 ბანაკი მათი რომელთა შორის მე კარდამოვალ და ეუწეს ძეთა ის-

რაელისათა ეგრეთ, **ღ** განავლინეს ივინი ვარემუ ბანაკსა, ვითარცა
 ეტეოდა უფალი მოსეს, ეგრე ეწეს მეთა ისრაელისათა **ჟ** ეტეოდა
 უფალი მოსეს, **ღ** ჰრქუა **ჟ** ეტეოდე მეთა ისრაელისათა, **ღ** არქუ: ¹⁾
 მამაკაცდნ გინა დედაკაცდნ, რომელმან ეოს უოველთაგან ცოდვა-
 თა კაცობრივთა, **ღ** უგულებლობით უგულებელს ეოს უფალი **ღ**
 ცოდოს სულმან მან **ჟ** **ღ** აღუაროს ცოდვა იგი რომელი ქნა, **ღ**
 მისცეს ცოდვსა მისთვის თავი ბრალისა მის, **ღ** მესუთელი მისი და-
 სმინოს მას ზედა, **ღ** მისცეს ვის იგი შესცოდა **ჟ** უკეთუ არა იეოს
 კაცისა მის ნათესავი რათამცა მისცა მას შეცოდებისა მისთვის, მი-
 სჯემელი იგი უფლისა მდღელისა იეოს იგი, თუნიერ ვერძიან
 მის ღზინებისა, რომლითა იგი ღზინება ეო მისთვის **ჟ** **ღ** ეკვე-
 ლივე ზირველი, **ღ** ეოველი განწმედილი, მეთა ისრაელისათა რა-
 დენი რად მართვენ უფალსა, მდღელისა იეოს იგი **ჟ** **ღ** კაცად
 კაცადისა შეწირული, მისი იეოს: **ღ** კაცდნ რადენირა მისცეს მდღე-
 ლსა, მისი იეოს **ჟ** ეტეოდა უფალი მოსეს, **ღ** ჰრქუა **ჟ** ეტეოდე
 მეთა ისრაელისათა, **ღ** არქუ მათ: კაცისა რომლისა ვარდაჰკედეს ცო-
 ლი მისი **ღ** უგულებელს ჰეოს ქმარი იგი თუსი უგულებლობითა **ჟ**
ღ ვინმე წუჭს მის თანა საწოლითა თესლისათა, **ღ** დაეფაროს თუ-
 ლთაგან ქმრისა მისისათა, **ღ** დაუძალოს, დედაკაცი იგი იეოს შე-
 გინებულ, **ღ** მოწამე არავინ იეოს მისა, **ღ** მიტეომილ არდა იეოს **ჟ**
ღ მოუკდეს ქმარსა მისსა სული შურებისა: **ღ** ეშურებოდის ცოლსა
 თუსსა, **ღ** იგი არა იეოს შეგინებული, ანუ თუ მოუკდეს სული მოშურ-
 ნებისა **ღ** ეშურებოდეს ცოლსა თუსსა, **ღ** იგი არა შეგინებულ
 იეოს **ჟ** მოიუჭანოს კაცდნ მან ცოლი იგი თუსი მდღელისა, **ღ** შე-
 წიროს მსწმწრალი მისთვის, მეთე წილი სათოელისი ფქვლი
 ქრთილისა, **ღ** არა დასხას მას ზედა ზეთი, **ღ** არცა დასდგას მას
 ზედა გუნდრუკი, რამეთუ არს იგი შესწირავი შურისა სახისა, შე-
 საწირავი მოსაკსენებელი ცოდვისა **ჟ** **ღ** მოიუჭანოს მდღელმან მან,
ღ დაადგინოს დედაკაცი იგი წინაშე უფლისა **ჟ** **ღ** მოიღოს მდღე-
 ლმან წვალი წმიდად ცხოველი ჭურჭლითა კეცისათა, **ღ** მიწისაგან

ე
 ვ
 ზ
 ც
 თ
 ი
 ა,ბ
 ივ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ

1) ე მოსე ვ.

იატაკისა კარვისა სწამებელისა, მოიღოს ღ შთასხას იგი წყალსა
 იწ მას ❖ ღ დადგინოს მღვდელმან დედა-კაცი იგი წინაშე უფლისა, ღ
 აღრაცხოს თავსა დედა-კაცისასა, ღ მისცეს კელთა მისთა შესწი-
 რავი იგი მოკსენებისა, რომელ იგი არს შური სხისა, ღ კელსა
 ით მღვდელისასა იყოს წყალი იგი მხილებისა დაწვეული ❖ ღ აფუცოს
 იგი მღვდელმან მან, ღ ჰრქუას დედა-კაცსა მას, უკეთუ ღ ვინმე არა
 წოლილარს შენთანა: უკეთუ არა შეგინებულ იყო სხვსა მამა-კაცი-
 საგან თვნიერ ქრმისა შენისა, უბრალო იყო შენ წელისა ამისგან
 მ მხილებისა წვეულისა ❖ უკეთუ შეგინებული იყო სხვსაგან თვნიერ
 ქრმისა შენისა, ანუ მოცემოდეს თესლი სხვაჲ იყოს შენ ზედა წვე-
 კა ვა იგი ❖ ღ აფუცოს მღვდელმან მან დედა-კაცი იგი ფიცსა მას წვე-
 ვისასა, ღ ჰრქუას მღვდელმან მან დედა-კაცსა მას მოკეცინ შენ უფალმან:
 წვევასა ღ ფიცსა ერსა შორის შენსა, მოცემად შენდა უფლისა მიერ,
 კბ ბარკალი შენი კარდავრდომად, ღ მუცელი შენი განსიკებად ❖ ღ შე-
 ვიდეს წყალი ესე დაწვეული მუცელსა შენსა, რათა კარდავარდეს
 ბარკალი შენი, ღ განასიოს მუცელი შენი: ღ თქუას დედა-კაცმან
 კვ მან, იყავნ იყავნ ❖ ღ დაწეროს მღვდელმან მან წვევა იგი წიგნსა,
 კდ ღ აღკოცოს იგი წყალსა მას შინა მხილებისასა დაწვეულისა ❖ ღ
 ასუას დედაკაცსა მას წყალი იგი მხილებისა ფიცისა, ღ შევიდეს
 კე მისა წყალი წვევისა მის მხილებისა ❖ ღ მოიღოს მღვდელმან მან
 კვ კელთავან მის დედა-კაცისათა შესწირავი იგი შურის სხისა ღ და-
 დუას შესწირავი იგი წინაშე უფლისა, საკურთხეველსა ზედა ❖ ღ
 მოიღოს მჭკელითა მღვდელმან მან შესწირავისა მისგან სახსენებუ-
 ლისა მისისა, ღ შეწაროს იგი საკურთხეველსა ზედა, ღ ამისა შე-
 კვ მდგომად ასუას დედა-კაცსა მას წყალი იგი ❖ ღ უკეთუ შეგინებულ
 იყოს დედა-კაცი იგი, ღ დავიწეებით დაავიწედა ქმარსა მისსა, შე-
 ვიდეს წყალი იგი მხილებისა ღ წვეული, ღ განასივნეს მუცელი
 მისი, ღ კარდავარდეს ბარკალი მისი, ღ იყოს დედა-კაცი იგი წვეუ-
 კვ ლი ერსა შორის ❖ ხოლო უკეთუ არა შეგინებულ იყოს დედა-კაცი
 კთ იგი, ღ წმიდაჲ იყოს, უბრალო არს ღ თესლი გამოიღოს ❖ ესე
 არს მჯული შურისა სხისა, რომელსა კარდაჰკედეს ცილი ქრისა

ცოლ უოფილი, ზ შეიგინოს ზ გინა თუ შამა-კაცსა რომელსა მო-
კდეს სული მოშურნებისა, ზ შურდეს ცოლისა თვისისა, ზ დაადგი-
ნოს ცოლი იგი თვისი წინამე უფლისა, ზ უეოს მას მდღელმან მან
ყოველივე ესე შჯული ზ ზ უბრალო იეოს კაცი იგი ცოდვისაგან,
ღ დედა-კაცმან მან მოიღოს ცოდვა თვისი.

თ ა ვ ი - 3.

ქტორად უფალი მოხეს, ზ ჰრქუა ზ ეტყოდე მეთა ისრაელისათა,
ღ არქუ მათ: მამა-კაცმან ანუ დედა-კაცმან, რომელმან აღუთქმას ად-
თქმა დიდად, განიწმიდნენ, სიწმიდითა უფლისათა ზ ზ მოითმი-
ნოს ღვინისაგან ზ თაფლუჭისა, მძარი ღვინისგან, ზ მძარი თაფლუ-
ჭისა არა სჴან ზ ზ ყოველი რომელი იქმნების უურძნის ღვინისგან
არა სჴას: ზ უურძენი ახალი ზ საკიჭი არა ჰამოს ყოველთა დღეთა
აღთქმისა მისისათა: ზ ყოველი რომელი იქმნების ვენაჯისაგან ღვ-
ნო ნაკუდლითგან, ვიდრე ნატკუწცამდე არა სჴას არცა ჰამოს
ყოველთა მათგან ზ ყოველთა დღეთა აღთქმისა განწმედისა მისი-
სათა, მავალი არა აღვდეს თავსა მისსა, ვიდრემდის აღივსნეს
დღენი მისნი, რომელ აღუთქმუნა უფალსა, წმიდად იეოს: მიუტეოს
სიგრძედ თმა თავისა ზ ყოველთა დღეთა აღთქმისა მისისათა უფ-
ლისა მიძართ, ყოველსა სულსა ზედა აღსრულებულსა არა შევი-
დეს ზ მამასა ზ დედასა, ზ მძასა, ზ დაძსა ზედა, არა შეიგინოს
მათ შორის, სიკუდილსა მათსა, რამეთუ აღთქმა ღუთისა მისისა
მის ზედა არს: ზ თავსა მისსა ზ ყოველთა დღეთა აღთქმისა მისი-
სათა, წმიდად იეოს უფლისა ზ უკეთუ ვინმე მოკუდეს მისთანა მე-
ესეულად, მეესეულად შეიგინა თავი ლოცვსა მისისა, ზ დაიუვნოს
თავი მისი, რომელსა დღესა განწმიდნა, ზ დღესა მეშუდესა დარ-
უვნოს ზ ზ დღესა მერვესა მოიხუენეს ორნი გუბრიტნი, ანუ ორნი
მართუწნი ტრედისანი მდღელისა მის კარად კარვისა მის საწამებე-
ლისა ზ ზ ეოს მდღელმან მან ერთი ცოდვისათვის, ზ ერთი ყოვე-
ლად დასაწულად, ზ ზ ღვინებამ ეოს მდღელმან მან სულისა მის-
თვის, რომელმან ჰსცოდა, ზ განწმიდოს თავი თვისი მას დღესა ში-
ნა, რომელი განუწმიდა უფალსა, ყოველთა დღეთა აღთქმისა მისი-

ლ
ლა
ა,ბ
გ
დ
ე
ვ
ზ
ც
თ
ი
იან

იბ სათა ❖ ზ მოჰგჳნაროს ტარიგი წელიწდუელი ცოდვისა მისთჳს,
 იც ზ ბირველნი იგი დღენი, შეურაცხ არს იუჳნენ, რამეთუ შეიგინა
 იდ თავი აღთქმისა მისისა ❖ ესე არს შჯუელი აღმთქმელისა მის, რო-
 იე მელსა დღესა აღასრულნეს დღენი აღთქმისა მისისანი, მოვიდეს
 ივ იგი ზ შეწიროს მან კართა თანა კარვისა საწამებელისათა ❖ ზ მო-
 იე ართჳს ძღუჭნი მისი უფალსა, ტარიგი წელიწდუელი უბიწო ერ-
 იე ერთი, ცოდვისათჳს, ზ ვერძი ერთი უბიწო ცხოვრებისათჳს ❖ ზ
 ივ ლაკნითა უცომოსა სამინდოსა ჰურნი, შექმნილნი ზეთითა, ზ ლე-
 ივ ლანგონი უცომონი ზეთითა ცხებულნი, ზ მსხუჭრწლი მათი, ზ
 იზ შესაწირავი მათი ❖ ზ მოიღოს ძღდეღმან მან წინაშე უფლისა, ზ
 იზ ეოს იგი ცოდჳსათჳს: ზ მსხუჭრწლი იგი უფლად დასაწუჭლი მი-
 იზ სი ❖ ზ ვერძი იგი ეოს შესაწირავად ცხოვრებისა მისისათჳს უფ-
 იწ რავი იგი მისი, ზ მსხუჭრწლი მისი ❖ ზ ¹⁾ დაიუჯროს აღმთქმელმან
 ით მან კართა თანა კარვისა საწამებელისათა თავი აღთქმისა მისისა: ზ
 ით დადვას თმა იგი ცეცხლსა მას, რომელ იგი არს შესაწირავისა მის
 ით ცხოვრებისა ❖ ზ მოიღოს ძღდეღმან მან მჳარი იგი მგბარი ვერ-
 ით მისისგან, ზ ჰური ერთი უცომო ლაკნისა მისგან, ზ ლელანგო
 ით უცომო ერთი, დაუდვას კელთა ზედა მის აღმთქმელისათა, შეძგომავ
 ით დაუჭრწნისა თავისა ლოცჳსა მისისა ❖ ზ შეწიროს იგი ძღდეღმან მან,
 ით დასადებელად წინაშე უფლისა, წმიდაჲ იეოს იგი ძღდეღლისა: მკერ-
 ით დისა მის დასადებელისა, ზ მჳარისა მის განჩინებულისა, ზ ამისა
 ით შეძგომად ზრწას აღმთქმელმან მან ღჯრო ❖ ესე არს შჯუელი აღმთქმელი-
 ით სისა მის რაოდენიცა აღუთქჳა უფალსა: ძღუჭნი აღთქმისა მისი-
 ით სათჳს, თჯნიერ მისა, რომელი ზოოს კელმან მისმან, ძაღლისა ებრ აღთ-
 ით ქმისა მისისა, რაოდენიცა აღუთქჳას, შჯულისა მის ებრ განწმენდისა
 ით მისისა ❖ ეტყოდა უფალი მოსეს, ზ ჰრქჳა ❖ ეტყოდე აჰრონს ზ
 ით ძეთა მისთა, ზ არქჳთ მათ, ²⁾ ესრეთ აკურთხევდით ძეთა ისრაელი-
 ით სათა, ზ არქჳთ მათ: ზ დადვან სახელი ჩემი ძეთა ზედა ისრაელი-

¹⁾ საქმე კა.—²⁾ ზირჳ ლე.

სათა ზ მე უფალმან ვაკურთხენე ივინი ზ ვაკურთხენ შენ უფალმან ზ დაგიცუწნ შენ ზ გამოაჩინენ ზირი მისი, შენ ზედა, ზ ვაკურთხენ შენ ზ მოაქციენ უფალმან ზირი მისი შენ ზედა, ზ მოგვიცინ შენ მშჯღობა; ზ დადგვა სასელი ჩემი მეთა ზედა ისრაელისათა ზ მე უფალმან ვაკურთხო ივი.

კდ
კე
კვ

თ ა ვ ი ზ.

ღა ¹⁾ იუო დღესა მას რომელსა განასრულა მოსე, რათა აღ-
მართოს კარავი ივი, ზ სცხო მას, ზ განწმიდა ივი, ზ ეოველი
ჭურჭელი მისი, ზ საკურთხეველი ზ ეოველი ჭურჭელი მისი, ზ
სცხო მას, ზ განწმიდნა ივინი ზ ზ შეწირეს მთავართა მათ ისრა-
ელისათა ათორმეტთა მთავართა, სასლთა მამათა მათთასა, ესე
მთავარნი თუთეული ტომნი ესენი წინაშე მდგომელებნი მოღვაწეობი-
სანი ზ ზ მოიღეს შესაწირავი მათი წინაშე უფლისა ექუსი ურემი
კარვედი, ზ ათორმეტი კარნი, ურემი ერთი ორთავან მთავართა, ზ
კარი თითოჲ კაცად კაცადმან, მოიბნეს წინაშე კარვისა ზ ეტეოდა
უფალი მოსეს ზ ჭრქუა ზ მოიღე ეკე მათგან, ზ იუწენ საქმესა მას
მსახურებისასა, კარვისა მის საწამებელისასა, ზ მისცნე ივინი ლე-
ვიტელთა მათ კაცად კაცადსა მსგავსად თუხისა მის მსახურებისა ზ
ღ მოიღო მოსე ურემები ივი ზ კარები, ზ მისცაჲ ივი ლევიტელთა
ღ ორნი ივი ურემნი ზ ოთხი კარი მისცაჲ მეთა გეთსონისთა
ღ მსგავსად მსახურებისა მათისა ზ ოთხი ივი ურემი ზ რვა კარი
ღ მისცაჲ მეთა მერარისთა, მსგავსად მსახურებისა მათისა იათამრის
ღ მიერ მისა აჭრონის მდღელისა ზ სოლო მეთა კათისთა არა მისცა,
ღ რამეთუ სამსახურებელი ივი სიწმიდისა აქუნდეს, ზ მკრითა აღიდგე-
ბდიან ზ ზ მთართვეს მთავართა მათ სატფურებასა მას საკურთხე-
ველსა დღესა რომელსა სცხო მას, ზ შეწირეს მთავართა მათ შესა-
წირავი მათი: წინაშე საკურთხეველსა მას ზ ჭრქუა უფალმან
ღ მოსეს მთავარმან ერთმან დღითი დღედ, ზ მთავარმან დღესა მეო-
რესა, შესწირენ შესაწირავი თუხი სატფურებასა მას საკურთხევე-
ლისასა ზ ზ იუო დღესა მას ზირველსა შეწირა შესაწირავი მისი

ა
ბ
გ
დ
ე
ვ
ზ
თ
ი
ია
იბ
იგ

¹⁾ ბ მოსე მ.

ნასონ ძემან ამინადაბისძან, მთავარძან ტომთა იუდიანისთაძან ❖
 იდ შეწირა შესაწირავი მისი: ლაკანა ვეცხლისა ერთი, ას ოც ღ ათი სა-
 სწორი მისი, ფიალი მისი სასმისი ვეცხლისა ერთი სამეოც ღ ათ
 იე შესწარული ზეთითა შესაწირავად ❖ ზაროფსიდი ოქროსა: ათი სა-
 ივ სწორი მისი სავსე საკმეველითა ❖ სწარავი ერთი ზროსათავან,
 ვერძი ერთი, ტარივი ერთი ერთ წლეული ეოვლად დასაწიჭლად ❖
 იზ,ის^ლ თხა ერთი თხათავან ცოდჯსათჯს ❖ ღ შესაწირავად ცხოვრებისა,
 რთი დიაკუული ორი, ვერძი ხუთი, ვაცი ხუთი, ტარივი წელიწდეული
 ძი ხუთი: ესე შესაწირავი ნასონისი, მისა ამინადაბისი ❖ ღ დღესა მეო-
 კა ქარისძან ❖ შესაწირავი მისი ლაკანა ერთი ვეცხლისაჲ, ას ოც ღ
 ათი სასწორი მისი, ფიალა ერთი ვეცხლისა სამეოც ღ ათი სასწო-
 რი მისი, სასწორისა ებრ წმიდისა, ორნივე სავსენი სამინდოთა,
 კა შესწარული ზეთითა შესაწირავად ❖ ზაროფსიდი ოქროსაჲ, ათი
 კბ სასწორი მისი, სავსე საკმეველითა ❖ სწარავი ერთი ზროსათავან,
 ვერძი ერთი, ღ ტარივი ერთი უბიწო წელიწდეული ეოვლად და-
 მბ,ბ^ლ საწიჭლად ❖ ვაცი ერთი თხათავან ცოდჯსათჯს ❖ ღ შესაწირავად
 ცხოვრებისა: დიაკუული ორი, ვერძი ხუთი, ვაცი ხუთი, ტარივები
 ერთ წლისა ხუთი, ესე შესაწირავი ნათანელიისი მისა საგორისი ❖
 მმ დღესა შესამესა შეწირა მთავარძან ძეთა საბულონისთაძან, ელიაბ
 მპ ძემან ქელეონისძან ❖ შესაწირავი მისი ლაკანა ერთი ვეცხლისა,
 ას ოც ღ ათი სასწორი მისი, ფიალი ერთი ვეცხლისა, სამეოც ღ
 ათი სასწორი მისი, სასწორისა ებრ წმიდისა: ორნივე სავსენი სა-
 კს მინდოთა, შესწარული ზეთითა შესაწირავად ❖ ზაროფსიდი ოქრო-
 კ^ლ საჲ, ათი სასწორი სავსე საკმეველითა ❖ სწარავი ერთი ზროსათა-
 ვან, ვერძი ერთი, ტარივი ერთი წელიწდეული ეოვლად დასაწიჭლ-
 ჳთ,ლ^ლ ლად ❖ ღ ვაცი ერთი თხათავან ცოდჯისათჯს ❖ შესაწირავად ცხო-
 ვრებისა: დიაკუული ორი, ვერძი ხუთი, ვაცი ხუთი, ტარივები წე-
 ლიწდეული ხუთი: ესე შესაწირავი ელიაბისი, მისა ქელეონისი ❖
 ჳლ დღესა მეოთხესა, შეწირა მთავარძან ძეთა რუბენისთაძან: ელისურ,

ძემან ედისურისმან ❖ შესაწირავი მისი, ლაჲანა ვეცხლისა ერთი,
 ას ოც ღ ათი სასწორი მისი, ფიალი ერთი ვეცხლისა, სამოც ღ
 ათი სასწორი მისი, სასწორისა ებრ წმიდისა: ორნივე სავესენი სა-
 მინდოთა, შესწარული ზეთითა შესაწირავად ❖ ჰაროფსიდი ოქრო-
 სა ათი სასწორი, სავესე საკმეველითა ❖ ზურაჲი ერთი ზროსა-
 თაგან, ვერძი ერთი, ტარიგი ერთი, წელიწდეული ეოვლად დას-
 წუჭლად ❖ ღ ვაცი ერთი თხათაგან ცოდვისათუჲს ❖ ღ შესაწირა-
 ვად ცხოვრებისათუჲს: დიაკუული ორი, ვერძი ხუთი, ვაცი ხუთი,
 ტარიგი ნეხუ წელიწდეული ხუთი: ესე შესაწირავი ელისურისი მი-
 სა ედისურისი ❖ დღესა მესუეთესა, შეწირაჲ მთავარძან ძეთა სუმიო-
 ნისთამან, სალაძიელ ძემან სურიდისამან ❖ შესაწირავი მისი ლაჲა-
 ნა ვეცხლისა ერთი, ას ოც ღ ათი სასწორი მისი, ფიალი ერთი
 ვეცხლისა სამოც ღ ათი სასწორი მისი, სასწორისა ებრ წმიდისა:
 ორნივე სავესენი სამინდოთა, შესწარული ზეთითა შესაწირავსა ზე-
 და ❖ ჰაროფსიდი ერთი ოქროსაჲ ათი სასწორი მისი სავესე საკმე-
 ველითა ❖ ზურაჲი ერთი, ზროსათაგან, ვერძი ერთი, ტარიგი ერ-
 თი წელიწდეულნი ეოვლად დასაწუჭლად ❖ ვაცი ერთი თხათაგან
 ცოდვისათუჲს ❖ ღ შესაწირავად ცხოვრებისა, დიაკუული ორი, ვერძი
 ხუთი, ვაცი ხუთი, ტარიგი ნეხუ წელიწდეული ხუთი, ესე შესაწი-
 რავი სალაძიელისი სურისადისი ❖ დღესა მეექუსესა შეწირა მთა-
 ვარძან ძეთა კადისათამან, ელისაფან ძემან რაჲგოელისმან ❖ შე-
 საწირავი მისი ლაჲანა ვეცხლისა ერთი, ას ოც ღ ათი სასწორი
 მისი: ფიალი ვეცხლისა ერთი სამოც ღ ათი სასწორი მისი, სა-
 სწორისა ებრ წმიდისა: ორნივე სავესენი სამინდოთა, შესწარული ზე-
 თითაჲ შესაწირავად ❖ ჰაროფსიდი ერთი ოქროსა ათი სასწორი მისი,
 სავესე საკმეველითა ❖ ზურაჲი ერთი ზროსათაგან, ვერძი ერთი, ტა-
 რიგი ერთი წელიწდეული ეოვლად დასაწუჭლად ❖ ღ ვაცი ერთი,
 თხათაგან, ცოდვისათუჲს ❖ ღ შესაწირავად ცხოვრებისა: დიაკუული
 ორი: ვერძი ხუთი, ვაცი ხუთი, ტარიგი ნეხუ წელიწდეული ხუთი; ესე
 შესაწირავი არს ელისაფანისა მისა რაგოელისა ❖ დღესა მეშუდესა,
 შეწირა მთავარძან ძეთა ეფრემისთამან, ელისამ ძემან სემეუდისმან ❖

ლბ
 ლვ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლწ
 ლთ
 მ
 მა
 მბ
 მგ
 მდ
 მე
 მვ
 მზ
 მწ
 მთ

ნ შესწირავი მისი, ლაკანა ერთი ვეცხლისა, ას ოც ღ ათი სასწორი
 მისი, ფალა ერთი ვერცხლისა სამოც ღ ათი სასწორი მისი სას-
 წორისაებრ წმიდისა: ორნივე სავსენი სამინდოთა, შესწარული ზე-
 ნა თითა შესწირავად ❖ ჰაროფსიდი ერთი ოქროსა ათი სასწორი,
 ნბ სავსე საკმეველითა ❖ ზუარაკი ერთი ზროხათაგან, ვერძი ერთი,
 ნგ ტარიგი ერთი წელიწდეული ეოვლად დასაწუჭლად ❖ ღ ვაცი ერთი თხ-
 ნდ თაგან, ცოდვისათჳს ❖ ღ შესწირავად ცხოვრებისა: დიაკუული ორი,
 ნე რავი ელისამასი მისა სემეუდისი ❖ დღესა მერვესა შეწირა, მთავარ-
 ნვ მან მანასესთამან, გამალიელ: მემან ფადისურისმან ❖ შესწირავი
 მისი ლაკანა ერთი ვეცხლისა, ას ოც ღ ათი სასწორი მისი, ფა-
 ლი ერთი ვეცხლისა სამეოც ღ ათი სასწორი მისი, სასწორისაებრ
 წმიდისა: ორნივე სავსენი სამინდოთა, შესწარული ზეთითა შეს-
 წირავად ❖ ჰაროფსიდი ოქროსა ერთი, ათი სასწორი, სავსე საკმე-
 ნს ველითა ❖ ზუარაკი ერთი ზროხათაგან, ვერძი ერთი, ტარიგი ერთი
 ნთ წელიწდეული ეოვლად დასაწუჭლად ❖ ვაცი ერთი თხათაგან, ცო-
 დვისათჳს ❖ ღ შესწირავად ცხოვრებისა დიაკუული ორი, ვერძი
 ხუთი, ვაცი ხუთი, ტარიგი წელიწდეული ხუთი; ესე შესწირავი
 და გამალიელისი მისა ფადისურისი ❖ დღესა მეცხრესა შეწირა, მთ-
 და ვარმან მეთა ბენიამენისთამან, აბიდან მემან კედეონისმან ❖ შეს-
 წირავი მისი: ლაკანა ერთი ვეცხლისა, ას ოც ღ ათი სასწორი მი-
 სი: ფალი მისი ვეცხლისა ერთი, სამეოც ღ ათი სასწორი მისი:
 სასწორისაებრ წმიდისა, ორნივე სავსენი სამინდოთა შესწარული
 ზეთითა შესწირავად ❖ ჰაროფსიდი ოქროსა ერთი, ათი სასწორი
 და მისი, სავსე საკმეველითა ❖ ზუარაკი ერთი ზროხათაგან, ვერძი
 და ერთი, ტარიგი ერთი წელიწდეული ეოვლად დასაწუჭლად ❖ ვა-
 და ცი თხათაგან ერთი ცოდვისათჳს ❖ შესწირავად ცხოვრებისა დია-
 კუული ორი, ვერძი ხუთი, ვაცი ხუთი, ტარიგი წელიწდეული ხუთი:
 და ესე შესწირავი ამინადებისი მისა კედეონისი ❖ ღ დღესა მეთესა
 შეწირა მთავარმან მეთაგან დანისთა, აქეზერ მემან ამისადამან ❖
 და შესწირავი მისი ლაკანა ვეცხლისა ერთი, ას ოც ღ ათი სასწორი

მისი: ფიალი ერთი ვეცხლისა, სამეოც ღ ათი სასწორი მისი, სასწორისაებრ წმიდისა: ორნივე სავსენი სამინდოთა, შესწარული ზეთითა შესწირავად ❖ ზაროფსიდი ოქროსა ერთი ათი სასწორი მისი, სავსე საკმეველითა ❖ ზუარაკი ერთი ზროსათავან, ვერძი ერთი, ტარივი ერთი წელიწდუელი ყოვლად დასაწუჭლად ❖ ღ ვაცი თხათავან ერთი, ცოდვისათუხ ❖ ღ შესწირავად ცხოვრებისა, დიაკუელი ორი, ვერძი ხუთი, ვაცი ხუთი, ტარივი წელიწდუელი ხუთი: ესე შესწირავი აქე სერისი, მისა ამისადამსი ❖ დღესა მეთორმეტესა, შეწირა მთავარმან მეთა ასერისთამან, ფალეკელ მემან ექრონისამან ❖ შესწირავი მისი ლაკანაჲ ვეცხლისა ერთი, ას ოც და ათი სასწორი მისი, ფიალი ვეცხლისა ერთი, სამეოც და ათი სასწორისა, სასწორისა ებრ წმიდისა: ორნივე სავსენი სამინდოთა, შესწარული ზეთითა შესწირავად ❖ ზაროფსიდი ოქროსა ერთი ათი სასწორი მისი, სავსე საკმეველითა ❖ ზუარაკი ერთი ზროსათავან, ვერძი ერთი, ტარივი ერთი წელიწდუელი, ყოვლად დასაწუჭლად ❖ ღ ვაცი თხათავან ერთი, ცოდვისათუხ ❖ შესწირავად ცხოვრებისა, დიაკუელი ორი, ვერძი ხუთი, ვაცი ხუთი, ტარივი წელიწდუელი ხუთი; ესე შესწირავი ფალეკელისა მისა ექრანისი ❖ დღესა მეთორმეტესაჲ, შეწირა მთავარმან მეთა ნეფთალემისთამან, აქირე მემან ენანისმან ❖ შესწირავი მისი ლაკანა ვეცხლისა ერთი, ას ოც და ათი სასწორი მისი, ფიალი ერთი ვეცხლისა სამეოც და ათი სასწორი, სასწორისა ებრ წმიდისა; ორნივე სავსენი სამინდოთა, შესწარული ზეთითა შესწირავად ❖ ზაროფსიდი ოქროსა ერთი, ათი სასწორი მისი, სავსე საკმეველითა ❖ ზუარაკი ერთი ზროსათავან, ვერძი ერთი, ტარივი ერთი წელიწდუელი ყოვლად დასაწუჭლად ❖ ღ ვაცი თხათავან ერთი, ცოდვისათუხ ❖ ღ შესწირავად ცხოვრებისა: დიაკუელი ორი, ვერძი ხუთი, ვაცი ხუთი, ტარივი წელიწდუელი ხუთი, ესე არს შესწირავი აქირესი, მისა ენანისი ❖ ესე არს სატფურება საკურთხეველისა, რომელსა დღესა ეცხო, მთავართა მათვან მეთა ისრაელისათა, ლაკანა ვეცხლისა ათორმეტი, ფიალი ვეცხლისა ათორმეტი, ზაროფსიდი ოქროსა ათორმეტი ❖ ას ოც ღ ათი სასწორი

მთ
ო
ოა
ობ
ოვ
ოდ
ოე
ოვ
ოზ
ოწ
ოთ
ზ
ზა
ზბ
ზვ
ზდ
ზე
ზჟ

ლაკნისა ერთისა, ღ სამეოც ღ ათი სასწორი ფიალისა ერთისა, ეოველი ჭურჭელი ვეცხლისაჲ ორ ათას ოთხას სასწორი, მსგავსად სასწორისა მის წმიდათასა ❖ ჰაროფსიდი ოქროსა ათორმეტი, სავსენი საგვეელითა ათისა ებრ სასწორისა თვთეულისა ჰაროფსიდისა, სასწორისაებრ წმიდისა ეოველი ოქროსანი ჰაროფსიდები, ან ღ ოც ღ ათი სასწორი ❖ ღ ეოველი ზროსა შესაწირავად, ზუარაკი ათორმეტი, ვერძი ათორმეტი, ტარიგები წელიწდეული ათორმეტები, შესაწირავი მათი, მსხუჭრზლები მათი, ვაცები თსათავან ათორმეტი, ცოდვისათვს ❖ ღ ეოველი ზროსაჲ შესაწირავად ცხოვრებისა, დიაკეული ოც ღ ოთხ, ვერძი უბიწო სამეოცჲ თსა ერთ წლეული სამეოც, ტარიგი წელიწდეული უბიწო სამეოც ❖ ესე სატფურება საკურთხეველისა შემდგომად აღწებისა კელითა მისითა ღ ცხებისა მისისა ❖ ¹⁾ შესლუასა მას მოსესა კარავსა მას წამებისასა, სიტყუად მისსა; ღ ესმა მას კმაჲ უფლისა ეტეოდა რაჲ მას ზეგარდამო საღხინებელით, შორის ორთა მათ ქერბინთა რომელ იუწენს კიდობანსა მას წამებისასა, რომელი იტეოდა მისთანა.

თ ა ვ ი ც

ა,ბ **და** ეტეოდა უფალი მოსეს: ღ ჭრქუა მას ❖ ეტეოდე აჭრონს ღ არქუ მას, რაჟამს დასდგმიდე სანთელთა მათ ერთ კერძო, წინაშე გ ზირსა სასანთლეთასა, ნათობდენ მუდნივე იგი სანთელნი ❖ ღ ეოჲ აჭრონ ეგრეთ, ერთ კერძოსა მას ადვილსა წინაშე ზირსა სასანთლეთასა აღანთნა სანთელნი მისნი, ვითარცა უბრძანა უფალმან დ მოსეს ❖ ღ ესე არს აღმზადება სანთელთა, მუარი ოქროჲ ვერი მისი, ღ შრომანნი მისნი, მუარი ეოვლად ხატისა მისებრ, ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს, ღ ჭრქუა ეგრეთ ჰქმენ სასანთლე იგი ❖ ე,ვ **და** ეტეოდა უფალი მოსეს: ღ ჭრქუა ❖ მოიუწენენ ლევიტელნი იგი ს შორის ძეთა ისრაელისთა, ღ განწმიდენ იგინი ❖ ღ ესრეთ ჰყო განწმედა იგი მათი, აჰკურო მათ წყალი იგი განწმედისა, ღ მოვლოს მისჯლმან ეოველთა ასოთა მათთა, ღ განირცხეს ეოველი ს- ც მოსელი მათი, ღ წმიდაჲ იუწენს ❖ ღ მოიბან კბოჲ ერთი ზროს-

¹⁾ გ მოსე ა:

თაგან, და ამისი შესაწირავი სამინდომი შექმნილი ზეთითა: და ზუბ-
რაკი ერთი წელიწადი უფლისათა ცოდვისათჳს მოიბანა და ¹⁾ და
მოიუწუნე ლევიტელნი იგი წინაშე კარავსა მას წამებისასა, და შეჭ-
კრიბოა ყოველი კრებული მეთა ისრაელისათა და მოიუწუნე ლე-
ვიტელნი წინაშე უფლისა და დაასხას მეთა ისრაელისათა კელი თუ-
სი ლევიტელთა ზედა და გამოითხოეს აჭრონ ლევიტელთა მუტ-
უწლად წინაშე უფლისა მეთაგან ისრაელისათა და იუწუნენ იგინი
მოქმედად საქმისა მის კარავისა უფლისა და ზოლო ლევიტელთა მათ
დაასხნენ კელი თავსა ზედა მათ ზუბარავთასა, და ჰყოდა ერთი იგი
ცოდვისათჳს, და ერთი იგი ყოველად დასწულად უფლისა, საღხი-
ნებელად მათდა და დაადგინე ლევიტელნი იგი წინაშე უფლისა,
და წინაშე აჭრონისსა, და წინაშე მეთა მისთა, და მისცნე იგინი მათ
მიცემულად წინაშე უფლისა და განაჩინე ლევიტელნი შორის მუ-
თაგან ისრაელისათა, და იუწუნენ ჩემდა და ამისა შემდგომად შე-
ვიდენ ლევიტელნი იგი საქმედ საქმესა მას, კარავისა მის წამებისა-
სა, და განსწმიდნენ და მისცნე იგინი, მიცემულად წინაშე უფლი-
სა; რამეთუ მოსაცემულად მიცემულ არიან იგინი ჩემდა, შორის
მეთაგან ისრაელისათა და მათ წილ რათა განადონ საშობ ჰირმმო-
მან ყოველი საშობა მეთა ისრაელისათა მოიუწუნენ იგინი ჩემ-
და ²⁾ რამეთუ ჩემი არს ყოველი ჰირმშობა მეთა ისრაელისათა,
კაციდგან მიპირუტყუამდე, დღესა მას რომელსა მოვსერ ყოველი ჰირ-
მშობა ქვჭყანასა მას ეგუპტისასა, წმიდაა იუწუნენ იგინი ჩემდა და
და მოიუწუნენ ლევიტელნი ჩემდა ყოველთაგან ჰირმშობთა მეთა ის-
რაელისათა და მივსცენ ლევიტელნი მისაცემულად მიცემულ აჭ-
რონს და მეთა მისთა, შორის მეთა ისრაელისათა, საქმედ საქმესა მე-
თა ისრაელისათა, კარავსა მას წამებისასა, და ღსინებუდა მეთა ისრა-
ელისათა; და არავინ იყოს შორის მეთა ისრაელისათა რომელი შე-
ეასლებოდის სიწმიდეთა მათ და უწესს მოსე და აჭრონ და ყოველ-
მან კრებულმან მეთა ისრაელისათამან, ლევიტელთა მიმართ, ვითარ-
ცა უბრძანა უფალმან მოსეს ლევიტელთათჳს, ეგრე ყვეს მეთა ის-

¹⁾ ა კლდის ე. — ²⁾ ზემოთ გ.

კა რაელისათა მათთვის ❖ დ განწმიდეს ლევიტელნი იგი, დ განირცხეს სამოსელი მათი დ მისცნად იგინი აჭრონ მისაცემელად წინაშე უფლისად, დ ლხინება ეო მათთვის აჭრონ დ გასწმიდნა იგინი ❖
 კბ დ ამისა შემდგომად შევიდეს ლევიტელნი იგი მსახურებად მსახურებასა თვისა კარავსა მას წამებისასა, წინაშე აჭრონისა, დ წინაშე ძეთა მისთა: ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს ლევიტელთათვის,
 კბპდ გერცა ჭეუჭეს მათ ❖ ეტეოდა უფალი მოსეს დ ჭრქუა ❖ ესე არს ლევიტელთათვის, ოცდა ხუთისა წლისათაგანი, დ უხეშთაესი შევიდეს მსახურებად კარავსა მას წამებისასა, ❖ დ ერკასის წლითაგანი
 კე გამოდკენ მსახურებისაგან, დ არღარა იქმოდინა მერმე ❖ დ მსახურებდეს ძმად მისი კარავსა მას წამებისასა დაცვად საცავსა მას, ხოლო საქმით არა იქმოდის, ესრეთ უეო ლევიტელთა მათ საცავსა მათსა.

თ ა ვ ი თ

ა და ეტეოდა უფალი მოსეს უდაბნოსა მას სინასა, წელსა მეორესა, გამოსლვასა მათსა ქუჭუანით ეგუპტით: თუჭსა მას ზირველსა,
 ბ დ ჭრქუა ❖ არქუ დ ეონ ძეთა ისრაელისათა ჰასქა ჟამსა მას ❖
 გ ძეთათხმეტესა დღესა თვისა ზირველისასა მიმწუხრი, ეონ იგი ჟამისა ებრ, დ შჯულისა მის, შეტუჭებისა ებრ მისისა ეონ იგი ჟამისა ებრ ❖ დ ეტეოდა მოსე ძეთა ისრაელისათა ეოფად ჰასექისა ❖
 ე დანაბამსა ძეთათხმეტესა დღესა თვისა მის ზირველისასა უდაბნოსა მას სინასა ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს, გერე ვეეს ძეთა ისრაელისათა ❖ დ მოვიდეს კაცნი რომელნი ივენეს არა წმიდად სულითა კაცისათა, დ ვერ ელო ეოფად ჰასექისა მას დღესა შინა,
 ვ დ მოვიდეს წინაშე მოსესა დ აჭრონისა მას დღესა ❖ დ ჭრქუჭს კაცთა მათ მისა მიძართ, ჩუჭს არა წმიდად ვართ სულითა კაცისათა, ნუ დააკლებთ შეწირვად მსხუტრზლსა უფლისასა, ჟამსა თვისა, შორის ძეთა ისრაელისათა ❖ დ ჭრქუად მათ მოსე: დეგით მანდად,
 თ დ ვისძინოთ რად მი ბრძანოს თქუჭსთვის უფალმან ❖ დ ეტეოდა
 ი უფალი მოსეს, დ ჭრქუად ❖ ეტეოდე ძეთა ისრაელისათა, დ არქუ: კაცად კაცადი რომელი იეოს არა წმიდად სულითა კაცისა თანა გინათუ შორსა გზასა იეოს, ანუ თქუჭსგანი, ანუ ნათესავსა მას თქუჭს-

თა, ჰ ეოს ზანქა უფლისაჲ ❖ თჳსსა მას მეორესა, მეათოთხმეტე-
 სა დღესა: მწუხრი, ეონ იგი უცომოთი მდოკვითა ჰ ჭამონ იგი ❖
 ჰ არა დაუტეონ იგი მისგანი განთიადამდე, ჰ ¹⁾ მჴალი არა და-
 ტეონ მისგანი ჰ არა განტეხონ მისგანი, შჯულისა ებრ ზანქეისა
 ეონ იგი ❖ ჰ კაცი რომელი წმიდაჲ იეოს, ჰ გზასა შორს არა
 იეოს, ჰ დააკლდეს ეოფად ზანქეისა, მოიხოცოს სული იგი შორის
 ერისა თჳსისა, რამეთუ მსხჳტრჳლი უფლისა არა შეწირა ჟამსა თჳს-
 სა ცოდვა მოიღოს კაცმან მან ❖ უკეთუ მოვიდეს მწირი ქჳტჳნასა
 თქჳტნსა, ჰ ეოს ზანქეი უფლისა, შჯულისა მის ებრ ზანქეისა, მსგავ-
 სად ბრმანებისა მისისა, ეგრეთ ეოს იგი, შჯული ერთი იეაჳნ თქჳტნი,
 მწირისა, ჰ სოფელელისა, მის ქჳტჳნისა ❖ დღესა მას რომელსა
 აღემართა კარავი, ჰ ²⁾ დაფარა ღრუბელმან კარავი იგი, სასლი
 წამებისა ჰ მწუხრად მწუხრად არნ კარავსა მას ჴედა ვითარცა სი-
 ლვა ცეცხლისა ვიდრე განთიადამდე ❖ ესრეთ იეო მარადის, ღრუ-
 ბელი ფარვიდა მას დღისი, ჰ სილვა იგი ცეცხლისა ღამე ❖ რა-
 ჟამს აღიმადლის ღრუბელმან მან კარვისა მისგან, ამისა შემდგომად წა-
 რიტრინან მენი ისრაელისანი, ჰ ადვილსა მას რომელსა დადვის
 ღრუბელი იგი, მუნ დაიბანაკიან მეთა ისრაელისათა ❖ ბრმანებითა
 უფლისათა აღიმრინან მენი ისრაელისანი ჰ ბრმანებითა უფლისა-
 თა აღიმროდენ ეოველთა დღეთა რაოდენთა აკრილობნ ღრუბელი
 იგი კარავსა მას ჴედა დაიბანაკიან მეთა ისრაელისათა ❖ ჰ ოდეს
 დადვის ღრუბელი იგი კარავსა ჴედა, მრავალ დღე დაიცვიან მენი
 ისრაელისანი, საცო იგი უფლისაჲ, ჰ არა აღმრინან ❖ ჰ იევის
 ოდეს აკრილობნ ღრუბელი დღეთა მათ რიცხჳთასა კარავსა ჴედა სი-
 ტყვითა უფლისათა დაიბანაკიან, ჰ სიტყვითა უფლისათა აღიმრინან ❖
 ჰ არნ ოდეს დგან ღრუბელი იგი მწუხროთგან ვიდრე განთიადამდე,
 ჰ უკეთუ აღვიდის ღრუბელი იგი განთიად აღიმროდიან დღისი,
 გინა ღამე ❖ ჰ ოდეს ამაღლდის ღრუბელი იგი, წარიტრინან: უკე-
 თუ თჳსთა დღეთამდე განმრავლდის ღრუბელი იგი ჰ აკრილობნ
 მას ჴედა დაადგრიან მენი ისრაელისანი ჰ არა აღიმროდენ ❖ რა-

¹⁾ ბ მოსე იბ. იოანე ით.—²⁾ მოსე მ.—³⁾ ა კორ. ი.

მეთუ ბრძანებითა უფლისათა აღიმოდენ, & საცოხსა უფლისასა იმარხვდეს, ბრძანებითა უფლისათა & კელითა მოსესითა.

თ ა ვ ი ი.

ა,ბ **ღ**ა ეტეოდა უფალი მოსეს, & ჰქრეჲა ❖ ჰქმენ თავისა შენისა ორი ნესტუნი ჰედილნი ვეცხლისანი, & იეუნენ შენდა მოწოდებამა კრებულისა, დატრვად ბანაკისა დატურვად ❖ & დაჰბეროს მითა, & შემოკრბეს ეოველი კრებული, კარვად კარვისა საწამებელი-ღსა ❖ უკეთუ ერთსა დაჰბეროთ, მოვიდოდინს შენდა ეოველი მთავა-ე რნი წინამძღვარნი ისრაელისანი ❖ & დაჰბეროთ საუწეებელად, და იტრას ბანაკი იგი, რომელი დაბანაკებულ იეოს მსისა აღმო-ვ სავლით ❖ & დაჰბეროთ საუწეებელსა მას მეორესა, და იტრას ბანაკი იგი რომელი დაბანაკებულ იეოს სამხრით: დაჰბეროთ საუწეებელითა მესამით, და იტრას ბანაკი იგი რომელი დაბანაკებულ იეოს ზღვით კერძო, დაჰბეროთ საუწეებელსა მას მეოთხესა, და იტრას ბანაკი რომელი დაბანაკებულ იეო ჩრდილოთ: & საუწეებელსა დაჰბერონ ტურვასა მათსა ❖ & რაჲმს შეჰკრიბოთ კრებული დაჰბერეთ, & ნუ საუწეებელად ❖ & მეთა აჰტრონისთა მდღელთა დაჰბერონ ნესტუშბითა მით, & იეოს იგი თქუტნდა შჯულად საუკუნოდ ნათესავთა შორის თქუტნთა ❖ უკეთუ განხვდეთ ბრძოლად მტერთა თქუტნთა ქუტნასას მას თქუტნსა, & აუწეებდით ნესტუებითა მით & მოისხენეთ წინაშე უფლისა, & განერნეთ მტერთაგან თქუტნთა ❖ & დღეთა სინარულისა თქუტნისათა, & დღესასწაულთა, & თჳს თავთა თქუტნთა, დაჰბეროთ ნესტუშბითა მით, ეოვლად დასწუტნისა ზედა & მსხუტნზლთა თქუტნთა ზედა, & იეოს მოსაკუნებელ თქუტნდა წინაშე ღუთისა თქუტნისა, რამეთუ მე ვარ უფალი იამერთი თქუტნი ❖ & იეო წელსა მეორესა & თუტნსა მეორესა & თავსა ოცნსა თჳსასა, აღიმადლა ღრუბელმან მან კარვისა მისგან იბ წამებისა ❖ & წარიტრნეს მენი ისრაელისანი კარვითურთ მათით უდაბნოსა მისგან სინასა, & დადგა ღრუბელი იგი უდაბნოსა მან ივ ფარანისასა ❖ და იტრნეს ჰირველად სიტყუთა უფლისათა, კელითა იდ მოსესითა ❖ და იტრა განწესებული ბანაკი მეთა იუდასთა ჰირველ მ-

ლითურთ მათით, ჰ ერსა მას მათსა ზედა: ნანონ მე ამინადაბისი ❖ ჰ იე
ერსა ზედა, ტომისა ძეთა იზაქარისთა, ნათანაელ მე სოგორისი ❖ ჰ იე
ერსა ზედა ტომსა ზაბულონისთა, ელიაბ მე ქერონისი ❖ ჰ ლაქკ- იხ
სნენ კარავი მისი, და იტრნენ ძენი გეთსონისნი, ჰ ძენი მერარისნი:
ღ აღიმრნენ კარავი იგი ❖ ჰ წარიძრა განწყესებული იგი ბანაკი იტ
რუბენისთა ძალითურთ მათით, ჰ ერსა მას ზედა ელისურ მე სედის- ით
ურისი ❖ ერთა ზედა ნათესავისთა ძეთა სვიმონისთა, სალამიელ მე სუ- ით
რისადისი ❖ ჰ ერსა ზედა ნათესავისა ძეთა გადისთა, ელისაფან მე კ
რავოელისი ❖ და იტრნენ ძენი კაათისნი: ჰ აღიღონ სიწმიდე იგი, კა
ღ აღმართონ კარავი იგი ვიდრე მისლავდ მათდამდე ❖ იტრას გან- კბ
წყესებული ბანაკი ეფრემისი ჰ ერსა მას მისსა ზედა ელისამ მე სე-
მიუდისი ❖ ჰ ერსა ზედა ტომისა ძეთა მანასესთასა, გამაღელ მე კბ
ფადისურისი ❖ ჰ ერსა ზედა ტომისა ძეთა ბენიამენისთა, აბიდან კდ
მე გედეონისი ❖ ჰ იტრას განწყესებული ბანაკი ძეთა დანისთა, შე- კმ
მდგომად ეოველთა ბანაკთა ძალითურთ მათით, ჰ ერსა ზედა აქე-
ზურ მე ამისადასი ❖ ჰ ერსა მას ზედა ტომისა ასერისთასა, ფაველ კვ
მე ექრანისი ❖ ჰ ძალითურთ ტომისა მას ზედა ძეთა ნეფთალემის- კხ
თა, აქიერ მე ენანისი ❖ ესე ბანაკი ძეთა ისრაელისთა, რომელნი კტ
წარიძრეს ძალითურთ მათით ❖ ჰ ჰტრქება მოსე იობაბელს ძესა
რავოელისსა ძალიამელსა სიმაძრესა თვისსა: წარვიძრვით ჩუტნ
ადუილისა ამის, რომელ მრქება ჩუტნ უფალმან, ესე მივცე თქუტნ,
აწ მოვედ ჩუტნთანა, ჰ კეთილი გიერთ შენ, რამეთუ უფალმან თქუბ
კეთილი ისრაელთათჳს ❖ ჰ მან ჰტრქება მისდა მიმართ: არა მოვი- ლ
დე, არამედ ქუტნენად ჩემდა, ჰ ნათესავად ჩემდა წარვიდე ❖ ჰ ჰტრქება
მას: ნუ დამიტყვებ ჩუტნ ვინათგან იუაჳნ ჩუტნთანა უდაბნოსა ამას,
აჳო ჩუტნ შორის მოხუცებულად ❖ ჰ უკეთუ მოხუდე ჩუტნთანა, ლბ
იუოს კეთილი იგი რაოდენი კეთილი გვიერთ უფალმან ჩუტნ, კე-
თილი გიერთ შენცა ❖ ჰ წარიძრეს იგინი მთისაგან უფლისა კზი- ლკ
სა მის დღისასა, ჰ კიდობანი იგი უფლისა წინა უძღოდა უწი-
ნარეს მათსა გზასა სამისა დღისასა განხილვად მათთჳს განსასუტ-
ნებელისა ❖ ჰ იუო რაჳმას წარვიღოდა კიდობანი იგი, თქუნ მოსე: ლდ

იე
იე
იხ
იტ
ით
კ
კა
კბ
კვ
კმ
კვ
კხ
კტ
ლ
ლბ
ლკ
ლდ

1) ადღეკ უფალო, ზ კანახნიენ მტერნი შენი, ზ ივლტოდენ ვო-
 ლე ველნი მოძულენი შენი ზირისაგან შენისა ზ ზ დადგომასა კიდო-
 ლე სსასა თქუა: მოაქციე უფალო ათასეული ზ ბევრეული ისრაელი-
 სსა ზ ზ ღრუბელი იგი უფლისა აკრილობდა მათ ზედა დღისი დღე-
 სსა მას ტრვასა მას მათსა ბანაკით.

თ ა ვ ი ი ა.

ა **ღ**ა ერი იგი ღრტვნიდა ბოროტად წინაშე უფლისა, ზ ესმაჲ
 უფალსა ზ კანრისსნა გულის წურომითა, ზ ალატყდა ცეცხლი მათ
 ბ თვს უფლისა მიერ, ზ შეჭამა რაოდენიმე ბანაკისა მის ზ ზ დაღად
 გ ეოჲ ერმან მოსეს მიძართ, ზ ილოცა მოსე უფლისა მიძართ, ზ
 დ დასცხრა ცეცხლი იგი ზ ზ ეწორა ადგილსა მას ცეცხლითა მოწუამ,
 ე რამეთუ მუნ ალატყდა ცეცხლი მათთვს უფლისა მიერ ზ ზ ერსა უც-
 ვ ხოსა რომელი გამოვიდა ისრაელისა თანა გულმან უთქუა გულის
 მ თქმა, დასხდეს ზ ტიროდეს შენი ისრაელისანიცა მათ თანაჲჲ ზ იტ-
 ე როდეს: 2) ვინ მცეს ჩუწნ კორცი ზ ვჭამოთ ზ რამეთუ მოვიკსნეთ
 მ ჩუწნ თევზი იგი რომელსა ვშჭამდით ჩუწნ ეკვპტეს უსასუიღლოთ
 ვ ზ ზ სილსა ნესჷსა, ზ მელსაჰპონსა, ზ ზრასასა, ზ ხახჷსა, ზ ნიორ-
 ზ სსა ზ ზ აწ ესერა სულნი ჩუწნნი დამდნარ არიან, გარნა მანანახსა
 ზ ამის ხოლო თუალნი ჩუწნნი მსტარ არიან ზ ხოლო 3) მანანა იგი
 ც იეო ვითარცა ქინძის თესლი, ზ სჰეტაკ, ზ სილვა მისი ვითარცა
 სილვა შეინვარისა ზ ზ კანვადის ერი იგი, ზ შეკრიბის, ზ ფუჯან
 თ მფუჷწლითა, ზ მოკლიან ფილითა, ზ შეავბიან იგი ქონითა, ზ შე-
 ი ქმნიან ევერბულად, ზ იეო კემო მისი, ვითარცა კემოჲ ფუჯლისა
 ი რჩეულისა ზეთისა ზ ზ რაჰამს გარდამოკდის ცვარი ბანაკსა მას ზე-
 ი დაღამე, გარდამოკდის მანანაცა იგი მისთანა ზ ზ ესმა მოსეს ტირილი
 იგი მათი ტომად ტომადისა მათისა, თვთეულთა წინაშე კარვისა
 თ თვსისა ზ ტიროდეს, კანრისსნა გულის წურომითა უფალი ფრიად,
 ია ზ წინაშე მოსესაცა იეო ესე ბოროტი ზ ზ ჰრქუა მოსე უფალსა: 4)
 რადესათვს ბოროტი უეავ მსახურსა შენსა, ზ რადესათვს არა ვპოვე

1) ფსალმუნა მზ.—2) ა კორ. ი.—3) ბ მოსე ივ. ფსალმუნა მზ. სი-
 ბრძნე ივ. იე ზ კ. ა კორინთელთა ი.—4) სიბრძნე ივ.

მადლი წინაშე შენსა და დასდევ სიმძაფრე ერისა ამის ჩემ ზედა: ნუ
 უკუტ მე მუცლად ვლივა ვოველი ესე ერი ანუ მე ვპუტუნ ესენი: რა-
 მეთუ მეტევი მე შთაისხენ ეგენი წიაღთა შენთა, ვითარცა აღიქვს
 დედა მპუემან მწოვარი ჩხვლი, და შეიუწანენ ეგენი ქუტყანასა მას
 რომლისათვის ვეფუცე მამათა მათთა და ვითა ვსცე მე გორცი ვოვე-
 ლსა ამას ერსა; რამეთუ ტირიან ჩემდამო და მეტეჯან, მომეც ჩუტნ
 გორცი და ვმჭამოთ და ვერ ძალმიც მე მარტოსა ტვრთვად ერი ესე
 რამეთუ მძიმე არს ჩემდა სიტყვა ესე და უკეთუ ესრეთ მიყოფ მე, მო-
 ძკალ მე მოკლავითა, უკეთუ ვაოვე მე მადლი და წეალობა შენ წინა-
 შე, რათა არა ვიხილო ძური ჩემი და დაჭრება უფალმან მოსეს: მე-
 მომიკრიბენ მე სამეოც და ათნი კაცნი მოხუცებულთაგან ისრაელი-
 სთა, რომელნი შენ იცნი, ვითარმედ ესენი არიან მოხუცებულნი
 ერისანი, და მწიგნობარნი მათნი, მოიუწანენ იგინი კარავად წამე-
 ბისა, და დადგენ იგინი მუნ შენ თანა და მოვიდო მე სულისა მის-
 გან რომელ არს შენ თანა და მივსცე და კარდამოვიდე, და ვეტოდე
 მუნ შენ თანა მათ, და შეგეწოდინა შენ ზედა მოსწულვასა მას ერი-
 სასა, და არა გეტვრთოს შენ მარტოსა და ერსა არქუ: განიწმიდე-
 ნით ზვალისა, და ჭამეთ გორცი: რამეთუ სტიროდეთ წინაშე უფლი-
 სა და იტეოდეთ: ვინ მაჭამოს ჩუტნ გორცი, რამეთუ უძჯობეს იყო
 ვოფად ჩუტნი ეგვტკეს: და მოგვეს თქუტნ უფალმან გორცი ჭამად,
 და შჭამდეთ გორცისა და არა დღე ერთ ჭამად ვოთ არცა ორდღე, არ-
 ცა ხუთ დღე, ანუ ათ დღე, არცა ოც დღე და არამედ თუთეულსა
 დღესა შჭამდეთ, ვიდრემდის წარმოჭადეს ცხვრით თქუტნით, და გექ-
 მნეს თქუტნ ნადუტლ, რამეთუ ურნ ექმნენით უფალსა, რომელ არს
 თქუტნ შორის, რამეთუ სტიროდეთ წინაშე მისსა და იტეოდეთ, რა-
 სათვის იყო გამოწვლა ჩუტნი ქუტყანით ეგვტკით და დაჭრება მო-
 სე, ექუსას ათას არს მკვრცხელი ერი ესე, რომლისა ვარ მე მათ
 ზედა, და შენ იტეუ გორცი ვსცე მათ ჭამად და ჭამდენ ვიდრე თუტ-
 თა დღეთამდე და ნუ ცხოვარი და ზროხა დაუკლნე ამათ, და კმად
 ექოს, ანუ ვოველნი თევზნი ზღვსანი შეჭკრიბნე და ექოს მათ და

იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ
 ით
 კ
 კ
 კ

ჰრქუა უფალმან მოსეს: ¹⁾ კელი უფლისად ვერ კმაე ეეოსა მათ, აწვე
 ბე ეგერა სცნა მოძი იწითს რად სიტუეუა ჩემი, ანუ არა ❖ დ გამოვი-
 და მოსე, დ ეტეოდა ერსა მას სიტუეუსა მას უფლისასა, დ შუქვრიბა
 კდ სამეოც დ ათი კაცი მოხუცებულთაგან, დ დადგინნა ივინი გარე-
 მოს კარვისა მის ❖ დ კარდამოვდა უფალი ღრუბლითა, დ ეტეოდა
 მათდა მიძართ, დ მოიღო სულისა მისგან რომელი იყო მის ზედა
 დ მიჭვინა იგი სამეოც დ ათთა კაცთა ზედა მოხუცებულთა, დ ვითარ
 კმ განისჭუნა სულმან მან მათ ზედა, დ წინასწარმეტუეჭლებდეს, მით
 შინა დ არღარა შეემინნეს ❖ დ დაძთეს ორნი კაცნი ბანაკსა მას ში-
 ნა, სახელი ერთისა მის ელდად, დ მეორისა მის მოლდად, დ განი-
 სჭუნა სულმან მან მათ ზედა დ ესენი იუენეს აღწერილთა მათგან-
 კვ ნი, დ არა მოვიდეს კარვად: დ წინასწარმეტუეჭლებდეს ბანაკსა მას
 შინა ❖ მორბიოდა ჭბუკი ერთი დ უთხრა მოსეს, დ ჰრქუა მას დ
 კვ ეტეოდა ელდად დ მოლდად წინასწარმეტუეჭლებენ ბანაკსა შინა ❖
 კვ მიუგო ისუ ძემან ნავესმან რჩეულმან წინამე მდგომელმან მოსესმან,
 კვ დ ჰრქუა უფალი ჩემო მოსე დაბარკოლენ ივინი ❖ დ ჰრქუა მას
 კვ მოსე, შენცა მშურობ მეა, დ ვინ მოძვეს მე ეოველი ესე ერი უფ-
 ლისა წინასწარმეტუეჭლად, რაჟამს მოსცეს უფალმან სული მისი
 კთ მათ ზედა ❖ დ მოვიდა მოსე ბანაკსა შინა თვით, დ მოხუცებულნი
 ლ ისრაელისანი ❖ დ ²⁾ სული უფლისა მოვიდა დ გამოიღო მწვერ
 ლ მარხილი ზღვით, დ დადგა იგი ბანაკსა მას დღისა ერთისა ვასა
 ლ ამიერ დ იმიერ გარემო ბანაკსა მას, ვითარ ორ წერთა ქუეყანასა
 ლა ზედა ❖ დ აღდგა ერი იგი მას დღესა დღე ეოველ დ დამე ეოველ,
 ლა დღე ეოველ ზუღლისაგან, დ შუქვრიბეს მწვერ მარხილი, რომელმან
 ლა მცირედ შუქვრიბა ათი კოროსი რომელ არს სამასნი კრივი: დ დას-
 ლა წვევიდეს იგი დ განჭკემეს კმელად გარემე ბანაკსა მას ❖ დ კორცი
 ლა იგო იყოდა კბილთა შინა მათსა დ ჰირველ არა მოკლებულ იყო,
 ლა დ უფალი განრისხნა ფრიად ერსა მას ზედა, დ მოსრა ერი იგი
 ლა წელელებითა დიდითა ფრიად ❖ დ ეწოდა სახელი ადგილსა მას სა-
 ლა ულავებ გულის თქმისა, რამეთუ მუნ დაჭვლეეს ერი იგი გულის

1) ესაა ნ დ ნთ.—2) ბ მოსე ივ. ფსალმუნი ო.ზ. დ რდ. სიბამხე ით.

მთქმელი ❖ ზ სამართ გულის-თქმისა ¹⁾ წარიმბა ერი იგი ასე- ლდ
როთად, ზ იყო ერი იგი ასეროთს.

თ ა ვ ი მ.

ღა იტყოდეს მარიაჲ ზ აჭრონ ძვირსა მოსეს ზედა, დედა-კაცი- ა
სა მისთჳს ჳინდოსა, რომელი შეირთო მოსე, რამეთუ ცოლი ჳინ-
დო მოიყვანა ❖ ზ თქუწს, ნუ თუ მოსეს სოლო მარტოსა ეტყოდა ბ
უფალი: ანუ ჩუწნ არა გუწტეოდაჲ; ზ ესმა უფალსა ❖ ზ მოსე გ
კაცი მშუდ-იყო ფრიად, უფროს ეოველთა კაცთასა რომელნი არიან
ქუწუნანსა ზედა ❖ ზ ჳრქუა უფალმან ძეესეულად მოსეს ზ აჭრონს, დ
ღ მარიაჲს: გამოვედრთ თქუწს სამსივე იგი კარე კარვად საწამებუ-
ლისა ❖ ზ გამოვიდინენ სამნი კარვად საწამებულისა, ზ კარდამოვდა ე
უფალი სუწტითა ღრუბლისათა, ზ დადგა წინაჲ კართა კარვისა სა-
წამებულისათა, ზ უწოდა აჭრონს ზ მარიაჲს, ზ განვიდეს ორნივე ❖
ღ ჳრქუა მათ: ისმინეთ სიტყვანი ჩემნი უკეთუ იუოს ვინჲ თქუწნ- ჳ
განი წინასწარმეტყველ უფლისა, ჩუწნებით გამოვეცხადო მას, ზ
ძილსა შინა ვეტყოდი მას ❖ სოლო ²⁾ არა ვითარცა მოსეს მსახურ- ზ
სა ჩემსა, რომელი ეოველსა სახელსა ჩემსა სარწმუნო არს ❖ ზი-
რის ზირ ვეტყოდი მას სილვით, ზ არა იგავით, რამეთუ დიდებად
უფლისა იხილა, ზ ვითარ არა შეიძინეთ ძურის სიტყვად მსახური-
სა ჩემისა მოსესთჳს ❖ ზ რისხვა გულის წურომისა უფლისა იუოს თ
მას ზედა: ზ წარვიდეს ❖ ღრუბელი იგი განეშორა მას კარვით ზ ³⁾ ი
აჳა ესერა მარიაჲ განკეთროვანდა ვითარცა თოვლი, ზ მიჳხვდა
აჭრონ მარიაჲს, ზ იგი განკეთროვანებულ იყო ❖ ზ ჳრქუა აჭრონ ია
მოსეს; გვედრები უფალო, ნუ მომაგებ ჩუწნ ცოდვასა მას, ამითჳს
რამეთუ უმეცარ ვიქმენით: ზ ვსცოდეთ შენდა ❖ რათა არა იუოს იბ
სწორად სიკუდილისა: ვითარცა მრუუნელი რომელი გამოვალნ სა-
მოსაგან დედისა, ზ შემჳამენ ზოგსა კორცისა მის თანასა ❖ ზ ღა- ივ
დადყო მოსე უფლისა მიმართ ზ თქუა: ღმერთო გვედრები ულსინე
ამას ❖ ზ ჳრქუა უფალმან მოსეს, უკეთუცა მამამან მისმან ზირსა ნე- იდ
რწევა, არამცა შეიკდიმაჲ შუდ დღე; განკვდინ შუდ დღე კარეჲ ბანა-

¹⁾ დახლა გ ზ ლგ.—²⁾ კბ. გ.—³⁾ ე მოსე კდ.

იკ ესა მას, ღ შემდგომად შემოვედინ ❖ ღ განკადეს მარიაჲ ცარეჲჲ ბა-
ნაჲსა მას შუღ ღღე, ღ ერი იგი არა წარიძრა ვიდრე არა განწმიდნა
მარიაჲ.

თ ა ვ ი ი მ.

ა და ¹⁾ ამისა შემდგომად წარიძრა ერი იგი ასეროთით კერძოდ,
ბ ღ დაიბანაკეს უდაბნოსა მას ფარანისასა ❖ ღ ეტეოლა უფალი მო-
დ სეს, ღ ჰრქუა ❖ წარავლინენ შენ კაცნი ღ კანიმსტურედ ქუჭყანა
იგი ქანანელთა, რომელი მივცე მეთა ისრაელისათა სამკვდრებე-
ლად, კაცი თუთო ტომისა, სახლისაგან მამათა მათთასა: ღ წარავ-
გ ლინე იგინი ვოველნივე მთავარი მათგანი ❖ ღ ²⁾ წარავლინა იგი-
ე ნი მოსე უდაბნოთ ფარანისათ, სიტყუთა უფლისათა, კაცნი მთავარ-
ვ ნი მეთა ისრაელისათანი ესენი ღ ესე არს სახელები მათი ❖ ტო-
ვ მისა რუბენისა, სალამელ ძე შაქორისი ❖ სუმიონისაგან ნათესავისა
ზ, ღ საფატია ძე სურისი ❖ მეთაგან იუდასთა, ქალებ ძე იეფონისა ❖ ნა-
თ თესავისაგან ისაქარისი იღად ძე იოსებისა ❖ მეთაგან ეფრემისთა,
რ, ია ისუ ძე ნავესი ❖ მეთაგან ბენიამენისთა, ფალატი ძე რაფოჲსი ❖ ძე-
რ ბ თაგან შაბულონისთა, იუიელ ძე სუდისი ❖ მეთაგან იოსებისთა, ძე-
ი ვ თა მანასესთა, გადი ძე სურისი ❖ ნათესავისაგან დანისა, ამიილ ძე ვა-
ა ღ, ი მ ბ ლისი ❖ მეთაგან ასერისთა, სათურ ძე მიქაელისი ❖ მეთაგან ნე-
ი ვ ფთალემისთა, ნავინ ძე ამისი ❖ მეთაგან გადისთა, ღუდიილ ძე მა-
ი ნ ქისა ❖ ესე არს სახელები კაცთა მათ, რომელნი წარავლინა მოსე ვა-
ი ღ ნ სილვად ქუჭყანისა მის ქანანელთასა: ღ დასდვაჲ მოსე ავსის ძესა ნა-
ი ღ ვ ესა სახელი მისი ისუ ❖ ღ წარავლინა აგინი მოსე (უდაბნოთ ფა-
რ ა ნ ისათა) კანმსტრობად ქუჭყანისა მის ქანანელთასა, ღ ჰრქუა მათ,
თ ა ღ ღ ვ ედით თქუენ, ამიერ უდაბნოდ, ღ ალვედით მთასა მას ❖ ღ ისილოთ
ქუჭყანა იგი რაბაჲმ რაჲ არს, ღ ერი იგი რომელ მსხდომარე არს მას
ზ ე და, ანუ თუ ძლიერ არს, ანუ უძლურ, ანუ თუ მცირედ არიან, ანუ
გ მ რავალ ❖ ღ ვითარ არს ქუჭყანა იგი რომელსა ზედა დამკვდრებულ
არიან იგინი, კინათუ კეთილარს, ანუ ბოროტ, ანუ ვითარ არიან
ქალაქნი იგი, რომელსა შინა დამკვდრებულ არიან იგინი, ანუ თუ

¹⁾ ზემო. ია. ქუჭმორ. ღგ. — ²⁾ ე მოსე ა.

მოსლუდვილ არიან, ანუ თუ უსლუდოა და რად არს ქრწენა იგი, ჟ
 ანუ თუ ზოხილ არს, ანუ მკლე, ანუ თუ არს ხე მას ზედა ანუ არს,
 განეკმაღენით და მოიღეთ ნაყოფისა მისგან მის ქრწენისა; და დღე-
 ნი იგი იუენეს დღენი ზაფხულისანი და ჟამი მის თვსაა ურძნისა და
 და აღვდეს და განიმსტურეს ქრწენა უდაბნოთ სინათათ, და აღვდეს კბ
 ვიდრე რაბბამთად, მესავალთად ემათად და აღვდეს უდაბნოთ, და კგ
 მოვიდეს ქებრონადმდე, და მუნ იუენეს აქამან და სესი, და თალამინ
 ნათესავნი ენაკისნი, და ქებრონი შჯდით წლით შენებულ იყო უწი-
 ნარეს ტანისა რომელ არს ეგვტისა და და ¹⁾ მოვიდეს იგინი კეკად- კდ
 მდე ტვენისა, და განიმსტურეს იგი და მოჰკეტეს მიერ რქა, და ტე-
 ვანი ურძენსა მისსა ერთი, და წარიდეს იგი მკრითა ადებით, და
 მროწეულისგან, და ლელუსა და უწოდოს სახელი ადგილსა მას კე
 კევი ტვენისა, ტვენისა მისთვის რომელი მოჰკეტეს მუნ მეთა ის-
 რაელისათა და და მიიქცეს მიერ, და განიმსტურეს ქრწენა შემდგომად კვ
 ორმოცისა დღისა და წარვიდეს და მოვიდეს მოსესა, და აჭრონის- კზ
 სა, და ყოვლისა კრებულისა მეთა ისრაელისათასა, უდაბნოდ ფარანად
 რომელ არს კადისა: და მიუთხრეს მათ სიტყუად, ყოველსა მას კრე-
 ბულსა, და უჩუწენეს ნაყოფი იგი ქრწენისა მის და და უთხრეს მათ, კტ
 და ჰრქეს: მივედით ჩუწნ ქრწენასა მას რომელსა მიმავლინენით
 ჩუწნ, ქრწენასა მდინარესა სძისა და თაფლისასა, და ესე არს ნაყო-
 ფი მისი და არამედ ფიცხელ არს ნათესავი იგი ფრიად, რომელი კთ
 მყოფ არს მას ზედა, და ქალაქნი ძნელ და მოსლუდვილ დიდად ფრიად
 და ნათესავი იგიცა ენაკისი ვინილეთ მუნ და და ამაღევი მუნ დამ- ლ
 კვდრებულ არს ქრწენასა მას სამხრით კერძო, და ქეტელი იგი და
 ეველი, და იობოსელი, და ამორეველი დამკვდრებულ არიან მით
 კერძო, და ქანანელი იგი მკვდრ არს ზღუს კიდესა, და მდინარესა ლბ
 იორდანით კერძო და დაადრმა ქალებ ერი იგი მოსეს მიმართ, და
 ჰრქეს მათ: არა არამედ აღსლვით აღვდეთ, და დავიმკვდროთ ქრწენა
 იგი, რამეთუ შეძლებით შეუძლოთ მათ და და კაცნი იგი რომელნი ლგ
 აღსრულ იუენეს მის თანა იტვოდეს: არა აღვდეთ, რამეთუ ვერ შე-

¹⁾ ე მოსე ა. ქრწმორე ლბ.

მძლებელ ვართ აღსდევად ერისა მის, რამეთუ უძლიერეს ჩუქნსა
 ლკ არიან ფრიად ❖ და განთქუქნს განკვირვება ქუქნისა მის, რომელი
 იგი განიმსტურეს, მეთა მიმართ ისრაელისთა, და ეტოოდეს ქუქნისა
 იგი რომელ ჩუქნს განვლეთ და ვიხილეთ, ქუქნისა იგი შემკმელი
 არს მკუდრთა მისთაჲ, და უოველი ერი იგი რომელი ვიხილეთ მას
 ლდ ზედა, გაცნია ასაკ გრძელნი არიან ❖ და მუნ ვიხილენით გვირნიცა მე-
 ნი ანაკისა და ვიუქნით ჩუქნს მათ წინაშე ვითარცა მკაღნი ესრეთ
 ვიუქნით მათ წინაშე.

თ ა ვ ი იღ

ა და აღიღო უოველმან მან კრებულმან, მოსცეს კმაჲ, და ტირო-
 ბ დეს ერი იგი უოველსა მას დაძესა ❖ და დრტუზვიდეს მოსესთუხს და
 აჭრონისთუხს უოველნი ბენი ისრაელისანი, და ჭრქუქნს მათ უოველ-
 გ მან კრებულმან ❖ მოთუძცა მწუდარ ვიუქნით ჩუქნს ქუქნისასა მას
 ეკვატისასა, ანუ უდაბნოსა ამას თუძცა მოვსწუედით ¹⁾ და რაჲსათუხს
 შეეჭვაუთ ჩუქნს უფალსა ქუქნისასა მას; დაცემად ბრძოლითა? ცოლნი
 ჩუქნნი, და ერმანი ჩუქნნი იუქნენ დასატაცებელ, აწ უძჯობეს არს
 დ ჩუქნდა მიქცევა ეკვატად ❖ და ჭრქუა მოუქსამან მოუქსასა თუხსა:
 ე დავიდგინოთ ერისთავი, და მივიქცეთ ეკვატადვე ❖ და დცუკეს მო-
 ვ სე და აჭრონ ზირთა ზედა თუხთა წინაშე უოვლისა კრებულისა მე-
 ვ თა ისრაელისათასა ❖ სოლო ²⁾ ისუ ძემან ნავესმან, და ქალებ ძემან
 იფუონისმან, რომელთა ვანემსტრო ქუქნისა განსუთქნეს სამოსელი
 ს თუხი ❖ და ჭრქუქნს უოველთა კრებულთა მეთა ისრაელისთა მეტ-
 ტ უქნლთა; ქუქნისა რომელი ჩუქნს განვიხილეთ კეთილ არს დიდად
 ტ ფრიად ❖ უკეთუ სათნო უხნდეს უფალსა, შეეკუქნანეს ჩუქნს ქუქნ-
 ს უანასა მას, და მოგუქცეს ჩუქნს, რომელ იგი არს გამოძადინებელი
 თ სძისა და თაფლისა ❖ არამედ უფლისაგან ნუ განსდგებით, სოლო
 თქუქნს ნუკეშინინ ერისა ქუქნისა მისთუხს, რამეთუ შესაჭქელ
 ჩუქნდა არიან იგინი, რამეთუ განეშორა მათგან ჯამი, სოლო უფა-
 ი ლი ჩუქნს შორის არს, ნუ კეშინინ მათგან ❖ სოლო კრებულმან
 მან თქუქნს, ქუხს დაკრებაჲ მათი; და დიდებაჲ უფლისა გამოჩნდა

¹⁾ ე კუდრა ა.—²⁾ ზიჩაჲ მე. ა მაკა. ბ.

ღრუბელთა შინა კარავს მას ზედა წამებისასა ვოველთა შორის მე-
 თა ისრაელისათა ❖ დ ჰრქუა უფალმან მოსეს: ვიდრე განმარისნებ-
 დეს ერი ეგე, დ ვიდრე არა ჰრწმენეს ჩემი ვოველთა ამთ სასწაულთა,
 რომელთა ჰგეოფ მათ შორის ❖ მაცხადე დ მოვსრა ერი ეგე სი-
 კუდილითა, დ წარვსწემიდნე ივინი: დ გეო შენ დ სახლი ძამისა
 შენისა ნათესავად დიდად, დ მრავლად უფროს ამთსა ❖ დ ჰრქუა
 მოსე უფალსა: ¹⁾ ესმეს სადამე მეგვტელთა, რამეთუ გამოიუწანე ძა-
 ლითა შენითა ერი ესე მათგან ❖ არამედ ვოველთა მკვდრთაცა ამის
 ქრწენისათა ასმიეს, რამეთუ შენ ხარ უფალი ერსა ამას შორის,
 რამეთუ თუალთა წინაშე ზირის ზირ იხილვები შენ უფალი, დ ²⁾
 ღრუბელი შენი წმიდაა ზედა ადგს მათ, დ სწტითა ღრუბლისათა
 ხუალ წინაშე მათსა დღისი, დ სწტითა ცეცხლისათა ღამე ❖ დ
 მოსრა ერი ესე ვითარცა კაცი ერთი, დ თქუან წარმართთა, რაო-
 დენტა ასმიეს სახელი შენი ❖ რამეთუ ³⁾ ვერ უძლო უფალმან მე-
 უწანებად ერი იგი ქრწენასა მას, რომლისათუც ვეფუცა მათ, დ დას-
 ცნა ივინი უდაბნოსა ❖ დ აწ ამბაღლიდინ კელი შენი უფალო, ვი-
 თარცა იგი სთქუ ❖ უფალი ⁴⁾ სულგრძელ არს, დ დიდად მოწყალე
 დ ჰემდარიტ, მოძტოველ უმჯულოებათა, სიცრუეთა დ ცოდებათ,
 განწმედით არა განწმიდის თანამედები იგი, მიაკის ⁵⁾ ცოდვანი მამათანი
 მულთა, ვიდრე სამად დ ოთხად ნათესავადმდე ❖ მიუტევე ცოდვა ესე
 ერსა ამას, დიდისაებრ წყალობისა შენისა, ვითარცა იგი მღხინე-
 ბელ ექმენ ეგვტითგან ვიდრე აქამომდე ❖ დ ჰრქუა უფალმან
 მოსეს, მღხინებელ ვარ მავით სიტყუთა შენითა ❖ არამედ ცხოველ
 ვარ მე დ ცხოველ არს სახელი ჩემი; დ ადავსოს დიდებამან უფლი-
 სამან ვოველი ქრწენა ❖ რამეთუ ვოველთა მავათ კაცთა რომელთა
 უსილავს დიდებაა ჩემი, დ სასწაულნი რომელ ვუწუნ ეგვტეს ში-
 ნა, დ უდაბნოსა ამას, დ განმცადეს მე ესე ათ გზის, დ არა ისმი-
 ნეს კმისა ჩემისა ❖ უკეთუ მავათ იხილონ ⁶⁾ ქრწენა იგი, რომ-
 ლისათუც ვეფუცე მამათა მათთა არამედ მულთა მავათთა, რომელნი

ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იწ
 ით
 მ
 კა
 კბ
 კგ

¹⁾ ბ მოსე ლბ. — ²⁾ ბ მოსე იგ. — ³⁾ ე მოსე თ. — ⁴⁾ ავსაღმუნი რბ. — ⁵⁾ ე მო-
 სე ე. იერემია ლბ. — ⁶⁾ ე მოსე ა. ებრ. გ.

სოცენ, ზ მუნ მოსწედენ ზ ზ კაცნი იგი რომელნი წარავლინნა მოსე განმსტრობად ქმტყანისაჲ, ზ მოვიდეს ზ დრტყნივიდეს მის თჳს, ზ წინაშე კრებულისა მისგან თქმტს სიტყუბა ბოროტი ქმტყანისა მის ზ ზ ¹⁾ მოსწედენ კაცნი იგი მეტეშტლნი ქმტყანასა მას უკეთურებისათჳს წელულებითა წინაშე უფლისაჲ ზ ზ ისუ მე ნავე- სი, ზ ქალებ მე იეფონისი ცხოვნდეს კაცთა მათგან რომელთა გა- ნიმსტურეს ქმტყანა იგი ზ ზ ეტეოდა მოსე სიტყუბათა ამათ ყოვე- ლთა მეთა ისრაელისათა, ზ იგლოვდა ერი იგი ფრიად ზ ზ გლო- ვითა აღიმსთქმტს სჳალისაგან ზ აღვიდეს თსემსა მის მთისასა, ზ თქმტს ²⁾ აჳა ჩქტჩ აქა ვართ, აღჯდეთ აღვილსა მას რომლისა თქმტ უფალმან, რამეთუ შეესცოდეთ მას ზ ზ ჳრქმტ მათ მოსე: რადსათჳს თქმტს გარდასვალთ სიტყუბასა უფლისასა, არა წარგე- მართოს თქმტს ზ ნუ აღსჳაღთ, რამეთუ არა არს უფალი თქმტსთანა: ზ ზ დაეცნეთ წინაშე მტერთა თქმტსთა ზ ზ რამეთუ ამაღევი ზ ქანანე- ლნი იგი არიან წინაშე თქმტსნსა, ზ ზ დაეცნეთ მსჯლითა, ამისთჳს რამეთუ გარე მიიქეცით ზ ზ ურბ ექმენით უფალსა, ზ ზ არა იყოს უფალი თქმტს თანა ზ ზ .წარიპარნეს ზ ზ აღჯდეს თსემსა მის მთისა- სსა, სოლო კიდობანი იგი მჯულისა უფლისა ზ ზ მოსე არა აღიმტრნეს სსაშუალ ბანაკისა ზ ზ გარდამოვდა ამაღევი იგი ზ ქანანელი, რო- მელნი დამკვდრებულ იეჳნეს მთასა მას, ზ ზ იოტნეს იგინი, ზ ზ დას- ჳრიდეს მათ, ვიდრე ერმადმე, ზ ზ მოაქცივეს იგინი ბანაკადვე.

ლვ
ლზ
ლჳ
ლო
ლმ
ლნ
ლპ
ლრ
ლს
ლტ
ლც
ლძ
ლწ
ლჭ
ლჭ

თ ა ვ ი იმ.

ღა ეტეოდა უფალი მოსეს, ზ ზ ჳრქმტ ზ ეტეოდე შენ მეთა ის- რაელისათა ზ ზ არქე მათ: ოდეს შეხვიდეთ თქმტს ქმტყანასა მას სამკვდრებელისა თქმტსნისასა, რომელი იგი მიგვეც თქმტს ზ ზ ჳყოფდეთ მსსჳტრმტლსა უფლისასა ყოვლად ნაყოფად, ანუ შესაწი- რავსა, განდიდებად ლოცვასა გინა ნებსითთა ჳედა, უინა დღესასწა- ულთა. თქმტსთანა სჳულად სჳულნელებისა უფლისა; ანუ ჳრო- სთათგან, ანუ ცსოვართათგან ზ ზ შეწიროს რომელი იგი შესწირვი- დეს შესაწირავსა თჳსსა უფალსა, შესაწირავი სამინდომსა მეთე

ა,ბ
გ
დ

¹⁾ ა კორინთელთა ი. კორ. გ. იუდა ა. — ²⁾ ე მოსე ა.

ე სათქმლისა შესწარული ზეთითა მეოთხე გუჭრდი ❖ დ ღვნო შე-
 სანწირავად, მეოთხე გუჭრდისა ჭყოფდით შესანწირავსა ზედა, მსხუჭ-
 რზლისა მის ტარიკისა ერთისასა ჭყო ესე ოდენი ნაყოფი სულენ-
 ე ლებად უფლისა ❖ დ ვერძსა მას ოდეს ჭყოფდეთ მრგულიად დას-
 წუჭლად, ანუ მსხუჭრზლად ჭყო სამინდო ოცი სათქმლისაგანი
 ზ შესწარული ზეთითა სამეგანითა გუჭრდისათა ❖ დ ეგრევე ღვნო
 შესანწირავად სამეგანი გუჭრდისათა, შეწიროთ სულად სულენელად
 ტ უფლისა ❖ უკეთუ ზროსათაგანი ჭყოთ მრგულიად დამწურად, ანუ
 მსხუჭრზლად, კანდიდებად ლოცვსა, ანუ კანდიდებად ცხოვრების
 თ თქმნისათვის უფლისა ❖ დ შეწიროს ზურავსა მასთანა სამინ-
 დოჲ ოც დ ათი შერეული ზეთისა, კერძოთა მით გუჭრდისათა, ❖
 ი დ ღვნო შესანწირავად კერძო გუჭრდისა მის ნაყოფად, სულად
 ი სულენელებად უფლისა ❖ ესე ჭყო ზურავსა მასთანა ერთსა, კინა
 იბ თუ ვერძსა მასთანა ერთსა, ცხოვართაგანსა ერთსა ანუ თუ თხ-
 იგ თასა ❖ მსგავსად რიცხვსა მის რაოდენსა ჭყოფდეთ, ესრეთ ჭყავით
 იდ ერსა ზედა რიცხვსა მათისა ებრ ❖ ეოველმან მის სოფლისამან
 იდ ეოს ესრეთ, ესე ვითართა ნაყოფთა შესანწირავთასა ნაყოფად სუ-
 იდ ლად სულენელებისა უფლისა ❖ უკეთუ შწირი თქმუნ შორის მოვი-
 დეს, ქმუნანასა მას თქმუნსა, ანუ რომელი იუოს თქმუნ შორის
 იდ ნათესავთა თქმუნთა თანა, დ ჭყოფდეთ ნაყოფსა სულენელებად უფ-
 იდ ლისა, ვითარცა თქმუნ ჭყოფდით, ეოს ეგრევე მან მწირმან ❖ კლე-
 იდ ბული უფლისა, დ მჯული ერთი იუოს თქმუნნი დ მწირისა მის,
 იდ რომელნიცა შემოსრულ იუუნენ თქმუნ შორის, მჯულად საუკუ-
 იდ ნოდ ნათესავთა შორის თქმუნთა, ვითარცა თქმუნ ეგრეცა მწირი
 იდ იუოს წინამე უფლისა ❖ მჯული ერთი იუოს, დ სამართალი ერ-
 იდ თი იუოს თქმუნნი, დ მწირისა მის რომელი მოსრულ იუოს
 იდ, თქმუნ შორის ❖ დ ეტეოდა უფალი მოსეს, დ ჭრქუა ❖ ეტეოდა
 იდ მეთა ისრაელისათა დ არქე მათ: შესლუასა მას თქმუნსა ქმუნანად,
 იდ რომელსა მიგეუუნანე თქმუნ მუნ ❖ დ იუოს რაჟამს შკამდეთ თქმუნ
 იდ ჰურისა მისგან მის ქმუნანისა, კანუინეთ შესანწირავი შესანწირავად
 იდ უფლისა, ჰირველი თბეთაგანი ❖ ჰური კან ჭყავთ შესანწირავად მისა,

ვითარცა განხინებული კალასკანა ❖ დ ეგრეთ განუხინეთ მას ზუ- კა
 რი, ზირველ თბეთაგან თქუწნთა, დ მისცეთ უფალსა შესაწირავი კბ
 ნათესავთა შორის თქუწნთა ❖ ხოლო რაჟამს სცოდლოთ დ არა ჭუწნეთ კბ
 ეოველნი ესე მცნებანი რომელთა ეტეოდა უფალი მოსესს ❖ ვითარცა კბ
 იგი ბრძანა უფალმან ღმერთმან თქუწნდა მიმართ, კელითა მოსეს-
 სითა, მიერ დღითგან ვინათგან ბრძანა უფალმან თქუწნდა მიმართ,
 დ მერმედმდე ნათესავთა თქუწნთა ❖ დ იოს უკეთუ თუაღთავან კდ
 კრებულისათა განუყენოს სიტყვა ესე არა ნებსით, დ ეოს ეოველ-
 მან კრებულმან ვბო ერთი ზროხათაგან უბიწო მრგულიად დას-
 წუჭლად, სულად სულელად უფლისა, დ შესაწირავი ამისი, დ
 ღვრო მისი ბრძანებისა ებრ მისისა, დ ვაცი თხათაგან ერთი ცო-
 დვისათუს ❖ დ ღზინება ეოს მდღელმან მან ეოველისა კრებულისა კე
 ძეთა ისრაელათუს, დ მიეტეოს მათ, რამეთუ არა ნებსით არს, დ
 მათ მოიღეს შესაწირავი მათი ნაყოფად უფლისა; ცოდუთა მათთა-
 თუს წინაშე უფლისა, არა ნებსითთა მათთუს ❖ დ მიეტეოს ეოველსა კე
 მას კრებულსა ძეთა ისრაელისათა; დ შწირსა მას რომელი მთ-
 ლსრულ ეოს თქუწნდა, რამეთუ ეოველისა მის ერისა არს არა ნე- კზ
 ბსითისა ცოდვისათუს ❖ ხოლო უკეთუ სულმან ერთმან ცოდოს არა კვ
 ნებსით, მოიბას თხად ერთი წელიწდუელი ცოდვისათუს ❖ დ ღზი-
 ნება ეოს მდღელმან მან სულისათუს არა ნებსითისა მის; დ შეცო-
 დებულისა წინაშე უფლისა არა ნებსით, ღზინება ჭეოს მისთუს, დ
 მიეტეოს მას ❖ დამკვდრებულთა ძეთა შორის, ხსრაელისათა, დ კთ
 შწირსა მას რომელი მოქცეულ ეოს მათ შორის ძუჯული ერთი
 ეოს მათი, რომელმანცა ემნეს რადმე არა ნებსით ❖ დ სულმან ლ
 რომელმან ეოს კელითა ამპარტავანებისათა ქუწნებისა ძკვდრთაგან-
 მან, გინა თუ შწირმან, ამან ღმერთი განარისსა; მოხსნოს სული
 იგი ერისაგან თუსისა ❖ რამეთუ სიტყუა უფლისა შეურაცხეო, დ ლა
 მცნებანი მისნი განაქარუნა, შეიმუსროს სული აგი, რამეთუ ცო-
 დუა მისი მის ზედა არს ❖ დ იუწნეს ძენი ისრაელისანი უდაბნოსა ლბ
 ზედა, დ აოვეს კაცი რომელი შეჭკრებდა შემასა დღესა მბათისა ❖ დ ლკ
 მოიუწანეს იგი, რომელი აოვეს, წინაშე მოსესს დ აჭრონისა, დ

ლდ ვოგლისა კრებულისა ძეთა ისრაელისათა ❖ დ შესვეს იგი სანჯრო-
 ლე ბილესა, რამეთუ ვერა რად საჯეს რად უფონ მათ მას ❖ დ ეტყოდა
 ლვ უფალი მოსეს, დ ჰრქუაჲ: სიკუდილით მოკუჭდინ კაცი იგი, დ ქუა
 ლზ დაკრიბენ მას ვოველმან კრებულმან ერმან ❖ დ განიუწანეს იგი ვო-
 ლწ ველმან კრებულმან გარეშე ბანასსა: დ ქუაჲ დაკრიბეს მას კრებულ-
 ლს ლმან ვითარცა უბრძანა უფალმან. მოსეს ❖ დ ჰრქუა უფა-
 ლს ლმან მოსეს, მეტუეჭლმან ❖ ეტყოდე შენ ძეთა ისრაელისათა, დ
 ლთ არქუ მათ, ¹⁾ იქმედ თავისა მათისა ფესუ კიდესა სამოსლისა მ-
 მ თისასა ნათესავსა შორის მათსა: დ გამოიბით ფესუსა მას კიდისა-
 მ სთული იაკინთისა ❖ დ იუავნ იგი ფესუსა მას თქუჭნსა დ იხი-
 ლავდით მას, დ მოგკესენოდიან ვოველნი მცნებანი უფლისანი დ
 მ ჰუენეთ იგინი, დ არა გარდაიყცეთ შედგომან გონებათა თქუჭნთა,
 მ და თუაღთა თქუჭნთა, რომლითა თქუჭნ სცოდეთ შედგომად მათ-
 მ სა ❖ რომელი მოგკესენოს დ ჰყოფდეთ ვოველთა მცნებათა ჩემთა,
 მ და იუენეთ თქუჭნ წმიდა ღუთისა თქუჭნისა ❖ რამეთუ მე
 ვარ უფალი ღმერთი თქუჭნი, რომელმან გამოკიუენენ თქუჭნ
 ქუჭნანით ეკუბტით, რათა ვიყო მე ღმერთ თქუჭნდა, მე ვარ უფა-
 ლი ღმერთი თქუჭნნი.

თ ა ვ ი ი ვ.

ა **ლა** ²⁾ ეტყოდა კორე მე ისაჩრისი, მისა კათისი, მისა ლევისი,
 ბ დ დათან და აბირონ ძენი ელიაბისნი, დ ასონ მე ფალეგისი მისა
 ბ რუბენისი, დ ავანან მე ფალეთისი მისა რობენისი ❖ დ აღდგეს
 წინაშე მოსეს ზედა: დ კაცნი ძეთაგან ისრაელისათა ორას ერვასისნი
 მთავარნი კრებულისანი, წოდებულნი ზრასხსანი, დ კაცნი სახუ-
 გ ლოვანნი ❖ შეკრიბეს მოსეს დ აჰრონის ზედა, დ ჰრქუჭნს, კმა გა-
 ქუნდინ თქუჭნ, რამეთუ ვოველი ეკე კრებული ვოველნი წმიდა არიან,
 დ მათ შორის უფალი: დ რადსათჳს აღდგომილ სართ თქუჭნ
 დ კრებულსა ზედა უფლისასა ❖ დ ესმა. ესე მოსეს დ დავარდა ზირსა
 ე ზედა თჳსსა ❖ დ ეტყოდა კორეს დ ვოველსა კრებულსა მისსა: დ
 ჰრქუაჲ: მოხედნა დ იცნა ღმერთმან რომელნი იგი არიან მისნი, დ

¹⁾ ე მოსე კბ. მათე კვ.—²⁾ ქუჭნმორე კვ. ზარაჲ მე. იუდა. ა.

წმიდანი მისნი, ზ მოიუჟანნა ივინი თავისა თვისისა, ზ რომელნი არა გამოიჩინნა, არა მიიუჟანნა თავისა თვისისა ❖ აწ ვავთ ესე, ზ მოიღეთ სასაკმევლე თქუნი, კორე ზ ვოველმან კრებულმან მისმან ❖ ზ შთასხით მათ ცეცხლი, ზ დასხთ მას ზედა საკმეველი წინაჲ უფლისა ზეალე, ზ იეოს კაცი რომელი გამოიჩინოს უფლმან, წმიდაჲ არს იგი, კმა იეავნ თქუნიდა მენო ლევისნო ❖ ზ ჰრქუა მოსე კორეს: ისმინეთ ჩემი მენო ლევისნო ❖ მცირე არსა ესე თქუნიდა, რამეთუ განკუჟნა თქუნი ღმერთმან ისრაელისამან კრებულისაგან ისრაელისა, ზ მოკიუჟანნა თქუნი თავისა თვისისა მსახურებად: მსახურებას კარვისა უფლისასა საწამებელსა ზ წარმოდგომად, წინაჲ კრებულისა უფლისა ზ მსახურებად მისა ❖ ზ მოვიხუნა შენ, ზ ვოველნი ძმანი შენნი მენი ლევისნი შენთანა, ზ გნებავს კუალად მღდლობად ❖ ესრეთ შენ, ზ კრებული შენი; ვოველნი შეკრებულ ხართ ღმერთსა ზედა, ზ აჰრონ ვინ არს რამეთუ დრტუნავთ მისთვის ❖ ზ მიავლინნა მოსე ზ მოუწოდა დარანს ზ აბირონს, მეთა ელიაბისთა ზ მათ თქუნი არა მოვალთ ❖ ნუ მცირე არსა რამეთუ არა შემოიუჟანენ ჩუნი, ქუნიანასა მას მდინარესა სძისა ზ თაფლისასა, რომელ წარმწემედ ჩუნი უდაბნოსა შინა, ვითარცა მფლობ ჩუნი, ზ მთავრობ ❖ ზ შენ გამოხვედა ქუნიანით გამომდინარისა სძისა ზ თაფლისა ზ შემოიუჟანენ ჩუნი, ზ მომცენ ჩუნი ნაწილი იგი აგარაკთა ზ საუურმნეთა, ზ თუალნი მათ კაცთანი შენ აღმოჰყავდნა: არა აღვალთ ❖ ზ დამძიდა სულმოკლებითა ფრიად მოსე რისხუთა, ზ ჰრქუა უფალსა: ნუ მოხედავ შესაწირავთა მათთა, რამეთუ არა ვის მითვანისა გულის სათქმელი რაჲჲე მოვიდე, არცა ბოროტი ვისჲე უეავ მითვანსა ❖ ზ ჰრქუაჲ მოსე ¹⁾ კორეს: წმიდაჲ ჰეავ კრებული შენი, ზ იუენეთ თქუნი მზაჲ წინაჲ უფლისა, შენ და ივინი ზ აჰრონ, ხვალისა ❖ მოიღეთ კაცად კაცადმან სასაკმევლე თვისი, ზ დასხთ მას ზედა საკმეველი, ზ მოიღეთ წინაჲ უფლისა კაცად კაცადმან საკმეველი თვისი, ორას ერგასისი სასაკმევლე, შენ, და აჰრონ, თუთეულმან სა-

1) სიბრძნე იმ.

იწ საკმეველ თუნი ❖ დ შოილო კაცად კაცადმან სასაკმეველ თუნი,
 დ შთასსა მას ცეცხლი დ დასსეს მას ზედა გუნდრუკნი, დ დადგეს
 ით კართა თანა ვარვისა მის საწამებელისათა მოსე დ აჭრონ ❖ დ შე-
 რიბაჲ კორე მათ თანა ვოველი კრებული თუნი, კართა თანა ვარვისა
 მის საწამებელისათა, დ გამოჩნდა დიდებაჲ უფლისა ვოველსა მას,
 ვ ზედა კრებულსა ❖ დ ეტყოდა უფალი მოსეს დ აჭრონს, დ ჰქრქვა ❖
 კა გამოემორენით შორის კრებულსა მაგას, დ აღვკოცნე ეგენი ერთბ-
 ებ დაღ ❖ დაცვვეს წინაშე უფლისა მოსე დ აჭრონ, დ თქქს, დმერთო
 დმერთო მამათაო დ ვოველთა კორციელთაო: უკეთუ ერთმან კაცმან
 კვ ცოდა, ვოველსა ზედა კრებულსა იეოსა რისხვა უფლისა ❖ დ ეტ-
 კდ ყოდა უფალი მოსეს დ ჰქრქვა ❖ ეტყოდე კრებულსა მაგას, დ არქუ-
 კე გამოემორენით კრებულისა მაგისგან კორესისა, დ დათანისა, დ აბი-
 კე რონისა ❖ დ აღდგა მოსე დ მივიდა დათანისა დ აბირონისა: დ
 კვ მივიდეს მის თანა ვოველნი მოხუცებულნი ისრაელისანი ❖ დ ეტ-
 ყოდა კრებულსა მას, დ ჰქრქვა: გამოემორენით კარავთა მაგათაგან კ-
 ცთა ფიცხელთასა, დ ნუ შეეხებიდ ვოველსავე, რომელ რაჲ არიან
 კზ მათ შინა, ნუ უკქს წარწმედეთ ცოდუბათა მათთა თანა ❖ დ გამო-
 შორნეს კარემო კარავთა მათ კორესთა, დათანისა, დ აბირონისა
 კარემო: დ დათან დ აბირონ გამოვიდნენ, დ დადგეს კართა თანა კ-
 რვისა მათისათა, ცოლნი მათნი, დ შუღნი მათნი, დ ვოველი ჭუ-
 კწ რქელი მთიი ❖ დ თქქს მოსე: ვოველთა ამით სცანთ, რამეთუ უფ-
 კთ ლმან მომავლინა მე საქმედ ვოველსა ამას საქმესა, დ არა თავით
 ლ ხემით ❖ უკეთუ სიკუდილისა ებრ ვოველთა კაცთასა მოკუდენ ესე-
 ნი, დ უკეთუ მოხედვით ვოველთა კაცთა, მოხედვა ეოს მათდა, არა
 ლ სადამე მომავლინა მე უფალმან ❖ არამედ საოცრად აჩუწნოს უფ-
 ლმან, ¹⁾ დ კანალონ ზირი თუნი ქქსენამან დ შთანთქნეს ეგენი, დ
 სასლნი მაგათნი: დ ვოველი კარვები მთი, დ ვოველი რაოდენი
 რაჲ არიან მაგათი, დ ვოველი რაოდენი რაჲ არს მაგათი შთავადენ
 ვოველნი ჯოჯოხეთად, დ სცანთ, რამეთუ განარისსეს კაცთა ამით
 ლა უფალი ❖ დ ვითარცა დასცნრა სიტყვად ვოველთა ამით სიტყვათა,

1) ქქსშორე კზ. ე მოსე ია. ფსალმუნი რე.

განსქდა ქმტყანა ფერკთა ქმტყე მათსა ❖ დ კანელო ქმტყანა დ დანთ-
 ქნა ივინი, დ სახლნი მათნი, დ ყოველნი კაცნი რომელნი იუენეს
 კორესთანა, დ ყოველი საცხოვარი მათი ❖ დ შეჭამა ივინი ყოვე-
 ლივე რაცა იყო მათი, ცხოველნი შთავხდეს ჯოჯოხეთად, დ დაფა-
 რნა იგი ქმტყანამან, დ წარწემდეს შორის კრებულისა მისკან ❖ დ
 ყოველი ისრაელი ივლტოდა გარემო კმისკან მათისა, რამეთუ
 თქმტყნუ უკეტ წმტყნცა შთამთქნეს ქმტყანამან ❖ დ ცეცხლი გამო-
 ჰვდა უფლისკან, დ შეჭამნა ორას ერკასისნი იგი კაცნი, რომელ-
 თა მოაქმტყნდა საკმეველი ❖ დ ჰრქეჴა უფალმან მოსეს დ ელიაზარს ძე-
 სა აჰრონისსა მღღელსა; აკრიბეთ საცეცხურები ეკე რვალისა შო-
 რის მომწუდართა მატათ, დ ცეცხლი ესე უცხო მოაბნიეთ მუნ, რა-
 მეთუ გაწმინდეს საცეცხურები ესე ამით ცოდვილთანი სულითა მ-
 თითა ❖ დ შეჭქმენ ივინი ჰეპელად ჰედილად, გარე მოსადებელად
 საკურთხეველისა, რამეთუ მომიხუნეს წინაშე უფლისა, დ განწმდეს,
 დ იქმეს ესე სასწაულად შორის ძეთა ისრაელისათა ❖ დ მოიხუნა
 ელიაზარ მღღელმან ძემან აჰრონისამან საცეცხურები იგი რვალი-
 სსა, რაოდენნი იგი მოეხუნეს დამწუდართა მათ, დ მოსდევს გარე შე-
 სადებელად საკურთხეველსა ❖ საგსენებელად ძეთა ისრაელისათა,
 რათა არა ვინ მოუკდეს უცხო თესლი, რომელი არა იყოს ნათესა-
 ვისკან აჰრონისა, შთასმად საკმეველისა წინაშე უფლისა, რათა
 არა იყოს ვითარცა კორე, დ კრებული მისი, ვითარცა ეტყოდა უფა-
 ლი კელითა მოსესითა ❖ დ დრტუხვიდეს ძენი ისრაელისანა ხვა-
 ლისა დღე მოსესა მიმართ დ აჰრონისა, დ იტყოდეს: თქმტყნ 'მო-
 სართ ყოველივე ესე ერი, უფლისა ❖ დ იყო ვითარცა მოიქცა კრე-
 ბული იგი მოსესა დ აჰრონის ხედა, დ მოძართეს კარვად საწა-
 მაელისა, დ მესეულად დაფარა დრუბელმან დ გამოჩნდა დიდებამ
 უფლისაჲ ❖ დადგეს მოსე დ აჰრონ წინაშე ზირსა კარავსა მას სა-
 წამებელისასა ❖ დ ეტყოდა უფალი მოსეს დ აჰრონს, დ ჰრქეჴა ❖
 გამოეშორენით შორის კრებულისა ამის დ აღვეკონცე ეკენი ერთბა-
 მად, დ დაცუვეს ივინი ზირთა ხედა მათთა ❖ დ ჰრქეჴა მოსე
 ძე აჰრონს: მოიღე სასაკმეველე დ დაასხ მას ცეცხლი საკურთხე-

ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლწ
 ლთ
 მ
 მბ
 მგ
 მდ
 მე

დ იხილეს დ მოიღო კაცად კაცადმან კუჭროთხი თუხი ❖ დ ¹⁾ ჰქრქუა ი
 უფალმან მოსეს: დასდევ კუჭროთხი ეგე აჭრონისი წინაშე საწამებე-
 ლთა დ სამრზვად, სასწაულთა მეთა მავათოთს ურსთასა, დ დასც-
 ხერინ დრტუნვა მათი ჩემოთს, დ არა მოსწუდენ ❖ დ ეჭსს ეგრე ია
 მოსე დ აჭრონ ვითარცა ამცნო უფალმან მოსეს ეგრეთცა ჰქრქეს ❖
 დ ეტუოდეს ძენი ისრაელისანი მოსეს, დ ჰქრქეს: აჰა ესერა აღუ- იბ
 ხოცენით, დ წარგსწემდით, დ აღვესრულებით ❖ ეოველი რომელი იგ
 შეეხების კარავსა ამას საწამებელისა უფლისასა მოკუდების, ნუ
 უკუჭ სრულიად მოვსწუდეთ.

მ ა ვ ი ი მ.

და ეტუოდა უფალი აჭრონს, დ ჰქრქუა: შენ დ ძენი შენნი, დ ა
 სახლი მამისა შენისა შენთანა, მოიღებდეთ ცოდვასა წმიდათასა; ი
 შენ დ ძენი შენნი მოიღებდეთ ცოდვასა მღვდლობისა თქუჭნისასა ❖
 დ მძანი შენნი ტომი ლევისი, ერი მამისა შენისა მოვიუხანე თავი- ბ
 სა შენისა, დ შეგეძინედ შენ დ გამსახურებდენ შენ დ მეთა შენთა
 შენთანა წინაშე კარავსა მას წამებისასა ❖ დ სცვდენ სახმილავსა გ
 მას შენსა დ სახმილავსა მას კარვისა საწამებელისასა, გარნა ჭურ-
 ჭელთა წმიდათა: დ საკურთხეველსა არა მოუკდენ, რთა არა მო-
 სწუდენ ივინი, დ თქუჭნ ❖ დ შემოგეძინენ შენ დ სცვდენ სახმი- დ
 ლავსა მას კარვისა საწამებელისასა, ეოველისა მისებრ მსახურების
 კარვისასა, დ სხუა ნათესავი არა მოვიდეს შენდამო ❖ სცვედით მას ე
 წმიდასა, დ საცავსა მას საკურთხეველისასა, დ არღარა იუოს რის-
 ხუად მეთა ზედა ისრაელისათა ❖ დ ²⁾ მე მოვიუხანე მძანი შენნი ვ
 ლევიტელნი შორის მეთაგან ისრაელისათა, რამეთუ მოცემით მო-
 ცემულ არიან უფლისა, მსახურებად მსახურებათა კარავსა მას საწა-
 მებელისასა ❖ შენ დ მეთა შენთა თანა, დაიმარხეთ მღვდლობად ზ
 თქუჭნი, ეოველისაებრ წესისა საკურთხეველისა, დ მინაგან კრეტსაბ-
 მელისა, დ მსახურებდით მსახურებასა მოცემულსა მღვდლობისა
 თქუჭნისასა, დ უცხო ნათესავი რომელი შეეხოს მოკუდეს ❖ დ ეტ-
 უოდა უფალი აჭრონს: აჰა ეგერა მიგეც თქუჭნ საცავი იგი ზირ-
 ტ

¹⁾ კბრავლთა თ.—²⁾ ისლ იგ.

ველ ნაყოფთა ჩემთა, ეოველთაგან განწმედითა ჩემდამო მეთაგან
 ისრაელისათა, შენ მიგეც იგი ჰატყვად, ღ მეთა შენთა შედგომად
 თ შენსა შჯუღად საუკუნოდ ❖ ღ ¹⁾ იეოს თქუენდა განწმედითაგან
 წმიდათა, ნაყოფთა ეოველთაგან მსსტრწმელთა მათთა, ღ ეოვლისა-
 გან შესაწირავისა მათისა ღ ეოვლისა გარდამავალობისა მათისა ღ
 ეოვლისაგან ცოდვისა მათისა, რადენი მოძეცენ მე ეოველთაგან,
 ი სიწმიდეთა, შენდა იეოს, ღ მეთა შენთა ❖ წმიდასა შინა წმიდათასა
 ჭჭამდეთ მას, ეოველმან წულმან, ჭამოს იგი შენ ღ მეთა შენთა,
 ია წმიდაჲ იეოს ესე შენდა ❖ ღ ესე იეოს თქუენდა ჰირველ ნაყოფ-
 თაგან მოსაცემელთა მათთა, ეოველთაგან დასადებელთა მეთა ისრაე-
 ლისათა, შენ მიგეც იგინი ღ მეთა შენთა, ღ ასუელთა შენთა შენთა-
 ნა, შჯუღად საუკუნოდ: ეოველი წმიდაჲ სახლსა შინა შენსა ჭამ-
 იბ დეს მათ ❖ ღ ეოველივე ჰირველ ნაყოფი ზეთისა; ღ ეოველივე ჰი-
 რველ ნაყოფი ღვინისა, ღ იფქლისა; რადენიცჲ მოსცენ უფალსა,
 იუ შენ მიგეც იგინი, ჰირველ ნაყოფი ეოველი, რადენიცჲ იეოს ქუენ-
 იდ ჯანასა მათსა, რადენი მოართუენ უფალსა, შენდა იეოს ❖ ეოვე-
 იე ლსავე წმიდასა სახლსა შინა შენსა შჭამდენ მათ ❖ ეოველივე შეწი-
 რული მეთა შორის ისრაელისათა, შენდა იეოს ²⁾ ❖ ღ ეოველმან
 რომელმან განადოს საძმოდ ეოვლისაგან კორციელისა, რომელი
 მოართვან უფალსა, კაცითგან ვადრე ჰირუტუენადე, შენდა იეოს,
 იუ არამედ ჭსნით იესნეს ეოველი ჰირმშო კაცთა, ღ ეოველი ჰირმშო
 იუ ჰირუტუენთაჲ არა წმიდათა იესნენ ❖ ჭსნა მათი ერთი თუსაგანი ღ
 სასუიდელი მისი ზუთი სიკილაჲ, ³⁾ სიკილითა მით წმიდითა, რცი
 იხ დანგი არს ❖ გარნა ჰირმშო ზროსათა, ღ ჰირმშო ცსოვართა, ღ
 თხათა არა იესნენ, რამეთუ წმიდაჲ არიან: ღ სისხლი მათი მონა-
 იწ კურო გარემო საკურთხეველსა, ღ ცმელი იგი შესწირო შესაწირა-
 ვად სულად სულნელად უფლისა ❖ ღ კორცნი იგი იეოს შენდა, ღ
 ით მკერდი იგი ზედა დასადებელი, ღ მკარი მარჯუენე შენდა იეოს ❖
 ეოველი შესაწირავი წმიდათაგანი რადენი შეწირონ მეთა ისრაე-

¹⁾ გ მოსე ბ. — ²⁾ ბ მოსე ლდ. ზირაქ ყ. — ³⁾ ზემორე გ. ბ მოსე ა.
 გ მოსე ყზ. ეზეკია მე.

ლისათა უფალსა, შენ მივეც იგი, ღ ძეთა შენთა, ღ ასულთა შენ-
 თა შენთანა შჯუღად საუკუნოდ; აღნათქვამი მარლიისა საუკუნოსა
 არს წინაშე უფლისა, შენდა იყოს ღ ნათესავისა შემდგომად შენსა ზ
 ღ ეტეოდა უფალი აჭრონს: ქრისტეანა მათი არა დაიძვდრო, ღ ნა-
 წილი არა იყოს მათ შორის შენი, რამეთუ ნაწილი შენი იე ვარ, მ
 ღ სამკვდრებელი შენი, შორის ძეთა ისრაელისათა ზ ღ ძეთა ლე-
 ვისთა: აჭა ესერა მივეც ყოველი ათეული ძეთა ისრაელისათა ნა-
 წილად, მსახურებისა მათისა წილ რომელსა იგინი მსახურებენ კა-
 რავსა მას შინა წამებისასა ზ ღ არღარა მოუკდენ მსახურებად ძენი
 ისრაელისანი კარავსა მას წამებისასა, მოღებდ ცოდვასა მკაჭდი-
 ნებელსა ზ ღ მსახურებდეს თვთ ლევიტელი იგი მსახურებასა კარ-
 ვისა საწამებელისასა, ღ მათ მიიხზენ ცოდვანი მათნი, შჯუღად
 საუკუნოდ ნათესავსა შორის მათსა, ღ შორის ძეთა ისრაელისათა,
 არა დაიძვდრონ სამკვდრებელი მათი ზ რამეთუ ათეული ძეთა ის-
 რაელისათა, რაოდენსა რაჲ განუჩინებდენ უფალსაჲ, იგი განწი-
 ლული მივეც ლევიტელთა სამკვდრებელად, ამისთჳს ვარქე მათ შო-
 რის ძეთა ისრაელისათა არა დაიძვდრონ სამკვდრებელი ზ ღ ეტ-
 ეოდა უფალი მოსეს, ღ ჰრქე ზ ლევიტელთა მათ, ეტეოდე ღ არქე-
 უკეთუ მოიღო ძეთაგან ისრაელისათა ათეული, რომელი მივეც
 თქუენ მათგან ნაწილად, ღ აღიდეთ თქუენცაჲ მისგან შესაწირავი
 უფლისა, ათეული ათეულისაგან ზ ღ შეკრაცხოს თქუენ შესაწი-
 რავი იგი თქუენი ვითარცა იფქლი კალოსაგან, ღ ვითარცა შესაწი-
 რავი საწნასეგლთაგან ზ ეგრეთ შესწიროთ იგი თქუენცა ყოველთა-
 გან შესაწირავთა უფლისათა, ყოველთაგან ათეულთა თქუენთა,
 რაოდენი მოიღოთ ძეთაგან ისრაელისათა: ღ მივეცით მისგანი შესა-
 წირავად უფლისა, აჭრონ მდღელსა ზ ყოველთაგან მოსაცემელთა
 თქუენთა შეწირეთ შესაწირავად უფლისა, ყოველთაგან ზირველ ნა-
 ყოფთა განწმენდილთა მათგან ზ ღ არქე მათ: რაჲჲს შესწირვიდეთ
 ზირველ ნაყოფისა მისგან, შეერაცხოს ლევიტელთა მათ ვითარცა ნა-
 ყოფი კალოსაგან ღ ვითარცა შესაწირავი საწნასეგლისაგან ზ ღ შჯა-
 მდეთ მას ყოველსა ადგილსა თქუენ ღ ძენი თქუენნი ღ სახლნი

მ
კ
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კზ
კტ
კთ
ლ
ლბ

ლბ თქუტნნი, რამეთუ სასეიდელ თქუტნდა ესე იეოს მსახურებათა მათ
 თქუტნთა წილ, კარავსა მას წამებისასა * დ არა მოიღოთ ცოდვა
 მისთვის, ოდეს შესწირვიდეთ ჰირველისა ნაყოფისა მისგან, დ სიწ-
 მიდუ იგი მეთა ისრაელისათა არა შეაგინოთ, რათა არა მოსწუდეთ.

თ ა ვ ი ი თ.

ა,ბ **და** ეტეოდა უფალი მოსეს დ აჭრონს დ ჰრქუა * ესე არს
 ბრძანებაჲ მჯულისა, რაოდენი ბრძანა უფალმან, დ თქუა: ეტეოდუ
 მეთა ისრაელისათა, დ მოგართუტდ შენ დიაკუული წითელი უბიწოჲ,
 რომლისა თანა არა იყო ბიწი, დ არა დადებულ მას ზედა უღელი *
 გ დ მისცე იგი ელიანარ მღველსა, დ განიბან იგი ვარეშე ბანაკსა,
 დ ადგილსა წმიდასა, დ დაკლან იგი წინაშე მისა * დ ¹⁾ მოიღოს ელი-
 ანარ სისხლისა მისგან მისისა, დ აპუროს იგი წინაშე კართა კარ-
 ე ვისა მის საწამებელისათა სისხლისაგან მისისა შუდგვის * დ და-
 წვან იგი მის წინაშე, დ ტვაი მისი დ ჯორცი მისი დ სისხლი მი-
 ვ სი ფაშენიერიოთოთ მისით დაიწუტს * დ მოიღოს მღველმან მან
 მელი ნამძსაჲ დ უსუჰი დ მატელი მეწამული, დ შთადვან იგი შუაჲ
 ზ დამწვარსა მას დიაკუულისასა * დ განირცხას სამოსელი მღველმან
 მან, დ დაიბანოს გუბამი თვისი წელითა, დ ამისა შემდგომად შევი-
 ტ დეს იგი ბანაკად, დ არა წმიდაჲ იეოს მღველი იგი მწუსრამდე * დ
 რომელმან დამწვან იგი, განირცხეს სამოსელი მისი, დ განიბანოს
 თ გუბამი მისი წელითა, დ არა წმიდაჲ იეოს მწუსრამდე * დ შეერი-
 ბოს კაცმან წმიდამან ნაცარი იგი დიაკუულისაჲ მის, დ დასხას იგი
 ვარე ბანაკსა, ადგილსა წმიდასა, დ იეოს ესე კრებულისა მის მეთა
 ისრაელისათა დასამარსაჲ: წვალი ჰკურებისა განწმედა არს *
 ი რომელმან შეერიბოს ნაცარი იგი დიაკუულისა მის განირცხეს სა-
 მოსელი თვისი, დ არა წმიდაჲ იეოს იგი ვიდრე მწუსრამდე, დ იეოს
 იგი მეთა ისრაელისათა დ მწირთა მათ თვის რომელნი მოსრულ
 ია იუჰენენ მათ შორის მჯუალად საუკუნოდ * დ რომელი ²⁾ შეეხოს
 მკუტარსა უოველი სული კაცისა არა წმიდაჲ იეოს შუდ დდე *
 იბ ესე განწმიდნეს დდესა მესამესა დ დდესა შემუდესა, დ წმიდაჲ იეოს

¹⁾ კბრავლთა თ.—²⁾ ზირაქ ლდ.

იგი; უკეთუ არა განწმდეს დღესა მესამესა და დღესა მეშვიდესა, არა
 წმიდად იუოს და ეოველი რომელი შეესოს მკუდარსა ეოველი სუ- იგ
 ლთაგან კაცთასა, უკეთუ მოვინძეკუდეს და არა განწმდინეს, კარავი
 უფლისა შეაგინა: მოისპოს სული იგი ისრაელისაგან, რამეთუ
 წყალი იგი ჰკურებისა არა ეპკურა მას, არა წმიდად არს, რამეთუ
 არა წმიდებად მისი მის ზედა არს და ესე მჯუელი არს: უკეთუ იდ
 მოკუდეს კაცი სახლსა შინა, ეოველი რომელი შევიდეს სახლსა მას
 შინა, და ეოველი რომელი იუოს სახლსა მას შინა, არა წმიდად
 იუოს მუადლე და ეოველი ჭურჭელი ურქმელი, რომელ არა იუოს იე
 საერველი და კრულ მას ზედა არა წმიდად იუენენ და ეოველი ივ
 რომელი შეესოს ჰირსა ერმის წყლულისასა გინა მკდრისასა, ანუ მვა-
 ლსა კაცისასა, გინა საფლავსა, არა წმიდად იუოს მჯდლე და მო- იზ
 ართვენ არა წმიდასა მას ნაცრისა მისგან დამწურისა, განსაწმდელი-
 სა, და დასისან მას ზედად წყალი ცხოველი ჭურჭელსა შინა და მო- იზ
 ღონ უსუბი, და დაწოს წყალსა მას კაცმან წმიდამან, და აპკუროს
 სახლსა მას, და ჭურჭელთა ზედა, და სულთა ზედა რაოდენნი იუენენ
 მუნ, და შემხებელთა მათ ზედა მუალთა კაცისათა, გინათუ წყლულსა,
 ანუ მკუდარსა, გინა თუ სამარესა და აპკუროს წმიდამან არა წმი- ით
 და მას დღესა მესამესა და დღესა მეშვიდესა და უბიწო იქმნეს დღესა
 მეშვიდესა, და განირცხეს სამოსელი თჳსი, და განიბანოს გუამი წელი-
 თა და არა წმიდად იუოს იგი ვიდრე მწუსრამდე და და კაცი რომე- მ
 ლი შეიგინოს და არა განწმდინეს, აღიკოცოს სული იგი კრებულთ-
 საგან რამეთუ წმინდანთა უფლისანი შეაგინნა, და წყალნი ჰკურებისა
 არა დაეპკურა მას ზედა, არა წმიდად არს იგი და იეავენ ესე თქუტ- კა
 რდა მჯუელად საუკუნოდ, და რომელმან ასხურთს წყალი იგი ჰკურე-
 ბისა, განირცხეს სამოსელი თჳსი, და რომელი შეესოს წყალსა მას
 ჰკურებისასა, არა წმიდად იუოს ვიდრე მწუსრამდე და ეოველსა კბ
 რომელსა შეესოს არა წმიდად იგი, არა წმიდად იუოს იგი, და სუ-
 ლი შემახებელი არა წმიდად იუოს, მწუსრამდე.

თ ა ვ ი კ.

და მოვიდეს მენი ისრაელისანი ეოველი კრებულნი, უდაბნოდ

სინათ, თქმსა ჰირველსა, დ დაადგრა ერი იგი კადეს, დ აღესრუ-
ბ ლა მარიაჲ დ დაეფულა მუნ ❖ დ არა იყო წყალი კრებულისა მის, დ
კ შეკრიბენ მოსეს ზედა დ აჭრონის ❖ დ. ¹⁾ იწეეს ძურის სიტყვად ერ-
მან მან მოსეს ზედა, დ თქმსს შჯობდა მოლა თუძცა, მკუდარ ვი-
დ ექმნით წარწემედანსა შმათა ჩქმნთასა წინაშე უფლისა ²⁾ ❖ დ რა-
სათუხ აღმოიყვანეთ კრებული ესე უფლისა უდაბნოსა აძას მოსუ-
ე რად ჩქმნდა დ საცხოვარი ჩქმნი ❖ დ რადასათუხ ესე, გამოგუჟუნე
ჩქმნ ეკუბტისაგან რომელ მოვედით ჩქმნ ადგილსა აძას ბოროტ-
სა, ადგილსა რომელსა არა ითესვის, არცა არს ლედუ; არცა ვენაგი,
ვ არცა პროწეული, არცა არს წყალი სასმელად ❖ დ მოვიდა მოსე დ
აჭრონ ჰირისაგან კრებულისა კარად კარვისა საწამებელისა, დ და-
ცუჯეს ჰირსა ზედა თუხთა, დ გამოჩნდა დიდებამ უფლისა მათ ზე-
ბ, ც და ❖ დ ეტყოდა უფალი მოსეს, დ ჰქრქუა ❖ მოილე კქმნთხი შენი,
დ შეკრიბეთ კრებული ეკე მენ დ აჭრონ შამან შენმან, დ არქუთ
კლდესა წინაშე მათსა, დ მოსცეს წყალი, დ გამოუდინო მათ წყალი
თ კლდისგან, დ სქნას კრებულმან აძან, დ საცხოვარმან მათმან ❖ დ
მოიღო მოსე კქმნთხი იგი, რომელი იყო წინაშე უფლისა, ვითარ-
ცა უბრძანა უფალმან ❖ დ შეკრიბეს მოსე დ აჭრონ კრებული იგი
წინაშე კლდესა მას, დ ³⁾ ჰქრქუა მათ: ისმინეთ ჩემი ურჩხო ნუ
იბ კლდისა ამისგან გამოგიდინოთ თქმნ წყალი ❖ დ აღიჭურა მოსე
კელი თუხი, დ სცა კლდესა მას კქმნთხითა მით ორგზის, დ გა-
მოჰქვდა წყალი კმელეთად, დ სქნად კრებულმან მან, დ საცხოვარმან
იბ მათმან ❖ დ ჰქრქუა უფალმან მოსეს დ აჭრონს, რამეთუ არა გრწმუ-
ნა თქმნ ჩემი წმიდად ეოფად წინაშე მეთა ისრაელისათა, ამისთუხ
იგ არა შეიყუნათ კრებული ესე ქმნანასა მას რომელი მივეც მათ ❖
იდ ესე არს წყალი ცილობისა, რამეთუ მაცილობელ იქმნეს ბენი ის-
რაელისანი წინაშე უფლისა, დ წმიდად იქმნა მათ შორის ❖ დ წა-
რავლინნა მოსე მოციქულნი კადისით მეფისა ედომელთასა, დ ჰქრქუა

¹⁾ ფსალმუნი რე.—²⁾ ბ მოსე იბ. ე მოსე თ.—³⁾ ბ მოსე ზ. ე მოსე ც.
ფსალმუნი ოზ დ რდ. ნემია თ. ესაია მც. სობრძე ია. ე მკუდარ ა. ა ვორინთ. ი.
ე მოსე ა.

ესრეთ იტყუხს ძმად შენი ისრაელი შენ უწეი ეოველი შრომა რო-
 ძელმან გუზოვნა ჩუენს ❖ და შთავიდეს მამანი ჩუენნი ეგვანტეს შინა, იე
 და სცხოვრებდენ მუნ და გუბროდდენ ჩუენს მეგვანტელნი ძრავალეძი
 ჩუენს, და მამათა ჩუენთა ❖ და კმად ვუაუთ უფლისა მიმართ, და ისმი- ივ
 ნა უფადმან კმისა ჩუენისა, და მოავლინი ანგელოზი თუხსი და გამო-
 გუეუანსა ჩუენს ეგვანტით, და აწ ვართ ჩუენს კადესა შინა ქალაქსა,
 ერთ კერძო სახლუბართა შენთასა ❖ გზა გუენც განსლავად ქუენით იხ
 შენით, არა განვიდეთ ვანობირსა შენსა, და ვენაჯსა შენსა, არცა
 ვსუგათ წყალი ჯურდმულისა შენისა, გზად სამეუფო განვლოთ, არა
 მივიქცეთ მარჯულ, არცა მარცხულ, ვიდრემდის განვლოთ სახლუბ-
 რთა შენთა ❖ და ჭრქუბ მთ ედომ, ვერ განსუდეთ ჩემგან, უკეთუ არა იწ
 ბრძოლით განგივდე შემთხვევად თქუენდა ❖ და ჭრქუენს მას ბეთა ით
 ისრაელისათა, მთის ჰირი წარვლოთ: და უკეთუ ვსუბათ წყალი შენი
 ჩუენს და სცხოვარდნ ჩუენმან, სასუიდელი მიგცეთ შენ: ხოლო სა-
 ქუე ესე არა რად არს მთის ჰირი წარვლოთ ❖ ხოლო მან ჭრქუბა: კ
 ვერ განსუდეთ ჩემით, და გამოკდა ედომი შემთხვევად მათდა ერთთა
 დიდითა, და კელითა მტკიცითა ❖ არა ჯერ იჩინა ედომმან გზის ცუ- კა
 მა ისრაელისა წარსლავად სახლუბართ თუხით, ¹⁾ და მიქცია ისრაე-
 ლისამან მისგან ❖ და იბრუნეს კადით, და მოვიდეს ბენი ისრაელისა- კბ
 ნი ეოველი კრებული ორად მთად ❖ და ეტეოდა უფალი მოსეს და კბ
 აჭრონს ორს მთასა შინა მათსა სახლუბართა ზედა ედომისთა: და
 ჭრქუბა ❖ შეეძინენ აჭრონ ერსა თუხსა, რამეთუ ვერ შესუდეთ ქუენ- კდ
 ნასა მას, რომელ მივეც ბეთა ისრაელისათა სამკვდრებელად, რამე-
 თუ განმარისხეთ მე წუალსა მას ზედა ცილობისასა ❖ ²⁾ წარიუბანე კე
 აჭრონ ძმა შენი და ელიაზარ მე მისი, და აღიუბანენ ორად მთად
 წინაშე ეოვლისა კრებულისა ❖ და განმარცუტთ აჭრონს სამოსელი კვ
 მისი, და შემოსეთ ელიაზარს ბესა მისსა, და აჭრონ შეეძინენ და მო-
 კუენდინ მუნ ❖ და ეო მოსე, ვითარცა უბრძანა მას უფალმან და აღ- კს
 ეუბანა ივინი ორად მთად წინაშე ეოვლისა კრებულისა ❖ და გან- კწ
 მარცვა აჭრონს სამოსელი თუხსი, და შემოსა ელიაზარს ბესა მის-

¹⁾ ქუენმორე ოგ.—²⁾ ქუენმორე ლ. ე მოსე ლბ.

სა ზ დ¹⁾ მოკუდა ხჭრონ თავსა ზედა მის მთისასა, დ გარდამოჰყ-
 ლ დეს მოსე დ ელიაზარ მიერ მთით ზ დ იხილა ეოველმან კრებულ-
 მან რამეთუ მოკუდა ხჭრონ: დ სტიროდეს ხჭრონს ოც დ ათ დღე
 ეოველი სახლი ისრაელისა.

თ ა ვ ი ა.

და²⁾ ესმა ქანანის მეფეს არადისასა რომელი მკვდრ იყო უდ-
 ბნოსა, ვითარმედ მთავიდა ისრაელი გზასა ათამარიისსა დ ბრძოლა
 ბ უეოჲ ისრაელსა, დ დაიტაცეს მათგან ნატუქსნავი ზ დ აღუთქმა
 ბ ისრაელმან აღთქმა უფალსა, დ ჰქრქუა, მოთუძევი ვი ესე კვლთა
 ბ ჩემთა: შეჩქნებულ ვეო ივი დ ქალაქები მთიი ზ დ³⁾ ისმინა უფა-
 ბ ლმან ვიჲჲ ისრაელისა, დ მისცა ქანანი კვლთა მისთა, დ შეჩქნებულ
 ბ ჰეო ივი, დ ქალაქები მისი, დ უწოდა ადვილსა მას სასული შე-
 ბ ჩქნებულ ზ დ იტრნეს ორით მთით გზით ზღვთ კერძო ერუთრად
 ბ გარე შეკლეს ქქსენა ედომისა დ სულ მოკლე იქნა ვი ივი
 ბ გზასა ზედა ზ დ ძვრსა იტეოდა ვი ივი ღუთისა მიმართ დ მოსე-
 ბ სა დ ჰქრქეს რაჲსათჲს გამომიუზანენ ჩქსნ ეკვტით, მოსწრად
 ბ უდაბნოსა ამას, რამეთუ არს არს ჰური არცა წყალი დ სულსა ჩქს-
 ბ სსა მოეწეინა ჰური ესე ცუდი ზ დ⁴⁾ მოუგლინა უფალმან ერსა მას
 ბ გქსლნი მომსწრელნი, დ უებენდეს ერსა მას, დ მოისრა ვი მზა-
 ბ ვალი მეთა ისრაელისთა ზ დ მთავიდა ვი ივი მოსესა, დ ეტეო-
 ბ დეს: ვსცოდეთ, რამეთუ ძვრსა ვიტეოდით უფლისათჲს დ შენთჲს:
 ბ ილოცე აწ ღუთისა მიმართ, დ განგუქყენენ ჩქსნკან გქსლნი ესე-
 ბ დ ილოცა მოსე უფლისა მიმართ ერისა მის თჲს ზ დ ჰქრქუა
 ბ უფალმან მოსეს: ჰქმენ შენ გქსლი, დ დადევ ივი სასწაულად,
 ბ იეოს უებინოს თუ გქსლმან კაცსა, ეოველმან კებნილმან რო-
 ბ მელმან იხილოს ცხოვნდეს ზ დ⁵⁾ ქმნა მოსე გქსლი რუჲლისად,
 ბ აღმართა ივი სასწაულსა ზედა, დ იეო რაჲჲჲს უებინი გქსლ-
 ბ მან მან კაცსა, დ მიხედის გქსლსა მას რუჲლისასა, დ ცხოვდის ზ
 ბ⁶⁾ იძრნეს მენი ისრაელისანი, დ დაიბნანაკეს ობოთს ზ დ იძ-

ი,იბ

1) ე მოსე ი.—2) ქქსმო. იგ.—3) ისო ბ.—4) სიბრძნე იგ. ა კორ. ი.—
 5) დ მეფ. იწ. იოვანე გ.—6) ქქსმარე ლგ.

ნეს ობოთით, ღ დაიბანაკეს აქალაგს წიად უდაბნოსს, რომელ არს
 ჰირის ჰირ მოაბსს, აღმოსავლით კერძოდ მსისათ * მიერ იძრნეს, იბ
 ღ დაიბანაკეს კვესა სარედისას * მიერ იძრნეს, ღ დაიბანაკეს წიად ივ
 არნუნსა უდაბნოსს შინა, რომელი გამოუწვევს სასღჭართაგან ამო-
 რეველთასს, რამეთუ ¹⁾ არანისი სასღჭარი მოაბელთა არს, ღ სა-
 შქალ მოაბისსა ღ ამორეველისს * ამისთჳს თქმულ არს წიგნსა იდ
 შინა; ბრძოლს იგი უფლისსაჲ, სოობი მოწვა, ღ კვენი არანისანი
 დამტკიცნა დამკვდრებად მოავისს, ღ ახს სასღჭართა მოაბისათა *
 ღ მუნ იყო ჯურღმული, ესე არს ჯურღმული იგი რომლისათჳს რუ
 ჰრქუა უფალმან მოსეს: შეჰკრიბე ერი ეგე ღ ვსცე მათ წყალი სუ-
 მად * მაშინ გალობდა ისრაელი გალობასს ამას ჯურღმულსა მას იფ
 ზედა: ღ იწყო ჯურღმული იგი * ღ თხარეს ჯურღმული, მთავარ- იზ
 თა, ღ აღმოუკოდეს იგი მეფეთა წარმართთასსა მეფობასს შინა მათ-
 სს, რაჲამს ეუფლებოდეს მათ, ჯურღმულით მანთანაჲლად * ღ მან- იწ
 თანელით, ნადიდეს ღ ნადილისსაგან ბაბოთად * ღ ბაბოთით ით
 ინანად რომელ არს ველსა მოაბისასს, თავით გამოთლილით რომ
 მელი ჰსედავს ჰირსსა უდაბნოსსსა * ღ ²⁾ წარავლინნა მოსე მოცი- კ
 ქულნი, სეონ მეფისა ამორეველთასს, სიტყუთ მძულობისათა, ღ
 ჰრქუა * განვლო ქრწყანსა შენი, გზად განვლოჲ არა მივუქვე ავა- კა
 რათა შენთა, არცა ვენავთა შენთა, არა ვსუად წყალრ ჯურღმულისს
 შენისს, გზად სამეუფო განვლოთ, ვიდრე გარდასუღადმდე სასღჭარ-
 თათა შენთა * ღ არა სცაჲ სეონ გზად ისრაელსა განსლვად სასღჭარ- კბ
 რით მისით, ღ შაკრიბა სეონ უოველი ერი თჳსი, ღ გამოჰკვდა ბრძო-
 ლად ისრაელისსა უდაბნოთ, ღ მოვიდა ასერად, ღ ეწყო ისრაელსა *
 ღ ³⁾ სლო მას ისრაელმან მოსრუად მსჯლითა, ღ ეუფლა ქრწყანსსა კბ
 მისსა არნუნითგან მიაბოკადმდე, ღ ვიდრე მეთა ამანისთამდე, რამე-
 თუ იახერ სასღჭური არს მეთა ამმონისთა * ღ დაიჯრა ისრაელმან კდ
 უოველი ქალაქები ესე: ღ დავშენა ისრაელი ეოველსა ქალაქებსა
 შინა ამორეველთასს, ესებონს შინა, ღ ეოველთა სასღჭართა მის-

¹⁾ მსჯულ. აბ. — ²⁾ ე მოსე ბ. მსჯულ. აბ. ნქია თ. — ³⁾ ისო თ ღ გდ. ფსალმური რიდ. ამოს. ბ. მსჯ. იბ. ე მოსე 5 ღ ლა.

კე თა ✠ რამეთუ ესებონი ქალაქი არს სეონ მეფისა ამორეველთასა,
 დ ამაჲს ჰბრძოდა მეფესა მოაბისსა ჰირველ, დ დანიჲურა ეოველი
 კვ ქუჭუანა მისი აოვრითგან მინარონადმდე ✠ ამისთჳს თქჳან მეიგა-
 კხ ვითა, მოვიდეთ ესებონად, რათა აღეშენოს დ განეგოს ქალაქი სეო-
 კწ ნისი ✠ რამეთუ ცეცხლი გამოჰჳდა ესებონით, ალი ქალაქით სეო-
 კწ სნი ✠ ვაჲ ¹⁾ შენდა მოაბ, წარსწყმიდე ერი ქამონისი, მიეცნედ ძენი
 კთ მათნი სალტოლველად, დ ასულეები მათი ტუჭუჭდ მეფესა ამორე-
 ლ ველთასა სეონს ✠ დ ნათესავი მათი წარწყმიდეს, ესებონად, მიდე-
 ლა ზედა ✠ სოლო ისრაელი დაეშენა ეოველთა ქალაქებთა ამორეველ-
 ლა თასა ✠ დ წარავლინა მოსე მოხილვად იეზერისა, დ დანიჲურა იგი,
 ლბ დ დაბნეები მისი, დ გამოჰჳდაეს ამორეველი იგი, რომელი დამკ-
 ლბ დრებულ იყო მუნ ✠ დ ²⁾ მიიქცეს დ აღჯდეს გ³⁾ ხასა ბასანისასა; დ
 ლვ გამოვიდა ოგ მეფე ბასანისა წინა მთხუჭუჭად მათდა თავად იგი დ
 ლვ ეოველი ერი მისი ბრძოლად ედრანისა ✠ დ ჰრქუა უფალმან მოსეს,
 ლვ ნუ გეშინინ მისგან, რამეთუ კელთა შენთა მიმიცემიეს იგი, დ ეო-
 ლღ ველი ერი მისი, დ ეოველი ქუჭუანა მისი, დ ³⁾ უჳავ მას ვითარცა
 ლღ ბონს შინა ✠ დ მოკლა მეფე იგი დ ძენი მისნი, დ ეოველი ერი
 მისი, დ არა დაუტევა მისი განრინებული დ დანიჲურადრეს ქუჭუანა
 მათი.

თ ა ვ ი კ ა.

ა და იბრეს ძენი ისრაელისანი, დ დანიბანაკეს დასავლით კერმო
 ბ მოაბსა იორდანისათანა იერიქოს მიმართ ✠ დ ისილაჲ ბალაკ მე-
 გ მან სეფრონისმან ეოველი იგი რაჲცა უჳო ისრაელმან ამორეველ-
 გ თა ✠ დ შეეშინა მოაბსა ერისა მისგან ფრიად რამეთუ მრავალ
 გ იუჳნეს, დ ზარი განჰჳდა მოაბსა ჰირისაგან მეთა ისრაელისათა-
 გ და ✠ დ ჰრქუა მოაბ მოხუცებულთა მადიამისათა: აწ აღლოძოს
 გ კრებულმან მან ეოველი გარემოს ჩუჭნსა, ვითარცა აღლუშნის

¹⁾ გ მეფ. ი.—²⁾ ე მოსე გ დ კო.—³⁾ ფალმუნი რე.

სროსამან მწუანვილი ველისაგან; და ბალაკ მე სეფორისი მეფე მო-
 აბისა იყო მას ჟამსა ოდენ ❖ და ¹⁾ მიავლინნა მოციქულნი ბალა-
 მისა ძისა ბეორისა ფათურასა, რომელ არს მდინარესა ზედა, ქიჭ-
 ეანასა მეთა ერისა მისისათა, მოხდად მისა რქამად: აჰა ესერა ერი
 გამოვიდა ეგვიპტით, და აჰა ესერა, დაიპურა ეოველი ქიჭეანა, და ესე
 დადგრომილ არს მახლობელად ჩემსა ❖ და აწ მოვედ: და დაწვევე
 ერი ესე: რამეთუ უძლიერეს არს ესე ჩემსა, უძლიათ სოლო თუ
 მოსრუგად მათგანთა, და განვასხნეთ ივინი ქიჭეანით: რამეთუ უწ-
 ენი რომელნი აკურთხნი შენ კურთხეულ არიან, და რომელნი სწვე-
 ვნი წვეულ არიედ ❖ და წარვიდეს მოხუცებულნი მოაბისნი, და მო-
 ხუცებულნი მადიაძისა და სამისნელნი კელთა შინა მათთა, და მოვი-
 დეს ბალამისა, და უთხრნეს მას სიტყუანი იგი ბალაკისნი ❖ და
 ჰქრქა მათ ბალამ დადექით აქა მწუსრამდე: და მე გითხრა თქუენ სა-
 ქმე, რომელი თქუას უფალმან ჩემდამო, და იუენეს მთავარნი იგი
 მოაბისანი ბალამის თანა ❖ და მოვიდა ღმერთი ბალამისა; და ჰქრქა
 მას: ვინ არიან კაცნი ესე შენსა ❖ ჰქრქა ბალამ ღმერთისა, ბალაკ
 მემან სეფორისმან, მეფემან მოაბისამან, მოავლინნა ივინი ჩემდა,
 და თქუა ❖ ესერა ერი გამოსრულ არს ეგვიპტით, დაუფარავს ზირი
 ქიჭეანისა, და ესერა დადგრომილ არს მახლობელად ჩემსა; აწ მო-
 ვედ და წვევე მას, უძლია თუ სოლო მოსრუგად იგი და განვდევნოთ
 ქიჭეანით ჩუენით ❖ და ჰქრქა ღმერთმან ბალამს; არა მისჯდე მათ
 თანა არცაღა სწვეო ერი იგი, რამეთუ კურთხეულ არს ❖ და აღდგა
 ბალამ განთიად, და ჰქრქა მთავართა მათ ბალაკისათა: წარვედით
 უჯლისა თქუენისა, არა მაუფლა მე ღმერთმან მისჯულად თქუენთა-
 ნა ❖ და აღდგეს მთავარნი იგი მოაბისანი, და მოვიდეს ბალაკისა, და
 თქუენს, არაჰნებავს ბალამს მოსჯულად ჩუენთანა ❖ და შესძინა მერმე
 ბალაკ მივლინებად მთავარნი უძრავლენნი და უზატოისნენნი მათ-
 სა ❖ და მოვიდეს ბალამისა, და ჰქრქეს მას: ესრე იტყუს ბალაკ
 მე სეფორისი, გლოცავ შენ ნუ ცცონის მოსჯულად ჩემდა ❖ რამე-
 თუ ზატოისნად გადიდო შენ, და რაჟცა მრქუა, ვყო შენთანა, კარნა

¹⁾ ე მოსე კვ. ისრა კთ.

იტ მოვედ ღ დასწევვე ვრი ესე ❖ ღ მიუგო ბალამ, მთავართა ბალამისთა ღ ჰქრქუა მათ, ¹⁾ მოთუმიცეს შე ბალამ სასლი თუხი საესე ოქროთა ღ ვეცხლითა, ვერ შემძლებელ ვარ კარდასწულვად სიტყუასა უფლისა ღუთისასა დამცირებად მისა: ანუ თუ განდიდებად
 თთ გულსა შინა ჩემსა ❖ ღ აწ იუტწნით თქუწნცა ღამესა აძას, ღ გულის ხმა ვყო რაჲ შესძინოს უფალმან ჩემდამო ❖ ღ მოვიდა ღმერთი ბალამისა ღამე ღ ჰქრქუა მას, ხდად შენდა მოსრულ არიან კაცნი ესე, აღდეგ ღ მივედ მათ თანა ღ სიტყუა რომელი გრქუა შენ, ესრეთ ჰყოჲ ❖ ღ აღდგა ბალამ განთიად, ღ დასსხნა ვირსა თუხსა, ღ წარვიდა მთავართა თანა მოაბისთა ❖ ღ განურისხნა გულის წერომითა ღმერთი რამეთუ მივიდა იგი: ღ დაადგაჲ ანგელოზი ღუთისა დაბრკოლებად გზასა მისა ღ იგი აღმკედრებულ იყო ვირსა ზედა თუხსა ღ ორნი ყრმანი მისნი მისთანა ❖ ღ იხილა ვირმან მან ანგელოზი იგი ღუთისაჲ მდგომარე გზასა ზედა ღ მავალი კდილი კელსა შინა მისსა, ღ მიაქცია ვირმან მან გზისაგან ღ ვიდოდა ველსა, ღ სცაჲ ვირსა მას კუწრთხითა მოქცევად
 კდ იგი გზად ❖ ღ დადგაჲ ანგელოზი იგი ღუთისაჲ ფოლორცთა ვენაცისათა ღ იყო ღობე ერთ კერძო, ღ ღობე მეორე კერძო ❖ ²⁾ ღ იხილა ვირმან მან ანგელოზი იგი ღუთისაჲ, ღ მიედრისებოდა იგი ღობესა მას, ღ მოქლიშა ფერვი ბალამისი ღობითა; ღ შესძინა მერმე კუწმად მისა ❖ ღ შესძინა ანგელოზმან მან ღუთისმან მერმე, ღ მივიდა ღ დაადგაჲ გზასა იწროსა რომელსა ვერ იყო მისაქცეველი მარჯულ არცა მარცხენით ❖ ღ იხილა ვირმან მან ანგელოზი ღუთისაჲ ღ დაწუაჲ ქუწმე ბალამისა, ღ განრისხნა ბალამ, ღ სცემდა ვირსა მას კუწრთხითა ❖ ღ განულო ღმერთმან ზირი ვირსა მას, ღ ჰქრქუა ბალამს: რაჲ გიეავ შენ რამეთუ მეც მე ესე სამ გზის ❖ ღ ჰქრქუა ბალამ ვირსა მას, რამეთუ ჩამიწვე, ღ მოთუცა მქონოდა მასული კელსა ჩემსა მუნ თქუწსვემცა, განგუტობირე შენ ❖ ღ ჰქრქუა ვირმან მან ბალამს, არა მე ვარა კარული შენი, რომელსა ზედა სჯდი სიჭაბუკით შენითგან ვიდრე დღეინდელად დღეინდელად

1) ქუწმე. კდ.—2) ზ ზეტრე ბ. იუდა ა.

მდე; ნუ შეურაცხებით შეურაცხ გვავა და ესრეთ სადამე გიყავ შენ, ხოლო მან ჭრქება, არა ❖ და აღუსილნა ღმერთმან თუალნი ბა-
 ლამს და იხილა ანგელოზი იგი ღმთისა წინა აღმდგომი
 მისი გზასა ზედა, და მავჯლი კდილი კელსა მისსა, და მო-
 ღრკა ბალამ და თაყუანისცაჲ ჰირსა ზედა თჯსსა ❖ და ჭრქება
 მას ანგელოზმან მან უფლისამან: რადსათჯს სცემდი ვირსა
 მავას შენსა, ესე მესამედ, და აჰა მე გამოვსრულეარ დაბრკოლებად
 შენდა, რამეთუ არა სათნო არს გზა შენი ჩემ წინაშე, და მიხილა მე
 ვირმან და მიაქცია ჩემგან ესერა სამ გზის ❖ და უკეთუძცა არა მი-
 იქცე შენძცა მოგკალ, და ივიძცა განვარინე ❖ და ჭრქება ბალამ ან-
 გელოზსა მას უფლისასა, ესცოდე რამეთუ არა უწუოდე ვითარმედ
 შენ წინა აღმიდევ გზასა ზედა შემთხვევად: წინაშე ჰირსა ჩემსა, და აწ
 თუ არა სათნო არს შენდა გარე უკუნ ვიქცე ❖ და ჭრქება ანგელოზმან
 მან ღმთისამან ბალამს: წარვედ შენ კაცთა მათთანა, ხოლო სიტყუაჲ
 რომელი გრქება შენ იგი დაიმარხო სიტყუაჲ: და წარვიდა ბალამ
 მთავართა თანა ბალაკისთა ❖ და ესმა ბალაკს რამეთუ მოვალს ბა-
 ლამ, გამოვიდა და მიეგებოდა მას, ქალაქად მოაბისა: რომელ არს
 სასლუართა აჰრანისთა, რომელ არს ერთ კერძო სასლუართა ❖ და
 ჭრქება ბალაკ ბალამს: არა მოციქულნი მოგივლინენ შენ ზდად; რა-
 დსათვის არა მოსვედ შენ ჩემდა; ნანდვილ ვერ ძალიმედვა ჰატიე-
 ცემად შენდა ❖ და ჭრქება ბალამ ბალაკს; აჰა ესე რა მოვსრულ ვარ
 შენდა და აწ: ნუ კელმეწიფების, სიტყუაჲდ რადსამე, უკეთუ არა რო-
 მელი მოძცეს ღმერთმან ჰირსა ჩემსა მას ვიტყოდი ❖ და წარვიდა
 ბალამ, ბალაკისთანა, და მოვიდა ქალაქსა მას ღელესა ❖ და დასწუ-
 ვიდა ბალაკ ზუარაკები და ცხოვარი და წარვიდა ბალამად მთავარნი
 იგი მისთანა ❖ და იყო განთიად, და წარვიგანა ბალაკ ბალამი, და
 აღიუქანა იგი ძეგლსა მას ბაალისსა, და უჩუწნა მას მიერ ზოგი
 რაოდენიმე მის ერისა.

ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლტ
 ლთ
 ლმ
 ლნ

თ ა ვ ი კ ბ

და ჭრქება ბალამ ბალაკს, აღმიშენენ მე აქა შვიდნი ბომონნი, და
 მსაჲ მიყავ მე აქა შვიდნი ზუარაკნი, და შვიდი ვერძი ❖ და ეო ეგ-

რე ბალაკ ვითარცა ჭრქეა ბალამ, დ შეწირა ერთი ზუნარაკი, დ ერ-
 3 თი ვერძი ბომონსა მას ზედა ❖ დ ჭრქეა ბალაკს ბალამ: მენ-
 დეკ მსხუტრზლსა ამას მენსა ზედა, დ მე წარვიდე მეხუტრზნოს
 სოლო თუ ღმერთი შემთხუტრვად, დ სიტყუა რომელი მასუქოს მე,
 4 კითხრა მენ, დ წარდგა ბალაკ წინამე მსხუტრზლსა მას მისსა ❖
 დ ბალამ წარვიდა კითხუად უფლისა დ წარვიდა იგი მართალ; დ
 5 ეხუტრზა ღმერთი ბალამს დ ჭრქეა ბალამ შუდნი ბომონნი მსა მი-
 ეოფიან, დ შევსწირე ზუნარაკი, დ ვერძი ბომონსა მას ზედა ❖ დ
 6 მოსცა ღმერთმან სიტყუა ზირსა ბალამისასა, დ ჭრქეა: მოიქეც ბა-
 7 ლაკისა, დ იტეოდე ესრეთ ❖ დ მოიქეც მისა, სოლო იგი წინამე
 დგა მსხუტრზლთა მათ მისთა, დ ყოველნი მთავარნი მოაბელთანი
 8 მის თანა, დ იყო სული ღმერთისა მის ზედა ❖ დ აღიღო იგავი თუ-
 სი, დ ჭრქეა: შუა მდინარით მომიუჭანა მე ბალაკ მეფემან მოაბი-
 9 სამან მთისკან მზის აღმოსავლისათა, დ თქუა მოვედ დ შემიწევე
 10 მე იაკობი, დ მოვედ დ დამიწევე ისრაელი ❖ რასა ვსწევედე რომელი
 11 არა სწევეა უფალმან; ანუ რაჲსა შევსწევე რომელი არა შეს-
 თ წევეა ღმერთმან ❖ რამეთუ თხემთაკან მთათასა ვიხილო იგი, დ ბორცუ-
 12 თაკან კანვიცადო იგი, აჭა ესერა ერმან მარტოდ დაიკუჯღრა დ
 13 სხუათა ნათესავთა თანა არა შეერაცხოს ❖ ვინ გამოიკითხოს თეს-
 14 ლი იაკობისი, ანუ ვინ აღრაცხოს გუნდი ისრაელისა, მოკუდინ
 სული ჩემი სუათათანა მართალთასა დ იუაგნ ნათესავი ჩემი, ვი-
 15 თარცა ნათესავი ამათი ❖ დ ჭრქეა ბალაკ ბალამს: რაჲ ეს მიეუ მე
 16 წევედ მტერთა ჩემთა მოკიუჭანე მენ, დ აწ ესერა კურთხევით აუ-
 17 რთხენ ივინი ❖ დ ჭრქეა ბალამ ბალაკს: ანუ არა კითხარა ზი-
 18 რველ რაჲც ოდენ მოსცეს ღმერთმან ზირსა ჩემსა, იგი დავიმარხო
 19 სიტყუად ❖ ჭრქეა მას ბალაკ: მოვედ კუხლად ჩემთანა ადვილსა სხუ-
 20 სსა, ვინა ვერ იხილო იგი მიერ, არამედ ზოგი რაოდენიმე იხილო
 21 მისი, სოლო ყოველი ვერ იხილო, დ დამიწევე იგი მიერ ❖ დ წა-
 22 რიუჭანა იგი მიერ აკარაკით ებკოთად, თავად გამოთლილისად, დ
 23 ქმნა მენ შუდნი ბომონნი, დ შეწირა ზუნარაკი დ ვერძი ბომონსა მას
 24 ზედა ❖ დ ჭრქეა ბალამ ბალაკს: დადექ მსხუტრზლსა მას მენსა ზედა,

და მე მივიღე კითხვად ღუთისა და და შეემთხვა ღმერთი ბაღამს, და ივ
 მოსცა სიტყუა ზირსა მისსა, და ჰქრქუა: მიიქეც ბაღაკისა, და ესრეთ იხ
 თქუ და და მოიქცა მისსა: სადა იგი დგამ მრეგულიად დასაწუჭლსა იხ
 ზედა მისსა: და უოველნი მთავარნი მისნი მისთანა, და ჰქრქუა მას ბა-
 ლაკ, რად სთქუა უფალმან და და აღიღო იგავი იგი თვისი და თქუა: ილ
 აღდგე ბაღაკ, ისმინე, და უსრად იღე მოწამემან ძემან სეფორისმან და
 არს თუ ვითარცა კაცი არს ღმერთი შეირევევის და არცა ვითარცა ით
 მე კაცისა იცუბალების მან სთქუას და არა უოსა, თქუჭს, და არა და-
 დგრესა და აჭა ესერა კურთხევად მიწუიეს, ვაკურთხო, და არა მოვა-
 ქციაო და არა იუოს შრომა შორის იაკობისა, არცა ისილვოს სალ-
 მობა შორის ისრაელსა: უფალი ღმერთი მისი მის თანა არს, და
 დიდებულნი და მეუფება შორის მისსა არიან და უფალმან ღმერთმან კბ
 გამოიუქანა იგი ეგვიპტით, ვითარცა ძალი მარტო რქისა მას ზედა და
 რამეთუ არა არს ზმნა შორის იაკობსა და არცა მისნობა შორის კბ
 ისრაელისა: მის უამად ეთხრას იაკობსა და ისრაელს რა ჰქოს ღმე-
 რთმან და აჭა ესერა ერმან ვითარცა ლეკუმან ლომისამან განილუძოს კდ
 და ვითარცა ლომი იბრდღუნვიდეს, არა დაიძინოს ვიდრემდის არა
 ჰამოს ნადირი, და სისხლი წყლულთა არა სჭას და და ჰქრქუა ბაღაკ კე
 ბაღამს, ნუცა წვევით სწვევ, და ნუცა კურთხევით აკურთხევით მათ და
 და მიუგო ბაღამ, და ჰქრქუა ბაღაკს: არა გეტყოდება შენ, და გარქუ; კვ
 ვითარმედ სიტყუა რომელი მცეს ღმერთმან ვუო ესრეთ და და ჰქრქუა კზ
 ბაღაკ ბაღამს: მოვედ და მივიუქანო შენ ადგილსა სსჭასა, სთნდეს
 სოლო თუ ღმერთსა დაწვევი იგი მიერ და და წარვიქანა ბაღაკ ბა-
 ლამი თავსა ზედა ფოგორისსა, რომელი მიუწესს უდაბნოდ და და კთ
 ჰქრქუა ბაღამ ბაღაკს, მიქმნენ მე აქა შუდნი ბომონნი, და დამიძა-
 ლე მე აქამ შუდი ზჭარაკი, და შუდი ვერძი და და ეო ბაღაკ ვითარცა ლ
 ჰქრქუა მას ბაღამ, და მეწირა ზჭარაკი იგი და ვერძი ბომონსა მას
 ზედა.

თ ა ვ ი კდ.

და ისილა ბაღამ რამეთუ კეთილ არს წინაშე უფლისა, კურთ-
 ხევა ისრაელისა, არა მოვიდა კითხვად ვითარმედ ჩუჭულ იუო

ბ ზმნებად, ჰ მიიქცია ჰირი თუხი უდაბნოთ ❖ ჰ აღიხილნა ბალამ
 გ თუღლნი მისნი, ჰ იხილა ისრაელი დაბანაკებული ნათესავად ნათე-
 სავად, ჰ იყო სული უფლისა მას ზედა ❖ ჰ აღიღო იგავი იგი მი-
 სი, ჰ თქუა: იტევს ბალამ მე ბეორისი, იტევს კაცი ჭეშმარიტად
 დ მხედველი იტევის მსმენელი სიტევსა ძლიერისა ❖ რომელმან ხილ-
 ე თა ❖ ვითარ ეგე კეთილარინან სახლნი შენნი იაკობ, ჰ საუოფელნი
 ვ შენნი ისრაელ ❖ ვითარცა მთანი მაკრილობელნი, ჰ ვითარცა სა-
 მათხენი მდინარეთა ზედა, ჰ კარავნი რომელ აღძარბთა, უფალმან,
 ზ ჰ ვითარცა ნაძუნი წყალთა ზედა ❖ გამოვიდეს კაცი ნათესავისაგან
 ც მისისა, ჰ უფლებდეს ნათესავთა მრავალთა, ჰ აძალდეს უფროს
 ტ გუგის მეუფება მისი ❖ ღმერთმან ¹⁾ გამოიუფანა იგინი ეგუპტისაგან
 თ ვითარცა დიდება მარტორქისა მისისა; შეშქამდეს თესლსა მტერთა
 ი მისთასა, ჰ სიპოხე მათი გამოსწოლს, ჰ საისრელითა ესროდის
 თ მტერთა ❖ ²⁾ მიწოლით განისუჭნოს ვითარცა ლომმან, ჰ ვითარცა
 ი ლეკუმან ლომისამან, ვინ აღადგინოს იგი? მაკურთხეველნი შენნი
 კურთხეულ იუზენ, ჰ მწევეარნი შენნი წვეულ იუზენდ ❖ ჰ კანრი-
 სხნა ბალაკი ბალამის ზედა, ჰ დაიტუჭლნა გელნი მისნი, ჰ ჭრქუა
 ბალაკ ბალამს, წვევად მტერთა ჩემთა მოკხადე შენ, ჰ აჭა ესერა
 ია აკურთხენ იგინი კურთხევითა სამცხის ❖ აწ უკუჭ ივლტოდე ად-
 გილად შენდა, ვთქუ, ვითარმედ ჰატეუ გცემ შენ, ხოლო აწ დაგა-
 იბ ლო შენ უფალმან. დიდება ❖ ჰ ჭრქუა ბალამ ბალაკს: ანუ არს
 მოციქულთაცა მათ შენთა, რომელნი მოავლინენ ჩემდა ვეტოდი-
 ივ ჰ ვარქუ მათ ❖ ³⁾ უკეთუ მომცეს მე ბალაკ სახსე სახლი მისი ვუ-
 ცხლითა ჰ ოქროთა, ვერ ხელმეწიფების კარდასჯავად სიტევსა უფ-
 იდ ლისასა, მცირისა ანუ დიდისა ბორტისა, ანუ კეთილისა თავით
 ივ ჩემით, რაცა მრქვას მე ღმერთმან, იგიცა ვთქვა ❖ ხოლო აწ ესერა
 ივ წარვალ ადგიდ ჩემდა, მოვედ ჰ გითხრა შენ რაა უეოს ერმან ამან,
 ივ ერსა შენსა უკანასკნელთა დღეთა ❖ ჰ ⁴⁾ აღიღო იგავი თუხი, ჰ
 თქუა: იტევს ბალამ, მე ბეორისი, იტევს კაცი ჭეშმარიტი რომელი

¹⁾ ზემორე გგ — ²⁾ ა მოსე მთ. — ³⁾ ზემო. გბ. — ⁴⁾ გამო. ბ.

ხედავს ❖ და ესმინ სიტყვანი ღმერთისანი, და იცინ მეცნიერებაჲ მად-
 ლისაგან, და ხილვა ღმერთის იხილა საჩუქრებელით ძილსა შინა,
 განცხადებულ არიან თქალნი მისნი ❖ უჩუქნოს მას, და არა აწ-
 უნატრო, და არა მიიხსლოს: აღმოჰყვდეს ვარსკილავი იაკობისაგან, და
 აღდგეს კაცი ისრაელისაგან, და დასცნეს მთავარი მოაბისნი, და წარ-
 მოსტყუენენ ყოველნი მენი სეთისნი ❖ და იეოს ედომი სამკვდ-
 რებელად მისსა, და იეოს მკვდრობა ესაჲ მტერი მისი, და ისრაელ-
 მან ეოს ძალითა ❖ და აღდგეს იაკობისაგან, და წარსწყმდიღოს გა-
 რინებული ქალაქით ❖ და იხილა ამაღეკი, და აღიღო იგავი თვისი,
 და თქვაჲ: დასაბამი წარმართთა ამაღეკი, და თესლი მისი წარწყმ-
 დეს ❖ და იხილა კინაველი იგი, და აღიღო იგავი თვისი, და თქვაჲ:
 ძლიერ არს სამკვდრებელი შენი, და უკეთუ დაიდგენ კლდესა ზედა
 ბუდენი შენი ❖ და უკეთუ იქმნე ბევრისი ბუდედ სივფარგისა ასურა-
 სსახელთავე წარკეუენონ შენ ❖ და იხილა ოკ და აღიღო ოგავი თვ-
 სი, და თქვა: ჯი ჯი, ვინჲ ცხოვნდეს, რაჲმს დადვას ესე ღმერთ-
 მან ❖ და ¹⁾ გამოვიდენ გელთაგან ქეტიმელთასა და ბოროტს უყოფ-
 დენ ასურთა, და ბოროტსა უყოფდენ ებრაელთა, და ივინი ერთბამდ
 წარწყმდენ ❖ და აღდგა ბალამ წარვიდა და მიიქცა ადგილად თვისა,
 და ბალაჲ წარვიდა ადგილად თვისა.

ივ
 იზ
 ის
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კდ
 კე

თ ა ვ ი კე.

და ისრაელი დაადგრა ²⁾ სატინის და შეივინა ერთი იგი სიძუ-
 თა, ასულთა მიმართ მოაბისთა ❖ და ჰსადეს მათ ნახორეუთა ზედა
 კერზთა მათთასა, და ჰსამა ერმან მან ნაყერზავი იგი მათი, და თაუუ-
 ნი სცეს კერზთა მათთა ❖ და მიიქცა ისრაელი ბელფეგორს, და გან-
 რისნსა უფალი გულის წერომითა ისრაელსა ზედა ❖ და ჰრქუა უფა-
 ლმან მოსეს, ³⁾ მოიუენენ ყოველნი მთავარი ერისანი, და განაქი-
 ქენ ივინი უფლისა ძიერ წინაჲ მზისა, და უკუნ იქცეს რისხუა იგი
 გულის წერომისა უფლისა ისრაელისაგან ❖ და ჰრქუა მოსე ნათე-
 სავთა ისრაელისთა: მოკალ კაცად კაცადმან სახლეული თვისი რო-
 მელი შეჩუქნებულ არს ბელფეგორის ❖ და აჰა ესერა კაცი მეთა

ა
 ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ

¹⁾ დან. ია.—²⁾ ა ვარ. ი.—³⁾ ე მოსე დ. ისო კბ.

ბულისა მეთა ისრაელისათა ოცით წლითგანი, და მიმართ სახლად სა-
 ხლად ტომთა მამათა მათთა, ყოველი შემაჯალი წუბად ისრაელი-
 სათა თანაჲ და და ეტეოდა მოსე და ელიაზარ მღვდელი, მათ არაბოთ
 მოაბსა, იორდანესა ზედა იერიქოთ კერძო, და ქრქუტს და ოცით
 წლითგანი და მიმართ, ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსეს, ძენი ის-
 რაელისანი რომელნი გამოვიდეს ეგვიპტით და ¹⁾ რუბენ, ზირძმო ის-
 რაელისნი: და ძენი რუბენისნი, ენუქ, და დასი ენუქისნი, ფალო, და და-
 სი ფალოსი და ასრონ, და დასი ასრონისნი, ქარმი, და დასი ქარმისნი და
 ესე კრებულნი რუბენისა, და იყო აღხილვა მათი ორმოც და სამ
 ათას და შუას და ოცდა ათ და ძენი ფალონისნი, ელიაბ და ძენი
 ელიაბისნი, ჩამუელ, დათან და აბირონ ესე რჩეულნი იუენეს კრე-
 ბულისანი, ²⁾ რომელ ზედა მოუკდეს მოსეს და აპრონს, კრებულსა
 თანა კორესსა რაჲმს აღდგებოდინ უფლისათვს და კანალო ქუტ-
 ენამან ზირი თუნი, და შთანთქნა ივინი, და კორე სიკუდილსა მას
 კრებულისასა, რაჲმს შეჭამნა ცეცხლმან ორავს ერვასისნი, და იქ-
 მნეს ივინი სსწაულ და ხოლო ძენი კორესნი არა მოსწუდეს და
 ძენი სუმიონისნი, დასი მეთა სუმიონისთა: ნამოელისთა, და დასი ნა-
 მოელისნი: იამინ, და დასი იამინისნი: იაქინ, და დასი იაქინისა და
 რა, და დასი ზარასი: საულ, და დასი საულინი და ესე დასნი სუმიო-
 ნისნი აღრაცხილისა მისგან ოც და ორ ათას ორასი და ძენი იუდას-
 ნი, ³⁾ ჭირ, და აენან, და სელონ, ფარეზ, და ზარა, მოკუდეს ჭირ,
 და აენან ქუტეანასა მას ქანანისასა და იუენეს ძენი იუდასნი, დასი
 და დასი მფთი, სელომ, და დასი სელომისნი ფარეზ, და დასი ფარეზი-
 სი ზარა, და დასი ზარასი ზარაი, და იუენეს ძენი ფარეზისნი, ას-
 ჭონ, და დასი ასრონისნი იამუტლ, და დასი იამუტლისნი და ესე დასნი
 იუდასნი მსგავსად აღხილვისა მათისა სამოც და ათექუსმეც ათას და
 ხუთას და ძენი ნაქარისნი დასი და დასი მათი, თოლა, დასი,
 თოლასნი: ფუა და სფუესი და იასობ, დასი იასობისა, ამრამ დასი ამრა-
 მისი და ესე დასნი იქაქარისნი აღხილვისაგან მათისა, სამოც და
 ოთხ ათას და ოთხასი და ძენი ზაბულონისნი დასად დასად მათად,

ბ.
 დ.
 ე.
 ვ.
 ზ.
 ც.
 თ.
 ი.
 ია.
 იბ.
 იც.
 ით.
 კ.

1) ა მოსე მკ.—2) ზემო ივ.—3) ა მოსე კვ.

სარედ, დასი სარედისა, აჭლონ: დასი აჭლონისი: იაელ, დასი იაე-
 კბ ლისი ❖ ესე დასნი საბჭლონისნი, აღხილვისა ებრ მათისა სამეოც
 კკ ზთასი ზ სუთასი ❖ ძენი გადისნი, დასი ზ დასი მათი: საფონ,
 დასი საფონისი: აკვი, დასი აკვისი: სუნი, დასი სუნისი, აზენი,
 კდ დასი აზენისი, ადდი; დასი ადდისი ❖ აროად; დასი აროადისი:
 კე არიელ, დასი არიელისი ❖ ესე დასნი ძეთა გადისთანი, აღხილვის
 კვ ებრ მათისა ორმეოც ზ ოთხი ათას; ზ სუთას ❖ ძენი; ასერისნი, და-
 სი დასი მათი: იამინ, დასი იამინისი: იესუ, დასი იესუისი, ბარია დასი
 კზ ბარიასი, ქორებ დასი ქორებისი, ძელქიელ, დასი ძელქიელისი ❖ ზ
 კტ სახელი ასულისა ზსერისა სარა ❖ ესე დასნი ზსერისთანი აღხილ-
 ვისაგან მათისა ორმოც ზ სამ ათას ზ ორასასი ❖ ძენი იოსები-
 ლ სნი, დას დასად მათდა, მანასე, ზ ეფრემ ❖ ძენი მანასესნი: მაქირ,
 ლა დასი მაქირისი, ზ მაქირ შუაჲ გალადი, დასი გალადისი ❖ ზ ესე
 ლბ, ლგ ძენი გალადისნი, აქიეზერ, დასი აქიეზერისი: ქალეკ, დასი ქალე-
 ლდ დასი სემეერისი, ოფერ, დასი ოფერისი ❖ სალზადას ძესა ოფერის-
 სს, ზრა ესხუნს ძეებ, გარნა ასულეებ, ზ ესე არს სახელები ასულთა
 ლე სალზადისთა: მაალა, ზ ნუაჲ, ზ ეკლა, ზ ძელქა, ზ თერსა ❖ ესე და-
 ლვ სნი მანასესნი აღხილვისაგან მათისა ერგასის ზ ორ ათას, ზ ძე-
 ლზ დას ❖ ზ ესე ძენი ეფრემისნი, სუთალა, დასი სუთალასი, ბექერ, და-
 ლტ სი ბექერისა, თანაქ, დასი თანაქისი ❖ ესე ძენი სუთალასნი: ედენ,
 ლთ დასი ედენისი ❖ ესე დასნი ძეთა ეფრემისთანი აღხილვისაგან მათი-
 მ ოც ზ ათორმეტი ათას ზ სუთას ❖ ესე დასი, ძენი იოსებისნი დას
 მ დასად მათდა. ძენი ბენიამინისნი დას დასად მათდა ბალე, დასი ბა-
 მ ლესი ასაბირ, დასი ასაბირისი: აქირამ, დასი აქირამისი ❖ საფამ დასი
 მ საფამისი ოფაბ, დასი ოფაბისი ❖ ზ იყო ძენი ბალესნი ადერ, ზ ნოე-
 მბ მან: დასი ადერისა ზ ნოემისა ❖ ესე ძენი ბენიამინისნი დას და-
 მვ სად მათდა, აღხილვისაგან მათისა, ორმეოც ზ სუთ ათას ზ ექვსას ❖
 მგ ზ ესე ძენი დანიისნი, დას დასად მათდა სამეი, დასი სამეისი: ესე
 მდ დასნი დანიისა დასად მათდა ❖ დასნი სამეისნი აღხილვისაგან მათისა,

1) ისონაჲ იჲ.

სამოც ღ ოთხი ათას ღ ოთხას ❖ ძენი ნეფთაღემისნი დას დასად მე
 მათა ასიელ, დასი ასიელისი: კონი, დასი კონისი ❖ იესერ, მუ
 დასი იესერისი სელლმ, დასი სელლმისი ❖ ესე დასნი ნეფთაღემი- მს
 სნი აღნიღვისაგან მათისა ორმოც სუთი ათას ღ ოთხასი ❖ ესე არს მწ
 აღნიღვა ძეთა ისრაელისათა, ექუსას ერთი ათას შუდას ღ ოც ღ მთ,ნ
 ათ ❖ ღ ეტეოდა უფალი მოსეს, ღ ჰრქუა ❖ ამათ განიეონ ქქსუა- ნა
 ნა იგი, სამკვდრებელისა რიცხვსაებრ სახელთასა ❖ უძრავლესთა- ნა
 თვს განამრავლო სამკვდრებელი ღ მცირეთათვს დაანინო სამკვდ-
 რებელი მათი თვთეულად, ვითარცა აღნიღნეს, მიეც მათ სამკვდრე-
 ბელი ❖ წილით განეეოს ქქსუანა იგი სახელეებსა თესლად თესლა- ნბ
 დას ტომთა მათთასა ღ დამკვდრონ ❖ ღ წილით: განუეო სამკვ- ნგ
 დრებელი მათი შორის მრავალთა ღ მცირეთა ❖ ღ ესე არიან ძენი ნდ
 ლევისნი დას დასად მათდა, ¹⁾ გედსონ, დასი გედსონისი; გაათუ და-
 სი გაათისი; მერარ, დასი მერარისი ❖ ესე დასნი ძენი ლევისნი: ღ ნე
 ლობენისნი, დასი ქებრონისი, დასი მულისი ღ დასი მუსისი, ღ და-
 სი კორესი. ღ გაათ შუაჲ ამრამ ❖ ღ სახელი ცოლისა ამრამისა ნგ
 იეო იოქაბელი, ასული ლევისი, რომელმან უშუნა ესენი ლევის
 ეგვპტეს შინა, ღ ²⁾ უშუნაჲ ამრამს: აჭრონ ღ მოსე, ღ მარამ დაჲ მა-
 თი ❖ ღ ესსნეს აჭრონს, ნადაბ, ღ აბიუდ, ღ ელიაზარ, ღ იათა- ნს
 მარ ❖ ³⁾ მოკუდა ნადაბ ღ აბიუდ შეწირვასა მას მათსა ცეცხლისა ნწ
 მის უცხოსა წინაჲ უფლისა უდაბნოსა ზედა სინასა ❖ ღ იუენეს ნთ
 აღნიღვისაებრ მათისა ოც ღ სამ ათას, ეოველი წული თვთვანი
 ღ უსემთაესი ⁴⁾ რამეთუ არა აღნიღნეს შორის ძეთა ისრაელისათა, ღ
 რამეთუ არა ეცა მათ ნაწილი შორის ძეთა ისრაელისათა ❖ ღ ესე ღ
 არს აღნიღვა მოსესი ღ ელიაზარ მდღელისა, რომელთა აღნიღნეს ღ
 ძენი ისრაელისნი არაბოთს მოაბს, იორდანეს ზედა იერიქოთ კერ-
 მო ❖ ღ ამათ შორის არა იეო კაცი აღნიღულთა მათვანი მოსეს- ღ
 გან ღ აჭრონისგან, რომელთა აღნიღლეს ძენი ისრაელისანი უდა-
 ბნოსა სინასა ❖ ღ ვინათგან ჰრქუა მათ უფალმან, ჰიკუდილით მო- ღ
 ბ

¹⁾ ე მოსე მკ. — ²⁾ ბ მოსე ბ ღ კ. — ³⁾ ზემორ. გ. გ. მოსე წ. ა სუშოთა: გდ.
 — ⁴⁾ ზემორ. ად. ე მოსე ა.

კუდუნ უდაბნოსს ზედა, ღ არა დაშთა მათგანი არცა ერთი, გარნა ქალები მე ეფონისი, ღ ისუ მე ნავესი.

თ ა ვ ი ჟ.

ს **ღ** ¹⁾ მოკუიდეს ასჭულნი, სალხადისნი მისს ოფერისნი, მისს
გალადისნი, მისს მაქირისნი, დასისისა მანასესისა, მისს იოსებისთა;
ბ ღ ესე არს სასულები მათი მალა, ღ ნუა, ღ ეკლა, ღ მელქა,
გ ღ თერსა ზ ღ დადგეს წინაჲ მოსესა, ღ წინაჲ ელიაზარ მღღე-
ღ ღ ღ წინაჲ მთავართა მისთა, ღ წინაჲ ეოვლის კრებულისა
კ გართათანა კარვისა მისს საწამებულისათა, ღ თქუტს ზ მამა ჩუტნი
ღ მოკუტა უდაბნოსს ზედა ღ ²⁾ იგი არა თანა იყო კრებულსა მას აღ-
ღ დგომილსა წინაჲ უფლისა შორის კრებულსა მას კორესა, რამეთუ
ღ ივინი ცოდვისათჳს მოკუტა ღ მენი არა ესხნეს მას ზ ნუ აღიბო-
ღ ცუბინ სახლი მამისა ჩუტნისა შორის კრებულსა მას რამეთუ
ღ არა არს მე მისა მომეცით ჩუტნი შემკვდრობა შორის მამათა მამისა
ე.ვ ჩუტნისა ზ ღ მიაწია მოსე სასჯელი იგი წინაჲ უფლისა ზ ღ ეტ-
ღ ყოდა უფალი მოსეს ღ ჳრქუა ზ მართალ იტევიან ასულნი სალხა-
ღ დისნი, ცუბით სცე მათ საპრობელი სამკვდრებელისა შორის მამ-
ღ თა მამისა მათისათა, ღ მივსცე ნაწილი მამისა მათისა მათ ზ ღ მე-
ღ თა ისრაელისათა ეტეოდე, ღ არქუ ³⁾ კაცი თუ მოკუტდეს ღ მე არა
ღ ესჭას მას, მისცეს სამკვდრებელი მისი ასულსა მისსა ზ უკეთუ არა
ღ ესჭას ასული, მისცეს სამკვდრებელი მისი მმასა მისსა ზ უკეთუ
ღ არა ესხნეს მას მმანი, მისცეს სამკვდრო იგი მამისა მმასა მისსა ზ
ღ უკეთუ არა ესჭას მამის მამა მისცეს სამკვდრებელი იგი სასლუელს-
ღ სა მსლობელსა მისსა ღ ნათესაჲისა მისისაგანმან დაიმკვდროს
ღ იგი. ღ ივოს ესე მეთაჲ ისრაელისათა სამართალ სამჯელისა, ვი-
ღ თარცა უბრძანა უფალმან მოსეს ზ ღ ⁴⁾ ჳრქუა უფალმან მოსეს აღ-
ღ ვედ მთასა წიაღსაჲ მას ნაბავსა, ღ ისილე ქუტყანა იგი ქანანისა,
ღ როძელსა მივსცემ მე მეთა ისრაელისათა დაპრობად ზ იხილო იგი
ღ ღ შეეძინო ერსა შენსა, ვითარცა შეეძინა აჳრონ მამა შენი ორს
ღ მთასა შინა ზ რამეთუ ⁵⁾ გარდაჳხედით სიტყუასა ჩემსა უდაბნოსაჲ

¹⁾ ქუტნი. ლე.—²⁾ ზემორ. ივ.—³⁾ ტობას ვ.—⁴⁾ ე მოსე ლბ.—⁵⁾ ე მოსე ლვ.

ზედა სინასს, რაჲმს გარდახდებოდა კრებული იგი წმიდაჲ ეოფად
 ჩემდა, არა წმიდაჲ ძეჲჲ მე წეალს მას ზედა წინაშე მათსა, ესე არს
 წეალი ცილობისა კადესა, უდაბნოსა შინა სინასსა ✠ დ ჰრქეჲა მო- იე
 სე უფლისა მიმართ ✠ იხილოს უფალმან ღმერთმან სულთამან დ ივ
 ეოველთა გორციელთამან კაცი ეოველსა ზედა კრებულსა ამას ✠
 რომელი გამოვიდოდის წინამძღუარ მათსა, რომელმანცა შეიყუან- იხ
 ნეს, დ რომელმან გამოიყუანნეს ივინი დ მიიყუანნეს ივინი, დ
 არა იყოს კრებული ესე უფლისა, ვითარცა ცხოვარნი რომელთა
 არა არს მწეემსი ✠ დ ეტეოდა უფალი მოსესს დ ჰრქეჲა: მოიყუანე იხ
 შენ თანა ისუ ძე ნაჲესი, კაცი რომელსა აქეს მის შორის სული,
 დ დასსნე მას ზედა კელნი შენნი ✠ დ დაადგინო იგი წინაშე ით
 ელიაზარ მღღელისა ამცენ მას წინაშე ეოვლისა კრებულისა დ ამ
 ცნო მას მისთვის დ მიეც მას ზედა დიდება შენი ✠ რათა ისმე- კ
 ნდიან მისსა ძენი ისრაელისანი ✠ დ წინაშე ელიაზარ მღღელისა
 დაადგურეს: დ კითხუდენ მას სასჯელისა განცხადებულსა წინაშე უფ- კ
 ლისა, სიტყუთა ზირისა მისისათა შევიდოდიან ძენი ისრაელისანი
 დ ეოველი იგი კრებული ერთბამად ✠ დ ეო მოსე, ვითარცა ამცნო- კბ
 უფალმან ღმერთმან, დ მოიყუანა ისუ დ დაადგინა წინაშე ელიაზარ
 მღღელისა, დ ეოვლისა კრებულისა ✠ დ დასსნა კელნი, დ შეასწა- კბ
 ვა იგი მათ ვითარცა უბრძანა უფალმან მოსესს.

თ ა ვ ი აჲ.

და ეტეოდა უფალი მოსესს დ ჰრქეჲა ✠ ამცენ ძეთა ისრაელი- ა,ბ
 სათა, დ არქე: შესაწირავი ჩემი დ მსხუჭრალი ჩემი ნიჭი სულად
 სუაზელებისა ჩემდა იმარსეთ შესაწირავად ჩემდა დღესასწაულთა
 ჩემთაჲ ✠ დ არქე მათ: ესე შესაწირავი როდენი შესწიროთ უფალ- ბ
 სა, ¹⁾ კრავნი წელიწდოვანი უბიწო ორნი დღედ დღე დაუკლებე-
 ლად მრეკულიად დასაწუჭლად ✠ კრავი ერთი ჰყოთ განთიად: დ
 კრავი იგი მეორე ჰყოთ მწუხრით ✠ დ ჰყო მეათე გრივისა, საბი- კ
 ნდო შეწირვად აღსწარული ზეთითა გამოწურვილითა ნაწილითა
 დორაკისათა ✠ მრეკულიად დასაწუჭლად სამარადისოდ, რომელი კ

¹⁾ ს მოსე კო.

ზ იყო მთასა სინასა, სულად სულნელებისა უფლისა ზ და შესწირი-
 ვად მისა მსხუტრზლისა მეოთხე ნაწილი დორაკისა, კრავსა ერთსა,
 ც წმიდასა შინა შესწირავად თაფლოუკი უფლისა ზ და კრავი იგი მეო-
 რე ჰყო მიმუხრად მსკავსად შესწირავისა მისისა, და მსკავსად
 თ მსხუტრზლისა ჰყო იგი სულად სულნელად უფლისა ზ და დღესა შა-
 ბათსა მოიუჟანეთ ორი კრავი წელიწდეული უბიწო, და ორი ათეუ-
 ლი სამინდოსა აღსწარული ზეთითა შესწირავად და მსხუტრზლად:
 ი ეოვლად დასაწუტლი შაბათისა შაბათთა შინა მრკულიად დასაწუტლი-
 სათა სამარადისოსა შესწირავი მისი ზ თუხ თავსა შესწიროთ
 მრკულიად დასაწუტლები. უფალსა, ზუარავნი მროწეულისაგან-
 ნი ორნი, და ვერძი ერთი, და კრავნი წელიწდეულნი შუდნი უბიწო-
 ნი ზ და სამნი ათეული სამინდოსა აღსწარული ზეთითა, ზუარავსა
 იბ ერთსა, და ორი ათეული სამინდოსა შერეული ზეთისა ვერძსა ერთ-
 სა ზ ათეული ათეულისა სამინდოსა აღსწარული ზეთითა კრავსა
 ერთსა, სულად სულნელებისა მსხუტრზლად უფლისა და შესწირავი
 ივ მათი ზ შესწირავი მათი ღუნისაგან ნასეგარი დორაკისა, იეოს
 ზუარავსა ერთსა: და მესამე შესწირავისა ნაწილი დორაკისა იეოს
 კრავსა, ერთსა და მეოთხედი დორაკისა იეოს კრავსა ერთსა. ესე
 მრკულიად დასაწუტლი თუთი თუტად თუტთა წელიწადისათა ზ
 იღ და წალი ერთი თხათავან ცოდვათათუხ; უფლისა მრკულიად დასა-
 წუტლსა ზედა სამარადისოსა იეოთ, და შესწირავიცა მისი ზ¹⁾
 იე თუტსა ჰირველსა მეათოთხმეტესა დღესა თუხსა ზატკი უფლისა ზ
 ივ და მეათხუმეტესა დღესა ამის თუხსა დღესასწაული, შუდ დღე უფუ-
 ივ ველსა შუამდეთ ზ და დღე იგი ჰირველი ხინებულ იეოს წმიდად
 იც თუტუნდა: ეოველსა საქმესა მსახურებისასა ნუ იქით ზ და შესძინოთ
 მრკულიად დასაწუტლად უფალსა, ზუარავნი მროწეულისაგანნი
 ორნი, ერთი ვერძი, შუდნი კრავნი წელიწდეულნი, უბიწონი იუჟნენ
 ით თუტუნდა ზ და შესწირავი მათი, სამინდო აღსეგარული ზეთითა: ს-
 ძი ათეული ზუარავსა ერთსა და ორი ათეული ვერძსა ერთსა ჰყავთ ზ
 ძა ათეული ათეულისა ჰყო კრავსა ერთსა, შუდთა მათ კრავთა ზ და

1) ზ მისე იბ. გ მისე კვ.

თს წალი ერთი თხათაგანი ცოდვისათჳს სალსინებელად თქუტნთჳს ჳ
 გარდა მრგულიად დასაწუტლისა მის სამარადისოსა განთიადისა, კბ
 რომელ არს მრგულიად დასაწუტლი სამარადისო, ჳყო იგი ჳ მსგა- კბ
 ვსად ამისსა ჳყოთ დღესა შინა, შჯდთაჲ დღეთა, შესაწირავი,
 მსხუტრზლად სულად სუნნელად უფლისა, მრგულიად დასაწუტლსა
 ჳედა სამარადისოსა, ჳყოთ შესაწირავი მისი ჳ დ დღე იგი მეშჯდე კდ
 ჩინებულ წმიდაჲ იეოს თქუტნდა, ეოველი საქმე მსახურებისა არა
 ჳქმნეთ მას შინა ჳ დ დღეთა მათ ანლისათა შჯდელსა თანა შეს- კე
 წირით შესაწირავი ანალი უფლისა, ჩინებულ წმიდაჲ იეოს იგი
 თქუტნდა: დ ეოველი საქმე მსახურებისა არა ჳქმნეთ ჳ დ შესწირ- კვ
 ნეთ მრგულიად დასაწუტლნი სულად სულნელად უფალსა, ჳწარავნი
 მროწულისაგანნი ორნი, ვერძი ერთი, შჯდნი კრავნი წელიწდე-
 ულნი უბიწონი ჳ შესაწირავი მათი სამინდოჲ აღსვარული ჳეთითა: კზ
 საძი ათეული ჳწარავისა ერთისა; დ ორი ათეული ვერძსა ერთსა
 თანა ჳ ათეული ათეულისა კრავსა ერთსა შჯდთა მათ კრავთა ჳ დ კწკო
 თს თხათაგან ერთი ცოდვათათჳს სალსინებელად თქუტნდა ჳ გარ- ლ
 და მრგულიად დასაწუტლისა მის სამარადისოსა, დ შესაწირავი მათი
 ჳყოთ ჩემდა, უბიწოჲ, იყუნენ თქუტნდა, მსხუტრზლნი იგი
 ხუტუნნი.

თ ა ვ ი ათ.

და თუტსა მეშჯდესა, ჳირველი დღე თჳსა, ჩინებულ წმიდაჲ ა
 იეოს იგი თქუტნდა: ეოველი საქმე მსახურებისა არა ჳქმნეთ; დღე ბ
 იგი უწეებისა იეოს თქუტნდა ჳ დ ჳყოთ მრგულიად დასაწუტლად
 სულად სულნელად უფლისა: ჳწარავი ერთი მროწულისაგან, ვერძი გ
 ერთი, კრავნი წელიწდეულნი შჯდნი უბიწონი ჳ შესაწირავი მათი
 სამინდო აღსვარული ჳეთითა: საძი ათეული ჳწარავსა ერთსა; დ
 ორი ათეული ვერძსა ერთსა ჳ ათეული ათეულისა კრავსა ერთსა; დ
 შჯდთა მათ კრავთა ჳ დ წალი თხათაგან ერთი ცოდვათათჳს, სა- ე
 ლსინებელად თქუტნთჳს ჳ გარდა მრგულიად დასაწუტლთა მათ ვ
 ჳირველისა თვისათა: დ მსხუტრზლნი მათნი შესაწირავნი მათნი
 უოვლად დასაწუტლი მათი სამარადისო, დ მსხუტრზლნი მათი დ

შესაწირავნი მათნი მსგავსად წესისა მათისა სულად სულნელებისა
 უფლისა * ღ მეთე ამის თჳსად ჩინებულ წმიდაჲ იეჳნ თქუწნდა,
 ღ აჭირვეთ სულთა თქუწნთა, ღ ეოველსა საქმესა მსახურებისასა
 ნუ იქმთ * ღ შეწირეთ მრგულიად დასაწუჭლნი უფალსა მსხუჭრ-
 ჳლად სულად სულნელად, შეწირე ზუარაკი ერთი მროწეულისაგან,
 ვერძი ერთი, კრავნი წელიწდეულები შუდნი: უბიწონი იეოს თქუწ-
 ნდა * შესაწირავი მათი სამინდრო აღსვარული სეთითა: სამი ათეუ-
 ლი ზუარაკსა ერთსა, ღ ორი ათეული ვერძსა ერთსა * ათეული
 ათეულისა კრავსა ერთსა შუდსა კრავსა ზედა * წალი თხათაგან ერ-
 თი ცოდვისათჳს სალხინებელად თქუწნდა, გარდა მისა, რომელი ვრს
 ცოდვისათჳს განჩაწმენდელისა ღ მრგულიად დასაწუჭლი სამარადისო
 შესაწირავი მისი ღ მსხუჭრვლი მისი მსგავსად წესისა მისისა სუ-
 ლად სულნელად შეწირონ უფალსა * ღ მეთხუთმეტე დღე თჳსა
 ამის შემუდისა წოდებულ წმიდაჲ იეჳნ იგი თქუწნდა: ეოველსა
 საქმესა მსახურებისასა ნუ იქმთ, ღ დღესასწაული ეავით იგი დღე-
 სსაწაულად უფლისა შუდ დღე * ღ შეწირენით მრგულიად დასა-
 წუჭლნი მსხუჭრვლად სულად სულნელად უფალსა დღესა მას ზი-
 რველსა, ზუარაკი მროწეულისაგან ათ სამეტი, ვერძნი ორნი, კრ-
 ვნი წელიწდეულები ათთხმეტნი: უბიწონი იეჳნენ თქუწნდა * ღ
 შესაწირავი მათი სამინდრო აღსვარული სეთითა: სამი ათეული ზუ-
 რაკსა ერთსა, ათ სამეტთა მათ ზუარაკთა, ღ ორი ათეული ვერძსა
 ერთსა, ორთავე მათ ვერძთა * ღ ათეული ათეულიცა კრავსა მას
 ერთსა, ათთხმეტთა მათ კრავთა ზედა * ღ წალი ერთი თხათაგან
 ცოდვისათჳს, გარდა მრგულიად დასაწუჭლისა მის სამარადისოსა, შე-
 საწირავი ღ მსხუჭრვლი მათი * ღ დღესა მეორესა ზუარაკი
 ათორმეტი ღ ვერძნი ორნი, ღ კრავნი წელიწდეულები ათორმეტნი
 უბიწონი * შესაწირავი მათი მსხუჭრვლნი ზუარაკთა მათ, ღ ვე-
 რძთა, ღ კრავთა მსგავსად რიცხუსა მათისა ღ წესისა მათისა * ღ
 წალი თხათაგან ერთი ცოდვისათჳს, გარდა მრგულიად დასაწუჭ-
 ჳლისა მის სამარადისოსა, შესაწირავი, ღ მსხუჭრვლი მათი * ღ
 დღესა შესამესა ზუარაკები ათერთმეტი, ვერძნი ორნი, კრავნი წე-

ლიწდუენი ათთხმეტნი უბიწონი ❖ შესწირავი მათი დ მსხტწრ- კა
 ჳლი ზუარაკთა მათ დ ვერძთა დ კრავთა მსგავსად რიცხვსა კბ
 მათისა წესთა ებრ მათთა ❖ დ წალი თხათავან ერთი ცოდვისა-
 თვს, გარდა მრგულიად დასაწუტლისა მის სამარადისოსა, შესწი- კბ
 რავად მსხტწრჳლად მათდა ❖ დ დღესა მეოთხესა ზუარაკები ათი, კბ
 ვერძნი ორნი, კრავნი წელიწდუენი ათთხმეტნი უბიწონი ❖ შე- კდ
 სწირავები მათი, დ მსხტწრჳლები, ზუარაკთა დ ვერძთა დ კრავთა,
 მსგავსად რიცხვსა მათისა დ განწესებისა მათისა ❖ დ წალი ერთი კმ
 თხათავან ცოდუათათვს, გარდა მრგულიად დასაწუტლისა მის სა-
 მარადისოსა, შესწირავი მათი დ მსხტწრჳლი მათი ❖ დ დღესა კმ
 მესუეთესა ზუარაკი ცხრა, ვერძნი ორნი, კრავნი წელიწდუენი
 ათთხმეტნი უბიწონი ❖ შესწირავი მათი დ მსხტწრჳლი ზუარა- კზ
 კთა დ ვერძთაჲ დ კრავთა მსგავსად რიცხვსა მათისა, დ განწესები-
 სა მათისა ❖ დ წალი თხათავან ერთი ცოდუსათვს, გარდა მრგუ- კწ
 ჳლიად დასაწუტლისა მის სამარადისოსა, შესწირავი მათი, დ
 მსხტწრჳლი მათი ❖ დ დღესა მეექუსესა ზუარაკი რვა, ვერძნი ორ- კთ
 ნი, კრავი წელიწდუენი ათთხმეტნი უბიწონი ❖ შესწირავი მა- ლ
 თი დ მსხტწრჳლი, ზუარაკთა დ ვერძთა დ კრავთა მსგავსად რიცხვსა
 მათისა, დ განწესებულისა მათისა ❖ დ წალი თხათავან ერთი, ცო- ლა
 დუსათვს: გარდა მრგულიად დასაწუტლისა მის სამარადისოსა, შე-
 სწირავი მათი დ მსხტწრჳლი მათი ❖ დღესა მეშუდესა ზუარაკი ლბ
 შუდი, ვერძი ორი, დ კრავნი წელიწდუენი ათთხმეტნი უბიწო-
 ნი ❖ შესწირავი მათი დ მსხტწრჳლი ზუარაკთა დ ვერძთა დ კრავ- ლგ
 თა მსგავსად რიცხვსა მათისა წესისა ებრ მათისა ❖ დ წალი ერ- ლდ
 თი თხათავან ცოდუსათვს: გარდა მრგულიად დასაწუტლისა მის
 სამარადისოსა, შესწირავი მათი, დ მსხტწრჳლი ❖ დ დღესა მერ- ლე
 ვესა ჳმნა იეოს თქუწნი; რამეთუ ვოველივე საქმე მსახურებისა,
 არა ჳქმნეთ მას შინა ❖ დ შეწირით მრგულიად დასაწუტლები სუ- ლვ
 ჳად სუუნელად უფალსა, ზუარაკი ერთი, ვერძი ერთი; კრავნი წე-
 ჳლიწდუენი შუდნი, უბიწონი ❖ დ შესწირავი მათი დ მსხტწრ- ლზ
 ჳლი ზუარაკისა დ ვერძისა დ კრავთა მსგავსად რიცხვსა მათისა

ლწ წესისა ებრ მათისა ❖ დ წალი ერთი თხათავან, ცოდვისათჳს,
 კარდა მრგულიად დასაწუჭლისა მის სამარადისოსა, შესაწირავი
 ლთ მათი, დ მსხუჭრზლი ❖ ესე ჰყოთ უფლისა დღესასწულთა თქუჭნ-
 თა (გარდა აღთქმისა თქუჭნისა) ნებსრთნი თქუჭნნი, დ მრგულიად
 დასაწუჭლნი თქუჭნნი, შესაწირავნი თქუჭნნი, დ მსხუჭრზლნი
 თქუჭნნი, დ საყსარნი თქუჭნნი.

თ ა ვ ი ლ .

ს და ჰქრქუა მოსე ძეთა ისრაელისათა, ეოველი რაჲცა ამცნო უფალ-
 ბ მან მოსეს ❖ დ ეტყოდა მოსე მთავართა ნათესავისა ძეთა ისრაე-
 ც ლისათა, დ ჰქრქუა: ესე სიტყვა რომელ ბრძანა უფალმან ❖ კაცმან,
 კაცმან რომელმან აღუთქუას აღთქმა უფალსა, ანუ ფუცოს ფიცა,
 დროებით, ანუ დრო ყოხს თავისა თჳსისათჳს, არა განაცრუოოს სი-
 ლ ტუქა თჳსი, ეოველი რაოდენი განმეჰკედეს ჰინისა მისისავან, ეოს
 დ იგი ❖ უკეთუ დედა-კაცმან აჭუთქუას აღთქმა უფალსა, ანუ დრო
 ეოს დროება სახლსა შინა მამისა თჳსისასა, სიჭაბუკესა თჳსსა ❖
 ე დ ესისე მამსა მისსა აღთქმა იგი მისი, დ დრო ეოფა, რომელ
 დრო ეოჲ თავსა ზედა თჳსსა დ დაუდუმეს მას მამაჲ იგი მისი, დ
 იეუნენ ეოველნი აღთქმანი მისნი, დ ეოველნი დროებანი მისნი
 ვ რომელ დრო ეოჲ თავსა ზედა თჳსსა, დეკინ მას ზედა ❖ უკეთუ
 არა თავს დებით არა ითავსოს მამამან მისმან, დღესა მას რომელსა
 ესმეს ეოველი იგი აღთქმა მისი, დ დროებანი, რომელ დრო ეუნა
 თავისა თჳსისა, არა დადგენ: დ უფალმან განწმიდოს იგი, რამეთუ
 ზ არა თავს იღვა მამამან მისმან ❖ უკეთუ ეოფით ქრმის ცოლი იეოს
 დ აღთქმა იგი მის ზედა იეოს, ვითარცა აღუთქუა ბავითა თჳსითა
 ც დროებანი იგი, რომელ დრო ეუნა თავისა თჳსისათჳს ❖ დ ესმეს
 ქმარსა მისსა, დ დღესა მას რომელსა ესმეს დ დაუდუმეს მას, დ
 ესრეთ დაემტკიცენ ეოველნი აღთქმანი მისნი, დ დროებანი მისნი,
 თ რომელ დრო ეუნა თავისა თჳსისათჳს, დადგენ იგი ❖ უკეთუ არა
 ხაჳს იღვას ქმარმან მისმან რომელსა დღესა ისმინა; ეოველი
 აღთქმა მისი არა თავს დებით მისი რაოდენი დრო ეო
 თავისა თჳსისათჳს დ არა იეოს რამეთუ ქმარმან დრო ეო

მისგან ღ უფალმან განსწმიდოს იგი ზ ღ ალთქმა ქვრივისა ღ გან- ი
 ძეხულისა რაოდენიცა ალთქქას თავისა თვისისათვის, იგი დამტ-
 კიცხულ იყოს ზ უკეთუ სახლსა შინა ქმრისა თვისისას ალთქმა ია
 იგი იყოს, ანუ დროებად თავისა თვისისა ფიცით ზ ღ ესმეს ქმარსა იბ
 მისსა, ღ დაუდუმნეს მას ღ თავს იღვას მისი, დაემტკიცნენ ყოვე-
 ლნი ალთქმანი მისნი, ღ ყოველნი დროებანი იგი მისნი რომელ
 დროდ უფა თავისა თვისისათვის, დადგენ იგი მას ზედა ზ უკეთუ იგ
 დაბრკოლებით თუ დაბრკოლოს ქმარმან მისმან, დღესა მას რო-
 მელსა ესმეს, ყოველი რაოდენი ალთქქა ბაგითა თვისითა მსგა-
 ვსად ალთქმისა მის თვისისა, ღ დროებისა მისისა, თავისა თვისისა-
 თვის, არა მტკიცე იყოს მისა: რამეთუ ქმარმან მისმან დაბრკოლბ
 იგი, ღ უფალმან განსწმიდოს იგი ზ ყოველი ალთქმა ღ ყოველი იდ
 ფიცე კრულებისა ღ ბორკულებისა თავისა თვისისა, ქმარმან მისმან
 დამტკიცოს იგი, ღ ქმარი შეურაცხოს მას ზ უკეთუ დადუმნეს და- იე
 დუმება მისი დღითი დღედ, დამტკიცოს მან ყოველი ალთქმა თვისი,
 ღ დროება მისი რომელ ყო მას ზედა დაადგინა იგი რამეთუ
 დაუდუმნა დღესა მას შინა რომელსა ესმა ზ უკეთუ დაბრკოლოს იუ
 იგი ქმარმან მისმან, შემდგომად დღისა მის რომელსა ესმა, ღ მან
 მოიღოს ცოდუბა იგი მისი ზ ესე სამართალნი რომელნი ამცნო იზ
 უფალმან მონესს, შორის ქმრისა ღ ცოლისა, ღ შორის მამისა ღ
 ასულისა სიჭაბუკესა შინა სახლსა მამისა მისისასა.

თ ა ვ ი ლა.

და ეტყოდა უფალი მონესს, ღ ჰქრქება ზ ') შურის გებად შურ ა,ბ
 ივე ბეთა ისრაელისათასა მადიამელათასა, ღ უკანასკნელდა შესძინო
 ერსა შენსა ზ ღ ეტყოდა მონესს ერსა მას, ღ ჰქრქება: შეიჭურენით ბ
 თქუწნგანნი კაცნი წუობად წინაშე უფლისა მადიამსა ზედა შურის
 გებად უფლისა მიერ მადიამსა ზედა ზ ათასი ნათესავისაგან ღ ათასი დ
 ნათესავთაგან ყოველთა ნათესავთაგან ბეთ ისრაელთასა მიწვლინე-
 ნით, წუობად მათდა ზ აღრაცნეს თავისაგან ათასეულთაგანნი ის- ე
 რაელისათანი, ათასი ნათესავისაგან, ათორშეკტი ათასი ჰურვილი

1) ზემორ კე.

ვ წუობად ❖ დ წარავლინნა ივინი მოსე ათასი ნათესავისაგან, დ
 ათასი ნათესავისაგან, ძალითურთ მათით, დ ფინეჲ მე ელიაზარ-
 სი, ძისა აჭრონის მღვდელისა დ ჭურჭლები წმიდაჲ, ნესტუქნი უწ-
 ხ ეებისა კელთა შინა მათთა ❖ დ ეწუწეს მადიამს, ვითარცა აცნო
 ც უფალმან მოსეს, დ მოსრეს ეოველი მამა კაცი ❖ დ ¹⁾ მეფენი მა-
 დიამისანი მოსწუჯდნეს წელულებასა თანა მათსა: დ ევინ, დ ჰრო-
 კომ, დ სურ, დ ურა, დ ჰრობკა, ხუთნი მეფენი მადიამისანი, დ ბალამ
 თ მე ბეორისი მოკლეს მახვილითა წელულებასა შინა მათსა ❖ დ წა-
 რტუქწნეს დედები მადიამისა დ ჭურჭლები მათი, დ საცხოვარი, დ
 ეოველი მონაგები მათი, დ ეოველი ძალი მათი წარმოხტუქწნეს ❖
 ი დ ეოველი ქალაქები მათი საყოფელისა მათისა, დ ბოსლები მათი
 ია მოწუწს ცეცხლითა ❖ დ წარმოიღეს ეოველი ნატუქწენი მათნი დ
 იბ ეოველი ტუქწნი მათნი კაციტგან ჰირუტუქუთამდე ❖ დ მოიუქანეს
 მოსესა დ ელიაზარ მღვდელისა დ ეოველთა მეთა ისრაელისათა,
 ტუქწნი დ ნატუქწნავი, დ მონაგები ბანაკად, არაბოვს მოაბად რო-
 ირ მელი არს იორდანესა ზედა იერიქით კერძო ❖ დ გამოვიდა მოსე
 დ ელიაზარ მღვდელი, დ ეოველნი მთავარნი კრებულისანი წინა მი-
 იდ გებებად მათდა, გარეშე ბანაკსა ❖ დ განრისხნა მოსე განმკებულთა
 მათ ზედა ძალისათა, ანის თავთა დ ათასის თავთა რომელნი მო-
 იე ვიდოდეს წუობით ბრძოლისათ ❖ დ ჰრქუა მათ მოსე რაჲდ აცხო-
 იე ვენე ეოველი მღვდრი ❖ რამეთუ ივინი იუწნეს მეთათჲს ისრაელი-
 ისათა, სიტყუთა ბალამისითა, განდგომად დ მეურაცხებად სიტყუსა
 უფლისა, ფოგორისთჲს, დ იეო წელულება კრებულსა ზედა უფლი-
 იისასა ❖ დ აწ მოჰკალთ ეოველი მამა-კაცი ეოველსა სოფელსა, დ
 იც დედა-კაცი რომელმან უწეის საწოლი მამა-კაცისა, მოსწუჯდეთ ❖
 იც ეოველმან ასაკმან დედებისა, რომელთა არა იციან საწოლი მამა-
 თთ კაცისა აცხოვნენით ივინი ❖ დ თქუწნ დიბანაკეთ გარეშე ბანაკსა
 შჯდ დღე, ეოველი რომელი მოჰკუწლავიდა, დ შეეხებოდა წელუდსა
 განწმიდნეს დღესა მესამესა, დ დღესა მეშჯდეს თქუწნ დ ეოველი
 მ ნატუქწნავი თქუწნი ❖ დ ეოველი სამოსელი, დ ეოველი ჭურჭ-

¹⁾ ისო ივ.

ლთ ზეწრნი უფლისა სამეოც ღ ათორმეტი ზ და ვირები ოც ღ ათ ათას
 მ ღ სუთას; ღ ზეწრნი უფლისა სამეოც ღ ერთ ზ და სულეები კაცთა
 მხ ათექსმეტი ათას, ღ ზეწრნი მათგანი უფლისა ოც ღ ათორმეტი
 მბ სული ზ და მისცა მოსე ზეწრნი იგი უფლისა განაყოფი ღუთისად
 მგ ელიასხარს მღღელსა, ვითარცა უბრძანა ღმერთმან მოსეს ზ ზოგისა
 მდ მისგან ძეთა ისრაელისათა, რომელნი განუყო მოსე კაცთა მათგან
 მე მბრძოლთა ზ და იყო ზოგი იგი კრებულისა, ცხოვარისაგან, სა-
 მე მდ მას ოც ღ ათ შუდ ათასი ღ სუთას ზ და ზროხა ოც ღ ათექსმეტი
 მე, მე ათასი ზ ვირები ოც ღ ათი ათასი ღ სუთასი ზ სულეები კაცთა ათე-
 მს ქსმეტი ათასი ზ და მოიღო მოსე ზოგისა მისგან ძეთა ისრაელი-
 მს სათასა, ერთი ერგასისაგანი, კაცთაგან ღ საცხოვართაგან, ღ მის-
 მთ ცნა ივინი ღვევიტელთა რომელნი კმილვიდეს კმილვასა კარავსა
 ნ უფლისა, ვითარცა უბრძანა უფაღმან მოსეს ზ და მოვიდეს მოსესა
 ნ უოველი ზედა მდგომელი ათასის თავთა მათ ძალთასა, ათასის თა-
 ნ ვნი, ღ ასის თავნი ზ და ჰრქეს მოსეს: მონათა შენთა მოვიუწა-
 ნ ნენით რჩეულინი იგი კაცნი მბრძოლნი ჩქსნთანანი, ღ არა წარწ-
 ნ უდა მათგანი არცა ერთი ზ და აწ მოგულებიეს მღუნად უფლისა,
 ნ კაცმან რომელმან ზოვა, ჰურჭელი ოქროსა, ღ მანიაკი ღ საღტე,
 ნ ბეჭედი ღ სამკლავე, ღ ძეღვეანდი, საღხინებელად ჩქსნდა წინა-
 ნ მუ უფლისა ზ და მოიღო მოსე ღ ელიასხარ მღღელმან ოქრო იგი
 ნ მათგან უოველი ჰურჭელი ქმნული ზ და იყო უოველი ოქრო იგი
 ნ გამონაყოფი რომელ გამოუუქს უფაღსა, ათექსმეტი ათასი, ღ
 ნ შუდას ერგასისი სიკილა, ათასის თავთაგან ღ ასის თავთაგან ზ და
 ნ კაცთა მათგან მბრძოლთა წარმოსტეუქსნეს თავისა თჯისად ზ და
 ნ მოიღეს მოსე ღ ელიასხარ მღღელმან ოქრო ათასის თავთაგან, ღ
 ნ ასის თავთაგან ღ შეიღეს იგი კარვად საწამებელისა, საცხენებელად
 ნ ძეთა ისრაელისათა წინამე უფლისა.

თ ა ვ ი ლ ა.

ა მრავალი იყო საცხოვარი ძეთა რუბენისთა, ღ ძეთა გადი-
 ბ გადისი ღ იყო ადგილი სასაცხოვრე ზ და მოვიდეს ძენი რუბენის-

ნი, და მენი კადისნი, და ეტეოდეს მოსეს და ელიასარს მღვდელსა: და
 მთავართა კრებულისათა, და ჰრქეწს და ატარონი, და დებონი, და
 იაზერი, და ნამბრა, და ესებონი, და ელეალე, და სებაძა და ნაბადი, და
 აბიან და ქეწეანა რომელი მოგუცა უფალმან წინაშე ძეთა ისრაელ-
 ლისათა, ქეწეანა ცხოვარისა საუოფელ არს, და მონათაჲ შენთაჲ სა-
 ცხოვარი ფრიად არს და ჰრქეწს ვაზვე თუ მადლი წინაშე შენსა
 მოყც ქეწეანა ესე მონათა შენთა დაპურობად და ნუ წიადმიუბნებ
 ჩუწნ იორდანესა და ჰრქეწა მოსე ძეთა რუბენისთა და ძეთა კა-
 დისთა: მძანი თქეწნნი ვიდოდინ ბრძოლად, და თქეწნ სადეთ მან-
 და და რად კანსდრეკთ კონებასა ძეთა ისრაელისათას, არა
 წიადლუად ქეწეანასა მას რომელსა მოსცემს მათ უფალი და არა
 ესრეთ ეუწესა მამათაჲ თქეწნთა რაჲამს წარავლინა იგი კადეს ბაძ-
 რეთ მოხილუად ქეწეანასა მას და მივიდეს ივინი კეესა მას
 ტეენისას, და მოიხილეს ქეწეანა იგი, და განდრეკეს გული ძეთა
 ისრაელისათა, რათა არა შევიდეს ქეწეანასა მას რომელ მოსცა
 უფალმან და და ¹⁾ განრისხნა გულის წურომითა უფალი მას დღესა
 შინა, და ეფუცა და თქეწა და უკეთუ იხილონ კაცთა ამათ, რომელნი
 აღმოვიდეს ეგვიპტით ოცის წლითგან ზეით და მიძართ, რომელ
 ძეცნიერ არიან კეთილისა და ბორტისა, ქეწეანა რომლისათჳს,
 ეფუცა აბრაამს, ისააკს, და იაკობს, რამეთუ არა შეძომიდეს ძე და
 რნაჲ ქალებ ძე იეფონისი განუენებული, და ისუ ძე ნავესი, რამეთუ
 შეუდეს უფალსა და და განრისხნა გულის წურომითა უფალი ისრა-
 ელსა ზედა, აგურიობნა ივინი უდაბნოსა ზედა ორმოც წელი, ვი-
 დრემდის მოსრა უოველი იგი ნათესავი რომელნი იქმენ ძჳრსა წინა-
 შე უფლისა და და აჴან ესერა აღსდგებით მამათა თქეწნთა წილ კრებუ-
 ლი კაცთა ცოდვილთა შეძინებად მერმე გუფის წურომასა უფლი-
 სასა ისრაელსა ზედა და რამეთუ უკუნიქცევით თქეწნ მისგან: და
 შესძინებთ კუალად დატეუებასა მისსა უდაბნოსა ზედა, და იქით უს-
 ჳულოებასა ეოველსა ზედა კრებულსა ამას და და მოუკდეს მას და
 მტეოდეს, ბოსლები საცხოვრე აღვაშენოთ საცხოვართა ჩუწნთათჳს:

¹⁾ ზემო იდ და კვ.

იზ და ქალაქები ბუნაგობისა ჩუწნისათჳს ❖ და ჩუწნ ჳურვილინი ვი-
 ეწნეთ წინაშე გძილვისა ძეთა ისრაელისათა, ვიდრემდის მივიყუა-
 ნნეთ იგინი ადგილად მათდა, და დაემენოს ბუნაგი ჩუწნი ქალაქთა
 იწ შეზღუდვილთა მკვდრთათჳს ქუწყანისათა ❖ არა სდა მოვიქცეთ
 სახიდ ჩუწნდა: ვიდრემდის არა განიყუნენ ძენი ისრაელისანი თჳ-
 თოეული სამკვდრებელად თჳსა ❖ და არღარა დავიძვედროთ მათ
 შორის, მიერ კერძოჲ იორღანესა, და შორის, რამეთუ მოგუღებეს
 კ ჩუწნ ნაწილს, ჩუწნი წიაღმოიორღანესა აღმოსავლით კერძო ❖ და
 ჳრქუა მათ მოსე: ¹⁾ უკეთუ მსგავსად ჳეთ სიტყჳსა ამის: და მეთუ
 კა იტურნეთ ბრძოლად წინაშე უფლისა ❖ და წიაღღეს ვოველი ჳურ-
 კბ ჳელი თქუწნი იორღანესა წინაშე უფლისა ბრძოლასა ჳედა ვიდრე-
 მდის მოისრნეს მტერნი მისნი ჳირისაგან მისისა ❖ და დაიყრას
 ქუწყანა იგი წინაშე უფლისა, და შემდგომად ამისა მოიქცეთ, და
 იყუნეთ უბრალოჲ წინაშე უფლისა და ისრაელისაგან, და იყოს ქუწ-
 კბ ყანა ესე თქუწნდა დასაჳერობელ წინაშე უფლისა ❖ ხოლო უკეთუ არა
 ჳეთ ეგრეთ შესცოდოთ წინაშე უფლისა და სცანთ ცოდვა თქუწ-
 კლ ნი: რაჳამს გეწიოს თქუწნ ძერი ❖ და აწ იშენეთ თქუწნ ქალაქები
 ვანისა თქუწნისათჳს, და ბაკები საცხოვრისა თქუწნისა, და რომელ
 კე აღმოგდა ჳირით თქუწნით ჳეაუთ ❖ და მიუგეს ძეთა რუბენი-
 კვ ვითარცა უძცნიეს ძენდა უფალსა ❖ ვანი ჩუწნი და ცოლები ჩუწ-
 კვ ნი, და ვოველი საცხოვარი ჩუწნი, იყოს მუნ ქალაქებსა მას კალდი-
 კვ სასაჲ ❖ ხოლო მონანი ძენნი წიაღღენ ვოველნივე შეტურვილინი,
 წინაშე უფლისა და განმსადებულნი ბრძოლად, ვითარცა იტყჳს უფა-
 კწ ლი ❖ და ²⁾ დაუდგინნა მათ მოსე, ელიაზარ მღღელი და ისუ ძე ნა-
 კთ ვესი, და მთავარნი მამათა ტომთა ძეთა ისრაელისათა ❖ და ჳრქუა
 მათ მოსე წიაღ თუ ჳგდენ ძენი რუბენისნი და ძენი გადისნი თქუწნ-
 თანა იორღანეს ვოველნი შეტურვილინი ბრძოლად წინაშე უფლისა,
 და ეუფლნეთ ქუწყანასა მას წინაშე თქუწნსა: მაშინ მისცეთ მათ
 ლ ქუწყანა კალდისა სამკვდრებელად ❖ უკეთუ არა წიაღღენ ჳურ-

1) ისო ნაჳე ა.—2) ისო ნაჳე დ.

ვიღნი თქუწნთანა ბრძოლად წინაშე უფლის, თქუწნ წიაღიუვანეთ
 ვანი მათი, ღ დედად წული მათი, ღ სცსოვარი მათი, ზირველად
 თქუწნსა ქუწყანასად ქანანისასა, ღ დაიკუჯრონ თქუწნთანა ქუწ-
 ყანა ქანანისა * ღ მიუკეს ძეთა რუბენისთა, ღ ძეთა გადისთა ღ
 ჰრქუწს, რადენსაცა გუწტეოდის უფალი მონათა მისთად ეგრეთ
 ვეთ ჩუწნ * წიაღვკდეთ ჰურვიღნი წინაშე უფლის ქუწყანად ქა-
 ნანისა ღ ვეცეთ ჩუწნ სამკუჯრებელი წიაღმო იორდანესა * ღ ¹⁾
 მისცა მოსე ძეთა რუბენისთა ღ ძეთა გადისთა, ღ ზოგსა ნათესავსა
 მანასესსა ძესად იოსებისსა, სამეუფო სეონ მეფისა ამორეველისა, ღ
 სამეუფო ოკ, მეფისა ბასანისა, ქუწყანა ღ ქალაქები მისი საზღუა-
 რითურთ ქალაქები მის ქუწყანასა გარემოთურთ * ღ აღაშენეს ძეთა
 გადისთა, დებონი, ღ ატაროთი, ღ არური, ღ სთფანი * ღ იაზერი,
 ღ აღამაღლნეს იგინი * ღ ნამრად, ღ ბეთარანი ქალაქნი მნეღნი ღ
 ბოსლეები სცსოვრე * ღ ძეთა რუბენისთა აღაშენეს ესებონი, ღ
 ელევალი, ღ კარიათამი * ღ ნაბოა-ღ ბელემეონი, გარემოსლუღვი-
 ლნი: ღ სებაძა, ღ დასდვეს სახელები მათი, სახელებად ქალაქებსა მას
 რომელ აღაშენეს * ღ ²⁾ წარვიდა ურ ძე მაქირისი მისა მანასესი
 ვალადად, ღ დაიპერა იგი ღ წარწმიდა ამორეველი იგი რომელი
 მკუჯრ იყო მუნ * ღ მისცა მოსე ვალადი მაქირს, ძესა მანასესსა, ღ
 დაემენა იგი მუნ * ღ იაირ ძე მანასისი წარვიდა დაიპერა ბოსლე-
 ბი მათი, ღ უწოდა მათ ბანაკებ იაირისი * ღ ნაბავ წარვიდა ღ
 დაიპერა კანჯთა, ღ დაბნები მისი, ღ უწოდა მას ნაბავ სასელი თუსი.

ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლწ
 ლთ
 მ
 მბ
 მგ

წიგნი ღ მოსე ა. ვ. ი. ლა.

ესა ესე არიან საბანაკენი ძეთა ისრაელისათანი, რაჟამს გამო-
 ვიდეს იგინი ქუწყანით ეგუპტით ძალითა მათითა კელითა მოსესი-
 თა ღ აჭრონისთა * ღ დაწერა მოსე სლეზნი მათნი, ღ სადგურნი
 მათნი სიტყუთად უფლისათა, ღ ესე არს სადგურები სლევისა მათი-
 სა * ღ ³⁾ რაჟამს იძრნეს ძენი ისრაელისანი რამესით თუწსა ზირ-
 ველსა მეთხოთმეტესა დღესა თუსა მის ზირველისსა, სეალისავან
 სატივისა გამოვიდეს ძენი ისრაელისნი, კელითა ძალითა წინაშე

ა
 ბ
 გ

¹⁾ ე. მოსე გ. ისო ივ. — ²⁾ ა მოსე წ. — ³⁾ ისო ბ.

დ უოველთა ეგვრტელთა ზღ და მეგვრტელნი იგი დაჰფლვიდეს უოველ-
 თა მოძეღართა მათ რომელნი იგი მოსრნა მათგანნი უფალმან
 ე უო უფალმან შურისკება ზღ და იძრნეს ძენი. ისრაელისნი რამესის-
 ვ გან და დაიბანაკებდენ სოქოთს ზღ და იძრნეს სოქოთით, და დაიბან-
 ზ კეს უთანს რომელ არს ნაწილი უდაბნოსაგანი ზღ და იძრნეს უთა-
 ნით და დაიბანაკეს ჰირსა ზედა ეთორისასა რომელ არს მახლობელ
 ც ველისუფონს; დაიბანაკეს წინაჲ მადგალოსა ზღ და იძრნეს. მართლ
 უწოთისა და განვდეს საშუალ ზღვისა უდაბნოდ: და ვიდოდეს კხასა
 თ საძისა დღისა სავალსა; უდაბნოს იგინი, და დაიბანაკეს განსამწარე-
 ბელსა ზღ და იძრნეს განსამწარებელით ¹⁾ და მოვიდეს ელიმად: და
 ი ელიმის იყო ათორმეტი წყაროჲ წველისა, და სამეოც და ათი ძირი და-
 ი ნაკის კუდი, და დაიბანაკეს მუნ წყალთა მათ ზედა ზღ და იძრნეს ელი-
 ი მით, და დაიბანაკეს ზღუასა ზედა მეწამულსა ზღ და იძრნეს. ზღვით
 იბ მეწამულით, და ²⁾ დაიბანაკეს უდაბნოსა ზინისასა ზღ და იძრნეს უდა-
 იბ ბნოთ სინაჲთ, და დაიბანაკეს რაფეკს ზღ და იძრნეს რაფეკით, დაიბა-
 იდ ნაკეს ელუსს ზღ და იძრნეს ელუსით და ³⁾ დაიბანაკეს ჰრაფიდინს, და არა
 იუ იყო მუნ წყალი სასძელად ერისა მისთჳს ზღ და იძრნეს რაფიდინით
 ივ და ⁴⁾ დაიბანაკეს უდაბნოსა სინას ზღ და ⁵⁾ იძრნეს უდაბნოთ სინით;
 იზ და დაიბანაკეს სამარეგბს გულის სათქმელსა ზღ და იძრნეს სამარეგბით.
 იწ გულის სათქმელისათ და დაიბანაკეს ასიროთს ზღ და იძრნეს ასერო-
 ითით, და დაიბანაკეს ჰრათამას ზღ და იძრნეს ჰრათამით; და დაიბანაკეს
 კ ჰრეგბონ ფარეს ზღ და იძრნეს ჰრეგბონ ფარაჲთ, და დაიბანაკეს ლებო-
 კაკბ ნას ზღ და იძრნეს ლებონით, და დაიბანაკეს რესას ზღ და იძრნეს რე-
 კბ საჲთ, და დაიბანაკეს მაკელათს ზღ და იძრნეს მაკელათით, და დაიბა-
 კდ ნაკეს არსაფარს ზღ და იძრნეს არსაფარით მითით, და დაიბანაკეს ქარ-
 კეკბ დათს ზღ და იძრნეს ქარათით, და დაიბანაკეს მაკადოთს ზღ და იძრნეს
 კხ მაკადოთით, და დაიბანაკეს კატათათს ზღ და იძრნეს კატათათით, და
 კც დაიბანაკეს თარათს ზღ და იძრნეს თარათით, და დაიბანაკეს მათეკას ზღ

¹⁾ ბ მოხე ეჲ.—²⁾ ბ მოხე იჲ.—³⁾ ბ მოხე აზ.—⁴⁾ ბ მოხე ია.—⁵⁾ ზე
 მო ია და ივ.

და იძრნეს მათეკით, და დაიბანაკეს ასემონს და ¹⁾ იძრნეს ასემონით,
 და დაიბანაკეს მასურუთს და იძრნეს მასურუთით, და დაიბანაკეს
 ბანაკამს და იძრნეს ბანაკამით, და დაიბანაკეს მთასა გადგადსა და
 იძრნეს მთით გადგადით, და დაიბანაკეს იუტაბათსა და იძრნეს
 იუტაბათით, და დაიბანაკეს ებრანოს და იძრნეს ებრონით, და და-
 ბანაკეს გესეონ გებერს და იძრნეს გესეონ გებერით, და დაიბან-
 კეს უდაბნოსა სინას. და იძრნეს უდაბნოსაგან სინასა, და დაიბანაკეს
 უდაბნოსა ფარანს, რომელი არს კადესა და ²⁾ იძრნეს კადეთით,
 და დაიბანაკეს ორს მთასა, მასლობელად ქუჭყანასა ედომისსა და ³⁾
 აღვიდა აჭრონ მდდელი მთასა მას ორს ბრძანებთა უფლისათა, და
 მოკრდა მუნ, მეორმოცეჲს წელსა გამოსლჳასა ძეთა ისრაელინათა
 ქუჭყანით ეგვჯტით, თუჭსა მესუთესა, ერთსა თჳსასა და აჭრონ
 იყო ას ოც და სამ წლისა რაჲმს მოკრდა ორს მთასა ზედა და ⁴⁾
 ესმა ქანანს მეფესა არადისასა, და იგი დაძმენებულ იყო ბღუარით
 კერძო ქუჭყანასა ქანანიისასა, რაჲმს შევიდოდეს ძენი ისრაელი-
 სანი და იძრნეს მთით ორით, და დაიბანაკეს სელმონას და იძ-
 რნეს სელმონით, და დაიბანაკეს ფინონს და ⁵⁾ იძრნეს ფინონით,
 და დაიბანაკეს აბოთს და იძრნეს აბოთით, და დაიბანაკეს გეის წი-
 აღთა საზღვართა ზედა მოაბისთა და იძრნეს გეისით, და დაიბან-
 კეს დებონგადს და იძრნეს დებონგადით, და დაიბანაკეს გელმონს
 დაბლათას და იძრნეს გელმონ დაბლათით, და დაიბანაკეს მთასა
 ზედა აბარიძისსა მართლნაბავს და იძრნეს მთით აბარიძით, და და-
 ბანაკეს დასავლით კერძო მოაბისა იორდანესა ზედა იერიქით კე-
 რძო და იძრნეს დასავლით მოაბისგან, და დაიბანაკეს იორდანესა
 ზედა, სამუხალ ესიმოთსა ბელსათთიმისა, რომელ არს დასავალით
 მოაბისა და ეტყოდა უფალი მოსეს დასავლით მოაბისა, იორდა-
 ნესა ზედა იერიქით კერძო, და ჰრქუა და ეტყოდე ძეთა ისრაელინა-
 თა, და არქუ მათ, თქუენ წიადსჳალთ იორდანესა ქუჭყანად ქანანი-
 სა და წარწემიდნეთ ეოველნი დამკვდრებულნი ქუჭყანასა მს ჰი-

კო,ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლწ
 ლთ
 მ
 მა,მბ
 მგ
 მდ
 მე
 მვ
 მზ
 მწ
 მთ
 მნ

¹⁾ ე მოსე ი. — ²⁾ ზემო ე. — ³⁾ ზემო ე. ზ მოსე იგ. — ⁴⁾ ზემო ლა.
⁵⁾ ზემო. კა.

რისაგან თქუწნისა, & მოსპოთ უოველი ბაკინუბი მათი, & უოველი კერპები მათი დასსმულები მათი წარსწემიდოთ, & უოველი ძეგლები მათი მოსპოთ * & ¹⁾ წარსწემიდნეთ უოველნი ძეგდრნი მის ქუწყანისანი, & დაემენეთ მას შინა, რამეთუ თქუწნ მიგეც ქუწყანა იგი მათი, & ნაწილად * & დაიმკვდრეთ ქუწყანა მათი, ნაწილად ნათესავად ნათესავად თქუწნდა, უმრავლესთა განუმრავლოთ სამკვრებელი მათი, & უმცირესთა დაუმციროთ სამკვდრებელი მათი; & ვიდრემდის აღმოკდეს სასელი მათი, მუნ იუოს, ნაწილი მათი; ნათესავად ნათესავად ტომთა თქუწნთა დაიმკვდრონ * უკეთუ არს წარსწემიდნეთ ძეგდრნი იგი მის ქუწყანისანი ჰირისაგან თქუწნისა, იუენენ რომელნი იგი დაუტევნეთ მათგანნი, ბოროტ ჩნდენ თუალთა თქუწნთა, & ისარ გუწრდთა თქუწნთა, & გემტერნენ თქუწნ ქუწყანასა ზება, რომელსა ძეგდრ იუენეთ * & იუოს ვითარ ჯერ უხნდესთ მათ უოფად, იგი ციუონ თქუწნ.

თ ა მ ი ლ.

და ეტყოდა უფალი მოსეს, & ჳრქუა * ამცენ შეთა ისრაელი-სათა, ეტყოდე მათ, & არქუ, თქუწნ შესვალთ ქუწყანად ქანაანისა, იგი იუოს სამკვდრებელად თქუწნდა, ქუწყანა ქანაანისა საზღუარითურთ მათით * & ¹⁾ იუოს თქუწნდა კერძო იგი, რომელ არს ბღუარით კერძო უდაბნოთგან ზინათ მახლობელამდე ედომისა; & იუენენ საზღუარნი თქუწნნი ბღუარითნი, ზღუთ კერძო მარტლოვანით აღმოსავლით კერძო * & გარე მოკესსენ საზღუარნი ბღუარით აღმოსავალსა აკუბინისასა, & გარე წარმოკლოს ენაგი, & იუოს გამოსავალი მისი ბღუარით კერძო ყადეს ბაზრესა; & მიიწიოს ბანაკსა არადოვსა & გარე წარკლოს ასელმენაჲ * & გარე შევლოს საზღუარმან ასელმონათ, საზღუარი ეგვტისა, & იუოს გამოსავალი მისი ზღუაჲ * & საზღუარნი ზღუსანი იუენენ თქუწნდა, საზღუარნი დიდი, ზღუსა იუოს თქუწნდა სამზღუარ ზღუსა * & ესე იუენენ თქუწნდა საზღუარნი ჩრდილოსანი, ზღუთ დიდითგან, მოიხომოთ თქუწნ მთის ჰირითგან მთამდე * & მთისაგან მათისა მღიხომოთ

1) ა მოსე ჳ. ისო ნაკე ას.—2) ისო ნაკე იუ.

თქვენ შესავალადვე ემათისა, ზე იუოს გამოსავალი მისი საზღუა-
 რთა სარადისათა ❖ ზე განვლეს საზღუარნი ზეფრონასნი, ზე იუოს თ
 გამოსავალი მისი ასერანს, ესე იუოს თქვენდა საზღვრად ჩრდი-
 ლოჲ ❖ ზე დაიზომნეთ საზღუარნი თქვენდა აღმოსავლით კერძო,
 ასერინათ სეფამდე ❖ ზე შთავლოს საზღუარმან სენაფამად ბეთად აღ-
 მოსავლით წუაროთ კერძო, ზე გამოვიდეს საზღუარნი ბეთაისნი, ზე
 გამოვიდეს ზურგსა ზედა ზღვისა ქენერეთისასა აღმოსავლით ❖ ზე იბ
 შთავიდეს საზღუარნი იორდანედ კერძო, ზე იუოს გამოსავალი მისი
 ზღუად მარილოვანი, ესე იუოს თქვენდა ქუჭყანა, ზე საზღუარნი
 მისნი გარემოს ❖ ზე ამცნო მოსე ძეთა ისრაელისათა, ზე ჰრქუა¹⁾ იგ
 ესე არს ქუჭყანა იგი რომელ დაიმკვდრათ წილითა, ვითარცა ბრძა-
 ნა უფალმან მიცემად იგი, ცნრათა ნათესავთა, ზე ზოგსა ნათესავსა
 მანასესსა ❖ ზე მიიღო ნათესავმან ძეთა რუბენისთამან, ზე ნათესავმან
 ძეთა გადისთამან სახლად სახლად ტომთა მათთა, ზე ზოგმან ტომმან
 მანასესმან მიიღეს ნაწილი მათი ❖ ორთჳ ტომთა ზე ნახევართ ტო-
 მთა მოიღეს ნაწილი თჳსი წიად რორდანესა იერიქოთ კერძო მუა-
 დლით აღმოსავალსა ❖ ზე ეტეოდან უფალი მოსესს, ზე ჰრქუა ❖ ესე იფ.იზ
 არს სახელები კაცთა მათ, რომელთა განვიწილონ თქვენ ქუჭყანა
 იგი, ვლიაზარ მდდელმან, ზე ისუ ნავემან ❖ ზე მთავარი ერთი ნათე-
 სავისაცან მოიყვანოთ განსილვად თქვენდა ქუჭყანისა მის ❖ ზე ესე იტ
 არს სახელები კაცთა მათ: ნათესავი იუდასი, ქალებუ ძე იეფონესი ❖
 ნათესავი სუმეონისი: სალამიელ ძე სემიუდისი ❖ ნათესავი ბენი-
 მენისი, ვლიად ძე ქესლონისი ❖ ნათესავი დანისი, მთავარი ბოკი, ძე
 იეკლინისი ❖ ძეთა იოსებისთა, ნათესავთა ძეთა მანასესთა, მთავარი
 ანელ, ძე ეფოდისი ❖ ნათესავი ძეთა ეფრემისთა მთავარი კამოელ,
 ძე საბთანისი ❖ ნათესავი ზაბულონისი, მთავარი ელისაფან, ძე
 ფარნაქისი ❖ ნათესავი ძეთა ისაქარისთა მთავარი ფალიტელ, ძე
 ოზასი ❖ ნათესავი ძეთა ასერისთა, მთავარი აქიერ, ძე სელიმისი ❖
 ნათესავი ნეფთალიმისი, მთავარი ფადაელ, ძე ამიუდასი: ამათ ამცნო
 უფალმან, განყოფად ძეთა ისრაელისათა ქუჭყანასა ქანანისასა.

1) ისრა. ნავე. იდ. საქმე. იე.

თ ა ვ ი ლე.

და ეტეოდა უფალი მოსეს, დასავლით კერძო მოაბისა იორ-
 დანისა თანა, წიად იერიქოსა და ჰრქუა ¹⁾ ამცენ ძეთა ისრაელი-
 სათა, და მისცენ ლევიტელთა ნაწილი სამკვდრებელისაგან მათისა
 ქალაქები საყოფელად, და აგარაკები ქალაქებისა გარემოს მათსა მი-
 სცენ ლევიტელთა და იუენენ ქალაქნი იგი საყოფელად მათდა, და
 ნაწილნი მათნი იუენენ და ჰირუტევთა ოთხ ფერეთა მათთათუს და
 საბრძანებელი ქალაქთა რომელ მისცეთ ლევიტელთა, ზღუდითგან
 ქალაქისათ გარემოს, და გარეშე ქალაქისა აღმოსავალით კერძო ორ
 ათას წურთა და განზომეთ კერძო გარე ქალაქისა, რომელი არს
 აღმოსავალით ორი ათასი წურთა, და კერძო რომელი არს სამხრად
 მიმართ ორი ათასი წურთა, და კერძო რომელ არს ზღუს მიმართ,
 ორი ათასი წურთა, და კერძო რომელ არს ჩრდილოთ მიმართ, ორი
 ათასი წურთა, და ქალაქნი სამუელ მათთა იყოს თქუენდა, და სახ-
 ლუარნი ქალაქთანი ²⁾ და ქალაქნი რომელ მისცნეთ ლევიტელთა,
 ექუსნი ქალაქნი, შესალტოლველად მუნ კაცის მეჭლელისა, და მათ
 თანა ორმოც და ორნი ქალაქნი და უოველი ქალაქები რომელ მის-
 ცნეთ ლევიტელთა ორმოც და რვა ქალაქნი, და დაბნები მათნი და
 ქალაქები რომელ სცნეთ სამკვდრებელისაგან ძეთა ისრაელისათასა,
 უდიდესთაგან დიდი, და უმცირესთაგან მცირედი, თუთეულთა მსგავ-
 სად სამკვდრებელისა თვისისა, რომელი დაიმკვდრონ, მისცენ ქალა-
 ქთა მათგანი ლევიტელთა და ეტეოდა უფალი მოსეს, და ჰრქუა ³⁾
 ეტეოდე ძეთა ისრაელისათა, და არქუ მათ: თქუენ წიაღხვალთ იორ-
 დანესა ქუჭყანად ქანანისა და განჰუენეთ თქუენ ქალაქნი: შესა-
 ვდრებულად იუენენ თქუენდა, მივალტოლვად მუნ კაცის მეჭლელი-
 სა: უოველმან რომელმან მოჰკლას კაცი არა ნებსით და იუენედ
 თქუენდა ქალაქნი შესავდრებელნი ნათესავისა მისგან, სისხლისა
 მეძიებელისა, და არა მოკუდეს მომეჭლელი იგი, ვიდრემდე დადგეს
 წინაშე კრებულისა სამჯელად და ქალაქნი იგი რომელნი მისცნეთ,
 ექუსნი ქალაქნი შესავდრებულად იყავნ თქუენდა და სამნი ქალაქნი

1) ისო ნავე კა.—2) ე მოსე დ. ისო ნავე კა.—3) ე მოსე ით. ისო ნავე კა

მოსცნეთ წილ იორდანესა, ჰ სამნი ქალაქნი მოსცნეთ ქუჭუნასა
 ქანანისასა ❖ შესაღოლოველად იუშნეთ ძეთა ისრაელისათა, ჰ მწი-
 რსა ჰ დამკვდრებულისა თქუწნ შორის იუშნენ ქალაქნი ესე შესა-
 ვედრებულად, მივლტოლავად მუნ, რომელმან მოჰკლას კაცი არა ნე-
 ბსით ❖ უკეთუ ჭურჭლითა რკინისათა სცეს მას ჰ მოჰუდეს, კაცის
 მკვლელი არს, სიუშდილითა მოჰუწდინ კაცის მკვლელი იგი ❖ უკე-
 თუ ქვითა კვლისაგან რომლითა იგი სცეს, ჰ მოჰუდეს, კაცის
 მკვლელი არს, სიუშდილითა მოჰუწდინ კაცის მკვლელი იგი ❖ უკე-
 თუ საჭურჭელითა ძელისათა კვლისაგან მისისა მოჰუდეს, რომ-
 ლითა სცა მას, ჰ მოჰუდეს იგი, კაცის მკვლელი არს, სიუშდილით
 მოჰუდეს კაცის მკვლელი იგი ❖ ნათესავმან სისხლისმან მოჰკლას
 კაცის მკვლელი იგი, რაჟამს შეემთხვოს მას, ჰ მან მოჰკლას იგი ❖
 უკეთუ მტერობითა უჭენოს მას, კინა შეტყორცნოს მას ყოველი
 ჭურჭელი მზირობით, ჰ მოჰუდეს ❖ გინათუ ძურის მოკსენებით
 სცა მას კვლითა, ჰ მოჰუდეს, სიუშდილითა მოჰუწდინ მომკვლელი
 იგი, ნათესავმან მის სისხლისმან მოჰკლას კაცის მკვლელი იგი,
 რაჟამს შეემთხვოს მას ❖ უკეთუ მას უკუწ ანაზღად ჰ არა მტერობით
 უჭენა, გინათუ მიაგლო მის ზედა, ყოველივე საჭურჭელი, არა მზი-
 რობით ❖ გინათუ ყოვლითა ქვითა, რომლითაცა მოჰუდეს არა ნე-
 ბსით, ჰ დაეცეს მას ზედა, ჰ მოჰუდეს ჰ იგი არა მტერ მისა იყო,
 არცა მეძიებელ ბორტის ყოფად მისა ❖ ჰ განიკითხოს კრებულმან
 მან შორის მომკვლელისა მის, ჰ შორის მეძიებელისა მის სისხ-
 ლისა, საძველისა ამის ებრ ❖ ჰ განარინოს კრებულმან მან კაცის
 მკვლელი იგი შურის მეძიებელისა მისგან სისხლისა, ჰ მისცეს
 კრებულმან მან ქალაქსა მას შესავედრებულსა, ვიდრე იგი შევედ-
 როს ჰ დამკვდროს მუნ, ვიდრემდე მოჰუდეს მღვლელი იგი დიდი,
 რომელსა სცხეს ზეთითა წმინდითა ❖ უკეთუ გამოსვლით გამოვი-
 დეს კაცის მკვლელი იგი გარემე საზღუარსა ქალაქისასა, სადა იგი
 მივლტოლავილ იყო მუნ ❖ ჰ ჰოოს იგი მეძიებულმან მის სისხ-
 ლისმან, გარემე საზღუართა მის ქალაქისათა შესავედრებულსა, სა-
 და იგი შევედრებულ იყო, ჰ მოჰკლას შურის მეძიებულმან მის

იე
 ივ
 იზ
 იტ
 კ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ

კ^ტ სისხლისმან, კაცის შველელი იგი, არა თანამდებ იუოს ✠ რამეთუ
 ქალაქს მას შესავედრებელსა დაემკვიდრენ, ვიდრემდის მოკუტდეს
 მღვდელი იგი დიდი, ღ შუადგომად სიკუდილისა მღვდელისა მის დი-
 დისა, მიიქეცინ კაცის მკულეელი იგი ქუტყანასა მას სამკუდრებელი-
 კ^თ სსა თვისისასა ✠ ¹⁾ იუაფნ ესე თქუტნდა სამართლად სამჯელისა, ნა-
 თესავთა შორის თქუტნთა, ეოველთავე სამკუდრებელთა თქუტნთა ✠
 ლ ეოველი მკულეელი კაცისა, მოწამეთა მიერ მოჰკლას მკულეელი იგი:
 ლ^ბ ღ მოწამე ერთი არა იუოს მწამებელ მოკლვასა მას კაცისასა ✠ ღ
 არა მოიდო საესარი სულისა თვს მომკვლეელისა მისგან, რომელი
 ლ^ბ თანამდებ იუოს სიკუდილისა, არამედ სიკუდილითა მოკუტდინ ✠
 ლ^ბ არცა მოიდოთ საესარი, მიღტოლვას ქალაქსა მას შესავედრებუ-
 ლსა, რათა კვალად არა დაემკუდროს ქუტყანასა ზედა, ვიდრემდე
 ლ^ვ მოკუტდეს მღვდელი იგი დიდი ✠ ღ არა მოჰკლათ ქუტყანა რომელსა
 ზედა თქუტნ მკუდრობთ, რამეთუ სისხლმან მოსრას ქუტყანა, ღ
 არა ელხინოს ქუტყანასა სისხლისა მისგან დათხეულისა მას ზედა,
 ლ^დ არამედ სისხლსა მას ზედა დამთხეველისასა ✠ ღ არა შეავნოთ
 ქუტყანა რომელსა ზედა დამკუდრებულ სართ თქუტნ, რომელსა ზე-
 და მე დავიმკუდრო თქუტნ შორის, რამეთუ მე ვარ უფალი, რომე-
 ლი დაემკუდრო შორის ძეთა ისრაელისათა.

თ. ა. 3. ი. ლ. 3.

მ^ა მოუკდეს მთავარნი იგი ტომისა ძეთა ვალადისთანა, მის
 მქირინნი, მისა მანასენნი, ტომთაგან ძეთა იოსებისთანა, ღ იტ-
 ვოდეს წინამე მოსესა, ღ წინამე ელიაზარისა მღვდელისა, ღ წინამე
 მთავართა სახლისა ღ ნათესავისა ძეთა ისრაელისათა, ღ ჰრქუტნ ✠
 ბ უფალსა ²⁾ ჩუტნსა ამცნო უფალმან მოცემად ქუტყანა სამკუდრებუ-
 ლი წილად ძეთა ისრაელისათა, ღ უფალსა ჩუტნსა ამცნო უფალმან
 ბ მიცემად მკუდრობა სალხადისა მმისა ჩუტნისა ასულთა მისთა ✠ ღ
 იუტუნენ ერთისა ტომისაგანისა ძეთა ისრაელისათა ცოლებად: ღ მიუ-
 ლოს ნაწილი მათი სამკუდრებელისაგან ნათესავთა ჩუტნთასა, ღ
 შეერთოს სამკუდრებულად ტომისა, რომელთაცა იუტუნენ იკინი ცო-

1) ე მოსე იფ. — 2) ზემორ. კზ.

ლებად, ნაწილისაგან სამკვდრებელისა ჩუწნისა განვეყენენ * უკე-
 თუ იყოს ნაშთი ძეთაგან ისრაელისათა, ღ შეეძინოს სამკვდრებელი
 იგი მათი სამკვდრებელსა მის ნათესავისასა, რომელთაცა იუწუნ
 ცოლებ, ღ სამკვდრებელისაგან ტომისა მამულისა ჩუწნისა მიედოს
 სამკვდრებელი მათი* ღ ამცნო მოსე ძეთა ისრაელისათა ბრძანებითა
 უფლისათა, ღ ჭრქუა, ესრეთ იტყუან ტომნი ძეთა იოსებისთანი *
 ესე სიტყუბა არს რომელი ბრძანა უფალმან ასუღათაჲს სალანა-
 დისთა ღ თქუა: ¹⁾ სადაცა სათნო უჩნდეს წინამე მათსა: იუწუნ
 ცოლად, გარნა ოდენ ტომისა მამისა მათისათა იუწუნედ ცო-
 ლად * ღ არა მიიქცეს სამკვდრებელი ძეთა ისრაელისათა, ნათესა-
 ვისაგან სხვად ნათესავად, არამედ კაცად კაცადი სამკვდრე-
 ბელსა ტომისა მამისა მათისასა შეეუწუნედ ძენი ისრაელისნი * ღ
 უოველი ²⁾ ასული მეძიებელი სამკვდრებელსა ტომისაგან ძეთა
 ისრაელისათა ერთისა ტომისა მამისა მათისა იუწუნედ ცოლებ,
 რათა დაიმკვდრონ ძეთა ისრაელისათა, თუთოეულმან სამკვდრებე-
 ლი თჳსი მამული * ღ არა გარდაიცვალოს სამკვდრებელი ტომით
 ტომად სხვად, არამედ კაცად კაცადი სამკვდრებელსა თჳსსად შეეუწ-
 ნედ თჳსსად ნათესავსა ნათესავნი ძეთა ისრაელისთანი * ვითარცა
 უბრძანა უფალმან მოსეს, ეგრეთ ჰქვეეს ასულთა სალანადისთა * ღ
 იუწუნეს მახლა, ღ თემსა, ღ ეგლა, ღ მელეჳა, ღ ნუა, ასულნი სალანა-
 დისნი, ძენი მძის წულთა მათთა ტომისაგან მანასესთა ძეთა იოსე-
 ბისთასა იუწუნეს ცოლად * ღ იყო სამკვდრებელი მათი ნათესავისა
 მის ტომისა მამისა მათისა * ესე მცნებამ ღ სამართალნი, ღ მძჯა-
 ვრნი არიან, რაოდენი ამცნო უფალმან ჳელითა მოსესითა, დასაჳ-
 ლით მოაბსა, იორდანეს ჳედა იერიქით კერძო.

დასასრულსა წიგნთა მოსესთა აქტნ თავსა შორის თვისასა თავი ლე.

¹⁾ ტობაჲ ა.—²⁾ ტობაჲ გ.

წიგნი მეხუთა მეორე შჯულისა

თ ა ვ ი ა.

ესე სიტყუანი არიან რომელთა ეტეოდა მოსე ჟოველსა ისრაელსა წიად იორდანესა, უდაბნოსა მას დასავლით კერძოდ, მასლობელად მეწამულისა სღჯსა შორის ფარანსა და ტოფოლსა, და ლობინსა, და აბლონსა, და სადა იგი ოქრო იყო და ათერთმეტ დღისა დასავლით ქორებით კსით მთად სვირად ვიდრე კადედ ბანანად და იყო მეორმოცესა მას წელსა, შეათერთმეტესა თქვსა, ერთსა მის თჯსა, ეტეოდა მოსე ჟოველთა მეთა ისრაელისათა, ჟოველი რომელ აძგნო მას უფალმან და ¹ რაქამს დასცა მან მეფე სეონ ამორეველთა, რომელ იგი დამკვდრებულ იყო ესებონს, და ოჯ მეფე ბასანისა, რომელ დამკვდრებულ იყო, ასტაროთს, და ედრაიმს და წიად იორდანესა, ქვტყანასა მას მოაბელთასა: იწყო მოსე თსრობად შჯულისა ამის, და თქვა და უფალი ღმერთი ჩუტნი გუტტეოდა ჩუტნი ქორებს, და თქვა: კმაჲ იუვენ თქუტნდა დგომა მთასა ამას და მიიქეცით და ღირენით, და მივედით და შევედით მთასა მას ამორეველთასა, და ჟოველთა მათ კარემო მკვდრთა არაბელთასა, ველთა, მათთა და ღელეთა დასამსრით კერძოდ სღჯს კიდესა მას ქვტყანასა ქანანელთასა, და ჟოველსა მას მთის ზირისა ღიბანით კერძოდ, ვიდრე მდინარედ დიდადმდე ეფრატად და აჯა ეგერა მიმიცემრეს თქუტნდა ქვტყანა იგი, შევედით და დამკვდრეთ ქვტყანა იგი, რომლისა თჯს ეფუცა უფალი მამათა თქუტნთა, აბრაამს, ისააკს, და იაკობს, მიცემად მათდა და ნათესავსა მათსა შემდგომად მათსა და მას ჟამსა შინა გეტეოდე თქუტნი, და კარქე: ვერ დაეითმო თქუტნი მარტომან ევანება თქუტნი და რამეთუ უფალმან ღმერთმან თქუტნმან კანკამრავლნა თქუტნი, და აწ

¹) მოსე ივ.

ევერა ხართ თქუენ ვითარცა ვარსკვლავნი ცისანი სიმრავლითა და
 უფალმან ღმერთმან მამათა თქუენსთამან შეგმინენ თქუენ, ვითარცა
 ხართ ათას წილ, და გავურთსნენ თქუენ ვითარცა გეტეოდა თქუენ და
 აწ მე ვერ შეუძლო თავს დებად ურვასა მავას თქუენსა, და სიმძიმეს
 თქუენსა და გდომასა სასჯელისასა და განგებად და აწ მომცენით მე კა-
 ცნი ბრძენნი: და კონიერნი, და მეცნიერნი, ნათესავთავან თქუენთა,
 რათა დავადგინე იგინი მთავრად და განმგებელად თქუენ სედა და
 მომიკეთ, და მარქუთ: კეთილ არს სიტუჟა ევე რომელსა მეტევ ჩუენ
 უოფად და მოვიუვანე თქუენგანსი კაცნი ბრძე და კონიერნი, და მე-
 ცნიერნი, და დავადგინენ იგინი წინამძღურად თქუენდა, და ათასის
 თავებად, და ასის თავებად, და ერვასის თავებად, და ათის თავებად, და
 მწიგნობარნი სასჯელისა განმგებელად ნათესავთა თქუენთა და
 და ვამცენ მსაჯულთა თქუენთა, მას კამსა, და ვარქუე, და ვარქუ
 ისმინეთ შორის მამათა თქუენთა და ¹⁾ საჯეთ სიმართლე, შორის კა-
 ცისა, და შორის მძისა მიმართ თქუენისა, და მწირისა და
 და ²⁾ ნუ თვალაღებთ სასჯელსა, და ნუ მისედავთ სიკინით, და
 სიდიდით, და ნუ თვალთაღებთ ზირსა კაცისასა, რამეთუ ³⁾ სასჯელი
 ღმრთისა არს: და სიტუჟად, რომელ ფიცსელ იეოს და ვერ შესამლე-
 ბულ იეოს თქუენდა განგებად, სემდა მოაწიეთ, და მე განვაგო და მას
 კამსა შინა გამცენ თქუენ და ვარქუე ვითარმედ უოველთა მავათ მცნე-
 ბათა რომელ გამცნებდი ჰყოფდით და წარვიძრენით ჩუენ ქორე-
 ბით და განვლეთ უღაბნოჲ იგი დიდი, და საძინელი, რომელ თქუენ
 თვთ იხილეთ, კსა იგი მთისა მის ამორეველთასა, ვითარცა კვამ-
 ცნო უფალმან ღმერთმან ჩუენმან, და მივიდეთ კადის ბარუადმედ და
 და ვარქუე თქუენ: მოვედით მთამდე აღმორეველისა, რომელ იგი
 უფალმან ღმერთმან მოგცეს თქუენ იგულეთ და ისილეთ რამეთუ
 მოგცა თქუენ უფალმან ღმერთმან თქუენმან წინაჲე ზირსა თქუენსა
 ქუენგანაჲ იგი მათი, შევედით და დაიკვდრეთ, ვითარცა ვრქუა თქუენ
 უფალმან ღმერთმან მამათა თქუენსთამან, თქუენ ნუგემინინ ნუცა

¹⁾ იოანე 8. — ²⁾ ა ჰეტრე ა. — ³⁾ ე მოსე ით. იტა. კდ. ზინაჲ მბ.

კბ შეძრწუნდებით **Ⴣ** **ღ** მოსვედით ჩემდა, **ღ** სთქუთ ¹⁾ წარავლინეთ კაცნი წინასწარ ჩუტნსა, **ღ** მოვლონ **ღ** მოისტრონ ქუტყანა იგი, **ღ** მოვიდენ **ღ** გუთხრან ჩუტნ, საზომი გზისა მის, რომელსა აღუდეთ, **ღ** ქალაქთა მათ, რომელთა შევიდეთ დამკვდრებად მათ შინა **Ⴣ**
 კგ **ღ** სათნო მიხნდა ჩემ წინაშე სიტყუა იგი, **ღ** მოვიუტანენ თქუტყანნი ათორმეტნი კაცნი, კაცი ერთი თუთოაქსა ნათესავისაგან **Ⴣ**
 კდ მოიქცენენ **ღ** წარვიდეს ივინი მთით კერძოსა მას **ღ** მიიწივნეს ვიდრე ჰუვამდე ტყენისა, **ღ** მოისტყენს ქუტყანა იგი ყოველი **Ⴣ** **ღ** მოიღეს კელითა მათითა ნაყოფი მის ქუტყანისა, **ღ** მომართუტნს ჩუტნ, **ღ** მრქუტნს: კეთილ არს ქუტყანა იგი რომელსა უფალი ღმერთი მოგუტყემს ჩუტნ **Ⴣ** **ღ** თქუტნ არა ინებეთ აღსდგა, არამედ ურჩეკმენით სიტყუასა უფლისა თქუტნისასა **Ⴣ** **ღ** სდრტყევდით ბანაკსა შინა თქუტნსა, **ღ** იტყოდით: რამეთუ ვსბუღდით ჩუტნ უფალსა, ამისთუჯს გამოკუჯვანან ჩუტნ ქუტყანით ეკუჯტით, მიცუმად ჩუტნდა კელთა აღმორეველთასა, მოწუტუტდად ჩუტნდა **Ⴣ** სადა აღუდეთ ჩუტნ, რამეთუ მძათავე თქუტნთა განდრიგენს გუღნი თქუტნნი, **ღ** იტყოდეს: ვითარმედ ნათესავი დიდი **ღ** მრავალი **ღ** უძლიერესი თქუტნსა დამკვდრებულ არს, **ღ** ქალაქები დიდები, **ღ** სდუდეები მძალი ვიდრე ცამდე, არამედ მენი კპირთაცა ვისილეთ მუნ **Ⴣ** ხოლო მე გარქუ თქუტნ: ვითარმედ ნუ გეპინინ, ნუცა შეძრწუნდებით მათგან **Ⴣ**
 კე უფალი ღმერთი წინა კიძღუს თქუტნ, **ღ** იგი ბრძოდის თქუტნ წილ, მსგავსად უფლისა მის რომელი იგი ყოა ჩუტნთუჯს ქუტყანასა მას მეკუჯტელთასა წინაშე თვალთა თქუტნთა **Ⴣ** **ღ** უდაბნოსაცა მას რომელ ესე თქუტნ იხილეთ, ვითარ იგი გუტზრდიდა ჩუტნ უფალი ღმერთი თქუტნნი, ვითარცა იგი ზრდინ კაცი შუღთა თუჯთა, ყოველთავე გზაჲთა თქუტნთა რომელთაცა სუდოდით თქუტნ, ვიდრე მოსუღვად **ღ** მოწუგნადმდე ადვილსა ამას **Ⴣ** **ღ** ამათცა სიტყუათაჲ არა ერწმუნენით უფალსა ღმერთსა თქუტნსა **Ⴣ** რომელიცა იგი კიძღოდ თქუტნ წინაშე გზით, გამოჩეკვად თქუტნდა ადგილი, გზის სღვასა თქუტნსა ცუცხლითა ღამე **ღ** კიჩუტნებდა

1) **ღ** მოსე იგ.

თქვენ გზას, რომელსა ხვდოდით, და ღრუბლითა დღისი და შე-
 სმა უფალსა კმაჲ სიტყვასა თქვენისა, და განრისხნა, ფუცა და
 თქვა და ¹⁾ ვერ ვინ იხილოს ამათ, კაცთაგანმან ქმრებასა იგი კე-
 თილთა, რომელ ვეფუცე მამათა თქვენთა და გარნა ქალბე მემან იე-
 ფონისმან იხილოს, და მას მივსცე ქმრებასა იგი, რომელსა მიიწია,
 და მეთა მისთა, რამეთუ სათნო ეყო უფალსა და და ჩემთსაცა ²⁾ გა-
 ნარისხნა უფალი თქვენ გამოჲ, და ძრქვა მე: ვერცაღა შენ შესჯდე
 მუნ და გარნა ისუ მე ნავესი, მსახური შენი, იგი შევიდეს ქმრებასა-
 სს მას აღთქმისასა, განაძლიერე იგი, რამეთუ მან დაუმკვდროს
 იგი ისრაელსა და და ერმათა თქვენთა, რომელთა თქუთ ტყვეობისა
 უოფად, და უოველმან ერმამან ჩუღმან რომელმან არა იცის დღე
 კეთილი და ბოროტი, იგინი შევიდენ მუნ, და მათ მივსცე იგი, და
 მათ დაიმკვდრონ იგი და და თქვენ მიიქცეთ და დაიბანაკეთ უდაბ-
 ნოსა მას გზას მეწამულთ ზღუთ კერძოსა და და მომიკეთ და ³⁾ მა-
 რქეთ მე: ვსცოდეთ წინაშე უფლისა ღმრთისა ჩვენისა, წიაღვიდეთ
 ჩვენ და ბრძოლა ვსცეთ ვითარცა გვბრძანა ჩვენ უფალმან ღმერ-
 თმან ჩვენმან; და შეიჭურენით თქვენ თუთუელად საჭურველითა
 თქვენითა, და ასედით მთასა მას და და სიტყუად იწყო უფალმან ჩვენ-
 ნდამო, ეტყოდე მაგათ, ნუ აღსწალოთ ნუცა ებრძუთ მათ, რამეთუ
 მე არა თქვენთანა ვარ, რათა არა შეიმუსრნეთ წინაშე მტერთა და და
 გეტყოდე თქვენ და არა ისმინეთ ჩემი, და გარდახედით ბრძანებასა
 უფლისასა, არამედ ურჩ ექმნენით და აღსვედით მთასა მას და და გა-
 მოვიდა ამორეველი იგი, რომელ დამკვდრებულ იყო მთასა მას
 შემთხვევად თქვენდა, და წარგიქცივნა თქვენ მეოტად, და შეგიცვნეს
 თქვენ ვითარცა ფუტკართა: და გხმრებდეს საისროთგან ვიდრე ერმად
 დე და და მოიქცეთ და დასხედით და სტიროდით წინაშე უფლისა, და
 არა ისმინა უფალმან კმისა თქვენისა, არცა მოგხედნა თქვენ და
 და დადგერთ კადესა მრავალ დღე, რაოდენცა დღე იქუნით მუნ
 მერმე.

ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლტ
 ლთ
 მ
 მს
 მპ
 მგ
 მდ
 მე
 მვ

¹⁾ და მოსე იდ და კვ. ებრაელთა გ.—²⁾ და მოსე ი. დაბლა გ და ლა.
³⁾ და მოსე ივ.

თ ა ვ ი ბ.

ა და მოიქცეთ მუნვე უდაბნოდ კერძო გზასა მას ერუთისსა
 სლვასა ვითარცა მეტეოდა მე უფალი, და დაუდგერით მთასა მას
 ბ. გ სეირსა: მრავალ დღე და სიტყუად იწეოდა უფალმან ჩემდა და მრქუა
 კმა იყავნ თქუწნდამოდა გარე მოდვომა მთისა მაგის: აწ მიიქცეთ
 დ თქუწნ სანსრით კერძოდა და ერსა მას აძენ, და არქუ თქუწნ ეგერა
 განხვალთ სახლუართა მძათა თქუწნთასა მეთა მათ ესავისთა, რო-
 მელ იგი დამკვდრებულ არიან სეირს, რამეთუ შემრწუნებულ არიან
 ე თქუწნ გან ფრიად და ხოლო თქუწნ ნუ ბრძოლას სცემთ მათ, რამე-
 თუ არა მიმიცემიეს ქუწყანისა მის მათისგანი თქუწნდა, არცაღა
 წარსადგომელ ერთ ფერვისა, რამეთუ ნაწილად მკვდრობისა მიმი-
 ვ ცემიეს მეთა ესავისთა მთა იგი სეირისა და არამედ ვეცსლითა საჭ-
 პელი იუიღეთ მათგან და ჭამეთ, და წვალი სასწოროთ იუიღეთ მათ-
 ზ გან ფასით, და სუთ და რამეთუ უფალმან ღმერთმან შენმან კავურთსა
 შენ უოველთა შინა საქმეთა კვლთა შენთასა, განიგულე გონებასა
 შენსა ვითარ განვლე შენ უდაბნოდა იგი დიდი და საძინელი. ესე მე-
 ორმოცე წელი არს უფალი ღმერთი შენი შენ თანა არს, არა ნა-
 ც ლულევან კეოდა შენ სიტყუასა და თანა წარვეგდით ჩუწნ მძათა
 ჩუწნთა მეთა ესავისთა, რომელნი იგი დამკვდრებულ იუენეს სეირს
 გზასა მას არაბელთასა ელათით და განიონ გაბერთ; და მოვაქციეთ
 თ და განვლეთ გზა ჩუწნ უდაბნო იგი მოაბელთა და მერძე სიტყუად
 იწეოდა ჩემდამო უფალმან: ¹⁾ ნუ ემტერებთ მოაბელთა მავათ, ნუცა
 აღადგინებთ მავათ მიძართ ღელვასა ბრძოლისასა, რამეთუ არა მო-
 გეც თქუწნ ქუწყანა იგი მავათი წილად თქუწნთა, რამეთუ მეთა
 ი ლოთისთა მიმიცემიეს იგი არორი მკვდრობისა მათისა და რამეთუ
 ბირველად ომინელნი იგი დამკვდრებულ იუენეს მას სედა, ნათე-
 ია სავი დიდ მრავალი და ძლიერი ვითარცა ენაკიმი იგი და რაჰინი შე-
 რიაცსენეს ეგრეცადა ესენი, ვითარ იგი ენაკიმი, ეგრეცა მაბელნი იგი,
 იბ სახელ დებულნი ომიანად და სეირსა ბირველად ქორეველი იგი
 დამკვდრებულ იყო, და მეთა მათ ესავისთა აღვოცენეს, და წარსწე-

კვ სა დღითი დღითგან ❖ დასდევ ძრწოლა შენი ღ შიში შენი, ეო-
 ველთა ზედა წარმართთა რომელნი არიან ზირსა ქქტქე ცისასა, რა-
 თა ეოველთა რომელთა ესმეს სასელი შენი შეძრწუნდენ, ღ საღმო-
 ვზ ბამან შეიპურნეს იგინი ზირისაგან შენისა ❖ ღ ¹⁾ წარავლინე მო-
 ციქულნი უდაბნოთ კადემოთით სეონ მეფისა მის ესებონელთასა,
 კტ სიტუჯთა მშჯდობისათა, ღ არქუ ❖ ვითარმედ განვლო ქქტქანა ეკე
 ლ ჩუტნითა ❖ ვითარცა მიეყანა ჩუტნ იგი ძეთა მათ ესავისთა, რომე-
 ლნი დამკვდრებულ იეუნეს სეირს, ღ ვითარცა განვლოთ ქქტქანა
 იგი მოაბელთა, რომელნი დამკვდრებულ იეუნეს აროერს, ვიდრე
 წიაღვლო მე იორდანით მივიწიო ქქტქანასა მას რომელ იგი უფა-
 ლმან ღმერთმან ჩუტნმან მომცეს ჩუტნ ❖ ღ არა ინება სეონ მეფე-
 ლმან მან ესებონელთამან, განსლვა ჩუტნი მიერ, რამეთუ განაფიცსა
 უფალმან ღმერთმან ჩუტნმან სული მისი, ღ განამტკიცა გული მი-
 ლბ სი რათა მოცცეს იგი კელთა შენთა, ვითარცა დღეს დღე ❖ ღ ²⁾
 სიტუჯად იწყოღ უფალმან ჩემდა მომართ, აჰა ესერა მიწიეის მე
 მიცემად წინაშე შენსა სეონ მეფე ესებონისა ამორეველი იგი, ღ
 ქქტქანა მისი, აწ იწვე განწილებად, დამკვდრებად ქქტქანა იგი
 ლკ მისი ❖ ღ გამოვიდა სეონ მეფე ესებონისა შემთხვევად ჩუტნდა
 თჯთ, ღ ეოველი ერი მისი ღვაწლითა ბრძოლისათა იასსა შინა ❖
 ლდ ღ განწირა იგი უფალმან ღმერთმან ჩუტნმან წინაშე ზირსა ჩუტნსა
 ღ კელთა ჩუტნთა, ღ მოვსრათ იგი ღ მენი მისნი, ღ ეოველი ერი
 ლე მისი ❖ ღ მოვიპურნით ეოველნი ქალაქები მას ჟამსა შინა, ღ მო-
 ვსრათ ეოველი ქალაქები მისი, ერთბაშად: ღ მოვსწუჯდენით ცოლ-
 ნი მათნი ღ ძული მათნი ღ ეოველი რააცა იყო არა განერა ერ-
 ლვ თიცა კაცი ცოცხალი ❖ კარნა საცსოვარი მათი ტეუტდ წარმოვი-
 ლვ დეთ, ღ ნატეუტნავი ქალაქთა წარმოვიდეთ ❖ აროერთ რომელი
 ლზ იგი არს კიდესა ზედა მდინარისა მის აჰრნონისასა, ღ ქალაქი იგი

¹⁾ დ მოსე კა. — ²⁾ ა მოსე ბ.

მნელოვანი, რომელი დაშენებულ იყო კვეს მას ვიდრე მთადმდე
 ცალადისა, ღ არა იყო ქალაქი რომელიმცა განერა კელთაგან
 ჩუწნთა, არამედ უოველი იგი ქალაქები მოგუტცა ჩუწნ უფალმან
 ღმერთმან ჩუწნმან კელთა ჩუწნთა ზ სოლო ქუტყანასა მას მეთა
 მათ ამონისთა არად შევეხენით, საზღუართა მათთა ნაღვარევეთასა
 იაბუკისთა, ღ უოველი იგი ქალაქები მთის კერძო, ვითარცა გუამ-
 ცნო ჩუწნ უფალმან ღმერთმან ჩუწნმან.

თ ა ვ ი ზ.

და მივიქეცით ¹⁾ ღ მივედით გუასა მას ბაჟსად კერძო: ღ ტა
 მოვიდა ოკ მეფე ბაჟსანისა შემთხვევად ჩუწნდა, იგი ღ უოველი ერი
 მისი მისთანა ბრძოლისა უოფად ჰედრანად ზ სიტყუად იწყო ჩემდა-
 მო უფალმან ღ მრქუა მე: ნუ გეშინინ, ღ ნუცა შეძრწუნდები მის-
 კან, რამეთუ კელთა შენთა მიმიცემიეს იგი, უოვლით ერთი მისი-
 თურთ, ღ უოვლითურთ ქუტყანით მისით, ღ უფავ მას რაცა. იგი
 უფავ სეონ მეფესა ამორეველთასა, რომელ იგი დამკვდრებულ იყო
 ესებონს ზ ღ მოგუტცა ჩუწნ უფალმან ღმერთმან ოკ მეფე იგი ბა-
 სანისა ღ უოველი იგი ერი მისი: მოვსართ იგი ღ უოველი სოფე-
 ლი მისი: ღ არა დაშთა სოფელსა მისსა რათსავი ზ ღ დავიზართ
 უოველი ქალაქები მათი მას ჟამსა შინა: არა იყო ქალაქი, რომელი
 არა დავიზარით მათგანი: სამეოცი ქალაქი, დავიზართ სოფლებით
 მათით არგოკ მეფისა მის ოგის ქუტყანისა მის ბასიანელთასა ზ
 უოველი ესე ქალაქები, მტკიცე ზღუდე მალალი ბჟე ღ მოქლონები,
 მათი განგებული: ღ ქალაქები სოლო იგი უზღუდო ფერეხელთა
 ფრიად მრავალი ზ მოვსართ ივინი, ვითარცა ვუქმენით სეონ მე-
 ფესა ესებონელთასა: ღ მოვსართ უოველი ქალაქები ერთბაშად, ღ ცო-
 ლები მათი ღ შვილები მათი ზ ღ საცხოვარები მათი ღ მონაგები მათი
 ღ ნატუქუტყანავი ქალაქთა მოვიდეთ ჩუწნდა ზ ღ დავიზართ ქუტყენა
 იგი მათი მას ჟამსა შინა კელთაგან ორთა მეფეთა ამორეველთასა, რო-
 მელნი იგი იუტენეს წიალთა იორდანისთა, ნაღვარევეთგან არნო-
 ნით ვიდრე მთადმდე აერძონისა ზ რომელსა ფინიკელთა სხელ-

1) ღ მოსე კა. ჰქმ. კო.

სდევს ჭაერძონ, რომელ იგი არს სანითარი, სოლო ამორეველძან
 ი სანირ სახელი უწოდა ❖ ზე ეოველი ქალაქები ნისორისა, ზე ეოვე-
 ელი კალადი ზე ეოველი ბასანი ვიდრე ელქაადმდე ზე ედრადიმდე:
 ია ესე ეოველი ქალაქები ოგის მეფისა მის ბასანელთასა ❖ რამეთუ
 ოკ მეფე ბასანელთა მარტოჲ დაშთა რაფანელთაცან; ზე ოჲო ცსე-
 დარი მისი ცხედარი რკინისა, ზე მწუჭლსა მას მეთა აშმანისათასა,
 იბ ცხრა წერთა სივრძე მისი, ზე ოთხ წერთა სივრცე მისი, წერთითა
 მამა-კაცისათა ❖ ზე ¹⁾ ქუჭუნა იგი მათი დაჟიმკვდრეთ ჩუჭნ მას
 ეამსა შინა არორისაცან რომელ არს კიდედმდე ნაღვარევისა მის
 არწონისა, ვიდრე სოკადმდე მთისა მის კალადელთასა, ზე ქალაქ-
 ივ ბი იგი მათი მივსცე რუბენს ზე კადს ❖ ზე ნეპტი იგი კალადისა,
 ზე ეოველი იგი ბასანი მეფისა ოგისი მივსცე კერძოსა მას ნაოქს-
 ვსა მანასესსა, ზე ეოველი იგი გარემო სოფლები, არგობისა, ზე
 იდ ეოველი ბასანი ქუჭუნად რაფანისა შერაცხილ არიან ❖ ზე იანი
 მემან მანასესმან დაიწრა ეოველი იგი სოფლები არგობისა, ვიდ-
 რე საზღვარამდე კარვანისა, ზე მაქათისა; ზე ეანი სახელი უწოდა
 მას სახელად თავისა თვისისა ბასანავარი მოდღეირდელად დღედ-
 იე.ე.ე მდე ❖ ზე მაქირს მივეც კალადი ❖ ზე რუბენს ზე კადს მივეც ქუჭუ-
 ნისა მის კალადისა, ვიდრე ნაღვარევადმდე არწონისა, შუა საზღუ-
 იზ რითგან ნაღვარევისა მის ვიდრე იაბოკამდე: ნაღვარევი იგი რო-
 იზ მელ არს საზღვარი მეთა მათ ამონისთა ❖ ზე რაჲბია ზე იორდანი
 თვთ საზღვარი არს მაქინერითგან ვიდრე არაბიელთა ზღვისამდე,
 ზე ზღვით მარლილოვანითგან, ზე ასელოთით ვიდრე ფასკადმდე
 იწ აღმოსავლეთისა ❖ ზე კამცენ თქუჭნ მას ეამსა შინა ზე კარქუ,
 უფალმან დმერთმან თქუჭნმან მოცვა თქუჭნ ქუჭუნა ევე ნაწილად
 მკვდრობისა თქუჭნისა, შვიჭურენით ზე წარგუალეთ მამათ თქუჭნ-
 ით თანა მეთა მათ ისრაელისათა, ეოველი კაცი მლიერი ❖ კარნა
 დედა წული თქუჭნი, ზე შვილნი თქუჭნნი, ზე სავსოვარი თქუჭნი,
 უწვი რამეთუ მრავალ არს სავსოვარი თქუჭნი, დაუტყვევით ქალა-
 კ მეთა მაგათ თქუჭნთა, რომელ ევე მივეც თქუჭნ ❖ ვიდრემდე გან-

1) ზ მსე ლბ.

სასწრწნებელი სცეს უფალმან ღმერთმან თქუწმან მძათა თქუწნთა, ვითარცა ეგე თქუწნ, და დაეკუდრნენ ივინიცა ქუწყანასა მას რომელ იგი უფალმან ღმერთმან მათმან მისცეს მათ, წიად იორდანესა მდინარესა, და მიიქცეს კაცად კაცადი თუთუელად სამკუდრებულადვე თუთა, რომელ მიცევ თქუწნ და და ვამცენ ისუს მესა ნავესსა მას კამსა შინა, და ვარქუ: თუაღთა თქუწნთა იხილეს, რაჲ იგი უფო უფალმან ღმერთმან თქუწმან, ორთა მათ მეფეთა, ეგრე უფოს უფალმან ღმერთმან თქუწმან უოველთა მათ მეფეთა, რომელთა იგი მისუაღთ თქუწნ მუნ და ნუ კემინინ მათგან, რამეთუ უფალი ღმერთი თქუწნი ბრძოლეს თქუწნ წილ და და ვევედრე უფალსა მას კამსა შინა და ვრქუ და უფალო ღმერთო, შენ იწუე ჩუწნებად მას კამსა შინა მონისა შენისა ძალი შენი და სიმტკიცე, კელითა ძლიერითა, და მელავი მადალი, და ვინ არს ღმერთი ცათა შინა, ანუ ქუწყანასა ზედა, რომელმანცა ეოს ესე, რომელ ესე შენ ჰეავ ჩუწნ თუ ანუ მსგავს ძლიერებისა შენისა და აწ ჯერ თუ გიჩნდეს წიადვე და ვინილო ქუწყანა იგი კეთილი, რომელ იგი არს წიად იორდანესა, მთაჲ იგი კეთილი, და ადგილი იგი ანტილიბანისა და და ¹⁾ უგულებელ მეო მე უფალმან თქუწნ თუ და არა ისმინა ჩემი, მერმე მომიგო მე უფალმან და მრქუა, კამა იყავნ შენდა, ნულარა შესმინებ სიტყუად ჩემდა სიტყუასა მავას და არამედ აღვედ შენ თხემსა მთისა მავის გამოთლილისასა, და აღიხილენ თუაღნი შენნი ზღვით კერძო, და სამსრით, და ჩრდილოთ, და დასავლად, და აღმოსავლად, და იხილე თვალითა შენითა, რამეთუ არა სადა წიადივლად სარ შენ წიად იორდანესა და არამედ შენ ამცენ ისუს და განამტკიცენ იგი, და ნუკემინინ ეც მას, რამეთუ ესე წიადსრულ ჰეოფს ერსა მას, და მან განეოს და დაუკუდროს მათ ქუწყანა იგი, რომელ ეგე შენ იხილე და და ვსხედით ჩუწნ ღელესა ერთსა მასლობელად სახლსა მას ფოგორისსა.

კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კზ
კთ

თ ა ვ ი ლ.

1) ეკემოდენ ისრაელსა სამართალნი და მსჯავრნი, რომელ-

1) ზეოა ა. ქუწმო ღ. - 2) ღ მოსე ლბ. ქუწმო. აბ.

სა ესე მე განწავებ დღეს დღე უოფად მაგისა, რათა სცხოვნდეთ & განმრავლდეთ, შეხვდეთ & დაიმკვდროთ ქრისტეანა იგი, რომელი იგი უფალმან ღმერთმან მამათა თქუწნთამან მოგცეს თქუწნ სამკვდრებელად ❖ ¹⁾ არა შესძინოთ სიტყუა ერთი რომელსა ესე მე გამცნებ თქუწნ, & არცა დააკლოთ მაგას, არამედ დაიცვენით თქუწნ მცნებანი უფლისა ღუთისა თქუწნისანი, რომელთა ესე მე გამცნებ თქუწნ დღეს ❖ ²⁾ თუაღნი თქუწნნი ხედვიდეს, რამ იგი უუო უფალმან ღმერთმან ბელაფეგორს, რამეთუ უოველი კაცი რომელი შეუდგა ბელაფეგორსა, ადგოცა იგი უფალმან ღმერთმან თქუწნმან თქუწნ შორის ❖ ხოლო თქუწნ შესალებულ უფლისა ღუთისა თქუწნისა სცხოვნდეთ ვითარცა ესე დღეს დღე ❖ იკულოთ, აჭა ესერა სიკეც თქუწნ სამართალი & მშჯავრი ვითარცა მამცნო მე უფალმან ღმერთმან ჩემსან, რათა ჰყოთ თქუწნ იგი ქრისტეანასა მას, რომელსა შეხვალთ დამკვდრებად მუნ ❖ & ³⁾ დაცვად მცნებათა მათ & უოფად ამისა, რამეთუ ესე არს სიბრძნე & მეცნიერება თქუწნდა, წინამე უოველთა წარმართთა; რომელთაცა ესმოდის უოველი სამართალი ესე, & თქუან: აჭა ესერა ერი ბრძენი & მეცნიერი, ნათესავი დიდი ესე ❖ რამეთუ რომელი არს ნათესავი დიდ, რომლისამცა არს უფალი ღმერთი, მასლობელ მათდა, ვითარცა უფალი ღმერთი ჩუწნნი მასლობელ არს ჩუწნდა უოველსავე ადგილსა რომელსაცა ესალოდით მას ❖ ანუ რომელი არს ნათესავი დიდ, რომელსა მიცემულ არს სამართალი & მშჯავრი, მსგავსად უოველისა ამის მჯულისა, რომელ ესე მე მიკეც თქუწნ დღეს დღე ❖ იკულოთ თავი შენი, & დაიცევ სული შენი ფრიად, ნუ დაივიწყებ უოველთა მათ სიტყუათა, რომელ ესე იხილეს თვალთა შენთა: & ნუსა განმორებ კულისაგან შენისა უოველთა დღეთა ცხოვრებისა შენისათ: არამედ ⁴⁾ წითუილ ჰქუწნი მუღნი შენნი, & მუღნი მუღთა შენთანი ❖ დღესა მას რომელსა წარსდგეთ თქუწნ წინამე უფლისა ღუთისა თქუწნისა ქორებს, დღესა შეკრებისასა რამეთუ მეტკოდა

¹⁾ იგავი ა. ქრწმორე იბ.—²⁾ & მასე გ. ისრა წავე ვბ.—³⁾ ა. ეზდრ. იდ.
⁴⁾ ქრწმორე ია. & ეზდრ. ე.

მე უფალი ჰ მრქუა: შემოკრიბე ერი ევე ჩემ წინაშე, ჰ ისმინეს
 სიტყვანი ჩემნი, ჰ შეისწავონ შიში ჩემი ეოველთა დღეთა, ცხოვ-
 რებისა მათისათა, რადენცა ცხოვნიდენ ქუჭყანასა ზედა ჰ ასწავონ
 შჯლთაცა მათთა ჰ ჰ მოჰკრებით, ჰ დადგით წინაშე მთასა
 მას, ჰ მთაჲ იგი აღატყუდებოდა ცეცხლითა ვიდრე ცამდე: ჰ ბნე-
 ლი, კშირი ნისლისა ჰ არმურისა, (ჰ კმაჲ დიდი) ჰ ჰ გეტყოდა
 თქუენ უფალი მიერ მთით შორის ცეცხლსა მას, რომლისა კმაჲ
 სიტყუთა მისითა გესმოდა თქუენ, ხოლო ¹⁾ ქმნულეებასა არა სე-
 დგდით არამედ თუნიერ კმასა ჰ ჰ გითხრობდა თქუენ მცნებათა
 ამათ, რომელ იგი გამცნო თქუენ ეოფად მისა, ჰ მოკცნა თქუენ
 ათნი იგი მცნებანი: დაწერილნი ორთა ზედა ფიცართა ქვსათა ჰ
 ჰ ²⁾ მამცნო მე უფალმან მას კამსა შინა სწავლად თქუენდა სამარ-
 თალი ჰ მძჯავრი რათა ჰუოთ იგი ქუჭყანასა მას, რომელსა შე-
 ხვალთ თქუენ დამკვდრებად ჰ ეკრძალებით თავთა თქუენთა ფრიად
 რამეთუ ხატი ქმნილებისა არა იხილეთ თქუენ დღესა მას რომელ-
 სა გეტყოდა თქუენ უფალი მთასა მას ქორებისა, შორის ცეცხლსა
 მას ჰ ჰ თქუენ ნუსადა ურს ექმნებით ნუსა იქმთ თავისა თქუენნი-
 სა ეკრძათ გამოქანდაკებულთა, მსგავსად ხატისა შამრისა გინა თუ
 მდედრისა ჰ გინა თუ მსგავსსა ეოვლისა საცხოვარისასა, რომელ
 რაჲ არს ქუჭყანასა ზედა; ანუ თუ მსგავსსა ეოვლისა მფრინველი-
 სასა, ფრთოვანისა რომელი ფრინავს ცასა ქუჭყე ჰ ანუ მსგავსე-
 ბასა ეოვლისავე ქუჭ წარმავალისასა, რომელი მურების ჰირსა
 ზედა ქუჭყანისასა ანუ მსგავსსა თევზისა მცურვალისასა, რომელი
 ცურავს წყალთა შინა ქუჭყანასა ქუჭყე ჰ ნუსა აღიხილავთ ზეცად
 რომელთა რაჲამს იხილოთ მზე, გინა მთოვარე ჰ ვარსკუჭლავნი,
 ანუ თუ ეოველი სამკაული ცათა, ჰ შესცდეთ თავუნიის ცემად მათ-
 ჲა, ანუ მსახურებდეთ მათ, რომელ იგი განკამორა თქუენგან
 უფალმან დემერთმან თქუენმან ჰ მისცა წარმართთა რომელ არს
 ცასა ქუჭყე ჰ ხოლო თქუენ მევიწწნარნა ³⁾ უფალმან დემერთმან
 თქუენმან ჰ გამოკეთუნანა თქუენ საკმილისა მისკან რეინისა

ია
 იბ
 იკ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ
 ით

¹⁾ ბ მოსე ით. ნემა თ. იანე ე.—²⁾ ა ეზდრა ვ.—³⁾ ზინაჲ იბ.

ქუჩუანისა მისგან ეგუჯტელთასა რათა იუენეთ თქუცნ მისა წილად,
 კა ერთი მკუდრობისა დღეს დღე ზღ 1) უფალი ღმერთი განრისხნა
 ჩემ ზედა სიკუჭათა თქუცნთათუხს, ზ ფუსა, რათა არა წილადიდე მე
 იორდანესა მდინარესა, ზ არცა შევიდე მე ქუცუანასა მას, რომელი
 იგი უფალმან ღმერთმან თქუცნ მოგცეს ნაწილად მკუდრობისა
 კბ თქუცნისა ზ ხოლო აწ მე მოსიკდიდ ვარ ამასვე ქუცუანასა, ზ არა
 წილსლვად ვარ მე იორდანესა მდინარესა: ხოლო თქუცნ წილ-
 კმ კდეთ ზ დაიმკუდროთ ქუცუანა იგი კეთილთა ზ კერძალენით, სუ
 უეუც ღაივიწყოთ თქუცნ მცნებაა იგი უფლისა ღმერთისა თქუცნისა,
 რომელ გამცნო თქუცნ, არა იქმნეთ თავისა თქუცნისა კერძნი გა-
 მოქანდაკებულნი მსგავსად ეოვლისა მის, რომლისა ესე გიბრძანა
 კდ თქუცნ უფალმან ღმერთმან განმორებად მისგან ზ რამეთუ უფალი
 კმ ღმერთი თქუცნი ცეცსელ შემწუცლ არს, ზ ღმერთი მოხურნე ზ ის-
 ხნე შენ შუღნი შენნი, ანუ შუღლის შუღნი, ზ დღეგრძელ იყო
 ქუცუანასა ზედა, ზ უკეთუ უშჯულოებდე, ზ ჰყოთ ჩამოხსმე-
 კმ ლი მსგავსი ეოვლისა, ზ ჰყო ბოროტი წინამე უფლისა ღმერთისა
 შენისა, ზ განრისხნეს უფალი ღმერთი შენი ზ ზ აჰა ესერა შეე-
 წამებ მე დღეს თქუცნ, წინამე ცასაა ზ ქუცუანასა, რამეთუ მოს-
 ზოლოვით მოგსხოვლნეს თქუცნ ქუცუანისა მისგან, რომლისათუხს
 წილსლვალთ იორდანეს მდინარესა, დამკუდრებად მისა, ზ არა დღე-
 კზ კრძელად დაიმკუდროთ მუნ, არამედ მოსრვით მოისრნეთ ზ ზ გან-
 განიხნეს თქუცნ უფალმან ღმერთმან თქუცნმან ეოველთა შორის
 წარმართთა, ზ დაშთეთ თქუცნ მცირედ რიცხვთ წარმართთა მო-
 კწ რის, რომელ იგი შეგიუჭანნეს თქუცნ უფალმან ზ ზ მსახურეოდეთ
 თქუცნ კერზთა უცხოთა, ქმნილთა, კელითა კაცთათა, ძელითა ზ
 რვალისათა, რომელნი არა ხედვიდენ ზ არცა ესმოდის, ზ არცა შჯუ-
 კთ მდენ, არცა იენოსდენ ზ ზ ეძიებდეთ თქუცნ უფალსა ღმერთსა
 თქუცნისა, ზ ჰხოთ იგი, რაჟამს ეძიებდეთ მას ეოვლითა გონებითა
 თქუცნითა, ზ ეოვლითა სუღლითა თქუცნითა რაჟამს სიმძაბლით
 ლ ეძიებდეთ მას ჰირსა შინა თქუცნსა ზ ზ მოკეკონებოდინ თქუცნ

1) დ მოსე კ. ზემორე ა. დაბლა გ. ქუცუმორე ივ.

სიტყუანი ესე ჩემნი: შეძღვრამად კამისა, და მოიქცე შენ უფლისა
 მძაბრთ ღმრთისა შენისა, და ისმინო კმაჲ ბრძანებისა მისისა და
 რამეთუ უფალი ღმერთი მოწყალე არს და შემწუნარე, უფალი ღმერ-
 თი შენი, არა დაგავდოს შენ, არცა წარგწყვიდოს შენ, არცა დაი-
 ვიწყოს აღთქმა იგი მამათა თქუენთაჲ, რომელ იგი ეფუცა მათ და
 ისილეთ დღენი იგი ჰირველნი, რომელ იგი თქუენსა წინა იეჴნეს,
 ვინა დღითგან შექმნა ღმერთმან კაცი ჰირსა ზედა ქუენისასა, და
 კიდითგან ცისათ, ვიდრე კიდედმდე ცისა მის, ყოფით თუ სადამე
 არს მსგავსად სიტყუსა ამის დიდისა, რომელ ესე თქუენს გესმა:
 ესმა თუ რომელსამე ნათესავსა, კმაჲ ღმრთისა ცხოველისა ვითარ
 იგი ეტეოდე შორის ცეცხლსა, ვითარ იგი კესმოდა შენ, და სცხო-
 ვნდი და ანუ თუ განსადმე კცაჲ ღმერთმან შესლავად, და გამოეუ-
 ნებად ნათესავი შორის ნათესავთაგან, გამოცდათ სასწაულებითა, და
 ნიშებითა, და ბრძოლითა ველითა მტეიცითა, და მკლავითა ძაღლი-
 თა, და საჩუენებელითა დიდ ძალითა ყოველთათჳს რომელ ყოჲ
 უფალმან ღმერთმან თქუენმან ქუენისასა მას ეკუბტისასა წინაშე
 შენსა მსედველისა და რათა გულის კმაჲ ჰყო, რამეთუ უფალი ღმე-
 რთი შენი მხოლო ღმერთი არს, და არა არს სხუჲ ღმერთი მისს
 გარეშე და ცით გარდაპოისმა შენდა კმაჲ მისი, და სასწაულად შენდა
 და ქუენისასა ზედა გიჩუენსა შენ ცეცხლი იგი დიდი მისი, და სიტ-
 ყუა იგი მისი გესმა შორის ცეცხლსა მას და რამეთუ შეიყვარნა
 მან მამანი იგი თქუენნი, და გამოიჩინა მან ნათესავი იგი შემდ-
 გომად მათსა, თქუენს ყოველთა: და ¹⁾ გამოგეუენა შენ ძალითა მით
 დიდითა ქუენისას მისგან მეკუბტელთასა და დცემად წინაშე ჰირსა
 შენსა ნათესავები იგი დიდ, დიდები უძლიერესი შენსა, შეეუენე-
 ბად და მიცემად შენდა ქუენსა იგი მათი სამკუდრებულად, მკუდრო-
 ბისა შენისა ვითარცა ევე გიჴერის დღეს დღე და რათა გულის
 კმაჲ ჰყო დღე, მოეკე გონებასა შენსა, რამეთუ უფალი ღმერთი
 შენი, და თავადი არს ღმერთი ზეცათა შინა, და ქუენისასა ზედა და
 არა ვინ არს მისა გარეშე სხუჲ ღმერთი და დაიცუნე მცნებანი

ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლტ
 ლთ

¹⁾ ბ მოსე იგ.

მისნი, ჰ სმართაღნი, რომელსა ესე მე გამცნებ შენ დღეს დღე,
 რათა კეთილი გვეოს შენ, ჰ შჯლთა შენთა, რათა დღევრემელ იუჟ-
 ნეთ, ქრწუნანსა ზედა, რომელ იგი უფალმან ღმერთმან თქრწნ მ-
 გცეს ყოველთა დღეთა თქრწნთა ზ მას ჟამსა ¹⁾ გამოაუენნა მოსე
 მსამნი ქალაქნი, წიად იორდანესა მზისა აღმოსავლით კერძო ზ ²⁾
 შესაგედრებელად კაცის მკრწლელთა, რათა რომელმანცა მოკლა მო-
 უწასი თვისი იძუდ, ჰ არა ნებსით თვისით არა ზრახვთ, ჰ არცა
 სიბუღილით იყო მისა მიმართ გუშინ ჰ ბუღან, ჰ შევარდეს ეგე
 მბ ვითარი იგი ერთსა მას ქალაქთაგანსა, კანერეს ჰ ცხოვნდეს ზ ³⁾ ბო-
 სორით უდაბნოსა კერძო ველთა მათ ქრწუნანისა რუბენისაგან, ჰ
 ჰარმითი გალადით კერძო ქრწუნანისა მისგან კადისა ჰ გოლა-
 მბ ნი ბასანით კერძო მანასისა ზ ესე შჯული არს რომელი დაღვა
 მდ მოსე, წინამე მეთა მათ ისრაელისთა ზ ესე მცნებანი არიან წამე-
 ბანი, ჰ სმართაღნი მსჯავრნი რომელთა ეტუოდა მოსე მეთა მათ
 ისრაელისთა უდაბნოსა მას, რაჟამს გამოვიდეს იგინი ქრწუნანით
 მე ეგვტით ზ წიად იორდანესა, კვესა მას მახლობელად სახლისა მის
 ფოგორისა, ქრწუნანსა მას სეონ მეფისა მის ამორეველთასა, რომ-
 მელ იგი დამკვდრებულ იყო ესებონს, რომელ იგი მოსრა მოსე
 ჰ მეთა მათ ისრაელისთა, რაჟამს გამოვიდეს იგინი ქრწუნანით
 მე ეგვტით ზ ჰ დამკვდრეს მათ ქრწუნანა იგი, ჰ ქრწუნანა ოგ მე-
 ფისა მის ბასანისა, ოროა მათ შარავანდელთა ამორეველთა, რომ-
 მელ იგი იუჟნეს წიად ბორდანესა მზისა აღმოსავალით კერძო ზ
 მზ არორითგან, რომელ არს კიდესა ნაღვარევეთა მათ არნონისთა,
 მბ მთამდე სეონისა რომელ არს აერმონი ზ ყოველით კერძო არაბათ
 მწ წიად იორდანესა, მზისა აღმოსავალით ასეროთით მით თლილით.

თ ა ვ ი ე

ა მოუწოდა მოსე ყოველსა მას ისრაელსა, ჰ ჰრქება მათ: კეს-
 მოღინ ისრაელსა ყოველი ესე სმართალი ჰ მსჯავრი, რომელთა
 ესე გატეუ თქრწნ ურთა თქრწნთა დღეს დღე, ჰ ისწავეთ, დაძარ-
 ბ ხვად ჰ ყოფად მკვისა ¹⁾ ზ უფალმან ღმერთმან დაღვა თქრწნთანსა

¹⁾ ქრწმორ. თ.—²⁾ დ მოსე ლე.—³⁾ ისრა ნაკე კ.—⁴⁾ ბ მოსე თ.

მცნება აღთქმისა ქორებს ❖ არა თუ მამათა თქუენ თანა დადვა უფა-
 ლმან აღთქმა ესე, არამედ თქუენ: ეოველინი რომელნი დღეს ცო-
 ცხალ ხართ ❖ რამეთუ ზირის ზირ გეტეოდა თქუენ უფალი მთასა
 მას შინა ცეცხლსა მას შორის ❖ ზე მე ვლევ შორის უფლისა ზე
 თქუენსა ჟამსა მას შინა თსრობად თქუენდა სიტყუთა უფლისათა,
 რამეთუ შეშინებულ იევენით თქუენ წინაჲ ზირსა მას ცეცხლისასა,
 ზე არა აღხედით მთასა მას, რამეთუ გეტეოდა თქუენ ❖ ¹⁾ მე ვარ
 უფალი ღმერთი შენი რომელმან გამოვიუწანე შენ ქუენთანით ეკუ-
 ტით, სანლისა მისგან კირთებისა ❖ ნუ იყოფინ შენდა სსუამ ღმე-
 რთი ჩემსა გარე ❖ ²⁾ არა იქმნე თავისა შენისა კერძანი გამოქანდა-
 კებულნი, არცა მსგავსი ეოვლისავე, რომელ არს ცასა შინა ზესე-
 ნელს, ზე არცაღა რომელ არს ქუენანასა ზედა ქუენსენელ, ზე რომელ
 არს წუალთა შინა ქუენ ❖ არა თაუვანისცე მათ, არცა მსახურებდე
 მათ: ³⁾ რამეთუ მე ვარ უფალი ღმერთი შენი, ღმერთი მომურნე,
 რომელმან მივაგი ცოდუა მამათა შუღთა ზედა, სამად ზე ოთხამდე
 ნათესაუად, მომუღეთა მათ ჩემთა ❖ ზე ⁴⁾ ვევი წუალობა ათასამდე
 მოვარეთა მათ ჩემთა თუს, ზე დამცველთა მცნებათა ჩემთასა ❖ ნუ ⁵⁾
 ჭფუცავ სასელსა უფლისა ღუთისა შენისასა სიცრუეთ: რამეთუ
 არა განწმიდოს უფალმან ღმერთმან შენმან ეოველივე რომელი
 ფუცვიდეს სასელსა უფლისა ღუთისა შენისასა ამოდ ❖ ⁶⁾ დაიცვენ
 დღე იგი შაბათისა ზე წმიდაჲ ჭყო იგი, ვითარცა გიბრძანა შენ
 უფალმან ღმერთმან შენმან ❖ ⁷⁾ ექუს დღე იქმოდ, ეოველსა საქმეს
 შენსა ❖ რამეთუ ⁸⁾ დღე იგი მეშუდე შაბათი არს უფლისა ღუთისა
 შენისა, არა იქმოდ მას შინა შენ ეოველსა საქმესა შენსა, ნუცა
 შენ ნუცაღა მე შენი: ნუცა ასული შენი, ნუცა მონა შენი, ნუცა
 მკევალი შენი, ნუცა კარი შენი, ნუცა კარაული შენი, ნუცა ეოველი-
 ვე საცხოვარი შენი, ნუცა მწირი შენი, ნუცა მსხემი შენი, რომელი

¹⁾ ბ მოსე ე. ფსალმუნი ა. 3 ეზდრ. იდ. — ²⁾ ბ მოსე ე. გ მოსე კვს
 ფსალმუნი ევ. — ³⁾ ბ მოსე ე. ზ ღდ. ებრ. ღბ. — ⁴⁾ ბ მოსე ე. ზ ღ. — ⁵⁾ ებრ.
 ღბ. ბ მოსე ე. გ მოსე ით. მათე ე. — ⁶⁾ ბ მოსე ე. ზ ღა. — ⁷⁾ ე ზირაჲ ე.
 — ⁸⁾ გ. მოსე კვ. ბ მოსე ე. გ. მოსე ბ. ზ. ებრაელთა დ.

იუ შეუოფილ იუოს დაჯდეს შენთანა ბჰეთა შენთა, რამეთუ განისჯუტ-
 ნოს მონამან შენმან, ზე მკევალმან შენმან, ზე საცხოვარმან შენმან
 იუ ზე კარაულმან შენმან ვითარცა შენ ზე მოივსენენ შენ, რამეთუ შენცა
 დამონებულ იუაჲ ქუჭუნანსა მას მკეკუტელთასა, ზე გამოკიუენა შენ
 მიერ უფალმან ღმერთმან შენმან კელითა მტკიცითა, ზე მკლავითა მ-
 იუ მარხვად, დღე იგი შაბათთა ზე წმიდაჲ ჰყო იგი ზე¹⁾ ზატვი უუაჲ მამასაჲ
 შენსა ზე დედასა შენსა, ვითარცა კამცნო უფალმან ღმერთმან შენმან,
 რათა კეთილი კუეოს შენ, ზე დღეგრძელ იყო ქუჭუნანსა ზედა, რომელ
 იგი უფალმან ღმერთმან შენმან მოცუეს შენ ზე²⁾ ნუ კაც კლავ ზე ნუ
 იმრუებ ზე ნუ იპარავ ზე ნუ ცილსა სწამებთ მოუქსისა შენისა მი-
 კა მართ: მოწმობითა ტუეილისათა ზე ნუ გული გითქვამნ ცოლსა
 მოუქსისა შენისასა, ნუცა გული გითქვამნ სახლსა მოუქსისა შენი-
 კბ სასა, ნუცა ქუჭუნანსა მისსა, ნუცა მონასა მისსა, ნუცა მკევალსა
 მისსა, ნუცადა კარსა მისსა, ნუცა კარაულსა მისსა, ნუცა ყოველსა
 საცხოვარსა მისსა, ნუცა ყოველივე რაჲცა იუოს მოუქსისა შენი-
 კბ სა ზე ამათ სიტუენათა ეტუოდა უფალი ყოველსა მას კრებულსა
 თქუტნსა, მთასა მას შინა შორის ცუცხლსა მას, ზე შორის ბნელსა
 მას, აღმურისა მის, ნისლისა წუჭდიადისასა, კმითა მადლითა: ზე
 მერძე არღარა შესძინა, ზე დაწერა ესე ორთა ფიცართა ქუსათა, ზე
 კბ მომცნა მე ზე ზე იყო რაჲამს ისმინეთ თქუტნ კმაჲ იგი სიტუენათა
 მათ შორის ცუცხლსა მას, რამეთუ მთა იგი აღგ ზებუელი ცუცხლითა
 აღატუედებოდა, მოხვედით ჩემდა ყოველი ეგე მთავრები ნათესავთა
 კდ მგათ თქუტნთა, ზე მოხუცებულნი ერისა თქუტნისანი ზე ზე მარქუთ
 მე: აჰა ესერა გუჩუტნა ჩუტნ უფალმან ღმერთმან ჩუტნმან დიდე-
 ბაჲ იგი მისი, ზე კმაჲ იგი მისი გუტნსმა შორის ცუცხლით გამო,
 დღეს დღე, ზე ვიხილეთ, ვითარმცა ეტუოდა ღმერთი კაცსა, ზე
 კმ ცხოვნდა ზე ზე აწ ნუ უკუტ მოვსწედეთ, ანუ გუტწოდა ზე მოკუტსწ-
 ნეს ჩუტნ ცუცხლმან დიდმან ამან, შეღათუ ვსძინოთ ჩუტნ სმენად

¹⁾ ბ მოსე კ. ეფეს ვ. ზირაქ გ. მათე ე.—²⁾ მარკოზ ზ. ბ მოსე კ. ზა-
 რაქ გ. მათე ი. ეფესელ. ზ.

გმისა ამის უფლისა ღმრთისა ჩუენისა მერმე და მოვსწედეთ და ვინ არს კორციელი, რომელსამცა ესმა კმაღ ღმრთისა ცხოველისა, ვითარმცა ეტეოდა შორის ცეცხლით გამო, ვითარ ესე ჩუენ გუეტეოდა, და ცხოვრდა და აწ მიიასლე შენ, და ისმინე რაჲსა იტეოდის უფალი ღმერთი ჩუენი, და შენ გუეტეოდე ჩუენ, ყოველთა მათ მცნებათა რომელთაცა გეტეოდეს შენ უფალი ღმერთი ჩუენი, ჩუენ ვისმინოთ შენი და ვიოთ და შეესმა უფალსა კმაღ იგი სიტყუსა მის თქუენისა, რომელსა შეტეოდით მე, და მრქუა მე უფალმან: მესმა კმაღ სიტყუსა ერისა მის, რომელსა იგი გეტეოდეს შენ, მართლიად მოგიციეს შენ ყოველივე იგი რომელსაცა გეტეოდეს შენ და ვინმე მცა უეტე მისცა რათა იუოს ესრეთ გულთა შინა მათთა; მარადის ემინოდენ ჩემი, და დაიმარხვიდეს ყოველსა უამსა. მცნებათა ჩემთა ყოველთა დღეთა, რათამცა კეთილი იყო მათ, და ნამობთა მათთა უკუნისამდე და აწ მივიედ, და ეტეოდე მათ: და მიაქციენ იგინი სასიდე მათდა და სოლო შენ დადეგ აქა ჩემთანა, და გეტეოდე შენ ყოველთა მათ მცნებათა და სამართალთა და მსჯავრთა, რომელ ასწაო მათ, და ჰყოფდენ მას ესრეთ ქუეტყანასა მას ზედა, რომელი მე მივიც მათ ნაწილად და დაიცვენით, ყოფად, ვითარ იგი გამცნო შენ უფალმან ღმერთმან; არა მიაქციო მარჯულ არცა მარცხულ და ყოველთავე გზათა შენთა, რომელ გამცნო შენ უფალმან ღმერთმან შენმან, არამედ ზედოდე ყოველთა მცნებათა მისთა, რათა განგისუენოს შენ და კეთილი გეეოს შენ და დღეგრძელ იყო ქუეტყანასა მას ზედა, რომელსა დაემკვდრო შენ.

თ ა ვ ი ვ.

ესე მცნებანი არიან, და სამართალნი და მსჯავრნი, რომელი იგი გამცნო თქუენ უფალმან ღმერთმან თქუენმან რათა ისწაოთ და ჰყოთ ესე, ქუეტყანასა მას რომელსა ეგე თქუენ შეხვალთ, დამკვდრებად და რათა გეშინოდის შენ უფლისა ღმრთისა შენისა, დაიცუნე შენ მცნებანი და სამართალნი მისნი, რომელთა ესე მე გამცნებ შენ დღეს დღე, შენ და შეილთა შენთა და ძეთა ძეთა შენთასა ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა შენისათა, რათა დღეგრძელ იყო შენ და ისმინე

კპ
კზ
კტ
კთ
ლ
ლბ
ლგ
ბ
გ

ისრაელ, ღ ეკრძაღე ეოფად ეოფელთა ამათ მცნებათა რათა კეთილი
 გეგოს შენ, ღ კანძრავლდე ფრიად; ვითარცა ეტეოდა უფალი ღმე-
 რთი მამათა მათ შენთა, მიცემად შენდა ქქტყანა იგი რომელსა გა-
 მოსდის სძე ღ თაფლი. ესე სამართალნი ღ მსძჯავრნი არიან, რო-
 მელნი იგი ამცნო უფალმან შეთა მათ ისრაელისათა უდაბნოსა მი-
 და, რაჟამს გამოვიდეს იგინი ქქტყანით ეგჯჯტით ❖ გესმოდინ ის-
 რაელსა უფალი ღმერთი ჩუტნი მსოლო უფალი არს ❖ ღ ¹⁾ შეი-
 ევარო უფალი ღმერთი შენი ეოვლითა გულითა შენითა, ღ ეოვ-
 ვლითა კონებითა შენითა, ღ ეოვლითა ძალითა შენითა ❖ ღ ²⁾ იეჭ-
 ნენ სიტყუენი ესე, რომელთა შე გამცნებ შენ დღეს დღე, გულსა
 ზ შენსა, ღ კონებასა შენსა ❖ ღ ³⁾ ასწავლენ ეგე შეილთა მათ შენთა,
 ღ ეტეოდი მაგათ ჯდომასა სახლსა შინა შენსა, ღ სღვასა გზასა
 ტ შენსა, ღ სასუტყნებელსა შენსა, ღ აღდგომასა შენსა ❖ ესე შეისხენ
 თ ლთა შენთა ❖ ღ დასწერე იგი ზღრუბლსა სახლისა შენისასა, წურთი-
 ი ლთა ბჭეთა შენთასა ❖ ღ იეოს რაჟამს შეგეიუენოს შენ უფალმან
 ღმერთმან შენმან ქქტყანასა მას, რომელ იგი ეფუცა მამათა მათ
 შენთა აბრამს, ისააკს, ღ იაკობს, მიცემად შენდა ქალაქებისა მის
 დიდ დიდებისა, ღ შუტნიერებისა, რომელნი შენ არა აღაშენენ ❖
 ია სასლუები სავსენი ეოვლითა მით კეთილითა, რომელნი შენ არა
 აღავენენ, ჯურღმულებისა მის აღმოქმულებისა, რომელი არა შენ
 ჭქმნენ, ვენაგებისა მის ღ ზეთის სიღებისა რომელი არა შენ დახე-
 იბ რკენ, შჭამდე რაჟ უკუტ კანსძღე ❖ ეკრძაღე თავსა შენსა რათა არა
 განვრცნეს გული შენი ნუ უკუტ დაივიწყო უფალი ღმერთი შენი
 რომელმან გამოგიუენა შენ ქქტყანით ეგჯჯტით, სახლისა მისგან
 ივ კირთებისა ❖ ⁴⁾ უფლისა ღუთისა შენისა კემინოდენ, ღ მას მსო-
 ლოსა მისასურებდე, ღ მას მსოლოსა შეეგო ღ სახელსა მისსა ჭფუ-
 იდ ცვდე ❖ არა შეუდგე შენ ჭქუენასა ღმერთთა უცხოთასა, კერზთა წარ-
 იე მართთასა, რომელნი იგი კარემოს იეუნენ თქქტყნსა ❖ რამეთუ

1) მოსე გ. მარკოზ ბ. — 2) ღუგა ი. — 3) ქქტმორ. ია. ფს. აღმუნი ო. მ.
 — 4) ქქტმორ. ი. ა მეფე ზ. მათე დ. ღუგა დ.

ღმერთი მოჰურნე არს ღ უფალმან ღმერთმან შური შენი იძიოს
 შენგან, ნუ უკუტ ცანრისსნეს უფალი ღმერთი შენ სედა, ღ მოკპოს
 ზირისაგან ქუტყანისა * ¹⁾ არა განსცადო უფალი ღმერთი შენი, ვი-
 თარცა იგი განსცადეთ დღეს მას განცდისასა * დამარსვით დაიმარსნეთ
 მცნებანი უფლისა ღუთისა თქუტწნისანი, წამებანი მისნი, ღ სამარ-
 თალნი მისნი, რომელ იგი გამცნო შენ * ჰყო შენ კეთილი ღ სა-
 თნობა წინაჲ უფლისა ღუთისა შენისა, რათა კეთილი გეყოს შენ,
 ღ შესჯე ღ დაიმკვდრო ქუტყანა იგი კეთილი, რომელსა იგი
 ეუწყა უფალი მამათა მათ შენთა * განდევნად მტერთა ამათ შენთა
 ზირისაგან შენისა, ვითარცა იტყოდა უფალი * იუოს რაჲამს კეთ-
 სვიდენ შენ შვილნი შენნი სვალე ღ სეკე ღ გრქენა: რაჲ არიან
 წამებანი ღ სამართალნი ღ მძჯავრნი, რომელ ეკე გამცნო შენ უფა-
 ღმან ღმერთმან შენმან * მიუკო შენ შეილთა მათ შენთა: ღ ჰრქედა
 კირთებულ ვიუტწნით ჩუტწ ფაროსა ქუტყანასა ეკვპტეს, ღ გა-
 მოკვუტანა ჩუტწ უფალმან ღმერთმან ეკვპტით, კელითა მტკიცე-
 თა, ღ მკლავითა მსლლითა * ღ ეოჲ უფალმან ნიშები ღ სასწაულე-
 ბი დიდ დიდები ღ ბორორტები ეკვპტესა შინა ფაროს სედა, ღ
 ეოველს სახლსა მისსა, ღ მალსა მისსა სედა წინაჲ თუჲალთა ჩუტწ-
 თა * ღ ჩუტწ გამომიუტანა უფალმან ღმერთმან ჩუტწმან მიერ,
 რათა შექომიუტანეს ღ მომცეს ჩუტწ ქუტყანა უსე, რომელ ალუთ-
 ქუა მიცემად უფალმან ღმერთმან ჩუტწმან მამათა ჩუტწთა * ღ მამ-
 ცნო ჩუტწ უფალმან ეოფად ეოველთა მათ საქართალთა მისთა, ღ
 რათა კუტწშინოდის უფლისა ღუთისა ჩუტწისა, ღ კეთილი გვეოს
 ჩუტწ ეოველთა დღეთა, ცხოვრებისა ჩუტწისათა ღ ვსცხონდეთ, ვი-
 თარცა ესე დღეს დღე * ღ შეწუალებულ ვიუენეთ, ღ თუ ვიცუნეთ
 ეოფად ეოველნი მცნებანი ღ მჯუენნი მისნი, წინაჲ უფლისა ღუ-
 თისა ჩუტწისა, ვითარ იგი მამცნო ჩუტწ.

იგ
 იბ
 იტ
 ით
 ბ
 კ
 ბ
 ბ
 ბ
 ბ
 ბ

თ ა ვ ი ზ.

²⁾ რაჲამს უკუტ შევიუტანოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან
 ქუტყანასა მას, რომელსა შესვალთ დამკვდრებად მუნ, ღ ³⁾ შეპურ-

¹⁾ ბ. მოსე იფ. დ მოსე კა. მათე დ. ლუკა დ. — ²⁾ ფსალმუნი რე. — ³⁾ ქუტწ. ია.

ნეს ნათესავნი იგი დიდნი და მრავალნი ჰირისაგან შენისა, ქეტელი
 იგი, კერკესეველი, ამორეველი იგი, და ქანანელი, და ფერეხელი
 იგი, და ეველი, და იობოსელი იგი, შუდი იგი ნათესავი დიდ დიდი
 და მრავალნი, და უძლიერესი თქუენსა და ¹⁾ მოცენეს შენ უფალმან
 ღმერთმან კელთა შენთა, და სცნე შენ ივინი, და მოსრვით მოსრენე; ²⁾
 არა აღუთქუა აღთქმა შენი მათთანა, არცა შეიწყალნე ივინი და არ-
 ცა ემზასლო მათ, ასული შენი არა მისცე მათ მესა მისსა, და ასუ-
 ლი მისი არა მოჰკუთრო მესა შენსა და რამეთუ განდრიკოს მე იგი
 შენი ჩემგან, და ამსახუროს იგი ღმერთთა უცხოთა, და განრისხნეს
 გულის წურომითა უფალი შენ ზედა, და აღგოცოს მსთვით და არა-
 მედ ესრეთ უერთ თქუენ მათ: ბავინები მათი დაბავუთ, ძეგლები
 დაბუსროთ, კრეტსაბმელი კერავები მათი დაჰკაფუთ, ძეგლები მათი
 დაწუთ. ცეცხლითა და რამეთუ ³⁾ ერთი ეკე წმიდაჲ ხართ, უფლისა
 ღმერთისა შენისა, და შენ ჰირველად გამოკირჩია უფალმან ღმერთმან
 შენმან, რათა იყო შენ მისა ერთად საზეპიროდ, ეოველთა უფროს
 ნათესავთა რომელნი არიან ჰირსა ზედა ქუენისასა და და არა თუ
 სიმრავლისა თქუენისათუხს, რამეთუ უფროს ხართ ეოველთა წარ-
 მართთა, შევიწყნარა თქუენ უფალმან, და გამოკირჩინა თქუენ
 უფალმან, რამეთუ თქუენ უძვირეს ხართ ეოველთა ნათესავთა და
 არამედ რამეთუ უუჭრდით თქუენ უფალსა, დაბტკიცა ფიცი იგი
 რომელ ეფუცა მამათა მათ თქუენთა, და გამოკიუენნა უფალმან
 თქუენ კელითა მტკიცითა, და მკლავითა მადლითა, და გიგნა შენ
 სახლისა მისგან კირთებისა, კელთაგან ფარაო მეფისათა მეკუპტელ-
 თასა და ⁴⁾ რათა გულის კმა ჰყო, რამეთუ უფალი ღმერთი შენი,
 ესე არს ღმერთი, ღმერთი სარწმუნო, რომელმან დაუძარსის აღ-
 თქმა მისი, და წუალობა მისი მოუჭარეთა მისთა, და რომელთა და-
 ცუნინან მცნებანი მისნი, ვიდრე ათასამდე ნათესავად და და შიაკის ჰი-
 რის ჰირ მისაგებელი და მოსურვა მოძულეთა მისთა, და არა აყო-
 ნის მოძულეთა, ჰირსა მიგებად მათთა და დაიცუნე შენ მცნებანი
 მისნი, და სამართალნი და მძვავრნი რომელსა ესე მე კამცნებ შენ

1) და მოსე კვ. — 2) ბ მოსე კვ და ლ. — 3) ქუენმოარ. იდ და კვ. — 4) იოანე ზ.

დღეს დღე ეოფად მისა ზ ბ იეოს რაჟამს ისმინეთ თქუტნ ეოფე-
 ლნი ესე, სამართალნი ჩემნი, დაიცუნეთ ბ ჰეოთ იგი, ბ მოცესს
 შენ უფალმან ღმერთმან შენმან, აღთქმა იგი ბ წეალობა, ვითარცა
 იგი ეფუცა მამათა მათ თქუტნთა ზ ბ შეკვიუროს შენ ბ კაკურ-
 თხოს შენ, ბ განკამრავლოს შენ, აკურთხეს ნაშობნი მუცლისა
 შენისანი, ბ ნაყოფი ქუტუანისა შენისა: იყელი იგი შენი, ბ ღუ-
 ნო შენი, ბ ზეთი შენი, ზროსანი სამროწლისა შენისანი ბ არეუბი
 ცხოვართა შენთანი ქუტუანასა ზედა, რომელ იგი ეფუცა უფალი
 მამათა მათ შენთა მიცემად შენდა ზ ბ კურთხეულ იუო შენ ეოფე-
 ლთა უფროს ნათესავთა: ¹⁾ არა იპოოს ნათესავსა შენსა შორის
 უძკვდრო არცა უნაყოფო არცა უზეუბი საცხოვარსა შენსა შორის ზ
 ბ განგაშოროს უფალმან ღმერთმან შენგან ეოფელი იგი სენი ბ
 საღმობა ბოროტი მეკვტელთა, რომელ იგი ისილე, ბ უწეოდე
 არა მთავლინოს იგი შენ ზედა, არამედ მთავლინოს იგი ეოფელთა
 ზედა მტერთა შენთა ზ ბ შუამდე შენ ნატეუტნავსა მას წარმართთა-
 ს, რომელ იგი უფალმან ღმერთმან შენმან მოცესეს შენ, არა კე-
 წეალოდინ შენ იგინი წინამე თუაღთა შენთა არცაღა მსახურო
 ღმერთთა სამსახურებელთა მათთა, რათა არა საცთურ გეგოს შენ ზ
 უგეთუ სთქუა გონებასა შენსა, ვითარმედ ნათესავი ესე უძლიერეს
 არს შენსა, ვითარ შეუძლო მოსურვად მათდა ზ არა გეშინოდის
 შენ მათგან: მოკსენებით მოკსენო რაჲ იგი უუო უფალმან
 ღმერთმან შენ მიერ ფარაოს ბ ეოფელთა მათ მეკვტელთა ზ განსა-
 ცდელნი დიდ დიდნი რომელ იგი ისილეს თუაღთა შენთა, სასწაუ-
 ლები იგი, ბ ნიშები დიდ დიდები, კელი იგი მტეიცე, ბ მკლავი
 მძალი, ვითარ იგი გამოკვიუნა შენ უფალმან ღმერთმან შენმან,
 კერე უეოს უფალმან ღმერთმან შენმან, ეოფელთა წარმართთა, რო-
 მელთაგან გეშინის შენ ჰირისაგან მათისა ზ ბ ²⁾ ბზიკები მოაფ-
 ლინოს უფალმან ღმერთმან მათდა, ვიდრე მოესრულენ ნეშტნი
 იგი ბ რომელნი დამალულ იუტენ ჰირისაგან შენისა ზ ³⁾ ნუ გე-
 შინი ჰირისაგან მათისა, რამეთუ უფალი ღმერთი შენი შენ თანა

იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ
 კ
 კა

¹⁾ ბ მოსე კვ.—²⁾ ბ მოსე კვ ბ ლგ.—³⁾ ისო ნაკე კვ.

კბ არს, ღმერთი დიდი ღმერთი და მლიერი და ¹⁾ მოსრნეს უფალმან ღმერთ-
 მან შენმან წარმართნი. ჰირისაგან შენისა, მცირედ მცირედ: ცხადად
 არა მოსრნეს ივინი ერთბამად, რათა არა დაშთეს ქრესტეანა ივი ოკ-
 მბ რად ღმერთმან შენ ზედა შეეცნი და მცირეს შენ ივინი
 უფალმან ღმერთმან შენმან კელთა შენთა, ღმერთს ივინი მოს-
 კდ რვითა დიდითა, ვიდრემდე მოასრულნე ივინი და მცირეს შეე-
 ცნი მათნი კელთა თქუნთა, ღმერთსწედილოთ სახსენებელი მათი ად-
 გილით მათით, არა ვინ აღგიდგეს წინაშე ჰირსა შენსა, ვიდრე
 მბ მოასრულნე ივინი და ჩამოსხმულნი ²⁾ კერძებისა მათისა და
 წუბ ცეცხლითა, ნუ გული გითქუამნ ოქროსა ღმერთსა მათ-
 სსა ნუ მოიღებ თავისა შენისა, რათა არა საცთურნი გეგოს შენ ივი,
 მკ რამეთუ საძაგელ არს წინაშე უფლისა ღმერთისა შენისა და არა შეი-
 დო ივი სასლად შენდა რამეთუ ბილწ არს, რათა არა მის თანა
 წყეულ იყო: ღამჯობით ღამჯუნე ივინი ღმერთსაგან განიშრო
 რამეთუ წყეულ არს ივი ღმერთსა ბილწ.

თ ა ვ ი ც

ა ¹⁾ უფალთა ამათ მცნებათა რომელთა ესე მე გამცნებ შენ დღეს
 დღე, დაიმარხნე ივი ღმერთსა რათა სცხონდეთ, ღმერთსაგანდეთ შე-
 ხედეთ ღმერთსაგანდეთ ქრესტეანა ივი კეთილი რომელ ეფუცა უფა-
 ბ ღმერთსა მათ თქუნთა და ²⁾ მოიხსენნე ეფუცელი ივი გზანი შე-
 ნნი, რომელთა მოგეუქანა შენ უფალმან ღმერთმან შენმან, ესე ორ-
 მოცა წელი არს უდაბნოსა მას, ბორცოტილა თუ გიყო შენ ღმერთსა
 გამოცვადა შენ, რათა გულისა კმა ეოს გულისა შენისა, შეეუ
 გ დაიცუნე მცნებანი მისნი ანუ არა და შედათუ გაურჯა შენ, ღმერთსა
 მილითა მოსწედი შენ უდაბნოსა მას, მანანა ივი გაჭმა შენ, ორ-
 მელ არა იცოდი შენ, არცა მამათა შენთა, რათა გულისა კმა გიეოს
 შენ ³⁾ რამეთუ არა ჰურითა ხოლო ცხოვნდების კაცი, არამედ ეფ-
 ვლითა სიტყუთა რომელი გამოვალს ჰირისაგან ღმერთისა ცხოვნდ-
 დ ბის კაცი და სამოსელი შენი არა განგეყუდა, კამლნი შენნი არა

1) ქრესტეან. ლა. საბრძნე აბ. — 2) ბ მოსე აბ. — 3) ივანე გ. დ ეზდრა ბ.
 4) ქრესტეან. კთ. — 5) საბრძნე გ. — 6) მათე. დ. ლუკა დ.

წარვიდა, ფერვი შენი არა გამოგტყუა, ესე მეორმოცე წელი არსა ✽
 რათა გულის ვაჟ ჰქოდა გულითა შენითა, რამეთუ ვითარცა განს-
 წავლის მამამან შული თვისი, ეგრე განგსწავლა შენ უფალმან ღმე-
 რთმან შენმან ✽ და დაცუნე შენ მცნებანი უფლისა ღმთისა შენი-
 სანი, და სჯდოდი გზათა მისთა და გემინოდის შენ მისა ✽ რათა
 უფალმან ღმერთმან შენმან შეგიუწიანოს შენ ქრწენასა მას დიდსა,
 და კეთილსა, სადა იგი მდინარენი წყალთანი, და წყარონი უფსკრულ-
 თანი, დიან მათათა და ველთა მათთა ✽ ქრწენასა მას საიფქლესა
 და საქრთილესა, ქრწენასა მას ვენავოვანსა და ლელოვანსა, და მრო-
 წლოვანსა ქრწენასა ზეთისხილთა ზეთისა და თაფლისასა ✽ ქრწ-
 ენასა კეთილსა რომელსა ზედა არა წიწწეულად შჭამდე ზურსა
 შენსა, არცა ნაკლულოვან მას ზედა: ქრწენა რომელსა ზედა ქრწ-
 ენი მისნი არიან რვინაჲ, და მათათა მისთა გამოეკრწებების სპილენ-
 ძი ✽ სჭამდე, და განსძლებოდე, და აუერთსედე უფალსა ღმერთსა
 შენსა, ქრწენასა მას კეთილსა რომელ იგი მოკცა ✽ იგულე შენ
 თაგი შენი, ნუ უკრწ დაივიწყო უფალი ღმერთი შენი, და არა დაი-
 მარსხე მცნებანი მისნი, და წამებანი მისნი და სამართალნი რომელ-
 სა ესე გამცნებ შენ დღეს დღე ✽ ნუ უკრწ შჭამდე და განძლებოდე
 და ტამრებსა შტწნიერებსა იშენებდე, და დამეკვდრებოდე მათ შინა ✽
 და განმრავლებითა მით მროწეულისა, და არვებისა შენისათა, ოქრო-
 საჲ და ვეცხლისა შენისათა განმრავლდე, და უოველი რაოდენი შენდა
 იუოს განმრავლდეს შენდა ✽ აღიმაღლო გულითა შენითა და განლაღნე,
 და დაივიწყო უფალი ღმერთი შენი, რომელმან გამოგიუწიანა შენ ქრწ-
 ენით ეგვტით, სახლისაგან კირთებისა ✽ უდაბნოსა მას დიდსა, და სა-
 შინელსა, სადა იგი გრწელი და ღრინაკალი ჰგებნდა, და წურული იგი
 წყლისა აჭირვებდა მათ სადა არა იუო წყალი: რომელმან ¹⁾ გამოგიდინა
 შენ წყალი კლდისა მისგან უდაბლისა ✽ რომელმან უდაბნოსა მას მა-
 ნანაჲ იგი გაჭამა შენ, რომელ იგი არა იცოდე შენ, არცა მამათა შენ-
 თა, ბოროტილა თუ გიუო შენ, და გამოცვალა შენ, რათა უგანასწეულ

¹⁾ ბ მოსკ იფ. დ მოსკ კ. ბ მოსკ ივ. ქსალმუნი ოტ. სიბრძნე ივ. ითანე
 გ. ა გორ. ო.

იხ კეთილი გვეოს ღ ზანტისჭუნოს შენ ზ ნუ იტყუ გულისა შესსა, ვი-
 იწ თარმედ ძლიერებითა ჩემითა, ღ სიმტკიცითა ძკლავისა ჩუნუნისათა
 ვევაე ვოველი ესე ძალი ზ არამედ მოიკსენო შენ უფალი ღმერ-
 თი შენი, რამეთუ მან მოკცა შენ ძალი ღ რომელი უოჲ ძლიერებაჲ,
 რათა აღასრულოს აღთქმა იგი, რომელ ეფუცა უფალი მამათა მათ
 ით შენტა ვითარცა ღღეს ღღე ზ ღ იუოს უკეთუ დავიწყებით დავიწყოჲ
 უფალი ღმერთი შენი ღ შეუდგე შენ ღმერთთა უცხოთა, ღ მსახურე-
 ბდე მათ, ღ თაუჭანის სცემდე მათ, ვიწამებ მე თქუნწ წინაშე ღღეს
 კ ღღე რამეთუ ცით ღ ქუნწნით. მოსრვით მოისრნეთ ზ ვითარცა
 სსუგანი წარმართნი, რომელნი იგი მოსრნა უფალმან ღმერთმან ზი-
 რისაგან თქუნწნისა, ეგრე მოკსრნეს, რამეთუ არა ისმინეთ თქუნწ
 კამა უფლისა ღმთისა თქუნწნისაჲ:

თ ა ვ ი თ

ა **გ**ესმოდენ ისრაელსა, რამეთუ წიაღხვალ შენ ღღეს ღღე იორ-
 დახესა მდინარესა, შესვლად ღ დამკვდრებად ჩხთესავთა დიდთა, ღ
 ბ უძლიერესთა უფროს შესსა, ქალაქთა დიდთა, ღ მოზღუდვილთა
 მძლვად ვიდრე ცაღმდე ზ ერსნ დიდსა ღ ძლიერსა ღ კაცთა სრულ-
 თა ასაკითა, ძეთა მათ ვნაკისთა რომლისა შესცა სადამე გესმინოს,
 ვითარმედ ვინმცა წინა ღაუდგაჲ ზირსა წინაშე ძეთა მათ ანაკიმის-
 კ თა ზ არამედ უწყოდი შენ ღღეს რამეთუ უფალი ღმერთი შენი, წინა
 გიძლეს წინაშე ზირსა შესსა: ვითარცა ცეცხლმან შემწუნწლმან, მო-
 სრნეს იგინი, ღ მან გარე მიაქცივნეს იგინი ზირისაგან შესისა,
 ადგოცნეს ღ წარსწემიდეს იგინი მსწრაფელ ვითარცა გეტყოდა
 დ თქუნწ უფალი ზ ნუ ¹⁾ იტყუ გულისა შესსა, რაჟამს მოსრნეს უფალმან
 ღმერთმან შესმან, წარმართნი იგი ზირისაგან შესისა, ნუ იტყუ ვი-
 თარმედ სიმართლისა ჩემისათეს შემომიუჭანა მე უფალმან დამკვდ-
 ე რებად ქუნწნისა კეთილისა ამის ზ არა თუ სიმართლისა შენი-
 სათეს, არცადა სიწმინდისა გულისა შესისათეს, შესჯდე შენ დამ-
 კვდრებად ქუნწნისა მის მათისა, არამედ უკეთურებისათეს ღ უ-
 ჯულოებისა წარმართთასა, მოსრნეს იგინი უფალმან შესმან ზირი-

1) საბრძე აბ.

საკან შენისა, რათა დაემკვდრო აღთქმასა მას, რომლითა იგი ეფუ-
 ცა უფალი მამათა მათ თქუტნთა, აბრაამს, ისააკს, ღ იაკობს ზ და
 რათა გულის სმა ჰყო დღეს, რამეთუ არა სიძარტლისა შენისათვის,
 მოგცემს უფალი ღმერთი შენი დამკვდრებად ქუტყანასა მავას: რა-
 მეთუ ერი ეგე ქედ ფიცხელ არს ზ მოისსენე, ღ ნუ ¹⁾ დაივიწყებ, ზ
 რაგოდენ ჟამ განარისხე უფალი ღმერთი შენი უდაბნოსა მას, რომ-
 ლით დღითგან გამოხვედ ქუტყანისა მისკან მეკუპტელთასა მოსუ-
 ლად ღ მოწუნადმდე ადგილსა ამას, რამეთუ უწრებით დაუმორჩი-
 ლებულ ექმენით უფალსა ზ და ქორებსაცა განარისხეთ უფალი, და
 განრისხნა უფალი გულის წერომითა თქუტნ ზედა, რათამცა მოგ-
 სრნა თქუტნ ზ რაჟამს აღვიდოდი მთასა მას მოღებად ფიცართა
 მათ ქვსათა, ფიცართა შჯულისათა, რომელ იგი აღვითქუა თქუტნ,
 და ²⁾ ვიყავ მე მთასა მას ზედა ორმოც დღე და ორმოც ღამე, ჰური
 არა ვსწამე, და არცა წყალი ვსვი ზ და მომცნა მე ორნი იგი ფიცა-
 რნი ქვსანი, დაწერილნი კელითა ღმთისაჲთა, რამეთუ მას ზედა და-
 წერილ იუჟნეს ეოველნი იგი მცნებანი რომელთა გეტყოდა თქუტნ
 უფალი მთასა მას ზედა და შორის ცეცხლისა დღესა შეკრებისასა ზ
 და იუო ორმოცსა მას დღესა, და ორმოცსა მას ღამესა ³⁾ რაჟამს
 მომცნნა მე უფალმან ორნი იგი ფიცარნი ქვსანი, ფიცარნი აღთ-
 ქმისანი ზ და იწყო ჩემდამო უფალმან და მრქუა, აღდეგ და გარდაგუა-
 ლე ადრე ამიერ, რამეთუ უშჯულო იქნა ერი ეგე შენი, რომელ
 გამოიუჟნე ქუტყანით ეკუპტით: და გარდაჰკდე მსწრაფლ გსათა-
 გან მცნებასა მას, რომელი იგი ამცენ მათ, და ჰქმნეს თავისა მათი-
 სა კერზი გამოქანდაკებული და თაუჟანისცეს ზ და მრქუა მე უფალ-
 მან, გეტყოდი შენ ერთგვის და ორგვის, და გარქუ ⁴⁾ ვისილე ერი
 ესე, ვითარ გულფიცხელ და ქედ ფიცხელ არიან ზ მიმიძუ მე, რათა
 მოვსრნე იგინი, და აღგოცო სახელი მათი ცასა ქუტუშე, და გუოჲ შენ
 ნათესავად დიდად და ძლიერად, უფროს მავათსა ზ და მოვიქცე, და
 მოვედ მიერ მით: და მთა იგი ცეცხლითა აღჭურვილი აღატყდე-

¹⁾ ბ მოსე იდ, ივ და იზ. და მოსე კ.—²⁾ ბ მოსე კდ და ლდ.—³⁾ ბ მო-
 სე ლა.—⁴⁾ ბ მოსე ლბ და ივ.

ბოდა, ჰ ორნივე იგი ფიცარნი მეჭურნეს ორთავე კელთა ჩემთა *
 ივ ჰ ვინილე რამეთუ შეცოდებულ იუქნით თქუენ წინაშე უფლისა
 ღუთისა თქუენისა, ჰ გექმნა თქუენ სჭარაკი გამოდუღებით, ჰ გა-
 რდასრულ იუქნით თქუენ გვისა მისკან; რომელი გამცნო თქუენ
 იხ უფალმან ვოფად * ჰ მოვიხვენ ორნი იგი ფიცარნი ორთავე კელ-
 იტ თა ჩემთაგან ჰ დავსსენ ივინი წინაშე თქუენსა ჰ დავუხსრენ * ჰ
 დავარდი წინაშე ღუთისა მეორეთ, ჰ ვილოცე ფრიად ვითარცა იგი
 ზირველ, ორმეოც დღე ჰ ორმეოც ღამე, ზური არა ვჭანე ჰ არცა
 წყალი ვსვი, ვოველთა მათ ცოდუთა თქუენთათჳს, რომელ იგი
 სცოდეთ თქუენ ჰ ბორცტი ჰქმენით წინაშე უფლისა- ღუთისა
 ით თქუენისა ჰ განარისხეთ იგი * ჰ შეშინებულ ვიყავ მე გულის
 წერომისათჳს ჰ რისხსა, რამეთუ განრისხნა უფალი თქუენ
 ზედა, რათამცა აღგკოცნა თქუენ ქუცყანით, ჰ შეესმა ჩემი
 პ უფალსა მას ჟამსა შინა * ჰ აჭრონს ზედა განრისხნა უფალი
 ფრიად, რათა წარწყმდიღოს იგი, ჰ ვილოცე მას ჟამსა შინა აჭრო-
 პ ნისა წილ * ჰ ცოდუანი იგი თქუენნა, რომელ ჰქმენით, გბოჲ
 იგი მოვიღე, ჰ დავსწვი იგი ცუცხლითა, დავსჭერ, ჰ დავუხსრე იგი
 წუელილად, ჰ შევჭქმენ იგი ვითარცა მტუქრი, ჰ შთავაბნივე იგი
 კბ კვესა მას, რომელი იგი გარდამოვიდოდა მიერ მითთ * შეწვითა
 მით ჰ განცდითა სამარეთა მათ გულის თქმისათა, განრისხნა უფა-
 მბ ლი ღმერთი თქუენი * ჰ რაჟამს წარგავლინა უფალმან კადის
 ბადრნით, ჰ გრქვა: ადვედით, ჰ დაიმკუდრეთ ქუცყანაჲ იგი, რომელი
 მე მოგეც, სოლო თქუენ ურჩ ექმენით ჰ არა ისმინეთ კმაჲ უფლი-
 სა ღუთისა თქუენისა, ჰ არცაღა გრწმენა მისი, ჰ არცა ისმინეთ
 კდ გმისა მისისა * არამედ ურჩებით ურჩ ექმენით უფალსა მიერ დღი-
 მქ თვან, ვინაჲდგანცა გამოგეცხადა თქუენ * მერმე ვილოცეველ მე
 წინაშე უფლისა ორმეოც დღე, ჰ ორმეოც ღამე, რაჲოდენცა იგი
 კვ ვილოცევედი, რამეთუ თქუა უფალმან მოსრვა თქუენი * ჰ ვილო-
 ცევედ უფლისა მიმართ, ჰ ვთქუ: უფალო, უფალო მეუფეო ღმერთთა
 ნუ მოსრავ ერსა ამაჲ შენსა, ჰ სამკუდრებელსა შენსა, რომელ ესე
 იკსენ ძალითა მავით შენითა დიდითა, რომელ გამოძიუჴანე ქუც-

ენით ეკვპტით ძალითა შენითა დიდითა, კელითა მავით მტკიცითა
 და მელავითა ძალითა და მოიკსენე აბრაამისი, ისააკისი, და იაკობისი
 ძონათა შენთა, რომელ ეფუცე თავით თვისით, ნუ მიხედავ სიფიცლესა
 ამის ერისასა, და ნუცალა უკეთურებასა მათსა ნუცა ცოდუბათა
 მათთა და ნუსადა თქუან მკვდრთა მის ქუჭუანისათა, ვინადრე
 გამოძიებენ ჩუჭნ მეტუჭლთა ¹⁾ ვიდრე შეუძლო უფალმან
 შეუბნებად ქუჭუანასა მას, რომელი აღუთქუა მათ, არამედ სიმუ-
 ლილით განიუბნა ივინი უფალმან წარწემედად უდაბნოსა მას და
 არამედ ესე ერი შენი არს და სამკვდრებელი შენი, რომელ გამო-
 ეუბნენ ქუჭუანისა მისკან მეკვპტელთასა ძალითა შენითა დიდ დი-
 დითა, და მელავითა შენითა ძალითა.

თ ა ვ ი ი:

ქას ²⁾ უამსა შინა მრქუა მე უფალმან: გამოსთაღენ თავისა
 შენისა ორნი ფიცარნი ქუსანი, მსგავსად ჰირველისა მის, და აღმო-
 გუბლუ ჩემდა მთასა მას, და იქმნე შენ თავისა შენისა კიდობანი მე-
 ლთაგან და დაუსწერო ფიცართა მათ მჯული რომელ იგი იყო
 ჰირველთა მათ ფიცართა, რომელნი იგი შენ დამუსრენ, და შთასხენ
 კიდობანსა, ივინი და მეუქმენ მე კიდობანი ერთი მელთაგან
 ულაზღველთა, და გამოვსთაღენ ორნი ფიცარნი ქუსანი, მსგავსად
 ჰირველთა მათ: დაღვედ მთასა მას, და ორნი იგი ფიცარნი კელთა
 შინა ჩემთა და დაწერა ფიცართა მათ ზედა, წერილითა ჰირველი-
 თა ათი იგი მცნებად, რომელთა იგი გეტყოდან თქუჭნ უფალი
 მთასა მას ზედა შორის ცეცხლსა მას, და მომცნა მე იგი უფალ-
 მან და მოვიქეც და გარდამოვედ მე მიერ მითით, და შთავსხენ მე
 ფიცარნი იგი კიდობანსა მას რომელი იგი მეუქმენ და იყო მუნ
 ვითარცა იგი მიბრძანა მე უფალმან და წარიბრნეს და წარვიდეს ³⁾
 შენი იგი ისრაელისანი ბეროთით, მეთა მათგან იაკობისთა, მუსა-
 ლად. ⁴⁾ მუნ მოკუდა აჰრონი, და დაეფლა მუნ, დაღვა მდღელობად
 მის წილ ელიაზარ მე მისი და მიერ წარიბრნეს კალაგალად, და გა-
 ლგლით მივიდეს იეტავათს მდინარესა წყალთასა ქუჭუანასა მას და

1) ა მოსე იდ.—2) ბ მოსე ლდ.—3) გ მოსე ლგ.—4) დ მოსე კ.

ც მას ქამსა მინა გამოაჩინა უფალმან ნათესავი იგი ლევისაჲ, აღებდა
 კიდობნისა მის მჯულისა უფლისაჲ დგომად წინაჲჲ უფლისა შეწირვად
 მსახურებათა და ლოცვათა სასწელისათჳს უფლისა დღეინდელად
 თ დღედმდე *¹⁾ ამის გამო არა ჴეც ნაწილი, და სამკუდრებელი ლე-
 ვიტელთა მძათა შორის თჳსთა, რამეთუ უფალი თავადი ნაწილ და
 ი სამკუდრებელ არს მათდა * და მე დაუადგერ მთასა მას ზედა ორმოც
 იას ჴყერიჩინა მოსტრვა თქუწნი * სიტყუად იწყო ჩემდა უფალმან: და
 იბ ქუტუანა იგი, რომელ ვეფუცე მამათა მათ. თქუწნთა მიცემად * აწ
 ივ ისრავლო, რაჲსა ითხოვს უფალი ღმერთი შენგან, არამედ რათა
 გუძინოდეს უფლისა ღუთისა შენისა, და სჯოდდე ეოველთა გსთა
 იგ ეოვლითა გონებითა შენითა, და ეოვლითა გუვლითა შენითა * და
 იდ დაიცუნე მცნებანი და სამართალნი უფლისა ღუთისა შენისნი და
 იე მძჯავრნი მისნი, რომელთა ესე გამცნებ შენ დღეს დღე, რათა ე-
 ივ თილი გქეოს შენ * აჴა ესურაჲ უფლისა ღუთისა შენისა არიან ეო-
 ივ ველნი, ცანი ცათანი, ქუტუანა, და ეოველი რაჲ არიან მას შინა *
 ივ სოლო მამანი თქუწნი გამოიჩინა უფალმან შეიუტარნა იგინი, და
 ივ შედგომად მათსა გამოგირჩივნა თქუწნი ნათესავი ეგე, მათი ეოვე-
 ივ ლთა უფროს წარმართთა ვიდრე დღეინდელად დღედმდე * აწ განი-
 ივ შორეთ სიფიცსლე ეგე გუვლთა თქუწნთა, და ქედთა თქუწნთაჲ და
 ივ მერმე ნულარა განფიცხნებით * რამეთუ უფალი ღმერთი თქუწნი
 ივ იგი თავადი არს ღმერთი ღმერთთა, და უფალი უფლებათა, და ღმე-
 ივ რთი დიდი და ძლიერი და საშინელი, ²⁾ რომელმან არა თუალ ახე-
 ივ ნის, არცა მიიღის ქრთამი * ჴევის სასჯელი მწირისა, ობლისა,
 ივ და ქურთისა, და შეიუტარის მწირი და სცის მას ზური, და სამოსე-
 ივ ლი * აწ შეიუვარეთ თქუწნი მწირი, და მსხემი, რამეთუ თქუწნსა

1) დ მოსე იბ. ქუტმოკ. იბ. ეზეკია მდ.—2) ბ კორინთელთა ით, იუ და ლდ-
 სიბრძ. ას. ზირაჴ ლე. საჴე ი. რომაელ. ბ. ვალატელ. ბ. ეფეს. ვ. ვალატელ-
 თა გ. ა ზეტრე ა.

მწირო და მსსემივე იუჭნით ქუჭყანასა მას მეკუპტელთასა ზ უფ-
 ლისა ¹⁾ ლუთისა შენისა გეძინოდენ, . ზ მას მხოლოსა მსახურებდე,
 მას შევეო, ზ სახელსა მისსა ჰფუცვიდე ზ რამეთუ იგი არს სიქ-
 დულ შენდა, ზ იგი თავადი არს ღმერთი შენი, რომელმან იგი უოჲ
 შენ ზედა სასწაული დიდ დიდი ზ საკურველება, რომელი იხილეს
 თუალთა შენთა ზ რამეთუ ²⁾ სამოც ზ ათი სული შთავიდეს მამანი
 იგი თქუწნნი ეკუპტედ, აწ ეგერა შეკქმნა შენ უფალმან ღმერთმან
 შენმან ვითარცა ³⁾ ვარსკუთავნი ცისანი სიმრავლითა.

თ ა ვ ი ი ა .

შეიუწარო უფალი ღმერთი შენი, ზ დაიმარხნე მცნებანი მის-
 ნი, ზ წამებანი ზ სამართალნი მისნი, ზ მსჯავრნი ყოველთა დღეთა
 ცხოვრებისა შენისათა ზ ზ გულის ჰმაჲ ჰყოჲ დღეს ვითარმედ
 არა თუ ყრმანი თქუწნნი, რომელთა არა რაჲ უწუიან, ზ არცა
 იხილეს სწავლა იგი უფლისა ლუთისა თქუწნისა, ზ საკურველება-
 ნი მისნი, კელი იგი მტკიცე ზ მკლავი იგი მადალი ზ სასწაულნი მის-
 ნი, ზ საქმენი იგი მისნი, რომელ ყოჲ შორის ეკუპტეს ფარაოს
 მუფისა ზედა ეკუპტისასა ზ ყოველსა ქუჭყანასა მისსა ზ ზ რაჲ
 იგი უწოჲ ერსა მას მეკუპტელთასა: ეტლებსა: ზ ჰუნებსა მათსა,
 ვითარ იგი დაფარნა ერთურთ მისით ზ ლუბმან წინაშე მღევართა
 თქუწნთა, რამეთუ წარსწემიდნა ზგინი უფალმან ღმერთმან მოდღე-
 ინდელად დღედმდე ზ ზ რაჲოდენი რაჲ იუო თქუწნთს უდაბნოსა
 მას ვიდრე მოსლვად მოწვევადმდე ადგილსა მას ზ ზ ⁴⁾ რაოდენი
 რაჲ უყოჲ დათანს ზ აბირონს ძეთა მათ ელიაბისათა მისა რუბე-
 ნისთა, ვითარ იგი აღადო ქუჭყანამან ჰირი თჳსი ზ დანთქნაჲ იგინი,
 ზ ყოველი სიძლიდრე ნაყოფისა მათისა, ზ ყოველნი სახლნი მათნი,
 ზ საყოფელნი მათნი, შორის ძეთა მათ ისრაელიასათა ზ რამეთუ
 თუალთა თქუწნთა იხილნეს ყოველნი საქმენი უფლისანი ზ საკუ-
 რველებანი მისნი, რომელ ყუწა თქუწნ შორის მოდღეინდელად
 დღედმდე ზ ეგრმაღენით დამარხუად ყოველთა მცნებათა მისთა, რო-

1) ზეთი ვ. მათე დ. ლუკა დ.—2) ბ მოსე მკ.—3) ქუჭმორ. ვ. მათე დ.
 ლუკა დ.—4) დ მოსე ივ. ფსალმუნი რე.

მეღ ესე მე გამცნებ დღეს: რათა სცხოვნდეთ, & განძრავდეთ, & შეხვდეთ & დამკვდროთ ქუჭყანა იგი, რომლისათჳს წიაღხვალთ
 თ იორღანეს, დამკვდრებად მუნ ❖ რათა დღევგრძელ იყუნეთ ქუჭყანასა
 მას ზედა რომლისათჳს იგი ეფუცა უფალი მამათა მათ თქუჭყნთა
 მიცემად მათად & ნათესავისა მათისა შემდგომად მათსა, ქუჭყანასა
 ი რომელსა გამოხდის სძე & თაფლი ❖ რამეთუ ქუჭყანა იგი რომელსა
 თქუჭყნ შეხვალთ დამკვდრებად, არა ეგრე არს ვითარ იგი
 ქუჭყანა მეგვარელთა, რომლისა იგი თქუჭყნ გამოხვდით, რამეთუ
 რაჟამს დასთესიან თესლი, & მორწყუან ფერკითა მათითა გამო-
 ია ქნიან უჭყრბი მტელისა ❖ ხოლო ქუჭყანა იგი რომელსა თქუჭყნ
 შეხვალთ დამკვდრებად, იგი ქუჭყანა მთად & ბარი, ცვარისაგან
 იბ ზეცისა ირწყუს იგი წელითა ❖ ქუჭყანა რომელსა იგი უფალი
 ღმერთი თჳთ იღუწის მარადღე, & თუალნი უფლისა ღმუთისანი მარადის
 მას ზედა არიან, დასაბამითგან წელიწადისათ, & მიადსა-
 იც სრულადღე წელიწადისათ ❖ ხოლო უკეთუ სძენით ისძინოთ ყოველნი
 ესე სიტუტუნი მცნებისა მისისანი, რომელთა ესე აწ დღეს
 გამცნებ თქუჭყნ, & შეიყუაროთ უფალი ღმერთი თქუჭყნი, & მსახურებდეთ
 მათ ყოვლითავე გულითა თქუჭყნითა, & ყოვლითა ძალითა
 იღ თქუჭყნითა ❖ მოგცეს წჳმად ქუჭყანასა თქუჭყნსა ჟამსა შინა მისსა
 მსთუჭღი & მცხუჭღი, & შეიკრიბო შენ იუქლი შენი, & ღჯრო შენი,
 იე & ზეთი შენი ❖ & მოგცეს შენ საჭმელი, ველთაგან შენთა
 ივ საზრდელათ საცხოვართა შენთა: შუამდელა & განძღებოდი ❖ იგულე
 თაჳი შენი, ნუ უკუჭყნ განსუქნე & განავრცენე; & შეცთეს გული
 იხ შენი & მსახურებდეთ & თაყუანის სცემდეთ ღმერთთა უცხოთა ❖ &
 განრისხნეს უფალი გულის წერომითა თქუჭყნ ზედა, & დაეყენეს
 ცანი & არა გამოხცეს წჳმად, & ქუჭყანამან არა გამოხცეს ნაყოფი
 თჳსი: & წარსწყმდეთ მსთუჭად ქუჭყანისა მისგან კეთილთასა,
 იც რომელ იგი უფალმან მოგცეს თქუჭყნ ❖ ¹⁾ & ისხენით მცნებანი
 ჩემნი გულთა თქუჭყნთა, & სულთა თქუჭყნთა, & შეიბნეთ იგი სასწაულად
 კელთა თქუჭყნთა, & იყუნენ იგინი შეურყეველად წინამე

¹⁾ ზემარ. ვ.

თქალთა თქუწნთა ზ დ¹) აწაწვლნეთ ესე ძულთა მათ თქუწნთა
 დ იტყოდინ მას, ჯდომასა სასლასა შენსა, დ სლავსა გზასა შენსა,
 დ დაწოლასა სარეცელსა შენსა, დ აღდგომასა შენსა ზ დ დაწერენ
 ესე ზღრუბლთა სასლისა შენისათა, დ ბჭეთა თქუწნთა ზედა ზ
 რათა განძრავლდენ დღენი თქუწნნი, დ დღენი ნამობთა მათ თქუწნ-
 თანი, ქუჭუანასა მას ზედა რომლისათუც ეფუცა უფალი მამათა მათ
 თქუწნთა, მიცემად მათდა, ვითარცა დღენი ცისანი ქუჭუანასა ზე-
 და ზ დ იოს უკეთუ სმენით ისმინე მცნებანი ესე ჩემნი, რომელთა
 ესე გამცნებ თქუწნ დღეს ეოფად: დ შეიუწაროთ უფალი ღმერთი
 თქუწნი, დ ზედოდეთ ეოველთა გზათა მისთა, დ შეეუწნეთ მას ზ
 მაძინ განასხნეს უფალმან ეოველნი წარმართნი ზირისაგან თქუჭ-
 ნისა, დ დაიკვდრნე შენ ნათესავნი დიდნი დ უძლიერენი შენ-
 სა ზ²) ეოველსავე ადგილსა რომელსაცა სდგეს კვალი ფერვის
 თქუწნისა თქუწნი იოს, უდაბნოთგან ვიდრე ლიბანადმდე, დ
 მდინარით დიდით ეფურატით, ვიდრე ზღუად დასავალით კერძო
 იუვენ საზღუარი თქუწნი. ზ არა ვინ კვდებოდის თქუწნ დ არცაღა
 ვინ ცცეს ზირსა თქუწნსა: რამეთუ შიში დ ზარი თქუწნი მოჭფი-
 ნოს უფალმან ღმერთმან თქუწნმან დ ეოველსა მას ქუჭუანასა,
 რომელსაცა მისჯდოდით თქუწნ ვითარცა გეტეოდა თქუწნ უფა-
 ლი ზ აჭა ესერა მე მიცემე თქუწნ დღეს წუევასა დ კურთხევა-
 სა ზ კურთხევასა ამისთუც უკეთუ ისმინეთ მცნებანი უფლისა
 ღმრთისა თქუწნისანი რომელსა ესე გამცნებ თქუწნ დღეს დღე ზ დ
 წუევასა, არა თუ ისმინეთ მცნებანი უფლისა ღმრთისა თქუწნისა-
 ნი, რომელსა ესე დღეს გამცნებ თქუწნ, დ შესცთეთ გზისა მის-
 გან, რომელი გამცენ თქუწნ, დ შეხვდეთ დ მსახურებდეთ თქუწნ
 ღმერთთა უცხოთა რომელ არა იცოდეთ ზ დ იოს რაჟამს შეგი-
 უწანოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან ქუჭუანასა მას რომელსა
 შეხვალთ დამკვდრებად მუნ, მისცეს კურთხევა იგი მთასა ზედა გა-
 რიზინსა, დ წუევად იგი მთასა მას ზედა კებადლსა ზ ესე ორნივე
 არიან წიად იორდანესა, გზასა დასავალით კერძოსა მზისა ქუჭუ-

1) ზემორ. დ.—2) ისო ნაკე ა.

ნას მას ქანანელთასა: რომელი დამკვდრებულ არს მზისა დასავ-
 ლით კერძოსა ქუჩუანასა მას ქანანელთასა თანა კალგალასა: მა-
 ლსა სლობელად მუნსასა მას მადალსა ❖ აწ თქუენ ეგერა წილხვალთ
 იორდანესა, შესლვად ღ დამკვდრებად ქუჩუანასა, რომელ იგი
 უფალმან ღმერთმან თქუენმან მოგცეს, ღ დამკვდროთ იგი ღ დაე-
 ლბ მენეთ მუნ ❖ ღ დამარგნეთ ღ ჰყოთ ყოველი ესე მცნებანი მის-
 ნი ღ სჷმართალნი მისნი რომელსა ესე გამცნებ თქუენ დღეს.

თ ა ვ ი ი ბ.

ღ ესე არიან ბრძანებანი ღ მსჯავრნი, რომელ დამკვდრნეთ
 ღ ჰყოთ ქუჩუანასა მას, რომელ იგი უფალმან ღმერთმან მამათა
 თქუენთამან მოგცეს თქუენ სამკვდრებელად ყოველთა დღეთა რამო-
 ბ დენცა სცხოვნდეთ ქუჩუანასა ზედა ❖ მოსწოლვით მოსწენე ყოველ-
 ნი იგი ადგილნი ¹⁾ სამსახურებელნი წარმართთანი რომელსა ემსა-
 ხუროს სამსახურებელი იგი ბილწებისა მათთა ზედა მადალთა, ღ
 ბორცუთა, ღ სეთამ ქუჩუე ვარჯოვანთა ❖ ბაგინები მათი დაძმვთ
 ღ მკლეები მათი დამუსრეთ სერტუები მათი, მუნანი მათნი დაჰკა-
 დ ფეთ, კერავები მათი დასწვთ ცუცხლითა ღ საკსენებელი მათი წარ-
 დ სწუმიდეთ ქუჩუანისა მისგან ❖ სოლო არა ეგრეთ უყოთ უფალსა
 მ ღმერთსა თქუენსა ❖ ²⁾ არამედ ადგილსა ერთსა რომელსა გამოი-
 რჩიოს უფალმან ღმერთმან თქუენმან ადგილი, ერთი ნათესავთაგან
 თქუენთა, სახელის დებად სახელი მისი მუნ: ადგილი იგი გამო-
 მ ირჩიეთ ღ შევედით მუნ ❖ ღ შეწირეთ მსხუტრალი იგი თქუენნი
 მუნ, ღ საძეველები, ღ ზირველისა ნაყოფისა თქუენისა, აღნათქუ-
 მ თი თქუენნი, მღუტნი ნებსით გონებათა თქუენთა, ღ ზირძოვები
 წ როსათა თქუენთა ღ ცხოვართა თქუენთა ❖ შუამდით ღ ისარე-
 ბდით წინამე უფლისა ღუთისა თქუენისა, ღ მსიარულ იეუტნით
 ყოველთა ზედა, რომელსა შესებულ იეუტნენ კელნი თქუენნი, თქუენ,
 ღ ყოველნი სასლეულნი თქუენნი, რამეთუ გაკუროთნა თქუენ
 უფალმან ღმერთმან თქუენმან ❖ არა ჰყო ეგრე ვითარ ეგრე ჰყოფთ
 თ აქა დღეს კაცად კაცადი ეგე ნებადსა თავისა თუისისა ❖ რამეთუ

¹⁾ იოანე დ. — ²⁾ ბ ნეშტ. წ.

არღარა მიწვენულ ხართ განსასწავლებელსა მას, სამკვდრებელისა
 თქუენისასა, რომელი იგი უფალმან ღმერთმან თქუენმან მოკცეს
 თქუენსა ❖ რაჟამს წიაღვდეთ იორდანეს, და დაემუნეთ ქუენსანასა
 მას, რომელ იგი უფალმან ღმერთმან დაგიმკვდროს თქუენს, და გან-
 გისვენოს თქუენს ყოველთაგან მტერთა თქუენთა, რომელნი იუენეს
 გარემოს თქუენსა, და დაემუნეთ მძუღობით ❖ და ¹⁾ იყოს ადგილი
 იგი რომელ გამოიჩინოს უფალმან ღმერთმან თქუენმან, თავისა
 თვისისი სახელ ღებად სახელისა მის მას ზედა მუნ შეწირეთ ყოვე-
 ლი შესწირავი რომელსა ესე მე გამცნებ თქუენს დღეს: მსხუტრ-
 ჰლები იგი თქუენნი და მღუტნი თქუენნი, და ათეული თქუენნი, და
 ჰირველი იგი გელთა თქუენთა, და რჩეულ რჩეული მღუტნი აღნა-
 თქუამთა თქუენთა, რომელ აღუთქუთ უფალსა ღმერთსა თქუენ-
 სსა ❖ და ისარებდეთ წინაშე უფლისა ღმერთისა თქუენისა თქუენს და
 მენი თქუენნი, და ასულნი თქუენნი, მონანი და მგევალნი თქუენ-
 ნი, და ლევიტელნი იგი რომელ არს ბჰეთა თქუენთა ზედა, რამე-
 თუ არა ჴც მას ნაწილი, დასამკვდრებელი თქუენს შორის ❖ იგულე
 თავი მენი, ნუ უკუტ²⁾ შესადამე შესწირვიდე შესწირავთა მენტა,
 ყოველსავე ადგილსა, რომელ ისილო ❖ არამედ მას ადგილსა რომელ
 გამოიჩინოს უფალმან ღმერთმან მენტან ადგილსა ქალაქთა
 მენტასა, მუნ შესწირო მსხუტრჰლი იგი მენი, და მუნ ჰყო ყოველი
 რომელსა ესე გამცნებ მენ დღეს ❖ არამედ ყოველითა გულის თქმი-
 თა მენითა შესწირო მსხუტრჰლი იგი მენი, და შუამო გორცი იგი
 მისი კურთხევითა მათ უფლისა ღმერთისა მენისათა, რომელ იგი
 მოკცა მენ ყოველთა მათ შინა ქალაქთა მენტა: არა წმინდა მენ თანა
 და წმიდაა ერთბამად შუამდენ მათ, ვითარცა ქურციკსა და ირემსა ❖
 ხოლო ²⁾ სისხლსა მისსა ნუ შუამთ, არამედ ქუენსანასა დასთხიეთ
 იგი ვითარცა წყალი ❖ ვერ შუამო მენ ქალაქთა შინა მენტა ათეუ-
 ლი იგი იფქლისა მენისა, და ღვინისა, და ზეთისა მენისა, და ჰირმ-
 შოები ზროხათა მენტა; და ცხოვართა მენტა, და აღთქმული იგი
 აღნათქუამთა მენტა, და შესწირავი იგი აღსარებათა თქუენთაჲ, და

ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ

¹⁾ გ მეფთა ც. დ მეფ. კა. ბ ნუშტ. ლგ. იერემთა ღბ.—²⁾ ა მეფთა იდ.

იწ ზირველი იგი ნაყოფი ქმნული კელთა თქქნთაჲ ❖ არაჲედ წინაჲე
 უფლისა ღმრთისა თქქნისა შეშჯამო იგი ადგილსა, რომელიცა იგი
 გამოიკირჩიოს უფალმან ღმერთმან თქქნმან, შენ ჰქმნა შენმან, ჰ
 ასულმან შენმან, მონამან ჰ მკეველმან, ჰ ლევიტელმან ჰ მწირმან,
 რომელი დამკვდრებულ იეოს ქალაქთა შენთა, შჯამდე ჰ იხარებდე
 წინაჲე უფლისა ღმრთისა შენისა ეოველსა მას ზედა, რომელსაც
 ით შეეხოს კელი შენი ❖ ეგრძალე ნუ უკუტ ღმრთელი იგი
 კ ეოველთა დღეთა, რაჲოდენცა სცნონდე ქქნუნასა ზედა ❖ ¹⁾ უკე-
 თუ განკიფართოვნეს შენ უფალმან ღმერთმან საზღუარნი შენნი,
 ვითარცა გეტეოდა შენ ჰ გრქება, სჯამე კორცი უკეთუ გულმან გი-
 თქქნას, ჰამად კორცისა, გულის თქმისათჳს გულისა შენისა შჯამე
 კა შენ კორცი იგი ❖ უკეთუ განშორებულადრე იეოს შენგან ადგი-
 ლი იგი, რომელიცა გამოიკირჩია უფალმან ღმერთმან შენმან წოდე-
 დებად სახელი მისი მას ზედა, ჰ შესწირო შენ ზუნარაკათან შენ-
 თა, ანუ ცხოვართა, რომელი მოკცეს შენ უფალმან ღმერთმან შენ-
 მან, ვითარცა კიბრძნე შენ, ჰ შეშჯამო იგი ქალაქთა შინა შენთა
 კბ ეოველითა მით გულის თქმითა გულისა შენისათა ❖ ვითარცა შეი-
 ჰბ წმიდაჲ არს შენთანაჲ ჰ წმიდაჲ ერთბამად შეჰამდენ მას ❖ ეგრძა-
 ლე მტკიცედ, არა ჰამად სისხლისა რამეთუ სისხლი საცხოვარისა
 სამშენელი არს, ჰ არა შეჰამო შენ სამშენელი იგი კორცსა მასთა-
 კდ ნა ❖ ჰ არა შჯამოთ იგი არაჲედ ქქნუნასა დასთსიოჲ იგი ვი-
 კმ თარცა წყალი ❖ არა შჯამო იგი, რათა კეთილი კეეოს შენ, ჰ შჯა-
 მთა შენთა შენთანა საუკუნოდ, რაჲამს ჰეთ ესე კეთილი, სათნო არს
 კვ წინაჲე უფლისა ღმრთისა შენისა ❖ ხოლო შესაწირავი იგი სიწმინ-
 დისა შენისაჲ ჰ აღნათქვამი იგი შენი მოილო ადგილსა მას, რომე-
 ლე იგი გამოიკირჩია უფალმან ღმერთმან შენმან თჳსდა წოდებად
 კზ სახელი მისი მუნ ❖ ჰ შესწირო მუნ მსხუტრძლი შენი, კორცი
 იგი შესწირო საკურთხეველსა მას ზედა უფლისა ღმრთისა შენისასა,
 ხოლო სისხლი იგი შესაწირავისა აკურო აღსავალთა მათ საკურ-

¹⁾ ა მოსე კწ. ქქნმორ. ით.

თხველისა უფლისა ღმრთისა შენისათა: ღ კორცი იგი შეშენდა და- კწ
 ცეცხლს და ისმინენ და ჰქვავ სიტყუანნი, რომელსა ესე მე გამცნებ შენ
 დღეს რათა კეთილი გვეოს შენ, და მკლთა შენთა უკუნისამდე, ჰქო
 თუ კეთილი და სათნო წინაშე უფლისა ღმრთისა შენისა და უკეთუ კო
 მოსრნეს უფალმან ღმერთმან შენმან ნათესავნი იგი, რომელსა იგი
 მიხვალთ დამკვდრებად ქუჭყანასა მათსა, წინაშე ზირსა შენსა, დაიმ-
 კვდრნე იგი: და დაუშენო ქუჭყანასა მათსა და იგულე თავი შენი, ნუ ლ
 უკუჭ გამოემიებდე მიდევნებად მათდა შემდგომად მოსრვისა მის მ-
 თისა ზირისაგან შენისა, ნუ უკუჭ ემიებდე კერზთა მათთა, და
 სთქუა, ვითარ იგი მათ ნათესავთა ევან კერზთა მიმართ მათთა, ეგ-
 რეცა მე ვუო და სოლო შენ არა ეგრე ჰქო უფლისა ღმრთისა შენი- ლა
 სა, უოველივე საბაკელება რომელი მოიძულა უფალმან, ეუნეს კერ-
 ზთა მიმართ მათთა, რამეთუ ძეთაცა მათთა და ასულთა მათთა და-
 სწვდენ წინაშე კერზთა მათ და უოველივე ¹⁾ სიტყუა რომელსა ესე ლბ
 მე გამცნებ შენ დღეს დღე, და იმარსო იგი და ჰქო ²⁾ არა დააკლო,
 არცაღა შემატო მათ.

თ ა ვ ი ი ბ.

ჰქოთ აღვნიეღვეს შენ შორის წინასწარმეტყუელნი, ანუ ჩუჭ- ა
 ნების მხილველი, და აჩუჭნოს რადმე სასწაული ანუ ნიში თქუჭნ ბ
 შორის და თქუას და მოვიდეს სასწაული ანუ საკვრველება რომელმან ბ
 გრქუას თქუჭნ და გეტყოდეს, მივიდეთ ჩუჭნ ღმერთთა უცხოთა
 რომელ იგი თქუჭნ არა იცოდეთ და თქუჭს ვმსახურებდეთ მათ და
 ნუ ისმენთ სიტყუათა წინასწარმეტყუელისათა, ნუცა მის ჩუჭნე- გ
 ბის მხილუჭლიისათა, რამეთუ გამოცდით გამოცდის თქუჭნ უფალი
 ღმერთი თქუჭნი გიუჭარდეს თუ თქუჭნ უფალი ღმერთი თქუჭნი
 ეოვლითა გუვლითა თქუჭნითა, და ეოვლითა გონებითა თქუჭნი-
 თა და არამედ შენ უფალსა ღმერთსა შენსა სოლო შეუდევ, და მისა დ
 გეშინოდენ, და მცნებათა მისთა იმარხვდეთ, და გმისა მისისა ისმ-
 ნოთ, და მას მხოლოსა მსახურებდეთ და მას შეეუწნეთ და წინას- ე
 წარმეტყუელნი იგი გინა ჩუჭნების მხილველი იგი სიკუჭდილით მო-

¹⁾ ზემო დ. — ²⁾ იგუვი დ. ზემო დ.

კუჭდინ, რამეთუ საცთურსა იტყოდა, რათამცა ცაცთუნა შენ უფლი-
 საგან ღმთისა შენისა, რომელმან გამოკიუჭანა შენ ქუჭყანით ვეჯ-
 ზტით, ჰ გიკუნა შენ სახლისაგან კირთებისა, რათამცა განგაშორა
 შენ მან კზისა მისგან, რომელ გამცნო შენ უფალმან ღმერთმან
 შენმან რათამცა ხვლოდე შენ მისა; ჰ აღიკოცნენ უკეთურებანი იგი
 ვ თქუენ შორის ჰ უკეთუ გლოცვიდეს მძა შენი მამით გინათუ დე-
 დით, გინათუ ძე შენი, გინათუ ასული შენი, გინათუ ცოლი შენი,
 რომელი იყოს წიაღთა შენთა, ანუ თუ მეგობარი შენი, რომელი
 სწორ იყოს თავისა შენისა ფარულად გეტყოდის: გვალე მივიდეთ
 ჰ ვმსახუროთ ღმერთთა უცხოთა: რომელ არა იცოდეთ შენ არცა მა-
 ზ მათა მათ შენთა ჰ საშინსურებელთა ღმერთთა მათგან წარმართთა-
 ზ, რომელნი იუენეს კარემოს თქუენსა, მახლობელნი შენსა, გი-
 ცნ ნათუ შორიელნი, კიდითგან კიდედმდე ქუჭყანისა ჰ არა ჯერ ინი-
 ნო მოსუღვა მის თანა, არცაღა ისმინო მისი, არა ჰრიდოს თუალ-
 მან შენმან მის ზედა, არცაღა გეწეალოდის იგი, არცაღა დაუ-
 თ ფარო მას ჰ არამედ მხილებით ამხილო მას, ჰ კელი შენიღა ზირ-
 ველად შეხებულ იუაენ მოკლუად მისა, მაშინღა კელნი ყოვლისა
 ი ერისანი ჰ ჰ ქუაღ დაკრიბონ მას, ჰ მოკუჭდინ, რამეთუ იზრასა
 განშორება შენი უფლისაგან ღმთისა შენისა, რომელმან გამოკი-
 ია ეუანა შენ ქუჭყანით ვეჯზტით, სახლისა მისგან კირთებისა ჰ ჰ
 ეოველსა ისრაელსა რომელსა ესმას შეეშინოს, ჰ არღარა შესმი-
 იბ ნოს ყოფად, ესე ვითარი სიტყუა ბოროტი თქუენ შორის ჰ უკეთუ
 გესმეს შენ ერთისა ქალაქთაგანისა, რომელი იგი უფალმან ღმერ-
 იკ თმან მოცეს შენ სამკვდრებელად, ჰ თქუან ჰ ვითარმედ კაცნი უშ-
 ჯულონი განვიდეს ჩუენგან, ჰ კარდაცვივნეს ყოველნი იგი
 მკვდრნი მის ქალაქისნი, ჰ თქუან: მოვედით ჰ ვმსახუროთ ღმერთთა
 იღ უცხოთა, რომელ იგი თქუენ არა იცოდეთ ჰ გამოიძიო ჰ გამოიუჭ-
 ილიო ვეკ ვითარი იგი გამოიკითხო ფრიაღ, ჰ თუ ჰეშმარიტად ყო-
 იე ფილ იყოს სიტყუა იგი ბილწებისა თქუენ შორის ჰ მოსრეით
 მოისრნეთ მკვდრნი იგი მის ქალაქისანი, ზირითა მახვლისათა, ჰ
 დაწევეთ დაწევეთ იგინი, ჰ ყოველივე რადცა იყოს ქალაქსა მას

მინა ❖ და სცხოვარი მათი მოსართ ჰირითა მსჯლისათა, და ეო-
 ველი მონაგები მათი გამოკვირობო კხასა წარსაფლთა მათთასა და
 ქალაქნი იგი მათნი და ეოველი იგი ნატეუქსნავი და მონაგები მათი,
 რომელ გამოკვირობოს დაწვთ ცეცხლითა წინაშე უფლისა ღმრთისა
 თქუწნისა, და იუაფნ იგი ოკერ უკუნისამდე ქამთა, და ნუდარა აღე-
 შენებინ ❖ ნუცალა შეკეხებინ კელთა შენთა, ჭურჭლისა მისგან მი-
 სისა რამეთუ წვეულ არს, რათა მოიქცეს უფალი რისხვსა მისგან
 გულის წერობისა მისისა, და შეგიწყალოს შენ, და განგამრავლოს
 ვითარცა გეტყოდა შენ, ვითარცა ეფუცა უფალი მამათა მათ შენთა ❖
 უკეთუ ისმინო კმაჲ უფლისა ღმრთისა შენისა, და დაციუნეთ ეოველ-
 ნი მცნებანი მისნი, რომელსა ესე მე კამცნებ შენ დღეს დღე, უკეთუ
 ჰყო კეთილი და სათნოება წინაშე უფლისა ღმრთისა შენისა,

თ ა მ ი იღ.

წამობ იეუწნით თქუწნ უფლისა ღმრთისა თქუწნისა, რათა
 არა განჭრათ, და არა დასდვათ ბელოტი, შორის თუალთა თქუწნ-
 თა მეუდართა ზედა ❖ ¹⁾ რამეთუ ერთი ეგე წმიდაჲ სარ უფლისა
 ღმრთისა შენისა, და შენ გამოკვირნია უფალმან ღმრთემან შენმან:
 რათა იყო მისა ერ სასუბირო ეოველთა შორის ნათესავთა, რო-
 მელნი არიან ჰირსა ზედა ქუწნისისა ❖ ეოველივე სცხოვარი რო-
 მელი ბილწ არს არა შუამოჲ ❖ ²⁾ არამედ ესე შუამო გბო ზუა-
 რათაგანი, და ტარივი ცხოვართაგანი; ვაცი თხათაგანი ❖ ირემი,
 ქურციკი, კამბეჩი, სარაბუზი, იამოირი ❖ და ეოველივე ჰირუტევი
 რომელი ჭლიკ განებულ ივოს, და აღმოიცოხნიდეს, ესე შუა-
 მეთ ❖ და რომელი არა შუამოთ ესე არს, რომლისა ჭლი-
 კნი განებულ იეუნეს და არა აღმოიცოხნიდეს არცა განმარტე-
 ბულ ესსნეს ფრხნილნი, არა შუამო აქლეში, და მხვი, და ეოველივე
 ფერს მატელიერი რამეთუ არა აღმოიცოხნიან, და არცა ჭლიკნი
 განებულ ასხენ, ნუ შუამო რამეთუ ბილწ არიან ❖ და დორისა
 ორთა ზედა განიყოფის ჭლიკი: და ჩლიქნი კაროდების, ესე არა
 აღმოიცოხნის, არა წმიდაჲ თქუწნდა არს ესე, და კორცსა მისსა

¹⁾ ზემორ. ზ. ქუწმორ. კვ.—²⁾ გ მოსე აა.

თ ნუ შჳამთ, ნუცა მოძეჳდარსა შეეხებით ზ ეოვლისაგან რომელი
 ი წეალსა შინა არს, ესე შჳამო ეოველსა რომელსა ფრთე ესხნეს ლ
 ი ქეცი ედჳას, იგი შჳამო ზ ლ ეოველსა რომელსა ფრთე არა ესხნენ,
 ია ლ არცა ქეცი ედჳას, იგი არა შჳამოთ, რამეთუ ბილწ არს ზ ეო-
 იბ ველივე მფრინველი წმიდაჲ შჳამო ზ ლ რომელი არა წმიდაჲ იოს
 ა, იდ იგი არა შჳამოჲ ზ ორბი, ფასკუნჯი და ეახნი ზ არა შჳამო ეურ-
 იე ბი, ძეძი, ლ ეოველი მსგავსი მისი ზ ლ ბუვი, ეუზვი, სირაქლეძი,
 იე ლ დედათ მთრვალი, ლ ქორი, ლ ეოველი მსგავსი მისი ზ ლ ძლა-
 იზ მილობი, ლ ბუიოტი ლ ეოველი მსგავსი მისი ზ ლ ეარენცი, ლ
 ილ აკურნი, ლ ოფოფი, ლ მერძერუკი ზ ლ ღამიობი, მხქოელი, ლ ტი-
 ით ფი, თესლონისი, ხარდიონი, მსგავსი ამისა, ლ ვარხვი ზ ლ ეო-
 ველივე ქჳლ წარმავალი მფრინველთა არა წმიდათა ბილწ არს
 კ თქჳლნდა, ლ ნუ შჳამთ ზ ეოველივე მფრინველი წეალთაგანი შჳა-
 კა მეთ, ეოველსავე მეჳდარსა ნუ შჳამთ ზ ეოველივე მსხემი ლ მწირი,
 რომელი ქალაქსა შინა შენსა იოს ნუ სცემ მას, ნუცა აჳამებ, ლ
 კბ ნუცა სხჳასა სცემ, რამეთუ ერი ეკე წმიდაჲ ხარ უფლისა ღჳთისა
 კბ შენისა, ¹⁾ კრავსა დედისა სძითა თვისისათა ნუ შეაბგობთ ზ ათეული
 კბ გამოსცი ეოვლისავე ნაყოფისა თესლისა შენისა, რომელი ეახნი
 კბ იოს ველთა შენთა წლითი წლად ზ ლ მეშჳამო იგი წინამე უფლისა
 ღჳთისა შენისა ადგილსა მას, რომელსაცა გამოარჩიოს უფალმან
 ღმერთმან შენმან წოდებად სახელი მისი მას ზედა, მუნ შესწირო
 ეოველი ათეული იფქლისა შენისა, ღვინისა ლ ზეთისა შენისა, ლ
 ზირმშოები ზროსათა, ლ ცხოვართა შენთანი, რათა შეისწაო შიში
 უფლისა ღჳთისა შენისა ეოველთა დღეთა ცხოვრებისა შენისათა ზ
 კდ უკეთუ შორს იოს შენგან კზა იგი, ლ ვერ შესწირო იგი, რამეთუ
 კდ შორს იოს შენგან ადგილი იგი, რომელი გამოარჩია უფალმან
 ღმერთმან შენმან, წოდებად სახელი მას ზედა, რამეთუ კაკურთსა
 კე შენ უფალმან ღმერთმან შენმან ზ განჳეიდო შენ ნაყოფი იგი ვეწ-
 კე ზლად: ლ მიიღო შენ ვეცხლი იგი კელთა შენთა, ლ მისვიდე ადგილსა
 კე მას, რომელ გამოარჩია უფალმან ღმერთმან შენმან ზ ლ მისცე ვე

1) ზ მოსე კვ ლ ლ.

ცხლი იგი, ეოვლისათვის რადცა გინდეს, ღ გუღმან გრქმას
 შენ, ზროსა გინა თუ ცხოვარი, გინა თუ ღვზო, გინა თუ თაფ-
 ლუჭი, ანუ ეოვლისათუ სომელსა გუღი ვითქმას შენ, ღ შეშკა-
 მო იგი წინაშე უფლისა ღმთისა შენისა, ღ ინარებდე შენ ღ სა-
 ხლეუღნი შენი ღ ღ ლევიტელიცა რომელი იუოს ქალაქსა შენსა,
 არა უტეო იგი, რამეთუ არა უც ნაწილი ღ სამკვიდრებელი შენ-
 თანა ღ შესამესა წელსა გამოსცე შენ ეოველი იგი ათეული იუფ-
 ლისა შენისა, ღ მასვე წელსა, დანდუა იგი ქალაქსა შენსა ღ
 მოვიდეს ლევიტელი რამეთუ არა უც ნაწილი, ღ სამკვიდრებელი
 შენთანა, ღ მსხედი იგი. ღ მწირი ღ ქმრივი იგი, ღ თბოლი, რო-
 მელი იუოს ქალაქსა შენსა მოვიდენ, ღ შეჭამონ იგი ღ კანძღენ,
 რათა გაკურთხოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან ეოველთა მათთუ-
 სსაქეთა შენთა, რომელსა იქმოდე შენ.

კზ
კჭ
კთ

თ ა ვ ი იმ.

შეშდესა წელსა ჰეო მისატევებელი იგი შენი ღ ესე ბრძა-
 ნებად არს მიტევებისა მის, მიუტეო შენ ეოველი თანანადები შე-
 ნი, რადცა თანა ედვას მოეჭასსა შენსა, ღ მძასა შენსა ნუ წარუგებ
 რამეთუ მიტევებად წოდებულ არს უფლისა ღმთისა შენისა ღ¹⁾
 უცხო თესლსა მას ღ შორიელსა არა მიუტეო, არამედ მოჭკადო
 რადცა თანა ედვას, ხოლო მოეჭასსა, ღ მძასა მიუტეო შენ ეოვე-
 ლი თანანადები ღ რათა არა ვინ იპოოს შენ შორის ნაკულუ-
 ვანი, რათა ამისთუ სკურთხევით გაკურთხოს შენ უფალმან ღმერ-
 თმან შენმან ქმწუნასსა ზედა, ღ მოგცეს შენ მკვიდრობით დამკვიდრე-
 ბად მას ზედა ღ უკეთუ სმენით ისმინოთ ჰმად უფლისა ღმთისა
 თქმწნისა, ღ დაიმარსნეთ ღ ჰეუნეთ ეოველნი იგი მცნებანი რო-
 მელსა მე გამცნებ შენ დღეს დღე: ღ გაკურთხოს შენ უფალმან
 ღმერთმან შენმან, ვითარცა იგი გეტეოდა შენ ღ ღ ავასსებდე ნა-
 თესავთა მრავალთა, ხოლო შენ არა ივასსებდე, ღ მსთავრობდე
 შენ ნათესავთა შორის მრავალთა, ხოლო შენ ზედა არა ვინ მთა-
 რობდეს ღ უკეთუ მძა მძისაგან ვინმე შენ შორის ნაკულულოვან

ა,ბ
კ
დ
ე
ვ

1) ზირაქ დ.

იოს ძმთა შენტაგანი უოველსავე ერთსა ქალაქთა შენტაგანსა
 ქუჭყანასა რომელსა უფალი ღმერთი შენი მოცემს შენ არა გარე
 მითქვიო გული შენი მისგან, არცაღა ჰკრულ ჰყო კელი შენი ძმი-
 სკან მის შენისა ნაკლულოვანისა * არამედ ვსნით ჰყო ველი
 შენი მისთვის და ავასხო მას, როდენცა უკმდეს და როდენ ნაკლუ-
 ლევან იოს * იგულე თავი შენი ნუ უკუჭ იოს სამე დაფარულ
 სიტყუა უმჯულოებისა გულსა შინაგან შენსა და თქუა: მოახს წყლი
 იგი მეძდე, წელიწადი იგი მიტყუებისა, და თუალ ძვირ იქმნე ძმი-
 სა მის შენისა, ნაკლულოვანისა, და არა სცე მას, და ღაღადებს უფ-
 ლისა მიმართ შენთვის, და იოს შენდა ცოდუბა დიდ * ¹⁾ მიცემით
 მისცე მას და ვასნი მისცე მას როდენცა აკლდეს, და არა შეწუნე
 გულითა შენითა შემდგომად მიცემისა მის შენისა, რამეთუ ამის-
 თვის გაკურთხოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან; უოველთა მათ ს-
 ქმეთა შინა შენთა, და უოველსა მას ზედა რომელსა შეასო კელი შე-
 ნი * რამეთუ ²⁾ ზრს სადა მოაკლდეს ნაკლულევანი ქუჭყანისაგან
 შენისა: ამისთვის გამცნებ შენ და კეტუე ჰყო სიტყუა ესე მეტუჭლი,
 ვსნით ვსნილ ჰქაე კელი შენი, ძმისა მის შენისა ნაკლულოვანისა-
 თვის, რომელ იგი ითხოვდეს ქუჭყანასა შენსა * ³⁾ უკეთუ ივიდო
 ვინმე შენ ძმთა შენტაგანი ებრაელი, ანუ მამა-კაცი, ანუ დედა-მამა,
 ექუს წელ გამსახუროს შენ, და წელსა მეძდეს განავლინო იგი შენ-
 გან განთავისუფლებული * და რაჟამს განიუწანებდე მას შენგან გან-
 თავისუფლებულსა, არა განავლინო იგი შენგან ცალიერო * არამედ
 საგძლითა აღკებული აღავო იგი, საცხოვართა შენთაგან, და იხუჯისა
 შენისაგან, და საწინახელისა შენისაგან, მისცე მას; რათა გაკურთხოს
 შენ უფალმან ღმერთმან შენმან * მოიკსენე, რამეთუ შენცა დამო-
 ნებულ იუაე ქუჭყანასა მას ეკუპტისასა, და გიკსნა შენ უფალმან
 ღმერთმან შენმან მუნით, ამისთვის გამცნებ შენ უოფად სიტყუათა
 ამათ * უკეთუ კრქუას შენ: ვითარმედ არა განვალ შენგან, რამეთუ
 შეგიყვარე შენ, და საწლი შენი, და კეთილი შენი მეოჲ მე * შენ
 გამოიღო სადგისი, და დააჭერა უროი მისი კარსა და განუკურთხო

¹⁾ მათე ე. ლუკა ე.—²⁾ მათე კვ.—³⁾ ბ მოსე კ. იერემია ლდ.

იგი, ღ იუოს შენდა მონა უკუნისამდე, ღ ეგრეცა მსგავსად შეველ-
 სა მას უეავ ❖ არა ფიცხელ კინრდეს წინაშე შენსა, რაჟამს განა-
 ლინებდე შენ განთავისუფლებულსა, რამეთუ წელიწადეულად სასუი-
 დელთა მორეწისა კმსახურებდა შენ ექუს წელ: ღ გაკურთხოს შენ
 უფალმან ღმერთმან შენმან ეოველთა მათ საქმეთა შენთა რომელ-
 საცა იქმოდე ❖ ეოველივე ჰირმძო რომელი იმუჭს ზროხათა მო-
 რის შენთა, გინა თუ ცხოვართა, წული განსწმიდო შენ უფლისა
 ღუთისა შენისათჳს: არა აქმნიო კარი იგი ჰირმძოთა შენთა, ღ
 არცა მორისო ცხოვარი იგი ჰირმძოთა შენთა ❖ არამედ წინაშე
 უფლისა ღუთისა შენისა შჳამო იგი წლითი წლად, ადგილსა მას
 რომელი გამოირჩიოს უფალმან ღმერთმან შენმან, შენ ღ სახლეუ-
 ლთა შენთა შეშჳამეთ იგი ❖ უკეთუ ბიწი რადმე იუოს მას ზე-
 და, ბრმა ანუ ურუ, ანუ მკელობელი იუოს, ანუ სხუად რადმე ბო-
 როტი სიხაშე იუოს მის თანა, არა დაუკლა იგი უფალსა ღმერ-
 თსა შენსა ❖ არამედ ქალაქთა შინა შენთა შეშჳამონ იგი: წმიდა-
 მან ღ არა წმიდამან ზოგად ეგრეთ შეშჳამე ვითარცა ქურციკი ღ
 ვითარცა ირემი ❖ სოლო სისხლი მისი არა შეშჳამოთ, არამედ
 ვითარცა წვალი დასთხოთ იგი ქუჭყანასა ზედა,

თ ა ვ ი ივ.

დაიცვე თუჭნი იგი ახალთა, ღ ჰეავ ჰასეკი იგი უფლისა ღუთი-
 სა შენისა, რამეთუ თუჭსა მას ახალთასა გამოკეუენა შენ ღამე
 ეკვპით ❖ ღ დაჰკლა შენ ჰასქა უფლისა ღუთისა შენისა, ცხოვა-
 რი იგი, ღ ზროხა ადგილსა მას, რომელ იგი გამოირჩიოს უფალ-
 მან ღმერთმან შენმან წოდებად სახელი მისი მას ზედა ❖ არა
 შჳამო მას შინა ფუარი: შუდ დღე უფუვარი ჰური შჳამო, ჰური
 ჰირსა მას შინა, რამეთუ მსწრაფლ ღამე გამოხუჭდ ეკვპით, ღ
 მოიხსენეთ დღე იგი გამოხსენისა მის თქუჭნისა ქუჭყანით ეკვპ-
 ტით, ეოველთა დღეთა ცხოვრებისა თქუჭნისათა ❖ არა იბოთს
 ცომი შუდ დღე ეოველთა საზღუართა შენთა, ღ არცა განაწიო კორ-
 ცი იგი რომელ დაკლა მიმწუსრი, განთიად დღესა მას ჰირველსა ❖
 ანუ კიფლიენ შენ ჰამად ურიდად საკლველისა მისგან რომელ იგი

ილ
ით
კ
კა
კბ
კგ
ს
ბ
ბ
დ
ქ

დაიკლა დღესასწაულსა მას ყოველთასა ქალაქთა შენთა, რომელ
 იგი უფალმან ღმერთმან მოგცეს შენ ❖ არამედ ადგილსა მას, რომელ
 გამოირჩიოს უფალმან ღმერთმან შენმან, წოდებად სახელი
 მისი მას ზედა, მუნ დაკლა საკლველი იგი დღესასწაულთა მათ
 მწუხრი, დასლვასა ოდენ შვისასა, ჟამსა მას, რომელსაცა გამო-
 ხვედ ქრწეანით ეგვპტით ❖ შეაგბო და შეწვა, და შეჭამო ადგილსა
 მას, რომელსაცა გამოირჩიოს უფალმან ღმერთმან შენმან, მიიქცე
 ცანთიად და მისჯდე სახილ შენდა ❖ და ექუს დღე უფოველი შჭამო,
 და შეშდესა დღესა განსლვა არს დღესასწაულისა მის უფლისა
 ღმრთისა შენისა: არა ჰქმნე მას შინა ყოველივე საქმე, თუნიერ
 თ რაჟოდენი ჯერარს სულისა ❖ შჯდ შჯდეული მრგულიად აღირაფ-
 სო თავისა შენისად, რაჟამს იწყო მანგლისა საქმე მკათა, მიერთ-
 ი გან აღირაფსო შჯდ შჯდეული ❖ და ჰყო დღესასწაული იგი შჯდე-
 ულთა უფლისა ღმრთისა შენისა, რაჟოდენცა ემლოს კელთა შენთა,
 რაჟოდენცა რაჟ განგემარჯოს შენ, რამეთუ გაკურთხოს შენ უფალ-
 მან ღმერთმან შენმან ❖ და ისარებდე შენ წინაშე უფლისა ღმრთისა
 შენისა, შენ და მენი შენნი, და ასულნი შენნი, მონა და მკეველი შენ-
 ნი, და ლევიტელი იგი რომელი დამკვდრებულ იყოს ქალაქსა შენ-
 სა, და მწირი იგი, ობოლი, და ქრწივი იგი, რომელი მეოფე იყოს
 თქრწნ შორის, ადგილსა მას, რომელი იგი გამოირჩიოს უფალმან
 იბ ღმერთმან შენმან, წოდებად სახელი მისი მუნ ❖ და მოიხსენო, რა-
 მეთუ შენცა დამონებულ იყავ მეგვპტელთა ქრწეანასა: ამის გამო
 იგ დაიძარხნე და ჰქრწნე მცნებანი ესე ❖ დღესასწაული იგი ტალავრო-
 ბისა ჰყავ თავისა შენისა შჯდ დღე, შეკრებასა მას კალოსა შენისა-
 იდ სა, და საწნასელისა შენისასა ❖ და ისარებდე დღესასწაულსა მას
 შენსა შენ, და მენი ევე შენნი, და ასულნი შენნი, მონა და მკეველი
 შენი, და ლევიტელიცა, და მწირი, და ობოლი და ქრწივი, რომელი
 იე იყოს ქალაქსა შენსა ❖ შჯდ დღე ჰყო დღესასწაული იგი უფლისა
 ღმრთისა შენისა, ადგილსა მას, რომელ იგი გამოირჩიოს უფალმან
 ღმერთმან შენმან მოწოდებად სახელი მისი მუნ, უკეთუ გაკურთხოს
 შენ უფალმან ღმერთმან შენმან ყოველთა ზედა ნაყოფთა შენთა, და

ყოველთა ზედა საქმეთა კელთა შენთასა, ღ იყო შენ სასარულევან ✨
 სამთა ჟამთა წელიწდისათა: უჩუწნო ყოველი წული ერმა შენი ივ
 წარდგინებად წინაშე უფლისა ღმთისა შენისა ადგილსა მას, რო-
 ძელი იგი გამოირჩიოს უფალმან ღმერთმან შენმან, დღესასწაულსა
 მას უცომოებისასა, ღ დღესასწაულსა მას შუდეულთასა, ღ დღესა-
 სწაულსა მას ტალავრობისასა. ¹⁾ არა ეჩუწნო შენ ჰირსა უფლისა
 ღმთისა შენისასა კელ ცუდად ✨ არამედ თუთუელად რაჲოდენი რაჲ იზ
 ძალი აქუნდეს კელთა შინა მისთა, კურთხევისა მისთჳს უფლისა
 ღმთისა შენისა, რომელ მოგცეს შენ ✨ მსაჯულნი ღ მწიგნობარნი იტ
 დაადგინენ თავისა შენისა, ყოველთა მათ ქალაქთა, რომელ იგი
 უფალმან ღმერთმან შენმან მოგცეს შენ ნათესაობისაებრ, ღ სჯი-
 დენ ერსა მას სამართლისა სასჯელითა ✨ ²⁾ ნუ განდრეკ სასჯელსა, ით
 ნუ შჯიდენ თუაღ ხმით, ნუცა ძიიდედენ ქრთამსა, რამეთუ ძღუწნ-
 მან ღ ქრთამმან დაუეწინს თუაღნი ბრძენთანი, ღ კარდაქცივის
 სამართალნი ✨ სამართალსა შეუდეგით, რათა სცხოვრდეთ, ღ შესუ- კ
 დეთ ღ დაიკუჯდროთ ქუწყანა იგი, რომელ უფალმან ღმერთმან
 მოგცეს შენ ✨ არა ისსაჲ თავისა შენისა სერტეები, სამასხურებუ- კა
 ლად თავისა შენისა ღ ყოვლისაგანვე ხისა ძანდარისა გარემუ სა-
 კურთხეველსა მას უფლისა ღმთისა შენისასა ✨ ნუ აღმართებ თა- კბ
 ვისა შენისა ძეგლი, რომელ იგი მოიძულა უფალმან ღმერთმან
 შენმან.

თ ა ვ ი იზ.

ღრა შესწირო შენ უფალსა ღმერთსა შენსა ზუარაკი, ანუ თუ ა
 ცხოვარი, რომლისა თანა იყოს ბიწი ანუ სინამძე, ყოველი ჭამადი ბ
 ბოროტი, რამეთუ საძაგელ არს იგი უფლისა ღმთისა შენისა ✨ ღ ბ
 უკეთუ იპოოს შენთანა ერთსა შენთა ქალაქთაგანსა, რომელი უფა-
 ლმან ღმერთმან შენმან მოგცეს შენ, მამაკაცი ანუ დედა-კაცი, რო-
 ძელი ჰყოფდეს ბოროტსა წინაშე უფლისა ღმთისა შენისა ✨ ღ კ
 გარდადეს ძცნებათა მისთა ღ მივიდეს ღ მსახუროს მან კერძთა, ღ

¹⁾ ზიანქ ლე.—²⁾ ბ მოსე ბბ. კ მოსე ით. ზემოთჳ. ა. იგავი კდ. ზი-
 რაქ კბ. ითანჳ ზ. აკაბ ზ.

თაჲნიცეს, მხესა, გინა მთავარესა, გინათუ ვოველსავე სამკაუ-
 ლსა ცისასა, რომლისა მე არა უბრძანე მათ. * ღ ავრძენთ, გამოი-
 ძიეთ ღ გამოიკითხეთ ფრიად, ღ თუ ჭეშმარიტად ვოფილიეოს სი-
 ტეუა, იგი ბილწებისა შორის ისრაველსა * განიეუნო კაცი იგი
 გარეშე ქალაქსა, გინათუ მამა-კაცი იეოს გინათუ დედა-კაცი იეოს
 ღ ქუა დავრიბონ მას, ღ მოკუდეს * ¹⁾ ორისა თანა მოწამისა,
 ანუ სამისა მოკუდეს მოკუდავი; რათა არა მოკუდეს ერთითა მოწა-
 მითა * ხოლო ²⁾ კელნი მოწამეთანი შეესნენ ჰირველად მოკუდინებად
 სიკუდილისა თანამდებსა მას, ღ მაშინღა კელთა ვოვლისა მის
 ერისანი შემდგომად მათსა, ღ მოისწენ უკეთური იგი თქუენ შო-
 რის * ³⁾ ხოლო უკეთუ რადმე შეუძლებელ იეოს თქუენ შორის
 სიტეუა სასჯელისა, შორის სისწლისა სისწლი, ღ შორის მსჯავ-
 რისა მსჯავრი, ღ შორის წელულებისა წელულება, ღ შორის ცი-
 ლობისა ცილობა, სიტეუა სასჯელისა ქალაქთა შინა შენთა განგე-
 ბასა განსაგებელსა, ანუ განკითხუასა რადსამე სასჯელისასა, ანუ
 იჭვისა მიმართ რადსამე გონებისასა, ანუ ცილობისათჳს რადსამე,
 სიტეუსა სასჯელისასა ქალაქთა შინა შენთა, აღდგე ღ აღზდე შენ
 ადგილსა მას, რომელიცა იგი გამოირჩიოს უფალმან ღმერთმან
 შენმან წოდებად სასული მისი მას ზედა * ღ მისჯდე შენ მღდელთა
 მათ ლევიტელთა ღ მსაჯულთა მათ, რომელ იეუნენ მათ ჯამთა, ღ
 გამოიკითხონ სასჯელნი იგი ღ გითხრენ შენ განგებად იგი სას-
 ჯელისა მის * ღ ჰყო მსგავსად სიტეუსა მის რომელიცა იგი ვით-
 ხრან შენ, ადგილისა მისგან, რომელ იგი გამოირჩია უფალმან
 ღმერთმან შენმან მოწოდებად სასული მისი შენ, ღ ეკრძალო მას
 ვოფად ვოვლისა მის მცნებასა სასჯელისასა, რომელ იგი შჯული
 გითხრან შენ * ღ რჯულისაებრ ღ მსჯავრისა, რადცა ეასწაონ,
 ჰყოდ შენ, მსგავსად სიტეუსა მის მათისა, რადცა იგი ვრქუენ შენ,
 არა გარდაცქიო შენ მარჯულ, არცა მარცხულ * ღ იეოს თუ ვინ-
 მე კაცი ამჰარტაუნობდეს, ღ არა ერხდეს სიტეუსა მღდელისასა.

¹⁾ ჭკემ. ით.—²⁾ მათე იმ. იოანეს ჭ. ჰ კორ. რვ. კმ. ი.—³⁾ შემოი-
 იგ. ბ ნეშტ. ით.

რომელ იგი დგეს მსახურად სასკელისა მის უფლისა ღმრთისა შენი-
 სასა, ანუ თუ მსახურათა მათ, რომელნი დგეს მათ ქამათ შინა,
 სიკუდილისა თანამდები კაცი იგი სიკუდილითა მოკუჭდინ, &
 მოისწენ ბოროტი იგი ეგე ვითარი შორის ისრაელსა: რათა ეოველ-
 სა ერსა რომელსა ესმეს ეშინოდენ, & არღარა უშჯულოებდენ მერ-
 მე: შეთუხედე შენ ქუჭყანასა მას, რომელ იგი უფალმან ღმერ-
 თმან შენ მოგცეს, ნაწილად, მკვდრობისა შენისა, & დაუმერო მუნ,
 & მოიკსენო გულსა შენსა & თქუა დავიდგინო თავისა ჩემისა მთა-
 ვარი, ვითარცა სხუათა ნათესავთა, რომელნი გარემო არიან ჩემ-
 სა: არა იდგინო შენ სხუად მთავარი, არამედ რომელიცა გამოირ-
 ჩაოს უფალმან ღმერთმან შენმან, მმთავან შენთა დაადგინო
 თქუწნდა მთავრად, არა ძალგაცს თქუწნ ზედა დადგინებად მთავა-
 რი & კაცი უცხო, რამეთუ არა მმა თქუწნი არს: & განამრავ-
 ლოს შენ ზედა მკედარი, & მიწყციოს ვრი ეგე მუნვე ეგვბტედ; რა-
 თა არა განიმრავლოს შენ ზედა მკედარნი, რამეთუ უფალმან ეს-
 რეთ თქუა: არღარა შესძინოთ თქუწნ მერმე მოქცევად კსასავე
 ამას: & 1) ნუ განამრავლებნ თავისა თვისისა ცოლებსა, რათა
 არა განდრკეს გული მისი, რქროსა & ვეცხლსა ნუ შეიკრებ ძლიერ-
 რად: & იეოს რაქამს დაჯდეს საუღართა მათ ზედა მთავრობისა
 მისისათა & გარდაწეროს წიგნი ესე მეორისა შჯულისა წიგნად
 მღდელთაგან ლევიტელთასა: & იეოს მის თანა მარადის & იგი-
 თხვიდე მას ერველთა დღეთა ცხოვრებისა მისისათა, რათა შეის-
 წაოს შიძე უფლისა ღმრთისა თვისისა, & დაიმარხნეს ეოველნი ესე
 მცნებანი, & სამართალნი & ყოს ესე: რათა არა ამაღლდეს გუ-
 ლი მისი მმთავან თვისთა, & გარდაწყციოს შჯულისა მისეგან მარ-
 ჟულ ანუ მარცხულ, რათა დღეგრძელ იეოს მთავრობასა მას
 ზედა მისსა იგი & მკლნი მისნი შორის ძეთა მათ ისრაელისათა.

თ ა ვ ი ი მ.

ერა იეოს მღდელთა მათ ძეთა ლევისთა ვითარცა სხუათა მათ
 ნათესავთა ნაწილი, & სამკვდრებელი შორის ისრაელსა: არამედ

1) ე მეფისა ია.

შესწირავნი იგი უფლისანი იუწენდ ნაწილად მათდა, ჰ მას ჭა-
ბ მედ ✱ ხოლო სსჭამ, ნაწილი არა აქუნდეს მას მძათა შორის მი-
სთა, ¹⁾ არამედ უფალი თვთ ნაწილ იეოს მისი ვითარცა ჭრქჭამ
გ მას ✱ იუავ მდღელთა მათ ერისა მისგან, რომელნი იგი შესწირვი-
დენ მსსჭრჭლთა მათგან, გინა თუ ზჭარავს, გინა თუ ცხოვარსა:
მეცინ მდღელსა მას, ნაწილად მხარი ჰ ღაწუნი კოჭანითურთ ✱
დ ჰ ზირველი იუქლისა, ჰ ღუნისა, ჰ ზეთისა, ჰ ზირველი ნარისუ-
ე ვევი ცხოვართა შენტა, მისცე მას ✱ რამეთუ იგი გამოირჩია
უფალმან ღმერთმან შენმან თავისა თვისსა უოველთაგან ნათესავთა,
დადგინებად მისა მსახურებად უფლისა ღმთისა შენისა, ჰ კურთხე-
ვად სახელითა უფლისათა, იგი ჰ მენი მისნი მეთაგან ისრაელი-
ვ სთა უოველთა დღეთა ცხოვრებისა მისისათა ✱ მოთუ ვინმე ვი-
დეს ლევიტელი ერთისაგან უოვლისავე ქალაქისა თქუწნისა, მეთა
მათ ისრაელისათა, სადაცა ვინ დამკუდრებულ იეოს, რამეთუ გულ-
მან უთქუა მას მოსლვად ჰ მსახურებად, ადგილსა მას რომელ იგი
ზ გამოირჩია უფალმან ✱ სამსახურებლად სახლსა უფლისა ღმთისა
თქუწნისასა, ვითარცა უოველნი მძანი მისნი ლევიტელთა, რომელ-
ც ნი დგეს წინაშე უფლისა ✱ ეგრეცა მას მიეც ნაწილი საჭმელად,
თ გარნა სასუიდილისა მისგან ნათესავთასა არა სცე მას ✱ უკეთუ შე-
ხვდე შენ ქუწყანასა მას, რომელ იგი უფალმან ღმერთმან მოცეს
თქუწნ, ნუ ისწავებ შენ საქმედ, მსგავსად ბილწებისა მის წარმარ-
ი თთასა ✱ ნუ ვინ იზოების შენ შორის, რომელი განწმედდეს მეს
თვისსა გინა თუ ასულსა თვისსა ცუცხლითა, ანუ თუ მისნობითა,
ი ანუ თუ ავსად იზმნიდეს ჭავითა ზმნითა ✱ ²⁾ ანუ თუ წაძლობდეს
წაძლითა, ანუ თუ გრმნეულ გრმნეულებითა, ანუ თუ ულუკთა მკი-
იბ თხველი, ანუ თუ სასწაულითა მეჭდართა მკითხველი ✱ რამეთუ
ბილწ არს წინაშე უფლისა ღმთისა შენისა, რომელი იქმოდის
ამას უოველსა, რამეთუ ამის უოვლისა ბილწებისათვის მოსრავს მათ
იგ უფალი ღმერთი ზირისაგან შენისა ✱ არამედ სრულ იუავ შენ წი-
იდ ნაშე უფლისა ღმთისა შენისა ✱ ხოლო წარმართნი ესე, რომელთა

¹⁾ დ მოსე იწ. ზემორ ი. ა კორ. თ. — ²⁾ გ მოსე გ. ა მეფ. კწ.

შენ დაიმკვდრებ, ჰავის ზღნათა და მისნობათა ისმენენ, ხოლო შენ არა ესრე გაძნო უფალმან ღმერთმან შენმან და რამეთუ ¹⁾ წინასწარმეტყუელნი აღვიდგინოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან ქმართაგან შენთა ვითარცა ესე მე: მისი მისი ისმინეთ და მსგავსად უფალისა მის, რომელი იგი ითხოვე უფლისა ღმრთისა შენისაგან ქორებს, ეპსა მას შეგვებისასა, ²⁾ რამეთუ ვთქუ: არღარა შევსძინოთ ჩუენ ჭმენად ვებასა მას უფლისა ღმრთისა ჩუენისასა, და ცუცხლი ესე დიდი არღარა ვინილოთ მერმე, რათა არღარა მოვსწოდეთ და მოძიგო მე უფალმან, და მრქება მე, სიძარითლად მოვიციქოს სიტყუა ევე რომელსა იტყოდეს და აწ წინასწარმეტყუელნი აღვიდგინო მათ მძათაგანვე თვსთა, ვითარცა ევე შენ: და მივსცნე მე სიტყუანი ესე ჩემნი ზირსა მისსა, და ეტყოდის მათ უფალთავე მცნებათა ჩემთა და იუოს კაცი იგი, რომელმან არა ისმინეს უფალნი სიტყუანი მის წინასწარმეტყუელისნი რომელსა იგი ეტყოდის, სახელითა ჩემითა, მე შური ვიძიო მისგან და წინასწარმეტყუელნი რომელი უმჯულოებდეს და იტყოდეს სახელითა ჩემითა სიტყუასა, რომელ მე არა უბრძანე მას სიტყუად, და ანუ თუ იტყოდის სახელითა უცხლთა ღმერთთასა, სიკუდილითა მოკუდეს წინასწარმეტყუელი იგი უკეთუ სიტყუა გულსა შენსა, ვითარმე უწვოდი სიტყუა იგი რომელსა იგი, უფალი არა ეტყოდის: რადენსა მას სიტყუასა იტყოდის წინასწარმეტყუელი სახელითა უფლისათა, და სიტყუა იგი არა იქმნეს მსგავსად წინასწარმეტყუელბობსა მის მისისა, რომელსა იგი არა ეტყოდა მას უფალი, ნუ შეუდგებით, რამეთუ უმჯულოებდითა მიუთავიას თვისისათა იტყოდა, ცრუ წინასწარმეტყუელი იგი, ნუგეშია მისა.

თ ა ვ ი ი თ.

შეთუ მოსრვით მოსრნეს უფალმან ღმერთმან შენმან წარმართნი იგი, რომელთასა მოგცემს შენ უფალი ღმერთი შენი ქმენასა მათსა დამკვდრებად, და დაეშენეთ ქალაქთა შინა მათთა, და სწ-

1) სავქე გ ლ 9.—2) ზ მოსე კ. კბრ. იბ.—3) ესაია 5 ლ 7.

ბ სლთა შინა მათთა ზ საძნი ¹⁾ ქალაქნი გამოირჩიო შენ თავისა შე-
 ნისა ქუჭყანისა მისგან, რომელ იგი უფალმან ღმერთმან შენმან
 ბ მოგცეს შენ სამკვდრებელად ზ განიმზადე გზა იგი მისი, ზ სამნა-
 წილად განჭყო საზღუარნი იგი მის ქუჭყანისა, რომელსა იგი
 დ უფალი ღმერთი შენი განგინაწილებს შენ, ზ იუოს იგი შესავედ-
 რებელად კაცის მკუთლელთა ზ ზ ბრძანებაჲ ესე იუოს კაცის მკუ-
 ლელისა მის ზედა, რომელ იგი მეოხ იქმნეს ზ შევარდეს ქალაქსა
 მას, განერეს; რომელმან მოკლას მოყუასი უნებლიეთ ზ არა ნებ-
 სით, არცა ზაკუთ, არცა ყოფილ იუოს გული მისი სიბუღილით
 ე მის მიმართ, გუშინ, გინათუ მუდან ზ შეთუ ვინმე სრულ იუოს ტყე-
 სა შეშისა კრვად, მოყუასისა თანა, ზ ცემასა მას ცულისასა განვა-
 რდეს იგი კელთა მისთა და ეცეს მოყუასსა მას თვსსა, ზ მოკუდეს:
 ეგე ვითარნი იგი მკუთლელი ივლტოდის ზ შევარდეს ერთსა ქალაქ-
 ე თა მათგანსა, ცოცხალ იუოს ზ რათა არა მასლობელმან ვინმე მის
 ზ სასლისამან დევნა უუოს. მომკუთლელსა მას ზ განკურვებულთა გუ-
 ლითა ეწიოს მას, უკეთუ შორს იუოს გზა მისი, დასწყუას სული
 იგი ზ მოკუდეს: ზ ესე არა არს სასჯელი სიკუდილისა, რამეთუ
 არა მტერობით ანუ სიბუღილით იუო მისა მიმართ გუშინ ანუ მუ-
 ზ დან ზ ამის თვს გამცნებ შენ სიტყუასა ამას, რათა გამოჰყუენე შენ
 ც საძნი იგი ქალაქნი, თავისა შენისა ზ ²⁾ უკეთუ განვრცობით გავი-
 ვრცნეს უფალმან ღმერთმან შენმან საზღუარნი იგი შენნი, ვითარ-
 ცა იგი ეფუცა მამათა მათ შენთა, ზ მოგცეს შენ ყოველი იგი ქუჭ-
 ბ ენა უფალმან ვითარცა იგი ეტყოდა მამათა მათ შენთა ზ უკეთუ
 სმენით ისმინე ყოფად ყოველთა ამათ მცნებათა ჩემთა, რომელსა
 ესე მე გამცნებ შენ დღეს, შეიყუარო უფალი ღმერთი შენი ზ ზუ-
 დოდე გზათა მისთა ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა შენისათა, ³⁾ შე-
 ბ სძინო შენ სამი ქალაქიდა, სხვა სამთა მათ ქალაქთა ზ რათა არა
 ითხეოდის სისხლი უბრალო ქუჭყანასა მას შენსა, რომელ იგი
 უფალმან ღმერთმან შენმან მოგცეს შენ დამკვდრებად, ზ ნუცა ახო-

¹⁾ ბ მოსე კა. დ მოსე ლე. ზემორ. დ. ისრაელე ე.— ²⁾ ა მოსე კტ. ზე-
 მოსე აბ.— ³⁾ ისრაელე ე.

ების შენ შორის თანამდებ სისხლისა ❖ ¹⁾ უკეთუ იუოს ვინმე კა- ია
 ცი რომელსა სმულდეს მოუქსი იგი თუსი, ჰ მტერობით უმზიროს
 მას, ჰ აღდგეს მის ზედა, ჰ მოკლას, ჰ შევარდეს ერთსა ქალაქთა-
 განსა ❖ ჰ მიავლინონ ეოველთა მათ მოხუცებულთა მის ქალაქი- იბ
 სათა, ჰ გამოიუქნონ მიერ, ჰ მიეცეს იგი კელთა შურის მეძიებე-
 ლისა მის სისხლისათა, ჰ მოკლან იგი ❖ ჰ ნუ ჰრიდებნ თუალნი იუ
 შენნი, ჰ ნუცა შეიწულებ მას ჰ განსწმიდო სისხლი იგი უბრალო
 ისრაელსა შორის, ჰ კეთილი კეეოს შენ ❖ ნუ ვარდასცულებ სა- იდ
 სლუართა მოუქსისა შენისასა, რომელ დაამტკიცეს მამათა სამკუ-
 დრებელსა მას შენსა, ქქუქანასა მას ზედა, რომელსა დგამკუდრ
 შენ უვალმან ღმერთმან შენმან ❖ ²⁾ წამებამსა ერთისა მოწამისა- იე
 სა ნუ თავს იდებთ კაცსა ზედა, რომელ წამებს ეოვლისავე უმჯუ-
 ლოებისათუს, ჰ ეოვლისა ცოდვისათუს, რომლითა სცოდა ❖ რამე- ივ
 თუ ³⁾ ზირითა ორისა ჰ სამისა მოწამისათა, დამტკიცების ეოვე-
 ლივე სიტუქა ❖ წარმო თუ ვინმე დგეს ცრუ მოწამე რომლისავე იზ
 კაცისათუს, ჰ იტეოდის მას ზედა უმჯულთებასა ❖ წარმოდგენ იზ
 ორნი იგი კაცნი, რომელთა აქუნდეს ცილობა წინაშე უფლისა, ჰ წი-
 ნამე მდღელთა, ჰ წინაშე მსაჯულთა, რომელნი იუქნეს მათ ჟამთა
 შინა ❖ ჰ გამოიკითსონ მათ მსაჯულთა ჰეშმარიტებით, ჰ თუ ით
 აზოოს კაცი წამებასა მას ზედა ცრუსა, რომელი სიცრუვით წამებდა,
 მოუქსისა მისისათუს, ჰ მმაცვად აღუკაა მას ზედა ❖ ჰ ⁴⁾ უუონ ბ
 მას, მსგავსად სიბოროტისა მისისა, რომელ იგი ზრახს ეოფად
 მოუქსისა მისისათუს, ჰ მოსწეთ ეგე ვითარი იგი ბორო-
 ტი თქუქნ შორის ❖ რათა ნემტთა მათ რომელნი იგი დაძთენ კა
 ემბოდის, ჰ არღარა შესძინონ საქმედ ბოროტსა, რამთურთით ❖
 ნუ ჰრიდებენ თუალნი შენნი ეგე ვითარსა მას, ⁵⁾ სული სულისა კბ
 წილ, თუალი თუალისა წილ, კბილი კბილისა წილ, კელი კელი-
 სა წილ, ფერკი ფერკისა წილ, რამცა ვინ უუო ბრძვილი მოუქსასა
 თუსსა მიეკოს მას.

¹⁾ დ მოსე აა — ²⁾ დ მოსე ლე. ზემო იზ. — ³⁾ ზემო იზ. მათე იზ. ბოანე
 ც. ბ კორ. ივ. ებრ. ე. — ⁴⁾ ივავი თ. — ⁵⁾ ბ მოსე კა. გ მოსე კდ. მათე ე.

თ ა ვ ი კ.

ა განთუხვდოდე შენ წუობად მტერთა შენთა, ღ იხილდ მენ
 ცხენები ღ მკედრები ღ გუნდები ერთხ მრავალთა უძლიერესი შენსა,
 ნუ გეძინინ მათგან, რამეთუ უფალი ღმერთი შენთანა არს, რომელ-
 ბ მან გამოკიუჟანა შენ ქუჭყანით ეგვრით * ღ იუოს რაჟამს ძინ-
 სლო შენ ადგილსა მას განსაწუობელსა, წარდგეს მღუდელთ მო-
 გ მღუარნი იგი ღ თქუას ერთა მტუეუჭლმან * ისმინე ისრაელო: თქუენ
 გამოსრულ ხართ ეგერა დღეს წუობად მტერთა მათ თქუენთა, ნუ
 დანსნდებიუდ გულნი თქუენნი, ნუცა გეძინინ მათგან, ნუ დასრუ-
 დ ლდებიუდ გულნი თქუენნი, ნუცა ჭრიდებთ ჰირსა მათსა * რამე-
 თუ უფალი ღმერთი თქუენთანა არს რომეჟნი წინა კამძჯს თქუენ,
 რათა სძლოთ დაცუად მტერთა თქუენთა ღ განგარინეს თქუენ,
 ე გელთაგან მათთა * ¹⁾ მერმე წარდგეს შჯულის მწიგნობარი იგი
 ღ ეტუოდინ ერსა მას: ღ ჭრქუას: თუ ვინმე კაცსა თქუენგანსა ს-
 მელი ახალი აღუშენოს ღ სატფური არა ეუოს მას შინა, განვედინ
 წუჭენგან ღ მიიქეცინ მუნ სახიდ თუსა, ნუ უკუჭ მოკუედეს წუობასა
 ვ მას შინა, ღ სსუაჲ კაცი მოვიდეს, ღ სატფური ეოს მას შინა * დ-
 უსხას თუ ვინმე კაცსა რქაჲ ვენაჲისა ღ არა ეხაროს მისუან, წ-
 რვიდეს ღ მიიქეცეს სახიდ თუსა, ნუ უკუჭ მოკუედეს წუობასა მას
 ზ შინა, ღ სსუაჲ კაცი მოვიდეს ღ ინარებდეს * ღ ეთხოოს: თუ ვინმე
 კაცსა ცოლი, ღ არღარა შეერთოს, წარვედინ ღ მიიქეცინ სახიდუ
 თუსა, ნუ უკუჭ მოკუედეს წუობასა მას, ღ სსუაჲჲ კაცმან შეერთოს
 ცოლი იგი * მერმე შესძინონ მწიგნობართა მათ ერისა მის მი-
 მართ ღ თქუან: ²⁾ იუოს თუ ვინმე კაცი გულ მედგარი ღ შეძინე-
 ბულ იუოს გული მისი, წარვედინ ღ მიიქეცინ სახიდ თუსა: რათა
 თ არა ემედგროს გული მისი მის, ვითარცა იგი მისი * ღ იუოს
 რაჟამს დადუმენ მწიგნობარნი იგი სიტყუსა მისგან რომელსა იგი
 ეტუოდინ ერსა მას დაადგინუდ მთავარნი ღ ერისთავნი, ღ წინ-
 ი მძღუარნი ერსა მას ზედა * მითუ უდრეთ ქალაქსა რომელსამე ბრძო-
 ლად, ჰირველად მძვდობითა ეტუოდეთ * ღ თუ მძვდობისა სიტყუაჲ

¹⁾ ა მკაბ. გ. — ²⁾ შჯულ. 8.

მოკრეგონ თქუენ, ჰ სიძდაბლით დაკემორხილენ, თქუენდა იუზენ
 ეოველი იგი ერი დამორხილებულ მოსარკე თქუენდა * ჰ უკეთუ ია
 არა გერხენ თქუენ, ჰ ბრძოლად გამოკვეწენ თქუენ, კარე
 მოადეკით, ჰ მოიცევით იგი * ჰ მოკცეს შენ უფალმან იბ
 ღმერთმან შენმან კელთა შენთა, ჰ მოსრად ეოველი მამა კა-
 ცი ჰ წული ჟრმა მათი მახვლითა * სოლო დედები მათი იკ
 ფასი ჰ მონაგები მათი ჰ საცხოვარი მათი, ჰ ეოველი
 რადცა იპოოს ქალაქსა მას, საცხოვრებელი მათი, წარმოიდო
 ტუენდ, ჰ მჭამდე შენ ნატუენდავსა მას მტერთა შენთასა რომელ
 იგი უფალმან ღმერთმან შენმან მოკცეს შენ * ესრე უყო ეოველთა იდ
 მათ ქალაქთა, რომელნი იგი განშორებულად იუენენ შენსა, რომელ
 იგი ზრა ნათესავისა მისგანისა წარმართასა იუენენ, სოლო ქა-
 ლაქთა მათ წარმართასა; რომელ იგი უფალმან ღმერთმან მოკცეს
 შენ, დამკვდრეთ ქუენანა მათი * ჰ არა დაუტეო მას შინა ცო- იე
 ცხალი ჟრთიცა მშენვარი, რომლისათანა იყო სამშენელი ცხოვე-
 ლი * არამედ წევით დასწევენ იგინი, ქეტელი იგი, ჰ ამორე- ივ
 ლი ჰ ქანანელი იგი, ჰ ფერეხელი, ჰ ეველნი იგი, ჰ ეუსეველნი
 ჰ გერკსეველი იგი, ვითარცა კამცხო შენ უფალმან ღმერთმან შენ-
 მან * რათა არა გასწაონ შენ ეოველი იგი საქმი ბილწებისა, რ- იბ
 მელ იგი იქმოდეს კერათა მიმართ მათთა, ჰ კაცთუნონ შენ წინაშე
 უფლისა ღუთისა შენისა * უკეთუ მისვდე ჰ გარე მოადეკ რომელ- იბ
 სამე ქალაქსა ჰ მოიცუა იგი ჰ ბრძოდი მას ბრძოლითა მრ-
 ვალ დდე, ნუ დაჭკაფ შენ ნერგსა მათსა, მახვლითა შენითა,
 არამედ ნაყოფსა, ჳამით ჳამდე შენ მათ: ნუ მოჭკვეთთ, თქუენ ხესა
 ხილისა გამომდეებელსა, ჳანტუხად შესაცველად გამოსაწრობელად
 მისა * არამედ ძელი იგი მოჭკაფო რომელ უწოდი ვითარ არა კ
 ხილისა გამომდეებელ იეოს, მოჭკვეთო ჰ მოაქმნა მას კარე შე სა-
 ბრძოლად კიბედ, ქალაქსა მას ვიდრემდის მოკცეს ქალაქი იგი
 კელთა შენთა.

თ ა-3 ი. ა.

ქპოო თუ ვინმე მოკლეული ქუენანასა, რომელ იგი უფალმან

ღმერთმან შენმან მოგცეს შენ დაძვრებდა, ძღებარე ველსა ზედა,
 ბ ჰ არავინ უწუოდის რომელმან წულა იგი ❖ გამოვიდეს ეოველი
 იგი მოხუცებული მის მსაჯულითურთ, ჰ მოზომონ ქალაქი იგი
 გ რომელი იუოს გარემოს წულულსა მას ❖ ჰ რომელი ქალაქი ვასლოს
 მას, გამოიბან ქალაქისა მისგან მოხუცებულთა მათ, დიაკუელი ერთი
 ზროსნათაგან, რომელი არა შესებულ იუოს უღელსა: ჰ არცა რაჲ
 დ საქმე ექმნას ❖ ჰ მთაიბან იგი კვესა ერთსა რომელ არა დაგნულ
 იუოს მოხუცებულთა მათ მის ქალაქისათა, ჰ ძარღუნე დაჭკუჭტო-
 ე ნეს დიაკუულსა მას კვესა მას შინა ❖ ჰ წარდგენ ლევიტელები იგი
 მღღელნი, რამეთუ იგინი გამოიჩინა უფალმან ღმერთმან შენმან
 წარდგომად წინაშე მისა ჰ კურთხევად სასჯელისა მისისა, ზირითა
 ვ მათითა ეოვლისათჳს იჭუგისა ჰ ეოვლისათჳს გდომისა ❖ ჰ ეო-
 ველი იგი მოხუცებული ქალაქისა მის რომელი მასლობელი იუოს
 წულულსა მას, ჰ დაიბანენ კელნი მათნი თავსა ზედა მის და-
 ზ კულისასა კვესა მას შინა ❖ ჰ თქუნს კელთა ჩუწნთა არა დას-
 ტ ხიეს სისხლი ესე, ჰ არცა თუაღთა ჩუწნთა იხილეს ❖ ლხინება
 იუვენ ერისა შენისა ისრაელისა, რომელი ესე იესენ ქუჭუნისა
 მისგან მეგვტელოთასა, ჰ ნუ კეთხუნ სისხლი ესე უბრალო ერსა
 თ შენსა ისრაელსა ჰ განწმიდენ იგინი სისხლისა მისგან ❖ ჰ
 თქუნს განწმიდენით თავნი სისხლისა მისგან უბიწოსა რათა კ-
 თილი კეოს თქუნს: რაჲამს ჰეთ კეთილი სათნო წინაშე უფლი-
 ი სა ღმერთისა თქუნისა ❖ უკეთუ განსჯდე ბრძოლად მტერთა შენთა,
 ჰ მოგცნეს უფალმან ღმერთმან შენმან კელთა შენთა, ჰ წარმო-
 ია ტუქუნო ნატუქუნაჲი მათი ❖ ჰ იხილო შენ ნატუქუნაჲსა მას მო-
 რის დედა-კაცი ქმნულ კეთილი, შეგთნდეს შენ, ჰ გინდეს ცოლ
 იბ ეოფა მისი ❖ შეიყუნო იგი სახიდ შენდა, ჰ დაჭევრო თავი მისი,
 იგ ჰ მოჭევრო ფრჩხილნი მისნი ❖ ჰ განძარცო ეოველი იგი სამოსუ-
 ლი ტუქუნობისა მისისა, ჰ ჯდეს იგი სახლსა შინა შენსა, ჰ სტი-
 როდის მამა, დედათა თჳსთა, თუჭ დღეთა; მაშინდა შეხუდე, ჰ შერი-
 იდ თო იგი, ჰ იუოს იგი მიერთგან ცოლად შენდა ❖ უკეთუ არა სა-
 თნო კეოს, გამოავლინო იგი შენგან, განთავისუფლებული, ჰ

სასეიღლით არა განჭვიდოთ იგი ვეცსლად, და არა შეურაცხო იგი რამეთუ დაძმაბლე ❖ ესხენ თუ ვინმე კაცსა ორ ცოლ, და ერთი მათგანი საეჭარელ იუოს, და ერთი სამუელ, და უშენან მათ ორთავე საეჭარელმანცა და სამუელმანცა, და ზირმშო მუ უხუცესი, იუოს სამუელისა მის ❖ და დღესა მას განყოფისასა და წილის დებასა, რაჟამს განუყოფდეს მონაკებსა თვისსა შულთა თვისთა სამკვდრებელად, ნუ აუფროსებნ შულსა მას საეჭარელისასა, უხუცესსა მას შულსა ზედა სამუელისასა ნუცა შეურაცხოფ ზირმშოებასა მისსა ❖ არამედ უხუცესი იგი ნაწილი მის სამუელისა, მიეცინ შენდობით ძრჩობლი ვოფლისა მისგან ფასისა, რამეთუ იგი არს დასაბამი შულობისა მისისა, და მისდა წიქს არს ზირმშოება ❖ იუოს თუ ვინიმე შული ურჩ, და ხუსტ, და არა ერჩდეს სწავლასა მამა დედათასა და განსწავლოს იგი და არა ისმინოს ❖ და აღიღოს იგი მამამან და დედამან მისმან მოიუწანონ წინაშე კრებულისა მის მოხუცებულთა ერისა ქალაქისათა, კარსა მას სადაც დასასხდომელი იუოს კაცთა ❖ და თქენ მათ წინაშე, შული ესე ჩემი ურჩ არს და ხუსტ და უსავ და არა მორჩილ ჩუწნდა და არცა ისმინის ვამ სწავლისა ჩუწნისა, შუამს და სუამს და განსცნობის მოძთურაღეთა თანა ❖ მოიუწანონ იგი კაცთა მათ მის ქალაქისათა და ქუა დაჭკობონ მას, და მოკუდეს, რათა მოისპოს უკეთური იგი თქუწნ შორის, და უოველსა ისრაელსა რომელსა ესმეს შეეჰინოს ❖ იუოს თუ ვინმე კაცი სიკუდილისა თანამდებ მსჯავრითა სიკუდილსა, და მოკლან იგი, და ჯუარს აცუენ იგი ❖ და არა დაუტეონ გუამი იგი მისი ჯუარსა სედა, არამედ გარდამოიღონ იგი და დაჭულან მასვე დღესა, რამეთუ ¹⁾ წიქულ არს უფლისა მიერ უოველი რომელი დამოუკიდოს ძელსა, და ნუ შეაბილწებთ ადგილსა მას, რომელი იგი უფალმან ღმერთმან თქუწნმან მოკცეს თქუწნ ნაწილად მკვდრობისა თქუწნისა.

იე
იუ
იხ
იწ
იით
კ
კა
კბ
კგ

თ ა ვ ი აბ.

ნუ ²⁾ უკუალებელს ჰყოფ ზროხასა, გინა ცხოვარსა შეცთომი-

¹⁾ თავი გ. — ²⁾ ა მოსე კგ.

ღსა მძისა შენისასა, ნუ უღებ ჭყოფ მას, არამედ მოქცევით მოაქ-
 ბ ციო იგი ღ მისცე მძისავე მას შენსა ზ უკეთუ შორს იუოს მძა
 იგი შენი ადგილ, უბანსა ნუ დაუტყვებ მას, არამედ ჭიოიუენე იგი
 ც სახიდ შენდა, ღ რაჟამს ეძიებდეს მძა იგი შენი მიეც მას ზ გერყვა
 კარაული მისი ჭყო, ეგრეცა სამოსელი მისი ჭყო, ეგრეცა ელვე-
 ლივე რაჟცა წარწემედილ იუოს მძისა შენისა, რაჟამს ჭჭოლო იგი
 დ არა უგულებელს ჭყო არამედ ადილო იგი ღ მისცე მას ზ ნუ უგუ-
 ლებელს ჭყოფ კარაულსა მძისა შენისასა ანუ კარსა, რომელი და-
 ე ცემულ იუოს შეწიო მას ღ ალაღვინო იგი ზ ნუ უკმტ შე-
 მოსს დედა-კაცი სამოსელსა მამა-კაცისასა, ნუცა მამა-კაცი შე-
 მონს სამოსელსა დედა-კაცისასა, რამეთუ სამაგელ არს წინაშე
 ვ უჯლისა ღუთისა შენისა ეოველივე რომელი იქმს ეგე ვითარსა ზ უმ-
 თუ ჭჭოენე სადაძე შენ მართუტნი მფრინტწნლისანი ბუდეს, სეთა
 ზედა ანუ თუ ქუტუნასა ანუ თუ მართუტნი ანუ თუ კუტრცხნი ღ
 დედა იგი ზედა ჯდეს, ანუ აცხობდეს, ანუ ზრდიდეს: ნუ წარმოჭ-
 წ რეფ მართუტთა მათ დედიოურთ ზ არამედ დედა იგი განტყვებთა
 განუტეო, წლოლო მართუტნი წარმოჭკრიბნე, რათა კეთილი
 ც გეოს, ღ დღეგრძელ იუო ზ იშენებდე თუ სახლსა ახალსა, არ-
 დაბაკი კარემოს მისა მოჭქენ, რათა არა კარდავარდეს რომელ
 იგი კარდავრდომად იუოს, ღ შეიქმნეს კაცის კულა სახლსა შენსა
 თ უკეთუ დაეცეს დაცემული მისგან ზ ღ ნუ დაასხამ ვენაცა შენსა თითო
 ფერად, რათა არა განწმიდნეს ნაყოფი იგი თესლისა მის შენისა ზ
 რომელი დასთესო ნაყოფსა თანა ვენაცისა შენისასა ნუ ჭგნავ კა-
 იბ რითა ღ ვირითა ვრთბამად ზ ნუ შეიმოს სამოსელსა რომლისა მა-
 იბ ტყელი ღ სელი შერთულად მოქსოვილ იუოს ზ სადგმელთა იქცევი-
 თ სთა ნუ ¹⁾ დაადგამ ოთხთავე კიდეთა სამოსლისა შენისათა რომელ-
 ივ საცა შეიმოს ზ უკეთუ ისევე ვინმე ცოლი ღ იუოს მას თანა ღ
 იდ მოიძულოს იგი ზ ღ მიზეხით სიტყუასა დასდებდეს, ღ სასელსა
 ბორროტსა განუხდიდეს, ღ თქუას: არა ქალწული დავიწვარ დედა-კა-
 იე ცი ესე ზ მოიუენოს დედამან ღ მამან მის ქალწულისამან წინაშე

1) დ მოსე იე. მათე კბ.

კრებულისა მის მოხუცებულთა მის ქალაქისათა, & განაცხადონ ქალ-
 წულებსა მისი ბჭეთა ზედა * & თქუეს მამამან მის ქალწულისამან ივ
 მოხუცებულთა მათ წინაშე: ესე ასული ჩუენნი მივეც კაცსა ამას
 ცოლად, & ესე სიმუღილით მიხეხსა უკრეფს * & დასდებს მიხე- ის
 ხის სიტუქსას, ვითარმედ ასული ესე შენი არა ქალწულად ვაჟო,
 & ავა ქალწულება ასულისა ჩემისა; & განძარცონ სამოსელი მისი,
 & განიხილონ ქალწულებსა მისი წინაშე მოხუცებულთა მის ქალა-
 ქისათა, & უკეთუ იპოონ ქალწული * მოიუქნონ კაცი იგი მო- იწ
 ხუცებულთა მის ქალაქისათა, გვეძონ იგი * & აზღვონ მას ასი ით
 სასწორი ვეცხლისა & მისცენ მამასა მის ქალისასა, რამეთუ სასე-
 ლი ბოროტი განუგდა ქალწულსა მას ისრაელისასა, & ქალი იგი
 მისცენ მასვე ცოლად & იუოს მის თანა უოველთა დღეთა ცხოვრე-
 ბისა მისისათა * უკეთუ ჭეშმარიტ იუოს სიტუქუად იგი, & არა კ
 ეპოოს ქალწულებსა ქალწულისა მის თანა * მოიუქნონ ქალი იგი კა
 კართა ზედა მამისა თვისისათა, & ქუად დაკრიბონ მას კაცთა მათ
 ქალაქისათა, & მოკუდეს, რამეთუ უგუნურება უო მან შორის ის-
 რაელსა, & შეაგინა სახლი მამისა თვისისა, & მოსპეთ ბოროტი
 თავთაგან თვსთა * სოლო უკეთუ იპოოს კაცი მწოლარე დედა-კა- კბ
 ცისა თანა ქრძიანისა, მოკუდეს ორნივე კაცი მწოლარე დედა-კაცი-
 სსა თანა & დედა-კაციცა & მოისპოს ბოროტი ისრაელისაგან *
 იუოს თუ ვინმე ქალი ქალწულ დაწინდებულ ქმრისა & შეიპურას ბბ
 სხუამან კაცმან ქალაქსა შინა, & შეაგინოს იგი * გამოიუქნონ კდ
 ივინი გარეშე ქალაქსა მათსაჲ, & ქუად დაკრიბონ მათ & მოსწყუ-
 ღონ; ქალი იგი, რამეთუ არა კმაჲ უო ქალაქსა შინა; & მამა-კაცი,
 ვინათგან შეაგინა ცოლი მოიქსისა თვისისა, & მოისპენ ბოროტი
 იგი თქუენ შორის * უკეთუ ვინმე დაიპურას კაცმან, ველსა გარე მმ
 ქალი დაწინდული, & მძლავროს & შეაგინოს იგი, მოკუენდინ კაცი
 იგი მძლავრ მეოფელი მისი * სოლო ქალსა მას ნურასა ვინ ავ- მმ
 ნებ, რამეთუ არა თანა აცს მას ბრალი სიკუდილისა, ვითარცა
 უსუენ ვინმეცა აღდგა მოიქსისა თვისსა ზედა, & მოჰკლა სული მისი,
 ეგრეთ არს საქმე ესე * ვინათგან ველსა ზედა იპოვა იგი: კა უო მზ

ქალმან მან დაწინდულმან ჰ არა იყო შეეწე მისა ზ შეთუ ¹⁾ ვინმე
 იპურას ქალწული განუთხოველი ჰ ემძლავროს ჰ შეავინოს იგი,
 ჰ გამოჩნდეს ზ ²⁾ მიეცინ კაცმან მან მამასა მის ქალისასა ერგასი-
 სა სატირი ვეცხლი, ჰ ქალი იგი იყავნ მისვე ცოლად, რამეთუ
 შეავინა იგი, ჰ ნუ უფლიედ განტეკება მისი ფოველთა დღეთა,
 ცხოვრებისა მისისათა ზ ცოლსა მამისა შენისასა ნუ ცოლ იყოფ,
 რათა არა განაცხადო სარცხუწნელი მამისა შენისა.

თ ა ვ ი ჯ.

ნუ შევალს კვეთილნი ჰ საჭურისი შესაკრებელად უფლისა ზ
 ნუსა შევლენ მეძსაცანი ტამრად უფლისა ზ ამანიტელი ჰ მოახე-
 ლი ³⁾ ნუ შევლენედ სახლად უფლისა ვითარ ათამდე ნათესავად, ნუ
 დ შევალს ტამრად უფლისა ნუსა უკუნისამდე ქამთა ზ რამეთუ არა
 მოგვებოდეს თქუწნ ჰურითა ჰ წელითა გზასა ზედა, რაჟამს გა-
 მოხვედით თქუწნ ქუწყანით ეკუპტით ⁴⁾ არამედ სასყიდლით მიი-
 უჭანეს მათ ბალამ მე ბეორისი შუა მდინარით წყევად თქუწნდა ზ
 ჰ არა ინება უფალმან ღმერთმან თქუწნმან სმენად ბალამისი, არა-
 მედ კარდაქცია უფალმან ღმერთმან თქუწნმან წყევა იგი კურთხე-
 ვად თქუწნდა: რამეთუ შეგიუჭარნა თქუწნ უფალმან ღმერთმან ზ
 რაჟ თურთით კითხვა არა მისცე მათ, არცაღა მძუდობასა იტ-
 უორი მათდა მიმართ ფოველთა დღეთა ცხოვრებისა შენისათა ზ ნუ
 კმაგან შენ იღუმელი იგი, რამეთუ მმა შენი არს, ნუ კმაგან შენ
 მეკუპტელი იგი რამეთუ მწირ იყავ ქუწყანასა მათსა ზ ჰ თუ და-
 ემუჯდროს შენ შორის ჰ ესსენენ მას შულ, მესამე იგი ნათესავი
 თ მისი შევიდეს სახლსა უფლისასა ზ ⁵⁾ განთუ ხვდოდე წყობად მტე-
 რთა შენთა, დაცივე თავი შენი ფოველისაგან სიტყუას ბოროტისა ზ
 ი იუოს თუ ვინმე შენ შორის კაცი რომელი არა წმინდა იუოს დინე-
 ბისაგან მისისა ღამე, განვედინ ბანაკსა მას კარემე ჰ ნუ შემოვალნ
 ია ბანაკად ზ ჰ მერმე მიმწუხრი დაიბანოს გუამა მისი წელითა, ჰ
 იბ მზის დასლვასა, შემოვედინ ბანაკსავე მას ზ ჰ ადგილი ერთი გუ-

¹⁾ გ მოსე კ. იოან. ც. — ²⁾ ბ მოსე კ. — ³⁾ ნემას იგ. — ⁴⁾ დ მოსე კბ. — ⁵⁾ ზირაქ კ.

ნინებულ იყავნ შენდა გარეშე ბანაკსა მას, რომელსა განსჯდოდი
 შენ ❖ და სათსროლი ერთი იყავნ გამობმულ სარტყელსა შენსა, ს- ივ
 და იგი სჯდე გარე, აღმოსთსარო მით და დაფლა სამაგულება იგი
 სარცხუნწელინსა მის შენისა მას შინა ❖ რამეთუ უფალი ღმერთი შენი იდ
 გარდამოსრულ არს და იქცევის ბანაკსა შინა შენსა, განრინებად
 შენდა, და მოცემად მტერთა შენთა წინაშე ზირსა შენსა, რათა იუოს
 ბანაკი იგი შენი წმიდაჲ, და არა გამოხნდეს შენ შორის საქმე ს-
 მაგულებისა და გარე მიაქციოს ზირი მისი შენგან ❖ მონა რომელი იე
 შემოვიდეს შენდა უფლისა თვისისაგან და გვევდროს, ნუ მისცემ გელ-
 თა უფლისა მისისათა ❖ შენთანა შეუოფილ იუოს და დაჯდეს ეო- ივ
 ფლისავე ადგილსა სადაცა სთნდეს მას, ნურარასა აჭირვებ მას ❖
 ასულთაგანი ისრაელისათა ნუ იქმნებიან როსკი, ნუცა იქმნებიან მამ- იხ
 კაცი მემავ მეთაგან ისრაელისათა ❖ არა შესწირო სასუიდელი მემვისა იწ
 ასულთაგან ისრაელისათა, არცა ნაცვალი ძაღლისა სახლად უფლი-
 სა ღმრთისა შენისა ეოფლისაგან აღნათქამისა, რამეთუ სამაგულ
 უფლისა ღმრთისა შენისა არიან ორნივე ❖ ნუცა მოკდი მძასა შენ- ით
 სა აღნადგინებსა ვერცხლისასა, ნუცა აღნადგინებსა საჭლმისასა და
 და ეოველსა აღნადგინებსა სესხისა მის შენისასა, რომელ ავასსებ ❖ კ
 უცხოას რათა ავასხო ვასხი, ხოლო მძასა შენსა არა მისცე ვასსი,
 რათა გაკურთხოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან ეოველთა საქმეთა
 შენთა ზედა ქრწენასასა მას, რომელსა შესვიდე დამკვიდრებად მუნ ❖ ¹⁾
 აღთუ უთქუა აღნათქეამი უფალსა ღმერთსა შენსა, არა დააყენო კა
 აღსრულება მისი, რამეთუ მივდით მიგადროს იგი უფალმან ღმერ-
 თმან შენგან, და იუოს შენდა ცოდება ❖ უკეთუ არა კენებოს, აღუ- კბ
 თქუა შენ, არა რაჲ ცოდება არს შენდა ❖ გარნა რომელ აღმო- კბ
 გდეს ბაკეთა შენთა დაიძარსე, და ჰყავ, ვითარცა სახითა აღუთქუ
 უფალსა ღმერთსა შენსა მისაცემელი, რომელსა იტყოდა ზირი შე-
 ნი ❖ შთათუკდე ეანასა მოყუსისა შენისასა, თავის კრებად კელთა, მდ
 მანგლითა ნუ მკი ეანასა მას მოყუსისა შენისასა ❖ შთათუკდე ვე- მმ
 ნაკსა მოყუსისა შენისასა, ჰამად ეურძნისა, ჰამე როდენიცა უნდეს

¹⁾ მათუ იბ. მარკოზ ბ. ლუკა ბ.

სულსა შენსა, წიაღთა ნუ მოიხვამ და ნუცაჲ სახითა ჭურჭელთა შთა-
იდვამ.

თ ა ჳ ი კ დ.

ბ **ქო** ¹⁾ თუ ვინმე იუჟანოს ცოლი, და შეირთოს იგი; და არა სათნო
 ევოს, ანუ, თუ რაჲმე დააჲერას მისთანა საქმე ჯერკვალი, დაუწერენ
 მას წიგნი განსატყვებელი, და მიეცინ კელთა მისთა, და გამთავლინენ
 ბ სახლით მისით და მითუ უკუტ ვიდეს დედა-კაცი იგი და ცოლ ევოს
 გ სსჭასა ქმარსა და და მოიძულოს იგი უგანასკეპლმანცა ქმარმან, და
 უწერენ მანცა წიგნი განსატყვებელად, და მიეცინ იგი კელთა მისთა,
 და განავლინენ იგი სახლით თუსით, უკუტუ მოკუტდეს უგანასკენელი
 დ იგი ქმარი, რომელმან შეირთო დედა-კაცი იგი და ვერკელ იწიფოს
 ზირველმან მან ქმარმან, რომელმან განუტყვა იგი მიქცევად და მი-
 ეუჟანებად მისა ცოლად, შემდგომად შეგინებისა მისისა: რამეთუ
 ბილწ არს წინაშე უფლისა ღმთისა თქუტნისა, და ნუ შეაგინებთ
 ადგილსა, რომელ მოცეს თქუტნ უფალმან დემეტმან თქუტნმან
 ე ნაწილად მკვდრობისა თქუტნისა და მეთუ ვინმე ირთოს ცოლი
 ახლად, ბრძოლად ნუ განვალნ იგი, და ნუცა შეერევიან რომელსაჲე
 ვ საქმესა ჯერკვალსა: არამედ წმიდად ეგენ იგი სახლსა თუსსა, წელი-
 ვ წად ერთ და ახარენ ცოლსა თუსსა რომელიცა იგი შეირთო და ნუ სადა
 იხუთავ შენ წისქვილსა ზედა კერძოსა ნუცა ქუტნე კერძოსა, რამეთუ
 ხ სულთა მხუთავსა მსგავს არს იგი და უკეთუ კელთა სადაჲე იდვას
 კაცი მხარავმან მმთავანი თუსთა მეთა მათ ისრაელიისათა, და მძლ-
 ვროს და განუიდოს იგი, მოკუტდინ მხარავი კაცი იგი, და მოისპენ
 ც ბოროტი იგი შორის თქუტნსა და კერძალე თავსა შენსა, იგულე
 ერიღებოდე კეთროვნებისაგან, და დაიმარხოჲ ფრიად, ეოფად ეო-
 ველსა რჯულსა რაჲ იგი გასწაონ, მღველთა ლევიტელთა; რაჲცა
 თ იგი გამცენ თქუტნ დამარხებად და ეოფად და ²⁾ მოაკსენე რაჲ იგი
 ი უეა უფალმან დემეტმან შენმან მარიაჲს რაჲჲსა გამოხდოდით თქუტნ
 ი გვასა ზედა ქუტნანით ეგუტით და თანა თუ რაჲე ედვას თანანადე-
 ბი რაჲეე მოუჟანსა შენსა ნუ შეხვალ შენ ხუთუბად სახლსა მისსა და

¹⁾ მათე ე. ი და ით. ლუკა ივ. ა კორ. ზ.—²⁾ დ მოსე აბ.

არამედ გარე სდგე, ღ მოსთხოო ნახუთევი იგი თანამდებსა მას ია
 შენსა კაცსა, ღ გარე მოკაროტუტნ მან ნახუთევი იგი * უკეთუ უზო იბ
 ვარი იუოს კაცი იგი, ნუ დაადგრებინ ნახუთევი იგი მას დღესა
 შენთანა * არამედ მიცემით მისცე მას სამოსელი იგი მისი, მწუ- იგ
 ხრი დასლტასა შხისასა, ღ დაიძინოს მით, ღ გაუერთხევეს შენ,
 რათა შეგერაცხოს შენ იგი წუალობად წინაშე უფლისა ღუთისა შე-
 ნისა * ნუ ¹⁾ დააკლებ სასუიდელსა მორეწსა უზოვარსა მას ღ ნა- იდ
 კლულოვანსა რომელი იუოს ნათესავისაგან შენისა, ნუცვალა მწირისა
 მას, ღ მსხემსა რომელი დამკვდრებულ იუოს ქქტყანასა შენსა ქა-
 ლაქთა შინა შენთა * არამედ მასვე დღესა მისცე მათ სასუიდელი იე
 იგი მისი, ნუ დაღამებ მას ზედა, რამეთუ უზოვარ არს იგი, ღ
 მას შინა არს სასოგება მისი, რათა არა ღაღადებდეს შენთს უფ-
 ლისა მიძრთ ღ შეგერაცხოს იგი ცოდუბად * ²⁾ ნუ მოკუტდებინ მა- ივ
 მად შულისა წილ, ნუცა შული მაძისა წილ, არამედ კაცად-კაცადი
 თხსითა ცოდვითა მოკუტდინ * ნუ განსდრეკ სასჯელსა მწირისა- იხ
 სა ნუცა ობლისასა ღ ქქრივისასა: ნუ დინხოთავ ფიჩქსა ქქრივი-
 სასა * მოიხსენე რამეთუ შენცა დამონებულ იუავ ქქტყანასა ეგვ- იტ
 ჰტეს, ღ გაცნა შენ უფალმან ღმერთმან შენმან მუნით, ამისთს შე
 გამცნებ შენ უოფად სიტუქათა ამათ * ³⁾ ჰმკიდე თუ სამკალსა ეა- ით
 ნასა შენსა, ღ დაგიშთეს შენ მუნ მჭელეული, ნუ უკუნ იქცევი აკ-
 რებად დათომილისა მის თავისა, არამედ კლანჯაისა მის იუავნ იგი
 მწირისა, ობლისა ღ ქქრივისათს იუოს, რათა კეთილი ვეუოს ღ
 გაუერთსოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან უოველთა დღეთა შინა
 საქმეთა კელთა შენთასა * მოთუ სთუღებდე შენ ზეთის ხილსა შენ- ბ
 სა, ღ დაგიშთეს ნუ უკუნ იქცევი მოკუფხლტუად დათომილისა
 მისთს: არამედ ნაკლულოვანმან მან მწირმან ობოლმან ღ ქქრივ-
 მან მოიკუფხლონ იგი: მოიხსენე რამეთუ შენცა დამონებულ იუავ
 ქქტყანასა მას ეგვჰტისასა: ამისთს გიბრმანებ შენ უოფად უო-
 ველთა ამათ სიტუქათა * მოთუ სთუღებდე საუურმენსა შენსა, ღ მ^ა

¹⁾ გ მოსე ით. ტობაა დ. ზირაქ ღღ.—²⁾ ჯ მუფე იდ. ბ ნუტ. იტ. კუკ. იტ.—³⁾ გ მოსე კბ.

კბ დაგიშოეს მისგანი, ნუ უკუტ იქცევი მოკუფსვლუად მისა: არამედ
 მწირმან, ობოლმან და ქერიემან მოკრიბოს იგი და მოივსენე რამე-
 თუ შენცა დამონებულ იყავ ქუჭყანასა მას ვეჯატისასა, ჯმისთვის
 გამცნებ შენ ყოფად ყოველთა ამთ სიტყუათა.

თ ა ვ ი აჲ.

ა ევოს თუ ვისიმე სიტყუაჲ ჯდომისა ორთა კაცთა შორის ერსა
 ბ მკვას, და წარდგენ ივინი სასჯელად, განსაჯენით ივინი, განამა-
 ბ რთლეთ მართალი იგი, და განაცრუეთ ცრუ იგი და თუ ივოს
 ბ ღირს გუჭმისა ცრუ იგი, დასუა იგი წინაშე მსაჯულთა მათ, და
 გუჭმონ იგი მათ წინაშე შემსგავსებულად, უშჯულოებისა მისი-
 ბ სა და ¹⁾ რიცხვთა ორმოცთა, გუჭმონ იგი: ნუ შემატებ მას
 დ.ე უფროს: ხოლო უკეთუ შეუმატო გუჭმას მას: ივდიმოს მამა, იგი
 გ წინაშე შენსა და ²⁾ კარსა შეკალოესა ზირსა ნუ შეუკრავ და ³⁾
 თუ დამკვდრებულ იუენენ შენ შორის მძანი ერთად და მოკუდეს ერ-
 თი მათგანი, და ცოლი მისი უშჯლოჲ დაშოეს, ნუ განვადნ იგი
 ვ ქრმისა უცხოსა უნათესაოსა, არამედ მძამან მისმან მოიუენოს
 ვ იგი ცოლად და სცხოვროს მას თანა და და თუ ესვას მისგან შვილი,
 ვ ადგინო იგი სახლად მძისა მის თვისისა მოკუდრისა და არა ადუო-
 ვ ცოს სახელი მისი შორის ნათესავსა მას ისრაელისასა და უკეთუ
 ვ არა ჯერ უჩნდეს მამა-კაცსა მას შერთვად ცოლი იგი მძისა მის
 თვისისაჲ, და გამოვიდეს კარე ცოლი იგი მკუდრისა მის მძისა მისისა
 კართა ზედა მის ქალაქისათა წინაშე ყოველსა კრებულსა მოხუცე-
 ბულთასა, და ⁴⁾ თქუას: ვითარმედ არა ნებავეს მძისა ქრმისა ჩემისა-
 სა ადღვინებად სახელი მძისა მის თვისისა ისრაელსა შორის და
 ც მოუწოდენ მას კრებულმან მოხუცებულთამან მის ქალაქისამან; და
 ც გუყოდიან მას სიტყუასა, და წარმოდგეს მათ შორის, და თქუას: არა
 თ ცოლ ვიყო ვეე და მივიდეს ცოლი იგი მძისა მის კაცისა წინაშე
 ყოველისა მის კრებულისა მოხუცებულთასა, და წარხადოს ვამლი ერ-
 თი ფერკისა მისისა, და ნერწუოს ზირსა მისსა, და მიუტოს, და

¹ ბ კორ. ია.—²) ა კორ. თ.—³) ა ტიმოთ. ე. მირაჲ 9. მათე კა. მარკო
 ბ. ლუკა ბ.—⁴) რუთი ა.

ქრქუას: ესრე ეყავნ კაცსა, რომელმან არა ინებოს აღშენებად სახ-
 ლი ძმისა მისისა შორის ისრაელისა ❖ დ ერქუას მას სახელი ის-
 რაელსა შორის, სახლი ვაძლთა წარკვილისა ❖ იბრძოდინ თუ
 ორნი კაცნი ურთიერთას მოუქსნი ერთბაჲად, კაცი ძმისა თვისისა,
 დ მოვიდეს ცოლი ერთისა მის მათგანისა, განრინებად ქრმისა თვ-
 სისა ხელისაგან მკუჭმელისა მისისა, დ მიჭყოს კელი დ შებმა
 უეოს ძრხობლთა მისთა წარკუჭთო კელი მისი: დ არა შეიწყალოს.
 იგი თჳლმან შენმან ❖ ნუ იპოებინ ვაშკარანსა შინა შენსა სასწო-
 რი ერთი დიდი, დ ერთი მცირე ❖ ნუ იყოფინ სახლსა შენსა ორი
 საწყაული, ერთი დიდი დ ერთი კინი ❖ არამედ სასწორი საწმუ-
 ნო დ მართალი იყავნ შენ შორის, საწყაული ჭეშმარიტი დ მარ-
 თალი იეოს შენდა, რათა დღეგრძელ იეო დ კეთილი გეეოს შენ
 ქუჭყანასა მას ზედა, რომელ იგი უფალმან ღმერთმან შენმან მო-
 ცეს შენ სამკუდრებელად ❖ რამეთუ ბილწ არს წინაშე უფლისა
 ღუთისა შენისა, რომელი იქმს ამას ყოველსა უსამართლოსა ❖
 მოისწენე შენ რაჲოდენი რაჲ გეეო ამაღლეკმან, მკსავურ, რაჲან-
 გამოხუდოდე შენ ქუჭყანით ეკვპტით ❖ ვითარ იგი წინა აღვიდგა
 შენ გზასა ზედა დ მოკუჭთა ბოლო იგი შენი, მამურალი შემდგო-
 მად შენსა, ხოლო შენ გპიოდა, დ მამურალ იყავ: დ არა შეიძინა
 უფლისა ღუთისა შენისა ❖ დ იეოს რაჲამს განგისუწნოს შენ
 უფალმან ღმერთმან შენმან, ყოველთაგან მტერთა შენთა, რომელ-
 ნი იუწენ გარემოს შენსა ქუჭყანასა მას, რომელი იგი უფალმან
 ღმერთმან შენ მოცცეს ნაწილად მკუდრობისა შენისა, აღვოცო სა-
 ხელი ამაღლეკისი ზირისაგან ქუჭყანისა, რომელი არს ქუჭ ცისა, დ
 არა დაივიწყო იგი.

თ ა ვ ი ავ.

და იეო რაჲამს შესუდე შენ ქუჭყანასა მას რომელ იგი უფალ-
 მან ღმერთმან შენმან მოცცეს შენ ნაწილად, დამკუდრებად დ დაეშე-
 ნო მას ზედა ❖ მოიღო შენ ზირველი იგი ნაწილი ნაყოფთა მათ
 მის ქუჭყანისათა, რაჲცა იეოს, რომელი უფალმან ღმერთმან შენ-

1) ბ მოსე 18.

მან მოკცეს შენ, ჰ შთადვა იგი კოლოფსა, ჰ მიხვდუ ადგილსა მას
 რომელ იგი გამოირჩიოს უფალმან ღმერთმან შენმან წოდებად სა-
 ბ ხელი მისი მას ზედა ჰ ჰ მიხვდუ შენ მღვდელისა მის, რომელი
 იგი იუოს მათ ეამთა, ჰ ჰჭრქუა მას: ვმადლობ მე დღეს უფალსა
 ღ ღმერთსა ჩემსა, რამეთუ შევედ მე ქუჭუანასა მას, რომელ ეფუცა
 მ უფალი მამათა მათ ჩუჭნთა მოცემად ჩუჭნდა ჰ გამოიღოს მღვდელ-
 მ მან კოლოფი იგი კელთაგან შენთა, დადგას წინაშე საჯურთხე-
 მ ველსა მას უფლისა ღუთისა შენისასა ჰ სიტუჟად იწუო შენ წი-
 ნაშე უფლისა ღუთისა შენისა, ჰ ჰჭრქუა მას: სირია დაუტევა მამა-
 მან ჩემმან, ჰ შთავიდა ეკვტეჟედ, დამკვდრებად მუნ რიცხვთ მცირედ
 ჟამ, ჰ შეიქმნა იგი მუნ ნათესავად დიდად, ჰ მრავალად ფრიად ჰ
 მ დიდ ჰ ჰ გვაჭირვებდეს ჩუჭნ ეკვტეჟელნი ფრიად ჰ გვამძვდებდენ
 მ ჩუჭნ: ჰ დავკვდეს ჩუჭნ საქმე ფიცხელი ჰ ბოროტი ჰ ჰ ვლა-
 ღადებდით ჩუჭნ უფლისა მიმართ ღუთისა მამათა ჩუჭნთასა, ჰ შეე-
 მ სმა უფალსა ემად ტეებისა ჩუჭნისა, ჰ მოხედნა დამდაბლებასა
 მ ჩუჭნსა, ჰ ურვასა, ჰ ჰჭირსა ჩუჭნსა ჰ გამომიუჭნა ჩუჭნ
 უფალმან ეკვტით ძალითა თვისითა დიდითა მრავლითა ჰ კელი-
 თა მტკიცითა, ჰ მკლავითა მალლითა, სასწაულებითა, ჰ ნიშები-
 თა მრავლითა ჰ ჰ შემომიუჭნა ჩუჭნ ადგილსა ამას ჰ მომცა
 მ ჩუჭნ ქუჭუანა ესე, ქუჭუანა რომელსა გამოსდის სმე ჰ თაფლი ჰ
 მ ჰ აწ ესე შევსწირე ჰირველი ნაყოფი ქუჭუანისა ამის, რომელ მომცა
 მე უფალმან, ქუჭუანა გამომდინარე სმისა ჰ თაფლისა, ჰ დამიტე-
 მ ვე მე წინაშე უფლისა ღუთისა შენისა ჰ თაუჭანი სცე შენ უფალ-
 მ სა ღმერთსა შენსა ჰ ჰ იხარებდუ შენ ეოვლითა მით კეთილითა,
 რომელ იგი უფალმან ღმერთმან მოკცნა შენ, სახლი შენი ჰ ლე-
 მ ვიტელი იგი, ჰ მწირი იგი რომელი დამკვდრებულ იუოს შენთა-
 მ ნა ჰ ეკეთუ გამოასრულო გამოცემად ეოველი იგი ათეული ნა-
 ეოფისა მის ქუჭუანისა შენისა, წეჟსა მას მესამესა, მეორე ნა-
 მ წილი ათეულისა მის, მისცე ლევიტელსა მას, ჰ მწირსა, ობოლ-
 მ სსა მას, ჰ ქუჭირვასა, ჰამდენ ქალაქსა მას შინა შენსა ჰ განმდებო-
 მ დიან ჰ ჰ სთქუა შენ წინაშე უფლისა ღუთისა შენისა: განვსწმინ-

დენ სიწმიდე სახლისა ჩემისაგან, და მივეც იგი ლევიტელთა მათ, და შვირსა, მსხემსა მას, ობოლსა, და ქორივსა მას, და ეოველნი იგი მცნებანი შენნი, რომელნი მამცნენ მე, დავიმარსენ, და არა გარდავხე, და არა დაფიცივენი ეოველნი მცნებანი შენნი და არა ვმჭამე მისგან ნაკლულვანებითა ამით ჩემითა, და არცა განვაბნიე მისგან ბილწებითა, და არცა წარვაგე მისგანი მკუდარსა, არამედ ვისმინე კმაჲ უფლისა ღმრთისა ჩემისა, და ვუწუნ ეოველნი მცნებანი მისნი და ¹⁾ აწ გარდამოხილე შენ ზეცით სამკუჯდრებელით შენით, და აკურთხე გრი ესე შენი ისრაელი, და ქუწყანა ესე, რომელი მოეც ამათ ვითარ იგი ეფუცე მამათა მათ ჩუწნთა, მოცემად ჩუწნდა ქუწყანა ესე, რომელი გამოადინებს სძესა და თაფლსა და ამას დღესა შინა გამცნო შენ უფალმან ღმერთმან შენმან, დამარხუად და ეოფად ეოველთა მათ სამართალთა, და მსჯავრთა დამარხუად, და ეოფად იგი, ეოვლითა გულითა თქუწნითა, და ეოვლითა გონებითა თქუწნითა და გამოირჩიე შენ უფალი დღეს ეოფად შენდა ღმერთად, და ვიდოდე ეოველთა კზათა მისთა, და დაიმარხენ ეოველნი სამართალნი და მცნებანი, და მსჯავრნი მისნი, მორჩილ იეჲ და ისმინე კმისა მისისა და რამეთუ გამოგირჩია შენ უფალმან დღეს, ²⁾ რათა იეო შენ მისა ერად სასეპიროდ, ვითარცა გრქუა შენ მეტეველმან, და იმარხუდე შენ ეოველთა მცნებათა მისთა და იეო შენ ზეშთა ზენა ეოველთავე ნათესავთა, ვითარცა ეეო შენ სახელოვან, და საქებულ და დიდებულ, რათა იეო შენ ერად წმიდად უფლისა ღმრთისა შენისა, ვითარცა იგი გეტეოდა შენ.

თ ა ვ ი კ ზ.

და უბრძანა მოსე და მოხუცებულთა მეათა ისრაელისათა; და ჰრქუწ: დაიმარხენით ეოველნი ესე მცნებანი, რომელთა ესე მე გამცნებ თქუწნ დღეს და იეოს რომელსაცა დღესა წიაღსვიდოდეთ იორდანესა, ქუწყანასა მას, რომელი იგი უფალმან ღმერთმან მოგცეს შენ ნაწილად, და დადგინებად თავისა შენისა ქუწანი დიდდნი, და განგოხნე იგინი თეთრი მიწით და წაწერენ ქუწათა მათ ზე-

¹⁾ ესათა ლ. ბარუჟ ბ.—²⁾ ზემოთე ზ და იდ.

და ყოველნი ესე სიტყუანი შჯულისანი, ღ იყოს რაჟამს წიაღვდეთ
 თქუენ იორდანესა მდინარესა, ღ შესვდეთ ქუტუანასა მას, რომელი
 უფალმან ღმერთმან თქუენმან მოგცეს თქუენ, ქუტუანასა გამოძღ
 ნარესა სძისა ღ თაფლისასა, ვითარცა რქუა უფალმან ღმერთმან მამათა
 მენთამან შენთუსა * ღ იყოს ოდეს განსვდეთ იორდანეს, აღმართნე
 შენ ქუანი იგი, რომელსა ესე მე გამცნებ თქუენ დღეს, მთასა მას
 ე ზედა გებალსა, ღ განსწევაკეთ იგი თეთრი მიწით * ღ ¹⁾ უშენო
 მუნ საკურთხეველი უფალსა ღმერთსა შენსა, საკურთხეველი ქუათა-
 ვ გან, რომელ არა შესებულ იყოს მას ზედა რკინა * მრთელგან
 ქუათა უშენო შენ საკურთხეველი უფალსა ღმერთსა შენსა, ღ შეწი-
 რო მას ზედა მსხუტრწლი შესაწირავი მაცხოვარებისა უფლისა
 ს ღუთისა შენისა * დაუკლნე საკლველნი ღწინებისანი, მჭამდე, ღ
 განძღებოდი მუნ, ღ იხარებდე წინაშე უფლისა ღუთისა შენისა *
 ც დასწერო ლოდთა მათ ზედა ყოველი ესე შჯული ჭეშმარიტებისა
 თ განცხადებულად ფრიად * სიტყუად იწეეს მოსე ღ მღვდელთა მათ
 ლევიტელთა ყოვლისა მიმართ ისრაელისა, ღ ჭრქუენ: ღუმენ ღ
 ისმინე ისრაელ: რამეთუ დღეს დღე შეიქმენ ვრად უფლისა ღუთისა
 შენისა ისმინო თუ კმაჲ უფლისა ღუთისა შენისა, ღ ჭეუნე მისა
 ყოველნი ესე მცნებანი მისნი, ღ სამართალნი მისნი რომელ ესე
 ი მე გამცნებ შენ დღეს * ღ ამცნო მოსე ყოველსა მას ერსა მას
 ია დღესა შინა, ღ ჭრქუა * ესენი დადგენ მაკურთხეველად ყოვლისა
 მაგის ერისა მთასა მას ზედა კარიზინსა, რაჟამს წიაღვდეთ თქუენ
 იბ იორდანესა მდინარესა: სვამონ, ლევი, იუდა, ისაქარ, იოსუბ, ღ
 იბ ბენიამენ * ღ ესენი დადგენ წუევად მთასა მას ზედა გებალსა:
 იბ რუბენ, კაად, ასერ, ზაბულონ, დან ღ ნეფთალემ * მიუგებნ ღ
 იბ ეტევინ ლევიტელნი იგი, ყოველსა მას ერსა ისრაელისასა, კმითა
 იბ მადლითა * ღ ჭრქუან ²⁾ წყეულ იუან იგი კაცი, რომელმან ქმნეს
 კერზნი გამოქანდაკებულნი, ღ გამოჭედილნი ქმნულნი კელითა გე-
 ლოვნისათა ღ დაადგინეს იგინი ფარულად, რამეთუ ბილწ არს წი-
 ნაშე უფლისა ღუთისა თქუენისა: ღ თქუენს ყოველმან ერმან, იუან

¹⁾ ისო ნაკ. ც. ბ მოსე კ. — ²⁾ დანიელ თ.

იუავენ ❖ წვეულ იუავენ რომელმან შეურაცხუოს მამაჲ თუნი გინათუ იე
 დედა თუნი: ღ თქუტს უოველმან ერმან: იუავენ ❖ წვეულ იუავენ, იე
 რომელმან ცვალებეს სახლურნი მოუქსაჲს თუნიანი, ღ თქუტს იე
 უოველმან ერმან მან იუავენ ❖ წვეულ იუავენ, რომელმან აცთუნოს იხ
 ბრმა გზასა, ღ თქუტს უოველმან ერმან: იუავენ ❖ წვეულ იუავენ, იტ
 რომელმან განდრიკოს სასჯელი მწირისა, ობლისა, ღ ქუტრისა,
 ღ თქუტს უოველმან ერმან: იუავენ ❖ წვეულ იუავენ, რომელი და- ით
 წვეს მამის ცოლისა თუნიანი, რამეთუ განაცხადა დაფარული
 იგი მამისა თუნიანი: ღ თქუტს უოველმან ერმან იუავენ ❖ წვეულ კ
 იუავენ, რომელი შეიბღწოს უოველისა ზირუტევისათანა, ღ თქუტს
 უოველმან ერმან: იუავენ ❖ წვეულ იუავენ რომელი დაწვეს დისა თ- კა
 სისა თანა ასულსა მამისა თუნიანი, ანუ ასულსა თანა დედი-
 სსა თუნიანი: ღ თქუტს უოველმან ერმან იუავენ ❖ წვეულ იუავენ კბ
 რომელი დაწვეს სიდედრისა თუნიანთანა, ღ თქუტს უოველთა ერ-
 თა: იუავენ ❖ წვეულ იუავენ რომელი დაწვეს დისათანა ცოლისა ბბ
 თუნიანი, ღ თქუტს: იუავენ ❖ წვეულ იუავენ, რომელმან გუტმოს მო- კდ
 უქსი თუნი ზაკუთ, ღ თქუტს უოველმან ერმან იუავენ ❖ წვეულ კმ
 იუავენ, რომელმან მოიღოს ქრთამი მოკლეად სულისა მართლისა, ღ
 თქუტს უოველმან ერმან: იუავენ ❖ ¹⁾ წვეულ იუავენ, უოველი კაცი კპ
 რომელი არა დაადგეს უოველთა ამათ სიტყუათა შჯულისათა უოფად
 მისა, ღ თქუტს უოველმან ერმან: წვეულ იუავენ.

თ ა მ ი კვ.

და იუოს რაჲამს წაიღვდეთ თუტს იორდანესა მდინარესა შე- ბ
 სულად ქუტყანასა მას რომელი იგი უფალმან ღმერთმან მოცტეს
 თქუტს ²⁾ სმენით თუ ისმინე უფლისა ღმუთისა თქუტსინისანი, დამ-
 რხვად ღ უოფად უოველთა ამათ მცნებათა, რომელთა ესე მე გამც-
 ნებ დღეს დღე, კუოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან ზეშთა უოვე- ბ
 ღთა ნათესავთა ქუტყანისათა ❖ ღ მოვიდენ შენ ზედა უოველნი ესე
 კურთხევანი ღ ჰპოოთ ისმინო თუ კმა უფლისა ღმუთისა შენისა ❖
 კურთხეულ იუო შენ ქალაქთა შინა შენთა ღ ველთა შენთა ❖ კურ- კ,დ

¹⁾ გ მოსე კვ.—²⁾ გ მოსე კვ.

თხუელ იუზენ ნაშობნი მუცლისა შენისანი, ჰ ნაყოფი ქუჭყანისა
 შენისა პროწეულნი ზროსათა შენთანი, ჰ სამწესონი ცხოვროთა
 ე შენთანი ჰ კურთხეულ იუზენ საუნჯენი შენნი, ჰ მონაგებნი შენ-
 ვ ნი ჰ კურთხეულ იყო შესლვასა შენსა, ჰ კურთხეულ იყო გამოს-
 ზ ლვასა შენსა ჰ მოგცეს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან ყოველნი
 მტერნი შენნი კელთა შენთა, ჰ ყოველნი მკლამნი შენნი შეძუსრ-
 ც ნენ წინაჲ ზირსა შენსა ერთსა გზასა ზედა მოგიკდენ შენ, მუდ
 ც გსით ივლტოდინ ზირისაგან შენისა ჰ ჰ მოავლინოს უფალმან
 კურთხევა შენ ზედა ჰ საუნჯეთა შენთა ზედა, ჰ ყოველსავე რასაცა
 იქმოდის კელი შენი ქუჭყანასა მას რომელ იგი უფალმან ღმერთ-
 თ ნმან შენმან მოგცეს შენ ჰ აღვადგინოს შენ უფალმან ღმერთმან
 შენმან თავისა თვისისა ერად წმინდად ვითარცა იგი ეფუცა მამათა
 შენთა, სმენით თუ ისმინო კმაჲ უფლისა ღმრთისა შენისაჲ ჰ სჴ-
 ი დლდი გსათა მისთა ჰ გიხილონ შენ ყოველთა ნათესავთა ქუჭ-
 ყანისათა, რამეთუ სასელი უფლისა (ღმრთისა) წოდებულარს შენ
 ია ზედა ჰ ემინოდის შენგან ჰ ჰ განგამრავლოს შენ უფალმან ღმე-
 რთმან შენმან კეთილისა მიმართ, ჰ განამრავლენს ნაშობნი მუ-
 ცლისა შენისანი, ჰ ნაშობნი ცხოვროთა შენთანი ნაყოფთაგან ქუჭ-
 ყანასა შენსა, ქუჭყანასა ზედა რომელ იგი ეფუცა უფალი მამათა შენთა
 იბ მოცემად შენდა ჰ ჰ აღვიზუნეს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან სა-
 ფასენი იგი კეთილნი, ცათანი: ჰ მოსცეს წუჲმად ქუჭყანასა შენსა ჯამსა
 მინა თვისსა მსთუჭდი ჰ მცხუჭდი, ჰ აკურთხენეს ყოველნი საქმენი
 კელთა შენთანი, ჰ ავასხებდე შენ ნათესავთა მრავალთა, სოლო შენ
 ივ არა ივასხებდე: ჰ მსთავრობდე შენ ნათესავთა ზედა მრავალთა, სო-
 ლო შენ არა ვინ ემთავრობდის ჰ ჰ დავამტკიცოს შენ უფალმან
 ღმერთმან შენმან თავად ჰ არა ბოლოდ, ჰ იყო შენ ზემთა მაშინ
 ყოველთა, ჰ არა ქუჭმო, ისმინე თუ მცნებანი უფლისა ღმრთისა
 იდ შენისანი, რომელთა ესე გამცნებ, დამარხუად ჰ ყოფად მათდა ჰ ჰ
 არა გარდაქციო ყოველთა ამათ სიტყუათა, რომელსა მე გამცნე
 დეს, მარჯულ არცა მარცხულ, ვითარცა შეუდეგ შენ კმ

რწათა უცხოთა მსახურებად მათდა ❖ დ¹ იუოს უკეთუ არა ისმინოთ
 თქუნი ვჰად უფლისა ღუთისა თქუნიისა, დამარხუად დ² ყოფად ყო-
 ველთა მცნებათა მისთა როძელთა ესე მე გამცნებ შენ დღეს: დ³
 მოიწინენ შენ ზედა უოველნი ესე წუგვანი, დ⁴ გპოონ შენ ❖ დ⁵
 წუეულ იუო შენ ქალაქთა შენთა დ⁶ წუეულ იუო შენ ველთა გარე ❖
 დ⁷ წუეულ იუენენ საუნჯენი შენნი, დ⁸ მონაგებნი შენნი ❖ წუეულ
 იუენენ ნაშობნი მუცლისა შენისანი, დ⁹ ნაყოფნი ქუჭყანისა შენისა,
 მროწუეულნი ზროსათა შენთანი, დ¹⁰ სამწესონი ცსოვართა შენთა-
 ნი ❖ წუეულ იუო შენ შესლვასა შენსა, დ¹¹ წუეულ იუო შენ გამოს-
 ლვასა შენსა ❖ დ¹² მიაგლინოს შენ ზედა უფალმან უპოვარება დ¹³
 ნაელულოვანება, დ¹⁴ უნაყოფოება მსპობი ყოველსა როძელსა მიჭყო-
 ველი შენი რაოდენი უუჭ¹⁵ ჰყო ვიდრემდის მოგსპოს შენ, დ¹⁶ წარ-
 გწუმიდოს მსოთუად, ბოროტთა საქმეთა თუხ წუეებასა შენთასა, რა-
 მეთუ დაუტყვე უფალი ღმერთი შენი ❖ დ¹⁷ მიაგლინოს შენ ზედა
 უფალმან სიუჭდილი, დ¹⁸ მოსრვა ვიდრემდის მოვასრულოს შენ
 ქუჭყანისა მისგან, როძელსა იგი შესვალ დამკვდრებად მუნ ❖ დ¹⁹
 გუჭ²⁰მოს შენ უკლურებთა, დ²¹ სენითა სიცისათა, დ²² ცსროთა, დ²³ წერტი-
 თა უსაზომოთა, დ²⁴ კაცის კლვითა, დ²⁵ გუჭ²⁶მითა ზოროპკისათა, დ²⁷
 გუნითა დ²⁸ დადანდლუკითა, ესე ყოველი მოიწიოს შენ ზედა დ²⁹ მოგ-
 სპოს შენ ❖ დ³⁰ გუქმნეს შენ ცაჲ ზესუნელ თავისა შენისა ვითარცა
 რვალი, დ³¹ ქუჭყანა ქუჭ³²შე შენსა ვითარცა რკინა ❖ გარდააქციოს
 უფალმან ღმერთმან წუჰაჲ იგი ქუჭყანისა მის შენისა მტუჭ³³რად, დ³⁴
 ვითარცა მიწა ცით გარდამო დ³⁵ მოსცუოდის შენ ზედა, ვიდრემდის
 შეკმუსროს შენ დ³⁶ წარგწუმიდოს შენ მსწრაფლ ❖ დ³⁷ მიგცეს შენ
 უფალმან შენმან ძლივასა წინაშე მტერთა შენთასა, ერთით გსით
 მიაღვე შენ მათდა, დ³⁸ მუდით გზით მეოტად წარქვეული ივლტოდი
 ზირისაგან მათისა დ³⁹ განგაბნიენოს შენ უფალმან ყოველთა შორის
 მარჯვანდედებთა დ⁴⁰ ნათესავთა ქუჭყანისათა ❖ დ⁴¹ იუოს მპორობი
 თქუნი სავჰელად მფრინველთა ცისათა, დ⁴² მვეცთა ქუჭყანისათა დ⁴³
 არა ვინ იუოს განძარნიებულ თქუნიდა ❖ დ⁴⁴ გუჭ⁴⁵მოს შენ უფალმან

იუ
იუ
იზ, იბ
იო
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ

1) გ მოსე კვ. ნუმტ. ბ. მალაქია ბ. ბარუქ ა.— 2) გ მოსე კვ.

საღმობითა მეგვტელთათა, სენითა მით საგურგუჭლისათა ღ მღე-
 რითა უცხოთა, ღ ფხანითა განუგურნებელითა, ღ საღმობითა
 კ^ტ რომელსა ვერ განერე ზ ღ კეჭმოს შენ უფალმან წელულებითა
 კ^თ განუგურნელებითა ღ ბრმობითა, გონებისათა იყო შენ ვითარცა
 ბრმაჲ ზ ღ იყო შუაჲ სამხრის ეფეშუნობდი, ვითარცა ეფეშუნებთან
 ბრმანი ბნელსა შინა, ღ არა წარგემართენ გხანი შენნი, ღ იყო
 შენ ვნებულ, ღ მიმოტაცებულ ეოველთა დღეთა, ღ არა ვინ იყოს
 ლ შენდა მწე ზ ცოლი მოიუწანო შენ, ღ სსჭამან კაცმან შეირთოს
 იგი ცოლად; სახლსა იშენებდე, ღ ვერ დაეკვდრო მას შინა, რქასა
 ლა დაასხმიდე, ღ სსჭათა მოისტლონ იგი ზ უსნი შენი დაკლულ იყოს
 შენ წინაშე, ხოლო შენ არა შჭამო მისგან არამედ სსჭათა შეჭამონ
 იგი, კარაული შენი მიგტაცონ შენგან ღ კვალად არავინ გავოს შენ,
 საცხოვარი შენი მიცემულ (იყოს) კელთა მტერთა შენტასა, ღ არა
 ლ^ბ ვინ იყოს შენდა მწე ზ ტენი შენნი, ღ ასულნი შენნი მიცემულ
 (იუწინენ) ნათესავთა სსჭათა, ღ თუალნი შენნი ხედვიდენ წარტყვე-
 ნულთა შენგან, ღ არა კელ ეწიფოს კელსა შენსა გამოღებად ზ
 ლ^გ ნაყოფსა ქჭყანისა შენისასა, ღ ეოველთა ნაშრომსა კელთა შენ-
 თასა შესჭამდეს ნათესავი უცხოჲ, რომელი არა იცოდდი, ღ იყო
 ლ^დ შენ მისევეჭილ ღ ვნებულ ეოველთა დღეთა შენტა ზ ღ იყო შენ
 გაღებულ, სიღვითა მით თუალთა შენტათა, რომელსა იგი ხე-
 ლ^ე დვიდე შენ ზ ღ დაგცეს შენ უფალმან საღმობითა ბოროტითა მუ-
 კლთა, ღ წვივთა შენტა ზედა ვნებითა რომლითა ვერ განიკურნო ღ
 იგუჭმო შენ, ტერფით ფერვთა შენტაგან ვიდრე თხემად თავად შენ-
 ლ^ვ დამდე ზ ღ მიგცეს უფალმან შენ, ღ მთავარნი იგი შენნი, რო-
 მელნიცა დაედგენ შენ ზედა, ნათესავსა უცხოსა, რომელ არა იცო-
 ლ^ზ დი შენ, ღ არცდა მამათაჲ მათ შენტა, ღ მსახურებდე შენ მუნ კრბ-
 ლ^ს თაჲ უცხოთა, ძელისა ღ ქვსათა ზ ღ იყო შენ მუნ სახასრობელად,
 ღ იკავად, ღ მისათხრობელად ეოველთა შორის ნათესავთა, ვიდრე-
 ლ^ტ ცა მიკვიწანოს შენ უფალმან (დმერთმან) შენმან მუნ ზ ¹⁾ თესლი
 დიდად განთესო ეანობირსა შენსა, ღ მცირედ შეკრიბო იგი, რამე-

¹⁾ მთ. კ. აგ. ა.

თუ შჯამოს იგი მკალმან ❖ ვენახსა ასხმიდე, ჰ ღვზო არა სჯამ, ლთ
 ჰ არცაღა იხარებდე მისგან, რამეთუ შჯამოს იგი მკრანგელმან ❖ მ
 ზეთის ხილი იეოს ეოველთა საზღუნართა შენთა, ჰ ზეთი არა მ
 ჰჰმო ცხებად, რამეთუ უჰამოდ დასცვეს ზეთის ხილი იგი ❖ მეუბ მა
 ჰ ასულებე ისხნე, ჰ არა სარკებელ გეუწუნენ შენ, არამედ წარისხნენ
 ივინი ტუუჭღღ ❖ ეოველი ნერგი ხისა შენისა, ჰ მცენარე ქუჭყანისა მბ
 სა შენისა, მოჰკაცოს მკრანგელმან ❖ შწირი იგი ჰ მსხემი რო- მგ
 მელი იეოს შენ შორის, ამაღლდეს უშეშთაეს შენსა, ხოლო შენ
 დაჰჯდე დამართ ჰ იეო შენ ნაკლულეჴან ❖ იგი კავასხებდეს შენ ჰ მდ
 შენ არა იზოო რათამცა უკუნ სცე, იგი იეოს თავ შენსა, ხოლო მე
 შენ იეო ბოლო ❖ ჰ მოიწინენ შენ ზედა ეოველნი ესე წვეჴნი ჰ
 კანგდევნონ ჰ გეწინენ შენ, ვიდრემდე მოგასრულენეს შენ, ჰ წარ-
 გწემიდონ შენ, რამეთუ არა ისძინე შენ კამა უფლისა შენისა, და-
 მარხვად მცნებათა ჰ სამართალთა მისთა რომელნი იგი კამცნო
 შენ ❖ ჰ იეოს შენ შორის სასწაულები ჰ ნიშები ჰ ნათესაჴსა მე მუ
 ნსა შორის უკუნისამდე ჴამთა ❖ ამისთჴს რამეთუ არა მსახურებდ მუხ
 უჴალსა ღმერთსა შენსა სიხარულით, ჰ გულ წრფელით სიმრ-
 ვლისათჴს ეოველთასა ❖ ჰ მსახურებდე შენ მტერთა შენთა რომელ მწ
 მოავლინოს უჴალმან ღმერთმან შენ ზედა შიმშილითა ჰ წუურ-
 ვილითა, ჰ შიმლოებითა, ჰ ნაკლულოჴანებითა ეოველისგან, ღაკ-
 დჴს შენ ჴახჴვი რკინისა ქედსა შენსა, ვიდრემდე მოგსპოს შენ ❖ მთ
 მოავლინოს შენ ზედა უჴალმან ღმერთმან შენმან, ნათესაჴი იგი
 შორიელი კიდითგან ქუჭყანისათ, რომელნი გბრდღვნიდენ ვითარ-
 ცა ლომნი, ჰ გეტეკებოდენ ვითარცა ორბნი, ნათესაჴი რომლისა ნ
 არა გესმა კამა მისი ❖ ნათესაჴი ურიდი ჰირითა, რომელმან არა
 თჴალ ასწუნეს მოხუცებულისა სიბერესა, ჰ არცაღა შეიწუალოჴს ნა
 ყრმაჴ ჩხული ❖ ჰ შეჴანეს ამან ნამობნი საცხოჴართა შენთანნი,
 ჰ ნეოფი ქუჭყანისა შენისა, ჰ არა დაგიშთეს შენ იფქლი, ჰ არცა
 ღვზო, ჰ ზეთი, ჰ ზროხანი მროწილთა შენთანნი: ჰ არ-
 ცა სამწესონი ცხოჴართა შენთანნი, ვიდრემდის მოგასრულონ შენ ❖
 ადგვხურას შენ ქალაქთაგან შენთა, რომელთა დამკვდრებულ იეო, ნბ

დადამკურნეს ზღუდენი იგი შენნი მადლანი და მხელნი, რომელთა
 იგი შენ ესევედი, ყოველსა მას ქუჭანასა შენსა, და შეგიცვან შენ
 და შეგაურვონ ყოველთა მათ შინა ქალაქთა შენთა, რომელნი მოგ-
 ნცნა შენ უფალმან ღმერთმან შენმან და და შეგაძვე შენ ნაშობთა მე-
 ცლისა შენისათა ვორცთა ძეთა, და ასულთა შენთასა, რომელნი მო-
 ცნა, უფალმან ღმერთმან შენმან იწროებითა მით, ჭირისა შენისა-
 ნდთა, გაჭირვებდენ რა შენ მტერნი იგი შენნი და ჭაბუკნი თქუენ
 შორის და ყრმანი. ფრიად ფუფუნეულნი. თვალ ძურ იქმენ მძისა
 თვისსა თვს, და ცოლისა თვს, რომელი იყოს უბეთა შინა მისთა,
 ნე და ნემტთა მათ შულთა, რომელიცა დაუშეთს მას და არა მიცემად
 თუთუელთა მათდამი ვორცთაგან ნაშობთა მისთასა, რომელთა იგი
 ჭამდეს, რამეთუ არა რა დაუშეთა მას იწროებასა მის და ჭირსა
 შინა, რომელთა გაჭირვებდენ შენ მტერნი შენნი, ყოველთა შინა
 ნც ქალაქთა შენთა და და ჭაბუკი თქუენ შორის (ცოლი) და ყრმანი
 ფრიად, რომელმან რა დათურითთ არა იცოდის გამოცდილება სიფი-
 ცსლისა, და არცა დაედგას ფერვი ქუჭანასა ზედა, სინხოთ ფუფუ-
 ნებისა მისისათ, თვალ-ძურ იქმენს ქმრისათვს, რომელი იყოს
 წხ წიადთა მისთა, და შულთა და ასულთა თვსთა თვს და რომელნი იგი
 გამოსრულ იუენენ წუვლთაგან მისთა, და შულსა მისსა რომელსა
 შობდეს შეგაძვეს იდუმალ, უზოვარებისა თვს ყოველთა ჭირთა მათ
 და იწროებათა მათისათა, რომელსა იგი გაჭირვებდეს მტერი
 ნც იგი შენდა ყოველთა შინა ქალაქთა შენთა და არა თუ ისმინო შენ
 ყოფად ყოველთა ამით სიტყუებათა მჯულისათა, რომელ ესე დაწე-
 რილ არიან წიგნსა ამას, და გემინოდის შენ სასეელისა მის ჰატიო-
 ნთ სნისა და დიდებულისა უფლისა ღმერთისა შენისა და და განამლიერნეს
 უფალმან გუჭმანი იგი შენნი, და გუჭმანი ნათესავისა შენისანი,
 გუჭმანი იგი დიდ დიდნი და საძინელნი, სენითა მით ჰირად ჰირა-
 და დითა და ბოროტითა და და მოაქცივნეს შენ ზედა საღმობანი იგი
 მეგვრტელთანი ძურ ძურადნი, რომელთაგან იგი შემწუნებულ
 და იყავ ჰირისაგან მათისა, და მოვიდენ შენ ზედა და ყოველნი ესე გუჭ-
 მანი, და საღმობა რომელ იგი წერილარს და რომელ იგი არა წე-

რილ არს წიგნსა ამას მჯულისასა, მოავლინოს იგი უფალმან შენ
 ზედა, ვიდრემდის მოგსწოს შენ ✠ და შეფეთ თქვენ რიცხვით
 მცირედ ნაცვლად მისა რამეთუ იეჴნეთ თქვენ სიმრავლითა ვითა-
 რცა ვარსკჳლავნი ცისანი, ამისთჳს რამეთუ არა ისინიეთ თქვენ
 ვამა უფლისა ღმრთისა თქვენისა ✠ და იუოს ვითარცა მხიარულ
 იყო უფალი კეთილის ეოფისა მას თქვენსა, და განმრავლებასა
 თქვენსა, ეგრე მხიარულ იუოს უფალი თქვენნი, მოსრვასა მას
 თქვენსა, და აღვოცასა და ქვტყანისა მისგან, რომელსა შესვიდეთ
 დამკვდრებად მუნ ✠ და განგაბნივეს თქვენ უფალმან ღმერთმან
 თქვენმან ეოველთა მიმართ წარმართთა კიდითგან ქვტყანისა ვი-
 დრე კიდემდე მისა, და მსახურებდეთ თქვენ ღმერთთა უცნოთა ქსა
 და ძელისათა, რომელ იგი არა იცოდო შენ და მამათა შენთა ✠ არა-
 მედ წარმართთა მათ შორის არავე განისვენო შენ და არცაღა დგო-
 მა იუოს ფერგთა შენთა, და მოგცეს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან
 გული ჳუენიერი, და თვალნი ნაკლულოვანი. და სული განკაფუ-
 ლი ✠ და იუოს ცხოვრება შენი დამოკიდებულ წინამე თვალთა შენ-
 თა, და შეძინებულ იყო შენ დღე და ღამე, და არა გრწმენეს შენ ცხო-
 ვრებად თავისა შენისა ✠ განთიად სთქვა: ოდესმე დაღამდეს, და
 მწუხრი სთქვა: ოდესმე განთენდეს: შემრწუნებითა მით გულისა შე-
 ნისათა და შეძინებითა მით, სიღვისა მის თვალთა შენთასა რომელ-
 სა იგი ხედვიდე შენ ✠ და მიგაქციოს შენ უფალმან მუნვე ეკვტკედ
 ნავებითა, და გსასა მას, რომელსა იგი გარქუ თქვენ, არღარა შეს-
 მინოთ თქვენ მოქცევად აქავე, მიეუიდნეს თქვენ კვლთა მტერთა
 თქვენთასა, მონად და მვევლად და არა ვინ იუოს რომელმანცა გიერ-
 დნა თქვენ.

დგ
 დდ
 დე
 დვ
 დზ
 დტ
 დთ

თ ა ვ ი კთ.

ესე სიტყუანი არიან მჯულისანი რომელ ამცნო უფალმან
 მოსესს მიცემად წინამე მეთა მათ ისრაელისთა, ქვტყანასა მას მთა-
 ბისასა, თჳნიერ აღთქმისა, რომელი ამცნო მათ უფალმან მთასა მას
 ქორებსა ✠ და მოუწოდა მოსე მეთა ეოველთა მათ ისრაელისათა

და ¹⁾ ჭრქუა მათ: თვალთა თქუწნთა იხილეს რაჲ იგი უფო უფალ-
 მან ქუწყანასა მას ეკუპტისასა ფარაოს და ეოველსა მას ერსა მის-
 სსა და ეოველსა ქუწყანასა მისსა წინაშე თქუწნსა და და განსაცდელი
 იგი დიდ დიდი რომელი იხილეს: თვალთა თქუწნთა, სსწაულები
 და ნიშები დიდ დიდები, კელი იგი მტკიცე, და მელავი ძალი და და
 არა მოცა თქუწნ უფალმან ღმერთმან თქუწნმან გული მეცნიერი,
 და თვალნი მხილველნი, და ყური მსმენელნი ვიდრე დღეინდელად
 დღედმდე და და ²⁾ მოჭყანდით თქუწნ რომეოც წელ უდაბნოსა, სა-
 მსელი თქუწნი არა დამკლდეს და კამლნი თქუწნნი არა განკუ-
 დეს ფერკთებან თქუწნთა და ვური არა შჭამეთ, და ღჯნო და თაფლუ-
 ჭი არა სვით, რათა გულის ხმა ჭყოთ, რამეთუ იგი არს უფალი
 ღმერთი თქუწნი და და მოხვედით ვიდრე ამა ადგილადმდე, და ³⁾ გა-
 მოკიდა თქუწნ სეონ მეფე ესებონელთა, და ოც მეფე იგი ბასანი-
 სსა, შემთხვევად და წეობად ჩუწნდა და და მოკსრენით ივინი ბრძოლასა
 ზედა, და დავიჟართ ქუწყანა იგი მათი, და მივეც იგი ნაწილად რუ-
 ბენს, და კადს, და კრომოსა მას ნათესავსა მანასესსა და დამარხვი-
 დით ეოველთა ამათ მცნებათა შჯულისათა და ეოფდეთ მათ, რათა გუ-
 ლის ემა ჭყოთ ეოველი რასაცა იქმოდეთ და აწ ეკერა წარმოდგო-
 მილ ხართ თქუწნ, დასდგათ დღეს წინაშე უფლისა ღმთისა თქუწ-
 ნისა, ერის თავნი ევე ნათესავთა თქუწნთანი, და მოხუცებულნი ევე
 თქუწნნი, და მსაჯულები ევე თქუწნი, და შჯულის მწიგნობარნი
 ევე წინამძღუარნი თქუწნნი, და ეოველი კაცი ისრაელისა და და
 ცოლნი თქუწნნი და შვილნი თქუწნნი, და მწირნი თქუწნნი რომ-
 შელ ევე არიან ბანაკსა შორის თქუწნსა, შემის მკაფელითგან
 თქუწნთა წყალისა მავსებელადმდე თქუწნთა და ნუცა ვინ გარდავალს
 მცნებათა ამათ შჯულისათა უფლისა ღმთისა თქუწნისა, და წვევათა
 მისთა, რომელი ესე გამცნო უფალმან ღმერთმან შენმან შენ დღეს
 დღე და და დავადგინოს შენ თჯნად ერად, და იგი იყოს შენდა ღმერთი,
 ვითარცა იგი გეტკობდა შენ, და ვითარცა იგი ეფუცა მამათა მათ
 შენთა, აბრაამს, ისააკს, და იაკობს და და არა თჯთ თქუწნ ერთსა

1) ბ მოსე თ. — 2) ზემორე ტ. — 3) ზემორე გ. დ მოსე კ.

ხოლო, დაგიდებ მე მცნებასა ამას სჯულისასა და წიგნსა ამას და
 არამედ მათცა რომელნი ესე დღეს თქუენ შორის არიან, წინაჲ იე
 უფლისა ღუთისა თქუენისა, და მათცა რომელნი იგი არა თქუენ
 შორის არიან დღეს და რამეთუ თქუენ თუთ უწყით ვითარ იგი და- ივ
 მკვდრებულ ვიყვნით ქუენსასა მას კვანძისასა: და ვითარ იგი
 გამოვედით ჩუენ, შორის წარმართთასა, რომელსა თანა წარუღეთ და
 და იხილენით თქუენ, უოველივე იგი სამსახურებელი ბილწებისა იზ
 მათისა კერზნი იგი მათნი, ბელისა და ქვისანი, კვცხლისა და ოქრო-
 სანი, რომელნი იუენეს მათთანა და ნუ უკუნისამდე იუოს ვინმე იტ
 თქუენგანი მამა-კაცი გინა თუ დედა-კაცი, ნათესავთა შორის, ანუ
 თუ ტომთა, რომლისა გონება განდრეკილ იუოს უფლისაგან ღუთი-
 სა თქუენისა, და შეუდგეს მსახურებასა კერზთა მათ წარმართთასა;
 ნუ უკუნისამდე იუოს ვინმე თქუენ შორის რომლისა თანა აღმო-
 ცუნებულ იუოს ძირი, ნაღულისა და სიმწარისა და და იუოს ისმინოს ით
 თუ სიტუენანი ამის წიგნისანი, დაიდვას გულსა შინა, და თქუას: ესე
 უმჯობეს არსა ჩემდა, რათა საცთურსა თუ გულისა ჩემისასა მივს-
 დევე მე, შედგომად მისა; და წარწემდეგ უცოდველი იგი ცოდვილი-
 სა თანა და და არღა უნდეს ღმერთსა შენდობად მისა, მაშინ აღატუდეს კ
 რისხვა უფლისა, და შური მისი კაცისა მის ზედა, და ეწივნეს მას
 წიგნანი იგი ამათ მცნებათანი, რომელნი იგი წერილ არიან წიგნსა
 ამას სჯულისასა, და აღკაცოს უფალმან ღმერთმან სახელი მისი
 ქუენისა მისგან და და განუოს იგი უფალმან ღმერთმან საბორო- კა
 ტოდ: უოველთაგან მეთა ისრაელისათა, მსგავსად უოვლისა მის
 წიგნისა, რომელი იგი წერილ არს წიგნსა მას სჯულისასა და და კბ
 თქუენ ნათესავთა მათ ახალთა, ნამობთა მათ თქუენთა, რომელნი
 აღდგენ შემდგომად თქუენსა, და უცხოთა მათ, რომელნი მოსრულ
 იუენეს შორის ქუენისაგან თქუენდა, და იხილენ გუტმანი ქუენ-
 სისა მის, და სალმობანი სნეულებისანი რომელნი მოავლინოს
 მას ზედა უფალმან, წუნწუბა და მარილი დამწუჭლი: ნუ იხოებინ
 ქუენსასა მათსა, თესლი თესვისა, ნუცა სამოვარი კარისა, და არცა
 აღმოსცენდეს მათ ზედა მწიგნავილი თივისა, და არცა აღმოვდეს,

არამედ ¹⁾ ვითარცა დაიქცა სოდომა ზე გომორა, ადამა ზე სებემი, რომელი იგი დააქცია უფალმან რისხვითა ზე გულის წერომითა ²⁾ მისისათა ზე ზე თქუან ყოველთა ნათესავთა: რადესათჳს ესრეთ უყო უფალმან ღმერთმან, ქუჭუანასა ამას, ანუ რამე არს რისხვა ესე დიდი ზე ზე თქუან ამის უამო, რამეთუ დაუტევეს მცნებად იგი უფლისა ღმრთისა თჳსისა, რომელი ამცნო მამათა მათთა, რაჲმს გამოიყვანნა იგინი ქუჭუანით ეგუბრით ზე ზე მივიდეს ზე მსახურებდეს ღმერთთა სხუათა, ზე თაჲუანისცეს მათ რომელ იგი არა იცოდეს, ზე ზე რომელი არა მისცა მათ არცა ერთი ზე ზე განრისნა გულის წერომითა უფალი ქუჭუანასა მათსა ზედა, რომელ მოავლინა მათ ზედა მსგავსად წუევითა მათ აღთქმისათა, რომელი წერილ არს წიგნსა მას შჯულისასა ზე ზე აღვოცნა იგინი უფალმან ქუჭუანისა მისგან მათისა რისხვითა მით გულის წერომისა მისისათა, რამეთუ განრისნა მათ ზედა ფრიად, ზე განკადნა იგინი ქუჭუანად უცხოდ, მოაქა ემადმდე ვითარცა აწ ზე დაფარულნი უფლისა ღმრთისა ჩუჭუნისა, ხოლო განცხადებული ჩუჭუნდა, ზე შჯლთა ჩუჭუნთჳს უკუნი სანმდე, ყოფად ყოველთა ამათ სიტყუათა შჯულისათად.

თ ა ვ ი ლ .

ლა იუოს რაჲმს მოიწივნეს შენ ზედა ყოველნი ესე სიტყუანი, კურთხევისა ზე წუეგისანი, რომელ ესე მიგეც შენ წინაჲე ზირსა თქუჭუნსა, შეიწინარე ევე გულსა შენსა ყოველთა შორის წარმართთა რომელსა შინა განგაბნიოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან მუნ ზე ზე ³⁾ მოიქცე შენ უფლისა ღმრთისა შენისა ზე ისმინო ჳამად მისი რომელსა ესე მე გამცნებ შენ დღეს დღე, შენ ზე ზე მან შენმან, ზე ზე ეყო იგი ყოველითა გულითა შენითა ზე ყოველითა გონებითა შენითა ზე ზე გილხინოს შენ უფალმან შენმან ცოდუათა შენთაგან, ზე შეგიწუალოს შენ, ზე კუბლად, შეგკრიბოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან, ყოველთაგან ნათესავთა, რომელსა იგი შენ განბნეულ იყო მუნ ზე ზე ⁴⁾ განდათუ ბნეულ იყო შენ კიდითგან ცისა ვიდრე კიდემდე ცისა მის, მიერცა შემოვეგკრიბოს შენ უფალმან ღმერთმან შე-

¹⁾ ა მოსე თ.—²⁾ გ მეფ. თ ერემ. გბ.—³⁾ ფსალმუნი რე.—⁴⁾ ეზღრა ა.

ნმან, **დ** ¹ მოციუვანოს შენ **ჟ** ² შეციუვანოს შენ ქუჭყანასა მას რომელსა დამკვდრებულ იუენეს მამანი იგი შენნი, დამკვდრო იგი **დ** კეთილი ციუოს შენ, **დ** განსაძრავლოს შენ უფროს მამათა მათ შენთა **ჟ** **დ** განწმიდოს უფალმან გული შენი, **დ** გული ნათესავისა მის შენისა, შეევარებად უფლისა ღმრთისა შენისა, ყოვლითა გულითა შენითა, **დ** ყოვლითა გონებითა შენითა, რათა სცხოვრდე შენ **ჟ** **დ** მიავლინოს უფალმან ღმერთმან შენმან წყევა ესე მტერთა მათ შენთა ზედა, **დ** მოძულეთა შენთა, რომელი იგი გდევნიდეს შენ **ჟ** მოთუ იქცე შენ, **დ** ისმინო კმაჲ უფლისა ღმრთისა შენისა, **დ** ჰეჟნე ყოველნი მცნებანი მისნი, რომელსა ესე შე გამცნებ შენ დღეს დღე **ჟ** **დ** დღევრქელ გეოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან, **დ** განკიმრავლენეს ყოველნი საქმენი კელთა შენთანი, **დ** ნაშობნი მუცლისა შენისანი, (**დ** ნაყოფი ქუჭყანისა შენისა) **დ** ნაშობნი ცხოვართა შენთანი, **დ** სცხოვრებდე ქუჭყანასა შინა შენსა, რამეთუ მოიქცეს უფალი ღმერთი შენი, **დ** ისარებდეს შენდა მიძართ კეთილის ყოფითა, ვითარცა იგი ისარებდეს მამა შულთა ზედა **ჟ** უკეთუ ისმინო კმაჲ უფლისა ღმრთისა შენისა, **დ** დაიმარხნე ყოველნი მცნებანი მისნი **დ** ჰეჟნე ყოველნი სამართალნი მისნი **დ** მძჯავრნი მისნი, რომელ ესე წერილ არიან წიკსსა მას მჯულისასა; მოთუ იქცე უფლისა ღმრთისა შენისა, **დ** ყოვლითა სულითა შენითა **დ** ყოვლითა გულითა შენითა ყოველთაგან **ჟ** რამეთუ მცნება ესე რომელსა შე გამცნებ შენ დღეს, არა სიმძიმე რამეჲ არს შენდა, არცა განშობებულ არს შენდა **ჟ** ³ არცა ზეცას არს, სთქუა რა: თუ ვითარმედ ვინ აღვდეს ჩუჭნგანი ზეცად, **დ** მოკვართვას იგი ჩუჭნ, რათა ვისმინოთ **დ** ვუოთ იგი **ჟ** არცაღა ზღვასა წიაღ არს, სთქუა თუ: ვითარმედ ვინ წიაღჰკდეს ზღვასა **დ** წიაღმოკვართვას იგი ჩუჭნ, რათა ვისმინო ჩუჭნ **დ** ვჰუოთ იგი **ჟ** მახლობელ არს შენდა სიტუა იგი ფრიად, ჰირსა შენსა შინა არს, **დ** გულსა შენსა, **დ** კელთა შენთა შინა არს ყოფაჲ მისი **ჟ** აჰა ესერა მომიცემიეს თქუჭნ წინამე დღეს დღე, ცხოვრება **დ** სიკუდილი, კეთილი **დ** ბო-

¹) ბ მოსე ა **დ** ბ.—²) რომელთა ი.

93 როტი ❖ ისმინნეთ თუ მცნებანი უფლისა ღმრთისა შენისანი, რომელსა ესე მე გამცნებ შენ დღეს, და შეიყვარო შენ უფალი ღმერთი შენი, და ხვდოდი ეოველთა გზათა მისთა, და დაიმარხენ ეოველნი მცნებანი მისნი, და სამართალნი მისნი, და მშჯავრნი მისნი, სცხოვნდეთ და გაკურთხენ და განგამრავლოს თქუენ უფალმან ღმერთმან თქუენმან ქუეყანასა მას ზედა, რომელსაცა შესვდეთ დამკვდრებად
 95 მუნ ❖ უკეთუ გარდა რაიმე იცვალოს გული შენი, და არა ისმინო შენ და შესცდეს და თავანისცემდე შენ კერპთა უცხოთა, და მსახურებდე
 96 შენ მათ ❖ გაუწიებ შენ დღეს დღე, რამეთუ წარსწემდით წარსწემდეთ თქუენ, და არა დღევრმელ იუვნეთ თქუენ ქუეყანასა მას ზედა, რომელ იგი უფალმან ღმერთმან შენმან მოკცეს შენ, რომლისათვის წიაღხვალთ თქუენ იორდანესა მდინარესა შესლვად და დამკვდრებად იგი მუნ ❖ მოწამე ვჰყოფ დღეს თქუენდა, ცასა და ქუეყანასა, ცხოვრებასა და სიგუდილსა, კურთხევასა და წიგვასა დაგსდებ თქუენ წინაშე. გამოირჩიე შენ ცხოვრებად იგი, რათა სცხოვრდე შენ და ნათესავი შენი ❖ შეიყვარე შენ უფალი ღმერთი შენი და ისმინე კმისა მისისა, და შეიკრძალე იგი მტკიცედ, რამეთუ იგი არს ცხოვრებად შენი, და დღევრმელობა დღეთა შენთა, დამკვდრებად შენდა ქუეყანასა ზედა, რომლისათვის ეფუცა უფალი ღმერთი მამათა შენთა, აბრაამს, ისაკს, და იაკობს, მიცემად მათდა.

თ ა ვ ი ლ ა .

97 და დასრულნა მოსე, ეოველნი იგი სიტყვანი, რომელთა იგი
 98 ეტყოდა მათ მიმართ ისრაელისათა ❖ და ჰმრქუა მათ: ას ოცის
 99 წლისა ვარ მე დღეს, და ვერ მიძლავს მე შემოსლვად, და განსლვად
 100 თქუენ წინაშე, რამეთუ უფალმანცა მრქუა მე ¹⁾ ვითარმედ არა წიაღედ შენ იორდანესა მას ❖ უფალი ღმერთი წინა კიძღვს შენ, და ²⁾ მან მოსწენს ეოველნი მტერნი შენი წინაშე ჰირსა შენსა, და დაგიპკიდროს ქუეყანა იგი მათი, რამეთუ ისუ წარკიძღუეს წინაშე ჰირსა თქუენსა, ვითარცა ეტყოდა უფალი ❖ ეგრეცა უფალმან მათ უფალმან თქუენმან, რადცა ³⁾ უფო სეონს და ოგს ორთა მათ

¹⁾ ზემორე ა, გ და დ.—²⁾ ზემორე ზ.—³⁾ დ მოსე კა.

მეფეთა ამორვევლათასა რომელი იგი იქუნეს წიაღ იორდანესა, ქქტ-
 უანასა მათსა, ვითარ სახედ მოსრნა ივინი ✱ დ მოკცნა ივინი უფა-
 ლმან თქქტნმან კელთა თქქტნთა, დ უუავთ მათ ვითარცა იგი გა-
 მცენ თქქტნ ✱ ¹⁾ მენე იეავ დ განძლიერდინ, ნუ გეპინინ ნუცა შე-
 ძრწუნდები, ნუცა დაბრკოლდები ჰირისაგან მათისა, რამეთუ უფალი
 ღმერთი თქქტნი ესე წინა კიდღს თქქტნ, არა დაგაგდოს შენ არცა
 უგულებელს გეოს შენ ✱ დ მოუწოდა მოსე ისუს, დ ჰრქუაჲ მას
 წინაშე უოვლისა მის ერისა ისრაელისა: მენე იეავ დ განძლიერდი:
 რამეთუ შენ წარუძღუე წინაშე ჰირსა, ერსა ამას, დ შესჯდე ქქტუა-
 ნასა მას, რომლისათჳს ეფუცა უფალი მამათა თქქტნთა მიცემად
 იგი მათდა, დ შენ დაუძკვდრო იგი მატათ ✱ დ უფალი თანა გი-
 ვიდოდის შენ, დ არა დაგაგდოს შენ, დ არცა უგულებელს გეოს
 შენ, ნუ გეპინინ, ნუცა შემწწუნდები შენ ✱ დ დაწერნა მოსე უო-
 ველნი, სიტყუანი ესე ამის შჯულისანი წიგნსა, დ მისცა იგი
 მეთა ლევისთა მღვლთა, რომელთა აქუნდა კიდობანი იგი შჯუ-
 ლთსა უფლისაჲ დ უოველთა მათ მოხუცებულთა ერისა მის ისრაე-
 ლისათა ✱ მერმე ამცნებდა მათ მოსე მას ღღესა შინა, დ ჰრქუა: შემდგო-
 მად შჯდისა მის, წლისა, ეამსა წელიწდისა მის მიტყეებისასა, დ ღღე-
 სასწაულსა მას ტალაფრობისასა ✱ რაჟამს შეკრებოდინ უოველნი
 იგი ძენი ისრაელისანი, წარდგომად წინაშე უფლისა ღმთისა შე-
 ნისა, ადგილსა მას, რომელიცა იგი გამოირჩიოს უფალმან შენმან,
 აღმოიკითხონ წიგნი ესე შჯულისა წინაშე უოვლისა მის ისრაე-
 ლისა, უერთა მიმართ მათთა ✱ შეჰკრებენით ვრი, მამები დ ღღე-
 ბი, დ შჯლნი დ მწირი თქქტნი, რომელ იეოს ქალაქთა შინა თქქტ-
 ნთა, რათა ესმოდის დ შეისწაონ შიში იგი უფლისა ღმთისა
 თქქტნისა, დ ისმინონ დ ეონ უოველი იგი სიტყუა, რომელი წე-
 რილ არს წიგნსა მას შჯულისასა ✱ დ შჯლთაცა მათთა რომელთა
 არა იცოდინან ისმინონ, დ შეისწაონ შიში უფლისა ღმთისა თქქტ-
 ნისა, უოველთა ღღეთა ცხოვრებისა მათისათა, რაოდენ სცსოვნდენ
 ქქტუანასა მას ზედა, რომელთათჳს ეკე თქქტნ წიაღსვალთ იორდა-

¹⁾ ზემორე 4.

იდ ნესა, მუნ დამკვდრებად მისა ❖ მერმე სიტყუად იწყო უფალმან მო-
 სესა ღ ჭრქუა: ესერა მოახლებულ არიან დღენი სიკუდილისა შე-
 ნისანი, მოუწოდე ისუს, ღ დაადგინე იგი წინაშე კართა ზედა, კა-
 რვისა მის საწამებელისათა, ღ ვამცნებდე მას: ღ მივიდეს მოსე ღ
 ისუ კარავსა მას საწამებელისასა, ღ დადგეს კართა თანა წინაშე
 იე კარვისა მის საწამებელისათა ❖ ღ კარდამოკდა უფალი სუტითა
 მით ღრუბლისათა ღ დადგა წინაშე კართა კარვისა მის საწამებ-
 ივ ლისათა ❖ ღ ეტყოდა უფალი მოსეს, აჰა შენ ეგე რა დაიძინო
 მამათა შენთა თანა, ღ აღდგეს ერი იგი ღ ისივიდეს შემდგომად
 ღმერთთა მიძარტ უცხოთა მაგის ქუტყანისათა რომელსა შევლენან
 მისა მუნ, დამიტყონ მე, ღ კარდავდენ შჯულსა ღ მცნებათა ჩემთა,
 იზ რომელ ვამცენ მათ ❖ ღ კანვრისხნე გულის წურომითა მათ ზედა,
 მას დღესა შინა, დაუტყვენე ივინი, ღ გარე მივაქციო ჰირი ჩემი
 მათგან, ღ აუწინე ივინი საჭმელად (მკეცთა ქუტყანისათა) იზოვნენ
 ივინი ძურთა ჰირად ჰირადთა ღ ჭირთა; ღ თქუან მას დღესა შინა:
 ვინათგან არა ჩუტნათანა არს უფალი ღმერთი ჩუტნი: ამისთჳს
 იტ მხოვნეს ჩუტნი ძურთა ამათ ჰირად ჰირადთა ღ ჭირთა ❖ ღ მე გა-
 რე მიქცევით მივიქციო ჰირი ჩემი მათგან მას დღესა შინა უკეთუ-
 რებათა მათთათჳს, რომელსა იგი იქმოდეს, რამეთუ მიექცეს ღმერ-
 თთა მიძარტ უცხოთა ❖ ღ აწ დაწერენით სიტყუანი ესე გალობი-
 სანი, ღ ასწავლენით ძეთა მათ ისრაელისათა, ღ შეასწავნით ივი-
 ნი ჰირსა მათსა, რათა იეოს გალობა ესე საწამებელად ჩემად ძეთა
 მკათ შორის ისრაელისათა ❖ რამეთუ შეიკვანნე ეგენი ქუტყანასა
 მას კეთილსა, რომელ იგი ვეფუცე მამათა მათთა (მიცემად მათდა)
 რომელსა გამოსდის სძე ღ თაფლი; ღ ჭამონ ღ განმდენ ღ მიი-
 ქცენ კერზთა მათ მიძარტ უცხოთა ღ მსახურებდენ მათ, ღ განძარი-
 სსონ მე, ღ გარდაჰკდენ მცნებათა მათ რომელი ვამცენ მათ ❖ ღ
 იეოს რაჲამს ჰოვნენ ივინი ჭირთა ბოროტთა ღ ძურთა ღ აღუ-
 დგეს წინაშე ჰირსა მათსა გალობა ესე, ჰირის ჰირ დგეს ჰირსა
 მათსა, საწამებელად, ღ არა დავიწუებულ იეოს ესე ჰირისაგან მა-
 თისა ღ ნათესავისა მათისა, რამეთუ მე უწვი უკეთურება იგი მათი,

რომელსა ეგე იქმან დღეს აქა ვიდრე შეეყვანებამდე მათისა ქრესტიანისა
 მას კეთილსა, რომელ იგი ვეფუცე მამათა მათთა ✠ დასწერა მოსე კბ
 გალობა ესე მას დღესა შინა, ღ ასწავებდა მას მეთა მათ ისრაელი-
 სათა: ღ ამცნებდა მოსე ისუს შესა ნავესსა, ღ ჰქრქუა მას ✠ მენე კბ
 იუაუნ ღ განმლიერდი, რამეთუ შენ შეიყვანო ძენი ეგე ისრაელისნი
 ქრესტიანისა მას რომლისათჳს ეფუცა უფალი მათ, რამეთუ იგი თა-
 ვადი წინა გიძლოდის შენ ✠ ღ იყო რაჟამს დაასრულნა მოსე ღ კდ
 მთაწერნა ეოველნი სიტყვანი ესე შჯულისანი წიგნსა შინა ვიდრე
 ბოლომდე ✠ ღ ამცნებდა ღიევიტელთა მათ რომელთა აქუნდა კი-
 დობანი იგი შჯულისა მის უფლისა ღ ჰქრქუა ✠ მიიღე წიგნი ესე კმ
 მცნებათა მათ შჯულისა მის, ღ შელადეე ეგე კვერდით კერძო კა-
 დობნისა მის შჯულისა უფლისა ღუთისა თქუწნისა, ღ იუაუნ ეგე
 თქუწნე შორის საწამებულად ✠ რამეთუ მე უწეი ზრზინება ეგე კს
 თქუწნი, ღ ქედ ფიცხელობა ეგე თქუწნი, რამეთუ მე ესე ვიდრეა
 ცოცხალ ვარ თქუწნე შორის დღეს, განამწარებთ უფალსა თქუწნსა რა-
 ოდენთა უფროს სიკუდილისა ჩემისა, ჰეოთ ესე თქუწნე ✠ აწ შე-
 მოკრიბეთ ჩემ წინამე მთავრები ეგე თქუწნი, ღ მოხუცებულნი კტ
 თქუწნნი, ღ მსაჯულნი თქუწნი, ღ მწიგნობარნი იგი განმკებელნი
 თქუწნნი, რათა ვიტყოდო უერთა მათთა ეოველთა სიტყვათა ამთ,
 ღ დავდვა აღთქმა ჩემი მათთანა, ღ მოწამე ვეოჲ მათ წინაშე ცად ღ
 ქრესტიანა ✠ უწეი მე რამეთუ შემდგომად სიკუდილისა ჩემისა უძჯუ-
 ლოებითა უძჯულოებდე ღ გარდაქციოთ გვისა მისგან რომელ ესე
 მე გამცენ, ღ შეეკითხვოს თქუწნე ბოროტი შემდგომად მათ დღეთა,
 რამეთუ ბოროტსა იქმოდით წინამე უფლისა ღუთისა თქუწნისა, ღ
 განარისსოთ საქითა მით კვლთა თქუწნთათა ✠ ღ იტყოდა მოსე ლ
 სიტყვათაჲ ამთ გალობისათა უერთა ეოველისა მის ერისა ისრაე-
 ლისათა, დამი აღსასრულამდე. გალობა მოხესი:

თ ა ვ ი ლ.

ჟოინილე ცაოჲ, ღ ვიტყოდო, ღ ისმენდინ ქრესტიანა სიტყვათა
 ზირისა ჩემისათა ✠ მოკლოდნენ ვითარცა წჳმა კასა ჩემსა, ღ გარ-
 დამოვიდოდის ვითარცა ცვარნი, სიტყვანი ჩემნი, ვითარცა წჳმაჲ

გ მწვანვილსა ზედა, ჰ ვითარცა ნისლი თივასა ზედა ❖ რამეთუ სა-
 ღ ხელსა უფლისასა ვხადეთ; მიეცით დიდებაჲ დემერთსა ჩუქნსა ❖
 დ დემრთი ჩუქნი, ჭეშმარიტებით არიან საქმენი მისნი, ჰ უოველნი
 ე ზანი მისნი სიმართლით არიან, დემრთი სარწმუნო არს, ჰ არა
 ე არს სიცრუეე მისთანა, მართლ ჰ წმიდაჲ არს უფალი ❖ შესცოდეს
 ვ მათ ნაშობთა მათ ბილწებისათა, ნათესავმან დრკუმან ჰ გუღრმ-
 ვ ნილმან ❖ ესე მოსაგებელი მოაგეს უფალსა, ამან ერმან ცოფმან,
 ჰ არა ბრძენმან, ანუ არა ამან თავადმან მამამან შენმან მოგებოვა
 ზ შენ, შეგქმნა შენ ჰ დავბადა შენ ❖ მოიკსენენ დღენი იგი საუკუნე-
 ნი, ჰ გულის სმა ევენ წელიწადნი იგი თესლითი თესლადმდე,
 ჭკითხე მამასა შენსა, გითხრას შენ ჰ მოსუცებულთა შენტა, გაუწიონ
 ლ შენ ❖ რაჟამს მიმოჲ დაუქნაჲ მალაღმან ნათესავნი იგი, ვითარ იგი
 თ მიმოჲ დასთესნა შენი ადამისნი, დაამტკიცნა საზღვარნი იგი თეს-
 თ ლებისნი მსგავსად რიცხუთა მათ ანგელოზთა ღუთისათა ❖ ჰ იყო
 ი ნაწილად უფლისა ერი მისი იაკობი, ჰ საზომად სამკვდრებელი-
 ი სა თვისისა ისრაელი ❖ უნაკულლო ჭეუენაჲ იგი უდაბნოსსა მას ზედა,
 ქუჭყანასა შინა, წუერვიელსა სიცხისასა ჰ ურწუელსა, გარე მო-
 ია და მათ, ჰ განსწავლნა იგინი, ჰ დაცუნა იგინი ვითარცა გუგაჲ
 ია თვალისა ❖ ვითარცა ორბმან რაჲ დაფარნის ბუდენი თვისნი, ჰ მა-
 იბ რთვეთა თვისთა თვის სუროდა, განუქნა ფრთენი თვისნი, ჰ შეკრიბნა
 იბ იგინი, ჰ აღიხვნა იგი ბჭეთა ზედა თვისთა ❖ უფალი მსოლოჲ უმ-
 ივ ღოდა მათ, ჰ არა ვინ იყო მათღა სხუაჲ დემრთი ❖ აღმოიყვანნა
 ივ იგინი ძალსა მას ზედა ქუჭყანისასა, ჰ აჭამა მათ ნაუოფი იგი
 იდ ველთა, სწოვდენ იგინი თავულსა კლდისაგან, ჰ სეთსა კლდისა
 იდ მისგან უდაღისა ❖ ერბოსა ზროხათასა, ჰ სმესა ცხოვართასა; ცმე-
 იდ ლითა კრაფთა ჰ ვერძათა, ნაშობთა კუროთა, ჰ ვაცათათა; თირკ-
 ივ მელთა ცმელითა, იუქლისა თანა, სისხლსა ეურძნისასა სმიდეს
 ივ დუნოს ❖ ჰ ჭამა იაკობ ჰ განძღა, ჰ განწინა იგი საუვარელმან
 ივ მან; განსუქნა განსხვა, განზრქნა, დაუტევა დემრთი შემოქმედი
 ივ თვისი, ჰ განუდგა დემრთისა მაცხოვარსა თვისსა ❖ განმარისსეს მე
 უცხო თესლთა მათ ზედა ჰ სამაკელებითა მათითა, განმამწარეს

მე ❖ უზორვიდეს იგინი ეშმაკთა მიმართ, ზ არა ღუთისა; ღმერთთა ის
 მათ რომელ იგი არა იცოდეს, ცოდუათა მათ ზ საწუთოდ მოსმუ- ის
 ღთა რომელ იგი არა იცოდეს მამათა მათთა ❖ ღმერთი რომელმან ის
 გმუაჲ შენ დაუტყვე ზ დავიწყვე ღმერთი გამომწრდელი შენი ❖ ისი- ის
 ღლა ესე უფაღმან აღბურვა, ზ კანრისხნა გულის წუროძითა მეთა
 ზ ასულთა მათთათა ❖ ზ თქუაჲ: ვარე მივაქციოჲ ზირი ჩემი მათგან, მ
 ზ განვაცხადოჲ რაჲ იგი ვოფად არს მათდა შემდგომთა ჟამთა; რა-
 მეთუ ნათესავი ესე განდრეკილი არს, ზ ნამობნი რომელთა თანა კა
 არა არს სარწმუნოებაჲ ❖ მათ ¹⁾ მაშურვეს მე არა ღმერთთაჲ მათთა
 ზედა, ზ კერაბითა მათითა განმამწარეს მე, აწ მეცა ვაშურვოჲ მათ,
 არა ნათესავსა მას ზედა შეურაცხსა, ზ ნათესავითა მით უცებითა, კა
 განვაარისხნე იგინი ❖ რამეთუ ცეცხლი აღტედა გულის წუროძისა- კა
 გან ჩემისა, ზ შესწვდეს ჯოჯოსეთამდე ქუჭსკენელად, შეჭამოს
 ქუჭყანა ნაყოფითურთ თჳსით, ზ შეწინეს საფუძველნი მათთანი ❖
 დაჰჰკრიბო ძური მათ ზედა, ზ ისარნი ჩემნი დაგასრულენე მათ ზე- კა
 და ❖ განკუფდენ იგინი ზ სიემილთა, ზ ჭამითა მფრინუჭლთათა, ზ
 საღმობითა განმამრუდებულთა; კბილნი მკეცთანი მივაგლინე მათ,
 ზედა, რომელნი გულის წუროძით ითრევედენ ქუჭყანასა ზედა ❖
 გარეშე უმკვდრო ვენეს, იგინი მასჯღმან, ზ საუნჯით მათითგან კა
 მიამან; ჭახუენი ზ ქალწულნი: ბუმუს მწოვარნი მოხუცებულთა
 თანა დღითა ❖ ვთქუ: განვაბნინე იგინი, ზ განვაქარვო კაცთაგან კა
 სახენებელი მათი ❖ არა თუძცაჲ გულის წუროძითა მტერთათა, რა-
 თა არა მყოვარ ჟამ იუწენენ, ზ რათა არა განმრავლდენ მდღომი იგი
 მათნი, ზ რათა არა თქუან, იოვვე კელი ჩუჭნი უმაღლეს მათ ზე-
 და, არა ითუძცა უფაღმან ჰყო, ესე ვოველი ❖ რამეთუ ნათესავი ესე კა
 წარწედედისა მზრახველი არს, ზ არა არს მათ თანა მეცნიერებაჲ,
 არა ცნეს ესე გულის კმის ვოფად ❖ ესე ვოველი თავს იღვან მოძა-
 ვალთა ჟამთა ❖ ვითარჲე იოჯის ერთმან ათასგები, ზ ორმან წარი-
 ქცივის ბევირი, არა თუძცა ღმერთმან განაბნინა იგინი, ზ უფაღ-
 მან მისცნა იგინი ❖ რამეთუ არა ეგრე იუწენეს კერანი მათნი, ვი-
 ღლა

¹⁾ იერემია იე. რომელთა ი.

ლბ თარ ღმერთი ჩუწნი: სოლო მტერნი ჩუწნი უგურ-იუჭენსა ❖ რა-
 მეთუ საურმინისა მისკან სოლომელთასა იყო ურმენ მათი, ღ ვენაგები
 ლგ მათი გომორეველთაგან; ურმენი მათი ურმენი ნაღულისა, ღ ტევა-
 ლდ ნი სიმწართსა მათისა ❖ გულის წურომჲ ვეშახთა იყო ღჯნო მათი,
 ლე ღ რისხვა ასხიტთა განუქარვებელი ❖ აჭა ესერა ესე ყოველი არა
 ლვ დამიკრებიესა ჩემთანა, დაბეჭდულ არიან საუნჯესა შინა ჩემსა ❖
 ლგ დღესა მას შური ს გებისასა მივაგო მათ, ჩამსა მას რომელსაცა
 ლვ შეუცთენ ფერგნი მათნი: რამეთუ ასლოს არს ღღე იგი წარწემდისა
 ლვ მათისა, ღ მოწევნულარს განმხადებული მათ ზედა ❖ რამეთუ განი-
 კითხოს უფალმან ერი თჳსი, ღ მონათა თჳსთა ზედ ნუგეპირის
 ლვ ცემელ იოს; რამეთუ იხილას იგინი ნაკალულებანი, გუწბულნი
 ლვ ბოროტთა მიცემულნი ღ განკაფულნი ❖ ღ ჭრქუა მათ უფალმან აწ
 ლვ სდად არიან კერზნი იგი თქუწნი, რომელთა იგი თქუწნი ესევდით
 ლვ მათ ზედა ❖ რომელთა ცემელსა ნაზორევეთა მათთასა შჳამდით, ღ
 ლვ სუწმდით ღჯნოს ნაკებთა მათთასა; აწ აღდგად ღ შეგეწიენ თქუწნი,
 ლვ ღ გეუწენ თქუწნი იგინი მფარველ ❖ იხილეთ იხილეთ, რამეთუ
 ლვ მე ვარ, ღ არა არს სხუად ღმერთი ჩემსა გარეშე¹⁾: მე მოვაკდინი, მე
 ლვ ვაცხოვნი: მე მოვსწული ღ მე განვჭკურნი, ღ არა არს რომელმან
 ლვ განერეს კელთაგან ჩემთა ❖ რამეთუ აღდლო ცაჲდ კელი ჩემი, ღ
 ლვ ვფუცო მარჯუწენსა ჩემსა, ღ ვთქუა ცხოველ ვარ მე უგურისაჲდ ❖
 ლვ აღვლეხო ვითარცა ელვა კრძალი ჩემი, ღ განვიძხადო შჳად კელი
 ლვ ჩემი, ღ შური ვიძიო ღ მივაგო საშჯელი მტერთა, ღ მოძულეთა
 ლვ ჩემთა მივაგო ❖ დავათურუნე ისარნი ჩემნი სისხლითა, ღ კრძა-
 ლვ ლი ჩემი შჳამდეს ვოცესა; სისხლთაგან წელულებისათა ღ
 ლვ ნატყვენაგებისაგან ღ თაგებისა მთავართა წარმართთასა ❖
 ლვ ისარებდით ცანი მისთანა, ღ თაუზანისცემდით მას ყოველნი ანგე-
 ლვ ლონი, ღუთისანი ❖ ისარებდით წარმართნი ერისა თანა მისისა,
 ლვ ღ განამლიერებდით მას ყოველნი მენი ღუთისანი რამეთუ²⁾ სის-
 ლვ ლი მეთა მისთა იძიოს, ღ მივაგოს სასჯელი მტერთა ზედა, ღ მო-

1) ზირაჲ გ. რამ. აბ. კბ. ა. — 2) ა მეფეთა ბ. ტობია: ივ. სიმონსე ივ.
 — 3) ბ მკაბელთა ზ.

ბულეთა თვსთა კვალად აგოს, და განწმიდოს უფალმან ქუჭყანა იგი ერისა თვისისა და დაწერა მოსე კალთა ესე მას დღესა შინა, და ასწავა იგი მეთა მათ ისრაელისთა და შევიდა მოსე, ერისა მიმართ და ეტყოდა ეოველთა მათ სიტყვათა შჯულისათა უერთთა ეოველისა მის ერისათა, თუთ დასუ მე იგი ნავესი და დაასრულნა მოსე ეოველნი ესე სიტყვანი ეოველისა ისრაელისადა და დაქუა მათდა მიმართ: დამარხეთ გულთა თქუენთა ეოველივე სიტყვა ესე რომელთა ესე მე გამცნებ თქუენს დღეს, რათა თქუენცა ამცნოთ შჯულთა თქუენთა, დამარხვად და ეოფად ეოველთა ამათ სიტყვათა შჯულისათა და რამეთუ არა ცუდად რადმე იუენეს სიტყვანი ესე თქუენსდა მიმართ, არამედ ესე არს ცსოვრება თქუენი, რამეთუ ამათ სიტყვათა გამომად დღე გრძელ იუენეთ ქუჭყანასა მას ზედა, რომლისათვის იგი თქუენს წიაღხვალთ იორდანესა, დამკვდრებად მუნ იგი და და ¹⁾ ეტყოდა უფალი მოსესს მას დღესა შინა, და ჰურქუად და აღვედ მუნ მთასა მას აბარძისა, რამეთუ იგი თუთ არს ნაბავი ქუჭყანასა მას მოაბისასა რომელ არს ზირის ზირ იერიქოსა, და ისილე ქუჭყანად იგი ქანანისა, რომელ იგი მივსცე მე მეთა ისრაელისათა სამკვდრებელად და მოკუენდ მთასა მას ზედა რომელსაცა აღსუდე მუნ და შეეძინე ერსა მას შენსა, ²⁾ ვითარცა იგი არონ მამად შენი მოკუდა არს მთასა ზედა, და შეეძინა ერსა მას თვისსა და ვინათვან ³⁾ ურს ექმენით სიტყვათა მათ ზემთა მეთა მათ შორის ისრაელისათა, წყალთა მათ ზედა ცილობისათა კადესა, უდაბნოსა ზედა სინასა ვინათვან არა წმიდად მუავთ მე მეთა შორის ისრაელთასა და რამეთუ მართლ იხილოდ ქუჭყანა იგი შორით, და ვერ შესუდე მუნ, რომელ იგი მივეც მეთა მათ ისრაელისათა.

მ ა ვ ი ლ ბ.

და ¹⁾ ესე კურთხევადა არს, რომლითა აკურთხნა მოსე კაცმან მან ღმრთისამან შენი იგი ისრაელისანი ზირველ, სიკუდილადმდე შინა და და დაქუა: უფალი სინადდ მოვიდა, და გამოგზინდა ჩუენს სეი-

¹⁾ და მოსე კკ. — ²⁾ და მოსე. კ და ღვ. — ³⁾ და მოსე კ და კს. ბ მოსე იბ. ⁴⁾ ზირაქ გ.

რით, ისწრაფა ფარან მათ, და მოვიდა ბევრეულთა თანა წმიდათა,
 კადესა, მარჯუტნით მისად ანგელოზნი მისნი მის თანა და და წუ-
 ლობა ეომ ერსა თვისსა ზედა, და ეოველნი ¹⁾ შეწირული გელთა. ში-
 ნა შენთა, და ესენიცა შენ ქუტუე არიან და და შეიწყნარა სიტყვათა-
 გან მისთა შჯული, რომელი მოგუტა ჩუტნ მისე, სამკვდრებულად
 შესაკრებელსა მას იაკობისსა და და იეოს საეყარელ მისგან მთავარი
 შეკრებასა მას მთავართასა ერთი ერთბამად ნათესავითურთ ისრაე-
 ლისათა და ცხოვრდინ რუბენ, და ნუ მოკუტდებიან (და სუმონ) და იუან
 იგი რიცხვთ მრავალ და და ესე იუდა: ისმინე უფალო გჳამ იუდასი,
 და შესაკრებულთა მისთა შეკრებად, გელნი მისნი გამოერჩინედ მას,
 შემწედ მისა მტერთაგან მისთა, იეოს და და ლევის ჭრქუა: მიეცით ლე-
 ვის მხილუბა მისი: და ჭეშმარიტება კაცსა მას ღირსსა, რამეთუ გან-
 ცადეს იგი განცდით, და განაბოროტეს იგი წუაღთა მათ ზედა ცი-
 ლობისათა და რამეთუ ჭრქუტს მამასა აჯსსა, და დედასა თვისსა: არა
 გიცი შენ, და მჳანი თვისნი არა სცნა, და შულნი თვისნი არა იცნად.
 დაიძარხნა მან მცნებანი ესე შენნი, და შჯულსა შენსა არა განემო-
 რეს და აუწყენ სამართალნი შენნი იაკობსა, და შჯული შენი ისრაე-
 ლისა, შეწირონ მათ მსხუტრალი და საემეველი რისსჯსა თვის შენისა
 მარადის საკურთხეველსა შენსა ზედა და აკურთხე უფალო ძალი იგი
 მისი, და საქმენი გელთა მისთანნი შეიწირენ, შემუსრე ძა-
 ლი იგი მტერთა რომელნი აღდგომილი იუენენ მის ზედა, და მომუ-
 ლენი მისნი ნულარა აღემართნედ და და ბენიამენს ჭრქუა: შეეყარე-
 ბული უფლისა დაემკვდროს სასოებითა, და ღმერთი თავადი ძფარველ
 ეეოს მას ეოველთა დღეთა და ბეჭთა შორის მისთა განუსვენოს
 მას და და იოსებს ჭრქუა: კურთხევეთა უფლისათა იეოს ქუტუნა იგი
 მისი, და სამეართაგან ცისათა და ცვართაგან წუაროთა უფსკრულთა-
 და და ქუტუნელ და და ჟამსა შინა ნაყოფთა მათ მისისათა ზოგნიერება.
 იე და მოქცევათაგან თუტთასა და და თავთაგან მათათა დასაბამისა, და თხემ-
 თაგან ბორცუთა მათ სამარადისოთა და და ჟამსა მას ქუტუნისა სა-
 ვსებისსა, მსგავსად შეწყნარებისა მის რომელი იგი ²⁾ გამოჩნდა მ-

1) სობრძე გ.—2) ბ მოსე გ.

უწილოვანსა მას, მოვედინ თავსა ზედა იოსებისსა, და თქმისა მისსა ზედა და იდიდენ იგი შორის ძმათა მისთა და ზირმშოთა იყავნ შუქნიერებაჲ მისი ვითარცა შუქნიერებაჲ ზუარაკისა, და ვითარცა რქაჲ მარტორქისა რქანი მისნი, და მით ურქენდეს წარმართთა, ვიდრე კიდედმდე ქუჭანისა; ესენი ბევრეულნი ეფრემისნი და ესენი ათასეულნი მანასესნი და და საბუღისს ჭრქუა: იხარებდ საბუღონ გამოსლუჯასა მას შენსა, და იხაქარს ჭრქუა: სამკვდრებელსა მისსა და ნათესავნი დაეცნენ, და მოუწოდონ მუნ: და შესწიროთ მისჭრჭლი სი მართლისა უფალსა, რამეთუ სიძლიდრესა მას ზღჯსასა სწოვდე შენ, და ვაჭართა მათ წარმართთაგან დამკვდრებულთა ზღჯს კიდისათა და და გაადს ჭრქუა: კურთხეულ და განვრცელეებულ იყავ გად, ვითარცა ლომი განსჭრებული და შემქნსრჭლი მკლავთა მთავართათა და და იხილა დასაბამი მისი, რამეთუ მუნ განიყოჲ ქუჭანს იგი, მთავართა შეკრებასა მას ერთა მრავალთასა; სამართალი უფალმან ჭყო, და შჯუელი შორის ისრაელისა და და დას ჭრქუა: დას ვითარცა ლეკვი ლომისა გამოვიდეს ბასანიო და და ნეფთალემს ჭრქუა: ნეფთალიმ, სავსება შეწირული, და აღვსენ კურთხევითა უფლისა მიერ: ზღჯთ კერძო და სამხრით დაემკვდროს იგი და და ასერს ჭრქუა: კურთხეულ იყავნ ნამობთა შორის ასერ, და შეწინარებულ იყავნ მითა შორის თჯსთა, და აწოს სეთსა ფერვი მისი და რკინა და სპილენძი იგოს ვამლი მისი, ვითარცა დღენი შენნი ეგრე იგოს ძალი შენი და არა არს ვითარცა დმერთი საევარელისა, რომელი აღვდის ცად შემწედ შენდა, და დიდად შუქნიერებითა სამეაროსა მისსა და და გფარვიდეს შენ გელმწიფებდაჲ ღუთისა, ძლიერებითა მკლავისათა სამარადისოთა, და განასწესე მტერნი შენნი ზირისაგან შენისა, და ჭრქუას: მივედ წარწემი და და და დამკვდროს ისრაელი სასოებითა მსოლოდ ქუჭანასა ზედა იაკობისსა, და ღჯნითა და იფქლითა და ღრუბლითა და ცვართა ცისათა მარადისა და ნეტარ სარ შენ ისრაელ, ვინმე კემსგავსოს შენ, ერი ეგე გამოკსნილი უფლისა მიერ; ზედა მდგომელ გეუოად შენ შემწე იგი შენი, და მასჯლითაჲ შენითა სიქადული შენი,

1) იერემ. 33 და 48.

იზ
იწ
იო
კ
კბ
კპ
კს
კწ
კთ

ვეცრუენენ შენ მტერნი შენნი, და ქედსა მათსა ზედა ფერგი ეგე შენი.

თ ბ ვ ი ლდ.

და აღვლა მოსე არაბოთად მობით, მთასა მას ზედა ნაბაის, თხემსა ზედა ფაზგასა, რომელ არს ჰირის ჰირ იერიქოსა; და ¹⁾ უჩვენა მას უფალმან ყოველი იგი ქმტყანა კალადისა ვიდრე და-
 ნამდე და და ყოველი იგი ქმტყანა ნეფთაღემისა და ეფრემისა და მან-
 სესი, და ყოველი იგი ქმტყანა იუდასი ვიდრე დასასრულამდე
 ზღვსა და და ყოველი იგი უდაბნო, და ყოველი იგი გარემოს სო-
 ფლები რომელი იყო ველთა მათ იერიქოსთა, ქალაქები იგი დანა-
 კის კუდოვანი ვიდრე სეკორადმდე და და ჰრქუა უფალმან მოსეს:
 ესე არს ქმტყანა იგი ²⁾ რომლისათჳს ვეფუცე: აბრაამს, ისააკს, და
 იაკობს, და ვარქუ: ვითარმედ ნათესავსად შენსა მივსცე ეგე, აწ ეგე-
 რა გინჴსნე შენ და თვალთა შენთა იხილეს, ხოლო ვერ შენჯდე
 შენ მუნ და და მოკუდა მუნ მოსე მონა იგი უფლისა ქმტყანასა მას
 მოაბისასა სიტყუთა უფლისათა და და დაჰყლეს იგი ქმტყანასა მო-
 ბისასა მახლობელად სახლსა მას ფოგორისასა, და არა ვინ იცის
 საფლავი იგი მისი მოდღეინდელად დღემდე და და იყო მოსე ვი-
 თარ ას ოცის წლის, ოდენ მოკუდა იგი, და არა დაუბრუვილ-
 დეს თვალნი მისნი, და არცა იცვალა ქმნულება ჰირისა მისისა და
 და იტირეს მოსე მეთა მათ ისრაელისათა არაბოთს მოაბისასა კიდე-
 სა მას იორდანისასა მდინარესა, ჰირის ჰირ იერიქოს: ოც და ათ
 დღე, და აღესრულნეს დღენი იგი ტირილისა და გლოვისა მოსე-
 სნი და და ისუ მე იგი ნავესი აღივსო სულითა სიბრძნისათა, რა-
 მეთუ მოსე დაასწნა კელნი მისნი მას ზედა, და ერჩდეს მას ყოველ-
 ნი იგი მენი ისრაელისანი და ეგის რაჲ იგი უბრძანა უფალმან
 მოსეს და და არღარავინ აღდგა მერმე, წინასწარმეტყველი შორის ის-
 რაელისა მსგავსად მოსესად, რომელი იგი უფალსა შეესწავა ჰირის-
 ნი და და ყოველითა მით სასწაულებითა და ნიშებითა: ვითარ იგი მია-
 ვლინა უფალმან ყოფად სასწაულთა მათ ქმტყანასა მას მეგჯატელ-
 თასა ფარაოს ზედა და და ყოველთა მონათა ყოველსა ქმტყანასა მისსა და

¹⁾ ბ მკაბულთა ბ.—²⁾ ა მოსე იბ, ივ, იბ და კვ.

საკურველებანი იგი დიდ-დიდნი, კელი იგი მტკიცე, ზე მელაჲი მა-
ღალი, რომელ უო მოსე წინაჲე ყოვლისა ისრაელისა.

დასასრულთა წიგნთა მოსესთა, მეორესა შჯულისათა, აქენ თავსა შორის
თვისა თავი ლდ.

წიგნი მეექვსე ისრაელისა ნავესი.

თ ა ვ ი ა.

და იყო შემდგომად აღსრულებასა მოსესა შინისა მის უფლ-
 სა, ჳრქუა უფალმან ისუს მეს ნავესსა, მსახურსა მოსესა ზე ერუ-
 და ❖ მოსე მონა ჩემი აღესრულა, აწ შენ აღდეკ ზე წიაღვედ იორ-
 დაწესა შინა, ზე ¹⁾ ყოველი ეგე ერი ქუტყანასა ის, რომელსა მე
 მივცემ თქუტნი ❖ ყოველსა ადგილსა რომელსაცა დაადგათ კუბლი
 ყვერეთა თქუტნთა, თქუტნი მივცე იგი ვითარცა იგი ვარქუ მოსესა ❖
 უდაბნოჲ წინა ლიბანე მიმდინარემდე დრდად ეფურბად, ზე ვიდრე
 ზღუბდმდე, დასასრულად მზისა დასავალამდე, იუენენ სასღუბანი
 თქუტნნი ❖ არა დავიდგეს კაცი წინაჲე თქუტნსა, ყოველთა დღე-
 თა ცხოვრებისა შენისათა; ზე ვითარ იგი ვიუჲ მოსეს თანა, ეგრე-
 ცა ვიყო შენთანა, ზე ²⁾ არა დავაგლო შენ, ზე არცა უკულე-
 ბელს ეყო შენ ❖ განძლიერდი ზე მენე იუჲ: რამეთუ შენ განყუ-
 ურს მას ქუტყანა იგი, რომლისათჲს ვეფუცე მამათა თქუტნთა მი-
 ცემად მათდა ❖ აწ განძლიერდი ზე მენე იუჲ ყრიად დამარხუად ზე
 ყოფად, რაჲცა იგი გამცნო შენ მოსე მონამან ჩემმან, ზე არა კარ-
 დაქციო შენ მახუან მარჯულ ზე არცა მარცხულ, რათა გულის სმა
 ჳყო ყოველი რომელსაცა იქმოდი ❖ ზე ³⁾ არა განგეპოროს შენ
 წიგნი ჲსე მჯულისა ზირისაგან შენისა, ზე იწურთიდე მას დღე ზე

¹⁾ ე მოსე ა. ჳემორე იდ.—²⁾ ებრ. იგ.—³⁾ ფსალმუნს ჳ.

დაბე, რათა გულის სმაჰყოდ ეოფად ეოველი წერილი, მაშინ წარ-
 კეპართოს ღ წარმართენ გზანი შენნი, ღ მაშინ გულის სმა ჰყოდ ❖
 თ აჰა ესენრა მე გამცნებ შენ, განმლიერდი ღ მენე იეავ ნუ შეძრწუნ-
 დები, ნუცა გეძინინ, რამეთუ მე შენთანა ვარ უფალი ღმერთი შენი
 ი ეოველსა ადგილსა ვიდრეცა სჯდოდი ❖ ღ უბრძანა ისუ მწიგნო-
 ბართა ერისათა ღ ჰრქუა: შევედით შორის ბანაკსა ამას ერისასა ❖
 ია ღ ამცენით ერსა ამას ღ არქუთ: აიძხადეთ საგსალი, რამეთუ შე-
 მდგომად სამისა დღისა წიაღსლვად სართ იორდანესა ამას შესჯდე
 იბ დაწერობად ქუჭყანისა ამის, რომელი უფალმან ღმერთმან მამათა
 იგ თქუწნთამან მოგცეს თქუწნ ❖ ღ რუბენს ღ გადს, ღ სოგსა ნათე-
 იგ საავსა მანასესსა ჰრქუა ისუ ❖ მოიგსენეთ სიტყუება რომელ გამცნო
 თქუწნ მოსე მონამან უფლისამან, ღ გრქუა ¹⁾ უფალმან ღმერთმან
 იდ თქუწნმან განგისუწნა თქუწნ, ღ მოგცა ქუჭყანა ესე ❖ ცოლნი
 თქუწნნი ღ შჯლნი თქუწნნი, ღ საცხოვარი თქუწნი სცხოვრებდენ
 ქუჭყანასა მას, რომელი მოგცა თქუწნ მოსე წიაღ იორდანესა:
 იე ხოლო თქუწნ წიაღვდეთ ჰურვილნი ზირველად მამათა თქუწნთათა-
 ეე ნა ეოველსა რომელსა უძლავს ღ ბრძოდეთ მათ ❖ ვიდრემდის დაა-
 ფუძინეს უფალმან ღმერთმან თქუწნმან მანნი ესე თქუწნნი, ვითარცა
 ეგე თქუწნ, ღ დაიკვდრონ მათცა ქუჭყანა იგი რომელ უფალმან
 ღმერთმან მისცეს მათ, ღ მაშინ წარსჯდეთ კაცად კაცადი სამკვდრე-
 ბელად თჯს, რომელ მოგცა თქუწნ მოსე წიაღ იორდანესა, მსისა
 იე აღმოსავლით ❖ ღ მიუგეს ისუს ღ ჰრქუა: ეოველი რათდენიცა
 ევამცნო ჩუწნ, ვჰყოთ, ღ ეოველსა ადგილსა, რომელსა მიგვაველი-
 იბ ნნეთ ჩუწნ მივიდეთ ❖ ეოველითა რათდენითა ვერწდით მოსეს გე-
 რწდეთ შენცა: გარნა უფალი ღმერთი ჩუწნი იეავნ შენთანა ვითარ-
 იბ ცა იეო მოსესთანა ❖ ხოლო კაცმან რომელმან კაცილოს შენ ღ
 რომელმან არა ისმინოს სიტყუებათა შენთა ამცნებდ თუ რასმე მას,
 მოკუჭდინ იგი ზირველად გარნა განმლიერდი ღ მენე იეავ.

თ ა ვ ი ბ.

ა **ღ** წარავლინა ისუ ძემან ნავესმან სატხით ორნი ჰაბუენი გან-

1) დ მოსე ღბ.

მსტრობად ქუჭყანისა და ჭრქუა მათ: აღვედით და ისილეთ ქუჭყანსა იგი, და იერიქო. და წარვიდეს ორნი იგი ჭაბუკნი და მოვიდეს იერიქოდ და ¹⁾ შევიდეს სასლსა მებავისა დედა-კაცისასა რომლისა სახელი რააბ და იუენეს მუნ და მიუთხრეს მეფესა იერიქოსასა მეტუეჭლთა, ვითარმედ აჭა ესერა კაცნი შემოსრულ არიან აქა მეთა ისრაელისათანი მოსილვად ქუჭყანისა და და მიავლინა მეფემან იერიქოსამან და ეტეოდა რააბს და ჭრქუა გამოიუჭანეს კაცნი იგი რომელ შემოსრულ არიან სასიდა შენდა დამე, რამეთუ განმსტრობად ქუჭყანისა მოსრულ არიან და ²⁾ მიიუვანნა დედაკაცმან კაცნი იგი ორნი და დამალნა ივინი, და მათ მიუგო და ჭრქუა: შემოვიდეს ჩემდა კაცნი იგი, არამედ არა უწენი სადაითგან იუენეს და რაჟამს დაკმუდეს ბჭეთა სამრიისსა ქალაქისათა კაცნი იგი განვიდენ და არა უწეი ვიდრე ვიდეს, დევნა უეავთ უკანა მათსა, ეწიენით სოლო თუ მათ და სოლო მან აღიუქანნა ივინი ტალავრად და დამალნა ივინი სელსა შინა მნეულსა რომელ დასჯულ იყო ტალავარსა შინა მისსა და კაცთა მათ დევნა უევეს უკანა მათსა გზასა იორდანისასა წიაღსლჯთ კერძო, და ბჭენი დაუკმუნეს და იყო რაჟამს განვიდეს მღევარნი იგი უკანა მათსა და ესენი ვიდრე დამინებადმე მათნა აღვიდა იგი მათდა ტალავრად და ჭრქუა მათ და უწეი რამეთუ თქუენ მოგცა უფალმან ქუჭყანა ესე, და აწ რამეთუ დაცემულ არს შიში თქუენი ჩუენ ზედა და შემინდენ ეოველნი მსვანებელნი და კვასმიეს რამეთუ განავკოდა უფალმან დმერთმან ლტუაჲ იგი მქუამული წინამე ჰირისაგან თქუენისა რაჟამს გამოსჯროდეთ ეკუპტით და ³⁾ რაოდენი უეოდა ორთა მათ მეფეთა ამორეველთა, რომელ იგი იუენეს წიაღ იორდანესა, სეონ და ოკ, რომელ იგი მოსრენით და ესერა გუჭესმა ჩუენ უგუნურ ვიქმნენით გულითა ჩუენითა, და არღარა არს სული არავისთანა ჰირისაგან თქუენისა, რამეთუ უფალი დმერთი თქუენი, დმერთი არს ცათაჲ შინა ზესენელს და ქუჭყანასა ზედა ქუჭმო და აწ მეუფუცენით მე უფალსა დმერთსა, რამეთუ ვეოფ თქუენთვს წუალობასა, და რათა

¹⁾ ებრ. ოს. იაკობ. ბ.—²⁾ ქუჭმ. გ.—³⁾ დ მსეჲ კა.

ბ
ბ
დ
ე
ვ
ზ
თ
ი
იბ

თქუნიცა ჰყოთ წყალობა სახლსა ზედა მამისა ჩემისასა და მომეცით
 იგ მე სასწაული ჰეშმარიტი და რამეთუ აცხოვნოთ სახლი მამისა ჩე-
 იღ მისა, დედა ჩემი და მძანი ჩემნი, და დანი ჩემნი, და ვოველივე რაჟცა
 მას კაცთა მათ სული ჩუნი თქუნი წილ იუავენ სიკუდილად (უკეთუ აწ
 არა გამოგვაცხადებ ჩუნი) და მან ჰქრქუა მათ, რაჟამს მიგცეს თქუნი
 უფალმან ქალაქი ესე, ჰვათ ჩემთჳს წყალობა და ჰეშმარიტება და
 იე და გარდასხნა ივინი სარკმლით, რამეთუ სახლი მისა ზღუდისა თანა
 ივ იყო და ზღუდისა თანა ესე მეოფობდენ და და ჰქრქუა მათ: მთად წა-
 რვედით, ნუ უკუშტ შეგემთხვენ თქუნი მდევარნი იგი თქუნი და
 დაიძღვნით მუნ სამ დღე, ვიდრე მოქცევადმდე რომელსა დევნა უო-
 იეს უკანა თქუნი, და ამისა შემდგომად წარხვდეთ თქუნი გზა-
 ის და და ჰქრქუნი კაცთა მათ: უბრალომცა ვართ ჩუნი ფიცსა შენსა
 იტ რომელ კვაფიცე ჩუნი და აჰა ესერა ჩუნი შემოვიდოდით ოდეს ქა-
 ლაქად: და დასდვა შენ სასწაულად შტანგი ესე მეწამული, გამოაბა
 სარკმელსა, ვინა იგი კარდაგუხსენ ჩუნი მას ზედა, და მამა შენი
 და დედა შენი და მძანი შენი და ვოველი სახლი მამისა შენისა მე-
 ით კრიბე შენთანა სახლსა შინა შენსა და იეოს ვოველი რომელი
 გამოვიდეს სახლით შენით კარე თჳთ თანამდებ იეოს თავისა თჳ-
 სისა, ხოლო ჩუნი უბრალო ვიუწნეთ ფიცსა ამას შენსა, და რაო-
 დენი იუწენ სახლსა შენსა ჩუნი თანამდებ ვიუწნეთ უკეთუ კელი
 მ ვისი იეოს მათ ზედა და უკეთუ ვინმე გვაწნოს ჩუნი ანუ განაცხა-
 კა რომელ კვაფიცე ჩუნი და და ჰქრქუა მათ: მსგავსად სიტყვისა თქუნი-
 კბ ნისა ვო და განუტევა ივინი და განვიდნენ და გამოაბა სასწაუ-
 ლი იგი მეწამული სარკმელსა და და წარვიდეს და მივიდეს მთად და
 მბ მდევარნი იგი ვოველთა გზათა, და არა ჰოვნეს ივინი და და მოი-
 კდ ნავესა, და აუწეეს ვოველი იგი რაჟცა შეემთხვა მათ და და ჰქრქუნი
 ისუს, რამეთუ მოგცა უფალმან ღმერთმან კელთა ჩუნითა ვოველი

ქუჭყანა ღ შეშინებულ არიან ეოველნი იგი მკვდრნი მის ქუჭყანისა ჩუჭნან.

თ ა ვ ი ზ.

ღა აღიმსთო ისუ განთიად, ღ წარმოიძრნეს სატსიძით, ღ მოვიდეს იორღანედ იგი ღ ეოველნი ძენი ისრაელისანი ოდენ ღ დადგეს მუნ წიაღსლვადმდე ზ ღ იყო შემდგომად სამისა დღისა, გამოვლეს მწიგნობართა მათ. ბანაკი იგი ზ ღ ამცნეს ერსა მას, ღ ჰქრქუტს: რაჟამს იხილოთ კიდობანი იგი შჯულისა უფლისა ღუთისა ჩუჭნისა, ღ მღდელნი ჩუჭნნი ღ ლევიტელნი რომელთა აღელოს იგი, წარმართენით, ადგილთაგან თქუტნთა, ღ შეუდგით უკანა მათსა ზ ღ იუანე განშორება საშუალ თქუტნსა ღ მათსა ორ ათას ოდენ წერთა წერთითაჲ ადგილი იპერთ, ნუ შეეხებით მას; არამედ უწუოდეთ ოდენ ვზაჲ, რომელსა ხვდოდით რამეთუ არა სრულ ხართ ვზასა მას გუშინ ღ ძულან დღეთა ზ ღ ჰქრქუა ისუ ერსა მას, განიწმინდენით ხვალისა, რამეთუ ხვალე ეოს უფალმან თქუტნ მისრის საკვრველი ზ ღ ჰქრქუა ისუ მღდელთა მეტვეელმან აღიდეთ კიდობანი შჯულისა უფლისა, ღ წარუძედეთ ერსა ამას, ღ აღიდეს მღდელთა მათ კიდობანი იგი შჯულისა უფლისა, ღ ვიდოდენ წინა ერისა მის ზ ღ ჰქრქუა უფალმან ისუს: ამას დღესა შინა ვიწუეჲს ამაღლებად შენდა წინაშე ეოველთა ძეთა ისრაელისათა; რაჟა უწუოდინ რამეთუ ვითარცა ვიუავ მოსეს თანა, ეგრეცა ვიუო შენთანა ზ ღ შენ ამცენ მღდელთა რომელთა აღიღონ კიდობანი იგი შჯულისა, ღ არქუ: რაჟამს შეხვდეთ ზოგსა წყალსა იორღანისასა იორღანესა შინა დაადგერთ ზ ღ ჰქრქუა ისუ ძეთა ისრაელისათა: მოკერბით აქა, ღ ისმინეთ სიტუეუა უფლისა ღუთისა ჩუჭნისა ზ აისთ გულის კმაჲ ჰერთ რამეთუ ღმერთი ცხოველ არს ჩუჭნ შორის; ღ მოსრვით მოსრნეს ზირისაგან თქუტნისა, ქანანელნი ღ ქეტელნი: ეველნი ღ ფერეხელნი, ღ კერკესეველნი, ღ იობოსელნი ღ ამორეველნი ღ იუსეველნი ზ აჰა ესერა კიდობანი შჯულისა უფლისა ეოველისა ქუჭყანისა წიაღელოს იორღანესა, გამოიჩინენით თქუტნ ათორმეტნი კაცნი ძეთაგან ისრაელისათა, ერთი თუთუელისაგან

- ბ ნათესავისა ❖ ბ იუოს რაჟამს დადგენ ფერკნი მღვდელთანი რომელთა აღიღონ კიდობანი იგი შჯულისა უფლისა ეოვლისა ქუჭყანისა, წყალსა შინა იორდანისასა, წყალი იორდანისა მოაკლდეს, ბ¹⁾
- ივ მოძავალი იგი წყალი დადგეს ❖ ბ იუო რაჟამს წარიძრა ერი იგი საუოფელთაგან მათთა, წიადსლვად იორდანესა, ²⁾ ხოლო მღვდელთა აღიღეს კიდობანი იგი შჯულისა უფლისა წინაშე ერისა ❖
- იღ ხოლო ოდეს შევიდნენ მღვდელნი ამღებელნი კიდობნისა შჯულისა უფლისა იორდანესა ბ ფერკნი მღვდელთა მათ კიდობნისა უფლისა ამღებელთანი შეისოვლნეს მცირედ წყალსა იორდანისასა, ხოლო იორდანე საესე იუო რამთურთით კიდედმდე მისა, ვითარცა დღეთა
- იუ იფელისა მკისათა ❖ ბ დადგეს წყალი მომდინარე ზემორე, ბ დადგა შესქელებითა ერთითა შორს ჯერკმა ფრიად ფრიად, ადამაითგან ვიდრე კერძოსა კარიათადმდე, ხოლო შთამავალი იგი, შთავდა ზღუჯასა არბიისსა მარილოვანსა შინა ზღუჯასა სადაცა ვიდრე სრულიად
- ივ მოაკლდა ❖ ხოლო ერი იგი დგამ მართლ იერიქოსა, ბ³⁾ დგეს მღვდელნი იგი რომელთა აქუნდა კიდობანი იგი შჯულისა უფლისა კმელსა, შორის იორდანესა, ბ ეოველნი მენი ისრაელისანი წიადვიდოდეს კმელსა ვიდრემდის დაასრულა ეოველმან ერმან წიადსლვა იორდანესა.

თ ა ვ ი ლ :

- ბ და ვითარცა დაასრულა ეოველმან ერმან წიადსლვა იორდანესა, ეტეოდა უფალი ისუს ბ ჰრქუბა ❖ მოიუქანენ კაცნი ერისაგან
- კ ათორმეტნი, კაცი ერთი თუთოსაგან ნათესავისა ❖ ბ უბრძანე მათ ბ არქუ, აღიღეთ ამიერ საშუალ იორდანესა სადა დგეს ფერკნი მღვდელთანი მხანთ ქუანი ათორმეტნი, ბ ესენი წარისუჭნით თქუჭნ თანა, ბ დასხენით იგინი საბანაკესა თქუჭნსა სადა დაბანაკოთ მუნ ამას ღამესა ❖ ბ მოუწოდა ისუ ათორმეტთა კაცთა ზატოისანთა მეთაგან ისრაელისათა, ერთსა თუთოსაგან ნათესავისა, ბ
- ე ჰრქუბა მათ ❖ მოვედით წინაშე ჩემსა წინაშე ზირსა უფლისასა საშუალ იორდანესა: ბ აღებთ მუნით აღიღენ კაცად კაცადმან ქუჯა ერთი

¹⁾ ფსალმუნი რიგ.—²⁾ სქქე ზ.—³⁾ ფსალმ. რდ.

ბეჭთა ზედა თვსთა, მსგავსად რიცხუსა მის ნათესავთა. ისრაელიისათა ❖
 რათა იუჴნენ ესენი თქუნიდა საწამებელად მარადის; ჰ რაჲამს კე-
 თსჯდეს შენ მე შენი სუაღე ჰ კრქუას შენ: რაჲა არიან ქუანი
 ესე თქუნიდა ❖ ჰ შენ აუწყე მესა შენსა ჰ არქუ, ვითარმედ დასწყდა
 იროდანე მდინარე ზირისაგან კიდობნისა შჯულისა უფლისა ყოფ-
 ლისა ქუქუანისა, რაჲამს წიაღვიდოდა მას, ჰ კანაჲა წყალნი იორ-
 დანისა, ჰ იუჴნენ თქუნიდა ქუანი იგი საჯსენებელად მეთა შორის
 ისრაელიისათა დამი უკუნისამდე ❖ ჰ უქსს ეგრე მეთა ისრაელიისათა
 ვითარცა უბრძანა უფალმან ისუს: ჰ აღიხუნიეს ათორმეტნი ქუანი
 საშუალ იორდანესა, ვითარცა უბრძანა უფალმან ისუს; ჰ დასრულე-
 ბასა მას წიაღსლევისასა მეთა ისრაელიისათასა, ჰ წიაღიხუნიეს იგი-
 ნი მათთანა ბანაკად, ჰ დასსხეს იგინი მუნ ❖ ჰ აღმართნა ისუ
 სსვანი ათორმეტნი ქუანი თუთ იორდანესა შინა, ადვილსა მას სა-
 და დადგეს ფერგნი მდღელთანნი, რომელთა აქუნდა კიდობანი იგი
 შჯულისა უფლისა, ჰ არიან იგინი მუნ მოდღეინდელად დღედმდე ❖
 დადგეს მდღელნი იგი რომელთა აქუნდა კიდობანი იგი შჯულისა
 უფლისა იორდანესა შინა, ვიდრე დაასრულა ისუ ყოველი რაოდე-
 ნი ამცნო უფალმან ისუს, თსრობად ერსა მას ყოველისა ებრ, რაო-
 დენი ამცნო მოსე ისუს, ჰ ისწრაფა ერმან მან ჰ წიაგდა ❖ ჰ იყო
 რაჲამს დაასრულა ერმან მან წიაღსლევა (იორდანისა) წიაღვდა კი-
 დობანიცა იგი შჯულისა უფლისა, ჰ ქუანი იგი წინა მათსა ❖ ჰ¹⁾
 წიაღვდეს მენი რუბენისნი, ჰ მენი გადისნი, ჰ ზოგი ნათესავი მანა-
 სესი, კამზადებულნი წინაშე მეთა ისრაელიისთა, ვითარცა ამცნო მათ
 მოსე ❖ ორმოცი ათასი ჰურვილნი ბრძოლად წიაღვდეს წინაშე
 უფლისა, ბრძოლად იერიქოსა ქალაქისა ❖ მას დღესა შინა აღა-
 მადლა უფალმან ისუ წინაშე ყოველისა ნათესავისა ისრაელიისა: ჰ
 ეშინოდათ მისეგან, ვითარცა ეშინოდა მოსესაგან რაოდენ ეამ ცხო-
 ველ იყო იგი ❖ ჰ ეტუოდა უფალი ისუს ჰ ჰურქუა ❖ უბრძანე
 მდღელთა რომელთა აქუნდა კიდობანი იგი შჯულისა საწამე-
 ბელისა კამოსლეად იორდანისაგან ❖ ჰ უბრძანა მდღელთა მათ

ვ
 ზ
 ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე, ივ
 იზ

1) დ მოსე ლბ.

იწ ისუ, ღ ჰრქუა: გამოვედით იორდანით ზ ღ იყო რაჟამს გა-
 მოჰხდეს იორდანით მდდელნი ივი, რომელთა აქვნდა კიდობანი
 იგი მჯულისა უფლისა საშუალოთ იორდანისა, ღ დაიდგენს მათ
 ფერწინი ვმელსა ზედა, ღ წარმოემართა წყალი იორდანისა ადგილ-
 სავე ზედა თვისსა, ღ ვიდოდა ვითარცა გუშინ ღ ძუღან დღე-
 თთა უოფლისა შორის კობდისა ზ ღ ერი ივი აღმოჰჰვდა იორდანით
 მეთათესა დღესა თვისსა მის ჰირჭელისასა; ღ დაიბანაკეს მეთა ის-
 რაელისათა გაღვალს შინა კერმოსა ზედა რომელ არს აღმოსა-
 კ ლით მზისა იერიქოსსაგან ზ ხოლო ათორმეტნი ქუანი ივი, რომე-
 ლი აღიდეს იორდანისაგან, დაადგინა ისუ გაღვალსა შინა, ღ
 კა ჰრქუა მეთა ისრაელისთა მეტყუელმან ზ რაჟამს გვითხვიდენ მენ
 კუ მენი მენნი, ღ გრქუან: რაჲ არიან ქუანი ესე ზ უთხარო მჯლთა
 თქუენთა: ვითარმედ ვმელსა ზედა წიაღმოჰვდა ისრაელი იორდანე-
 კუ ს ზ რამეთუ ¹⁾ განაჰმო უფალმან ღმერთმან ჩუენმან წყალი იორ-
 დანისა წინაჲ მათსა, ვიდრე წიაღსელამდე მათდა, ვითარცა მიყო
 უფალმან ღმერთმან ჩუენმან, მეწამულსა ზღუასა, რომელი განა-
 კუ მო უფალმან ღმერთმან ჩუენმან წინაჲ ჩუენსა, ვიდრემდის წიაღ-
 კლ მოუკედით ზ რათა ცნან უოველთა ნათესავთა ქუენისათა, რამეთუ
 კელი უფლისა მლიერ არს, ღ რათა მსახურებდეთ უფალსა ღმერთსა
 თქუენსა უოველსა ჟამსა.

თ ა ვ ი ე .

ბ და იყო რაჟამს ესა უოველთა მათ მეფეთა ამორეველთა, რომელ
 იუენეს წიაღ იორდანესა, ღ მეფეთა ფინიკიისათა, რომელ იუენეს
 ზღუს კიდესა, რამეთუ განაჰმო უფალმან ღმერთმან იორდანე მდინა-
 რე, წინაჲ მეთა ისრაელისათა წიაღსელასა მას მათსა, ღ დადგეს გულ-
 ბ ზირისაგან მეთა ისრაელისათა ზ მას ჟამსა შინა ჰრქუა უფალმან
 ისუს: იქმნენ მენ დანაენი ქვისანი, ქვისაგან ცის ნატეხისანი, ღ და-
 ბ ჰედ ღ წინა დასცუთე მეთა ისრაელისათა, მეორედ ზ ღ მექმნად ისუ
 დანაენი ცის ნატეხისანი ღ წინა დასცუთა მეთა ისრაელისათა ად-

¹⁾ ბ მოსე იდ.ფსალმუნი 136 ღ რიგ.

გილსა მას რომელსა ერქვა ბორცუ წინა დაცვეთილთა ❖ სოლო დ
ამის მიზეზისათჳს წინა დასცუთა ისუ ძეთა ისრაელისათა: ყოველ-
ნი ერნი, რომელნი გამოვიდნენ ეგვიპტისაგან მამაკაცი წული
ერთა შვეობრი, მოსწედნენ უდაბნოსა შინა გზასა ზედა. ჰ წინა
დაცვეთილნი იუჴნენ ყოველნი ერნი გამოსრულნი ეგვიპტისაგან,
არამედ ყოველი ერნი რომელი იძენენ უდაბნოსა შინა გზასა ზედა,
ოდეს გამოვიდნენ ეგვიპტიდამ არა წინა დაცვეთილნი იუჴნენ (ყო-
ველსა ამას ისუ წინა დასცუთა❖) რამეთუ ორმოცდა ორ წელ იქცეო- მ
და ისრაელი უდაბნოსა მას მანდარიტისას: ამისთჳს წინა დაუ-
ცვეთელ იუჴნეს მრავალნი მბრძოლთა მათგანნი რომელნი გამო-
სრულ იუჴნეს ქუჭყანით ეგვიპტით ❖ რომელნი იგი არა ერჩიდეს კ
ბრძანებათა უფლისათა, რომელთა იგი განუჩინნა უფალმან არა ხი-
ლჳდ მათდა ქუჭყანა იგი, რომლისათჳს ეფუცა უფალი მამათა მათ
თათა მიცემად ქუჭყანა რომლისაგან გამოსდის სმე ჰ თაფლი ❖
ამათ ადგილთა წილ დაადგინნა ძენი მათნი, რომელთა წინა დას- ზ
ცუთა ისუ, რამეთუ შობილნი უდაბნოსა შინა წინა დაუცვეთელ
იუჴნეს ივინი ❖ რამეთუ განისვენებდენ, ივინი გზასა ზედა წინა
დაუცვეთელ; ჰ რაჴამს წინა დაიცუთეს: ყოველთა მათ ნათესავთა
მეუღრობით იუჴნეს მუნვე მსხდომარენი ანანკსა მას შინა ვიდრემ-
დის განიკურნენ ❖ ჰ ჰრქუა უფალმან ისუს: დღეს დღესა შინა გან- თ
ვაშორე ეუჭდრებაჲ მეგვიპტელთა თქუჭყან, ჰ უწოდა სახელი მას
ადგილსა გალგადაჲ, მოდღეინდელად დღედმდე ❖ ჰ დაიბნანაკეს ძეთა ი
ისრაელისათა გალგადას შინა, ჰ ეუჭეს ხატოვი მეთაოთხმეტესა
დღესა ზირველისა თვისასა შუესრითგან დასავალით კერძო იერიქო-
სა ველსა ზედა ❖ ჰ შჴამდეს იფქლისაგან ქუჭყანისა მისგან უფო-
ველს, ჰ ახალსა ❖ ამას დღესა შინა მოაკლდა მანანა: შემდგომად ია
ჴამისა მის მათისა იფქლისაგან ქუჭყანისა, ჰ არღარა ეპოვა ძეთა იბ
ისრაელისათა მანანა, არამედ სჴამდენ ნაყოფსა მას ფინიკელთასა
მას წელსა ❖ ჰ) იყო ვითარ იგი იყო ისუ იერიქოს, აღიხილნა იგ.
თვალნი თჳსნი, ჰ იხილა კაცი ერთი მდგომარე წინამე მისსა, ჰ

) 2 მოსე კვ.

მსჯელი ხდილი კელთა შინა მისსა, ღ მოუხდა ისუ ღ ჰრქუა მას:
 ოდ ჩუწნი ხარა ანუ მტერთა ჩუწნთა ❖ ღ მან ჰრქუა მას, მე ვარ
 მთავარანგელოზი, ძალისა უფლისა, ღ აწ მოვსრულ ვარ; ღ ისუ
 დავარდა ჰირსა ზედა თჯსა ქუწუანასა ზედა, ღ თავანისცა მას ღ
 იუ ჰრქუად რად უბრძანო უფალო, მონასა შენსა ❖ ღ ჰრქუად მთავარ-
 ანგელოზმან მან უფლისამან ისუს: განიკსენ კაძლნი შენი ფერ-
 კთავან შენთა, რამეთუ ადვილი ეკე რომელსა ზედა შენ სდგად წმი-
 იუ დაა არს, ღ უოდ ისუ ეგრე ❖ ღ იერიქო დაჰბულ იყო, ღ მოზღუ-
 დვილ ღ არა ვინ გამოვიდოდა მისგან არცა შევიდოდა.

თ ა ვ ი ვ

ა და ჰრქუა უფალმან ისუს: აჰა ეცერა მე მიკაც კელთა შენთა
 იერიქოდ ღ მეფე მისი, რომელ არიან მას შინა ძლიერი ძალითა ❖
 ბ ღ მოადეგით ქალაქსა მას გარემოს ყოველნი კაცნი მბრძოლნი
 გ ერთ ჯერ (დღე) ესრეთ უერთ ექუს დღე ❖ ღ შჯდთა მდღელთა აღი-
 ხუნენ შჯდნი ნესტუნი იობელისანი წინაჲ კიდობნისა მის: ღ დღე-
 დ დაჰბერონ ნესტუსა მას რქისასა ❖ ღ იეოს რაჲმს დაჰბეროთ ნე-
 სტუთა მით იობელისთა დაღად უენ ყოველმან ერმან კმითა დი-
 დითა ღ დაღადებასა შინა მათსა დაეცენ თჯთ სჯუდენი იგი ქა-
 ჲ ჰირის ჰირ ქალაქად ❖ ღ შევიდა ისუ მე ნავესი მდღელთა მიძარბო,
 ღ ჰრქუა მათ: აღიდეთ კიდობანი სჯულისად უფლისა; ღ შჯდთა
 მდღელთა აღიხუნენ შჯდნი ნესტუნი რქისანი წინაჲ ჰირსა კიდო-
 ვ ბნისა მის უფლისა ❖ ღ ეტუოდა მათ ამცენით ერსა გარე მოდგო-
 მად ქალაქსა მას, ღ მბრძოლნი თანა ვიდოდენ. შეჭურვილნი წინა-
 ჲ მე კიდობნისა მის უფლისა ❖ ღ იეო ვითარცა ამცნო ისუ ერსა
 მას ღ შჯდთა მდღელთა რომელთა აქუნდეს შჯდნი ნესტუნი სამდ-
 დელონი წარმოყედინ ეგრევე წინაჲ უფლისა, დაბერჯდენ ხმა კე-
 თიღად: ღ კიდობანი იგი სჯულისა უფლისა შეუდევინ მათ ღ წა-
 ც რვიდენ ❖ ხოლო მბრძოლნი იგი თანა უვიდოდენ წინაჲ: ღ
 მდღელნი იგი უკანა რომელნი ჰბერვიდენ ნესტუსა, ღ რომელნი

მეუღლენ უკანა კიდობანსა მას შჯულისა უფლისასა, გარე წარვი-
 დიდედ ზ ბებრვიდედ ნესტუსა * სოლო ერსა ამას ამცნო ისუ ზ თ
 ჰქრქა: ნუ ჰქმობნ, ნუცაღა ვის ესმინ კმაჲ თქუწნი, არცა გამოკდეს
 ბაკისკან თქუწნისა სიჭყუა ვიდრე დღედმდე რომელსა იგი ჰუგებრმა-
 ნო თქუწნდ კობად, მაშინ კმა ჰეავთ * ზ კარემოვლო რა ი
 კიდობანმან შჯულისა უფლისამან ქალაქი იგი, მუნ თქვესვე
 მივიდა ბანაკად ზ იყო მუნ * ზ მეორესა დღეს აღდგა ისუ გან- იბ
 თიად, ზ აღიღეს მღვლეთა კიდობანი უფლისა * ზ მღვლეთა მათ
 შჯდათ, რომელთა აქუნდეს შჯდნი ნესტუნი წინა უვიდოდეს წინაჲ
 კიდობნისა უფლისა, ზ ბებრვიდეს ნესტუსა, ზ სსუა იგი ერი ზ
 მძრძოლნი შეჭურვილნი შევიდეს შედგომად მათსა უკანა კიდობნისა
 შჯულისა უფლისასა ვიდოდენ; ზ მღვლენი ბებრვიდენ ნესტუსა რქი-
 სათა * ზ მოვლის ქალაქი დღესა მეორესა მსოლოთ, ზ შევიდენ იგ
 კვალად ბანაკსა შინა, ესრეთ ჰუგეს ექეს დღე * ზ იყო დღესა მას
 მეძდესა აღდგეს აღმოსლვასა ოდენ ცისკრისასა ზ კარემოვლის
 ქალაქი მას დღესა შინა შჯდ გზის * ზ იყო მეძდესა მას გარე იე
 შესლვასა დაბებრეს მღვლეთა ნესტუსა მით, ზ ჰქრქა ისუ მეთა
 ისრაელისათა დაღად ეავთ რამეთუ მოკცა თქუწნ უფალმან ქალაქი
 ესე * ზ იუოს ქალაქი ესე შეჩვენებულ, ზ ყოველივე რაჲ არიან იე
 მას შინა იუოს უფლისა ძალთასა: კარნა რაბა სოლო მეძავი განა-
 რინე, ზ ყოველი რაოდენი არიან სახლსა შინა მისსა, რამეთუ ¹⁾
 დაფარვა ყო რომელი წარვეკზავნეთ * სოლო თქუწნ ეკრძალენით ის
 შეჩვენებულისა მისგან, რათა არა ოდეს განიზრახოთ თქუწნ მოღუ-
 ბად შეჩვენებულისაგან ზ ჰქოთ ბანაკი მეთა ისრაელისათა შეჩვენე-
 ბულ ზ მოკვსრნეს ჩუწნ * ზ ყოველი ვეცხლი ზ ოქროჲ ზ ყო- იწ
 ველი რვალი ზ რკინა, წმიდა იუოს უფლისა, საუნჯეთა უფლისათა
 რათა შეიღოთ * ზ დაბებრეს ნესტუსა მათ მღვლეთა, ზ რაჲამს ით
 ესმა ერსა მას კმა იგი ნესტუსა, დაღად ყო ყოველმან ერმან ერთ-
 ბამად დაღადებითა დიდითა ზ მღვიერთა ²⁾ ზ დაეცა ყოველი ზღუ-
 დე ქალაქისა გარემოს ზ აღკდა ყოველი იგი ერი ქალაქად კაცად

¹⁾ შემორე ბ. კბრ. ია.—²⁾ შემორე ბ. კბრადეთა ია.

კ კაცადი ჰირის ჰირ თვისსა ღ დაიწერეს ქალაქი იგი ❖ ღ შეჩვენებულ ჰქვეს იგი ღ უოველი რაოდენი რაჲ იყო ქალაქსა მას შინა მამაჲ კაცით კაცადმდე ჰბუკითგან მიძახუცებულამდე, ღ ვიდრე კბოდ ღ ცსოვართა ღ კარაულადმდე უოველი ჰირითა მასვილიისათა მოსრნეს ❖ ღ ორთა მათ ჰბუკეთა მსტოვართა ჰრქეჲს ისუ შევედით სასლსა მას მის დედა-კაცისასა, ღ გამოიყვანეთ იგი კბ მიერ, ღ უოველი რაჲცა არიან მისი ❖ ღ შევიდეს ორნი ჰბუკნი იგი მსტოვარნი მის ქალაქისანი სასლსა მას მის დედა-კაცისასა, ღ გამოიყვანეს რაჲბ მეძავი ღ მამა მისი ღ დედა ღ მმანი მისნი, ღ უოველი ნათესავი მათი ღ უოველი რაოდენი იუწეს მათი გამოიყვანეს ღ დაადგინეს იგინი გარეშე ბანაკსა ისრაელისასა ❖ ღ ქალაქი იგი დაწვეს ცეცხლითა უოვლითურთ რაჲცა იყო მას შინა გარდა ოქროსა ღ ვეცხლისა რვალისა ღ რკინისა რომელი მისცეს კდ უფალსა შელება სასლსა უფლისასა ❖ ღ რაჲბ მეძავი ღ სასლი მისი მამული განარინა ცოცხალი, ისუ, ღ დააშენა შორის ისრაელსა მრდღეინდელად დღედმდე, რამეთუ დამაღნა მსტოვარნი იგი, კე რომელ მიაგლინნა ისუ სტვანად იერიქოსა ❖ ღ ფუცა ისუ მას დღესა შინა, ღ თქუად, წყეულ იუაზნ წინაშე უფლისა კაცი იგი, რომელმან აღმართოს ანუ აღაშენოს ქალაქი იგი იერიქოჲ, ჰირმშოსა ზედა თვისსა დაფუშნოს საძირკველი მისი, ღ უმრწამესსა ზედა კვ თვისსა დაღვას ბჰე მისი ❖ ღ ეგრეთ ჰყო აზნ ბეთლმან, აბირთნ ჰირმშოსა ზედა მისსა დაღვა საძირკველი მისი, ღ უმრწამესსა მისსა ზედა დაშთომიღვას აღმართნა ბჰენი მისნი ღ იყო უფალი ისუს თანა, ღ იყო სახელი მისი დიდ უოველსა ქუჭყანასა.

თ ა ვ ი ზ.

ს **ლა** ცოდეს მეთა ისრაელისათა ცოდვა დიდი დაიწარეს შესვენებულისა მისგან, ღ ¹ აღიღო აქარ მეძან ქარიმიძმან, მისა საძმარესმან, მისა ზარასმან ნათესავისაგან იუდასსა შესვენებულისა მისგან ღ განრისნნა გულის წურომითა უფალი მეთა ზედა ისრაელისათა ❖ ბ ღ წარავლინნა ისუ კაცნი იერიქოთ გაის შინა, რამელ არს ჰირის

1) ჰემორე კბ.

ჰირ ბითაჲნის, აღმოსავლით, ბეთალსა, ჰ ჰრქეა მათ მე-
 ტეჲწლმან, აღვედით ჰ მოისტუნეთ ქჲწუნანა, ჰ აღვდეს კაცი იგი,
 ჰ მოისტუნეს კაი ✽ ჰ მოიქცეს ისუს მიმართ, ჰ ჰრქეწს მას; ნუ
 აღვადნ უოველი ვრი, არამედ ვითარ ორ ათას ანუ სამ-ათას კაცი
 აღვიდედ, ჰ მოიციუნ ქალაქი. ნუ აღიუენებთ მუნ უოველსა ერსა,
 რამეთუ მცირედ არიან იგინი ✽ ჰ აღვიდეს ერნი მუნ, ვითარ სამ-ათას
 კაცი, ჰ ივლტოდეს ჰირისაგან კაცთა კაისათა ✽ ჰ მოსწუვიდეს მ-
 თგანნი კაცთა კაისთა, ოც ჰ ათეჲუსმეტი კაცი, ჰ დევნა უვეს
 მათ ბჲტთავან, ვიდრემდის შემუსრნეს იგინი შთამართსა მას: ჰ მე-
 ძრწუნდა გუალი ერისა მის, ჰ იქმნა ვითარცა წყალი ✽ ჰ შთა-
 მოიპო ისუ სამოსელი თვისი, ჰ დავარდა ქჲწუნანასა ზედა ჰირსა
 ზედა თვისსა წინაშე უფლისა მიმწუნსრამდე, იგი ჰ მოხუცებულნი
 ისრაელისანი ჰ გარდაისხეს მიწა თავთა მათთა ✽ ჰ თქეა ისუ: გე-
 ვედრები უფალო უფალო, რამესათვის წიაღმოიყვანა მონამან შენმან
 ვრი ესე იორდანესა, მიცემად იგინი ამორვეელთა ჰ წარწეჲმად
 ჩჲწნდა; თუმიცა დავეშენენით ჰ დავემკვდრენით წიაღ იორდანესა ✽
 უფალო რამ ვსთქეათ, რამეთუ მოიდრიკა ისრაელმან ქედი წინაშე
 მტერთა მისთა ✽ ჰ ესმეს ესე ქანაანელთა, ჰ უოველთა მკვდრთაჲ
 ქჲწუნანისათა, ჰ გარე მოგვადგენ ჩჲწნ, ჰ მოგუწსრნეს ჩჲწნ ქჲწ-
 უანით, ჰ ვითარ იუოს სახელი ეგე შენი დიდ ✽ ჰ ჰრქეა უფალ-
 მან ისუს: აღდეგ, რასათვის ეგე დაცემულ ხარ შენ ჰირსა შენსა
 ზედა ✽ ცოდა ერმან მავან, ჰ გარდახდეს შჯულისა ჩემსა, რომელი
 ვამცენ მათდა მიმართ, დაიპარეს შენაჩვენებულისა მისგან, ჰ შთაი-
 დევს ჰურჲგელსა მათსა ✽ ჰ ვითარ უძლონ მეთა ისრაელისათა და-
 დგომად წინაშე ჰირსა მტერთა მათთასა, არამედ დაიდრიკონ ბეჲწნი
 მათი წინაშე მტერთა მათთა, რამეთუ შეჩვენებულ იქმნეს, არღარა
 შესძინო მერმე უოფად თქჲწნთა, არა თუ განიშოროთ თქჲწნგან
 შენაჩვენები იგი ✽ აღდეგ ჰ განწმიდე ვრი ეგე, ჰ არქე: წმიდა
 უოფა ხვალისად, რამეთუ ესრე იტეუს უფალი დმერთი ისრაელისა;
 შენაჩვენები თქჲწნ შორის არს, ვერ შეუძლოთ წინადადგომად
 მტერთა თქჲწნთა, ვიდრემდის არა მოსწოთ შეჩვენებაჲ იგი

გ
 დ
 ე
 ზ
 ს
 ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 ატ

იდ თქუტნეგან ზღმეკრბით ყოველნი სვალისნდ ნათესავად ნათესავად,
 ზ იუოს ნათესავი რომელი გამოიჩინოს უფალმან; წარმოადგინოთ
 წრებულისაებრ ზ ვრეუბელი რომელი გრჩვენს ყუფალმან, მოიუქუ-
 ნეთ სსხდისაებრ ზოღჳა სსხლი რომელი გიჩვენოს უფალმან გა-
 იე მოიუქუნოთ კაცად ჳესცადისაებრ ზ რომელი გამოიჩინეს შეჩვენებისს
 მას ზედა, დანწევს ცვეცხლითა, იგზ ზ ყოველი რაცა არს მისი,
 რამეთუ ვარდჳჳკად აბთქმასა უფლისასა, ზ ეო უმჯუღეობაჲ შორის
 იე ისრბელისა ზ ზ დომოსთჳ ისუ განთიად, ზ წარმოადგინა ერი იგი
 იხ ნათესავად ნათესავადი მათდა, ზ გამოიჩინა ნათესავი იუდასან ზ ზ
 წარმოადგინეს ტომად ტომად: ზ გამოიჩინა ტომი ზარასი ზ მოი-
 ეჳანეს ტომი ზარასი კაცად კაცად, ზ გამოიჩინა სსხლი ზარასი ზ
 იწ ზ წარმოადგინეს სსხლი ზარასი, კაცად კაცად, ზ გამოიჩინა აქარ
 მე ქარმიძისა, ზამბრის მისა, ზარის მისა, ნათესავისაგან იუდასა ზ
 ით ზ ჳრქუბ ისუ: მჯლო ჩემო, მიეც დიდებაჲ დღეს, უფალსა დემო-
 სა ისრბელისასა, ზ მიეც მას, აღსარებაჲ, ზ მითხრა მე რაჲ ჳეჳე,
 ე ნუ დამალაჲ ჩემგან ზ ზ მიუგო აქარ ისუს, ზ ჳრქუბა: ჳემდარი-
 ტად მე ვსცოდე წინაშე უფლისა დუთისა ისრაელისა, ესრე ზ ესრე
 ეჳე ზ ვისილე ნატყვენავსა მას შინა ნაქსოვი ერთი ჳრელი, ზ
 ორასი სატირი ვეცხლი, ზ ენა ერთი ოქროსა ერგასის სატირი
 სსწორით, ყოველი ივინი გუღმან მითქუა ზ მოვიდე, აჳა ესერა
 ესე დამიძლავს მიწასა ქუტმე კარავსა შინა ჩემსა, ზ ვეცხლი იგი
 ებ დამიძლავს ქუტმე მათსა ზ ზ მიავლინა ისუ მოციქულნი, ზ მირ-
 ბიოდეს კარავსა მას ბანავად: ზ ესე დამალული ეო კარავსა მს
 ებ შინა მისსა, ზ ვეცხლი იგი ქუტმე მათსა ზ ზ გამოიღეს იგზ კარ-
 ვისაგან, ზ მოიღეს ისუსა ზ მოხუცებულთა ისრაელისათა, ზ და-
 ედ დღეს იგი წინაშე უფლისა ზ ზ მოიუქუნა ისუ აქარ მე ზარასი
 ზ ვეცხლი, ზ ნაქსოვი; ზ ჳურჳელი ოქროსი, ზ აღიუქნა იგი
 კევეს აქორისასა, ზ მენი მისნი, ზ ასულნი მისნი, ზროსანი მის-
 ნი, ზ კარაულნი მისი, ზ ყოველი საცხოვარი მისი, ზ კარავი მი-
 სი ზ ყოველი ნხოფი მისი, ზ ყოველი ისრაელი მისი თანა, ზ
 ემ აღიუქანეს ივინი ყოველთა თანა სუმიქრონად ზ ზ ჳრქუბა ისუ

აქონს, რად აღგუხოცნენ ჩუწნ, დ აღესოცოს შენ უფალმან ვითარცა ესე დღეს, დ განტუნეს იგი უოველმან, ისრაელმან ქუთა. * დ დაწვეს უოველი ცეცხლითა, დ აურიდენ მათ ქუთა, დ აღდგეს მის ზედა ბორცვი ქუხა დიდი, დ დასცხრა უფალი რისხვისაგან გულის წერომისა მისისა: ამისთჳს უწოდეს სახელი ადგილსა მუნ ემეკატორ მოაქა დღედმდე.

თ-ა მ-ი მ-ი

და ჰქრქუა უფალმან ისუჲს: ნუ გემინინ, ნუცა შეძრწუნდები, წარიუვანენ შენ თანა უოველი კაცი მბრძოლი, აღდევ დ აღუდგაკი მინა, აჰა ესერა მიმიცემიეს კელთა შენთა მეფე იგი კაისა, დ ერი მისი, ქალაქი მისი, დ ქუწყანა მისი. * დ უო კაისა დ მეფესა მისსა, ვითარცა უფა ეერიქოსა, დ მეფესა მისსა, ნატყუანავი მისი, დ ცხოვარე მისი, მოიტყუენო შენდად, სოლო დადგინენ, შენ მზირნი უკანა ქალაქსა * დ აღდგა ისუ, დ უოველი ერი მბრძოლი, აღსლავად კაის დ გამოიჩინა ისუ ოც დ ათი ათასი კაცი მბრძოლი, ძლიერი, ძალითა, დ წარავლინა ივინი დამე. * დ ამცნო მათ დ ჰქრქუა: თქუწნ, დაიძალენით უკანა ქალაქსა, დ ნუ განემორეებით, ქალაქსა ფრიად, დ მზად იუწყნენ უოველი * სოლო მე დ უოველი ერი, ფრიადი არს ჩემთანა, მიუგდე ქალაქსა, დ იუოჲ ვითარ გამოვიდეს მკუდრნი კაისნი, შემთხვევად ჩუწნდა, ვითარცა იგი ზერეველად იუო, დ ვივლტოდით ჩუწნ ზირისაგან მათისა * დ რაჲმს გამოვიდენ უკანა ჩუწნსა, დ ჩუწნ განვემორნეთ ქალაქსა, დ თქუან ივლტაის ესენი ზირისაგან ჩუწნისა ვითარცა იგი ზირეველად * დ თქუწნ: აღდგეთ სამზირისა მისგან, დ შეხედეთ ქალაქად: დ მისცეს იგი უფალმან ღმერთმან თქუწნმან კელთა თქუწნთა * დ იუოჲ რაჲმს დაიპურათ ქალაქი იგი აღუდგათ მას ცეცხლი, მსგავსად სიტყუსა ამის ეავთ, აჰა ესერა გამცნებ თქუწნ * დ წარავლინა ივინი ისუ, დ მივიდეს სადარნოდ, დ დაიძალენეს სამუალ ბეთელსა, დ სამუალ კაისსად, სლუთგან კაისით * დ აღმისთ ისუ განთიად, დ მიმოიხილნა ერი იგი, დ აღვიდა იგი დ მოხუცებულნი ისრაელისანი ზირის ზერე, ერისა მის

- ია გაისა ❖ ღ უოველი ერი მისი მბრძოლი მის თანა აღვდეს, ღ მივიდეს ღ მიავლინეს წინაშე ქალაქსა მას აღმოსავლით კერძო ღ
- იბ მზირნი ქალაქისა ზღვთ კერძო ❖ ღ დაიბანაკეს ჩრდილოთ კერძო გაისა ღ იუო კვეი საშუალ მათთასა ღ შორის გაისას, ღ ¹⁾ წარავლინა ზუთ ათასი კაცი, ღ დამალნა ივინი სადარზოს საშუალ
- იგ ბეთელისა; ღ გაისასა; დასავლით კერძო ქალაქისა მის ❖ ღ დაადგინა უოველი ერი ბანაკად, ჩრდილოდ ქალაქისაგან, ღ სსჭანი მისი ზღვთ კერძო ქალაქისა, ღ წიაღვდა ისუ მას ღამესა საშუალ
- იდ კვესა მას ❖ ღ იუო ვითარ იხილა მეფემან გაისამან, ისწრაფა აღიმსოთა ადრე, ღ გამოკდა შემთხვევად მათდა ჰირის ჰირ ბრძოლად, იგი ღ უოველი ერი მისი მის თანა, წინაშე ჰირსა დადგრომად, ღ მან არა უწუოდა რამეთუ დამალულ იეუნეს მისთვს უკანა
- იე ქალაქსა მას ❖ ღ იხილა ღ ივლტოდა ისუ, ღ უოველი ერი ჰირი-ივსაგან მათისა, ღ ივლტოდეს გზასა უდაბნოსასა ❖ ღ განძლიერდენ უოველნი ერნი შემდგომად კვალსა მათსა, ღ სდევდეს უკანა მეთა
- იზ ისრაელისათა, ღ განემორნეს ივინი ქალაქსა ❖ არა ღამთა არა ვინ გაის შინა ღ ბეთელს, რომელმან არა დევნა უეო უკანა ისრაელსა, ღ დაუტყვეს ქალაქი იგი განღებული, ღ სდევდეს უკანა
- იწ ისრაელსა ❖ ღ ჭრქუა უფალმან ისუს, მიჭყავ კელი შენი ღანჭურითა რომელ არს კელსა შინა შენსა ქალაქსა ზედა, რამეთუ კელთა შენთა მიმიცემიეს იგი, ღ მზირნი იგი აღდგეს ადრე ადგილით
- ით მათით, ღ მიჭყო ისუ კელი მისი თროლითა ქალაქსა ზედა ❖ ღ მზირნი იგი აღდგეს ადრე ადგილით მათით ღ გამოჰკედეს რაჟამს განიზურა კელი, ღ შევიდეს ქალაქად ღ დაიპურეს იგი, ღ ისწრაფეს ღ მოწვეს ქალაქი იგი ცეცხლითა ❖ ღ უკუნ იხილეს მკვდროთა გაისათა უკანით მათთა ღ კედვიდეს კუამლსა აღმავალსა ქალაქისა მათისასა ზეცად, ღ არღა უღირდა ვიდრემცა ივლტოდეს აქანუ იქი, ღ ერი იგი რომელი ივლტოდა უდაბნოდ აღდგეს ღ მოიქცენ, მდევართა მათ ზედა ❖ ღ ისუ ღ უოველმან ისრაელმან იხილეს, რამეთუ დაიპურეს ღ მზირთა მათ ქალაქი, ღ რამეთუ აღვდა კუამლი ქალაქისა

¹⁾ ღ ეზრა 5.

მის ზეცადმდე, მოიქცეს ღ მოსრნეს კაცნი გაისნი ზ ღ ივინი გა-
 მოჭკედეს ქალაქისაგან ღ მიეკებოდეს მათ, ღ იუენენ საშუალ ბანაკისა
 ისრაელთასა, ამიერ კერძო ღ სსუნანი იმიერ, ღ მოსრნეს ივინი რაჲ
 თურთით ღ არა დაშთა მათგანი განრინებული, ღ არცა მეოტი ზ ღ
 მეფე გაისა შეიპერეს ცოცხალი ღ მოჭკეარეს ისუს ზ ღ ვითარ
 დაცადეს მეთა ისრაელისათა მოსრვა ყოველთა დამკვდრებულთა
 გაისთა, ღ რომელნი იუენეს ველთა, ღ მთისა გამოსავალთა, ვი-
 დრემდის სდეკდეს მათ, ღ დაეცნეს ყოველნი ზირითა მასჯლისათა
 დასასრულამდე, ღ მოიქცა ისუ ღ ყოველი ისრაელი გაით, ღ მო-
 სრნა ივინი ზირითა მასჯლისათა ზ ღ იუენეს ყოველნი დაცემულ-
 ნი მას დღესა შინა მამა-კაციოვან, დამი დედა-კაცამდე, ათორმეტ
 ათასი, ყოველნი მკვდრნი გაისანი ზ ღ ისუ არა გარე მოაქცია
 კელი თვისი, რომელ მიჰყო ოროლითა, ვიდრე შეჩვენებამდე ყო-
 ველთა მკვდრთა გაისთა ზ თვნიერ ზირუტყთა მათთა ღ ნაყოფთა
 რომელი ქალაქსა შინა მათთა, ყოველი დაატყვენეს თვსად, მეთა ის-
 რაელისათა, ბრძანებითა უფლისათა ვითარცა უბრძანა უფალმან ისუს ზ
 ღ მოწვა ისუ ქალაქი ივი ცეცხლითა, ღ ქმნა ივი ბორცუ შიწისა
 უშენებელი უკუნისამდე, დადვა ივი მოდღეინდელად დღედმდე ზ ღ
 მეფე გაისა დამოჭკიდეს ძელსა, ბორჯღლედას ღ იყო ძელსა მას
 ზედა დამოკიდებულ მწუხრამდე, ღ დასლვასა მზისასა, უბრძანა
 ისუ, ღ გარდამოიდეს კვამი მისი ძელისა მისგან ღ შთააცდეს ივი
 გუბესა ბჭეთათანა ქალაქისათა, ღ დადგინეს მის ზედა დჭჭრფი
 დიდი ქვსა, მოდღეინდელად დღედმდე ზ მამინ ადაშენა ისუ სა-
 კურთხეველი უფლისა დჭთისა ისრაელისა მთასა ზედა კებალსა ზ
 ვითარცა ამცნო მოსე მონამან უფლისამან მეთა ისრაელისათა, ვი-
 თარცა წერილ არს შჯულისა მოსესა, საკურთხეველი ქვათა ყო-
 ლად მთელთა, რომელთა ზედა არა დაცემულ არს რვინა, ღ შეწირა
 მუნ მრგულიად დასაწველად უფლისა ღ მსხჭრწრწლი ცხოვრებისა ზ
 ღ დაწერა ისუ ქვათა მათ ზედა, მეორე შჯული, მოსესი, რომელ
 დაუწერა წინაშე მეთა ისრაელისათა ზ ღ ყოველი ისრაელი ღ მო-
 სუცებულნი მათნი, ღ მსაჯულნი მათნი, ღ მწიგნობარნი მათნი,

კბ
 მბ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კტ
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ

ვინ ხართ, და ვინანი მოსრულ ხართ და ჰქრქტს მას: ქრქტანით თ
 შორით ფრიად მოვსრულ ვართ მონანი შენნი, სასეულითა უფლისა
 ღუთისა შენისათა: რამეთუ კრქტსმა სასელი მისი და ვოველი, რაო-
 დენი უო ეგვრტესა და და ვოველი რაოდენი უოო რთა მათ ი
 მეფეთა ამორეველთა, რომელ იეუნეს წიად იორდანესა სეონ
 მეფესა ესებონისასა, და ოგ მეფესა ბასანისასა, რომელი დამ-
 კვდრებულ იო ასტაროდს შინა, და ადრანის და და გვრქტს ია
 ჩრქტნ მოსუცებულთა ჩრქტნთა, და ვოველთა მკვდრთა ქრქტანისა
 ჩრქტნისათა, და თქრქტს: აღიღეთ თქრქტს საგსალი გსად, წარვე-
 დით და მივეგებოდეთ მათ, და არქეთ მათ, მონანი შენნი ვართ, და
 აწ აღთქმა ჰეუთ ჩრქტნდა მომართ და რამეთუ ესე ჰურნი, ტფილნი იბ
 გსასა ზედა მოვიღეთ სახლით ჩრქტნით, ჩრქტნ თანა, დღესა მას
 რომელსა გამოვედით მოსლვად თქრქტნდა, და აწ განკმელდა, და მდი-
 ლებულ იქმნა და და ესე თხიერები ღვნისა, რომელ ღვნითა აღკვე- ივ
 სო ახლები იო, და ესენი განხეთქილ არიან, და სამოსელი ჩრქტნი
 დაბებუილ დამველებულ არს, გვისსაგან დიდად ფრიადისა და და მოი- იდ
 ღეს მთავართა საგსალი მათი, და უფალსა არა ჰკითხეს და და ვო იე
 ისუ მათდა მიმართ მშჯდობა, და აღუთქვა მათ აღთქმა განრინებუდ
 მათდა, და ეფუცნეს მთავარნი კრებულისანი და და იო მესამესა დღე ივ
 სა შემდგომად აღთქმისა მის მათდა მიმართ აღთქმულისა, ესმა ვი-
 თარმედი მახლობელ არიან მისდა, და რამეთუ შორის მათსა მკვდ-
 რობენ და და აღდგეს მენი ისრაელისანი, და მივიღეს ქალაქებსა მათ- ის
 სა, მესამესა დღესა, ხოლო ქალაქები მათი არიან გაბალონი, და
 კეფირა, და ბეთორი და ქალაქი იარიმი და და არა ჰვლავიღეს მათ იწ
 ისუ და მენი ისრაელისანი, რამეთუ ეფუცნეს მათ ვოველნი მთავა-
 რნი კრებულისანი, უფლისა ღუთისა ისრაელისასა; და დრტვნვიდა
 ვოველი იგი კრებული ისრაელისა მთავართათს და და ჰქრქტს ით
 ვოველთა მთავართა ვოველსა კრებულსა: ჩრქტნ ვეფუცნით მათ
 უფალსა ღმერთსა ისრაელისასა, და აწ ვერ შემღლებულ ვართ კელი-
 სა შეხებად მათდა და ესე ვოთ მათდა, დავიცვნეთ ივანი, და განვე- კ
 რნნეთ, და არა იოის ჩრქტნ ზედა რისხვა ფიცისა მისთუს, რომელ

კა ვეფუცენით მათ ზ და ჰრქუტს მათ მთავართა: ცსონდენ და იუზენ
 ივინი მეშეშედ და მეწულედ ვოველსა ამას კრებულსა; და ეო ეგრე
 კბ ვოველმან კრებულმან ვითარცა ჰრქუტს მათ მთავართა ზ და შეკრი-
 ბნა ივინი ისუ, და ჰრქუა მათ, მეტუტლმან: რაოდ ცთუნებულ მუავთ
 ჩუტს, და სთქუთ: ვითარმედ შორის ვართ თქუტსგან ფრიად, და
 კგ თქუტს მეზობელნი ხართ მეჯდრნი ჩუტს შორის ზ და აწ წეველ
 იუვენით თქუტს: არა მოგაკლდეს თქუტსგან მონა, მეშეშე და მერწ-
 კდ უულვი ჩემდად და ღუთისა ჩუტსისა ზ და მიუკეს ისუს და ჰრქუტს, რა-
 მეთუ თხრობით მოგვეთხრა ჩუტს (მონათა შინთა) რაოდენი უბრძანა
 უფალმან ღმერთმან თქუტსმან მოსეს მონასა თვისსა მიცემად თქუტს-
 ნდა ვოველი ქუტყანა ესე, და მოსპოლვად ჩუტსნდა, და ვოველნი მეჯ-
 დრნი მისნი ჰირისგან თქუტსნისა, და შეკვეძინა თავთა ჩუტსთა-
 კმ თვის ფრიად ჰირისგან თქუტსნისა, და ვქმენით საქმე ესე ზ და აწ
 ჩუტს ესერა კელთა შინა თქუტსნთა ვართ ვითარცა გთნავს ვოფად
 კგ ჩუტსნდა გუვაფთ ზ და ეო მათთვის ესრე, და განარივნა ივინი ისუ
 მას დღესა შინა, კელთაგან მეთა ისრაელისათა, და არა მოსრნა
 კს ივინი ზ და დადგინა ივინი ისუ მას დღესა შინა მეშეშედ, და მერ-
 წეულედ ვოვლისა კრებულისა, და საკურთხეველისა ღუთისა: ამის-
 თვის იქმნეს მეჯდრნი, გაბაონისნი მრეშუველ და მერწეულ მოდ-
 ლენდელად დღედმდე, საკურთხეველისა ღუთისა, ადგილსა მას რო-
 ძელი გამოაჩინოს უფალმან.

თ ა ვ ი ი.

5 და ვითარ ესმა აღონი ბესეკს მეფესა იერუსალიმისსა, ვითარმედ
 ისუ დაიპრა კაი, და მოსრნა ივინი, ვითარცა უეო იერიქოს და
 მეფესა მისსა, ეგრე უეო გაისსა, და მეფესა მისსა, და რამეთუ,
 თვთ, მივიდეს მეჯდრნი გაბაონისნი ისუსა და მეთა ისრაელისათა
 6 და იუზენ მათ შინა ზ და შეიშინეს თვთ, მათგან ფრიად: რამეთუ
 უწეოდეს ვითარმედ ქალაქი დიდი იუო გაბაონი, ვითარცა ერთი
 7 დიდთა ქალაქთაგანი, და ვოველნი კაცნი მას შინა ძლიერნი ზ და
 მიავლინა აღონი ბესეკ მეფემან იერუსალიმისმან ელამის მეფისა
 ქებრონისა, და ფერაანისა მეფისა იერიმუთისასა, და აფის მეფესა ლა-

ქისასა, ღ დაბერის მეფესა ოდოლანისასა, ღ ჳრქუა ზ აღდეკით ღ დ
აღმოვედით სემდა, ღ შემეწიენით მე, ღ ვბრძოდით გაბონსა რამეთუ
მიადგეს თუთ ივინი ისუს მიმართ ღ მეთა ისრაელისათა ზ ღ შე- ე
კრბეს ღ აღვიდეს სუთნი ივი მეფენი იობოსელთანი ღ მეფე იერუ-
სალიმისა, ღ მეფე ქებრონისა: ღ მეფე იერემოთისა, ღ მეფე ლა-
ქისა, ღ მეფე ოდოლაშისა: ივინი ღ ყოველი ერი მათი, ღ გარე
მოადგეს გაბაონსა, ღ ჳბრძოდეს მას ზედა ზ ღ მიავლინეს მკუ- ე
დრთა გაბაონისათა ისუსა ბანაკსა ისრაელისასა ვალგვადად, ღ
ჳრქუტს: ნუ მოხსნი კელთა შენთა მონათა შენთაგან, აღმოვედით
ჩუტნდა მსუთვად, ღ განგვარინენი ჩუტნ, ღ შეგვეწიენით ჩუტნ რა-
მეთუ შეკრებულ არიან ჩუტნ ზედა ყოველნი მეფენი ამორეველთანი ღ
მკუდრნი მას შინა ზ ღ აღვიდა ისუ ვალგვადით, ივი ღ ყოველი ზ
ერი მბრძოლი მისთანა, ყოველი კაცი მლიერი ძალითა ზ ღ ჳრქუა
უფალმან ისუს: ნუ გეშინინ მათგან, რამეთუ კელთა თქუტნთა მი-
მიცემიენ ივინი, ღ არავინ დაგიდგეს მათგან არცა ერთი წინამე
თქუტნსა ზ ღ რამეთუ მიიწია მათდა ისუ მევესეულად, დაბე ყო- თ
ველ მივიდა ვალგვადით ზ ღ განაურთნა ივინი უფალმან ზირისა-
გან მეთა ისრაელისათა ღ შემუსრნა ივინი უფალმან შემუსრვითა ი
დიდითა გაბაონს შინა, ღ დევნა უვეეს მათ გზასა აღსავალსა ბე-
თონისასა, ღ მოსრვიდა მათ ვიდრე, აზეკამდე, ღ მაკვადამდე ზ ღ ია
რაქამს ივლიტოდეს ივინი ზირისაგან მეთა ისრაელისათასა შთამომა-
რთსა მას ბეთრისასა, ღ უფალმან დასხნა მათ ზედა ქუაჲ სეტუვი-
სა დიდი ზეცით გარდამო ვიდრე აზეკამდე ღ იუწენეს უძრავლეს მო-
მკვდარნი ივი ქუთა სეტუჯსათა, ვიდრე რომელნი ივი მოსწუჯდეს
მეთა ისრაელისათა მსხვლითა ბრძოლასა შინა ზ მაშინ იტყოდა იბ
ისუ უფლისა მიმართ, დღესა მას რომელსა მოსცა უფალ-
მან ღმერთმან ამორეველი კელთა ისრაელისათა, რაქამს შე-
მუსრნა ივინი გაბაონს შინა ღ შეიმუსრნეს ზირისაგან ისრა-
ელისა, ღ თქუა ისუ, ¹⁾ დადეკინ მსეო სწორ გაბაონსა
ზედა, ღ მთოვარე სწორ კვესა ზედა ელონისსა ზ ღ დადგაჲ მსე ივ

¹⁾ ესაია კ. ზირაჲ მე.

დ მთავარე დადგომით, ვიდრემდის სძლო ღმერთმან მტერთა მათთა.
 აჰა ესერა ესე ყოველი წერილ არს წიგნსა სიძარტლისასა; დ და-
 დგა მზე საშუალ ცასა, არა ვიდოდა სლვაჲ დასავლით სრულიად
 იდ დღესა ერთსა * დ არა იყო დღე ეგრეთი არცა ჰირველი, არცა და-
 სასრული. ვითარმცა ისმინა ღმერთმან. ეგრეთ გჳა კაცისა, რამეთუ
 იე ჰბრძოდა ისრაელისათჳს * დ მოიქცა ისუ დ ყოველი ისრაელი
 იე მისთანა ბანაკსა შინა გაღვალს * დ ივლტოდეს სუთნი ესე მე-
 ის ფენი, დ დამაღწეს ქვაბსა შინა: მაკიდისასა * დ უთსრეს ისუს დ
 ჰრქუწს იზოვნეს სუთნი იგი მეფენი დამალულნი ქვაბსა შინა მაკე-
 ილ დასა * დ ჰრქუა ისუ მიაგორვეთ ქუწბი დიდნი ჰირსა ზედა მის
 ით ქვაბისასა, დ დაადგინენით მათ ზედა კაცნი მცველ მათდა * სოლო
 თქუწნ ნუ დასცხრებით უკანა დევნად მტერთა თქუწნთა დ ეწიენით
 კ ნეშტსა მათსა, დ ნუ აუფლებთ შესლვად ქალაქად მათდა, რამეთუ
 კ მოკუცნა ივინი უფალმან ღმერთმან სუწმან კელთა ჩუწნთა * დ
 იყო რაჲამს დაეცადა ისუ დ ყოველნი მენი ისრაელისანი მომსრ-
 ველნი მათნი მოსრვითა დიდ ფრიადითა, ვიდრე დასასრულამდე, დ
 კ განრინებულნი მათგან შევიდეს ქალაქებისა შინა ძნელსა * დ მოი-
 ქცა ყოველი ერი ბანაკსა შინა ისუს მიძართ, მაკეად ცოცხალნი,
 კ დ არაჲინ აღიკუძინა მეთა ისრაელისთგანმან ენითა თჳსითა * დ
 ჰრქუა ისუ, აღახვენით ჰირი ქვაბსა მას, დ გამოიყვანენით (ჩემდა)
 კ სუთნი იგი მეფენი ქუბით * დ ევეს ეგრე ესე დ გამოიყვანეს
 სუთნივე იგი მეფენი მის მიერ ქუბით მეფე იურუსალიმისა,
 დ მეფე ქებრონისა, დ მეფე იერიმუთისა, დ მეფე ლაქი-
 კლ სა, დ მეფე ოღოლომისა * დ რაჲამს მოიყვანეს ივინი ისუ-
 სა, მოუწოდა ისუ ყოველსა ისრაელსა დ წინამძღვართა ბრძო-
 ლისათა, რომელნი თანა უვიდოდეს მას, დ ჰრქუა მათ: მოვედით დ
 კ დაადგემდით ფერკთა თქუწნთა ქედსა ზედა მეფეთა მათ, დ მოვიდეს
 კ დ დაადგეს ფერკნი მათნი ქედსა ზედა მათსა * დ ჰრქუა მათ ისუ:
 ნუ გემინინ მათგან, ნუცა შემრწუნდებით, მგნე იყვენით დ განძლი-
 ერდით, რამეთუ ესრეთ უეოს უფალმან თქუწმან ყოველთა მტერთა
 კ თქუწნთა, რომელთა ჰბრძოდეთ თქუწნ * დ მოსწვეიდნა ივინი

ისუ, ღ შთამოჰკიდნა სუთთა ძელთა, ღ იუენეს ივინტ დამოვიდუ-
 ბულ ძელთა მათ ზედა მიძჳუსრამდე * ღ იყო დასლესა მზისასა, კხ
 უბრძანა ისუ, ღ ვარდამოიხენეს ივინი ძელთავან, ღ შთათხივნეს
 ივინი ქვაბსა მას, რომელსაცა შეივლტოდეს მუნ, ღ მიაგორვეს
 ქვლები დიდ დიდი ქვაბსა ვიდრე ღღეინდელად ღღედმდე * ღ მაკედა კვ
 დაიპურეს მას დღესა შინა; ღ მოსრნეს იგი ჰირითა მახვილისათა ღ
 მეფე მისი, ღ უოველი მშუნვიერი რომელი იყო მას შინა, არა ვინ
 დაშთა განრინებული ღ ოტეებული მას შინა მთელი ღ მლტოლუარი
 ღ უევეს მეფესა მაკიდასსა ვითარცა უევეს მჭეფესა იერიქოსასა * ღ კთ
 წარვიდა ისუ ღ უოველი ისრაელი მისთანა მაკედით ლეძანად, ღ
 ჰბრძოდეს ივინი ლეძანასა * ღ მოსცა იგი უფალმან კელთა ის-
 რაელისათა, ღ დაიპურეს იგი ღ მეფე მისი, ღ მოსრნეს ივინი ჰი
 რითა მახვლისათა, ღ უოველი მშუნვიერი მას შინა, ღ არა დაშთა
 მისევანი არცა ერთი განრინებული ღ ოტეებული: ღ უყო მეფესა მას,
 ვითარცა უევეს მჭეფესა იერიქოსასა * ღ წარვიდა ისუ ღ უოველი
 ისრაელი მისთანა ლეძანით ლაქინსა შინა, ღ მიადგეს მას ღ ბრძო-
 დეს მას ზედა * ღ მისცა უფალმან ლაქისი კელთა ისრაელისათა, ღ ლბ
 დაიპურეს იგი დღესა მეორესა, ღ მოსრნეს ივინი ჰირითა მახვლი-
 სათა (უოველი მშუნვიერი მას შინა) ღ ადგოცეს იგი ვითარცა უევეს
 ღღეძანას * მაშინ აღმოვიდა ელამ მეფე კაზერისა, შეწვენად ლაქი-
 სსა, ღ მოკლა იგი ისუ ჰირითა მახვილისათა, ღ ერი მისი ვიდრე-
 მდის არა დაშთა მათვანი არცა ერთი განრინებული ღ ოტეებული *
 ღ წარვიდა ისუ, ღ უოველი ისრაელი მისთანა ლაქისით ოდოლა-
 მად, ღ ვარე მოადგეს მას, ღ ბრძოდეს მას ზედა * ღ მოსცა იგი ლდ
 უფალმან კელთა ისრაელისათა, ღ დაიპურეს იგი მას დღესა შინა
 ღ მოსრნეს იგი ჰირითა მახვლისათა ღ უოველი მშუნვიერი რა-
 დენი იყო მას შინა მოკლეს ვითარცა უევეს ლაქის * ღ მოიქცა ლგ
 ისუ ღ უოველი ისრაელი ქებრონად, ღ ვარე მოადგეს მას * ღ ლზ
 დაიპურეს იგი, ღ მოსრნეს იგი ჰირითა მახვილისათა, ღ უოველი
 ქალაქნი მისი, ღ უოველი მშუნვიერი რადოდენი იყო მას შინა, არა
 დაუტევეს მათ რადთურთით განრინებული: ვგრეთ უევეს ვითარცა

კხ
 კვ
 კთ
 ლ
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ

ლ^ც გალონს, ღ მოსწრნეს იგინი რაჟოდენი იუვენენ მას შინა ზ ღ მოი-
 ქცა ისუ, ღ ყოველი ისრაელი მისთანა დაბირსა შინა, ღ გარე
 მოადგეს მას, ღ აღიღეს იგი, ღ მეფე მისი, ღ ყოველი ქალაქი მი-
 სი, ღ მოსწვევიდნეს იგინი მახვილითა, ღ მოსწრნეს იგინი, ღ ყო-
 ველნი მძუნვიერი მას შინა, ღ არა დაუტყვეს მას შინა არცა ერთი
 მთელი, ვითარცა უევეს ქებრონს და მეფესა მისსა, ეგრეთ უევეს
 დაბირს, ღ მეფესა მისსა: ვითარცა უევეს ლების, ღ მეფესა
 ლ^თ მისსა ზ ღ მოსწრა ისუ ყოველი ქუჭყანა მთისა. ღ ნაკესა ღ
 ველი, ღ ასიდოთი, ღ ყოველნი მეფენი მისნი, და არა დაუტყ-
 ვეს მათგან არცა ერთი, განრინებულნი: ღ ყოველი მძუნვიერი
 მ აღვაცეს, ვითარცა ამცნო უფალმან ღმერთმან ისრაელისამან ზ ღ
 მოსწრა იგინი ისუ კადეთ მარნეთაგან, ვიდრე გაზადდდე, ღ ყოვე-
 მ^ა ლი ქუჭყანა გესემისა გაბაონადდდე ზ ღ ყოველნი ესე მეფენი, ღ
 ქუჭყანა მათი დაიპყრა ისუ ერთბაშად, რამეთუ უფალი ღმერთი ის-
 მ^ბ რაელისა შეეწეოდა ისრაელსა ზ ღ მოაქციეს ისუ ღ ყოველმან
 ისრაელმან მისთანა ღ დაიბანაკეს ვალვალად.

თ ა ვ ი ი ა:

ს^ა ღ ვითარ ესმა იათინს მეფესა ასორისასა, მოუვლინა იაბობს
 მეფესა მადონისასა, ღ მეფესა აქიფისასა, ღ მეფესა სომერო-
 ბ^ბ ნისასა ზ ღ მეფესა დიდად სიდონით კერძოსა ღ მთისასა,
 ღ რაბათად რომელ იყო მართალ ქენერეთსა, ღ ველსა, ღ ნა-
 გ^გ ფედორად ზ ღ ზღვს კიდისათა ქანანელთა აღმოსავლისათა ღ
 დასავლით ღ წიად ზღუზად, ამორეველთა, ღ ქეტელთა, ღ ფერე-
 ღ^დ ზელთა, ღ იობოსელთა, რომელ იუენეს მთასა შინა, ღ ეველსა
 რომელ იუენეს ქვეშე აგრემონსა ღ ქუჭყანასა შინა მასიფს ზ ღ
 გამოვიდეს იგინი ღ მეფენი მათი მათ თანა, ღ ერნი მრავალნი
 ვითარცა ქუშა, ვითარ წიად კერძოსა ზღვსასა სიმრავლითა ლუენები
 ე^ე ღ ეტლები მრავალი ფრიად ზ ღ შეკრბეს ყოველნი ესე მეფენი, ღ
 მოვიდეს ერთბაშად, ღ დაიბანაკეს წუვალსა ზედა მერრომისასა
 ვ^ვ ბრძოლად ისრაელისა ზ ღ ჰრქუა უფალმან ისუს: ნუ გემინინ
 ჰირისაგან მათისა, რამეთუ ზვალე ამას ეამსა მე მიგცნე იგინი და-

ცემუღნი წინაშე მეთა ისრაელისათა, ჰუნებსა მათსად დაჰკვეთნეთ
 კართნი, და ეტლები მათი დაწვთ ცეცხლითა და და მოვიდა ისუ, და
 ყოველი ერთი მბრძოლი მას თანა მათ სედა წვალსა მას მეტრომი-
 სანსა შეესრულად, დაესსენ მათ მთასა შინად და მისცნა იგინი
 უფალმან კელთა ისრაელისათა, და მოსწუვედდეს მათ, და სდევნიდეს
 მათ, სიდონადმდე დიდად, და მასრეფოთ მაიმად, და ვიდრე ველთა
 მოსეფათისათა აღმოსავლით კერძო, და მოსრნეს იგინი და არა დაუ-
 ტევეს მათგანი არცა ერთი განრინებული და უფო მათ ისუ ვი-
 თარცა ამცნო მას უფალმან, ჰუნეთა მათთა დაჰკვეთნა კართნი, და
 ეტლები მათი, დაწვა ცეცხლითა და მოიქცა ისუ მას ეამსა შინა,
 და დაიპერა ასორი და მეფე მისი, მოკლა მასჯლითა, რამეთუ ასორი
 მთავრობდა ყოველთა ამბთ მეფეთა და ¹⁾ მოსრა ყოველი მძუნ-
 ვიერი მას შინა ზირითა მასჯლისათა, და აღვოცა ყოველი და არა
 დამთა მათ შინა, ყოველი მძუნვიერი მუნ, და ასორი მოწვა ცეცხ-
 ლითა და ²⁾ ყოველი ქალაქები მეფეთა მათთა, და მეფენი მათნი
 შეიპერნა ისუ, და მოსწუჯნა იგინი ზირითა მასჯლისათა, და აღ-
 სოცნა ყოველნი იგი ვითარცა ამცნო მას მონამან უფლისამან
 მოსე და სოლო ყოველი ქალაქი რომელი წინა დაცულ იყო, არა
 მოწვა ისრაელმან გარნა ასორი მარტო იგი მოწვადა ისუ და ყო-
 ველი ნატევენავი მათი, წარმოიხუნის თავისა თჯისად მეთა ის-
 რაელისათა, სოლო ერნი ყოველნი მოსრნეს ზირითა მასჯლისათა
 და წარსწეპიდნეს იგინი და არა დამთა მათგან რამეთურით მძუნვიე-
 რი და ვითარცა ³⁾ უბრძანა უფალმან მონასა თჯისა მოსეს, და მო-
 სე ეგრეთვე ამცნო ისუს, და ეგრეთ უო ისუ, არა გარდაჰკვდა არა
 რამს ყოველთაგან რომელ ამცნო უფალმან მოსეს და დაიპერა ისუ
 ყოველი ქუჭუნან მთისა, და ყოველი ქუჭუნან ნაკეთისა, და ყოველი
 ქუჭუნან გოხომისა, და ველი, დასავლით კერძო, და მთა ისრაელი-
 სა: და დელენი მათთა ქუჭმენი და მთითგან აქირისა რომელ არს
 მართალ სეირსა, ვიდრე ბაღვადადმდე: და ველი ლიბანისა მთას
 ქუჭმე აერძონსად, და მეფენი მათნი ყოველნი შეიპერნა და მოსრნა და

¹⁾ და მოსე მგ. — ²⁾ და მოსე. ლგ. კ მოსე ზ. — ³⁾ ა მოსე ლდ.

იწ **ბ** დაეუნა მრავალნი დღენი ისუ მეფეთა ამათ მიმართ ბრძოლად **ჴ**
 თ **ბ** არა იყო, არცა ერთი ქალაქი რომელი არა მისცა უფალმან მე-
 მ **თ** ისრაელისათა, თუნიერ ევისა დამკუდრებულთა გაბაონსა შინა
 უოველი დაიჭრა ბრძოლით **ჴ** რამეთუ უფლისა მიერ იყო გან-
 ძლიერება გულისა მათისა, რომელი შეემთხვეოდა ბრძოლად ის-
 რაელსა, რათა მოსწრეს ივინი, **ბ** რათა არა იყოს მათ ზედა წუა-
 ლობა, არამედ მოსწრეს ივინი, ვითარცა ჰრქუა უფალმან ღმერთ-
 კ **მ** მან მოსეს **ჴ** **ბ** მოვიდა ისუ მას ჟამსა შინა, **ბ** მოსწრა უოველი
 ენაკიმსა შინა მთისაგან, ქებრონისა, **ბ** დაბირით, **ბ** ანობის, **ბ**
 უოვლისაგან მთისა ისრაელისა, **ბ** უოვლისაგან მთისა იუდისა ქა-
 კ **ლ** ლაქებითურთ მათით, **ბ** მოსწრა ივინი ისუ **ჴ** **ბ** არა ვინ დაშთა
 რომელნი იუწნეს ენაკიმს შინა მეთაგან ისრაელისათა, გარნა თუ-
 მ **ნ** იერ გადაებს შინა **ბ** კეთს შინა, **ბ** ასეროთს შინა დაშთეს **ჴ** **ბ**
 დაიჭრა ისუ უოველი ქუჭყანა, ვითარცა ამცხო უფალმან მოსეს, **ბ**
 მისცნა იგი ისუ სამკუდრებულად ისრაელსა, განუოფით ნათესავთა
 მათთა **ბ** ქუჭყანა დასცხრა ბრძოლისაგან.

თ ა ვ ი ი ა.

ა **ღ** ასენი არიან მეფენი მის ქუჭყანისანი რომელ მოსრეს მე-
 თა ისრაელისათა, **ბ** დაიკუდრეს ქუჭყანა მათი წიხლ იორდანესა,
 მზისა აღმოსავლით კერძოჲ კვეითგან არნონისა ვიდრე, მთაღმდე
 ბ **ა** ერმონად, **ბ** უოველი ქუჭყანა არაბია აღმოსავლით კერძოჲ **ჴ**
 სეონ მეფე აღმორეველთა, რომელ დამკუდრებულ იყო ესებონს ში-
 ნა, რომელი უფლებდა არნონისგან რომელ არს კვესა შინა არ-
 ნონისას **ბ** საშუალ კვესა, **ბ** ზოგი ქუჭყანისა გალადისა ვიდრე
 კ **ნ** ანობამდე, ვიდრე საზღვარნი მეთა ამონისთანა **ჴ** **ბ** არაბია ზღვა-
 დმდე ქენერებისა აღმოსავალსა, **ბ** ვიდრე ზღვადმდე არაბად ზღვა-
 სა მარლოვანსა აღმოსავლით გზასა ბითსიმოთი **ბ** ქვეშეთმანსა
 დ **რო** მელ არს ქუჭყე ასიდლოთფასგას **ჴ** **ბ** ოკ მეფე ბაჰსანისა დაშთო-
 ე **რ** ჩანს შინა **ჴ** მთავარი იყო მთითგან აერმონით, **ბ** სელქათგან, **ბ**
 უოველი ქუჭყანა, ბაჰსანი ვიდრე საზღვარადმდე ექსორისა **ბ** მახ-

ტისა, ღ ზოგი გალადისა საზღვარისამდე, სეონ მეფისა ესებონისა ზ მოსე მონამან უფლისამან, ღ მეთა ისრაელისათა მოსონეს იგინი: ღ მისცაჲ იგი მოსე მონამან უფლისამან, ნაწილად რუბენს ღ კადს, ღ ზოგსა ნათესავსა მანასესსა ზ ღ ესე მეფენი ამორეველნი, რომელნი მოსონსა ისუ ღ მეთა ისრაელისათა წიად იორდანესა ზღვსა თანა გალგალად: ღ ველსა ზედა ლიბანისსა, ვიდრე მთადმდე ალოგზად აღმოსავლთასა სეირად, ღ მისცა იგი ისუ ნათესავთა ისრაელისთა, სამკვდრებელად ნაწილად მათდა ზ მათა შინა ღ ველსა ზედა, ღ არაბიასა შინა, ღ ასიდათსა შინა, ღ უდაბნოსა ზედა, ღ ნაკებსა ქეტელი, ღ ამორეველი, ღ ქანანელი, ღ ფერეზელი, ღ ეველი, ღ იობოსელი ზ მეფე იერიქოსა, მეფე გაისა, რომელ არს მახლობლად ბუთელსა ზ მეფე იერუსალიმისა, ღ მეფე ქებრონისა ზ მეფე ირიმოთისა, ღ მეფე ლაქისა ზ მეფე ეგლომისა, ღ მეფე გაზერისა ზ მეფე დაბირისა, ღ მეფე კადერისა ზ მეფე ირმასა, ღ მეფე არედისა ზ მეფე ლეხანისა, ღ მეფე ოდოლამისა ზ მეფე მაკედანსა, ღ მეფე თაფუოსა ზ მეფე აზვისა, ღ მეფე ოფრესი ზ მეფე აფეკისა, ღ მეფე ქესარონისა ზ მეფე სამბრონისა, ღ მეფე ფუკისა ზ მეფე მარონისა, ღ მეფე აქსაფისა ზ მეფე თანაქისა, ღ მეფე მაგედონისა ზ მეფე კედესა, ღ მეფე იეკონამისა, ერმელისა ზ მეფე ადორისა ნაფეთდორისა ზ ღ მეფე კომისა კელგაგელისა მეფე თერასასა, ვოველნი ესე მეფენი ოც ღ ათერთმეტ.

თ ა ვ ი ი მ.

ღ ისუ მოხუცებულ იყო, ღ გარდასრულა დღეთა, ღ ჰრქუა უფალმან ისუს: შენ მოხუცებულ ხარ ღ მოყოფილ ხარ დღეთა შენთა, ღ ქუწყანა მრავალი დატეეებულარს დასამკვდრებლად ზ ღ ესე არს ქუწყანა რომელი დატეეებულარს: საზღვარნი ფილისტიმისანი, გესორი, ღ ქანანელი ზ ღ უდაბნოთაგან რომელარს წინამე ჰირსა ეკვპტისასა საზღვარამდე აკარონისა მარცხენით ქანანელთასა, მერჯცნილარს ხუთთა მათ სანასპეტოთა ფილისტიმისათა, გაზეიდსა, ღ ახოტელთა, ღ ასკალონითისა, ღ კეთელსა, ღ აკარნელსა, ღ ევეისა ზ ღ თემონითგან სამხრით, ღ ვოველსა ქუწყანასა ქანან-

ნისასა გაზისგან, ღ სიდონელნი ვიდრე აუკეამდე, ვიდრე სასღვა-
 ე რად ამორეველთა ზ და უოველი ქუჭუანა გამვილს ფილისტომისა, ღ
 უოველი ლიბანე მზისა აღმოსავალ, კალკალთაგან მთასა ქუჭუ-
 ვ აერმონსა ვიდრე შესვლამდე ემათისა ზ უოველნი რომელნი მკვდრ
 არიან მთასა შინა, ლიბანითგან ვიდრე მასრაფოთმადიდამდე. ¹⁾ უო-
 ველნი სიდონელნი მე აღვეკცნე ივინი ჰირისაგან ისრაელისა,
 არამედ განუყავ იგი წილით ისრაელსა, ვითარცა გამცნებ შენ ზ
 ზ და აწ განუყავ ქუჭუანა ესე სამკვდრებელად, ცხრათა მათ ნათესავ-
 თა; ღ ზოგსა ნათესავსა მანასესსა იორდანისაგან ვიდრე ზღვად-
 მდე დიდისა დასავლით მზისა მისცე მათ, ზღვა დიდი განუსაზღვ-
 ტ რო ზ სოლო ორთა მათ ნათესავთა, ღ ზოგსა ნათესავსა მანასესსა,
 რუბენს, ღ გაადს რომელ მისცა მოსე წიად იორდანესა, აღმოსავლით
 თ კერძო მზისა ²⁾ მისცა მათ მოსე მონამან უფლისამან ზ აროერი-
 თგან რომელ არს კიდესა ნაღვარევისასა არნონისა: ღ ქალაქები
 რომელ არს სამუად კევსა მას, ღ უოველი ველი მადანისაგან ზ
 ი უოველი ქალაქები სეონ მეფისა ამორეველთასა, რომელი მეფობდა
 ია ესებოსს შინა, ვიდრე სასღვარამდე მეთა ამონისთა ზ ღ გალადი, ღ
 სასღვარნი კესურისანი, ღ მაქათისანი უოველი მთად აერმონი, ღ
 იბ უოველი ბასანტი ელქანამდე ზ უოველი სამეფო ოვისა ბასანს
 შინა, რომელი მეფობდა ასტაროთის ღ ედრანს შინა, ესე დაძთო-
 ივ მილ იეუნეს კმირთაგან, ღ მოკლა იგი მოსე, ღ აღვოცა ზ ღ არს
 აღვოცეს მეთა ისრაელისათა, მაქათა ქანანელი: მკვდრი მეფე კესუ-
 რისა ღ მაქათისა მეთა შორის ისრაელისათა მოდღეინდელად დღე-
 იდ დამდე ზ სოლო ³⁾ ნათესავსა ლევისასა არა სცადა სამკვდრებელი, რა-
 მეთუ უფალი ღმერთი ისრაელისა, იგი თავადი იყო სამკვრებულ
 მათდა, ვითარცა ჭრქუა მათ უფალმან ღ ესე არს განყოფად, რომელ
 განუყო მოსე მეთა ისრაელისათა, ნათესავისა (მებრ მათისა,) არა-
 იე ბოთიდგან მობისა წიად იორდანისასა იერიკოთ კერძო ზ ღ მი-
 ივ სცა მოსე ნათესავსა მეთა რუბენისასა ტომად ტომად მათდა ზ იყო

¹⁾ ფსალმუნი ოზ.—²⁾ დ მოსე ლბ. ქუმორე კვ.—³⁾ დ მოსე ის. ებრა-
 ელთა ზ. ეჩუკა მდ.

საზღვარი მათი აროყრითგან, რომელ არს წინაშე კეცსა არნონის-
 სა, ჰ უოველი ქუჭუნანა, მისურძისა ვიდრე ესებონამდე ❖ ჰ უოველი
 ქალაქები რომელარს მისურს შინა, ჰ დებონი, ჰ ბარმოთიბელი, იხ
 ჰ სასლნი ბელმონისნი ❖ ჰ იასაისა ჰ კელამოთი ჰ მიფათი ❖ ჰ ინტ, ით
 კარიათიმი, ჰ სებამა, ჰ სარეთი, ჰ სეორი მთასა შინა ენაყისასა ❖
 ჰ ბეფეგორი, ჰ ასედოფასგა, ჰ ბეთსიმოთი ❖ ჰ უოველი ქალა- კაპა
 ქები მისურისა, ჰ უოველი სამეფო სეონ მეფისა ამორეველთასა, ¹⁾
 რომელ მოკლა მოსე თუთ ჰ წინამძღვარნი მადიამისანი, ჰ ავეე-
 ლი, ჰ მოკამა, ჰ სურ, ჰ ურა, ჰ რობეკა, მთავარნი სეონისნი,
 რომელ მკუდრ იუჟნენ ქუჭუნანასა მას ❖ ჰ ბალამ მე ბეორისი, მი- კბ
 სანი, მოკალეს მასჯლითა ძეთა ისრაელისათა ❖ ჰ იუჟნეს საზღვარ-
 ნი რუბენისნი, იორდანე საზღვრად, ესე სამკუდრებელი ძეთა რუ-
 ბენისთა ტომად ტომადთა მათთა, ქალაქები მათი და ვანები მათი ❖
 ჰ მისცა მოსე ძეთა გადისთა ტომად ტომად მათდა ❖ ჰ იუო სას- კდა, კმ
 ღვრად მათდა იახირი: ჰ უოველი ქალაქები გალადისა, ჰ ზოგი
 ქუჭუნანა ძეთა ამონისთა არუერამდე, რომელ არს წინაშე ჰირსა რა-
 ბოთისსა ❖ ჰ ესებონითგან რამოთადმდე კოიასფისა, ჰ თანიმი- კმ
 სა, ჰ მანაიმი ვიდრე საზღვართა დაბირისათა ❖ ჰ ემეკს შინა, ბე- კს
 თრამ, ჰ ბეთრდმა, ჰ სოქოთი, ჰ საფონი, ჰ სსვამ იგი სამეფო
 სეონ მეფისა ესებონისა, ჰ იორდანე იხღუნვის მათსე ვიდრე კე-
 რძოსა ზღვადმდე ქენეროთისა, წიად იორდანესა აღმოსავალით ❖
 ესე სამკუდრებელი ძეთა გადისთა ტომად ტომად მათდა, ქალაქად კლ
 ქალაქად მათდა, და ვანები მათი ტომათ ტომათ მათთა, ქედსა მოუ-
 ქცევენ წინაშე მტერთა თუსთა, ვითარცა იუჟნენ ტომთა ებრ მათ-
 თა, ჰ ქალაქთა მათთა, ჰ დაბათა მათთა ❖ მისცა მოსე ზოგსა ნა- კთ
 თესავსა მანასესსა, ტომად ტომად მათდა ❖ ჰ იუო საზღვარი მათი ლ
 მანამითგან, ჰ უოველი სამეფო ბასანი, ჰ უოველი სამეფო ოკ-
 მეფისა ბასანისა, ჰ უოველი დაბნები იარისი, რომელ არიან ბასა-
 ნიტს შინა სამეოც ქალაქნი ❖ ჰ ზოგი გალადისა, ჰ ასტაროთს ლა
 შინა, ჰ ედრანის შინა, ქალაქები სამეფოსა ოგისი ბასანიტს

1) დ მოსე ლდ.

შინა: ღ მიცნენ ძეთა მახირისთა, ძისა მანასესთა, ღ ზოგი ძეთა
 ლბ მახირისთ, ტომად ტომად მათდა ❖ ესე არიან, რომელ დაამკვდრ-
 ლვ აღმოსავლით ❖ ღ ნათესავსა ლევისსა არა სცა მოსე მკვდრობა
 რამეთუ ¹⁾ უფალი ღმერთი ისრაელისა იგი სამკვდრებელ იყო მა-
 თდა, ვითარცა ეტყოდა მათ.

თ ა მ ი ი ლ.

ა ლ ²⁾ ესენი არიან რომელთა დაიმკვდრეს ძეთა ისრაელისათა
 ქუჭყანა ქუჭყანასა ქანაანისსა, რომელნი განუყო და მკვდრნა
 ბ ელიაზარ მღვდელმან, ღ ისუ ძემან ნაფესმან, ღ მთავართა მამულად
 გ ტომთა ძეთა ისრაელისათა ❖ ³⁾ ნაწილად ნაწილად დაიმკვდრეს ვი-
 ტარცა ამცნო უფალმან კელითა ისუსითა ღ მოსესითა მიცემად
 გ ცხრასა ნათესავსა ღ ზოგსა ნათესავსა მანასესა ❖ რამეთუ მისცა
 დ მოსე სამკვდრო ორთა ტომთა ღ ზოგი ტომსა მანასესსა, წიად
 დ იორდანისა, ღ ლევიტელთა არა მისცა ნაწილი მათ შინა ❖ რამე-
 ე თუ იუწენ ძენი იოსებისანი ორნი ტომნი მანასე ღ ეფრემ ღ არა
 მისცა ნაწილი ქუჭყანასკან ლევიტელთა, არამედ ქალაქნი საუოფე-
 ე ლად, ღ გარემოსი მათი სცხოვართა მათთა ❖ ვითარცა ამცნო
 ვ უფალმან მოსეს, ეგრეცა ევეს ძეთა ისრაელისათა, ღ განიუვეს
 ვ ქუჭყანა ❖ ღ მოვიდეს ძენი იუდასნი ისუსა გალგალას შინა: ღ
 ჳრქუბა მას ქალებ იეფონისმან კენეზელმან, შენ უწუი სიტყვა,
 რომელი თქუა უფალმან მოსეს მიმართ კაცისა ღმრთისა ჩემთჳს ღ
 ჳ მენტჳს კადეს ვარნეს შინა ❖ რამეთუ ორმეოცის წლის ვიფა:
 რაჳმს მიმავლინა მე მოსე მონამან უფლისამან კადისვართით: მო-
 ჳ ხილვად ქუჭყანისა ღ მიუტე მას სიტყვა გონებისაჲ მისისა ❖
 ჳ მმათა ჩემთა რომელ აღმოვიდეს ჩემ თანა გარდასცვალებს გული
 თ ერისა, ხოლო მე შევევაჳ შედგომად უფლისა ღმრთისა ჩემისა ❖ ღ ⁴⁾
 ფუსა მოსე მას დღესა შინა ღ თქუა: ქუჭყანასა რომელსა მისჯდე,
 შენდა იეოს სამკვრებელად, ღ მჯლთა თქუწნთა უკუნისამდე, რამე-

¹⁾ დ მოსე იწ. — ²⁾ დ მოსე ლდ. — ³⁾ დ მოსე ლდ. 133-ე იგ. — ⁴⁾ ზე-
 მორე მ.

თუ შეეყავ შედგომად უკანა უფლისა ღმრთისა ჩემისა ❖ ღ აწ ცა-
 მომზარდა ჩქტნ უფალისან, ვითარცა თქუა, ესე ორმოც და მესუთუ
 წელი არს, ვინათგან თქუა უფალმან სიტყვა ესე მოსეს მიმართ, ღ
 ვიდრდა ისრაელი უდაბნოსა, ღ აწ აჭა ესერა მე დღეს ოთხმოც
 ღ სუთის წლისა ვარ ❖ ღ ეგრე დღეს მიძლევის, ვითარცა რაჟამს ია
 წარმავლინა მე, მოსე, ეგრეთ მიძლევის აწ განსლვად ღ შესლვად
 ბრძოლად ❖ ღ აწ გთხოვ შენ მთასა ამას, ვითარცა თქუა უფალმან იბ
 მას დღესა შინა: რამეთუ შენ გესმა სიტყვა ესე მას დღესა შინა, აწ
 ესერა ენაკიძელნი მუნ არიან, ქალაქნი ძლიერნი ღ დიდნი; უკეთუ
 უფალი იუოს ჩემთანა მოვსრნე ივინი, ვითარცა გვრქუა ჩქტნ
 უფალმან ❖ ღ აკურთხა იგი ისუ, ღ ¹⁾ მისცა ქებრონი ქალებსა იგ
 მესა იეფონესა, მესა კენჭელისა, სამკუდრებულად ❖ ამისთვის იყო იდ
 ქებრონი ქალებისა იეფონისა ქენჭინისა ნაწილად, მოდღეინდელად
 დღედმდე: რამეთუ იგი შეუდგა ბრძანებასა უფლისა ღმრთისა ისრაე-
 ლისასა ❖ სოლო სახელი ქებრონისა იყო ზირველად ქალაქი არ-
 ღოვი მითროპოლი ენაკიძთა ესე, ღ ქტუნა დასცხრა ბრძოლი-
 სავან.

თ ა ვ ი ივ.

ღ ²⁾ იუენეს საზღვარნი მეთა იუდასთანა ცომად ცომად მათ-
 და საზღვართავან იდუმიისთა, უდაბნოთავან სინით ლიუსა ვიდრე
 კადემდე ბღვართ კერძო ❖ ღ იუენეს საზღვარნი მათნი, ბღვართ
 კერძო ვიდრე ზღვად მარნილოვანად, ცხვრითგან რომელ მიიწევის
 ბღვართ კერძო ❖ განვალს მართლ აღსავალსა აკრამიბისასა, ღ ბ
 გარე მოვალს სენასა, ღ ალვალს ბღვართ, კადისვარნისა, ღ გან-
 ვალს ესრნოს, ღ აღიწევის ადღარად, ღ გარე მოვლის დასავლით,
 კადესა ღ მივალს აკვარნის ❖ ღ მოვლის, ასემონად კერძოდ ღ
 გარდავლის ვიდრე კევადმდე ეკუპტისასა, ღ არს მისი განსავალი
 საზღვრებთა, ზღუთ კერძო, ესე არს საზღვარი მათი ბღვართ ❖
 ღ საზღვარნი მათნი აღმოსავლით ყოველი ზღვაჲ მარნილოვანი იო-
 რდანემდე, ღ საზღვარნი ჩრდილოთ კერძონი, ცხვრითგან ზღუ-

¹⁾ მსჯულ. ა. ა მკაბულოთ ა. დ მსე იდ.—²⁾ დ მსე ჯდ.

ვ სათ, ჰ ერთ კერძო იორდანიტგან ❖ მიიწევიან სასღვარნი ბეთ-
 გლად კერძო: ჰ გარე წარვალს ჩრდილოთ კერძო ბეთბა-
 რედ კერძო, ჰ აღიწევიან სასღვარნი ქვად კერძო ბემოდინ-
 ს, მისა რუბენისა ❖ ჰ ალვალს სასღვარი დებირისა კვეისა
 აქორისასა, ჰ შთავალს გალგალად კერძო, რომელ არს მართალ
 გამოსავალსა იდუმიასა, რომელ არს ბღვართ კერძო კვესა, ჰ
 განიწევის სასღვარი წელად კერძო წეაროსა მარლილოვანსა, ჰ არს
 გამოსავალად მისა წეარო რუგელისა ❖ ჰ ალვალს სასღვარი კვესა
 ენომისასა, ბღვართ იებუთსად საშუადღისო, ესე არს იერუსალიმი; ჰ
 განვლენ სასღვარნი თსემით კერძო მთისად, რომელარს ზირით კერძო
 კვესა ენომისასა ზღვად მიმართ, რომელარს ერთ კერძო ქუჭყენასა
 ჰ ჰრაფინისასა ჩრდილოთ კერძო ❖ ჰ განვალს სასღვარი თავისანგან
 მთათასა, წეაროსა ზედა წელისა ნაფთოსსა, ჰ განვლენ მთად
 ეფრონისა, ჰ განაწევს სასღვარი ბალად, ესე არს ქალაქი იარმი ❖
 ჰ მიგარეველოს სასღვარმან ბაალით ზღვად კერძო, ჰ განვალს
 მთასა სეირსა, ჰ გარეწარ ზურგით კერძო ქალაქი იარმი ბორით,
 ესე არს ქსლონი, ჰ შთავიდეს მზისა ქალაქად კერძო, ჰ გარე
 წარვალს ბღვართ კერძო ❖ ჰ მიაწიოს სასღვარი ზურგით აფ-
 რონსა ჩრდილოთ კერძო, ჰ მიიწივნეს სასღვარნი საქარონადმდე,
 ჰ თანა წარვლოს მთაჲ ქუჭყენისა ბაალისა, ჰ მიაწიოს იაბინამ-
 დე, ჰ იუოს გარე მონავალი სასღვართა ზღვად კერძო, ჰ სასღვა-
 რნი მათნი ზღვტგან, ზღვაჲ დიდი ესღვანვის ❖ ჰ ესე სასღვარნი
 იგ მეთა იუდასთან გარემოს ტომად ტომად მათდა ❖ ჰ ქალაქს მეს
 იეფონისსა მისცა ნაწილი შორის მეთა იუდასთა, ბრძანებთა ღმ-
 თისათა, მისცა მას ისუ ქალაქი ერბოკი, დედა-ქალაქი ენნაკისი, ესე
 იდ არს, ქებრონი ❖ ჰ ¹⁾ ალვოცნა მიერ ქალაქ მემან იეფონისმან სამნი იგი
 იე მენი ენივისნი სუსია, ჰ თოლამი, ჰ აქიმან ❖ ჰ ალვიდა მიერ ქა-
 ლაქ მკვდრთა ზედა დაბირისთა, ჰ სასელი დაბირისა ზიდველად იუო
 იგ ქალაქი შვიგნობართა ❖ ჰ ჰრქუა ქალაქ, რომელმან უკვე აღიღოს
 ვინ ქალაქი შვიგნობართა ჰ ეუფლოს მას, მივსცე მას ასქანა ასუ-

ლი ჩემი ცოლად ❖ დ დანიჰურს იგი ვოთონელ შემან კუნეხისმან,
 შმისა ქალებისმან უმრწამესმან, დ მისცა მას ასქანა ასული თვისი
 ცოლად ❖ დ იყო ოდეს შესლვასა მისსა, აზრასა მას, დ ჰურქუა:
 ვსთხოვო მამას ჩემსა ავარაკი, დ ჰმაჲ ეო კარაულით, დ ჰურქუაჲ
 მას ქალებ: რაჲ არს შენდა ❖ დ ჰურქუაჲ მას: მეც მე კურთსევა, რა-
 მეთუ ქმრენად საშუადლოდ მიმეც მე, მომეც მე გოლადმიმ, დ მი-
 სცა ქალებ გოლადმიმი, ზენა, დ გოლათი ქმრენაჲ ❖ ესე არს
 სამკვდრებელი ნათესავისა მეთა იუდასთა ტომად ტომად მათდა ❖
 დ იყო ქალაქები მათი, ქალაქი ჰირველი ნათესავისა მეთა იუდასთა
 სასლვართა ზედა ედომისათა უდაბნოსა ზედა ❖ კახესელი დ ედრანი
 დ იავორინი ❖ დ კინაჲ დ დიმონაჲ, დ ადდა ❖ დ კედესი დ იფინასი იფ
 დ ტელემი დ ბალოტი ❖ დ ქალაქი ესე რაონი დ ასურასალი დ
 ყოველი ქალაქი ესერონისა ეს არს სური ❖ დ ამაჲ დ სამა დ
 თამამა დ მოლადა ❖ დ ასაქსო დ ასურ ღადღალ დ ასემონ დ ბი-
 თელევი ❖ დ ასარსულა დ ბეთსაბე, დ ევსლუთია დ ვანები მათი დ
 სანლი მათი ❖ ბაჲალ, დ იემოი, დ ასემი ❖ დ ესთალადი დ ქესლი
 დ ერამი ❖ დ სიკელევი, დ მედენა დ სასანინა ❖ დ ლაბოთ, დ სე-
 ლეკემი დ აინ დ რეომან ყოველი ქალაქები ოც დ ცხრა, დ დაბნე-
 ბი მათი ❖ კელსა ზედა ესთალოისა, საარაჲ, დ ასანა ❖ დ რამენი
 დ ზანაჲ, დ ოკონიმი, დ თაფფუა, დ ინაჲ ❖ დ იერიმუთი, დ
 ოდოლამი, დ მემრად, დ სოქოაჲ, დ ასექაჲ ❖ დ საგარიმი, დ
 ადიაფაჲ, დ გადირა, დ ავარაკნი მისნი, ქალაქები ათოთსმეტი, დ
 დაბნები მათნი ❖ სენნანი, დ ადასა, დ მაგდალაგდა ❖ დ დალანნი,
 დ მასიფა, დ იექთაელი, დ ლაქისი; დ ბაჲსაქთა, დ ავლარნი ❖ დ
 ქაბბან, დ ლამისი, დ ქაფალოსი ❖ დ გადეროთი, დ ბეთგონი, დ
 ნამაჲ, დ მაკიდია, ქალაქები ათექვსმეტი, დ დაბნები მათი ❖ ლუბა-
 ნა დ ათერი, დ იასარნ ❖ დ იფუთა, დ ასენა, დ კელაი, დ აკი-
 ბა, ❖ დ აქი, დ მარისა, დ ედომ, ქალაქები ცხრა, დ დაბნები მა-
 თი ❖ აკკარონი, დ დაბნები მისი, დ სამკვდრებელი მათი ❖ ავა-
 რონი თგან, ამნაჲ ❖ დ ყოველნი რაჲოდენნიცა არიან მასლობელად
 ახლოთისა, დ დაბნები მათი, დ სამკვდრებელი მათი ❖ გასა დ და-

იხ
 იტ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კბ,კლ
 კმ
 კნ
 კს
 კტ
 კთ,ლ
 ლა,ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლთ
 მ
 მა
 მბ
 მგ
 მდ,მე
 მს

მწ,მი ბნები მისი, ღ ვანები მისი, მიკევადმდე კეჯჭტისა, ღ დიდი ზღვაჲ
 ნ ღანასაზღურებს ზ ღ მთათა საფარისათა, ღ იეთერი, ღ სოქო ზ ღ
 ნ ღრენა ქალაქი შწიგნობართა, ესე არს დაბირი ზ ღ ანობი, ღ ესთე-
 ნს,სგ მონი, ღ ანები ზ ღ გოსომი, ღ ქილეონი, ღ გილანი, ქალაქები
 ნდ ათერთმეტი, ღ დაბნები მათი ზ ღ ერენი, ღ რუმაჲ, ღ ასანი ზ ღ
 ნე იანუმი, ღ ბეთათაჲფუჲ, ღ აფაკა ზ ღ ქმათა, ღ არბო, ესე არს ქე-
 ნე რონი, ღ სიორი, ქალაქები ცხრს, ღ დაბნები მათი ზ მარნი, ღ ქე-
 ნე რმელი, ღ სიფი, ღ უტკაჲ ზ ღ იესდრაველი, ღ რეკლამი, ღ სანო,
 ნს,სო ღ აკიმი ზ ღ გაბაჲ ღ თამსა, ქალაქები ათი ღ დაბნები მათი ზ
 ა ელული, ღ ბეთსური, ღ ქედორი ზ ღ მაროთი ღ ბეთანოთი, ღ
 ელთეკენი ქალაქები ექუსი, ღ დაბნები მათი ზ თეკო ღ ეფრათაჲ,
 ესე არს ბეთლეჲმი, ღ ფოგორი, ღ ეტამი, ღ კულონი, ღ ტატამი,
 ღ სორისი, ღ კარიმი, ღ უალიმი, ღ ბეთერი, ღ მონოქო ქალაქე-
 ბი ათერთმეტი, ღ დაბნები მათი ზ კარიათბაჲლ; ესე არს ქალაქი
 იარიმი, ღ არებბა, ქალაქნი ორნი, ღ დაბნები მათი ღ ვანები მ-
 აბ,აგ თი ზ ღ ბეთარბა, ღ მადონა ღ სოქოქა ზ ღ ნეფსანი, ღ ქალაქი
 ად მარილისა, ღ ინგადი: ქალაქები ექუსი, ღ დაბნები მათი ზ ღ იო-
 ბოსელი დამკვდრებულ იყო იერუსალიმს ღ ვერ შეუძლეს მეთა
 იუდასთა, წარწეჲდად, მათდა, ღ დაემენეს იობოსელნი მეთა თანა
 იუდასთა იერუსალიმსა შინა მოხლადმდე.

თ ა ვ მ იმ.

5 და იეჲნეს საზღვარნი მეთა იოსებისთანი იორდანიოგან რო-
 6 მელ არს იერიქოთ კერძოჲ აღმოსავლით ღ აღჯდეს იერიქოთ
 7 უდაბნოთ ბეთელად ზ ღ განვიდეს ბეთელით ლუსად, ღ წარვიდეს
 8 საზღვართა არქიტაროსთა ზ ღ განჯდეს ზღვთ კერძოჲ საზღვარ-
 9 თა ზედა იეჲსალოთისთა საზღვარამდე ბეთრონისა ქუჭნათა; სადჲ
 10 იყო გამოწავალი მათი ზღვთ კერძოჲ ზ ღ დაიმკვდრეს მეთა იო-
 11 სებისთა, უფრემ ღ მანასე ზ ღ იეჲნეს საზღვარნი ეფრემისა, ტო-
 12 მად ტომად მათდა, ღ იყო საზღვარი სამკვდრებულ მათდა აღმო-
 13 სავლით ასტაროთით აღარს ვიდრე ბეთრონამდე, ზემოთა, ღ გა-
 14 სარს ზ ღ განვიდეს საზღვარნი ზღვად კერძოჲ მსქლოთად ჩრდი-

ლოთ, **ღ** მივიდეს, აღმოხველად თინითსლოდ, **ღ** წარვიდეს აღმო-
 სავლით იანოქად **ჴ** **ღ** იანუქისაგან შევალს, ატაროთად **ღ** ნარა-
 თად, **ღ** დაბნები მათი **ჴ** **ღ** განვლის იერიჱოს, **ღ** მიიწეეს იორდა-
 ნედ **ჴ** **ღ** დათუთგან გარე წარვლიან საზღვარნი ზღვად კერძოდ
 კეესა კანასსად **ღ** იუოს გამოსავალი მათი. ზღვთ კერძო, ესე სამ-
 კვდრებელი ნათესავისა მეთა ეფრემისთა ტომად ტომად მათდა **ჴ** **ღ**
 ქალაქები რომელ განიკუთნეს მეთა ეფრემისთა შორის სამკვდრე-
 ბელსა მეთა მანასესთანი, ეოველი ქალაქები, **ღ** დაბნები მათი **ჴ** **ღ**
 არა მოსპო ეფრემ ქანანელი რომელ მკვდრ იყო გაზერს შინა. და-
 შენებულ იყო ქანანელი შორის ეფრემისა მიმცემელნი მისდა ხარკთა
 მოაქა დღედმდე, ვიდრე აღმოსავლამდე ფარაოჲ მეფისაჲ ეგვიპტი-
 სა, **ღ** დაიზურა ქალაქი **ღ** მოწვა იგი ცეცხლითა, **ღ** ქანანელნი **ღ**
 ფერეშელნი, **ღ** მკვდრნი გაზერისანი **ღ** გძირნი, **ღ** მისცა იგი ფე-
 რონ ზითვად ასულსა თუხასა.

თ ა ვ ი ი ზ.

ღა იუჴნეს საზღვარნი მეთა მანასესთანი რამეთუ ესე ჰირშმო
 იყო იოსებისი, მაქირის ჰირშმოებასა მანასესსა, მამასა გააღადი-
 სსასა, რამეთუ კაცი მბრძოლი იყო იგი, გალადის შინა, **ღ** ბაჲსან-
 სა შინა **ჴ** **ღ** ¹⁾ იყო მეთა მანასესთა სხვათა ტომად ტომად მათდა:
 მეთა აქიეზერისთა, **ღ** მეთა ელაკისთა, **ღ** მეთა იერელისთა, **ღ** მე-
 თა ექემისთა, **ღ** მეთა ეფერბსთა, **ღ** მეთა სემირაალისთა: ესენი
 არიან მენი მანასესი მისა იოსებისა კაცნი მამრნი ნათესავი
 ტომად ტომად **ჴ** **ღ** სალზათს მესა ეფერისსა, მესა გალადისსა,
 მისა მაქორისსა, მესა მანასესა არა ესხნეს მას ბეებ არამედ ასუ-
 ლებ **ჴ** **ღ** ესე არს სახელები ასულთა სალზადისთა, მალა, **ღ** ნუა,
ღ ეგლაჲ, **ღ** მელქაჲ, **ღ** თერსა **ჴ** **ღ** წარდგეს წინაშე ელიაზარ
 მდღელისა, **ღ** წინაშე ისუსა, მისა ნავესა, **ღ** წინაშე მთავართა, **ღ**
 თქქტსა: დემრთმან ამცნო კელითა მოსესითა, მოცემად ჩუწნდა სამ-
 კვდრებელი შორის მმათა ჩუწნთა. **ღ** სცეს სამკვდრებელი, ბრძა-
 ნებითა უფლისთა ნაწილი, შორის მმათა მამისა მათისთა **ჴ** **ღ**

¹⁾ **ღ** მოხე კვ.

აღმოუკდა ნაწილად, მათთა, მანასეს ღელე ლაშევი, თუნიერ ქუჭ-
 ენისა გალადისა, ჰ ბასანისა, რომელ არს წიად იორდანეს ✠
 რამეთუ ასულთა მეთა მანასესთა დაიმკუდრეს ნაწილი შორის მმა-
 თა მათთად. ხოლო ქუჭენასა გალადისა სუდად მეთა მანასესთა
 რომელ დაშთომილ იუუნეს ✠ ჰ იუუნეს სასლვარნი მეთა მანასეს-
 სთანი ასერ მახეთოთაგან, ჰ დანათი რომელ არს ჰირის ჰირ სუქემ-
 სსა, ჰ მიულენ სასლვარნი იამანოდ ჰ იასფედ ჰ წუროდ თაფთოთ-
 თსად ✠ მანასესა იყო ქუჭენასა, თაფთუთი, სასლვართა მათ მანასეს-
 თა მეთა ეფრემისათა ✠ ჰ წარვალს სასლვარი კევსა მას კანისსა,
 ჩრდილოთ კერძო კევსა მას იარინისა; ტერემინთოდ ეფრემისა,
 სპუალ ქალაქისა მანასესსა. ჰ სასლვარნი მანასესნი ჩრდილოთ
 კერძო ნაღვარევსა, ჰ იეოს გამოსაწვლად მისა სღვად ✠ სამხრით
 ეფრემისა ჰ ჩრდილოთ კერძო მანასესსა, ჰ სღვად ესლუდნეს მათ,
 ჰ ასერ შეეყოფის ჩრდილოთ კერძო, ჰ ისაქარის აღმოსავლით ✠
 იბ ჰ იეოს მანასეს შორის ისაქარის შორის ჰ ასერის შორის ბეთ-
 სანს ჰ დაბნები მათი, ჰ მკუდრნი ედორისანი, ჰ დაბნები მისი ჰ
 მკუდრნი მალედდოსანი, ჰ დაბნები მათი, ჰ მკუდრნი ტანაქოსნი ჰ
 ივ დაბნები მისი, ჰ მესამე ნაწილი ნაფეთისი, ჰ დაბნები მისი ✠ ჰ
 ვერ შეუძლეს მეთა მანასესთა მოსრვად ამის ქალაქებისა, ჰ იყო
 იდ ქანანელმან შენებად ქუჭენასსა მას ✠ ჰ იყო რამეთუ სძლეს მეთა
 ისრაელისათა ჰ მოწილ იუუნეს ქანანელნი; ხოლო მოსრვით
 იე არა მოსრნეს ივინი ✠ სიტევასა უკებდეს მენი იოსებისნი ისუს
 ჰ ჰრქუჭეს: რადსათუხ დაკუძკუდრე ჩუტნ ნაწილი ერთი ჰ სასომი
 ერთი, ხოლო მე ერ მრავალ ვარ, ჰ დემერთმან მაკურთხნა მე (ვი-
 ივ დრე აქამოდე) ✠ ჰრქუჭა მათ ისუ: ერ მრავალ თუ ხარ შენ, აღ-
 გვალე მადნარად, ჰ განჭკაფე თავისა შენისა მუნ აღვიღი ქუჭე-
 ნასა, ფრესისი, ჰ რაფაიმისა, უკეთუ იწრო არს, თქუტნდა მთა
 ის ეფრემისა ✠ ჰ ჰრქუჭეს მეთა იოსებისთა, ვერ კმად არს ჩუტნდა
 მთა ეფრემისა, ჰ ცხენი რჩეული ჰ რკინა ქანანელისა რომელი
 მკუდრ არს ქუჭენასსა ემეკისსა, ბეთსანს შინა, ჰ დაბნებსა მისსა
 იწ ღელევსა შინა იესრაილისასა ✠ ჰ ჰრქუჭა ისუ მეთა იოსებისთა

ეფრემს ღ მანასეს მეტყველმან, ერ მრავალ თუ ხარ შენ, ღ ძალი დიდი გაქუს, არა იუოს შენდა ნაწილი ერთი ❖ რამეთუ მად-
ნარი შენი იუოს, ვინათგან მადნარი არს, ღ განწმინდო იგი, ღ იუოს შენდა; ღ რაჟამს ადგოცო ქანანელი, რამეთუ ცხენი რჩეუ-
ლი არს მისი, (ღ თუთ ძლიერნი) რამეთუ შენ უძლიერეს მი-
სა იქმნე.

თ ა ვ ი ი მ.

ღა განგობაჲ ვოველი კრებული ძეთა ისრაელისათა სელომად
ღ აღდგეს მუნ კარავი საწამებელისა, ღ ქუჭყანა დაიურა მათგან ❖
ღ დაძთვის ძენი ისრაელისანი, რომელთა არა დამკვდრა სამკვდრებე-
ბელად თუსა, შუდნი ნათესავნი ❖ ღ ჭრქუაჲ ისუ ძეთა ისრაელისათა,
ვიდრემდის თქუენ თვალ ახმიდეთ შესლვად, დამკვდრებად ქუჭყა-
ნისა, რომელი მიცვა თქუენ უფალმან ღმერთმან მამათა თქუენ-
თამან ❖ მოძცენით მე თქუენგანნი სამნი კაცნი ნათესავისაგან, ღ
წარვაგლინე იგინი, ღ აღდგენ ღ მოგლონ ქუჭყანა, ღ აღწერონ
იგინი წინამე ჩემსა ვითარცა ჯერაარს განუოფა მისი ❖ ღ მოვი-
დგეს მისა ღ განუყო მათ შუდად ნაწილად, იუდა დადგეს საზღვარ-
თა მათთა ბღვარით კერძო, ღ ძენი იოსებისნი დადგეს საზღვართა
მათთა სედა ჩრდილოთ კერძო ❖ ხოლო თქუენ განიუავით ქუჭყა-
ნა იგი თქუენდად შუდად ნაწილად, ღ მომართუთ მე აქა: ღ გამო-
გილო თქუენ ნაწილი წინამე უფლისა ღმთისა თქუენისა ❖ რამე-
თუ არა არს ნაწილი ძეთა ლევისთა თქუენ შორის, არამედ მღდე-
ლობა უფლისა ნაწილად მათდა არს, ღ გაად ღ რუბენ ღ სოკმან
ნათესავისან მანასესთამან, მიიღეს სამკვდრებელი მათი წიად იორ-
დანესა აღმოსავლით, რომელ მიცვა მათ მოსე მონამან უფლისამან ❖
ღ აღდგეს კაცნი იგი ღ წარვიდეს, ღ ამცნო ისუ კაცთა რომელნი
იგი წარვიდეს აღწერად ქუჭყანისა, ღ ჭრქუაჲ: წარყვდით ღ გან-
სომეთ ქუჭყანა, აღწერეთ იგი; ღ მოვედით ჩემდა აქა, ღ მიცვე ს-
მკვდრებელი წინამე უფლისა სელომს შინა ❖ ღ წარვიდეს კაცნი
ღ განსომეს ქუჭყანა, ღ ისილეს იგი ღ აღწერეს იგი, ქალაქად
ქალაქად შუდ ნაწილად წიგნსა შინა, ღ მოართვეს ისუს ბანაკსა მი-

ით
ბ
გ
დ
ე
ვ
ზ
თ

ი ნი სელომად ❖ დ განუგლო მათ ისუ წილი სელომს შინა წინამე
 უფლისა, დ განუგო მუნ ქქტყანა ისუ მეთა ოსრაელისათა განუგო-
 ია ფისაებრ მათისა ❖ დ აღმოუგდა წილი ნათესავსა მეთა ბენიამენი-
 ისათა, ჰირველად ტომად მათდა, დ აღმოგდა საზღვარი ნაწილისა
 იბ მათისა, საშუალ მეთა იუდასა, დ საშუალ მეთა იოსებისთა ❖ დ
 იუჟენეს საზღვარნი მათნი ჩრდილოთ კერძო, იორდანით, დ აღუ-
 იგ დეს საზღვარნი ზურგით იერიქოსა ჩრდილოთ კერძო, დ აღუდეს
 მთასა ზღუთ კერძო, დ იუოს გამოსავალი მისი მავდარიტი ბეთ-
 იგ ინისა ❖ დ განვიდეს მიერ საზღვართა ლუზასთა ზურგით კერძო,
 ლუზასთა ბღვართ; ესე არს ბეთელი, დ შთავიდეს საზღვარნი ესე,
 ატაროთით ადდართ მთად კერძო რომელ არს ბღვართ კერძო
 იდ ბეთრონით. ქქტმო ❖ დ განვალს საზღვარნი, დ გარე წარვლის
 ერთ კერძოსა რომელი ზედავს ზღვად მიმართ დ ბღვართ კერძო,
 მთიდგან ჰირის ჰირ ბეთრონისა სამხრით დ იუოს გამოსავალი
 მისი კარიათბალი, ესე არს კარიათიმი ქალაქი მეთა იუდასთა, ესე
 იე არს ნაწილი ზღუთ კერძო ❖ დ ნაწილი ლივართ კერძო, დ ნა-
 იგ წილად კარიათბალით, დ განვალს საზღვარნი ზღუსა გაინად, წვა-
 იგ როსა ზედა წულისასა ნაფთოსასა ❖ დ შვეიდის საზღვარნი კერ-
 ძოსა ზედა მთისასა, რომელ არს ჰირით კერძო მადნარისა მის
 ენომისთა, რომელ არს წილისაგან ემეკისა რაფანისსა ჩრდილოთ,
 დ შთავიდის გენომოდ ზურგით კერძო იებუსისა ბღვართ კერძო,
 იბ დ შთავიდის წვართსა მას როკელისასა ❖ დ განვიდის წვართსა
 ზედა სამოსსა, დ განვიდის გალილოთად, რომელ არს მართლად-
 ისავალსა ედომისასა: დ შთავიდის ქვათ კერძო, ბიანისა მეთა რუ-
 იტ ბენისასა ❖ დ განვიდის ზურგით კერძო ბეთარას, ჩრდილოთ კერ-
 ძო, დ შთავიდის ბეთვალად საზღვარსა ზედა ზურგით კერძო ❖
 ით დ იუოს საზღვარი გამოსავალთა ცხვრად კერძო ზღვაად მარი-
 ლოვანისა ჩრდილოთ, კერძოსა იორდანისასა ბღვართ კერძო, ესე
 კ საზღვარნი არიან ბღვართ კერძონი, დ იორდანე ეზღვრის მას
 კ კერძოსაგან აღმოსავალთათ ❖ ესე არს სამკუდრებელი მეთა ბენი-
 კა მენისთა, საზღვარნი მისნი გარემო ტომად ტომად მათდა ❖ დ

იუჟნეს ქალაქნი ნათესავთა მეთა ბენიამინისთანი ტომად ტომად მათდა, იერიქო. ღ ბეთვლა, ღ ამეკანი ზ ღ ბეთარაბა, ღ სემბრი-
 მი, ღ ბეთელ ზ ღ იავიმი ღ ოფანი, ღ ეფრათა ზ ღ ვაფირამინ,
 ღ ოფნი, ღ გაბაჲ, ქალაქი ათორმეტი, ღ დაბნები მისი ზ გა-
 ბაონი, ღ ჰრამა, ღ ბიროთი ზ ღ მსფაჲ, ღ ქეფირაჲ ღ ამოსა ზ
 ღ რეკემა, ღ იერფალი, ღ ფერაღა, ღ სილალეფი ზ ღ იებოსი,
 ესე არს იერუსალიმი, ღ გაზაათი, ღ ქალაქი იარემი, ქალაქები
 ათცამეტი ღ დაბნები მისი. ესე არს სამკუდრებელი მეთა ბენიამი-
 ნისთა ტომად ტომად მათდა;

თ ბ ვ ლ უ თ.

და აღმოუკდა ნაწილი მეორე სუმიონს ღ ნათესავთა მეთა სუმიო-
 ნისთა, ღ იყო სამკუდრებელი მათი სამუალ ნაწილსა მეთა იუდა-
 სათა ზ ღ იყო ნაწილი მათდა ბერსაბე ღ საბე, ღ მულადამ ზ ღ
 ასერსუალი, ბეთული ღ ბელბოლა, ღ ასომი ზ ღ ულთულადი, ღ
 ერმაჲ ზ ღ სეკელავი, ღ ბეთამარ ქაზბოთი, ღ ასერსუსიმი ზ ღ ბე-
 თალბათი, ღ ავარანკი მათნი, ღ ქალაქები ათსამეტი, ღ დაბნები
 მათი ზ ბინი, ღ რემმოთი, ღ ეფერი, ღ ასამი, ქალაქები ოთხი, ღ
 დაბნები მათი ზ ღ ეოველნი გარემონი ქალაქთანი, ღიდრე ბალეთ
 ბირამოთადმდე რომელი მივალს რამეთად ბღვარით კერმო, ესე არს
 სამკუდრებელი ნათესავთა მეთა სუმიონისთა ტომად ტომად მათდა ზ
 წილისაგან იუდასსა, სამკუდრებელი ნათესავსა მეთა სუმიონისთა,
 რამეთუ იყო ნაწილი მეთა იუდასთა უფროს ვიდრეჲ მათსა, ღ და-
 მკუდრეს მეთა სუმიონისთა ნაწილი შორის მათსა ზ ღ აღმოუკდა
 მესამე ნაწილი, საბულონს ტომად ტომად მათდა, ღ იუჟნეს სა-
 ზღვარნი სამკუდრებელისა მათისანი სარிடამდე ზ ღ გამოკდა სა-
 ზღვრად მათდა ზღვაჲ ღ მარია ღ მიაწეეს დაბასთს კერმო კვესა
 რომელ არს შირის ზირ იეკანამსა ზ ღ მიიქცევის სარდიით ზირის
 ზირ აღმოისვლით სამესა საზღვართა ზედა ქასალრთ თაბორისთა
 ღ განვლის დაბრთად კერმო, ღ აღიწევის იაფავის კერმო ზ ღ
 მიერ მიგარევიდის ზირის ზირ აღმოსავლად გეთაეფერის კერმო,
 ქალაქად კასიმად, ღ განვლის რემმონით მათარით მწნუსინა ზ ღ

კბ
 მბ.კდ
 კე
 კვ
 კზ.კწ
 ა
 ბ.გ
 დ
 ე.ვ
 ზ
 ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 ივ
 იდ

თაბორ, ღ განვალს მუნით იკონად, ღ შეეყოფის საბილონს ბღვა-
 რით ღ ასირს ღ მიიწევის ზღვად, ღ იუდისად ღ იორდანე მხის
 აღმოსავალით კერძო ზ ღ ქალაქები მოსლუღვილი, ტვრელთაჲ, ლდ
 ტვროსი, ღ ამმათი, ღ ჰრეკათი, ღ ქენერეთი ზ ღ აღაძი, ღ ჰრამა, ლე
 ღ ასურნი ზ ღ კედესი, ღ ედრანი, ღ წყარო ასურნი ზ ღ იერონი, ღ
 მაგდალეელი, ორანი ღ ბეთანათი, ღ თაზმუსი, ქალაქები ათცსრაძე-
 ტი, ღ ვანები მათი ზ ესე არს სამკვდრებელი ნათესავისა ძეთა ნე-
 ფთალემისთა, ტომად ტომად მათდა ქალაქები ღ დაბნები ზ ღ დანს
 აღმოუგდა მეშვდე წილი ზ ღ იუჟენს საზღვარნი მათისანი საწააჲ, ლტ
 ღ ესთაული, ღ ქალაქი სამესი ზ ღ სალამინი, ღ ივალონი, ღ იე-
 ფაღა ზ ღ ელონი, ღ თამნა, ღ აკარონი ზ ღ ელთეკვა, ღ ვაბა-
 ფონი, ღ ბაათოთთ ზ ღ იუთი, ღ ბანიბართ, ღ გეფრემონ ზ ღ
 ზღვტვან იერაკონად, ღ ირაკონ, საზღვარი მახლობელად იოპესა ზ
 ესე არს სამკვდრებელი ნათესავისა ძეთა დანიისთა ტომად ტომად ლმ
 მათდა ქალაქები მათი ღ დაბნები მათი, ღ არს აჭირვებდეს ძენი და-
 ნისნი ამორეველსა მაჭირვებელს მათსა მთასა შინა, ღ არა უტევე-
 ბდენ მათ ამორეველნი აღმოსლვად კევად, ღ არა უტევებდეს ამო-
 რეველნი მთასლვად ველად ღ იჭირვოდა მათგან სასლვარი ნაწი-
 ლისა მათისა ზ ღ წარვიდეს ძენი დანიისნი, ღ ჰბრძოდეს ლაქისის, ლზ
 ღ დაიპერეს იგი, ღ მოსრნეს ივინი ჰირითა მახლისათა ღ დაე-
 შენეს მუნ; ღ უწოდეს სასელი მისი ლასენდან. ღ ამორეველი
 დამთა დამკვდრებად ელომს ღ სალამინს შინა: ღ დამძიდა კელი
 ეფრემისი მათ ზედა, ღ ექმნეს ივინი მათ მოსარკე ზ ღ დასცხრა
 განყოფით ქუჭყანისა ღ სასლვართა მათთა, ღ სცეს ძეთა ისრაჲ-
 ლისათა ნაწილი ისუს ძეთა ნავესთა მათ შორის ბრძანებითა
 უფლისათა ზ ღ მისცა მას ქალაქი, რომელი ითხოვა თამნასარაჲ, ლთ
 რომელ არს მთასა ეფრემისსა, ღ აღაშენა ქალაქი, ღ დაეშენა მუნ ზ
 ესე არს განყოფაჲ რომელ განუყო ელიაზარ მდღელმან, ღ ისუ ნა-
 ვემან, ღ მთავართა ღ ტომთა ღ ნათესავთა ისრაელისათა წილით
 სელომს, წინაშე უფლისა კართა ზედა კარვისა მის საწანებელისათა
 ღ აღასრულეს განყოფა ქუჭყანისა.

ლდ
 ლე
 ლტ
 ლთ
 მ
 მკ
 მდ,მე
 მკ
 მზ
 მტ
 მწ

თ ა ვ ი ა.

ა,ბ და ეტეოდა უფალი ისუს, ღ ჳრქუა ❖ ეტეოდე მეთა ისრაე-
 ლისათა, ღ არქუ: მისცენით ქალაქნი შესავედრებულნი, ¹⁾ რომელ
 გ არქუ თქუწნ მოსეს მიერ ❖ შესავედრებულად კაცის მკულელოთ
 რომელმან მოკლას სუელი არა ნებსით: ღ იუწენ თქუწნდა ქალა-
 ქნი იგი შესავედრებულ, ღ არა მოკუდეს კაცის მკულელი იგი მე-
 დ მიებულისაგან სისხლისა, ვიდრე წარდგომადმდე წინაშე კრებულისა
 დ განკითხვად ❖ ღ შეივლტოდის ერთსა მას ქალაქთაგანსა; ღ დადგეს
 შესავალთა მათ ბჭეთა ქალაქისათა, ღ აღუაროს ყურსა მოხუცე-
 ბულსა მის ქალაქისასა სიტყუთა თვისითა, ღ შეწინარებულ იუოს
 იგი ერისა მისთანა ღ სცენ მას ადგილი ღ დაემკუდროს მათ თანა ❖
 ე ღ თუ სდევეს მას მახლობელი სისხლისა მისისა ნუ მისცემდ კე-
 ლთაჲ მისთაჲ მომკლეველსა მას, რამეთუ არა ნებსით უკლავს მოყვასსა
 ვ მას თვისსა, ღ არცა მტერად იუო მისა გუშინ ღ ძუღან ❖ ღ დაე-
 მკუდროს იგი ქალაქსა მას, ვიდრე წარდგომადმდე წინაშე ერისა
 მის სასჯელად ვიდრე სიკვდილადმდე მდღელისაჲ მის დიდ-
 სა, რომელი იუოს დღეთა მათ; ღ მაძინღა მოიქცეს მკულელი იგი,
 ღ შევიდეს ქალაქსა თვისსა ღ სასლად თვისსა, ღ ქალაქად რომლისა-
 ზ გან ივლტოდა ²⁾ ❖ ღ დასდგეს კედესი გალილიას, მთასა შინა ნე-
 ფთალემისსა, ღ სუქემი მთასა ეფრემისსა ღ ქალაქი არბოკი, ესე
 ც არს ქებრონი მთასა იუდასსა ❖ ღ წიად იორდანესა იერიქოს მი-
 მართ აღმოსავლით, ³⁾ მისცეს ბოსორი უდაბნოსა ველსა შინა ნა-
 თესავისაგან რუბენისსა, ღ ჳრამოთი გალაადს შინა ნათესავისაგან
 გაადისსა, ღ გაელანი ბასანიტს შინა ნათესავისაგან მანასესისა ❖
 თ ესე ქალაქნი განჩინებულნი იუწენ ეოველოთ მეთა ისრაელისათანი,
 ღ მწირსა რომელი შევედრებულ იუოს მათ შორის შევედრებად მუნ,
 ეოველნი რომელნი მოკლვიდენ კაცსა, არა ნებსით, რათა არა მო-
 კუდეს კელისაგან სისხლის მემიებულისასა, ვიდრე არა წარდგეს
 წინაშე კრებულისა განკითხვად.

¹⁾ დ მოსე დე. ე მოსე ით.—²⁾ ე მოსე ით.—³⁾ ე მოსე დ.

თ ა ვ ი ა ა.

და მოვიდეს მოსუცებულნი, ტომთა მთავარნი მეთა ლევისთა-
 ნი, ელიასარ მდღელისა, დ ისუსა მესა ნავესსა, დ მოსუცებულთა,
 ტომთა დ ნათესავთაგან მეთა ისრაელიისათა ❖ დ ჰერქელს მათ სე-
 ლომს შინა ქელქანასა ქანანისასა მეტევეელთა: ამცნო უფალმან კე-
 ლითა მოსესითა: მოცემად ჩუწნდა ქალაქები საყოფელად დ გარემო
 მათნი გარე ქალაქისა საცსოვართა ჩუწნთა ❖ დ ¹⁾ მისცეს მეთა
 ისრაელიისათა ლევიტელთაჲ ნაწილთაგან თჳსთა ბრძანებითა უფლი-
 სათა ქალაქები ესე დ გარემო სათესველი მათი ❖ დ აღმოუკდა წი-
 ლი ტომსა კათისსაჲ, დ იქმნა აჰრონის მეთა მდღელთა ლევიტელ-
 თა ნათესავისაგან იუდასისა, დ ნათესავისაგან სჳმეონისა, დ ნათე-
 სავისაგან ბენიამენისაჲ წილით ქალაქები ათ სამეტი ❖ დ მეთა
 კათისთა ნეშტთა ნათესავისაგან ეფრემისისა, დ ნათესავისაგან და-
 ნისა, დ ჴოკისაგან ნათესავისა მანასესისა წილით ქალაქები ათი ❖
 დ მეთა გეთსონისთა ნათესავისაგან იზაქარისთა, დ ნათესავისაგან
 ასერისთა, დ ნათესავისაგან ნეფთაღემისთა, დ ჴოკისაგან ნათესა-
 ვისა მანასესთა, ბასანს შინა, წილით ქალაქები ათ სამეტი ❖ დ
 მეთა მერარისთა, ტომად ტომად მათდა ნათესავისაგან რუბენისთა,
 დ ნათესავისაგან გადისთაჲ, დ ნათესავისაგან ჴაბულონისთა, წი-
 ლით ქალაქები ათორმეტი ❖ დ მისცეს მეთა ისრაელიისათა ლევი-
 ტელთა ქალაქები მათი, დ გარე მოსათესველი მათი, ვითარცა
 ამცნო უფალმან მოსეს ნაწილად ❖ დ მისცა ნათესავმან მეთა იუ-
 დასთამან დ ნათესავმან მეთა სჳმეონისთამან; დ ნათესავმან მეთა
 ბენიამენისთამან, ქალაქები ესე დ სახელ სდვეს მათ ❖ დ იქმნეს
 მეთა აჰრონისთაჲ ტომისაგან კათისთა მეთა ლევისთა, რამეთუ ამთ
 ხუდად ნაწილი ჰირველი ❖ დ მისცეს მათ კარიათარბოკი დედა ქა-
 ლაქი ენაკთა, ესე არს ქებრონი მთასა შინა იუდასსა, დ სათესველი
 გარემოს მისსა ❖ დ ²⁾ აგარაკები ქალაქებისა დ დაბნები მისი
 მისცა ისუ ქალაქს მესა იფოუნესსა სამკვდრებულად მისა ❖ დ მე-
 თა აჰრონ მდღელისათა მისცა ქალაქი შესავედრებელი რომელმან

¹⁾ დ მოსე ლე.—²⁾ ა ნეშტ. ვ.

იდ კაც კლას, ქებრონი, ღ განკუთნებულნი გარემოს მისსა ზ ღ ლეგა-
 ნა ღ განკუთნებულნი გარემოს მისსა, ღ იეთერი ღ განკუთნებულნი
 იე გარემოს მისსა, ესთემო, ღ განკუთნებულნი გარემოს მისა ზ ღ
 ოლონი ღ განკუთნებულნი, გარემო მისნი, ღ დაბირი ღ განკუთნე-
 ივ ბულნი გარემოს მისსა ზ დან ღ განკუთნებული მისა, ღ იეტტა
 ღ განკუთნებული მისსა, ღ ბეთსამისი, ღ განკუთნებული მისა, ქა-
 ის ლაქები ცხრა ორთაგან ნათესავთა ამთ ზ ღ ნათესავისაგან ბენია-
 მენისა გააბაონ ღ განკუთნებული მისა, ღ გაბე ღ გარემო მისა ზ
 იწ ღ ანათოთი, ღ გარემო მისი, ღ ალმონი ღ გარემო მისი ქალა-
 ით ქები ოთხი ზ ყოველი ქალაქები მეთა აჭრონისთა მდღელთა ქა-
 კ ლაქები ათსამეტი, ღ გარემო სათესავი მათი ზ ღ ტომთა მეთა
 კაათისთა ლევიტელთა რომელ დაშთომილ იუწენს მეთაგან კა-
 ათისთა ღ იუწენს ქალაქნი საზღვართა მათთანი ნათესავთაგან
 კა ყფრემისთა ზ ღ მისცეს მათ ქალაქები შესავედრებელი კაცის
 მკვლელთა სჯქემი ღ გარემოსი მისსა, მთასა შინა ყფრემი-
 კბ სსა, ღ გაზფრი ღ გარემოს მისა ზ ღ კაბსაიმ ღ გარე-
 მოსი მისა, ღ ბეთრონი ღ გარემოსი მისი, ქალაქები ოთხი ზ
 კვ ღ ნათესავისაგან დანისა ელფეკვა ღ გარემოს მისსა, გებეთონი ღ
 კღ გარემოსი მისი ზ ალონ ღ გარემოსი მისი ღ გეტრემონი, ღ გა-
 კვი რემოსი მისი ქალაქები ოთხი ზ ღ ზოგისაგან ნათესავისა მანასე-
 საჲ, თანაქი, ღ გარემონი მისნი ღ ბეთსამი ღ გარემოსი მისი ქა-
 კვი ლაქნი ორნი ზ ყოველი ქალაქები ათი, ღ გარემოსი მისსაჲ ტომ-
 კზ თაჲ მეთა კაათისთა დაშთომილთა ზ ღ მეთა გეთსონისთა, ნათე-
 სავთა ლევიტელთა, ღ ზოგისაგან ნათესავისაჲ მანასესისა, ქალაქ-
 ნი განკუთნებულნი კაცის მკვლელთანი, კოლანი ბასანიტიდს შინა,
 ღ გარემოსი მისა, ღ ბეესთერა ღ გარემოი მისა ქალაქნი ორნი ზ
 კწ ღ ნათესავისაგან იზაქარისთა, კისიონი, ღ გარემოსი მისა ზ
 კთ ღ გებროთ ღ გარემოსი მისი ღ იერმოთო, ღ გარემოსი მისი, ღ
 ლ წუარო მწიგნობართა ღ გარემოსი მისსაჲ, ქალაქები ოთხი ზ ღ
 ნათესავისაგან ასერისთა, მანასალი ღ გარემოსი მისა, ღ აბლონ ღ
 ლა გარემოსი მისი ზ ღ ქელკათი ღ გარემოსი მისი, ღ როაბი ღ გა-

რემოსი მისი ქალაქი ოთხი ❖ დ ნათესავისაგან ნეფთაღემისათა ლბ
 ქალაქი განკუთვნილი კაცის მკვლელთათჳს, კედესი გალილიას ში-
 ნა, დ გარემოსი მისა, დ ემათღორი დ გარემოსი მისაჲ, დ ნეო-
 მონი დ განკუთნებული გარემო მისა, ქალაქები სამი ❖ უოველი ლგ
 ქალაქები კეთსონისი ტომად ტომად მათდა, ქალაქება, ათსამეტი
 დ განკუთნებული მათდა ❖ დ ტომთა ძეთა მერარისთა ლევიტელთა ლდ
 სსჭათა, ნათესავისაგან ძეთა შაბულონისთა, იეკანამი, დ გარემო-
 სათესავი მისი, დ კართა, დ გარემო სათესავი მისი ❖ დ დამნა დ ლე
 გარემო სათესავი მისი, დ ნაალოლი დ გარემო სათესავი მისი,
 ქალაქები ოთხი. ❖ დ წიად იორდანესა იერიქთ კერმოჲ ნათეს- ლვ
 ვისაგან რუბენისა მისცა ქალაქები შესავედრებული კაცის მკვლელ-
 თა, ბოსორი უდაბნოსა ზედა დ გარემოსი მისი, მისორია დ გა-
 რემოსი მისნი, დ იაზარი, დ გარემოსი მისნი ❖ გედოსნი, დ გა- ლზ
 რემოსი მისი, დ მასფა დ გარემოსი მისი, ქალაქები ოთხი ❖ დ ლწ
 ნათესავისაგან გაადისა ქალაქნი შესავედრებული კაცის მკვლელისა,
 რამოთი გაადასა შინა, დ გარემოსი მისი, დ მანამი დ გარემოსი
 მისი ❖ ესებონი, დ გარემოსი მისი, დ იაზირი დ გარემოსი მისი, ლთ
 ქალაქები ოთხი ❖ უოველი ქალაქები ძეთა მერარისთა ტომად ტო-
 მად მათდა, როჭმელ დამთომილ იუჴნეს ნათესავისაგან ლევინი, დ
 იუჴნეს საზღვარნი მათნი ქალაქნი ათორმეტნი ❖ უოველი ქალა- მ
 ქები ლევიტელთა შორის სამკუდრებელისა ძეთა ისრაელისათასა,
 ორმეოც დ რვაჲ ქალაქნი დ სათესავი მათი, გარემოს ქალაქთა
 მათთა: ქალაქი დ სათესავი მისი დ გარემოს გარემოს ქალაქისა მის:
 ეგრეთ უოველისავე ქალაქებსა მათსა ❖ დ დასრულა ისუ ქუჭქუანი მბ
 სა მის განუოფა, საზღვარებსა შინა მათსა: დ სცეს ნაწილი ძეთა
 ისრაელისათა ისუს ბრძანებითა უფლისათა ❖ მისცეს მას ქალაქი მკ
 რომელიცა ითხოვა, თამნასაქარი მისცეს მას მთასა ზედა ეფრემი-
 სასა; დ ალაშენა ისუ ქალაქი რომელი იგი ითხოვა დ დაშენა
 მას შინა ❖ დ მოიხუნა ისუ დანაქნი იგი ქვსანი, რომლითა იგი მდ
 წინაჲ დასცვთა ძეთა ისრაელისათა, რომელნი იგი იმუნეს ვზასა
 ზედა უდაბნოსასა, რამეთუ არა წინა დაეცვთნეს უდაბნოსა შინა დ

მე დასსნა იგინი თამანსასქარს შინა ❖ დ მისცნაჲ უფალმან ისრაელ-
 სა ყოველი ქუჭყანა, რომელი ეფუცა მიცემად მამათა მათთა, დ
 მე დაიმკვდრეს იგი, დ დაეშენეს მას შინა ❖ დ განუსვენა მათ უფა-
 ლმან გარემოს, ვითარცა ეფუცა მამათა მათთა, არაჲინ წინა აღუდგა
 მათ, ყოველთაგან მტერთა მათთა დ ყოველნი მტერნი მათნი მისცნა
 მე უფალმან გელთა მათთა ❖ არა დააკლდა ყოველთაგან სიტყვათა
 კეთილთა რომელ ჰრქუა უფალმან მეთა მათ ისრაელისათა არამედ
 ყოველი მოჰკადა.

თ ა ვ ი აბ.

ა ბ კ დ ე ვ ზ
 კამინ შეკრიბნა ისუ ძენი რუბენისანნი დ ძენი გადისნი, დ
 ზოგი ნათესავისა მანასენი დ ჰრქუა მათ ❖ თქუენ გესმა ყოველი
 რამოდენი კვამცნო ჩუენ მოსე, მონამან უფლისამან, დ ისმინეთ
 კამისა ჩემისა, ყოველივე რამოდენიცა კამცნო თქუენ ❖ არა დაუ-
 ტყვენეთ მძანი თქუენნი ამათ დღეთა უფროს მოდღეინდელად დღე-
 დმდე, დამარხებით მცნებანი უფლისაჲ ღუთისაჲ თქუენისანი ❖
 დ სოლო აწ განუსვენა უფალმან ღმერთმან თქუენმან მამათა თქუენ-
 თა, ვითარცა ჰრქუა მათ: აწ მიიქცით დ მივედით სახიდ თქუენ-
 დაჲ დ ქუჭყანად სამკვდრებელისა თქუენისა ¹⁾ რომელი მოცვა
 ე თქუენ მოსე მონამან უფლისამან წიად იორდანესა ❖ დ ეკრძალე-
 ნით ფრიად ყოფად მცნებათა შჯულისათა, რომელ კვამცნო ჩუენ
 მოსე მონამან უფლისამან, დ გიუვარდინ უფალი ღმერთი თქუენნი
 დ სვიდოდეთ ყოველთა გზათა მისთა, ეკრძალენით დ მცნებათა მი-
 სთა შეუდგით მას მსახურებად მისა ყოვლითა გულითა თქუენნი-
 თა დ ყოვლითა სულითა თქუენითა ❖ დ აკურთხნა იგინი ისუ დ
 ვ წარავლინნა დ წარვიდენ სახიდ თჳსა ❖ დ ზოგსა ნათესავსა მან-
 ასესა მისცა მოსე ბასანი, დ ზოგთა ნათესავსა მისცა ისუ მამათა
 მათთა თანა წიადმო იორდანესა დ ზღუთ კერძო, დ რაჲამს წარავ-
 ლინნა იგინი ისუ სახიდ მათდა აკურთხნაჲ იგინი ❖ დ საფასითა
 მრავლითა წარვიდენ სახიდ მათდა, დ საცხოვარი მრავალი ფრიად,
 დ ვეცხლი, დ ოქრო, დ რვალი, დ რკინაჲ, დ სამოსელი ჯეჲმა

¹⁾ დ მოსე ლბ.

ფორიად, განიევკს ნატუვეენავი მტერთა მათთა მძათა მათათანა ❖ დ მ
 მოიქცნეს დ წარვიდეს მენი რუბენისნი, დ მენი ვადისნი, დ სო-
 გი ნათესავი მანასესი მეთაგან ისრაელისათა სელომს ქქწყანით
 ქანანისა, მისლვად ქქწყანად გალადისა კქწყანასა სამკუდრებელად
 მათდა, რომელ იგი დაიმკუდრეს ბრძანებითა უფლისათა დ კელითა
 მოსესითა ❖ დ მოვიდეს გალელოთად იორდანისა, რომელ არს ი
 ქქწყანასა ქანანისასაჲ, დ ქმნეს მეთა რუბენისთა, დ მეთა ვადი-
 სთა, დ სოგმან ნათესავმან მანასესმან მუნ ბომონი იორდანეს ზე-
 და, ბომონი დიდი ზილვით ❖ დ ესმაჲ მეთა ისრაელისათა დ იტ- ია
 უოდეს: აჭა ესერა ქმნეს მეთა რუბენისთა, დ მეთა ვადისთა, დ
 სოგმან ნათესავმან მანასესმან ბომონი, საზღვართა ზედა ქქწყანა-
 სა ქანანისასა, ზედა ვალიუთს იორდანისასა, წიად კერძო მეთა
 ისრაელისათა ❖ დ ესმნეს მეთა ისრაელისათა დ შეკრბეს უოველნი იბ
 მენი ისრაელისანი სელომს, რათამცა აღუდეს დ ჰბრძოდეს მათ ❖
 დ მიუვლინეს მეთა ისრაელისათა, მეთა მიმართ რუბენისთა, დ მე- იგ
 თა ვადისთა, დ სოგსა ნათესავსა მანასესსა, ქქწყანად გალადისად,
 ფინეს მე ელიაზარისი, მისა აჭრონისი მდღელისა ❖ დ ათნი მთა- იდ
 ვართაგანნი მისთანა: მთავარი ერთი სახლისაგან ტომისა, უოველ-
 თაგან ნათესავთა მეთა ისრაელისათა; რომლისა მთავარნი სახლთა
 ტომთა მათანი არიან ათასის თავნი ისრაელისანი ❖ დ მივიდეს იე
 მეთა მიმართ რუბენისთა, დ მეთა ვადისთა, დ სოგსა ნათესავთა
 მანასესთა, ქქწყანად გალადისა, ეტუოდეს მათ დ ჰრქქწყს ❖ ესრეთ ივ
 იტუევის უოველი კრებული უფლისა, რაჲ არს ცოდვამ ესე, რო-
 მელ სცოდეთ წინაშე უფლისა ღმრთისა ისრაელისა, უკუნ ქწვეად
 დღეს უფლისაგან ღმრთისაჲ ისრაელისა, იქმენით თქქწყნდა ბომო-
 ნი, დ განსდევით უფლისაგან ❖ მცირე ნურამე არსა თქქწყნდა იწ
 ცოდვა იგი ¹⁾ ფოგორისი, რამეთუ არა განწმენდილ ვართ მისგან
 მოაქადდემდე, დ იყო წულუღება კრებულსა ზედა უფლისასა ❖ დ იწ
 თქქწყნ უკუნ იქცით დღეს უფლისაგან, დ იეოს უკეთუ განსდევით
 დღეს უფლისაგან, დ ხვალე უოველსა ზედა ისრაელსა იეოს რი-

¹⁾ დ მოსე კე.

თ სსვა უფლისაჲ ❖ ღ აწ მცირედ თურა არს თქუტნიდა ქუტყუნა ეგე
 სამკვდრებელისა თქუტნისა, მოვედით თქუტნი ქუტყუნასა ამას სამ-
 კვდრებელისა უფლისასა, სდა დამკვდრებულ არს კარავი უფლისაჲ,
 დაემკვდრენით ჩუტნი თანა, ღ ნუ განსდგებით უფლისაგან, ღ ნუ-
 ცა ჩუტნიგან განსდგებით საქმითა მით ბომონისათა გარემე საკურ-
 კ თხვევლისა უფლისა ღუთისა ჩუტნისა ❖ არა ¹⁾ ესე არსა აქარ მე
 ზარასი რომელი ცთომით ცთა შეჩვენებულისა მისგან: ღ უოველ-
 სა ზედა კრებულსა ისრაელისასა იყო რისხვა, ესე ერთი მარტო
 იყო, ღ არა მარტოჲ ხოლო ესე მოკუტდა ცოდვასა შინა თუსსა ❖
 კა ღ მიუკეს მეთა რუბენისთა ღ მეთა გადისთა ღ ზოგმან ნათესაგმან
 მანასესმან, ღ ეტეოდეს ათასის თავთა ისრაელისათა, ღ ჰრქუტსა ❖
 კბ ღმერთი ღმერთი უფალი არს ღ ღმერთმან ღმერთმან უფალმან უწ-
 კბ ეის თვთ, ღ ისრაელმან თავადმან ცნას, უკეთუ განდგომით ვსცო-
 კბ ღეთ წინაშე უფლისაჲ, ნუ გუჯსენინ ჩუტნი ღღესა ამას შინა ❖ ღ თუ
 გქმენით თავისა ჩუტნისა ბომონი განსადგომელად უფლისა ღუთი-
 თისა ჩუტნისაჲ, რათამცა შევწირეთ ჩუტნი მის ზედა მსხუტრწლი
 მრგულიად დასაწველთა; ანუცა ვვათ მას ზედა მსხუტრწლი
 კღ ცხოვრებისა, უფალმან თავადმან იძიენ ❖ არამედ კრძალუ-
 ღებისათუ სიტყვისა ვვათ ესე ღ ვთქუთ: რათა არა ჰრქვან
 ხვალე მუღთა თქუტნთა მუღთა ჩუტნთა, მეტეველთა, რაჲ
 კე მეს თქუტნი ღ უფლისა ღუთისა ისრაელისაჲ ❖ რამეთუ საზღვარნი
 დასხნაჲ უფალმან საშუალ ჩუტნსა ღ თქუტნსა მეთა რუბენისთა ღ
 მეთა გადისთა იორდანე, ღ არა არს თქუტნიდა ნაწილი უფლისა, ღ
 უცხო ქმენ მუღთა თქუტნთა მუღთა ჩუტნნი, რომელ არა მს-
 კვ სურებდენ უფალსა ❖ ღ ვთქუთ ვოფად ესრე, აღმენებად მისა ბო-
 კვ მონისაჲ, არა შესაწირავთათუ არცა მსხუტრწლითათუ ❖ არამედ
 რათა იუოხ საწამებელად ესე, საშუალ თქუტნსა ღ ჩუტნსა, ღ სა-
 შუალ ნათესავთა ჩუტნთა შემდგომად ჩუტნსა, რათა მსახურებდენ
 მსახურებასა უფლისასა წინაშე მისსა შესაწირავთა ჩუტნითაჲ ღ
 მსხუტრწლითა ცხოვრებისა ჩუტნისათა, ღ მსხუტრწლითა შინა ჩუტნ-

1) ზემორე ზ.

თა, ღ არა ჰრეჴან ძულთა თქუწნთა ძულთა ჩუწნთა სვალე, ვითარ-
 მელ არა არს თქუწნდად ნაწილი უფლისა ზ და ვთქუთ იეოს თუ სა-
 დადმე ოდესმე ღ კვეტყოდენ ჩუწნ, ანუ ნათესავთაჲ ჩუწნთაჲ სვალე,
 ღ ჰრეჴან იხილეთ მსგავსება ესე საკურთხეველისა უფლისა, რომელ
 ქმნეს მამათა ჩუწნთა არა შესაწირავთათჲს, არცა მისჩუწრზლთათჲს,
 არამედ საწამებელად არს შორის ჩუწნსა ღ შორის თქუწნსა ღ
 ძეთა შორის ჩუწნთა ზ ნუ იყოფინ ჩუწნდა განდგომად უფლისა-
 გან, რომელ მიქცევად დღეინდელსა ამას დღესა შინა უფლისაგან,
 რათამცა ვქმენით ჩუწნ საკურთხეველი, ღ შესაწირავი სალაშინს
 ღ მსხუწრზლი ცხოვრებისათჲს, გარემე საკურთხეველისა უფლისა
 ღ ღუთისა ჩუწნისა, რომელ არს წინაშე კარავსა მისსა ზ ღ ესმა
 ფინესს მდღელსა, ღ ყოველთა მთავართა მათ ერისათა, ღ ათასის
 თავთა ისრაელისათა, რომელ იუჴნეს მისთანა, სიტყუანი ესე, რო-
 მელ თქუნიეს ძეთაჲ რუბენისთა, ღ ძეთა გადისთა, ღ ზოგთა ნათე-
 სავთა მანასესთა, ღ სთნდა მათ ყოფად ესე ზ ღ ჰრეჴან ფინესს
 მდღელმან ძემან ელიაზარისმან ძეთა რუბენისთა, ღ ძეთა გადისთა,
 ღ ზოგთა ნათესავთა მანასესთა: დღეს გულისს სიმაჲ ვუავთ, რამეთუ
 ჩუწნთანა არს უფალი, რამეთუ არა სცოდეთ წინაშე უფლისა ცო-
 ღვა ევე, ღ რამეთუ დღეს იგსენით ძენი ისრაელისანი კელისაგან
 უფლისა ზ ღ მიიქცა ფინესს მდღელი, ღ მთავარნი იგი ტომთანი
 ძეთაგან რუბენისთა, ღ ძეთაგან გადისთა ღ ზოგისაგან ნათესავი-
 სა მანასესისა ქუწყანით გალადისათ ქუწყანად ქანაანისად ძეთა
 მიმართ ისრაელისათა ღ მიუთხრნეს მათ სიტყუანი ესე ზ ღ სთნდეს
 ძეთა ისრაელისათა სიტყუანი ესე, ღ აკურთხეს ღმერთი ძეთა ისრა-
 ელისა ღ ეტყოდეს, მათდა მიმართ ნულარა მისვლთ ბრძოლად
 მათდა, ღ მოსრვად ქუწყანისა ძეთა რუბენისთა ღ ძეთაჲ გადისთა ღ
 ზოგსა ნათესავსა მანასესაჲ, ღ დაემენნეს მას ზედა ზ ღ უწოდა ისუ
 სახელი ბომონსა მას ბომონი ძეთა რუბენისთა ღ ძეთა გადისთა,
 ღ ზოგის ნათესავისა მანასესი, ღ თქუაჲ ვითარმედ საწამებელ არს
 საშუაჲ მათსა, რამეთუ უფალი ღმერთი, ღმერთი მათი არს.

კტ
კტ
ლ
ლ
ლ
ლ
ლ
ლ
ლ

თ ა ვ ი აზ.

ა იყო შეძღვრობად დღეთა მრავალთა ოდეს განუსვენა უფალ-
 მან ღმერთმან ისრაელსა უოველთაგან მტერთა გარემოსთა მისთა:
 ბ და ისუ მოხუცებულ იყო და კარდასრულ დღეთა და მთუწოდან ისუ
 უოველთა ძეთა ისრაელისათა, და მოხუცებულთა მათთა, მთავართა
 მათთა და მწიგნობართა მათთა და მსაჯულთა მათთა და ჰრქუა მათ-
 გ დამი, მე დავბერდი და კარდავკვიდ დღეთა და ხოლო თქუენ იხილეთ
 უოველი რამოდენი უყო უფალმან ღმერთმან ჩუენმან უოველთა მათ
 ნათესავთა, ჰირისაგან თქუენისა, რამეთუ უფალი ღმერთი ჩუენი
 დ იგი თავადი ბრძოდა ჩუენ წილ და იხილეთ რამეთუ დავიკვიკენ
 თქუენ ნათესავნი ესე და მთომილნი შორის ნაწილთა ნათესავთა
 თქუენთასა იორდანითგან, ნათესავნი ეოვლის კერძოსა რომელ
 ე მოსრენით და სლუთ დიდითგან იზღუზის მზისა დასავალამდე და ხო-
 ლო უფალმან ღმერთმან ჩუენმან მოსრნეს ივინი ჰირისაგან ჩუენ-
 ნისა ვიდრემდის წარწემდენ, და მოუვლინის მათ ძველნი ველურნი,
 ვიდრემდის მოსრნეს ივინი, და მეფენი მათნი ჰირისაგან თქუენი-
 სა, და დამკვდრეთ ქუესებანა იგი მათი, ვითარცა იგი გრქუა თქუენ
 ვ უფალმან ღმერთმან თქუენმან და განმლიერდით აწ ფრიად დაძარს-
 ვად და ეოფად უოველთა წერილთა წიგნთა შინა მჯულისათა მოსე-
 სთა, რათა არა გარდააქციოთ მისგან მარჯულ ანუ მარცხულ და
 ს რათა არა შეერთნეთ ნათესავთა მათ კერძოსა და მთომილთა მათ და
 სსახელები ღმერთთა მათთა არა ითქვას თქუენ შორის, და ნუ ფუ-
 ტავთ მათ ნუსა მსახურებთ მათ ნუსა თავანისცემთ მათ და არამედ
 ტ უფალსა ღმერთსა ჩუენსა შევეყენით, ვითარცა ჰევათ მოაქამდე დღედ და
 თ და მოსრნა ივინი უფალმან ჰირისაგან თქუენისა, ნათესავნი დიდ
 დიდნი და ძლიერნი, და თქუენ არაუინ დავიდვა წინამე თქუენსა,
 ი მოაქამდე დღედ და ერთმან თქუენგანმან დვენა ათასნი, რამეთუ
 უფალი ღმერთი თქუენი იგი თავადი ჰბრძოდა თქუენ წილ, ვითა-
 ია რცა გრქუა თქუენ და იძარსეთ და ეკრძალენით ფრიად რათა გიე-
 იბ ვარდეს უფალი ღმერთი ჩუენი და უკეთუ მიიქცეთ, და შეერთნეთ და-
 მთომილთა წარმართთა ამათ, რომელ არიან თქუენ თანა, და ქორ-

წილი ჰყოთ მათ თანა, & აღერინეთ მათდა, & ივინი თქუენდა *
 უწიებით უწუოდეთ, რამეთუ არღარა შესძინოს უფალმან ნათესავი იკ
 ესე მოსრვად ზირისავან თქუენისა, & იუენენ ივინი თქუენდა სა-
 ბრვე & საცთურ და სამსჯეველი ფერეთა თქუენთა & ისარი თვალთა
 თქუენთა, ვიდრემდის წარწემდეთ ქუენისა ამისგან კეთილისა, რო-
 მელი მოგცა თქუენ, უფალმან ღმერთმან თქუენმან * სოლო მე იღ
 დღეს მივალ გზასა ჩემსა, ვითარცა უოველნი რომელნი არიან
 ქუენისასა ზედა, & სცანთ უოვლითა გულითა თქუენითა & უოვ-
 ლითა სულითა თქუენითა, რამეთუ არა დააკლდა სიტყვა ერთი
 უოველთაგან სიტყვათა კეთილთა, რომელნი თქუნა უფალმან ღმე-
 რთმან ჩუენმან თქუენდამო, უოველი მოიწია თქუენდა & ერთიცა
 არა დააკლდა მათგანი * & იეოს რომლითა სახითა, მოვიდა თქუენ იე
 ზედა უოველი ესე სიტყვა კეთილი, რომელ თქუა უფალმან ღმერ-
 მან თქუენდა, ეგრევე მოავლინოს უფალმან თქუენ ზედა უოველი
 სიტყვა ბოროტი, ვიდრემდის მოისრნეთ თქუენ ქუენისა ამის-
 გან კეთილისა, რომელი მოგცა უფალმან ღმერთმან თქუენმან * იუ
 რაჟამს გარდაჰკდეთ თქუენ აღთქმასა უფლისა ღმუთისა თქუენისასა,
 რომელი გამცნო თქუენ. & მიხვიდეთ მსახურებად ღმერთთა უცხო-
 თა, & თაუვანისცემად მათდა, & განრისხნეს გულიწურომითა
 თქუენ ზედა უფალი, & წარსწემდეთ აღრე აღრე ქუენით კეთილი-
 სა, რომელი მოგცა უფალმან თქუენ.

თ ა ვ ი ძღ.

ღა შეკრიბნა ისუ უოველნი ნათესავნი ისრაელისანი სილომს ა
 შინა, & მოუწოდა მოხუცებულთა ისრაელისათა, მთავართა მათთა,
 & შვიგნობართა მათთა, & მსაჯულთა მათთა, & დადგეს წინაშე ბ
 უფლისა ღმუთისა * & მიუგო ისუ უოველსა მას ერსა, & ჰურქუა:
 ესრეთ იტუეს უფალი ღმერთი ისრაელისა; ¹⁾ წიალ მდინარესა
 მკვდრ იუენენ მამანი თქუენნი ზირველად, თარა მამად აბრჰამისი,
 & მამად ნაქორისი & მსახურებდეს ღმერთთა უცხოთა * & მოვიუ- გ
 ვანე მამად თქუენნი აბრჰამი წიალ მდინარით, & უძლოდი მას ყო-

¹⁾ ა მოსე ათ.

ელსა ქქტყანასა, ქანანისასა, და განავძრავლე ნათესავი მისი,
 და ¹⁾ მივეც მას ისაკი და ²⁾ ისაკს მივეც იაკობი და ესავი, ³⁾ და
 მივეც ესავს მთა სეირი სამკვდრებელად მისა: ⁴⁾ და იაკობ და მენი
 მისნი შთავიდეს ეკვტელ, და იქმნეს მუნ ნათესავად დიდად და მრ-
 ე ვლად და ძლიერ, და განაბოროტებდენ მათ მეკვტელნი და ⁵⁾ წა-
 ვრგვსავნე მოსე და არონ გვემად ეკვტისა სასწაულებითა რომელ
 ვ ქმნა მათ შორის და ⁶⁾ ამისა შემდგომად გამოვიყვანენ ძამანი
 თქქტნი ეკვტით, და შეხვედით ზღვასა მეწამულსა, ⁷⁾ და დვენა უვეს
 მეკვტელთა, უკანა მამათა თქქტნთა ეტლებითა და უნებითა ზღვასა
 ზ შინა მეწამულსა და დაღადგუთ უფლისა მიმართ, და მოავლინა
 ღრუბელი და ნისლი საშუალ ჩქტნსა და საშუალ მეკვტელთა, და მო-
 კცია მათ ზედა ზღვაჲ, და დაფარნა იგინი, და ისილეს თვალითა
 ჩქტნთა რაჲოდენი უეო უფალმან ქქტყანასა ეკვტისასა, და ვიუვე-
 ტ ნით უდაბოსა ზედა მრავალ დღე და ⁸⁾ მოკვევანა ჩქტნი ქქტყა-
 ნასა ამორეველთასა, რომელ დამკვდრებულ იქუნეს წილ იორდა-
 ნესა, და განგეწუნეს თქქტნი, და მოცვნა იგინი უფალმან კელთა
 თ თქქტნთა, და მოსრენით იგინი ჰირისაგან თქქტნისა, და დამკვდ-
 რეთ ქქტყანა მათი და ⁹⁾ აღდგაჲ ბაჲლაჲ სეფთორისი მეფე მობისა,
 და ეწეო ისრაელსა, და მოავლინა და მოუწოდა ბაჲლაჲს, მესა ბეორი-
 ი სასა, წევეად თქქტნი და და არა ინება უფალმან დმერთმან წარწე-
 ი დაჲ თქქტნი, და კურთხევით გაკურთხნა თქქტნი, და გიხსნა
 ი და თქქტნი კელისაგან მათისა, და მოცვნა იგინი და წილდმოსვედით
 იორდანესა, და მისვედით იერიქოდ, და ¹⁰⁾ გბრმოდეს თქქტნი მკვდრ-
 ი იერიქოსანი, ამორეველი, და ფერეხელი, ქანანელი, და ქეტელი,
 გერგესველი, და ეველი, და იობოსელი, და მოცვნა იგინი უფალმან
 ი და კელთა თქქტნთა და ¹¹⁾ მიუვლინა წინაშე თქქტნსა ბზიკი, და განა-
 ი და ხსნა იგინი ჰირისაგან თქქტნისა ორნი მეფენი ამორეველნი, არა
 ი და მასჯლითა თქქტნითა, არცა მძვლდითა თქქტნითა და და მოცნ

¹⁾ ა მოსე იბ.—²⁾ დ მოსე იბ.—³⁾ ა მოსე ლვ.—⁴⁾ ა მოსე მკ.—⁵⁾ ბ
 მოსე გ.—⁶⁾ ბ მოსე იბ.—⁷⁾ ბ მოსე იდ.—⁸⁾ დ მოსე გა.—⁹⁾ დ მოსე ჭ.
 —¹⁰⁾ ზემორე ვ და ია.—¹¹⁾ ე მოსე ზ.

თქუენ ქუეყანა რომელსა ზედა არა დამაშურალ იყვნით მას შინა,
 დ ქალაქები მათი რომელ თქუენ არა გეშენა, დაეძენენით მათ ში-
 ნა, დ გენაგები, დ ზეთის ხილები, რომელ არა დანერგეთ თქუენ
 მეშუამეთ ზ დ აწ გემინოდეთ უფლისა დ მსახურებდით მას სიწრ-
 ფოებით დ სიძარტლით, დ განიშორენით ღმერთნი უცხონი, რო-
 მელთა იგი მსახურებდეს მამანი იგი თქუენნი წილ მდინარისა, დ
 ეგვტესა შინა, დ მსახურებდეთ უფალსა ზ უკეთუ არა გნებავს
 თქუენ მსახურებად უფლისა, ირხიეთ თვთ თქუენ დღეს ვის მს-
 ხურებდეთ, ანუ ღმერთთა მამათა თქუენთასა, რომელ იუენეს
 წილ მდინარისა, გინა თუ ღმერთთა ამორეველთასა, რომელთა თა-
 ნა თქუენ სარტ ქუეყანასა ზედა მათსა; სოლო მე დ სასლი ჩემი
 გამსახურებდეთ უფალსა, რამეთუ წმიდაჲ არს ზ დ მიუკეს ერმან
 მან დ ჰრქუენს, ნუ იყოფინ ჩუენდა დატყვევად უფლისა, რათამცა
 გამსახურებდით ჩუენ ღმერთთა უცხოთა ზ რამეთუ უფალი ღმერთი
 ჩუენნი იგი ღმერთი არს, დ მან აღმოგვყვანა ჩუენ დ მამანი ჩუენ-
 ნი ქუეყანით ეგვტით, სახლით მონაბისათ, დ რაოდენი ეუნა,
 წინამე თვალთა ჩუენთა სასწაულნი დიდ დიდნი, დ დაგვცვანა ჩუენ
 ყოველსა შინა გზასა, რომელსა ვიდოდეთ მას შინა, დ შორის ეო-
 გელთა ნათესავთა რომელთა შორის წარმოვლეთ ზ დ განასნსა უფალ-
 მან ყოველნი ნათესავნი დ ამორეველნი, რომელ მკვდრ იუენეს ქუე-
 ყანასა ზედა ჰირისაგან ჩუენისა, არამედ ჩუენცა გამსახურებდეთ უფალ-
 სა, რამეთუ ესე არს ღმერთი ჩუენნი ზ დ ჰრქუად ისუ ერსა მას: ვერ
 უძლოთ მსახურებად უფლისა ღმერთისა რამეთუ ღმერთი წმიდაჲ არს,
 დ აღიშურვოს მან, დ არა გიღხინოს ცოდვათა თქუენთა დ უმჯულო-
 ებათა თქუენთა ზ რაჟამს დაუტყვით უფალი, დ მსახურებდეთ ღმერ-
 თთა უცხოთა, დ მოვიდეს დ ბოროტი გიყოს თქუენ, დ მოგსრნეს
 თქუენ, მის წილ რამეთუ კეთილი კვეო თქუენ ზ დ ჰრქუენს ერ-
 მან მან ისუს: არა, არამედ უფალსა გამსახურებდეთ ზ დ ჰრქუად ისუ
 ერსა მას: მოწამე სარტ თქუენ თავთა თქუენთა, რამეთუ თქუენ
 გამიორჩიეთ უფალი მსახურებად მისა; დ ჰრქუენს მოწამე ვართ ზ
 დ აწ განიშორენით ღმერთნი უცხონი რომელ არიან თქუენ შო-

იდ
 იე
 ივ
 იხ
 იწ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კგ

რის, **დ** წრფელ ჰევენით გულნი თქუტნნი უფლისა შიძარტ ღუთისა
 კდ ისრაელისა **ჟ** **დ** ჰრქუტს ერმან მან ისუს: უფალსა ღმერთსა ჩუტნ-
 კე სა ვმსანურბედეთ, **დ** კმისა მისისა ვისმინოთ **ჟ** **დ** აღუთქვა ისუ
 აღთქმა ერისა მის შიძარტო მას დღესა შინა, **დ** მისცა მათ შჯული
 კე **დ** სამართალი სილომს შინა, წინაჲ კარავსა უფლისა ღუთისა ის-
 კე რაელისასა **ჟ** **დ** დაწერნა ისუ სიტყვანი ესე წიგნსა შჯულისა ღუ-
 კე თისასა, **დ** მოიღო ქვა დიდი, **დ** დადვა იგი ბელეკონსა ქუტუ,
 კე რომელ არს წინაჲ უფლისა **ჟ** **დ** ჰრქუა ისუ ერსა მას:
 აჰა ესერა ქვაჲ ესე იუავნ თქუტნდა საწამებელად: რამეთუ ამას ეს-
 კე მნეს ეოველნი თქმულნი უფლისა მიერ, რაოდენნი თქუნა თქუტნდა
 კე მოძარტ დღეს, **დ** ესე იუოს თქუტნ შორის საწამებელად აღსასრუ-
 კე ლთა დღეთა, რაჲმს ეცრუვნეთ უფალსა ღმერთსა თქუტნსა **ჟ** ¹⁾ **დ**
 კე წარაგლინნა ისუ ერი იგი კაცად კაცადი სახილ თჯსად **ჟ** **დ** მს-
 კე ხურებდა ისრაელი უფალსა ეოველთა დღეთა ისუსთა, **დ** ეოველთა
 დღეთა მოხუცებულთასა, რომელთა ჟამნი მიაწვნეს ისუს თანა, **დ**
 ლ რომელთა იხილნეს ეოველნი საქმენი უფლისანი რომელ ქმნნა
 ლ შორის ისრაელსა **ჟ** **დ** იუო შემდგომად ამოსა მოკვდა ისუ ძე ნა-
 ლ ვესი მონა უფლისა, ას **დ** ათისა წლისა **ჟ** **დ** დაფლეს იგი სა-
 ლ ზღვართა შინა ნაწილისა მისისა თამნასაქარს შინა, მთასა ეფ-
 ლ რემისსა, ჩრდილოთ მთასა განსობისასა, **დ** მუნ დასხნეს მისთანა
 ლ სამარესა მას, რომელსა დაჭულეს იგი, დანაენი იგი ქჯსანი, რო-
 ლ მლითა წინა დასცვთა ძეთა ისრაელისათა გაღკაღს შინა ისუ,
 ლ რაჲმს გამოიყვანნა იგინი ეკუბტით, ვითარცა უბრძანა უფალმან,
 ლ **დ** მუნ არიან მოდღეინდელად დღედმდე **ჟ** **დ** ²⁾ ძვალნი იოსებისა-
 ლ ნი გამოიხრუნეს ძეთა ისრაელისათა ეკუბტით, **დ** დაფლეს იგინი
 ლ სიქემს შინა, ნაწილსა მას აგარაკისასა ³⁾ რომელ მოიგო იაკობ
 ლ ამორეველთავან რომელ იუვნეს სიქემსა შინა, ასითა ტარიგითა ვე-
 ლ ცხლითა: **დ** მისცეს იგი იოსებს ნაწილად **ჟ** **დ** იუო ამისა შემდგო-
 ლ მად **დ** ელიაზარცა ძე არონისი მდღელ მთავარი აღესრულა **ჟ** **დ**
 ლ დაფულელ იქმნა გაბათოს შინა ფინეზის ძისა თჯსისა, რომელ მი-

¹⁾ მსაჟ. ლბ.—²⁾ ა მოსე ნ.—³⁾ ა მოსე კვ.

სცა მას შთასა მას ეფრემისსა ✠ მას დღესა შინა მოიღეს მეთა ისრაელისათა კიდობანი უფლისა, და მიმო დაქჳნდა მათ შორის, და ფინეს მღღელობდა, ელიაზარის წილ მამისა თვისისა ვიდრე მოსიკვდიდმდე, და დაეფლა გაბათოს შინა თვისსა ✠ სოლო მენი ისრაელისანი წარვიდეს კაცად კაცადი აღვილად თვისა, და ქალაქად თვისა ✠ და მსახურებდეს მენი ისრაელისანი ასტრატეს და ასტაროთს, ღმერთთა წარმართთასა რომელ იუჳნეს გარემოს მათსა, და საზღვართა მათთა, და მისცნა ივინი უფალმან კელთა ევლომისთა მეფისა მოაბისთა, და ეუფლა მათ ათრგამეტ წელ.

ლე
ლვ
ლზ

დასასრულსა წიგნსა ისუსა ჩისა ნავესსა, წიგნსა მეექვსესა, აქენ თაჳსა შორის თვისსა თაჳი კლ.

წიგნი მეოთხედი მსაჯულთა.

თ ა ვ ი ა:

და იყო შემდგომად აღსრულებისა მის ისუსა, და იკითხვიდეს მენი ისრაელისანი უფლისა მიერ და იტყოდეს: ვინ აღვდეს წინამძღვრად ჩჳსნდა და ქანანელისა მის ბრძოლას სცეს მათ სედა ✠ და ჰქრქუა უფალმან: იუდა აღვიდეს, აჳა ეკერა მივეც ქჳსტყანა იგი კელთა მისთა ✠ და ჰქრქუა იუდა სჳმეონს მძასა თვისსა: აღმოვედ ჩემთანა ნაწილსა მას ჩემსა, და ვბრძოდით ქანანელსა მას, მოვიდე მეცა შენთანა ნაწილსა შენსა, და წარვიდა მისთანა სჳმეონ ✠ და წარვიდა იუდაცა, და მოსცა უფალმან ქანანელი იგი, და ფერეხელი კელთა მისთა, და მოსრნა ივინი ბეზეკს შინა, ათი ათასამდე კაცი ✠ და ჰოვეს აღონიბეზეკ ბეზეკს შინა, და ბრძოდეს მას, და მოსრნეს ქანანელი იგი და ფერეხელი ✠ და ივლტოდა აღონიბეზეკი, და დევნა უვეს შემდგომად მისა, და ეწივნეს მას და შეიპერეს იგი, და მოჰქრქნენ

ა
ბ
გ
დ
ე
ვ

მწვერვალნი კელისა მისისა დ ფერკისა მისისანი * დ თქუა აღონ-
 ბეხეე: სამეოც დ ათნი მეფენი რომელთანი კელინი მათნი დ ფერ-
 კნი მათნი მოკვეთილ იყვნეს ჩემ მიერ, დ ჰერეფდეს ნაბიჭვესა ტა-
 ბელსა ჩემსა ქუჭმე; რამეთუ ვითარცა იგი უფავ მათ ვერცა მო-
 მაგო მე უფალმან: დ მოიყვანეს იგი იერუსალიმად, დ მოკუდა
 მუნ * დ ბრძოდეს მენი იუდასნი იერუსალიმს ზედა, დ დაიპურეს
 იგი, დ მოსრეს იგი ზირითა მახჯლისათა, დ ქალაქი იგი მოწვეს
 ცუცხლითა * დ ამისა შეძღვომად შთავიდეს მენი იუდასნი ბრძო-
 ლად ქანაანელისა მის, რომელი დამკვდრებულ იყო მათათა შინა
 სამხრით, დ ველით * დ წარვიდა იუდა ქანაანელისა მის, რომე-
 ლი დამკვდრებულ იყო ქებრონსა შინა, დ გამოუკდა ქებრონი წი-
 ნამე ზირის ზირ ბრძოლად მათდა. ხოლო ¹⁾ სახელი ქებრონისა
 იყო ზირველად კარიაფარ ბოკსეფერ: დ მოსრნეს სესინი დ აქიმ-
 ნა დ თოლომა ნათესავნი ენაკისნი * დ აღმოვიდეს მუნით მკვდ-
 რებულთა მათ ზედა დაბირისათა, დ სახელი დაბირისა იყო ზირ-
 ველ კარიათსეფერი ქალაქი მწიგნობართა * დ თქუა ქალებ, რომ-
 ელმან უკეთუ მოსრას ქალაქი ესე მწიგნობართა, დ დაიპურას იგი,
 მივსცე მას ასქან ასული ჩემი ცოლად * დ დაიპურა იგი გოთო-
 ნიელ ძემან კენეზისმან მძისწულმან ქალებისმან უძრწემესმან, დ
 იდ მისცა მას ქალებ ასქანა ასული თჳსი ცოლად * დ იყო რაჲამს
 შევიდა იგი, აბირა გოთონელ ცოლი თჳსი რათა სთხოოს მამასა
 თჳსსა აკარაკი; დ დრტუნივიდა იგი და ჯდა კარაულსა ზედა, დ და-
 ლად ეო კარაულისაგან ქუჭუნად სამხრით კერძო მიმცემ მე: დ
 ვერქუა მას ქალებ რაჲსა მთხოვ მე * დ ვერქუა მას ასქანა: მო-
 მცე მე კურთხევა, რამეთუ ქუჭუნად სამხრით კერძო მიმცემ მე, მენ
 მე გამოსავალი წეალთა, დ მისცა მას ქალებ მსგავსად გულისა
 მისისა, გამოსავალი მადალთა, დ გამოსავალი მდაბალთა * დ მე-
 ნი იოთორასნი კინევისა სიმამრისა მოსესნი აღმოვიდეს ქალაქისა-
 გან ფინიკელთასა მეთა იუდასთა უდაბნოდ რომელ არს სამხრით
 იუდასა, მთასლავსა მას არადისასა დ მოვიდეს დ დაემკვდრნეს იგი-

¹⁾ ისუ ნაჲე იე.

ნი ერისა მისთანა ❖ დ წარვიდა იუდა სკომონისთანა მძისა თჳსი-
 სა, დ მოსრა ქანაანელი იგი, რომელი დამკვდრებულ იყო სე-
 ფუთს, დ მოსრნეს იგი, დ უწოდეს სახელი ქალაქისა მის მოსრევა
 შერევენებისა ❖ დ შემდგომად ამისა დაიმკვდრა იუდა ვახსა და სახ-
 ღვარნი მისნი დ ასკალონი, დ სასღვარი მისი, დ აკარონი დ სა-
 ზღვარი მისი, დ ახასი დ გარემო სათესავი მისი ❖ დ იყო უფალი ით
 იუდას თანა, დ დაიმკვდრა მთა იგი, რამეთუ ვერ შეუძლეს დამკვდ-
 რებად მკვდრთა მათ ვევისათა, რამეთუ რეჰაბ შორის წინააღმდეგმ
 უღვა მათ, დ ეტლები რკინისა იყო მათი ❖ დ მისცეს ქალებს ქე-
 ბრონი ვითარცა ¹⁾ ეტლოდა მოსე, დ დაიმკვდრა იმუნ სამნი ქალაქ-
 ნი მეთა ენაჲისთანნი დ განასხნა მიწო სამნი იგი მენი იენაჲისნი ❖
 დ იებოსელი იგი რომელი დამკვდრებულ იყო იერუსალიმს, არა
 განასხნეს მეთა ბენიამენისთა, დ მკვდრ იყო იებოსელი იგი მეთა
 თანა ბენიამენისთა იერუსალიმს ვიდრე აქა დღედმდე ❖ დ აღმო-
 ვიდეს მენიცა იოსებისნი ბეთილად, დ უფალი იყო მათ თანა ❖ დ
 დაიბანაჲა ბეთელს მეთა იოსებისთა, ხოლო სახელი ქალაქისა მის
 იყო ზირეჲელად ღოუზად ❖ დ იხილეს ებგურთა მათ კაცი გამომა-
 ვალი ქალაქით, დ შეიძერეს იგი დ ჳრქუწს მას: გუჩვენე სუწნ შე-
 სავალი ქალაქისა ამის, დ ვუთო შენ თანა წუალობა ❖ დ უჩვენა
 მათ შესავალი ქალაქისა მის, დ მოსრეს ქალაქი იგი ზირითა მასუ-
 ლისათა, ხოლო კაცი იგი დ ნათესავი მისი გამოიყვანეს დ გამო-
 უტყვეს ❖ დ წარვიდა კაცი იგი ქუწყანასა მას კეთთემისასა დ აღა-
 მენა მუნ ქალაქი, დ უწოდა სახელი მისი ღოუზა, ესე არს სახელი
 მისი დღეინდელად დღედმდე ❖ დ არა დაარღვივა მანასე ბეთსანა,
 რომელ არს საკეთელთა ქალაქი, არცა ასულები მისი, დ არცა გა-
 რემო სათესავი მისი, არცა ეკუფანაქი, არცა ასულები მისი ❖ არცა
 დამკვდრებულნი დორსანი არცა ასულები მისი, არცა დამკვდრებუ-
 ლნი იებლონსა შინა, არცა გარემონი, არცა ასულები მისი ❖ დ
 არცა დამკვდრებულნი მაგედონისა, არცა გარემოს მკვდრნი მისნი,
 დ ასულები მისი, დ იწყო ქანაანელიმან მან დამკვდრებად ქუწყანი-

1) დ მთლი იდ.

მ შვედრვალნი კელისა მისისა ღ ფერვისა მისისანი ზ ღ თქუა ადონ-
 ბესეკ: სამეოც ღ ათნი მეფენი რომელთანი კელინი მათნი ღ ფერ-
 ვნი მათნი მოკვეთილ იუენეს ჩემ მიერ, ღ ჰერეფეს ნაბიჭვესა ტა-
 ბელსა ჩემსა ქუჭუ; რამეთუ ვითარცა იგი უეავ მათ ეგრეცა მო-
 მავო მე უფალმან: ღ მოიუვანეს იგი იერუსალიმად, ღ მოკუდა
 მუნ ზ ღ ბრძოლეს მენი იუდასნი იერუსალიმის ზედა, ღ დაიპურეს
 იგი, ღ მოსრეს იგი ზირითა მასჯლისათა, ღ ქალაქი იგი მოწვეს
 ცუცხლითა ზ ღ ამისა შემდგომად შთავიდეს მენი იუდასნი ბრძო-
 ლად ქანანელისა მის, რომელი დაძვდრებულ იყო მათათა შინა
 სამხრით, ღ ველით ზ ღ წარვიდა იუდა ქანანელისა მის, რომე-
 ლი დაძვდრებულ იყო ქებრონსა შინა, ღ გამოუკდა ქებრონი წი-
 ნაშე ზირის ზირ ბრძოლად მათდა. სოლო ¹⁾ სახელი ქებრონისა
 იყო ზირველად კარიაფარ ბოკსეფერ: ღ მოსრეს სესინი ღ აქიმ-
 ნა ღ თოლომა ნათესავნი ენაეისნი ზ ღ აღმოვიდეს მუნით ძვდ-
 რებულთა მათ ზედა დაბირისათა, ღ სახელი დაბირისა იყო ზირ-
 ველ კარიათსეფერი ქალაქი მწიგნობართა ზ ღ თქუა ქალებ, რო-
 მელმან უკეთუ მოსრას ქალაქი ესე მწიგნობართა, ღ დაიპურას იგი,
 მიესცე მას ასქან ასული ჩემი ცოლად ზ ღ დაიპურა იგი გოთო-
 ნიელ მემან კენეხისმან მმისწულმან ქალებისმან უმრწემესმან, ღ
 მისცა მას ქალებ ასქანას ასული თესი ცოლად ზ ღ იყო რაჟამს
 შვეიდა იგი, აბირა გოთონელ ცოლი თესი რათა სთხოოს მამასა
 თესსა აკარაი; ღ დრტუნიდა იგი და ჯდა კარაულსა ზედა, ღ და-
 ლად ეო კარაულისაგან ქუჭუნად სამხრით კერძო მიმცე მე: ღ
 ჰერქუა მას ქალებ რაჟას მთხოვ მე ზ ღ ჰერქუა მას ასქანას: მო-
 მცე მე კურთხევა, რამეთუ ქუჭუნად სამხრით კერძო მიმცემე მე, მეც
 მე გამოსავალი წვალთა, ღ მისცა მას ქალებ მსკავსად გულისა
 მისისა, გამოსავალი ძაღლთა, ღ გამოსავალი მდაბალთა ზ ღ მე-
 ნი იოთორასნი კინევისა სიმამრისა მოსესნი აღმოვიდეს ქალაქისა-
 გან ფინიკელთასა მეთა იუდასთა უდაბნოდ რომელ არს სამხრით
 იუდასა, შთასლავსა მას არადისასა ღ მოვიდეს ღ დაეძვდრეს იგი-

¹⁾ ისუ ნაკე აე.

ნი ერისა მისთანა ❖ დ წარვიდა იუდა სუზონისთანა ძმისა თუხ- იხ
 სა, დ მოსრა ქანანელი იგი, რომელი დამკვდრებულ ეყო სე-
 ფეთს, დ მოსრეს იგი, დ უწოდას სახელი ქალაქისა მის მოსრვა
 შეყენებისა ❖ დ შემდგომად ამისა დამკვდრა იუდა გაზა და საზ- იწ
 ღვარნი მისნი დ ასკალონი, დ საზღვარი მისი, დ აკარონი დ სა-
 ზღვარი მისი, დ აზასი დ კარემო სათესავი მისი ❖ დ ეყო უფალი ით
 იუდას თანა, დ დამკვდრა მთა იგი, რამეთუ ვერ შეუძლეს დამკვ-
 რებად მკვდრთა მათ კვირისათა, რამეთუ რქვბ შორის წინააღმდეგომ
 უდგა მათ, დ ეტლები რკინისა იყო მათი ❖ დ მისცეს ქალებს ქე- მ
 ბრონი ვითარცა ¹⁾ ეტეოდა მოსე, დ დამკვდრა მუნ სამნი ქალაქ-
 ნი ძეთა ენაქისთანნი დ განასხნა მიერ სამნი იგი ძენი ენაქისნი ❖
 დ იებოსელი იგი რომელი დამკვდრებულ ეყო იერუსალიმს, არა კა
 განასხნეს ძეთა ბენიამენისთა, დ მკვდრ ეყო იებოსელი იგი ძეთა
 თანა ბენიამენისთა იერუსალიმს ვიდრე აქა დღედმდე ❖ დ აღმო- კბ
 ვიდეს ძენიცა იოსებისნი ბეთილად, დ უფალი იყო მათ თანა ❖ დ კბ
 დაიბანაკა ბეთელს ძეთა იოსებისთა, ხოლო სახელი ქალაქისა მის
 ეყო ზირეველად ლუზაჲ ❖ დ იხილეს ებგურთა მათ კაცი გამომა- კდ
 ვალი ქალაქით, დ შეიპერეს იგი დ ჰრქუეს მას: გუზუნე ჩქენ შე-
 სავალი ქალაქისა ამის, დ ვფოთ შენ თანა წყალობა ❖ დ უჩვენა მმ
 მათ შესავალი ქალაქისა მის, დ მოსრეს ქალაქი იგი ზირითა მსხ-
 ლისთა, ხოლო კაცი იგი დ ნათესავი მისი გამოიყვანეს დ გამო-
 უტევეს ❖ დ წარვიდა კაცი იგი ქუენანასა მას გეთემისასა დ აღ- მპ
 მენა მუნ ქალაქი, დ უწოდა სახელი მისი ლუზა, ესე არს სახელი
 მისი დღეინდელად დღედმდე ❖ დ არა დაარღვივა მანასე ბეთსანა, კწ
 რომელ არს საკეთელთა ქალაქი, არცა ასულები მისი, დ არცა გა-
 რეო სათესავი მისი, არცა ეკუანაქი, არცა ასულები მისი ❖ არცა კწ
 დამკვდრებულნი დოროსანი არცა ასულები მისი, არცა დამკვდრებუ-
 ლნი იებლონსა შინა, არცა გარემონი, არცა ასულები მისი ❖ დ კთ
 არცა დამკვდრებულნი მაგედონისა, არცა გარემოს მკვდრნი მისნი,
 დ ასულები მისი, დ იწყო ქანანელმან მან დამკვდრებად ქუენანი-

1) დ მოსე იდ.

ლსა მისაჲ და იყო რაჟამს განძლიერდა ისრაელი და იყო ქანანელი
 ლბ იგი მოხარვე სოლო მოსრვით არა მოსრა იგი და ეფრემ არა
 ავოცა ქანანელი იგი რომელი დამკვდრებულ იყო გასერს შინა და
 დაეპყვიდრა ქანანელი იგი გასერს შინა, და იყო იგი მისა მოხა-
 ლბ რვე და საბულონ არა აღვოცნა დამკვდრებულნი ქედრონისანი და
 დამკვდრებულნი იგი ამანისნი, და დაეკვდრა ქანანელი იგი მო-
 ლვ რის მისა, და იყო იგი მისა მოხარვე და ასერ არა აღვოცნა მკვ-
 დრნი აკკორისნი და იყო მისა მოხარვე, არცა დამკვდრებულნი
 დორისანი, არცა დამკვდრებულნი სიდონისანი, არცა დამკვდრე-
 ბულნი დალაფისანი, და ქასიბისანი, და ელბოსანი, და აფეკისანი, და
 ლდ რობისანი და დაეპყვიდრა ასერ შორის ქანანელისა მის რომელი
 მკვდრი იყო ქუჭყანასა მას, რამეთუ ვერ ეძლო წარწყმედად მის-
 ლე სა და ნეფთალემ არა აღვოცნა მკვდრნი იგი ბეთსამისანი, არ-
 ცა მკვდრნი ბეთსანისანი, და დაეპყვიდრა ნეფთალემ შორის ქან-
 ნელისა მის რომელი მკვიდრ იყო ქუჭყანასა მას, სოლო მკვიდრნი
 ლვ იგი ბეთსანისანი, და ბეთსაქისანი იუშენს მისა მოხარვე და აჭი-
 რვებდა ამორეველი იგი ძეთა დანისთა მთასა მას შინა, რამეთუ არა
 ლზ უტევებდა მათ მთასლვად დეღესა მას და იწყო ამორეველმან მან
 დამკვიდრებდა მთასა მას კლდოვანსა რომელსა შინა ბრანგენი, და
 რომელსა ზედა იუშენს ძელნი მურგოვანსა მას და სლაბინსა, და
 დამძიძა კელი სახლისა იოსებისი ამორეველსა მას ზედა, და იყო
 ლტ იგი მისა მოხარვე და სახლვარნი ამორეველთანი ზემო კერძო
 აღსავალსა მას აკრიბინისასა, კლდითვან და უხეშთავს.

თ ა ვ ი ბ.

ადმოვიდა ანკელოზი უფლისა კალვალით აღვილსა მას
 ტირილისასა და ბეთელად, და სახლსა მას ისრაელისასა, და ჭრქუა
 მათ, ამას იტევის უფალი: ადმოვივანენ თქუენ ეგვტით, და შე-
 მოვივანეთ თქუენ ქუჭყანასა ამას, რომლისათვის ვეფუყე მამათა
 თქუენტთა მიცუვად იგი თქუენდა, და ვთქუ არა განვაქარვო აღთქმა
 ბ ჩემი რომელ არს თქუენდა უკუნისამდე და თქუენ არა აღთქვათ
 აღთქმა მკვდრთა მათ ამის ქუჭყანისათა, არცაღა თაუვანისცემდეო

კერძოთა მათთა, არამედ გამოქანდაკებულნი იგი კერძნი მათნი შემუ-
სრენით, და საკურთხეველები მათი დაარღვეთ, და თქუენ არა ისმი-
ნეთ კმისა ჩემისა, რათამცა ესე ჭკავთ და მუ ვთქუ არღარა
შევისძინო დამკვიდრებად ერისა მის, რომელ იგი ვთქუ განსკმა, ჰი-
რისაგან თქუენისა, და იუენენ იგინი თქუენდა მაჭირვებელ, და
ღმერთნი იგი მათნი იუენენ თქუენდა საცთურ და იყო ვითარცა
იტყოდა ანგელოზი იგი უფლისა სიტყვათა ამით ეოველთა მიძართ
ძეთა ისრაელისათა, და აღალო ერმან მან კამა თუნი და ტიროდეს
და ამისთუხ ეწოდა სახელი ადგილისა მან ტირილისა, და შეწირეს
მუნ მსხუტყნალი უფალსა და წარაფლინა ისუ ერი იგი, და ¹⁾ წა-
რვიდეს ძენი ისრაელისანი კაცად კაცადი სახლსა თუხსა, და კაცად
კაცადი სამკვიდრებელსა თუხსა, დამკვიდრებად ქუტყანისა და მო-
ნებდა ერი იგი უფალსა ეოველთა დღეთა ისუსთა, და ეოველთა დღე-
თა მოხუცებულთასა რომელნი რავდენ დღეგრემელ იუენეს ისოსთანა,
რომელთა იცოდეს ეოველნი საქმენი უფლისანი დიდ დიდნი, რო-
მელნი ეუნა ისრაელისათანა და აღესრულა ისუ მე ნავესი მონა
უფლისა, რომელი იყო ას და ათისა წლისა და დაჭფლეს იგი სა-
სლვარსა მას სამკვიდრებელისა მისისასა თამნათარეს მთასა მას
ეფრემისასა, ბღვართ კერძო მთისა მის გასისა და შემდგომად
ამისა ეოველი იგი ნათესავი წარჰდა, და შეეძინეს მამათა მათთა და
აღდგამ ნათესავი სხუამ შემდგომად მათსა რომელთა არა იცოდეს
უფალი და საქმენი რომელ ქმნა ისრაელსა მინა და ქმენს ძეთა
ისრაელისათა ბორტე წინაშე უფლისა, და მსახურებდეს ბაალსა
და დაუტევეს უფალი ღმერთი მამათა მათთა, რომელმან გამოიყვანა
იგინი ქუტყანით ეგვიპტით, და ვიდოდეს იგინი შემდგომად ღმერთთა
უცხოთა, ღმერთთა მათ მის ერისათა რომელნი იუენეს გარემო
მათსა, და თავანისცემდეს მათ, და ტხრისსნა უფალი და დაუტე-
ვეს უფალი იგი, და მსახურებდეს ბაალსა და ასტრატსა და განრი-
სსნა უფალი გულის წერომითა ისრაელთა ზედა და მისცნა იგინი
კელთა წარმტევენველთა მათთასა, და წარტევენეს იგინი და მისცა

1) ისუ ნავე კდ.

ივინი კვლთა შინა მტერთა მათთასა ვარქმოსთა მათთა ღ ვერ ეძლო
 ვისა დადგომად წინაშე ზირისა მტერთა მათთასა, ეოვლითავე მით
 ივ რომელსა აღმოვიდოდნენ * ღ კელი უფლისა იყო მათ ზედა ბოროტე-
 ივ ბად ვითარცა იტყოდა უფალი ღ ვითარცა ეფუცა უფალი მათ, ღ
 ივ აჭირეუბდა მათ ფრიად * ღ აღუდგინნა უფალიმან მსაჯულნი, ღ გა-
 ივ ნარინნის ივინი კვლთაგან წარმტყვენკვლთა მათთასა * არამედ
 მსაჯულთაგან არავე ისმინეს, არამედ ისიმიდეს შედგომად დმერთთა
 უცხოთა, ღ თაყვანისცემდეს მათ, დ განარისხეს უფალი, ღ გარდაჭ-
 ივ კდეს ადრე გვისა მისგან, რი.მელსა ვიდოდეს მამანი მათნი სმე-
 ივ ნად მცნებათა უფლისათა; არცა ჰევეს ეგრეთ * ღ ოდეს აღუდგი-
 ივ ნნის მათ უფალიმან მსაჯულნი, ღ ივეის უფალი მსაჯულისა თანა,
 ღ ივსნის ივინი კვლთაგან მტერთაჲ მათთასა ეოვლთა დღეთა მის
 მსაჯულისათა, ღ წუგემინის სცის უფალიმან სულთქმისათეს მათი-
 ივ სსა, ზირისაგან მბრძოლთა მათთასა, რომელნი ბოროტსა უეოფდენ
 მათ * ღ ივეის ვითარცა მოკვდის მსაჯული ივი, გარდაიქციან, ღ
 კვალად განისრწინან უფროს მამათა მათთასა მისლვად კვალსა მას
 დმერთთა უცხოთასა, მსახურებად მათდა ღ თაყვანის ცემად მათდა,
 მ ღ არა განემორნეს გვისა მისგან ფიცხელისა მათისა * ღ განრი-
 მ სხნაჲ გულის წურომითა უფალი ისრაელსა ზედა, ღ თქუაჲ ვინადგან
 დაუტევა ნათესავემან ამან შჯული ჩემი რომელი ვამცენ მამათა მათ-
 მბ თა, ღ არა ისმინეს ვმისა ჩემისა * ღ მეცა არღარა შეესმინო აღ-
 მბ გოცად კაცისა ზირისაგან მათისა წარმართთაგანნი, რომელნი დაუ-
 მბ ტვენა ისუ ძემან ნავესმან ქუწყანასა ზედა (ღ მოკუდა) * ღ და-
 მბ ცადა გამოცდად მათ შორის ისრაელსა, უკეთუ იმარჩნენ გვანი უფ-
 მბ ლისანი ღ ვიდოდინ მას შინა, ვითარცა ივი დაიმარჩნეს მამათა
 მათთა ანუ არა * ღ დაუტევენაჲ უფალიმან ნათესავენი ესე, ღ არა
 აღვოცნა ივინი ადრე, ღ არცა მისცნა ივინი კვლთა ისუსთა.

თ ა ვ ი ვ .

ა და ესე ნათესავენი რომელნი დაუტევენა უფალიმან, რათა გამო-
 ცადნენ მათგან ძენი ისრაელისანი, ეოველინევე ივი რომელთა არა
 ბ იცოდეს ბრძოლანი ქანანელთანი * თვნიერ ნათესავეთა მათთეს

ძეთა ისრაელისათაჲ, რომელთა ასწავონ მათ ბოროლად, რომელი
 უწინარეს მათთა არავე იცოდეს მათ ❖ სუთნი ესე სამთავრონი უც- ბ
 ხო თესლთანი, ჰ ეოველინვე ქანანელნი, ჰ სიღონელნი, ჰ ეველი-
 ნი რომელი მეჯღრ იყო ღიბანესა ზედა მითიუგან ბაალლისა ჰ
 აერმონით, ვიდრე ლაბემათამდე ❖ ჰ იყოს რათა გამოსცადოს მათ ჰ
 შორის ისრაელი, ჰ რათა უწყოდის უკეთუ. ისმინეს მცნებანი უფ-
 ლისანი რომელი იგი ამცნო მამათა მათთა კელითა მოსესითა ❖
 ჰ ძენი ისრაელისანი დაემკვდრნეს შორის ქანანელისა მის, ჰ ქე- ე
 ტელისა ჰ ამორეველისა ჰ ფერეზელისა ჰ ეველისა ჰ გერგესევე-
 ლისა ჰ იობოსეელისა ❖ ჰ მოიუგანნეს ასულნი მათნა თავისა ე
 თვისისა ცოლად, ჰ ასულნი თვისნი მისცნეს ძეთა მათთა ჰ მსახუ-
 რებდეს ღმერთთა მათთა ❖ ჰ ეწეს ძეთა ისრაელისათა ბოროტი ს
 წინამე უფლისა, ჰ დაივიწყეს უფალი ღმერთი მათი, ჰ მსახურებ-
 დეს ბაალს, ჰ სერტეებსა ❖ ჰ განარისნა გულის წერომითა უფ-
 ლი ისრაელისა ზედა, ჰ მისცნა ივინი კელთა ქუსარსათემისთა მე-
 ფისა შუა მდინარისათა, ჰ მონებდეს მას ძენი ისრაელისანი ქუს-
 რსათემს: რვა წელა ❖ ჰ ღაღად ევეს ძეთა ისრაელისათა უფლისა მი-
 მართ, ჰ აღუდგინა უფალმან მკსნელი ისრაელსა, ჰ იკსნა ივინი
 გოთონიელ ძემან კენეზისმან მამან ქალებისმან უმრწამესმან ❖ ჰ ი
 იყო მის ზედა სული უფლისა, ჰ შვიდა ისრაელსა, ჰ განვიდა
 ბოროლად ქუსარსათემისა, ჰ მოსცა უფალმან კელთა მისთა ქურსა-
 თოქ მეფე ასურეთისა, ჰ განიმტკიცნა კელი მისი ქუსარსათემისა ზე-
 და ❖ ჰ იყო განსვენებით ქუჩენა, ორმოც წელა, ჰ მოკრდა გო-
 თონიელ ძე კენეზისი ❖ ჰ შესმინეს ძეთა ისრაელისათა ეყოფად ბო-
 როტისა წინამე უფლისა, ჰ განამლიერა უფალმან ეგლომ მეფე
 მოაბისა ისრაელსა ზედა; ამისთჳს რამეთუ ევეს ბოროტი წინამე
 უფლისა ❖ ჰ შეკრიბნა მან ეოველნი ძენი ამონისნი, ჰ ამაღლენი, ი
 ჰ მოვიდა ჰ მოსრა ისრაელი, ჰ დაიპერა ქალაქები იგი დნაკს
 კუდოვანთა ❖ ჰ მონებდეს ძენი ისრაელისანი ეგლომს მეფესა მოა-
 ბისასა, ათურამეტ წელა ❖ ჰ ღაღადევეს ძეთა ისრაელისათა უფლისა
 მიმართ, ჰ აღუდგინა მათ უფალმან მკსნელად აოდ ძე კერასი, მი-

სა იემენელისა კაცი ორითავე კელითა მარჯუტ, ღ მიუძღვანეს მე-
 თა ისრაელისათა კელითაჲ ადონისითა ძღუტნი, ეგლომს მეფესა
 იგ მოაბისასა ზ ღ იქმნა აოდ თავისა თვისსა მასჯლი ორზირი სიერ-
 იხ ეო წურთა ერთი ღ შეიბა იგი ქვე სამოსლისა ბარკალსა ქუტუ
 მარჯუტნისა მისისასა ზ ღ წარვიდა ღ მთარვა ძღუტნი იგი ეე-
 იწ ღ იუო ვითარცა აღასრულა აოდ შეწირვად ძღუტნი იგი, ღ წარა-
 ით ვლინა კაცნი იგი რომელთა აქუნდა ძღუტნი იგი ზ ღ ეგლომ გა-
 მო ოდენ სრულ ეო კერზთა მისთავან გაღვალს შინა ღ ჰრქუა აოდ:
 სიტუვა მაქუს ფარულად შენდა მეფე; ღ ჰრქუა ეგლომ მისდამი,
 კ დადუმენ, ღ გამოვიდეს წინაშე მდგომელნი მისნი მისგან ზ ხოლო
 ადო შევიდა მისად ღ იგი ჯდაჲ ქორსა მას საზაფსულოსა თვისსა
 მარტო: ღ ჰრქუა აოდ: სიტუვა ღუთისა მიემს მე შენდა მეფე; ღ
 ადღვა ეგლომ საფდრისაგან ახლოს მისა ღ მოვიდა მახლობელად
 კა მისა ზ ღ ეო ვითარცა ადღვაჲ იგი, მიჰყო აოდ კელი მარცხენე
 თვისი, ღ აღმოიკადა მასჯლი ბარკალისაგან თვისისა მარჯუტნით
 კბ ღ სცაჲ მუცელსა ეგლომისასა ზ ღ შთაგლო ტარცა შემდგომად
 მასჯლისა, ღ დაეო დაჰმული ზირი მისი, ღ არლა გამოჰკადა მავ-
 კბ ღ ეო მუცლისაგან მისისა ზ ღ გამოვიდა ადო კარსე სადაჲ გა-
 მოაულინა განწესებულნი იგი, ღ დაჰქმნა კარნი ქორისანი ღ დაე-
 კდ ღ იტა ზ ღ ოდეს თუთ გამო ოდენ ვიდა, შევიდეს მონანი მისნი ღ
 ისილეს, ღ აჰა კარნი მის ქორისანი დაჰმულ იუუნეს ღ თქვეს: ნუ
 კე უკუტ საჯდომელთა ჯდეს განშორებულად სასუტნებელსა მისსა ზ ღ
 ელოდეს დუმენს ღ შეეშინა რეკად კარისა; ღ აჰა ესერა არა ვინ ეო-
 რომელმანცაჲ განახუნა კარნი მის ქორისანი; ღ მოიღეს კლიტე, ღ
 განახუნეს კარნი ღ აჰა უფალი მათი იდვა მეტდარი ქუტუანასა ზე-
 კე და ზ ღ აოდ განერა, ოდეს ივინი შფოთსაღა შინა იუუნეს, ღ არა
 ვინ ეო რომელმანცაჲ გულის კაჲ ეოჲ მისთუს, ღ იგი თანა
 კვ წარკვდა გამოქანდაკებულთა მათ, ღ განერაჲ სეთიროფსა შინა ზ ღ
 ეო რაჰამს მოვიდა აოდ ქუტუანასა ისრაელისასა, დაჰბერეს რქი-
 თა მთასა შინა ეფრემისასა, ღ შეკრბეს მის თანა მენი ისრაელისანი

მით და იგი წინაშე მათსა ❖ და ჰრქუა მათდა მიმართ მოვედით კ^ლ
 შემდგომად ჩემსა, რამეთუ მოკცნა უფალმან ღმერთმან მტერნი
 თქუენნი მოაბელნი კელთა თქუენთა: და მოვიდეს მის თანა, და
 დაიპურეს წიაღსავალი იგი იორდანისა მოაბელთა და არა უტევეს
 არცა ერთი კაცი წიაღსლვად ❖ და მოსრეს მოაბელთაგანნი მას ჟამ- კ^თ
 სსა შინა ვითარ ათი ათასი კაცი, ეოველნივე შბრძოლნდ მათ შო-
 რის და ეოველი კაცი ძლიერი, და არა ვინ განერა ერთიცა მათგა-
 ნი ❖ და შეიცვალა მოაბი მას დღესა შინა კელსა ქუ^ლ^ლქუ^ლშე ისრაელი-
 სსა, და იყო მძუღობა ქუ^ლქუ^ლანისა, ოთსმეოც წელ, და მჯიდა მათ
 აღდ ვიდრე დღემდე სიკუდილისა მისისა ❖ და ამისა შემდგომად ლ^ა
 აღდგამ სამეგრე ძე ანათობისა, და მოსრა უცხო თესლნი ექუ^ლსასი
 კაცი საკვეთილითა ერქუენისთა სავენელისა გართათა, და იცნნა ის-
 რაელი მანცა.

თ ა ვ ი ლ.

და შესძინეს მეთა ისრაელისათა ეოფად ბოროტისა წინაშე ა
 უფლისაჲ, და აღო მოკუდა ❖ და ¹⁾ მისცნა იგინი უფალმან კელთა ბ
 იაბინისთა, მეფისა ქანანელთასა რომელი მეფობდა ასორს შინა;
 და მთავარ ერისა მისისა ძლიერი იყო სისარა, და იგი დამკუდრე- ბ
 ბულ იყო არისოთს წარმართთასა ❖ და ღალად უვეს მეთა ისრაე-
 ლისათა უფლისა მიმართ, რამეთუ ცხრა ასი ეტლი რეინისა იყო დ
 მისა, და იგი აჭირვებდა ისრაელსა ფრიად ოც წელ ❖ და დებორა
 იყო დედა-კაცი წინასწარმეტყველი, ცოლი ლაფიდლოთისა და ესე ე
 მჯიდა ისრაელსა მას ჟამსა შინა ❖ და ესე ჯდა დანაკის კულსა
 ქუ^ლქუ^ლშე დებორა შორის რამათსა, და შორის ბეთელს მათსა ეფრემი-
 სსა, და მოვიდიან მისა ძენი ისრაელისანი მუნ სანჯელად ❖ და გ
 წარვლნა დებორაჲ, და მოუწოდა ბარაკს მესა აბინოელიმისსა კე-
 დენით ნეფთალემისა, და ჰრქუა მას: ანუ არა აჯა ეკერა გიბრძანა
 მუნ უფალმან ღმერთმან ისრაელისაჲმან, და წარჩუდე მენ მათსა თ-
 ბორსა, და მიიყვანო მენთანა ათი ათასი კაცი მეთავან ნეფთალემი-
 სთა და მეთავან ხაბულონისთა ❖ და მე მოვიყვანო მენდა კევეს მს^ს

1) ა მეფეთა ობ.

კიძონისსა სისარას ზედა, ერისთავისა მის ძაღთა აბინისსა, ჰ
 ეტლებისა მისისა, ჰ სიმრავლესა მისსა ზედა: ჰ მოცეცეს იგი
 კელთა შენთა ზ ჰ ჰ ჰ ჰ ჰ მას ბარაკ: უკეთუ მოხვდეს ჩემ თანა
 მოვიდე შეცაჲ; ჰ უკეთუ არა მოხვდეს ჩემ თანა იე არა წარვიდე,
 რამეთუ არა ვიცი დღე იგი რომელსა შინა წარმოძარტებს უფალი
 ანგელოზსა მას ჩემ თანა ზ ჰ ჰ ჰ მას დებორა: მოსლვით მო-
 ვიდე შენ თანა, ხოლო უწუოდეს რამეთუ არა იყოს შენდა დიდება
 გზასა მკასს, რომელსა შენ წარხვალ, ვინათგან კელსა დედა-კაცი-
 სასა მისცეს უფალმან სისარა; ჰ აღდგაჲ დებორა ჰ წარვიდა ბა-
 რაკის თანა კადისათ ზ ჰ ჰ უბრძანა ბარაკ ზაბულონსა, ნეფთაღმესა
 ჰ კადის, ჰ მივიდეს შემდგომად მისთანა ათი ათასი ოდენ კაცი, ჰ
 მივიდა დებორაცა მის თანა ზ ჰ ჰ ქაბერ კენეველი გამოემორა კე-
 ნისსაგან ჰ მეთა იოაბისთა სიმამრისა მოსესთა; ჰ აღმართა კარა-
 ვი თჳსი მუხსა მას თანა კანსასუწინებელთასა, რომელ არს მახ-
 ილობელად კედესა ზ ჰ ჰ უთხრეს სისარას, ვითარმედ აღმოვიდა ბა-
 რაკ იე აბინელმისი მთასა მას თაბორისა ზ ჰ ჰ მოუწოდა სისარა
 ეოველსა ეტლებსა მისსა, ცხრა ასსა ეტლსა რკინისასა, ჰ ეოველ-
 სავე ერსა მისსა მისთაჲ, არისოთით რომელ არს წარმართთა კე-
 ვად კიძონისა ზ ჰ ჰ ჰ ჰ დებორა ბაგრაჲს: აღდეგ აწ, რამეთუ
 ესე არს დღე რომელსა მოცეცეს უფალმან სისარა კელთა შენთა, რა-
 მეთუ უფალი არს წინამძღვარ შენდა; ჰ მთავიდაჲ ბარაკ მთისაგან
 თაბორისა ჰ ათი ათასი კაცი მისთანა ზ ჰ ჰ ¹⁾ განაერთო უფალმან
 სისარა ჰ ეოველი ეტლები მისი, ჰ ეოველი ბანაკი მისი ჰირითა
 მახჯლისათა წინაჲ ბარაკისა; ჰ კარდამოკდა სისარა ეტლისაგან
 თჳსისა ჰ ივლტოდა იგი ფერკითა თჳსითა ზ ჰ ჰ ბარაკ სდევდა
 შემდგომად ეტლთა მათ მისთა, ჰ შემდგომად ბანაკისა მის, ვიდრე
 მადნარადმდე წარმართთასა, ჰ დაეცაჲ ეოველივე იგი ბანაკი სის-
 არასი ჰირითა მახჯლისათა, ჰ არა დაშთა არცა ერთი ზ ჰ ჰ სისარა
 ივლტოდა ფერკითა თჳსითა კარვად იაილისა ცოლისა ქაბერისაჲ
 კენეველისა; რამეთუ მძვდობაჲ იყო შორის იაბუნისა მეფისა ასი-

¹⁾ უსაღმესი ზ.

რისა, ღ შორის სახლისა ქაბერისა კენევისა ❖ ღ გამოვიდა იაილ იწ
 შემთხვევად სისარასა, ღ ჰრქუა მას: მოაქციე უფალო ჩემო ჩემდა
 მოაქციე, ღ ნუ გეძინინ; ღ მიაქცია კარვად მისსა ღ დამალა იგი
 მასკამა ქუჭშე თუსსა ❖ ღ ჰრქუა მას სისარა, მასუ მე წუალი ით
 მცირედ რამეთუ მწუურის, ღ მოხსნა თხიერსა სასმეურსა ღ ასუა
 მას, ღ დაბურაჲ საძმოსელი ზირსა მისსა ❖ ღ ჰრქუა მას სისარა: კ
 დეკ შენ კართა ზედა კარვისათა, ღ იუოს უკეთუ ვინმე მოვიდეს
 შენდა, კკითხოს შენ ღ გრქუას, არს ვინმეა კაცი აქა, ღ შენ არ-
 ქუ: არა ვინ არს ❖ ღ მოიღო იაილ ცოლმან ქაბერისმან მანამ კა
 კარვისა ღ აღიღო გუჭდა კელითა თუსითა, ღ შევიდა მისა მდუმ-
 რიად, ღ დასავაჲ მანამ იგი უურიმალსა მისსა, ღ დაძსკვალა იგი
 ქუჭუანასა, ღ იგი მიმოდგორვიდა მძინარე ღ მოკუდა ❖ ღ აჭა კბ
 ესერა ბარაკ სდეგდა სისარას, ღ მოიწია მუნ ღ იაილ განვიდა ღ
 მიეკებოდა მას, ღ ჰრქუა მას, მოვედ ღ გიჩვენო შენ კაცი იგი
 რომელსა შენ ეძიებ, ღ შევიდა იგი მისა, ღ აჭა სისარა იდეა მეტულ-
 რი, ღ მანა იგი განწონილი უურიმალსა მისსა ❖ ღ დანამდაბლა კგ
 უფალმან ღმერთმან იაბინ მეფე ქანაანისამ მას დღესა შინა, წინამუ
 ძეთა ისრაელისათა ❖ ღ ვიდოდა კელი ძეთა ისრაელისა სლვით, კდ
 ღ აღმაღლდებოდა იაბინის ზედა მეფისა ქანაანელთასა: ვიდრე მო-
 სრნეს ივინი.

თ ა ვ ი მ.

და კალობდეს დებორა ღ ბარაკ მე აბინემისი მას დღესა ში- ა
 ნა, ღ თქუჭს ❖ ვითარმედ იწუეს ამაღლებად მთავართა ისრაელისა- ბ
 თა გულს მოდგინებითა ერისათა აკურთხევდით უფალსა ❖ ისმინეთ გ
 მეფეთა, ღ ურად იღეთ მთავართა, რამეთუ უფალსა ვაქებდე ღ
 უგალობდე ღმერთსა ისრაელისასა ❖ უფალო გამოსლვასა შესა დ
 სვირით, ღ ამაღლებასა შესამა კელთაგან ვდომისთა, ქუჭუანა შეიძ-
 რა, ღ ცანიცამ შემწუნდეს, ღ ღრუბელნი ცროდეს წყალთამ ❖ ღ მ
 მთანი შეიძრეს ზირისაგან უფლისა ელოისა, მთისა მის სინასა,
 ზირისაგან უფლისა ღუთისა ისრაელისა ❖ დღეთა სემეკარისთა კ
 მისა ანათაისთა, დღეთა შინა იაილისთა მოაკლდეს გნანი, ღ ვი-

ზ დოდეს გზათა მრუდთა, ჰ ვიდოდეს გზათა გულარძინილთა ❖ მოაკ-
 ლდეს დამკვდრებულნი ისრაელსა შორის, მოაკლდეს ვიდრე აღდგა
 ც დებორა, ვიდრე აღდგა დედა შორის ისრაელსა ❖ ჰ გამოიჩინეს
 დმერთნი ახალნი ვითარცა ზურნი ქრთილისანი, მაშინ აქუნდათ
 მტერნი ბჭეთა შინა, ჰ ბრძოდეს ქალაქნი მთავართანი, ფართთა
 ოდეს გამოეცხადა, ლახურებითა ორმეოცითა ათასებითა ისრაელისა
 თ შინა ❖ გული ჩემი განწყესებულთა თანა ისრაელისათა, ძლიერნი
 ი ერისანი აკურთხევდით უფალსა ❖ რომელნი ზე სხდეს კარაულთა
 სზეტაკთა შუა სამხრისა, ჰ საკედრებსა სამიჯავროდ მომავალნი
 ა გზასა ზედა შესაკრებელთასა მოუთხრობდით ❖ კმითა სინარული-
 სათა, შორის მოხარულთასა: მუნ მიიციეს სიმართლე უფალსა, სი-
 მართლე განამლიერე ისრაელსა შორის: მაშინ განიბნივივნენ, ერი
 იბ იგი უფლისა ქალაქებსა თვისსა ❖ აღდეგ, აღდეგ დებორა, აღდეგ
 იტყოდე გალობით; აღდეგ ბარაკ, ჰ წარმოიდე ტუკუ შენი მეო აბი-
 ივ ნემლისო ❖ მაშინ განდიდნა ძალი მისი: უფალო დამიძაბულენ
 იდ ჩუჭნი უძლიერესნი ჩემსა ❖ ერმან ეფრემისმან ტანჯნა იგინი ღე-
 ლეთა შინა; მძა შენი ბენიამენ ერისა შენისა თანა: ჩემგან მაქირ
 იე რად მითხრობისა მწიგნობრისათა ❖ ჰ ერის თავნი იხაქარისნი
 დებორას თანა ჰ ბარაკის თანა, ესრეთ ბარაკ განუტევა მკვრცხლი
 თვისი ღელეთა შინა, განყოფასა რუბენისსა, დიდ დიდნი განკითხვა-
 ივ ნი არიან გულისანი ❖ რასა თვის ზიჰ შენ შორის მოსთეთამს,
 იხ სმენად სტუნასა განმადუძებელთასა, ჰირდაჰირ განყოფასა შინა
 რუბენისსა, დიდ დიდნი გამოიებანი გულისანი ❖ გალად წიად
 იორდანესა დამიკვდრა: ჰ დან რასა თვის მკვდრ ხარ ნაესა შინა:
 იც ასერ დაეშენა კიდეთა ზღვსათაჲ ჰ განმორგებულსა მისსა დაემკვდ-
 იტ რა ❖ საბულონ, ერმან აუჭულრა სულსა მისსა სიკუდიდმდე, ჰ სე-
 ით ფთალექს სიმაღლესა ზედა ველისასა ❖ ჰ მოუკდეს მას მეფენი, ჰ
 კ ეწუწუნეს, მაშინ ჰბრძოდეს მეფენი ქანახელთანთა თანაქს შინა, წყე-
 კ ლთა ზედა მაგიდონისათა; სიმრავლე ვეცხლისა არა მიიღეს ❖ ზე-
 ცად გამოეწუწუნეს მათ ვარსკვლავნი, წესთაგან მათთა ეწუწუნეს სი-

რას ❖ კელთაგან კიძონისათა განისხნეს ივინი, კევთაგან კადემისთა, კა
კევთა კიძონისათა: დათრგუნოს იგი სულმან ჩემმა ძლიერმან ❖ კბ
მაშინ მარღუნი დაჭკუჭტეს ტერფთა ცხენთასა, და ტკებნეს ივინი კბ
ბრჭალმან ჩემმან ❖ სწევკდით მასოროსა, თქუა ანგელო სმან უფლისა- მბ
მან, სწევკდით წუევით მკუდრთა მისთა, რამეთუ არა მოვიდეს შემწედ კდ
უფლისა; შემწედ უფლისა, ძლიერთა შორის ❖ იკურთსენ დედათა
შორის იაილ ცოლი ქაბერისი კენეველისა, დედათაგან კარავსა ში-
ნა იკურთსენ ❖ წუალსა სთხოვდა მას, ღ სძე მთართვა მას ფილითა: კე
უძლიერესთა მთართვა ვრბო ფურისა ❖ კელი მარცხენე მისი მიჭ- კვ
ყო მანასა, ღ მარჯუჭტენე თუსი, მიჭყო გუჭდსა სამუშაკოსა, ღ მო-
ჭკალ სისარა, დასვა უურიძალსა მისსა მანაჲ, ღ განავლინა თა-
ვისა მისსა ❖ შორის ფერვთა მისთა იგორვა ღ მოკუდა შორის ფერ- კხ
ვთა მისთა, ღ მუნ დაეცა უბადრუკი იგი ❖ სარკმლით გარდამოსედ- კტ
ვიდა დედაჲ სისარასი, სარკმლით ვამო, კანკლისა, რამეთუ დაყო-
ვნა ეტლმან მისმან მისლუად, რაჲსათუს დაფონეს კვალთა ეტლთა
მისთასა ❖ ბრძენი მთავარნი მისნი მიუკებდეს მას; ღ იგი ეტყო- კთ
და სიტყვათა მისთა თუსად ❖ არა ჳნობენა მას განმყოფელ ნატ- ლ
რეხნავისა, საუვარელსა მეგობართასა თავსა ზედა კაცისა ძლიერისა-
სა: ნატრევენავი მოღებულთა სისარასი ღ ნატრევენავი მოღებულთა
თუთო ფერთა, ღებულთა ჳრელთა, ქედსა მისსა ნატრევენავითურთ ❖
ესრეთ წარწემდენ ეოველნი მტერნი შენნი უფალო: ღ მოყვარენი მი- ლა
სნი, ვითარცა აღმოსავალი მზისა ძლიერებითა, შენითა ❖ ღ იყო ლბ
დამძვლება ქუჭუნისა ორმოც წელ.

თ ა ვ ი ვ.

ჰვეს ბოროტი მეთა ისრაელისათა წინაშე უფლისა, ღ მისცნა ა
ივინი უფალმან კელთა მადიამისთა შუდ წელ ❖ ღ განძლიერდა კელი ბ
მადიამისა ისრაელსა ზედა, ღ იქმნეს თავისა თუსისა მეთა ისრაე-
ლისათა ჳირისაგან მადიამისა საყოყლეუბი მთათა შინა, ღ ქუაბთა, კ
ღ ძლნელოვანთა ❖ ღ იყო რაჲამს სთესის თესლი კაცმან ისრაე-
ლმან, ღ აღმოვიდის მადიამი, ღ ამაღეკი, ღ მენი მზისა აღმოსავ-
ლეთისანი, ღ მოვიდინ მთ ზედა ❖ ღ დიბანაკებდენ მთ ზედა, ღ

დ განრეუნიან ჟეჯლი ქუჭყანისა, ვიდრე მოსლვადმდე განხად, დ
 არა დაუტევიან ძალი ცხოვრებისა ისრაელსა შორის, არცა სამუ-
 ესო, არცა ზროხაჲ დ ვირი მათი ❖ რამეთუ თუთ დ სცხოვარი მ-
 თი აღმოვიდოდეს, დ კარვები მათი მოიღებოდენ, დ მოიწივნეს ვი-
 თარცა მკალნი სიმრავლითა, რემაკისა დ აქლეძებისა მათისათა, დ
 არა იუწენ რიცხვ, დ მოვიდიან ქუჭყანასა ისრაელისასა დ გან-
 გ სრწნიან იგი ❖ დ დაგლახანა ისრაელი ფრიად ჰირისაცან მადი-
 ს მისა ❖ დ დაღადევეს მეთა ისრაელისათა უფლისა მიმართ, დ იყო
 რაჟამს დაღადევეს მეთა ისრაელისათა უფლისა მიმართ მადიამის-
 ტ თუს ❖ დ მოუვლინა უფალმან კაცი წინასწარმეტყველი მეთა ისრა-
 ელისათა, დ ჰრქუა მათ: ამას იტყვის უფალი ღმერთი ისრაელისა,
 მე ვარ რომელმან აღმოვიყვანენ თქუენ ეგვპტით, დ გამოვიყვანენ
 სახლისა მისგან კირთებისა ❖ დ განგარინენ თქუენ კელთაგან
 მეგვპტელთასა, დ კელთაგან ვოველთა მაჭირვებელთა თქუენთასა,
 დ განვასხენ იგინი ჰირისაცან თქუენისა, დ მიცვე თქუენ ქუჭყა-
 ნა მათი ❖ დ გარქუ თქუენ, მე ვარ უფალი ღმერთი თქუენი, დ
 არა გეძინოდის თქუენ ღმერთთა ამორეველთასა, რომელითა შორის
 თქუენ დამკვდრებულ ხართ ქუჭყანასა მათსა, არამედ არა ისმინეთ
 იან კმისა ჩემისა ❖ დ მოვიდა ანგელოზი უფლისა, დ დაჯდა იგი
 მუნასა მას ქუჭყე, რომელი არს ეფთრათესთანა, რომელი იყო
 იოანის მამისა ესრასსა, დ გედეონ მე მისი გამოსმეგვლა იუქლას
 კალოსა ზედა მისსა, რათა მოსტაცოს წინამე ჰირსა მადიამისასა ❖
 იბ დ ეჩვენა მას ანგელოზი უფლისა, დ ჰრქუა მისა მიმართ: უფალი
 ივ მენთანა ძლიერი ძალითა ❖ დ ჰრქუა მას გედეონ: ჩემდა მოიხი-
 ლე უფალო ჩემო, დ უკეთუ არს უფალი ჩუენთანა, დ რაღსათუ მხო-
 ვნა ჩუენ ვოველმანვე ამან ბოროტმან, დ სადა არიან ვოველნივე იგი
 საკვრველებანი მისნი, რაოდენთა მითხრობდეს ჩუენ მამანი ჩუენ-
 ნი, დ თქვიან: ვითარმედ ეგვპტით გამოვიყვანანა ჩუენ უფალმან:
 ხოლო აწ განმიმორნა ჩუენ უფალმან დ მიმცნა ჩუენ კელთა მ-
 იღ დიამისთა ❖ დ ¹⁾ მოიხილა მისა ზედა ანგელოზმან მან უფლი-

¹⁾ დ მეფ. აბ.

სამან, ღ ჰრქუაჲ მას: წარვედ ძლიერებითა შენითა, ღ იკუნ ისრა-
ელი გელისაგან მადიამისა: აჰა ესერა წარგუგლინებ შენ ზ ღ ჰრქუა იე
მას გედეონ, ჩემდა უფალო, რათა ვიხსნე მე ისრაელი, აჰა ესერა
ათასეული ჩემი, უმდაბლეს არს მანასეს მორის, ღ მე უძციოვს ვარ
სახლსა შინა მამისა ჩემისასა ზ ღ ჰრქუა მას უფალი იუოს შენთა- იე
ნა: ღ მოსრა შენ მადიამი ვითარცა ერთი კაცი ზ ღ ჰრქუა მას იხ
გედეონ: ღ უკეთუ ვაოვე მადლი წინაშე თვალთა შენთა ღ მიუოფ
მე დღეს სასწაულსა, რამეთუ შენ იტყვი ჩემდამო ზ ნუ განმემო- იწ
რები ამიერ, ვიდრე მოსლვამდე ჩემდა წინაშე შენსა, ღ მოგართვა
მსხვერპლი ჩემი, ღ დავაცო წინაშე შენსა: ღ ჰრქუა მას, მე ვყოფნო
ვიდრე მოსლვამდე შენდა ზ ღ გედეონ შევიდა, ღ შეაბგო თიკანი ით
თსათა, ღ საწაული ერთი ფქვილი უცომონი, ღ კორცი დააცო
ლაკანსა ზედა, ღ წვენი იგი მისი შთასასა ქოთანსა, ღ მოართვა
მას მუსასა მას ქუჭზე, ღ თაევანისცაჲ მას ზ ღ ჰრქუა მას ანგელო- კ
სმან მან უფლისამან: მოიღე კორცი ეგე ღ უცომონი ეგე ზურნი,
ღ დააკენ კლდესა იმას ზედა, ღ წვენი ეგე ახლოს დასხი მას ზე-
და, სოლო მან ეო ეგრე ზ ღ განირთსა ანგელოსმან მან უფლი- კა
სამან წვერი კვერთისისა, რომელი იუო კელსა მისსა: ღ შეასო ვო-
რცსა მას ღ უცომოთა მათ ზურთა, ღ აღატედა ცეცხლი კლდისა
მისგან, ღ შეჰამა კორცი იგი ღ უცომონი იგი; ღ ანგელოსი იგი კბ
უფლისა წარვიდა ღ მიეფარა თვალითაგან მისთა ზ ღ კულის კმაჲ
უო გედეონ, რამეთუ ანგელოსი უფლისა არს, ღ თქუაჲ გედეონ
აჰა უფალო უფალო რამეთუ ვიხილე ანგელოსი უფლისა ზირის
ზირ ზ ღ ჰრქუა მას უფალმან: მშჯღობა შენთანა, ნუ გემინინ, არა კბ
მოჰკვედე ზ ღ უშენა მუნ გედეონ საკურთხეველი უფალსა, ღ უწო- კდ
და მას მშჯღობა უფლისა ვიდრე დღეინდელად დღედმდე, ღ ვიდრე-
და იუო იგი ეფრათას მამისა ესრისა ზ ღ იუო მას დამესა, ღ კმ
ჰრქუა მას უფალმან მოიბ ზვარაკი იგი ჰამებული მამისა შენისა,
ღ ზვარაკი სხუაჲ, მჯდის წლისა, ღ დაარღვიე საკურთხეველი იგი
ბააღისა, რომელ არს მამისა შენისა, ღ სერტყეები მისი რომელი
არს მისთანა მოჰკაფე ზ ღ აღაშენე საკურთხეველი უფლისა დუთისა კმ

ვითარცა იგი იტყოდით ❖ აჭა ესერა მე დავდვა საწმისი ერთი მატელისა კალოსა ზედა, და უკეთუ იუოს ცუხარი საწმისისა მას ზედა, და უოველი ქუჭყანა ვაქელ იუოს, უწყოდე რამეთუ კელითა ჩემითა ივსნე ისრაელი, ვითარცა იგი იტყოდით ❖ და იუო ეგრე, და აღიმსთო გედეონ განთიად, და გამოწურაჲ საწმისი იგი; და გამოჰკვდა ცუხარი საწმისისა მისგან; და აღვსო ფილი წელითა მით ❖ და ჰურქუა გედეონ ღმერთისა: ნუ განრისხნდებინ გულის წერობა შენი ჩემ ზედა, და ვიტყოდიდა კვალად, ერთგვის, და გამოვსცადოდაჲ ერთგვის საწმისითა ამით: და იუავნ სიკმელე საწმისისა ამას სოლო ზედა, და უოველსა ქუჭყანასა ზედა იუავნ ცუხარი ❖ და უოღ ღმერთმან მას ღამესა წერეთ, და იუო სიკმელე საწმისისა ზედა სოლო, და უოველსა ქუჭყანასა ზედა იუო ცუხარი.

ლ^ს
ლ^წ
ლო

თ ა ვ ი ზ.

და აღიმსთო იერობუალ, ესე იგი არს თავადი გედეონ, და უოველმან ერმან მის თანა: და დაიბანაკეს წყაროსა ზედა არადისასა; და ბანაკი მადიამისი და მახლეკისა იუო ბღვარით კერძო მისა, ბორცუქსა ზედა გაბაათამორით ამორეველისა ღელესა შინა ❖ და ჰურქუაჲ უფალმან გედეონს: ფრიად არს ერი ეკე შენთანა, ამისთჳს არა მივსცე მადიამი კელთა მათთა, ნუ უკუჭ ოდეს იქადოს ჩემ ზედა ისრაელმან მეტეველმან: კელმან ჩემმან მივსნა მე ❖ და აწ ეტყოდე შენ უერთა მიმართ მავის ერისათა და არქუ: ¹⁾ ვინმე არს მოშიში და უძნო უკუნ იქეცინ, და განვიდეს მთისა მისგან გალადისა, და უკუნ იქცა ერისა მისგან, ოცდა ორი ათასი, და ათი ათასი დამთაჲ ❖ რქუა უფალმან გედეონს: კუხლად ფრიადლა არიან ერი ეკე შენთანა, მთაიყვანენ ეგენი წყალსა მას, და გამოსცადენ შენ ივინი მუნ: და იუოს რომლისა გრქუაჲ შენ, ვითარმედ ესე წარვიდეს შენთანა; იგი წარვედინ შენთანა, და უოველისა რომლისა გრქუა შენ, ვითარმედ არა წარვიდეს შენთანა, იგი ნუ წარვაღნ შენთანა ❖ და მთაიყვანა ერი იგი წყალსა მას, და ჰურქუაჲ უფალმან გედეონს: უოველმან რომელმან წბოს ენითა თჳსითა წელითა მისგან, ვითარ-

ა
ბ
გ
დ
ე

¹⁾ ე მოსე კ.

ცა იგი წბის ძაღლმან, ადგინენ იგინი თვსგან მარტოდ, დ ეოვე-
 ლი რომელი მოდრეკს მუხლთა თვსთა ზედა სუმად წელითა, გან-
 3 დგინე იგი მხოლოდ * დ ეო ეოველი რიცხვ რომელთა წბეს
 ენითა მათითა სამას ოდენ კაც; დ სწუა იგი დანარჩომი ერი ეო-
 6 ველი მოდრეკა მუკლთა თვსთა ზედა სუმად წელითა * დ ჰრქუა
 უფალმან გედეონს: სამასითა ამით კაცითა რომელთა წბეს წელი
 ციკსნენე თქმენ, დ მოცეც მადიამი კელთა შენთა, დ ეოველი იგი
 9 ერი წარვედინ ადგილად თვსა * დ მოიღეს თავისად საგზალი
 ერისა მის კელითა მათითა, დ ნესტეები იგი მათი რქისა, დ ეო-
 12 ველი ისრაელი წარავლინა კაცად კაცადი საუოფელად თვსა, სოლო
 სამასნი იგი კაცნი დაიპურა; დ ბანაკები მადიამისა ეო ქმემო
 15 კერმო ღელესა მას შინა * დ ეო მას ღამესა შინა, დ ჰრქუა მი-
 ს მიმართ უფალმან: ადდეგ დ შთავედ მუნით ადრე ბანაკსა მას,
 18 რამეთუ მივეც იგინი კელთა შენთა * დ უკეთუ გემინის შენ შეს-
 ია ლვად, შთავედით შენ, დაფარა მონა შენი ბანაკად * დ გესმეს რამ-
 ს იგი იტყოდიან, დ ამისა შემდგომად კანძლიერდენ კელნი შენ-
 21 ნი, დ შესუდე ბანაკად: დ შთავიდა თვთ დაფარა მონა იგი მის
 კერმოსა მისგან ერგასისისა, რომელნი იეუნეს მის ბანაკისანი *
 24 დ მადიამი დ აშალეკი დ ეოველი იეე. შენი მხისა აღმოსავლისანი
 მდგომარე იეუნეს ღელესა მას შინა, ვითარცა მკალი სიმრავლითა,
 27 დ აქლემებისა მათისა არა ეო რიცხვ, არამედ იეუნენ ვითარცა
 30 ქუა კიდესა ზედა ზღვსასა სიმრავლითა * დ შევიდა გედეონ, დ
 აჭა ესერა კაცი უთხრობდა ჩმენებსა მოევასსა თვსსა; დ ჰრქუა:
 33 ესე ჩმენება რომელი ვისილე, დ აჭა ესერა კმენსა ზურისა ერთი
 ქრთილისა გორვიდა ბანაკსა შინა მადიამისასა, დ მოაწა ვიდრე
 36 კარგებადღე მადიამისა, დ ევეთა იგი, დ მიაქცივა მან. დ დაიკვა
 39 კარავი იგი * მიუგო მოევასმან თვსმან, დ ჰრქუა: არა არს სხვა
 42 ეკე, არამედ მსჯული გედეონისი, მისა იოანისი კაცისა ისრაელი-
 45 სსა, რამეთუ მისცა ღმერთმან კელსა მისსა მადიამი, დ ეოველი ესე
 48 ბანაკი * დ ეო ვითარცა ესა გედეონს თხრობა იგი ჩმენებისა
 51 მის დ შეკრება მისი; თავიანისცა უფალსა, დ მიიქცა ბანაკად

ისრაელისა, **დ** ჰრქუა მათ: აღდგეით რამეთუ მოსცა უფალმან ბა-
 ნაკი მადიამისი კელთა ჩუწნთა **ჟ** **დ** განუო სამასი იგი კაცი სა- ივ
 მად სამთავროდ, **დ** მისცა ნესტვები რქისა კელთა მათ უოველთასა,
დ სარწუელნი ცალიერნი **დ** ლამზრები შორის სარწუელთა **ჟ** **დ** იზ
 ჰრქუა მათ: ჩემგან ისწავეთ **დ** ეგრეთ ეავთ, **დ** აჰა მე შევიდე შო-
 რის ბანაკსა მას, **დ** იეოს ვითარ ვჰყო ეგრესა ჰუებით **ჟ** **დ** მე იწ
 დაბეერო ნესტვსა მას რქისასა, **დ** უოველთავე რომელნი ჩემთანა
 იუენეთ, დაბერეთ ნესტვთა თქუწნთა რქისათა გარემოს უოვლისა
 ბანაკისა, **დ** თქუთ მასჯლი ღუთისა **დ** გედეონისი **ჟ** **დ** შევიდა ით
 გედეონ, **დ** ასი კაცი მისთანა ერთ კერძო ბანაკსა მას მემილთა
 მათ შორის, **დ** განმადუძემებლნი იგი განადუძემებენ მემილთა მათ,
დ დაჰბერეს ნესტვთა მით რქისათა, **დ** შემუსრნეს სარწუელნი, იგი
 კელთა შინა მათთა **ჟ** **დ** დაჰბერეს სამთავე მათ მთავართა ნესტვებ- კ
 სა რქისასა **დ** შემუსრნეს სარწუელნი იგი, და იპურეს კელითა მარ-
 ცხენითა მათითა ლამზრები იგი აღნათებული, **დ** კელითა მარჯვენი-
 თა მათითა ნესტვები იგი რქისანი რომელსა დაჰბერვიდეს, **დ** ღა-
 დადებდეს მასჯლი უფლისა, **დ** გედეონისი **ჟ** **დ** ¹⁾ დადგა კაცად კა
 კაცადი თვსაგან გარემოს ბანაკსა მას, **დ** რბოდა უოველივე იგი
 ბანაკი, **დ** დადადებდენ **დ** ივლტოდეს **ჟ** **დ** იგინი ჰბერვიდეს სამა- კბ
 სსავე მას ნესტვსა რქისასა, **დ** დასდგა უფალმან მასჯლი კაცისა
 მოევასსა თვსსა ზედა უოველსავე მას შინა ბანაკსა, **დ** ივლტოდა
 ბანაკი იგი ვიდრე ბეთსადმდე **დ** შეკრბეს კერძოსადმი აბელ მუ-
 ლისა **დ** ტაბეთად **ჟ** **დ** აღიზასა კაცმან ისრაელმან, ნეფთალემით კკ
 გამო **დ** ასერით, **დ** უოველთაგან მანასესსა **დ** დევნა უევეს შემდგო-
 მად მადიამისა **ჟ** **დ** მოციქულნი წარავლინნა გედეონ უოველთა კდ
 მათთა ეფრემისთა, **დ** ჰრქუა: გარდამოვედით შემთხვევად მადიამი-
 სსა, **დ** დაიპუართ მათდა წიაღსავალი იგი წულისა ვიდრე ბეთებრად-
 მდე **დ** იორდანედ; **დ** აღიზასა უოველმან კაცმან ეფრემისმან, და უ-
 სწრეს **დ** დაიპურეს წვალი იგი ვიდრე ბეთებრადმდე **დ** იორდანედ **ჟ**
დ ²⁾ შეიპურეს ორნი იგი მთავარნი მადიამისნი, ორებ **დ** ზიბ: **დ** კკ

¹⁾ ფისალმუნი ჰვ. — ²⁾ ფისალმუნი ჰვ. ესააა ი.

მოკლეს ორბე სურს შინა, ღ ზიბ მოკლეს იაკებზიბს, ღ სდეკდეს მადიამსა, ღ თავი ორებისა ღ ზიბისა მოართვნეს გედეონს წიად იორდანიით მათგან.

თ ა ვ ი ც.

და ჰრქუტს გედეონს კაცთა მათ ეფრემისათა, რაჲ ესე მიეუგ ჩუტნ რამეთუ არა მხადენ ჩუტნ, რაჲამს განხვლოდე შენ წეობად მადიამისა, ღ ემურვოდეს მას ძლიერად ზ ღ ჰრქუა მათ გედეონ: არა ეგრე, რაჲ ვქმენ მე აწ ვითარ ეგე თქუტნ, ანუ არა უძჯობეს არსა ტევანი იგი ეფრემისი, ვიდრეღა სასთულეებელი დუნო აბიეყერიისი ზ კელსა თქუტნსა მოსცნა უფალმან მთავარნი იგი მადიამისანი: ორბე ღ ზეებ: ღ რაჲ შევსძინე მე ეოფად ვითარ ესე თქუტნ: მაშინ დააცხრუნა სულნი მათნი მისგან რაჲამს ეტეოდა მათ სიტყვასა ამას ზ ღ მოვიდა გედეონ იორდანედ, ღ წიადღა თვთ ღ რომელნი იყო მის თანა სამასნი იგი კაცნი სულ შემოკლებულნი ე მშიერნი მღევნელნი ზ ღ ჰრქუა კაცთა მათ სოკქოთისათა, ეცით ჰური სასრდელად კაცთა ამათ რომელ არიან ჩემ თანა, რამეთუ შიისთ: ღ მე ვსდევნო კვალსა ზებიეს, ღ სალმანს მეფეთა მადიამისათა ზ ღ ჰრქუტს მას მთავართა მათ სოკქოთისათა: ანუ თუ თავი ზებესი ღ სალმანსი კელსა შენსა, რათა ვსცეთ ერსა შენსა ჰური ზ ღ ჰრქუა გედეონ: არა ეგრე, არამედ რაჲამს მომცნეს მე უფალმან ზებეჲ ღ სალმანა კელთა ჩემთა, მე დაეწერტე გორცნი თქუტნი ეკლითა უდაბნოსათა ღ კუროს თავთა ზ ღ წარმოვიდა მიერ ფანუილად, ღ ეტეოდა მათდა ეგრეთვე, ღ მიუგეს მას კაცთა მათ ფანუილისთა, ვითარცა იგი ეტეოდეს კაცნი იგი სოკქოთისანი ზ ღ ჰრქუა გედეონ კაცთა მათ ფანუილისთა, მეტეუტლმან, რაჲამს მოვიქცე მძღობით დავარდჯო გოდლოლი ესე ზ ღ ზებე ღ სალმანს იუჟნეს კარკარს შინა, ღ ბანაკნი მათი მათ თანა, ვითარ ათხუთმეტ ათას ოდენ რომელნი განრინებულ იუჟნეს ეოვლისა მისგან ბანაკისა მეთა მზისა აღმოსავლისათასა; ღ რომელნი დაცემულ იუჟნეს ას ოცი ათასი კაცნი მჰერობელნი მსხვლისანნი ზ ღ ¹⁾ აღვდა კე-

¹⁾ იოსია ი.

დონ გზას მას დამკვიდრებულთაჲ კარვებისათა მშის ადმოსავლით
 მართლნაბაისა ღ იეგებლისა ღ მოსრნა ბანაკი იგი, სოლო ბანაკი მათი უზრუნველ ჰყო ზ და ივლტოდეს ზებე, ღ საღმანა ღ სდე იბ
 ვნიდა კვალსა მათსა, ღ შეიპურა ორნი იგი მეფენი მადამისანი
 ზებე ღ საღმანა, ღ ყოველი იგი ბანაკი მათი მოსრა ზ და მოიქ იგ
 ცა გედონ მე ითასისი ბრძოლისა მისგან ზირველ ადმოსლფასა
 მშისასა ზ და შეიპურა ერმა კაცთაგან სოკქოთისათა, ღ ჰკითხა იდ
 მას: ღ დაწერა მისგან სახელები მთავართა სოკქოთისათა ღ მოსუ-
 ცებულთა მათთა სამოც ღ ათშვიდმეტი კაცი ზ და მოვიდა გედონ იე
 მთავართა სოკქოთისთა ღ ჰქრქუა მათ: აჰა ზებე ღ საღმანა, რო-
 მელთათჳს მეუჭედრეთ მე ღ სთქუთ: ნუ თავი ზებისი ღ საღმანა-
 სი აწ კელთა შინა შენთა არიან, რათა ვსცეთ ერსა შენსა დამამ-
 რვალსა ზური ზ და შეიპურნა მთავარნი იგი ღ მოსუცებულნი ქა იგ
 ლაქისანი ღ მოიღო კვადი უდაბნოსი ღ კუროს თავი და ტანჯნა
 კაცნი იგინი მითა სოკქოთს ზ და გოდოლი იგი ფანოელისა და იბ
 რლვა, ღ კაცნი იგი მის ქალაქისანი მოსწუჯნა ზ და ჰქრქუა ზებეს ილ
 ღ საღმანას, სადა არიან კაცნი იგი, რომელ მოსწუჯდენით თა-
 ბორს შინა; ღ მათ ჰქრქუტს ვითარცა ეგე შენ, ეგრეცა იგინი, იუჭ-
 ნეს მსგავს შენდა, ღ შენ მსგავს მათდა სარ, ღ სატნი მათნი ეგრე-
 თვე იუჭნეს ვითარცა შენი მეფეთანი ზ და ჰქრქუა მათ გედონ, მმანი ით
 ჩემნი იუჭნეს ღ ძენი დედისა ჩემისანი, ცსოველ არს უფალი, უკე-
 თუძცა არა მოგწუჯდნეს იგინი, არამცა მოცცა მოგწუჯდნე თქვენ ზ
 ღ ჰქრქუა იეთერს ზირძმოსა თჳსსა: აღდეგ ღ მოსწუჯდენ ეგენი, ღ მ
 ვერ იკადა ერმამან მასჯლი თჳსი შიშითა რამეთუ ერმადა იყო ზ
 ღ ჰქრქუტს მას ზებე ღ საღმანა, აღდეგ შენ ღ მომწუჯდენ ჩვენ ღ კა
 წინა აღგვიდეგ თუთ, რამეთუ ვითარცა კაცი ეგრეცა ძალი მისი, ღ ¹⁾
 აღდება გედონ, ღ მოსწუჯდნა ზებე ღ საღმანა, ღ მოიღო ყოველი
 მანიაკები იგი რომელი იყო ეელსა აქლემთა მათთასა ზ და კბ
 ჰქრქუტს კაცთა ისრაელისთა გედონს: მთავრობდ შენ ჩვენ ზედა,
 ღ ძენი შენნი ღ ძენი ძეთა შენთანი, რამეთუ შენ განმარინენ ჩვენ

1) ფსალმუნი მბ.

ბბ გელთავან მადიამისთაჲ ❖ ღ ჰქრქუა მათ გედგონ, არა გმთავრობდე
 მე თქუენ ზედა, არცა გმთავრობდეს მე ჩემი, არამედ უფალი გმთა-
 კდ ვრობდეს თქუენ ❖ ღ ჰქრქუა მათ გედგონ ვითხოვე მე თქუენგან
 თხოვასა ერთსა ღ მომეცინ მე კაცად კაცადმან თქუენმან საუური
 ნატყვენავისგან თქუენისა, რამეთუ საუურნი ოქროსანი ესხნეს
 კე მათ, რამეთუ ისმაიტელ იუენეს ❖ ღ ჰქრქუეს მათ მიცემით მიც-
 ცვით; ღ განიზურად სამოსელი თვისი, ღ შთაუდებდა კაცად კაცადი
 კე საუურსა ოქროსსა ნატყვენავისა მისგან ❖ ღ იყო სასწორი სა-
 უურებისა მის ოქროსსა, რომელ ითხოვა მათგან, ათას შუდას სასწო-
 რი ოქროსა, თხნიერ მანიაკებისა მის ღ მძივებისა, ღ სამოსლისა
 მოწყულისა, ღ რაჲ იგი იყო მეფეთა მათ მადიამისთაჲ, გარდაჲ
 ფარულიებისა ოქროსსა მის, რომელი იგი იყო ველსა აქლემებისა
 კზ მათისასა ❖ ღ შექმნა მისგან გედგონ სამოსელი სამდღელო ეგუფ-
 თად, ღ დადგა იგი ქალაქსა თვისსა ეფრასასს, ღ გარდაიქცა ვოველი
 ისრაელი შემდგომად მისსა მუნ, ღ ექმნა გედგონს ღ ვოველსა სა-
 კტ ხლსა მისსა საცთურს ❖ ღ დამშუდა მადიამი წინაშე მეთა ისრაე-
 ლისათა, ღ ვერლარა შესძინეს აღებად თავისა მათისა, ღ იყო მძ-
 კთ დობასა შინა ქტტყანა ორმოც წელ, დღეთა გედგონისთა ❖ ღ წა-
 ლ რვიდა იერობულ მე იოანისანი, ღ დაჯდა სახლსა თვისსა ❖ სო-
 ლო გედგონისანი იუენეს ძენი სამეოც ღ ათ, რომელნი გამოსრულ
 იუენეს წუჯლისგან მისისა, რამეთუ ცოლნი მრავალ ესხნეს მას ❖
 ლა ღ კარგმან მისმან რომელი იყო სიკიმას, უშვა მას მანცა მე, ღ
 ლბ უწოდა სასელი მისი აბიმელექ ❖ ღ მოკუდა გედგონ მე იოანისანი,
 სიბერთა კეთილითა, ღ დაეფლა საფლავსა იოანისსა მამისა თვის-
 ლვ სა ეფრასასს, მამისა ეზდრისსა ❖ ღ იყო რაჲმს მოკუდა გედგონ,
 გარდაიქცეს ძენი ისრაელისანი, ღ ისიძვიდეს კვალსა ბააღისსა,
 ღ ეუტეს თავისა თვისსა ბააღბერთის თანა აღთქმა რათა იოს
 ლდ იგი მათდა ღმერთად ❖ ღ არა მოიკსენეს მეთა ისრაელისათა უფა-
 ლი ღმერთი მათი, რომელმან იყნა იგინი გელთავან ვოველთა
 ლე მტერთა მათთასა გარემოთა ❖ ღ არა ეუტეს წყალობა სახლსა

ზედა იერობუალისსა, ესე იგი არს კედეონ, ეოვლისა მისებრ რომელ ეო კეთილი ისრაელისათანა.

თ ა ვ ი თ.

და წარვიდა აბიძელექ ძე იერობოალისი სჯექმად მძათა თანა
 დედისა მისისათა, და ეტეოდა მათ და ეოველს ნათესავსა სახლი-
 სსა მამისა დედისა მისისათა და ჰრქუა მათ და ეტეოდეთ თქუენ
 ეურთა მიძართ. ეოველთა კაცთა სჯექმელთსა, რომელი უძჯობეს
 არს თქუენდა, რათა ვძთავრობდენ თქუენ სამეოც და ათნი კაცნი,
 ეოველნი ძენი იერობოალისნი, ანუ რათა უფლებდეს თქუენ ზედა
 კაცი ერთი, და მოიკსენეთ, რამეთუ კორცი თქუენნი ვარ მე და ძვა-
 ლი ძვალთა თქუენთავანი და ეტეოდეს მას თუსნი ძმანი დე-
 დისა მისისანი, ეურთა მიძართ ეოველთა კაცთა სჯექმისათა, ეო-
 ველთავე ამათ სიტყვათა; და მისდრკა გული მათი შედგომად აბიძე-
 ლიქისა, რამეთუ თქუენ ვითარმედ მძა ჩუენნი არს და მისცეს მას
 სამეოც და ათი სასწორი ვეცხლისა, სახლისავან ბაღბურთით, და
 მოიბადლნა მით აბიძელექ კაცნი უკეთურნი და განკროთმილნი: და
 შეუდგეს კვალსა მისსა და მოვიდა სახლსა მამისა თუსისსა ეფ-
 რაასად, და მოსრნა ძმანი თუსნი ძენი იერობოალისნი, სამეოც და
 ათნი კაცნი ერთითა ლოდითა; და ძამთა იოათამ ძე იერობოალი-
 სი უმრწემესი რამეთუ დაიძალა და შეკრბეს ეოველნი კაცნი სჯ-
 ქემისნი, და ეოველი სახლი მახლოსი, და მოვიდეს და მეფედ ექუენ
 აბიძელექ მუსასა მასთანა, რომელი იგი იყო სჯექმელთა და აე-
 რმნა იოათამ, და წარვიდა და დადგა თსემსა მას ზედა მთისა კარი-
 ზინისასა, და ალაღო კმა თუსნი, და უწოდა და ჰრქუა მათ ისმინეთ
 ჩემი კაცთა სჯექმისათა, და რათა ისმინოს თქუენნი ღმერთმან და
 წარსლვით წარვიდეს ხენი მალნარისანი ცხებად მეფისა თავის
 თუსისა; და ჰრქუენს ზეთისხილსა: იუავ მეფედ ჩუენ ზედა და და
 ჰრქუა მათ ზეთისხილმან; ანუ თუ დაუტეო სიბოსე ესე ჩემი, რომელ
 ადიდა ჩემთანა ღმერთმან და კაცთა, და მოვიდე და ვძთავრობდე
 ეთა და ჰრქუენს ხეთა ღელუსა: მოვიდე და ვძთავრობდე ჩუენ ზედა და

1) და კედრ. თ.

ია და ჰქრქა მათ ლეღუმან: აწ და მე უტეოაჲ სიტკბოება ჩემი, და ნა-
 იბ ეოფი ჩემი კეთილი, და მოვიდე და ვითავრობდე ხეთა და და ჰქრქეს
 იც ხეთა მათ ვენახს: მოვედ და იუაჲ ჩუნს ზედა მეფედ და და ჰქრქა
 მათ) ვენახმან, აწ და მე უტეოაჲ ღვინო ჩემი, და სინარული ღვითისა
 იდ და კაცთა, და მოვიდე და ვითავრობდე ხეთა და და ჰქრქეს ეოგელთა
 იე მათ ხეთა ძეძეს: მოვედ და მეფობდ ჩუნს ზედა და და ჰქრქა ძეძემან
 ხეთა მათ: უკეთუ ჭემმარიტად მცსებთ მე თქუნს ზედა მეფედ, მო-
 ვედით და მესვედით საფარველსა ჩემსა ქუნს, და უკეთუ ეგრე არა,
 გამოვედინ ცეცხლი ძეძესა მისგან, და შეჭამენინ ნამგნი ლიბანისა-
 ივ ნი და და აწ თუ ჭემმარიტად და სრულებით ჰქმენით და დადგინეთ
 მეფედ აბიძელიქ: და უკეთუ კეთილი ჰქავით იერობუალის თანა და
 სახლსა მისსათანა: და უკეთუ მსგავსად მოგებისა მის კელისა მისი-
 იხ სსა მოაგეთ მას და ვითარ იგი ჰბროძდა მამაჲ ჩემი თქუნსთჲს, და
 დადგა სული თჲსი წინამე თქუნსსა, და გისნნა თქუნს კელთაგან
 იტ მადიამისათა და ხოლო თქუნს აღდეგით სახლსა ზედა მამისა ჩემი-
 სსა დღეს, და მოსრენით მენი. მისნი სამეოც და ათნი კაცნი ლო-
 დითა ერთითა, და მეფე ჰქავთ აბიძელიქ, მე ძველისა მისისა, კაც-
 ითა ზედა სიკიძელთა, რამეთუ მამა თქუნსნი არს და უკეთუ ჭემმ-
 არიტად და სრულებით ჰქმენით იერობუალისთანა და სახლისა მისის
 ამას დღესა, კურთხეულ იყვენით თქუნს, და ისარეთ აბიძელიქის-
 კ თანა, და ისარებნ იგი თქუნსდა მიმართ და უკეთუ არა გამოვედინ
 ცეცხლი აბიძელიქისგან და მოწვენეს კაცნი სიკიძელნი, და სახლი
 კა მახლოსი; და გამოკდეს ცეცხლი კაცთაგან სიკიძელთა, და სახლი-
 კა სსაგან მახლოსა, და შეჭამენ აბიძელიქ და და წარვიდა და ივლოტოდა
 იოათამ, ზირისგან აბიძელიქისა მძისა თჲსისა, და მოვიდა იგი ბი-
 კბ რად და იყოფოდა მუნ და და მთავრობდა აბიძელიქ ისრაელისა ზედა
 კბ სამ წელ და და მოუვლინა უფალმან სული უკეთური შორის აბიძე-
 კბ ლიქისა, და შორის კაცთა მათ სიკიძელთა, და აღდგენეს კაცნი სი-
 კდ კიძელნი სახლისა მიმართ აბიძელიქისა და და რათა მოაწიოს სი-
 კდ რუვისა მისთჲს შურისგებისა სამეოც და ათთა მეთა იერობუალის-

) ფსალმუნი რბ.

თასა, ღ სისხლი იგი მათი დაკრებად აბიძელიქის ზედა მძისა მათისა, რომელმან მოსრნა ივინი, ღ კაცთა მათ ზედა სიკიძისათა, რამეთუ განაძლიერნეს კელნი მისნი მოწუვედად მძათა თუსთა ზ ღ მმ უმზირდეს კაცნი იგი სიკიძელნი, ღ ქმნეს მისთჳს საძხირო თავთა ზედა მათასა, ღ მისცაყვებდეს ვოველთა მას თანა წარმავალთჳ გზისათა, ღ უთხრეს ესე აბიძელიქს ზ ღ მოვიდა გაალ ძე აბედი- მმ სი ღ მძანი მისნი, ღ შევიდეს სიკიძად, ღ მოსავ იუზნეს მისა კაც- კმ ნი იგი სიკიძელნი ზ ღ განვიდეს ველად, ღ მოისთვლეს ვენახები კმ მათი ღ დაწინისეს, ღ ერის კრებაჲ ეუზს, ღ შევიდეს ტაძრად ღუთისა კმ მათისა, ღ შჭამდეს ღ სმიდეს, ღ სწუვედეს აბიძელექს ზ ღ თქუა კმ კაალ ძემან აბედისძან, ვინ არს აბიძელექ, ღ ვინ არს ძე სჯუქმისი, რომელ ვმონებდეთ მას; ანუ არა ძე არსა იერობრალინი, ღ ზებულ, მღლვაწუ მისი, ღ მონა მისი, კაცთათანა ემორისთა მამისა სჯუქმისთა, ღ რაჲსათჳს ვმონებდეთ ჩუზნ მას ზ ვინძცა მოძცა ჩუზნ ერი ესე კთ ზელთა ჩუზნთა; ღ კარდამცა ვადგინე აბიძელიქ, ღ ვარქუ აბიძ- მ ლიქს: განიმრავლე ძალი შენი, ღ განვედ ზ ღ ესმნეს ზებულს ლ მთავარს მას ქალაქისასა, სიტუვანი ესე გაალისნი მისა აბედისნი, ღ განრისხნა გულის წერომითა ზ ღ მოუვლინა მოციქულნი აბი- ლა ძელიქს ფარულად ღ ჰრქუა; აჰა ესერა გაალ ძე აბედისი, ღ მძანი მისნი მოსრულ არიან სიკიძად, ღ ივინი მოადგებიან ღ ღლაშუო- თებენ ქალაქსა შენსა ზ ღ აწ აღდეგ ღამე შენ ღ ერი ეგე შენი, ლმბ რომელ არს შენთანა, ღ უმზირე მას ველსა ზედა განთიად ზ ღ იუო ლგ დილა აღმოსვლავსა ოდენ მზისასა ღ აღიმსოთა ღ განირთხა შენ ქალაქსა ამას ზედა; ღ აჰა იგი ღ ერი მისი რომელი მისთანა არიან ლდ განგივლენ შენ, ღ უუო მას რაჲ იგი ძალ ვედას კელსა შენსა ზ ღ ალღა აბიძელიქ ღ ვოველი ერი იგი რომელი იუო მისთანა ღამე, ლე ღ უმზირდეს სჯუქმს ოთხი წილად ოთხად განვოფილსა ზ ღ გამოვიდა გაალ ძე აბედისი, ღ დაღვა კართათანა ბჰეთა მის ქალაქისათა, ღ წარმოიძრა აბიძელიქ ღ ერი მისი რომელნი იუზნეს მისთანა ადგი- ლვ ლისა მისგან საძხიროსა ზ ღ იხილა გაალ ძემან აბედისძან ერნი, ლვ ღ ჰრქუა ზებულს: აჰა ესერა ერი გამოვალს თხემთაგან მათასა;

მის სიკიძელთასა, ვითარცა ათას ოდენ მამა-კაცი და დედა-კაცი და
 და წარვიდა აბიძელით თებად, და გარე მოადგა მას, და დაიპურა იგი და
 და იყო გოდოლი მტკიცე დიდი შორის ქალაქსად მას, და შეივლტო-
 დეს მუნ უოველი მამანი, და დედანი და უოველივე მოსუცხუელი მის
 ქალაქისანი, და დაჰკეს კარი, და ადვდეს იგინი ერდოსა მას ზედა
 გოდოლისასა და და მოვიდა აბიძელით გოდოლსა მასთანა, და ბრმო-
 და მას, და მიიხსლა აბიძელით ვიდრე კარადმდე მის გოდლისა,
 რათამცა დაეწვა იგი ცეცხლითა და და ¹⁾ კარდამოუტევა დედაკა-
 ცმან ნატეხი ერთი საფეკელისა, თავსა ზედა აბიძელითისსა, და
 შთაძტეხა თხემი მისი და და დაღადყო მეესეულად აბიძელით და
 ჰტრქეხა მონასა თვსსა ნიჟორგარსა მისსა, იკადე მავკალი შენი და
 მოძკალა მე, რათა არა თქუან ვითარმედ დედაკაცმან მოკლა იგი;
 და განგვრიმა იგი მონამან მას, და მოკუდა და და ვითარცა იხილეს
 კაცთა მათ ისრაელითათა რამეთუ მოკუდა აბიძელით, და ივლტოდეს
 და წარვიდეს კაცად კაცადი ადგილსა თვსსა ზედა და და მიაქცია
 ღმერთმან უკეთურება იგი აბიძელითისი, რომელი იგი უჟოდ მამასა
 თვსსა, ვითარ იგი მოსწუჯდნა სამოც და ათნი მისანი თვსნი და და
 უოველივე უკეთურება კაცთა მათ სიკიძელთა მიაქცია ღმერთმან
 თავსა ზედა მათსა, და მოაწია მათ ზედა წევეს იგი იოათამისი, მისა
 იერობოალისი.

თ ა ვ ი ი.

და ადვდამ აბიძელითის შემდგომად ცსოვრებად ისრაელისა
 თოლად მე ფუასი, მე მამის მძისა მისისა, კაცი ისრაელის, და ესე
 ძკუდრ იყო სამირას მათსად მას ეფრემისსა და და იგი შჯიდა ისრაე-
 ლსა ოც და სამ წელ, და მოკუდა, და დაფულეს იგი სამარისა და და ამი-
 სად შემდგომად ადვდა იაირ გალადელი, და შჯიდა ისრაელსა, ოც და
 ორ წელ და და ესსნეს მას ოც და ათორმეტ შენი, რომელნი აღსნ-
 დებოდეს ოცდა ათორმეტთა ვირთა, და ოცდა ატორმეტი იყო ქა-
 ლაქი მათი და უწოდეს მათ ქალაქნი იარისა ვიდრე აქა დედმდე,
 რომელ იგი არიან ქუცყანასა გალადისასა და და მოკუდა იაირ, და

¹⁾ ზ მეფ. ია.

მ დაფლეს იგი კამონს შინა ❖ ღ მერმე შესძინეს მეთა ისრაელისათა
 უოფად ბოროტისა წინაჲ უფლისა, ღ მსახურებდეს ბაალისთა ღ
 ასტაროთისთა, ღმერთთა სიდონისთა ღ ღმერთთა ასურეთისთა, ღ
 ღმერთთა მობისთა, ღ ღმერთთა მეთა ამონისთა, ღ ღმერთთა ფი-
 ლისტიმელთასა, ღ დაუტევეს უფალი ღ არა მონებდეს მას ❖ ღ
 განრისხნა უფალი გულის წერომითა ისრაელსა ზედა, ღ მისცა
 იგინი კელთა შინა ფილისტიმელთასა, ღ კელთა შინა მეთა ამონ-
 ნისთა ❖ ღ აჭირვებდენ ღ შემუსრვიდენ მეთა ისრაელისათა მას ქა-
 მსა შინა, ათრვაძეტ წელ, უოველთა მეთა ისრაელისათა, რომელნი
 იუენენ წიად იორდანისა ქუჭყანასა შინა ამორეველისათა, რომელ
 თ არს კალადს შინა ❖ ღ აღმოვიდენ მენი ამმონისანი იორდანეს
 ბრძოლად იუდასა ზედა ღ ბენიამენისა: ღ სახლსა ზედა ეფრემისა-
 ი სსა, ღ აჭირვებდენ ფრიად მეთა ისრაელისათა ❖ ღ ღაღადევეს მეთა
 ისრაელისათა უფლისა მიმართ ღ თქუენ: შეგცოდეთ შენ რამეთუ
 ია დაგიტევით შენ ღმერთი ჩუენი, ღ ვმსახურებდით ბაალს ❖ ღ თქუა
 უფალმან მეთა ისრაელისათა არათუ ეგვიპტისაგან, ღ ამორეველი-
 ისაგან ღ მეთა ამმონისაგან, ღ ფილისტიმელთაგან ❖ ღ სიდონი-
 ისაგან, ღ ამალეკისაგან, ღ მადიამისაგან რომელნი გაჭვირებენ
 თქუენ, ღ ღაღადებთ ზემდა მომართ, დაგიკსენ თქუენ კელთაგან
 იგ მათთა ❖ სოლო თქუენ დამიტევით მე, ღ მსახურეთ ღმერთთა უც-
 იდ სოთა; ამისთჳს არა შევსძინო კსნა თქუენი ❖ წარვედით ღ ღა-
 ღადევეთ ღმერთთად, რომელნი გამოირჩიეთ თავისად თქუენისად,
 იე წარვედით, ღ მათ გისხნან თქუენ ქამსა ჭირისა თქუენისასა ❖ ღ
 ჭრქუენ მეთა ისრაელისათა უფალსა: ესცოდეთ, აწ მივაჲ ჩუენ
 იგ უოვლისა ებრ რად იგი სათნო არს წინაჲ თვალთა შენთა, კარნა
 იგ განმარინენ ჩუენ დღესა ამას ❖ ღ განიშორნეს ღმერთნი უცხონი
 შორის მათსა, ღ მსახურებდეს უფალსა მხოლოდსა: ღ სულ მოკლე
 იგ იქმნა შრომითა ისრაელი ❖ ღ აღმოვიდეს მენი ამმონისნი, ღ დაი-
 ბანაკეს კალადს შინა; ღ შეკრბეს მენი ისრაელისანი, ღ დაიბანა-
 იც კეს სამსტროსა ზედა ❖ ღ თქუა ერმან მან რომელნი იუენენ მთა-
 ვარნი კალადისანი, კაცად კაცადმან მათმან მოუქისისა მიმართ

თვისნა: ვინმე იუოს კაცი რომელმან იწეოს ბრძოლა მეთა მიმართ ამონისთა, და იუოს იგი მთავარ ეოველთა ზედა დამკვდრებულთა გალადისთაჲ.

თ ა ვ ი ი ა.

და ¹⁾ იეფთაჲ გალადელი იუო ძლიერი ძალითა, და ესე იუო მე დედა-კაცისა მეძესა, რომელმან უშენა გალადს იეფთაჲ და მერმე უშენა ცოლმან გალადისმან ძეებ მისა, და კანდორმინდეს ძენი იგი ცოლისა მისისანი, და გამოაძეს იეფთაჲ, და ჰქრქუტის მას, ვერ დამკვდრო სასჯლსა შინა მამისა ჩუტნისასა, რამეთუ დედა-კაცისა მეძესა მე ხარ შენ და და წარვიღტოდა იეფთაჲ ზირისგან მძათა თვსთასა, და დაეშენა ქუტნისასა ტობისასა, და შეერბოდა იეფთაჲს თანა კაცნი ცარიელნი და ვიდოდეს მისთანა და იუო შემდგომად დღეთა მათ ბრძოდეს ძენი ამონისნი ისრაელსა, და ვითარ იგი ბრძოდეს ძენი ამონისნი ისრაელთა და და წარვიდეს მოხუცებულნი გალადისანი მოყვანებად იეფთაჲსა ქუტნისით ტობისით და და ჰქრქუტის იეფთაჲს მოვედ და იქმენ ჩუტნდა მთავარ, და ვბრძოდით მეთა ამონისთა და და ჰქრქუა იეფთაჲ მოხუცებულთა მათ გალადისთა: არა თქუტნ მოძიხულეთა მე და გამოამეთ მე სასჯლისგან მამისა ჩემისა, და გამოამე სასჯეთ მე თქუტნგან; და აწ რისთვის მოხრულ ხარო ჩემდა, რაჟამს კიჭირს და მიუკეს და ჰქრქუტის მოხუცებულთა მათ გალადისთა იეფთაჲს: არა ეგრე არამედ აწ მოვსრულ ვართ შენდა, რათა მოხვდე ჩუტნდა, და ვბრძოდეთ მეთა ამონისთაჲ: და იეფა შენ ჩუტნდა მთავარ ეოველთა დამკვდრებულთა გალადისთა შინა და და ჰქრქუა იეფთაჲ მოხუცებულთა მათ გალადისთა: უკეთუ მხადით მე ბრძოლად მეთა ამონისთა, და მომცნეს ივინი უფალმან წინამე ჩემსა, მე ვიუო მთავარ თქუტნდა და მიუკეს და ჰქრქუტის მოხუცებულთა გალადისთა იეფთაჲს: უფალი იეფს ჩუტნ მორის რომელსა ესე ესმის ჩუტნი, ვითარმედ სიტყვსა მაგის ებრ შენისა ვუთ და და წარმოვიდა იეფთაჲ მოხუცებულთა მათ თანა გალადისთა, და დაღვინეს იგი ერმან მან კრებულთა ზედა მთავრად ზათდა

¹⁾ ებრაელთა იას.

ბ და წინამძღურად: და ეტეოდა იეფთაე უოველთავე ამათ სიტყვათა
 თუსთა, წინაშე უფლისა მასიფსა შინა და და წარავლინა იეფთაე
 მოციქულნი მეფისა მეთა ამმონისთასა და ჰქრქვა: რაჲ მეს ჩემი, და
 შენი, რამეთუ მოსრულ ხარ ჩუენსა და ჩუენსა ბრძოლად
 იგ ჩუენსა და ჰქრქვა მეფემან მეთა ამმონისთამან მოციქულთა მათ იეფ-
 თაესთა: რაჲსა თუს მიმიღო ისრაელმან ჩუენსა ჩემი, ¹⁾ ოღეს
 გამოსლვასა მისსა ეგვპტით არნონითგან, და ვიდრე იაბოკადმდე, და
 იორდანედ, და აწ კვალად მომაგენ შე იგი მშჯობით, და წარვიდე და
 იღ და მოიქცენ მოციქულნი იეფთაესნი; და შესძინა მერმე იეფთაე და
 მიავლინაჲ მოციქულნი მეფისა მეთა ამმონისთა, და ჰქრქეს მას და
 იე ესრე ეტევს იეფთაე: არა მოუღო ისრაელმან ქუენსა მოაბისა, არ-
 იგ ცაჲ ქუენსა მეთა ამმონისთა აღმოსლვასა მათსა ეგვპტით და არამედ
 წარვიდა ისრაელი უდაბნოსა მას ვიდრე სღვად მეწამულად, და მი-
 იზ იწია ვიდრე კადედმდე და და ²⁾ მიუვლინა ისრაელმან მოციქულნი
 მეფესა ედომისასა და ჰქრქვა: ვითარმედ წარვლო შე ქუენსა შენი;
 და არა ისძინა მეფემან ედომისამან მათი; და ეგრეთვე წარუგზავნა,
 მეფესა მოაბისასა, და მანცა არავე ინება, და დაადგრა ისრაელი კა-
 იზ დესა შინა და და განვლო უდაბნოჲ იგი, და გარე მოვლო ქუენსა
 ედომისი, და ქუენსა მოაბისა, და მოვიდა მხისა აღმოსავლით კე-
 რმო ქუენსასა მოაბისა, და დაიბანაკა წიად კერმო არნონსა, და
 არა შევიდა სასლვართა მოაბისათა, რამეთუ ³⁾ არნონი სასლვარი
 ით არს მოაბისა და და ⁴⁾ მიავლინა ისრაელმან მოციქულნი სეონ მე-
 ელმან, წარვლო ქუენსა შენი ვიდრე ადგილად ჩემდამდე და და არა
 ინება სეონ წარსლვა ისრაელისა სასლვართა თუსთა; და შეკრიბა
 კა სეონ უოველი ერი თუსი, და დაიბანაკა იასას, და ჰბრძოდა ისრა-
 ელსა და და მოსცა უფალმან ღმერთმან ისრაელისამან სეონ და უო-
 კბ ველი ერი მისი, კელსა ისრაელისასა და მოსრნა იგინი და და და-
 მკუდრა ისრაელმან უოველი ქუენსა ამორეველთა, და რომელნი
 დამკუდრებულ იუენს მას ქუენსასა, და აღიღეს უოველი სასლვარი

¹⁾ და მოსე კა.—²⁾ და მოსე კა.—³⁾ და მოსე კდ.—⁴⁾ და მოსე კდ.

ამორვევლისა, არწონითგან ვიდრე იახოკადმდე: ჰ უდაბნოსაგან
 იორდანემდე ❖ ჰ აწ უფალმან ღმერთმან ისრაელისამან განასსნა
 ამორვევლი იგი ჰირისაგან ერისა თჳსისა ისრაელისა, ჰ შენ გნე-
 ბავს დაძკვდრებად იგი ❖ არა არამედ რაჲოდენი დაგიძკვდროს შენ
 ქამოს ღმერთმან შენმან, იგი დაძკვდრო შენ; ჰ ეოველი რომელი
 განამო, უფალმან ღმერთმან ჩუწმან ჰირისაგან ჩუწნისა, იგი დავი-
 ძკვდროთ ჩუწ ❖ ჰ აწ შენ ნუ უძჯობეს ხარა ბალავისა მისა სე-
 ფორისა მეფისა მოაბისა, ჲალღვით ნუ ჲალღვიდა ისრაელსა, ანუ
 ბრძოლით ნუ ბრძოდა მას ❖ რაჲამს იეოფოდა ისრაელი ესებონს,
 ჰ საზღვართა მისთა, ჰ აროერს, ჰ საზღვართა მისთა, ჰ ეოველ-
 სავუ ქაღაქებსა მისსა, იორდანით კერძო სამ ას წელ, რაჲასთუხ
 არა იგსნეს ივინი მას კამსა მინა ❖ ხოლო მე არა რაჲ შეცცოდე
 შენ, ჰ შენ იქმ ჩემდა მომართ ბოროტსა ჰ მბრძავ ჩემ სედა; საჯენ
 უფალო რომელმან საჯოს დღეს შორის მეთა ისრაელისათა, ჰ
 შორის მეთა ამონისთა ❖ ჰ არა ისმინა მეფემან მეთა ამონისთა-
 მან სიტყუანი იგი იეფთაენსი, ვითარ იგი მიუვლინა მას ❖ ჰ
 იეო იეფთაეს ჲედა სული უფლისა, ჰ განულო ქუწუნა გაღადისა
 ჰ მანასესი, ჰ წიაღულო სამსტრო იგი გაღადისა, ჰ სამსტროთ
 გაღადისათ მიიწია წიაღ კერძო მეთა ამონისთა ❖ ჰ ილოცა იე-
 ფთაე ჲოცვა უფლისა მიმართ, ჰ თქუამ: უკეთუ მოცემით მოსცემ
 მეთა ამონისთა კელთა ჩემთა ❖ ჰ იეოს რომელი გამოვიდეს კარ-
 თაგან სახლისა ჩემისათი შემთხვევად ჩემდა, რაჲამს მორავიქე მე
 მძვდობით მეთაგან ამონისთა, იეჳენ იგი უფლისა, ჰ შევსწირო
 იგი მსხუწრზლად მისა ❖ ჰ წარემართა იეფთაე მეთა ჲედა ამონი-
 სთა ბრძოლად მათდა: ჰ მოსცნა ივინი უფალმან კელთა მისთა ❖
 ჰ მოსრნა ივინი აროერიტგან, ვიდრე მოსლვადმდე მენივთად ოცი
 ქალაქი, ჰ ვიდრე აბელადმდე ვენავოანისა, წელულებითა დიდითა
 ფრიად; ჰ დამორჩილებულ იუწენ მენი ამონისნი ჰირისაგან მეთა
 ისრაელისათა ❖ ჰ მოვიდა იეფთაე მასეფად სახლსა თჳსისა, დ აჳა
 ასული მისი გამოვიდოდა შემთხვევად მისა, ბობღნებითა ჰ მმნო-
 ბრებითა: ჰ იეო ესე მხოლოდ-შობილი მისი სეჳარელი, ჰ არა

პბ
 კდ
 კე
 კმ
 კნ
 კტ
 კთ
 ლ
 ლბ
 ლგ

ლე ესვა მას მისა გარეშე მე ანუ ასული ❖ ღ ვითარცა იხილა იგი
 თუთ, დაიბო სამოსელი თვისი, ღ თქვა: ვადმე ასულო ჩემო, ვადმე
 რამეთუ ბორკილ მექმენ მე, ღ საწერტელ თვალთა ჩემთა; რამეთუ
 ლვ მე აღვადე ზირი ჩემი შენ ზედა უფლისა მიმართ, ღ ვერ კელ მეწი-
 ლზ ფების მე უკუნ ქცევად ❖ ღ მან ჰრქვა მას: მამაო უკეთუ ჩემთვს
 აღადე ზირი შენი უფლისა მიმართ: ესე ჩემთვს ვითარცა გამოვდა
 ზირისაგან შენისა, ვინათგან ეო უფალმან შურის გება მტერთა
 ლზ შენთათვს, მეთა ამონისთა ❖ ღ ჰრქვა მამასა თვისსა: ვითარმედ
 ესე მამაო ჩემო სიტყვა ესე, რომელსა გეტყუ შენ, მიტყვე მე ორი
 თქმ ღ წარვიდე ღ აღვდე მთასა ზედა, ღ ვტიროდე ქალწულებასა
 ლზ ჩემსა მე ღ მოყვასნი ჩემნი ❖ ღ ჰრქვა მას განვედ, ღ განავლინა
 იგი ორ თქმ; ღ წარვიდა იგი ღ მისთანა სსჴანი ქალწულები, ღ
 ლთ სტიროდა ქალწულებასა თვისსა მათა ზედა ❖ ღ შემდგომად აღსრუ-
 ლებისა ორთა მათ თქმთასა, მოვიდა იგი მამისა თვისისა, ღ აღ-
 სრულა მას ზედა იეფთაე, აღთქმა იგი თვისი, რომელ იგი აღუთქვა,
 მ ხოლო ქალმან მან არა იცოდა მამა-გაცი ❖ ღ იქმნა ბრძანებად
 ისრაელსა შორის: მიერ დღითგან მუნ დღემდე, აღმოვიდოდენ
 ასულნი ისრაელისანი, ტირილად ასულისა მისთვს იეფთაე კალა-
 დელისა, ოთხ დღე წელიწადსა შინა.

თ ა ვ ი ი ა :

ა და შევრბეს კაცნი ეფრემისნი, ღ მოვიდენ სეფინად, ღ ჰრქვნენ
 იეფთაეს: რადსათვს განსვედ შენ ბრძოლად მეთა ამონისთა, ღ ჩვენ
 ბ არა გვაუწყე, რათამცა ვბრძოდეთ ჩვენცა შენ თანა; აწ სასლი შე-
 ნი დავსწუთ შენ ზედა ცეცხლითა ❖ ხოლო იეფთაე ჰრქვა მათ:
 მაქნდა ბრძოლა მე ღ ერსა ჩემსა, ღ შენი ამონისნი მაჭირვებდეს
 მე ფრიად, ღ ვლადადებდი თქვენდა მომართ ღ არა მიკსენით მე, კელ-
 გ თაგან მათთა ❖ ღ ვითარცა ვიხილე, რამეთუ არავინ იყო მკსნელ
 ჩემდა, წარვიდე თავი ჩემი სიკუდილად კელითა ჩემითა, ღ წიადგემდ
 მეთა ამონისთა: ღ მომცნა იგინი უფალმან კელთა ჩემთა, ღ თქვენ
 დ რასათვს მოსრულ ხართ დღეს ბრძოლად ჩემდა ❖ ღ შეიკრიბა
 იეფთაე ყოველი ერი კალადისა, ღ ჰბრძოდა მეთა ეფრემისთა: ღ

მოსრნეს კაცთა გალადისათა ძეთა ეფრემისთაგანნი, ვინათგან იტ-
 ვოდნ: ლტოლვილნი ესე ეფრემისანი; თქუტნ ხართ გალადელნი
 შორის ეფრემისა, ზე შორის მანასესა ზე დაიპურეს გალადელთა მათ
 წიადსავალი იგი იორდანისა ეფრემისნი; ზე იუო რაჟამს იგი
 თქუტნს განრინებულთა ეფრემისთა, ვითარმედ წიაღვედეთ; ჭრქუტნს
 კაცთა გალადელთა მათ: ნუ უკვე ეფრემისთაგანნი ხართ
 თქუტნს; ხოლო მათ ჭრქუტნს: არა ვართ ზე ზე მათ ჭრქუტნს: კუთ-
 ხარ, რაიჟე ნიძინი, ზე მათ ვერ წართქუტნს სიტყვა ეგრე სახედ; და
 იპურობდეს მათ ზე მოსწუვედდეს წიაღსლუასა მას ზედა იორდანისა-
 სსა, ზე დაეცნეს მას დღესა შინა ერისაგანი ეფრემისა, ორმოც ზე
 ორი ათასი ზე ზე შჯიდა იეფთაჟე ისრაელსა ექუტს წელ, ზე მოკუტდა
 იეფთაჟე გალადელი, ზე დაფლეს იგი ქალაქსა თუსსა გალადს ზე ზე
 შჯიდა ამისა შემდგომად ისრაელსა ესებონ ბეთლემელი ზე ზე ეს-
 ნეს მას ოც ზე ათ ძე, ზე ოც ზე ათ ასულ, რომელნი მისცნეს გა-
 რე, ზე ოც ზე ათნი ცოლნი შემოკუტარნა ძეთა თუსთა შინათ, ზე
 შჯიდა ისრაელთა, ძედ წელ ზე ზე მოკუტდა ესებონი, ზე დაფლა ბე-
 თლემს ზე ზე ამისა შემდგომად შჯიდა ისრაელსა ელომ საბულო-
 ნელი ათ წელ ზე ზე მოკუტდა ელომ, ზე დაფლეს იგი ელინს ქუტ-
 ეანასსა საბულონისსა ზე ზე ამისა შემდგომად შჯიდა ისრაელსა,
 აბიდონ ძე ელექისი ფარათონელი ზე ზე ესსნეს მას ორმოც ძე, ზე
 ოც ზე ათ მის წულ, რომელნი აღსდებოდეს სამეოც ზე ათთა საკე-
 დართა, ზე იგი შჯიდა ისრაელსა რუაჟ წელ ზე ზე მოკუტდა აბიდონ
 ძე ელექისა ფარათონელი, ზე დაფლულ იქმნა ფარათონს ქუტყა-
 ნასა ეფრემისსა მთასა ამაღლეკისსა.

თ ა ვ ი იზ

და შესძინეს ძეთა ისრაელისთა მერმე უოჟად ბოროტისა წი-
 ნაჟე უფლისა, ზე მისცნა იგინი უფალმან კელთა ფილისტიმელთა-
 სსა ორმოც წელ ზე ზე იუო კაცი ერთი ხარით ტომისაგან დანისა; ზე
 ზე სახელი მისი მანოე, ზე ცოლი მისი იუო ბერწ ზე არა მობდა ზე
 ზე გამოეცნადა დედა-კაცსა მას ანგელოზი უფლისა, ზე ჭრქუტა მას:
 შენ ეკერა ბერწ ხარ ზე არა გიმობიეს, ხოლო აწ მიუდგე ზე შე

დ მე ❖ არამედ ეკრძაღე, ნუ სვამ ღვინოსა, & თაფლუჭსა, & ნუცა
 ე შუამდ უოველსავე არა წმიდასა ❖ რამეთუ შენ მუცლად იღე & შეე
 მე, & რკინა თავსა მისსა ნუ შეეხებინ, რამეთუ ნაზიერი ღუთისა
 იუოს, ერმა იგი შობითგან მისით, & მან იწუოს განრინებად ის-
 ვ რაელისა გელთაგან ფილისტიმელთასა ❖ & შევიდა დედა-კაცი იგი
 & უთხრა ქმარსა თვსსა, & ჰრქუა მას: ვითარმედ კაცი ღუთისა
 მოვიდა ჩემდა, & ¹⁾ ხილვა მისი იყო ვითარცა ანგელოზი ღუთი-
 სსა წარჩინებულ ფრიად, & ვჰკითხევედ მას ვინ მიარს; & სახელი
 მისი არა მითხრა მე ❖ & მე მრქუა ეგერა მუცლად იღო & ჰშეე
 მე; & მრქუა მე ნუ სვამ ღვინოსა, & თაფლუჭსა, & ნუცა შუამდ უო-
 ველსავე არა წმიდასა, რამეთუ ნაზიერი ღუთისა იუოს ერმა იგი,
 ტ საშობიანგე ვიდრე სიკუდიდმდე მისა ❖ & ევედრებოდა უფალსა
 მანოე, & იტყოდა: მოიხილე ჩემ ზედა უფალო, კაცი იგი ღუთისა
 რომელი მოავლინე მოვიდეს კუბლადცა ჩუწნდა, & განკუჩინოს
 თ ჩუწნ რაე უფოთ ერმასა მას რომელი იძვეს ❖ & შეისმინა ღმერ-
 თმან ვედრება იგი მანოესი, & მოვიდა კუბლად ანგელოზი
 ღუთისა დედა-კაცისა მისთანა, ხოლო ესე ჯდა აგარაკსა შინა, &
 ი მანოე ქმარი მისი არა იყო მისთანა ❖ & ისწრაფაჲ დედა-კაციმან
 მან & მირბიოდა & უთხრა ქმარსა თვსსა, & ჰრქუა: აჰა ესერა მე-
 ია ჩვენა მე კაცი იგი, რომელი მოვიდა მას დღეს ჩემდა ❖ & აღდგა
 მანოე & შეუდგა ცოლსა თვსსა, & მოვიდა კაცისა მისთანა, &
 ჰრქუა მას: უკეთუ შენ ხარ კაცი იგი რომელი ეტყოდი, ცოლსა
 იბ ჩემსა; & ჰრქუა ანგელოზმან მე ვარ ❖ & ჰრქუა მას მანოე; აწ
 რაჲამს მოიწიოს სიტყვა შენი; რამე იუოს სამართალი ერძისა
 იბ მის & რაი საქმე მისი ❖ ხოლო ანგელოზმან უფლისამან ჰრქუა
 იბ მანოეს: უოველივე რომელი ვარქუ ცოლსა შენსა, ეკრძაღენ ❖ &
 უოველივე რომელი გამოვალნ ვენაჯისაგან, ნუ შუამდ, & ღვინოსა
 & თაფლუჭსა ნუ სვამნ, & უოველსავე არა წმიდასა ნუ შუამდ &
 იბ უოველივე რომელი ვამცენ მას, ეკრძაღენ ❖ მიუგო & ჰრქუა მანოე
 ანგელოზსა მას უფლისასა, გაიმულოთ შენ, & მომხადოთ შენ წი-

1) დ მოსე ე.

ნაშე თიკანი თსათა ზ ჰ ჰ ჰ ჰ ჰ ანგელოზმან მან უფლისამან მან- ივ
 ნოეს: დაღათუ მაიძულეთ მე, არა ვმჭამო ჰური შენი, ხოლო შე-
 თუსწირავ, უფალსა მსხუტრწლსა, შესწირე იგი, რამეთუ ვერ გულის იზ
 ხმა ეო მანოვე ვითარმედ ანგელოზი უფლისა არს იგი ზ ჰ ჰ ჰ ჰ ჰ იზ
 მანოვე ანგელოზსა მან უფლისასა: რაჲ არს სასელი შენი, რათა
 რაჲამს მოიწიოს სიტყვა შენი, გადიდებდეთ შენ ზ ჰ ჰ ჰ ჰ ჰ ანგე- იწ
 ლოზმან მან უფლისამან: რაჲსათჳს ეგრეთ მკითხავ სასელსა ჩემსა,
 ჰ იგი არს საკვირველი ზ ჰ ჰ ჰ ჰ ჰ მოილო მანოვე თიკანი თსათა ჰ ით
 მსხუტრწლი, ჰ შესწირვიდა უფლისა საკურველთ მოქმედისა, კლდე-
 სა მან ზედა; ჰ მანოვე ჰ ცოლი მისი ჰხედვიდეს ზ ჰ იეო ვითარ კ
 აღვდოდა ალი იგი ზედა კერძო საკურთხეველსა მან ზეცად, ჰ
 თანა აღვდოდა ანგელოზი იგი უფლისა აღსა მან, ჰ მანოვე ჰ
 ცოლმან მისმან იხილეს რაჲ, დაცვენს ზირთა თჳსთა ზედა ქუტუა-
 ნად ზ ჰ ჰ ჰ ჰ ჰ შესმინა ანგელოზმან მან უფლისამან ჩუტნებად, კა
 მანოვესა ჰ ცოლსა მისსა; მაშინ გულის ხმა ეო მანოვე ვითარმედ
 ანგელოზი უფლისა არს ზ ჰ ჰ ჰ ჰ ჰ მანოვე ცოლსა თჳსსა: სი- კბ
 კუდილით მოვსწუდეთ, რამეთუ ღმერთი ვინილეთ ზ ჰ ჰ ჰ ჰ ჰ ცოლ- კმ
 მან მისმან; უკეთუცა ენება ღმერთსა სიკუდილი ჩუტნი, არამცა
 შეეწირა გელისაგან ჩუტნისა მსხუტრწლი ესე ჰ შესაწირავი, ჰ
 არამცა მასუწა ჩუტნი ესე ეოველი, ჰ არცა მასმინა ჩუტნი ესენი ვი-
 თარცა აწ ზ ჰ ჰ 1) შეაჲ დედაყაყმან მან მე, ჰ უწოდეს სასელი მისი კდ
 სამფსონ, ჰ აკურთხა იგი უფალმან, ჰ აღორძინდა ერმა იგი ზ ჰ ჰ კმ
 იწყო სულმან უფლისამან სლვად მან თანა პანაყსა შინა დანისსა,
 შორის სარასა, ჰ შორის ესთაულსა.

თ ა ვ ი იღ.

და შთავიდა სამფსონ თამნად, ჰ იხილა მუნ დედა-კაცი თამნამს ა
 ასულთაგან ფილისტიმელთაზ, ჰ სათნო უხნდა იგი წინაშე მისსა ზ ა
 ჰ მოვიდა ჰ უთხრა მამასა ჰ დედასა თჳსსა, ჰ ჰ ჰ ჰ ჰ მათ: ვინილე ბ
 დედა-კაცი თამნას ასულთაგან ფილისტიმელთასა, ჰ აწ მომკვარეთ
 მე იგი ცოლად ზ ჰ ჰ ჰ ჰ ჰ მამამან, ჰ დედამან მისმან: არა ნუ არი- კ

1) კარაელთა აა.

ნა ასულნი მძათაგან შენთა, ღ უოველთაგან ერსა შორის ჩუქნთა
 დეღანი, ღ აწ შენ მიხვალა მოყვანებად ცოლისა ასულთაგან უცხო-
 თესლთასა წინა დაუცვეთელთა; ღ ჰრქუა სამფსონ მამასა თჳსსა:
 იგი მოძგვარეთ მე, რამეთუ იგი სთნაფს თვალთა ჩემთა ❖ სოლო
 მამასა ღ დედასა მისსა არა გულის სმა ეყო, ვითარმედ უფლისა
 მიერ არს, რამეთუ შურის გებაჲსა ეძიებდა უცხო თესლთაგან, რა-
 მეთუ მათ ჟამთა შინა უფლებდეს ფილისტიმელნი, მეთა ზედა ისრა-
 ელისათა ❖ ღ შთავიდოდა საფსონ ღ მამაჲ მისი ღ დედა მისი,
 თამნად, ღ მიაქციეს ვენაჳოვანსა მას თამნასსა, ღ აჰა ესერა ლექვ
 ლომისა იხასებდა ღ მიეგებებოდა მას ❖ ღ წარიძართა მას ზედა
 სულმან უფლისამან ღ აუქმთა იგი, ვითარცა თიკანი თხათა, ღ არა
 რაჲ იყო გელთა შინა მისთა; სოლო მან არა უთხრა მამასა თჳს-
 სსა, ღ დედასა თჳსსა რომელი იგი უოჲ ❖ ღ შთავიდეს ღ ეტყო-
 დეს დედა-კაცსა მას, ღ სათნო უხნდა იგი წინაშე თვალთა სამფ-
 სონისთა ❖ ღ მიიქცეს შემდგომად დღეთა მათ მოყვანებად მისა, ღ
 მიაქცია ხილვად მძორისა მის ლომისასა, ღ აჰა ფუტკრის გოლი
 თაფლისა ზირსა მის ლომისასა ❖ ღ გამოიღო იგი ზირი-
 სსაგან მისისა გელითა თჳსითა, ღ ვიდოდა სლავით ღ მჭამდა, ღ
 მოვიდა მამისა ღ დედისა თჳსისა, ღ სცა მათ მისგანი ღ ჰამეს, ღ
 არა უთხრა მათ რამეთუ ზირისაგან ლომისა გამოეღო თაფლი
 იგი ❖ ღ შთავიდა მამა მისი დედაკაცისა მის, ღ ჰყო მუნ სამფსონ
 სმაჲ შუდ დღე, რამეთუ ესრეთ ჰყოფენ ჰბაუკნი ❖ ღ იყო ვითარ
 იგი ეძინოდა მათ, დაუდგინეს მას სსჩანი ოცდა ათნი მოუქანნი
 ღ იუქნეს მისთანა: ღ ჰრქუა მათ სამფსონ: წინა გიყოფ თქუენ
 იგავსა, ღ უკეთუ გამოსცნათ მითხართ მე ესე, შუდთა მათ დღეთა
 სმისათა, მიცვე თქუენ ოც ღ ათი არდაგი, ღ ოცდა ათი კვართი
 იბ შესამოსელი ❖ უკეთუ ვერ მალ გედვანთ ესე მოთხრობად ჩემად,
 მომეცით თქუენ მე ოც ღ ათი არდაგი, ღ ოც ღ ათი კვართი შე-
 სამოსელი: სოლო მათ ჰრქუეს; გუთხარ ჩუენ იგავი შენი, ღ ვი-
 ივ სმინოთ იგი ❖ ღ ჰრქუა მათ: მჭამელისაგან გამოვიდა საჭმელი, ღ
 ძლიერისაგან გამოჰგდა ტუბილი; ღ ვერ შეუძლეს მათ თხრობად

ივაზი იგი, სამთა მათ დღეთა ზ ზ იყო მეოთხესა მას დღესა, ზ
 ჰრქუწს ცოლსა მას სამფსონისას: გამოჰკითხე ქმარსა შენსა ზ გი-
 თხრას შენ ივაზი იგი, რათა არა დაგწვათ შენ ზ სახლი მამისა შე-
 ნისა ცუცხლითა: ანუ სიკლისაჲდ ვიდრემე ეტხადენ ჩუწნ ზ ზ
 იწყო ტირილად ცოლმან სამფსონისმან მისა მიმართ ზ ეტყოდა
 მას: მომიძულე მე ზ არა კიუვარ მე, რამეთუ ივაზი იგი რომელი
 უთხარ ძეთა ერისა ჩემისათა, მე არა მითხარ; ზ ჰრქუა მას სამფ-
 სონ: მამასა ჩემსა ზ დედასა ჩემსა არა უთხარ იგი ზ შენ კი-
 თხრას ზ ზ ტირილად იგი მუდთა მათ დღეთა, რომელთა შინა იყო
 სსა იგი; ზ იყო დღესა მას მეძუდესა, ზ უთხრა მას რამეთუ შესურვა
 მას დიდათ: ზ მან უთხრა ძეთა ერისა თუხისათა ზ ზ ჰრქუწს მას კა-
 ცთა მის ქალაქისათა დღესა მას მეძუდესა, ზირველ დასლუვადმდე მისისა;
 რაჲ უტუბილეს არს თაფლისა, ზ ანუ რაჲ უძლიერეს არს ლომი-
 სსა; მიუგო სამფსონ ზ ჰრქუა მათ, არა თუძცა არა იუოს სეჭირვე-
 ბულ დიაკუული ჩემი, ვერამცა იხოვეთ ივაზი ჩემი ზ ზ წარიმართა
 მის სედა სულმან უფლისმან, ზ მთავიდა იგი ასკალონად, ზ მო-
 სრნა მუნ ოც ზ ათი კაცნი, ზ მოიღო სამოსლეები მათი, ზ მო-
 სცა მათ იგი, რომელთა იგი უთხრეს ივაზი იგი მისი: ზ განრი-
 სხდა გულის წყრომითა სამფსონ, ზ წარვიდა სახიდ მამისა თუხი-
 სსა ზ ზ ცოლი იგი სამფსონისი შეირთო სხვამ კაცმან, რომელი
 იყო ერთი მოყვასი მისი.

თ ა ვ ი ი ა.

და იყო შემდგომად რაოდენთამე დღეთა ქამსა მკისა იფქლი-
 სსა, მოვიდა სამფსონ ცოლისა თუხისა, ზ მართვა მას თივანი
 თხათა, ზ თქუა: შევიდე ცოლისა ჩემისა სასტუწნებელად; ხოლო
 მამამან მის დედა-კაცისამან არა უტევა იგი შესვლად ზ ზ ჰრქუა
 მას მამამან მისმან მეტეუწლმან: ვთქუ ვითარმედ სიძულილით
 მომიძულე იგი, ზ მივეც იგი ერთსა მოყვასსა შენსა: ზ აჰა ესერა
 დაჲ მისი უმრწემესი უმჯობეს მისსა არს, შეირთე იგი აწ ცოლად
 შენდა მის წილ ზ ზ ჰრქუა მას სამფსონ: უბრალომცა ვარ აწ მე
 ამიერთგან ფილისტიმელთაგან, რამეთუ ვუო მე ყოფით ბორბოტი

დ მათ თანა ზღვრვიდა სამფსონ, ღ შეიპვრა სამ ასი მელი, ღ მოიღო
 ლამპრები, ღ შეუერა კუდი კუდსა თანა, ღ გამოაბა ლამპარი ერთი
 ე შორის ორთა კუდთა ღ შეერა მაგრიად ზღვრვიდა ცეცხ-
 ლი ლამპრებისა მას, ღ განუტევნა ივინი შორის მჭედეულებსა მას
 ფილისტიმელთასა, ღ მოწვა ვუვილი ზვხთავან, ვიდრე უძკლადმდე
 ე ღ ვენავი ღ ზეთის ხილები მათი ზღვრვიდა უცხო თესლთა მათ:
 ვინმე ქმნა საქმე ესე, ღ უთხრეს: ვითარმედ სამფსონ სიმეძან თამ-
 ნათელისამან, რამეთუ მოიღო ცოლი მისი ღ მისცა იგი ერთსა
 შ მოყვასსა მისსა: ღ აღმოვიდეს უცხო თესლი იგი ღ დაწვეს იგი
 ზღვრვიდა მამისა მისისა ცეცხლითა ზღვრვიდა მათ სამფსონ: დაღათუ
 ზღვრვიდა თქვენს ეგრეთ ესე, არავე სათხო მიჩნს მე, არამედ შურის გე-
 ტ მამისა განვისვენო ზღვრვიდა მოსრნა ივინი წვივითა ბარკალ სხვ-
 ტ მისა ქებასა ითამისასა ზღვრვიდა აღმოვიდეს ფილისტიმელი იგი, ღ
 თ დაიბანაკეს იუდასა შორის, ღ მოიწივნეს ლეკედმდე ზღვრვიდა ზღვრვიდა
 ი მათ ეოგელმან კაცმან იუდასმან: რაჲსათჳს აღმოსრულ ხართ
 ი ჩუტნდა: ღ ზღვრვიდა უცხო თესლთა მათ: შეპყრობად ღ შეკრვად სამ-
 ია ჩუტნ ზღვრვიდა წარვიდეს სამათასნი კაცნი იუდასავან ქებასა მას კლდისა
 ითამისასა, ღ ზღვრვიდა სამფსონს: არა უწია რამეთუ ფილისტიმელ-
 ინი უფლებენ ჩუტნ ზღვრვიდა, ღ რაჲსათჳს ვუვაე ჩუტნ ესე: ღ ზღვრვიდა მათ
 იბ სამფსონ: ვითარცა იგი მიუვეს მე მათ: ეგრედცა უვაე მათ ზღვრვიდა ზღვრვიდა
 ი მას შეკრვად შენდა მოვსრულ ვართ, ღ მიცემად კელთა უცხო თესლთასა:
 იგ ღ მათ ზღვრვიდა სამფსონ მეფუცენით მე, რათა არა მოძკლათ თქვენ
 იგ ღ მიმეცით მათ ზღვრვიდა ზღვრვიდა მას მეტუქმლთა არა მოკკლათ, არამედ
 იგ მე სოლო გვრათ შენ, ღ მიცეცით კელთა მათთა, სოლო სიკუჭდი-
 იგ ღ მათ მოგაკუთდინოთ შენ: ღ შეერეს იგი ორითა საბლითა მ-
 იგ ღ ქანისათა ახლითა, ღ წარვივანეს იგი კლდისა მისვან ზღვრვიდა მოი-
 იგ ღ ვანეს იგი ვიდრე აღვილადმდე დაწვად, სოლო უცხო თესლთა აღიზ-
 იგ ღ ხეს, ღ მოძარბეს შეპყრობად მისა: ღ წარმართა მის ზღვრვიდა სულ-

მან უფლისამან, ღ იქმნეს საბელნი იგი მანქანისანი მკლავთა ში-
 ნა მისთა ვითარცა ნაძენი, რაჟამს ეცის სული ცეცხლისა ღ დად-
 ნეს საკვერველნი იგი მკლავთაგან მისთა ❖ ღ ჰოვა დაწვ ვირისა იე
 მღებარე, ღ მიჰყო კელი მისი ღ მოიღო იგი, ღ მოკლა მით ათასი
 კაცი ❖ ღ თქუა სამფსონ: დაწვთა ვირისათა აღვოცნით აღვოცნე ივ
 წინააღმდეგობნი ივინი, რამეთუ დაწვთა ვირისათა მოვსარ ათასი
 კაცი ❖ ღ იყო რაჟამს აღასრულნა სიტყვანი, დაავლო დაწვ კელი- იზ
 საგან თვისისა, ღ უწოდა ადგილსა მას მოსრვა დაწვთა ❖ ღ მო- იწ
 წურა მას ფრიად, ღ დადადო უფლისა მიმართ ღ თქუა; შენ წა-
 რუბართე კელსა მონისა შენისასა ცხოვრება ესე დიდი, ღ აწ ესერა
 მოჰკვერდები წურვილითა, ღ შთავარდე მე კელთა წინა დაუცვეთელ-
 თასა ❖ ღ განაღო დემეტმან წელული იგი დაწვსა მის, ღ გა- ით
 მოყცა წყალი მისგან, ღ სვა, ღ მოიქცა სული მისი ღ განისვენა;
 ამისთჳს ეწოდა სახელი მისი წყარო წოდებული, რომელ არს და-
 წვსა ვიდრე აქა დღემდე ❖ ღ სჯიდა ისრაელსა სამფსონ დღეთა კ
 მათ ფილისტიმელთათა ოც წელ.

თ ა ვ ი ი ა.

და წარვიდა გაზად სამფსონ, ღ იხილა მუნ დედა-კაცი მეძავი, ა
 ღ შევიდა მისა ❖ ღ უთხრეს გაზელითა მათ ღ ჰრქუენ, ვითარმედ ბ
 მოსრული არს სამფსონ აქა, ღ გარე მოადგეს ღ უმხირდეს მას და-
 მე ეოველ ბჭეთა ზედა ქალაქისათა; ღ დადუმეს დამე ეოველ ღ
 თქუენ: განთენებამდე დამისა მოაკლათ იგი ❖ ღ დაიძინა სამფსონ გ
 შუაღამემდე ოდენ, ღ აღდგა შუაღამესა ღ შებმა უყო ორთავე კარ-
 თა მის ქალაქის ბჭისათა, ღ აღიხუნა ივინი წურთილითურთ ღ
 მოქლონითა, ღ დაისნნა ივინი ბეჭთა ზედა თვისთა, ღ აღიხუნა
 ივინი თხემსა ზედა მის მთისასა, რომელ არს წინაშე ქებრონსა, ღ
 დასნნა ივინი მუნ ❖ ღ იყო ამისა შემდგომად შეიყვარა დედა-კაცი დ
 იგი კევსა მას სორექისასა, რომელსა სახელი ერქვა დალილაჲ ❖
 ღ აღვდეს მისა მთავარნი უცხო თესლთანი, ღ ჰრქუენ დედა-კაცსა ე
 მას, აცთუნე იგი ღ იხილე თუ, რაჲსაგან არს ძალი იგი მისი დი-
 დი: რაჲთა შეუძლოთ ჩუენ შეპყრობად იგი, ღ შეკვრათ ღ დავამ-

დაბლოთ იგი, **ღ** ჩუწნ მიგცეთ შენ კაცად კაცადმან ათას **ღ** ასი
კ ვეცხლი **ჟ** **ღ** მიერიტვან იწყო დალილა სიტყვად სამფსონისა **ღ**
ს ჭრქუა: მითხარ მე აწ რადსაგან არს ძალი ეგე შენი დიდი, რადათ-
ც ცა შეიკრა **ღ** დამდაბლდე **ჟ** მიუგო სამფსონ **ღ** ჭრქუა მას: უკეთუ
ტ შეძვრან მე შუდითა ძარღვთა ნედლითა, რომელი არა განრეუნილ
თ იეოს, მამინ მოუძღურდე, **ღ** ვიქმნე ვითარცა ერთი კაცთაგანი **ჟ** **ღ**
რ ძოართვეს მას მთავართა მათ უცხო თესლთასა შუდი ძარღვ ნედლი,
ო რომელ არა განრეუნილ იყო, **ღ** შეკრა იგი მითა **ჟ** **ღ** მზირნი
ი იგი სხდეს სენაკსა შინა, **ღ** ჭრქუა მას; უცხო თესლნი შენ ზედა
ი მოსრულან სამფსონ: აღდგა სამფსონ **ღ** განსეთქნა ძარღვნი იგი;
ბ ვითარცა განწუდის ძვედი, რაჟამს უცის ცეცხლი; **ღ** ვერ საცნაურ
ვ იქმნა ძალი მისი **ჟ** **ღ** ჭრქუა დალილა სამფსონს, აჭა ესერა შეუ-
გ რაცს მუჟ მე, **ღ** მეტყუ მე ტუუვილით, აწ მითხარ მე რადთა შე-
დ არა შენ **ჟ** ჭრქუა მას უკეთუ შეძვრან მე საბლითა ახლითა მანქა-
ნ ნისათა სულითა არა ქმნილ იეოს საქმე, მოუძღურდე, **ღ** ვიქმნე
ბ ვითარცა ერთი კაცთაგანი **ჟ** **ღ** ძოილო დალილა საბელი მანქანი-
ს სახლი, **ღ** შეკრა იგი მითა, **ღ** ჭრქუა მას: უცხო თესლნი შენ
ზ ზედა მოსრულან სამფსონ, **ღ** მზირნი იგი სხდეს დამალუდნი სე-
რ ნაკსა შინა, **ღ** აღდგა სამფსონ **ღ** განსეთქნა იგინი ძკლავთაგან
ვ თვსთა ვითარცა ძვედი **ჟ** **ღ** ჭრქუა დალილა სამფსონს: აქამოდვე
გ შეურაცს მუჟ მე, **ღ** მეტყოდვე ტუუვილითა, აწ მითხარ მე რადთა
დ შეიკრვი შენ; **ღ** ჭრქუა მას: უკეთუ დაქსოვო ძუდი ესე კონძოლი თა-
ვ ვისა ჩემისა საგუგასსა თანა, **ღ** დამსჭვალო მანებითა კედელსა, **ღ**
ვ მამინლა მოუძღურდე მე ვითარცა ერთი კაცთაგანი **ჟ** **ღ** დაწვრა
გ იგი დალილა შორის ძუკლასა თვსსა, **ღ** ოდეს დაემინა მთიხუნა
დ შუდნი იგი კონძოლნი თავისა მისისანი **ღ** დაქსოვნა იგინი ვარ-
ვ ვითურთ, **ღ** დამსჭვალნა მანებითა კედელსა, **ღ** ჭრქუა: უცხო თეს-
ლ ლნი შენ ზედა მოსრულან სამფსონ. **ღ** აღდგა იგი მილისაგან, **ღ**
გ გამოჭვადა მანაუბი იგი ქსოვილითურთ კედლისა მისგან საგულას-
ი ნით, **ღ** არა საცნაურ იქმნა ძალი იგი მისი **ჟ** **ღ** ჭრქუა მას და-
ლი ლილა: ვითარ სთქუ ვითარმედ ძეგიუვარე შენ, **ღ** გული შენი არა

არს ჩემ თანა; ესე სამგზის შეურაცხ მეუფე მე, და არა მითხარ მე
 რადსაგან არს ძალი ესე შენი დიდი ❖ და იყო რაჟამს იგი შეაწუხა
 სიტყუთა თვისითა დღე ყოველ, და სულ მოკლე იქნა იგი ვიდრე
 სიკუდილდღე ❖ უთხრა მას ყოველივე გულისა მისისა, და ჰქრქა მას:
 არა აღსრულ არს სანარსველი თავსა ჩემსა; რამეთუ ნაზირევი ვა-
 რიბე უფლისაჲ შეცლითგან დედისა ჩემისათ. და უკეთ დავივიწო-
 რბა ესე ჩემი, მოუძღურდეს ჩემგან ძალი ჩემი, და მოუძღურდეს და
 ვიქმნე მე ვითარცა ყოველნი კაცნი ❖ და ვითარცა ისილი დალი-
 ლა, რამეთუ უთხრა მას ყოველივე გულისა მისისა, ძიავლინა და
 მოუწოდა ყოველთა მათ მთავართა უცხო თესლთასა, და ჰქრქა: ვი-
 თარძედ მოვედით აწ ერთგზისდა, რამეთუ მითხრა მე ყოველივე გუ-
 ლისა მისისა: და მოვიდეს მისა ყოველნი მთავარნი უცხო თესლთა-
 ნი, და მართვეს ვეცხლი იგი კელითა მათითა ❖ დააწვნა დალი-
 ლა სამფსონ მუგლთა თვისთა ზედა, და მოიყვანა მკუჭცარი, და და-
 ევნაჲ მუჯი იგი კონწოლი თმა თავისა მისისა: და იწყო დამდბ-
 ლეობად, და განემორბა ძალი მისი მისგან ❖ და ჰქრქა მას დალილა,
 უცხო თესლნი შენ ზედა მოსრულან სამფსონ: და განიდუბა მილი-
 საგან თვისისა და თქვა: განვიდეს და განვივარნე მტერნი ჩემნი, და ვყო-
 ვითარცა იგი ზირველ, და მან არა უწყოდა, რამეთუ განვივარნა უფა-
 ლი მისგან ❖ და შეიპურეს იგი უცხო თესლთა მათ, და აღმოჰყად-
 ნეს თვალნი მისნი. და წარიუვანეს იგი გაზად, და შეკრეს იგი ბორ-
 კილითა რვალისათა, და იყო ფუჯდა იგი სახლსა შინა სანაწობი-
 ლისასა ❖ და იწყო თამბან თავისა მისისამან აღმოსვლად, რომელ
 იგი დაეუვნა ❖ და შეკრბეს მთავარნი იგი უცხო თესლთანი შეწი-
 რვად მსხუტრწლისა დიდისა და ღონისა ღუთისა მათისა და ინარე-
 ბდეს, და თქუტს: მოგუცა დმერთმან ჩუტნმან კელითა ჩუტნთა სამ-
 ფსონ მტერი ჩუტნი ❖ და ისილა იგი ერმან მან, და აქებდეს დმერ-
 თთა მათთა, რამეთუ თქუტს, მოგვეცა ღუთისა ჩუტნისგან მტერი
 ჩუტნი კელითა ჩუტნთა, რომელი მოაოჯრებდა ქუტუნანსა ჩუტნსა,
 და რომელმან განამრავლანა წყულულებანი ჩუტნნი ❖ და იყო რაჟამს
 განმისარულდა გული მათი, და თქუტს: მოუწოდეთ სამფსონს სას-

იკ
 იტ
 იტ
 იტ
 კ
 კან
 კბ
 კბ
 კდ
 კე

ლისგან სახერობილისა და იმდერდინ წინასე ჩუტნსა: და მოუწოდეს
 სამფსონს სახლისგან სახერობილისა, და ემდერდეს მას, და დაადგი-
 კვ ნეს იგი შორის ორთა მათ სუტტთა და დატრქუ სამფსონ ჭაბუკსა
 მას რომელსა ეწერა კელი მისი: განმიტყევე მე, და შევხო სუტტთა
 მათ რომელთა ზედა სახლი ესე დამტკიცებულ იყო, და უკუვერდნე
 კვ მათ ზედა. ხოლო ჭაბუკმან მან ჭყო ეგრეთ და ხოლო ტაძარი იგი
 საესე იყო მამებითა და დედებითა; და მუნ იუენეს უოველნი მთავარ-
 ნი უცხო თესლთანი, და ერდოსა ზედა დეა ვითარ სამ ათას ოდენ
 მამა-კაცი და დედა-კაცი და ხედვიდეს და ემდერებოდეს ივინი სამფ-
 კვ სონს და დაღად ეო სამფსონ ღუთისა შიმართ და თქუა: აღონა
 უფალო უფალო ძალთაო მომიკსენე მე მონა შენი აწ და განმა-
 ძლიერე მე ერთგვისლა კვალად დმერთო, და შური ვიგო მე შურის
 ტება ერთი ორთა წილ თვალთა ჩემთა ფილისტიმელთა ამთგან და
 კთ და შებმა უეო სამფსონ ორთა მათ სუტტთა რომელნი დგეს შორის,
 რომელსა ზედა ტაძარი იგი დამტკიცებულ იყო, და მოსდვა მას ერთსა
 ღ კელი მარჯუტნე მისი და მეორესა მარცხენე და და თქუა სამფსონ:
 მოკუტნდინ სული ჩემი უცხო თესლთა ამათ თანა, და მოზიდა ძალი-
 თა, და დავცა ტაძარი იგი მთავართა მათ, და უოველსავე მას ერსა
 რომელნი იუენეს მას შინა. და იუენეს მომწუდარნი მათნი რომელ-
 ღა ნი მოსწუნა ცხოვრებასა თვისსა და და შევიდეს ძმანი მისნი, და უო-
 ველი სახლი მამისა მისისა, და წარმოიდეს იგი და აღმოვიდეს და
 დაფულეს შორის სარასა, და შორის ესთაულსა საფლავსა მას თანა
 მანოვესსა მამის თვისისასა, ხოლო ესე შვიდა ისრაელსა ოც წელ.

თ ა ვ ი რ.

და იყო კაცი მთისაგან ეფრემისა, და სახელი მისი მიქიაჲ და და
 კვ ჭრქუა დედასა თვისსა: ათასი იგი და ასი კვცხლი რომელი მოგარ-
 თვეს მუნ დამისმ მე და მარქუ უურთა ჩემთა, აჰა ესერა კვცხლი იგი
 ჩემთანა არს, მე მოვიღე იგი, და ჭრქუა მას დედამან თვისმან კურ-
 კვ თხეულარს მე ჩემი უფლისა მიერ და და მისცა ათასი იგი და ასი კვ-
 ცხლი დედასა თვისსა, და ჭრქუა დედამან მისმან: განწმედით, განწ-

მიღე ვეცხლი იგი უფლისა თჳს კელთავან ჩემთა, შენ ძეო ჩემო და
 ჭეპუ კერძი გამოქანდაკებული და გამოდნობილი, და აწ მიგცე შენ
 იგი და მისცა ვეცხლი იგი დედასა თჳსსა, და მოიღო დედამან და
 მისმან ორ ასი ვეცხლი, და მისცა იგი მჭედელსა, და შექმნა იგი კე-
 რნად გამობერულად და გამოქანდაკებულად, და იყო იგი სახელსა ში-
 ნა მიქიასსა და და სახელი იგი მიქიასი სახლად ღუთისა, და ქმნა ევ-
 ყუდი მღვდლისა და თერაფინი: და აღავსო კელი ერთისა მისაგანისა
 თჳსისა და იყო იგი მისა მღვდელად და მათ დღეთა შინა არა იყო
 მეფე ისრაელსა შორის, რამეთუ თუთუელი კაცი რომელსა იხილ-
 ვიდენ თვალთა წინაშე მისთა იქმოდა და იყო ერმა ერთი ბეთლე-
 მელი იუდასა, და ნათესავისაგან და ტომისა იუდისა, და ესე ლევი-
 ტელი, მწირობდა მუნ და წარვიდა კაცი ესე ქალაქისაგან იუდასა
 ბეთლემით მწირობად, სადაცა ვოვად ადგილი, და მოვიდა ვიდრე
 მთადმდე ფერემისა, და ვიდრე სახიდმდე მიქიასსა მოკსავნებით
 უზინსა თჳსისა და და ჰქრქუა მას მიქია: ვინა მოსვალ; და მან ჰქრქუა
 ლევიტელი ვარ მე ბეთლემელი იუდასით, და წარვალ მე მწირობად
 სადაცა ვპოო ადგილი და და ჰქრქუა მას მიქია: ჰსდექ ჩემ თანა და მე-
 ქმენ მე მამა და მღვდე, და მე მიგცე შენ ათი ვეცხლი დღეთა წელიწა-
 დისათა, და ორი სამოსელი, და სახრდელი შენი და და შევიდა ლევი-
 ტელი იგი და დაადგრა მკვდრობად კაცისა მის თანა, და იყო ჰაბუ-
 კი იგი მისა, ვითარცა ერთი ძეთა მისთაგანი და და აღავსო მიქია
 კელი ლევიტელისა მის, და იყო ჰაბუკი იგი მისა მღვდელად, და
 იყოფოდა სახელსა მიქიასსა და და თქუა მიქია აწ გულის სმა ვეპუ,
 რამეთუ კეთილ მიყო მე უფალმან, რამეთუ შექმნა მე ლევიტელი
 ესე მღვდე.

თ ა ვ ი იმ.

მას დღესა შინა არა იყო მეფე ისრაელთა შორის, და დღეთა
 მათ ოდენ ტომი დანისი ეძიებდა სამკვდრებელსა თავისა თჳსისა-
 სა და მკვდრებად, რამეთუ არღა ეცა მას სამკვდრებელი ნაწილი ვი-
 დრე მოდღეინდელად დღედმდე ნათესავთა ძეთა შორის ისრაელისა-
 თა და და წარავლინნეს ძეთა დანისთა გუნდისაგან მათისა სუთნი კა-

ცნი ნაწილისაგან თუხისა, კაცნი ძლიერნი სარაით, ღ ესთაულით,
 განმსტრობად ქუჭყანისა, ღ მიებად მისა; ღ რქუჭს მათდამი: წარ-
 ვედით ღ იძიეთ ქუჭყანა: ღ მიიწივნეს მთასა ეფრემისასა, ვიდრე
 6 სასლადმდე მიქიასა, ღ დაადრეს მუნ სასლსა შინა მიქიასსა ზ ღ
 იცნეს მათ ვმა ერძისა მის ლევიტელისა, ღ მიაქციეს მუნ, ღ
 7 ჰრქუჭს მას: ვინ მოგიუგანა შენ აქა, ღ შენ რაჲსა ზამ ადგილსა
 დ ამას ღ რაჲ მეს შენი აქა ზ ღ რქუა მათ; ესრეთ ღ ესრეთ მიეო მე
 მიქია, ღ სასუიღლითა დამადგინა მე, ღ ვიქმენ მე მისა მღდელ ზ
 8 ხოლო მათ ჰრქუჭს: გვიკითხელა ჩუენ ღუთისა მიერ, ღ ვსცნათ
 უკეთუ კეთილად წარგვემართოს ჩუენ გუა ესე ჩუენი რომელსა
 9 მივაღთ ჩუენ ზ ღ ჰრქუა მათ მღდელმან მან: წარვედით მშვიდო-
 ბით, რამეთუ წინაჲე უფლისა არს გუაჲ თქუენი, რომელსა მი-
 10 ზნვალთ თქუენ ზ ღ წარვიდეს ხუთნი იგი კაცნი, ღ მივიდეს ლა-
 ისსა ღ იხილეს ერი იგი დამკვდრებული მას ზედა, ღ მსხდომარე
 სასოებითა, მსგავსად წესისა მის სიდონელთასა სიწინართა ღ სა-
 სოებითა, ღ არა იყო შეძინება, ანუ შემრცხვეწველი სიტუვისა ქუჭ-
 11 ყანასა ზედა, მემკვიდრე მომგებელი საუნჯისა რამეთუ შორს იუენენ
 სიდონელთაგან ღ არა აქუნდათ სიტუვა მათ თანა ანუ სხუთა კაცთა
 12 ტ თანა ზ ღ მოვიდეს ხუთნი იგი კაცნი მძათა თუსთა თანა სარად
 ღ ესთაულად, ღ ჰრქუჭს მძათა მათთა: რასათუ სდუმ თქუენ ღ
 13 თ სხედთ ზ ადღევით ღ ადვიდეთ მათ ზედა, რამეთუ ვინიღეთ ჩუენ
 ქუჭყანა იგი ღ აჰა კეთილ არს ფრიად ღ თქუენ სდუმთ, ნუ გცობის
 14 ი მისლვად ღ შესლვად ქუჭყანასა მას დამკვდრებად მისა ზ ღ რაჲმს
 მიხვიდეთ თქუენ შესლვად ერსა მას, რომელი მკვდრობენ სასოე-
 ბით, ღ ქუჭყანა იგი ფართო არს, რამეთუ მოკცა იგი ღმერთმან
 15 კელთა თქუენთა, ადგილი იგი რომლისა ნაკლულეგანება არა არს
 16 ია მუნ ეოვლისაჲე კეთილისა რაჲოდენი რაჲ არს ქუჭყანასა ზედა ზ ღ
 წარმოიმრნეს მიერ ნათესავისაგან დანისა, სარასით. ღ ესთაულით
 17 იბ ექუეს ასნი კაცნი, შეჭურვილნი საჭურველითა საბრძოლისათა ზ ღ
 აღმოვიდეს ღ დაბანაკეს კარიბთირიის იუდასსა: ამისთუჯ ეწოდა
 სასელი ადგილსა მას საბანაკო დანისი, ვიდრე აქა დღედმდე, რო-

მელ იგი არს ზურვით კერძო კარიათიმისა ❖ დ წარმოვიდეს მიერ იგ
ვიდრე მთადმდე ეფრემისა, დ მიიწივნეს ვიდრე სახლამდე მიქიასა ❖
დ მიუევს დ ჰრქქვს სუთთა მათ კაცთა, რომელნი წარსრულ იუჟნეს იდ
განმსტრობად ქრქვანისა ლასისა, დ უთსრეს მასთა მათთა, უწუითა
რამეთუ არს სახლსა ამას შინა ეფუუდი სამღდელო დ თერაფინი,
დ გამოქანდაკებული დ გამოდნობილი, დ აწ განიზრასეთ რაჲ იე
ფოთ ❖ დ მიიქცეს მუნ, დ შევიდეს სახლსა მას ურმისა მის ლევი-
ტელისასა, სახლსა შინა მიქიასსა, დ მოიკითხეს იგი მშუდობით ❖
დ ექუს ასნი იგი კაცნი შეჭურვილნი საჭურველითა საბრძოლველითა იე
თუხითა დკეს ბჭეთა ზედა სასლისა მისისათა რომელნი იუჟნეს
ძეთაგან დანისთა ❖ დ აღჯდეს ზუთნი იგი კაცნი რომელნი წა- იზ
სრულ იუჟნეს განმსტრობად ქრქვანისაჲ, დ შევიდეს მუნ დ გამოი-
დეს ეფუუდი სამღდელო დ თერაფინი, დ კერზი იგი გამოდნობილი;
დ მღდელი იგი დგა წინამე კართა მის ბჭისათაჲ, დ ექუს ასნი
კაცნი რომელთა ეძოსათ საჭურველი ბრძოლისა ❖ დ ესენი იწ
შევიდენ სახლსა მიქიასსა, დ გამოიღეს ეფუუდი სამღდელო,
დ თერაფინი ჩამოსხმული დ გამოდნობილი იგი, დ ჰრქქვათ ით
მათ მღდელმან მან: რად ეგრე ჰსამთ ❖ ხოლო მათ ჰრქქვს
მას დუმენ, დ დაიდევ კელი შენი ზირსა შენსა დ მოვედ ჩქვანთანა,
დ მექმენ ჩქვან მამა დ მღდელ: ესე ნუ უძჯობეს არსა შენდა ყოფად
მღდელოთა სასლისა კაცისა ერთისა: ანუ ყოფა მღდლად ტომისაჲ
დ სასლისა დ ნათესავისა ისრაელისა ❖ დ განმხარულად გული კ
მღდლისა მის, დ მოიღო ეფუუდი იგი სამღდელო დ თერაფინი, დ
გამოქანდაკებული იგი დ გამოდნობილი, დ შევიდა იგი შორის
ერთისა მის ❖ დ მიაქციეს დ წარვიდეს, დ დაუტევეს წინამე თუხსა კა
შუღნი, დ მონაკები თუხნი პატრონანი ❖ დ ივინი ვითარ განოდენ კბ
ემორნეს სახლსა მას მიქიასსა დ აჭა ესერა მიქია დ კაცნი მისნი,
რომელნი სავანესა მიქიასსა იუჟნენ ღაღადებდეს, დ ეწეოდეს მეთა
დანისთა ❖ დ ღაღადევეს მეთა მიძარტ დანისთა დ, მოაქცივნეს მე- კბ
თა დანისთა ზირნი მათნი, დ ჰრქქვს მიქიას რაჲ არს შენდა რამე-
თუ ღაღადებდ ❖ დ ჰრქქვა მათ მიქია, რამეთუ გამოქანდაკებული კდ

ჩემ რომელი ვქმენ წარჩინარეთ და მდღელი ჩემი წარჩევანეთ: და
 კე რაი ჩემდა კვალად რაღა ესე მეტყუთ მე, რაღსა დაღადებ და და ჰრ-
 კე ქეჭს მას მეთა დანისთა: ნულარამცა ისმის აწ ვა შენი უკანა
 კე სეჭსნა, ნუ უკეჭ გემთხვენენ შენ კაცნი მტკივნეულნი გუ-
 კე ლითა, და დაჭრთო სული შენი, და სული სასლისა შენისა და და წა-
 კე რვიდეს შენი დანისნი გუასა თუხსა; და ვითარცა იხილა მიქია, რა-
 კე მეთუ უძლიერეს არიან მისა და მიიქცა სახიდ თუხს და და მეთა და-
 კე ნისთა წარიდეს რაჟოდენი რაჟ ექმნა მიქიას, და მდღელი რომელი
 იყო მისთანა, და მივიდეს ივინი ლაისს ერსა ზედა დაუუღებულსა, და
 კე მსხდომარესა სასოებითა, და მოსრნეს ივინი ჰირითა მსკვლისითა,
 კე და და ქალაქი იგი მათი მოწვეს ცუცხლითა და და არა ვინ იყო მათდა
 განმარინებელ, რამეთუ შორს იუჭენეს სიდონელთაგან, და სიტყვა
 არა დაედვა მათ კაცისა ვისთანამე, და ესე იყო ღელესა მას შინა სა-
 კე ხლისა ჰროობისსა; და აღაშენეს ქალაქი, და დაეკვდრნეს მას შინა და
 კე და უწოდეს სესელი ქალაქისა მის დან, მსკავსად სახელისა დანისა
 მამისა მათისა, რომელი იშვა ისრაელისად, და იყო ჰირველი სასე-
 კე ლი ქალაქისა მის ლაისი და და აღმართეს თავისა თუხისა მეთა და-
 კე ნისთა გამოქანდაკებული: ხოლო იონათან მე გერსონისი მე მა-
 კე ნანესი და მენი მისნი იუჭენეს მდღელ ტომისა მის დანისა ვიდრე
 კე დღედ დაძვდრებისა ქეჭენისა და და აღმართეს თავისა მათისა
 კე გამოქანდაკებული იგი მიქიასნი რომელი იგი ექმნა მას ვოველთა
 კე დღეთა, რომელსა შინა იყო ტამარი იგი ღმრთისა სელომს, და მათ
 კე დღეთა შინა არა იყო მეფე ისრაელსა შორის.

თ ა ვ ი ი თ.

ა და იყო კაცი ლევიტელი რომელი მწირობდა ადგილთა მთისა ეფ-
 რემისათა, და მოიყვანა თავისა თუხისა დედა-კაცი სარგად ბეთლემ-
 ბ ლი რომელ არს იუდასი და და კანურისხნა მას სარგა იგი მისი, და
 კე წარვიდა მისგან და მივიდა სახიდ მამისა თუხისა ბეთლემად იუდაისსა
 კე და იყო მუნ, ოთს თვე და და აღდგაჲ ქმარი იგი მისი, და წარვიდა მე-
 კე მდგომად მისა, სიტყვად გულსა შინა მისა მოქცევად იგი თავისა
 კე მიმართ თუხისა და მოყვანებად იგი კვალად თავისად, და მონა ერთი

მისთანა, ზ ორი კარბული, ზ მოვიდა იგი სსხლსა მამისა მისისა-
სა ზ ზ იხილა იგი მამამან მის ქალისამან, ზ გამოვიდა სისხრუ-
ლით შემთხვევად მისა, ზ შეიყვანა იგი სიმამრმან მისმან მამამან
ქალისამან, ზ იყოფოდა მუნ მისთანა სამ დღე ზ ჭამდეს, ზ სუჭმდეს,
ღ ზ დაიძინეს მუნ ზ ზ იყო დღესა მეოთხესა აღიმსოთ განთიად, ზ
აღდგა ზ განემზადა წარსლვად, ზ ჭრქუა მამამან მის ქალისამან სი-
მესა თვისა: განიმაგრე გული შენი ნამუსრვეითა ზურისათა ზ ამისა
შემდგომად წარვედით ზ ზ დასხდეს ორნივე ერთბადად ჭამეს ზ სუჭს;
კ ზ ჭრქუა მამამან მის ქალისამან კაცსა მას: აღდგე ზ მიმოვლე გა-
ნსცხერ, ზ გამხიარულდინ გული შენი ზ ზ აღდგამ კაცი იგი წარ-
სლვად, რათამცა წარვიდა გზასა თვისსა; ხოლო სიმამრმან მისმან
ზიძულა, ზ დაუენა იგი ზ დაადგინა იგი მუნ ზ ზ აღიმსოთ სვა-
ლისაგან დღესა მეხუთესა რათამცა წარვიდა: ზ ჭრქუა მამამან მის
ქალისამან: განიმაგრე გული შენი ზურითა, ზ იეუ ვიდრემდის მი-
დრკეს დღე: ჭამე ზ სუთ ორთავე ზ ზ აღდგა კაცი იგი რათა წა-
რვიდეს იგი ზ ხარჭს მისი ზ მონა მისი; ზ ჭრქუა მას სიმამრმან
მამამან მის ქალისამან: აჰა ესერა მიღრკა დღე ზ მწუხრ არს, და-
დგერ აჰა, ზ უძიარულეს იეოს გული შენი, ზ აღიმსოთწმთ სვალის-
საგან ზ წარვედით გზასა თქუცნსა, ზ მივედით საეოფელად თქუცნ-
და ზ ზ არს ინება კაცმან დადგომად, ზ აღდგამ ზ წარვიდა,
ი ზ ზ მოვიდა მახლობელად იობოსესა, ესე იგი არს იერუსალემი,
ღ ზ მისთანა ორნი კარბულნი დასმულნი, ზ ხარჭს იგი მისი
მისთანა ზ ზ მიოდენ იწივნეს იობოსედ ზ დღე მიდრკეით
იბ იყო მწუხრ ფრიად: ზ ჭრქუა მონამან მან უფალსა თვისსა: მოვედ
ღ ზ მივაქციოთ ქალაქსა ამას იობოსელთასა, ზ დავადგროთ მას
მინა ზ ზ ჭრქუა მას უფალმან მისმან; არს შევიდეთ ჩუცნ
იბ ქალაქსა მას უცხოსა, სადა იგი არს ვინ არს მეთაგან ის-
რაელისათა, არამედ თანა წარვედეთ ზ მივიდეთ ვიდრე გაბაონად-
მდე ზ ზ ჭრქუა მონასა თვისსა: გუბლე მივიახლნეთ ერთსა ადგილ-
იგ თაგანსა გაბაონთასა ზ ვიუწნეთ გაბაონს გინა რამეს ზ ზ თანა
იდ წარკედეს ზ წარვიდეს, ზ დაუკდა მათ მსე მახლობელად გაბაონისა

ღ
კ
ზ
ტ
თ
ი
იბ
იგ
იდ

იე რომელ არს ბენიამენისი ❖ დ მიაქციეს დ შევიდეს მუნ დ დაადგ-
 რეს გაბაონს; დ შერავიდეს იგინი სხდეს უბანთა ზედა ქალაქისათა,
 დ არა ვინ იყო კაცი რომელმანცა შეიყვანნა იგინი სახიდ დ და-
 ივ დგინნა ❖ დ აჴა ესერა კაცი მოხუცებული შემოვიდოდა ველით
 ივ საქმისაგან თვისისა მწუსრი, დ კაცი იგი იყო მთისაგან ეფრე-
 მისა, დ იგი მკვდრობდა გაბაონს შინა, ხოლო კაცნი იგი
 იზ მის ადგილისაგანი იუენეს ძენი ბენიამენისნი ❖ დ აღზილნა
 თვალნი თვისნი იხილა კაცნი მოგზაურნი უბანთა ზედა ქალაქისა-
 იზ თა, დ ჴრქუა კაცმან მოხუცებულმან, ვიდრე სვალთ, დ სადათ მო-
 იზ სვალთ ❖ ხოლო მან ჴრქუა მას მოვალთ ჩუენ ბეთლემით, რომ-
 ელ არს იუდასი, ვიდრე ადგილამდე მთისა ეფრემისა, რამეთუ მე
 მიერ ვარ, დ წასრულ ვიყავ ვიდრე ბეთლემამდე იუდასა, დ წარ-
 ვალ მე სახლად ჩემდა, დ არა ვინ არს კაცი რომელმანცა სახლსა
 ით შემიყვანა დ დამადგინა ჩუენ ❖ დ ბ'სე დ საზრდელი მაქქს ჩუენ
 კარაულთა ჩუენთათჳს, დ ჰური დ ღჯრა ჩუენთჳს, დ ძეველისა
 შენისა დ ჴბუგისა ამისთჳს, დ მონათაჲ შენტა არა რაჲ არს ნა-
 კ კლულოვანება ვოვლისაგან საჲმარისა ❖ დ ჴრქუა კაცმან მან მო-
 კ ხუცებულმან, მშჯდობაჲ შენდა დადათუ რამეჲ გაკლდეს შენ, ჩემდა
 კა იყავნ, გარნა უბანთა ზედა ნუ იყოფინ ❖ დ შეიყვანა იგინი სახიდ
 კა თჳსა, დ მისცა ადგილი ჯარაულთა მისთა, დ დაჴბანა იერონი მ-
 კა ბონი, დ ჴამეს დ სმიდეს ❖ დ ვითარცა გამხინარულადეს ოდენ კულ-
 ნი მათნი, აჴა ესერა კაცნი მის ქალაქისანი ძენი უმჯულოებისანი
 გარე მოადგეს სახლსა მას მისსა, დ ჴრეკდეს კარსა მას მისსა, დ
 ეტყოდეს კაცსა მას მოხუცებულსა უფაღისა სახლისასა მეტყველნი:
 გამოიყვანე კაცი რომელი შემოვიდა სახლსა შინა შენსა რათა
 მბ ვსცნათ იგი ❖ დ გამოვიდა კაცი იგი უფაღი მის სახლისა, დ
 მბ ჴრქუა მათ: ნუ სადა მძანო ბოროტსა იქით ვინათგან შემოვიდა კა-
 მბ ცი ესე სახლსა ჩემსა, ნუ იქით უგნურებასა. მაკას ❖ აჴა ესერა
 მბ ასული ჩემი ქალწული, დ ხარჭი მისი, გამოგვგარნე თქუენ იგი-
 მბ ნი, დ დაამდაბლეთ იგინი, დ უყავთ მათ იგი, რაჲ სათნო არს
 წინაშე თვალთა თქუენთა; ხოლო კაცსა ამას ნურას უსამთ სიტ-

უგასა უგუნურებისასა ❖ ხოლო მათ კაცთა არა ინებეს სძენად მის- კმ
 გან: ჰ კაცმან მან უშურა კელი ხარჭსა თუსსა, ჰ გამოჰკარა იგი
 მათ გარე, ჰ იცნეს იგი, ჰ დაამდაბლეს, ჰ მოკიცხეს იგი ღამე
 უოველ ვიდრე განთიადმდე, ჰ განუტევეს იგი აღმოსლვასა ოდენ
 ცისკრისასა ❖ ჰ მოვიდა დედა-კაცი იგი განთიად, ჰ დაეცა იგი კმ
 კართა, ზედა სანლისა მის, სადა იყო ქმარი იგი მისი განთიადმდე:
 ჰ აღღვა კაცი იგი განთიად, ჰ განახუნა კარნი მის სასლისანი, ჰ
 გამოვიდა რათამცა წარვიდა კზასა თუსსა, ჰ აჰა ესერა დედა-კაცი
 იგი ხარჭი მისი დაცემულ იყო კართა ზედა, ჰ კელი მისნი ჰ
 ესნეს კართა ზედა ❖ ჰ ჰრქუა მას: აღღევ წარვიდეთ; ჰ არა რაჲ კმ
 მიუგო მას, რამეთუ მომკუდარ იყო; ჰ აღილო იგი ჰ აღჰვიდა
 კარაულსა, ჰ აღღვა კაცი იგი, ჰ წარვიდა სასიდ თუსა ❖ ჰ მო- კმ
 ვიდა სახლსა თუსსა, ჰ მოილო მასული, ჰ უშურა ხარჭსა თუსსა-
 სა, ჰ განჰყო იგი ასოდ ასოდ ათორმეტად ნაწილად, ჰ მიუძღვა-
 ნა იგი უოველსა ტომსა ისრაელისასა ❖ ჰ იყო უოველთა რომელ- კთ
 თა იხილეს იგი თქუეს: არცა უოფილ სადა იყო, არცა ესილვა
 ვის ესრეთ, ვინათგან გამოვიდეს მენი ისრაელისანი ქრქუანით
 ეკვპტით, ჰ ვიდრე აჲა დღედმდე, ჰ აწ ეავთ ზრასეა ამისთუს ჰ
 თქუთ რაჲ ვუოთ.

თ ა ვ ი ა.

და ¹⁾ გამოვიდის უოველნი მენი ისრაელისანი, ჰ შემოკრბაჲ 5
 უოველი კრებული, ვითარცა კაცი ერთი, დანიტგან ვიდრე ბერსა-
 ბედმდე ჰ ქრქუანა იგი გალადისა უფლისა მასეფთად ❖ დაღვეს წი- 6
 ნაშე ზირსა უფლისასა ჰ უოველნივე ტომნი ისრაელისანი კრებუ-
 ლნი ერნი ღმუთისანი ოთხასი ათასი კაცი მკურცხლი, აღმდეგულნი
 მასულისანი ❖ ჰ ესმათ მეთა ბენიამენისთა, რამეთუ აღვიდეს მენი 6
 ისრაელისანი მასეფთად, ჰ ჰრქუეს მეთა ისრაელისთა: გუთხარ
 სადა იქმნა ბოროტი ესე ❖ მიუგო კაცმან ლევიტელმან, ქმარმან 7
 დედა-კაცისა მის მოკლულისამან, ჰ ჰრქუა მოვედ მე ჰ ხარჭი ჩე-
 მი გაბაონად ბენიამენისა დადგომად ❖ ჰ აღღვეს ჩემ ზედა კაცნი 8

¹⁾ იოსიას ო.

იგი გაბაონისანი, **ღ** კარემო მოადგეს მე სასლსა მას ღამე, **ღ** ენე-
 ბათ ჩემი მოკუელა, **ღ** სარკისა ჩემისა დამდაბლება, **ღ** მოკიცხეს **ღ**
 მოკუელა **ჴ** **ღ** აღვლე სარკება ჩემი, **ღ** განვჭყეავ ასოდ ასოდ, **ღ** მიუძღ-
 ვანე იგი ყოველთა საზღვართა სამკვდრებელთა ისრაელისათა,
 რამეთუ ქმნეს უგნურება ესე შორის ისრაელისა **ჴ** აჭა ესერა აქს
 ხართ ყოველნი ძენი ისრაელისანი, ყავთ ამისთჳს სიტყვა **ღ** ზრ-
 ხვა **ჴ** **ღ** აღდგა ყოველი ვრი ვითარცა კაცი ერთი, **ღ** თქუწის არა
 წარვიდეს კაცი საუოფელად თჳსა, არცა მიაქციოს კაცმან სახლად
 თჳსა **ჴ** **ღ** აწ ესე სიტყვა რომელ ყავთ გაბაონთა ზედა, მიუჯდეთ მის
 წილსა ზედა **ჴ** **ღ** მოვიყვანოთ ათი კაცი, ასისავან ყოველთა ტომთა
 ისრაელთა, **ღ** ასი ათასისავან, **ღ** ათასი, ბეფრისავან, რათა მოართვან
 საზრდელი ერსა რომლნი შვეიდენ გაბად ბენიამენისა ყოფად მისა, ყო-
 ვლისავე მის თჳს უგნურებისა, რომელ ქმნეს ისრაელისა შორის **ჴ** **ღ**
 ძეგრბად ყოველი ვრი ისრაელისა ქალაქად, ვითარცა კაცი ერთი, რო-
 მელნი იგი მოვიდეს ქალაქებისავან **ჴ** **ღ** მიუვლინეს ტომთა ისრაელი-
 სათა კაცი, ყოველთა ტომთა მიმართ ბენიამენისთა, **ღ** ჰქუქუწის: რად
 არს უკეთურებად ესე რომელ იქმნა თქუწნი შორის **ჴ** **ღ** აწ მოგუწენით
 ჩუწნი კაცნი იგი უსჯულონი, გაბასნი ძეთა ბენიამენისთა, **ღ** მოესწუჯდ-
 ნეთ იგინი, **ღ** აღვლოთ უკეთურება იგი ისრაელისავან, **ღ** არა ინე-
 ბეს ძეთა ბენიამენისთა სძენად ვმა მძათთა მათთა ძეთა ისრაელი-
 სთა **ჴ** **ღ** შეკრბეს ძენი ბენიამენისნი ქალაქთა მათთავან გაბად, **ღ**
 განსვლად **ღ** ბრძოლად ძეთა ისრაელისათა **ჴ** **ღ** აღინილნეს თვალ-
 ნი ძეთა ბენიამენისთა მას დღესა შინა, რომელნი მოსწულ იუწენეს ქა-
 ლაქებისავან, **ღ** იუწენეს ოცდა ხუთ ათას კაცნი, აღმღებულნი მ-
 ხვლისანნი, კარემე მკვდრთა გაბასთა **ჴ** რომელნი აღრაცხნეს **ღ**
 იუწენეს შვდასნი, კაცნი რჩეულნი ყოველთავან ერისა ორითავე კჳ-
 ლითა მარჯუწნი, ესე ყოველნივე მემურდულენი რომელნი ეს-
 როდეს ქვითა თმასა **ღ** არა შესცვალებდეს **ჴ** **ღ** აღრიცხეს ყოველი
 კაცი ისრაელისა თჳნიერ ძეთა ბენიამენისთა, **ღ** იუწენეს ოთხას
 ათას კაცნი აღმღებულნი მახვლისანი, **ღ** ყოველნი ესე კაცნი
 მბრძოლნი **ჴ** **ღ** აღდგენ **ღ** აღვდენ ბუთილად, **ღ** ჰკითხვდენ ღმერ-

ისა და თქუწს ძეთა ისრაელისათა: ვინ აღუდეს წინამძღურად ჩუწ-
 ნგანი ჰირველ, და ბრძოლად ძეთა მიმართ ბენიამენისთა: და ჰქრქუა
 უფალმან: იუდა აღვიდეს მთაურად და წინამძღურად და აღდგეს მე-
 ნი ისრაელისანი განთიად, და დაიბანაკეს გაბათნად და განვიდა
 ყოველი კაცი ისრაელისა ბრძოლად ბენიამენისა, და ეწუო ბრძო-
 ლად კაცი ისრაელისა გაბასა და განმოვიდეს მენი ბენიამენისნი
 გაბათ, და მოსრნეს ისრაელისაცან მას დღესა შინა, ოცდა ორი
 ათასი კაცი ქუწყანასა ზედა და განმლიერდეს ყოველნი მენი ის-
 რაელისანი, და შესძინეს წუობად ბრძოლისა ადგილსავე მას, სადაცა
 იგი ეწუწეს დღესა მას ჰირველსა და მოვიდეს მენი ისრაელისა-
 ნი, და ტიროდეს წინაშე უფლისა ვიდრე მწუსრადმდე, და მერმე იკით-
 ხეს უფლისა მიერ, და თქუწს: უკეთუ შესძინოთა მინალებად და
 ბრძოლად მძისა ჩუწნისა ძეთა ბენიამენისთა; და ჰქრქუა უფალმან:
 აღვედით მისა და მოუკდეს მენი ისრაელისანი ძეთა ბენიამენისთა,
 დღესა მეორესა და განმოკდეს მენი ბენიამენისნი გაბათ წუობად
 მათდა დღესა მეორესა, და დასცეს კვალად მეთაცან ისრაელისთა
 ათრფამეტი ათასი კაცი ადგილობანსა, ესე ყოველნივე რომელთა
 ევად მავალი და მოვიდეს ყოველი მენი ისრაელისანი და ყოვე-
 ლი ერთი ბეთილად და ტიროდეს, და სსდეს წინაშე უფლისა, და იმა-
 რსეს მას დღესა შინა მწუსრადმდე და შეწირეს მსხუტრალი ცხოვ-
 რებისა წინაშე უფლისა: და მუნ იყო კიდობანი იგი შუაულისა
 უფლისა ღუთისა მათ დღეთა შინა და ფინეს ძე ელიაზარისი
 ძისა აჭრონისი დგა იგი წინაშე მისსა მათ დღეთა შინა: და ჰკით-
 ხეს ძეთა ისრაელისათა უფლისა მიერ და თქუწს: უკეთუ შელავსი-
 ნოთ მერმე განსვლად და ბრძოლად ძეთა ბენიამენსა მძისა ჩუწნი-
 სა, გინათუ დავაცადოთ; და ჰქრქუა უფალმან: აღვედით, რამეთუ სვა-
 ლე მიტცნე ივინი კელთა თქუწნთა და დაადგინეს, ძეთა ისრაე-
 ლისათა მხირი ვარემოს გაბასა და აღმოვიდეს მენი ისრაელისნი
 მისა ბენიამენისსა დღესა მესამესა; და განეწუწეს წინაშე გაბასა
 ვითარცა ჰირველ და განმოჰკდეს მენი ბენიამენისნი ბრძოლად
 ერისა მის; და გამოაშორნეს ივინი ქალაქისა მისგან, და იწუეს მო-

ით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კზ
კთ
კლ
კლა

სრვად ერისა მისკანთა წულულებითა, ვითარცა ჰირველ ღ შეინ
გზათა ზედა, რომელი იგი ადვალს ერთი ბეთილად, ღ ერთი გა-
ბაად, ველსა ზედა ვითარ, ოცდა ათ ოდენ კაცი ისრაელისაგანნი ზ
ღბ ღ თქუწს მეთა ბენიამენისთა: დაეცნეს წინაშე ჩუწნსა ვითარცა
ღღ იგი ჰირველ: ღ მეთა ისრაელისათა თქუწს: ვივლტოდეთ ღ გამო-
ღღ ვბორნეთ იგინი ქალაქისაგან გზათა ზედა, ღ ევეს გერე ზ ღ უ-
ღღ ველი კაცი ისრაელისა აღდგეს ადგილით მათით, ღ შემოვიდეს
ღღ ბაალთამარს, ღ მზირი იგი ისრაელისა ჰბრძოდა ადგილობანსა
ღღ მისსა დასავლით კერძო გაბასა ზ ღ მოიქცეს იგინი წინაშე გა-
ღღ ბასსა; ათი ათასი კაცი რჩეული უოვლისაგან ისრაელისა, ღ ბრძო-
ღღ ლა იგი დამძიდა მათ ზედა, ღ მათ არა უწეოდეს რამეთუ მოწვე-
ღღ ნულ არს ბოროტი მათ ზედა ზ ღ დასცა უფალმან ბენიამენ წი-
ღღ ნაშე მეთა ისრაელისათა, ღ მოსრეს მეთა ისრაელისათა მას დღესა
ღღ შინა ბენიამენისი ოც ღ ხუთი ათასი, ღ ასი კაცი, უოველნივე ესე,
ღღ რომელთა ესადა მახული ზ ღ იხილეს მეთა ბენიამენისთა, რამეთუ
ღღ ძლეულ არიან, ღ მისცეს ადგილი მეთა ისრაელისათა, ბენიამენს,
ღღ რამეთუ ესვიდეს იგინი მზირთა, რომელნი დაედგინეს გაბასთანა ზ
ღღ ღ შემართეს მზირთა მათ ღ განეფინეს გაბას შინა, ღ მოსრეს უ-
ღღ ლწ ველი იგი ქალაქი ჰირითა მახულისათა ზ ღ შეთქმულ იუწენეს კა-
ღღ ცნი ისრაელისანი მზირთა მათთა მახულითა გამოცხადებად ნიში,
ღღ აღდებად ცეცხლისა ღ კუამლისა ქალაქსა მას შინა ზ ღ მოაქცია
ღღ კაცმან ისრაელმან ბრძოლად ბენიამენისა ღ ეწუო ოდენ ბენიამენ
ღღ მოსრვად წულულებითა კაცთა ზედა ისრაელისთა, ვითარ ოც ღ ათ
ღღ ოდენ კაცი, რამეთუ თქუწს: კვალად დაცემით დაეცემიან წინაშე
ღღ ჩუწნსა, ვითარცა იგი ჰირველ ბრძოლათა შინა ზ ღ სასწაული
ღღ იგი აღვდოდა უფროს ქალაქისა მისკან, სუტტი იგი კუამლისა,
ღღ ბენიამენ მოიხილა ზურგით კერძო, ღ აწა ესერა აღვდოდა არ-
ღღ მა მური ქალაქისა მის ზედაცა ზ ღ კაცთა ისრაელისათა მიაქციეს, ღ
ღღ ისწრაფეს კაცთა ბენიამენისთა, ვითარცა იხილეს რამეთუ მოწვე-
ღღ მბ ნულ არს მათ ზედა ბოროტი ზ ღ ივლტოდენ წინაშე მეთა ისრა-
ღღ ლისთა გზასა მას უდაბნოსასა, ღ მბრძოლნი იგი ეწივნეს მათ, ღ

რომელნი იგი იუჴნეს ქალაქსა მას შინა მოსრვიდეს მათ შორის
 მათსა ❖ ღ დაეცნეს ძენი ბენიაძენისნი, ღ დევნა უუქტს მას ნუათ- მკ
 გან, შედგომად მისა გაბადმდე განუსვენებლად, ღ მოსრვიდენ მათ
 ვიდრე წინაშე ჰირის ჰირ გაბასას მზისა აღმოსავლით ❖ ღ დაეცნ- მდ
 ნეს ბენიაძენისაგანნი, ათვრამეტი ათასი კაცი, ვოველნივე იგი
 კაცნი ძლიერნი ❖ ღ მოიხილეს გარე ნეშტთა მათ, ღ ივლტოდეს მე
 უდაბნოდ კლდესა მას რემონისასა: ღ მოლავესრეს მათგან მეთა ის-
 რაელისათა გზათა ზედა ხუთი ათასი კაცი, ღ დევნა უუქტს კვალსა
 მათსა ვიდრე გაბადმდე, ღ მერმე მოსრეს მათგანი, ორ ათასი კა-
 ცი ❖ ღ იუჴნეს ვოველნი რაზოდენნი დაეცნეს ბენიაძენისნი მას მკ
 დღესა შინა, ოც ღ ხუთი ათასნი კაცნი ზდილნი მახჯლისანნი მას
 დღესა შინა, ვოველნივე ესე კაცნი ძლიერებისანი ❖ ღ მიაქცეს მზ
 ნეშტთა მათ, ღ ივლტოდეს უდაბნოდ კლდესა მას რემონისასა,
 ექტს ასი კაცი, ღ იუჴნეს ივინი კლდესა მას რემონისასა ოთხ
 თქტ ❖ ღ ძენი ისრაელისანი მოიქცეს მეთაგან ბენიაძენისთა, ღ მტ
 მოსრეს ივინი ჰირითა მახჯლისათა გარე ქალაქისაგან ვოველნი
 ვიდრე საცხოვარადმდე, ღ ვოველივე ჰოვნილი იგი ქალაქებთა ში-
 ნა, ღ ქალაქები ვოველი მოჰოვნებული დაწქტს ცეცხლითა.

თ ა ვ ი ა.

ღა მეთა ისრაელთამან ფუცა მასეფთას შინა, ღ თქტა: კაცმან ა
 ჩქტსგანმან არა მისცეს ასული თჯსა ცოლად ბენიაძენს ❖ ღ წარ- ბ
 მოვიდა ერი ხვი ღ მოვიდეს ბეთილად, ღ დასხდეს მუნ წინაშე უფ-
 ლისა ვიდრე მწუხრადმდე, ღ აღიღეს კმა მათი, ღ ტიროდეს ტი-
 რილითა დიდითა ღ თქტს ❖ რაჟსათჯს უფალო ღმერთო ისრაე- კ
 ლისაო იქმნა ესრეთ დღეს ისრაელსა შორის, რომელ აღვოცად
 ისრაელისაგან ნათესავი ერთი ❖ ღ ივო ხვალისაგან ღ აღიმსთო დ
 ერმან მან, ღ აღამენეს მუნ საკურთხეველი, ღ შეწირეს მსხქტსრძლე-
 ბი ცხოვრებისა: ღ თქტს მეთა ისრაელისათა ❖ ვინ არა მოვიდა ე
 კრებულსა ამას უფლისასა ვოველთაგან ტომთა ისრაელისათა, რამე-
 თუ ფიცა დიდი ივო რომელი არა მოვიდეს უფლისა მასეფთად, ღ
 თქტს, სიკუჭდილითა მოკუჭტდინ იგი ❖ ღ ნუკემინის იცეს მეთა ვ

ისრაელისათა ბენიამენისთჳს ძმისა მათისა, **ღ** თქუწეს: აღებულარს
 6 დღეს ტომი ერთი ისრაელისაგან **Ⴣ** რაჲმე უყოთ მათ რომელნი
 დაშთომილარნიან უცოლოდ, რამეთუ ჩუწნ ვფუცეთ უფალსა, არა
 7 მიუსცეთ მათ ცოლად ასულთაგან ჩუწნთა **Ⴣ** **ღ** თქუწეს: ვინმე არს
 ერთი ტომი ნათესავისაგან ისრაელისა, რომელი არა მოვიდა უფ-
 8 ლისა მასეყობად, **ღ** აჰა არცა ერთი მოსრულ იყო ბაჲნაკად იაბისა:
 9 გალაადისა კრებულსა მას **Ⴣ** **ღ** აღიხილნეს ერი იგი, **ღ** აჰა არა
 10 იყო მუნ კაცი, მკუდრთაგან იაბის გალაადისათა **Ⴣ** **ღ** მიაველინა
 მუნ კრებულძან ათორმეტი ათასა კაცი ძეთაგან ძლიერებისათა, **ღ**
 11 ამცნეს მათ **ღ** ჰრქუწეს: წარვედით **ღ** მოსრენით ეოველნი მკუდრნი
 იაბის გალაადისანი ზირითა მასჯლისათა, დედანი **ღ** ერი მათი **Ⴣ**
 12 **ღ** ესე სიტყვა არს რომელი ჰყოთ, ეოველივე მამა-კაცი **ღ** ეოვე-
 13 ლივე დედა-კაცი რომელძან იცის საწოლი მამა-კაცისა მოსრვილ
 14 ჰყავთ სოლო ქალწულნი განარინებით, **ღ** ეუწეს ეგრე **Ⴣ** **ღ** ზოვეს
 მკუდრთაგან იაბის გალაადისათა, ოთხასი ქალი ქალწული, რო-
 15 მელთა არა იცოდეს საწოლი მამა-კაცისა, **ღ** მოიყვანეს ივინი ბაჲ-
 16 ნაკად სელიმად, რომელარს ქუწყანა ქანანისასა **Ⴣ** **ღ** მიაველინეს
 ეოველძან კრებულძან, **ღ** ეტყოდეს მენი ბენიამენისნი, რომელნი
 17 იგი იუჲნეს კლდესა მას რემონისასა, **ღ** მოუწოდეს მათ მძღო-
 18 ბად **Ⴣ** **ღ** მოიქცეს ბენიამენ ძეთა ისრაელისათა მას ჟამსა შინა, **ღ**
 მისცეს მათ ძეთა ისრაელისათა ცოლები, რომელნი იუჲნეს ცოც-
 19 ხალნი ასულთაგან იაბის გალაადისათანი, **ღ** სათნო უხნდა მათ ეს-
 20 რეთ **Ⴣ** სოლო ერძან მან ნუგეშინის იცა ბენიამენის სედა, რამეთუ
 21 ეო უფაღძან განეუწთა ტომთა შორის ისრაელისათა **Ⴣ** **ღ** თქუწეს
 მოხუცებულთა მის კრებულისათა: რაჲმე ვჰყოთ ნემტთა ამათ თჳს
 22 რომელნი დაშთეს უცოლოდ, რამეთუ აღიყოცა ბენიამენისაგან დე-
 23 და-კაცი **Ⴣ** **ღ** ვითარ იუოს: სამკუდრდებელ განრინებულ ბენიამენისა,
 24 **ღ** არა აღიყოცოს ტომი ისრაელსა შორის **Ⴣ** **ღ** ჩუწნ ვერ ვკა-
 25 ტუწწვიყვების მიცემად მათდა ცოლი ასულთაგან ჩუწნთა, რამეთუ
 26 ვფუცეთ ძეთა ისრაელისათა, **ღ** ვთქუთ: წვეულ ივაჳ, რომელძან მი-
 27 სცეს ცოლი ბენიამენს **Ⴣ** **ღ** თქუწეს: ესერა დღესასწაული არს უფ-

ლისა სელომს დღეთაგან დღეთა შინა, რომელ არს ბღოვარით კერ-
 მოე ბეთილისა, მხისა აღმოსავლით ქებომირთა მათ რომელი აღ-
 ვაღოს ბეთელით სჯექმად, ღ სამსრით კერმოე ღებოანა ✥ ღ ამცნეს მე-
 თა მათ ბენიამენისთა ღ ჰერქუტს: წარვედით ღ მხირ უუავთ ვენავო-
 კენსაჲ შინა ✥ ღ იხილეთ რაჲამს გარდამოვიდენ ასულისი იგი მკუდრ-
 თა სელომისთანი მრნობრები მრნობრად, გამოეკუყნით ვენავოვანთა
 მათგან, ღ დაიტაცენ კაცად კაცადმან თავისა თუხისა ცოლი ასულ-
 თაგან სელომისთა, ღ წარიუვანეთ ღ წარვედით ქუტყანად ბენიამენისა ✥ ღ
 იეოს რაჲამს მოვიდენ მამანი მათი, გინათუ მმანი მათნი საშველად
 თქუტნდა, არქუთ მათ შეიწყალენით იგინი, რამეთუ არა გამოიკვანა კა-
 ცმან ცოლი თუხი ბრძოლასა მას შინა, არა თუ თქუტნ მისცეთ მათ,
 ღ არცაღა ბრალი რაჲ ჰქმენით თქუტნ ✥ ღ ეუტნ ეგრე მეთა ბენი-
 ამენისთა ღ მოიუვანეს ცოლები მსგავსათ რიცხვისა მის მათისა
 მრნობრთა მათგანნი, რომელნი იტაცეს, ღ წარვიდეს ღ მიაქციეს სა-
 მკუდრებელსა მათსა, ღ აღაშენეს ქალბქები, ღ დაემკუდრეს მათ მი-
 ნა ✥ ღ წარვიდეს მიერ მენი ისრაელისნი მას ვამსა შინა, ღ მივიდა კა-
 ცად-კაცადი ტომისა თუხისა, ღ ნათესავისა თუხისა ღ მიეგო კაცად
 კაცადი სამკუდრებელსა თუხსა ✥ ღ მათ დღეთა შინა არა იყო მიეფი
 ისრაელსა შორის, ღ კაცად-კაცადი ნებასა თავისა თუხისასა თვა-
 ლთა წინაშე მისთა ჰყოფდაჲ.

დასასრულსა წიგნსა მსაჯულთასა აქეს თავსა შორის თვისსა, თავი კა.

წ ი გ ნ ი ტ რ უ თ ი ს ი.

და იყო დღეთა მათ მსაჯულთა შუასა, იყო სიყმილი ქუტყანა-
 ისა ზედა, ღ წარვიდა კაცი ბეთლემელი ჰურინასტანისთა, შწირობდა

ბ სოფელს მას მოაბისასა, იგი ღ ცოლი მისი, ღ ორნი ძენი მისნი ❖
 სოლო სახელი კაცისა მის ელიძელაჲ, ღ სახელი ცოლისა მისისა
 ნოაემინ, ღ სახელი ორთა ძეთა მისთა, ძალონ ღ ქელონ ეფრათუ-
 ლი, ბეთლემით ჰურინასტანისათ, ღ მოვიდეს აგარასკა მას მოაბისასა,
 გ დაშთა იგი ღ ორნი ძენი მისნი ❖ ღ მოიყვანნეს ძეთა მათ მისთა
 დ თავისა თვისისა ცოლნი, მოაბელნი; სახელი ერთისა მის რაფა, ღ
 ე სახელი მეორისა რუთ, ღ იოაფოდეს მუნ ვიდრე ათ წლამდე ❖ ღ
 მოსწედეს ორნიჲ იგი ძენი მისნი, ძალონ ღ ქელონ, ღ დაშთა მა-
 რტო დედა-კაცი იგი ქრმისაგან თვისისა, ღ ორთაგან ძეთა მისთა ❖
 ვ ღ აღდგა დედა-კაცი ღ ორნიჲ იგი მის ცოლნი მისნი, ღ მოიქცეს
 ქრესტანთ მოაბისათ სოფელად ჰურინასტანისად, რამეთუ ესძა მათ
 ქრესტანსა მას მოაბისასა; ვითარძედა მოხვდა უფალძან ერსა თვისსა
 ზ მოცემად მათად ჰურისა ❖ ღ გამოვიდეს ივინი მიერ ადგილით სა-
 დაცა იუნიენ ივინი ღ ორნიჲ სძალნი მისი მას თანა ღ მოვიდეს
 ც სანსა მოქცეჲად ქრესტანსა მას ჰურინასტანისასა ❖ ღ ჰრქუა ნოაემინ
 ორთა მათ მის ცოლთა მისთა: წარუდით ღ მიიქცით თუთუელი სა-
 ხიდ ძაძისა თვისისა: ღ ესენ უფალძან წყალობა თქუწნთანა, ვითარ-
 თ ცა იგი ჰყავთ ძეუდართა მათ თანა ღ ჩემ თანა ❖ ღ მოგაგან
 ი თქუწნ უფალძან ღმერთძან ზოვნად განსუწნებისა თუთუელსა სახელ-
 ისა შინა ქრმისა თვისისასა, ღ ამბორს უყო მათ; ხოლო მათ აღიძა-
 ი ღლეს კმა მათი ღ ტიროდეს ❖ ღ ჰრქუწნ, არა ეგრე: არამედ მენ
 ის თანა მოვიდეთ ერისა მენისა ❖ ღ ჰრქუა მათ ნოაემინ: მიიქცით ასუ-
 ლნო ჩემნო, რაჲსათვის მოხვალთ თქუწნ ჩემ თანა ნუ უკუწნ ამიერ-
 ითგან ძუღნი არიანა მუცელსა ჩემსა, ღ ივინი იუნიენ ქრმად
 იბ თქუწნდა ❖ მიიქცით ღ წარუდით ასუღნო ჩემნო რამეთუ დაუბრ-
 დი, ღ არღარა შეძლეებელ ვარ მე ქმრისა სძად; უკეთუძცა ვარქუ
 თქუწნ: ვითარძედა შეძლეებელ ვარ ღ შედაჯურო ქმრსა, ღ ვსუწნე მე-
 იგი ❖ ღ მათ ელოდით თქუწნ; ვიდრემდინ განბრძინდენ, ღ დავაუ-
 ნენ თქუწნ, რათა არა იხსნეთ სხვა ქმარ: ნუ ეგრე ასუღნო ჩემნო,
 რამეთუ განძწარდა ჩემთვის უფროს თქუწნსა, რამეთუ კელი უფლისა

გამოვიდა ჩემ ზედა ❖ ღ ალიძღლეს კმა მათი მერმეცა ღ ტრო- იდ
 დესეჲ, ღ ამბორს უყო ორჟაჲ დღადმთილსა თუსსა, ღ მიაქცია ღ წა-
 რვიდა ერისა თუსისა; ხოლო რუთ შეუღდა ღ მისდევდა მას ❖ ღ იე
 ჰრქქა ნოოქმინ რუთს: აჰა ეკერა მიიქცა მოყვასი შენი ერისა თუ-
 სისა, ღ ღმერთთა თუსთა, მიიქცე შენცა მოყუისისა შენისა თანა ❖ ღ იე
 მიუგო რუთ: ნუ შეძემთხვევინ მე ეგე ყოფად შენდა, ვითარმცა დაგი-
 ტყვე მე შენ ღ მივიქცე ღ წარვიღე შენგან, არამედ ვიდრემცა მისვიდე
 შენ მოვიდე მეცა, ღ სადაცა იყოფოდე შენ ვიყოფოდე მეცა შენ თანა,
 ერთი შენი ერთი ჩემი არს, ღ ღმერთი შენი ღმერთი ჩემი არს ❖ ღ იხ
 სადაცა მოჰქუდე მოჰქუდე მეცა, ღ მუნ დაჰყულა. ესრე მიეავს მე
 უფალმან, ღ ესე შეძინენ, რამეთუ სიკუდღელმან განწვალოს შენ შო-
 რის ღ ჩემ შორის ❖ ხოლო ისილა ნოოქმინ რამეთუ დაჰტყვიცა იწ
 ესრეთ მისთანა მისლვად, დასცხრა მიერთგან სიტყვად მისთანა ❖
 ღ წარმოვიღეს მიერ ორნივე, ვიდრემდე მოვიდეს ბეთლემად, ღ იყო ით
 ვითარცა მოიწიუნეს ივინი ბეთლემად, ოხრიდა ყოველი იგი ქალაქი
 მათ ზედა ღ თქუჭეს: უკეთუ ნანდვილ ნოოქმინ არს ესე ❖ ღ ჰრქქა მ
 მათდა მიძართ, ნუ მარქუთ მე ნოოქმინს, არამედ მარქუთ მე სიმწა-
 რე: რამეთუ განმამწარა მე ძლიერმან ფრიად ❖ რამეთუ მე საფსე კა
 წარვიღე, ღ აწ ცალიერვი მომაქცია მე უფალმან. რამესათჳს მარქუთ
 მე ნოოქმინ, რამეთუ უფალმან დამამდაბლა მე ღ ძლიერმან ბოროტი
 მიყო მე ❖ ღ მოიქცა ნოოქმინ, ღ რუთ მოაბელი მის ცოლი მისი კბ
 მისთანა, მოვიდეს ქუჭყუანით მოაბისათ ღ ესენი მოვიდეს ბეთლემად,
 დასაბამსა ოდენ მესას ქრთილისასა.

თ ა ვ ი ბ.

და იყო კაცი მეცნიერი ტომი ქმრისა ნოოქმინისა, ღ კაცი ესე იყო ა
 ძლიერი ძალითა ნათესავისაგან ელიმელაქისა, ღ სახელი მისი ბო- ბ
 ოს ❖ ღ ჰრქქა რუთ მოაბელმან ნოოქმინს: განვიდე ველად ღ და-
 ჰკვრიბო თავი გუვილისა შემდგომად, სადაცა უკეთუ ვპრო მადლი
 წინამე თვალთა მის კაცისასა. ღ ჰრქქა მას განვიდე ასულო ❖ ღ გ
 განვიდა ღ მივიდა ღ შეკრიბა თავი გუვილისა უანასა შინა შემდგო-
 მად მოძკალთასა; ღ მიემთხვა იგი მიმთხვევით ნაწილსა მას უანა-

და სხვა ბოლოსსა, რომელი იგი იყო ნათესავი ელიმედიქისი და და
 ესერა ბოლოს მოვიდოდა ბეთლემით, და ჰქრქება მოძვალთა მათ: უფა-
 ელი თქუენთანა, და მათ ჰქრქეს: გაკურთხენ შენ უფალმან და და
 ჰქრქება ბოლოს მონასა მას მისსა, ზედა მდგომელსა მოძვალთასა:
 ვინა არს ჭაბუკი ესე და მიუგო მონამან მან მდგომელმან სამკალ-
 სსა ზედა და ჰქრქება, ქალი ეკე არს რომელი მოვიდა ნოაქემინისთანა
 და ქრქუანით მოაბისათ და და თქუა ვერბო აწ კუვილინი შედგომად
 მოძვალისა, და მოვიდა, და დაადგრა განთიადითგან ვიდრე მწუხრამ-
 დე, და არა განისვენა მცირედცა უნასა ამას შინა და და ჰქრქება ბო-
 სსა რუთის, შენ გეტყვი ასულო ნუ წარხვალ კრებად სხვსა უნ-
 თსა, ნუსა განუშორები არამედ შეეყავე მკევალთა ჩემთათანა და და თვა-
 ლნი შენნი ეკნედ უნასა ამას სადა მკიდენ, შეუდეგ კვალსა მათსა,
 და ესერა მიბრძანებოეს მონათა ჩემთათუხ რათა არა შეგეხნეს
 შენ, და დაღეს გწუროდის, მიხვდე ჭურჭლად და სვა, ვინადაცა
 ი სუნ მონათა ჩემთა და და დაჯარდა რუთ ჰირსა ზედა და თაყვანისცა
 მიწმდე და ჰქრქება, რაჲ არს რამეთუ ვაზოვე მადლი წინაშე თვალთა
 იან შენთა, და მიცან რამეთუ მე ვარ უცხო და და მიუგო მას ბოლოს
 და ჰქრქება მას, თხრობით მითხრეს მე რაოდენი უფავ დედამთილსა
 მას შენსა, შედგომად სიკუდილისა ქმრისა შენისა, და ვითარ დაუ-
 ტევე მამა შენი, და დედა შენი, და ქრქუანა საშო შენი, და მოხვედ
 იბ ერისა რომელი არა იცოდა, გუშინ და ბუღან და დაღეს მოკაცენ შენ
 უფალმან საქმისა წილ შენისა, და იუაფნ სასუიდელი შენი სავსებით
 უფლისა მიერ ღუთისა ისრაელისა, რომლისა მოხვედ სასოიხად
 იც ქრქუა ფრთეთა მისთა და ხოლო მან ჰქრქება, მიზონიესმცა მადლი
 წინაშე თვალთა შენთა უფალო ჩემო, რამეთუ ნუკეშინის მეც მე, და
 ეტუოდე გულსა მკეველისა შენისასა, და და მე ვიყო ამიერითვისა,
 იდ ვითარცა ერთი მკევალთა შენთაგანი და და ჰქრქება მას ბოლოს: ქამსა
 ჰურისა ჭამისასა მოხვედ აქა და ჭამე ჰური ჩემი, და დაწევე ჰური შე-
 ნი მძარსა; და დაჯდა რუთ ერთ კერძო მოძვალთა მათ, და მისცა
 იე მას ბოლოს კალი, და ჭამა და განძლა, და დაუშთა და და აღდგა კრე-
 ბად თავისა, და ამცნო ბოლოს მონათა თუსთა და ჰქრქება: რათა მკე-

ღვეულსაცა შორის იკრიბოს თავი, ზ ნუ ჰკდემთ მას ❖ არამედ ივ
 თავსდებით თავს იღვეით ეკე ზ კარდადებული კარდაღვეით იგი
 მნეულად ზ დაუტევეთ იგი შეკრებად ზ ჭნადა, ზ ნუ განაყენებთ იზ
 მას ❖ და კრიბაჲ ეანასა მას შინა ვიდრე მწუნსრადმდე, ზ გამოწმი-
 და რომელი იგი შეკრიბა, ზ იყო სათოელი ერთი ქრთილი იგი ❖
 ზ აღიღო ზ შევიდა ქალაქად, ზ იხილა დედამთილმან მან მისმან იწ
 რომელი იგი შეკრიბა, ზ მოიღო რუთ კალთისკან თჯისა ზ
 მისცა დედამთილსა თჯისა რომელი იგი დაუძთა ნეშტი რომლისა-
 კან იგი განძლა ❖ ზ ჰქრქუა დედამთილმან მან მისმან: სადა აჰკრი- ით
 ბე შენ დღეს ზ სადა ჰქეჲ მუშაკობა ესე; კურთხეულმცა არს რო-
 მელმან იგი გცნა შენ, ზ უთხრა რუთ დედამთილსა თჯისა, სადა
 იგი აჰკრიბაჲ, ზ უთხრა სახელი კაცისა მის, ბოოს არს რომლისა
 ეანასა შეჰკრიბე დღეს ❖ ჰქრქუა ნოაემინ მის ცოლსა თჯისა კუ- მ
 რთხეულ იუანე იგი უფლისა მიერ, რამეთუ არა დაუტევა წყალო-
 ბაჲ მისი ცხოველთა თანა ზ მკუდართა თანა: ზ ჰქრქუა ნოაემინ:
 მახლობელ არს კაცი იგი ჩუწნდა ზ ნათესავცა ჩუწნდა არს ❖
 ჰქრქუა რუთ დედამთილსა თჯისა: ზ მრქუაცა მე: ვითარმედ შეეჲე კა
 მკეველთა ჩემთა, ვიდრე დასრულონ ყოველი სამკალი, რამოდენი არს
 ჩემი ❖ ზ ჰქრქუა ნოაემინ რუთს მის ცოლსა თჯისა: კეთილ ასუ- კბ
 ლო, რამეთუ განხვედ მკეველთა მისთა თანა, ზ არა მისხვედ
 სხვისა ეანასა ❖ ზ შეეყო რუთ მკეველთა ბოოსისთა, კრებად თა- კბ
 ვისა, ვიდრე დასრულეს მკაჲ ქრთილისა ზ იფქლისა, ზ იყოფოდ
 დედამთილისა თჯისა თანა.

თ ა ვ ი ბ.

და ჰქრქუა მას ნოაემინ დედამთილმან მისმან, ასულო აწ არა- ა
 მე კიძიო შენ განსუწნება, რათა კეთილი გვეოს შენ ❖ ზ ესერა ბ
 ბოოს მეცნიერი ჩუწნი არს ჩემი, სადა იგი მკეველთა მისთა თანა
 იუჲე შენ, ზ იგი შეჰკრებს ქრთილსა კალოსა თჯისა ამას დაძეს ❖
 ზ შენ იბანე, ზ იცხვეჲ ჰირი შენი, ზ შეიძოსე სამოსელი შენი, ზ ბ
 ადვედ კალოდ მისა ზ ნუ გამოეცხადები კაცსა ვიდრემდის დასრუ-
 ლოს ჭნაჲ ზ სძა ❖ ზ იეოს ოდეს დაწვეს იგი დაისწავე ადვილი დ

სად დაწვეს, მუნ მივედ მახლობელად მისა, ღ ალვად ღ დაწვე
 ფერკათანა მისთა, ღ მან გრქეს მუნ რად ჯერ იოს ვოფად *
 1 ჭრქება რუთ დედამთილსა თვსსა: ვოველავე რადცა მრქება მე ვო *
 2 ღ ალვიდა იგი კალოდ მისა ღ ვო ეგრე ვითარცა ამცნო მას დედა-
 3 მთილმან მისმან * ღ ჭამა ბოოს ღ სვა, ღ კანმხიარულდა გული
 4 მისი, ღ მივიდა ღ დაწვა იგი ზუნსა თანა წერეულისა მისისასა.
 5 სოლო იგი მივიდა მისთანა ფარულად, აღხდა ღ დაწვა მახლობ-
 6 ლად ფერკათანა მისთა * ღ იეო შუადამე განკრთა კაცი იგი ღ
 7 შემწუნდა, რამეთუ დედა-კაცი წვა ფერკთა თანა მისთა * ღ ჭრქება
 8 მას ბოოს: ვინ ხარ მენ; სოლო მან ჭრქება მას: მე ვარ რუთ, მგე-
 9 ვალი შენი, ღ კარდამოდევ სამოსელი შენი ძვევალსა შენსა, რა-
 10 მეთუ შენ ნათესავ ჩემდა ხარ * ღ ჭრქება მას ბოოს: კურთხეულ
 11 იყავ შენ უფლისა ღუთისა მიერ ასულო, რამეთუ კეთილი ჭქმენ
 12 წვალობად ესე შენი უკანასკნელი უფროს ზირველისა მის, რამეთუ
 13 არა მისვედ შენ შედგომად ჭაბუკთა, გინა თუ კლახაისა ვისმე,
 14 გინა თუ მდიდრისა * აწ ასულო ნუ გეძინინ, ვოვლისავე თვს
 15 რაცა მრქება ვო შენთვს, რამეთუ იცის ვოველმან ნათესავმან ერი-
 16 სს ჩემისამან, რამეთუ დედა-კაცი ძლიერებისა ხარ შენ * ღ აწ
 17 ჭემარითად ნათესავ ვარ მე, არამედ არს ნათესავი სსწად უახლოე-
 18 სი ჩემსა * იწევ ამას ღამესა ღ იოს სვალისაგან უკუტ გითვსოს
 19 შენ იგი კეთილ: ღ თვს გეყავნ შენ; უკეთუ არა უნდეს თვსობა
 20 შენი, თვს გიეო შენ მე: ცხოველ არს უფალი, დაწვე ვიდრე გან-
 21 თიადამდე; ღ იწვა ფერკთა თანა მისთა ვიდრე სვალისამდე * ღ
 22 აღდა იგი უადრეს ვითარ იცნის კაცმან მოყუასი თვსი, ღ სოქება
 23 ბოოს: ნუმცა ვინ უწეის რამეთუ მოვიდა დედა-კაცი კალოსა ამას *
 24 ღ ჭრქება მას: მომიზარ სამოსელი შენი აქა რომელ გმოსიეს, ღ
 25 განმარტე იგი; სოლო მან მიუხერა მას, ღ კარდაუწეო მას ექუსი
 26 საწეუალი ქრთილი, ღ დადვა იგი მკართა მისთა ზედა, ღ შევიდა
 27 იგი ქალაქად * ღ მივიდა რუთ დედამთილისა თვსისა: სოლო მან
 28 ჭრქება მას, რად არს ასულო: სოლო მან უთხრა მას ვოველივე
 29 რადცა უქმნა კაცმან მას * ღ ჭრქება მას ექუსი ესე საწეუალი

ქრთილი მომცა მე, **დ** მრქება მე ნუ შესვალ ცალიერი დედაძითი-
სა შენისა **ჟ** ხოლო მან ჰრქება მას: დაჯედ ასულო, ვიდრე გულის
გმა ჰქო ვითარ იგი არა დაეარდეს სიტყვა რამეთუ არა დაიდუ-
მოს კაცმან მან, ვიდრე აღასრულოს სიტყვა იგი დღესვე.

თ ა ვ ი ლ.

და აღვიდა ბოოს ბჭეთა ზედა, **დ** დაჯდა მუნ; **დ** აჭა ესერა
ნათესავი იგი წარმოვიდოდა, რომლისათჳს ჰრქება ბოოს; **დ** ჰრქება
მას ბოოს, მოაქცია აქა **დ** დაჯედ **ჟ** ხოლო იგი მოაქცია **დ** დაჯ-
და მუნ; **დ** მოიყვანა ბოოს ათნი კაცნი მოხუცებულთაგან ქალა-
ქისათა **დ** ჰრქება მათ: დასხედით აქა **დ** იგინი დასხდეს **ჟ** **დ**
ჰრქება ბოოს ნათესავსა მას: ნაწილი იგი ქმრეანისა მის, რომელ
არს მძისა ჩემისა ელიმელიძის, რომელი მოყცინ ნოაემინსა რო-
მელი იგი მოვიდა დღეს ქმრეანით მოაბისათ **ჟ** **დ** მე ვთქუ ვაუწყო
ესე ეურთა შენთა; **დ** ჰრქება მას: მოიგე ამათ წინაშე, რომელნი
სხენან, **დ** მოხუცებულთა წინაშე ერისა ჩემისათა; უკეთუ ემვილე-
ბი მას ეშულე, უკეთუ არა ეშულეები, იგი მითხარ მე რათა ვსცნა,
რამეთუ არა ვინ არს შენსა გარეშე ნათესავი უახლოესი, **დ** შენსა
შემდგომად მე ვარ: ხოლო მან ჰრქება: მე ვარ ნათესავი **ჟ** **დ** თქუ
ბოოს: დღესა ამას, რომელსა მოიგო ქმრეანა იგი კელისაგან
ნოაემინისა, **დ** რუთისგან მოაბელისა, მის ცოლისა მისისა, რო-
მლისა მოკუნდა ქმარი, **დ** იგი ღირსა არს მოიყვანე თავისა შენისა,
რომლისაგან აღუდგინო სახელი მეუღარსა მას სამკუდრებელსა მას
მისსა ზედა **ჟ** ჰრქება მას ნათესავმან, ვერ კელემეწიფებინს თავისა
ჩემისა შულეობად მისა; ნუ უკუტ განვრეუნე სამკუდრებელი ჩემი: ეშუ-
ლე საშულეებელსა მას ჩემსა ზედა, რამეთუ მე ვერ მად მიც შულე-
ობად **ჟ** **დ** ¹⁾ ესე სამართალი იყო ზირველ ისრაელსა შორის საშუ-
ლეებელსა ზედა, **დ** ცვალებასა ზედა, რომელ დაემტკიცოს ეოველი
სიტყვა; **დ** განიძარცვა კაცმან მან კამლი თჳსი, **დ** მისცა მოუქს-
სა მას თჳსსა **ჟ** **დ** ჰრქება ბოოს მოხუცებულთა მათ **დ** ეოველსა
ერსა: მოწამე ხართ თქმრეან დღეს, რამეთუ მომიტყუებეს დღეს ეო-

¹⁾ ბ მოსე გბ.

ველივე ელიძელიქისი, ჰ ვოველი რაზოდენი არიან ქელონისი, ჰ
 თ მალონისი კელისაგან ნოაქმინისა ❖ რამეთუ ამის მიერ რუთი
 მოაბელი ცოლი მალონისი მოვივე თავისა ჩემისა ცოლად, აღდ-
 გინებდ სასელი მეჭდრისა მის, სამკვდრებულსა მისსა ზედა, რათა
 არა ადგოცოს სასელი მეჭდრისა მის მძათაგან მისთა, ჰ ტომთა-
 ი გან ადგილისა მისისათა, მოწამეცდა ხართ თქუწნ დღეს ❖ ჰ
 მიუგო ვოველმან ერმან, რომელნი იგი სხდეს ბჭეთა ზედა, ჰ
 ჳრქუწნს მოწამე ვართ, ჰ მოხუცებულთა ჳრქუწნს მათ: მოეცინ
 უფალმან ცოლსა მას სენსა რომელი შევალს სახლსა მას სენსა ვი-
 ია თარცა რაქელს, ჰ ლიას, რომელ აღაშენეს ორთავე მათ სახლი
 ისრაელისა, ჰ ევეს ძალი ევერათას, ჰ იეოს სასელი ბეთლემს ❖ ჰ
 იუვენ სახლი შენი ვითარცა სახლი ფარეზისი ¹⁾ რომელი უშვა თა-
 იბ მარ იუდას, თესლისაგან სენისა, ჰ მოეცინ სენ უფალმან მეველი-
 იბ სა მკისაგან შული ❖ ჰ მოიეგანა ბოოს რუთ, ჰ იუო იგი მისა
 ცოლად, ჰ შევიდა მისა, ჰ მოსცა მას უფალმან მიდგომილება, ჰ
 იგ შვაჲ მე ❖ ჰ ეტუოდეს დედანი იგი ნოაქმინს: კურთხეულ არს უფა-
 ილი, რომელმან დაგიტეიცა შენ დღეს სულიერება, წოდებაჲ სა-
 იდ ხელი შენი ისრაელსა შორის ❖ ჰ იეოს იგი შენდა მოსაქცეველ
 სულისა, ჰ გამოძრდელ სიბერესა შენსა, რამეთუ სძალმან შენმან
 რომელმან შევიყვარა შენ შვაჲ მე, რომელ არს უმჯობეს შენდა უფ-
 იე როს შუდთა მეთა ❖ ჰ მოიქვა ნოაქმინ ერმა იგი, ჰ დაისვა იგი
 იე წიაღთა თვსთა, ჰ ექმნა მას მხოხელ ❖ ჰ უწოდეს მას მომეთა
 სასელი, ჰ თქუწნ: ეშვა მე ნოაქმინს, ჰ უწოდეს სასელი მისი ო-
 იბ ბედ, ესე არს მძამა იესესი ძამისა დავითისი ❖ ჰ ესე არიან შობა-
 იბ ნი ფარეზისინი ²⁾ ფარეზ შვაჲ ესრომ ❖ ესრომ შვაჲ არამ, არამ შვაჲ
 თი, კ ამინადაბ ❖ ჰ ამინადაბ შვაჲ ნასსონ, ნასსონ შვაჲ სალმონ ❖ ჰ
 კ სალმონ შვაჲ ბოოს: ბოოს შვაჲ იობედ ❖ ჰ იობედ შვა იესე,
 იესე შვა დავით.

დასასრულსა წიგნსა რუთისსა, მერვესა, აქტნ თავსა 'შორის თვსსა თაჲ დ'

1) ს მოსე ლტ.—2) ს ნუმტ. ბ. მათე ა.

წ ი გ ნ ი ჰ ი რ ვ ე ლ ი მ ე ზ ე მ ა

თ ა ვ ი ა.

და იყო კაცი არმათემს შინა, მთისაგან ეფრემისა და სახელი
 მისი ელკანა მე იერემელისა, მისა ილისა, მისა თოკელისა, ნან-
 ბსა შინა, არმათემისა მთისაგან, ეფრემისა და ამას ესხნეს ორ-
 ცოლ: სახელი ერთისა მის ანნა, და სახელი მეორისა, ფენანა, და
 ესწნეს ფენანას შვილნი, ხოლო ანნას არა ესწა შვილი და აღვი-
 დოდა კაცი იგი დღითი დღე ქალაქისაგან მისისა არმათემისა, თა-
 ვეანისცემად, და შეწირვად უფლისა ღმრთისა საბაჲოთისა სილოძისა:
 და მუნ იყო ელი და ორნი ძენი მისნი ოფნი და ფინეჲ მღდელნი
 უფლისანი და იქმნა დღე, და შეწირა ელკანაჲ, და მისცა ფენანაჲსა
 ცოლსა თვისსა, და მეთა მისთა, და ასულთა მისთა ნაწილი და ხოლო
 ანნას მისცა წილი ერთი, რამეთუ არა ესწა მას შვილი, გარნა ანნა
 უკვარდა ელკანს, უფროჲს ფენანასა, და უფალმან დაუკმა მას სა-
 შოჲ და ვინადგან, არა მისცა უფალმან შვილი და შეიწუხებდა მას
 და შეიურვებდა მისთჳს, და მრწოდა და მოუძღურდა მწუხარებითა თვის-
 თა, და იგლოვდა ამისთჳს, რამეთუ დაუკმა უფალმან საშოჲ მისი,
 არა მიცემად მისა შვილისა და ესრეთ ჰყოფდა წლითი წლამდე, აღ-
 სლვასა მისსა სახლისა უფლისასა (აუვედრიდენ მას ეგრე) და იგ-
 ლოვდა და ტიროდა და არა ჰამდა და ჰკრქა მას ელკანა ქმარმან
 მისმან: ანნა რაჲ არს შენდა, რამეთუ სტირ, არა რაჲსა სჭამ, და
 რაჲსათჳს იცემ მკერდსა შენსა; არა ვარა მე უმჯობეს შენდა უფ-
 როჲს ათთა მეთა და აღდგა ანნა შემდგომად ჰამისა მათისა წარ-
 კიდა სილოძისა, და დადგა წინაჲ უფლისა, ხოლო ელი მღდელი
 ჯდა საყდარსა ზედა, წინაჲ წერტილთა ბჭისა ტაძრისა უფლისა-
 სა და იგი მწუხარებითა სულისათა ილოცვიდა წინაჲ უფლისა,
 და ტირილითა ტიროდა და აღუთქვა აღთქმა, უფალსა და იტყოდა:
 აღონა უფალო ელოე საბაჲოთ, უკეთუ მოხედვით მოხედო სიძღაბლე-

სა ზედა მხეველისა შენისასა, ჰ მომიკენო მე, ჰ მოსცე მხეველისა შენსა
 თესლი მამა-კაცი, ჰ მოცე იგი წინაშე შენსა, ძღვნად დღედმდე
 სიკუდილისა მისისა: ღუნო ჰ სამთვრალო არა სჭას, ჰ რკინა არა
 იბ ადვიდეს თავსა ზედა მისსა ❖ ჰ იყო ოდეს განამრავლა მან ვედრე-
 ბა წინაშე უფლისა, ხოლო ელი მდღელი უმხერდა ჰირსა მისსა ❖
 იკ ჰ იგი იტყოდა გულსა შინა თვსსა, ესოდენ ბაკეთა მისთა სძრა-
 სო, ჰ კმა მისი არა ისმა, ჰ ჰტონებდა მას ელი მთვრალ უო-
 იდ ფად ❖ ჰ ჰტრქუა მას ელი: ვიდრემდის მთრვალ ხარ: განიფრთხე
 იე ღუნოჲ შენი, ჰ წარვედ ადგილისაგან უფლისა ❖ ჰ მიუგო ანნა, ჰ
 ჰტრქუა: არა უფალო დედა-კაცი სიფიცხესა შინა დღეთასა ვარ მე,
 ივ ღუნოჲ ჰ სამთვრალო არა მისჭამს: არამედ განვჰფინე წინაშე უფ-
 ლისა სული ჩემი ❖ ნუ მიძცემ მხეველსა შენსა ასულად საბაძსრო-
 ბელად, რამეთუ მრავლისაგან ურვისა ჩემისა, ჰ მრავლისაგან
 იზ მგლოვარებისა ჩემისა დავადგერ ვიდრე აქამომდე ❖ ჰ მიუგო ელი
 ჰ თქუა მისა მიმართ: წარვედ მძუღობით, ღმერთმან ისრავლისამან
 ილ მოცეს შენ ვოველი თხოვა შენი, რომელსა ითხოვ მისგან ❖ ჰ
 ჰტრქუა ანნა: ჰხოვა მკეველმან შენმან მადლი წინაშე თვალთა შენ-
 თა; ჰ წარვიდა დედა კაცი იგი გზასა თვსსა, ჰ შევიდა სავენესა
 თვსსა, ჰ ჰკმა ქრძისა თანა თვსისა ჰ სჭა, ჰ ჰირი მისი არა და-
 ვარდა მერმედა ❖ ჰ აღიმსო განთიად, ჰ თაუვანისცა უფალსა, ჰ
 ით წარვიდა გზასა თვსსა, ჰ შევიდა ელკანა სახლსა შინა თვსსა, არ-
 მათენს, ჰ სცნა ელკანა ცოლი თვისი ანნა, ჰ მოიკენნა იგი უფა-
 ჰ ღლმან: ჰ მუცლად იღო ❖ ჰ ') იქმნა ქამსა შინა დღეთასა, ჰ შვა
 ანნა მე, ჰ უწოდა სახელი მისი სამოგვი, ჰ თქუა რამეთუ უფლი-
 კა საგან ღუთისა საბათისა ვითხოვე იგი ❖ ჰ ადვიდა კაცი ელკანა,
 ჰ ვოველი სახლი მისი სილომსა შეწირვად მსხუტრძლისა, დღიუ-
 რისა, ჰ აღთქმისა თვსისა ჰ ვოვლისა ათეულისა ქუჭუნისა მისი-
 კბ სათა ❖ ხოლო ანნა ცოლი მისი არა ადვიდა მისთანა, რამეთუ
 ჰტრქუა ქმარსა თვსსა, ვითარმედ მე არა ადვიდე შენთანა, ვიდრემდის
 წოვისაგან განვაყურო იგი, ჰ მაშინ ეჩუტნოს ჰირსა უფლისასა, ჰ

') კბრ. აა.

ეგოს მუნ უკუნისამდე * დ ჰრქუა მას ელკანა ქმარმან მისმან: ვგრე კბ
 ქმენ კეთილი წინამე თვალთა შენთა, დაჯედ ვიდრემდის განაყენო
 იგი მუძუსა, დ აღასრულოს უფალმან სიტყუა შენი, გამოსული ზი-
 რით შენით; დ დაჯდა დედა-კაცი იგი, დ აწოებდა მესა მისსა ვი-
 დრე განეყენებოდა იგი სძესა * დ აღვიდა იგი მისთანა სილომს კდ
 ოდეს განეყენა იგი წოვისაგან ზუარაკითა სამწლოვანითა, დ ჰუ-
 რითა ევერმეულისათა ფქვლითა იფქლისათა, დ თხიერთა ღუნისა-
 თა, დ შევიდნენ სახლსა უფლისასა სილომს, დ ურმაცა მათ თა-
 ნა * დ მიიყვანეს იგი წინამე უფლისა; დ დაკლა მამამან მისმან კმ
 მსხუტრზლი, რომელსა ჰყოფდეს დღითი დღე უფლისად; დ მიიყვა-
 ნა ერმა ელის მიმართ, დ დაკლა ზუარაკი * დ ჰრქუა ანნა: ჯი კს
 უვალო ცხოველ არს სული შენი, მე ვარ დედა-კაცი იგი, რომელ
 ამისთვს ვდეკ წინამე შენსა ოდესმე, ვედრებად უფლისა * ერმისა კხ
 ამისთვს ვევედრე, დ მომცა მე უფალმან თხოვად ჩემი, რომელიცა
 ვითხოვე მის მიერ * ხოლო მეცა მივსცე იგი უფალსა ეოველთა კწ
 შინა დღეთა ცხოვრებისა მისისათა, მსასურებად უფლისა დ თაყვა-
 ნისცემად მუნ უფლისა.

თ ა ვ ი ბ.

და ილოცვდა ანნა დ თქუა: განძლიერდა გული ჩემი უფლი- ა
 სა მიერ, დ ამაღლდა რქაჲ ჩემი ღმრთისა მიერ ჩემისა, განაზრცნა ბ
 ზირი ჩემი ზედა მტერთა ჩემთა * განვიხარე მე მაცხოვარებითა შე- ბ
 ნითა, რამეთუ არაჲინ არს წმიდა ვითარ უფალი, დ არა ვინ არს
 მართალ ვითარცა ღმერთი ჩუწნი, დ არა ვინ არს წმიდა უფროს
 შენსა * ნუ იქადით ნუცა იტყუთ მადალსა გარდარეულად, ნუცა ბ
 აღმოვალნ მდიდრად სიტყუა ზირისაგან თქუწნისა, რამეთუ ღმერთი
 არს მეცნიერებათა უფალი დ ღმერთმან განჰმზადნეს საქმენი თ- ლ
 ხნი * მშვლდი ძლიერთა მოუძღურდა, დ უძღურთა გარე შერი- ლ
 ტეეს ძალი * საესენი ჰურითა ნაკლულეევან იქმნეს, დ მშიერთა ე
 დაიზრეს ქუჭყანად, რამეთუ ბერწსა მას ესხნეს შუდ შვილ, დ შვილ
 ძრავალი იგი მოუძღურდა *¹⁾ უფალი მოაკუწდინებს დ აცხოვნებს, ვ

¹⁾ ე მოსე ლე; ტობია იგ. სიბრძ. ივ.

ზ შთაიუვანებს ჯოჯოხეთად, ზ აღმოიუვანებს *¹⁾ უფალი დააკლ-
 ც საეებს ზ განამდიდრებს, დაამდალებს, ზ აღამდალებს * აღადგენს
 ქუჭყანისაგან კლახასს, ზ სკორეთაგან აღამდალებს დავრდომილსა.
 რათა დასუბს იგი ძლიერთა თანა ერისათა, ზ საუდარნი დიდე-
 თ ბისანი დაუძკვდრეს მას * მოსცის ლოცვა მლოცველსა, ზ აუურ-
 თხნა წელიწადნი მართლისანი, რამეთუ ვერ უძლოს ძლიერმან კა-
 ო ცმან * უფალმან უძღურ ეოს მკდომი თვისი, უფალი წმიდა არს,
 ნუ იქადინ ბრძენი სიბრძნითა თვისითა, ზ ნუ იქადინ ძლიერი ძა-
 ლითა თვისითა, ზ ნუ იქადინ მდიდარი სიმდიდრითა თვისითა: არა-
 მედ ამას ზედა ქებით, იქადოდენ, რომელი იგი იქადოდეს კულის
 ხმის ყოფასა ზ ცნობასა უფლისასა, ზ ყოფად საშუაელსა ზ სამარ-
 თალსა შორის ქუჭყანისა. უფალი ამადლდა ცათა შინა, ზ იქუხნა,
 თავადმან განსაჯნეს კიდენი ქუჭყანისანი, სიმართლითა თვისითა:
 ზ მოსცეს ძალი მეფეთა ჩუჭნთა, ზ აღამადლოს რქა ცხებულთა
 ოა თვისთა * ზ დაუტყვეს ერმა იგი მუნ, წინაშე უფლისა ზ წარჯღეს
 არმათემს სახლსა შინა თვისსა. ზ ერმა იგი იყო მსახურებად ზირსა
 იბ უფლისასა, წინაშე ზირსა, ელი მდღეელისასა * სოლო ძენი ელი
 ივ მდღეელისანი ძენი უძღებებისა არა მცნობელნი უფლისანი * არა
 სიმართლის მსხუჭრზლისა წინაშე ერთა ყოველთასა შემწირველნი,
 რამეთუ ოდეს ვინ შესწირვიდა მსხუჭრზლსა, ზ მივიდოდა ერმა
 მდღელისა, ვიდრე შეიგებებოდა ჯორცი ზ აქუნდა ფუცხი კელსა შინა
 იდ მისსა * ზ აკუჭტებდა მას სიავსა დიდსა: ანუ სპილენძისა ჭურ-
 ჭელსა ანუ ქოთანსა შინა, ზ ყოველი რომელი მოემთხვის ფუ-
 ცხვასა აღიდებდა მას თავისა თვისისათვის მდღელი, ზ ესრეთ უყო-
 ფდეს ყოველსა ისრაელსა მომავალსა შესწირვად უფლისა სელომსა
 იე შინა * ზ ზირველ დაემევად ცმელისა, მივიდოდა ერმა მდღეელისა
 ზ ეტეოდა კაცსა მემეველსა, მეც ჯორცი შესწავლად მდღეელისა, ზ
 ივ არღარა მოვილო შენგან ჯორცი მგბარი სიავისაგან * ზ ეტეოდა
 კაცი შემწირველი, რათა ზირველ ეკბიოს ცმელი ვითარცა ჯერარს,
 ზ მისსა შემდგომად აღიღე თავისა შენისა ყოველისაგან, რომელი

¹⁾ ზირაჲ. იჲ.

ენებოს სულსა შენსა; ხოლო იგი ეტყოდის: არა: აწ მომეც; უკეთუ არა მომცე, ავდილო ძალითა ❖ ღ იყო წინაშე უფლისა ცოდვა ერმათა დიდ ფრიად, რამეთუ შეურაცხ ჰყოფდენ მსხუჭრზღლსა უფლისასა ❖ ხოლო სამოელ იყო მსახურებად წინაშე უფლისა, ღ ერმა ესე შერტყემულ იყო ეფუდითა, სამღვდელოსა სამოსლითა სეღისათა ❖ ღ სამოსელსა, სეღისასა ორკეცსა უქმნიდა მას, დედა მისი, ღ მოუღებდა მას, დღითი დღედ, ოდეს აღმოვიდოდა ქმრისა თჳსისა თანა, შეწირვად მსხუჭრზღლისა დღეთასა ❖ ღ აკურთხა ელი ელკანა, ღ ცოლი მისი, მეტეუჭლმან: მოგეცინ შენ უფალმან თესლი დედა-კაცისა ამის მიერ, ძღუწინსათჳს რომელი უძღვეს შენ უფალსა, ღ წარვიდა კაცი ადგილსა თჳსსა ❖ ღ მოხედა უფალმან ღმერთმან ანნას, რამეთუ მუცლად იღო, ღ შვა კვალად სამნი ძენი ღ ორნი ასულნი; ღ განდიდნა ერმაჲ სამოელ წინაშე უფლისა ❖ ხოლო ელი მოხუცებულ იქმნა ფრიად, ღ ესმა რასა უყოფდეს ძენი მისნი ყოველთა ძეთა ისრაელისათა, ღ ვითარ იტყოდეს დედათა თანა მეოფთა ლოცვასა ზედა კართა თანა კარვისა საწამებელისათა ❖ ღ ჰრქუა მათ: რაჲღ ჰყოფთ სიტყუსა ამისებრ, რომელი მესმის მე თქუწნთჳს ზირითა ყოველთა ერთთაჲ უფლისათა ❖ ნუ მჳლნო ჩემო, ნუ; რამეთუ არა კეთილსა სასმენელსა ვისმენ მე თქუწნთჳს, ნუ ჰყოფთ ვერეთ: რამეთუ არა კეთილ სასმენელ არს რომელი მე მესმის თქუწნთჳს, რათა არა მონებდენ ერნი ღმერთსა ❖ ხოლო თუ ცოდვით სცოდოს კაცმან კაცსა, ევედროს უფალსა მისთჳს: ანუ თუ უფალსა ცოდოს, ვინ ევედროს მისთჳს; ღ იგინი არა ერზდეს კმხსა მამისა მათისასა, რამეთუ ინება ნებსით უფალმან წარწემენდა მათი ❖ ხოლო ერმა სამოელ ვიდოდა წარმატებით, ღ იყო კეთილ წინაშე უფლისა ღ კაცთა ❖ ღ მოვიდა კაცი ღუთისა ელის მიმართ, ღ ჰრქუა მას: ესრეთ იტყუს უფალი, ანუ არა განცხადებულად განვეცხადეა სახლსა მამისა შენისასა, რომელნიცა იუწუნენ ქუწუნასა. შინა ეგზატისასა მონად სახლსა შინა ფარაოსსა ❖ ღ გამოვიორჩიე სახლი მამისა შენისა, ყოველთაგან სახლთა ისრაელისათა, ჩემდა მსახურებად, შესლვად საკურთხეველი-

იზ
იჭ
ით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კზ

სა მიძართ ჩემისა, ჰ კმეჲად საკმეჲელისა, ჰ აღებად ეგუჲდისა, ჰ
 მივეც სახლსა მამისა შენისასა ეოველი ცეცხლისა სამსხუტრწლო
 კთ მეთა ისრაელისათა ჭამად ❖ სოლო შენ რაჲდ უგულებელს ჭუჲ
 საკმეჲელი ჩემი, ჰ მსხუტრწლისა ზედა ჩემსა უსირცხვილოს თვალი-
 თა, ჰ ადიდენ ძენი შენნი უფროს ჩემსა, კურთხეჲად ჰირშოსა ეო-
 ლ ვლისა მსხუტრწლისა ისრაელისა წინაჲჲ ჩემსა ❖ ამისთჲს ესრეთ
 თქუა უფალმან ღმერთმან ისრაელისამან, ჰ იტუჲს: ვარქუ, სახლსა
 შენსა ჰ სახლსა მამისა შენისასა, ეგოს წინაჲჲ ჩემსა უკუნისამდე:
 არამედ აწ ესერა თქუა უფალმან: არა, ნუ იუოფინ ეგრე არა იუოს
 ჩემდა ეგრეთ, არამედ მადიდებელი ოდენ ჩემი ვადიდო, ჰ შეურაცხის
 მყოფელი ჩემი უნატო იქმნეს. ¹⁾ აჭა ესერა დღენი მოვლენან, ჰ აღ-
 ვოცო თესლი შენი, ჰ თესლი სახლისა მამისა შენისა, ჰ არა
 ლა იუოს მოხუცებული სახლსა შინა შენსა ეოველსა დღესა შინა ❖ ჰ
 იხილო წინა აღმდგომი შენი ტაძარსა შინა წმიდასა, ეოველთა შო-
 რის კეთილთა ისრაელისათა, ჰ მოხუცებული არა იუოს სახლსა
 ლბ შინა შენსა ეოველსა შორის დღეთა ❖ ჰ კაცი არა წარგსწემიდა
 შენდა, საკურთხეველისაგან ჩემისა, ჰ მოაკლდეს, თვალთა შენთა
 ჰ ელმოდეს სულსა შენსა: ჰ ეოველნი შემდგომნი სახლისა შენი-
 ლგ სანი დაეცენ მახულითა კაცისათა ❖ ჰ აჭა ესერა სასწაული
 შენდა რომელი მოვიდეს ორთა მეთა შენთა ზედა ესე ოფნისა
 ლდ ჰ ფინჯის ზედა, ერთსა დღესა შინა მოკუდენ ერთად ❖ ჰ
 აღვადგინო მათ წილ მდღელი სარწმუნო, რომელმან ეოვე-
 ლი ნება გულისა ჩემისა, ჰ რომელი არს სულსა შინა ჩე-
 მსა ქმნეს, ჰ ვქმნე მისდა სახლი სარწმუნოჲ, ჰ მოვიდო-
 ლე დეს წინაჲჲ ტაძრისა ჩემისა, ეოველთა დღეთა ❖ ჰ ეოველი ნამ-
 თი სახლსა შინა შენსა, მოვიდეს თაევანის ცემად მისსა, მწლეო-
 ლითა, ვეცხლისათა, ჰ ნამოსრევითა ჰურისათა, ჰ თქუას: შემო-
 წენარე ერთისა მიძართ მსახურისა შენისათანა, ჭამად ჰურისა.

თ ა მ ი ბ.

ს სოლო ვრმა სპმოელი ეო მსახურ უფლისა წინაჲჲ ელი მდღე

¹⁾ გ მეფთა ბ.

ლისა, **ღ** სიტყვა უფლისა იყო ზატონის დღეთა ამათ შინა: არა იყო ხილვა მოკლინებულ **ჴ** **ღ** იყო დღე იგი, დაჟინა ელის **ბ**
 ადგილსა ზედა თვისსა, **ღ** თვალთა მისთა ეწყო მძიმე ვოფად, **ღ** ვერ **გ**
 ეძლო ხილვად **ჴ** **ღ** ზირველ ვიდრე დასრეტისა სანთლისა ღუთი-
 სსა, **ღ** სამოელს ეძინა ტამარსა შინა უფლისასა, სადაცა იყო კიდო-
 ბანი ღუთისა **ჴ** **ღ** უწოდა უფალმან: სამოელ სამოელი, **ღ** ჰრქუა: **დ**
 აჴა მე **ჴ** **ღ** მიიბრინა ელის მიმართ, **ღ** ჰრქუა: აჴა მე, რად მიწოდ **ე**
 მე: **ღ** ჰრქუა მას ელი: არა მიწოდებოეს შენდა, მიიქცე **ღ** დაიბინე; **ვ**
ღ მიიქცა **ღ** დაიბინა **ჴ** **ღ** შესძინა უფალმან ეჴალად წოდებად სა-
 მოელისა: **ღ** უწოდა სამოელ, სამოელ: **ღ** აღდგა სამოელი, **ღ** წარ-
 ვიდა ელისა მეორედ **ღ** ჰრქუა აჴა მე, რად მიწოდ მე; **ღ** ჰრქუა: **ზ**
 არა მიწოდებოეს შენდა შვილო, მიიქცე, **ღ** დაიბინე **ჴ** ხოლო სა-
 მოელ მას ჟამსა კვალად ვერ სცნა ღუთისა, ზირველ განცხადები-
 სსა მისდა კმისა უფლისა **ჴ** **ღ** შესძინა უფალმან წოდებად სამო-
 ლისა შესამედ: აღდგე **ღ** წარვედ ელის მიმართ **ღ** არქუ: აჴა მე ვი-
 თარცა მიწოდ მე **ჴ** **ღ** სცნა ელი, რამეთუ უფალი უწოდს ერმასა **თ**
ღ ჰრქუა: მიიქცე **ღ** დაიბინე შჯლო; **ღ** იუოს უკეთუ გიწოდოს შენ
 ეჴალად ეტყოდე: იტყოდი უფალო, რამეთუ ისმინოს მონამან შენ-
 მან; **ღ** წარვიდა, სამოელი, **ღ** დაიბინა ადგილსავე თვისსა ზედა **ჴ** **ი**
 მოვიდა უფალი **ღ** დაადგა, **ღ** უწოდა მას ვითარცა ზირველ, **ღ** მეო-
 რედ: სამოელი, სამოელი: **ღ** ჰრქუა სამოელი იტყოდი უფალო, რამე-
 თუ ისმინოს მონამან შენმან **ჴ** **ღ** თქუა უფალმან სამოელის მი-
 მართ: აჴა ესერა მე აღვასრულო სიტყვანი ჩემნი ისრაელსა ისორის, **იბ**
 რათა ვოჴელთა რომელთა ესმეს ესე, ოსრიდეს ორთავე შინა ეურ-
 თა მისთა **ჴ** **ღ** მას დღესა შინა აღვადგინია ელის ზედა, ვოჴელი **იგ**
 რადოდენსა კეტყოდი სახელსა მისსა, ვიწყო **ღ** აღვასრულო **ჴ** **ღ** მიუ-
 თხარ მას, რამეთუ შური ვაგო მე სახელსა ზედა მისსა უკუნისამდე, **იდ**
 არა განვამართლო ძენი მისნი, რომელ ვინილიე, რამეთუ ძურის
 მეტყველეს ღუთისა მეთა მისთა, **ღ** არა ასწავა მათ **ჴ** ამისთაუ-
 ვეფუცე სახელსა ელისასა, რამეთუ არა განწმდეს უსამართლოებად
 სახელისა ელისა, საკმევლითა **ღ** მსხუტრზლითა მისითა უკუნისამ-

იე დე ❖ დ დაიძინა სამოელ განთენებადმდე, დ აღიძსთო განთიად, დ
 განაღო ბჰე ტაძრისა უფლისა; ხოლო სამოელ შეძინდა ხილვი-
 ივ სა მის მითხრობად ელისა ❖ დ ჰრქუა ელი სამოელს, მუღო: დ
 იზ ჰრქუა აჰა შე ❖ დ ჰრქუა ელი: რაჲ სიტყუა ითქუა შენდა; ნუ
 დაჰფარავ უკვე ჩემგან: ესე გიქმნეს შენ ღმერთმან, დ ესე შეგძინოს,
 თუ დაჰფარო ჩემგან სიტყვა, ეოველთაგან სიტყვათა, რომელი
 იტქუა შენდა უერთა შინა შენთა ❖ დ უთხრო სამოელ ელის ეო-
 იტ ველნი სიტყვანი, დ არა დაფარად მისგან არცა ერთი სიტყვა. დ
 ჰრქუა ელი: უფალმან თვთ, იეოს, ვითარცა სათნო არს წინაშე
 მისსა, ეგრეთ იეოს ❖ დ განდიდნა სამოელ, დ უფალი ეო მის-
 კ თანა, დ არა დაფარდა ეოველთაგან სიტყვათა მისთა ქჷწყანასა სე-
 კ და, არცა ერთი სიტყვა ❖ დ ცნა ეოველმან ისრაელისამან დანი-
 კან, ვიდრე ბერსაბედმდე, რამეთუ სარწმუნო არს სამოელ უფლისა
 კ წინასწარმეტყუელთა შორის ❖ დ შესძინა უფალმან კამოცხადე-
 ბად, სელომს შინა, რამეთუ გამოეცხადა უფალი სამოელს, დ სარ-
 წმუნოჲ იქმნა წინასწარმეტყუელთა შორის სამოელ ეოჲდ უფლი-
 სსა, ეოველთა შორის ისრაელთა, კიღითგან ვიდრე კიღედმდე ქჷწ-
 ყანისსა; ხოლო ელი დაბერდა ფრიად, დ შენი მისნი ვიდოდეს ესა-
 სსა სლვითა ბოროტითა მათითა წინაშე უფლისა.

თ ა ვ ი ლ

ა და იქმნა დღეთა მათ, დ შეკრბეს უცხო თესლნი წინა ად-
 გომ ბრძოლად ისრაელისა: დ განვიდეს ისრაელნი შეძთხჷწყად
 მათდა დ ბრძოლად, დ დაიბანაკეს აბენეხერად, დ უცხო თესლთა
 ბ დაიბანაკეს აფეცეს შინა ❖ დაიმრნეს ბრძოლად უცხო თესლნი
 ისრაელთა სედა; დ მიდრიკეს ივინი ბრძოლად, დ დაეცნეს კაცნი
 ისრაელთაგანი წინაშე უცხო თესლთა, დ მოკლულ იქმნა ბრძოლა-
 გ სსა შინა ველსა სედა ოთხ ათასი კაცი ❖ დ მოვიდა ერი ბანაკსა
 შინა, დ თქუეს მოხუცებულთა ისრაელისთა; რად მოკუხრო ჩჷწ
 უფალმან დღეს წინაშე უცხო თესლთა; აწ აღვიდოთ კიღობანი
 ღმუთისა ჩჷწნისა სელომისაგან, დ ვიდოდეს შორის ჩჷწნსა, დ
 დ გკვსნეს ჩჷწნ კელთაგან მტერთა ჩჷწნთასა ❖ დ წარაუღინეს კა-

ცნი სელომსა, დ ზღიდეს მუნითგან კიდობანი უფლისა, ძჯდომარე ქერაბინთა ზედა: დ იუჟნეს მუნ ორნი ძენი ელისნი, კიდობანსა თანა ღუთისასა ოფნი დ ფინეს ზ დ იყო რაჲჲს მოვიდა კიდობანი უფლისა ბანაკსა შინა, დ ღაღად ეო ეოველმან ისრაელმან, კმითა დიდითა, დ გრკვინივიდა ქუჭყანა ზ დ ესმა უცხოთა თესლთა კმა ღაღადებისა დ თქუჭს: რაჲ არს ღაღადება ესე დიდი ბანაკსა შორის ებრაელთასა; დ ცნეს რამეთუ კიდობანი უფლისა მოვიდა ბანაკსა შინა ზ დ შეძინდეს უცხო თესლნი, დ თქუჭს ესე ღმერთნი მოსრულ არიან ბანაკსა შინა მათთა: ვაჲ ჩუჭნ, მიკსენ ჩუჭნ უფალო დღეს, რამეთუ არა იქმნა ესრეთ გუძინ დ გუძინასწინ ზ ვაჲ ჩუჭნ, ვინ გვხსნეს ჩუჭნ კელთავან ღმერთთა რომელმან განაძლიერნა ივინი, ესენი არიან ღმერთნი მოძმუჭუჭღელი ეგვიპტისა ეოგლითა წელულებითა, დ უდაბნოსა შინა ზ განძლიერდით დ იუვენით მხნედ უცხო თესლნი, რათა არა ვძონებდეთ ებრაელთა, ვითარცა ივინი კემონებდეს ჩუჭნ, დ ვიქმნედ მუნედ, დ ვბრძოდეთ მათ ზ დ ბრძოლა ჰევეს მათ თანა, დ დუცნეს კაცი ისრაელნი წინაჲ უცხო თესლთა, დ იელტოდეს კაცად კაცადი სოფელსა თხსსა, დ იქმნა წელვა დიდი ფრიად, დ დაცა ისრაელთავან ოც დ ათი ათასი კელის მქისებელნი ზ დ ¹⁾ კიდობანი ღუთისა წარიდეს, დ ორნი ძენი ელისნი მოსწუდეს, ოფნი, დ ფინეს ზ დ წარვილტოდა კაცი იემენელი ბრძოლისავან, დ მივიდა სელომს მას დღესა შინა იგი, დ სამოსელი თხსი დაბო, დ მტუჭრი დაიყარა თავსა მისსა ზედა ზ დ მოვიდა დ აჲჲ ელი ჯდა სუქარსა ზედა მისსა კარსათანა დ ისედევიდა გზასა რამეთუ იყო გული მისი ურვასა შინა დიდსა კიდობნისათჲს ღუთისა: დ კაცი შევიდა ქალაქსა შინა მიმთხრობელი, დ ღაღად ეო ეოველმან ქალაქმან კმითა დიდითა ზ დ ესმა ელის კმა ღაღადებისა, დ თქუა: რაჲ არს კმა ღაღადებისა ამის, დ კაცმან მან ისწრაფა დ შევიდა, დ მიუთხრა ელის ზ დ იყო ელი ოთხმოც დ ათურამეტის წლისა, დ თვალნი მისნი ივენეს მოუძღურებულ დ ვერ ხედვიდა ზ

1) ფსალმუნი 12.

ივ ღ ჰქრქუა ელი კაცთა წინა მდგომარეთა მისთა: რაჲ არს კჲმად ღაღა-
 დებისა ამის; ღ კაცმან მან მიისწრაფა შესლუვად ელისთანა, ღ ჰქრქუ-
 მას: მე ვარ მოსრული ბანაკთაგან, ღ მე მოვივლტვი ბრძოლისაგან
 იზ დღეს; ღ ჰქრქუა ელი: რაჲ არს ქმნილი იტყოდი შჯლო ზ ღ მიუ-
 გო ერმამან ღ ჰქრქუა: განივლტნეს კაცნი ისრაელნი ჰირისაგან
 იწ ნი თესლათასა, ღ წელღულება დიდი იქმნა ერთა შორის, ღ ორნი მე-
 რაჲამს მოეკენა კიდობნისათჳს ღუთისა, დაეცა ელი საუდრით,
 უკანა ზღრუბელსა, წინა კარსა, ღ შეიმუსრა ბუჭი მისი, ღ მოკუდა
 მუნ, რამეთუ კაცი იყო მოხუცებული ღ მძიმე, ღ იგი შჯიდა ისრა-
 ით ელსა ორმოც წელ ზ ღ რძალსა მასსა ცოლსა ფინეისსა ეწყო
 შობად, ღ ესმა ამბავი, რამეთუ წარიღეს კიდობანი ღუთისა, ღ რა-
 მეთუ მოკუდა მამათილი მისი, ღ ქმარი მისი, ღ ტიროდა მწარედ,
 კ ღ შუა, რამეთუ მიიქცა მას სედა საღმობად მისი ზ ღ კამსა მას ში-
 ნა ოდეს მოკუდებოდა იგი ჰქრქუტს მას დედათა წინამე მდგომარეთა
 მისთა: ნუ კემინის, რამეთუ მისა მშობელ ხარ; ღ მან არა მიუგო,
 კა ღ არა სცნა გულმან მისმან ზ ღ უწოდეს ერმასა მას სახელი უე-
 ქაბოთ, ღ თქუტს: კიდობნისათჳს ღუთისა ღ მამათილისა მისისა,
 კბ ღ ქმრისა მისისათჳს ზ გარდაქმნდა დიდება ისრაელისა, რამეთუ აღე-
 ბულ იქმნა კიდობანი ღუთისა.

თ ა მ ი მ.

ა და წარიღეს უცხო თესლთა კიდობანი ღუთისა ღ მოიღეს
 ბ იგი ავენეზერით აზოთსა შინა ზ ღ აღიღეს უცხო თე-
 ცლთა კიდობანა უფლისა, ღ შეიღეს იგი ტამარსა შინა დაგონისა-
 ც სსა, ღ დაადგინეს ახლათს მისა ზ ღ აღიმსთუნეს აზოთელთა ხვა-
 ლისად, ღ შევიდეს ტამარსა შინა დაგონისასა, ღ იხილეს, ღ აჭა-
 დავონ დაცემული ქრტყანასა ზედა ჰირსა ზედა თჳსსა წინამე კი-
 დობნისა აღთქმისა უფლისასა; ადადგინეს დავონ ღ დაადგინეს იგი
 დ ადვილსავე ზედა მისსა ზ ღ იყო რაჲამს ადდგეს განთიად ღ აჭა-
 დავონ მღებარე იყო ჰირითა ქრტყანასა ზედა წინამე კიდობნისა
 ღუთისა; სოლო თავი დავონისა ღ ორნივე ტერფნი მისნი მღებ-

რენი მტუტრსა შინა ცხლეკე თუთუელი, ჰ ორნივე ნებნი კელთა მი-
 სთანხი მდებარენი კართა თანა, გარნა მძორი დაგონისა დაშთომილ-
 იოა ზ ჰ ამისთას არა შევიდოდეს მდღელნი დაგონისნი, ჰ ეო-
 ველი შემავალი ტამარსა შინა დაგონისსა წურთილისა სახლისა და-
 გონისსა, აზოთსა შინა, ვიდრე დღედმდე ამისა გარდამსლველნი
 გარდაგდებიან ზ ჰ დამძიმდა კელი უფლისა აზოთს ზედა ჰ ¹⁾
 სტანჯნა იგინი, ჰ მოსრნა იგინი სენითა სასხდომლეებთა აზოთს
 შინა, ჰ საზღვართა მათთასა; ჰ შორის ქუტყანისა მითისა კანადრ-
 ვალა თაგვი ჰ იქნა შეძრწუნებაჲ სიკუჭდილისა დიდი ქალაქსა ში-
 ნა ზ ჰ იხილეს კაცთა აზოთისთა, რამეთუ ესრეთ იქნა, ჰ იტყო-
 დეს: ვითარმედ არა დაადგერეს კიდობანი ღუთისა ისრაელისა ჩუტნ-
 თანა, რამეთუ ფიცხელარს კელი მისი ჩუტნ ზედა, ჰ დაგონ ღმერ-
 თსა ჩუტნსა ზედა ზ ჰ წარავლინეს ჰ შემოკრიბეს ეოველი ერის
 მთავარი უცხო თესლთა თავისა თუსისა ჰ ეტყოდეს: რაჲ უყოთ
 კიდობანსა ღუთისა ისრაელისსა; ჰ თქუტნს კეთელთა: ვითარმედ
 მოვიდეს კიდობანი ღუთისა ისრაელისა ჩუტნთანა კეთს შინა: ჰ
 მოვიდა კიდობანი ღუთისა ისრაელისა კეთს შინა ზ ჰ შემდგომად
 მისლვასა მისსა, კელი უფლისა იოთ ქალაქსა ზედა, ჰ შფოთი
 დიდი იქნა ფრიად, ჰ მოსწუჯნა კაცნი ქალაქისანი, მცირითგან
 დიდამდე, ჰ მოსრნა იგინი სასხდომლეებსა ზედა მათსა, ჰ ქმნეს
 კეთელთა თავისა თუსისა საჯდომნი ოქროსანი ზ ჰ განუტევეს
 კიდობანი ღუთისა ასკალონსა შინა; ჰ იოთ ვითარცა შევიდა კილო-
 ბანი ღუთისა ისრაელისა ასკალონსა შინა, ღაღად ვევეს ასკალო-
 ნელთა, ჰ იტყოდეს: რაჲდ მოაქციეთ კიდობანი ღუთისა ისრაელი-
 სა მოწუტუტდად ჩუტნდად ერისა ჩუტნისა ზ ჰ წარავლინეს ჰ შე-
 კრიბნეს ეოველნი მკედარნი უცხო თესლთა, ჰ თქუტნს: წარავლინეთ
 კიდობანი ღუთისა ისრაელისა, რათა დაადგინონ ადგილსა ზედა
 მისსა, ჰ რათა არა მოვსწუდეთ ჩუტნ ჰ ერი ჩუტნი ზ რამეთუ
 იქნა შფოთი სიკუჭდილისა ეოველთა შორის ქალაქთა მძიმე ფრიად,
 რაჲჲმს შევიდა კიდობანი ღუთისა ისრაელისა მუნ ჰ ცხოველნი ჰ

¹⁾ ფსალმუნი 106.

არა მოძწედარნი დაწულულებოდენ სასდომოებთა შინა, ღ კანკადა
დაღადება ქალაქისა ცადმდე.

თ ა ვ ი ვ.

და იყო კიდობანი უფლისა სოფლებსა შინა უცხო თესლთა-
 ბ სა შჯდ თქმ, ღ შეეროდდა ქმწეანა თაგვთა ზ ღ მოუწოდეს
 უცხო თესლთა მდღელთა ღ მოკუთა ღ უხუცესთა მათთა ღ ეტო-
 ბ ვავლინოთ იგი ადგილსა მისსა ზ ღ ჰრქმწს მათ: უკეთუ კანუ-
 ტეოთ თქმწ კიდობანი აღთქმისა უფლისა ღმთისა ისრაელი-
 ღ ნუძცა კანგიტევებიესთ იგი ცარიელ, არამედ მიაკეთ მისაგებე-
 ღ ვალოს თქმწ, უკეთუ არა კანგამოროს კელი მისი თქმწგან ზ ღ
 ეტოდეს: რაჲ მივაგოთ მას სატანჯველისათჳს, ღ ჰრქმწს მათ:
 რიცხვსაებრ მთავართა უცხო თესლთასა, სუთი საჯდომი ოქროსა,
 ღ სუთი თაგვი ოქროსა, რამეთუ შეცოდება არს თქმწთანა, ღ
 მთავართა შორის თქმწთა, ღ ერთა შორის ზ ღ ჰუავთ მსგავსე-
 ბისაებრ საჯდომთა თქმწთა, ღ მსგავსებისაებრ თაგვთა თქმწთა,
 განმსრწნელთა ქმწეანისათა, ღ მიეცით დიდება ღმერთსა ისრაე-
 ღ ლისასა, რათა აღიღოს კელი თჳსი თქმწგან, ღ ღმერთთაგან
 3 თქმწთა, ღ ქმწეანისაგან თქმწნისა ზ ღ რაჲდ დაიმძიმებთ გულ-
 თა თქმწთა, ვითარცა დაიმძიმა ეგჳტემ ღ ფარაო გული თჳსი,
 არა მაშინა, რაჲამს ეკიცხოდენ მათ, კანუტევენეს ივინი, ღ კანვი-
 6 დეს ზ ღ აწ აღიღეთ, ღ უქმენით ეტლი ახალი ერთი, ღ ორი
 სროსა ზირველ მშობელი უგბოდ, რომელსა ზედა არა დადებულ
 იყოს უდელი, ღ შეაბენით სროსანი ეტლსა შინა, ღ გბონი მათნი
 8 მოაქცივეთ მართლუკუნ სახლად ზ ღ აღიღეთ კიდობანი უფლისა,
 ღ დაადგინეთ იგი ეტლსა ზედა, ღ ჰურჰკლნი ოქროსანი მიეცით
 მას ტანჯჳსათჳს, ღ დასდევით კიდობანსა შინა კერძოსაგან მისსა,
 10 ღ კანუტევეთ იგი, რათა წარვიდეს ზ ღ იხილეთ, უკეთუ გსასა
 ზედა სასჯელისა მისისასა ბერსაბედ, მან გვაგო ჩმწს სიბოროტე
 დიდი ესე: ღ უკეთუ არა მით ვცნათ, რამეთუ არა არს კელი მისი

მეძვებელ ჩუწნდა, არამედ შემთხვევამან ესე ქმნა ჩუწნდა ❖ დ ევეს
 უცხო თესლთა ეგრეთ, დ მოიყვანნეს ორნი ფურნი ჰირველ მსო-
 ბელნი, დ შეაბნეს ივინი ეტლსა, დ ჰბონი მათნი დააყენნეს და-
 შულსა ტამარსა შინა ❖ დ დადევს კიდობანი უფლისა ეტლსა ზედა,
 დ კიდობანსა დადევს თავნი ოქროსა, დ მსკავსი საჯდომისაებრ
 მათისა ❖ დ წარუძარტნეს ზროსათა კასასა ზედა სწორად კასას
 ბერსაბედ, წარვიდოდა, დ არა მოიქცეოდეს, არცა მარჯუტნესა ზედა
 დ არცა მარცხენესა; ვიდოდეს დ იტყოდეს მთავარნი უცხო თესლთა,
 მისდევდეს უგანა მისსა ვიდრე სამზღრუაღმდე ბეთსამისა ❖ დ რო-
 მელნი ბეთსამიდელნი მკიდეს საძეალსა იუქლისასა დელესა შინა,
 დ აღიხილნეს თვალნი თუნნი, დ იხილეს კიდობანი უფლისა, დ
 განიხარეს შემოსუტვად მისა ❖ დ ეტლი შევიდა დაბასა ოსიასსა
 ბეთსაიდასა შინა, დ დაადგრა მუნ, დ დადევს მუნ მისთანა ქვა დი-
 დი: დ დაჭრეს შესა საეკლონი, დ აღაძაღლეს ზროსანი ეოვლად
 დასაწუტლად უფლისა ❖ სოლო ლევიტელთა ეტურთა კიდობანი
 უფლისა დ კიდობანისა რომელი მისთანა, დ რომელი მათ ზედა
 ჭურჭელნი ოქროსანი, დ დადევს წინა ქვათა დიდთა, დ კაცნი ბეთ-
 სამიდელნი მოიღებდეს ეოვლად დასაწუტლსა, დ შესწირვიდეს
 მსხუტრჳლსა მას დღესა შინა უფალსა ❖ დ სუთნი მთავარნი უც-
 ხო თესლთანი უმზერდეს, დ მიიქცეს აკკარონად მას დღესა შინა ❖
 დ ესე საჯდომნი ოქროსანი, რომელი მისცეს უცხო თესლთა
 ტანჯვსათუხ უფლისაჲ, ახოთამ ერთი, დაძისძა ერთი, ასკლონი-
 სამ ერთი, კეფსამ ერთი, აკკარონ ერთი ❖ დ თავვი ოქროსანი
 რიცხვსაებრ ეოველთა ქალაქთა უცხო თესლთასა, სუთთა მთავარ-
 თა, ქალაქისაგან დამტკიცებულისა, დ დაბადმდე ფერეშელთასა, დ
 ქვამდე დიდისა, რომელსა ზედა დაიდგა კიდობანი აღთქმისა უფ-
 ლისაჲ რომელი არს დღეინდელად დღედმდე, დაბასა შინა ოსიას
 ბეთსაიდასა ❖ დ არა მწუფობრობდენ მენი იეჳრონასანი კაცთა შო-
 რის ბეთსაიდელთასა, რამეთუ იხილეს კიდობანი უფლისა, დ მოს-
 წუჯდნა მათ შინა ორმოც დ ათი ათას დ სამეოც დ ათნი კაცნი, დ
 ტიროდა ერი, რამეთუ მოსრნა უფალმან ერსა შორის წელუაებ-

ი
 ია
 იბ
 იკ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 ით

კ თა დიდითა ფრიად ❖ ჰ ტქუტს კაცთა, რომელი იყო ბეთსიდას,
ვინ შეუძლოს დადგრომად წინაშე უფლისა ღმრთისაჲ წმიდისა ამის,
ღ ვის მიმართ აღჯდეს კიდობანი აღთქმისა უფლისაჲ ჩუტნკან ❖
კ ბ წარავლინეს მოციქული მუოფთა მიმართ კარიათიმისთა, მეტ-
უტლთა მოაქციეს უცხო თესლთა კიდობანი უფლისა, მთამოვე-
დით ჰ აღიდეთ იგი თქუტნდა მიმართ.

თ ა ვ ი ზ.

ს მოვიდეს კაცნი კარიათირიმისანი, ჰ აღიდეს კიდობანი აღ-
ქმისა უფლისა, ჰ მისწუნეს იგი სახლსა შინა ამინადაბისასა რო-
მელი არს ბორცუხს ზედა ჰ ელიანზარ ძე მისი დაადგინეს მცვე-
ბ ლად კიდობნისა აღთქმისა უფლისა ❖ ჰ იქმნა მიერ დღითუან
კიდობანი კარიათიმს შინა, განმრავლდეს დღენი, ჰ იქმნა ოცი წე-
ლი: ჰ მოაქცია ყოველმან სახლმან ისრაელისამან კვალსა უფლი-
ბ სანსა ❖ ჰ ჰრქუაჲ სამოელ ყოვლისა მიმართ სახლისა ისრაელისა,
ღ ეტყობა: უკეთუ ყოვლითა გულითა თქუტნითა მოიქცეთ თქუტნ
უფლისა მიმართ, ჰ მოისპოთ ღმერთნი უცხონი გულისაგან თქუტ-
ნისა, ჰ მალნარნი ჰ განმზადოთ გულნი თქუტნნი უფლისა მი-
ბ მართ, ჰ ¹⁾ მონებდეთ მას მხლოსა, ჰ გიკნეს თქუტნ კელისა-
დ გან უცხოთესლთასა ❖ ჰ განაგდეს ძეთა ისრაელისათა ბაღამ ჰ
ქ მალნარნი, ჰ ასტრატე, ჰ ჰმონებდეს უფალსა მხოლოსა ❖ ჰ
ქრქუა სამოელ: შემოკრბით ჩემდა მომართ ყოველი ისრაელი მა-
ვ სიფას შინა, ჰ ვევედრო თქუტნ თუხ უფლისა მიმართ ❖ ჰ შემოკრ-
ბა ვრი მასიფსა შინა, ჰ აღმოიფსებდეს წუალსა, ჰ დაქცევდეს წი-
ნაშე უფლისა ქუტუნანსა ზედა, და იმარხეს მას დღესა შინა, ჰ
თქუტნ: ვსცოდეთ წინაშე უფლისა; ჰ სჯიდა სამოელ ძეთა ისრაე-
ბ ლისათა მასიფსა შინა ❖ ჰ ესმათ უცხო თესლთა, რამეთუ შერ-
ბ ეს უოველნი ძენი ისრაელისანი მასიფსა შინა, ჰ გამოვიდეს მთა-
ვ არნი უცხო თესლთანი ისრაელსა ზედა; ჰ ესმა ძეთა ისრაელისა-
ტ თა, ჰ შეეშინათ ზირისაგან უცხო თესლთასა ❖ ჰ თქუტნ ძეთა ის-
რაელისათა სამოელის მიმართ: ნუ დადუძნებთ ჩუტნ თუხ დადად-

¹⁾ ე მასე ვ ჰ ო. მათე თ. ქუტნორე ო.

ეპე უფლისა მიმართ ღუთისა ჩუწნისა, რათა გუკსნეს ჩუწნ კელ-
 თაგან უცხო თესლთასა ზ და ჰრეჟა სამოელ: ნუ იყოფინ ჩემდა თ
 განძორებად უფლისგან ღუთისა ჩემისა, და არა დადებებდ თქუწნ
 თუხს ვედრებითა, და ¹⁾ აღიღო სამოელ კრავი ერთი მწოვარი
 და მოიღო იგი ყოვლად დასაწუწლად უფლისა ყოველთა ერთა
 თუხს და დადებო სამოელ უფლისა მიმართ ისრაელისათუხს, და ეს-
 მა მისი უფალსა ზ და იყო ოდეს სამოელ აღმაღლა ყოვლად და-
 სმწველი, და უცხო თესლნი მოახლებულ იუწუნენ ისრაელისა მი-
 მართ ბრძოლად, დაიქუს უფალმან კმითა დიდითა მას დღესა შინა
 უცხო თესლთა ზედა, და შეძრწუნდეს, და დაეცნეს წინაშე ისრაე-
 ლისა ზ და განვიდეს კაცნი ისრაელნი მასიფთგან, და ²⁾ განსდევ-
 ნეს უცხო თესლნი, და სცემდეს მათ ვიდრე დეუდმდე ვეთხორი-
 სა ზ და მოიღო სამოელ ლოდი ერთი, და დადგინა იგი შორის
 მასიფსა, და შორის განსაწოებელსა, და უწოდა სახელი მისი ავი-
 ნეზერ, ესე იგი არს, ლოდი შეწვენისა, და თქუა: ამიერ სეგუჟწინა
 ჩუწნ უფალი ზ და დაამდაბლნა უფალმან უცხო თესლნი, და არღა-
 რა შესძინეს მერმელა მოსლვად სასლვართა შორის ისრაელისათა,
 და იყო კელი უფლისა უცხო თესლთა ზედა, ყოველსა დღესა შინა
 სამოელისასა ზ და მოსცეს ქალაქნი, რომელიცა აღეღოთ უცხო იდ
 თესლთა შეთაგან ისრაელისათა, და მოსცეს იგინი ისრაელსა, აკკა-
 რონითგან ვიდრე გეფადმდე, და სასლვარნი ისრაელთანი განთავი-
 სუფლდეს კელთაგან უცხო თესლთასა: და იყო მძუდობა შორის
 ისრაელთა, და შორის ამორეველთა, და შჯიდა სამოელ ისრაელთა
 ყოველთა შინა, დღეთა ცხოვრებისა თუხისათა, და აღმოვიდოდა
 წლითი წლად, გარემოს ბეთელისა და გალგალსა, და მასიფსა, და
 შჯიდა ისრაელსა ყოველთა შინა წმიდათა ადგილთა მათთა ზ ხო-
 ლო იქმნა მისა მიქცევა არმათაშს შინა, რამეთუ მუნ იყო სახლი
 მისი, და მუნ სჯიდა ისრაელთა, და აღუშენა მუნ საკურთხეველი
 უფალსა.

1) ზირაჟ კე.—2) ზირაჟ მკ.

თ ა ვ ი ც.

ა იყო რაჟამს დაბერდა სამოელ, დაადგინნა ძენი ძისნი სჯად ის-
 ბ რაელისა ზ და ესე არს სახელები ძეთა ძისთა, ზირმშოა სა იოილ,
 გ და მორისა სახელი აბია, მსაჯულად ბერსაბესა ზ და არა ვიდოდეს
 ძენი ძისნი, გზასა ძისსა, და მიიქცეს მართლ უკუნ კვალსა ზედა
 მოქრთამობისასა და მიიღებდეს ძღვენთა, და კანდრეკდეს სამართალ-
 დ სა ზ და შეკრბეს ყოველნი კაცნი ისრაელისანი, და მივიდეს სამოე-
 ე ლის მიმართ არმათემს შინა ზ და ჰკრქტეს მას: აჰა შენ ესერა მო-
 ვ ხუცებულ ხარ, ხოლო ძენი შენნი არა ვლენან გზისაებრ შენისა;
 და ¹⁾ დაეკვდინე აწ ჩუენ ზედა მეფე, რათა გუესჯიდეს ჩუენ, ვითა-
 ვ რცა სხვანი იგი ნათესავნი ზ და იქმნა ბოროტ სიტყვა ესე წინაშე
 თვალთა სამოელისთა, ოდეს ჰკრქტეს, მოგვეც ჩუენ მეფე, რათა
 გუესჯიდეს ჩუენ; და ილოცვიდა სამოელ უფლისა მიმართ; და ჰკრქტა
 ზ უფალმან სამოელს ზ ისმინე კმაჲ ერისა, ვითარცა იტყუან შენდა,
 რამეთუ არა შენ შეურაცხებევს, არამედ მე შეურაცხებევს. არა მე-
 ც ფობად მათ ზედა ზ და ყოველთა საქმეთაებრ რომელნი მიქმნეს მე
 მიერ დღითგან, ოდეს აღმოვიფინენ იგინი ქუენთანით ეკვტით ვი-
 თ რე დღეინდელად დღედდე და დამიტყვეს მე, და მსახურებდეს დე-
 თ რთთა სხვათა, ეგრეთცა შენ გიყოფენ იგინი ზ და აწ ისმინე კმაჲ
 მათი, გარნა წამებით უწამე მათ, და მიუთხარ მათ სამართალი მე-
 ი ფისა, რომელი მეფობდეს მათ ზედა ზ და თქუაჲ სამოელ ყოველნი
 იას მისგან ზ და ეტყოდა მათ: ²⁾ ესე არს სამართალი მეფეთა, რომელი
 მეფობდეს თქუენ ზედა: ძენნი თქუენნი წარიყვანოს და დაადგინეს
 იგინი მეტყველად მისსა, და ცხენთა ზედა აღსენეს იგინი, წინა
 იბ მსრბოლად ეტლისა ძისისა ზ და დაადგინეს იგინი თუსდა, ასის-
 თავად, და ათასის თავად და მოძკლად სამკალისა თუსისა, ვენახისა
 მოქმედად და მეზურედ, და ვენეს მათგანნი, რომელნიცა საჭურველის
 იგ მოქმედად და რომელნიცა ეტლთა თუსთა მოქმედად ზ და ასულნი
 თქუენნი აღიზუნეს და ვენეს საცხებელის მბოლოველ, და სხვანი

¹⁾ იოსია იგ. საქმე.იგ.—²⁾ ქუენმორე ი.

ე იამინისასა, ღ ვერა ჰპოვა ❖ ღ მისლვასა ამათსა ქუჭანასა სიფი-
 სასა, ჰრქუა საულ მონასა თვსსა რომელი იყო მისთანა: მოვედ ღ
 მივიქცეთ, რათა არა მამა ჩემი დამტყვებელი კარაულთა შეიწუსე-
 ვ ბღეს ჩუწნოთ ❖ ღ ჰრქუა მას მონამან მისმან: აჰა არს აქა კაცი
 ღუთისა ქალაქსა შინა ამას, ღ კაცი დიდებულ, უოველი რომელი
 უკეთუ ჰრქუას მისრულთა მისდა მიმართ, ეეოს მათ, ღ აწ უკუტ
 მივიდეთ მუნ, რამეთუ გუბაუწოც ჩუწნ გსა ჩუწნი, რომელსა ვი-
 ზ დოდეთ ❖ ღ ჰრქუა საულ მონასა თვსსა რომელი იყო მისთანა:
 აჰა წარვიდეთ, ღ რაჲ მოვიდოთ კაცისა მიმართ ღუთისა, რამეთუ
 ჰურიცა შემოკვავალდა ბამისაგან ჩუწნისა, ღ არა რაჲ არს ჩუწნ-
 თანა, რომელ მიუდოთ კაცისა მიმართ ღუთისა მონაგებთაგან
 ღ ჩუწნთა ❖ ღ შესძინა ფრმამან მიგებად საულისა, ღ ჰრქუა: მეზო-
 ბის კელსა შინა ჩემსა მეოთხე ნაწილი სიკილა, ვერცხლისა ღ მი-
 თ სცე კაცსა ღუთისასა, ღ მოკვთხრას ჩუწნ გსაჲ ჩუწნი ❖ რამეთუ
 ჰირველ ისრაელთა შორის ესრეთ ეტყოდა კაცად კაცად, ოდეს
 ვინ მივიდოდეს კითხვად ღუთისა: მოვედ, რათა წარვიდეთ წინათ
 მხედველისა მიმართ, რამეთუ წინასწარმეტყველსა უწოდდა ერი წი-
 ნათ მხედველსა ❖ ღ ჰრქუა საულ ფრმასა თვსსა: კეთილარს სიტყ-
 ვაჲ შენი, მოვედ რათა წარვიდეთ, ღ წარვიდეს ქალაქსა შინა სადა
 იყო კაცი ღუთისა ❖ სოლო მათსა აღსლვასა ღ შესლვასა ქალაქსა
 შინა: ღ აჰა ზოვნეს ქალწულნი გამოსულ იფენესრა წულისა აღმოვსე-
 იბ ბად ღ უთხრეს მათ: არს თუ აქა წინამხედველი ❖ ღ მიუკეს მათ
 ქალწულთა, მეტყველთა: არს აქა წინაშე ჰირსა თქუწნსა, სოლო აწ
 ისწრაფეთ, რამეთუ დღისათჳს მოვიდა ქალაქსა შინა, რამეთუ
 იგ მსხუწრზლი არს დღეს ერისა ბამას შინა ❖ ღ რაჲმს შესვდეთ
 ქალაქსა შინა, მუნ კეპოოსთ იგი ქალაქსა შინა, ჰირველ ვიდრე
 არა გამოვიდეს ბამას შინა ჭამად: რამეთუ არა ეკუაუების ჭამად
 ერსა, ვიდრემდის შევიდეს ესე, რამეთუ იგი აკურთხევს მსხუწრზლ-
 სა, ღ მისა შემდგომად ჭამენ მწირნი ღ აწ შევედით, რამეთუ დღი-
 იდ სათჳს ჰპოოთ იგი ❖ ღ აღვიდეს ქალაქად, ღ ვითარცა ვლიდეს
 შუა ქალაქსა, ღ აჰა სამოელ გამოვიდა მათდა შემთხუწვად, რამეთუ

აღვიდოდა იგი ბამას შინა ❖ დ უფაღმან ¹⁾ აუწყა ეურსა სამოე იე
 ლისა დღითა ერთითა ჰირველ მისვლისა მისდა მიძართ საულის, იუ
 დ ეტეოდა ❖ რამეთუ ჟამსა ამას, სვალისა მოვაჯღენ შენდა კაცსა იუ
 ტომისაგან ბენიამენისა, დ სცნო მას მეფედ ერსა ზედა ჩემსა ის-
 რაელისა, დ იკნანს მან ერი ჩემი კველთაგან უცხო თესლთასა, რა-
 მეთუ მივსდე შეჭირვებასა ზედა ერისა ჩემისასა, რამეთუ აღმოვი-
 და დღადღებამ მათი ჩემდა ❖ დ იხილა სამოელ საულ, დ უფაღმან იზ
 ჰრქუა მისა მიძართ: აჰა ესერა კაცი რომლისათუ ვარქუ შენ, ესე იტ
 მეფობდეს ერთა ჩემთა ზედა ❖ დ მიეხლა საულ სამოელის მიძართ
 შორის ქალაქსა, დ ჰრქუა: მოძითსარ მე რომელი არს სასლი წი- ით
 ნათ მხედველისა ❖ დ მიუგო სამოელ საულს, დ ჰრქუა: მე თუთ
 ვარ, აღმოვედ წინამე ჩემსა ბამად დ ჰამე ჩემთანა დღეს, დ განვიტეო
 შენ სვალისად, დ უოველი რომელი არს გულისა შინა შენსა მიგო-
 თხრა შენ ❖ დ კარაულთათუ შენთა, დავარგულთა დღეს მესამე კ
 დღეს, სუ იგონებ გულსა შინა შენსა მათთუ, რამეთუ იპოვნეს, დ
 ვისიმე არს. შეჭირვება ისრაელისა; არა შენა დ სასლსა მამისა შე-
 ნისასა ❖ დ მიუგო საულ დ ჰრქუა: არა მე ვარა მე კაცისა, იემ- კა
 ნისა უმცირესისა სკიპტრისა ნათესავისა ისრაელისა; დ ტომისა
 უმცროსისა უოველისაგან სკიპტრისა ბენიამენისა; დ მამული ჩემი
 უმცირეს უფროს უოველთა მამულთა ბენიამენისთა დ რამდ იტეუ
 ჩემდა სიტეუთა ამით ❖ დ წარვივანა სამოელ საულ დ ერმამ მისი კბ
 დ შეიევანა იგინი სავანესა შინა, დ მისცა მათ მუს, ადგილი ჰირ-
 ველთა შორის წოდებულთა, ვითარ სამოელსა ათთა კაცთა შორის❖
 დ ჰრქუა სამოელ მწარეულსა ბეც მე წილი, რომელი მივეც შენ, კბ
 რომლისათუცა ვარქუ შენ, დაიდვა იგი შენთანა ❖ დ აღიღო მწა- კდ
 რეულმან მხარი, დ დაუდვა იგი საულსა; დ ჰრქუა სამოელ საულს:
 აჰა ნამეცნავი, დაიდვა წინამე შენსა, დ ჰამე; რამეთუ წამებასა შინა
 წინა დაიდვა შენდა უფროს სხვათა, შემოგესო: დ ჰამა საულ სამო-
 ლისათანა მას დღესა შინა ❖ დ მოავიდეს ბამით ქალაქსა შინა, დ და- კმ
 სარეცლა საულსა ქარსა ზედა, დ დაიბინა ❖ დ იქმნა ოდეს მოეხნლა კმ

¹⁾ სჟმე იგ.

კანთიადი ღ მოუწოდ სამოელ საულს ქორსა ზედა, ღ ჭრქუა: აღდგე
 ღ განგიტეო შენ; ღ აღდგა საულ, ღ გამოვიდა იგი, ღ სამოელ გა-
 რე ✱ სოლო რომელ გამოვიდოდნენ, კერძოსა ქალაქსა, თქუა სა-
 მოელ საულის მიძართ: არქუ ჭაბუკსა, რათა წინა წარვიდეს წინაშე
 ჩუწნსა, ღ შენ ეკე ვითარცა დღეს, ღ სასძენელ ვუო შენდა, ღ ის-
 მინო სიტყვა ღუთისა.

თ ა მ ი ი.

ღა აღილო სამოელ ჭურჭელი ზეთითა, ღ დასხს თავსა ზედა
 მისსა, ღ ამბორს უო მას, ღ ჭრქუა: ¹⁾ გცხო შენ უფალმან
 ძეფედ ერისა თვისსა, ისრაელსა შორის; ღ შენ ძეფედ, ჰირველ
 იქმე ერთა შორის უფლისათა, ღ შენ იხვსნსა იგინი გელისკან
 მტერთა მათთა გარემოსთა, ღ ესე შენდა სასწაულად, რამეთუ გცხო
 შენ უფალმან სამკვდრებელსა ზედა თვისსა მთავრად ✱ ოდესცა,
 განსჯედ დღეს ჩემგან ჭხოო ორნი კაცნი წინა საფლავთა რაქაელი-
 სთა, საზღვართა შორის ბენიამენისთა, სილომსა შინა ბაკალათსა,
 მსლდომელთა ფრიად, ღ გრქუან შენ, იზოვნეს კარაულნი რომელთა-
 თვის სჯდოდით მიებად; ღ აჰა მამასა შენსა დაუტყვებიეს ზრუნვად
 კარაულთათვის, ღ ფრიად იურვის თქუწნთვის მეტყველი: რამ უო მესა
 ჩემსა ✱ ღ განვედ მიერიტვან, ღ შორს მიხვიდე მუნისამდე თაბო-
 რისა, ღ ჭხოო მუნ სამნი კაცნი აღმავალნი ღუთისა მიძართ ბე-
 თელს, ერთსა მიჭვანდეს სამნი თხანი, ღ მეორესა ეტვრთოს სამი
 მასა ჰური, ღ მესამესა ეტვრთოს თსიერი ღჯრო ✱ ღ კკითონ
 შენ მძდობისათვის, ღ გცენ შენ ორნი ჰირველნი ჰურნი, ღ მიილო
 კელთავან მათთა ✱ ღ შემდგომად ამათს აღვედ ბორცუსა ზედა ღუ-
 თისასა, სადა არს შესაგრებელი უცო თესლთა, რამეთუ მუნ არს
 ერთსავი მათი უცხო თესლი, ღ იქმეს ოდეს აღსჯედ მუნ ქალაქსა
 შინა, ღ შეგმთხვოს გუნდი წინასწარმეტყველთა, აღმომავალი ბა-
 მით, ღ წინაშე მათსა ქნარი, ღ წინწილი ღ ებანი ღ მუდნი, ღ
 იგინი წინასწარმეტყველებდენ, ღ გარდამოვიდეს შენ ზედა სული უფ-
 ლისა, ღ წინასწარმეტყველებდე მათ თანსა, ღ იცუალო სსუად კა-

¹⁾ საქმე ივ. იოსია ო.

ლო თქუენ დღეს შუურაცს ეავთ ღმერთი თქუენი, რომელი იგი არს მკსნელი თქუენი ეოვლისაგან ბოროტისა და ჭირისა თქუენისა, და სთქუთ არა: არამედ მეფე დაჯდგინე ჩუენ ზედა; და აწ დადგით წინაშე უფლისა აღმითა თქუენითა, და ტომითა თქუენითა, და ათასის თავებითა თქუენითა და და მოიყვანა სამოელ ეოველი ტომი ისრაელისა, და დაეცა წილი აღამსა გუნდასა ზედა ბენიამენისა და და მოიყვანა აღამი ბენიამენისა ტომად ტომად და დასდა წილი ტომსა ზედა მატტარისთა, და შეჭკრიბა ტომი მატტარისი კაცად კაცად და დაეცა წილი საულს მესა კისისსა, და ეძიებდეს მას, და ვერა ჰპოვეს და და ჰკითხნა სამოელ კვალად უფალსა, და თქუა: უფეთუ მოვიდეს აქა კაცი კვალად; და ჰრქუა უფალმან აჰა იგი დაფურულ არს კიდობანსა შინა და და მიისწრაფა სამოელ და მოიყვანა იგი მიერითგან, და დაადგინა იგი შორის ერისა; და იყო უმაღლეს ეოველთა ზედა ერთა მხრითა, და უმაღლეს და და თქუა სამოელ ეოვლისა მიმართ ერისა: ზედაგუთა რომელიცა გამოიჩინა თვისად უფალმან, რამეთუ არა არს მსგავს მისსა ეოველთა შორის თქუენსა; და იხილა ეოველმან ერმან, და ჰრქუეს¹⁾ რათა ცხონდეს მეფე და და²⁾ თქუა სამოელ ერისა მიმართ სამართალნი მეფეთანი, და დაწერა წიგნსა, და დადვა წინაშე უფლისა და და განუტევა სამოელ ეოველი ერი, და ვიდოდეს თითოეული თჯსად, და საულ წარვიდა სახლისა შინა თჯსა, გაბაონს: და ვიდოდეს მისთანა მენი ძლიერთანი, რომელთა შეახო უფალმან გულთა მათთა საულისთანა და და ხოლო³⁾ მენი წარწემენდისანი, იტყოდეს: ვინ კვაცხოვნეს ჩუენ ამან; და აცინებდეს მას, და არა მიუდეს მას ძღვენი.

თ ა ვ ი ი ა.

და იქმნა შეძგომად თჯსა, და აღმოვიდა ნაასა ამანითინი, და დაიბანაყა იახის ზედა გალადისასა: და ჰრქუეს¹⁾ ეოველთა კაცთა იახისთა, ნაასის მიმართ ამინითელისა, დაკვიდეუ ჩუენ აღთქმა, და ემონებდეთ შენ და და ჰრქუა მათდა მიმართ ნაას ამანითელმან: ესე აღთქმად დაკვიდვა თქუენ, აღმოკვადო თქუენ კაცად კაცადსა თვალნი

1) ვ მეფ. ა.—2) ზემოტე ტ.—3) ჰემოტე ია.

მარჯვენე, ღ დაგდვა უწმღრებად ისრაელსა ზედა ❖ ღ ჰრქეჭს მას კაცთა იაბის გალადისთა: გვიტყვე ჩუწნ შჯდ დღე, რათა წარუგზავნოთ დაღადისი ეოველსა შორის სასღვართა ისრაელისათა, ღ უკეთუ არა იქმნას მკსნელი ჩუწნი, მაშინ წარმოვიდეთ თქუწნთა-
 ნა ❖ ღ მივიდეს დაღადისნი გაბაონსა შინა საულის მიძართ, ღ მიუთხრნეს სიტყვანი ესე ეურსა შინა ერისასა; ღ აღიბაღლა ეოველმან ერმან ჳამა თჯნი ღ ტიროდეს ❖ ღ აჯა საუღმევიდა განთიად დაბისაგან, ღ ჰრქეა საულ: რაჲსა სტირს ერი ქესე; ღ აუწვეს მას სიტყვანი კაცთა იაბისთა ❖ ღ გარდმოვიდა საული უფლისა საულის ზედა რაჳამს ესმა სიტყვანი ესე, ღ განრისხნა მათ ზედა ფრიად ❖ ღ მოიყვანნა ორნი კარნი ღ განანაწილნა ივინი ასოეულად, ღ წარსცა ეოველსა შორის სასღვარსა ისრაელისასა, კელითა დაღადისთასა, ღ გტყვოდა: რომელი არა შეუდგეს კვალსა საულსა ღ კვალსა სამოელისასა მსგავსად დაჭრად არს ძროხა ღ ცხოვარი მისი ღ დაეცა შიში დიდი უფლისა ისრაელსა ზედა, ღ გამოვიდნენ ვითარცა ერთი კაცი ❖ ღ აღრიცხუნა ივინი, ბეზეკსა ღ ვაძესა შინა, ღ იუწნეს ეოველნი კაცნი ისრაელისანი ექუს ასი ათასი, ღ კაცნი იუდასნი სამეოცდა ათი ათასი ❖ ღ ჰრქეა საულ დაღადისთა მოსრულთა: ესრეთ მიუთხრათ კაცთა იაბის გალადისასა; ზვალე იეოს ჳსნა თქუწნი აღმოსლევასა შხისასა. ღ მოვიდეს დაღადისნი ქაღაქად, ღ მიუთხრეს კაცთა იაბისათა, ღ განისარეს ❖ ღ თქუწს კაცთა იაბისათა ნასის მიძართ აძანითელისასა: ზვალე გამოვიდეთ თქუწნთანა, ღ ქმენით ჩუწნდა კეთილი წინაშე თვალითა თქუწნთა ❖ ღ იქმნა განთიად, ღ საულ განეო ერი. ეოველი სჳმად ბანაკად, ღ შევიდა შორის ბანაკთა სჳმილაგსა შინა განთიადისასა. ღ მოსრნა მენი ამონითისანი, ვიდრე შემწუხრდებოდა დღე, ღ რომელი დაშთა განივლტოდეს, ღ არა დაშთა არცა ორი მათგანი ერთად ❖ ღ თქუწს ერმან სამოელის მიძართ: ვინ არს რომელი იტყვოდა, რათა საულ არა მეფობდეს ჩუწნ ზედა, მომეცით კაცნი იგი ღ მოეწუზდეთ ივინი ❖ ღ ჰრქეა საულ რათა არა მოკუდეს არცა ერთი

1) ზემორე აზ.

ამას დღესა შინა, რამეთუ დღეს ქმნა უფალმან ცხოვრებამ ისრაელსა
 იდ შორის ❖ დ თქუა სამოელ ერთა მიმართ, მეტუქუძლმან: მოვედით
 იე რათა განვიდეთ კალკალად, დ განვაასლნეთ მუნ მეფობამ ❖ დ
 ვიდოდეს ყოველი ერი კალკალას, დ სცხო მუნ სამოელ საულს
 მეფედ წინაშე უფლისა კალკალასა შინა, დ შეწირეს მუნ მსხუტრ-
 ჳლი მძუდობისა წინაშე უფლისაჲ, დ განიხარეს მუნ საულ დ სა-
 მოელ დ ყოველმან კაცმან ისრაელისამან ფრიად.

თ ა ვ ი ი ბ.

და თქუამ სამოელ ყოველთა მიმართ ერთა, ისრაელისათა: აჴა
 ვისმინე ჳმად თქუტნი ყოვლისათუხ რაჲოდენი მარქუთ მე, დ და-
 ვადენე თქუტნ ჴედა მეფე ❖ დ აჴა აწ მეფე წინა გიძღვს წინაშე
 თქუტნსა, ხოლო მე დაბებრდი, დ დავჯდე, დ მენი ჩემნი აჴა თქუტნ
 თანა: რამეთუ მეცა წინა გიძღოდი წინაშე თქუტნსა სიჴბაუჳით ჩე-
 გ მითუან ვიდრე დღეინდელად დღედმდე ❖ დ ¹⁾ აჴა მე მომითხართ მე
 წინაშე უფლისა დ წინაშე ცხებულისა მისისა, ნუ უკუტ ვაისიჲ გბოჲ
 აღვიდე, ანუ კარაული. ანუ თქუტნ ვისმცა გმძღავრე. ანუ ვინმე შე-
 გავიწრე რაჲ. ანუ გელისაგან ვისაძმესა მოვიდე ქრთამი, ანუ საიდუმ-
 ღლოდ აღვიდე მომითხართ მე, დ მოგიქციო თქუტნ ❖ დ ჴრქუტნს
 სამოელს არა ხარ ჩუტნი შემაწუსებელ, არცა გიმძღავრებიეს ჩუტნ-
 და, არცა შეგუბაწრენ ჩუტნ. არა ქრთამი აღვიდეს ჩუტნგან, არცა
 ე აღვიდე კელისაგან ვისაძე არა რაჲ ❖ დ თქუა სამოელ ერთა მი-
 მართ: მოწამე არს უფალი თქუტნ ჴედა, დ მოწამე არს ცხებუელი
 მისი, დღეინდელად ამის, დღედმდე, რამეთუ არა რაჲ ჴნაოთ გელსა
 ვ შინა ჩემსა. დ ჴრქუტნს ერთა: მოწამე იუაჴნ ❖ დ ჴრქუა სამოელ კუბ-
 ლად ერთა, მეტუქუძლმან: მოწამე არს უფალი, რომელმან შექმნა
 მოსე დ აჴრონ, დ გამოიუჴანნა ქუტუანისაგან ეგუპტისა მამანი
 ჩუტნნი ❖ დ აწ წარმოდევით წინა, დ გულის ჳმა გიყო თქუტნ
 წინაშე უფლისა დ მოგიოხრა თქუტნ ყოველი სამართალი უფლისა,
 რომელი გიყო თქუტნ დ მამათა თქუტნთა ❖ ოდეს შთავიდა იაკობ
 დ მენი მისნი ეგუპტედ, დ დაამდაბლნეს ივინი ფრიად მეგუპტელ-

¹⁾ ჴარაქ. მე.

უფალს ღმერთის შენსა, რათა არა მოვსწედეთ. რამეთუ შევსიინეთ
 ვოვლისა მიმართ ცოდვითა ჩუწნითა სიბოროტე, რამეთუ ვითხო-
 ვეთ თავისა ჩუწნისათუხ მეფე ❖ დ თქუა სამოველ ერისა მიმართ:
 ნუგეშინინ, თქუწნ ჭქმენით ვოველი სიბოროტე ესე, გარნამ ნუ
 მიაქცევთ ზურგთა უფალსა. დ ჭმონეთ უფალსა ვოვლითა გუვლითა
 თქუწნითა ❖ დ ნუ შეუდგებით უკანით უნდოთა, რომელნი არა
 სარგებელ გეუწენ თქუწნ, დ არცა გიხსნიენ თქუწნ რამეთუ არა
 რა არიან, ხოლო უფალმან არა განიმოხროს ერი თუხი: სახელი-
 სათუხ მისისა დიდისა, რამეთუ მძუდ არს უფალი დ მიგითულის
 თქუწნ თავისა თუხისათუხ ერად ❖ დ ნუ იყოფინ ჩემდა შეცოდებად
 უფლისა, ანუ ტევებედ ვედრებასა თქუწნთუხ უფლისა მიმართ, დ
 ჭუმონო უფალსა დ გირუწნო თქუწნ გუა კეთილი დ მართალი ❖
 გარნამ გეშინოდესთ უფლისა ღუთისა დ ჭმონეთ მას ჭეშმარიტე-
 ბითა დ ვოვლითა გუვლითა თქუწნითა: რამეთუ იხილეთ რომელ
 ქმნამა დიდნი უფალმან თქუწნთანა ❖ დ უკეთუ ჭქმნათ ბოროტი,
 მაშინ თქუწნ დ მეფე თქუწნი წარგეუმიდენს.

თ ა ვ ი იზ

ხოლო მედგომად ორთა წელთა მეფობისა მისისათა, რაჟამს
 იწყო მეფობად ისრაელისა შორის ❖ დ გამოიწიოთ თავისა თუხისა-
 თუხ საუელ სამ ათასნი კაცნი, მეთავან ისრაელისათა, დ იეწენეს
 საუელისთანა ორი ათასნი მუქისა შინა დ მათსა შინა ბეთილსა, დ
 ათასნი ხოლო იეწენეს იონათანისთანა გაბაონს ბენიამენისასა: დ
 დაშთომილი ერი განუტევა თუთუელი სოფელსა შინა თუხსა ❖ დ
 მოსზომ იონათან, ნასიფა უცხოა თესლი, რომელ არს ბორცვისა
 სუდა, დ ესმათ უცხო თესლთა: დ საუელ დაბერა საუვრითა, ვოველ-
 სა შინა ქუწუანასა, დ იტეოდა რათა ისმინოან ებრაელთა ❖ დ ეს-
 მა ვოველსა ისრაელსა მეტეუწლთა, რამეთუ დაამკუნა საუელ ნასი-
 ფა უცხო თესლი, დ საძაგელ იქმნა ისრაელი უცხო თესლნი შო-
 რის დ მეკრბენ ერნი საულისა თანა გაღვაღასა ❖ დ უცხო თეს-
 ლნიცა მეკრბეს ბრძოლად ისრაელისა ზედა, (დ მოვიდენ ისრაელ-
 სა ზედა) ოცდა ათი ათასნი ქუწითი ჭურვილი დ ექუსი ათასი ცხე-

ნოსანი, ღ ერისა სიმრავლე, ვითარცა ქუშა ზღუსა: ღ შევიდეს ღ
დაბანაკეს მასისა შინა წინასჲ ბეთრონისა აღმოსავლით ზ ღ
იხილეს კაცთა ისრაელისათა, რამეთუ ვერ უძლებდეს მათდა წინა
აღმდგომად; ღ დაიმაღნეს ერნი ქუბათა შინა, ღ მათათ ღ ქუბათა
ღ ნაზრალთა, ღ მღუბეთა შინა ზ ღ წარვიდეს ღ განვიდეს იორდა-
ნესა ქუჭყანასა შინა გადისა ღ გალადისასა: სოლო სასულ იყო
კუბალად გაღვალასა, ღ ყოველნი ერნი შემრწუნდეს რომელნი იყუ-
ნეს მისთანა ზ ღ უცდიდეს შუდ დღე მოწმობისაებრ ვითარცა უბრ-
მანს სამოელ, ღ არა მოვიდა სამოელ გაღვალად, ღ განიბინენეს
ყოველნი ერნი მისნი მისგან ზ ღ ჰქრქუა საულ: მოძეგარეთ მე
რათა ვუო ყოვლად დასაწულელი მშუდობისა: ღ შეწირა ყოვლად
დასაწულელი ზ ღ იქმნა ოდეს აღასრულა შეწირვა ყოვლად დას-
წულელისა, ღ აჴა სამოველ მოვიდა, ღ საულ გამოვიდა მიგებებად
მისსა, კურთხევად მის მიერ ზ ღ ჰქრქუა სამოელ: რაჲ ესე ჰქმენ:
ღ ჰქრქუად საულ: ვიხილე რამეთუ განვიდოდეს ერნი ჩემგან, ღ შენ
არა მოხუჭდ, ვითარცა კანძისს ზღურჲ მოწმობითა დღეთასა, ღ
უცხოჲ თესლნი შეგრბეს მასმანსა შინა ზ ღ ვთქუ უცხოჲ თესლნი
შემოვირდეს ჩემდა გაღვალსა, ღ ჰირსა უფლისასა არა ვევედრე. ღ
ვერ მოვითმინე ღ შევეწირე ყოვლად დასაწულელი ზ ღ თქუად სამოელ
სასულის მიმართ ამაო არს შენდა ვინათგან არა დაიმაწხე მცნება
უფლისა ღმრთისა შენისა, რომელი გამცნო შენ უფალმან რამეთუ
აწ განემზადა უფლისა მეფობა შენი ისრაელისა შორის უკუნისამ-
ღე ზ ღ აწ მეფობაჲ შენი არა დადგრეს შენდა, ღ იძიოს თუსად
უფალმან კაცი გულისაებრ თუსისა, ღ ¹⁾ უბრმანოს მას უფალმან
მფლობელ ყოფად ერსა ზედა მისსა, რამეთუ არა დაიმაწხე რაჲო-
დენნი გამცნო შენ უფალმან ზ ღ აღდგა სამოელ ღ წარვიდა გალ-
გალითგან გზასა თუსსა: ღ ნარჩომნი ერნი ვიდოდეს კუბალსა საუ-
ლისასა შემთხუჭვად ერისა მბრძოლისა აღმოსლვასა მათსა გალ-
გალითათგან კაბას შინა ბენიამენისთა: ღ აღრიცხვნა საულ ერნი ღ
გზოვა მისთანა ექქესასი კაცი ზ სოლო საულ ღ იონათან მე მისი,

¹⁾ საქმე იგ.

ბ და ერნი რომელნი იპოვნეს მისთანა, ისხდენ გაბას შინა ბენიამე-
 ნისასა და ტიროდეს: და უცხო თესლნი დაბანაკებულ იუვნეს მაქმსა
 იხ შინაა და გამოვიდეს წამრწეშედელნი აგარაკისაგან უცხოა თესლ-
 თასა სამითა მწუობრითა: ერთი იგი მწუობრი სჭვრეტდა ცხასა
 იტ გოფირისასა ქიტქანასა სობალასა და მწუობრი ერთი მჭვრეტელ
 იყო ცხისა ბეთორისსა, და მწუობრი ერთი მჭვრეტელ იყო ცხით
 ცაბონითა, რომელი მისდრეკების გაის მიმართ სავიმს უდაბნოსა და
 ით ხოლო მჭვდელნი რეინისანი არა იპოვნეს ყოველსა შორის ქიტ-
 კანასა ისრაელისასა, რამეთუ თქვან უცხოა თესლთა, ნუ უკუტ ქ-
 კ მოდიან ებრაელნი მასჯლსა და შუბსა და ვიდოდეს ყოველნი ბენი
 კ ისრაელისანი ქიტქანასა უცხო თესლთასა, ჭედად თვთუელი თვ-
 კა სისა მანგლისა, და საჭურველისა მათისა, და კაცად კაცადი ცულო-
 კა სსა თვისისა, და ცულისა თვისისა და მომსთუელენი ყოველნი ჭურ-
 კბ ჭელსა მოისწრებდენ მკისასა: ხოლო ცულნი, და ცულნი, წამბარ-
 კბ თებელ მათდა არა იქმნებოდა და იყო დღესა მას შინა ბრძოლა-
 კა სსა მაქამისასა, არა იპოვა მასჯლი, და შუბი კელთა შინა ყოველ-
 კბ თა ერთასა, რომელნი იუვნენ საულისა და იონათანის თანა, თვ-
 კბ ნიერ საულისა და იონათან მისა მისისა და გამოვიდეს სადგურ-
 თაგან უცხოა თესლთასა, წიად კერძო მაქამისასა.

თ ა ვ ი იღ.

ა და იყო დღესა შინა ერთსა: და ჰრქუა იონათან მეძან საულის-
 ბ ძან მონასა მტვრთელსა საჭურველისა მისისასა, მოვედ და წარვი-
 ბ დეთ მესავს შინა უცხოა თესლთა რომელი არს კერძოსა მას ზედა.
 ბ ხოლო მაძასა თვისსა არა მიუთხრა ესე და საუელ ჯდა წუტრსა ზე-
 ბ და ბორცვსასა სესა ქვეშე ვაძლისასა, რომელი არს მადამორლოსა
 ბ შორის და იუვნენ მისთანა ვითარ ექესასი კაცი და ხოლო აქი მე აქი-
 ბ ტოფელისა, მძისა იონათანისა, მისა ფინეხისა მისა ილისი მდღე-
 ბ ლისა დუთისა სილოძსა შინა, მტვრთელ ევეჟედისა სამდღელსა
 ბ და ერძან ვერ სცნა, რამეთუ განვიდა იონათან და სოლო სამუელ
 ბ გამოსავალისა, სადა უნებდა იონათან შესვლად საყოფელსა შინა
 ბ უცხო თესლთასა, და იყო ლოდი მასჯლი იმიერ და ლოდი მასჯლი

ამიერ გზასა, სახელი ერთისა ბაზეს ღ მჟორისა სენსა ზ ლოდი
ერთი დგა ჩრდილოეთითგან ზირის ზირ აქიმისა ღ ლოდი მჟორე
სამხრითგან ზირის ზირ გაბაონისა ზ ღ ჰქრქუა იონათან მსახურსა, ჰ
მტვრთველსა საჭურველისა მისისასა: მოვედ ღ წარვიდეთ მესავის
წინა ღ უცუქტელისა მის; ანუთუ რომელ ეოს ჩუქნდა უფალმან ჩუქნ-
თვს, რამეთუ არა არს უფლისა თანა უჯეროვნო ესნა მრავლისა მორის
ანუ მცირისა ზ ღ ჰქრქუა მას მტვრთველმან საჭურველისა მისისა-
მან: ჰქმენ ეოველი, რომელსა სედა გული შენი მიგიდრიკენ: აჰა
მე შენთანა ვარ, ვითარცა გული შენი, გულიცა ჩემი ზ ღ ჰქრქუა
იონათან: აჰა ჩუქნ წარვიდეთ კაცთა მიმართ ღ ვეყენოთ მათ ზ
უკეთუ ესე გურქუან ჩუქნდა; ღ იცადეთ მუნ, ვიდრემდის მოგიტოსრა
თქუქნ; ივინი დაადგურეს თვთ ადგილთა სედა თვსთა, ღ არა წა-
ვიდეთ მათდა ზ სოლო უკეთუ ჩუქნ ესრეთ გრქუან: აღმოვედით
ჩუქნდა, ღ ადვიდეთ, რამეთუ მოგუქცეს ივინი უფალმან კელთა ჩუქნ-
ნთა, ღ ესე იყავნ ჩუქნდა სასწაულად ზ ღ ვიდოდეს ორნივე მესავ-
სა შორის უცხო თესლასა, ღ იტეოდეს უცხოა თესლნი: აჰა ებრაე-
ლნი აღმოველენ ნაზარაით თვსით, სედა ივენენ დაფარულნი ზ ღ
მიუგეს კაცთა მესაველთა იონათანის მიმართ, ღ მტვრთველისა
მიმართ საჭურველისა მისისა, ღ ჰქრქუქნ: აღმოდით ჩუქნდა, ღ გა-
მოგიცხადლოთ თქუქნ სიტუვად; ღ ჰქრქუა იონათან მტვრთველსა სა-
ჭურველისა მისისასა: მოვედ შემდგომად ჩემსა, რამეთუ ივინი უფა-
ლმან კელსა შინა ისრაელისასა მოსცა ზ ღ ადვდა იონათან კელი-
თა ღ ფურკითა ბორძდვთ, ღ მტვრთველი საჭურველისა მისისა
უგანა მისა ღ სედვიდეს უცხო თესლნი ზირსა იონათანისასა, ღ მო-
სრნა ივინი მან ღ მტვრთველმან საჭურველისამან მსრველმან კვა-
ლსა მინა მისსა ზ ღ იქმნა წულუღეება ზირველი, რომლითა მო-
სრნა იონათან, ღ მტვრთველმან საჭურველისა მისისამან, რამეთუ
ოც ოდენ კაცნი სიშტითა ღ გორკითა ქვათა ღ ლოდთა ველისა-
თა ზ ღ იქმნა საშინელება ბანაკთა შორის ღ სოფელსა სედა, ღ იე
უოვლისა ერისა რომელი იეო მესავსა შინა, ღ მომსურელნი გან-
ცვფრდეს რამეთუ მათ არა ენებათ ბრძოლად ღ შემრწუნდა ქუქნანა,

იუ და ექმნა განკურებად უფლისა მიერ და იხილეს მსტოვართა საუღო-
 სათა გაბას შინა ბენიამენისსა; და აჰა ბანაენი შემყოთებულ იყვნეს
 იხ იმიერ და ამიერ და ჰქრქვა საულ ერთა მეოფთა მისთანა: განიხი-
 ლეთ აღრაცხენით აწ, და იხილეთ ვინ განვიდა ჩუწნგან: და განიხი-
 ილ ლისა მისისა და ჰქრქვა საულ აქას: მომიღეთ ვეფუდი, რამეთუ
 ით იყო კიდობანი ღუთისა მას დღესა შინა მეთა ისრაელთა თანა და
 იყო ოღეს ეტეოდა საულ მდღელთა, და ექმნა ოხრა ბანაკსა შორის
 კ უცხო თესლთასა, რამეთუ მისულით მივიდოდენ და განმრავლდებო-
 და და ჰქრქვა საულ მდღელსა: აღიპურენ კელნი შენნი და აღვიდა
 საულ და ყოველი ერთი რომელი იყო მისთანა, და მოვიდეს ბრძო-
 კა და ექმნა შოთი დიდი და არამედ ებრაელნიცა, რომელნი, იყვნეს
 უცხო თესლთათანა გუშინ და გუშინისწინ, გამოსული ბანაკსა შინა და
 კბ მოიქცეს იგინიცა რათამცა ქმნეს ისრაელთა თანა, მეოფთა საუ-
 ლისა და იონათანის თანა და ყოველნი ისრაელნი რომელნი და-
 ფარულ იყვნეს მთასა შინა ფურემისსა ესმათ რამეთუ განვლტოლი-
 ვილ იყვნეს უცხო თესლნი: შეკრბენ იგინიცა და დგენა უევეს მათ
 ბრძოლითა, და იკნა უფალმან მას დღესა შინა ისრაელნი კვლთა-
 კბ გან უცხო თესლთასა. ხოლო ბრძოლა განვიდა ბამოფამდე და
 ყოველნი ერთი იყვნეს საულის თანა ვითარ ათი ათასი კაცი, და
 და იყო ყოველი ბრძოლა განბნეული ყოველთა შინა ქალაქთა მთა-
 კდ სა და ეფრემისსა და საულ ჰყო უგუნურება დიდი მას დღესა-
 შინა, და აფუცა ერსა მეტეწლმან: წეველ იყავ კაცი რომელმან ჰა-
 მოს ჰური მწუხრამდე ვიდრე შური ვაგო მეერთა ჩემთა, და არა
 კე იგემეს ყოველთა კაცთა შური და ყოველი ქრქვანა სადილობ-
 კე და, და აჰა იყო მადნარი ფუტკრისა წინაშე სოფლისა და შევი-
 დოდა ყოველი იგი კაცი სასკესა ფუტკრისასა და აჰა ხედვიდეს კა-
 ცნი რამეთუ გამოდის თაფლი; არამედ არა იყო მიქცევი კელისა თეს-
 კს სა და ხოლო იონათან ვერ ისმინა და ოღეს აფიცა მამამან მისმან ერთი.

ჰ განირთხა წვერი შუბისა თვისისა, რომელი იყო კელსა შინა მი-
 სსა, ჰ დაწო იგი გოლსა თაფლისასა ჰ მიაქცია კელითა თვისითა
 ზირსა შინა მისსა, ჰ განუნათლდა თვალნი მისნი ❖ ჰ ჰრქუა ერთ-
 მან ერისგანმან მეტეუჭლმან: ფიცით დასწვევად მამამან შენმან ერი
 მეტეუჭლმან წვეულ იუვენ კაცი, რომელმან ჰამოს ჰური დღესა
 ამას შინა, ჰ მოუძღურდა ერი ❖ ჰ იონათან ცნა ჰ ჰრქუა: შეა-
 მრწუნა მამამან ჩემმან ქუჭყანა იხილეთ ჟითარ განათლდა თვალ-
 ნი ჩემნი ოდეს მცირე გემოჲ ვინილე თაფლისა ამისგან ❖ ჟ: რა-
 თამცა ჰამით ეჭაბა დღეს ერსა ნატევენავისაგან მტერთა მათთასა,
 რომელი იხოვეს, უმრავლესცა ეოფილ იყო დღეს წელულება უცხო
 თესლთა შორის ❖ ჰ მოესრნეს დღესა ამას შინა უცხო თესლთა-
 გან უმრავლეს ვიდრე მამასსა შინა: ჰ დამურა ერი ფრიად ❖ ჰ
 მიიქცა ერი ნატეუჭლნავსა ზედა ჰ მოუვანდათ ერსა სამწესო, კარნი
 კამბენი ჰ კბონი ზროსათანი. ჰ დაჰკლევიდეს ქუჭყანასა ზედა ჰ ჰამდეს
 ერნი სისხლითა ❖ ჰ მიუთსრეს საულს მეტეუჭლთა: სცოდა ერმან
 უფლისა მიმართ, ¹⁾ რამეთუ ჰამეს, სისხლითა: ჰ ჰრქუა საულ:
 ეფოიმი, მიმიგორეთ მე აქა ლოდი დიდი ❖ ჰ ჰრქუა საულ მი-
 ვედით ერთა მათ მიმართ ჰ არქუთ: რათა მოიღონ აქა თვითოე-
 ულმან ხბოჲ თვისი, ჰ თვითოეულმან ცხოვარი თვისი, რათამცა
 დაკლან ქვასა ამას ზედა, ჰ ჰამონ იგი ჰ ნუ სცოდავთ უფალსა
 ჰამითა სისხლითურთ: ჰ მოიუვანეს ღამით ეოველმან ერმან
 თვითოეულმან, რომელი აქუნდათ კელთა შინა თვისთა, ჰ და-
 ჰკლევიდეს მუნ ❖ ჰ საულ აღუშენა მუნ საკურთხეველი უფლისა,
 ჰ ესრეთ იწყო საულ აღშენებად საკურთხეველისა უფლისა ❖
 ჰ ჰრქუა საულ: შთავიდეთ უკანა უცხო თესლთა ღამით, ჰ მივი-
 ტაცეთ ივინი ვიდრე განთენებამდე, ჰ ნუ დაუტევეთ მათგან
 კაცსა: ჰ ჰრქუა მუჲ რამცა ჰსთნიეს წინამე თვალთა შენთა
 ჰუჲ: ჰ ჰრქუა მღვდელმან წარვდეეთ აქა ღუთისა მიმართ ❖ ჰ
 ჰკითხსა საულ ღმერთსა: შთავიდეჲ უკანით უცხო თესლთა. ჰ
 მოსცვა ივინი კელთა შინა ისრაელთასა. ჰ არა მიუგო მას

კლ
 კთ
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ

¹⁾ ე მოსე იბ ჰ კბ.

ლს უფალმან მას დღესა შინა ❖ ღ ჭრქუა საულ: მომეხსენით
 აქა ეოველნი ტომნი ისრაელისანი ღ გულის ვაჲ ეავთ, ღ იუწვეთ
 ვისსა ცოდვასაჲ ზედა იქმნა დღეს ესე ❖ რამეთუ ცხოველ არს
 უფალი, რომელმან ივსნას ისრაელი, რამეთუ უკეთუ მიკება იყოს
 იონათანის ზედა მისა ჩემისა, სიკუდილით მოკუჭდინ: ღ არა ვინ
 იყო მიმკებელი ეოველთაგან ერთა ❖ ღ ჭრქუა საულ ეოველსა
 ისრაელსა: თქუენ დადგეთ ერთსა მვარესა, სოლო მე ღ იონათან
 მე ჩემი დადგეთ მერესა მვარესა: ღ მიუგო ეოველმან ერმან
 მს საულს: რაჲცა სათნო არს წინაშე შენსა ეგრეთცა ჭეჲ ❖ ღ თქუა
 საულ: უფალო ღმერთო ისრაელისაო რაჲ არს, რამეთუ არა რაჲ მო-
 მიკე მონასა შენსა დღეს: ჩემი არსა, ანუ მისა ჩემისა იონათანისა
 უმრთელობა. უფალო ღმერთო ისრაელისაო, მოეც სასწაული: უკე-
 თუ ჭრქუა ესე, აწ ერსა შენსა ისრაელსა, მომეც აწ ღირსება: ღ
 მბ დაეცა წილი იონათანსა ღ საულსა ზედა, ღ ერი გამოვიდა ❖ ღ
 ჭრქუა საულ: განაგდეთ წილი ჩემ ზედა ღ იონათან მესა ჩემსა ზე-
 და, ღ რომელიცა გამოაჩინოს უფალმან, სიკუდილით მოკუჭდეს: ღ
 ჭრქუაჲ ერმან საულს: ნუ იყოფინ სიკუჭაჲ ესე: დასძლია საულ
 ერსა, ღ განაგდეს წილი მისთვის ღ იონათანისთვის მისა მისისა,
 მც ღ დაეცა იონათანის ზედა წილი ❖ ღ ჭრქუა საულ იონათანს, მუ-
 წვე მე რაჲ გიქმნიეს ესე: ღ მიუთხრა მას იონათან, ღ ჭრქუაჲ:
 ჭამით ვჭამე მცირე თაფლი ამოწებული მუბის ღუგლუგითა, რომე-
 მდ ლი მახუნდა კელსა შინა ჩემსა, ღ აჭა მე მოვეუდები ❖ ღ ჭრქუა მას
 საულ: ეგრეთ მიყოს მე ღმერთმან, ღ ესე შემინოს მე, რამეთუ
 მე სიკუდილითა მოვეუდე დღეს ❖ ღ მიუგო ეოველმან ერმან საულს:
 ნუ თუ მოკუჭდეს დღეს რომელმან ქმნა ცხოვრებაჲ ესე დიდი ისრაე-
 ლისა შორის. ნუ იყოფინ ეკე, ცხოველ არს უფალი, არა დაეცეს
 თმაცა თავისა მისისა ქუჭანასა ზედა, რამეთუ წყალობითა ღმით-
 სათა ქმნა მან დღეს ესე: ღ ევედრნეს ერნი იგი იონათანისათვის
 მც მას დღესა შინა, ღ არა მოკუჭდა ❖ ღ არა წარვიდა საულ უკანით
 მც უცხო თესლთა, ღ უცხო თესლნი განვიდეს ადგილსა თვისსა ❖ ღ
 მც საულ განძლიერდა მეფედ ისრაელსა შორის, ღ სძლო კარემოს

ყოველთა მტერთა მისთა, მოაბელთა, ღ მეთა ამონისთა, ღ მეთა
 ედომისთა, ღ ვეფორისთა, ღ სამეფოსა სუბანისასა, ღ უცხო
 თესლთა: ღ სადაცა თუ მივიდოდის იესნიდის ❖ ღ შეკრიბა ძალი, მწ
 ღ სძლო აძალეკსა, ღ იესნა ისრაელი კელთაგან მძლავრთა მათ-
 თასა ❖ ღ იეჟნეს ბენი საულისნი, ¹⁾ იონათან, ღ იესუ, ღ მელ- მთ
 ქის. სოლო სასეღნი ორთა ასულთა მისთანი, სასეღი ჰირველ
 შობილისა მეროვა, ღ სასეღი მეორისა მელსოლა ❖ სოლო სა- ნ
 ხეღი ცოლისა მისისა აქინომა, ასული აქიმასონისა, ღ სასეღი
 უსუცესისა ძვედარისა მისისა აბენირ, მე ნიროვისა მისა საულის
 ტომისა ❖ სოლო კის მამად საულისა ღ ნირ მამად ავენირისა, მე ნა
 იამინისა, მისა აბიელისა ❖ ღ იყო ბრძოლა ძლიერი უცხო თეს- ნბ
 ლთა ზედა ყოველსა დღესა შინა საულისასა: ღ იხილავიდა საულ
 ყოველსა კაცსა ძლიერსა, ღ ყოველსა კაცსა მესა ძლიერისასა, ღ
 შეჭკრებდა მათ თავისა თჯისისათჯს.

თ ა ვ ი. იმ.

და ჰტრქუა სამოკელ საულს: მოძავლინა მე უფალმან ცსებად ა
 შენდა მიუფედ, ერთა შორის ისრაელთა. ღ აწ უსმინე გამასა სიტყვსა
 უფლისასა ❖ ესრეთ მტრქუა უფალმან საბათომან, აწ შური ვავო, ბ
 რომელი უქმნა აძალეკმან ისრაელსა, რაჟამს შეემთსუა იგი გზასა
 ზედა აღმოძავალთა მათ ეგჯუტითგან ❖ ღ აწ შენ წარვედ, ღ მოს- გ
 რენ აძალეკი ღ იარბი, ღ ყოველი რომელნი არიან მისსა, ღ ნუ
 აცოცსლეუბ მათგან ნურა რაჟსა, ღ აღმოჭოხუარ ივინი, ღ დასწევევი
 ივინი, ღ ყოველნი მეფენი მისთანა ღ არა რიღო მათ: ღ მოსწ-
 ეუდენ მამაკაციოტგან დედაკაცადმდე, ღ ურმითგან ვიდრე ბუქუს მწო-
 ვარბამდე რმისა, ღ ზროხითგან ცხოვართამდე, ღ აქლემითგან კა-
 რაულთამდე ❖ ღ შეკრიბა ერთი საულ, ღ აღრაცსნა ივინი გაღვალა- დ
 სა შინა, ოთხასი ათასი ქვეითი, ღ ოც ღ ათი ათასი მეთაკან იუ-
 დასთა ბანაკსა შინა ❖ ღ მოვიდა საულ ქალაქათადმდე აძალეკის- მ
 თა, ღ დაიფარა ნაღვარევეთა შორის ❖ ღ ჰტრქუა საულ კინელს: ვ
 წარვედ ღ მიიქეც შორის აძალიეკელისა, რათა არა წარვეწმიდო შენ

¹⁾ ა ნეშტ. ც.

მ
ც
თ
ი
ბ
ი
ვ
ი
ბ
ი

მის თანა, რამეთუ შენ ჰევა წებალობაჲ მეთა ისრაელისთა, ოღეს
აღმოვიდოდეს ეგვიპტისა მიერ, და მიიქცა კინეოს სასუალითგან ამა-
ლეკისა და და მოსრნა სასულ ამალეკი ევლათითგან ვიდრე სურადმდე
ზირის ზირ ეგვიპტისა და და შეიპურა აგოგ მეფე ამალეკისა ცოცხა-
ლი, და ფოველი ერი მოსრა, და იერიმა მოკლა მასჯლითა და და
დაიცო სასულ და ფოველმან ერმან აგოგ მეფე ცოცხალი, და კეთილ-
ნი სამწესოთანი, და მწეემსნი და საჰმელნი და სამოსელი და ვინანნი,
და ფოველნი კეთილნი, და არა ენება ფოველისა მის აღმოფხურად
თუნიერ ჯერკვალისა, და შეურაცხისა და და იყო სიტყვაჲ უფლისაჲ
სამოელის მიმართ მეტეჟელნი და შევინანე, რამეთუ ვსცხე სასულსა
მეფედ, ვინათგან მიიქცა ჩემგან, და სიტყუანი ჩემნი არა დაიმარ-
სნა: და მოიწინა სამოელ, და გოდებდა უფლისა მიმართ ღამე ფო-
ველ და და აღდგა ადრე სამოელ, და განვიდა შემთხუჭვად ისრაელი-
სა განთიად, და მიუთხრეს სამოელს მეტეჟელთა: მოვალს სასულ
კარმელსა, და აჰა მიჰყო კელი მისი, და მოაქცია ეტლი მისი და
შთავიდა გაღვალას: და მოვიდა სამოელ სასულის მიმართ, და აჰა
იგი შესწირვიდა ფოველად დასაწულსა: უფალსა, ჰირველსა ნატ-
უქსნავისგან, რომელიცა მოედო ამალეკისგან და და მოვიდა სა-
მოელ სასულის მიმართ, და ჰრქუა მას სასულ: კურთხეულ ხარ შენ
უფლისა მიერ, რამეთუ ვქმენ ფოველი რადენი მრქუა მე უფალ-
მან და და ჰრქუა სამოელ: რაჲ არს კმაჲ სამწესოთა მათ უერთა
ეუ მომართ ჩემთა, და კმაჲ ვართა, რომელი მესმის და და ჰრქუა მას
სასულ: ამალეკისგან მოდენეს ივინი, რომელი დაიმარსეს ერმან
უმჯობესთა სამწესოსგან და კართაგან, რათა შეიწირეს ივინი უფ-
ლისა ღმთისა შენისა, და სხუანი მოვსწუჯდენით და და ჰრქუა სა-
მოელ სასულს: დამცადე და მოკითხრა შენ, რაჲსა იტყოდა უფალი
ჩემდამო ღამესა ამას, და ჰრქუა მას სასულ: იტყოდი და და ჰრქუა სა-
მოელ სასულს: ანუ არა მცირე იევა შენ წინაშე მისსა, და არა
მფლობელად დაგადგინა შენ აღამი ტომთა ისრაელისთა, და ცცხო
შენ უფალმან მეფედ ისრაელისა ზედა და და წარგვსაენა შენ უფალ-
მან გზასა, და გრქუა შენ: წარვედ და აღმოფხურა ამალეკი, წარწედი-

დე მცოდველნი წინაშე ჩემსა, და ჰბრძოდი მათ ვიდრე დასრულე-
 ბადმდე მათთა ❖ და რად არა ისმინე კმისა უფლისა, ეოვლისათჳს
 რაჲოდენსა გეტყოდან შენ, არამედ მიისწრაფე ნატყუენსაჲსა ზედა,
 და ქმენ ბორბოტი წინაშე უფლისა ❖ და ჰტრქუა საულ სამოელს:
 ვინმინე კმა ერისა ამის. და წარვედ გზასა რომელსაცა წარმგზავნა
 მე უფალმან, და აღმოვიყვანე ავოკ მეფე ამაღლეკისა, და ამაღლეკი აღ-
 მოფეხუარ ❖ და აღიღო ერმან ნატყუენსაჲვი სამწესთათგან, და ვართა
 რემათანნი, ჰირველი მოსაზობილთაგან, შესაწირავად უფლისა ღმრთი-
 სსა ჩუენისა გაღვალას შინა ❖ და ჰტრქუა სამოელ: ნუ თუ სათნო
 არსა უფლისა ეოვლად დასაწუენლი და მსხუენრზლი, ვიდრე სმენა
 კმისა უფლისა: ¹⁾ აჲა მორჩილება უფროს არს მსხუენრზლისა კე-
 თილისა, და სმენა უფრო ცმელთა ვერმთასა ❖ ვითარცა უტუენ ცო-
 დგა არს მისნობა, ეგრეთ ცოდგა არს წინა აღმდგომელობა: და ვი-
 თარცა იგი ცოდგა არს კერზთ მსახურება, ეგრეთ დაუმორჩილე-
 ბლობა. ²⁾ ვინათგან შეურაცხ ჰყავ შენ სიტყუენი უფლისანი, შეუ-
 რაცხ გეოს შენცა უფალმან, არა ეოვად შენ მეფედ ისრაელისა ❖
 და ჰტრქუა საულ სამოელს: ვსცოდე რამეთუ გარდავხედ სიტყუასა
 უფლისასა, და სიტყუასა შენსა, რამეთუ შეუძინდი ერსა, და ვინმინე
 კმად მათი ❖ და აწ აღიდე ცოდგა ჩემი, და მოიქცე ჩემთანა რათა
 აუუენის ვცე უფალსა ღმერთსა შენსა ❖ და ჰტრქუა სამოელ საულს:
 არა მოვიქცე შენთანა, რამეთუ შეურაცხ ჰყვენ სიტყუაჲ უფლისა, და
 შეურაცხ გეოს შენ უფალმან არა ეოვად შენ მეფედ ისრაელისა ❖ და
 მიიქცია ჰირი აჲსი სამოელ განსლვად, მისგან დაუპერა საულ კიდე
 სამოსლისა მისისა, და განუღო იგი ❖ და ჰტრქუა მას სამოელ: ³⁾ გან-
 ხეთქოს უფალმან მეფობა ისრაელისა კელისაგან შენისა დღეს, და
 მისცეს იგი მოუენსსა შენსა, უსახიერესსა უფროს შენსა ❖ და გა-
 ნიუოს ორად ისრაელი, და არა მიიქცეს, არცა შეინანოს წმიდამან
 ისრაელისამან, რამეთუ არა არს იგი ვითარცა კაცი რათამცა შეი-
 ნანა, შერისხოს მას, და არა ეგოს ❖ და ჰტრქუა საულ, ცცოდე: არა-
 მედ მადიდე მე აწ წინაშე მოსუცებულთა ისრაელისათა, და წინაშე

ით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კზ
კტ
ლ

¹⁾ ზინაჲ დ. იოსია ვ. მათე თ და იბ. — ²⁾ ა ნუტ. ა. — ³⁾ ქუენოვრ გე.

ერისა ჩემისა, დ მოიქეც ჩემთანა, დ თაუჭანის ვსცე უფალსა ღმერ-
 ლა თსა შენსა ❖ დ მიიქცა სამოელ უკანით საულისა დ თაუჭანის-სცა
 ლბ საულ უფალსა ❖ დ ჰრქუა სამოელ: მომგუარეთ მე აგოც მეფე
 ლვ ამაღლევისა: დ მოვიდა მისა აგოც მძრწოლარე, დ თქუა აგოც: ნუ
 ლდ თუ ესრეთ მწარე არს სიკუდილი ❖ დ ჰრქუა სამოელ აგოცს: ვი-
 ლდ თარცა უშვილო ყო დედანი მახულმან შენძან, ვგრეთ უშვილო
 ლდ იუოს დებათა შორის დედად შენი: დ დაკლა სამოელ აგოც წინაშე
 ლდ უფლისა გალგალს შინა ❖ დ წარვიდა სამოელ არმათემს: დ საულ
 ლვ წარვიდა სახლსა შინა თჯსა კაბას ❖ დ არღარა შესძინა სამოელ
 მერმე ხილვად საულისა, ვიდრე დღემდე სიკუდილისა მისისა, ვი-
 ნათგან ტიროდა სამოელ საულისათჯს, დ შეინანა უფალმან, რა-
 მეთუ დაადგინა საულ მეფედ ისრაელსა ზედა.

თ ა ვ ი. 18:

ა და ჰრქუა უფალმან სამოელს: ვიდრემდის სტირ შენ საული-
 სათჯს, რამეთუ მე შეურაცხვევავ იგი არა მეუობად ისრაელსა ზედა;
 აღავსე რქა შენი ზეთისა, დ მოჰედ დ ¹⁾ წარგვსავნო შენ იესეს
 ბ მიძართ ბეთლემადმდე, რამეთუ ვინილე ძეთა შორის მისთა თავისა
 ბ ჩემისა მეფედ ❖ დ ჰრქუა სამოელ: ვითარ წარვიდე: დ ისმინოს
 საულ დ მოძლას მე: დ ჰრქუა უფალმან: დიაკუული ვართა წარბ
 გ კელსა შინა შენსა, დ სოქუ, ყოვლად შეწირვად უფლისა მოვედ ❖
 გ დ მოუწოდო იესეს დ ძეთა მისთა მსხუტწრალთა ზედა, დ მე გი-
 ლდ ვენო შენ, რომელი ჰქმნე, დ მიცხო მე რომლისაცა გრქუა შენ ❖
 ლ დ ჰყო სამოელ ყოველი, რადოდენი ჰრქუა მას უფალმან, დ მოვიდა
 ბეთლემად, დ განცუფრდენ მოხუცებულნი ქალაქისანი, მთამოსლ-
 ვისათჯს მისისა, დ ჰრქუეს: მძვდობა მოსლვასა შენსა ❖ წინას-
 ე წარმეტყუტლო ❖ დ ჰრქუა მძვდობა, შეწირვად უფლისა მოვედ-
 ვანიწმიდენით, დ ისარბდით დღეს ჩემთანა: დ წმიდად ყო იესე, დ
 ვ ძენი მისნი, დ მოუწოდა მათ მსხუტწრალსა ზედა ❖ დ იყო რაჟამს
 ს შემოვიდეს იგინი იხილა. ელიაბი, დ თქუა: ესე თუ არს წინაშე
 ს უფლისა საცხებელი ❖ დ თქუა უფალმან სამოელს: ნუ ზედავ ზირსა

¹⁾ ქვემოთ იხ. დ კზრ. გ. იერუშა თ.

ზედა მისსა, ნუცა ასაკსა სიდიდისა მისისასა, რამეთუ შეურაცხვეს
 იგი ვინათგან არა ევრეთ ზედავს კაცი, ვითარცა ზედავს ღმერთი:
 რამეთუ კაცი ზედავს ჰირსა, სოლო ¹⁾ ღმერთი ცულსა ❖ ღ მოუ-
 წოდა იესე ამინადანს, ღ დაადგინა იგი წინაშე სამოელისასა, ღ
 თქუა სამოელ: არადა ესე გამოირჩია უფალმან ❖ ღ მოიყუანა იესე
 სამძაჲ, ღ ჰქრქუა: ესეცა. არა გამოირჩია უფალმან ❖ ღ მოიყუანა იე-
 ი
 სე მუდნივე იგი მენი თუსნი წინაშე სამოელისა, ღ ჰქრქუა სამოელ
 იესეს: არა გამოირჩია უფალმან ამათგან ❖ ღ ჰქრქუაჲ კვალად სა-
 ი
 მოელ იესეს: გავლსდა უკუწ მუჯი; ღ ჰქრქუა იესე: კვალად არს
 ერთი მცირე, ღ ესე მწესის სამოვართა ზედა: ღ ჰქრქუაჲ სამოელ
 იესეს: ²⁾ წარავლინე ღ მოიყუანე იგი, რამეთუ არა წარვიდე ვიდ-
 რემდე არა მოვიდეს იგი აქა ❖ ღ წარავლინა ღ მოიყუანა იგი: ღ
 ი
 იგი მეწამულ შუწნიერ თვალითა, ღ ტკბილ შესახედავ უფლი-
 სა. ღ ³⁾ ჰქრქუა უფალმან სამოელს: აღდეგ ღ სცხე დავითს, რამე-
 თუ ესე კეთილარს ❖ ღ მოილო სამოელ რქა ზეთითა, ღ სცხო მას
 ი
 ზორის ძმათა მისთანა. ღ ⁴⁾ მოვიდა სული უფლისა დავითის ზედა
 მიერ დღითგან ღ შემდგომად: ღ აღდგა სამოელ ღ განვიდა არმა-
 თამს ❖ ღ სული უფლისა განემორა საულისაგან, ღ სეაშთო იგი
 ი
 სულმან ბოროტმან უფლისაგან ❖ ღ ჰქრქუწს საულის ერმათა მის-
 თა: აჰა აწ სული ბოროტი უფლისაგან განთობს მენ ❖ გეტყუან
 ი
 მონანი შენნი აწ წინაშე შენსა, მოუძიოთ უფალსა ჩუწნსა კაცი
 მუცნიერი ებნითა გალობად, ღ ოდეს იყოს სული ბოროტი შენ
 ზედა, მაშინ გალობდეს რა ებნითა თუსითა, კეთილი გვეოს შენ,
 ღ განგისვენოს შენ ❖ ღ თქუაჲ საულ ერმათა მიმართ თუსთა: მო-
 ი
 მიძიეთ მე კაცი კეთილად მგალობელი. ღ მოიყუანეთ იგი ჩემდა ❖
 ღ მიუგო მას ერთმან მისმან მონათაგანმან, ღ ჰქრქუა: აჰა ესერა
 ვიხილე მე იესესნი ბეთლემით, ღ მან უწუის გალობაჲ, ღ კაცი
 მუცნიერი არს, ღ მბრძოლი ღ ბრძენი სიტყუთა. ღ კაცი კეთილ ხი-
 ლვითა, ღ უფალი მისთანა ❖ ღ წარგზავნა საულ მიმთხრობელი
 ით

¹⁾ ფსალმუნი ზ. გამოცხ. ბ. ა ნუმტ. კწ. იერემია ია. — ²⁾ ბ მეფ. ზ. ფსა-
 ღმუნი თ. — ³⁾ ფსალმუნი იწ. — ⁴⁾ სანქე ზ ღ იგ.

იესეს მიმართ მეტეუტლმან: წარმოავლინე ჩემდა დავით ძე შენი,
 რომელი არს სამყესოსა შენისათხანა და აღიღო იესე ტვრთი
 ჰურთა, და თხიერთა: დჯნო და თიკანი თხათაგან ერთი, და წარ-
 კსაგანა საულის მიმართ კელითა დავითისა მისა მისისათა და შე-
 კვიდა დავით საულისთჳნა: და დადგა წინაშე მისსა, და შეიყვარა იგი
 კბ ფრიად საულ, და ეო იგი მტვრთველ საჭურჭელისა თჳსისა და
 წარავლინა საულ იესეს მიმართ, მეტეუტლმან, რათა დაადგრეს და-
 ვით წინაშე ჩემსა, რამეთუ ჰჳოვა მადლი წინაშე თჳალთა ჩემთა და
 მბ და დღეს იქმნებოდა სული ბოროტი საულის ჴედა, მოიღებდა და-
 ვით დაჰგრვიდა კელითა თჳსითა ებანსა, და განისვენებდა საულ და
 კეთილ ეოფოდა მას, და განემორებოდა მისგან სული ბო-
 როტი.

თ ა ვ ი ი ზ .

და შეკრიბეს უცხო თესლთა ბანაკნი თჳსნი ბრძოლად, და შე-
 კრიბეს სოქოთისა შინა ურიასტანისასა, და დაიბანაკეს მორის სოკ-
 ბქოთისა და მორის ჳზიკასა აფეხდომინსა შინა და ხოლო საულ და
 კაცნი ისრაელნი შეკრიბნენ, და დაიბანაკეს დელეუსა შინა ბელეკონსა,
 კ და განეწყეუვნენ ბრძოლად ჰირის ჰირ უცხო თესლთა და უცხო
 დ თესლნი დგეს მთასა ჴედა მუნითგან, და ისრაელნი იდგეს მთასა ჴე-
 და აქედგან, ხოლო დელეუ იოა მუა მთასა და გამოვიდა კაცი
 ე მლიერი მწეობრისგან უცხო თესლთასა, სახელი მისი გოლიათ
 კეთელი, ხოლო სიმაღლე მისი ექუსი წერათ და მტკაველი და და
 ხაფხუტი რვალისა თავსა ჴედა მისსა, და ჳაჳკვი ვითარცა დასნმული
 შეკრეხილი რომლითა შემოსილ იოა, და წონა ჳაჳკვსა მისისა ხუ-
 ვთი ათასი სიკილა რვალისა და რკინისა და საბარკულები რვა-
 ლისა წვკთა ჴედა მისთა, და ფარი რვალისა ბეჭთა მისთა ჴედა და
 ჳ და რკინის შუბი მისი ვითარცა ჳურჭელი მთინართ ესე იგი არს მა-
 ქო: და შუბი მისი ექუსასი სიკილა რკინისა, და მტვრთველი საჭუ-
 ჳ რველისა მისისა წინა უვიდოდა მას და დადგა და დადად ეო წი-
 ჳ ნაშე მწეობრისა მიმართ ისრაელისა, და ჳრქეს მათ: რასა გამო-
 ჳ ვედით ერთბამად წეობად წინაშე ჩუწნსა: არა მე ვარა უცხო

თესლი, **ღ** თქუწნ ებრაელნი მონანი საულისნი; გამოიღწიეთ თ-
 ვისა თქუწნისა კაცი რათა გამოვიდეს ჩემდა **ჴ** **ღ** უკეთუ შეუძლოს თ
 ჩემდა ბრძოლად, **ღ** დამცეს მე, მაჰინ ვიქმნეთ; თქუწნდა მონად უკე-
 თუძცა მე შეუძლო დაცემად იგი, იქმენით თქუწნ ჩუწნდა მონად, **ღ**
 გუმონებდით ჩუწნ **ჴ** **ღ** ჰრქუა უცხო თესლმან: აჰა მე შეურაცხ ი
 ვეავ ბანაკი ისრაელისა ამას დღესა შინა, მოძევით მე კაცი ერთი,
 რომელი ჰბრძოდეს ჩემთანა **ჴ** **ღ** ესმა საულს **ღ** ვოველისა ისრაელ- ია
 სისტევანი ესე, უცხო თესლისანი **ღ** განცუფრდეს, **ღ** შეეშინათ
 ფრად **ჴ** ხოლო დავით ევფრათელი ესე ¹⁾ იყო ბეთლემითგან იბ
 იუდასა **ღ** სასელი მამისა მისისა ესე, რომელსა ჰქვანდა მენი
 რვანი; ხოლო დღეთა შინა საულისთა იყო კაცი იგი მოხუცებულ
 კაცთა შორის **ჴ** **ღ** წარვიდეს სამნი მენი იესესნი უხუცესნი საუ- იგ
 ლისთანა ბრძოლად **ღ** სახელნი მეთა მისთანა, რომელნი წარვიდეს
 ბრძოლად ელიავ ზირმო მისი, **ღ** მეორე ამინადაბ, ხოლო მესამე
 სამა **ჴ** ხოლო დავით იყო უმცირესი, **ღ** სამნი იგი უხუცესნი, იდ
 წარვიდეს საულისსა **ჴ** ხოლო დავით მიიქცა საულისსგან **ღ** გან- იე
 ვიდა მწესად საცხოვართა მამისა თვისისათა ბეთლემს შინა **ჴ** **ღ** იგ
 გამოვიდოდის უცხო თესლი იგი განთიად **ღ** მწუსრი, **ღ** დადგებო-
 დის წინაშე ისრაელთა ორმოც დღე **ჴ** **ღ** ჰრქუა იესე დავითს მე- იბ
 სსა თვისსა, მიუღე უკუწ მმათა შენთა საწყაული ერთი ფუკილი, **ღ**
 ათნი ჰურნი ესენი, **ღ** მიიწრაფე ბანაკად **ღ** მიაართე მმათა შენთა **ჴ**
ღ ათი ვუელი სმისა ამისგან, **ღ** მიაართე ათასის თავსა **ღ** მამნი ილ
 შენნი მოიკითხენ მძუღობით, **ღ** რაოდენი რა უემდესთ სცან, ხო-
 ლო შაბათი ვავ ჩემთანა **ჴ** ხოლო საულ **ღ** ვოველნი ერნი იუგ- ით
 ნენ დელესა შინა, მუსოვანსა ჰბრძოლად უცხოთ თესლთა თანა **ჴ**
ღ აღიძისო დავით განთიად, დაუტევა ცხოვართამცველი, **ღ** აღიღო მ
 რაიცა ამცნო მას მამამან მისმან იესე, **ღ** განვიდა, **ღ** მივიდა აღ-
 გიღსა, სადაცა აღმოვიდოდეს ძალნი ბრძოლად **ღ** დაღადებდეს ბა-
 ნაკთა შორის **ჴ** რამეთუ განეწეუნეს ისრაელნი წინაშე უცხოთ თე- კა
 სლთა **ღ** უცხო თესლნი განეწეუნეს წინაშე ისრაელისა **ჴ** ხოლო კბ

1) ზირაჟ 34.

დავით დაუტევა ტვრთი თვისი კელსა შინა მცველისასა ღ მისწრაფა
 ბბ ბანაკად, ღ შევიდა ღ მოიკითხნა ძმანი თვისნი მძვდობით ზ სოლო
 ზრანხვასა მისსა მათ თანა, ღ აჭა კაცი ამასელი, რომლისა სახელი
 გოლიათ ფილისტიმელი გეთითგან, გამოვდა მწეობრთავან უცხო
 გდ თესლთასა, ღ იტეოდა სიტეუზათა ებრ მათთა ღ ესმა დავითს ზ ღ
 ეოველნი კაცნი ისრაელნი ოდეს იხილვიდეს კაცსა მას, ივლტოდეს
 კე ჰირისგან მისისა, ღ შემინდებოდეს ფრიად ზ ღ იტეოდეს კაცნი
 ისრაელისანი: ჭხედავთა კაცსა ამას აღმომაჯალსა, რამეთუ ეუწდრე-
 ბად ისრაელისა აღმოვიდა; ღ უკეთუ იყოს კაცი, რომელმან მო-
 კლას იგი, განამდიდროს იგი მეფემან სიმდიდრითა დიდითა, ღ
 ასუელიცა თვისი მისცეს მას, ღ სახლი მამისა მისისა თავისუფალ ფოს
 კვ ისრაელთა შორის ზ ღ ჭრქუა დავით კაცთა მიმართ მისთანა მდგო-
 მარეთა მეტეუწლმან: რამე ეოს კაცსა მას, რომელმან დასცეს
 უცხო თესლი ესე, ღ აღვოცოს ეუწდრებად ისრაელისა; რამეთუ
 ვინ არს უცხო თესლი ესე წინა დაუცვეთელი, რომელმან აუვედროს
 კზ მწეობრსა ღუთისა ცხოველისასა ზ ღ ჭრქუეს მას ერმან სიტევი-
 საებრ ჰირველ თქმულისა: ესრეთ ეო კაცსა მას, რომელმანცა მო-
 კლას იგი ზ ღ ესმა ელიავს ძმასა მისსა უხუცესსა, მეტეუწლება
 კტ მისი კაცთა მიერ: ღ განრისხნა გულის წერომითა ელიავ დავითის
 მიმართ, ღ ჭრქუა რადსათვის შთამოსხველ აქა; ღ ვისამე დაუტევედცი-
 რედი ცხოვარი იგი უდაბნოსა შინა; მე უწვი ამპარტავანებად შენი, ღ
 სიბოროტე გულისა შენისა, რამეთუ ხილვისათვის ბრძოლისა შთა-
 კო, ზ მოსხველ ზ ღ ჭრქუა დავით რად ვეავ აწ; არა არსა სიტევა ზ ღ
 მითიცა მისგან სხვისა მიმართ, ღ ჭრქუა ამისვე სიტეუსაებრ: ღ
 ლა მიუგეს მას ერთა სიტეუსაებრ ჰირველისა ზ ღ განისმა სიტეუანი,
 რომელსა იტეოდა დავით, ღ მიეთხრა წინაშე საულისა, ღ შეიარეს
 ლბ იგი ერთა, ღ მიიყვანეს წინაშე საულისა ზ ღ ჭრქუა დავით საულის,
 ნუ შეიურვებს გული შენი უფალო ჩემო ამისთვის: წარვიდეს მისა
 ლგ შენი; ღ ჰბრძოდეს უცხო თესლსა მას ზ ღ ჭრქუა საულ დავითს,
 არ ძალგიც წარსლვად უცხო თესლისა მის მიმართ, ღ ბრძოლად
 მისთანა რამეთუ შენ ერმა ხარ, ღ კაცი ესე ბრძოლი არს სიჭაბუ-

კითხვან მისით ❖ ღ ჰრქუაჲ დავით საულს (ისმინენ სიტყვანი მონისა შენისანი) ¹⁾ ოდეს ვმწესიდი მონა შენი საცხოვართა მამისა ჩემისათა. ღ ოდესცა მოვიდოდა ლომი, ღ ანუ დათვი ღ წარტაცებდეს სამწესოთავან მამისა ჩემისათა ერთსა ❖ მეცა უკანა მისსა განვიდოდი, ღ დავაკუჭთებდი მას, ღ გამოუხმიდი ჰირით მისით, ღ თუ წინა აღმიდგებოდა, მაშინ შეუპურობდი სასასა მისსა ღ განვგლეჯდი, ღ მოვაკუჭინებდი მას ❖ ღ ლომი ღ დათვი იყოს მონისა შენისა უცხო თესლი ესე წინა დაუცვეთელი ვითარცა ერთი ამბოვანი: არა განვიდვა, ღ დავაკუჭთო იგი, ღ აღვხცო დღეს უჭმდრება ისრაელისაგან, რამეთუ ვინ არს წინა დაუცუქთელი ესე რომელმანცა აუჭმდრა მწუბორსა ღმთისა ცხოველისასა ❖ ღ თქუა დავით უფალმან რომელმან მიკნა მე ჰირისაგან ლომისა ღ კელისაგან ბრანგუსა, იგივე მიკნისს მე კელისაგან უცხო თესლისა მის წინა დაუცვეთელისა. ღ ჰრქუა საულ დავითს: წარვედ ღ იყოს უფალი შენთანა ❖ ღ ღ შემოსა საულ დავითს სამოსლითა, ღ ჩაფხუტი რვალისა დაადგათავსა მისსა ❖ ღ ღ შეარტუა დავითს საჭურველი მისი სამოსელსა ზედა მისსა. ღ დამერა დავით წარვლიდა რაჲ იმიერ ღ ამიერ რამეთუ არა ჩუქულ იყო სიმრავლე საჭურველისა მას ზედა, ღ ჰრქუა დავით საულს არ მალმიც წარსლვად საჭურველითა ამით, რამეთუ არა ვარ გამოცდილი ამით, ღ აღიღეს მისგან საჭურველი ❖ ღ აღიღო კუჭროხნი თჳსნი კელსა შინა თჳსსა, ღ გამოირჩია თავისა თჳსისათჳს ხუთი ქვა წულტუ ნაღვარევისაგან, ღ შთადვა იგინი ტყვარჯუხსსა სამწვემსოსა, რომელი ეტურთა, ღ მურდული თჳსნი კელსა შინა თჳსსა, ღ მივიდა კაცისა მიმართ უცხო თესლისა ❖ ღ გამოვიდა უცხო თესლი ღ მიეხნა დავითის მიმართ, ღ ეტვირთა საჭურველი მისი წინაჲ მისა მსელელსა ❖ ღ იხილა კოლიათ უცხო თესლმან დავით ღ უპატო ეო. იგი, რამეთუ იგი ერმა იყო, ღ მეწამულ ღ მჭმნიერ თვალითა ❖ ღ ჰრქუა უცხო თესლმან მან დავით, ნუ თუ ვარ მე ძალლი რამეთუ შენ მოხვალ წინა აღმდგომად ჩემდა მურდულითა, ღ ქჳთა: ღ მიუგო მას დავით ღ ჰრქუა: არა,

ლღ
ლწ
ლჳ
ლხ
ლტ
ლთ
მ
მა
მბ
მკ

1) ზიარქ 28.

არამედ ღ უბოროტესცა ძაღლისა: ხოლო უცხო თესლი იგი
 მდ სწევედა დავითს კერპითა თვისითა ❖ ღ ჰრქეხ უცხო თესლიან და-
 ვითს: მოვედ ჩემდა, ღ მივსცნე კორცნი შენნი მფრინველთა ცისა-
 მე თა, ღ მევეთა ქეჭეანისათა ❖ ღ ჰრქეხ დავით უცხო თესლისა, შენ
 მოხვალ ჩემ ზედა მახვლითა, ჯაჭვთა ღ ფართთა, ხოლო მე მო-
 ვალ შენ ზედა სახვლითა უფლისა ღმრთისა საბათისათა, ღმრთისა
 მე მწუბრისა ისრაელისა, რომელსაცა აუვედრე შენ დღეს ❖ ღ შთა-
 მოგტგდოს შენ დღეს უფალმან გელთა შინა ჩემთა, ღ მოგაკუდინო
 შენ, ღ განგაშორო თავი შენი შენგან, ღ მივსცე გვაძი შენი ღ კორ-
 ცნი ბანაკისა უცხო თესლისა დღეს ამას მფრინველთა ცისათა, ღ
 მზ მევეთა ქეჭეანისათა ❖ ღ სცნას ეოველმან ქეჭეანამან, რამეთუ არს
 უფალი ღმერთი ისრაელისა, ღ სცნას ეოველმან კრებულმან ამან,
 რამეთუ არა მახვლითა არცა ჯაჭვითა აცხოვნებს უფალი, რამეთუ
 უფლისაჲ არს ბრძოლა, ღ მოგუტცეს უფალმან თქვენს ეოველნი კე-
 მლ ღლთა შინა ჩვენთა ❖ ღ აღდგა უცხო თესლი ღ წარვიდა მიკებებად
 დავითისა: ღ მიისწრაფა დავით, ღ მირბიოდა ბრძოლად უცხო თე-
 მთ სლისა ❖ ღ მიჰყო დავით გელი თვისი ტავარჯუისსა, ღ ¹⁾ აღმოი-
 ღო მისგან ქეხა ერთი, ღ მთადგა შურდულსა, ღ სტეორცა შურდუ-
 ღლითა, ღ ჰკრა უცხო თესლსა შუბლსა შინა მისსა, ღ დაასო ქეხ
 ჩაფხუტსა ქეჭეშე მისსა შუბლსა შინა მისსა, ღ დაეცა გოლიათი
 ნ პირსა ზედა თვისსა, ქეჭეანასა ზედა ❖ ღ განძლიერდა დავით,
 უცხო თესლსა ზედა, შურდულითა ღ ქვთა ღ მოკლია უცხო თესლი
 ნა იგი, ღ მახვლი არა იყო გელსა შინა დავითისა ❖ ღ მირბიოდა
 მსწრაფლ დავით, ღ დაადგრა მას ზედა, ღ მოიღო მახვლი მისი, ღ
 აღმოსწოდა მას წიაღისა მისისგან, ღ მოკლა იგი, ღ მოჰქეჭათ
 მით თავი მისი; ღ ისილეს უცხო თესლთა რამეთუ მოკუდა ძლიერ-
 ნი მათი, ღ იკლტოდეს ❖ ღ აღდგენ კაცნი ისრაელისანი. ღ თუ-
 დასნი, ღ კმაჲ ექვს, ღ დევნა უეშეს უკანით მათსა, ვიდრე შესლ-
 ვადმდე გეთსა, ღ ვიდრე ბჭისა ასკალონისასა: ღ დაეცა წულუღებაჲ
 მრავალი უცხო თესლთა ესათა ზედა ბჭეთასა ღ ვიდრე გეთისამდე

1) ზიარჲ. მზ.

ჰ ასკალონისა ✱ ჰ მოიქცეს კაცნი ისრაელისანი მდევარნი უკ-
 ნით უცხო თესლთა. ჰ დათრგუნეს ბანაკნი მათნი ✱ ჰ აღიღო და-
 ვით თავი უცხო თესლისა, ჰ მოიღო იგი იერუსალიმს, ჰ საჭუ-
 რველი მისი დვა სახლსა შინა თჯსსა ✱ ჰ ოდეს ისილა საულ და-
 ვით მიძავალი წინა აღმდგომად უცხო თესლისა, ჰრქუა აბენირის
 მიმართ მალთა მთავრისა: ვისი ძე არს ჳაბუკი ესე აბენირ; ჰ ჰრქუა
 აბენირ: ცხოველ არს სული ძენი მეფეო, რამეთუ არა უწვი ✱ ჰ
 ჰრქუა მას მეფემან გამოიკითხე აწვე შენ ვისი ძე არს ჳაბუკი ესე ✱
 ჰ ოდეს მოიქცა დავით შემდგომად უცხო თესლისა მოკლვისა, მო-
 იცვა იგი აბენირ, ჰ მიიუყანა წინაჲ საულისა, ჰ თავი უცხო თე-
 სლისა იყო კელსა შინა მისსა ✱ ჰ ჰრქუა მას საულ: ვისი ძე სარ
 ყრძაო: ჰ ჰრქუა დავით: ძე მონისა ძენისა იესე ბეთლემელისა.

თ ა ვ ი ი მ.

და იყო ოდეს დასცხრა მეტეჲზღებად საულის მიმართ, ჰ სუ-
 ლი იონათანისა შეეკრა სულისათანა დავითისა, ჰ შეიყვარა იგი
 იონათან სულითა თჯსითა ✱ ჰ მიიყვანა იგი საულ მათ დღეთა
 შინა, ჰ არა უტყვა მიქცევად სახლსა მამისა თჯსისასა ✱ ჰ დაღვა
 იონათან აღთქმა დავითის თანა, ვინათგან შეიყვარა იგი სულითა
 თჯსითა ✱ ჰ განიკადა იონათან სამოსელი თჯსი სეითი, ჰ მისცა
 დავითს, ჰ სხუა მოსაბლარდნელი ვიდრე მასვილისა თჯსისა; ჰ
 მძუღლისა თჯსისა, ჰ სარტელისა თჯსისა ✱ ჰ იქცეოდა დავით
 მეცნიერად ყოველთა შინა, სადაცა უკეთუ წარგზავნიდა მას საულ,
 ხოლო დაადგინა იგი საულ კაცთა ჴედა მბრძოლთა ჰ სათნო იყო
 წინაჲ თვალთა ყოველთა ერთასა, ჰ წინაჲ მსახურთა საულისთა ✱
 ჰ იყო სლავსა მათსა, რაჲმს მოიქცა დავით ძლევისაგან უცხო
 თესლთასა, ჰ გამოვიდოდეს ქალწუღნი როკვით მიკებებად საულ
 მეფისა, ყოველთაგან ქალაქთა ისრაელისათა გალობდეს ჰ ხლი-
 დეს წინწილითა სისარულისათა ჰ ებნითა ✱ ჰ ვიდოდეს დედანი
 განცხრომილნი ჰ იტეოდეს: ¹⁾ სძლო საულ ათასთა ჰ დავით ბე-
 ვრეულთა ✱ ჰ განრისხნა საულ ფრიად, ჰ ბოროტად აღუწნდა

¹⁾ ჴირაქ 38.

წინაშე თვალთა საულისთა სიტყუანი ესე, **ღ** ჰქრქუა საულ: დავითს
 მისცეს ბევრეულნი, **ღ** მე მომცეს ათასი, **ღ** რაჲმეღა არა არს მისა
 თ თვნიერ მეფობისა **ღ** **ღ** იყო მომხირალ საულ დავითისა მიერ
 ი დღითგან, **ღ** შემდგომად **ღ** იყო დღითგან ხვალისა, **ღ** დაეცა სუ-
 ლი ბოროტი ღმთისა მიერ საულის ზედა, **ღ** წველულე-
 ბდა შორის სახლსა თვისსა, **ღ** დავით გალობდა კელითა თვისთა
 ებანსა ზედა, ვითარცა ეოველ დღე, ხოლო შუბი იყო კელთა შინა
 ი საულისთა **ღ** **ღ** აღიღო საულ შუბი, **ღ** თქუა: დავსცე დავითს ზღუ-
 იბ დისა მიძართ, **ღ** მიდრკა დავით ჰირისაგან მისისა ორ გზის **ღ** **ღ**
 იბ შეიძინა საულ ჰირისაგან დავითისა, რამეთუ უფალი იყო მისთანა
 იბ **ღ** განემორა იგი საულისაგან **ღ** **ღ** განუტევა იგი საულ თვისაგან
 იბ **ღ** დაადგინა იგი თავისა თვისისა ათასის თავად, **ღ** შევიდოდა **ღ** გა-
 იბ ნვიდოდა წინაშე ერისა **ღ** **ღ** იყო დავით მეცნიერ ეოველთა შინა
 იბ გზათა თვისთა, **ღ** იყო უფალი მისთანა **ღ** **ღ** იხილა საულ, რამეთუ
 იბ მეცნიერ არს იგი ფრიად, **ღ** ეშინოდა ჰირისაგან მისისა **ღ** **ღ** ეო-
 იბ ველსა ისრაელსა, **ღ** იუდასა უევაზდა დავით, რამეთუ იგი შევიდის
 იბ **ღ** გამოვიდის წინაშე ჰირსა ერისასა **ღ** **ღ** ჰქრქუა საულ დავითის
 იბ მიძართ, აჰა ასული ჩემი უხუცესი მერობ, მივცე იგი შენ ცოლად,
 იბ გარნა იქენ ჩემდა შედ რომლისა, **ღ** ჰბრძოდე მბრძოლთა უფლი-
 იბ სათა: **ღ** თქუა საულ, ნუ იყოფინ კელი ჩემი მას ზედა, არამედ იუაფნ
 იბ კელი უცხო თესლთა **ღ** **ღ** ჰქრქუა დავით საულის მიძართ: ვინა ვარ
 იბ მე, **ღ** რაჲ არს ცხოვრება ნათესაობისა მაძისა ჩემისა ისრაელსა
 იბ შორის, რათა ვიქმნე სიმე მეფისა **ღ** **ღ** იქმნა მას ჟამსა შინა ოდეს
 იბ მიეცემოდა მერობ ასული საულისა დავითის ესე მიეცა ადრიელს
 იბ მოლათიტელსა ცოლად **ღ** **ღ** შეიევარა მელეოლა ასულმან საული-
 იბ სამან დავით, **ღ** მიეთხრა ესე საულს, **ღ** სათნო იყო წინაშე თვალ-
 იბ თა მისთა სიტყუად ესე **ღ** **ღ** თქუა საულ: მივსცე მას იგი, **ღ** იუოს
 იბ მისა შესაბრკოლებელ; **ღ** იყო საულს ზედა კელი უცხო თესლთა **ღ**
 იბ ჰქრქუა საულ დავითის მიძართ: რომლისათვის იქმნები სიმედ ჩემდა
 იბ დღეს **ღ** **ღ** ამცნო საულ ერმათა თვისთა, მეტეუჭლმან: არქუთ
 იბ თქუჭნ ფარულად დავითს მეტეუჭლთა: აჰა სთნავს შენთვის მეფესა,

ღ ეოველთა ერმათა მისთა უუჲარ სენ, ღ შენ იქმენ სიძე მეფისა ზ
 ღ ეტეოდეს ერმანი საულისნი, უუჲარს შინა დავითისსა სიტყუსაებრ კბ
 ამისა. ღ ჰრქუაჲ დავით ნუ თუ მსუბუქ არს წინაშე თვალთა თქუწნთა,
 რათა ვიქმნე სიძე მეფისა. რამეთუ მე ვარ კაცი მდაბალი, ღ არა ღი-
 დებულ ზ ღ მიუთხრეს ერმათა საულის სიტყუანი ესე, რომელი კდ
 ჰრქუაჲ დავით ზ ღ ჰრქუაჲ საულ: ესრეთ არქუთ დავითს, არა ჰინებაჲს
 მეფესა მდიდრისა სიძობაჲ, არამედ ოდეს ასთა თანა წინა დაუცუწ- კმ
 თელთა უცხო თესლთასა შურის კებად მტერთა მეფისათა. რამეთუ
 საულ განიხრასჯდა შეგდებად დავითისა ველთა შინა უცხო თესლ-
 თასა ზ ღ მიუთხრეს ერმათა საულისათა სიტყუანი ესენი დავითს, კვ
 ღ სათნო უნდა სიტყუა ესე წინაშე თვალთა დავითისთა, რათა
 იეოს სიძედ მეფისა ზ ღ არა შეგდგომად მრავალთა დღეთა, აღდგა კზ
 დავით ღ წარვიდა თვთ, ღ კაცნი მისნი მისთანა, ღ მოსწრეს უცხო
 თესლნი ორასნი კაცი, ღ ¹) მთარევეს წინა დაუცვეთელნი მათნი
 მეფესა, ღ იქმნა იგი სიძე მეფისა, ღ მისცა მას მეფემ ასული თ-
 სი მელქოლა ცოლად ზ ღ იხილა საულ, რამეთუ უფალი არს და- კწ
 ვითის თანა, ღ უუვარს იგი ეოველსა ისრაელსა ზ ღ შესძინა საულ
 მიერთგან უფროს შემინებად დავითისგან. ღ იქმნა დავით მოძულე- კთ
 ბულ საულისგან ეოველ დღე ზ ღ გამოვიდოდეს მთავარნი უცხო ლ
 თესლთანი, ღ იქმნა დასაწყისისაგან გამოსლვისა მათისა დავით მე-
 ცნიერ უფროს ეოველთა მონათა საულისათა, ღ ჰატევეცემულ იქმნა
 სახელი მისი ფრიად.

თ ა ვ ი ი თ.

და ჰრქუა საულ იონათანს მესა თვისსა ღ ეოველთა ერმათა ა
 თვისთა, რათა მოკლან დავით, ხოლო იონათანს მესა საულისსა
 უუვარდა დავით ფრიად ზ ღ მიუთხრა იონათან დავითს, ღ ეტეოდა: ბ
 მამა ჩემი საულ კემიებს შენ სიკუდილად, აწ მიეფარე ზვალისგან
 ადრე, ღ დაჯედ დაფარულად ზ ღ მე გამოვიდე, ღ დავდე ვედრებად კ
 წინაშე მამისა ჩემისა აგარაკსა ზედა, სადაცა ხარ სენ: ღ მე ვეტ-
 ეოდე მამასა ჩემსა შენტვის, ღ ვიხილო რაჲ იეოს, ღ მოკითხრა

¹) ზ მეფეთა გ.

დ შენ ზღვრად იონათან დავითის თვს კეთილსა საულისა მამასა
 თვსსა, ზღვრად მას: ნუ სცოდავს მეფე მონისა თვს შენისა დავი-
 ე თისა, რამეთუ არა რაჲ ცცოდა წინაშე შენ, ზღვრად ქმნილნი მისნი კე-
 ვ თილ არიან ფრიად ზღვრად შთადგა სული თვისი კელსა შინა თვსსა,
 ზღვრად დასცა უცხო თესლი ზღვრად ქმნა უფალიმან ცხოვრება დიდი ყოველისა
 ვ ისრაელისა, ზღვრად ყოველთა იხილეს ზღვრად განიხარეს, ზღვრად სცოდა
 ზღვრად სისხლითა უბრალოსათა, რომელ მოაკვდინებ დავითს ამაოდ ზღვრად
 ზღვრად იქმინა საულ ვამა იონათანისა, ზღვრად ზღვრად საულ ზღვრად ეტყოდა: ცხო-
 ზღვრად ველარს უფალი რამეთუ არა მოკუდეს დავით ზღვრად ზღვრად მოუწოდა იონა-
 ზღვრად თან დავითს, ზღვრად მიუთხრა მას ყოველნი ესე სიტყვანი, ზღვრად მიიყვანა
 ზღვრად იონათან დავით საულის მიძარტ ზღვრად იყო წინაშე მისსა ვითარცა
 ზღვრად გუშინ ზღვრად მოღან ზღვრად შესძინდა ბრძოლის ყოფა საულის ზედა, ზღვრად
 ზღვრად განძლიერდა დავით ზღვრად სძლო უცხო თესლთა, ზღვრად მოსწუჯდა წელუ-
 ზღვრად თ ლეებითა დიდითა ფრიად, ზღვრად ივლტოდეს ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 ზღვრად იქმნა ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 ი თვსთა კალობდა ბობლნითა ზღვრად ეძიებდა საულ შუბითა განგუგუ-
 ზღვრად რად დავითისა, ზღვრად განემორა დავით ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 ზღვრად სცა საულ შუბი კედელსა, ზღვრად ზღვრად დავით განვიდა ზღვრად ცხოვრდა მას ზღვრად
 ია შინა ზღვრად ზღვრად წარგზავნა საულ მამაშენი სახლსა შინა დავითისსა
 ზღვრად მკუძილვად მისა, რათა მოკლან იგი განთიად, ზღვრად მიუთხრა დავითს
 ზღვრად მეღქოლა ცოდმან მისმან მეტეუჭლმან: უკეთუ შენ არა იქნა სუ-
 ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 იბ ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 ზღვრად მეღქოლამ დავით სარკმლითა, ზღვრად წარვიდა ზღვრად ივლტოდა, ზღვრად ცხოვ-
 იგ ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 ზღვრად და ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 იდ ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 იე ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 ივ ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 ზღვრად ცხედრითურთ ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად
 ზღვრად მსახურნი, ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად ზღვრად

თხათა, თავსა ზედა მისსა ❖ დ ჰრქუამ საულ მელეოლას: რამათჳს იხ
ესრეთ შეურაცხ მეჳ შე, დ განუტევე მტერი ჩემი დ ვანმერა; მიუგო
მელეოლა საულს, მან მრქუა შე, განმიტევე შე, დ უკეთუ არა წარ-
გწმიდო შენ ❖ დ დავით ივლტოდა დ ცნობდა, დ მივიდა სამოელის იწ
მიმართ არმათემს შინა, დ მიუთხრა მას ვოველი, რამოდენიცა უყო
მას საულ: დ ვიდოდეს დავით დ სამოელ; დ დასხდეს ნავათსდარმას
შინა ❖ დ მიუთხრეს საულს მეტეუჭლთა: აჭა ესერა დავით ნავათს- ით
დარმასა შინა ❖ დ წარგზავნნა საულ მსახურნი შევირობად დავითი- მ
სსა, დ იხილეს კრებული წინასწარმეტეუჭლთა, დ სამოელ დგა
წინამძღურად მათ ზედა: დ იქმნა სული ღმთისა მსახურთა ზედა
საულისთა, დ იწეეს წინასწარმეტეუჭლეობად ❖ დ მიეთხრა საულს, კა
დ წარავლინნა სხვანი მსახურნი, დ იწეეს წინასწარმეტეუჭლეობად
მათცა, დ შესძინა საულ წარგზავნად მსახურთა მესამედ, დ იწეეს მ- კბ
თცა წინასწარმეტეუჭლეობად ❖ დ განრიხნა რისხუთა საულ, დ
წარვიდა თუთ არმათემს, დ მოვიდა ჯურღმულამდე კალოსსა,
რომელარს შეფენსა შინა, დ იკითხა დ ჰრქუამ: სადა არს სამოელ
დ დავით დ ჰრქუჭლს: აჭა ესერა ნავატს რმას შინა ❖ დ წარვიდა მუ- მბ
ნით ნავატს რმას: შინა დ იქმნა მას ზედაცა სული ღმთისა, დ
გლიდა მსველელი დ წინასწარმეტეუჭლეობდა, ვიდრე მისლავამდე
მისა ნავატს რმას შინა ❖ დ განიძარცვა სამოსელი თჳსი, დ იწინა- კდ
სწარმეტეუჭლთა წინაშე მათსა, დ დავცა მიშუჭლი დღე ვოველ დ
ღამე, ამისთჳს იტყოდეს ¹⁾ ნუ თუ საულცა არს წინასწარმეტეუჭლ-
ლთა შორის.

თ ა ვ ი ა

და ივლტოდა დავით ნავეთ რმადით, დ მოვიდა იონათანისა, დ ა
ჰრქუამ :რამ ვქმენ დ რამ არს უსამართლოება ჩემი, დ რამ ვცოდე ბ
წინაშე მამისა შენისა, რამეთუ ეძიებს სულსა ჩემსა ❖ დ ჰრქუამ მას
იონათან: არა სადა მოკუტდე შენ, აჭა არა უოს მამან ჩემმან სიტ-
ყვანი დღდნი გინა მცირენი, დ არა კამოუცხადოს უურსა, ჩემსა დ რამ
არს რამეთუ დაჭყაროს მამან ჩემმა სიტყვა ესე ჩემგან; ნუ იყოფინ

¹ ზემოთე ი.

ბ ესე ❖ ღ მიუგო დავით იონათანს, ღ ჰრქუაჲ; ცნობით უწუის მამამან
შენმან, რამეთუ ვპოვე მდლი წინაჲ თვალთა შენთა, ღ თქუეს: არა
მიუთხრა ესე იონათანს, უკეთუ არა მოინებოს, არამედ ცხოველარს
უფალი; ღ ცხოველარს სული შენი, რამეთუ ვითარცა ვთქუ აღსრუ-
ღ მდე ❖ ღ ჰრქუაჲ კუალად იონათან დავითს: რაჲ სურს სულსა
ქ შენსა, ღ რაჲ გიყო შენ ❖ ღ ჰრქუაჲ დავით იონათანს: აჰა აწ
უკუტს ახალი თუტ არს ხვალე, ღ მე ჯდომით არა დავუდე მუფისა-
ღ დე დღისა სამისა ❖ ღ თუ მოხედვით მოძხედოს მამამან შენმან,
ბ მისსა, რამეთუ მსხუტრზლი არს დღეს მუნ უოველთა ტომთა ❖ უკე-
ღ თუძცა ვერეთ თქუეს კეთილ, მძუდობაჲ იუოს მონისა შენისა: სო-
ღ ლო უკეთუძცა ფიცხელად მოკიცოს შენ, სცან რამეთუ აღსრულე-
ღ ბად არს ბოროტი მისგან ❖ ღ ესრეთ ეო წუალობაჲ მონისა შენი-
ღ სათანა, რამეთუ აღთქმითა უფლისათა მიმიუვანე მონა შენი შენდა,
ღ თუ არს უსამართლოებაჲ მონისა შენისათანა, მომაკუდინე მე შენ,
ღ მამისა შენისა მიმართ რადლა მიმიუვანებ მე ❖ ღ ჰრქუაჲ იონათ-
ღ თან: არა სადა იუოს ესე შენდა, რამეთუ უკეთუ ცნობით ვცნა, რა-
ღ მეთუ აღსრულეობად არს ბოროტი მამისა ჩემისა, რომელი მოსლვად
ღ არს შენ ზედა. ღ უკეთუ არა იუო ქალაქსა შინა შენსა, მე გაუწყო
ღ შენ ❖ ღ ჰრქუაჲ დავით იონათანს: ვინ მაუწუოს მე უკეთუ მოვი-
ღ გოს მამამან შენმან ბოროტებით ❖ ღ ჰრქუაჲ იონათან დავითს:
ღ წარვედ ღ ეგან ავარაკსა ზედა, ღ ვლიდენ ივინი ზოგად ავარაკსა ❖
ღ ბ ჰრქუაჲ იონათან დავითს: უფალმან ღმერთმან ისრაელისმან უწ-
ღ ვის, რამეთუ გამოესცდი მამასა ჩემსა, რამეთუ უკეთუ არა განფი-
ღ ცხდეს ხვალე, ანუ მესამის დედმდე, ღ აჰა კეთილ იუოს დავითის-
ღ თუს, ღ არა წარმოვცხავნო შენდა ავარაკსა ზედა, ღ მითხრობად
ღ ესე ეურსა შინა შენსა ❖ სოლო ესე ეოს ღმერთმან იონათანისა,
ღ ესე შესძინენ, უკეთუძცა მოვილო ბოროტი შენდა, ღ განვცხა-
ღ რო ეურსა შინა შენსა, ღ წარმოვიცხავნო შენ, ღ მოხუდე მძუდო-

ბით, ღ იუოს უფალი შენთანა ვითარცა იუო ძამათა ჩუწნათანა ✠ ღ იდ
 თუ ცოცხალა ვიუო მე, ჰყოფდე ჩემთანა წყალობასა ✠ ღ იე
 სიკუდილითა მოკუჭდე, არა აღიღო წყალობა შენი სახლისაგან ჩე- იუ
 მისა უკუნისამდე ✠ სოლო უკეთუ არა, რაჟამს აღსოცოსცა უფალ-
 მან მტერნი დავითისნი, თუთუელი ჰირისაგან ქუჭყანისა, რათა
 იზოვოს სასელი იონათანისა სახლსა შინა დავითისსა, ღ მ-ი-
 ძიოს უფალმან მტერნი დავითისნი ✠ ღ ¹⁾ შესძინა იონათან კუჭ- იხ
 ლად ფუცუბად დავითისსა, რამეთუ შეიყვარა სულმან მისმან მოყუა-
 რე მისი ✠ ღ ჰრქუა იონათან მისა მიმართ: ზვალე არს ახალ იწ
 თუწ, ღ იხილვო რამეთუ უქმ იქმნეს საჯდომელი შენი ✠ სოლო
 შენ დასცადენ სამ დღე, ღ ეგე ადგილსა ზედა შენსა, სადაცა დაიფა-
 რო დღესა შინა საქმობისას, ღ დაჯდე წინა სვეტსა ქვისსა გზასა
 ზედა უდაბნოსას ✠ ღ მე სამ გზის ისრის სასწოლითა ვისწო- ბ
 ლო, ამაღარამდე ✠ ღ აჭა შემდგომ კამოვკზავნი ურმასა, ღ ვუტ- კა
 უჯ: წარვედ ღ მიზოვე მე ისარი ღ თუ ვრქუა მონასა: აქა წარს ისა-
 რი ახლოს შენსა ღ აქა მოილე. იგი: ღ შენ მოდი ჩემდა, რამეთუ
 მძუღობა არს შენდა, ღ არა არს შენდა სიტყუა ბოროტი, ცხოველ
 არს უფალი ✠ სოლო თუ ესრეთ ვრქუაჲ ურმასა: მუნ არს ისარი კბ
 შენგან მორს, წარვედ, რამეთუ წარგავლინა შენ უფალმან ✠ ღ მბ
 რომელნი, მე ღ შენ ვთქუთ, აჭა ესერა უფალი მოწამე არს შორის
 შენსა ღ ჩემსა უკუნისამდე ✠ ღ დაიფარა დავით ავარაკსა ზედა, მდ
 ღ მოვიდა ახალ თუწ, ღ მოვიდა მეფე ტაბლასა ზედა ჭამად ✠ ღ მმ
 დაჯდა მეფე ადგილსა ზედა თუსსა ვითარცა მარადისცა, საუდარსა
 ზედა წინაშე კედლისა, ღ უსწრო იონათანს, ღ დაჯდა აბენიერ
 გუწრდით საულისა, მოხილულ იქმნა ცარიელი ადგილი დავითი-
 სი ✠ ღ არა თქუაჲ საულ არა რაჲ მას დღესა შინა, რამეთუ ჰყო- მმ
 ნებდა ვითარმედ შემთხვევით იხილვების არა წმიდა ეოფდ, ღ არა
 განწმენდილ არს ✠ ღ იქმნა ზვალისაგან თუსა, დღესა შინა მე- მს
 რესა, ღ ხილულ იუო უქმად ადგილი დავითისი, ღ ჰრქუაჲ საულ
 იონათანს მესა თუსსა: რაჲ არს ესე, რამეთუ წარა მოვიდა მე იე-

¹⁾ გ მეფეთა მ.

კ^ც სესი არცა გუშინ ჰ არცა დღეს ტრანჰესსა ზედა. ✠ ჰ მიუგო იონათან საულს ჰ ჰრქუაჲ მას: ითხოვა ჩემ მიერ დავით ბეთლემს ქალაქსა შინა თუხსა წარსლავად ✠ ჰ მრქუაჲ: განმიტყევე მე აწ ბეთლემს, რამეთუ მსხტწრწლი არს ტომისა ჩემისა ქალაქსა შინა, რამეთუ მიმიწოდეს მე ძმათა ჩემთა, ჰ აწ თუ მიპოვნის მაღლი წინაჲ თუალთა შენთა, წარვიდე აწ, ჰ ვიხილო ძმანი ჩემნი, ამის-
 ლ თუხს არა მოვიდა ტრანჰესსა ზედა მეფისასა ✠ ჰ განრისხნა რისხვითა საულ იონათანის მიმართ ფრიად, ჰ ჰრქუაჲ მას: მეო გოგონასა მეძესაო, მე არა ვუწეია, რამეთუ ზიარ ძისა იესესა ხარ შენ სირცხვილად შენდა, ჰ სირცხვილის განძისცხადებლად დედისა
 ლა შენისა ✠ რამეთუ ვოჯელსა დღესა, რომელსა შინა ცხოვრებდეს მე იესესი ქრწქანასა ზედა, არა განიმზადოს მეფობაჲ შენი, აწ უკწმწ წარგზავნენ, შეიპარ ჰბუკი იგი, რამეთუ მე სიკუდილისა არს
 ლბ ესე ✠ ჰ მიუგო იონათან საულს მამასა თუხსა ჰ ჰრქუა, რასათუხს
 ლგ მოკუდეს, რაჲ ჰქმნა ✠ ჰ აღიღო საულ შუბი იონათანის ზედა, რათა მოკლას იგი, ჰ სცნა იონათან, რამეთუ აწ აღესრულა სიბო-
 ლდ როტე ესე ძამისა მისისა, რათა მოკლას დავით ✠ ჰ აღსლტა იონათან რისხვითა გულის წყრომისათა ტრანჰესისაგან, ჰ არა ჰკამა ჰური დღესა მეორესა თუხსა, რამეთუ იწულოდა დავითისთუხს, რა-
 ლე მეთუ აღასრულა სიბოროტე მისთუხს მამამან მისმან ✠ ჰ იქმნა განთიად ჰ განვიდა იონათან აგარაკსა, ვითარცა აღუთქუა წამებასა
 ლვ შინა დავითისსა, ჰ ერმა მცირე მისთანა ✠ ჰ ჰრქუაჲ ერმასა, მიისწრაფე ჰ მიპოე მე ისარი, რომელი მე ვგსროლო; ჰ ერმა მირ-
 ლზ ბიოდა ჰ მან ესროლა ისარი უკანა მისა ✠ ჰ მოვიდა ერმა ადგილამდე ისრისა, სადა ესროლა იონათან, ჰ ლაღად ეო იონათან
 ლწ უკანით ერმისა ჰ ჰრქუაჲ მუნ არს ისარი შენგან შორს ✠ ჰ კუალად ლაღად ეო იონათან უკანით ერმისა ჰ ჰრქუა, ისწრაფე ძაღუ ჰ
 ლთ თუნა ივინი უფალსა თუხსა ✠ ჰ ერმამან არა უწეოდა არა რაჲ,
 მ გარნა იონათან ჰ დავით უწეოდეს სიტყვანი ესე ✠ ჰ მისცა იონათან საჭურველი თუხსი ერმასა თუხსა, ჰ ჰრქუა ერმასა მას: წა-

რვედ ღ შეიტანე ქალაქად ზ ღ რაჲამს გამოვიდა ყრმა, აღდგა და- მბ
 ვით ყრღავისაგან, ღ დავარდა ზირსა თჳსსა ქუჭყანასა ზედა ღ თა-
 ყვანის სცა მას სამკჳის, ღ ამბორს უყო თჳთუელმან ურთიერთას
 ღ იტირა თჳთუელმან მოყუასი თჳსი, აღსასრულადმდე დიდისა ზ
 ღ ჳრქუა იონათან დავითს: წარვედ მშჯღობით, ვითარცა ვიფუცე- მბ
 ნით ჩუწნ ზოგად სასელითა უფლისათა, მეტეუწლთა უფალი რათა
 იყოს მოწამე შორის ჩემსა ღ შენსა, ღ შორის თესლისა ჩემისა ღ
 შორის თესლისა შენისა უკუნისამდე ზ ღ აღდგა დავით ღ განვიდა მკ
 ღ იონათან შევიდა ქალაქად.

თ ა ვ ი ა.

და მოვიდა დავით ნობათს ქალაქსა ლევიტელთასა აბიძელი- ა
 ქის, მიძართ მღღელისა, ღ შეძინდა აბიძელიქ შემოსლვისათჳს მი-
 სისა. ღ ჳრქუა მას: რაჲ არს ესე რამეთუ შენ მარტოდ ხარ. ღ ბ
 არაჲინ არს შენ თანა ზ ღ ჳრქუა დავით მღღელსა: მეოყმან მამცნო
 მე სიტყვაჲ დღეს, ღ მრქუაჲ მე: ნურაჲინ სცნობს სიტყვასა, რომლი-
 სათჳს მე მივაყლინებ შენ, ღ რასათჳს მე ვამცნებ შენ, ღ ყრმანი
 დაუტევე, ადგილსა ზედა რომელსა რქვიან ემძინი ზ ღ აწ არს თუ ბ
 შენდა ხუთი ჰური, მეც მე ერთი რომელიც ვეპოოს ზ ღ მიუგო ღ
 მღღელმან დავითს, ღ რქუა: არა არიან ჰურნი ლიტონი ჩემთანა, გა-
 რასა ჰურნი შესაწირავნი: უკეთუ დავრმაღულნი არიან ყრმანი დე-
 დათაგან ივინი ჳამენ ზ ღ მიუგო დავით მღღელსა ღ რქუა მას: მ
 ჩუწნცა ვართ მოთმენილნი დედათაგან გუშინ ღ მესამის დღითგან ღ
 ოდითგან გამოვედ მე გზასა ზედა, ღ იუწუნე ყრმანიცა ეოველინი გა-
 ნწმედლინი; ღ ¹⁾ გზა ესე არა წმიდაჲ არს, არამედ განწმდეს დღეს
 ჳურჭელისათჳს ჩემისა ზ ღ მისცა მას მღღელმან აბიძელიქ ჰურნი მ
 წინა დაგებულისანი, რამეთუ არა იყო მუნ ჰურნი, სხუანი არამედ
 ჰურნი ოდენ შესაწირავისანი, რომელიცა მოიღო ჰირისაგან უფ-
 ლისა, რომელი წინა დაგებულიყო ჰური თბილი, რომელსა მინა
 დღესა აღიღო ივინი ზ ღ იყო მუნ ერთი მონათაგანი საულისა მას
 დღესა შინა, რომელი შეპერობილიყო წინაშე უფლისა, ღ სასელი მ
¹⁾ ე მათე ივ. მარკოზ. ბ. ლუკა ე.

მისი დოკ ასური, უსუცესი მწვემსთავან საულისთა, ღ მწესიდა
 ჯორთა საულისთა ❖ ღ ჰრქუა დავით აბიძელიქს: იხილე თუ არს
 აქა შენ თანა შუბი ანუ მახვილი დაფარი, რამეთუ მახვილი ჩემი ღ
 საჭურველი ჩემი არა აღვილე ჩემ თანა, რამეთუ ბრძანება მეფისა
 მსწრაფლ ჩემდა იყო ❖ ღ ჰრქუა მღვდელმან: აჭა მახვილი გოლია-
 თისა უცხო თესლისა, რომელიცა შენ მოაკუდინე გვესა შინა ელა-
 სსა, ღ შემოსილი სამოსლითა მიერდნობილარს ეფუფდს იქით, უკე-
 თუ ცნებაჲს აღებად, აღილე თავისა შენისათჳს, რამეთუ არა არს აქა
 სსვამ თჳნიერ მისსა: ღ ჰრქუა დავით: უკეთუ არა არს სსვამ, მო-
 მეც იგი მე. ღ მისცა იგი მას ❖ აღდგა დავით მას დღესა შინა, ღ
 ივლტოდა ზირისაგან საულისსა, ღ მოვიდა დავით ანსუს მეფისა
 გეთელთასა ❖ ღ ჰრქუაჲს ერმათა ანსურისთა მისთჳს. არა ესე
 არსა დავით მეფე მის ქმნენისა; არა ამისსა გამოვიდოდეს დღა-
 ნი მროკველნი, მეტყუენნი: დასცა საულ ათასეული, ღ დავით ბე-
 ვრეული ❖ ღ დაიდვა დავით სიტყვამ ესე გულისა შინა თჳსსა, ღ
 შეეძინა ფრიად ზირისაგან ახუს მეფისა გეთელთასა ❖ ღ შეიცვალა
 ზირი მისი წინაშე მისსა, ღ შესცვალა მას დღესა შინა, ღ სცემდა
 კართა ქალაქისსა, ვითარცა ბობღნსა ზედა, ღ დაეცემოდის კელთა
 ზედა თჳსთა, ღ დავარდის ბჳეთა თანა ქალაქისსა, ღ ნერწყვი ვა-
 რდამოდოდის. წუტრსა ზედა მისსა ❖ ღ ჰრქუა ანსუს ერმათა
 თჳსთა, აჭა ესერა ხედავთა კაცისა ცოფსა რად მოიყვანეთ იგი ჩე-
 მდა ❖ ანუ არა მივიანა მე კაცი, ცოფნი რამეთუ მოიყვანეთ იგი,
 რათა ბორკუდეს წინაშე ჩემსა; ესე არა შემოვიდეს. სახლსა ჩემსა.

თ ა ვ ი ა.

ღა გამოვიდა დავით მიერთგან ღ ცხონდა, ღ მოვიდა ქებას
 ოდოლამისსა, ღ ესმათ ძმათა მისთა, ღ სახლსა მამისა მისისსა,
 ბ მოვიდოდეს მისა მინართ მუნ ❖ ღ შემოკრებოდეს მის თანა ყო-
 ველნი ჭირვეულნი, ღ ყოველნი თანა მღებნი, ღ ყოველნი მწუხ-
 რენი სულითა, ღ იყო მათდა ერისთავ ღ იქმნა მისთანა ვითარ
 გ ოთხანი კაცი ❖ ღ წარვიდა დავით მიერ, მასაფეს შინა მოაბისსა:
 ღ თქუა მეფისა მამართ მოაბელთასა: რათა იყოს აწ მამად ჩემი ღ

დედა ჩემი შენთანა, ვიდრემდე ვსცნა რაჲ ჰქოს ჩემდა ღმერთმან *
 და შევედრა ზირსა მეფისა მოაბისასა, და ვგენეს მის თანა ყოველსა
 დღესა ყოფასა და ვითისასა სამეფოსა შინა მისსა * და ჰქრქუაჲ ვადა
 წინასწარმეტყუელმან დავითს: ნუ დასჯდები სამეფოსა აძას, არამედ
 აღდგე და წარვედ ქუჩუანასა შინა იუდასსა: და წარვიდა დავით, და
 შევიდა და დაჯდა ქალაქსა შინა სარქისა * და ესმა საულის, რამეთუ
 გამოჩდა დავით. და კაცნი რომელნი იუწუნეს მის თანა: და საულ
 ჯდა ბორცუსა ზედა, ქვეშე შეეწებსა რომელარს რაძას, და მუბი კე-
 ლსა შინა მისსა, და ყოველნი ერმანი მისნი წინა უდგეს მას * და
 ჰქრქუაჲ საულ ერმათა წინა მდგომარეთა მისთა: ისმინეთ აწ იერო
 ბენამეჩისნო, უკეთუ ჰქმმარებდეთ ყოველთა თქუენ მოკცესთ იემან
 იესესმან, სოფელნი, და ვენაენი, და დაგადგინენეს თქუენ ყოველნი
 ასის თავათ და ათასის თავათ * რამეთუ ყოველნი შეითქუენით ჩემ
 ზედა, და არავინ არს განმაცხადებულ ყურსა შინა ჩემსა, რაჲჲს და-
 დვა აღთქმა იემან ჩემსან მისა თანა იესესთა, და არა არს თქუენგანი
 არცა ერთი მტკივნეულ ჩემთჳს, და მოძისრობელი ყურსა შინა ჩემ-
 სა, რამეთუ აღძრა იემან ჩემსან მონა ჩემი ჩემ ზედა მტრად, ვითარ-
 ცა დღესა აძას * და მიუგო დოიკ ასურმან დადგინებულმან ჯორ-
 თა ზედა საულისთა: და ჰქრქუაჲ: ვინილე იე იესესნი შემოსრული
 ნოამს აბიძელიქის თანა მისა აქიტობელისა მდღელისა * და ჰკითხა.
 მისთჳს ღმერთსა, და საჭმელი მისცა მას, და მახვილი გოლიათისა უცსო
 თესლისა მისცა მას * და წარავლინა მეფემან მოწოდებად აბიძელიქის-
 სა, მისა აქიტობელისა და ყოველთა მეთა მამისა მისისათა, მდღელთა
 ნუმიტოგან, და მოვიდეს ყოველნი მეფისა მიმართ * და ჰქრქუაჲ საულ:
 ისმინეთ აწ მეო აქიტობელისაო, და ჰქრქუა, აჰა მე იტყოდი უფალო *
 და ჰქრქუაჲ მას საულ: რაჲ განიზრახე ჩემ ზედა შენ და იემან იესე-
 სმან, რამეთუ მისცენ მას ზური და მახული, და კითხე მისთჳს
 ღმერთსა, და დებად იგი ჩემ ზედა მტრად ვითარცა დღესა აძას * და
 მიუგო აბიძელიქ მეფესა და ჰქრქუა: ვინ არს ყოველთა მონათა შენ-
 თა მორის სარწმუნო, ვითარცა დავით, და სიძე მეფისა, და თავადი
 ყოველთა მცნებათა შენთა, და დებულ სახლსა შინა შენსა * ნუ თუ

დ
 ე
 ვ
 კ
 ზ
 ც
 თ
 ი
 ია
 იბ
 ივ
 იდ
 იე

დღეს მიწიეს მე გამოკითხვად მისთვს ღუთისა. არა ვითარ არა დამდგა
 მეფეო მონასა შენსა ზედა სიტყუანის ამისი, დ ეოველსა ზედა სა-
 ხლსა მამისა ჩემისასა. რამეთუ არა უწეოდი მონამან შენმან ამის სი-
 იუ ტუჯსა მცირე ანუ დიდი ❖ დ ჭრქუა მეფემან საუელ: სიკუდილითა
 იბ მოჭკუდე აბიძელიქ შენ დ ეოველი სახლი მამისა შენისა ❖ დ ჭრქუად
 მეფემან მსწრაფლ მორბედთა წინაშე მდგომარეთა წინაშე მისსა:
 მოიყვანეთ დ მოსწუჯდეთ მღვდელნი უფლისანი, რამეთუ კელნი მ-
 თნი დავითის თანა არიან ვინათგან უცნობიეს რამეთუ ივლტის
 იგი, დ არა მომითხრეს უურსა შინა ჩემსა: დ არა უნდათ ერისთა
 იტ მეფისათა დასხმად კელთა თვსთა მღვდელთა ზედა უფლისათა ❖ დ
 ჭრქუად მეფემან დოიკს: მიაჭციე შენ, დ მიიწრაფე მღვდელთა ზედა:
 დ მიიქცა დოიკ ასური, დ მოსწუჯდნა მღვდელნი უფლისანი მას დღე-
 ისა შინა, სამას დ ხუთი კაცი, ეოველნი მტვრთველნი ევფუდისანი ❖
 ით დ ნომვი ქალაქი მღვდელთა, წარწეუდეს ჰირითა მასხლისათა, მამ-
 კ კატიტგან დედა-კაცადმდე, დ ერმათაგან ბუძუს მწოვართამდე, დ
 ჰზარაიისა დ ვირისა დ ცსოვარისა ❖ დ განერა ერთი მე აბიძე-
 ლიქისა, მისა აქიტობელისა, სასელი მისი აბიათარ, დ ივლტოდა
 კ უკანა დავითისა ❖ დ მიუთხრა აბიათარ დავითს, რამეთუ. მოსწუ-
 კბ დნა საუელ ეოველნი მღვდელნი უფლისანი ❖ დ ჭრქუად დავით აბია-
 თარს: ვსცან დღესა ამას შინა, რამეთუ მუნ იყო დოიკ ასური, რა-
 მეთუ მითხრობით მიუთხრა საუელს: მე ვარ მიზეს სულთათვს სა-
 მბ ხლთა მამისა შენისათა ❖ დ აჯუდ ჩემთანა, ნუ გეშინის, რამეთუ სა-
 დცა თუ ვიძიო სული ჩემი, ერთად ვიძიო სულიცა შენი, რამეთუ
 დაცულ იქნები დღეს ჩემ თანა.

თ ა ვ ი აზ.

ა და მიუთხრეს დავითს მეტეუჭლთა: აჯა უცნო თესლთა მოუ-
 ბ ცავს კეელ, დ წარიტაცებენ დ დასთრგუბვენ ნაყოფთა ❖ დ ჰკითსა
 დავით უფალსა მეტეუჭლმან: უკეთუ წარვიდე დ მოვსწუჯდო უცნო
 თესლნი ესე; დ ჭრქუად უფალმან: წარვედ, დ სძლო უცნო თესლთა
 ბ ამათ, დ აცხოვნო კეელ ❖ დ ჭრქუჭს კაცთა დავითისთა მისა მი-
 მართ: აჯა ჩუჭნ აქა იუდასა შინა გუჭმინის, დ ვითარ იეოს უეჭს

თუ წარვიდეთ კვილს შინა ღ ბანაკსა უცხო თესლთასა შევიდეთ ზ
 ღ შესძინა კვალად დავით კითხვად უფლისა, ღ მიუგო მას უფალმან ღ
 ღ ჭრქუამ: აღვედ ღ შთავედ კვილსა შინა, რამეთუ მე მოგეც უცხო
 თესლი კვლას შინა შენსა ზ ღ წარვიდა დავით ღ კაცნი მისნი მის ე
 თანა კვილსა შინა, ღ ბრძოდეს უცხო თესლისა თანა: ღ ივლტო-
 დეს უცხო თესლნი ზირისაგან დავითისა, ღ წარმოიუჭანნა ზირუ-
 ტუჭნი მათნი, ღ მოსრნა ივინი წულუღებითა დიდითა, ღ იკნა
 დავით მკვდრნი კვილისნი ზ ღ იყო ოდეს ივლტოდა აბიათარ მე ე
 აბიელიქისა დავითის მიმართ, ღ შთავიდა ესეცა კვილსა მის თანა,
 ღ აქენდა ევეუდი კვლას შინა მისსა ზ ღ მიეთხრა საულს, რამე- ზ
 თუ მოვიდა დავით კვილსა შინა; ღ თქუა საულ: რამეთუ მომცა იგი
 დიერთმან კვლას შინა ჩემსა, რამეთუ დავაშულ არიან შესლვად ქა-
 ლაქისა შინა ბჭენი ღ მოქლონნი ზ ღ ამცნო საულ ეოველთა ერ-
 ტა ბრძოლად შთასლვა კვილსა შინა ღ შეჯრობად დავითისა, ღ კა-
 ცთა მისთა ზ ღ ცნა დავით, რამეთუ არა დაადუმიბს ბოროტსა თ
 მისთჳს საულ, ღ ჭრქუამ დავით აბიათარს მღღელსა: მოილე ევეუდი
 უფლისა ზ ღ თქუამ დავით: უფალო დიერთო ისრაელისაო, სმენით
 სმენილ არს მონა შენი, რამეთუ ეძიებს საულ მოსლვად კვილსა
 ზედა განსრწნად ქალაქისა ჩემთჳს ზ უკეთუ დაივმას ღ აწ უკეთუ ია
 შთამოვიდეს საულ, ვითარცა სმენილ არს მონა შენი, უფალო
 დიერთო ისრაელისაო მომიტხარ მონასა შენსა. ღ ჭრქუამ უფალმან:
 დაივმას ზ ღ თქუამ დავით: უკეთუ მამცენ მე რომელნი არიან კე- იბ
 ილსა შინა ღ კაცნი ჩემნი კვლას შინა საულისასა? ღ ჭრქუამ უფა-
 ლმან: მიგცენ ზ ღ აღღვა დავით ღ კაცნი მისნი მის თანა, ვითა- იგ
 რცა ოთხასი ღ გამოვიდეს კვილით, ღ ვიდოდეს სადაცა უნდო-
 დეს ზ ღ მიეთხრა საულს, რამეთუ განერა დავით კვილით, ღ დაუ- იდ
 ტევა წარსლვად ზ ღ დაჯდა დავით უდაბნოსა შინა მასერეთისათა იე
 ბნელოვანსა შინა მთასა ზედა ზიფსა, ქეჭვანასა არმუროვანსა; ღ
 ეძიებდა მას საულ ეოველსა დღესა შინა, ღ არა მისცა იგი დიერ- იე
 თმან კვლთა მისთა ზ ღ იხილა დავით; რამეთუ მოვალს საულ მიე- იე
 ბად მისსა, ღ იყო დავით მთასა ზედა არმუროვანსა ზიფს ზ ღ აღღვა იზ

იონათან მე საულისა, ღ მივიდა დავითისთანა მადნარსა შინა, ღ
 იტ განიჭურნა კელნი მისი უფლისა მიმართ ზ ღ ჰქრქუა მისა მიმართ:
 ნუ გემინინ: რამეთუ ვერ გპოოს კელმან მამისა ჩემისა საულისა-
 მან შენ ღ შენ იქმნე მეფედ ისრაელისა, ღ მე ვიყო შენდა მეგობარ,
 იტ ღ საულცა მამამან ჩემმან უწეის ესრეთ ზ ღ დადევს ორთავე ად-
 თქმა წინაშე უფლისა; ღ იჯდა დავით მადნარსა შინა ღ იონათან
 კ განვიდა სახლსა შინა თვისსა ზ ღ გამოვიდეს ზეფელნი ქუჭყანი-
 საგან არმუროვანისა საულის მიმართ ბორცუქსა ზედა მეტუქუჭლნი:
 არა ესე დავით დამალულ არსა ჩუჭნ შორის მესსარსა შინა, იწრო-
 სა შინა მადნარსა ბორცუქსა ზედა ექელათისასა, რომელ არს მარ-
 კა ზუჭნით იესებონისა ზ ღ აწ ეოველი რომელი არს საულისა შინა
 მეფისასა შთამოსლვიანათუხს ჩუჭნდა მიმართ აღესრულა რამეთუ და-
 კბ გმულ არს იგი კელსა შენსა მეფისასა ზ ღ ჰქრქუა მათ საულ: კუ-
 რთისეულ სართ თქუჭნ უფლისა მიმართ, რამეთუ გელმინთ ჩემთუხს ზ
 კბ წარვედით აწ ღ განიძხადეთ კვალად, სცანით ადგილი მისი, სადა
 იეოს ფერგი მისი მსწრაფლ მუნ, სადაცა, თქუთ რათა არა ვითარ
 კდ მოკაცთუხოსთ ზ ღ იხილეთ ღ სცანით ეოველთა შორის ადგილ-
 თა, სადაცა იგი იძალვის, ღ მოიქცეთ ჩემდა განიძხადებული, ღ
 წარმოვიდე თქუჭნთანა; ღ იეოს უკეთუ არს ქუჭყანასა ზედა, მო-
 კე ვიძიო იგი ეოველთა შორის ათასის თავთა იუდასთა ზ ღ აღდგეს
 ზეფელნი ღ წარვიდეს წინაშე საულისა; ხოლო დავით ღ კაცნი
 კე მისნი იუჭნეს უდაბნოსა შინა მათს დასავლის მიმართ მარჯუჭნით
 იესებონისა ზ ღ წარვიდა საულ, ღ კაცნი მისნი მიებად დავითისა;
 ღ მიეთხრა დავითს, ღ შთავიდა კლდოვანსა შინა, რომელი იყო
 კე უდაბნოსა შინა მათს; ღ ისმინა საულ, ღ სდევნა უგანა დავითს
 უდაბნოსა შინა მათს ზ ღ ვიდოდა საულ, ღ კაცნი მისნი კერძო-
 საგან მთისა მუნით; ხოლო დავით იყო ღ კაცნი მისნი დაფრულ
 იმიერ მთისა ჰირისაგან საულისა: ხოლო საულ ღ კაცნი მისნი
 კე დაიბანაკებდენ დავითის ზედა, ღ კაცსა მისსა ზედა შეპრობად მთ-
 კე თა ზ ღ მოვიდა მომთხრობელი საულის მიმართ ღ ეტყოდა: ისწრა-
 ფე ღ მოვედ, რამეთუ დაეცნენ ქუჭყანასა ზედა შენსა უცხო თე-

სლნი ❖ ღ მიიქცა საულ არა დევნად კვალსა ზედა დავითისა აწა- კო
მელ წარვიდა შემთხვევად უცხო თესლთა; ამისთჳს ეწოდა ადგილსა
მას კლდე განმოფედი.

თ ა ვ ი კ დ.

ღა აღდგა დავით მიერთვან ღ დაჯდა იწროსა შინა ენღადი- ა
სასა ❖ ღ იო ოდეს მოიქცა საულ უკანა უცხო თესლთაგან. ღ მიე- ბ
თსრა მას მეტეუჭლთაგან: აჭა დავით უდაბნოსა ენღადისასა ❖ ღ ბ
წარვიგანნა საულ სამ ათასნი კაცნი მის თანა რჩეული ვოველთა-
გან ისრაელისათა, ღ წარვიდა მიებად დავითისა ღ კაცთა მისთა
მართლ ზირსა სადდემისა ❖ ღ მოვიდა სამქესომდე მწვემსთასა გზა- დ
სა ზედა, ღ იო მუნ ქვაბი: ღ საულ შევიდა რათა დაცალიერდეს,
ხოლო დავით ღ კაცნი მისნი შინაგან ქვაბთასა ისხდენ ❖ ღ ჰრქუჭს
კაცთა დავითისთა მისდა მიმართ: აჭა დღე ესე რომლისათჳს გრქუა
უფაღმან შენ მოცემად მტერისა შენისა კელსა შინა შინსა, ღ უქმენ
მას ვითარცა სათნო არს წინაშე თვალთა შენთა: ღ აღდგა დავით,
ღ მოჭკუჭთა კიდესა სამოსლისა საულისსა ფარულად ❖ ღ მ
შეიდგომად ამისა, ღ შეუძრუწუნდა დავითს გული თჳსი, რამეთუ
მოუქუჭთა, კიდე სამოსლისა საულისა ❖ ღ ჰრქუა დავით კაცთა
თჳსთა: ნურა ოდესცა იეოფინ ჩემდა უფლისა მიერ, უკეთუ უო- მ
სიტყუად ესე უფალსა ჩემსა ღ ცხებულისა უფლისასა, რომელ აღ-
ვიდო კელი ჩემი მას ზედა, რამეთუ ცხებული არს უფლისა ესე ❖ ღ
შეაჯერნა დავით კაცნი თჳსნი სიტყუთა ამით ღ არა სცა მათ მო-
კულად საულისა: ღ აღდგა საულ ღ გამოვიდა გზასა ზედა ❖ ღ თ
გამოვიდა დავით უკანა მისსა ქუაბისა მიერ: ღ კმაჲ უო დავით
უკანა საულს ღ ეტეოდა მას: უფალო ჩემო მეფეო: ღ უკმოხედა
საულ უკანა თავისა, ღ დაგარდა დავით მიწამდე ზირითა თჳსითა ღ
თაყვანისცა მას ❖ ღ ჰრქუა დავით საულს: რაჲდ უსმენ სიტყუათა
კაცთასა მეტეუჭლთა: აჭა დავით ეძიებს სულსა შენსა ❖ აჭა დღეს ი
ინილეს თვალთა შენთა რამეთუ მომცა უფაღმან დღეს თავი შენი
კელთა ჩემთა ქუაბსა შინა, ღ არა მოვინებე მოკლუად შენდა, ღ
გრიდე შენ, ღ ვთქუ: არა განუმართო კელნი ჩემნი უფალსა ზედა ი ა

იბ ჩემსა, რამეთუ ცხებული არს უფლისა ესე ❖ დ ა ჰ ა ისაჲ კიდე სა-
 მოსლისა შენისა კელსა შინა ჩემსა, რომელი მოვუვით კიდისაგან
 სამოსლისა შენისა, დ არა მოგაკუდინე შენ, დ სცან დ ისილე
 დღეს, რამეთუ არა არს ბოროტი კელსა შინა ჩემსა, არცა უნა-
 ტიობაჲ დ შეურაცხ ეოფაჲ, არცა შეცოდება შენდა, დ შენ ეძიებ სუ-
 ივ ლსა ჩემსა მიღებად მისსა ❖ საჯოს უფალმან შორის ჩემსა დ შენ-
 იდ შენ სედა ❖ ვითარცა იტყვს ივაგი მუჭლი: უსჯულოთაგან გამო-
 იე კიდეს გარდავალობა, სოლო გელი ჩემი არა იეოს შენ სედა ❖ დ
 აწ მეფეო ისრაელისაო უკანით ვისამე სვალ, ვისა სდევნი, შენ;
 ივ უკანითჲა ძაღლისა მომკუდრისა, დ უკანით გრწეილისა ერთისა ❖
 ივ ივაგნ უფალი მსაჯულ დ შურის მკებელ შორის ჩემსა დ შენსა,
 დ ისილოს უფალმან, დ საჯოს მსჯავრი ჩემი, დ მისაჯოს მე გე-
 იბ ლისაგან შენისა ❖ დ იეო ოდეს აღასრულა დავით სიტყუანი ესე,
 იწ მეტეუჭლმან საულის მიმართ, დ ჰრქუა საულ: შენი არსა კამა ესე
 ით მომავე მე კეთილი, სოლო შენ მე მოგაკე ბოროტი ❖ დ შენ მო-
 კ უფალმან გელთა შინა შენთა დღეს დ არა მომავე მე ❖ დ უკეთუ
 კა ზოვოს ვინმე მეტერი თვისი შეჭირვებასა შინა, დ განუტეოს იგი
 კბ ცასა კეთილსა, უფალმან მიაგოს მას კეთილი, ვითარცა ჰევე შენ
 დღეს ❖ დ აწ აჯა უწეი მე რამეთუ მეფობით სუფევდე შენ: დ დაად-
 კბ გრეს კელსა შინა შენსა მეფობა ისრაელისა ❖ დ აწ მეფუცე მე
 კბ არა წარსწყმინდო სახელი ჩემი სასლისაგან მამისა ჩემისა ❖ დ
 დავით დავით საულს, დ წარვიღა საულ ადგილსა თვისსა. სოლო
 დავით დ კაცნი მისნი აღვიდეს მესსერსა შინა იწროსა.

თ ა ვ ი ა.

ა და მოკუდა სამოელ, დ შეკრიბაჲ ეოველი ისრაელი, დ ტი-
 როდეს მას, დ დამარსეს იგი სახლსა მისსა არმათემსა შინა: დ

აღდგა დავით ღ შთამოვიდა უდაბნოსა შინა მონისასა * ღ იო ბ
 კაცი მონსა შინა, ღ სამწესო მისი კარმელსა ზედა, ღ კაცი დიდ
 ფრიად: ღ ამის საცხოვარი სამ ათას, ღ თსა ათას: ღ იქმნა ოდეს
 რისვიდა იგი სამწესოსა თუსსა კარმელსა ზედა * სოლო სასელი გ
 კაცისა მის ნაბაღ, ღ სასელი ცოლისა მისისა აბგეა, ღ ცოლი მი-
 სი სასიერ გონიერებითა, ღ კეთილი სატოთა ფრიად ღ ქმარი მისი
 კაცი ფიცხელი ღ ბოროტი ღ წყებასა შინა, ღ კაცი მეც ზვეულები-
 სა * ღ ესმა დავითს უდაბნოსა შინა, რამეთუ რისავს ნაბაღ კარ- დ
 რმელსა ზედა ცხოვართა თუსთა * ღ წარავლინა დავით ათნი მო-
 ნანი, ღ ჰრქუა მონათა მათ: აღვედით კარმელსა ზედა, ღ მივედით
 ნაბაღისა, ღ მოიკითხეთ იგი სასელითა ჩემით მძვდობით, ღ არ-
 ქუთ ესე: მთლად ხარა შენ ღ სასლი შენი, ღ ეოველნი შენნი
 მთლად თუ არიანა * ღ აწ აჭა მესმის, რამეთუ რისვენ შენდა აწ მწვე- ვ
 მსნი შენნი, რომელნი იუჟნენ ჩემთანა უდაბნოსა შინა, ღ არა ვა-
 ვერებდით მათ, ღ არა უბრძანეთ მათ არა რაჟვე ეოველთა დღეთა
 შანა, ოდეს ვიუავით კარმელსა შინა * ჰკითხე ერმათა შენთა, ღ ს
 მოკითხრან შენ ღ ჰზოვონ ერმათა შენთა მადლი წინამე თვალ-
 თა შენთა, რამეთუ დღესა შინა კეთილსა მოვედით: მოეც უკუტ
 აწ მესა შენსა დავითს რაიცა უკუტ ზოვოს კელმან შე-
 ნმან ღ ერმათა შენთა * ღ მოვიდეს ერმანი დავითისნი, ღ ტ
 ეტუოდეს სიტყვასა ამას ნაბაღის მიძართ, ეოველთა მათ სიტ-
 ვათა სასელითა დავითისითა * ღ ახლტა ნაბაღ ღ მიუეო მონა- თ
 თა დავითისთა, ღ ჰრქუა: ვინ არს დავით მე იესისი. დღეს განმ-
 რავლებულ არიან მონანი, განშორებულნი თუთეული ზირისავან
 უფლისა თუსისა * ღ აღვიღოა ჰურნი ჩემნი, ღ ღჯრო ჩემი, ღ ი
 საკლავი ჩემნი რომელი დაუკალ მრისველთა ცხოვარისა ჩემისათა,
 ღ მივსცეა იგინი კაცთა, რომელნი არა უწენი ვინ არიან * ღ ია
 მიიქცეს ერმანი დავითისნი ცხასა მათსა, ღ მოვიდეს ღ მიუთს-
 რეს დავითს სიტყვსა ებრ მისისა * ღ ჰრქუაჲ დავით კაცთა თუსთა: იბ
 შეირტყენ თუთეულმან საჭურველი თუსნი: ღ შეირტყეს საჭურველი
 თუსნი, ღ თუთ დავითცა მოირტყა მანული თუსნი: ღ ვიდოდეს ღ

იგ შეუდგეს დავითს, ვიდრე ოთხასი კაცი, **ღ** ორასი მათი დაშთა ჭურ-
 ტელთა თანა **Ⴣ** **ღ** აბიგიას ცოლსა ნაბაღისასა მიუთხრა ერთმან
 იდ ურმაძან, **ღ** ეტეოდა: აჭა წარმოგზავნა დავით მოციქულნი უდაბნო-
 ევ საგან კურთხევად უფლისა ჩუქნისა, **ღ** მან მიაქცია ივინი **Ⴣ** ხო-
 იე ლო კაცნი იგი სასიერ იუენენ ფრიად ჩუქნდა, **ღ** არა გვაუენებდენ
 იე ჩუქნ, არცა კვიბრძანეს ჩუქნ რაი ბოროტი ეოველსა შინა დღესა
 იე რომელსა შინა ვიუენით მათ თანა **Ⴣ** **ღ** ეოფასა ჩუქნსა აგარაკსა
 იე ზედა, ვითარცა ზღუდე იუენენ კარემო ჩუქნსა დღე **ღ** დამე, ეო-
 იე ველსა დღესა რომელსა შინა ვიუენით მათ თანა, მწესიდით რად
 იე სამწესოსა **Ⴣ** **ღ** აწ სცან **ღ** იხილე შენ რაჯსა ჭეოფ. რამეთუ ადეს-
 იე რულა სიბოროტე უფალსა ჩუქნსა ზედა, **ღ** სახლსა მისსა ზედა,
 იე **ღ** მე ესე წარმწემენდელი არს, **ღ** არა შესაძლებელ არს სიტუჯს ვე-
 იე ბად მისსა **Ⴣ** **ღ** ისწრაფა აბიგერ **ღ** აღიღო ორასი ზური, **ღ** ორი
 იე ჭურჭელი ღვნო, **ღ** ხუთი ცხოვარი მწვარი, **ღ** ხუთი საწეული
 იე ფქვილი სიმინდოვანი წმიდაჲ, კალათი ეურძენი, **ღ** ორასი ლედუს
 იე ხირი, **ღ** დაადვა კარაულსა ზედა **Ⴣ** **ღ** ჭრქუა ერთათა თჯსთა: წარ-
 იე მოვედით წინაშე ჩემსა, **ღ** აჭა მე უკანით თქუქნსა მოვიდე: **ღ** ქმა-
 იე რსა მისსა არა მიუთრა **Ⴣ** **ღ** ექმნა ჯდომასა მისსა კარაულსა ზედა,
 იე **ღ** ვიდოდა კერძოსა მთისასა, **ღ** აჭა ესერა დავით **ღ** კაცნი მისნი
 იე მთამოვიდოდეს წინაშე მისსა, **ღ** შეემთხვა მათ **Ⴣ** **ღ** ჭრქუაჲ დავით:
 იე ჭეშმარიტად ცუდით ეოველი ნაფანისა, დავიცვ უდაბნოსა შინა, **ღ**
 იე არა რადვე უბრძანე მოუვანებად ეოვლისაგან რომელი არს მისი,
 იე **ღ** მომაგო მე. ბოროტი კეთილისა წილ **Ⴣ** ესე უეაგნ დმერთმან
 იე დავითს **ღ** ესე შესძინენ, უკეთუ განთიადისამდე დაუტეო ეოველთა-
 იე გან ნაფანისათა შემფსმელადმდე კედლისა მიმართ **Ⴣ** **ღ** იხილა აბიგა
 იე დავით, **ღ** ისწრაფა **ღ** კარდამოჯდა კარაულისაგან, **ღ** დავცა წინაშე
 იე დავითისა ზირსა ზედა თჯსსა, **ღ** თავეანისსცა მას მიწამდე **Ⴣ** **ღ**
 იე დავცა ფერკსა ზედა მისსა, **ღ** ჭრქუაჲ: ჩემ ზედა უფალსა, **ღ** ჩემი
 იე უსაძართლოება არს, რათა იტეოდეს აწ მკვეალი შენი ეურსა შინა
 იე შენსა, **ღ** ისმინო სიტუჯაჲ მკველისა შენისა **Ⴣ** რათა არა დასდვა
 იე აწ უფალო ჩემო ბოროტი გულსა შენსა, კაცისა მისთჯს წარწემე-

ნდულისა, რამეთუ სასჯელისა ებრ თვისისა იგი არს: ნაბალი სასე-
 ლი მისი, ჰ უგუნურება მის თანა: ხოლო მე მკევალმან შენმან არა
 ვიხილენ ერმანი უფლისა ჩემისანი, რომელნი წარმოვეც საფნეს
 მისა * ჰ აწ უფალო ჩემო ცხოველარს უფალი, ჰ ცხოველ სული
 შენი, რამეთუ დაგაყენა შენ უფალმან, რათა არა მოხვდე სისხლსა
 ზედა უბრალოსა, ჰ დაიცო კელი შენი, ჰ აწ იყავნ ვითარცა ნა-
 ბალ ბტერნი შენნი, რომელნი ეძიებენ უფლისა ჩემისა ბოროტ-
 სსა * ჰ აწ მიიღე კურთხევა ესე, რომელიცა მოართვა მკევალმან
 შენმან უფალსა ჩემსა, ჰ მიეც ერმათა წინაშე მდგომარეთა უფლისა
 ჩემისათა * აღიღე აწ უსამართლოება მკეველისა შენისა, რათა ეო-
 ფით ეოს უფალმან სასლი სარწმუნო უფლისა ჩემისა, რამეთუ
 მბრძოლსა უფლისა ჩემისასა უფალი ბრძოდეს: ჰ ბოროტი არა
 მოიღოს შენ შორის არა ოდეს * ჰ უკეთუ აღდგეს კაცი მდევნელი
 შენი, ჰ მძებნელი სულისა შენისა, ჰ იეოს სული უფლისა ჩემისა
 შუკრული საკრველითა ცხოვრებისა უფლისა ღუთისათა, ჰ სუ-
 ლი მტერისა შენისა სტეორცო შორის შურდუაითა * ჰ იეოს
 ოდეს ეოს უფალმან უფლისა ჩემისა ეოველი რაფოდენსა კეტეოდა
 კეთილსა შენთს, ჰ გიბრძანოს შენ უფალმან ეოფა წინამძღურად
 ისრაელთა ზედა * ჰ არა იეოს შენდა ესე საძაგელ, ჰ შესაბრეო-
 ლებელ გულისა უფლისა ჩემისასა, დანთხევად სისხლისა უბრალოსა,
 ამაოდ ჰ იესნა: კელი შენი, ჰ კეთილი უეოს უფალმან უფალსა ჩემსა ჰ,
 მოიკენო მკევალი შენი ჰ კეთილი უეო მას * ჰ ჰრქვა დავით აბიგას:
 კურთხეულარს უფალი ღმერთი ისრაელისა, რომელმან მოგა-
 ვლინა შენ დღეს შემთხუჭვად ჩემდა * ჰ კურთხეულარს განზრახვანი
 შენნი, ჰ კურთხეულარს შენ რომელმან დამაყენე შენ დღესა ამას
 შინა მოსლვად ჰ დანთხევად სისხლისა, ჰ ცხოვრებად კელისა ჩე-
 მისა * განა ცხოველარს უფალი ღმერთი ისრაელისა, რომელმან
 დამაყენა მე დღეს ბოროტისა ეოფად შენდა, რამეთუ არათუცა გე-
 სწრაფა ჰ არა მოხვედ შემთხუჭვად ჩემდა, მაშინ ვთქუ: უკეთუ და-
 შთე ნაბალსა სვალე განთიადამდე შემფსმელი კედლისა მი-
 მართ * ჰ მიიღო დავით კელისაგან მისისა ეოველი რომელი მოე-

მპ

მზ

კწ

კთ

ლ

ლა

ლბ

ლგ

ლდ

ლე

ლო მას, ღ ჰქრქა მას: წარვედ მშვიდობით სახლსა შენსა, იხილე
 ლვ რამეთუ ვისმინე კმისა შენისა ღ სათნო ვიუაჳ ჰირი შენი ჰ ღ მო-
 ვიდა აბიგუი ნაბაღისა, ღ აჳა მისთანა სმა სახლსა შინა მისსა, ვი-
 თარცა სმა მეფისა ღ გული ნაბაღისა იშეჭბდა მას შინა, ღ იგი
 მთრვალი იყო ფრიად, ღ არა მიუთხრა აბიგუი ნაბაღს სიტყუაჳ
 ლზ არცა დიდი არცა მცირე ვიდრე განათლებადმდე განთიადისა ჰ ღ
 იქმნა განთიად ოდეს განიფრთხო ნაბაღ ღჯნისაგან, მიუთხრა მას
 ლწ ცოლმან მისმან უოველნი ესე სიტყუანი: ღ მოკუდა გული მისი მას
 ლთ შინა. ღ იგი იქმნა ვითარცა ქა ჰ ღ ვითარცა გარდაკდენ ათნი
 დღენი, დასცა უფალმან ნაბაღ ღ მოკუდა ჰ ღ ესმა დავითს, ღ
 თქა: კურთხეულ არს უფალი რომელმან საჯა სჯა უჭედრებისა
 ჩემისა კელისაგან ნაბაღისა, ღ მონა თჳსი დაცვა კელისაგან ბო-
 როტისა. ღ სიბოროტე ნაბაღისა მიაქცია უფალმან თავსა ჴედა
 მისსა: ღ წარაფლინა დავით მეტეუჭლმან აბიგუისა მიმართ: მოგი-
 მ ევანო შენ თავისა ჩემისა ცოლად ჰ ღ მივიდეს ერმანი დავითისნი
 აბიგუისა მიმართ კარმელსა, ღ ჰქრქეს მას მეტეუჭლთა: დავით
 წარმოგზავნა ჩუჭნ შენდა, რათა შენ მიგიევანოს თავისა თჳსისა
 მა ცოლად ჰ ღ აღდგა ღ თავუანისცა მიწამდე ჰირითა, ღ ჰქრქა: აჳა
 მბ მკევალი შენი, ღ მკევალმან დაჳბანოს ფერკნი მონათა შეთანი ჰ
 ღ აღსდგა აბიგუი ღ დაჯდა კარაულსა ჴედა ღ ჴუთნი ქალწულნი
 მისდევდეს უკანა მისსა, ღ ვიდოდეს უკანით ერმანი დავითისნი, ღ
 იქმნა მისა ცოლად ჰ ღ იალხინამიცა მოიევანა დავით იესრავლი-
 მკ სგან, ღ იუჭნეს მისა ორ ცოლ ჰ ჴოლო საულ მისცა მელქოლა
 ასული თვისი ცოლი დავითისი, ფალთიას მესა ამისოვისა რომე-
 ლი იყო რომმასაგან.

თ ა ვ ი აჳ.

ა და მოვიდეს ჴეფელნი ჴნონისა საულის მიმართ ბორცქსა
 ბ ჴედა მეტეუჭლნი: ვითარმედ აჳა დავით დამალულ არს ჩუჭნ მო-
 რის ბორცქსა ჴედა კხელაფსა, ჰირის ჰირ ესებონისა ჰ ღ აღდგა
 საულ ღ შთავიდა უდაბნოსა ჴეფისასა, ღ მისთანა სმა ათასნი კაც-
 ნი რჩეული ისრაელისაგან მიებად დავითისსა უდაბნოსა ჴეფისა-

სა ❖ დ დაბნანაკა საულ ბორცუსა ზედა ეხელეფისსა, რომელ არს გ
 ჰირის ჰირ ესებონისა წინა გზასა, ხოლო დავით ჯდა უდაბნოსა
 შინა, დ იხილა დავით რამეთუ მოახლებულ არს საულ უკანით მი-
 სა უდაბნოსა შინა ❖ დ წარგზავნა დავით მხილავი დ ცნა რამეთუ დ
 მოკახლა საულ განმზადებული უკანით კელესით ❖ დ აღდგა ფა- ე
 რულად, დ შევიდა ადგილსა მას სადაცა განისვენებდა საულ. დ მუნ
 იყო ამენირ მე ნირონისა, ჰირველი მკედართ მთავარი მისი, დ
 საულს ეძინა კარავსა ეტლსა სამეფოსა, დ ერნი დაბანაკებულნი
 გარემოს მისსა ❖ დ მიუგო დავით დ ჰრქუა აბიმელიქს ჰეტელსა, ე
 დ ავესუსა მესა სარუინისსა მძასა იოაოპისსა, მეტუველმან: ვინ
 შემოვიდეს ჩემთანა საულის მიძართ ბანაკსა შინა; დ ჰრქუა აბე-
 სია: მე შემოვიდე შენთანა ❖ დ შევიდეს დავით, დ აბესია მკედართა
 შორის დაძე; დ აჰა საულს ეძინა მილითა კარავსა შინა. დ შუბი
 მისი აღმართული დ დასობილი მიწასა თავით მისსა, ხოლო აბე-
 ნირს დ მკედართა მისთა ეძინათ გარემოს მისსა ❖ დ ჰრქუა ამესია, ტ
 დავითს: მოგცა შენ უფალმან დღეს მტერი შენი კელთა შენთა, დ
 აწ მოჰკალ იგი, შუბითა მიწასა ზედა ერთგვის დ არა დაუორო
 მას ზედა ❖ დ ჰრქუა დავით ამესიას: ნუ მოჰკლავ მას, რამეთუ თ
 ვინ განმარტოს კელი თუხი ცხებულსა ზედა უფლისსა დ შურა-
 ლო იუოს ❖ დ ჰრქუა დავით: ცხოველ არს უფალი, უკეთუ არა
 უფალმან დაამხუას იგი, ანუ დღე მისი არა მოუვიდეს დ მოკუდეს,
 ანუ ბრძოლა დმცა განვიდეს, დ წარმწემდამცა ❖ ნუ იყოფინ ჩემდა ია
 უფლისაჲ მიერ დასხმად კელისა ჩემისა ცხებულსა ზედა უფლისა-
 სა, დ აწ აღიდე შუბი თავისაგან მისისა, დ ჰურჭელი წელისა, დ
 განვიდეთ ჩუტნი თუხგან ❖ დ აღიღო დავით შუბი, დ ჰურჭელი იბ
 წელისა თავისაგან მისისა, დ გამოვიდენ ზოგად, დ არა იყო რო-
 მელიმანცა სცნა ანუ იხილა, დ არა იყო შემდგომი, რამეთუ ეო-
 ველთა ეძინათ, რამეთუ ძილი იყო მძიმე ძლიერი უფლისა მიერ
 დაცემული მათ ზედა ❖ დ განვიდა დავით მიერ ველსა ზედა, დ და- იკ
 დგა წუტნისა ზედა მთისსა შორით დ მრავალ იყო გზა შუა ამთ-
 სა ❖ დ უგო დავით ერისა მიძართ, დ ამენირს მიუგო მეტუველ- იდ

იე მან: არა მომიკება ამენირ. ზ მიუგო ამენირ, ზ ჰრქვა: ვინ ხარ
 შენ რომელი მიხმე მე ზ ჰრქვა დავით ამენირს: არა კაც ხარა
 იე შენ. ზ ვინ არს ვითარცა შენ ისრაელთა შორის, ზ რად არა იცა
 უფალსა შენსა მეფისა: რამეთუ შემოვიდა ერთი ერისგანი მოკლავად
 იე უფლისა შენისა მეფისა ზ ზ არა კეთილ არს ესე ფრიად, რომელი
 ჰქმნე: ცხოველ არს უფალი რამეთუ შენი ხართ. სიკუდილისანი,
 თქუნი არა მცუნი უფლისა თქუნიისა მეფისა ცხებულისა უფ-
 იხ ლისანი, ზ აწ იხილე სადა არს შუბი მეფისა, ზ ჰურჭელი წელი-
 ისა, რომელი იყო თავით მისსა ზ ზ იცნა საულ კამა დავითისი,
 ზ ჰრქვა შენი არსა კამა ესე ძულო დავით, ზ ჰრქვა დავით: მე
 იწ მონა შენი უფალო მეფეო ზ ზ ჰრქვა დავით: რამდ მდევნი მონა-
 ით მართლოება ჩემ შორის ზ აწ ისმინოს უფალმან ჩემმან მეფემან
 სიტყუანი მონისა მისისა უკეთუ ღმერთმან მოგიძვას შენ ჩემ სე-
 და, რათა იუოს კეთილ საუნოსელ შესწირავი შენი, ხოლო უკეთუ
 მეთა კაცთამან, წვეუდი ივან იგინი წინაშე უფლისაჲ, რამეთუ გა-
 მომდევნეს მე დღეს, არა განმტყიცებად მსახურებად უფლისა, რომ-
 ე მელნი მეტოდეს: წარვედ მონებად ღმერთთა უცხოთა ზ ზ აწ რა-
 ე თა არა დაეცეს სისხლი ჩემი ქუნიანასა სედა წინაშე ჰირსა უფ-
 ე კ ლისასა, რამეთუ გამოვიდა მეფე ისრაელისა, მიებად სულსა ჩემსა,
 ზ ზ დევნად ვითარცა ღამის ვორანი მათთა მიმართ ზ ზ ჰრქვა
 საულ: ცცოდე, მოიქეც ძულო დავით, რამეთუ ამიერთგან არღარ
 გიქმნა შენ ბოროტი, რამეთუ ჰატოხსან არს სული ჩემი წინაშე
 თუაღთა შენთა დღესა ამას შინა, ზ აწ უგუნურებაჲ ვჰყავ ზ ვსცო-
 ე ბ დე მრავალი ფრიად ზ ზ მიუგო დავით, ზ ჰრქვა: აჰა შუბი მე-
 ე ბ ფისა, რათა მოვიდეს ერმა ერთი ზ აღიღოს იგი ზ ზ უფალმან
 ე ბ მიაქციოს ზ მიაგოს კაცად კაცადსა სიმართლისაებრ მისისა, ზ
 სარწმუნოებისაებრ მისისა, რამეთუ თავი შენი: მომცა მე უფალმან
 დღეს კვლთა ჩემთა, ზ არა ვინებე აღებად კელი ჩემი ცხებულსა
 ე ბ სედა უფლისასა ზ ზ აჰა ვითარცა განდიდნა სული შენი დღეს,
 ე ბ თუაღთა შინა ჩემთა, ეგრეთ განდიდნეს სული ჩემი წინაშე უფლი-

სა, ღ დამიფაროს მე, ღ აღიღოს ჩემგან ყოველივე მწუხარება ❖ ღ ჰრქეამ საულ დავითს: კურთხეულ ხარ შენ ძულო, ყოფით ჰუავ, ღ შეძლებით შეუძლენ: ღ განვიდა დავით გზით თვისით, ღ საულ მიიქცა ადგილსა თვისსა.

თ ა ვ ი აზ.

ღა თქეამ დავით გულსა თვისსა, ღ იტყოდა: აწ მთავარდგე მეა დღესა ერთსა კელთა შინა საულისთა, ღ არამცა იუოს ჩემდა კეთილ, თუ არა ვსცნობდე ქუჭუნანსა უცხო თესლთასა, ღ დანცხრეს საულ მიებად ჩემდა ყოველსა სახლურსა ისრაილისასა, ღ განვერე კელისაგან მისისა ❖ ღ აღდგა დავით, ღ ექუსასი კაცი რომელი იუო მისთანა, ღ წარვიდა ანხუს მიმართ მისა ამხროვისა შეფისა კეთელონისა ❖ ღ ეგო დავით ანხუსის თანა, კეთს შინა თუთ ღ კაცნი მისნი ყოველნი, ღ სახლი მისი, დავით ღ ორნივე ცოლნი მისნი, ახიმიანი იესრაიელტიანი, ღ აბიგა ცოლი ნაბალის კარმელელისა ❖ ღ მიუთხრეს საულს, რამეთუ ივლტოდა დავით კეთს შინა, ღ არღარა შესძინა მერმე საულ მიებად მისსა ❖ ღ ჰრქეამ დავით ანხუსს: უკეთუ ჰვაოვ მონამან შენმან მაღლი წინამე თუღლთა შენთა, რათა მომცე მე ადგილი ერთი ქალაქთაგან რომელ არს აგარაკსა, ღ დავადგრე შენ, ღ რაჲდ იჯღეს მონა შენი ქალაქსა შინა, სამეუფოსა შენთანა ❖ ღ მისცა მას ანხუს დღესა მას შინა იგი სიკილაი, ამისთუხ იქმნა სამეფო იუდასი სეკილაჲ, დღეინდელად დღედმდე ❖ ღ იქმნა რიცხუ დღეთა, რომელსა შინა დაჰყო დავით სოფელსა უცხო თესლთასა ოთს თუჭ ❖ ღ ვიდოდა დავით, ღ კაცნი მისნი, ღ დაესმოდენ ყოველსა ღესერურასა, ღ ამალეკსა ზედა, ღ ყოველსა ქუჭუნანსა დაშენებულსა ლამსურითგან, ქუჭუნანადმდე ეგუპტისა ❖ ღ სძლევედა დავით ქუჭუნანსა, ღ არა დაუტყვებდა ცოცხალსა, მამა-კაცსა ღ დედა-კაცსა, ღ მოიყვანდა სამწყოსსა ღ გართა რემათა, ღ ვირთა, აქლემათ, ღ სამიხელთა, ღ მოიქცენ ღ შემოვიდენ ანხუსის მიმართ ❖ ღ ჰრქეამ ანხუს დავითს: ვისა ზედა დაესხენით აწ; ღ ჰრქეამ დავით ანხუსს: სამხრით კერძო იუდასა, ღ სამხრით იესმელისა, ღ სამხრით ქენეზიანსა ❖ ღ არცა მამა-

მ
ბ
ბ
დ
ე
ვ
ზ
თ
ი
ან

კაცი, ღ დედა-კაცი არა დაუტყვევთ ცოცხალი მოყვანებად, გეთს შინა, სიტყუად: რათა არა ვითარ მოკითხრან გეთს შინა ჩუენ ზედა, მეტყუებლთა, ამას ჭეოფს დავით, ღ ესე იყო სიძარბოლე მისი უოველსა შინა დღესა, რომელსა შინა ჯდა დავით სოფელსა უცხო თესლთასა. ✦ ღ დაერწმუნა დავით ანხუსს ფრიად ღ ეტყოდა: მოძაგებით მოიძაგეს ერთა თუსთა ისრაელთა შორის, ღ იუოს მონა ჩემი უკუნისამდე.

თ ა ვ ი კ.

ღ იყო დღეთა ამათ შინა, ღ შეკრბეს უცხო თესლნი ბანაკსა შინა თუსსა, განსლვად ღ ბრძოლად ისრაილისა. ღ ჭრქუა ანხუს დავითს: ცნობით სცან რამეთუ ჩემთანა გამოხჯდე ბრძოლად, შენ ღ კაცნი შენნი ✦ ღ ჭრქუა დავით ანხუსს ესრეთ: აწ უწყოდე რომელი უოს მონამან შენმან, ღ ჭრქუა ანხუს დავითს: მუნვე წინამძღურად მცველად გვაძისა ჩემისა დაგადგინო შენ ეოველსა შინა დღესა ✦ ღ ¹⁾ მოკუდა სამოელ ღ გოდებდა მის ზედა ეოველი ისრაელი, ღ დამარხეს იგი არმათამს ქალაქსა შინა მისსა, ღ საულ მოსწყუჯნა მოგუნი, ღ მისანნი ქრქუანისა თუსისანი ✦ ღ შეკრბეს უცხო თესლნი ღ შემოვიდეს ღ დაიბანაკეს სომანსა შინა: ღ შეკრიბა საულ ეოველნი კაცნი ისრაელისანი, ღ დაიბანაკა დეაბუსა შინა ✦ ღ იხილა საულ ბანაკი უცხო თესლთა, შეშინდა ღ განკრთა გული მისი ფრიად ✦ ღ ჰკითხა საულ უფალსა, ღ არა მიუგო მას უფალმან, არცა ჩუენებითა ღ არცა ცხადად, არცა წინასწარმეტყუებლთა ✦ ღ ჭრქუა საულ ერმათა თუსთა, მიმიძიეთ მე დედა-კაცი ულუკი. ღ წარვიდე მისა ღ ვკითხო მას: ღ ჭრქუებს მას ერმათა მისთა, აჰა არს დედა-კაცი ულუკი აენდორსა შინა ✦ ღ ²⁾ დაიფარა საულ, ღ შეიმოსა სამოსლითა სხუთა, ღ წარვიდა თუთ ღ ორნი კაცნი მისთანა, ღ მივიდა ღამით დედა-კაცისათანა ღ ჭრქუა საულ მას, მიმისნე მე მისნობითა მოკობისათა, ღ მოკვარე მე რომლისცა გრქუა შენ ✦ ღ ჭრქუა მას დედა-კაცმან: აჰა აწ შენ თუთ უწეი, რამოდენი ქმნა საულ, ³⁾ ვითარ მოსპო მი-

¹ ზემორე გ. — ² ა ნემტ. ი. — ³ გ მოსე გ. ე მოსე გ.

სან მოზღაპრე ღ მოკენი, ღ რად შენ მოინადირებ სულსა ჩემსა, რომელ მოაკუდინო იგი ❖ ღ ფუცა მისა მიმართ საულ ღ ეტყო- ი
და: ცხოველ არს უფალი უკეთუ შეგემთხვოს შენ უსამართლოებად იხ
მის სიტუვსათჳს ❖ ღ ჰრქუაჲ დედა-კაცმან მან საულს, ვინ მოგ- იხ
გვარო შენ; ღ ჰრქუაჲ საულ: სამოელ მომკვარე მე ❖ ღ იხილა იხ
დედა-კაცმან სამოელ, ღ კმაჲ ეო კმითა დიდითა, ღ ჰრქუაჲ დედა- იხ
კაცმან საულს: რად მაცთუნე მე, რამეთუ შენ ხარ თვთ საულ ❖ ღ იხ
ჰრქუაჲ მას მეფემ ნუგეშინის, მარქუ ვინ იხილუ: ღ ჰრქუაჲ მას იხ
დედა-კაცმან: ღმერთი ვიხილენდა აღმომავალი ქუჭყანისაგან ❖ იდ
ღ ჰრქუაჲ მას რაჲ სცან; ღ ჰრქუაჲ მას დედა-კაცმან: ვიხილუ კაცი იდ
მოსუცებული აღმომავალი ქუჭყანისაგან, ღ ესე შემოსილი სამო-
სლითა ვრძელითა ღ ცნა საულ, რამეთუ ესე სამოელ არს, ღ მიი-
დრიკა ზირი თჳსი ქუჭყანასა, ზედა, ღ თაუჭანი სცა მას ¹⁾ ❖ ღ იე
ჰრქუაჲ მას სამოელ რასა მაიმულეჲ წიაღმოსლვად მე; ღ ჰრქუაჲ იე
საულ: ვიჭირვები ფრიად, რამეთუ უცხო თესლნი მბრძანან მე, ღ
ღმერთი განემორა ჩემგან, ღ არღარა ისმენს ჩემსა ვისამე არცა კე-
ლითა წინასწარმეტყუჭლისათა, არცა ჩუჭნებასა შინა. არცა ცსა-
დად ღ აწ მოგიწოდე შენ რათა მითხრა მე რაჲ ვუო ❖ ღ ჰრქუა იე
სამოელ რასა შეითსავ მე. ღ უფალი, განმორებულ არს შენგან ღ იხ
იუოს უფალი მასლობელთა შენთათანა ❖ ღ ²⁾ გიუოს უფალმან იხ
შენ. ვითარცა გეტყობდა უფალი კელითა ჩემითა ღ განხეთქოს
უფალმან მეფობა შენი კელისაგან შენისა, ღ მისცეს იგი მასლო-
ბელსა შენსა დავითს ❖ ვინათგან არა უსმინე კმასა უფლისასა, ღ იტ
არა აღასრულე რისსუა გულის წურომისა მისისა ამაღლესა ზედა,
სიტყვსა მისთჳს ქმნა შენდა უფალმან დღესა ამას შინა ❖ ღ მის- ით
ცეს უფალმან ისრაელიცა შენთანა კელსა შინა უცხო თესლთასა ღ
განთიად შენ ღ მენი შენნი დაეცნენ შენთანა ღ ბანაკი ისრაელისა
მისცეს უფალმან კელსა შინა უცხოჲ თესლთასა ❖ ღ აღისწრაფა კ
საულ ღ დაეცა მდგომარე ქუჭყანასა ზედა, ღ შეშინდა ფრიად სიტ-
ყვსაგან სამოელისა, ღ არღარაჲ იქმნა მერმე ძალი მას შინა, რა-

¹⁾ ა მეფეთა გ.—²⁾ ზემორე იე

მეთუ არა ეჭმა ზური ეოველსა დღესა მას, **ბ** ეოველსა ღამესა
 მას **ჟ** **ბ** შევიდა დედა-კაცი საულის მიძრთ, **ბ** იხილა იგი რამეთუ
 მრწოლა ფრიად **ბ** ჰრქუამ მას: აჰა აწ მესმა მკეველსა შენსა კამა
 შენი **ბ** დავდევე სული ჩემი კელსა შინა შენსა **ბ** ვისძინე სიტყუამ
 რომელი ჩემდა იტეოდი **ჟ** **ბ** აწ ისძინე კამა მკეველისა შენისა, **ბ**
 დავდევა წინაშე შენსა ნამუსრევი საჭმლად ზური, **ბ** ჰამე **ბ** იეოს შენ-
 და ძალი, **ბ** შემდგომად ამისა წარსჯდე კზასა **ჟ** **ბ** არა ინებაა ჰა-
 მა **ბ** აიძულებდეს მას ერმანი მისნი **ბ** დედა-კაცი, **ბ** ისძინა კამა
 მათი. **ბ** აღღვა მიწისკან, **ბ** დაჯდა საჯდომსა ზედა **ჟ** **ბ** იეო
 დედა-კაცისა მის სახლსა შინა დიაკუული ჰამებული **ბ** ისწრაფა **ბ**
 დაკლა იგი **ბ** მოიღო ფქული **ბ** შესვარა **ბ** გამოაცხო უცემო **ჟ** **ბ**
 მოიღო წინაშე საულისა, **ბ** წინაშე ერმათა მისთა, **ბ** ჰამეს **ბ** აღ-
 დეს **ბ** წარვიდეს ღამესა მას შინა.

თ ა ვ ი ათ.

ღ შეკრიბეს უცხო თესლთა ეოველი ბანაკი თუსი აფეკასა,
 ხოლო ისრაელსა დაებანაკა აენდორსა, რომელ არს იესრაველსა
 მინა **ჟ** **ბ** მხედართ მთავარნი უცხო თესლთანი წინა ვიდოდეს
 ასეულად **ბ** ათასეულად; ხოლო დავით **ბ** კაცნი მისნი ვიდოდეს
 თუსეან ზურვით კერძო ანსუსის თანა **ჟ** **ბ** თქუეს მხედართ მთა-
 ვართა უცხოთა თესლთასა: ვინმე არიან მომავალნი ესენი; **ბ** ჰრქუამ
 ანსუს მხედართ მთავართა უცხო თესლთასა: არა ესე არსა დავით
 მონა საულ მეფისა ისრაელისა; **ბ** რომელი იეო ჩუწნთანა დღეთა
 ესე მეორე წელი არს, **ბ** არა რაჲ მიზოფნიეს მისთანა მიერ დღით-
 გან, რომელსა შინა მოვიდა ჩემდა **ბ** ვიდრე დღეინდელად ამის
 დღედმდე **ჟ** **ბ** შეიჭირვებდეს მისთუს მხედართ მთავარნი უცხოთა
 თესლთანი, **ბ** ეტეოდეს მას: მიაბრუნე კაცი ეგე, რათა მიიქცეს აღ-
 კილსა ზედა თუსსა სადაცა დაადგინე იგი მუნ, ¹⁾ რათა არა ვიდოდეს
 ჩუწნთანა ბრძოლასა შინა, **ბ** რათა არა იქმნეს გამცემელი ბანაკთა შო-
 რის, **ბ** აწ დაეკო ესე უფალსა მას თუსსა თავებითა ამით კაცთათა **ჟ** **ბ**
 არა ესე არსა დავით, რომლისა მოვიდოდეს მროკველნი **ბ** იტეოდეს: სძლო

1) ა ნეშტ. აა.

საულ ათასეულთა ღ დავით ბევრეულთა ზ ღ მოუწიდა ანსუს და-
 ვითს, ღ ჰრქჳ მას: ცხოველ არს უფალი, რამეთუ მართალ სარ
 შენ ღ კეთილ წინაშე თვალთა ჩემთა, ღ შემოსლვა შენი ღ განს-
 ლვა შენი ჩემთანა ბანაკსა შინა, ღ რამეთუ არა ვაპოე შენ შორის
 ბოროტი მიერ დღითგან ოდეს მოსვედ ჩემდა დღეინდელად დღედმდე,
 არამედ წინაშე თვალთა მკედართ მთავართასა არა სასიერ სარ შენ ზ ღ
 აწ მიიქცე ღ წარვედ მძვლობით, რათა არა გეყოს ბოროტი წინა-
 შე თვალთა მკედართ მთავართა უცხო თესლთასა ზ ღ ჰრქჳ და-
 ვით ანსუსს, რად გიქმენ შენ ღ რად ჰპოე მონასა შესსა თნა. რო-
 ძლისა დღითგან ვიუავ შენ წინაშე ვიდრე დღეინდელად ამა დღედ-
 მდე, რათა არა მოვიდე ბრძოლად მტერთა უფლისა ჩემისა მუვისა-
 თა ზ ღ მიუგო ანსუს დავითს: ვუწეი რამეთუ სასიერ სარ შენ
 წინაშე თვალთა ჩემთა, არამედ მთავარნი უცხო თესლთანი იტყვან,
 რათა არა ვიდოდეს ჩუწნთანა ბრძოლასა შინა ზ ღ აწ აღიშთუწ
 შენ განთიად ღ ერმანი უფლისა შენისანი შენთანა მველენი ღ წარ-
 ვედით ადგილსა ზედა, სადაცა დაგადგინეთ ჩუწნ მუნ, ღ სიტყუასა
 წარწემედისასანუ დაიდებ გულსა შინა შენსა, რამეთუ სასიერ სარ შენ
 წინაშე ჩემსა, ღ აღდგით ადრე გზად, ოდეს განგინათლდეს თქუწნ
 ღ წარვედით ზ ღ აღიშთუწნ დავით თუთ ღ კაცთა მისთა ღ წა-
 რვიდეს დაცვად ქუწნებისა უცხო თესლთასა, ღ უცხო თესლნი გან-
 ვიდეს ბრძოლად იეზრაელისა მიმართ.

თ ა ვ ი ლ.

და იყო შესლვასა დავითისა ღ კაცთა მისთასა სეკილასა შინა
 მესამესა დღესა, ღ ამაღლი დავსსა სამსრისა კერძოსა ზედა სეკი-
 ლასა, ღ მოსრნა სეკილიელნი ღ მოწვა იგი ცეცხლითა ზ სოლო
 დედანი ღ ყოველნი მყოფნი მას შინა მცირითგან ვიდრე დიდამდე
 არა მოსწევდეს მამა-კაცი არცა დედა-კაცი, არამედ დაატუწუკეს, ღ
 განვიდეს გზასა თუსსა ზ ღ მოვიდა დავით ღ კაცნი მისნი ქალა-
 ქად, ღ აჴა დამწუარ იყო ცეცხლითა, სოლო დედანი მათნი, ღ შენი
 მათნი ღ ასულნი მათნი იეუნეს წარტუწუნულ ზ ღ აღიმაღლეს
 დავით ღ კაცთა მისთა ჴმა მათი, ღ ტიროდეს, ვიდრემდე არღარა

ე იყო მათანა ძალილა სამე ტირილისა ❖ დ ცოლნი დავითისნი
 ორნივე წარტუენ ულ იუენეს ახინან იესრაველიანი დ აბიკვი რომელი
 ვ იყო ცოლი ნაბან კარმელელისა ❖ დ მწუხარე იყო დავით ფრიად,
 რამეთუ განისრახვდეს ერნი ქვითა დაქოლვასა მისსა, რამეთუ მე-
 ჭირვებულ იყო სული ვოვლისა ერისა, კაცად კაცადისა მეთათჳს
 თჳსთა დ ასულთა თჳსთათჳს. დ განმლიერდა დავით უფლისა მიერ
 ს დუთისა თჳსისა ❖ დ ჰრქუა დავით აბათარ მდღელსა მესა აბიმე-
 ლიქისასა, მოიღე ვეფუდი: დ მოიღო აბიათარ ვეფუდი დავითის
 ც მიძართ ❖ დ ჰკითხა დავით უფალსა დ იტუოდა, ვდევნო თუ უკა-
 ნით ლაშქართა ამათ დავეწიოა, მათ: დ ჰრქუა უფალმან, სდევნე
 თ რამეთუ წევნით ეწიოს მათ დ კსნით იესნა ❖ დ წარვიდა თუთ და-
 ვით დ ექუსანი კაცი მისთანა დ მოვიდეს ვიდრე ნაღვარევადმდე ბო-
 ი სორისა, დ სხუანი დაუტევნა ❖ დ დევნა უეო ოთხასითა კაცითა;
 ია რისასა ❖ დ ჰოვეს მუნ კაცი მეგვტელი ველსა ზედა, შეიპურეს
 იგი, დ მოიყვანეს იგი დავითისთანა, დ მისცეს მას ჰური დ ჭამა,
 იბ დ ასვეს მას წყალი ❖ დ მისცეს მას ნაწილი ლეღვისა დ ჭამა, დ
 განმლიერდა სული მისი მისთანა, რამეთუ არა ეჭამა ჰური დ არა
 ივ ესვა წყალი სამ დღე დ სამ ღამე ❖ დ ჰრქუა მას დავით, სადათ-
 გან ხარ, დ ვისი ხარ შენ; დ ჰრქუა მას ურმამან, მეგვტელი ვარ
 მე დ მონა კაცისა ამაღეველისა, დ დამიტევა მე უფალმან ჩუენ, რა-
 იდ მეთუ მეღმის დღეს აწ მესამე დღე არს ❖ დ ჩუენ მოვედით სამსრეთით
 ხელეფადმდე, დ ურიასტანის კერძოჲ, დ გელეუსით, დ სეკილა და-
 იე ვსწუთ ცეცხლითა ❖ დ ჰრქუა მას დავით მიმიყვანება მე ავახუე
 ლაშქრისა მისთანა: დ მან ჰრქუა მას: მეფიცე მე დმერთათა რათა
 არა მომკლა მე, დ არა მიმცე მე კელთა მინა უფლისა ჩემისათა დ
 ივ მივიყვანო შენ ბანაკსა მათსა ❖ დ ეფუცა მას დავით, დ მოიყვანა
 იგი მუნ, დ აჴა ივინი იუენეს განბნეულ ჰირსა ზედა მის ქუენი-
 სასა, დ ჭამდეს დ სუმიდეს დ დღესასწაულობდეს ვოველთათჳს ნა-
 ტუენაჳთა მათ დიდთა, რომელიცა მოელთ ქუენისაგან უცნო
 იბ თესლთასა, დ ქუენისაგან იუდასა ❖ დ მივიდა მათ ზედა დავით,

ღ მოსრნა ივინი განთიადითგან ვიდრე მწუსრამდე ღ ზვალისაგან-
 ცა, ღ არა აცოცხლა მათგან კაცი თჳნიერ ოთხასისა ერძათასა,
 რომელნი სხდენ აქლემთა ზედა ღ ივლტოდეს ზ ღ მოულო დავით იწ
 ყოველი რაოდენი წარელი ამაღეკელთა, ღ ორნიცა იგი ცოლნი
 მისნი წარმოიყვანა ზ ღ არა დამთა მათი მცირითგან ვიდრე დი-
 დადმდე ნატუქუნავისაგან, ვიდრე შედმდე ღ ასულამდე ღ ვიდრე ყო-
 ვლისამდე რომელი აღუღოთ, ღ მოაქცინა დავით ზ ღ წარიყვანა ით
 დავით ყოველი სამწუსო ღ მწეესნი, ღ წარიდენა წინამე ტუქუნ-
 თა, ღ ნატუქუნავს მას უწოდეს ესე ნატუქუნავი დავითისი ზ ღ კა
 მოვიდა დავით ორასთა მიმართ კაცთა ღ ნარჩომათა რომელნი
 ვიდოდეს უკან დავითისა, მსხდომარეთა მათ ნაღუარევესა ზედა
 ბოსორესა, ღ გამოვიდეს შემთხუჭვად დავითისა ღ შემთხუჭ-
 ვად ერისა რომელიცა იყო მისთანა: ღ მოვიდა დავით ერად-
 მდე ღ ჰკითხვიდა მათ მსუდობისათჳს ზ ღ მიუგებდეს ყოველნი კბ
 კაცნი მრისხანებით ღ ბოროტებით კაცნი მბრძოლთაგან თანა მა-
 ვალნი დავითის თანა ღ ჰქრქუნს: რამეთუ არა სდევნეს ჩუქნთანა,
 არა მივსცეთ მათ ტუქუნთაგან, რომელიცა მოვიდეთ, არამედ თჳთე-
 ჟლმან ცოლი თჳსი ღ შვილნი თჳსნი რათა წარიყვანონ ღ მი-
 ქცენ ზ ღ ჰქრქუა დავით, ნუ ჰყოფთ მძანო ჩემო ვერეთ, ოდესცა კბ
 მოკვცა ჩუქნ უფალმან ღ დაკვიცა ჩუქნ ღ მოკუცა უფალმან მე-
 ბრძოლნი ესე მოსრულნი ჩუქნ ზედა კელთა შინა ჩუქნთა ზ ღ კდ
 ვინ ისმინოს სიტყჳსა თქუქნისა, რამეთუ არა უმცირეს არიან
 ჩუქნსა, ვინათგან ნაწილისა ებრ შთამოსრულ არიან ბრძოლად,
 ვერეთ იოს წილი მსხდომარისაცა ჰურჭელთა თანა განყოფისა ებრ ზ
 ღ იქმნა მის დღითგან ღ წადმად, იქმნა ბრძანება ღ სამართალი ისრაე-
 ლისა ვიდრე ამის დღისამდე ზ ღ მოვიდა დავით სეკილას, ღ წა-
 რუგ ზავანა მოხუცებულთა იუდასთა ნატუქუნავთაგან, ღ მოუქსთა
 თჳსთა ეტეოდა: აჰა თქუქნდა ნაწილი, ნატუქუნავისაგან მტერთა
 უფლისათა ზ მეოფთა ვეთურსა შინა ღ რამეს შინა სამკრით ვერ-
 ძო, ღ ეეთორსა შინა ზ არორისა შინა ღ ამადსა შინა ღ სა-
 ფესა შინა ღ ესთისა შინა ღ გეთელთა შინა ზ ღ კინანსა შინა, კს
 კტ

საფეთასა შინა, თიძათელთა შინა და კარმელთა შინა, და მყოფთა ქალაქისაგან იერემელთასა, და ქალაქისაგან კენეზისა და მყოფთა ერიმუთსა შინა და ბერსაბეთს შინა და ნობელთა შინა და მყოფთა ქებრონს შინა, და უოვლისა ალაგისა რომელი მოვლო დავით მუნ თვთ და კაცთა მისთა.

თ ა ვ ი ლ ა.

და ¹⁾ უცხო თესლნი ებრძოლნეს ისრაელსა, და ივლტოდეს კაცნი ისრაელისანი ჰირისაგან უცხო თესლთასა, და დაეცემოდეს წყლულებითა მთასა შინა ღელბუსასა და შემოვიდნენ უცხო თესლნი საულის თანა და ძეთა თანა მისთა, და მოკლვიდნენ უცხო თესლნი იონათანს, და ამინადაბს, და მელქისა, ძეთა საულისთა და დამძიმდა ბრძოლა საულსა ზედა, და ჰოვეს იგი მემუბართა კაცთა და მოისრთა, და მოწულულ იქმნა საულ მუცელსა შინა და ჰჭრქნა საულ საჭურველისა მტვრთუჭლსა მისსა, ისხდე მახული შენი და განმგებირე მე მით, რათა არა მოვიდენ წინა დაუცუქლთენი ესე და განმგებრონ მე და მბასრობდენ მე, და არა ინება მტვრთუჭლმან საჭურველისა მისისამან, რამეთუ ეშინოდა ფრიად. და აღიღო საულ მახული თვისი და დაეცვა მას ზედა და ისილა მტვრთუჭლმან საჭურველისა მისისამან, რამეთუ მოკუდა საულ, და დაეცა იგიცა მახულსა ზედა თვისსა და მოკუდა მისთანა და მოკუდა საულ, და სამნი ძენი მისნი, და მტვრთველი საჭურველისა მისისა, და ეოველნი კაცნი მისნი მას დღესა შინა ერთბაშად. და ისილეს კაცთა ისრაელთა, რომელნიცა იუენენ წიად ღელესა ნადვარევისასა, და რომელნიცა იუენენ წიად იორდანესა, რამეთუ ივლტოდეს კაცნი ისრაელისანი. და რამეთუ მოკუდა საულ და ძენი მისნი: დაუტევენს ქალაქნი თვისნი და ივლტოდეს, და მოვიდეს უცხო თესლნი და დაემუნენ მას შინა და იქმნა სვალისაგან, და მოვიდეს უცხო თესლნი განძარცვად მკუდართა, და ჰოვეს საულ და სამნი ძენი მისნი, დეცემულნი მთასა ზედა ღელბუსასა და მოაქციეს იგი და საჭურველი მისი და მოკუჭთეს თავი მისი, და წარკზანენს ქუჭუნასა უცხო თესლნი

1) ა ნუშტ. ე.

სლათასა, ღ გარემოს ასარებდეს კერძთა მათთა, ღ ერთა მათთა ზ
 ღ ¹⁾ დადგეს საჭურველი მისი ასტრატეს თანა, ღ ცვაძი მისი შთა- ი
 დგეს ზღუდესა შინა ბეთსანისასა ზ ღ ²⁾ ესმით მკუდრთა იაბის ი
 ღ ლაღადითისთა რაიცა უევეს საულს უცხო თესლთა ზ ღ აღდგეს ი
 ღ ფოველნი კაცნი ძლიერნი ღ ვლეს ღამე ფოველ, ღ აღიღეს ცვაძი
 ღ საულისა ღ ცვაძი იონათან მისა მისისა ზღუდით ბეთსაძისა ღ მო-
 ღ იღეს იგინი იაბისსა, ღ დაწუჭეს იგინი მუნ ზ ღ აღიღეს მვალნი ი
 ღ მთნი, ღ დაფლეს იგინი მადნარსა შინა, რომელი იყო იაბისსა ღ
 ღ იბარსვიდეს შუღ დღე.

დაესრულა პირველი წიგნი მეფეთა, რომელსა აქვს თავსა შორის თვისსა
 თაჲ ლა.

წ ი გ ნ ი მ ა მ რ ა მ ა ჟ ე თ ა

თ ა ვ ი ა.

ღა იყო ოდეს მოკუდა საულ ღ დავით მოიქცა შემდგომად ა
 ამაღლევისა ძლევისა, ღ დაჯდა დავით სეკლას ორ დღე ზ ღ იქმნა ბ
 მესამე დღე, ღ აჭა მოვიდა კაცი ბანაკისაგან ერისა საულისა, ღ
 სამოსელნი მისნი იუვნეს დაზობილ, ღ მტუჭერი თავსა ზედა მის-
 სა: ღ იყო ოდეს შევიდა დავითის მიმართ იგი, დავარდა მიწასა
 ზედა ღ თავუანისცა მას ზ ღ ჭრქუა მას დავით: სადა მოხუჭდ
 მენ, ღ ჭრქუა მას ბანაკისაგან ისრაელისა, მე ლტოლვილი ზ ღ
 ჭრქუა მას დავით: რაჲ არს სიტყვა ესე მომითხარ მე; ღ ჭრქუა
 რამეთუ ივლტოდეს ერნი ბრძოლისაგან, ღ დავცენეს მრავალნი
 ერთაგან, ღ მოისრნეს, საულ ღ მე მისი იონათან მოკუდენ ზ ღ
 ჭრქუა დავით კაცსა მას მიმთხრობელსა: ვითარ იცი რამეთუ მო-

¹⁾ შეფუთა კა.—²⁾ დ შეფუთა ბ.

ე კჳდა საულ ღ იონათან მე მისი ზ ღ ჰრქუაჲ კაცმან მან რომელი
 უთხრობდა მას: შეხდომისა ებრ მოვედით მთასა ღვლებულისასა,
 ღ აჰა საულ დაყცა შუბსა მისსა ზედა, ღ აჰა ეტლები დიდ ძალი
 ზ ღ მთავარნი შეკრბეს მას ზედა ზ ღ აღმსილველმან უკანით საულ
 ც მიხილა მე, ღ მიმიწორდა მე ღ ვარქუ აჰა მე ზ ღ მრქუა მე ვინ
 თ ხარ შენ; ღ ვარქუ: ამაღევი ვარ მე ზ ღ მრქუა მე, მოვედ უკრტ
 ი ჩემ ზედა ღ მოძვალ მე, რამეთუ მომიცვა მე ბნელმან ბოროტმან,
 რამეთუ კვალად სული ჩემი ჩემ შორის არს ზ ღ აღვედგ მისა
 ზედა ღ მოვეალ იგი, ვითარცა ვინილე რამეთუ არღარა იყო მი-
 სა ცხოვრება შემდგომად დაცემისა მისისა, ღ აღვიღე კვრუკნი
 სამეფო, რომელი იყო თავსა ზედა მისსა, ღ სამკრე რომელი
 იყო მკარსა ზედა მისსა, ღ მოვიღე ესენი უფლისა მიმართ ჩემისა
 ია აქა ზ ღ დავით იწერა სამოსელი თვისი ღ დაიპო იგი. ღ ყოველ-
 იბ მან კაცმან რომელი იუვნეს მის თანა დაიპეს სამოსელი თვისი ზ ღ
 გოდებდენ ღ ტიროდენ, ღ იმარხეს მწუსრამდე საულის თვის, ღ
 იონათანის თვის მისა მისისა, ღ ერისათვის იუდიელთა ღ სსხლი-
 იგ სათვის ისრაელისა, რამეთუ მოწუწღდილ იუვნეს მახულითა ზ ღ
 ჰრქუა დავით ურმასა მას მიმთხრობელსა მისა სადათგან ხარ შენ.
 იდ ღ ჰრქუა მე კაცისა მწირისა ამაღევისა ვარ მე ზ ღ ჰრქუა მას
 დავით: ვითარ არა შეშინდი აღბრვად კელისა შენისა ღ წარწემე-
 იე დად ცხებულისა უფლისასა ზ ღ მოუწოდა დავით ერთსა მონათაგა-
 ინსა თვისსა, ღ ჰრქუა მივედ ღ მოკალ იგი: ღ მოსწეალა იგი ღ მო-
 ივ კჳდა ზ ღ ჰრქუა მას დავით: სისხლი შენი თავსა ზედა შენსა, რა-
 მეთუ ზირი შენი შენ ზედა მოუთხრობდა, მეტუწღლი, ვითარმედ
 იზ მე მოვეალ ცხებული უფლისა ზ ღ ტიროდა დავით ტირილითა
 იც ამით საულისთვის, ღ იონათანისთვის მისა მისისა ზ ღ თქუა:
 რომელი ასწავებდი ძეთა იუდისათა სროლასა, აჰა წერილარს წი-
 თი გნსა შინა მართლისასა ზ ღ თქუა: აღმართე ძეგლი ისრაელ მა-
 ღალთა ზედა შენთა მოწელულთათვის, ვითარ დასცნეს ძლიერნი ზ
 ძ ნუ მიუთხრობთ გეთელთა, ნუცა ამცნებთ გამსვლელთა ზედა ას-
 ძ კალონელთასა, რათა არა იხარებდენ ასულნი უცხო თესლთან,

ღ რათა არა იშუჭბდენ ასულნი წინა დაუცვლელთანი ✱ მთაწკო
 ლეღბულისანო ნუ კარდამოვალნ ცუარი, ღ ნუცა წუმა თქუწნ
 ზედა, ღ ავარანო დასაბამისა საცხოვრებელისანო, რამეთუ მუნ
 დამკობილ იყო ფარი, ძლიერთა ღ ფარი საულისა არა იქმნა ცხე-
 ბულ ზეთითა ✱ სისწლისაგან მოწულელთასა, ღ ცმელისაგან
 ძლიერთასა მშულდი იონათანისა არა მოიქცეოდა ცუდად ძართლ
 უკუნ, ღ მასჯლი საულისა არა მოიქცეოდა ცუდად ✱ საულ ღ
 იონათან საუვარელნი ღ შუწნიერნი, არა კანუოფილნი, კეთილ
 სახიერნი ცხოვრებათა შინა თჯსთა, სიკუდილსაცა შინა თჯსსა
 არა განიერეს: უფროს ორბისა უმსუბუქეს, ღ უფროს ლომისა
 უძლიერეს იუწნეს ✱ ტიროდით საულისა თჯს ასულნო ისრაელი-
 სანო, რომელი თქუწნ შეკმოსდათ მეწამულითა შუწნიერებისა
 თანა თქუწნისა, ღ დაგდებდათ სამკაულსა ოქროსსა საძმოსელსა
 ზედა თქუწნისა ✱ ვითარ დაეცნეს ძლიერნი ბრძოლასა შინა, იო-
 ნათან სიკუდილადმდე მალალოთ ზედა თჯსთა წელელ ხარ ✱ ტვი-
 ვილითა მელმის მუნთჯს ძმაო ჩემო იონათან, შუწნიერო ჩემო
 ფრიად, ვიკვირვებ სიუვარულსა შენსა ჩემდა, უფროს სიუვარულისა
 დედათასა: ვითარ დაეცნეს ძლიერნი, ღ წარწემდეს საჭურველნი
 ბრძოლისანი.

თ ა ვ ი ბ.

და იყო შემდგომად ამათსა ღ გამო ჰკითხა დავით უფალსა მეტუქ-
 ლმან: შევიდევ თუ ამიერ ერთსა შინა ქალაქსა იუდასა; ღ ჰრქუა უფალმან
 მისა მიძართ, შევედ: ღ ჰრქუა დავით ღ სადა შევიდევ ღ ჰრქუა, ქებრონსა
 შინა ✱ ღ წარვიდა მუნით დავით ქებრონს შინა, ღ ორნი ცოლნი
 მისნი, აქინამ ისრაიტელა, ღ აბიგეა ცოლ ეოფიელი ნაბალისი
 კარმელელისა ✱ ღ კაცნი რომელნი მის თანა იუწნეს თჯთეული, ღ
 სასლეულნი მათნი დაიწუეს ცხოვრებად ქალაქსა შინა ქებრონისა-
 სა ✱ ღ ¹⁾ მოვიდეს კაცნი იუდასგან, ღ სცხეს მუნ დავითს, რათა
 მეფობდეს სახლსა ზედა იუდასსა: ღ მიუთხრეს დავითს მეტუქ-
 ლთა, რამეთუ კაცთა იაბის დავადადისათა დამარსეს საულ ✱ ღ

¹⁾ ა მაგ. ვ. ა შეფეთა ლა.

წარაგლინა დავით მოციქულნი უსუცესთა მიმართ იაბის გალადის-
 თა, ჰ ჰრქუა მათ: კურთხეულხარ თქუენ უფლისა მიერ, რამეთუ
 ჰქმენით წეალობაჲ ესე უფალსა ზედა თქუენსა საულის ცხებულსა
 უფლისა, ჰ დამარხეთ იგი, ჰ იონათან მე მისი ჰ ჰ აწ ქმნეს
 უფალმან თქუენთანა წეალობა ჰ ჰეშმარიტება, ჰ მეცა ვყო
 თქუენ თანა კეთილი, ვინათგან ქმენით საქმე ესე ჰ ჰ აწ გან-
 ლიერდინ კელნი თქუენნი, ჰ იევენთ მენი ძლიერნი, რამეთუ მო-
 კუდა უფალი თქუენი საულ, ხოლო მე მცხეს სახლმან იუდასმან
 მეფედ მას ზედა ჰ ჰ აბენირ მემან ნირისმან მსედართ მთავარმან
 საულისმან, აღიხვა აუასთე მე საულისა, ჰ განიევანა იგი ბან-
 კისაგან მანამს შინა ჰ ჰ გაუმეფა იგი გალადელთა, ჰ თასირელთა,
 ჰ იეზრელსა, ჰ ეფრემისათა, ჰ ბენიამენისათა, ჰ უოველთა ის-
 რაელთა ჰ ორმეოცისა წლისა იყო იეოსთე მე საულისა, ოდეს
 იწყო მეფობად ისრაელსა ზედა, ჰ ორ წელ მეფობდა მათ ზედა,
 თუნიერ სახლისა იუდასა, რომელი იყო დავითსა ჰ ჰ იქმან
 დღეთა რომელსა შინა მეფობდა დავით ქებრონსა შინა სახლთა
 იბ ზედა იუდასთა შუდ წელ, ჰ ექუს თუტ ჰ ჰ გამოვიდა აბენირ მე
 ნეროისა ჰ ერმანი იეოსთერისნი მისა საულისა, ოდეს იწყო მე-
 ივ ფობად მანამიდგან გაბაონს შინა ჰ ჰ იაბა მემან სარეისმან, ჰ
 ერმანი დავითისნი განვიდეს ქებრონით, ჰ შეეთხვენეს მათ ნაღუ-
 რევსა გაბაონისსა ერთბამად ჰ დაადგრეს იგინი ნაღურევსა ზედა
 იდ იმიერ ჰ იგინიცა ამიერ ჰ ჰ ჰრქუა ამენირ იაბბს: რათა აღდგენ
 აწ ერმანი ჰ იმღერდენ წინაშე ჩუენსა, ჰ ჰრქუა იაბბ: რათა აღ-
 იე დგენ ჰ ჰ აღდგეს ჰ გამოვიდეს ერმანი ბენიამენისნი რიცხუთ
 ათორმეტნი, იეოსთეს მისა საულისა, ჰ ერმანი დავითისნი ათო-
 ივ რმეტნი ჰ ჰ აღიდეს თუთეულმან კელითა ჩაფსუტი თავისა წილ
 მოფუისისა თუისა, ჰ მახული მისი გუტრდესა ზედა მოფუისისა მი-
 სისა, ჰ დასცნეს ერთბამად, ჰ უწოდეს სახელი ადგილსა მას, ნა-
 იბ წილი შემსმელთა რომელი არს გაბაონსა ჰ ჰ იქმან ბრძოლად
 ფიცხელი ფრიად. სრულიად მას დღესა შინა, ჰ იძლიერენ აბენირ,
 იტ ჰ კაცნი ისრაელისანი წინაშე ერმათა დავითისთა ჰ ჰ იეუენეს

მუნ სახნი მენი სარუევისა, იოაბ, ღ ავესა ღ ასაილ, ზოლო
 ასაილ იო მსუბუქ ფერკითა თვისთა, ვითარცა ერთი ქურციკი
 ველსა ზედა ზ ღ სდევლა ასაილ უკანით აბენირისა, ღ არა მიიქ-
 ცა არცა მარჯუენით, ღ არცა მარცხენით, არამედ უკანით აბენი-
 რისა ზ ღ მიხედა აბენირ უკან თავისა თვისისა ღ ჰრქუა: შენ
 ხარა თუთ ასაილ ღ ჰრქუა: მე ვარ ზ ღ ჰრქუა მას აბენირ: მიი-
 ქეც შენ მარჯვნივ ანუ მარცხნივ ღ წარიუენე თვისად ერთი
 ერმათაგან, ღ აღილე თავისა შენისათვის საჭურველი მისი: ღ არა
 უნდა ასაილს უკუ ბრუნება მისგან ზ ღ შესძინა კვალად აბენირ
 სიყუევად ასაილის მიძართ: განვედ ჩემგან, რათა არა მოგაგუდი-
 ნო შენ ქუენანასა ზედა: ღ ვითარ გამოვჩინო ზირი ჩემი იოაბის
 მიძართ, ღ სადა არიან ესენი; მიაქციე იოაბის მიძართ მისა
 შენისა ზ ღ ¹⁾ არა ინება განდგომად, დასცა მას აბენირ შუბითა
 უკანით თემოსა ძინა, ღ განავლო შუბი შორის მისსა, ღ დაეცა
 მუნ ღ მოკუდა წინაშე მისსა, ღ იქმნა ყოველი მომავალი ადგი-
 ლადმდე, სადა დაეცა ასაილ ღ მოკუდა ღ დასდგინ ზ ღ სდევნიდეს
 იოაბ ღ აბესა შეძღვომად კვალსა აბენირისა, ვიდრემდე შუე დავი-
 დოდ: ღ იგინი მოვიდეს ბორცუბდე ემძთოვისა, რომელ არს წი-
 ნაშე ზირსა ღანისა გზით უდაბნოსა. გაბაონისსა ზ ღ შეკრბეს მენი
 ბენიამენისნი აბინერის თანა, ღ იქმენ შეკრბულ ერთათ, ღ და-
 დგეს წუჭრსა ზედა ბორცუსა ერთისასა ზ ღ მოუწოდა აბენირ
 იოაბს ღ ჰრქუა: ანუ არა საძლეველად მოირტყია მასჯლი, ანუ არა
 უწეა რამეთუ მწარე იოს უკანასკნელი, ღ ვიდრემდის არა ეტევი
 ერთა მოქცევად, უკანით ძმისა ჩუენისა ზ ღ ჰრქუა იოაბ: ცხოვე-
 ლარს უფალი რამეთუ უკეთუძცა არა გეთქვა, მაშინ განთადითგან
 დაგრამცა ერი ჩემი მდევნიელი თუთეული უკანით ძმისა თვისისა ზ ღ
 დაჰბერა იოაბ საუვირთა, დაადგრეს ყოველნი ერნი, ღ არა სდევნეს
 უკანით ისრაელთა, ღ არღარა შესძინეს ვისამე წუთბად ზ ზოლო
 აბენირ ღ კაცნი მისნი ვიდოდეს დასავალით ყოველსა ღანესა მას,
 ღ განვიდეს იორღანესა, ღ შევიდეს ყოველნი ადგილსა მუნ ღ მო-

ით
 მ.
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კტ

¹⁾ ჰემორე გ.

ლ ვიღეს ბანაკად ❖ ხოლო იოაბ მიიქცა ცარე აბენირისკან, ზ შე-
 კრიბა ვოველი ერი, ზ აღრიცხეს ერძანი დავითისნი დაცემულნი
 ლა ათცნრაძეტნი კაცნი, ზ ასაილ ❖ ხოლო ერძათა დავითისთა მო-
 ლნეს ბენი ბენიაშენისნი, კაცნი ავენირისნი, რომელნი იუჴნეს
 ლბ სამას ზ სამეოცი კაცი ❖ ზ აღიღეს ასაილ, ზ დამარხეს იგი სა-
 ფლავსა შინა მამისა მისისასა ბეთლემს, ზ წარვიდა იოაბ ზ კაც-
 ნი მისნი მის თანა ღამე ვოველ ზ განათიეს ქებრონს შინა.

თ ა ვ ი ბ.

ა **ღ**ა იქმნა ბრძოლა მრავალი შორის სახლსა საულისსა, ზ შო-
 რის სახლსა დავითისსა, ხოლო სახლი დავითისი უფროსად ამა-
 ბ ღლდებოდა ზ განძლიერდებოდა, ზ სახლი საულისა შემცირდებო-
 ბ და ზ მოუძღურდებოდა ❖ ზ ¹⁾ ეშუნეს დავით ქებრონს შინა ბენი
 გ ექუნსნი, ზ იყო ზირველ შობილი მისი ამონ, აქინომანისკან იუზ-
 რაელიანისა ❖ ზ მეორე ბე მისი დალუია, აბიგეისკან კარმელ-
 ღ გესურისა ❖ ზ მეოთხე ორნია ბე აბგითისა, ზ მეხუთე საფათა
 ე აბითალისკან ❖ ზ მეექვსე იეთერამ, ეკალისკან ცოლისა და-
 ვ ვითისთა, ესენი ეშუნეს დავითსა ქებრონს შინა ❖ ზ ოდეს იქმნე-
 ვ ბოდა ბრძოლა შორის სახლსა საულისა, ზ შორის სახლსა დავი-
 ზ თისსა, ზ აბენირ იყო მპერობელ სახლისა საულისა ❖ ზ იყო
 ხარჭი საულისა, რომლისა სახელი იყო რესფა, ასული იოილისა,
 ზ შევიდა მის თანა ავენირ, ზ ჳრქუაჲ იეოსთეი ბემან საულისმან
 ავენირს: რაჲ არს ესე რამეთუ შესჴწდი ხარჭისა მიმართ მამისა
 გ ჩემისა ❖ ზ განრისხნა ფრიად ავენირ სიტყუსა ამისათჴს იეოს-
 თეისა ზედა, ზ ჳრქუაჲ მას ავენირ: ნუ უკჴწ მადლის თავი ვარ
 თ ბე, ვუავა დღეს წყალობა სახლსა მამისა შენისა საულისასა, ზ მმა-
 თა, ზ მეცნიერთა, ზ არა განუდეკ სახლსა დავითისსა, ზ შენ ებიებ
 თ უსამართლოებას ჩემ შორის დედა-კაცისასა დღეს ❖ ესე უქმნეს
 გ ღმერთმან ავენირს, ზ ესე შესძინენ მას, ვითარცა ეფუცა უფალი
 დავითს, ესრეთ უქმნა მას ამას დღესა შინა ❖ რათა მიეღოს ბე-

¹⁾ ა ნუშტ. გ.

ფობა სახლისაგან საულისა, ჰ აღადგინოს საუდარი დავითისა ისრაელსა შორის, ჰ იუდასა ზედა, დანიტუგან ვიდრე ბერსაბუდმდე ✽ ჰ ვეღარ შეუძლო მერმელა იეოსთეი მიკებად აბენირისა სიტუჯსა შიშისაგან მისისა ✽ ჰ წარავლინა აბენირ დავითის მიმართ მოციქულნი თელამს შინა, სადაცა იყო, ჰ მეუსეულად ეტეოდა: დადევ ალექმა შენი ჩემთანა, ჰ აჰა გელი ჩემი შენთანა, რათა მოვაქციო მე შენდა უოველი სახლი ისრაელისა ✽ ჰ ჰრქუა დავით კეთილ მე დაუღვა შენთანა ალექმა, გარნა სიტუჯსა ერთსა ვითხოვ შენ მიერ მეტუქლი: ვერდარა იხილო ჰირი ჩემი, უკეთუ არა მომკვარო მელხოლა ასული საულისა, ვერ მოხუდე შენ ხილვად ჰირისა ჩუქნისა ✽ ჰ წარგზავნა დავით მოციქულნი იეოსთეს მიმართ მისა საულისა, ჰ ეტეოდა: მომეც მე ცოლი ჩემი მელხოლა, ¹⁾ რომელი მოვიბოვ ასისა წილ წინადაუცუქთელთა უცხო თესლთასა ✽ ჰ წარავლინა იეოსთე, ჰ გამოგვარა იგი ქმრისაგან მისისა, ფალთიელისა მისა სელმონასა ✽ ჰ სდევდა ქმარი მისი მისთანა ჰ ტიროდა ვიდრე ბარაკიმიადმდე: ჰ ჰრქუა მას აბენირ: წარვედ ჰ მიიქცე ✽ ჰ თქუ აბენირ მოხუცებულთა მიმართ ისრაელისათა ჰ ეტეოდა; გუშინ ჰ მესამისა დღეოთა ებიებდით დავითს მეფედ თქუქნ ზედა ✽ ჰ აწ ჰქმენით ვითარცა უფალი. იტეოდა დავითისთვის, მეტუქლი გელითა მონისა ჩემისა დავითისათა ვიხსნა ვრი ჩემი ისრაელი გელისაგან უცხო თესლთასა, ჰ გელთაგან მტერთა მათასა ✽ ჰ ეტეოდა აბენირ უურთა ბენიამენისთა, ჰ წარვიდა აბენირ სიტუჯად უურსა დავითისსა ქებრონს, უოველი რაჟოდენი სათნო იყო წინაშე თუალთა ისრაელთასა, ჰ წინაშე თუალთა უოვლისა სახლისა ბენიამენისთა ✽ ჰ მოვიდა აბენირ დავითის მიმართ ქებრონს, ჰ მისთანა ოცნი კაცნი: დაუშადა სერი დავით აბენირს, ჰ კაცთა მისთა რომელნი იყვნეს მისთანა ✽ ჰ ჰრქუა აბენირ დავითს; აღვდგე აწ ჰ წარვიდე, ჰ შემოუგრიბო უფალსა ჩემსა მეფესა უოველი ისრაელი, ჰ დაუღვა მისთანა ალექმა, ჰ კიმეფონ უოველთა, რომელნიცა სურის სულსა შენსა: ჰ წარავლინა დავით

1) მეფეთა იმ.

ია
იბ
იგ
იდ
იე
ივ
იზ
იწ
ით
კ
კა

კბ აბენირ, დ წარვიდა მშუდობით ზ დ აჭა ერძანი დავითისნი, დ
 იოაბ მოვიდოდეს განსავლისაგან, დ ნატეჟწინავი მრავალი მო-
 დეს თავისა თვისისათანა, დ აბენირ მუნ არა იყო დავითისთანა
 ქებრონსა, რამეთუ წარე საწინილ იყო, დ განტევებულ მშუდობით ზ
 კბ სოლო იოაბ დ ეოველი მკედრობა მისი მოვიდეს, დ მიუთხრეს
 იოაბს დ ეტოდეს: მოვიდა აბენირ მე ნირისა დავითის მიძართ, დ
 კდ წარავლინა იგი, დ განვიდა მშუდობით ზ დ შევიდა იოაბ მეუისა
 მიძართ, დ ჰრქუა: რაჲ ესე გიქმნიეს, აჭა მოვიდა აბენირ მე-
 კე და. დ რად განციტევებიეს იგი, დ წარსრულ არს მშუდობით ზ
 კე ანუ არა უწყია სიბოროტე აბენირისა მისა ნირისა, რამეთუ სი-
 ბოროტისათუხ შენდა მოვიდა, დ ცნობად შესავალი შენი დ გან-
 კვ სავალი შენი, დ ცნობად ეოველსა, რადღესსა ჰეოფ შენ ზ დ მი-
 ქცა იოაბ დავითისაგან, დ წარავლინა მოციქულნი უკანა აბინერი-
 კზ ისა, დ მოაქციეს იგი ჯურდმულისაგან სეირამისა: დ დავით არა
 კვ კერძოსა ზედა ბჭისა, სიტყუად მისა მიძართ ზაკვით დ განემირა
 იგი თემოსა შინა, დ მოკუდა სისხლისა წილ ¹⁾ ასაილისა მისა
 კწ იოაბისა ზ დ ესმა დავითს შემდგომად ამისა, დ ჰრქუა: წმიდაჲ
 ვარ მე დ მეფობაჲ ჩემი უფლისა მიერ, ამიერითგან დ უკუნისმდე,
 კთ სისხლისაგან აბენირისა მისა ნიროვისა ზ დ კარდამოვიდეს თავ-
 სსა ზედა იოაბისასა, დ ეოველსა ზედა სახლისა მამისა მისისა, დ
 რათა არა მოაკლდეს სახლისაგან იოაბისა დამთხეველი თესლისა
 დ კეთროვანი, დ მკერობელნი კუწრთისისა, დ დაცემულნი საჭურ-
 ლ ველითა, დ ნაკლულოვანნი ზურითა ზ სოლო იოაბ დ ავეისა მძა
 მისი უმხირდეს აბენირს, ვინათგან მოკლა მან ასაილ მძა მათი
 ლა გაბათონს ბრძოლასა შინა ზ დ ჰრქუაჲ დავით იოაბს დ ეოველთა
 მიძართ ერთა მისთა: დავით სამოსელი თქუწნი, დ შეიმოსენით
 მამითა, დ იტყუბდით აბენირისთუხ: სოლო თუთ მეფე დავით ვი-
 ლბ დოდა უკანით ცხედრისა ზ დ დამარსეს აბენირ ქებრონს: დ აღი-
 მადლა მეფემან კმაჲ თუსი, დ ტიროდა საფლავსა მისსა ზედა,

¹⁾ ა მეფეთა ვ. ჰემორე კ. — ²⁾ ზემორე ბ.

ღ უოველი ერი ტიროდა აბენირისთჳს ❖ ღ ტიროდა მეფე აბენი-
 რის ზედა, ღ თქუაჲ: ნუ თუ შემდგომად სიკუდილისა ნავალისა
 მოკუდა აბენირ ❖ კელნი შენნი ნუ შეიკრვიან, ფერგნი შენნი ნუ შე-
 ბოკილდებიან, რამეთუ არა წარმოსდევ ვითარცა ნაბალ წინაშე მე-
 თა უსამართლოებისათა დაეცი შენ: ღ შემოკრბა უოველნი ერნი ტი-
 რილად მისსა ❖ ღ მოვიდეს უოველნი ერნი წინა დადებად დავი-
 თისა, ჭამად ჰუისა, კუალად უოფასა დღისასა: ღ ფუცა დავით ღ
 იტყოდა: ესე მიქმნას მე ღმერთმან, ღ ესე შემძინოს ვიდრე არა და-
 ვიდეს მზე არა ვიხილო კემო ჰურისა ღ არცა სხუა რადმე ❖ ღ
 სცნეს უოველმან ერმან, ღ სათნო იყო წინაშე მათსა უოველი, რა-
 თღენი ქმნა მეფემან წინაშე ერისა ❖ ღ ცნა უოველმან ერმან, ღ
 უოველთა ისრაელთა მას დღესა შინა, რამეთუ არა იყო მეფისაგან
 სიკუდილი აბინერისა მისა ნირისა ❖ ღ ჰრქუა მეფემან ურმათა
 თჳსთა: არა უწეითა რამეთუ წინამძღვარი დიდი დაეცა დღესა ამას
 შინა ისრაელსა შორის ❖ ღ რამეთუ მე ვარ მოევასი დღეს, ღ და-
 დგინებულ მეფედ; სოლო კაცნი ესე ძენი სარუინისანი, ფიცხელ ჩე-
 მდა არიან:; მივკოს უფალმან მოქმედთა ბოროტისათა სიბორო-
 ტისა ებრ მათისა.

თ ა ვ ი დ.

და ესმა იეოსთეს ძესა საულისასა, რამეთუ მოკუდა აბენირ
 მე ნიროვისი ქებრონს შინა, დაჯსნდეს კელნი მისნი, ღ უოველნი
 კაცნი ისრაელნი მოუძღურდეს ❖ ღ ორნი კაცნი მოხუცებულთა-
 ნი ბანაკთა იეოსთისა მისა საულისა: სახელი ერთისა ბანანა, ღ
 სახელი მეორისა რისაბ მისა რემონასა ვიროფთეისულნი მეთაგან
 ბენიამენისთა, რამეთუ ვიროფ შეირაცხებოდა მეთა შორის ბენიამე-
 ნისათა ❖ ღ კანივლტენ ვიროთელნი კუფეს შინა ღ დაემკვდრნეს
 მუნ დღეინდელად დღედმდე ❖ ღ იონათანისა მისა საულისა, იყო მე
 ძეგლობელი ფერკითა მე ხუთისა წლისა, ღ იგი ოდესმე მოვიდა
 მომთხრობელი საულისათჳს, ღ იონათანისა მისა მისისა იეზრაე-
 ლისაგან ღ აღილო იგი დედა მუქემან მისმან ღ ივლტოდენ: ღ
 იქმნა სწრაფა მისი სლვასა შინა, ღ დაეცა ღ ძეგლობელ იქმნა, ღ

ე სახელი მისი შემუბობოსთუ ❖ ზ მივიდეს მენი რემანისნი ბეროთა-
 ნისანი რიხაბ, ზ ბანა, ზ შევიდეს მას ჟამსა სიცხესა დღისასა,
 სახლსა შინა იებოსთესა, ზ მას ეძინა ცხედარსა ზედა შუადღედ ❖
 ვ ზ აჭა მკარე სახლისა, ჰკაზმევდა იფქლსა, ზ სთულედა ძიღად:
 ზოლო ხირავ ზ ბანა მძანი ძალულად შევიდნენ სახლსა შინა ❖
 ზ ზოლო იეოსთეის ეძინა ცხედარსა ზედა საწოლსა შინა თჳსსა ზ
 სცეს ზ მოაკუდინეს იგი, დ აღიღეს თავი მისი ზ წარიდეს ცხასა
 ც მას რომელ არს დასავლით კერძო ღამე ყოველ ❖ ზ მიიღეს თავი
 იეოსთეისა დავითის მიმართ ქებრონს, ზ ჰრქჳს მუფისა მიძრთ:
 აჭა თავი იეოსთეისა მისა საულისა მტერისა შენისა, რომელი ემი-
 ებდა სულსა შენსა, ზ მოსცა უფალმან უფალსა ჩჳსნსა მეფესა
 შურის გება მტერისა მისთა, ვითარცა დღესა ამას საულისაგან
 თ მტერისა შენისა, ზ თესლისაგან მისისა ❖ ზ მიუგო დავით რი-
 ხავს ზ ბანას მძასა მისსა, მეთა მათ რემონისთა ბეროთემელისა-
 სა ზ ჰრქჳ მათ: ცხოველ არს უფალი რომელმან იკნა სული
 ი ჩემი ყოვლისაგან ჳირისა ❖ ¹⁾ რამეთუ მოძითხრა მე ვითარმედ მო-
 კუდა საულ ზ იონათან, ზ იგი იყო რეცა მახარებდა მე, ზ შევი-
 ვიარ იგი, ზ მოვაკუდინე იგი სეველას შინა, რომლისა ჯეროვან
 ია იყო მიცემად ნიჭი ❖ ზ აწ კაცთა ბოროტთა მოჰკალით კაცი მხ-
 რთალი სახლსა შინა მისსა ცხედარსა ზედა თჳსსა, ზ აწ ვიძიო
 სისხლი მისი კელისაგან თჳსნიისა, ზ აღმოგვხურა თჳსნი
 ბ ჰჳსნიისაგან ❖ ზ ამცნო დავით ერმათა თჳსთა, ზ მოსწუჯდნეს
 იგინი, ზ მოჰჳსნიეს მათ კელნი ზ ფერგნი მათნი, ზ დამოჰკვი-
 დეს იგინი წყაროსა ზედა ქებრონს, ზ თავი იეოსთეისა დამარხეს
 საფლავსა შინა აბენირისსა მისა ნიროვისასა ქებრონსა შინა.

თ ა ვ ი ა

ა და ¹⁾ მოვიდეს ყოველნი ტომნი ისრაელისანი დავითის მი-
 მართ ქებრონს, ზ ეტყოდეს მას: აჭა მუღლნი შენნი ზ კორცნი
 ბ შენნი ვართ ჩჳსნი ❖ ზ გუშინ ზ მესამესა დღეთა, საულ იყო მეფედ
 ჩჳსნი ზედა, შენვე იყავ მთავრად ზ გამომევანებელ ისრაელისა, ზ

¹⁾ შემორე ა. — 2) ა ნემტთა.

თქვა უფალმან შენდა: ვითარმედ შენ დაშვესენ ერი ჩემი ისრაელი, კ
 და შენ იქმენ მეფანებელი ერთა ჩემთა ისრაელთა და მთავრად კ
 ყოველნი უხუცესნი ისრაელისანი მეფისა მიმართ ქებრონს, და კ
 დაუდგა მათ მეფემან დავით ალთქმა ქებრონ წინაშე უფლისა, და კ
 სცხეს დავითს მეფედ ყოველთა ზედა ისრაელთა და ¹⁾ რამეთუ ოც- დ
 და ათის წლისა იყო დავით, ოდესცა გაბეფდა იგი, და მეფობდა იგი კ
 ორმოც წელ და შვიდი წელ და ექუს თუთ, მეფობდა ქებრონს შინა ე
 იუდაისა ზედა, და ოცდა ათსამეც წელ მეფობდა ზედა ყოველთა კ
 ისრაელთა და იუდაისა იერუსალიმისა შინა და განვიდა დავით, და ვ
 ყოველნი კაცნი მისი იერუსალიმისა შინა იებსელთა მიმართ მცხო- კ
 ვრებულთა ქუჩუანასა მას შინა, და ჰქრქტს დავითს: ნუ შემოხვალ კ
 აქა: რამეთუ აღდგეს მელობეღნი და ბრძანი, რომელნი იტყოდეს: კ
 რათა არა შემოვიდეს დავით აქა და აღიღო დავით ციხე სიო- ზ
 ნისა, ესე არს ქალაქი დავითისა და ჰქრქუა დავით დღესა მას ტ
 შინა, ყოველთა, რომელნი მოსწევდნენ იებოსელითა აღიღნ მ- კ
 ხული მელობეღთა და ბრძანთა ზედა, და რომელთა სმულთ სული კ
 დავითისი, ამისთჳს თქტტს: ბრძანი და მელობეღნი ნუ შევლენ კ
 სახლად უფლისა და დაჯდა დავით ზღურდეს შინა ციხისასა, და თ
 ეწორა მას ქალაქი დავითისი, და აღაშენა ქალაქი იგი გარემოს ვი- კ
 დისკან. და სახლი თჳსი და ვიდრდა დავით, სლვითა და დიდე- ი
 ბულებითა და უფალი ყოველის მხერობელი მისთანა და ²⁾ წარმო- ია
 გზავნა ხირამ მეფემ ცუროსისმან მოციქულნი დავითის მიმართ და კ
 ხენი ნამჳსანი, და ხურონი ხეთანი და ხურონი ქვითანი და აღუშენეს კ
 სახლი დავითისა და ³⁾ ცნა დავით რამეთუ განმზადა იგი უფალ- იბ
 მან მეფობასა ზედა ისრაელისასა, და რამეთუ აღემატა მეფობა მი- კ
 სი ერისა მისისა ისრაელისათჳს და მოიყვანა დავით კუბლად იგ
 ცოლნი და ხარჭნი იერუსალიმისკან შემდგომად მოსლვისა მისისა კ
 ქებრონით: და ⁴⁾ ესწნეს დავითსა კუბლად მენი და ასულნი და ესე იდ
 არიან სახელნი მისკან შობილისანი იერუსალიმს შინა: სამუს, და კ
 სოვაგ, და ნათან, და სოლომონ და იეეარ და ელისუე, და ნაფიკ, იე

¹⁾ გ მეფეთა ბ.—²⁾ ა ნეშტ. იდ.—³⁾ ა ნეშტ. გ.—⁴⁾ ა ნეშტ. ბ.

ივ ღ იუფეი ზ ღ იელისამ, ღ იელიდაე, ღ ელიფალათ, სამე, იეს-
 სივათ, ნათან, ღ ღალაამან, იეჰაარ, თენსუს, ელფალათ, ნაღეთ,
 იზ ელფაფე, ნაიეკ, იონათან, ღ იესემის, ვოალიმათ, ელიფაფე ზ ღ ¹⁾
 ესმა უცხო თესლთა, რამეთუ იცხო დავით მეფედ ისრაელსა ზედა,
 ღ გამოვიდენ ეოველნი უცხო თესლნი მიებად დავითისა, ღ ესმა
 იწ დავითს ღ შევიდა ციხესა შინა ზ ხოლო უცხო თესლნიცა მოვი-
 ით დნენ. ღ შეიერთნენ კევსა შინა თითანისასა ზ ღ ჰკითხა დავით
 უფალსა, ღ იტეოდა, განვიდე თუ უცხო თესლთა მიმართ, მომც-
 ნეა იგინი კელთა ჩემთა; ღ ჰრქუა უფალმან დავითს განვედ, რა-
 კ მეთუ მოცემით მოცენე უცხო თესლნი კელსა შინა შენსა ზ ღ ²⁾ მი-
 ვიდა დავით სასრეელსა უმაღლესსა, ღ მოსწუჯნა უცხო თესლნი
 მუნ, ღ თქუა დავით: მოსრნა უფალმან მტერნი ჩემნი უცხო თე-
 კა და ადგილს მას სახელი მადლით მოსრვისა ზ ღ დაუტევეს მუნ
 უცხო თესლთა დემერთნი თჳსნი, ღ აღიზუნა იგინი დავით, ღ კაც-
 თა რომელნი იეჴნეს მისთანა: ღ ჰრქუა დავით დაწუად იგინი
 კბ ცეცხლსა შინა ზ ღ შესძინეს კუალად მოსლვად უცხო თესლთა, ღ
 კგ შეკრბეს კუალად კევსა ზედა თითანელთასა ზ ღ ჰკითხა დავით
 უფალსა: განვიდე თუ უცხო თესლთა ზედა, ღ მომცემა თუ მათ
 კელსა შინა ჩემსა; ღ ჰრქუა მას უფალმან: ნუ განხვალ შემოსე-
 ვად მათდა, არამედ მიიქეც მათგან, ღ წარსდეგ მათდა მიმართ მა-
 კდ სლობელ დელესა კლოვისასა ზ ღ იეოს ოდეს ისმინო კმა
 გრკვავისა მადნარისაგან კლოვისა, მაშინ შთავედ მათდა მიმართ:
 რამეთუ მაშინ გამოვიდენ უფალი წინაშე შენსა, მოსწუჯრო ბრძოლ-
 კე სა ზედა უცხო თესლნი ზ ღ ქმნა დავით ვითარცა ამცნო მას,
 უფალმან, ღ მოსწუჯნა უცხო თესლნი კაბაონითგან, ვიდრე ქუჭ-
 უანადმდე ღაზირისა.

თ ა ვ ი ვ.

ა **ღ** ¹⁾ შეკრიბა დავით ეოველნი ჰაბუენი ისრაელისაგან სამეოც
 ბ ღ ათი ათასი ზ ღ აღდგა ღ წარვიდა დავით ღ ეოველი ერი მის-

¹⁾ ა ნეპტ. იდ ღ აა. — ²⁾ შესაქმე კწ. — ³⁾ ა ნეპტ. კ.

იე უცემდა ორღანთა შებანებულითა წინაშე უფლისა, და შემოსილ
 იე იყო დავით სამოსლითა უმჯობესითა და დავითს და ეოველსა
 იე სახლსა ისრაელთასა, ეტურთა კიდობანი უფლისაჲ, დადადებითა
 იე და შეკობითა საუჯრისათა და იქმნა მოღებასა კიდობნისასა ქა-
 იე ლაქსა დავითისსა, და მელხოლა ასული საულისა უმწერდა სარ-
 იე კმლით: და ისილა მეფე დავით მსლდომელი და მროკველი წინაშე
 იე კიდობნისა უფლისაჲ, და შეურაცხა ეო იგი გულსა შინა თვისსა და
 იე და ¹⁾ მოიღეს კიდობანი უფლისაჲ და დაადგინეს იგი ადგილსა ზედა
 იე მისსა, შორის კარვისა, რომელი დაუდგინა მისა დავით: და მოიღო
 იე დავით ეოვლად დასაწუჭელი წინაშე უფლისაჲ დამშჯდობისა და ¹⁾
 იე ადასრულა დავით შეწირვა ეოვლად დასაწუჭლისა და მძჯდობისა,
 იე და აკურთხაჲ ერი სასულითა უფლისაჲ ძლიერისათა და და განუყო
 იე ეოველსა ერსა, ეოველსა ზედა ძალსა ისრაელისასა, დანითგან ვი-
 იე დრე ბერსაბედმდე, კაცითგან ვიდრე დედაკაცადმდე თუთეულსა ნა-
 იე წილი მწერისა, და უცოდო შესთულისა ნამუსრევი ზურისა, და წარ-
 იე ვიდნენ ეოველნი ერნი თუთეული სახლსა თვისსა და და მოიქცა
 იე დავით კურთხევად სახლისა თვისსა: და გამოვიდა მელხოლა ასული
 იე საულისა მიკებებად დავითისა, და აკურთხაჲ იგი, და ჭრქუაჲ რაბამ
 იე განდიდენ დღეს მეფე ისრაელისა: რომელ გამოჩნდი დღეს წი-
 იე ნაშე თუალთა ძეგვალთა შენთასა, ვითარცა განცხადებით, განცხა-
 იე დები ერთი მროკველთაგან და და ჭრქუაჲ დავით მელხოლას. წინა-
 იე შე უფლისაჲ ვროკვიდე, და კურთხეულ არს უფალი რომელმან გა-
 იე მომიჩნია მე უფროს ძამისა შენისა, და უფროს ეოვლისა სახლისა
 იე მისისა, დადგინებად მე ძეგვალად ერსა მისსა ზედა ისრაელსა,
 იე ამისთჳს ვმდერ და ვროკავე წინაშე უფლისაჲ და კუბლად განცხა-
 იე დნეცა ესრეთვე, და ვიყო უმსგავსო წინაშე თუალთა შენთა, და მეფე-
 იე ვალთა მათთჳსცა რომელიცა მითხარ მე არა დიდებად და და მელ-
 იე ხოლას ასულსა საულისსა არა ესუა შჯლი დღედ სიკუდილადმდე
 იე მისსა

¹⁾ ა ნეშტ. იე.—²⁾ ა ნეშტ. იე.

თ ა მ ი ზ.

და ¹⁾ იყო რაჟამს დაჯდა მეფე დავით სახლსა შინა თჳსსა, და უფალმან დაუმკუდრნა მას გარემოს უოველი მტერნი მისნი და ²⁾ ჰრქუა მეფემან წინასწარმეტყუელსა ნათანს: აჴა აჴ მე ვსცხოვრებ სახლსა შინა ნამჴსასა. და კიდობანი ღმუთისაჲ მღვთამარე არს კარავსა შორის და და ჰრქუა ნათან მეფეს: უოველი რაოდენი არიან გულსა შინა შენსა, ვიდრედ და ჰყოფდ, რამეთუ უფალი არს შენთანა და იქმნა ღამესა მას შინა და იყო სიტყუაჲ უფლისა ნათანის მიძართ, რომელი ეტეოდა და ³⁾ წარვედ და არქუ მონასა ჩემსა დავითს, ამას იტუჯს უფალი: ვერ აღმიშენო შენ მე სახელი საუოფელად ჩემდა და რამეთუ არა დავივანე სახლსა შინა რომელთაგან დღეთა გამოვივანენ შენი ისრაელისანი. ქუჭყანით ეგუბრით დღედმედ ამის, არამედ ვიქმენ მსვლეელი ბანაკთა შორის და კარავსა შინა და უოველთა ადგილთა სადაცა ვიდრე ისრაელსა შორის: უკეთუ სიტუთ სადამე ვეტეოდე ერთისა მიძართ ტომისა ისრაელისა, რომელსა ვამცენ მუჴსად ერისა ჩემისა ისრაელისა მეტყუელმან, რად არა აღმიშენებთ მე სახლსა ნამჴსასა და აჴ ვსე არქუ მონასა ჩემსა დავითს: ესრეთ იტუჯს უფალი უოველისა მუერობელი ⁴⁾ მოკიუვანე შენ სამუჴსოსაგან ცხოვართესა მფლობელად ერისა ჩემისა ისრაელისა და ვიუავ შენთანა უოველთა შინა სადაცა ხჯდრდი, და აღმოვფხუარ უოველი მტერნი შენნი ზირისაგან შენისა, და გეავ შენ სახელოვან სახელისაებრ დიდთა რომელნი არიან ქუჭყანასა ზედა და ⁵⁾ დაუდვა ადგილი ერსა ჩემსა ისრაელსა, და დაენერგო იგინი, და დამკუდრონ თავით თჳსით, და არა ზრუნვიდენ არლარა, და ვერ შესძინოს ძემან უსამართლოებისამან მძლავრებად მათდა ვითარცა ზირველითგან და დღითგან რომელსა შინა დაუდგინე მსაჯულნი ერთა ჩემთა ისრაელთა, და კანკისუტნო შენ უოველთაგან მტერთა შენთა: და მოკითხრას შენ უფალმან, ვითარ აღუშენო სახელი მას და ⁶⁾ იქოს რაჟამს აღესრულენს დღენი შენნი, და შეი-

¹⁾ ა ნუშტ. იზ. — ²⁾ ზირაჴ მზ. — ³⁾ გ მეფეთა მ. — ⁴⁾ ა მეფეთა ივ. ოვსადმუნი იზ. — ⁵⁾ დ მეფე კა. ბ ნუშტთა ღვ. — ⁶⁾ გ მეფეთა მ.

სუტნო მამათა შენთა თანა, ღ¹⁾ აღვადგინო თესლი შენი შემდგომად
შენსა, რომელიცა იუოს მუცლისაგან შენისა ღ განვმზადო მეფობა
ივ მისი ზ ღ მან ²⁾ აღმოშენოს სახლი სახელისა ჩემისა, ღ განვმარ-
იდ თო საუდარი მისი უკუნისამდე ზ მე ³⁾ ვიყო მამად მისსა, ღ იგი
იუოს პედ ჩემდა, ღ უკეთუ აღმოჩნდეს უსამართლოება მისი, ვამხი-
იე ხოლო წყალობაჲ ჩემი არა განვაძორო მისგან, ვითარცა განვაძო-
რო მათგან, რომელნი განვიძორო ზირისაგან ჩემისა, ღ სარწმუ-
ივ ნო იქმნეს სახლი მისი, ღ მეფობაჲ მისი უკუნისამდე წინაშე ჩემ-
ის სა: ღ საუდარი მისი იუოს წარმართებულ უკუნისამდე ზ ყოველ-
იწ თაებრ სიტყუათა ამათ, ღ ყოველისაებრ სიღვისა ამის: ესრეთ ვტ-
ის უოდა ნათან დავითს ზ ღ შევიდა მეფე დავით, ღ დაჯდა წინაშე
იწ უფლისაჲ, ღ ჰრქვაჲ ვინა ვარ მე უფალო ჩემო უფალო, ღ რაჲ
იწ სახლი ჩემი რამეთუ შემოიუწარე მე ვიდრე აქამომდე ზ რამეთუ უნ-
იწ დოდა მცირე არს ესე წინაშე შენსა, უფალო ჩემო უფალო, ღ იტყუ-
ის სახლისათჳს მონისა შენისა შორით, ხოლო ესე სჯუელი არს კა-
ით ცისა, უფალო ჩემო უფალო ზ ღ რაჲმეთა შესძინოს დავით კუ-
ბ ლო ზ ღ მონისა შენისათჳს ეავ: ღ გულისაებრ შენისა ეავ ყო-
კა ველი ესე დიდებულებაჲ თხრობად მონისა შენისა ზ დიდებულები-
სათჳს შენისა უფალო ჩემო უფალო, რამეთუ არა ვინ არს სსუაჲ
კბ ვითარცა შენ, ღ არა არს დმერთი გარეშე შენსა ყოველთა შორის
კბ რომელი გუტნამა ურითა ჩუტნითა ზ ღ ვინ არს ვითარცა ერი
შენი ისრაელი; ნათესავი სსუაჲ ქუტყანასა ზედა; რამეთუ უძლიდი
მათ დმერთი რათამცა ივსნა თჳსა ერი, რათამცა დასდვა სახელი
თავისა შენისა, ყოფად დიდებულებისა ღ გამობრწეინვეებისა, ღ გან-
რომად შენდა ზირისაგან ერისა შენისა, რომელნი ივსენ თავისდა
ბბ ეკუპტისაგან, ნათესავი ღ სამკუდრებელი ზ ღ განიმხადე თავისდა
ერი შენი ისრაელი, ერად საუკუნოდ, ღ შენ უფალო იქმენ მათდა

¹⁾ ფსალმუნი რღა.—²⁾ სჳქე ბ. ბ ნუშტოა კა.—³⁾ გ მეფეთა ე ღ ივ. ღ მეფეთა ჭ. კბრაელთა ა. ფსალმუნი 38. ა ნუშთა ივ.

დმერთ ზ და აწ უფალო ჩემო უფალო, სიტყუაჲ რომელი სთქუ კდ
 მონისათჳს შენისა და სახლისათჳს მისისა, დაარწმუნე უკუნისამდე, კმ
 და ვითარცა იტყოდნი ქმენ ზ და აწ განდიდნეს სახელი შენი უკუნი-
 სამდე, უფალი ვოვლისა მჭერობელი დმერთი ისრაელთა ზედა. და
 სახლი მონისა შენისა და ვითისა იუავენ წარმართებულ წინაჲ შენ-
 სა ზ და შენ უფალო ვოვლისა მჭერობელი დმერთო ისრაელისაო, კმ
 განუხუტნენ ვურნი მონასა შენსა და ეტყოდნი: რათა სახლი აღვიშე-
 ნოს შენ, ამისათჳს ჰოვა მონამან შენმან გული თჳსი რათა გვემ-
 დრებოდეს შენ ვედრებითა ამით ზ და აწ უფალო ჩემო უფალო, შენ კზ
 ხარ დმერთი და სიტყუანი შენნი იუავენ ჰემმარტებით, და სთქუ მო-
 ნისა შენისათჳს კეთილი ესე ზ და აწ იწუე და აკურთხე სახლი მო- კტ
 ნისა შენისა, რათა ეგოს იგი უკუნისამდე წინაჲ შენსა, რამეთუ
 შენ უფალო ჩემო უფალო იტყოდნი: და კურთხევისაგან შენისა,
 იკურთხოს სახლი მონისა შენისა რათა ეგოს უკუნისამდე წინაჲ
 შენსა.

თ ა ვ ი ე.

და 1) იქმნა შემდგომად ამათსა, და მოსრა და ვით უცხო თეს- ა
 ლნი, და სძლო მათ, და მიუღებდა და ვით გამორჩეულსა კელისაგან ბ
 უცხო თესლთასა ზ და მოსრა და ვით მოაბი და განზომა იგინი ნა-
 წილად, და დასწნა იგინი ქუჭყანასა ზედა: და იყო ორი ილი მეჭ-
 დართა ზედა და ორი წილი ცოცხალთა ზედა. და იქმნეს მოაბელნი ბ
 მონად და ვითისა მომცემელ სარკისა ზ და 2) მოკლა და ვით აღრაა-
 ხარი მე რააბისა, მეფისა სუბისა, რომელი მოვიდოდა მისდა
 დაღებად კელისა თჳსისა მდინარესა ზედა ეფფრათისასა ზ და წინათ ლ
 აღიღო და ვით მათგან ათასი ეტლი, და შუდი ათასი ცხენოსანი, და
 ოცი ათასი კაცი ქუჭითი, და შემუსრნა და ვით ვოველნი ეტლნი, მ
 და დაუტევა თვისდა მათგან ასი ეტლი ზ და წარვიდა ასურეთს და-
 მასკოსა შეწევნად აღრაახარის მეფისა სურისასა ზ და მოსწუჯდა კ
 და ვით სურისაგან ოცდა ორი ათასი კაცი და დადგინნა და ვით
 ხმვილნი სურის შინა, რომელი არს ქუჭყე დამასკოსა, და იქმნა

1) ა ნეშტთა იტ.—2) გ მეფეთა ია.

სური დავითის მონებად მოცემად ხარკისა, **დ** აცხოვნებდა დავითს უფა-
 ლი სადაცა ვიდოდა **ჟ** **დ** აღიღო დავით სალტენი ოქროსანი, რომელ-
 ნი იუჟნეს ერმათა ზედა აღრახარ მეფისა სურისათა, **დ** მოიღო
 ივინი იერუსალიმს შინა **ჟ** **დ** აღიღო ივინი სუსაკ მეფემან ეკუ-
 ჰტისამან, ოდეს შემოვიდა იერუსალიმს შინა დღეთა შინა რობუამ
 მისა სოლომონისა, **დ** მეტეპეკისაგან **დ** რჩეულთაგან ქალაქთა
 აღრახარისათა აღიღო დავით სპილენძი მრავალი ფრიად **ჟ** რომ-
 ლისაგან ქნა ზღვაჲ სპილენძისა სოლომონ. **დ** სუტტნი **დ** საბა-
 ნელნი **დ** ყოველი ჭურჭელნი. **დ** ესმა ფოი მეფესა იმათისასა, რა-
 მეთუ მოსწუჯნა დავით ყოველი ძალი აღრახარისა **ჟ** **დ** წარაუ-
 ლინა ფოის იედღურამა მე თუსი მეფისა მიძართ დავითისა თხო-
 ვად მისა მსჯდობისათუს, **დ** კურთხევად მისა, ვინათგან სძლო
 აღრახარს, **დ** მოკლა იგი რამეთუ წინააღმდეგობი იყო აღრახარ, **დ**
 კელსა მისსა იყო ჭურჭელნი ვეცხლისანი, **დ** ჭურჭელი ოქრო-
 სანი, **დ** ჭურჭელი სპილენძისანი **ჟ** **დ** ესრეთ აკურთხაჲ მეფე დავით
 უფალმან ვეცხლითა **დ** ოქროთა, რომელი წინა უყო ყოველთაგან
 ქალაქთა **ჟ** რომელი ეძღაჲ იდუმიანთ **დ** მობელთაგან, **დ** მე-
 თაგან ამონისთა, **დ** უცხო თესლთაგან, **დ** ამაღეკთაგან, **დ** ნატ-
 უჭნავეისაგან, აღრახარისათა მისა რაჲაჲ მეფისა სუსკასა **ჟ** **დ**
 ქნა დავით თავისა თუსისა სახელი; **დ** ოდეს მოიქცა მოსრა იღუ-
 მელნი ღეველემსა შინა, ათვრამეტ ათასამდე **ჟ** **დ** ¹⁾ დაუდგინა იღუ-
 მისა დავით მცველნი ყოველსა შინა იდუმისა, **დ** იქმნეს ყოვე-
 ლნი იდუმელნი მონად მეფისა დავითისა: **დ** აცხოვნებდა უფალი
 დავითს ყოველთაგან სადაცა ვიდოდა **ჟ** **დ** მეფობდა დავით ყოველ-
 თა ისრაელთა ზედა, **დ** იყო დავით მოქმედი მსჯავრისა **დ** სამარ-
 თალისა ყოველთა ზედა ერთა თუსთა **ჟ** **დ** იოაბ მე სარუინისა
 მედართა ზედა მისთა, **დ** იოსაფათ მე ახილოდოვისა მომესენებუ-
 ლი წერილთა **ჟ** **დ** სადუკ მე აქიტობელისა, **დ** აბიმელიქ მე აბია-
 თარ მდღლისა, **დ** სასა მწიგნობარი **ჟ** **დ** ვანუა მე იოდანისა თანა

¹⁾ გ მეფეთა აა.

განმზრასი, ღ ქელეთი, ღ ოფეთი, ღ შენი დავითისნი უხუცესნი
სახლისა იუჴნეს.

თ ა ვ ი თ.

ღა თქუად დავით არსლა თუ კვალად დანარჩომი სახლსა შინა ა
საულისა, ღ ვუო მისთანა წუალობა იონათანისათუზს ღ სახლისაგან ბ
საულისა იუო ერმა ღ სახელით სიბა, ღ მოიუგანეს იგი დავი-
თის მიმართ ღ ჴრქუად მას დავით მეფემან: შენ ხარ სიბალ: ღ ჴრქუად
მე ვარ მონა შენი ღ ღ ჴრქუად მეფემან დანარჩომილად კვალად სა- გ
ხლისაგან საულისა კაცი, ღ ვუო მისთანა წუალობა ღუთისან: ღ
ჴრქუა სიბა მეფესა: კვალად არს მე იონათანისა ძეგლობელი ფე-
რუითა ღ ღ ჴრქუად მეფემან სადა არს: ღ ჴრქუად სიბა მეფესა, აჴა დ
სახლსა შინა მახირისას, მისა ამძილისა ლოდგორისგან ღ ღ წა-
რავლინა მეფემან დავით, ღ მოიუგანეს იგი სახლისაგან მახირისა,
მისა ამძილასა ლოდგორისგან ღ ღ მოვიდა მეფოსთეი მე იონა- ვ
თანისა მისა საულისა მეფისა მიმართ დავითისა, ღ დავარდა ჴირსა
ზედა თუხსა, ღ თაუგანისა მას: ღ ჴრქუა მას დავით, მეფეივოსთე;
ღ ჴრქუად აჴა მონად შენი ღ ღ ჴრქუა მას დავით: ნუგეშინის რამე- ხ
თუ ეოფით ვუო შენ თანა წუალობა იონათანისათუზს მამისა შენისა,
ღ მოციქციო შენდა ეოველი ავარაკი საულისა ჴაჴისა შენისა, ღ
შენ ჴამე ჴური ტაბლასა ჩემსა ჴედა მარადის ღ ღ თაუგანისცა მას ლ
მეფეოსთე, ღ ჴრქუად: ვინ ვარ მე მონად შენი, რამეთუ მომხედვე
ჩემ ჴედა ვითარცა ძაღლსა მეღვარსა ღ ღ მოუწოდა მეფემან თ
სიბას ერმასა საულისსა ღ ჴრქუა მას: ეოველი რაოდენი არიან
საულისა, ღ ეოველი სახლი მისი მივეც მესა უფლისა შენისასა ღ
ღ რათა უქმოდე მას ქუწუნასა შენ, ღ შენი შენნი ღ მონანი შენ- ი
ნი, ღ რათა მოართუწმდე მესა უფლისა შენისასა ჴურსა რათა შუა-
მდეს, ღ მეფეოსთეი მე უფლისად შენისა, ჴამდეს ჴურსა მარადის
ტაბლასა ჩემსა ჴედა, ჴოლო სიბას ესხნეს ათხუთმეტნი, შენი ღ
ოც მონად ღ ღ ჴრქუად სიბა მეფესა: ეოველთათუზს, რომელი მამ- ია
ცნე უფალმან მეფეო ჩემო მონასა შენსა. ეგრეთ ეოს მონამან შე-
ნმან: ღ მეფეოსთე ჴამდა მარადის ტაბლასა ჴედა დავითის თანა

ობ ვითარცა ერთი ძეთაგანი მეფისთა ❖ ხალა მემფუოსთეის ძე იყო
 მცირე, ღ სხელი მისი მიქია ღ უოველი სამკუდრებელი სახლისა
 ივ სიბაისა მონანი იუწენეს მემფუოსთეისა ❖ ღ მემფუოსთეი ცხოვრე-
 ბდა იერუსალიმს შინა, რამეთუ ტაბლასა ზედა მეფისსა ჭაბდა მ-
 რადის, ღ იგი იყო მკელობელ ორითავე ფერკითა თჯისთა.

თ ა ვ ი ი.

ა **ღ** ¹⁾ იყო შემდგომად ამისა მოკუტდა მეფე ძეთა ამონისთა. ღ
 ბ კამეფდა ძე მისი ანონ ნაცუელად მისა ❖ ღ თქუაჲ დავით ვუოჲ წე-
 ლობასა ანანისთანა მისა ნასისა რომლითაცა სასითა ქმნა მამა-
 მან მისმან წეალობა ჩემთანა, ღ წარგზავნა დავით ნუგეშინის მცე-
 მელი ნუგეშინის ცემაღ, მისა, კელითა მონათა თჯისთათ, მამის-
 თჯს მისისა: ღ მოვიდეს ყრმანი დავითისნი ქუტუანასა ძეთა ამო-
 გ ნისთა ❖ ღ ჭრქუტეს უხუცესთა ძეთა ამონისთა ანონის მიმართ
 უფლისაჲ თჯისასა: არა თუ დიდებისათჯს მამისაჲ შენისა შენ წინა-
 შე წარმოუტზავნიეს შენდამი დავითს ნუგეშინის მცემელნი არამედ
 რათა გამოიძიონ ქალაქი ღ განიმსტოვრონ იგი, ღ განხეთქონ ამი-
 დ სთჯს წარმოგზავნა დავით მონანი მისნი შენდა ❖ ღ შეიპურნა
 ანონ კაცნი დავითისნი, ღ მოჰკუტუნა ნახეყარნი წუტრნი მათი, ღ
 შემოსჭრნა სამოსელნი მათნი შუა ვიდრე წელამდე მათთა ღ განუ-
 ე ტყენა იგინი ❖ ღ მიუთხრეს დავითს კაცთა მათთჯს, ღ წარუვლინა
 წინაშე მათსა რამეთუ იუწენეს კაცნი იგი ფრიად უპატეიურ ღ ჭრქუაჲ
 მეფემან: დასხედით იერიქოსა შინა ვიდრემდე აღვიორძინდეს წუტრნი
 თქუტრნი, ღ მაშინლა მოიქეცით ❖ ღ იხილეს ძეთა ამონისთა, რა-
 მეთუ სირცხვილეულ იქმნენეს კაცნი დავითისნი: ღ წარგზავნეს ძე-
 თა ამონისათა ღ მოიძიდნდეს ასური ბეთრამისა, ღ ასური სუბისა,
 ღ როობისა ოცი ათასი ქუტითი, ღ მეფე ამაღეკისა მათქისა ათასი
 ზ კაცნი, ღ იოსტომისა კაცი ათორმეტი ათასი ❖ ღ ესმა დავითს,
 ც ღ წარავლინა იოაბ ღ უოველნი ძლიერნი ძალითა ❖ ღ გამოვი-
 დეს ძენი ამონისნი, ღ იწეეს ბრძოლად წინაშე ბჭისა ქალაქისასა:
 ხალა სირია სუძისა ღ როობი ღ ისთომ, ღ ამაღეკელნი ერთად

1) ა ნეშტ ით.

იღვეს აგარაკსა ზედა ❖ დ იხილა იოაბ რამეთუ იქმნა მას ზედა თ
 წინააღმდეგობი ბრძოლა ჰირის ჰირ დ უკანით კერძო, დ გამოირ-
 ჩინა ყოველთაგან ერძათა ისრაელისათა, დ განაწიქნა ივინი წინა
 აღდგომად ასურთა ❖ დ ნეშტი ერი მისცა კელსა შინა შმისა თ- ი
 სისასა აბესიასა, დ განამზადა ივინი წინა აღდგომად მეთა ამო-
 ნისთა ❖ დ ჰერქუა იოაბ აბესიას: უკეთუ განიმაგრებ ასურსა უფ- ია
 როს ჩემდა, მაშინ ესე იეოს ჩემდა მკსნელად: ხოლო უკეთუ გან-
 მაგრენ ძენი ამონისნი უფროს შენსა, მაშინ ვიუჭნეთ მკსნელ შენ-
 და ❖ განვძლიერდეთ დ განვძედეთ ერთთაჲს ჩუწნთა დ ქალაქთა- იბ
 თაჲს დუთისა ჩუწნისათა დ უფალმან ეოს კეთილი წინაშე თვალთა
 მისთა ❖ დ მივიდა იოაბ დ ერი მისი მისთანა ბრძოლად, ასურთა იგ
 ზედა, დ ივლტოდეს ასურნი ჰირისაგან მისისა ❖ დ იხილეს მეთა იდ
 ამონისთა, რამეთუ ივლტოდეს ასურნი ჰირისაგან აბესიასა, დ შე-
 ვიდეს ქალაქსა შინა: დ მოიქცა იოაბ მეთაგან ამონისთა, დ მოვი-
 და იერუსალიმს შინა ❖ დ იხილეს ასურთა, რამეთუ დაეცნენ წი- იე
 ნაშე ისრაელთა შეკრბეს ერთად ❖ დ წარავლინა აღრასარ, შეკრი- ივ
 ბა დ მოიყვანა ასურელნი, რომელი იყო წიად მდინარისა ქალამი-
 სსა დ მოვიდეს ელამს შინა, დ სოუბაკ უსუცესი ძალთა აღრასარი-
 სთა წინაშე მათსა ❖ დ მიეთხრა ესე დავითს, დ შეკრიბა ყოველი იზ
 ისრაელი, დ განვიდა იორდანესა, დ მოვიდა ელამს, დ განემზადნეს
 ასურნი დავითის ზედა, დ ჰბრძოდეს მას ❖ დ ივლტოდეს ასურნი იტ
 ჰირისაგან ისრაელთასა, დ აღიღო დავით ასურთაგან შუდასი ეტ-
 ლი, დ ორმოცთა ათასი ცხენოსანი; დ სუბაკ უსუცესი ძალისა მი-
 სისა მოკლა, დ მოკუდა მუნ ❖ დ იხილეს ყოველთა მეფეთა მონა- ით
 ნი აღრასარისნი, რამეთუ დაეცნეს წინაშე ისრაელთა, დ მოიქცეს ის-
 რაელთა მიძარტ დ ჰმონებდეს მათ, დ შეიძინეს ასურთა შეწყენად
 მერმელა მეთა ამონისთა.

თ ა ვ ი ი ა.

და 1) იყო შემდგომად მოქცევისა წლისა ქამსა მეფეთა გამო-
 სლვისასა ბრძოლად, დ წარგზავნა დავით იოაბ, დ ერძანი მისნი

1) ა ნეშტი. კ.

მისთანა ღ უოველი ისრაელი ღ განაბნივნა მენი ამონისნი, ღ კა-
 ბ რე მოადგეს რაბაფას, ღ დავით ჯდა იერუსალიმს შინა ზ ღ იყო
 წინა მწუსრის, ღ აღდგა ღავით საწოლისაგან თჯისა ღ ვიდოდა
 ერდოსა ზედა სახლისა სამეფოსსა, ღ იხილა დედა კაცი ერდოთ
 რომელი. იბანებოდა: სოლო დედა-კაცი იგი იყო შესსეღავად
 გ ფრიად კეთილ ზ ღ წარავლინა დავით, ღ იძია დედა-კაცი ღ თქჳა:
 არა ესრე არსა ბერსავია ასული ელიაბისა ცოლი ურია ქეტელი-
 დ სა ზ ღ ¹⁾ წარავლინა დავით მსახურნი, ღ მოიუწინეს იგი, ღ შე-
 ვიდა მისდა ღ დაიძინა მისთანა: ღ იგი, იყო განწმენილ უწმინ-
 ე დურებისაგან მისისა, ღ მიიქცა სახლსა შინა თჯისა ზ ღ მიუდგა
 რა დედა-კაცი მუცლად ილო ღ წარუგზავნა ღ მიუთხრა დავითს ღ
 ვ ჳრქჳა, აჳა მე მუცლად ვილე ზ ღ წარავლინა დავით იოაბისა მი-
 მართ, ღ ეტყოდა: წარმომივილინე მე ურია ქეტელი: ღ წარუგზავნა
 ზ იოაბ ჳურია დავითის მიმართ ზ ღ მოვიდა ურია ღ შევიდა მის
 მიმართ, ღ ჳკითხა მას დავით მშჯღობისათჯს იოაბისა, ღ მშვიდო-
 ც ბისათჯს ერისა, ღ მშჯღობისათჯს ბრძოლისა ზ ღ ჳრქჳა დავით
 ურიასა მიმართ, წარუვედ სახლსა შენსა ღ დაიბანენ ფერჯნი შენი:
 ღ გამოვიდა ურია სახლით მეფისა: ღ ვიდოდა უკანით მისსა მსა-
 თ სური მეფისა ზ ღ დაიძინა ურია, წინაშე ბჳესა სახლისა მეფისა,
 მონათთანა უფლისა მისისათა, ღ არა წარვიდა სახლსა შინა თჯ-
 ი სა ზ ღ მიუთხრეს დავითს ღ ეტყოდეს: რამეთუ არა წარვიდა ურია
 სახლსა შინა მისსა: ღ ჳრქჳა დავით ურიას მიმართ: არა გზით
 ია მოსრულ ხარა, რად არა წარხვედ სახლსა შენსა ზ ღ ჳრქჳა ური
 დავითის მიმართ: კიდობანი დჳითისა ღ ისრაელი, ღ იუდა იყო-
 ფებთან კარავთა შინა, ღ უფალი ჩემი იოაბ, ღ მონანა უფლისა
 ჩემისანი ზირსა ზედა აკარაკისსა მეოფობენ, ღ მე შევიდვა სახლსა
 ჩემსა ჳამად ღ სუბად, ღ დაწოლად ცოლისა ჩემისთანა ვითარ
 იბ ცხოველ სული შენი უკეთუ ვუო სიტჳუჳა ესე ზ ღ თქჳა დავით
 ურიას მიმართ: დაჯედ აქა დღეს, ღ ხვალე განგეტყო შენ: ღ
 იგ დაადგრა ურია იერუსალიმს მას დღესა შინა, ღ განთიადსა ზ ღ

¹⁾ გ მეფეა ივ.

კ^ს მონათაგან მეფისათა, დ მონაცა შენი ურია ქეტელი მოკლეს * დ
 ჭრქუამ მას დავით: ესრეთ ეტეოდე იოაბს: ნუ გექმნების ბოროტ
 წინაშე თუალთა შენთა სიტყუამ ესე, რამეთუ ოდეს მე უკუ^ტ ეს-
 რეთ, სოლო ოდეს მე ისრეთ შემჭამს მასჯლი: განამლიერე ბრძო-
 კ^ტ ლა შენი ქალაქსა ზედა, დ შესთხარე იგი დ დარღვე იგი * დ ეს-
 მა ცოლსა ურისასა; რამეთუ მოიკლა ურია ქმარი მისი, დ ეოდე-
 კ^თ ბდა ქმრისა თვისსათჳს * დ გამოვიდა ტირილითა, დ წარავლინს
 დავით დ მოიყუანა იგი სახლსა შინა თვისსა, დ იქნა მისა ცოლ,
 დ უშუა მას ძე: დ ბოროტად გამოხნდა საქმე ესე, რომელი ქნა
 დავით წინაშე თუალთა უფლისათა.

თ ა ვ ი იზ.

ა **ღ**ა წარავლინა უფალმან ნათან წინასწარმეტყუ^ტლი დავითის
 მიმართ, დ შევიდა მისსა დ ჭრქუა მას; მომიგე მე მეფეო აწ სამა-
 რთალთ, დ ჭრქუა მას: ორნი კაცნი იყუნეს ერთსა შინა ქალაქსა;
 ბ ერთი მდიდარი, დ ერთი გლახაკი * დ მდიდარისა სამწყსომ იყუ-
 გ ნეს დარემაკები ვართა მრავალი ფრიად * დ გლახაკისა იყო არა
 რად არამედ ვარნა ერთი კრავი მცირე, რომელი მოეგოა დასცვიდა დ
 გამოზრდიდა მას, დ აღორძინდა მისთანა, დ მეთა მისთა თანა ერ-
 თად, ჰურისაგან მისისა სჭამდა, დ სასუძილისაგან მისისა სჭმ-
 და, დ წილსა შინა მისსა განისჭმენებდა, დ იყო მისსა ვითარცა
 დ ასული * დ მოვიდა ვინმე კებით კაცისა მიმართ მდიდრისა, დ არა
 ინება მოეგანებად სამწყსოსაგან თვისისა, დ ვართა რემათაგან
 თვისთა, ქმნად სადილისა მკვარისა მისდა მიმართ მოსრულისა,
 არამედ მოიგვანა კრავი გლახაკისა მის დ უქმნა სადილი კაცსა
 ე მოსრულსა მისდა მიმართ * დ განრისხნა რისსჯთა ფრიად დავით
 კაცსა მას ზედა, დ ჭრქუა დავით ნათანს: ცნოველ უფალი რა-
 ვ მეთუ მე სიკუდილისა არს კაცი მეოფელი ამისი * დ კრავი
 მიუბრუნოს შვიდ წილად ამისწილ, რამეთუ ჭეო საქმე ესე, დ მის-
 ბ წილ რამეთუ არა რიდა * დ ჭრქუამ ნათან დავითს: შენ ხარ კ-
 ცი, რომელმან ჭეავ ესე, აწ ამას იტეუს უფალი ღმერთი ისრა-
 ლისა: მე ვარ რომელმან კცხე შენ მეფედ ისრაელსა ზედა, დ მე

ვარ მკსნელი შენი კელთაგან საულისთა ❖ დ მოგეც შენ სასლი
 უფლისა შენისა, დ ცოლნი უფლისა შენისანი წიაღსა შენსა, დ
 მოგეც შენ სასლი ისრაელისა დ იუდასი, დ უკეთუ მცირე შენდა
 არს ესე, შეგძინო შენ მათთანა ❖ დ რაჲ არს რამეთუ ეცრუჭ სიტ-
 ევასა უფლისასა, რომელ ქმენ ბოროტი წინამე თვალთა მისთა.
 მოჰკალ ჰუროთა ქიტელი მახულითა, დ ცოლი მისი მიიუვანე თა-
 ვისა შენისა ცოლად, დ იგი მოკალ მახულითა ძეთა ამონისთათა ❖
 დ აწ არა მიიქცეს მახული სახლისაგან შენისა უკუნისამდე, ვინათ-
 გან შეურაცხ მეავ მე, დ მოიუვანე ცოლი ჰუროთა ქიტელისა ცოლად
 თავისა შენისა ❖ ამას იტუვს უფალი: აჰა მე აღვადგინო შენ ზედა
 ბოროტი სახლისაგან შენისა, დ მიგიღო ცოლნი შენნი წინამე
 თვალთაგან შენთა, დ მივსცე მოუჭასსა შენსა, დ დაწვეს იგი
 ცოლთა შენთა თანა წინამე მზისა ❖ რამეთუ შენ ქმენ ფარულად,
 ხოლო მე ვუო საქმე ესე წინამე ვოველთა ისრაელთა, დ წინამე
 მზესა ამას ❖ დ ჰრქუა დავით ნათანს: ვცოდე უფლისა მიმართ: დ
 ჰრქუა ნათან დავითს: დ უფალმან აღიღო ცოდეა შენი შენგან
 არა მოჰკუდე ❖ გარნა რამეთუ აღმოხუთ აღმასწუნ მტერნი უფ-
 ლისანი სიტუჯთა ამით, დ მე შენი რომელი იშვას შენდა სიკუდი-
 ლით მოკუდე ❖ დ წარვიდა ნათან სახლსა თუხსა, დ შეპუსრა
 უფალმან შული, რომელი უშუა ცოლმან ურიისმან დავითს, დ და-
 სნეულდა ❖ დ ილოცვიდა დავით ღმრთისა მიმართ ერმისა მისთუხ
 დ იმარხუდა მარხუთა, დ შევიდა დ შეიძოსა ძაჲ დაწვა ქუჭყანასა
 ზედა ❖ დ შევიდეს მისსა მოხუცებულნი სახლისა მისისანი აღ-
 დგინებად მისსა ქუჭყანისაგან, დ არა ინებაჲ დ არა ჰამა მათთანა
 ზური ❖ დ იქმნა დღე შუდი, დ მოკუდა ერმა: დ შეპინდეს მონანი
 დავითისნი მითხრობად მისსა, რამეთუ მოკუდა ერმაჲ, რამეთუ იტ-
 უოდეს ოდესცა ერმაჲ კუბლად ცოცხალი იყო ვიტყოდით მის მი-
 მართ დ არა ისმინა კმისა ჩემისა, დ ვითარ უთხრათ მას, რამეთუ
 მოკუდა ერმაჲ, დ გუქმნეს ბოროტი ❖ დ გულის კმა ვო დავით,
 რამეთუ ერმანი მისნი დრტუნვიდეს, დ აგრმნა დავით რამეთუ მო-
 კუდა ერმაჲ: მაშინ ჰრქუაჲ დავით მონათა თუხთა: მოკუდა ერმა,

ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იწ
 ით

ბ ჰ ჰრქუტს მოკუდა ზ ჰ ადღვა დავით ქუტუანისავან, ჰ დაბანა
 ჰ იცხო, ჰ გამოიცვალა სამოსელი, თვისი, ჰ შევიდა სახლსა
 ღუთისასა, ჰ თაყუანისცა მას, ჰ შევიდა სახლსა თვისსა, ჰ ითხო-
 კა ვა ჰამად ჰური, ჰ დაუდევს მას ჰური ჰ ჰამა ზ ჰ ჰრქუტს მას
 ერმათა მისთა; რაჲ არს საქმე ესე, რომელი ქმენ ერმისათჳს, რა-
 მეთუ ვიდრემდის ცოცხალა იყო ერმა, იმარსევდი, ჰ სტიროდი,
 ჰ იღუძებდი, სოლო რაჲამს მოკუდა ერმა ადღევ, ჰამე ჰური ჰ
 კბ სჳ ზ ჰ ჰრქუტა დავით: ოდეს იყო ერმაჲ კუხლად ცოცხალ ვი-
 მარხე ჰ ვიტირე, რამეთუ ვთქუ, ვინ უწყის შემიწეალოს თუ მე
 კბ უფაღმან, ჰ ცოცხალ იუოს ერმაჲ ზ ჰ აწ მოკუდა, რადღა აწ ვი-
 მარხო მე; ნუ თუ უძღო მოქცევად იგი მერმედა. რამეთუ მე მიუ-
 კდ დევდე მას, ჰ იგი არღარა მოიქცეს ჩემდა ზ ჰ ნუგეშინისცა დავით
 ბერსაბეს ცოლსა თვისსა ჰ შევიდა მისთანა, ჰ დაწვა მისთანა, ჰ
 მუცლად იღო ¹⁾ ჰ შვა მე, ჰ უწოდა სახელი მისი სოლომონ, ჰ
 კე უფაღმან შეიუწარა იგი ზ ჰ მიაველინა ნათან წინასწარმეტყუელნი
 კე ჰ უწოდა მას სახელი იედდედი, სიტყუთა უფლისათა ზ ჰ ²⁾ სძლო
 კზ იოაბ რაბაფს მეთა ამონისთა, ჰ აღიღო ქალაქი სამეფო ზ ჰ წა-
 რავლინნა იოაბ მოამბე დავითისა, ჰ ჰრქუტა ვებროძღოეთ რაბაფს
 კც ჰ ადღვეთ წყალთა ქალაქი ზ აწ შეიკრიბე ნეშტი ერისა, ჰ და-
 ბანაკე ქალაქსა, ჰ მიიღე იგი, რათა არა მე მოვიღო ქალაქი, ჰ
 კთ ეწოდოს სახელი ჩემი მის ჴედა ზ ჰ შეკრიბაჲ დავით ეოველი ერი
 ლ ჰ წარვიდა რაბაფას ჰ დაიბანაკა მას ჴედა ჰ აღიღო იგი ზ ჰ
 აღიღო გურგუნი მოლხოზ მეფისა მათისა თავისავან მისისა, ტა-
 ლანტი ოქროსაჲ მისისა წონა, ჰ ქუთავან ძურ ფანისა. ჰ იუო
 თავსა ჴედა დავითისასა, ჰ ნატყუტნავი მოიღო. ქალაქით მრავალი
 ლა ფრიად ზ ჰ ერნი მეოფნი მას შინა გამოიუებანნა, ჰ დანხნა ჴერ-
 ხთა ჴედა ჰ კუროს თავთა რკინისათა, ჰ ცულთა რკინისათა, ჰ
 განიუებანა იგინი შორის სახმიღსა აღიზისასა, ჰ ესრეთ უფო ეო-
 ველთა ქალაქთა მეთა ამონისთა ჰ მოიქცა დავით ჰ ეოველი ის-
 რაელი იერუსალიმს შინა.

¹⁾ მათე 21.—²⁾ ნეშტთა კ.

თ ა ვ ი ი ბ.

და იყო ამისა შემდგომად ღ აბესალომს შესა დავითისსა ჰქვა
დაჲ სახედ შტენიერი ფრიად, ხოლო სახელი იყო მისი თამარ, ღ
ერფილა მას ამონ მე დავითისა ღ ღ შიქარვებდა ამონ, რამე-
თუ ელმოდაცა ფრიად დისა თვისისთჳს თამარისა, რამეთუ ქაღწუ-
ლებით იყო ესე, ღ ჯეროჲან იყო წინაშე თუალთა ამონისთა,
ყოფად მისა ღ ღ იყო ამონისა მეგობარი, ღ სახელი მისი იონა-
დაბ, მე სამაის მძისა დავითისა, ღ იონადაბ კაცი ბრძენი ფრიად ღ
ღ ჰრქუაჲ მას იონადაბ: რაჲ არს შენდა რამეთუ ეგრეთ ცელმის
შესა მეფისსა განთიად განთიად ღ არა მოძთხრობ მე ღ ღ მიუგო
მას ამონ თამარს დასა აბესალომ მძისა ჩემისსა ვერფილაჲ მე ღ
ღ ჰრქუაჲ მას იონადაბ: დაწყო სარეცელსა შენსა ზედა ღ შიქუნი,
ღ შემოვიდეს ხილვად მამა შენი შენდა, ღ ეტყოდე მას, მოჲდის
აწ დაჲ ჩემი თამარ, რათამცა მოძცეს მე ჰამადი, ღ მიქმნეს წინაშე
თუალთა საჭმელი რათა ვინილო ღ ვჰამო კელისაგან მისისა ღ ღ
დაწვა ამონ ღ შიქუნიებდა, ღ შევიდა მეფე ხილვად მისა, ღ ჰრქუაჲ
ამონ მეფეს: რათა მოვიდეს აწ თამარ დაჲ ჩემი ჩემდა, ღ შემოგ-
ბოს ორი კუტრი წინაშე თუალთა ჩემთა, რათა ვჰამო კელისაგან
მისისა ღ ღ წარგ საუნა დავით თამარის ძიძართ სახლსა მისა ღ ეტ-
ყოდა: მოჲდეს აწ სახლსა ამონის მძისა შენისსა, ღ უქმენ მას ჰა-
მადი ღ ღ წარვიდა თამარ სახლსა ამონ მძისა თვისისსა, ღ იგი
იწვა, ღ აღიღო ცოდი ღ შესვარა, ღ ისწრაფა შემსადებად წინაშე
თუალთა მისთა, ღ შეწვა შერთული ტაფასა შინა ღ ღ მოიღო
ტაფა იგი წინაშე მისსა, ღ არა უნდა ჰამად, ღ ჰრქუაჲ ამონ: გან-
სდევნენით ეოჲელნი კაცნი ჩემგან, ღ განსდევნეს ეოჲელნი კაცნი
მისგან ღ ღ ჰრქუაჲ ამონ თამარს: მომიღე მე ჰამადი შინაგან სა-
წოლსა, ღ ვჰამო კელისაგან შენისა: ღ აღიღო თამარ შერთული,
რომელი შეწვა ღ მიართვა ამონს მძისა თვისსა, შინაგან საწოლ-
სა ღ ღ წინა დაუდვა მას რათა ჰამოს, ღ მან შეიპერა იგი ღ ჰრქუაჲ
მას, მოჲდეს ღ დაწე ჩემთანა დაო ჩემო ღ ღ ჰრქუაჲ მას: არა მხოო
ჩემო, ნუ განმკიცსავ მე, ვინათგან არა ქმნილ არს ესრეთ ისრელთა

იდ შორის, ნუ ჰყოფ უგუნურებასა ამას ❖ ღ მუ სად დაფუარო უნატო-
 ვობა ჩემი, ღ შენ იქმნები ვითარცა ერთი უგუნურთაგანი ისრაელთა
 იე შორის, ღ აწ ეტყოდე მეფისა მიმართ, რათა არა განძეოს მე შენ-
 ივ გან ❖ ღ არა ინებაჲ ამონ სმენად კმისა მისისა, ღ სძლო მას, ღ
 იზ დაძმაბლა იგი, ღ დაიძინა მისთანა ❖ ღ მოიძულა იგი ამონ სი-
 ძულილითა დიდითა ფრიად, რამეთუ დიდითა სიმძულვართა მოი-
 ძულა იგი უფროს სიუვარულისა, რომლითა უუვარდა იგი, ღ ჰქრქუა
 იზ მას ამონ: აღდეკ ღ წარუედ ❖ ღ ჰქრქუაჲ მას თამარ, ნუ ძმაო, რა-
 მეთუ სიბოროტე უფროს არს უკანასკნელი უფროს ზირველისა,
 რომელი ჰქმენ ჩემთანა, რომელ განმიტყვებ მე: ღ არა ინება სმენად
 იზ კმისა მისისა ❖ ღ მოუწოდა ერმასა თუსსა დადგინებულსა სახლსა
 მისსა, ღ ჰქრქუაჲ მას: განაძე აწ ესე ჩემგან გარე, ღ დაკამ კარი,
 ით უკანა მისსა ❖ ღ იყო სამოსელი მას ზედა ჭრელი, ვინა-
 თგან ეგრეთ შეიმოსდენ ასულნი მეფისანი მეოფნი ქალწულე-
 ბასა შინა სამოსელსა თუსსა, ღ განსდევნა იგი გარე მსახურ-
 კ მან მისმან, ღ დაკმა კარი უკანა მისსა ❖ ღ მოიღო თამარ
 ნაცარი, ღ დაისხა თავსა თუსსა ზედა, ღ სამოსელი ჭრელი
 დაიპო თავსა ზედა, ღ დაისხნა კელნი თუსნი თავსა ზედა თუსსა,
 კა ვიდოდა ღ დაღადებდა ❖ ღ ჰქრქუა მას აბესალომ ძმამან მისმან: ნუ
 თუ ამონ ძმა შენი იქმნა შენთანა. ღ აწ დაო ჩემო დადუმდი რამე-
 თუ ძმა შენი არს, ნუ დაიდებ გულისა შენსა თქმად სიტყუსა ამის:
 ღ დაჯდა თამარ ქერივად სახლსა შინა აბესალომ ძმისა მისისასა ❖
 მბ ღ ესმა დავით მეფესა ყოველნი სიტყუნი ესე, ღ განრისხნა ფრიად,
 ღ არა შეაწუსა სული ამონისა მისა თუსისა, ვინათგან უუვარდა
 კბ იგი, რამეთუ ზირძმო იყო მისი ❖ ღ არანა იტყოდა აბესალომ
 მიერთგან ამონისთანა არცა კეთილად ღ არცა ბოროტად, ვინათგან
 კდ მოიძულა აბესალომ ამონ მისთუს, ვინათგან თამარ დაჲ მისი
 კდ განკიცხა ❖ ღ იქმნა შემდგომად ორთა წელთა დღეთასა ღ იყო
 კვ რისუა ცხოვართა აბესალომისათა ბელასორს შინა, ასლოს ეფრე-
 კვ მისსა, ღ მოუწოდა აბესალომ ყოველთა მეთა მეფისა ❖ ღ მივიდა
 აბესალომ მეფისა მიმართ, ღ ჰქრქუა: აჭა აწ რისვენ მონანი შენი,

წარმოვიდეს უკუღ მუფე დ ერმანი მისნი მონისა შენისა ❖ დ ჰრქუაჲ
 მეფემან აბესალოძს, არა ძეო ჩემო, არა წარმოვიდეთ ჩუღნი ეოვე- კმ
 ლნი, რათა არა დაგამძიმოთ შენ, დ შგეაურგებდენ იგინი, დ არა
 ინებაჲ მეფემან წარსლვა, დ აკურთსა იგი ❖ დ ჰრქუა აბესალოძ კმ
 მისა მიმართ უკეთუ არა, მამ წარმოვიდეს ჩემდა ამონ ძმა ჩემი;
 დ ჰრქუა მას მეფემ: რადღ წარმოვიდეს შენთანა ამონ ❖ დ აძუ- კს
 ლებდა მას აბესალოძ, დ განუტყევა მისთანა ამონ დ ეოველნი ძენი
 მეფისანი: დ ქმნა აბესალოძ სმა, ვითარცა ჰეოფს სმასა მეფე ❖ დ კტ
 ამცნო აბესალოძ ერმათა თჯსთა დ ეტეოდა: ისილეთ ოდესცა დ
 სლობს გული ამონისა დჯნისაგან, დ გრქუაჲ თქუღნი, მოკალთ ამ-
 ნონ, დ მოჰკალთ იგი დ ნუგეძინისთ, რამეთუ მე ციბრძანებ თქუღნი:
 გამწდით, დ იქმენით მედ ძლიერისა ❖ დ უევეს ერმათა აბესა- კთ
 ლომისათა ამონს, ვითარცა ამცნო მათ აბესალოძ, დ აღდგეს ეო-
 ველნი ძენი მეფისანი, დ შესსდეს თჯთუული ჯორსა ზედა თჯსსა,
 დ ივლტოდეს ❖ დ იქმნა ეოფასა მათსა გზასა ზედა, დ სმენა მი- ლ
 ვიდა დავითისაძე დ ეტეოდეს: მოსწუჯდნა აბესალოძ ეოველნი ძე-
 ნი მეფისანი, დ არა განერა მათგანი არცა ერთი ❖ დ აღდგა და- ლა
 ვით მეფე დ დანიჲო სამოსელი თჯნი დ დადგა ჰირი ქუღენასა ზედა,
 დ ეოველნი მონანი მისნი წინაშე მდგომარენი მისა, დ იპობდეს
 სამოსელსა თჯსსა ❖ დ ჰრქუაჲ იონადამ შემან სამიასმან, მისა და- ლბ
 ვითისამან, დ თქუა: ნუ იტეჯს უფალი ჩემი მეფე, რამეთუ ეოველნი
 ერმანი ძენი მეფისანი მოსწუჯდნეს, არამედ ამონ არს ერთი მო-
 მუჯდარი, რამეთუ იგი ჰირსა აბესალოძისასა არა ვიდოდა, მიერ
 დღითგან ოდეს დაამდაბლა დაჲ მისი თამარ ❖ დ აწ ნუ დიდებს ლგ
 ამას გულსა შინა უფალი ჩემი მეფე სიტეჯსა ებრ მისა: დ ნუ
 იტეჯის ვითარმედ ეოველნი ძენი მეფისანი მოსწუჯდეს, არამედ ოდენ
 ამონ ერთი მოკუღა ❖ დ ივლტოდა აბესალოძ დ აღადგინა ერმა ლდ
 მსმილი თვალისა მისისა, დ ისილა, დ აჰა სიმრავლე მომავალი
 გზით სორემით უკანით მისსა ადგილსა თანა მთისასა ჩამომავალი
 დ მოვიდა მსმილი დ მიუთხრა მეფესა, დ ჰრქუაჲ: კაცნი ვინილეთ
 კისისაგან სორემისა, ადგილსა თანა მთისასა ❖ დ ჰრქუა იონადამ ლე

ლვ
ლზ
ლწ
ლთ

მეფეს: აჭა ბენი მეფისანი მოკლენან, სიტყვსაებრ მონისა შენისა,
 დ ესრეთ იქმნა * დ იყო ოდეს აღასრულა სიტყუანი: დ აჭა ბენი
 მეფისანი მოვიდეს, დ აღიმაღლეს კმაჲ თუსი დ ტიროდეს, დ თუთ
 მეფე, დ უოველნი ერმანი მისნი ტიროდეს ტირილითა დიდითა
 ფრიად * დ აბესალომ ივლტოდა, დ მოვიდა თოლმის მიმართ,
 მისა ემიოდისა, მეფისა ღეთსურისა, ქუჭუანასა ქამაქადისსა, დ ტი-
 როდა მეფე დავით მისა მისისათუს დღე უოველ * დ აბესალომ
 ივლტოდა დ წარვიდა ღესთურს დ იყო ბუნ სამ წელ * დ დაუტევა
 მეფემან დავით განსლვად უკანით აბესალომისა, რამეთუ სუგემანის
 ცემულ იყო ამონისთუს მოკლულისა.

თ ა ვ ი იღ.

ა
ბ
გ
დ
ე
ვ
ზ
ს
ტ

და სცნა იოაბ მეძან სარუინისძან, რამეთუ გული მეფის
 მოდრეკა აბესალომის მიმართ * დ წარავლინა იოაბ თეკოსა შინა,
 დ მოიყვანა ბუნითგან დედა-კაცი ბრძენი, დ ჰქრქუაჲ მას: ივლოვდი
 აწ დ შეიმოსე სამოსლითა გლოვისათა, დ ნუცა იცხებ ზეთითა,
 დ იქმენ ვითარცა დედა-კაცი დღეობა მრავალთა მკლოვარე მეჭლარ-
 თათუს * დ შევედ მეფისა მიმართ, დ ეტუოდი მას სიტყვსა აძი-
 სებრ: დ დაუდვა იოაბს სიტყვანი თუსი ჰირსა შინა მისსა * დ
 შევიდა დედა-კაცი ფეკოსინელი მეფისა მიმართ, დ დაეცა ჰირსა
 ზედა თუსსა ქუჭუანასა ზედა, დ თავგანისსცა მას, დ ჰქრქუაჲ: მის-
 სენ მე მეფეო, მივსენ მე * დ ჰქრქუაჲ მას მეფემან: რაჲ არს ძენდა,
 ხოლო მან ჰქრქუაჲ: აღრიტგან სიქურვივსა შინა დედა-კაცი ვარ მე
 დ მოკუდა ქმარი ჩემი * მეველისა შენისა იუტენს ორნი ბენი, დ
 იბრძოდეს ორნივე ავარაკსა ზედა, დ არა იყო ვინმცა განჯარნეს
 ივინი ურთიერთას, დ დაეცა ერთი მძასა ზედა თუსსა, დ მოკლა
 ივი * დ აჭა აღდვა უოველი თუსლ ტომი მისი მკევალსა შენსა ზე-
 და, დ მეტევიან: მოგუჭეს მკლველი მძისა თუსისა, დ მოკვლათ ივი
 სულისა წილ მძისა, რომელიცა მოკლა, დ წარვსწემიღათ მეძვდ-
 რობა თქუჭნი. დ დაშრიტონ სანთელი ჩემისა დაშოთმილისა, რა-
 თა არა დარჩეს ქმარსა ჩემსა მკვდრი, დ სახელი ჰირსა ზედა ქუჭ-
 უანისსა * დ ჰქრქუაჲ მეფემან დედა-კაცსა მას: წარვედ მძვდობით

სახლსა შენსა, ღ შე ვამცნო შენ თვს ზ ღ ჰრქუა დედა-კაცმან ფე-
 კოითანძან მეფისა მიძართ: ჩემ ზედა იუაჲნ უსჯულოება იგი თ
 უფადლო ჩემო მეფეო, ღ სახლსა ზედა მამისა ჩემისასა, სოლო
 მეფე ღ სეადარი მისი უბრალო ზ იუჲნედ ღ ჰრქუა მეფემან, ვინ
 არს რომელი გეტუოდა შენ მოიუფანე იგი ჩემდა, ღ არლარა შეს-
 მინოს მერმე შესებად მისსა ზ ღ ¹⁾ ჰრქუა დედა-კაცმან: მოიკსენე ი
 აწ მეფე უფლისაჲ ღუთისა თვისისა, ნუ უკუჲ კანძრავლდეს ნათესა-
 ვი სისხლისა განმხრწნელი, ღ წარწუმიდონ მე ჩემი, ღ ჰრქუა მე-
 ფემან: ცხოველარს უფალი დაღათუჲარდეს თმა თავისაგან მისა
 შენისა ქუჲწანასა ზედა ზ ღ ჰრქუა დედა-კაცმან მეფისა მიძართ: იბ
 რათა იტუოდეს აწ მკევალი შენი უფლისაჲ მეფისა ჩემისა მიძართ
 სიტუჲას: სოლო მან ჰრქუაჲ; იტუოდი ზ ღ ჰრქუა დედა-კაცმან: იგ
 რაჲდ განიზრახე ესე ესრეთ ერთა თვს ღუთისათა, ნუ უკუჲ ზირი-
 საგან მეფეთასა გამოვიდეს სიტუჲა ესე ვითარი გარდასლვისა, რა-
 თა არღა მოიქცეს მეფისადმი განდევნილი თვისი ზ რამეთუ ვოგე-
 ლი სიკუჲდილითა მოკუჲდებით, ღ ვითარცა წყალი დათხეული ქუჲ-
 ეანასა ზედა რომელი არღა შეკრბეს, ღ ²⁾ მიიღოს ღმერთმან სუ-
 ლი, მნებებელმან ცხოვნებად მისგან განდევნილისა ზ ღ აწ რომ-
 ლისათვს მოგედ სიტუჲად მეფისა მიძართ უფლისა ჩემისა რათა იე
 მიხიღონ ერთა იტუოდეს მკევალი შენი: იტუოდეს უკუჲ უფლისა
 მიძართ მეფისა ნუ თუ ეოს მეფემან სიტუჲა მკეველისა თვისისა ზ
 რამეთუ ისმინოს მეფემან ღ იკსნას მკევალი თვისი კვეთაგან კაცთა იე
 მუძიებელთასა წარწუმიდად ჩემდა ღ მისა ჩემისა ნაწილისაგან ღუთი-
 საჲ ზ ღ თქუას მკევალმან შენმან: იუაჲნ სიტუჲაჲ აწ უფლისა ჩემი-
 სა მეფისა მსხუჲწრზლად, რამეთუ ვითარცა ანგელოზი ღუთისა, ეგრეთ
 უფალი ჩემი მეფე მსმენელ კეთილისა ღ ბოროტისა, ღ უფალი
 ღმერთი შენი იუაჲნ შენთანა ზ ღ მთუგო მეფემან, ღ ჰრქუა დედა-
 კაცსა მას: ნურა რაჲმცა ნუ დაგიუზრახუნ ჩემგან სიტუჲანი, რომლი-
 სათვსცა მე კოითხო შენ: ღ ჰრქუა დედაკაცმან: იტუოდინ უკუჲ
 უფალი ჩემი მეფე ზ ღ ჰრქუა მეფემან: ნუ თუ კელი იოანბისი ამის ით

¹⁾ სიბრძ. ვ.—²⁾ კესეჲია იწ. ღ ლგ.

ყოველისათვის შენთანა. **ღ** ჰრქუა დედაკაცმან მეფესა ცხოველ არს
 სული შენი უფალო ჩემო მეფეო, მარჯულდა თუ არს ანუ მარცხულ
 ყოველისაგან რომელი თქუა უფალმან ჩემმან მეფემან, რამეთუ მო-
 ნამან შენმან თუთ იოაბ მამცნო მე, **ღ** მან დადვა ზირსა შინა მეფე-
 კლისა მენისასა ყოველი სიტყუანი ესე **✠** რათა მოვიდეს წინამე
 ზირსა შენსა სიტყუანი ესე, რამეთუ ქმნა მონამან შენმან იოაბ სი-
 ტყუა ესე: ხოლო ¹⁾ უფალი ჩემი მეფე ბრძენ, ვითარცა ბრძენ ანგე-
 ლოზი ღმუთისა, **ღ** მეცნიერ ყოველისა, რომელიცა არს ქრწუნასა
 შედა **✠** **ღ** ჰრქუა მეფემან იოაბს: აჴა აწ ციო შენ სიტყუსა ებრ
 შენისა ამის: წარვედ, **ღ** მოაქციე ყრმა აბესალომ **✠** **ღ** დაეცა ზირ-
 სა შედა თუსსა იოაბ ქრწუნასა შედა, **ღ** თავუნიისცა **ღ** აკურთხე-
 და მეფესა; **ღ** თქუა იოაბ, დღეს სცნა მონამან შენმან რამეთუ ვბო-
 ვე მადლი წინამე თვაღთა შენთა უფალო ჩემო მეფეო, რამეთუ ჰეფე
 უფალმან მეფემან ჩემმან, სიტყუანი მონისა თუსისანი **✠** **ღ** ადღვა
 იოაბ, **ღ** წარვიდა ღმთსურს, **ღ** მოიყვანა აბესალომ იერუსალემს
 შინა **✠** **ღ** ჰრქუა მეფემან: მიიქცეს იგი სახლსა თუსსა, ხოლო ზი-
 რი ჩემი ვერ იხილოს **✠** **ღ** მიიქცა აბესალომ სახლსა შინა თუსსა,
ღ ზირი მეფისა ვერ იხილა: ვითარცა აბესალომ, არა იყო კაცი
 ყოველსა ისრაელთა შორის ქებული ფრიად, ცერიტგან ფერხით
 მისით ვიდრე თხემადმდე მისა არა იყო მას შინა ბიწი **✠** **ღ** ოდეს
 მოჰქრწცდენ მას თავსა მისსა, **ღ** იქმნა დასაბამითგან დღეთა დღე-
 დმდე, რომელსა შინა მოჰქრწცდენ, რამეთუ დამძიმებოდა იგი მ-
 თგან, **ღ** მოჰქრწცილთა, ასწონდენ თმათა თავისა მისისათა ორასის
 სიკელისა სასწორისა სამრფოსა **✠** **ღ** ემუნეს აბესალომს საძნი ძენი
ღ ერთი ასული, **ღ** სასელი მისი თამარ, ესე იყო დედა-კაცი
 ფრიად კეთილ სახითა, **ღ** იქმნა იგი ცოლ რომთამისა მისა სო-
 ლომონისა, **ღ** უშვა მას აბია **✠** დაჯდა აბესალომ იერუსალემს
 ორის წლის დღე, **ღ** ზირი მეფისა ვერ იხილა **✠** **ღ** წარავლინა
 აბესალომ იოაბის მიმარ, რათამცა წარგსავნოს იგი მეფისა მიმართ
ღ არა ინება მისლყად მისა მიმართ: **ღ** წარავლინა მეორედ მისა

¹⁾ ესთ. იუ.

მიმართ, ღ არა ინებად მისლვად ❖ ღ ჰრქეა აბესალომ ურმათა მიმართ ლ
 თჳსთა; შევედით ნაწილსა აგარაკსა ზედა იოაბისსა ახლოს ჩემს
 ღ არს მუნ, მისი ქრთილი: წარვედით ღ მოწუთ იგი ცეცხლითა:
 ღ წარვიდეს ღ მოწუწს მონათა აბესალომისთა ნაწილი იოაბის
 ცეცხლითა ❖ მოვიდეს მონანი იოაბისნი მის მიმართ, დაიპეს სა- ლა
 მოსელი თჳსი, ღ ჰრქეწს: მოწუწს მონათა აბესალომისთა ნაწი-
 ლი ადგილი შენი ცეცხლითა, ღ აღდგა იოაბ ღ მოვიდა აბესალო-
 მის მიმართ სახლსა შინა, ღ ჰრქეა მისდა მიმართ: რად მოწუწს
 მონათა შენთა ნაწილი ჩემი ცეცხლითა ❖ ღ ჰრქეა აბესალომ იო- ლბ
 აბის მიმართ: აჰა წარმოვეზაუნე შენდა მეტუეწლნი, ერთ გზის ღ ორ
 გზის, მოვედ აქა, ღ წარგზავნო შენ მეფისა მიმართ მეტუეწლი:
 რად მოველ მე კეთსურიდამ, უძჯობეს ჩემდა იყო ყოფად კვალად
 მუნ, ღ აწ აჰა ზირი მეფისა ვერ ვიხილე, უკეთუძცა არს ჩემ მო-
 რის უსამართლოება, მაშინდა მოძკალ მე ❖ ღ შევიდა იოაბ მეფი- ლვ
 სა მიმართ, ღ მიუთხრა მას: ღ მოუწოდა აბესალომს, ღ მოვიდა
 მეფისა მიმართ, ღ თაუვანისცა მას, ღ დავარდა ზირითა თჳსითა
 ქვწყანასა ზედა წინაშე ზირსა მეფისასა, ღ ამბორს უყო მეფემან
 აბესალომს.

თ ა ვ ი იმ.

ღ იყო შემდგომად ამათსა, ღ ყო თავისა თჳსისათჳს აბესა- ა
 ლომ ეტლეუბი ღ ცხენნი, ღ ორმეოცდა ათნი კაცი მორბენი წი- ბ
 ნაშე მისსა ❖ ღ აღიძსთო აღრე აბესალომ, ღ დგა წინად თჳთ გზა-
 თა ბჭისათა, ღ იყო ყოველი კაცი, რომლისა იყო ბჭობა მოვი-
 დოდა წინაშე მეფისა სამჯავროსა ზედა, ღ ვმასა უყოფდა მას აბესა-
 ლომ, ღ ეტეოდა მას: რომლისა ქალაქისაგან ხარ შენ. ღ ჰრქეწს ბ
 მას კაცმან: ერთისაგან ტომისა ისრაელი მონა შენი ❖ ღ მიუგო
 მას აბესალომ: აჰა სიტყუანი შენი კეთილ ღ ჯეროვან, არამედ მ-
 სძენელი მათი არა არს შენდა მეფისაგან ❖ ღ ჰრქეწს აბესალომ: ლ
 ვინაშე დავადგინოს მსაჯულად ქვწყანასა ზედა, ღ ჩემდა მოვიდო-
 დეს ყოველი კაცი, რომლისა იყოს ბრჭობისა სასჯელი, ღ გან-
 ვამართლო იგი ❖ ღ იყო ოდეს მოყასლის მას კაცი თაუვანის ცე- ე

მად მისა, განიძარტის კელი თუსი, შეიწვნარის იგი, ღ ამბორს
 ვ უყვის მას ზ ღ უყოფდა აბესალომ სიტყვისა ებრ ამის ეოველსა
 ს ისრაელსა მოსრულთა სამსჯავროდ მეფისა მიმართ, ღ მიითვისის
 აბესალომ გულნი ბეთა ისრაელისთანაი ზ ღ იქმნა დასასრულსა
 ორმეოცთა წელთასა, რქუა აბესალომ მამასა თუსსა, წარვიდე აწ ღ
 მივაგო აღთქა ჩემი რომელიცა აღუთქვი უფალსა ქებრონსა შინა ზ
 ღ რამეთუ აღთქმა აღუთქუ მონამან შენმან, ოდეს ვცხოვრებდი გეთ-
 სურსა შინა ასურეთისასა, ღ ვიტყოდი: თუ მოქცევით მომაქციოს
 თ მე უფალმან იერუსალემს შინა ვმსახურო უფალსა ზ ღ ჰრქუა მას
 ი მეფემან: წარვიდე მძვდობით: ღ აღდგა ღ წარვიდა ქებრონს ზ ღ წა-
 რავლინნა აბესალომ მსტოვარნი ეოველსა შორის ტომსა ისრაე-
 ლისასა, ღ ეტყოდა: ოდეს ისმინოთ თქუწნ კმა რქისა საუჯრისა,
 ია მაშინ სთქუთ, რამეთუ გამეფდა მეფე აბესალომ ქებრონს შინა ზ ღ
 წარვიდეს აბესალომის თანა ორასი კაცი იერუსალიმითგან ჩინე-
 ბულნი; ღ ვიდოდეს სიძარტოვითა თუსითა, ღ უმეცარნი ეოველისა
 იბ სიტყვისანი ზ ღ წარგზავნა აბესალომ ღ მოუწოდა აქიტობელსა
 ღ ღალამონელსა, თანა მზრახუწლსა დავითისსა ქალაქისაგან მისისა
 ღ ღალამისა, ოდეს მსხუტწლასა თუსსა შესწირვიდა, ღ იქმნა შემრ-
 წუნება ძლიერი, ღ ერთა სიძრავლე, მიმავალთა აბესალომისა თა-
 ივ ნა ზ ღ მოვიდა მიმთხრობელი დავითისა ღ ეტყოდა: იქმნა გული
 იდ კაცთა ისრაელთა; აბესალომის თანა ზ ღ ჰრქუა დავით ეოველთა
 ურმათა თუსთა მეოფთა მისთანა იერუსალემს შინა: აღდეგოთ, ღ ვი-
 ვლტოდეთ, რამეთუ არა არს ცხოვრება ჩუწნი ზირისაგან აბესა-
 ლომისა: ღ აღისწრაფეთ წარსლგად, რათა არა გუწწვიოს იგი ღ
 აღვეილოს ჩუწნი, ღ მოაწიოს ჩუწნი სედა ბოროტი, ღ მოსრას ქ-
 ეუ ღაქი მსჯელითა ზ ღ ჰრქუწს ურმათა მკუისა მიმარა, ეოველი
 ივ რაოდენი გუამცნო უფალმან მეფემან აჰა ჩუწნი ურმანი შენნი ზ ღ
 განვიდა მეფე ღ ეოველი სახლი მისა ფერვითა თუსითა, ღ დაუტე-
 იბ ვა მეფემან ათნი ცოლნი სარჭთაგან თუსთა დაცვად სახლისა ზ ღ
 განვიდა მეფე ღ ეოველნი ურმანი მისნი ქუწითნი, ღ დადგეს სა-
 ილ ხლსა შინა რომელი იუენეს მორს ზ ღ ეოველნი ურმანი მისნი

წიად კერძოსაგან მისსა ვიდოდეს, ღ უოველნი სერეთი ღ უოველნი ფე-
 ლეთი, ღ უოველნი ღეფელნი, ექუსასი კაცი კამოვიდა ქუჭით მეფისგან
 ღ წინა უვიდოდეს წინამე ზირსა მეფისსაა ზ ღ ჰრქუამ მეფემან გეთეს
 გათელსა; რადღ შენ ვლი ჩუჭნთანა; მიიქცე ღ სცხოვრე მეფისა
 თანა, რამეთუ უცხო ხარ შენ, ღ რამეთუ კარდაეძენე შენ ადგილი-
 საგან შენისა ზ რამეთუ გუშინ მოხვედ, ნუ თუ დღეს ადგორა შენ
 წარსლავდ ჩუჭნთანა: ღ მე წარვიდე, სადაცა ვალ, მიიქცე ღ წარ-
 ვედ, ღ მიაქციე მძანი შენნი შენთანა, ღ ეოს უფალმან შენთანა
 წვალობა ღ ჰეშმარიტება ზ ღ მიუგო გეთეთ მეფესა ღ ჰრქუამ: კა
 ცხოველ არს უფალი, ღ ცხოველ არს უფალი ჩემი მეფე, რამეთუ
 ადგილსა სადაცა იუოს უფალი ჩემი მეფე, ანუ სიკუდილსა შინა, ანუ
 სიცოცხლესა შინა მუნცა იუოს მონაცა შენი ზ ღ ჰრქუამ მეფემან გეთეს: კბ
 წარმოვედ, ღ მოვედ ჩემთანა: ღ მოვიდა გეთე გეთელი ღ მეფე, ღ უოველ-
 ნი ერძანი მისნი, ღ უოველი ერი რომელი იუო მისთანა ზ ღ უოვე- კგ
 ლი ქუჭუნა ტიროდეს კმითა დიდითა, ღ უოველი ერი რომელი
 ვიდოდენ, განვიდენ ნაღვარევისა მას სედა კედრისსა, ღ მეფე წინა
 უვიდოდა ნაღვარევისა მას კედრისსა, ღ უოველი ერი ღ მეფე ვიდოდენ
 ზირის ზირ უდაბნოსა ზ ღ აჰა სადუკ მღღელი, ღ უოველნი ლევი- კდ
 ტელნი მისთანა, ადელთ კიდობანი აღთქმისა უფლისაა ბეფართიგან,
 ღ დადგეს კიდობანი ღუთისა: ღ აღჯდა აბიათარ, ვიდრემდის დასცხრე-
 ბოდა უოველი ერი მოძავალი ქალაქით ზ ღ ჰრქუამ მეფემან სადუკს: კე
 მიაქციე კიდობანი ღუთისა ქალაქად რათა დადგეს ადგილსა თვისსა
 ღ უკეთუ ვართო მადლი წინამე თვალთა უფლისათა, მოძაქციოს მე,
 ღ მაჩუჭნოს მე იგი ღ შუჭნიერება ამისი ზ ღ უკეთუ თქვას ესრეთ: კვ
 არა ვინებე შენდა, აჰა მე ვარ, მეოს მე სახიერებისა ებრ წინამე
 თვალთა მისთა ზ ღ ჰრქუამ მეფემან სადუკ მღღელსა: იხილე შენ
 მიიქცევი ქალაქად მშჯღობით, ღ აქიმას მე შენი. ღ იონათან მე
 აბიათარისი. ღ ორნი მენი თქუჭნნი თქუჭნთანა ზ იხილეთ, მე და- კჭ
 ვუქვჯღრები არაბათს უდაბნოსა შინა, ვიდრემდის მოვიდეს სიტუბა
 ჩემდა თქუჭნგან მახუწებელი ჩემი ზ ღ მიაქციეს სადუკ, ღ აბიათარ კთ
 კიდობანი ღუთისა იერუსელემს, ღ დაადგინეს იგი მუნ ზ ღ და- ლ

ვით აღვიდოდა აღსავალსა მთასა ზედა ზეთის ხილთასა და ტიროდა
 და დაბურველი თავისა თვისისა ვიდოდა ფერგ მიშველი: და უოველი
 ერი რომელი იყო მისთანა და ებურნეს თავნი თვისნი და აღსლავით
 აღვიდოდეს და ტიროდეს და და მიუთხრეს დავითს და ეტუოდეს: აქი-
 ტობელცა მამფოთებელთა შინა აბესალომის თანა არს: და თქუა და-
 ვით: განაქარვნეს ზრახვა აქიტობელისა უყალბან ღმერთმან ჩე-
 მმან და იყო დავით მომავალი ვიდრე როსამდე, სადაცა თავგანი-
 სცა მუნ ღმერთსა: და აჯა შემთხუჭვად მისსა გამოვიდა ხუსი, ზირ-
 ველი მეგობარი დავითისა, დაეპო სამოსელი თვისი, და დაეყარა მი-
 წა თავსა თვისსა და ჰქრქუა მას დავით უკეთუ წარმოხვალ ჩემთანა
 იქმნები ჩემდა სიმძიმედ და ხოლო უკეთუ მიიქცევი ქალაქად და
 ეტყვი აბესალომს: წარვიდენ ძმანი შენნი, და მეფე უკანით ჩემსა
 მამად შენი: და აწ მონანი შენნი ვართ მეფეო, შემიწეველე მე ცხო-
 ველ უოყად, მონა ვიყავ მამისა შენისა აქამომდე, და აწ ვარ მონა
 შენი, და განმიქარვე მე ზრახვად აქიტობელისა და აჯა შენთანა
 მუნ სადგუ და აბიათარ მდღელნი, და იუოს უოველი სიტყუაჲ, რო-
 ძელიცა გესმას ზირისაგან მეფისა, აუწეო სადგესა და აბიათარ
 მდღელთა და აჯა მუნ მისთანა ორნი პენი მათნი, აქიმას მე სა-
 დგესა, და იონათან მე აბიათარისა, და წარმოეც გელითა მათითა
 ჩემდა უოველი სიტყუაჲ, რაიცა გესმოდესთ და და შევიდა ხუსი მე-
 გობარი დავითისა ქალაქსა, და აბესალომცა მამინ შევიდოდა იუ-
 რუსალიმს (და აქიტობელი მისთანა.)

თ ა ვ ი ი მ .

და ოდეს დავით განვიდა მცირედ როსგან, და აჯა მოვიდა სი-
 ვა ურმა მენფიოსთესი შემთხუჭვად მისსა, და უღლეუდი ვირთა შე-
 კასმულნი, და მათ ზედა ორასი ჰური, და კალათი უურმენი, საწო-
 ნი ლელუ, და თხიერთ ღუნო, და ასი ფინიკი და ჰქრქუა მეფემან
 სივის მიმართ: რად არიან ესე შენდა; და ჰქრქუა სივა: კარაულნი
 საჯდომელად სახლისა სამეფოსა, და ჰურნი და დანაკისეუდი ხურმა
 საჭმელად ერმათა, და ღუნო სასმელად დაკსნილთა უდაბნოსა მი-

ნა ❖ ღ¹⁾ ჭრქუაჲ მეფემან: ღ სადა არს მე უფლისა შენისა; ღ ბ
 ჭრქუაჲ სივა მეფისა მიძარო: აჰა მჯდომარე არს იერუსალიმსა, რა-
 მეთუ თქუა: დღეს მოაქცევენ უოველი სახლი ისრაელისა ჩემდა, მე-
 ფობადსა მამისა ჩემისსა ❖ ღ ჭრქუაჲ მეფემან მისდა მიძარო: აჰა შე- ღ
 ნდა უოველი რადოდენი არიან შემუქოსთესა: ღ ჭრქუაჲ სივა თაე-
 ვანისსცა: რათა ვაზოვოთ ძაღლი წინაშე თვაღთა შენთა უფალო ჩე-
 მო მეფეო ❖ ღ მოვიდა დავით მეფე ვაფორიძადმდე, ღ აჰა, მიერთ- ე
 გან კაცი შოვიდოდა ნათესავისაგან სახლისა საულისა, ხოლო
 სახელი მისი სემეი, მე კირანისა: ღ გამოვიდოდა მოძავალი ღ
 მწევარი ❖ ღ ქეთა ჭქოლვიდა დავითს, ღ უოველთა ერმათა მეფე- მ
 ს დავითისათა, ღ უოველნი ერნი ღ უოველნი ძაღნი რომელნი
 იუჟნეს მარჯუჭენესა ღ მარცხენესა მეფისსა ❖ ღ ესრეთ იტყოდა
 სემეი მწევარი მისი: განვედ, განვედ კაცო მოსისხლეო, ღ კაცო
 უსჯულოო ❖ მოაქცია შენ სედა უფალმან უოველი სისხლი სახ- ღ
 ლისა საულისა, ვინათგან გამოფდი მის წილ ღ მისცა უფალმან
 მეფობა კელსა შინა აბესლომ შინა შენისასა, ღ აჰა შენ სიბო-
 როტესა შინა შენსა, რამეთუ კაცი მოსისხლე ხარ შენ ❖ ღ ჭრქუაჲ თ
 მეფესა აბესა ქემან სარგუიასმან: რად სწვევლის ძაღლი ესე მკუ-
 დარი უფალსა ჩემსა მეფესა, აწ განვიდე, ღ აღვიდო თაფი მისი ❖
 ღ ჭრქუაჲ მეფემან აბესეს: რად ჩემდა ღ თქუწნდა მეო სარგუინისაო; ი
 მიუშვიო იგი ღ ეგრეთ რათა მწვევიდეს რამეთუ უფალმან ჭრქუაჲ მას
 წვევად დავითისა, ღ ვინა ჭრქუას რად ესე ჰეფ ესრეთ ❖ ღ ჭრქუაჲ ია
 დავით აბესეს ღ უოველთა ერმათა თჯსთა: აჰა მე ჩემი, რომელი გა-
 მოვიდა მუცლისაგან ჩემისა, ეძიებს სულსა ჩემსა, ღ კვალად აწ მე-
 ცა იემენისა, უტევეთ იგი წვევად ჩემდა, რამეთუ ჭრქუაჲ მას უფალ-
 მან ❖ ვინა უწუის მიხილოს უფალმან სიმდაბლესა შინა ჩემსა, ღ იბ
 მოაქციოს ჩემდა კეთილი წვევისა მის წაღ დღეინდელსა შინა
 დღესა ❖ ღ წარვიდა დავით, ღ უოველნი კაცნი მისნი კჳსა, ღ ივ
 ღ სამეი ვიდოდა კერძოსა თანა მთისასა, მახლობელ მისა
 მსვლელო, ღ სწვევდა ღ ქეთა ჭქოლვიდა გუწრდით მისსა, ღ

1) ჰუმორე ით.

იდ მტუტრსა აფრქუტვდა ❖ დ მოვიდა მეფე დ ყოველი ერი რომელი
 იე იყო მის თანა მამურალი, დ განისუტნეს მუნ ❖ სოლო აბესლომ
 დ ყოველი კაცნი ისრაელისანი შევიდეს იერუსალიმს შინა, დ
 ივ აქიტობელი მის თანა ❖ დ იქნა ოდეს მოვიდა სუს ჰირველი მე-
 გობარი დავითისი აბესლომის მიმართ, დ ჰქრქუა სუსი აბესლომს
 იხ ცხონდინ მეფე ❖ დ ჰქრქუა აბესლომ სუსის: ესე არსა წუალობაჲ
 შენი მოუქსისა შენისა თანა: რაჲდ არა მისუტლ მოუქსისა შენისა
 იწ თანა ❖ დ ჰქრქუა სუსი აბესლომს: არა, არამედ უკანის მოვედ
 რომელიცა გამოირჩია უფალმან დ ერმან ამან, დ ყოველმან კაც-
 ით მან ისრაელისამან, მისი ვარ დ მის თანაცა ვიყო ❖ დ სხვაჲს
 ვისმე ვმონო; არა თუ წინაჲე მისა მისისა; ვითარცა ვმონე წინაჲე
 კ მამისა შენისა, ეგრეთ ვიყო წინაჲე შენსა ❖ დ ჰქრქუა აბესლომ
 კა აქიტობელს: მეცით თუსი განზრახვა, რაჲ ვუთ ❖ მიუგო აქიტო-
 ბელ აბესლომს; შევედ ხარჭთა თანა მამისა შენისა ზედა, რომელ-
 ნი დაუტევენა მცველად სახლისა თუსისა, დ ისმინოს ყოველმან
 ისრაელმან, რამეთუ სირცხლეულ ჰქეავ მამა შენი, დ განძლიერ-
 კბ დეს კელი ყოველთა მეოფთა შენ თანა ❖ დ აღუდგეს აბესლომს
 კკ კარავი ერდოსა ზედა, დ ¹⁾ შევიდა აბესლომ ხარჭთა მიმართ მამი-
 სათა, წინაჲე თვალთა ყოველთა ისრაელთასა ❖ დ განზრახუთა
 აქიტობელისათა, რომელსა განიზრახავ დღეთა შინა ჰირველთა,
 ვითარცა ვინ გამოჰკითხამცა ღმერთსა სიტყუსა ოჯს, ეგრეთ ყო-
 ველივე განზრახვა აქიტობელისა დავითის, მიმართ დ აბესლომისა.

თ ა ვ ი ი ზ.

ა და ჰქრქუა აქიტობელ აბესლომს: შეიკრიბოთ აწ ჩუტნ თანა
 ათორმეტი ათასი კაცი, დ აღვდგეთ დ ვდევნეთ უკანა დავითისა
 ბ ღამე ❖ დ მივიდეთ მას ზედა, რამეთუ იგი არს მამურალი, დ
 დაუსნილი კელითა, დ შევაშინოთ ივინი, დ ივლტოდენ ყოვე-
 ლნი კაცნი რომელ არიან მის თანა, დ მოველათ ერთი ოდენ მე-
 ბ ფე ❖ დ მოვაქციო ყოველი ერი ჩუტნდა, რომლითაცა სასითა
 მოიქცევის სძალი ქრმისა მიმართ თუსისა: სოლო შენ ოდენ სუ-

¹⁾ ზემარე აბ.

ლი ერთისა კაცისა ეძიე, და უოველთა ერთა იუოს მძედობა და და
სათნო იუო სიტყვაჲ ესე წინაშე თვალთა აბესალომისათა, და წი-
ნაშე თვალთა უოველთა მოხუცებულთა ისრაელისათა და და ჰქრქაჲ ე
აბესალომ: მოძუარეთ მე ხუსიცა არახანისი, და ვისმინოთ რაჲ ვ
იუოს ზირისაგან მისისა, და შევიდა ხუსი აბესალომის მიმართ და და
ჰქრქაჲ მას აბესალომ მეტუჴსლმან: სიტყვისა მისებრ რომელი
თქვა აქიტობელ. ვუოთა სიტყვსა მისებრ ანუ თუ არა, შენ რასა
იტყვ და და მიუგო ხუსი აბესალომს: არა კეთილარს ზრახვა ესე, ს
რომელი განუზრახავს აქიტობელს ერთი ესე და და ჰქრქაჲ ხუსი:
შენ იცნობ მამასა შენსა, და კაცთა მისთა, რამეთუ ძლიერ არიან
ფრიად, და მრისხანე სულითა თვისითა, ვითარცა ბრანკვ მოკლებუ
ლი ბელთა, და ვითარცა ეშვი მრისხანე ველსა ზედა: და მამად შე-
ნი კაცი მებრძოლი, და არა სცეს განსუწმენება ერთა და რამეთუ აჴა თ
იგი აჴ დამაღულარს რომელთაჲ ბორცუთა ზედა, ანუ რომელთა-
ჲ ადგილთა: და ოდეს იუოს დაცემა მათ ზედა ზირველად, და ისმი-
ნონ მსმენელთა და თქუან, იქმნა შემუსრვილება ერთა, რომელი იუო
უკანით აბესალომისა და და იგი არს მე ძლიერი, რომლისა გუ- ი
ლი, ვითარცა გული ლომისა, დამადნობელმან დაადნოს ვინათგან
განზრახვა უწყის უოველმან ისრაელმან, რამეთუ ძლიერ არს მამად
შენი და ძალინი ძლიერთანი, უოველნი რომელნი არიან მის თანა და
ხოლო ესრეთ განვიზრახავ მე განზრახვით. რათა შეკრებით შეკრ- ია
ბეს შენდა უოველი ისრაელი დანითგან ბერსაბედდევ, ვითარცა
ქვმა ზღვსა სიმრავლითა, და ზირი შენი ვიდოდეს შორის მათ-
სა და და მივიდეთ მისა მიმართ ერთსა ზედა ადგილსა, სადაცა იბ
ვზოთ იგი მუნ დავესნეთცა მას ზედა, და ვითარცა დაცვან ცუბა-
არნი ქუწუნასა ზედა, და ნუ დაუტყვებთ მათ თანა ნურცა ერთსა
კაცსა, რომელ არიან მის თანა და და უკეთუ ქალაქსა შინა შეკრებენ, იგ
მუნცა მიიხუნეს უოველმან ისრაელმან ქალაქისა მიმართ საკრველ-
ნი, და მოვითროთ იგი ნაღვარევსა: შინა ვიდრემდის არა დარჩეს
მუნ არცა ქვა და და თქვა აბესალომ უოველთა კაცთა ისრაელელთა- იდ
მან კეთილ არს ზრახვა ხუსისა არახინასი, უფროს განზრახვასა

აქიტობელისასა. რამეთუ უფალმან აძცნო განქარვებად კეთილი
 ზრახვა აქიტობელისა, რათა მოავლინოს უფალმან აბესალომისსე
 ეუოველი ბორბოტი ❖ და ჰქრქუაჲ ხუსი არახინ სადუკისა და აბიათა-
 რისა მღღელთა მიმართ: ესრეთ და ესრეთ განახრახა აქიტობელ
 აბესალომს, და მოხუცებულთა ისრაელისათა. და მე ესრეთ და ესრეთ
 ეკანვიზრახე ❖ და აწ წარგზავნეთ მსწრაფლ, და მიუთხარო დავითს, და
 ეტყოდით: ნუ დაადგრები ღამესა ამას არბოთსა შინა უდაბნოთასა,
 არამედ განსლვად ისწრაფე, რათა არა ოდეს იწელოს მეფე და უო-
 ველნი ერნი, რომელნი არიან მის თანა ❖ და იონათან და აქიმას
 იდგენეს წყაროსა ზედა როდილისასა: და წარვიდა ძვევალი და მიუ-
 თხრა მათ: და იგინი წარვიდეს და მიუთხრეს დავით მეფესა, რამეთუ
 ეგრე ეკებოდა განცხადებულად შესვლად ქალქსა შინა ❖ და იხილნა
 იგინი ყრმამან, და მიუთხრა აბესალომს: და ვიღოდეს ორნივე მო-
 სწრაფედ, და მივიდეს სახლსა შინა კაცისა ვაორიიმიისა, და იყო მუნ
 ორმო ბჭეთა თანა და შთახდენ ორნივე მუნ ❖ და მოიღო დედა-კაც-
 მან, საჩქეველი და დააფარა ზირსა ზედა ორმოსასა, და მას ზედა
 კარდაფინა თესლი, და არა იცნობა სიტყუაჲ ❖ და მოვიდენ ყრმა-
 ნი აბესალომისნი დედა-კაცისა მიმართ სახლსა შინა, და ჰქრქუნს
 მას: სადა არს აქიმას და იონათან; და მიუგო მათ დედა-კაცმან:
 განვიდეს მცირედ სახლით: და ესიებდეს მას და ვერა ზოვეს, და მოი-
 ქცეს იერუსალიმს ❖ ხოლო იყო შემდგომად განსლვისა მათისა,
 აღმოხდენ იგინი ორმოსა მისკან, და მივიდეს და მიუთხრეს დავით
 მეფესა, და ეტყოდეს მას: აღდეკ და განვედ მოსწრაფედ წეალსა, რა-
 მეთუ ესრეთ განახრახა აქიტობელმან შენ ზედა ❖ და აღდგა და-
 ვით, და უოველი ერი რომელი იყო მისთანა, და განვიდეს იორდა-
 ნესა ზვალითგან კანთიადამდე, და არა დაშთა არცა ერთი რომელ
 არა განვიდა იორდანესა ❖ და აქიტობელმან იხილა რამეთუ არა
 იქმნა განხრახვა მისი, და შეიკახმა კარაული თუსი, და აღდგა და
 წარვიდა სახლად თუსსა, და ქალაქსა შინა თუსსა, და აძცნო სახლსა
 თუსსა, და შიშთვილიბა და მოკუდა, და დაეფლა საფლავსა შინა მ-
 კლ მისა თუსისასა ❖ და დავით განვიდა მონაიმს შინა, და აბესალომ

განვიდა იორდანეს თვთ და ეოველნი კაცნი ისრაელისანი მისთა-
 ნა და აბესია დადგინა აბესალომ იოაბის წილ ზედა ძლიერთა
 ხოლო აბესია მე კაცისა, რომლისა სახელი იეფერ იესრაელითისა,
 ესე შევიდა აბიღენის მიძართ ასულისა იესესისა, დისა სარუისა,
 დედისა იოაბისა და დაიბანაკა აბესალომ და ეოველმან ისრაელმან
 ქუჭუნასა შინა კალადისასა და ი ეო რაჟამს შევიდა დავით მა-
 ნაიმს შინა, და უესვი მე ნასოფისა რაბბათისაგან მეთაგან ამონი-
 სათა, და მახირ მე ამილისა, რომელი იეო ლანაბართ, და ფერე-
 ხელნი დადადელნი როლელიმიდამ და მოიღეს ათი სარეცელი გა-
 წობილნი, და ქუაბი ათი, და ჭურჭელი კეცისა, და იფელი, და ქერი
 და ფეცლი, და ბრინჯი და ცერცვი, და ოსპი და თაფლი და ერბო,
 და ცხოვარნი, და ეველი სროსისა, და მორთვეს დავითს და ერთა,
 რომელნი იეუნეს მისთანა ჭამად, რამეთუ იეუნეს ერნი მომეპარ
 და დამაშურალნი, და მწეურვალნი უდაბნოსა შინა.

თ ა ვ ი ი თ

და აღრაცინა დავით ეოველნი ერნი მყოფნი მისთანა, და და-
 დგინა მათ ზედა ათასის თაფნი და ასის თაფნი და წარვსავანა, და
 ვით მესამედი წილი ერისა კელთა იოაბისათა, და მესამედი წილი
 კელსა შინა აბესია მისა სარუნისა მისა იოაბისათა, და მესამედი
 წილი კელსა შინა კეთე ბეთელისა, და ჭრქუაჲ დავით ერთა მი-
 ძართ: განვედით და გამოვიდე მეცა თქუწნთანა და ჭრქუწს: ნუ
 გამოხვალ რამეთუ უკეთუ ვივლტოდეთ, არა დაგვადგან გული ჩუწნ
 ზედა: და უკეთუ მოკუდეს, ნახევარი ჩუწნი, არა დაგვადგან გული
 ჩუწნ ზედა, ვინათგან შენ ხარ, ვითარცა ჩუწნ ათი ათასი, და აწ
 უმჯობეს არს რაჲ დადგრე ქალაქსა შინა შეწვენად ჩუწნდა და
 ჭრქუაჲ მათ მეფემან: რომელი სათნო არს წინაშე თუაღთა თქუწნ-
 თა ვეო და დავა მეფე ბჰეთათანა, და ეოველი ერი გამოვიდოდა
 ასობით, და ათასობითა და ამცნო მეფემან იოაბს და აბესიას და
 ეთესს, და ეტყოდა: რიდეთ ერმასა აბესალომს, და ეოველსა ერსა,
 ესმოდა დავედრებული მეფისა, ეოველთა მთავართა მიძართ აბეს-

1) ჭეპორე ით.

ელომისთჳს ❖ ღ კანვიდგეს ყოველი ერი მადნარსა შინა წინა აღმდ-
 ვ გომად ისრაელისა, ღ იქმნა ბძოლა მადნარსა შინა ვერუმისასა ❖ ღ
 დაეცნეს მუნ ერნი ისრაელთანი წინაჲე ერმათა დავითისთა, ღ იქმნა
 ც მემუსწრილება დიდი მას დღესა შინა, ვითარ ოცი ათასი კაცი ❖ ღ
 იქმნა მუნ განბნევა ბრძოლისა ზირსა ზედა ყოველისა მადნარისასა,
 ღ განმრავლა მადნარმან შეჴმა ერისა, უფროსად ვიდრეჲა მათ შემ-
 თ ჴამად მკვეთელი მასჯელი მას დღესა შინა ❖ ღ მიივლტოდა აბესა-
 ლომ ერმათა მიმართ დავითისთა, ღ აბესალომ იყო მჯდომარე
 ჯორსა ზედა თჳსსა, ღ მირბიოდა ჯორი სინძოსა ქვეშე დიდისა
 მუხისასა, ღ გარდაეხუა თმა თავისა მისისა მუხსასა ზედა, ღ და-
 მოკვიდა შორის სისა ღ ქუჭუნისა, ხოლო ჯორმან ქუჭუშე მისსა
 ი განვლო ❖ ღ იხილა კაცმან ერთმან, ღ მიუთხრა იოაბს ღ ჴრქუა:
 ია აჴა ვიხილე ღ მოკიდებული აბესალომ მუხსასა ზედა ❖ ღ ჴრქუა
 იაბ კაცსა მას მიმთხრობელსა მისსა: უკეთუ იხილე იგი რად
 არა მოჴკალ იგი ქუჭუნასა ზედა მუნვე; ღ მეძცა მოძეცა მერთჳს
 იბ ორმოც ღ ათი სიკილა ვეცსელი, ღ სარტყელი ერთი ❖ ღ ჴრქუა
 კაცმან იოაბს: უკეთუ შენ შთადგა კელსა შინა ჩემსა ათასი სიკილა
 ვეცსელი, მაშინცა არა დავდგა კელი ჩემი მესა ზედა მეფისასა, რამე-
 იგ თუ უურსა შინა ჩუწნთა კამცნო შეფემან შენ ღ აბესიეს, ღ ეთჳს
 ღ გეტყოდათ: დამიძარსეთ მე ერმა აბესალომ ❖ ნუ ჴეოფთ სულ-
 ისა მისსა ზედა უსამართლობასა, ღ ყოველი სიტყუა წინაჲე მეფე-
 იდ ისა არა დაიფარვის, ღ შენ სდგები წინა აღმდგომ ❖ ღ ჴრქუა
 იოაბ მავის სიტყუსათჳს აწვეე გიჩუწნო წინაჲე შენსა, ღ მოიღო
 იოაბ სამნი ისარნი კელსა შინა თჳსსა, ღ განაწონა იგინი გულ-
 ისა შინა აბესალომისასა, იუორა კუზღად ცოცსალი მუხსასა ზედა ❖
 ეჲ ღ გარე მიეხუკნეს ათნი ერმანი მტვირთველნი საჴურველისა იოა-
 ივ ბისნი, ღ სცეს აბესალომს ღ მოკლეს იგი ❖ ღ დაეუზრნა იოაბ
 საუჯრითა რქისათა ღ მოიქცა ერი არა დევნად უკანა ისრაელისა,
 იზ რამეთუ შეეწეალა იოაბს ერი ❖ ღ აღიღო იოაბ აბესალომ ღ
 შთაავღო იგი ნაწრალსა დიდსა მადნარსა მას შინა. ღ შეაწყო ღ
 მას ზედა გროვა ქუათა დიდ ფრიად, ღ ყოველი ისრაელი ივლტო-

დეს თუთუელი სოფელსა თუსსა ზ და აბესლომ ვიდრე ცოცხალ-
 ლა რა იყო, მოიღო მეკლი ერთი და დაადგინა თავისა თუსისათუს
 ლელესა შინა მეფეთასა, რამეთუ თქუამ, ვითარმედ არა მივის მე მე
 ჩემდა სასხენებელად სასელიის ჩემისა, და უწოდა სწესტსა სასელი-
 თა თუსითა. კელი აბესლომისა ვიდრე დღეინდელად დღედმდე ზ და
 აქიმა შემან სადუკისმან თქუამ იოაბის მიძართ: ვირბიოდე აწ და
 მოვაჯსენო მეფესა რამეთუ უსაჯა მას უფალმან კელისაცან მტერთა
 მისთასა ზ და ჰქრქუამ მას იოაბ: არა ხარ შენ კაცი მიძთხორობი
 კეთილისა დღესა, არამედ მიუთხარ დღესა მეორესა: ხოლო დღეინ-
 დელსა დღესა არა კეთილ არს მოჯსენებამ, ვინათგან მე მეფისა
 მოკუდამ ზ და ჰქრქუამ იოაბ ხუსის: წარვედ მიუთხარ მეფესა რაფო-
 დენნი იხილენ: და თაუქანისცა ხუსი იოაბს და წარვიდა ზ და შესმი-
 ნა კუხლადცა აქიმას შემან სადუკისმან და თქუა იოაბის მიძართ:
 რამ იუოს რათა მეცა ვრბიოდე უკანით ხუსისა, და ჰქრქუამ იოაბ:
 რამ ცნებავს შენ სირბილი მეო ჩემო, წარვედ, არა არს შენდა საწ-
 კებელ მისლვა და თხრობა ზ და ჰქრქუამ აქიმას: რამე იუოს უკე-
 თუ ვრბოდე: და ჰქრქუამ მას იოაბ რბიოდე: და მირბიოდა აქიმან
 გსითა მოკლითა და წინა უსწრო ხუსის ზ ხოლო დავით სჯდა
 შორის ორთა ბჭეთა, და განვიდა მცველი ერდოსა ზედა ბჭისა
 ზღუდისათა და აღიხილნა თუალნი თუსნი და იხილა, და აჭა კაცი
 შორბიოდა ერთი წინაშე მისსა ზ და დაღადეო მემილმან, და აუწუა
 მეფესა: და ჰქრქუამ მეფემან: თუ ერთი არს, კეთილი მოსაჯსენებელი
 იქმნება ზირსა შინა მისსა, და მოძავალი მოვიდა და მოეასლა ზ და
 იხილა მკუმილმან კაცი მეორე შორბედი, და დაღადეო ბჭითა, და
 ჰქრქუამ აჭა კაცი მეორე შორბედი მარტო: და ჰქრქუამ მეფემან: იგი-
 ცა არს კეთილი მოძთხორობელი ზ და თქუა მკუმილმან მე ვსედავ
 სრბასა ზირველისასა, ვითარცა სრბასა აქიმას მისა სადუკისსა: და
 ჰქრქუამ მეფემან: კაცი კეთილი ესე, და მოჯსენებად კეთილისა მო-
 ვალს ზ და კმაე ეო აქიმას, და ჰქრქუამ მეფესა მშჯლობა, და თაუკ-
 ნისცა მეფესა ზირითა თუსითა მიწადმდე, და ჰქრქუამ: კურთხეულ
 არს უფალი ღმერთი შენი, რომელმან დასცნა კაცნი, რომელთა

იჭ
 ით
 ბ
 კა
 კბ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ

კთ აღიღეს კელნი მათნი უფალსა ზედა ჩემსა მეფესა ❖ დ ჰქრქუამ მეფემან: მძუღობა არსა ერმა აბესალომ, დ ჰქრქუამ აქიმას: ვიხილე სიმრავლე დიდი მოხარულთა, ოდეს გამოძიშვა მე იოაბ მონამან
 ლ მეფისამან მონა შენი დ კერა რამ ვცან მუნ ❖ დ ჰქრქუამ მეფემან: მოიქეც დ დადევ აქა, დ შევიდა დ დადვა უგანით ❖ დ აჭა ხუსი
 ლბ შემდგომად მისსა მოვიდა დ ჰქრქუამ მეფესა, მოვაგსენებ კეთილსა უფალსა ჩემსა მეფესა, რამეთუ საჯა შენდა უფალმან დღეს კელისა-
 ლგ გან უოველთასა რომელნი აღდგეს შენ ზედა ❖ დ ჰქრქუამ მეფემან ხუსის, მძუღობა არსა ურმისა აბესალომის: დ ჰქრქუამ ხუსი: თუავენ ვითარცა ერმა ოგი ჰტერნი უფლისაჲ ჩემისა მეფისანი, დ
 ლგ უოველნი რაოდენნი აღდგეს სიბოროტითა შენ ზედა ❖ დ შეძრწუნდა მეფე დ განვიდა ქორსა. რომელი იყო ბჭეთა ზედა, დ ტიროდა დ ესრეთ იტუოდა ოდეს ტიროდა: მეო ჩემო აბესალომ, მეო ჩემო, მეო ჩემო აბესალომ, ვინმე მიძცეს სიკუდილისა მე შენ წილ; მე ვიქმნე შენ წილ აბესალომ მეო ჩემო, მეო ჩემო, მეო ჩემო აბესალომ.

თ ა ვ ი ი თ.

ა და მიუთსრეს იოაბს დ ეტუოდეს აჭა მეფე ტირის დ ცოდებს
 ბ აბესალომისათჳს ❖ დ მას დღესა შინა იქმნა ცხოვრება გლოვად უოველთა ერთა, რამეთუ ისმინეს ერთა მასვე დღესა შინა დ ოტუოდეს: რამეთუ მწუხარე არს მეფე მისათჳს თჳსისა ❖ დ მიეფარა ერი მასვე დღესა შინა შესლავად ქალაქსა შინა, ვითარცა დაიფარვიან ერნი სირცხულეულებნი, რაჲამს ლტოლვილ იეუნეს ბრძოლისაგან ❖
 დ დ მეფემან დაიფარა ჰირი თჳსი, დ დაღად ეო მეფემ კმითა დიდითა
 ე დ იტუოდა: მეო ჩემო აბესალომ, აბესალომ მეო ჩემო ❖ დ შევიდა იოაბ მეფისა მიმართ სახლისა შინა დ ჰქრქუა, არცხვენენ შენ დღეს ჰირი უოველთა მონათა შენთა, მკსნელთა შენთა დღეს, დ სული მეთა შენთა დ ასულთა შენთა, დ სული ცოლთა შენთა, დ ხარჭთა შენთა რომელ გიეუარს მოძულენი შენნი, დ გძელს მოეუზრენნი შენნი ❖ რამეთუ გამოაჩინენ დღესაცა თუ არა არიან შენდა მთავარნი, არცა ერმანი: არამედ ვცანით დღეს, რამეთუ უკეთუძცა

აბესალომ ცხოველ ეოფილიყო, მაშინ ჩუტნ ეოველნი დღეს მკუდარ
 ვიქმნებოდით, რამეთუ მაშინ სათნო იუოძცა წინაშე თუალთა შენ-
 თა ზ და აწ აღდგე და გამოვედ, და ეტყოდი გულთა მონათა შენთა-
 ს, რამეთუ უფლისა მიერ მიფიცავს, უკეთუ არა გამოხვიდე დღეს,
 არა დაადგრეს არცა ერთი კაცი შენთანა ღამეს ამას შინა, და გუ-
 ლის კმა ეავ თავსა შორის. რამეთუ ბოროტ არს შენდა ესე უფ-
 რის ეოვლისა ბოროტისა, რომელი მოვიდა შენდა სიჭაბუკითგან
 შენისა აქამოდე ზ და აღდგა მეფე და დაჯდა წინა კართა თა-
 ნა, და ესმა ეოველსა ერსა და იტყოდეს: ავა მეფე ზის კარ-
 თა თანა: შევიდა ეოველი ერი წინაშე ზირსა მეფისსა კარ-
 თა თანა, და კაცნი ისრაელნი ივლტოდეს სოფელსა თუსსა ზ და
 დრტვინივიდა ერი ეოველი, ტომთა შორის ისრაელისთა და იტყო-
 დეს: მეფემან დავით გვიკნსა ჩუტნ ეოველთაგან მტერთა ჩუტნთა, და
 მანვე გვკნსა ჩუტნ კელისგან უცხო თესლთასა, და აწ ივლტოდა
 ჩუტუნისაგან და მეფობისაგან მისისა, აბესალომის გამო ზ სოლო
 აბესალომ რომელსაცა ჩუტნ ვცხეთ მეფედ, მოკუდა ბრძოლასა ში-
 ნა და აწ რასა თქუტნ სდუმთ მიქცევად მეფისა, და სიტყვა ეოვლისა
 ისრაელისა მიიწია მეფისა მიმართ ზ და მეფემან დავით მიავლინა
 სადუკისა და აბითარ მღუდელთა მიმართ და ეტყოდა არქუთ მოხუ-
 ცებულთა იუდასთა, და ეტყოდით: რად იქმენით უკანასკნელნი მი-
 ქცევად მეფისა სახლსა შინა მისსა. და სიტყვა ეოვლისა ისრაელი-
 სა მივიდა მეფისა მიმართ სახლსა შინა მისსა ზ მმანი ჩუტ-
 ნნი ხართ თქუტნ, და მვალნი და კორცნი ჩუტნნი თქუტნ ხართ, და
 რად იქმენით უკანასკნელნი, მიქცევად მეფისა სახლსა შინა მისსა ზ
 და მესიას არქუთ: არა მვალი, და კორცი ჩემი ხარა შენ; და აწ ესე
 მიუოს მე ღმერთმან და ესე შემძინენ, უკეთუ არა იქმნე შენ მთა-
 ვარი ძალთა წინაშე ჩემსა ეოველსა დღესა იოაბის წილ ზ
 და მოდრკა გული ეოველთა კაცთა იუდიელთა ვითარცა კაცისა ერ-
 თისა: და წარავლინეს მეფისა მიმართ და იტყოდეს მოიქეცე შენ და
 ეოველნი მონანი შენნი ზ და ¹⁾ მიიქცა მეფე და მოვიდა იორდანემდე

¹⁾ ბ. მეფეთა ბ.

ივ დაწინი იუდასნი მოვიდეს გალგალს მიკებებად მეფისა წიად იორ-
 იზ დანესა ✱ და ისწრაფა სემეიმ ძემან ღირამისმან, მისა იემინეისამან
 იზ ქორანელიისა, და შთამოვიდა კაცთა თანა იუდასთა შემთხვევად მეფი-
 იზ სსა დავითისა ✱ და ათასნი კაცი მისთანა, ბენიამენისკან, და სიბა ყრმა
 იზ სახლისა საულისა, და ათხუთმეტნი, ძენი მისნი მისთანა, და ოცნი მო-
 იზ ნანი მისნი მისთანა, და წარემართნეს იორდანისა გზათა წინაჲ მე-
 იზ ფისა ✱ და მსახურეს სამსახურებელი განსლჯსათუხს მეფისა, და მო-
 იზ ვიდენ განმეფანელნი რათა განიფვანონ სახლნი მეფისანი, და ეონ
 იზ სათნოება წინაჲ თვალთა მისთა, და სემეიმ ძე ღირამისა, დავა
 იზ ჰირსა ზედა თუსსა წინაჲ მეფისა, ოდეს გამოვიდოდეს იორდანე-
 ით სსა ✱ და ¹⁾ თქუა მეფისა მიმართ: ნუ გულისა დაიდებთ უფალი ჩემი
 კ უსჯულოებასა ჩემსა, და ნუ მოიკსენებ რაოდენი იუსჯულოვა მო-
 კ ნამან შენმან დღესა მას შინა, რომელსა შინა უფალი ჩემი მეფე
 კ გამოვიდოდა იერუსალიმით, ნუ თანა იპყრობს ამას გულისა შინა
 კ თუსსა ✱ ვინათგან ცნა მონამან შენმან, რამეთუ მე შევცოდე, და
 კ აჰა მე მოველ დღეს ჰირველ ყოვლისა ისრაელიისა, და სახლსა მის
 კ იოსიფისა, რომელი შთამოველ მე მიკებებად უფლისა ჩემისა მე-
 კ ფისა ✱ და მიუგო აბაჲსია ძემან სარუინისმან, და ჰრქუა: ამისთვის
 კ არა მოკუდესა სემეიმ, რამეთუ სწევვა ცხებული უფლისა ✱ და ჰრქუა
 კ დავით რაჲ არს ჩემი და თქუნი ძენო სარუინისნო, რამეთუ იქნე-
 კ ნით ჩემდა დღეს ორგულ, დღეს ნუ მოკუდებინ კაცი ისრაელისა-
 კ გან, ვინათგან არა უწითა, რამეთუ დღეს ვმეფობ ისრაელსა ზე-
 კ და ✱ და ჰრქუა მეფემან სემეის არა მოჰკუდე: და ეფუცა მას მეფე ✱
 კ და აჰა შემფოსთე მე იონათანისა, მისა საულისა, შთამოვიდა შე-
 კ მთხვევად მეფისა, და არა დაებანა ფერენი თუსნი, არცა ფრხილი
 კ მოკუდა, არცა გაესწორა წუწრი მისი, და არა განერცხა სამოსელი
 კ თუსი, მიერ დღითგან, რომელსაცა განვიდა მეფე, ვიდრე დღემდე.
 კ რომელსაცა იგი მოიქცა მძუდობით ✱ და იყო ოდეს შევიდა იერუ-
 კ სალიმს მიკებებად მეფისა, და ჰრქუა მას მეფემან, რაჲ რამეთუ არა
 კ მოხვედ ჩემთანა შემფიოსთეო ✱ და მიუგო მას შემფიოსთე: უფალი

¹⁾ შემორკ ივ.

ჩემო მეფეო, არა მისმან მონამან ჩემმან, რამეთუ ჰქრქუამ მას მონამან შენმან, შემიკახსძე მე კარაული და შევჯდუე მას ზედა და წარვიდე მეფისა თანა, რამეთუ მეკელობელი ვარ მონა შენი და ¹⁾ დამბრკოლდა მონა შენი უფლისა ჩემისა მიმართ მეფისა; და აწ უფალო ჩემო მეფე ვითარცა ანგელოზმან ღუთისამან, ქმენ კეთილი წინაშე თვალთა შენთა და რამეთუ არა იყო სასული მამისა ჩემისა, არამედ უოველნივე სიკუდილისა თანამდებ იუწინეს უფლისა ჩემისა მეფისა: და დამსვი მონა შენი თანა მკამელთა შენთა ტრანაჟსსა ზედა, და რამდე არს ჩემდა კუალად განმართლებად, და დაღადებად ჩემდა კვალად მეფისა მიმართ და ჰქრქუამ მას მეფემან: რამდ იტუვი კვალადცა სიტყვასა შენსა; ვარქუე ²⁾ შენ და სიბას განიუვათ თქუწნთვს აგარაკი და ჰქრქუამ შემფიოსთე მეფესა: ესე აწვე უოველი მიიღოს მან, ვინათგან მოვიდა უფალი ჩემი მეფე მშჯღობით სასლსა შინა თვსსა და ³⁾ ბერზელი რომელი იყო გალადით შთამოვიდა როდელითგან, და მოვიდა მეფისა თანა იორღანეს, რათა განიუვანოს იგი წიად იორღანესა და ⁴⁾ ბერზელი კაცი მოხუცებულ იყო ფრიად, მე ოთხმეოცისა წლისა, და იგი ზრდიდა მეფესა, ოდეს სცხორებდა მანაიძსა შინა რამეთუ იყო კაცი მდიდარ ფრიად და ჰქრქუამ მეფემან ბერზელის შენ მოვედ ჩემთანა, და გამოუზარდო სიბერე შენი ჩემთანა იერუსალემს შინა და მიუგო ბერზელი მეფესა რამოდენ მეღა იუწინედ წელინი ცხოვრებისა ჩემისა, რათა აღვიდე მეფისა თანა იერუსალემს და რამეთუ კაცი ოთხმეოცისა წლისა დღეთა ვარ მე, და ძვლათუ ვსცნობ შორის კეთილისა, და შორის ბოროტისა, ანუ გულის სმა უოსა კვალად მონამან შენმან რომელი ვშჰამო, ანუ რომელი ვსჰა, ანუ ვისმინო კამა კვალად გალობისა, და აღმო მგალობელისა, რად იქმნეს კვალად მონა შენი, დამბძმიბებულ უფლისა ჩემისა მეფისა თანა და მცირედ ოდენ, მოვიდეს მონამ შენი იორღანეს მეფისა თანა, და რამდ მომაგოს მე მეფემან მოსაგებელი ესე და მიიქცეს და მონა შენი, და მოვეჭდე ქალაქსა შინა ჩემსა; საფლავსა თანა მამისა და დედისა ჩემისასა, და აჰა მონა

კს
კწ
კთ
ლ
ლბ
ლგ
ლდ
ლე
ლვ
ლზ

¹⁾ შემორე ივ.—²⁾ შემორე ივ.—³⁾ გ მეფეთა. კ.—⁴⁾ შემორ. ივ.

ლწ შენი ძე ჩემი ქამაძე მოვიდეს უფლისა თანა ჩემისა მეფისა, ღ უქმენ
 მას კეთილი წინაშე თვაღთა შენთა ❖ ღ ჭრქჭა მეფეებნ რათა ჩე-
 მათანა მოვიდეს ქამაძე, ღ მე უყო მას, კეთილი წინაშე თვაღთა ჩე-
 მთა, ღ ყოველი რაოდენი გამოირჩიოს თავისა თვისისათჳს ჩემ
 ლთ მიერ გიქმნა შენ ❖ ღ განვიდეს ყოველი ვრი იორდანესა, ღ მეფე-
 ცა განვიდა, ღ ამბორს უყო მეფემ ვერსელს ღ აკურთხა იგი ღ გა-
 მ ნუტევა იგი სახლსა შინა მისსა ❖ ღ განვიდა მეფე ცალგაღას, ღ
 მ ქამაძეცა განვიდა მისთანა, ღ ყოველი ვრი იუდასი მოვიდოდეს მე-
 მს ფისა თანა ღ ნახევარი ერთა ისრაელთა ❖ ღ აჭა ყოველი კაცი
 ისრაელი მოვიდეს მეფისა მიმართ ღ თქუტს მეფისა მიმართ: რაჲ
 რამეთუ მიგვიპარენ შენ ძმანი ჩუტნნი კაცნი იუდასნი, ღ განიყვანეს
 მს მეფე ღ სახლი მისი წიად იორდანესა, ღ ყოველნი კაცნი დავითის-
 ნი მისთანა ❖ ღ მიუკებდეს ყოველნი კაცნი იუდასნი კაცთა მიმართ
 ისრაელისათა. ღ ჭრქჭეს, ვინათგან მოგუტნახლად ჩუტნდა მომართ
 მს 'სეფე, ღ რად ვგრეთ განრისხენით სიტუცსა ამისთჳს, ნუ უკუტს გუ-
 მადი გვიჭამიეს მეფისაგან, ანუ ნიჭი მოგუტცა ჩუტნ, ანუ ხარკად
 მს მამა-კაცი წამგუზარა ჩუტნგან ❖ ღ მიუგეს კაცთა ისრაელისათა კა-
 ცთა მიმართ იუდასთა, ღ ჭრქჭეს: ათის კელით მეფეს თანა ღ და-
 ვითისთან ვართ უფროს თქუტნსა, ღ პირმშო ვართ ჩუტნ ვიდრეა
 მს თქუტნ, ღ რაჲსათჳს ესრეთ მბასრობ ჩუტნ; ღ არა შეირაცსა სი-
 ტევაჲ ჩუტნი პირველ ჩუტნდა მოქცევაჲ მეფისა ჩუტნდა ღ და-
 მს მძიმდა სიტუტეჲ კაცთა იუდასთა უფროს სიტუტეთა კაცთა ისრა-
 ელთასა.

თ ა ვ ი კ.

ს და მუნ იყო ძე უმჯულოებისა სახელი მისი საბიე, ძე ბო-
 ხორისა, კაცი ავმინისა, დაჭბურა საუჯრსა რქითა ღ თქვა, არა არს
 ჩუტნდა ნაწილი დავითის თანა, არცა სამკუდრებელი ჩუტნი მისა
 მს თანა იესესა: მიიქცეთ კაცნი ისრაილელნი სოფელსა შინა თქუტ-
 მს ნსა ❖ ღ განემორნეს ყოველნი კაცნი ისრაელისანი დავითისაგან
 მუძღვომად საბესა, მისა, ბოხორისა: ხოლო კაცნი იუდასნი მივი-
 მს დეს მეფისა მიმართ თჳსისა იორდანითგან ვიდრე იერუსალიმამდე ❖

ღ შევიდა დავით სახლსა შინა თუხსა იერუსალიმს: ღ მოიუგანა ბ
 მეფემან ათნი ცოლნი ხარკნი თუხსნი, რომელნი დაუტყვა მცველად
 სახლისა, ღ მისცნა იგინი სახლსა შინა სახმლავსა, ღ 'სრდიდა
 მათ, ღ მიერიტვან არღარა შევიდა მათ თანა, ღ იუენეს იგინი და-
 ცულ ვიდრე დღედმე სიკუდილისა მათისა ქერიობის ცხოვრე-
 ბით ზ ღ ჰქრქუა მეფემან აბესიას: შომიწოდე მე კაცთა იუდასთა ლ
 სამით დღით ღ შენ იუავ აქავუ ზ ღ წარვიდა აბესია მოწოდებად მ
 კაცთა იუდასთა, დაეოგნა ჟამი, რომელსა შინა უბმანა მას და-
 ვით ზ ღ ჰქრქუა დავით აბესიას: აწ ბორტტი გუვოს წეწნ საბიამ ვ
 მემან ბოქორისმან უფროს აბესალომისა, ღ აწ წარიუგანენ შენ
 თანა ერმანი უფლისა შენისანი ღ სდევნე უკანა მისა, რათა არა
 ვითარი ზოვოს თავისა თუხისათუხს ქალაქი მტკიცე, ღ დაიფაროს
 თუაღთაგან წეწნთა ზ ღ განვიდა უკანით მისა აგვისა ღ კაცნი ზ
 აბისნი, ღ ქერეთი, ღ ფელეთი, ღ ვოველნი ძალნი ღ განვიდეს
 იერუსალიმით დევნად უკანა საბეისა, მისა ბოქორისა ზ ღ იგინი ლ
 იუენენ გლდესა თანა დიდისა, რომელარს გაბაონს შინა, ღ აბესია
 განვიდა წინაშე მათსა, ხოლო იოაბ მორტყმული კუართითა სამო-
 სლისა მისისათა, ღ ზეით მისა შერტყმულ მახულითა შთანძოშე-
 ბულითა გვერდსა მისსა ქარქაშსა შინა მისსა ღ ოდეს განვიდა მახ-
 ჯლი წაედუანა ღ დავცა ზ ღ ჰქრქუა იოაბ აბესიას: კეთილად ხარა თ
 თუ მძაო, ღ უზერა იოაბ მარჯუწნით კელითა წუწრი აბესიას ამ-
 ბორის ვოფად მისა ზ ' ხოლო აბესია არა განეკრძალა მახულსა, ი
 რომელი იყო ზელსა შინა იოაბისასა, ღ დანცა მას იოაბ მახული
 უბესა შინა მისსა, ღ განცუგნა ნაწლეგნი მისნი ქუწუნასა ზედა,
 ღ არღა დაუშეორა მასა ღ მოკუდა აბესია: ხოლო იოაბ ღ აბესია
 მძამან მისმან დევნა უევეს უკანა საბეას მესა ბოქორისასა ზ ღ ალ- იან
 დვა კაცი მათ ზედა ერმათაგან იოაბისთა ღ ჰქრქუა: ვინ ნების
 მუოფელი იოაბისა ღ ვინ დავითისა, შემდგომ იოაბისა რათა წარ-
 ვიდეს ზ ხოლო აბესია მკუდარი შებღალული სისხლითა შორის იბ
 გზისა მეს: ღ იხილა კაცმან რამეთუ დგანან მას ზედა ვოველი
 ერი, ღ მიაქცია მან ამესია გზისაგან აგარაკსა ზედა, ღ გარდაფარა

1) ზემორე გ. გ მეფეთა ბ.

მას ზედა სამოსელი, ვინათგან იხილვიდეს უოველნი თანა წარმა-
 ივ ვალნი მას ზედა ზ დეკობოდეს ზ დ ოდეს იქმნა გარდაება მისი
 გვისაგან მივიდოდეს უოველნი კაცნი ისრაელისანი უკანით იოა-
 იდ ბისა დევნად უკანა საბეასა მისა ბოქორისა ზ დ ესენი შევიდნენ
 უოველთა ტომთა ისრაელისათა აბელსა შინა ზ ბეთმაქს შინა, ზ
 უოველნი ქარრესა შინა, ზ უოველნი ქალაქნი შეკრბენ ზ ვიდოდეს
 იე უკანით მისსა ზ დ მივიდეს ზ დაიბანაკეს მას ზედა, გარემოს აბე-
 ლსა ზ ბეთმაქს შინა, ზ ავრიდნენ მიწასა ქალაქისა მიმართ, ზ
 აღდგა ზღუდესა ქალაქისასა: ზ უოველი ერი რომელი იყო იოაბის
 ივ თანა, განიზრახვდეს ზ მკობად ზღუდესა ქალაქისასა ზ დ ღაღად-
 უო დედა-კაცმან ბრძენმან ზღუდით ზ ჰრქუა: მისმინეთ მისმინეთ,
 ზ არქუთ აწ იოაბის, რათა მომეახლოს აქამდე ზ ვიტყვოდე მის
 იხ მიმართ ზ დ მიეახლა მას იოაბ: ზ ჰრქუა დედა-კაცმან: შენ ხარ
 იოაბ: ხოლო მან ჰრქუა მე, ზ ჰრქუა მას: უსმინე სიტყვაჲ ბეეა-
 ივ ლსა შენსა: ზ ჰრქუა იოაბ: ვისმინო მე ვარ ზ დ ჰრქუა მეტეუჭმ-
 ლმან სიტყუასა იტყოდეს ზირველ კითხუთ. კითხულ იყო აბელს
 ზ დანეს შინა, უკეთუ მოაკლდეს რომელი დადვეს მორწმუნეთა
 ისრაელისათა, მკითხველთა რათა ჰკითხონ აბელსას შინა, ზ ევ-
 ით რეთ თქუა უკეთუ მოაკლდენ ზ მე ვარ მშჯღობა ზ სიმტკიცე ის-
 რაელისა, ხოლო შენ ეძიებ მოწუჭდად ქალაქისა, რომელი არს
 დედა ქალაქთა ისრაელთასა, ზ რამდ წარდღუნი სამკვდრებელსა
 კ უფლისასა ზ მიუგო იოაბ ზ ჰრქუა: წუალობად ჩემდა წუალოებთ,
 რამეთუ არა წარვდღუნა მე, ზ არცა დავარდჯო ზ არა ეგრეთ იუოს
 სიტყუაჲ, რამეთუ კაცმან მთისაგან ეფრემისა საბეი მემან ბოქო-
 რისმან, ზ აღიღო კელი თუსი მეფესა ზედა დავითს: მომეცით მე
 მსოლოდ იგი, ზ განვიდე ქალაქისაგან; ზ ჰრქუა დედა-კაცმან
 კ ბ იოაბს: აჴა თავი მისი გარდმოვარდეს შენდა ზღუდით ზ დ შევიდა
 დედა-კაცი უოველთა მიმართ ერთა, ზ ეტყოდა უოველსა მას ქალა-
 ქსა სიბრძნითა თუსითა, აღებად თავსა სავეისა მისა ბოქორისა: ზ
 მოჰქუჭმთეს თავი საბეი მისა ბოქორისა, ზ გარდაუდგეს იგი იო-
 აბს, ზ იოაბ დაჴბერა საეჯრსა, ზ გამოვიდეს უოველნი კაცნი ქა-

ლასისაგან და წარვიდეს სოფელსა შინა თუხსა, და იოაბ მიიქცა იერუსალაიმს მეფისა მიძართ და იყო იოაბ ზედა ყოველთა ძვალთა მბრუნელთასა, და ბენია მე იოაბისა ქერეთის, და ფელეთს ზედა და ხოლო აღონირამ ხარკის მომკდელთა ზედა და იოასფათ მე აქილეთისა მომკსენებელი და ხოლო სუსა მწიგნობარი, და სადუკ და აბიათარ მღვდელი, ხოლო ირას, და იაირ იუუნენ მღვდელი დავითისნი.

თ ა ვ ი ა.

და იქმნა სიემილი ქუჩუანასა ზედა დღეთა შინა დავითისთა სასა წელ ზედას ზედა, და გამოჰკითხა დავით ჰირსა უფლისასა, და ჰრქუა უფალმან: საულის ზედა, და სახლსა მისსა ზედა არს უსამართლოება, ესე დათხევისა თუხს სისხლისა მისგან, ვინათგან მოაუტრინა გაბაონელი და მოუწოდა მეფემან დავით გაბაონელთა, და ჰრქუა მათ, გაბაონელი არა არიან ძენი ისრაელისანი, არამედ ნემტთაგან ამორეველთასა, და ძენი ისრაელისნი ეფუცნეს მათდა მიძართ, ხოლო საუელ დაიდვა გულისა მოსრვა მათი ვინათგან ეშურვებოდა იგი მეთა გამო ისრაელთა და იუდასთა და ჰრქუა დავით გაბაონელთა: რაჲ გიყო თქუენ, და რაჲთ შეგივედრო რათა აკურთხოთ სამკუდრებელი უფლისა და ჰრქუეს მას გაბაონელთა: არა არს ჩუენდა ვეცხლი ანუ ოქრო საულისა და სისხლისა მისისა თანა, და არცა არს ჩუენდა კაცი სასიკუდინე ყოვლისაგან ისრაელისა: და ჰრქუა მათ: თქუენ რასა იტყვით, და გიერთა თქუენ და ჰრქუეს მეფესა: კაცმან რომელმან მოეუანნი ჩუენ და განგუდევნა ჩუენ, და განიზრახა მოსაზობა ჩუენი, მოვსპოთ იგი. რათა არა იუოს ყოველთა შორის საზღვართა ისრაელისათა და მოგუტყვით ჩუენ შუდი კაცნი მეთაგან მისთა, და მოგჰკიდოთ მხესა ზედა უფლისადმი გაბაონს შინა. სადაცა იყო საუელ რჩეული უფლისა, და ჰრქუა მეფემან: მე მოვცენ და შეიწყალა მეფემან: მეძეიოსთე მე იონათანისა მისა საულისა, ფიცისა თუხს უფლისა, რომელიცა¹⁾ იყო შორის მათსა, და შორის დავითისა, და

¹⁾ ა მეფეთა გ.

ც შორის იონათანისა მისა საულისა ❖ ღ მოიყვანა მეფემან დავით
 ორნი ძენი რეფასა, ასულისა აიასა, სარჭისა საულისა, რომელნი
 უშვნა საულს, ერმონია ღ მეფეიოსთე, ღ სუთნი ძენი ძელხოლა-
 თ ლისა მახლათისასა ❖ ღ მისცნა ივინი გელთა შინა კაბანელ-
 ო მკისასა, ჰირეულსა დასაწყისსა ქერისა მკისასა ❖ ღ აღიღო რე-
 ი სთა, ასულმან აიასმან ძაძა, ღ დაირეცა იგი თავისა თჯისად კლდეს
 იან სით განსჯენება მათ ზედა, არცა ძვეცთა ქჭჭყანისათა დამით ❖ ღ
 იბ მიეთხრა დავითს ეოველი რაგოდენი ქნა რესფა ასულმან აიასმან
 ოგ სარჭმან საულისმან ❖ ღ წარვიდა დავით ღ აღიხუნა ძქალნი საუ-
 ოდ ლეუესა შინა ❖ ღ მოიღო დავით ძქალნი საულისა მიერიტვან, ღ
 იე მინა ღმერთმან ქჭჭყანასა შემდგომად მათსა ❖ ღ იქნა კვალად
 ოვ ბრძოლა უცხო თესლთა შორის ღ ისრაელთა, ღ გარდამოვიდა და-
 ვით ღ ერმანი მისნი მის თანა, ღ ბრძოლა ვუეს უცხო თესლთა
 თანა ღ დაშურა დავით ❖ ღ იესვი, რომელი იყო შჯლის ძელთა-
 გან რაფაინისთა, რომელსა თანა წონა შუბისა მისისა სამასი სი-
 ვილა საწონითა ძვალისათა: ღ იგი მორტყეული საჭურველითა ღ

1) ა მეფეთა ლა.

უნებდა სიკუდილი დავითისა ❖ ღ შეეწია მას აბესია მე სარუინისა, დაიუნა დავით აბესიამ, ღ დასცა უცხო თესლი ღ მოაკუდინა იგი, მაშინ იფიცეს კაცთა დავითისთა ღ იტუოდეს: არა გამოხვიდე მერძე ბრძოლასა ზედა ჩუჭნ თანა, რათა არა დაშრიტო სანთელი ისრაელისა ❖ ღ ¹⁾ იქმნა შემდგომად ამისა კვალად ბრძოლა გეთეს შინა უცხო თესლთა თანა, მაშინ დასცა სობოქემ, რომელი იყო ასოფესგან, კრებული შჯლის შჯლნი გპირთანი ❖ ღ იქმნა კვალად ბრძოლა რომეს შინა უცხო თესლთა თანა, ღ დასცა ელვანან მემან აწი-ორგისმან ბელეუმელმან გოლიათი, რომელი იყო გეთთესგან, ღ გული შუბისა მისისა იყო ვითარცა ლვილი მქსოველთა ❖ ღ იქმნა კვალად ბრძოლა ლეთს შინა, ღ იყო კაცი მადონისგან, ღ თითნი კელთა მისთანი, ღ ფერხთა მისთანი ექქეს ექქესი, რიცხვით ოცდა ოთხნი, ღ იგი შობილ იყო რაფისგან ❖ ღ შეურაცხყო ისრაელი, ღ მოკლა იგი იონათან, მემან სამასამან, მძის დავითისამან, ოთხნი ესე შობილ იფენეს შჯლის შჯლნი გპირთანი რაფისგან ლეთეს შინა, ღ დაეცნეს კელისაგან დავითისა; ღ კელი-საგან მონათა მისთასა.

თ ა ვ ი აბ.

და იტუოდა დავით უფლისა მიმართ სიტყვასა ამას გალობისა-სა, რომელსა დღესა შინა იყნა იგი უფალმა კელთაგან უოველთა მტერთა მისთასა ღ კელთაგან საულისთა ❖ ღ ²⁾ თქუა გალობად უფალო ძალო ჩემო ღ დამამტკიცებელო ჩემო, ღ მესნელო ჩემო ❖ დიერთი ჩემი შუე ჩემდა, ღ მე ვესავ მას, მფარველი ჩემი ღ რქა ცხოვრებისა ჩემისა, ღ კელის აღმზურობელი ჩემი, შესავადრებელი ჩემი, მესნელი ჩემი, ღ უსამართლოებისაგან მიყნა მე ❖ ქებით ვხადო უფალსა, ღ მტერთა ჩემთაგან განვერე ❖ რამეთუ გარე მამადგეს მე საღმობანი სიკუდილისანი, ღ ღვართა უმჯულოებისათა შემამრწუნეს მე ❖ საღმობათა სიკუდილისათა მომიცვეს მე, ღ მომეწიფნეს მე მახენი სიკუდილისანი ❖ რაჟამს ჭირსა ჩემსა ვხადე უფალსა, ღ ლუთისა ჩემისა მიმართ ღაღად ვეავ, შეისმინა ტაძრით

¹⁾ ა ნკშტ. კ. — ²⁾ ფსალმუნი 134.

წმიდით მისით კმისა ჩემისა, და ღაღადებამ ჩემი მიიწიოს უერთა
 მისთა და იძრა და შემრწუნდა ქეჭყანა, და საფუძველნი მთათანი მე-
 თ შოთენეს, და შეიძრნეს, რამეთუ შერისხდა მათ ღმერთი და ავდა
 კუამლი რისხვასა მისსა, და ცუცხლი ჰირისა მისისაგან აღატყდა და
 ი ნაკვერცხალი აღეგზნნეს მისგან და და მოდრიგნა ცანი და გარდამო-
 ია ვდა, და ნისლი ქეჭმე ფერკთა მისთა და ახდა ქერაბინთა ზედა,
 იბ და აფრინდა, და აღფრინდა იგი ფრთეთა ზედა ქართასა და და დაღვა
 ივ ზნელი საფარველად მისსა და გარემოს მისსა საუოფელი მისი, ბნე-
 ივ ლისა წუალნი ღრუბელთა შინა ჰუარისათა და ბრწინვალეებთა მი-
 იდ სითა მის წინაჲე ღრუბელნი წარვიდეს სეტყვა და ნაბერწული ცუ-
 იე ცხლისა და და ქუსდა უფალი ცით გამო, და მალაღმან მოსცა კმა თჳსი და
 იე მიავლინნა ისარნი, და განაბნივნა ივინი და ელვანი განამრავლნა, და
 ივ შეამრწუნნა ივინი და აჩნდეს წუარონი წუალთანი, და გამოჩნდეს
 იზ საფუძველნი სოფლისანი სასტიკეებითა შენითა უფალო, ქარისაგან
 ილ სულისა რისხვასა შენისა და გამოავლინა მალლით, და შემიწუნარა მე, და
 ილ შემიწუნარა მე წუალთაგან მრავალთა და მივსნეს მე მტერთა ჩემთაგან
 ით ძლიერთა და მოძულეთა ჩემთაგან, რამეთუ განძლიერდეს ჩემსა უფროსა და
 კ მოძეწიფნეს მე დღესა ჰირისა ჩემისასა, და მეეო მე უფალი განძაღლი-
 კ ერებელ ჩემდა და და გამოძიეუნანა მე ფართოდ, და მივსნეს მე, რამეთუ
 კა მინება მე და და მომაგოს მე უფალმან სიძარბოლისა ჩემისა ებრ, და სი-
 კა წმიდისა ებრ კელთა ჩემთასა მომაგოს მე და რამეთუ დავიცვენ გზა-
 კბ ნი უფლისანი, და არა უღმერთო ვიქმენ ღმუთისა ჩემისაგან და რამე-
 კდ თუ ყოველნი სძარბოლნი მისნი წინაჲე ჩემსა არიან, და სიძარბოლე
 კე მისი არა განვიძორე ჩემგან და ვიეო მე უბიწო მისთანა, და და-
 კე ვიცვა მე უსჯულოებისაგან ჩემისა და და მომაგოს მე უფალმან სი-
 კე ძარბოლისა ებრ ჩემისა, და სიწმიდისა ებრ კელთა ჩემთასა, წინაჲე
 კვ თვალთა მისთა და წმიდისა თანა წმიდაჲ იეო, და კაცისა უბრალოსა
 კვ თანა უარალო იეო და და რჩეულის თანა რჩეული იეო, და დრუქსა
 კვ მისგან განემორო და რამეთუ შენ ვრი მდაბალი აცხოვნო, და თვა-
 კვ ლნი აძვარტავანთანი დაამდაბლნე და რამეთუ შენ აღმინთო სანთე-
 კვ ლი ჩემი უფალო, ღმერთო ჩემო განძინათლო ბნელი ჩემი და რა-

მეთუ შენ მიერ ვიცნე მე განსაცდელისაკან. **ღ** ღუთისაჲ ჩემისა მიერ
 გარდავედე ზღუდესა **❖** ღმერთი ჩემი უბიწო არიან გზანი მისნი, **ლა**
ღ სიტყუნი უფლისანი გამოხურებულ, შესავედრებულ არს ვოველ-
 თათჳს რომელნი ესვენ მას ზედა **❖** რამეთუ ვინ არს ღმერთ გარემუ **ლბ**
 უფალი, ან ვინ არს შემოქმედ გარნა ღუთისაჲ ჩუჭნისა **❖** ღმერთი **ლგ**
 რომელმან გარე შემარტუა მე ძალი, **ღ** დადგა უბიწოდ გზა ჩემი **❖**
 განამტყცნა ფერენი ჩემნი ვითარცა ირემთანი, **ღ** ძალათა ზედა **ლდ**
 დამადგინა მე **❖** განსწავლენ კელნი ჩემნი ღუაწლას, **ღ** ჰევენ მშულდ **ლე**
 რუალისა ძკლანე ჩემნი **❖** **ღ** მომეც მე შეძწე მაცხოვარებისა ჩემი-
 სა, **ღ** მარჯუტნემან შენმან შემიწუნარა მე **ღ** სწავლამან შენმან აღ-
 მართა მე სრულიად, **ღ** მოძღვრებამან ამან განმსწავლოს მე **❖** ფ- **ლზ**
 რთო ჰევენ სლვანი ჩემნი შუტშე ჩემსა, **ღ** არა მოუძღურდენ აღა-
 ვნი ჩემნი **❖** ვდევნე მტერნი ჩემნი, **ღ** ვეწიო მათ, **ღ** არა მოვა- **ლწ**
 ქციო ვიდრე არა მოესრულენ იგინი **❖** ვაჭირვო მათ, **ღ** ვერ **ლთ**
 უბლონ დადგომად, **ღ** დაეცნენ იგინი ქუტშე ფერვთა ჩემთა **❖** **ღ** **მ**
 შთამაცუ მე ძალი ბრძოლასა, შეაბრკოლენ ვოველნი, რომელნი
 აღდგომილ არიან ჩემ ზედა ჩემ ქუტშე **❖** **ღ** მტერნი ჩემნი მომცენ **მა**
 მე მეთად, **ღ** მოძულენი ჩემნი მოსრენ **❖** დადადებდეს **ღ** არა ვინ **მბ**
 იყო მაცხოვარ უფლისაჲ მიმართ, **ღ** არა ისმინა მათი **❖** **ღ** დავა- **მგ**
 წვლილენ იგინი ვითარცა მტუტრნი წინაშე ჰირსა ქარისასა, **ღ** ვი-
 თარცა თივა უბნისა დაუთრუენ იგინი **❖** მივსენ მე გლომისაგან **მდ**
 ერისა **ღ** დამადგინო მე მთავრად წარმართთა ერმან რომელ არა ვიცოდე **მე**
 მმონა მე **❖** მორჩილებითა ყურისათა ისმინა ჩემი. შულნი უცხო-
 თანი მეცრუენეს მე, **❖** შვილნი უცხოთანი განკუდეს, **ღ** კელობდეს **მე**
 აღავთა მათთაგან **❖** ცხოველ არს უფალი, **ღ** კურთხეულ არს ღმე- **მზ**
 რთი, **ღ** აძაღლიდნ ღმერთი მაცხოვარებისა ჩემისა **❖** ღმერთო **მწ**
 რომელი ეძიებ შურსა ჩემსა, **ღ** დაამორჩილენ ერნი ჩემ ქუტშე,
 მხსნელო ჩემო მტერთა ჩემთაგან მრისხანეთა **❖** **ღ** მათგან რომელ- **მო**
 ნი აღდგომილ არიან ჩემ ზედა აღმამადლო მე, **ღ** კაცისა უკეთური-
 საგან მივსენ მე **❖** ¹⁾ ამისთჳს. აღვიარო შენ წარმართთა შორის **ნ**

¹⁾ რომეთა იე.

ნა უფალო, ღ სხელსა შენსა უკალობდე ❖ განადიდე ცხოვრებაჲ მეუფისა, ღ ეოფად წუალობა ცნებულისა მისისა თანა, დავითის თანა ღ ნათესავისა მისისა თანა უკუნისამდე.

თ ა ვ ი აზ.

ა და ესე სიტყუანი დავითისნი უკანასკნელი, სარწმუნო არს დავით მე იესესი, ღ სარწმუნო კაცი, რომელი აღადგინა უფალმან ცნებულად ღუთისა იაკობისა, ღ კეთილ შუწნიერ ფსალმუნნი ისრაელისანი ❖ ღ სული უფლისა იტეოდა ჩემდა, ღ სიტყვაჲ მისი ენასა გ შედა ჩემსა ❖ იტეუს ღმერთი ისრაელისა: ჩემდა იტეოდა მცველი ისრაელისა იგავსა: ვთქუ: კაცთა შორის ვითარ იპერობთ მისა დ ღუთისასა ❖ ღ ნათელსა შინა ღუთისასა განთიად; ღ გამობრწყინდის მზე განთიად, ღ არა დაბნელდის ნათელი იგი მისი, ვითარცა ე აღმოაცენის წუამან მწვანე ქუწუნანისაგან ❖ რამეთუ არა ეგოთ სასლი ჩემი ძლიერისა თანა: რამეთუ აღთქმა საუკუნო დამდგა მე, განმსაღნა ეოველსა შინა ქამსა დაცულ: რამეთუ ეოველი ცხოვრებაჲ ღ ეოველი ნება ჩემი უფლისა მიერ, რამეთუ არა აქუს აღმოცენება უსჯულოთა ❖ ვითარცა ეკალი მოფხურადი ეოველნი ერნი, რამეთუ ვერ აღიღოს კელითა ღ კაცი არა დამურეს მათ შინა ❖ ღ სიმრავლე რკინისა, ღ ხე შობისა ცეცხლითა შეწუას ღ შეიწვენენ სირცხვილითა თვისითა ❖ ¹⁾ ესე სახელები არს ძლიერთა დავითისთა იებოთე ქანანელი, მთავარი მესა მედისა არს; აღინონ ასონი, ამან ივადა მახული თვისი რვა ასთა მკედართა შედა ერთ ჯერ ❖ ღ მემდგომად ელიაზარ, მე მამის ძმისა მისისა, სამთა შორის ძლიერთა მმთა, ესე ეყო დავითის თანა სირსანს შინა, ოდეს აუწმდრეს მას უცხოჲ თესლთა, ღ უცხო თესლნი შკრბენ მუნ ბრძოლად ❖ ი ღ გამოვიდა კაცი ისრაელისა წინა აღმდგომ ზირსა მათსა, ღ აღდგა იგი ღ მოსწუჯნა უცხო თესლნი, ვიდრემდის დამურეს კელნი მისნი ღ აქევა კელი მისი მახულსა, ღ ეო უფალმან ცხოვრება დიდი დღესა მას შინა, ღ ვრი მიექცა უკან მისსა მხოლოდ ნატყვენავსა ია მტერთასა ❖ ღ მემდგომად ამისა სამია მე ასიასა არუქენელისა: ღ

¹⁾ ა ნეშტთა კგ.

შეეზბენ უცხო თესლნი თირს შინა, ღ იუო მუნ ნაწილი ავარაკისა
 საესე ოსპითა ღ ერნი ივლტოდეს ჰირისაგან უცხო თესლთასა ❖
 ღ ¹⁾ დასდგეს ვითარცა სწეტი შორის ნაწილსა მას ოსპისასა ღ^{იბ}
 წარიტაცებდეს მას, ღ მოსწევდნეს უცხო თესლნი იგი, ღ ქმნა
 უფალმან მაცხოვრებად დიდი ❖ ღ შთამოვიდეს მთავარნი სამნი ოც^{ივ}
 ღ ათისაგან, ღ მოვიდნენ კასონს დავითის მიმართ ქებასა შინა
 ოდალამისასა, ღ წესნი უცხო თესლთანი დაბანაკებდენ ღელესა
 შინა საფანისასა ❖ ღ დავით იუო მაშინ გარე შეცუელი, ღ დაბ-^{იღ}
 ნაკებულ იუვნენ უცხო თესლთანი მაშინ ბეთლემსა შინა ❖ ღ მე-^{იე}
 სწეურდა დავით, ღ თქვაჲ: ვინ მასვას მე წელისაგან ჯურღმულისა,
 რომელ არს ბეთლემს შინა წინა კართა: ხოლო დაბანაკებულ
 იუვნეს მაშინ უცხო თესლნი ბეთლემს შინა ❖ ღ განაპეს ძლიერთა^{ივ}
 სამთა ბანაკი უცხო თესლთა, ღ აღმოავსეს წყალი ჯურღმულისა-
 გან ბეთლემისა, რომელი იუო ბჭეთა თანა, ღ აღიდეს ღ მოვიდეს
 დავითის მიმართ, ღ არა ინებად სმად მისსა, ღ დაქცია იგი წინაშე
 უფლისა ღ თქვა: წვალობად ევა უფალო ჩემდა ესე, ნუ თუ სი-
 სხლი კაცთა წარსრულთა დადებად სულისა თუხისა ვსტა მე, ღ არა^{იზ}
 ინებად სმად მისა, ესე ევეს სამთა ძლიერთა კაცთა ❖ ღ აბესია ძმა
 იოაბისა მე სარუისა, იუო მთავარი სამთა შორის, ღ ამან აღიღო
 მუბი თუხი სამასთა კაცთა ზედა, ღ სასელი მისი იუო სამთა შო-
 რის ❖ ღ სამთა მათგან დიდებული ღ იქმნა მათ ზედა მთავარ, ღ^{იწ}
 ვიდრე სამთამდე ვითარ მოვიდა ❖ ღ ბანეია მე იოაბისა, კაცი^{ით}
 ესე მრავალთა საქმეთა შინა, კაბესალისაგან, ამანცა მოკლნა ორნი
 ძენი არიელი მოაბელისა, ღ იგი შთამოვიდა, ღ მოკლა ლომი ჯუ-
 რღმულსა თანა დღესა თოვლისასა ❖ ღ მანვე მოკლა კაცი მეგვ-^ბ
 ჰტელი, კაცი საჩინო, ხოლო კელსა შინა მეგვჰტელისასა იუო შუ-
 ბი ვითარცა ძელი სომალდის კიბისა, ღ შთავიდა მისა მიმართ კულ-
 რთხითა, ღ წარსტაცა მუბი კელისაგან მეგვჰტელისა, ღ მოკლა იგი
 მუბითა მისითა ❖ ესე ეო ვანეია ძემან იოაბისმან, ღ მისი სასე-^{კა}
 ლი იუო სამთა შორის ძლიერთა ❖ სამთავან დიდებულ სამთა თ-^{კბ}

¹⁾ ა ნეტ. აა.

ნა ვერ მივიდა, ზ დაბდგინა იგი დავით მესაიდუძლოეთა თუსთა
 ზედა * ზ ესე სახელები არს მლიერთა დავით მეფისათა ასახელ მის
 იობისა, ესე იყო ოცდა ათთა შორის: ელენანა ძე დუდისა მამის
 მისისა მისისა ბეთლემისაგან * სემოფ აროდინი: ხელლის ხე-
 ლოთიელი * ირას ძე ეკისა თეკოთელისა * აბიეზერ ანათოთე-
 ლი: საფუხეი რომელ არს ასოფიტისაგან * ელლონ ალონიტელი
 მოვეი ნეთოფატიტელი * ელი ძე ვანისა, ეფერატელი: ეფფი ძე
 რივანისა გაბაონისაგან ძეთა ბენიამენისათა * ვანესა. ფარაფონი-
 ტელი: ურია ნალალიდესაგან * არიელ ძე არაბოთელისა: ზარ-
 ვარსამითელი * ელესა ძე ლაონითელი: ვანეი, ათითელი *
 იონათან ძე სამანა არორიტელი: ახიან ძე არეთისა არფურევისა *
 ელიფალიფ ძე მანრევისა: ელიაბ ძე აქიტოფელისა გელონითე-
 ლისა * ასარაი კარმელელი: ურემ ძე ასვისა * ზ დალა, ძე ნა-
 თანისა: ივან ძე ალარინისა: ელლი ამანიტელი: დელორეი ვირთ-
 ფიელი, ამღებელი საჭურველისა იობისა ძე სარუინისა * ირას
 ეფიფერიელი: დარავ ეფერიელი, ზ ურია ქეტელი * ეოველნი ესე
 ოც ზ ათხუდმეტნი.

თ. ა ვ ი კლ.

და შესმინა უფალმან გულის წერომა განრისხება ისრაელის
 ზედ, ზ ¹⁾ აღსძრა დავით მათ ზედ ზ იტყოდა: წარვედ ზ აღრაც-
 ხენ ისრაელნი ზ იუდა * ზ ჰრქუა დავით იობს მთავარსა მ-
 ლთა უხუცესსა, რომელი იყო მისთანა: წარვედ აწ ზ მოველ ეო-
 ველი ტომი ისრაელისა ზ იუდასი, დანითგან ვიდრე ბერსაბედდე.
 ზ აღრაცხენ ეოველნი ერნი: რათა უწეოდე რიცხვ ერთა * მიუგო
 იობა მეფესა: განამრავლოს უფალმან დმერთა შინმან ერი შენი რა-
 თა იეჟნენ ივინი ას წილად, ზ თუჲლნი უფლისაჲ ჩემისა მეფისა-
 ნი ხედვიდენ, ზ უფალი ჩემი მეფე რაჲდ განისრასავს სიტუჲსა
 ამას * ზ უფროსად განამლიერს სიტუჲსაჲ მეფემან იობის მიმართ,
 ზ მთავართა მალთასა, ზ გამოვიდა იობა ზ მთავარნი მლიერთა-
 ენი მეფისაგან აღრაცხუად ერთა ისრაელთასა * ზ განველს იორ-

¹⁾ ა ნეშტთა კა.

დანე ღ დაბანაკეს არორეს შინა მარჯუწნით ქალაქისა, რომელ
 არს შორის ღელესა ღადისასა, ღ ელიეყერისა ❖ ღ მოვიდეს ღა-
 ღლდსა ღ ქუჭყანასა თავასონსა, ღ ისთონს შინა ღ დასუსა. ღ შე-
 ვიდეს ღანიდანსა, ღ გარე მოვლეს სიღონსა ❖ ღ მოვიდეს მამუსა-
 ტის ღ ყოველსა ქალაქებსა ევენისასა, ღ ქანანისასა, ღ მოვიდენ
 ბლოვართ იუდასა ბერსაბუდ ❖ ღ მოიცვეს ყოველი ქუჭყანა, ღ
 მოვიდეს იერუსალიმს შინა, დასასრულსა მეცხრისა თვისასა, ღ
 მეოცესა დღესა ❖ ღ მისცა იოაბ რიცხუ აღრიცხულთა ერთა მე-
 ფესა: ღ იყო ისრაელი, რიცხუთ რვა ასი ათასი კაცი, ძლიერნი
 მჭურბოელნი საჭურველთანი: ღ კაცნი იუდიანთანი ხუთასი ათასი
 კაცნი მბრძოლნი ❖ ღ შეშინდა გული დავითისა, შემდგომად აღრი-
 ცხუსა ერისა: ღ თქუდა დავით უფლისაჲ მიძმართ: შეცვოდე ფრიად
 რამეთ ვეავ სიტუქუაჲ ესე: ღ ¹⁾ აწ უფალო აღვოცე უმჯულოება
 მონისა შენისა, რამეთუ განვცოფენ ფრიად ❖ ღ აღდგა დავით გან-
 თიად, ღ სიტუქუაჲ უფლისა იქმნა გაადის მიძმართ წინასწარმეტყუ-
 ლისა წინა მსედვეელისა ღ ეტყოდა ❖ წარვედ ღ ეტყოდა დავითს
 მეტყუწლი: ესრეთ იტყუს უფალი: მოვაკლინო მე სამი შენ ზედა,
 ღ გამოირჩიე თავისა შენისათუს ერთი მათგანი, ღ გიყო შენ ❖ ღ
 შევიდი გაად დავითის მიძმართ ღ მიუთსრა, ღ ეტყოდა მას: გამო-
 რჩიე თავისა შენისათუს ყოყად რაჲ გნებაჲს: ანუ მოვიდეს შენდა
 სამ წელ სიემილი ქუჭყანასა შენსა ზედა: ანუ სამ თუჭ, გაქუნდეს
 ჰლოლოვა წინაშე მტერთა შენთა, ღ იუწენ მდევარ შენდა: ანუ სამ
 დღე ყოყად სიკუდილი ქუჭყანასა შინა შენსა: აწ უკუტ გულის
 სმა ვაჲ ღ იხილე, რაჲ მიუგო მოძავლინებულსა ჩემსა ❖ ღ ჰურქუაჲ
 დავით გაადს: იწრო არიან ჩემდა ყოველგნით ფრიად სამივე ესე.
 უმჯობეს არს ²⁾ შევარდე გელსა შინა უფლისასა, რამეთუ მრავალ
 არიან შეწყალებანი მისნი ფრიად, სოლო გელსა შინა კაცისასა
 არა შთავარდე: ღ გამოირჩია დავით თვისდა სიკუდილი ღ დღენი
 იუწენს იფქლის მკისანი ❖ ღ მიაკლინა უფალმან სიკუდილი ის-
 რაელსა ზედა, განთიადითგან ვიდრე კამადმდე სადილოობისა, დაი-

¹⁾ ა კორ. კ.—²⁾ ზმრჩ ბ.

ივ წუთ სრვა ერსა შორის, დ მოსწუდა ერთგან უფლისათა დანიიგან
 ვიდრე ბერსაბედმდე. სამეოც დ ათი ათასი კაცი ზ დ განუთ ანგე-
 ლოზმან ღუთისამან კელი თუსი იერუსალიმს სედა წარწედედად
 იგი. დ შეინანა უფალმან ბოროტისათუს, დ ჰრქუა ანგელოზსა
 წარწედეღელსა ერისასა: კმა არს აწ აღიღე კელი შენი: დ ანგე-
 ლოზი უფლისად იყო მდგომარე წინაშე კალოსა ორნეა იებოსე-
 ისლისასა ზ დ ¹⁾ ჰრქუა დავით უფლისა მიმართ, ოდეს იხილა ან-
 გელოზი მცემელი ერისა დ ჰრქუა: აჰა მე ვარ შემცოდე, მე ვარ
 მწეემსი ბოროტის მეოფელი, დ ცხოვართა ამით რაა ვეეს; აწ
 იუოს კელი შენი ჩემ სედა, დ სახლსა მამისა ჩემისასა ზ დ მო-
 ვიდა გაად დავითის მიმართ მას დღესა შინა, დ ჰრქუა მას: აღვედ,
 დ ²⁾ დაუდგ უფალსა საკურთხეველი კალოსა სედა ორნეა იებოსე-
 ლისასა ზ დ აღვიდა დავით სიტყუსაებრ გაად წინასწარმეტყულო-
 სსა, რომლითაცა სახითა ამცნო მას უფალმან ზ დ მოდრკა ორნა,
 დ იხილა მეფე დ ერმანი მისნი აღმაჯალნი ზეით მისა: დ კომოვი-
 და ორნა, დ თაჟნანისცა მეფესა ზირითა თუსითა ქუჭუნასა სედა ზ
 კა დ ჰრქუა ორნა: რაა არს რამეთუ მოვიდა უფალი ჩემი მეფე მო-
 ნისა მიმართ თუსისა; დ ჰრქუა დავით: სეიღვად შენგან კალოსა
 კბ მოვედი, დ აღშენებად საკურთხეველისა უფლისა. რათა დასცხრეს
 წულულება ერთგან ზ დ ჰრქუა ორნა დავით: რათა მიიღოს დ
 შეწიროს უფალმან ჩემმან მეფემან, უფალსა ღმერთსა რომელი სა-
 თნო არს წინაშე თუალთა მისთა: აჰა ვარნი ეოვლად დასაწუჭლად
 კბ დ ეტლნი დ ჰურსკლნი ვართანი შემად ზ ეოველი მისცა ორნა
 მეფესა, დ ჰრქუა ორნა მეფესა: უფალმან ღმერთმან შენმან კაკურ-
 კდ თინეს შენ ზ დ ჰრქუა მეფემან ორნას მიმართ: არა არამედ მო-
 სეიღვით მოვივიდო შენ მიერ ფასითა, დ არა შევსწირო უფალსა
 ღმერთსა ჩემსა ეოვლად დასაწუჭლი უსასეიდლოთ: დ მოივიდა და-
 კე ვით კალო დ სარნი ორმოც დ ათითა სიკილითა ვეცხლისათა ზ დ
 დ აღუმენა ბუნ დავით საკურთხეველი უფალსა დ შესწირო ეოვლად
 დასაწუჭლი დ მძვდობიანი: დ შესძინა მერმეთ სოლომონ საკურ-

1) ეზრა წ.—2) ა ნეშტ. კა.

თხეველისა მიმართ შემდგომ, რამეთუ მცირე იყო ზირველ: ღ უსძი-
ნა უფალმან ქუჭუანასა, ღ დასცხრა წყალობა ისრაელისაგან.

დაესრულა წიგნი მეორე მეფეთა, რომელსა აქვს თავსა შორის თვისსა
თავი კდ.

წ ი გ ნ ი მ ა ს ა მ ე მ ა შ ა მ ა

თ ა ვ ი ა .

და მეფე დავით იყო მოხუცებული გარდასრულ დღეთა მისთა, ა
ღ შემოსიან იგი სამოსლითა მრავლითა, რამეთუ ვერღარა ტყუებო-
და ზ ღ ჭრქუჭს ერმათა მისთა: მოუზოთ უფალს ჩუჭნსა მეფესა ბ
დავითს ქალი ჭაბუკა, ღ წინაშე მეფისა დგეს, ღ იუოს ესე განმა-
ტყობელ მისა, ღ დაწუჭს მისთანა ღ განატყობდეს უფალსა ჩუჭნ-
სა მეფესა ზ ღ მოიძიეს ქალი კეთილი ეოველთაგან საზღუართა კ
ისრაელისათა, ღ ზოვეს აბესა სომანიტელა, ღ მოიუწანეს იგი მე-
ფის მიმართ ზ ღ იყო ქალი იგი კეთილ ხილვითა ფრიად, ღ იქმნა დ
განმატყობელ მეფისა, ღ მსახურებდა მას, ხოლო მეფემან არა სცნა
იგი ზ ღ აღონია მეძან აღდიფინისმან აღიძალა ღ იტეოდა: მე ე
მეგულები მეფობად, ღ ქმნა თავისა თჯისა ეტლნი ღ ცხენოსან-
ნი, ღ ორმეოც ღ ათი კაცი რომელნი ვიდოდეს წინაშე მისსა ზ
ღ არა დააყენა იგი მამამან მისმან არა ოდეს მეტეუჭლმან: რად ზ
ესე ჭქმენ: ღ იყო იგი შუტნიერ სიღვითა ფრიად, ღ იგი შვა მ
უკანასკნელ აბესალომისა ზ ღ იყო ზრახვა მისი იოაბისათანა მი-
სა სარუნისა. ღ აბიათარ მდღელისათანა, შეეწეოდეს აღონის ზ
ხოლო სადუკ მდღელი, ღ ბანეი მე იოაბისა, ღ ნათან წინასწარ-
მეტეუჭლი, ღ სემეი ღ რისი, ღ ტენი ძლიერთა დავითისნი არა ლ

ო იუენენ აღონისთანა ❖ ღ შესწირა აღონი ცხოვარნი ღ ზურაენი
 ღ კრავნი, ლოდსათა ზოლეთვისას, რომელი იყო ახლოს წუ-
 ო როსა როკილისა, ღ მოუწოდნა უოველთა მძათა თჯნი, მეთა მე-
 ო ფისათა ღ უოველთა კაცთა იუდასთა ყრმთა მეფისათა ❖ სოლო-
 ო ნათან წინასწარმეტყუელსა, ღ ბანეას, ღ ძლიერთა. ღ სოლომონს
 ო მძასა თჯსს არა მიუწოდა ❖ ღ ჰრქუა ნათან ბერსაბეს დედას
 ო სოლომონისასა, ღ ეტყოდა: არა გასმიეს რამეთუ გამეფდა აღონს
 ო მე აკითხვილ; ღ უფალმან ჩუენმან დავით არა უწეის ❖ ღ აწ მო-
 ო ვედ, ღ განგაზრასო შენ ზრახვა, ღ იგნა სული შენი ღ სული მი-
 ო სა შენისა სოლომონისი ❖ მივედ ღ შევედ მეფისა მიძართ დავი-
 ო თისა, ღ არქუ მას მეტყუელმან: არა შენ უფალო ჩემო მეფეო მე-
 ო ფუცვა მევეალსა შენსა ღ მეტყოდი: ვითარმედ სოლომონ მე შე-
 ო ნი მეფობდეს შემდგომად ჩემსა, ღ იგი დაჯდეს საუდარსა ჩემსა
 ო დ ზედა, ღ რაა არს რამეთუ გამეფდა აღონა ❖ ღ ვიდრე იტყოდე
 ო შენ მუნ მეფისათანა, მეცა შემოვიდე შემდგომად შენსა, ღ დავამტკი-
 ო ცო სიტუება შენი ❖ ღ შევიდა ბერსაბე მეფისა მიძართ საწოლსა
 ო შინა, ღ მეფე იყო მოხუცებულ ფრიად. ღ აბისაკ სომანიტელი იყო
 ო მსახურ მეფისა ❖ ღ მოდრკა ბერსაბე ღ თაუენისცა მეფესა ღ
 ო ჰრქუა მეფემან: რაა არს შენდა ❖ სოლო მან ჰრქუა: უფალო
 ო ჩემო მეფეო, შენ ვუფცე წინამე უფლისა დუთისაა შენისა მევეალსა
 ო შენსა მეტყუელი, ვითარმედ მესა შენსა სოლომონს აქუს მეფობა
 ო შემდგომად ჩემსა, ღ იგი დაჯდეს საუდარსა ზედა ჩემსა ❖ ღ აჰა
 ო აწ აღონა მეფობს, სოლო შენ უფალო ჩემო მეფეო არა უწეი ❖
 ო ღ დაკლნა ზურაეთა, ღ ცხოვართა, ღ კრავთა სიმრავლე, ღ მიუ-
 ო წოდა უოველთა მეთა მეფისათა, ღ აბიათარ მღვდელსა, ღ იაბბს
 ო მთავარსა ძალისასა, სოლო სოლომონს მონასა შენსა არა მიუ-
 ო წოდა ❖ სოლო შენ უფალო ჩემო მეფეო, თჳალნი უოვლისა ის-
 ო რაელისანი შენდამი მიუთხრა მათ, ვინ დაჯდეს საუდარსა ზედა
 ო უფლისა ჩემისა მეფისასა შემდგომად მისა ❖ ღ იუოს რაჟამ მი-
 ო ძინოს უფალმან ჩემმან მეფემან მამათა თჯსთათანა, ღ ვიქმნეთ მე-
 ო კბ ღ მე ჩემი სოლომონ ცოდვილნი ❖ ღ ვიდრე იგი იტყოდალა მე-

ფესთანა, ნათან წინასწარმეტყუელისა მოვიდა ❖ დ მიუთხრეს მე-
 ფესა დ ეტოდეს: აჭა ნათან წინასწარმეტყუელი: დ შევიდა წინამე
 ზირსა მეფისასა დ თავუანის სცა მეფესა წინამე ზირსა მისსა მიწამ-
 დე ❖ დ ჰრქუაჲ ნათან: უფალო ჩემო მეფეო, შენ თქვა აღონისა
 რათა მეფობდინ შემდგომად ჩემსა. დ იგი დაჯდინ საუდარსა ზედა
 ჩემსა ❖ რამეთუ შთამოვიდა დღეს, დ დაკლა სუბარაკთა, დ კრავთა,
 დ ცხოვართა სიმრავლე, დ თანა მიიწოდა ყოველნი ძენი მეფისანი
 დ მთავარნი ძლიერთანი, დ აბიათარ ძლიელი, დ აჭა ზრიან ძუ-
 მელნი დ მსმელნი წინამე მისსა, დ ¹⁾ ეტყვნ: ცხონდინ მეფე
 აღონა ❖ დ მე მონასა ამას შენსა, დ სადუკ ძლიელსა, დ ბანაის
 შესა იოაღისასა, დ სოლომონს მონასა შენსა არა მიგუწოდა ❖
 უფლისაგან ჩემისა მეფისა იქმნა სიტყუა ესე. დ არა აუწყე მონასა
 შესა, თუ ვინ დაჯდეს საუდარსა ზედა უფლისაჲ ჩემისა მეფისასა
 შემდგომად მისსა ❖ დ მიუგო მეფემან დავით, დ ჰრქუაჲ: მომიწო-
 დეთ მე ბერსაბეს, დ შემოვიდა ბერსაბე წინამე მეფისა, დადგა წი-
 ნამე ზირსა მეფისასა იგი ❖ დ ეფუცა მეფე დ ჰრქუაჲ: ცხოველ
 არს უფალი, რომელმან იცნნა სული ჩემი ყოვლისაგან მწუხარები-
 სა ❖ ვითარცა ვფუცე წინამე უფლისა ღუთისა ისრაელისა, დ ვი-
 ტვოდი. ვითარმედ სოლომონ მე შენი, მეფობდეს შემდგომად ჩემ-
 სა, დ იგი დაჯდეს საუდარსა ზედა ჩემ წილ, რამეთუ ეგრეთცა უო
 მას, დღეინდღელსა შინა დღესა ❖ დ მოდრკა ბერსაბე ზირითა ქუწ-
 ვანასა ზედა, დ თავუანისცა მეფესა, დ ჰრქუაჲ: ცხონდინ უფალი
 ჩემი მეფე დავით უკუნისამდე ❖ დ ჰრქუაჲ დავით მეფემან, მომი-
 წოდეთ მე სადუკ ძლიელსა, დ ნათან წინასწარმეტყუელისა, დ ბა-
 ნუია შესა იოაღისასა, დ შევიდენ ივინი წინამე მეფისა ❖ დ ჰრქუაჲ
 მათ მეფემან: წარვიტანეთ თქუწნთანა მონანი უფლისაჲ თქუწნი-
 სანი, დ აღსვით მე ჩემი სოლომონ ჯარსა ზედა ჩემსა, დ შეიფუ-
 ნეთ იგი გეონსა შინა ❖ დ მუნ სცხეთ მას სადუკ ძლიელმან, დ
 წინასწარმეტყუელმან ნათან მეფედ ისრაელსა ზედა, დ დაჭებრეთ
 რქითა, დ თქუთ: ცხონდინ მეფე სოლომონ ❖ დ განვიდით უკანით

ბბ
კდ
კე
კვ
კგ
კზ
კწ
კთ
კლ
კლა
კლბ
კლვ
კლდ
კლე

¹⁾ ა მეფეთა ო.

მისსა, ღ შევიდეს ღ დაჯდეს საუდარსა ზედა ჩემსა, ღ იგი მეფობ-
 ღს ჩემ წილ, ღ მე ვამცნო რათა იუოს მფლობელად ისრაელსა ღ
 ლუ იუდასა ზედა ზ ღ მიუტო ბანეია მეძან იოადისძან მეფესა, ღ
 ლზ ჰრქუაჲ: იუაჲნ ეგრეთ განამტკიცოს უფალმან ღმერთმან სიტყუაჲ
 ლწ ესე უფლისა ჩემისა მეფისა ზ ვითარცა იუო უფალი უფლისა ჩემისა
 ლთ მეფისა თანა, ეგრეთცა იუაჲნ სოლომონისთანა, ღ ადიდნეს საუდარი
 მისი უფროს საუდრისა უფლისა ჩემისა მეფისა დავითისა ზ ღ მთა-
 მოვიდა სადუკ მდღელი, ღ წინასწარმეტყუელნი ნათან, ღ ბანეია მე-
 და მეფისა დავითისსა, ღ მოიუშანეს იგი გეონად ზ ღ ადიდო
 სადუკ მდღელმან რქა ზეთითა კარვისაგან, ღ სცხო სოლომონს,
 ღ დაჰბერა რქითა, ღ თქუაჲ ეოველმან ერძან ცსონდინ მეფე სო-
 მ ლომონ ზ ღ შეუდგა მას ეოველი ერი ღ მისდევდეს მას, ღ რო-
 კვიდეს ღ სმსობდეს ზირითა, ღ იშუებდეს შუწბითა დიდითა, ღ
 მა ოსრიდა ქუწუნანა ვმისაგან მათისა ზ ღ ესმა ადონიას, ღ ეოველსა
 მიწოდებულსა მისსა, ღ მათ აღესრულებინათ ჰამა, ღ ისმინა იობა
 მბ ვამა რქისა საუჯრისა ღ თქუაჲ ვისი არს ვამა ქალაქისა შინა
 მკ მკობარისა ზ ღ ვიდრე იგი ამას იტუოდეს, ღ აჰა იონათან მე აბი-
 მღ მლიერი სარ შენ, ღ კეთილ მომთხრობელი ზ ღ მიუტო იონათან,
 ღ ჰრქუაჲ: ცსად არს რამეთუ უფალმან ჩუწნმან მეფემან დავით
 მღ დაადგინა სოლომონ მეფედ ზ ღ წარავლინა მისთანა მეყემან სა-
 დუკ მდღელი, ღ წინასწარმეტყუელნი ნათან, ღ ბანეია მე იოადისი
 მე ღ ქერეთია, ღ ფელეთი, ღ აღსვეს იგი ჯორსა ზედა მეფისასა ზ
 მე ღ სცხო იგი სადუკ მდღელმან, ღ წინასწარმეტყუელმან ნათან მე-
 ფედ, გეონს შინა, ღ გამოვიდეს მუნითგან ღ იშუებდეს, ღ იგი
 მე არს ვამა, რომელიცა გესმათ ქალაქისაგან ზ ღ დაჯდა სოლომონ
 მზ საუდარსა ზედა მეფეთასა ზ ღ შევიდნენ მონანი მეფისანი კურთხე-
 ვად უფლისაჲ ჩუწნისა მეფისა დავითისა მეტყუელნი: სანატრელ
 ეოს ღმერთმან სახელი სოლომონ მისა შენისა, უფროს სახელისა
 შენისა, ღ განდიდნეს საუდარი მისი უფროს საუდრისა შენისა, ღ

თაუჭანისცა მეფემან ცხედარსა ზედა თჳსსა ❖ დ ესრეთ ჰრქუაჲ მტ
 მეფემან: კურთხეულ არს უფალი ღმერთი ისრაელისა, რომელმან მთ
 მოსცა დღეს თესლსა ჩჭტნსა დაჯდომა საუდარსა ჩემსა ზედა, დ
 თჳაღნი ჩემნი სეღვენ ❖ დ განცუფრდენ განცუფრებითა, დ აღდგეს მთ
 უოველნი მოწოდებულნი აღონისნი, დ წარვიდოდენ კაცად კაცადი
 გზასა თჳსსა ❖ დ აღონა შეშინდა ჰირისაკან სოლომონისა, დ
 აღდგა დ განვიდა, დ იაჳრა რქაჲ საკურთხეველისა ❖ დ მიუთხრეს ნა
 სოლომონს, დ ეტეოდეს: აჳა აღონას შეეშინა მეფისა სოლომონ-
 ნისა, დ იაჳრა რქაჲ საკურთხეველისა, დ იტეოდა: ვითარმედ მე-
 ფუცვოს მე დღეს მეფე სოლომონ, რათა არა მომკლას მონა მისი
 მასჯლითა ❖ დ თქუაჲ სოლომონ, დაღაცა თუ იყოს მეთათანა ნბ
 ძლიერთა, მაშინცა თმა თავისა მისისა არა დავარდეს ქჭტუნასა ნგ
 ზედა. სოლო უკეთუ ბოროტი იპოოს მას შინა მოკუდეს ❖ დ წარა-
 ვლინა მეფემან სოლომონ, დ გამოიყუანეს იგი საკურთხეველით, დ
 მოვიდა დ თაუჭანისცა მეფესა სოლომონს, დ ჰრქუაჲ მას სოლო-
 მონ წარვედ სახლსა შენსა.

თ ა ვ ი ბ.

ღა მოყასლა დავითს დღენი სიკუდილისა მისისა, დ ამცნო ა
 სოლომონს ძესა თჳსსა, დ ეტეოდა ❖ მე განვალ გზასა უოველისა ბ
 ქჭტუნისასა, სოლო შენ განძლიერდი, დ იაჳვ კაცი სრული ❖ დ გ
 დაცივე მცნება უფლისაჲ ღმრთისაჲ შენისა, სლვად უოველსა შინა
 გზასა მისსა. დაცივე მცნებაჲ მისი, დ სამართალნი დ მსჯავრნი
 დ აღთქმა მისი, წერილნი მჯუელსა შინა მოსესა. რათა გულის სმა
 ჰყო რომელი ჰყო უოველისათჳს, რამოდენიცა გამცნე შენ ❖ რათა დ
 განამტკიცოს უფალმან სიტყვაჲ თჳსი, რომელ თქუაჲ ჩემდა მიმართ
 ბეტეშტლმან. უკეთუ დაიპარნონ მეთა შენთა გზანი თჳსნი, რათა
 ვიდოდენ წინაჲჲ ჩემსა ჰქეშმართებითა, უოველითა გულითა მათი-
 თა დ უოველითა სულითა მათითა, დ ეტეოდა: არა აღმოფხურას
 შენდა კაცი საუდარსა ზედა ისრაელისასა ❖ დ ესე შენ უწყოდი კ
 რამოდენი მიყო მე ითაბ მემან სარუნისმან, რამოდენი უყო ორ-

თავე უხუცესთა ძალთა ისრაელისათა, ¹⁾ ავენირს ქესა ნირისსა, ²⁾ აბესიას ქესა იეფერისსა, ³⁾ და მოკლნა იგინი, ⁴⁾ და დღვარა სისხლი ბრძოლასა მძვდობასა შინა, ⁵⁾ და მისსა სისხლი უბრძლოთა სარტუელსა ზედა თვისსა, რომელარს წელსა ზედა მისსა, ⁶⁾ და მოკუსა ზედა მისსა მეოფსა ფერჯას მისსა ⁷⁾ და ჰყო სიბრძნისაებრ შენისა ⁸⁾ და არა შთაიყვანოს სიბერე მისი მძვდობითი ჯოჯოხეთსა შინა ⁹⁾ და სოლო ძეთა ვერწელისა დალაღელისათა ¹⁰⁾ ჰყო წებალობა, და რათა იევენენ მჭამელ ტრანჯესსა შენსა ზედა, რამეთუ ესრეთ მოძესლნეს მე, ოდეს ვივლტოდდი მე ზირისაგან აბესალომ ძმისა შენისა ¹¹⁾ და აჰა შენ თანა სემეი მე გირასნი, მისა იემენენისნი ბაურმისგან, ¹²⁾ და ¹³⁾ იგი მწუკვდა მე წუკვითა მწარითა, დღესა შინა რომელსადა ვიდოდდი ბანაკსა შინა, და იგი შთამოვიდა შემთხუჭვად ჩემდა იორდანესა ზედა. და ვეფუცე მას უფლისა მიერ, და ვეცუოდდი: არა მოკლას შენ მახვლითა ¹⁴⁾ და რათა არა მოკლას იგი, რამეთუ კაცი ბრძენი ხარ შენ, და სცან რაჲ უყო მას, და შთაიყვანო სიბერე მისი სისხლითა ჯოჯოხეთსა შინა ¹⁵⁾ და ¹⁶⁾ მიიძინა დავით მამათა თანა თვისთა და დამარხეს ქალაქსა შინა დავითისასა ¹⁷⁾ და ¹⁸⁾ იუჴნეს დღენი რომელსა შინა მეფობდა დავით ისრაელსა ზედა ორმეოცი წელი: ქებრონს მეფობდა შვიდ წელ, და იერუსალიმსა შინა, ოცდაათცამეტ წელ ¹⁹⁾ და სოლომონ დაჯდა საუდანსა დავითი მამისა თვისისასა, ათორმეტისა წლისა. და წარმართა მეფობა მისი ფრიად ²⁰⁾ და შევიდა აღონაი მე აღითინისა, ბერსაბეს მიმართ დედისა სოლონისა, და თაყვანისცა მას, სოლო მან ჰკრქჷა: მძვდობად არს შემოსლვაჲ შენი; და ჰკრქჷა მძვდობაჲ ²¹⁾ და ჰკრქჷა: სიტყუა არს ჩემი შენდა: და ჰკრქჷა მას იტუოდდი ²²⁾ და ჰკრქჷა მას: შენ უწევი რამეთუ იყო ჩემი მეფობაჲ და ჩემდამო დაეღვა ზირი თვისი ეოველსა ისრაელსა, რათა ვმეფობდე, და მიიქცა მეფობაჲ. და იქმნა ძმისა ჩემისა, რამეთუ უფლისაგან იქმნა მისდა ²³⁾ და აწ სათხოველსა ერთსა ვითხოვე მე შენგან, და ნუ გარე მიაქცევ ზირსა შენსა: და ჰკრქჷა მას ბერსაბე

¹⁾ ბ მეფეთა გ. ²⁾ ბ მეფეთა კ. — ³⁾ ბ მეფეთა იდ. — ⁴⁾ ბ მეფეთა ივ. — ⁵⁾ სს. ქუ ბ. და ივ. — ⁶⁾ ბ მეფეთა ე. ა ნუშტათა ვთ.

იტყვიდა ❖ ღ ჰქრქუა მას: სთქუ სოლომონის მიძარტ მეფისა, რამე-
 თუ არა მიიქციოს ზირი თუსი შენგან, ღ რათამცა მომცეს მე აბი-
 საგ სომანიტკელი ცოლად ❖ ღ ჰქრქუად მას ბერსაბე: კეთილ, მე
 ვიტყვოდე შენთვის მეფისა მიძარტ ❖ ღ შევიდა ბერსაბე წინამე მე-
 ფისა სოლომონისა თქმად მისდა აღონასთუს: ღ აღდგა მეფე მი-
 ცეპებად მისა ღ თაუვანისსცა მას, ღ დაჯდა საუდარსა ზედა თუსსა,
 ღ დაუდგეს საუდარი მეორე დედანა მეფისასა, ღ დაჯდა მარჯუტნით
 მისა თუსისა ❖ ღ ჰქრქუად მას, სათხოველსა ერთსა მცირესა ვით-
 ხოვ მე შენგან. ღ ნუ მიიქცევ ზირსა ჩემგან ღ ჰქრქუად მას მეფემან:
 ითხოვე დედაო ჩემო რამეთუ არა გარე მივიქცე შენგან ❖ ღ ჰქრქუად:
 მიეც აბესაგ სომანიტკელი აღონას მძასა შენსა ცოლად ❖ ღ მიუ-
 გო მეფემან სოლომონ ღ ჰქრქუად დედანა თუსსა: რამდ ითხოვ
 შენ აბესაგ სომანიტკელსა ცოლად აღონისა; არამედ უთხოვე მას
 მეფობაცა რამეთუ იგი მძად ჩემი უხუცეს არს ჩემ ზედა. ღ მისსა
 არს აბიათარ მღვდელი, ღ მისა არს იოაბ მე სარუინისი მთავარი
 მეგობარი მისი ❖ ღ ფუცა მეფემან სოლომონ წინამე უფლისადა, ღ
 იტყვობდა: ესე მიუავნ მე ღმერთმან, ღ ესე შემძინენ მე, რამეთუ სუ-
 ლისა ზედა თუსსა იტყვობა აღონა სიტყვასა ამას ❖ ღ აწ ცხოველ
 არს უფალი, რომელმან განმიშადნა მე ღ დამსუად მე საუდარსა
 ზედა მამისა ჩემისა დავითისასა, ღ მან მიქმნა მე სახელი ჩემი: ვი-
 თარცა მეტყვობა მე უფალი, რამეთუ დღეს მოკუდა აღონა ❖ ღ წა-
 რავლინა მეფემან, სოლომონ კელთა ბანეასითა მისა იოდაბისა-
 თა, ღ მოკლა იგი, ღ მოკუდა აღონა მას დღესა შინა ❖ ღ აბიათარ
 მღვდელსა ჰქრქუად მეფემან, ისწრაფე შენ ანათოთოს აგარაკსა შენ-
 სა, რამეთუ კაცი ხარ შენ სასიკუდინე დღეინდელსა შინა დღესა,
 არამედ არა მოგკლა შენ, რამეთუ მოიღე კიდობანი აღთქმისა უფ-
 ლისა წინამე მამისა ჩემისა დავითისა, ღ რამეთუ იჭირვებდი უო-
 ველთა შინა, რომელთა მიერ იჭირვებდა, მამად ჩემი ❖ ღ განდგენა
 სოლომონ აბიათარ, რათა არა იუოს იგი მღვდელად უფლისა,¹⁾
 ვითარცა იქმნა სიტყუად უფლისა; რომელ, ეტყობა სახლსა ზედა

იზ
 იტ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კდ
 კმ
 კპ
 კს

1) ა მეფეთა ბ.

ელისსა სილოძს შინა ზღმე მისე იოაბის ძესა სარუნისსა,
 რამეთუ იოაბ შეუდგა ადონისა, ზღმით სოლომონისა არა შეუ-
 დგა: ზღმეილტოდა იოაბ კარავსა შინა უფლისასა, დაიწერა რეს
 საკურთხეველისა უფლისა ზღმე მისესრეს სოლომონს ზღმეილტოდა:
 ვითარმედ შეივლტო იოაბ კარავსა უფლისასა, ზღმე აჭა უწერეს რეს
 საკურთხეველისა: ზღმე წარავლინა მეფემან სოლომონ იოაბის მი-
 მართ ზღმეილტოდა: რა იქმნა შენდა რამეთუ ლტოლვილ ხარ სს-
 კურთხეველსა შინა; ზღმე ჭრქუა იოაბ რამეთუ შემეძინა ზღმისაგან
 შენისა, ზღმე მოვილტოდე უფლისა მიმართ: ზღმე წარავლინა სოლო-
 მონ ბანეა მე იოადისი ზღმეილტოდა: წარვედ ზღმე მოკალ ზღმე დაჭყალ
 იგი ზღმე მივიდა ბანეა მე იოადისა იოაბის მიმართ კარავსა შინა
 უფლისასა ზღმე ჭრქუა მას: ამას გეტყვს შენ მეფე გამოვედ: ზღმე ჭრქუა
 იოაბ არა გამოვიდე არამედ აქა მოვეტდე: ზღმე მიიქცა ბანეა მე იო-
 დისა ზღმე ჭრქუა მეფესა. ზღმეილტოდა: ესრეთ თქუა იოაბ, ზღმე ესრეთ
 მომიგო მე ზღმე ჭრქუა მას მეფემან, წარვედ ზღმე შექმენ მას, ვითა-
 რცა უთქუამს ზღმე მოკალ ზღმე დაჭყალ იგი, ზღმე ასოცე დღეს სისხლი,
 რომელი ცუდად დასთხია იოაბ ჩემგან, ზღმე სახლისაგან მამისა ჩე-
 მისა ზღმე მიაქცია უფალმან სისხლი უსამართლო მისი თავსა შე-
 და მისსა, ვითარცა დაეცა ორთა კაცთა მართალთა ზღმე უსანატრელეს-
 თა უფროს მისსა, ზღმე მოკლნა ივინი მახვლითა, ზღმე მამამან ჩემგან
 დავით არა სცნა სისხლი მათი, ¹⁾ აბინერ მისა ნერისა, მედართ
 მთაერისა ისრაელისა, ზღმე ²⁾ აბესია მისა იეთერისა მედართ მთა-
 ვრისა იუდასა ზღმე მიიქცეს სისხლი მათი თავსა ზედა მისსა, ზღმე თა-
 ვსა ზედა თესლისა მისისასა უკუნისამდე: სოლო დავითს ზღმე თესლ-
 სა მისსა ზღმე სახლსა მისსა, ზღმე საუდარსა მისსა შვილობად იუფნ
 უკუნისამდე უფლისაგან ზღმე განვიდა ბანეა მე იოადისა, ზღმე დაეცა
 მას ზედა ზღმე მოკლა იგი, ზღმე დამარხა იგი სახლსა შინა მისსა უდა-
 ბნოსა შინა ზღმე დაადგინა მეფემან სოლომონ მანია მე იოადისა,
 ნაცულებად მისსა მედრობათა ზედა: სოლო მეფობად წარმართუ-
 ბოდ იერუსალიმს შინა, ზღმე სადუკ მდღელსა მისცა სოლომონ მე-

1) ბ მეფეთა გ. — 2) ბ მეფეთა კ.

ფემან მღვდელთა შორის ჰირველობამ აბიათარის წილ ზ დ ¹ სო-
ლომონ მე დავითისი სუფევდა ისრაელთა ზედა ღ იუდასა ზედა ლვ
იერუსალიმსა შინა, ღ მისცა უფალმან გონება სოლომონს ღ სიბრძნე
მრავალი ფრიად, ღ სივრცე გულისა, ვითარცა ქვა ზღვს კიდისა, ღ
აღივსო მეცნიერებითა სოლომონ ფრიად, უფროს მეცნიერებისა
ყოველთა ძეთა ძველთათა ღ უფროს ყოველთა ბრძენთა ეკვატო-
სათა.

თ ა ვ ი ბ.

ღა ² შეირთო სოლომონ ასული ფარაოსი ღ შემოიფუნა იგი
ქალაქსა შინა დავითისასა ვიდრე აღსრულებამდე ღ საქმედ სახლი-
სა თუხისა ღ სახლი უფლისა ჰირველ ზ დ ზღუდე იერუსალიმს ბ
გარემოს შუღსა წელსა შინა ქმნა ღ აღასრულა: ღ იუჴნენ სო-
ლომონის თანა სამოცდა ათი ათასი კაცნი მტვრთველნი ტვრთისა,
ღ ოთხმოცნი ათასი ქვის მკვეთელნი მთასა შინა, ღ ქმნა სოლო-
მონ ზღუდამ, ღ განსამტკიცებელი, ღ აბანონი დიდნი, ღ სჴტნი:
ღ წყარონი ეხოსანი, ღ ზღუდამ რვალისა, ღ აღამენა კიდენი ქა-
ლაქისანი შერგენია შორის მისსა, ღ განწავალა ქალაქი დავითისი
ღ მაშინ ასული ფარაოსი გამოვიდა ქალაქისაგან დავითისა, სახლ-
სა შინა თუხსა, რომელი აღუშენა მას; მაშინ აღაიქნა კიდე ქალა-
ქისა: ღ სოლომონ შესწირვიდა სამ გზის წელიწადსა შინა ყოვლად
დასწველსა, ღ მშდობისასა საკურთხეველსა ზედა რომელი აღუშე-
ნა უფალსა, ღ უკმევდა წინამე უფლისა, ღ აღასრულა სახლი: ღ
უხუცესნი დაღვინილნი საქმეთა ზედა მეფისა სოლომონისათა არიან
სამი ათას ღ ექვსასი, ზედა მდგომელნი ერთა ზედა მოქმედთა სა-
ქმისათა: ღ აღამენა ასური, ღ მალღდონ, ღ ლეზური ღ გეთორონი
უმაღლესი, ღ ბალილათ, გარნა შემდგომად აღმენებისა სახლისა უფ-
ლისა, ღ ზღუდისა იერუსალიმისა გარემოს, ამათ შემდგომად აღე-
შენა ქალაქნი ესე: ღ კვალად ცოცხალ იუოდა დავით, ამცნო სო-
ლომონს ღ ეტუოდა: აჴა მენთანა სემეი მე ღირაისა, მისა იემენე-
ნისა ქებრონიტგან: ამან მწევა მე წევეითა შესაზრუნებელითა,

¹) ბ მეფეთა ა. - ²) ჰეპორე ზ.

დღესა მას შინა რომელსა განვიდოდი ბანაკათა, და იგი შთამოვიდოდა
 შემთხვევად ჩემდა იორდანესა ზედა, და ვეფუძე მას უფლისა მიერ და
 ვეტყვოდი: ვითარმედ არა მოკვლა შენ მასჯლითა, და აწ ნუ უბრალთ
 ჰყოფ მას, რამეთუ კაცი გონიერი ხარ შენ, და სცან რომელი უქმნი მას,
 და შთაიყვანო სიბერე მისი სისხლით ჯოჯოხეთს შინა და დაწინა
 გზავნა მეფემან სოლომონ და მიუწოდა სემეას და ჰქრქუა მას: აღი-
 შენე თავისად სახლი იერუსალიმს შინა, და დაჯდ მუნ, და ნუ გან-
 დე ხვალ მიერთებან ნუსადა და იუოს დღესა შინა განსჯვისა შენი-
 სასა, და წიხნდე ნაღურვესა კედარისასა, სცნობით სცან რამეთუ
 სიკუდილით მოჰქრქუდე, და სისხლი შენი იუოს თავსა შენსა ზედა: და
 მეფუცა იგი მეფესა მას დღესა შინა და ჰქრქუა სემეი მეფესა, კე-
 თილ არს სიტყუა, რომელსა იტყვოდი უფლო ჩემო მეფეო, ვგრეთ
 ეოს მონამან შენმან, და დაჯდა სემეი იერუსალიმს შინა სამ წელსა
 და იქმნა შედგომად სამთა წელთა, და ივლტოდეს ორნი მონანი სე-
 მისნი ავსუსის მიმართ მისა მიანაიასა, მეფისა დეთელისა, და მიუ-
 თხრეს სამეიასა, და ეტყოდეს: აჰა არს მონანი შენნი გეთს შინა და
 და აღდგა სემეი და შეჯდა კარაულსა თვისსა და წარვიდა გეთს შინა
 ანსუსის მიმართ მიებად მონათა თვისთა: და წარვიდა სემეა და მო-
 ეყანა მონანი თვისნი გეთისგან და მიუთხრეს სოლომონს მე-
 ტეუჭლთა: ვითარმედ სემეი განვიდა იერუსალიმით გეთს შინა, და
 მოაქცივნა მონანი თვისნი და წარგზავნა მეფემან და მოუწოდა სე-
 მის, და ჰქრქუა მას: არა მეფუცეა შენ უფლისა მიმართ, და გიწამე
 შენ და გატყვოდი შენ: რომელსაცა დღესა თუ განსჯდე იერუსალიმით
 და სჯდოდე მარჯუჭნით ანუ მარცხენით ცნობით სცანა, რამეთუ სი-
 კუდილით მოკუდე და მარქუ მე კეთილ არს სიტყუა რომელი ვი-
 სმინე, და რაჲ არს რამეთუ არა დაიმარსე ფიცი უფლისა, და მცნება
 რომელი გამცნე შენ და ჰქრქუა მეფემან სემეის, შენ უწეი ეფუ-
 ლი სიბოროტე შენი, რომელი უწეის გულმან შენმან, რაიცა უფო
 დავითს მამასა ჩემსა, და მოაქცივა უფალმან სიბოროტე შენი თავსა
 ზედა შენსა და მეფე სოლომონ კურთხეულ და საუდარი დავითისი
 იბ არს გამსადებულ წინაშე უფლისა უკუნისამდე და ამცნო მეფემან

სოლომონ ბანეას, ძეს იოაღისას: ღ წარვიდა ღ მოკლა იგი, ღ მოკუდა სუქი ღ ღ იყო შეფე სოლომონ გონიერ ღ ბრძენ ფრიად. იღ
 სოლო იუდასნი ღ ისრაელი მრავალ ფრიად, ვითარცა ქუშა რომელი არს ზღვს ზირისა სიმრავლესა შინა, ჭამდეს ღ სმიდეს ღ იშეებდეს ¹⁾ ღ სოლომონ იყო უმთავრეს ეოველთა შინა მეფეთა, მდინარითგან ქუჭუნად ფილისტიმისა ღ ვიდრე სამძღურამდე ეკუჭტისა, ღ იუუნეს მოძრთმეველნი ძღუნისა, ღ მონებდეს სოლომონს ეოველსა შინა დღეთა ცხოვრებასა მისსა. ღ სოლომონ იწეო განკნანად ფლობად ღიბანისათა, იგი აღაშენა ფერმის უდაბონსა შინა ღ ესე სადილად იქმნებოდა სოლომონისა, ღ ესე იკმია სოლომონ ერთსა დღესა შინა: ოცდა ათი საწონი სიმინდოსა ფქვილითა: ღ სამეოცი საწონი, ფქვილი შერეული ღ ათი ზუარაჲი რჩეულთა ღ ოცნი კარნი ზოხილნი: ღ ასი ცხოვარი თუნერ ირმისა ღ ქურციკისა ღ მფრინველთაგან ზოხილთა ღ რჩეულთა ვინათგან იყო უხუცესობა ეოველთა კერძოთა წიაღმდინარისა რაფიათგან ვიდრე ღასამდე ღ ეოველისა სამეფოსა შინა წიაღმდინარისა, ღ იყო მისა მძღობა ეოველთაგან, ქუჭუნათა გარემოს მისსა. ღ ცხოვრებდენ იუდელნი ღ ისრაელი უმწესაროდ, თუთუელი ღ ქუჭბ ვენაცა თუსსა ღ ქუჭბე ლედსულელთა მისთა მჭამელნი ღ მსუძელნი ღ განსცხრებოდეს დანითგან ბერსაბედმდე ეოველსა შინა დღესა სოლომონისსა ღ ესე უხუცესნი სოლომონისა აზორეა ძე საღუკისა იერეა ღ იოთნია ძე ნარანისი, უხუცესი ზედა მდემარეთა ღ გამოვიდა სახლსა მისსა ისოვა მწიგნობარსა, ღ ვარა ძე ასიფალამისა მოძესენებელთა ზედა, ავისის იოაბითისა მკედართ მთავართა უხუცესი ღ ახიამ ძე ეღრასონისა ტვირთსა ზედა ღ ვანეია ძე იოდავისა სასლთ უხუცესსა ზედა ღ აგურთა ზედა ღ საკუსუს ძე ნათანისა რომელი იყო ზრახვათა შინა, ²⁾ ღ იუუნეს სოლომონის თანა ორმეოცი ათასი მძობელნი რჩეულთა ეტლებთა თანა ღ თორმეტი ათასი ცხენნი ღ იყო უხუცესი ეოველისა სამეფოსა, ღ მდინარითგან ღ ქუჭუნადმდე უცხო თესლთა, ღ საზღვრამდე ეკუჭტისა. ღ

¹⁾ ზირაჲ 94.—²⁾ ნუბტ. თ.

სოლომონ ძე დავითისა, მეფობდა ისრაელსა ზედა ჰ იუდასა ზედა
 იე რუსაღეს შინა * გარნა ერნი მამინ იეგენ უკმევედეს ძალათა
 რამეთუ არა აღშენებულ იყო სახლი უფლისა, ვიდრე დღემდე
 ივ ამისა * ჰ მეუშურდა სოლომონ უფალსა რომელი ვიდოდა მცნება-
 ის ვიდა ჰ აკმევა * ჰ აღღვა სოლომონ ჰ წარვიდა გაბაონს შეწი-
 ილ წუჭლი შეწირა სასსხვერზლოსა ზედა გაბაონს შინა * ჰ ¹⁾ გამო-
 თსოვე რაღ ენებავს თვისად * ჰ ²⁾ ჰრქუა სოლომონ შენ ხარ
 მეოფელი მონისა შენისათანა დავითი მამისა ჩემისა წყალობისა დიდი-
 სსა. რამეთუ ვიდოდა წინაშე შენსა ჰუმბროტებითა, ჰ სიძარტლითა ჰ
 სიწრფოებითა გულისათა შენთანა, ჰ დაუმარხე მას წყალობა დიდი ესე,
 რომელ მიეცეს მისსა დაჯდომად საყდარსა ზედა მისსა ვითარცა ესე
 კ დღეს * ჰ აწ უფალო დამერთო ჩემო, შენ მიმეც მონა შენი დავითის
 კა ჰ მესვლა * სოლო მონა შენი არს შორის ერისა შენისა, რომელი
 კბ ვლიანგან * ჰ ³⁾ მომეც მონასა შენსა გუელი გონიერი სმინად ჰ
 სჯად ერისა შენისა სიძარტლით, რათა ვსცნობდე შორის კეთილისა
 კვ ლთა ამათ * ჰ სათნო იქმნა სიტყუა ესე წინაშე უფლისა, რამეთუ
 კდ ითხოვა სოლომონ სიტყუა ესე * ჰ ჰრქუა უფალმან მისა მიმართ:
 სოლო ვინათგან ითხოვენ ჩემგან სიტყუა ესე, ჰ არა ითხოვენ ჩემგან
 დღენი მრავალნი, ჰ არა ითხოვენ სიძიდრე, არცა ითხოვე სული
 მტერთა შენთა, არამედ ითხოვე თავისა შენისა მეცნიერება რათა
 კვ ისმინდე მსჯავრსა * აჰა ვეავ სიტყუსა ებრ შენისა, აჰა მიგეც შენ
 გუელი გონიერი ჰ ბრძენი, ესრეთ, რომელ არა ეოფილ იუოს კ-
 ცი ჰირველ შენსა, ჰ არცა აღღვეს შემდგომად შენსა მსჯავსი შე-

¹⁾ ბ ნესტთა ა. ჰუმბროტ თ.—²⁾ ა ნესტთა კ. ბ ნესტთა ა. სიძარტლ თ.—
³⁾ სიძარტლე ე.

ნი ❖ ღ¹⁾ ესენიცა რომელნი არა ითხოვენ მიგუც შენ, სიმდიდრე-
 ცა ღ დიდებაცა, რამეთუ არა იყოს კაცი მსკავსნი შენი მეფეთა მო-
 რის უოველსა დღესა ცხოვრებისა შენისასა ❖ უკეთუცა სჯდოდე კსათა
 ჩემთა დაიძარხო მცნებანი ჩემნი ღ ბრძანებანი ჩემნი, ვითარცა ვიდო-
 და დაუით ძამად შენი, განვაძრავლო დღენი შენნი ❖ ღ განიღვიძა
 სოლომონ ღ აჭა ჩვენება იყო: ღ აღდგა ღ წარვიდა იერუსალიმსა
 შინა, ღ დადგა წინაშე ზირსა საკურთხეველისასა, ზირის ზირ კი-
 დობნისა აღთქმისა უფლისასა სიონს შინა, ღ შესწირა უოვლად დასა-
 წველი ღ სამშვიდებელი, ღ ქმნა ჰურობა დიდი თავისა თუსისა, ღ
 უოველთა ერმათა თუსთა ❖ ძამინ წარმოუდგენ ორნი დედაკაცნი მეძა-
 ნი წინაშე მეფისა, ღ დადგენ წინაშე მისსა ❖ ღ ჰრქუდა დედა-კაცმან
 ერთმან: ჩემდამო უფალო ჩემო, მე ღ ესე დედა-კაცი ვსცხოვრებდით
 სახლსა შინა ერთსა, ღ ვშვეით სახლსა მას შინა ❖ ღ იქმნა მესა-
 მესა დღესა შობისა ჩემისასა, ღ შვა დედა-კაცმან ამანცა, ღ ვიუვე-
 ნით ერთბამად ჩუწნ, ღ არა ვინ იყო ჩუწნთანა თუნიერ ორთა
 ჩუწნსა სახლსა შინა ❖ ღ მოუკუდა მე დედა-კაცსა ამას ლამე, რამე-
 თუ დაწვა მას 'სედა ❖ ღ აღდგა შუაღამესა შინა ღ აღიუყანა ერმად
 ჩემი წიაღისაგან ჩემისა ღ მიიწვინა იგი წიაღსა 'სედა თუსსა, ღ მო-
 მუჭდარი ერმად თუსი დადგა წიაღთა 'სედა ჩემთა ❖ ღ აღუდგე გა-
 ნთიად წოვანად ერმისა ჩემისა ღ ვპოვე იგი მუჭდარი ღ აჭა ოდეს
 განვიხილე იგი განთიად ღ აჭა არა იყო მე ჩემი რომელი ვძვე ❖
 ღ ჰრქუდა მეორემან დედა-კაცმან: არა არამედ ესე არს მე ჩემი ცო-
 ცხალი, ღ ესე არს მე შენი მუჭდარი ღ იცილეობდენ წინაშე მეფისა ❖ ღ
 ჰრქუდა მათ მეფემან შენ იტყუ რამეთუ ესე არს მე ჩემი ცოცხალი
 ღ მე ამისი მომუჭდარი ღ შენ იტყუ არა, არამედ ცოცხალი არს
 მე ჩემი ღ მე შენი მომუჭდარი ❖ ღ თქუდა მეფემან მომართვით მე
 მასჯლი ღ მოიღეს მასჯლი წინაშე მეფისა ❖ ღ თქუდა მეფემან
 განჰვეეთეთ ერმად ევე ცოცხალი ორად ღ მიეცით ნახევარი ესე ამას
 ღ მეორე ნახევარი მას ❖ ღ მიუგო დედა-კაცმან მან, რომლისაცა
 იყო მე ცოცხალი ღ ჰრქუდა მეფისა: ვინათგან შეეწუენს ნაწლეფნი

მპ
 კს
 კტ
 კთ
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლტ
 ლთ

1) სიბრძ. 9.

მისნი მისა თჯისათჯს, ზ ჭრქუაჲ: ჩემდაძო უფალო ჩემო მიეცით
 მაგას ურმა ესე ცოცხალი ზ სიკუდილითა ნუ მოჭკლავთ მას ზ მან
 ჭრქუაჲ ნუ იქმნების ნუცა ჩემდა, ზ ნუცა შენდა არამედ განკუჭთოთ
 ესე ❖ ზ მიუგო მეფემან ზ ჭრქუაჲ მიეცით ურმა ცოცხალი დედა-
 კაცისა მას, რომელმან თქვა, მიეცით ესე მას, ზ სიკუდილითა ნუ
 მოკლავთ მას, ესე არს დედა მისი ❖ ზ ისმინეს ყოველთა ისრა-
 რაელთა მსჯავრი ესე, რომლითა განსაჯა მეფემან ზ შეეძინდათ
 ჰირისაგან მეფისა რამეთუ გულის ჳძა უკეს ვითარმედ სიბრძნე
 ღუთისა არს მას შინა, ყოფად სიძარტლისა.

თ ა ვ ი ლ

ა,ბ **ღ**ა იყო მეფე სოლომონ მეფედ ისრაელსა ზედა ❖ ზ ესენი
 უხუცესნი რომელნი იუჭენეს მისთანა აზარია ძე სადუკისა მღვ-
 ბლი ❖ ელიაჲ ზ ახია ძენი სიბინისნი, მწიგნობარნი, ზ იოსაფათ
 დ ძე აქილუდისა მომასსენებელი ყოველთა ზედა ❖ ზ ბანუია ძე იოა-
 ედისა ძალთა ზედა, ზ სადუკე, ზ აბიათარ მღვდელნი ❖ ზ აზარია ძე
 ნათანისა ზედა მდგომელთა ზედა, ზ საბუთ ძე ნათანისი მღვდ-
 ელი მეგობარი მეფისა ❖ ზ ახისარ იყო სახლის განძვე, ზ ელიაბ
 ძე საფათისა მამულთა ზედა, ზ აღონირან, ძე აბდომისი ხარკთა
 ზ ზედა ❖ ზ სოლომონის თანა იუჭენს ათორმეტნი ზედა მდგომელ-
 ნი ყოველთა ზედა ისრაელთა რომელნი სცვიდეს მეფესა ზ სასლ-
 ს მისსა თუჭთა ებრ, ზ წელიწადსა შინა ზუდებოდა მათ ერთ
 ტ გუხის ❖ ზ ესე სახელები მათი ბენგეორისი მთასა ზედა,
 თ ეფრემისასა ერთი ❖ ძე ზ კარისა ძაქმას ზ სალამისს ზ ბე-
 ი თსამის ზ ელომს შინა, ვიდრე ბეთანანისამდე ერთი ❖ ძე ესე-
 დისა არაბოთსა შინა, ამისა იყო სოქ ზ ყოველი ქუჭუნანა
 ია ოფერისა ❖ მისა ამინადაბისა იყო ყოველი ნეფთადორი; ცუ-
 იბ ფათ, ასული სოლომონისა იყო ცოლ მისა ❖ ბანა ძე აქილუთი-
 ისა იყო თანახს შინა ზ ძაქედოს ზ ყოველი სახლი ხანისა, რომელი
 იყო სესოთონს ქუჭმო ესრაელმსა, ზ ბითსანისაგან ვიდრე აბელ-
 იგ მალამდე, ზ ვიდრე ძავეერლეკამდე ერთი ❖ ძე ნეკრისა რამოს ში-
 ნა გალადისასა: ამისა საფლობელი იყო ერლად ბასანს შინა,

სამეოცნი ქალაქნი დიდნი მოზღუდვილნი ზღუდითა ღ მოქლონნი
 რეალისანი, ერთი ❖ ახინადაბ მე ადღოისა მანიას შინა ❖ აქიმას
 ნუფთალემს შინა: ღ ამან მოიუჟანა ბასემთ ასული სოლომონისა
 ცოლად თჳსა, ერთი ❖ ბანან მე სუსისი ასირსა შინა, ღ ბალოთს
 ერთი ❖ იოსაფათ მე ფარუესი ისახარს შინა ❖ სემეი მე ილისა
 ბენიამენსა შინა ❖ გაბაერ მე ადაისა ქუჭყანასა შინა გალადისა,
 ქუჭყანასა სეონ მეფისა ესებონელისა, და ოგ მეფისა ბასანიასა, ღ
 ნასიფ ერთი ქუჭყანასა შინა იუდასა, იუდა ღ ისარაილ იუჟნეს მრ-
 ვალ, ვითარცა ქჳშა რომელი არს ზღუს კიდესა სიმრავლით, სკამ-
 დეს ღ ჭამდეს ღ იშკებდეს ❖ ღ სოლომონ იყო მთავარ ეოველთა
 შინა სამეფოთა, მდინარიტგან ქუჭყანისა ფილისტიმელთასა, ღ ვი-
 დრე საზღურადმდე მეკვპტელთა, ღ მოაქუნდათ მისა ძღუჭნნი, ღ
 მონებდეს სოლომონს ეოველთა ცხოვრებისა მისისათა ❖ ღ ესე
 იყო სასმარ სოლომონისა დღესა ერთსა: ოც ღ ათი წონა ფუქლი
 სამინდოსა, ღ სამეოც ღ ათი ფუქლი შესვარული ❖ ათნი ზურა-
 კნი რჩეულნი ღ ოცნი ხარნი მსუქანნი, ღ ასი ცხოვარი, კარდა
 ირემთა, ღ არჩუთა ღ მფრინველთა: რჩეულნი რჩეულთაგან ღ მსუ-
 ქან. ხოლო ვინაიტგან იყო იგი ❖ ღ ესრეთ მისცემდენ ზედა
 მდგომელნი მეფისა სოლომონისნი ღ ეოველსა ბრძანებულსა ტრ-
 ზესსა ზედა მეფისასა თუთეული თჳსსა თუჭსა, ღ ვერ შესცვლი-
 დეს სიტუჟასაცა ❖ ღ ქერსა ღ ბჳესა ცხენთა, ღ ეტლებითა მოხი-
 დვიდენ ადგილსა ზედა, სადაცა იყო მეფე, თუთეული წესისაებრ
 მათისა ❖ ღ მისცა უფალმან სიბრძნე ღ მეცნიერება სოლომონს,
 მრავალი ფრიად, ღ სიორცე გულისა, ვითარცა ქჳშა, რომელ არს
 ზღუსა კიდესა ❖ ღ განმრავლდა სიბრძნე სოლომონისა ფრიად,
 უფროს გონებისა ეოველთა ძველთა კაცთასა, ღ უფროს
 ეოველთა გონიერთა მეკვპტელთასა ❖ ღ განბრძნდა უფროს
 ეოველთა კაცთასა, ღ განბრძნდა უფროს გეთან ისრაი-
 ტელისა, ღ იემანასა, ღ ხალხადისა, ღ დარდის ქეთა სამა-
 დისთა: ღ განდიდნა სასელი მისი ეოველსა შორის ქუჭყანისა გა-
 რემოთა ❖ ღ გამოთქუნა სოლომონ სამ ათასნი იგავნი, ღ იქმეი

ად, იუ
 იუ
 იზ, იბ
 ით
 კა
 კბ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კტ

გალობანი მისნი ხუთ ათას ზღ და თქუაჲ ხეთათჳს კედრისაგან რო-
 მელ არს ლიბანს შინა, ჳ ვიდრე უსუჳამდე გამოძაგლისა ზღუ-
 დიდგან: ჳ თქუაჲ საცხოვართათჳს, ჳ მფრინველთათჳს, ჳ ქჳტ-
 წარძაგალთათჳს, ჳ თევზთათჳს ზღ და მოვიდოდეს ყვევლინი კაცნი
 სმენად სოლომონის სიბრძნისა ჳ მართმიდეს ძღუტწნსა ყოველ-
 თაგან მეფეთა ქჳტწენისათა, რაჲოდენნი ისმენდეს სიბრძნეს
 მისსა.

თ ა ვ ი ე .

და წარავლინა ხირამ მეფემან ტჯროსისამან მონანი თჳსნი
 სოლომონისა მიმართ, ესჲა რამეთუ სცხეს მას მეფედ დავითის
 წილ მამისა მისისა, რამეთუ მოუზარულ იყო ხირამ დავითისა ყო-
 ველსა შინა დღესა ზღ და ¹⁾ წარავლინა სოლომონ ხირამის მიმართ
 ჳ ეტყოდა ზღ შენ უწიე მამისა ჩემისა დავითისა, რამეთუ ვერ შეუ-
 ძლო აღმენებად სახლისა სახელისა უფლისა ღუთისა ჩემისა, ჳი-
 რისაგან წინა აღმდგომთა გარემოთა მისთასა, ვიდრემდის მისცნა
 იგინი მას უფალმან ქჳტწე ტერფსა ფერკთა მისთა ზღ და აწ განმი-
 სწტნა უფალმან ღმერთმან ჩემმან გარემოთაგან, ჳ არღარაჲ არიან
 მტერ, არცა წინა აღმდგომ ბოროტნი ზღ და აჳა მე ვიტყუ ალმე-
 ნებად სახლისა, სახელისა უფლისა ღუთისა ჩემისა ²⁾ ვითარცა
 იტყოდა უფალი ღმერთი დავითის მიმართ მამისა ჩემისა მეტყუწ-
 ლი: ძესა შენსა რომელსაცა მივსცე შენ წილ საუღარი შენი, მან
 აღმიშენოს სახლი სახელისა ჩემისა ზღ და აწ ამცენ რათა მომი-
 ჳრან მე ხე ლიბანისაგან: ჳ აჳა მონანი ჩემნი მონათა შენთა თანა,
 ჳ სასუიდელი შრომისა მივსცე შენ, ყოვლისათჳს რაჲოდენიცა
 სთქუაჲ: ვინათგან შენ უწენი რამეთუ არა არს ჩემდა მეცნიერნი
 ხის მეწტელნი ვითარცა სიდონელნი ზღ და იყო რაჲამს ესჲა ხი-
 რამს სიტყუაჲ სოლომონისა განიხარა ფრიად ჳ თქუაჲ: კუროხეულ
 არს ღმერთი დღეს, რომელმან მისცა დავითს მე მეცნიერი ერთა
 ამათ ჳედა მრავალთა ზღ და წარუვლინა ხირამ სოლომონისა ჳ ეტ-
 უოდა მესჲა ყოვლისათჳს რომლისათჳსცა წარმძაგლინე ჩემდა, მე

¹⁾ ბ ნეშტ. ბ. — ²⁾ ბ მეფ. ზ. ა ნეშტ. კბ. ჳეპოროე აწ.

ვუო უოველი ნება შენი სეთათუხ ნაძუს თუხა დ ფიჭუსა ზ მსახურ-
 თა ჩემთა მოიღონ ივინი ლიბანნიდამ ზღუს მიძართ, დ მე დავსხნა
 ივინი სორად ადგილსა ზედა, სადაცა მოძითხრა მე, დ წარმოუ-
 გზავნო ივინი მუნით, დ შენ აღიღო დ ქმნა ნებაჲ ჩემი, რათა
 მოსცემდე ჰურსა სახლსა ჩემსა ზ დ იუო ხირამ მოძეცემელი სო-
 ლომონისად ნაძუთა დ ფიჭუთა, დ უოველისა ნებისა მისისა ზ დ
 მისცა სოლომონ ხირამს ოცი ათასი საწონი იფუელი, საჭებელად
 სახლისა მისისა, დ ოცი ათასი საწონი ზეთითაგან წმიდისა: ეს-
 რეთ მისცემდა სოლომონ ხირამს უოველსა წელიწადსა ზ დ უფალ-
 მან მისცა სიბრძნე სოლომონს, ვითარცა ეტყოდა მას, დ იუო
 მძვდობა შორის ხირამისა, დ შორის სოლომონისა, დ დადგეს
 აღთქმა შორის თუხსა ზ დ მოიღო მეფემან ხარკი უოველისაგან
 ისრაელისა, დ იუო ხარკი ოც დ ათი ათასი კაცისა ზ დ წარ-
 გზავნა ივინი ლიბანსა: ათი ათასი თუჭსა შინა გამოცემულით:
 თუჭსა ერთსა იმეოფებოდენ ლიბანსა შინა, დ ორსა თუჭსა სახლ-
 სა შინა მათსა, დ იუო აღონირამ ხარკსა ზედა ზ დ იუო სოლო-
 მონისა საძეოც დ ათი ათასი მოძღებელი ტვრთისა: დ ოთხმოცი
 ათასი მოძჭრელი ქუთა მათსა შინა ზ თუნიერ უხუცესთა ზედა
 მდგომელთა, საქმეთა ზედა სოლომონისთა, სამი ათასი დ ექუსასი,
 ზედა მდგომელი მოქმედთა საქმისათა. დ ამცნო მეფემან, დ მოი-
 ხუნეს ქუანი დიდნი, ქუანი ჰატიოსანნი საფუძველად ტაძრისა, დ
 ქუანი განუთლელნი ზ განსთლიდენ მენი სოლომონისნი დ ხირა-
 მისნი დ ქუს მთლელნი გაბაელნი. დ განმზადნეს ქუანი დ ხენი
 სამსა წელსა შინა.

თ ა ვ ი ბ

და იუო ოთხსა ორმოცსა წელსა შინა გამოსლავითგან მე-
 თა ისრაელისათა ეკვპტით, წელსა შინა მეოთხესსა, თუჭსა მეორე-
 სსა, მეფობასა მეფისა სოლომონისსა ისრაელსა ზედა, ¹⁾ აღაშენა
 სახლი უფლისაჲ ზ დ სახლი რომელნიცა აღუშენა მეფემან სო-
 ლომონ უფალს, იუო ორმოცე წურთა სიგრძე მისი, დ ოცი

1) საქმე წ. ა ნუშთა გ.

გ წერთა სივრცე მისი, ზე ოც ზე ათი წერთა სიმაღლე მისი ❖ დას-
 ტოვა რომელი იყო წინაშე ზირსა ტაძრისასა, ოცი წერთა სივრცე
 მისი სივრცესა შინა სახლისასა, ზე ათი წერთა სივრცე მისი წინა-
 დ შე ზირსა სახლისასა: ზე აღაშენა ტაძარი ზე აღასრულა იგი ❖ ზე
 ე უქმნა ტაძარსა სარკმელი მოდრეკილნი, ფარულნი ❖ ზე აღაშენა
 ზღუდესა ზედა სახლისასა სტოვანი გარემოს ტაძრისა ზე დაბირი,
 ვ ზე ქმნა გუმბრდნი გარემოს ❖ გუმბრდი რომელი იყო ძირითგან
 ექუსი წერთა სივრცე მისი ზე საშუალი ექუსი წერთა სივრცე, ზე
 მესამე მჯდრი წერთა სივრცე მისი: ვინათგან განძობრებაჲ სახლისა
 ჳყო გარემოს 'გარე ტაძრისა, რათა არა მისწვდებოდეს ზღუდეთა
 ზ ტაძრისათა ❖ ზე ტაძარი შენებული იყო ქვთა განუთლეელითა უკვე-
 ტ თელითა აღაშენებული, სოლო ურონი, ზე ერონი, ზე ვოველინივე
 ტ ჳურსკლნი რკინისანი არა ისმა ტაძარსა აღაშენებასა მისსა ❖ ზე გა-
 რნი გუმბრდისა დაბლისა ქუშე კერძოთი ტაძრისა მარჯუმბრით
 თ გამოეკვეთა აღსავალი შუასამდე ზე შუასავან, სამ სართულამდე ❖ ზე
 ი აღაშენა ტაძარი ზე განასრულა იგი, ზე შემოზღუდა ტაძარი ფიც-
 ი რითა კედრისათა ❖ ზე ქმნა შესავრაფი გარემოს ვოვლისა ტაძრისა
 ხუთი წერთა სიმაღლე მისი, ზე შეკრა შესავრაფი ხითა კედრისათა ❖
 ია ზე იყო სიტყუბაჲ უფლისაჲ სოლომონის მიმართ მეტყუელნი ❖
 იბ ტაძარი რომელი ესე შენ აღმიშენე ¹⁾ უკეთუ ხვიდოდე მცნეაათაებრ ჩე-
 მთა, ზე მსჯავრნი ჩემი ქმნა, ზე დაიმარხო ვოველნი ბრძანებანი ჩემნი,
 ზე დაადგრე მათ შინა, განვამტყიცო სიტყუანი ჩემნი შენთანა ²⁾ რომელი
 იგ ვარქუ დავითს მამასა შენსა ❖ ზე ვემკვდრო შორის მეთა ის-
 იდ რაელთასა, ზე არა დაუტყო ერი ჩემი ისრაელი ❖ ზე აღაშენა სო-
 იე ლომონ ტაძარი ზე აღასრულა იგი ❖ ზე აღაშენა ზღუდე ტაძრისა
 ივ შინავან ხითა კედრისათა საფუძველიან ტაძრისა ვიდრე დზუდედმდე,
 ზე ვიდრე სიმაღლემდე, გარე შემოსდვა ჳეობილი ხითა შინავან,
 ივ ზე განმავრა შინავანი ტაძრისა გვერდებითა ფიჭვსათა ❖ ზე აღაშე-
 ნა ოცი წერთა კიდურითგან კედლისა გუმბრდი ერთი იატაკითგან
 ვიდრე სიმაღლემდე, ზე უქმნა მას შინათ დაბირითგან ვიდრე წმიდაჲ

¹⁾ ჳეობრ. ია. — ²⁾ ბ მეფეთა ზ. ჳეთი ე. ს ნეშტ. ვე.

წმიდათამდე ❖ დ ორმოცი წერთა იყო ტაძარი ესე არს ტაძარი
შინაგანი ❖ დ კედრითგან შინაგან ტაძრისა განაულო წნული, დ
ფიცარნი დ გამოქანდაკებულნი ყოველნი იუჟენ კედრისა: ქუა არა
ჩნდა ❖ ოცი წერთა სიგრძე, ოცი წერთა სიგრძე დ ოცი წერთა
სიმაღლე მისი: დ შემოსილ იყო იგი ოქროთა წმინდითა ❖ დ ჰყო
საურთხეველი კედრისა ზირის ზირ დაბირისა, საშუალ ტაძრისა
შინგან განმსადა მუნ დასადგომელი კიდობნისა აღთქმისა უფლი-
სა ❖ დ ზირის ზირ დაბირისა შემოსა სოლომონ ტაძარი შინაგან
ოქროთა წმინდითა დ მიმსჭვალა სამჭვალითა ოქროსათა წინაშე
ზირსა დაბირისასა, დ შემოსა იგი ოქრომთა ❖ დ ყოველივე ტა-
ძარი ეჟურა ოქროსა ვიდრე კიდედმდე ყოვლისა ტაძრისა ❖ დ ყო-
ველი შინაგანი დაბირისა დაბურა ოქრომთა დ ქმნა დაბირსა შინა
ორნი ქერობინნი ხისაგან კიზაროსისა, ათისა წურთისა სომით სი-
დიდე მისი ❖ დ სუთი წერთა ფრთე ქერობინისა ერთისა, დ სუთი
წერთა ფრთა მისი მეორისა ათი მწურთა კიდითგან ფრთისა მისისა
ვიდრე ფრთედმდე მეორისა ❖ დ ათი წერთა ეგრეთვე სომა ქერო-
ბინისა მეორისა სასომითა ერთითა შესრულებული ორნივე ქერო-
ბინნი ❖ დ სიმაღლე ქერობინისა ერთისა წერთა ათი ესრეთ მეო-
რისადა ქერობინისა ❖ დ დაადგინა ორნივე ქერობინნი შორის
ტაძრისა შინაგანისა. დ განეძარტათ ფრთენი მათნი, დ მიეახლე-
ბოდა ერთი ფრთა კედელისამდე ტაძრისა, დ ფრთა მეორისა ქერ-
ობინისა მიეახლებოდა კედელსა მეორისა, დ ფრთანი მათნი შორის
ტაძრისა მიეახლებოდენ ფრთა ფრთისათანა ❖ დ შემოსილ იუჟენ
ქერობინნი ოქროთა ❖ დ ყოველი სლუდე ტაძრისა გარემო გამო-
ქანდაკებული გამოწერილ იყო მკ საყსებით ქერობინთა, დ ფი-
ნიკნი გამოქანდაკებულნი შინაგან, დ გარეგან ❖ დ იატაკი ტაძრი-
სა, შინაგანისა დ გარეგანისა იყო შემოსილ ოქროთა ❖ დ კარნი
დაბირისა შეუქმნა ხეთაგან ძელისა უღაზლველისა, დ სლურბლნი
სუთ კეცნი, დ ორნი კარნი ხისაგან ფიჭვისანი ❖ დ გამოქანდაკე-
ბული მათ სედა გამოქანდაკებულნი ქერობინნი. დ ფინიკი, დ ფი-
ცარნი განრთხმული, დ შემოსილ იუჟენ იგი ოქროთა: დ იუჟენ

იხ.
იწ
ით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ
კზ
კწ
კთ
ლ
ლბ

ლკ ოქროთი განშენებულ ქერაბინამდე ზ ფინიკამდე ❖ ზ ეგრეთ უო
 ლდ ბჭეთა ტაძრისათა ზ სღურბლნი სეთაგან ულზოლველთა სტოვა
 ლდ ოთხეგრძე ❖ ზ ორთავეთა ზედა კართა ხე ფიჭვსა: ორი ურდული
 კარისა ერთისა, ზ მოქლონი მათი, ზ ორი ურდული კარისა მეო-
 ლე რისა ბრუნვილნი თავის შორის ❖ სოლიო მათ ზედა ჰქო გამოქან-
 დაკებულნი ქერობინნი ზ ფინიკნი, ზ ფიცარნი განრთხმულნი, ზ
 ლვ შესვეულ იუზენ ოქროთა შთამოკიდებულითა გამოხატულსა ზედა❖
 ლვ ზ ალუშენა ეხო შინაგანი: სამ რიგი განთლილი, ზ რიგი გათლი-
 ლზ ლისა გარემო კედრისა ❖ წელსა მეოთხესა დაფუშნა ტაძარი უფ-
 ლც ლისა, თუჭსა შინა სიფს, თუჭსა მეორესა ❖ ზ მეათერთმეტესა წელ-
 სსა თუჭსა ბუღს ესე არს თუჭ მეგრეე, შესრულდა ტაძარი ეოვლისაებრ
 სიტყვსა მისისა, ზ ეოვლისაებრ შენობისა მისისა: ზ აღაშენა იგი
 მჯდთა წელთა შინა.

თ ა ვ ი ზ.

ა და ¹⁾ სახლი თჳსი აღაშენა სოლომონ ათსამეტ წელ, ზ
 ბ აღასრულა სოლომონ ეოველი სახლი თჳსი ❖ ზ აღაგო სახლი
 სითა ლიბანისათა, ასი წურთა სივირძე მისი, ზ ოცდა ათი წურთა
 სიმაღლე მისი, ზ ორმეოცდა ათი წურთა სივრცე მისი, ზ სამრიგი
 გ ხე კედრისა ზ მსგავსნი კედრისა სუჭტნი ❖ ზ დაფარა ფიცრითა
 კედრისათა სახლი მაღლითგან ადგილსა ზედა სუჭტთასა, ზ რიც-
 დ ხეი სუჭტთა ორმეოცდა ხუთი, ზ სარკმელი სამნი რიგი ❖ ზ კამ-
 ე რა კამარასა ზედა სამნი ❖ ზ ეოველნი კარნი ზ კამარანი ოთხთა
 ვ კუთხეთა გამოქანდაკებული, ზ კარითგან ზედ კარადმდე სამად ❖ ზ
 სტოვანი სუჭტთა ზედა, ორმეოცდა ათი წურთა სივრძე, ზ ოცდა
 ათი წურთა სივრცე, შეკრული სტოვისა მიმართ წინამე ჳირსა მა-
 ზ თსა, ზ სუჭტნი ზ სიზრქე წინამე ჳირსა მის სტოვისასა ❖ ზ
 სტოვა საუდართა, სადაცა ჯდეთ, სტოვა სამი ჳავროსა, ზ დაფარა
 ც იგი იატაკისაგან ვიდრე სეთამდე ფიცრითა კედრისათა ❖ ზ სახლი
 იგი რომელსა შინა ჯდა, ეხო ერთი განრთხმული საქმისა ებრ მი-
 სისა: ზ ²⁾ სახლი ალუშენა ასულსა ფარაოსსა, რომელი მოიუფნა

¹⁾ ქვემოთ თ...²⁾ ზემოთ გ.

სოლომონ, სტოვისა ებრ ამისსა ❖ დ ესე ეოველი იუუნენ ქათ
 მრავალ ფასითა გამოაქანდაკებულნი მოძორებით შინაგან დ საფუ-
 ძველითგან სართულამდე, დ გარეთ ეხოას დიდისა ❖ დაფუძნებუ-
 ლსა ლოდითა ძვირითა დიდდითა: ქვითა, ათითა წურთითა დ რვი-
 სა წურთითა ❖ დ ზეით ზატოსნითა ქვითა. ღამისებრ ზომისა, გა-
 ნუთლეულთა, დ კედრებითა შეცული ❖ დ გარემოს ეხოას დიდისა
 სამი რიგი გაუთლელისა, დ რიგი გათლილისა კედრისა: დ აღას-
 რულა სოლომონ ეოველი სახლი მისი ❖ დ წარგზავნა მეფემან
 სოლომონ ტვროს შინა, დ მოიყვანა ხირამ ტვროსითგან, მე დე-
 და-კაცისა ქურვისა; დ იგი იყო ტომისკან ნეფთაღემისა ❖ დ
 მამაჲ მისი იყო კაცი ტვრონელი, სურო რვალისა დ საესე კელო-
 ვნებითა, დ მეცნიერებითა, დ გულის ხმის ეოფითა ქმნად ეოკ-
 ლისა საქმისა რვალისა: დ ესე მოიყვანეს წინაშე მეფისა სოლო-
 მონისა, დ ჰყო ეოველი საქმე ❖ დ ჩამოასხნა ორნი სუჭტნი სტო-
 სა ტაძრისასა. ათვრამეტი წეთა სიმაღლე სუჭტისა, დ გარემოს
 ზომა მისი ათოთხმეტი წურთა გარმოსხვეული მისი: დ სარტყლე-
 ბი სვეტისა ოთხი თითი სიღრმითა: ესრეთ იყო მეორეცა სუჭ-
 ტი ❖ დ ორნი გარდასადები უქმნა, რომელი დაღვა თხემსა ზედა
 სუჭტისასა დამდნარი რვალისკან: სუთი წურთა სიმაღლე გარდასა-
 დებელისა ერთისა, დ სუთი წურთა სიმაღლე გარდასადებელისა
 მეორისა ❖ დ უქმნა ორნი ბადენი დაფარვად გარდასადებელისა
 სვეტისასა, დაბადე გარდასადებულად ერთისა, დ ბადე გარდასადებე-
 ლდა მეორისა ❖ დ საქმე დაკიდებული რიგოვან ვამლთათა, რვალ-
 თა შეთხსულნი, საქმე დაკიდებული სრტიქონი სტრიქონსა ზედა:
 ესრეთ უქმნა ზედა დასადებელსა მეორესა ❖ დასადებელი თავთა
 ზედა სუჭტისასა მსგავსი შროშნისა ვითარცა კამარსა შინა. ოთხეულ
 წურთა, დ მეუდგნა სუჭტნი კამარსა ტაძრისასა ❖ დ მეუდგა სუჭ-
 ტი ერთი, დ უწოდა სახელი მისი იაკუმ ❖ დ მეუდგა სუჭტნი მე-
 რე, დ უწოდა სახელი მისი ვოჭოზ ❖ დ თავთა ზედა სუჭტისას
 საქმე შროშნისა, დ აღესრულა საქმე სუჭტთა, ვითარცა ზედა კამა-
 რასა, ოთხი წურთა, დაშენებული ზედ ორთავე სუჭტთა, დ მადლა

თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ
 კ
 კა
 კბ

ადგილსა დასადებელსა. და ვაშლთა ორასთა ტრიქონად მეორესა
 მბ ზედა თავსა და და უქმნა ზღვაჲ ჩამოსხმული ათი წერთა, კიდითჲს
 მდ ს, და შესაურავნი ოცდა ათი წერთა და და სიმტვიცე ქვეშე მირისა
 მმ მისისა გარმო შემოესვენოდა ათი წერთა: და ორი რიგი გასამტვი-
 ცებელნი ჩამოსხმულნი მდგომარენი და და ათორმეტნი კარნი ქუჩ
 შლუსა სამნი: ზღვიდეს ჩრდილოეთით, და სამნი ზღვიდეს სამხრით,
 და სამნი დასავლეთით ხოლო სამნი აღმოსავლეთით, და ეოველნი
 მმ უკანით მათსა შინაგანსა, და ზღვაჲ ზეით მათსა და და ბაგე მისი ეო
 ვითარცა ბაგე ბარძიძისა აღმომაცენებელი შროშისა, და სისქე მი-
 მს სი მტკაველი და და უქმნა ათნი მოხონოთნი რვალისანი, და სუთი
 მტ წერთა სიგრძე მოხონოთისა ერთისა, და ოთხი წერთა სიგრძე მი-
 მს სი, და ექუსი. წერთა სიმაღლე მისი და და საქმე ესე მოხონოთისა,
 და და გარდაბმული მათ ზედა, და გარდაბმულნი შორის დასაწერობელ-
 მთ და და გარდაბმულთა ზედა მათთა იუენენ დასაწერობილებულთა
 შორის მსგავსი ლომთა, და კართა, და ქერაბინთა, და ეგრეთ ზედა და
 და დასაწერობელთა, და და უმაღლეს: და და ქუჩე ლომთა და და ქუჩე კართა ად-
 მს გილნი, საქმე შთამოსლვისა და და ოთხი ეტლნი რვალისანი მონო-
 ხოთისა თვითეულისა, და დასაწერობელნი რვალისანი, და ოთხნი
 მს კერძნი მათნი, და მხარნი მათნი ქუჩე საბანელთა, და მხარნი დო-
 მს ბილნი წიად კერძთა მიმართ მიქცეულნი და და ბაგე მისი შინგან
 თავისა; და ზეით ერთისა წერთისა, და და ბაგე მისი მგრევალი: საქმე
 აგრეთვე ერთისა და და წერთისა; და და ნახევრისა და და ბაგეთა ზედა მისთა გამ-
 მს ქანდაკებულნი, შორის სწესტთა მათთა ოთხეუთხე და და არა მგრევალი-
 მს ვი და და ოთხიბორთალი შორის სწესტებთა და კელნი ეტლთა მენოხო-
 მს ტთა შინა: და სიმაღლე ერთისა ეტლისა წერთა და და ნახევარი და და საქმენი
 ეტლთა ვითაჲცა საქმენი ბორბალთანა: კელნი მათნი და და მკარნი
 მდ მათნი და და ზურგნი მათნი და და საქმენი მათნი ეოველივე დნობილნი და
 მდ ოთხი მხარნი ოთხთა კუთხეთა ზედა მენოხოთისა ერთისათა, და
 მდ მენოხოთისაგან მხარნი მისნი და და თავსა ზედა მოგოხოთისაგან
 და და ნახევარ წერთა სიდიდე მისი, მგრევალი გარემოს თავსა ზედა მე-

ხონროთისასა: დასაბამი კვლთა მისთა, და შებრძენივანი კრულეებანი
 მისნი, მისკან და განიღებოდა დასაბამისა კვლთა მისთასა და
 ბრძეილნი მისნი მეზაერნი ქერობინთანი. და ლომთა და ფინიკთა,
 ძღვობარენი, და ეპურათ თუთუელსა ზირის ზირ მისსა შინათ და გა-
 რემო და მსგავსად ამისსა ქმნა ეოველნი ათნი მესონროთნი, ერთი-
 თა წესითა, და სომითა ერთითა ეოველნივე და შექმნა ათნი ქვაბნი
 რვალისანი, რომელნი შთაიტევდეს ორმეოც ორმეოცსა საწყაულსა
 თვითოეული ქვაბი, საწყაულითა ოთხისა წურთისათა: ქვაბი ერთი
 თუთოეულსა ზედა მესონროთსა, ათისაგან მესონროთსა და დადვა
 სუთნი მესონროტნი მარჯუტნით კერძოსა ტაძრისასა აღმოსავალსა
 და სუთნი მარცხენით კერძოთ ტაძრისა: და ზღვაჲ კერძოსაგან ტაძრისა
 მარჯუტნით აღმოსავლეთით, კუთხსა ბღურისასა და შექმნა სი-
 რამ ქვაბნი და დასათბობნი, და ფილნი: და დასწრულა სირამ ეოველ-
 ნი საქმენი რომელიცა შექმნა მეფესა ხოლომონს ტაძარსა შინა
 უფლისასა და სუტტნი ორნი, დასაბურავნი სუტტის თავთა ზედა
 ორნი: და ბადენი ორნი, რომელნი ფარვიდეს ზოგად საბურავთა
 გამოქანდაკებულთა, რომელნი სუტტთა ზედა არიან და ვაძლნი
 სწილენმისანი ოთხასი ორთავე ბადეთანი, ორნი რიგნი ვაძლთა
 ბადესა ერთსა, და საბურავად ზოგად შეხვეულთა მეჭქოთისათა რ-
 მელ არიან ზოგადთა ზედა სუტტთა და მენახოთნი ათნი, და ქვა-
 ბნი ათნი მენახოთსა ზედა და ზღვაჲ ერთი, და ვარნი თორმეტ-
 ნი ქუტქე ზღუსა და ქვაბნი; და სათბობელნი, და ლავზნი, და ეო-
 ველნივე ჭურჭელნი, რომელიცა შექმნა სირამ მეფესა ხოლომონს
 ტაძარსა შინა უფლისასა: და სუტტნი ორმეოც და რვანი სახლსა
 მეფისასა, და სახლსა უფლისასა: ეოველივე საქმე მეფისა, რომე-
 ლი ქმნა სირამ, იეჟნენ რვალისანი საკმაოთ და არა იყო საწო-
 ნი რვალისა რომელიცა ქმნა ეოველივე საქმენი ესენი სიმრავ-
 ლეთაგან ფრიად, და არა იყო სასდვარი საწონისა რვალისა და ახ-
 ლოს იორდანისა დაადნო ესენი მეფემ სიზრქესა შინა ქუტქეანისასა,
 შორის სოხოტსა და შორის სირამსა და მისცა მეფემან სოლო-
 მონ ეოველი ჭურჭელნი, რომელნიცა შექმნა, ტაძარსა შინა უფლი-

ლუ
 ლზ
 ლტ
 ლთ
 მ
 მპ
 მპ
 მგ
 მდ
 მე
 მგ
 მზ
 მტ

სასა: საკურთხეველი ოქროსა და ტრანჰეზი, რომელსა ზედა ზურთი
 მთ შეიწიროდა, იყო ოქროსი და და სსსანთლენი სუთნი მარცხენით,
 და სუთნი მარცხენით ჰირის ჰირ დაბირისა, ოქროსანი მებრძვი-
 ნი და კელაპტარნი, და სსსანთლენი, და მოსაქდუნნი ოქროს-
 ნი და კარის ბჭე და სამშველნი, და ფილნი და ჰინაენი, და სსსაკე-
 ნი და კარის ბჭე და სამშველნი: და მოქლონნი კართა სსსლისა-
 ნი და ღლასრულა უოველი საქმე, რომელი ქმნა სოლომონ ტამარსა
 შინა უფლისასა: და მოიღო სოლომონ სიწმიდე დავით მამისა თუ-
 სისა, და უოველნი სიწმინდენი სოლომონისნი, ვეცხლი ოქრო,
 და ჭურჭელნი მისცნა. საუნჯესა შინა ტამარსა უფლისასა.

თ ა ვ ი ე

და იყო ოდეს ღლასრულა სოლომონ შენებად სსხლი უფლისადა,
 და სსხლი თუსი ოცთა წელთა, ¹⁾ მამინ შემოკრიბნა მეფეძან სო-
 ლომონ უოველნი უხუცესნი ისრაელისანი სიონსა შინა რათა აღი-
 ბ ღონ კიდობანი აღთქმისა უფლისადა, ქალაქისაგან დავითისა: ესე
 ანს სიონი და და მოკრბეს სოლომონ მეფისად უოველნი კაცნი ის-
 რაელისანი თუჭსა აფანნიმს, დღესასწაულობად: ესე ანს თუჭ მე-
 გ შვიდე, და მოვიდენ უოველნი უხუცესნი ისრაელისანი და და აღიღეს
 დ მღდელთა კიდობანი, და კარავი წამებისა და უოველნი ჭურჭელნი
 დ სიწმიდისანი რომელნი იუენეს კარავსა შინა წამებისასა და სოლომონ მეფე და
 უოველნი ისრაელნი ვიდოდეს წინაშე კიდობნისა, და შეწირეს კარ-
 ე ნი და ვერძნი ურიცხუნი და და შეიღეს კიდობანი მღდელთა ადგილსა
 ზედა მისსა დაბერად ტამარისა წმიდათა შინა წმიდათასა ქუჭსე
 ვ ფრთეთა ქერაბინთასა და რამეთუ ქერაბინნი იუენეს გაშლილნი
 ს ფრთითა ზედა ადგილსა კიდობნისასა, და დაჭყარვიდეს ქერაბინნი
 ს კიდობანსა და სიწმიდესა მისსა ზესთამო და და გარე მოეცუათ განწ-
 ლ მდელნი და იხილუებოდეს თავნი განათლებულთანი წმიდათაგან
 ლ ჰირის ჰირ დაბირისა, და არა გამოინდეს გარეგან და ²⁾ არა რამე
 იყო კიდობანსა შინა თუნიერ ორთა ფიცართა ქვისათა, ფიცარნი

¹⁾ ბ ნეშტ. ე. — ²⁾ კობ. თ. ე მოსე ი.

იგი აღთქმისანი, რომელნი დადგნა მოსე მუნ ქორებს, რომელი აღუთქმა უფალმან მეთა ისრაელისათა ოდეს გამოიყვანებდა მათ ქრესტიანისაგან ეგვიპტისა ზღ 1) იყო ოდეს გამოვიდოდენ მდღელნი თ სიწმიდისაგან, ზღ ღრუბელმან აღავსო ტაძარი უფლისაჲ ზღ ზვერ ი უძლებდეს მდღელნი დადგომად ზღ მსახურებად ზირისაგან ღრუბლი- ია სს, რამეთუ აღივსო დიდებითა უფლისათა ტაძარი ზღ მაშინ თქნაჲ ია სოლომონ: 2) უფალმან თქნაჲ დამოწყებად ნისლსა შინა: სოლო მე აღვაშენე სახლი სახელისა შენისა წმიდისა დამკვდრებად სუფ- იბ რისა შენისა მას შინა უკუნისამდე ზღ ზ მოაქცია მეფემან ზირი იბ თუსი, ზ აკურთხა მეფემან ყოველი ისრაელი, ზ ყოველი კრებულნი ისრაელისა, რომელნი იდგეს მუნ ზღ 3) თქნაჲ მეფემან: კურთ- ივ ხეულარს უფალი ღმერთი ისრაელისა დღეს. რომელი იტყოდა ზი- რითა თუსითა დავითისთუს მამისა ჩემისა, ზ კელითა თუსთა აღ- იდ უსრულაჲ მეტყველმა ზღ დღითგან რომელსა შინა გამოვიყვანე ერი იდ ჩემი ისრაელი ეგვიპტით, არა გამოვირჩიე ქალაქი ყოველთაგან ტომთა ისრაელისათა, აღშენებდ ტაძრისა, ზ საყოფელად სახელისა ჩემისა მუნ: არამედ გამოვირჩიე იერუსალემს შინა ყოფად სახელისა ჩემი- იე სსა მუნ, ზ გამოვირჩიე დავით ყოფად მისა მფლობელად ერთა ზედა ჩემთა ისრაელთა ზღ 4) იყო გულისა შინა დავით მამისა ჩემისასა იე რათა აღაშენოს ტაძარი სახელსა ზედა უფლისა ღმრთისა ისრაელი- ივ სსასა ზღ ზრქნაჲ უფალმან დავითს მამასა ჩემსა: ვინათგან აღვიდა ივ გულისა ზედა შენსა, რომელ აღმიშენო ტაძარი სახელისა ჩემისა, კეთილად ზრქმენ რამეთუ იქმნა გულისა შინა შენსა ზღ სოლო შენ ივ არა აღმიშენო ტაძარი, არამედ მემან შენმან, რომელი გამოვიდეს მუცლისგან შენისა, მან აღმიშენოს ტაძარი სახელისა ჩემისა ზღ 5) ივ აღადგინა უფალმან სიტყუნანი თუსნი რომელნი თქნა, ზ დამადგინა მე დავითის წილ მამისა ჩემისა, ზ დავჯედ სუფარსა ზედა ისრაელი- ით სსასა ვითარცა იტყოდა უფალი, ზ აღვაშენე ტაძარი სახელისა უფ- ლისაჲ ღმრთისაჲ ისრაელისა ზღ ზ დაადგინა მუნ ადგილად კიდ-

1) ზ მოსე მ. — 2) ზ ნეშტ. ვ. — 3) ზ მეფეთა კა. — 4) ზ მეფეთა ზ. — 5) ზ მეფეთა ზ.

ბანი, რომელსა შინა არიან აღთქმანი უფლისანი, რომელი აღუ-
 თქტამ უფალმან მამათა ჩუწნთა გამოეყანებას მათსა ქუჭუანით ე-
 პ ვაჰით ❖ ღ დადგა სოლომონ წინაჲ ჰირსა საკურთხეველისა უფ-
 კა ლისასა, წინაჲ ეოველთა კრებულთა ისრაელისათა, ღ აღიპყრნა
 კე კელნი თუხნი ცად მიძართ, ღ¹⁾ თქტამ ❖ უფალო ღმერთო ისრაელი-
 კბ სო არა არს ღმერთი გარეჲ შენსა, ცათა შინა სე ღ ქუჭუანასა სე-
 კე და ქვე, რომელი დაიცვე აღთქმასა ღ წუალობასა მონისა შენისასა, რო-
 კბ მელი ვიდოდეს წინაჲ შენსა, ეოვლითა გულითა თუხითა ❖ რო-
 კბ მელ დაუძარხე მონასა შენსა დავითს მამასა ჩემსა, ვითარცა ეტეო-
 კბ დღეს ❖ ღ აწ უფალო ღმერთო ისრაელისაო, დაუძარხე მონასა
 კდ შენსა დავითს მამასა ჩემსა, რამეთუ არქუ მას, ღ ეტეოდი ❖²⁾ არა
 კე მოაკლდეს შენდა კაცი ჰირისაგან ჩემისა მჯდომარე საუდარსა ზედა
 კე ისრაელისასა, უკეთუ დაიცვნეს მეთა შენთა გზანი თუხნი სლავად წი-
 კე ნაჲ ჩემსა, ვითარცა შენ ზვიდოდი წინაჲ ჩემსა ❖ ღ აწ უფალო
 კე ღმერთო ისრაელისაო სარწმუნო იქმნეს სიტუჲმ შენი, რომელი
 კე არქუ დავითს მამასა ჩემსა ❖ ნუ თუ ჰქმძარიტად ეგოს ღმერთი კა-
 კბ ცთა თანა ქუჭუანასა ზედა; ღ უკეთუ ცანი ღ ცანი ცათანი არა კმა
 კბ არს შენდა, ვიდრემე უფროს სახლი ესე, რომელი აღვაშენე სახელი-
 კბ სსა შენისა იეოს საეოფელად შენდა ❖ ღ მოხედენ ვედრებასა ჩემსა
 კც ზედა უფალო ღმერთო ისრაელისაო, სმენად ლოცვისა მო-
 კც ნისა შენისა, რომელი დგას წინაჲ შენსა, შენდამი დღეს ❖ იუაჲ
 კთ თვალნი შენი მოხედვად ტამარსა ამას ზედა დღე ღ ღამე, ადგილსა
 კთ ზედა რომლისათუხსცა სთქუ ❖³⁾ კვალად იეოს სახელი ჩემი მუნ სმე-
 კთ ნად ლოცვისა, რომელსა გვედრებოდეს მონა შენი ადგილსა ამას
 კლ ზედა დღე ღ ღამე ❖ ღ ისმინო კმა ვედრებისა მონისა შენისა ღ⁴⁾
 კლ ერისა შენისა ისრაელისა, რომლისათუხს გვედრებოდენ ადგილსა ამას
 კლ ზედა, სამკვიდრებელისა შენისასა ზეცით: ღ შენ ჰყო მიტეკება ღ შე-
 კლ ლა იწუალო ❖ რაოდენიცა უკეთუ შესცოდოს თუთუღმან მოეჭისისა მი-

1) ბ მკაბ, ბ. დ ეზდრ. ც. — 2) ბ მეფეთა ვ. ღ ივ. — 3) უ მისეჲიბ. კმ მორე თ. — 4) დ ეზდრ. ვ.

მართ თვისისა, ღ უკეთუძცა მიიღოს მას ზედა წუვეა ღ მოვიდეს ღ აღი-
 როს წინაშე ზირსა საგურთხეველისა შენისასა, ტაძარსა ამას შინა ზ
 ღ შენ უსმინო ზეცით, ღ ჰყო დასჯიდე ერსა შენსა ისრაელსა: გან-
 სჯად უსჯულოსა, მიცემად გზისა მისისა თავსა ზედა მისისა, ღ
 განმართლებად მართალისა, ღ მიცემად მისსა სიმართლისაებრ მი-
 სისა ზ ოდეს შთავარდეს ერი შენი ისრაელი წინაშე მტერთა რა-
 მეთუ შეგცოდა, შენ, ღ მოიქციეს შენდა, ღ აღუაროს სახელსა,
 შენსა, ღ გვედროს ღ იტყოდეს ვედრებასა შენდა ტაძარსა ამას ში-
 ნა ზ ღ შენ უსმინო ზეცით, ღ მოწუალე ექმნე შეცოდებულთა ერთა
 შენთა ისრაელთა, ღ მოაქცინე იგინი ქრწენასა შინა, რომელი მი-
 სცენ მამათა მათთა ზ ოდეს შეიკრას ცაჲ არა ეოფად წვიმისა, რა-
 მეთუ შეგცოდონ შენ, ღ გვედრონ ადგილსა ამას ზედა, ღ აღუ-
 რონ სახელსა შენსა, ღ ცოდვათა მათგან მოიქცენ, ოდეს დაამდა-
 ბლნე იგინი ზ ღ უსმინო ზეცით, ღ მოწუალე იქმნე ცოდვათათჳს
 მონისა შენისა ღ ერისა შენისა ისრაელისა: რამეთუ მიუთხრა მათ
 გზანი კეთილნი სლვად მათ შინა, ღ მიცე წჳმა ქრწენასა ზედა,
 რომელნი მიეც ერთა შენთა სამკვდრებელად ზ უკეთუ სიკიმილი
 იუოს უკეთუ სიკუდილი იუოს რაჟამს იუოს მოწუაჲ ანუ თუ მტრ-
 გნელი, ანუ თუ მკალი, ანუ თუ გესლი, უკუწ თუ იუოს ღ თუ აჭი-
 რვებდენ მას მტერნი მისნი, ერთსა შინა ქალაქთავანსა მისსა: ეო-
 ველი წინააღმდეგობობა ეოველივე საღოზა, ღ ეოველი წელულე-
 ბანი ზ ეოველი ვედრება, ეოველი ლოცვა უკეთუ იუოს ეოველისა
 კაცისა ერთაგან ისრაელისათა, რაჟამს ცნან თუთოეულმან საღობა
 გულისა თვისისა, ღ აღიზერნეს კელნი თუნნი ტაძარსა ამას შინა ზ
 ღ შენ უსმინო ზეცით განშხადებულისაგან საეოველისა შენისა, ღ
 მოწუალე ექმენ, ღ ქმნე ღ მოსცე კაცსა გზისაებრ მისისა; ვითარცა
 უწეი გული მისი, რამეთუ შენ მსოლომან თუთ უწენი გულნი ეო-
 ველთა მეთა კაცთანი ზ რათა ეშინოდეს შენი ეოველსა დღესა,
 რაოდენ ცნონდენ ქრწენასა ზედა, რომელი მიეც მამათა ჩრწნთა ზ
 ღ უცხო იგი, რომელი არა არს ერთაგან შენთა ისრაელთა, თუ
 მოვიდეს ქრწენით შორიელით სახელისათჳს შენისა. რამეთუ ესმა

ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლწ
 ლტ
 ლკ
 ლმა

სახელი შენი დიდი, და კელი შენი ძლიერი, და მკლავი შენი ძლი-
 პბ,მკ ლი, და მოვიდეს და და გვედრებოდეს ადგილსა ამას ზედა და შენ
 უსმინო ზეცით განმზადებულისაგან საყოფელისა შენისა, და უქმნე
 ყოვლისა ებრ, რაოდენსა თუ გზადოდეს შენ უცხო თესლი, რათა
 სცნან ყოველმან ერმან ქრტიანისამან სახელი შენი, და შეშინდენ შე-
 მდ ნგან, ვითარცა ერი შენი ისრაელი, და ცნან რამეთუ სახელი შენი
 წოდებულ არს ტაძრისა ამას ზედა, რომელი აღვაშენე და ოდეს
 განვიდეს ერი შენი ბრძოლად მტერთა ზედა თვსთა, გზასა რომელსა
 მოაფლანენ ივინი, და ილოცვიდენ სახელითა უფლისათა. გსითა ქა-
 ლაქისათა, რომელი გამოირჩიე თავისა თვისისათვის, და ტაძრისა
 მე მიმართ, რომელი მე აღვაშენე სახელისა შენისათვის და შენ ის-
 მვე სამართალი და რაჟამს შევცოდონ შენ, რამეთუ ¹⁾ არა არს კაცი,
 რომელმან არა გცოდოს შენ, და განრისხენ მათ ზედა, და მისცნე
 ივინი წინაშე მტერთა, და წარტყუწვიდენ მათ წარმტყუწველნი
 მწ ქრტიანასა შინა შორიელსა გინა მახლობელსა და მოიქცნენ გუ-
 ლნი თვისნი ქრტიანასა შინა, სადაცა მწირობდნენ, და მოიქცენ და
 გვედრნენ ქრტიანასა შინა მწირობისა მათისასა, და იტყოდნენ: შე-
 მწ გცოდეთ, ვიუსჯულოეთ, არა ვქმენით სიძარბოე და მოიქცნენ
 შენდა ყოვლითა გულითა მათითა, და ყოვლითა სულითა მათითა,
 ქრტიანასა შინა მტერთა მათისასა, სადაცა შეიყვანეს ივინი, და გე-
 ვედრნენ შენ გზასა ზედა ქრტიანისა მათისასა, რომელი მოვეც მამა-
 თა მათთა, და ქალაქისა მიმართ, რომელი გამოირჩიე, და ტაძრისა
 მთ მიმართ რომელი აღვაშენე სახელისა შენისათვის და ისმინო ზეცით
 გამო, განმზადებულისაგან საყოფელისა შენისა ლოცვსა მათისა და
 ვედრებისა მათისა, და უფო განმართლება მათი და მოწუალე ექმნი
 უსამართლოებასა ზედა მათსა, რომლითაცა გცოდეს შენ, და ყო-
 ვლისათვის უარ-ყოფისა მათისა, რომლითა უარ გექმნეს შენ, და მი-
 სცე მათ შეწუალება წინაშე წარმტყუწველთა მათთა, და შეიწყალნე
 ნა ივინი და რამეთუ ერნი შენნი და სამკვდრებელი შენი არიან, რო-

¹⁾ ბ ნუსტოა ვ. ზარაქ ზ ივ. ა იგავი კ და მხდრასი მ.

შეღნი გამოიყვანენ ქუჭუნისაგან ეკვპტისა, შორის სადნობელი-
 საგან რკინისა ❖ დ იუან ეური შენი, დ თვალნი შენი განსმულ
 ლოცვასა ზედა მონისა შენისასა, დ ვედრებისა მიმართ ერისა შენი-
 სა ისრაელისა, სმენად მათდა ეოვლისათუც რომელთათუც კსადო-
 დენ შენ ❖ რამეთუ შენ გამოიწიენ ივინი თავისა შენისა სამკვ-
 დრებელად ეოველთაგან კაცთა, ეოველთაგან ერთა ქუჭუნისათა ვი-
 თარცა სთქუ კელითა მონისა შენისა მოსესითა, ოდეს გამოიყვანენ
 შენ ქუჭუნით ეკვპტით მამანი ჩუწნი უფალო უფალო ❖ მამინ
 თქუამ სოლომონ ტამრისათუც, ოდეს აღასრულა შენება მისი, მსე
 დაადგინა ცათა შინა: უფალმან თქუა დამკვდრე ნისლსა შინა: აღ-
 მიშენე მე ტამარი კეთილ შუწნიერი ჩემდა, დამკვდრებად მას შინა
 განაჯლებით: არა ესე ეოველი წერილ არსა წიგნსა კალობასასა ❖
 დ იუო რაჟამს აღასრულა სოლომონ ვედრება უფლისა მიმართ,
 ეოველითა ლოცვთა დ ვედრებითა ამით, დ აღდგა ჰირისაგან საეუ-
 რთხეველისა უფლისა, დ დადგა მუკლთა ზედა თუხთა, დ კვლნი თუ-
 ხნი აღიპურნა ზეცად ❖ დ აკურთხა ეოველი კრებული ისრაელისა
 კმითა დიდითა დ იტეოდა ❖ კურთხეულ არს უფალი დმერთი დღეს,
 რომელმან მოსცა განსვენებად ერსა თუხსა ისრაელსა, ეოველისა
 ებრ რაოდენსა იტეოდა: არა შესცვალა სიტუჟანი არცა ერთი რამ
 სიტუკათა შინა მისთა კეთილთა, რომლითაცა იტეოდა კელითა მო-
 სე მონისა მისისათა ❖ იუან უფალი დმერთი ჩუწნი ჩუწნთანა,
 ვითარცა იუო მამათა ჩუწნთა თანა, რათა არა დაგუტეოს ჩუწნ ❖
 რათა მოაქცინენ თავუანისცემად გულნი ჩუწნი მისა მიმართ, რათა
 ვიდოდეთ ეოველსა შინა კსასა მისსა, დ დაცვად მცნებათა მისთა, დ
 ბრძნობათა მისთა, დ სიმართლისა მისისა, რომელ ამცნო მამათა
 ჩუწნთა ❖ დ იუან სიტუჟანი ესე, რომლითა ვევედრენით წინაშე
 უფლისა დუთისა ჩუწნისა დღეს, მიხსლებულ უფლისა დუთისა
 ჩუწნისა დღე დ დამე, ეოჟად სიმართლისა მონისა შენისა, დ სი-
 მართლისა ერისა შენისა ისრაელისა, ეოველსა შინა დღესა ❖ რა-
 თა ცნან ეოველმან ერმან ქუჭუნისამან, რამეთუ უფალი თავადი არს
 დმერთა. დ არა ვინ არს სხუამ ❖ დ იუან გული ჩუწნი სრულ

ნბ
 ნგ
 ნდ
 ნე
 ნვ
 ნზ
 ნწ
 ნთ
 დ
 და
 დბ

უფლის მიმართ ღუთისა ჩუწნისა, ღირსებით სლვად ბრძანებათა
 მღ მინა მისთა, ღ დაცვად მცნებათა მისთა, ვითარცა ესე დღეს ზ ღ
 მეფემან, ღ ყოველმან შემან ისრაელისამან მისთანა შეწირეს მსხუტ-
 მღ რწლი წინაშე უფლისა ზ ღ ¹⁾ შეწირა მეფემან სოლომონ მსხუტ-
 რწლი მშჯდობისა, რომელი შეწირა უფალსა, კარი ოც ღ ორი
 ათასი, ღ ცხოვარი ას ოცი ათასი, ღ განაანლა მეფემან ტაძარი
 მჟ უფლისაჲ, ღ ყოველთა მეთა ისრაელისათა ზ მას დღესა შინა წმი-
 დაჲ ყო მეფემან სოლომონ შინაგან ესოჲსა, რომელი იყო ზირის
 ზირ ტაძრისა უფლისა, რამეთუ ყო მუნ ყოვლად დასწველი, ღ
 მღვენი ღ მსხუტრწლი, ღ ცმელნი მშჯდობისანი, რამეთუ საყურ-
 თხეველი რვალისა, რომელი წინაშე უფლისაჲ, მცირე იყო რამე-
 თუ არა ეძლო დატევნად ყოვლად დასწუტლისა ღ მსხუტრწლითა
 მჟ მშჯდობისათა ზ ღ ქმნა სოლომონ დღესასწაული მას დღესა შინა,
 ღ ყოველთა ისრაელთა მისთანა, კრებული დიდი შემოსვლითგან
 ემათისა ვიდრე მდინარედმდე ეგვიტისა, წინაშე უფლისა ღუთისა
 ჩუწნისა, ტაძართა თანა რომელიცა აღაშენა, ჰამდეს ღ სუმიდეს ღ
 მღ იშუტბდეს წინაშე უფლისა ღუთისა ჩუწნისა მჯდსა დღესა ზ ღ მე-
 მღ რვესა შინა დღესა განუტყევა ერი, ღ აკურთხევდეს მეფესა, ღ წარ-
 ვიდენ კაცად-კაცადი სასლსა თჳსსა, ისარებდეს შუტბითა გულისა-
 თა კეთილისათჳს, რომელი უყო უფალმან დავითს მონასა თჳსსა
 ღ ისრაელსა ერსა მისსა.

თ ა ვ ი თ.

ს **და** ²⁾ იყო რაჲამს აღასრულა სოლომონ აღმენებაჲ სახლისა უფ-
 ლისაჲ, ღ სახლისა მეფისა, ღ ყოველთა საქმეთა მისთა, რაოდენიცა
 ბ ინებაჲ ქმნად ზ ღ ³⁾ ერუტნა უფალი სოლომონს მეორედ, ვითარცა
 ბ ერუტნა გაბაონს შინა ზ ღ თქუად უფალმან მისა მიმართ ჳისმინე გამ-
 ვედრებისა შენისა, ღ ლოცჳსა შენისა რომლითა მევედრე წინაშე
 ჩემსა, გიუზა მენ ყოვლისავე ვედრებისა შენისა, ღ წმიდაჲ ვჳჲ ტა-
 ძარი ესე, რომელიცა აღაშენენ, ⁴⁾ დადებად სახელისა ჩემისა მუნ

¹⁾ ბ ნუშტთა ჳ.—²⁾ ბ ნუშტ ჳ.—³⁾ ჳემორე ბ. ჳემორე ან.—⁴⁾ კ მო-
 სე ობ. ჳემორე ტ. დ მეფეთა კა.

უკუნისამდე, **ღ** იუჴენ თჴაღნი ჩემნი მუნ, **ღ** გული ჩემი ვოველსა შინა დღესა **ჟ** **ღ** შენ უკეთუ სჯოდღე წინაშე ჩემსა, ვითარცა ვიდო-
 და დავით მამა შენი წინაშე ჩემსა სიწმიდითა გულისათა **ღ** სიწრ-
 ფოებითა, ვოფად ვოველისა ებრ რომელიცა ვამცნე მას, **ღ** ბრძანე-
 ბისა ჩემისა, **ღ** მცნებისა ჩემისა დაცვად **ჟ** **ღ** დავამტკიცო სუფარნი
 მეფობისა შენისა ისრაელთა შორის უკუნისამდე, ¹⁾ ვითარცა ვი-
 ტყოდი მამისა მიძართ შენისა, **ღ** ვარქუ: არა მოაკლდეს შენგან კა-
 ცი წინამძღვარი ისრაელსა შორის **ჟ** სოლო უკეთუ მიქცევით მი-
 იქცეთ თქმწნ, **ღ** შენი თქმწნნი ჩემგან **ღ** არა დაიმარხნეთ
 მცნებანი ჩემნი, **ღ** ბრძანებანი ჩემნი, რომელიცა მოკცა მო-
 სე წინაშე თქმწნსა, **ღ** წარსჯდეთ **ღ** მონებდეთ ღმერთთა
 უცხოთა, **ღ** თაყვანისცემდეთ მათ **ჟ** **ღ** განვაბნო ისრაელი
 ქმწყანით, რომელი მივეც მათ, **ღ** ტამარი ესე რომელი წმი-
 და ვუაგ სახელისა ჩემისათჴს, განვაგლო ჰირისაგან ჩემისა
ღ იეოს ისრაელი განბნეულ წარწემედულ, ვოველთა ერთა შო-
 რის **ჟ** **ღ** სახლი ესე იეოს მალად **ღ** ვოველი რომელი მოვიდეს
 მისდა, განკვრდეს, **ღ** მიიქცეს, ²⁾ **ღ** თქმწას: რაღსათჴს უქმნა უფალ-
 მან ესრეთ ქმწყანსა **ღ** ტამარსა ამას **ჟ** **ღ** თქმწას: ვინათგან დაუ-
 ტვეს უფალი ღმერთი თჴსი, რომელმან გამოიყუანნა მამანი მათნი
 ეკჴტით, სახლისაგან მონებისა, **ღ** შეიწყანარეს ღმერთნი უცხო-
 ნი, **ღ** თაყუანისცემდეს მათ, **ღ** ჰმონებდეს მათ, ამისთჴს მოავლინა
 უფალმან ამათ ზედა ვოველი ესე სიბოროტე **ჟ** **ღ** ³⁾ იუო შემდგო-
 მად ოცისა წლისა რომელსა შინა აღაშენა სოლომონ ორი სახლი,
 ტამარი უფლისაჲ, **ღ** სახლი მეფისა **ჟ** სირამ მეფე ტუროსისა
 შეეწეოდა სოლომონს ხითა კედრისათა: **ღ** ხითა უღწოლველითა **ღ**
 ოქროთა, **ღ** ვოველითა ნებითა მისითა: მამინ მისცა სოლომონ
 ხირამს ოცი ქალაქი ქმწყანსა გალილეასსა **ჟ** **ღ** გამოვიდა სი-
 რამ ტუროსითგან, **ღ** ვიდოდა გალილეას სიღვად ქალაქთა, რომ-
 ელი მისცა სოლომონ მას, **ღ** ისილა, **ღ** არა იუო მისსა სათნო **ჟ**

¹⁾ **ღ** მეფე **ფ.** **ღ** ნეშტ. **გ.** — ²⁾ **ე** მისე **გ.** **გ.** — ³⁾ **ღ** ნეშტ. **ტ.**
ფ. **ღ** ნეშტ. **ტ.**

ივ და ჰრქუა რაჲ არიან ქალაქნი ესე რომელი მომცენ მე ძმაო: და
 იდ უწოდა მათ სახელწარი სილული დღეინდელად დღედმდე და და მოა-
 იე რთვა სოლომონს ხირამ, ას ოცი ტალანტი ოქრო და ესე არს რი-
 ცსუ ხარკისა, რომელი მოიღო მეფემან სოლომონ რათა აღაშენოს
 ტაძარი უფლისაჲ, და სახლი სამეფოჲ, და მილლონი და სლუდე
 იერუსალიმისა, და კიდე ქალაქისა, რომელი მოსდუდა კედლითა,
 ივ ქალაქი დავითისა, და ასური და მადელოჲ და ღაზერი და ფარათ
 მეფე ეგვიპტისა გამოვიდა და აღიღო ღაზერი, და დაწვა იგი ციხე-
 ხლითა, და ქანანელნი მცხოვრებელნი ქალაქსა მას შინა წარწყმი-
 დნა, და მისცა იგი მხითვად ასულსა თჳსსა ცოლსა სოლომონის-
 აზ. მს სს და აღაშენა სოლომონ ღაზერი და ბეთრონი ქუჩნაჲ, და ბა-
 ით ლათი, და თერმოთი ქუჩუანასა შინა უდაბნოსა და ეოველნი ქა-
 ლაქნი მავარნი რომელნი იუზენ სოლომონისა, და ეოველნი ქა-
 ლაქნი, სადაცა იუზენ ეტლნი, და ეოველნი ქალაქნი, სადაცა იუ-
 ნენ მკედარნი მისი, და ეოველი რომელი იყო სათნო მეფისა სო-
 ლომონისა, აღაშენა მან იერუსალიმსა შინა და ლიბანს შინა, და
 ეოველსა შინა ქუჩუანასა სამეფოსა თჳსსა და ეოველნი ერნი, და-
 მთომილნი ამორეჳთავან, და ქეტელთა, და ფერეზელთა, და ქანა-
 ნელთა, და ებესელთა, და იუსელთა, და გერგესელთა რომელნი არა
 ეუზენ მეთავან ისრაელისათა და მენი მათნი და მთენილნი შემ-
 კა დგომად მათსა ქუჩუანასა ზედა რომელთა ვერ უძლეს მეთა ისრაე-
 ლისათა მოსრვად მათთანა, მეფემან სოლომონ დაიმონნა იგინი
 კბ მიცემად ხარკისა ვიდრე დღეინდელად დღედმდე და სოლო მეთა ის-
 რაელისათავანნი არა მისცნა საქმესა ზედა სოლომონ, რამეთუ
 იუზენ იგინი კაცნი მენენი, და ერმანი მისი, და მთავარნი მისი,
 და სამდგომი მისი, და მკედართ მთავარნი ეტლნი და ცხენოსანნი მი-
 კბ სი და ესენი იუზენ მთავარნი ზედა მდგომნი, საქმეთა ზედა მეფი-
 სს სოლომონისათა, სუთას ორმეოც და ათნი, რომელნი უბრძანებ-
 კდ დეს ერთა მოქმედთა საქმისათა და სოლო) ასული ფარაოსი გა-
 მოვიდა ქალაქისაგან დავითისა სახელსა შინა თჳსსა, რომელი აღუ-

შენა მას სოლომონ, მილონს შინა ღ შესწირვიდა სოლომონ
 სამეზის წელიწადსა შინა ეოვლად დასაწუჭლსა, ღ მძუღობის
 მსხუჭრწლსა საკურთხეველსა ზედა, რომელი აღუქენა უფალსა, ღ
 უკევედა საკეველითა კეთილ სულელითა წინაშე უფლისა, ღ გა-
 ნასრულა ტაძარი ზ ღ შექმნა მეფემან სოლომონ ნაფი ღასონსა
 შინა ღავერისსა, რომელი იყო წიად ელათისა ნაზირსა ზღუსა,
 უგანასკნელისა, ქუჭვანასა შინა ედომისსა ზ ღ წარგზავნა სი-
 რამ ნავსა ზედა ერძათავან თუსთა, კაცნი მენავენი, მეცნიერნი მმარ-
 თველობად ზღუსა ერძათათანა სოლომონისთა, ღ მივიდნენ სოფა-
 რას ღ მოიღეს მუნით ოქრო ას ოცი ტალანტი ღ მოართუეს მე-
 ფესა სოლომონს,

პი

პპ

თ ა ვ ი ი.

სოლო ესმა, ¹⁾ დედოფალსა საბაჲსსა სახელი სოლომონისი,
 ღ სახელი უფლისაჲ, ღ ძოვიდა გამოცდად მისა იტავითა ზ ღ მო-
 ვიდა იერუსალიმს ძალითა დიდითა ფრიად: ღ მოიღო აქლეძობითა
 ნელსაცხებელი, ღ მრავალი ოქრო ფრიად, ღ ქუანი ძვრფსნი: ღ
 შევიდა სოლომონისსა ღ ეტეოდა მას, ეოველსა რაჲოღენი ჰქონ-
 და გულისა შინა მისსა ზ ღ მიუთსრა მას სოლომონ ეოველნი სი-
 ტეუანი მისი: ღ არა იყო სიტეუაჲ შეურაცხ მეფისავან, რომელი-
 ცა არა მიუთსრა მას ზ ღ იხილა დედოფალმან საბაჲსმან ეოველი
 გონიერება სოლომონისა, ღ სახლი რომელი აღაშენა ზ ღ საჭ-
 ძელნი სოლომონისა, ღ საცხოვრებელი ერძათა მისთა, ღ წინა
 დგომანი მსახურთა მისთანი, ღ შემოსილება მისი, ღ ღუნის მწდ-
 ნი მისნი, ღ ეოვლად დასაწუჭლი მისი, რომელი შეიწიროდა ტა-
 ძარსა შინა უფლისსა: ღ თავსა შორის თუსსა განცუფორდა ზ ღ
 ჰრქუაჲ სოლომონს მეფესა: ჰემძარტად არიან სიტეუანი, რომე-
 ლი მესმა ქუჭვანასა ჩემსა სიტეუათათუს შენთა, ღ გონიერების-
 თუს შენისა ზ ღ არა მქონდა დარწმუნებაჲ სიტეუათათუს მე ვიდ-
 რემდის არა მოვედ აქა, ღ ვსედავ თუალითა ჩემითა, ღ აწჲ არა
 არს არცა ნახევაი მისა, რომელსა მე მომითსრობდენ: შევიძინეს

ა

ბ

გ

დ

ე

ვ

ზ

¹⁾ ბ ნუმტ. თ. მათე აბ. ლუკა აა.

სიბრძნე ღ კეთილნი მათ ზედა, უფროს ყოვლისა სმენისა. რომე-
 ლი მესმა ქუჭყანასა შინა ჩემსა * ნეტარ არიან ცოლნი შენნი, ღ
 ნეტარ არიან ერძანი ესე შენნი, ესე რომელნი გიდეგანან წინაშე
 თ შენსა მარადის, ღ ისმენენ ყოველსავე გონიერებასა შენსა * იუოს
 უფალი ღმერთი შენი კურთსეულ, რომელმან ინებაჲ მოცემად შენ-
 და საყდარი ისრაელისა, ვინათგან შეკეუწარა უფალიან ისრაელი-
 სამან დამტკიცებად უკუნისამდე, ღ დაგადგინა შენ მეფედ მათ ზედა,
 ყოფად მსჯავრისა ღ სიპართლისა, ღ სამართალთა შინა მათთა *
 ი ღ მისცა სოლომონს ას ოცი ტალანტი ოქრო, ღ ნელსაცხებელი
 მრავალი ფრიად, ღ ქუანი ძვრ ფასნი: არა მოვიდა მერმელა ნელ-
 საცხებელი ეგრეთ სიმრავლით რომელი. მისცა დედოფალმან საბაჲ-
 ია სამან მეფესა სოლომონს * ღ ნაჲმან ხირამისმან მოძღვებლმან
 ოქროსამან სოფორისკან მოიღო ხენიცა გაუთლელი მრავალი
 იბ ფრიად, ღ ქუანი ძვრ ფასნი * ღ უქმნა მეფემან სეთა მათ ვაუ-
 თლელთაგან შესადგამი ტამარსა უფლისასა, ღ სახლსა მეფისასა, ღ
 წინწილი ღ ებანი მკალობელთა: არა მოსრულ იყო შემდგომად
 აბისა ეგე ვითარნი ხენი გაუთლელნი ქუჭყანასა მას არცა ხილულ
 ივ იუწუნენ სადა ვიდრე დღეინდელად დღედმდე * ღ მეფემან სოლომონ
 მისცა დედოფალსა საბასა. ყოველი რაჲოდენი ინებაჲ ღ რაჲო-
 დენი ითხოვა მისაგან თუნიერ, ყოველისა მის, რომელი მისცა მას
 კელითა თუსითა მეფემან სოლომონ: ღ მიიქცა ღ წარვიდა ქუჭყა-
 იდ ნასა თუსსა, თუთ ღ ყოველნი ერძანი მისნი * ღ იყო საწონი
 ოქროსა მოღებულისა სოლომონისა ერთსა შინა წელსა, ექქსას
 იე სამეოც ღ ექქსისა ტალანტისა ოქრო * თუნიერ ხარკისა საჲმო-
 თაგან ღ ვაჭართაგან, ღ ყოველთაგან მეფეთა წიად, კერძოთა ად-
 ივ გილთა, ღ მკედართ მთავართაგან ქუჭყანისათა * ღ ¹⁾ ქმნა მეფემან
 სოლომონ სამასი შუბი ოქროსა ჭკედილი: სამასი ოქრო ერთსა
 იხ შინა შუბსა იუწუნეს * ღ სამასნი ფარნი ჭკედილნი ოქროთა, სამი
 ლიტრა ოქროსა იყო თუთეულსა ფარსა შინა, ღ მისცნა ივინი მე-
 ფემან ტამარსა შინა, რომელი იყო ქმნილი სეთაგან ლიბანის-

¹⁾ ქვემოთ იდ.

თა ❖ ღ ქმნა მეფეებან საუდარი ძუალთაგან სწილოსათა დიდი, ღ
 მოაოქროა იგი ოქროთა გამოცდილითა ❖ ექუნი ხარისხი საუდ-
 რისა, ღ სახენი ზუარაკთანი უქმნა საუდარსა უკანით კერო ზედა
 საუდრისა სიმკრეველე უკანით მისა, ღ სელნი ამიერ ღ იმიერ საუ-
 დარსა ზედა საჯდომელსა, ღ ორნი ლომნი მდგომარენი კელთა
 თანა ❖ ღ ათორმეტნი ლომნი მდგომარენი მუნ ექუსთა ხარისხთა
 ზედა, ამიერ ღ იმიერ, ღ არა იუზენენ ესრეთ ვოველთა შინა სამე-
 ფოთა ❖ ვოველნი ჭურჭელნი რომელნი იუზენეს წინაშე მეფისა
 სოლომონისა ოქროსანი იუზენეს, ღ საბანელნი ოქროსანი, ღ ვო-
 ველნი ჭურჭელნი მის ტაძრისანი, რომელი იყო ხისაგან ლიბანი-
 სა იუზენენ ოქროთა ჭედლინი: ღ არა იუზენენ ვეცხლისანი, ვინათგან
 არად შევაცხილ იყო ვეცხლი დღესა შინა სოლომონისსა ❖ რამეთუ
 ნაწი თარძის მეფისანი იუზენენ, ზღვასა ზედა ნაფათანა სირამისთა:
 ერთ გისი საშასა წველსა შინა მოუვიდოდეს მეფისა ნაწი თარძით,
 ღ მოიღებდეს ოქროსა ღ ვეცხლსა, ღ კბილთა სწილოთასა, ღ ეა-
 ზუხუნთა. ღ ფარშამავთა, ღ ქუათა გათლილთა ღ გაუთლეულთა ❖
 ესე იყო რიცხვ ხარკისა რომელი მოიღო მეფეებან სოლომონ აღ-
 შენებად ტაძრისა უფლისაჲ, ღ სახლისა მეფისა, ღ ზღუდისა იე-
 რუსალიმისა. ღ კიდე ქალაქისა რომელი მოზღუდვად ზღუდისა ქა-
 ლაქისა დავითისა. ღ ასური, ღ მადდალო, ღ ლერზარ, ღ ვეფო-
 რონ ზეთი, ღ იეფეზავი, ღ ვოველნი ქალაქნი რომელსაცა შინა
 იუზენენ ეტლნი, ღ ვოველსა ქალაქსა რომელსა შინა იუზენენ ცხე-
 ნოსანნი ღ სელოვანნი სოლომონისანი, რომლითა განიზრახუდენ
 აღმუენებად იერუსალიმს შინა, ღ ვოველსა შინა ქუჭყანასა, რამეთუ
 რათა არა დაამძიმონ ვოველი ერნი დატყვებულნი ქუტათაგან ღ
 ამორეველთაგან, ღ ფერეხელნი, ღ ქანანელთაგან, ღ იეველთაგან,
 ღ ევასელთაგან, ღ გერკესეველთაგან, რომელი არა იუზენეს მეთა-
 გან ისრაელისათა მენი მათნი არა დაშთა მათთანა ქუჭყანასა ზედა,
 რომელი არა შეუძლეს მეთა ისრაელისათა წინა აღმდგომად მათთა.
 ღ დაიმორჩილნა ივინი სოლომონ ქუჭყე მესარკედ ვიდრე დღეინ-
 დელად დღემდე. სოლო მეთაგან ისრაელისათა არა მისცა საქმეთა

იწ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კბ

ზედა სოლომონ, რამეთუ ივინი იუჟნეს კაცნი მკნენი და ყრბანი მი-
 სნი, და მთავარნი და სამმდგომნი სამნი მისნი მთავარნი, და მხედართ
 მთავარნი ეტლთა მისთა, და მკედართა მისთა. და განდიდნა სოლო-
 მონ უფროს ეოველთა მეფეთა ქუჭყანისათა სიმდიდრითა და გო-
 ვნიერებითა და ეოველნი მეფენი ქუჭყანისანი ეძიებდეს ხილვად
 ჰირსა სოლომონისასა სმენად სიბრძნისა მისისა, რომელი მისცა
 მას უფალმან გულისა შინა მისსა და ივინი მიართუმიდეს თუთუ-
 ლი ძღუჭნსა თვისსა, ჭურჭელთა ოქროსათა და ვეცხლისათა, და სა-
 მოსელთა, და ნელსაცხებელთა, და ცხენთა და ჯორთა ეოველთა წელ-
 თა და ¹⁾ იუჟნენ სოლომონისა ორმეოცი ათასი ხრდალნი რემა-
 ნი ეტლთა შინა, და ათორმეტი ათასი მკედართა, და დადგინნა
 ივინი ქალაქთა შინა საეკლთათა, და მეფისათანაცა იერუსალიმს ში-
 ნა და ეთ მფლობელი ეოველთა მეფეთა, მდინარითგან ქუჭყა-
 ნისამდე უცხო თესლთასა, და სახლჭრამდე ეგვიპტისა: ²⁾ და შეაგროა
 მეფემან ოქრო და ვეცხლი იერუსალიმს შინა, ვითარცა ქუა, და კე-
 დრინი შეაგორვა ვითარცა ყოლა, რომელი მინდოროთა ზედა სი-
 მრავლითა არს და მოჭკურიდეს სოლომონს ცხენთა ეგვიპტი-
 თან, და ფეკუსითგან სამეფოსა, და ივიდდეს გამოცულითა ფეკუსით-
 გან და მოვიდოდეს ეკლნი ეგვიპტიუთან ექუსისი ვეცხლისა: და
 ცხენნი ას ორმეოცი და ათ ვეცხლისა ეგროთვე ეოველთა მათ მეფე-
 თაგან ქუჭლიმელთა, და სირიისათა მოვიდოდეს.

თ ა ვ ი ი ა .

სოლო იყო მეფე სოლომონ ფრიად დედათ მოყვარე, და ³⁾
 მოიყვანნა დედანი უცხონი, და ასული ფარაოსი, მონაბელთანი,
 ამანიტეკლთანი, სურისანი, და იდუმელთანი, ქეტელთა, და ამორევე-
 ლთანი და ⁴⁾ ეოველთა მათ წარმართთაგან, რომელთა თვის ამცნო
 უფალმან მათა ისრაელისათა არა შესვლად მათდა, და ივინიცა რათა
 არა ვიდოდენ, თქუჭნ შორის, რათა არა მიაქცევდენ გულთა თქუჭ-
 ნთა შედგომად კერპთა მათთა; და ამათ მიმართ მიდრკა სოლომონ
 სიყვარულად და იუჟნეს მისა ცოლნი უფროსნი შუდას, და ხარჭ

¹⁾ ბ ნუშთა ა.—²⁾ ბ ნუშთა ა.—³⁾ ე. მეფეთა იხ.—⁴⁾ კვემოზ. იდ.

ნი, სამასა ზღ და იქმნა ქამსა შინა სოლომონის სიბერისასა, ზღ მია-
 ქცვიეს ცოლთა მისთა გუელი მისი შედგომად დემერთა უცხოთა ზღ
 არა იყო გუელი მისი სრულ უფლისა თანა ღმრთისა მისისა, ვი-
 თარცა გუელი დავით მამისა მისისა ზღ ზიდოდა სოლომონ უკა-
 ნით ასტრატისა სამაგკლისა სიდონელთასა, ზღ შედგომად მეფისა
 მათისა, კერზისა მეთა ამონისთა ზღ ზქმნა სოლომონ ბოროტი
 წინაშე უფლისა, ზღ არა ვიდოდა კუალსა უფლისასა, ვითარცა და-
 ვით მამა მისი ზღ ¹⁾ მამინ აღაშენა სოლომონ მადალი ბომონი ხა-
 მოსისა, კერზისა მოაბისა, ზღ მეფისა მათისა კერზისა მეთა ამო-
 ნისათა, ზღ ასტრატისა, სამაგკლებისა სიდონელთასა, მთასა ზედა
 რომელი იყო წინაშე იერუსალიმისა ზღ ზესრეთ უქმნა ვოველთა
 ცოლთა თჳსთა უცხო თჳსლთასა რომელინი უკმევდეს ზღ მქწირვი-
 დეს კერზთა მათთა ზღ ზანრისხნა უფალი სოლომონს ზედა, რა-
 მეთუ განდრიკა გუელი თჳსი უფლისაგან ღმრთისა ისრაელისა, ²⁾
 რომელი გამოუჩნდა მას ორგისის ზღ ³⁾ ზღ რომელიმან ამცნო
 მას ორგისის სიტყუსა მისთჳს, რათა ვოველადეჲ არა ვიდოდეს კვა-
 ლსა დემერთა უცხოთასა, ზღ დაიცვას ზღ ზეოს რომელი ამცნო მას
 უფალიმან დემრთმან ზღ ზღ ზრქეჲა უფალიმან სოლომონს: ვინათგან იქმნა
 ესე შენ მიერ, ზღ არა დაიცევ მცნებანი ჩემნი, ზღ ბრძანებანი ჩემნი რომ-
 ლითაცა გამცენ შენ, განსეთქით განვსეთქნე მეფობა შენი კელისაგან
 შენისა, ზღ მივსცე იგი მონასა შენსა ზღ ვარნა ⁴⁾ დღეთა შინა შენთა
 არა ვყო ესენი, დავითის თჳს მამისა შენისა: სოლო კელისაგან
 მისა შენისა მიუღო იგი ზღ ვარნა ვოველივე სამეფო არა მიუღო:
 სკიბტრა ერთი მივსცე შენსა შენსა, დავითის თჳს მონისა ჩემისა,
 ზღ იერუსალიმისა თჳს ქალაქისა, რომელიცა გამოვრჩიე ზღ
 აღმდგინნა უფალიმან წინა აღმდგომი სოლომონს, აღერა იღუ-
 მიელი, რომელი იყო ნათესავისაგან მეფისა იღუმიელისა ზღ ზღ ⁵⁾
 იყო ოდეს აღმოფხურა დავით, ედომ ოდეს წარვიდა იოაბ, მკე-
 დართ მთავარი მისი, ზღ მარხვად მოწუვედილითა მოსრა ვოველი

¹⁾ დ მეფთა გგ. დ მოსე კა.—²⁾ ზემორ. თ.—³⁾ ზემორ. კ.—⁴⁾ ზემორ. აბ.
⁵⁾ ბ მეფთა ც.

ივ მამა-კაცი იღუმძიას შინა ❖ რამეთუ ექუს თქვ ჯდა მუნ იოაბ, ზ
 ფოველი ისრაელი იღუმძიას შინა, ვიდრე მდის მოსწუჯდა ეოველი
 ის მამა-კაცი იღუმძიას შინა ❖ ზ ივლტოდა ადერ თვო, ზ ეოველი
 კაცნი იღუმძიელნი, ერმანი მამისა მისისანი მის თანა, ზ შთავიდეს
 ის ევჯატედ: ზ ადერ იყო ერმა მცირე ❖ ზ აღღვეს კაცნი, ქალაქის-
 ცანი მადიამისა, ზ მოვიდეს ფარანად, ზ აღიხუნეს კაცნი თვს თანა,
 ზ მივიდეს ფარანისა მიმართ მეფისა ევჯატისა: ზ შევიდა ადერ
 ფარანს მიმართ, ზ მისცა მას მეფემან სხელი, ზ საზრდელი გან-
 ით სასდურლილი მას, ზ ქვტყანა მისცა მას ❖ ზ ჰოვა ადერ მადლი
 წინაშე თვალთა ფარანსთა ფრიად, ზ მისცა მას ცოლად დაჲ ცო-
 ლისა თვისისა, დაჲ ფეკემინისა უფროსი ❖ ზ უშვა დამან ფეკერის-
 მან ადერს მანაბეთ მე თვისი: ზ სრდიდა მას ფეკემინა შორის ძეთა
 კა ფარანსთა: ზ იყო მანაბეთ შორის ძეთა ფარანსთა ❖ ზ ადერს
 ესმა ევჯატეს შინა, რამეთუ მიიძინა დავით მამათა თვისთა, ზ რა-
 მეთუ მოკუდა იოაბცა უხუცესი, მთავარი ლაშქართა, ზ ჰურქუაჲ
 ადერ ფარანს: განმიტევე მე რათა მივიქცე ქვტყანასა შინა ჩემ-
 კბ სა ❖ ზ ჰურქუაჲ ფარანს ადერს: რაჲსა ნაკალუღევან ხარ შენ ჩემ-
 თანა. ზ აჰა მუნ მეთხოები წარსლუად ქვტყანასა შენსა. ზ მიუგო
 მას ადერ: განტევეთ განმიტევე მე: ზ მიიქცა ადერ ქვტყანასა ში-
 კბ ნა თვისსა ❖ ¹⁾ ზ აღუდგინა უფალმან სოლომონს წინააღმდეგომ
 რახონ, მე ელიდასი, რომელი ივლტოდა ადაგლეხერ მეფისგან
 კდ სუბელთასა უფლისა თვისისა ❖ ზ შეკრბეს მისა კაცნი ზ იქმნა იგი
 მთავარ ლაშქართა შემფოთეთა, ოდეს მოსწუვედა მათ დავით: ზ
 მივიდეს ზ მასკედ, ზ დასდეს მას შინა, ზ განამეფეს დამასკეს შინა ❖
 კე ზ იყო იგი მხდომ ისრაილისა ეოველთა დღეთა სოლომონისთა:
 ესე არს სიბოროტე ადერისა: ზ განამწარა ისრაელი ზ მეფობდა
 კვ ქვტყანასა მას იღუმძელთასა. ❖ სოლო იერობოამ იყო მე ნაბათისა,
 ეფრათელისა, სართასგან, მე დედა-კაცისა ქურივისა, ცერუასი მონი-
 კზ სოლომონისა ❖ ზ აღიმაღლნა მან კელნი მეფესა ზედა სოლო-
 მონსა ზ ესე არს ბრალი. რამეთუ აღიმაღლა მან ზელი თვისი მე-

1) ბ ნუსტ. ივ.

ფესა ზედა * რამეთუ მეფემ სოლომონ აღაშენა კიდე ქალაქისა, **დ** მოზღუდა კედლითა ქალაქი დავითის ძამისა თვისისა * **დ** კაცი იერობამ იყო ძლიერი ძალითა: **დ** იხილა სოლომონ ურმა ესე, რამეთუ კაცი საქმისა არს, **დ** დაადგინა იგი უოველსა ზედა მეტურთათა სახლისა იოსებისთა * **დ** იყო ჟამსა მას შინა გამოვიდა რა იერობამ იერუსალიმით, **დ** ჰოვა იგი აქია სილონიტელმან წინასწარმეტყველმან გზასა ზედა, **დ** გააბრუნა იგი მიერ გზით: **დ** იყო აქია შემოსილი სამოსლითა ახლითა, **დ** იეჟნეს ორნივე ერთსა ველსაზედა * **დ** მიჰყო აქია სამოსელსა თვისსა ახალსა, რომელი იყო მას ზედა, **დ** განაზო იგი ათორმეტ წილად * **დ** ¹⁾ ჰქრქამ იერობამს: მიიღე თავისა შენისა თანა ათი ესე წილი, რამეთუ ერთ იტყუას უფალი ღმერთი ისრაელისა: აჰა ესერა მე განვხეთქო მეფობაჲ კელისაგან სოლომონისა, **დ** ²⁾ მიგცე შენ ათი ნაწილი * **დ** ორი სკინტრა იეჟნენ მისსა მონისა თუხ ჩემისა დავითის თუხ, **დ** იერუსალიმისა თუხ ქალაქისა, რომელი გამოვირჩიე თავისა ჩემისა თუხ უოველთაგან ტომთა ისრაელისთა * ვინათგან დამიტყუა მე, **დ** თაყვანისსცა ასტრატეს საძაგელსა სიდონისასა, **დ** სამოსს, **დ** კერძთა მოაბელთასა, **დ** მეფეთა მათთა სასირცხლოთა მეთა ამონისათა, **დ** არა ვიდოდა გზათა ჩემთა უოფად სათნოებისა წინაშე ჩემსა, ვითარცა დავით ძამა მისი * **დ** არა მიუღო უოველი მეფობაჲ კელისაგან მისისა, ვინათგან დაფარვით დაფიფრე იგი უოველსა შინა დღეთა ცხოვრებისა მისისასა, დავითის თუხ მონისა ჩემისა, რომელიცა გამოვირჩიე * **დ** მიუღო მეფობაჲ კელისაგან მისა მისისა, **დ** მიგცე შენ ათი სკინტრა * სოლო მესა მისსა მივსცე ორი სკინტრა, რათა იეოს საუღარი მონისა ჩემისა დავითისა, უოველთა დღეთა წინაშე ჩემსა ქალაქსა შინა იერუსალიმსა, რომელიცა გამოვირჩიე თავისა თვისისა დასადებელად სახელისა ჩემისა მუნ * **დ** მე მიგიღო შენ, **დ** მეფობდე, რომლისათუხ სურის სულსა შენსა, **დ** შენ იქმნე მეფე ისრაელსა ზედა * **დ** იეოს უკეთუ დაიბარსო უოველი რაჲოდენსა გამცნებ შენ, **დ** სჯდოდე გზათა

კჭ
კო
ლო
ლა
ლბ
ლგ
ლდ
ლე
ლვ
ლზ
ლწ
ლო

¹⁾ ჰემორ. იბ. — ²⁾ ზემორე იდ.

ჩემთა, **დ** ჰყო სათნო წინაშე ჩემსა ცვაღ მცნებისა ჩემისა, **დ** ბრძანებისა ჩემისა, ვითარცა ეო დავით მონამან ჩემმან ვიყო მე შენთანა **დ** აღვიქმენო შენ სასლი საწმუნო, ვითარცა აღუქმენ დავითს **ჟ** **დ** მივცნე შენ ისრაელნი, **დ** განაბოროტო ნათესავი დავითისა ამის წიღი, არამედ არა ეოველთა შინა დღეთა **ჟ** **დ** ეძიებდა სოლომონ მოკლუად იერობოამს: **დ** აღდგა იერობოამ **დ** ივლტოდა ეგვპტედ სურაკის მიმართ მეფისა ეგვპტისა, **დ** იყო ეგვპტეს შინა ვიდრემდის მოკუდა სოლომონ **ჟ** **დ** სსვანი სიტყუანი სოლომონისნი, **დ** ეოველი რაზოდენი ქმნა, **დ** ეოველი მეცნიერებაჲ მისი, არა ესენი დაწერილ იქმნესა წიგნსა შინა სიტყუათა სოლომონისთა **ჟ** **დ** დღენი რომელსა შინა მეფობდა სოლომონ იერუსალიმსა შინა ეოველთა ზედა ისრაელთა წელიწადი ორმეოცი **ჟ** **დ** ¹⁾ დაიძინა სოლომონ მამათა მისთა თანა, **დ** დაეძარხა იგი ქალაქსა შინა დავით მამისა მისისასა, **დ** იყო ოდეს ესმა იერობოამს ძესა ნავათისსა, ეოფხსა ეგვპტეს შინა, რამეთუ ივლტოდა ზირისაგან, სოლომონისა, **დ** ეგო იგი ეგვპტესა შინა, აღდგა **დ** მოვიდა, ქალაქსა შინა თვსსა ქრესანასა სამარიასა რომელ არს მთასა ზედა ეფრემისსა, სოლო მეფემან სოლომონ დაიძინა მამათა თვსთა თანა. **დ** ²⁾ გამეფდა რობოამ მე მის წიღი.

თ ა ვ ი ი ა.

და ³⁾ წარვიდა მეფე რობუამ სიკიმაღ, რამეთუ სიკიმაღ მოვიდოდეს ეოველნი ისრაელნი განსამეფებელად მისსა **ჟ** **დ** იქმნა რაკამს ისმინა იერობუამ ძემან ნავათისმან, კვალად მეოფმან ეგვპტესა შინა, რამეთუ ივლტოდა ზირისაგან მეფისა სოლომონისა, **დ** მოიქცა ეგვპტით **ჟ** **დ** წარგზავნეს **დ** მოუწოდეს მას: **დ** მოვიდა იერობუამ, **დ** ეოველნი მენი ისრაელისანი: **დ** ჰრქეს ერთა მეფისა რობუამის მიმართ **დ** ეტეოდეს **ჟ** მამამან შენმან დაგვძიბა სავივი ჩქნი, სოლო აწ შენ აღგვსუბუქე მონებისაგან მამისა შენისა სასტიკისა **დ** სავივისაგან მისისა მძიმისა, რომელი დავკადვა ჩქნი ზედა, **დ** გმონებდეთ შენ **ჟ** **დ** ჰრქესაჲ მათდა მიმართ: წა-

¹⁾ ნ ნეშტათ თ.—²⁾ მათე ა.—³⁾ ა ნეშტ. ი.

რვედით ღ ეგენით მესამე დღედმდე: ღ მოიქცით ჩემდა, ღ წარუ-
 დეს ზ ღ მიუთხრა მეფემან რობუამ მოხუცებულთა, რომელნი 3
 იუზენეს წინაშე მდგომარენი წინაშე სოლომონისა მამისა მისისა ვიდრე
 ცოცხალა იყო იგი ჰრქუა მათ: ვითარ თქუენ განეგო რაჲ მიუ-
 გო ერთა ამათ სიტყუაჲ ზ ღ ჰრქუეს მას მეტეშელთა: უკეთუ 3
 დღეინდელსა შინა დღესა ექმნე მონა ერთა ამათ, ღ მონებდე მათ,
 ღ ეტეოდე მათ სიტყუასა ტკბილსა იქმნებიან შენდა მონა ყოველ-
 სსა შინა დღესა ზ ღ დაუტევა განზრახვა მოხუცებულთა რომელი 3
 განიზრახეს მის თანა, ღ განიზრახა ერმათა თანა, რომელნი იუ-
 ნეს აღზრდილნი მის თანა, ღ მდგომარეთა თანა წინაშე ჰირსა მი-
 სსა ზ ღ ჰრქუა მათ: რაჲსა თქუენ განიზრახათ; ღ რაჲ მიუგო 3
 ერთა ამათ, რომელი თქუეს ჩემდა, ღ იტეოდეს: აღგუსუბუქი
 ჩუენ საკივი რომელი, დაგუადვა მამამან შენმან ჩუენ ზედა ზ ღ 3
 ეტეოდეს მას ერმანი რომელნი იუზენეს აღზრდილნი მისთანა, ღ
 ჰრქუეს მას: ესრეთ ეტეოდე ერთა ამათ, რომელნი იტეოდეს შენდა
 ღ გრქუეს: გუძიმა მამამან შენმან საკივი ჩუენნი, ხოლო შენ აწ
 აღგუსუბუქე ჩუენგან: ესე არქუ მათდა მიმართ: ნეეი ჩემი უძისო-
 სია წელისაგან მამისა ჩემისა ზ მამამან ჩემმან დასდვა თქუენ ზედა 3
 საკივი მძიმე ხოლო მე შეესძინო საკივისა თქუენისა მიმართ: მამა-
 მან ჩემმან გასწავლა თქუენ წელულებითა, ხოლო მე გასწავლო 3
 თქუენ ღრინკლითა ზ ღ მოვიდეს ყოველი ისრაელი მეფისა მი-
 მართ რობუამისა დღესა შინა მესამესა, ვითარცა ჰრქუა მათ მე-
 ფემან, ღ ეტეოდის: მოიქცით ჩემდა მესამესა დღესა შინა ზ ღ 3
 მიუგო მეფემან ერთა მიმართ ფიცხელად: ღ დაუტევა მეფემან რო-
 ბოამ ზრახუაჲ მოხუცებულთა რომლითა განაზრახეს მას ზ ღ 3
 თქუაჲ მათდა მიმართ ზრახვისა ებრ ერმათათა ღ ეტეოდა: მამამან
 ჩემმან დაგიძმით საკივი თქუენნი, ხოლო მე შეესძინო საკივისა
 მიმართ თქუენსა: მამაჲ ჩემი გასწავლიდა თქუენ წელულებითა,
 ხოლო მე გასწავლო თქუენ ღრინკლითა ზ ღ არა ისმინა მეფე- 3
 მან ერისა, რამეთუ იყო გარდაქცეულ უფლისაგან, რათა დაბტვი-

ცოს სიტყვად თუნი, ¹⁾ რომელსა ეტყოდა კელითა აქიამ სილო-
 ივ მიტელისათა იერობუამისთუხ მისა ნავანისა * ღ ისილეს უოველ-
 თა ისრაელთა რამეთუ არა ისმინა მეფემან სიტყვა მათი, ღ მიუგეს
 ერთა მეფესა, ღ ეტყოდეს: ²⁾ რად არს ჩუწნდა ნაწილი დავი-
 თის თანა ღ არა არს ჩუწნდა სამკუჯდრებელი მისა მიმართ
 იესესა. ივლტოდეთ ისრაელისანო კარავსა შინა თუხსა: აწ
 მწესიდი სახლსა შენსა დავით: ღ განვიდეს ისრაელი ფარდულსა
 იზ თუხსა * ხოლო მეთა ისრაელისათა რომელნი სცხოვრებდენ ქა-
 იწ ლაქსა შინა იუდასთა, გაიმფს რობუამ თვის ზედა * ღ წარავლინა
 მეფემან რობუამ ადონირამ, რომელი იყო სარკსა ზედა, ღ დაქო-
 ლეს იგი ქვითა უოველთა ისრაელთა. ღ მოკუდა; ხოლო მეფემან
 ით ლემს შინა * ღ ³⁾ განივლთა ისრაელი სასლისაგან დავითისა ვი-
 კ დრე დღეინდელად დღედმდე * ღ იყო რაჟამს ესმა უოველსა ისრა-
 ელსა, რამეთუ მოიქცა იერობოამ ეკუპტით, წარუვლინეს ღ მოუწო-
 დეს მას შესაკრებელსა შინა, ღ გაამეფეს იგი ისრაელსა ზედა, ღ
 კა არა ვინ იყო შემდგომ სასლისა დავითისა, კარნა სეიპტრა იუდასი
 ოდენ ღ ბენიამენისა * ღ შევიდა რობოამ იერუსალემსა შინა, ღ
 შეკრიბა უოველი კრებული იუდასი, ღ სეიპტრა ბენიამენისა, ას
 ოცი ათასი ჭაბუკი, მეოფნი ბრძოლისანი, მწუბორად სახლსა ზედა ის-
 რაელისასა, რათამცა მოუქციეს მეფობა რობოამს მესა სოლომო-
 კბ ნისსა * ღ ⁴⁾ იყო სიტყვად უფლისაჲ სამეის მიმართ კაცისა
 კბ ღუთისაჲ, მეტუქტლი * არქე რობოამს მესა სოლომონისსა, მეფე-
 კდ სსა იუდასსა, ღ უოველსა სახლსა იუდისსა, ღ ბენიამენისსა, ღ დ-
 ნამთომთა ერთა ღ ეტყოდი * ესრეთ იტყუს უფალი: ნუ აღსვალ-
 თა ნუცა ებრძვით მძათა თქუწნთა მეთა ისრაელისათა, არამედ მიი-
 ქეცით კაცად-კაცადი სახლსა შინა თქუწნსა, რამეთუ ჩემგან იქმნა
 სიტყვა ესე, ღ ისმინეთ სიტყვად უფლისაჲ, ღ დასცხრნენ წარ-
 სლვად სიტყუსა ებრ უფლისაჲ. (ღ მეფესა სოლომონს ეძინა მამა-
 თა თანა თუხთა, დაღებულ იქმნა ქალაქსა შინა დავითისა, ხოლო

¹⁾ ზემორ. ია.—²⁾ დ მეფეთა იზ.—³⁾ ზემორ. ია.—⁴⁾ ბ ნუსტ. ია.

მეფობდა რობუამ მე მისი მის წილ იერუსალემს შინა: იყო ათ-
 ექუსმეტისა წლისა, ოდეს მეფე იქმნა. და ათხუთმეტსა წელიწადსა მე-
 ფობდა იერუსალემს შინა, სახელი იყო დედისა მისისა ნანას ასუ-
 ლი ანონასა მისა ნასას, მეფისა მეთა ამონისათა, და ქმნა ბოროტი
 წინაშე უფლისაჲ, და არა ირება სლვად შედგომად გზათა დავი-
 თის ძამისა მისისათა, ხოლო იყო კაცი ესე სასლვარსაგან ეფრე-
 მისა მონა სოლომონისა, სახელი მისი იერობოამ, და სახელი დე-
 დისა მისისა სარირა, დედა-კაცისა მემავისა, და მისცა იგი სოლო-
 მონ მთავარსა სკითთათა, მჭრობელსა სახლისა იოსებისასა, და აღუ-
 შენა სოლომონს სარირა, სასლვართა შორის ეფრემისათა, და იყენეს
 მისა, სამასნი ეტლნი და ცხენოსანი, ამან აღაშენა აკრუდა საჭრო-
 ბილისა სახლისა ეფრემისასა, ამან აღასრულა ქალაქი დავითისი, და
 იყო ქუჩაჲ მტვირთველი სამეფოსა ზედა, და ეძიებდა მას მო-
 კლვად სოლომონ, და შეეშინდა და განივლტოდან სუსაკიმისმდე
 მეფისა ეგვტედ, და იყო მისთანა ვიდრემდის მოკრუდა სოლომონ.
 და ესა იერობუამს ეგვტესა შინა რამეთუ მოკრუდა სოლომონ, და
 ჭრქუაჲ ურისა შინა სუსაკიმ მეფისა ეგვტისასა მეტეუჭლმან გან-
 მიტევე მე და განვიდე ქუჩასანასა შინა ჩემსა. და მიუგო მას სუსაკიმ
 ითხოვე ვითარმე სათხოვარი და მოკცე შენ. ხოლო სუსაკიმ მისცა
 იერობუამს, ანუ დაჲ ფეკომინისა, უხუცესი ცოლისა თვისისა მას
 ცოლად, და ესე იყო დიდი ასულთა შორის მეფისათა, და უშვა იე-
 რობუამს აბია მე მისი. და ჭრქუაჲ იერობუამ სუსაკისათანა ეოფასა,
 განმიტევე მე, და განვიდე, და გამოვიდა იერობუამ ეგვტით, და მო-
 კიდა ქუჩასანასა საირუსისასა სასლვარსა შინა ეფრემისასა. და შეკ-
 რიბეს მუნ ეოველი სკიპტრა ეფრემისა იერობუამის მიძართ. და
 აღაშენა მუნ იერობუამ კარემოს ქალაქისა. და საღმობიერ იქმნა
 მჯლი მისი საღმობითა ძლიერთა ფრიად და წარვიდა იერობუამ
 კითხუად მჯლისა თვისსა. და ჭრქუაჲ ანეს ცოლსა თვისსა, აღდეგ
 და წარვიდე. და ჭკითხე ღმერთსა მჯლისათვის, უკეთუ ცოცხალ იქმნეს
 საღმობისაგან მისისა, ხოლო იყო კაცი სილომსა შინა სახელი
 მისი აქია, და ესე იყო სამეოცისა წლისა, და სიტყუაჲ ღმერთისაჲ

იყო მისთანა: ღ ჰქრქუა იერობუამ ცოლსა თუხსა: აღდგე: ღ აღი-
 ლე კელთა შინა შენთა ზურნი კაცისათუხ ღუთისა, ღ კმიადი შულ-
 თა მისთა ღ უურბენი, ღ სტამნი თაფლისა; ღ აღდგა დედა-კაცი. ღ
 აღიღო კელსა შინა მისსა ზურნი ღ ორნი ხუჭულნი, ღ უურბენნი,
 ღ ჰურსკელი თაფლითა, ხოლო აქია იყო კაცი მოხუცებული, ღ
 თუალნი მისნი იუწენეს მობრუვლებულ არა ხედვად, ღ აღდგა ს-
 რაირადგან ღ წარვიდა, ღ იყო მისლვასა მისსა ქალაქსა შინა
 აქიას მიძარტ სილომითისსა. ღ ჰქრქუა აქია ერმასა თუხსა: გან-
 ვედ უკუჭ მიკებებად ანეასა ცოლისა იერობუამისა ღ ეტეოდი მას:
 შემოვედ ღ ნუ ჰყოფნი, რამეთუ ესრეთ იტევს უფალი: ფიცხელი
 მე მოვაფლინო შენ ზედა. ღ შევიდა ანეა კაცისა მიძარტ ღუთისა,
 ღ ჰქრქუა მას აქია: რაჲსათუხ მოძარტუჭნ მე ზურნი, ღ ორნი
 სუჭულნი ღ უურბენი ღ სტამნი თაფლისა: ამას იტევს უფალი: აჭა
 შენ განხუდე ჩემგან ღ იქმენს აღსლვასა შენსა ქალაქსა შინა სარ-
 რისასა, ღ ქალნი შენნი გამოვიდენ შემთხუჭვად შენდა, ღ გრქენ
 შენ; რამეთუ შული შენი მოკუდა, რამეთუ ამას იტევს უფალი: აჭა
 მე აღმოვფხურნი იერობუამსა ამფსიძელი კედელისა მიძარტ ღ იოს
 სიკუდილსა იერობუამისსა ქალაქსა შინა ჰამდენ ძაღლნი, ღ მომუ-
 დარსა აგარაკსა ზედა, ჰამდენ მფრინველნი ცისანი, ღ შულნი გო-
 დებდენ უფლისა მიძარტ. რამეთუ ზოონ მას შინა სიტუქუა კით-
 ლი უფლისა მიერ, ღ განვიდა დედა-კაცი ვითარცა ისმინა, ღ იყო
 ოდეს შევიდა სარაირსა შინა ღ შული მოუკუდა, ღ გამოვიდა გო-
 დება შემთხუჭველნი მისნი. ღ წარვიდა იერობუამს სიკიმას შინა
 რომელ არს სახლუჯისა შინა ეფრემისასა, ღ შეკრიბნა მუნ ტომნი
 ისრაელისანი, ღ განვიდა მუნ რობუამ მე სოლომონისა. ღ იყო
 სიტუქუა უფლისა სძმოს მიძარტ ელამიტელისა ღ ეტეოდა: აღი-
 ლე თავისა შენისა სამოსელი ახალი, რომელი არა აღვიდა წვალსა
 შინა. ღ განეავ იგი ათორმეტ ნაწილად, ღ მიეც იგი იერობუამს.
 ღ არქუ მას: ამას იტევს უფალი: აღილე ათი კერძი რომელი გვა-
 რვიდეს შენ, ღ აღიღო იერობუამ, ღ ჰქრქუა სამეიად; ამას იტევს
 უფალი: აჭა მე განვიყოფ მეფობასა სოლომონისსა, ღ მიეცე შენ

ათი სკიპტრა, ღ ორი სკიპტრა იუოს რობუამისა მისა სოლომონისა. ღ იუო შემდგომად სიკუდილისა მეფისა სოლომონისა გაჰყფა რობუამ მე მისი მის წილ. ღ ეტუოდეს ერთი იგი რობუამს: მამამან შენმან დაგვძმიძა საცივი თვისი ჩუწნ ზედა, ღ დაამძიძა საჰმელნი ტრანჰისისა თვისისა, აწ აღგვსუბუქე ჩუწნ, ღ კმსახუროთ შენ. ღ ჰრქუაჲ რობუამ ერთა მიმართ კუჭალად სამისა დღისა შემდგომად მოგიგო თქუწნ სიტუჭაჲ, ღ ეტუოდა რობუამ მოძეკარეთ მე მოხუცებულნი, ღ განვიზრახო მათ თანა რაჲ მიუგო ერთა სიტუჭაჲ შესამესა დღესა შინა. ღ ეტუოდა რობუამ უერთა შინა მათთა ვითარცა წარგზავნა ერი მისსა მიმართ. ღ ჰრქუწნ მოხუცებულთა ერთა ესრეთ: ვითარცა გეტუოდეს შენდა ერთი, რთა ეტუოდი ერთა მიმართ ღ განქარვაჲ რობოამ ზრახუაჲ მათი, ღ არა სათანო იუო წინაშე მისსა ღ წარავლინა, ღ მოიუზანა, აღზრდილნი მისთანა; ღ ეტუოდა მათ ესრეთ ღ ესე: წარმოგზავნეს ერთა ჩემდა მომართ. ღ ჰრქუწნ შესრდილთა მისთანა, ესრეთ ეტუოდი ერთა: სიერმე ჩემი უსხოს არს უფროს მამისა. ჩემისა წელას, მამად ჩემი ცცემდა თქუწნ, მათრახითა სოლო მე გტანჯო თქუწნ ცყმად განბნეულითურთ, ღ სათანო იუო სიტუჭაჲ წინაშე რობოამისა, ღ მიუგო ერსა ვითარცა განიხრახეს მისა თანა შესრდილთა მისთანა ურმათა ღ ჰრქუწნ ერთა, ვითარცა კაცმან ერთმან, თუთოეულმან მოუქსასა თვისსა, ღ დაღადევეს ეოველთა. მეტუუწლთა: არა არს ნაწილი ჩუწნი დავითისთანა. არცა სამკუდრებელი მისთანა იესეს თუთოეული სახლსა შინა თვისსა, წარვიდეს ისრაელი რამეთუ კაცი ესე. არა არს მთავრობასა შინა. არცა მწვემსობასა შინა ღ განიბნივნეს ეოველნი ერთი სიკლმისგან, ღ განვიდეს კაცად კაცადო სახლსა შინა თვისსა ღ ვერა დაიჭირვიდა რობოამ, ღ განვიდა ღ აღუდა ეტლსა ზედა თვისსა ღ შევიდა იერუსალემს, ღ განვიდეს უკანით მისსა ეოველი სკიპტრა იუდასი ღ ეოველი სკიპტრა ბენიამენისა ღ იქმნა დადგომასა ერთისა წლისასა ღ შეკრიბა რობუამ ეოველი კაცი იუდასი, ღ ბენიამენისა ღ განვიდა ბრძოლად იერობუამისთანა სიკილასა შინა ღ იუო სიტუჭაჲ უფლისაჲ სამეის მიმართ კაცი-

სა ღუთისაჲ ეტეოდა არქუ რობოამს მეფესა იუდასა ჰ ეოველსა
 სახლსა ბენიაშენისა ჰ ეოველთა მიმართ სხუათა ერთა ჰ ეტეოდა
 ამას იტევს უფალი, არა განვიდეთ, არცა ბრძოდეთ ძმათათნა
 თქუწნთა მეთა ისრაელისათა მიიქცეთ თუთეული სახლსა შინა
 თუსსა, რამეთუ ჩემგან იქმნა სიტუჲაჲ ესე ჰ ისმინეს სიტუჲაჲ უფ-
 კმ ლისაჲ ჰ არა წარვიდეს სიტევისაებრ უფლისაჲ) ✠ ჰ აღაშენა
 იერობოამ სიკიმა მათსა შინა ეფრემისთა, ჰ დაემკჯდრა მას შინა,
 კმ ჰ განვიდა მუნითგან ჰ აღაშენა ფანუილი ✠ ჰ თქუა იერობოამ
 გულსა შინა თუსსა: აჰა აწ მიიქცა მეფობა სახლისა შინა დავითი-
 კმ სს ✠ უკეთუ აღვიდეს ერთი ესე შეწირვად მსხუწრწლისა ტაძარსს
 შინა უფლისასა იერუსალემს შინა, ჰ მიიქცეს გული ერისა უფ-
 კმ ლისაჲ მიმართ მათისა, ჰ რობუამის მიმართ მეფისა იუდასა, ჰ
 კმ ჰ მომკლან მე ✠ ჰ განიზრახსა მეფემან, ჰ ქმნა ორნი კბონხ ოქრო-
 სანი, ჰ თქუაჲ ერთა მიმართ: კმა არს თქუწნდალა სლავად იერუსა-
 კმ ლიმს შინა: ¹⁾ აჰა ღმერთნი შენნი ისრაელ გამოძეუნებელი შენი
 კმ ლ ქუწუნით ეკვპტით ✠ ჰ ²⁾ დაადგინა ერთი ბეთილს შინა, ჰ მო-
 ლ რე დანს შინა ✠ ჰ იქმნა სიტუჲაჲ ესე შეცოდებად: ჰ მივიდრდეს
 ერთი წინაშე ჰირსა კბოსა ერთისასა ვიდრე დანამდე, ჰ დაუტევს
 ლა ტაძარი უფლისაჲ ✠ ჰ ³⁾ ქმნა იერობოამ ბომონი მალაღთა ზედა
 ლბ ჰ უქმნა მღდელთა წილი ერთაგან, რომელნი არა იუენენ მეთაგან
 ლბ ლევისათა ✠ ჰ ქმნა იერობუამ დღესასწაული თუწსა მერვესა. დღე-
 სსა მებათხუთმეტესა თუსსა, მსკავსად დღესასწაულისა, რომელი იყო
 ლბ ლ ქუწკანასა შინა იუდასა ჰ აღვიდა საკურთხეველსა ზედა, რომელი
 ლბ ქმნა ბეთილსა შინა ზორვად კბოთა რომელი ქმნა ჰ დაადგინა ბე-
 ლბ თილსა შინა მღდელნი მალაღთა ზედა რომელი ქმნა ✠ ჰ აღვიდა
 ლბ საკურთხეველსა ზედა, რომელი ქმნა ბეთილს შინა, მერვესა თუწსა,
 მებათხუთმეტესა შინა დღესა თუსსა, დღესასწაულობად, რომელი
 ლბ შეასავა გულისაებრ თუსისა, ჰ უქმნა დღესასწაული მეთა ისრა-
 ლბ ლისათა, ჰ აღვიდა საკურთხეველსა ზედა რათა უმსხუწრწლიდეს.

¹⁾ ა მოსე ლბ.—²⁾ იერემ. მწ.—³⁾ ბ ნეშტ. აა ჰ იგ.

თ ა ვ ი იზ.

და აჭა კაცი ღუთისა მოვიდა იუდასსაგან სიტყუსაებრ უფლი-
 საა ბეთილს, და იერობუამ იყო მდგომარე საკურთხეველსა ზედა
 შეწირვად მნებებელი და დაღადყო საკურთხეველისა მიმართ სი-
 ტყუთა უფლისათა, და ჰქრქუა: საკურთხეველო საკურთხეველო, ეს-
 რეთ იტყუს უფალი: ¹⁾ აჭა მე იშვას სახლსა დავითისსა, სახელი
 მისი იოსიაჲ, და შეწიროს შენ ზედა მღუდელნი შემწირველნი შენ
 ზედა, და მუალნი კაცთანი დაწუას შენ ზედა. და მოსცეს მას დღე-
 სსა შინა სასწაული და იტყოდეს: ესე სიტყუაჲ, რომელი თქუაჲ
 უფალმან: აჭა საკურთხეველი განიბნოს, და დანიბნოს ცმელი,
 რომელ არს მას ზედა და იყო ოდეს ისმინა მეფემან იერობუამ
 სიტყუაჲ კაცისა ღუთისაჲ, რომელმან დაღადყო საკურთხეველისა
 მიმართ რომელ არს ბეთილსა შინა, და განიროხა კელი თუხი მე-
 ფემან საკურთხეველისაგან და იტყოდა: იპარით იგი, და აჭა შეკმა
 კელი მისი, რომელი განიპერა მას ზედა, და არღა მალ ედგა მო-
 ქცევად იგი თუხდა და საკურთხეველი განსქდა, და დანიბნა ცმე-
 ლი საკურთხეველისაგან სასწაულისაებრ, რომელი მოსცა კაცმან
 ღუთისამან სიტყუსაებრ უფლისაჲ და ჰქრქუა მეფემან იერობუამ
 კაცსა ღუთისასა: ევედრე აწ წინამე ჰირსა უფლისა ღუთისა შენისასა,
 რათამცა მოიქცეს კელი ჩემი ჩემდა: და ევედრა კაცი ღუთისაჲ წი-
 ნამე ჰირსა უფლისასა, და მოეგო კელი მეფისა მის მიმართ, და
 იქმნა ვითარცა ჰირველ და იტყოდა მეფე კაცისა მიმართ ღუთი-
 საჲ: შემოვედ ჩემთანა სახლსა შინა და ვისადილნეთ. და მიეცე შენ
 ნიჭი და ჰქრქუა კაცმან ღუთისამან მეფეს: უკეთუ მომცე ნახუ-
 ვარი სახლისა შენისა, არა შემოვიდე შენთანა, არცა ვჭამო ჰური,
 არცა ვსუა წყალი ადგილსა ამას ზედა და რამეთუ ესრეთ მამცრო
 უფალმან სიტყუთა და მეტყოდა: ნუ სჭამ ჰურსა, ნუცა სუამ წყალ-
 სსა, ნუცა მიიქცევი გზითა მით, რომლითაცა შეხველ მას შინა და
 და განხვიდე გზითა სხვითა, და ნუ მოიქცევი გზით მით, რომლითა-
 ცა მიხვედ ბეთილს და წინასწარმეტყულებლი ერთი მოხუცებული

¹⁾ და მარკო 8.

ცხოვრებდა ბეთილს შინა, და მივიდეს ძენი მისნი, და მოუხრეს მას ყოველნი საქმენი, რომელნი ქმნა კაცმან ღუთისმან, მას დღესა შინა ბეთილს, და სიტყუათა რომელთა ეტეოდა მეფეს, და იბ მოაქციეს ზირი მამისა თვისისა და ეტეოდა მათ მამად მათი, და ჰრქუა რომლითა გზითა წარვიდა, და უჩუზნებდეს ძენი მისნი გზასა მას რომლითაცა გზითა წარვიდა კაცი იგი ღუთისა, რომელი ივ მოსრულ იყო ქუჭყანით იუდასით და ჰრქუა მეთა თვსთა, შემოკანშეთ მე კარაული და დაუსხნეს მას კარაულსა, და შეჯდა მას ზეიდ და და წარვიდა უკანით კაცისა ღუთისაჲ, და ზოვა იგი მუსასა ქუჭყე მეჯღომარე, და ჰრქუა მას: შენ ხარა კაცი ღუთისაჲ მოსრული იუდასაგან. და ჰრქუა მას მე ვარ და ჰრქუა მას: მოვედ ივ ჩემთანა ჭამად ზურისა და ჰრქუა მას: არ მალმიცს მოქცევიდ შენთანა, არცა ჭამად ზურისა, და არცა ვსუბ წყალი ადგილისა ამისა იზ გან და მეთუ ესრეთ მამცნო მე უფალმან სიტყუთა და მეტეოდა ნუ ჭამ ზურსა მუნ ნუცა სუამ წყალსა მუნ და ნუცა მიიქცევი გზითა ილ მით, რომლითა მიხვედ მას შინა და ჰრქუა მას მეცა წინასწარმეტეუჭლი ვარ ვითარცა შენ, და ანგელოზი იტეოდა ჩემდამო სიტყუთა უფლისათა და მეტეოდა: მოაქციე იგი შენდა სახლსა შინა შენსა რათა ჭამოს ზური, და სუას წყალი: და უბრკა მას და ით და მოაქცია იგი, და ჭამა ზური, და სვა წყალი სახლსა შინა მისსა და კ და იყო სხდომასა მათსა ტრანჰესსა ზედა, იყო სიტყუა უფლისა წინასწარმეტეველისა მიმართ მოქცეველისა მისისა და ჰრქუა კაცსა ღუთისსა მოსრულსა იუდასაგან მეტეუჭლმან ესრეთ იტევის უფალი: ვინათგან გარდაჰვედ სიტყუასა უფლისასა, და არა დაიმარებ მცნებაჲ, რომელი გამცნო შენ უფალმან ღმერთმან შენმან და მოიქცე და ჭამე ზური, და სუ წყალი ადგილსა ამას ზედა, რომლისათვის გარქე შენ და კეტეოდი, რათა არა ჭამო ზური, და არცა სუა წყალი, ამისთვის არა შევიდეს კორცი შენი საფლავსა შინა მამათა კვ შენთასა და იყო შემდგომად ზურის ჭამისა და შემდგომად წყლის სუმიისა, შეჭკანხმეს კარაული მის წინასწარმეტეუჭლისა და მიიქცა და კვ განვიდა და ჰზოვა იგი ლომმან გზასა ზედა. და მოკლა იგი: და

იყო გუბამი მისი განგდებული გზასა ზედა, ჰ კარაული დგა მას ზე-
და, ჰ ლომი იდგა მასლობელ გუბამისა მისისა ზ და აჭა კანცი; მოვიდოდეს ჰ ინილეს მკუდარი განგდებული გზასა ზედა, ჰ ლომი იდგა
მასლობელ მკუდრისა: ჰ მოვიდეს ჰ მიუთხრეს ქალაქსა შინა, რო-
მელსა შინა სცხოვრებდა წინასწარმეტყუელნი მოხუცებული ზ ჰ ის-
მინა ესე, წინასწარმეტყუელმან მიმაქცეველმან მისმან გზით, ჰ თქუა:
კაცი ღუთისა არს ესე, რომელი გარდაჰკდა სიტყუასა ღუთისასა,
ღ მისცა იგი უფალმან ლომსა, ჰ შემუსრა იგი ჰ მოკლა იგი, სი-
ტუჯსაებრ უფლისა რომელმან ჰქრქუა მას ზ ჰ უბრძანა მეთა თუ-
სთა, ჰ ეტყოდა: შემიკასმეთ მე კარაული ზ ჰ შეუკასმეს ჰ წარვი-
და, ჰ ზოგა გუბამი მისი განგდებული გზასა ზედა, ჰ კარაული ჰ
ლომი დგეს გუბამსა ზედა, ჰ არა ეჭამა კორცი ლომსა კაცისა
ღუთისა ჰ არა შეემუსრა კარაული ზ ჰ აღიღო წინასწარმეტყუელ-
ლმან გუბამი კაცისა ღუთისა, ჰ დადგა იგი კარაულსა ზედა, ჰ
მოაქცია იგი წინასწარმეტყუელმან, ჰ შევიდა ქალაქსა შინა და-
ფლავად მისა ზ ჰ დადგა გუბამი მისი საფლავსა შინა თუხსსა, ჰ გო-
დებდა მისთუხს ვაჟ მძაო ზ ჰ იყო შემდგომად გოდებისა მისთუხს
ჰქრქუა მეთა თუხსთა, ჰ ეტყოდა: უკეთუ მოვკუდე, მუნ დამფალით მე
საფლავსა მას შინა, სადაცა კაცი ღუთისა დამარხულ არს, მუალ-
თა თანა მისთა დამდევეთ მე, რათა ცხონდენ მუალნი ჩემნი მუალთა
თანა მისთა ზ რამეთუ ეგოს სიტყუა, რომელსა იტყოდა სიტუჯ-
თა უფლისათა საკურთხეველისათუხს რომელ არს ბეთელს შინა, ჰ
სახლათუხს მადალთა, რომელ არიან სამარისა ზ ჰ შემდგომად
სიტუჯსა ამის არაჲე მოიქცა იერობოამ სიბორტისაგან თუხსისა,
ღ მიიქცა ჰ ქმნა ზოგნი მის ერისაგან მდღლად მადალთა: რომე-
ლსა უნებნ აღავსის კელი მისი ჰ იქმნის მდღელ მადალთა ზე-
და ზ ჰ იქმნა სიტყუა ესე ცოდვად სახლისა იერობოამისა, ჰ მო-
სასპოლველად, ჰ უბინო მყოფელად ზირისაგან ქრქუანისა.

ბბ

ბბ

კს
კწ

კთ

ლ
ლბ

ლბ

ლგ

ლდ

თ ა ვ ი იღ.

ჰას კამსა შინა დასწეულდა აბიაჲ მე იერობოამისა ზ ჰ
ჰქრქუა, იერობოამ ცოლსა თუხსსა: აღდგე ჰ გამოიცვალენ სამოსე-

ა,ბ

ლნი შენნი, რათა არა გიცნან შენ, ვითარმედ შენ ხარ ცოლი იუ-
 რობოამისა, და წარვედ სილომისა შინა, რამეთუ მუნ არს აქია წი-
 ნასწარმეტყუელნი: ¹⁾ იგი იტყოდა ჩემთვის, მეფობასა ერსა ამას სე-
 და ²⁾ და აღიღე კელსა შინა შენსა კაცისა ღმრთისათვის ათნი ჰურ-
 ნი, და ღვეხელნი შვილთა მისთა და უურმენი, და ჭურჭელი თაფლი-
 თა და მივედ მისდა: მან მიგიტხრას შენ, რაჲცა იუოს ერმისა ³⁾ და
 ეო ეგრეთ ცოლმან იურობოამისმან, და აღდგა და წარვიდა სილომს
 შინა, და შევიდა სახლსა აქიასსა: ხოლო კაცი მოხუცებულ იუო
 ხედვად, და თვალნი მისნი მობრულებულ სიბერისა მისისაგან ⁴⁾ და
 ჭრქუა უფალმან აქიას: ⁵⁾ აჭა მოვალს შენდა ცოლი იურობო-
 ამისა კითხვად შენდა მისათვის მისისა, რამეთუ სწეულარს: ესრეთ და
 ესრეთ ეტყოდე მას რაჲმს შემოვიდეს გამოჩინებად შენდა ⁶⁾ და
 იუო ოდეს, ესმა აქიას ხმა ფერცთა მისთა მოხლევასა მას მისსა
 ბჭეთა შინა, და ჭრქუა: შემოვედ ცოლო იურობოამისაო, რაჲსა
 შენ ეგრეთ უცხოდ იჩვენები, რამეთუ მე ვარ მოვლინებული შენდა
 ბოროტ ⁷⁾ და წარვედ არქუ იურობოამს: ესრეთ იტყუს უფალი ღმერ-
 თი ისრაელისა: ვინათგან აღგამაღლე შენ ერისაგან, და მიგეც შენ
 მწყემსად ერთა ჩემთა ისრაელთა ⁸⁾ და გავხეთქე მეფობაჲ სახლისა-
 გან დავითისა, და მიგეც იგი შენ, ხოლო შენ არა იქმენ, ვითარცა
 მონაჲ ჩემი დავით, რომელმან დაიცვნა მცნებანი ჩემნი, და რომე-
 ლი ვიდოდა კვალსა ჩემსა ყოვლითა გულითა თვისითა ყოფად უო-
 ვლისა სიმაართლისა წინაშე თვალთა ჩემთა ⁹⁾ და შენ ბოროტობდი
 უფროს ყოველთასა, რაოდენნი იუჟნენ წინაშე ზირსა შენსა, და
 წარვედ და ქმენ თავისა თვისისა ღმერთნი უცხონი, გამოდნობილ-
 ნი განმარისხებულნი ჩემნი, და უარმევენ მე უკანით თავისა შენი-
 ისა ¹⁰⁾ ¹¹⁾ და ამისთვის მე მოვაფლინო ბოროტნი სახლსა სედა იუო-
 ბოამისსა, და მოვსწო იურობოამისა ვიდრე შემფსმელამდე კედლი-
 სა მიმართ, მეოფი და დაშთენილი ისრაელსა შორის, და მოვსწო
 სახლი იურობოამისა, ვითარცა მოისპის სკორე, ვიდრე აღსრულებამ-
 დე მისა ¹²⁾ და მომეტყუდართ იურობოამისთა ქალაქსა შინა შჭამდენ მ-

¹⁾ შემორე ის. — ²⁾ ჭემორე ის.

დღნი, ღ მოძეუდარსა აკარაკსა ზედა ჳამდენ მფრინველნი ცისანი, იბ
რამეთუ უფალმან თქუა ჳ სოლო მენ აღდეკ ღ წარყედ სახლად
შენდა: ოდეს შესჯდე ფერკითა შენითა ქალაქსა, მოკუტდეს მე შენი ჳ
ღ ტიროდენ მისთუჯ ყოველნი ისრაელნი, ღ დამარზონ იგი, რამე- იგ
თუ იგი ერთი დამარზოს ნათესავისაგან იერობოამისა საფლავსა
შინა, რამეთუ ჳოვა მას შინა სიტყუა კეთილი უფლისათუჯ დუ-
თისა ისრაელისა სახლსა შინა იერობოამისსა ჳ ღ დაადგინოს იდ
უფალმან თავისა თუჯისა მეფედ ისრაელსა ზედა, რომელმან მო-
სრას სახლი იერობოამისა მას დღესა შინა: ღ კვალად ღ აწცა ჳ
ღ შეკუსროს უფალმან დმერთმან ისრაელი, ღ შეარვიოს ვითარცა იე
შეირევეის ქართა ლერწამი წყალსა შინა: ღ მოსზოს ისრაელი მა-
ღლით ქუჭუნისა ამისგან კეთილისა, რომელი მისცუა მამათა მათთა
ღ განაბნინეს იგინი წიად, კერძო შდინარისა, ვინათუგან ქმნეს თა-
ვისა თუჯისა. სერტუები განმარისხებელი უფლისა ჳ ღ მისცეს იგ
უფალმან ისრაელი ცოდებათათუჯ იერობოამისთა, რომელმან სცო-
და, ღ შეცოდებად მოიყვანნა ისრაელნი ჳ ღ აღდეკ ცოლი იერო- ის
ბოამისა, ღ მივიდა სარირას შინა: ღ იყო ოდეს შევიდა წინაშე
ბჳესა სახლისასა, ღ შვილი მისი მოუკუტა ჳ ღ დამარხეს იგი, ღ ილ
ტიროდეს მისთუჯ ყოველნი ისრაელნი სიტყუსა ებრ უფლისა, რო-
მელსა იტყორად კელითა მონისა მისისა აქია წინასწარმეტყუელ-
ლისათა ჳ სოლო ნეშტი სიტყუათა იერობოამისათა, რამოდენი ით
მწუობრობდა, ღ რამოდენ მეფობდა, აჳს ესენი წყრილ არიან წი-
გნსა შინა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა ჳ ღ დღენი კ
რომელთა შინა მეფობდა იერობოამ, იქმნეს წელი ოც ღ ორ; ღ
მიიძინა მამათა თანა თუჯთა, ღ გამეფდა ნაბათ მე მისი მის წილ ჳ
სოლო ¹⁾ რომბამ მე სოლომონისა იყო ორმოც ღ ერთისა წლი- კა
სა, ოდეს იწყო მეფობად, ღ ათმუდმეტსა წელსა მეფობდა ქალაქსა
შინა იერუსალემსა, რომელი ვამოირჩია უფალმან დადებად სახელსა
თუჯსა მუნ ყოველისაგან ტომისა ისრაელისა: ღ სახელი დედისა
მისისა ნაბაბა ჳმანიტელა ჳ ღ ქმნა რომბამ ბოროტი წინაშე უფ- კბ

¹⁾ ჳ ნეშტ. აბ.

გული მისი სრულ უფლისათანა ღუთისა მისისა, ვითარცა გული დავითისა მამისა მისისა ❖ რამეთუ დავითისათჳს დაუტყვა მას უფალმან ღმერთმან ნაშთი იერუსალემს შინა, რათა აღადგინოს შემდგომად მისსა შუღლი მისი, და დაამტკიცოს იერუსალემი ❖ ვინათგან ქმნა დავით სიძარტლე წინაშე უფლისა, და არა მიდრეკა ყოვლისაგან, რომელი ამცნო მას ყოველსა დღესა ცხოვრებისა მისისასა, თჳნიერ სიტყვსა ჰურობა ქეტელისა ❖ და ¹⁾ ბრძოლა იყო შორის რობოამისა და შორის იერობოამისა ყოველთა შინა დღეთა ცხოვრებისა მათისათა ❖ და სსუანი სიტყუანი აბიასნი, ყოველი რომელი ქმნა არა ესე ყოველნი დაწერილ არიანა წიგნსა შინა სიტყუათა დღეთა მეფეთა იუდასთა: და ბრძოლა იყო შორის აბიასა და შორის იერობოამისა ❖ ²⁾ და დიძინა აბია მამთა თჳსთათანა, მეოცდა ოთხესა წელისა იერობოამისასა, და დაეფლა იგი მამთა მისთათანა ქალაქსა შინა დავითისსა, და გამეფდა ასა მე მისი მის წილ ❖ და წელსა მეოცდა ოთხესა იერობოამის ისრაელთა მეფობისასა, მეფობდა ასა იუდასა ზედა ❖ და ორმოცდა ერთ წელ, მეფობდა იერუსალიმს შინა, ხოლო სასული დედისა მისისა ანნა ასული აბესალომისა ❖ და ქმნა ასა სიძარტლე წინაშე უფლისა, ვითარცა დავით მამამან მისმან ❖ და აღსოცა სამაგლეობა ქმწუანისაგან, და აღმოფხვრა ყოველნი კერანი რომელი ქმნეს მამთა მისთა ❖ და ³⁾ ანნა დედა თჳსი გარდაადგინა რომელ არა უფლებდეს იგი, ვინათგან ჰყო მესაკრებელსა მადნარსა შინა თჳსსა და მოჰკუჭთნა ასა სერტყენი კერანი მისნი და დაწუბა ცუცხლითა ნაღუარეფსა შინა კედრისასა ❖ ხოლო მალაღნი არა მოკუჭთნა, ვინათგან გული ასასი იყო სრულ წინაშე უფლისა ყოველთა დღეთა შინა ცხოვრებისა მისისასა ❖ და შეიხუზნა სვეტნი მამისა თჳსისანი და სვეტნი თჳსნი ტამარსა უფლისასა, ვეცხლისა, და ოქრომისანი და ჰურჭელნი ❖ და ბრძოლა იყო შორის ასასა, და შორის ვასლომ მეფისა ისრაელისა, ყოველთა დღეთა შინა მათთა ❖ და გამოვიდა ვასლონ მეფე ისრაელისა იუდასა ზედა, და აღაშენა რამა, რათა არღარა ეოფილ იყო გამოსლვა და

1) ბ მეფეთა ია. — 2) ბ ნეშტთა იგ და იდ. — 3) ბ ნეშტთა, იე.

იტ შესლვა ასა მეფისა იუდასა ✽ დ აღილო ასა უოველი ოქროჲ დ
 ვეცხლი, რომელი იპოებოდა საუნჯესა შინა სახლისა უფლისასა,
 დ საუნჯესა შინა, სახლისა მეფისასა, დ მისცა ივინი ველთა მო-
 ნათა თჯსთასა, დ წარგზავნა ივინი მეფემან ასა მისათანა აღერისა-
 სსა, მისა თავერამისა რამმანს შინა, მისა მიმართ აზაილისა, მეფისა
 ით ასურისა, რომელი სცხოვრებდა დამასკოსა შინა ✽ დ ეტყოდა და-
 დვე აღთქმა შორის ჩემსა, დ შენსა, დ შორის მამისა ჩემისა, დ მამისა
 შენისა: აჰა წარმოგიგზავნე შენ ძღუჭნი გეცხლი დ ოქროჲ: მოჴედ
 დ დასსენ აღთქმაჲ შენი, რომელ არს ვასაოსათანა მეფისა ისრაელისა,
 კ რათა განვიდეს ჩემგან ✽ დ ისმინა მემან აღერისმან, მეფისა
 ასასი, დ წარმოგზავნა მედართ მთავარი ძალთა თჯსთა, ქალაქთა
 ზედა ისრაელისათა, დ მოსრნა აინა, დ დანა, დ აველა, სახლისა
 მახინისა, დ უოველი ხენერეფი, ვიდრე უოველისმდე ქიჭყანისა
 ნეფთაღემისა ✽ დ იყო ვითარცა ესმაჲ ვასა დაუტევა შენგა
 კბ რამასი, დ მიიქცა ფერსუს შინა ✽ ხოლო მეფემან ასა ამცნო უოველსა
 იუდასა უნაკიმსა შინა, დ აღიღეს ქუანი რამასგან, დ ძელნი მისნი,
 რომლით დაფუშნა ვასამ დ აღაშენა მათ შინა მეფემან ასა
 უოველი ბორცვი ბენიამენისა, დ სახმდილონი ✽ დ სხუანი სიტუქუანი
 ასასნი, დ უოველნი ძალნი მისნი, დ უოველნი რომელნი ქმნა,
 დ ქალაქნი რომელნი აღაშენნა, არა ესე უოველნი არიანა დაწერილ
 წიგნსა შინა სიტუქუათა დღეთა მეფეთა იუდასთა, გარნა ჯამსა
 კდ შინა სიბერისა თჯსისასა იწყო საღმობად ფერკთა მისთა ✽ დ
 დაიძინა ასა მამაფათანა თჯსთა, დ დაფლულ იქმნა ქალაქსა შინა
 დავით მამისა თჯსისასა, დ გამეფდა იოსაფატ მე მისი მის წილ ✽
 კე ხოლო ნაგათ მემან იერობოამისმან იწყო მეფობად ისრაელისა
 ზედა, მეორესა წელსა ასას მეფობისასა იუდასა, დ მეფობდა ისრაელისა
 კვ ზედა ორ წელ ✽ დ ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, დ ვიდრე
 გზითა მამისა თჯსისათა, დ ცოდვასა შინა მისსა რომლითა
 კზ ჰყო შეცოდება ისრაელსა შორის ✽ დ გარემო მოადგა მას ვასა
 მე აქინისა, სახლსა შინა ბელანისასა, მისა ახნისა, დ მოკლა იგი
 გაბაფონს უცხოჲ თესლთასა, ხოლო ნაგათ დ უოველი ისრაელი

ვარემოადგა ვაბათონს * ღ მოკლბ იგი ვასსა წელსა შინა მესამე-
 სა ასას მეფისა იუდასა, ღ გამეფდა მის წილ * ღ ¹⁾ იყო რაჟამს
 გამეფდა, ღ მოსწევდა ყოველი სახლი იერობოამისა, ღ არა დაუ-
 ტყვეა არა რად ყოველისგან სულიერისაჲ იერობოამისა, ვიდრემ-
 დის აღმოფხვრებ ივინი სიტყვსაებრ უფლისა, რომელი თქუა
 კელითა მონისა მისისა აქასა სილონთიელისა * ცოდვსათჳს იე-
 რობუამისათა, რომლითა სცოდა ღ შეიქუანა ცოდვასჳ შინა ისრაე-
 ლნი, ღ განრისხებასჳ შინა მისსჳ რომლითა განარისსა უფალი
 ღმერთი ისრაელისა * ღ სსუნი, სიტყუანი ნადაბისიანი, ღ ყოველი
 რომელი ქმნა, არა ესენი ყოველნი არიანა დაწერილ წიგნსა შინა
 სიტყუათა დღეთა შეყუთა ისრაელთასა * ღ იყო ბრძოლა შორის
 ასა მეფისა იუდასა, ღ ვასსა მეფისა ისრაელისა, ყოველთა შინა
 დღეთა მათთა * ღ მესამესა შინა წელსა ასა მეფისა იუდასა, ვა-
 მეფდა ვასსა მე ახინნასი ყოველთა ზედა სამეფოთა ისრაელისათა
 ფერსეს შინა, ოც ღ ოთხსა წელსა * ღ ქმნა ბოროტი წინაშე უფ-
 ლისა, ღ ვიდრდა გზითა იერობუამისათა მისა ნაბათისა, ღ ცო-
 დვათა შინა მიესთა რომელითა შეცოდებასა შინა. მყოფუნანა ის-
 რაელნი.

თ. ა. ვ. ი. მ.

და იყო სიტყვა უფლისა კელითა იიუი მისა ანანასითა
 ვასეს მიმართ ღ ეტყოდა * ვინათგან აღგამადლე შენ ქუჩუნისა-
 გან, ღ მიეცე შენ წინამძღურობად ერთა ზედა ჩემთა ისრაელთა, ღ
 ხვლოდი გზითა იერობუამისათა, ღ შთაიუვანე ცოდვასა შინა გრი
 ჩემი ისრაელი, განრისხებდა ჩემდა ამოებითა მათითა * ²⁾ აჴა მე
 განვაგლო სამკვდრებელი ვასისა, ღ სამკვდრებელი სახლისა მისი-
 სა, ღ ვუო სახლი შენი ³⁾ ვითარცა სახლი იერობუამისა მისა ნა-
 ვათისა * მომუქდარსა ვასსას ქალაქსა შინა ჴამდენ მადლნი, ღ მო-
 მუქდარსა მისსა ველსა ზედა ჴამდენ მფრინველნი ცისანი * ღ შემ-
 დგომნი სიტყუანი ვასისნი, ღ ყოველი რომელიცა ქმნა, ღ მადლნი

¹⁾ ზემორე იდ. ჴემორე ივ ღ გა. დ მეფეთა თ.—²⁾ მეფეთა თ.—³⁾ ზე-
 მორე ივ. ჴემორე გა.

მისნი, არა ესე ყოველი დაწერილ არიანა წიგნსა შინა სიტყვითა
 დღეთა მეფეთა ისრაელისათა ❖ და დაიძინა ვასას მამათა თანა თუხ-
 თა, და დაფლულ იქმნა ფერსას შინა, და გამეფდა ილაჲ მე მისი
 მის წილ ❖ და კელითა იუჲ მისა ანანია წინასწარმეტყუელისათა
 იტყოდა უფალი ვასას ზედა, და სახლსა ზედა მისსა ყოველსა ბო-
 როტსა, რომელი ქმნა მან წინაჲ უფლისა, რომელმან განარისნა
 იგი საქმითა ხელისა მისისათა, ეჲოს მას ვითარცა სახლსა იერო-
 ბოამისასა, დაცემისათუჲ მისისა ❖ წელსა შინა მეოცდა ექუსეს
 ასა მეფისა იუდასა, მეფობდა ილაჲ მე ვასისა ისრაელსა ზედა
 ფერსეს შინა ორ წელ ❖ და აღადგინა უფალმან მას ზედა ერმა
 მისი, ზამბრე მთავარი, ნახევარ ეტლოსანთა, და ესე იჲო ფერსეს
 შინა სმიდა, და ითრობოდა სახლსა შინა არსა სახლის განმეტყუ-
 ლისა ფერსას შინა ❖ და შევიდა ზამბრე, და დასცა მას, და მოკლა
 იგი, წელსა შინა მეოცდა შუდესა ასას მეფისა იუდასა, და გამეფდა
 მის წილ ❖ და იქმნა მეფობასა მისსა, ოდეს დაჯდა საუდარსა ზედა
 მისსა ❖ და მოსრა ყოველი სახლი ვასისა: არა დაუტევა მისა შემფს-
 მელი კედლისა, და არცა მოეჩინი და მეგობარნი მისნი ❖ და მოსრა
 ზამბრე ყოველი სახლი ვასისა სიტყუსა ებრ უფლისა რომელსა
 იტყოდა სახლსა ზედა ვასისა, იგი წინასწარმეტყუელისა მიერ ❖
 ყოველისათუჲ ცოდებათა ვასათა, და ილა მისა მისისა, რამეთუ
 სცოდა და აცოდა ისრაელი განრისხებად უფლისა ღმრთისა ისრა-
 ელისა, ამოგებითა მათითა ❖ ხოლო სსვანი სიტყუნანი ილისნი
 და ყოველი რაოდენი ქმნა, არა აჯა ესენი დაწერილ არიანა წიგნ-
 თა შინა დღეთა მეფეთა ისრაელთასა ❖ და წელსა მეოცდა შუდესა
 ასა მეფისა იუდასა, მეფობდა ზამბრი შუდ დღე ფერსეს შინა: და
 იჲო ბანაკი ისრაელისა გაბაონსა ზედა უცხო თესლთასა ❖ და ეს
 მა ერსა მეოფსა ბანაკსა შინა, და იტყოდეს: გარდაიქცა ზამბრე, და
 მოკლა მეფე: და აღადგინეს მეფედ ისრაელსა ზედა ზამბრი ძვედართ
 მთავარი, ზედ ლაშქართა ისრაელისათა, მას დღესა შინა ბანაკსა
 მას ❖ და აღდიდა ზამბრი და ყოველი ისრაელი მის თანა გაბაონით
 და კარე მოადგნენ ფერსას ❖ და იჲო ოდეს იხილა ზამბრი, რამეთუ

დანიურა ქალაქი მისი, დ შუვიდა შინაგანსა შინა სახლსა მეფისასა,
 დ დაიწუა თავს ზედა სახლი მეფისა ცუცხლითა * დ მოკუდა ცო-
 დვისათჳს მისისა, რომლითა ეო ბოროტი წინაშე უფლისა, რამე-
 თუ ვიდოდან გზითა იერობოამისათ მის ნაბათისთა, დ ცოდავთ
 შინა მისთა, რომელი ჰყო დ შეიყვანა, ცოდავთ შინა ისრაელი
 დ სხვანი შემდგომნი სიტყუანი სამბრისნი, დ საცთურნი მისნი
 რომელნი ჰყუნან, არა აჰა ესენი დაწერილ არიანა წიგსა სიტყუა-
 თა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა * მაშინ განიყო ერი ისრაელისა,
 ნახევარი ერი იქნა თამნის მისა გონათისა რათა მეფობდეს იგი,
 დ ნახევარი ერი იქნა შედგომილ ამბრისა * სოლო ერი მეოფე-
 ნი ამბრის თანა განმლიერდებოდეს უფროს ერთა მეოფთა თამნის
 თანა, მისა გონათისა; დ მოკუდა თამინი, დ ორამ მძა მისი ჟამსა
 მას შინა; დ გამეფდა ამბრი შემდგომად თამნისა * წელსა შინა
 მეოცდა ოთხთმეტესსა, ასა მეფისა იუდასა, მეფობდა ამბრი ისრაელთა
 ზედა ათორმეტ წელ: დ ფერსეს შინა მეფობდა ექუს წელ * დ იუ-
 და ამბრი მთაჲ სემერონი სემერისგან უფლისა მის მთისა ორითა
 ტალანტითა ვერცხლისათა; დ აღაშენა მთა იგი, დ უწოდა სახელი
 მთასა მას, რომელი აღაშენა, სახელისა ებრ სემირა ჰატრონისა
 მთისა მის, მთაჲ სემირონ * დ ქნა ამბრი ბოროტი წინაშე უფ-
 ლისა, დ განბოროტდა უფროჲს ეოველთა მის წინა მეოფთა * დ
 ვიდოდა ეოვლისა ებრ გზისა იერობოამისა მის ნაბათისა, დ ცო-
 დავათა შინა მისთა, რომლითა შეიყვანა ცოდავსა შინა ისრაელი,
 განრისხნებად უფლისა დუთისა ისრაელისა საცთურთა შინა მათ-
 თა * დ სხვანი სიტყუანი ამბრისანი, დ ეოველი რაჲოდენიცა
 ქნა, დ ეოველი ძალი მისი, არა აჰა ესენი დაიწერნესა წიგსა
 შინა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა * დ დაიძინა ამბრი
 მამათა თჳსთა თანა, დ დაეფლა სამარის შინა: დ გამეფდა, აქაბ
 ძე მისი მის წილ * დ ქნა აქაბ ბოროტი წინაშე უფლისა
 უბბოროტესი ეოველთა ეოფილთა ჰირველ მისა * დ მეთერთმე-
 ტესა წელსა ამბრისასა იწყო მეფობად იოსაფატ ძემან ასასმან; ათსუთ-
 მეტისა წლისა იყო, ოდეს იწყო მეფობა, დ ოცდა ხუთ წელ მეფობდა

ბ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კთ
 ლ

- ლა იერუსალემსა შინა ❖ სახელი იყო დედისა მისისა ღაზუკა, ასული სე-
ლინისა, ჰ ვიდრდა იგი გზისაებრ ასა მამისა თვისისა, ჰ არა
მიდრკა მისგან ყოფად სიძარტლისა წინაშე უფლისა, გარნა მღალ-
ნი არა განაგდო, არამედ შესწირვიდა მძალათა ზედა, ჰ აკმევედენ,
ჰ აღთქმა ყო იოსაფატ მეფეთა თანა ისრაელთასა; ჰ ყოველნი მ-
ლნი, რომელ ქმნა, ჰ რომლითაცა სძლო, არა ყოველნი ესენი და-
იწერნესა წიგნსა შინა სიტყვათა დღეთა მეფეთა იუდასთა. ჰ სსვა-
ნი შერევნანი, რომელნი იუჰენეს დღესა შინა ასა მამისა მისისასა,
მოსხო ქუჭყანისაგან; ჰ მეფე არა იყო სურსა შინა ნასიბსა, ჰ
მეფემან იოსაფატ ქმნა ნავი თარმედ წარსლავად, სოფირსა შინა ოქ-
როსათვს, ჰ ვერ წარვიდა, რამეთუ შემუსრეს ნავი ღანისმსა შინა
ღასოელთა. მაშინ ჰქუჭყეს მეფეთა ისრაელისათა იოსაფატის მი-
მართ: წარვაკლინოთ ერმანი ჩუჭნნი ერმათა შენთა თანა ნავსა ში-
ნა, ჰ არა ინებაჲ იოსაფატ. ჰ დაიძინა იოსაფატ მამათა თვისთა
თანა ჰ დაფულა, ქალაქსა დავითისასა, ჰ მეფე იქმნა იორამ მე-
ლა მისი მის წილ ❖ მეორესა წელსა იოსაფატ მეფისა იუდასა აქაბ მე-
ლა ამბრისა მეფობდა ისრაელსა ზედა სამაზრისა შინა ოცდა ორ-
ლა წელ ❖ ჰ ქმნა აქაბ ბოროტი წინაშე უფლისა უბოროტესი-
ლა უფროს ყოველთა მისა წინა მეოფთა ❖ ჰ არა იყო მისა კმა-
ლა სლავად ცოდვათა შინა იერობოამისათა მისა ნაბათისა, ჰ მოიყვანა
ლა ცოლად ¹⁾ იეზაბელ ასული იეთებალისა, მეფისა სიდონისა: ჰ
ლა შევიდა ჰ მსახურებდა ბაალს, ჰ თაყვანისცემდა მას ❖ ჰ დაადგინა
ლა საზოგადოებრივი ბაალისა სახლსა. შინა სამაკელეებისა მისისასა, რომე-
ლა ლი აღუმენა სამაზრისასა შინა ❖ ჰ ქმნა აქაბ მადნარნი, ჰ შესძინა
ლა აქაბ ყოფად განრისხება, უფლისა ღუთისა ისრაელისა, ჰ სული
ლა თჳნი წარწემიდა, რამეთუ ბოროტ მოქმედებდა, უფროჲს ყოველთა
ლა მეფეთა ისრაელისათა ყოფილთა ზირველ მისსაჲ ❖ ხოლო დღესა
ლა შინა მისსა აღუმენა აქიელ ბეთელმან იერიქონი, აბირონს ზედა
ლა ზირმძოსა თვისსა დააფუმნა იგი, ჰ ზელუბს ზედა უმრწამესსა

¹⁾ ანთაბელიუსი. ბ.

თუხსა დაადგინა კარნი მისნი, სიტყუსა ებრ უფლისა, რომელი თქუა კელითა ისუ მისა ნავესა.

თ ა ვ ი ი ზ.

და თქუა ილია წინასწარმეტყუელმან თესბიტელმან, რომელი იყო თესბით გალადისთ აქაბის მიმართ: ¹⁾ ცხოველ არს უფალი ღმერთი ძალთა, ღმერთი ისრაელისა, რომლისა ვსდგა წინაშე მისსა, უკეთუ იქმნას წელსა ამას შინა ცუდარი, და წუძა, თუნიერ სიტყუათა ზირისა ჩემისათა და და იყო სიტყუა უფლისა ილიას მიმართ და წარვედ ამიერ აღმოსავლით, და დაიძალე ნაღუარევეს შინა ქორათისასა, ზირის ზირ იორდანისა და იყო მსმელ ნაღუარევისა მისგან წულისა, და ეორანთა უბრძანო გამოზრდა შენი მუნ და წარვიდა ილია სიტყუსა ებრ უფლისა და დაჯდა წინა ნაღუარევეს ქორათისასა, ზირის ზირ იორდანისა და ეორანი მიართმიდა მას კორცსა კანთიად და ჰურსა, და კორცსა მიმწუხროსა თანა და ნაღვარევისაგან სუსტდა წუელსა და იქმნა დღეთა მათ განკემეს წუარონი, რამეთუ არა იყო წუძა ქუტუანასა ზუდა და იყო სიტყუა უფლისა ილიას მიმართ, და ეტეოდა და ²⁾ აღდევ და წარვედ სარეფთად სიდონისა, და იუავ მუნ, რამეთუ აჯა ვამცნე მუნ დედა-კაცსა ქურივისა გამოზრდა შენი და აღდგა და წარვიდა სარეფთად სიდონისა, და მივიდა ბჰეთა თანა ქალაქისათა, და აჯა მუნ დედა-კაცი ქურივი შეჰკრებდა შეძასა და კმა უყო ზურცით კერძო ილია, და ჰურქუა მას: მომიღე აწ მე მცირე წუელი ჰურქულითა, და ვსწა და წარვიდა იგი მოღებდა: და კმა უყო უკანით მისა ილია, და ჰურქუა მას: მომიღე უკუტ და ნამუსრევი ჰურისა კელითა შენითა, რათამცა ვკამო და ჰურქუა დედა-კაცმან, ცხოველ არს უფალი ღმერთი შენი, უკეთუ არს ჩემთანა უუუარო: არამედ ვითარ ოდენ მტელ ერთ ფქვილი საფქვილესა შინა, და მცირე სეთი რქასა შინა. და აჯა მე შევკრებ მცირესა შეძასა, და შევიღე და ვქმნე თავისა ჩემისათუხსა და მუღთა ჩემთა, და ვკამოთ და მოვსწუდეთ და ჰურქუა მისა მიმართ ილია: ისწრაფე და შევედ და ეუვ სიტყუსაებრ შენისა, არამედ მიქმენ

¹⁾ ზირაჟ მწ. — ²⁾ აკობ კ. ლუკა დ.

მე მისგან ერბეული მცირე ჰარველ, ზ მომართუ მე: ხოლო შენ-
 იდ თვს ზ შეილთა შენთათვს, ქმენ მერძე ❖ რამეთუ ესრეთ იტყუეს
 უფალი ღმერთი ისრაელისა: საფუჯლესა შენსა არა მოაკლდეს ფუჭი-
 იე ღრემდის მოსცეს უფალმან წუჳა ქუჭუანასა ზედა ❖ ზ წარვიდა დე-
 ივ და-კაცი ზ ქმნა სიტყუსაებრ ილიასა, ზ მოართვა მას, ზ კამა მან
 ივი იგი ზ მან ზ ძეთა მისთა ❖ ზ მის ღლითგან არა მოაკლდა სა-
 იხ ფუჭილესა მისა ფუჭილი ზ რქასა მას საზეთესა არა მოაკ-
 იტ ფრიად, ვიდრემდის არა დაძთა მას შინა სული ❖ ზ თქუა დედა-
 კაცმან ილიას მიმართ: რაჲ არს ჩემდა ზ შენდა კაცო ღუთისაო,
 შემოხვედ ჩემდა ახსენებად უსამართლოებისა ჩემისა, ზ მოსიკუდიდ
 ით მისა ჩემისა ❖ ზ ჰრქუა ილია დედა-კაცსა მას: მოძეც მე მე შენი:
 ზ აღიღო იგი წიაღთაგან მისთა, ზ მოიღო იგი ქორსა, სადაცა
 მ თვთ წუჳა, ზ დადვა იგი ცხედარსა ზედა თვსსა ❖ ზ დაღად ეო
 ილია უფლისა მიმართ ზ თქუა: ჳი ჩემდა უფალო მოწამეო მის
 კა კუდილითა ❖ ზ ¹⁾ შთაჰბერა სამ კზის ერმასა მას, ზ სადოდა უფა-
 კბ სს ამის ამისდავე, ზ იქმნა ეგრეთ ❖ ზ გარდამოიფუა ილია ერბე
 ივი ქორისა მისგან სახიდ, ზ მისცა იგი დედასა მისსა, ზ ჰრქუა
 კბ ილიაჲ: იხილე ცოცხალ არს მე შენი ❖ ზ ჰრქუა დედა-კაცმან ილიას
 აჰა მიცნობიეს რამეთუ კაცი ღუთისა ხარ შენ, ზ სიტუვა უფლი-
 სა ჰუმმარტივ არს ზირსა შენსა.

თ ა ვ ი ი ს.

ს და იუო შემდგომად დღეთა მრავალთა, ზ სიტუჳაჲ უფლისაჲ
 იუო ილიას მიმართ, წელსა შინა მესამესა, ზ ეტეოდა: წარვიდ, ზ
 ბ ეჩვენე აქაბს, ზ მივსცე წუჳა ზირსა ზედა ქუჭუანისასა ❖ ზ წარვიდა

¹⁾ დ კზდრ. ჳ.

ილია აქაბის მიმართ ჩუწნებად, დ იუო სიუძილი ძლიერი სსა-
 რიას ზ დ მოუწოდა. აქაბ აბდიას განძევას სახლისას; დ აბდია
 იუო მოძიში უფლისა ფრიად ზ დ იუო ოდეს იუო მოწუჭდად
 იესაბელ წინასწარმეტყუტელთა უფლისათა, დ წარიუქანა აბდია ას-
 ნი კაცნი წინასწარმეტყუტლნი, დ დამაღნა იგინი ორმეოც დ ათ
 ათნი ქებასა შინა, დ ზრდიდა მათ ზურითა დ წელითა ზ დ ჰრქუა
 აქაბ აბდიას: წარსლვით წარვიდეთ ველებ წეაროთა მიმათთ წეაღ-
 თასა, დ უოველსა ზედა ნადვარვესა, ნუ თუ ვერ ვზოვნეთ მწუხრი-
 ლი, დ გამოვზარდნეთ ცხენნი დ ჯორნი, რათა არა განეტწხრწენ
 საცხოვარნი ზ დ განიუჭნეს თუსად გზანი წარსლვად მიერ: აქაბ
 წარვიდა გზითა ერთითა, დ აბდია წარვიდა გზითა მეორითა ზ დ
 აბდია ერთი გზასა ზედა: დ მოვიდა ილია შემთხვევად მისა მარტო;
 დ აბდია ისწრაფა დ დავარდა ზირსა ზედა. თუსსა, დ ჰრქუა: შენ
 ხარ თუთ, უფალო ჩემო ილია ზ დ ჰრქუა ილია აბდიას: მე
 ვარ, წარვედ დ აუწეე უფალსა შენსა. დ ეტეოდი: აჭა ილია ზ დ
 ჰრქუა აბდიას: რაე გცოდე მე, რამეთუ მიძეე მე მონა შენი კელსა
 შინა აქაბისსა რათა მოძეკას მე ზ ცხოველ არს უფალი ღმერთი
 შენი, უკეთუ არს ერი, ანუ მეფობა, სადაცა არა წარვევლინე მე
 უფალსა ჩემსა მოძიებად შენდა: დ ვრქეი მე, არა არს: დ სწუვეის
 საძეფო დ კერძონი მისნი რამეთუ ვერა გზოვე შენ ზ დ აწ შენ მე-
 ტუჯ მე: წარვედ დ არქე უფალსა შენსა: აჭა ილია ზ დ იუოს რა-
 ჟამს მე განვიდე შენგან, დ სულმან უფლისამან აღვიღოს შენ, ქუტ-
 უანასა რომელი არა ვიცოდე, დ შევიდე მითხრობად აქაბისსა, დ ვერა
 გზოო შენ, დ მოძეკას მე: რამეთუ მონა შენი ვარ მოძიში უფლისა სი-
 ჭაბუკით ჩემითგან ზ ანუ არა მოკეთხრას შენ უფალო ჩემო, რო-
 ძელი ვქმენ, ოდეს უნდოდა მოწუჭდა იესაბელს წინასწარმეტყველ-
 თა უფლისათა, დ დავძალენ მე წინასწარმეტყველნი უფლისანი, ასი
 კაცი, ორმეოცდა ათ ათი ქებასა შინა, დ გამოვზარდენ იგინი ზუ-
 რითა დ წელითა ზ დ აწ შენ მეტუჯ მე: წარვედ დ მიუთხარ. უფა-
 ლსა შენსა: აჭა ილია, დ მოძეკას მე ზ დ ჰრქუა ილია: ცხო-
 ველ არს უფალი ძალთა, რომლისა წინაძე ვდგავარ წინაძე მისა

ბ
 დ
 ე
 ვ
 ზ
 ტ
 თ
 ი
 იბ
 იბ
 იკ
 იდ
 იე

ივ ვითარმედ ხდეს ვერვინო მას ❖ დ წარვიდა აბდია შემთხვევად აქ-
 ბისა, დ მიუთხრა მას: დ ისწრაფა აქაბ, დ წარვიდა შემთხვევად ი-
 იწ ლიასა ❖ დ იეო ოდეს იხილა აქაბ ილია, დ ჰრქუა აქაბ ილიას:
 იწ შენ ხარა გარდამაქცეველი ისრაელისა ❖ დ ჰრქუა ილია: არა მე
 არამედ შენ, დ სახლი მამისა შენისა, რამეთუ დაუტევეთ თქუენ უ-
 ით ფალი ღმერთი თქუენი დ ხუალთ უკანით ბაალისა ❖ დ აწ წარ-
 ვლინე, დ შემოკრიბე ჩემდა ყოველი ისრაელი, მთასა ზედა კარმე-
 ლისასა, დ წინასწარმეტყველნი სირცხელისანი, ბაალისნი, ოთხას
 ერი ერკასისნი, დ წინასწარმეტყველნი მადნარისნი ოთხასნი მჭამელნი
 კ ტრანაჲსა იესაბებლისასა ❖ დ წარავლინა აქაბ ყოველსა შორის
 ისრაელსა, დ მოიყვანნა ყოველნი წინასწარმეტყველნი მთასა ზედა
 კ კარმელსა ❖ დ მიიკრიბნა ილია ყოველი იგი ერი დ ჰრქუა მათ
 კა ილია: ¹⁾ ვიდრემდის ჰკელობთ თქუენ ორითავე გოჯითა თქუენი-
 თა, უკეთუ არს უფალი ღმერთი, ვიდოდეთ უკანით მისსა, დ უკეთუ
 არს ბაალი ვიდოდეთ უკანით მისა, დ არა რაჲ მიუგეს ერთა სი-
 კბ ტუება ❖ დ თქუა ილია ერთა მიმართ: მე დავშთომილვარ წინა-
 სწარმეტყველი ერთი უფლისა, დ წინასწარმეტყველნი ბაალისნი,
 ოთხას ერკასისნი კაცნი, დ წინასწარმეტყველნი მადნარისნი ოთ-
 კკ ხასნი ❖ დ თქუა ილია: მომცენით ჩუენ ორნი ზუარაგნი, დ
 გამოიჩინონ თავისა მათისათჳს ერთი, დ განავონ იგი ასოეულად,
 დ დასდვან შემასა ზედა, დ ცეცხლსა ნუ შეასებენ: დ მეცა განყო
 ვდ ზუარაგი მეორე დ დასდვა შემასა ზედა, დ ცეცხლი არა შევასო ❖
 დ ხადოდეთ სახელსა ღმერთთა თქუენთასა, დ მე ვსადო სახელსა
 უფლისა ღმრთისა ჩემისასა, დ იეოს ღმერთი, რომელმან ისძინოს
 ცეცხლითა, იგი არს ღმერთი: დ მიუგეს ყოველმან ერმან დ ჰრქუეს:
 კე კეთილ არს სიტუება ეგე, რომელი სთქუ, დ იუავნ ეგრეთ ❖ დ ჰრქუა
 კე ილია წინასწარმეტყველთა სირცხელისათა: გამოიჩინეთ თავისა
 თქუენისა ზუარაგი ერთი, დ ქმენით ჰირველ თქუენ, რამეთუ თქუენ-
 ნი არს სიმრავლე, დ ხადოდეთ სახელსა ღმერთთა თქუენთასა, დ
 კე ცეცხლსა ნუ შეასებთ ❖ დ მოიყვანეს ზუარაგი, დ ქმნეს ეგრეთ, დ

¹⁾ ზირაჲ ბ.

სადოდეს სახელსა ბაალისსა განთიადითგან შუადღემდე და იტეოდეს:
 ისმინე ჩუჭნი ბაალ, ისმინე ჩუჭნი: და არა იყო კმა არცა სმენა: და
 რბიოდეს გარემო სამსხუჭრწლოსა რომელი ქმნეს და იქმნა შუადღე,
 და ევიცხოდა მათ ილია თეზბიტელი, და ჰქრქუა: სადეთ კმითა დიდითა,
 რამეთუ ღმერთი არს, ნუ თუ გაცხრებოდეს რასამე, ნუ თუ სხუასა
 რადსამე აგებდეს, ანუ თუ ეძინოს თუთ და განაღვიძოთ და და სადო-
 დეს კმითა დიდითა, და დაიჭრიდენ ჩუჭულეებისაებრ მათისა და ნები-
 თა, და მრავალსა იცემდეს შოლტებითა ვიდრე დათხევადმდე სისხლი-
 სსა თუხისა და და წინასწარმეტყველებდეს, ვიდრემდის შემოხდა მწუ-
 ხრი: და იქმნა რაჟამს გარდახდა ჟამი მსხუჭრწლისა, და არა იყო
 კმა და არა სმენა: და ჰქრქუა ილია თეზბიტელმან წინასწარმეტყვე-
 ლთა სირცხვლისათა, და ეტეოდა: გარდადევით აწ, რათა მეცა ვყო
 მსხუჭრწლი ჩემი; და გარდადგნენ ივინი და დადუმნეს და და თქუა
 ილია ერთა მიძარტ: მოძახლენით ჩემდამო, და მიეახლნეს მას ყო-
 ველნი იგი ერნი და და მოიღო ილია ათორმეტნი ლოდნი რიცხვ-
 სსა ებრ ტომთა ისრაელთასა, ვითარცა ეტეოდა მას უფალი, და
 ჰქრქუა, ¹⁾ ისრაელ იუოს სახელი შენი და და აღაშენა ქვანი სახე-
 ლითა უფლისათა, და განკურნა საკურთხეველი დარღუჭული, და
 ქმნა ზღუად დამტყვენელი ორისა საწუაულისა თესლისა გარემოს
 საკურთხეველისა და და აღხვინა შემა საკურთხეველსა ზედა, რომელი
 ქმნა, და განყო ასოეულად ყოვლად დასაწუჭლი, დადგა შემასა ზედა,
 და აღხვინა საკურთხეველსა ზედა და და ჰქრქუა ილია: მოძარტუთ
 მე ოთხი საწუაული წუალი, და დასსით ყოვლად დასაწუჭლსა ზე-
 და და ქმნეს ეგრეთ, და ჰქრქუა: დასსით, და დასსხეს, და ჰქრქუა მეორედ
 დასსით და დასსხეს და ჰქრქუა მესამედ დასსით და დასსით და და გარე
 მოვლიდა წუალი გარემოს საკურთხეველისა, და აღივსო ტბა იგი
 წუელითა და და ²⁾ დაღად ეო ილია ცად მიძარტ, და თქუა: უფალო ღმე-
 რთო აბრაამისო ისაკისა და იაკობისო, ისმინე ჩემი უფალო ის-
 მინე ჩემი დღეს ცეცხლითა, და რათა ცნას ყოველმან ერმან ესე რა-
 მეთუ შენ ხარ უფალი ღმერთი მხოლო ისრაელისა, და მე მონა შე-

პს
კწ
კთ
ლ
ლბ
ლგ
ლდ
ლე
ლვ

¹⁾ ა მოსკ ლბ. დ მეფეთა იზ.—²⁾ დ კზდრ. ზ.

ლს ნი ღ შენთჳს ვქმენ სწქე ესე ❖ მისმინე მე უფალო, ისმინე ჩემი
 ცეცხლითა, რათა გულის კმაჲ უონ უოველმან ამან ერმან ესე, რა-
 მეთუ შენ სარ უფალი დამერთი, ღ შენ მოაქციე გული ერთა ამთ
 ლტ შენდა ❖ ღ გარდამოვარდა ცეცხლი უფლისა მიერ ზეცით, ღ შეჭა-
 მს უოვლად დასწუჭლი, ღ შემა, ღ წყალი რომელი იყო ტბასს
 შინა, ღ ქვანი ღ მიწა, აღწბა ცეცხლმან ❖ ღ დაეცა უოველი ვრი
 მ ზირსა ზედა თჳსსა, ღ თქუჭს: ნანდვილვე უფალი იგი არს, უფა-
 ლი იგი არს დამერთი ❖ ღ ჰრქუა ილია ერთა მათ: შეიპურენით წი-
 ნასწარმეტუჭუჭლნი ბაალისნი, რათა არცა ერთი განერეს მათგან:
 ღ შეიპურეს იგინი, ღ შთაიუვანნა იგინი ილია ნადუბრევისა მს
 მ კიმონისასა, ღ დაკლნა იგინი მუნ ❖ ღ ჰრქუა ილია აქაბს: წარ-
 მ ჰედ ჭამე ღ სუ, რამეთუ კმაჲ ბგერისა წჳძისა არს ❖ ღ წარვიდა
 მ აქაბ ჭამად ღ სუმიად: ზოლო ილია განვიდა კარმელს, ღ დადრეა
 მტ ქუჭყანასა ზედა, ღ დადვა ზირი თჳსი ზედა მუხლთა თჳსთა ❖ ღ
 ჰრქუა ერმასა თჳსსა: განვედ ღ განისილენ გზით ზღუასათ: ღ გა-
 მ ნვიდა, ღ მისედა ერმამან, ღ ჰრქუა: არა არს არა რაჲ: ღ ჰრქუა
 მ ილია: შენცა მიიქცე შუდგზის: ღ მიიქცა ერმა შუდგზის ❖ ღ იქმ-
 ნა მეძედდ, ღ აჭა ღრუბელი მცირე ვითარცა კვალი ფერგთა კაცი-
 სათა, აღმღებელი წყალისა ზღუთგან, ღ ჰრქუა: წარვედ ღ არქუ
 მ აქაბს: შეან ეტლი შენი, ღ გარდაგვალე რათა არა გეწიოს შენ
 მე წჳმა ❖ ღ იქმნა აქამდე ღ მუნამდე, ღ ცაჲ დაბნელდა ღრუბლი-
 თა ღ ქართთა ღ ¹⁾ იქმნა წჳმა დიდი, ღ ტიროდა ღ მოვიდა აქაბ
 მ იესრალიაბმდე ❖ ღ კელი უფლისა იყო ილიას ზედა, ღ შეირტეა
 წელსა თჳსსა და რბიოდა წინამე აქაბისა იესრალილსად.

თ ა ვ ი ი ა.

ს და მიუთხრო აქაბ იესაბელს ცოლსს თჳსსა უოველი, რამო-
 ლდენი ქმნა ილია, ღ რამეთუ მოსწევდნა წინასწარმეტუჭუჭლნი მსხ-
 ბ ლითა ❖ ღ წარავლინა იესაბელ ილიას მიმართ, ღ ჰრქუა: შენ თუ
 სარ ილია, ზოლო მე იესაბელ, ესე მიეაფნ მე დამერთთა, ღ ესე
 მეპმინენ მე, რამეთუ მასვე ჟამსა განთიადისასა დავდვა სული შენი

¹⁾ დ კზდრა ზ.

ვითარცა სული ერთისა მათგანისა ❖ დ შუემინა ელიას, დ ადღვა, ბ
 დ იგლტოდა სულისათჳს თჳსისა, დ მივიდა ბერსაბუდ ქქტუნანსა
 იუდასსა, დ დაუტევა ვრმა თჳსი მუნ ❖ დ იგი თჳთ წარვიდა დღი- დ
 სა ერთისა საგალსა უდაბნოდ, დ მოვიდა დ დაჯდა ქქტშე საბარკასა,
 დ ითხოვა თავისა თჳსისა სიკუდილი, დ თქუა: კმა არს ჩემდა, აწ
 უფალო მიიღე ჩემგან სული ჩემი უფალო, რამეთუ არა ვარ მე
 უმჯობეს მამათა ჩემთა ❖ დ დაწვა დ დაძინა ქქტშე სერგესა ერთსა, ე
 დ აჴა შევინძეასო მას, დ ჰქრქუა: აღდეგ დ ჴამე დ სუ ❖ დ
 აღიხილა ილია, დ აჴა თავით მისსა ხეჴსა ერთი ახლისა, დ წვა-
 ლი სტამნითა ❖ დ აღდვა დ ჴამა დ სუა, დ მიიქცა დ მიიძინა ზ.
 მუნვე: დ მოიქცა ანგელოზი უფლისა მეორედ, დ შეასო მას, დ
 ჰქრქუა: აღდეგ დ ჴამე დ სუ რამეთუ შორს არს გზა შენი ❖ დ ტ
 აღდვა დ ჴამა დ სუა, დ წარვიდა ძალითა მით ჴამადისათა, ორ-
 მყოც დღე დ ორმყოც ღამე, ვიდრე მთადმდე ღუთისა ქორებად ❖
 დ შევიდა მუნ ქქაბსა შინა, დ დაიფანა მას შინა, დ აჴა სიტყუა თ
 უფლისა იყო მისა, დ ჰქრქუა: რასა ხარ შენ აქა ილია ❖ დ
 ჰქრქუა ჩლია: შემპურდა შურით უფლისაჲ ღუთისა ეოვლისა ო
 მჭერობელისა, რამეთუ დავიტყვეს შენ ძეთა ისრაელისათა, საკურ-
 თხეველი შენი დაამხტეს, დ წინასწარმეტყუტლნი შენნი მოსწევდ-
 ნეს მასჯლითა, დ მე მარტო დავმთომილ ვარ, დ ეძიებენ
 სულსაცა ჩემსა მიღებად ❖ დ ჰქრქუაჲ: განვედ განთიად დ დადეგ, ია
 წინაშე უფლისაჲ მთასა მავას, დ აჴა უფალი წარვიდოდის ქარი
 დიდი დ ძლიერი, რომელი დაარღვევდეს მთათა, დ შემუსრვიდეს
 კლდეთა წინაშე უფლისა: დ არა ქარსა მას უფალი დ შემდგომად
 ქარისა მის ძრუა, დ არა ძერასა მას შინა უფალი ❖ დ შემდგომად იბ
 ძერისა მის ცუცხლი, დ არა ცუცხლსა მას შინა უფალი, დ შემდგო-
 მად ცუცხლისა მის კამა წულილისა ნიავისა, დ მას შინა უფალი ❖
 დ იყო ვითარცა ესა ილიას, დაიფარა ზირი თჳსი სალენითა თ- იგ
 სითა, დ განვიდა დ დადვა წინაშე ქქაბისა დ აჴა იყო მისა მიძმრთ
 კამა, დ ჰქრქუა: რასა ხარ შენ აქა ილია ❖ დ ჰქრქუა იდ
 ილია: შემპურდა შური უფლისაჲ ღუთისა ეოვლისა მჭერობელისა:

რამეთუ დაუტყვეს ალექსანდრე მეფისათა, სკაურთსეველი
 მენი დაარღვეს, და წინასწარმეტყუელნი მენნი მოსწრეს მახვლი-
 თა, და მე დათოძილ ვარ მარტო, და ეძიებენ სულსაცა ჩემსა მი-
 ეღებად და და თქუა უფალმან მისა მიმართ: წარვედ მიიქცე ცხასა
 მენსა, და მივედ ცხასა უდაბნოსასა დამსკედ, და სსცო აწაილს მე-
 ივედ ასურასტანსა ზედა და იეუსს მე ამქისსა სცხო მევედ ის-
 რაელსა ზედა: და ელისეს ძესა საფატისსა აბელმაუელსა სცხე წი-
 ინასწარმეტყუელად მენ წილ და ¹⁾ იეოს განრინებული მახვლი-
 სკან აწაელისა მოკლას იუამ, და განრინებული მახვლისკან იუი-
 ისსა, მოკლას ელისემ და ²⁾ დამიტყუებთ ნეშტი ისრაელისა ძუდ
 ათასი მამაკაცი, რომელთა არა მოუდრიკენეს მუსლინი მათნი ბაალ-
 ისა, და ეოველინი ჰირნი რომელთა არა თაუწინსცეს მას და წარ-
 ვიდა მიერ ილია, და ჰოვა ელისე მე საფატისა; და ესე გნვიდა
 ათორმეტითა უღლითა კარისათა წინამე მისსა, და თუთ იგი უკან
 ათორმეტისა უღლისა, და მივიდა ილია მისა მიმართ, და მიადგო
 ხალენი თვისი მას ზედა და დაუტყვა ელისე კარნი, და მირბოდა
 უკანით ილიასს, და ჰქრქუა: ამბორს უყო მამასა ჩემსა, და დედასა
 ჩემსა, და მიგდევე უკანით მენსა: და ჰქრქუა მას ილია: წარვედ, და
 მიიქცე რამეთუ გევაჲ მენ და მიიქცა მისკან, და წარიუწუნა უღ-
 ლეული კართა, და დაკლა, და შეწვა იგი ჭურჭლითა სკარეთათა, და
 მისცა ერთა, და ჰამეს: და აღდგა, და წარვიდა უკანით ილიასა და მს-
 ხურებდა მას:

თ ა მ ი ა.

სოლომონს ადერისმან მეფემან სვრისმან შეკრება ეოველი
 ძალი თვისი, და წარვიდა და გარემოადგა სამარიას, და მისთანა ოც და
 ათორმეტნი მეფენი, და ეოველინი მეფედარნი და ეტლნი: და მივიდეს და
 გარემოადგენეს სამარიასს, და ბრძოდეს მას ზედა და წარავლინა მო-
 ციქულნი, აქაბის მიმართ მეფისა ისრაელისა ქალაქსა შინა და და
 თქუად მისა მიმართ: ესრეთ იტყუს მე ადერისი: გეცხლი მენი და
 ოქროჲ მენი ჩემი არს, და ცოლნი მენნი და ძულნი მენნი, და კე-

1) და ნეშტთა ო. ზირაქ მეფე. — 2) რომელთა გ.

თიღნი, ჩემნი არიან ❖ დ მიუგო მეფემან ისრაელისამან, დ თქუა: დ
 ვითარცა ვითქუამს უფალო ჩემო მეფეო, შენი ვარ მე, დ ეოველი ე
 ჩემი ❖ დ მოიქცნეს მოციქულნი დ ჰრქუან: ესრეთ იტყუეს მე ადე- ე
 რისა: მე წარმოვაგვლინე შენდა, სიტყუანი: ვეცხლი დ თქროდ მე- ე
 ნი, დ ცოლნი შენნი, დ შულნი შენნი, მომეც მე ❖ რამეთუ ამასვე ე
 ჟამსა ხვალის განუტეო მონანი ჩემნი შენდა, დ მოიძიონ სახლი ე
 შენი დ სახლნი ერძათა შენთანი, დ იუოს ეოველი რაჲცა ისურვ- ე
 თან თუალთა მათთა დ რომელთა ზედა უკეთუ დასხნან კვლნი მ- ე
 თნი, აღიღონ ❖ დ მოუწოდა მეფემან ისრაელისამან ეოველთა მოხუ- ე
 ცებულთა ქრქუანისათა, დ ჰრქუა: სცანთ დ ისილეთ აწ, რამეთუ ე
 იგი ბოროტად ითხოვს, რამეთუ მოავლინნა ჩემდა, ცოლთათუც ე
 ჩემთა, დ შულთათუც ჩემთა, დ ასულთათუც ჩემთა; ვეცხლი ჩემი, დ ე
 თქროდ ჩემი, არა უარ მიუჯეს მისთუც ❖ დ ჰრქუან მას მოხუცე- ე
 ბულთა, დ ეოველთა ერთა: ნუ უსმენ მას დ ნუცა იწებებ მიცემად ❖ ე
 დ ჰრქუა მოციქულთა მისა ადერისათა: არქეთ უფალსა თქუანსა ე
 თქუესა: ეოველი რომლისათუც მოგივლენიეს მონისა მიმართ შენი- ე
 სა, ზირვეელ, ვჭყოფ, ხოლო სიტყუასა ამის არა ძალმიც ეოყად: ე
 დ განვიდეს კაცნი ადერისანი დ მიუთხრეს მას სიტყუა ესე ❖ დ ე
 კუალად წარგზავნა მისა მიმართ მემან ადერისამან, დ ეტყოდა: ესე ე
 მიუგან მე ღმერთთა, დ ესე შემხინენ, უკეთუ დამთეს სურველიცა მე- ე
 ლისა სამარას შინა ეოველთაგან ქრქუითთა ერთა ჩემთა ❖ დ მიუ- ე
 გო მეფემან ისრაელისამან, დ ჰრქუა: კმა არს, ნუ იქადი დაღრ- ე
 კილო ვითარცა მართალი ❖ დ იუო ოდეს მიუგეს მას სიტყუა ე
 ესე, დ იუო მსმელი თუთ, დ ეოველნი მეფენი რომელნი იუვნეს ე
 მისთანა კარავთა შინა, დ ჰრქუა ერძათა თუსთა: ქმენით თხრილი, ე
 დ ქმენს თხრილი ქალაქსა ზედა ❖ დ აჭა წინასწარმეტყუანთა ერთ- ე
 თი მოვიდა აქაბისა მიმართ მეფისა ისრაელისა, დ ჰრქუა: ესრეთ ე
 იტყუეს უფალი, ხედავა ეოველსა ამას დიდსა ერსა: აჭა მე მიგცნე ე
 იგინი დღეს კვლსა შენსა, დ სცნა, რამეთუ მე ვარ უფალი ❖ დ ე
 ჰრქუა აქაბ: რომელითა, დ ჰრქუა: ესრეთ იტყუეს უფალი: ერძა- ე
 თა მიერ მთავართა ქალაქისათა, დ ჰრქუა აქაბ: ვინ იწუოს ბრძო-

ისრაელისათა შერიცხენენ ღ გამოვიდოდეს შემთხვევად მათდა: ღ
 დაიბანაკეს ისრაელთა წინაშე მათსა, ვითარცა ორძან სამწესომან
 თხათამან; ღ სურთა აღავსენეს ქუჩებანა ზ ღ მოვიდა კაცი ღმთი-
 სა ღ თქუა მეფისა მიმართ ისრაელისა: ესრეთ იტყუეს უფალი:
 ვინათგან ჭრქუა ასურთა, ღმერთი მათა არს უფალი ღმერთი
 ისრაელთა, ღ არა ღმერთი ღლეუთა მათ, ღ მივცე მალი დიდი ესე
 კელსა შინა შენსა, ღ სცან რამეთუ მე ვარ უფალი ზ ღ დაიბანაკეს მათ
 წინაშე მათსა შუდ დღე: ღ იყო დღესა მეშუდესა მიახლნეს ბრძო-
 ლად, ღ დასცვენ ასურნი ისრაელთა ას ოცი ათასი ქუჩითი ერთსა
 დღესა ზ ღ ივლტოდეს ნეშტნი აფეკა ქალაქსა შინა, ღ დაეცა ზღუ-
 დე ოც ღ შუდ ათასთა კაცთა ზედა დანარჩომთა: ხოლო მე ადე-
 რისი ივლტოდა, ღ შევიდა სახლსა შინა საწოლსა შინაგან ზ ღ
 ჭრქუა მისა მიმართ ვრმათა მისთა: აჰა უწეით რამეთუ მეფენი სა-
 ხლისა ისრაელისანი მოწყალე არიან: აწ მოვრტყენთ მამანი წელთა
 ზედა ჩუწნთა, ღ საბელნი ქედთა ზედა ჩუწნთა, ღ განვიდეთ მეფისა
 მიმართ ისრაელისა, ნუ თუ ცხოველ ეოს სულნი ჩუწნნი ზ ღ
 შეიძოსეს მამანი წელთა მათთა, ღ დაიდვეს საბელნი ქედსა ზედა
 თუსსა, ღ მოვიდეს მეფისა მიმართ ისრაელისა, ღ ჭრქუა: მონა
 შენი მე ადერისა იტყუს, რათა ცხონდეს სული ჩემი, ღ ჭრქუა
 მან: უკეთუ არს კუბლად ცოცხალი, მმა ჩემი არს ზ ღ კაცნი იგი
 ნუგეშინის ცემულ იქმნენ, ღ მოიღეს სიტყუაჲ ზირისაგან მისი-
 სა, ღ ჭრქუა: მმა შენი არს მე ადერისა: ღ ჭრქუა მან: წარვე-
 დით ღ მოიყუანეთ იგი: ღ განვიდა მისა მიმართ მე ადერისა, ღ
 აღიყუანეს იგი მისა მიმართ ეტლსა ზედა ზ ღ ჭრქუა მას: ქალა-
 ქნი რომელნი წარიხუნა მამამან ჩემმან მამისაგან შენისა, მივცნე
 შენ: ღ გამოსავალად ჭქმენ იგინი თავისა შენისათუს დამასკოდა,
 ვითარცა დადვა მამამან ჩემმან სამარიას შინა, ღ მეცა აღთქმისაებრ
 განგიტეო შენ: ღ დაუდვა მას აღთქმა, ღ განუტევა იგი ზ ღ კაც-
 მან ერთმან ძეთაგან წინასწარმეტყუაშლთასა ჭრქუა მოუწიდა მი-
 მართ თუსისა სიტყუსაებრ უფლისა, მოძკალ მე აწ: ღ არა ინება
 კაცმან სიტყუდელი მისი ზ ხოლო მან ჭრქუა მას: ვინათგან არა

კწ

კო

ლ

ლბ

ლბ

ლბ

ლდ

ლმ

ლვ

ლზ
ლჭ
ლო

ისმინე კმაჲ უფლისა, აჰა შენ განრახვდე ჩემგან, მოკვლას შენ
 ლომან: ჰ განვიდა რა მისგან, ზოვა იგი ლომან, ჰ დასცა იგი
 ჰ ზოვა კაცი სსჴა, ჰ ჰრქუა: მოძეალ მე აწ: ჰ მოკლა იგი კაც-
 მან, ჰ დაცემული შემუსრა იგი ჰ ჰ წარვიდა წინასწარმეტყუწლი
 ჰ დაღვა მეფისა ისრაელისა გხასა ზედა, ჰ დაიფარა საბურველი-
 თა თჳალნი თჳსნი ჰ ჰ იყო ოდეს მორავიდიოდა მეფე, ჰ ესე და-
 ლადებდა მეფისა მიმართ, ჰ ჰრქუა: მონა შენი გამოვიდა მკედართა-
 თანა ბრძოლად, ჰ აჰა კაცმან მოიუჴნა ჩემდა კაცი, ჰ ჰრქუა ჩემ-
 და: დამიმარხე კაცი ესე: უკეთუძცა განხსნე განვიტეს, ჰ იუოს
 სული შენი სულისა წილ მისისა, ანუ ტალანტი ვეცხლისა მო-
 ცე ჰ ჰ იყო ვითარცა მიხედა მონამან შენმან აქათ ჰ იქით, ჰ ესე
 არღარაჲ იყო: ჰ ჰრქუა მას მეფემან ისრაელისამან: ესე მსჯავრი
 მბ შენი ჩემ წინაშე, თჳთ თაგი თჳსი მოიკალ ჰ ჰ ისწრაფა ჰ აღი-
 ხუნა საბურველი თჳლისაგან მისისა, ჰ სცნა იგი მეფემან ისრა-
 მბ ლისამან, რამეთუ წინასწარმეტყუწლთაგან არს ესე ჰ ჰ ') ჰრქუა
 მისა მიმართ: ესრეთ იტუვს უფალი: ვინათგან განუტყვე შენ კაცი
 წარწემედისა კელისაგან შენისა, იუოს სული შენი სულისა წილ მი-
 მბ სისა, ჰ ერი შენი ერისა წილ მისისა ჰ ჰ წარვიდა მეფე ისრაელისა,
 მგ სხანდ თჳსად შემწუნებული ჰ დახსნილი, ჰ მოვიდა მწუსარე
 სამარისა შინა.

თ ა ვ ი ა.

ა
ბ
გ
დ

და იყო შემდგომად სიტყუათა ამაჲ, იყო ვენახი ერთი ნაბო-
 ბ ტრესი ისრაიელისა, კალოსა კერძო აქაბ მეფისა სამარისა ჰ ჰ
 ჰრქუა აქაბ ნაბოთეს ჰ ეტყოდა: მომეც მე ვენახი შენი, ჰ იუოს
 ჩემდა მტილად მწვანვილთათჳს რამეთუ ახლოს არს ესე სახლისა
 ჩემისა, ჰ მოცე მის წილ ვენახი სსჴა კეთილი უფროს მისა:
 ხოლო უკეთუ არა სათნო იუოს წინაშე შენსა, მოცე შენ ვეცხლი
 ნაცჴლად ვენახისა შენისა, ჰ იუოს ჩემდა ვენახი მწვანვილთათჳს ჰ
 ბ ჰ ჰრქუა ნაბოთე აქაბს, ნუ იყოფინ ჩემდა უფლისაგან ღჴთისა
 დ ჩემისა მოცემად სამკვდრებელი მამათა ჩემთა შენდა ჰ ჰ მოვიდა

') ჰემორ. კ.

აქაბ სახელსა თვისსა შეკუმნებული და შეურვებული სიტყვას ამის-
 თვის, რომელსა ეტყოდ მათ ნაბოთე ისრაიტელი, და ჭრქუა: არა
 მოცცე შენდა სამკვდრებელი მამისა ჩემისა, და იყო სული აქაბისა
 შემრწუნებულ, და დაიძინა სარეცელთა ზედა თვისთა, და დაიფარა ზი-
 რი თვისი, და არა ჭამა ჰური და შევიდა იესაბეელ ცოლი მისი, და
 და ჭრქუა მას: რადსათვის არს სული შენი შემრწუნებულ, და არა სჭამ
 შენ ჰურსა და ჭრქუა მას აქაბ: რამეთუ ვეტყვი ნაბოთე ისრა-
 ელსა და ვარქუ: მოცცე მე ვინაჲი შენი ვეცხლსა ზედა, და უკეთუ
 ენებავეს მოცცე შენ ვინაჲი სხუად მის წილ, და მრქუა: არა მიცცე
 შენ სამკვდრებელი მამისა ჩემისა და ჭრქუა მას იესაბეელ ცოლ-
 მან მისმან: შენ აჲ ჰყოფათ ეგრეთ მეფობასა ისრაელისასა: აღდგ
 და ჭამე ჰური, და დადუმენ: სოლო მე მოცცე შენ ვინაჲი ნაბოთე
 ისრაელისა და დაწერა წიგნი სახელსა ზედა აქაბისსა, და დაბეჭდა
 იგი ბეჭდითა მისითა, და წარგზავნა წიგნი უხუცესთა მიმართ და
 თავისუფალთა მცხოვრებელთა ნაბოთესთანა და დაწერილ იყო
 წიგნსა შინა ესრეთ: იმარხეთ მარხვითა, და დასვით ნაბოთე მთავ-
 რად ერისა და მოიუზანეთ წინამე მისსა ორი კაცი, მენი სჯუ-
 ლისა გარდამავალთანი წინა აღმდგომ მისა, რათა მოწმობდენ მას
 ზედა და იტყოდენ, რამეთუ გმობს ღმერთსა და მეფესა, და გამოიუზა-
 ნეთ იგი და დაქოლეთ ქვითა, რათამცა მოკუდეს და და ქმნეს ეგრეთ
 კაცთა ქალაქისა მის უხუცესთა, და თავისუფალთა მეოფეთა ქალაქ-
 სსა მას შინა, ვითარცა წარავლინა მათდა იესაბეელ, და ვითარცა წე-
 რილიყო წიგნსა შინა, რომელი წარგზავნა მათდა მიმართ და და
 უწოდეს მარხვა და დასვეს ნაბოთე თავად ერისა და მოვიდეს ორ-
 ნი კაცი მენი სჯულისა გარდამავალთანი, და დასსდეს ზირ და ზირ
 მისა, და წამეს მას ზედა კაცთა გარდამავლობა ნაბოთესი წინამე
 ერისა და იტყოდეს: ეს არა აკურთხევს ღმერთსა და მეფესა, და გა-
 ნიუზანეს იგი ქალაქისა გარე, და დაკრიბეს იგი ქვითა, და მოკუდა და
 და წარგზავნეს იესაბეელის მიმართ მეტყუალობა: ქვითა დაიქოლა
 ნაბოთე, და მოკუდა და იყო რაჲამს ესმა იესაბეელს რამეთუ დაჰ-
 ქოლეს ნაბოთე, და მოკუდა, და ჭრქუა იესაბეელ აქაბს: აღდგ, დაიძ-

გ
 კ
 ზ
 ც
 თ
 ი
 ია
 იბ
 ივ
 იდ
 იე

კვდრე ვენავი ნაბოთე ისრაელისა, რომელმან არა აღიღო ვეცხლი
 ივ შენგან, დ აწ არა არს ნაბოთე ცოცხალ არამედ მოკუდა * დ იუო
 ოდეს ესმა აქაბს, რამეთუ მოკუდა ნაბოთე ისრაელი, დანიო სამო-
 იხ სელი თვისი, დ შეიმოსა ძაძითა * დ იუო შემდგომად ამითსა, აღ-
 დგა დ წარვიდა აქაბ ვენავსა შინა ნაბოთე ისრაელისსა დამკვდრე-
 ბად მისსა: დ ჰრქუა უფალმან ელია თეზბიტელსა, დ ეტუოდა: აღ-
 დგე დ შთავედ შემთხვევად აქაბ მეფისა ისრაელისა, რომელ არს
 იწ ვიდა მუნ დამკვდრებად მისსა * დ არქუ მას დ ეტუოდი: ესრეთ
 იტევს უფალი: ვინათგან შენ მოაკუდიინე ნაბოთე, დ მიუღე ვენავი
 მისი, ამისთჳს ესრეთ იტევს უფალი: ადგილსა ზედა, სადაცა ლო-
 ით შენსა, დ მეძაფნი იბანებოდიან სისხლითა შენითა * დ ჰრქუა აქაბ
 ელიას: ძხოვეა მე მტერო ჩემო: დ ჰრქუა ელია, გვაგე: ვინათგან
 შენ ამაოდ აღეტეინე ქმნად ბოროტი წინაშე უფლისა, ძალსა შინა
 კ განარისხე იგი * 1) ესრეთ იტევს უფალი: აჰა მე მოვაფლირო შენ
 ზედა ბოროტი. დ მოგწუა შემდგომნი შენნი, დ აღმოვეფხრა უოკე-
 კ ტევებული ისრაელსა შორის * დ 2) მივსცე სახლი შენი, ვითარ-
 ცა სახლი იერობუამისა მისა ნაბათისა, 3) დ ვითარცა სახლი ვა-
 სის მისა აქიასი, განმარისხებელთა, რომელთა მე განმარისხეს, დ
 კბ მეცოდება ევეს ისრაელთა შორის * დ 4) იეზაბელისათჳს ჰრქუა
 უფალმან: ძაღლთა შეჭამონ იგი წინაშე ქალაქისა იესრაელისა *
 კბ მეუდარსა აქაბისსა ქალაქსა შინა, ჰამდენ ძაღლნი, დ მეუდარსა მი-
 კდ სსა ველსა ზედა, ჰამდენ მფრინველნი ცისანი * რამეთუ ამაოდ გა-
 კბ დააქცია იგი იეზაბელ ცოლმან მისმან * დ ისამაგელა ფრიად
 სლვად კვალსა შინა სამაგელებათასა, უოკლისაებრ, რომელი ქმნეს
 კბ ამოწეველთა, რომელნი მოსწნა უფალმან ჰირისაგან ძეთა ისრაე-
 ლისათა * დ იქმნა ოდეს ესმა აქაბს სიტუა ესე შეიღმო ჰირი-

1) დ შეფუთა თ.—2) ზემორ. ივ.—3) ზეთ ივ.—4) ნ ნეშტთა თ.

საგან, უფლისად ღ ვიდრად ღ ტიროდა ღ დანიო სამოსელი თვისი
 ღ მორტყა ძამა გუჰისა თვისსა, ღ იმარსუიდა ღ იყო შექოსილ ძა-
 ძბთა, მიერ დღითგან, რომელსა შინა მოკლა ნაბოთე ისრაელი, ღ
 ვიდრად შეჭირვებული ზ ღ იყო სიტყუა უფლისად გელითა მო-
 ნისა მისისა ილიასითა აქაბისთჳს ზ ღ ჰრქუა უფალმან: იხილვა
 რამეთუ შეიღმო აქაბ ზირისაგან ჩემისა: ამისთჳს არა მოვაგლინო
 ბოროტი დღეთა შინა მისთა: ¹⁾ არამედ დღეთა შინა მისა მისისა-
 თა მოვაგლინო ბოროტი სახლსა ზედა მისსა.

კტ
კო

თ ა ვ ი ა.

და მოვიდა სამარისს, ღ დაჯდა სამ წელ, ღ არა იყო ბრძოლა
 შორის ასურთა, ღ შორის ისრაელთა ზ ღ ²⁾ იყო წელსა მესამესა,
 ღ შთამოვიდა იოსაფატ მეფე იუდასი მეფისა მიმართ ისრაელისა ზ
 ღ ჰრქუა მეფემან ისრაელთამან ყრმათა მიმართ თჳსთა: უწუითა
 რამეთუ ჩემი არს რემთ გალაადისა, ღ ჩუენ ვმღუპარებთ მოღუბად
 მისა გელისაგან მეფისა ასურთასა ზ ღ ჰრქუა მეფემან ისრაელ-
 თამან იოსაფატს: აღმოხვალ თუ ჩუენ თანა ბრძოლად რემთს გა-
 ლადისსა: ღ ჰრქუა იოსაფატ: ვითარცა მე, ეგრეცა შენ, ვითარცა
 ერი ჩემი, ერიცა შენი, ვითარცა ცხენნი ჩემნი, ცხენნიც შენნი ზ ღ
 ჰრქუა იოსაფატ მეფემან იუდასმან მეფესა ისრაელისასა: გვითხოთ
 დღეს უფალსა ზ ღ შეკრიბნა მეფემან ისრაელთამან ყოველნი წი-
 ნასწარმეტყუელნი, ვითარ ოთხასი კაცი, ღ ჰრქუა მათ მეფე-
 მან, განვიდეთ თუ რემმათსა შინა გალაადისსა ბრძოლად, ანუ დაუ-
 ტეო: ღ ჰრქუეს: განვიდ, რამეთუ მოცემით მოცეს უფალმან გე-
 ლთა მეფისათა ზ ღ ჰრქუა იოსაფატ მეფესა ისრაელისასა: არა
 არსა აქა წინასწარმეტყუელი უფლისა ღ გვითხოთმცა უფალსა მის
 მიერ ზ ღ ჰრქუა მეფემან ისრაელთამან იოსაფატს: კვალად არს
 კაცი ერთი კითხვად უფლისა მის მიერ, ღ მე მოვიძულე იგი, რამე-
 თუ არა იტევს ჩემთჳს კეთილსა, არამედ ბოროტსა, მიქია მე ნაბა-
 ლისა: ღ ჰრქუა მეფემან იოსაფატ იუდასმან: ნუ იტევ მეფე კე-
 რეთ ზ ღ მოუწოდა მეფემან ისრაელთამან საჭურისსა ერთსა, ღ

ა
ბ
ბ
დ
ე
ვ
ზ
ტ
ო

¹⁾ დ მეფეთა თ.—²⁾ ბ ნუსტთა იმ.

ო ჭრქუა: წარვედ მსწრაფლ მიქიასა მისა ნაბაღისა ❖ სოლო მეფე
 ისრაელისა, ღ მეფე იოსაფატ იუდასა სსდგეს თუთოქუელი საედარსა
 ზედა თუზსა შეჭურვილნი ბჰესა სამარიასასა, ღ ეოველნი წინას-
 ია წარმეტეუშლნი წინასწარმეტეუშლობდეს წინაშე მათსა ❖ ღ ქმნა
 თავისა თუზისა სედეგია მეძან ხანანისძან, რქა რეინისა, ღ თქვა:
 ესრეთ იტუვს უფალი ამით რქითა განგვრიმო ასური, ვიდრემდის
 იბ მოესრულოს ❖ ღ ეოველნი წინასწარმეტეუშლნი წინასწარმეტ-
 ეუშლობდეს ესრეთ მეტეუშლნი: აღვედ რემძათას გალაადისასა,
 ოგ რისა ❖ ღ მოციქული წარვიდა მოწოდებად მიქიასა, ღ ჭრქუა მას
 მეტეუშლძან: აჰა აწ ეოველნი წინასწარმეტეუშლნი ჰირითა ერთი-
 თა იტუვან კეთილად მეფისათუ, იუავნ უკუშ შენცა სიტუვათა შინა
 იდ შენტა სიტუვსა ებრ ერთისა მათგანისა, ღ იტეოდი კეთილად ❖ ღ
 ჭრქუა მიქია: ცხოველ არს უფალი, რამეთუ რომელი მრქუას მე
 იე უფალძან, ესე ვთქუამ ❖ ღ მოვიდა მეფისა მიძართ, ღ ჭრქუა მას
 მეფემან: მიქია, განვიდუა რემძათას შინა, გალაადისასა ბრძოლად,
 ანუ დაუტეო; ღ ჭრქუა მას: განვედ, ღ გიძლოდეს შენ უფალი, ღ
 იე წარუძართოს უფალძან კელთა მეფისათა ❖ ღ ჭრქუა მას მეფე-
 მან, კვალად ერთ გზის გაუუცეო შენ, რათა იტეოდი ჭეშმარი-
 იბ ტუბით ჩემთუს სასელითა უფლისათა ❖ ღ ჭრქუა მიქია: არა ეგრო,
 ვისილე ეოველი ისრაელი განბნეულ მათათა შინა, ვითარცა სამწ-
 ესო, რომლისა არა იყო მწეემსი, ღ ჭრქუა უფალძან: არა უფა-
 ლი არსა მათდა ღმერთ: მიიქცენ თუთოქუელი სასლად თუზად
 იწ მძდობით ❖ ღ ჭრქუა მეფემან ისრაელისაძან იოსაფატს მეფესა
 იუდასა: არა გარქუა შენ, ვითარმედ არა მიწინასწარმეტეუშლებს
 ით მე ესე კეთილად, არამედ ბოროტსა ❖ ღ ჭრქუა მიქია: არა ეგ-
 რეთ: არა მე: ისმინე სიტუვამ უფლისა: არა ეგრეთ: ვისილე მე
 უფალი ღმერთი ისრაელისა მჯდომარე საედარსა ზედა თუზსა, ღ
 ეოველნი მკედრობანი ცათანი მდგომარენი გარემო მისა მარჯუშ-
 იბ ნით, ღ მარცხენით მისსა ❖ ღ ჭრქუა უფალძან: ვინ აცთუნებს
 აქაბს მეფესა ისრაელისასა, ღ განვიდეს ღ დაეცეს რემძათას შინა

კალაადისას: ღ ჰრქუა ვინმე ესრეთ, ღ ვინმე ეგრეთ * ღ ად- კა
ვიდა სული, ღ დადგა წინამე უფლისა, ღ ჰრქუა: მე ვაცთუნო- კბ
იგი: ღ ჰრქუა მისა მიმართ უფალმან: რაით * ღ ჰრქუა მან: გან-
ვიდე, ღ ვიქნე სული საცთურისა ზირთა შინა ეოველთა წინას-
წარმეტყუელთა მისთას: ღ ჰრქუა უფალმა: აცთუნო ღ შეუძლო- კვ
ცა: განვიდე, ღ ეო ეგრეთ * ღ აჰა ესერად მოსცა უფალმან სული
ცრუ ზირთა შინა ეოველთა ამათ წინასწარმეტყუელთა შენთასა, ღ კდ
უფალი იტუოდა შენ სედა ბოროტსა * ღ მოვიდა სედეკია მე
ქანანისა, ღ სცა ზირსა მიქიასსა ღ ჰრქუა: ვითარი სული უფ-
ლისა განვიდა ჩემგან ღ გეტუოდ შენ * ღ ჰრქუა მიქია: აჰა კე
შენ იხილო დღესა მას შინა, ოდეს შესჯდე საწოლსა მი-
ნა საუნჯისა შენისასა ღ დამალვად მუნ * ღ ჰრქუა მეფემან ის- კვ
რელისამან: შეიჯვართ მიქიად, ღ მიაქციეთ იგი ამონის მიმართ
მთავრისა ქალაქისასა, ღ იოსისა მიმართ მისა მეფისა * ღ კს
რქეით, რათა შესვან იგი საწვრობილესა შინა, ღ რათა გამოხარ-
დონ იგი ზურითა მწუნხარებისათა, ღ წულითა მწუნხარებისათა, ვიდ-
რემდის მოვიქცე მსჯდობით * ღ ჰრქუა მიქია: უკეთუ მოქცევით კტ
მოიქცე მსჯდობით, მაშინ არა იტუოდა უფალი ჩემ მიერ, ღ
ჰრქუა: ისმინეთ ერნო ეოველნო * ღ განვიდა მეფე ისრაელისა, კთ
ღ იოსაფატ მეფე იუდასი მისთანა რემმათს შინა კალაადისასა *
ღ ჰრქუა მეფემან ისრაელისამან იოსაფატს მეფესა იუდასა: შემ- ლ
მოსე მე ღ შევიდე ბრძოლად, ღ შენ შეიმოსე სამოსლითა ჩემითა:
ღ შეიმოსა მეფე ისრაელისა, ღ შევიდა ბრძოლად * ღ სოლო მეფე- ლს
მან ასურისამან აცნო მთავართა ეტლთა თჯსთასა ოცდათორმეტ-
თა, ღ ეტუოდა: ნუ ებრძვით, ნუცა დიდთა ღ ნუცა მცირეთა, არა-
მედ მეფესა ისრაელისასა მსოლოდ * ღ იეო ოდეს იხილეს მთა- ლბ
ვართა ეტლთასა იოსაფატ მეფე იუდასა, ღ თქუეს: იხილუბის მე-
ფე ისრაელისა ესე, ღ გარემოეხვივნეს მას ბრძოლად მისთანა, ღ
გმა ეო იოსაფატ * ღ იეო რაყამს იხილეს მთავართა ეტლთათა, ლვ
რამეთუ არა არს იგი მეფე ისრაელისა, ღ უკუნ იქცენ მისგან *
ღ მოვიწმინდითსა მსჯდლი ერთმან მოისრთაგანმან ღ სცა მეფესა ლდ

ისრაელისასა შორის ფერდსა ღ მკერდსა: ღ ჰრქუა მეფემან მეფ-
 ტლესა მას თვისსა: მიმაქციე კელი შენი ღ განმიუჭანე მე ბრძოლი-
 ლე სავან, რამეთუ მოწულულ ვარ ღ ღ განმრავლდა ბრძოლა მას დღესა
 შინა, ღ მეფე იყო მდგომარე ეტლებთა ზედა წინაშე ასურთა დილითგან
 ვიდრე მწუსრადმდე, ღ კარდამოვიდოდა სისხლი წელულებისაგან
 მისისა უბესა ეტლისასა, ღ მოკუდა მწუსრად, ითხოდა სისხლი
 ლე წელულისაგან ეტლით გამო ღ ღ დვა ღაღადისი დასლვასა მზი-
 სასა, ღ იტყოდა: კაცად კაცადი თქუქნი წარვედით თვისსად ქალა-
 ლს ქსა, დავითისთა ქუქუანათა, რამეთუ მოკუდა მეფე ღ ღ მივიღეს სა-
 ლტ მარისა შინა, ღ დამარხეს მეფე სამარიას ღ ღ ცანბანეს სისხლი
 ეტლისა მის წყაროსა შინა სამარიას, ღ სთქუფუფეს ღორნი ღ
 ლთ ძაღლნი სისხლსა მისსა, ღ მეძავნი ირეცხებოდეს სისხლითა მისი-
 თად, ¹⁾ სიტყუსაებრ უფლისა, რომელი თქუა ღ ღ ხოლო სხუანი
 სიტყუანი აქაბისნი, ღ უოველი რომელი ქმნა, ღ ტადარი იგი სპი-
 ლოს მუალისა რომელი აღამენა, ღ უოველი ქალაქნი, რომელ
 მ ქმნა, არა ესე უოველი დაწერილ არიანა წიგნსა შინა სიტყუათა
 მ დღეთა მეფეთა ისრაელისთა ღ ღ დაიძინა აქაბ მამათა თანა თვისთა,
 მ ღ გამეფდა ოხოზია მე მისი მის წილ ღ ღ იოსაფატ მე ასასი
 მს გამეფდა იუდას ზედა, წელსა შინა მეოთხესა აქაბ მეფისა ისრაელი-
 მს სასა ღ ღ ხოლო მეფე იოსაფატ, მე ასასი, იყო წლისა ოც ღ ათხუ-
 თმეტისა, ოდეს იწყო მეფობად; ღ ოც ღ ხუთ წელ მეფობდა იერუ-
 სალემსა შინა, ხოლო იყო სახელი დედისა მისისა აზუვა, ასული
 მკ სალაილისა ღ ღ ვიდრდა უოვლისაებრ გზისა ასას მამისა თვისისა,
 ღ არა მიიქცა მისგან უოფად მართლისა წინაშე თვალთა უფლისა-
 მდ თა: გარნა ძაღლნი: ღ დაარღვენა, რამეთუ კვალად ერნი შესწირ-
 მე ვიდენ ღ უემევენ მძალათა ზედა ღ ღ მსჯდობა ჰყო იოსაფატ
 მე მეფისათანა ისრაელისა ღ ღ ხოლო სხუანი სიტყუანი იოსაფატისნი,
 ღ ძაღლნი მისნი, რომელი ჰყო, არა ესენი არიანა დაწერილ წიგნსა
 მე შინა სიტყუათა დღეთა მეფეთა იუდასთა ღ ღ მოკუდა იოსაფატ, ღ
 დამარხა მამათა თანა თვისთა ქალაქსა შინა დავითისა მამისა თვისი-

¹⁾ ზემორე კა.

სასა, დ გამეფდა იორამ მე მისი მის წილ ❖ დ ოხოზია, მე აქა-
 ბისი, გამეფდა ისრაელთა ზედა სამარის შინა წელსა მეთმუდმე-
 ტესა იოსაფატ მეფისა იუდასა, დ მეფობდა ისრაელთა ზედა სამა-
 რისა შინა წელსა ორსა ❖ დ ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, დ
 იწყო სლვად გზისაებრ მამისა თვისისა აქაბისა, დ გზისაებრ იე-
 საბელ დედისა თვისისა, დ ცოდვათაებრ იეროზოამისა, მიჯანაბა-
 თისა, რომელმან შეიყვანა ცოდვასა შინა ისრაელი ❖ დ ჰმონა ბა-
 აღს, დ თავუანისცა მას, დ კანარისხნა უფალი დემრთი ისრაელი-
 სსა უფროს ვოველთა ჰირველ მეოფთა მისთა.

მე
 მტ
 მთ

დაესრულა მესამე წიგნი მეფეთა, ხოლო აქეს თავსა შორის თვისსა თავი კბ.

წ ი გ ნ ი მ ე ო თ ხ ე მ ე ზ ე თ ა

თ ა ვ ი ა .

და განემორჩა მობა ისრაელთაგან შემდგომად სიკუდილისა
 აქაბისა ❖ ხოლო ოქოზიამ გარდავარდა საკრლმდიამ, რომელი
 იყო ქორსა შორის მისსა სამარის, დ საღმობიერ იქმნა დ წარ-
 გზავნა მოციქულნი დ ჰრქუა მათდა მიმართ: წარვედით დ მიკი-
 თხეთ ბააღსა თანა შეგინებულისა დუთისა აკარონელისა, უკეთუ
 ცოცხალ ვიქნე საღმობისა ამისგან ჩემისა დ წარვიდეს კითხვად
 მისთვს ❖ დ ანგელოზმან უფლისამან ჰრქუა ილიას მიმართ თე-
 ზებიტელისა, დ ეტუოდა: აღდეკ დ წარვედ შემთხვევად წარმოჭლინე-
 ბულთა ოქოზია მეფისა სამარისა, დ ეტუოდი მათდა მიმართ: ანუ
 არა არსა დემრთი ისრაელსა შინა, რამეთუ მოსუალთ კითხვად ბა-
 აღისა შეგინებულისა დუთისა, აკარონისად ❖ დ ამისთვს ესრეთ
 იტევს უფალი: ცხედარსა რომელსა ზედა მდებარე ხარ ბუნ, არა

ა
 ბ
 გ
 დ

გაქვს გარდამოსლვად მისგან, რამეთუ მუნ სიკუდილითა მოკუდილ: **ბ**
 წარვიდა ილია **ბ** ჭრქუა მათღა მიმართ **ჳ** **ბ** მიიქცნენ მო-
 ვლინებულნი, თქოსიან მიმართ, **ბ** მან ჭრქუა მათ: რაჲ არს რა-
 მეთუ უგმოიქცით; **ბ** მათ ჭრქუა მას **ჳ** კაცი გამოვიდა შემთხუჭვად
 ჩუწნდა, **ბ** გუქუა ჩუწნ: წარვედით **ბ** მიიქცით მეფისა მიმართ,
 რომელმან მოგაფლინა თქუწნ, **ბ** ეტეოდით მას: ესრეთ იტუვს უფა-
 ლი, ანუ არა არსა ღმერთი ისრაელსა შორის, რამეთუ თქუწნ მო-
 ხუაღთ კითხვად ბაალისა შუგინებულისა ღუთისა აკკარონისთა:
 ამისთვს ცხედრისაგან რომელსაცა ზედა მდებარე ხარ, არა გაქვს გა-
 რდამოსლვად მისგან, რამეთუ მუნ სიკუდილითა მოკუდილ **ჳ** **ბ** მიუ-
 გო მათ მეფემან **ბ** ეტეოდა: ვითარი ჭასაკისა იყო კაცი იგი გამო-
 სრული შემთხუჭვად თქუწნდა, **ბ** რომელი გეტეოდა თქუწნ სი-
 ტუვასა ამას **ჳ** **ბ** ჭრქუა მას: კაცი ფაჩენიერი **ბ** ერტეა სარტეე-
 ლი ტუავისა წელსა მისსა: **ბ** ჭრქუა მეფემან: ილია თეზებიტელი
 არს ესე **ჳ** **ბ** წარავლინა მისა უხუცესი ერგასის თავი, **ბ** ორ-
 მეოც **ბ** ათი კაცი მისთანა, **ბ** წარვიდეს **ბ** მივიდეს მისა მიმართ:
ბ აჰა, ილიაჲ ჯდა წუწრსა მთისასა: **ბ** ეტეოდა ერგასის თავი
 მას, **ბ** ჭრქუა: კაცო ღუთისაო მეფე გავმობს შენ, შთამოჲედ **ჳ** **ბ**
 მიუგო ილიაჲ **ბ** ჭრქუა ერგასის თავსა: უკეთუ ვარ მე კაცი
 ღუთისა, რათა გარდამოხედინ ცუცხლი ზეცით, **ბ** შეგჭამოს შენ,
ბ ორმეოც **ბ** ათნი შენნი შენთანა: **ბ** გარდამოხდა ცუცხლი ზეცით
ბ შეჭამა იგი, **ბ** ორმეოც **ბ** ათნი კაცნი მისთანა **ჳ** **ბ** შესძინა მე-
 ფემან შივლინებად მისსა მიმართ ერგასის თავი სსუა, **ბ** ორმეოც
ბ ათი კაცი მისთანა: **ბ** წარვიდა **ბ** ეტეოდა მას ერგასის თავი, **ბ**
 ჭრქუა: კაცო ღუთისაო, ესრეთ იტუვს მეფე, ისწრაფე გარდამო-
 სლვად **ჳ** **ბ** მიუგო ილიაჲ **ბ** ეტეოდა მისა მიმართ **ბ** ჭრქუა: უგ-
 თუ კაცი ღუთისა ვარ მე, გარდამოხედინ ცუცხლი ზეცით **ბ** შე-
 გჭამოს შენ, **ბ** ორმეოც **ბ** ათნი კაცნი შენთანა: **ბ** გარდამოხდა ცუ-
 ცხლი ზეცით **ბ** შეჭამა იგი, **ბ** ორმეოც **ბ** ათნი კაცნი მისთანა **ჳ**
ბ შესძინა მეფემან, კვალად წარგზავნად უხუცესი, ერგასის თავი მე-
 სამედ, **ბ** ორმეოც **ბ** ათნი კაცნი მისთანა, **ბ** მივიდა მისა ერგასის

თავი მესამე, ღ თაუჭანისცა ბუკლას ზედა თვისსა წინაშე ილიაჲსა,
 ღ ვეკდრებოდა მას, ღ იტყოდა მისა მიძარტ ღ ჭრქუა: კაცო
 ღ ღუთისაო შეიწყალე სული ჩემი, ღ სულნი მონათა ამთა შენთა,
 ორმეოც ღ ათთან ი წინაშე თვალთა შენთა * აჰა კარდამოვიდ^{ოდ}
 ცუცხლი სეცით, ღ შეჭამნა ორნი ერგასის თაფნი ჰირველნი, ღ ორ-
 მეოც ღ ათნი მათნი: ღ აწ შეწყალეებულ იქმნენინ სულნი მონათა
 შენთან ი წინაშე თვალთა შენთა * ღ იტყოდა ანგელოსი უფლი-^{იე}
 სა ილიას მიძარტ, ღ ჭრქუა მთავედ მათ თანა ღ ნუ გეშინის
 ჰირისაგან მათისა: ღ აღდგა ილია ღ შთავიდა მათ თანა მეფისა
 მიძარტ * ღ ეტეოდამ მას ღ ჭრქუა: ესრეთ იტყუს უფალი, რაი^{ივ}
 რამეთუ წარავლინენ მოციქულნი კითხვად ბაალისა შეგინებულისა
 ღ ღუთისა აკკარონსა შინა; რეცა თუ არა იყო ღმერთი ისრაელისა
 შორის, რომელ გეკითხა მისგან სიტყუა. ამისთჳს ცხედრისაგან
 რომელსაცა შენ მდებარე ხარ მუნ, არა გაქუენ კარდამონდე მისგან,
 რამეთუ სიკუდრილითა მოჭკუდე * ღ მოჭკუდა სიტყუს ებრ უფლი-^{ის}
 სა, რომელსა იტყოდა ილიაჲ: ღ მეფე იქმნა იორამ ძმა ოქოზიასი
 მის წილ, ვინათგან არა ესვა მე ოქოზიას, წელსა მეორესა იორამ
 მას მისა იოსაფატისა მეფისა იუდასა * ღ შემდგომნი სიტყუანი^{ის}
 ოქოზიასნი, რაოდენი ქმნა ანუ არა ესენი დაწერილ არიანა წიგნსა
 შინა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა.

თ ა ვ ი ბ.

ღ იყო აღტაცებას ილიასსა უფლისა მიერ ძრგითა ვიდრე^ა
 ცადმდე, ვიდოდეს ილიაჲ ღ ელისე ვალკალთი * ღ ჭრქუა ილია^ბ
 ელისეს: დაჯედ უკუტ აქა, რამეთუ წარმაგლინა მე ბეთილადმდე: ღ
 ჭრქუა ელისე: ცხოველ არს უფალი, ღ ცხოველ არს სული შენი
 უკეთუ დაგიტეო შენ, ღ მივიდეს ბეთილად * ღ მოვიდეს შენი წი-^ბ
 ნასწარმეტყუელთანი, რომელნი იუწენეს ბეთილს შინა, ელისეს
 მიძარტ, ღ ჭრქუტს მას: კიცნობიეს, რამეთუ აღტაცებს დღეს
 უფალი უფალსა შენსა ზე თავისა შენისა შენგან; ღ ჭრქუა: მეცა
 მიცნობიეს, დაიდუმეთ * ღ ჭრქუა ილიაჲ ელისეს: დაჯედ უკუტ^დ
 აქა, რამეთუ უფალმან წარმაგლინა მე იერიქოს: ღ ჭრქუა ელისე:

ცხოველ არს უფალი და ცხოველ არს სული შენი, რამეთუ არს
 განკიცხო შენ, და მივიდეს იერიქოს და და მიეახლნენ შენი წინა-
 სწარმეტყუელთანი, რომელნი იუწენს იერიქოს შინა ელისეს მი-
 მართ და ჰქრქუტს მას: გიცნობიესა რამეთუ დღეს აღიტაცებს უფა-
 ლი უფალსა შენსა უმაღლეს თავისა შენისა შენგან, და ჰქრქუა რა-
 მეთუ მეცა მიცნობიეს, დუშენით და და ჰქრქუა მას ილიამ დაჯედ აქა,
 რამეთუ უფალმან წარმავლინა მე იორდანედ: და ჰქრქუა ელისე:
 ცხოველ არს უფალი, და ცხოველ არს სული შენი, რამეთუ არს
 დაკიცხო შენ, და ვიდოდეს ორნივე ზოგად და ორმოც და ათნი
 კაცნი მეთაგან წინასწარმეტყუელთასა, და დადგენ ჰირის ჰირ
 შორად, და ესენი ორნი დადგეს ჰირსა იორდანისასა და და მოიღო
 ილიამ ხალენი თუსი, და შეეცა იგი, და სცა მით წვალ-
 სა, და განიყო წვალი ამიერ და იმიერ, და განვლეს ორთავე ვემ-
 ლად და იყო განსლვასა მათსა, და ჰქრქუა ილიამ ელისეს ითხოვე
 რაა გიყო შენ, ჰირველ ამაღლებადმდე ჩემდა შენგან, და ჰქრქუა
 ელისე: იუაზნ სული შენი ძრხობლ ჩემ ზედა და და ჰქრქუა ილიამ
 ფიცხელად ითხოვე: უკეთუ მიხილო მე ამაღლებული შენგან, იყოს
 შენდა ეგრეთ, და უკეთუ არა მიხილო არა იყოს და და იყო სლვასა
 მათსა, ვიდოდეს და ზრასჯდეს: და აჭა ეტლი ცეცხლისა, და ცხენნი
 ცეცხლისანი, და განყო ივინი ურთიერთას: ¹⁾ და ამაღლა ილია ძრვი-
 თა ვითარცა ზეცად და და ელისე სედვიდა და და დადებდა: მაძო მ-
 ძო ეტლო ისრაელისაო და მკედარო მისო, და ვერღარა იხილა
 იგი მერმე და უზერა ელისე სამოსელსა მისსა და განუზო იგი ორად და
 და აღიღო ელისე ხალენი ილიამსი დაცემული მის ზედა, და მოიქცა
 ელისე, და დადგა ჰირსა იორდანისა და და მოიღო ელისე ხალენი
 ილიასი, რომელი დაეცა მას მაღლით, და სცა წვალსა მას, და არა
 განიზო წვალი: და თქუა სადა არს ღმერთი ილიასი აფოფო, და სცა
 ელისე წვალსა მეორედ; და განიზო იმიერ და ამიერ და ელისე გან-
 ვიდა კვლად და და იხილეს იგი მეთა წინასწარმეტყუელთასა, რომ-
 ელი იუწენს იერიქოს შინა წინაშე მათსა და თქუტს: განიხუტნესებს

¹⁾ ზირაჟ მწ. ა მკაბ. ბ.

სული ილიასი ელისეს ზედა, ჰ მოვიდეს შემთხვევად მისა, ჰ თა-
 ეუნიისცეს მას მიწამდე ❖ ჰ ჰრქეწს მას: აჰა აწ ერმათათანა შენთა ივ
 არიან ორმოცდა ათნი კაცნი მენი ძლიერთანი: ვიდოდნენ, რათა
 მოიძიონ უფალი შენი, ნუ უკეტ სულმან უფლისამან აღიღო ჰ
 მთავდო იგი იორდანესა, ანუ ერთსა ზედა მთათაგანსა, ანუ ერთსა
 ზედა ბორცვისაგან: ჰ ჰრქეა ელისე: ნუ წარავლენთ ❖ ჰ აღიძუ- იზ
 ლებდეს მას, ვიდრემდე ირცხვიდაცა ჰ ჰრქეა: წარავლენთ: ჰ წა-
 რავლინეს ორმოცდა ათნი კაცნი ჰ ეძიებდეს სამ დღე, ჰ ვერაჲ ზო-
 ვეს იგი ❖ ჰ მოიქცეს მისდა, ჰ იგი ვადა იერიქოს შინა, ჰ ჰრქეა იწ
 ელისე მათ: არა გეტყოდია თქვენ, ნუ წარავლენთ ❖ ჰ ჰრქეწს ით
 კაცთა ქალაქისათა ელისეს: აჰა საუოფელი ქალაქისა კეთილ, ვი-
 თარცა შენ უფალი ზედაჲ, არამედ წყალნი ესე ბოროტნი, ჰ ქეწ-
 უნა უნაუფო ❖ ჰ ჰრქეა ელისე: მომართუთ მე სარწუელი ასა- მ
 ლი, ჰ მთაუარეთ მას შინა მარლი, ჰ აღიღეს ჰ მართეწს მას ❖
 ჰ განვიდა ელისე განსავალსა წყალთასა, ჰ მთაუარაჲ მუნ მარლი კა
 ჰ თქეა: ესრეთ იტყუს უფალი, განიკურნენ წყალნი ესე, ჰ არღარა
 იეთს მათგან მერმელა სიკუდილი, ჰ უნაუფოება ❖ ჰ განიკურნეს კბ
 წყალნი დღეინდელად დღემდე ამისა, სიტყუსა ებრ ელისესა, რო-
 ძელი თქეა ❖ ჰ აღვიდა მუნითგან ბეთილსა: ჰ სლვასა მისსა მკ
 კხასა ზედა, ჰ ერმანი მცირენი გამოვიდოდეს ქალაქისაგან, ჰ ემ-
 დერდეს მას, ჰ ეტყოდეს მას: აღმოვედ ბელოტო, აღ-
 მოვედ ❖ ჰ მიხედნა უკანით მათსა, ჰ ისილნა იგინი, ჰ ვდ
 დასწევვდა იგინი სახელითა უფლისათა, ჰ აჰა გამოვიდეს ორნი
 ბრანგუნი მადნარისაგან, ჰ განბმარნეს მათგანი ორმოცდა ორნი
 ერმანი ❖ ჰ განვიდა მუნითგან მთასა კარმელსა ჰ მუნითგან მოი- მ
 ქცა სამარისა,

თ ა ვ ი ზ.

სოლო იორამ მე აქაბისა მეფე იქმნა ისრაელსა ზედა სამა- ა
 რიას, წელსა მეთრეპეტესა, იოსაფატ მეფისა იუდასა, ჰ მეფობ-
 და ათორმეტ წელ ❖ ჰ ქმნა ბოროტი წინამე თუალთა უფლისათა: ბ
 გარნა არა ვითარცა მამამან მისმან, ჰ არა ვითარცა დედამან მის-

მან: ღ დაამხუნა ბომონნი ბაალისნი, რომელნი ქმნა მამამან მის-
 ბ მან ❖ გარნა ცოდვასა იერობრამ მისა ნაბათისა, რომელმან შეიყ-
 დ ვანა ცოდვასა შინა ისრაელი, შეეყო, ღ არა განეშორაჲ მისკან ❖
 დ სოლო მოსა მეფე მოაბელთა იყო ნოკითსა, ღ მისცემდა სარკსა
 ე მეფესაჲ ისრაელისასა, ასი ათასთა კრავთა, ღ ასი ათასთაჲ ვერძთა
 ვ საწმისითურთ ❖ ღ იყო შემდგომად სიკუდილისა აქაბისა, განუ-
 ზ დვა მეფე მოაბისა მეფესა ისრაელისასა ❖ ღ განვიდა მეფე იორამ
 ზ მას დღესა შინა სამართით ღ აღრიცხა ისრაელი ❖ ღ მოვიდა ღ
 წარგ საუნა იოსაფათის მიმართ მეფისა იუდასა, ღ ეტყოდა: მეფემან
 მოაბისმან შეურაცხებუო მე, წარმოხუდვა ჩემთანა ბრძოლად მოაბისა
 ზედა; ღ ჰქრქვა: აღმოვიდე ვითარცა მე, ეგრეცა შენ: ვითარცა
 ერი ჩემი, ეგრეთცა ერი შენი, ღ ვითარცა ცხენნი ჩემნი, ცხენნი
 ც შენნი ❖ ღ ჰქრქვა: რომლითა გზითა წარვიდეთ, ღ ჰქრქვა: გზი-
 თ თა უდაბნოსა ედომისათა ❖ ღ წარვიდეს მეფე ისრაელისა, ღ მე-
 ი ფე იუდასა, ღ მეფე ედომისა, ღ ვიდოდეს გზასა შუდის დღი-
 ი სასა, ღ არა იყო ბანაკსა შინა წყალი, ღ არცა ჰირუტე-
 ი ვითათჳს მეოფთა მათთანა ❖ ღ ჰქრქვა მეფემან ისრაელისამან
 გოი, რამეთუ განსწირნა უფალმან სამნი ესე მეფენი მსლველნი
 იბ მიცემად კელთა შინა მოაბელთასა ❖ ღ მიუგო იოსაფატ, მეფემან
 იუდასმან: არა არსა აქა წინასწარმეტყუელნი უფლისა, ღ ვკითხოთ
 უფალსა მის მიერ: ღ მიუგო ერთმან ერმამან მეფისა ისრაელის-
 მან ღ ჰქრქვა: არს აქა ელისე მე საფათისა, რომელი უსმიდა
 იბ წყალსა კელთა ელისთა ❖ ღ ჰქრქვა იოსაფატ: არსა მას
 ივ ზედა სიტყვა უფლისა; ღ მივიდეს მისა მიმართ მეფე ისრაელისა,
 ივ ღ იოსაფატ მეფე იუდასა, ღ მეფე ედომისა ❖ ღ თქვა ელისე მე-
 ფისა მიმართ ისრაელისა: რაჲ არს ჩემდა ღ შენდა; მივედ წინას-
 წარმეტყუელთა მიმართ მამისა შენისათა, ღ წინასწარმეტყუელთა
 მიმართ დედისა შენისათა: ღ მიუგო მას მეფემან ისრაელისამან:
 იდ ნუ თუ მოგვიწოდა უფალმან სამთა მეფეთა მიცემად კელსა შინა
 იდ მოაბელთასა ❖ ღ ჰქრქვა ელისე: ცხოველ არს უფალი ძალთა, რომ-
 ლისა წინაშე ვდგა, რამეთუ უკუტ თუ არა ჰირსა იოსაფატ მეფისა

იუდასსა ვრიდებდგე მე მჭვრეტემცა არა ვიყავ შენი და მსიღველ და იე
აწ მომკვარენ მე მკალობელნი: და იყო ოდეს კალობდეს მკალობე- იე
ლნი, იყო კელი უფლისა მას ზედა, და ჰქრქუა: ესრეთ იტევს უფა- იე
ლი: ჰქმენით ნაღუარევი ესე თსრილად თსრილად და რამეთუ ეს- იე
რეთ იტევს უფალი: არა იხილოთ სული, და არცა იხილოთ წუძა,
და ნაღვარევი ესე აღივსოს წულითა, და სუბთ თქუენ და მონათა
თქუენთა, და ზირუტეუთა თქუენთა და დადილ არს ესე წინაშე იხ
თუალთა უფლისათა, და მოკცეს მოაბ კელთა შინა თქუენთა და იხ
დასცეთ უოველნი ქალაქნი მტკიცენი, და უოველნი ხენი კეთილნი იხ
დასცნეთ, და უოველნი წუარონი წუალთანი მეჭვრნეთ, და უოველნი
ნაწილნი კეთილისა დაჭქოლნეთ ლოდითა და იქნა განთიად და ით
მეწირვასა მსხუტრზლისასა, და აჭა წუალნი მოვიდოდეს გზითა
ედომისათა, და აღავსო წუალმან ქუტყანა და უოველთა მოაბელთა კ
ისმინეს, რამეთუ აღვიდეს სამნი მეფენი ბრძოლად მათ ზედა, და
დაღადებდეს უოვლით კერძო, შერტემულნი საჭურველითა, და იტეო-
დეს: ვაჲ, და დადგენს სასღვარსა თანა და აღიმოსტეს განთიად, კა
და მზე აღმობრწენდა წუალსა ზედა, და იხილა მოაბ წინაშე წუა-
ლნი წითლად ვითარცა სისხლი და თქუა: სისხლი ესე არს მა- კბ
ხულისაგან, ბრძოდენ მეფენი, და მოკლა კაცმან მოეყასი თუსი. და
აწ მოვედ ნატეუტნავსა ზედა, მოაბ და შევიდეს ბანაკსა შინა კბ
ისრაელისასა: ხოლო ისრაელნი აღდგეს და მოსრნეს მოაბელნი,
და იელტოდეს ზირისგან მათისა, და შევიდეს ქუტყანასა მათსა
ვლიდეს და მოსწუვედდეს მოაბელთა და ქალაქნი დაარღუვნეს, და კდ
უოველსა ნაწილსა კეთილსა დაჭკრეფდეს კაცნი ქებათა, და აღავსნეს
ივინი, და უოველნი წუარონი დაშრნეს მით, და უოველნი ხენი კე-
თილნი მოჭკუტნეს, და არა უტევეს ზღუდენი ქვითა დაუმუსრვე-
ლი, და კარე მოიცვეს ივი მეშურდულებთა, და დამუსრეს ივი და მმ
იხილა მეფემან მოაბელთასან, რამეთუ განძლიერდა მას ზედა
ბრძოლა, და მოიყვანა თვისიანა მუდასი კაცი მწუდლილი მახული-
თა, რათა განიკუტნეს მეფისა თანა ედომისა, და ვერ შეუძლეს და მმ
და მოიყვანა მან მე თუსი ზირძმო, რომელი კაამეფა თავის წილ, მმ

იე
იე
იხ
იხ
ით
კ
კა
კბ
კბ
კმ
კმ
კმ

დ შეწირა იგი ყოვლად დასაწეტლად ზღუდესა მას ზედა: დ იქ-
ნა სინანული დიდი ისრავლსა შორის, დ უკუდგენენ მისგან, დ
მოიქცენენ ქუტყანასა შინა თუსსა.

თ ა ვ ი დ.

ა **ღ** დედა-კაცმან ერთმან შეთავან წინასწარმეტყუტლთასა
 ლაღადყო ელისეს მიმართ, დ იტყოდა: მონა შენი, ქმარი ჩემი მო-
 კუდა, დ შენ თვთ უწუი, რამეთუ მონა შენი იყო მომიძი უფლისა,
 ბ დ აჭა მავასსებელი მოვიდა წარუვანებად ორისავე მისა ჩემისა თა-
 ვისა თუსისა მონად ❖ დ ჰრქუა ელისე: რად ვყო შენდა, მითხარ
 მე რად გაქუსა შენ აწ სახლსა შინა: ხოლო მან ჰრქუა: არა რად
 გ თი ჰურჭელსა შინა რომელსა ვიცხებ ❖ დ ჰრქუა მისა მიმართ:
 გ წარვედ, ითხოვე თავისა შენისათუს ჰურჭელნი ყოველთა გარემოთა
 დ შენთავან, ჰურჭელნი ცარიელნი, არა მცირედ ❖ დ შევედ, დ დავშ
 კარი უკანით შენსა დ ძეთა შენთა, დ შთაასს ზეთისაგან შენისა
 ე ყოველთა მათ შინა ჰურჭელთა, დ სახუნენი აღიღო ❖ დ წარვიდა
 მისგან, დ ყო ეგრეთ, დ დავშა კარი უკანით თუსსა დ ძეთა თუსთა.
 ვ იგინი მიუწერობდეს მას ჰურჭელთა, დ იგი შთაასსმიდა ❖ დ იქმნა
 ოდეს აღივსნეს ჰურჭელნი, ჰრქუა მან ძეთა თუსთა: მომიძუართ
 მე კვალად ჰურჭელი, დ ჰრქუტს მას: არა არს კვალადღა ჰურჭე-
 ზ ლი, დ დადვა ზეთი იგი ❖ დ მოვიდა დედა-კაცი იგი დ მიუთსრა
 კაცსა ღუთისასა, დ ჰრქუა მას ელისე: წარვედ განვიდე ესე ზეთი,
 დ გარდაივადე ვახში შენი, დ შენ დ ძეთა შენთა სიცოცხლესა შინა.
 ტ გეკოსთ დანარჩომისაგან ზეთისა ❖ დ იქმნა ერთსა დღესა შინა,
 დ წარვიდა ელისე სომანად დ მუნ დედა-კაცმან დიდმან, იწურა
 იგი ჭამად ზურისა: დ იყო მისა შესლჭასა დ გამოსლჭასა, მრავალ
 თ გზის მიიქცოდა მუნ ჭამად ზურისა ❖ დ ჰრქუა დედა-კაცმან ქმარ-
 სა თუსსა: აჭა აწ ვსცან, რამეთუ კაცი ესე ღუთისა წმიდა არს,
 ი რომელი ვალს შორის ჩუტნსა მარადის ❖ უქმნეთ უკუტ მას ქო-
 რი, მცირე, დაუღათ მას მუნ ცხედარი, დ ტრანჰეზი, დ საფარმელი,
 დ სასანთლე; დ იუოს ოდეს მოვიდოდეს იგი ჩუტნდა, დ მიიქცეს

მუნ ❖ ღ იუა დღესა ერთსა, ღ შევიდა მუნ, ღ მიიქცა ქორსა, ღ
 დაიბინა მუნ ❖ ღ ჭრქება გეხის ერძასა თუსსა: მომიწოდე მე სო-
 მანიტელი ესე, ღ მოუწოდა მას, ღ დადგა წინაშე მისსა ❖ ღ ჭრქება
 მას: არქუ უკუტ მავას აჭა დამაკურვენ ჩუტნ ჟოვლითა ზრუნვითა,
 რაჲ ჯერ არს ჟოვად შენდა; უკეთუ არს სიტყუა შენი მეფისა მი-
 ძართ, ანუ მთავართა მიძართ ძალთასა: ხოლო მან ჭრქება: არა რაჲ
 არს, შორის ერთა ჩემთა მე ვარ მეოფი ❖ ღ ჭრქება გეხის მიძართ:
 რაჲ ჯერ არს ჟოვად მისსა: ღ ჭრქება გეხი ერძამან მიძან ესე,
 უწუი რამეთუ მე არა უვის მას, ღ ქმარი მისი მოხუცებულ არს ❖
 ღ ჭრქება ელისე: მოუწოდე მას: ღ მოუწოდა მას: მოვიდა ღ და-
 დგა კარსათანა ❖ ღ ჭრქება მას ელისე: დროსა შინა ვითარცა ჟამსა
 ამას სცოცხლებ შენ, მუცლად ილო მე; ხოლო მან ჭრქება: ნუ
 უფალო ნუ მზანრობ მხევალსა შენსა ❖ ღ მიუდგა ღ მუცლად ილო
 დედა-კაცმან ღ შუა მე, ჟამსა ოდენ მას ვიდრე ცოცხალ იყო, ვი-
 თარცა ეტუოდა მას ელისე ❖ ღ აღორბნდა ერძა იგი: ღ იყო
 ოდეს მივიდა მამისა მიძართ თუსისა მოძკალთათანა ❖ ღ ჭრქება მა-
 მასა თუსსა: თავი ჩემი თავი ჩემი მელმის: ღ ჭრქება მონასა ერთსა:
 მიიღე იგი დედისა მიძართ მისისა ❖ ღ მიიღო იგი დედისა მი-
 ძართ მისისა; ხოლო მან დაისცა იგი მუგლსა თუსსა შუადღემდე ღ
 მოკუტა ❖ ღ მან აღიქუა იგი, ღ მიაწვინა იგი ცხედარსა ზედა კა-
 ცისა ღუთისასა, ღ დაგუა იგი ღ განვიდა: ღ მოუწოდა ქმარსა თუ-
 სსა ღ ჭრქება მას ❖ ღ მოვიძეველინე ჩემდა ერთი ერძათავანი ღ ერ-
 თი კარაულთავანი, ღ მივიწწაფო კაცისადმი ღუთისა, ღ მოვი-
 ქცე ❖ ღ ჭრქება ქმარმან: რაჲ არს რამეთუ წარხვალ მისა მიძართ
 დღეს: რამეთუ არცა ახალ თუტ არს, არცა შაბათი; ხოლო მან
 ჭრქება სდუმენ მძვდობაჲ არს ❖ ღ შეკახმა კარაული, ღ ჭრქება ერძა-
 სა მას თუსსა: წარიქციე ღ ვიდოდე, ღ ნუ მეღი მე, აღსმად მას
 ზედა ვიდრემდე გრქება შენ, ღ წარკიდ ღ მივედ კაცისა მიძართ
 ღუთისა, მთასა ზედა კარმელსა ❖ ღ წარვიდა ღ მივიდა კაცისადმი
 ღუთისა მთასა კარმელსა: ღ იყო ვითარცა იხილა დედა-კაცი იგი ელი-
 სე, მოძკალი, ჭრქება გეხის ერძასა თუსსა: აჭა ეგერა მოვალს სო-

ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იწ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე

კვ მანტიელი იგი * აწ მიისწრაფე შემთხუჭვად მისა, ზ არქუ მას: მძვლობაჲ არსა შენდა, ზ მიისწრაფა შემთხუჭვად მისა, ზ ჰრქუა მას: მძვლობაჲ არსა შენდა, მძვლობით არსა ქმარი შენი, ანუ მძვლობით
 კზ არსა ერმა შენი: სოლო მან ჰრქუა მძვლობით არს * ზ მოვიდა ელისეს მიმართ მთასა მას, და უპურა ფერკსა მისსა: ზ მიეხალა გე-
 კწ ზ არა მითხრა მე * ზ ჰრქუა დედა-კაცმან ვითხოვია შული უფლი-
 კთ სკან ჩემისა, არა გარქუა, ნუ იტყუებ ჩემდამო * ზ ჰრქუა ელისე გესის მიმართ: შეირტევი წელი შენი, ზ აღილე კუჭროთხი ჩემი ხელ-
 ლ დასდევ კუჭროთხი ჩემი ზირსა ზედა ერმისასა * ზ ჰრქუა დედამან ერმისამან: ცხოველ არს უფალი, ზ ცხოველ არს სული შენი უკეთუ დაგიტეო შენ: ზ აღდგა ელისე ზ წარვიდა შემდგომად მისსა *
 ლა ზ გესი წარვიდა წინაშე მისსა, ზ დასდვა კუჭროთხი ზირსა ზედა მის ერმისასა, ზ არა იყო ვმა, ზ არცა სძენა; ზ უკუნ იქცა შემთხუჭვად მისსა, ზ მიუთხრა მას, ზ ეტყოდა: არა აღდგა ერმა *
 ლბ ზ შევიდა ელისე ქორსა მას შინა, ზ აჰა ერმა მეუღლარი მდებარე იყო ცხედარსა ზედა მისსა * ზ შევიდა ელისე სახლსა მას შინა, ზ
 ლგ დაჰმა კარი ორთა თუსთათანა ზ ევედრა უფალსა * ზ აღჯდა, ზ დაწვა ერმასა მას ზედა, ზ დასდვა ზირი თუსი ზირთა ზედა მის ერმისათა, ზ თვალნი თუსნი თვალთა მისთა ზედა, ზ კეღლი მისნი კელთა მისთა ზედა, ზ შეიკუნცსა მას ზედა, ზ მთაჰბერა მას,
 ლე ზ განუტყო ვორცი ერმასა * ზ ¹⁾ მოიქცა ზ გარემოვლიდა სახლსა ამიერ ზ იმიერ, ზ აღჯდა, ზ შეიკუნცა ერმასა მას ზედა შდ-
 ლვ კვის, ზ განახუნა ერმამან თვალნი თუსნი * ზ კმა უყო ელისე გესის მიმართ, ზ ჰრქუა: მომიწოდე მე სომანტიელი ეგე: ზ მოუწოდა მას, ზ შევიდა მისსა, ზ ჰრქუა მას ელისე: მიიქუ მე
 ლზ შენი * ზ შევიდა დედა-კაცი, ზ დავარდა ფერკსა ზედა მისსა, ზ

¹⁾ ლუკა თ. — ²⁾ ჰუმორე ე.

თაუქანისცა მას მიწამდე, ზ მიიქება მე თუსი ზ განვიდა ❖ ზ ელი-
 სე მიიქცა გალგალს შინა, ზ იყო სიუძილი ქვჭყანასა მას შინა,
 ზ მენი წინასწარმეტყუჭლთანი სხდეს წინაჲე მისსა: ზ ჭრქება ელი-
 სე ერმასა თუსსა: დაადგ ქებაჲი დიდი ზ შეუგებე საგბოლველი ძეთა
 წინასწარმეტყუჭლთასა ❖ ზ განვიდა იგი ავარაკსა შეკრებად მსლი-
 სსა, ზ ზოფა ვენაჲი ავარაკსა სედა, ზ შეკრიბა მას შინა ვაშლი გა-
 რეული, ზ ადივსო სამოსელი თუსი, ზ მოვიდა ზ შთაყარა ქებასა
 შინა შესაგბოლველად, რამეთუ არა იცოდა რა იყო ❖ ზ მოართუა
 კაცთა მათ ჭამად: ზ იყო ჭამასა მას მათსა, ზ აჭა ღაღად ევეს, ზ
 თქუჭს: სიკუდილი არს ქებასა ამას შინა, კაცნო ღუთისანო, ზ
 ვერ უძლეს ჭამად ❖ ზ ჭრქება ელისე: მოიღეთ ფქვლი ზ შთაყარეთ
 ქებასა ამას, ზ ჭრქება მან გეხის მსახურსა თუსსა: მოართუ ერთა
 რათა ჭამონ: ზ არღა ითქუა მერმელა სიტყუა ბოროტი ქებაისა-
 თუს ❖ ზ მოვიდა კაცი ვუფარდამ, ზ მოიღო კაცისა მიძმრთ
 ღუთისა ზირველ ნაყოფთავან ოცი ზური ქრთილისა, ზ ლედუ, ზ
 ჭრქება: მიეცით ერთა რათა ჭამონ ❖ ზ ჭრქება ერმამან მისმან: რაჲ
 მივსცე ესე ასთა კაცთა: ზ ჭრქება: მიეც ეგე ერთა რათა ჭამონ,
 რამეთუ ესრეთ იტყუეს უფალი: ევოსთ ჭამად ზ დაშთესცა მათ ❖ ზ
 ჭამეს ზ დაშთათ სიტყუსაებრ უფლისა.

თ ა ვ ი ა

სოლო ნემან მთავარი ძალთა ასურთასა იყო კაცი დიდი წი-
 ნაჲე უფლისა თუსისა, ზ საკვრველ ზირითა, რამეთუ მით მისცა
 უფალმან ცხოვრება ასურსა, ზ კაცი იყო ძლიერი ძალითა ზ კეთ-
 როვანი ❖ ზ ასურიდამ გამოვიდეს მედარნი, ზ წარსტყუჭნეს ქალი
 მცირე ქვჭყანისაგან ისრაელისა, ზ იყო იგი წინაჲე ცოლისა ნე-
 მანისა მსახურებად ❖ ზ ჭრქება მან დედოფალსა თუსსა: ჳი რათა-
 მცა უფალი ჩემი იეოს წინასწარმეტყუჭლისათანა ღუთისა რომელი
 არს სამარისსა შინა, მანმცა განსწმიდოს იგი კეთროვნებისაგან მი-
 სისა ❖ ზ შევიდა იგი ზ მოაკენა უფალსა თუსსა ზ ჭრქება: ეს-
 რეთ, ზ ესრეთ თქუა ქალმან რომელი არს ქვჭყანისაგან ისრაელი-
 სა ❖ ზ ჭრქება მეფემან ასურისამან ნემანის მიძმართ: მოვედ, შემო-

ლტ
 ლთ
 მ
 მა
 მბ
 მგ
 მდ
 ბ
 ბ
 ბ
 ბ
 ე

ვედ, **დ** წარვგზავნო წიგნი მეფისა მიმართ ისრაელისა: **დ** წარვიდა
დ აღიღო კელითა თვისითა ათი ტალანტი ვეცხლი, **დ** ექუსი ათასი
 9 **დ** რაჭკანი ოქრო, **დ** ათ გზის საცვალი სამოსელი მუქნიერი **ჟ** **დ**
 შეართვეს წიგნი მეფესა ისრაელისას როძელსა წერილ იუო: აწ
 ოღეს მოვიდეს წიგნი ესე შენდა მიმართ, აჰა წარმოვგზავნე შენდა
 ნემან მონა ჩემი, რათა განსწმიდო იგი კეთროვანებისაგან მისისა **ჟ**
 8 **დ** იუო ოღეს აღმოიკითხა წიგნი მეფემან ისრაელისამან, დაიპო
 სამოსელი თვისი **დ** თქუა, ნუ უკუტ მუ ღმერთი ვარა, როძელ მოვა-
 კუდინო **დ** ცხოველ ვუო: რამეთუ წარმოვგზავნა მან ჩემდა, რათა
 განვსწმიდო კაცი კეთროვანებისაგან მისისა, აწ გულის კმა ვავთ
 7 **დ** იხილეთ, რამეთუ აჰა ეძიებს მიზეზსა ჩემთანა **ჟ** **დ** იუო ოღეს
 ესმა ელისეს, რამეთუ დაიპო სამოსელი თვისი მეფემან ისრაელისა-
 მან, წარუვლინა მეფესა. ისრაელისასა **დ** ეტუოდა: რაჟსათუ დაიპე
 სამოსელი შენი; მოვედინ ჩემდა აწ ნემან, **დ** სცნას, რამეთუ არს
 6 **წინასწარმეტყუტლი** ისრაელსა შორის **ჟ** **დ** მივიდა ნემან ცხენე-
 ბითა **დ** ეტლებითა, **დ** დადგა წინაშე ბჰეთა სახლისა ელისესსა **ჟ**
 5 **დ** წარავლინა ელისე მოციქული მისა მიმართ **დ** ეტუოდა: წარვიდ
დ განიბანე შუდ გზის იორდანესა შინა, **დ** მოიქცეს კორცი შენი
 4 **შენდა** **დ** განსწმდე **ჟ** **დ** განრისნა ნემან, **დ** განვიდა **დ** თქუა: მე
 3 **უკუტ** ვკონებდ, რამეთუ გამოვიდეს ჩემდა **დ** დადგეს **დ** მოუწოდოს
 სახელსა ღუთისა თვისისა; დამსხნეს კელნი თვისნი ადგილსა სედა,
 2 **დ** განსწმიდოს კეთრი ჩემი **ჟ** არა უძჯობეს არიან არბანა **დ** ფა-
 რფათა მდინარენი დამსკოსანი, უფროს იორდანესა, **დ** ეოველთა
 1 **წინასწარმეტყუტლთა** ისრაელისათა **დ** რად არა მივიდე **დ** ვიბანო
 მათ შინა **დ** განვწმდე: **დ** მიიქცა **დ** წარვიდა გულის წერომით **ჟ** **დ**
 მიეახლნეს ერმანი მისნი **დ** ჰრქუტს მას: უკეთუცა დიდი სიტყვა
 ეთქუა შენდა წინასწარმეტყუტლსა, არამცა ჯერ იუოა ქმნად; რამე-
 0 **თუ** გრქუა შენ: განიბანე **დ** განსწმდე **ჟ** **დ** შთახდა ნემან, ¹⁾ ჩი-
 ვნტა იორდანესა შინა შუდ გზის, სიტყვსაებრ ელისესსა, **დ** მოი-

¹⁾ ლუკა. 9

ქვეს ვორცნი მისნი ვითარცა ერმისა მცირისა, ზ განწმდა ❖ დ
 მიიქცა ელისეს მიმართ თუთ, ზ ვოველი ბანაკი მისი, ზ მოვიდა
 ზ დადგა წინაჲე მისსა, ზ ჰქრქუა: აჰა აწ მცენობიეს, რამეთუ არა
 არს ღმერთი ვოველსა შინა ქრქუანასა, არამედ მხოლოდ ისრაელი-
 სა შორის, ზ აწ მითვალე კურთხევა მონისაგან შენისა: ზ ჰქრქუა
 ელისე: ცხოველ არს უფალი, რომლისა წინა ვდგევარ წინაჲე მი-
 სსა, უკეთუ მივიღო: ზ აიძულებდა იგი მიღებად, ზ არა ისმი-
 ნა ❖ დ ჰქრქუა ნემან: უკეთუძცა არა გნებავს მიღებად, ამაღ მოეც
 მონასა შენსა ტვრთი უღლეულთა ჯორთა მიწისა ამისგან, რამეთუ
 არა ქმნას მონამან შენმან ამიერიტგან ვოველად დასაწმლელი ზ
 მსხრტრწლი ღმერთთა სხუათა, არამედ ღმთისა ერთისა ❖ სიტყუ-
 საებრ ამის, ზ ამათ თქმათათუხს, ზ განწმინდოს უფალმან მონა
 შენი, ოდეს შევიდეს უფალი ჩემი სასლსა შინა რემანისსა თაჲვა-
 ნისცუად მუნ: ზ მან განისრტნოს კელსა ზედა ჩემსა, ზ თაჲვანის-
 ცუე სასლსა შინა რემანისსა, ოდეს თაჲვანისცუადეს იგი სასლსა
 შინა რემანისსა, ზ განწმინდოს უფალმან მონა შერი სიტყუსაებრ
 ამისა ❖ დ ჰქრქუა ელისე ნემანის მიმართ: წარკვედ მძუღობით, ზ
 განვადა მისგან ქაბრათსა ზედა ქრქუანისასა ❖ დ ჰქრქუა გეზი
 ერმამან ელისესმან: აჰა რიდა უფალმან ჩემმან ნემანს ასურსა ამას
 რომელ, არა რაი აღიღო კელისსაგან მისისა რომელი მოართვა მან:
 ცხოველ არს უფალი, რამეთუ მივირბინო უკანით მისსა, ზ აღუ-
 ღო მისგან რაჲმე ❖ დ მირბიოდა გეზი უკანით ნემანისა, ზ ინი-
 ლა იგი ნემან მსრბოლი უკანით მისსა, ზ მოაქცია ეტლი შემთხე-
 ვად მისა, ზ ჰქრქუა, მძუღობა არსა ❖ დ ჰქრქუა გეზი, მძუღობაჲ:
 უფალმან ჩემმან წარმოძგზავნა იე, მეტყუწმლმან: აჰა აწ მოვიდენ
 ჩემდა ორნი ერმანი მთისგან ეფრემისა ძეთაგან წინასწარმეტყუწ-
 ლთასა, მოეც უკუწ ამათ ტალანტი ვეცხლი, ზ ორი საცვალი სა-
 მოსეული ❖ დ ჰქრქუა ნემან: აღიღე ორი ტალანტი ვეცხლი, ზ აღი-
 ღო მან ორი ტალანტი ორითა ტომარაკითა, ზ ორი საცვალი სა-
 მოსეული, ზ დაასნა ორსა ზედა ერმასა თუხსა, ზ წარიღეს იგი
 წინაჲე მისსა ❖ დ მივიდეს მწუხრად ზ მიიღო კელთაგან მათთა, ზ

იე
 იუ
 ივ
 იზ
 ით
 კ
 კა
 კბ

კდ დაფარა სასილსა შინა, ღ კანუტყვნა კაცნი იგი ❖ ღ თუთ შევიდა
 ღ წინა დაუდგა უფალსა თუსსა, ღ ჭრქუა მას ელისე: სითგან
 მოხვედ გეზი; ღ ჭრქუა გეზი: არა გასულა მონა შენა არა სადა ❖
 კე ღ ჭრქუა მას ელისე: არა ვიდოდა გული ჩემი შენთანა, ოდეს მო-
 ქცია კაცმან მან ეტლი ძისი შემთხუჭვად შენდა: ღ აწ მოვიდის
 ვეცხლი, ღ სამოსელნი აღვიდის, რათა ივიდო მითა მტელი, ღ
 ზეთისხილნი, ღ ვენახნი, ღ ცხოვარნი, ღ კარნი, ღ ერმანი ღ მკე-
 კვალნი ❖ ღ კეთრიცა ნემანისა მოეფინეს შენ ზედა, ღ თესლსა
 კე მენსა უკუნისამდე, ღ განვიდა იგი ზირისაგან ძისისა კეთროვანი
 ვითარცა თოვლი.

თ ა ვ ი უ.

ა და ჭრქუა მას ელისე: აჰა უკუ
 ადგილი, სადაცა ჩუენ ვცხოვრებთ წინაშე შენსა, იწროა ჩუენდა ❖
 ბ წარვიდეთ აწ იორდანემდე, ღ მოვიხუთეთ მუნითგან თუთოეულმან
 კაცმან თითოეული ძელი, ღ ვიშენოთ თავისა თუსისა სავანე დად-
 გრომად მუნ, ღ ჭრქუა ელისე: წარვიდით ❖ ღ ჭრქუა ერმან მდა-
 ბლად: წარმოვედ თუთცა მონათა შერთა თანა, ღ ჭრქუა მან წარმო-
 დ ვიდე ❖ ღ წარვიდა მათ თანა, ღ მივიდეს იორდანედ, ღ მოსჭრი-
 ე დეს ძელთა ❖ ღ რაჟამს მოჭრიდა ერთი ძელსა, ღ აჰა რკინა წავარ-
 ვ და ტარსა, ღ შთავარდა წყალსა მას შინა, ღ დაღად ეო: ჳი უფა-
 ვ ლო, აღმოძილე ესე მე ❖ ღ ჭრქუა კაცმან ღუთისამან: სადა შთა-
 ვარდა, ღ უჩვენა მას ადგილი, ღ მოჰკუტათა შუშა, ღ შთავადო იგი
 ხ მუნ, ღ შემოეცო რკინა ❖ ღ ჭრქუა აღილე თავისად, ღ კანბერს
 ც კელი თუსი, ღ აღილო მან იგი ❖ ღ მეფე ასურისა აღმკვედრებულ
 იყო ისრაელსა ზედა, ღ განეზრასა ერმათა თანა თუსთა, ღ იტყო-
 თ და: რომელსამე ადგილსა ზედა დაფარულსა დავიბანაკო ❖ ღ წა-
 რავლინა ელისე მეფისა მიმართ ისრაელისა მეტყუელმან: ეკრძალე
 არა მისლვა ადგილსა მას, რამეთუ მუნ ასურნი დადარნებულ არი-
 ი ან ❖ ღ წარავლინა მეფემან ისრაელისამან ადგილსა მას, რომლი-
 ი სათუს ჭრქუა მას ელისე, ღ ხმილვიდეს მას არა ერთ გზის არცა
 ია ორ გზის ❖ ღ შემოწუნდა გული მეფისა ასურისა სიტყუსათუს, ღ

მოუწოდნა ერმათა თუხთა, ღ ჰქრქუა მათღა მიძარტ: არა თუ მოძი-
 თხრობთ მე, ვინ მოძვემთ მე მეფესა ისრაელისასა ❖ ღ ჰქრქუა იბ
 ერთმან ერმათავანმან მას, ნუ უფალო ჩემო მეფეო, რამეთუ წინა-
 სწარმეტყუელნი ელისე, რომელი არს ისრაელსა შორის მიუთ-
 ხრობის მეფესა ისრაელისასა უოველსა სიტყუასა რომელსა თუ იტ-
 უოდე საწოლსა შინა საუნჯისა შენისასა ❖ ღ ჰქრქუა წარვედით იკ
 სცანით სადა არს იგი, ღ წარავლინნა მოუვანებად იგი ღ მიუთხრეს
 მას მეტყუელთა: აჰა არს დოფიმსა შინა ❖ ღ წარავლინა მუნ იდ
 ცხენები ღ ეტლები, ღ ძალი მისიე, ღ მივიდეს დამით ღ გარე მო-
 იცვეს ქალაქი ❖ ღ აღიმსო მონამან ელისესმან აღდგომად, ღ გან- იე
 ვიდა, ღ აჰა მალმან გარე მოიცვა ქალაქი, ღ ცხენებთა ღ ეტლებ-
 თა, ღ ჰქრქუა მას ერმაძან მისმან: ჳი უფალო, რაჲ ვქმნეთ ❖ ღ ივ
 ჰქრქუა ელისე: ნუ გეშინის, რამეთუ მრავალ არს რომელ არიან
 ჩუწნთანა, ვიდრეღა მათთანა ❖ ღ ილოცა ელისე, ღ თქუა: უფა- იხ
 ლო განანსუწნ აწ თვალნი მონისა ამისნი ღ ისილოს; ღ განუსუწნა
 უფალმან თვალნი მისნი, ღ ისილა; ღ აჰა მთა სავსე იყო ცხენე-
 ბითა, ღ ეტლებითა ცეცხლისათა გარემოს ელისესა ❖ ღ შთამოვი- იწ
 დოდეს მისა მიძარტ, ღ ილოცა ელისე უფლისა მიძარტ, ღ თქუა: დაეც
 უეწწ წარმართნი ესე სიბრმითა; ღ დაეცნეს ივინი უსილაგად, სი-
 ტუჯსაებრ ელისესა ❖ ღ ჰქრქუა მათ ელისე: არა ესე არს ქალაქი, ღ ით
 არა ესე არს გსა; მოვედით ჩემდა, ღ განგოუვანო თქუწწ კაცისა
 მის მიძარტ, რომელსა ეძიებთ, ღ განიუვანო ივინი სამარისა შინა ❖
 ღ იყო ოდეს შევიდეს სამარისა, ღ თქუა ელისე: განუსუწწნ უფა- კ
 ლო თვალნი ამთნი, რათაძცა ისილონ: ღ განუსუწწნა უფალმან
 თვალნი მათნი, ღ ისილეს: ღ აჰა ესერა იეწწწნ შორის სამარია-
 სა ❖ ღ ჰქრქუა მეფემან ისრაელისამან ელისეს, ოდეს ისილა ივი- კბ
 ნი: მოვსწუჯდნა ივინი მოწუწწდითა მამაო ❖ ღ ჰქრქუა ელისე: კბ
 არა მოსრნე, ნუ თუ წარმეტყუელწწველ სარა მათი მახუღითა შენითა,
 ღ მძუღდითა შენითა, რათა მოსწუჯდენ: ღ დაუგეგ მათ წინა ჳური
 ღ წყალი, რათა ჳამონ, ღ სუან, ღ წარვიდენ უფლისა მიძარტ თ-
 სისა ❖ ღ დაუგო მათ წინა დასაცებელი დიდი, ღ ჳამეს ღ სუწწ, კბ

კდ და განუტევენ იგინი, და წარვიდენ უფლისა მიძართ თვისისა, და არ-
 ლარა შესძინეს მერმე შეკობრეთა ასურით ქქტყანასა შინა ისრაელი-
 კე სანსა და და იყო შემდგომად მათსა, და შეკრიბა მემან ადარისამან მეფემან
 კვ ასურისამან, ეოველნი ბანაკნი თვისნი, და აღმოვიდა და გარე მოადგა
 კგ სამარისასა და და იყო სიემილი დიდი სამარისას შინა, და აჭა გარემო-
 კზ ისხლეს იგინი, ვიდრემდე იქმნა თავი ვირისა ორმეოც და ათ სიკი-
 კტ ლად ვეცსლისა: და ოთხი ნაწილი საწონისა სკინტლი ტრედისა,
 კც ხუთ სიკილა ვეცსლად და და იყო მეფე ისრაელთა მავალი სდუდესა
 კვ სედა, და დედა-კაცმან ვინმე კმა ეო მისა მიძართ მეტეველმან, მისხენ
 კვ მე უფალო ჩემო მეფეო და და ჰქრქუა მას, უკუტე თუ შენ არა გი-
 კვ წნეხეღისაგან და და ჰქრქუა მას მეფემან: რაჲ არს შენდა: და ჰქრქუა:
 კვ ესე დედა-კაცი მეტეოდა მე, მომეც მე შენი, რათა შევჭამოთ იგი
 კვ დღეს, და ხვალე მე ჩემი მეგშკამოთ და და შესწუთ მე ჩემი და შევჭა-
 კვ მეთ იგი: და ვარქუ მას დღესა მეორესა: მომეც მეცა შენი და შევჭა-
 კვ მთოთ იგი, და დაფარა მან მე იგი თვისი და და იყო ოღეს ესმა მეფე-
 კვ სისა ისრაელისასა, სიტყვა დედა-კაცისა, და დახო სამოსელი თვისი, და
 კვ თვთ ვიდოდა სდუდესა სედა, და იხილა ერმან მამა ვორცსა სედა
 კვ მისსა შინაგან და და თქუა მეფემან: ესე მიქმნეს მე დემრთმან, და ესე
 კვ შემძინენ მე, უკეთუ იგონ თავი ელისეს მას სედა დღეს და ხოლო
 კვ ელისე ჯდა სახლსა შინა თვისსა, და მოხუცებულნი სხდეს მისთანა:
 კვ და წარავლინა მეფემან კაცი წინამე ზირსა მისსა, და ჰირველ ვიდრე
 კვ მისლავადმდე წარგზავნილია მისა მიძართ: და მან ჰქრქუა მოხუცე-
 კვ ბულთა: არა უწეითა რამეთუ წარმოავლინა მემან მკლეელისამან,
 კვ რათა მოკუტნენ თავი ჩემი, იხილეთ რაჲამს მოვიდოდის მოციქუ-
 კვ ლი, დაჲმთ ვარი, და შეაიწრეთ იგი კართა შინა: არა კმა არსა ფე-
 კვ რვისა უფლისა მისისა უკანით მისა და და ვიდრე იგი ამას ეტეოდა
 კვ მათ, და აჭა მოციქული შევიდა მისა მიძართ, და ჰქრქუა: ესე ბორო-
 კვ ტი უფლისაგან არს, რასადა ვევედრებოდით ამისთვს უფალსა.

თ ა ვ ი ზ .

ს და ჰქრქუა ელისე: ისმინეთ სიტყვა უფლისა, ესრეთ იტევს

უფალი, ვითარცა ჯამსა ამას, განთიად სწორნი ფქული იფქლისა იჲოს ერთ სიკილად, ღ ორი სწორნი ქრთილი ერთ სიკილად კართა შინა სამარისასა ❖ ღ მიუგო წინამდღომჲს, რომლისა გველთა ზედა მეფე განისვენებს, ღ ჰქრქუა ელისეს მიძრო: აჰა დაღთუ განახუნეს უფადმან საქნელნიცა ცისანი, მაშინცა არა იქმნას სიტყვა ესე, ღ ჰქრქუა ელისე: აჰა მენ იხილო თვალითა შენითა, ღ მიერთგან გერღარა სჯამო ❖ ღ იუჲნენ ოთხნი კაცნი კეთროვანნი წინაჲე ბჰგესა ქალაქისასა, ღ ჰქრქუა კაცმან მოუვასისა მიძროთ თჳსსა: რამეს ჩუჲნ ვისხდეთ აქა ვიდრემდე მოგუჲდეთ ❖ უკეთუ ვთქუათ, შევიდეთ ქალაქსა შინა, ესევე სიუძილი არს ქალაქსა შინა, ღ მოგუჲდეთ მუნ, ღ უკეთუ ვსხდეთ აქა მაშინცა მოგუჲდეთ, ღ აწ წარვიდეთ, ღ შევიდეთ ბანაკსა სურისასა, თუ ვვაცოცხლნეს ჩუჲნ, ცხოველ ვიქმნეთ, ღ უკეთუ მოგუჲდინეს ჩუჲნ, მოსამეგსწუდეთ ❖ ღ აღდგეს ბნელით ღ შევიდეს ბანაკსა სურისასა, ღ ვიდოდეს შუა ბანაკისა სურისასა, ღ აჰა არა იყო კაცი მუნ ❖ ღ უფადმან სმენით ეო ბანაკსა სურისასა კმაჲ ეტლებისა, ღ კმაჲ ცხენებისა, ღ კმაჲ ძალისა დიდისა, ღ ჰქრქუა კაცმან ძმისა მიძროთ თჳსისა: აჰა აწ მოიბირო ჩუჲნ ზედა მეფემან ისრაელისამან მეფენი ქეტელთანი, ღ მეფენი ეგუბტისანი მოევანებად ჩუჲნ ზედა ❖ ღ აღდგეს ღ ივლტოდეს სიბნელესა შინა ღ დაუტევენს კარავნი თჳსნი, ღ ცხენნი თჳსნი, ღ კარაულნი თჳსნი, ვითარცა იუჲნენ ბანაკსა შინა, ღ ივლტოდეს განრანებად სულისა თჳსისა ❖ ღ ძირავიდოდეს კეთროვანნი იგი შუამდე ბანაკისა, ღ შევიდეს კარავსა შინა ერთსა, ღ ჰამეს ღ სუჲს, ღ აღიდეს მუნითგან კვეხლი ღ ოქრო, ღ სამოსელი, ღ განვიდეს ღ დამალეს ღ მიიქცენ, ღ შევიდენ მეორესა შინა კარავსა, ღ აღიდეს მუნითგანცა, ღ გამოვიდეს ღ დამალეს ❖ ღ ჰქრქუა კაცმან მოუვასსა თჳსსა: არა ეგრეთ ვქმენით ჩუჲნ დღეს, დღე ესე, დღე სიხარულისა არს, ღ ჩუჲნ ვდუმენით, ღ თუ ვჰყოვნოთ ვიდრე განთენებადმდე, ვაოვნეთ უძულობა, ღ აწ წარვიდეთ ღ შევიდეთ, ღ მიუთხართ სახლსა მეოვისასა ❖ ღ შევიდეს, ღ დაღადევენს ბჰისათანა ქალაქისა, ღ მიუთხრეს

ბ
ბ
ღ
მ
მ
ზ
ც
თ
ო

მათ მეტეუჭლთა: შევედით ბანაკსა შინა სურისასა, ღ აჭა არა იყო მუნ
 კაცი, არცა კმაჲ კაცისა, გარნა ცხენნი დაბმულნი, ღ საველარნი,
 და კარავნი მათნი ვითარცა არიან ზ და დალაღუვეს მეპარეთა, ღ
 მიუთხრეს სხლსა მეფისასა შინაგან ზ და აღდგა დამით მეფე, ღ
 ჰქრქუა მონათა თუსთა: მოვითხრა აწ თქუენ, რათა გუჟევეს ჩუენ
 სურთა, ცნეს რამეთუ მძიერ ვართ, ღ გამოკდეს ბანაკით ღ
 დაიძაღნეს აგარაკთა შინა მეტეუჭლნი: ვითარმედ გამოვლენ ქა-
 ლაქით, ღ შევიზერეთ იგინი ცოცხალნი, ღ შევედეთ ქალაქად ზ
 და მიუგო ერთმან მისძან ერმათაგანმან ღ ჰქრქუა: მოიუვანონ აწ
 ხუთი ცხენი დანარჩომთაგან, რომელნი დარჩნენ აქა, აჭა არიან
 ესე ოდენთა სიმრავლეთა ისრაელისათა დანარჩომნი, ღ მივაფლინ-
 ნეთ მუნ ღ ვიხილოთ ზ და მოიუვანნეს ორნი მკედარნი ცხენოსა-
 ნნი, ღ წარავლინა მეფემან ისრაელისამან უკანით მეფისა სურისა
 და ეტუოდა: მივედით ღ ისილეთ ზ და წარვიდეს უკანით მათსა ვი-
 დრე იორდანადმდე, ღ აჭა გხანი ეოველნი სავსე იუენეს სამოსლი-
 თა, ღ საჭურველითა, რომელი განეუარათ ასურელთა, შეშინებას
 მათსა, ღ მოიქცეს წარვლინებულნი, ღ მიუთხრეს მეფესა ზ და გა-
 ნვიდა ვრი, ღ განძარცვა ეოველი ბანაკი სურისა, ღ იყო საწონი
 ფქვილი იფქლისა ერთ სიკილად, ღ ორი საწონი ქერი სიკილად,
 სიტყუსა ებრ უფლისა ზ და მეფემან დაადგინა წინა მდგომი, რომ-
 ლისა კელსა ზედა განისჭუნებდა მეფე ბჭეთა თანა, ღ დათრგუნეს
 იგი ერთა ბჭეთა თანა, ღ მოკუდა, ვითარცა თქუა კაცმან დუთისა-
 მან, ოდეს წარავლენილი მივიდა მისდა მიძართ ზ და იქმნა ვითარცა
 თქუა ელისე მეფისა მიძართ მეტეუჭლმან: ორი საწყუაული ქრთი-
 ლი ერთ სიკილად, ღ საწონი ფქვილი სამინდოსა სიკილად, ღ
 იუოს ვითარცა ამას ქაძსა სვადისდა ბჭეთა შინა სამარისათა ზ
 და მიუგო წინამდგომმან ელისეს, ღ ჰქრქუა: დაღათუ უფაღმან
 განახუნეს საქანელნი ცისანი, არა იუოს სიტყუა ესე; ღ ჰქრქუა
 ელისე: აჭა ისილო თვალითა შენით, ღ მუნითგან ვერა სჭამო ზ
 და იქმნა ეგრეთ, ღ დათრგუნეს იგი ერთა ბჭეთა შინა, ღ მოკუდა.

თ ა ვ ი ს.

და ¹⁾ ეტეოდა ელისე დედა-კაცსა მას, რომლისა აღადგინა მე
 და ჰქრქვა: აღდგე და წარვედ შენ და სახლი შენი, და დაადგეო სადცა
 შენ უძლო და კთნდეს, რამეთუ უბრძანებებს უფალსა სიემილი
 ქრქვანასა ზედა, და იოს ქრქვანასა ზედა მუდ წელ და დადგა
 დედა-კაცი იგი და ქმნა სიტყვსაებრ ელისესა, და წარვიდა თუთ,
 და სახლი მისი, და დაემკვდრა ქრქვანასა უცხო თესლთასა მუდ
 წელ და იყო შემდგომად აღსრულებისა მუდისა წლისა და მოიქცა
 დედა-კაცი უცხო თესლთაგან ქალაქად, და მოვიდა და დადგებდა
 მეფისა მიმართ სახლისა თვისისათვის და აგარაკათვის თვითა და
 ეტეოდა მეფე გეზის ერძასა ელისესა კაცისა ღუთისასა, და ჰქრქვა:
 მოძითხარ მე აწ ეოველნი დიდ დიდნი, რომელი ქმნა ელისე და
 იქმნა მისა მიმთხრობელ მეფისა, რამეთუ ცხოველ ეო მე მოკუტა-
 რი, და აწა დედა-კაცი რომლისა, აღადგინა ელისე მე მისი, ძალა-
 დებელი მეფისა მიმართ, სახლისათვის თვისისა და აგარაკათვის თვ-
 სთა, და ჰქრქვა გეზი: უფალო მეფეო, ესე დედა-კაცი არს, და ესე
 მე მისი, რომელ ცხოველ ეო ელისე და ჰკითხა მეფემან დედა-
 კაცსა, და მან მიუთხრა მას: და მისცა მას მეფემან საჭურისი ერთი,
 და ეტეოდა: მიუქციე მას ეოველი, რომელ არიან მისი, და ეოველი
 საუოფი აგარაკისა მისისა, დღითაგან რომელსა შინა დაეტევა ქრქ-
 ვანა თვისი, ვიდრე აწდამდე და მივიდა ელისე დამასკოდ: და მე
 აღერისა მეფე სურისა საღმობიერებდა, და მიუთხრეს მას მეტეუტლ-
 თა: მოვიდა კაცი ღუთისა აქამდე და თქვა მეფემან ასაილის მი-
 მართ: მიიდე კელითა შენითა ძღუტნი, და წარვედ შემოსუტვად კა-
 ცისა ღუთისა, და ჰკითხე უფალსა მის მიერ, და ეტეოდა: ვითარ-
 მელ ცხოველ ვიეოა საღმობისა ამისგან და წარვიდა ასაილ შემ-
 თსუტვად მისსა, და აღიდა ძღუტნი კელითა თვისითა, და ეოველი
 კეთილი დამასკედ, ორმოც აქლეპისა ტვრთი, და მივიდა და დადგა
 წინამე მისსა, და ჰქრქვა ელისეს: მეძან შენძან, მეძან აღერისძან, მე-
 ფემან სურისძან, წარმოძავლინა მე შენდა კითხვად მეტეუტლძან:

1) ზემორე დ.

ო ვიეთა თუ ცოცხალ საღმობისაგან ამის ჩემისა ზღ ჰქრქება მას ელი-
 სე: წარვედ, ზ არქუ მას, ცოცხლებით სცოცხლებდე: არამედ მუწეა
 ოა მე უფალმან, რამეთუ სიეუდილითა მოკუტდეს ზღ ზ დგა ახაილ წი-
 ნაშე ზირსა მისსა, ზ დაისხნა კელნი ვიდრე სირცხულამდე, ზ ტი-
 ობ როდა კაცი ღუთისა ზღ ჰქრქება ახაილ რაჲ არს რამეთუ უფალი
 ჩემი ტირს: ზ ჰქრქება, უწვი რაჲოდენი უქმნე მეთა ისრაელისათა
 ბოროტი, ქალაქნი მათნი მოსწუნე ცეცხლითა, ზ რჩეულნი მათნი
 მოსწუჯდნე მასჯლითა, ზ ჩხვლნი მათნი მოსრნე, ზ მუცელსა შინა
 ოგ დედათა მათთასა მეოფნი განაურვეინო ზღ ჰქრქება ახაილი: ვინ არს
 მონა შენი, მადლი მკუტარი, რათა ქმნეს სიტყუა ესე; ზ ჰქრქება
 ოდ ელისე: მიჩუწნა მე შენი უფალმან მეფობა ასურთა ზედა ზღ გან-
 ვიდა ელისესაგან, ზ შევიდა უფლისა მიმართ თვისისა, ზ ჰქრქება
 მას მეფემან: რაჲ გრქება შენ ელისე; ზ მიუგო: მრქება მე ელისე,
 ოე ცოცხლებით სცოცხლებდე ზღ იუო განთენებისა ზ მოიღო მ-
 ხვარი ზ აღმოაწო წყალსა ზ დაბურა ზირსა მისსა, ზ მოკუტა, ზ
 ოე მეფე იქმნა ახაილ მის წილ ზღ ¹⁾ წელსა მესუთესა იორამისსა
 მისა აქაბისსა მეფისა ისრაელისსა, ზ იოსაფატის მეფისა იუდი-
 ოზ სს, გამეფდა იორამ მე იოსაფატისა მეფისა იუდასი ზღ მე ოც ზ
 ათორმეტისა წლისა იუო, ოდესცა გამეფდა იგი, ზ რვა წელ მეფო-
 ოწ ბდა იერუსალიმს შინა ზღ ვიდოდა გსათა მეფეთა ისრაელისთა,
 ვითარცა ქმნა სსლმან აქაბისმან, რამეთუ იუო ასული აქაბისს
 ოთ ცოლ მისა, ზ ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა ზღ არა უნდა უფალ-
 სა მოსჯობა იუდასა დავითისთჳს მონისა თვისისა, ²⁾ ვითარცა
 ჰქრქება მას მიცემად მისა სანთელი, ზ მეთა მისთა ეოკელთა შინა
 კ დღეთა ზღ დღესა შინა მისსა უარ ეუწეს ედომთა კელ ქუწმეყოფა
 კა იუდასა, ზ დაიღვინეს თჳსთა ზედა მეფე ზღ განვიდა იორამ
 სურს შინა, ზ ეოკელი ეტლნი მისთანა, ზ იუო აღდგომასა მისსა,
 ღამით ზ მოსრა ედომი მიტეულნი მას ზედა, ზ მთავარნი ეტლთა-
 კბ ნი, ზ იელტოდეს ერნი სოფელებთა შინა თჳსთა ზღ ზ განდგომი-
 ღლნი ედომნი დაუმორჩილდეს კელსა ქუწმე იუდასსა დღედმდე ამისა

¹⁾ ბ ნეშტთა კ.—²⁾ ბ მეფეთა ზ.

მატქს შენდა ჟ მთავრო: ღ ჰრქუა იუი რომელთა მიმართ ჩუცნ
 ვ ეოველთაგანისა: ღ ჰრქუა, შენდა მიმართ მთავრო ზ ღ ადღვა ღ მე-
 ვიდა სასლსა შინა, ღ დასსა სეთი თავსა სედა მისსა, ღ ჰრქუა
 მას: ესრეთ. იტყვს უფალი ღმერთი ისრაელისა, ცცხე შენ მეფედ
 ს ერთა სედა უფლისათა, ისრაელთა სედა ზ ღ მოსრა სასლი აქ-
 ბის უფლისა შენისა ჰირისაგან ჩემისა, ღ იმიო მურისეებად სის-
 ლისა მონათა ჩემთა წინასწარმეტყუელთა, ღ სისხლი ეოველთ
 ც მონათა უფლისათა ¹⁾ გელისაგან იესაბუელისა ზ ღ გელისაგან ეო-
 ვლისა სასლისა აქაბისა, ²⁾ ღ ალვოცო სასლისაგან აქაბისა შე-
 ფსმელი სღუდესა სედა, ღ მეოფი ღ დეტევებული ისრაელთა მო-
 თ რის ზ ღ ³⁾ მიცცე სასლი აქაბისა, ვითარცა სასლი იერობამის
 ი მისა ნაბათისა, ღ ⁴⁾ ვითარცა სასლი ვასისა, მისა აქასი ზ ღ
 იესაბელ შეჭამონ ძაღლთა ნაწილსა შინა იესრაელისა, ღ არა ვინ
 იუოს დამფულელ მისა ღ განახუნა კარნი ღ ივლტოდა ზ
 ია ხოლო იუი გამოვიდა ყრმათა მიმართ უფლისა თვისისათა, ღ ეტ-
 უოდეს მას; მძღობა არსა რაა რამეთუ შემოვიდა შენდა უგუნუ-
 რი იგი, ღ ჰრქუა მათ: თქუენ თუთ უწვით კაცი იგი ღ სიცრუე
 იბ მისი ზ ღ ჰრქუენ: არა მართლარს, რაიცა ვითხრა მან მოკუ-
 ხარ უკუელ ჩუენ: ღ ჰრქუა იუი მათდა მიმართ: ესრეთ ღ ესრეთ
 ივ ჰრქუა ჩემდა, ღ იტყოდა: ესრეთ იტყვს უფალი ცცხე შენ მეფედ
 ისრაელსა სედა ზ ღ რაა ისმინეს, მირბიოდეს მოსწრაფედ, ღ
 ადიდო თუთოეულმან სამოსელი თვისი, ღ დასდებდეს წინაშე მის-
 იდ რქითა, ღ თქუენ, გამეფდა იუი ზ ღ მოიქცა იუი მე იოსაფატისა
 მისა ნამესესა იორამის მიმართ: ხოლო იორამ თუთ გუმილვიდა რა-
 იე ამოთს შინა გალადისსა, თუთ ღ ეოველნი ისრაელნი ჰირისაგან
 ახილისა მეფისა ასურისა ზ ღ მოიქცა იორამ მეფე განკურნებად
 იესრაელსა შინა წელულებისაგან, რომლითა მოწელეს იგი ასურ-
 თა, ოდეს ბრძოდა ახილის მიმართ მეფისა ასურისა, ღ თქუა იუე:
 უკეთუ არს სული თქუენი ჩემთანა, ნუ განვაღნ ქალაქისაგან

¹⁾ გ მეფეთა კა.—²⁾ გ მეფეთა კა.—³⁾ გ მეფეთა იე.—⁴⁾ გ მეფეთა იე.

მლტოლვარე მისვლად ღ მითხრობად იესრავლსა შინა ❖ ღ შეჯ-
 და ცხენსა ღ წარვიდა იუი, ღ შთავიდა იესრავლად, რამეთუ იო-
 რამ მეფე ისრავლთა იკურნებოდა იესრავლსა შინა ისრისავან,
 რომლითა განისრეს იგი რამათს შინა არამინთა, ბრძოლასა შინა
 ახელისათანა შეივისა ასურისა, რამეთუ იყო თუთ მხნე, ღ კაცი
 მლიერი და იწვა მუნ: ღ ოქოსია მეფე იუდასი მოვიდა ხილვად იო-
 რამისა ❖ ღ კუმილავი აღვიდა გოდოლსა ზედა იესრავლსა შინა,
 ღ ისილა მტუჭრი იუიესა, ოდეს მოვიდოდა იგი, ღ თქვა: მტუჭრ-
 სა ვხედავ შე, ღ ჭრქუა იორამ: შესვით კაცი ცხენსა ზედა, ღ წა-
 რავლინეთ წინაშე მათსა, ღ ჭრქუას მათ: მძულობა არსა ❖ ღ წარ-
 ვიდა სკეღარი ცხენითა შემთხუჭვად მისსა, ღ ჭრქუა: ესრეთ იტყუ-
 ს მეფე: მძულობა არსა, ღ ჭრქუა იუე: რაჲ შენდა, ღ მძულობისა, წარ-
 მოვედ ზურგით ჩემსა: ღ მიუთხრა მკმივილმან ღ ეტყოდა: მივიდა
 წარვლინებული მათამდე, ღ არღა მოიქცა ❖ ღ წარავლინა მკეღარი
 ცხენითა შეორედ, ღ მივიდა მისდა, ღ ჭრქუა: ესრეთ იტყუ-
 ს მეფე: მძულობა არსა; ღ ჭრქუა იუე: რაჲ შენდა, ღ მძულობისა; მოაქციე
 ზურგით ჩემსა ❖ ღ მიუთხრა მკუმილმან მეტუჭვლმან: მივიდა მათ-
 დამდე, ღ არღარა მოაქცია, ღ მიმეუნებელმან მიმეუნანა იუია მე
 ნამესისა, რამეთუ შეცვალებით ქმნა ❖ ღ ჭრქუა იორამ: შეაუღლეოთ,
 ღ შეაუღლეეს ეტლსა, ღ განვიდა იორამ მეფე ისრავლისა, ღ ოქო-
 სია მეფე იუდასი, კაცად კაცადი ეტლსა ზედა თუხსა, ღ განვიდეს
 შემთხუჭვად იუიასა ღ ზოეს იგი წილსა ზედა ნაბოთეს იესრავლი-
 ტელისასა ❖ ღ იყო ვითარცა ისილა იორამ იუია, ღ ჭრქუა: მძუ-
 დობაჲ არსა იუე: ღ ჭრქუა იუე: რაჲ შენდა, ღ მძულობისა: კუალად
 სიძავანი იესბეღ დედისა შენისანი, ღ გრძნებანი მისნი მრავალ ❖
 ღ მიაქცია იორამ კელი თუხსი ღ ივლტოდა, ღ ჭრქუა ოქოსიას
 მიმართ: ზაკუა არს ოქოსია ❖ ღ მოირთხა იუე კელსა თუხსა
 მშუღლი ღ განისრა იორამ შორის ბეჭსა მისსა, ღ განვლო ისარ-
 მან შორის გულსა მისსა, ღ მოდრკა მავუკლსა: ზედა თუხსა ❖ ღ
 ჭრქუა იუე ვადეკარისა მიმართ წინამდგომისა თუხისა: აღიდე ღ
 მიავდე იგი ნაწილსა ზედა ავარაკსა ნაბოთესა იესრავლიტელისასა,

ივ

ის

იწ

ით

კ

კა

კბ

კგ

კდ

კე

კვ
კზ
კც
კთ
ლ
ლბ
ლგ
ლდ
ლე
ლვ
ლზ

რამეთუ მოვიკსენებ მე, & შენცა ვითარმედ მსხდომარენი ეტლთა ზედა
 & ვდევნით უკანა აქაბ მამასა მისსა, & უფალმან დასდტა მის ზედა
 შესამთხმელე ესე & მეტუოდა: ¹⁾ არა ვინილეს სისხლი ნაბოთე-
 სი, & სისხლი ძეიას მისთა გუშინ & მივაგო მას ნაწილსა მას ზე-
 და იტევს უფალი: & აწ უკუტ²⁾ აღილე ეგე შთაგდე ნაწილსა მას,
 სიტევსაებრ უფლისა: & ოქოზია მეფემან იუდასმან იხილა ესე,
 & ივლტოდა გზათა ბეთგანიასათა: & სდევნა შემდგომად მისა იუე,
 & თქტა: ესეცა არა განუტეო, & დასცა იგი ეტლსა ზედა, ოდეს
 აღვდოდა გაიდს, რომელი არს იეულამ, & ივლტოდა მავდოდ, &
 მოკტა მუნ: & დადგეს იგი ფრმათა მისთა ეტლსა ზედა, & წა-
 რიდეს იგი იერუსალიმს შინა, & დაფლეს იგი საფლავსა შინა მი-
 სსა ქალაქსა შინა დავითისასა: & ძეთერმთეცესა წელსა იორბა-
 ლ მისასა, მეფისა ისრაელისასა გამეფდა ოქოზია იუდასა ზედა: & &
 მივიდა იუე ქალაქსა იეზრაელსა, სოლო იეზაბელს ესმა რა ესე
 იცსო ზირი თვისი, & შეიმყო თავი თვისი, & ისედედა სარკლით: &
 & იუე აღვდოდა რა ქალაქად, ჰტქტა მას იეზაბელ: მშვლობით არსა ²⁾
 ზამბრე მეტლელი უფლისა თვისისა: & მისედა მან ზირითა თვისი-
 თა სარკელსა ზედა, & იხილა იგი, & ჰტქტა: ვინ სარ შენ, შთა-
 მოვედ ხემდა, & მიაქცია მისდა ორნი საჭურისნი: & ³⁾ ჰტქტა
 იუე: გარდამოავდეთ იგი, & გარდამოავდეს იგი, & ესურა სის-
 ხლი მისი ზღუდეს; & ცხენთა, & დათრგუნეს იგი: & & შევიდა
 იუე, ჰამა & სტა, & ჰტქტა: მისედეთ აწ წვეულსა მას, & დამარსეთ
 იგი, რამეთუ ასული არს მეფისა: & წარვიდენ რათა დამარსონ
 იგი, & არა ეზოვათ მისგანი, არა რაჲ სხტა, გარნა თსემი & ფერ-
 გნი, & ხეზნი კელთან: & მოიქცეს & მიუთხრეს მას, & თქტა:
 სიტეუბა იქმნა უფლისა, რომელი თქტა კელითა მონისა მისისა
 ილია თესბიტელისათა, & იტეოდა: ⁴⁾ ნაწილსა შინა იეზრაელისა-
 სსა შესჭამდენ ძალღნი ვორცსა იეზაბელისასა: & იუოს მძორი იე-
 ზაბელისა ვითარცა სკორე ზირსა ზედა ავარაკისასა ნაწილსა შინა

¹⁾ გ მეფეთა კა. — ²⁾ გ მეფეთა ია. — ³⁾ გ მეფეთა კდ. — ⁴⁾ გ მეფეთა კბ.

იესრეელისას, რათა არავინ თქუას მათგანმან ვითარძემდ ესე არს იესანელ.

თ ა ვ ი ი.

და იუვნენ ძენი აქაბისნი სამარიასა სამეოცდა ათნი, და მის-
წერა წიგნი იუე, და წარგსავენა სამარიად მთავართა მიძართ სამა-
რიასათა, და მოხუცებულთა, და მზრდელთა მეთა აქაბისათა და ეტ-
ყოდა: და აწ რაჟამს მოიწიოს წიგნი ესე თქუწნდა, და თქუწნ
თანა არიანა ძენი უფლისა თქუწნისანი, და თქუწნ თანა ეტლნი და
ცხენნი, და ქალაქნი მტკიცენი, და საჭურველნი და ისილოთ კე-
თილი და წრფელი მეთა შორის უფლისა თქუწნისათა, და დაადგი-
ნოთ იგი საედარსა ზედა მამისა მისისასა, და ბრძოდეთ სასლი-
სათუხ უფლისა თქუწნისა და შეშინდეს ფრიად, და თქუწნ: აწა
ორნი მეფენი ვერ შეუძლებდეს დადგრომად წინაშე ზირსა მისსა, და
ვითარ დაუდგეთ ჩუწნ მას და წარავლინეს ზედამდგომნი სასლ-
სა ზედა და ქალაქსა, და მოხუცებულნი და მზრდელნი იუას მიძართ
და იტყოდეს: ჩუწნ ერმანი შენნი ვართ, და რაჟოდეცა უკეთუ გუ-
რქუა ჩუწნდა ვეოთ, არა გავამეფოთ კაცი, და კეთილი წინაშე თვა-
ლთა შენთა ვქეოთ და მიწერა მათდა მიძართ იუე წიგნი მე-
რედ, და ეტყოდა: უკეთუ თქუწნ ჩემნი ხართ, და კმისა ჩემისასა
თქუწნ ისმენთ, აღიდეთ თავნი მეთა უფლისა თქუწნისათანი, და
წარმოგსავენეთ ჩემდა სვალისად იესრეელსა შინა, და იუვნენ ძენი
მეფისანი სამეოცდა ათნი კაცნი, და უსუცენნი ქალაქისანი ზრდი-
დეს მათ და იუო რაჟამს მოვიდა მათდა მიძართ წიგნი, და მოი-
ყვანეს ძენი მეფისანი, და დაუღეს კაცნი სამეოცდა ათნი იგი, და
შთავარეს თავნი მათნი გოდროთა შინა, და წარუგსავენეს იგინი
მისდა მიძართ იესრეელს შინა და მივიდა მოძთსრობელი, და
მიუთხრა მას, და ეტყოდა: მოიღეს თავნი მეთა მეფისათანი, და ჭრქუა:
დადევით იგინი გორათა ორთა წინა ბჭისა ქალაქისათა განთიად-
მდე და იქნა განთიად, და გამოვიდა, და დადგა ბჭეთა შორის
ქალაქისათა იუე და ჭრქუა უოველთა მიძართ ერთა: მართალ ხართ
თქუწნ, აწა მე მივიქეც უფალსა ჩემსა ზედა, და მოკვალ იგი: და

ო ვინ დასცნან უოველნი ესე ❖ იხილეთ უკუტ, რამეთუ არა დავარდა
 სიტუქუსაგან უფლისა ქუტუანასა ზედა, რომელსა იტყოდა უფალი
 სახლსა ზედა აქაბისსა, და უფალმან ეო რამოდენსა იტყოდა კე-
 ია ლითა მონისა თვისისა ელიასითა ❖ და მოსრა იუე უოველი დანარ-
 ჩომი სახლისა მის აქაბისა იესრელსა შინა, და უოველნი დიდ
 შემძლენი მისნი, და მეცნიერნი მისნი, და მღვდელნი მისნი, რათა
 იბ არა დაშთეს მათ შორის ნესტი ❖ და აღდგა და წარვიდა თვით სამა-
 იგ რიას ბეთაჟას შინა მწვემთასა გსით კერძო ❖ და იუი ზოვნა მძანი
 ოქოხიას მეფისა იუდასა, და ჭრქუა: ვინ ხართ თქუტნ, და ჭრქუტს
 მათ: მძანი ოქოხიასნი ვართ ჩუტნ, და შთამოვედით მოკითხვად მე-
 იდ თა მეფეთასა, და მეთა მათ შფლობელთასა ❖ და ჭრქუა მან: მოიუვა-
 ნეთ იგინი ცოცხალნი, და მოიუვანეს იგინი ცოცხალნი, და დაკლ-
 იუ კაცი მათგან ❖ და წარვიდა მიერთუან, და ზოვა იონადამ მე რიქა-
 მისა გსასა ზედა შემთხუტვად მისა, და აკურთხა აგი, და ჭრქუა მას
 იუე: უკეთუ არს გული შენი გულისა თანა ჩემისა წრფელი, ვითა-
 რცა გული ჩემი სენ თანა, და ჭრქუა იონადამ, არს, და ჭრქუა იუე: და
 ივ უკეთუ არს, მომეც კელი შენი, და მისცა კელი თუსი, და აღიუვნა იგი
 თუსად ეტლსა ზედა ❖ და ჭრქუა მას: მოვედ ჩემთანა, და იხილუ
 ის ვითარ შური ვიძიე მე უფლისა ოჯს საბოთისა, და დასუა იგი ეტ-
 ის ლსა თუსსა ზედა ❖ და შევიდა სამარიად, და მოსრნა უოველნი და-
 ნარჩომი აქაბისანი სამარიასა შინა, ვიდრეჟმდის მოსზობად მისა,
 იტ სიტუქუსაებრ უფლისა, რომელსა იტყოდა ელიას მიძართ ❖ და შე-
 ით რედ, და იუე ჭმონოს მას მზაჟალად ❖ და აწ უოველნი წინასწარმე-
 ტუტლნი ბაალისნი, და უოველნი მონანი მისნი, და მღვდელნი მის-
 ნი მოძიწოდეთ ჩემდა, და ერთიცა კაცი არა დაიძალნეს, რამეთუ
 მსხუტრზლი დიდი არს ბაალისა: და უოველი რომელი დაიძალოს,
 არა იუოს ცოცხალ: და იუე ქმნა ესე ზაკვით, რათა წარწემიდოს
 მონანი ბაალისანი ❖ და ჭრქუა იუე: წმიდაჲ ვავთ, მსხუტრზლი

1) გ მეფეთა იბ.

ბაალისა, ჰ ჰქადაგეს ❖ ჰ წარაგლინა იუე უოგლისა ისრაელისა
 მიმართ, ჰ ჰქრქუა მეტეტქლმან: აწ უოველნი მონანი ბაალისნი ჰ
 უოველნი მღღელნი მისნი, ჰ უოველნი წინასწარმეტეტქლნი მის-
 ნი, მოვედინ ჰ ნუ ვინ დაშთების, რამეთუ მსხუტრალი დიდი ვჰყო,
 რომელიცა დაშთეს არა იუოს ცოცხალ; ჰ მოვიდეს უოველნი მონა-
 ნი ბაალისნი ჰ უოველნი მღღელნი მისნი, ჰ უოველნი წინასწარ-
 მეტეტქლნი მისნი, ჰ არა დაშთა კაცი, რომელიცა არა მოვიდა, ჰ
 შევიდეს ტამარსა შინა ბაალისსა, ჰ აღაგნეს ტამარი ბაალისა კი-
 დითგან კიდემდე ❖ ჰ ჰქრქუა იუე მეოფთა სახლსა შინა მცუტლთა
 სამოსლისათა: მოუდეთ სამოსელი უოველთა მონათა ბაალისთა,
 ჰ გამოიღეს მათ სამოსელი მცუტლთა მათ ❖ ჰ შევიდა იუე, ჰ
 იონადამ ძე რაქაბის ტამარსა შინა ბაალისსა, ჰ ჰქრქუა მონათა
 მათ ბაალისთა: გამოიძიეთ ჰ იხილეთ, უკეთუ არს თქუტნ თანა
 მონათაგანი უფლისა, ჰ წარაგლინეთ უოველნი მონანი უფლისანთ,
 რომელინი იზოგნეთ მუნ, ჰ იქმნა ვითარცა ეტეოდა იუე, რამეთუ
 არაჲინ იუო მონათაგან უფლისათა, გარნა მხოლოდ მონანი ბაა-
 ლისნი ❖ ჰ შევიდეს უოფად მსხუტრალისა ჰ უოვლად დასაწუტ-
 ლისა, ჰ იუე დაიდგინა თავისა თუისსად გარე ოთხმეოცი კაცი, ჰ
 ჰქრქუა: კაცი რომელი უკეთუ განგერნეს მათ კაცთაგან, რომელიცა
 მე მოვიყვანო კელსა შინა თქუტნსა, სულისა მისისა წილ, სული
 მისი იუოს ❖ ჰ იუო რაჲამს აღასრულეს ქმნა უოვლად დასაწუტ-
 ლისა, ჰქრქუა იუე წინა მსრბოლთა ჰ წინა მღგომთა: შევედით ჰ
 მოვსწევდენით ივინი, ჰ ნუცა განერების მათგან კაცი, ჰ მოსწ-
 ევდნეს ივინი ზირითა მახულისათა, ჰ დაჰყარნეს წინა მსრბოლთა
 ჰ წინამღგომთა, ჰ ვიდოდეს ვიდრე ქალაქადმდე ტამრისა ბაალი-
 სსა ❖ ჰ მოიღებდეს კერპსა ბაალისსა, ჰ დაწუტნს იგი ❖ ჰ შემუ-
 სრვიდეს კერპთა ჰ აღმოფხურეს სახლი ბაალისა, ჰ განსამსღუ-
 რეს იგი სახლად სარცსვინველად ვიდრე დღეინდელად დღემდე ❖
 ჰ წარსწემიდა იუე ტამარი ბაალისა ისრაელისაგან ❖ გარნა ცოდ-
 ვათაგან იერობამისათა მისა ნაბათისა, რამეთუ მან შეიყვანა ცოდ-
 ვათა შინა ისრაელნი, არა განემორა იუე: ვბოსა ოქროსსა ბე-

კა

კბ

კგ

კდ

კე

კვ

კზ

ლ თილსა შინა ზ დანსა შინა ზ ჰ ჰრქუა უფალმან იუეს, ამის წილ
 რაჟოდენი სანატრელ ყავ სიძარტლელ წინაშე თვალთა ჩემთა, ზ ეო-
 ველი რაჟოდენი გულისაებრ ჩემისა ქმენ სახლისა აქაბისა, ძენი
 ძენნი ¹⁾ მეოთხედმდე ნათესავისა დაჯდეს საყდარსა ზედა ისრაელ-
 ლა სა შინა ზ ზ იუე არა დაიცვა სლვად რჯულსა შინა სახელისა ებრ
 უფლისა ღუთისა ისრაელისა ეოვლითა გულითა თუხითა ზ არა
 განემორა ცოდვათაგან იერობოამისა ძისა ნაბათისა, რომელმან
 ლბ ცოდვათა შინა შთაიყვანა ისრაელნი ზ მას დღესა შინა იწყო უფა-
 ლმან მოკუჭთად ისრაელსა შინა ზ დასცნა ივინი ასალ ეოველთა
 ლგ შორის სახლვართა ისრაელისათა ზ იორდანიტუგან აღმოსავლეთით
 შისა, ეოვლისა ქუჭყანისა გალადისასა, ზ გალდისა ზ რუბენისასა,
 ზ მანასესასა, არიორითუგან, რომელი არს გვისა თანა ნაღვარევი-
 ლდ სა არონისა, ზ გალადისა, ზ ბასანისასა ზ სსვანი სიტყვისნი
 იუესანი ზ ეოველნი რომელნი ქმნა, ზ ეოველი ძალი მისი, ზ
 განზრახვა რომელი განიზრახა არა აჯა თუ ესენი აღწერილ არი-
 ლე ნა წიგნთა შინა სიტყვათა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა ზ ზ დაი-
 ლვ შინა, ზ მეფე იქმნა იოაქახ ძე მისი მის წილ ზ ზ დღენი რომ-
 ლვ ელთა შინა მეფობდა იუე ზედა ისრაელთა სამარხისა შინა იუჭუნს
 ოცდა რვა წელ.

თ ა ვ ი ბ.

ა **და** ²⁾ ღოფოლია დედამან ოქოზიასამან, ისილა რამეთუ მო-
 ბ კუჭდა ძე მისი, ზ აღდგა ზ წარწემდა ეოველი თესლი მეფისა ზ სო-
 ლო იოსაბე ასულმან მეფისა იორამისამან დამან ოქოზიასამან წა-
 რიყვანა იოსაბი, ძისა ძმისა თუხისა, ზ მოიპარა იგი საშუალისაგან
 ძეთა მეფისათა მოწუჭდითა, იგი ზ მუძუს მტე მისი გალასა
 შინა სარეცელსა, ზ დაფარა იგი ზირისაგან ღოფოლიასა, ზ არა
 გ მოაკუჭდინეს იგი ზ იყო მის თანა დაფარულ სახლსა შინა უფ-
 ლისასა ექუს წელ, ზ ღოფოლია მეფობდა ქუჭყანასა შინა მის-
 დ სა ზ ³⁾ ზ მეძდესა შინა წელსა წარავლინა იორა მდღელმან, ზ

¹⁾ ჩემორე იე.—²⁾ ბ ნეშტთა გუ.—³⁾ ბ ნეშტთა გუ.

მოიყვანა ასისტანტი სორიმაელთა, დ რასიმაელთა, დ შეიყვანა იგი-
 ნი თვსდა სახლსა შინა უფლისასა, დ აღუთქუა მათ აღუქმა უფ-
 ლისა, დ აფუცა მათ წინაშე უფლისა, დ აჩვენა მათ იოდაი მე-
 ფისა ❖ დ ამცნო მათ, დ ეტყოდა: ესე არს სიტყვა რომელი ყოთ: ე
 მესამე წილი თქუტნგან მოვედინ შაბათსა შინა, რათამცა სცვდეთ
 საკმილავსა სახლსა მეფისასა ბჭეთა შინა ❖ დ სამი ნაწილი კარ- ე
 თა თანა გზისათა, დ სამი ნაწილი ბჭისა თანა ზურგით მორბედთა,
 დ სცვდენ მცველნი სახლსა ❖ დ ორნი წილნი თქუტნგანნი ყოვე- მ
 ლთა მომაგაღთა შაბათსა შინა დაიცვიდენ საკმილავსა სახლისა უფ-
 ლისასა მეფისა თანა ❖ დ მოადგეთ მეფეს გარემოს თუთეული, ტ
 საჭურველი თქუტნი ეკონდეს კელთა შინა თქუტნთა, დ ვიდოდით
 წინაშე ქალაქსა შინა, რათა მოკუდეთ, დ იეუტნით მეფისა თანა,
 ოდეს ვიდოდეს იგი დ გამოვიდოდეს ❖ დ ქმნეს ასის თავთა ყო- თ
 ველი რაჟოდენი ამცნო მათ იოდაი მეცნიერმან, დ მოიყვანა
 თუთოეულმან კაცმან ყოველნი რომელნი ვიდოდეს შაბათსა ში-
 ნა, დ გამომაგაღთა თანა შაბათსა შინა დ შევიდენ იოდაის მი-
 ძართ მღღლისა ❖ დ მისცა მღღელმან ასის თავთა შუბი დ ი
 ფარი მეფისა დავითისა, რომელნი ივენეს სახლსა შინა უფლი-
 სასა ❖ დ ივენენ კელსა შინა მხედართ მთავართასა დ წინა ია
 მსრბოლთა, დ ჰევეს ასის თავთა, დ წინა მსლველთა ყოვლი-
 საებრ, რაჟოდენი ამცნო მათ მღღელმან, დ შეკრიბნეს მღღელთა
 უფლისათა ყოველნი კაცნი ქუტნგანისა სახლსა შინა უფლისასა, დ
 დადგენ წინა მსრბოლნი დ თუთოეულსა მათსა ეპურათ მახული კე-
 ლთა შინა მათთა, ადგილისაგან სახლისა მარჯუტნისა, ვიდრე ად-
 გილაბდე სახლისა მარცხენით სამსხუტრზლოსა, დ სახლისა, გა-
 რემოს მეფისა ❖ დ მოიყვანა მე მეფისა, დ დაადგა მას ზედა კუ- იბ
 რეზნი სამეფო, დ საწამებელი დ მეფედ ვეეს იგი, დ სცხეს იგი,
 დ იტუტლვიდეს კელითა, დ იტუოდეს: ცხონდეს მეფე ❖ დ ესმა იგ
 დოფოლიას კმაჟ წინა მსრბოლთა ერთა, დ მთავიდა ერისა მიძართ
 სახლსა შინა უფლისასა ❖ დ იხილა მეფე მდგომარე სუტტსა ზედა იდ
 ხუტულებისა ებრ, დ ივენენ წინაშე მეფისა მგალობელნი დ მეს-

ევრენი, ზ უოველინი ერი ქუჭყანისანი მოსარულ ზ ჰბერვიდეს სა-
 ევრსა, ზ დანიო ღოფოლია სამოსელნი თჳსნი, ზ თქუა: ღალატი,
 იე ღალატი ❖ ზ ამცნო იოდაი მღღელმან ასის თავთა ზ მთავართა
 ძალთასა, ზ ჰრქუა მათ: განიყვანეთ იგი გარე ქალაქისაგან, ზ რო-
 მელი გამოვიდეს შემდგომად მისა, სიკუდილით მოკუდეს მახული-
 ისაგან, ვინათგან ჰრქუა მღღელმან, რათა არა ვინ მოჰკლათ სახლსა
 ივ შინა უფლისასა ❖ ზ დასსხეს მას ზედა კეღნი, ზ განიყვანეს იგი
 საჭურისთა გზითა მიმავალთა ცხენთათა სახლსა მეფისასა, ზ მო-
 იზ კუდინეს მუნ ❖ ზ აღუთქუა იოდაი აღთქმა შორის უფლისა, ზ მო-
 რის მეფისა, ზ შორის ერისა, რათა იყვენ იგინი ერთდ უფლისა ❖
 იტ ზ შევიდეს უოველი ერნი ქუჭყანისანი სახლსა შინა ბაალისა, ზ
 დათსარეს იგი, ზ სამსხუჭრზლო მისი, ზ სატი მისი შემუსრეს
 წვლილად, ზ მათთანა მღღელი ბაალისა მოკლეს წინაშე ზირთა სა-
 მსხუჭრზლოსათა, ზ დადგინეს მღღელთ მთავარი სახლსა უფლი-
 თთ სასა ❖ ზ მოიღეს ასის თავთა ზ სორამელთა. ზ რასიმელთა, ზ
 უოველმან ერმან ქუჭყანისამან, ზ გამოიყვანეს მეფე სახლისაგან
 უფლისა, ზ განვიდეს გზითა ბჭით წინა მსრბოლთა სახლსა მეფი-
 კ სასა, ზ დასვეს იგი საუდარსა ზედა მეფეთასა ❖ ზ იხარებდეს უო-
 ველნი ერნი ქუჭყანისა ზ ქალაქი დადუმდა, ზ ღოფოლია მოკლეს
 კა მახულითა სახლსა შინა მეფისასა ❖ მე შუდის წლისა იყო იოან
 ოდეს იწყო მეფობად.

თ ა ვ ი ი ა.

ა ზ ¹⁾ წელსა მეშუდესა იუისასა მეფე იქმნა იოან, ზ ორმოც
 წელ მეფობდა იერუსალემს შინა, ხოლო იყო სახელი დედისა მი-
 ბ სისა საბია ბერსაბესაგან ❖ ზ ქმნა იოან სიმართლე უფლისა, უო-
 ველსა დღესა შინა რომელსა ზედა განანათლა იგი იოდაი მღღელმან ❖
 გ გარნად მძალნი არა დაუტევნა, ზ მუნ კვალად აკმევედეს ზ შესწირ-
 დ ვიდეს ერნი მძალთა ზედა ❖ ზ ჰრქუა იოან მღღელთა მიმართ:
 უოველი ვეცხლი წმიდათა შეწირული სახლსა შინა უფლისასა, ვე-
 ცხლი ფასითა კაციანთა, ვეცხლი აღებული ფასითა, უოველი ვე-

1) ბ ნუმტა დ.

ცხლი რომელ უკეთუ აღვიდეს გულისა ზედა კაცისასა შეწირვად სა-
 ხლსა შინა უფლისასა ❖ აღიღონ თავისად მღვდელთა კაცად-კაცა- ე
 დმან მიცემისაგან მისისა, ღ იგინი განამტკიცებდენ ნაწრალსა სა-
 ხლისასა უოველთა შინა, სადაცა უკეთუ იპოეობდენ ნაწრალი ❖ ღ ვ
 იყო მეოცნა საძესა წელსა მეფისა იოანისა, ღ არა განამტკიცეს
 მღვდელთა ნაწრალი ტაძრისა ❖ ღ მთუწოდა მეფემან იოანს იოდან ზ
 მღვდელსა, ღ უოველთა მღვდელთა, ღ თქუა მათა: რაჲ არს რამეთუ
 არა განამტკიცეთ ნაწრალი ტაძრისა, ღ აწ არა მიიღოთ ვეცხლი
 მინაცემთაგან თქუწნთა, არამედ ნაწრალსა შინა ტაძრისასა მისცეთ
 იგი ❖ ღ განიზრახეს მღვდელთა არა მიღებად ვეცხლი ერთაგან, ღ ც
 არა განმტკიცებად ნაწრალსა ტაძრისასა ❖ ღ ღიღო იოდაი მღვდე-
 ლმან კიდობანი ერთი, ღ ქმნა სფრუტილი ფიცარისა ზედა მისსა, ღ
 მისცა იგი წინაშე საკურთხეველისა მარჯუწინით სახლსა შინა კა-
 ცისა სახლისა უფლისასა; ღ მისცეს მღვდელთა მცველთა კარისათა
 უოველი ვეცხლი, რომელი ზოვეს სახლსა უფლისასა ❖ ღ იყო ი
 რაჟამს იხილეს რამეთუ მრავალი ვეცხლი არს კიდობანსა შინა,
 გამოვიდეს მწერალნი მეფისანი, ღ მღვდელი დიდი, ღ ვეცხლის
 მჭრელი, ღ განახუნეს ღ აღრაცხეს ვეცხლი, რომელი ზოვეს სა-
 ხლისა უფლისასა ❖ ღ მისცეს ვეცხლი იგი შესაშადებულად ეკლ- ია
 თა შინა მოქმედთა საქმისა ჭურჭლისა სახლისა უფლისათა: ღ
 მისცეს სის მოქმედთა, ღ მაშენებელთა მათ სახლისა უფლისათა ❖
 ღ გალატოზთა, ღ ეელოჯანთა, ღ ქუხ მკოდელთა, სვიდვად კეთა, იბ
 ღ ქვათა გათლილისა აღსაშენებულად ნაწრალისა სახლისა უფლისა,
 ღ უოველსა ზედა რაოდენი წარსაგებელ ივენენ, ტაძრისაგან სა-
 მტკიცებულად ❖ გარნა არა უქმნეს ტაძარსა უფლისასა კარნი ვე- იგ
 ცხლისანი, სამსჭუქალნი, ფიალნი ღ საფურნი, არადა უოველნი ჭუ-
 რჭელნი ოქროსანი, ღ ჭურჭელნი ვეცხლისანი ვეცხლისაგან შეწი-
 რულისა სახლსა შინა უფლისასა ❖ ვინათგან მოქმედთა საქმისათა იდ
 მიეცენ იგინი, ღ მათ განამტკიცეს მით სახლი უფლისა ❖ ღ არა იე
 მიუთვალეს კაცთა, რომელთაცა მისცეს ვეცხლი ევლთა შინა მიცე-
 მად მოქმედთა საქმისათა, რამეთუ სარწმუნო ივენენ ❖ ღ ვეცხლი ივ

ევრენი, დ ეოველინ ერი ქუჭუნისანი მოსარულ დ ჰბერვიდეს სა-
 ევრსა, დ დანიო დოფოლია სამოსეღნი თჳსნი, დ თქუა: ღალატი,
 იე ღალატი ❖ დ ამცნო იოღაი მდღელმან ასის თავთა დ მთავართა
 მალთასა, დ ჰქრქუა მათ: განიეგანეთ იგი გარე ქალაქისაგან, დ რო-
 ივ მელი გამოვიდეს შედგომად მისა, სიკუდილით მოკუდეს მასჯლი-
 საგან, ვინათგან ჰქრქუა მდღელმან, რათა არა ვინ მოჰკლათ სახლსა
 ივ შინა უფლისასა ❖ დ დაასხნეს მას ზედა კელნი, დ განიეგანეს იგი
 საჭურისთა გზითა მიმავალთა ცხენთათა სახლსა მეფისასა, დ მო-
 იხ კუდინეს მუნ ❖ დ აღუთქუა იოღაი აღთქმა შორის უფლისა, დ მო-
 რის მეფისა, დ შორის ერისა, რათა იევენ ივინი ერად უფლისა ❖
 იწ დ შევიდეს ეოველი ერნი ქუჭუნისანი სახლსა შინა ბაალისსა, დ
 დათხარეს იგი, დ სამსხუტწლო მისი, დ სატი მისი შემუსრეს
 წვლილად, დ მათანა მდღელი ბაალისა მოკლეს წინაჲ ზირთა სა-
 მსხუტწლოსათა, დ დაადგინეს მდღელთ მთავარი სახლსა უფლი-
 ით სასა ❖ დ მოიდეს ასის თავთა დ სორამელთა. დ რასიმელთა, დ
 ეოველმან ერმან ქუჭუნისამან, დ გამოიეგანეს მეფე სახლისაგან
 უფლისა, დ განვიდეს გზითა ბჭით წინა მსრბოლთა სახლსა მეფე-
 კ სასა, დ დასვეს იგი საეღარსა ზედა მეფეთასა ❖ დ იხარებდეს ეო-
 ველი ერნი ქუჭუნისა დ ქალაქი დადუმდა, დ დოფოლია მოკლეს
 კ მასჯლითა სახლსა შინა მეფისასა ❖ მე შუდის წლისა იყო ითას
 ოდეს იწუო მეფობად.

თ ა ვ ი ი.

ა დ ¹⁾ წელსა მეშუდესა იუისასა მეფე იქმნა იოას, დ ორმეოც
 ბ წელ მეფობდა იერუსალემს შინა, სოლო იყო სახელი დედისა მი-
 გ სისა საბია ბერსაბესაგან ❖ დ ქმნა იოას სიმართლე უფლისა, ეო-
 ველსა დღესა შინა რომელსა ზედა განანათლა იგი იოღაი მდღელმან ❖
 გ გარნად მალაღნი არა დაუტევნა, დ მუნ კვალად აკმევდეს დ შესწირ-
 დ ვიდეს ერნი მალაღთა ზედა ❖ დ ჰქრქუა იოას მდღელთა მიმართ:
 ეოველი ვეცხლი წმიდათა შეწირული სახლსა შინა უფლისასა, ვე-
 ცხლი ფასითა კაცისათა, ვეცხლი აღებული ფასითა, ეოველი ვე-

1) ბ ნუსტთა დ.

ცხელი რომელ უკეთუ აღვიდეს გულსა ზედა კაცისასა შეწირვად სა-
 ხლსა შინა უფლისასა * აღიღონ თავისად მღვდელთა კაცად-კაცა-
 მან მიცემისაგან მისისა, ღ ივინი განამტკიცებდეს ნაწრალსა სა-
 ხლისასა უოველთა შინა, სადაცა უკეთუ იპოებოდეს ნაწრალი * ღ
 იუო მეოცდა სამესა წელსა მეფისა იოასისა, ღ არა განამტკიცეს
 მღვდელთა ნაწრალი ტაძრისა * ღ მოუწოდა მეფემან იოას იოდანს
 მღვდელსა, ღ უოველთა მღვდელთა, ღ თქუა მათდა: რაჲ არს რამეთუ
 არა განამტკიცეთ ნაწრალი ტაძრისა; ღ აწ არა მიიღოთ ვეცხლი
 მინაცემთაგან თქუწნთა; არამედ ნაწრალსა შინა ტაძრისასა მისცეთ
 იგი * ღ განიზრანეს მღვდელთა არა მიღებად ვეცხლი ერთაგან, ღ
 არა განმტკიცებად ნაწრალსა ტაძრისასა * ღ აღიღო იოდანი მღვ-
 დმან კიდობანი ერთი, ღ ქმნა სურეტილი ფიცარსა ზედა მისსა, ღ
 მისცა იგი წინაშე საკურთხეველისა მარჯუწნით სახლსა შინა კა-
 ცისა სახლისა უფლისასა; ღ მისცეს მღვდელთა მცველთა კარისათა
 უოველი ვეცხლი, რომელი ზოვეს სახლსა უფლისასა * ღ იუო
 რაჲამს იხილეს რამეთუ მრავალი ვეცხლი არს კიდობანსა შინა,
 გამოვიდეს მწერალნი მეფისანი, ღ მღვდელი დიდი, ღ ვეცხლის
 მჭრელი, ღ განახუნეს ღ აღრაცხეს ვეცხლი, რომელი ზოვეს სა-
 ხლსა უფლისასა * ღ მისცეს ვეცხლი იგი შესამადებელად კელ-
 თა შინა მოქმედთა საქმისა ჭურჭლისა სახლისა უფლისათა: ღ
 მისცეს სის მოქმედთა, ღ მამუნებელთა მათ სახლისა უფლისათა *
 ღ გალატოსთა, ღ კელიფანთა, ღ ქვს მკოდელთა, სეიდვად კეთა,
 ღ ქვათა გათლილისა აღსამუნებელად ნაწრალისა სახლისა უფლისა,
 ღ უოველსა ზედა რაოდენი წარსაკებელ იუენენ, ტაძრისაგან სა-
 მტკიცებელად * გარნა არა უქმნეს ტაძრსა უფლისასა კარნი ვე-
 ცხლისანი, სამსჭუკალნი, ფიანლი ღ საუჯრნი, არცა უოველნი ჭუ-
 რჭელნი თქროსანი, ღ ჭურჭელნი ვეცხლისნი ვეცხლისაგან შეწი-
 რულისა სახლსა შინა უფლისასა * ვინათგან მოქმედთა საქმისათა
 მიუცენ ივინი, ღ მათ განამტკიცეს მით სახლი უფლისა * ღ არა
 მიუთავალეს კაცთა, რომელთაცა მისცეს ვეცხლი კელთა შინა მიცე-
 მად მოქმედთა საქმისათა, რამეთუ სარწმუნო იუენენ * ღ ვეცხლი

ი
 ვ
 ზ
 ზ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ

ცოდვისათვის, და ვეცსლი გარდასლვისათვის, რაოდენი შეწირულ
 იესო სახლსა შინა უფლისასა, მდღელთა იესო და მამინ გამოვიდა
 ახაელ მეფე ასურისა, და ჭბრძოდა გეთსა ზედა, და აღიღო იგი ახა-
 ელ, და შემუსრა იგი, და მოაქცია ახაელ ზირი თვისი მისლვად იე-
 რუსალემსა ზედა და აღიღო იოას მეფემან იუდასმან ეოველი
 სიწმინდენი, რაოდენი განწმიდა იოსაფატ და იორამ, და იქოზია,
 მამათა მათთა, და მეფეთა იუდასთა, და წმიდანი მისნი, და ეოველი
 იქრო, რომელი იზოვა საუნჯეთა შინა სახლსა უფლისასა, და სახლსა
 მეფისასა, და წარუგზავნა ახაილს მეფესა სურისასა, და განვიდა
 იერუსალემისგან და სსჭანი სიტუჭანი იოასისანი, და ეოველი
 რაოდენნი ქმნა, არა ესენი დაიწერესა წიგნსა შინა სიტუჭათა
 დღეთა მეფეთა იუდასთა და აღდგეს ერმანი მისნი, და განისრა-
 ხეს ეოველთა ზრახუაჲ და მოკლეს იოას სახლსა შინა მძაღლონისა
 რომელ არს საალს შინა და იესაქარ მე იემუთისმან, და ესე-
 ბოთ მეძან სომირისმან, მონათა მათ მისთა წელეს იგი და მოკუდა
 და დამარსეს იგი მამათა თანა მისთა ქალაქსა შინა დავითისსა, და
 მეფე იქმნა აჰასია მე მისი მის წილ.

თ ა ვ ი იზ.

წელსა მეოცდა სამესა იოასისსა, მისა იქოზიასა მეფისა იუ-
 დასასა, მეფე იქმნა იოაქახ, მე იუესი ისრაელთა ზედა სამარბას
 შინა, ათმუდმეტ წელ და ქმნა ბოროტი წინამე თვალოთა უფლი-
 სათა, და ვიდოდა კვალსა შინა ცოდვათა იერობოამისა, მისა
 ნაბათისა, რომელმან ცოდვათა შინა შეიფანსა ისრაელნი, და არა
 განემორბ სიბოროტესა მისსა და განრისხნა უფალი რისხვითა
 ისრაელსა ზედა, და მისცნა იგინი კელთა ახაელ მეფისა სურისათა,
 და კელთა მისა ადერისასა, მისა ახაილისასა ეოველისა დღესა მი-
 ნა და ევედრა იოქოზ ზირსა უფლისასა, და ისმინა მისი უფალ-
 მან, რამეთუ იხილა შეჭირვება ისრაელისა, ვინათგან აჭირვებდა მათ
 მეფე სურისა და მისცა უფალმან ცხოვრება ისრაელსა, და ვა-
 ნერნეს კელისაგან სურისა, და დაემკუდრნეს მენი ისრაელისანი სა-
 მკუდრებელსა თვისსა, ვითარცა ზირველ ივენეს და გარნა არა განე-

შორეს ცოდვათაგან სახლისა იერობოამის ძის ნაბათისა, რომელმან ცოდვასა შინა შეიყვანნა ისრაელნი, რომელსა შინა ვიდოდეს, **დ** მდღნარსცა მდგომარესა სამარისა შინა **ჴ** რამეთუ არა დაშინეს იოაქხს ერნი, არამედ ოდენ ორმოც **დ** ათი ცსენოსანი, **დ** ათი ეტლი, **დ** ათი ათასი ქვეითი, რამეთუ მოსწევუნა იგინი მეფემან სურისამან, **დ** დასხნა იგინი ვითარცა მტრები დასათრგუნველად **ჴ** **დ** სსენანი სიტყვანი იოაქხისანი, **დ** უოველი რაზოდენი ქმნა, **დ** უოველი ძალი მისი, არა ესენი დაიწერესა წიგნსა შინა სიტყვათა დღეთა მეფეთა ისრაელთასა **ჴ** **დ** დაიძინა იოაქხ მამათა თუსთა თანა, **დ** დაფლეს იგი სამარის, **დ** მეფე იქმნა იოას ძე მისი მის წილ **ჴ** წელსა მეოცდა ათმუდმეტესა მეფისა იოასა იუდასასა, მეფე იქმნა იოას ძე იოაქხისა ისრაელსა ზედა სამარისა შინა ათექუსმეტ წელ **ჴ** **დ** ქმნა ბოროტი წინამე თვალთა უფლისათა, **დ** არა განმორა უოველისა ცოდვისაგან იერობოამის ძის ნაბათისა, რომელმან ცოდვათა შინა შეიყვანნა ისრაელნი, მათ შინა ვიდოდა **ჴ** **დ** სსენანი სიტყვანი იოასისნი, **დ** უოველი რაზოდენი ქმნა, **დ** უოველი ძალი მისი, რომელი ქმნა ამასითურთ მეფითა ირდისათა, არა ესენი დაწერილ არიანა წიგნსა შინა სიტყვათა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა **ჴ** **დ** დაიძინა იოას მამათა თუსთა თანა, სოლო იერობოამ დაჯდა საყდარსა ზედა მისსა, **დ** დაფლული იქმნა იოას სამარისა შინა მეფეთა თანა ისრაელისათა **ჴ** **დ** ელისე საღმობიერ იქმნა საღმობითა დიდითა, რომლითა მოკვდაცა, **დ** მოვიდა მის იოას მეფე ისრაელისა, **დ** ტიროდა ჰილის მისსა ზედა; **დ** ჰრქუა: მამო, მამო, ეტლო ისრაელისო **დ** მკედარო მისო **ჴ** **დ** ჰრქუა მას ელისე; აღიდე მსჯლდი **დ** ისარი, **დ** აღიღო თვისად მსჯლდი **დ** ისარი **ჴ** **დ** ჰრქუა მეფესა: დასვენ გელი შენი მსჯლდსა ზედა: **დ** დასხნა იოას გელი თუსი მსჯლდსა ზედა: **დ** ელისე, დასდგა გელი თუსი გელსა ზედა მეფისასა **ჴ** **დ** ჰრქუა: განახუნს საჩემელი რომელ არს აღმოსავლით: **დ** განახუნა; **დ** ჰრქუა ელისე: სტეორცე, **დ** სტეორცა მეფემან, **დ** ჰრქუა ელისე: ისარი ცსოფრებისა უფლისანი: **დ** ისარი ცსოფრებისა სურსა ზედა, **დ** სძლო სურცა აფუკსა შინა

ს
 ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ

იწ ვიდრე დასასრულამდე ❖ ღ ჰქრქუა მას ელისე: აღიდე მშუღდი, ღ
 ადილო, ღ ჰქრქუა მეფესა ისრაელისასა: ეს ქმტყანასა ზედა, ღ სცა
 ით მეფემან სამ გზის, ღ დადგა ❖ ღ შეიწუხა კაცმან ღუთისამან მის-
 თუს, ღ ჰქრქუა: უგეთუძცა დაგეგნეს სუთ ჯერ, ანუ ექქს ჯერ, მა-
 შინძცა მოგესრნეს სურნი დასასრულამდე, სოლო აწ სძლო სურთა
 მ სამ გზის ❖ ღ მოკუდა ელისე, ღ დამარსეს იგი, სოლო მეგდარნი
 მოაბისნი მოვიდეს ქმტყანასა მას შინა, დადგომასა მის წლისასა ❖
 კა ღ იქმნა მათდა დამარსვასა კაცისა ერთისასა, ღ აჭა იხილეს მსე-
 დარნი ¹⁾ ღ შთაადეს კაცი იგი საფლავსა შინა ელისესსა, ღ დაეცა
 გუამი კაცისა მის მეტდარისა, ღ შეესო ძვალთა ელისესთა, ღ გან-
 კბ ცოცხლდა ღ აღდგა ფერკათა თუსთა ზედა ❖ სოლო აწაილ მეფე
 ასურთა აჭირჳებდა ისრაელსა, ეოველსა დღესა შინა იოაქაზისასა ❖
 მბ ღ შეიწვალა იგინი უფალმან, ღ შეიწვნარა იგინი, ღ მოსედა მათ
 ზედა აღთქმისაებრ თუსისა, რომელი ჰყო აბრაამისთანა ღ ისაკისა
 ღ იაკობისა, ღ არა ინება უფალმან აღკოცა მათი ღ არცა გან-
 კდ გლო იგინი ზირისაგან თუსისა ❖ ღ მოკუდა აწაილ მეფე სურისა,
 მქ ღ მეფე იქმნა ადერ მე მისი მის წილ ❖ ღ მიიქცა იოას მე იოაქა-
 ზისა, ღ აღილო ქალაქნი გელისაგან ადერისა, მისა აწაილისა,
 რომელნი აღიზუნა კელისაგან იოაქაზისა მამისა მისისა ბრძოლით:
 სამ გზის სძლო მას იოას ღ მოაქცინა ქალაქნი ისრაელისანი.

თ ა ვ ი იღ.

ს და წელსა მეორესა იოასსა, მისა იოაქაზისასა მეფისა ის-
 ბ რაელისასა მეფე იქმნა ამესია, მე იოასისა მეფისა იუდასა ❖ მე ²⁾
 ოცდა სუთისა წლისა იყო, ოდესცა გაამეფებდეს მას, ღ ოცდა ცხრა
 გ იოადინა, იერუსალემისაგან ❖ ღ ქმნა სიძარითლე წინაძე თვალთა
 უფლისათა, გარნა არა ვითარცა დავით მამამან მისმან, არამედ ეო-
 დ ვლისა ებრ რაოდენი ქმნა მამამან მისმან იოას ჰყო მანცა ❖ გარნა
 დ მალაღნი არა დაარღვივნა, ღ კვალად ერნი შესწირვიდეს ღ აკმეფ-
 ე დეს მალაღთა ზედა ❖ ღ იყო რაჳამს დაემტკიცა მეფობაჲ გელსა

1) ზირაჲ მბ.—2) ნუმტთა მბ.

მისსა, ღ მოსწუჯნა მონანი თჳსნი მეკლელნი მამისა მისისანი ✠
 ხოლო ძენი მეკლელთანი არა მოსრნა, ვითარცა წერილ არს წიგ- კ
 ნსა შჯულსა მოსესსა, ვითარცა ამცნო უფალმან ღ ეტეოდა: რათა ¹⁾
 არა მოკუდენ მამანი შჯლათუჳს, ღ ძენი რათა არა მოკუდენ მამისა
 წილ, არამედ ოდენ კაცად კაცადი, თჳსისათჳს ცოდვისა მო-
 კუჭდინ ✠ ამან მოსრნა ედომნი ღემელსა შინა ათი ათასი, ღ აღი- ს
 ღო კლდე იგი ბრძოლით ღ უწოდა მას სახელი იეფოილ დღეინ-
 დელად დღედმდე ✠ მაშინ, წარავლინსა ამესია მოციქულნი იოხან- ლ
 მიძართ, მისა იოახანისა, მისა იუისა მეფისა ისრაელისა, ღ ეტ-
 ეოდა: მოვედ ღ ვიზილნეთ ჰირის ჰირ ✠ ღ წარმოავლინა იოხან თ
 მეფემან ისრაელთამან ამესიას მიძართ მეფისა იუდასა, მეტეჳჭლ-
 მან: ეკალმან, რომელი იყო ღიბანსა შინა, მიუვლინა ფიჭუნსა
 ღიბანისასა, ღ ეტეოდა: მოეც ასული შენი ძესა ჩემსა ცოლად; ღ
 შემოვედინ ძვესნი ველურნი რომელნი იუჳნენ ღიბანს შინა, ღ
 დათრგუნეს ეკალნი ✠ სძლენ ღ დასცნენ იდუმელნი, ღ ამდლდა ი
 გული შენი, ღ განადიდენ სასლსა შინა, საჯდომსა შენსა, ღ რადმე
 მოქადულობ სიბოროტეთა შინა შენთა: დაეცე შენ ღ იუდა შენ-
 თან ✠ ღ არა ისინია ამესია, ღ გამოვიდა იოხან, მეფე ისრაელთა, იან
 რათამცა ისილოს ჰირი მისი, ღ ამესია მეფე იუდასი ბეფსემსა
 შინა იუდასსა ✠ ღ დაეცა იუდა წინაჲ ჰირსა ისრაელთასა, ღ იე-
 ლტოდენ კაცად კაცადნი სასლსა თჳსსა ✠ ღ ამესია მე იოხანისა, იგ
 მისა ოქოზიასი მეფისა იუდასი, შეიპურა იოხან მემან იოქაზისმან
 მეფისა ისრაელისმან ბეთსამოს შინა, ღ მოვიდა იერუსალემს, ღ
 შემუსრა ზღუდე იერუსალემისა ბჭისაგან ეფრემისა ვიდრე ბჭედმდე
 კუთისისათა ოთხასი ძვარი ✠ ღ აღიღო ვეცსელი ღ ოქრო; ღ ეო- იდ
 ველნი ჳურჳკელნი, რომელნი ჰოვნეს სახლსა უფლისასა, ღ საუნ-
 ჯეთა შინა სასლისა მეფისათა, ღ ძენი შერევისანი, ღ მიიქცა სა-
 მარიად ✠ ღ სახანი სიტყუანი იოხანსანი, რადოდენი ქმნა ძალსა იე
 შინა თჳსსა, ვითარცა ებრძოლა ამესისთანა მეფისა აუდასთა, არა
 ესენი დაწერილ არიანა წიგნსა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაელ-

¹⁾ ე მოსე. დ. ბ ნუმტა გე. კჳკია ილ.

ივ თასა ❖ ღ დაიძინა იოას მამათა თანა თუხთა, ღ დაეფუა სამარის
 მეფეთა თანა ისრაელისათა, ღ მეფე იქმნა იერობოამ მე მისი მის-
 იწ წილ ❖ ღ ცოცხლებდა ამესია მე იოასისა მეფე იუდასი, შემდგო-
 მად სიკუდილისა იოასისა მისა იოაქასისა ჰეფისა ისრაელისა ათ-
 იწ ხუთმეტ წელ ❖ ღ სხვანი სიტყვანი ამესიანნი, ღ ეოველნი რაფ-
 დენნი ქმნა, არა ესენი დაიწერესა წიგნსა შინა სიტყვათა დღეთა
 ით მეფეთა იუდასთა ❖ ღ აღდგენ მას ზედა გუნდნი იერუსალემსა ში-
 ნა, ღ იგი ივალტოდა ლაქისსა შინა ღ იგინი მეუღლეს უგანით მი-
 კ სსა ლაქის შინა, ღ მოკლეს იგი მუნ ❖ ღ დადგეს იგი ცხენსა
 ზედა თუხსა, ღ დაეძარს მამათა თანა თუხთა იერუსალემს შინა,
 კა ქალაქსა დავითისასა ❖ ღ ¹⁾ მოიყვანეს ეოველმან ერმან იუდასმან
 აზარია მე მისი, ღ იგი იყო ათექუსმეტისა წლისა, ღ დაადგინეს
 კბ იგი მეფედ მამისა მისისა წილ ამესიასა ❖ მან აღაშენა ელოთი
 ღ მოაქცია იგი იუდასა, შემდგომად სიკუდილისა მეფისა მამათა
 კგ თანა მისთა ❖ წელსა მეათხუთმეტესა ამესიასა მეფისა იუდასა, მე-
 ფობდა იერობოამ მე იოასისა ისრაელსა ზედა სამარისა ორმოცდა ერთ
 კდ წელ ❖ ღ ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა, ღ არა განემორა ეო-
 ლისა მის ცოდვასა იერობოამისასა, მისა ნაბათისსა, რომელმან
 კე შეცოდებდა მოიყვანსა ისრაელნი ❖ მან მოიპურა სასღვარი ისრა-
 ელისა შთასავალითგან ემმათისთა, ვიდრე ზღვადმდე არაბიასა, სიტ-
 ყვასა ებრ უფლისა ღუთისა ისრაელისა, რომელსა იტყოდა კელითა
 მონისა მისისა იონად მისა ამათიანისა წინასწარმეტყუელისათა,
 კვ რომელი იყო დეთელელაფთა ❖ რამეთუ ისილა უფალმან სიძაბლე
 ისრაელისა მწარე ფრიად, ღ შემცირებული ღ ჭირვეული, ღ ნა-
 კზ ლულევანნი, ღ სკებულნი ღ არავინ იყო შემწე ისრაელისა ❖ ღ
 არა უნდა უფალსა აღმოფხურა თესლისა ისრაელისა ქუჭშე ეო-
 ლისა ცისა, ღ აცსოვნა იგინი კელითა იერობოამისათა მისა იო-
 კტ სისათა ❖ ღ სხუანი სიტყუანი იერობოამისნი, ღ ეოველნი რაფ-
 დენნი ქმნა, ღ ძალნი მისნი რაოდენი ებროღა, ღ რაოდენ მოუ-
 ქცია დამასკოს, ღ იემათი იუდასა ისრაელსა შორის, არა ესენი

¹⁾ ბ ნუშტა კვ. ჰემორე იე.

დაწერილ არიანა წიგნსა შინა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაელ-
თასა ❖ დადიანა იერობოამ მამათა თჳსათანა, მეფეთანა ის-
რაელთასა, და მეფე იქმნა საქარია მე მისი მის წილ.

თ ა ვ ი ი ა.

წელსა ¹⁾ მეოც და მუდგეს იერობოამ მეფისა ისრაელისასა, მე-
ფე იქმნა აზარია მე ამასიისა მეფისა იუდასა ❖ მე ათექუნიშვიტისა
წლისა იყო ოდეს იწყო მეფობად, და ორმეოც და ათორმეტსა წელ-
სა მეფობდა იერუსალემს შინა, სოლო იყო სასელი დედისა მისი-
სა იექელია იერუსალემისაგან ❖ და ქმნა სამართალი წინაშე თჳალ-
თა უფლისათა, უოვლისაებრ რადოღენი ქმნად მამანს მისმან ამესია ❖
გარნა მალაღნი არა დაარღვა, და კჳაღად ერნი უკმევედეს და შეს-
წირვიდეს მალაღთა ზედა ❖ და შესო უფალმან მეფესა ²⁾ და იქმნა იგი
კეთროვან ვიდრე დღედმდე სიკუდილისა თჳსისა: და მეფობდა სახლ-
სა ამფუსოთისასა და იოათამ მე მეფისა იყო სახლსა ზედა, მსაჯულ
ერთა მის ქუჭუანისათა ❖ და სსუანი სიტყუანი აზარიასნი, და უოფე-
ლი რადოღენი ქმნა, არა ესენი დაიწერნეს წიგნსა შინა სიტყუათა
დღეთა მეფეთა იუდასთა ❖ და დადიანა აზარია მამათა თჳსათანა,
და დამარხა იგი მამათანა თჳსთა ქალაქსა დავითისსა, და მეფე
იქმნა იოათამ მე მისი მის წილ ❖ წელსა მეოცდა ათორმეტსა
აზარია მეფისა იუდასსა, მეფე იქმნა საქარია მე იერობოამისა ის-
რაელსა ზედა სამარიას ექუს თუჭ ❖ და ქმნა ბოროტი წინაშე
თჳალთა უფლისათა, ვითარცა ქმნეს მამათა მისთა, არა განეშორა
უოფელთა ცოდვათგან იერობოამისთა მისა ნაბათისასა, რომელ-
მან მეცოდებად მოიუწანსა ისრაელი ❖ და აღდგენ მას ზედა სე-
ლუმ, მე იაბისა, და ქებლამ, და დასცეს იგი და მოკლეს, და ვამეფდა
სელუმ მის წილ ❖ და სსუანი სიტყუანი საქარიასნი აჴა დაიწერ-
ნეს იგინი წიგნსა შინა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა ❖
ესე სიტყუა უფლისა რომელი ითქუად იუის მიძარტ და ეტეოდა:
მენი შენნი მეოთხე ნათესავადმდე დასსდენ საუღარსა ზედა ისრაე-
ლისასა, და იქმნა ეგრეთ ❖ და სელუმ მე იაბისი მეფე იქმნა ისრა-

1) და სესტოა კვ. კვეორე იდ.—2) და სესტოა კვ.

ელთა შორის, ღ წელსა შინა ოც ღ მეათცსრაძეტესა აზარია მეფე-
 ისა იუდისასა მეფობდა სელუმ ერთისა თჳსა დეჳთა სამარისასა ში-
 იღ ნა ზ ღ ადვიდა მანაიმ მე ვადისა თერსილისაგან, ღ მოვიდა სამარისას
 იე შინა, და სწულა სელუმ მე იაბისა სამარისასა შინა, ღ მოაკუქდინა
 იე იგი, ღ გაძეჳდა მის წილ ზ ღ სსჭანი სიტუჭანი სელუმისანი
 იე ღ განზრასუა მისი, რომელი განიზრასა, აჭა იგინი არიან დაწე-
 იე რილ წიგნსა შინა სიტუჭათა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა ზ მამინ
 დასცა მანაიმ თერსაცა ღ ეოველნი რაჲოდენნი იუჭნეს მას შინა, ღ
 ის სასღჭარნი მისნი თერსითგან, ვინათგან არა განუხჭნეს მას კარნი
 ღ მოსრა იგი, ღ ეოველნი რომელნი იუჭნეს მას შინა ღ მუცელ
 ის ქმნულნი მათნი განკუჭტანა ზ წელსა შინა ოც ღ მეათცსრაძეტესა
 ის აზარია მეფისა იუდასა, მეფე იქმნა მანაიმ, მე ვადისა ისრაელი-
 ის სედა ათ წელ სამარისასა შინა ზ ღ ქმნა ბოროტი წინაშე თუალ-
 თა უფლისათა, ეოველსა დღესა შინა თჳსსა, ღ არა განდგა ეო-
 ით ველთაგან ცოდვათა იერობოამისა მისა ნაბათისა, რომელმან შეცო-
 დებად მოიუჭანნა ისრაელნი ზ დღესა შინა მისსა გამოვიდა ფულა
 მეფე ასურისა ქჭტეანასა ზედა ისრაელისასა, ღ მანაიმ მისცა ფუ-
 ლას ათასი ტალანტი ვეცხლი, რათა იუოს კელი მისი მისთანა ღ
 მ დაემტკიცოს მეფობა კელსა შინა მისსა ზ ღ სდევნა მანაიმ სარკი
 ისრაელსა ზედა, ეოველთა ზედა შემღებელთა, მიცემად მეფისა
 მ ასურისა ორმეოც ღ ათი სიკილა ვეცხლი კაცისა თუთიყულის-
 თჳს: ღ მიიქცა მეფე ასირიისა, ღ არღა დადგა მუნ ქჭტეანასა მას
 კა შინა ზ ღ სსჭანი სიტუჭანი მანაიმისა, ღ ეოველი რაჲოდენნი
 კა ქმნა, არა აჭა ესენი დაწერილ არიანა წიგნსა შინა სიტუჭათა დღე-
 კა თა მეფეთა ისრაელისათა ზ ღ დაიძინა მანაიმ მამათა თჳსთანა,
 კა ღ მეფე იქმნა ფაკე მე მისი მის წილ ზ წელსა შინა ორმეოც ღ
 კა ათსა აზარია მეფისა იუდასასა, მეფობდა ფაკე მე მანაიმისა ისრა-
 კა ელსა ზედა სამარისას, წელსა ორსა ზ ღ ქმნა ბოროტი წინაშე
 კა თუალთა უფლისათა, ღ არა განეშორა ცოდვათაგან იერობოამისა ში-
 კა ს ნაბათისსა, რომელმან შეცოდებად მოიუჭანნა ისრაელნი ზ ღ
 კა აღდგა მას ზედა ფაკე მე რომაილისი, სამმდგომი მისი, ღ მოკლა

იგი სამართლის, მასწავლებელ სახლისა მეფისა, არღოვისათანა, ღ არიე-
 მისთანა, ღ მისთანა იუენეს ერგასისნი კაცნი გალადელთაგან, ღ
 მოკლა რაჲ იგი, მეფე იქნა მის წილ ზ ღ სსუნანი სიტყუანი ფა-
 კესნი, ღ უოველი რაჲოდენი ქმნა, აჴა არიან დაწერილ წიგნსა
 შინა სიტყუათა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა ზ ღ იუო წელსა მე-
 ორმოც ღ ათორმეტესა აზარია მეფისა იუდასა, მეფობდა ფაკე მე-
 რომაელისი ისრაელსა ზედა, სამართისა ოც წელ ზ ღ ქმნა ბორო-
 ტი წინაშე თუალთა უფლისათა, ღ არა განემორა უოველთაგან ცო-
 დვათა იერობრამისთა მისა ნაბათისა, რომელმან შეცოდებად მოი-
 უქანსა ისრაელნი ზ დღესა შინა ფაკე მეფისა ისრაელისა, მოვიდა
 ფედლათფალასარ მეფე ასურეთისა, ღ აღიღო აინი, ღ ახელბეთ-
 მახი, ღ იათჳ, ღ ქენესი, ღ ასორა, ღ გალადი, ღ გალილეა ღ
 უოველი ქუჭუნასა ნუფთალემისა, ღ წარუქანსა იგინი ასურეთს ზ
 ღ აღდგა ოსია მე ილასი ფაკეს ზედა, მისა რომაილისა, ღ განგუ-
 მირა იგი ღ მოაკუდინა იგი, ღ მეფე იქმნა მის წილ მეოცესა წელ-
 სა იოათამისსა მისა ასარიასა ზ ღ სსუნანი სიტყუანი ფაკესანი, ლა
 ღ უოველი რაჲოდენი ქმნა, აჴა ესენი სწერიან წიგნსა შინა სიტ-
 ყუათა დღეთა მეფეთა ისრაელისათა ზ ¹⁾ წელსა მეორესა ფაკესასა ლბ
 მისა რომაილისსა მეფისა ისრაელისა, მეფე იქმნა იოათამ, მე აზა-
 რიასი მეფისა იუდასა ზ ჰე ოც ღ სუთისა წლისა იუო, ოდეს იწ-
 უო მეფობად, ღ ათექუსმეტსა წელსა მეფობდა იერუსალემს შინა,
 სოლო სასელი დედისა მისისა იერუსა, ასული სადუკისა ზ ღ ქმნა ლდ
 სიმართლე წინაშე თუალთა უფლისათა, უოვლისაებრ რაოდენი ქმნა
 მამამან მისმან აზარია ზ გარსა მძალანი არა დაარღუნა, კუალად ლე
 ურნი შესწირვიდეს ღ აკმევედეს მძალთა ზედა, ამან აღაგნა კარნი
 ტამრისა უფლისა უმბდლესნი ზ ღ სსუნანი სიტყუანი იოათამისნი, ლე
 ღ უოველი რაჲოდენი ქმნა არა ესენი დაწერილ არიანა წიგნსა სი-
 ტყუათა დღეთა მეფეთა იუდასათა ზ დღესა მას შინა იწუო უფალ-
 მან წარგზავნად იუდასა ზედა რასსონ მეფე სურისა, ღ ფაკეა მე
 რომაილისა ზ ღ დამინა იოათამ მამათა მისთათანა, ღ დაფულულ ლტ

1) ბ ნუშტთა კდ.

იქმნა მამათა თუსთათანა ქალაქსა დავითის მამისა მისისასა, ჰ მეფე იქმნა აქას მე მისი მის წილ.

თ ა ვ ი ი ს.

1) წელსა მეათმუდმეტესა, ფაეკასა მისა რომაელისა, მეფე იქმნა აქას მე იოათამისა მეფისა იუდასი ✱ მე ოცის წლისა იყო აქას ოდეს იყო მეფობად, ჰ ათექუსმეტსა წელსა მეფობდა იერუსალემს შინა, ჰ არა ქმნა სიძარტლე წინაშე თუალთა უფლისა ღმრთისა თუსისათა სარწმუნოდ, ვითარცა დავით მამამან მისმან ✱ ჰ ვიდოდა გსასა იერობუამისათა მისა ნაბათისა მეფისა ისრაელისა, ჰ ამასთან მეცა თუსი განაგლო ცეცხლსა შინა სამაგელებელთა ებრ წარმართთასა, რომელნი ავოცა უფალმან ჰირისაგან მეთა ისრაელისათა ✱ ჰ შესწირვიდა ჰ აკმევდა მალაღთა სედა, ჰ ბორცუთა სედა, ჰ ეოვეღთა ქქსე სეთა მავრილობელთა ✱ 2) მამინ გამოვიდა რასონ მეფე სურისა, ჰ აფაკვი მე რომაილისა მეფე ისრაელისა იერუსალემსა შინა ბრძოლად, ჰ ბრძოდეს აქასს, ჰ ვერ უძლეს მისსა მორეუნად ✱ მას ქამსა შინა მიუქცია მეფემან სურისამან რასონ ელაძი სურს, ჰ განდევნა იუდიანნი ელაძით, ჰ იდუმელნი მივიდეს ელაძს შინა, ჰ დაემკვდრნეს ზუნ დღემდე ამისა ✱ ჰ წარავლინა აქას მოციქულნი თელათოფელასარისა, მეფისა მიმართ ასურეთისა ჰ ეტეოდა: მონა შენი ჰ მე შენი ვარ მე, გამოვედ ჰ მისსენ მე გელისაგან მეფისა სურისა, ჰ გელისაგან მეფისა ისრაელისა, რომელნი აღდგომილ არიან სემ სედა ✱ ჰ მოიღო აქას ოქრო ჰ ვეცხლი, რომელი ჰოეს საუნჯეთა შინა სახლისა უფლისათა, ჰ საუნჯეთა შინა სახლისა მეფისათა, ჰ წარუვლინა მეფესა ასურეთისასა მღვწად ✱ ჰ ისმინა მისი მეფემან ასურეთისამან, ჰ გამოვიდა მეფე ივი ასირისა დამასკოდ, ჰ აღიღო ივი, ჰ გარდასენა ივი, ჰ რასონ მეფე მოკლა ✱ ჰ წარვიდა მეფე აქას შემთხუტვად ფელათოფელასარისა, მეფისა ასურეთისა დამასკოდ, ჰ ისილა სამსსუტრზლო დამასკოს შინა, ჰ წარავლინა მეფემან აქას ურიისა მიმართ მღვწელისა მსგავსება სამსსუტრზლოდსა, ჰ

1) ბ ნუშთა კტ. — 2) ეფიკია ს.

მოსსულება მისი ღ უოველი ქსნულება მისი ზ ღ ლაშენა ურია იბ
 მღღელმან სამსხუტრწლო უოველის მისებრ, ვითარცა წარავლინა იბ
 მეფემან აქას დამასკოთვან ზ ღ წარმოვიდა მეფე აქას დამასკოდამ, იბ
 ღ იხილა მეფემან სამსხუტრწლო, ღ აღუდა მას ზედა, ღ შესწირა იგ
 უოვლად დასაწუტლი თუსი ღ მსხუტრწლი თუსი ზ ღ დასანთსე- იგ
 ველი თუსი, ღ დასთხია სისხლი მძუდობის სამსხუტრწლოსა სე- იდ
 და ზ სოლო საუურთსეველი რვალისა, რომელი იყო წინამე უფ- იდ
 ლისა, მოიღო ჰირისავან სასლსა უფლისასა, ღ შუათავან სამ- იდ
 სხუტრწლომსა, ღ შუათავან სასლისა უფლისა, ღ დაადგინა იგი
 ერთსა ზედა ადგილს სამსხუტრწლოსსა ხრდილოდ მიძართ ზ ღ იე
 აძწრო აქას მეფემან ურია მღღელსა ღ ეტყოდა: სამსხუტრწლოსა იე
 ზედა დიდსა, შესწირვიდე უოვლად დასაწუტლისა სეციკროსა, ღ
 მსხუტრწლსა სამკუსროსა, ღ უოვლად დასაწუტლსა მეფისასა, ღ
 მსხუტრწლსა მისსა, ღ უოვლად დასაწუტლსა უოველთა ერთსა, ღ
 მსხუტრწლსა მათსა, ღ დასანთსეველსა მათსა, ღ უოველსა სისხლსა
 უოვლად დასაწუტლისასა, ღ უოველსა სისხლსა მსხუტრწლისასა
 დასთსევედ მას ზედა: ღ საუურთსეველი რვალისა იფოს ჩემდა გან- იე
 თიად ზ ღ ქმნა ურია მღღელმან უოველისაებრ, რაჟოდენი აძწრო იე
 მას მეფემან აქას ზ ღ მოჰკუტონა აქას მეფემან კარძიკები მექონო- იხ
 თისანი, ღ ქმნა მათვან საბანელი, ღ ზღუბა დაამყო ვართავან სპი-
 ლენძისთა, რომელნი იფუნეს ქუტმე მისსა, ღ დასდგა იგი დასად-
 გმელსა ზედა ქუსასა ზ ღ საფუძუტლი საჯდომელისა ლაშენა სა- იტ
 სლსა შინა უფლისასა, ღ გამოსავალი მეფისა, რომელი იყო ვარე,
 მიაქცია სასლსა უფლისასა ჰირისავან მეფისა ასურეთისა ზ ღ ით
 სხუანი სიტყუანი აქასისანი რაჟოდენი ქმნა, არა ესენი დაწერი-
 ლანა წიგნსა შინა სიტყუათა დღეთა მეფეთა იუდასთა ზ ღ მიიძი- კ
 ნა აქას მამათათან თუსთა, ღ დაემარნა მამათათან თუსთა ქალაქსა
 შინა დავითისასა, ღ მეფე იქმნა ესეკია ძე მისი მის წილ.

თ ა ვ ი იზ.

წელსა მეთორმეტესა აქას მეფისა იუდასსა, მეფე იქმნა იოსია ა
 ძე ილასა სამარისა ისრაელსა ზედა ცხრა წელ ზ ღ ქმნა ბოროტი ბ

წინაშე თუალთა უფლისათა, გარნა არა ვითარცა მეფეთა ისრაელისათა, რომელნი იუენეს ჰირველ მისსა ❖ დ გამოვიდა მას ზედა საღმინასარ, მეფე ასურთა, დ იქნა მისა შონა იოსია, დ მისცემდა მას ხარკსა ❖ დ ზოგა მეფემან ასურისამან სიცრუე იოსიასა შორის, ვინათგან წარგზავნა მოციქულნი სიღორის მიმართ, მეფისა ეგვპტისა, დ არა მისცა ხარკი მეფესა ასურისასა წელს მას, დ მოიცვა იგი მეფემან ასურისამან, დ შეიუენნა სახლსა შინა საპერობილესა ❖ დ გამოვიდა მეფე ასურისა ეოველსა ქუჭყანასა მისსა, დ მივიდა სამარიადცა, დ ჰბრძოდა მას სამ წელ ❖ დ ¹⁾ მეცსრესა წელსა ოსიასსა აღიღო მეფემან ასურისამან სამარია, დ წარიუვანნა ისრაელნი ასურსა შინა, დ დაჰენნა იგინი ალბის მდინარეთა ზედა გოზანისათა, დ სასღვართა შინა მიდელთასა ❖ დ ესე იქმნა, რამეთუ სცოდეს მეთა ისრაელისათა უფლისა მიმართ ღმრთისა თვისისა, რომელმან გამოიუვანა იგინი ქუჭყანით ეგვპტით, კელისანგან ფარაოს მეფისა ეგვპტისა, დ შეშინდეს იგინი ღმერთთაგან უცხოთა ❖ დ ვიდოდეს მსგავსად წარმართთა, რომელნი აღვოდნა უფალმან ჰირისაგან მეთა ისრაელთასა, დ მსგავსად მეფეთა ისრაელთასა რაზოდენნი ქმნეს მათ ბოროტი ❖ დ რაზოდენნი დაჰფარეს მეთა ისრაელისათა სიტყუანი უფად არა ეგრეთ, ვითარცა უბრძანა მათ უფალმან ღმერთმან თვისმან. დ აღაშენეს თავისა თვისისა მალაღნი ეოველთა ქალაქთა შინა თვსთა გოდლეგბთაგან საებეგუროთა ვიდრე ქალაქადმდე მტკიცეთა ❖ დ დაიდგინეს თავისა თვისისა კერზნი. დ მალნარნი ეოველთა ზედა ბორცუთა მალაღთა, დ ეოველთა ქუჭყე მეთა სშირთა ❖ დ აკმეგდეს მუნ ეოველთა ზედა მალაღთა, ვითარცა წარმართნი, რომელი განაშორნა უფალმან ჰირისაგან მათისა, დ იქმნეს ზიარ მათდა, და იწუეს ცხადად განრისხებად ღმრთისა ❖ დ მსასურებდეს კერზთა, რომლისათვის ჰრქუა მათ უფალმან არა მსასურებად მათდა ❖ დ დასდგა უფალმან წამება შორის ისრაელთა დ იუდასა, დ კელითა ეოველთა წინასწარმეტყუჭლთა მისთა, დ ეოველთა წინაშეღველთა ეტეოდა მათ: ²⁾ მოიქცით გზათაგან თქუჭნ-

¹⁾ ჰეპორე იწ.—²⁾ იურემას კე.

თა ბოროტთა, ღ დაიცევით მცნებანი ჩემი ღ სიძარტლენი ჩემი, ღ
 უოველნი სჯულნი რომელი ვამცნე მამათა თქუქნთა, ღ რაჟოდე-
 ნიცა მიუვლინე მათ კვლითა მონათა ჩემთა წინასწარმეტყუქლთა-
 სსა ზ ღ არა იხმინეს მათ, ღ კანფიცხნეს ქედითა მათითა, უფროს იდ
 უოველთა მამათა მათისსა, რომელთა არა ზრწმენეს უფლისა ღუთი-
 სსა თვისისა ზ ღ კარდაკდენ მცნებათა მისთა, ღ სამართალთა, რომ იუ
 მელი ამცნო მამათა მათთა, ღ წამებათა მათ, რაჟოდენსა წამებდა
 მათ, არა დაიძარხეს, ღ ვიდოდეს უკანით ამოებათა, ღ ამო იქ-
 მნეს, ღ კუალთა წარმართთასა მეოფთა კარემოს მათსა, რომლი-
 სსათვისცა ამცნო უფალმან მათ არა უოფად მათებრ ვიდოდეს ზ ღ ივ
 დაუტევეს მცნებანი უფლისა ღუთისა თვისისა, ღ იქმნეს თავისა თვ-
 სისა ორნი ზწარაგანი გამოდნობილნი, ღ ქმნეს მდნარნი, ღ თა-
 უქანისცეს უოველთა ძალთა სეცისათა, ღ მსახურებდეს ბაალსა ზ
 ღ შესწირვიდეს მეთა თვისთა, ღ ასულთა თვისთა ცეცხლთა შინა, ღ ის
 მოკობდეს მოკობითა, ღ მისნობდეს, ღ აღტყინდებოდეს უოფად
 ბოროტისა წინაშე თუალთა უფლისათა, რათამცა განარისხეს იგი ზ
 ღ კანრისხნა უფალი ისრაელთა სედა ფრიად, ღ კანაგდო იგინი ის
 ზირისაგან თვისისა, ღ არა დაშთა იუდასა ოდენ ერთისა ტომისა ზ
 ღ იუდამცა ეგრეთვე არა დაიძარხა მცნებაჲ უფლისა ღუთისა თვისი-
 სსა, ღ ვიდოდეს საქმეთაებრ ისრაელისა, რომელ უქნეს, ღ შეუ-
 რაცხუქნეს მცნებაჲ უფლისა ზ ღ კანრისხნა უფალი უოველსა სე-
 და თესლთა ისრაელისათა, ღ შეურაცხ უქნა იგინი, ღ მისცნა-
 კვლთა შინა წარმტაცებელთა მათთასა, ვიდრემდის კანაგდო იგინი
 ზირისაგან თვისისა ზ რამეთუ კანემორა ისრაელი სახლისაგან და-
 ვითისა, ღ დაიდგინეს თავისა თვისისა მეფედ იერობუამ, მე ნაბა-
 თისა, ღ კანამორნა იერობოამ ისრაელნი უფლისაგან, ღ შეიქუა-
 ნნა იგინი ¹⁾ ცოდვათა შინა დიდთა ზ ღ ვიდოდეს უოველნი მენი-
 კბ
 ისრაელისანი უოველისაებრ ცოდვისა იერობოამისათა, რომელი
 ქმნა, ღ არა კანემორნეს მისგან ზ ვიდრემდე შეურაცხ უო უფალ-
 მან ისრაელი ზირისაგან თვისისა, ²⁾ ვითარცა იტყოდა უფალი კე-

¹⁾ ვ მეფეთა აბ.—²⁾ იერემია კე.

ლითა ყოველთა მონათა მისთა წინასწარმეტყუელთასა, **დ** კარდაე-
 შენენ ისრაელნი ქრტიანისაგან მათისა ასურთ შინა ვიდრე დღედ-
 კდ მდე ამისა **ჳ** **დ** მოიუენნა მეფემან ასურეთისამან ბაბილოვნისაგან,
 ადგილთაგან ქუთასა, **დ** აიას, **დ** ემათისა, **დ** სეფარუიძისთა, **დ**
 დაამკვდრნა იგინი ქალაქთა შინა სამარისასთა, ძეთა წილ ისრა-
 ელისთა, **დ** დაემკვდრეს სამარისსა და ეშენეს ქალათა შინა მისთა **ჳ**
 კმ **დ** იქნა დასაწყისსა შინა მკვდრობისა მათისასა მუნ, არა შეიძინეს
 მათ უფლისა **დ** მოუშვა მათ ზედა უფალმან ლომნი, **დ** იუენეს
 კმ იგინი მკულელ მათდა **ჳ** **დ** ჰრქუეს მათ მეფესა ასურეთისასა მე-
 ტყუელთა: წარმართნი რომელნი მიიუენეს **დ** დასხენ ქალაქთა ში-
 ნა სამარისასთა, არა სცნობენ მსჯავრსა ღმთისა მის ქრტიანისასა,
დ მიაგლინა მათ ზედა უფალმან ლომნი, **დ** აჰა არიან მკლველ მათ-
 კს და, რამეთუ არა იცინ წესი ღმთისა მის ქრტიანისა **ჳ** **დ** ამცნო
 მეფემან ასურისამან **დ** ეტეოდა: განიუენათ მუნ ერთი მღვდელი
 წარტყუენილთა მათგან, რათა წარვიდეს **დ** დაემკვდროს მუნ, **დ**
 კვ ასწავოს მათ წესი ღმთისა მის ქრტიანისა **ჳ** **დ** ¹⁾ წარიუენეს ერ-
 თი მღვდელთაგანი, რომელიცა მოეუენათ სამარით, **დ** დაჲდა ბე-
 თილს, **დ** განანათლებდა მათ, რამეთუ შეიძინეს მათ უფლისაგან **ჳ**
 კთ **დ** ²⁾ ქმნეს თვთუელთა წარმართთა ღმერთნი თჳსნი, **დ** დასხეს
 ტამართა შინა მალაღთა ზედა, რომელ ქმნეს სამარტყელთა, თვ-
 თუელთა წარმართთა მათ ქალაქთა შინა თჳსთა, რომელთა შინა
 ლ სცნოვრებდენ **ჳ** **დ** კაცთა მათ ბაბილოვნისათა ქმნეს სოკსოთი ბაე-
 ნუთი, **დ** კაცთა ქოთისთა ქმნეს ნერგელი, **დ** კაცთა იმთისთა ქმნეს
 ლა ასიმათ **ჳ** **დ** ვეელთა ქმნეს აბლასერ **დ** ნებასი, **დ** თართაკი, **დ** სეპ-
 ფურიძი, სადა იგი დასწვდეს ძეთა თჳსთა ცეცხლითა, ანდრა-
 ლბ მელექსა, **დ** მელექსა ღმერთთა შემზარომისთა **ჳ** **დ** იუენეს მოში-
 შნი უფლისა, **დ** დაამენეს სამაგელნი თჳსნი ტამრებსა მას მალაღ-
 თასა, რომელ ქმნეს სამარისასა, თვთოეულთა წარმართთა მათ ქა-
 ლკ ლაქსა, რომელსა შინა მკვდრ იუენეს **ჳ** **დ** იქმნეს მოშიშ უფლისა,
დ ქმნეს თავისად მსხტრზლნი მალაღთა შინა, **დ** ქმნეს თავისა

¹⁾ ა კზდრა დ.—²⁾ იერემია დ.

თვისისა ცამარნი მძალთა, ჰ უფლისა ეპინოდათ, ჰ კერზთა თვის-
 თა მსახურებდეს წესისაებრ წარმართთასა, რომელთაგან გარდაეკე-
 ნნენ იგინი ❖ ვიდრე დღედმდე ამისა, ჰყოფენ იგინი წესისაებრ
 მათისა, ჰ ეპინისტცა უფლისა, ჰ ჰყოფენ წესისაებრ მათისა ჰ სს-
 მართლისა ჰ სჯულისა, ჰ მცნებისა მისებრ, რომელ ამცნო უფალ-
 მან ძეთა მათ იაკობისათა, ¹⁾ რომელთა უწოდა სსსელი ისრაელ ❖
 ჰ დადვა უფალმან მათთანა აღთქმა, ჰ ამცნო მათ ჰ ეტყოდა: ნუ
 გეპინინ ღმერთთა უცხოთა, ჰ ნუ მსახურებთ მათ, ჰ ნუ შესწირავთ
 მათ ❖ არამედ უფალსა, რომელმან გამოგიუქანნა თქუენ ქუქუანით
 ეგუპტით ძალითა დიდითა ჰ მკლავითა მძლითა, მისი გეპინო-
 დესთ, ჰ მას თაუენის ცემდეთ, ჰ მისა შესწირვიდეთ ❖ ჰ სი-
 მართლისაებრ მისისა, ჰ მსჯავრისაებრ მისისა, ჰ სჯულისაებრ
 მისისა, ჰ მცნებისაებრ რომელ დაგიწერა თქუენ მას ყოფად დაი-
 ცვედეთ უოველთა დღეთა, ჰ ნუ გეპინისტ ღმერთთა სსშუათა ❖ ჰ
 აღთქმისა რომელი დასდვა თქუენთანა, ნუ დაივიწყებთ, ჰ ნუ გე-
 პინისტ ღმერთთა სსშუათა ❖ არამედ უფლისა ღუთისა თქუენისა
 გეპინოდესთ, ჰ მან გიგანეს თქუენ ყოველთაგან მტერთა თქუენთა
 ჰ ნუ ისმენტ მსჯავრსა მათსა რომელსა იგინი ჰყოფენ ❖ ჰ არა
 ისმინეს ამის, არამედ ჩუქულებისაებრ თვისისა ჰირველსა ჰყოფ-
 დენ ❖ ჰ იუენენ წარმართნი ესე მოშიშ უფლისა, ჰ გამოქანდაკე-
 ბულთა თვისთა მსახურებდეს, ეგრეთვე მენიცა მათნი, ჰ მენი ძეთა
 მათთანი, ვითარცა ქმნეს მამათა მათთა, ეგრეთ ქმნიან დღეინდელად
 დღედმდე.

ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლტ
 ლთ
 მ
 მს

თ ა ვ ი ი ს.

და იყო წელსა მესამესა ოსიასასა მისა ილიაისსა მეფისა ის-
 რაელისა, ²⁾ მეფე იქმნა ესეკია მე აქასისა მეფისა იუდასა ❖ მე
 ოცდა სუთისა წლისა იყო ოდეს იწყო მეფობად, ჰ ოცდა ცხრან
 წელ მეფობდა იერუსალიმს შინა, ჰ იყო სსსელი დედისა მისისა
 აბუთა ასული სსქარისა ❖ ჰ ქმნა სიმართლე წინამე თვალთა
 უფლისათა, ყოველისა ებრ რაჯოდენი ქმნა მამამან მისმან დავით ❖

ა
 ბ
 გ

¹⁾ ა მოსე ლბ. გ მეფეთა ის.—²⁾ ბ ნუშტთა ვო.

დ მან გარდააქცივნა მადალნი, დ შემუსრნა ყოველნი საკერპონი, აღ-
 მოფხურა მადლარნი, დ გუჭლი რვალისა ¹⁾ რომელი ქმნა მოსე,
 რამეთუ მუნ დღედმდე ამათა მენი ისრაელისანი იუჭნეს მკეველ
 ე მისსა დ წუფდა სასული მისი იესთანა ზ უფალსა ღმერთსა ზედა
 ისრაელისასა ესვიდა, დ შედგომად მისსა არა იქმნა მსგავსი მისი
 ვ მეფეთა შორის იუდასთა, დ მეოფთა ზირველ მისა ზ დ მიეხლა
 უფალსა, დ არა განემორა მისგან, დ დიძარხნა მცნებანი მისნი
 ს რაზოდენნი ამცნო მოსე ზ დ იუო უფალი მის თანა, დ ყოველსა
 რომელსაცა ჭყოფდა დ განისრახვიდა, წარემართებოდა მას დ წინა
 ც აღუდგა მეფესა ასურასტანისასა, დ არა ჭმონა მას ზ ამან სმლო
 უცხო თესლსა ღასირადმდე, დ სასღვარადმდე მისა, გოდლისაგან
 თ საებგუროსა, დ ვიდრე ქალაქამდე მტკიცეთა ზ დ იქმნა წელსა შინა
 მეოთხესა მეფისა ესეკიასასა, სოლო ამას წელსა მეშუდესა ოსიასასა
 მისა ელბისასა, მეფისა ისრაელისასა, აღმოვიდა სალამანსარ მეფე
 ი ასურასტანისა სამარისა ზედა, დ კარემოდგომილ ყო იგი ზ დ ²⁾
 აღიღო იგი აღსასრულსა თანა სამთა წელთასა, მეექუსესა წელსა
 ესეკიასასა, წელსა მეცხრესა ოსიასასა მეფისა ისრაელისა დ დატ-
 ია ვეებულ იქმნა სამარია ზ დ განიყვანა მეფემან ასურისამან სამა-
 რიელნი ასურეთსა შინა დ დასსნა იგინი ალბისა შინა, დ აბოთს
 შინა, წინა მდინარისა ღოსანისა, დ სასღვართა მღღელთასა ზ
 იბ ვინათგან არა ისმინეს კმა უფლისა ღმრთისა თჳსისა, დ კარდა-
 იგ დეს მცნებასა მისსა, ყოველი რაზოდენი ამცნო მოსე მონამან უფ-
 ლისამან, დ არა ისმინეს დ არცა ქმნეს ზ დ ³⁾ მეთათხმეტესა
 წელსა მეფისა ესეკიასა, აღმოვიდა სენაქერეო მეფე ასურეთისა ქა-
 იდ ლაქთა ზედა იუდასთა მტკიცეთა, დ აღიღო იგინი ზ დ წარავლი-
 ნა ესეკია მეფემან იუდასმან მოციქულნი მეფისა მიმართ ასურეთი-
 სსა ლასის შინა მეტეუჭლმან: ცვოდეთ მიიქცე ჩუჭნგან, რომელი
 უკეთუ დამდვა ჩემ ზედა, იგი მოგართვა მენ: დ დასდვა მეფემან
 ასურეთისამან ესეკიას ზედა მეფისა იუდასსა სამასი ტალანტი ვეცს-
 იე ლი, დ ოცდა ათი ტალანტი ოქრო ზ დ მისცა ესეკია ყოველი

¹⁾ დ მოსე კა.—²⁾ ზემორე იფ.—³⁾ ბ ნუშტთა ღბ. ისაია ღვ. ზირაჟ მჭ.

ვეცხლი რომელი იპოებოდა სასლსა უფლისასა, ღ საუნჯეთა ში-
 ნა სასლსა მეფისასა ❖ ქამსა მას შინა დაჭკუტთა ესეკია მეფემან იუ
 იუდასმან კარნი სასლისა უფლისანი, ღ ზღუებლნი, რომელი მოაო-
 ქროვა ესეკია მეფემან იუდასმან, ღ მისცნა იგინი მეფეს ასურის-
 სასა ❖ ღ წარავლინა მეფემან ასურისამან ფარუანა, ღ რავასანა, ის
 ღ რაფსაკა ლახისისაგან იერუსალიმს შინა მეფისა მიმართ ესეკია-
 სა ძალითა მძიძითა ფრიად, ღ აღმოვიდეს ღ მოვიდეს იერუსალი-
 მად, ღ დადგეს წყლის სადენისა თანა საბანეელსა ძალაღსა, რომელ
 არს ესასა ზედა ავარაჲისა მშურკუტსეელისასა ❖ ღ დაღადევეს იტ
 ესეკიას მიმართ, ღ განვიდენ მათ თანა, ელევაჲიმ მე ზელკიასი
 მშენებელი, ღ სომანას მწიგნობარი, ღ იოას მე საფათისა მოძე-
 სენებელი ❖ ღ ჭრქუა მათ რაფსაკ: არქუთ აწ ესეკიას მიმართ: ეს-
 რეთ იტეუს მეფე დიდი, მეფე ასურეთისა: რაჲ არს სასოება ეგე,
 რომელსა ზედა ესავს ❖ ღ იტეოდი მაშინ სიტყვასა ჰირითა ზრახ-
 ვასა ღ ძალსა ბრძოლად, აწ უკუტ ნუგის სე ესავს უარ მევენ მე ❖
 აწ აჭა რომელსა ესავ შენ კუტროთსსა ზედა ლერწმისასა, ღ შემუს-
 რვილსა მას ეგვტესა ზედა: სოლო უკეთუ დაეგრდნეს მას ზედა
 კაცი, აღეცმის კელსა შინა მისსა, ღ განკვირდოს იგი, ეგრეთ ფა-
 რაოცა მეფე ეგვტისა ღ ეოფელნი რომელნი ესავთ მას ზედა ❖ ღ კბ
 უკეთუ მრქუათ მე: უფალსა ღმერთსა ზედა ვესავთ: არა თვთ იგი
 ესეკია არსა რომელმან დაარღვნა ძალაღნი იგი, ღ სამსხუტრბ-
 ლონი მისნი, ღ ჭრქუა იუდას ღ იერუსალიმს: თაყვანისეცით წი-
 ნაჲე სამსხუტრბლოთა ამათ იერუსალიმსა შინა ❖ ღ აწ შეიერთე-
 ნით უფლისა მიმართ ჩემისა მეფისა ასურასთანისა ღ მოცეჲ თქუნ-
 ორი ათასი ცხენი, უკეთუ უძლოთ მას ზედა ამეგრება ❖ ღ ვითარ კდ
 მოაქციო ჰირი ერის თავისა ერთისა მონათაგან უფლისა ჩემისა
 უძციოესთა, ღ ესეგვი თვთ ეგვტესა ზედა, ღ ეტლთა ღ ცხენთა ❖
 ღ აწ უკუტ ნუ თუ თვნიერ უფლისა გამოვედით ადგილსა ამას მო-
 სობად მისა, რამეთუ თქუა უფალმან ჩემდა მიმართ: აღვედით ქუტ-
 ვანასა მას ზედა ღ მოსწეთ იგი ❖ ღ ჭრქუა ელევაჲიმ, მეძან ზელკი-
 ნისამან, ღ სომანას, ღ იოას რაფისაჲის მიმართ: იტეოდი აწ მო-

იუ
ის
იტ
ით
კ
კა
კბ
კგ
კდ
კე
კვ

ნათა შენთა მომართ ასურებერ, რამეთუ ვისძინოთ ჩუტნ, ზ ნუ იტუჯ
ჩუტნდა მიმართ ურიაებერ, ზ რაჟსათჳს ეიტუჯ უურსა შინა ურთა
კს მათ, რომელ არიან ზღუდესა ზედა? ❖ ზ თქუა მათდა რაჟსაკ: ნუ
უკუტ უფლისა მიმართ შენისა ზ შენდა მიმართ წარმოგზავნა მე
უფალმან ჩემსან თქმად სიტუჯსა ამის? არა კაცთა მიმართა მისდო-
მარეთა ზღუდეთა ზედა ჳამად მათდა სკორეთა თჳსთა, ზ სუმად
კტ ფსელთა თჳსთა თქუტნ თანა ერთად? ❖ ზ აღდგა რაჟსაკ, ზ ღალა-
ღუო ვმითა დიდითა ურიაებერ ზ ეტუოდა მათ: ისძინეთ სიტუჯანი
კთ დიდისა მეფისა ასურეთისა ❖ ესრეთ იტუჯს მეფე: ნუ გაცთუნებს
თქუტნ მეფე ეზეკია სიტუჯთა, ვინათგან არა ძალუცს თქუტნი ვსნა
ლ კელისაგან ჩემისა ❖ ზ ნუ განუგეძებს თქუტნ ეზეკია უფლისა
მიერ ზ გეტუჯ, ვითარმედ კსნით გავსნენეს თქუტნ უფალმან, ზ არა
ლა მისცეს ქალაქი ესე კელთა შინა მეფისა ასურასტანისათა ❖ ნუ უს-
მენთ ეზეკიასა, რამეთუ ესრეთ იტუჯს მეფე ასურასტანისა: ჳქმენით
ჩემ თანა სათნოება, ზ გამოვედით ჩემდა, ზ სუას თჳთოეულმან კა-
ცმან ვენავისაგან თჳსისა, ზ ჳამოს ლელოვანი თჳსი, ზ სუას წუა-
ლბ ლი ვურდმულისაგან თჳსისა ❖ ვიდრემდე მოვიდე ზ წარგივევანე
თქუტნ ქუტყანასა შინა რომელ არს ვითარცა ესე ქუტყანა თქუტნი,
ქუტყანასა იფქლისა ზ ღჯნისა, ზ ჳუროვანი, ზ ვენავოვანი, ქუტ-
ყანა ზეთისილიისა, ერბოჟსა, ზ თაფლისა, ზ სცსონდეთ ზ არა
მოსწუდეთ, ზ ნუ უსმენთ ეზეკიასა, რამეთუ გაცთუნებს თქუტნ, ზ
ლკ იტუჯს, ვითარმედ უფალი თქუტნი გავსნისთ ❖ ნუ უკუტ კსნით
იკსნეს ღმერთთა წარმართთასა თჳთეულმან ქუტყანა თჳსი კელისა-
ლდ გან მეფისა ასურასტანისა ❖ სადა არს ღმერთნი ემაფა ზ არჟადა?
სადა არს ღმერთნი სეჳარუემისა დანანა, ზ ავა? ნუ უკუტ იკსნეს
ლვ მათ სამარია კელისაგან ჩემისა? ❖ ვინ არს უოველთა შორის ღმე-
რთთა ქუტყანისათა, რომელთა იხსნეს ქუტყანა მათი კელისაგან ჩე-
ლვ მისა, ზ ვითარ იკსნას უფალმან იერუსალიმი კელისაგან ჩემისა? ❖
ლს ზ დაღუმნეს ერნი ზ არა მიუგეს მას სიტუჯა, რამეთუ ამცნო მათ
მეფემან ზ ეტუოდა: ნუ მიუგებთ მას ❖ ზ მივიდეს ელიაკიმ, მე
ზელკიასა განმეგებელისა, სომხას მწიგნობარი, ზ იოას, მე ასაოი-

ნა, მაკონებელი ესეკიას მიძარტ, ღ დაიანს სამოსელი თჳსი, ღ მი-
უთსრეს მას სიტყვანი ივინი რაფსაკისნი.

თ ა ვ ი ი თ.

ღა ¹⁾ იუო ოდეს ისმინა მეფემან ესეკია, დაიპო სამოსელი
 თჳსი, ღ შეიმოსა ძაძა, ღ შევიდა სახლსა შინა უფლისასა ზ ღ წარგ-
 ზაენა ელიაკიმ განმგებელი, ღ სომნას მწიგნობნი, ღ უზუცესნი
 მღდელთანი შემოსილნი ძაძითა ესაიას მიძარტ წინასწარმეტყუ-
 ლისა, მისა ამოსისა ზ ღ ჭრქუჭს მას: ესრეთ იტუჯს ესეკია: დღე
 ჭირისა, ღ მხილებისა, ღ რისხჳსა არს დღე ესე, რამეთუ მოწვე-
 ნულ არიან ერნი ვიდრე ჭირთადმდე მუცელ ქმნილთასა, ღ სიძკე-
 ცე არა აქუსთ მშობელთა ზ ნუ თუ ისმინოს უფალმან ღმერთმან
 შენმან ეოველნი სიტყვანი რაფსაკისნი, რომელი მოავლინა მეფე-
 მან ასურასტანისამან, უფალმან მისმან, ეჭმდრებად ღუთისა ცხო-
 ველისა, ღ გმობად სიტყვათა, რომელ ესმა უფალსა ღმერთსა შენ-
 სა ღ მიითვალე ვედრება დანარჩომისათჳს რომელ დათო მილ
 არიან ზ ღ მოვიდეს ურმანი მეფისა ესეკიასნი ესაიას მიძარტ ზ ღ
 ჭრქუჭა ძათ: ესრეთ არქუთ უფალსა თქუჭნსა, ესრეთ იტუჯს უფა-
 ლი, ნუგემინის ჳირისაგან სიტყვათასა, რომელ გესმა რომლითა
 მგმობდეს მე ურმანი მეფისა ასურეთისა ზ აჯა მე მივსცე მას სუ-
 ლი, ღ ისმინოს მითხრობა, ღ მიიქცეს ქუჭუნასა შინა თჳსსა ღ
 დავამყო იგი მასჯლითა ქუჭუნასა შინა მისსა ღ მიიქცა რაფსაჳ ზ
 ღ ჳოვა მეფე ასურეთისა, რამეთუ ჳბრძოდა ლობნას ღ ესმა რამეთუ
 განემორა ლაქისსაგან ზ ღ ²⁾ ესმა თარაკისა თჳს მეფისა იეთიო-
 ჳელთასა, ვითარმედ გამოვიდა წუობად შენ თანა, ღ მიიქცა, ღ
 წარმოავლინა მოციქულნი ესეკიას მიძარტ, მეტყუჭლმან ზ ესრეთ
 არქუთ ესეკიას მეფესა იუდასსა, ვითარმედ შენ ნუ აღვამაღლებს
 ღმერთი შენი, რომელსა შენ ესაჳ, მეტყუჭლი: ვერა მიიღოს იე-
 რუსალიძი ველსა შინა მეფემან ასურასტანისამან ზ აჯა შენ გან-
 მიეს ეოველი, რაზოდენი უქმნეს მეფეთა ასურასტანისათა ეოველთა
 ქუჭუნათა, ღ ვითარ წარტყვენეს ივინი ღ შენ განერეა? ზ სუ უკუჭ

¹⁾ ესაია ლს.—²⁾ ესეკია ლს.

კსნით ივსნეს ივინი ღმერთთა მათ წარმართთა, რომელ ივინი
 განაბნივნეს მამთა ჩუწნთა, დოზანსი, ღ სარანსი, ღ რაფათი, ღ
 ივ მენი ედომსნი ფთალასარს ❖ სადა არს მეფე ემათისა, ღ მეფე არ-
 ივ ფადისა, ღ მეფე ქალაქისა საფარუიმისა ანა ღ აბაა? ❖ ღ მიიღო მე-
 ფემან ესეკია წიგნი კელთაგან მოციქულთასა, ღ აღმოიკითხა
 ივ ივინი, ღ შევიდა სასლსა უფლისასა, ღ განშალსა ივინი ესეკია
 ივ წინაშე უფლისა ❖ ღ ილოცა ესეკია უფლისა მიმართ, ღ თქვა:
 უფალო ღმერთო ისრაელისაო, ძჯდომარეო ქერაბინთა ზედა, შენ
 ივ გარ ღმერთი მსოლო ეოველთა შორის, რომელი მეფობენ ქუწუ-
 ნასა, ზედა შენ ჰქმენ ცანი ღ ქუწუანა ❖ მოეფე უფალო ეური შე-
 ნი, ღ ისმინე ჩემი, განასუწნ უფალო თვალნი შენი, ღ ისილე,
 ღ ისმინე სიტყვანი სენაქერემისნი, რომელი წარმოავლინა საუწუ-
 ივ დრებულად შენ ღმუთისა ცსოველისა ❖ რამეთუ ჰქმდარიტებისა ებრ
 ივ უფალო მოაოგრა მეფემან ასურასტანისამან წარმართნი ❖ ღ მისცნა
 ღმერთნი მათნი ცეცხლსა რამეთუ არა ღმერთ იუწუნეს, არამედ
 ივ ქმნილნი კელთა კაცთანი ძელისა ღ ქვისა, ღ წარსწკიდნა ივინი ❖
 ივ ღ აწ უფალო ღმერთო ჩუწნო გვასენ ჩუწნ კელისაგან მისისა,
 რათა ცნან ეოველთა მეფეთა ქუწუანისათა, რამეთუ შენ სარ უფალი
 კ ღმერთი მსოლო ❖ ღ მიავლინა ესაია ძემან ამოსისმან ესეკიას მი-
 მართ, ღ ეტოდა: ესრეთ იტყუს უფალი ღმერთი ძალთა ღმერთი ის-
 რაელისა: მესმა რომლისა თვსცა მევედრე ჩემდა მიმართ სენაქე-
 კა რემისა თვს მეფისა ასურასტანისა ❖ ესე სიტყვა არს რომელი
 თქვა უფალმან მის ზედა: შეურაცხვეო შენ ღ გაგვიცხა შენ ქალ-
 წულმან ასულმან სიონისმან, ღ შენ ზედა თავთა თვსთა სრიდეს
 კბ ასულნი იერუსალიმისანი ❖ ვისა აუწუდრე ღ ვინ კმე, ღ ვის ზე-
 და აღიძალე კმა შენი, ღ აღიპაღენ თუაღნი ძალათა ზედა შენ-
 კბ ნი, წმიდასა ზედა ისრაელისასა ❖ კელითა მოციქულისა შენისა-
 თა აუწუდრენ უფალსა, ღ სთქუ: სიმრავლითა ეტლთა ჩემთათა
 აღუწდე მე სიმაღლეთა ზედა მათთა ღიბანისათა, ღ მოკუწუნო
 სიმაღლე კედრისა მისისა, ღ რჩეულთანი კჯჯაროზისა მისისა, ღ
 კდ შევიდე შორის ხშირთა კარმელისათა ❖ მე ვსუი ღ განვასმენ წეაღ-

ნი უცხონი, ზ მოვაოსრე კჷალითა ფერჯთა ჩემთათა ეოველი მდი-
 ნარე გარემოსა ❖ ნუ უკჷლ აზა განსძიესა, რამეთუ აღრითგან იგი
 ჷქმენ, დღითაგან ზირველით აღვაშენე იგი, ზ მოვილე იგი, ზ იქ-
 ნა ბორცჷსა შინა გარდაშენებულთა მბრძოლთა ქალაქთა მტკიცე-
 თა ❖ ზ მკვდრნი მათ შინა მოუძღუოდეს კელითა, ზ შერეულ
 იქმნეს ზ სირცხველელ იქმნეს; ზ იქნეს ვითარცა თივა მწუხანვი-
 ლისა, ზ ანუ ნედლი მწუხანვილი, მწუხანე რომელი ერდოთა სედა,
 ზ დასათრგუნველ წინაშე მდგომელითასა ❖ ზ სჯადომელიცა შენი
 ზ გამოასსლველი შენი, ზ შესავალი შენი ვცან, ზ ეულის წერობა
 შენი ჩემ სედა, რომლითა განრისხებულ ხარ ჩემ სედა ❖ ზ ოსრვა
 შენი შევიდა ეურთა შინა ჩემთა, ზ დაფდვა ლავამი ცსჯრსა შინა
 შესსა, ზ აღჯრი ზირსა შესსა, ზ მივაქციო შენ ვსასა, რომლითა-
 ცა მოხჷლდ ❖ ზ ესე იეოს შენდა სსსწაულ, ესეკია ჭამე წელსა
 ამას აღმოცენებული თვთ შობილი, ზ წელსა შეორესა, რომელი
 აღმოცენდეს, ზ წელსა შინა შესაშესა, სთესდეთ თესლთა ზ მკიდეთ,
 დასსიდეთ ვენახნი, ზ სჭამდეთ ნაყოფსა მათსა ❖ ზ შესძინოს
 ცსჯრება სსსლსა იუდასსა დანარსომი ძირი დაბალი, ზ ეოს ნა-
 ეოფი აღმა ❖ რამეთუ იერუსალიმით გამოვიდეს ნესტი, ზ ცსჯონე-
 ბულნი მთისაგან სიონისა; შურმან უფლისა ძალთამან ეოს ესე ❖
 ამისთჯს ესრეთ იტეჯს უფალი ძალთა მეფისა სედა ასურასტანისა-
 სსა, ვითარმედ ვერ აღჯდეს ქალაქსა ამას სედა, ზ ვერცა სტეორცოს
 მას სედა ისარი, ზ ვერცა დასდვას მას სედა ფარი, ზ არა მრ-
 ხჯოს მას შესაბრკოლებელი ❖ არამედ გზითა რომლითა მოვიდა,
 მითვე მიიქცეს, ზ ქალაქსა ამას შინა ვერ შემოვიდეს, იტეჯს უფა-
 ლი ❖ ზ შევეწიო ქალაქსა ამას, რათა დაჰმწეს იგი ჩემთჯს ზ და-
 ვითისთჯს მონისა ჩემისა ❖ ზ ¹⁾ იეო ღამესა მას, ზ გარდამოვი-
 და ანგელოსი უფლისა, ზ მოსრა ბანახისაგან ასურასტანელთასა
 ას ოთხმეოც ზ ხუთი ათასი, ზ აღდგენ განთიად, ზ აჭა ეოველნი
 მძორნი მკჷდაროთანი ❖ ზ აღდგენ ზ განვიდენ, ზ მიიქცა სენაქერემ,
 მეფე ასურასტანისა, ზ დაეშენა ნინევიასა ❖ ზ იეო ოდეს თაჷშა-

პმ
 პპ
 კს
 კტ
 კთ
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლს

1) ტობია ა. ზირაჷ მკ. ესაია ლს. ა მკაბელთა ზ. ბ. მკაბელთა ტ ზ იე.

ნის ცემდა ტაპარსა შინა მესერაქას ღმერთსა მისსა, ღ ადრამელიქ
ღ სარასარ, მეთა მისთა მოკლეს იგი მასჯლითა, სოლო თვთ იგ-
ლოტოდეს ქეჭუნასსა შინა სომხითად, ღ მეფე იქმნა ასორდან მე-
მისი მას წილ.

თ ა მ ი კ.

ა **ქათ** ¹⁾ დღეთა შინა სალომობიერ იქმნა მეფე ეხეკია სიკუდიდ-
მდე, ღ შვიდა მისა ესაია წინასწარმეტყუელთ, მე ამოსისა, ღ
ბ **ჭრქუა** მისა მიმართ: ესრეთ იტყვს უფალი ამცენ სახლსა შენსა,
ბ რამეთუ მოჭკუდები შენ, ღ არა იქმნები ცოცხალ ზ: ღ მიიქცია ეხე-
კია ზირი თვისი კედლისა მიმართ, ღ ევედრა უფალსა ღ იტყოდა ზ:
გ **უფალო** მოისხენე აწ, რამეთუ ჭკმძარიტებით ვიდოდი წინაშე შენ-
სა ღ გულისთა სრულითა, ღ სათნო წინაშე თუაღსა შესა ვიყავ, ღ
დ **ტიროდა** ესეკია ტირილითა დიდითა ზ: ღ იყო კუაღად ესაია სა-
მუაღ კარსა, ღ იყო სიტყუა უფლისა მისა მიმართ, ღ ეტყოდა ზ:
ე **მიიქცე** ღ არქუ ეხეკიას მწიქმსსა ერისა ჩემისასა, ესრეთ იტყვს
უფალი ღმერთი დავით მამისა შენისა: შესა ლოცვსა შენისა ღ ვი-
ვ სილენ ცრემლინი შენნი: აჭა მე განგკურნო შენ, ღ დღესა შესამეს
ვ **აღზდე** სახლსა შინა უფლისასა ზ: ღ შეესმინო წელიწადთა შენთა
წელიწადი ათხუთმეტი, ღ კელისსკან მეფისა ასურსანტანისა გი-
გსნა შენ ღ ქალაქი ესე, ღ შევეწიო ქალაქსა ამას ჩემთვის ღ დავი-
ზ **თისთვის** მონისა ჩემისა ზ: ღ ჭრქუა ესაია: მოიღონ ლელვსა ჩუ-
ტ **რჩხალაჲი**, ღ დასდვან წელულსა, მისსა, რათა განიკურნოს ზ: ღ
ჭრქუა ეხეკია ესაიას მიმართ: რაჲ არს სასწაული, რამეთუ გან-
მკურნებს მე უფალი, ღ აღვდე სახლსა შინა უფლისასა შესამეს
თ **დღესა** ზ: ღ ჭრქუა ესაია: ესე სასწაული უფლისა მიერ, რამეთუ
ი **უოს უფალმან** სიტყუაჲ რომელი თქუა: გნებავსა რათა წარდგეს
ი **ანრდილი** ათსა ხარისხსა, ანუ მოიქცეს ათსა ხარისხსა ზ: ღ ჭრქუა
ეხეკია: უადვილეს არს ანრდილისა მიდრეკად ათსა ხარისხსა, ვი-
დრეცა რათა მოიქცეს ანრდილი ათსა ზედა ხარისხსა მართლ უკუნ ზ:
ი **ღ ღაღად** ეო ესაია წინასწარმეტყუელმან უფლისა მიმართ, ღ

1) ბ ნეშტოა ლბ. ზირაქ მწ. ესაია ლწ.

მოიქცა აზრდელი რიცხუსა ებრ ათისა ხარისხისა მართლუკუნ ❖
 ღ მას ჟამსა შინა წარავფინს მაროდან ვაღადან, კემან ვაღადანი- იბ
 სმან, მეფემან ბაბილოვნისამან, წიგნი ღ ძღუჭნი ესეკიას მიძართ, იგ
 რამეთუ ესმა საღმობა ესეკიასი ❖ ღ განიხარბ მეფემან ესეკია მათ-
 თუს, ღ უჩუჭნა მათ ეოველი სახლი თუსი საუნჯისა, ვეცხლი ღ
 თქრო ღ სურნელი, ღ ზეთი კეთილი, ღ სახლთა ჭურჭელნი, ღ
 რაზოდენი რაზ იზოებოდა საუნჯესა შინა მისსა, ღ არა იყო ად-
 გილი, რომელი არა აჩუჭნა მათ ესეკია სახლსა შინა თუსსა, ღ
 ეოველსა შორის საჭურჭლესა თუსსა ❖ ღ შევიდა ესაია წინასწარ- იღ
 ვეტუქული მეფისა ესეკიას მიძართ, ღ ჭრქუა მას: რაჲსა იტყოდეს
 კაცნი ესე, ღ სადათ მოვიდენ შენდა? ღ მიუგო ესეკია ღ ჭრქუა:
 ქუჭუანით შორით მოვიდენ ჩემდა ბაბილოვნათ ❖ ღ ჭრქუა: რაჲ იე
 იხილეს სახლსა შენსა? ღ ჭრქუა ესეკია: ეოველი, რაზოდენი ეო
 სახლსა შინა ჩემსა, იხილეს, არა რაჲ არს სახლსა შინა ჩემსა, რო-
 მელიცა მათ არა იხილეს, არამედ რომელნიცა საუნჯეთა შინა
 ჩემთა იხილეს ❖ ღ ჭრქუა ესაია ესეკიას: ისმინე სიტუება უფლი- ივ
 სა ❖ აჰა მოვალს დღენი, თქუა უფალმან, ადებულ იქმნეს ეოვე-
 ლი რომელი არს სახლსა შინა შენსა, ღ ეოველი რომელი შეკრი-
 ბეს მამათა შენთა დღეინდელად დღედმდე ამისა, შემოვიდენ ბაბი-
 ლოვნელნი, ღ არა დაშთეს სიტუება, რომელი თქუა უფალმან ❖ ღ იწ
 მენი შენნი, რომელნი გაზოვიდეს შენგან, რომელი იძუნეს აღიუვა-
 ნნეს, ღ იქმნენ საჭურისნი სახლსა შინა მეფისა ბაბილოვნისასა ❖
 ღ თქუა ესეკია ესაიას მიძართ: კეთილ არს სიტუება უფლისა, რო- ით
 მელი თქუა, იყავნ მძუღობა დღეთა შინა ჩემთა ❖ ღ სსუნანი სი-
 ტუენი ესეკიასნი, ღ ეოველნი ძალნი მისნი, ღ რაზოდენი ქმნა,
 წუარონი ღ ჯურღმუენი, ღ მოიევანნა წუაღნი ქალაქსა შინა, არა
 ესენი დაწერილ არიანა წიგნსა შინა სიტუებათა დღეთა მეფეთა იუ-
 დანთა ❖ ღ მიიძინა ესეკია მამათა თანა თუსთა, ღ დაეფლა ქალა- კა
 ქსა შინა დავითისსა, ღ მეფე იქმნა მანასე მე მისი, მის წილ.

თ ა ვ ი ა.

ა ათორმეტისა წლისა იყო მანასე, ოდეს იწყო მეფობაჲ,
 ბ და ორმოც და ათსუთმეტ წელსა მეფობდა იერუსალემს შინა, და სა-
 გ სეული დედისა მისისა ოფობია და და ქმნა ბოროტი წინაშე თვალ-
 დ რომელნიცა განაგდო უფალმან ჰირისაგან მეთა ისრაელისათა და და
 ე მიიქცა და აღაშენნა ძალადნი, რომელი დანადგნა მამამან მისმან
 ვიხეკია, და აღადგინა სამსხუტრზლო ბაღისა, და ქმნა ძაღნარნი,
 ზ ვითარცა ქმნა აქაბ მეფემან ისრაელისამან, და თაუვანისცა ვოველ-
 თ საძალსა ცათსა, და დაემონა მათ და და ¹⁾ აღაშენა საკურთხეველი
 ე სახლსა შინა უფლისასა, ვითარცა ჰქრქუა უფალმან, იერუსალემსა
 ვ შინა დავდვა სასული ჩემი და და უქმნა საკურთხეველი ვოველსა ძა-
 გ ლსა ცათსა, ორთავე სედა ბჰეთა სახლისა უფლისასა და და განიყვანდა
 მეთა თვსთა ცეცხლის გამო, და მოგობასა ჰყოფდა, და ქმნა ბომონნი, და
 ს უღუკნი განამრავლნა, ვოფად ბოროტისა წინაშე თვალთა უფლი-
 სათა განრისხებად მისსა და და დავდა გამოქანდაკებულნი ძაღნართა-
 ნი ტაძარსა შინა, რომლისა თქუა უფალმან დავითის მიძართ, და
 ს სოლომონ მისა მისისა, ტაძრისა ამისთვს და იერუსალემისა, რომ-
 ე მელიცა გამოვირჩიე ვოველთაგან ტომთა ისრაელისათა, დავდვა მუნ
 გ სასული ჩემი საუკუნოდ და და არა შევმინო შემრვად ფერვთა ისრა-
 თ ელისათა ქუტყანისაგან, რომელი მივეც მამათა მათთა, უკეთუ იგი-
 ნი დანიმარსვდენ ვოველსა, რადღენი ვამცენ ვოვლისაებრ მცნებისა,
 თ რომელი ამცნო მათ მონამან ჩემმან მოსე და და არა უსმინეს, და
 ი შევცდუნნა იგინი მანასე, რომელმან ქმნა ბოროტი წინაშე თვალთა
 ო უფლისათა უფროს წარმართთა, რომელნი მოსხო უფალმან ჰირი-
 ო სსაგან მეთა ისრაელისათა და და იტყოდა უფალი კველითა მონათა
 ო თვსთათა წინასწარმეტყუტლთა, და და თქუა და და ²⁾ ამის წილ, რადღენ-
 ო ნი ქმნა მანასე მეფემან იუდასმან, სამაგელეპანი ესენი ბოროტნი,
 ო უფროს ვოველთა, რომელი ქმნეს ამორვევლთა, რომელნი იუჟნეს
 ო ჰირველ მისა, და და შეიყვანნა ცოდვათა შინა იუდიანნიცა კერზთა შინა

1) იერემია ლბ. ბ მეფეთა ს. ე მასე ბ. გ მეფეთა გ და თ. — 2) იერემ. იე.

თვსთა ❖ ამისთჳს ესრეთ იტყუჳს უფალი ღმერთი ისრავლთა: აჭა
 მე მოვაფლინო ბოროტი იერუსალემსა, დ იუდასა ზედა, რამეთუ
 ყოველთა მსმენელთანნი ოხრებდენ ორნი ვურსნი ❖ დ განვართსა
 იერუსალემსა ზედა სასომი სამარისას, დ სასწორი სასლისა აქა-
 ბისა; დ აღვსოცო იერუსალემი, ვითარცა აღისოცოს აღაბასტრი
 განმრეცსელთაგან, დ მიიქცეს ჰირსა შინა თჳსსა ❖ დ განვიშორო
 ნეშტი სამკვდრებელისა ჩემისა, დ მივსცე ივინი ველთა შინა მტე-
 რთა მათთასა, დ იქმენ წარსატაცებელ დ წარსატუჭუნველ ყოველ-
 თა მტერთა მათთა ❖ ვინათგან ქმნეს ბოროტი წინაშე თვალთა
 ჩემთა, დ იქმნეს განმარისებელნი ჩემი, მიერ ღლითგან, რომელსა
 შინა გამოვიფანე მამანი მათნი ქუჭუნისაგან ეგჳპტისა ამას დღედ-
 მდე ❖ დ კვალად სისხლი უბრალო დასთხია მანასე მრავალ ფრიად,
 ვიდრემდის აღივსო იერუსალემი ჰირის ჰირამდე, გარდა ცოდვათა
 მისთა რომლითა ცოდვათა შინა მოიყვანნა იუდიანსი, ქმნად ბოროტისა
 წინაშე თვალთა უფლისათა ❖ დ სსევანი სიტყვანი მანასესნი, დ ყოველ-
 ნი რაჟოდენნი ქმნნა, დ ცოდვა მისი, რომელი სცოდა, არა ესენი
 დაწერილ არიანა წიგნსა შინა სიტყვათა დღეთა მეფეთა იუდასთა ❖
 დ შიიძინა მანასე მამათა თანა თჳსთა დ დამარსულ იქმნა მტილსა
 სასლისა თჳსისასა, მტილსა შინა ოზიასასა, დ მეფე იქმნა ამონ
 მე მისი მის წილ ❖ მე ოცდა ორისა წლისა იყო ამონ, ოდეს ი-
 წყო მეფობად, დ ორ წელ მეფობდა იერუსალემს შინა, სოლო სა-
 ხელი დედისა მისისა მესოლიამი, ასული არუსისა იეთებით ❖ დ
 ქმნა ბოროტი წინაშე თვალთა უფლისათა, ვითარცა ქმნა მანასე მა-
 მამან მისმან ❖ დ ვიდოდა ყოვლისა ებრ გზისა, რომელსა ვიდო-
 და მამა მისი, დ ჳმონა კერძთა, რომელთა ჳმონა მამამან მისმან, დ
 თაყვანისცა მათ ❖ დ დაუტევა უფალი ღმერთი მამათა თჳსთა, დ
 არა ვიდოდა გზათა უფლისათა ❖ დ აღდგენ მონანი ამონისნი მას
 ზედა, დ მოკლეს მეფე სასლსა თჳსსა ❖ სოლო ერთა მის ქუჭ-
 უანისათა მოსწუჯდნეს ყოველნი, აღდგომილნი მეფესა ზედა ამონსა,
 დ მეფე უვეს ერთა მის ქუჭუნისათა იოსია მე მისი მის წილ ❖ დ
 სხუანი სიტყუანი ამონისნი რომელი ქმნა, არა ესე აღიწერესა წი-

იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იწ
 ით
 ბ
 ბა
 ბბ
 ბდ
 ბმ

კვ გნსა შინა სიტყვათა დღეთა მეფეთა იუდასთა ❖ დ დამარხეს იგი საფლავსა შინა თუსსა მტილსა ოზიასსა, დ მეფე იქმნა იოსია მე მისი მის წილ.

თ ა ვ ი ა.

ს 1) ქე რვისა წლისა იყო იოსია, ოდეს იწყო მეფობად, დ ოც
ბ დ ათერთმეტ წელ მეფობდა იერუსალემს შინა, ხოლო სახელი დე-
ბ დისა მისისა იედიდა, ასული ედიასი, ვასუროთით ❖ დ ქმნა სი-
გ წრფოკება წინასე თუაღთა უფლისათა, დ ვიდრდა ვოველსა შინა
გ სასა დავით მამისა მისისასა, დ არა მიაქცია არცა მარჯუწნით
გ დ არცა მარცხენით ❖ დ იყო მებათურამეტესა შინა წელსა მეფისა
იოსიასსა თუწსა მეუკრესა წარაფლინა მეფემან საზფან, მე ესელი-
დ ნისა მისა მესელამისა, მწიგნობარი სახლსა უფლისასა, დ ეტეო-
დ და ❖ 2) აღვედ სელკი მღდელისა მიმართ დიდისა, დ დაბეჭდე ვე-
გ ცხელი შეწირული სახლსა შინა უფლისა, რომელი შეკრიბეს
გ მცუწლითა ბჭეთა ერისაგან ❖ დ მიეცეს იგი ველთა შინა მოქმედ-
გ თა საქმისათა ზედა მდგომელთა ტამარსა შინა უფლისასა, დ მიე-
ვ ცემოდეს იგი მოქმედთა საქმისათა სახლისა უფლისათა, რათა გან-
ვ მტკიცებდენ განსეთქილთა ტამრისათა ❖ ხუროთა დ ქუს მეუწთელ-
ზ თა, დ მომსვიდველთა ზეთასა დ ქუათა მთლელთა, განსამტკიცებ-
ზ ლად ნაზრალსა ტამრისასა ❖ გარნა არა აღურიცხვდენ მათ ვეც-
ზ სლსა მიცემულსა მათდა, რამეთუ სარწმუნოდ ჰყოფდეს ივინი ❖ დ
ტ ჰრქუა სელკია მღდელმან დიდმან, საზფან მწიგნობრისა მიმართ:
თ წიგნი სჯულისა ვაჟე სახლსა შინა უფლისასა, დ მისცა სელკია
თ წიგნი საზფან მწიგნობარსა, დ აღმოიკითხა იგი ❖ დ შევიდა სა-
ო სლსა შინა უფლისასა მეფისა მიმართ იოსიასსა, დ მოასხენა მეფე-
სა სიტყუანი დ ჰრქუა: გამოიხუნეს მონათა შენთა ვეცხლი რომე-
ლი იზოვა სახლსა უფლისასა, დ მისცეს იგი ველთა შინა ზედა
ო მდგომელთა მოქმედთა საქმისათა ტამარსა შინა უფლისასა ❖ დ
ჰრქუა საზფან მწიგნობარმან მეფისა მიმართ, დ ეტეოდა: წიგნი
სჯულისა მომცა მე სელკია მღდელმან, დ წარიკითხა იგი საზფან

წინაშე მეფისა * ღ იყო ვითარცა ისმინა მეფემან სიტყუა წიგნისა
 სჯულისა, დაიბო სამოსელი თვისი * ღ ამცნო მეფემან ხელუკი
 მღუღელსა ღ ახიკამს მესა საზაფხანისასა, ღ ახობორს, მესა მიქისსა,
 ღ საზაფხან შწიგნობარსა, ღ ასაიუს მონასა მეფისასა, ღ ეტყო-
 და * მოვედით ჰკითხეთ უაფლსა ჩემთვის, ღ ეოველიაა ერთათვის,
 ღ ეოვლისა იუდასთვის, ღ სიტყუათათვის წიგნისა ამის ჰოვნილისა,
 რამეთუ რისსჭა დიდი უფლისა აღეტყინა ჩუწნ შორის, ვინათგან
 არა ისმენდეს მამანი ჩუწნნი სიტყუათა წიგნისა ამისათა, ეოფად
 ეოვლისაებრ წერილისა ჩუწნ ზედა * ღ წარვიდა სელოკია მღღე-
 ლი, ღ ასიკამ ღ ახაბარ, ღ საზაფხან ღ ასიას, ოლდანის მიმართ
 წინასწარმეტყუწლასა, ცოლისა სელიმისა, მისა თეკუისა, მისა
 არასსა სამოსლის მცუწლასა, ღ ესე სცსოვრებდა იერუსალემსა
 მასენს შინა, ღ იტყოდეს მისა მიმართ ამისებრ * ღ ჰრქუა მათ:
 ესრეთ იტყუეს უფალი ღმერთი ისრაელისა: არქეთ კაცთა მოვლი-
 ნებულთა თქუწნგან ჩემდა მომართ * ესრეთ იტყუეს უფალი: აჰა მე
 მოვაველინო ბოროტი აღგილსა ამას ზედა, ღ მეოფთა ზედა მას
 შინა, ეოველი სიტყუა წერილისა, რომელი აღმოიკითხა მეფემან
 იუდასმან * ვინათგან დამიტყვეს მე ღ უკმევდეს ღმერთთა სსჭათა,
 რათა ვანმარისსონ მე საქმითა კელთა მათთასა, ღ აღეტყინოს გუ-
 ლის წურომა ჩემი აღგილსა ამას ზედა, ღ არა დაშრტეს * ღ მე-
 ფისა მიმართ იუდასა მომავლინებელისა თქუწნისა ჩემდა კითხუად
 უფლისა, ესრეთ არქეთ: ესრეთ იტყუეს უფალი ღმერთი ისრაელი-
 სა * სიტყუნანი, რომელნი გესმინნეს, ამის წილ, რამეთუ მოლბეს
 გული შენი, ღ დამდაბლდი წინაშე ჰირსა უფლისა, ისმინე რა რაფ-
 ოდნესა ვიტყოდი აღგილსა ამას ზედა ღ მეოფთა მას შინა, ეოფად
 წარწუემდასა შინა, ღ წუევასა, ღ დაიან სამოსელნი შენი, ღ სტი-
 როდი წინაშე ჩემსა, ღ მე უკუწ მესმა, იტყუეს უფალი * ამისთვის
 მე შეკმინო შენ მამათა მიმართ შენთა, ღ შესჯდე საფლავსა შინა
 შენსა მმჯდობით, ღ არა იხილო თუაღითა შენითა ეოველნი ბო-
 როტნი, რომელი მეკულების მე მოვლიჩებად აღგილსა ამას ზედა,
 ღ მეოფთა მათ შინა.

იბ
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ
 ით

მ

თ ა ვ ი ჯ.

და ¹⁾ მიუთხრეს სიტყუანი ესე მეფეს, და წარავლინა მეფემან,
 და შეიკრიბა თუსდა ყოველნი მოხუცებულნი იუდასნი, და იერუსა-
 ლიმელნი და შევიდა მეფე სახლსა შინა უფლისასა, და ყოველი კაცი
 იუდასნი, და ყოველი მეოფე იერუსალემსა შინა მის თანა, და მღღელ-
 ნი და წინასწარმეტყუელნი, და ყოველი ერი მცირითგან დიდამდე,
 და წარიკითხნეს ერთა შინა მათსა ყოველნი სიტყუანი წიგნისა
 აღთქმისა, რომელი იპოეს სახლსა შინა უფლისასა და დადგა მეფე
 სვეტსათანა, და აღუთქუა აღთქმა წინამე უფლისა სღვად კუბლსა
 უფლისასა, და დაცვად მცნებათა მისთა, და წამებათა მისთა, და სიმარ-
 თლეთა მისთა ყოველითა გულითა და ყოველითა სუფლითა, და აღდგო-
 ნებად სიტყუსა მის აღთქმისა, რომელი წერილ არს წიგნსა ამას
 შინა, და დაადგრენ ყოველნი ერნი აღთქმასა შინა და ამცნო მე-
 ფემან ხელის მღღელსა დიდსა, და მღღელთა მათ შემდგომთა, და
 მცუტლთა ²⁾ კართათა მოღებად ტაძრისაგან უფლისა ყოველნი ჭუ-
 რჭელნი ქმნილნი სააღისთუს და მადნარისთუს და ყოველისა ძალისა
 ცისათუს, და დაწუა იგინი გარე იერუსალემისა სადიმოთესა შინა
 კედრონისასა, და გარდასთხია მტუტრი მათი ბეთილს და დაწუა
 მღღელნისანნი, რომელნი მიეცნენ მეფეთა იუდასთა, და უკმევდეს მა-
 ღალთა, და ქალაქთა შინა იუდასთა, და გარემოს იერუსალემისა, და
 უკმევდეს ბაალს და მსესა, და მთავარესა, და მნათობთა, და ყოველსა
 ძალსა ცისასა და განილო კერძი ტაძრით უფლისა იერუსალემით
 ნაღუარევეს ზედა კედრონისასა, და დაწუა იგინი ნაღუარევესა კედრო-
 ნისასა, და განაბნივნა მტუტრად: და დასცუვდა მტუტრი მათი საფ-
 ღაფთა შინა მეთა ერისათა და დაარღუნა სასლი იგი კადესი, რო-
 მელი იყო ტაძარსა შინა უფლისასა, სადა ჯრთვდენ დედანი სამო-
 სელსა კერძისასა და გამოიყვანნა ყოველნი მღღელნი ქალაქთა-
 გან იუდასთა, და შეაკინნა მადლანი, სადაცა აკმევდეს მღღელნი გა-
 ბოათგან ვიდრე ბერსამდედმდე: და დაარღუნა ტაძართა ბჭენი, რომელი
 იყო წინა კართა ბჭეთასა ისუ მთავრისა მის ქალაქსასა, მარცხე-

¹⁾ ბ ნუმტა კგ.—²⁾ ზირაჟ მთ.

ნით შეძავალთა ბჭეთა ქალაქისათა ზ გარნა არა შევიდოდეს მღვდელ-
 ნი მალაღანის საკურთხეველისა მიმართ უფლისა იერუსალემსა მი-
 ნა, გარნა სჭადდენ უცომოსა შორის ძმათა თუსთა ზ ჰ შეავინა
 ტაფეფა, რომელი იყო ღვლესა შინა მეთა ენომისათა, ¹⁾ რათა არა
 გარეშე სადნეს კაცი კაცადმან მენი ჰ ასუღნი თუსნი ცეცხლსა მას
 მოლოქისასა ზ ჰ დაწუნა ცხენნი რომელნი მისცეს მუფეთა იუ-
 დასთა მხესა შესავალსა მას ტამარსა შინა უფლისასა, საცავსა მას
 ნათან მუფისა საჭურისასა, რომელი იყო ფარუემს, ჰ ეტლი მშისა
 დაწუა ცეცხლითა ზ ჰ საკურთხეველი, რომელი იყო ერდოსა ზედა
 ქორსა აქხისისა, რომელი იგი ქმნეს მუფეთა იუდასთა, ჰ საკურ-
 თხეველი, რომელი აღაძენა მანასე ორთა შორის კართა ტამარსა
 უფლისათა, აღმოთხარა მუფემან, ჰ გარდაადგო მუნითგან, ჰ შთას-
 ოსია მტუტრი მათი ნაღუარევისა შინა კედრონისასა ზ ჰ ტამარი,
 რომელი წინაშე ზირსა იერუსალემისასა, მარჯუტნით მთისა მას-
 თათისა, ²⁾ რომელი აღუძენა სოლომონ მუფემან ისრაელისამან
 ასტრატეს საძაგელსა სიდონისასა, ჰ ქამასს საძაგელსა მას მოა-
 ბელთასა, ჰ მოლოქს საძაგელსა მას მეთა ამონისთა, შეავინა მე-
 ფემან ზ ჰ შემუსრნა სტუტნი, ჰ აღმოფხვრნა მადნარნი, ჰ აღა-
 ნსა ადგილნი მათნი მუალეებითა კაცთათა ზ ³⁾ ჰ საკურთხეველი,
 რომელი იყო ბეთილსა შინა მალალი, რომელი ქმნა იერობოამ მე-
 მან ნაბათისმან, რომელმან შეცოდებად მოიუწუნა ისრაელნი, ჰ
 საკურთხეველი იგი მალალი აღმოთხარა, ჰ შემუსრნა ქუანი მის-
 ნი, ჰ განაბნივნა მტურად, ჰ დაწუნა კერზნი ზ ჰ მისედა იოსია
 ჰ ისილა საფლავნი, მეოფნი ქალაქსა შინა მუნ, ჰ წარავლინა
 ჰ ⁴⁾ აღიღო მუალნი საფლავთაგან, ჰ დაწუა საკურთხეველსა ზედა,
 ჰ შეავინა იგი სიტყუასებრ უფლისა, რომელსა იტყოდა კაცი
 ღუთისა, ოდეს იდგა იერობოამ დღესასწაულსა წინაშე საკურთხე-
 ველისა, ჰ მოქცევასა აღისილნა თუალნი თუსნი საფლავსა ზედა
 კაცისა ღუთისასა, რომელი იტყოდა სიტყუასა ამას ზ ჰ ჭრქუა:
 რად არს ლუსეუმა ესე, რომელსა მე ვსედავ: მიუკეს მას კაცთა ქა-

¹⁾ გ მოსე იმ.—²⁾ გ მუფეთა ივ.—³⁾ გ მუფეთა იბ.—⁴⁾ გ მუფეთა ივ.

თ
 ი
 ია
 იბ
 ივ
 იდ
 იე
 ივ
 ის

ლაქისათა: საფლავი ესე კაცისა ღუთისა არს, რომელი მოვიდა
 იუდასაგან, და წინასწარ თქუა სიტუება ესე, რომელი ქმნილ არს
 იწ აწ საკურთხეველსა ზედა ბეთელსა შინა და და თქუა: დაუტევით იგი,
 და არა შესძრათ არცა ერთმან კაცმან ძუალნი მისნი, და დაუტევებს
 ძუალნი მისნი ძუალთათანა წინასწარმეტყუებლთასა, მოსულისა სა-
 მართიანთა და და კუალად ეოველნი ტამარნი ძალაღნი, მეოფნი ქა-
 მლაქსა შინა სამარინასა, რომელი ქმნეს მეფეთა ისრაელისათა, გან-
 სარისხებლად უფლისა, განაგდო იოსია, და უყო მათ ეოველნი სა-
 ქმენი, რომელნი ქმნეს ბეთელსა შინა და და ელა ეოველნი ძღველ-
 ნი ძალაღთანი, მეოფნი მუნ წინაჲ საკურთხეველისა, და დაწუნა
 კა მათ ზედა ძუალნი კაცთანი, და მოიქცა იერუსალემს და და '1) ამცნო
 მეფემან ეოველთა ერთა, და ეტყოდა: ქმენით ზასეკი უფლისა ღუთი-
 სა ჩუენისა, ვითარცა წერილ არს წიგნსა ამას შინა აღთქმისასა და
 კბ რამეთუ არა იქმნა ზასეკა ესე დღეითგან მსაჯულთა, რომელნი სჯი-
 დეს ისრაელსა, ეოველთა დღეთა შინა მეფეთა ისრაელისათა, და მე-
 კბ ფეთა იუდასთა და არამედ ოდენ მეათფრამეტესსა წელსა შინა იო-
 კდ სიასსა, იქმნა ზასეკა უფლისა იერუსალემს შინა და კუალად მოკუნი-
 ცა და და მკრძნებელნი, და თერაფიძნი, და კერზნი, და ეოველნი სამა-
 გელნი, ეოფილნი ქუტუანასა შინა იუდასსა, და იერუსალემს შინა,
 აღმოფხურა მეფემან იოსია, რათა დაამტკიცოს სიტყუანი სჯული-
 სანი წერილნი წიგნსა შინა, რომელი იზოგა სეკკია ძღველმან
 კმ ტამარსა შინა უფლისასა და და მსგავსი მისი არა ვინ იყო ზირველ
 მისსა მეფე, რომელი მოიქცა უფლისა მიძრთ ეოვლითა გულითა
 თუსითა, და ეოვლითა სულითა თუსითა, და ეოვლითა ძალითა თუ-
 სითა, ეოვლისაებრ სჯულითა მოსესა, და შემდგომად მისსა არა
 კვ აღდგა მსგავსი მისსა და გარნა არა მოაქცია უფალმან გულისა წერო-
 მბ რისსუსა თუსისა დიდისა, რომლითა განრისხნა რისსუსთა იუდა-
 სსა ზედა, განრისხებითა მით, რომლითა განრისხნა იგი მანასე და
 კვ და და ჭრქუა უფალმან: კუალად იუდაცა განგადო ზირისაგან ჩემისა,
 ვითარცა განგადე ისრაელნი, და და ქალაქიცა ესე განგადო, რომელი

1) ზ ნუმტა დე. კ ესდრა ა.

გამოვირჩიე იერუსალემი, **ღ** ტაძარი, რომლისათჳს ვთქუე, ვითარ-
 მედ იუოს სასული ჩემი მუნ **ჟ** **ღ** სსწანი სიტყუანი იოსიასნი, **ღ** კწ
 ყოველი რაგოდენი ქმნა, არა ესე აღწერილ არიანა წიგნსა შინა
 სიტყუათა დღეთა მეფეთა იუდასთა **ჟ** ¹⁾ სოლო დღეთა შინა მისთა
 აღმოვიდა ფარაო ნესაო, მეფე ეგჯტისა, მეფესა ზედა ასურსატა-
 ნისასა, მდინარესა ზედა ეფრათისასა, **ღ** განვიდა მეფე იოსია შე-
 მთხუტვად მისსა, **ღ** მოკლა იგი მეფემან ნესაო მადედონსა შინა,
 ოდეს იგი იხილა **ჟ** **ღ** აღიღეს იგი მონათა მისთა მეჴდარი მადე-
 დონიდაჲ, **ღ** მოიღეს იგი იერუსალემს შინა, **ღ** დამარსეს იგი სა-
 ფლავსა მას ქალაქსა შინა დავითისასა, **ღ** მოიუქანეს ერთა მის
 ქუტყანისათა ოქროსია ძე იოსიასი, **ღ** სცნეს მას, **ღ** განმეფეს იგი
 მამისა წილ მისისა **ჟ** ძე ოცდა სამისა წლისა იყო იოაქას, ოდეს
 იწყო მეფობად, **ღ** სამ თუტ მეფობდა იერუსალემს შინა: სოლო
 სასული დედისა მისისა ამითაღა, ასული იერემიასი ღობნაღთ **ჟ**
ღ ქმნა ბოროტი წინაშე თჳალთა უფლისათა ეოვლისაებრ, რაგო-
 დენსაცა ჰყოფდეს მამანი მისნი **ჟ** **ღ** გარდასქენა იგი ფარაონ ნე-
 ხაო დებლასა შინა, ქუტყანასა ემათს, რათა არღარა მეფობდეს
 იგი იერუსალემს შინა, **ღ** დასდვა ხარკი ქუტყანასა მას ასი ტალან-
 ტი ვეცხლი, **ღ** ასი ტალანტი ოქრო **ჟ** **ღ** დაადგინა მეფემან ფა-
 რაო ნესაო მათ ზედა ელიაკიმ, ძე იოსია მეფისა იუდასა, იოსიას
 წილ მამისა მისისა, **ღ** გარდაუცვალა სასული მისი იოაკიმ, სოლო
 იოაქას წარიუქანა **ღ** შეიუქანა ეგჯტედ, **ღ** მოჴუდა მუნ **ჟ** **ღ** ვეც-
 ხლი **ღ** ოქრო მისცა იოაკიმ ფარაოსს, გარნა შეაწერა ქუტყანასა
 მას მიცემად ვეცხლი სიტყუსაებრ ფარაოსა: კაცად კაცადი ფასისა-
 ებრ თჯისა აძლეუდა ვეცხლსა **ღ** ოქროსა ერისგან მის ქუტყანისა
 ფარაონს ნესაოს **ჟ** ძე იყო ოცდა სუთისა წლისა იოაკიმ, ოდეს
 იწყო მეფობად, **ღ** ათერთმეტსა წელსა მეფობდა იერუსალემს შინა,
 სოლო სასული დედისა მისისა იყო იელდაფ, ასული ფადილისა
 რუმით **ჟ** **ღ** ქმნა ბოროტი წინაშე თჳალსა უფლისა ეოვლისაებრ,
 რაგოდენი ქმნეს მამათა მისთა.

კწ
კო
ლ
ლა
ლბ
ლგ
ლდ
ლე
ლვ

1) ბ ნუშტა ლე.

თ ა ვ ი ძე.

დღეთა შინა მისთა გამოვიდა ნაბუქოდონოსორ მეფე ბაბი-
 ლოვნისა, & იქმნა მისსა იოაკიმ მონა სამ წელ, & მოიქცა &
 უარყო იგი * & წარუგ სავნა მას უფალმან მარტო-მყოფელნი ქა-
 ლდეველთანი, & მარტო-მყოფელნი ასურთანი, & მარტო-მყოფელ-
 ნი მოაბელთანი, & მარტო-მყოფელნი ძეთა. ამონისთანი, & წა-
 რავლინა ივინი ქუჭყანასა შინა იუდასსა დამონებად მისა სიტყ-
 ვსა ებრ უფლისა, რომელსა იტყოდა ველითა მონათა მისთა წი-
 ნასწარმეტყუჭლათა * სოლო ესე მოვიდა რისხვისა ებრ უფლი-
 სსა იუდასსა სედა, რათა განაგდოს იგი ზირისგან თვისსა ცო-
 დვისათუხ მანასესთა ყოვლისა ებრ, რაჟოდენი ქმნა * & სისსლი-
 სათუხ უბრალოსა, რომელი დასთხოვნა, & აღავსო იერუსალიმი
 სისსლითა უბრალოთათა, & ამისთუხ არა ინება უფალმან შეწყუ-
 ჳებაჲ მისი * & ¹⁾ სხვანი სიტყვანი იოაკიმისნი, & ყოველი,
 რაჟოდენი ქმნა, არა ესენი დაიწერესა წიგნსა შინა სიტყვათა
 დღეთა მეფეთა იუდასთა * & მიიძინა იოაკიმ მამათა თანა თუსთა,
 & მეფე იქმნა იექონია მე მისი მის წილ * & არა შესძინა ამის მიმართ
 მეფემან ეგვიპტისამან გამოსლვად ქუჭყანით თუსით, რამეთუ მიძლო
 მეფემან ბაბილოვნისამან ნაღურევისაგან ეგვიპტისა ვიდრე მდინარე-
 დმდე ეფუზათისა ყოველი, რაჟოდენი იუენენ მეფისა ეგვიპტისა *
 მე იყო აფურამეტისა წლისა იექონია, ოდეს იყო მეფობად & სამ
 თუჭ მეფობდა იერუსალიმს შინა, სოლო სასელი დედისა მისისა
 ნესთა, ასული ელნათანისი იერუსალიმითგან * & ქმნა ბოროტი
 წინაშე თვალთა უფლისა ყოვლისა ებრ, რაჟოდენი ქმნა მამამან მის-
 მან * ²⁾ & ქამსა მას შინა გამოვიდა ნაბუქოდონოსორ, მეფე ბაბი-
 ლოვნისა, იერუსალიმსა სედა, & იყო ქალაქი გარე მოცვასა შინა
 ფრიად * & მოვიდა ნაბუქოდონოსორ მეფე ბაბილოვნისა ქალაქსა
 სედა იერუსალიმს, & მონანი მისნი სსდენ გარემო ქალაქისა * &
 გამოვიდა იექონია მეფე იუდასი მეფისა მიმართ ბაბილოვნისა,
 თუთ, & ურმანი მისნი, & დედაჲ მისი, & მთავარნი მისნი, & სა-

¹⁾ მათე ს. — ²⁾ დან. ს.

ჭურისნი მისნი, დ წარიევანა ივინი მეფემან ბაბილოვინისმან, მერ-
 ვესა შინა წელსა მეფობისა თვისისასა ❖ დ კანილო ვოველნი საუ-
 ნჯენი მუნითვან, მეოჲნი ტაძარსა შინა უფლისასა, დ საუნჯენი
 სასლისა მეფისა, დ შემუსრნა ვოველნი ჭურჭელნი ოქროსანი,
 რომელი ქმნა მეფემან სოლომონ ისრაელისამან ტაძარსა შინა უფ-
 ლისასა, სიტყუასა ებრ უფლისა ❖ დ გარდასქენსა იერუსალიმელნი დ
 ვოველნი მთავარნი, დ ძლიერნი ძლიერად წარტყუწნასა, ათი ათასი
 წარსტყუწნა, დ ვოველნი ხურონი დ კელოვანნი, დ არავინ დაშთა
 თვნიერ მცირედ შემძლებულთა მის ქუჭყანისათა ❖ დ ¹⁾ შეიევანა იე-
 ქონია ბაბილოვანსა შინა, დ დედაჲ მეფისა, დ ცოლნი მეფისანი,
 დ საუნჯენი მისნი დ საჭურისნი მისნი, დ ძლიერნი ქუჭყანისა
 მის შეიევანსა დაშენებად იერუსალიმით ბაბილოვანად ❖ დ ვოველ-
 ნი კაცნი ძლიერნი შუდი ათასი, დ სის მოქმედნი, დ კელოვანნი
 ათასი, ვოველნი ძლიერნი, მეოფელნი ბრძოლისანი, დ შეიევანსა
 ივინი მეფემან ბაბილოვინისმან დასასასლებად ბაბილოვანსა ში-
 ნა ❖ დ დაადგინა მეფემან ბაბილოვინისმან მეფედ მეთანია, მე მი-
 სი მის წილ, დ დასდგა მას სასელი სედეკია ❖ მე იყო ოცდა ერ-
 თისა წლისა სედეკია, ოდეს იწყო მეფობად, დ ათერთმეტ წელ
 მეფობდა იერუსალიმს შინა, სოლო სასელი დედისა მისისა ამი-
 ტალა, ასული იერემიასი ლობნისაგან ❖ დ ქმნა ბოროტი წინამე-
 თვალთა უფლისათა ვოვლისა ებრ, რაჲოდენი ქმნა იოაკიმ ❖ რა-
 მეთუ გულის წერობა იყო უფლისა იერუსალიმსა დ იუდასა ჴედა,
 ვიდრემდის განაგდო ივინი ჰირისაგან თვისისა, დ განუდგა სედეკია
 მეფესა ბაბილოვინისსა.

იგ
 იდ
 იე
 იუ
 ის
 იტ
 ით
 კ

თ ა ვ ი კ მ.

და ²⁾ იყო მეცსრეესა შინა წელსა მეფობისა მისისასა, თქწსა
 მებათესა, მოვიდა ნაბუქოდონოსორ მეფე ბაბილოვინისა, დ ვოველი
 ძალი მისი იერუსალიმს ჴედა, დ გარე მოადგა მას ვოვლით კერძო
 დ აღაშენა გარემოს მისა საბრძოლელნი ❖ დ იყო ქალაქი გარე
 მოცულობასა შინა მეთერთმეტისამდე წლისა მეფობასა სედეკიას-

¹⁾ ბ ნუმტა ლვ. იესთერ ბ. — ²⁾ იერემია კო. დ შხ.

კ სა, მეცხრესა დღესა თჳსასა ❖ დ განძლიერდა ქალაქსა შინა სიყ-
 დ მილი, დ არა იყო ზური ერთა მის ქუჭყანისათა ❖ დ განსქდა ქა-
 ლაქი, დ ყოველნი კაცნი მეომარნი გამოხდნეს ღამე გზითა
 ბჭისათა, რომელ არიან შორის ზღუდისა მტილსა თანა მეფისა, დ
 ქალღვევლნი გარემოს ქალაქისა იუენეს, დ ივლტოდა მეფე სედევია
 ე გზითა არაბისათა ❖ დ დევნა უუეს ქალღვევლთა ძლიერად უკანით
 მეფისა, დ შეიპყრეს იგი არაბოს შინა იერიქოსასა, დ ყოველნი
 ვ ძალნი მისნი განიბნინეს მისგან ❖ დ შეიპყრეს მეფე, დ მოი-
 ევანეს იგი მეფისა მიძართ ბაბილოვნისა რეგლათს შინა: დ იტ-
 ზ ყოდა მის თანა მსაჯული ❖ დ ძენი სედევიასნი დაკლნა წინამე
 ტფალთა მისთა, დ თვალნი სედევიასნი დაუბრმო, დ შეკრა იგი სა-
 ცრველითა, დ წარიუვანა იგი ბაბილონს შინა ❖ სოლო მესუეთესა
 თჭესა, მერვესა დღესა თჳსასა, ესე არს წელი მეთცხრამეტე, ნა-
 ბუქოდონოსორისა მეფისა ბაბილოვნისა, მოვიდა ნაბუსარდან, მზა-
 რეულთ უსუცესი მონა მეფისა ბაბილოვნელისა იერუსალიმს ❖
 თ დ ¹⁾ დაწვა ტაძარი უფლისა, დ სასლი სამკაო, დ ყოველნი სას-
 ი რეულთ იერუსალიმისანი, დ ყოველნი სახლნი დიდნი დაწუნა მზა-
 ი რეულთ უსუცესმან ❖ დ ზღუდე იერუსალიმისა გარემოს აღმოთ-
 ია სარა ძალმან ქალღვევლთამან ❖ დ ნემტი ერისა მოწუჭდილთა
 ია ქალაქსა შინა, დ დაცემულთა რომელნი დაეცნეს მეფისა მიძართ
 ბაბილოვნისა, დ სხვანი მტკიცენი მოიღო ნაბუსარდან მკედართ
 იბ მთავარმან ❖ დ გლახაკთაგანნი ქუჭყანისა მის დაუტყვნა მზარეულთ
 ივ მთავარმან მან მცველად ვინავთა დ მტილთა ❖ დ ²⁾ სჭტნი სპი-
 ილენმისა ტაძარსა შინა უფლისასა, დ ქუჭშე სადგამელნი, დ ზღვაჲ
 იდ სპილენმისა, მეოფნი ტაძარსა შინა უფლისასა, შემუსრეს ქალღვე-
 ივ ლთა ❖ დ წარიდეს სპილენსი მათი ბაბილონს შინა, დ ქუჩანი, დ
 ივ სიავანი დ ფიალნი, დ ლაკუჩანნი, დ სამსასურებელნი, დ სასაკმე-
 ივ ველნი, დ ყოველნი ჭურჭელნი სპილენმისანი, რომელთა შინა მსა-
 ივ სურებდეს, წარიდეს ❖ დ სასაკმეველნი, დ ფიალნი ოქროსა დ ვე-
 ივ ცხლისანი, წარიდო მზარეულთ უსუცესმან ❖ სჭტნი ორნი დ

¹⁾ ფსალმ. ღვ. ეფე. ივ.—²⁾ აგრემია კზ.

სივანე ერთი, ღ ქუჭქუ სადგმელნი, რომელი ქმნა სოლომონ ტა-
 მარსა უფლისასა, ღ არა იყო რიცხვ სწილენძისა ეოველთა ჭურ-
 ჭელთა * ¹⁾ ათრავამეტი წერთა იყო სიმაღლე სუჭტისა ერთისა, ღ იწ
 თავი სწილენძისა მათ ზედა, ღ სიმაღლე თავისა სამი წერთა, ღ
 თავსა ზედა ბადე, ღ ვრეხილი ვარემოს ეოველნი სწილენძისანი,
 ხოლო შემდგომად ამისსა მეორეცა სუჭტი, ღ ვრეხილი ვარე-
 მოს * ღ წარიყვანა მკედართ მთავარძან სარეა მღლევი უხუცესი, იწ
 ღ სოფოინია მღლევი მეორე, ღ სამნი მსმივილნი ბჭისანი *
 ღ ქალაქისაგან წარიყვანა საჭურისი ერთი, რომელი იყო ზედა ით
 მღვდომელი მებრძოლთა კაცთა ზედა, ღ სუთნი კაცნი წინაჲ მღვდომ-
 ნი ზირთა წინაჲ მეფეთასა, რომელი ზოგენეს ქალაქსა შინა, ღ
 მწიგნობარნი მთავარნი ძალთანი, რომელი განსკდებდეს ერსა ქუჭ-
 უანისა მის, ღ სამოცნი კაცნი ერისა მის ქუჭუანისა, რომელი
 იზოგენეს ქალაქსა შინა * ღ წარიყვანა ივინი ნაბუსარდან მკედართ ბ
 მთავარძან, ღ მიიყვანა ივინი მეფისა მიმართ ბაბილოვნისა, რეე-
 ლათს შინა * ღ სცა მათ მეფემან ბაბილოვნისამან, ღ მოსწუჯნა კა
 ივინი რეეღათს შინა ქუჭუანასა ემპათისასა, ღ ვარდაშენა იუდა
 ზენა ქუჭუანისა თხსსა * ²⁾ ღ ერთა ზედა დატყევებულთა ქუჭუანი-
 სავან იუდასა, რომელი დაუტყვა ნაბუქოდონოსორ მეფემან ბაბი-
 ლოვნისამან, დაადგინა მათ ზედა ღოდოლია, მე ახიკამალინი, მი-
 სსა სავანასა * ღ ესმათ ეოველთა მთავართა ძლიერთა მისთა, ღ ბბ
 კაცთა მისთა, რამეთუ დაადგინა მეფემან ბაბილოვნისამან ღოდო-
 ლია, ღ მოვიდოდეს ღოდოლიას მიმართ მასსიფსა შინა, ღ ის-
 მელ მე ნათანისი, ღ იონან მე ვარეთისა, ღ სარეი, მე ფანამათისა,
 ნეთოფათელისა, ღ იესონია, მე მაქათისა, ღ თვთ ღ კაცნი მათნი
 მოვიდეს * ღ ეფუცა მათ ღოდოლია, ღ კაცთა მათ, ღ ჰრქუა: ნუ-
 გეშინისთ მოსლვასა ქალდეველთასა, დასხედით ქუჭუანასა ზედა, ღ
 ჰმონეთ მეფესა ბაბილოვნისასა, ღ კეთილ გეგოს თქუჭნ * ღ იყო მმ
 თუჭსა მეშვიდესა, მოვიდა ისმელ მე ნათანისა, მისა ელისამისა
 თესლისაგან მეფეთასა, ღ ათნი კაცნი მის თანა, ღ სცეს ღოდო-

¹⁾ გ მეფეთა ზ. ბ ნუშტ. ვ. იერემ. ლბ.—²⁾ იერემია მ.

ფათ, ღ თორღამ ❖ სოლო ძენი იოიანისნი: ელისა, ღ ფარსის, ღ ს
 სეთიმ, ღ დოდანინ ❖ სოლო ძენი ქამისნი: სუს, ღ მესარიმ, ფუღ, ღ
 ღ ქანან ❖ სოლო ძენი სუსისნი: სავაეიკვილა, ღ სავატა, ღ რელა- თ
 მა, ღ ევეფუქ ❖ სოლო ძენი რეკმანისნი: სავა ღ დადან ❖ სოლო ი, ია
 1) სუს შვა ნებროთ, ამან იწყო ყოფად კმირობა მონადირეთა ქქტ-
 ყანასა ზედა ❖ სოლო მესრამი შვა, ლუდიმას, ღ ენომიმას, ღ ლა- იბ
 ვიმას, ღ ნეუთოსეიმი ❖ ღ ფაფერიმი, ღ ფეთროსონიმი: ღ სა- ივ
 სლოიმი, სოლო ამათვან განვიდეს ფილისტიმეს, ღ კაფფორიმის ❖
 სოლო ქანან შვა სიდონა ზირმშო თუნი ღ სეთაფა, ღ გერგესია ❖ იდ
 ღ ევეია, ღ არუკვა, ღ ასენეი ❖ იარადის, ღ სამარეა, ღ ამაფია ❖ იე ივ
 სოლო 2) ძენი სემისნი: ელამ, ღ ასსურ, ღ არფაქსად, ღ ლუღ, ღ იზ
 არამ, სოლო ძენი არამისნი: დაუს, დაულ, ღ იეფერ, ღ მოსოს ❖
 სოლო არფაქსად შვა კაინან, სოლო კაინან შვა სალა, სოლო სა- იტ
 ლა შვა ებერ ❖ სოლო ებერ შენა ორნი ძენი: სასელი ერთისა ით
 ფაღეკ, რამეთუ დღესა შინა მისსა განუოფა იქმნა ქქტყანისა, ღ
 სასელი მისი მისისა იეკთან ❖ სოლო იეკთან შვა ელმოდად ღ კ
 საღეფა, ღ ასერმოფა, ღ იადერ ❖ ღ ადორამა, ღ უსაღა, ღ დე- კა
 კლუ ❖ ღ ღამაღა, ღ აბიქილა, ღ საუუ ❖ ღ უფირა, ღ ევილათა, კბ, კვ
 ღ ითავა, ყოველნი ესე ძენი იეკთანისნი ❖ სოლო ძენი სიმოვის- კდ
 ნი: არფაქსად, კაინან, სალა ❖ ებერ, ფაღეკ, რავავ ❖ სერუქ, ნა- კმ, კვ
 ქორ, თარა ❖ აბრამ: იგი არს აბრაჰამ ❖ სოლო ძენი აბრაჰამი- კვ, კვ
 სნი: ისაკ, ღ ისმაილ ❖ სოლო ესენი შუეს მათ: 3) ზირმშო ისმა- კთ
 ილისა, ნაბეთ, ღ კიდარ, ღ ავდილ, მავსამ ❖ ღ მასემა, ღ იღუმა, ლ
 ღ მასსა, ღ ადად, ღ ფემან, ღ ეთურ, ღ ნაფის, ღ კეღამა. ესენი
 არიან ძენი ისმაელისანი ❖ სოლო 4) ძენი ქეთურისნი ხარჭისა ლა
 აბრაჰამისნი: ღ უშვა მას სემბრამა, ღ იეკსანა, ღ მადამა, ღ მადამ, ლბ
 ღ ესვოკა, ღ სუვა ❖ სოლო ძენი იეკსანისა: სავა, ღ დედან, სო-
 ლო ძენი დედონისანი: რაღეილ, ღ ნავდეილ, იასსუელიმ, ღ ღა-
 თესიმ, ღ ლომიმ ❖ სოლო 5) ძენი მადიამისნი: დეფარ, ღ ოფერ, ლვ

1) 5 მოსე ი.—2) 5 მოსე ი ღ ია.—3) 5 მოსე კვ.—4) 5 მოსე კ.—5) 5 მოსე კვ.

ღდ ზ ენოს, ზ ავადა, ზ ელადად. სოლო ეოველნი იგინი ძენი ქეტუ-
 ლე რისნი * ¹⁾ სოლო შვა აბრაჰამ ისაკ, სოლო ძენი ისაკისნი: ესაკ,
 ლე ზ ისრაელ * ²⁾ სოლო ძენი ესაკისნი: ელფახ, ზ რუდილ,
 ლე ზ ევულ, ზ ელომ, ზ კორე * ძენი ელფახოვისნი: ფამან, ზ იო-
 ლს ფესოვა უშვა მას ამალიკი * სოლო ძენი რაგუილისა სასეფ, ზ
 ლტ ზარა, ზ სამამე, ზ მასეი * სოლო ძენი სიროვისნი ლოტან, ზ
 ლთ სუალ, ზ სეველონ, ზ ანან, ზ დისიონ, ზ ასარ, ზ რისონ * სო-
 მ ფამანა * სოლო ძენი სუვალისა: ადუარ, ზ მანალაფ, ზ უვალ, ზ
 მა საოფი, ზ იონან, სოლო ძენი სეველონისა: ალლა, ზ ანან * სო-
 მბ სოლო დისნოვისნი: ამადან, ზ ესეკან, ზ ფორემ, ზ ხარონ * სო-
 მგ სოლო ძენი ასარისა: ვალამ, ზ ზანან, ზ ლაკან, ზ ძენი დალონისნი:
 მდ უს, ზ არან * სოლო ესეი ძეფენი იგინი რომელნი ძეფობდეს
 მე ქუჭყანასა შინა ედომისასა, ზირველ ვიდრე ეოფადმდე ძეფისა მეთა
 მე ზედა ისრაელისათა: ვალაკ ძე სეპტორისა, ზ სახელი ქალაქისა
 მე მისისა დენსავა * სოლო მოკუდა ვალაკ, ზ ძეფე იქმნა მის წილ
 მე იოვავ, ძე ზარანისა ბოსორელისაგან * ზ მოკუდა იოვავ, ზ ძეფე
 მე იქმნა მის წილ ასომ, ქუჭყანისაგან ფემანონისა * ზ მოკუდა ასომ,
 მგ ზ ძეფე იქმნა მის წილ ადად ძე ვადადისა, რომელმან დასცა მადი-
 მზ ამი ველსა ზედა მოაბელთა, ზ სახელი ქალაქისა მისისა ევიფ * ზ
 მდ მოკუდა ადად, ზ ძეფე იქმნა მის წილ სამაია მესირილისაგან * ზ
 მე მოკუდა სამაია, ზ ძეფე იქმნა მის წილ სასულ როვოფისგან, რომ-
 მთ მელ არს მასლობელ მდინარისა * სოლო მოკუდა სასულ, ზ ძეფე
 ნ იქმნა მის წილ ვალენონ ძე ასოვოროხი * ზ მოკუდა ვალენონ, ზ
 მე ძეფე იქმნა მის წილ ადად ძე ვარადოფ, რომლისა ქალაქისა სასე-
 ნა ზადოვასი * ზ მოკუდა ადად ზ იწყეს ეოფად მთავრად ედომელთა:
 ნბ მთავარი ფემან, მთავარი ალუა, მთავარი დეფაფ * მთავარი ელი-

¹⁾ ა მოსე კა.—²⁾ ა მოსე ლე.

გემა, მთავარი იღლა, მთავარი ფინონ ✱ მთავარი კენეს, მთავარი
ფუმან, მთავარი ვამალ ✱ მთავარი ღამესილ, მთავარი არერამან:
ესენი იქმნეს მთავარნი ედომელთა.

თ ა ვ ი ბ.

სოლო ¹⁾ ძენი ისრაელისანი ესენი არიან: რუბენ, სვიმიონ, ლე-
ვი, იუდა, ჰ ი ს ა ქ არ, საბილონ ✱ დან, იოსებ, ბენიაშენ, ნეფთა-
ლევი, კად ჰ ასერ ✱ ²⁾ ძენი იუდასნი, ირა, ანან, ჰ სილონ, ესე
სამნი იშვა მისის ასულისაგან სურსასანისა ქანანელისა. სოლო
იყო სირ ჰირმმო იუდასი ბოროტ წინაშე უფლისა, ჰ მოაკუდინა
იგი ✱ სოლო ³⁾ თამარ სძალმან მისმან უშვა მას ფარეს, ჰ საზა-
რა, ეოველნი ძენი იუდასნი სუთ ✱ სოლო ძენი ფარესისნი: ეს-
რომ, ჰ ამუილ ✱ სოლო ძენი საზასნი სამბრი, ჰ იფამ, ჰ ემუან,
ღ კალხად, ჰ დარალევი, ეოველნი სუთ ✱ სოლო ძენი სარ-
მინისა ახარ, რომელმან შეამრწუნა ისრაელნი, რომელმან შეაწყო
შეჩუწნებასა ზედა ✱ ჰ ძენი იფამლისანი, ასარაჲ ✱ სოლო ძენი
ესრომისნი, რომელნი იშვნეს მისა: ერემეილ, ჰ იოარამ, ჰ სალო-
ვია ✱ სოლო ⁴⁾ არამ შვა ამინადაბ, ჰ ამინადაბ შვა ნასსონ, მთა-
ვარი სასლისა იუდასა ✱ სოლო ნასსონ შვა სალმონ, ჰ სალმონ
შვა ბოოს ✱ ჰ ბოოს შვა იობედ, ჰ იობედ შვა იესე ✱ სოლო
იესე შვა ჰირმმო თუსი ელიაბ, ჰ მეორე ამინადაბ, ჰ მესამე სა-
მაი ✱ ჰ მეოთხე ნათანაილ, ჰ მესუთე რეილ ✱ ჰ მეექვსე ასაჯა,
ღ ⁵⁾ მეშვიდე დავით ✱ ჰ დავნი მათნი ივენეს სარუიაჲ, ჰ აბიგია,
სოლო ძენი სარუინისნი; აბესა, ჰ იოაჲ, ჰ ასაილ, ესე სამნი ✱
სოლო აბიგია შვა ამასიაჲ, რომლისა მამა იყო იოთორ ისმაილა-
ნისა ✱ სოლო ქალევი, ძემან ესრომისმან მოიყვანა ცოლი აზუ-
ვუ, ჰ იერიოფუ, ჰ ესენი ძენი მისნი: იასარ, ჰ სუვაჲ, ჰ ავლომ ✱ ჰ
ოდეს მოკუდა ასუჲა, აღიყვანა თავისა თუსისა ქალევი ცოლი ეფ-
რაფის, რომელმან უშვა მას ურ ✱ სოლო ურ შვა ურიუ, ჰ ურიუ
შვა ვესელეილ ✱ სოლო ამისა შემდგომად შევიდა ესრომ ასულისა

ნგ
ნდ
ა
ბ
გ
დ
ე
ვ
ს
ტ,თ
ი
ია
აბ,აგ
აფ,აჲ
აგ
ის
იტ
ით
ბ
გა

¹⁾ ა მოსე ვთ ჰ ლე.—²⁾ ა მოსე ლტ. ქუშმორ. დ.—³⁾ ა მოსე ლტ.
მათე ა. რუთ დ.—⁴⁾ რუთ დ.—⁵⁾ რუთ ა.

მიმართ მსხიროისა შამისა ღალაადოსა, ჰ ამან შეიყვანა იგი ესე იყო
 კბ სამეოცდა ხუთისა წლისა, ჰ უშვა მას სეროჲ ❖ სოლო ღესუე შვა
 ირლირს, ჰ ივენენ მისა ოცდა სამი ქალაქნი ქქჭყენასა შინა გა-
 კბ ლადისსა ❖ სოლო მიიღო ღესურ ჰ არამ ეოველი იაირისა, კა-
 კდ ნად ჰ ავარაკი მისი, სამეოცი ქალაქნი: ეოველნი იგინი ძეთა მა-
 სიროისთა შამისა ღალადისა ❖ ჰ შემდგომად სიკუდილისა ესრო-
 მისა, შევიდა ქალებ ეფრათს შინა, სოლო ცოლი ესრომისა ავია,
 კმ ჰ უშვა მას ასდომამა შამას ფეკესასა ❖ ჰ ივენეს ძენი იერმაღესნი
 ჰირმშოსა იერომლასა: რამ ჰირმშო, ჰ ვანას, ჰ არამ, ჰ ასომ ძმა
 კპ მისი ❖ ჰ იყო ცოლი სხუა ერამელისა, სახელით ათარა, რომელი
 კს იყო დედა უნამლასა ❖ ჰ ივენენ ძენი არამასი ჰირმშო იერმეილი,
 კტ ჰ მასს, ჰ იამინ, ჰ აკორ ❖ ჰ იყო ძენი უნამლისა, სამეა ჰ ედ-
 კთ დაი. სოლო ძენი სამშუენისანი, ნადაჲ ჰ ავისურ ❖ ჰ სასელი
 ლ ცოლისა ავისურისა აბიკეა, ჰ უშვა მას ოსმა, ჰ მადღია ❖ სოლო
 ძენი ნადაბისნი, სალად, ჰ ანფაინ. ჰ მოკუდა სალად, ჰ არა ესვა
 ლა შვილი ❖ ჰ ძენი აფფაინისა: იესიი, ჰ მე იესისა სოსანს, ჰ ძენი
 ლბ სოსანისნი, დადაი ❖ სოლო ძენი დადანისა: ასისამ ჰ იეფერ, ჰ
 ლვ იოანათან. მოკუდა იეფერ, ჰ არა ესვა შვილი ❖ სოლო ძენი ია-
 ლდ სოლსანისნი: ფაღეფ ჰ საზა, ესენი ივენეს ძენი იგი ერამელისა ❖
 ლე სოლო სოსამს არა ესვენეს ძენი, არამედ გარნა ასულნი, ჰ ჰევენ-
 ლვ და სოსამს მონა მეგუჯტელი, სახელით იერაიი ❖ ჰ მისცა სოსანს
 ლვ ასული თუხი იერას, მონასა თუხსა ცოლად, და უშვა მას ეფფეა ❖ სო-
 ლს ლო ეფფეა შვა ნათან, ჰ ნათან შვა საჲადა ❖ სოლო საჲადა შვა
 ლტ ოფლადა, სოლო ოფლად შვა ოვიდა ❖ სოლო ოვიდა შვა იუა, ჰ იუა
 მა შვა აზარია ❖ სოლო აზარ შვა სეელის, ჰ სეელიის შვა ელეასა ❖ სო-
 მბ ლო ელეასა შვა სოსომას, ჰ სოსომაი შვა სალუმ ❖ სო-
 მბ ლო სალუმ შვა იეკომიუ. იეკომია შვა ელისამა ❖ სო-
 მგ ლო ძენი ქალებისა შამისა იერამეილისა: მარისა ჰირმშო მისი,
 მდ იგი არს მამა ზიფოსი, ჰ ძენი მარისასნი, მამისა ქებრონისა ❖ ჰ
 მდ ძენი ქებრონისნი: კორე, ჰ თაფიუი, ჰ რეკო, ჰ სამმა ❖ სოლო
 სამმა შვა რაემა, მამა იერკანისა, სოლო იერკან შვა სამმაი ❖

ხოლო მე სამშისა მარნ: ღ მარნ მამად ბეთსურისა ❖ ხოლო გე
 ფა, ხარჭამან ქალებისმან შუა, არამ, ღ მოსაია, ღ ლაზერ, ხოლო
 არან შუა ღასაზა ❖ ხოლო ძენი ადღანისა: რემა, ღ იოათამ, ღ
 ჰრსომ, ღ ფაღეთ, ღ იეფა, ღ სელავ ❖ ღ ხარჭამან ქალებისმან მო-
 ხა შუა სებერა, ღ თარხანა ❖ ხოლო შუა სეფა მამად მადმინაესი,
 ღ საულისა მამისა მადმინაესა, ღ მამად ლეზადსა. ღ ასული ქლე-
 ბისი ასხა ❖ ესენი იუენეს ძენი ქალებისნი. ძენი ორასნი ჰირმო-
 ხა ეფრათოსა საბალ, მამად კარიათიძელთა ❖ ღ საღმანა, მამად
 ვიფლეძისა, ღ მაროფ, მამად ბეფლეღორისა ❖ ხოლო იუენეს ძე-
 ნი სობალისა, მამისა კარიათიძელთასა: არაა, ღ ესი, ღ ამძანიფ ❖
 ღ უძანფას, ღ კარიაფიარომ, ღ მიფიფიმ, ღ ისამაფიმ, ღ ისამარკიმ,
 ამბოტან განვიღეს სარაფელნი, ღ ესფალოელნი ❖ ხოლო ძენი ას-
 ლმანესნი: ვიფლეფემ, ღ ნეთოფათ, ღ ათაროფ, სასლისა იობაბისა
 ღ სოკისა მანათასა, ისარი ❖ ესენი მამანი მწერალთანი, დამკუ-
 ღრეპულთა იგაბესს შინა: თარღაფიმ ღ სამათიმ, ღ სოხაფიმ: ესენი
 არიან კენეველნი, რომელნი მოვიღეს ემათისგან, მამისა სასლისა
 რეჩაბისა.

მე, მე
 მს
 მტ
 მთ
 ნ
 ნა
 ნბ
 ნგ
 ნდ
 ნე

თ ა ვ ი ზ.

ხოლო ¹⁾ ესენი იუენენ ძენი დავითისნი, რომელნი ეშენეს მას
 ქებრონს: ჰირველ შობილი ამნონ, აქინნამისგან იესრაველიტელი-
 სა: მეორე დანლუი აბიკესაგან კარმამლელისა ❖ მესამე აბესალომ,
 მე მახისა, ასულისა თალომია მეფისა გესურელისა, მეოთხე ადო-
 ნია, მე ადღითისა ❖ მესუთე საფათია, აბითაღისგან: მეექმესე იე-
 თრასამ, ადღაისგან ცოლისა მისისა ❖ ექმესნი ეშენეს მას ქე-
 ბრონს შინა, სადა მეფობდა შუდ წელ, ღ ექმეს თუტ: ღ ოცდა ათ-
 სამმეტსა წელსა მეფობდა იერუსალემს შინა ❖ ღ ²⁾ ესე ეშენეს მას
 იერუსალემს შინა: სამაა, ღ სობაბ, ღ ნათან, ღ სოლომონ, ოთ-
 ხნი ესე ბერსაბესაგან ასულისა ამილისა ❖ ღ ებარ ღ ელისამ, ღ
 ელიფაღეთ ❖ ღ ნაღის, ღ ნაფეთ, ღ იაფიე ❖ ღ ელისამა, ღ ე-
 ლიადაჰ, ღ ელიფაღეთ, ცსრა ❖ ეოველნი ძენი დავითისნი, გარდა

ა
 ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ზ, ტ
 თ

¹⁾ ბ მეფეთა გ.—²⁾ ბ მეფეთა ე.

ი მეთა ხარკუთასა, ¹⁾ ღ თამარ და მათი ²⁾ სოლო მენი სოლო-
 მონისნი: რობიამ, აბიაგემისი, ასა ძე მისი, იოსაფატ ძე მისი ³⁾
 იორამ ძე მისი, ოქო'სია ძე მისი, იოას ძე მისი ⁴⁾ ამასია ძე მი-
 ია, ოსია ძე მისი ⁵⁾ იოათამ ძე მისი, აქაზ ძე მისი, ეზეკია ძე მისი ⁶⁾
 მანასია ძე მისი, ამონ ძე მისი, იოსია ძე მისი ⁷⁾ სოლო მენი იოსი-
 ასანი: ჰირშმო იოანან, მეორე იოაკიმ, მესამე სედეკია, მეოთხე სე-
 იე ლლუმ ⁸⁾ სოლო ⁹⁾ მენი იოა კიმისნი: იექონია ძე მისი, სედეკია
 იხ ძე მისი ¹⁰⁾ სოლო მენი იექონიასნი: ასირ, სალათილ ძე მისი ¹¹⁾
 იტ მელხირამ, ფაღვა, ღ ანესარ, ღ ეზეკია, ღ ოსამონ, ღ საბადია ¹²⁾
 კ სოლო მენი სალათიელისნი: ზორბაბუელ, ღ სემეი, სოლო მენი ზო-
 კ რაბაბელისა: მოსოლლამ, ღ ანანია, ღ სალომით და მათი ¹³⁾ ღ
 კა ასუბეა ღ ოელ, ღ ბარახია, ღ ასადია, ღ ასობედ, სუთნი ¹⁴⁾
 კბ სოლო მენი ანანიასნი: ფალთეას, იესეა ძე მისი, რაფალ ძე მისი,
 კგ ორნა ძე მისი, აბდია ძე მისი, სეხენია ძე მისი ¹⁵⁾ ღ ძე სეხენიასი,
 კდ სამეა, ღ მენი სამეინისა ქეტტუს, ღ იოილ, ღ ბერობა, ღ ნოადია,
 კე ღ საფ, ექქენი ¹⁶⁾ ღ მენი ნოადისნი: ელიონეი, ღ ეზეკია, ღ ეზ-
 კვ რიკამ, სამნი ¹⁷⁾ მენი ელიონისნი: უადია, ღ ელასებონ, ღ ფაღვა,
 ღ აკაუმ, ღ იოანან, ღ დალეა, ღ ანან, შჯდნი.

თ ა ვ ი ლ.

ა სოლო მენი იუდასნი: ¹⁾ ფარეზ, ესრომ, ღ ხარმი, ღ ორ, ღ
 ბ სუვალ ²⁾ ღ რადა ძე სუბალისა, სოლო სუვალ ძეა იეთა, სოლო
 გ იეთამ ძეა აქიმეა, ღ ლლად: ესენი შობილნი არათიასნი ³⁾ ღ ესე
 მენი ეთანოსნი: იეზრაილ, ღ იესმან, ღ იეუდან, სოლო სახელი
 დ დისა მათისა, ესია, დესფონ ⁴⁾ ღ ⁵⁾ ფანულ მამაა დადორისა, ღ
 ე სერ მამაა ოსანისა, ესე მენი ორისნი: ჰირშმო ეფრაფა, მამისა
 ე ბეფთელემელისა ⁶⁾ სოლო ასურს, მამასა ფეუკესსა ჰეფანდეს ორნი
 ე ცოლნი, სალლა ღ მარა ⁷⁾ სოლო უშვა მას მარამ: ასაზა, ღ
 ზ, ტ ათერა, ღ ფემანა, ღ ასფარა; ეოველნი ესე მენი მარასინისა ⁸⁾
 ღ მენი ხალლანისა: სერეფ, ღ სოორ, ღ ესფანამ ⁹⁾ სოლო კოე

¹⁾ ბ მეფეთა ივ.—²⁾ მათე ა.—³⁾ მათე ა.—⁴⁾ მათე ა.—⁵⁾ მათე ლს
 ღ მკ.—⁶⁾ ზემორე ბ.

შვა ენობ, ზ სოვიჳ, ზ შობილნი შმისა რისხბისნი, მისა იარინი-
სა ❖ სოლო იყო იავის უზატოისსეჲს მძათა თჳსთა: ზ უწოდა მას
სასელი დედამან მისმან იავის, მეტუჭლმან: ვითარმედ ვჰეჲ იგი
სალმობასა შინა ❖ ზ მოუწოდა იავის ღმერთსა ისრაელისასა, მე-
ტუჭლმან: უკეთუ კურთხევით მაკურთხო მე, ზ განაგრცო სასლ-
გარნი ჩემნი, ზ იუოს კელი შენი ჩემ თანა, ზ მეო მე მეცნიერ,
რათა არა დამამდაბლო მე, ზ მისცა მას ღმერთმან ყოველი რაო-
დენი სთხოვა ❖ სოლო ქალებ მამა მანასხანისმან, შვა მახირა: ესე
არს მამად ასაფონთა. ❖ ზ ასაფონ შვა საფრეჲ, ზ ფერსისისა, ზ ფა-
ნა, მამა ქალაქისა ნასისა, მძისა სელომისა, კენეხისა ზ აქასი-
სა, ესენი კაცნი რეჰბისა ❖ სოლო ძენი კენესისა: ღოფნილ, ზ
სარაია, სოლო ძენი ღოფთნილეისა აფაჲ ❖ სოლო მანაფაი შვა
ღოფორა, ზ სარაიას შვა იორამ, მამად დისასარიმისა, რამეთუ
კელოვანნი იუჲნეს ❖ სოლო ძენი ქალებისნი, მისა ყოონისა: ირ,
ზ ილა, ზ ნამა ❖ სოლო ძენი ილის, კენეს ❖ ზ ძენი ამელიმისა:
'ხიჲ, ზ ჴეფა, ზ თირიას, ზ ესერილ ❖ სოლო ძენი იერიინისა:
ეფერ, მურად, ზ თეფერ, ზ იამონ: ზ შვა იეფერ მარონა, ზ სემაის,
ზ იესბუ მამა ღედორისა, ზ მამა ესეჲმონისა ❖ სოლო ცოლმან
მისმან ადია უშვა მას იარედ მამა ღედორისა, ზ ავერას, მამა სო-
ხონასა, ზ ესფილ, მამა ჴანონისა, სოლო ესე ძენი ბეფუფისა, ასუ-
ლის ფარათნისი, რომელი მოიყვანა მორილ ❖ ზ ძენი ცოლთა
იღუქელთა, დისა ხანემისა, ზ დალია მამასა კვილისა ზ სიმეონ
მამად იოძამისა. ზ ძენი ნემონნი მამისა კვილთა: დარმი, ზ ეფე-
მონი, რომელი იყო მასათისაგან ❖ სოლო ძენი სჳმეონისნი, ამ-
ნონ ზ რამონ, მე ანასა, ზ ფიმონს: ზ ძენი ეისნი, ჴოქათ, ზ
ძენი ჴოქათისნი ❖ სოლო ძენი ელნომისა, მასა იუდასი: ირ, მამა
ლიქაბისა, ზ ლაადა, მამა მარისან, ზ ტომი სასლის მოქმედისა
სელთა სახლსა შინა ესობისა ❖ რომელმანცა უქმნა სადგომად
მსესა, სოლო კაცნი ცრუნნი ზ უშიშნი ნათესავადმდე, რომელნი
მთავარ იქმნეს მოაბელთა, რომელმანცა მოაქცივნა ივინი ავედიუდ
მაფუიკიმს შინა, სოლო ესე სიტუჲანი ძველნი ❖ ესენი მეჭურ-

თ
ო
ია
იბ
იკ
იდ
იე
ივ,ის
იზ
ით
იკ
იკა
იკბ
იკგ

ნენ მუნ ❖ ამათგან ძენი სუმიონისნი წარვიდენ მთასა შინა სიირს, მბ
 კაცნი ზუთასნი, თანა, ჭ ფალთია, ჭ ნოადია, ჭ რაფაია, ჭ იოხინი,
 ძენი იესისა, მთავარნი მათნი ❖ ჭ მოსწუჯდნეს ნეშტნი, რომელ- მგ
 ნი დაშთომილ იუვნენ ამაღუკელთგან, ჭ დაქუჯდრნეს მუნ ვიდრე
 დღეინდელად დღემდე.

თ ა ვ ი ე.

სოლო ძენი რუბენისა ჰირმშოსა ისრაელისა, რამეთუ იყო ა
 იგი ჰირმშო მისი, ჭ ¹⁾ ოდეს იგი აკდებოდა სწოლსა მამისა თუ-
 სისასა, მისცა კურთხევა მისი ძესა თუსსა იოსებს, ძესა ისრაელი-
 სასა, ჭ არა იქმნა იგი შერაცხილ, ჰირმშოებასა შინა ❖ რამეთუ ბ
 იუდა ძლიერ ძლიერებითა ძმათა შორის თუსთა, ჭ წინამძღურად
 მისგან, ჭ კურთხევა იოსებისა ❖ ²⁾ ძენი რუბენისნი ჰირმშოსა ის-
 რაელისა: ენოქ, ჭ ფალლუს, ესროძ, ჭ სარმი ❖ ძენი იოელისა: გ
 სემი, ჭ ბანუა ძე მისი. სოლო ძენი დოდასნი, მისა სემისა, ძე მი-
 სი მიქა, ძე მისი რიქა ძე მისი ❖ ვაალ ძე მისი, რომელიცა გარ- ე
 დაძმენა ფალლაფალასარ მეფემან ასურისმან, ესე იყო მთავარი ტო-
 მისა რუბენისა ❖ ჭ ძმანი მისნი მამულსა შინა თუსსა, აღრიც- ვ
 ზუათა შინა თუსთა, ჭ ნათესაობისაებრ მათთა, მთავარი იოილ, ჭ
 საქარია ❖ ჭ ვალეკ, ძე აზუზისა, ძე სამმასი, ძე იოვილისა; იგი ზ
 დაეძმენა აროირსა შინა, ჭ ნავანსა შინა, ჭ ველმოონს ❖ ჭ ჰირ ჭ ც
 ჰირ აღმოსავლით დაეძმენა, ვიდრე შესავალამდე უდაბნოსა, მდინა-
 რისგან ეფფრათისა, რამეთუ საცხოვარი მათი მრავალ იყო, ქწქწ-
 ენასა შინა გალადისასა ❖ სოლო დღეთა შინა საულისთა მოა- თ
 წიეს ბრძოლა წინა აღმდგომ ავარიანთა, ჭ დაეცნენ კელთა შინა
 მათთა მუჯდრნი სავანეთა შინა თუსთა, ეოველნი აღმოსავლეთისა ი
 მიმართ გალადისასა ❖ ძენი გადისნი ჰირის ჰირს მათთა, დაეძმენენ ი
 ქწქწენასა შინა ვასანისასა სელსამდე ❖ იოილ ჰირმშო, ჭ საფამ ია
 მეორე ჭ იანინ, მწიგნობარი ბასანისა ❖ ჭ ძმანი მათნი, სასლი- იბ
 საებრ ძამათა მათთასა, მისაილ, ჭ მოსოლლამ, ჭ სობეა, ჭ იო-

¹⁾ ა მოსე ლე, მკ ჭ მთ.— ²⁾ ბ მოსე ვ. დ მოსე კვ.— ³⁾ ა მოსე მთ.
 ა მოსე მკ. ბ მოსე ვ.

იგ რა, ღ იოხან, ღ იოვია, ღ იობედ, შუდნი ✱ ესენი ძენი აბიიქეს-
 ნი, ძისა რუბინისა ღ ადისა, ძისა ღალადისა, ძისა ძისაილისა,
 იდ ძისა იესესა, ღ ძისა ედაისა, ძისა ვუხისა ✱ ძმისა ძისა აბდიე-
 იე ღლისა, ძისა ღუნისა, მთავარი სახლისა მამეულისა ძათისა ✱ ღა-
 მკვდრებულ იუენეს გალადსა შინა, ბასანსა შინა, ღ დაბნებთა შინა
 ივ ვლამდე ✱ ეოველნი ესე აღრიცხულ იუენეს ღღეთა შინა იოათამ
 ძეფისა იუდასთა, ღ ღღეთა შინა იერობათამისა ძეფისა ისრაელისა-
 იხ თა ✱ ძენი რუბინისნი, ღ ღადისნი, ღ ნახევარ ტომისა მანასესნი,
 იუენენ ძენი ძლიერნი, კაცნი შეძოსილნი ფართთა ღ მასჯლითა, ღ
 ძომრთხმელნი მშჯღდისა, ღ სწავლულ ბრძოლისა ორმეოცდა
 იწ ღლად ✱ ღ ჰყოფდენ ბრძოლათა აგარინათანა, ღ იტურენთა, ღ
 ით ნაფისენთა, ღ ნადაბენთა ✱ ღ განძლიერდეს მათ ზედა, ღ მიეც-
 ნეს კელთა შინა მათთა აგარინანი, ღ ეოველი საყოფელი ძათი, რა-
 მეთუ ღუთისა მიმართ ღღად ევეს ბრძოლასა შინა, ღ ისძინა ძათი,
 კ რამეთუ ესვიდენ მას ✱ ღ წარმოსტეჟესნეს ჰურჭელნი, აქლემნი,
 სუთი ათასი, ღ ცხოვარნი ორას ორმეოცდა ათი ათასი, ღ კარაუ-
 კა ღლნი ორი ათასი, ღ სულნი კაცთანი ასი ათასი ✱ სოლო წელუ-
 ღლნი მრავალნი დაეცნენ, რამეთუ ღუთისა ზიერ იყო ბრძოლა, ღ
 კბ დაემენეს ადგილთა შინა მათთა ვიდრე გარდამენებამდე ✱ ღ ნა-
 სევარ ტომნი მანასესნი, დაემენეს ქუჭანასა შინა ბასანითგან ვი-
 დრე ბაალამდე ერომოს, ღ სანიოს, ღ მათთა აერმონისათა: ღ ესენი
 კგ ღიბანსა შინა განმრავლდეს ✱ ღ ესენი მთავარნი სახლისა მამეუ-
 ღლისა ძათისანი: დოფერ, ღ იესე, ღ ელიილ, ღ იერემია, ღ იო-
 დია, ღ იედიილ, : კაცნი ძლიერნი ძალითა, კაცნი სასელოვანნი,
 კდ მთავარნი სახლთაებრ მამეულთა თჯსთა ✱ ღ დაუტევეს ღმერთი
 მამათა თჯსთა, ღ იმრუქს შედგომად ღმერთთა ერთა ქუჭანისათა,
 კმ რომელნიცა მოსხო ღმერთმან ზირისაგან ძათისა ✱ ღ აღუდგინა
 ღმერთმან ისრაელთამან სული ფულასი ძეფისა ასურეთისა, ღ სუ-
 ღლი ფედლაფალასარისა ძეფისა ასურასტანისა, ღ გარდასცვალა რუ-

ბენ ზე კაად, ზ ნასეკარი ტომი მანასესი, ზ შეიუჟანნა იგინი ალა-
ლანს შინა, ზ იოშორს, ზ არანს შინა, ზ მდინარესა სედა ღოხანს,
ვიდრე დღეინდელად დღედმდე.

თ ა ვ ი ვ.

ღა იუჟნეს ძენი ლევისნი, ¹⁾ გერსონ, კათ, ზ მერარი ზ ზ
ძენი კათისნი, ამრამ, ზ ისაარ, ქებრონ ზ ოშიილ ზ ძენი ამრამ
ძისნი, აჭრონ, ზ მოსე, ზ მარიამ, სოლო ძენი აჭრონისნი, ნადაბ,
ღ აბიუდ, ზ ელიასარ, ზ იათამარ, ზ ელიასარ შვა ფინეს, ზ
ფინეს შვა აბიუდ ზ ზ აბიუდ შვა ბოკი, ზ ბოკი შვა ოზია ზ სოლო
ოზია შვა ზარეა, ზ ზარეა შვა მარიოთა ზ სოლო მარიოთა შვა
ამარია, სოლო ამარია შვა აქიტობ ზ სოლო აქიტობ შვა სადუკ,
ღ სადუკ შვა აქიმას ზ სოლო აქიმას შვა აზარია, ზ აზარია შვა
იოანან ზ სოლო იოანან შვა აზარია, ზ იგი არს აზარია, რომე-
ლი მღჳდელობდა სახლსა შინა, რომელიცა აღაშენა სოლოძონ
იერუსალიმსა შინა ზ სოლო შვა აზარია ამარია, ზ ამარია შვა
აქიტობ ზ სოლო აქიტობ შვა სადოკ, ზ სადოკ შვა სელლუმი ზ ზ
სელლუმი შვა ელიაბ, ზ ელიაბ შვა აზარია ზ ზ აზარია შვა სარენან,
ღ სარენან შვა იოსედეკა ზ სოლო იოსედეკა წარვიდა ოდეს გარ-
დააშენა უფალმან იუდა ზ იერუსალიმი კელითა ნახუიოდნოსორი-
სა ბაბილონს შინა ზ სოლო ²⁾ ძენი ლევისნი, გერსონ, კათ ზ მე-
რარი ზ ზ ესე სახელები არს მეთა გერსონისთა ლუბენი ზ სე-
მია ზ სოლო ძენი კათისნი, ამრამ, ზ ისაარ, ქებრონ, ზ
ოშიილ ზ სოლო ძენი მერარისნი, მოოლი, ზ მუსი, ზ ესე მო-
ბანი ლევისანი მამეულისა ებრ მათისა ზ გერსონ, ღოჯან ძის
ძისისა, იეთ მე ძისი, ზ სემნა მე ძისი ზ იოლა მე ძისი, ადლო მე
ძისი, ზარა მე ძისი, ზ ეთრი მე ძისი ზ ძენი კათისნი, ისაარ მე
ძისი, ამინადაბ მე ძისი, კორე მე ძისი, ასირ მე ძისი ზ ელკანა მე
ძისი, აბისაფ მე ძისი, ასირ მე ძისი ზ კათ მე ძისი, ურთილ მე
ძისი, ოზია მე ძისი, საულ მე ძისი ზ სოლო ძენი ელკანასნი,
ამასი მე ძისი, ამოთ მე ძისი ზ ელკანა მე ძისი, სუფი მე ძისი

¹⁾ ა მოსე მკ. ბ მოსე ვ. ქეემორე კბ. დ მოსე გ.—²⁾ ა მოსე ე.

კს ზნათ მე მისი ❖ ელიაბ მე მისი, იერემილ მე მისი, ელკანა მე
 კს მისი, საშუილ მე მისი ❖ სოლო ძენი საშუილისა, ჰირშიო მისი
 კთ იოილ, მეორე აბია ❖ სოლო ძენი მარარისნი მოოლი მე მისი,
 ლ ლობენი მე მისი, სეპია მე მისი, ოზა მე მისი ❖ სამა მე მისი,
 ლა ანანი მე მისი, ასაია მე მისი ❖ სოლო ესენი არიან რომელნი
 ლბ დადგინა დავით მეგალობლად სახლსა შინა უფლისასა, ოდეს დად-
 ლბ გინა კიდობანი ❖ ზ იუენენ მსახურნი წინაშე კარვისა სახლსა სა-
 ლგ წამებელისასა მეგალობლად, ვიდრე აღაძენა სოლოძონ სახლი
 ლგ უფლისა იერუსალმს შინა, ზ დადგენ წესისა ებრ თვისისა მს-
 ლგ ხურებათა შინა მათთა ❖ ზ ესენი არიან წინაშე მდგომარენი, ზ მე-
 ლდ ნი მათნი მეთაგან კათისათა, ემან მეგალობელი მე იოილისა, მისა
 ლდ სამოილისა ❖ მისა ელკანასი, მისა იერემელისა, მისა ელიელისა,
 ლე მისა ნათისა ❖ მისა სუფისა, მისა ელკანასი, მისა ამიოთისა,
 ლე მისა ამსიისა, მისა ელკანასი ❖ მისა იოილისა, მისა აზარისა,
 ლს მისა საფანისა ❖ მისა მათისა, მისა ასერისა, მისა აბიასფისა,
 ლს მისა ასიროისა, მისა კორესა ❖ მისა ამინადაბისა, მისა ისაარი-
 ლთ სა, მისა კათისა, მისა ლევისა, მისა ისრაელისა ❖ ზ მისი
 მ ასაფ, რომელი იყო მდგომარე მარჯუტნით მისსა, ასაფ მე ვარა-
 მ ქიასი, მისა სამასი ❖ მისა მიხაილისი, მისა მასილოსი, მისა
 მ,მბ მელქიასი ❖ მისა ათანოესი, მისა ზარაესი, მისა ადაილისი ❖ მი-
 მბ სსა ეთამისა, მისა ზემისა, მისა სემეისა ❖ მისა იათისა, მისა გედ-
 მდ სონისა, მისა ლევისა ❖ სოლო ძენი მერარისნი მისა მათისა მა-
 მე რცხენით: ეთამ მე სუსისა, მისა აბდიისა, მისა მალაქისა ❖ მისა
 მე სავიეისა, მისა სეფაკიისა ❖ მისა ამსიასი, მისა მანისა, მისა
 მს სამირისა ❖ მისა მოოლისა, მისა მუსისა, მისა მერარისა, მისა
 მს ლევისა ❖ სოლო ძენი მათნი სახლისა ებრ მამეულისა მათისა,
 მთ ლევიტელნი, რომელნი მიცემულ იუენეს უოველსავე საქმესა სამსა-
 მთ ხურებელსა კარვისა სახლისა ღუთისასა ❖ ზ აჰრონ ზ ძენი მისნი
 აკემედეს ზედა საკურთხეველსა უოვლად დასაწუტლსა, ზ ზედა სა-
 კურთხეველსა სასამევეელსა უოველსა შინა საქმესა წმიდასა
 წმიდათასა, შესანდობლად ისრაელისა უოველისა ებრ, რამო-

დენი უბეძანა მოსე მონაძან ღუთისაძან ❖ სოლო ძენი აჭრონისნი
 ესენი, ელიასარ ძე მისი, ფინეს ძე მისი, აბიუდ ძე მისი ❖ ბოკი
 ძე მისი, ოზი ძე მისი ❖ ზარეა ძე მისი, მარით ძე მისი ❖ ამა-
 რია ძე მისი, აქიტობ ძე მისი, სადუკ ძე მისი, აქიმას ძე მისი ❖ დ
 ესე არიან სავანენი მათნი საყოფელთა ებრ მათთა, დ სასლვართა
 შორის მათთა ძეთა აჭრონისათა, ნათესავისა კათისა, რამეთუ
 ამით ხუდა წილი ❖ დ მისცეს მათ ქებრონი ქუჭყანასა შინა იუ-
 დასსა, დ ქუჭყე ქალაქნი მისნი გარემოს მისსა ❖ დ 1) აგარაჳნი
 ქალაქისანი, დ სოფელნი მისნი მისცნეს ქალაქს ძესა იუფონისა-
 სა ❖ სოლო ძეთა აჭრონისათა მისცეს ქალაქნი მისალტოლველ-
 ნი: ქებრონი, დ ქუჭყე ქალაქნი მისნი, დ ღობსა, დ ქუჭ ქალაქნი
 მისნი, დ ალოძ, დ გარემოსნი მისნი ❖ დ კელმი, დ გარემოს ქა-
 ლაქნი მისნი: დ დაბირი, დ გარე მოსლუდვილი მისი ❖ დ ასან დ
 გარე მოსლუდვილი მისი, დ ვეფსადის, დ გარე მოსლუდვილი მისი,
 დ ვეფსურ, დ გარე მოსლუდვილი მისი ❖ სოლო ტომისაგან ბე-
 ნიამენისა გაბაონი, დ გარე მოსლუდვილი მისი, დ ელამოთ, დ გა-
 რე მოსლუდვილი მისი, დ ელაშვიე დ გარე მოსლუდვილი მისი, დ
 ანათოთ დ გარე მოსლუდვილი მისი, ყოველნი ქალაქნი მათნი
 ათსამეტნი ტომისა ებრ მათისა ❖ დ ძეთა კათისთა, რომელნი
 დაშთომილ იუენენ ტომისაგან ნათესავისა, ნასეჳარ ტომისაგან მა-
 ნასესა, მისცეს ნაწილად ქალაქნი ათნი ❖ დ ძეთა კედსონისთა ნა-
 თესავისა ებრ მათისა ტომისაგან ისახარისა, დ ტომისაგან ასერი-
 სა, დ ტომისაგან ნეფთალემისა, დ ტომისაგან მანასესა ბასანსა
 შინა, მისცნეს ათსამეტნი ქალაქნი ❖ დ ძეთა მერარისთა ნათე-
 სლობისა ებრ მათისა, ტომისაგან რუბენისა, დ ტომისაგან კადი-
 სა, დ ტომისაგან ზაბულონისა, მისცნეს წილისა ებრ ქალაქი
 ათორმეტი ❖ სოლო მისცეს ძეთა ისრაელისათა ლევიტელთა ქა-
 ლაქნი, დ გარემო მათი ❖ სოლო მისცეს წილთა ებრ ტომთაგან
 ძეთა იუდასთა, დ ტომთაგან ძეთა სუძეონისთა, დ ტომთაგან ძეთა
 ბენიამენისთა, ქალაქნი ესე, რომელთა უწოდეს სასელები თჳსი ❖

ნ
 ნა
 ნა, ნა
 ნდ
 ნე
 ნვ
 ნს
 ნტ
 მ
 მა
 მბ
 მგ
 მდ
 მე

1) ისლ. ლა.

და მამულები სავანე მეთა კათისთა იქმნეს ქალაქნი სასდუართა მათ-
 და თხრი ტომისაგან ეფრემისა და ¹⁾ მისცეს მათ ქალაქნი სალტო-
 ლეკლთანნი, სჯქემ და გარე მოსდუდვილი მისი მთასა ეფრემისსა, და
 და ღაზერ, და გარე მოსდუდვილი მისი და და კეპან, და გარე მოსდუ-
 დვილი მისი, და ბეთორონ, და გარე მოსდუდვილი მისი და და ელონ
 და და გარემოს მისნი, და გეთრემონ და გარემოს მისი და და ნახევართა
 ტომთა მანასესთა, ანერ, და გარემო მისი, და იეგლანამ და გარემო
 და მისი, ტომთა ებრ მეთა კათისთა ნემტთა და მეთა გედსონისთა
 მამულები სავანე ნახევარ ტომთა მანასესთა მისცეს გავლონ ბასანი-
 ფბ საგან, და გარემო მისნი, და ასიროთ და გარემო მისი და და ტომი-
 სავანე ძსახარისა კედეს, და გარემო მისი, და ნადარ და გარემო მი-
 ფბ სნი და და რამოთ და გარემოსი მისი, და ენან და გარემო მისნი და და
 და ტომისაგან ასირისა, მასის და გარემო მისი, რამოთ და გარემო
 და მისი და და აკაკ და გარემო მისი და და რობ და გარემო მისი: და
 და ტომისაგან ნეფთალებისა კადის კალილევას შინა, და გარემო მისი,
 და და სამოთ და გარემო მისი, და კარიათაიმ, და გარემო მისი და და მე-
 და და მერარისთა ნემტთა ტომისაგან საბულონისა, რემონ და გარე-
 და და მისი, და და თაბორი, და გარემო მისი და და წაღ იორდანესა იე-
 და და რაქო, შირ და შირ ადმოსავლისა იორდანისა: ტომისაგან რუბენი-
 და და სს, ბოსორი უდაბნოსა შინა და გარემო მისი, და ესსა: და გარემო
 და და მისი და და ვადიმოთ და გარემო მისი, და მოაკსაფ და გარემო მი-
 და და სი და და ტომისაგან კადისა რამოთ და და და და და გარემო მისი,
 და და დანაიმ და გარემო მისი და და ესებონ და გარემო მისი, და იახირ და გა-
 და და რემო მისი:

თ ა ვ ო ზ

და და სოლო ესენი მენი ისრაელისნი ფოლა, და ფუა, და იასუბ, და სო-
 და და მერამ, ოთხნი და სოლო მენი ფოლისნი, ოსი და და რაფენ, და იერიელ,
 და და შმინ, და იაფთამ, და სამუილ, მთავარნი სასლისაებრ მამულებსა
 მათთაჲს, რომელნი იუჟნეს ტომისაგან ფოლასა ძლიერნი ძალითა
 ნათესავისაებრ მათისა, რომელნი აღირიცხნეს დღეთა შინა და და

¹⁾ ისო კა.

თისთა ოცდა ორი ათასი, ღ ექუსასი ❖ სოლო ძენი ოხისნი იე-
 ზრი, ღ ძენი იეზრისნი, მისაიღ, ღ ავღია, ღ აოილ, ღ იოსია,
 სუთნი ეოველნი მთავარნი ❖ ღ მათთანა ნათესავისაებრ მათისა
 სახლისაებრ მამეულისა მათისა, შერტეუელნი ღ ძლიერნი წუო-
 ბასა. შინა ბრძოლასა ზედა, ოცდა ექუსი ათასი, რამეთუ მრ-
 ვალნი ესხნენ ცოლნი ღ შუღნი ❖ სოლო ძმათაცა მათთა ეოველ-
 თა შინა ტომთა იხაქარისათა უძლიერესნი. ძალითა ოთხმოცდა
 ძუდი ათასი, აღრიცხული მათ ეოველთა ❖ სოლო ¹⁾ ძენი ბენიამე-
 ნისნი, ვალი, ღ სოფორ, ღ იედილ საძნი ❖ სოლო ძენი ვალისნი
 ესებონ, იაზია, ოხიილ, ღ ერიმუთ, ღ ურია, სუთნი მთავარნი ს-
 ხლისა მამეულისა მათისა, უძლიერესნი ძალითა, ღ აღრიცხუა მ-
 თი, ოცდა ორი ათასი, ღ ოცდა ათოთხმეტი ❖ სოლო ძენი სო-
 ვორისნი სამირია, ღ იოაბ, ღ ელიესერ, ღ ელიანა, ღ ამარია, ღ
 იერიმუთ, ღ ავია, ღ ანათოთ, ღ ელმეთუბ, ეოველნი ესე ძენი სო-
 ვოროისნი ❖ სოლო აღრიცხუა მათი ნათესავისაებრ მათისა,
 მთავარნი სახლთა მამეულთა მათთანი, უძლიერნი ძალითა, ოცი
 ათასი ღ ორასი ❖ სოლო ძენი იგი ედილეესნი, ვალამ, ღ ძენი
 ვაალიმისნი იაუს, ღ ბენიამენ, ღ აოთ, ღ აქანან, ღ სიფან, ღ თა-
 რსის, ღ აქისარ ❖ ეოველნი ესე ძენი, ედილეესნი, მთავარნი
 ტომთანი, ძლიერნი ძალითა, ათძუდმეტი ათასი ღ ორასი, აღ-
 მსლეველნი ძალითურთ ბრძოლისა მიძართ ❖ ღ საფან ღ აფან, ძე-
 ნი იერმუთისნი ❖ ესეუდ, ძე მისი, ნეფთალემ ძე მისი, ღ აესილ,
 ღ გოინინ, ღ იესერ, ღ სეულიმ, ძენი მისნი, ვალამ ძე მისი ❖
 ძენი მანასესნი, იესრალ, რომელიცა უშვა სარჭამან მისძან სირა,
 მანვე უშვა მას მახირას მამა გალაადისა ❖ სოლო მახირ მიჯგა-
 რა ცოლი აფირსა, ღ სეფინსა, ღ სასელი დისა მისისა მასა,
 სოლო სასელი მეორისა სალაზად, სოლო შენა სალაზად ასულნი ❖
 ღ უშვა მანას ცოლმან მახირისძან ძე ღ უწოდა მას სასელი ფარ-
 ეს, ღ სასელი ძმისა მისისა სორორ, ღ ძენი მისნი ულამ, ღ რა-
 ვამ ❖ სოლო ძენი ულაძისნი, ვალამ, ესენი ძენი ცალაადისა, მი-

¹⁾ ა მოსე ძე.

კ
დ
ე
ვ
ზ
ც
თ
ი
ია
იბ
ივ
იდ
იე
იუ
იზ

იტ ს მახირის, მის მანასესა ✥ სოლო დამან მისმან მალეხეთ, შენა
 იტ იესუდ, ზ აბიესერ, ზ მალა ✥ სოლო იუტენ პენი სეპირისნი,
 კ აინ, ზ სინემ, ზ დოკიიმ; ზ ენამ ✥ სოლო პენი ეფრემისნი,
 კ აფსალამ, ზ რამ ძე მისი, ზ ფამ ძე მისი, ზ ელად ძე მისი, ზ
 კ აფა ძე მისი ✥ ზ ზავად ძე მისი, ზ სუთელა ძე მისი, ეზერ ძე მი-
 სი, ზ ელიად, სოლო მოკლენს იგინი კაცთა გეთელთა, რომელნი
 კ ბ იუტენს ქრესტანასა მას შინა, ვინათგან განვიდეს წარტაცებად ზირუ-
 კ ბ ტეუთა მათთა ✥ ზ ტიროდა ეფრემ მამა მათი მზავალ დღე, ზ მო-
 კ ბ ვიდენ მძანი მისნი რათა ნუგეშინის სცენ მას ✥ ზ შვიდა ცოლი-
 კ ბ ს მძართ თვისისა, ზ მუცლად იღო, ზ შუა ძე, ზ უწოდა სახელი
 კ ბ მისი ბარე, რამეთუ ბოროტსა შინა სახლისა მისისასა შობილ
 კ ბ არს ✥ სოლო ასული მისი სარა, დანარჩომთა მათ შორის,
 კ ბ ზ აღაშენა მან ბეთორონ ქვემონი ზ სემონი, ზ საღრი ✥ სოლო
 კ ბ რაფაი ძე მისი, ზ რასეფ ზ თალაი პენი მისნი, ზ ფან ძე მისი ✥
 კ ბ ზ ვადნ ძე მისი, ზ ამიუდ ძე მისი, ელისამ ძე მისი ✥ რუნ ძე
 კ ბ მისი, იოსი ძე მისი ✥ ზ სამკვდრო მათი, ზ საუნე მათი ბეთილი
 კ ბ ზ სოფელნი მისნი, წინა აღმოსავალსა ნაარანისა, ზ დანაგლისა
 კ ბ მძართ კერძოს ღასირისასა, ზ დაბანი მისი, ზ სინემ ზ დაბნები
 კ ბ მისი ვიდრე ღასისმდე, ზ დაბანი მისნი ✥ ზ ვიდრე სასდქრადმდე
 კ ბ ძეთა მანასესთა, ბეთსან, ზ დაბანი მისნი, თანკ ზ დაბანი მისნი,
 კ ბ მავდონი, ზ დაბანი მისნი, დადორ ზ დაბანი მისნი, ამათ შო-
 კ ბ რის დაემკვდრენ პენი იოსებისნი, მისა ისრაელისანი ✥ ¹⁾ პენი
 კ ბ ასერისნი, იამნა, ზ ესუდ, ზ იესუე, ზ ვარია, ზ სარრეა დაჲ მ-
 კ ბ თი ✥ სოლო პენი ბარისანი, სეკერ, ზ ძელხილ, ესე მამა ზაბე-
 კ ბ თისა ✥ ზ ქობორ შუა იაფლეეთ, ზ სომირ, ზ სოთან, ზ სულა დაჲ
 კ ბ მათი ✥ ზ პენი იფლეეთისნი, ფასეს, ზ ამამათ, ზ ასოათ, ესე ძე-
 კ ბ ნი იაფლეეთისნი ✥ სოლო პენი სომირისნი, იხიურ, რივეია, ზ
 კ ბ იაბა, ზ არამ ✥ სოლო პენი ასუდისა მძისა მისისა, სუფა, ზ ი-
 კ ბ მნა, ზ იელიმ, ზ ალამ ✥ პენი სუფასანი სეე, არიაფერ, ზ სულა,
 კ ბ ზ ვორინ, ზ იმრამ ✥ ზ ვასა, ზ იუდ, ზ სემმა, ზ სელიძეან, ზ

1) ა მოსე მკ.

იეფრან, ღ ვეერა ❖ სოლო მენი იეთორისნი, იეფონ ღ ფასფა, ღ
 არეი ❖ სოლო მენი ოლანისნი, ორეს ღ ანიილ, ღ რასია ❖ ეო-
 ველნი ესე მენი ასერისნი, ეოველნი მთავარნი სასლთა მამეულთა-
 ნი, რჩეულნი ძლიერნი ძალითა, მთავარნი მსედართ მთავართანი,
 ღ რიცხვ ძათი ქაძისა განწყობისასა ბრძოლასა ზედა ოც ღ ექჳსი
 ათასი კაცი.

ლტ
 ლთ
 მ

თ ა ვ ი ს.

სოლო ¹⁾ ბენიამენ შვა ვალა ზირმშო თჳსი, ღ ასვილა მე-
 ორე, ღ დიერი მესამე ❖ ღ ნაუა მეოთხე, ღ რაფუ მესუთე ❖ სო-
 ლო იეჳნენ მენი ვალესნი, აღირ, ღირა, ღ აბიუდ ❖ ღ აბისუი, ღ
 ნოამან, ღ ასია ❖ ღ დერა, ღ სეფუფამ, ღ ურამ ❖ ღ ესე მენი
 აოდისნი, ესე არიან მთავარნი ტომთა დამკვდრებულთა გაბაონსა
 შინა; რომელნიცა დაეშენეს მანუაფსა შინა ❖ ღ ნამან, ღ ასია,
 ღ ღირამ, იგივე იღლამ, სოლო ღირა შვა აზან, ღ ნუა ❖ ღ სე-
 ორიმ შვა ველსა სედა მოაბისასა, ოდესცა განტყეუბასა მისსა
 მუნ ოსიმ ღ ბაადა ცოლი მისი ❖ სოლო შვა ვალისგან ცოლი-
 სა თჳსისა იობამ, ღ სამიუ, ღ მისუ, ღ მელხომამ ❖ ღ იოასა, ღ
 სესიუ, ღ მარმიუ, ესე მენი მისნი მთავარნი მამეულთანი ❖ სო-
 ლო ოსიმისგან შვა ამითოვა, ღ ელიფადა ❖ სოლო მენი ელი-
 ფადისნი, ებერ, ღ მისთამ, ღ სამილ: ამან აღაშენა ანონ ღ აოდონ
 ღ დაბანი ძათი ❖ სოლო ვარია ღ სამა ესე მთავარნი ტომთა
 მკვდრთა ელაძს შინა ღ მათ განსდევნეს მეოფნი ღათს შინა ❖ ღ
 მძანი ძათნი, სოსილ, ღ იერიმოთ, ღ ზაადია, ღ არად, ღ ავად ❖
 ღ მისოლლამ ღ იესფა, ღ იეზია, მენი ბალასნი ❖ ღ ზაბადია, ღ
 მესოლამ, ღ აზაკი, ღ ავერ, ღ ღასსი ❖ ღ სამარი, ღ იეჳელია,
 ღ იობამ, მენი ელფაღლისნი ❖ ღ იაკიმ, ღ სეზრე, ღ სებდი ❖ ღ
 ელიონა, ღ სალაფ, ღ ეიიმ ❖ ღ ადაია, ღ ბარეა, ღ სამარათ, მენი
 სემეისნი ❖ ღ იეფან, ღ აბერ, ღ ელეილ ❖ ღ ადრია, ღ ავღონ,
 ღ სესრი, ღ ანან ❖ ღ ანანია, ღ ილამ, ღ ანათათია ❖ ღ იეფადია
 ღ ფანუილ მენი სოსიეისნი ❖ ღ სამოას, ღ სარეა, ღ ეფნია ❖ ღ

ა
 ბ.გ
 დ
 მე
 ს
 ც
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე,ივ
 იზ
 იწ,ით
 კ
 კა,კბ
 კბ,კდ
 კე,კვ

¹⁾ ა მისე მკ.—²⁾ სემორე ზ.

კ^ს ირასია, ზ ილია, ზ ზესრია, მენი იერომისნი * ესენი მთავარნი
 კ^ტ მამულთა ტომთაებრ მათთა; ესენი ჰირველნი დაეყანენ იერუსალიმს
 კ^თ შინა * სოლო ¹⁾ გაბაონს შინა დაეშენა იეილ მამაჲ გაბაონისა, ზ
 ზ სანელი ცოლისა მისისა მამაჲ * სოლო მე მისი ჰირმშო აბდონ,
 ზ ზ სუ^ა, ზ კის, ზ ვაელ, ზ ნადაბ * ზ ზ ნირ, ზ ზ დედლორ, ზ აიუი
 ზ ზ მმანი მისნი, ზ ზ საურ, ზ ზ მანელოდ, სოლო მანელოდ შვა სამაი *
 ზ სოლო ესენი დაეკვდრენ მართლ მმათა თუსთა იერუსალემს შინა
 ზ მმათა თანა თუსთა * სოლო ²⁾ ნირ შვა კის, ზ კის შვა საულ, სოლო
 ზ საულ შვა იონათან, ზ მელსისუე, ზ ამინადაბ, ზ ეშვაალა * სოლო
 ზ მენი იონათანისნი, მეფეივალ ზ ანუ მეფეივოსთეი, ზ მეფეივალ შვა
 ზ მიქა * სოლო მენი მიქიანსნი, ფითოთ, ზ მალოს, ზ ფარეს, ზ
 ზ სანს * სოლო სანს შვა იოდა, სოლო იოდა შვა სალექეფა, ზ ას-
 ზ მოთ, ზ ზამბრი; სოლო ზამბრი შვა მესა * სოლო მესა შვა ბანან
 ზ რაფაჲ მე მისი, ელასა მე მისი, ასაილ მე მისი * სოლო ასაილი-
 ზ სს ექქსნი მენი, ზ ესე სანელები მათი, ესრეიკაჲ ჰირმშო მისი, ზ
 ზ იშმაილ, ზ ასარია, ზ აბდია ზ სარია, ზ ანან, ესე ყოველნი მე-
 ზ ნი ასალისნი * სოლო მენი ასინისა მმისა მისისანი; ულაჲ ჰირ-
 ზ მშო მისი, ზ იესუს მეორე, ზ ელიფას მესამე * სოლო იქმნეს
 ზ მენი ულაშისნი, კაცნი ძლიერნი ძალითა, მომრთსმეღნი მშულდი-
 ზ სანი, ზ განმრავლებულნი მეთა, ზ მეთა მეთანი, ას ორმეოცდა ათ-
 ზ ნი: ესე ყოველნი მეთაგან ბენიამენისთა.

თ ა ვ ი თ

ა და ყოველი ისრაელი აღრიცხულ არს ზ აჲ არიან აღწე-
 ბ რილ წიგნსა შინა მეფეთა ისრაელისათა, ზ იუდასათა, გარდამენე-
 ბ თათა თანა ბაბილონს შინა უსჯულოებათა წილ მათთა, რომლი-
 ბ თა იუსჯულოეს * ზ ზ რომელთა დაივანეს ჰირველ სამკვდრებეთა
 ბ ებრ თუსთა ქალებთა შინა ისრაელთასა, მდღელთა, ზ ზ ლევიტელთა
 ბ ზ მიცემულთა მსასურებასა სედა * ზ იერუსალემს შინა დაივანეს,
 ბ მეთაგან იუდასთა, ზ მეთაგან ბენიამენისთა, ზ მეთაგან ეფრემისთა
 ბ ზ მანასესთა * უთი მე ამიუდისა, მისა ამბრისა, მისა ამპირა-

¹⁾ ჰეპტორე თ. — ²⁾ ჰეპტორე თ. ა მეფეთა იდ.

იმისა მისა ბანიისა, ძისა მეთა ფარესისთა, მისა იუდასა ❖ დ სი-
ლომისგან, ასა ზირმძო მისი, დ მენი მისნი ❖ სოლო მეთაგან
ზარასთა, იეილ, დ მძანი მათნი, კქესას ოთხმეოცდა ათი ❖ დ მე-
თაგან ბენიამენისთა, სახომ მე ბოსოლაძისი, მისა ოდუისა, მისა
სანუისა ❖ დ იებანა მე იერობოამისა, დ ილაგ: დ ესენი მენი ოზი-
სნი, მისა მაქირისა, დ მოსოლამ, მე საფათისა, მისა რაგუილისა,
მისა იებანისა ❖ სოლო მძანი მასანი შობისაებრ მათისა ცსრა ას
ორმეოცდა ათექუსმეტნი, ვოველნი კაცნი, მთავარნი ტომთა სა-
ხლისაებრ მამეულთა თვსთა ❖ სოლო მღვლელთაგან იოდაი, დ
იოარომ, დ იოაკიმ ❖ დ ასარია მე ხელკისა, მისა მოსოლაძისა, მი-
სა სადუკისა, მისა ძარაროთისა, მისა აქიტობისა უსუცესისა სა-
ხლსა ღუთისსა ❖ დ აღიამ მე იერაამისა, მისა თასბოროისა, მისა
მელქიისა, დ მასნა, მე ადიილისა, მისა აზერისა, მისა მოსოლამი-
სა, მისა მასელიმოთისა, მისა ემძარია ❖ სოლო მძანი მათნი მთა-
ვარნი სახლისაებრ მამეულისა მათისა, ათას შუდას სამეოცი, ძლი-
ერნი ძალითა საქმისა მსახურებისა სასილსა შინა ღუთისსა ❖
სოლო ლევიტელთაგან, სამეია მე ასუბისა, მისა ასრიკამისა, მისა
საბიისა, მეთაგან მერარისთა ❖ სოლო ბაკუბაკარ, დ არეს დ ბარეა, დ
მათანია მე მიქასი, მისა ხესრისა, მისა ასაფისა ❖ დ აბდია მე
სამესი, მისა გოლიფილისა, მისა ადიფუნასი, დ ბარაქია მე ასნასი,
მისა ეალკანისა. რომელი დამენებულ იყო ეხოთა შორის ნეტო-
ფათისთა ❖ სოლო მეკრენი, სელუმ დ აკუმ, დ თელმონ, დ ემძან,
დ მძანი მათნი ❖ სელუმ მთავარი, დ ვიდრე ამა ემძადმდე ბჭეთა
შინა მეფეთასა აღმოსავლეთისა მიმართ, ესე ბჭენი დაბანაკებნას
სედა მეთა ლევისთა ❖ დ სელუმ მე კორესი, მისა აბიასაფისა, მი-
სა კორესა; დ მძანი მისნი სახლისაებრ მამეულთა მათთასა, კორე-
ანნი საქმეთა სედა მსახურებისათა, მცველნი საუმილაფთა კარვისათა,
დ მძანი მათნი ბანაკთა სედა უფლისათა, მცველნი შესავალთანი ❖
სოლო ფინეხ მე ელიასარისა იყო მეფანებული მათი წინაშე უფლი-
სა, დ ესენი მას თანა ❖ დ შემდგომად ამისა საქარია მე მოსოლა-
ლაძისა, მეკრე კარისა კარვისა საწამებელისა ❖ ვოველნი რჩეულ-

მ
კ
ზ
ტ
თ
ი
ია
იბ
ივ
იდ
იე
ივ
ის
იტ
ით
მ
კ
კბ

ნი მეგრენი კართა ზედა, ორას ათორმეტნი: ესენი ავარაკებთა მათ-
 თა აღრიცხულნი: ესენი დაადგინნეს დავით ღმრთისა და სამუილ წინათ მსე-
 კბ დველმან სარწმუნოებისა მათისამან ❖ ღმრთისა და მენი მათნი იუვენ
 კდ ბჭეთა თანა სახლისა უფლისათა, ღმრთისა შინა კარვისასა მკმი-
 კე ლაენი რიგისაებრ ❖ ოთხთავე ქართა იუვენ კარნი აღმოსავლით,
 კვ დასავლით, ჩრდილოთ, ღმრთისა და სამხრით ❖ სოლო მმანი მათნი,
 კვ რომელნი ცხოვრებდეს დაბნებთა შინა თვსთა აღმოვიდოდეს მბა-
 კვ თთაებრ ქამთავან ვიდრე ქამადმდე ცვალებასა ზედა მათსა ❖ ვინათ-
 კვ გან ოთხთა მკარეთა უხუცესთა რწმუნებულნი იუვენ კარნი იგი,
 კვ ღმრთისასა დიბანაკებდეს ❖ ღმრთისა სახლისა ღმრთისასა იქცე-
 კვ ოდენ საემილაეთა შინა თვსთა. ღმრთისა კლიტეთა ზედა რომელნი
 კვ აღრე განსმად ვერ იყო ბჭეთა ტაძრისათა ❖ სოლო ამათავანი
 კვ იუვენ ჭურჭელთა ზედა მსახურნი, რამეთუ რიცხუსაებრ მოიღებდეს
 კვ ჭურჭელთა ღმრთისაებრ განიღებდენ ❖ ღმრთისა დადგინებულ-
 კვ ნი ჭურჭელთა ზედა, ღმრთისა ზედა ჭურჭელთა წმიდათასა, ღმრთისა
 კვ ფქვილთა ზედა იფქლისათა, ღმრთისა, ღმრთისა, ღმრთისა, ღმრთისა
 კვ ღმრთისა და სულელთა ❖ სოლო მენი მღვდელთანი იუვენ მსარძველნი მუ-
 კვ რთა საცხებლად, ღმრთისა და მემსადებდეს არიმათიით ❖ ღმრთისა ღმრთისა
 კვ ტელთავან, ესე ზირმშო სალუმ კორიანისა, რომლისა რწმუნებულ
 კვ იყო საქმე ტაფისა მსხუწრზლთა დიდისა მღვდლისა ❖ ღმრთისა კა-
 კვ ათთელი მმთავან მათთა იყო ზურთა ზედა წინა დასავლებლისათა,
 კვ რომელი განმსადებდა მბათითი მბათად ❖ ღმრთისა ფსალმუნთ
 კვ მკალობელნი, მთავარნი მამულთა ღმრთისა, განსამღმრთებუ-
 კვ ლნი ცვალებისაებრ ტაძრსა შინა ყოველ დღე, რათა დღე ღმრთისა
 კვ თვსთა მსახურებასა მსახურებდენ ❖ ესე მთავარნი მამულთა ღმრთისა
 კვ ტელთანი ნათესაობისაებრ მათისა, უფროსნი ესენი ეგნეს იერუსა-
 კვ ლემსა შინა ❖ სოლო გაბაონსა შინა სცხოვრებდა მამად გაბაონისა
 კვ იგილ, ღმრთისა ცოლისა მისისა მასა ❖ ღმრთისა ზირმშო მისი აბ-
 კვ დონ, ღმრთისა, ღმრთისა, ღმრთისა, ღმრთისა ❖ ღმრთისა, ღმრთისა, ღმრთისა
 კვ მმანი მისნი, აიუს, ღმრთისა, ღმრთისა ❖ სოლო მკელოდ შვა სა-

მულთა ზ ნატეჭნავისა, ზ ზოეს საულ, ზ მენი მისნი დაცემულ-
 თ ნი მოსა სედა გელბუისასა ზ ზ განმარცხეს იგი ზ წარკეჭთეს
 თავი მისი, ზ საჭურველნი მისნი, ზ წარგზავნეს ქუჭყანასა შინა
 უცხო თესლთასა, რათა შეიღონ ზ აწვენონ კერძთა მათთა, ზ ერ-
 ი თა ზ სოლო საჭურველი მათი დადვენ ბომონსა შინა ღუთისა მა-
 ი თისასა, ზ თავი მისი ბომონსა შინა დაგონისასა ზ ზ ესმათ ეო-
 ველთა მკვდრთა იავესსა შინა გალადიასათა ეოველი, რომელი
 იბ უქმნეს ფილისტიმელთა საულს, ზ მეთა მისთა ზ ისრაელთა ზ ზ
 აღდვენ გალადიასკან ეოველნი კაცნი ძლიერნი, ზ მოვიდეს ზ
 აღიღეს გუამი საულისა, ზ გუამნი მეთა მისთანი, ზ მოიღეს მათ
 იგინი იავის შინა, ზ დაფლნეს მვალნი მათნი ქუჭყე მუხასა იავის
 იგ შინა, ზ იმარხეს სუდ დღე ზ ზ ¹⁾ მოკედა საულ უსჯულოებათა
 შინა თვსთა, რომელითა ეუსჯულოვა უფალსა, სიტყვსა ებრ უფლი-
 სა, ვინათგან არა დაიმარხა, ზ რამეთუ ²⁾ ჰკითხა საულ მუცლით
 იდ მოზღაპრესა გამოძიებად, ზ მიუგო მას სამოელ წინასწარმეტყუ-
 ლმან, რამეთუ არა გამოჰკითხა უფალსა ზ ზ მისთჳს მოკლა
 იგი, ზ მიაქცია მეფობაჲ მისი დავითისად, მისა იესესა.

თ ა ვ ი ი ა.

ა ¹⁾ უკვრბა ეოველი ისრაელი დავითის მიძართ ქებრონს შინა,
 ბ ზ ეტყოდეს: აჰა მვალნი შენნი ზ გორცნი შენნი ვართ ზ სოლო
 გუშინ ზ გუშინწინ, ოდეს კუალად მეფობდადა საულ, შენ იეავ გა-
 მომეფანებულ ზ შემეფანებულ ისრაელისა, ზ შენ გრქუა უფალმან
 ღმერთმან შენმან: შენ მწესიდე ერსა ჩემსა ისრაელსა, ზ შენ იყო
 გ მთავრად ერთა ჩემთა სედა ისრაელთა ზ ზ მოვიდენ ეოველნი მო-
 სუცებულნი ისრაელისა მეფისა მიძართ ქებრონს შინა, ზ დაამტ-
 კიცა დავით მათ თანა აღთქმა ქებრონს შინა წინამე უფლისა, ზ
 დ სცესეს დავითს მეფედ ისრაელსა სედა, სიტყვსა ებრ უფლისა,
 ზ რომელი თქუა კელითა სამოელისათა ზ ზ წარვიდა მეფე დავით, ზ
 ეოველნი ისრაელნი იერუსალიმს შინა, ესე არს იებუს, სადაცა
 ე იუშენეს იებუსელნი მკვდრნი მის ქუჭყანისა ზ სოლო ჰრქუეს და-

¹⁾ ა მეფეთა იდ.—²⁾ ა მეფეთა ეტ.—³⁾ ბ მეფეთა ე.

ვითს რომელნი დაშენებულ იუვნეს იესოსს შინა, არა შემოხვდელ
 აქა: ჰ აღიღო დავით სიმაგრე სიონისა რომელ არს ქალაქი დავითისი ❖ სოლო ჰრქეა დავით: ეოველმან რომელმან მოკლას იესო-
 სელი ჰირველად იოს მთავარ, ჰ მკედართა მთავრად: ჰ აღვიდა მათ
 ზედა ჰირველ იოაბ მე სარუისი, ჰ იქმნა მთავრად ❖ ჰ დაჯდა
 დავით ჰ დაევანა მას შინა: ამისთვის ეწოდა მას ქალაქი დავითი-
 სი ❖ ჰ აღაშენა ქალაქი გარემოს მაალისგან, ვიდრე მოძრეულე-
 ბულადმდე: სოლო იოაბ სსუნანი ქალაქნი აღაშენა ჰ იბროლა ჰ
 აღიღო ქალაქი ❖ სოლო აღისწრაფდა დავით ჰ ვიდოდა, ჰ აღ-
 მორძინდებოდა, ჰ უფალი ეოვლისა მჰერობელი იყო მის თა-
 ნა ❖ ¹⁾ სოლო ესე იუვნეს მთავარნი ძლიერნი დავითისნი, რომე-
 ლნი შეეწოდეს მას მეფობასა შინა მისსა ეოველთა თანა ისრაელ-
 თა, რათა მეფე იქმნეს სიტყუსა ებრ უფლისა, ისრაელთა ზედა ❖ ჰ
 ესე არს რიცხუ ძლიერთა დავითისათა: იესბაალ, მე აქიმანისა,
 ჰირველი შორის ოცდა ათთა, ამან იწვდა სრმალი თუსი ერთგვის
 სამასთა ზედა წულულთა ერთსა შინა ეამსა ❖ ჰ შემდგომად მისა
 ელვასარ მე დოდეს აქოქისა, ესე იყო შორის სამთა ძლიერთა ❖
 ესე იყო დავითის თანა ფასოდომის შინა, სადა უცხო თესლნი შე-
 კრებულ იუვნენ ბრძოლასა ზედა, ჰ იყო წილი ველისა საესე ქრთი-
 ლითა, ჰ ერნი ივლტოდეს ჰირისგან უცხო თესლთასა ❖ ჰ ²⁾ და-
 დვა სამუელ წილსა, ჰ დიფარა იგი, ჰ მოსწყვდნა უცხო თესლნი,
 ჰ უყო უფალმან ცხოვრება დიდი ერსა თუსსა ❖ ჰ შთამოვიდეს
 სამნი ოცდა ათთაგან მთავართა კლდესა ზედა დავითის შიმართ
 ქებასა შინა ოდოლამისასა, ჰ ბანაკი უცხო თესლთა დკეს ღლე-
 სა შინა გმირთასა ❖ სოლო დავით იყო მამინ სიმაგრესა შინა, ჰ
 ბანაკი უცხო თესლთა ბეთლემს შინა ❖ ჰ შეეწურა დავითს ჰ
 თქება: ვინ მასჭას მე წელისაგან ჯურღმულისა ბეთლემურისა რომე-
 ლ არს ბჭეთა შინა ❖ ჰ სამნი ესენი მოვიდეს შორის ბანაკთა
 უცხო თესლთასა, ჰ აღმოივსეს წვალი ჯურღმულისაგან, რომელ
 არს ბეთლემს შინა, რომელი იყო ბჭეთა შინა, ჰ აღიღეს ჰ მოი-

პ
 ზ
 ც
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ

¹⁾ ბ მეფეთა კვ.—²⁾ ბ მეფეთა კვ.

დეს დავითის მიმართ რათა სწესს, ღ არა ინება დავით სუმა მისი,
 ოთ ღ გარდუთისა იგი უფალსა ზ ღ თქუა: დამიცევ მე უფალო, რათა
 არა ვქმნა სიტუქა ესე, უკეთუ სისხლი კაცთა ამთ ვსწეს, სულ-
 კ შინა მათთა, ვინათგან სულითა თუხითა მოიღეს იგი, ღ არა
 კ ინება სძა მისი: ესე ქმნეს სამთა ძლიერთა ზ ღ აბესია მძა იობი-
 სსა, იყო ზირველი სამთა შორის, ამან იწვადა კრძალი თუხი წინა
 კ ადმდგომად სამასთა კაცთა ერთსა შინა ქამსა, ღ მოკლნა ივინი, ღ
 კ იყო იგი შორის სამთა სასელოვანი ზ სამთაგან შორის ორთა
 კ უოვლად დიდებული, ღ იყო მათი უხუცესი, გარნა სამთა მიმართ
 კ ზირველთა ვერა მისწვდა ზ ხოლო ვანე მე იოადავისა, მე კაცისა
 ძლიერისა, მრავალნი არიან საქმენი მისნი, კავასალისათუხ: მან
 მოკლს ორნი, არილა მოაბელი, ღ იგი შთავიდა ღ მოკლს ღომი
 მბ ჯურღმულთათანა ქამსა შინა თოვლისასა ზ ღ მან მოკლს კაცი
 მეკუბტელი, რომლისა ჰასაკი იყო, სუთი წერთა, ღ გელსა შინა
 მეკუბტელისასა შუბი, ვითარცა რვილი მქსოელთა, ღ შთავიდა მი-
 სსა მიმართ ბანეა კუჭრთისთა, ღ წარმოსტაცა შუბი კვლისაგან მე-
 კდ გუბტელსა, ღ მოკლს იგი შუბითა მისითა ზ ესენი ქმნა ბანეა მე-
 კე მან იოდაისმან, ღ იყო სასელოვან შორის სამთა ძლიერთა ზ ოც-
 კე დაადგინა იგი დავით მამეულსა სედა თუხსა ზ ღ ძლიერნი ძალთა-
 კვ, კვ სამოთ, ადდიტანელი, სელკიაფელონელი ზ ორეი მე კინისაგან
 კო, ზ ფეკუელი, აბიესერ ანათოელი ზ სობოქაი ასოთიელი ზ ილი
 ანორელი, ბოროაი, მე ნეტოფათისა, ელლად, მე ბაინაკკისა ნე-
 კლ ტოფაღელისა ზ ღ ფაი მე რიბენისა ბორცუსაგან ბენიამენისა,
 კვ ბანეა მე ფარათონისა ზ ურიი, ნეალისაგან, ღალსავილ, რომელი
 კვ იყო სარაბეთელი ზ აშმოთ, ბარსამელი, ელიაბ, სალაბონელი ზ
 ზღღვ ირას გოინელი, იონათან, მე საბის ასარათელისა ზ აქიამ, მე
 ზღღვ საქარ არარეთელისა ზ ზიფალ მე ორინისა, აფერ მესურათელი ზ
 ზღღვ აქია, ფელონელი, ასარა მარმელელი ზ ნოორა მე აბდიესი,
 ზღღვ იოილ მძა ნათანისა, მახარ მე ატარისა ზ სელოლიკ ამმონელი,

ნარე, ბერთოელი, რომელი იტურთუდა საჭურველსა იიაბისას
 მისა სარუისასა ❖ ირა, იეთერელი, ღარიბ, ფერინელი ❖ ურია
 ქეტელი, ვაზათ მე ოლისა ❖ აღინა მე საქისა, რუბენის მთავარი-
 სსა, ჭ მისთანა ოცდა ათი ❖ ანან მე მახისა, ჭ ისაფატ ფაფანე-
 ლი ❖ ოსია ასტროთელი, სამმა ღ იეილ, მე ქოთამისა, არარე-
 თელისა ❖ ჭ იედილ მე სამერისა, ჭ იოზაე მმა მისი თოსე-
 ლი ❖ ელიილ მათელი, ჭ არიბა, ჭ ოსოია მე მისი, ენამ, ჭ იე-
 თემა მოაბელი ❖ ელიილ ჭ ობედ, ჭ იესილ მესობელი.

მ,მა
 მბ
 მგ
 მდ
 მე
 მვ
 მზ

თ ა ვ ი ი ა.

და ესენი მოვიდეს დავითის მიმართ სიკილას შინა ოდეს კუ-
 ლად გარემოცულ იყო ჰირისაგან საულისა მისა კისისა, ჭ ესენი
 ძლიეთაგან შემქენი ბრძოლასა შინა ❖ ჭ მომრთსძელნი მძულ-
 დისა მარჯუენითა ჭ მარცხენითა კელითა ჭ მეშურდულენი ქათა
 ჭ ისრითა, მძათაგან საულისთა ტომთაგან ბენიამენისა ❖ მთავარი
 ახიეხერ, ჭ იოას მე სამესი, გაბათიტელისა, ჭ იეზილ, ჭ ფალით
 ძენი ზამოთისნი, ჭ ბარაქია, ჭ იუა ანათოთიტელი ❖ ჭ სამაია
 გაბათონიტელი, ძლიერი შორის ოცდა ათთა, ჭ ოცდა ათთა ზედა,
 ჭ იერემია, ჭ იეხეკიელ, ჭ იოანან, ჭ იოსაბათ დადართიტელი ❖
 ელიოზი, ჭ იერიმუთ, ჭ ბაალია, ჭ სამარია, ჭ საფატია არუფი-
 ნელი ❖ ელკანა, ჭ იესია, ჭ იელიილ, ჭ იეზაარ, ჭ იეზბამ,
 კორიტელნი ❖ ჭ იოილა, ჭ ზაბადია, ძენი იეროამისნი, რომელ-
 ნი გედორასაგან იეჟენ ❖ ჭ გადდისგან მოილტოდეს დავითის მი-
 მართ, ოდეს იფარვოდა უდაბნოსა შინა, კაცნი ძლიერნი, ჭ მებრ-
 ძოლნი კანწყესებულნი მტურთველნი ფარისა ჭ შუბისანი, ხოლო
 ჰირნი მათნი ვითარცა ჰირნი ლომთანი, ჭ მსუბუქ ვითარცა ქერ-
 ციკნი მათთა ზედა სიმსწრაფლითა ❖ ახერ ჰირველთა შორის, აე-
 დია მეორე, ალიად მესამე ❖ მაზმან მეოთხე, იერემია მეხუ-
 თე ❖ იეთთა მეექვსე ❖ ელიილ მეშვიდე, იოანან მერვე, ელზაბელ
 მეცხრე ❖ იერემია მეათე, მაქაბენაი მეათერთმეტე ❖ ესენი მეთ-
 გან გადოისთა, მთავარი მოლაშქრენი უმცროსი ასთა ზედა, ჭ
 უფროსი ათასთა ზედა ❖ ესენი მოვიდეს იორდანეს თუჭსა ჰირ-

ა
 ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ზ
 თ
 ი
 ია,იბ
 იგ,იდ
 იე

ივ
ის
იწ
ით
ბ
კა
კბ
კვ
კვ
კვ

ველსა, ღ ესე სასყე იყო ვოველთა ნაპირთა თჯსთა, ღ განსდევნეს
 ვოველნი, რომელნი ცსოვრებდეს ღველეთა შინა აღმოსავლეთისა-
 გან ვიდრე დასავლისამდე ❖ სოლო მოვიდეს მეთაგან ბენიასენისთა
 ღ იუდასათა შეწევნად დავითისა ❖ ღ განვიდა დავით მიკებებუად
 მათდა, ღ ჰქრქუა მათ: უკეთუ მძდობით მოხუჭდით ჩუწნდა მი-
 მართ, იუავნ გული ჩემი ეგრეთვე თქუწნდა: სოლო უკეთუ მიცემად
 ჩემდა წინა აღმდგომთა ჩემთა, ღ არა იტეშმარტებით ველთა შინა,
 იხილოს ღმერთმან მამათა ჩუწნთამან ღ საჯოს ❖ ამხილა სულმან
 ამასიანს მთავარსა ოცდა ათსა ზედა, ღ ჰქრქუა; მივედ დავით ძეო
 იესესო, ღ ერრო მისნო: მძდობა, მძდობა შენდა, ღ მძდობა
 შემწეთა შენთა, რამეთუ შენ შეკეწიოს ღმერთი შენი, ღ შეიწენარსა
 ივინი დავით, დაადგინნა ივინი მთავრად ძალთა ❖ ღ მანასესაგან
 მოივლტოდეს დავათის მიმართ, ოდეს მივიდოდეს უცსო თესლისი
 საულსა ზედა ბრძოლად, ღ არა შეეწეოდა მათ დავით, რამეთუ ¹⁾
 განზრახუა იქმნა მსედართ მთავართათანა უცსო თესლთასა, ღ იტ-
 ვოდეს: კაცთა ამათ თავებითურთ მოიქეცით უფლისა მიმართ. თჯსი-
 სს საულისა ❖ ღ ოდესცა წარვიდა დავით სიკილად, მიივლტოდეს
 მისა მიმართ მანასესაგან ედნაი, ღ იოსაათაჟ, ღ იედიილ, ღ მი-
 ხაილ, ღ იოსაფათ, ღ ელიუ, ღ სალათი, მთავარნი ათასის თავთა
 ზედა მანასესთა ❖ ესენი მისცემდენ შეწევნას დავითს ლაშქართა ზე-
 და გედურთასა, რამეთუ ვოველნი ძლიერნი ძალითა იეუნენ, ღ წი-
 ნამძღუარ მკედართა შორის ძალითასა ❖ რამეთუ ვოველთა დღეთა
 მოვიდოდეს დავითის მიმართ შეწევნად მისსა ძალითა დიდითა, ვი-
 თარცა ძალითა ღუთისათა ❖ ღ ესე სასკლნი მთავართა მკედართა-
 ნი, რომელნი მოვიდეს დავითის მიმართ ქებრონს შინა, რათა
 მოაქციონ მეფობა საულისა მისდა მიმართ სიტყვსაებრ უფლისა ❖
 ძენი იუდასნი მტურთუჭლნი ფართა ღ შუბთანნი, ექუსნი ათას რვა-
 ასნი, ძლიერნი წეობასა შინა ❖ მეთაგან სუმიონისთა, ძლიერ-
 ნი ძალითა წეობასა შინა, მუდი ათასი ღ ასი ❖ მეთაგან ღვეისთა
 ოთხათას ღ ექუსასი ❖ ღ იოდად მთავარი ტომისაგან აჭრონისა,

¹⁾ ა მეფეთა კო.

ღ მისთანა სამი ათასი ღ შუდასი ზ ღ სადოკ, ერმა ძლიერი ძა-
 ლითა, ღ სახლისა მამისა მისისა მთავარნი ოცდა ორნი ზ სო-
 ლო ძეთაგან ბენიამენისთა მძათა საულისთა სამი ათასი, ღ კუჭა-
 ლად უფროსი წილი მათი სცვდენ სმილვასა სახლსა საულისსა ზ
 ღ ძეთაგან ეფრემისათა, ოცი ათას რვაასი ძლიერი, კაცნი სახე-
 ლოვანნი სახლისაებრ მამეულთა მათთასა ზ ღ ნახევარ ტომისა
 მანასესა ათვრამეტი ათასი, ღ რომელნი იწოდებოდენ სახელებითა
 რათა დაადგინონ მეფედ დავით ზ ღ ძეთაგან ისრაელისათა კაცნი
 მსწავლელნი, რომელნი სცნობდეს ჟამსა კანსრახსუსას, რაჲ ეო-
 ფად აქუს ისრაელსა, თავნი მათნი ორასნი, ღ ეოველი მძანი მათნი
 მათთანა ზ ღ საბილონისაგან შემოსრულნი წყობასა შინა ბრმო-
 ლისასა, ეოვლითა საჭურველითა ბრმოლისათა, ორმოცდა ათი
 ათასი შეწევნად დავითისა არა უქმითა კელითა ზ ღ ნეფთალემისა-
 გან მთავარნი ათასნი, ღ მათ თანა ფართა შინა, ღ შუბითურთ,
 ოცდა ათშუდმეტი ათასი ზ ღ ძეთაგან დანისთა დამბანაკებულნი
 ბრმოლასა ზედა, ოცდა რვა ათას ექუსასი ზ ღ ასირისაგან მოს-
 რულნი შეწევნად ბრმოლისა, ორმოცი ათასი ზ ღ წიად ადგი-
 ლით იორდანისა ძეთაგან რუბენისთა ღ გადისაგანთა, ღ ნახევარ
 ტომთაგან მანასესათა, ეოვლითა საჭურველითა ბრმოლისათა ას-
 ოცი ათასი ზ ეოველნი ესე კაცნი მბრმოლნი წარმართებულნი
 წუობისა მიმართ გულითა მძდობისათა, მოვიდენ ქებრონს შინა,
 რათა დაადგინონ მეფედ დავით ეოველთა ზედა ისრაელთა, ღ სსუა-
 ნი ისრაელთაგანი ერთითა გულითა იეჴნენ, რათა მეფე იქმნეს და-
 ვით ზ ღ იეჴნენ მუნ დავითისთანა სამ დღე, ჴამეს ღ სუტს, რა-
 მეთუ განუშადებდეს მათ მძანი მათნი ზ ღ რომელი მახლობელ
 იეჴნეს მათსა ვიდრე ისრაელისამდე, ღ საბილონისა, ღ ნეფთალე-
 მისა, მოუღებდენ მათ ზურთა კარაულებითა, აქლემებითა, ღ ჯორე-
 ბითა, ღ კარებითა საჭმლად, ფქვლსა, სოროჯინითა ლელუსა, ღ ეურ-
 ძენსა გმელსა, ღჯნოსა ღ ზეთსა, ღ ზროხათა, ღ ცხვართა სიმრავ-
 ლით, რამეთუ სინარული იქმნა ისრაელსა შორის.

კტ
 კთ
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლს
 ლტ

თ ა ვ ი ი ბ.

და ჰყო სრასხვა დავით მთავართა თანა, დ ათასის თავთა დ
 ასის თავთა, დ ეოველთა უფროსთა ❖ დ თქუა დავით ეოველის
 მიმარ კრებულისა ისრაელისა: უკეთუ სათნო გიჩნსთ თქუენ, დ
 უფლასაგანცა ღუთისა ჩუენისაგან წარგიმართოსთ, წარკველინეთ
 მძათა მიმართ ჩუენთა, დანარჩომთა ეოველთა შორის ქუენანათა
 ისრაელისათა, დ მათ თანა მღღელთა დ ლევიტელთა, დ ქალაქთა
 შინა სამკურობელოთა მათთა, რათა შემოკრებენ ჩუენდა მიმართ ❖
 დ რათა მოვიდოთ კიდობანი ღუთისა ჩუენისა ჩუენდა მიმართ,
 რამეთუ არა მოვიძიეთ იგი დღეთა შინა საულისთა ❖ დ მიუგო
 ეოველმან კრებულმან, იუავენ ეგრეთ, რამეთუ სათნო იქმნა სიტყუა
 ესე ეოველისა ერისა ❖ დ ¹⁾ შემოკრიბა დავით ეოველი ისრაელი,
 საზღვართაგან ეგვიპტისათა, ვიდრე განსავალადმდე მათისა, რათამ-
 ცა მოიღონ კიდობანი ღუთისა ქალაქისაგან იარემისა ❖ დ მო-
 ღო იგი დავით, დ ეოველი ისრაელი განვიდა ქალაქსა დავითის-
 სა, რომელი იყო იუდასა მოღებად მუნითგან კიდობნისა უფლისა
 ღუთისა მჯდომარისა ქერაბინთა სედა, სადაცა წოდებულ არს სა-
 ხელი მისი ❖ დ დაადგინა კიდობანი ღუთისა ეტლსა სედა ახალსა,
 სასლისაგან ამინადაბისა, ხოლო ოსას დ მძათა მისთა მიჰყვანდათ
 ეტლი ❖ ხოლო დავით დ ეოველნი ისრაელნი იმღერდეს წინაშე
 ღუთისა ეოველითა ძალითა, დ გლობითა დ ებნითა, დ ფსალმუნი-
 თა, დ ბობღნითა, დ წინწილითა, დ საეჯრითა ❖ დ მოვიდეს კა-
 ლოსა ქიდონისასა, დ განმარტა ოსას კელი თჳსი რათა იაურას
 კიდობანი, რამეთუ დეკეული მიდრკა მისგან ❖ დ განრისხნა უფა-
 ლი რისხუთა ოსას სედა, დ ²⁾ დასცა იგი მუნ, ამისთჳს, რამეთუ
 განმარტა კელი თჳსი, დ შეასო კიდობანსა, დ მოკუდა მუნ წინაშე
 ღუთისა ❖ ხოლო შეიწუხა დავით, რამეთუ განკვეთა უფალმან
 განკვეთით ოსას, დ ეწოდა ადგილსა მას განკვეთა ოსასი, ვიდრე
 დღემდე ამისა ❖ დ შეეშინა დავითს ღუთისა მას დღესა შინა, დ
 იკუოდ: ვითარ მოვიდო ჩემდა მიმართ კიდობანი ღუთისა ❖ დ

¹⁾ ბ მეფეთა ე.—²⁾ დ მოსე კ. ბ მეფეთა კ.

არს მოაქცია დავით კიდობანი თავისა მიმართ თვისისა ქალაქად და-
ვითისა, არამედ მიაქცია იგი სასლსა შინა ავედარ გეთელისასა *
დ ეგო კიდობანი ღუთისა სასლსა შინა ავედარისასა სამ თქმ, დ იდ
აკურთხა ღმერთმან ავედარ, დ ეოველი რომელი აქუნდა.

თ ა ვ ი ი ლ.

და ¹⁾ წარავლინნა სირამ მეფემან ტვროსისამან მოციქულნი ა
დავითის მიმართ დ სენი კედრისანი, დ აღმაშენებელნი კედელთანი, ბ
დ სურონი სეთანი, რათა აღუშენონ მას სასლი * დ ცნა დავით ბ
რამეთუ განაძლიერა იგი უფალმან მეფედ ისრაელსა ზედა, რამეთუ
აღადგინა სიმაღლესა შინა მეფობა მისი, ერსა ზედა მისსა ისრაე-
ლსა * დ მოიგვანა დავით კვალად ცოლნი იერუსალიმს შინა, დ გ
უშენეს მას კვალად ძენი დ ასულნი * სოლო ესე არიან სასელები დ
მთი, რომელნი ეშენეს მას იერუსალიმს შინა: სამუა, დ სოვაგ *
ნათან, დ სოლომონ, დ იემან * დ ელისუი, დ ელიფათ, დ ნა-
უაგ იაფიე * დ ელისამა, დ ვალიადა, დ ელიფალეტ * ²⁾ სოლო ე,ვ
ესმით უცხო თესლთა, რამეთუ ცხებულ იქმნა დავით მეფედ ეოველ-
თა ისრაელთა ზედა, დ გამოვიდეს ეოველნი უცხო თესლნი მოძიე-
ბად დავითისა, დ ესმა დავითს დ განვიდა წინა აღდგომად მთდა *
სოლო უცხო თესლნი მოსრულნი განფენილ იუვნეს ღელესა შინა თ
გმირთასა * დ ჰკითხა დავით ღმერთსა, მეტუქმლმან უკეთუ გან-
ვიდა უცხო თესლთა ზედა, დ მომცნე ივინი კელთა შინა ჩემთა, დ ი
ჭრქუა მას ღმერთმან: განვედ დ მოცენ ივინი კელთა შინა შენთა *
დ განვიდა ბაალ ფარასინს, დ დასცნა ივინი მუნ დავით; დ თქუა ია
დავით, განჰკვეთნა ღმერთმან მტერნი ჩემნი ქმეჲ კელსა ჩემსა,
ვითარცა განკუჭმთნა წყალნი: ამისთჳს უწოდა სასელი ადგილსა
მას, განკუჭმთა ფარასინისა * დ დაუტევეს მუნ ღმერთნი თჳსნი იბ
უცხო თესლთა, დ დავით ბრძანა დაწუა მთი ცეცსლითა * დ შეს-
ძინეს კუალად უცხო თესლთა, დ განეფინეს კუალად ღელეთა შინა
გმირთასა * დ ჰკითხა კუალად დავით ღმერთსა: დ ჭრქუა მას იდ
ღმერთმან: ნუ განსვალ მთ ზედა, მოაქციე მთგან, დ მოვედ მთ

¹⁾ ბ მეფეთა ბ—²⁾ ბ მეფეთა ბ.

იუ ზედა მართლ სახლისა ✥ დ იუოს ოდეს კესმას კმაჲ ოზრისა
 მჭეტრეაღთა სახლთასა, მაშინ განსჯდე ბრძოლად, რამეთუ გამოვი-
 ივ დეს ღმერთი წინაჲჲ შენსა, რათა დასცე ბანაკი უცხო თესლთა ✥
 იხ ზედა მართლ სახლისა ✥ დ იუოს ოდეს კესმას კმაჲ ოზრისა
 მჭეტრეაღთა სახლთასა, მაშინ განსჯდე ბრძოლად, რამეთუ გამოვი-
 ივ დეს ღმერთი წინაჲჲ შენსა, რათა დასცე ბანაკი უცხო თესლთა ✥

თ ა ვ ი ი მ.

ა ღა ქმნა თავისა თვისისა სახლნი ქალაქსა შინა დავითისსა, დ
 ბ განმზადა ადგილი კიდობნისა ღმერთისა, დ შექმნა მას კარავი ✥ მა-
 შინ თქვა დავით: ¹⁾ არა შეტნის უოველთაგან, რათა იტჯრთვიდენ
 კიდობანსა ღმერთისსა, კარნა სოლო ლევიტელთაგან, ვინათგან
 გამოირჩინა იგინი უფალმან ტჯრთვად კიდობნისა უფლისა, დ
 გ მსახურებად მისსა ვიდრე უკუნისამდე ✥ დ შეკრიბა დავით უოველი
 ისრაელი იერუსალიმს შინა, რათა მოიღონ კიდობანი ღმერთისა ად-
 დ გილსა ზედა, რომელი განუმზადა მას ✥ დ შეკრიბა დავით ძენი
 ე აჭრონისნი დ ლევიტელნი ✥ ძეთაგან კათისთა: ურიილ წინამ-
 ვ ძღუარნი, დ მმანი მისნი, ას ოცი ✥ ძეთაგან ძერარისათა: ასაია წი-
 ზ ნამძღუარნი, დ მმანი მისნი ორას ორმეოცდა ათნი ✥ ძეთაგან კერ-
 სონისათა: იოილ წინამძღუარნი, დ მმანი მისნი, ას ოცდა ათნი ✥
 ლ ძეთაგან ელისაფანისთა: სემეია წინამძღუარნი, დ მმანი მისნი ორას-
 თ ნი ✥ ძეთაგან ქებრონისათა: ელიილ წინამძღუარნი, დ მმანი მისნი,
 ი ოთხმეოცნი ✥ ძეთაგან ოზიელისათა: ამინადაბ წინამძღუარნი, დ
 იხ მმანი მისნი ას დ ათორმეტნი ✥ დ მოუწოდა დავით საღუეს დ
 აბიათარს მღვდელთა, დ ლევიტელთა, ურიილს, ასაიის, დ იოილს, დ
 იბ სემეიას, დ ელიელს, დ ამინადაბს ✥ დ ჰრქვა მათდა მიმართ,
 თქვენ ხართ წინამძღუარნი მამეულთა ლევიტელთანი, განიწმიდე-
 ნით თქვენ დ მმანი თქვენნი, დ მოიღეთ კიდობანი უფლისა
 ღმერთისა ისრაელისა, ადგილსა ზედა რომელი განმზადებულ არს
 ივ მისთჳს ✥ რამეთუ ზირველ ოდეს თქვენ არა განმზადებულ იუტ-

¹⁾ დ მასე დ.

ნით ¹⁾ კანგუშუნა უფალმან ღმერთმან ჩუწნმან, რამეთუ არა ვიძიეთ იგი გონიერებისაებრ ❖ დ კანწმდეს მღუდელნი, დ ლევიტელნი, რათა მოიღონ კიდობანი უფლისა ღმრთისა ისრაელისა ❖ დ აღიღეს მეთა ლევისთა კიდობანი ღმრთისა, ვითარცა ²⁾ უბრძანა მოსე სიტყუთა უფლისათა, წერილისაებრ ტურთად ბეჭითა თუხითა სატურთუწლთა ზედა ❖ დ ჰრქუა დავით წინამძღუართა ლევიტელთასა: დაადგინეთ მძანი თუხნი მკალობლად ორღანთთა, კალობითა მუსიკათათა, დ ფსალმუნითა, დ ებნითა, დ ბობღნითა, რათა კომბდენ მადლად კმითა სისარულისათა ❖ დ დაადგინეს ლევიტელთა ემან ძე იოელისა, დ მმათავან მისთა ასაფ ძე ბარაქასნი, დ ძეთაგან მეორარისთა, მმათა მისთა, ეფანა ძე კისესი ❖ დ მათთანა მძანი მათნი, მეორედ წესად, ზაქარია, დ ოზიილ, დ სემირამოთ, დ იეილ, დ ანანია, დ ელიაბ, დ ბანეა, დ მასნია, დ მატათია დ ელიფალა, დ მაკენია, დ აბდედომ, დ ეილ, დ ოსნია მეკარენი ❖ დ მკალობელნი, ემან, ასაფ, დ ეთაამ, ბობღანითა რვალისათა მკომბელნი სანსმენელად ❖ სოლო ზაქარია, დ ოზიილ, დ სემირამოთ, დ იეილ, დ ანანია, დ ელიაბ, დ მასნია, დ ბანეა, ბობღნითა მდბლის სმითა კალობდეს ❖ დ მატათია, დ ელიფალა, დ მაკენია, დ აბდედომ, იეილ, დ ოსნია, ბობღნითა კალობდენ, აღმატებით ❖ დ ქონენია წინამძღუარი ლევიტელთა, უსუცესი მკალობელთა, რამეთუ გულის კმიერ იყო ❖ დ ბარაქია, დ ელკანა, მეკარენი კიდობნისანი ❖ დ სობენია, დ იოსაფათ, დ ნათანაილ, დ ამასნია, დ ზაქარია, დ ბანეი დ ელიესერ მღდელნი მესაეჯრენი საეჯრთანი, წინამე კიდობნისა ღმრთისა, დ აბდედომ, დ იეია მეკარენი კიდობნისა ღმრთისა ❖ დ იყო დავით დ უსუცესნი ისრაელისანი, დ ათასის თავნი მკაფლნი ტურთუფად კიდობნისა აღთქმისა უფლისა სახლისაგან ახედონისა სისარულით ❖ დ იყო ოდეს განამღიერებდა ღმერთი ლევიტელთა მტურთუწლთა კიდობნისა აღთქმისა უფლისათა, დ შეწირეს ძუდნი ზუარანნი, დ ძუდნი ცხოვარნი ❖ სოლო დავით იყო მოსილი სამოსლითა ბისონითა, დ ეოველნი ლევიტელნი, რომელთა ეტურთათ კიდობანი

იდ
იე
იუ
ივ
იფ
იბ
იწ
ით
იკ
იპ
იკ
იბ
იგ
იგ
იგ

1) ბ მეფთა ე.—2) ბ მოსე კე.

აღთქმისა უფლისა, სოლო მკალობელნი, ქონენია წინამძღუარი
 მკალობელი მკალობელთა, სოლო დავითსე იყო ეგუუდი ბისონი-
 სსა ❖ ჰ უოველნი ისრაელნი თანს უვიდოდენ კიდობანსსა აღთქმი-
 სსა უფლისასა ღაღადებითა, ჰ კმითა საუჯრისათა, ჰ საუჯრითა, ჰ
 ბობდნითა მემობარითა, ებანითა ჰ წინწილითა იტეოდეს ❖ ჰ
 იქმნა ოდეს მოვიდა კიდობანი აღთქმისა უფლისა ვიდრე ქალაქად-
 მდე დავითისა, ჰ მელსოლა ასული სასულისა ხედვიდა სარკელით,
 ჰ იხილა მეფე დავით მხლდომელი ჰ მროკუჭლი, ჰ შეურაცხს ეო
 ივი გულისა შინს თჯსსა..

თ ა შ ი ივ.

1) მოიღეს უკვე კიდობანი ღუთისა, ჰ დაადგინეს ივი შორის
 კარავსა, რომელი აღუდგინა მას დავით, ჰ შეწირეს ეოვლად დასა-
 წუჭლი, ჰ მსხუჭრზლი ცხოვრებისა წინაშე უფლისა ❖ ჰ 2) აღა-
 სრულა დავით შესწირავი ეოვლად დასაწუჭლისა ჰ ცხოვრებისა,
 ჰ აკურთხა ერი სასელითა უფლისათა ❖ ჰ განუეო ეოველსა კაც-
 სსა ისრაელისასა მამა-კაცთავან, ვიდრე დედა-კაცადმდე, კაცსა ჰური
 ერთი მცხვარი, ჰ წილი მწურისა კორცისა, ჰ მწუარი ზეთითა
 სამინდო ❖ სოლო დაადგინა წინაშე ჰირსა კიდობნისა აღთქმისა
 უფლისასა ლევიტელთავან, მსახურებად ჰ კმობად საქმისა მისისა,
 ჰ აღსარებად ჰ ქებად უფლისა ისრაელისა ❖ ასაფ წინამძღუარი,
 ჰ მეორე შემდგომად მისსა საქარია, იეილ, ჰ სემირამოთ, ჰ იეილ,
 ჰ მატათია ჰ ელიაბ, ჰ ბანია, ჰ აბდელომ, სოლო ეილ, ორლა-
 ნოთა, ჰ ფსალმუნთა, ჰ ებნათა: სოლო ასაფ წინწილითა კმობდა ❖
 ჰ ბანია ჰ ოზიილ მღდელნი საუჯრთა ჰბოთვიდეს მარადის წინაშე კი-
 დობნისა აღთქმისა ღუთისასა ❖ მას დღესა შინს დაადგინა დავით
 აღსარებად ჰ ქებად უფლისა, ასაფ ჰ მმანი მისნი ❖ კალობა 3)
 აუვარებადით უფალსა, ჰ ხადოდით სასელსა მისსა საცნაურ ეავთ
 ერთა შორის საქმენი მისნი ❖ უკალობდით მას, ჰ უფროსად უკა-
 ლობდით მას, მიუთხრათ ეოველნი სასწაულნი მისნი, რომელ
 ემნა უფალმან ❖ აქებადით სასელსა წმიდასა მისსა, ჰ ისარებადენ

1) ბ მეფეთა კ.—2) ბ მეფეთა კ.—3) ფსალმუნნი რღ. კსაა აბ.

გულის მიქობელთა სათნოებისა მისისანი ❖ მოიძიეთ უფალი, ი ა
 განძლიერდით, ი ბ
 და ეძიებდით ზირსა მისსა მარადის ❖ მოიკუნებდით
 სასწაულთა მისთა რომელ ქმნა: სასწაულნი ი გ
 და მსჯავრნი ზირისა
 მისისანი ❖ ნათესავი ისრაელისა მონანი მისნი, ი დ
 მენი იაკობისნი
 რჩეულნი მისნი ❖ თავადი არს უფალი ღმერთი ჩუენნი, ი ე
 და ეოველ-
 სა ზედა ქუენანსა არიან სამართალნი მისნი ❖ მოვიკუნებთ
 უკუნისამდე აღთქმისა მისისა: სიტყუანი მისნი რომელი აღუქუა
 ათასამდე ნათესავად ❖ რომელი აღუთქუა აბრაამს, ი ვ
 და ფიცი მისი
 ისაკს ❖ და დაუდინა იგი იაკობს ბრძანებად, ი გ
 და ისრაელსა აღთ-
 ქმად საუკუნოდ ❖ და ეტეოდა შენ მიცცე ქუენანა ი დ
 ქანანისა, ნაწი-
 ლად მკვდრობისა თქუენისა ❖ ოდეს იუენენ ივინი მცირენი რი-
 ცხუთა, რამეთუ შემცირდეს და დაემუნეს მას შინა ❖ და ვიდოდეს
 ივინი ნათესავითი ნათესავად, ი ე
 და მეფეთაგან ერად სსუბად ❖ არა
 აუფლა კაცსა ვნებად მათდა, ი ვ
 და ამხილა მათთჳს მეფეთა ❖ ნუ შეე-
 ხებით ცსებულთა ჩემთა, ი გ
 და წინასწარაეტყუელთა ჩემთა შო-
 რის ნუ უკეთურობთ ❖ უგალობდით უფალსა ეოველი ქუენანა, ი დ
 ანარებდით ღლითი დღე მაცხოვარებასა მისსა ❖ მიუთხართ წარმარ-
 თთა შორის დიდება მისი, ეოველსა ერსა შორის საკვრეველება მისი ❖
 რამეთუ დიდ არს უფალი და ქეუელ ფრიად, ი ე
 და სამინელ არს ეოვე-
 ლთა ღმერთთა ზედა ❖ რამეთუ ეოველნი ღმერთნი წარმართთანი ი ვ
 ეშმაკ არიან ❖ ხოლო უფალმან ჩემმან ცანი შექმნა, ი გ
 დიდება და
 დიდებულება და წინაშე ზირსა მისსა, ი დ
 მალი და ქებულება ადგილსა ში-
 ნა მისსა წმიდასა ❖ შესწირევდით უფალსა ტომნი წარმართთანი, ი ე
 შესწირევდით უფალსა დიდებასა და მღიერებასა ❖ მიეცით უფალსა ი ვ
 დიდება სახელისა მისისა, ალიღეთ ნიჭი, და შესწირეთ წინაშე ზირსა
 მისსა, და თაუვანის ეცით უფალსა ეზოთა შინა წმიდათა მისთა ❖
 ემინოდენ ზირისაგან მისისა ეოველსა ქუენანსა, ი დ
 წარმართენ
 ქუენანა, რათა არა დაეცენ ❖ ისარებდინ ცანი, ი ე
 და იშვებდინ ქუენ-
 ანა, და თქუან წარმართთა შორის, ი ვ
 რამეთუ უფალი სუფევს ❖ აღი-
 მარნ ზღუა და საკსება მისი, ი გ
 და ხენი ველისანი, და ეოველი რა-
 არს მათ შინა ❖ მაშინ ისარებდენ ხენი მადნარისანი ზირისაგან ი დ

ლდ უფლისა, რამეთუ მოვიდა სჯად ქუჩეანისა * აუვარებდით უფალსა
 ლე რამეთუ კეთილ რამეთუ უკუნისამდე არს წყალობა მისი * დ იტ-
 უოდით მაცხოვრენ ჩუენ ღმერთო მაცხოვარებისა ჩუენისაო, დ შე-
 მკრიბენ ჩუენ, დ გვიკესენ ჩუენ წარმართთაგან, რათა ვაქებდეთ სან-
 ლვ ხელსა წმიდასა შენსა, დ ვიქადოდეთ ქებულებითა შენითა * კურ-
 ლს თხეულ არს უფალი ღმერთი ისრაელისა საუკუნითგან ვიდრე უკუ-
 ნისამდე, დ თუენსა ყოველმან ერმან, ამინ დ აქებდენ უფალსა * დ
 დაადგინეს მუნ წინაჲ კიდობნისა აღთქმისა უფლისასა, ასაჲ დ
 მძანი მისნი, რათა მსასურებდენ წინაჲ კიდობნისა მარადის ყო-
 ლტ ველსა დღესა შინა * დ აბდედომ, დ მძანი მისნი სამეოცდა რუანი
 დ აბდედომ მე იდითუნისა, დ ოსია მეგრედ * ხოლო სადუკ მღდე-
 ლი დ მძანი მისნი მღვლად წინაჲ კარვისა უფლისა ამას შინა
 მ რომელი იყო გაბაონს * რათა შესწირვიდენ უფალსა ყოვლად და-
 სანუჭლთა საკურთხეველსა ზედა ყოვლად დასანუჭლთასა მარადის
 განთიად დ მუხური, ყოვლისაებრ რომელი წერილ არიან სჯულსა
 შინა უფლისასა, დ რამოდენი უბრძანა მეთა ისრაელისათა კელითა
 მა მოსე მონისა ღუთისათა * დ მათთანა ემან, დ იდითუნ, დ სხუანი
 რჩეულნი კაცად-კაცადი სახელით თჳსით, ქებად უფლისა, რამეთუ
 მბ უკუნისამდე არს წყალობაჲ მისი * დ მათ თანა საეჯრნი დ წინ-
 წილნი, კმობად, დ ორღანონი გალობათა ღუთისათა, ხოლო ძენი
 მკ იდითუნისნი კართა შინა დგეს * დ წარვიდეს ყოველნი ერნი კა-
 ცად-კაცადი სახლსა შინა თჳსსა, დ დავით მოიქცა რათა აკურთხოს
 სახლი თჳსი.

თ ა ვ ი ი ზ .

ა და ¹⁾ იყო ოდეს დაივანა დავით სახლსა შინა თჳსსა, დ
 ჰრქუა დავით ნათან წინასწარმეტყუელსა: აჴა მე ვიყოფები სა-
 ხლსა შინა კედრისასა, ხოლო კიდობანი აღთქმისა უფლისა ქუ-
 ბ მე ტყავსა * დ ჰრქუა ნათან დავითს: ყოველი რომელი არს გუ-
 ლსა შინა შენსა ჰყავ, რამეთუ ღმერთი არს შენთანა * დ იყო და-
 მესა მას, დ იქმნა სიტყუა უფლისა ნათანის მიმართ მეტყუელი *

¹⁾ ბ მეფეთა 4. ზინაჲ მზ.

წარვედ და არქუ დავითს მონასს ჩემსა, ამას იტყვს უფალი: არა დ
აღმიშენო შენ მე სახლი დაჴანებად მას შინა * რამეთუ არა ვეკე ე
სახლსა შინა დღითგან, რომელსა შინა გამოვიუვანენ ისრაელნი
ქუჭუანისაგან ეგუჯტისა ვიდრე ამა დღედმდე, არამედ ვიუვ მარადის
შეცულ აღგილსა კარვისასა, და კარავსა შინა ვეკენ, სადაცა ვიდო-
დი უოველთა ისრაელთა თანა * უკეთუ ვეტეოდი ვისმე ტომსა ის- ე
რაელისასა, რომელსა უბრძანებდო, რათა მწესიდეს ერსა ჩემსა მე-
ტუჭული: რამასთვის არა აღაშენებო ჩემდა სახლსა კედრისასა * და ს
აწ ესრეთ არქუ მონასს ჩემსა დავითს: ესე თქუა უფალმან უოვლისა
მპერობელმან: მე აღვიუვანე შენ სამწესოსაგან, ოდეს სდევდი სა-
მწესოსა, რათა იყო შენ მეჴანებელად ერთა ჩემთა ისრაელთა * და ტ
ვიუვ შენთანა უოველთა შინა სადაცა ზვიდოდი, და მოვსაწენ უოველ-
ნი მტერნი შენი ზირისაგან შენისა, და ვუაჴ სახელი შენი ვითარცა
სახელი დიდთა, რომელ არიან ქუჭუანასა ზედა * და მივეც აღგი- თ
ლი ერთა ჩემთა ისრაელთა, და დავსწენ იგინი დასამკვდრებელად
მას შინა, და ვერლა ვინ აჭირვებდენ მერმე, ვერცა შენი უსჯულოთანი
შესმინებდენ მათ განბოროტებად ვითარცა ზირველითგან * და დღი- ი
თგან, რომელსა შინა მივეც მსაჯულნი ერთა ჩემთა ისრაელთა, და
დავაძაბლენ უოველნი მტერნი შენი, და აღვარძინე შენ და სახლი
აღგიშენოს შენ უფალმან * და იუოს ოდეს აღივსენს დღენი შენი, ია
და შეისვენო მამათა თანა შენთა, და აღვადგინო თესლი შენი მე-
ძღვომად შენსა, რომელი იუოს წელისგან შენისა, და აღვადგინო
მეფობაჲ მისი * ამას აღმიშენოს მე სახლი, და დავამტკიცო საუდა- იბ.
რი მისი ვიდრე უკუნისამდე * მე ვიუო მამად მისა, და იგი იუოს იგ
ჩემდა მე: და წყალობაჲ ჩემი არა განვაშორო მისგან, ვითარცა
განვაშორე მისგან, რომელი იუო ზირველ შენსა * და სარწმუნო იდ
ვიო იგი სახლსა შინა ჩემსა, და მეფობა მისი ვიდრე უკუნისამდე,
და საუდარი მისი იუოს წარმართებულ უკუნისამდე * უოველთა ამათ იე
სიტუებათა ებრ და უოვლისა ამის სილვისაჴებრ, ეტეოდა ნათან და-
ვითს * და მოვიდა დავით მეფე, და დავადა წინაშე უფლისა და ჰქუქუა: იე

1) ფსალმუნი რდ.

ღ დაამდებლნა ივინი, ღ აღიღო ღვეთი, ღ დაბანი მისი კელისკან
 უცხო თესლთასა ზ ღ დასცა ღავით მოაბი, ღ იუენენ მოაბელნი ბ
 მონანი ღავითისნი მომრთმელნი მისა ძღუწნთა ზ ღ დასცა ღავით გ
 აღრასარ მეფე სუბისა იემათს შინა, მოვიდოდა რა მისა ღადუბად
 კელი თვსი მდინარესა ზედა ეფურათისასა ზ ღ აღიღო მისკან დ
 ღავით ათასი ეტლნი, ღ მუჯი ათასი ცხენოსანნი, ღ ოცი ათასი კა-
 ცნი მკვირცხლნი, ღ დაჭრნა ღავით ყოველნი ეტლნი, ღ დაუტევა ე
 მათგან ასნი ეტლნი რომელნი დაიჭირნა თავისა თვისსათუც ზ ღ
 მოვიდა სურ დამასკოთგან რათა შეწყენა მისცეს აღრასარ მეფესა
 სუბისასა, ღ დასცა ღავით სურთაგან, ოც ღ ორი ათასი კაცი ზ
 ღ დაადგინა ღავით მსმი ღავნი სურსა შინა მასლობელ დამასკოსა, ვ
 ღ იუენენ ღავითის მონად ღ მოარამიდენ ძღუწნსა, ღ იკსნიდა
 ღავითს უფალი ყოველთა შორის რომელსა შინა ვიდოდა ზ ღ
 აღიღო ღავით მანავინ ოქროსანი რომელნი იუენეს მონათა ზედა
 აღრასარისათა, ღ მოიხუნა ივინი იერუსალემს შინა ზ ღ მეტაბე-
 თისკან, ღ რჩეულთაგან ქალაქთა აღრასარისათა აღიღო ღავით
 სპილენძნი მრავალ ფრიად, რომლისკან ქმნა სოლომონ ზღუბა
 სპილენძმისა, ღ სუტნი, ღ ჭურჭელნი სპილენძმისანი ზ ღ ესმა თ
 თოა მეფესა ემათელს, რამეთუ დასცა ღავით ყოველი ძალი აღრასა-
 რისა მეფისა სუბისა ზ ღ წარავლინა აღურამ მე თვსი ღავითის ი
 შიმაართ მეფისა, რათა სთხოოს მას მძღობისათუც, ღ აკურთხოს
 იგი ამისთუც, რამეთუ სძლო აღრასარს, ღ დასცა იგი, ვინათგან
 კაცი წინააღმდეგომ იყო თოა აღრასარისა ზ ღ ყოველნი ჭურჭელ- ია
 ნი ოქროსანი, ღ ვეცხლისანი, ღ სპილენძმისანი, ღ ესე განუწმი-
 დნა ღავით მეფემან უფალსა ვეცხლთა თანა, ღ ოქროთა, რომელი
 აღიღო ყოველთაგან წარმართთასა, იდუმელთაგან, ღ მოაბელთა,
 ღ მეთაგან ამონისათა, ღ უცხო თესლთაგან ღ ამაღეკისკან. ზ
 სოლო აბესა მემან სარუისმან დასცა იდუმელნი ღელესა შინა მ- იბ
 რილოვანსა ათვრამეტი ათასი ზ ღ დაუდგინა ღელესა შინა მსმი- ივ
 ღავნი, ღ იუენეს ყოველნი იდუმელნი მონანი ღავითისნი, ღ ის-
 სნიდა უფალი ღავითს ყოველსა შინა რომელსა ვიდოდა ზ სოლო იდ

ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ზ
 ც
 თ
 ი
 ია
 იბ
 ივ
 იდ

გმეფდა დავით უოველთა ზედა ისრაელთა, **ღ** იყო მოქმედი მსჯავ-
 ივ რისა **ღ** სიმაართლისა უოველთა ერთა თუხთა **ჟ** ხოლო იოაბ ძე
 ივ სარუისი იყო მკვდართა ზედა, **ღ** იოსაფათ ძე აქილუდისა მოსახსენ-
 ივ ნებელისა მწერალი **ჟ** **ღ** სადუკ ძე აქიტობელისა **ღ** აბიძელიძე ძე
 ივ აბიათარისა მღვდელი, **ღ** სუსა მწიგნობარი **ჟ** **ღ** აბანეა ძე იოდაი-
 ისა, ზედა ქერეთს **ღ** ზედფალეთს ზედა, ხოლო ძენი დავითისნი ჰი-
 რველნი მოადგილენი მეფისანი.

თ ა ვ ი ი თ.

ა **და** ¹⁾ იყო ამისა შემდგომად მოკუდა ნაას მეფე მეთა ამონი-
 ბ სთა, **ღ** მეფე იქმნა ანან ძე მისი მის წილ **ჟ** **ღ** ჰრქეა დავით: ვუო
 გ წყალობად ანანისთანა მისა ნაასისა, ვითარცა ეო მამამან მისმან
 გ წყალობა ჩემთანა **ჟ** **ღ** წარავლინა დავით მოციქულნი ნუგეშინის-
 ცემად მისსა მამისათუხ მისისა: **ღ** მივიდეს ერმანი დავითისნი ქუჭ-
 დ ვანასა შინა მეთა ამონისათა ანონის მიმართ რათა ნუგეშინისცენ
 დ მას **ჟ** **ღ** ეტეოდეს უსუცესნი მეთა ამონისთანა ანონის მიმართ: ნუ
 თუ განსადიდებულათ მამისა შენისა წინაშე შენსა, წარმოგ ზავნა დავით
 ნუგეშინის მცემელნი შენდა, არა ვითარ, არამედ გამოძიებად ქალა-
 ე მისნი **ჟ** **ღ** შეიპყრა ანან მონანი დავითისნი, განპარსნა ივინი, **ღ**
 გ მოჰკუჭცნა სამოსელთაგან მათთა ნასეგარი ვიდრე წყალადმდე, **ღ** გ-
 გ ნუტეგნა ივინი **ჟ** **ღ** მოვიდენ მითსრობად დავითისა კაცთა მათთუხ,
ღ წარავლინნა მიგებებად მათდა, რამეთუ იუენენ გაუპატიურებულნი
 ფრიად: **ღ** ჰრქეა მეფემან, დასსედით იერიქოს ვიდრემდე აღორმინდეს
 უ წუჭრნი თქუჭრნი, **ღ** მოიქცით **ჟ** **ღ** იხილეს მეთა ამონისთა,
 რამეთუ სირცხვილეუჲ იქმნენ კაცნი დავითისნი, **ღ** წარავლინა
 ანან, **ღ** მეთა ამონისთა ათასი ტალანტი ვეცხლი, რათა დაიდგინონ
 თავისად სურისგან შუა მდინარისა, **ღ** სურისგან მახისა, **ღ** სუბი-
 ცგან სასუიღლით ეტლნი **ღ** ცხენოსანნი **ჟ** **ღ** სასუიღლით დაიდგი-
 ნა თავისად ოც **ღ** ათორმეტი ათასი ეტლი, **ღ** მეფე მახა **ღ** ერნი
 მისნი: **ღ** მოვიდეს **ღ** დაბანაკეს ჰირის ჰირ მიდაბისსა, **ღ** ძენი

¹⁾ ბ მეფეთა ე.

ამონისნი შეკრბეს ქალაქებთაგან თჳსთა, ზ მოვიდეს ბრძოლად *
ღ ესმა დავითს, ზ წარგზავნა იოაბ, ზ ეოველნი ძვედარნი ძალთა-
ნი * ზ გამოვიდენ ძენი ამონისნი, ზ დაიბანაკეს ბრძოლად წინა-
შე ბჭეთა ქალაქისათა, ხოლო მეფისად რომელნი მოსრულ იუენეს
შეწევნად, დაიბანაკეს ცალკეკრმ ველსა ზედა * ზ იხილა იოაბ, რა-
მეთუ იქმნა მას ზედა წინააღმდეგომნი ბრძოლანი წინათ ზ ზურგით
ღ გამოირჩივნა ეოველთაგან ჳაბუკთა ისრაელისათა, ზ განეწუენეს
იგინი წინაშე სურისა * ხოლო დანარჩომი ერთა მისცა კელსა ში-
ნა აბესა მძისა თჳსსა, ზ დაიბანაკეს წინაშე ძეთა ამონისთა * ზ
ჭრქუა: უკეთუ განმლიერდენ სურნი უფროს ჩემსა, მაშინ მექმენ მე-
მხსნელად: ხოლო უკეთუ ძენი ამონისნი განმლიერდენ უფროს შე-
ნსა მაშინ მე გიხსნა შენ * განკმდი ზ განვმლიერდეთ ერისათჳს
ჩუჭნისა ზ ქალაქისათჳს: ღუთისა ჩუჭნისა, ზ უფალმან რომელი
კეთილ არს წინაშე თვალთა მისთა, ქმნეს * ზ განეწყო იოაბ ზ ეო-
ველნი ერნი, რომელნი მის თანა იუენეს ჰირის ჰირ სურთა ბრძო-
ლად ზ ივლტოდეს მათგან * ხოლო ძეთა ამონისთა იხილეს, რა-
მეთუ ივლტოდეს სურნი, ზ ივლტოდენ იგინიცა ჰირისაგან აბესაი-
სა, ზ ჰირისაგან იოაბისა მძისა მისისა, ზ შევიდეს ქალაქსა შინა,
ხოლო იოაბ მოიქცა იერუსალემს შინა * ზ იხილეს სურთა, რა-
მეთუ სძლეს მას ისრაელთა, ზ წარავლინეს მოციქულნი, გამო-
უვანებად სურისა, რომელი იყო მდინარის გაღმართ, ხოლო სოფაკ
ჰირველი მთავარი ათასის თავთა ძალისა ადრახარისათა, წინაშე
მათსა იყო * ზ მოხსენებულ იქმნა დავითისა, ზ შეკრიბა ეოველი
ისრაელი, ზ განვიდა იორდანეს, ზ მივიდა მათ ზედა, ზ დაიბანა-
კა ჰირის ჰირ მათსა, ზ განეწყო წინაშე სურისა ბრძოლად, ზ
ბრძოლა მათ ზედა * ზ ივლტოდეს სურნი ჰირისაგან ისრაელ-
თასა ზ მოკლნა დავით სურთაგან შუდი ათასი ეტლოსნნი,
ღ ორმოცი ათასი ქუჭითნი, ზ საფაკა ჰირველი მთავარი ძალთა
მოკლა * ზ იხილეს მონათა ადრახარისათა, რამეთუ დაეცნეს ჰი-
რისაგან ისრაელთასა, ზ მოივლტოდეს დავითის მიმართ, ზ მსახუ-

თ
ი
ია
იბ
იგ
იდ
იე
ივ
იზ
ით
ბ

რაელსა, ჰ დაეცნეს ისრაელთაგანი სამოცდა ათი ათასი კაცნი ❖
 იე ჰ წარავლინა ღმერთმან ანგელოზი იერუსალიმს შინა რათა მოს-
 წევდოს იგი, ჰ ოდეს მოსწუდებოდეს ისილა უფალმან, შეეწვალა
 ჰ შეინანა ბოროტებისათჳს, ჰ ჰრქუა ანგელოზსა მომსურელსა:
 კჳმად არს შენდა, მიიღე კელი შენი: სოლო ანგელოზი უფლისა
 იე მდგომარება კალოსა ზედა ორნია აებოსელისასა ❖ ჰ აღიხილნა
 თვალნი თჳსნი დავით, ჰ იხილა ანგელოზი უფლისა მდგომარე
 შორის ქუჭყანისა ჰ ცისა, ჰ მახული მისი წუდილი კელსა შინა
 მისსა, კანროხმული იერუსალიმსა ზედა, ჰ დავარდა დავით ჰ მო-
 სუცებულნი ისრაელისანი შემოსილნი ძაძებითა ზირთა ზედა თჳსთა-
 ის სა ❖ ჰ თქუა დავით ღმერთსა მიმართ: არა მე უბრძანეა აღრიცხვად
 ერთა, მე ვარ რომელმან კცოდე, ჰ ბოროტებით ბოროტი ვჳე,
 სოლო ამან სამწყსომან რაჲ ქმნე უფალო ღმერთო ჩემო იუჲნ კე-
 ლი შენი ჩემ ზედა, ჰ სახლსა ძამისა ჩემისასა, ჰ არა ერსა შენსა
 ის ზედა წარსაწუმედელად, უფალო ❖ სოლო ანგელოზმან უფლისა-
 მან ჰრქუა კადის, რათა ეტეოდეს დავითს: ¹⁾ ჰ აღვიდეს ჰ აღუშე-
 ნოს, საკურთხეველი უფალსა ღმერთსა კალოსა ზედა ორნა იებო-
 თ სელისასა ❖ ჰ აღჳდა დავით სიტყუსა ებრ კადისა, რომელი ეტ-
 კ ეოდა სახელითა უფლისათა ❖ ჰ მიიქცა ორნა, ჰ იხილა მეფე, ჰ
 ოთხნი ძენი მისნი მისთანა ჩამობურვილნი: სოლო ორნა იეო მას
 კა ეამსა შინა მღვეწილი კალოსა ზედა იუქლისა ❖ ჰ მივიდა დავით
 ორნას მიმართ, ჰ მოიქცა ორნა ჰ იხილა დავით, ჰ წარვიდა კა-
 კბ ლოსაგან, ჰ თაეჴანისცა დავითს ზირითა ქუჭყანისა ზედა ❖ ჰ
 ჰრქუა დავით ორნას: მომეც მე ადგილი კალოსა შენისა, რათა
 აღუშენო მას ზედა საკურთხეველი უფალსა, ვეცხლსა ზედა ღირე-
 ბულსა მომეც მე იგი, ჰ დასცხრეს წელსება ერისაგან ❖ სო-
 ლო ჰრქუა ორნა დავითს, აღიღე თავისა შენისათჳს, ჰ ქმენ უფა-
 ლო ჩემო მეფეო რომელი სათნო გიჩნს წინაჲე შენსა: აჴა მოე-
 ცვენ ზუარაგნი ეოვლად დასაწუჭლად, ჰ გუთანი შეჴად, ჰ იუქლი
 მსხუჭრლად, ეოველი ნებსით მომიცემიეს ❖ ჰ ჰრქუა მეფემან

¹⁾ ზ მეფეთა კლ. ბ. ნეშტთა ა.

დავით ორნას: არა, არამედ ვიდვით ვეცხლითა ვივიდო ღირებუ-
 ლითა, რამეთუ არა შენგან მიღებად მატქს ჰქსრეთ შეწირვად უფ-
 ლისა უოვლად დასაწუჭლი ძღუჭნი ❖ ჰქსრეთ დავით ორნას ად-
 კილისა მისთუხ სიკილა ოქროთა საწონითა ექქსასნი ❖ ჰქსრეთ
 ნა მუნ დავით საკურთხეველი უფალსა, ჰქსრეთ ალაძაღლა უოვლად დასა-
 წუჭლი ჰქსრეთ ცსოვრებისა, ჰქსრეთ ხადოდა უფლისა მიძართ, ჰქსრეთ
 ისმინა მი-
 სი ცეცხლითა შეცით გარდამო საკურთხეველსა ჰქსრეთ უფალად და-
 საწუჭლსა, ჰქსრეთ ადწა უოვლად დასაწუჭლი ❖ ჰქსრეთ ჰქსრეთ უფალმან
 ანგელოზისა მიძართ, ჰქსრეთ შთადვა მასჯლი შთასდებელსა შინა მის-
 სა მას ჟამსა შინა, ოდეს იხილა დავით, რამეთუ ისმინა მისი
 უფალმან კაღოსა ჰქსრეთ ორნა იებოსელისასა, ჰქსრეთ დაკონა მუნ
 მსხუჭრზღნი ❖ ჰქსრეთ კარავი უფლისა, რომელი ქმნა მოსე უდაბნოსა
 შინა, ჰქსრეთ საკურთხეველი უოვლად დასაწუჭლისა ჟამსა მას შინა იყო
 ძალათა ჰქსრეთ რომელი იყო გაბაონს შინა ❖ ჰქსრეთ ვერ შეუძლო და-
 ვით მისლავად წინაშე მისსა, გამოკითხვად ღუთისა, ვინათგან შე-
 მინებულ იყო ჰირისგან მასჯლისა ანგელოზისა უფლისა.

ბმ
 ბბ
 კს
 კჭ
 კთ

თ ა ვ ი ა.

ხოლო თქვა დავით: აჯა არს სახლი უფლისა ღუთისა, ჰქსრეთ ესე
 საკურთხეველი უოვლად დასაწუჭლად ისრაელისათუხ ❖ ჰქსრეთ ჰქსრეთ
 დავით შეკრებად უოველთა შეწირთა რომელნი არიანი ქუჭყანასა სე-
 და ისრაელისასა, ჰქსრეთ დაადგინონ ქუხ მუჭუთელნი კუჭთად ჰქსრეთ
 ძთლელად, რათა ადუშენოს სახლი ღუთისა ❖ ხოლო რკინა მრავალი
 ღურსმნად კართა, ჰქსრეთ ბჭეთათუხ ხდურბღნი შემსადნა დავით,
 ჰქსრეთ სზილენმის სიმრავლისა არა იყო რიცხუ ❖ ჰქსრეთ კეთა კედრისათა
 არა იყო რიცხუ, რამეთუ მოართმიღენ სიდონელნი ჰქსრეთ ტუროსელნი
 ხეთა კედრისათა მრავალთა დავითს ❖ ჰქსრეთ თქვა დავით: ხოლომონ
 მე ხემი ვრმა წული არს მცირე, ხოლო სახლი რომელი აღმუქე-
 ბად არს უფლისა, იყოს სიდიდითა ძალად, სახელად, ჰქსრეთ დიდებად
 უოველსა შორის ქუჭყანასა, განუშადო მას, ჰქსრეთ განუშადა დავით
 უოველი სიმრავლით ჰირველ ადსრულეებისა თუხისა ❖ ჰქსრეთ მოუ-
 წოდა ხოლომონს მესა თუხსა, ჰქსრეთ ამცნო მას რათა ადუშენოს სახ-

ა
 ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ

ს ლი უფალსა ღმერთსა ისრაელისასა * სოლო ჳრქუა დავით სო-
 ლომონს, შულო ჩემო, მაქუნდა გულსა შინა, რათა აღუშენო სას-
 ლი სასელსა უფლისა ღმრთისა ჩემისასა * ღ იქნა სიტუა უფლი-
 სსა ჩემდა მომართ მეტუქული: ¹⁾ მრავალი სისხლი დასთხიერ, ღ
 ძრავალნი ბრძოლანი ჳქმნენ არ ძალგიც აღუქებად სასლსა სასე-
 ლისა ჩემისასა, რამეთუ მრავალნი სისხლი დასთხიერ ქუტყანასა
 თ შედა წინაშე ჩემსა * აჳა მე გეშუას შენ, ესე იყოს კაცი მშუდობი-
 სსა, ღ განუქუნო მას ყოველთაგან მტერთა მისთა გარემოთა,
 რამეთუ სოლომონ იყოს სასელი მისი, ღ მშუდობა ღ განსუტნება
 ი მივსცე მას ისრაელსა ჴედა დღესა შინა მისსა * მან ²⁾ აღმიყ-
 ნოს სასლი სასელისა ჩემისა, ღ იგი იყოს ჩემდა ძეგ, ღ მე ვიყო
 მისდა მამად, ღ წარუშართო საეღარი მეფობისა მისისა ისრაელსა
 ია ჴედა უკუნისამდე * ღ აწ უკუტ მყო ჩემო იყოს უფალი შენთანა,
 ღ კეთილ წარგიძართოს, ღ აღუშენო სასლი უფალსა ღმერთსა შენ-
 იბ სსა, ვითარცა იტყორდა შენთვის * ღ მოგცეს შენ სიბრძნე ღ გონე-
 ბა უფალმან, ღ განგაძლიეროს შენ ისრაელსა ჴედა, დაცვად ღ ეო-
 იგ უფად სჯული უფლისა ღმრთისა შენისა * მაშინ კეთილ გეგოს,
 უკეთუ დაიძარხო ყოფად მცნებანი, ღ მსჯავრნი, რომელიცა უბრძანა
 უფალმან მოსეს, რათა ასწავოს ისრაელსა: განძლიერდი ღ ძენე
 იდ იქმენ, ნუ გეშინის, ნუცა შემრწუნდები * ღ აჳა მე სიგლასაკისებრ
 ჩემისა განუძადე სასლსა უფლისასა, თქრო ტაღანტნი ასი ათასი,
 ღ ვეცხლი ათასი ათასთა ტაღანტთა, სოლო სწილენძი ღ რკინა,
 რომლისა არა არს წონა, ვინათგან მრავალ არს: ღ სენი ღ ქუნსი
 იე განუძადენ, ღ ამათ შექმინოცა, ღ უფალი შენთანა * ღ შეიძინო
 სიმრავლესა მოქმედთა საქმისათა, გელოვანნი, მამუნებელნი ქვსა-
 ივ თქროთა ღ ვეცხლთა, სწილენძთა, ღ რკინათა, არა არს რიცხვ,
 ის აღდეკ უკუტ ღ ქმენ, ღ უფალი შენთანა * ღ უბრძანა დავით ყო-
 იბ მისსა მეტუქულმან: არა არსა უფალი თქუნთთანა * ღ მოგცა

¹⁾ ჳქმორე კტ.—²⁾ ბ მეფეთა ზ. გ მეფეთა ე. კრ. კა.

თქუენ განსუტუნება გარემოს, რამეთუ მოცუნა კელსა შინა თქუენ-
 სა მკვდრნი ქუტუანისანი, დ მორნილ არს ქუტუანა წინაშე უფლი-
 სა, დ წინაშე ერთა მისთა ❖ აწ უკუტ მიეცით გულნი თქუენნი, ით
 დ სულნი თქუენსნი მოიძიებდ უფალსა ღმერთსა თქუენსა, დ აღ-
 დეგით დ აღუქენსეთ სიწმიდე უფალსა ღმერთსა თქუენსა, რათა
 მოიღონ კიდობანი აღთქმისა უფლისა, დ ჭურჭელნი სიწმინდისა
 ღმერთისანი სასლსა შინა აღუქნებულსა სასელისათუჯ უფლისა.

თ ა ვ ი კვ.

და იყო დავით მოხუცებული დ საესე დღითა, დ გაამეფა სო- ა
 ლომონ მე თუნი ნაცვლად თუსად ისრაელსა ზედა ❖ დ შეკრიბნა ბ.
 ეოველნი მთავარნი ისრაელთა, დ მღვდლნი დ ლევიტელნი ❖ ხო- გ
 ლო აღრიცხულ იქმნენ ლევიტელნი ოცდა ათის წლითგან დ წია-
 ღმა, დ იქმნა რიცხუ მათი თავთა ებრ მათთა, კაცნი ოცდა ათურამე-
 ტი ათასი ❖ დ ამათგან რჩეულნი საქმესა ზედა სასლსა უფლის- დ
 სა, ოცდა ოთხი ათასი, დ შვიგნობარნი, დ მსაჯულნი, ექუსი ათა-
 სი ❖ დ ოთხი ათასი მეკარე, დ ოთხი ათასი მეგლობელნი უფლი- ე
 სანი ორღანოთა შინა, რომელი ქმნა საქებელად უფლისა ❖ დ გა- ვ
 ნუყო იგინი დავით მარადღეობასა ზედა მანხურებად მეთა ლევიტე-
 ღთა, ¹⁾ გერსონს, კათს, დ მერარს ❖ დ გერსონს, ლეადანს, დ ზ.
 სემეის ❖ მენი ლეადანისნი, უშირატესი იილ, დ ზეფოფ, დ იოილ, სა- ტ
 მი ❖ ხოლო მენი სემეისნი: სალაშიფ, დ ასაილ, დ არან, სამნი თ.
 ესენი უფროსნი მამულისა ლადანისათა ❖ დ მეთა სემეისთა, იეთს, ი
 დ ზისაის, დ იოასს, დ ვერიას: ესენი მენი სემეისნი, ოთხნი ❖
 ხოლო იყო იეფ ჰირველი, დ სისა მერე, ხოლო იოას დ ვერას, ია
 არა ესნეს მრავალნი მენი, დ იეშენს სასლსა შინა მამეულისასა
 შერაცხილ ერთად ❖ მენი კათისნი: ამერამ, დ იასარ, ქებრონ, დ იბ
 ოზიილ, ოთხი ❖ ²⁾ მენი ამერამისნი აარონ, დ მოსე, ხოლო გა- ივ
 ნეოფილ იქმნა აჯრონ მღვდელობად წმიდათა წმიდათათა, იგი დ
 მენი მისნი უკუნისამდე, დ რათა აკმევედენ საკმეველსა წინაშე უფ-

¹⁾ ბ მოსე ვ. ზემორე ვ. დ მოსე გ. — ²⁾ ბ მოსე ბ დ ვ. დ მოსე გ.
 ებრ. ე.

ლისა მსახურებად მისსა წესისა ებრ მისისასა, დ ვედრებად სახელ-
 იდ სს მისსა უკუნისამდე * ხოლო მოსე კაცი ღუთისა, დ მენი მისნი
 იე აღრიცხულ არიან ტომთა შინა ლევისათა * ¹⁾ მენი მოსესნი: ღი-
 იე, იზ რსამ, დ ელიესარ * მენი ღირსამისი: სუვაილ უსუცესი * ხოლო
 იტ მენი ელიეზერისნი, რავია უსუცესი: დ არა ესვაჲ ელიეზერს
 იტ მენი სხვანი, ხოლო მენი რავინისნი მრავალ არიან ფრიად * დ
 იტ მენი ისაარისი: სალუმოფ უსუცესი * მენი ქებრონისნი: იერიავ
 ჰირველი, ამარია მეორე, დ იეხვილ მესამე, დ იეხეკია მეოთხე *
 კეპ მენი ოსილისა, მისია ჰირველი, დ იესია მეორე * მენი
 კბ მერარისნი: მოოლი დ მუსი * მენი მოოლისნი: ელევზარ, დ კის,
 კბ ხოლო მოკუდა ელევზარ, დ არა ესვა მას მენი, არამედ ცარნა ასუ-
 კბ ლი, დ მიიუვანეს ივინი მეთა კისთა, მძათა მათთა * მენი მუსინი-
 კბ სნი: მოოლი, დ ედერ, დ არიმოფ, სამნი * ესენი მენი ლევისნი
 კბ სახლთა ებრ მამულისა მათთა, უჰირველესნი მამეულთა მათთა, აღ-
 კბ რიცხვსაებრ მათთა, რიცხვსაებრ სახელთა მათთა თავებთაებრ მათ-
 კბ თა, რომელნი ჭყოფდნენ საქმეთა მსახურებისათა სახლისა უფლის-
 კბ სს ოცით წლითგან დ წიაღმა * ხოლო ჰრქუა დავით: განსუტნე-
 კბ ბა მოსცა უფალმან ღმერთმან ერთა თვსთა ისრაელთა, დ დავემსა
 კბ იერუსალემსა შინა ვიდრე უკუნისამდე * დ ლევიტელნი არა იქმ-
 კბ ნენ მტვრთუტლნი კარვისა, დ უოვლისა ჭურჭელისა მისისა სამ-
 კბ სახურებელისა მიმართ მისისა * რამეთუ ბრძანებისაებრ დავითისა
 კბ შედგომისა არს რიცხვ მეთა ლევიტელთასა, ოცით წლითგან დ
 კბ უმაღლეს * რამეთუ დაადგინა ივინი ქუტუე კელსა მეთა არონისთა
 კბ მსახურებად სახლსა შინა უფლისსა ბჭეთა შინა დ სტოვათა შინა
 კბ დ კანსაწმედელთა შინა უოველთა სიწმინდეთა, დ საქმეთა შინა სამ-
 კბ სახურებელთა სახლისა ღუთისსა * დ ჰურთა ზედა წინა დასაკე-
 კბ ბელთა დ ფქვლთა, ზედა სამინდვანსა, შესაწირავსა, დ შერთულთა
 კბ ზედა უცდომლთა, დ ტაფათა ზედა, დ შემწურვართა ზედა, დ უოველთა
 კბ ზედა ჭაწონთა დ საწუეულთა * დ რათა აღდგებოდეს განთიად მქ-
 კბ ბად დ აღსარებად უფლისა, დ ივრეთვე მწესრად * დ უოველთა

¹⁾ ბ მოსე ბ დ აზ.

სედა ასამაღლებელთა უოვლად დასაწუჭლისა უფლისა, შაბათთა შინა, ჭ ასალ თუჭთა შინა, ჭ დღესასწაულთა შინა, რიცხსჯაებრ, წესისაებრ მათთა მარადის უფლისა ❖ ჭ რათა სცუდენ საკმილაგსა კარვისა საწამებელისა, ჭ სასმილაგსა სიწმინდისასა, ჭ კუმილვიდენ ძენი აჭრონისნი ძმანი მათნი რათა მსახურებდენ სასლსა შინა უფლისასა.

ლბ

თ ა ვ ი კ ლ

და ძეთა აჭრონისთა განყოფანი: ¹⁾ ძენი აჭრონისანი: ნადაბ, ჭ აბიუდ, ჭ ელიაზარ, ჭ ითამარ ❖ ჭ მოკუდა ნადაბ ჭ აბიუდ წინა მამისა თვისისა, ჭ ძენი არ ესსენეს მათ, ჭ მღდღელობდეს ელიაზარ ჭ ითამარ ძენი აჭრონისნი ❖ ჭ განყო ივინი დავით, ჭ სადუკ ძეთაგან ელიაზარისათა, სოლო ასიმეელის ძეთაგან ითამარისათა აღრიცხსაებრ მათთა, ჭ მსახურებისაებრ მათთა, ჭ სახლისაებრ მამეულისა მათისა ❖ ჭ იზოვნეს ძენი ელიაზარისნი მრავალნი უპირველესობასა შინა ძალთა, ვიდრეელა თუ ძენი ითამარისანი, ჭ განყოფანი მათნი ძენი ელიაზარისნი, უპირველესნი სახლთა მამეულთა შინა ათექუსმეტე, ჭ ძეთა ითამარისათა სახლთაებრ მამეულთა მათთა რვა ❖ სოლო განყო ივინი წილისაებრ შორის მათსა, ვინათგან იუქენ უპირველესნი სიწმიდისა, ჭ უპირველესნი ღუთისა ძეთა შინა ელიაზარისათა ჭ ძეთა შინა ითამარისათა ❖ სოლო აღწერნა ივინი საძაია ძემან ნათანილისაძან მწერალმან ლევიტელთაძან, წინაჲ ძეფისა, ჭ მთავართა, ჭ სადუკ მღდღელისა, ჭ ასიმეელის ძისა აბათარისა, ჭ უპირველესნი მამეულთა მღდღელთა ჭ ლევიტელთა სახლისა მამეულისა, ერთი ელიაზარსთანა ჭ ერთი ითამარისთანა ❖ ჭ გამოვიდა წილი პირველი ითამარისა, იედისა მეორე ❖ ხარივისა მესამე, სერობისა მეოთხე ❖ მეზხისაჲსი მეხუთე, გეიამინისი მეექუსე ❖ აკოსა მეშუდე, ავისი მეორე ❖ ისუსა-მეცხრე, სესენიასი მეათე ❖ ელიასიმისა მეათერთმეტე, იაკიმს ძეთორმეტე ❖ ოფაიის ძეთსამმეტე ❖ იესაავალს ძეთოთხმეტე ❖ ბელვას ძეთსუთმეტე, ემმირს ძეთათექუსმეტე ❖ იეფ-

ა ბ

ბ

დ

ე

ვ

ზ ტ

თ, ი

ა, ბ

კ

დ, ე

-იამქმე წ მოსე კ ჭ გ. გ მოსე. ი. დ მოსე გ ჭ კვ.

ივ თეს მეათშჯდმეტე, აფესიის მეათურამეტე * ფეთოს მეათცსრამეტე,
 იხ ღ ეხეკელს მეოცე * ასინს მეოცდა ერთე, ღამოილს მეოცდა
 ალ,თთ ორე * დალეის მეოცდა სამე, ღელს მეოცდა ოთხე * ესენი აღ-
 რიცხუა მათი მსასურებინსებრ მათისა, შესლავად სასლსა შინა უფ-
 ლისასა წესისაებრ თვისისა კელითა აჭრონ მამისა მათისათა, ვი-
 კ თარცა უბრძანა უფალმან ღმერთმან ისრაელთა * ღ ძეთა ლევი-
 ტელთა სსუათა, ძეთა ამრამისათა: სოვაილ: ძეთათანა სოვაილისა-
 კა,კბ თა, იადაილ * ძეთა რავინისათა უპირველესი იესია * ძეთა ია-
 კბ სარინისთა სალომოთი, ძეთა სალომოთისათა, იაფ * ძენი ედიუ-
 კდ,კე თხე * ძეთა ოზიილთა: მისია, ძენი მისაისნი სამირ * ძმხ. მისი-
 კვ სი, ისიბ: ძენი ისიისა, საქარია * ძენი მერარინისა: მოოლი ღ
 კს მუსი, ძე ოზიისა ვონნი * ძენი მერარისნი, ოზია ღ ძენი მისნი
 კლ იესოიმა, ღ საკხურ, ღ იოფუი * მოოლიუ, ელესარ, ღ ითამარ,
 კთ სოლო მოკუდა ელიასარ ღ არა ესსნეს ძენი მას * კისა: ძენი კი-
 ლ სნი: კიოფ, იესამეილ * ძენი მუსინისი: მოოლი, ღ ედერ, ღ იე-
 ლ რიმოფ, ესენი ძენი ლევიტელთანი სახლისაებრ მამეულთა თვისთა *
 ლა სოლო მიიღეს მათცა წილი ვითარცა ძმათა მათთა ძეთა აჭრონის-
 თა, წინაშე დავით მეფისა, ღ სადუკით, ღ ახამელიქისათა, ღ უფ-
 როსთა მამეულთა მღდელთათა, ღ ლევიტელთათა, ზატრიანსი აჭ-
 რონ, ვითარცა ძმანიცა მისნი, უმცირესნი.

თ ა ვ ი კ მ.

ს და დადგინა დავით მეფემან, ღ მთავართა ძალთა, საქიეთა სე-
 და ძენი ასაფისნი ღ ემანისნი, ღ იდიფუნთა, რომელნი მიუთხრობ-
 ბ დეს ებანთა შინა, ღ ფსალმუნთა, ღ წინწილთა, ღ იეო რიცხუ მ-
 ბ თი თავთაებრ კაცთა მოქმედთა საქიეთა თვისთა * ძენი ასაფისანი:
 ბ საკხურ, ღ იოსიოფ, ღ ნაფანია, ღ ასილ, ძენი ასაფისნი, იპრობდეს
 გ ასაფს წინასწარმეტყუელსა მახლობელ მეფისა * იდიფუმს, ძენი
 გ იდიფუმლისნი, ღოდოლია, ღ სური, ღ ისეა, ღ სემეი, ღ ასავია,
 ღ მატათია, ექუსნი მამისაებრ თვისისა იდიფამისა, ბობლანთა შინა
 ღ უკრიდეს, აღუვარებდეს ღ აქებდეს უფალსა * ემანი, ძენი ემანია-

სნი: ვუკი, ზ მათანია, ზ ოზიილ, ზ სუვაილ, ზ იერიმუფ, ზ ანა-
 ნია, ზ ანან, ზ ელიაფ, ზ ღოდოლაიფი, ზ რომეფაფეზერ, ზ სა-
 ვახ ზ მალლიფი, ზ ოფირ, ზ მეასოფ ❖ ვოველნი ესე მენი ემა-
 ნისნი, მრეველნი მეფისა, სიტყუათა შინა ღუთისათა, რათა აღუ-
 მადლოს რქაჲ, სოლო მისცა ღმერთმან ემმანს მენი ათორმეტნი ზ
 სამნი ასულნი ❖ ვოველნი ესენი მამისათანა თუხისა მგალობელ-
 ნი სასლსა შინა ღუთისსა, წინწილითა, ზ ფსალმუნითა, ზ ბობ-
 დნითა მსახურებდ სასლსა ღუთისსა მასლობელ მეფისა, ზ ასაფ,
 ზ იდიფუი, ზ ემან ❖ სოლო იყო რიცხვ მათი მმათათანა მათთა
 სწავლულ გადობითა უფლისათა, ზ ვოველითა გულის კმის ვოფი-
 თა გადობისათა, რუას ოთსმოცდა რუა ❖ სოლო აღიღეს ზ ამთ
 წილნი ცვლით ვოველსა დღეთა მცირისაებრ, ზ დიდისაებრ, სრულ-
 თა, ზ სწავლულთა ❖ ზ გამოვიდა წილი ჰირველი მეთა მისთა ზ
 მმათა მისთა, ასაფს, იოსიფუეს, ღოდოლიას, მეორე ინიას, ზ მე-
 თა მისთა, ზ მმათა მისთა ათორმეტთა ❖ მესამე ზაკსურ, მეთა მი-
 ისთა ზ მმათა მისთა ათორმეტთა ❖ მეოთხე იუზრი, მენი მისნი ზ
 მმანი მისნი ათორმეტნი ❖ მესუთე ნაფან, მენი მისნი ზ მმანი
 მისნი ათორმეტნი ❖ მეექვსე ვუკია, მენი მისნი ზ მმანი მისნი
 ათორმეტნი ❖ მეშუდე იერიელ, მენი მისნი ზ მმანი მისნი ათორ-
 მეტნი ❖ მერვე იოსია, მენი მისნი ზ მმანი მისნი ათორმეტნი ❖
 მეცხრე მათფანია, მენი მისნი ზ მმანი მისნი ათორმეტნი ❖ მეათე
 სემეია, მენი მისნი ზ მმანი მისნი ათორმეტნი ❖ მეათერთმეტე
 ესრიილ, მენი მისნი ზ მმანი მისნი ათორმეტნი ❖ მეათორმეტე
 ასავია, მენი მისნი ზ მმანი მისნი ათორმეტნი ❖ მეათსამეტე სუ-
 ვაილ, მენი მისნი ზ მმანი მისნი ათორმეტნი ❖ მეათოთხმეტე მა-
 ტაფია, მენი მისნი ზ მმანი მისნი ათორმეტნი ❖ მეათსუთმეტე
 იერიმუფ, მენი მისნი ზ მმანი მისნი ათორმეტნი ❖ მეათექუსმეტე
 ანანია, მენი მისნი ზ მმანი მისნი ათორმეტნი ❖ მეათშუდეტე
 იესვაკ, მენი მისნი ზ მმანი მისნი ❖ მეათურამეტე ანანია, მენი
 მისნი ზ მმანი მისნი ათორმეტნი ❖ მეათცხრამეტე მელლიფი, მე-
 ნი მისნი ზ მმანი მისნი ათორმეტნი ❖ მეოცე ელლიაფა, მენი

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

კ
ტ
ლ
ლა

მისნი ზ მჰანი მისნი ათორმეტნი * მეოცდა ერთე იფიორ, მენი
მისნი ზ მჰანი მისნი ათორმეტნი * მეოცდა ორე ლედლაფი, მე-
ნი მისნი ზ მჰანი მისნი ათორმეტნი * მეოცდა სამე მახამო, მენი
მისნი ზ მჰანი მისნი ათორმეტნი * მეოცდა ოთხე რომეპიეზერ,
მენი ზ მჰანი მისნი ათორმეტნი.

თ ა ვ ი ავ.

სოლო განყოფანი მეკარეთანი, მეთა კორესთა, მოსელლიმია, მე
კორესი, მეთაგან ასაფისათა * სოლო მენი მოსელლიმისნი, სა-
ქარია ჰირმპო, ზ ადილ მეორე, სავადია მესამე, ზ აფანაილ მეო-
თხე * ოლამ მეხუთე, იონათან მეექვსე, ელიონია მეშუდე, ავდე-
დომ მერვე * სოლო ავდედომის მენი, სამია ჰირმპო, იოსდავ
მეორე, ნოდათ მესამე, სახარ მეოთხე, სოფანუილ მეხუთე * ამილ
მექვსე, ისახარ მეშუდე, ფალაფი მერვე, რამეთუ აკურთსა იგი
ღმერთმან * სოლო სემვის მისა მისისა შობანი არიან, მენი ჰირ-
მპო უსუცესნი სახლსა შინა მამულთა მისთა, რამეთუ იეჟენე ძლი-
ერნი * მენი სემეიენსი, ოფნი ზ რაფაილ, ზ ოვიდ, ზ ელსავად,
ზ ანია, მენი ძლიერნი, ელიუი, ზ სავანია, ზ ისვანსომ * ყოველ-
ნი ესენი მეთაგან ავდედომლისთა, ესენი ზ მენი მათნი ზ მჰანი
მათნი მშრომელნი ძლიერათ საქმეთა შინა, ყოველნი სამეოც ზ ო-
თრი, ავდედომისა * სოლო მოსსალამისა მენი ზ მჰანი ათორმეტნი
ი ძლიერნი * სოლო ასსე მეთაგან მერარინისათა მენი მცველნი
უსუცესნი, ვინათგან არა იყო ჰირმპო მისი, ზ დაადვინა იგი მა-
მა მჰანი მისმან უზირველესად, განყოფილება მეორისა * სელკია მე-
ორე, თავლია მესამე, საქარია მეოთხე, ყოველნი ესე მენი ზ მჰანი
ასსინისნი ათსამეტნი * ესენი განყოფილ არიან მეკარედ, რათა
უსუცესობდენ ძალთა ზედა ღვთისათა, ვითარცა მჰანი მათნი მსა-
იგ ზურებად სახლსა შინა უფლისასა * ზ განავდებდენ წილსა კაცად-კა-
ცადსა ზედა მათთა, მცირე ზ დიდი სახლისა ებრ მამეულთა თჳსთა,
იღ კაცად-კაცადი ბჭესა ზედა * და ეცა წილი მეოფთა ადმოსავლეთთა
ზედა სელიმისა, ზ საქარისა, მენი სოაზისნი იოია ზ მეჯნაა გა-
იე ნიგდებდეს წილსა, და ეცა წილი ჩრდილოეთისა მიმართ * ავდე-

დომს სამხრით მიმართ, სწორ სახლსა ესიფიძისა, მეორესა შინა *
 უსსა დასავლით მიმართ, ბჭეთაებრ სტოვასა აღმოსავლისასა,
 საცავსა წინაშე საკამილავისასა * აღმოსავალით მიმართ, ექუს ექუ-
 სნი დღეთა შინა, ჭ ჩრდილოთ მიმართ ოთხ ოთხი დღეთა შინა,
 შუადღით მიმართ დღეთა შინა ოთხ ოთხი * სახლისა მიმართ
 ზრახვისა (ესეფინის მიმართ) ორ ორი გამოძველელი, ჭ ოსეს და-
 სავლის მიმართ, ბჭეთაებრ სტოვასა სამთა საცველსა წინაშე საკამილ-
 ვისა აღმოსავლისა აღმოსავლით მიმართ ექუს ექუსი, დღეთა შინა,
 ჭ ჩრდილოთზე ოთხ ოთხი, ჭ სამხრით მიმართ ოთხი, ჭ ესეფიძის
 მიმართ ორი იცვალებოდეს, ჭ დასავლის მიმართ ოთხი, ჭ ადგილ-
 თა მიმართ ორი გამოძველელი * ესენი განყოფილებაჲ შეკარეთა
 ძეთა კორესთა, ჭ ძეთა მერარისათა * ხოლო ღვეტიტელნი მძანი
 მათნი იუზენს საუნჯეთა ზედა სახლსა უფლისასა, ჭ საუნჯეთა ზე-
 და წმიდათასა * ძენი ღაღანისნი, ძენი გერსონისნი: ღაღანს უზი-
 რველესნი მამულთა ღაღანისთა, ჭ გერსონს იეილი * ჭ ძენი იე-
 ილისნი ზემეფ, ჭ იოილ, მძანი საუნჯეთა ზედა სახლისა უფლისა-
 სა * აძარამის, ჭ ისნარს, ჭეგრონს, ჭ ოზილს * ხოლო სავალ
 ძე გირსამისა მისა მოსესა ზედ მდგომელი საუნჯესა ზედა * ხოლო
 მძაჲ მისი ელექეზერს, ეავია ძე მისი ჭ იოსია, ჭ იორამ, ჭ ზეხრი, ჭ
 სალომოფ * იგი სალომოფ, ჭ მძანი მისნი ეოველთა ზედა საუნ-
 ჯეთა წმიდათასა, რომელი განწმიდნა დავით მეფემან, ჭ უზირატე-
 სნი მამეულთა, ათასის თაფნი, ჭ ასის თაფნი, ჭ მკედართ მთავარ-
 ნი ძლიერთანი * რომელი აღიღო ქალაქთაგან, ჭ ნატყვენავთა-
 გან ჭ ნეშკტა მათთა შესწევენელად შენებისა სახლისა უფლისა-
 სა * ჭ ეოველთა ზედა რომელი განწმიდნა დემირთმან, სამოფელ
 წინასწარმეტყუტელმან, ჭ საულ მემან კისისმან, ჭ ავენირ მემან
 ნიროსმან, ჭ იოაბ მემან სარუისმან, ეოველი რომელი განწმდეს
 ქუტუშე კელითა საღმთფისითა ჭ მძათა მისთა * ისნარიის ხონე-
 ნისა ჭ ძენი მისნი საქმესა შინაგანსა იერუსალემსა ზედა, განსწა-
 ვლისა მიმართ, ჭ დასჯილებისა * ქებრონს ასავის ჭ მისა მი-
 სისა, ძეთა ძლიერთა, ათას ძუდასთა მხედველთა ზედა ისრაელისა

ივ
 იზ
 იტ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კტ
 კთ
 კლ

წიად იორდანესა ზირის ზირ დასავლით, ეოველსა ზედა მსახურე-
 ლა ბასა უფლისასა, დ ქმნულებასა ზედა მეფისასა ❖ ქებრონს, ურია
 უპირველესი ქებრონელთა, ნათესავთაებრ მათთა, დ მამეულთა ებრ
 მეორმაცესა შინა წელსა მეფობაჲსა დავითისსა აღრიცხულ არიან,
 ლბ დ ზოფნიონი კაცნი ძლიერნი მათ შინა, იასირსა შინა გაღადიისა-
 ლბ სა ❖ დ მმანი მისნი მენი ძლიერთა ორი ათას შუდასი, უპირვე-
 ლესნი მამეულთა, დ დაადგინნა ივინი დავით მეფემან რუბიშთა ზე-
 და დ გაადისთა, დ ზედა ნახევარ ტომსა მანასესასა ეოველისა ებრ
 ბრძანებისა უფლისა დ სიტყუსა მეფისა.

თ ა ვ ი აზ.

ა ხლოო მენი ისრაელისანი რიცხუსა ებრ მათისა უპირველესნი
 მამეულთა, ათასის თაფნი, დ ასის თაფნი, დ მწიგნობარნი, რომე-
 ლნი მსახურებდეს მეფესა ეოველსა ზედა სიტყვასა სამეფოსა გან-
 ეოფათა ებრ დ ეოველსა ზედა სიტყვასა რომელნი შევიდოდეს დ
 განვიდოდეს თვთვან თუჭლ, ეოველთა შინა თუჭლთა წელიწადსა
 ბ განეოფა ერთი ოცდა ოთხი ათასთა ❖ დ ზირველსა ზედა განეო-
 ფასა ზირველსა შინა თუჭლსა იქმნებოდა იხვოას მე სავადილონი,
 გ განეოფილებასა შინა მისსა ოცდა ოთხი ათასი ❖ მეთაგან ფარე-
 ლ სისათა უპირველესი ეოველთა მთავართა მეუღართა თუჭლსა ზირველ-
 ლ სა ❖ დ განეოფილებასა ზედა თუჭლსა მეორესა დოდაი ეკსოთორი
 დ დასსა ზედა მისსა, დ მაკელლოფ მწეუმსი მეუღართა, დ განეო-
 ე ფილებასა შინა მისსა ოცდა ოთხი ათასი მთავარნი მალთა ❖ მესამე
 ვ თუჭლსა მესამისასა, ვანეა მე იოდასა რომელი არს ძღველი უპირ-
 ვ ველესი, დ განეოფილებასა შინა მისსა, ოცდა ოთხი ათასი ❖ ესე
 ს ვანეა უძლიერესი შორის ოცდა ათთა ზედა, დ ზედა ოცდა ათთა
 ს დ განეოფასა ზედა მისსა სავადე მე მისი ❖ მეოთხე თუჭლსა მეო-
 თსისასა ასაილ მძა იოაფისა, დ სავადია მე მისი დ მმანთ ბანაკსა
 ტ შინა მისსა ოცდა ოთხი ათასი ❖ მესუთე მესუთესა თუჭლსა
 უპირველესი სამართ მე იესრავესი დ დასსა შინა მისსა, ოცდა
 თ ოთხი ათასი ❖ მეექუსე თუსა მეექუსისა ადუი მე ეკისისა ფეკო-
 ი ტელი, დ ბანაკსა შინა მისსა ოცდა ოთხი ათასი ❖ მეშუდე თუსა

მეძდისა ხელლის რომელი იყო ფალუსისაგან, მეთაგან ეფრემი-
სათა, და დასსა შინა მისსა ოცდა ოთხი ათასი და მერვე თუსა მე-
რვისა, სოვევანაი უსაფითანელი ტომისაგან სარანისა და ბანაკსა შინა
მისსა, ოც და ოთხი ათასი და მეცხრე თუსა მეცხრესა ავესერ, რომელი
იყო ანფოფისაგან, ქუჭუნისაგან ბენიამინისა, და ბანაკსა შინა მი-
სსა ოც და ოთხი ათასი და მათე თუსა მეთისა ნეირაი, რომელი
იყო ნეთოფაფითისაგან, ტომისაგან სარანისა, და ბანაკსა შინა მი-
სსა ოც და ოთხი ათასი და მეთერთმეტე თუსა მეთერთმეტისა,
ვანაია რომელი იყო ფარაფონისაგან, მეთაგან ეფრემისთა, და გუნ-
დსა შინა მისსა ოც და ოთხი ათასი და მეთორმეტე თუსა მეთ-
თორმეტისა, ხოლდი, რომელი იყო ნეთოფაფითისაგან, და ტომისაგან
ლოფონიელავისა, და ბანაკსა შინა მისსა ოც და ოთხი ათასი და
სედა ტომთა ისრაელისათა რუბენს მკედართ მთავარი ელიასარ, მე
სექრებისა, სიმეონისა საფათია, მე მახასსა და ლევისა, ასაბია მე
კამუხალისა, არონისა საღუკ და იუდასი, ელია შმისაგან დავითისათა,
ისახარისა ამირ მე მისაილისი და საბილონისა, სამაიას, მე აბდი-
ასი, ნეფთალემისაგან, იერიმოთ მე ოსიელისი და ეფრემისა, ოსი
მე ოსაისი, ნახევარ ტომისაგან მანასესა, იუილ მე ფადეისა და ნა-
ხევარ ტომისა მანასესა მყოფთა ქუჭუნათა შინა გალადისათა, ია-
დდაი მე საბდისი, მეთა ბენიამინისთა ასიილ, მე ავეინირისა და
ნისა, ასაროილ მე იორაშმისა, ესენი იქმენ უპირველესნი ტომთა
ისრაელისათა და ხოლო არა ინებად დავით აღრიცხუა მათი, ოცი
წლითგან, და უქუჭუნდაეისისა, ვინათგან თქუა უფალმან კანძრავლეზად
ისრაელისა, ვითარცა ვარსკულავნი ცისანი და ხოლო იოაბ მქმან
სარუისმან იწყო აღრიცხუად ერისა, და ვერ აღასრულა. ¹⁾ ამისთუს
იქმან გულის წერომა ღუთისა ისრაელსა სედა, და არა მოიდო აღ-
რიცხუად წიგნსა შინა სიტყვათა მეფისა დავითისასა და ხოლო სა-
უნჯეთა სედა მეფისათა იყო ასამოთ, მე ოდიელისა, და საუნჯეთა
სედა, რომელნი ვანათა სედა და ავარაკებთა შინა, და ეოველთა ში-
ნა, და სუტტებთა შინა, იონათან მე ოსიისა და ქუჭუნისი მძე-

აბ
ბბ
გგ
დდ
ეე
ვვ
ზზ
თთ
კკ
ღღ
ყყ
ჩჩ
ცც

¹⁾ შემორე კა.

კს მედთა ზედა, ქუჭყანის მოქმედნი ესრადი მე სელუბისა ზ და დაბებსა
 ზედა, სემეი არმათეელი, ზ საუნჯეთა ზედა ვენავისათა, სამედათა მე
 კწ სეფემისა ზ სოლო სეთისსილთა ზედა, ზ ხილთა ზედა, რომელნი
 იუჟენენ ველთა ზედა, ვალანან კედორითანელი, საუნჯეთა ზედა
 კთ სეთისათა, იოას ზ სოლო ცხოვართა ზედა რომელსა მწესიდნენ
 სარონსა შინა, სათარია სარონიტელი, ზ კართა ზედა, რომელი
 ლ დელეთა შორის, საფათ მე ადაისა ზ სოლო აქლემთა ზედა, უვიას
 ისმაიტელი, სოლო ვირთა ზედა იადაი, რომელი იყო მართონი-
 ლა საგან ზ ცხოვართა ზედა, იოას აგარიანი, ეოველნი ესენი უფ-
 ლბ როსნი, საქონლისა მეფისა დავითისა ზ სოლო იონათან ბიძა და-
 დავითისა იყო თანა მზრახველი, კაცი ბრძენი, ზ მწიგნობარი მეო-
 ლვ ფი, ზ იეილ მე ახამანისი იყო მეთა თანა მეფისათა ზ აქიტობელ
 ლდ თანა მზრახველი მეფისა, ზ ხუსია უზირველესი მეკობარი მეფი-
 სსა ზ ზემდგომად მისსა აქიტობელ იქმნა ახლოს იოდიასა ში-
 სსა ბანიასა, ზ აბიათარ, ზ იოაბ უხუცესი მეკადარი მეფისა.

თ ა ვ ი ატ.

ბ სოლო შეკრიბნა დავით ეოველნი უზირველესნი ისრაელისანი,
 უზირველესნი მსაჯულთანი ზ ტომთანი, ზ ეოველნი უხუცესნი ბა-
 ნაკთა, ეოველ დღეთაებრ მემკვიდრნი მეფისანი, ზ უზირველესნი
 ხთასის თავთა ზ ასის თავთა, მემკვიდრნი საუნჯეთა ზედა, ზ მეო-
 ფნი საქონელთა ზედა მისთა, ზ ეოველთა ზედა საპყრობელთა მე-
 ფისათა, ზ მეთა მისთა საჭურისთათანა, ზ ძლიერთა ზ ასოვანთა
 ბ მეკადართა იერუსალემს შინა ზ აღდგა მეფე დავით საშუალ კრე-
 ბულისა, ზ ჰრქუა: ასმიზეთ ჩემი მძანო ჩემო, ზ ერნო ჩემო,
 იყო გულსა ჩემსა აღმენება სახლისა განსასწმენებელისა კიდობნისა
 აღოქმისა უფლისა, ზ კურცსლბეკისა ფერეთა უფლისა ღმრთისა
 გ ჩუწნისა, ზ განმძადე აღმენებასა ზედა საემარნი ზ სოლო ღმერთ-
 მან მრქუა: ¹⁾ არა აღმიშენო მე სახლი სახეაიის დებად სახელისა
 ჩემისა მისთჳს, ვინათგან კაცი მბრძოლი ხარ მენ ზ სისხლი დავი-
 დ თხევიეს ზ ზამომირჩია უფალმან ღმერთმან ისრაელისამან მე

¹⁾ ზემორე კბ.

უოვლისაგან სახლისა მამისა ჩემისა, რათა ვიქმნე მეფედ ისრაელ-
 სა ზედა უკუნისამდე, & იუდასა შინა გამოირჩია მეფობად, & სახ-
 ლისაგან იუდიისა სახლი მამისა ჩემისა, & მეთაგან მამისა ჩემისა
 ჩემ შორის სათნო იყო უოვად მეფედ უოველთა ზედა ისრაელთა &
 ხოლო მეთაგან ჩემთა უოველთა, რამეთუ ძენი შრაკალნი მომცნა მე
 უფალმან, ¹⁾ გამოირჩია სოლომონ მე ჩემი, რათა დაჯდეს საედარ-
 სა ზედა მეფობისა უფლისასა ისრაელსა ზედა & მტკუნ მე
 დემრთმან: სოლომონ მეძან შენძან აღაშენოს სახლი ჩემი, & ესო-
 ნი ჩემნი, რამეთუ იგი გამოვირჩიე ჩემდა ძედ უოვად, & მე ვიყო
 მისდა მამად & განვასლიერო მეფობად მისი ვიდრე უკუნისამდე,
 უკეთუ განმლიერდეს დაცვად მცნებისა ჩემისა, & სამართლისა ჩე-
 მისა, ვითარცა დღეს & აწ უკუნ²⁾ წინამე ჰირსა უოვლისა კრებუ-
 ლისა უფლისა, & შურსა შინა ღუთისა ჩუწნისა, დაცვივით & მოი-
 ძიეთ უოველნი მცნებანი უფლისა ღუთისა ჩუწნისა, რათა დამკუ-
 დროთ ქუწყანა კეთილი, & დაუტეოთ სამკუდრებელად ძეთა თქუწნ-
 თა შემდგომად თქუწნსა ვიდრე უკუნისამდე & აწ სოლომონ
 ძეო ჩემო, იცოდინ ღუთისა მამათა შენთა, & მასურე მას გული-
 თა სრულითა, & ნებითა სულიერითა, ²⁾ რამეთუ უოველსა გულსა
 გამოიძიებს უფალი, & უოველთა გულის სიტყუბათა მეცნიერებს:
 უკეთუ ეძიებდე მას ჭპოო, უკეთუძცა დაუტეო იგი, დაცვიტეოს შენ
 უკუნისამდე & აწ უკუნ³⁾ ისიდე, რამეთუ გამოვირჩია შენ უფალმან,
 რათა აღუშენო მას სახლი მღდელ მოქმედებად, განმტკიცდი &
 შეასრულე & ხოლო მისცა დავით სოლომონს ძესა თჳსსა გამო-
 სასხულეობა ტაძრისა & სახლთა მისთა, & კამარათა მისთა, & ზედა
 სახლთა, & დასადებელი შინაგანთა, & სახლისა საღვინებელისა &
 & მსგავსება, რომელი მოიგონნა სულითა თჳსითა, ესოთა სახ-
 ლისა უფლისა, & უოველი კამარა კარემოს საუნჯეთა შინა სახ-
 ლისა უფლისა, & მთასადებელი წმიდათა & & სასტუმრო, &
 დღიურთა ცვლათა მღდელთა & ლევიტელთა, უოველსა შინა საქმე-

¹⁾ გ მეფეთა გ. ბ ნეშტთა ა. სიბრძნე თ.—²⁾ ბ მეფეთა ა. ფსალმუნი 9.
 იერემია ია, იზ & კ. გამოცხადება ბ.

იდ სა მსახურების სახლისა უფლისა, დ შთასადებელთა სამსახურე-
 იე ბელთა ჭურჭელთა მსახურების სახლისა უფლისა * დ საწონისა
 ივ ყოველთა მათთა ოქროთა დ ვეცხლთა * სანთელთა წონა მისცა
 ის დ მისცა მას მკვავენი საწონი ტრანკისთა წინა
 იწ დადების, თუთულისა ტრანკისთა ოქროსა ეგრეთვე დ ვეცხლთა *
 ოთ დ სამჭედუნი, დ კარდასახმელი, დ ფიალა ოქროთა დ საწონი ოქ-
 კ შროსათა დ ვეცხლისათა დ სასაკმეველე ოქროსათა თუთოული სა-
 წონთა * დ სამსუჭრზლო სასაკმეველენი ოქროსაგან წმიდისა სა-
 ზომისაებრ ჩენისა მისისა მკვავენი ეტლთა ქერობინთა ფრთეთა
 განმარტებულთა, დ მანრდილობელთა კიდობანსა ზედა ალთქმისა
 უფლისა * ყოველნი წერილნი კელითა უფლისათა მისცა დავით
 სოლომონს, ვითარცა იყო მას შინა გულის კმის ყოფა საქმისა
 მსგავსებისა * დ ჳრქუა დავით სოლომონს ძესა თუხსა: განძლი-
 ერდი დ განძენდი დ ქმენ, ნუ გეშინინ, ნუცა განსცუფრდები, რამე-
 თუ უფალი ღმერთი ჩემი შენთანა არს, არა განგეშოროს შენგან,
 არცა დაგიტეოს შენ, ვიდრემდის აღასრულო შენ ყოველი საქმე
 მსახურებისა სახლისა უფლისა, დ აწა მსგავსება ტაძრისა დ სახლი-
 სა მისისა, დ კანარისა მისისა დ ზედა სახლისა დ სადებელნი ში-
 ნაგანთა, დ სახლისა სალსინებელისა, დ მსგავსება სახლისა უფ-
 კ ლისა * დ აწა მარადლეობანი ცვლისა მღვდელთა დ ლევიტელთა
 ყოველსა შინა მსახურებისა სახლისა უფლისა, დ ქენთანა ყოველ-
 სა შინა მოქმედებისა, დ ყოველი გულს მოდგინე სიბრძნითა ყოვე-
 ლისაებრ კელოვნებისა, დ მჯავარნი დ ყოველი ერი ყოველსა შინა
 სიტყუასა შესსა.

თ ა ვ ი კ თ.

ს და თქუა დავით მეფემან ყოვლისა მიმართ კრებულისა: სო-
 ლომონ ძე ჩემი რომელიცა გამოირჩია თავისად უფალმან, ჳბუკი
 დ ერმა, დ საქმე დიდი არს, ვინათგან არა კაცსა განუძაღებს შენე-
 ბულსა, არამედ უფალსა ღმერთსა * ყოველითა ძალითა სახლსა
 ზედა ღუთისა ჩუჭნისა, ოქრო, ვეცხლი, სპილენძი, რკინა, ხენი,
 დ ქვანი მარმარილოსანი, დ სიმრავლე ქვათა მრავალ სასუიდილი-

სათა ღ ზირად ზირადია, ღ ყოველთა ზატიოსანთა ქვათა, ღ ქვათა ზარისულთა მრავალთა * ღ კჳალად რომელსა შინა სათხო იყო
ჩემდა სახლსა შინა ღუთისა ჩემისა, არს ჩემთანა რომელი განუშ-
სადენ, თქრო ღ ვეცხლი, ღ აჳა მივეც სახლსა შინა ღუთისა ჩემი-
სასა ჳემპარიტად, გარემუ მათსა რომელი განემსადე სახლსა ჴედა
წმიდისა * სამიათასი ტალანტი თქრო სუფირუაი, ღ შუდი ათა-
სი ტალანტი ვეცხლი გამოცდილი შერწემად ჴედუდისა სანათლებუ-
ლისა * სადაცა საქმე თქროსი თქროთი, ღ სადაცა ვეცხლია ვე-
ცხლითა ღ ყოველსა ჴედა საქმესა კელოსნათათა, ღ ვის სათხო
უხნდეს აღვსებად კელითა თჳსითა, დღეს უფალსა * ღ აღუთქვე-
დენ გულს მოდგინედ უხუცესნი მამეულთა, ღ მთავარნი ტომთა
ისრაელისათა, ღ ათასის თავთა, ღ ასის თავთა, ღ ჴედა მდგომთა
საქმეთა, ღ მამენებულთა სამეფოსნი * ღ მისცეს საქმესა ჴედა სა-
ხლისა უფლისა თქრო ტალანტი სუთი ათასი, ღ ფლურნი ათი
ათასი, ვეცხლი ტალანტი ათი ათასი, ღ სპილენძი ათვრამეტი ათა-
სი ტალანტი, სოლო რკინა ასი ათასი ტალანტი * ღ მათ თანაცა
მოიპოეს ქვანი ღ მისცეს დასადებულად სახლისა უფლისა, კელითა
იეილისა დერსონისა * ღ ისარებდენ ერნი გულს მოდგინედ მისა-
ცემელისათჳს, ვინათჳნ ყოვლითა გულითა შესწირვიდენ უფალსა,
ღ დავით მეფეცა იმუჭბდა სინარულითა ფრიად * ღ აკურთსა და-
ვით მეფემან უფალი წინაშე ყოველთა სიმრავლეთა, ღ თქუა: კურ-
თსეულსნარ უფალო დმერთო ისრაელ მამისა ჩუჭნისაო საუკუნით-
გან უკუნისამდე * შენდა უფალო სიმდიდრე ღ ძალი, ღ დიდებაჲ,
ღ სიქადული ღ აღსარებაჲ ღ ძლიერებაჲ, რამეთუ შენ ყოველთა
რომელი არს კაცთა ჴედა, ღ ქუჭუნათა ჴედა ფლობ; ზირისაგან
შენისა ძრწიან ყოველი მეფობაჲ ღ ნათესავი, ღ შენ უფალო სუ-
ფეცა ღ დიდად შუჭნიერებაჲ ყოველსა შინა, ღ ყოველსა შინა და-
საბამისა * შენგან არს სიმდიდრე ღ დიდებაჲ, შენ ყოველთა ჴედა
ფლობ უფალო, დასაბამო ყოვლისა დასაბამისა, ღ კელითა შინა
შენთა ძლიერება ღ ძლიერებლობაჲ, ღ კელსა შენსა შინა წყალო-
ბაჲ, ყოვლისა მჳერთებულო დიდებულებაჲ, ღ განძლიერებაჲ ყოვ-

ბ

დ

ე

ვ

ზ

ტ

თ

ი

ია

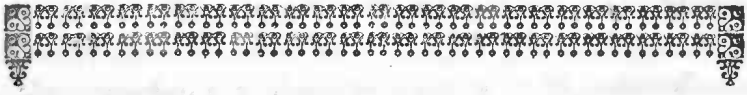
იბ

ივ ლისა ❖ ზე აწ უფალო აღვიარებდეთ შენ, ზე ვაქებდეთ სასუელსა სა-
 იდ ქებელსა შენსა ❖ ზე ვინ ვარ მე, ზე ვინ ვრი ჩემი, რამეთუ შეუძლოთ
 ამას შენდა კეთილ სათნო უოფად: რამეთუ შენნი არიან უოველნი,
 იე ზე შენთაგან მოგართვით შენ ❖ რამეთუ მწირნი ვართ წინამე შენ-
 სა, ზე წარმავალნი ვითარცა უოველნი მამანი ჩუტნნი: ¹⁾ დღენი
 ჩუტნნი ვითარცა აჩრდილნი ქუტუნასა სედა, ზე არა არს დადგრო-
 ივ მად ❖ უფალო ღმერთო ჩუტნო, უოველისა მიმართ სიმრავლისა
 ამის, რომელი განგემსადდეთ რათა აღეშენოს სახლი სასუელისა
 იხ წმიდისა შენისა, კელისაგან შენისა არიან, ზე შენნი უოველნი ❖ ზე
 უწეთ უფალო ჩემო, რამეთუ შენ ხარ გამომეძიებელი გულისა, ზე
 სიმაღლისა მოეყარე, სიწმინდობათა შინა გულისა ჩემისათა ინებე
 ესე უოველი, ზე აწ ვრიცა შენი, რომელი აქა იხოვნეს, ვისილე სი-
 იწ სარულითა შენდა მოძრთმეველ ძღუტნისა ❖ უფალო ღმერთო აბ-
 რაჰამისო ზე ისააკისო, ზე ისრაელისა მამათა ჩუტნთაო, დაიცვე ესე
 ნებითა შინა გულისა ერთა შენთა უკუნისამდე, ზე წარმართენ გუ-
 ით ლნი მათნი შენდამი ❖ ხოლო სოლომონს შესა ჩემსა მოეც გული
 სრული, რათა დაიცვნეს მცნებანი შენნი, ზე წამებანი შენნი, ზე
 ბრძანებანი შენნი, და სრულებისა მიმართ მოეყვანად შენებისა სას-
 ძ ლისა შენისა ❖ ზე ჰრქუა დავით უოველსა კრებულსა ერისასა:
 აკურთხევდით უფალსა ღმერთსა ჩუტნსა, ზე აქო უოველმა კრებულმა
 უფალი ღმერთი მამათა თქსთა: ზე მოდრკენ მუკლსა ზედა ზე თაყვა-
 კა ნისცეს უფალსა, ზე მეფესა ❖ ზე შეწირა დავით მსხუტრზლნი უფალ-
 სა, ზე შეწირა უოვლად დასაწუტლი ღმერთსა განთიადსა ჰირეუ-
 კბ ლის დღისასა ზეზარაკი ათასი: ცხოვარი ათასი: კრავი ათასი: ზე
 საბკურებელი მათი, ზე მსხუტრზლნი მრავალნი უოველთაგან ისრაე-
 ლთა ❖ ზე ჰამეს ზე სუტს წინამე უფლისა მას დღესა შინა, დიდ-
 თა სისარულითა, ზე დაადგინეს მეფედ მეორედ სოლომონ მე დავი-
 თისა, ზე სცეს მას მეფედ უფლისა, ზე სადუკს მდღელთ მთავრად ❖
 ზე დაჯდა სოლომონ საუდარსა ზედა დავით მამისა თქსისა, ზე სათ-
 მბ ნო უკუნეს ზე დაემორჩილნეს მას უოველნი ისრაელი ❖ ზე მთავა-
 ძღ რნი, ზე ძაღნი, ზე უოველნი შენი მეფისა დავითისა მამისა მისისა,

¹⁾ საბაშხე ბ.

დაემორჩილნეს მას ❖ დ განადიდა უფალმან სოლომონ ყოველთა სმ
 ზედა ისრაელთა, დ მისცა მას მეფობაჲ დ დიდება, რომლისა არა სმ
 იყო არცა ერთი მეფე მქონებელი ზირველ მისა ❖ დ ¹⁾ დავით მეფე სმ
 ძე იესესი, მეფობდა ყოველთა ზედა ისრაელთა, ორმოც წელ ❖ სმ
 ქებრონს შინა მჯდ წელ, დ იერუსალიმს შინა ოცდა ათსამეც კზ
 წელ ❖ დ მოჰქდა სიბერეს შინა კეთილსა, სავსე დღითა, სიმდიდ- კტ
 რითა დ დიდებითა, დ მეფე იქმნა სოლომონ ძე მისი მის წილ ❖
 სოლო სხვანი სიტყვანი მეფისა დავითისა ზირველი დ უკანასკნე- კთ
 ლი დაწერილ არიან სიტყვასა შინა სამოელისა მხილველისა, დ
 სიტყვასა შინა ნათან წინასწარმეტყუქლისასა, დ სიტყვასა შინა
 გაადის ხილვისასა ❖ ყოველისა თჳს მეფობისა მისისა, დ ძლიერე- ლ
 ბისა მისისა, დ ჯამნი რომელნი იუქნენ წინაშე მისსა, დ ისრაელ-
 თა შორის, დ ყოველთა შორის მეფეთა ქუქყანისათა.

დასასრული პირველის წიგნისა ნეშტასა, ხოლო აქეს თავსა შორის თჳსსა
 თჳი კთ.

წიგნი ბ ნეშტთა.

თ ა ვ ი ა.

და ¹⁾ განამლიერა სოლომონ მეძან დავითისამან მეფობა თჳსი, ს
 დ უფალი დმერთი მისი იყო მის თანა, დ განდიდნა იგი მალალოთა ს
 შინა ❖ დ თქუა სოლომონ ყოველთა მიმართ ისრაელთა, ათასის ბ
 თავთა, დ ასის თავთა, დ მსაჯულთა, დ ყოველთა თავთა დ თავთა
 წინაშე ისრაელთა, დ უხუცესთა მამეულთა ❖ დ წარვიდა სოლო- ბ
 მონ დ ყოველი სიმრავლე, მალალოთა ზედა გაბაონისთა, სადა იყო
 კარავი წამებისა ღუთისა, რომელი ქმნა მოსე მონამან ღუთისამან
 უღაბნოსა შინა ❖ სოლო კიდობანი უფლისა მოიღო დავით, ქა- ლ

¹⁾ გ. მეფ. აბ. — ²⁾ გ მეფ. ბ.

ლაქისაგან კარიათირიძისა ადგილსა ზედა რომელი განუძსადა მას
 ე დავით, რამეთუ აღუშენა მისა კარავი იერუსალიმს შინა * ღ¹ სა-
 კურთხეველი სწილენძისა, რომელი ქმნა ვესეილელ მემან ურიისამ
 მისა ურიისამან, მუნ იყო წინაშე კარვისა უფლისა, ღ მოიძია იგი
 ე სოლომონ, ღ ყოველმან კრებულმან * სოლო მოიღო მუნ სო-
 ლომონ საკურთხეველსა ზედა სწილენძისასა წინაშე უფლისა, კა-
 რავსა შინა წაძებისასა, ღ მოიღეს მას ზედა ათასი ყოვლად და
 ზ საწუჭლნი *² მასვე ღამესა შინა გამოუხნდა უფალი სოლომონს,
 ღ ჭრქუა მას: ითხოვე რაჲ გნებაჲს რათა მიგცე მუნ * სოლო
 ჭრქუა სოლომონ ღმერთსა: მუნ ჭქმენ დავითის თანა ძამისა ჩემისა
 თ მოწყალებაჲ დიდი, ღ დამადგინე მე მის წილ მეფედ * ღ აწ უფა-
 ლო ღმერთო რათა აღესრულნეს სიტყვაჲ შენი დავითის მიძართ
 ძამისა ჩემისა, ³ რამეთუ მუნ მე მქმენ მეფედ ერთა ზედა მრავალ-
 ითა, ვითარცა მტუჭრისა ზედა ქუჭყანისასა * აწ მომცე მე სიბრძნე
 და რამეთუ ვინ შეუძლოს სჯად ერთა ამათ შერთა მრავალთა * ღ ჭრქუა
 ღმერთმან სოლომონს: ვინათგან იქმნა ესე გულისა შინა მენსა, ღ
 არა ითხოვე სიმდიდრე ქონებითა, არცა დიდებანი, არცა სული წი-
 ნა აღმდგომთა შენთა, ღ დღენი მრავალნი არა ითხოვენ, არამედ
 ითხოვენ თავისად სიბრძნე ღ მეცნიერებაჲ, რათა სჯად შეუძლო
 იბ ერისა ჩემისა, რომელთა ზედა დაგადგინე შენ მეფედ * სიბრძნე
 ღ მეცნიერებაჲ მოგცე შენდა, სოლო სიმდიდრე ღ ქონება, ღ დი-
 დებანი მოგცე შენ, რამეთუ არა იყო მეფეთა შორის, ჰარველ შენ-
 სა მეოფთა მკსავსი შენსა, ღ შემდგომად შენსა გვრეთვე არა იყოს *
 რე სოლო მოვიდა სოლომონ მაღლითგან გაბახონისა იერუსალემს
 შინა, წინაშე კარვისა საწაძებელისასა, ღ მეფობდა ისრაელთა ზე-
 იდ და * ღ⁴ შეკრიბნა სოლომონ ეტლნი ღ ცხენოხანნი, ღ იქმნა
 მისა ათას ოთხასნი ეტლნი ღ ათორმეტი ათასი ცხენოხანნი, ღ
 დაუტევა იგინი ქალაქებთა შინა მეეტლეათა, ღ ერნი მეფისათანა

¹) ბ მოსე ლ⁶. — ²) გ მეფეთა გ. — ³) გ მეფ. გ. ა ნუშტ. ლ⁶. სიბრ-
 ძნე თ. — ⁴) გ მეფ. ა.

იერუსალემს შინა ❖ ბ¹) დაღვა მეფემან ვეცხლი, ბ ოქრო იერუსალემს შინა ვითარცა ქუანი, ბ კედრი იუდასა შორის ვითარცა კოლა, რომელია ველსა შედა სიმრავლით ❖ ხოლო მოუწანებაჲ ცხენთა სოლომონისათა ეგვპტით, ფსნითა მოვაჭრეთა მეფისათა, რომელნი ვიდოდეს ბ იუიდღეს ❖ ბ შთავიდოდენ ბ მოიღებდეს ეგვპტით ეტლსა ერთსა ექუსსა ვეცხლად, ბ ცხენსა ასორმეოცდა ათ ვეცხლად, ეგრეთვე ბ ეოველთაგან სამეფოთა ხეთთიურთა, ბ მეფეთაგან ასურისათა კელითა მათითა მოიუწანებოდეს.

თ ა ვ ი ბ.

ხოლო ბრძანა სოლომონ შენებად სახლი სასელისა უფლისა, ბ სახლი სამეფო თვისა ❖ ბ შეკრიბნა მეფემან სოლომონ სამეოცდა ათი ათასი კაცი მოძღვებელი ტვრთისა, ბ ოთხმოცი ათასი ქვს მკვეთელი მათათა შინა, ხოლო შედა მდგომელი მათდა შედა, სამი ათას ექუსასი ❖ ²) ხოლო წარავლინა სოლომონ სირამ მეფისა მიმართ თურისა, სიტყუა: ვითარცა გეოფიეს დავით მამისა ჩემისათანა, ბ წარმოგიგზავნიეს მისა კედრნი, რათა იშენოს თავისა თვისისა სახლი, საუოფელად მისსა ❖ ბ აჴა მე მე მისი ვაძენებ სახლსა სასელისა უფლისა ღუთისა ჩემისსა, რათა განუწმიდო მას იგი, ბ კმეჲად წინაჲ მისსა საკმეველისა არმათისათა, ბ წინა დასაგებელისა სამარადისოსა ბ აძაღლებად ეოვლად დასაწმენლისა მარადის განთიად ბ მწუსრი, ბ მახათისა მიმართ ბ ახალ მთავარეთა, ბ დღესასწაულთა უფლისა ღუთისა ჩუწნისა უკუნისამდე ისრაელთა შინა ❖ ბ სახლსა რომელსა მე ვაძენებ დიდ არს, რამეთუ დიდ არს უფალი ღმერთი ჩუწნი უფროს ეოველთა ღმერთთა ❖ ბ ვინ შეუძლოს აღძენებად მისა სახლი, რამეთუ უკეთუ ცანი, ბ ცანი ცათანი ვერ შეძლებულ არს დატყენად დიდების მისისა, ბ ვინა მე აღვაძენო სახლი მისი, გარნა კმეჲად საკმეველი წინაჲ მისსა ❖ აწ უკუტ წარმოგიგზავნე მე კაცი ბრძენი, რომელმან უწოდეს საქმენი ქმნად, ოქროთა ბ ვეცხლთა ბ სპილენძისა, ბ რკინისა, ბ ზოროფირისა, ბ მოწეულისა, ბ სევისა, ბ

¹) ბ მეფ. ი.—²) გ მეფ. ი.

ოქროსა ჩამოსხმად ჩამოსხმულისა ბრძნითურთ, რომელი ჩემთანა
 ურინატანს შინა და იერუსალემს შინა, რომელი განუმხადა დავით
 მამამან ჩემმან და და წარმოგსავენე ჩემდა შენი კედრისანი, და არ-
 კეიოფისა, და ფიჭვსა, ლიბანისაგან; უწეი მე, რამეთუ მონათა შენ-
 თა იციან მოკუჭთა შეთა ლიბანისაგან და აჭა მონანი შენნი მონათა
 თანა ჩემთა წარვიდენ, რათა განმიძსადონ მე შენი მრავალნი,
 რამეთუ სახლი რომელიცა მე აღუქნო დიდ არს, და ეოვლად დი-
 დებულ და აჭა მოქმედთა, რომელნი ჰქუჭთენ შეთა მივსცე სა-
 სრდელი მონათა შენთა იფქლი საწყაული ოცი ათასი და ქერი სა-
 წყაული ოცი ათასი, და ღვინო საწყაული ოცი ათასი, და შეთი სა-
 წყაული ოცი ათასი და ხოლო ჰქრქა სირამ მეფემან ტვროსისამან
 წიგნთა გამო, და წარუგსავენა სოლომონს მეტუჭლმან: ვინათგან
 შეიქნარა უფალმან ერი თვისი, და დაგადგინა შენ მეფედ მათ სედა,
 და თქვა სირამ და კურთხეულ არს უფალი ღმერთი ისრაელთა, რომელიმან
 ქმნა ცაჲ და ქუჭყანა, რომელმან მისცა დავით მეფესა მე
 ბრძენი, და მსწავლული, და გონიერი, და მეცნიერი, რომელმან აღუ-
 შენოს სახლი უფალსა, და სახლი სამეფოსა თვისისა და აწ წარ-
 მოგსავენე შენდა კაცნი ბრძენნი, და მეცნიერი გულის სმის მეოფე-
 ლი, სირამ მონა ჩემი და დედა მისი ასულთაგან დანისთა, ხოლო
 მამა მისი კაცი იყო ტვრონელი, რომელმან უწეის ქმნად ოქროთა,
 და ვეცხლთა, სპილენძისა, და რკინისა, და ქუბათა, და შეთა, და ქსოვბ
 ჰორფირისა, და ხეხისა, და ბისონისა, და მოწყულისა, ჩამოსხმად
 ეოვლისა გამოსაქრელისა, და ცნობად ეოვლისა საცნობელისა,
 რადოდენიცა უკეთუ მისცე მას, ბრძენთათანა შენთა, და ბრძენთათა-
 ნა უფლისა ჩემისა, დავით მამისა შენისა და აწ იფქლი, და
 ქრთილი, და შეთი, და ღვინო, რომელი აღუთქუჭნ, უფალო ჩემო,
 წარმოუგსავენე მონათა შენთა და ხოლო ჩუჭნ. ვევენეთ მეჭუჭთელნი
 შეთა ლიბანისაგან ეოვლისა შედა საკმარისა შენისა, და წარმოგი-
 გსავენეთ ივინი ტივად სღვთ იოპითა, ხოლო შენ წარვიდე ივინი
 იერუსალემს შინა და და შეკრიბნა სოლომონ ეოველნი კაცნი მწირ-
 ნი, რომელნი იუწენ ქუჭყანასა შინა ისრაელისასა, რიცხვსაებრ,

რომელი აღრიცხვა ივინი დავით მამამან მისმან, ჰ ზოვნილ არიან
ასორმოცდა სამიათას, ჰ ექუსასი ❖ სოლო ჰყო მათგან სამეოც-
და ათი ათასი, ტურთის მსიდეველნი, ჰ ოთხმეოცი ათასი ქუთა
მეჭტელნი, სამი ათას ჰ ექუსასი ზედა მდგომელი საქეთა ზედა
ერთათა:

იწ

თ ა ვ ი ბ.

და ¹⁾ იწყო სოლომონ შენებად სახლი უფლისა იერუსალემს
მინა, მთასა ზედა ამორიასა, სადაცა გამოუხნდა უფალი მამას მის-
სა დავითს, ადგილსა ზედა, რომელი განუძსადა დავით, კალოსა
ზედა ორნიასსა ევეუსეანისსა ❖ სოლო იწყო შენებად თქუს
მეორესა, წელსა მეოთხესა მეფობისა მისისსა ❖ ჰ ესრეთ იწყო
სოლომონ აღშენებად სახლი ღუთისა, სივრძე წყრთა სასომი ზი-
რველისა წყრთა სამეოცი, სოლო სივრცე წყრთა ოცი ❖ ჰ ელამი
ჰირის ჰირ სახლისა სივრძე ჰირის ჰირ სივრცისა სახლისა წყრთა
ოცი, სოლო სიმაღლე წყრთა ას ოცი ჰ ცურვებული მინაგან მი-
სი ოქროთა წმიდითა ❖ სოლო სახლი დიდი დაბურა ფიცრითა
კედრისათა, ჰ ცურვებული ოქროთა წმიდითა, სოლო გამთაქანდაკა
მას ზედა მსგავსნი ფინიკისანი, ჰ ვითარცა ბადენი ბადეთა თავით
თვსით შეწნულნი ❖ ჰ შეამკო ტამარი ქუთა მკრფასითა დიდე-
ბულთა ❖ ჰ შეაცურვა ოქროთა რომელი იყო ფარონიმისაგან, ჰ
ზღუდენი მისნი, ჰ ბჰენი, ჰ ზღურბლი, ჰ სარკმელნი, ჰ კარნი
ოქროთი, ჰ ჩამოსხმულნი ქერაბინნი კედელთა ზედა ❖ სოლო
ქმნა სახლი წმიდაჲ წმიდათა, სივრძე მისი მსგავსებისაებრ სივრ-
ცისა სახლისა წყრთა ოცი, განი ეგრეთვე ოცი წყრთა, ჰ შეაცურვა
იგი ოქროთა წმიდითა ქერობინთა ზედა ექუსასი ტალანტითა ❖ ჰ
წონა სამსჭულისა, საწონი სამსჭულისა ერთისა ორმოცდა ათი,
სიკილისა ოქრო, ჰ ქორი შეაცურვა ოქროთა ❖ ჰ უქმნა სახლსა
მინა წმიდასა წმიდათასა ორი ქერაბინი საქმენი სისაგან ულპოლ-
ველისათა, ჰ შეაცურვინა ივინი ოქროთა ❖ ჰ ფრთანი ქერაბინთანი,
სივრძე ოცი წყრთა, ჰ ერთი ფრთა ხუთი წყრთა, შემხებელი კედ-

ს
ბ
კ
დ
ე
ვ
ზ
წ
თ
ი
ის

¹⁾ გ. მეფეთა ბ.

იბ ლისა სახლისა, ღ მორე ფრთე წერთა ხუთი, შემხებელი ფრთისა
 ქერაბინისა მორისა ❖ ხოლო ფრთენი აძათ ქერაბინთა განმარ-
 კებულნი წერთათა ზედა ოცი, ხოლო ესენი იდგნეს ფერკთა თხს-
 თა ზედა, ხოლო ჰირნი მათნი მჭვრეტელი სახლისა მიმართ ❖
 ივ ხოლო უქმნა კრეტსაბძელი იაკინთისაგან, ღ ჰორფირითა, ღ მეწა-
 იდ მულითა ღ ბისონითა, ღ მესქსოვნა მას ზედა ქერაბინნი ❖ ღ უქ-
 მნა წინაშე ტაძრისა ორნი სჭტნი წერთა ოცდა ათხუთმეტი სი-
 იე მადლედ, ღ თაზნი მათნი, ხუთი წერთა ❖ ღ უქმნა ჯაჭვნი დაბირ-
 ივ მელნი დასხნა ბადეთა ზედა ❖ ღ დაადგინნა სჭტნი წინაშე ჰირსა
 ტაძრისასა, ერთი მარჯუტნით ღ მორე მარცხენით, ღ უწოდა სა-
 ხელები მორფსა მარჯუტნისასა წარმართება, ხოლო სახელი მორფსა
 მარცხენისასა ძლიერება.

თ ა ვ ი ლ.

ა ხოლო ქმნა საკურთხეველიცა რვალისა, სიგრძე ოცი წერთა, ღ
 ბ სიგრძე ოცი წერთა, ღ სიმაღლე ათი წერთა ❖ ღ ¹⁾ უქმნა ზღუბ
 დადნობილისა რვალისა ათი წერთა კიდით კიდემდე მისა მერგვა-
 ლი გარემოს, ღ ხუთი წერთა სიმაღლედ, ღ სიმრგულე მისი ოც-
 კ და ათი წერთა ❖ ღ მსგავსებაჲ ზუარაკთა ქუტში მისა გარემოს
 მომგრვტალებულნი მისი ათი წერთა, შემოკვერა საბანელი გარე-
 მოს, ორ რიგად ჩამოასხნეს ზუარაკანი ჩამოსხმასა შინა მათსა ❖
 დ რომლისა შექმნეს ივინი თორმეტნი ზუარაკნი, რომელი სამნი ხე-
 დვიდეს ჩრდილოთ, ღ სამნი დასავლეთით, ღ სამი სამხრეთით, ღ სა-
 ე ნი აღმოსავლეთით ღ ზღუბ დადგინებულ მათ ზედა, ხოლო უკანა-
 ე ნი მათ იუზუნენ შინაგანით ქუტში ზღუბასა ❖ ღ სიზრქე მისი მტეა-
 ვ ე ლნი, ღ ჰირი მისი, ვითარცა ჰირი სასუმლისა, გამოქანდაკებუ-
 ლი ვითარცა მწუტრვალი შრომნისა, რომელი დაიცევედა სამი ათ-
 კ სსა საწეულსა, ღ აღასრულა ❖ ხოლო ქმნა საბანელნი ათნი ღ
 დაადგინა ხუთი მარჯუტნით ღ ხუთი მარცხენით, რათა კანიბანე-
 ბოდენ მას შინა ეოველნი, შემწირველობასა ზედა ეოვლად დასა-

¹⁾ გ მეფე ზ.

წესლისა და განიწმინდებოდენ მათ შინა, სოლო ზღუა რათა გა-
 ნიბანებოდენ მღვდელნი მას შინა ❖ სოლო ქმნა ქრისტეჲ სასანთლე-
 ნიცა ოქროსათა ათი, სომიერებისაებრ მათისა, და დაადგინა იგინი
 ტამარსა შინა, ხუთი მარჯუტნით და ხუთი მარცხენით ❖ და უქმნა
 ტრანჰეზი ათი, და დაადგინა ტამარსა შინა, ხუთი მარჯუტნით, და
 ხუთი მარცხენით, და ფიალნი ქმნა ოქროთა ასი ❖ და ქმნა ეზონი
 მღვდელთანი, და ეზო დიდი და კარნი ეზოსა, და მოკლონნი მათნი,
 რვალისაებრ რვალითა ❖ და ზღუა დაადგინა კუთხისაგან სახლისა
 მარჯუტნისა ვითარცა აღმოსავლისა მიმართ მართლ ❖ სოლო
 ქმნა ხირამ სამფარნნი ვორცისნი, და სასაუკვეველნი, და ტაფანი სა-
 მსურტრბლო, და ყოველნი ჭურჭელნი მისნი, და შესრულა ხირამ
 ქმნად ყოველნი საქმენი, რომელი ქმნა სოლომონ მეფემ სახლსა
 შინა ღუთისსა ❖ სურტნი ორნი, და მას ზედა სართული და გვრგვ-
 ნი ორი თავთა ზედა სურტთასა, ბადენი ორნი, რომელი ჰფარვი-
 და თავთა გვრგვრთათა, რომელნი არიან თავთა ზედა სურტთასა ❖
 და ეგევანი ოქროსანი ოთხასნი, და ორნი ბადენი, და ორი რიგი
 ვარდი ბადესა შინა ერთსა საფარველად ორისა მოხვეულისა გვრ-
 გვრთა რომელი სურტსა სეით არიან ❖ და სართულნი უქმნა ათნი
 და საბანელისა უქმნა სართულთა ზედა ❖ და ზღუა ერთი, და ზუა-
 რავნი ათორმეტნი ქრისტეჲ მისსა, და ქუბნი, და კავნი სახორცე ❖
 და ყოველი ჭურჭელი მათი, რომელი ქმნა ხირამ, და მოულო მეფე-
 სა სოლომონს სახლსა შინა უფლისსა რვალისაგან წმიდისა ❖
 სოფლებსა შინა იორდანისსა დაადნო იგინი მეფემ სიზრქესა ქრ-
 ეანისასა სახლსა შინა სოკსოთისსა და სარდათასა ❖ და ქმნა სო-
 ლომონ ყოველი ჭურჭელი ესე მრავალ რიცხუნი ფრიად, ვინათგან
 არა მოაკლდა სიმძიმე რვალისა ❖ სოლო ქმნა სოლომონ ყოველ-
 ნი ჭურჭელნი სახლისა ღუთისა, და საკურთხეველი ოქროსი, და
 ტრანჰეზნი, და მათ ზედა ჰურნი წინა დაკებადი ❖ და სასანთლენი, და
 სალამპრენი სახთლისა, რათა ანათობდენ წინამე წმიდა წმიდათა-
 სსა, წესისაებრ ოქროსაგან წმიდისა ❖ და მარწუხნი მათნი, და სა-
 სანთლენი მათნი, და ფიალანი, და ლანგანნი, და სასაუკვეველნი

ს
 ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ
 კ

კ ბ ოქროსაგან წმიდისა ✠ დ კარნი ტაძრისა შინაგანნი რომელნი
 წმიდასა წმიდათასა შინა, დ კარნი სახლისა ტაძრისა ოქროსანი,
 დ აღსრულდა ვოველი საქმე რომელი ქმნა სოლომონ სახლსა ში-
 ნა უფლისსა.

თ ა ვ ი ა.

ა და ¹⁾ მოიღო სოლომონ წმიდანი დავით მამისა მისისა, ვეც-
 ხლი დ ოქრო, დ ვოველნი ჭურჭელნი, დ მისცა საუნჯესა შინა
 ბ სახლისა უფლისასა ✠ ²⁾ მამინ შიკრიბნა სოლომონ ვოველნი
 უხუცესნი ისრაელისანი, დ ვოველნი თავ თავი ტომთანი, დ მამა-
 სახლისნი მამეულთანი ძეთა ისრნელისათა იერუსაღემს შინა, რა-
 ც თა აღამაღლონ კიდობანი აღთქმისა უფლისა ქალაქისაგან დავითი-
 ც სა, რომელ არს სიონი ✠ დ შიკრიბნენ მეფისა მიმართ ვოველნი
 დ კაცნი ისრაელისანი დღესასწაულსა შინა, ესე არს თჳს მემკვლე ✠
 დ დ მოვიდეს ვოველნი მოხუცებულნი ისრაელისანი, დ აღიღეს ვო-
 ველთა ლევიტელთა კიდობანი, დ მოიღეს იგი, დ კარავი საწამე-
 ე ბელისა ✠ დ ვოველნი ჭურჭელნი წმიდანი, რომელნი იუზუნეს კა-
 ვ რავსა შინა, დ მოიღებდეს მათ მღღელნი დ ლევიტელნი ✠ ხოლო
 მეფე სოლომონ, დ ვოველი კრებული ძეთა ისრაელთა, დ იმიშვო-
 დეს, დ შიკრებულნი წინაშე კიდობნისა, დაუკვლიდეს ცხენართა დ
 ზ ზროხათა ურიცხეთა, დ აღურაცხელნი სიმრავლეთაგან ✠ დ მოი-
 ღეს მღღელთა კიდობანი აღთქმისა უფლისა ადგილსა ზედა მისსა,
 რომელი არს სალოცველსა შორის ტაძრისასა, წმიდა წმიდათასა
 ტ შინა, ქჳსშე ფრთეთა ქერაბინთასა ✠ დ იუზუნენ ქერაბინნი განმარ-
 ტებულნი ფრთითა თვისითა ზედა ადგილსა კიდობნისასა, დ ჳფარ-
 ვიდეს ქერაბინნი ზედა კიდობანსა დ სატვრთველსა ზედა მისსა
 თ მადლით ✠ დ სიგრძენი იუზუნენ სატვრთველისა, დ უნდათ თავნი
 სატვრთველთა წმიდათაგან ზირსა შინა: მლოცველისა, დ არა ხე-
 ი დვიდეს კარე დ იუზუნენ მუნ ვიდრე მდგომარის დღედმდე ✠ ხოლო
 არა რაჲ იყო კიდობანსა შინა, კარნა ორნი ფიქალნი, რომელი
 დადგა მოსე ქარებს, ოდეს სჯული მოსცა უფალმან ძეთა ისრაელ-

¹⁾ გ მეფეთა ტ.—²⁾ გ მეფეთა კ.

ლისათა, გამოსრულთა მათ ქუჭრანით ეგვპტისათა ❖ დ იქნა გა-
 მოსრულთა მდღელთა წმიდათაგან რამეთუ ვოველინი მდღელინი რო-
 მელინი მუნ იაოვნეს განწმენდილნი იეჟნენ, დ არა იეჟნენ განვო-
 ფილნი ვოველსა დღესა შინა მსახურებად ცვლისა ❖ სოლო ლე-
 ვიტელინი დ მკალობელინი ვოველინი მეთათანა ასაფისათა ებანისთა-
 ნა, იდითუძისათა, დ მეთათანა მათთა, დ მძათათანა მათთა, შემო-
 სილნი სამოსლითა სელისათა ებნითა, დ ფსალმუნითა დ ბობღ-
 ნითა მხმობელინი სდგეს წინაშე საკურთხეველისა დ მათთანა მდღელ-
 ნი ას ოცნი, ჰბერვიდენ საუჯრსა ❖ დ იყო ერთი კმა მბერვალთა,
 დ ფსალმუნის მკალობეთა დ მხმობელთა კმითა ერთითა ქებად დ
 აღსარებად უფლისა, დ ოდეს აღიღებდეს კმასა საუჯრთა შინა, დ
 ებნითა, დ ორღანოთა მკალობელინი, დ იტყოდენ: აუვარებადით
 უფალსა რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუნისამდე არს წუალობა მისი,
 დ სასლი აღივსებოდა ღრუბლითა დიდებისა უფლისათა ❖ დ ვერ
 უძლებდეს მდღელინი დგომად მსახურებად ჰირისაგან ღრუბლისა,
 რამეთუ აღავსებდა დიდება უფლისა სასლსა ღუთისასა.

თ ა ვ ი ზ.

ქამინ ¹⁾ თქუა სოლომონ: უფალმან თქუა დამკვდრება ღრუ-
 ბელთა შინა ❖ სოლო მე აღვაძენე სასლი სასყელისა შენისა წმი-
 დისა შენდა დ განვმსადე დამკვდრებად შენდა უკუნისამდე ❖ დ მოა-
 ქცია მეფემან ჰირი თუსნი, დ აკურთხა ვოველი სიმრავლე ისრაელი-
 სა: დ ვოველი სიმრავლე ისრაელისა წინაშე დგეს, დ თქუა ❖ კურ-
 თხეულ არს უფალი დმერთი ისრაელისა, ვითარცა იტყოდა ჰირი-
 თა თუსითა დავითის მიძარტ მამისა ჩემისა, დ კელითა მისითა აღა-
 სრულა სიტყუა ❖ დლითგან ვინათგან გამოვიყვანე ვრი ჩემი ქუჭ-
 რანისაგან ეგვპტისა, არა გამოვირჩიე ქალაქი ვოველთაგან ტომთა
 ისრაელისათა, რათა აღეშენოს მას შინა სასლი სასყელისა ჩემისა
 მუნ, არცა გამოვირჩიე კაცი ვოფად მკედართ-მთავრად ერთა სედა
 ჩემთა ისრაელთა შინა ❖ არამედ გამოვირჩიე იერუსალემი, რათა
 იუოს სასყელი ჩემი მას შინა, დ გამოვირჩიე დავით ვოფად ერთა

¹⁾ გ მეფეთა 6.

ზ ჩემთა ზედა ისრაელთა ❖ ღ იქმნა გულისა ზედა მამისა ჩემისა და-
 ვითისა, აღმენებად სახლი სახელისა უფლისა ღმრთისა ისრაელისა ❖
 ლ ღ თქუა უფალმან დავითის მიძარტ მამისა ჩემისა: ვინათგან იქმნა
 გულისა ზედა შენსა აღმენებად სახლი სახელისა ჩემისა, კეთილი ქმენ,
 თ რამეთუ იქმნა გულისა ზედა შენსა ❖ გარნა შენ არა აღმიშენო მე სა-
 ხლი, არამედ ძემან შენმან, რომელი გამოვიდოდეს წელთაგან შენთა,
 ი მან აღმიშენოს სახლი სახელისა ჩემისა ❖ ღ აღასრულა უფალმან
 სიტყუბა ესე, რომელსა იტყოდა, ღ ვიქმენ დავითის წილ მამისა ჩე-
 მისა, ღ დავჯედ საუდარსა ზედა ისრაელისასა ვითარცა იტყოდა
 უფალი, ღ აღვაძენე სახლი სახელისა უფლისა ღმრთისა ისრაელი-
 თა ❖ ღ დავაძენე მას შინა კიდობანი, რომელსა შინა არს აღთქმა
 იბ უფლისა, რომელი აღუთქუა ისრაელთა ❖ ღ დადგა წინაშე საგურ-
 თსეველისა უფლისა წინაშე ყოვლისა სიმრავლისა ისრაელისა, ღ
 იგ განიჭურნა გელნი თჳსნი ❖ რამეთუ ქმნა სოლომონ დასადგომელი
 სპილენძისა, ღ დაადგინა იგი შორის ბჭისა წმიდისა, სუთი წერთა
 სივრძე მისი, ღ სუთი წერთა სივრცე მისი, ღ სამი წერთა სიმა-
 ლლე მისი: ღ დადგა მას ზედა, ღ დავარდა ძუგელსა ზედა თჳსსა წი-
 იდ ნაშე ყოვლისა სიმრავლისა ისრაელისა ❖ ღ განიჭურნა გელნი თჳს-
 ნი სეცად ზედა, ღ¹⁾ თქუა: უფალო ღმერთო ისრაელისაო, არა არს
 მსგავს შენდა ღმერთი ცათა შინა ღ ქრისტეანასა ზედა, რომელმან
 დაიმარხე აღთქმა ღ წვალობა მონათა შენთა თანა, რომელნი ვლე-
 იე ნან წინაშე შენსა ყოვლითა გულითა მათითა ❖ რომელი დაცივედი
 მონასსა შენსა დავითს, მამასა ჩემსა, რაჟოდენთა ეტყოდი მას სი-
 ტყუასა: ღ სიტყუასა ჰირითა შენითა, ღ გელითა შენითა სრულ
 ივ ევენ, ვითარცა დღეს ❖ ღ აწ უფალო ღმერთო ისრაელისაო, და-
 ცივედი მონასსა შენსა დავითს მამასა ჩემსა, რომელი თქუ მისა მე-
 ტყუწლმან, ღ ეტყოდი ჰირითა შენითა, ღ აღუსრულე ვითარცა
 დღესა ამას შინა ეტყოდი: ²⁾ არა მოაკლდეს კაცი ჰირისაგან ჩემი-
 სო მჯდომარე საუდარსა ზედა ისრაელისასა, გარნა უკეთუ დაიმარ-
 ხონ ძეთა შენთა გსანი ჩემნი, სლვად სჯულთა შინა ჩემთა, ვითარ-

1) ბ მკაბ. ბ. დ კზდრ. ზ. — 2) დ მეფ. დ.

ცა ხვდოდი წინაშე ჩემსა ❖ დ აწ უფალო ღმერთო ისრაელისაო, დაამტკიცე სიტყუბა შენი, რომელ ეტყოდი მონასა შენსა დავითს ❖ უკუტ თუ ჭეშმარიტებით იუოს ღმერთი დავანებად კაცთა თანა ქუჭუ- უნასა ზედა, უკეთუ ცანი ზე ცანი ცათანი არა კმა არიან შენდა, რაჲ სახლი ესე რომელიცა აღვაშენე ❖ დ მონედე ვედრებასა შე- და მონისა შენისასა, დ ლოცვასა ზედა ჩემსა, უფალო ღმერთო ჩე- მო, სმენად ვედრებისა ჩემისა დ ლოცვას, რომელსა მონა შენი ილოცავს წინაშე შენსა დღეს ❖ რათა იუშენეს თვალები შენი ახმუ- ლად სახლსა ზედა ამას დღე დ ღამე, დ ადგილისა ამას ზედა, რომელთათუხ იტყოდი, რათა მოიწოდოს სახელი შენი მუხ სმენად ვე- დრებისა, რომელსა მონა შენი გევედრებოდეს ამას შინა, ადგილსა ამას ზედა ❖ დ სმენად ვედრება მონისა შენისა, დ ერისა შენისა ისრაელისა, რაოდენი უკეთუ გევედრებოდეს ადგილსა ამას ზედა, დ შენ ისმინე ადგილსა ზედა საოფელისა შენისა ზეცით, დ შეისმინე დ მოწუალე ექმენ ❖ უკეთუ სცოდოს კაცმან მოუხისა შიძარო თუხისა, დ მიიღოს მას ზედა ფიცე რომელ ეფუცა მას, დ მოვიდეს დ თაუვანისცეს წინაშე საკურთხეველისა სახლსა ამას ❖ დ შენ ისმინე ზეცით, დ უსაჯე მონათა შენთა მიკებად უსჯულოებისა, დ მი- კებად გზა მისი თავსა ზედა მისსა, დ განმართლებად მართლისა, რათა მიეგოს მას სიძარტლისაებრ მისისა ❖ დ უკეთუ მორეულ იუშენენ ერი შენი ისრაელი მტერთაგან, უკეთუ ცოდოს შენდა, დ მოიქცენ, დ აღიარებდენ სახელსა შენსა, დ ილოცვდენ წინაშე შენ- სა ტამარსა ამას შინა ❖ დ შენ ისმინე ზეცით, დ მოწუალე ექმენ შეცოდებულსა ერსა შენსა ისრაელსა, დ მოაქცივენ ივინი ქუჭუ- ნად, რომელი მოსცენ მისდა ძამათა მათთა ❖ ოდეს დაეკისეს ცაჲ დ არა იუოს წუჰად, რამეთუ შეცოდეს შენ, დ ილოცვიდენ ადგი- ლსა ამას ზედა: დ აჟონ სახელი შენი, დ მოიქცენ ცოდვათაგან მათთა, ოდეს დაამდაბლნე ივინი ❖ დ შენ ისმინე ზეცით, დ მო- წუალე ექმენ ცოდვათა მონათა დ ერთა შენთა ისრაელთა, რამეთუ გამოუცხადე მათ გზანი კეთილნი, რომელსაცა შინა შევიდნენ, დ მოეც წუჰა ქუჭუ- უნასა ზედა შენსა, რომელი მოსცენ ერთა შენთა სა-

ის

ის

ით

კ

კა

კბ

კგ

კდ

კე

კვ

კზ

კმ მკვდრებელად ❖ ¹⁾ სიუძილი უკეთუ იყოს ქუჭყანასა ზედა წარმწყემ-
 დელ, უკეთუ იყოს ჰაერი განმსრწნელი, ჰ კრიგალი, ჰ მკალი, ჰ
 ბუხი უკეთუ იუწენენ, ჰ უკეთუ აჭირვებდენ მათ მტერნი წინაშე ქა-
 ლაქთა მათთა უოვლითა წულულებითა, ჰ უოვლითა საღმობითა ❖
 კთ ჰ უოველი ლოცუა, ჰ უოველი ვედრებანი, რომელი უკეთუ იქმნას
 უოველისა კაცისა, ჰ უოველთა ერთა შერთა ისრაელთა, უკეთუ სცნას
 კაცმან წულულებისა თვისისა ჰ ცოდვისა თვისისა, ჰ განიპურნა
 ლ კელნი თვისნი სახლსა ამას შინა ❖ ჰ შენ ისმინე ზეცით განმხა-
 დებულისაგან საყოფელისა შენისა, ჰ უღბინე ჰ მიეც კაცად-კა-
 ცადსა გვისაებრ მისისა, ვითარცა უწეი გულისაებრ მათისა: რამე-
 ლათუ შენ მხოლოდმან უწენი გულისა ბეთა კაცთანა ❖ რამეთუ რათა
 შეიძინონ შენი სლვად უოველსა შინა გზათა უოველსა დღესა, რო-
 მელსა შინა ცხონდენ ზირსა ზედა ქუჭყანისასა, რომელი მოსცენ
 ლბ მამათა ჩუჭნთა ❖ ჰ უოველთა უცხოთა რომელ არა არიან ერისა-
 გან შენისა ისრაელისა, ჰ მოვიდეს ქუჭყანისაგან შორიელისა სა-
 ხელისათვის შენისა დიდისა, ჰ კელისათვის შენისა ძლიერისა, ჰ
 მკლავისა შენისა ძაღლისა, ჰ მოვიდეს ჰ გევედროს ადგილსა ამას
 ლგ ზედა ❖ ჰ შენ ისმინე ზეცით განმხადებულისაგან საყოფელისა
 შენისა, ჰ ვუავ უოველისაებრ, რადენი გხადის ჰ მოკითხრან შენ
 უცხო, რათა იცოდენ უოველთა ერთა ქუჭყანისათა სასული შენი,
 ჰ შეიძინენ შენი, ვითარცა ერთა შერთა ისრაელთა, ჰ იცნან,
 რამეთუ სასული შენი წოდებულ არს სახლსა ამას ზედა, რომელი-
 ლდ ცა აღვაშენე ❖ ხოლო უკეთუ განვიდოდენ ერნი შენნი ბრძოლასა
 ზედა, წინაშე წინა აღმდგომთა თვისთა, გზითა რომელითა წარაგ-
 ლინნე ივინი, ჰ გევედრონ შენ გვისათვის ქალაქისა ამის, რომე-
 ლიცა გამოიწიენ თავისად, ჰ სახლი რომელიცა აღვაშენე სასე-
 ლისა შენისა ❖ რათა ისმინო ზეცით ლოცვა მათი, ჰ ვედრება
 მათი, ჰ ²⁾ ქმენ განმართლება მათი ❖ თუცა ცცოდონ შენ, რამეთუ
 ლვ არა არს კაცი, რომელმან არა ცცოდოს, ჰ დასცენენ ივინი ჰ მის-
 ცენ ივინი კელთა შინა მტერთა მათთა, ჰ წარსტეუჭნონ ივინი

¹⁾ მარკ. კ. — ²⁾ გ მუფ. მ. ზინაქ. მ. ა იანე ა. იგავი კ. დ ეზღ. მ.

წარმტუტწველთა, ქუტყანასა შინა მტერთასა, ქუტყანასა შინა
 შორსა, ანუ ახლოსა ❖ დ მოაქციონ გულნი თჳსნი ქუტყანასა
 შინა მასსა, რომელსა შინა წარტუტწნილ იქმნენ, დ მუნ მოიქცნენ,
 დ გვედრონ შენ წარტუტწნილებათა შინა მათთა, დ იტყოდენ:
 გცოდეთ, ვიუსჯულოვეთ, ვიუსამართლოეთ ❖ დ მოიქცენ შენდა
 უოვლითა გულითა მათითა, დ უოვლითა სულითა თჳსითა, ქუტყა-
 ნასა შინა წარმტუტწველთა მათთა, სადა წარიტუტწნეს ივინი: დ
 გვედრენ გზათა ქუტყანათა მათთა, რომელი მოსცენ მამათა მათთა,
 დ ქალაქსა რომელიცა გამოირჩიენ, დ სახლსა რომელიცა აღვიშე-
 ნე სახელისა შენისა ❖ რათა ისმინე სეცით განმსადებულისაგან
 საყოფელისა შენისა, ვედრება მათი, დ ლოცვა მათი, დ ყავ სასჯე-
 ლი, დ მოწუალე ექმენ ერთა შენთა, შეცოდებულთა შენთა ❖ დ აწ
 უფალო იყავ განსმულ თუალნი შენნი, დ უურნი შენნი განსმულ
 ვედრებასა მიმართ, აღვილსა ამას ❖ დ ¹⁾ აწ აღდეგ უფალო ღმერ-
 თო განსასტწნებელად შენდა, შენ დ კიდობანი ძლიერებისა შენი-
 სა, მღღელნი შენნი უფალო ღმერთო შეიმოსენ ცხოვრებად, დ
 ღირსნი შენნი იმუტბდენ კეთილსა შინა, უფალო ღმერთო, დ ნუ
 მიაქცევ ჰირსა ცხებულისა შენისა, მოარგენე მოწუალება დავით მო-
 ნისა შენისა.

ლს
 ლს
 ლთ
 მ
 მბ
 მბ

თ ა ვ ი ზ.

და ¹⁾ ოტეს განასრულნა სოლომონ რომელსა ევედრებოდა, დ
 ცეცხლი გარდამოკდა სეცით, დ შემკამა უოვლად დასაწუტლი დ
 მსხუტწრწლი, დ დიდებამან უფლისამან აღავსო სახლი ❖ დ ვერ
 შეუძლეს მღღელთა შესლუბად ტამარსა შინა უფლისასა ქამსა მას
 შინა, რამეთუ აღივსო დიდებითა უფლისათა სახლი უფლისა ❖ დ
 კოველინი შენი ისრაელისანი ხედიდეს გარდამომაჳალსა ცეცხლსა,
 დ დიდებანსა უფლისასა სახლსა ზედა, დ დაეცნეს ჰირითა ქუტყანა-
 სა ზედა იატაკსა ზედა ქვაფენილსა, დ თაჳჯანისცემდეს დ აქებდეს
 უფალსა, რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუნისამდე არს წყალობა მი-
 სი ❖ სოლო ¹⁾ მეფე დ კოველი ერი შესწირვიდეს მსხუტწრწლსა

ბ
 ბ
 ბ
 ბ

¹⁾ ფსალმუნი და.—²⁾ ბ მკაბელ. ბ.—³⁾ გ მეფ. მ.

ე წინაშე უფლისა ✠ ღ დაკლა მეფემან სოლომონ მსხჭრწლნი კარ-
 თა, ოცდა ორი ათასი, ცხოვარი ასოცი ათასი, ღ განწმინდა სას-
 ვ ლი ღუთისა მეფემან ღ ყოველმან ერმან ✠ ხოლო მღვდელნი დგეს
 საკმიდავთა ზედა თვსთა, ღ ლევიტელნი ორღანოთა გალობდეს
 გალობასა უფლისასა, რომელი ქმნა დავით მეფემან საქებულად უფ-
 ლისა: რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუნისამდე არს წყალობა მი-
 სი: გალობასა დავითისსა გალობდეს კელითა თვსითა, ღ მღვდელ-
 ნი გალობდეს საუჯრითა წინაშე მათსა, ღ ყოველნი ისრაელნი
 ზ დგეს ✠ ხოლო განწმიდა სოლომონ შორის ბჭეთა, რომელია წი-
 ნაშე ტაძრისა უფლისა, რამეთუ მოიღო მუნ ყოვლად დასაწმენდი
 ღ ცმელი; მძვდობისა, რამეთუ საკურთხეველსა რვალისასა, რომე-
 ლი ქმნა სოლომონ ვერ უძლებდეს დატევნად ყოვლად დასაწმენდი-
 ტ სსა ღ მსხჭრწლისა, ღ ცმელითა ✠ ღ ქმნა სოლომონ დღესასწაუ-
 ლი ეამსა მას შინა შუდ დღე, ღ ყოველმან ისრაელმან მის თანა,
 შეკრება დიდი ფრიად, განსავალითგან ემათისა, ვიდრე ნაღვარევედ-
 თ მღე ვეკვტისა ✠ ხოლო ქმნა დღესა შინა მერვესა ლიტანია, ვინათ-
 ი გან განწმიდნა საკურთხეველი, ქმნა დღესასწაული შუდ დღე ✠ ღ
 დღესა შინა მეოცდასამესა თვსა მეშვდისასა, განუტევა ერი საყო-
 ფელთა შინა მათთა მოხარულნი, ღ შჭებულნი კეთილთა თვს:
 რომელ ქმნა უფალმან დავითისა ღ სოლომონისა, ღ ისრაელისა,
 ია ერთა თვსთა ✠ ხოლო ¹⁾ განასრულა სოლომონ სახლი უფლისა,
 ღ სახლი სამეფო ღ ყოველი რაზოდენი ინება გუელთა შინა თვსთა
 სოლომონ ეოფად სახლისა უფლისა, ღ სახლისა თვსისა კეთილი
 იბ წარემართა ✠ ღ ეჩვენა უფალი სოლომონს ღამე, ღ ჰრქემა მას:
 მესმა ვედრებაჲ შენი, ღ ²⁾ გამოვირჩიე ადგილი ესე ჩემდა სახლად
 ივ მსხჭრწლისა ✠ უკეთუ დავემნე ცანი, ღ არღარო წვდოს, ღ უკეთუ
 უბრძანო მღერთა შეჭმად ხეთა, ღ თუ მოვავლინო მოძსრველი ერ-
 იღ სა ჩემსა ზედა ✠ ღ თუ ჰვირვება იქმნეს ერისა ჩემისა, რომელთა
 ზედა მოწოდებულ არს სახელი ჩემი: ღ მევედრსენ, ღ მოიძიონ
 ზირი ჩემი, ღ მოიქცენ გზათგან თვსთა წინა ალმდგომთა, ღ მე

¹⁾ გ მეფ. თ. — ²⁾ ე მოსე იბ.

ვისმინო ზეცით, დ მოწუალე ვეჰმნა ცოდვათა მათთა, დ განვეურ-
 ნო ქუჭყანა მათი ❖ დ აწ თუალნი ჩემნი იქმნენ განსძულ, დ ეუ- იე
 რნი ჩემნი იქმნენ მსმენელ ვედრებისა მიმართ ადგილისა ამის ❖ დ ივ
 აწ გამოვირბიე დ წმიდად ვუაჳ სახლი ესე, რათა იუოს სახელი ჩე-
 იი მუნ ვიდრე უკუნისამდე, დ იუოს თუალნი ჩემნი, დ ცული ჩემი
 მუნ ყოველსა დღესა ❖ სოლო მენ უკეთუ სჯდოდე წინამე ჩემსა იხ
 ვითარცა მამად შენი დავით ვიდოდა, დ ჰყოფდე ყოვლისა ებრ,
 რომელი გიბრძანე მენ, დ ბრძანებანი ჩემნი, დ სამართალნი ჩემნი
 დაცივნა ❖ აღვადგინო საყდარი მეფობისა შენისა, ვითარცა აღუ- იწ
 თქუ დავითს მამასა შენსა, მეტყუჭლმან: არა მიგელოს ტომისაგან
 შენისა კაცი, წინამძღუარი ისრაელსა შინა ❖ სოლო უკეთუ მიიქ- ით
 ცეთ თქუჭნ, დ დაუტეოთ ბრძანებანი ჩემნი, დ მცნებანი ჩემნი,
 რომელი მოგეც თქუჭნ, დ წარხვიდეთ დ მსახუროთ ღმერთთა უც-
 სოთა, დ თაყვანისცეთ მათ ❖ აღმოგუხურნე თქუჭნ ქუჭყანისაგან ბ
 რომელი მიგეც თქუჭნ, დ სახლი ესე, რომელიცა წმიდად ვუაჳ სა-
 ხელისა ჩემისა; განვაგდო ჰირისაგან ჩემისა, დ მივსცე იგი იგავად
 დ ამბავად ყოველთა წარმართთა ❖ დ სახლი ესე მღალლი იგავად კა
 ყოველთა თანა წარმავალთა მისთა რომელნი განცჯფორდენ დ თქუან:
 რადსათჳს ეო უფალმან ესრეთ ქუჭყანა ესე, დ სახლი ესე ❖ დ კბ
 მიუკებდენ: რამეთუ დაუტევეს ღმერთი მამათა თჳსთა, რომელმან
 გამოიყვანა იგი ქუჭყანისაგან ეგჯბტისა, დ შეიწუნარნეს ღმერთნი უც-
 ხონი, თაყვანისცეს მათ, დ მონეს დ ამისთჳს მოვიდა მათ ზედა ეო
 ველი ესე ბოროტი.

თ ა ვ ი ბ.

და ¹⁾ იქმნა შემდგომად ოცთა წევითა, რომელსა შინა აღა- ა
 შენნა სოლომონ სახლი უფლისა, დ სახლი თჳსი ❖ დ ქალაქნი ბ
 რომელნი მისცა სირამ სოლომონს, აღაშენა იგინი სოლომონ, დ
 დააშენა მუნ ძენი ისრაელთანი ❖ დ მოვიდა სოლომონ ემათსუვას გ
 შინა, დ დაიწერა ❖ დ აღაშენა თედმორ უდაბნოსა შინა, დ ყოველნი დ
 ქალაქნი მაგარნი, რომელი აღაშენა ემათს შინა ❖ სოლო აღაშენა ე

¹⁾ გ მეფეთა თ.

ბეთორონ ზემოთი, ზ ბეთორონ ქვემოთი, ქალაქნი ვამაგრებულნი
 ვ ზღუდითა, ბჭითა, ზ მოქლონითა * ზ ვაალათ, ზ ვოველნი ქალაქ-
 ნი მაგარნი, რომელი იუჴნენ სოლომონისა, ზ ვოველნი ქალაქნი
 ეტლთა, ზ ქალაქნი ცხენოსანთა, ზ რაზოდენი ინება სოლომონ,
 ნდომისა ებრ აღაშენა იერუსალიმს შინა, ზ ლიბანს შინა, ზ ვოვე-
 ჳ ლსა შინა სამეფოსა თჳსსა * ვოველი თემი, დატყვებულნი ქეს-
 თელისაგან, ზ ამორეველთა, ზ ფერეზელთა, ზ ივეესა, ზ იუესესა,
 ჳ რომელნი არა ვოფილიევენეს ტომისაგან ისრაელისა * არამედ იქ-
 მნა მეთაგან მათთა, დატყვებულთა შემდგომად მათთა ქუჭყანასა ზე-
 და, რომელნი არა მოსწუჯნეს მეთა ისრაელისათა, ქვე მოიყვანნა
 თ ივინი სოლომონ მესარკედ ვიდრე დღეინდელად დღედმდე * სოლო-
 მეთაგან ისრაელისათა არა მისცა სოლომონ მონებასა შინა სამე-
 ფოსა თჳსსა, რამეთუ ესენი იუჴნენ კაცნი მბრძოლნი, ზ მთავარ-
 ი ნი, ზ ძალნი, ზ უხუცესნი მეეტლეთა ზ ცხენოსანთა * სოლო-
 მესენი ზ უხუცესნი ზ წინაშე მდგომელნი მეფისა სოლომონისა,
 არას რომეოცდა ათნი ზედა მდგომელნი საქმეთა ზედა ერთათა *
 ია სოლო ¹⁾ ასული ფარაონი მოიყვანა სოლომონ ქალაქისაგან და-
 ვითისა სახლსა შინა, რომელი აღუშენა მას, რამეთუ ჰრქუა: რათა
 ნუ დაივანებენ ცოლნი ჩემნი სახლსა შინა დავით მეფისა ისრაელი-
 ისა, ვინათგან განწმედილ არს, ვიდრეცა შევიდა კიდობანი უფლი-
 იბ სსა * მაშინ აღამაღლა სოლომონ ვოვლად დასაწუჭელი უფლისანი
 საკურთხეველსა ზედა, რომელი აღუშენა უფალსა წინაშე ტაძრი-
 იგ სსა * სიტყჳსა ებრ დღითგან დღედმდე მუწირვად ბრძანებისა ებრ
 მოსესა, შაბათსა შინა, ზ ახალ თუჭსა, ზ დღესასწაულსა შინა, სამ-
 გზის წელიწადსა შინა, დღესასწაულსა შინა უცდომობისასა, ზ
 დღესასწაულსა შინა შუდრეულისა, ზ დღესასწაულსა შინა კარვობი-
 იდ სსა * ზ დადგინა განჩინებისა ებრ დავითისა მაშისა მისისა
 განყოფილება მდღელთა, ზ შემდგომად მსახურება მათი, ზ ლევიტელ-
 ნი ზედ მცველნი მათნი, რათა აქებდენ ზ მსახურებდენ წინაშე მდღელთა,
 წესისაებრ თვთოეული თვთოეულსა დღესა, ზ მეგრენი განყოფილე-

¹⁾ გ მეფეთა თ.

ბათა ებრ, კართა ებრ დ კართა, რამეთუ ესრეთ ბრძანა დავით კაც-
 ცმან ღუთისსმან ❖ ნუ კარდავდებით მცნებასა მეფეთასა მღვდელთა იე
 თას დ ლევიტელთა უოველთა ებრ სიტყუათა დ საუნჯეთა შინა ❖
 დ განიშადნა უოველი საქმენი სოლომონ დღითგან, რომელსა შინა ივ
 ნა დააფუძნა დღედმდე, რომელსა შინა შეასრულა სოლომონ სას-
 ლი უფლისა ❖ მაშინ წარვიდა სოლომონ დასიონს შინა ღავერს ის
 დ ელათს შინა, რომელი წიაღ სღვსა ქრწყანასა შინა იღუძისას-
 სა ❖ დ წარუვლინა ხირამ კელითა მსახურთა თხსითა ნავნი, დ იწ
 მონანი მეცნიერნი. სღვსა განვლისა, დ ვიდოდეს მონათა თანა
 სოლომონისათა სუფირად, დ აღიდეს მუნითგან, ოთხას ორმოცდა
 ათი ტალანტი ოქრო, დ მოიდეს მეფისა მიძართ სოლომონისა.

თ ა ვ ი თ.

სოლო¹⁾ ესმა დედოფალსა საბასასა სასელი სოლომონისა, დ
 მოვიდა გამოცდად მისა იგი ივაითა, იერუსალიმს შინა ძალითა
 მძიმითა ფრიად, დ აქლემნი მტვირთველნი არიმათისანი, დ ოქრო-
 თა სიმრავლე, დ ქვათა ძვრფასთა, დ მოვიდა სოლომონის მიძართ,
 დ ეტეოდა მას უოველსა რაგოდენი იუწენენ კულსა შინა მისსა ❖
 დ მიუთხრა მას სოლომონ უოველნი სიტყუანი მისი, დ არა დაშთა ბ
 სიტყუა რომელიცა არა აუწუა მას სოლომონ ❖ დ იხილა დედო- ბ
 ფალმან საბასქან სიბრძნე სოლომონისა, დ სახლი რომელი აღა-
 შენა ❖ დ ჭამადი ტრამპისისა მისისა, დ სასნდომი მონათა მისთა, დ
 დ ანაგები მსახურთა მისთა, დ სამოსელნი მათნი, დ ღვინის მწდუ-
 ლნი მისი, დ განშეება მათნი, დ უოვლად დასაწულელი რომელი
 შეიწირვოდა სახლსა უფლისასა, დ იქმნა გარე თავისაგან ❖ სო- კ
 ლო თქუა მეფისა მიძართ: ჭემბარტი არს სიტყუაჲ, რომელი მეს-
 მა ქრწყანასა შინა ჩემსა, სიტყუათა შენთა, დ სიბრძნისათჳს შენი-
 სა ❖ დ არა მრწმენა სიტყუათა მათთა, ვიდრემდის მოვედ, დ იხი- ვ
 ლეს თვალთა ჩემთა, დ აჴა არა მოძითხრეს მე ნახევარი სიმრავ-
 ლისა სიბრძნე შენი, შეკვიძინეს სმენისა მიძართ, რომელი სმე-
 ნილ იქმნეს ❖ ნეტარ არიან კაცნი შენნი, დ ნეტარ არიან მონანი ს

1) ა მეფ. ი. მათე ბ. ლუკა აა.

დ ორნი ლომნი დგეს მახლობელ მკლავთა ზ არაშედ ათორმეტნი ით
 ლომნი დგეს მუნ ექუსთა ზედა ხარისსთა ორგანითგანვე კერძოთა ზ
 დ არა იქნა ესე ვითარნი საუდარი ყოველთა შორის სამეფოთა, მ
 ხოლო ყოველნი ჭურჭელნი მეფის სოლომონისა იუშენს ოქრო-
 სანი, დ ყოველნი ჭურჭელნი სახლისა მოხოენისაგან ღიბანისა
 ოქროთი შემოხვეულნი, რამეთუ ვეცხლსა დღეთა შინა სოლომო-
 ნისათა არა რაჲდ შენაცხუდეს ზ რამეთუ ნაზნი მეფისანი ვიდოდეს კა
 თარსის შინა მონათა თანა ხირამისათა ერთსა წელსა შინა სამი
 მოვიდოდა ნაზი თარსისაგან მეფისა მიმართ, სავსე ოქროთა დ ვე-
 ცხლითა, დ კბილითა სწილოსათა, დ მაიმუნთა ზ დ განდიდნა სო- კბ
 ლომონ უფროს ყოველთა ზედა მეფეთა ქუჭუანისათა სიმდიდრითა
 დ სიბრძნითა ზ ხოლო ყოველთა მეფეთა ქუჭუანისასა ჭსუროდა კბ
 ხილვად ჰირი სოლომონისა, დ სმენად სიბრძნისა მისისა რომელი
 მისცა ღმერთმან გულსა მისსა ზ დ მართმიდეს მას თუთუელი კდ
 ძღუჭნსა თუსსა ჭურჭელთა ვეცხლითა დ ოქროსათა, დ სამოსელ-
 თა, დ სულნელთა, დ ტკბილთა, ცხენთა დ ჯოროთა, ყოველსა შინა
 წელიწადსა ზ ხოლო ¹⁾ ჭუვეს მეფესა სოლომონს, ორმეოცი ათა- კე
 სი ცხენი ვადალი ეტლისანი, დ ოცი ათასი ცხენოსანნი, დ დაად-
 გინა იგინი ქალაქსა შინა მეეტლეთა, დ მეფისა თანა იერუსა-
 ლიმს შინა ზ დ იქნა წინამძღუარი ყოველთა მეფეთა, მდინარით- კვ
 გან ეგფრათისა, ვიდრე ქუჭუანადმდე უცხო თესლთა, დ ვიდრე სა-
 ზღუარადმდე ეგვპტისათა ზ დ მისცა მეფემან ოქრო დ ვეცხლი კს
 იერუსალიმს შინა ვითარცა ქვანი დ კედრი ვითარცა ქოლა რომე-
 ლი იშუების ველთა ზედა სიმრავლე ზ დ მოჭკურიდეს ცხენთა კჭ
 სოლომონს ეგვპტითგან დ ყოველთაგან ქუჭუანათა ზ ხოლო კთ
 სსჭანი სიტყუანი სოლომონისნი ჰირველი დ შემდგომნი აჭა ესე
 წერილ არიან სიტყუათა შინა ნათან წინასწარმეტყუელისასა, დ
 სიტყუათა შინა აქია სილოანიტელისასა, დ ხილვასა შინა იოელი-
 სსა რომელი იხილა, წინაშე იერობოამისა მისა ნავატისა ზ დ ლ
 მეფობდა სოლომონ იერუსალიმს შინა ყოველთა ზედა ისრაელთა,

¹⁾ გ მეფეთა ჯ.

ლა ორმოც წელ ზღ შეისტწნა სოლომონ მამათა თანა თჳსთა, დ
 დაფლეს იგი ქალაქსა დავითისსა მამისა მისისასა, დ მეფე იქნა
 რობოამ მე მისი მის წილ.

თ ბ ვ ი ი.

ა და ¹⁾ მოვიდა რობოამ სისემს შინა, რამეთუ სისემს შინა შთა-
 ბ მოვიდეს ყოველნი ისრაელნი დადგინებად მისა მეფედ ზღ იქნა
 ოდეს ისმინა იერობრამ ძემან ნავატისმან, რომელი იყო ეგვტეს
 რამეთუ განივლტო ჰირისაგან მეფისა სოლომონისა, დ დაეშენა
 გ იერობრამ ეგვტეს შინა, დ მოიქცა იერობრამ ეგვტითგან ზღ
 წარუვლინეს დ მოუწოდეს მას, დ მოვიდა იერობრამ დ ყოველნი
 კრებულნი ისრაელისანი მეფისა მიმართ რობოამისა მეტეუწლნი ზღ
 დ მამამან შენმან განაფიცსა უღელი ჩუწნი, სოლო შენ აწ შეგვმსუბუ-
 ქენ მონებისაგან მამისა შენისა ფიცსვლისა, დ უღელითგან მისისა
 ე მძიმისა რომელი დაგუდვა ჩუწნ ზედა დ გმსახურებდეთ შენ ზღ
 ვ ჰრქუა მათ: წარვედით ვიდრე მესამისამდე დღისა დ მოვედით ჩემდა
 ვ მომართ, დ განვიდენ ერნი ზღ შეკრიბა მეუემან რობოამ მოხუცე-
 ბულნი რომელნი იდგეს წინაშე სოლომონისა მამისა მისისა, ოდეს
 ზ ზრახუასა მიკებად ერთა ამათ ზღ ჰრქუწს მას: უკეთუ დღეს იქ-
 მნე კეთილად ერთა ამათ, დ კეთილ სათნო ეყო, დ ჰრქუა სიტუა
 ტ კეთილი, გმსახურონ შენ ყოველსა დღეთა შინა ზღ დაუტევა გან-
 ზრახუა მოსუცებულთა, რომელი განუზრახეს მას, დ განიზრახა ჭა-
 ბუკთათანა, რომელნი მისთანა შესრდილნი იუწნეს, დ დგეს წინა
 თ მისსა ზღ თქუა მათდა მიმართ: რასა განიზრახავთ თქუწნ, რათა
 მიუგო ერთა ამათ, რომელი მრქუწს მე, მეტეუწლთა: აღგვისუბუ-
 ცქენ უღელი, რომელი დაგუდვა ჩუწნ ზედა მამამან შენმან ზღ მიუ-
 ცებდეს მას ჭაბუკნი შეხდილნი მისთანა დ ეტეოდეს: ესრეთ ეტეო-
 დი ერთა რომელი ჰრქუწს შენდა, მეტეუწლთა: მამამან შენმან დ
 ცკმძიმა უღელი ჩუწნი, სოლო შენ აღგვმსუბუქე ჩუწნ, ესრეთ
 მიუგე მათ მიმართ: უძცროსი თითი ჩემი უსსო ს არს წელსა მამი-

¹⁾ ბ მეფეთა იბ.

სა ჩემისასა * მამამან ჩემმან დაგდვა თქუენს მძიმე უღელი, სოლო მე მძიმე შევსძინო უღელსა ზედა თქუენსა: მამა ჩემი იყო თქუენ- და მათრახითა, სოლო მე გცე თქუენს ღრიანკელებითა * დ მოვიდა იერობოამ, დ ყოველი ერნი რობოამის მიმართ შესამეს დღესა შინა, ვითარცა უბრძანა მათ მეფემან, მეტუენსლმან: მოიქეცით ჩემდა შესამესა დღესა * დ მიუგო მეფემან ფიცხლად, დ დაუტყვა მეფემან რობოამ განზრახვა მოხუცებულთა, დ ჰრქვა მათ მიმართ განზრახვსაებრ, ჰბუკთა სიტყუა * მამამან ჩემმან დაგიძი- მათ უღელი თქუენნი, სოლო მე შევსძინო მის მიმართ, მამა ჩემი გცემდათ თქუენდა მათრახითა, სოლო მე გცე თქუენს ღრიანკელებითა * დ არა ისძინეს მეფემან ერისა, რამეთუ იყო გარდაქცეულნი ღუთისაგან სიტყუანი: აღადგინა უფალმან სიტყუანი თვის რომელსა იტყოდა, კვლითა აქია სილონითელისა იერობოამისათვის მისა ნავატისა, დ ყოვლისათვის ისრაელისა * რამეთუ არა ისძინა მეფემან მათი, დ მიუგეს ერთა მეფისა მიმართ, მეტუენსლთა: ვითარია ჩუენდა ნაწილი დავითისთანა, დ სამკუდრებელი მისთანა იესესა, მიიქეც საყოფელსა შინა შენსა თვისსა ისრაელ, აწ მოისილე სახელი შენი დავითისა, დ წარვიდეს ყოველნი ისრაელნი საყოფელსა შინა თვისა * სოლო კაცთა ისრაელთა რომელთა დაევანნეს ქალაქსა შინა იუდასთა, ვამეფეს თვის ზედა რობოამ * დ წარავლინა მეფემან რობოამ მათდა ადანირმა ყოფილი მდგომარე ხარკთა ზედა დ ქუთა დაჰკრიბეს იგი მეთა ისრაელისთა, დ მოკუდა, დ ესმა მეფესა რობოამს დ აღისწრაფა აღსდგად ეტლთა ზედა, დ იულტოდა იერუსალემს შინა, დ განდგეს ისრაელნი სახლისაგან დავითისა ვიდრე დღეინდელად დღემდე ამისა.

თ ა ვ ი ი ა.

სოლო მოვიდა რობოამ იერუსალემს შინა, დ მოუწოდა ყოველი სახლი იუდასი დ ბენიამენისა ას ოთხმეოცი ათასთა რჩეულთა ჰბუკენი მოქმედნი მბრძოლთა დ ჰბრძოდეს წინაჲ ისრაელისა დ იერობოამისა, რათა მოაქციოს თვისდა მეფობა * ¹⁾ დ იყო სიტყუა

¹⁾ ბ მეფ. ბ.

უფლისა სამიყის მიმართ კაცისა ღუთისა, მეტყუებლი ❖ იტყოდი
 რომბაძის მიმართ მისა სოლომონისა მეფისა იუდასა, ღ უოვლი-
 სა მიმართ ისრაელისა, რომელ არს იუდასა შინა, ღ ბენიამენისა ❖
 ესე თქუა უფალმან: ნუ განხვალთ, ნუცა განეწყობით წინაშე ძმათა
 თქუნითა, მიიქცით კაცად კაცადი სახლსა თვისსა, რამეთუ ჩემგან
 იქმნა სიტყუა ესე: ღ ისმინეს სიტყუა უფლისა, ღ მიიქცეს, ღ არა
 განვიდეს წინაშე ბრძოლასა ერობობისასა ❖ ხოლო დაეშენა
 რომბამ იერუსალემს შინა, ღ აღაშენა ქალაქთა ზღუდენი იუდასა
 შინა ❖ ხოლო აღაშენა ბეთლემი, ღ ეთამი, ღ ფეკუე ❖ ღ ბეთსურ,
 ღ სოკნოთ, ღ ოდოლლამ ❖ ღ ღეთ, ღ მარისან, ღ ზიფ ❖ ღ
 აღურემ, ღ ლახის, ღ აზიკუ ❖ ღ სარაიუ, ღ ელონ, ღ ქებრონ,
 რომელ არს იუდასა, ღ ბენიამინისა ქალაქნი მაგარნი ❖ ღ განა-
 მაგრნა ივინი ზღუდითა, ღ დაადგინნა მათ შინა მამასახლისნი,
 ხორბალთ მცველნი ღ ზეთი ღ ღვინო ❖ უოველთა ქალაქსა შინა
 ფარნი ღ მუხნი განამაგრნა ივინი სიმრავლესა შინა ფრიად, ღ
 იუშენ ქუჭუ მისსა იუდა ღ ბენიამინი ❖ ხოლო მდდელნი ღ ლე-
 ვიტელნი, რომელნი იუშენეს უოველსა შორის ისრაელსა, შერბენ
 მისა მიმართ უოველთაგან საზღუართა ❖ რამეთუ დაუტყვეს ლევი-
 ტელთა სამკუდრებელისა თვისისა, ღ მოვიდეს იუდას მიმართ იერუ-
 სალემს შინა, ვინათგან განსდევნა ივინი ერობობამ, ღ მენი მისნი,
 რომელ არა მსახურონ უფალსა ❖ ღ ¹⁾ დაადგინნა თავისა თვისისა
 მდდელნი მალაღთა ზედა, ღ კერათა, ღ აძათათა, ღ კბოთათა, რომე-
 ლიცა ქმნა ერობობამ ❖ ღ განდევნა ივინი უოველთაგან ტომთა
 ისრაელისათა, რომელი მისცეს გულმან თვისმან რათა მოიძიონ
 უფალი ღმერთი ისრაელისა, ღ მოვიდოდეს იერუსალემსა შინა
 შეწირვად უფლისა ღუთისა ძამათა თვისთა ❖ ღ განმლიერდებოდა
 სამეფო იუდასა, ღ განმლიერდა რომბამ მე სოლომონისა სამ წელ-
 სა შინა, რამეთუ ვიდოდა გზისაებრ დავითისსა, ღ სოლომონ ძამი-
 სსა მისისა, წელსა სამსა ❖ ღ მოიუწანა თვისად ერობობამ ცოლად
 მოლლათ ასული იერიშუფისა, მისა დავითისა ღ ავიდეს ასული

¹⁾ გ. მეფ. აბ. კუმორ. იფ.

ელიავის ძის იესესა * ღ უშვა მას ძენი, იესუსა, ღ სამორისა, ღ თ
 საამა * ხოლო შემდგომად ამითსა მოიყუანა თჳსდა მახუ ასული კ
 აბესლომისა, ღ უშვა მას აბია, ღ ეფუა, ღ სიხუ, ღ სალიმოფა *
 ღ შეიყვარა რობოამ მახუ ასული აბესლომისი უფროს ყოველთა კ
 ცოლთა თჳსთა, ღ ხარჭთა თჳსთა, რამეთუ ცოლი ჰუჭა ათფრ-
 მეტი, ღ ხარჭი სამოცი, ღ შვა ძენი ოცდა რვაანი, ღ ასული სამო-
 ცი * ღ ¹⁾ დაადგინა უსუცესად რობოამ აბია მე მახუსა ღ მთავ- კ
 რად ყოველთა ზედა ძმთა ძისთა, რამეთუ ძისსა მეფე ყოფად გა-
 ნიხრახუდა * ღ აღსარდა უფროს ყოველთა ძმთა თჳსთა, ღ უ- ბ
 ყელთა შინა საზღუართა იუდასათა ღ ბენიამენისათა, ღ ქალაქთა
 შინა მაგართა, ღ მისცა მათ სასრდელთა სიმრავლე მრავალი, ღ
 მრავალი გამოიძა ცოლი.

თ ბ ვ ი იზ.

ღა იქმნა ოდეს განემტკიცა მეფობა რობოამისა, ღ განემლიე- ა
 რა, დაუტევა მცნება უფლისა ღ ყოველმან ისრაელმან მისთანა *
 ღ იქმნა ბეხუთესა წყლსა მეფობასა რობოამისასა, გამოვიდა სუსაკ ბ
 მეფე ეკვატისა იერუსალემსა ზედა, რამეთუ შესცოდეს წინაშე უფ-
 ლისა * ათას ორასითა ეტლითა, სამოცი ათასითა ცხენოსნითა, ბ
 ღ არა იყო რიცხვ ერისა რომელი მოვიდა მისთანა ეკვატითგან,
 ლივინი, თროლოდითანი, ღ ეთიოპელი * ღ აღიღო ქალაქი დ
 მტკიცენი რომელნი იუენეს იუდასა შინა, ღ მოვიდეს ვიდრე იე-
 რუსალიმადმდე * ხოლო სამეფა წინასწარმეტყულებლი შევიდა რო- ე
 ბოამის მიმართ, ღ უფროსთა მიმართ იუდასთა, რომელნი შეკრე-
 ბულ იუენეს იერუსალემს შინა, ზირისაგან სუსაკისა, ღ თქვა მთ-
 და მიმართ: ესე თქვა უფალმან, თქუენ დამიტყვეთ მე, ღ მე დავი-
 ტეო თქუენ კელსა შინა სუსაკისასა * ღ შემინდეს უსუცესნი ის- ვ
 რაელისანი, ღ მეფე, ღ თქუენ: მართალ არს უფალი * ხოლო ზ
 ოდეს იხილა უფალმან, რამეთუ დამდაბლდეს, ღ იქმნა სიტყუე უფ-
 ლისა სამეფის მიმართ მეტყუებლი: რამეთუ დამდაბლებულ არიან
 არა განაქარვნი იგინი ღ მივსცე მათ მცირედ ცხოვრება, ღ არა

¹⁾ გ მეფ. იუ.

წყეტოს ცვარძან გულის წყრომამან ჩემან იერუსალემს ზედა ზ
 ც გარნა იქმნე მონებასა შინა, რათა ცნან მონება ჩემი, დ მონება
 თ მეფეთა ქრტუნისათა ზ დ აღვიდა სუსაკ მეფე ეგვიპტისა იერუსა-
 ლემს შინა, აღიღო საუნჯენი, რომელი იყო სახლსა შინა, უფ-
 ი ლისსა, დ საუნჯე რიბელი იყო სახლსა მეფისასა ეოველი აღი-
 ი ღლო დ აღიღო ფარნი ოქროსანი რომელიცა ქმნა სოლომონ ზ დ
 ი ქმნა მეფემან რობოამ ფარნი სვილენისა მათ წილ, დ დაუტევა
 ი მათ ზედა სუსაკ მეფემან ეგვიპტისამან უხუცესი წინა მავალთა, რო-
 ი მელი სცვდა ბჭეთა მეფისა ჰალატისათა ზ დ იყო ოდეს შკვიდოდა
 ი მეფე სახლსა შინა თვისსა, შევიდოდენ წინა მავალნიცა მცტლნი,
 ი ბ დ მოქცევას მისსა მიეკებოდეს წინაშე წინა მავალნი ზ დ ოდეს
 ი დამდაბლდენ ივინი, მოიქცა მათგან გულის წყრომა უფლისა, დ
 ი არა დაჯსნიდა დასასრულსა შინა, რამეთუ იუდას პორის იუტენ
 ი სიტეუანი კეთილნი ზ ხოლო ¹⁾ განმლიერდა მეფე რობოამ იერუსა-
 ლემს შინა დ მეფობდა, ორმოცდა ერთისა წლისა იყო რობოამ,
 ოდეს იწყო მეფობად, ათმჯდმეტსა წელსა მეფობდა იერუსალემს
 შინა ქალაქსა, რომელიცა გამოიჩნია უფალმან, რათა სახელ ედ-
 ი ვასა სახელი მისი მუნ ეოკვლთავან ტომთა ისრაელისათა, ხოლო
 ოდ სახელი დედისა მისისა ნოომა ამანითანი ზ დ ქმნა ბოროტი,
 ი რამეთუ არა წა მართა გული თვისი, რათა მოიძიოს უფალი ზ
 ი ხოლო სიტეუანი რობოამისნი ჰირველნი დ უკანასკნელნი, არა
 ი არიანა დაწერილნი სიტეუათა შინა სამეის წინასწარმეტეუტლისსა,
 ი დ აღდო მკილველისა, დ საქმენი მისნი: დ ჰბრძოდეს რობოამ დ
 ი ერობოამ ეოველსა დღესა ზ დ მოკუდა რობოამ მამათათან
 ი თვისთა, დ დაფლულ იქმნა ქალაქსა. დავითისსა, დ მეფე იქნა აბია
 ი მე მისი მის წილ.

თ ა ვ ი ი ა.

ა წელსა შინა მეათვრამეტესა მეფობასა იერობოამისასა, მეფე
 ბ იქმნა აბია იუდასა ზედა ზ დ სამ წელ მეფობდა იერუსალემს შინა,
 ხოლო სახელი დედისა მისისა მასა ასული ურიელისა კაბაო-

¹⁾ გ. მეფ. იდ.

რითა, წინაშე თქუტნსა, მენო ისრაელისანო ნუ განეწეობით წინა
 ადმდგომად უფლისა ღუთისა მამათა თქუტნთა, ვინათვან არა კე-
 ივ თილი შეგეწეოდა თქუტნ ზ სოლო. იერობოამ მიიქცა მოფარვიითა
 მისლვად მისსა უგუნით კერძო, ზ იქმნა წინა ადმდგომ იუდიანთა
 იდ თვთ, სოლო დაფარულნი უკანით ზ ზ მიიქცა იუდა, ზ აწა მისსა
 ბრძოლას წინა ადმდგომ სურგით, ზ დაღად ექუტს უფლისა მიმართ,
 იე ზ მღდელთა დაბერენს საუჯრითა ზ ზ დაღად ექუტს კაცთა იუდას-
 თა, ზ იქმნა ღაღადება კაცთა იუდასთა, ზ უფალმან დასცა იერო-
 ივ ბოამ ზ ისრაელნი წინაშე აბიასა, ზ იუდასა ზ ზ ივლტოდეს მენი
 ისრაელისანი, ზირისავან იუდასა, ზ მისცა ივინი უფალმან ღმერ-
 იბ თმან კელსა შინა მათსა ზ ზ დასცნა ივინი აბია ზ ერმან მისმან წყლუ-
 ლებითა დიდითა, ზ დაეცეს მოწყლულნი ისრაელთავან სუთი ასი
 იწ ათასნი კაცნი ძლიერნი ზ ზ დაძაბლდეს მენი ისრაელისანი მას
 დღესა შინა ზ განძლიერდეს მენი იუდასნი, რამეთუ ესჯდეს უფალ-
 ით სსა ღმერთსა მამათა თვსთასა ზ სოლო. დევნა უყო აბია უგუნით
 იერობოამისა, ზ აღიღო მისგან ქალაქნი ბეთილი ზ სოფლებნი
 მისნი, ზ იესინი ზ აგარაკი მისი, ზ ეფრონი, ზ დაბაჟ მისი ზ
 კ ზ არა ძალ ეღვა ვისი წინა ადმდგომად იერობოამს ეოველსა შინა
 კა დღესა აბიასსა, ზ დასცა იგი უფალმან ზ მოკუტა ზ სოლო აბია
 განძლიერდა, ზ მოიუტანნა თავისად ცოლნი ათოთხმეტნი, ზ მენა
 კბ მენი ოცდა ორნი, ზ სამოცდა ორნი ასულნი ზ სოლო სსუტანი
 სიტუტანი აბიასნი ზ საქმენი მისნი, ზ სიტუტანი მისნი, წერილ
 არიან წიგნსა შინა ადდი წინასწარმეტუტუტლისასა.

თ ა ვ ი იღ.

და ¹⁾ შეისუტნა აბია მამათა თანა თვსთა, ზ დაფლეს იგი ქა-
 ლაქსა შინა დავითისსა, ზ შეფე იქმნა მე მისი ასა მის წილ, სო-
 ლო დღესა შინა ასასა განისუტნა ქუტყანამან იუდასმან ათ წელ ზ
 ბ ზ ქმნა ასა კეთილი ზ სიმართლე წინაშე უფლისა ღუთისა თვსი-
 გ სსა ზ ზ დაამყო საკურთხეველნი უცხონი, ზ მაღალნი, ზ შემუხრნა
 დ კერზნი, ზ მოჰკუტნა მაღარნი ზ ზ უბრძანა იუდასა რათა მოი-

¹⁾ ბ მეფ. იე.

ძიოს უფალი ღმერთი მამათა თჳსთა, ჯ რათა ეოს სჯული მისი
 ჯ მცნებანი ჯ ჯ შემუხრნეს ყოველთაგან ქალაქთა იუდასთა სჯუ-
 რთსეველნი ჯ კერნი, ჯ მეფობდა მძუღობასა შინა ჯ ჯ აღაშენა
 ქალაქნი მაგარნი ქუჭყანასა შინა იუდასსა, რამეთუ განსასუჭუნე-
 ბელ იქმნა ქუჭყანა, ჯ არა იყო მისა ბრძოლა წელთა ამათ შინა,
 რამეთუ მძუღობა უფლისა მიეცა მას ჯ სოლო ჳრქუა იუდასა:
 აღაშენოთ ქალაქნი ესენი, ჯ ჳვეოთ ზღუდენი, ჯ გოდოლნი, ჯ
 ბჳენი, ჯ მოქლონნი ვიდრემდის ქუჭყანასა ვუფლებდეთ, რამეთუ
 ვითარცა მოვიძიეთ უფალი ღმერთი ჩუჭნი, ჯ გჳაოვნა ჩუჭნი, ჯ
 მოგუბაგო ჩუჭნი მძუღობა გარემოსთა, ჯ კეთილ მოსწრაფე გვეო
 ჩუჭნი ჯ ჯ იქმნა ძალი აბიას საჯურველთ მტურთველნი მოსილნი
 ფარითა ჯ შუბითა ქუჭყანა იუდასი სამასი ათასი, სოლო ქუჭყანა-
 სა შინა ბენიამენისსა, ფაროსანნი ჯ ისროსანი ორას ოთხმეოცი
 ათასი: სოლო ყოველნი ესე მბრძოლნი ძლიერნი ჯ სოლო გამო-
 ვიდა წინაშე მათსა ზარბი ეთიოპელი ძლითურთ ათჯერ ათასითა,
 ჯ ეტლითა სამასითა, ჯ წარვიდა ვიდრე მარისამდე ჯ ჯ განვიდა
 ასა წინაშე მისსა, ჯ განაწყო ბრძოლა მუხასა შინა ჩრდილოთ მა-
 რისსა ჯ ჯ დაღადყო ასა უფლისა ღუთისა მიმართ თჳსისა ჯ
 თქუა: უფალო ვერ შეუძლოს შენ თანა ცსოფრებად მრავალთა შინა
 ჯ მცირეთა შინა: განკვაძლიერენ ჩუჭნი, რამეთუ შენ გესავთ, ჯ სა-
 სელისათჳს შენისა გამოგვედით სიმრავლესა ზედა მრავალსა ამას:
 უფალო ღმერთო ჩუჭნო შენ ხარ ღმერთი, ჯ ვერ შეუძლოს წინა
 აღდგომა შენი კაცმან ჯ ჯ დასცნა უფალმან ეთიოპელნი წინაშე
 ასასა ჯ იუდასა, ჯ იელტოდეს ეთიოპელნი ჯ ჯ განდევნა ივინი
 ასა, ჯ ერმან მისმან ვიდრე ელორადმდე, ჯ დასცნეს ეთიოპელ-
 ნი, ვიდრე არა ყოფად მათ შინა ნეშტი, რამეთუ შემუხრვილ იქმნეს
 წინაშე უფლისა, ჯ წინაშე ძალთა მისთა, ჯ ტუვენივიდეს ნატუჭ-
 ნავთა მრავალთა ჯ ჯ განჳკუჭტინეს აგარაენი მათნი გარემოს გე-
 დორისა, რამეთუ დიდმან შიშმან უფლისამან მოიცვნა ივინი ჯ მო-
 ტუვენიეს ყოველნი ქალაქნი მათნი, რამეთუ მრავალნი ტუჭტნი იუჭ-
 ნენ მათ შინა ჯ ჯ კარაენი ზირუტყუთა, ჯ ამაზონონი მოსრნეს,

მ
 კ
 ზ
 ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე

დ აღიღეს საცხოვართა სიმრავლე დ აქლემნი, დ მოიქცეს იერუსალიმად.

თ ა ვ ი ი მ.

ს სოლო აზარისა ზედა მისა ადადისა იქმნა სული ღუთი-

ბ სა ზ დ გამოვიდა შემთხვევად ასასსა, დ ეოველთა იუდაელთა, დ ბენიამენელთა, დ ჰრეჭა მას: ისმინეთ ჩემი, ასსა, დ ეოველმან იუდასამან, დ ბენიამენისამან: უფალი თქუწნთანა რამეთუ იქმნით მისთანა, დ უკეთუ იიოთ იგი, გზოვნეს თქუწნ, სოლო უკეთუ

გ დაუტეოთ იგი, დავიტეოს თქუწნ ზ მრავალ დღე ისრაელმან იუძღოთეს ჭეშმარიტისა დ უძღედლოდ გასწავლენესა დ უსჯულოებისა ზ სოლო ოდეს მოიქცენ მწუსარებათა შინა უფლისა მიმართ

დ ღუთისა ისრაელისა, დ ჰოვნეს იგი მოქცევასა მათსა ზ დ ქამსა მას შინა არა იუოს მშვიდობა მომავალთა დ გამომავალთა, რამეთუ რისხვა უფლისა ეოველთა ზედა მკვდრთა ქუწყანისათა ზ დ განეწუნენ ნათესავი ნათესავასა ზედა, დ ქალაქი ქალაქსა, წინა აღმდგომ რამეთუ უფალმან შეაძრუწუნეს ივინი ეოველსა შინა

ზ მწუსარებასა ზ დ თქუწნ განძალიერდით დ რათა არა მოუძღურდენ კვლნი თქუწნნი, რამეთუ არს სასვიდელო საქმისა თქუწნისა ზ

ტ დ ოდეს ესმა ასას სიტყუა ესე, დ წინასწარმეტყუწლება აზარი წინასწარმეტყუწლისა, განძლიერდა დ აღვოცა ეოველნი, კერზნი, ეოველისაგან ქუწყანისა იუდასა დ ბენიამენისა, დ ქალაქისაგან, რომელიცა ეჰერა იერობუამს მთასა შინა ეფრემისასა, დ განახლდა, საკურთსეველი უფლისა, რომელი იყო წინა ტაძრისა უფლისათა ზ სოლო შემოკრიბნა ეოველნი იუდიანი დ ბენიამენნი, დ მწირნი დავანებულნი მათ თანა ეფრემისაგან, დ მანასესაგან, დ სჯემონისაგან, რამეთუ მრავალნი მისდა მიმართ მოივლტოდეს ისრაელისაგან, ოდეს ისიღეს უფალი ღმერთი მისი მისთანა ზ დ შკერბნეს იერუსალიმს შინა თუწსა მესამესა წელსა მეათე

ი ხუთმეტესა მეფობასა ასასსა ზ დ შეწირეს უფალსა მას დღესა შინა ნატყუწნავისაგან, რომელნიცა მოიყვანეს კარნი შუდასი, დ ცხოვარი შუდათასი, დ ვიდოდეს მცნებასა შინა, რომელ მომიებად

უფლის ღმრთისა მამათა თჳსთა, უოვლითა გულითა, დ უოვლითა სულითა მათითა ❖ დ თქქტნ უოველმან რომელმან უკეთუ არა იბ მოიძიოს უფალი ღმერთი ისრაელისა, რათა მოკუტდეს ჭაბუკისა- გან ვიდრე დ მოხუცებულისაძღე კაციოტგან ვიდრე დედა-კაცადმდე ❖ დ ფუცეს უფალსა კმითა დიდითა, დაღადებითა დ საუკრიისა რქი იგ სათა ❖ დ განისარეს უოველთა იუდიანთა ფიცისათჳს, რამეთუ იდ უოვლითა სულითა ფუცეს, დ უოვლითა ნებითა მოიძიეს იგი, დ ეპოვა მათ, დ მისცა მათ უფალმან განსწუტნებად გარემოს ❖ დ ¹⁾ იე მახანცა დედად თჳსი განაყენა, შესცვალა ვინათგან მასხურებდა ასტრატეს დ შემუსრა კერზი, დ დაწუა ნალურევეს შინა კედრისა- სს ❖ გარნა მაღალნი არა დაუტევა რამეთუ კვლად იყო ისრაელ- იგ სს შინა, არამედ გული ასასს იყო სრული უოველსა შინა დღეთა მისთა ❖ დ მოიღო წიგნი დავითისა მამისა მისისა, დ წიგნი იბ სახლისა ღმრთისა ვეცხლი დ ოქროდ, დ ჭურჭელი ❖ დ ბრძოლად იბ არა იყო მისთანა, ვიდრე ოცდა ათხუთმეტისაძღე წელსა მეფობასს ასასს.

თ ა ვ ი ი მ.

და ¹⁾ წელსა შინა მეოცდა ათწამეტესა მეფობასს ასასს გა- ა მოვიდა მეფე ისრაელთა იუდასსა ზედა, დ ზღუდითა განამაგრა, რა- ბ თა არა მისცეს შესლვა დ განსლვა ასს მეფესს იუდასასს ❖ დ აღი- ბ ღო ასს ვეცხლი დ ოქროდ საუნჯეთგან სახლისა უფლისა დ სახ- ლისა მეფეთასს, დ წარავლინა ვენადდს მისსა აღერისს, მეფისა სურისასს, რომელი მკვდრობდა დამასკს, თქმად ❖ დავდევე აღთქმა გ შორის ჩემსა დ შენსა, დ შორის მამათა ჩემთა დ მამათა შენთა, აჴა წარმოვაგვლინე შენდა ვეცხლი დ ოქრო, მოვედ დ განდევნე დ ჩემგან ვასს მეფე ისრაელისა, დ რათა განვიდეს ჩემგან ❖ დ ისმინა დ შეგან აღერისმან მეფისა ასასსი, დ წარმოავლინა უხუცესი მკედართა თჳსთა ქალაქთა ზედა ისრაელთასს, დ დასცა აინონა, დ დანა, დ აველმანა, დ უოველი გარემო ნეფთალემისა ❖ დ იქნა ოდეს ესმა ე ვასსა მეფესსა ისრაელისასს, დაუტევა მიერ შენებად რამასს, დ დაუ-

¹⁾ გ მეფეთა ია.—²⁾ გ მეფეთა ია.

ვ ტყუა საქმე თუნი ❖ ხოლო ასა მეფემან მიიყვანა ეოველნი იუდე-
 ლნი, ჰ აღიღო ქვანი რამასკან ჰ სენი რომელი საშენებელად გა-
 ნემზადნეს ვასა ჰ აღაშენა მათგან ღაგას ჰ მასფუს ❖ ჰ მას ჟამსა
 შინა მოვიდა ანანი წინასწარმეტყუტელი ასას მიმართ მეფისა იუდა-
 სა, ჰ ჰქრქუა მას: ვინათგან მქონებელ ხარ სასოებასა მეფესა ზედა
 სირისას, ჰ არა ესევდი უფალსა ღმერთსა შენსა ზედა, მისიჯს იხ-
 ც სნა ძალი მეფისა სურისა გელისაგან შენისა ❖ ¹⁾ არა ეთიოპელნი
 თუ, ჰ ლიველნი იუჟნეს შენ ზედა ძალითა მრავლითა, ჰ კად-
 ნიერებითა ეტლნი ჰ ცხენოსანნი, სიმრავლესა შინა ფრიადი; ჰ
 ოდეს ესვიდი, უფლისა მიმართ მოგცა ივინი გელსა შინა შენ-
 თ ❖ ²⁾ რამეთუ თუალნი უფლისანი ზედგენ ეოველსა ქრქ-
 ვანასა, რომელი მგზად მუიფობენ გულითა სრულითა მი-
 სს მიმართ, ჰ ევაჲ ესე, ამას უმეცარ იქმენ, ჰ ამისთვის აწითგან
 იუოს შენ ზედა ბრძოლა ❖ ხოლო გასწერა ასა წინასწარმეტყუტ-
 ლსა ზედა, ჰ შესვა იგი საპრობილესა, ვინათგან განრისხნა ამას
 ზედა, ჰ მოკლნა ასა ერთაგან მას ჟამსა შინა მრავალნი ❖ ჰ აჰა
 სიტყუანი ასსენი ჰირველნი ჰ უკანასკნელნი, წვრილ არიან წიგნსა
 იბ შინა მეფეთა იუდასათა ჰ ისრაელთასა ❖ ჰ სულ ღმობიერ იქმნა
 ასა წელსა მუოჯდა ათცხრამეტესა მეფობისა მისისასა, ფერკთა,
 საღმობითა უუფრიადესითა, ჰ არცა უძღურებასა შინა თუსსა
 იტ მოიძია უფალი, არამედ მკურნელი ❖ ხოლო მიიძინა ასა, მამათა
 თანა თუსთა, ჰ მოკრდა მკორმოცესა ჰ ერთსა წელსა შინა მეფო-
 ბისა მისისასა ❖ ჰ დაემარსა იგი საფლავსა შინა, რომელიცა
 აღმოთხარა თავისად, ქალაქსა შინა დავითისსა, ჰ მიწვიეს იგი
 სარეცელთა ჰ დაავსეს სულნელითა, ჰ ნარნაირითა ძურითა კე-
 თილ სულნელითა, ჰ ქმნეს დასაფლავება მისი ფრიად.

თ ა ვ ი ი ზ.

ა ხოლო მეფე იქმნა იოსაფატ მე მისი მის წილ, ჰ განძლიერ-
 ბ და იოსაფატ ისრაელთა ზედა ❖ ხოლო დაადგინნა ძალნი ეოველ-
 თა შინა ქალაქთა იუდასთა ძლიერნი, ჰ დაადგინნა მკედართ მთა-

¹⁾ ჰემ. ით.—²⁾ ბ მკაბ. თ.

ვარნი ქალაქთა შინა იუდასთა, დ ქალაქთა შინა ეფრემისათა, რო-
 მელიცა ბრძოლა ზირველ ასა მამა მისი ზ დ იყო უფალი იოსა-
 ფატისთანა, რამეთუ ვიდოდა გზათა შინა დავით მამისა მისისასა
 ზირველთა, დ არა იძია კერზნი ზ არამედ უფალი ღმერთი მამისა
 თვისისა იძია, დ წარგდა ბრძანებასა მამისა მისისასა დ არა საქმე-
 თა ებრ ისრაელისათა ზ დ განამლიერა უფალმან მეფობა კელსა
 შინა მისსა, დ მისცემდეს ყოველი იუდიანი ძღუჭნითა იოსაფატს,
 დ ექმნა მას სიძლიდრე დ მრავალი დიდებაჲ ზ დ აღამაღლა გული
 მისი გზასა შინა უფლისასა, დ ვერღარა აღაშენა ძაღალნი, დ მუ-
 სოვანნი ქუჭყანისაგან იუდიასთა ზ სოლო მესამესა შინა წელსა
 მეფობისა მისისასა, წარავლინა მთავარნი თვისნი, დ მენი
 ძლიერთანი, ავდია დ ზაქარია, დ ნათანიელ დ მიხია, რათა ასწა-
 ვონ ქალაქთა შინა იუდასთა ზ დ მათთანა ლევიტელნი, სამეა დ
 ნათანია, დ ზავედია, დ ასაილ, დ სემირამოფ დ იონათან, დ ადონია,
 დ ტობია, დ თობადონია, ლევიტელნი დ მათთანა ელისამან, დ
 იორამ ძღღელნი ზ სოლო ასწავლიდეს იუდასა შინა, აქუნდათ
 წიგნი სჯულისა უფლისა, დ გარე მოვლიდეს ქალაქთა იუდასთა დ
 ასწავებდეს ერთა ზ დ იქმნებოდა შიში უფლისა ყოველთა ზედა
 სამეფოთა ქუჭყანისათა, გარემოს იუდასა, დ ვერ ბრძოდენ წინა-
 დიდგომ იოსაფატის ზ დ უცხო თესლთაგანცა იოსაფატს ძღუჭ-
 ნსა სძღუჭნობდეს, ვეცხლსა, დ ნიჭთა, სოლო არაბიელნი მოუ-
 უჭნადენ მისსა ვერძთა ცხოვართათა შჯდიათს დ შჯდასთა, დ თხ-
 თა შჯდიათსთა დ შჯდასთა ზ დ იყო იოსაფათ წინამომსწრები
 დიდი ძაღალსა შინა, დ აღაშენა იუდასა შინა სასლანი დ ქალაქნი
 მაგარნი ზ დ მრავალნი საქმენი იქმნენ იუდიას შინა დ კაცნი
 ბრძოლნი, დ ძლიერნი ძალითა იერუსალიმსა შინა ზ დ ესე არს
 რიცხუ მათი სასლთა ებრ მამეულთა მათთა ზ დ იუდასა შინა
 ათასის თავნი, ედნას მთავარი დ მის თანა მენი ძლიერნი ძალითა
 სამასი ათასი ზ დ შემდგომად მისა იონან წინამძღვარი დ მის თა-
 ნა ორას ოთხმეოცი ათასი ზ სოლო შემდგომად მისა აშასია, მე
 ზაქარისი გულმოდგინე უფლისა, დ მის თანა ორას ოთხმეოცი

ბ
 დ
 მ
 მ
 ს
 ჭ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ

იწ ათასი კაცნი ძლიერნი ❖ დ ბენიაშენისაგან ძლიერნი ძალითა,
 ელიად, დ მისთანა მწერობელინი მძულდათ დ ფართა, ორმეოცდა
 ით ათათასთა ძლიერთა ❖ დ შემდგომად მისა იოზაბად, დ მისთანა
 კ ას ოთხმეოცი ათასი, ძლიერნი ბრძოლათა შინა ❖ ესენი მსახურნი
 მეფისა, გარეშე სხუათა რომელიცა დაადგინა მეფემან ქალაქთა ში-
 ნა მაკართა ყოველსა შინა იუდასსა.

თ ა ვ ი ი მ.

ბ და იყო იოსაფათისა, კუბლად სიმიდირე, დ დიდებამ მრავა-
 ლი, დ შეირთო ცოლი სახლისა შინა აქაბისა დ ¹⁾ დაესიმა მას ❖
 ბ ხოლო შთაბოვიდა თანა დასასრულსა წყლთა აქაბის მიმართ ს-
 მარიად, დ დაუკლნა მას აქაბ ვერძნი, დ კარნი მრავალნი, დ ერთა
 რომელნი იუენენ მის თანა, დ აუწყა მას რათა აღვიდეს მის თანა,
 კ რამოჲს შინა დაღადისასა ❖ დ ჭრქუა აქაბ მეფემან ისრაელისამან
 იოსაფათს მეფესა იუდასსა: მოხვალ თუ ჩემთანა რამოჲად დაღა-
 დისასა; დ ჭრქუა მას: ვითარცა მე, ეგრეთ დ შენ: ვითარცა ვრი
 დ შენი, ეგრეთ ვრიცა ჩემი, შენთანა ბრძოლასა ზედა ❖ დ ჭრქუა
 ე იოსაფათ მეფესა ისრაელისასა: ჰკითხე უკუ^ტ დღეს უფალსა ❖ დ
 შვერიბნა მეფემან ისრაელისამან წინასწარმეტყუ^ტლნი ოთხასი კა-
 ცნი, დ ჭრქუა მათ წარვიდე თუ, რამოჲას შინა დაღადისასა ბრძო-
 ლად, ანუ დავიპყრას, დ ეტეოდეს, განვედი, დ მოცეცს დმერთმან
 კ კელსა შინა მეფისასა ❖ ხოლო ჭრქუა იოსაფათ: არა არსა, თუ
 აქა წინასწარმეტყუ^ტლი უფლისა კუბლად, რათა მისგან ვიკითხოთ ❖
 ზ დ ჭრქუა მეფემან ისრაელისამან იოსაფათს: არს კუბლად კაცი ერთი,
 რომლისა მიერ ვკითხოთ უფალსა, არამედ მე მძულს იგი, ვინათ-
 გან არა წინასწარმეტყუ^ტლებს ჩუ^ტნთუჯს კეთილად, განა იოველსა
 დღესა მისსა ბოროტად, ესე მიქია, მე იემვლისა. ხოლო ჭრქუა
 ტ იოსაფათ: ჩუ იტუჯ მეფეო ეგრეთ ❖ დ მოუწოდა მეფემან ისრაე-
 ლისამან ერთსა საჭურისთაგანსა, დ ჭრქუა მას: მოუწოდე მწრადელ
 თ მიქიას შესა იემვლისასა ❖ ხოლო მეფე ისრაელისა დ იოსაფათ
 მეფე იუდასი თუთუელი სხდეს საუდარსა ზედა თუხთა, დ შემოსილი

¹⁾ კ მეფეთა კ.

სამკაულითა სამეფოთა, სოლო სხდეს ვრცელსა ზედა მახლობელ
 ბჭისა სამარისასა, დ ეოველი წინასწარმეტყუელნი წინასწარ-
 მეტყუელობდეს წინაშე მათსა ზ დ ქმნა თვისად სედეცია მემან სა-
 ნანისამან რქა რკინისა, დ ჰრქუა: ესრეთ იტყვს უფალი: ამით
 განგვიძრო სური, ვიდრემდე დაესრულოს ზ დ ეოველი წინას-
 წარმეტყუელნი წინასწარმეტყუელობდეს ვგრეთვე, დ იტვოდეს:
 განვედ რამოფად ღალადისასა, დ მიისწრაფე, დ მოგცეს უფალმან
 კელსა შინა მეფისასა ზ სოლო მონაბე, მივიდა მოძწოდებულად
 მიქიასა, დ ჰრქუა მას: აჰა იტვოდენ წინასწარმეტყუელნი ერთითა
 ზირითა კეთილსა მეფისათჳს, რათა იყუნენ უკუტ შენგანცა სიტ-
 ყუა, ვითარცა ერთისა მათგან დ რათა იტვოდი კეთილსა ზ დ მიუ-
 გო მიქია ცხოველ აწს უფალი, რამეთუ რომელი უკეთუ მრქუას
 ღმერთმან ჩემდა მიმართ, ესე ვთქუა ზ სოლო მოვიდაცა მეფისა
 მიმართ დ ჰრქუა მას მეფემან: მიხიაჲ ძაქესთუ განსლვად რამოფედ
 ღალადისასა ბრძოლისა ზედა, ანუ დავურობად, დ მიუგო: განვედ
 მოსწრაფედ, დ მოგცეს მტერნი კელსა შინა თქუტსსა ზ დ ჰრქუა
 მას მეფემან რაოდენ გაფუცებ შენ რათა არა მეტვოდე მე, გარნა
 ჰუმძარტსა სახელითა უფლისათა ზ დ ჰრქუა მიქია ვიხილე ეოვე-
 ლი ისრაელი განბნეული მთაღთა შინა, ვითარცა ცხოვარი რო-
 მელთა არა უვის მწყემსი, დ ჰრქუა უფალმან: არა აქუსთა მათ
 მეუბანებელი, გაქუს ესე რათა მოიქცენ კაცად კაცადი სახლსა შინა,
 თჳსსა მძუდობით ზ დ ჰრქუა მეფემან ისრაელისამან იოსაფათს:
 არა ვარქუ თუ შენ, რამეთუ არა წინასწარმეტყუელებს ჩემთჳს კე-
 თილსა, არამედ გარნა ბოროტსა ზ დ ჰრქუა მიქია: ნუ გვრეთ:
 ისმინეთ სიტყუა უფლისა: ვიხილე უფალი მჯდომარე საედარსა ზე-
 და მისსა, დ ეოველი ძალნი ცისანი წინაშე მდგომარენი მარჯუტ-
 ნით მისა, დ მარცხენით ზ დ ჰრქუა უფალმან: ვინ აცთუნოს აქაბ
 მევე ისრაელისა, რათა განვიდეს დ დაეცეს რამოფეს შინა ღალა-
 დისასა; დ ეტვოდა, ერთი ესრეთ, დ სხუამან ჰრქუა ესრეთ ზ დ
 გამოვიდა სული დ დადგა წინაშე უფლისა, დ ჰრქუა: მე ვაცთუნო
 ივი; დ ჰრქუა მას უფალმან, რითა აცთუნო ზ დ ჰრქუა: განვიდე

ი
 იან
 იბ
 ივ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ
 ით
 კ
 კა

კბ და ვიქმნე სული სიცრუვისა ჰირთა შინა ეოველთა წინასწარმეტ-
 კგ უჭლთა მისთა; სოლო ჰქრქება უფალმან: ატუნო და შეუძლო, გა-
 კდ მოვედ და ჰევე ვერეთ და და აწ აჰა უფალმან მოსცა სული სიცრუვის-
 კე სისა ჰირთა შინა ეოველთა ამათ წინასწარმეტუჭლთა შენთა, და
 კვ უფალმან თქება შენთს ბოროტი და და წარმოდგა სედევია მე
 კგ ქანაანასი, დასცა მიქიას ეურიმალსა შინა, და ჰქრქება მას:
 კდ რომელით გხით გამოვიდა სული უფლისა ჩემგან, რომელი გეტ-
 კე ეოდა შენ და სოლო ჰქრქება მიქია: აჰა იხილო დღესა ამას შინა,
 კვ ოდეს შეხვიდე სარეცლისაგან, სარეცელსა შინა რათა დაიფარო და
 კგ და ჰქრქება მეფემან ისრაელისამან: აღიღეთ მიქიანა, და განიუქნეთ ე-
 კვ მირსა შინა უსუცეს ქალაქსა, და ნასუს მიმართ მთავარისა მისა მე-
 კვ ფისა, და ეტეოდით და ამას იტყუს მეფე: შეაგდეთ ესე საჰერობილე-
 კვ სსა შინა, და ჰამოს ჰური მწუსარებისა და სქანს წყალი მწუსარებისა, ვი-
 კვ დრემდე მოვიქცე მძვლობით და სოლო ჰქრქება მიქია: უკეთუ მოქცე-
 კვ ვით, მოიქცე მძვლობით, არა არს სიტყუა უფლისა ჩემდა და ჰქრქება:
 კვ ისმინეთ ეოველმან ერმან და განვიდა მეფე ისრაელისა, და იოსა-
 კვ ფათ მეფე იუდასა რამოფას შინა ღალადისასა და სოლო ჰქრქება მე-
 კვ ფემან ისრაელისამან იოსაფათს დაფიფარ მე, და შევიდე ბრძოლასა
 კვ შინა, სოლო შენ შეიმოსე სამოსელი ჩემი: და დაფარულ იქმნა მე-
 კვ ფე ისრაელისა და განვიდა ბრძოლად და სოლო მეფემან სურისამან
 კვ უბრძანა მეფანებლთა ეტლთა თხსთა, მეტეუჭლმან: ნუ განეწერბით
 კვ მცირესა ზედა, და ანუ დიდისა ზედა, არამედ გარნა თუთ მეფისა ზე-
 კვ ლა და, ისრაელისასა და იყო ოდეს იხილეს, უსუცესთა ეტლისათა
 კვ იოსაფათ, იტეოდა: მეფე ისრაელისა არს ესე, და მოიქცეს იგი
 კვ ბრძოდის, სოლო იოსაფათ ღალად ეო უფლისა მიმართ, და უფალ-
 კვ მან ისმინა მისი, და მიაცვიფნა იგინი ღმერთმან მისგან და და იყო
 კვ ოდეს იხილეს მეფანებლთა ეტლთათა რამეთუ არა იყო მეფე ის-
 კვ რაელისა, დაუტევეს იგი და და კაცმან მოირთხნა მძვლდი უმეტრად
 კვ და სცა მეფესა ისრაელისასა შორის ფილტვსა და მკერდსა და ჰქრქება
 კვ მსიდეველსა თხსსა: მოაქციე კელი შენი, და განმიევიანე მე ბრძოლი-
 კვ ლდ საგან, რამეთუ განტეგვირღო ვარ და და აღსრულებულ იქმნა ბრძო-

ლა, დღესა მას შინა, ღ მუფე ისრაველთა იყო მღვთმარე ეტლთა
თჯსთა ზედა, წინაჲე სურთა ვიდრე მწუსრადმდე, ღ მოჲქება დასლ-
ვასა მზისასა.

თ ა ვ ი ი თ.

ღა მიიქცა იოსაფათ- მუფე იუდასი სასლსა შინა თჯსსა მშჯ-
დობით იერუსალემს ზ ღ გამოვიდა შემთხეჭვად მისსა იიუ ბე ანა-
ნიასი წინასწარმეტყეჭლი, ღ თქუა მისა მიძარტ: მუფე იოსაფათი
ღმერთსა მისცემა შეწვევასა, ანუ მოძულეზულსა უფლისაგან ემო-
ეჩესებია; ღ ჰრქუა მას იუე: ამისთჯს იქმნა შენ ზედა რისხუა უფლი-
სა ზ არამედ ვარსა საქმენი კეთილნი იბოებოდენ შენ შორის, ვი-
ნათგან აღვოცენ საკერზონი ქეჭვანისაგან იუდასა, ღ წარძართენ
გული შენი მიებად უფლისა ზ ღ დაემკვდრო იოსაფათ იერუსალემს
შინა, ღ კუხლად განვიდა ერთა მიძარტ ბერსაბეთგან ვიდრე მთად-
მდე ეფრემისა, ღ მოაქცივნა იგინი უფლისა მიძარტ ღუთისა მამათა
თჯსთა ზ ღ დაადგინა მსაჯულნი ეოველთა შინა ქალაქთა იუდი-
სათა, მაგართა ეოველთა შინა ქალაქებთა ზ ღ ჰრქუა მსაჯულთა:
ინიღეთ, რაღ ჰყოთ თქეჭნ, არა რამეთუ კაცობრივი თქეჭნ სას-
ჯული ეოთ, არამედ უფლისა, ღ თქეჭნთანა სიტყუა მსაჯულისა ზ
ღ აწ რათა იეოს შიში უფლისა თქეჭნ ზედა, ღ დაიცევით, ღ ჰყო-
ფდით, რამეთუ ¹⁾ არ არს უფლისათანა ღუთისა ჩეჭნისა უსამართ-
ლოება, არცა განკჯრეება ზირისა, არა მოღება ქრთამისა ზ სოლო
იერუსალემს შინა დაადგინნა იოსაფათ ღევიტელნი ღ მღღელნი, ღ
მამამთავარნი ისრაველისაგან სამართალსა შინა უფლისასა, ღ
სჯად სჯონ მკვდრთა იერუსალემსა შინა ზ სოლო უბრძანა მათ,
ღ ეტყოდან: ესრეთ ქმენით შიშსა შინა უფლისასა, ჰემძარტიებასა
შინა, ღ გუფლითა სრულითა ზ ²⁾ ეოველისა ბრჭობისა, რომელი
მოვიდეს თქეჭნდა მოძარტ მამათა თქეჭნთა, რომელნი მკვდრობენ
ქალაქსა შინა მათსა, შორის სისხლსა წილ სისხლი, ღ შორის
ბრძანებითა ღ მცნებითა, ღ განმართლებითა ღ მსჯავრითა, განარ-

¹⁾ ე მოსე ი. იობ ღღ. სიბრძ. ვ. ზინაქ ღე. საქე ი. რომაელ. გ. კალა-
ტელთა ბ. ეფესელთა ვ. ეოლასელთა გ. ა ჰეტრე ა. — ²⁾ ე მოსე აწ.

იან
 ხევედით მათ, რათა არა სცოდოთ უფალსა, და არა მოვიდეს რისხუბა
 თქუენ ზედა, და მძათა ზედა თქუენთა; ესრეთ ჰყოფდით და ნუ სცო-
 დავთ და და აჰა ამარია მდღელი შევანებელი თქუენ ზედა, ეოველსა
 შინა სიტყუსა უფლისასა: ზავდია ძე ისმაილისა წინამძღოლელი
 სახლსა შინა იუდასა, ეოველისაებრ სიტყუსა მეფისასა: და მწიგნო-
 ბარნი და ლევიტელნი წინაშე თქუენსა: განძლიერდით და ჰყოფდით
 და იეოს უფალი კეთილთათნა.

თ ა ვ ი კ.

ს
 ხოლო შემდგომად ამითსა მოვიდენ ძენი მოაბისნი, და ძენი
 ამონისნი, და მათთანა ამანიტელთაგან, იოსაფათის მიძარტ ბრძო-
 ბ
 ლად და ხოლო მოვიდენ და აუწყეს იოსაფათს, მეტეუწლთა: მოვი-
 დენ ბრძოლად შენდა დიდი სიმრავლე წიად კერძოსაგან ზღუსა
 გ
 სირით კერძო, და აჰა დგანან ასასანთამარს შინა, რომელ არს ენ-
 დადი და და შეეშინა და მისცა იოსაფათ ზირი თუსი მოძიებად უფლი-
 დ
 სსა, და უქადაგა მარხვა ეოველსა შინა იუდასა და და შეიკრიბა ეოვე-
 ე
 ლი იუდა მოძიებად უფლისა: და ეოველთაგან ქალაქთა იუდასთა
 ე
 მოვიდეს ვედრებად უფლისა და დაგა იოსაფათ შორის კრებულსა
 იუდასსა იერუსალემს, სახლსა შინა უფლისასა წინაშე ზირსა ბჭისა
 ვ
 კარვისასა, და თქუა და უფალო ღმერთო მამათა ჩუენთაო, არა შენ სა-
 რა ღმერთი ცათა შინა მადალთა, და შენ მფლობელობა ეოველსა
 სამეფოსა ნათესავთასა: და კელსა შინა შენსა არს სიმტკიცე ძალი-
 ზ
 სსა და ვინ წინა აღვიდეს შენ და არა შენ. სარა ღმერთი ჩუენი
 რომელმან აღმოფხრნენ მკუდრნი ქუენიანისა ამის ზირისაგან ერ-
 თთა შენთა ისრაელთა, და მიეც იგი თესლსა აბრაჰამისსა საუვარელ-
 ტ
 სსა შენსა უკუნისამდე და დაემკუდრენ მას შინა, და აღვიშენეს მას
 თ
 შინა სიწმიდე სახელისა შენისა, მეტეუწლთა და და უკეთუ დაეცეს
 მათ ზედა ბოროტი, მასჯელი, და სასჯელი, და მომსრველი სიეძილი
 ვდგეთ წინაშე სახლსა ამას შენსა, და წინაშე შენსა, რამეთუ წოდ-
 ბულ არს სახელი შენი სახლსა ამას შინა, და ღაღად ვეთ შენდამი
 ი
 ჰირთაგან ჩუენთა, და ისმინო და გუხსნა და და აწ აჰა ძენი ამო-

1) ზემორე ვ.

ნისნი, ღ მობისნი, ღ მალა სვირნი, რომელთა შორის არა სა-
 თხო იუაჲ ისრაელისა განსვლად, ოდეს მოვიდოდეს ქუჭუნისისაგან
 ეგვიპტით, არამედ მიდრკენ მათგან, ღ არა მოსრნენ ივინი ზ ღ აჰა ია
 აწ ესენი დაგვესხმიან ჩუწნ ზედა აღმომავალნი განდევნად ჩუწნდა იბ
 სამკვდრებელისაგან ჩუწნისა, რომელი მოგუტყენ ჩუწნ ზ უფალო
 ღმერთო ჩუწნო არა სჯი მათ: რამეთუ ჩუწნ შორის არა არს უსა-
 დენი ძალი, რათა შეუძლოთ სიმრავლისა ამის წინა აღდგომად,
 რომელი დაგუტყა ჩუწნ ზედა, ღ არა უწუით რაჲ ეოფად გვაქეს
 მათი: არამედ გარნა თუალნი ჩუწნნი შენდა მიმართ: ზ ღ ეოველ იგ
 ნი იუდელნი დგეს წინაშე უფლისა, ღ მუღნი მათნი, ღ ცოლნი მა-
 თნი ზ ხოლო იყო იოზაილ ძე ზაქარიასი, ძეთაგან ბანესსა, ძე- იდ
 თაგან ელიილისა, მისა მატთანისა ლევიტელისა, ძეთაგან ასაფი-
 სათა, ღ იქმნა მას ზედა სული უფლისა შორის ერთა ზ ღ ჰრქუა: იე
 მოიხილე ეოველმან იუდამან, რომელიცა მკვდრობთ იერუსალემს
 მინა, ღ შენცა მეფეო იოსაფათ, ესრეთ გრქუა უფალმან თქუწნ: ნუ
 კეძინისთ, ნუცა დაგიკვრდებით ჰირისაგან ერისა ამის მრავლისა,
 რამეთუ არა არს თქუწნი განწუობაჲ, არამედ ღუთისა ზ განთიად იგ
 განჯვდით წინაშე მათსა: აჰა აღმომავლენ აღმოსავლის მიერ ასსისსს,
 ღ ჰოთ ივინი კიდესა ზედა მდინარისა ჰირის ჰირ უდაბნოსა
 იერილისსა ზ არა თქუწნი არს ჰბრძოლად: ესე გულის კმა ჰუავთ იზ
 ღ იხილოთ ცხოვრებაჲ უფლისა თქუწნთანა, იუდა ღ იერუსალემ:
 ნუ კეძინის, ნუცა განჰკრთები, განთიად განჯვდით წინაშე მათსა ღ
 უფალი თქუწნთანა ზ ღ მოდრკა იოსაფათ ჰირსა ზედა თჯსსა ღ იტ
 ეოველი იუდა ღ მკვდრნი იერუსალემისანი, დაეცეს წინაშე უფლი-
 სა ღ თაუჟანისცეს უფალსა ზ ღ აღდგეს ლევიტელნი ძეთაგან კა- ით
 თისა, ღ ძეთაგან კორესთა, ქებად უფლისა ღუთისა ისრაელისა
 კითა დიდითა მალაღ ზ ღ განთიად აღდგეს ადრე, ღ განვიდეს კ
 უდაბნოსა მინა ფეკოსა: ღ განსლვასა მათსა, დადგა იოსაფათ შო-
 რის მათსა, ღ ღაღად ეო, ღ თქუა: ისმინეთ ჩემი კაცნო იუდისა-
 ნო, ღ ეოველნო მკვდრნო იერუსალიმისანო: გრწმენინ უფლისა
 ღუთისა თქუწნისა, ღ გრწმენოდენ: გრწმენესთ წინასწარმეტუტუწ-

კა ლისაცა მისისა, ჰ კეთილი მოისწრაფოდეს თქუწნდა ჰ ჰ განიზრ-
 ხა ერთათნა, ჰ დაადგინსა ფსალმუნით მკალობელნი, ჰ მაქებელ-
 ნი აღსარებად, ჰ ქებად წმიდისა ოდეს განვიდეს წინაშე ძალითა,
 ჰ იტყოდეს: აუვარებდით უფალსა, რამეთუ კეთილ, რამეთუ უკუნი-
 კბ საძმე არს წყალობად მისი ჰ ხოლო ოდეს იწვეს ქება ჰ აღსარე-
 ბად, მიაქცია უფალმან ბრძოლად ძენი ამონისნი მოაბსა ზედა, ჰ
 მთასა სირისასა, აღმოსრულთა იუდასა ზედა, ჰ დაცემულ იქნენ ჰ
 კმ ჰ აღდგნენ ძენი ამონისნი ჰ მოაბელნი დაჯანებულთა ზედა მთასა
 შინა სირისასა, რათა მოსწყუდნეს ივინი ჰ შემესრნეს; ჰ ოდეს
 ფდ აღსრულეს დაჯანებულთა სირსა შინა აღდგნენ ერთი მეორესა
 ზედა ჰ მოისწოდნენ ჰ ხოლო იუდა მოვიდა სანახებდისა გან უდა-
 ბნოსა, ჰ აღიხილა, ჰ იხილა ძიმრავლე: ჰ აწჳა ეოველნი მკეტარ-
 კმ ნი დაცემულნი ქუწუნანასა ზედა, ჰ არა ვინ იყო ცოცხალ ჰ ჰ
 გამოვიდა იოსაფათ, ჰ ერი მისი აღებდა ნატყუწნავისა მათისა, ჰ
 ზოვეს ზირუტყუ მრავალი, ჰ სამოსელი, ჰ ნატყუწნავი, ჰ ჭურ-
 ჭელნი გულის სათქმელნი, ჰ სტყუწნავიდენ მათ: ჰ იყო შეკრებასა
 ნატყუწნავისასა მათისა სამ დღე, რამეთუ მრავალნი იუტნეს ჰ
 კმ ხოლო დღესა მეოთხესა შეკრბეს, დღელსა შინა კურთხევისასა, რა-
 მეთუ მუნ აკურთხეს უფალი; ამისთჳს უწოდეს ადგილსა მას დღეუ
 კმ კურთხევისა, ვიდრე დღეინდელად დღედმდე ჰ ჰ მოიქცეს ეოველი
 კაცი იუდასი იერუსალემად, ჰ იოსაფათ მეჯანებელი მათი შუწბი-
 თა დიდითა: რამეთუ მისცა უფალმან მათ სიხარული მტერთა ზედა
 კმ მათთა ჰ ჰ შევიდეს იერუსალემს ფსალმუნითა, ჰ ებნითა, ჰ საუკ-
 კთ რითა სახლსა შინა უფლისასა ჰ ჰ იქმნა შიში უფლისა ეოველსა
 ზედა, სამეფოსა ქუწუნანისასა, ოდეს ესმათ მათ, რამეთუ დასცნა
 ლ უფალმან მტერნი ისრაელისანი ჰ ჰ დამძვდა სამეფო იოსაფა-
 ლს თისა, ჰ მისცა უფალმან მას მძვდობა გარემოსთა ჰ ჰ მეფობდა
 იოსაფათ იუდასა ზედა, რომელი იყო ოცდა ათხუთმეტისა წლისა,
 ოდეს მიიღო მეფობად, ჰ ოცდა ხუთ წელ მეფობდა იერუსალემს
 შინა, ხოლო სახელი დედისა მისისა აზუვა, ასელო სელლინისი ჰ
 ლს ჰ ვიდრე ესათა მამისა მისისა ასასსა, ჰ არა მიაქცია მათგან ეო-

ფად სიმაართლისა წინაშე უფლისა * გარნა მადალნი კეჭლად იეუნენ, ჰ კეჭლად ერთა არა წარმართეს გული თვისი უფლისა მიმართ ღუთისა მამათა მათთა * ხოლო სხვანი სიტყუანი იოსაფათისანი ზირველი ჰ უკანასკნელი, აჰა წერილ არიან სიტყუათა შინა იუა მისა ანანიისა, რომელმან აღწერა წიგნი მეფეთა ისრაელისათა * ჰ ჰემდგომად ამისა შეიერთა იოსაფათ მეფე იუდასი ოქოზიას მეფისა ისრაელისათანა * ჰ ჰამან იუსჯულთვა, რომლისათვის ქმნა ჰ განვიდა მისდა მიმართ, რათა ქმნას ნაფი, რომელი ვიდოდეს თარმედ, ჰ ქმნა ნაფი გასიონ კავერსა შინა * ჰ იწინასწარმეტყუტლა ელიაზარ მეძან დოდისმან მარისისაგან იოსაფათსა ზედა, ჰ იტყოდა: ვინათგან მიიღე სიყვარული ოქოზიასათანა, შემუსროს უფალმან საქმენი შენნი, ჰ შეიმუსრენენ ნაფი შენნი, ჰ ვერღარაჲ შეუძლონ წარსლვად თარმედ.

ლბ
ლდ
ლფ
ლგ
ლზ

თ ა ვ ი ა

და შეისტყუნს იოსაფათ მამართ თანა თვისთა, ჰ დაეფლა მათ თანა ქალაქსა შინა დავითისსა, ჰ მეფე იქმნა იორამ მე მისი ძრწვილ * ჰ მძანი მისნი მენი იოსაფათისნი ექტსნი: ახარია ჰ იერი, ჰ საქარია ჰ ახარია, ჰ მისაილ, ჰ საფათია: ყოველნი ესე მენი იოსაფათ მეფისა იუდასა * ჰ მისცა მათ მამამან მათმან მრავალნი ნიჭნი: ვეცხლი ჰ ოქრო, ჰ საჭურველნი ქალაქითურთ მგვრით იუდასა შინა, ხოლო მისცა მეფობაჲ იორამს, ვინათგან ესე იყო ზირმყო * ჰ ¹⁾ აღდგა იორამ მეფობასა ზედა თვისსა, ჰ განძლიერდა ჰ მოსწევუნა ყოველნი მძანი თვისნი მასჯლითა, ჰ რომელნიმე მთავართაგანცა ისრაელთა * ოცდა ათურამეტისა წლისა იყო იორამ ოდესცა იყო მეფობად, ჰ რვა წელ მეფობდა იერუსალიმს შინა * ჰ ვიდოდა გზათა ებრ მეფეთა ისრაელთა, ვითარცა ქმნა სახლმან აქაბისმან, რამეთუ ასული აქაბისა იქმნა ცოლი მისა, ჰ ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა * ჰ ²⁾ არა ინებაჲ უფალმან აღმოფხურად სახლი დავითისა, აღთქმისათვის, რომელი აღთქუა დავითის თანა, ვითარცა ჭრქუა მას მიცემად სანთელი ჰ მეთა მისთა

ს
ბ
ტ
დ
ე
ვ
ზ

¹⁾ დ მეფ. 6. — ²⁾ ბ მეფ. 5.

ცოველსა შინა დღესა † მათ დღეთა შინა განდგნეს ედომი იუდა-
 თსაგან, † დაადგინეს თავისა თვისისა მეფე † † წარვიდა იორამ
 უხუცესთა თანა თვსთა, † ყოველნი ცხენოსანნი მის თანა: † იქმ-
 ნა, † აღდგა ღამით, † დასცა ედომი, რომელსა მოადგა კარემოს
 მისსა, † უხუცესნი ეტლთა; † ივლტოდეს ერნი საყოფელსა შინა
 ი მათსა † † განდგა იუდიასაგან ედომი, ვიდრე დღეინდელად დღედ-
 ია დაუტევა უფალი ღმერთი მამათა თვსთა † რამეთუ მან ჰყო მალ-
 იბ დაუტევა უფალი შინა იუდასათა, † მეძაობად ქმნა მკვდრსა შორის
 იბ იერუსალიმისათა, † აცთუნა იუდა † † მოვიდა მისსა მი-
 მართ წერილი ილიასაგან წინასწარმეტყუელისა, მტყუელნი: ეს-
 რეთ იტყვს უფალი ღმერთი დავით მამასა შენისა: ვინათგან არა
 იც სვალ გზათა ებრ იოსაფათ მამისა შენისა, † გზათა შინა ასა მე-
 იც ფისა იუდასა † არამედ სვალ გზათა შინა მეფეთა ისრაელისათა,
 † მეძავ გიქმნიეს იუდა, † მკვდრნი იერუსალიმისანი, ვითარცა მე-
 იც ძავ იქმნა სახლი აქაბისა, † ძმანი შენნი ძენი მამისა შენისანი,
 იდ უძჯობესნი შენდა მოსწუჯდენ † აჰა უფალმან დაგცეს შენ წელუ-
 იდ ლებითა დიდითა ერთთურთ შენით, † ძითა შენითა, † ცოლითა
 იე შენითა, † ყოვლით საქონლით შენითა † ხოლო შენ იქმნე წელუ-
 იე ლებასა შინა ბოროტსა, საღმობასა შინა მუცლისასა, ვიდრემდის
 იე განვიდეს შინაგანნი შენნი წელულებითურთ დღითგან დღემდე †
 იე † აღადგინნა უფალმან იორამს ზედა უცხო თესლნი, † არაბიელ-
 იბ ნი, † თანა მესაზღვრენი, ეთიოპისანი † † აღმოვიდეს იუდასა ზე-
 იბ და, † სძლეს † სტევევიდეს ყოველსა საუნჯესა, რომელნი ჰოფნეს
 იბ სახლსა შინა მეფისასა, † ძენი მისნი, † ასულნი მისნი, † ცოლნი მი-
 იბ სნი, † არა დაშთა მას მე, კარნა ოქოზია უმცროსი ძეთა მისთა † †
 ით შემდგომად ამით ყოველთა დასცა იგი უფალმან მუცლისა საღმობითა
 ით უკურნებელითა † † იქმნა დღითი დღედ, † ოდეს მოვიდა ჯამი
 ით დღეთა ორისა დღისა, განვიდა ნაწლეფნი მისნი საღმობითა, †
 ით მოკვდა განრღვევითა ბოროტითა, † არა უქმნეს მას ერმან ჩუჭუ-
 ით ლებისა ებრ დაუღულება, ვითარცა დაფლვისა მამათა მისთა †

ოცდა ათორმეტისა წლისა იყო, ოდეს იწყო მეფობად, **დ რვა წელ** მეფობდა იერუსალიმს შინა: ხოლო ვიდრად არა წრფელად, **დ დამარხეს** იგი ქალაქსა შინა დავითისსა: **გარნა** არა საფლავთა შინა მეფეთასა.

თ ა მ ი ა.

ხოლო ¹⁾ დადგინეს მეფედ მეუღრთა იერუსალიმს შინა ოქტოზია ძე მისი უმრწემესი მის წილ: რამეთუ ეოველნი უხუცესნი მოსწევდნეს შემოსრულთა მათ ზედა ავასაკთა არაბთა, **დ ალიმასონანთა**, **დ მეფე** იქმნა ოქტოზია ძე იორამისა მეფისა იუდასა **ჟ** ოცი-სა წლისა იყო ოდეს ოქტოზია მეფობად იწყო, **დ ერთ წელ** მეფობდა იერუსალიმს შინა: **დ იყო** სახელი დედიხა მისისა კოთოლია, ასული ამფინისა **ჟ** **დ ესეცა** ვიდრად გვისა ებრ სახლისა აქაბისა, რამეთუ დედაჲ მისი იყო თანა მზრახი, რათა სცოდოს **ჟ** **დ ქმნა** ბოროტი წინაშე უფლისა, ვითარცა სახლმან აქაბისმან, რამეთუ იუჟნენ ესწნი მის თანა მზრახი, შემდგომად სიკუდილისა მამისა მისისა, წარწყმედნას შინა მისსა **ჟ** **დ ზრახვათა** შინა მათთა ვიდრად, **დ წარვიდა** იორამის თანა ძეთა აქაბისა მეფისა ისრაელი-სა ბრძოლად, წინა აღმდგომ ახალი მეფისა სურისა, რამოფეს შინა დალადისასა, **დ დასცეს** მესროლთა იორამს **ჟ** **დ მოიქცა** იორამ განკურნებად იესრალილსა შინა წელულებისაგან, რომლითა მოწყულეს იგი სურთა რამათს შინა, ოდეს იბრძოდეს ახალი მეფისა სურისა თანა, ხოლო ოქტოზია ძე იორამისა მეფე იუდასი მთავიდა მიხედვად იორამისა, მისა აქაბისა იესრაველს შინა, რამეთუ საღმობიერებდა **ჟ** **დ ღუთისაგან** იქმნა მიქცევა ოქტოზიასი, რათა მივიდეს იორამის მიმართ, **დ ოდეს** მოვიდა მისა, გამოვიდა მის თანა იორამის წინა აღმდგომი, იუბა ძე ნამესისა, ცხებული უფლისა სახლსა ზედა აქაბისასა **ჟ** **დ იქმნა** ოდეს შური ავო იუე სახლსა აქაბისასა, **დ ზოგნა** უხუცესნი იუდასნი, **დ მძანი** ოქტოზიასნი, მსხახურნი ოქტოზიასა, **დ მოსრნა** ივინი **ჟ** **დ მოკლა** იუე იორამცა **დ იელტოდა** ოქტოზია, **დ ჰრქუბა** იუე: მოძიებად ოქტოზიასა; **დ შეი-**

¹⁾ დ მეფ. ც.

ზერეს იგი ღ მიაქციეს სამარისა შინა, ღ მიეუწანეს იგი იუეს
 მიმართ, ღ მოკლა იგი, ღ დამარსეს იგი: რამეთუ თქუტს, ვითარ-
 მედ მე იოსაფათისა არს, რომელი ეძიებდა უფალსა ყოველითა გუ-
 ლითა თვისითა; ღ არა იყო სახლსა შინა ოქოზიასსა მოღებად
 ო ძლიერი მეფობისათჳს ზ ღ ¹⁾ გოთოლია დედამან ოქოზიასმან
 იხილა რამეთუ მოკლა მე მისი, ღ აღდგა ღ წარწემიდა ყოველნი
 ობ თესლი მეფისა სახლსა შინა იუდასა ზ ღ აღიუწანა იოსაფეთ ასუ-
 ლმან მეფისამან იოსა მე ოქოზიასი, ღ მოიპარა იგი საშუალისგან
 მეთა მეფისათა ოდეს მოსწუტდდენ მათ, ღ მისცა იგი მუქუს მკუ-
 თა თანა მისსა, ტამარსა შინა დაგებულსა, ღ დაფარა იგი იოსა-
 ვეთ, ასულმან მეფისა იორამისმან, დამან ოქოზიასმან, ცოლმან
 იორას ძდღელისმან, ღ დაჭყარა იგი ჰირისგან გოთოლიასა ღ
 ობ არა მოკლა იგი ზ ღ იყო მისთანა სახლსა შინა ღუთისასა დაფარულ
 ექუს წელ, ღ მეფობდა გოთოლია ქუტუანასა ზედა.

თ ა ვ ი კ მ.

სა **სოლო** ²⁾ წელსა შინა მეძუდესა, ვანძლიერდეს იოდაი, ღ მო-
 ეუწანა ასის თაენი, აზარია როჲელ არს მე იორამისა, ღ ისძილ
 მე იონანისა, ღ აზარია მე ოვიდასა, ღ ამასია მე აღიისა, ღ ელი-
 ბ საფან მე ზაქარისა, თვსთანა სახლსა შინა უფლისასა ზ ღ ცარე
 მოიცუვდეს იუდასა, ღ შეკრბეს ლევიტელნი ყოველთაგან ქალაქთა
 ო იუდასათა, ღ უხუცესნი მამეულნი ისრაელთანი, ღ მოვიდეს იერუ-
 სალემს შინა ზ ღ აღუთქუტს ყოველმან შეკრებულმან იუდიისამან
 კ აღთქმა სახლსა შინა ღუთისასა მეფისათანა, ღ უნტუნა მათ მე მე-
 ფისა, ღ ჭრქუა მათ იოდაი: აჭა მე მეფისა რათა გამეფდეს, ვითარცა
 დ იტეოდა უფალი სახლსა ზედა დავითისსა ზ ღ აწ სიტყუა ესე
 რომელი ქმენით, მესამე ნაწილი თქუტნგანი რათა გამოვიდეს მ-
 ე ბათსა შინა ძდღელთა ღ ლევიტელთა, ბჭესა შინა შესავალსა ზ ღ
 მესამე ნაწილი სახლსა შინა მეფისასა, ღ მესამე ნაწილი ბჭეთა ში-
 ნა საშუალთა, ღ ყოველნი ერნი რათა იუტნენ ბჭეთა შინა სახლისა
 ვ უფლისასა ზ ღ ნურავინ შევალს სახლსა შინა უფლისასა, თჯნიერ

¹⁾ დ მეფეთა ია.—²⁾ გ მეფეთა ია.

მღდელთა ღ ლევიტელთა, ღ რომელნი მსახურებენ ლევიტელთა-
 გან, იგინი შევიდენ რამეთუ განწმედილ არიან, სოლო ეოველმან
 ერმან იპურას სავკილავი უფლისა ზ სოლო ლევიტელნი. რათა
 ვიდოდენ გარემოს მეფისა თუთოეულნი, მქონებელნი საჭურველისა
 თუხისა კელსა შინა თუხსა, ღ მქმავალნი ტაძარსა შინა რათა მოი-
 კლას, სოლო რათა იუწენ მეფისათანა შესლვასა მისსა ღ გამო-
 სლვასა ზ ღ ეუწეს ლევიტელთა ღ ეოველმან იუდამ, ეოვლისაებრ,
 რაჟოდენი უბრძანა მათ იოდაი მღდელმან, ღ აღიდეს თითოეულ-
 მან კაცმან თუხი, დასაბამითგან შაბათისა ვიდრე გამოსვლადმდე
 შაბათისა, რამეთუ არა დაუტევა იოდაი მღდელმან მსახურებაჲ ეოვ-
 ლისაებრ დღისა ზ ღ მისცა იოდაი მღდელი ასის თავთა წესისა-
 ებრ დადგინებულთა, მახულნი ღ ფარნი, ღ ჯაჭუნი, რომელნი
 იუწენ მეფისა დაკითისა სასლსა შინა ღუთისასა ზ სოლო დად-
 გინა ეოველნი ერნი თუთოეულნი საჭურველსა შინა მისსა, მარ-
 ჯუწნითგან მკრისა მეფისა, ვიდრე მარცხენადმდე კერძოსა საკურ-
 თხეველისა ღ ტაძრისა მეფისა ზედა გარემოს ზ ღ გამოიუწანა მე-
 მეფისა, ღ დასდვა მას ზედა დიადიმა, ღ წამება, ღ დაადგინა იგი
 მეფედ, და სცხო იგი იოდაი მღდელმან ღ მეთა მისთა ღ ჭრქუჭს.
 ცხონდეს მეფე ზ ღ ესმა კოთოლიას ჯმა ერისა მორბედთა, ღ აღმ-
 სარებელთა, ღ მქებელთა მეფისა ღ შევიდა მეფისა მიმართ ტაძარსა
 შინა უფლისსა ზ ღ იხილა, ღ აჭა მეფე დვა ხარისხთა ზედა თუხ-
 თა, სოლო სავალსა ზედა მთავარნი ღ საუჯრნი ღ უხუცენნი გარე-
 მოჲს მეფისა: ღ ეოველი ერი ქუწუანისა იხარებდენ, ღ კობდეს
 საეჯრითა ღ ვალობდენ ორღანოთა შინა ვალობასა, ღ აქებდენ ქე-
 ბითა: ღ დაიჭო კოთოლია სძმოსელი თუხი, ღ დღად ეო, ღ
 თქუა: დამცემელნი დაეცით ზ სოლო გამოვიდა. იოდაი მღდელთ
 მთავარი ღ უბრძანა ასის თავთა ღ მთავართა მკედართასა ღ ჭრქუა
 მათ: განსადეთ იგი გარე ტაძრისა, ღ განვედით უკანით მისსა, ღ
 მოაქუდინეთ მახულითა, რამეთუ ჭრქუა მღდელმან: არა მოაქუდეს
 სახლსა შინა უფლისსა ზ ღ მისცა მას განსუწნება მცირედ, ვიდ-
 რემდე მიიუწანეს ბჭისა მიმართ საჯინბოსა სახლისა მეფისა, ღ

ს

ტ

თ

ი

ია.

იბ

იგ

იდ

იე

ივ მოკლეს იგი მუნ **ჟ** დ აღუთქუა იოდაი აღთქმა შორის თჳსით
 იზ ვოვლითა ერთა დ მეფითა რათა ვოფით იუჴნენ ერ უფლისა **ჟ** დ
 შევიდეს ვოველი ერი ქუჭყანისა სახლსა შინა ბაალისსა, დ დარ-
 ღჯეს იგი, დ საკურთხეველი მისი, დ კერზნი მისნი შემუსრნეს, დ
 მატანა მღველი ბაალისა მოკლეს წინაშე საკურთხეველისა მისი-
 იტ სა **ჟ** დ შევედრა იოდაი მღვდელმან საქმე სახლისა უფალსა კელთა
 შინა მღვდელთა დ ლევიტელთა, დ აღადგინა ძარადლოვანი მსახურე-
 ბაჲ მღვდელთა დ ლევიტელთა, რომელიცა განუეთ დავით სახლსა
 შინა უფლისასა, დ შეწირა ვოვლად დასაწუჭლი უფალსა, ვითარ-
 ცა წერილ არს სჯულსა მოსესსა სინარულითა დ კალობითა გან-
 კებისაებრ დავითისა **ჟ** დ დაადგინნა თანა მეკარენი ბჭეთა შინა სა-
 ხლისა უფლისათა, დ რათა არა შევიდეს, შინაგან არა წმიდა ვოვ-
 ღლითა საქმითა **ჟ** დ აღიღო მამეულთა უხუცესნი დ ძლიერნი, დ
 უხუცესნი ერისა, დ ვოველი ერი ქუჭყანისა, დ განიუჴანა მეფე
 სახლისაგან უფლისა, დ შევიდა ბჭითა შინაგანითა სახლთა მეფეთა-
 კა სა, დ დასუჭს მეფე საედარსა ზედა მეფეთასა **ჟ** დ იმუჭბდეს ვო-
 ველი ერი ქუჭყანისა, დ ქალაქთა განისუჭნეს, დ კოთოლია მოი-
 კლა მახულითა.

თ ა ვ ი ად.

ბ ხოლო ¹⁾ იგო შჯდის წლისა იოას, ოდეს იწყო მეფობად,
 დ ორმოც წელ მეფობდა იერუსალიმს შინა, ხოლო სასედი დე-
 ბ დისა მისისა სავია ვერსავისაგან **ჟ** დ ქმნა სათნო წინაშე უფლისა
 გ იოას, ვოველსა შინა დღესა იოდაი მღვდლისასა **ჟ** დ მოგვარა
 დ მას იოდაი ცოლნი ორნი, დ შვა ძენი დ ასუღნი **ჟ** დ იქმნა ამი-
 უ უფლისა **ჟ** დ შეკრიბნა მღვდელნი დ ლევიტელნი, დ ჰრქუა მათ:
 წარვედით ქალაქთა მიერ იუდასათა, დ შეკრიბეთ ვოვლისაგან ის-
 რაელისა ვეცხელი კანახლებად ტაძრისა უფლისა ჩუჭნისა წლითი
 წლად, დ მოსწრაფედ ქმენით, ხოლო ლევიტელთა არა ისწრა-
 ფეს **ჟ** დ მოუწოდა მეფემან იოდაი წინამძღვარსა, დ ჰრქუა მას:

¹⁾ ჟ მეფ. ბ დ იე.

რადსამე არა აიძულებ ლევიტელთა, რათა მოიღონ იუდა-
საგან და ისრაელისაგან, რომელი დადებულ არს მოსესაგან კაცისა
ღუთისა, ვინათგან შეკრიბაჲ ისრაელმან კარვისათჳს წამებისა და
რამეთუ ერთოლია იყო უსჯულო, და მენი მისნი დაარღვედენ სა-
ხლსა ღუთისასა, რამეთუ წმიდასა სახლსა უფლისასა ჰყოფდენ
ბაალს და და უბრძანა მეფემან, რათა ქმნან კიდობანი, და დადგი-
ნონ ბჭეთა თანა უფლისათა გარეგნით და რათა ჰქადაგონ იუდა-
სა შინა და იერუსალიმსა შინა, და შემოსწირონ უფალსა ვითარცა
დადგა მოსე მონამან ღუთისამან ყოველთა ზედა ისრაელთა უდაბ-
ნოსა შინა და მისცემდეს ყოველნი უზუცენნი და ყოველნი ერნი, და
მოიღებდეს და დასდებდეს კიდობანსა შინა ვიდრე აღივსოს და
იყო ოდეს შემოაქვნიდათ კიდობანი ზემდგომელთა მეფისათა კელი-
თა ლევიტელთასა, და ოდეს იხილნეს რამეთუ განმრავლდა ვეცხ-
ლი, და მოიყვანეს მწერალი მეფისა, და ზედამდევი დიდისა მღერ-
ლისა, და აღმოიკრებდენ კიდობანით, და კუთლად დასდგმიდნენ ად-
გილსა მას ზედა, ეგრეთ ჰყოფდეს დღითი დღედ, და შეკრიბნეს ვეც-
ხლი მრავალი და მისცა იგი მეფემან და იოღაი მღერელმან მოქ-
მედთა საქმისათა სახლისა უფლისა, და ვეცხლით დაიდგინებდეს ქვის
მუჭუტელთა და ზუროთა, რათა აღაშენონ სახლი უფლისა, და მჭე-
დელს რკინისას და რვაღისას, რათა დამტკიცონ სახლი უფლისა და
და ჰყოფდეს მოქმედნი საქმისანი, და აღვიდა სიგრძე საქმე კელითა
მართითა, და აღადგინეს სახლი უფლისა ანაკებსა შინა ჰირველსა
მისსა, და განამაგრნეს და სოლო ოდეს განასრულეს, მოიღეს მე-
ფისა მიმართ, და იოღაის მიმართ დანარჩომი ვეცხლისა, რომელ-
თაგანცა შეიქმნნეს ჭურჭელნი სახლსა შინა უფლისა, ჭურჭელნი
სამსახურებელისა ყოვლად დასაწუჭლისა, და სასაკმეველენი, ოქრო-
სა და ვეცხლისანი, და შესწირვიდეს ყოვლად დასაწუჭლსა სახლსა
შინა უფლისასა დაუცხრომლად ყოველსა შინა დღესა იოღაისსა და
და მოსუცდა იოღაი სახეს დღითა და მოკუდა, იყო რა ასოცდა ათისა
წლისა აღსრულებასა მისსა, დამარხეს იგი ქალაქსა შინა დაფო-
თისსა მეფეთა თანა და ვინათგან ქმნა კეთილი ისრაელისა თანა, და

ზ
ტ
თ
ი
ია
იბ
ივ
იდ
იე
ივ

აზ ღუთისა თანა ღ სახლისა თანა მისისა ზ და იყო შემდგომად აღს-
 რულებასა იოდაისა მოვიდოდეს უსუცენნი იუდასნი, და თაყვანის-
 ცემდეს მეფესა, მაშინ ისმენდა მათსა მეფე ზ და დაუტევს ტაძარი
 უფლისა ღუთისა მამისა მათისა, და მსახურებდეს ასტარტეს და გა-
 მოქანდაკებულთა, და იქმნა რისხვა უფლისა იუდასა ზედა იერუსა-
 ლიმს დღესა მას შინა ზ და მიუვლინა მათდა მიმართ წინასწარმე-
 ტუქსელი რათა მოიქცენ უფლისა მიმართ, და არა ისმინეს, და უწა-
 კა მათ, და არა დაემორჩილნეს ზ და სულმან ღუთისამან ამხილა
 აზარიას მღვდელსა, ძესა იოდაისასა, და დადვა წინაშე ერისა, და
 ჰქრქვა მათ, ესრეთ იტყვს უფალი: რამდ ვარდასვალთ ბრძანებასა
 უფლისასა, და არა ემორჩილებით თქუქს, რამეთუ დაუტევით უფა-
 ლი, და დავიტეოს თქუქს ზ დაესწენ მას ზედა და დაკრიბეს ქვთა
 ბრძანებისა ებრ იოასა მეფისა, ესოცა შინა სახლისა უფლისა ზ
 კბ და არა მოიკსენა იოას მეფემან მოწუალებად, რომელი ვო იოდაი
 მამამან მისმან მის თანა, არამედ ¹⁾ მოკლა ძე მისი, რომელი ოდეს
 კგ მოკუდებოდა, ჰქრქვა: ისილოც და საჯოც უფალმან ზ და იყო აღს-
 რულებასა წლისასა, აღდვა მას ზედა ძალნი სურისანი, და მოვიდეს
 კდ იუდასა ზედა და იერუსალემს ზედა და მოსწუჯდნეს ეოველნი უსუ-
 ცენნი ერთა შინა მეფისათა, და ეოველნი ტუქსენი მათნი წარუვლი-
 ნეს მეფისა მიმართ დამასკოდ ზ რამეთუ მცირეთა შინა ვაცთა მო-
 ვიდეს ძალი სურისანი, და ღმერთმან მისცა გელსა შინა მათსა ძ-
 ლი მრავალი ფრიად, ვინათვან დაუტევს უფალი ღმერთი მამათა
 კმ მათთა, და იოასსა ზედა ქმნა მსჯავური ზ და შემოსვლისაებრ მათთა
 მისგან, დატყვებულს მას მეოფს საღმობათა შინა დიდთა, და დაუ-
 სხმოდნ მას ზედა მონანი მისნი სისხლისათუც აზარიას მღვდელ-
 სასა, შინა იოდაისა, და მოკლეს იგი სარეცელისა ზედა მისსა, და
 კვ მოკუდა და დაფლეს იგი ქალაქსა შინა დავითისსა, არამედ არა და-
 ფლეს იგი საფლავთა შინა მეფეთასა ზ ხოლო დასსმულნი მას
 კზ ზედა ზავედ, ძე სემიაფოსა ამანიტელი, და იოხავედ ძე სამარიტოსა
 კზ მოაბელი ზ და ძენი მისნი ეოველნი, და მიახლნეს მის მიმართ ზე-

¹⁾ მათე კვ. ღუკა ია.

თნი, ღ სსჭანი სიტყუანი მისნი წერილ არიან წერილსა შინა მეფეთასა, ღ გამეფდა ამასია, მე მისი მის წილ.

თ ა ვ ი კვ.

მცდა ხუთისა წლისა იყო ამასია, ოდეს იწყო მეფობად, ღ ოცდა ცხრა წელ მეფობდა იერუსალემს შინა, ხოლო სახელი დედისა მისისა იოადაენ იერუსალემისაგან ღ ღ ქმნა სიძარტლე წინაშე უფლისა, კარნა არა გულითა სრულითა ღ ღ იყო ოდეს დაიბტკიცა მეფობა კელსა შინა მისსა, ღ მოაუჭდინნა მონანი თუნნი, რათა მოკლნეს მეფე მამა მისი ღ ხოლო მენი მათნი არა მოსწყუდნა მცნებისაებრ შჯულისა უფლისა, ვითარცა წერილ არს წიგნსა შინა შჯულისა მოსესა, ვითარცა უბრძანა უფალმან მეტყუელმან, Ⴒ არა მოუჭდეს მამა მისა წილ, ღ მე არა მოუჭდეს მამისა წილ, არამედ თითოეული ცოდვსათუხს თუხისა მოუჭდეს ღ ღ შეკრიბა ამასია სახლი იუდასი, ღ დაუდგინნა მათ სახლთაებრ მამეულთა მათთა ათასის თაფნი ღ ასის თაფნი, ყოველსა შორის იუდასსა ღ ბენიამენისა, ღ აღრიცხნა ივინი ოცის წლითგან ღ უმბლელეს, ღ ზოვნა ივინი სამასი ათასი ძლიერთა განსლვად ბრძოლასა ზედა, რომელთა ეჭურათ შუბნი ღ ფარნი ღ ღ ვითარმედ სასყიდლით დადგინებულნი ისრაელისაგან ასი ათასი ძლიერნი ძალსა შინა, ასთა ტალანტთა წილ ვეცხლისა ღ ღ მოვიდა კაცი ღუთისა მისა მიძარტ ღ ეტყოდა: ზ მეფეო, არა გამოვიდეს შენთანა ძალნი ისრაელისა, რამეთუ არა არს უფალი ისრაელისათანა, ღ ყოველთა თანა მეთა ეფრემისთა ღ რამეთუ უკეთუ ჰკონებ განძლიერდე მათთანა, ლტოლვასა შინა ეპროს შენ უფალმან წინაშე მტერთა, რამეთუ ღუთისაგან არს განძლიერება ღ ლტოლვით მოქცევად ღ ხოლო ჰქრქა ამასია კაცისა მიძარტ ღუთისა: ღ რაჲ ეყო ასისა მის ტალანტთა, რომელი მივეც ძალსა ისრაელისსა, ღ მიუგო კაცმან ღუთისამან: აქუს უფალსა მოცემად შენდა უპრავლესსა მათსა ღ ღ განაყენა ამასია ძალნი, რომელნი მოსრულ იუწენენ მისა მიძარტ ეფრემისაგან, ღ განვიდა ადგილსა ზედა თუხსა, ღ განრის-

1) ღ მეფ. იფ.—2) გ მოსე კლ. ღ მეფ. იფ. კზდრ. იფ.

ხნეს ფრიად იუდასა ზედა ჰ მიიქცნეს ქუჭყანასა შინა თუხსა რი-
 ია სხუთა გულის წერომისათა ჰ ჰ ამასია განმლიერდა ჰ განიუგანა
 იბ ერი თუხი, ჰ წარვიდა ღელესა შინა მარილოვანსა, ჰ დასცა მუნ
 იბ მენი სურისნი, ათი ათასი ჰ ჰ ათი ათასნი ცოცხალნი შეიპურნა
 იბ მეთა იუდასათა, ჰ მოიუგანნა იგინი თხემსა ზედა, რომელსამე
 იბ კბოდესა, ჰ კარდაუარნა იგინი თავ კიდურად მალლითგან კბოდი-
 იბ სსა, ჰ ვოველნი განიბნიენეს ჰ სოლო მენი ძლიერნი, რომელი გა-
 იბ ნაფლინნა ამასია, რათა არა განვიდენ მისთანა ბრძოლასა ზედა,
 იბ დაესხნენ ქალაქებსა. ზედა იუდასსა სამართიუგან ვიდრე ვეფორონი-
 იბ სანდე ჰ მოსწუჯდნა მათგანი სამი ათასი, ჰ წარმოსტეუჭნა ნატ-
 იბ უჭნაწვი მრავალი ჰ ჰ იყო მოქცევასა ამასიასსა დასცა იდუმიელ-
 იბ თა, ჰ მოიღო თავისა თუხისა ღმერთნი მეთა სურისათა, ჰ და-
 იბ დგინნა იგინი ღმერთად თავისა თუხისა, ჰ თაუჭანისცა მათ, ჰ თუთ
 იბ უემედა მათ საემეველთა ჰ ჰ ჰ იქმნა რისხვა უფლისა ამასიას
 იბ ზედა, ჰ წარავლინა მისა მიმართ წინასწარმეტეუჭლი, ჰ ჰ რქუა
 იბ მას: რაჟდ იპოე ღმერთნი ერთა, რომელმან ვერ იყსნა ერი თუხი
 იბ კელისკან შენისა ჰ ჰ იქმნა ოდეს იგი ეტეოდა მისა მიმართ, ჰ
 იბ მიუგო მას: ნუთუ თანა მსახველი მეუფისა დაგადგინე შენ, ეგრძაღე,
 იბ რათა არა ცემულ იქმნე, ჰ დადუმდა წინასწარმეტეუჭლი, ჰ ჰ რქუა:
 იბ უწეი რამეთუ ინება უფალმან მოსწოლვა შენი, ვინათგან ქმენ ბო-
 იბ როტი ესე, ჰ არა ისმენ განზრახუნასა ჩემსა ჰ ჰ განისრასა ამასია
 იბ მეფემან იუდასმან, ჰ წარავლინა იოასის მიმართ მისა იოქასისა
 იბ მისა იუიასა მეფისა მიმართ ისრაელისა მეტეუჭლმან: მოჴედ რათა
 იბ ვინილოთ ურთიერთას შორის ჰირის ჰირ ჰ ჰ წარავლინა იოას
 იბ მეფემან ისრაელისამან ამასიას მიმართ მეუფისა იუდასა ¹⁾ მეტეუჭ-
 იბ ლი: ეკალმან რომელ არს ლიბანსა შინა, წარავლინა კედრისა მი-
 იბ მართ ლიბანისა მეტეუჭლმან: მოეც ასული შენი მესა ჩემსა ცო-
 იბ ლად, ჰ აჭა მოვიდეს მკეცნი, რომელი მადნარსა შინა ლიბანისა-
 იბ სსა, ჰ მოვიდენ მკეცნი, ჰ დათრგუნეს ეკალი, ჰ თქუა ჰ აჭა დაჴ-
 იბ ცით იდუმიელნი ჰ აღიძაღლე გული შენი ამწარტაფნებითა, აწ და-

¹⁾ ჰ მოსე დ.

ჯედ სახლსა შინა შენსა, ჰ რაჲდ განიზრახე თუსად ბოროტი, და-
 ეცემი შენ, ჰ იუდა შენ თანა * ჰ არა ისმინა ამასია, ვინათგან
 უფლისაგან იქმნა, რათა მისცეს კელსა შინა იოასისსა, რამეთუ
 ჰ ჰოვა დძერთნი იდუშელთა * ჰ განვიდა იოას მეფე ისრაელისა,
 ჰ ესტენეს ურთიერთას ივინი, ჰ ამასია მეფე იუდასა ბეთსამეს
 შინა, რომელ არს იუდასა * ჰ დაეცა იუდა წინაჲჲ ჰირსა ისრა-
 ელისასა, ჰ ივლტოდა თუთოეული საყოფელსა შინა თუსსა * ჰ
 ამასია მეფე იუდასა, მე იოასისა, მისა ოქროზასა, შეიპყრა იოას
 მეფემან ისრაელისამან ბეთსამეს შინა, ჰ შეიყვანა იგი იერუსა-
 ლემს შინა, ჰ დაარღვა ზღუდე იერუსალემისა ბჭისაგან ეფრემი-
 სათა ვიდრე ბჭემდე სამხრად ოთხსა წურთათა ზედა * ჰ ეოველი
 ოქრო ჰ ვეცხლი ჰ ეოველი ჰურჭელი, რომელი ჰოვა სახლსა
 უფლისასა, ჰ ავდედომისთანა, ჰ საუნჯესა სახლსა მეფეთასა, ჰ მე-
 ნი დაწინდულნი, ჰ მოიქცა სამხრისა შინა * ჰ ცოცხალი იყო
 ამასია, მე იოასისა მეფე იუდასა, შემდგომად სიკუდილისა იოას
 მისა იოაქაზისა, მეფისა ისრაელისა, ათხუთმეტ წელ * ჰ ხოლო
 სხუანი სიტუჲანი ამასიასნი, ჰირველნი ჰ უკანასკნელნი, არა აჰა
 თუ წერილ არიან წიგნსა შინა მეფეთა იუდასათა, ჰ ისრაელისათა *
 ჰ ჯამსა მას შინა, ოდეს ამასია განეშორა უფლისაგან, ჰ დაცნეს
 მას ზედა დაცემითა, ჰ ივლტოდა იერუსალემითგან ლახისად, ჰ
 წარგზავნეს კუბალსა შინა მისსა ლახისსა შინა, ჰ მოკლეს იგი
 მუნ * ჰ კარდადვეს იგი ცხენსა ზედა, ჰ დაფლეს იგი მამათა თა-
 ნა მისთა ქალაქსა შინა დავითისსა.

თ ა ვ ი ავ.

და ¹⁾ წარიყვანეს ეოველმან ერმან იუდასმან მე მისი ოზია, ხო-
 ლო იგი იყო ათექსმეტისა წლისა, ჰ დაადგინეს იგი მეფედ მა-
 მისა მისისა ამასიას წილად * ამან აღაშენა ელაფ, ჰ მან მოაქცია
 იგი იუდასა შემდგომად მიძინებისა მეფისა მამისა მისისა * ათ-
 ექსმეტისა წლისა იყო ოზია, ოდეს იწყო მეფობად, ჰ ორმოცდა
 ათურამეტსა წელსა მეფობდა იერუსალემს შინა, ხოლო სასელი-დედისა

¹⁾ დ მეფეთა იდ ჰ იუ.

დ მისისა იეხელია, იერუსალემისაგან * ღ ქნა სიძარტლე წინაშე უფ-
 ე ლისა, ეოველი რაჲოდენი ქნა ამასია მამამან მისმან * ღ იო-
 მუძიებელი უფლისა დღესა შინა ზაქარიასა, რომელი გულის სმა
 უყოფად შიშსა შინა უფლისასა, ღ დღესა შინა მისსა იძია უფა-
 ვ ლი, კეთილად წარუძართა მას უფალმან * ღ განვიდა ღ განეწო-
 წინაშე უცხო თესლთა, ღ დაარღვა ზღუდე ღეფსუსა, ღ ზღუდენი
 იაფნირისა, ღ ზღუდე აზოთისა, ღ აღაშენა ქალაქნი აზოთისანი,
 ზ ღ უცხო თესლთა შინა * ღ განამაგრა იგი უფალმან წინა აღ-
 მდგომ უცხო თესლთა, ღ წინა აღმდგომად არაბიელთა, რომელნი
 ც დაიფანებდეს კლდოვანთა შინა, ღ წინა აღმდგომად მინოეისა * ღ
 მოსცემდეს მინეი ხარკსა ოზიას, ღ განითქუა სახელი მისი ვიდრე
 თ შესვლამდე ევჯატისა, ვინათგან განმლიერდა სიძალადემდე * სო-
 ლო აღაშენა ოზია გოდოლნი იერუსალემს შინა, ღ ბჭეთა ზედა
 კიდისასა, ღ ზედა ბჭეთა დაბალთა, ღ კუთხეთა ზედა ღ განამაგრნა
 ი ივინი * ღ აღაშენა გოდოლი უდაბნოსა შინა, ღ აღმოკუჭთნა
 ჯურღმულნი მრავალნი, ვინათგან ჰევა მრავალნი საცხოვარნი, ვე-
 ლთა ზედა ღ უდაბნოსა შინა, ღ მოქმდენი ვენაკთა მათთა ზედა ღ
 ია კარმელსა, რამეთუ იყო კაცი მოყვარე ქუჭუნის მოქმედებათა * სო-
 ლო იქმნა ოზია მლიერ მეოფელ ბრძოლისა ღ აღვიდოდა წუობისა
 იბ მიძარტ ბრძოლად, ღ განმსლველნი წუობასა ზედა რიცხვთა შინა, ღ
 იო რიცხვ მათი ქუჭუ კელსა იელას მწერლისა, ღ მასი მსაჯუ-
 იბ ლისა, ღ კელ ქუჭუ ანანიასა, მოადგილისა მეფისა * ეოველი
 იც რიცხვ მამულთა უხუცესთა მლიერთა ბრძოლასა ზედა ორი ათას
 ექუსასი * ღ მათთანა მლიერნი მკედარნი სამასი შუდი ათასი, ღ
 იდ სუთასი, ესენი ჰყოფდეს ბრძოლასა ძალითა მლიერთა, შეეწოდნ
 მეფესა, წინაშე წინა აღმდგომთა * სოლო განუმზადა მათ ოზია
 ეოველსა ძალსა ფარნი ღ შუბნი, ღ ჩაფხუტი, ღ ჯაჭუნი, სო-
 ეო ლო მძულდნი ღ შურდულნი ტეორცად ქვსა * ღ ქნა იერუსალემს
 შინა მანქანებანი კელოვნებისა მოგონებით, ეოფად მათდა გოდლე-
 ბსა ზედა, ღ კუთხეთა ზედა, რათა ისროდენ ისართა, ღ ქუათა დი-
 დთა, ღ სასმენელ იქმნა შენებულისა მისი შორედმდე, ვინათგან სა-

კვრეულ იქმნა ძიება შეწევნისა. უფლისაგან ვიდრემდის განამლიერა ❖ ღ ოდეს განამლიერა, ამაღლა გული მისი წარწემედასა ზე-
და თვისსა, ღ შეაწუხებდა უფალსა ღმერთსა თვისსა, ღ შევიდა ტამა-
რსა უფლისასა, კეჲვად საკურთხეველსა ზედა საკეჲველთა ❖ ღ შე-
ვიდეს შემდგომად მისსა აზარია მღდელი, ღ მისთანა მღდელნი
უფლისანი, ოთხმეოცნი, ძენი ძლიერნი ❖ ღ დაადგენენ წინა აღ-
მდეგ ოზია მეფესა, ღ ეტეოდეს მას: არა არს წესი შენი ოზია, რა-
თა უკძიო საკეჲველითა უფალსა, არამედ კარნა მღდელთა მეთა აჭ-
რონისათა განწმედითა კეჲვად, კანვედ განსაწმედელიდამ, რამეთუ
განდგომილ ხარ უფლისაგან, ღ არა შეგერაცხოს შენ ესე დიდება-
სა შინა უფლისაგან ღმრთისა ❖ ღ განრისხნა ოზია, ღ კელსა შინა
მისსა სასაკეჲველე რათა აკძიოს ტამარსა შინა, ღ ოდეს განრისხნა
იგი მღდელთა ზედა უფლისათა, ღ კეთრი აღმოკდა შუბლსა ზედა
მისსა, წინაშე მღდელთა სახლსა შინა უფლისასა, საკურთხეველსა
ზედა საკეჲველისათა ❖ ღ მოიქცა მისა მიმართ აზარია მღდელთ
მთავარი, ღ მღდელნი, ღ აჭა იგი კეთროვანი შუბლსა ზედა მისსა,
ღ განსდევნეს იგი მუნითგან, რამეთუ თუთცა ისწრაფდა განსლვად,
რამეთუ ამხილა მას უფალმან ❖ ხოლო ¹⁾ იქმნა ოზია მეფე კე-
თროვან ვიდრე დღედმდე სიეჭდილისა მისისა, ღ ჯდა სახლსა შინა
განეენებული კეთრითა, ვინათგან გარდაეენებულ იქმნა სახლისაგან
უფლისა, ხოლო იოათამ მე მისი იყო მეფობასა ზედა მისსა
მჯდომარე ერთა ქუჭუანისათა ❖ ხოლო სსუანი სიტუჭუანი ოზიას-
ნი ზირველი ღ შემდგომი, წერილ არიან ისაიასსა მისა ამოსისა
წინასწარმეტყუჭლისა ❖ ხოლო მიიძინა ოზია მამათა თანა თვისთა
ღ არა დაეფლა იგი მამათა თანა თვისთა, ველსა შინა საფლავსა
მეფეთათა, ვინათგან თქუჭს, რამეთუ კეთროვან იქმნა, ღ მეფე იქმნა
იოათამ მე მისი მის წილ.

ივ
იზ
იწ
ით
კ
კა
კბ
კგ

თ ა ვ ი აზ.

²⁾ ძე ოც ღ სუთისა წლისა იყო იოათამ, ოდეს იწყო მეფო-
ბაჲ, ღ ათექუსმეტ წელი მეფობდა იერუსალემს შინა, ხოლო სახე-

¹⁾ დ მეფ. ივ. — ²⁾ დ მეფ. ივ.

ბ ლი დედის მისის იერუსა, ასული სადუკისა ზ და ქმნა სიძარტლე
 წინაჲ უფლისა, ეოვლისაებრ, რომელი ქმნა ოზია მამამან მისმან;
 კარნა არა შევიდა ტამარსა შინა უფლისასა, და კვალად ერნი
 გ სცოდვიდეს ზ მან აღაშენა ბჭენი სახლისა უფლისა ძალაღნი, და
 დ ზღუდეს ზედა ოფლისა აღაშენა მრავალნი ზ და ქალაქნი აღაშენნა
 ე მათა ზედა იუდასათა, და მალნართა შინა ბჭენი და გოდოლნი ზ და
 იგი ეწუო წინაჲ მეფისა მეთა ამონისათა, და სძლია მას, და მი-
 სცემდენ მას ბენი ამონისანი ეოველსა შინა წელიწადსა ასსა ტა-
 ლანტსა ვეცხლსა, და ათი ათასსა სათოველი საწუგისა იფქლსა, და
 ათი ათასსაცა საწუგულსა ქრთილსა, ამას მას მოართმიდეს მეფენი
 ბენი ამონისნი წელიწადსა ზედა, ჰირველსა შინა წელსა და მეორე-
 გ სსა, და მესამესა ზ და განმლიერდა იოათამ, რამეთუ განმზადა გზა
 წ თვისი წინაჲ უფლისა ღმრთისა თვისისა ზ სოლო სსუანი სიტყუა-
 წ ნი იოათამისნი, და ბრძოლანი, და საქმენი მისნი, აჲა წერილ არიან
 ტ წიგნსა შინა მეფეთა იუდასათა და ისრაელთასა ზ ძე ოცდა ხუთისა
 თ წლისა იყო, ოდეს იწუო მეფობა, და ათექუსმეტ წელს მეფობდა
 იერუსალემს შინა ზ სოლო შეისტწნა იოათამ მამათათანა თვსთა,
 და დაემარსა ქალაქსა დავითისსა, და მეფე იქმნა აქას ძე მისი მის
 წილ.

თ ა ვ ი ავ.

ა ¹⁾ იყო აქას ოცდა ხუთისა წლისა, ოდეს იწუო მეფობად, და
 ათექუსმეტ წელ მეფობდა იერუსალემს შინა, და არა ეო სიძარტლე
 ბ წინაჲ უფლისა, ვითარცა დავით მამამან მისმან ზ და ვიდოდა
 გ ესათაებრ მეფეთა ისრაელთასა, რამეთუ გამოქანდაკებულნი ქმნნა ზ
 ბ და კერზთა მათთა უსორა ქუტწენასა შინა ბენსომისასა, და განიეუ-
 დ ნა ბენი თვისი შორის ცეცხლისა სამაგლობისაებრ წარმართთა,
 ე რომელნიცა მოსწო უფალმან ჰირისაგან მეთა ისრაელისათა ზ და
 უკმევდა ძალაღთა და ბორცუთა ზედა, და ეოველთა ზეთა ძალნარისა-
 თა ზ და მისცა იგი უფალმან ღმერთმან მისმან კელსა შინა მეფე-
 სსა სურისასა, და დასცა იგი დაატუტწვა მათგანი მრავალნი და შეი-

¹⁾ და მეფ. ავ.

უვანა დამასკოდ, ჰ კელსა შინა მეფისა ისრაელისა მისცა იგი, ჰ
 დასცა იგი წულულებითა დიდითა ზ ჰ მოკლა ფეკვი მემან რო-
 მაელისმან მეფემან ისრაელისმან იუდასაგან ერთსა დღესა შინა
 ასოცი ათასი კაცი ძლიერნი ძლითა, ოდეს დაუტყვეს უფალი
 ღმერთი მამათა თვსთა ზ ჰ მოკლა სეხრი კაცი ძლიერი ეფრემი-
 საგან მასხია მე მეფისა, ჰ ესრიკამა მკედართ მთავარი სახლისა
 მისისა, ჰ ელკანა მოადგილე მეფისა ზ ხოლო წარმოსტეუტნეს
 მეთა ისრაელისათა მმთავან თვსთა სამასი ათასი დედანი, მენი ჰ
 ასულნი; ჰ ნატუტნაფი მრავალი დაატუტნეს მათგანი ჰ მოიღეს
 ნატუტნაფი სამარხად ზ ჰ იყო მუნ წინასწარმეტყუტლი უფლისა,
 სახელით ოდიდ, რომელი გამოვიდა შემთხუტვად მკედართა მომა-
 ვალთა სამარხად, ჰ ტუტნა მათ: აჰა რისხვა უფლისა ღმრთისა მ-
 მათა თქუტნთა წინაჲ იუდასა, ჰ მოცდათ იგინი კელსა შინა
 თქუტნსა, ჰ მოსწუჯდენით იგინი რისხვასა შინა, ჰ ვიდრე ცადმდე
 მიიწია უწვალოება თქუტნი ზ ჰ აწ მეთა იუდასთა ჰ იერუსალიმელთა
 თქუტნი იტუჯთ დამოწილებად მონად ჰ მკეველებად, არა აჰა თუ მე
 ვარ თქუტნთანა მოწმებად უფლისა ღმრთისა თქუტნისა ზ ჰ აწ
 ისმინეთ ჩემი, ჰ მიაქციეთ ტუტნი, რომელიცა დაატუტნთ მმთა-
 გან თქუტნთა, რამეთუ რისხვა გულის წერომისა უფლისა თქუტნ
 ზედა ზ ჰ აღდკეს უხუცესნი მეთავან ეფრემისათა, აზარია მე იოა-
 ნანისა, ჰ ვარანია მე ბასალლიმთისა, ჰ ესეკია მე სელლუმისა,
 ჰ ამასია მე ელდაესი, რომელნი მოვიდოდენ ბრძოლისაგან ზ ჰ
 ეტეოდეს მათ: ნუ მოიუწნთ ტუტნთა აქა, რამეთუ ვსცოდამთ უფალ-
 სა, გნებავს თქუტნ შეძინებად ცოდვისა მიმართ ჩუტნთათა, ჰ უმე-
 ცრებისა ჩუტნისა, რამეთუ დიდ არს ცოდვა ჩუტნი, ჰ რისხვა
 გულის წერომისა უფლისა ისრაელსა ზედა ზ ხოლო დაუტყვეს
 მკედართა ტუტნი, ჰ ნატუტნაფი წინაჲ უხუცესთა ჰ წინაჲ ეო-
 ველთა სიმრავლეთა ზ ჰ აღდგენ კაცი, უწოდენ სახელითაებრ,
 ჰ აღიღებდეს დატუტნაფილთა, ჰ ეოველთა შიშუტლთა შემოსეს
 ნატუტნაფისაგან, ჰ შემოსეს იგინი, ჰ შთაცუტნს ფერეთა მათთა,

1) ბერძულში ტ. ებრაულში ს.

ისრაელისათა და მდიდრნი აქს მამათათან თვსთა, და დამარსეს იგი ქალაქსა დავითისსა, რამეთუ არა მოიდეს იგი საფლავსა შინა მეფეთა ისრაელისათა; და მეფე იქმნა ეზეკია მე მისი მის წილ.

თ ა ვ ი კ თ.

და ¹⁾ ეზეკია იწყო მეფობად, ძემან ოც და ხუთისა წლისამან და ოც და ცხრა წელ მეფობდა იერუსალემს შინა, სახელი დედისა მისისა ავია, ასული ზაქარიასი და ხოლო ქმნა სიძარტლე წინამე უფლისა უოველთა შინა რომელიცა ჰყო დავით მამამან მისმან და იქმნა ოდეს დადგა მეფობასა ზედა მისსა, თქმსა შინა ჰირველსა, განახუნა კარნი სახლისა უფლისა და განახლა ივინი და შეიკუნა მდდელნი და ლევიტელნი და დაადგინა ივინი კერძოსა, რომელია აღმოსავლისა მიმართ და ჰქრქვა მათ: ისმინეთ ჩემი ლევიტელნო, და განანათლეთ აწ და განსწმიდეთ სახლი უფლისა ღმრთისა მამათა ჩუენთა, და განიხუენით არა წმიდანი სიწმინდისკან და მეთუ გარდაკდნენ მამანი ჩუენნი, და ქმნეს ბოროტი წინამე უფლისა ღმრთისა ჩუენისა, და დაუტევეს იგი და მიიქციეს ჰირნი თვისნი კარვისკან უფლისა, და მისცეს ზურგნი და დაკშეს ბჭენი ტაძრისა, და დაშრიტეს სახთელი, და საკეველსა არა აკევედეს, და უოვლად დასაწუტლსა არა შესწირვიდეს სიწმინდესა შინა ღმერთსა ისრაელისასა და ხოლო განრისხდა გულისწერომითა უფალი იუდასა ზედა და იერუსალიმსა ზედა, და მისცა ივინი განკვირვებასა შინა, და წარწემედასა, დაღსაკოცელად, ვითარცა თქუენ იხილეთ თვალითა თქუენითა და აჰა დაცემულ იქმნენ მამანა ჩუენნი მახვილითა, და ძენი ჩუენნი, და ასუენი ჩუენნი, და ცოლნი ჩუენნი ტუქუტ და ქუენანასა შინა არა თვისსა ვითარცა და აწ არიან და აწ უკუტ დაიდევით გულსა ზედა თქუენსა, აღთქმა უფლისათანა ღმრთისა ისრაელისა, და მიიქციოს რისხვა გულის წერომისა თვისსა ჩუენსკან და აწ ნუ შეურაცხყოფთ, რამეთუ თქუენ გამოკირჩია უფალმან დგომად წინამე მისსა, მსახურებად მისა, და იუენეთ მისსა მსახურ და მეკეველ და აღდკეს ლევიტელნი, მათ მე ამასისა, და იოილ

¹⁾ და მეფეთა ით.

იკ მე ზაქარიასი მეთაგან კათისთა, ჰ მეთაგან მერარისთა, კის მე ავ-
 იდ დიასი, ჰ აზარია მე იალილისა ჰ მეთაგან გედსონისთა, იოდაად მე
 ივ სემმანასი, ჰ იოდამ მე იოაქისა, ესენი მენი იოაქანისა ჰ მეთაგან
 ივ ელისაფამიისთა, სამგრი, ჰ იეილ: ჰ მეთაგან ისაფისთა, ზაქარია
 ივ ჰ მატათანია ჰ ჰ მეთაგან ემანისთა: იეილ ჰ სემი: ხოლო მეთა-
 ივ გან იდითუძისთა სამეთია, ჰ ოზიილ ჰ ხოლო შეკრბნეს მძით
 ივ თხსით, ჰ განიწმინდეს მცნებისა ებრ მეფისა ბრძანებითა უფლის-
 ივ თა, რათა განწმინდეს სახლი ღუთისა ჰ ჰ მღვლნი შევიდეს ში-
 ივ გან ტამარსა უფლისასა, რათა განსწმიდონ იგი, ჰ განიღონ ეო-
 ივ ველი არა წმიდა ჰოვნილი სახლსა შინა უფლისასა, ჰ ესოსა შინა
 ივ სახლისა უფლისასა: ჰ აღიღეს ლევიტელთა მოიხუენეს ნაღვარევი-
 ივ სს მიმართ კედრონისა გარე ჰ დანიწვეს ჰირველსა დღესა შინა
 ივ ახალ თხსასა ჰირველ თხსა განწმინდად, ჰ დღესა შინა მერვესა მი-
 ივ სვე თხსასა შევიდეს ტამარსა შინა უფლისასა, ჰ განწმინდეს ტამ-
 ივ რი უფლისა რვას დღესა შინა, ჰ დღესა მეთექვსმეტესა მისვე
 ივ თხსასა ჰირველსა რომელი აღასრულეს ჰ ჰ შევიდეს შინაგან ეზე-
 ივ კიას მიმართ მეფისა, ჰ ეტეოდეს: განვიწმინდენით ეოველი, რომე-
 ივ ლია სახლსა შინა უფლისა ღუთისა, საკურთხეველი ეოვლად დასა-
 ივ წაჭლისა ჰ ჰურსკლნი მისი, ჰ ტრაჰეზი წინაჲ დასაგებელი ეოველ-
 ივ თა ჰურსკელთა მისთა ჰ ჰ ეოველი ჰურსკლნი, რომელი შეაგინა
 ივ მეფემან აქაჲ მეფობასა შინა თხსსა, განდგომილებასა შინა თხსსა,
 ივ განვშადენით ჰ განვსწმიდენით, ჰ აჰა არიან წინაჲჲ საკურთხევე-
 ივ ლისა უფლისასა ჰ ჰ აღღვა ადრე ეზეკია მეფე, ჰ შეკრიბნა მთა-
 ივ ვარნი ქალაქისანი, ჰ აღვიდა სახლსა შინა უფლისასა ჰ ჰ შეწირა
 ივ ზვარაჲი მუდი ჰ ცხოვარი მუდი, კრავი მუდი ჰ თხა თხათაგან ცო-
 ივ დვისათხს მუდი, ¹⁾ სამეფოსთხს ჰ სიწმიდისთხს, ჰ ისრაელთა-
 ივ თხს: ჰ ჰურსკა მეთა აჰრონისთა მღვლთა, რათა აღვდენ საკურთ-
 ივ ხეველსა ზედა უფლისასა შეწირვად ზვარაჲეთა ჰ ჰ დაკლვიდენ ზვა-
 ივ რაჲეთა, ჰ აღიღეს სისხლი მღვლთა, ჰ მოასხეს საკურთხეველსა
 ივ ზედა: ჰ დაკლეს ცხოვარნი, ჰ სისხლი საკურთხეველსა ზედა აჰუ-

¹⁾ მათე გვ.

რეს, ღ დაკლეს კრავნი, ღ აპკურეს სისხლი საკურთხეველსა ✠ ღ
 მოიყვანეს თხანი ცოდვსათჳს წინაშე მეფისა ღ ტაძარსა, ღ და-
 სხნეს კელნი თჳსნი მათ ზედა ✠ ღ შეწირეს იგინი მღდელთა, ღ
 აპკურეს სისხლი მათი ქმტჳსე საკურთხეველსა, ღ ევედრებოდეს ყო-
 ველთათჳს ისრაელთა: რამეთუ თქუა მეფემან: ყოვლისათჳს ისრა-
 ელთა ყოვლად დასაწუტლისა, ღ ცოდვისათჳს ✠ დაადგინნა ლე-
 ვიტკლნი სახლსა შინა უფლისასა ებნითა, ღ ფსალმუნითა, ღ ქნა-
 რითა, მცნებისა ებრ დავით მეფისა, ღ კად წინასწარმხილვე-
 ლისა მეფესა, ღ ნათან წინასწარმეტყუტლისა, რამეთუ მცნებისა
 უფლისათა ბრძანება უფლისა იყო კელსა შინა წინასწარმეტყუტ-
 ლთა მისთა ✠ ხოლო დგეს ლევიტკლნი ორდანოსათანა დავითისა-
 სა ღ მღდელნი საყვრითა ✠ ღ უბრძანა ეზეკია, რათა აღაძაღლონ
 ყოვლად დასაწუტლი საკურთხეველსა ზედა, ღ ოდეს იწვეს აძაღლე-
 ბად ყოვლად დასაწუტლსა, იწვეს ქებად ღ კალობად უფლისა, ღ
 კაობად საყვრითა წინაშე ორდანოთა დავით მეფისა ისრაელისა ✠
 ღ ყოველი კრებული თაუჴანისცემდა ღ მკალობელი კალობდეს, ღ
 მესაყვრენი საყვრს ბერვიდეს, ვიდრემდის აღასრულეს ყოვლად და-
 საწუტლი ✠ ხოლო ოდეს აღასრულეს შესწირავი, მოდრკა მეფე,
 ღ ყოველნი რომელნი იუჴნეს მისთანა, ღ თაუჴანისცეს უფალსა ✠
 ხოლო უბრძანა ეზეკია მეფემან ღ მთავართა ლევიტკლთა, რათა აქე-
 ბდენ უფალსა სიტყუთა დავითისა, ღ ასაფ წინასწარმეტყუტლისა:
 რომელნი აქებდეს შუტბითა, ღ დაყარდენ ღ თაუჴანისცეს უფალსა ✠
 ღ მიუგო ეზეკიაჲ, ღ ჳრქუა: აწ აღუესენით კელნი თქმტნნი უფალ-
 სა, მოიყვანეთ ღ შეწირეთ მსხუტრძლი ქებისა სახლსა შინა უფლი-
 სასა, ღ მოიღო ყოველმა კრებულმა მსხუტრძლნი ქებისანი სახლსა
 შინა უფლისასა, ღ ყოველნი გულის მოდგინენი გულითა ყოვლად
 დასაწუტლისათა ✠ ღ იყო რიცხჳ ყოვლად დასაწუტლისა, რომე-
 ლი შეწირა კრებულმან, ჳურაკი სამეოც ღ ათი, ცსოვარნი ასი,
 კრავი ორასი, ყოველი ესე ყოვლად დასაწუტლად უფლისა, ხოლო
 განწმდილთა ჳურაკთა ექვსასი, ცსოვარი სამი ათასი ✠ არამედ
 მღდელნი არა მრავალნი იუჴნეს, ღ არა ძალ ედვათ განკდათ ტუა-

კპ
 კდ
 კმ
 კნ
 კზ
 კტ
 კთ
 ლ
 ლბ
 ლგ

ვისა უოვლად დასაწუჭლისა, ჰ შეეწოდეს მათ მძანი მათნი ლე-
ვიტელნი, ვიდრე აღესრულა საქმე, ჰ ვიდრე განწმიდნეს მღვდელნი,
რამეთუ ლევიტელნი გულის მოდგინეთ განსწმედდეს, ვიდრეა
ღღ მღვდელნი ❖ ხოლო უოვლად დასაწუჭლისა მრავალი ცმელთა შინა
შესრულებულისა ცხოვრება, ჰ დასანთხვევი უოვლად დასაწუჭლისა;
ღღ ჰ წარმართა საქმე სახლისა უფლისა ❖ ხოლო იმუჭბდა ესეკია ჰ
უოველი ერი, რამეთუ განუძსადა ღმერთმან ერთა, ვინათგან მეესე-
ულად იქმნა სიტყვა.

თ ა ვ ი ლ .

ა ხოლო წარავლინა ესეკია, უოვლისა მიმართ ისრაელისა ჰ
იუდასა ჰ მისწერა ეპისტოლე ეფრემის მიმართ ჰ მანასესა რათა
ბ მოვიდენ სახლისა მიმართ უფლისა იერუსალემს შინა, ქმნად ზასე-
ბ ქი უფლისა ღმთისა ისრაელისა ❖ ჰ განიზრახა მეფემან, ჰ ეო-
ვლმან ჰ ისრაელმან სიმრავლემან იერუსალემს შინა, ეოფად ზა-
გ სქა თუჭსა შინა მეორესა ❖ რამეთუ არა ძალ ედვათ ქმნად ჟამს
ღ შინა თუჭსა, რამეთუ მღვდელნი ვერ განიწმინდებოდენ, კმაჲ ეოფად,
ღ ჰ ერნიცა არა შეკრებულ იუენენ იერუსალემს შინა ❖ ჰ სათხო-
ე იქმნა სიტყუა მეფისა, ეოველსა სიმრავლესა ❖ ჰ დადგინა სი-
ტუა რათა განვიდნენ ქადაგნი ეოველსა შინა ისრაელსა ბერსაბე-
ღ გან ვიდრე დანადმე, რათა მოვიდნენ ქმნად ზასექსა უფლისა
ღ ღმთისა ისრაელისა იერუსალემს შინა, რამეთუ მრავალნი არა
ვ ჰეოფდეს, წერილისა ებრ ❖ ჰ წარვიდეს მსრბოლნი მოციქულთა-
თანა მეფისაგან, ჰ უსუცესთაგან ეოველსა შინა ისრაელსა ჰ იუ-
ღ დასა, ბრძანებისა ებრ მეფისა მეტუჭლნი: მენო ისრაელისანო
ღ მოციქვით უფლისა მიმართ ღმთისა აბრაამისა, ჰ ისააკისა ჰ ია-
ღ კობისა, ჰ მოციქვით სცხოზნდეთ რომელნი მოისრნეს კელთაგან მე-
ღ ფისა ასურეთისათა ❖ ჰ ნუ ჰეოფთ ვითარცა მამანი თქუჭნნი ჰ მძანი
ღ თქუჭნნი, რომელნი განდგნენ უფლისაგან ღმთისა მამათა თუხთა,
ღ ჰ მისცნა იგინი წარსწემედასა შინა ვითარცა თქუჭნ სედავთ ❖ ჰ
ღ აწ ნუ განიფიცხებთ გულთა თქუჭნთა ვითარცა მამანი თქუჭნნი,
ღ მიეცით დიდება უფალსა ღმერთსა, ჰ მოვედით სიწმიდისა შინა,

კ ღმერთსა, მამათა თჳსათა ღ არა განწმენდისა ებრ სიწმინდისა ზ ღ
 კა ისმინა უფალმან ეზეკიასი, ღ განკურნა ერნი ზ ღ ევეს ძეთა
 ისრაელისათა რომელი იზოვნეს იერუსალემს შინა, დღესასწაული
 უცომოებისა შუდ დღე შუჭბათა შინა დიდთა, აქებდეს ღმერთსა
 კბ ეოველსა ზედა დღესა, ხოლო ლევიტელნი ღ მღღელნი ორდანთათა
 ვიტელთა, რომელთა აქუნდა მეცნიერება კეთილი უფლისა მიმართ,
 ღ ადასრულეს დღესასწაული უცომოებისა შუდ დღე, შესწირეს
 კგ მსხუჭრზლნი ცხოვრებისა, ღ აუარებდეს უფალსა ღმერთსა მამათა
 კდ თჳსთა ზ ღ განუზრანსა ეოველსა კრებულსა ერთბამად, ეოფად
 სხჳსა შუდისა დღისა დღესასწაულისა ღ ევეს შუდი დღე სხჳანი
 კდ სინარულსა შინა ზ ვინათგან ეზეკიამ მეფემან იუდასამან მისცა ზი-
 რველი ნაყოფი ეოველსა თემისა ათასი ზუარაჳი, ღ შუდი ათასი
 ვერძი: ხოლო უხუცესნი მისცემდეს ერთა ზუარაჳთა ათასთა, ღ
 ვერძთა ათი ათასთა, ღ განწმედილ იუვნეს მღღელთა სიმრავლე ზ
 კგ ღ ისარებდეს ეოველნი ტაძრად მღღელნი ღ ლევიტელნი, ღ ეოვე-
 კდ ლი სიმრავლე იუდასი იერუსალიმისაგან, ღ მწირნი შემოსულნი
 კგ ქუჭუანისაგან ისრაელისა, ღ მკუდრნი იუდასა შინა ზ ღ იქმნა
 შუება დიდი იერუსალემს შინა, რამეთუ დღითგან სოლომონისა მი-
 სსა დავითისა მეფისა ისრაელისა არა იქმნა ესრეთი დღესასწაული
 კზ იერუსალემსა შინა ზ ღ აღდგეს მღღელნი ღ ლევიტელნი ღ აუ-
 რთხევდეს ერსა, ღ შესმენილ იქმნა კამად მათი, ღ აღვიდა ვედრება
 მათი, საუოფელსა შინა წმიდასა, მისსა ცათა ზედა.

თ ა ვ ი ლ ა .

ა ხოლო ოდეს ესე ეოველი აღესრულა, განვიდნენ ეოველნი
 ისრაელნი რომელნი ზოგნილ იქმნეს ქალაქთა შინა იუდასათა, ღ
 შემუსრნეს კერზნი, ღ აღმოჰკუჭთნეს მალნარნი, ღ დაარღჳვნეს მა-
 ლალნი, ღ ბომონნი ეოვლისა იუდასაგან, ღ ბენიამენისა, ღ ფორე-
 მისაგან, ღ მანასესაგან ბოლოდ, ღ მიიქცეს ეოველნი ძენი ისრაე-
 ლისანი თჳთუელი სამკუდრებელსა შინა თჳსთა, ღ ქალაქთა შინა
 ბ თჳსთა ზ ღ განაჩინა ეზეკია წესნი მღღელთა, ღ ლევიტელთა ღ

წესნი თუთუელი მსახურებისა ებრძინისა მღვდელთა, დ ლევიტელთა
 ეოვლად დასაწუჭლსა შინა, მსჭუჭრალსა შინა ცხოვრებისასა დ რა-
 თამცა აქებდენ დ აღიარებდენ, დ მსახურებდენ, ბჭეთა შინა კართა სა-
 ხლსა უფლისასა * სოლო ნაწილი მეფისა იქმნა მონატებისაგან, ეოვ-
 ლად დასაწუჭლსა განთიად დ მიმწუსრისა დ ეოვლად დასაწუჭლი-
 სს, შაბათსა შინა, დ ასალ თჭესა, დ დღესასწაულთა წერილისა
 სჯულისა ებრ უფლისა * დ ამცნო ერთა დ მკვდრთა იერუსალი-
 მისათა, მიცემად ნაწილნი მღვდელთა დ ლევიტელთა, რათა განმაგ-
 რდენ მსახურებასა შინა, სახლისა უფლისასა * დ ოდეს განანი-
 ნა სიტყუა მისცეს მრავალი ისრაილთა ჰირველი ნაყოფი იფქლნი,
 დ ღვნოჲ, დ წეთი, დ თაფლი, დ ეოველი რომელსა შობს ქჭლ-
 ეანა, დ ათეული ეოვლისა მოიღეს ფრიად მრავალი ძეთა ისრაელისა-
 თა დ იუდასათა * დ რომელნი დაშენებულ იეწუნეს ქალაქთა შინა, იუ-
 დიანთა, მოიღებდეს ათეულსა შუბრაკთაგან დ ცხოვართა, დ ათეულსა
 თხათაგან, დ განუწმინდნეს უფალსა ღმერთსა თვსსა, დ მოაქენდეს
 დ დასდებდეს სორეულად მრავალსა * თჭესა მესამესა იწუეს შეგ-
 როებულთა დადებად საფუძვლისა, დ თჭესა მეძუდესა აღესრულებს
 მათ * დ შევიდა ესეკია დ უხუცესნი, დ იხილეს სორანი, დ აუ-
 რთეს უფალი დ ერი მისი ისრაელი * სოლო ჰკითხა ესეკია
 მღვდელთა დ ლევიტელთა სორათათვს * დ მიუგო მისა შამართ,
 ახარია მღვდელმან უხუცესმან სახლისაგან სადგუისა, დ ჰრქუა
 ოდიოგან იწუეს მოღებად უპირველესსა, სახლსა შინა უფლისასა,
 ვსჭამეთ დ ვსჭათ დ დაუტევეთ ვიდრე სიმრავლისამდე რამეთუ აუ-
 რთეს უფალმან ერი თვსი დ დაუტევეთ კჭალად სჭუნიცა არს სიმ-
 რავლე ესე * დ უბრძანა ესეკია კჭალად განმსადებად ბეფლნი
 სახლსა შინა უფლისასა დ განმსადეს * დ მოიღებდეს ეგრეთ ჰი-
 რველ ნაყოფსა დ ათეულსა მორწმუნენი: სოლო მათ ზედა იყო
 ზედამდეგი, სონეია ლევიტელი, დ სემეი შა მისი მეორე * დ
 იეილ, დ ოზია, დ ნაეფ, დ ასაილ, დ იერიმოფ, დ იოზავად, დ
 ელიილ, დ სამახია, დ მახუ, დ ბანაიას, დ მენი მისნი ზედა დად-
 გინებულნი კელითა სონენიასა, დ სემეის შმისა მისისა, ვითარცა

ბ
 ღ
 ე
 ჰ
 ზ
 ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იკ

უბრძანა ეზეკია მეფემან, **ა** და სწორი უხუცესმან სახლისა უფლისა **ა**
ი და კორეი მე იემნანისა ლევიტელი, მეკარე, აღმოსავლის მიმართ მო-
ე მცემთა ზედა, მოცემად ჰირველ ნაუოფისა უფლისა, და წმიდა წმი-
ო ღათასა **ა** და კელითა ოდომისა, და ბენიაშენისა, და იისუსისა,
 სემეიასა, და ამარისა, და სეხონისა, კელითა მღვდელთა სარწმუნოთ
ი მცემად მძათა თვსთა წესისამებრ მცირისა და დიდისა **ა** თვნიერ
 შობილთა მამაკაცთა თანა წლითგან სამისა და უმაღლესისა, ეოვე-
 ლთა რომელი აღმოვიდოდეს ტამრად უფლისა, რიცხვსაებრ დღეთა,
 დღეთა ზედა მსახურებად საკრძაღვისა, განწესებისაებრ მათისა **ა**
ი ესე განუოფა მღვდელთა სახლისაებრ მამეულთა: და ლევიტელი წე-
ი სთა შინა მათთა ოცის წლითგან და უმაღლეს, წესისაებრ **ა** გან-
 ეოვილთა ეოვლისა შობილისა დედაკაცთა მათთა და მეთა მათთა და
ი ასულთა მათთა, ეოველსა სიმრავლესა შინა, ვინათგან სარწმუნოდ
 განწმდეს სიწმიდე **ა** და მეთა აჭრონისთა რომელი მღვდლობდენ
 აგარაკთა შინა, და რომელი ქალაქთაგან მათთა ეოველთა შინა ქა-
 ლაქსა და ქალაქისა კაცნი, რომელი სახელ დებულ არიან სახელი-
 სა ებრ, მცემად წილი ეოველსა მამაკაცსა მღვდლობათა შინა, და
ი ეოველსა აღრიცხულსა ლევიტელთა შინა **ა** და ქმნა ეგრეთ ეზეკია,
 ეოველსა შორის იუდასა, და ჰყო კეთილი და სიმართლე და ჰქმნა-
ი რიტება წინაშე უფლისა ღმრთისა თვისისა **ა** და ეოველთა შინა საქმესა
 რომელი იწყო ქმნად სახლსა შინა უფლისა სჯულსა შინა და ბრძა-
 ნებათა შინა, მოძიებად ღმრთისა თვისისა ეოვლითა გულითა თვისი-
 თა, და ქმნა კეთილ მოსწრაფებით მისა.

თ ა ვ ი ლ ა.

ა და **ი** სიტყვასა ამისებრ, და ჰქმნა რიტებისა ამისებრ, მოვიდა სე-
ბ ნაქერემ მეფე ასურეთისა, და მოვიდა იუდასა ზედა, და დაიბანაჲ ქა-
გ ლაქთა ზედა მგარათა, და ინება აღება მათი **ა** და იხილა ეზეკია,
 რამეთუ მოვიდა სენექერემ, და ჰირსა მისსა ბრძოლად იერუსალიმი-
 სა ზედა **ა** და განიზრახსა მოხუცებულთა თანა თვსთა, და მლიერთა
 თანა, რათა დაეშინას წყალნი წყაროთანი, რომელი იუწენ კარე

1) და მეფ. იმ. ესაა ლვ. ზირაჲ კმ.

ქალაქისა; ღ სათნო იხინეს მისი ზ ღ შვერიბნა მრავალნი ერნი, დ
 ღ დაჰსნა წყალნი წყაროთანი, ღ კევი მომდინარე შორის ქალაქი-
 სა, იტყოდეს: რათა არა მოვიდეს მეფე ასურეთისა, ღ ზოგოს წყა-
 ლი მრავალი ღ განძლიერდეს ზ ღ განძლიერდა ესეკია, ღ დაღო
 უოველნი ზღუდენი, რომელნი იუჭნეს დასეთილნი, ღ გოდოლნი, მ
 ღ კარეკან წინაჲ ზღუდისა სხვა, ღ განამაკრა დაქცეულენი ქა-
 ლაქისა დავითისა ღ განძსადა სსჭურველნი მრავალნი ზ ღ დადგი- მ
 ნნა თავნი მბრძოლთა ერთა ზედა, ღ შვერიბნეს მის მიძართ სიერ-
 ცესა ზედა ბჰედ კვენებთა, ღ ეტყოდა გულთა შინა მათ, მეტუჭ-
 ლი ზ განძლიერდით ღ მესე იქმენით, ნუგეჲმინისთ, ნუცა განკრ- მ
 თებით ზირისაგან მეფისა ასურეთისათა, ღ ზირისაგან ყოვლისა
 სიმრავლისა, რომელ არიან მის თანა: რამეთუ მრავალნი ჩუჭნთანა
 არიან ვიდრეღა მათთანა ზ მათ თანა მელაჲნი კორციელნი, სო- ღ
 ლო ჩუჭნთანა უფალი ღმერთი ჩუჭნი, რომელი გჯგნის, ღ ბრძავს
 მბრძოლთა ჩუჭნთა ზედა; ღ განამლიერნა ერნი სიტუჭამან ესეკიასმან
 მეფისა იუდასმან ზ ღ შემდგომად ამისა წარავლინა სენაქერემ მე- თ
 ფემან ასურასტანისამან მონანი თჳსნი იერუსალიმს შინა, ზოლო
 თჳთ თანა ყოვლითა მკედრებითა თჳსითა გარე მოადგეს ლახისს,
 ღ წარავლინა ესეკიას მიძართ მეფისა უდასა, ღ ყოვლისა მიძართ
 იუდაისა რომელნი იერუსალიმს შინა, მეტუჭლმან ზ ამას იტუჯს ი
 სენაქერემ მეფე ასურასტანისა: რადსაჲ თქუჭნ ესავთ, ღ სხედ-
 ხართ გარემოდგომილებასა შინა იერუსალიმსა ზ არა თუ ესეკია ია
 ცაცთუნებსთ თქუჭნ, რათა მიგცეს თქუჭნ სიკუჭდილსა, ღ სიემილთა
 შინა, ღ წუჳრილთა, მეტუჭლი: უფალი ღმერთი ჩუჭნი გჯგნის
 ჩუჭნ კელისაგან მეფისა ასურისტანისა ზ არა ესე არსა ესეკია, იბ
 რომელმან დაარღჳნა საკურთხეველნი მისი, ღ მაღალნი მისი, ღ
 უბრძანა იუდელთა ღ მცხოვრებელთა იერუსალიმს შინა, ღ ეტყოდა:
 წინაჲ საკურთხეველსა ამას თაჳვანისეცით, ღ მას შინა აჲმივეთ სა-
 კმეველნი ზ ღ თუ არა უწითა, ესე რაჲ მე გქმენ ღ მამათა ჩემთა იგ
 ყოველთა ერთა ქუჭნისა? ნუთუ შემძლებელს ძალეღვასთ ღმერთ-
 თა წარმართთა ყოვლისა ქუჭნისასა კსნად ერისა თჳსისა კელი-

იდ საკან ჩემისა ❖ ვინ არს ყოველთა შინა ღმერთთა წარმართთა
 ამათ, რომელიცა აღმოფხვრნეს მამათა ჩემთა; ნუთუ შეუძლებს
 ესნად ერისა თვისისა კელისაგან ჩემისა? ზ ვითარ შეუძლოს ღმე-
 იუ რომან თქუწნმან კსნა თქუწნი კელისაგან ჩემისა? ❖ აწ უკუტ, რა-
 თა არა გაცთუნოსთ თქუწნ ესეკიამ, ზ რათა არა გეოსთ თქუწნ
 მსასოებლად ამისებრ, ზ ნუ გრწამსთ მისი, უკეთუ არცა ერთი
 ღმერთი ყოვლისა წარმართისა ზ სამეფოსი შეუძლებდა კსნად ერი-
 ისა თვისისა კელისაგან ჩემისა, ზ კელთაგან მამათა ჩემთა, მამ არცა
 ივ ღმერთმან თქუწნმან შეუძლოს კსნა თქუწნი კელისაგან ჩემისა ❖ ზ
 სხუნიცა მრავალნი სიტყუნი არიან მონისა მისისა წინააღმდეგო-
 მნი უფლისა ღუთისა ზ წინა აღმდეგომ ესეკია მონისა მისისა ❖
 ის ზ დაწერა ეპისტოლე საუეტდრებელი უფლისა ღუთისა ისრაელი-
 სა, ზ თქუა მას ზედა, მეტუტლმან: ვითარცა ღმერთთა წარმართთა
 ქუწუნისათა ვერ შეუძლებს კსნად ერისა თვისისა კელისაგან ჩემი-
 ისა, ეგრეთ არცა ღმერთმან ესეკიასმან იკსნას ერი თუხი კელისაგან
 იწ ჩემისა ❖ ზ ღაღადუკვს ღაღადუბითა დიდითა ენითი იუდისათა ერი-
 ისა მიმართ, რომელნი სხდეს ზღუდესა ზედა იერუსალიმისათა, რა-
 თთა შეაშინონ ივინი, ზ განაცუფრონ ზ აღიღონ ქალაქი ❖ ზ იტ-
 კ უოდენ ღმერთსა ზედა იერუსალიმისასა, ვითარცა ღმერთთა ზედაცა
 კ ერთა ქუწუნისათა, ქმუღათა კელთა კაცთათა ❖ ზ ილოცვიდა
 ესეკია მეფე, ზ ესაია წინასწარმეტუტლი მე ამოსისი ამათუჯს,
 კა ზ ღაღადუკვს ზეცად ❖ ზ წარავლინა უფალმან ანგელოზი, ზ და-
 სცა ყოველნი კაცნი მენენი ზ მბრძოლნი, ზ უხუცესნა ზ მთავარნი
 მკვდართა ბანაკსა შინა მეფისა ასურისტანისასა, ზ მიიქცია ზირი
 მისი სირცხვილითა ქუწუნასა ზედა მისსა, ზ მოვიდა სახლსა ში-
 კბ მუცლისაგან მისისა, წარწყმიდეს იგი მახულითა ❖ ზ იკსნა უფალმან
 ესეკია ზ მკუდრნი იერუსალიმისანი კელისაგან სენაქერემ მეფისა
 ასურისტანისა, ზ კელისაგან ყოველთა, ზ მისცა მათ განსვენებამ
 კგ კარემოსთა ❖ ზ მრავალნი შესწირვიდეს ნიკსა უფალსა იერუსა-
 ლიმსა შინა, ზ ძღუწნსაცა ესეკია მეფესა იუდასასა, ზ ამაღლე-

ბუღ იქმნა წინამე თვალთა უოველთა ნათესავთა ამათებრ *¹⁾
 დღეთა შინა მათთა დასწეულდა ესეკია ვიდრე სიკუდილადმდე, **ბ**
 ეკედრა უფალსა, **ბ** ისმინა მისი, **ბ** მისცა მას სასწაული * **ბ**
 არა მისაგებელისაებრ, რომელი მისცა მას, მიაგო ესეკია, არამედ
 აღამაღლა გული მისი, **ბ** იქმნა მას ზედა რისხვა, **ბ** იუდასა ზედა,
ბ იერუსალიმსა ზედა * **ბ** დამდაბლდა ესეკია სიმაღლისაგან გუ- **ბ**
 ლისა თვისისა, თვთ **ბ** მკვდრნი იერუსალიმისანი, **ბ** არცა მოვი-
 და მათ ზედა რისხვა უფლისა დღეთა შინა ესეკიასათა * ხოლო **ბ**
 იყო ესეკიას სიმდიდრე **ბ** დიდებამ მრავალი ფრიად, **ბ** საუნჯენი
 თავისა თვისისა შეკრიბნა, ვეცხლი, **ბ** ოქრო, **ბ** ქვანი ჰატიოსანნი,
ბ სულნენი, **ბ** საჭურველთა საცავნი, **ბ** ჭურჭლნი მკრფასნი *
ბ ბელენი, საცავნი ხორბლისა, იფქლი, **ბ** ღვინო, **ბ** ზეთი, **ბ** და **ბ**
 ბანი **ბ** ბაგანი უოველთა საცხოვართა, **ბ** არგენი სამწესოთა * **ბ**
 ქალაქნი რომელი აღამენა თავისად, **ბ** ქმნა ცხოვართა **ბ** კართა სი-
 მრავლე: რამეთუ მისცა მას უფალმან შეკრებული მრავლისა
 ფრიად * ესე ესეკია, რომელმან შეუკრნა გამოსავალნი წყალთა **ლ**
 გეონს მადალსა, **ბ** განიფუნა იგი დაბალსა შინა სამხრისა მიმართ
 დავათის ქალაქისა, **ბ** წარემართა ესეკიას უოველსა შინა საქმესა
 მისთა * **ბ** ეგრეთ მოციქულთა მთავართა ბაბილონისაგან, რომე- **ლ**
 ლნი მოაველინეს, იუწენ მისა მიმართ, რათა ჰკითხონ მას საკვ-
 რველებისათჳს, რომელი იქმნა ქუჭრანასა ზედა, დაუტევა იგი
 უფალმან რათა განსცადოს იგი ცნობად, რომელნი იუწენ გულსა
 შინა მისსა * ხოლო სხუანი სიტყუანი ესეკიასნი, **ბ** მოწყალებამ **ლ**
 მისი, აჰა წერილ არიან წინასწარმეტყუქლებასა შინა ესაია წი-
 ნასწარმეტყუქლისა მისა ამოსისა, **ბ** წიგნსა მეფეთა იუდასათა **ბ**
 ისრაელისათა * **ბ** მიიძინა ესეკია მამათათანა მისთა, **ბ** დამარხეს **ლ**
 იგი აღმავალსა ზედა, საფლავსა მეთა დავითისათა, **ბ** დიდებასა **ბ**
 ჰატიოსსა სცემდეს მას სიკუდილსა შინა მისსა უოველი იუდა, **ბ** რო-
 მელნი მკვდრ იუწენ იერუსალემს შინა, **ბ** მეფე იქმნა მანასე მე
 მისი მის წილ.

1) **ბ** მეფეთა კ. ესაია **ლ**. ზირაქ **მ**.

თ ა ვ ი ლ ზ.

ა ¹⁾ მცისა წლისა იყო მანასე, ოდეს იწყო მეფობაჲ, ღ რომეოც
 ბ და ათხუთმეტ წელსა მეფობდა იერუსალემს შინა ზ სოლო ქმნა
 გ ბოროტი წინაჲ უფლისა ეოვლითა საძაგელებითა წარმართთა, რო-
 დ მელნიცა მოსწო უფალმან ზირისაგან მეთა ისრაელისათა ზ ღ მიიქცა,
 ღ აღაშენა მფალნი, რომელნიცა აღმოფსურა ესეკია მამამან მის-
 ღ მან, ღ ქმნა კერზი ბაალისა, ღ ქმნა მფლნარნი, ღ თაყვანისცა ეო-
 ღ ველსა მკედრობასა ცისასა, ღ მსახურა მათ ზ ღ აღაშენა საკურ-
 ე თხეველი სახლსა შინა უფლისასა რომლისათუც იტეოდა უფალი: ²⁾
 ე იერუსალემს შინა იეოს სახელი ჩემი უკუნისამდე ზ სოლო აღუ-
 ვენნა სამსხუჭჭლონი ეოველთა მკედრობათა ცისათა, ორთავე ში-
 ვ ნა ბჭეთა სახლისა უფლისასა ზ სოლო მან განიუენა მკლნი
 თუხნი ცეცხლის კამო ღელესა შინა ბენომისსა ღ ბორკვიდა წილ-
 ურისთანა, ღ შეუდგა იგავთა, ღ მოგვობათა მსახურებდა, ღ ჭევა
 მუცელმოგვნი ღ მისანნი, ღ მრავალნი ბოროტნი ქმნნა წინაჲ
 უ უფლისა, რათა განარისხოს იგი ზ სოლო კამოქანდაკებულნი ღ
 ჩამოსმულნი ხატნი ქმნა, ღ დაადგინა სახლსა ღმთისასა, რომლი-
 სათუც იტეოდა ღმერთი დავითის მიმართ ღ სოლომონისა მისა
 მისისა, მკეტუჭლი: სახლსა შინა ამას, ღ იერუსალემს შინა, რო-
 მელიცა გამოვირჩიე ეოვლისაგან ტომისა ისრაელთასა, დავდვა
 ც სახელი ჩემი უკუნისამდე ზ ღ ³⁾ არა შევსძინო შეძვრად ფერკისა
 ისრაელისა ქუჭენისაგან, რომელი მივეც მამათა მათთა, კარნა
 უკეთუ დაიმარხონ ქმნად ეოველი, რომელი უბრძანე მათ ეოვლისა-
 ებრ სჯულისა, ღ ბრძანებითა ღ მსჯავრითა კელითა მოსესითა ზ
 თ ღ აცთუნა მანასე იუდა, ღ მკვლარნი იერუსალემისანი, რათა ეონ
 ბოროტი უფროს ეოველთა წარმართთა, რომელნიცა უარ ეო
 ი უფალმან ზირისაგან მეთა ისრაელისათა ზ ღ იტეოდა უფალი მა-
 ი ნასეს მიმართ, ღ ერისა მიმართ მისისა, ღ არა ისმენდეს ზ ღ მოა-
 ი ვლინა უფალმან მათ ხედა უხუცესნი მკედართა მეფისა ასურისტანი-
 სანი, ღ შეაპყრა მანასე საკრველითა ღ შეკრა იგი ბორკილითა

1) დ მეფ. კა.—2) ე მოსე იბ. გ მეფე ც. იერემ. ლბ.—3) ბ მეფ. ზ.

ფერებორკილისათა ჰ შეიყვანა ბაბილონს შინა ❖ ჰ ოდეს განბო-
როტებულ იქმნა იმია ჰირი უფლისა ღუთისა თჯისისა, ჰ დამდა-
ბლდა ფრიად წინაჲე ჰირსა ღუთისა მიმათა თჯსთა ❖ ჰ ილოცვი-
და მისა მიმართ, ჰ ისმინა მისი, ჰ ისმინა ღაღადებისა მისისა, ჰ
მოაქცია იგი იერუსალემს შინა სამეფოსა ზედა მისსა: ჰ ცნა მანა-
სე, რამეთუ უფალი იგი არს ღმერთი ❖ ჰ შემდგომად ამისა აღა-
შენა ზღუდე გარე ქალაქისა დავითისა ღივისაგან, სამხრისა მიმართ
ნაღვარევეს შინა; ჰ შესავლისა მიმართ ბჰეთა სათევესეთსა, გამო-
სავალთა ბჰეთა მეოფთა გარემოს სიმაღლესა შინა, ჰ აიმაღლა
ფრიად: ჰ დაადგინნა მთავარნი მკედართა ყოველთა შინა ქალაქთა
იუდასათა მოზღუდევითა ❖ ჰ აღსოცნა ღმერთნი უცნონი ჰ კერ-
ზნი სახლისაგან უფლისა, ჰ ყოველნი საკურთხეველნი რომელიცა
აღაშენა ქალაქსა შინა სახლსა უფლისსა, ჰ იერუსალემს შინა ჰ
განდევნა ყოველი გარე ქალაქისაგან ❖ ჰ კუალად აღადგინა საკურ-
თხეველი უფლისა, ჰ შეწირა მას ზედა მსხუტრზლნი ცხოვრებისა
ჰ ქებისა: ჰ ამცნო იუდას რათა მსახურონ უფალსა ღმერთსა ის-
რაელისასა ❖ არამედ კუალად ერნი შესწირვიდეს მალაღთა ზედა,
გარნა უფლისა ღუთისა თჯისისა ❖ ხოლო სსვანი სიტუებანი მანა-
სესნი, ჰ ლოცვანი მისნი, რომელნი ქმნა ღუთისა მიმართ, ჰ სი-
ტუებ მხილველთა, რომელსა იტყოდა მისა მიმართ სახელითა უფ-
ლისა ღუთისა ისრაელისა ❖ აჰა სიტუებთა შინა ლოცვისა მისი-
სა, ჰ ვითარცა ისმინა მისი, ჰ ყოველნი ცოდვანი მისნი ჰ გარ-
დამსლველობაჲ მისი, ჰ ადგილნი, რომელთა ზედა აღაშენნა მა-
ღალნი, ჰ ქმნა ეგრეთ, მაღნარნი, ჰ გამოქანდაკებულნი, ჰირველ
მოქცევაჲ მისა, აჰა წერილ არიან სიტუებთა შინა მხილველთასა ❖
ხოლო მიიძინა მანასე მამათანა თჯსთა, ჰ დამარხეს იგი წალ-
კოტსა შინა სახლისა მისისასა: ჰ მეფე იქმნა მის წილ მე მისი
ამონ ❖ ოცდა ორისა წლისა იყო ამონ, ოდეს იწყო მეფობაჲ, ჰ
ორ წელ მეფობდა იერუსალემს შინა ❖ ჰ ქმნა ბოროტი წინაჲე
უფლისა, ვითარცა ჰყოფდა მანასე მამა მისი: ჰ ყოველი კერზი,
რომელნი ქმნა მანასე მამამან მისმან უმსხუტრზლა ამონ, ჰ ჰმსა-

იბ
ივ
იდ
იე
ივ
იზ
იწ
იო
კ
კა
კბ

კბ სურა მათ ზ და არა დამდაბლდა წინაშე უფლისა, ვითარცა დამ-
 კდ დაბლდა მანასე მამა მისი, რამეთუ შემან მისმან ამონ განამრავლა
 კე ცოდვა ზ დაესხნეს მას ზედა მონანი მისნი, და მოკლეს იგი სახლ-
 სს შინა მისსა ზ და მოკლეს ერთა ქრტიანისათა დასახმულნი მე-
 ფყსა ამონს ზედა, და დადგინეს ერთა ქრტიანისათა მეფედ იოსია,
 მე მისი მის წილ.

თ ა ვ ი ლ.

ბ ჩვისა ¹⁾ წლისა იყო იოსია, ოდეს იწყო მეფობაჲ, და ოცდა
 ბ ათერთმეტ წელ მეფობდა იერუსალემს შინა ზ და ქმნა სიძარტლე
 კ წინაშე უფლისა, და ვიდოდა გზასა შინა დაუათის მამისა თუხისასა,
 კ და არა მიაქცია არცა მარჯვნივ და არცა მარცხნივ ზ მერვესა შინა
 წელსა მეფობისა მისისასა, და იგი იყო რა ერმა, იწყო მიებდა
 უფლისა ღმრთისა მამისა მისისა დაუითისა: და მეათორმეტესა წელსა
 მეფობისა მისისასა იწყო განწმედად იუდასა, და იერუსალემისა მა-
 დ დალთაგან, და ტყეთა, და საკურთხეველთაგან, და გამოქანდაკებულთა ზ
 დაარღვეს წინაშე ზირსა მისსა საკურთხეველნი ბაალისა, და მა-
 დ დალნი რომელნი მათ ზედა, და მოჭკუტნა მადნარნი, და გამოქან-
 დაკებულნი, და ჩამოსხმულნი შემუსრნა, და დაწვლილა, და დადნო,
 და გარდაუარნა წინაშე ზირთა საფლავთასა შემსხუტრზლეთა მათთა ზ
 ე და ძვალნი შემსხუტრზლეთა დაწვა საკურთხეველთა მათთა ზედა, და
 ვ განსწმიდნა იუდა და იერუსალემი ზ და ქალაქთა შინა მანასეისთა და
 ეფრემისთა, და სიმიონისთა, ვიდრე ნეფთაღემადმდე, და ადგილთა
 ზ მათთა შინა გარემო ზ და საკურთხეველნი დაარღვენა, და ტყენი და
 კურანი დაწვლილნა ნაბუსრევსა შინა, და ვოველნი მადალნი მოჭ-
 კუტნა ვოველთაგან ქრტიანისა ისრაელისა, და მოიქცეს იერუსა-
 ლემს შინა ზ და მეათვრამეტესა შინა წელსა მეფობისა მისისასა,
 ტ რაჲმს განწმედილ იქმნა ქრტიანა, და ტამარი უფლისა, წარავლინა
 საზფანა მე ესელიასი, და ამესია უხუცესი ქალაქისა, და იოსია მე
 იოსახისა მოძხსენებელი მწერალი თუხი, რათა განამკვიცონ სახ-
 თ უფლისა ღმრთისა თუხისა ზ და მოვიდეს ზელკის მიძარტ მდღე-

¹⁾ დ მეფ. კდ.

ლისა დიდისა, და მისცეს ვეცხლი შეწირული სახლსა შინა უფლი-
სასა, რომელი შეკრიბეს ლევიტელთა მცველთა ბჭეთა კელისაგან
მანასესა, და ეფრემისა, და უსუცესთაგან, და ეოველთაგან სხუთა ის-
რაელისა, და მეთაგან იუდასათა და ბენიამინისათა, და დაბკვდრე-
ბულთა იერუსალემს შინა და მისცეს იგი კელსა შინა მოქმედთა
საქმისა ზემდეგთა სახლისა უფლისასა, და მისცემდენ მას მოქმედთა
საქმისასა, რომელნი ჰყოფდენ სახლსა შინა უფლისასა, რათა გა-
ნახლონ და განამტკიცონ ტაძარი და მისცემდენ სუროს მოძ-
ღუართა, და სახლ მამენებულთა, რათა ივიდონ ქვანი ოთს კუთხენი,
და ხენი ძელთა ზედა დაბურვასა ზედა სახლთა, რომელი დარღვეს
მეფეთა იუდასთა და კაცნი სარწმუნო ჰყოფდეს საქმეთა შინა, და
მათ ზედა ზედ მჭურეტელნი, იეთ, და ავდია ლევიტელნი მეთაგან
მერარისათა, და საქარია, და მოსოლლამ მეთაგან კაათისათა, სედ
მჭურეტელად, და ეოველნი ლევიტელნი, და ეოველნი მცოდნენი
ორღანოთა შინა გალობად და ზედა მტვრთულთა ტვრთისა, და
ზედა მეოფელთა საქმისა ეოველთა ქმნითა, და ლევიტელთაგან
იუშენ მწერალნი და მსაჯულნი, და მეკარენი და ოდეს გამოიღებ-
დენ იგინი ვეცხლსა, შეწირულსა ტაძარსა უფლისასა, ზოგა ხელეია
მღდელმან წიგნი სჯულისა უფლისა, რომელი მოცემულ იყო კე-
ლითა მოსესითა და მიუგო კელეია, და ჰტყუა საფანს მწერალსა:
წიგნი სჯულისა ვაჰოეთ სახლსა უფლისასა: და მისცა ხელეია წი-
გნი საფანს და მიიღო საზფან წიგნი მეფისა მიძართ, და მთახ-
სენა კუთლად მეფისა მიძართ სიტყუა მტყუა მღმან: ეოველი ვეც-
ხლი მიცემულ არს კელთა შინა მონათა შენთა, მოქმედთა საქმისა-
თა და ჩამოასხეს ვეცხლი მიზოფნილი სახლსა შინა უფლისა, და
მისცეს კელთა შინა ზედ მჭურეტელთა, და კელთა შინა მოქმედთა სა-
ქმისათა და მთახსენა საფან მწერალმან სიტყუა მეფესა, მტყუა მ-
ღმან: წიგნი მოგუცა ჩუენ კელეია მღდელმან: და წარითხთა იგი
საფან წინამე მეფისა და იქნა ოდეს ისმინა მეფემან სიტყუა
სჯულისა, და დაიპო სამოსელნი თვისნი და უბრძანა მეფემან
ხელეიას, და ახეიამს მესა საფანისასა, და ავღონს მესა მიქეასსა, და

ი
ია
იბ
იგ
იდ
იე
ივ
იზ
იწ
ით
ი

კა საფანს მწერალსა, ღ ასაის მონასა მეფისასა, ღ ეტუოდა ♣ წარვე-
 დით, ღ ევედრენით უფალსა ჩემთჳს, ღ ეოვლისა დანარჩუნებულისა
 ისრაელსა შინა ღ იუდასა, სიტყუათათჳს წიგნისა, რომელი ჰოკ-
 ნილ არს, რამეთუ დიდი რისხვა უფლისა აღეტყინა ჩუენ ზედა,
 ვინათგან არა ისმინეს მამათა ჩუენთა სიტყუანი უფლისანი, ქმნად
 კბ ეოვლისაებრ წერილთა მათ წიგნსა შინა მას ♣ ღ წარვიდა ხელკია,
 ღ რომელთა უბრძანა მეფემან ოლდანეს მიმართ წინასწარმეტყუელსა,
 ცოლისა სელლიძისა მისა თაყუათისა, მისა ესერიის სამოხლის
 მცუელისა, მცუელისა მცნებათა, რომელი მკვდრებდა იერუსალემს
 კგ მასანსა შინა, ღ ეტუოდეს მას ამისებრ ♣ ღ იგი მიუგებდა მათ: ესე
 ჰრქუა უფალმან ღმერთმან ისრაელისამან: ეტუოდით კაცსა, რომელ-
 მან წარმოგავლინა თქუენ ჩემდა მომართ: ესე ჰრქუა უფალმან ♣
 კდ აჰა მე მოვავლინო ბოროტი ადგილსა ამას ზედა, ღ მკვდრთა ზე-
 და მას შინა, ეოვლისაებრ სიტყუსა რომელნი წერილ არიან წიგნ-
 კე სსა შინა, რომელი წარიკითხა წინაჲე მეფისა იუდასათა ♣ რამეთუ
 დამიტყვეს მე, ღ უკევედეს ღმერთთა უცხოთა, რათა განმძრისხებდენ
 მე ეოველთა შინა საქმეთა კელთა თჳსთასა: ღ აღეტყინოს გულის-
 კვ წერომა ჩემი ადგილსა ამას ზედა, ღ არა დაშრტეს ♣ ღ მეფისა
 მიმართ იუდასა, რომელმან მოგავლინა თქუენ უფლისა მიმართ
 ვედრებად, ესრეთ ეტუოდით მას: ესე ჰრქუა უფალმან ღმერთმან ის-
 კზ რაელისამან ♣ სიტყუანი, რომელნი კესმა, ღ შემუსრენ გული შენი
 ღ დამდაბლებულ ხარ წინაჲე ჰირთა ჩემთა, ოდეს ისმინე სიტყუანი
 ადგილსა ზედა ამას, ღ მკვდრთა ზედა მათ შინა, ღ დამდაბლდი წინა-
 ჲე ჩემსა, ღ დაიან სამოსელნი შენნი, ღ იტირენ წინაჲე ჩემსა, ღ
 კტ მე შევისმინე, ჰრქუა უფალმან ♣ აჰა შეეძინო შენ მამათათანა შენ-
 თა, ღ შეეძინო საფლავთა მისართ შენთა მშჳდობით, ღ არა იხი-
 ლოს თუალმან შენმან ეოველი ბოროტი, რომელი მე მოვიყვანო
 კთ მეფესა სიტყუა რომელსა ეტუოდა ♣ ღ წარავლინა მეფემან, ღ მე-
 ლ კრიბნა მოხუცებულნი იუდასანი ღ იერუსალემისანი ♣ ღ ადვდა

1) დ მეფ. კბ.

მეფე სახლსა შინა უფლისსა, ღ უოველნი კაცნი იუდასნი, ღ მკვდ-
 რნი იერუსალემისანი, ღ მღღელნი ღ ლევიტელნი, ღ უოველი ერ-
 ნი მცირითგან ვიდრე დიდთამდე, ღ წარითესეს უერთა შინა მათ-
 თა უოველი სიტყვა წიგნისა შჯულისა მოპოვნილისა სახლსა შინა
 უფლისსა * ღ დადგა მეფე საყდარსა ზედა მისთა, ღ აღუთქუა აღ-
 თქმა წინაშე უფლისა, სვლად წინაშე უფლისა, დაცვად მცნების
 მისისა, ღ წამებისა მისისა, ღ ბრძანებისა მისისა უოველითა გული-
 თა, ღ უოველითა სულითა, უოფად სიტყუას მცნებისა დაწერილისა
 წიგნსა შინა ამას * ღ დადგინა უოველნი, რომელნი პოვნილ
 იუენეს იერუსალემსა შინა, ღ ბენიამენსა, ღ ქმნეს მკვდრთა იერუ-
 სალემისათა აღთქმა სახლსა შინა უფლისა ღუთისა მამათა თხსთა *
 ღ აყოცა იოსია უოველი სამაგელი უოველისგან ქუჭყანისა, რომე-
 ლი იყო ძეთა ისრაელისათა, ღ ქმნა უოველნი, რომელნი მოიპო-
 ბოდენ იერუსალემს შინა ღ ისრაელსა შორის მსახურებად უფლი-
 სა ღუთისა თხსისა უოველსა შინა დღესა თხსსა, ღ არა მიდრკა
 უფლისგან ღუთისა მამათა თხსთა.

თ ა ვ ი ლე

და ჰყო ¹⁾ იოსია იერუსალიმსა შინა ჰასეკი უფლისა ღუთისა
 თხსისა, ღ შეწირა ჰასეკა მებათოთხმეტესა დღესა თხსა ჰირეველისა-
 სს * ღ დადგინა მღღელნი საცავთა ზედა მათსა, ღ განამტკიცნა
 ივინი, საქმეთა ზედა სახლსა უფლისსა * ღ ჰრქუა ლევიტელთა
 ძლიერთა უოველთა ზედა ისრაელისა, რათა წმიდა ჰყოფდენ უფალ-
 სს, ღ დადგინონ კიდობანი სიწმინდისა სახლსა შინა უფლისსა,
 ღ დადგინეს კიდობანი წმიდასა ტამარსა შინა, რომელი აღაშენა
 სოლომონ ძემან დავითისამან მეფისა ისრაელისამან, ღ ჰრქუა მე-
 ფემან: არა არს თქუენდა მკართა ზედა ტურთვად არა რაჲსა: აწ
 უკუტ მსახურეთ უფალსა ღმერთსა თქუენსა, ღ ერსა მისსა ისრაე-
 ლსა * ღ განუშადეთ თქუენ სახლისაებრ მამეუღლთა თქუენთა, ღ
 კრძალვისაებრ თქუენთა, წერილისაებრ დავით მეფისა ისრაელისა,
 ღ კელითა სოლომონ მისა მისისა * ღ დადევით ტამარსა შინა

¹⁾ ღ მეფეთა კგ. ბ უზდრ. ა.

კანყოფისაებრ სახლთა თქუცნთა ძმათა შინა თქუცნთა, მეთა ვრისა-
 კ თა, ჰ წილისაებრ სახლისა მამეულისა ლევიტელთა შინა ზ და შესწი-
 რეთ ზასქა, ჰ წმიდა განმსადეთ შმისა თქუცნისა ყოფად სიტყუას
 უბ ებრ უფლისა, რომელი თქუა კელითა მოსესითა ზ და მისცა ზირველ
 ნაყოფი მეთა ვრთათა ცხოვარნი, ჰ კრავნი, ჰ თიკანნი თხათაგან
 ლ ყოველი ზასქაჰ, ჰ ყოველთა რომელი იპოვნეს რიცხუთა შინა ოცდა
 ათი ათასი, ჰ კარნი სამი ათასი, ესენი საქონელთაგან მეფისა ზ და
 უხუცესნი მისნი მისცემდენ ზირველ ნაყოფთა, ვრთა, ჰ მღღელთა,
 ჰ ლევიტელთა, ხოლო ხელკია, ჰ ზაქარია, ჰ იილ წინამძღუარნი
 მისცემდეს მღღელთა სახლისა უფლისსა: ჰ მისცეს ზასქისათუხ
 ცხოვარნი ჰ კრავნი ჰ თიკანნი ორიათას ექუსასი, ჰ კარნი სა-
 თ მასი ზ ხოლო ხონენია, ჰ ვანეა, ჰ სამეია, ჰ ნათანაილ ძმაჰ
 მისი, ჰ ასავია, ჰ იილ, ჰ იოზავად, წინამძღუარნი ლევიტელთა,
 მისცემდეს ლევიტელთა ზასქისათუხ, ხუთი ათასი ცხოვარნი, ჰ
 ი კარნი ხუთასი ზ და განმზადებულ იქმნა მსახურება, ჰ დადგეს
 მღღელნი წესსა შინა თუხსა, ჰ ლევიტელნი კანყოფისაებრ თუხთა
 ია ბრძანებისაებრ მეფისა ზ და შეწირეს ზასქა, ჰ მოაპკურებდეს მღღე-
 იბ ლნი კელითა თუხითა სისხლსა, ჰ ლევიტელნი ატუაუბდენ ტუუ-
 სა ჰ დასაწუჭლსა ზ და განმზადებდეს ყოვლად დასაწუჭლსა მი-
 ცუმად მათ კანყოფისა ებრ, სახლეულთა მამეულთა მეთა ვრთათა,
 იგ შეწირვად უფლისა ყოვლად დასაწუჭლი: ვითარცა წერილ არს წი-
 ცნსა შინა სჯულისა მოსესსა, ჰ ეგრეთ განთიად ზ და შეწვეს ზა-
 სქა ცეცხლთა ზედა წესისაებრ, ჰ წმიდა მოხარშეს სპილენძოვან-
 ისა, ჰ ქვაბთა შინა, ჰ წინა მოესწრა მათ, ჰ განუევეს ყოველთა მე-
 იღ თა ვრისათჰ ზ ხოლო თავისა თუხისა თუხს ჰ მღღელთა შემდგო-
 მად მისა განმზადეს, რამეთუ შესაწირავსა შინა ყოვლად დასაწუჭ-
 ლსა ჰ ცმელთა ვიდრე ღამემდის მღღელნი იუჭენ არა უქმად; ჰ
 ლევიტელნი განმზადებდეს მათ ჰ ძმათა მათთა მეთა აწრონისა-
 იე თა ზ და მგალობელნი მენი ასაფისნი დგეს წესთა შინა თუხთა
 ბრძანებრსა ებრ დავითისა, ჰ ასაფისა, ჰ ემანისა ჰ იდითუბის წი-
 ნასწარმეტყუცლთა სამეფოთა, ჰ უხუცესნი ჰ მეკარენი ყოველთა

კართა, სოლო მათდა არა იყო შესაძლებელი განდგომად მსახურე-
ბისაგან წმიდათა, ვინათგან ძმანი მათნი ლევიტელი განუშადე-
ბდეს მათ საგმელსა ❖ დ წარიმართა, დ განიზადა ყოველნი მსა-
ხურებანი უფლისანი დღესა მას შინა, რათა ჰქონ ზასქა, დ შეწი-
რონ ყოვლად დასაწმენდი საგურთხეველსა ზედა უფლისსა ბრძა-
ნებისა ებრ მეფისა იოსიასა ❖ დ ჰყოფდეს პენი ისრაელისანი,
რომელნი ზოვნილ იყუნეს ზასექსა მას ჟამსა შინა, დ დღესასწაუ-
ლი უცდომობისა შუდ დღე ❖ დ არა იქმნა ზასქა მსკავსი მისი ის-
რაელსა შორის, დღითგან სამოელ წინასწარმეტყუქმლისა: ყოვე-
ლნი მეფენი ისრაელისანი არა ჰყოფდენ ზასქასა, რომელი ჰყო-
იოსია, დ მდღელთა, დ ლევიტელთა, დ ყოველმან იუდამან დ ის-
რაელმან, რომელი ზოვნილ იქმნეს, დ მკუდრთა იერუსალიმისათა,
უფალსა ❖ მუათვრამეტესა წელსა შინა მეფობასა იოსიას-
სა, ესე ზასქა დღესასწაულ იქმნა ❖ შემდგომად ¹⁾ ამათ ყოველთა,
რომელი ქმნა იოსია სახლსა შინა, დ სლანარ მეტყუქმლთა, დ მო-
გუთა, დ ბომონთა, დ კერზთა, დ სწმტთა, რომელნი იყუნეს იე-
რუსალიმს შინა, დ იუდასა შორის, დაწვა ცეცხლითა მეფემან იო-
სია, რათა ყოს სიტყუანი შჯულისა წერილისა წიგნსა შინა, რო-
მელი იზოგა ხელკია მდღელმან სახლსა შინა უფლისასა: მსკავსი
მისა არა იქმნა ზირველ მისა, რომელიცა მოიქცა უფლისა მიმართ
ყოვლითა გულითა თჳსითა, დ ყოვლითა სულითა თჳსითა, დ ყო-
ვლითა ძალითა თჳსითა ყოვლისა ებრ სჯულისა მოსესა, დ შემ-
დგომად მისა არა აღდგა მსკავსი მისსა: გარნა არა მიიქცია უფა-
ლმან რისხვა გულის წყრომისაგან თჳსისა დიდისა, რომლი-
სა თჳს განრისხნა გულისწყრომითა უფალი იუდასა ზედა, ყო-
ვლისა თჳს განრისხებისა მისისა, რომლითაცა განარისსა მანასე, დ
ჰრქუა უფალმან: დ იუდაცა უქმწ განვაგდო ზირისაგან ჩემისა, ვი-
თარცა განვაგდე სახლი ისრაელისა, დ დავარდლო ქალაქი, რომე-
ლიცა გამოვირჩიე, იერუსალიმი, დ ტამარი, რომლიცა თჳს ვთქუ:
იყოს სახელი ჩემი მუნ. დ გამოვიდა ფარაო ნესვი მეფე ეგვიპ-

ივ
ის
იწ
ით
კ

¹⁾ დ მეფ. კბ.

ტისა მეფესა ზედა ასურისტანისასა მდინარესა ზედა ეფფრათისასა,
 წუობად იგი ხარხაშისა ზედა ღ გამოვიდა მიგებებად მისა იოსია
 მეფე ზ ღ წარავლინა მისა მიმართ მოციქულნი, მეტუქუღმან: რაჲ
 ჩემი ღ შენი, მეფეო იუდასაო? არა წინა აღმდგომად შენდა მოვალ
 დღეს ბრძოლად, არამედ ადგილსა ზედა ბრძოლისა ჩემისასა: ღ
 ღმერთმან თქუა მოსწრაფებად ჩემდა: ეკრძალე შენ ღმუთისა თუ
 რომელი ჩემ თანა, რათა არა მოგკლას შენ ზ ღ არა მოაქცია
 იოსია ჰირი თუნი მისგან, არამედ წუობად მისსა განმლიერდა,
 არცა იხმინა სიტუქუა ნესაოსნა რომელი ჰირისაგან ღმუთისა, ¹⁾
 არამედ წარვიდა, რათა ბრძოდეს ველსა ზედა მადედდოსასა ზ ღ
 განისრეს ისარნი მეფესა ზედა იოსიასა: ღ ჰტუქუა მეფემან ერთთა
 თუთთა: გამიუვანეთ მე ბრძოლისაგან, რამეთუ მძიმეთ მოწულელ-
 ვარ ზ ღ გამოიუვანეს იგი მონათა. მისთა ეტლისაგან, ღ მეორესა
 შინა ეტლსა შესტუტს იგი, რომელნი იუჟნენ მისი, ღ მოიუვანეს
 იგი იერუსალიმს შინა, ღ მოკუდა, ღ დაფულელ იქმნა მამათა თანა
 თუთთა, ღ ეოველი იუდა ღ იერუსალიმი ტიროდეს იოსიას თუს ზ
 ხოლო იერემია გოდებდა იოსიასათუს, ღ ეტყოდა ეოველსა მთავა-
 რსა ღ ცოლთა მთავართათა გოდებასა იოსიასა თუს, ვიდრე დღე-
 დმდე: ღ მისცა იგი ბრძანებასა შინა ისრაელს, ღ აჰა წერილ არს
 გოდებათა შინა ზ ხოლო სხუანი სიტუქუანი იოსიასანი, ღ სასოე-
 ბაჲ მისნი იუჟნეს წერილნი სჯულსა უფლისასა ზ ხოლო საქმენი
 მისნი ჰირველნი ღ უკანასკნელნი, აჰა წერილ არიან წიგნსა შინა
 მეფეთა ისრაელისათა ღ იუდასათა.

თ ა ვ ი ლ.

და აღიდეს ერთა ქუტუანისათა იოაქაჲ მე იოსიასი, ღ სცხეს
 მას, ღ დაადგინეს იგი მეფედ მამისა წილ მისისა იერუსალიმს ში-
 ნა ზ ოცდა სამისა წლისა იეო იოაქაჲ ოდეს იწუო მეფობად, ღ
 სამ თუტ მეფობდა იერუსალიმს შინა, ხოლო სასული დედისა მი-
 სისა ამითალ, ასული იერემიასა ლობნისაგან, ღ ქმნა ბოროტი
 წინაშე უფლისა ეოვლისაებრ რომელი ქმნეს მამათა მისთა, ღ მე-

1) ზაქარ. აბ.

ბორკილა იგი ფარაონ ნესხო დევლათის შინა, ქრესანსა შინა ემთ, რომელი არა მეფობდეს იგი იერუსალიმს შინა * დ წარიყვანა იგი მეფემან ეკვატედ, დ დასდვა ხარკი ქრესანსა ზედა ისრაელისა ასი ტალანტი ვეცხლი, დ ტალანტი ოქრო * დ ') დაადგინა ფარაონ ნესხო ელიაკიმ ძე იოსიასი მეფედ იუდასა ზედა დ იერუსალიმსა იოსიას წილ მამისა მისისა, დ მეცვალა სასელი მისი იოაკიმ, ხოლო იოაკიმ ძმა მისი წარიყვანა ფარაონ ნესხო, დ შთაიყვანა იგი ეკვატედ, დ მოკუდა მუნ: ხოლო ვეცხლი დ ოქრო მისცა ფარაონს, მაშინ იწყო ქრესანამან მოხარკე ეოფად, მიცემად ვეცხლი ჰირითა ფარაონისათა, დ თითოეული ძალისაებრ მოუგებდეს ვეცხლსა დ ოქროსა ერისაგან ქრესანისა მიცემად ფარაონს ნესხო * ოც და ხუთისა წლისა იყო იოაკიმ ოდეს იწყო მეფობა, დ ათერთმეტ წელ მეფობდა იერუსალიმს შინა, ხოლო სახელი დედასა მისისა ზეხორა, ასული ნირიისა რამისაგან, ხოლო ქმნა ბოროტი წინამე უფლისა ეოვლისაებრ, რაჟოდესი ქმნეს მამათა მისთა. დღეთა შინა მისსა აღმოვიდა ნაბუქოდონოსორ მეფე ბაბილონისა ქრესანსა ზედა, დ იყო მისა მსახურებასა შინა სამ წელ, დ განუდგა მისგან, დ მოავლინა უფალმან მათ ზედა ქალდეველი, დ ავაზაკნო სურისა, დ ავაზაკნი მოაბელთა, დ მეთა ამონისთა, დ სამარეელთა, დ სიტყვსაებრ ამათთა განუდგეს სიტყვსაებრ უფლისა, რომელი თქუა ჰირითა მონათა წინასწარმეტყუელთა მისთა, გარნა გულის წერომბ უფლისა იყო იუდასა ზედა, რათა განაგდოს იგი ჰირისაგან თვისისა, ცოდვისათჳს მანასესათა, ეოველთა შინა, რომელი ქმნა, დ სისხლსა შინა უბრალოსა, რომელი დასთხოინა იოაკიმ, დ აღავსო იერუსალიმი სისხლითა უბრალოთა, გარნა არა ინება უფალმან აღმოფხურა მათი * დ გამოვიდა მას ზედა ნაბუქოდონოსორ მეფე ბაბილონისა, დ შეკრა იგი საკრეველითა რვალისათა, დ შთაიყვანა იგი ბაბილონს * დ ნაწილი ჭურჭელთა სახლისა უფლისა მიიღო ბაბილონს შინა, დ დადვა ივინი ტამარსა შინა უფლისასა ბაბილონს შინა * ხოლო სხუანი სი-

') დ მეფ. კდ.

ტუშანი იოაკიმისნი, ღ უოველნი, რომელი ქმნა, არა. ახლა ესენი დაწერილ არიანა წიგნსა შინა სიტყუათა დღეთა მეფეთა იუდასათა; ღ მიიძინა იოაკიმ მამათა თანა თუსთა, ღ დამარსულ ექმნა განოსანს მამათა თანა მისთა, ღ ¹⁾ მეფე ექმნა იეჰონია მე მისი მის წილ ზ ათვრამეტისა წლისა იუო იეჰონია ოდეს იწუო მეფობად, ღ სამ თუჭ ღ ათ დღე მეფობდა იერუსალემს შინა, ღ ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა ზ სოლო ²⁾ ოდეს წლისა სიმრგვლე მოიქცა, წარმოავლინა ნაბუქოდონოსორ მეფემან, რომელმან მთა იეგანა იგი ბაბილონს შინა, ძურფასთა თანა ჭურჭელთა სახლისა უფლისა, ღ მეფედ დაადგინა სედეკია მამამისა მისისა იუდასა სედა ღ იერუსალიმელთა ზ ოცდა ³⁾ ერთისა წლისა იუო სედეკია ოდეს იწუო მეფობად, ღ ათერთმეტ წელ მეფობდა იერუსალემს ზ ღ ქმნა ბოროტი წინაშე უფლისა ღუთისა თუსისა, ღ არა შეიკდიმა ⁴⁾ ჰირისაგან იერემია წინასწარმეტყუჭლისა ღ ჰირისაგან უფლისა ზ რაჟამს მეფისაგან ნაბუქოდონოსორისა განდგა, რომელმან აფუცა იგი წინაშე ღუთისა, ღ განიფიცა ქედი თუსი, ღ გუელი თუსი განიმაგრა, რათა არა მოიქცეს უფლისა მიმართ ღუთისა ისრაელისა ზ ღ უოველნი დიდებულნი იუდასნი, ღ მღღელნი, ღ ერნი ქუჭუნისა განამრავლებდეს კარდასლვად კარდასლვასა სამაგელთა წარმართათა, ღ შეაგინეს სახლი უფლისა, რომელია იერუსალემსა შინა ზ ღ წარავლინა უფალმან ღმერთმან მამათა მათთან მათ მიმართ კელთა წინასწარმეტყუჭლთა მისთა, აღმსთობილი ღ წარავლინა დაღადისნი თუსნი, ვინათგან რიდებდა ერთა თუსთა, ღ სიწმიდისა თუსისა ზ ღ ივინი ჰუჭუჭდრიდეს წარავლინებულთა ღუთისათა, ღ მეურაცს უოფდეს სიტყუათა მისთა, ღ ემღერდეს წინასწარმეტყუჭლთა მისთა, ვიდრე კარღამოვიდა რისსევა უფლისა იერსა სედა მისსა, ღ ვიდრემდის არა ექმნა განკურნება ზ ღ მოავლინა მათ სედა მეფე ქალდეველთა, ღ მოსრნა ჩხვლნი მათნი მახვლითა სახლსა შინა სიწმიდისა მისისასა, ღ არა რიდებდა სედეკია, ღ ქალწულთა მათთა არა შეიბრალებდა, ღ მოხუცებულნი

¹⁾ დ მეფ. კდ.—²⁾ მათე ა.—³⁾ იერემ. ნა.—⁴⁾ იერემ. ღზ.

მათნი გამოიყვანნა, ღ უოველთა მისცემდა კელთა შინა მათთა ზ ღ უო- ის
 ველნი ჭურჭელნი სასლისა ღუთისანი, დიდნი ღ მცირენი, ღ სა-
 უნჯენი ტამრისა ღუთისა, ღ უოველი საუნჯენი მეფისა ღ მთავარ-
 თა, უოველი მიიღო ბაბილონს შინა ზ ღ დაწვა სასლი ღუთისა, ით
 ღ დაარღვა ზღუდე იერუსალემისა, ღ გოდოლნი მისნი მოწვა ცე-
 ცხლითა, ღ უოველი ჭურჭელი ძვრფასი დაწვლილნა ზ ღ კარ- მ
 დაამენა დანარჩუნებულნი ბაბილონს შინა, ღ იუზენს მისსა ღ მენი
 მისნი მონად, ვიდრე სამეფოდმდე მიდელთასა ზ რათა აღესრულოს კა
 სიტყუა უფლისა ზირითა იერემიასათა, ვიდრემდის მიუზენ ქუჭუა-
 ნასა ზედა შაბათნი მისნი შაბათობად, უოველსა შინა დღეთა კარ-
 დასლვისა მისისა, შაბათობისა აღსრულებადმდე სამეოც ღ ათთა
 წელთა.

თ ა ვ ი ა.

ლოცვა მანასე მეფისა იუდასა ოდეს ტყვედ შეიპყრეს ბაბილოვანსა.

უფალო უოვლისა მჟერობელო, ღმერთო მამათა ჩუჭნთაო,
 აბრაჰამისო, ღ ისაკისო, ღ იაკობისო, ღ ნათესავისა მათისა მარ-
 თლისაო, რომელმან შექქმნენ ცანი ღ ქუჭუნა უოვლითურთ სა-
 მკაულით მათით, რომელმან შექკარ ზღუა სიტყუთა ბრძანებისა შე-
 ნისათა, რომელმან ზერობილ ჰევენ უფსერულნი ღ დაჭებუდენ სა-
 შინელითა მით დიდებულთა სახელითა შენითა, რომლისაგან უოვე-
 ლივე იმიშვის ღ ძრწის ზირისაგან ძლიერებისა შენისა, რამეთუ
 თვალი შეუდგამ არს დიდად შუჭნიერება დიდებისა შენისა, ღ მო-
 უთმენელ არს ცოდვილთა ზედა რისხვა საშინელებისა შენისა, ღ
 აურაცხელ ღ გამოუკვლეველ არს მართალთა ზედა წვალობა სი-
 ტკბოებისა შენისა, რამეთუ შენ უფალო ღმერთო მართალ ხარ, სა-
 სიერ, სულგრძელ ღ მრავალ მოწუალე, რომელმან შეინანი ბოროტის
 უოფა კაცთა ზედა, რამეთუ შენ უფალო სიმრავლითა წვალობისა
 შენისათა აღუთქე სინანულით შენდობა შეცოდებათა, სიმდიდრითა
 სასიერებისა შენისათა, განაწესე სინანული ცოდვილთა ცხოვრე-
 ბად, რამეთუ შენ უფალო ღმერთო ძალთაო არა დასდევ სინანული

მართალთათჳს აბრამ, ისააკ, ჰ იაკობისთჳს, რომელთა არა შეგცოდეს
 შენ: არამედ დასდევ სინანული ჩემ ცოდვილსა ზედა: რომელმან
 ვცოდე უფროს რიცხვსა ზღვსა ქჳშისა, განმრავლდეს უსჯულოება-
 ნი ჩემნი უფალო, განმრავლდეს უსჯულოებანი ჩემნი ჰ არა ღირს
 ვარ მე აღსილვად, ჰ განცდად სიმაღლესა ცისასა, სიმრავლისა
 გან ბოროტთა ჩემთასა, დაღონებული ვითარცა მძიმითა საკრველითა
 რკინისათა ვერ აღებად თავისა ჩემისა, არა არს ღსინება ჩემი:
 რამეთუ განვარისხე გულის წერობა შენი, ჰ ბოროტი შენ წინაშე
 ვეპ; არა ვქმენ ნება შენი, არცა დავიცვენ მცნებანი შენნი, და-
 სდევ საბაგელებანი ჰ განვამრავლენ ცთომილებანი, ჰ აწ მოვიდრეკ
 მუკლთა გულისა ჩემისათა, ჰ ვითხოვ შენ მიერსა წყალობასა, შე-
 ცოდე, უფალო, შეგცოდე, ჰ უსჯულოებანი ჩემნი მე უწყენი; არამედ
 ვითხოვ შენგან ვედრებით; მიღსინე მე; უფალო, მიღსინე მე ჰ ნუ
 თანაწარმწყემდ უსჯულოებათა შინა ჩემთა, ნუ უკუწ რისხვთ იკსენებ
 ბოროტთა საქმეთა ჩემთა, ნუცა დაძსჯი მე ქუწსენელთა ქუწყანი-
 სათა; რამეთუ შენ სარ ღმერთი, ღმერთი მონანულთა, ჰ აწ ჩემ
 ზედაცა ახუწნი ყოველი სასიერება შენი, რათა უღირსი ესე მაცხო-
 ვრო მე მრავლითა მოწყალებითა შენითა, ჰ გაქებდე შენ მარადის
 ყოველთა დღეთა ცხოვრებისა ჩემისათა: რამეთუ შენ გიგალობენ ყოვე-
 ლნი ძალნი ცათანი ჰ შენი არს დიდება უკუნითი უკუნისამდე, ამინ.

დაესრულა წიგნი მეორე ნემტოა, და აქეს თავსა შორის თჳსა თაუ ლე.

წიგნი პირველი ეფრაისნი

თ ა ვ ი ა.

წელსა ¹⁾ პირველსა კერძოს მეფისა სპარსთასა, რომელ აღას-
 რულეს სიტყუა უფლისა პირისაგან იერემიასთა, აღადგინა უფალ-

¹⁾ დ მეფ. ლე. დ ეზდრ. ბ. იერემ. კე ჰ კო. დანიელ. თ.

მან სული კვროს მეფისა სწარსეთისა, ღ უბრძანა ქადაგებად უოვე-
 ლსა შინა სამეფოსა თვისსა, ღ წერილითა მეტეუჭლმან ❖ ამას იტევს ბ
 კვროს მეფე სწარსეთისა: უოველნი სამეფონი ქუჭუნისანი მოძცნა
 მე უფალმან ღმერთმან ცათამან, ღ მან მიბრძანა მე, რათა აღუშენო
 მას სახლი იერუსალიმს შინა, რომელ არს იუდასა შინა ❖ ვინ გ
 არს თქუჭუნ შორის უოველთა ერთა მისთაგანი? ღ იოს ღმერთი
 მისი მისთანა, ღ არა აღვიდენ იერუსალიმს შინა, რომელ არს იუ-
 დასა შინა, ღ რათა აღაშენოს სახლი ღუთისა ისრაელისა, იგი არს
 ღმერთი, რომელი არს იერუსალიმს შინა ❖ ღ უოველთა დამთე- ღ
 ნილთა უოველთაგან აღვილთა სადაცა ივინი მკუდრობდენ შეეწო-
 დენ კაცნი აღვილისაგან მისისა ვეცხლითა ღ ოქროთა, ღ ჭურჭელ-
 ნი ღ საცხოვარნი თანა კეთილ ნებითა აღთქმისა მიიღონ ტაძარსა
 შინა ღუთისასა, რომელ არს იერუსალიმს შინა ❖ ღ აღდგეს მთა- ე
 ვარნი მამეულთა იუდასთა ღ ბენიაშენისთა, ღ მდდელნი, ღ ლევი-
 ტელნი, ღ უოველნი რომელთაცა აღუდგინა ღმერთმან სული მათი,
 რათა აღვიდენ შენებად ტაძრისა უფლისა, რომელი არს იერუსა-
 ლიმს შინა ❖ ღ უოველნი რომელნი ივენენ გარემოს შეეწოდენ ვ
 კელითა მათითა ჭურჭლითა ვეცხლისათა, ღ ოქროთუ საცმარებითა,
 ღ ზირუტუთა ღ საცხოვრითა, ღ ძვირფასითა ნივთითა თხნიერ კე-
 თილ ნებითა შესწირვიდეს ❖ ღ მეფემან კვროს გამოიღო ჭურჭე- ზ
 ლნი ტაძრისა უფლისანი, რომელი აღიღო ნაბუქოდონოსორ იერუ-
 სალიმისაგან, ღ დადვა ივინი ტაძარსა შინა ღუთისა თვისსა ❖
 ხოლო გამოიღო ივინი კვროს მეფემან სწარსეთისამან კელითა მი- ტ
 თრიდათისა, მისა ღასბარნიონისა, ღ აღურაცხა ივინი სასაყვასარ
 მთავარსა იუდასსა, ხოლო ესე არს რიცხუ მათი ❖ საბანელნი თ
 ოქროსანი ოცდა ათი, ხოლო საბანელნი ვეცხლისანი ათასი, და-
 ნანი ოცდა ცხრა ❖ ღ ფილნი ოქროსანი ოცდა ათნი, ღ ვე- ი
 ცხლისანი ორიაღნი ოთხას ათი, ღ ჭურჭელნი სსჷანი ათასი ❖
 უოველთა ჭურჭელთა ოქროსათა ღ ვეცხლისათა, სუთი ათასი ღ ია
 ოთხასნი, უოველი აღიღო თავისა თვისსა თანა სასაყვასარ,
 ტეუჭლმანისაგან ბაბილონელთასა იერუსალიმს შინა

თ ა ვ ი ბ.

ს ქოლო ¹⁾ ესე არიან ძენი შწირნი, რომელ აღმოვიდოდეს
 ტეჭობისაგან გარდასქენებისა, რომელნი გარდასქენა ნაბუქოდო-
 ნოსორ მეფემან ბაბილონისამან ბაბილონს შინა ღ მოიქცენ იერუ-
 ბ სალემს შინა ღ იუდასა თითოეულნი კაცნი ქალაქსა თვისსა ❖ რო-
 მელი მოვიდეს ზორობაბელის თანა, ღ ისუს, ნემია, სარაია, რე-
 ც ლია, მარდოხია, ვალასან, მასთარ, ვალუი, რეუმ, ვანან, ესე რიცხვ
 გ კაცთა ერთა ისრაელისათა ❖ ძენი ფარესისნი, ორი ათას ას სა-
 ღ მეოცდა თორმეტნი ❖ ძენი საფათესნი, სამას სამეოცდა ათორმე-
 ეკ ტნი ❖ ძენი არესისნი შუდას სამეოცდა ათხუთმეტნი ❖ ძენი ფაათ
 მობისნი, ძეთაგან ისუესთა ღ იოაბისთა, ორი ათას რვა ას ათ-
 ზ ორმეტნი ❖ ძენი ელამისნი, ათას ორას ორმეოცდა ათოთხმეტ-
 ც,თ ნი ❖ ძენი ზათუისნი ცხრა ას ორმეოც ღ ხუთნი ❖ ძენი ზაქასნი
 ი შუდას სამეოცნი ❖ ძენი ბანუისნი ექუსას ორმეოც ღ ორნი ❖
 ა,ბ ძენი ვაგავეისნი ექუსას ოც ღ სამნი, ❖ ძენი აზვლადისნი, ათას
 იკ ორას ოც ღ ორნი ❖ ძენი აღონიკამისნი ექუსას სამეოცდა ექუს-
 იღ,ფ ნი ❖ ძენი ვალუისნი, ორი ათას ორმეოც ღ ათექუსმეტნი ❖ ძენი
 ივ აღინისნი, ოთხას ორმეოც ღ ათოთხმეტნი ❖ ძენი ათარისნი რე-
 იზ მელნი იუჟენენ ეზეკიასაგან ოთხმეოც ღ ათვრამეტნი ❖ ძენი ბას-
 იტ სუისნი სამას ოც ღ სამნი ❖ ძენი იორავისნი ას ღ ათორმეტნი ❖
 ით,კ ძენი ასუძლისნი ორას ოც ღ სამნი ❖ ძენი ღაბერისნი ოთხმეოც
 კა,გ ბ ათხუთმეტნი ❖ ძენი ბეთლაემისნი ას ოც ღ სამნი ❖ ძენი ნე-
 გბ ტოფასნი ორმეოც ღ ათექუსმეტი ❖ ძენი ანათოთისნი ას ოც ღ
 კღ,კმ რვა ❖ ძენი ასმოთისნი, ორმეოც ღ სამნი ❖ ძენი კარიათიარი-
 ევ ძლისნი, საფირა, ღ ვიროთ, შუდას ორმეოც ღ სამნი ❖ ძენი
 კზ რამასნი, ღ ღაბასნი ექუსას ოც ღ ერთი ❖ კაცნი მანმასისნი ას
 გტ ოცდა ორნი ❖ კაცნი ვუთილისნი ღ ღაისურნი, ოთხას ოც ღ სა-
 კთ,ლ მნი ❖ ძენი ნავისნი, ორმეოც ღ ათორმეტნი ❖ ძენი მალევისნი,
 ლა ას ორმეოც ღ ათექუსმეტნი ❖ ძენი ილამარისნი, ათას ორას ორ-
 ლბ მეოც ღ ათოთხმეტნი ❖ ძენი ირამისნი, სამას ოცნი ❖ ძენი ღი-

¹⁾ ნემია ზ.

დონისნი, იოღადით ღ ონოსნი შჯდას ოც ღ სუთნი * მენი იე-
 რიქოსნი, სამას ორმეოც ღ სუთნი * მენი სენაასნი, სამი ათას
 ექუსას ოც ღ ათნი * სოლო მღდელნი მენი იედუასნი სახლსა
 შინა ისუსა, ცხრა ას სამეოც ღ ათცამეტნი * მენი ემშირისნი
 ათას ორმეოც ღ ათორმეტნი * მენი ფასსურისნი ათას ორას ორ-
 მეოც ღ შჯდნი * მენი ირემლისნი ათას ათშჯდმეტი * სოლო
 ლევიტელი, მენი ისუსნი, ღ კადმიელისნი, მეთაგან ოდუისთა, სა-
 მეოც ღ ათათსმეტნი * სოლო მებალობელნი, მენი ასაფისნი ას-
 ოც ღ რვა * მენი მუკარეთანი, მენი სელუშისნი, მენი ათირისნი,
 მენი თელმონისნი, მენი აუუვისნი, მენი ათითისნი, მენი სობასნი,
 ეოველთა ას ოც ღ ცხრამეტნი * ნათინისნი, მენი სუაბისნი, მენი
 სუფათისნი, მენი ტაბათისნი * მენი კირაოსნი, მენი სიასნი,
 მენი ფადონისნი, მენი ლაბანისნი, მენი აღაბისნი, მენი აუუვის-
 ნი * მენი აღაბისნი, მენი ანანისნი * მენი აღაბისნი, მენი სელა-
 მისნი * მენი ლედლიზისნი, მენი ლარისნი, მენი რასოვისნი *
 მენი რასონისნი, მენი ნეკოდისნი, მენი ღაზემისნი * მენი აზასნი,
 მენი ფასისნი, მენი რასისნი * მენი ასენასნი, მენი მუნირისნი,
 მენი ნეფუსიშისნი * მენი ვაკუუვისნი, მენი აუუფასნი, მენი ანურ-
 ისნი * მენი ვასალოთისნი, მენი შიდანისნი, მენი არსანისნი *
 მენი ვარკოსისნი, მენი სისარისნი, მენი ფეშავისნი * მენი ნეფე-
 ვისნი, მენი ათიფოვისნი * მენი მსახურთა სოლომონისათა, მენი
 სოთასნი, მენი სეფირისნი, მენი ფადურისნი * მენი იელაისნი,
 მენი დერკონისნი, მენი ლედლისნი * მენი საფატისნი, მენი ატ-
 ტილისნი, მენი ფახერათისნი, მენი ასეკოძისნი, მენი იმენი-
 სნი * ეოველნი ნათანიშისნი, ღ მენი მსახურთა სოლომონისათა,
 სამას ოთსმეოც ღ ათორმეტნი * ღ ესე ორმეული აღმოვიდოდეს ფე-
 ლმელევისაგან, ფელარისა, სერუბ, ედან, ემშორ, ღ არა ეძლოთ
 უწყებად სახლისა მამულისა თვისისა, ღ ნათესავისა თვისისა, რამე-
 თუ ისრაელისაგან იეჴენ * მენი დაღისნი, მენი ტობასნი, მენი
 ნექოდასნი, ექუსას ორმეოც ღ ათორმეტნი * ღ მეთაგან მღდელ-
 თასა მენი ობაისნი, მენი აკოსისნი, მენი ბერზელასნი, ორმეულმან

ლდ
 ლე
 ლვ
 ლშ
 ლტ
 ლთ,
 მ
 მბ
 მგ
 მდ
 მე,
 მე,
 მშ,
 მთ
 ნ
 ნა
 ნბ
 ნგ,
 ნდ
 ნე
 ნვ
 ნზ
 ნტ
 ნთ
 მ
 მა

მოიყვანა ასულისაგან ბერსელაისა გალადითელისა ცოლად, **ბ**
ა ეწოდათ სახელები მათი **Ⴣ** ესენი ეძიებდეს წერილსა ნათესავისა
 თვისისასა, **ბ** ვერ ზოგს, **ბ** განდევნილ არიან მღვდლობისაგან **Ⴣ**
გ **ბ** ჰრქუა ათერსათა მათ, რათა არა ჰგამონ წმიდათაგან წმიდათა, ვი-
დ დრემდის აღდგეს მღვდელი სწავლული **ბ** სრული **Ⴣ** ეოველი სი-
ე მრავლე ერთბამად ვითარცა ოთხი ბევრი, **ბ** ორი ათას სამას სამო-
ვ ცი **Ⴣ** თვნიერ მონათა მათთა **ბ** ძვევალთა მათთა, ესენი შუდი ათას
 სამას ოც **ბ** ათმუდმეტი, **ბ** ესენი გვალობელნი, **ბ** ქაღნიცა გვა-
ვ ლობელნი ორასანი **Ⴣ** ცხენნი მათნი, შუდას ოც **ბ** თექუნი, ჯორნი
ზ მათნი, ორას ორმეოც **ბ** ხუთნი **Ⴣ** აქლემნი მათნი, ოთხას ოცდა
ს ათხუთმეტი, კარაულნი მათნი, ექუსას ათას შუდას ოცი **Ⴣ** **ბ**
 მთავართაგან მამულთა, ოდეს აღმოვიდოდეს ივინი ტამრად უფ-
 ლისა, რომელ არს იერუსალემს შინა, კეთილ ნებით შეწირეს სა-
 ხლსა შინა ღუთისასა, დადგინებად იგი საფუძველსა ზედა შისსა **Ⴣ**
თ ძალისა ებრ თვისისა მისცეს სახმარად, ოქრო დრაქმა სამოცი
 ათასი **ბ** ათასი, **ბ** ვეცხლი მნა ხუთი ათასი, **ბ** შესამოსელნი
ი მღვდელთა ასი **Ⴣ** **ბ** დასხდნენ მღვდლნი **ბ** ლევიტელნი, **ბ** რომელ-
 ნი იუზენ წრთაგან **ბ** გვალობელნი, **ბ** მეკრენი, **ბ** ნათანიმელნი
 ქალაქთა შინა თვსთა, **ბ** ეოველნი ისრაელნი ქალაქთა შინა თვსთა.

თ ა ვ ი ზ.

ა სოლო აღმოვიდეს თუცსა მეშუდესა, **ბ** იუზენ მენი ისრაელი-
ბ სანი ქალაქთა შინა თვსთა, **ბ** შეიკრიბენ ერნი, ვითარცა ერთი
გ კაცი იერუსალემს შინა **Ⴣ** **ბ** აღდგა იისუ ძე იოსედეკისა, **ბ** ძმანი
 მისნი მღვდლნი, **ბ** ზორობაბელ ძე სალათიელისა, **ბ** ძმანი მისნი,
ბ აღუშენებდეს საკურთხეველსა ღმერთსა ისრაელისასა, რათა ¹⁾
გ შეწირონ მას ზედა ეოვლად დასაწუჭლი, ვითარცა წერილ არს
დ შჯულსა შინა მოსესსა კაცისა ღუთისა **Ⴣ** **ბ** განმსადეს საკურთხე-
 ველი წესსა ზედა მისსა, ვინათგან შიში იყო მათ ზედა ერთაგან
 ქუჭუნისათა, **ბ** შეწირვიდეს მას ზედა ეოვლად დასაწუჭლსა უფა-
 ლსა განთიად, **ბ** ძწუსრად **Ⴣ** **ბ** ²⁾ ქმნეს დღესასწაული კარგო-

¹⁾ გ. ეზღრ. ვ. ზირაქ მთ.—²⁾ ბ მო'ე კბ.

ბისა, ვითარცა წერილ არს, ზე ვოვლად დასაწულელი ვოველთა შინა
 დღეთა რიცხვით ბრძანებისა ებრ, საქმე დღითი დღესა შინა თჳს-
 სა * ზე ამისა შემდგომად ვოვლად დასაწულელი სამარადისოდ, ზე
 ახალ თჳსთა, ვოველსა შინა დღესასწაულსა უფლისასა განწმედი-
 ლნი, ზე ვოველითა კეთილ ნებითა შესწირვედეს გუოს მოდგინებით
 უფალსა * ზირველითგან დღისა თჳსა მესუდისა იწვეს შეწირვად
 ვოვლად დასაწულელისა უფლისა, ხოლო ტაძარი უფლისა არა იყო
 კვალად დაფუძნებული * ხოლო მისცეს ზენასი ქვის მჭრელთა ზე
 სურათა, ხოლო საჭმელი ზე სასმელი, ზე ზეთი სადინელთა, ზე
 ტვროსკლთა, რათა მოიღონ ხენი კედრისანი ღაბანისსაგან სღვთ
 კერძო იოპისა, ვითარცა სათნო იხინა კვროს მეფემან სპარსთამან
 მათოჳს * წელსა შინა მეორესა, ოდეს მოვიდენ იგინი ტაძარად
 ღმრთისა იერუსალემს შინა, თჳსსა მეორესა იწვეს სორობაბელ მე-
 მან სწლათელისმან, ზე იისუ მემან იოსედეკისმან ზე სსჭათა მძათ-
 თაგან მათთა მღდელთა ზე ლევიტელთა, ზე ვოველთა რომელნი მო-
 ვიდეს ტუჭობისაგან იერუსალემს შინა, ზე დადგინეს ლევიტელ-
 ნი ოცით წლითგანი ზე უმალესი საქმის მოქმედთა ზედა ტაძარსა
 შინა უფლისასა * ზე დადგა იისუ ზე მენი მისნი, ზე მმანი მისნი, კა-
 დოილ ზე მენი მისნი, მენი იუდასნი, ვითარცა კაცი ერთი, მოქმე-
 დთა ზედა საქმისა ტაძარსა შინა ღმრთისასა: ზე მენი ინადადისნი, მე-
 ნი მათნი, ზე მმანი მათნი ლევიტელნი * ზე დაფუძნებდეს მამენე-
 ბელნი სახლსა უფლისასა, ზე დადგეს მღდელნი სამკაულთა შინა
 თჳსთა საეზრითურთ ზე ლევიტელნი მენი ასაფისნი წინწილითა,
 რათა აქებდენ უფალსა, წყისისებრ დავით მეფისა ისრაელისა * ზე უდა-
 დადებდეს კალობითა ზე აღსარებითა უფალსა რამეთუ კეთილ, რამეთუ
 უკუნისამდე არს წყალობაჲ მისი ისრაელსა ზედა, ზე ვოველნი ერნი
 უკმობდეს კმითა დიდითა ქებასა უფალსა: საფუძვლისა თანა ტა-
 ძრისა უფლისა * ზე მრავალნი მღდელთაგან ზე ლევიტელთა, ზე
 მთავარნი მამეულთა ზე მოსუცებულთა, რომელთა ისინი წამარი
 ზირველი საფუძველსა ზედა მისსა, ზე ესეცა ტაძარი წინაშე თვალთა
 თჳსთა, ტიროდეს კმითა დიდითა, ზე ერნი კმობდეს, შჳსბითა აღი-

კ
 ზ
 ს
 ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ

ო მალეუბდეს კმასა ❖ არა მალ ედვათ ერთა ცნობად კმისა კმობისა მოხარულთასა კმათავან ტირილისა თემთასა, ვინათვან ერთი კმობდენ კმითა დიდითა, ღ კმა დიდი ისმინებოდა მორითვან.

თ ა ვ ი ლ.

ა და ¹⁾ ისმინეს მტერთა იუდასთა, ღ ბენიაშენისთა, რამეთუ მენი წარტყუწნილთანი აღაშენებენ ტამარსა უფლისა ღმრთისა ისრაელისასა ❖ ღ მივიდენ ზორობაბელის თანა, ღ მთავართა მიმართ მამეულთა, ღ ჰრექუწს მათ: აღვაშენოთ თქუწნი თანა, ვინათვან, ვითარცა თქუწნი მოვიძიოთ ღმერთი თქუწნი, ღ ²⁾ მას ჩუწნი შევსწირავთ მსხუწრწლთა დღითვან ასარადონის მეფისა ასურისა, კ რომელმან მოკვიყვანა ჩუწნი აქა ❖ ღ ჰრექუწს მათ ზორობაბელ ღ იისუ, ღ სხუათა მთავართა მამეულთა ისრაელისათა: არა არს ჩუწნი ღ თქუწნი შენებად სახლი ღმრთისა ჩუწნისა, ვინათვან ჩუწნი თვთ ცალკე ვაშენებთ უფლისა ღმრთისა ჩუწნისასა, ვითარცა კვბრძანა ჩუწნი კვროს მეფემან სპარსთამან ❖ ღ იუწენენ ერთი ქუწუწნი³⁾სა მისისანი, მაუღონებულნი კელთა ერთა იუდასათა, ღ დაბრკოლებდეს მათ შენებას შინა ❖ ღ მოიყვანეს მათ ზედა თანა მხრახველნი, რათა განაქარვონ ზრახვანი მათნი ეოველთა შინა დღეთა კვროს მეფისა სპარსთასა, ღ ვიდრე მეფობადმდე დარია მეფისა სპარსთასა ❖ ხოლო ³⁾ მეფობასა შინა ასურისა, რომელ არს არტაკსერკეს, დასაბამსა შინა მეფობისა მისისასა, მოსწერა მცხოვრებთა იუდაისა შინა ღ იერუსალიმსა შინა ❖ ღ დღეთა შინა ართასათანისა, მისწერეს მძვდობით მითრიდატ, ღ თავვილ, სხუათა თანა მსახურთა, ართაკსერკის მეფისა მიმართ სპარსთასა: დაწერა წერილი სამოციქულო ასურულითა ერთა ღ თარე მანებულ იქმნა რეუმი ბაღთაამ მიერ, ღ სამფსა მწიგნობარმან დაწერა ეპისტოლე ერთი იერუსალიმსა ზედა ართაკსერკეს მეფისა მიმართ ❖ ესრეთ სჯიდა რეუმი ბაღთაამ, ღ სამფსა მწიგნობარი, ღ სხუათა თანა მსახურნი ჩუწნი, დანეი, აფარსაფაქესი, თარფალეის, არფასეის, არსეის, ბაბილონელნი, სუსანაქეს, სავეი, ელამითუ ❖ ღ სხუანი ნათესავთა-

¹⁾ ე ეზდრ. ე.—²⁾ ე ეზდრ. აზ.—³⁾ ე ეზდრ. ბ.

გან, რომელიცა მოიყვანა ასსენაფარ დიდმან და ეოვლად დიდებულ-
 მან, და დაშენა იგინი ქალაქთა შინა სომორულთა, და სსჭათა წიად
 კერძო მდინარისა და ესე არს უწყება ეპისტოლისა, რომელი მის-
 წერეს მისა მიძარტ, ართაკსერესს მეფისადმი: მონანი შენნი, კაცნი
 რომელ არიან წიად მდინარისა და უწყებულ იყავ მეფისა, რამეთუ
 იუდელნი, რომელ აღმოვიდოდეს შენგან ჩუწნდა მიძარტ, აღმოვი-
 დეს იერუსალიმს ქალაქსა უვარის მეოფელნი და ბოროტნი, რომე-
 ლსაცა აღაშენებენ: და ზღუდენი მისნი აღშენებულ არიან, და საფუძ-
 ველი მისი აღამაღლნეს და აწ უკუთ უწყებულ იყავნ მეფისა: რა-
 მეთუ უკეთუ ქალაქი ესე აღშენდეს, და ზღუდენი მისნი შესრულდეს,
 ხარკი არა იყოს შენდა, არცა მოვცენ, და მათ მეფესა ბოროტი
 გიქმნენ და და საკდემელნი მეფობისა არა ჯერარს ჩუწნდა ხილვად,
 ამისთჳს წარმოვაგლინეთ, და მოგასსენეთ მეფეო და რათა განისი-
 ლო წიგნსა შინა მოსაჭყენებულთა წერილთა მამათა შენთა, და
 ზოო წერილსა შინა მოსსენების წერილსა, და სცნა, რამეთუ ქალა-
 ქი იგი უარის მეოფელთაგან არს, და შემაწუხებელი მეფეთა და კე-
 რმთა, და მისალტოლველი მსახურთა იქმნებიან საშუაღს მისსა,
 დღეთაგან ძველთა, ამისთჳს ქალაქი იგი მოაზრებულ არს და უწყ-
 ებულ უკუთ გექმნით მეფეო: უკეთუ ქალაქი იგი აღშენდეს, და
 ზღუდენი მისნი შესრულდეს იგი არა იყოს შენდა მძღობა და და
 წარავლინა მეფემან რეუმ ბაღთაშისა მიძარტ, და სამფსასა მწიგ-
 ნობრისა, და სსჭათა მიძარტ მსახურთა მათთა, დამკუდრებულთა
 სამარისა შინა, და სსჭათა წიად მდინარისა მძღობა, და და რაქა და
 წიგნის მტჯრთველმან რომელნიცა წარმოგსავნეთ ჩუწნდა, მოწო-
 დებულ იქმნა წინაშე ჩემსა და და ჩემგან ბრძანებულ არს, და გამო-
 ვსცანით, და ვპოეთ, რამეთუ ქალაქი იგი დღეთაგან ძველთა მეფეთა
 ზედა ამადღდების, უარის მეოფელნი და მისალტოლველნი იქმნე-
 ბიან მას შინა და და მეფენი ძლიერნი იუწენ იერუსალიმს შინა,
 და მფლობელობდენ ეოველსა კერძოსა, რომელ არს წიად მდინა-
 რისა, ხოლო ხარკსა მრავალსა და წილსა მისცემდეს მათ და და აწ
 უბრძანე კაცთა იმათ დაცხრომად საქმისაგან, და ქალაქი იგი რათა

ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 ის
 იწ
 ით
 კ

კა არა აღშენდეს ❖ რამეთუ ბრძანებისაგან ამის საფრთხილო იუოს
 უდებობისა ეოფად ამისთჳს: რათა არაოდესცა განმრავლდეს წარ-
 კბ საწუმედელი ბოროტად მეფისა ❖ მაშინ წიგნის მტკრთველმან არ-
 თაკერკისის მეფისამან აღმოიკითხა ქარტა წინაშე რეუმ ბაღთაამისა,
 დ სამფსაელ მწიგნობრისა, დ თანა მსახურთა მათ თანა, დ წარვი-
 ძოდეს მოსწრაფედ იერუსალიმს შინა დ იუდიასა შინა; დ დაიპრო-
 ძდეს მათ მკლავითა ძლიერითა ❖ მაშინ დააყენნეს საქმე სახლისა
 ძმთისა, რომელ არს იერუსალიმს შინა, დ არა ჰყოფდეს ვიდრე
 ძმადმდე მეორისასა მეფობასა დარია მეფისა სპარსეთისასა.

თ ა ვ ი ა.

ხოლო ¹⁾ წინასწარმეტყუელა ანგია წინასწარმეტყუელმან, დ
 საქარია ბემან აღისმან, უწინასწარმეტყუელეს იუდას მიმართ,
 რომელნი იუჳნენ იუდას შინა, დ იერუსალიმს, სახელითა ღუთისა
 ბ ისრაელისა, მათ ზედა ❖ მაშინ ²⁾ აღდგა ზორობაბელ მე სალათიუ-
 ლისა, დ იისუ მე იოსედისა, დ იწყეს შენებად ტაძრისა ღუთისა,
 გ ღუთისანი შეეწოდეს მათ ❖ მას ჟამსა შინა მოვიდა მათდა მიმართ
 ფათანაი მთავარი მეოფი წიად მდინარისა, დ სათარბოზანაი, დ
 თანა მსახურნი მათნი, დ ესე ჰრქუეს მათ: ვინ მოვცათ თქუენ
 ფლობა აღშენებად სახლისა ამის, დ ზღუდენი მისნი აღდგინე-
 დ ბად ❖ დ მაშინ ესე ჰრქუეს მათ: როგორ არიან სახელნი კაცთა მათ
 ე მაშენებელთა ქალაქისა ამისად ❖ დ თუალნი ღუთისა წარტყუ-
 ნილთა ზედა იუდასთა, დ არა აუენებდეს მათ, ვიდრემდის ეპის-
 ტოლე დარიას მიმართ მიტანილ იქმნა, მაშინ წარგზავნა მესარკის
 ვ მოძღვებელითურთ ამისთჳს ❖ გამოცხადება ეპისტოლისა, რომელი
 წარგზავნა ფათანაი მთავარმან წიად კერძო მდინარისა, დ სათარბო-
 ჳანაი, დ თანა მსახურნი მათი აფარსახეი, რომელი იუჳნენ წიად
 მდინარისა, დარია მეფისა ❖ სიტყუანი წარგზავნეს მისა მიმართ: დ ესე
 ჳერილი მათ შინა: დარია მეფისა მშჯდობაჲ ეოველთა ❖ უწევებულ
 იუაჳნ მეფისა, რამეთუ მოვედი იერუსალიმს შინა აღვილსა სახლი-

¹⁾ ანგია ა. გ. ეზღრ. გ. — ²⁾ მათე ა. ნუსტ. გ.

სა მიმართ ღმრთისა დიდისა, ჰ ივი აღეშენების ქვეითა რჩეულითა, ჰ
 ხენი ეტანებიან სღუდეთა შინა, სოლო საქმე ესე მოსწრაფებით
 შენდების, ჰ შეიმსაღებთან კვლითა მათითა ჰ მაშინ ვკითხეთ მო- თ
 სუცებულთა მათთა, ჰ ესრეთ ვარქუთ მათ: ვინ მოგცა თქუენ კვლ-
 მწიფებაჲ რათა სახლი ესე აღაშენოთ, ჰ ზღუდენი ესე აღადგი-
 ნოთ ჰ ჰ სახელიცა მათი გამოვიკითხეთ მთვან, რათა მოგაგსე- ი
 ნნოთ შენ, რამეთუ მოვწერეთ შენ, სახელნი კაცთა, რომელ არიან
 უსუცენნი მათი ჰ ჰ ესე ვითარნი სიტყუანი მოგვიგეს ჩუენ, მეტ- ია
 ეუტლთა: ჩუენ ვართ მონანი ღმრთისა ცათა. ჰ ქუენისა, ჰ ვაშენებთ
 რომელი იყო შენებულ ზირველ ამისა წელთა მრავალთა, ჰ მეფემან
 ისრაელისამან დიდმან აღაშენა იგი ჰ უქმნა ესე მან ჰ სოლო ოდეს იბ
 განარისხეს მამათა ჩუენთა ღმერთი ზეციური, მისცნა ივინი კვლთა
 ნაბუქოდნოსორ მეფისა ბაბილონისასა ქალდეველთასა ჰ სახლი
 ესე დაარჯა, ჰ ერნი წარიყვანნა ბაბილონს შინა ჰ არამედ წელსა ივ
 შინა ზირველსა კვროს მეფისა, კვროს მეფემან ბაბილონისამან
 დაადგინა ბრძანებაჲ, რათა სახლი ესე ღმრთისა აღეშენოს ჰ ჰ იდ
 ჭურჭელნი ტაძრისა ღმრთისა ოქროსანი ჰ ვეცხლისანი, რომელიცა
 ნაბუქოდნოსორ აღიღო ტაძრისაგან, რომელი იყო იერუსალიმს
 შინა, ჰ მიიღო იგი ტაძარსა შინა ბაბილონისასა, აღიღო ივინი
 კვროს მეფემან ტაძრისაგან ბაბილონისა, ჰ მისცა იგი სავანა- იე
 სარს. მცველსა, რომელი იყო საუნჯესა ზედა ჰ ჰ ჭრქუა მას:
 უთველი ჭურჭელნი ესენი აღიდე ჰ წარვედ, ჰ დაადგინე ივინი ტა-
 ძარსა შინა, რომელ არს იერუსალიმს შინა, ადგილსა შინა მათ-
 თა ჰ მაშინ სავანასარ იგი მოვიდა, ჰ დადვა საფუძველი ტაძრისა ივ
 ღმრთისა იერუსალიმსა შინა, ჰ მიერ ქამითვან ვიდრე აწამდის ეშუ-
 ნების, ჰ კუალად არა შესრულებულ არს ჰ ჰ აწ უკეთუ იხილო იხ
 მეფეო კეთილად, რათა მოიხილო სახლსა შინა საუნჯისა მეფისა
 ბაბილონისასა, რათა სცნა რამეთუ კვროს მეფისაგან იქმნა ბრძა-
 ნება, რათა აღეშენოს სახლი ღმრთისა ესე, რომელია იერუსა-
 ლემს შინა: ჰ იუწყე მეფეო ამისთვის რათა წარმოგსაგნოს ჩუენდა
 მომართ .

თ ა ვ ი 3.

ა შინა ¹⁾ დარია მეფემან უბრძანა, ღ ეპიებდეს წიგნის საცავსა
 ბ შინა, სადაცა საუნჯე დგას ბაბილონს შინა ზ ღ ზოეს ამფესა ში-
 ნა ქალაქსა მიდელთასა ზალატსა შინა თაოვანს ერთსა, ღ ესე წე-
 გ რილ იყო მას შინა მოსახსენებლად ზ წელსა შინა ზირველსა კვ-
 როს მეფისა, კვროს მეფემან ბრძანა სახლისათჳს. ღუთისა, რომელ
 არს იერუსალემს შინა: სახლი აღშენდეს, ღ ადგილსა სადაცა შეი-
 წირვის შესაწირავი: ღ დასდვა საზომი სიმაღლისა წერთა სამოცი,
 დ სიგრცე მისი წერთა სამოცი ზ ღ ზღუდენი ქვისა მტკიცე სამი ღ
 ზღუდე ხისა ერთი, ხოლო წარსაგებელი სახლისაგან მეფისა, რა-
 ე თა მიეცემოდეს ზ ღ ზურჭელნი ტაძრისა ღუთისა ოქროსა ღ ვე-
 ცხლისა, რომელი ნაბუქოდონოსორ აღიღო ტაძრისაგან, რომელი
 იყო იერუსალიმს შინა, ღ მოიღო იგინი ბაბილონს შინა რათა
 მიეცეს, ღ მოიღონ ტაძარსა შინა, რომელ არს იერუსალემს შინა,
 ადგილსა ზედა, სადაცა იუენენ დადგინებულნი ტაძარსა შინა ღუთი-
 ვ სასა ზ აწ უკუწ მთავართა მთავართა რომელ არიან წიად მდინარი-
 სსა სათარბუხანს, ღ თანა მსახურთა მათთა აფარსა ზელთა, რომელ
 უ არს წიად მდინარისა შორეთ, ღ მოიქცეთ მუნით ზ ღ აწ დაუტე-
 ვეთ საქმე ტაძრისა ღუთისა: მთავართა იუდასათა ღ მოხუცებულთა
 მისთა სახლი ღუთისა იგი რათა აღაშენონ ადგილსა ზედა თჳს-
 ც სა ზ ზემგანცა ბრძანებულ იქმნა, რათა ნუ რა რადს უყოფთ წი-
 ნაადმდგომს მოხუცებულთა ჰურიათასა შენებასა შინა სახლისა მის
 ღუთისა: ღ საქონლისაგან მეფისა ხარკნი მეოფთა, წიად მდინარისა
 გულს მოდგინეთ. წარსაგებელსა ზედა, რათა მიეცეს კაცთა მთ,
 თ რათამცა არა ეოვნდეს საქმე ესე ზ ღ უკეთუ რათმე დააკლდეს, ღ
 კარნი, ღ ცხოვარნი, ღ კრავნი, ეოვლად დასაწუწლსა შინა ღუთი-
 სსა ზეცათასა, იუქლი, მარილი, ღჯნოჲ, ზეთი, სიტყვასაგებ მდლე-
 ლთა, რომელ არიან იერუსალემსა შინა, რათა მიეცეს მათ ეოველ-
 თაგებრ დღეთა, უკეთუ ითხოონ, რათა იუენენ შეწირულ კეთილ
 სურნელად ღუთისა ზეცათასა, ღ რათა ევედრებოდენ ცხოვრებისა-

1) ბ ე ზ დ რ . კ .

თუხ მეფისა, ღ მეთა მისთა ზ ღ ჰემგან განწესებულ არს ბრძანე-
 ბა, რათა ეოველი კაცი, რომელი გარდაჰქედს ბრძანებასა აბას,
 აღიღოს ძელი სახლისა მისისაგან, ღ აძაღღეს, ღ მოეკიდოს მას
 ზედა, ღ სასლი მისი ჰემდა იუჟნენ აღებულ ზ ღ ღმერთმან რომ-
 ლისა სახელი დამკვდრებულ არს მუნ, ქუჭმიაქციოს ეოველი მეფე,
 ღ ერნი რომელნი განჰურობენ კვლთა თუხთა შეცვლად ანუ დარ-
 ღვევად სასლისა ღუთისა, რომელ არს იერუსალემს შინა, მე და-
 რიამ დავადგინე ბრძანებაჲ, წადიერად რათა იქმნებოდეს ზ ¹⁾ მაშინ
 ფათანა მთავარი კერძოსა წიად მდინარისა, სათარუზანა ღ თანა
 მსახურნი მისი, ვითარცა წარცსაგნა დარია მეფემან, ეგრეთ ჰყო-
 ფდეს მოსწრაფედ ზ სოლო მოხუცებულნი იუდელნი აქმნებდეს, ღ
 ღევიტელნი, წინასწარმეტყუჭლებისაებრ ანგია. წინასწარმეტყუჭ-
 ლისა ღ საქარია მისა ადღოსა, ღ აღაშენეს ღ შესარულეს ბრძანე-
 ბისაებრ ღუთისა ისრაელისა, ღ ბრძანებისაებრ კუროს, ღ დარია-
 სა, ღ არტაკსერკისისა, მეფეთა სპარსეთისათა ზ ღ აღასრულეს სა-
 ხლი იგი ვიდრე დღედმდე მესამისა თუხს ადარ, რომელ არს წეოლ-
 სა შინა მეექუესსა მეფობისა დარია მეფისასა ზ სოლო ქმნეს მეთა
 ისრაელისათა, მღდელთა, ღ ღევიტელთა, ღ სსუათა მეთა წარ-
 ტეჟწნილთასა განახლებამა სასლისა ღუთისა სისარულით ზ ღ მე-
 წირეს განახლებასა ზედა სახლისა ღუთისასა ზუარაჲი ასი, ღ ვერ-
 ძი ორასი, კრავი ოთხასი, თიკანნი თხათაგან ცოდვისათუხს ეოფ-
 ლისა ისრაელისა ათორმეტი, რიცხუსაებრ ტომთა ისრაელისათა ზ
 ღ დადგინეს მღდელნი წესთა შინა თუხთა, ღ ღევიტელნი ნაწილ-
 თა შინა თუხთა მსახურებასა ზედა სახლისა ღუთისასა იერუსალემს
 შინა, ვითარცა წერილ არს სჯულსა შინა მოსესსა ზ ღ ქმნეს მე-
 თა ტეჟწობისათა ზასქა მებათთხმეტესა დღესა ზირველისა თუხსა-
 სა ზ რამეთუ განწმედილ იუჟნეს მღდელნი ღ ღევიტელნი, ვიდრე
 ერთისამდე ეოველნი წმეიანი, ღ დაჰკელიდეს ზასქასა ეოველნი მენი
 წარტეჟწნილთანი, ღ მძანი მათნი მღდელთა თავისა მათისათუხს ზ
 ღ ჰამეს მეთა ისრაელისათა ზასქა, რომელნი ტეჟწობისაგან, ღ

¹⁾ გ ეზდრ. 8.

კა უოველთა გამოეუჭანნეს შეგინებულისგან წარმართთა ქუჭყანისა მათთა მიებდ უფლისა ღუთისა ისრაელისასა * ღ ევეს დღესასწაული უცდომობისა შუდ დღე შუჭბითა, რამეთუ განახარნა ივინი უფალმან, ღ მოაქცია გული მეფისა ასურისტანისა მათდა მიძართ, განსამტკიცებლად კელნი მათნი საქმეთა შინა სახლსა ღუთისა ისრაელისასა.

თ ა ვ ი . ზ .

ა სოლო შემდგომად ¹⁾ ამათ სიტყუათასა, მეფობასა შინა არტაკსერკისისა მეფისა სპარსეთისასა, გამოვიდა ეზღრა ძე სარეასი, მისა ბ აზარიასა, მისა ხელკიასა * მისა სელუმისა, მისა სადუკისა, მისა გ აქითობისა * მისა სამარიასა, მისა ესრიასა, მისა მარეთისა * დ ეი მისა ზარაიასა, მისა ეშეიასა, მისა ბოკიისა * მისა ავისესა, მისა ფინესიასა, მისა ელიაზარისა, მისა აჭრონ მდღელისა ჰირველისა * ე სე ეზღრა გამოვიდა ბაბილონისაგან, ღ ესე მწერალი მოსწრაფე სჯულთა შინა მოსესთა, რომელი მისცა უფალმან დამერთმან ისრაელსა, ღ მისცა მას მეფემან, რამეთუ კელი უფლისა ღუთისა მიზისა მას ზედა იყო, უოველთა შინა რომელსა ეძიებდა იგი * ღ გამოვიდა მეთაგან ისრაელისათა, ღ სამდღელთაგან, ღ ლევიტელთაგან, ღ მკალობელნი, ღ წინა მეკარენი, ღ წმიდათა მსახურნი იერუსალემსა შინა, წელსა შინა მეძუდესა არტაკსერკისის მეფისასა: ღ მოვიდეს იერუსალემს შინა თუჭსა მესუთესა: ესე არს წელი თ მეძუდე მეფისა * რამეთუ ჰირველსა შინა დღესა თჳსა ჰირველისასა მან იწყო გამოსლვად ბაბილონისაგან: ღ ჰირველსა დღესა შინა თჳსა მესუთისასა, მოვიდა იერუსალემს შინა, რამეთუ კელი ი ღუთისა მისისა სახიერ იყო მას ზედა * რამეთუ ეზრდა განუძნადა გული თჳსი, რათა მოიძიოს სჯული უფლისა, ღ რათა კმნას ი ა და ასწავოს ისრაელსა შინა ბრძანება ღ სამართალი * ღ ესე არს სიტყვა ეპისტოლესი, რომელი მისცა მეფემან არტაკსერკს ეზღრას მდღელსა მწერალსა წიგნისა სიტყუათა მცნებათა უფლისათა, ღ ი ბ ბრძანებათა მისთა ისრაელსა შინა * არტაკსერკს მეფე მეფეთა,

¹⁾ გ ე ზ ღ რ . ლ .

ესდრა მდღელსა, მწერალსა სჯულისა უფლისა ღუთისა ზეცათსა,
 რათა აღასრულოს ღ მთუგოს ზ ჩემგან ბრძანებულ არს, რათა
 თვთოეულსა რომელსა აქუნდეს გულს მოდგინება კეთილი, სამე-
 ფოსა შინა ჩემთა ერთგან ისრაელისათა, ღ მდღელთაგან, ღ ლე-
 ვიტელთაგან, განსღვად იერუსალემს შინა, შენთანა რათა ვიდო-
 დენ ზ ჰირისაგან მეფისა, ღ შუდთა თანა მხრახუჭლთა მისთა წარ-
 ვლინებულ ხარ ღ რათა მიხედო იუდიას ღ იერუსალემს რჯულსა
 შინა ღმერთსა მათ, მეოფთა კელთა შინა შენთა ზ ღ რათა წარდილო
 სახლსა შინა უფლისსა ვეცხლი ღ თქრომ, რომელ მეფემან ღ თა-
 ნა მხრახუჭლმან მისმან გულსმოდგინებით მისცეს ღმერთსა ის-
 რაელისსა, რომელი იერუსალემს შინა მკვდრობს ზ ღ ყოველი
 თქრო ღ ვეცხლი, რომელი უკეთუ მოიხორო ყოველთა შინა სახელ-
 მწიფოთა ბაბილონისათა კეთილ ნებითა თანა ერისათა, ღ მდღელთა
 ნებსით შემწირველთა სახლსა შინა ღუთისსა იერუსალემს შინა ზ
 ღ ყოველი თქრო ღ ვეცხლი, რომელი ჰქორო ყოველსა სამთაგ-
 როსა შინა ბაბილონისსა კეთილ ნებობათ შესაწირავი ერისა ღ
 მდღელთა, ნებით შემწირველთა სახლსა შინა ღუთისსა, რომელ
 არს იერუსალიმს, ღ ყოველი შემოსავალი იგი გულს მოდგინეთ
 დაწერე წიგნსა შინა ამას: ზუარაგნი, ღ ცხოვარნი, კრავნი, ღ
 მსხუჭრწლი მათი, ღ საპურეიელი მათი: ღ მოიღე იგი საკურთ-
 ხეველსა ზედა სახლსა ღუთისა თქუჭნისა, რომელ არს იერუსალემს
 შინა ზ ღ უკეთუ, რათა შენდა ღ მმთა შენთა კეთილ იგონოთ,
 დანარჩუნებულისაგან ვეცხლისა ღ თქროსა ყოფად ვითარცა სათნოა
 ღუთისა თქუჭნისა, ჰუკეთ ზ ღ ჰურჭელნი, რომელი მოგეცა შენ
 მსახურებად სახლისა ღუთისა, მიეც წინაშე ღუთისა იერუსალემსა
 შინა ზ ღ სხუცა საკარნი სახლისა ღუთისა შენისა, რომელი
 უკეთუ იგონების შენდა მიცემად, რათა მისცე სახლიდამ საუნჯისა
 მეფისა ღ ჩემგან ზ მე არტაკერეს მეფემან განავწყსე ბრძანება ყო-
 ველთა მცველთა საუნჯეთა; რომელ არიან წიად მდინარისა, რათა
 ყოველი რომელი უკეთუ ითხოოს თქუჭნგან ესდრა მდღელმან, ღ მწე-
 რდმან სჯულისა ღუთისა ზეცისა, მხათ იუოს ზ რათა იუოს ვეცხლი

იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იწ
 ით
 კ
 კა
 კბ

ვიდრე ას ტალანტამდე, დ იფქლი ვიდრე ასადმდე საწყუელი, დ ღუ-
 ნო ვიდრე ასადმდე საწნესელი, დ ზეთი ვიდრე ასამდე სსანისა, დ
 მარილნი უსომონი * ეოველი რომელ არს ნებისაებრ ღუთისა ზე-
 ცათასა, რათა იეოს სასლსა შინა ღუთისა ზეცათასა, მოიხილეთ
 რათა არა ვინ განეოს კელი სასლსა ზედა ღუთისა ზეცისასა, რათა
 არა ოდეს იეოს რისხვა სამეფოსა ზედა მეფეთასა დ მეთა მისთა *
 დ თქუწნდა, საცნაურად ვუავთ ესე ეოველთაგან მდღელთა, დ ლევი-
 ტელთა, მგალობელთა, მეკარეთა, ნათინიმოს, დ მსახურთა სასლი-
 სა ღუთისა, სარკი რათა არა იეოს თქუწნდა, არცა იქონიოთ უფ-
 ლება მონებად მათ * ხოლო შენ ესდრა, სიბრძნისაებრ ღუთისა
 შენისა, რომელი კელსა შინა შენსა არს, დაადგინენ შვიგნობარნი
 დ მსაჯულნი, რათა სჯიდენ ეოველსა ერსა, რომელ არს წიად-
 მდინარესა, ეოველთა რომელნი იცნობენ სჯულსა ღუთისა შენისა-
 სა, დ რომელნი ვერ. სცნობდენ აცნობებდით * დ ეოველმან რო-
 მელმან არა ეოს სჯული ღუთისა შენისა, დ სჯული მეფისა გულ
 მოდგინედ სასჯელი რათა იეოს მას ზედა, უკეთუ სიკუდილსა შინა,
 ანუ სწავლასა შინა, ანუ მოაკლდეს ცხოვრებასა, ანუ მიეცეს სა-
 ყრობილესა შინა * კურთხეულ არს უფალი ღმერთი მამათა ჩუწნ-
 თა, რომელმან მისცა ესრეთ გულსა მეფისა, რათა იდიდოს სასლი
 უფლისა, რომელ არს იერუსალემს შინა * დ ჩემ ზედა მოდრკა
 მოწუალება წინამე თვალთა მეფისა დ თანა მსრახველთა მისთა დ
 ეოველთა მთავართა მეფისა თანა მლიერთა, დ მე განმლიერებულ
 ვიქმენ, რამეთუ კელი ღუთისა სასიერი ჩემ ზედა, დ შეკვირბე ის-
 რაელთაგან მთავარნი გამოსლვად ჩემთანა.

თ ა ვ ი ტ.

ა **ღა** ¹⁾ ესენი არიან მთავარნი მამეულთა მათთა წინამძღუარნი,
 რომელნი გამოვიდნენ ჩემთანა მეფობასა შინა არტაკსერკს მეფისა
 ბ ბაბილონისასა * მეთაგან ფინესისათა, ღირსონ: მეთაგან ითამა-
 გ რისათა, დანილ: მეთაგან დავითისთა, ათტუს * მეთაგან სასანი-
 სათა, მეთაგან ფოროსისთა, საქარია, დ მათთანა კაცნი ასერგა

¹⁾ ე ეზღრ. ტ.

სისნი ❖ ძეთაგან ფათომოაბისა, ელიან ძე სარაიასი ღ მისთანა დ
კაცი ორასი ❖ ღ ძეთაგან სათოისა, ესენია ძე აზილისა, ღ მის- ე
თანა კაცნი სამასი ❖ ღ ძეთაგან აღინისთა, თვით ძე იონათანისი, ვ
ღ მისთანა კაცნი ორმეოცდა ათნი ❖ ღ ძეთაგან ელაძისთა, ისაია ს
ძე ათელასი, ღ მისთანა სამეოცდა ათნი კაცნი ❖ ღ ძეთაგან სა-
ფატიასითა, საჯღია ძე მისაილისა, ღ მისთანა ოთხმეოცი კაცი ❖
ღ ძეთაგან იოავისათა, აბღია ძე იეილისა, ღ მისთანა ორას ათე- თ
რამეტი კაცი ❖ ღ ძეთაგან ვანინისთა, სელიძეუ ძე იოსაფიასა, ღ ი
მისთანა ას სამეოცი კაცი ❖ ღ ძეთაგან ვავისთა, საქარია ძე ვავი- ია
სი, ღ მისთანა ოცდა ორნი კაცნი ❖ ღ ძეთაგან ასლადისათა, იბ
იოანან ძე იკათანისა, ღ მისთანა ას ათი კაცი ❖ ღ ძეთაგან აღო- ივ
ნიკაძისთა, უკანასკნელნი, ღ ესე სასულნი მათნი, ედიფალათ, იეილ,
ღ სამაია, ღ მათთანა სამეოცნი კაცნი ❖ ღ ძეთაგან ვაღუასთა, იდ
უთაი, ღ საუდ, ღ მისთანა სამეოცდა ათნი კაცნი ❖ სოლო შუვერი- იე
ბე იგინი მდინარისა მიმართ, რომელი მახლობელი არს ევიასა, ღ
ვეკენით მუნ სამ დღე; სოლო ვიძიე ერთა შორის, ღ მდღელთა
შორის, ღ ძეთაგან ლევიტელთა, ვერაჲ ვაჲე მუნ ❖ ღ წარვესაჲ ივ
ნეთ ელესაზარის მიმართ, არილისა, სემეისა, ღ მონანისა მიმართ,
ღ იერივის, ღ ელნათაძის, ღ ნათანის, ღ საქარას, ღ მესსოლა- იზ
ძის, ღ იოარიძის მიმართ ღ ელნათანის ბრძენთა ❖ ღ გამოვი-
ყვანე იგინი ადაის მიმართ უხუცესისა ადგილსა ზედა კასფისსა,
დავსდევით ზირსა შინა მათთა სიტყუანი, მეტყუენლად ადაის მი-
მართ, ღ მათთა მისთა ათინიძამს ადგილსა ზედა კასფისსა მოჴსანე-
ბად ჩუენდა მგალობელთა სახლსა შინა ღუთისა ჩუენისასა ❖ ღ იწ
მოვიდეს ჩუენდა მოძარტ, ვინათგან კელი ღუთისა ჩუენისა იყო
კეთილ ჩუენ ზედა, კაცი სასონ ძეთაგან მოოლისთა, მისა ლევი-
სა, მისა ისრაელისა, ღ სარავია, ღ ძენი მისნი, ღ მძანი მისნი
ათურაძეცნი ❖ ღ ასეჲია, ღ ისაია ძეთაგან მერარისთა, ღ მძანი მი- ით
სნი, ღ ძენი მისნი ოცნი ❖ ღ ნათინიძისგან, რომელნიცა მის- მ.
ცა დავით, ღ მთავარნი მსახურებისა მიმართ ლევიტელთა, ნათი-
ნიძოსნი ორას ოცი, ყოველნი შეიკრიბნეს სასულთაებრ ❖ ღ ქადა- კა.

გებდეს მუნ მარხვასა მახლობელი მდინარისა ავუე, დამდაბლებად
 წინაშე უფლისა ღუთისა ჩუწნისა, თხოვად მისგან გვისა წოფელი-
 სა ჩუწნდა ზ მუჯთა ჩუწნთა, ზ ყოელისა მონაგებისა ჩუწნისა *
 პბ რამეთუ შევიკდიმთ თხოვად მეფისაგან ძალნი ზ ცხენოხანნი,
 დაფარვად ჩუწნდა მტერთაგან გსასა ზედა: ვინათგან ვარქუთ მეფე-
 სსა, მეტყუწლთა: კელი ღუთისა ჩუწნისა არს ყოველითა ზედა რო-
 მელნი ეძიებენ მას კეთილსა შინა ზ ძლიერება მისი, სოლო გუ-
 მბ ლის წერომა მისი მათ ზედა რომელნი დაუტევებენ მას * სოლო
 ვიპარხეთ ზ ვევედრენით ღმერთსა ჩუწნსა ამისთჳს, ზ შეისმინა
 მდ ჩუწნი * ზ განუყავით მთავართაგან მდღელთა ათორმეტი, სარაიის,
 მძ ასავიის, ზ მისთანა ძმათაგან მათთა ათი * სოლო აუწონეს მათ
 ვეცხლი ზ ოქრო ზ ჭურჭელნი დასაწეისისა სახლისა ღუთისა
 ჩუწნისა, რომელი აღამაღლა მეფემან ზ თანა შირახუწლთა მისთა,
 მძ ზ მთავართა მისთა ზ ყოველმან ისრაელმან მოპოვნებულმან * ზ
 მივეც საწონითა კელსა შინა მათთა ვეცხლი, ტალანტი ექუსას
 ორმეოცდა ათი, ზ ჭურჭელნი ვეცხლთა ასი, ზ ოქრო ასი ტალან-
 კზ ტი * ზ სასმისი ოქროსი ოცი ათასი, დრაქმა ათასი, ზ ჭურჭელ-
 ნი რვალისა ბრწყინვალენი კეთილ ფეროვანი ძვირფასნი ვითარცა
 კჭ ოქროჲ * ზ ვარქუ მათ: თქუწნ წმინდანი ხართ უფლისა ღუთისა,
 ზ ჭურჭელნი წმიდანი, ზ ვეცხლი, ზ ოქრო, რომელი ნებსით მი-
 კთ ცემულ არს უფლისა ღუთისა მამათა ჩუწნთა * იღუძებდით ზ
 სცუდით, ვიდრემდის საწონით მისცეთ წინაშე მთავართა, მდღელთა
 ზ ლევიტელთა, ზ წინაშე მთავართა მამეულთა ისრაელისათა იერუ-
 ლ სალემსა შინა, კარავთა შინა სახლისა უფლისსა * ზ მიიღეს
 მდღელთა ზ ლევიტელთა წონა ვეცხლისა ზ ოქროსი ზ ჭურჭელთა,
 ლა რათა მიიღონ იერუსალემს შინა, სახლსა ღუთისა ჩუწნისასა * ზ
 აღვდეთ მდინარისაგან იუისა მეთათორმეტესა შინა დღესა თჳსა
 ზირველისასა, რათა მივიდეთ იერუსალემს შინა: ზ კელი ღუთისა
 ჩუწნისა იყო ჩუწნ ზედა, ზ გუხსნას ჩუწნ კელთაგან მტერთა, ზ
 ლბ მეძწუობრეთაგან გსასა ზედა * ზ მოვედით იერუსალემს შინა, და-
 ლკ ვევენით მუნ. სამ დღე * ზ იქმნა დღესა მეოთხესა შინა, მივეცით

წონით ვეცხლი ჰქონო, ჰ ჭურჭელნი სხსლსა შინა ღუთისა ჩუჭნისასა ქუჭუ კელსა მარიმოთისა მისა ურისა მღვლისა, ჰ მისთანა ელვასარ ძე ფინესისა, ჰ მისთანა იოხავად ძე იისუსა, ინოადია ძე ვანაისა ლევიტელთა ❖ რიცხვსაებრ ჰ წონისა ეო-
 ველნი: ჰ დაწერილ იქმნა ეოველი წონა ❖ მას კამსა შინა, რომელი მოვიდეს ტუჭობისაგან მენი წარტუჭნილთანი, მოიღეს ეოვლად დასაწუჭლნი ღუთისა ისრაელისა, ზუარაკი ათორმეტი ეოველთათუხ ისრაელთა, ვერძი ოთხმეოცდა ათექუშმეტი, კრავი სამეოცდა ათშუდმეტი, თხანი ცოდვისათუხ ათორმეტი, ეოველნი ეოვლად დასაწუჭლად უფლისა ❖ ხოლო მიეცა ბრძანება მეფისა მმართუჭლთა მეფისათა, ჰ მთავართა, რომელნი წიაღ მდინარისა, ჰ ადიდნეს ერი ჰ სხსლი ღუთისა.

ლდ
ლე

ლე

თ ა ვ ი თ.

და ¹⁾ ვითარცა აღესრულნეს ესენი, მომესლნეს ჩემდამო მთავარნი, ჰ მეტეოდეს: ნუ განიუენებთან ერნი ისრაელთა, ჰ მღვლენი, ჰ ლევიტელნი ერთაგან ქუჭუნისათა, არა წმიდებათა შინა მათთა, რომელ არიან: ქანახელნი, ჰ ეთიელნი, ფერესელნი, იეუსელნი, ამმონითელნი, მოაბელნი, ჰ მოსერითელნი, ამორეველნი ❖ ვინათგან მოიუენდეს ასულთაგან მათთა თავისა თუხისათუხ, ჰ მეთა თუხთა თუხ, ჰ შერივნეს თესლი წმიდათა ერთა თანა ქუჭუნისათა, ჰ კელი მთავართა ჰ მეედართ-მთავართა გარდასლვასა შინა ამას დასაბამს ❖ ჰ ოდეს ვისმინე სიტუენი ესე, დავიპენ სამოსელნი ჩემნი, ჰ შუკრწუნდი. ჰ აღმოვიფხურენ თმანი თავისა ჩემისა, ჰ წუჭრნი ჩემნი, ჰ დაჯუედ გლოვარედ ❖ ჰ შუკრბეს ჩემდა ეოველნი რომელნი იშიმოდეს სიტუეისა ღუთისა ისრაელისასა გარდასლვისა თუხ შემოსრულთა ტუჭობისაგან: ჰ მე ვუედ შუკრევებული ვიდრე მსხუჭრულადე მწუსრისა ❖ ჰ მსხუჭრულსა შინა მწუსრისასა აღდეგე მწუსარებისაგან ჩემისა. ჰ ოდეს დავიპე სამოსელი ჩემი, ჰ ვმწოდდი, ჰ მოვიდრიკე შუკლნი ჩემნი. ჰ განვიპერენ კელნი ჩემნი უფლისა მიმართ ღუთისა ჩემისა ❖ ჰ ვთქუ

ს
ბ
გ
დ
ე
ვ

¹⁾ ბ ეზდრ. წ.

უფალო ღმერთო ჩემო, ვისირცხ, და მეკდიმების აღებად ჰირისა ჩემისა შენდამი, რამეთუ უმჯულოებანი ჩუენნი განძრავლდეს უფროს თმათა თავთა ჩუენთა, და ცოდვანნი ჩუენნი ამაღლდენ ვიდრე ცადმდე და დღითგან მამათა ჩუენთასა გარდასლვათა შინა დღითა ვართ ვიდრე დღედმდე ამისა: და უსჯულოებათა შინა ჩუენთა მიცემულ ვართ ჩუენ და მეყენი ჩუენნი, და მდღელნი ჩუენნი, და ძენი ჩუენნი ყელთა შინა მეფეთა წარმართთათა, მახულთა შინა, და ტყულობათა შინა და წარტაცებათა შინა, და სირცხულთა შინა ჰირისა ჩუენისათა, ვითარცა დღესა ამას და აწ მოწუალე იქნა ჩუენ ზედა ღმერთი ჩუენი, რომელმან დაგვიტევა ჩუენ მაცხოვრებად, და მოცემად ჩუენდა სიმტკიცე ადგილსა ზედა წმიდასა მისსა, განათლებად თუალთა ჩუენთა, და მოცემად განცხოვრება მცირეთ მონებასა შინა ჩუენსა და რამეთუ მონანი ვართ, და მონებასა შინა ჩუენსა ნუ დაგვტყევენ ჩუენ უფალო ღმერთო ჩუენო, და მოდრიკენ ჩუენ ზედა მოწუალება წინაშე მეფეთა სპარსეთისათა, მოცემად ჩუენდა ცხოვრებად აღდგინებად მათ მიერ სახლისა ღუთისა ჩუენისა, და აღმართებად მოაჯრებისა მისისა, და მოცემად ჩუენდა დაცვასა იუდასა შინა და იერუსალიმს და აწ რაი ვთქუათ ღმერთო ჩუენო ამისებრ; რამეთუ დაუტყვეთ ბრძანებანი შენნი და რომელმან მოგუტყვ ჩუენ ყელითა მონათა შენთა წინანასწარმეტყუელთა, მეტყუელმან: ¹⁾ ქუტყანასა, რომელსა შინა თქუენ შესვალთ დამკვდრებად მისა ქუტყანასა არა წმიდა არს, არა წმიდებისა ებრ ეროთა წარმართთა, საძაგულებათა შინა მათთა, რომლითა აღავსენ ივინი ჰირითგან ვიდრე ჰირადმდე შეგინებათა შინა მათთა და აწ ასულთა თქუენთა ნუ მისცემთ ძეთა მათთა, და ასულთა მათთა ნუ მოუყვანთ ძეთა თქუენთა, და ნუ ეძიებთ მშჯღობასა მათსა, და კეთილთა მათთა ვიდრე უკუნისამდე, რათა განძლიერდეთ და ჭამდეთ კეთილსა ქუტყანისასა, და სამკვდრებელად მისცემდეთ ძეთა თქუენთა ვიდრე უკუნისამდე და ეოველთა შემდგომად, რომელნი მოვიდეს ჩუენ ზედა საქმეთა შინა ჩუენთა ბოროტთა, და ცოდვათა ჩუენთა დი-

¹⁾ ბ მსკე კვ და ღდ. ბ მსკე ზ.

და, ვინათგან არა არს ვითარცა ღმერთი ჩუქნი, რომელმან გუ-
 კსნა ჩუქნი უსჯულოებათაგან ჩუქნთა, და მოგვცა ჩუქნი ცხოვრება ❖
 ვინათგან მივაქციეთ დარღვევად მცნებანი შენი, და ვიქორწინეთ იღ
 ერთა თანა ქუჭუანისათა: არა განრისხნენ ჩუქნი ზედა ვიდრე აღსა-
 სრულამდე, არცა დაგვიტყვენ ჩუქნი ნებტად ცხოვრებასა ზედა ❖
 უფალო ღმერთო ისრაელისაო მართალ ხარ შენ, რამეთუ დაუტე- იე
 ვეთ ცხოვრება: ვითარცა დღესა ამას; აჰა ჩუქნი წინაშე შენსა ვართ
 ყოველნი უსჯულოებათა შინა ჩუქნთა, ვინათგან ვერ შესამლებელ
 არს დგომად წინაშე შენსა ამისთვის.

თ ა მ ი ი.

და ოდეს იღოცვიდა ესდრა, და ოდეს აღიარებდა მტირალი ა
 და ევედრებოდა წინაშე ტაძრისა ღმრთისა, შეიკრიბა მისა მიმართ
 ისრაელთაგან კრებული დიდი ფრიად, კაცნი და დედა-კაცნი და ბ
 ერმანი, რამეთუ ტიროდეს ერნი, და აღიმაღლეს ტირილი ❖ და მი-
 უგო სესხნაია ძემან დელიავეისმან ძეთაგან ილლამისთა, და ჰქრქუა ეს-
 დრას: ჩუქნი გარდავხედით წინაშე ღმრთისა ჩუქნისა, და მოვიყვან-
 ნეთ ცოლნი უცხონი ერთაგან ქუჭუანისა, და აწ არს სულგმდელე-
 ბა ისრაელისა ამისთვის ❖ და აწ აღვთქუთა აღთქმა ღმრთისა ჩუქ- ბ
 ნისა, რათა განუტყვენთ ყოველნი ცოლნი, და შობილნი სამათაგან,
 ვითარცა ცნებაჲს: აღდეგ და შეაშინენ იგინი მცნებითა ღმრთისა
 ჩუქნისა, და სჯულისაებრ რათა იყავნ ❖ აღდეგ, ვინათგან შენ ზე- დ
 და არს სიტყუა. და ჩუქნი შენთანა, განმლიერდი და ჰქმენ ❖ და აღ-
 დგა ესდრა, და აყუცა მთავარნი, და მღვდელნი და ლევიტელნი, და ყო-
 ველი ისრაელი, რათა ჰქონ სიტყუსა ამის ებრ, და იფუცვი-
 დენ ❖ და ¹⁾ აღდგა ესდრა ჰირისაგან სახლისა ღმრთისა, და კ
 წარვიდა საუნჯესა შინა სახლისა, და იონანან მისა ელისუფისა, და
 დაჯდა მუნ: ჰური არა ჰამა და წყალი არა სუა, რამეთუ ტიროდა
 გარდასლვისათვის შემოსრულთა ტუჭობისაგან ❖ და წარვლანილ ზ
 იქნა სიტყუა იუდასა შინა და იერუსალემსა შინა, ყოველთა ძეთა
 წარტუჭუნითა, რათა შემოკრებენ იერუსალემს შინა ❖ ყოველი ტ

1) ვ კხდრ. თ.

რომელი უკეთუ არა მოვიდეს სამსა დღესა შინა, სწახსაებრ მთავართა და მოხუცებულთა, აღიღოს ყოველი საქონელი მისი, და იგი განყოფილ იქმნეს კრებულთაგან წარტყუჭნილთასა და შეკრებს ყოველნი კაცნი იუდასნი და ბენიამინისნი იერუსალემს შინა სამსა დღესა, ესე არს თუჲტ მათე მეოცესა შინა დღესა თჳსასა, სხდეს ყოველი ერი წინაჲ სახლისა ღმრთისა მძრწოლარნი სიტყუსათჳს და ზამთრისაგან და აღდგა ესდრა მღვდელი, და ჰქრქვა მათდა მიმართ: თუჲტ გარდაჲდით, და აღიღეთ ცოლნი უცხო თესლთანი შესმინებთ ცოდვასა მიმართ ისრაელისა და აწ მისცემდით ქებასა უფალსა ღმერთსა მამათა ჩუწნთასა, და ჰქმენით სათნო წინაჲ მისსა, და განეყვნით ერთაგან ქუჭუნისა, და ცოლთაგან უცხო თესლთასა და მიუკეს ყოველმან სიმრავლემან ვბითა დიდითა და ჰქრქვს: სიტყუსაებრ შენისა ჩუწნდა მიმართ ვჴეთ და გარნა ერნი მრავალნი არიან, და ჟამი ზამთრისა, და არა არს შესაძლებელ დგომად კარე, და საქმე არა არს დღისა ერთისა ანუ ორთა, რამეთუ ფრიად მრავალი ვცოდეთ სიტყუთა ამით და რათა დადგენ მთავარნი ჩუწნნი ყოველთა შინა სიმრავლესა, და ყოველთა შინა ქალაქთა ჩუწნთა, რომელმან მოიყვანეს ცოლნი უცხო თესლთანი, რათა მოვიდეს ჟამსა შინა ბრძანებისა, და მისთანა მოხუცებულნი ყოველისა ქალაქისაგან, და მსაჯულნი რომელმან მიაქციოს რისხვა გულის წერომისა ღმრთისა ჩუწნისა ჩუწნგან სიტყუსა ამისთჳს და გარნა იონათან მე ასაილისა, და იასსა მე ფეჴჭისა ჩემთანა ამისთჳს, და მესოლამ, და სავაფაი ლევიტელი შეეწოდეს მათ და ევეს ეგრეთ მათა წარტყუჭნილთასა, და განიბნივნეს ესდრა მღვდელი და კაცნი მთავარნი მამულთა სახლსა შინა, და ყოველნი სახელისაებრ რამეთუ მოიქცენ დღესა შინა ზირველსა თჳსა მათესა, რათა იძიონ სიტყვანი და აღასრულეს ყოველმან კაცმან რომელსა ჰყვანდეს ცოლნი უცხო თესლთანი, ვიდრე დღემდე ზირველისა, თჳსა ზირველისა და იზოვნეს მათაგან მღვდელთასა, რომელსა მოჴყვანდეს ცოლნი უცხო თესლთა, მათაგან ისუსა მისა იოსედეკისა, და მშანი მისნი მასია, და ელიეზერი, და იარიმ, და ლადალია და მისცენს

წ ი ვ ნ ი ნ ე ჯ ი ა ს ი

თ ა ვ ი ა.

ა და სიტყვასა ნემისსა, მისა ახალინისსა, იქმნა თუქსა შინა
ბ სასელეფს, მეოცესა წელსა, და მე ვიუაჲ სუსანავირესა შინა და
პ მოვიდა ჩემდა მიძართ ანანა ერცი მძათაგანი ჩემთა, კაცთა თანა
დ იუდასათა, და ვკითხვიდი მათ ცხორებულთა თუხს, რომელნი დარჩ-
ნეს ტუქსთაგან, და იერუსალიმისაგან და მეტყუოდეს მე: რომელი
დ დარჩეს ტუქსთაგან მუნ კერძოთა შინა განბოროტებულეებასა შინა
ღ უღნი, და ბჰენი მისნი დამწუარი ცეცხლითა და იქმნა ოდეს მე-
ე სმა სიტუხა ესე, დაჯავედ და ვტიროდი, და გოდებდი დღე მრავალ,
და ვიქმენ მარსულ და ვევედრებოდი წინაშე ჰირსა ღუთისა ზეცათა-
სა და და¹⁾ ვთქუ: გვედრები შენ უფალო ღმერთო ცათაო. ძლიერ-
რო, დიდად და საშინელო, რომელი დაიმარხავ აღთქმასა და მოწყალე-
ბასა, რომელნი გეგარობენ შენ, და დამცველთა მცნებასა შენსა.
რათა იუქსენ უურნი შენნი შემკრძალველი და თვალნი შენნი განს-
მულ, რომელ სმენად ვედრებაჲ მონისა შენისა, რომელიმე გვედრე-
ბი წინაშე შენსა დღითი დღე და ღამე მეთა თუხს ისრაელთა მო-
ნათა შენთა: და აღვიარებ ცოდვათა თუხს მეთა ისრაელისა, რომელ
ვსცოდე წინაშე შენსა, დამედა სახლმან მამისა ჩემისამან ვცო-
პ დეთ და გარდავლომით გარდავედით შენდა, და არა დავიმარხოთ
მცნებანი შენნი, და ბრძანებანი და სამართალნი რომელნი უბრძა-
ზ ნე მოსეს მონასა შენსა და მოიკსენენ უკუქ სიტუხანი რომე-
ტ დეთ თქუქს, მე განკაბნივნე თქუქს ერთა შორის და და თუ მოიქ-

¹⁾ დანიელ თ. ჭკემოთ თ.

ცეთ ჩემდა მიმართ, და დამარსნეთ მცნებანი ჩემნი, და ზოოთ ივი-
ნი, და უკეთუ იუოს განბნევიანი თქუნი კიდემდე ცისა, მუნითგან
შეკარიბნე თქუნი. და მოვიყვანე თქუნი ადგილსა შინა, რომელი
გამოვირჩიე დამკვდრებად სახელისა ჩემისა მუნ და ესე მონანი შე-
ნი, და ენი შენი, რომელიცა მოვიდენ, ძალითა შენითა დიდითა, და
კელითა შენითა ძლიერითა და კვედრები უკუ შუალო, რათა
იუოს უურნი შენი შემკრძალველნი ვედრებასა სედა მონისა შენისა,
და ლოცვასა სედა მონათა შენთასა, რომელთა ნებასთ მოშიშებად სა-
ხელისა შენისა, და კეთილ წარუძრთე მონასა შენსა დღეს, და მიეც
მას წუალობა წინაშე კაცთა ამათ, და მე ვიქმენ ღვრის მწვედ იფეთა.

თ ა ვ ი ბ.

და იყო თუნი შინა ნისანსა, წელსა მეოცდა სუთსა; არტა-
კსერკს მეფისასა და ღვრო იყო წინაშე ჩემსა: და აღვიდე ღვრო, და
მივეც მეფესა, და არა იყო სხუად წინაშე მისსა და და მრქუა მე მეფემან
რადსათუხ ჰირი შენი შექმუნებულ არს, და არა ხარ ტკივიუელი, და
არა არს ესე თუნიერ გულისა სიბოროტისა და და შექმინა ფრიად.
და ვარქუ მეფეს: მეფეო უკუნისამდე ცხოველ ხარ, არა ვითარ შე-
ვიქმუნავ ჰირსა, ჩემსა ვინათგან ქალაქი სასლი საფლავი მამათა
ჩემთა მოაკრდა და ბჭენი მისნი დამწვარ არიან ცუცსლითა და და
მრქუა მე მეფემან: რათ ამისთუხ შენ გამოიკისავ? და ვევედრე უფა-
ლსა ღმერთსა ცათასა და და ვრქუ მეფისა მიმართ: უკეთუ მეფეო
იხილო კეთილ, და უკეთუ სათნო იუოს მონა შენი წინაშე შენსა,
წარმე საუნო მე იუდასა შინა, ქალაქსა და საფლავსა მამათა ჩემთასა,
და აღვაშენო იგი და სოლო მრქუა მე მეფემან, და სარჯა რომელი
ჯდა მასლობელ მისა, რომლისადმე ჟამისა იქმნების გუა შენი, და
ოდეს მოიქცევი: და სათნო იქმნა წინაშე ჰირსა მეფისასა, და წარ-
მე საუნა მე, და დაუდეგ მას ჟამი და და ვრქუ მეფეს უკეთუ მეფეო
იხილო კეთილად, მომეც მე ებისტოლე მეყდართ მთავართა მიმართ
კერძოთა წიად მდინარისასა რათა მიმიყვანონ მე, ვიდრემდის მივი-
დე იუდასა შინა და და ებისტოლე ასაფის მიმართ მცველისა მდინა-
რისა სამეფოსა, რათა მომეცეს მე ხენი, დაბურვად ბჭისა გოდოლ-

თ ხა,ბ ი ა,ბ ი ბ ი ც ი თ

სა სახლისა, ღ ზღუდესა ზედა ქალაქისათა, ღ სახლსა ზედა, რომელ-
 სა შევიდო ღ მომცა მე მეფემან, ვითარცა კელსა ღუთისა კეთილი
 ღ ჩემთანა ღ ღ მოვედ მკედარო მთავართა მიმართ კერძოსათა წიად
 მდინარესა, ღ მივეც მათ ებისტოლე მეფისა: სოლო წარმოავლინა
 მეფემან ჩემთა თანა უსუცესნი ძალთა ღ მკედარნი ღ ღ ისმინა სა-
 ნაყალათ არონიტმან, ღ თოიბ მონამან ამონისმან ღ ბოროტ მათ-
 და იქმნა, რამეთუ მოვიდა კაცი მოძიებად კეთილისა მეთა ისრაჲ-
 ლისათა ღ ღ მოვედ იერუსალიმს შინა, ღ ვიყავ მუნ სამდღე ღ ღ
 აღვდეგ ღამე მე ღ კაცნი არა მრავალნი ჩემ თანა: ღ არავის მიუ-
 თხარ რომელსა ღმერთი მომცემს, გულისა შინა ჩემსა უოფად ის-
 რაელისა თანა, ღ ზირუტეჲ არა იყო ჩემთანა გარნა ზირუტეჲ რომე-
 ლსაცა ზედა მე ვჯიდ ღ ღ შევედ ბჭესა შინა ღელისასა ღამე, ღ ზირი-
 სა მიმართ წყაროსა ღელოვინისასა, ღ ბჭისა მიმართ სანესკეთასა,
 ღ ვიქმენ განმზრასკელ ზღუდისა თჳს იერუსალიმისა ღ რღუჭ-
 ულისა, ღ ბჭისა თჳს მისისა შეჴმულთა ცეცხლითა ღ ღ
 მოვედ ბჭისა მიმართ ღელოვინსა, ღ საბანელისა მეფეთასა,
 ღ არა იყო აღგილი საცხოვრისა, რომელსაცა ზედა ვჯიდ რა-
 თა განვიდეს ღ ღ აღვედ ზღუდესა ზედა ნაღუარეჲსა ღამე, ღ
 განვიზრასე ზღუდისა თჳს, ღ ვიყავ ბჭეთა შინა ღელისასა ღ მო-
 ვიქეც ღ სოლო მცველთა არა იცოდეს სადათ მოვედ, ღ რამდე
 ვყო, ღ იუდიელთა, ღ მდღელთა, ღ ზატოისანთა, ღ ერის მთავარ-
 თა. ღ სსჭათა, მოქმედთა საქმისა ვიდრე მისდამდე არა ვაუწყე. ღ ვა-
 რქუ მათ თქუწნი ისილეთ განზოროტება ესე რომელსაცა შინა ვართ
 ვითარ იერუსალიმი მოკვრებულ არს, ღ ბჭენი მისნი მიცემულნი ცე-
 ცხლსა: მოვედით აღვაშენეთ ზღუდენი იერუსალიმისანი, ღ ნუ ვიქმნე-
 ბით მისა მიმართ ეჭიდრებასა შინა ღ ღ ვაუწყე მათ კელი ღუთი-
 სს, რომელ არს კეთილად ჩემ თანა, ღ სიტუვანი მეფისანი, რომე-
 ლსა იტეოდა ჩემდა, ღ ვარქუ: აღვდეგეთ, ღ აღვაშენოთ, ღ განძლიე-
 რდებოდეს კელი მათნი კეთილთა შინა ღ ღ ისმინეს სანაყალლათ
 არონიტმან, ღ ტობია მონამ ამმონიტმან, ღ ღლისამ არაბიელმან, ღ
 გუჭცინოდეს ჩუწნი, ღ მოვიდეს ჩუწნდა მიმართ, ღ გუჭცეოდეს:

რად არს საქმე ესე, რომელსა თქუენ ჰყოფთ? ნუ თუ თქუენ წინა აღუდგებით მეფესა და მეურაცხოფთ და მთავრთ მათ სიტყუად, და ვთქუთ მათდა მიმართ: დიერთი ზეცათა, იგი შეგუენვეთის ჩუენ და ჩუენ მონანი მისნი წმიდანი, აღუდგეთ და აღაშენეთ, ხოლო თქუენი არა არს ნაწილი, და სიმაბრთლე და სავსენებელი იერუსალიმსა შინა.

თ ა ვ ი ა.

და აღდგა ელიასუვ მღვდელი დიდი, და მძანი მისნი მღვდელნი, და აღაშენეს ბუენი ვერძისა, ესე განწმიდეს მათ და დადგინეს ბუენი მათ და ვიდრე გოდლისა ას წურთამდე განწმიდეს იგი ვიდრე გოდლამდე ანაძეილისა და მასლობელ მისა აღაშენეს კაცთა იერიქონელთა, და მასლობელ მისა აღაშენა ზაკნურ, მემან ამანისამან და ხოლო ბუე სათევზესი, აღაშენეს მეთა ასანავისთა, ესენი დაბურვიდეს მათ, და დადგენდეს, ბუეთა მათ და კლიტენი მათი, და მოქლონი მათი და მასლობელ მათსა აღაშენა რომოფიდამ მემან ურიისმან მისა აკკოსისმან და მასლობელ მისა აღაშენა მოსოლლამ, მემან ბარატისმან, მისა მასეველისმან, და მასლობელ მათთა აღაშენა სადუკე. მემან ბანანისმან და მასლობელ მათსა აღაშენა ფეკონმი, ხოლო მლიერთა მათთა არა დაიდვეს ქედსა თვისსა საქმესა შინა უფლისა ღუთისა თვისისასა და ბუენი ძველნი აღაშენა იოიდა მემან ფასეკოსმან, და მესულამ მემან ვასოდისმან. ამათ დაბურვს იგინი, და დადგინეს ბუენი მათნი, და კლიტენი, და მოქლონი მათნი და მასლობელ მათსა აღაშენეს მალათია გაბაონელმან, და ევარონ მირნოფით, კაცთა გაბაონისგანმან, და მასუფა ვიდრე საედრადმდე მთავრისა წიად კერძო მდინარისა და მასლობელ მისა აღაშენა ოსიელ მემან არახიევსა, ოქროს მოქმედმან და ანლოს მისა აღაშენა ანანია, მემან როკეიმისმან, და დადგინეს იერუსალემი ვიდრე ზღუდემდე ვრცელისა და მასლობელ მათსა აღაშენა რაფაია მემან სურიისმან, უსუცესმან ხეერის გარემოსთა კერძოსა იერუსალემისათა და მასლობელ მათსა აღაშენა იეღია მემან ერომაფოსმან, და ჰირის ჰირ სახლისა მისისა. და მასლობელ მისსა აღაშენა ათტუფი, მემან ასვანისმან და მეორე წილი აღაშენა მეღსია მემან ირამი-

იბ სმან, ჰ ასუჲ, ძემან ფათმოაბისმან, ჰ ვიდრე გოდლაღმდე მკურ-
 ცხლისა ✱ ჰ მასლობელ მისა აღაშენა სალლუმ, ძემან ალლოის-
 ივ ასუღთა მისთა ✱ ბჰე ღელისა აღაშენსა ანუნ, ჰ მსავანებულთა
 იდ შანონს შინა, ჰ ივინი აშენებდეს მათ, ჰ დაადგინეს ბჰენი მათნი,
 ჰ კლიტენი მათი, ჰ მოქლონნი მათი, ჰ ათასი წერთა ზღუდეთა
 იე შინა ვიდრე ბჰედმდე სანახვეთასა ✱ ჰ ბჰენი სანახვეთანი აღაშენა
 მეღსია, ძემან რიქაბისმან, უსუცესმან გარემოს კერძოსა ვითაჲრ-
 მისმან, მან ჰ ძეთა მისთა. ჰ დაბურეს ივინი, ჰ დაადგინეს ბჰენი
 მათნი, ჰ კლიტენი მათნი ჰ მოქლონნი მათი ✱ ჰ ბჰენი წერო-
 სა აღაშენა სოლომონ ძემან ხალეზეისმან, უსუცესმან კერძოსა მა-
 სფასამან. მან აღაშენა ივინი ჰ დაბურნა ივინი, ჰ დაადგინა ბჰენი
 ივ მათნი, ჰ კლიტენი მათი ჰ მოქლონნი მათი, ჰ კედელი საბანე-
 ლისა სილოამისა მტილთა კერძო მეფეთათა, ვიდრე სარისსამდე ჩა-
 იბ მოსავალთა ქალაქისაგან დავითისა ✱ ხოლო შემდგომად ამისა
 აღაშენა ნემიამ ძემან საფუქისმან, უსუცესმან ნახევარ კერძოსა, ვი-
 ფსურისმან, ვიდრე მტილამდე დავითის საფლავისა, ჰ ვიდრე საბა-
 ნელისამდე შენებულისა, ჰ ვიდრე სახლადმდე ძლიერთა ✱ შემდგო-
 მად ამისა აღაშენეს ლევიტელთა რაჲმ ძემან ვანაიბისმან. შემდგო-
 მად ამისა აღაშენა ასავია, უსუცესმან ნახევარ კერძოსა კვილისმან
 იც კერძოსა ზედა თჳსსა ✱ ჰ შემდგომად ამისა აღაშენეს მმათა მათ-
 თა, ვენეი, ძემან ინადადისმან, უსუცესმან ნახევარ გარემო კერძოსა
 ით კვილისმან ✱ ჰ აღაშენა მასლობელ მისა ასურ ძემან იისუსმან
 უსუცესმან მასფისმან, საზომი მეორისა გოდლისა აღოსოვლისა
 კ შემხებელისა კუთხისა ✱ ჰ შემდგომად ამისა აღაშენა ვარუს, ძემან
 კა ზაფუისმან, საზომი მეორისა კუთხისაგან, ჰ ვიდრე ბჰედმდე სახ-
 ლისა ელიასუვისა მღუდლისა დიდისა ✱ შემდგომად ამისა აღაშენა
 მერამოფ ძემან ურისმან, ძემან აკოსისმან, საზომისა მეორისა
 ბჰითვან სახლისა ელიასუვისა ვიდრე ბოლოდმდე სახლისა ელია-
 კბ სუვისა ✱ ჰ შემდგომად ამისა აღაშენეს მდღელთა კაცთა ველისაგან
 მბ იორღანისა ✱ ჰ შემდგომად ამათსა აღაშენეს ვენიამენ ჰ ასუჲ,

წინა სახლთა თჯსთა, ჰ შემდგომად ამთ აღაშენეს აზარია მეძან
 ჩასისძმან, მისა ანანისა, მასლობელ სახლისა თჯისა * შემდგო
 მად ამთსა აღაშენა ბინეი მეძან აღდროვისძმან, საზომი მეორისა
 სახლისაგან აზარისა, ვიდრე კუთხემდე ჰ ვიდრე მიდრეკილადმდე *
 ფალაქა მისა უზანიისძმან წინა კუთხისა, ჰ გოდლისა ამაღლებუ-
 ლისა, სახლიდამ მეფისა მალაად, რომელია ბჭესა შინა საბნელო-
 თი ჰ შემდგომად მისა ფადაიუს მეძან ფოროსოსძმან * ჰ ნაფინი-
 მისნი მეჯდრობდენ ოფალსა შინა, ვიდრე მტილამდე ბჭეთა წყალ-
 თასა აღმოსავლით მიმართ, ჰ ვიდრე გოდლოდმდე, რომელი იყო
 ამაღლებული * ჰ შემდგომად მათსა აღაშენეს ფსკუიმი საზომი მე-
 ორისა, კერძოსაგან გოდლისა დიდისა, ჰ ვიდრე ზღუდემდე ოფა-
 ლისა * უმაღლესი, ბჭე ცხენთა, აღაშენეს მღველთა, ერთი კაცად
 კაცადმან წინა სახლისა თჯისა * ჰ შემდგომად მათსა აღაშენა სა-
 დდუკ მეძან ემპირისძმან წინაშე სახლისა თჯისა, ჰ შემდგომად ამი-
 სა აღაშენა საძაია, მეძან სეხენიესძმან, საემილაგი ბჭისა აღმოსა-
 ვალთა * შემდგომად მათთა აღაშენა ანანია, მეძან სელემისძმან, ჰ
 ანნომ მეძან სელეფოვისძმან ექუსი საზომი მეორისა, შემდგომად
 მათსა აღაშენა მესულლამ, მეძან ვარახისძმან, წინა საუნჯისა თჯ-
 სისა * შემდგომად ამისა აღაშენა მელისი მეძან სარეფისძმან ვიდრე
 სახლადმდე ნათანიიმისა, ჰ ფართა გამსუიდეველთა წინა ბჭისა სა-
 მსჯავროთასა, ჰ ვიდრე ქორთამდე თავსაკიდურთასა * ჰ საშუალ
 ბჭეთა ცნოვართათა აღაშენეს მჭედელთა ჰ ფარის მსუიდეველთა,

კდ
 კმ
 კპ
 კზ
 კტ
 კთ
 ლ
 ლა
 ლბ

თ ა ვ ი ლ.

და იყო ოდეს ისმინა სანავალლათ, რამეთუ ჩუჭნ ვაშენებდით
 ზღუდესა ჰ ბოროტ მისა იქმან, ჰ განრისხნა ფრიად, ჰ ეცინოდა
 იუდიანთა * ჰ ჰქრქუა წინაშე ძმათა თჯსთა, რომელნი იეჟნენ ძა-
 ლი სომორონთა, ჰ ჰქრქუს: რაჲ იუდიანნი ესენი აღაშენებენ თჯ-
 სსა ქალაქსა, ნუ თუ ზორვად იუაჲ ნათანუ შეუძლებთ დღეს, ანუ
 დღეს, განკურნონ ქუანი ოდესმე ყოფად მათდა მტვერად ქუჭყანისა
 დამწვართა * ჰ ტობია ამახიელი, მასლობელ მისა მოვიდა, ჰ
 ჰქრქუა მათ: ნუ თუ შესწირონ, ანუ ჭამონ ადგილთა ზედა მათთა,

ა
 ბ
 გ

დ არა აღვდეს თუ შელი, და დარღვოს ზღუდე ქებათა მათ და ჰქრება
 ე ნებია: ისმინე ღმერთო ჩუენო, რამეთუ საცინელ ქმნილ ვართ, და
 ვ მიაქციე ეუენდრება მათი თავსა ზედა მათსა, და მიეც ივინი სირ-
 ცხელსა ქუენანასა შინა წარტუენილთასა და ნუ დაჰფარავ უს-
 ზულთებსა მათსა და სოლო იყო ოდეს ისმინეს სანავალლ და
 სობია, და არაბთა, და ამჟანთელთა, რამეთუ გამოვიდენ კოწოლნი
 ზღუდეთა იერუსალიმისათა, ვინათგან დაიწვეს განზობილთა დაუ-
 ცნებად, და ბოროტ მათდა გამოჩნდა და შუკრბენ ყოველნი ერთბა-
 მად, რათა მოვიდენ და დაიხანკონ იერუსალიმსა ზედა, და დარღვი-
 თ ონი იგი და ვევედრენით ღუთისა მიმართ ჩუენისა, და დავადგი-
 ნნეთ საჰმილავნი ზღუდესა ზედა, ვირის ვირ მათთა დღე და ღამე
 ი ვირისაგან მათისა და სოლო ჰქრება იუდა შემუსრვილ არს ძალი
 მტერთა, და ქუენანა მრავალი არს, და ჩუენ არა მალ გვიც აღმენ-
 ია ბად ზღუდისა და იტყოდეს მაჰირეებელნი ჩუენნი: არა იცინა,
 და არა უსილავთ ვიდრემდე მოვიდეთ შორის მათსა, და მოვსწუდნეთ
 ივინი, და დაცსრომად ვქმნეთ საქმე და იყო ოდეს მოვიდენ იუ-
 დიანნი, რომელი მკუდრობდენ მახლობელ მათსა და გვრქვეს ჩუენ:
 ივ აღმოვლენ ყოველთაგან წარმართთა ჩუენ ზედა და დაუტყუეთ
 უმდაბლესთა ადგილთა უკანით ზღუდეთა სართულთასა, და დავადგი-
 ნეთ ერნი ნათესავთა ებრ მახვილითურთ მათით, და კანარკითა მათითა,
 იდ და მშულდითა მათითა და ვისილეთ და აღვადგეთ, და ვარქუთ ზატო-
 სანთა მიმართ და მედარ მთავართა მიმართ და სხუათა მიმართ ერთა:
 ნუ გეშინისთ ვირისაგან მათისა, მოიხსენეთ უფლისა ღუთისა ჩუენ-
 ნისა დიდისა და საშინელისა, და განეწუენით მმათათჳს თქუენთა,
 და მეთათჳს თქუენთა და ასულთა თქუენთა, და ცოლთა თქუენთა, და
 იე სახლთა თქუენთა და სოლო იყო ოდეს ისმინეს მტერთა ჩუენთა,
 რამეთუ ცნობილ იქნა ჩუენდა ღმერთმან ზრასჳა მათი და განაქარგნა, და
 მივიქეცით ყოველნი ჩუენ ზღუდესა კაცად-კაცადი საქმისა მიმართ
 ივ თჳსისა და იქნა მიერ დღითგან ნახევარი განწესებულთა იქმო-
 დეს საქმესა, და ნახევარნი მათნი განმსადებულნი დგენ ბრძოლად და
 კანარკებითა, და ფარებითა, და მშულდებითა, და ჯაჳებებითა, და უსუ-

ცესნი უკანით ვოვლისა სახლისა იუდასა: მაძენებელთა სლუდისა **ა** **ბ**
 მტკირთველთა აღიზისა საჭურველისა თანა ერთითა კელითა თუ-
 სითა იქმოდეს საქმესა, **ბ** მეორითა ეპურათ მახული **ა** მაძენებელ-
 თა ერთისა კაცად-კაცადისა მახული იუო მორტყეული თანა წელსა
 მისსა, დაამენებდეს, **ბ** ჰბერვიდეს, საუჯრითა მახლობელ მათსა **ა**
ბ ვარკუთ ზატოსანთა სიძარტ, **ბ** მოსუცებულთა მიძარტ, **ბ** სხვა-
 თა მიძარტ ერთა: საქმე დიდი არს **ბ** ვრცელ, **ბ** ჩუტნ განუოფილნი
 ვართ ზღუდესა ზედა შორს კაცად-კაცადი მძისაცან თვისსა **ა** აღ-
 გილსა ზედა სადაცა ისმინოთ კმაჲ საუჯრთა, მუნ მოიბრინინოთ
 ჩუტნდა მიძარტ, **ბ** ღმერთი ჩუტნი განეწეოს ჩუტნთჳს **ა** **ბ** ჩუტნ
 ვიუოთ მოქმედნი საქმისა **ბ** ნახეგვარსა ჩუტნსა ეპურათ კაპარჭი აღ-
 მოსავალითგან ნათლისა დილისა, ვიდრე აღმოსლვადმდე ვარსკე-
 ლავთა **ა** ზოლო მას ეამსა შინა ვარკუთ ერთა: თუთეულმან ყრმა-
 თა თანა თუსთა რათა ვეცნეთ შორის იერუსალემსა შინა: **ბ** იქმე-
 ნით თქუტნ მცველნი ღამე, **ბ** დღე საქმესა ზედა **ა** სოლო მე **ბ** მძა-
 ნი ჩემნი, **ბ** ვრმანი, **ბ** კაცნი მცველნი რომელნი იუუნენ უკანით
 ჩუტნსა არა განვიძარცვიდით შესამოსელსა ჩუტნსა მუნ არცა ერ-
 თი ჩუტნგანი.

თ ა ვ ი ა.

ღ იუო დაღადებამ ერთა **ბ** ცოლთა მათთა დიდი მძათა ზედა თუ-
 სთა იუდასათა **ა** **ბ** იუუნენ ვინმენი რომელნი იტეოდეს: ძენი ჩუტნნი
ბ **ბ** ასულნი ჩუტნნი მრავალ არიან ჩუტნდა, **ბ** რათა მოვიდოთ ფასითა
 იუქლი **ბ** ვეჭამოთ **ბ** ვცოცსლეობდეთ **ა** **ბ** იუუნენ ვინამენი რომელნი
 იტეოდეს: ავარაკნი ჩუტნნი, **ბ** ვენაკნი ჩუტნნი, **ბ** სახლნი ჩუტნნი,
 ჩუტნ რათა ვსცეთ წინდად, **ბ** მოვიდოთ იუქლი, **ბ** ვეჭამოთ **ა**
ბ იუუნენ ვინმენი, რომელნი იტეოდეს: სესხით მოვიდოთ ვეცხლი
 სარკთა ზედა მეფისა, მივცეთ ავარაკნი ჩუტნნი, **ბ** ვენაკნი ჩუტნნი,
ბ სახლნი ჩუტნნი **ა** **ბ** აწ ვითარცა კორცი მძათა ჩუტნთა კორცნი
 ჩუტნნი: ვითარცა ძენი მათნი. ძენიცა ჩუტნნი, **ბ** აჴა ჩუტნ და-
 ვიძინებთ ძეთა ჩუტნთა, **ბ** ასულთა ჩუტნთა მონებასა შინა, **ბ** არიან
 ასულთაგან ჩუტნთა მკეკლად, **ბ** არა არს ძალნი კელთა შინა

ჩუწნთა მოსყიდვად, ღ აგარაჲნი ჩუწნნი, ღ ვენაჲნი ჩუწნნი დიდ
 ვ მემძლეთა თანა ზ ღ შევწუხენ ფრიად, ოდეს ვისძინე ღალადებაჲ
 ზ მათი ღ სიტყვანი ესენი ზ ღ განისრანა გულმან ჩემმან ჩემ შორის,
 ღ შევირისნენ მწერობელთა, ღ უხუცესთა, ღ ვარქუ მათ: აღნადგინე-
 ზსა ნუცა თუთოეული ძმათა ჩუწნთაგანი თუხსა მოიგებს რომელი
 ლ თქუწნ მოიგეთ; ღ შევერიბე წინა აღმდგომად მათ გრებული დი-
 ლ ღ ვარქუ მათ ზ ჩუწნ მოვიუიდეთ ძმანი ჩუწნნი იუდეიანნი, გან-
 ლ სეიდულნი წარმართთა, ძალისაებრ ჩუწნისა, ხოლო თქუწნ გან-
 ლ ვიდენით ძმანი თქუწნნი, ღ მოგვეცნეს ჩუწნ; ღ დადუმეს ღ ვერა
 თ ზოვეს რაჲ მოგვკონ ზ ღ ვთქუ: არა არს კეთილი საქმე, რომელი
 ლ ჰქუავთ თქუწნ: ეგრეთ არა შიშსა შინა ღუთისა ჩუწნისა რომელ
 ლ ხუალოთ, განივლტით თუ ეუწდრებისაგან წარმართთა ძტერთა ჩუწნ-
 ლ თა ზ მეცა, ღ ძმათა ჩემთა, ღ ცნობილთა ჩემთა, ვახშად მივეცით
 ია მათ ზენაზი ღ იფელი, დაუტევნეთ უკუწ მოვასსობაჲ ესე ზ ხოლო
 ლ შოაქციეთ მათდა დღეს აგარაჲნი მათნი, ღ ვენაჲნი მათნი, ღ ზე-
 ლ თისხილნი მათნი, ღ სახლნი მათნი, ღ ვეცხლისაგან იფელისა, ღ
 იბ ღჯნო, ღ ზეთი, მიეცით მათ ზ ღ იტუოდეს მივსცეთ ღ მათგან არა
 ლ ვიძიოთ, ეგრეთ ვჰქოთ, ვითარცა შენ იტუე. ღ მოუწოდე მდღელ-
 იკ თა, ღ ვაფუცენ ივინი, ეოფად სიტყუსაებრ ამისა ზ დავიბერტუენ
 ლ სამოსელნი ჩემნი, ღ ვარქუ: ესრეთ რათა განბერტუენეს ღმერთმან
 ლ ეოველნივე კაცნი, რომელნი არა აღასრულებენ სიტყუასა ამისსა,
 ლ სახლისაგან მისისა, ღ შრომისაგან მისისა, ღ რათა იეოს ეგრეთ
 ლ განბერტუილ, ღ ცარვილ. ღ ჰქუა ეოველმან სიმძრაველმან, ამინ:
 ლ ღ აქებდეს ღმერთსა, ღ ქმნეს ერთა, სიტყუსაებრ ამისა ზ მიერ
 ლ დღითგან რომელსა შინა ბრძანა მეფემან ჩემდა, ეოფად წინამძღუ-
 ლ რად მათდა ქუწყანასა შინა იუდასა, წლითგან ოცისა, ღ ვიდრე
 ლ წლადმდე მეოცდა ოთრმეტისა არტაკსერკს მეფისა, წელთა ათორ-
 იე მეტთა, მე ღ ძმათა ჩემთა სასრდელი მათი არა ვჰამეთ ზ ღ სასრ-
 ლ დელი ზირველთა რომელი ზირველ ჩემსა დაამძიმებდეს მათ; ღ მო-
 ლ დეს მათგან ზურსა შინა ღ ღჯნოთა ღ ვეცხლთა ეოველთა ზედა
 ლ დღეთა დიდრაქმა ორმეოცი: ღ მსახურნიცა მათნი უფლებდეს ერთა,

ხოლო მე არა ვევა ვერეთ შიშისათჳს ღუთისა ❖ დ სჳქმესა ში-
 ნა სლუდე ესე აღვაშენე, დ აგარაკი არა მოვიტე: დ ვოკკლნი ერმა-
 ნი ჩემნი შეკრებულნი იუწენენ მუნ სჳქმესა ზედა ❖ ხოლო იუდიე-
 ლნი დ უსუცენნი ას ორმეოცდა ათნი კაცნი, დ რომელნიცა მო-
 სრულ იუწენენ ჩუწნდა მოძარტ წარმართთაგან, რომელნი კარემოს
 ჩუწნსა თანა ტრანჳესსა ჩემსა ❖ დ იუწენენ განმსაღებულნი ჩემდა,
 ვოველსა დღესა ზედა ზუარაკი ერთი, დ ვერძი ექუსი რჩეულნი, დ
 თსა იუწენენ ჩემდა, დ მფორინველნი. დ შორის ათთა დღეთა ვოველ-
 თა ღჯნო მრავალი, დ ამასთანა ჰური უფლებასა ჩემსა არა ვიძიე,
 რამეთუ შიშეა მონება ერთა ამათ ზედა ❖ მომიკსენე მე, დმერთო
 ჩემო, კეთილთა შინა ვოველი რაოდენი უყავ ერთა ამათ.

ივ
 იბ
 იწ
 ით

თ ა 3 ი 3.

ხოლო იუო ოდეს ესმით სანავალლათს დ ტობიას, დ ღისამს
 არაბიელსა, დ სსუათა მტკერთა ჩუწნთა, რამეთუ ვაშენებ სლუდეასა,
 დ არა დარჩათ მათ შინა სულთქმა: დ მე ვიდრე ეამადმდე მისა კარი
 არა დავადგინენ ბჭეთა შორის ❖ დ წარმოავლინეს სანავალლათ
 დ ღისამ ჩემდა მოძარტ, მეტეუწლთა მოვედ დ შევეკრბეთ ერთად
 დაბათა შინა ველსა ზედა ონოდ წოდებულსა, ხოლო იგინი განი-
 შრასხედეს ჩემდა ვოფად ბოროტსა ❖ დ წარავლინე მათდა მიძარტ
 მოციქულნი, დ ვეტეოდნი: სჳქმესა დიდსა ვიქმ მე, დ არ ძალმიც
 შთამოსლვა, რათა არა დაეყოვნოს სჳქმე: ხოლო რაჳამს შევესრუ-
 ლო იგი, გამოვიდე თქუწნდა მიძარტ ❖ დ წარმოავლინეს ჩემდა
 მოძარტ, ვითარცა სიტყუა ესე; ოთხ გსის დ წარავლინე მათდა მი-
 ძარტ შემდგომად ამისა ❖ დ მოავლინა ჩემდა მოძარტ სანავალ-
 ლათ მესუეთ ერმა თჳსი, დ ეპისტოლე განსმული ველსა შინა მის-
 სა, დ იუო დაწერილი მას შინა ❖ წარმართთა შორის სმენილ არს
 დ ღისამ ჳრქუა: რამეთუ შენ დ იუდიანნი განიზრასხავთ განდგო-
 მად, ამისთჳს შენ აშენებ სლუდეას, დ შენ რათა იქმნე მათდა მე-
 ფედ ❖ დ ამის მიძარტ წინასწარმეტეუწლთა ადგინებ თავისა შენი-
 სათჳს, რათა იქმნე იერუსალემს შინა მეფედ იუდასა ზედა, დ აწ
 მიეთხრას მეფესა სიტყუანი ესე, დ ამისთჳს აწ მოვედ, რათა ვუოთ

ა
 ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ხ

ც ზრახვა ერთად ❖ ღ წარვაჟლინნეთ მისდა მიმართ, მეტეუჭლთა:
 არა იქმნეს სიტყუას ამისებრ, ვითარცა შენ იტყუ, რამეთუ გული-
 თ საგან შენისა შენ სტეუვი ამათ შინა ❖ რამეთუ უოველნი გუაშინე-
 ბენ ჩუჭნ, მეტეუჭლნი; მოუღონოვდებიან გეღნი მათნი საქმისა
 ი ამისგან, ღ ნუ ჰყოფენ: ღ აწ დაჟამტვიცენ გეღნი ჩემნი ❖ სოლო
 მე შევედ სახლსა სეჟასსა მისა დაღაიისა, მისა მეთავეილისა, ღ
 იგი დაგშული, ღ ჰრქუა ❖ რათა შევეკრბეთ სახლსა შინა ღუთისასა
 ია საშუალ მისსა, ღ დავეშეთ კარნი მისი, რამეთუ მოვლენ ღამით,
 იბ რათა მოგკლან შენ ❖ ღ ვარქუ: ვინ არს კაცი, ვითარცა მე, ღ ი-
 ლტოდეს, ღ ვინ ვითარცა მე, რომელი შემოვიდეს სახლსა შინა, ღ
 იკ ცოცხალ იეოს; არა შევიდე ❖ ღ ვცან, ღ აჰა ღმერთმან არა მოა-
 იღ ვლინა იგი: რამეთუ იწინასწარმეტეუჭლა სიტუა ჩემ ზედა ❖ ღ
 ტობია ღ სინაჟაღლათ მოინადნეს ჩემ ზედა თემნი, რათა შეგუაში-
 იე რამეთუ რათა მაუჭუჭღრებდენ მე ❖ მოიხსენე ღმერთო ტობიასი ღ
 სანაჟაღლათისა, საქმეთაებრ მათთა ამათ ღ იოღიას ზედა წინას-
 იუ წარმეტეუჭლისა, ღ სხუათა წინასწარმეტეუჭლთა, რომეღნი მამი-
 იუ ნებენ მე ❖ ღ აღსრულდა ზღუდე, მეოცდა ხუთესა შინა თუჭსა
 იბ ელულასა (ავკსტოსა), ორმეოცდა ათორმეტსა დღესა ❖ ღ იუ
 ოდეს ესმათ უოველთა მტერთა ჩუჭნთა, ღ შეეშინათ უოველთა წარ-
 მართთა რომეღნი გარემოს ჩუჭნსა, ღ დაეცათ შიში დიდი წინამე
 თუაღთა მათთა, ღ ცნეს, რამეთუ უფლისგან ღუთისა ჩუჭნისა შე-
 ილ სრულებულ იქმნა საქმე ესე ❖ ღ დღეთა ამათ შინა მრავალთაგან
 მჟვრობელთა იუღასთა მოციქულნი წარმოიგ საფროდეს ტობიას მი-
 თ მართ ღ ტობიას მოციქულნი მივიდოდეს მათდა მიმართ ❖ რამეთუ
 მრავალნი იუღასა შორის ეფიცნეს მას რამეთუ სიძე იუო სეხენი-
 კ სი მისა ირახის: ღ იონათან მეძან მისმან მოიუჭანას ასული მესუ-
 ღ ღამისა მისა ვარახისა, ცოლად ❖ ღ სიტუენი მისნი იუჭნეს მე-
 ტეუჭლ ჩემდა მომართ, ღ სიტუენი ჩემნი იუჭნენ კამოტანიღნი
 მისა: ღ ეპისტოლე წარმოგ საგნა ტობია, რათა შეაშინოს მე.

თ ა ვ ი ზ .

და ¹⁾ იყო ოდეს აღმშენეს ზღუდენი, და დაჰვიდე კარნი: და აღ- ა
 ვრიცხნე მეკარენი, და მგალობელნი, და ლეჳიტელნი და და უბრძანე ბ
 ანანიასა მძასა ჩემსა, და ანანია უხუცეს სახლისა, რომელია იერუსა-
 ლიმსა შინა, რამეთუ იგი იყო ვითარცა კაცი ჭეშმარიტი, და მოშიში
 ღმრთისა უფროს სსწათასა და და ვარქუ მათ: რათა არა განგებოდეს გ
 ბჭენი იერუსალიმისანი, ვიდრე აღმოსლვადმდე მზისა: და კუაღად
 მათ მღუძართა, რათა დაჰმეიდენ ბჭეთა, და დასოლვიდენ სოლებითა,
 და დაჰვადგინენ მკუმილაენი მკუდროთაგან იერუსალიმისათა, კაცად
 კაცადისა საკუმილაგსა შინა თჳსსა, და კაცად კაცადი წინაშე სახლი-
 სა თჳსისა და ხოლო ქალაქი იქმნა ვრცელი და დიდი, და ვრი მცი- დ
 რე მას შინა, და არა იეჳნეს სახლნი აღმშენებულნი და და მოსცა ე
 ღმერთმან გულსა ჩემსა, და შემოჰგრიბენ წარჩინებულნი, და მთავარ-
 ნი, და ვრი კრებულსა შინა, და ვჰოე წიგნი აღრიცხვისა მათისა
 რომელი განვიდოდეს ჰირველ, და ვჰოე დაწერილსა მას შინა და და ვ
 იგინი მენი კერძოსნი აღმოსრულნი ტეჳწობისაგან წარტეჳწნილ-
 ნი, რომელნიცა წარსტეჳწნა ნაბუქოდონოს მეფემან ბაბილონისა-
 მან, და მოიქცენ იერუსალიმს შინა და იუდასა, თჳთუელი კაცი
 ქალაქსა შინა თჳსსა და ზორაბაბელითურთ და იისუსით, ელისუმ, ხ
 და ნემით, აზარია, და ვეელმა ნემან, მარდოხეი, ვასანს, მასაფარაფ,
 ეზდრა, ვოლუია, ინაუმი, ვაანა, მასფარ, კაცნი ერისა ისრაელისა-
 თა და მენი ფოსროხისნი, ორიათას ას სამეოცდა ათორმეტნი და ტ
 მენი საფათისანი, სამას სამოცდა ათორმეტნი და მენი ირანისნი, თ,ი
 ექუსას ორმეოცდა ათორმეტნი და მენი ფათობისნი, მეთა იისუ-
 სთა და იობისთა, ორი ათას ექუსას და ათვრამეტნი და მენი ელამ- იბ
 სნი, ათას ორას ორმეოცდა ათოთხმეტი და მენი სოფფუისნი, რვაას ივ
 ორმეოცდახუთი და მენი ზასანისნი მუდას სამეოცი და მენი ვანუი- ად,ი
 სნი, ექუსას ორმეოცდა რვა და მენი ვერეისნი, ექუსას ოცდა რვა და ივ
 მენი ღეთადისნი, ორიათას სამას ოცდა ორი და მენი აღონიკამის- იზ,ი
 ნი, ექუსას სამეოცდა მუდნი და მენი ვაღუისნი, ორიათას სამეოცდა ით

¹⁾ ზიარქუ მთ.

კაკა შუდი ❖ ძენი იღინისნი, ექქუსას ორმეოცდა ათოთხმეტნი ❖ ძენი
 კბ ათირისნი, ჭ მძანი ესეკიასნი ოთხმოცდა ათთრვაბეტი ❖ ძენი
 კბ ისამიასნი, სამას ოცდა რვა ❖ ძენი ვასეიასნი, სამას ოცდა ოთ-
 კდ სნი ❖ ძენი არიუთისნი, ას ათორმეტნი, ძენი ასენისნი ორას ოცდა სა-
 კკეკე ძენი ღავანისნი, ოთხმოცდათხუთმეტნი ❖ ძენი ვეფუაღვიმის-
 კუნ ნი, ასოცდა სამი, ძენი ათაფისნი, ორმეოცდა ათექქუსმეტნი ❖ ძენი
 კჭ ანაფოთისნი, ასოცდა რვა ❖ ძენი ახამოფისნი, კაცნი ვიფისნი,
 კთ ორმოცდა ორნი ❖ კაცნი კარიაფიარბიძელებნი, კაფირისნი, ჭ ვირთ-
 ლ ფისნი, შუდას ორმეოცდა სამი ❖ კაცნი არამისნი, ჭ ღავასნი,
 ლაბ ექქუსას ოცდა ერთი ❖ კაცნი მახიმასისნი, ას ოცდა ორნი ❖ კაცნი
 ლე ვეფილისნი ჭ აივისნი, ას ოცდა სამი ❖ კაცნი ანავისნი მეორე-
 ლდ ათექქუსმეტნი ❖ კაცნი ილამისნი, ათას ორას ორმეოცდა ათორმე-
 ლე ტნი ❖ ძენი ირამისნი, სამას ოცნი ❖ ძენი იერისთისნი, სამას
 ლვზ ორმეოცდა ხუთნი ❖ ძენი ლოდოვისნი, აღიღისნი ჭ იონისნი,
 ლჭ შუდას ოცდა ერთი ❖ ძენი ანანისა, სამი ათას ცხრა ას ოცდა ათ-
 ლთ ნი ❖ მღდლებნი, ძენი იოდისნი სასლსა შინა იისუსა, ცხრას სა-
 მ მეოცდა ათსამეტნი ❖ ძენი ემძირისნი, ათას ორმეოცდა ათორ-
 მაკმ მტნი ❖ ძენი ფასსეურისნი, ათას ორას ორმოცდა შვიდი ❖ ძენი
 მკ ირამისნი, ათას ათ შვიდმეტნი ❖ ლევიტელებნი ძენი ისუსისა კა-
 მდ დმილურისა ❖ ძეთაგან უდუილისთა, სამეოცდა ათოთხმეტნი ❖
 მე,მვ მგალაბელებნი ძენი ასაფისნი, ასოცდა რვა ❖ მეკარენი, ძენი სე-
 მზ ლუმიას, ძენი ათირისნი, ძენი თელმონისნი, ძენი აკუევისნი, ძენი
 მჭ ატიტისნი, ძენი ვინისნი ასოცდა ათვრვაბეტი ❖ ნაფამისნი, ძენი
 მთ ილამისნი, ძენი ასეფისნი, ძენი ზავაოფისნი ❖ ძენი კირასისნი,
 ძენი სისაინისნი, ძენი ფადონისნი ❖ ძენი ღავანისნი. ძენი აღა-
 ვისნი. ძენი აკუევისნი. ძენი უთავეისნი. ძენი კითარისნი, ძენი ღავისნი,
 ნ ძენი სელემისნი ❖ ძენი ანაისნი, ძენი სადენისნი. ძენი ღაარისნი ❖
 ნა,ნბ ძენი რაანისნი, ძენი რაასონისნი, ძენი ნეკოდისნი ❖ ძენი ღიზამლი-
 ნვ სნი, ძენი ოზინისნი, ძენი ფესინისნი ❖ ძენი ვისიინისნი, ძენი მე-
 ნდ ნონისნი, ძენი ნეფოსაისნი ❖ ძენი ვაკუეისნი, ძენი ახიფისნი, მე-

ერთი წარკითხულსა ❖ ხოლო ჰქრქუა ნეემია დ ესდრას მღვდელმან დ
 მწერალმან, დ ლევიტელთა, დ მთარგმნელთა ერთა დ ჰქრქუეს
 ეოველთა ერთა: დღე წმინდა არს უფლისა ღუთისა ჩუწნისა, ნუ გო-
 დებთ, დ ნუ სტირთ, ვინათგან ტიროდეს ეოველნი ერთი, ოდეს
 ესმოდათ სიტყვა სჯულისა ❖ დ ჰქრქუა მათ: წარვედით დ ჰამეთ
 ცმელი, დ სუთ ტკბილი, დ წარმოუგსაენეთ წილი მათი არა მქო-
 ნებელთა, რამეთუ წმიდაა არს დღე უფლისა ჩუწნისა, დ ნუ მოი-
 წეინებთ, რამეთუ სინაზრული უფლისა ესე არს ძალი ჩუწნი ❖ ხოლო
 ლევიტელნი აღუძებდეს ეოველთა ერთა, მეტუწლნი: დუმენით რა-
 მეთუ დღე წმიდაა არს, დ ნუ შეიურვებთ ❖ დ განვიდოდეს ეოველ-
 ნი ერთი ჰამად დ სმად, დ წარმოვლინებად წილი, დ ეოფად მუწ-
 ბისა დიდისა, რამეთუ გულის კმად ევეს სიტყვა, რომელი ასწავეს
 მათ ❖ დ დღესა შინა მეორესა შეკრებენ მთავარნი მამულთა ეოვე-
 ლთა თანა ერთა, მღვდელნი დ ლევიტელნი ესდრას მიძართ მწერ-
 ლისა, რათა გამოუთარგმნიდეს ეოველთა სიტყვასა სჯულისასა ❖
 დ ჰოკეს წერილი სჯულსა შინა, რომელი აძცნო უფალმან კელითა
 მოსესითა, რათა დაივანებდენ მენი ისრაელისანი კარავთა შინა
 დღესასწაულსა თუწსა მემუდისასა ❖ დ რათა ექადაგაონთ სავეირითა
 ეოველთა შინა ქალაქთა მათთა დ იერუსალიმს შინა. დ ჰქრქუა ეს-
 დრა: განვედით მთასა ზედა, დ მოიღეთ რტონი სეთის ხილთანნი,
 დ რტონი ხისა კვიპროზთანნი, დ რტონი მერსინისანნი დ რტონი
 ფინიკისანნი, დ რტონი ხეთ-მალნარათათა, ქმნად ტალავართა წერი-
 ლისაებრ ❖ დ განვიდეს ერთი, დ მოიღეს, დ ჰქმნეს თავისა თვისი-
 სა ტალავარნი კაცად კაცადმან სართულსა ზედა თვისსა, დ ესოთა
 შინა თვისთა, დ ესოთა შინა სახლისა ღუთისა, დ სივრცესა ზედა
 ბჰეთა წვალთასა, დ სივრცესა ზედა ბჰეთა ეურემისათა ❖ დ ევეს
 ეოველმან კრებულმან, რომელნი მოიქცნენ ტუწწობისკან, ტალავა-
 რნი, დ დასხდეს ტალავართა შინა, რამეთუ არა ექმნათ, დღითგან
 ისო მისა ნავესა ესე ვითარი მეთა ისრაელისათა ვიდრე დღემდე
 ამისა, დ ეო მუწბაად დიდი. დ იკითხვიდეს წიგნსა შინა სჯულისა
 ღუთისასა ეოველსა დღესა, დღითგან ჰირველისა ვიდრე დღემდე

თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 ის

უკანასკნელისა ღ ქმნეს დღესასწაული შუდ დღე, ღ დღესა შინა მე-
რვესა კრება ჩუჭულეებისა ებრ.

თ ა ვ ი თ.

ს
ბ
გ
დ
ე
ვ
ზ
ი
ი
ლ
მ
ნ
ო
ო
რ

სოლო დღესა შინა ოცდა მეოთხესა თუსა ამის, შეგობეს მენი
ისრაელისანი მარხვათა შინა, და მამათა შინა, და მტუჭრი თავთა
ზედა მათთა ❖ და განევენეს მენი ისრაელისანი ეოვლისაგან მისა
უცხოდასა, და აღიარებდენ ცოდვასა თვისსა, დაუსჯულოებასა მამა-
თა თუსთათა ❖ დადგეს სადგომელსა ზედა თუსთა, და იკითხვი-
დეს წიგნსა შინა სჯულისა უფლისა ღუთისა თუსისა ოთხკზის
დღეთა შინა, და იუწუნენ აღმსარებელნი უფლისადმი, და თავგანის
მცემელნი უფლისა ღუთისა თუსისა ❖ დადგეს ხარისხსა ზედა ლე-
ვიტელთა ისუ, და მენი კადმილისნი, სახანია მე სარავისა, მენი ხა-
ნანისნი, და ღაღადებდეს ხმითა დიდითა უფლისა მიმართ ღუთისა
თუსისა ❖ და ეტოდეს ლევიტელნი, იისუ და კადმილი: აღდევით
აკურთხეთ უფალი ღმერთი ჩუჭნი საუკუნიდგან ვიდრე უკუნი-
სამდე. და ვაკურთხო სახელი დიდებისა შენისა, და შესწირონ ეო-
ველსა შინა კურთხევასა და ქებასა ❖ და ჰქრქვა ეზდრა: შენ ხარ თუთ
უფალო მხოლო, შენ ჰქმენ ცანი, ღ ცანი ცათანი, ღ ეოველი
ჰყდრობამ მათი, ქუჭუნანამ, ღ ეოველი რაოდენი არს მას ზედა,
ზღუბა, ღ ეოველი რამ არს მას შინა. ღ შენ ცხოველ ჰყოფ ეო-
ველთა ღ მხედრობანი ზეცისანი შენ თავგანის ცცემენ ¹⁾ ❖ შენ
ხარ უფალი ღმერთი, შენ გამოირჩიე აბრაამ, ღ გამოიუვანე იგი
კერძოსაგან ქალდეველთასა, ღ დასდევ სახელი მისი აბრაამ ❖ ღ იზო-
გენ გული მისი საწმუნო წინაშე შენსა, ღ აღთქუ მისთანა აღთქმა
მიცემად მას ქუჭუნანამ ქანანისა, ღ ქეტელისა, ღ ამორეველთანა, ღ
ფერეშელთა, ღ ევესეისა. ღ კერგესელისა, ღ ნათესავსა მისსა: ღ
აღასრულენ სიტუჭანი შენნი, რამეთუ მართალ ხარ ❖ ღ ²⁾ იხილე
ძურ ხილულობანი მამათა ჩუჭნთა ეგვიპტესა შინა, ღ ღაღადებამ
მათი იმინე ზღუბასა ზედა მეწამულსა ❖ ღ მიეც სასწაულნი ღ

¹⁾ ა მოსე იბ. — ²⁾ ბ მოსე ბ ღ იდ. გ მოსე იბ. ეზეკია გ. რომაელ. ი.
გაღატელთა გ.

ნიმნი ეგვტესა შინა ფარაოჲსა ზედა, ჰ ეოველსა ზედა მონასა
 მისსა, ჰ ეოველსა ზედა ერსა ქუჭყანისა მისისა; საცნაურ ეავ,
 რამეთუ აღტყინდენ მათ ზედა, ჰ ჰქმენ თავისა შენისა სახელი
 ვითარცა დღე ესე ❖ ჰ ზღუაჲ ¹⁾ განეავ წინაშე მათსა, ჰ ვიდოდეს ია
 შორის ზღუაჲსა კმელად, ჰ მდევარნი მათნი ჰ ანთქენ სიღრმესა
 შინა, ვითარცა ლოდი წუალსა შინა ძლიერსა ❖ ჰ ²⁾ სწუტითა იბ
 ღრუბლისათა უძლოდი მათ დღესა მას შინა, ჰ სწუტითა ცეცხლი-
 სათა ღამე, რომელიცა განუნათლებდა მათ გზასა, რომელსაცა ვი-
 დოდეს ❖ ³⁾ ჰ მათსა ზედა სინასა გარდმოხვეულ ჰ ეტეოდი მათ იგ
 ზეცით, ჰ მისცენ მათ მსჯავრნი ჰ სამართალნი, ჰ სჯული ჰეშმა-
 რიტი, ბრძანებანი და მცნებანი კეთილნი ❖ შვებითი სიწმიდისა იდ
 შენისა გამოუჩინენ მათ, მცნებანი, ჰ ბრძანებანი, ჰ სჯული უბრძა-
 ნენ მათ, კვლითა მოსესითა მონისა შენისათა ⁴⁾ ხოლო ჰური ზე-
 ცით მოეც მათ სიემილსა შინა მათსა განსამდებელად მათდა. ჰ წუ-
 ლი კლდით გარდამოუცენე მათ მწუურვილებასა შინა მათსა. ჰ არქუ
 მათ, რათა შევიდნენ, ჰ დაიპკიდრონ ქუჭყანა, რომელსა ზედა გან-
 მარტენ კვლნი შენნი მიცემად მათდა ❖ ხოლო იგინი ჰ მამანი იე
 ჩუჭნი ამჰარტავენბდეს, ჰ განიფიცხნეს ქედნი თუხნი, ჰ არა ისმი-
 ნეს მცნებანი შენნი ❖ ჰ არა ინებეს სმენად, ჰ არა მოიხსენებდენ ივ
 საკვრველებათა შენთა, რომელნი ჰქმენ მათდა: ჰ განიფიცხნეს
 ქედნი თუხნი, ჰ მისცემდენ თავსა, რათა მიიქცენ მონებასავე თუხ-
 სა ეგვტედ. ხოლო შენ დმერთო მოწუალეო ჰ შემწენარებელო,
 სულგმელო ჰ მრავალ მოწუალე, ჰ არა დაუტევენ იგინი ❖ ⁵⁾ ხო იხ
 ლო კვალადცა ჰქმნეს თავისა თუხისა კბოცა გამომდნარი, ჰ იტეო-
 დეს: ესენი არიან დმერთნი რომელთა გამოკუეგანეს ჩუჭნ ეგვტე-
 დამ, ჰ ქმნეს კმობანი დიდნი ❖ ხოლო შენ მოწუალეობითა შენითა იტ
 მრავლითა არა დაუტევენ იგინი უდაბნოთა შინა, ⁶⁾ სწუტი ღრუბ-
 ლისა არა მიაქციენ მათგან დღეთა შინა, რომელიცა უძლოდა მათ
 გზასა ზედა, ჰ სწუტი ცეცხლისა ღამე, რომელიცა განუნათლებდა

¹⁾ ჰ მოსე იდ ჰ ქლ.—²⁾ ჰ მოსე ივ.—³⁾ ჰ მოსე თ. ე მოსე დ.
⁴⁾ ჰ მოსე ივ ჰ იზ. დ მოსე ე.—⁵⁾ ჰ მოსე ლ.—⁶⁾ ჰ მოსე ივ.

ით მათ გზასა, რომელსაცა ვიდოდეს ❖ დ სული შენი სასიერო მის-
 ცუნ, რომელმან ასწაოს მათ: დ მანანა შენი არა მოაკლენ ზირობ-
 ბ კან მათთა, დ წვალი მიეც მათ წუურილებასა შინა მათსა ❖ დ ორ-
 მეოცთა წელთა გამოხარდენ ივინი უდაბნოსა შინა, დ არა რაჲ
 მოაკლდა მათ: სამოსელნი მათნი არა დაძუტლდებოდეს დ კამლნი
 კა მათნი არა განცუდებოდეს ❖ დ მიეცუნ მათ მეფობაჲ, დ ერი განუყავ
 მათ: დ ¹⁾ დაიმკვიდრეს ქვეყანაჲ სიონისა მეფისა ესებონისა, დ
 კბ ქუტყანაჲ ოვ მეფისა ბასანისა ❖ დ განამრავლენ მენი მათნი ვი-
 თარცა ვარსკვლავნი ცისანი, დ შეიყვანენ ივინი ქუტყანასა შინა,
 რომელსაცა ეტყოდნ მამათა მათთა შევიდნენ მენი მათნი, დ დაიმ-
 კბ კვდრეს შესვლად დ დამკვიდრებად ❖ დ შემუსრნენ წინაშე მათსა
 მკვდრნი ქუტყანისა ქანანისანი, დ მიეც ივინი კელსა მათსა, დ მე-
 ფენი მათნი, დ ერი ქუტყანისა, რათა ქმან მათ სათნო წინაშე მათ-
 კდ სა ❖ დ აღიდეს ქალაქნი ძაღლნი, დ დაიპყრეს სახლნი სავსენი
 ეოვლითავე კეთილითა, დ ჯურღმულნი მოზღუდვილნი ქვითა, კე-
 ნანნი, დ ზეთისხილნი, დ ეოველი ხე საკმელად მრავლობით:
 დ ჰამეს, დ კანძღეს, დ კანსხვნეს, დ კანვრცნეს, სასიერებითა შე-
 კე ნითა დიდითა ❖ დ შეიცვალნეს, დ კანდგეს შენგან, დ უარყვეს
 სჯული შენი უკანით გორცთა თვსთა: დ წინასწარმეტყუტლნი შენ-
 ნი მოსწუჯნეს, რომელნი უწამებდეს მათ, რათა მოაქციონ შენდა
 კვ მიძართ, დ ქმნეს კმობანი დიდნი ❖ დ მიეც ივინი კელსა შინა
 მაჭირვებელთა მათთა, დ კანმაბოროტებელთა მათთა: დ ქამსა
 შინა მწუსარებისა თვისისა ღაღადებდეს შენდამი, დ შენ ზეცით შე-
 კვ ნისა ისმინენ, დ შეწყალებათაებრ შენთა მრავალთა მიეც მათ მაც-
 კვ სოვარება, დ ივსენ ივინი კელთაგან მტერთა მათთა ❖ დ ოდეს
 კანისტუნეს, მიიქცნენ ქმნად ბოროტისა წინაშე შენსა: დ დაუტყვენ
 ივინი კელთა შინა მტერთა მათთა დ ჰელობდენ მათ. დ კწალად
 ღაღად ევეს შენდა მიძართ ხოლო შენ ზეცით ისმინენ, დ ივსენ
 კვ ივინი მოწყალებითა შენითა, მრავლითა ❖ დ უწამენ მათ, რათა
 მოიქცნენ სჯულისა მიძართ შენისა; ხოლო ივინი აღზუავნეს, დ

1) დ მოსე კ და ღვ.

არა ისმინეს, არამედ მცნებათა შინა შენთა და სამართალთა შინა შენ-
 თა გცოდნეს, ¹⁾ რომელ ჰქოს თუ კაცმან, სცხონდეს მათ შინა: და
 მისცეს მკარნი არა დამორჩილებასა, და ქედნი თუხნი განიფიცხნეს,
 და არა ისმინდეს და განაგრძენ მათ ზედა წყლნი მრავალნი, და უწა-
 მენ მათ სულითა შენითა, და ხელითა წინასწარმეტყუებლთა შენთასა,
 და არა უურად იღებდეს, და მიეც ივინი კვლთა შინა ერთა ქუჭყა-
 ნისათა და ხოლო მოწულებითა შენითა მრავლითა არა უვენ ივი-
 ნი დასრულებად, არცა დაუტევენ ივინი, ვითარცა ღმერთი ძლიერ
 ხარ, და მოწუალე, და შემწუნარებელ და ²⁾ და აწ ღმერთო ჩუტნო
 ძლიერო, დიდო, მწვრთბელო, და საშინელო, მცველო შენისა აღ-
 თქმისა და შენისა მოწუალებისაო, რათა არა გამოიცხადოს მცირე
 და წინამე შენსა, ვოველივე შრომა, რამეთუ მან ვგპოვა ჩუტნ, და
 მეფენი ჩუტნნი, და უხუცესნი ჩუტნნი, და მღუდელნი ჩუტნნი, და
 წინასწარმეტყუელნი ჩუტნნი, და მამანი ჩუტნნი, და ვოველი ვრი შე-
 ნი, დღეთაგან მეფეთა ასურასტანელთა, და ვიდრე დღემდე ამი-
 სა და და შენ მართალ ხარ ვოველთა შორის, რომელნი მოვიდნეს
 ჩუტნ ზედა, რამეთუ ჰქმნარებთთ ჰქმენ, ხოლო ჩუტნ შეცო-
 დეთ და და მეფენი ჩუტნნი, და უხუცესნი ჩუტნნი, და მღუდელნი
 ჩუტნნი, და მამანი ჩუტნნი, არა ვოფდეს სჯულსა შენსა, და არა
 უურად იღებდეს ბრძანებათა შენთა, და წამებათა შენთა, რომელი
 უწამე მათ და და ივინი სუფევათა შინა შენთა. და სიტუბოებათა შინა
 შენთა მრავალთა, რომელი მისცენ მათ, და ქუჭყანანი ვრცელნი და
 ჰოხილნი, რომელი მისცენ წინამე მათსა, არა გამასხურენ შენ, და
 არა მოიქცნენ დასაწყისთაგან თუხთა ბოროტთა და აჰა ჩუტნ დღეს
 ვართ მონანი, და ქუჭყანა, რომელი მიეც მამათა ჩუტნთა ჰქმად ნა-
 ვოფი მისი, და კეთილნი მისი, აჰა ვართ მონანი მას ზედა და და
 ნაუოფნი მისი მრავალნი მეფეთა რომელთა მიეტყც ჩუტნ ცოდ-
 ვათა თუხ ჩუტნთა, და ვორცთა ჩუტნთა უფლებენ, და ჰირუტუეთა
 ჩუტნთა, ვითარცა სათნო უჩნთ, და მწუნარებასა შინა დიდსა
 ვართ და და ვოველთა შინა ამათ ჩუტნ და ვდებთ აღთქმასა სარწმუ-

კო
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ

¹⁾ გ მოსი იმ ეზეკია გ. რომელ. კ. გაღატელ. გ.—²⁾ შემორა. დანიელ თ.

ნოსა, ღ დაუწერთ, ღ დაბეჭდნეს ეოველმან უხუცესმან ჩუწნმან, ლევიტელთა ჩუწნთა, ღ მღუდელთა ჩუწნთა:

თ ა ვ ი ი.

ა და ქუწმო წერათა შინა იუწენ ესენი: ნემია ართასასთა მე
 ბ, კ ახალიასი ზ ღ სედევია მე არიასი ღ აზარი, ღ იერემია ზ ფასურ,
 დ, ე ამარიას, ძელსია ათხუს, სევანია; მალლუს ზ ირამ, ძერაბუფ, ავ-
 ვ, ს დია ზ დანიელ, დანაფონ, ვარუს ზ მესუელამ; ავია, მია-
 ტ, თ მინ ზ მასია, ველდა, სამაია; ესე მღუდელნი ზ სოლო ლევი-
 ი ტელნი, იისუ მე აზარიასი, ვანეიძეთაგან ინადადისთა, კადმილი ზ ღ
 ია მმანი მისნი, სავანია, ოდუა, კალითან, ფელა, ანან ზ მიხაროფ,
 იბიკ ასევიამ ზ კაკორ, სარავია, სევანია ზ ოდუა; მენი ვანისნი ზ
 იდ უხუცესნი ერთა, ფოროს, ფაფ, მოავ, ილამ, საფუიამ ზ
 იე, იე მენი ვანისნი: აზად, ვივაი ზ ანანია ვადლოი ზ
 იზ, იზ იდინათირ, ესეკიამ, აზურ ზ ოდუვა, ისამ, ვისი ზ
 ით, კ არიფ, ანაფოფ, სოვაი ზ ძელაფის, მესულამ, ისირ ზ
 კა, კა მესოზევილ, სადუკ, იედდუა, ზ ფალთია, ანან, ანაია ზ
 კაკაკი ოსია, ანანია, ასუკ ზ ადოი, ფალამა, სოვიკ ზ რაუმ,
 კკ, კკ ესსავანა, მასია ზ იაია, ენან, ინათ ზ მალუს, ირამ,
 კტ ვაანა ზ ღ სევანი ერთაგან, მღუდელნი ლევიტელნი, ძეკარენი,
 ძეკალბებელნი, ნაფნიმანი, ღ ეოველი რომელი მოვალს ერთაგან
 ქუწუნისათა სჯულისა მიმართ ღუთისამ, ცოლნი მათნი, მენი
 მათნი, ასულნი მათნი: ეოველი ძეცნიერი ღ გულის სმის ძეოფუ-
 კთ ლი ზ განძლიერდებოდეს მმათანა. სედა თჯსთა, ღ ფუცვიდეს მათ,
 ღ ძევიდეს ფიცსა შინა, ღ ფუცვასა შინა; სლვად სჯულსა შინა,
 ღუთისასა, რომელი მოცემულარს ჰელითა მოსესითა მონისა
 ღუთისათა, რათა ქმნან ღ დაიცვან ეოველნი მცნებანი უფლისანი,
 ლ ღ მსჯავრნი მისნი, ღ ბრძანებანი მისნი ზ არცა მიცემად ასულნი
 ჩუწნნი ერთა ქუწუნისათა, ღ ასულნი მათნი არა მოკვარნეთ
 ლა მეთა, ჩუწნთა ზ სოლო ერმან ქუწუნისამან, რომელი მოიღოს
 განსაყიდულნი, ღ ეოველი სასყიდელი დღეს შინა შაბათსა გან-
 ვიდვად, არა ვიყიდნეთ მათგან შაბათსა შინა, არცა დღესა შინა

წმიდანსა. და დაუტყოთ წელი მეშვიდე, და საქმენი ეოფელნი კელ-
 თა და დაბადებინოთ ჩუენ სედა მცნება მიცემად ჩუენ მესამე ნა-
 წილი დიდრქმისა წლითი წლად საქმესა სედა სახლსა ღუთისა,
 ჩუენისასა და პურთა სედა წინა დაგებულთა და მისჩუენლთა სედა
 მარადლოვანთა, და ეოვლად დასაწუენლ სამარადისო შაბათთა:
 ახლ თუენთა, დღესასწაულთა შინა, და წმინდანთა შინა, და რო-
 ძელ ცოდვებათუხ, ვედრებად ისრაელისათუხ, და საქმეთა სედა სახ-
 ლისა ღუთისა ჩუენისა და წილი გამოვიგდოთ, მოსიღვისათუხ
 სეთასა, მდღელთა და ლევიტელთა და ერთა, მოტანად სახლსა ში-
 ნა ღუთისა ჩუენისასა, სახლთაებრ მამულთა ჩუენთასა, ჟამიდგან
 ჟამისამდე, წლითგან წლადმდე და წუვად საკურთხეველსა სედა უფ-
 ლისა ღუთისა ჩუენისა, ვითარცა წერილარს სჯულსა შინა და
 შემოვწიროთ ჰირმძონი ქუენისა ჩუენისანი, და უპირველესნი
 ნაყოფთა ეოვლისა ხისა, წლიდგან წლადმდე, სახლსა შინა უფლი-
 სასა და ჰირმძონი ძეთა ჩუენთა, და საცხოვართა ჩუენთა, ვი-
 თარცა წერილ არს სჯულსა შინა, და ჰირმძონი ვართა ჩუენთა, და
 სამწესოთა ჩუენთა შეწირვად სახლსა შინა ღუთისა ჩუენისასა,
 მდღელთა, მსახურთა სახლსა შინა ღუთისა ჩუენისასა და ჰირ-
 ველთა სორბალთა ჩუენთა, და ნაყოფთა ეოვლისა ხისასა, ღვინისა,
 და სეთისა შეწირვად ვუენეთ მდღელთა საუნჯესა შინა სახლისა
 ღუთისა ჩუენისასა. და ათეულსა მიწისა ჩუენისასა ლევიტელთა, და
 იგინი ლევიტელნი ათეულსა მიიღებენ ეოვლთა შინა ქალაქთა
 საქმეთა ჩუენთა და ხოლო იეოს მდღელი ძეთა აჭრონისთა ლევი-
 ტელთათანა ათეულთა შინა ლევიტელთა, და ლევიტელთა აქუსთ მი-
 ღებად ათეულისა ნაწილისა ათეულნი სახლსა შინა ღუთისა ჩუენ-
 ისასა საუნჯესა შინა ღუთისასა და რამეთუ საუნჯესა შინა მოი-
 ღებნ ძენი ისრაელისანი, და ძენი ლევიტელთანი პირველ ნაყოფსა
 იფულისა, და ღვინისა, და სეთისა, და მუნ იუენენ ჭურჭელნი წმინ-
 დანი, და მდღელნი, და მსახურნი, და მკვარენი, და მკალობელნი, და
 ნუ დაუტყვებთ სახლსა ღუთისა ჩუენისასა.

ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლს
 ლტ
 ლთ

თ ა ვ ი ი ა.

5 და დაივანეს უხუცესთა ერისთა იერუსალიმს შინა, ჰ სწვანთ
 6 ერნი განიგდებდეს წილთა აღებად ერთისა ათეულისაგან, რათა
 7 ეგოს იერუსალიმს შინა ქალაქსა წმიდასა, ჰ ცსრა წილი ქალაქთა
 8 შინა ❖ ჰ აკურთხნეს ერთა უოველნი კაცნი, რომელნი თვთ სათ-
 9 ნო იხენდენ დამყოფებად იერუსალიმსა შინა ❖ ჰ ესენი უხუცესნი
 10 კერძოსანი, რომელნი დაევანეს იერუსალიმს შინა, ჰ ქალაქთა
 11 შინა იუდიისათა. ჰ ევანეს კაცად კაცადი სამაჰერობილოსა შინა
 12 თვსსა ქალაქთა შინა თვსთა ისრაელისათა, მღვდელნი ჰ ლევიტე-
 13 ლნი, ჰ ნაფინენნი, ჰ ძენი მონათა სოლომონისათა ❖ ჰ იერუ-
 14 სალიმსა შინა დაივანეს მეთაგან იუდასთა, ჰ მეთაგან ბენიამენისა-
 15 თა, მეთაგან იუდასთა, აფაია მემან ოზიასმან, მემან საქარისმან,
 16 მემან სამარისმან, მემან საფათისმან, მემან მასელიმან, ჰ მეთაგან
 17 ფარესისთა ❖ ჰ მასია, მემან ვარუხისმან, მემან ხალასიმან, მე-
 18 მან ოზიისმან, მემან ადაისმან, მემან იოარამისმან, მემან საქარის-
 19 მან, მემან სილონიეისმან ❖ უოველნი ძენი ფარესისნი, რომელნი
 20 დაევანეს იერუსალიმს შინა, ოთხას სამეოცდა რვა კაცნი ძლიერ-
 21 ნი ❖ ხოლო ესენი ძენი ბენიამენისნი: სილონ მე მესულაისა,
 22 მე იოადისა, მე ფადაისა, მე კოლიისა მე მასიისა, მე ეფიისა მე
 23 იესესი ❖ ჰ შემდგომად ამისა ლევეილ, სილიევ, ცსრას ოცდა-
 24 თ რვა ❖ ჰ იოელ მე შექარისი, ზედ მდგომელი მათ ზედა, ჰ ოუდა
 25 მე ასნაისა, ქალაქისაგან, მეორე ❖ მღვდელთაგან: ჰ იადია მე
 26 იოარვიისა, იახინ ❖ სარეა მე ელხისი მე მესულამისა, მე სა-
 27 დუკისა, მე მაროფისა, მე ეთოფისა უხუცესი სახლსა ლჭითისა ❖
 28 ჰ მმანი მათნი მოქმედნი საქმესა ტაძრისა, რეას ოცდა ორი. ჰ
 29 ადაია მე იერამისა, მისა ფალაღისა, მისა ნამასისა, მისა საქა-
 30 რიისა, მისა ფასეფურისა, მისა მელხისა ❖ ჰ მმანი მისნი უხუცე-
 31 სნი მამეულთა, ორას ორმეოცდა ორნი. ჰ ამესაი მე ეზრიისა, მი-
 32 ს საკისა, მისა მასარამოვისა, მისა ემპირისა ❖ ჰ მმანი მისნი
 33 ძლიერნი ბრძოლათა შინა, ასოცდა რვა ჰ ზედ მდგომი მათი სო-
 34 იე ხრილ, მე დიდთა ❖ ჰ ლევიტელთაგან, სამაია მე ასუვისა, მისა

ეზრეკაძისა, მისა ასავისა, მისა ვინისა ✽ დ საკვათ დ იოსავად
 საქმეთა ზედა სასლისა ღუთისა უხენაესისა, დ უხუცესთაგან ლე-
 ვიტელთა ✽ დ მატათანია ძე მისხისა, ძე ზესწიასი, ძე ასაფისა, მთა-
 ვარი ქებისა, დ იუდა ლოცვისა, დ ვოკნია მეორე ძმათაგან თუსთა, დ
 ავღია ძე სამეისა, მისა დალელისა, მისა იდიფუნისა ✽ უოველნი ლე-
 ვიტელნი ქალაქსა შინა წმიდასა ორას ოთხმოც დ ოთხი ✽ დმეკარენი
 აკეუკ, თელამინ, დ მძანი მათნი მცველნი ბჭეთანი, ას სასმოცდა ათო-
 რმეტნი ✽ სოლო სხვანი ისრაელთაგან მდღელნი დ ლევიტელნი
 უოველთა ქალაქთა შინა იუდიანსი კაცად კაცადი სამკვიდრებელსა ში-
 ნა ✽ დ ნაფინენინი რომელნი დაეგანსეს ოფულს შინა, სიაი დ
 ლესფი ნაფინენთაგან ✽ დ უხუცესი ლევიტელი იერუსალიძსა ში-
 ნა ოზია ძე ვანისა, მისა სავისა, მისა მატათანისა, მისა მიხაიასი
 ძეთაგან ასაფისთა მკალობელთა საქმესა ზედა, სასლისა ღუთისა ✽
 ვითარცა ამცნო მათ მეფემან დ იუჟნენ მართლად მკალობელთა
 ზედა: სარკი კაცად კაცადისა დღითი დღედ თუსად ✽ დ ფათეა ძე მა-
 სისხავილისა ძეთაგან ზარისათა, მისა იუდისა კელისათანა ამეფისა
 უოველისთუს სახმართა ერისათა ✽ დ ბჭეთათანა, რომელ არიან
 დაბათა შინა მათთა: დ ძეთაგან იუდიანთა დაეგანსეს კავიაფარკოცსა
 შინა, დ დაბათა შინა მისთა, დ დევონს შინა დ დაბათა შინა მისთა
 დ კაფესილს შინა დ დაბათა შინა მისთა ✽ დ იისუსს შინა, დ მო-
 ლადს შინა, დ ვეთფალათს შინა ✽ დ ასერსოაფს შინა, დ ვირსა-
 ვეს შინა დ დაბათა შინა მისთა ✽ დ სეკელაფს შინა, დ მანეს ში-
 ნა დ დაბათა შინა მისთა ✽ დ რემანს შინა დ სარს შინა დ იერი-
 მუთს შინა ✽ დ ზანროის შინა დ ოდოლლაშს შინა დ დაბათა შინა
 მისთა დ ლახისს შინა დ დაბათა შინა მისთა, დ ასიკს შინა დ და-
 ბათა შინა მისთა, დ გენს ბერსაბესა შინა ვიდრე მადრანადმდე ენო-
 ნისა ✽ დ ძენი ბენიამენისნი ღავადგან მახმისისი, დ ვეფილისნი
 დ დაბადგან მისთა, დ ნაფოფოს შინა, ნოეს შინა, ანაის შინა ✽
 ასორს შინა, რამს შინა, დათაძის შინა ✽ ადოდს შინა, სეფრიძს
 შინა, ნავალათს შინა ✽ ლიდდას შინა ✽ დ ონოფიარამს შინა ✽
 ლევიტელთაგან ნაწილისა იუდასი დ ბენიამენისი.

ივ
 იხ
 იწ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კს
 კწ
 კთ
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ
 ლვ

თ ა ვ ი ი ბ.

ა და ესენი არიან მღვდელნი და ლევიტელნი, რომელნი აღმო-
 ბ ვიდეს სორაბაბელისთანა მისა სალათიელისათა, და იისუსით და სა-
 გ რაია, იერემია, ესდრა, ამარია, მალლუს, ატტუი და სელსენია რეუმი
 დ.ე.გ მზრიმოუ, და ადია, გენაფონ, ავია, და მიაძინ, მაადია, ველა, და სემია,
 ს იოიარვი, იდია და სალუი, ამუგ, ხელკია, ოდუბა ესენი უხუცესნი
 ც მღვდელთა, და მძანი მათნი დღეს შინა იისუსა და და ლევიტელნი:
 იისუს, ვანუი, კადმილ, სარავია, იოდაი და მატთანია, წინა კელთა
 თ მათთა, და მძანი მათნი დღითი დღედსა მას მსახურებათა შინა და და
 ვაკვაკია, და ანაია, მძანი მათნი ზირის ზირ მათისა წესთა შინა დღი-
 ი თი დღედისთა: და ისუ შვა იოაკიმ, იოაკიმ შვა ელიასიკი, ელიასიკი
 ია შვა იოდაი და სოლო იოდაი შვა იონათან, და იონათან შვა ადუა და
 იბ სოლო დღეს შინა იოაკიმისსა იუჟენ მძანი მისნი მღვდელნი, და
 ივ უხუცესნი მამეულთა; სარაიი, ამარია, იერემი, ანანია და ესდრუ,
 იღ მესულამ: ამარიი, იონან და ამალუსუ, იონათან: სესენიი, იო-
 ი.ი.გ სიუ და არესუ, ედნას; მარიოფუ, ელკი და ადდია, საქარია დანა-
 ი.ზ.ი.ბ ფონუ, მესულამ და ავი ზესრი: მიაძინუ, მაადია და ფელეთიუ, ვალ-
 თ ღასუ, სამუეი: სემეიი, იონათან და იოარვიუ, მათფანაი: ედიუ,
 კ.კ.ა ოსი და სალაიუ, კალაია, ამეკუ, ავედ და ელკი, ასავია, იედიი,
 კბ ნათანაილ და ლევიტელნი დღეს შინა ელიასიკისსა, იოდა, და
 კდ იოა, და იონან, და იდუა, აღწერილნი უხუცესნი მამეულთა, და
 კდ მღვდელნი მეფობასა შინა დარი სპარსეთისსა და და მენი ლევისნი
 კდ უხუცესნი მამეულთა აღწერილნი წიგნსა შინა სიტყუათა დღეთასა,
 კდ და ვიდრე დღემდე იონანისა მისა ელისუსისა და და უხუცესნი ლე-
 ვიტელთა, ასავია, და სარავიმ, და ისუ: და მენი კადმილისნი, და მძა-
 ნი მათნი წინაშე მათთა გალობითა ქებათ და აღსარებად მცნებისა-
 ებრ დავითისა კაცისა ღუთისა, კრმალვისაებრ დღითგან დღემდე და
 კე მატთანია, და ვაკვაკია, ავდია, მესულამ, ტელმონ, აკუგ, მეკარენი,
 კე მცუტლნი სასმილავისანი ოდესმე შემოკრებად ჩუტნდა მეკარეთა და
 კვ დღეთა შინა იოაკიმისსა მისა იისუსისა, მისა იოსედეკისა, და დღე-
 კზ სსა შინა ნემიასასა და ესდრისა მღვდლისა და მწერალთა და და

ნახლებასა შინა ზღუდისა იერუსალემისა, ეძიებდეს ლევიტელთა
 ადგილთა შინა მათთა, რათა აღმოიყუანნონ ივინი იერუსალემისა
 შინა, ჰ ეონ განახლება ჰ შუჭბა ქებათა შინა ჰ ვალობათა, ჰ ებ-
 ნითა, ჰ ფსალმუნითა, ჰ ბობღნიითა ❖ ჰ შემოკრებენ ძენი ძვალო-
 ბელთანი, ჰ კერძოთავან კარემოსა იერუსალემისა შინა, ჰ დაბათ-
 ვან ნეთუფათისათა, ჰ სსხლისავან ღაღღაღლისა, ჰ კერძოთავან
 ღვევისა ჰ აზმავეთისა ❖ რამეთუ ავარავსა აშენებდეს თავისა თუ-
 სისასა ძვალობელნი კარემოს იერუსალემისა, ჰ განწმდებოდეს
 ძღღელნი ჰ ლევიტელნი, ჰ განწმიდდეს ერთა ჰ კარნი ჰ ზღუდე-
 თა ❖ ჰ აღიყვანეს უხუცესნი იუდასანი ზღუდესა ზედა, ჰ დად-
 გინეს ორნი სორონი დიდნი, ქებისათუხ, ჰ განვიღოდეს ძარჯუჭ-
 ნისავან კერძოსა ზღუდესა ზედა ბჭეთა მიძართ სსხევისათა ❖ ჰ
 შუედგებოდენ მათ ოსაია, ჰ ნახევარი უხუცესთა იუდასათა ❖ ჰ
 აზარია, ჰ ესდრა, ჰ მისულაზმ, იუდა, ჰ ბენიამინ, ჰ სსძია, ჰ
 იერემია ❖ ჰ მეთავან ძღღელთასა სსეჯრითა, ზაქარიბ ძე იონათა-
 ნისა, ძე სსძიისი, ძე მათანისი, ძე მისაიისი, ძე სსაკურისი, ძე ასა-
 ფისი ❖ ჰ ძძანი მისნი: სსძია, იოსიილ. ღელლო, აძია, ნათა-
 ნაილ, ჰ იუდა, ჰ ანანია, ქებად ვალობათა შინა დავით კაცისა
 ღუთისათა: ჰ ესდრა შწერალი წინაძე მათსა ბჭეთა თანა წვარო-
 საც ქებად ზირის ზირ მათთა ❖ ჰ აღკდეს კიბესა ზედა ქალაქსა
 დავითისსა, აღსავალსა ზედა ზღუდესასა, ზემოთ სსხლსა დავითი-
 სსა, ჰ ვიდრე ბჭეთამღე წვალთასა, აღმოსავლეთის მიძართ ❖ ჰ სო-
 რო მერე ქებასა მიძვემელთა ვიდოდა ზირის ზირ მათისა, ჰ ძე
 შემდგომად მისა, ჰ ნახევარი ერისა ზღუდეთა ზედა, ჰ კოდოლსა
 ზედა ფანურიძისა, ჰ ვიდრე ზღუდემღე უგრცელესისა ❖ ჰ ბჭეთა
 ზედა ეფრემისთა, ჰ ბჭეთა ზედა ძუჭლთა, ჰ ბჭეთა ზედა სათვესე-
 თასსა, ჰ კოდოლსა ზედა ანაძეილისსა, ჰ კოდოლსა ზედა ემა-
 ფისა, ჰ ვიდრე ბჭემღე ცხოვართათა; ჰ დასდევს ბჭეთა ზედა
 ძცუჭლნი, სოლო დგეს ვორნი სორონი მაქებელნი სსხლსა შინა
 ღუთისასა, ჰ ძე ჰ ნახევარი ძვედართ მთავართა ჩემთანა ❖ ჰ ძღღელ-
 ნი ელიაკიმ, მასია, მიიამინ, მიხეა, ელიონა, ზაქარია, ანანია

კჭ

კო

ღ

ღა

ღბ

ღგ

ღდ

ღე

ღვ

ღს

ღჭ

ლო საეკრითურთ ❖ დ მასია, დ სემეია, დ ელესარ, დ ოზია, დ იო-
 მ ნან, დ მელნია, დ ელემ, დ იეზურ, დ სმენილ იქმნეს მკალო-
 მ ბელნი დ ეზრია დ მკვრეტელნი, დ აქებდენ ❖ დ შეწირეს დღესა
 მას შინა მსხტრზლნი დიდნი, დ ისარებდეს, რამეთუ ღმერთმან
 მს განახარნა ივინი დიდათ დ ცოლნი მათნი დ შვილნი მათნი ისარე-
 მს ბდეს, დ სასმენელ იქმნა შტტბა იგი იერუსალემსა შინა შორიდაჲ ❖
 მს დ დადგინეს მას დღესა შინა კაცნი საუნჯეთა საცავთა ზედა, ჰირ-
 მს ველ ნაყოფთა ზედა, დ ათეულთა, დ რათა შეკრიბონ მათთანა უნუ-
 მს ცესებთა ქალაქებისაგან ნაწილსა მდღელთა დ ლევიტელთა, რამე-
 მს თუ შტტბა იყო ჭურისატანსა შინა, მდღელთა შინა დ ლევიტელთა
 მს შინა წინა მდგომარეთა ❖ დ სცვიდეს სახმილავსა ღუთისა თჯი-
 მს სასა, დ საცავსა განსაწმედელისასა, დ მკალობელთა, დ მკვრეთა,
 მს ბრძანებისაებრ დავითისა, დ სოლომონისა მისა მისისა ❖ ვითარ-
 მს ცა დღეთა შინა დავითისთა ასაჲ დასაწეისისაგან ჰირველი მკალო-
 მს ბელთა შორის დ კალობასა შინა დ ქებასა შინა ღუთისასა ❖ დ
 მს ყოველნი ისრაელინი დღესა შინა სორბაბელისასა, დ დღესა შინა
 მს ნემიასასა, მისცემდენ ნაწილსა მკალობელთა დ მკვრეთა დღითგან
 მს დღემდე, დ განსწმედდეს ლევიტელთა, ხოლო ლევიტელნი განსწ-
 მს მედდენ მეთა აჭრონისთა.

თ ა ვ ი რ.

ს ხოლო ¹⁾ დღესა მას შინა წარკითხულ იქმნა წიგნსა შინა მო-
 ს სესსა სასმენელად ერთა: დ ჰოვრეს დაწერილი მას შინა, რათა არა
 მს შევიდენ ამონელნი, დ მოაბელნი ტამარსა შინა ღუთისასა ვიდრე
 მს უკუნისამდე ❖ ვინათგან არა შეემთხუწოდეს მეთა ისრაელისათა ზუ-
 მს რითა დ წელითა. დ მოიუვანეს მათ ზედა ბალამ წვევასა ზედა მათ-
 მს თა. დ მოაქცია ღმერთმან ჩუწნმან წვევა კურთხევასა ზედა ❖ დ
 მს იყო ოდეს ისმინეს სჯული, დ განუვნეს ყოველნი უცხონი ისრაელ-
 მს თაგან ❖ დ ჰირველ ამისა ელიასივ მდღელი, სცხოვრებდა საუნჯე-
 მს თა სახლსა შინა ღუთისა ჩუწნისასა, მონათესავე თობიასი დ უქმ-
 მს ნა მას საუნჯეთა სახლი დიდი: ხოლო მუნ ჰირველ შესწირვიდენ

¹⁾ ე მოსე კბ.

მსხუტრწლთა, ჰ ლიბანთა, ჰ ჭურჭეელთა, ჰ ათის თავთა იფქლი-
 სა, ჰ ღვინისა, ჰ ზეთისასა. განხეილს ლევიტელთა, ჰ მკალო-
 ბელთა, ჰ მეგრეთა, ჰ ზირველ ნაყოფთა მდღელთა ❖ სოლო ეო-
 ველთა ამათ შინა არა ვიქმენ იერუსალემს შინა, ვინათგან წელსა
 ოცდა ათორმეტსა შინა არტაკერკს მეფისა ბაბილონისა. მივედ
 მეფისა მიმართ, ჰ დასასრულისა დღისასა კამოვიოსრვე მეფისა-
 გან ❖ ჰ მოვედ იერუსალემსა შინა, ჰ ვცან რაჲ ბოროტი უქმნეს
 ელისივე ტობისა, რათა უქმნას მას საუნჯეთა სასლი ეხოლსა შინა სა-
 ხლისა ღუთისასა ❖ ჰ ბოროტ აღმინდა მე ფრიად, ჰ განვეარენ
 ეოველნი ჭურჭელნი სახლისა ტობისა გარე სახლისაგან საუნჯი-
 სა ❖ ჰ ვარქუ: ჰ განწმიდენ საუნჯის სახლი ჰ მოვაქციენ აქავე
 ჭურჭელნი სახლისა ღუთისა, მსხუტრწლი ჰ ლიბანი ❖ ჰ ვცან
 რამეთუ წილი ლევიტელთა არა იუწენ მიცემულნი. ჰ ივლტოდეს
 კაცად კაცადნი აგარაკსა ზედა თვისსა ლევიტელნი ჰ მკალობელნი
 მეოფელნი საქმეთა ❖ ჰ ვიბრძოდი ბრძოლითა ჰ ვარქუ; რაჲსა-
 თვის დატევებულ იქმნა სახლი ღუთისა, ჰ შევერიბენ ივინი, ჰ და-
 ვადვიენ ივინი სადგომთა შინა თვისთა ❖ ჰ ეოველნი იუდელნი
 მოიღებდეს ათისთავსა იფქლთასა, ჰ ღვინისა ჰ ზეთისასა საუნჯესა
 შინა კელსა ქუტქე სელემი მდღელისასა. ჰ სადუკ მწერლისასა, ჰ
 ფადი ლევიტელთაგანისა ❖ ჰ მათთანა ანან მე საკსურისა, მე მათ-
 ფანისა, რამეთუ სარწმუნოდ გამოცდილ არიან მათ ზედა განყო-
 ფად მათა თვისთა ❖ მომიხსენე მე ღმერთო, მისთავს. ჰ რათა არა
 წარწემდეს წვალობა ჩემი, რომელი ვეჲ სახლსა შინა უფლისა
 ღუთისა ჩემისასა, ჰ წესთა შინა მისსა ❖ დღეთა მათ შინა ვინი-
 ლე იუდასა შორის მწინელნი საწნესელისა მბათსა შინა, დატურ-
 თულნი მსკლეულთა, ჰ აღმიკიდებულნი კარაულთა ზედა, ღვინის,
 ურბენისა, ლეღვის, ჰ ეოველსა ტვრთისა, მომღებელთა იერუსა-
 ლემსა შინა დღესა შინი მბათსა: ჰ უწამე მათ დღეთა შინა განვი-
 დვასა მათთა ❖ ჰ ტვრელნი დავანებულნი მას შინა მოიღებდეს
 თევზსა, ჰ ეოველსა განსაყიდულსა განჰვიდდეს მბათსა შინა მეთა
 იუდასათა, ჰ იერუსალემსა შინა ❖ ჰ ვამსილე მეთა იუდასთა თა-

ე
 ვ
 ს
 ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ

ვის უფალთა, ღ ვარქუ მათ: რაჲ არს საქმე ესე ბოროტი, რო-
 იხ მელსა თქუწნ ჭყოფთ, ღ შეაგინებთ დღესა შაბათსა ❖ არა ამას თუ
 ჭყოფდეს მამანი თქუწნნი, ღ მოავლინა ღმერთმან ჩუწნმან მთ
 სედა ღ ჩუწნ სედა ყოველი ესე ბოროტი, ღ ქალაქსა ამას სედა,
 თქუწნცა შესძინეთ რისსაჟასა ისრაელსა სედა შეგინებითა შაბათი-
 ილ სათა ❖ სოლო იყო ოდეს აღდგებოდეს ბჰენი იერუსალემისა შინა
 ჰირველ შაბათისა, ღ ვარქუ, ღ დავქეს კარნი, ღ უბრახნე, რათა არა
 განესჭენ ივინი ვიდრე შემდეგ შაბათისა: ღ ერმათაგან ჩემთა დავა-
 დგინენ აჰკეთა სედა, რათა ნუცა ერთი ვინ მოიღებდეს დღესა შინა
 თ შაბათსა ტვრთსა ❖ დადგეს ყოველნი, ღ ჭყოფდეს ეიდვასა გარე-
 გან იერუსალემისა ერთგვის ღ ორგვის: ღ უწამე მათოჯს, ღ ვარქუ
 მათ ❖ რად თქუწნ ღ იყოფებთ სღუღეთათანა, უკეთუ შეორედ
 მ ესე ჭყოთ, განვიჯრა კელი ჩემნი თქუწნ სედა. ღ ქამითგან მის
 კა არა მოვიდოდეს შაბათსა შინა ❖ ღ ვარქუ ლევიტელთა, რომელნი
 ივენეს განწმედილ, რათამცა წარვიდენ დაცვად კართა, ღ განწმე-
 დად დღე შაბათისა ღ ამისათჯს მომიჯსენე მე ღმერთო, ღ შემინ-
 კბ დეე მე მრავლისა ებრ წყალობისა შენისა ❖ ღ დღეთა მათ შინა
 ვისილე იუდელნი მომეჯანებელნი ცოლთა ასოთელთა, ამონი-
 კბ თელთა, ღ მოაბელთა ❖ ღ მენი მათნი ნახევარი მეტყველებდეს
 კდ ასოთურითა ენითა, ღ არა უწყოდეს მეტყველება იუდიურად ❖ ღ
 შევრისსე მათ, ღ დავსწუევენ ივინი, ღ დავცე მათგან კაცნი, ღ
 განვაბელოტენ ივინი, ღ ვაფუცე ღმერთსა სედა, რათა არა მისცენ
 ასულნი თჯსნი მეთა მათთა, ღ არცა მოკვარენ ასულთაგან მათთა
 კე მეთა თჯსთა ღ თავთა თჯსთა ❖ არა ეგრეთ თუ სცოდა სოლომონ
 მეჭემან ისრაელისამან: ღ წარმართთა შორის მრავალთა, არა იყო
 მეფე მსგავს მისა, ღ საყვარელ ღუთისა იყო, ღ დაადგინა ივი
 კე ღმერთმან მეფედ ყოველთა სედა ისრაელთა, ღ მასცა შეაცთუნებ-
 დენ დედანი უცსონი ❖ ღ ჩუწნ ვისმენთ თუ თქვენსა ყოფად ყო-
 ველსა ბოროტსა ამას, მეცოდებად ღუთისა ჩუწნისა, მოეჯანებად
 კს ცოლნი უცსო თესლნი ❖ ღ მეთაგან იოდასა მისა ელთუვისა
 მდღლისა დიდისა, სიძისა სანაჟალლათისა ურანთინისა, რომე-

ლიცა განსდევნე ჩემგან ❖ მომიკსენე მით ღმერთო შეგინებისათჳს
 მღღელობისა, ჰ მცნებისა მღუდელთასა ჰ ლევიტელთასა ❖ ჰ გან-
 წმიდენ ივინი უოკელთაკან უცხოთა არა წმიდებთა, ჰ დაუდგინე
 დღითი დღედი მსახურება მღღელთა ჰ ლევიტელთა კაცად კა-
 ცადსა საქმისაებრ მისისა ❖ ჰ მისაცემელი ხეთა ქამთა შინა გან-
 ჩინებულთა, ჰ ჰირმშოთა. მომიკსენე მე ღმერთო ჩემო კეთილსა
 შინა. ამინ.

კ
 კ
 ლ

დასასრული წიგნისა ნემიასა, რომელსა აქვს თავსა შორის თვისა
 თავი იგ.

წ ი გ ნ ი მ ე ლ რ ა ე ზ დ რ ა ს ი

თ ა ვ ი ა.

სოლო ¹⁾ ჰქმნა იოსია ჰასქა იერუსალიმს შინა უფლისა თჳსი-
 სა, ჰ შეწირა ჰასქეი მეთათხმეტესა დღესა ჰირველისა თჳსასა ❖ ჰ
 დაადგინნა მღღელნი საკრძაღვისა ებრ შესამოსელთა შინა შემოსი-
 ლნი ტაძარსა შინა უფლისასა ❖ ჰ ჰრქუა ლევიტელთა სამღღელო
 მსახურთა ისრაელთა, რათა განუწმიდენთა თაჳნი თჳსნი უფალსა
 დადგინებასსა ზედა წმიდისა კიდობნისა უფლისსა სახლსა შინა,
 რომელი აღუშენა სოლომონ ძემან დაუით მეფისამან ❖ არა იუოს
 თქუწნდა აღებად ბეჭთა ზედა მისი: ჰ აწ მსახურეთ უფალსა ღმე-
 რთსა თქუწნსა, ჰ ისრუნეთ წარმართთა თჳს მისსა ისრაელსა, ჰ
 განუმხადენით მამულთა ებრ, ჰ ტომებთა თქუწნთა წერილისა ებრ
 დაუით მეფისა ისრაელისა, ჰ დიდებისა ებრ სოლომონ მისა მისი-
 სა ❖ ჰ დაადგერით ტაძარსა შინა წილისა ებრ უხუცესისა მამუ-
 ლისა თქუწნისა ლევიტელთასა, რომელი წინაშე მისა თქუწნისა
 მეთა ისრაელისათა ❖ წესისა ებრ შესწირეთ ჰასქეი, ჰ მსხუტრჳ-

ს
 ბ
 ბ
 დ
 ე
 ე

¹⁾ ბ მეფე ბ. ბ ნუმტ. ლა

ღნი განუმხადეთ შმათა თქუწნთა, დ ქმენით ზასქა მცნებისა ებრ
 უფლისა რომელი მოეცა მოსეს ზ დ მისცა იოსია ერთა რომელ-
 ნი იზოვნეს მუნ კრავნი, დ ცხოვარნი ოცდა ათი ათასი, ზვარაჲკი
 სამი ათასი: ესე მეფისაგან მიცემულ არნ აღთქმისა ებრ ერთა, დ
 მღღელთა, დ ლევიტელთა ზ. დ მისცეს ზელკია, დ ზაქარია, დ სილ
 წინა მღგომელთა საკურთხეველისათა მღღელთა ზასექისა თჳს ცხო-
 ვარი ორიათას ექუსას, ზვარაჲკი სამ ასი ზ დ იექონია, დ სამია,
 დ ნათანაილ შამან, დ ასაფია, დ ოსილ, დ იორამ ათასის-თავთა
 მისცეს ლევიტელთა ზასექისა თჳს, ცხოვარი ხუთი ათასი, ზვარაჲკი
 შუდასი ზ დ აბით ყოფილითა, კეთილ შვენიერად დგეს მღღელნი,
 დ ლევიტელნი, ქონებელნი უცომოთა ტომთა ებრ ზ დ ნაწილი-
 სსა ებრ უზუცესთა შამათა წინაშე ერთა, შვენიერად უფლისა წერილ-
 წიგნსა შინა მოსესსა დ ეგრეთ განთიადსა შინა ზ დ შესწუჭვეს
 ზასქასა ცეცხლითა, ვითარცა ჳერ იყო, დ მისწუჭლთა შეაგობ-
 დეს ჳურჳელთა შინა სპილენძისათა, დ ქვაბებთა შინა კეთილ სურ-
 ნელით ზ დ მოუღებდეს ყოველთა რომელნი ერთაგან. დ შემდგო-
 მად შამათსა განიშხადებდეს თავისა თჳსისა თჳს, დ მღღელთა შმათ
 თჳთა მეთა აჳრონისათა ზ ხოლო მღღელნი მრდილებდეს ცმელსა
 ბოლოდმდე ქამისა: დ ლევიტელნი განიშხადებდეს თავისა თჳსისა
 თჳს, დ მღღელთა შმათა თჳსთა, მეთა აჳრონისთა ზ ხოლო ს-
 მღღელო მგალობელნი მენი ასაფიისნი იუჳენეს წესსა შინა თჳსთა
 მცნებისა ებრ დავითისა: დ ასაფ, დ ზაქარია, დ ედდინუს, რომე-
 ღნი იუჳენეს მეფისაგან ზ დ მეკრენი თჳთოეულისა თანა კართა:
 რათა არა გარდახდენ კაცად კაცადი თჳსსა კრძალავას. ხოლო შ-
 ნი მათნი ლევიტელნი განუმხადებდეს მათ ზ დ აღასრულებს მსხუჭ-
 რზლნი უფლისა ზ მას დღესა შინა ყოფად ზასქა, დ შვენიერად მსხუჭ-
 რზლნი საკურთხეველსა ზედა ღუთისასა ბრძანებისა ებრ მეფისა
 იოსიასა ზ დ ევეს მეთა ისრაელისათა რომელნი იზოვნეს ქამსა
 მას შინა ზასქა დ დღესასწაული უცომოებისა დღესა შუდასა ზ დ
 არა შვენიერულა ზასქა ესრეთი ისრაელსა შინა ქამიდგან სამოელ
 წინასწარმეტყუჭლისა ზ დ ყოველთა მუჳეთა ისრაელისათა არა

ედღესასწაულა ესე ვითარი ზასეკი, ვითარი ქმნა იოსია, ჰ მღელელ-
 ლთა, ჰ ლევიტელთა, ჰ იუდიანთა, ჰ ეოველთა ისრაელთა, რო-
 მელნი ზოვნილ არიან საჲანებელსა შორის თჳსსა იერუსალიმსა
 შინა ✠ მჲათვრამეტესა შინა წელსა მეფობასა იოსიასსა დღესას-
 წაულობაჲ იქმნა ზასეკისა ამისა ✠ ჰ წარმართებულ იქმნეს
 საქმენი იოსიასნი წინაჲე უფლისა მისისა გულსავსებითა კეთილ
 მსახურებისათა ✠ ჰ რომელი მის თჳს წერილ არიან ზირველთა
 შინა ჟამთა, რომელთა შესცოდეს ჰ უწმინდურება ჰუქმს წინაჲე
 უფლისა უფროს ეოველისა წარმართისა ჰ სამეფოსა, ჰ რომლი-
 თა შეაწუხეს იგი მეცნიერებათა შინა; ჰ სიტყუანი უფლისანი აღ-
 დგეს ისრაელთა ზედა ✠ ჰ ეოველისა ებრ საქმისა ამის იოსიასსა,
 შეემთხვა ფარაოს მეფესა ეგჳპტისასა გამოსლვა ბრძოლად აღდგი-
 ნებად ხარკამუსსა შინა წიად ეფუართისა ჰ განვიდა წინა აღმდგო-
 მად მისა იოსია ✠ ჰ წარმოაგლინა მეფემან ეგჳპტისამან მისა მი-
 ძართ, ჰ ეტყოდა: რაჲ არს ჩემი ჰ შენი, მეფეო იუდასო, არა ვარ
 შენ ზედა წარმოკ საჲნილი უფლისაგან ღმრთისაჲ ✠ რამეთუ ეფუ-
 რათჲე არს ბრძოლა ჩემი, ჰ აწ უფალი ჩემ თანა არს, ჰ უფალი
 შემწე ჩემი არს, განმემორე ჩემგან, ჰ ნუ წინა აღუდგები უფალსა ✠
 ჰ არა მოიქცა იოსია ეტლსა თჳსსა ზედა, არამედ განწყობად მისსა
 იმძლავრა, ჰ არა ურად ილო სიტყუითა იერემია წინასწარმეტყუე-
 ლისა ზირისაგან უფლისათა ✠ არამედ აღადგინა წინაჲე მისსა
 ბრძოლა ველსა ზედა მაგედონისათა. ჰ შთამოვიდეს უხუცესნი მე-
 ფისა მიძართ იოსიასა ✠ ჰ ჰქრქა მეფემან ერმათა თჳსთა: გა-
 მიუვანეთ მებრძოლისაგან, რამეთუ მოუძღურდი ფრიად; ჰ მე-
 სეულად გამოიუვანეს იგი ერმათა მისთა წეობისაგან ✠ ჰ აღსვეს
 ეტლსა ზედა მეორესა თჳსსა, ჰ მოვიდეს იერუსალიმსა შინა ცხოვ-
 რებაჲ თჳსი შესცვალა, ჰ დაფლეს საფლავსა მამათა თანა ✠ ჰ
 ეოველსა შინა იუდიასსა ტიროდეს იოსიას თჳს: ჰ გოდებდა იერე-
 მია წინასწარმეტყუელი იოსიასთვის, ჰ წინა მსხდომარენი დღათა
 თანა ტიროდეს მას ვიდრე ამას დღემდე, ჰ მიეცემის ესე მარ-
 დის ეოველსა ზედა ნათესავსა ისრაელთასა ✠ ხოლო ესე წერილ-

კბ
 კბ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კტ
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლვ

არიან წიგნსა შინა მუწეებელსა მეფეთათჳს იუდასათა, **ღ** თუთუ-
 ული ქმნილნი საქმენი იოსიასანი, **ღ** დიდებანი მისნი, **ღ** მცნეი-
 რებაჲ მისი სჯულსა შინა უფლისასა; რომელნი ჰირველ ქმნილ-
 ნი ამისგან, რომელიცა აწ, წერილარინა წიგნსა შინა მეფეთა
 ლდ ისრაელისათა **ღ** იუდასათა **Ⴣ** **ღ** აიღეს მეოფთა ნათესავისკან
 ლე იოასაზ მე იოსიასი, დაადგინეს მეფედ ოსიას წილ მამისა მი-
 ლე სისა, რომელი იყო ოცდასამის წლისა **Ⴣ** **ღ** მეფობდა იუდასა
 ლე ზედა **ღ** იერუსალიმს ზედა სამთუჭ: **ღ** კარდააყენა იგი მეფემან
 ლე ეგვიპტისამან, რათა არა მეფობდეს იერუსალიმსა შინა **Ⴣ** **ღ** დას-
 ლე დგა ერსა ზედა იუდიანთა ვერცხლი ტალანტი ასი, **ღ** ოქრო ერთი
 ლე ტალანტი **Ⴣ** **ღ** დაადგინა მეფემან ეგვიპტისამან იოაკიმ ძმა მისი მეფედ
 ლე იუდასა **ღ** იერუსალემისა **Ⴣ** **ღ** შეკრნა იოაკიმ დიდმეძმლენი, ხოლო
 ლე ხრკინა ძმა თვისი შეიპურა **ღ** შთაიყვანა ეგვიპტედ **Ⴣ** ხოლო იყო
 მ ოცდა ხუთისა წლისა იოაკიმ, ოდეს იწყო მეფობად ქუჭყანასა შინა
 მ იუდასა **ღ** იერუსალიმს **ღ** ქმნა ბოროტი წინამე უფლისა **Ⴣ** რო-
 მელსა ზედა გამოვიდა ნაბუქოდონოსორ მეფე ბაბილონისა, **ღ**
 მბ შეკრა იგი რვალისა საკრველითა, **ღ** შთაიყვანა ბაბილონსა ში-
 მბ ნა **Ⴣ** **ღ** წმინდანი ჭურჭელნი უფლისანი აღიღო ნაბუქოდონო-
 სორ, **ღ** მოიღო, **ღ** დადგა ბაბილონსა შინა ბომონსა შინა თჳს
 მბ სა **Ⴣ** **ღ** რომელი მისთჳს თქმულ არს, **ღ** არა წმიდებისათჳს მი-
 მბ სისა, **ღ** ბოროტმსსურებისათჳს, წერილ არიან წიგნსა შინა კამთა
 მგ მეფეთასა **Ⴣ** **ღ** მეფე იქმნა იოაკიმ მე მისი მის წილ. ხოლო
 მდ ოდეს დადგინებულ იქმნა, იყო ათვრამეტისა წლისა **Ⴣ** ხოლო
 მგ მეფობდა სამთუჭ, **ღ** ათი დღე იერუსალემს შინა: **ღ** ქმნა ბოროტი
 მგ წინამე უფლისა **Ⴣ** **ღ** შემდგომად წლისა წარმოუგ ხაენა ნაბუქოდო-
 მგ ნოსორ, **ღ** ტუჭს ეო იგი ბაბილონს ერთბამად წმინდათა თანა
 მგ ჭურჭელთა უფლისათა **Ⴣ** **ღ** დაადგინა სედეკია მეფედ იუდასა **ღ**
 მგ იერუსალემისა, მეოფი წლისა ოცდა ერთისა **Ⴣ** **ღ** მეფობდა ათერ-
 მგ თმეტ წელ, **ღ** ქმნა ბოროტი წინამე უფლისა, **ღ** არ ირცხოდა
 მგ სიტყვათაგან თქმულთა წინასწარმეტყველისაგან იერემიასა ჰი-
 მგ რისკან უფლისათა **Ⴣ** **ღ** ფიცულ იქმნა მეფისაგან ნაბუ-

ქობინოსორისა სახელითა უფლისათა, ფიცსა განეშორა, **დ** განიფიცება ქედი თვისი, **დ** გული თვისი, კარდაგდა სჯულსა უფლისა ღმრთისა ისრაელისასა **ჟ** **დ** მთავართა ერისათა **დ** მღვდელთა მრავალნი უსჯულოებანი, **ჰ** **ქ** **მ** **ნ** **ვ**, **დ** კარდაგდეს უფროს ეოველთა არა წმიდათა ეოველთა წარმართთა, **დ** შეაგინეს ტაძარი უფლისა განწმედილი იერუსალემს შინა **ჟ** **დ** მიუგლინა ღმერთმან მამათა მათთან ანგელოზისა მიერ თვისისა მოწოდებად მათდა, რამეთუ რიდებდა მათ **დ** საეოფელსა თვისსა, **ჟ** ხოლო ივინი ევიცხოდეს მოვლინებულთა მისსა **დ** მასვე დღესა რქვა უფალმან რომელნი ეძღვრდეს წინასწარმეტყველთა ზედა მისსა **ჟ** ვიდრემდის განრისხებულარს ნათესავსა ზედა თვისსა ბოროტმანხურებისათვის. უბრძანა განსვლად მათ ზედა მეფეთა ქალდეველთასა **ჟ** ივინი მოსწუვიდნეს ერმათა მათთა მასჯლითა, გარემოს წმიდისა ტაძრისა მათისა: **დ** არა რიდებდეს ჭბუკთა, **დ** ქალწულთა, **დ** მოხუცებულთა, **დ** ჩვილთა, არამედ ეოველნი მისცნეს კელთა მათთა **ჟ** **დ** ეოველნი წმინდანი ჭურჭელნი უფლისანი მცირენი **დ** დიდნი, **დ** ჭურჭელნი კიდობნისა უფლისა, **დ** მეფისა კიდობნები აღიდეს **დ** მოიდეს ბაბილონს შინა **ჟ** **დ** მოწუტს სახლი უფლისა, **დ** დაარღვეს ზღუდენი იერუსალემისანი, **დ** კოდოლნი მისნი დაწუტს ცეცხლითა **ჟ** **დ** დაასრულნეს ეოველნი ზატიონებანი მისნი არა რამსა შინა, **დ** რომელნი განერნეს მასჯლისაგან შთაიყვანეს ბაბილონს შინა **ჟ** **დ** ივენეს მონანი მისნი **დ** მეთა მისთა, ვიდრე სამეფოდმდე სწარსეთისა, აღსასრულებელად სიტყვათა უფლისათა ჰირისაგან იერემიასათა **ჟ** ვიდრემდის კეთილ სათნო იჩინოს ქუტეუნამ შაბათნი მისნი, ეოველსა შინა ყამსა მოაკრებისათვის თვისისა, შაბათობად იეოს აღსრულებასა შინა წელთა ათჳიდმეტსა.

მო
ნ
ნა
ნბ
ნგ
ნდ
ნე
ნვ
ნზ
ნწ

თ ა ვ ი ბ.

მეფობასა ¹⁾ კვროს მეფისა სწარსეთისასა, ჰირველსა წელსა, აღსასრულებელად სიტყვსა უფლისასა ჰირითა იერემიასითა **ჟ** აღადგინა უფალმან სული კვროს მეფისა სწარსეთისა, **დ** უქადაგა

¹⁾ ბ ნუმტ. ლვ. ა ეზდრ. ა.

უოველსა სამეფოსა შინა თჳსსა, ღ ერთბამად წერილითა ეტუ-
 და ❖ ამას იტყვს კჳროს მეფე სწარსეთისა, უფალმან მე დამად-
 გინა მეფედ მსოფლიოდას, უფალმან ისრაელისამან, უფალმან მა-
 ღ ღალთამან ❖ ღ ნიმ მიუო მე აღმენებად მისა სახლი იერუსალიმსა
 შინა რომელ არს იუდასა შორის უკეთუ ვინ არს თქუწნ ერთაგან
 მისისა რათა იუოს უფალი მისი მის თანა, ღ განვიდენ იერუსა-
 ღ ღ ღალიმს შინა რომელ არს იუდასა შორის. რათა აღაშენონ სახლი
 უფლისა ისრაელისა ❖ ესე უფალი რომელი დამკვდრებულ არს
 იერუსალიმსა შინა ❖ რამოდენნი უკუწ გარემოს ადგილსა დავა-
 ნებულ არიან რათა შეეწოდინ მას რომელნი არიან ადგილთა მათ
 ზედა ღ ოქრომთა ღ ვეცხლითა ❖ ხარკისა თანა, ცხენითა, ღ საც-
 ხოვართა, ღ სხვითა აღთქმისა ებრ წინა დადებულთა ჰატროქსა
 შინა უფლისა რომელ არს იერუსალიმსა შინა ❖ დადგეს უხუცესნი
 ტომთა მამეულთა იუდასათა ღ ტომისა ბენიამენისა, ღ მღდელნი,
 ღ ლევიტელნი ღ უოველნი რომელნიცა სულმან აღადგინა უფლი-
 სამან, განსლვად აღმენებად სახლი უფლისა, რომელ არს იერუსა-
 ღ ღ ღალიმს შინა ❖ რომელნი გარემოს მათთა შეეწოდეს უოველსა
 შინა ოქროთა ღ ვეცხლითა, ცხენითა ღ საცხოვართა, ღ აღთქმითა
 მრავლითა ფრიად, რომელიცა საცნობელი აღდგინებული იქნა ❖
 ღ კჳროს მეფესან გამოიღო სამღდელონი ჭურჭელნი უფლისანი,
 რომელი მოიღო ნაბუქოდონოსორ მეფემან ბაბილოფინისამან იერუ-
 სალიმითგან, ღ დაადგინა ივინი საკერპოსა შინა თჳსსა ❖ ღ გა-
 მოიღო ივინი კჳროს მეფემან სწარსეთისამან, ღ მისცა ივინი მი-
 თრიდატს საუფჯისა მცველსა თჳსსა ❖ ხოლო მან მისცნა სასაგასსარს
 მფლობელსა იუდიისასა ❖ რომელიცა ესე იუო რიცხვთ: ჩამოს-
 ბული ოქროთა ათასი, ღ ჩამოსხმული ვეცხლითა ათასი, სასაკმევე-
 ლე ვეცხლთა ოცდა ცხრა. ფიალნი ოქროსა ოცდა ათი, ვეცხლთა
 ორიათას ოთხას ათი, ღ სხვათა ჭურჭელთა ათასი ❖ ხოლო უო-
 ველთა ჭურჭელთა მოღებულთა ოქროთა ღ ვეცხლთა, ხუთი ათას
 ოთხას სამეოცდა ცხრა ❖ ხოლო მოღებული სასაგასსარითა ერთ-
 ბამად მათ თანა, რომელნი ტუქუწობისაგან ბაბილოფინიად იერუ-

საღიძს შინა ❖ ხოლო ჟამთა შინა არტაკსერკს მეფისა სწარსეთი-
 სა, აღწერასა მისსა რომელნი მკვდრობდეს იუდასა შორის, ჰ
 იერუსალიმს: ვილემოს, ჰ მითრიდატ, ჰ თაველლი, ჰ რაფიმი, ჰ
 ველთოფუმოს, ჰ სამელლი მწერალი, ჰ სხუანი გაწესებულ იუჟ-
 ნეს, მკვდრნი სამარისა შინა, ჰ სხუათა შინა ადგილთა, ქუჭმე
 მოწერილსა ებისტოლესა ❖ მეფეს არტაკსერკს უფალსა ვრმანი მე-
 ნნი, რაფიმ მწერალი შემთხვევათა, ჰ სამელლი მწერალი, ჰ სხუა-
 თა განზრახვისაგან მათთა, ჰ მსაჯულნი, რომელ არიან კილოსო-
 რსა შინა ჰ ფინიკს ❖ ჰ აწ რათა სანაურ იეოს უგლისა მეფისა,
 რამეთუ იუდეელნი, რომელნი აღმოვიდოდეს თქუჭსიგან ჩუჭნდა მიე-
 რი მოძავალნი იერუსალიმს შინა ქალაქსა განდებულსა, ჰ დასათ-
 რგუნველსა; აღაშენებენ საკმილავსა მისსა დაადგინებენ ზღუდეთა მის-
 სა, ჰ ტამარსა აღადგინებენ ❖ ჰ უკეთუ უკუჭ ქალაქი იგი აღშენდეს,
 ჰ ზღუდე აღსრულებულ იქმნეს, არა გარნა ხარკი უკმდენ მოცემად,
 არამედ ჰ მეფეთა წინა აღედგენ ❖ ჰ ვინათგან იმოქმედებინ, რო-
 მელი ტამრისა თჳს სწორად ყოფად განვიზრახავთ, არამედ ნუ
 უგულებელს ჰყოფ ამას ❖ არამედ სანაურ ყოფად უფალო ჩუჭნო
 მეფეო, რათა უკეთუ შეირაცხოს შენდა, რათა მოიძიოს წიგნთა
 შინა ძამათა შენთა ❖ ჰ ჰლო წელთა წერილსა შინა წერილი ამათ
 თჳს, ჰ სცნა რამეთუ ქალაქი იგი იყო ზარისმოყოფლთაგან, ჰ
 მეფენი ქალაქისანი მამოთებელნი ❖ ჰ იუდიელნი უარის მოფე-
 ლთაგან ჰ ბრძოლის მოფელნი მათ შინა საუკუნითგან რომელსა
 მეხეზისა თჳს ჰ ქალაქი იგი მოხრებული იქმნა ❖ აწ უკუჭ სან-
 ცნაურ შენდა ვეავთ უფალო მეფეო, ვითარმედ უკეთუ ქალაქი ესე
 აღუშენეს, ჰ ზღუდენი მისნი აღდგინებულ იეოს, განსლავა შენი თჳნი-
 ერ არა იეოს კილოსირისა შინა, ჰ ფინიკისასა ❖ მამინ მისწერნა მე-
 ფემან რაფიმს მიმწერელს შემთხვევისას, ჰ ველთოფუმს, ჰ სამელის მწე-
 რაღსა ჰ სხუათა მოწესეთა, ჰ მკვდროთა სამარისა შინა, ჰ სურსა, ჰ
 ფინიკელთა, ესე ქუჭმე წერილი ❖ წარვიკითხე წერილი რომელი
 მოავლინეთ ჩემდა მიძარტ, ვბრძანე უკუჭ მოძიებად, ჰ მოპოვნებულ
 არს, რამეთუ ქალაქი იგი არს დასაბამითგან მეფეთა წინა აღმდ-

ივ
 იზ
 იტ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ

კვ კომ ზ ზ კაცნი უარის მეოფელნი ზ მწეობრნი მათ შინა მეოფე-
 ლნი, ზ მეფენი უძლიერესნი ზ ფიცხელნი იუწენ იერუსალიმსა
 შინა მფლობელნი ზ სარკის დამდებელნი კელესურისა ზედა, ზ
 კვ ფინიკელთა ზ აწ უკუწ ვბრძანე დაეწებად კაცთა მათ შენებად ქა-
 ლაქისა, ზ წინა მოხილვად, რათა ნურა რაჲსა უფროს ამათსა
 კთ ჰყოფდენ ზ რათა არა გამოვიდეს სიმრავლესა შინა სიბოროტისა
 ლ რომელსა შინა მეფეთა შრომათა ეოფად ზ მაშინ აღმოვიტხეს მე-
 ფისაგან არტაკსერკისისა დაწერილი, რაფი, ზ სამეფლი მწერალ-
 მან, ზ მათთა თანა განწესებულთა, შეაბნეს მოსწრაფებით მოვიდენ
 იერუსალიმს შინა ცხენოსანთა თანა, ზ ერთა ზ ბანაკებითა, ზ
 ლ იწეეს მამენებელთა დაწურობად ზ ზ გაუქმდეს შენება ტაძრისა
 რომელი არს იერუსალიმსა შინა, ვიდრე მეორედმე წლისა მეფობისა
 დარიაჲ მეფისა სპარსეთისასა

თ ა ვ ი ზ.

ა და გამეფებასა დარიასა უქმნა სერი დიდი ეოველთა რომელნი
 იუწენს ქუჭშე მისსა, ზ ეოველთა რომელნი იუწენს სასლიისაგან
 ბ ნათესავისა მისისა ზ ზ ეოველნი დიდ შემძლენი მიდელნი, ზ სპა-
 რსეთთა, ზ ეოველთა მთავართა ზ მკედართ მთავართა ზ მოადგი-
 ე ლეთა, რომელი იუწენს ქუჭშე მათსა, ინდოეთითგან ვიდრე ეთიო-
 პიადმდე, ასოცდა შუღსა ზედა მკედართ მთავართა ზ ზ ოდესცა ჭამეს
 ზ სუჭს, ზ განძლეს მიიქცეს მაშინ მეფე დარია შევიდა საწოლსა
 ლ თუსსა, ზ დაიძინა ზ კანიღუბა ზ მაშინ სამნი ერმანი ეორციელნი
 მცველნი, რომელნი სცვლეს გვამსა მეფისასა, ეტყოდეს ურთიერ-
 ე თსა ზ ვთქვათ კაცად კაცადმან ჩუჭნეგან ერთი სიტყუბა. ზ რომე-
 ლმანცა სძლოს, ზ რომლისა გამოჩნდეს სიტყუბა უბრძნეს მეო-
 რისა. მისცეს მას მეფემან დარია ნიჭნი დიდნი, ზ ზატვი დიდი. ზ
 კ ზ ზორფირითა შემოსილ იეოს, ზ ოქროთა სასმელითა ზ ოქ-
 როსა ზედა დაძინებად: ზ ეტლსა ოქროსათა ოქროსა აღვროსანსა,
 ზ ზ კიდარი ბისონისა, ზ მანიაკი გარემოს ქედსა ზ ზ მეორე დაჯ-
 ლეს შემდგომად დარიასსა, სიბრძნისა თუსისათუს, ზ მონათესავე
 ლ დარიასა ეწოდოს ზ მაშინ დაწერეს თუთოეულმან თუსი სიტყუბა

დაბეჭდეს. დადგეს სარეცელსა თავსა ქუჩსჳ დაწია შეფისასა, და
 თქუწს * ოდეს აღდგეს მეფე, მივსცეთ მას წერილი და რომელიცა თ
 საჯოს მეფემან, და სამთა დიდ შემძლეთა სპარსეთისათა, რამეთუ
 სიტყუა მისი უბრძნეს არს, და მას მიეცეს ძლევა, სოლო ვითარცა
 წერილ არს * ერთმან დაწერა უძლიერეს არს ღვრო * მეორემან ი,ია
 დაწერა: უძლიერეს არს მეფე * მესამემან დაწერა: უძლიერეს არიან იბ
 დედანი: სოლო უფროს ძლევეს სემპარიტება * სოლო ოდეს აღდ- იგ
 გა მეფე აღიდეს წერილნი მისცეს მას. და აღმოვიკითსა * და წარ- იდ
 გსაყნა და მოუწოდა ეოველთა დიდ შემძლეთა სპარსთა და მიდევლთა,
 და მთავართა, და მკედართ მთავართა, და მოადგილეთა, და განმკებულ-
 თა * და დაჯდა კრებულსა შორის და წარვიკითხულ იქმნა დაწერი- იე
 ლი * და ჰრქუა: მოუწოდეთ ერთმთა, და იგინი მოგვთხრობენ სი- ივ
 ტყუასა თვისსა. და წოდებულ იქმნეს და შევიდეს * და ჰრქუა მათ: იხ
 მოგვთხარით ჩუწნ მათთვის რომელნი წერილ არიან * და იწყო იწ
 ზირველმან რომელმან თქუა ძლიერებისათვის ღვრისა. და თქუა ეს-
 რეთ: ვ კაცნო რაბამ სძლევეს ღვრო ეოველთა კაცთა, რომელმან
 სუას იგი. განჰყოფს გონებისაგან * გონებითა მეფეთა და ობოლსა ით
 ჰყოფს გონებითა ერთსა, და მონასა და თავისუფალსა და გლახაკსა
 და მდიდარსა * და ეოველსა გონებით მოაქცევს უშიშროებასა შინა კ
 და შუჭბასა, და არა მოაკსენებს ეოველსა მწუსარებასა და ეოველსა
 ვანშსა * და ეოველსა გულსა ჰყოფს მდიდრად, და არა მოაკსენებს კა.
 მეფესა, არცა დიდ შემძლებელთა. და ეოველთა შემდგომად ტალანტი-
 თა მეტეუწლად ჰყოფს * და არა მოაკსენებს ოდეს სუას სათნოე- კბ
 ბად მოუქანთა და მძობასა: და არა მრავლისა შემდგომად ამათ აღ-
 ღებინებს მახლსა * და ოდეს ღვრისაგან აღდგეს, არა მოაკსენებს კკ
 რომელ ქმნა * ვ კაცნო, არა უძლიერეს თუა ღვრო, რომელი ეს- კდ
 რეთ დაამკირნებს ეოფად, და დადუმდა მეტყველი ესრეთ.

თ ა ვ ი ლ.

და იწყო მეორემან თქმად, თქუა ძლიერებისათვის მეფობისა- ა
 თვის * ვ კაცნო, არა უძლიერეს არს თუ, კაცნი ქუჩყანასა და ბ
 სღუქასა და მწერობელნი და ეოველსა რომელნი მათ შინა * სოლო გ

მეფე შეუძლებს ღ უფლებს ეოველთა, დ ჰფლობს მათ, ღ ეოველი
 რომელი ჰრქუას მათ, ჰყოფენ ზ ღ უკეთუ ჰრქუას მათ ეოფად
 ბრძოლა ურთიერთსა მიმართ, ჰყოფენ უკეთუ წარგ საფინეს ივინი
 წინა აღდგომთა ზედა. წარვლენ ღ არევენ მთადათა ღ ზღუდეთა ღ
 კოდლოთა ზ მოიკვლენ ღ მოიკვლიან. ღ მეფისა სიტუქასა არა
 გარდაჰვადებიან. სოლო უკეთუ სძლონ, მეფისა მოიღებენ ეოველ-
 სა ზ რაჟოდენიცა უკეთუ წარმოსტუქუნონ, ღ სსუაჟ ეოველი, ღ
 რაოდენიცა არა მკედრობენ, არცა განეწუობიან, არაჰედ მუშაობენ
 ქუტყანასა, კუალად ოდეს სთესენ, ღ მოიძვენ მიუღებენ მეფისა ზ
 ღ ერთი მეორესა ღ მჭირვებულნი, მოართუმენ ხარკსა მეფისა, ღ
 იგი თვთ მხოლო არს ზ უკეთუ იტუჯს, მოჰკალ, მოჰკლვენ. ღ
 უკეთუ თქუას განუტევეთ განუტევებენ. ღ იტეოდეს დაეცით, დასცე-
 მენ ზ ღ თქუას დაარღვეთ დაარღუტვენ. თქუას აღაშენეთ, აღაშე-
 ნებენ, თქუას: მოჰკუტთეთ, მოჰკუტთენ, თქუას დანერგეთ, დაჰნერ-
 გვენ ზ ღ ეოველნი ერნი მისი: ღ მალნი მას ჰმორჩილობენ ერთსა ზ
 ღ ამის მიმართ იგი, წევს ჰუამს ღ სუამს ღ დაიძინებს. სოლო ივინი
 დაიცვენ გარემოს მისსა, ღ არა ძალუცთ განსლვად, კაცად კაცადსა
 ემნად საქმეთა თვსთა. არცა დაურჩდებიან მას ზ ზ კაცნო, ვითარ
 არა უძლიერეს არს მეფე, რომელსა ესრეთ უსმენენ; ღ დაღუმნა ზ
 სოლო მესამეძან რომელმან თქვა დედაკაცისათჳს ღ ჰემმარტები-
 სათჳს, ესე არს ზორაბაბილ, იწუო მეტეველებად ზ ზ კაცნო
 არა დიდ თუ, არსა მეფე ღ მრავალნი კაცნი ღ ღჯნოჟ მოურევე-
 ნელ თუ ზ სოლო ვითარ არს ფლობა მათი, ანუ ვითარ უფლებს
 მათ; არა დედაკაცნი თუ, დედანი შობენ მეფეთა, ღ ეოველთა
 კაცთა რომელნი უფლებენ ზღუათა ზედა, ღ ქუტყანასა ზ ღ მათ-
 გან შობილ არიან, ღ ივინი აწოებენ მათ; რომელმან დასკნა ვე-
 ნაგნი რომლისაგან ღჯნო იქმნებიან ზ ღ ივინი ჰყოფენ სამო-
 სელთა შუტნიერთა კაცთა, ღ ივინი უყოფენ დიდებასა კაცთა; ღ
 ვერ შეიძლებენ კაცნი ეოფად უდედაკაცოდ ზ ღ უკეთუ შეკრიბონ
 ოქრო ღ ვეცხლი, ღ ეოველი საქმე შუტნიერი, ღ იხილოს დედა-
 კაცი ერთი კეთილ სახილველითა ღ მვენერებითა ზ ღ ეოველი

ესე დაუტევოს მის ზედა კრძალვენ და განღებულთა ზირითა ისი-
 ლონ იგი, და ეოველსა იგი სურსთ უფროს თქროსა და ვერცხლი-
 სსა და ეოველისა ნივთისა ძურ ფასისა და კაცი მამასა თვისსა,
 დაუტევებს რომელმან გაზარდა იგი, და თვისსა ქრწეანასა, და თვის-
 სსა მიმართ ცოლისა შეეყოფის და ცოლსა თანა დასდებს სულსა
 და არცა მამასა მოიკსენებს არცა დედასა, არცა ქრწეანასა და
 სადღვან, ჯერ არს თქრწნდა გულის კმის ეოფად, რამეთუ დედანი
 გულთბენ თქრწნ და არა გელმისთა თუ დამურებით, და ეოველთა
 დედათა მისცემთ და მიიღებთ; და აღიღოს კაცმან საჭურველი თვისა,
 და წარვიდეს გზასა ზედა ეოფად ავაზაკობისა, კაცის კვლისა, და
 ზარვისა. და ზღვსა ზედა ცურვად, და მდინარესა და ლომი ისი-
 ლოს და ნისლსა შინა შევიდეს, და ოდეს მოიპაროს, და იტაცოს და
 ნატყვევანუი მოიპაროს, სუეარლისა მიმართ თვისსა მოუღოს და
 უფროს შეიევალებს კაცი ცოლსა თვისსა, ვიდრე მამასა და დე-
 დასა და მრავალნი გაუგუსურდებიან, ზირისაგან დედათა და მონა
 იქმნებიან მათთვს და მრავალნი წარწემდენ და შესცდნენ, და სცოდეს
 დედათა თვის და აწ არა გრწმენის ჩემი; არა დიდარს თუ მეფე
 საკელმწიფოსა შინა თვისსა; არა ეოველნი თუ ქრწეანანი ვერ
 იკადრებენ შესებად მისსა და ვიხილენ იგი, და აპამინის ასული
 ვართაკა საკურველი, ხასისა მეფისა, მჯდომარისა მარჯუტ-
 ნით მეფისა და მიძღებელნი დიადიმისა თავისგან მეფისა, და
 დამდგმელი თავსა ზედა თვისსა, და შედგომად ღაწვსა სცემდა მე-
 ფესა მარცხენითა კელითა და თვნიერ ამისა მეფე განსმულითა,
 ზირითა ზედვიდა მას ზედა, და უკეთუ განიცინებდა წინაჲ მისსა,
 განიცინებდა იგიცა. ხოლო უკეთუ განრისხნებოდა მას ზედა,
 ნუგემისცემდა იგი, ვიდრედმდე დაამჟივდებდის მას და კაცნო
 არა უძლიერეს თუ დედანი, რამეთუ ესრეთ ჰეოფენ და მამინ
 მეფე და დიდ შემძლენი შესედვიდეს ურთიერთსა და იწეო სიტყუად
 ჰემმარიტებისათვის: და კაცნო, არა ძლიერ არიან თუ, დედანი: და
 დიდარს ქრწეანასა, და მძალ არს ცაჲ, და სწრაჲად სრბოლას მზისა,
 რამეთუ მოიქცევის სიმრგვლესა ზედა ცისასა, და კვალად მოიბრუნს

კ
 კა
 კბ
 კდ
 კე
 კვ
 კს
 კტ
 კუ
 კვ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კგ
 კდ

ლე ადგილსა ზედა თვისსა ერთსა დღესა შინა ❖ არა დიდარს თუ რო-
 მელმან ესე ეოს; ღ ჭეშმარიტება დიდ ღ უძლიერეს უფროს
 ლე ეოველთა ❖ ეოველი ქუჭანსა ჭეშმარიტებასა ხადიან. ღ ცანი
 მას აკურთხევენ, ღ ეოველი საქმე იძრვის, ღ უძრწის მას, ღ არა
 ლბ არს მისთანა შეცვა არცა ერთი შესცვისა ❖ ღვინო შეიცავს მეფეს
 შეიცავს დედანი, არა მართლ ეოველნი ძენი კაცთანი, ღ არა
 მართლ ეოველნი საქმენი მათნი ესრეთი, ღ არა არს მათ შორის
 ჭეშმარიტებანი, ღ თვისსა შინა უსწრფელოებასა წარწყმდებიან ❖
 ლწ სოლო ჭეშმარიტება ჭკიეს ღ მძლავრობს უკუნისამდე ღ ცხოველ-
 ლთ არს, ღ მფლობელობს უკუნითი უკუნისამდე ❖ ღ არა არს მისთანა
 თვალღებამ, არცა განთვთება არამედ ღ სამართალსა ჭეოფს ღ ეოველ-
 თაგან უსამართლოთა, ღ ბოროტთა განსდევნის, ღ ეოველთა სათნო
 მ უჩნს საქმეთა შინა მისთა ❖ ღ არა არს სამსჯავროსა შინა მისსა
 არა რამ უსამართლობა, ღ ესე ძალი, ღ სამეფო, ღ კელმწიფობა,
 ღ დიდებულება, ეოველთა საუკუნეთა. კურთხეულ არს ღმერთი
 მა ჭეშმარიტი. ღ დასცხრა სიტყვად ❖ ღ ეოველმან ერმან მაშინ ღა-
 მბ ღადეო, ღ თქუწს: დიდარს ჭეშმარიტება ღ ზეთა შემძლებელ ❖ მა-
 შინ მეფემან ჭრქუა მას: ითხოვე რომელი გნებაგს, უძრავლესი წე-
 რილთა, ღ მოგცეს შენ ვინათგან იპოვენ უბრძნესი, ღ მახლობელ
 მგ ჩემსა რათა სჯდე, ღ მონათესავე ჩემი გეწოდოს ❖ მაშინ ჭრქუა:
 მეფესა: მოიკსენე აღუთქამა შენი რომელი აღუთქუწ აღშენებად
 მღ იერუსალემისა დღესა შინა რომელსა მეფობამა შენ მოიდე ❖ ღ
 ეოველნი ჭურჭელნი რომელნი აღებულნი იერუსალემისგან განუ-
 მე ტევე, რომელი განეო კვროს, ოდეს ფუცა განჭკეკთა ბაბილონს
 მე ღ აღუთქვა წარგზავნად მუნ ❖ სოლო შენ აღუთქუნ აღშენებად ტამ-
 რისსა, რომელი მოწვეს იდუმიელთა, ოდეს მოოკრებულ იქმნა იუ-
 მე დიელნი ქალდეველთაგან ❖ ღ აწ ესე არს რომელსა ვითხოვ შენ-
 გან უფალო მეფეო ღ მისთვს, კევედრები შენ: ღ ესე არს დადებუ-
 ლება რომელი შენ კევედრები უკუწ რათა ჭეო აღუთქამა რო-
 მბ ძელი აღუთქმენ მეუფესა ზეცათასა, ეოფად ზირით შენით ❖ მაშინ
 აღდგა მეფე დარია, ამბორს უეო მას, ღ დაწერა მას ზედა ებისტო-

ლე, ყოველთა მიმართ, განმკებელთა ღმკედართ მთავართა ღმკე-
 ადგილეთა, ღმკე დიდ შემძლეეთა, რათა განიყვანონ იგი ღმკე ყოველნი
 მყოფნი მისთანა აღმავალნი აღმენებად იერუსალემისა ღმკე ღმკე ყოველ-
 თა მოადგილეთა რომელნი კილისურსა შინა, ღმკე ფინიკიას, ღმკე რომელი
 ლიბანსა შინა, მისწერა ებისტოლეთ, რათა მიიღონ ხენი კედ-
 რისა ლიბანისაგან იერუსალემს შინა, ღმკე რათა აღაშენონ მის თანა
 ქალაქი ღმკე სოლო მისწერა ყოველთა იუდიელთადაცა რომელნი აღვი-
 დოდეს სამეფოსაგან იუდასა შინა, თავისუფლებათათჳს, რათა ყო-
 ველთა ძლიერთა, ღმკე დიდ შემძლეეთა, ღმკე მოადგილეთა, ღმკე გამკებელ-
 თა არა შემოსლვად კართა მიმართ მათთა ღმკე ღმკე ყოველსა ადვილ-
 სა რომელი შემოიპყრობს უხარკოდ ყოფად მათი. ღმკე იღუმიელთა
 რათა დაუტევონ აგარანნი უდიურისა რომელსა მფლობელო-
 ბენ ღმკე ღმკე აღსაშენებასა ზედა ტაძრისა მიცემად ყოველისაებრ წე-
 ლისა ტალანტი ოცი: ვიდრემდის აღშენდებოდეს ღმკე დასამსხვერ-
 ჳლოსა ზედა ყოვლად დასაწულლისასა სეწირვად ყოველსა შინა
 დღესა ვითარცა აქუს მცნება, სსუათა ტალანტი ათმუდმეტი რათა შე-
 სწირონ ათეული ყოველსა წელსა ღმკე ღმკე ყოველთა რომელნი აღვიდოდეს
 ბაბილონისაგან აღმენებად ქალაქისა, რათამცა იყოს თავის უფლეთ-
 ბად მათდა ღმკე მეთა მათთა, ღმკე ყოველთა მღუდელთა რომელნი მოვი-
 დნეს ღმკე სოლო დაწერა მოსაცემელი, ღმკე სამღვლო სამოსე-
 ლი, ბრძანა მიცემად რომელიცა მსახურებდეს ღმკე ღმკე ლევიტელთა
 დაწერა მიცემად როჭიკი ვიდრე დღედღე რომელსა შინა აღ-
 სრულდეს სასლი ღმკე იერუსალემი აღმენდეს ღმკე ღმკე ყოველთა მცველ-
 თა ქალაქისათა მისწერა მიცემად მათ წილი. ღმკე როჭიკი ღმკე ღმკე
 განუტევა ყოველნი ჭურჭელნი, რომელნი განყო კვროს ბაბილო-
 ვნისაგან, ღმკე ყოველნი რაოდენიცა ჭრქუა კვროს ყოფად, ღმკე იგი
 ბრძანა ქმნად ღმკე წარკსავნად იერუსალემს შინა ღმკე ღმკე ოდეს გამოვი-
 და ყრმად ესე, აღიპყრნა ჰირი ცად მიმართ ჰირის ჰირ იერუსა-
 ლემისა აკურთსა მეფე ზეცისა მეტეველმან ღმკე მენგან ძღვევად ღმკე შენ-
 გან სიბრძნე ღმკე შენი დიდება, ღმკე მე მონა შენი ღმკე კურთხეულსარ
 რომელმან მოძყენ მე სიბრძნე, ღმკე შენ აღვიარებ უფალო ღმკე მერთო

მტ
 მთ
 ნ
 ნა
 ნბ
 ნგ
 ნდ
 ნე
 ნვ
 ნზ
 ნწ
 ნთ
 ნდ

2ა მამათა ჩუწნათაჲ ❖ ღ მიიღო ებისტოლე, ღ განვიდა ღ მოვიდა,
 2ბ ბაბილოვანსა შინა, ღ მიუთხრა მამათა თუსთა ეოველთა ❖ ღ
 2გ აკურთხევდეს ღმერთისა მამათა თუსთასა, რამეთუ მისცა მათ განტე-
 ვება ღ ფუფუნებაჲ ❖ რათა განვიდენ ღ აღაშენონ იერუსალიმი
 ღ ტამარი სადაცა წოდებულარს სახელი მისი მას შინა, ღ იხარებ-
 დენ მუსიკითა ღ შუჭბითა შუღ ღღე.

თ ა ვ ი ა

ა ხოლო შემდგომად ამათსა რჩეულ არიან განსვლად უხუცესნი
 სახლთა მამულთა ტომთა ებრ მათთა, ღ დედანი მათნი, ღ ძენი მ-
 ბ რნი მათნი ❖ ღ დარია მეფემან წარავლინა მათ თანა ცხენოსანი
 ათასი, ვიდრემდეს აღვიდენ ივინი იერუსალიმს შინა მშუღობით,
 გ ღ მუსიკითა, ღ ებნითა ღ საეზრითა ❖ ღ ეოველნი მძანი მათნი
 იუჟნენ მოძღვრალნი, ღ ეო ივინი განსვლად ერთბამად მათთა ❖
 დ ღ ესე არიან სახელნი კაცთა, რომელნი გამოვიდეს მამულთა ებრ
 ე თუსთა, ღ ტომისა ებრ, ღ წილთა შინა უხუცესთა თუსთა ❖ მღღე-
 ლნი ძენი ფინეზისნი მისა აჭრონისა იისუს ძე იოსედეკისა სამეო-
 ვ ნისა ღ იოაკიმ ძე ზორაბაბელისა მისა სალაფიილისა, სახლი-
 ვ ისაგან დავითისა, ნათესავისაგან ფარეზისა, ხოლო ტომისა
 ზ იუდასა ❖ რომელი იტეოდა დარიას თანა მეფისა სპარსეთ-
 სისასა სიტეუასა ბრძნულსა მეორესა შინა წელსა მეფობისა
 ზ მისისასა, თუჭსა ნისანსა, ჰირველსა თუჭსა ❖ ხოლო ესენი
 არიან იუდასაგან აღმოსრულნი, ტუჭობისაგან წარტევენულისა,
 რომელი წარსტეუტნა ნაბუქოდონოსორ მეფემან ბაბილოვანისამან
 ტ ბაბილონს შინა ❖ ღ მოიქცენ იერუსალიმს შინა, ღ სწუათა იუ-
 დასა, კაცად კაცადი ქალაქსა შინა თუსსა, რომელნი მოვიდეს ზო-
 რაბაბელისთანა, ღ იისუსით, ნეემით, ზაქარიით, რეისეით, ენი-
 ნეოსით, მარდოხეთი, ველსარით, თანა საფაროსით, რეელთ,
 თ როიმით, ვანით, ღ უხუცესთა მათთანა ❖ რიცხვ მყოფი ნათესავ-
 ი თაგან, ღ უხუცესთა მათითა ❖ ძენი ფარსოვისნი, ორიათას ას
 იან სამეოცდა ათორმეტი ❖ ძენი საფათისანი ოთხას სამეოცდა ათორ-

მეტნი ❖ ძენი არესინნი, შუღას ორმეოცდა ათექუსმეტნი ❖ მეთა
 ფათთოაჳისათა, ორი ათას რუასს ათორმეტნი ❖ ზ მეთა ილაძისა-
 თა, ათას ორას ორმეოცდა ათოთხმეტნი ❖ ძენი ზაფისნი, ცხრა ას
 ორმეოცდა ხუთი ❖ ძენი კორესნი, შუღას ხუთნი ❖ ძენი ვანინის-
 ნი, ექუსას ორმეოცდა რუა ❖ ძენი ვივანისნი, ექუსას ოცდა სამ-
 ნი ❖ ძენი სადასისნი, სამი ათას ორას ოცდა ორი ❖ ძენი ადო-
 ნიკამისნი, ექუსას სამეოცდა შუდი ❖ ძენი ვალოინისნი, ორი
 ათას სამეოცდა ექუსი ❖ ძენი ადინუეისნი, ოთხას ორმეოცდა ათო-
 თხმეტნი ❖ ძენი ათირეჴეისნი, ოთხმეოცდა ათორმეტნი ❖ ძენი კი-
 ლანისნი, ზ აზითასისნი, სამეოცდა შუდი ❖ ძენი ასურანისნი, ოთხას
 ოცდა ათორმეტნი ❖ ძენი ანანისნი, ას ერთი ❖ ძენი აზომისნი
 ოცდა ათორმეტნი ❖ ძენი ვასსაისნი, სამას ოცდა სამი ❖ ძენი არ-
 სიფურითნი, ას ორი ❖ ძენი მეთიროისნი, სამი ათას ხუთი ❖ ძენი
 ვუფლომონისნი, ას ოცდა სამი ❖ ძენი ნეთოფაისნი ორმეოცდა ათხუ-
 თმეტნი სამღუდელო მსახურნი ❖ ძენი ანაფოფისნი, ას ორმეოცდა
 ათვრამეტნი ❖ ძენი ვუფსამოსისნი, ორმეოცდა ორი ❖ ძენი კარიაფარი-
 ისნი, ოცდა ხუთი ❖ ძენი იზაფირისნი ზ ვიროფისა, შუღას ორ-
 მეოცდა სამი ❖ ძენი იზაირისნი შუღასნი ❖ ძენი ხადისისნი,
 ზ ამიდვისნი, ოთხას ოცდა ორი ❖ ძენი კირიმისაგან, დღაფდისა,
 ექუსას ოცდა ერთი ❖ ძენი მკალონი სეგან, ას ოცდა ორნი ❖
 ძენი ვითოანისაგან, ორმეოცდა ათორმეტნი ❖ ძენი ნიფისოისანი,
 ას ორმეოცდა ათექუსმეტნი ❖ ძენი კილამოლალუეისნი, ზ ონუ-
 სოისნი, შუღას ოცდა ხუთი ❖ ძენი იერესოისნი ორას ორმეოც-
 და ხუთნი ❖ ძენი ანაზისნი, სამი ათას, სამას ოცდა ათი, მღუდელ-
 ნი ❖ ძენი იედღუსი ძისა იესუეისა, მეთათანა სანასიგოისათა,
 ცხრა ას სამეოცდა ათორმეტნი ❖ ძენი მირეფისაგან. ათას ორ-
 მეოცდა ათორმეტნი ❖ ძენი ფასრონისა, ათას ორმეოცდა შუდი ❖
 ძენი კარმისანი, ათას ათშუდმეტნი ❖ ხოლო ლევიტელნი ძენი
 ესუისნი. ზ კადმილისნი, ზ ვანუსისნი, ზ სუდიასნი სამეოცდა
 ათოთხმეტნი ❖ სამდთო მგალობელნი ას ორმეოცდა რუა ❖
 ხოლო მკარენი, ძენი სალუძისნი, ძენი თოლმანისნი, ძენი დაკო-

იბიკ
 იდ
 იე
 ივიზ
 იწ
 ითკ
 კა
 კბ
 კკკდ
 კე
 კვკზ
 კწკთ
 ლ,ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდღე
 ლვ
 ლზზ
 ლთ
 მ
 მა,მბ
 მგ
 მდ
 მე
 მვ
 მზ
 მწ
 მთ,ნ
 ნა,
 ნბ

ვისნი, ძენი ტიტაისნი, ძენი სპიისნი. უოველნი ას ოცდა ათ ცხრამეტნი,
 ნკ სამღუდელო მსახურნი * ძენი ისაიასნი, ძენი ასაფავისნი, ძენი თავა-
 ჭისნი ძენი კირასოისნი, ძენი სუდისნი, ძენი ფაღვისნი, ძენი ლავა-
 ნაისნი, ძენი აღრავისნი, ძენი აკუაისნი, ძენი უთაისნი, ძენი კი-
 ნდ თაისნი, ძენი აღავაგვისა, ძენი სივასა, ძენი ანანისნი * ძენი კა-
 ფუაისნი, ძენი ღუდღურისნი, ძენი აირისნი, ძენი დესანისნი, ძენი
 ნოივასა, ძენი ხასევაისა, ძენი ღაზირავისა, ძენი აზიევისა, ძენი
 ფინესისა, ძენი ასარისა, ძენი ვასფაისა, ძენი ასაიასა, ძენი მუა-
 ნისა, ძენი ნაფისისა, ძენი აკუვისა, ძენი აკიფაისა, ძენი ასურ-
 ნე სა, ძენი ფარავიმისა, * ძენი ვასალოფისა, ძენი მეედაისა, ძენი
 კუფაისა, ძენი ხარეისა, ძენი ხარკუსისა, ძენი ასირარისა, ძენი
 ნკ ფომიევისა, ძენი ნაფისა, ძენი ათიფაისა * ძენი ურმათა სოლო-
 მონისათა, ძენი ასაფისა, ძენი ფარირაისა, ძენი იეილისა,
 ნზ ძენი ლოზონისა, ძენი იზდაილისა, ძენი საფეფისა * ძენი აღია-
 ისა, ძენი ფახარეფისა, ძენი სავინისა, ძენი საროფისა, ძენი მა-
 სიასისა, ძენი ღარისა, ძენი ადღუსისა, ძენი სუვასისა, ძენი აფე-
 ნტ რაისა, ძენი ვარდისისა, ძენი სავათისა, ძენი ალლომისა * უო-
 ველნი სამღუდელო მსახურნი დ მეთა ურმათა სოლომონისათა, სამას
 ნთ სამეოცდა ათორმეტი * ესენი აღმოვიდეს ფერმეფეფასსაგან, დ ფე-
 ლერსასსა, წინამძღუარი მათი ხარაფაღარს, დ ალარ, დ არა ემ-
 ლოთ მოთხრობად მამეულთა თჯსთა დ ნათესავთა, რამეთუ ისრაელი-
 სსაგან არიან თუ? ძენი ლადანისანი მისა ვანისა, ძენი ნეკოდანისნი,
 .დ ექუსას ორმეოცდა ათორმეტნი * დ მღღელთაგან, მოქმედთა მღღე-
 ლობისათა, დ არა იზოვნეს. ძენი ოვდინისნი, ძენი აკკოსისნი, ძე-
 ნი ადღუსისა, რომელმან მოიგვანა ავლია ცოლი, ასულისაგან ვერ-
 და ზეფეევისათა, დ წოდებულ იქმნა სახელსა შინა მისსა * დ ამითთა
 მიების უოფილის ნათესავ მეტეუტლების წერილისა, დ ვერა ზოვ-
 და ნილისა, განუენებულ არიან მღღელობისაგან * დ ჰრქუა მათ ნე-
 მია დ ათფარია: რათა არა ესიარნენ სიწმიდეთა, ვიდრემდის აღდგეს
 მღღელთ მთავარი შემოსილი გამოცხადებითა დ ჰემმარტებითა *
 დკ სოლო უოველნი იუტუნეს ისრაელისაგან, ოცის წლითგან დ უმაღ-

ლესი, თუნიერ მონათა დ მკევალთა, ორმეოცდა ორი ათას, სამას
 სამეოცი * ამათი მონანი დ მკევალნი შუდი ათას, სამას ორმეო-
 ცდა შუდი * დ კაცნი დ ქალნი მეგლობელნი, ორას ორმეოცდა
 სუთნი * აქლემნი, ოთხას ოცდა ათსუთმეტნი. ცხენნი შუდიათას
 ოცდა ათექუნიმეტნი. ჯორნი ორას ორმეოცდა სუთნი. დ კარაულნი
 სუთიათას სუთას ოცდა სუთი * დ სე მდგომელთაგან მამულთა
 ებრ. ოდეს მოვიდენ ტაძარსა შინა ღუთისასა, რომელ არს იერუ-
 სალიმს, შინა აღუთქვეს აღდგინებად ტაძრისა ადგილსა სედა მის-
 სა ძალითა ებრ თუსისა, დ მიცემად სიწმინდესა შინა საუნჯისა
 საქმესა სედა ოქროდ მნას ათასი დ ვერცხლი მნას სუთი ათასი,
 დ სამოსელი მღვდელთა ასი * დ იშუჭბდეს მღვდელნი დ ლევი-
 ტელნი, დ რომელნი გამოვიდეს ერისაგან იერუსალიმს შინა დ
 ადგილსა შინა. დ მღვდელ მგალობელნი დ მეკრენი, დ ეოველი ის-
 რაელი აგარაკთა შინა თუსთა * სოლო მდგომარესა მეშუდესა
 თუჭსა, დ მეოფთა პეთა ისრაელისათა კაცად კაცადი თუსთა შინა,
 შეკრბეს ერთ სულ ესოთა შინა ჰირველთა ბჰეთა აღმოსავლეთისათა *
 დ აღდგა იისუს მე იოსედუკისა, დ მძანი მისნი მღვდელნი დ სო-
 რაბაბელ მე სალათელისა, დ მძანი მისნი, განუმსადეს მაკურთხევე-
 ლი ღმერთსა ისრაელისასა * ¹⁾ რათა შეწირონ მას სედა ეოვლად
 დასაწუჭლი, წესისა ებრ, ვითარცა წიგნსა შინა მოსესსა კაცისა
 ღუთისა წერილ არიან * დ შემოკრბენ მის თანა სსუათაგან თემთა
 ქუჭუანისათა, დ აღადგინეს საკურთხეველი, ადგილსა სედა თუსთა,
 რამეთუ მტერობასა. შინა იეუნეს მათ თანა, დ შეეწეოდეს მათ
 ეოველნი წარმართნი ქუჭუანისანი დ შესწირვიდეს შესაწირავსა კა-
 მისა ებრ, დ ეოვლად დასაწუჭლსა უფლისა საცისკროდსა დ სამ-
 წუხროდსა * დ ქმნეს კარობისა ჰატვიცეცმა დღესასწაულისა,
 ვითარცა ბრძანებულ არს სჯულსა შინა, დ მსხუჭრზლისა ეოველ-
 სა სედა დღესა, ვითარცა ჯერ იყო * დ შემდგომად ამათსა შეს-
 წირავი დაუცხრომელი დ მსხუჭრზლი შაბათთა დ ახალ თუჭთა, დ
 დღესასწაულთა ეოველთა განწმედითა * დ რაოდენსა აღუთქმიდეს

მდ
 მე
 მკ
 მს
 მწ
 მთ
 მო
 მოს
 მოს
 მოს
 მოს

1) ა ეზდრ. ბ.

ამისთვის ღმერთსა ასაღ თუთგან მეშუდესა თუჭსა, იწვეს შესაწი-
 რავად მსხუჭრწლოთა ღუთისა, ღ ტამარი უფლისა არა იყო კუბლად
 აღმენებულ ❖ ღ მისცეს ვეცხლი ქვს მთლელოთა ღ მოქმედთა საკ-
 მელი ღ სასუემელი სინარულოთ ❖ ღ მისცეს შემომსღუდველოთა სი-
 დონელოთა ღ ტვრინელოთა, რათა მოზიდონ მათ ღობანისაგან ხენი
 კედრისა, ღ ქმნან ნავი იოპის სადგურსა შინა, ბრძანებისა ებრ
 რომელი მოწერილ იქმნა მათ კვროს მეფისაგან სპარსეთისა ❖ ღ
 მეორესა შინა წელსა მოვიდეს ერთი ტამარად ღუთისა იერუსალიმს
 შინა, თუჭსა მეორესა, იწყო ზორაბაბელ ძემან სალათიელისმან
 ღ ისუს ძემან იოსედებისმან, ღ მმათა მათთა, ღ მღვდელთა, ღ ლე-
 ვიტელთა, ღ ყოველნი რომელნი მოვიდეს ტუჭობისაგან იერუ-
 სალიმს შინა ❖ ღ დააფუძნებდეს ტამარსა ღუთისა, ახალ თუჭსა
 შინა მეორისა თუსასა, მეორესა წელსა, ოდეს მოვიდეს ჰურას-
 ტანსა შორის ღ იერუსალიმს შინა ❖ ღ დაადგინეს ლევიტელნი
 ოცის წლიდგან საქმესა ზედა უფლისასა, ღ დადგა ისუს, ღ მენი
 მისნი ღ მძანი ღ კადმილ მძაჲ, ღ მენი მადიაძისა ღ მენი იოდაისა
 ილთადუისა მეთა თანა ღ მმათა ყოველნი ლევიტელნი ერთ სულნი
 საქმისა წინა-მხედველნი. მოქმედნი საქმისა სახლსა, შინა უფლისა
 დაამენებდეს მოქმედნი სახლსა უფლისასა ❖ დადგენ მღვდელნი
 შემოსილნი სამოსლითა ღ მუსიკითა ღ საუჯრითა, ღ ლევიტელნი
 მენი ასაფისნი მქონებელნი წინწილთა ❖ აქებდეს უფალსა, ღ
 აკურთხევედეს დავითისებრ მეფისა ისრაელისა ❖ ღ უგალობ-
 დეს კალობითა აკურთხევედეს უფალსა, რამეთუ სიტკობება მისი
 ღ დიდება უკუნისამდე ყოველთა ზედა ისრაელთა ❖ ღ ყოველი
 ერი საფეირსა სცემდეს ღ კმა ევეს, კმითა დიდითა აქებდეს უფალსა
 ადღენებისათუს სახლისა უფლისასა ❖ ღ მოვიდეს მღვდელთაგან
 ღ ლევიტელთა, ღ წინა მდგომარეთა მამულთაებრ მათთა მოხუცე-
 ბულთა, რომელთა იხილეს ჰირველი სახლი, ღ ამის მიმართ ად-
 მენებასა ტირილითა ღ ღაღადებითა დიდითა ❖ ღ მრავალნი სა-
 უჯრითა, ღ სასარულევანითა კმითა დიდითა ❖ რამეთუ ერთა არა
 სძენად საუჯრი ტირილისათუს ერთასა, რამეთუ ერი იყო სა-

ეზრით მსმობარენი ფრიად, რამეთუ შორით ისმინებოდეს ✠ ღ 36
 ესმათ მტკრთა ტომისა იუდასასა, ღ ბენიაშენისასა, მოვიდეს ცნო- 37
 ბად ვითარ ვმისა საეზრისა ✠ ღ 1) ცნეს რამეთუ მეოფნი წარ- 38
 ტეუწნულთავან აშენებენ ტაძარსა უფლისა ღვთისა ისრაელისა- 39
 სა ✠ ღ მიეახლნეს ზორაბაბელისა მიძართ ღ ისუსა ღ უხუცესთა 40
 მიძართ ღ მამულთათა ღ ეტყოდეს მათ: რათა აღვაშენოთ ერთბა- 41
 მად თქუწნ თანა ✠ რამეთუ ეგრეთ, ვითარცა თქუწნ, უსმინეთ 42
 უფალსა თქუწნსა ღ მას უძსწვერზღნეთ დღითგან ასვასარყო მეფისა 43
 ასურეთისასა, რომელმან დაგვაშენნა ჩუწნ აქა ✠ ღ რქუწნ მათ 44
 ზორაბაბელ ღ ისუს ღ უხუცესთა მამულისა ისრაელისათა. არა 45
 არს თქუწნი ღ ჩუწნი შენებად სახლი უფლისა ღვთისა ჩუწნისა ✠ 46
 რამეთუ ჩუწნ თვთ აღვაშენოთ თანა ღვთისა ისრაელისასა წესისა 47
 ებრ, ვითარცა კვბრძანა ჩუწნ კვიროს მეფემან სწარსეთისამან ✠ 48
 ხოლო წარმართნი ქუწნუანისანი შემაწუინებელნი მეოფთა იუდასა 49
 შინა ღ ბოროტობის მოქმედთა, არა მიუშვებდეს შენებად ✠ ღ 50
 მანქანთა ღ ერნი რომელნი მიიტანდეს, ღ შოთთა მოქმედნი გა- 51
 ნაუენებდეს აღსრულებად საქმისა შენებისასა უოველსა შინა ღ 52
 ცხოვრებასა კვროს მეფისასა, ღ დაბრკოლებასა ჰყოფდეს წელთა 53
 ორთა ვიდრე დარია მეფისამდე.

თ ა ვ ი ბ.

ხოლო 2) მეორესა შინა წელსა მეფისა დარიასსა წინასწარ- 54
 მეტყველი ანგა, ღ საქარია მეძან ადდისმან, წინასწარმეტყვე- 55
 ლთა იუდასა შინა, ღ იერუსალიმს შინა, სასელითა უფ- 56
 ლისა ღვთისა იერუსალემისა მათ მიძართ ✠ 3) მაშინ აღდგა 57
 ზორაბაბელ მე სალათელისა, ღ ისუს მე იოსედეკისა, იწუეს 58
 შენებად სახლისა უფლისა, რომელარს იერუსალემს შინა, მეო- 59
 ფისა მათთანა წინასწარმეტყველისა უფლისათა რომელი შეე- 60
 წყოდა მათ ✠ მას ღამსა შინა მოვიდა მათდა მიძართ სისინი 61
 მკედართ მთავარი სერისა ღ ფინიკისა, ღ საფრავუსან, ღ 62

1) ა კხდრ. დ.—2) ა კხდრ. ე. ანგა, ა.—3) ა კხდრ. ე. ზირაქ. მთ.

დ მოყვასნი მისნი, ჰ ჰრქუენ მათ ზ ვისითა ბრძანებითა აშენებთ
 თქუენ სახლსა ჰ საბარდულსა ამას ჰ სხვათა ეოფელთა შესარუ-
 ე ლებთ, ჰ ვინ არიან სედა მდგომი რომელი ამას აშენებენ ზ ჰ
 აქუნდა მადლი განახლებისა ეოფისა ტყვეებულთა ზედა უფლისა-
 ვ გან, მოხუცებულთა იუდასთა ზ ჰ არა აყენებდეს მათ შენებად,
 ვ ვიდრემდეს აუწეონ დარიას ამათოჯს ჰ მოკსენებულ იეოს ზ ხო-
 ლო სახე ებისტოლისა რომელი დაწერეს ჰ წარგზავნეს დარიასა ზ
 ც სისინნი მკედართ მთავარმან, სურისმან, ჰ ფინიკისა, ჰ საფრუაზს-
 ნმან, ჰ მოყვასთა რომელნი იყვნენ სურს ჰ ფინიკის მკედართ
 თ მთავარნი, მეფესა დარიასა გიხაროდენი ზ ეოფელი საცნაურ რა-
 თა იყავნ უფლისა ჩუენისა მეფისა, რამეთუ ოდეს მოვედით ქუტ-
 უანასა შინა იუდასსა, ჰ შევედით იერუსალემს შინა ქალაქსა,
 ვზოეთ წარტყუენულთაგან მოხუცებულნი იუდასთა იერუსალემს
 შინა ქალაქსა რომელ აშენებდეს სახლსა უფლისასა დიდსა ზ
 ახალსა ქვათაგან თლილთა ძვირფასთა ჰ დასდებენ სეთა ზღუდეთა
 ი შინა ზ ჰ საქმე ესე გულის მოდგინებით იქმნებიან, ჰ მოისწო-
 ბიან საქმე კვლთა შინა მათთა. ჰ ეოფლითა დიდებითა ჰ გულს-
 ია მოდგინებითა აღესრულებიან ზ ოდეს ვკითხევდით მოხუცებულ-
 თა მათთა მეტყველნი ვისითა ბრძანებითა აშენებთ თქუენ სახლსა
 იბ ამას, ჰ საქმესა ამას დააფუძნებთ ზ ვკითხეთ უკუტ მათ, რათა
 საცნაურ გიუოთ შენ, ჰ მოგწერეთ შენ კაცი წინა მდგომელი,
 ჰ სახელი წერილისა გამოავითხოვეთ მათგან წინა მდგომელისა ზ
 ივ ხოლო მათ მოგვიკეს ჩუენ მეტყველთა ჩუენ ვართ მონანი. უფ-
 იდ ლისანი რომელმან ქმნა ცანი ჰ ქუტუანანი ზ ჰ აღემენეს სახლი
 ესე ზირველ წელთა მრავალთა მეფეთაგან ისრაელთასა დიდთა ჰ
 იე ძლიერთა, ჰ აღესრულნეს ზ ჰ ვინათგან მამათა ჩუენთა განარისნეს
 სცოდეს დეთისა მიმართ ისრაელისა ზეცათასა მისცნა ივინი
 ევ კელსა შინა ნაბუქოდონოსორ მეფისა ბაბილოვანისასა მეფისა
 ივ ქალდელთასა ზ ხოლო სახლი ესე დაარღვიეს ჰ დაწუენს,
 ივ ჰ ერნი წარტყუენეს, ბაბილონს შინა ზ ზირველსა შინა
 ივ წელსა მეფობასა კჯროს მეფისა კერმოთა ზედა ბაბილოვნი-

სათა დაწერა კვროს მეფემან სასლი ესე აღმენებად ❖ დ ის
სამღვდელონი ჭურჭელნი ოქრომსა, დ ვეცხლისა, რომელი
გამოიღო ნაბუქოდონოსორ სასლისაგანა რომელარს იერუსალემს
შინა დ დადგინა ივინი თჯსა შინა ბომონსა, კვალად აღი-
ლო ესე კვრომს მეფემან ტაძრისაგან რომელი იყო ბაბილონს
შინა, დ მისცნა ივინი ზორაბაბელს დ სანაფასარს ძვედართ მთა-
არსა ❖ ბრძანებულ იქმნა, მისა გამოსუმად უოველნი ესე ჭურჭელ- ით
ნი, დ დადგინებად ტაძარსა შინა რომელარს იერუსალიმს შინა, დ
ტაძარი ესე ღმუთისა აღმენოს ადგილსა სუდა მისსა ❖ მაშინ სანაფა-
სარ იგი შემოვიდა, დასდგა საფუძველი სასლისა უფლისა რომელ არს
იერუსალიმს შინა, დ მიერთვან ვიდრე, აწინდელადმდე იძენების დ არა
მიუღიეს აღსრულება ❖ დ აწ უკუტ უკეთუ სათნო არს შენდა ❖ მეფეო, კა
რათა მოიძიოს სამეფოთა შინა წიგნის საცავთა კვროსთა, რომელ
არინ ბაბილოვანსა შინა ❖ დ უკეთუ ზოვნილ იქმნეს განსრავი- კბ
თა კვროს მეფისა ეოფად შენებისა სასლისა უფლისა რომელ არს
იერუსალემსა შინა დასაჯოს უფლისაგან მეფისა ჩუტნისა, რათა
გვეუწვოს ამითჯს ჩუტნი ❖ მაშინ დარია მეფემან უბრძანა მო- კპ
ძიებად სამეფოთა შინა წიგნის საცავთა რომელ არს ბაბილონს ში-
ნა, დ მოპოვებულ იქმნა ეკვათანთა შინა ქალაქთა შინა მეოფთა
კერძოსა მიდელთასა ადგილსა ერთსა წლის წერასა შინა, რომელ-
სა შინა წერილ იუჩნეს ესე ❖ წელსა ¹⁾ შინა ჰირველსა მეფობასა კდ
კვროსსა კვროს მეფემან ბრძანა შენებად სასლი უფლისა, რომელ
არს იერუსალემს შინა, სადაცა შესწირვიდენ ცუცხლითა დაუცხრო-
მელად ❖ რომლისა სიმაღლე წერთა სამეოცი: სიგრცე წერთა სა- კპ
მეოცი, სასლითა ქვისა თლილთათა სამითა დ სასლითა სისათა მას
ადვილ სისა ღორფინთასა ასლითა ერთითა, დ გასავალნი მიცე-
მად სასლისაგან კვროს მეფისა ❖ დ სამღვდელონი ჭურჭელნი, სა- კპ
სლისა უფლისა, ხოლო ოქროსი დ ვეცხლისანი, რომელი აღიღო
ნაბუქოდონოსორ სასლისაგან უფლისა, რომელ არს იერუსალემს
შინა, დ მიიღო ბაბილონს შინა, მიაქცია სახლსა შინა რომელ

1) ა ეზდრ. კ.

არს იერუსალემს შინა სადაცა იუჟენ ზირველ, რათა დაიდგენენ მუ-
 კს ნეე ✱ ხოლო უბრძანა მეფემან გულის მოდგინებად სისენს
 მთავრად სურისსა, და ფინიკისასა, და სათრაუზანს, და მოუვასთა
 მისსა, და განწესებულთა სურსა შინა და ფინიკიას მოადგილეად, რა-
 თა არა წარმოდგენენ ადგილსა მიმართ, ხოლო დაუტეონ ერმა
 უფალსა ზორაბაბელ. ხოლო უსუცესთა იუდასსა, და მოხუ-
 ცებულთა იუდასთა, სახლსა უფლისასა მათ აღაშენონ სახ-
 ცქს ლი უფლისა ადგილსა ზედა მისსა ✱ და მე, უბრძანე ყოვე-
 ლისავე აღაშენებად, და გულის მოდგინებად, რათა შეეწოდენ
 რომელ არიან ტყუილთაგან იუდასთა, ვიდრემდე აღესრულოს
 კთ ტაძარი უფლისა ✱ და ხარკისაგან კილისურიისა და ფინიკისა
 გულის მოდგინეთ შეკრებული მიცემად ამით კაცთა მსხუტრ-
 ჳლად უფლისა, ზორაბაბელს ეპარხს კუროთა ზედა, და ვერძთა, და
 კრავთა ✱ ეგრეთვე იფელი, და მარილი, და ღვინო, და ზეთი, მრ-
 ლის ყოველსა შინა წელსა, ვითარცა მღვდელთა, რომელ არიან იე-
 რუსალემს შინა, თქუან, წარგებად ყოველსა დღესა ზედა შეუორგუ-
 ლს ლებლისა ✱ რათა შეიწიროდეს დასათხეველი ძაღლისა ღუთისა
 მიმართ მეფისათვის და მეთა მისთა, და რათა ევედრნენ მათისა ცხო-
 ლბ ვრებისათვის ✱ და მიგეთხრნეს, და რაოდენნი უკეთუ გარდაცხდნენ
 რაჟსათანა წერილთაგან ანუ განსჭვრიტონ, რათა აღიღოს ხე თუ-
 ლკ თაგან მისისა, და მას ზედა რათა ჩამოიბას, ხოლო საცხოვრებელი
 მისი მეფისად აღიწიროს ✱ ამისთვის და უფალმან რომლისა სახელი
 მოიწოდების მუნ, რათა აღვაცოს ყოველი მეფე, და წარმართი
 რომელმან განუოს კელი თუხი დაუენებად, ანუ ბოროტის ყოფად
 ლდ სახლსა მას უფლისასა, რომელ არს იერუსალემს შინა ✱ მე და-
 რია მეფემან ვბრძანე გულის მოდგინედ ამისებრ ყოფად.

თ ა ვ ი ზ .

ა ეპაშინ ¹⁾ სისინი იეპარხმან კილესურიულმან და ფინიკისამან,
 და საფრაუზან, და მოუვასთა შედგომილთა მეფისა დარისაგან ბრძა-
 ბ ნებითა ✱ ადგინებდეს მღვდელთა საქმეთა გულის მოდგინეთ თანა

¹⁾ ა კზდრ. ვ.

მოქმედებითა მოხუცებულთა იუდიასათა, ღ მღუღელთთაჲართა თანა
 წმიდათა ზ და კეთილ მომწირაფებელ იუუნენ საქმისა წინასწარმეტყუჭ- ბ
 ლებითა ანგეას და ზაქარია წინასწარმეტყუჭლთა ზ და აღესრულა დ
 ესე მცნებისაებრ უფლისა ღმრთისა ისრაელისა. და თანა ზრახვითა მ
 კჯროსა და დარიასა და არტაკსერკისისა მეფეთა სპარსეთისათა ზ და
 სრულ იქმნა სახლი წმიდა ვიდრე მესამისამდე და ათორმეტისა დღი- მ
 სა თჳსა ადარისა. მეექვსესა წელსა დარია მეფისასა ზ და ქმნეს მე- მ
 თა ისრაელისათა და მღღელთა, და ლევიტელთა, და სსუათა რომელ- მ
 ნი იუუნეს ტუჭლთაგან, რომელნი დადგინებულ არიან დაწერილი- მ
 საებრ წიგნსა შინა მოსესათა ზ და შეწირეს განასლებასა შინა მ
 ტამრისა უფლისასა, ზჳარაკი ასი, ვერძი ორასი ზ კრავი ოთხ- მ
 სი, თხა ცოდვათათჳს უოვლისა ისრაელისა ათორმეტი რიცხუთა- მ
 ებრ ტომთ უხუცესთა ისრაელთასა ათორმეტთა ზ და დადგეს მ
 მღღელნი, და ლევიტელნი ტომთაებრ შემოსილნი სამოსლითა სა- მ
 ქმეს ზედა უფლისა ღმრთისა ისრაელისა წიგნისაებრ მოსესა, და მ
 მეკრენი კაცად კაცადი ბჳეთა ზედა ზ დასხდეს მენი ისრაელისანი, მ
 რომელნი იუუნეს ტუჭლთაგან ზასეკსა ათოთხმეტსა დღესა ჰირფე- მ
 ლისა თჳსასა, ოდეს განწმდებოდეს მღღელნი, და ლევიტელნი ზ
 ხოლო უოველნი ზენი ტუჭლთობისანი არა ერთბამად განიწმიდნეს ზ
 ვინათგან ლევიტელნი უოველნი ერთბამად განიწმიდნეს და შეწი- მ
 რეს ზასქა უოველთა მეთა ტუჭლთა და მმათა მათთა მღღელთა თავით მ
 თჳსით ზ და ჰსამეს მეთა ისრაელისათა რომელნი იუუნენ ტუჭლ- მ
 ბისაგან, უოველნი განიუენებოდენ შეგინებულისაგან წარმართთა მ
 მეძიებელთა უფლისა ზ და დღესასწაულებდეს დღესასწაულსა უცო- მ
 მოებისათა, მჳდ დღე მხიარულნი წინაშე უფლისათა ზ ვინათგან მ
 მოიქცეს ზრახვითა მეფისა ასურასტანისათა მის მიმართ დამტკი- მ
 ცებად კელნი მათნი საქმესა ზედა უფლისა ღმრთისა ისრაელისა.

თ ა ვ ი ც.

და 1) ამისა შემდგომად მეფობაჲსა არტაკსერკისისა მეფისა მ
 სპარსეთისასა, აღდგა ესდრა მე სარაინისა, ესერისა, ხელკიასა ზ

1) ა კზდრ. წ.

ბ სალუნძოსა, სადუკისა, ახიტისა, ამარიასა. იესეისა, მეგრეთუო-
 სსა, ზარევისა, საუესა, ვოკკაისა, ავისუძისა, ფინესისა, ელიაზარო-
 კ სა, აჭრონ ჰირველისა მღღელისა ❖ თავადი ესდრას გამოვიდა ბა-
 ბილოვინსაგან, რამეთუ მწერალი ჰქეთილ მეცნიერნი, რომელთ
 არს სჯულსა შინა მოსესსა, მოცემითა უფლისაგან ღუთისა ისრაე-
 ღლისა ❖ ჰ მისცა მას მეფემან დიდებაჲ, მზოვნელსა მადლთა წინამე-
 ე მისთა უოველისა ზედა ღირსეულებსა შინსა ❖ ჰ გამოვიდნენ ერ-
 ბამად მის თანა მეთაგან ისრაელისათა ჰ მღღელთა ჰ ლევიტელ-
 თა, ჰ სამღღელთა მკალობელთა ჰ მეკარეთა, ჰ მონათა ეკლესი-
 ვ სათა იერუსალიმს შინა ❖ წელსა. მეშუდესა მეფობაჲსა არტაკსერ-
 კისსა მეხუთესა შინა თჳსსა. ესე წელი მეშუდე მეფობიჲსა. რამეთუ
 ბაბილოვინთგან აღმოსლვისა ახალ თჳსობასა შინა ჰირველის
 თჳსასა, მოვიდნენ იერუსალიმს შინა, მიცემისა ებრ მათ მოსწრა-
 ჟებისა კზათა შინა უფლისაგან ❖ რამეთუ ესდრას მრავალსა
 წამებელს იპრობდა, რათამცა არღარა დაშეთს რომელნი იუჟნენ
 სჯულისაგან უფლისა, ჰ მცნებისაგან სწავლად უოველსა ისრაე-
 ღლსა უოველთა სიმართლეთა ჰ მსჯავრთა ❖ ხოლო მოვიდა და-
 წერილი ბრძანებაჲ არტაკსერკისსა მეფისაგან ესდრას მიმართ
 მღღელისა, ჰ მეითხველსა სჯულისა უფლისასა, რომლისა არს წე-
 თ რილი ქჳს მდებარე ❖ მეფე არტაკსერკს, ესდრას მღღელსა ჰ მკი-
 ი თხველსა სჯულისა უფლისასა გისაროდენ ❖ კაცთ მოყვარებითა
 მე სიმართლისათა. ვბრძანე მნებებელთა წარმართთაგან ჰურის-
 ტანისასა ნებითა კეთილითა, ჰ მღღელთაგან, ჰ ლევიტელთა, ჰ
 რომელ არიან ტაძართა შინა ჩჳსნითა. წარსლვად შენ თანა იერუსა-
 ღლისა შინა ❖ რადენთა უკჳს სუროდესთ. რათა შეიკრიბენ ჰ
 განვიდნენ შენ თანა რამეთუ სათნო ჩემდა არს. ჰ შუდთა ჩემთა მე-
 იბ გობართა ჩემთა თანა მზრახველთა ❖ რათა ისილონ ქმნული იუდა-
 ისა შორის ჰ იერუსალიმსა, ვითარცა არს სჯულსა შინა უფლისა-
 სსა ❖ ჰ რათა მოილონ მღჳსნი უფლისა ისრაელისა, რომელი
 აღუთქუ მე ჰ მოყვარეთა იერუსალიმს შინა. ჰ უოველი თქრო ჰ
 ივ ვეცხლი რომელიცა ჰოვნილ იქმნეს ქჳსუნასა შინა ბაბილოვინ-

სასა ✱ უფლისა იერუსალიმს შინა თანა მღუჭნითა წარმართთაგან იდ
ტამარსა შინა უფლისა ღუთისა მათისა, რომელ არს იერუსალიმს
შინა, რათა შეკრბეს ოქრო, ღვეცხლი ზვარაკსა ზედა, ღვერძითა, ღ
კრავითა, ღ რომელი ამათ შეუდგეს ✱ რათა შეწირონ მისსუტრზღნი უფ- იე
ლისა საკურთხეველსა ზედა უფლისა ღუთისა მათისა, რომელ არს იე-
რუსალიმს შინა ✱ ღ უოველი რაოდენიცა ინებო მამათა თანა შენთა ქმნად იუ
ოქროთი ღ ვეცხლითა, აღსრულო ნებისა ებრ ღუთისა შენისა ✱ ღ იხ
სამდღელო ჭურჭელნი უფლისანი, რომელნი მოცემულ არიან შენდა,
საქმისა მიმართ სახლისა უფლისა ღუთისა შენისა რომელ არს იერუსა-
ლიმს შინა რათა დასდვა წინაშე უფლისა ღუთისა შენისა, რომელ არს
იერუსალიმს ✱ ღ სხვანი რაოდენიცა უკეთუ შენდა საძმარ იეოს იტ
საქმეთა მიმართ ტამარისა ღუთისა შენისა, რათა მისცე ტამარისაგან
საუნჯისა ✱ ღ მე არტაკსერეს მეფემან უბრძანე მცველთა საუნჯისა სურ- ით
სასა, ღ ფინიკისა, რათა რაოდენიცა მიგწერეს ეზდრა მღუდელმან,
ღ მეთხველმან სჯულისა უფლისა ღუთისა მადლისამან ✱ გულს მო- კ
დგინეთ რათა მისცემდეთ მას ვიდრე ვეცხლამდე ტალანტი ასი, ხოლო
ეგრეთ ღ იუქლამდე სათოელი ასი, ღ ღჯნო საწყაულამდე ასი, ღ სსჭაჲ კა
უოვლად მრავალნი ✱ უოველივე სჯულისა ებრ ღუთისა რათა აღე-
სრულოს მოსწრაფებით ღუთისა მადლისა რათა არა აღდგეს რი- კა
სხვა სამეფოსა ზედა მეფისასა ღ მეთა მისთა ✱ ხოლო თქუტნ კბ
გეტუვი რათა უოველთა მდღელთა, ღ ლევიტელთა, ღ მდღელ მტა-
ლობელთა, ღ შეკრეთა, ღ მონათა ეკლესიისათა, ღ წერილთა ეკ-
ლესიისა შენისა არცა ერთი ხარკი. არცა სსხვანი სიმძიმენი იეოს, ღ
ღ არცა ერთსა აქუს ფლობა ქონებად დადებად რაი მათთა ზედა ✱
ხოლო შენ ეზდრაო სიბრძნისა ებრ ღუთისა. დაადგინე მსაჯულნი კბ
ღ უხუცესნი უოველსა შორის სურსა ღ ფინიკიას მცნობელთა
სჯულისა ღუთისა შენისა, ღ არა მცნობელთა ასწავე ✱ ღ უოვე- კდ
ლი რაოდენი, გარდაგდეს სჯულსა ღუთისა შენისასა, ღ სამეფოსასა
მოსწრაფედ რათა დანსაჯნენ, ანუ სიკუტდილთა, ანუ ტანჯვითა,
ანუ ვეცხლითა მოკლევითა, ანუ განდევნითა ✱ ღ ჭრქუა ეზდრა კე
მწერალმან: კურთხეულ არს მხოლო უფალი ღმერთი მამათა ჩუტ-

ნთა, რომელმან მისცა ესე გულსა შინა მეფისასა, სადიდებელად
 კვ სახლისა მისისა, რომელ არს იერუსალიმს შინა ❖ დ მე პატრიმცა
 კვ წინაშე მეფეთა, დ თანა მზრახველთა დ ეოველთა მოეყასთა, დ დიდ-
 კვ შემძლეთა მისთა ❖ დ მე კეთილ კადნიერ ვიქმენ შუწვენისა ებრ
 კვ უფლისა ღუთისა ჩემისა, დ შეჯვრიბენ ისრაელთაგან კაცნი, რათა
 კვ ერთბამად გამოვიდნენ ჩემთანა ❖ დ ¹⁾ ესენი წინა მძღომელნი თუს-
 კთ თა ებრ მამეულთა, დ უხუცესთა რომელი ჩემთანა აღმოვიდენ ბაბი-
 ლოფნითგან მეფობასა შინა არტაკსერგის მეფისასა ❖ მეთაგან ფი-
 ლნეზისათა, ღირსონ: მეთაგან ითამროვისთა დამილ. მეთაგან დავი-
 ლთისთა ილათთუს, მე სეხენიევისა ❖ მეთაგან ფარესისათა, ზაქარია,
 ლა დ მისთანა აღწერილთა კაცნი, ას ორმოცედა ათი ❖ დ მეთაგან სა-
 ლმონოვისათა, ელიანიას ზაქარიინ, დ მათ თანა კაცნი ორასი ❖
 ლბ მეთაგან ზაფოევისა, სეხენია ეზეილეკ, დ მათ თანა კაცნი სამასი. მეთა-
 ლგ გან აღინთაოვიო, იონაფოეკ დ მის თანა კაცნი ორას ორმოცედა ათი,
 ლდ რვაჲ ❖ მეთაგან ლმოვისათა. იესია ღოფოლიეკ, დ მის თანა კა-
 ლდ ცნი სამეოცედა ათნი ❖ მეთაგან საფათევისათა. ზაქარია მიხაილოკ
 ლე დ მათთანა კაცნი სამეოც დ ათი ❖ მეთაგან იოაფლისთა ავაღია,
 ლვ იეზილოკ, დ მის თანა კაცნი ორას ათორმეტნი ❖ მეთაგან ვანი-
 ლზ ცნი ❖ მეთაგან ვაგიევისთა ზაქარია, ვივაიეკ, დ მისთანა კაცნი ოც-
 ლწ და რვაჲ ❖ მეთაგან ასაფოვისთა, იოანნ, აკათიან, დ მისთანა კა-
 ლთ ცნი ას ათნი ❖ მეთაგან ადონიკამოვისათა უკანასკნელნი, დ ესე არიან
 მ სახელი მათი: ელიფალა მე იეუილეკ, დ სამეა, დ მათთანა კაცნი სა-
 მ მეოცედა ათნი ❖ მეთაგან ვადოევისთა, უფი ისთაუროკ დ მისთა-
 მ ნა კაცნი სამეოცედა ათნი ❖ დ შეკრიბე ივინი მდინარისა მიმართ, რო-
 მელსა ეწოდებენ ფერან, დ დავიბანაკეთ სამდლე აქა, დ გარდავანებენ
 მბ ივინი ❖ დ მეთაგან მღუდელთა დ ლევიტელთაგან, არა ვპოეთ მუნ ❖
 მგ, მდ წარმოვზავნა ელიაზარის მიმართ დ იღუილისა ❖ დ ამასამნისა, დ
 აღნაფანისა დ მამეანისა, დ სამეანისა, დ იორივისა, დ ნათანისა, დ
 ენიათანისა, ზაქარიისა, დ მოსოლამონისა, წინამძღვარისა დასწა-

¹⁾ ა ეზღრ. ბ.

ნთ ხლი, აღთქმული უფლისა ღვთისა მამათა ჩუწნთა ❖ იღუპებდით
 დ იცევდით, ვიდრემდის მისცეთ თქუწნ ესე ტომთ უხუცესთა,
 მღღელთა დ ლევიტელთა, დ უხუცესთა მამულთა ისრაილთა იერუ-
 სალემს შინა ჭურჭელთ საცავსა შინა სახლსა ღვთისა ჩუწნისასა ❖
 დ მიიღებდეს მღღელნი, დ ლევიტელნი, ვეცხლსა, დ ოქრომსა, დ
 ჭურჭელთა რომელსა, მოიღებდეს იერუსალემს შინა ტაძარსა უფ-
 ლისასა ❖ დ აღვიძრებით მდინარისაგან ფერისა, ათორმეტსა ში-
 ნა დღესა ჰირველსა თვსასა. შევედით იერუსალემს შინა ძლიერე-
 ბითა კელისა უფლისა ჩუწნისა რომელი იყო ჩუწნ თანა, დ
 გვანსა ჩუწნ უფალმან გამოსავალთაგან გზისა დ ყოველთაგან
 მტერთა, დ მოვედით იერუსალემს შინა ❖ დ ოდეს იქმნა მუნ მესა-
 მე დღე მეოთხესა შინა დღესა აწონით ოქრომ დ ვეცხლი მიეცა
 სახლსა შინა უფლისა ღვთისა ჩუწნისასა მარმოფეს მესა იურინისა
 მღღლისასა ❖ დ მის თანა იყო ელევზარ მე ფინეზისა: დ იუვენ
 მათ თანა იოსავადოს მე იისუსისა, დ მოიფ სავანეიგვის მე ლე-
 ვიტელი: ყოველნი რიცხვისაებრ დ წონისა, დ დაწერილ იქმნა
 ყოველი წონა მათი მას ჟამსა შინა ❖ სოლო რომელნი მოვიდნ
 ტუჭობისაგან ❖ შეწირეს მსხვერპლი ღვთისა ისრაილისა, ზვა-
 რაჟი ათორმეტი ყოვლისათუს, ისრაილისა ვერძი სამოცდა
 ექვსი ❖ კრაჟი სამეოცდა ათორმეტი, თხაჟ ცხოველებისათუს ათორ-
 მეტი, ყოველთა მსხვერპლად უფლისსა ❖ დ მისცეს ბრძანება
 მეფისა მეფეთა მაშენებელთა დ ეზარხოზთა კილესურის დ ფინიკიასა,
 დ აღრაცხნეს წარძართნი, დ ტაძარი უფლისა ❖ დ შემასრულე-
 ბელთა ამით, წარმოდგენ ჩუწნდა მოძართ წინა მძღოლნი მეტ-
 უველნი ❖ ნუ განეყოფით ნათესავნი ისრაელთა, დ უხუცესნი, დ
 მღღელნი, დ ლევიტელნი, უცხოჟ თესლთაგან წარძართთა ქუწყა-
 ნისათა დ არა წმინდებთაგან მათთა წარძართთაგან ქანანელთა დ
 ქეტელთა, დ ფერეზელთა, დაივსუველთა, დ მოაბელთა, დ მეკუ-
 პტელთა ❖ დ იღუმიელთა, დ რამეთუ შეიუღლნეს ასულთა თანა
 მათთა იგინი დ მენი მათნი, დ შერიფნეს თესლი წმინდაჟ უცხოჟ
 თესლთა თანა წარძართთა ქუწყანისათა, დ თანა მოხიარენი იქ-

მნეს წინა მძლოლნი, ზ დიდ შემძლენი უსჯულოებისა ამის დასა-
 ბამითგან საქმისა ზ ზ მის ოდეს შესმა ესე, დავიპე მოსაბლარდნე-
 ლი ზ სამღუდელოსა სამოსელი ზ აღმოვიფხრენ თმანი თავისა,
 ზ წუჭნი, დაჯჯედ შეწუხებული. ტვიფიული ზ ზ შემოკრებნ ჩემდა
 მოძარით რაოდენნი მაშინ ერჩოდეს სიტყვასა უფლისა ღუთისა
 ისრაელისასა ჩემდა მტირალისა უსჯულოებისათჳს, დაჯჯედ მწუ-
 სარე ვიდრე მწუხრადმდე მსხვერპლისა ზ ზ აღვდეკ მარხვისაგან,
 დაზობილი მქონებელი მოსაბლარდნელისა. ზ სამღუდელო სა-
 მოსელი, მოვიდრიკენ მუკლნი, ზ განვიპურნე კლნი უფლისა მი-
 ძართ, ვარქუ ზ უფალო საკემელ ზ სარცხუჭნელ ვიქმენით წინა-
 შე ზირსა შენსა ზ რამეთუ ცოდვანი ჩუჭნი გარდაემატეს უმაღლეს
 თავთა ჩუჭნთა, ზ უსჯულოებანი ჩუჭნნი აღემატეს ვიდრე ცად-
 მდე, კვალად ქამითგან მამათა ჩვენთა ზ ზ ვართ დიღსა შინა ცოდ-
 ვათა ვიდრე ამას დედმდე ზ ცოდვათა თჳს ჩვენთა, ზ მამათა
 ჩვენთა მიცემულ ვართ მამათა თანა ჩვენთა, ზ მეფეთათანა ჩვენთა
 ზ მღუდელთა თანა ჩვენთა, მეფეთა ქვეყანისათა მახვილთა შინა, ზ
 ტუჭობათა ზ ძარცვათა შინა სირცხულთა თანა ვიდრე დღეინ-
 დელად დღედმდე ზ ზ აწ რაჲოდენი ივენენ მოწყალბაჲ შენგან
 უფალო ღმერთო, ზ რა დაკვიტვე ჩვენ ძირი ზ სახელი ადგილსა
 შინა წმიდასა შენსა ზ ზ რა განაცხადნეს ბრწყინვალეობა ჩუჭნდა
 სახლსა შინა უფლისა ღუთისა ჩუჭნისა, მოცემად ჩვენდა სასრდე-
 ლისა ქამსა შინა მონებისა ჩუჭნისასა ზ ზ ოდეს ვიმასსურე-
 ბოდით არა ვიქმენით დატყეებულ უფლისგან ღუთისა ჩუჭნისა,
 არამედ დაგვადგინა ჩვენ მადლსა შინა წინამე მეფეთა სპარსეთი-
 სათა მოცემად ჩვენდა სასრდელისა ზ ზ დიდებად ტამრისა უფლი-
 სა ჩუჭნისა, ზ აღშენებად მოკრებულისა სიონისა, მიცემად ჩვენ-
 და სიმტკიცისა იუდასა შორის ზ იერუსალემს შინა ზ ზ აწ რაჲ
 ვთქვათ უფალო, მქონებელთა ამის, რამეთუ გარდავკედით ბრძანება-
 სა შენსა, რომელი მოკუცენ კელითა მონათა წინასწარმეტყველთა,
 მეტყველმან ზ რამეთუ ქუჭყანა არს, რომელსა შინა აღვიდეთ ზ
 მეკიდრობად, ქუჭყანაჲ შეეინებული არს შეეინებითა უცხო თესლ-

ოა
 ობ
 ოკ
 ოდ
 ოე
 ოვ
 ოზ
 ოტ
 ოთ
 ზ
 ზა
 ზბ

ზგ თა ქვეყანისა ღ არა წმიდებითა თვისითა აღივსნეს ივინი ❖ ღ
 აწ ასულთა თქვენთა ნუ შეაუღლებთ მეთა მათთა, ღ ასულთა მათ-
 ზდ თა, ნუ მოუგუროთ მეთა თქვენთა ❖ ღ ნუ ეძიებთ მძვიდობის ქო-
 ნებად მათ თანა ყოველსა შინა ჟამსა, რათა განძლიერებულთა ჭამეთ
 კეთილი ქუჭყანისა, ღ სამკვიდრებულად განუყვენით მეთა თქუჭყნთა
 ზე ვიდრე უკუნისამდე ❖ ღ რომელი შეკვეთხვევის ჩუჭნ, ყოველი
 იმყოფებიან საქმეთათჳს ჩუჭნთა ბოროტთა, ღ დიდთა ცოდვათა
 ზვ ჩუჭნთა ❖ რამეთუ შენ უფალო გვამხილენ ცოდვანი ჩუჭნნი, ღ
 მიგუტყენ ჩუჭნ ესრეთი ძირი, ღ კვალად ვინოვნებით განშორებად
 სჯულისა შენისა, რომელ აღვერევით არა წმიდათა თანა წარმართ-
 ზხ თა ქუჭყანისათა ❖ არა განრისხნები ჩუჭნ ზედა წარწემედად
 ჩუჭნდა ვიდრემდის არა დაშთეს ძირი, ღ თესლი ღ სახელი ჩუჭნ-
 ზწ ნი ❖ უფალო ღმერთო ისრაელისაო ჭემმარიტ ხარ: რამეთუ დაშ-
 ზთ თომილარს ძირი დღეინდელად დღედმდე ❖ აჴა აწ ვართ წინაშე
 შენსა უსჯულოებათა შინა ჩუჭნთა, რამეთუ არა არს დადგომად
 ქ კვალად წინაშე შენსა ამათ შინა ❖ ღ ოდეს ილოცვიდა ეზღრა
 აღიარებდა, მტირალი ქუჭყანასა. ზედა ესრეთ განირთხა წინაშე
 ტამრისა: შეიკრიბნეს მისა მიმართ ისრაელთაგან ერი მრავალი,
 კაცნი ღ დედანი, ღ ჭაბუკნი, ღ ქალნი, რამეთუ ტირილი დიდი
 ქა აყო მათ სიმრავლეთა ❖ ღ კმა ყო იუქონია დეილვე მეთაგან
 ისრაელისათა, ჰრქუჭყნ: ეზღრას: ჩუჭნ ვცოდეთ უფლისა დეთისა
 მიმართ, შევიყვარეთ ჩუჭნ ღ შევირთეთ დედანი უცხო თესლთა
 ქბ წარმართთაგან ქუჭყანისათა ❖ ღ აწ წინაშე შენსა ყოველი ისრა-
 ელი, ამათ შინა რათა იყავნ ჩუჭნდა ფიცა წინაშე უფლისა,
 განძებად ყოველთა ცოლთა ჩუჭნთა, რომელნი უცხო თესლთაგან
 ქგ არიან მეთა თანა მათთა ❖ ვითარცა ისჯი შენდა ღ რაჲოდენი დაი-
 საჯენ სჯულისა უფლისასა, აღდევ შემსრულებელი, შენდა მიმართ
 ქღ წინა დგა საქმე ❖ ღ ჩუჭნ შენ თანა მვენდ ყოფად ❖ ღ აღდგა
 ეზღრა, აფუცა კომთ უხუცესთა მღუდელთა, ღ ლევიტელთა, ყოფ-
 ლისა ისრაელისა, ყოფად ამისებრ, ღ ფუცეს.

თ ა ვ ი თ.

და ¹⁾ აღდგა ეზდრა სტოვასკან ტაძრისა, და წარვიდა ჭურ-
 ჭელთ საცავსა შინა იონანისა მისა ელიასიისა და იქცეოდა მუნ,
 არა ჭამა ჰური არცა წყალი სუბა, გოდებდა უსჯულოებათა
 თვს დიდთა თემთასა და იყო ქადაგებამა ეოველსა შორის
 იუდასსა და იერუსალიმს, ეოველთა რომელნი იუენეს ტევეობისკან,
 რომელნი იერუსალიმს შინა შემ აკრბეს და რაჟოდენნი არა მოვიდენ
 ორსა შინა ანუ სამსა დღესა, სამჯავროსაებრ წინა მსსდომარეთა
 მოხუცებულთა, აღიღოს სახელი მათი, და იგი უცხოოდ იყოს სიმ-
 რაველსკან ტუჭობის ეოფილისა და შემოკრბეს ეოველნი,
 რომელნი იუენეს ტომისკან იუდასსა და ბენიამენისა მესამესა შინა
 დღესა იერუსალემს შინა, ესე თუჭ მეცხრე, მეოცესა შინა დღესა
 თვსასა და დასხდეს ეოველი სიმრაველე სივრცესა ზედა ტაძრისსა
 თრთოდეს ზამთრისათვს მეოფისა და აღდგა ეზდრა და ჭრქუა
 მათ: თუჭუნ უსჯულოების მოქმედ ხართ და შეირთავთ თავი-
 სად ცოლსა უცხო თესლთა, რათა შესძინოთ ცოდვა ისრაელისა
 მიძართ და აწ მიეცით აღსარებამა და სიტყვა უფალსა ღმერთსა
 მამათა ჩუჭნთასა და ჭუავთ ნებამ მისი, და განეევენით წარმართ-
 თაკან ქუჭუნისათა, და ცოლთაკან უცხო თესლთა და დაღადეო
 ეოველმან სიმრაველმან, და თუჭუნს კმითა ძალლითა ეგრეთ ვითარ-
 ცა სთქუ ვქმნეთ და არამედ სიმრაველე დიდ არს, და ჯამი ზამთრისა,
 და არძალკვც დგომად უფარდულოთ, საქმე არა არს ჩუჭნდა ერ-
 თისა დღისა არცა ორისა, რამეთუ მრავალსა ამის შინა ვცოდეთ და
 ხოლო წინა დაადგინენ წინა მძლოლნი თემისა, და ეოველნი რომ
 მელნი ჩუჭნ თანა ძევიდრობს, რაოდენთა უსხენ ცოლნი უცხო
 თესლთა, რათა მოვიდენ ოდეს ჰოვონ ჯამი და ეოველისკან ად-
 გილისა მოხუცებულთა და მსაჯულთა; ვიდრემდის განიკენეს რისხვა
 უფლისა ჩუჭნეან საქმისა ამის და იონათან მე აზაილისა, და ესევი
 ფოკანუს ძე, მოიღეს ამისა შემდგომად, და მოსსოლამ, და ლევის, და
 სავათი ერთბამად თანა მოქმედებდეს მათდა და ჭუეეს ეოველისა-

¹⁾ ა ეზდრ. ე.

ივ ებრ ამის ეოფილისა ტუჭტავან ❖ ღ გამოირჩია თვისად ეზღრა
 მღუღელძან კაცნი უხუცესნი მამულთა მათთა ეოველთა სასელთაებრ,
 იხ დასხდეს ერთად ახალთუჭტავ შინა მეათისა თუხასა, გამოძიებდ
 იწ საქმისა ამის ❖ ღ მოეგანილ იქმნა სრულიად კაცთათუხ, რომელთა
 ით ჭევეს ცოლნი უცხო თესლნი, ვიდრე ახალ თუჭმდი ჰირველისა
 კ მძანი მისი მაფილა, ღ ელიაზარ, ღ იორივ, ღ იოადან. ❖ ღ დას
 კა ხნეს კელნი რათა განდევნონ ცოლნი, თუხნი ღ შეწუალე-
 კბ ბასა შინა ვერძთა არაწმიდებისათუხ თუხისა ❖ ღ მეთავან
 კდ ემიროსათა, ანანია ღ ზავდეი, ღ იანინ, ღ სამია, ღ იე-
 კე რეილ, ღ აზარია ❖ ღ მეთავან ფესუროსათა, ელიონას, მასიაჲ,
 კვ იშბილ, ღ ნათანაილ, იოკიდელ, ღ თალსას ❖ ღ ლევიტელ-
 კგ თავან, იოზავად, ღ სემის, ღ კოლიოს, ესე არს კალითა, ღ
 კდ ჰაფეოს, ღ იუდა, ღ იონა ❖ მღუღელთავან, მგალბებულთა
 კე ელიაესურ, ვაკსურ ❖ ღ მეგრეთავან, სალლუმ, ღ თოლვან ❖
 კვ ისრაელთავან, მეთავან ფოროსოსთა, იერმას, იედია, ღ მელხია,
 კზ ღ მაილ, იელვანარ, ღ ასივია, ღ ვანეა ❖ მეთავან ილავევისთა,
 კწ მათფანა, საქარია, ღ ღერეილ. ღ იერემოფ, ღ აიდია ❖ ღ მეთა-
 კდ ვან სამეფოსთა, ელიად, ელისიმ, ოფონია, იარმიფო, სავათოს,
 კე ღ სარდია ❖ ღ მეთავან ვივავევისთა, იოანან, ღ ანანიაჲ, ღ იოსა-
 კვ ღ ვად, ღ ამაფის ❖ ღ მეთავან მანიესთა, ოლამ, იმამუსოს, ღ ედდეი,
 კგ ღ თასუვ, ღ იასაილ, ღ იერემოფ ❖ ღ მეთავან ადადიესთა, ზა-
 კე ღ ფოს, იმოსია, ლაკუნ, ღ ნაიდ, მაფა, ღ სესფილ, ღ ვალლიუი,
 კვ ღ მანასია ❖ ღ მეთავან ანანისთა, ელიონას, ღ იასეი, ღ მელხია,
 კგ ღ სავვიე, ღ სიმონ, სოსამეი ❖ ღ მეთავან ასომოსთა, ალთანეი,
 კდ ღ მათფიი, ღ ვანეა, ელიფალათ, ღ მანასია, ღ სემეი ❖ ღ მეთავან
 კე მანანისთა, იერემია, მომდი, ომანი, იუილ, მადღაი, ღ ჰედიას, ღ
 კვ ანოს, რაღასიენ, ღ იენასივ, ღ მამნი, თანაიმ, ღ ელიასის, ვანუ-
 კგ ელიალის, სამის, სელემია, ნაფანია ❖ ღ მეთავან ოზრასთა, სე-
 კვ ღ სის, ესრილ. აზაილ, სამათ, სავრის, იოსიფ ❖ ღ მეთავან ეფი-

მისთა, მახითია, საგადაიას, დადაის, იუილ, ვანეას, ყოველთა ამთ
 შეერთოთ თავისა თვისისა ცოლნი უცხო თესლნი, **ღ** განუტყვეს
 ივინი შვილითურთ **ჟ** **ღ** კანისარეს მღვდელთა **ღ** ლევიტელთა, **ღ**
 რომელნი იუენეს ისრაელისაგან იერუსალიმს შინა, **ღ** აღვილთა
 შინა ახალ თჳსსა შინა მეძდისა თვისასა, **ღ** მენი ისრაელისანი
 საყოფელთა შინა თვისთა **ჟ** **ღ** შეკრბეს ყოველნი სიმრავლენი
 ერთსულ, სივრცესა ზედა, რომელ არს აღმოსავლეთის მიმართ
 ბჳეთა სამღვდელთა **ჟ** **ღ** ეტეოდეს ესდრას მღვდელთ მთავარსა, **ღ**
 მკითხველსა, რათა მოიღონ სჯული მოსესნი, რომელი მიეცა უფ-
 ლისაგან ღმრთისა ისრაელისა **ჟ** **ღ** მოუღო ესდრისა მღვდელთ მთ-
 ვარმან სჯული ყოვლისა სიმრავლისა, კაცთაგან ვიდრე დედებად-
 მდე, **ღ** ყოველთა მღვდელთა სმენად სჯული ახალ თჳსსა შინა მე-
 ძდესა თვისასა **ჟ** **ღ** იკითხვდეს სივრცესა ზედა, რომელ არს წი-
 ნაშე სამღვდელთა ბჳეთა საეკლესიოთა განთიადითგან ვიდრე შუა-
 დედმდე წინაშე კაცთაცა **ღ** დედათა, **ღ** მისცა ყოველთა სიმოვლე-
 თა საცნობელი სჯულსა შინა **ჟ** დადგა ესდრა მღვდელი **ღ** მკითხ-
 ველი სჯულისა ხისა ამბიონსა ზედა, რომელი ქმნილ იქმნა **ჟ** **ღ**
 დგა წინაშე მისსა მათაფია, საშუს, ანანია აზარია ურია, ეზეკია,
 ვალსამ მარჯვენისა **ჟ** ხოლო მარცხენით ფალეი **ღ** მისაილ, მელსია
 აოფასუფ, ნავარია **ჟ** **ღ** მოიღო ესდრა წიგნი სჯულისა წინაშე
 ყოველთა სიმრავლეთა, რამეთუ წინაშე მსხდომარე დიდებითა წი-
 ნაშე ყოველთასა **ჟ** **ღ** ოდეს გამოუთარგმანა სჯული, ყოველნი
 მართალ დგეს, **ღ** აკურთხა ესდრა უფალი ღმერთი მადალი, ღმერ-
 თი საბაოთ ყოვლის მკურთხელი **ჟ** **ღ** კმა ყო ყოველმან ერმან
 ამინ **ჟ** **ღ** აღიპერნეს მალაღ კელნი **ღ** დაფარდეს. ქჳსტყანასა ზე-
 და თაყვანისცეს უფალსა **ჟ** იისუს, იანუს, **ღ** სარავია, **ღ** ღადი-
 ნოს. **ღ** იაკობ, სავათეი, აფთეი, მეანეი, **ღ** კალითა, აზარია, **ღ**
 იოანავდოს, **ღ** ანანას, **ღ** ბიათას, ლევიტელნი რომელნი ასწავ-
 ლიდეს სჯულსა უფლისასა, **ღ** სიმრავლისა მიმართ ასწავებდეს
 სჯულსა უფლისასა, **ღ** ურად მღებელნი ერთბამად საკითხავისა **ჟ** **ღ**
 ჳრქეა აფფარიათ ესდრა მღვდელთ მთავარსა **ღ** მკითხველსა, **ღ** ლე-

ლს
 ლტ
 ლთ
 მ
 მა
 მბ
 მგ
 მდ
 მე
 მვ
 მზ
 მთ
 ნ

ნა ვიტყვით, რომელი ასწავებდეს სიმრავლესა მეტეუჭლი ❖ დღე ესე
 წმინდა არს უფლისა, ღ უოველნი ტირიან, ოდეს ისმინეს სჯული,
 ნბ ღ ჭრქუაჲ ესღრა ❖ განვედით უკუწ ჭამეთ ზოსილნი ღ სუთ ტკბი-
 ნგ ლნი, ღ წარუგ სახეთ არა მქონებელთა ❖ რამეთუ წმინდა არს დღე
 უფლისა, ღ ნუ აჭირვებთ, რამეთუ უფალმან გადიდოსთ თქუწნ ❖
 ნდ ღ ლევიტელნი უბრძანებდეს ეოველსა კრებულსა, მეტეუჭლნი დღე
 ნე ესე წმინდა არს უფლისა, ნუ შეაჭირვებთ ❖ ღ წარვიდეს ეოველნი
 ნვ ჭამად ღ სუძად ღ მხიარულებად ღ მიცემად არა მქონებელთა, რათა
 ლსინობდენ ღ განისარეს ფრიად ❖ რამეთუ კუთლად დანიჰრობ-
 დეს სიტუქუსა რომელსა ასწავებდეს ღ შეიკრიბნეს.

დასასრული მეორეთა წიგნთა ეზღრასთა, ხოლო აქეს თავსა შორის თჳსსა
 თავი თ.

წიგნი მესამე ეზღრასი

თ ა მ ი ა.

წიგნი ეზღრა წინასწარმეტეუჭლისა მეორე მისა სარზიისა, ღ
 მისა აზარზიისა, მისა ელიკისა, ღ მისა სადანიისა, მისა სადუკისა,
 ბ ღ მისა აქიტობელისა, მისა ასიისა, ღ მისა ფინეზისა ❖ მისა
 ელიისა, ღ მისა ამერიისა. მისა ასილეჲსა, ღ მისა ზარმიოფოსა.
 მისა არზაისა ღ მისა ოზიასა, მისა ვორიფოსა, ღ მისა ავისსა.
 გ მისა ფინეზისა, ღ მისა ელიაზარისა. მისა აჭრონისა ❖ ტომის-
 დ ღ ლევიტელისა რომელი იყო კრულებითა ქუჭყანასა მისა მი-
 ე დურსა, მეფობასა არტაკერესისსა მეფისა სზარსეთისასა ❖ ღ იყო
 სიტუქუაჲ უფლისა ჩემდა მომართ ესრეთ მეტეუჭლი ❖ წარვედ მიუ-
 თხარ ერთა ჩემთა ბოროტ საქმენი მათნი. ღ მეთა მათთა ღ სიბო-
 როტე, რომელი წინა აღმდგომ ჩემდა ქმნეს. რათა მიუთხრან მეთა,
 ვ მეთა თჳსთა ❖ რამეთუ ცოდვათა მშობელთა მათთა აღისარდნეს მათ

შინა, რამეთუ დამივიწყეს მე, უმსხუტრზღეს ღმერთთა უცხოთა ❖
 ანუ არა მე გამოვიყვანენ იგინი ქუჩუანით ეგვრით სახლისაგან
 მონებისა, ხოლო მათ განმარისსეს მე, ღ ზრახვად ჩემი შეურაცხ-
 ევეს ❖ ხოლო უოველმან აღიპარსნე თმანი თავისა თუხისანი, ღ
 დაისხნე მათ შედა უოველნი ბოროტნი, ვინათგან არა ისმინა სჯუ-
 ლისა ჩემისა. ღ ერნი არიან უსწავლელ ❖ ვიდრემდის დაუთმო
 მათ, რომელთათუხ ესეოდენი კეთილ მოქმედება ვეუ ❖ დავაპეტწ
 მათთუხ სიმრავლე მიეფთა. ღ ¹⁾ დავეც ფარო ერთა მისთათანა, ღ
 უოველი მკედრობაჲ მისი ❖ ²⁾ უოველნი წარმართნი ჰირისაგან მ-
 თისა წარვსწედიდენ, ღ აღმოსავლეთი ორნი კერძონი ერთა ტვი-
 როსისათა ღ სიდონისათა განვაბნიენ, ღ მოვსწუვდენ უოველნი მტერ-
 ნი მათნი ❖ ხოლო შენ იტყოდი მათდა მიმართ ესრეთ, ამას იტ-
 ევს უფალი ❖ ³⁾ მე გამოვიყვანენ თქუტწ შორის სღუასა, ღ გან-
 გიმზადენ თქუტწ გსანი კეთილნი ჰირველითგან, ⁴⁾ მოგეც თქუტწ
 მოსე წინამძღურად, ღ აჭრონ მღუდლად ❖ მოგეც თქუტწ ნათელი
 სწუტითა ცეცხლისათა, ღ ვქმენ თქუტწ შორის სასწაულნი დიდ
 დიდნი. ხოლო თქუტწ დამივიწყეთ მე. ჰრქუა უფალმან ❖ ესრეთ
 იტევს უფალი უოვლისა ძმერობელი; ⁵⁾ მიუერ მარვილი გაქმნესთ
 თქუტწ სასწაულად, მოგეც თქუტწ გუნდნი მფარვალობასა შინა,
 ხოლო თქუტწ ეგრეთცა დრტუნვიდით ❖ ღ არა ისარებდით სახე-
 ლითა ჩემითა, ძლევისათუხ მტერთა თქუტწნთათა, არამედ იდრტუნეთ
 ვიდრე ღ აწინდელამდე ❖ სადა არიან კეთილ მოქმედება რომელ-
 ნი ვქმენ თქუტწნდა უდაბნოსა შინა ოდეს გძიოდათ ღ ღაღადებით
 ჩემდა მომართ მეტუტწლნი ❖ ⁶⁾ რაჲსათუხ გამოვტევენ ჩუტწ
 უდაბნოსა ამას წარწყმედად ჩუტწნდა: უძჯობეს იყო ჩუტწნდა მონება
 მეგვრეტელთა, ვიდრე მოწყუტწნდა უდაბნოსა ამას შინა ❖ მე შევიწყა-
 ლენ კვენესათა თქუტწნთა, ღ ⁷⁾ მოგეც თქუტწ მანანა საჭმელად, ჰუ-
 რი ანგელოსთა ჰამეთ ❖ ნუ ⁸⁾ თუ ოდეს მოგწყურდათ არა განებო

ს
ტ
თ
ი
ია
ბ
ტ
იდ
იე
ივ
იზ
იწ
ით
ბ

¹⁾ ბ მოსე იდ.—²⁾ დ მოსე ეა. ისონაკ ტ.—³⁾ ბ მოსე დ.—⁴⁾ ბ მოსე გ.
 —⁵⁾ ბ მოსე ბ. ფსალმუნი რდ.—⁶⁾ დ მოსე იდ. სიმბძ. ივ.—⁷⁾ ბ მოსე ივ.—
⁸⁾ დ მოსე კ-

კა კლდე, ჰ აღმოგიცენენ განსაძლომელად წყალნი; სიცხისათჳს ფურ-
კა ცლითა ხისათა დაგუარენ თქუტუნ სორმაჳისაგან * გავიყვენ თქუტუნ
კა ქუტუნანა აღმომცენებელი ქანანელთა, ჰ ფურესელთა, ჰ ფილისტი-
კა მელთა, ჰირისაგან თქუტუნისა დავეცნ. ¹⁾ რაჲ გიყო თქუტუნ მისა
კა მიძართ, თქუა უფალმან * ამას იტუჯს უფალი ეოვლის მჰერობე-
კა ლი: ²⁾ ოდეს იევენით უდაბნოსა შინა, მდინარესა სედა ამორეველ-
კა თასა, გწუროდათ ჰ ჰკმეთ სახელი ჩემი * არა მოგწვენ თქუტუნ
კა ცეცხლითა გმობისათჳს თქუტუნისა. არამედ შთადვეს ძელი წყალთა
კა შინა გიქმენ მდინარე ტუბილი * რაჲ გიყო შენ იაკობო, არა ინე-
კა ბე სმენად იუდა. დაემენე სხუათა მიძართ წარმართთა, ჰ მივსცე მათ
კა სახელი ჩემი, რათა დაიმარსონ სჯული ჩემი * ვინათგან დაბიტე-
კა ვეთ მე მეცა დაგიტეო თქუტუნ: ითხოვდეთ თქუტუნ ჩემგან წყალობა-
კა სს, ჰ არა შეგიწყალნე * ³⁾ ოდეს კმაჲ ჰქოთ ჩემდა მე არა ვისმი-
კა ნო თქუტუნი. რამეთუ შეიგინეთ კელნი თქუტუნნი სისხლითა, ჰ
კა ფურენი თქუტუნნი მოსწრაფე არიან ეოფად კაცის კლვასა * დამი-
კა ტევეთ არა მე, არამედ თავი თჳსი, იტუჯს უფალი * ამას იტუჯს
კა უფალი ეოვლისა მჰერობელი: ნუ თუ მე არა გევედრე თქუტუნ, ვი-
კა თარცა მძამად მეთა ჰ ვითარცა დედაჲ ასულითა, ვითარცა მანოვნებელი
კა ჩჩულთა თჳსთა * რათა იქმნეთ ჩემდა ერად, ჰ მე თქუტუნდა ღმერ-
კა თად, ჰ თქუტუნ ჩემდა ძედ, ჰ მე თქუტუნდა მამად * ესრეთ შეეკრი-
კა ბენ თქუტუნ, ვითარცა ქათამძან მართუტუნი თჳსნი ქუტუმე ფრთეთა
კა თჳსთა. სოლო აწ რაჲ გიქმენ თქუტუნ, განგავდენ ჰირისაგან ჩემი-
კა სს * ოდეს ⁴⁾ შემომწირნეთ მე შესაწირავნი ჰირი ჩემი მიგატცივენ
კა თქუტუნ. რამეთუ დღეთა დღესასწაულთა თქუტუნთა, ჰ ახალ თუტთა.
კა ჰ წინა დაცუტთილებანი განგავდე * მე მოვავლინე ერმანი ჩემნი
კა წინასწარმეტუტუტლნი თქუტუნდამო, რომელნიცა შეიპურენით მოჰ-
კა კალთ. ჰ განჰუტუტთენით გუამნი მათნი, რომელთა სისხლი ვიძიო,
კა იტუჯს უფალი * ამას იტუჯს უფალი ეოვლისა მჰერობელი: სას-
კა ლი თქუტუნი ოკერ არს, ჰ განგაბნივენ თქუტუნ ვითარცა ქარძან
კა ბზე * ჰ მენი შობისაებრ არა ჰყოფდენ. ვინათგან მცნება ჩემი

¹⁾ ესაია იე.—²⁾ ბ მოსე იე.—³⁾ ესაია ა.—⁴⁾ მათე გგ. ესაია აჲ.

დაუტყვევო ბ რომელ ბოროტ არს წინაშე ჩემსა ჰყავთ ❖ მივსცე
 სახლნი თქუენნი ერთა მომავალთა, რომელნი არა მისმენდეს მე
 ჰრწმენესთ, ბ რომელთა სასწაული არა გამოეცხადენ, ქმნან ვითარ-
 ცა უბრძანე ❖ არა მხილველნი წინასწარმეტყუელთა, ბ მოიყსენონ
 უსჯულოებანი თუხნი ❖ უმოწმოა ერთა მომავალთა მადლი რო-
 მელთა ერმანი იმუტბდენ თანა სისარულითა, თუალითა კორციე-
 ლითა ვერა მხედვიდეს მე, არამედ სულითა ჰრწმენენ, რომელი
 ვთქუ ❖ ბ აწ იხილე მძაო, ვითარი დიდება; ბ იხილე ერო მომა-
 ვალნი აღმოსავლითგან ❖ რომელთა მივსცე უსუცესობა აბრაამი-
 სსა, ისაკისსა, ბ იაკობისსა, ბ ოსისსა, ბ ამოსისსა, ბ შიქიასი, ბ
 იოილისსა, ბ აბდიასსა, ბ იონასსა ❖ ბ ნაომისსა, ბ ამბაკომისსა, სო-
 ფონიასსა, ანგიასსა. შაქარისსა, მალაქიასი, რომელი ანგელოზად
 უფლისა იწოდა.

ლმ
 ლვ
 ლზ
 ლტ
 ლთ
 მ

თ ა ვ ი ბ.

ქსრეთ იტყვს უფალი: მე გამოვიყვანე ერი ესე მონებისაგან.
 სოლო მათ ბრძანება მივეც მონათა ჩემთა წინასწარმეტყუელთა,
 რომლისა სმენად არა ინებეს, არამედ განაგდეს ზრასუანი ჩემნი ❖ დუ-
 დანი, რომელთა შუეს ივინი, ეტეოდეს მათ: წარვედით ძენო ვინა-
 თგან მე ქერივი დატევებულ ვარ ❖ აღზარდეთ თქუენ სისარული-
 თა ბ ნაკლულევან კევენ თქუენ თანა ცრემლთა ბ ჭირთა რამეთუ
 სცოდეთ უფალსა ღმერთსა თქუენსა, რომელ ჰყავთ სიბოროტე
 წინაშე მისსა ❖ სოლო. აწ რაჲ გიეო თქუენ, მე ქერივი ვარ დატ-
 ვევებულ წარვედით ძენო, ბ ითხოვეთ უფლისაგან წეალობა ❖ სო-
 ლო მე შენდა ვწამებ მამაო მოგიწოდ დედათა ზედა ძეთა, რომელ
 მცნებისა ჩემისა დამარხვად არა ინებეს ❖ რათა მივსცენ ივინი სი-
 რცხელსა ბ დედანი მათნი წარსატაცებულად, რათა ნათესავი მათ-
 ნი არა იეოს ❖ სახელნი მათნი განიბნივენეს წარმართთა შორის,
 რათა აღვოცილ ბ მოსპობილ იქმნეს ქუტუანისაგან ვინათგან გა-
 ნსჭვრიტეს აღთქმანი ჩემნი ❖ ვაჲ შენდა ასურია, რომელმან დაი-
 ფარე თავი თუხი უსმართლოებასა შინა, მოიყსენე ნათესაო ბო-

ა
 ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ზ
 ტ

თ როტო, რაჲ უყავ ¹⁾ სოღომსა ღ კომორსა ზ რომელთა ქუჭყანსა
 სმეს წუნწუბისა ხორრათა შინა ღ ბორცუთა შორის ნაცართა: ეგრე
 მივსცე ივინი რომელნი მე არა მისმინენ, იტევს უფალი
 ი ყოვლისა მწერობელი ზ ამას იტევს უფალი ესდრას მიმართ მიუ-
 იხარ ერთა ჩემთა, რამეთუ მივსცე მათ სამეფო იერუსალიმისა
 იხ რომელი მქონდა მიცემად ისრაელისა ზ ღ აღვიდო ჩემდა დიდებაჲ
 იბ მათი ღ მივსცე მათ საუკუნენ მკვდრნი, რომელი განგმზადე მათ-
 იბ და ზ ხე ცხოვრებისა იუოს მათდა სულნელებად ზოხილად ღ
 ივ არა აქუთ შრომად, არცა დაშრომა ზ წარვედით ღ მოიღეთ, ით-
 იდ ხარ თავისად დღეთა მცირეთა, რათა შეეხნეთ ზ: აწ განმზადებულ
 არს თქუჭნდა სასუფეველი იღვიებდით მოწმობითა ცხათა ღ ქუჭ-
 იე უანისათა ვინათგან მოვსჲე ბოროტი, ღ ვქმენ კეთილი, რამეთუ
 იე ცხოველ ვარ მე იტევს უფალი ზ დედათა მოხუჯვეთ მენი თქუჭნ-
 ივ ცენ ფერვნი მათი: ვინათგან შენ გამოგირჩიე, იტევს უფალი ზ ღ
 იხ აღვადგინო მკვდარნი აღვილთაგან თვსთა, ღ საფლავთაგან გამო-
 იხ ვიყვანო ივინი. რამეთუ ვცნა სახელი ჩემი ისრაელსა შორის ზ
 იხ ნუგეშინინ დედანო მეთა: ვინათგან შენ გამოგირჩიე იტევს უფა-
 იხ ლი ზ მოვაუღინო შენდა შეწევნად ერმანი ჩემნი, ესაია, ღ იერე-
 იხ მია, ხოლო მათთა ებრ ზრახვისა განვწმიდეს, ღ განკიმზადე შენ
 იხ ხენი ათორმეტნი დამძიმებულნი ზირად ზირადითა ნაყოფითა ზ
 იხ ღ ესოდენ ჯერ წყარონი გამოდინარენი სძისა ღ თაფლისა: ღ
 კ მთა ყოვლად მძაღლი შვიდი მქონებელნი ვარდისა ღ შრომანთა,
 კ მათ ხედა სიხარულით აღვასრულე მენი თქუჭნნი ზ ქვრივის უსიმა-
 კ თლე, ობოლსა უსაჯე გლახაკსა მიეც, ობოლის მფარველად ეავ
 კ მიძუჭლასა შეჰმოსე, შემუსრვილთა თვს ღ უძლურთათვს ისრუნვე ზ
 კ ნუ ეცინი მკელობელსა, დაიფარე უკელო ღ ბრმა სედვისა მიმართ
 კ ნასელსა ჩემსა მიაქციე ზ მოხუცებულნი, ღ ერმანი შორის ზღუ-
 კ ბდეთა შენთა დაჰფარე ზ ხოლო სადაცა ჰპრო მკუჭდარი, ნიმო-
 კ ბვანი მიეც ღ საფლავსა წარგზავნე ღ მოგცე შენ ზირველი სინიანე

1) ა მოსე ით.

აღდგომასა შინა ჩემსა ❖ დ ნუგეშინის იცეთ, დ განისვენეთ ერთა
 ჩემთა, რამეთუ მოვიდეს განსვენებაჲ თქუნი ❖ ძიძაო კეთილო
 გამოზარდეთ შენი შენნი, დაამტკიცეთ ფურენი მათნი ❖ მონათა,
 რომელნი შენ მოგეცე, არცა ერთი მათგან წარწყმდეს, იგინი მე
 უკუტ რიცხუთაგან შენისა მოვიძიო ❖ ნუ მოუძღუდები, რამეთუ
 ოდეს მოვიდეს დღე მწუსარებისა დ იწროებისა, სსუანი ტიროდენ
 დ მწუსარე იუენენ. ხოლო შენ მსიარული დ აღორძინებულ იქმ-
 ნე ❖ კეძურებოდენ შენ წარმართნი დ არა რაჲ წინა აღმდგომ
 შენდა ძალ ედვათ, იტუეს უფალი ❖ კელი ჩემი გფარვიდესთ დ
 არა იხილონ მეთა შენთა გენია ❖ ნუგეშინის ცემულ იქმენ დედანო
 მეთა თანა თვისთა, ვინადგან მე გივსენ შენ, იტუეს უფალი ❖ მო-
 ვივსენენ შეილნი შენნი მძინარენი: ვინათგან მე გამოვიყვანო იგი-
 ნი კვერდიდამ ქუტყანისა დ წუალობა მათ თანა ვო, რამეთუ მოწ-
 უალე ვარ, ვოველსა შინა იტუეს უფალი ვოველისა შვერობე-
 ლი ❖ მოისვიენ სულნი შენნი ვადრემდის მე მოვიდე დ ვჰყო
 მათდა წუალობა. წუარონი ჩემნი გარდაუმატოს, დ მადლი ჩემი არა
 მოაკადდეს ❖ მე ესდრ აღვიდე ბრძანება უფლისაგან მთასა სედა
 ურვისსა, დ მოვედ ისრაელთა მიმართ, ხოლო მათ თანა ოდეს
 მოვედ განმაგდეს მე, დ შეურაცხევეს მცნებაჲ უფლისა ❖ დ ამისთვის
 გეტუეს თქუნი წარმართნო, რომელ ისმინეთ დ გულის სმა ჰვავთ:
 მოელოდით მწეემისა თქუნი, რომელმან მოგცეს თქუნი განსვენ-
 ნება საუკუნო, ვინადგან იგი უკუტ ახლოს არს, დ აქეს მოსვლად
 აღსასრულსა შინა საუკუნესა ❖ ივეენით განმზადებულნი მოსაგე-
 ბელისა მიმართ სასუფეველისა, რამეთუ ნათელნი საუკუნენი გამობ-
 რწუნდეს თქუნი სედა უკუნისამდე ❖ ივლტოდით აწრდილისა ამის
 საუკუნისა, მიიღეთ დატებობა დიდებისა თქუნი, მე ცსადად ვწა-
 მებ მაცხოვართა ჩემითა ❖ სარწმუნო ნიჭი მიიღეთ, დ იმუტბ-
 დით მმადლობელნი მისა, რომელმან მიგიწოდა თქუნი სასუფეველ-
 სა შინა ცათასა ❖ აღდეგით დ დადეგით, დ განიცადეთ რიცხუ
 ნითა ხადილსა სედა უფლისასა ❖ რომელმან გარდაგაშენნა აწ-
 რდილისაგან ამის საუკუნისა მოიღვეით ნათლის მოსაბლარდნელი

კდ
 კე
 კვ
 კს
 კტ
 კლ
 კლა
 კლბ
 კლვ
 კლდ
 კლე
 კლვ
 კლს
 კლტ
 კლთ

მ უფლისაგან ❖ მიიღე რიცხვი შენი სიონ, ჰ დაჰშენ მოსაბლარდ-
 ნელთა შენთა სჯეტატა შინა, რომელმან აღასრულნეს სჯული უფ-
 მს ლისა ❖ საესე არს რიცხვი შვილთა შენთა, რომელი გსურდა.
 მგ ევედრე სუფევასა უფლისასა, რათა იუოს განწმედილ ვრი შენი,
 მზ წოდებულნი ჰირველით ❖ მე ¹⁾ ესღრა ვიხილე მთასა ზედა
 მდ სიონსა ვრნი მრავალნი, რომელთა აღრიცხვად ვერ ძალ ვჭეჳ, ჰ
 მგ ეოველნი ცალობით აქებდეს უფალსა ❖ სოლო შორის მათსა
 იუო ჰაბუკი უძაღლეს ჰსასაკითა უფროს ეოველთა იმათთა, რომელი
 მდ დასდებდა ცვრკვინსა კაცად კაცადისა თაგსა ზედა, ჰ უფროს ამაღ-
 მდ ლდებოდა, სოლო მე განვცვიფრდი ფრიად ❖ მაშინ ვკითხე ან-
 მე გელოხსა, მეტეველმან: რაჲ არიან ესე უფალო: სოლო მან მო-
 მე მიგო ❖ ესე, არიან, რომელთა განიძარცვეს სამოსელი მოკუდაჳთა,
 ჰ შეიმოსნეს უკდაჳება ჰ აღვიარეს სახელი უფლისა აწ ცვრკვ-
 მგ ნოსან იქმნეს, ჰ მიიღებენ ფინიკსა ❖ ჰ კვალად ვკითხე ანგელოხსა
 ჰაბუკისათჳს: ვინ არს იგი ჰაბუკი, რომელი დასდებდა მათ ზედა
 ცვრკვინთა. ჰ ფინიკს ველითა შინა მისცემდა; სოლო მან მომიგო
 მზ მე ❖ ესე არს მე ღუთისა, რომელსა აღიარებდეს საუკუნეთა ამათ
 შინა. სოლო მე ვიწეე დიდებად მათი. რომელნი ძლიერათ მე-
 მც ჰურვილ ივენეს სახელისათჳს უფლისა ❖ მაშინ მრქეჳ მე ანგე-
 მც ლოხმან წარვედ ჰ მიუთხარ ერთა ჩემთა, ვითარი ჰ რაბაძი იხი-
 ლენ საკვრველებანი უფლისა ღუთისა.

თ ა ვ ი ა.

ა წელსა მეოცდაათესა მოკვრებიდგან ქალაქისასა ვიუჳ ბაბი-
 ლონს შინა, ჰ შეემწეწმენდი ცხედარსა ზედა ჩემსა მდებარე, სრახვა-
 ბ ნი ჩემნი მომივდეს გულსა ზედა ჩემსა ❖ ვინათგან ვიხილე მო-
 კვრება სიონისა, ჰ სიმრავლე დიდი მცხოვრებელთა ბაბილონს
 გ შინა ❖ ჰ მისთჳს შემწმენდა სული ჩემი ფრიად, ჰ ვიწეე ლმო-
 გ ბიერთა სიტყუთა მადლისა მიძარტ: ჰ ვთქუ ❖ ჳ მეუფეო უფა-
 ე მსოლო, ჰ უბრძანენ ერთა ❖ ჰ ²⁾ მიეც ადამს კორცი მოკდაჳები-

1) ა ამაჳ ჳ.—2) ტობას ი.

სა, არამედ ღ ესე იყო ქმნილი ჯელთა შენთა, ღ შთაბერენ მას მი-
 ნა სული ცხოველი ღ იქმნა ცხოველ წინაშე შენსა ❖ ღ შეიკუნე ი
 იგი სამოთხესა შინა, რომელი დასხნა მარჯვენემან შენმან ზირველ
 ვიდრე აღმოცენებისა ქუჭყანისა ❖ ღ აღუთქუ მას დაცვად მცნე-
 ბა შენი, ღ გარდახდა იგი ღ მეესეულად მიეც იგი სიკუდილსა ღ ნა-
 თესავი მისი, ღ იშენეს წარმართნი ღ ნათესავნი, ღ ერნი ღ თემნი,
 რომელთა არა არს რიცხუ ❖ ღ ¹⁾ ვიდოდეს თუთოეული თემნი
 გულის თქმათაებრ თუხთა, ღ მოქმდნი საკვირველებისანი წინაშე
 შენსა, ღ მოიძულეებდეს მცნებასა შენსა ❖ ²⁾ კვალადცა ეამსა შინა თ
 მოავლინენ მათ სუდა რღუნა, ღ მოსჴე მცხოვრებელნი ქუჭყანასა
 ჴედა ❖ ღ იქმნა თუთოეული მათი, ვითარცა აღამ მოკუდავად.
 ეგრეთ ამით რღუნა ❖ სოლო ³⁾ დაუტკევენ ერთი მათგან ნოე, თანა ი
 სახლით მისით, რომლისაგან იშენეს ყოველნი მართალნი ❖ ღ იქმნ
 ოდეს იწუეს განმრავლებად მცხოვრებელთა ქუჭყანასა სუდა, ღ გან-
 მრავლდეს შენი ღ ერნი, ღ ნათესავნი მრავალნი: ღ იწუეს კვალად
 არა წმინდება ყოფად უფროს ზირველთა მათ ❖ ღ იქმნეს ოდეს უს-
 ჯულოებათა ჴყოფდეს წინაშე შენსა, გამოირჩიე თავისა შენისა
 ამათგან კაცი, ⁴⁾ რომლისა სახელი იყო აბრამ ❖ ღ შეიკვარე იგი იდ
 ღ აუწუე მას მხოლოსა ნებანი შენნი ❖ ღ დაუდევ მას აღთქმად იე
 საუკუნო, ღ არქუ მას, რამეთუ არა ოდეს დაუტეო თესლი მისი,
 ღ მიეც მას ისაკ, სოლო ისაკს მიეც იაკობ, ღ ესავ ❖ ღ ⁵⁾ გამო- ი
 ირჩიე თავისა შენისათჴს იაკობ. სოლო განავდე ესავ; ღ განმრავ-
 ლდა იაკობ სიმრავლითა დიდითა ❖ ღ ⁶⁾ იყო ოდეს აღმოუწოდენ იხ
 ეგუპტით თესლსა მისსა, მოიყვანე ივინი მთად სინად ❖ ღ მოს- იტ
 დრიკენ ცანი, ღ დააწუე ქუჭყანა, ღ შესმრენ ქუჭყანა, ღ შემრწუ-
 ნებულ ევენ უფსკრულნი, ღ შეამფოთენ სოფელი ❖ ღ განხდა დი- ით
 დებად შენი ბჴეთა ოთხთა, ცეცხლთა, ღ მიწათა მრავათა, ღ ქართა,
 ღ ეინელთა, რათა მისცე სჯული თესლებსა იაკობისსა. ღ ნათე-
 სავსა ისრაელისასა გულს მოდგინეს ღ არა აღხოცენ ივინი გუ- კ

¹⁾ ა მოსე ვ.—²⁾ ა მოსე ზ.—³⁾ ა მოსე ტ.—⁴⁾ ა მოსე ბ.—⁵⁾ ა მო-
 სე იბ. რომაელ. თ.—⁶⁾ ბ მოსე ით. ე მოსე დ.

ლისაგან ბოროტისა, რათა სჯულმან შენმან ეოს მათ შინა ნაყო-
 კა ფი ❖ გული ბოროტი შთაეცვა ზირველსა ადამს, გარდაცდა ზ
 კბ ძლეულ იქმნა, ზ ეგრეთ ეოველი, რომელი მისგან იშენეს: ზ დად-
 კბ გრა უძლურება ❖ ზ სჯული გულითთა კაცსა სიბოროტისა ძირი-
 კბ თურთ: ზ კეთილი დასცხრა, ზ ბოროტი აღდგა ❖ ზ წარკდეს ჟ-
 კდ მნი, ზ აღესრულნეს წელი, ზ ¹⁾ აღადგინე თავისა შენისა მონა
 კდ სასელით დავით ❖ ზ უბრძანე მას აღძენებად ქალაქი, სასელისა
 კდ შენისათჳს, ზ შეწირვად მას შინა შენდა საკეველისა, ზ მსხუტრ-
 კე ზლისა ❖ ზ იქმნა ესე მრავალთა წელთა შინა ზ შეცოდეს მეოფთა
 კე მას ქალაქსა შინა ❖ ეოველსა შინა მეოფლობდენ, ვითარცა ჰყო
 კს ადამ, ზ ეოველნი ნათესავნი მისნი, ვინათგან თჯთცა იქმნენ გული-
 კც თა ბოროტნი ❖ ზ მისთჳს ქალაქი შენი მისცენ შენ კელსა შინა
 კც მტერთა შენთა ❖ ოდეს უძჯობეს ჰქონ რომელი დავანებულ არიან
 კთ ბაბილონელთა შორის, ზ მისთჳს ფლობენ სიონითა ❖ ზ იყო
 ლ ოდეს მოვედ აქა, ზ ვინილენ არა წმიდებანი, რომელთა არა არს რიც-
 ლ წელთა შინა ზ განცუფრდა გული ჩემი ❖ ვინათგან ვინილე, ვითარ
 ლ მოუთმენ შეცოდებულთა, ზ ჰრიდებ არა მწმინდებულთა, ზ წარს-
 ლა არა ვისა ❖ ჰქმნარიტად არა უწვი ესე ვითარ, გულის კმაჲ ვეო;
 ლა ნუ უკუტ უძჯობეს არიან საქმენი ბაბილონელთა; ვიდრელა სიო-
 ლა ნისა ❖ ანუ თუ გიცნეს შენ სსუათა წარმართთა თჯნიერ ისრაელი-
 ლა სს, ანუ ვითარცა ნათესავთა ჰრწმენეს წამებათა შენთა, ვითარცა
 ლა იაკობ ❖ სოლო ამათი სასყიდელი არა გამოიცხადა, არცა შრომა
 ლა მათი ჰყოფს ნაყოფსა ვინათგან მიმავალნი შევედით სსუალ წარ-
 ლა მართთა, ზ ვინილენ ივინი აღუჭავებულნი, ზ არა მომსენებელნი
 ლა ბრძანებათა შენთა ❖ აწ უკუტ მოგჯეჳავ საწვაულთა სუდა უსამარ-
 ლა თლოებასა ჩუტნსა, ზ მკვდრთა ქუტყანასა სუდა, ზ არა სადა იპო-
 ლა ვნეს სასელი შენი, გარნა ისრაელსა შორის ❖ ზ ოდეს არა ცო-
 ლა დეს წინამე შენსა მკვდრთა ქუტყანისათა, ანუ ვინ წარმართმან ეს-

¹⁾ ა მეფე ივ. ბ მეფე ე.

რეთ დაცივა მცნებანი შენნი ❖ დ ამთ უკუტ სასელთაებრ ჰპოებ ლე
მცველოთ ბრძანებათა შენთა, სოლო წარმართთა არა ჰპოებ.

თ ა ვ ი ლ

ჟაშინ მომიგო მე ანგელოსმან, რომელი მოვლინებულ იყო ა
 ჩემდა მომართ, რომლისა სასელი ურიელ, დ მრქება მე ❖ განკურ- ბ
 ვებასა შინა განუტევე გული შენი საუკუნესა შინა ამთ, ვინათგან
 გნებავს მიწვევანად გვისა მალლისა, სოლო მე მიუგე ❖ ეგრე არს ბ
 უფალო ჩემო, სოლო მან ჩემდამო ჰრქება ესრეთ: სამისა გვისა
 მოვლინებულ ვარ ჩვენებად შენდა, დ სამისა მსგავსებისა წინა და-
 დებად წინაშე შენსა ❖ სოლო მათგან ერთი გამოძიხინო, დ მე ლ
 შენ ცინუტნო გსად რომლისა გსურის სილვად, დ გასწათ სად-
 გან არს გული ბოროტი, დ ვარქე ❖ მომითხარ უფალო ჩემო, დ მ
 მრქება მე: წარვედ დ აღმიწონე მე ცეცხლისა სიმძიძე, ანუ განსომე
 ქროლა ქარისა, ანუ მოაქციე გარე დღე, რომელი წარგდა ❖ სო- ვ
 ლო მე მიუგე: ვის კაცთაგანსა ძაღედვას ყოფად რომლისა თვს
 მე მკითხავ, სოლო მან მრქება მე ❖ უკეთუ კკითხობა მეტუტლმანს: ს
 რადოდენ მრავალი საყოფელი არს გულსა შინა სდვსათა, ანუ
 რავდენ მრავალნი სცხორო დასაბამითგან უფსკრულთა, ანუ რავდენ
 მრავალ ცხოვრებად არს სამეაროსა ცათასა, ანუ ვითარ არიან სა-
 სდუარნი სამოთხისა ❖ დ ნუ უკუტმცა მიუგე მე, უფსკრულსა ლ
 შინა არა შთავკედე, დ არცა ჯოჯოხეთსა შინა კებალად, არცა ცასა
 სედა ოდეს აღკედე ❖ სოლო აწ ამთ თვს არა კკითხე შენ, გარ- თ
 ნა ცეცხლისა თვს, დ ქარისა თვს, დ დღეთა თვს რომელსა შინა
 ეკენ, დ თვნიერ ამთ ნივთთა ყოფად არ მალვიც, დ შენ ამთ თვს
 ვერად რადვე მოძიე მე ❖ დ მრქება მე, შენ ამათთა რომელი შენ- ი
 ნი არიან დ შენ თანა აღისარდნეს ცნობად არ მალვიც ❖ დ ვი- ია
 თარ ჭურჭელთა შენთა შეუძლო დატევენად გვისა მალლისა, დ აწ
 მძუღობასა შინაგან განსწწნილისა მყოფს გულისა კმის ყოფად
 სწწნილისა ცხადათ წინაშე ზირთა ჩემთა ❖ დ ვთქე მისა მიმართ, იბ
 უძჯობეს ჩემდა, რათამცა არა ქმნალ ვიყავ, ვიდრედა მცსოვრებელ-
 თა ცხოვრებად არა წმიდათა შინა, დ დათმენად, დ არა ცნობად ვი-

ივ თარი ნივთი ❖ ხოლო მან მომიგო მე ჰ პრქჷა: ¹⁾ განვედ მოვედ
იღ მალნარსა შინა ხეთა სავსეთა, სადაცა ხეთა ზრანხა ვეეს ❖ ჰ იტ-
ყოდეს, მოვედით ჰ წარვიდეთ, ჰ აღვადგინოთ ბრძოლა ზღუდსა
იე სხუანი მალნარნი ❖ ეგრეთვე დეღვათაცა ზღუსათა ზრანხა ვეეს
მეტყუჭლთა: წარვიდეთ, ჰ აღვადგინოთ ბრძოლა ტყეთა ზედა ვე-
ივ ლნი ❖ ჰ იქნა განზრანხა მალნარისა უქმ ვინთაგან მოვიდა ცუცს-
იხ ლი, ჰ შეწუნა ივინი: ეგრეთვე განზრანხაცა ზღუათა ❖ ვინათგან
იწ დვა ქჷშა ჰ დაიპურა ივინი ❖ ჰ ოდესმცა ეოფილ იყო სანჯელი
ით ლეულ მეოფელ ❖ მიუგე მე ჰ ვარქჷ: ჰეშმარიტად ზრანხასა შინა
ამაოსა მიეცნეს, ვინათგან ქჷჭყანა მიცემულ არს ტყეთა, ჰ ზღუასა
კ ადგილი, რომელმან იტჯრთოს დეღვანი თჷსნი ❖ ხოლო მან თქვა
ქა ხემდა მომართ, მართლიად სჯენ, რადსათჷს თავსა თჷსსა არა გ-
ნიკითხავ ❖ ვინათგან ვითარცა ქჷჭყანა მალნართა მიცემულარს.
ღ სღვათაცა დეღვათა თჷსთა მიცემულარს: ²⁾ ეგრეთ რომელნი
დაშენებულ არიან ქჷჭყანასა ზედა, თჷნიერ ნივთთა ქჷჭყანათა ზე-
და გულისხმიერებად მალუძთ: ჰ არსთა ცათა ზედა ჰ რაიცა სიმაღ-
კ ბ ლეთა შინა ცათათა ❖ ჰ მიუგე ჰ ვარქჷ: გევედრები უფალო,
რათა მე მომეცეს გონებად მეცნიერებისა ❖ რამეთუ არა ვინებე
კითხვად მაღალთა თჷს შენთა, არამედ ამითჷს რომელნი მარადის
ჩუჭნ შორის იქმნებიან, რადსათჷს ისრაელნი მიეცნეს ბასრობასა
შინა წარმართთა, ჰ რაისათჷს ერი შენი სავყარელი მისცენ წარ-
მართთა არა წმიდათა, ჰ რომლისათჷს სჯული მამათა ჩუჭნთა
წარწყმედასა ჩაზიდულ იქმნა, ჰ განწყობა წერილისა არა სადა
კ დ არიან ❖ ჰ მოვედით საუუენისაგან ვითარცა მკალნი ჰ ვსცხოვრებთ
დიდთა შინა შიშთა ჰ განკვირვებათა, ჰ არა ღირსნი ვართ წვალო-
კ მ ბისა შენისა დამკვდრებად ❖ არამედ რად ჰეოს სანხელმან შენმან,
კ მ რაიცა ჩუჭნ უწოდთ, ესე არიან რომელსა მე ვკითხავ ❖ ხოლო

¹⁾ მსაჯულ. თ. 2 ნჷმტ, კკ.—²⁾ გ მეფე 2.

მან მომიგო ჩემდა მოძაროთ დ მრქუა: რაჲ ოდენ უფროს გამოძიებად
 იქმნე, ეგ ოდენ უფროს დ კიკურდების, ვინათგან მსწრაფლ ისწრა-
 ფის საწუთო განსვლად * დ არა ძალციც ტვრთუად რომელი მო-
 მავალსა შინა ჟამსა მართალთა აღთქმულ არიან. ვინათგან სიცრუ-
 ვითა აღივსო საუკუნო ესე დ უძლურებითა * დ რომლისათუ სიკითხვე,
 მოვითხრა შენ: რამეთუ დათესილარს ბოროტი, დ არა მის მიერ
 მოვიდა წარწემედა მისი * უკეთუ არა მოიქცეს რომელი დათესილ-
 არს, დ არა უკუდგეს ადგილი, სადაცა დაეთესა სიბოროტე, არა
 მოვიდეს სადაცა დათესილარს კეთილი * ვინათგან მწვანე თესლი
 სიბოროტისა დათესილარს გულსა შინა ადამისასა ზირველიდგან,
 დ რავდენ მრავალნი ბოროტნი შენა აწინდელადმდე დ შობს ვიდ-
 რემდე მოვიდეს მკა * სოლო გულის კმა ჰევე თავსა შინა მწვანე-
 თა ბოროტისა თესლისა, რაჲ ოდენი ნაყოფი არა წმიდათა შვა *
 ოდეს მკანი იქმნებიან კუვილთა რომლისა არა არს რიცხუ, რაჲ
 დენ დიდს ლეწესაცა დ იწებენ ეოფად * დ მიუგე დ ვარქუ: ვი-
 თარ დ ოდეს ესე იქმნებიან, დ რაჲსათუ მოკლეა დ ბოროტი
 წყლნი ჩუწნნი * დ მომიგო ჩემდამო დ მარქუა მე: ნუ იშუტბ შენ
 უძაღლეს მადლისა, რამეთუ შენ ისწრაფი ეოფად ცუდად უძაღლეს
 მისა რამეთუ, განგაცუფრებს შენ მრავლად * ნუ თუ არა ჰკითხუ-
 დეს სუღნი მართალთა ამითუხ დაგშვასა შინა თუსთა, მეტეველნი,
 ვიდრემდის ეგრეთ მოსავე ვიქმნეთ, დ ოდეს მოვიდეს ნაყოფნი სამ-
 კაღლისა სასვიდელისა ჩუწნისა * დ მომიგო ამას სედა იერემიელ
 მთავარ ანგელოზმან. დ თქუა ოდეს აღსრულდეს რიცხუ თესლისა
 თქუწნ შორის, ვინათგან ზომასა სედა დ მოკვიდა საუკუნო * დ
 სასომით განხრამა ჟამი დ რიცხუთა აღრიცხუსა ჟამთა, დ არა
 შეარყია არცა განაღუმა, ვიდრემდის აღივსნეს წინასწარ თქმულნი
 საწუაულისა * დ მიუგე დ ვარქუ, * მეფეო უფალო, არა-
 მედ ჩუწნცა ეოველნი აღვისილ ვართ არა წმიდებითა * დ ნუ უკუტ
 ჩუწნ თუს არა აღივსნენ მართალთა ბეღელნი, ცოდვითა წილ დ
 ვანებელთა ქუეხანასა სედა * დ მომიგო ჩემდამო დ მრქუა: წარვედ
 დ ჰკითხე მქონებელს მუცელსა შინა ნუ უკუტ აღასრულებს ცხრათა

კს
 კტ
 კო
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლს
 ლტ
 ლთ
 მ

თუტთა თვსთა კვალად, შეუძლებს საშო მისი თავსა შორის
 მს თვსსა დაწერობად ნაყოფთა ❖ დ მე მიუკე, ჭეშმარიტად არა ძა-
 მბ ლუქს უფალო, ხოლო მან მომიგო ჯოჯოხეთს შინა საგანნი სულ-
 მგ მთანი მსგავსნი არიან საშოთა ❖ ვინათგან ვითარცა მშობიარეთა
 მდ ჭნებავსთ მოსწრაფედ შობად რათა ილტოდეს საჭირონი სამუჭ-
 მე ბელი, ეგრეთ დ ესე ისწრაფის მიკებად იმისი რომელი მიკებულ
 მდ თვს, რომლისა გსურს ხილვად ❖ დ მიუკე დ ვარქუ უკეთუ ვა-
 მე ვარ ❖ მიჩუტნე მე, ნუ უკუტ მრავალარს ჟამი კარდასული,
 მე ვიდრელა მქონებელი მისლვად, ანუ წარსრულნი, ვიდრელა მომა-
 მს ვალნი არიან ❖ რამეთუ უწვი რომელი განვიდა, დ მისი არა უწვი
 მს რომელი მოსლვად აქუს ❖ ხოლო მან მრქუა: დადევ მარჯვენით
 მს ჩემსა, დ გამოვიცხადო შენ თარგმანება ივავისა, დ დადევ ❖ დ
 მს გინილუ, აჭა ესერა სასმილი მოტეინარენი წარგდეს წინაშე ჩემსა,
 მს დ იქმნა ოდეს წარგდა აჯი, ვივილე დ აჭა აღვდა კუბელი ❖ ამისა
 მს შემდგომად მოვიდა წინაშე ჩემსა ღრუბელი აღსავსე წელითა,
 მს რომლისა მიერ გარდამოეცემოდა წვმა დიდი თანა მძლავრებითა,
 მს დ რაჟამს წარხდა მძლავრება წვმისა თანა განმრავლდეს მას შინა
 მს წუტთნი ❖ დ თქუა სემდამო, ეკრძალე თავსა შენსა, ვითარცა ჭმატს
 მს წვმა უფროს ვიდრე წუტთისა, დ ცეცხლი, ვიდრე კვამლთა,
 მს ეგრეთ ავდა გარდასრული სასომისა. ხოლო უმრავლეს წუტთი დ
 მს კუბელი ❖ დ ვევედრე დ ვარქუ, ჭკონე თუ რამეთუ ცსოვრებად მქუტს
 მს ვიდრე დღეთამდე იმათთა, ანუ რამეთუ დაეოს დღეთა იმათთა ❖
 მს დ მომიგო მე, დ მეტეოდა, ნიშთათვს რომელთათვს მე მკითხავ,
 მს ნაწილთაგან შეუძლო თქიად, ხოლო ცსოვრებისა შენისათვს, არა
 მს ვარ მოვლინებულ, მოთხრობად შენდა არამედ, არა უწეოდე.

თ ა ვ ი ვ.

ხოლო სასწაულთათვს, აჭა დღენი მოვიდენ რომელთა შინა მცხოვ-
 რებელთა ქუტყანასა სედა დატვრთულთათვს იყენენ ხარკითა მრავ-
 ლითა, დ დაიფაროს გზა სიძარტლისა, დ იეთს დაშენებული უნა-

ეოფო სარწმუნოებისაგან ❖ დ კანმრავლდეს უსამართლოება უფ- ბ
 როს ამისა, რომელსა შენ ზედავ, დ უფროს ეოველნი რომლი-
 სათუხ გესმნეს ძველით ❖ დ იეოს ქუჭუნა რომელსა შინა შესუ- კ
 დე. აწ ისილო, სამეუფოდ დ ისილონ მოხსრებული ❖ სოლო ღ
 უკეთუ შენ მოგცეს მალაღმან ცხოველ ეოფად. ისილო შემდგომად
 მესამისა საუჯრისა, აღმობრწინდეს შეის მზე დ ღამე, დ მთიარე
 სამგზის დღესა შინა ❖ დ სწუჭთდეს სისხლი ხეთაგან, დ კლდეძნ ე
 მოსცეს კმა თუნი. დ შეიძროდენ ერნი ❖ დ იგი იეოს მეუფედ, ჰ
 რომელსა არა ესვიდენ მეოფნი ქუჭუნასა ზედა. დ მფრინველნი
 შორის თავთა თუხთა დამკვიდრებასა ჰყოფდენ, ადგილსა თუხსა,
 დ ზღუამან სოდომისამან კანუტევენეს თუხნი, დ მოსცეს კმა
 ღამით, რომლისა მრავალთა არა იცოდენ, დ ეოველთა ესმას კმა
 მისი ❖ დ კანხეთქილება იუენენ ეოველთა შორის ქუჭუნათა, დ ს
 ცეცხლი, ხშირად აღმოკდეს, დ მკეტთა ველინათა დამკუდრონ, დ
 დედანი საღმობიერნი შობდენ საკურველსა ❖ დ ტუბილთა შინა
 წყალთა მარილოვანნი იზოენეს დ მოყვარენი ეოველნი თუთ ამას
 ზედა განეწევენეს: დ დაიფაროს მამინ გონებად, დ მეცნიერებად გა-
 ნიევენენ საუნჯეთა შინა თუხთა ❖ დ იძიებოდეს მრავალთაგან დ
 არა იზოოს, სოლო უსამართლოება დ უკრძალველობა კანმრავლ-
 დეს ქუჭუნასა ზედა ❖ დ ჰკითხუდეს ადგილსა მასლობელსა თუხ-
 სა, დ ჰრქუას: მოვიდეს თუ შემდგომად შენსა სიმრავლე სიწრფოე-
 ბისა მეოფელი, დ ამისა იჴმნა ❖ დ იეოს ჟამსა მას შინა დ ესე
 დეს დ იეოს კაცნი დ არა მოიღონ: შურებოდეს დ ვერ წარიმარ-
 თონ კზად მათი ❖ ესე სასწაული მოშეებულარს ჩემდა თქმად შენდა
 მიმართ, დ უკეთუ ვევედრო კვალად, დ სტროდე, ვითარცა აწ, დ
 შემდგომად იმარსონ შუდ დღე, კვალად უფროს ამათთა ისმინო ❖ დ
 კანკერთი დ კორცი ჩემი შემწუნდა ფრიად, დ სული ჩემი
 დაშურა, ვითარმცა მოაკლდა ❖ დ დამიჯურა მე, რომელი მო-
 ვიდა ანგელოზი, რომელი მეტეოდა მე, დ განმამლიერა მე, დ და-
 მადგინა მე ფერკთა ზედა ❖ დ იეო მეორესა შინა ღამესა, დ მო-
 ვიდა ჩემდამო საღათიელ წინამძღვარი ერთა: დ მრქუა მე: სადა

ივ ივაჲ ღ რაჲდ ჰირი შენი შეწუხებულარს ❖ ანუ არა უწეია, რამეთუ
 შენდა რწმუნებულ არს ისრაილი, ქქტყანასა შინა ტუქტობისა მ-
 ის თისასა ❖ აღდეგ უგქტ, ღ ჰსაჲ ჰური, ღ ნუ დაგვიტყუებ ჩქტნ,
 ვითარცა მწუქსმან სამწესო თვისი კელთა შინა მკელთა ბოროტ-
 ისთა ❖ ღ ვარქუ მას: წარვედ ჩემგან, ღ ნუ მომეახლები ჩემდა მი-
 თმართ, ღ ისმინა, ვითარცა ვარქუ, ღ განვიდა ჩემგან ❖ ღ მე ვი-
 მარსჯდი შჯდ დღე, მკლოვარე ღ მტირალი, ვითარცა მამცნო მე
 მ შრიელ ანგელოზმან ❖ ღ იყო შემდგომად შჯდთა დღეთა, ღ კვა-
 ლად გულის სიტყვაჲ გულისა ჩემისა მნიად იყენენ ჩემდა ფრიად ❖
 კა ღ მოიღო სულმან ჩემან სული განიერი, ღ კვალად იწყო თქმად
 კბ წინაჲ მადლისა სიტყვა ❖ ღ ვთქუ: Բ მეუფყო უფალო, ეო-
 ველთაგან მადნართა ქქტყანისათა, ღ ეოველთაგან სეთა მისთა გა-
 მბ მოიწიენ ვაზნი მხოლო ❖ ღ ეოველთაგან სიმრგვლისა ქქტყანი-
 სა გამიიწიენ შენდა დღეჲ ერთი: ღ ეოვლისაგან ევაგილთა დაშენე-
 კდ ბულისა, გამიიწიენ შენ ღ შრომანი ერთი ❖ ღ ეოველთაგან უფ-
 სერულთა ზღვსათა, აღავსენ შენდა წყარო ერთი ღ ეოვლისაგან შენე-
 კე ბულთა ქალაქთა-განწმიდენ თავისა შენისა თჳს სიონი ❖ ღ ეოველ-
 თაგანშექმნილთა მფრინველთა, სასეულ სდევ შენდა ტრედსა ერთსა: ღ
 ეოველთაგან ქმნილთა საცხოვართა, განიზრახე თავისა შენისად
 კვ ცხოვარი ერთი ❖ ღ ეოველთაგან უმრავლესთა ერთა, იპოენ შენდა
 ერნი ერთნი: ღ ეოველთაგან გამოცდილთა სჯულთა, მისცენ ამათ,
 კზ რომელი შეიყვარე ერნი ❖ ღ აწ უფალო რად მისცენ ერთი მრ-
 მრავალთა, ღ განმხადენ ერთსა ზედა ძირსა მრავალნი სსუნიცა,
 კტ ღ განიბნიენენ ერნი შენნი მრავალთა შინა ❖ ღ წარღვენეს, იგინი
 რომელნი წინა აღმდგომსა იტყოდენ აღთქმისა შენისასა. ღ რო-
 კთ მელნი შენთა მცნებათა არა ირწმუნებენ ❖ ღ უკეთუ სიმუღილით
 მოიბუღენ ერნი შენნი, შენითა კელითა თანმდებობენ განსწავ-
 ლად ❖ ღ იყო ოდესცა ვიტყოდი სიტყუჳსა, მოვიდა ანგელოზი
 ჩემდამო, რომელი ჰირველ მოვიდა ჩემდა მიმართ გარდასრულსა
 ლა შინა დამესა ❖ ღ მრქუა მე: ისმინე ჩემი, ღ გასწაო შენ: ღ მომ-
 ლა სედე მე, ღ დავდვა წინაჲ შენსა ❖ ღ ვარქუ: იტყოდი უფალო ჩემო. ღ

ჭრქუა ჩემდა მომართ: ფრიად შენ განცუფრებასა შინა ქნილ ხარ
 გონებასა ისრაელისა თჳს: ანუ უფროს შეგეუფარებეს თეი, ვიდრე
 მყოფელი იგი * ღ ვთქუ მისა მიმართ, არა, უფალო არამედ მტკი-
 ვნეული მეტკუშელ ვარ, რამეთუ მტანჯენ მე თემონი ჩემნი უოველ-
 სა ჟამსა, შეძიებული მიწევნად კუალსა მადლისასა, გამოკვლევად
 ნაწილსა მსჯავრისა მისისა * ღ თქუა ჩემდა მიმართ, არა ძალგიც,
 ღ ვარქუ: რომლისა თჳს უფალო რამდ ვიძეე, ანუ რამდ არა მექმ-
 ნა საძო დედისა ჩემისა მე საფლავ, რათამცა არა მესილვა შრო-
 მანი იაკობისა, ღ უძლურება ერისა ისრაელისა * ღ ძრქუა მე:
 აღმირაცხე მე ესე, რომელი კუალად არა მოვიდენ, ღ შემიკრიბე მე
 განბნეულნი წუჭთნი: ღ განმიცხოველე მე კმელნი უვაგილნი * ღ
 განმისუტუნ მე დაკუშლნი საუნჯეთანი ღ მომეჭარე მე დაკუშლნი
 მათ შინა ქარნი, ღ მაჩვენე მე სასე კმისა, ღ მაშინ გიჩვენო შენ
 შრომად, რომელსა ელი სილვად. ღ ვთქუ * ჳ მუფუფო უფალო,
 რამეთუ ვინ არს, რომელმან შეუძლოს ესენი ცნობად: თჳსიერ მისა
 რომელსა კაცთა თანა საყოფელი არა აქუს * სოლო მე უგუნურმან,
 ღ ვითარმცა უძლო თქმად ამათ თჳს. რომლისათჳს, მე მკითხავ *
 ღ თქუა ჩემდამო: ვითარცა არა ძალგიც უოფად ერთთა ამათგან,
 რომელი თქმულ არიან: ეგრეთ არა ძალგიც ზოვნად სასჯელისა
 ჩემისა, ანუ ბოლო სიუფარულისა რომელი ერთა აღუთქუ * ღ
 ვთქუ: არამედ აჭა, უფალო, შენ ახლოს ხარ ამათთა რომელნი თა-
 ნა დასასრულისა არიან ღ რამ ჭეონ, რომელნი ზირველ ჩემსა
 იუჭენენ, ანუ მე ანუ რომელი შემდგომად ჩემსა * ღ იტყოდ ჩემ-
 და: ვამსტავსო გვრგვინსა სასჯელი ჩემი ვითარცა არა
 უკანასკნელთა ღ ეს ვნებად, ეგრეთ არცა ზირველთა მოსწრა-
 ფებად * ღ მიუტე, ღ ვარქუ: ვერ ძალგიცს თუ უოფად ამათ, რომელი
 ქნილ არიან, ღ რომელი არიან, ღ რომელი მოვლენან ერთ-
 თბამად, რათამცა მოსწრაჲედ სასჯელი შენი მიჩუტნო * ღ მომი-
 გო ჩემდამო ღ თქუა: არ ძალუც აღსწრაჲებად ქნილთა შემოქმედ-
 სა ზედა, არცა მოლებად საუკუნეთა ამათ, რომელნი მას შინა
 ქნილ არიან ერთბამად * ღ ვთქუ: ვითარ ეტეჳ მონასა შენსა,

ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლტ
 მ
 მბ
 მგ
 მდ

ვინათგან განცხოვლებით განაცხოველე შენგან ქმნილნი შექმნულ
 ნი ერთად, & მოიღო ქმნულებანი: ძალუცს აწცა მოღებად აწინდ-
 მე ლსა ეამს ამას ერთად & & მრქუა მე: ჰკითხე საშოთა დედა-კაცი-
 მე მას, რათა შეას ათი ერთად & & ვარქუ არ ძალუც, არამედ ჟამისა
 მს ებრ & & თქუა ჩემდამო: & მეც მივეც მუცელი ქუჭრანისა მათ,
 მს რომელნი დათესილ არიან მას ზედა ჟამისა ებრ & & რამეთუ რომ-
 მთ ლითა სსხითა ერმა არა იშუჭბის იმათ, რომელნი მოსუცებულ
 არიან: ეგრეთ მე განვაგე ჩემგან ქმნულებანი საუკუნო & & ვკით-
 ხე, & ვთქუ: ვინათგან აწ მომცე მე გზა, ვიტეოდე წინაშე შენსა:
 ნ რამეთუ დედანი ჩუჭნი რომლისათუც იტეოდი ჩემდა, კუბლად
 ნ ჩხულ. & აწ სიბერისა მიმართ მიეახლების & & მომიგო ჩემდა
 ნა მომართ & & თქუა: ჰკითხე შენ რომელი შობს, & გრქუას შენ & & რა-
 მეთუ ეტეოდი მას: რამდ, რომელთა მშობელ სარ, აწ არა არიან
 მსკავს მათ თანა რომელი ჰირველ შენდა, არამედ უმცირესნი ჭასა:
 ნ კითა & & გრქუას შენდა მანცა სსხანი არიან, რომელნი სიჭაბუ-
 ნ გ კისა ძალსა შინა შობილ არიან, & & სსხანი რომელი ქვე ჟამისა სი-
 ბერისა მოკლებულნი დედათა იმობენ & & სცნა უკუჭ შენცა რამე-
 ნ დ თუ უმცირეს ჭასაკითა არს მათგან, რომელი ჰირველ თქუჭნსა & &
 ნ დ & & რომელი შემდგომად თქუჭნსა, უმცირეს ვიდრეა თქუჭნ, ვითა-
 ნ ე რცა აწ მოსუცებულნი ქმნულნი, & & ძალნი ჭაბუკთანი ცვალებულნი & &
 ნ ე & & ვარქუ გვედრები უფალო, უკუჭთუ ვჰოო მაღლი წინაშე თუალთა
 შენთა, მიხვენე მონასა შენსა, რომლითა მოხედო ქმნულსა შენსა:

თ ა ვ ი ვ.

ა და მრქუა ჩემდამო: დასაბამითგან ქუჭრანის სიმრგულისა, & &
 ბ ჰირველ საფუძველის გამოსლვათა საუკუნისა, & & ჰირველ ვიდრეა
 ბ იქმენ ქართა ქროლისა შეკრებანი & & ჰირველ ვიდრეა აგრკუ-
 ნებისა ჯმათა ქუხილთა, & & ჰირველ ვიდრეა ნათლისა კამკამებისა
 ელვარებისა, & & ჰირველ ვიდრეა საფუძველის დამტკიცებისა საშო-
 გ თისისა & & ჰირველ ვიდრეა ხილულ იქმენ. უჭავილთა შუჭნიერე-
 ბანი, & & ჰირველ ვიდრეა განემლიერნეს ძალნი მოღუაწილთა, & &

ზირველ ვიდრეა შეგობეს უურიცხუტსნი მკედრობანი ანგელოსთა-
 ნი ❖ ზირველ ვიდრეა ამაღლებოდეს სიმაღლენი ჭყერისანი, დ
 ზირველ ვიდრეა იწოდნეს სასომნი სამეაროსანი, ზირველ
 ვიდრეა აღეცხნებოდეს საკმილი სიონსა შინა ❖ ზირველ ვიდ- ე
 რეა გამოკვლეულ იქმნენ მდგომარენი წელიწადნი, ზირველ ვი-
 დრეა განემორებოდნეს მათ, რომელნი აწ სცოდნენ, დაწვებანი, ზ
 ზირველ ვიდრეა აღებუდულ იქმნენ იგინი, რომელი სარწმუნოებას
 საუნჯეობდენ ❖ მაძინ მე, განვიხრასე, ზ ქმილ არიან ჩემ გამო ვ
 ერთისა ზ არა სსვის გამო. ზ დასასრული იყოს ჩემენით ზ არა
 სსვით ❖ ზ მიუგე, ზ ვარქუ: რაჲ იყოს განვოყანი ყაძთანი; ანუ ს
 ოდეს იყოს აღსასრული ზირველისა, ზ მეორისა დასაბამი ❖ ზ
 ჭმრქუა ჩემდამთ: აბრაამიტგან ვიდრე ისაკამდე ¹⁾ ოდეს შობილ
 არიან მისგან იაკობ ზ ესავ, კელსა იაკობისასა იაჲრა ზირველით-
 გან ბრჭალი ესავისა ❖ რამეთუ აღსასრული ამის საუკუნისა არს თ
 ესავ, ზ მეორისა დასაბამი იაკობ ❖ კაცისა კელი შორის ბრჭალთა
 ზ კელსა სსხუდსასა ნუ ეძიებ ესდრაჲ ❖ ზ მიუგე ზ ვარქუ: ზ მუფეო ია
 უფალო, უკეთუ ვაჲო მადლი წინაშე თუაღთა შენთა ❖ გვედრები იბ
 შენ რათა მიჩუტნო მონასა შენსა აღსასრული სსწაულთა შენთა,
 რომელთაცა კამსა მანჩუტნენ მე ღამე გარდასრული ❖ ზ მომიგო, იგ
 ზ მრქუა მე: აღდეგ ფერსთა შენთა სედა, ზ ისინი კმაჲ აღვსილი
 ოხრებთა ❖ ზ იყოს ვითარცა შერეევა, ზ არა შეირვიოს ადგილი, იდ
 რომელსაცა სედა სდეგ ❖ ამისთჳს ოდეს გეტეოდეს შენ, ნუ გან- იე
 ცუფრდები რამეთუ არა აღსასრულისათჳს სიტუჲაჲ, ზ საფუძველი ივ
 ქუტყანისა გულის სმა იყოფებოდეს ❖ ვანათგან მათთჳს ნივთთა ივ
 სიტუჲაჲ შეამწუნებდეს, ზ შეირევიოს, რამეთუ უწვის ვითარმედ აღ-
 სასრული მათი აქუს შეცვალებად ❖ ზ იყო რაჲამს ვისმინე, აღდეგ იზ
 ფერგთა სედა ჩემთა, ზ მესმა, ზ აჲა კმა შეტეუტლი ზ ოხრა მისი, იტ
 ვითარცა ოხრა წყალთა მრავალთა ❖ ზ თქუა: აჲა მოვალს ზ იყოს
 ოდეს მიხალებად ვიწყო რათა მივხედო მკედროთა ქუტყანასა სედა ❖
 ზ ოდესცა მიებად ვიწყო, მათგან რომელი უსამართლოთ აწვინებ- ით

1) ა მოსე. კვ.

დეს უსამართლოებითა თვისითა, ჰ ოდეს აღივსოს სიძდაბლე სიო-
 ნისა ✱ ჰ ოდეს ჰ ისასწაულოს საუკუნო რომელი ჰ იწყების
 კარდასლვად, ესე სასწაული ვო წიგნი განეხუნენ წინაჲ ზირთა
 მტკიცეთა ჰ ეოველთა იხილონ ერთბამად ✱ ჰ ერთისა წლისა
 ყრმანი იტყოდენ კითხათ თვისითა, ჰ მუცელ ქმნილნი უსრულთა მობ-
 დეს ჩხვლთა: სამისა ჰ ოთხისა თუჭსათა, ჰ ცსოვრობდენ ჰ აღი-
 კბ რვოდენ ✱ ჰ მეესეულად გამოჩნდებოდენ. ადგილი ნათესისა არა
 კბ დათესილი, ჰ საესე საუნჯენი ანაზად იხოვოს უქმნი ✱ ჰ საე-
 ვირსა სცემდენ ოხრითა, ოდეს რომელნი ეოველმან იხმინოს,
 კდ მუის განცუფრდენ ✱ ჰ იუოს მას ჟამსა შინა აღიჭურნენ მოეყარე-
 ნი მოეყარეთა ზედა ვითარცა მტერნი, ჰ განკვრდენ მისთანა ქუჭყანა
 ჰ მარდენი წეაროთა დადეს, ჰ არა კარდამოვიდოდენ. ჰ არა დიო-
 კე დეს სამთა ჟამთა ✱ ჰ იუოს ეოველი რომელი დატევებულ იუოს
 ამათ ეოველთაგან რომელნი წინასწარ ვთქუ შენდა, იგი ცსოვრდეს,
 ჰ იხილოს მაცსოვარება ჩემი ჰ აღსასრული საუკუნოსა თქუჭნი-
 კვ სა ✱ ჰ იხილონ რომელი მისაღებულ არიან ერნი, რომელთა სი-
 კვ კუდილისა გემოჲ არა იხილეს შობითგან თვისისა, ჰ იცვალოს გული
 მკუდრთა, ჰ მოიქცენ საგრძნობელსა სხუასა ✱ რამეთუ მოსპოს
 ბოროტი, ჰ დაშრტეს. საცთური, სოლო. აღეჭავნეს საწმუნოება ✱
 კვ ჰ იძლიოს ხრწნილებად, ჰ გამოჩნდეს ჭეშმარიტება, რომელი უნა-
 კთ ეოფო იუენენ დღენი ესოდენი ✱ ჰ იუო ოდეს მეტეოდა მე, ჰ აჭა
 ლ წენარად შევსედე მას, ჰ წინაჲ მისსა ვდეგ ✱ ჰ თქუა ჩემდა მო-
 მართ ესე მოვედ შენდა მოჩუჭნებად ჟამისა მოძავლისა ღამისა ✱
 ლა უკეთუ უკუჭ კუზლად ევედრო, ჰ კუზლად იმარსო შუდთა დღეთა,
 კუზლად შენ მოკითხრა ამათთანა უფროსლა ნივითა დღეთა შინა
 ლბ რომელთა შინა მესმა ✱ რამეთუ შესმენილ არს კმაჲ შენი წინაჲ
 მადლისათა, რამეთუ იხილა ძლიერი წარმართება შენი ჰ იხილა
 ლგ სიწმინდე, რომელი სიურმით შენითგან გაქუნდა ✱ ჰ ამისთჳს მო-
 ლდ ძავლინა მე ჩუჭნებად შენდა ეოველი ნივთი ესე, ჰ კარქუ შენ კად-
 ნიერ იყავ, ჰ ნუ კეშინინ ✱ ჰ ნუ შეუძლებ სისწრაფედ ზირველის-
 თანა ჟამისა განხრახუად ამაოებისა, რათა არა მოიწრაფო უგანა-

სვენელთაგან ყამთა ❖ დ იყო შემდგომად ამათსა დ ეტიროდი კუბა-ლე
 ლად, დ ეგრეთვე ვიძარსე შუდ დღე, რათა აღუასრულო საბი შუ-ლე
 დეული, რომელი თქმულ არიან ჩემდა ❖ დ იყო მერვესა დამესა-ლე
 შინა, დ გული ჩემი შემბიძრუნდა კუბლად ჩემ შორის, დ ვიწვე თქმედ-ლე
 წინაშე მადლისათა ❖ რამეთუ აღეტყინა სული ჩემი ფრიად, დ გუ-ლე
 ლი ჩემი დაესნდა ❖ დ ვარქე, ჟ უფალო, სიტყუა სოქე ზირ-ლე
 ველითგან შექმნისა ზირველსა შინა დღესა. მეტუქმლმან რათა ¹⁾ ლე
 იუოს ცანი დ ქეჭყანანი, დ სიტყუა შენი საქე სრული ❖ დ იქმნა-ლე
 მაშინ სული, დ ბნელი გარემოს იქცეოდა, დ დუმილი, ოსრა ვძი-მ
 ს კაცისა კუბლად არა იყო ქმნილ შენგან ❖ მაშინ სოქეჭნ საუნ-მ
 ჯეთაგან შენთა. გამოღებად მნათობი ნათელი, რომელმან გამოაჩი-მ
 ნოს საქმენნი შენნი ❖ დ დღესა შინა მეორესა შექქემენ ჩული სამ-მ
 ვაროისა, დ უბრძნენ მას რათა განეოს, დ განყოფილება ეოს ოს-მ
 რის წყალთა, რათა ნაწილი რომელიმე მადლა უკუდგეს, დ ნაწი-მ
 ლი მეორე დაბლა ეგოს ❖ დ მესამესა დღესა უბრძნენ წყალთა მბ
 შეკრება მეშუდესა შინა ნაწილსა ქეჭყანისასა, ხოლო ექუსი ნაწი-მ
 ლი განაჰემენ დ დაიძარსე, რომელიცა წინაშე შესსა მსასურებდენ-მ
 სათესავად ღმთისაგან დ შენებულნი ❖ რამეთუ სიტყუაჲ შენი გამო-მ
 ვიდა დ მეის საქე იქმნენ ❖ რამეთუ გამოვიდა მეყსეულად ნაყოფ-მ
 თა სიმრავლე უსომელისა, სურვილი ჭაძისა ზირად ზირადთა, დ
 ეუბავილთა ხილვითა უცვალებე-ღითა, დ კეთილ სულხელნი საყნოსლი-მ
 სა გამოუკუტლეველისა, დ დღესა შინა მესამესა ესე ქმნილ არიან ❖
 ხოლო მეათისესა დღესა უბრძნენ მხესა ეოჟაჲ ნათლისა, ნათელი მე
 მთოვარისა დ ვარსკვლავთა კარდასხმანი ❖ დ უბრძანე მათ ²⁾ რა-მ
 თა მსასურებდეს მეოთვადს შექმნულს კაცსა ❖ ხოლო მეხუთესა დღე-მ
 სა სოქე მეშუდეთა ნაწილთა, სადა იუენენ შეკრებულ წყალნი, მს
 რათა გამოიღონ ცსოველნი, დ ძფრინველნი, დ თევზნი, დ ეგრეთ
 იქმნეს წყალი იგი უტევი დ უსულო რომელსა ღმთისა წაძის ეო-მ
 ფითა ებრძანებოდეს, ცსოველთა ქმნულება, რათა ესენი საკვრველე-მ
 ბათა შენთა ნათესავთა მიუთხრობდენ ❖ დ მაშინ დაიძარსენ ორნი მთ

¹⁾ ს მსხე ს. — ²⁾ ს მსხე დ.

სულნი: სახელი ერთისა უწოდენ ენუქ, ჰ სახელი მეორისა უწოდენ ლევიათამ ❖ ჰ განეავ ივინი ერთი მეორისაგან: რამეთუ არა ეძლო შემჯდესა ნაწილსა, სადაცა იუზნენ წვალი შეკრებული, და ტევნად მათთა ❖ ჰ მისცენ ენუქს ერთი ნაწილი, რომელი განეძელ არს მესამესა დღესა, რათა დაიმკვდროს მას ზედა, სადაცა არს მათა მათასნი ❖ ხოლო ლევიათამს მიეც შემჯდუ ნაწილი მწუწრებისა, ჰ იპურე ივი, რათა იყოს საკმელად, რომელთათვისცა ცნებავს, ჰ ოდეს ინებო ❖ ხოლო მეექვსესა დღესა უბრძანენ ქუჭუნასა, რათა ქმნან წინაშე შენსა საცხოვარნი, ჰ მეცნი, ჰ ქუჭ წარმაგაღნი ❖ ჰ უმაღლეს მათ ზედა ქმენ ადამ, რომელიცა დაადგინე მწეშსად ჰ მთავრად ეოველთა ქმნულთა ზედა, რომელი ქმენ, ჰ მისგან ვიძევით ჩუჭნ ეოველნი, რომელნი გამოირჩიენ ერნი ❖ ხოლო ესე ეოველი ვთქუ წინაშე შენსა უფალო, რამეთუ ჩუჭნთვს აღგუგენ საუკუნო ❖ ხოლო სხუანი წარმართნი ადამისაგან ნაშობნი, არქუთ მათ არა რაღსა ეოფად: რამეთუ ნერწყვისა მიძგზავსებელ არიან, ჰ რამეთუ წუჭთებასა ჭურჭელთაგან მიამსკავსენ სიმრავლე მათი ❖ ჰ აწ უფალო, ავა ივინი წარმართნი. რომელი არა რაღსა შემრაცხვე არიან, იწეეს ფლობა ჩუჭნ ზედა, ჰ შთანთქმად ჩუჭნდა ❖ ხოლო ჩუჭნ ერნი შენნი, რომელთა უწოდენ ჰირმოდ, მხოლოდ შობილად შეუჭარებულად შენად, მიცემულ ვართ კელია შინა მათთა ❖ ჰ უკეთუ ჩუჭნთვს შექმნულ იქმნა საუკუნო, რად სამკვდრებელი ვერ ვიპერნეთ საუკუნეთა, ვიდრემდის ესე იყოს.

თ ა ვ ი ზ .

და იყო ოდეს დავასრულე სიტუჭაჲ სიტუჭათა ამათ, მოივლინა ჩემდამო ანგლოზი რომელი მოვლინებულ იყო ჩემდა მიმართ ჰირველთა შინა დამეთა ჰ თქუა ჩემდამო ❖ აღდეკ ესდრა, ჰ ისმინე სიტუჭანი, რომელთა მოვედ თქმად შენდამი ❖ ჰ ვარქუ: იტყოდი უფალო ჩემო, ჰ თქუა ჩემდა მიმართ: ზღუაჲ დადგინებულ არს ვრცელსა შინა ადგილსა, რათამცა ღრმა იყოს ჰ უსომოდ ❖ ხოლო ექმნა მას განსლვა იწროსა შინა დადგინებულსა ადგილსა, რათამცა მსგავს მდინარეთა იყოს ❖ რამეთუ ვინ მნებებელმან ინე-

ბოს შესვლად სდგასა შინა, ჰ ი სილოს იგი, ანუ უფლებად მათ, უკეთ არა განვლოს იწრონი, ვრცელსა შინა, ვითარ განსვლად ძალუც ❖ ჰ კვლად სხვებრ: ქალაქი შენებულარს, ჰ დადგინებულ ადგილსა ზედა ველთასა: ჰ არს სავსე ყოვლითა კეთილითა ❖ განსვლა მისი იწრო, ჰ დაქანებულსა ზედა დადგინებულ, რათამცა მარჯვნით ცუცხლი იუოს, ხოლო მარცხენით წყალი ღრმა ❖ ხოლო კუჩალი არს ერთი ოდენ შორის მათსა დადგინილ ესე იგი არს შორის ცუცხლთა ჰ წყალთა, ერთი ოდენ ხარისხი ვაცთა შემძლე ბელი დატევანად ❖ ოდეს უკუტ მთევს ქალაქი ესე ვაცსა სამკვიდრებელად, უკეთ არა განვიდეს წინაშე დადებულია ჭირისა, ვითარ მიიღოს სამკვიდრებელი თვისი ❖ ჰ ვარქუ: ეგრეთ უფალო. ჰ ჭრქუა ჩემდამო, ესრეთ არს ისრაილისაცა ნაწილი ❖ რამეთუ ამათოჯნ შევქმენ საუკუნო, ჰ ოდეს კარდაკდა ადამ სჯულდებასა ჩემსა, დანისჯა რაჯცა ქმნილარს ❖ ჰ იქმნეს გამოსვლასა მისსა საუკუნოსა იწრონი, ჰ სალამობიერნი, ჰ სამრომნი: ხოლო მცირედნი ჰ ბოროტნი, ჰ მწუსარებთა სავსენი, ჰ შრომითა დიდითა დამტკიცებულნი ❖ რამეთუ დიდისა საუკუნოაქსა შესავალნი ვრცელნი ჰ უშიძარნი, ჰ მეოფელნი უკვდავებისა ნაყოფთა ❖ უკეთ უკუტ შემავალნი არა შემოვლენ, რომელნი ცხოვრებენ იწროსა შინა ჰ ამოასა ამას, არ ძალუძთ მოღებად, რომელ არიან განმზადებულნი ❖ აწ უკუტ რაიდ შენ ძრწი, ოდეს ხარ ხრწნილი, ჰ რაიდ შფოთებ შენ, ოდეს ხარ მოკუდავ ❖ ჰ რაიდ არა მოკიდებიეს გულსა შინა შენსა, რომელი არს მომავალი, არამედ რომელი აწინდელი ❖ მიუკე, ჰ ვარქუ: მეუფეო უფალო, ¹⁾ აჰა განაკენ სანჯელითა შენითა, რამეთუ მართალნი დამკუდრებენ ამას, ხოლო არა წმიდანი წარწემდენ ❖ ხოლო მართალთა იტჯრთონ იწროებად სანსოებთა ფართოებისათა: რამეთუ რომელთა არა წმინდებად ვეეს, ჰ იწროებასა ივნებდეს, ფართოებასა არა იხილვენ ❖ ჰ მრქუა მე: არა არს მსაჯულნი უფროს ღვთისა, არცა გულის ხმიერნი უმაღლეს ძაღლისა ❖ რამეთუ წარწემდეს მრავალნი აწინდელნი, ვი-

¹⁾ ე მოსე ტ.

ნადგან არა სრუნველ წინა დადებულინათჳს სასჯელისა ღვთისა ❖
 რამეთუ ბრძანებითა უბრძანა ღმერთმან შემოსრულთა, ოდეს მოვი-
 დენ, რომლისა მოქმედნი ცხოველ იყვნენ, ზ მცველნი ტანჯულ არა
 იყვნენ ❖ რამეთუ ივინი არა არიან უწყებულნი ზ წინა აღუდგე-
 ბოდეს მას, ზ დაიდევს თავისა თჳსიანს გულის სიტყვანი, ამაო-
 ნი ❖ ზ წინა დაისხნეს თავისად გარე მოსაველენი ცოდვითა ზ
 იტუოდეს მალისა არა უოფად, ზ კზანი მისნი არა ცნეს ❖ ზ
 სჯული მისი შეურაცხ ევეს, ზ აღთქმა მისი განაცდეს, ზ სჯულ-
 სს შინა მისსა სარწმუნოება არა აქენდეს, ზ საქმესა მისსა არა
 აღასრულებდეს ❖ მისთჳს ეხდრა, მოსწრაფედ მოსწრაფებით, ზ
 საესე საესებით ❖ ზ აჳა ჟამი მოვალს, ზ იქნების ოდეს მოვლენ
 სასწაულნი, რომელი ჰირველ გარქუ შენ, ზ გამოჩნდეს სძალი,
 ზ განცხადებული გეჩვენოს, რომელი აწ დაიფარვის ქრტყანისა-
 გან ❖ ზ ეოველნი რომელნი კსნილარს ჰირველ თქმულთაგან ბო-
 კრატთა, მან იხილოს საკურველნი ჩემნი ❖ რამეთუ განცხად-
 ნეს მე ჩემი იესო მათ თანა, რომელ არიან მის თანა; ზ დატ-
 კბნენ რომელნი დატყვებულ არიან წელთა შინა ოთხასთა ❖ ზ
 იუოს შემდგომად წელთა ამათ ზ მოკრდეს მე ჩემი ქრისტე, ზ ეო-
 ველი რომელთა სამძნველი აქენდეს ეაცთა ❖ ზ მოიქცეს საუკუნო
 ძველსა შინა ღუმილსა, ღღეთა შჯდთა, ვითარცა ჰირველთა შინა
 ვსაჯე, ეგრეთ რათა არაფინ დაადგრეს ❖ ზ იუოს შემდგომად ღღე-
 თა შჯდთა, ზ განიღჳძოს რომელსა არა ეღჳძოს საუკუნოსა, ზ
 მოკრდეს განსრწნილი ❖ ზ ქრტყანა მოსცემს მათ, რომელნი მას
 შინა განიფენებენ, ზ მტრტრი რომელი მას შინა ღუმილით მკუდ-
 რობდენ, ზ საცავთა გამოსცენ მიცემულნი მათდა სულნი ❖ ზ გან-
 ცხადნეს მძალი საუდართა ზედა სასჯელისა, ზ წარკდეს შეჭირ-
 ვებანი, ზ სულგრძელება შეკრბეს ❖ სოლო მსაჯული ერთი ეგოს,
 ჳემძარიტება აღდგეს, ზ სარწმუნობამან შეუძლოს ❖ ზ საქმე შედ-
 გომილ იუოს, ზ სასუიდელნი იჩვენოს. ზ სიძართლეკმან განიღჳ-
 ძოს, ზ უსამართლოებანი არღარა უფლებდეს ❖ ზ ვარქუ: ¹⁾ ჰირ-

1) ა მოსე ტ. ბ მოსე ღბ.

ველი აბრაჰამ სოდომელთათჳს ევედრებოდა, ღ მოსე მამათათჳს
 შეცოდებულთა უდაბნოს შინა ზ ღ ¹⁾ რომელი შემდგომად ამით თა-
 ნა ისრაილისათჳს დღეთა შინა აქასისათა ღ სამოელისა ზ ღ და-
 ვით შემუსრვილებისათჳს ღ ²⁾ სოლომონ ამითთჳს, რომელნი მო-
 ვიდეს სიწმინდესა შინა ზ ღ ³⁾ ელია მათთჳს რომელნი წჳმას მო-
 ილებდეს ღ მკუდართათჳს, რათა განაცხოველოს ზ ღ ესეკიაჲ ერი-
 სათჳს დღესა შინა სენაქერემისასა, ღ მრავალნი მრავალთათჳს ზ
 უკეთუ აწ, ოდეს სრწნილი აღორბინდებოდეს, ღ უსამართლოებამ
 განმრავლებულარს, ღ გვედრენ მართალნი არა წმინდათათჳს,
 რაჲდ აწცა ეგრეთ არა იქმებიან, ღ მომიგო მე, ღ მრქუა ზ
 აწინდელი საუკუნო არა არს აღსასრული. დიდება მას შინა ხშირნი
 ჰტეის, მისთჳს ევედრებოდეს უძლეურთათჳს ზ რამეთუ დღეთა
 სასჯელისათა იოს აღსასრული ჟამსა ამს, ღ დასაბამი ჟამთა მო-
 ძავალისა უკდავი, რომელიცა შინა წარკაჲ სრწნილება ზ კანიკსნა
 მოუთმენელობა, მოკუწთილარს ურწმუნობამ, ხოლო აღორბნდა
 სიძარტლე, აღმობრწყინდა ჰემძარიტება ზ რამეთუ მამინ არავის
 ძალუძს ცხოვრება მისი, რომელი წარწყმდა, არცა წარღვნად მისი
 რომელი იძლია: ღ მიუგე ზ ღ ვარქუ: ესე არს სიტყვაჲ ჩემი ზირვე-
 ლი ღ უკანასკნელი, რამეთუ უძობეს იყო არა მიცემად ქუჭყანისა
 ადამისა, ანუ ოდეს აწ მიცემულ იქმნა კრძალვად მისა, რათა არა
 სცოდოს ზ რამეთუ რაჲ სარკებელ ექმნების კაცთა აწინდელ-
 სა შინა საუკუნესა ცხოვრებად ჰირსა შინა, ღ მოკუდავთა მოლო-
 დებად ტანჯვსა ზ ზ რაჲ ვიქმნიეს. ადამ ⁴⁾ უკუწ თუმცა შენ
 შესცოდე, არა ერთისა შენდა იქმენ დაცემა არამედ ჩუწნიცა, რო-
 მელნი შენგან გამოვედით ზ ხოლო რაჲ სარკებელ გვექმნების
 ჩუწნი, უკეთუ აღთქმულარს ჩუწნდა უკუდავი ჟამი, ხოლო ჩუწნი სა-
 სიკვდინენი საქმენი ვქმენით ზ ღ რამეთუ წინასწართქმულარს ჩუწნი-
 და საუკუნენი სასოებანი, ხოლო ჩუწნი გუჲლარბნილნი ამონი
 ვიქმენით ზ ღ რამეთუ დატყვებულ არიან ჩუწნნი საყოფელნი სა-

ლზ
 ლწ
 ლთ
 მ
 მა
 მბ
 მკ
 მდ
 მე
 მგ
 მზ
 მწ
 მო
 მნ

¹⁾ ბ მეფე კლ.—²⁾ ბ ნეშტ. კ. ბ მეფე წ.—³⁾ ბ მეფე იზ, ღ იწ.—
⁴⁾ რომელიცა ი.

სიმრთელი ღ განსასვენებელი, სოლო ჩუტნ ბოროტსა ცხოვრება-
 ნბ სა ვართ ზ ღ რამეთუ წინა განმზადებულარს დიდებაჲ მადლისა შე-
 ნვ წევნად მათთა, რომელნი გვიანად სცხოვრებდენ, სოლო ჩუტნ სა-
 ნვ დრტუზველთა გზათა ვიდოდით ზ ღ რამეთუ ჩვენებულ იუოს სა-
 ნდ არს განსვენება ღ სამკურნალო ზ სოლო ჩუტნ ვერ შევიდით,
 ნე რამეთუ უმაღლოთა შინა ადგილთა ვიყოფებით ზ ღ რამეთუ უფ-
 როს ვარსკვლავთა განბრწეინდებიან, ჰირნი მათნი, რომელთა მთ-
 მინება აქუნდათ, სოლო ჩუტნნი ჰირნი უფროს ბნელისა, შავი
 ნვ არს ზ რამეთუ არა განვიზრახეთ ცხოვრებასა, ოდეს უსჯულოებასა
 ნზ ვყოფდით რამეთუ გუაქუ შემდგომად სიკუდილისა დათმობად ზ ღ
 ნტ მომიგო, ღ მრქუა: ესე არს განსრახვა: ღვაწლისა რომელთა, მოდ-
 ვაწებად იწუნ ქუტყანასა ზედა მობილთა კაცთა ზ ღ უკეთუ მიმ-
 ძლავრებულ იუოს, დათმინოს რომელი სთქუ, სოლო უკეთუ
 ნთ სძლოს. მიიღოს რომელი ვთქუა ზ ვინათიგან ესე არს ცხოვრება,
 რომლისათვის, მოსემ რქუა, ოდეს ცოცხლებდა ერთა მიძრთ,
 იტყოდა: შეიკრიბეთ თავისა თვისისა ცხოვარება რათა ცხონ-
 დ დეთ ზ სოლო არა ჰრწმენეს მასი, ღ არცა შემდგომთა მისა წი-
 და ნასწარმეტყველთა, არცა ჩემი, რომელსა ვეტყოდი, მათ ზ რამეთუ
 და არა იუომცა ჰირი წარსასწამედელად მათდა, ვითარცა იუოს სინარუ-
 და ღი მით, რომლითა განსრახვა არს ცხოვრებისა ზ ღ მიუგე, ღ
 ვარქუ: უწეი უფალო, რამეთუ წოდებულ არს ძალაღი მოწყალე,
 ვინათიგან შეიწყალებს მათ, რომელნი არა საუკუნეს შინა მოვიდ-
 და ნენ ზ ღ რამეთუ შეივედრებს მათ, რომელნი ცხოვრებასა ეოფენ
 და სჯულისა ებრ მისისა ზ ღ სულგრძელ არს, ¹⁾ რამეთუ უსულგრძე-
 და ლებს მათ, რომელთა სცოდეს, ვითარცა თუს ქმნილებასა ზ ღ
 და უსვი არს მიცემელი, რამეთუ მიცემად ნებაჲს საკამრთაებრ. ზ ღ
 მრავალ მოწყალე, ვინათიგან განუმრავლებს მოწყალებასა მათთა,
 რომელნი მდგომარენი არიან, ღ რომელნი განვლიდენ, ღ რომელნი
 და იქმენ ზ უკეთუძცა არა განამრავლოს მოწყალებანი თვისნი, არა

1) რომელთა ბ.

განაცხროვლენეს საუკუნო მათითურთ, რომელნი დაიმკვიდრებენ მას შინა, & მიანიჭებს: ვინათგან * უკეთესა არა მიანიჭა მადლთაგან მს
 თვისსა, რათა აღასუბუქნეს ესენი რომელთა უსჯულოება ევეს თა-
 ვისგან უსჯულოებათა, მაშინ ვერ შეძლებდა ათეულ ათასისა ნა-
 წილი ცხოვრებისა უოფად კაცთა * & უკეთესა მსჯულება არა მფ
 მიუტყვა ამით, რომელნი განკურნებულ არიან სიტყუთა მისითა, &
 მოსზობდამცა სიმრავლესა ლაღვისსა * არა თუცა დატყვებულ ო
 ქმნილ იყო ურიცხვათა შინა სიმრავლესა, გარნა მცირე ფრიად.

თ ა ვ ი ბ.

და მომიგო ჩემდა, & თქუა: ესე საუკუნოა ქმნილი მადლისა ა
 მრავალთათჳს. ხოლო მომავლისა თჳს მცირედ * ხოლო ვიტყო- ბ
 დი წინაშე შენსა მიმსგავსებულსა ესდრა: ხოლო ვითარ იკითხვი
 დეს ქუჭუნისსა, & გრქუა შენ: რამეთუ მისცეს ქუჭუნამან უფროს
 მრავალი რომლისაგან იქმნეს მეკედისა: ხოლო მცირე მტუჭრისა
 ვინათგან ოქროა იქმნება. ეგრეთ & მოქმედება აწინდელისა საუკუ-
 ნოსა * ¹⁾ მრავალ უკუჭ ქმნილ არიან, ხოლო არა მრავალნი ცხო- გ
 ნდენ * & მიუგე & ვარქუ: სულმან ჩემან შთაცაონსა უკუჭ გო-
 ნიერება, & შთანთქა სიბრძნე * ვ.ნათგან აღუთქვენ სმენად, & წი-
 ნასწარმეტყუჭლება მნებებელსა. რამეთუ არა მოცემულ არს შენდა
 უამი თხნიერ გარნა ცხოვრებად * & უფალო, უკეთ არა განმი-
 ტეო მონა შენი რათა გვედრებოდე წინაშე შენსა: & მოგუცე ჩუჭნ
 თესლი გულსა შინა, & საგრძობელი განწმედილი ვინათგან ნა-
 ყოფნი იუომცა იგი სადა ცხოვრებად შეიძლების ყოველთა სრწნილ-
 თა, რომელ ტჯრთვად იუოს ადგილსა კაცისსა * რამეთუ მსოლო ს
 სარ, & მსოლო ქმნილნი ჩუჭნ ვართ ყელითა შენითა, ვითარცა
 სთქუ * & ვითარ ეწ საშოთა შინა ადგებულ არს გუამი, & მოსცემ
 შესავებას: იპურობს ცეცხლსა შინა & წყალსა შინა შენსა ქმნილ-
 სა: & ცხრა თუჭ ითმენს შენსა აკებულსა, & შენსა ქმნილსა, რო-
 მელი მას შინა ქმნილ არს * ხოლო თუთ ამას რომელი იცვის &
 რომელი იცვედეს ორითავე დაიცუბოდეს: ხოლო დაცული არაო- თ

¹⁾ მათე კ.

დეს კუხლად გამოეცეს თუ დედისა, რომელი მას შინა აღიზარდ-
 ი ნეს * რამეთუ უბრძანე თვთვან მუცელთა ესე იგი არს მუშუთვან
 ია მიცემად სძისა ნაყოფი მუშუთა * რათა აწოებდეს იგი რომელი
 იბ აკებულ არს ვიდრე რომელსამე ქაბადმდე. & შემდგომად ამისა წა-
 ივ რუმართუ მას შენისა მოწვალებითა * გამოზარდენ იგი შენისა სი-
 ივ თა მეცნიერებითა * & მოაკუდიანებ მას ვითარცა შენსა ქმნილსა &
 იდ კუხლად განაცხოველებ მას ვითარცა საქმესა შენსა * უკეთუ უკუწ
 იე წარსწემდ მას რომელი ესოდენითა შრომითა აკებულ არს, შენითა
 ივ ბრძანებითა ჯეროვან არს აგებად რათა & იგი იქმნეს, დაიცვას *
 ივ & აწ უფალო ვიტყვ ეოველთა კაცთათვის, & შენ უფროს უწყია &
 ივ ერთათვის შენთა. რომელთა თვის მეღმის * & სამკვდრებელთა შე-
 იბ რვებულ ვარ. & იაკობისათვის რომლისათვის მესაღმობიერ ვარ * ამის
 იწ თვის ვიწყო ვედრებად წინაშე შენსა ჩემთვის & მათთვის. რამეთუ ვსედავ
 ით მესმა მოსწრაფედ სასჯელი რომელი მოვალს * ამისთვის ისმინე
 კ ამა ჩემი. & კულის სმა ეავ სიტყუა ჩემი, & ვიტყოდე წინაშე შენ-
 კ დასაბამი სიტყუათა ესდრასთა, ჰირველ ვიდრე აღებულ იქმნა *
 კ & ვთქუ: უფალო რომელი მკვდრობ უკუნისამდე, რომლისაცა
 კ თუალი ამაღლებულა მაღალთა სედა. & ჰვართა სედა * რომ-
 კ ლისა საუდარი უსასეიდლო არს, & დიდებაჲ მიუწდომელი რომ-
 კ ლისა წინაშე დგანან მეკდრობანი ანკელოსთანი მრწოლით *
 კ ბ რომელთა ცვანი ქართა შინა & ცეცხლითა მოიქცევიან: რომლისა
 კ სიტყუაჲ ჰქმმარიტ, & სიტყუნანი საუგუნო * რომლისა ბრძანებანი
 კ მტკიცე, & განკებულებაჲ საშინელ რომლისა სედაჲ განაგობს უფს-
 კ კრულსა. & რისხვა განხრწნადიქმს მთასა. & ჰქმმარიტებასა წამებენ *
 კ დ ისმინელოცვაჲ მონისა შენისა, & ურად იხუწენ ქმნულებისა შენისა *
 კ რამეთუ ოდეს ცხოველ ვიყო, ვიტყოდე: & ოდეს კულის სმა ვყო-
 კ ვდე მოკებად ვიყო * ნუ იხილავ ერთა სედა შენთა ცოდვასა, არა-
 კ მდ რომელნი შენ ჰქმმარიტებით გამსახურებს * ნუ ჰკრძალავ არს

წმიდათა წარმართთა დაწვებითა, არამედ რომელმან შენი წამება სა-
 ლმობითა დაიპარხნეს * ნუ მოიკსენებ რომელნი წინამუ შენსა სი-
 ცროუკით ცხოვრებდეს: არამედ მოიკსენე ესენი რომელთა ნებისკან
 შენისა შიში ცნეს * ნუცა ინებებ წარწუძედად რომელთა ჰირუტ-
 უთა ჩუჭულება აქენდათ: არამედ მოინილენ მათ ზედა რომელთა
 სჯულისა შენისა ცხადათ ისწავეს * ნუ განრისხნები მათ ზედა
 რომელნი ძვეცთა უძურეს დასასჯელ არიან: არამედ შეიყვარენ იგი-
 ნი. რომელნი მარადის სიძარტლესა ზედა შენსა ესვენ & დიდებაჲ-
 სა * რამეთუ ჩუჭნ & მამათა ჩუჭნთა ეგრეთითა ტკივიულებითა
 განვამძნეთ: ხოლო შენ ჩუჭნ ცოდვილთათჳს მოწყალე იწოდე *
 უკეთუძცა კსუროდეს რათა ჩუჭნ შეგჯყეალო, მამინ მოწყალე
 იწოდო, ხოლო ჩუჭნ არა გვაქუს საქმენი სიძარტლისანი * რამე-
 თუ მართალთა რომელთა არიან საქმენი მრავალნი წინა დადებული-
 სა მათთა საქმეთაგან მიიღონ სასყიდელი * რამეთუ რაჲ არს კა-
 ცი რათა მას ზედა განრისხნე, ანუ ნათესავი ხრწნილებისა, რათა
 ეგრეთ განმწარებულ იქმნე მისგან * რამეთუ ჰქმშირიტად არა ვინ
 არს ნაშობთავანი რომელმანცა არაწმიდება არა ქმნა, & ¹⁾ აღმსა-
 რებელთაგან რომელმანცა არა ცცოდა * რამეთუ მიეთხრას მათ
 სიძარტლენი შენნი, & სასიერება შენი უფალო ოდეს მოწყალე
 ექმნა მათ, რომელთა არა აქუსთ არსება ყეითლთა საქმეთა * &
 მოძიგო მე, & მრქუა მართლიად სთქუ რომელნიძე, & სიტყუათა
 ებრ შენთა ეგრეთცა & იოს * ვინათგან არა ჰქმშირიტად განვიზ-
 რასავ აგებასა ზედა ამათთა, რომელთა ცოდეს ჰირველ სიკუდილი-
 სა ჰირველ სამჯავროსა ჰირველ-წუძედისა * არამედ დავტბე მარ-
 თალთა ზედა ქმნულთა. & მოვიკსენო შწირობანი & მაცსოვარებაჲ
 & სასყიდელთა მოღებაჲ * ვითარცა უკუწ მეტუწულ ვარ ეგრეთ-
 ცა & არს * რამეთუ ვითარცა ქუჭუნის მოქმედი სთესავს ქუჭუა-
 ნასა ზედა თესლსა მრავალსა, & ნერკსა მრავალსა დაჭნერავს
 არამედ არა ჟამსა შინა უოველი რომელი დათსილ არს იცხონოს.
 არამედ არა უოვენი რომელი დანერგულ არიან, ეგრეთვე & რომე-

კჭ
კო
ლ
ლო
ლობ
ლბ
ლდ
ლმ
ლვ
ლზ
ლწ
ლო
ქ
ძ

1) გ მეფე ტ, ბ ნუშტ. ბ.

პე ლი საუკუნესა შინა დათესილ არიან არა ყოველნი ცხონდენ ❖ დ
 მკ მიუგე, დ ვარქუ: უკეთუ ვაჲოე მადლი, ვიტყოდე ❖ ვითარცა თეს-
 ლი ქეჭყანის მოქმედისა უკეთუ არა აღმოვიდეს ანუ არა მიიღო
 ჟამსა თვისა წვმა, ანუთუ განსწწნილ იქმნეს მრავლითა წვდითა
 მდ ეგრეთცა წარწყმდეს ❖ მსგავსად დ კაცი რომელი დაჭბადე კელითა
 შენითა, დ შენ მას ხატად უწოდენ, ვინათგან მიემსგავსე მას, რო-
 მლისათვისცა ყოველი შეჭქმენ, დ მიაძგავსენ თესლსა ქეჭყანის
 მე მოქმედისასა ❖ ნუ განრისხნები ჩუენ ზედა, არამედ შეუნდვენ ერ-
 სა შენსა, დ შეიწყალებ სამკვდრებელი შენი. სოლო შენ ქმნულსა
 მე შენსა შეიწყალებ ❖ დ მომიგო მე. დ მრქეა რომელ არიან აწინ-
 მზ დელნი, აწინდელთა, დ რომელინი ყოფადნი ყოფადთა ❖ რამეთუ
 მრავალ შენდა დაშთეს რათა შეუძლო შეეგარებად ჩემსა ქმნულსა
 უფროს ჩემსა, სოლო შენდა ხშირად დ თვთს მოეასლებოდი სო-
 მჭ ლო უსამართლოთა მიმართ არა ოდეს ❖ არამედ ყოველითაცა სა-
 მთ კვრველ ხარ წინაშე მადლისა, რამეთუ დაამდაბლენ ❖ ვითარცა გე-
 მკ ზავსების შენ, დ არა საჯე შენდა რათა შორის მართალთა მრავ-
 ნ ლისა იდიდო ❖ ამისთვის ჭირი მრავალი დ სიკლასაკენი იუ აფო-
 დენ მათ ზედა, რომელი სავანობენ საუკუნოსა უკანასკნელთა ზედა,
 ნა ვინათგან მრავალსა შინა ამჰარტავანებასა ვიდოდეს ❖ სოლო შენ
 შენთვის გულის ხმა ყავ, დ მკ ზავსებათა თვს შენდა მოიძიე დიდე-
 ნბ ბაჲ ❖ რამეთუ თქეწნდა განდებულ არს სამოთხე, დანერგულ არს
 ხე ცხოვრებისა, წინა განძხადებულ არს მოძავალისა ჟამისა, მზა
 არს აღმატება, აღმენებულ არს ქალაქი, გამოცდილ არს განსვენე-
 ნე ბაჲ, სრულ არს სიტკბობეაჲ, დ აღსრულებულნი სიბრძნეჲ ❖ მი-
 რი ბოროტისა სცნაურ არს თქეწნგან: უძღური დ მერდილი
 თქეწნგანთა დაფარულ არს, დ ჯოჯოხეთსა შინა ივლტის სწწნი-
 ნდ ლეებაჲ დავიწყებასა ზედა ❖ წარკდა სადომბანი, დ განცხადებულ
 ნე არს აღსასრულსა ზედა საუნჯე უკვდავთა ❖ ნუ შესძინებ უკეჭ გ-
 ნე მოცდად უმრავლესისაგან წარწყმედულთა ❖ რამეთუ ივინიცა მიი-
 დებენ განთავისუფლებასა, შეურაცხევეს მადლისა დ სჯული მისი
 ნზ არა მოიხსენეს, დ კზა მისი დაუტევეს ❖ სოლო კეჲალად მართ-

ლთა მისთა დათრგუნვიდეს, ღ¹⁾ თქუტს გულთა შინა თჳსთა ზ არა
 არს ღმერთი, უკეთუ უწუოდენ, რამეთუ მოსწუდებიან ზ რამეთუ ვი-
 თარცა თქუტს შევიწინარებს, რომელი წინასწარ თქმულ არიან: ეგრეთ
 მათ წუეურვილი ღ სატანჯველნი, რომელი განმზადებულ არიან:
 რამეთუ არა ენებათ ვაცთა წარწყმედად ზ არამედ იგინიცა რომელ-
 ნი ქმნილ არიან შემაგინებულ სახელისა მისისა, რომელი ქმნეს
 მათ: ღ არა მძაღლობელ იქმნეს შინა, რომელი განუმზადა მათ
 ცხოვრებაჲ ზ ამისთჳს სასჯელი ჩემი აწ მოახლოვდეს ზ რომე-
 ლი არა ყოველთა უჩვენე, გარნა შენ. ღ შენდა მსგავსთა არა მრ-
 ვალთა ღ მიუკე, ღ ვარკუ ზ აჰა აწ უფალო გიჩვენებთ ჩემდა სი-
 მრავალე სასწაულთა, რომელი იწყო ყოფად უკანასკნელთა ჟამთა
 შინა, არამედ არა მიჩვენე მე რომელსა ჟამსა შინა.

თ ა ვ ი თ.

ღა მომიგო, ღ მრქა მე: განსომილნი განზომენ ჟამნი თჳთ
 თავით შენით, ღ იუოს ოდესცა იხილნე ოდეს წარვდეს ჟამი რო-
 მელთა მე სასწაულთა რომელი წინარე თქმულ არიან ზ მაშინ გუ-
 ლისკვა ყო რამეთუ იგი თჳთ არს ჟამი, რომელთა შინა იწუოს
 მადლით მოხედვად საუკუნეთა რომელი მისგან ქმნილ იქმნა ზ ღ¹⁾
 ოდეს იხილოს საუკუნეთა შინა შემრვა ადგილთა, ღ ერთა შფოთე-
 ბანი ზ მაშინ გულის კვა ყო რამეთუ ამითჳს იტუოდენ მადლით
 დღითგან, რომელი იეჭნენ წინაშე შენსა დასაბამითგან ზ რამეთუ
 ვითარცა ყოველი რომელი ქმნილ არს საუკუნეთა შინა, დასაბამი
 აქუს, ეგრეთ ღ აღსასრული არს ცხადი ზ ეგრეთცა ჟამისა მად-
 ლისა, დასაბამი აქუსთ განცხადებული სასწაულთა შინა ღ ძლიერ-
 თა, ღ დასასრული საქმეთა ღ სასწაულთა ზ ღ იუოს ყოველი, რო-
 მელი ცხონდენ ღ რომელთა ეძლოს ლტოლვად საქმითა თჳსითა ღ
 სარწმუნოებითა რომელსა შინა ჰრწამდა ზ დამთეს ზირველ თქმულ-
 თაგან შეჭირვებთა. ღ სჭვრეტს ცხოვრებაჲ ჩემი ქუტყანასა ზედა
 ჩემსა, ღ საზღურთა შორის ჩემთა, რამეთუ განწმედილთა ჩემდა
 საუკუნითგან ზ ღ მაშინ შეიწუალნენ, რომელნი აწ განტყუებულან

1) ფსალმუნი რიგ ღ 157.—2) მათე კბ.

ნტ
 ნთ
 მ
 მამბ
 მკ
 ბ
 ბ
 ბ
 დ
 ე
 მ
 მ
 მ

კზათა ჩემთა, ღ სატანჯველთა შინა ეგნენ იგინი რომელნი განაგ-
 იღებდეს მას შეურაცხოფასა შინა ზ რამეთუ რომელმან არა მიცნეს
 ია მე, მცხოვრებელთა კეთილ მოქმედებას შეემთხვანენ ზ ღ რომელი
 მოიძულებდეს სჯულსა ჩემსა, ოდეს კჳალად იუზენენ მქონებელნი
 თავის უფლებისა ღ ოდეს კჳალად იქმნენ მათდა განღებული სინა-
 ნულისა ადგილი არა გულის სმა ჰყოფდეს, არამედ შეურაცხ ეჭსს ზ
 იბ ამით მიემკზავსვის შემდგომად სიკუდილისა სატანჯუჭლსა შინა
 იკ ცნობად ზ შენ უკუჭ ნუ იყოფი გამოძწვილილველი, ვითარ არა
 წმიდანი ტანჯვად იუზენენ, არამედ მოიძიე, ვითარ მართალნი ცხო-
 ვნდებიან, სოლო მათთა საუკუნეთა ღ რომელთათჳს საუკუნეთა ღ
 იღ.იკ ოდეს ზ ღ მიუგე, ღ ვარქუ ჰირველ ვთქუ ზ ღ აწცა ვიტყოდე, ღ
 შემდგომადცა ვთქუა, რამეთუ მრავალ არიან რომელნი წარწყმდენ
 ვიდრედა რომელნი ცხონდენ, ვითარცა განმრავლდენ ღელვანი
 იფ.იბ წუჭთთა ზედა ზ ღ მომიგო მე, ღ მრქუა ზ ვითარ ავარაკი, ეგ-
 რეთცა თესლნი, ღ ვითარნი ევავილნი, ეგრეთნიცა სიჭრელე, ღ
 ვითარ მოქმედი ეგრეთნიცა საქმენი. ვითარი ქუჭუანის მოქმედი
 იტ ეგრეთნი ქუჭუანის მოქმედება ვინათგან ჟამი იქმნა საუკუნოსა ზ ღ
 აწ ოდეს ვიქმენ განმზადებულ ამათ, რომელ აწ არიან ჰირველ ვი-
 დრედა იუო საუკუნე, რომელსაცა შინა მკუდრობდეს, ღ არავინ წი-
 ით ნა აღმდგომი მრქუა მე ზ რამეთუ მამინ ყოველი, ღ აწ მოქმედი
 სოფელსა შინა ამით განმზადებულთა, ღ მკასა შინა არა მოაკლ-
 დენ, ღ სჯულსა არა შეუდგენ, განსრწნილ არიან ჩუჭულებითა
 კ თჳსითა ზ ღ განვიცადენ საუკუნეთა, ღ აჰა იქმნა დაჭირვება გუ-
 კა ლის სიტყჳსათჳს რომელი მოვიდა მას შინა ზ ღ ვიხილე მარ-
 ტიობა მისი ფრიად, ღ დამიცვა მე ღელსულებს ეურძნისაგან ღ
 კბ დანერგულნი ტომთაგან მრავლისა ზ რათა წარწყმდეს უკუჭ სიმ-
 რავლე, რომელნი უმიხეზოთ მობილ არს, ღ რათა დამიცვან ღელუ-
 სულებელი ჩემნი. ღ დანერგულნი ჩემნი, რომელი დიდითა შრომითა
 კკ აღესრულნეს ზ სოლო შენ უკეთუ კჳალადცა მიუშეებ, მუდ დღე
 კღ სსუბათა არამედ რათა არა იმარხავ მათ შინა ზ წარვედ ველსა ზე-
 და ევავილოვანსა, სადაცა არა არს სასხლი აღმენებულ, ღ ჰამე

ოდენ ევაგილთაგან ველთათა, ჰ ჯორცსა რათა არა იგემო, ჰ ღუ-
 ნოსა ნუ სჭამ, არამედ ოდენ ეუთვილნი ჰ კვედრე მძალსა დაუ-
 ცსრომელად, ჰ მოვიდე ჰ ვთქუა შენთანა ჰ ჰ წარვედ ვითარცა
 მრქუა მე ველსა სედა რომელსა ეწოდების არდაჲ, ჰ დავჯედ მუნ
 ეუთვილთა შინა, ჰ მდელთათაგან ველთასა გჭასე, ჰ მექმნა მე ცა-
 მოსრდა მათი სიმაძღრედ ჰ ჰ იქმნა შემდგომად შჯღთა დღეთა, ჰ
 მე ვწევ თივასა სედა, ჰ გული ჩემი გჭალად შემიმრწუნდა, ვითარცა
 ზირველ ჰ აღვასჭუნ ბაკენი ჩემნი, ჰ ვიწვე თქმად წინაშე მადლი-
 სა ჰ ვთქუ ჰ ჰ უფალო შენ გუანჭუნე ჩუწნ. რომელმან აჩუჭ-
 ნენ მამათა ჩუწნთა უდაბნოსა შინა გაუვლელნი ჰ უნაყოფონი,
 ოდეს იეუწენ აღმომავალნი ეგუბტიოვან, მეტუქწლი ეტეოდი ჰ
 შენ ისრავლო ისმინე ჩემი, ჰ თესლო იაკობისო მოხედე სიტყუა-
 თა ჩემთა ჰ რამეთუ აჭა მე დავთესო თესლი თქუწნ სედა სჯული-
 სა ჩემისა, ჰ ეოს თქუწნ შორის ნაყოფი, ჰ იდიდნეთ მათ შინა
 საუკუნოსა შინა ჰ რამეთუ მამათა ჩუწნთა მიიღეს სჯული, არა
 დაიმარსეს, ჰ სჯული ჩემი არა დაიმარსეს, ჰ იქმნა ნაყოფისა
 სჯული არა მშობელი, რამეთუ არცა შეუძლო ვინათგან შენი იყო ჰ
 რამეთუ რომელი შაილო წარწემიდან, ვერა დამცველმან რომელი
 მათ შინა დაეთესნეს ჰ ჰ აჭა ჩუწნულეა არს, რათა ოდეს მიიღოს
 ქუჭუნანამან თესლნი, ანუ სღუბმან ნაგნი, ანუ ჭურჭელმან რომელ-
 მანმე საზრდო, ანუ სასმელნი, ოდეს იეოს აღსასრული იგი რო-
 მელთა შინა დათესილ არს, ანუ იგი რომელთა შინა დადგინებულ
 არს ჰ ერთბაზად ჰ იგი ესე რომელ დათესილსა სედა, ანუ დადგი-
 ნებულ არს ანუ რომელი მოღებულ არიან მოიკოცნენ, ჰ მოღე-
 ბული აწ არა ჭკიეს წინაშე ჩუწნსა, სოლო ჩუწნდაზარა ეგრე ქმნილ
 იყო ჰ რამეთუ ჩუწნ რომელთა სჯული მოგუდიეს, ესცოდეთ წარეს-
 წემიდეთ, ჰ გულთა ჩუწნთა რომელი შეიწესარეს იგი ჰ რამეთუ
 სჯული არა წარსწემდეს რამეთუ ჭკიეს თესთა შინა შრომათა ჰ
 ჰ ოდეს ვიტეოდი აზას გულსა შინა ჩემსა, აღვისილენ თუალითა
 ჩემითა, ჰ ვისილე დედა კაცი მარჯუწნით კერძო, ჰ აჭა ესე გო-
 დებდა ჰ ტიროდა თანა კმითა დიდითა, ჰ სულითა ტეივნული

კე
 კე
 კს
 კწ
 კთ
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლს
 ლწ

ლთ ფრიად, ღ სამოსელი მისი განზებულ, ღ ნაცარი თავსა ზედა მის-
 მ და ღ დაუტყვე გულის განზრახვა რომელთა შინა განვიზრახვდი,
 მა ღ მივიტყე მისა მიმართ, ღ ვარქუ მას ღ რადსათვს სტირ. ღ რად
 მბ საღმობიერებ სულითა, ღ მრქუა მე ღ დამიტყვე მე უფალო ჩე-
 მკ იური მარქუ მე, ღ თქუა ჩემდამო ღ უნაყოფო ვიქმენ მე მკევალი
 მდ რამეთუ მე უოველსა ჟამსა ღ უოველსა დღესა ღ წელთა შინა, ოც-
 მე და ამათ ათთა ვევედრებოდი მღალსა დღე ღ ღამე ღ ღ იქმნა ზემ-
 მკ დგომად ოცდა ათთა წელთა მ.ს.მინა მე ღმერთმან მკევალსა შენსა,
 მდ ᦒ ისილას სიმდაბლე ჩემი, ღ მოხედა შეჭირვებასა ჩემსა, ღ მომცა
 მე მე, ღ ნეტარეულ ვიქმენით მათთვს ფრიად ბე ღ ქმარი ჩემი, ღ
 მკ.მს.სა ღ გამოვზარდენით იგი შრომითა დიდითა ღ იუო ოდეს
 აღორძინდა, ღ მოვიდა მოყვანებად ცოლისა, ვუავთ დღე ერთა.

თ ა ვ ი ი.

და იუო ოდეს შევიდა მე ჩემი სასმლოსა შინა თვსსა, დაეცა
 ღ მოკუდა ღ მღვაქციეთ უოველნი ბრწუენივალებანი. ღ აღდგეს
 გ უოველნი მოქალაქენი ჩემნი ნუგემინისცემად ჩემდა, ღ შევისვენე ვი-
 გ დრე მეორედმდე დღე-ღამედმდე ღ იუო ოდეს უოველთა განეს-
 მდ ღ მნეს, რათა მე ნუგემინისმცენ რათა განვისუჭნო, ღ აღვდეგ
 ღ ღამე, ღ ვივალტოდი, ღ მოვედ ვითარცა ხედავ ველთა ამათ ზედა ღ
 ღ განვიზრახვედი აწ არა მიქცევად ქვალაქსა შინა, არამედ მუნ დგო-
 ღ მარხუად ვიდრემდისცა მოვკუდე ღ დაუტყვე სიტყვაჲ რომელთა
 ღ შინა, ღ მიუგე გულისწურომითა მისა მიმართ, ღ ვარქუ ღ ცოფო
 ღ უფროს უოველთა დედათა: არა ხედავ თუ უწუია ტირილსა ჩუჭნსა,
 ღ რომელიცა ჩუჭნ შევემთსუა ღ რამეთუ დედა ჩუჭნი სიონი უოველი-
 ღ თა ჭირითა იჭირვების, ღ დამდაბლებით დამდაბლებულარს, ღ ტირის
 ღ დიდათ ღ აწ ვინათგან უოველნი ვკოდებთ, ღ ჭირვეულ ვართ:

რამეთუ ეოველნი შეჭირვებულნი ვართ, ხოლო შენ შეიჭირვებ
 ერთისა თვს მისა ✠ რამეთუ ჰკითხე ქრწეანასა, ღ გრქუას შენ, თ
 რამეთუ ესე არს, რომლისა შეჰგავს გოდებად დაცემისა, რაჲოდენი
 მას ზედა იშოვებინან ✠ ღ მისგან დასაბამითგან ეოველნი შობილ- ი
 ნი, ხოლო სსუხანი მოვლენ: ღ აჰა, ნუ თუ არა ეოველნი წარ-
 წუქედასა შინა განვლენ, ღ მოსზობილ იქმნების სიმრავლე მათი ✠
 ღ ვის უკრწტ აქუს გოდებად ამას, რომელი რავდენ დიდ სიმრავლე იპ
 წარწუქდა ვიდრედა შენ, რომელი ერთისათვს საღმობიერობა ✠
 ხოლო უკეთუ მრქუა მე რამეთუ არა არს ტირილი ჩემი მსგავს იბ
 ქრწეანისა. ვინათგან ნაყოფი მუცლისა ჩემისა წარწუქიდე, რომე-
 ლიცა მწუხარებასა შინა ვმეე, ღ საღმობითა იშვა ✠ ხოლო ქრწე- იგ
 უნა გვისაებრ ქრწეანისა, ხოლო განვიდა მას შინა სიმრავლე აწინ-
 დელსა ამას ჟამსა, ვითარ შევემთხვა მეცა გრქუა შენ ✠ ვითარცა იდ
 შენ შრომით მშობელ ხარ, ეგრეთ ქრწეანამანცა მოსცეს ნაყოფი
 თვისი კაცსა დასაბამითგან მას, რომელი უქმნა მას ✠ აწ უკრწტ იპ
 ეარ თვთ თავით თვისით საღმობა შენი, ღ ძლიერად იტვრთე, რომე-
 ლი შენ შევემთხვა დაცემაჲ ✠ უკეთუცა განაპართლო სასლვა- იგ
 რი ღვთისა, ღ ზრასუა მისი, მიიღო ჟამსა შინა ღ ეგე ვითართა შინა
 იქო ✠ რამეთუ შევედ უკრწტ ქალასა შინა ქმრისა შენისა თანა ✠ იბ
 ღ მრქუა მე: არა ვჰყო, ღ არა შევიდე ქალასა შინა, არამედ აქა იწ
 მოვეკრდე ✠ ღ შევიძინე კუბაღად სიტყუა მისდა, ღ ვარქუ ✠ არა ძაღ-
 გიც ამის სიტყუსა, არამედ თანა სათნო იჩინე განსრახსა ჩემისა, თ,კ
 რამეთუ რაჲოდენ დაცემასა სიონისასა, ნუკეჰმინისიცემები, საღმო-
 ბისათვს იერუსალიმისა ✠ ხოლო ზედაჲ რამეთუ სიწმიდე ჩუწნი კა
 მოოჯრდა, ღ საკურთხეველი ჩუწნი აღოცვილარს, ღ ტამარი ჩუწნი
 დარღვეულარს ✠ ღ ფსალმუნი ჩუწნნი დამდაბლებულარს, ღ ცალო- კბ
 ბანი დაღუმეს, ღ სიხარული ჩუწნნი შემესრვილარს, ღ სასთელი
 სასანთლისა ჩუწნისა დაშრეტილარს, ღ კიდობანი აღოქმისა ჩუწ-
 ნისა წარტაცებულარს, ღ წმიდანი ჩუწნნი შეგინებულ არიან. ღ
 სახელი რომელი წოდებულარს ჩუწნ ზედა ნუთუ არა, შეგინებისა
 არს, ღ შეიღნი ჩუწნი ევედრებასა მოითმენდეს, ღ მუღდელნი ჩუწნ-

ნი დამწვარ არიან, ღ ლევიტელნი ჩუწნნი ტუქობასა შინა გან-
 ვიდეს, ღ ქალწულნი ჩუწნნი შეკინებულ არიან, ღ დედანი ჩუწნ-
 ნი მძლავრობასა ვნებულობდეს, ღ მართალნი ჩუწნნი წარტაცებულ-
 არიან, ღ ერქანი ჩუწნნი განისრწნეს, ღ წულნი ჩუწნნი იმსახუ-
 მბ რებდეს, ღ ძლიერნი ჩუწნნი მოუძღურდეს ❖ ღ ესე უოველთა უფ-
 ზდ რამეთუ მიცემულ არს კელთა შინა მოძულეთა ჩუწნთა ❖ შენ უკუტ
 განიკსენ შენნი მწუკარებაჲ მრავალნი, ღ დაუტევე შენგან სიმრავლე
 საღმობათა, რათა შენ შევიწყალოს ძლიერმან, ღ განსუწნებაჲ ყოს
 მმ შენდა მადამან, განსუწნებისა შრომათა ❖ ღ იუო ოდეს ვეტყო-
 დი მისა მიმართ, ზირი მისი განბწყინდა მეის, ღ სახედავი ელვა-
 მპ რებდა ხილვისა მისისა, რამეთუ ვიქმენ განკრვებულ ფრიად მის-
 გან. ღ განვიზრახვედი რამეჲ არს ესე ❖ ღ მეის განუტევა ოხრა
 კმის დიდი შიშითა საესე, რამეთუ შეირება ქუწყანა ოხრისაგან დე-
 მს დაკაცისა ❖ ღ ვისილე ღ აჰა მის თანა დედაკაცი არღარა გამო-
 მინდა მე, არამედ ქალაქი აღეშენებოდა, ღ ადგილი მეუწყებოდა
 მწ საფუძეელიდგან დიდთა, ღ შევძინდი, ღ ღაღად ვუავ კმითა დიდითა,
 ღ ვთქუ ❖ სადა არს ურიელ ანკელოსი, რომელი დასაბამიდგან მო-
 ვიდა ჩემდამო, ვინათგან მან მეო მე მოსლვად მრავალთა შინა გან-
 კვირვებასა გონებისა ამის, ღ იქმნა აღსასრული ჩემი სრწნილება-
 მს შინა, ღ ლოცუნანი ჩემნი საუქუწდრელ ❖ ღ ოდეს ვიუავ მეტყუ-
 ლ ლი მე ამის, აჰა მოვიდა ჩემდა, ღ მისილა მე ❖ ღ აჰა ვიუავ მღე-
 ზა რე ვითარცა მეუდარი, ღ ცნობაჲ ჩემი განცვიფრებულიყო, ღ
 მინჷრა მარჯუწნე ჩემი, ღ გამამლიერა მე, ღ დამადგინა მე ფერკთა
 მს ჩემთა ზედა, ღ მრქუა მე ❖ რაჲ შენდა არს, ღ რაჲდ შემფოთიებულ-
 არს გონებაჲ შენი, ღ საცნობელი გულისა შენისა, ღ რაჲდ შემ-
 მს ფოთნები: ღ ვარქუ: რამეთუ დამიტყვენ მე ❖ ღ მე უკუტ ვუავ სიტ-
 ევათაებრ შენთა. ღ გამოვედ ველად, ღ აჰა ვისილე, ღ ვსედავ რე-
 მს მეთუ არა ძალმიც, თსრობად, ღ რქუა ჩემდამო ❖ დადევ ვითარცა
 მს მამა კაცი, ღ გაუწყო შენ, ღ ვარქუ ❖ იტყოდე უფალო ჩემო შენ
 მს ჩემდამო, და ნუ დამიტყვენ მე, რათა არა ამოდ მოგუქდე ❖ რა-

მეთუ ვიხილე, რომელი არა მესილება, ღ მესმა, რომელი არა უწ-
 ეოდე ❖ ანუ საცნობელი ჩემი მაცნუნებს, ღ სულმან ჩემმან ოცნე-
 ბანი იხილნა ❖ აწ უკუტ გივედრები შენ, რათა აუწყო მონასა შენ-
 სა საკვრეველებისა ამისათვის. ღ მომიგო მე ღ მრქება ❖ მისმინე
 მე, ღ გასწაო შენ ღ გეტეოდე შენ რომელთათვის გეძინის რამეთუ
 ძალაღმან განვიცხადა შენ საიდუმლონი მრავალნი ❖ იხილა
 წრფელ გზად შენი, რამეთუ დაუცხრომელად შეჭირვებულ ხარ ერი-
 სათს შენისა, ღ ფრიად გოდებ სიონისათვის ❖ ესე უკუტ მეცნიე-
 რების სილვა, რომელი შენდა გამოვიჩნდა მცირედისა ზირველ ❖
 რომელი იხილენ მტოდებელი, იწუე ნუგეშინისცემად მისა ❖ ხო-
 ლო აწ უკუტ ზირსა დედაკაცისასა ვერ ხედვედი, არამედ გა-
 მოვიჩნდა შენ ქალაქი შენებული ❖ ღ რამეთუ გაუწუებდა შენ დაცე-
 მისათვის მისა თვისსა, ესე არს თქმულება ❖ ამის დედაკაცისა
 რომელი იხილენ, ესე არს სიონი: ღ ვინათვან გრქება შენ, ღ რო-
 მელსა აწ ხედავ, რამეთუ ქალაქი აღმენებული ❖ ღ ვითარცა გრქებას
 შენ, რამეთუ უნაყოფო იქმნა ოცდაათ წელ: ესე იგი არს რომლი-
 სათს იყენენ წელნი ოცდაათნი, ოდეს არა იქმნა მას შინა კვალად
 მსსჭრწლი შესაწირავისა ❖ ღ იქმნა შემდგომად ოცდაათთა წელ-
 თა, აღაშენა სოლომონ ქალაქი, ღ შეწირა შესაწირავი, მაშინ ოდეს
 შვა უნაყოფოებისა მე, ❖ ღ რამეთუ შენ გრქება, რამეთუ გამოხარ-
 და იგი შრომითა, ესე იყო აღთქმა იერუსალიმს შინა ❖ ღ რო-
 მელი გრქება შენ, რამეთუ მე ჩემი მომავალი თვისსა შინა სასძლოსა
 მოკუტდა, ღ შეემთხვა მას დაცემა, იგი იყო რომელი ქმნილარს და-
 ცემა იერუსალიმისა ❖ ღ აჴა ვიხილავს მსგავსებამ მისი; ღ ვითარ-
 ცა მისა მტოდებელი, ვიწუეის ნუგეშინისცემად მისა, ღ ამათვის
 რომელი შეემთხვა, ესე შეგვანდა შენდა გამოვიჩნდა ❖ ღ აწ იხი-
 ლა ძალაღმან რამეთუ სულითა შეჭირვებულ ხარ, ღ რამეთუ უოფ-
 ლითა გულითა ითმენ მათ თვისს, გამოვიჩნდა შენ ნათელი დიდები-
 სა მისისა, ღ სამკაული შუტნიერებისა მისისა ❖ რამეთუ ამისთვის
 გარქუ შენ რათა იყოფებოდე ველსა შინა, სადაცა არა არს სახლი
 შენებულ ❖ რამეთუ უწუოდი მე რამეთუ ძალაღმან იწუო შენდა

ლვ
 ლზ
 ლწ
 ლთ
 მ
 მა,მბ
 მგ
 მდ
 მე
 მჟ
 მზ
 მწ
 მთ
 ნ
 ნა
 ნბ

ნკ ჩუწნებად ესე ❖ ამისთჳს გარქუ შენ, რათა მოხვიდე აგარაკსა ზე-
 ნდ და სადაცა არა არს საფუძველნი შენობისა ❖ რამეთუ არცა ძალედა
 ნე საქმესა შენებულსა კაცთასა ჰერობად ადგილსა ზედა სადაცა იწუოს
 ნე ძალაღმან ქალაქი ჩუწნებად ❖ შენ უკუწ ნუგეშინის ნუცა შეძრუ-
 ნე წუნდების გული შენი, არამედ შევედ, ზ იხილე ნათელი და დიდე-
 ნე ბულება შენებულისა, რაოდენ შესამლებულ არს შენდა ხილვა თჳს-
 ნე ლითა ხილვად ❖ ზ შემდგომად ამისა ისმინო, რაოდენსა შეიწენა-
 ნე რებს სასამენელი უურთა შენთა სმენად ❖ რამეთუ ნეტარ ხარ შენ
 ნე უფროს მრავალთა, ზ ჩინებულ ხარ წინამე ძაღლისა რამეთუ არა
 ნე მრავალნი ❖ ხოლო ღამქსა შინა რომელი განთიად იქმნები და-
 ნე ადგერ აქა ❖ ზ გინუწნოს შენ ძალაღმან იმის ხილვისა ძალაღმან,
 ნე რომელი ქმნა ძალაღმან მკუდრთა ქუწყანათა ზედა უკანასკნელთა
 ნე დღეთა ❖ ზ დავიძინე შენ ღამე ზ მეორესა ვითარცა მრქუა მე.

თ ა ვ ი ი ა.

ა და ვიხილე სიხმარი, ზ აჰა აღმოვიდოდა სღვათაგან ორბი,
 ბ რომლისა იუჳნეს, ათორმეტნი ფრთენი მფრინველთა, ზ თავნი სა-
 ბ მნი ❖ ზ ვიხილე აჰა განეჳურნეს ფრთენი თჳსნი ყოველსა ზედა
 გ ქუწყანასა, ზ ყოველნი ქარნი ცისანი ქროდეს მისა ზ შეკრებო-
 დეს ❖ ზ ვიხილე, ზ ფრთეთაგან მისისა იშვებოდეს წინა აღმდ-
 დ გომნი ფრთენი, ზ ივინი ჰყოფდენ ფრინათა კეთილთა ზ მცირე-
 დ თა ❖ რამეთუ თავთა მისთა იუჳნეს განმსუწნებელნი, ზ საშუალი
 ე თავი იყო უფროს სსჳათა თავთა, არამედ იგი განისუწნებდა მის
 ე თანა ❖ ზ ვიხილე, აჰა ორბი ფრინვიდა ფრთეთა ზედა თჳსთა, ზ
 ვ გამეფდა ქუწყანასა ზედა, დამცხოვრებელთა მას ზედა ❖ ზ ვიხილე,
 ზ რამეთუ დაემორჩილნეს მას ყოველნი ცასა ქუწმენი, ზ არა
 ზ ვინ წინა აღუდგებოდეს მას, არცა ერთი დაბადებულთაგანი, რომე-
 ზ ლი არს ქუწყანასა ზედა ❖ ზ ვიხილე, აჰა ადღვა ორბი ფრინკსა
 ც ზედა თჳსსა, ზ განუტევა კმაჲ ფრთითა თჳსითა იტყოდა ❖ ნუ
 თ იღვიძებთ ყოველნი ერთბამად. დაიძინეთ თჳთუქმან კაცად კაცად-
 თ მან ადგილთა თჳსთა, ზ შემდგომად მეცვლისა იღჳმებდით ❖ ხო-
 ი ლო თავნი შემდგომსა ზედა რათა დიცივით ❖ ზ ვიხილე, აჰა კმაჲ

არა აღმოვიდოდა თავთაგან მისთა, არამედ შუათაგან ცქამისა მისი-
 სა ❖ ღ ალვრციხენ წინა აღმდგომნი ფრთისა მისისა, ღ აჭა ამათ-
 თა იუენენ რუანი ❖ ღ ვინილე, აჭა მარჯუტყენსა კერძოსა ზღღვა
 ფრთა ერთი, ღ გამეფლა ყოველსა ქუტყენსა ზელა ❖ ღ იყო ოდეს
 მეფობდა მოვიდა აღსასრული მისი, ღ არღარა გამოინდა აღვილი
 მისი, ღ სხუად ზღღვა, ღ მეფობდა: მან მრავალსა ჟამსა იპურა ❖
 ღ იყო ოდეს მეფობდა ღ მოვიდა აღსასრული მისი, რათა არა გა-
 მოინდეს ვითარცა უწინდელნი, ღ აჭა ჟამა განტყვებულ ოქმნა მი-
 სსა, ღ იტყობდა ❖ ისმინეთ რომელმან ესყოდენსა ჟამსა იპურენ
 ქუტყენა: ამას აღვითქუმ შენ ზირველ ვიდრეა იწყო უჩინო ეო-
 ფად ❖ ხოლო არაგინ შემდგომად შენსა იპურას ჟამი შენი, არამედ
 არცა ნახევარი მისი ❖ ღ აღიმოა მესამე, ღ დანიჟურა მთავრობა,
 ვითარცა ღ ზირველნი, არა გამოინდეს იგიცა ❖ ღ ესრეთ შეემთ-
 ხოს სხუათაცა ყოველთა, თუთეულსა ცალკე უხუცესობისა დაჟე-
 რობად, ღ კუბლად არა ოდეს გამოინდეს ❖ ღ ვინილე აჭა ჟამსა
 შინა, შედგომილნი ფრთენი, აღიმოვოდეს მარჯუტყენით ადგილსა,
 რათა იპურას მათცა უხუცესობა, ღ ამათგან იქმნეს, რომელნი
 იპურობდეს, არამედ გარნამეეს არა გამოინდებოდეს ❖ რამეთუ რა-
 მელიძე მათგანი აღდგებოდეს, არამედ ვერ იპურობდეს უხუცესობა-
 სა ❖ ღ ვინილე შემდგომად ამისა, ღ აჭა რომელ არა გამოინდა
 ათორმეტ ფრთა, ღ ორ ფრთა ❖ ღ არა რაჟ იყო დამთავილ გუბ-
 მისა შინა ორბისასა, თუნიერ ორთა თავთა განუტყენებდა ღ ექუს
 ფრთესა ❖ ღ ვინილე. ღ აჭა ექუს ფრთოვანთა განყოფილ არიან
 ორად, დაეგნეს ქუტყე თავთა რამეთუ არს მარჯუტყენსა ზელა კერ-
 ძოსა, რამეთუ ოთხნი ეგნეს, ადგილთა შინა თუსთა ❖ ღ ვინილე,
 ღ აჭა ქუტყე ფრთეთა გონებდა თავისად აღდგინებდა, ღ დაჟე-
 ბდა უხუცესობისა ❖ ღ ვინილე ღ აჭა ერთისა აღმრვა ზრს, არა-
 მედ მეესეულად არა გამოინდა ❖ ღ მეო მოსწრასე, ვიდრე ზირვე-
 ლისა არა გამოინდეს ❖ ღ ვინილე, ღ აჭა ორნი რომელი დამთეს
 თავსა შორის თუსსა თუთ, განზრახვარდეს იგინრცა მეფობად ❖ ღ
 მათ შინა ოდეს განიზრახვარდეს, ღ აჭა ერთი განმსტყენებელი თავი,

რს
 იბ
 იგ
 იდ
 იე
 ივ
 იზ
 იტ
 კ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კტ

რომელიცა იყო საშუალისა განიდუძებდა: რამეთუ ესე იყო ორთა-
 კთ გან თავთა უფროსნი ❖ დ ვიხილე რამეთუ შეერთებულ არიან ორ-
 თა თავთა თვსთა თანა, დ აჰა მიქცეულ არს თავთა მათთა თანა ❖
 ლ რომელი მის თანა იუჟნეს, დ შთამოვიდეს ორთა ფრთეთა ქუჭრე,
 ლა რომელი განიხრახვდა მეფობად ❖ სოლო ამან თავმან შეამინა
 ყოველი ქუჭრეანა, დ ფლობდა მათ ზედა მით, რომელნი სავანობენ
 ქუჭრეანასა ზედა მრავლიცა შრომითა, დ ფლობა დაეჯერა სიმერგე-
 ლეთა ზედა ქუჭრეანისათა უფროს ყოველთა ფრთოვანთა რომელნი
 ლბ იუჟნეს ❖ დ ამისა შემდგომად ვიხილე, დ აჰა საშუალ თავისა მყის
 ლგ არა გამოჩნდეს, დ ესე ვითარცა ფრთე ❖ სოლო დაშთა ორი თავი,
 ლდ რომელ დ იგი ვერეთვე მეფობდეს ქუჭრეანასა ზედა, დ ზედა მსავა-
 ლე ნებელთა მას ზედა ❖ დ ვიხილე, დ აჰა შთანთქა თავისა რომელი
 ლე იყო მარჯუჭნით კერძოსა, იმისა რომელი მარცხენით ❖ დ შესმა
 ლვ გამა რომელი მეტყობა მე: იხილე წინაშე შენსა, დ გასინჯე რო-
 ლვ მელი იხილო ❖ დ ვიხილე, დ აჰა ვითარცა ლომი განრისხებული
 ლზ ტვისაგან მევირალი დ ვიხილე რამეთუ გამოუტყვევდა გამას კაცი-
 ლწ სა ორბისა მიმართ, დ თქუა მეტყუჭლმან ❖ ისმინე შენ, დ გეტ-
 ლწ ყოდე შენ დ გრქუას შენ მაღალმან ❖ არა შენ თუ ხარ, რომელი
 ლთ დაშთი ოთხთაგან ცხოველთა რომელი ვქმენ მეფობად საუკუნოსს შინა
 ლთ დ ჩეთა მათთა გამო მოვიდეს აღსასრული საუკუნოსს მათი ❖
 ლთ დ მეოთხემან მომავალმან სძლო ყოველსა ცხოველსა რომელნი გან-
 ლთ ვიდოდეს დ ფლობითა დაიჯერა საუკუნე შემრწუნებითა მრავლითა, დ
 ლთ ყოველი სოფელი შრომითურთ ბოროტითა, დ დაიმკვდრა ესე ოდენთა
 ლთ ჟამთა სიმერგველესა ზედა ქუჭრეანისათა საცთურითა ❖ დ სავან ქუჭრეანა
 ლთ არა ჭეშმარიტებითა ❖ რამეთუ შემუსრე მდაბალნი, დ აწეინე სოფ-
 ლთ ლიერთა სოფლის მოყვარეთა, დ შეივარენ ცრუნე, დ დაარღვიენ
 ლთ საყოფელნი მათნი დ დაამჟიდე ზღუდე მათი რომელნი შენ არა
 ლთ გავენებდენ ❖ დ აღვიდა საბაგელებად შენი მაღლისა მიმართ დ ამ-
 ლთ ზარტავანებად შენი ძლიერისა მიმართ ❖ დ იხილა მაღალმან ამ-
 ლთ ზარტავანებისა ჟამი, დ აჰა აღსრულებულ არიან, დ უსჯულებანი
 ლთ მისნი აღსრულდეს ❖ ამისთვის ნუ გამოხინდები შენ ორბო, დ

ფრთენი შენნი საკვრველნი, დ ფრთენი შენნი გარდაქცეულნი, დ თაენი შენნი ბოროტნი, დ ფრენი შენნი უბოროტესნი, დ უოველი გუბამი შენი ამათნი * რამეთუ რათა გაცივდეს უოველი ქუჭყენა დ მიიქცეს თავისუფლებად შენისაგან მძლავრებისა, დ ესევდეს მსახულსა ზედა დ მოწუალებასა შენსა, რომელმან ქმენ იგი.

თ ა ვ ი იზ.

და იყო ოდეს თქუა ლომან სიტყუანი ესე ორბისა მიძართ, დ ვინილე * დ აჰა რომელი აღდგა თავი, დ არა გამოჩნდა ოთხ ფრთა მისი, რომელი მისა მიძართ განვიდოდეს, დ აღდგეს რათა მეფობდენ, დ იყო მეფობა მათი მოკლებით, დ ლელვითა სახეს * დ ვინილე, დ აჰა იგი არა გამოჩნდა, დ უოველი გუბამი ორბისა დ იწოდეს, დ შეშინდა ქუჭყენა ფრიად, დ მე ლელვისაგან დ განკვრეებისა გონებისა, დ დიდთაგან შიშთა განვიფრთხოზბდი, დ ვარქუ სულსა ჩემსა * აჰა შენ მოძცენ მე იგი, ამთ რამეთუ გამოვიცე გზასა მადლისასა * აჰა კუხლად ვშურები სულითა, დ სულითა ჩემითა მოუძლურდი ფრიად, დ არცა მცირე არს ჩემ შორის ძალი სიძრავლისაგან შიშისა, რომელ შეეშინდი ღამესა ამას * აწ უეტ ვევედრო მალალსა რათა მე განმძლიეროს ვიდრე სრულიად * დ ვარქუ: შეუფეო უფალო, უკეთუ მიზოვნიეს მადლი წინაშე თუალთა შენთა, დ უკეთუ განმართლებულ ვარ წინაშე შენსა უფროს მრავალთა. დ უკეთუ ჰეშმარიტად აღმოვიდეს ვედრება ჩემი წინაშე ჰირსა შენსა: განმძლიერე მე * დ გამომიცხადე მე მონასა შენსა თარგმანი, დ ჰირად ჰირადნი ხილვანი საკვრველებისანი ამეს, რათა სრულიად ნუგეშინისცე სულსა ჩემსა * რამეთუ ღირს მიჩინე მე ჩინებად ჟამსა უკანასკნელი დ ჰრქუა ჩემდა მოძართ * ესე არს თარგმანი ხილვისა ამის * ორსი, რომელი იხილენ აღმომავალი ზღვსაგან, იგი არს მეფობა, რომელი ¹⁾ ისილა, ხილვასა შინა ზედა დ იეოს საშინელი უფროსეს დანიელ მძამან შენმან * არამედ არა არს მისა გამთარგმნილ, რომელსამე აწ შენ გამოკითარგმნებ * აჰა დღენი მოვალს დ აღდგეს მეფობა ქუჭყენასა უოველ-

¹⁾ დანიელ ზ.

იდ თა სამეფოთა, რომელი იუჟინეს, ჰირველ მისსა ❖ ხოლო მეფობად
 იე იუოს მას ზედა მეფენი ათორმეტნი ერთი შემდგომად ერთისა ❖ რა-
 ივ მეთუ მეორემან იწუო მეფობად, ჰ მან იზერას უფროსად ჟამსა უფ-
 ივ რო ათორმეტისა ❖ ესე არს თარგმანი ათორმეტთა ფრთეთა, რო-
 იზ მელი იხილენ ❖ ჰ რომელი ისმინენ ჳმად რომელი იტყოდა, არა
 თავისგან მისისა აღმომავალი, არამედ სამშაღლისგან გუჳამისა მი-
 ილ სისა ❖ ესე არს თარგმანი. რამეთუ შემდგომად ჟამისა მეფობად მი-
 სი იშუას ჳდომად არა მცირესა ჰ შეჭირვებად აქუს, რამეთუ რათა
 დაეცეს, ჰ არა დაეცეს მამინ, არამედ კჳალად აღიდგინოს ჰ იღვას
 ით თვისსავე შინა დასაბამსა ❖ ჰ რომელი იხილე ქჳტჳე ფრთეთა
 კ რვათა, მომფრინვალთა ფრთეთა მისსა ❖ ესე არს თარგმანი: აღდ-
 კა წელნი მუის ❖ ჰ ორნი უკჳტ მათგანნი წარწუბდენ ხოლო მიახლე-
 ბულნი ჟამთა სამშაღლისა ოთხნი დაიცვენეს ჟამსა შინა. მიახლებად
 კბ ოდეს იწუოს ჟამისა მისისა, რათა აღესრულოს ხოლო ორნი აღ-
 კვ სანსრულსა ზედა დაიცოს ❖ ჰ ვითარცა იხილენ სამნი თავნი ცან-
 კვ სჳტწნებულნი ❖ აჳა არს თარგმანი: უგანასკნელისა მისსა აღადგი-
 კვ ნოს მალაღმან სამნი მეფენი, ჰ მოუწოდოს მას შინა მრავალთა, ჰ
 კვ მფლობელობდენ ქჳტჳეანასა ❖ ჰ რომელნი მკუდრობდენ მათ ზედა,
 კვ შრომითა მრავლითა ყოველთა ზედა რომელნი იქმნეს ჰირველ ამთ-
 კვ თა ამისთჳს ესე წოდებულ არიან თავნი ორბთანი ❖ რამეთუ ესე
 კვ იქმნებიან რამეთუ შემდგომად მეორისა არა წმინდებისა მისა ჰ
 კვ რომელმან აღასრულოს უგანასკნელნი მისნი ❖ ჰ ვითარცა იხი-
 კვ ლენ თავისა უფროსისა არა გამოცხადებისა, ესე არს თარგმანი მი-
 კვ სი: რამეთუ ერთი მათგანი ცხედარსა ზედა თჳსსა მოკჳედეს არამედ
 კვ გარნა ტანჯვითა ❖ რამეთუ ორი რომელი, ეგნენ მახული მათი
 კვ შეჳამდეს ❖ რამეთუ ერთმან, მახვულმან შეჳამნეს რომელნიცა იუჟინ
 კვ მის თანა, არამედ გარნა ჰ ესენი მახვულითა უგანასკნელთა ზედა და-
 კვ ეცეს ❖ ჰ რომელნი იხილენ ორთა ფრთეთა. ქჳტჳე აღმომავალი
 კვ თავსა ზედა, რომელარს მარჯჳტწნით კერძოსა ❖ ესე არს თარგმა-
 კვ ნი: ესენი არიან რომელნი შეაცთუნა მალაღმან აღსანსრულსა შორის

თვსთა, ესე არს მეფობაჲ ნაკლულეჲნი ღ მწუნარებითა სავსე ❖
 ვითარცა იხილენ ღ ლომი, რომლისა მხილველ სარ ტვისაგან
 განძნებულისა ღ მეჯრალისა ღ მეტვეელისა ორბისა მიმართ, ღ
 მახლობელი მისი, ღ უსამართლოებისა მისისა ვოვლისა სიტყუსა
 მისისა ვითარცა გსმენიეს ❖ ესე არს ქარი რომლისა დაიცვა მ-
 ღალმან აღსასრულსა ზედა მის ზედა, ღ არა წმინდებათა მათთა,
 ღ ამხილოს მათ, ღ გამოუჩინოს წინაშე მათსა საცთურნი მათნი ❖
 რამეთუ დადგინეს ივინი ცხოველთა სასჯელთა ზედა: ღ იოს
 ოდეს ამხილოს მათ მაშინ განსწავლოს ივინი ❖ რამეთუ დანარ-
 ჩომნი. ერნი ჩემნი იყსნეს საბრალოებითა რომელი დამარხულ
 არიან ჩემთა აღსასრულთა ზედა, ღ ჰნატრიდენ მათ, ვიდრემდის
 მოვიდეს აღსასრული დღისა სასჯელისა ხოლო რომლისათვის
 გეტყორა შენ დასაბამითგან ❖ ესე ჩუწნებაჲ, რომლისა გისილავნ,
 ღ ესე არიან თარგმანნი ❖ შენ უკუტ ერთი ღირს იქმენ ცნობად
 საიდუმლოსა ამის ძაღლისასა ❖ დაწერე უკუტ ვოველი ესე წიგნსა
 შინა რომელი იხილენ ღ დასხენ ივინი ადგილსა შინა საცავსა ❖
 ღ ასწავებდი ამათ ბრძენთა ერთაგან შენთა რომლითა გული უწყო-
 დე რამეთუ ძალუთ შეწუნარებად ღ დამარხვად საიდუმლოსა ამის ❖
 ხოლო შენ კვალად დათმინენ აქა სსჭანი მჯდნი დღენი რათა
 შენდა ჩვენებულ იოს ვოველი რომელი სათნო გიჩინოს ძაღალ-
 მან ჩვენებად შენდა ღ განვიდა ჩემგან ❖ ღ იყო ოდეს ისმინა ეო-
 ველი თემან რამეთუ წარჯდეს. მჯდნი დღენი ღ მე არა მივიქცე ქა-
 ლაქად ღ შეკრბეს ვოველნი მცირითგან ვიდრე დღედმდე ღ მოვი-
 დეს ჩემდამო ღ ჰმრქუტს მე მეტვეელთა ❖ რაიჲ შეკცოდე შენდა,
 ღ რაჲ ვიუსამართლოეთ შენ ზედა, რამეთუ დაგვტყვენ ჩუწნ
 ღ დაემკვდრენ ადგილთა ამათ ❖ რამეთუ შენ ჩუწნ დაგვიტყვე ერთი
 ვოველთაგან ერთა, ვითარცა ტევანი ვინავისგან, ღ ვითარცა სანთე-
 ლი ადგილსა შინა წუღიადსა: ღ ვითარცა ნათსაუუდელი ღ ნავი
 ცხოვრებული გრიკალისაგან ❖ ანუ არა კმა არიან ჩუწნდა ბო-
 როტნი, რომელი შეგუტმთხუტვიან ❖ უკეთუ შენ ჩუწნ დაგვიტყვებ
 რაოდენ უძჯობეს იყო ჩუწნდა, უკეთუძცა ჩუწნცა დაწუწარ ქნილ

ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლტ
 ლთ
 მ
 მა
 მბ
 მგ
 მდ

მე ვიყავით, დამწუხართა თანა სიონისათა ❖ რამეთუ არცა ჩქეწნ ვართ
 მე უმჯობეს მათთა რომელნი მუნ მოსწუდეს ღ ტიროდეს კმითა დი-
 მუ დითა ღ მიუკე მათთა მიძართ ღ ვარქუ: ესევედი ისრაილ ❖ ღ არა
 მუ მალეციც შეჭირვებად შენ სახლო იაკობისო ❖ რამეთუ არს ესე-
 ნება თქეწნი წინაშე მადლისა ღ ძალი თქეწნისა არა დავიწუებისა
 მს ცანსაცდელსა შინა ❖ რამეთუ მე არა დაგიტყვე თქეწნ, არცა გან-
 ვდეკ თქეწნგან არამედ მოველ ამას ზედა ადგილსა, რათა ვევედრო
 დარღვეულებიისა, თუ სიონისა. რათა ვიძიო მოწუალება დამდაბ-
 მთ ლებისათუ სწიდათა თქეწნთა ❖ ღ აწ წარვედით თუთოეული კა-
 ცად-კაცადი სახლსა შინა თქეწნსა, ღ მე მოვიდე .თქეწნდა შემ-
 ნ დგომად დღეთა ამათ ❖ ღ წარვიდა თემი ვითარცა ვარქუ მას ქა-
 ნაქას შინა ❖ ხოლო, მე დავვედ ველსა ზედა შუდ დღე ვითარცა
 ნა მებრძანა მე ღ ვჭამე უწავილი ოდენ ველთაგან ღ თივათაგან მექმნა
 მე საზრდელი დღეთა ამათ შინა.

თ ა ვ ი ი ბ .

ა **ღ** იყო შემდგომად შუდთა დღეთა, ღ ვიხილე ჩქეწნება ღა-
 ბ მით ❖ აჭა ზღუსაგან ქარი აღდგა რათა აღძრას ეოველი ღელვამ
 კ მისი ❖ ღ ვიხილე, ღ აჭა შეუძლებდა იგი კაცი ათასთა თანა, ზე-
 ცისათა. ღ სადაცა ზირი თუსი მოაქცია რათა იხილოს, შემწუნ-
 დ დეს ეოველნი, რომელნი წინაშე მისსა იხილვებოდეს ❖ ღ სადა
 აღმოვიდოდეს, კამა ზირისაგან მისისა, შეიწუებოდეს ეოველნი
 რომელნი ისმენდეს კმასა მისსა ვითარცა განისვენებს ქქეწნა
 ე ოდეს ისმენს ცეცხლი ❖ ღ ვიხილე შემდგომად ამისა ღ აჭა შეკრ-
 ბებოდეს სიმრავლე ერისა, რომელთა არა იყო რიცხუ ოთხთაგან
 ქართა ცისათა: რათა ჰსმდევედენ კაცსა, რომელი აღმოვიდა ზღუსა-
 ვ კან ❖ ღ ვიხილე ღ აჭა თავით თუსით გამოაქანდაკებდა მთასა
 ვ დიდსა ღ კარდაფრინდა მას ზედა ❖ ხოლო მე ვვიძიებდი ხილვად
 ზ ქერმოსა. ანუ ადგილსა სადათგან გამოქანდაკებული ქმნა ღ ჯერ
 ც უძლეს ❖ ღ შემდგომად ვიხილე ღ აჭა ეოველნი რომელნი შეერე-
 ბულ არიან მას ზედა, რათა ბრძოდენ მას, ღ შემინდეს ფრიად ვინათ-
 თ გან იკადრებდეს განუოფად ❖ რამეთუ აჭა ოდეს ვიხილე აღმოფოთე-

კბ რომელთაცა მოქმელ სარ, კანკისუნა შენ ❖ ვინათვან მათთვის
 კძ იკითხენ, რომელნი დატყვებულ არიან ესე არს თარგმანი ❖ რო-
 მელნი მიიღებდეს. ჭირსა მას ჟამსა შინა, ივინი დაიცვან რომელნი
 ჭირსა შინა დაეცნეს, ესენი არიან რომელთა აქუნდეს საქმენი ზ
 კდ სარწმუნოება უძღურებისა მიმართ ❖ უწუოდინ უკუტ რამეთუ უფ-
 როს სანატრელ არიან რომელნი დატყვევნეს უფროდს ამათთა რო-
 კმ მელნი მკუდარ არიან ❖ ესე თარგმანი ხილვისა, რამეთუ იხილე
 კპ კაცი აღმომავალი შუა ზღვასგან ❖ იგი არს, რომლისა დაიცოს
 მალაღმან მრავალ ჟამ რომელმან თავით თვსით იყსნას ქმნილნი
 კს თვსნი ზ თავადმან კანაკოს რომელი დატყვებულ არიან ❖ ზ ვი-
 თარცა მხილველ სარ ჰირისაგან მისისა გამოვალს ვითარცა სული
 კტ ზ ცეცხლი ზ კრივალი ❖ ზ რამეთუ არა ეპურნა მასჯლი ზ არცა
 ჭურვი ბრძოლისა ზ რამეთუ დაეცა: შუამაშფოთებელი მისი სიმრავლე
 კთ რომელნი მოვიდოდეს ბრძოლად მისა ესე არს თარგმანი ❖ აჭა
 დღენი მოვიდეს ოდეს იწუოს მალაღმან კსნად ამათთა რომელნი
 ლ ქუტუნასა ზედა არიან ❖ ზ მოვიდეს კანკურვებასა შინა კონებისა
 ლბ მათ ზედა, რომელნი სავანობენ ქუტუნასა ❖ ზ სახენი სსუათა კ-
 ნიზრასვენ ბრძოლად ¹⁾ ქალაქი ქალაქსა ზედა ზ ადგილი ადგილსა ზე-
 ლბ და ზ ნათესავნი ნათესავთა ზედა ზ სამეფოსა მეფეთა ზედა ❖ ზ იუოს
 ოდეს იეუნენ ესე ზ შეემთხვოს სასწაული რომელ ჰირველი გიჩინე
 შენ ზ მაშინ განცხადნეს მე ჩემი, რომელიცა იხილენ ვითარცა კ-
 ლბ ცი აღმომავალი ❖ ზ იუოს ოდეს ისმინონ უოველთა წარმართ-
 თა კმისა მისისა ზ დაადგინოს თვთოეული კაცად კაცადი ადგილსა
 შინა თვსსა ბრძოლად თვსი რომელი აქუნდესთ ურთიერთსა ზე-
 ლდ და ❖ ზ შეკრიბოს ერთსა შინა, შეკრებასა სიმრავლე ურიცხვ
 ლე რამეთუ ინებეს კანსვლად ზ კანწუობად მის ზედა ❖ სოლო იგი
 ლვ დადგეს მთასა ზედა მალაღმან სიონს ❖ სოლო სიონი მოვიდეს,
 ლზ ზ გამოუჩნდეს უოველთა კანმზადებული ზ აღმენებული ვითარცა
 ლზ იხილენ მთად აღმოკუტთილი, უკელიოდ ❖ სოლო თავადმან
 მუემან ჩემმან ამხილნეს რომელნი ჰპოებდენ წარმართნი არა წმინ-

¹⁾ მათე კდ.

დებათა მათთა იგი რომელნი გრიგალისა მიმართ მიახლებიანთუხ
 ბოროტთა განზრახვისა მათისა, ღ ტანჯვითა რომლითა იწონ
 ტანჯვად * რომელი მსგავს არიან ალისა ღ წარუწმინდეს ივინი
 უშრომელად სჯულისაებრ რომელი ცუცხლითა მსგავს არს * ღ
 ვითარცა იხილენ იგი რომელი შეიკრებდა თავისად მიმართ სახითა
 მრავალთა მშჯდთა * ესენი არიან ათნი ტომნი ¹⁾ რომელნი წარ-
 ტუტუნულ იქმნეს ქუტუნისაგან თვისსა დღესა შინა ოსიან მეფე-
 სსა რომელიცა წარტუტუნა საღამაზარ მეფემან ასურეთისამან, ღ გა-
 ნიევანსა ივინი წიად მდინარესა, ღ წარუევანებულ არიან ქუტუნისა
 შინა სსჟასა * ხოლო ივინი თავით თვისით მისცემდეს ზრახვასა
 მას, რათა დაუტყოს სიმრავლე წარმართთა. ღ რათამცა წარკვანეს
 შორსა შინა კერძოსა, სადაცა არა ოდეს სავანობდა, ნათესავი კაც-
 თა * ანუ ეგრეთ დაცვად სჯულსა თვისსა, რომელნი არა იცევდენ
 ქუტუნისა შინა თვისსა * ხოლო შესვლითა უმცირესით მდინარი-
 სსა ეფფრათისა შევიდეს * რამეთუ უქმნა მათ მაშინ ძალაღმა სას-
 წაული ღ დაადგინნა ძარღუნი მდინარისანი ვიდრემდის განვიდენ *
 რამეთუ გარნა ადგილი იყო კზათა მრავალთა უდაბნოდ წლისა
 ერთისა ღ ველთა, რამეთუ ქუტუნანა ესე იწოდების არსარეფა *
 მაშინ ღ ევანეს მუნ ვიდრე შემდგომთა უამადმდე. ღ აწ კვალად
 ოდეს იწონ მოსლვად * კვალად ძალაღმან დაადგინეს ძარღუნი
 მდინარისანი, რათა შეუძლონ განსვლად, ამისთუხ იხილენ სიმრავ-
 ლე მშჯდთა თანა * არამედ ღ რომელნი დატყუებულ არიან ერთ-
 გან თვისთა ესენი არიან რომელნი მოიქცნენ შინაგან საზღვართა
 ჩემთა * იქმნენ უკუტ ოდეს იწონ წარწემედად მრავალთა მათთა
 რომელნი შეკრებულ არიან წარმართნი შეწიოს მათ, რომელნი
 შეწივნენ ერთა * ღ მაშინ ეჩუტნოს მათ სიმრავლე დიდთა საკურ-
 ველეებათა * ღ ვარქუ მე: მეუფეო უფალო, ესე მაუწეე მე, რადასა-
 თუხ ვიხილე კაცი აღმომავალი გულისაგან ზღუსა: ღ ჰმრქუა მე *
 ვითარ ძალგიც ესე გამოძიებად, ანუ ცნობად, რომელი არიან სი-
 ღრმესა შინა ზღუსსა, ეგრეთ არ ძალგიც თუთოეულისა ხილვად.

ლწ
 ლთ
 მ
 მს
 მბ
 მგ
 მდ
 მე
 მუ
 მწ
 მთ
 ნ
 ნა
 ნბ

¹⁾ დ მეფე იწ.

ქუჭუნასა ზედა მისა ჩემისა, ანუ მათთა, რომელნი მის თანა არიან,
 ნკ გარნა ჟამსა შინა დღეთასა ❖ ესე არს თარგმანი ჩუჭუნებათა რომე-
 ნდ ლი იხილენ. **ღ** რაჲსა თუხ განათლებულხარ აქა ერთი ❖ რამეთუ
 დაგიტყვიეს შენნი, **ღ** გარემოჲს ჩემსა უქმ ეყენ სჯული **ღ** მოი-
 ნე მიენ ❖ რამეთუ ცხოვრება შენი განაკენ სიბრძნესა შინა. **ღ** საცნო-
 ნვ ბელსა შინა უწოდე დიდად ❖ **ღ** მისთუხ გაჩუჭუნენ შენ სასუიდელ-
 ნი მადლისა თანა რამეთუ იუოს შემდგომად სხუათა სამთა დღეთა
 შენდამო სხუათა გეტყოდე: **ღ** განვაცხადო შენდა მძიმენი **ღ** ხილვა-
 ნი ❖ **ღ** წარჲედ **ღ** მოჲედ ველსა ზედა, მრავალი დიდება **ღ** ქება
 ნხ მადლისა საკურველებათათუხ რომელნი ჟამისაებრ ჰყოფდა ❖ **ღ** რა-
 ნც მეთუ განმართებს ამას რომელნიცა არიან ჟამთა შორის ქმნილნი,
ღ დაჯუე ბუნ სამ დღე.

თ ა ვ ი იღ.

ა **ღ** იუო დღეთა შინა სამთა **ღ** მე ვჯედ მუხსასა ქუჭუე **ღ** აჭა
 კბაჲ გამოვიდა წინაშე ჩემსა მავლოვანიტგან, **ღ** თქუა: ეზდრა, ეზდ-
 ბ რა, **ღ** ვარქუე ❖ აჭა მე უფალო **ღ** აღვდეგ ფერსსა ზედა ჩემსა, **ღ**
 გ ჰმრქუა მე ❖ ¹⁾ განცხადებული განცხადებულ ვარ მავლოვანსა ზე-
 და: **ღ** ვიტყოდი მოსეს მიმართ, ოდეს მსახურებდა ერსა ჩემსა
 დ ეგვიპტესა შინა ❖ **ღ** წარავლინე იგი, **ღ** გამოიყვანე ¹⁾ერი ჩემი ეგვი-
 პტიოტგან, **ღ** მოიყვანენ იგი მთასა ზედა სიონისასა, **ღ** ვიპურენ იგი
 ე წინაშე ჩემსა დღე მრავალ ❖ **ღ** ვაუწუენ მას საკურველნი მრავალნი
ღ უჩუჭუნენ მას ჟამნი საიდუმლონი, **ღ** აღსასრულნი, **ღ** ვამცნე მას
 ვ სიტუჟანი ❖ ესენი განცხადებასა შინა ქმნილნი სიტუჟანი, **ღ** ესე-
 ნი დაფარულნი ❖ **ღ** აწ შენ ვარქუე ❖ სასწაულნი რომელი გიჩუჭუ-
 ნენ მილსა რომელი იხილენ, **ღ** თარგმანნი რომელი შენ იუწუენ
 თ გულითა შენითა, დავდეგ ივინი ❖ რამეთუ შენ მიიდე უოველთაგან,
 რიცხულ ნემტნი ზრახვათა თანა ჩემთა, **ღ** ღირსებაისათანა შენთა.
 ი ვიდრემდის აღესრულოს ჟამი ❖ რამეთუ საუკუნო წარწემიდე სიჭა-
 ია ბუეით თუხით, **ღ** ჟამი მოკეახლნენ სიბერედ ❖ რამეთუ ათორმეტ-
 სა ზედა ნაწილსა განუოფილ არს საუკუნეჲ, **ღ** წარგდეს იგი ათ-

¹⁾ ბ მოსე გ.

ნი, ღ ნახევარი ათთა ნაწილთა ზ სოლო დაშეთს მისი შემდგომად იბ
 ნახევარი ათთა ნაწილთა ზ აწ უკუტ აღაშენე სახლი შენი, ღ გან- იკ
 სწავლენე ერნი შენი ღ ნუგეშინის ეც სიმაბლეთა მათთა, ღ მომიგო
 აწ სრწნილი ზ ღ განუტევე თავისაგან, მოკუდავი გულის სიტუება, იდ
 ღ განახუნენ თავისაგან სიმძიმენი ერისანი ღ განიძარცვტენ აწ თა-
 ვისაგან უძლური ბუნება, ღ დაუტევენ ერთსა შინა კერძოსა შემა-
 მრწუნებელნი შენი გულის სიტუებანი, ღ ისწრაფე განსლვად ჟამ-
 თაგან ამათთა ზ რამეთუ რომელი იხილენ აწ შემთხტვად ბორო- იე
 ტისა, კუალად იმათსა უძწირეს იქმნეს ზ რამეთუ რავდენ არ ძალ- იუ
 უცს საუკუნოს სიბერისაგან, ეგოდენ განძრავლდეს მსავანებელთა
 ზედა ბოროტნი ზ რამეთუ განემორჩეს შორად ჭეშმარიტება, ღ იხ
 მოეახლენეს საცთურნი. რამეთუ აწუტ ისწრაფის მოსლვად, რომელ-
 ნი იხილენ ხილვანი ზ ღ მიუკე, ღ ვარქუე: წინაშე შენსა უფალო ზ იწ
 რამეთუ აჰა მე წარვიდე ვითარცა მიბრძანენ მე, ღ ვსწავლო აწინ- ით
 დელთა ერთა, ღ რომელნი იშუნენ, ვინ ასწავნეს მათ ზ რამეთუ
 დატყეებულ არს საუკუნესა ბნელსა შინა, ღ რომელნი მკვდრობენ კ
 მას შინა, უსინათლოდ ზ ვინათგან სჯული შენი დამწუარ არს, კა
 ამისთჳს არა ვინ უწეის რომელნი შენგან ქმნილ არიან: ანუ რო- კბ
 ძელი იწუონ საქმენი ზ რამეთუ უკეთუ ვაჲე ძადლი წინაშე შენსა:
 მოავლინე ჩემ შორის სული წმიდა, რათა დაესწერო ეოველი რო-
 ძელი ქმნილ იქმნა საუკუნოსა შინა დასაბამითგან, რომელნი იუწ-
 ნეს სჯულსა შინა შენსა წერილ, რათა შეუძლონ კაცთა ზოგანდ
 კუალისა ღ რომელნი მოიღებენ ცხოვრებასა უკანასკნელთა ჟამთა
 შინა, რათა ცხოვრებდენ ზ ღ მომიგო მე ღ მრქუა: წარვედ ღ შეკ ბბ
 რიბე ერი, ღ არქუ მათდა მიმართ: რათა არა კემიებდენ შენ დღეთა
 ორძემოცთა ზ სოლო შენ განუმზადე თავსა შენსა ფიცარნი მრავ- კდ
 ვალი, ღ წარვიდე შენთანა, სარია, დავრია, სალემია, ახაია. ღ ასი-
 ელა, ხუთნი ივინი, რომელნი განმზადებულ არიან მოსწრაფედ წე-
 რისა მიმართ ზ ღ მოვედით აქა. ღ მე აღვანთნე გულთა შინა კე
 შენთა სანთელნი მეცნიერებისანი, ღ არა დაშრტეს ვიდრემდის
 აღესრულნეს რომლისა იწუოთ წერად ზ ღ ოდეს აღასრულნეთ, კვ

რომელნიმე განცხადებულად რათა ჰყოთ: რომელნიმე სიბრძნით დაფარულად მიეც. რამეთუ სვალისდა უამსა ამას შინა იწყე წერად ❖ და წარვიდ ვითარცა მიბრძანა მე, და შეკრიბე უოველი ერი, და ვარქე❖¹⁾ ისმინე ისრაილ სიტყუანი ესე ❖²⁾ შწირობდენ მამანი ჩქწნნი დასაბამითგან ეგვტკესა შინა და კსნილ არიან მუნითგან ❖ და მთილეს სჯულნი ცსოვრებისანი, რომელიცა არა დაცვენეს, რომელნი თქწნცა შემდგომად მათსა გარდაკედით ❖ და მოკცნეს თქწნ ქქწყანა ნაწილად, და ქქწყანა სიონისა, მამათა თქქწნთა, და თქქწნ უსჯულოება ჰეუთ, და არა იხერენით გზა რომელი გიბრძანა თქქწნ ძალაღმან ❖ და ვინათგან მართლ მსაჯულ არს მიკედნეს თქქწნგან უამსა შინა რომელსა მოგანიჴა ❖ და აწ თქქწნ აქა ხართ. და მმანი თქქწნნი თქქწნ შორის არიან ❖ უკეთუ უკუტ უბრძანეთ საცნობელსა თქქწნსა, და განსწავლნეთ გულნი თქქწნნი ცსოვრებისა თანა მპრობულ იქმნეთ, და შემდგომად სიკუდილისა წყალობა დაიპკვდროი ❖ რამეთუ სასჯელი შემდგომად სიკუდილისა მოვიდეს, ოდეს კვალად განვეცხოვლდეთ: და მაშინ მართალთა სახელნი განცხადნე, და არა წმიდათა საქმენი ეუწენეს ❖ ჩემდა მომართ უკუტ ნურვინ მომეხალეობით აწ ნუცა შეძიებთ მე ვიდრე ორმოც დღედმდე ❖ და წარვიყვანენ ხუთნი კაცნი ვითარცა მამცნო მე, და მივედით ველად, და ვეკენით მუნ ❖ და იქმნა განთიად, და აჴა კამა მიწორა მე, და მეტეოლა: ესდრა, აღასტწნ ბჴენი შენნი, და სუ რომელიცა გასტა შენ ❖ და აღვასტწნ ბაგენი ჩემნი, და აჴა სასმელი სავსე მომეცემოდა მე ესე იყო სავსე ვითარცა წყალნი, მხოლო ფერი მისი მსგავსი ცეცხლისა ❖ და მოვილე: და ვსუ, და მას შინა ოდეს ვსუ, გული ჩემი აღიმრა მეცნიერებითა, და შეკრდნი ჩემნი აღორმინდეს სიბრძნედ, და რამეთუ სულმან ჩემმან იხერენს მოკსენებანი ❖ და აღვმულ იქმნა ბჴენი ჩემნი, და არა იქმნა დაკბულ მერმედა ❖ ძალაღმან მოსცა მეცნიერება ხუთთა კაცთა, და სწერდეს რომელსა ვიტეოდი განკვრეებასა ღამისასა, რომელთა არა უწეოდი ❖ ხოლო ღამე ვჴამდით ჰურსა, ხოლო მე დღესა შინა ვიტ-

¹⁾ ა მოსე მზ. — ²⁾ ე მოსე ლ და ე.

ყოდი, ღ ღამე არა დავდუმებოდი ❖ ღ დწერილ არიან ორმოც-
 თა წელ დღეთა წიგნი ორას ოთხნი ❖ ღ ექმნა ოდეს განსრულ-
 დეს ორმოცნი დღესი, მეტოდა მალალი ღ მრქუა ❖ ზირველნი
 რომელნი დწერენ, ცხადად დადგინე, რათამცა იკითხვიდენ ღირსნი
 ღ არა ღირსნი ❖ სოლო უკანასკნელნი სამეოცდა ათნი დაცივევ,
 რათა მისცნე იგინი ბრძენთა ერთგან შენთა ❖ რამეთუ მათთა
 შინა არს მარღვი მეცნიერებისა, ღ წყარო სიბრძნისა, ღ ცნობისა
 მღინარე, ღ ვქმენ ეგრეთ.

თ ა ვ ი ი

აჴა სიტყუანი ურთა შინა ერთა ჩემთა სიტყუანი წინასწარმე-
 ტეუტლებისანი, რომელი მოცევი ზირსა შინა შენსა, მრქუა უფალ-
 მან ❖ ღ ეავ რათა ეტრატსა სედა დაიწერებოდას, რამეთუ სარწ-
 მუნო ღ ჴემპარიტ არიან ❖ ნუ გემინის გულის სიტყუათაგან შენ-
 თა ჴედა, ნუცა რათა შეგამრწუნებენ შენ ურწმუნონი მეტეუტლ-
 ნი ❖ ვინათგან ეოველნი ურწმუნონი ურწმუნობათა შინა თვსთა
 მოკუდენ ❖ აჴა მე მოკავლინო, თქუა უფალმან, სიმერგველეთა სედა
 ქუტუანისათა ბოროტნი: მასჯლი, ღ სიემილი ღ სიკუდილი, ღ წარსა-
 წემედელი ❖ ვინათგან შეგანეს უსჯულოებითა ეოველი ქუტუანა, ღ
 სავსე არიან საქმენი მათნი წყინებითა ❖ ამისთვის თქუა უფალმან ❖
 აწ არა დავდუმე არა წმიდებათა თვს მათთა, რომელნი უსჯულო-
 ებასა ჴეოფენ: არა მოუთმო მათ რომელნი ბოროტთა ჴეოფენ: ა)
 აჴა სისხლანი უბრალონი ღ მართლისა ღაღადებენ ჩემდა მოძარო,
 ღ სუფანი მართალთანი მიღაღადებენ დავუსრომელად ❖ მუ-
 რის ეკებოთ მური ვაგო მათ თქუა უფალმან: ღ მთელი
 ეოველნი სისხლი უბრალეთა მათგან ჩემდა მოძარო ❖ აჴა
 ერი ჩემი რამეთუ სამუქსო ღ მუქელთა მიძარო მომეყანებელ-
 თა აწ არა დავითმნხო მისი რომელნი აჭირვებენ მათ ქუტუანსა
 შინა ეგვრტიქასა ❖ არამედ ვამოვიყვანე იგინი ეელითა მღირე-
 თა, ღ მკლავითა მადლითა, ღ მისწუა ეგვრე ტანჯვითა ვითარცა
 ზირველ ღ განვბრწნა ეოველი ქუტუანა მისი ❖ აღტირდეს ეგვრე

მდ
 მე
 მე
 ვს
 მს
 ა
 ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ს
 ტ
 თ
 ს
 ი
 ა
 ბ
 ბ

(1) გამოცხე გ.

იგ და საფუძველნი მისნი წურითა მოსრულ იქმნეს; და წურითა
 როძელი მოუგლინოს მას ღმერთმან და და კიროდეს მუშავნი მოქ-
 იდ მედნი ქუჭყანისანი, რამეთუ მოაკლდენ თესლნი მათნი ოდისა
 იე მიერ და სეტყუათაცან, და ვარსკვლვისაგან საშინელისა და ვაჟ ზრა-
 იე ხვასა და რომელიცა მკვდრობენ მას შინა და ვინათვან მოეახლნეს
 ივ მასვილი და შემუსრვილებანი მათნი, და აღდგეს წარმართნი წარმარ-
 ივ თთა ზედა ბრძოლად. და მასული გელთა შინა მათთა და რამეთუ
 იუოს დაუდგომრობასა კაცთასა, და სხუანი სხუათა მოძრეველნი და
 იზ არა შესჭირდეთ მეფისათჳს თჳსისა, და უსუცესთა გზანი საქმე-
 იწ თათჳს თჳსთა შემღებასა შინა თჳსთა და რამეთუ ენებოს კაცთა
 ქალაქსა შინა შესლვად და ვერ უძღონ და რამეთუ ამწარტავანებათა-
 იწ თჳს მათთა ქალაქნი შემწუნდენ, სასლნი შემეუსრნეს, კაცნი შემი-
 წით დენ და არა შეიწულებოდეს კაცი მოევისისა მიმართ თჳსისა, მო-
 კ ოჯრებასა ზედა სასლთა მათთა საჭურველთა შინა, წარტაცე-
 კა ბასა განიბნივენეს სიმიდრე მათი სიემილისათჳს ჰურისა და ჭირ-
 კ თათჳს მრავლისა და ესე მე მოუწოდებ თქუა უფალმან: ეოველნი
 მეფენი ქუჭყანისანი რომელ მე შემომოდენ რომელ არიან აღმოსა-
 კა ვლითვან და სამსრეთისა, და ჩრდილოთვან და ლიბანისა მოქცევისა
 კბ მიმართ თავისა მიმართ, და მივაგო რომელსა მიაგებდეს მათ და ვი-
 კბ თარცა უფოფენ ვიდრე დღეინდელად დღედმდე რჩეულთა ჩემთა, ეგ-
 კბ რეთ უფო და მივაგო წიადთა შინა მათ. ესე თქუა უფალმან ღმერ-
 კბ თმან და არა რიდოს მარჯუჭუნემან ჩემმან ცოდვილთა და არა დასც-
 კბ ხრეს მასული რომელთა დასთხიეს სასლნი უბრალო ქუჭყანასა
 კბ ზედა და და აღდგეს ცეცხლი რისხვასაგან ჩემისა. და შეწუნეს საფუძ-
 კდ ველნი ქუჭყანისანი, და ცოდვილნი ვითარცა ნამედი დამწუარნი და
 კდ ვაჟ მათ, რომელნი სცოდვენ, და არა იწერობენ მცნებათა ჩემთა,
 კე თქუა უფალმან და არა ვკითხო მათ: განვედით მენო ფლობისაგან,
 კე ნუ შეგინებად სიწმიდისა ჩემისა და რამეთუ უწეის უფალმან ეოვე-
 კვ ლთა რომელნი სცოდვენ მას, ამისთჳს მისცა იგინი სიკუდილსა
 კვ შინა და დაკლვასა და რამეთუ აწ მოვიდნენ სიმგვრველსა ზედა ქუჭ-
 კვ ყანისასა სიბოროტენი, და ჰკიეს მათ შინა, რამეთუ არა გიყნენს

თქუნი ღმერთმან, ვინათგან სცოდეთ წინამე მისსა ზ აჭა ხილვა
 საშინელი, ზ ზირი მისი აღმოსავლითგან ზ ზ გამოვიდენ ნაშობ-
 ნი გუჭლთანნი არაბეთთა ეტლთა ზედა მრავალთა: ვითარცა ქროლა
 ქართა რიცხუ მათი მოეფინოს ქუჭყანასა ზედა, რამეთუ აწ შემი-
 დენ ზ შემრწუნდენ უოველნი: რომელთა მათი ისმინონ ზ კარმო-
 ნელთა მსაგველობანი რისხვათა შინა, გამოვიდეს ვითარცა ემუ მ-
 ღნარისგან, ზ მოვიდენ ძალსა შინა დიდთა, ზ დადგინენ ბრძო-
 ლა ზედა მათ თანა, ზ მოახრდეს ნაწილი ქუჭყანისა ასურეთისა ზ
 ზ შემდგომად ამისა ეროდენ გუჭლნი შეწვენათა შობილისა თუნი-
 სათა ზ მიიქცენ შეთქმულნი ძალსა შინა დიდსა მიწვენასა ზედა
 მათსა ზ ესენი შემოფონენ ზ დადუმდენ ძალსა შინა მათთა, ზ მო-
 აქციონ ფერენი თუნი ლტოლვასა ზედა ზ ზ კელმწიფებისგან
 ასურეთისა კარმოსადგომელთა გარე მოადგენ მათ, ზ აღესრულოს
 ერთი მათგანი, ზ იუოს შიში ზ მომიშებაჲ მათი ბანაკსა შორის,
 ზ მდომთა შეფეთა ზედა მათთა ზ აჭა ღრუბელი აღმოსავლითგან
 ზ ზ ხრდილოთ ვიდრე სამხრადმდე. ზ ზირნი მათნი საშინელნი ფრიად,
 სავსენი რისხვითა ზ ნიავეარითა ზ ზ ეკუჭთებოდენ ურთიერთსა,
 ზ ეკუჭთენეს ვარსკუთლავსა მრავალსა ქუჭყანასა ზედა, ზ ვარსკუთლავ-
 ნი აგინი, ზ იუოს სისხლი მახულისგან, ვიდრე მუცლადმდე ზ
 ზ სკორე კაცთანი ვიდრე საჯდომადმდე აქლემისა: ზ იუოს შიში ზ
 მომიშება მრავალი ქუჭყანასა ზედა ზ ზ შემინდენ რომელთა იხი-
 ლონ რისხუჲჲ ესე ზ მწოლამან შეინაერნეს ივინი: ზ შემდგომად
 ამათსა აღდგეს ნიავეარნი მრავალნი ზ სამხრით ზ ზ ხრდილოთ, ზ
 ნაწილნი სხუანი დასავალითგან ზ ზ შეუძლოს ქარსა აღმოსავლ-
 თისგან, ზ კანაღონ იგი, ზ ღრუბელი რომელიცა აღდგა რისხვა-
 სა შინა, ზ ვარსკუთლავნი ქმნილთა ზედა შიშსა აღმოსავლითგან ქარ-
 სსა დასავალითისასა აწუინებდეს ზ ზ აღდგეს ღრუბელნი დიდი ზ
 ძლიერნი, სავსე რისხუთა, ზ ვარსკუთლავნი, რათა შეაშინნეს უოვე-
 ლი ქუჭყანა, ზ მკუდრნი მას ზედა, ზ მიჭფინოს უოველთა ზედა
 ადვილსა მხალსა, ზ ამადლეული ვარსკუთლავი საშინელი ზ ცე-
 ცხლი ზ სეტყუჲ, ზ მახული მოძფრინვალი, ზ წყალნი მრავალნი,

კტ
 კთ
 ლ
 ლა
 ლბ
 ლტ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლტ
 ლთ
 მ
 მა

რამეთუ რათა აღივსნეს ყოველნი ველები, **ბ** და ყოველნი წყარონი **მ**
 და საესებითა წყალთა მრავალთა **ჟ** და შემუსრნეს ქალაქნი და ზღუდენი,
 და მთანი და ბორცუნი, და ლელენი და ხენი მადნარისანი, და თივა და
მ მდელი და ქრთილი მათი **ჟ** და განვლოს შეურეველად ბაბილოვ
მ ნადმდე, და შემუსროს იგი **ჟ** და შეკრიბონ მისა მიმართ და ვარემო-
 დგომილონ იგი, და მიჭუნოს ვარსკვლავმან ყოველივე გულის
 წყრომა მას ზედა, და აღმოვიდეს მტუჭრი და კუბელი ვიდრე ცადმდე,
მ და ყოველი რომელი ვარემოს უმსერდეს მისთჳს **ჟ** და რომელი
 ქუჭრს მისა დარჩეს, გამსახურებდეს შენ რომელმან შეაშინნა ივინი **ჟ**
მ და შენ ასია ერთ ვმობით სასოებასა შინა ბაბილოვნისასა და დიდე-
მ ბასა შინა ზირისა მისისა **ჟ** ვაჟ თქუჭნ შეწუხებულნო, ვინათგან
 მიმსგავსებულ ხარ მას, და შეამკუჭნ ასულნი შენნი მეძავობასა ში-
მ ნა, სათნო ყოფისა მიმართ და განდიდებისა მეძავობათა შინა შენთა
 რომელი შენთანა ინებებდეს მარადის მეძავობად **ჟ** სიმულილითა
 დაიკვდრენ ყოველთა შინა საქმეთა მისისა, და დაწყებათა შინა მის-
მ სა. ამისთჳს ჭრქუა უფალმან **ჟ** მოვავლინო შენ ზედა ბორცონი,
 ქერივობა სივლასაჲ, და სიემილი, და მახული და მოსასრველი,
 მოოსრებასა ზედა სასლთა შენთა და ძლევისაგან და სიკუდილისა, და
ნ დიდება ძალისა შენისა **ჟ** ვითარცა უზავილი განკემს, ოდეს აღდგეს
ნ სორშაკი რომელი მოვლინებულ არს შენ ზედა **ჟ** და მოუძღურდე
 ვითარცა ვლასანნი მოწველუნი და განსწავლილნი დედათაგან, რა-
ნ მეთუ არა შეუძლონ შენდა მოღებად ძლიერთა და მეძავთა **ჟ** ნუ თუ
ნ მე ვგრეთ გეშურო შენ, თქუა უფალმან **ჟ** უკეთუმიცა არა დაგველნეს
 რჩეულნი. ჩემნი უკველსა შინა ქამსა, აღიმაღლე ველნი და ცემულ-
 სუ ზედა, და რომელი იტყოდნი სიკუდილსა ზედა მათთა. ოდეს დაი-
ნ თვრებოდნი **ჟ** განიმტუჭნე მუჭნიერება ზირსა შენსა **ჟ** სასუიდელნი
 მეძავობისა შენიგანი წიდალთა შინა შენთა, ამისთჳს მისაგანგებლ
ნ მიილო **ჟ** ვითარცა ჭვავ რჩეულთა ჩემთა, იტყუს უფალი, ვგრეთ
ნ ელს შენდა დემერთმან, მიკცეს. შენ ბორცოსა შინა **ჟ** და შევილნი
ნ შენნი სიემილითა წარწყმდენ, სოლი შენ მახულითა დატყეს და ქა-
 ლაქნი შენნი შეიშუსრნეს, და ყოველნი შენნი ველსა შინა, საჭურ-

ველითა დაეცნეს ❖ დ რომელნი არიან მათა შინა სიუძილითა წარწეძენ, დ ჭამდენ ვორცსა თვსსა, სიუძილისაგან ჰურისა, დ სისხლსა სუმიდენ წუერილისაგან წყალთა ❖ არა კეთილთა შემთ- სუტყვითა ზღვსა გამო მოხვდენ, დ კუალად მიიღო ბოროტნი ❖ დ განსლვასა შინა დასცენ ქალაქნი მოწუტყდილნი, დ აღმოფხურნეს რომელნიმე ნაწილნი ქუტყანისა შენისა, დ ნაწილი დიდებისა შენისა მოისპოს დ კუალად მომქცეველი ბაბილოვნისა მიმართ ეოვლად ეარდაქცეულისა ❖ დ დარღუტულ იქმნე მათდა ვითარცა ნასხლევი, დ ივინი იქმნენ შენდა ვითარცა ცეცხლი, დ მთავნთენეს შენ ❖ დ ქალაქნი შენნი ქუტყანანი შენნი, დ მთანი შენნი, დ ეოველნი მან- ნარნი შენნი, დ ხენიცა ნაყოფ შემოსილნი ცეცხლითა მოიწუნეს ❖ ძენი შენი ტუტყდ წარიყვანენ, დ ზეერი შენი ნატუტყნავთა შინა შეაქუნდეთ, დ დიდება ჰირისა შენისა მოისწენს.

თ ა ჭ ი ივ.

ჴამ შენდა ბაბილოვანო დ ასიაჲ, ვამ შენდა ეგუპტე დ სუ- რიაჲ ❖ მოირტყენით მამითა დ ფლასითა. დ ტიროდით მეთა თქუტყ- ნთა დ საღმობობიერბდით, რამეთუ მოახლეებულ არს შემუსრვილება თქუტყნი ❖ მოვლინებულ არს თქუტყნ შორის მასჯლი, დ ვინ არს რომელმან გარე მიაქციოს იგი ❖ მოვლინებულ არს თქუტყნ შო- რის ცეცხლი, დ ვინ არს რომელმან დაშრიტოს იგი ❖ მოვლინე- ბულ არიან თქუტყნ შორის ბოროტნი, დ ვინ არს რომელმან უკუნ აქციოს იგი ❖ ნუთუ განსდევსნეს ვინ ლობი მშიერი ტყესა შინა, ანუ დაშრიტოს ცეცხლი ეტრატთა შინა მოსწრაფედ, ოდეს იწუოს სქუტყად ❖ ნუთუ დასცენ ვინ ისარი მესროლისაგან ძლიერისა ტუორცეებელი ❖ უფალმან ძლიერმან მოავლინოს ბოროტნი. დ ვინ არს რომელმან განსდევნოს ივინი ❖ გამოვიდა ცეცხლი რის- ხვისაგან მისისა, დ ვინ არს რომელმან დაშრიტოს იგი ❖ ელვა- რებასა ელვა, დ ვინ არა შეუშინდეს, იქუნეს დ ვინ არა განცუფ- რნეს ❖ უფალი შერისხვიდეს, დ ვინ საფუძეულადმდე არა შეიძუს- როს ჰირისაგან მისისა ❖ ქუტყანანი შეიძრნეს, დ საფუძეველნი მი- სი, ზღუამან ძლეღვარემან სიღრმისაგან, დ დელვისა მისისა შემრწუ-

ნტ
ნთ
დ
•
და
დბ
დგ
ა
ბ
გ
დ
ე
ვ
ზ
ტ
თ
ი
ია
იბ

ივ ნდენ, ზ თევზნი მისნი ზარისაგან უფლისა, ზ დიდებისაგან ძლიერებისა მისისა ზ ვინათგან ძლიერ მარჯუტნე მისი, რომელმან მძულდი მოიროთხას: ისარნი მისნი მკუჭთრნი რომელნი მისგან გამოივლინეს, არა მოაკლდეს ოდეს იწუოს მოვლინებად დასასრულთა შინა ქუჭყანისათა ზ აჰა მოვაუვლინო ბოროტნი. ზ არა მიიქცეს ვიდრემდის მოვიდეს ქუჭყანასა ზედა ზ ცეცხლი აღეცეინოს, ზ არა დაშრტეს ვიდრემდის დასსრულოს საფუძველნი ქუჭყანისანი ზ რომლითა სახითა არა მიიქცეს ისარი განვლინებული ძლიერისაგან მსროლელისა, ეგრეთ არა მიიქცეს ბოროტნი, რომელი მოვლინებულ იქმნეს ქუჭყანასა ზედა ზ ვამ ჩემდა, ვამ ჩემდა, ვინმე: მივსნეს დღეთა მათ შინა ზ დასაბამი საღმობისა ზ მრავლისა სულთქმისა: დასაბამთა სიემილისა, ზ მრავალთა წარსაწემედელთა: დასაბამთა ბრძოლათა, ზ შეშინდენ კელმწიფენი: ზ დასაბამი ნაცარი ბოროტთა, ზ შეძრწუნდენ ყოველნი ზ სოლო ჟამსა მას შინა რამ ვუო ოდეს მოვიდეს ბოროტნი ზ აჰა სიემილი ზ ტანჯვა, ზ ჭირი ზ იწროება მოვლინებულნი არიან ყოფად წარმართებასა შინა ზ კა ზ უოველთა შინა ამთ არა მიაქციოს უსჯულოთაგან თუსთა, არცა კბ გუჭმანი მოვსენებად იუწენ მარადის ზ აჰა იუოს საზრდელი არა რომელი ქუჭყანასა ზედა, ეგრეთ, რამეთუ ჰკონებდენ თავთა თუსთა ყოფად წარმატებად სოფლისა, ზ მაშინ აღორძინდენ ბოროტნი კბ ქუჭყანასა ზედა, მასხლი, სიემილი, ზ დიდი შფოთი ზ რამეთუ სიემილისაგან მრავალნი რომელნი მკუდრობენ ქუჭყანასა ზედა, წარწემდენ. ზ მასხლმან განსწწნეს სსუნანი, რომელნი დამთენ სიემილისაგან ზ ზ მკუდარნი ვითარცა სკორე განგდებულ იქმნეს, ზ არა იუოს რომელმან ნუგეშინისცეს მათ: რამეთუ მოოჯრდეს ქუჭყანა ზ ქალაქნი მისნი დარდვეულ იქმნეს ზ არა დამთენ რომელნი მოქმედებს ქუჭყანასა, ზ ვინ სთესოს მას ზ სეთა გამოსცენ კს ნაყოფნი, ზ ვინ მოკრიფოს ივინი ზ ტევანნი დამწიფდეს, ზ ვინ კს დაწინხნეს იგი, რამეთუ იუოს ადგილი დიდი მოოჯრებულნი ზ რამეთუ ინებოს კაცმან კაცისა ხალვად, ანუ ჯმისა მისისა სმენად ზ კთ რამეთუ დამთენ ქალაქისაგან ათთა, ზ ორნი აგარაკისაგან, რომე-

ლნი დაიფარენ სიკჳოსა შინა მადნართასა დ განბნეულთა შორის
 ელდოვანთათა * რომლითა სასითა დაეტყვენს ზეთისხილთა შინა, დ
 ეოველთა სეთა სამნი ანუ ოთხნი ზეთისხილნი * ანუ ვითარცა
 ვენაჳსა შინა მოკრეფილითა ტყეანი დაეტყვებიან მათგან რომელი
 გულს მოდგინედ ვენაჳსა მოჭკრეფენ * ეგრეთ დაეტყვენ მათ
 დღეთა შინა სამი ანუ ოთხი, მეძიებულთაგან სასლითა მათთა მასჯ-
 ლითა * დ დატყუებულ იუოს ქუჭუნა ოვრათ, დ აგარაჳნი მისნი
 დაბერდენ, დ გზანი მისნი დ ეოველნი კუბლნი მისნი ეკლითა
 აღორძინდეს, რამეთუ არა განვიდეს კაცნი შეძგომად მისსა *
 ტიროდენ ქალწულნი არა მეოლელნი დაშინდებულთა: ტიროდენ
 დედანი, არა მეოლელნი ქმართა: ტიროდენ ასულნი მათნი, არა
 მეოლელნი შეშწისა * დაშინდებულნი მათნი ბრძოლასა შინა დაე-
 სრულნეს, დ ქმარნი მათნი სიემილსა შინა მოისწეს * ისმინეთ
 ესე დ სცანით მონანო უფლისანო * აჴა სიტყუანი უფლისანი,
 მიიღეთ მისი; ნუ გრწამთ დმერთთა რომელთათჳს ჴრქუა უფალ-
 მან * აჴა მოასლებულ არს ბოროტნი დ არა ჴყოვნოს * რომ-
 ლითა სასითა იტურთოს, ოდეს შობდეს, ცხრა თუჭსა შინა შინა
 თჳსისა, დ მოეანლოს ჟამი შობისა მისისა ზირველ ჟამისა ორისა
 ანუ სამისა, საღმობამან გარე მოიცვას მუცელი მისი, დ გამოვალს
 ჩხული მუცლისაგან დ არა დაიდუმოს არცა ერთსაყედა წამსა *
 ეგრეთ არა შეეხოს ბოროტი გამოხდომად ქუჭუნასა ზედა დ საუ-
 კუნო დაადგრეს, დ საღმობამან შეიპურნეს ივინი * ისმინეთ
 სიტყუაჲ ერო ჩემო, განემხადენით ბრძოლასა ზედა, დ ბოროტთა
 შორის ესრეთ იქნეს ვითარცა შწირნი ქუჭუნისანი * ვინ მისცეს,
 ვითარცა რომელი ივლტოდეს, დ ვინ იუიდნეს, ვითარცა რომელი
 წარწემილოს * ვინ მოივაჴროს ვითარცა რომელმან ნაყოფი არა
 მიილოს, დ ვინ აშენებდეს იგი რომელი დაგანებად არა აქუნდეს *
 რომელი სეთსვიდეს, რამეთუ რომელი არა მოიძვიდეს, ეგრეთ რა-
 მელმან ვენაჳი მოსხლნეს, რამეთუ არა აქუნდეს მოკრეფად მისი *
 რამეთუ შეირთვიდენ, ეგრეთ რამეთუ შჯლი არა ქნეს, დ რომელ-
 ნი არა შეირთვიდენ ეგრეთ ვითარცა ქურივნი * ამისთჳს რომელი

ლ
 ლა
 ლბ
 ლგ
 ლდ
 ლე
 ლვ
 ლზ
 ლწ
 ლთ
 მ
 მს
 მპ
 მგ
 მდ
 მე
 მვ

მს შურებოდეს, ცუდაობათა შინა შურების ❖ რამეთუ ნაყოფი მათი
 უცხო თესლნი მოიძიან, და საქონელნი მათი წარიტაცოს, და სას-
 ლნი მოიქცენ. და მენი მათნი წარიტეუნენ, რომელი ტეუნობასა
 მს შინა და სიემილთა იშობოდეს შეილნი თუსნი ❖ და რომელნი უიღ-
 ვას იქმონენ წარტაცებითა, რავდენ გრძელად შეამკვენს ქალაქნი და
 მთ სასლნი თუსნი, და სამკუდრებელნი და ზირნი თუსნი ❖ ეკოდენ უფ-
 როს მოვიძულენ ივინი ცოდვათა თუს მათთა; თქუა უფაღმან ❖
 ნ ვითარცა მოიძულეს მემავსა ცოლსა ბრძენი და კეთილი ფრიად ❖
 ნა ვერეთ მოიძულეს სიძარტლე უძარტლოებასა ოდეს განშეუნდეს,
 და მვირისმეტყველებს და ემორჩილების მას ზედა ზირსა შინა,
 ოდეს მოვიდეს რომელი შეეწიოს მემიებელი უოველთა ცოდვათა
 ნბ ქეუნანასა ზედა ❖ ამისთუს, ნუ მიემსგავსებით მას, ნუსა საქმეთა
 ნკ მისთა ❖ რამეთუ კვალად მცირედ, და აღიღოს უსჯულოება ქეუნა-
 ნდ ნისაგან, და სიძარტლე გამეფდეს თქუნ ზედა ❖ რათა ნუ
 იტყვის ცოდვილი რამეთუ არა სცოდა, ვინათგან ნაკუნტრცხალი
 ცეცხლისა აღეტყინების თავსა ზედა მისსა, რომელი იტყუს არა
 ნე ვცოდრე წინაშე უფლისა ღუთისა და დიდებისა მისისა ❖ აჰა ¹⁾ უფაღ-
 ნე ლის სიტყვანი მათნი, და გულნი მათნი ❖ რამეთუ ჰქრქუა, რათა
 ნს იყავნ ქეუნანა, და იქნა: რათა იყავნ ცანი, და იქნა ❖ და სი-
 ტყუთა მისითა ვარსკვლავნი ქმნილ არიან, და უწის რიცხვ ვარ-
 ნს სკულავთა ❖ რომელი გამოყმიებს უფსკრულთა და საუნჯეთა მათთა
 ნთ რომელი აღწავს ზღუასა, და მუცლად-ღებასა მისსა ❖ რომელმან და-
 მნა ზღვანი შორის წეალთა, და მოჰკიდა ქეუნანა წეალთა ზედა სიტ-
 ე უვთა თუსითა ❖ რომელმან კარდაართხნა ცანი ვითარცა კამარანი წეალ-
 ეა თა ზედა დაფუძნა ივი ❖ რომელმან დაღვა უდაბნოსა შინა და წუარონი
 მწუურნებნი და წუნტრთა ზედა მათასა ტბორენი, კარდამოცენებანი
 მდინარენი მაღლისაგან კლდისა, რათა მორწუჯდეს ქეუნანა-
 ებ სა ❖ რომელმან შექმნა კაცი, და დასღვა გული მისი შორის გუნძი-
 ეგ სა, და მთაუღვა მას სული, და ცხოვრება და მენიერება ❖ და სამ-

¹⁾ ლუკა ივ. მოსე ლა.

შვენელი ღმერთიან ყოველისა მწერობელმან რომელმან ჰყო ყოვე-
 ლი, ჰ გამოეძიებს ყოველსა საუნჯესა, დაფარულსა შინა ქქევა-
 ნისასა ❖ თავადმან შუვის დასაწიისი თქუნი, ჰ რომელიცა გა-
 ნიზრახოთ გულთა შინა თქუნი, რომელნი სცოდებთ ჰ ცნებავსთ
 დაფარვად ცოდვანი თქუნი ❖ ამისთჳს უფალი გამოეძიებელი
 გამოეძიებს ყოველსა საქმესა თქუნი, ჰ გამხილებთ თქუნი ყოველ-
 თა ❖ ჰ თქუნი მოძულეებულ იქმნით ოდეს განკლეს ცოდვანი
 თქუნი წინამჲ კაცთა, ჰ უსჯულო წინა დეკს, რომელი მხილე-
 ბად ივენენ დღესა მას შინა ❖ რაჲ ჰყოთ, ანუ ვითარ დაჰფარეთ
 ცოდვანი თქუნი წინამჲ ღუთისა ჰ ანკლონთა მისთა ❖ აჰა
 მსაჯული ღმერთი, კემინოდისთ მისი, დასცხრენით ცოდუთაგან
 თქუნი და დაივიწყენით უსჯულოებანი თქუნი ყოფად ივინი
 უკუნისამდე, ჰ ღმერთმან გამოეკივანეს თქუნი, ჰ გივსეს ყოფ-
 ლისაგან შეჭირვებისა ❖ რამეთუ აჰა აღეტყინოს ცეცხლი თქუნი
 სედა, ჰ წარმართნი მრავალნი, ჰ წარიტაცებდენ რომელთამე
 თქუნიგანთა, ჰ დაუკვიდენ მსხუტრულსა სედა კერძთა ❖ ჰ რო-
 მელიცა თანა სათნო იყინდენ მათ, ექმნეთ მათ სიკვამელთა
 შინა, ჰ საუტრელთა შინა ჰ დასათრევენელთა შინა ❖
 რამეთუ ივოს ადგილით იდგილი მესობელთაგან ქალაქთა აღ-
 დკენ მრავალნი მოშიშებასა სედა თვისსა ❖ იქნებან ვითარ-
 ცა უკუნურნი არავის ვრიდოდენ წარტაცებასა სედა ჰ მოკვრებასა
 რომელსა ეშიოდეს უფლისა ❖ რამეთუ მოაკვრეს ჰ წარიტაც-
 ნეს მოხატებნი ამონი, ჰ სახლთაგან მათთა განსდევნენ ივინი ❖
 მაშინ განცხადნეს განსაცდელი რჩეულთა ჩემთა, ვითარცა ოქრო
 რომელი გამოცდების ცეცხლისაგან ❖ ისმინეთ საუგარელნო ჩემ-
 ნო, თქუთა უფალმან: აჰა წინამჲ თქუნი არიან დღენი ჰირისანი,
 ჰ ამათგან გივსენ თქუნი ❖ ნუგემინისთ, ნუცა შეორეულდებით,
 რამეთუ ღმერთი წინამძღუარი თქუნი არს ❖ ჰ რომელმანცა და-
 ცვას მცნებანი ჰ ბრძანებანი ჩემნი, იტევს უფალი ღმერთი, რა-
 თა არა გამოიმედეს თქუნი ცოდვანი თქუნი, არცა აღკვდეს
 უსჯულოებანი თქუნი ❖ ეამ რომელნი თანა შეიწროვდენ

დღ
 მკ
 მკ
 მს
 მს
 მთ
 თ
 თა
 თბ
 თგ
 თდ
 თე
 თვ
 თზ
 თტ

ბიან ცოდუთაგან თვსთა ღ დაიუარვიან უსჯულოებითა თვსითა **ჟ**
 რომლითა სახითა შეიწროდეს აგარაკი მადნართაგან, ღ კელოგა-
 ნითა დაგუარნენ კვალინი მისნი, რომლისა ვერ წარგდებოდეს კაცი,
 ღ აღმოიფხვრას, ღ წარავლინენ დასაწუჭლად ცეცხლითა.

დასასრული მესამისა წიგნისა ეზრასთა, აქეს თავსა შორის თვსთა
 თავი ივ.

წიგნი ტობიასი

თ ა ვ ი ა.

წიგნი სიტყვათა ტობიასთა მისა ტოვილისა, ანანიისა, ადი-
 ლისა, ღავალიისა, თესლისაგან, ასელიევისა, ტომისაგან ნეფთა-
 ლემისა რომელი წარტუქუნულ იყო დღესა შინა საღმრთაჲსა მფუ-
 ხსა ასურეთისა, თიზვიასაგან, რომელარს მარჯუტნით კერძო კიდუსა,
 ნეფთაღემისა გალიასა შინა, უმაღლეს ასარისა **ჟ** რომელი ივი
 იყო წმიდაჲ გზისა ჭეშმარიტებისა ღვთისა, რამეთუ ეოველი რო-
 მელი აქუნდა ეოველსა დღესა სედა თანა წარტუქუნულთა მძათა
 თვსთა რომელნი იყენეს ნათესავისაგან მისისა განუყოფდა **ჟ** ღ
 ოდეს იყო ჭაბუკ ეოველთა ტუქუნთაგან ნეფთაღემისათა, გარნა არა
 რაჲ ერძებრივი ქმნა საქმე **ჟ** ღ ოდეს აღვიდოდეს ეოველნი თა-
 ვანისცემად გბოთა ოქროსათა, რომელიცა ქმნა იერობოამ მეფემან
 ისრაილისამან, ესე მხოლო ოდენ განემორებოდა ეოველთა შემე-
 გობრებულთა **ჟ** არამედ ვიდოდა იერუსალიმს ტამარსა შინა უფ-
 ლისასა, ღ მუნ თავვანისცემდა უფალსა ღმერთსა ისრაილისასა, ღ
 ეოველსა ზირველსა ნაყოფსა თვსსა, ღ ათის თავსა სარწმუნოსა
 შესწირვიდა **ჟ** რამეთუ მესამესა შინა წელსა ახალ მწირობათა
 მსახურებდა, ეოველსა ათის თავსა მისცემდა **ჟ** ესე ღ ამის მსგავ-
 სისა სჯულისაებრ ღმერთსა ერმა რომელი არს იწერობდა **ჟ** ხო-

ლო ოდეს იქმნა მამაკაცი სრული, შეერთო ცოლი ანნა ტომისა-
 გან თვისისა, ჰ შვა მისგან ძე, ჰ უწოდა მას სახელი თვისი ❖ რო-
 მელსა სიერმითგანვე ასწავა შიში ღვთისა, ჰ განკრძალვად ეოვლი-
 საგან ცოდვისა ❖ სოლო ოდეს დატეუწვეულ იქმნა, მოვიდა თა-
 ნა ცოლითა თვისითა, ჰ მეთა თანა თვისთა ქალაქსა შინა ნინევესა,
 ჰ ეოვლითა თანა ტომითა თვისითა ❖ ჰ ოდეს ეოველნი ჭამდეს
 ჭამადთაგან წარმართთასა, ესე გარნა იცევდა სულსა თვისსა, ჰ არა
 ოდეს შეიგინა ჭამადთაგან მათთა ❖ ვინათგან მოიკსენებდა უფალ-
 სა ღმერთსა ეოვლითა გულითა თვისითა, მისცა მას ღმერთმან წუა-
 ლობა წინაშე ზირისა საღმანასარ მეფისა ❖ ჰ მისცა მას განთავი-
 სუფლება, რათა წარვიდეს სადაცა უკეთუ უნდეს, ძქონებელი ნების
 რომელი უკეთუ უნდებდეს ეოფად ❖ ვიდოდა უკუწ, ეოველთა მიმართ
 რომელნი იევენენ კრულებათა შინა, სწავლისა ცხოვრებისა მიძე-
 ძელი მათდა ❖ სოლო ოდეს მოვიდა რადეს ქალაქსა შინა მიდგო-
 თასა, ჰ აქუნდა მის თანა ათი ტალანტთა ვეცხლი, რომელი მია-
 ნიჭსა მას მეფემან ❖ ჰ ოდეს ისილა მრავალთა შორის ტომთა
 თვისთა ღვათილსა შმა გაბარლ სიკლასაყესა შინა მეოფი, რომელი
 იეო ტომისაგან მისისა, მისცა მას ვეცხლი ესე, შემდგომად კელით
 წერილისა მისისა ❖ სოლო ოდეს მოკუდა საღმანასარ მეფე,
 მეფე იქმნა სენეკერემ ძე მისი მის წილ, სოლო ძენი ისრაილისანი
 აქუნდა საძულელ წინაშე ზირთა თვისთა ❖ სოლო ტობია ეოველსა
 ზედა ღღესა ვიდოდა შემდგომად ეოველთა ნათესავთა თვისთა, ჰ
 ნუკეძინისცემდა მათ, ჰ განუყოფდა იუთოეულსა კაცად კაცად სა,
 მათთა რაოდენი ეძლო საქონელთაგან თვისთა ❖ მძიერთა აჭმევდა,
 სოლო შიძველთა შეჭმოსდა, ჰ მეჭედართა ჰ მოკლულთა დაფლავსა
 წარვირად ეოფდა ❖ სოლო ამისა შემდგომად ოდეს მოიქცა სენა-
 ქერემ მეფე, მღტოლვარე იუდიელთაგან წელული რომელი მთავ-
 ლინა ღმერთან მას ზედა გმობისა წილ მისისა, ჰ განრისხნა, ჰ
 მრავალნი მოსწყუდნა მეთაგან ისრაილისათა, ჰ იუდასგან, ტობია
 დაჭოლვიდა გუბათა მათთა ❖ ესე ოდეს მიეთსრა მეფესა, ბრძანა
 მისი მოკლად, ჰ აღებად ეოველნი კეთილნი მისნი ❖ არამედ ტო-

ო
 ია
 იბ
 ივ
 იდ
 იე
 იუ
 ის
 იწ
 ით
 მ
 კა
 კბ

ბია ძეთა თანა თუსთა ღ ცოლისა თანა განივლტო დაუტყვა ეო-
ველნი კეთილნი თუსნი, დაიფარა, რამეთუ მრავალთა უევაზდა
იგი ❖ ღ იქმნა შემდგომად დღეთა ორმოცდასუთთა, მოკლეს მეფე
ძეთა მისთა ❖ ღ მოიქცა ტობია სახლსა თუსსა, ღ ეოველივე
კეთილნი მისნი მოექცნეს მას.

თ ა ვ ი ბ.

ხოლო შემდგომად ამისა ოდეს იქმნა დღე დღესასწაული უფ-
ლისა, ღ ეოფილ იქმნა სერი კეთილი სახლსა შინა ტობიასისა ❖
ჭრქუა ძესა თუსსა: წარვედ ღ მოიყვანენ რომელნიმე ტომთაგან
ჩუჭნთა მოშიშნი ღვთისა, რათა ჭამონ ჩუჭნ თანა ❖ ხოლო
ოდეს გამოვიდა ღ მიიქცა კვალად, ღ მიუთსრა მას რამეთუ ერთი
ძეთაგან ისრაილისათა მეჭდარი ძეს უბანთა ზედა ❖ მევესულად
აღდგა მსწრაფლ განვიდა ტრანჰისისაგან, დაუტყვა სერი, არა იგიმა
არა რაივე მოვიდა გუშამისა მიმართ მეჭდრისა ღ აღიღო იგი, ღ
მოიღო სახლსა შინა თუსსა ფარულად, რათა ოდეს მსე დავი-
დეს ფარულად დამარხოს იგი ❖ ხოლო ოდეს დაკრძალა გუშამი
მეჭდრისა სახლთა შინა თუსთა, ჭამა ჰური ტირილითა ღ საცთუ-
რითა ❖ მოძესენებელმან სიტუესა რომელი ჭრქუა უფალმან ამოს
წინასწარმეტყველითა: დღენი დღესასწაულთა თქუჭნთა გარდაიქცენ
ტირილად ღ გოდებად ❖ ხოლო ოდეს მსე დავიდა, წარვიდა ღ
დამარხა იგი ❖ ხოლო ამხილებდეს მას ეოველნი მოუჭანნი მისნი
ღ ეტუოდეს: არა ესე ვითარისათუ მისეხისა მოსაკუდიდ ბრძანებულ-
სარ მეფისაგან, ღ ნუ თუ განტოლვილ სარ სიეჭდილსა, ღ კვალად
თუ მარხავ მეჭდართა ❖ ხოლო ტობიას უფროს ემინოდან ღვთისა
ვიდრე მეფისა, წარმოიტაცებდა გუშამსა მეჭდართასა, ღ დაჭფარვიდა
სახლსა შინა თუსსა, ღ შუადამ დამარხევდა მათ ❖ ხოლო შეემთხვა
რომელსამე დღესა მასურალსა დაფლვისაგან მოვიდა სახლსა შინა
თუსსა: ღ დაწვა მასლობელ ზღუდისა, ღ დაიძინა ❖ ღ მძინარესა
მას, დაეცა სკინკლი ტფილი თუბლთა ზედა მისსა ბუდისაგან მერც-
ხლისა, ღ იქმნა ბრძადა ❖ ხოლო ესე განსაცდელი ამის თუს შეე-
მთხვა მას ღვთისაგან, რათა შემდგომთა ერთა მისცეს სახე მოთ-

მინებისა მისისა, ვითარცა ზე მართლისა იობისა * არამედ ვინათ-
 გან სიერებით თვისთვან მარადის ღუთისა ემინოდა, ზე მცნებასა მი-
 სსა იმარსჯდა არა მუწუსრებდა ღმერთსა 'ხედა, რამეთუ განსწავლა
 იგი სიბრძნითა, რომელი შეემთხვა მას * არამედ არა შეირყია
 ღუთისა შიშსა შინა ეგო, მიმცემელი ქებისა ღუთისა ყოველთა
 დღეთა შინა ცხოვრებისა თვისისა * ვითარცა სანატრელსა იობსა
 დასწმიდეს შეფენი, ეგრეთ ზე მის მონათესაფენი ზე მოუქსნიცა ჰვი-
 ცსჯდეს ცხოვრებასა მისსა მუტუქსლნი * სადა არს სასოება შენი,
 რომლისა თვისცა ქუქსლის საქმესა ზე დამარსვასა ჰყოფდი * სო-
 ლო ტობია შეჭრისსჯდა მათ ზე ეტყოდა: ნუ იტყუთ ესრეთ * რა-
 მეთუ შენი წმიდათანი ვართ, ზე მოველით მის მიერსა ცხოვრებასა,
 რომელიცა ღმერთმან მისცა მათ რომელმან სარწმუნოება თვისი არა
 ოდეს არა შეცვალონ მისგან * ხოლო ანნა ცოლი მისი ყოველსა
 დღესა 'ხედა ვიდოდა საქმისა მიმართ ქსოვისასა, ზე საქმისაგან
 გელთა თვისთა საცხოვრებელსა საკმრისაებრ შესწირვიდა * ხოლო
 შეემთხვა ოდესმე თივანი აღებული მოღებად სასლსა შინა * რომ-
 ლისა ვამა ისმინა მბღაფანისა ტობიაჲ, ჰტუქუა, იხილეთ არა ნა-
 ზარევე თუ არს, მიეცით იგი თანა მისსა: რამეთუ არა ჯერარს ჩუქს-
 და ჰამად ნაპარევისაგან, არცა შესებად * რომლისა მიერ ცოლმან
 მისმან გულის-წერომითა მიუგო: ¹⁾ * რაბამ ამაო იქმნეს სასოება-
 ნი შენნი, ზე ქუქსლის საქმენი შენნი აწ გამოჩნდეს * ზე ამით და-
 სსვით ესე ვითარით სიტყუთ აუქსდრნა მას.

თ ა ვ ი ბ.

შამინ ტობია სულთ ითქნა ზე იწყო ვედრებად ცრემლითა *
 ზე თქუა: მართალ სარ უფალო, ზე ყოველნი მსჯავრნი შენნი
 წრფელ არიან. ზე ყოველნი გზანი შენნი, წყალობაჲ ზე ჰუმარი-
 ტებაჲ, ზე მსჯავრ * ზე აწ უფალო მომივსენსე მე. ზე ნუ მოფო ს-
 უქსდრელ ცოდვათათვის ჩემთა. ნუცა მოივსენებ უსჯულოებათა ჩემ-
 თა, ანუ მშობელთა ჩემთა * რამეთუ არა ვისმინეთ მცნებათა შენ-

¹⁾ იობ ბ.

თა. ამისთვის მიცემულ ვართ წარტაცებასა და ტყუილობასა, და სიკუ-
 დილსა შინა, და იგავთა შინა, და ევედრებათა შინა ეოველთა წარმა-
 1 რთთა, ხოლო რომელთა შორის განეტუესენ ჩუენ და აწ უფა-
 2 ლო დიდ არიან სამართალნი შენნი, რამეთუ არა ვქმენით მცნება-
 3 თა ებრ შენთა, და არა ვიდოდით ჭეშმარიტებათა შინა შენსა და
 4 აწ უფალო ნებისებრ შენისა ეავ ჩემ თანა და ბრძანე მშვიდობით
 5 მიღებად სული ჩემი. რამეთუ უძჯობეს არს ჩემდა სიკუდილი ვიდ-
 6 რელა ცხოვრებად და ხოლო მასვე დღესა შეემთხვა სარკიას, ასულ-
 7 სა რაღულისასა რაღესე ქალაქსა შინა მიდთასა სმენად ევედრება
 8 ერთთაგან მკევალთა მამისა თვისისათა: ვინათგან მიცემულ იყო მუ-
 9 ტლთაგან კაცთა და და სხელით დემონ ახმოდეოსა ანაზად მოკლა
 10 თ ივინი. მუის ოდეს ვიდოდენ მას თანა და ოდეს უკუტ მიხესისა
 11 მისთვის შეჭრისხნა ქალსა, ხოლო ქალმან მიუგო მას და ჭკქუა ვი-
 12 სსა შენგან არა ვიხილოთ მისა. არცა ასულისა ქუტყანასა ზედა:
 13 მკვლეელი კაცთა შენთა. ნუ თუ და მოკლავცა ჩემი ცნებავს, ვითარ-
 14 ცა მოაკუდინენ მუდნი კაცნი და მისგან სიტყვას ადვიდა სარა უხე-
 15 დაესსა სახლსა ღუთისასა, და სამდღე, და სამ ღამე არა ჭმა არცა
 16 სუა და არამედ იდგა ლოცვასა ზედა თანა ცრემლითა ევედრებოდა
 17 ღმერთსა, რათა ამის ევედრებისაგან იკსნას იგი და ხოლო იყო
 18 შესამესა დღესა შინა ოდეს სრულყო ლოცვა, აკურთხა უფალი და
 19 და თქუა: კურთხეულ არს სახელი შენი ღმერთო მამათა ჩუენთაო:
 20 რომელი ოდეს განრისხნე, მოწყალეებასა ჭეოფ, და ქამსა შინა ჭირი-
 21 სასა ცოდებათა განაძორებ მათ, რომელნი გხადოდენ შენ და შენდა-
 22 მი უფალო ჰირსა ჩემსა. მოვაქცევ, შენდამი თუალთა ჩემთა ადვა-
 23 თუა და ვითსოვ უფალო. რათა საკრველთაგან სირცხელისა ამის
 24 მიმიღო მე, ანუ ჭეშმარიტად ქუტყანისაგან მიკსენ მე და შენ უწვი
 25 უფალო; რამეთუ არა ოდესვე ვინებე ქმარი, და წმიდად ვიპყარ სუ-
 26 ლი ჩემი ეოვლისაგან გულის თქმისა და არცა მომღერეთა თანა
 27 ვიცინოდნი, არცა ამათ თანა, რომელნი მსუბუქებით ვლენ ვეზირე და
 28 ხოლო კაცსა არა ნებათა ებრ ჩემთა. არამედ შიშითა შენითა ვინებე
 29 მოლებად და ანუ მე არა ღირს ვიქმენ ამათ, ანუ ივინი ჩემდა არა

იქმნენ ღირსნი, ანუ არა თუ კაცი სხუად დამიცვევდა მე **✠** რამეთუ კ
 არა არს კაცთა შორის ფლობა ზრახვისა შენისა **✠** სოლო ესე კა
 უწეებულა ეოველთა. რომელი სათნოა შენდა ჰყოფს. რამეთუ
 ცხოვრებად მისი უკეთუ განსაცდელსა შინა იყოს, გვრგვინოსან
 იქმნების. სოლო უკეთუ ჰირსა შინა იყოს დაიკსნების. **ღ** უკეთუ
 სრწნილებასა შინა იყოს წყალობისა მიმართ შენისა მოღებად
 ღირს იქნების **✠** რამეთუ არა დაიტებობ წარწემედათა ჩუწნთა, კბ
 ვინათგან ბრძანებასა მეუდრო ჰყოფ, **ღ** შეძგომად ცრემლთა **ღ**
 გოდებათა სინარულსა **ღ** შუწბასა მოჭფენ **✠** რათა იყოს სასელი კგ.
 შენი ღმერთო ისრაელისაო კურთხეულ უკუნისამდე **✠** **ღ** მას ქამსა კდ
 შინა შესმენილ არიან ვედრებანი ორთავე წინაშე ჰირთა დიდებისა
 ძაღლისა ღმთისა **✠** **ღ** მოკლინებულ იქმნა ანგელოზი უფლისა კე
 წმიდად რაფაილ, რათა გაჭკურნოს ივინი ორნივე რომელთა ვედ-
 რებანი ერთსა შინა ქამსა მათნი იქმნეს ყოფილნი წინაშე ჰირსა
 უფლისასა.

თ ა ვ ი ლ.

მღეს უკუტ ტობია ჰკონებდა ვედრებასა თვისსა შესმენილ ეო- ა
 ფად რათა მოკუტდეს, მოუწოდა თავისა მიმართ ტობიას ქესა თვს- ბ
 სა, **ღ** ჰრქუა მას **✠** ისმინე ძეო ჩემო სიტყუანი ჰირისა ჩემისანი, ბ
ღ ესე გულსა შინა შენსა ვითარცა საფუძველი დაიდევ **✠** ოღეს ¹⁾ გ
 მიიღოს ღმერთიან სული ჩემი, გუამი ჩემი დამარხე, **ღ** ჰატვი
 კკონდეს დედისა შენისა, ეოველსა დღესა ცხოვრებისა მისისასა **✠** დ
ღ მოიკსენებდე რომლისა **ღ** რამოდენსა საღმობისა **ღ** მომთმენელ
 არს შენ თვს მუცელსა შინა თვისთა **✠** სოლო ოღეს ამხნცა ადას- ე
 რულოს ქამი ცხოვრებისა თვისისა, რათა დამარხე იგი ძახლობელ
 ჩემსა **✠** სოლო ეოველთა შინა დღეთა ცხოვრებისა შენისათა. გო- ვ
 ნებასა შინა რათა გაქუნდინ ღმერთი, **ღ** განიფრთხვენ რათა არა
 ოღეს ცოდვასა ზედა, სათნო იყო **ღ** განემორო მცნებასა უფლისა
 ღმთისა ჩუწნისასა **✠** სოლო ²⁾ მონაუებისაგან შენისა ყავ ქუტ- ზ
 ლის საქმე, **ღ** ნუ მიიქცევ ჰირსა შენსა ნურცა ერთისა გლახაკისა-

1) ზირაქ წ. — 2) ივაგი გ. ზირაქ დ. ლუკა იდ.

გან. უკეთუ ესე ყო. მამინ შენგან არა მიიქციოს ჰირი უფალმან ✨
 რაჲოდენი ძალ გედვას, ¹⁾ ეგოდენ იუავ მოწუალე, უკეთუ მრ-
 თ ვალი შენდა იეოს, აღმატებული განუეავ ✨ სოლო უკეთუ მცირე
 ი იეოს შენდა, მცირედ კეთილის ნებითა განუოფად ისწრაფე ✨ რ-
 იათუ სასუიდელი კეთილი თავსა დაუუნჯე დღესა შინა საჭირო-
 ია ✨ რამეთუ ²⁾ მოწუალებანი. ეოვლისგან ცოდვისა, დ სიუჭდი-
 იბ ლისგან გივსნის დ არა დაუტეოს სული შესღვად ბნელსა შინა ✨
 იკ სასოებად დიდი იეოს წინაშე ღუთისა მადლისა მოწუალისა,
 იდ ეოველთა რომელთა ყონ იგი ✨ მოიხილე თავით თვისით წადი-
 იდ ლისა შენისა ნურაოდეს დასლებები ცოდვისა ცნობად ✨ ნურაჲ ოდეს
 იამპარტავენებ. შენთა შინა საცნობელთა, ანუ შენთა სიტყუათა შინა
 იე კელმწიფებად რათა მიუშა რამეთუ მისგან დასაბამი მოიღო ეოვლი-
 ივ სწრაფედ მათღა სასუიდელი მიაგე. დ ³⁾ სასუიდელი სასუიდლით დად-
 ივ ცინებულსა შენსა წინაშე შენსა რაითურთით ნუ დაუჭრობ ✨ ⁴⁾
 იხ რაი სხვათაგან მოძულეებულ იქმნე ეოფად შენ, დ იხილე რათა შენ-
 ილ ცა არაოდეს არა მეორესა არა უქმნე ✨ ჰური შენი მძიერთა თანა
 ილ სენ ✨ ჰური შენი დ ღვინოჲ შენი წინაშე დამმარხველთა მართლი-
 ით სასა მიეც, დ ნუ სჭამ მას, ნუცა სჭამ ცოდვილთა თანა ✨ ზრახუად
 იკ მარადის ბრძენთაგან მოიძიე ✨ ეოველსა ჟამსა შინა აკურთხევედი
 იკ ეოველნი ზრახუნანი შენნი მას შინა რათა ეგნენ ✨ სოლო გაუწყო
 იკ შენ ესეცა მეო ჩემო, რამეთუ მივეც ათი ტალანტი ვეცხლი, ოდეს
 იკ კვალადღა ვრმაჲ იუავ, გავალს ვრადეს ქალაქსა მიდთასა, დ კელით
 იკ წერილი მისი მახქს მე ჩემთანა ✨ დ ამისთჳს იძიე ვითარ მისა მი-
 იკ მართ, წარსჯდე დ მოიღო მისგან ზემო სხენებული წონა ვეცხლი-
 იკ სს, დ მთეც მას კელით წერილი მისი ✨ ნუ კემინის მეო ჩემო,

¹⁾ ზირაქ ღდ.—²⁾ ზირაქ კო.—³⁾ კ მოსე ით.—⁴⁾ ე მოსე კდ. მათე ზ.
 ლუკა კ.

უკეთუძცა სიგლასაკითა ცსოფრებითა ვცსოფრებთ, არამედ მრავლი-
სა კეთილისა: მქონებელ ვიქმნეთ, უკეთუ გუჭმინოდეს ღუთისა, ზ
განვემოწნეთ ყოვლისაგან ცოდვისა, ზ ვქმნეთ კეთილნი.

თ ა ვ ი ა.

ქაშინ მიუგო ტობია მამასა თჯსსა, ზ ჭრქუა: ყოველი რაო-
დენი მიბრძანე მე, ვყო მამაო ზ სოლო ვითარ ვიძიო ვეცსლი იგი
არა უწეი, ზ იგი მე ვერა მიცნობს, ზ მე მას ვერეთვე, რის სას-
წაული მივსცე მას. არამედ არცა გზად რომელი მუნ წარვიდე უწ-
ეი ზ მაშინ მამამან: მისმან მიუგო მას, ზ ჭრქუა: კელით წერილი
უკუჭ მისი მაქუს მე, რომელი ოდეს უჩუწნო მას მეეკსეულად მო-
გაქციოს შენ ზ არამედ წარვედ აწ ზ იძიე თავისა შენისათჯს რო-
მელიძე სარწმუნო კაცი, რომელი წარმოვიდეს შენთანა ზ თქმულსა
ზედა თავისად სასყიდლისა ვიდრემდის კუჭლად ცოცხალ ვარ რათა
მოიღო ვეცსლი იგი ზ მაშინ განვიდა ტობია, ზ ზოვა ჭაბუკი
ბრწეინვალე მორტყმული მდგომარე, ზ ვითარცა განმზადებული
გზასა ზედა ზ ზ ვერ ცნა რამეთუ ანგელოზი უფლისა იყო, მოი-
კითხა იგი, ზ ჭრქუა სადათგან გაქუს შენ კეთილნი ყრმაო ზ სო-
ლო მან მიუგო: შეთაგან ისრაელისთა, ზ ჭრქუა მას ტობია: უწ-
ეია თუ გზა რომელი მიიყვანს ადგილსა შინა მიდთასა ზ ზ მიუგო
მას უწეი, ზ ყოველსა გზასა მისსა უამ-უამად აღვალ, ზ ვიყავ ღა-
ვალისთანა ძმისა ჩუწნისა, რომელი სცსოფრებს ვრადეს ქალაქსა
მიდელთასა, რომელ არს მთასა ზედა ეკუთანისასა ზ ზ ჭრქუა მას
ტობია: დამითმინე მე მცირედ აქა გვედრები შენ, ვიდრემდის მიუ-
თხრა ესე მამასა ჩემსა ზ ზ შევიდა ტობია, ზ აუწეა ყოველი ესე
მამასა თჯსსა, რომელსა განჭკვრდა მამად ზ ევედრა რათა შევიდეს
მისსა მიმართ ზ ზ შევიდა ზ მოკითხა იგი, ზ ჭრქუა: სიხარული
შენდა მარადის რათა იყოს ზ ზ ჭრქუა ტობია: ვითარ იყოს ჩემდა
სიხარული, რომელი ბნელსა შინა ვსივარ, ზ ნათელსა ცისასა
ვერ ვხედავ ზ ზ ჭრქუა მას ჭაბუკმან: ძლიერ იყავ სულითა, ზ
მსწრაფლ ღუთისაგან განიკურნო ზ ზ ჭრქუა მას ტობია: შეუძლო
თუ მიუვანებად მისა ჩემისა ღავილის მიმართ რადეს შინა ქალაქსა

ს
ბ
გ
დ
ე
ვ
ს
ტ
თ
ჩ
ი
ბ
ი
გ
ი
დ

იე მიდელთასა, ღ ოდეს მოიქცე მოგავო. შენ სასუიდელი შენი ზ ღ
 ზ ჰრქუა მას ანგელოზმან: მე მივიყვანო ღ კუბლად მოვიუჭანო იგი
 ივ შენდამო ზ ღ მიუგო მას ტობია: გვეყდრები შენ მაუწყე მე ვისისა-
 იზ გან სახლისა ხარ ღ რომლისაგან ტობისა ხარ შენ ზ რომელსა
 ანგელოსმა რაფაილ ჰრქუა: ნათესავსა თუ ეძიება სასუიდლით დად-
 გინებულისასა, ანუ თვნიერ თვთ სასუიდლით დადგინებისა, რომე-
 იწ ლი მისა შენისათანა მიველ ზ არამედ რათა უჭირველად შენდა
 ით ვეჭო მე ვარ აზარია ანანიას დიდისა მე ზ ღ მიუგო ტობია ღ
 კ ჰრქუა: დიდისგან ნათესავისა ხარ შენ არამედ გვეყდრები შენ, ნუ
 კ განრისხნები, რამეთუ ვინებე ცნობად ნათესავი შენი ზ ქოლო
 ჰრქუა მას ანგელოზმან: მე ცოცხლებით წარვიყვანო, ღ ცოცხლე-
 კა ბით მოვიყვანო შენდა მე შენი ზ სოლო მიუგო ტობია, ღ ჰრქუა:
 კბ კეთილად ვიდოდით, ღ რათა იუოს უფალი გ სასა შინა თქუწნთანა,
 კბ ღ ანგელოზი მისი რათა მოვიუჭანეს თქუწნ ზ მამინ განუშადეს
 უოველი რომელი იუწნეს გ სისა ზედა საკმარნი ღ გამოემძდობა
 ტობია მამასა ღ დედასა თვსსა. ღ ვიდოდეს ორნივე სოკად ზ
 კბ სოლო ოდეს ვიდოდეს. იწუო დედამან მისმან ტირილად ღ სიტ-
 კდ უებად: კუწრთხი სიბერისა ჩუწნისა აღიღენ, ღ წარგ სახენე ჩუწნ-
 კდ გან ზ რათამცა არა უოფილიყო ვეცხლი იგი რომლისათვს წა-
 კე რავლინე იგი ზ რამეთუ კმა იყო ჩუწნდა სიგლახაკე ჩუწნი, ღ
 რამეთუ სიძიდრესა შინა შეგუწრაცხა, ესე ოდეს ვხედვედით მესა
 კვ ჩუწნსა წინაშე ჩუწნსა ზ სოლო ჰრქუა მას ტობია: ნუ სტირ,
 კვ ცოცხლებით მივიდეს მე ჩუწნი მუნ, ღ ცოცხლებით მოიქცეს ჩუწნ-
 კვ დამო, ღ თუალმან შენმან იხილოს იგი ზ მრწამს უკუწ რამეთუ
 კვ ანგელოზი უფლისა სახიერი წარვიდეს მისთანა ღ კეთილათ წარმარ-
 კვ თოს უოველი, რომელი მისთვს შესაქმნელ არს ეგრეთ ვითარცა სი-
 კვ ხარულითურთ მოიქცნენ ჩუწნდა მომართ ზ ესე ვითარისამო სიტ-
 კვ უჯთა დასცხრა დედა მისი ტირილით, და ღუმნა.

თ ა ვ ი ვ.

ა სოლო ვიდოდა ტობია, ღ ძაღლი შეუდგა მას ღ დაწვა ზირ-
 ბ ველსა შინა დაძესა მახლობელ ტიგრის მდინარისა ზ ღ განვიდა

რათა დაიბანოს ფერვნი თუხნი ღ აჭა თვესი დიდი გამოვიდა შთან-
 თქმად მისა ზ რომელსა განსცვფრდა ტობია, ღაღადუო კმითა დი-
 დითა ღ თქუა. უფალო, შთანთქმა ჩემი ჭნებაჲს თვესსა ზ ღ ჭრქუა
 მას ანგელოზმან იზუარ ღაუუნი მისი ღ გამოსიდე იგი თავისად
 მიმართ. ხოლო ესე ჭუო, გამოხიდა იგი კმელსა ზედა, ღ იწუო
 ფორთხალი წინაშე ფერვთა მისთა ზ მაშინ ჭრქუა მას ანგელოზ-
 მან: აღკვეთე ეკე თვესი ღ გული. მისი ღ ნაღველი დაცვე თავისა
 შენისათჳს, რამეთუ ესე საკმარ არიან საკურნებელად შემთხუჭულ-
 თა ზ რომელი ოდეს ეო ღ წამსა მას ერთსა გამოაცხო. ღ ადიდო
 მისთანა ვხასა ზედა: ხოლო სხუანი დაიმარია რათა მითკმა იყო-
 ფდენ ვიდრემდის მოვიდენ ვრალეს ქალაქსა მიდთასა ზ მაშინ გა-
 მოჰკითხა ტობია ანგელოზსა, ღ ჭრქუა მას: კვედრები შენ მძაო
 ახარია, რათა მაუწუო მე რაჲ კურნებაჲ აქუან ამათ რომელი თვესი-
 სავან დაცვად მიბრძანენ ზ ღ მიუგო ანგელოზმა ღ ჭრქუა მისა
 მიმართ: ნაწილი გულისა: თვესისა უკეთუ დასდგა ნაკუჭრცხალსა
 ზედა, ღ კუამლი მისი კანდენის ეოველსა ნათესავსა ეშმაკისასა,
 ანუ კაციისავან ანუ დედა კაციისავან, ღ შემდგომად მისა ვეროდეს
 მიეახლეების. მისა მიმართ ზ ღ ნაღველი საკმარ არს ცხებად თუალ-
 თა, რომელთაცა ზედა უკეთუ იუოს სითეთრე, ღ კანკურნოს ზ ღ
 ჭრქუა მას ტობია სადა გნებაჲს რათა ვეგნეთ ზ ხოლო მიუგო ან-
 გელოზმან ღ ჭრქუა: არს აქა კაცი სახელით რადული, მასლობე-
 ლი ტომისავან შენისა, ღ ამსუვის ასული სახელით სარა, ღ არა
 უვის არცა ერთი მე, ანუ ასული, თუნიერ მისსა ზ ღ ¹⁾ შენდა აქუან
 უოფად უოველსა მონაგებსა მისსა ღ შეჯგავს შენდა აღებად იგი თა-
 ვისა შენისათჳს ცოლად ზ ითხოვე უკუ¹⁾ მისთჳს მამასა მისსა, ღ
 მოგცეს შენ იგი ცოლად ზ მაშინ მიუგო ტობია ღ ჭრქუა: მესმა
 რამეთუ მიცემულ ეო შჯდთა კაცთა, ღ მომუჭდარ არიან არამედ ღ
 აჭა მესმა რამეთუ ეშმაკმან მოჰკლნა ივინი ზ ამისთჳს შემინის რა-
 თა მეცა, ესე არ შემემთხვოს ღ ვინათვან მე ერთი ვარ, მშობელთა
 თანა ჩემთა. რათა არა შთავეარო სიბერე კმითი მწუსარებიოურთ სა-

1) დ მოსე კზ და ლკ.

ივ ფლავსა შინა ❖ მაშინ ანგელოზმა რაფაილ ჰრქჳა მას: მისძინე მე,
 ბ მე გაუწეო შენ ამისთვის, რომელთაცა ზედა ეშმაკთა აქეთ კელ-
 ინ მწიფება ❖ რამეთუ ივინი რომელნი იქორწინებენ ესრეთ, რამეთუ
 ღმერთს თავისგან ბ თვისგან კონებისა განდევნიან ბ თვისსა მე-
 ინ მავობასა მუნ დაადგრენ, ვითარცა ცხენი ბ ჯორი, რომელსა არა
 ივ არს მეცნიერება, ესრეთთა ზედა ეშმაკთა აქუს კელმწიფება ❖ ხოლო
 მენ ოდეს მოიღო იგი, ბ აღხვდე სარეცელსა შინა სამთა ზედა
 ივ დღეთა აღიკრძალე მისგან, ბ ნუ რა რასა სსუასა ჰყოფ თვნიერ
 ივ ლოცვით სდეგ მისთანა ❖ ხოლო თუთ ღამესა შინა ჰირველსა რა-
 ბ დასხნა ნაკუჭრცხალსა ზედა ცეცხლისათა ნაწლევი თევზისა ესე,
 ბ განიდევნოს ეშმაკნი ❖ ხოლო მეორესა შინა ღამესა შეერთებასა
 კბ შინა წმიდათა მამათ მთავართა მოიღო ❖ ხოლო მესამესა შინა ღა-
 მესა კურთხევასა შეეძთხუჭ, რათა მენი იბუნეს. ცოცხლებით თქუწნ-
 კბ გან ❖ ხოლო კარდასრულსა მესამესა ღამესა, მოიღო ქალწული
 თანა შიშითა უფლისათა, უფროს ნაყოფის შობისათვის ვიდრედა
 მეძავისა, რათა თესლსა შინა აბრაჰამისა კურთხეული მეთა შორის
 დაიკვდროდ.

თ ა ვ ი ს.

ა ხოლო მოვიდეს რადუილის მიმართ, ბ შეიწყნარნა ივინი რა-
 ბ დული სინარულით ❖ ხოლო გამხილველმან ტობიასსა ზედა რა-
 ბ დული ჰრქჳა ანნას ცოლისა თვისსა, რავდენ მსგავს არს ერმა ესე
 ბ მისა მძისა შენისასა ❖ ბ ოდეს ესე თქუა, ჰრქჳა სადათგან ხართ
 ჳაბუენო მძანო ჩემო: ხოლო მათ ჰრქჳეს: ტობისაგან ნეფთაღე-
 ბ მისა ვართ ჩუწნ, ტუწნთაგან რომელ არიან ნინევესა შინა ❖ ხოლო
 ბ ჰრქჳა მათ რადულ: იცნობთა თუ ტობიასს მძასა ჩემსა; ხოლო მათ
 ე ჰრქჳეს: ვიცნობთ ❖ ხოლო ოდეს მრავალსა კეთილსა იტეოდა მის-
 ბ თვის: ჰრქჳა ანგელოზმან რადულს: ტობიას რომლისათვის გუგითსავ
 ვ მამა არს ამისი ❖ ბ მოიხვა იგი რადულ, ბ ცრემლითა მოიკითხა
 ბ იგი. ბ ტიროდა ქედსა ზედა ბ ჰრქჳა ❖ კურთხევა რათა იყავნ
 ბ შენ ბ მეო ჩემო, რამეთუ სასიერისა ბ ღირსისა კაცისა მე ხარ ბ
 ბ ანნა ცოლი მისი, ბ სარა ასული მათი ცრემლეოდენ ❖ ხოლო

ოდესცა იტყოდა, უბრძანა რაღუილ დაკლვად ვერძისა. ჰ განმ-
 ზადებად რიგისა სოლო ოდეს ევედრებოდა მათ რათა ისაღილნეს,
 ჰრქეჭა ტობია ❖ არა მე დღეს არა მაქუჩს ჰზამად არცა სმად ჰირველ
 ვიდრე თხოვა ჩემი ისმინო, ჰ აღმითქუა მე მოცემად სარასა ასუ-
 ლისა შენისა ❖ ესე სიტყუა ოდეს ისმინა რაღუჭლ შეძრწუნდა, ია
 უწყოდა რაჲ შეემთხვა მისთჳს შჯდთა კაცთა, რომელნი შევიდეს
 მის თანა: ჰ შეძრწუნებად იწყო, რათა ნუ უკუჭმ მასცა ვერეთვე
 შეემთხვოს. ჰ ოდეს განიზრასჯდა თავსა შორის თჳსსა, ჰ არა
 მისცემდა ტობიას არცა ერთსა მიგებასა, ჰრქეჭა მას ანგელოზმან ❖
 ნუგეჰმინის მიცემად მისა მას: ვინათჳან ამას ემინის ღუთისა. ჯერ იბ
 არს ეოფად ცოლად ამას ასული შენი. ამისთჳს სხუად ჯერ შეუ-
 ძლებელს ქონებად იგი ❖ მაშინ ჰრქეჭა რაღუელ: არა შეორგულდები ივ
 რამეთუ ღმერთმან ლოცვანი ჩემნი, ჰ ცრემლნი ჩემნი წინაშე ჰირ-
 თა თჳსთა შეიწინარა ❖ ჰ მრწამს რამეთუ ამისთჳს კყო თქუჭნ
 მოსლვად ჩემდამო, რათა ესე შეერთების თჳსსა სჯულისაებრ მო-
 სესა: ჰ აწ ვერ ვიკადრებ, რამეთუ შენ იგი მოცვე ❖ ჰ უპერა მა- იე
 რჯუჭნე ასულსა თჳსსა ჰ მისცა იგი მარჯუჭნესა კვლსა ტობია-
 სსა: ღმერთი აჰბრძანისა, ჰ ღმერთი ისაკისა, ჰ ღმერთი იაკობისა
 იუაჳნ თქუჭნ თანა, ჰ თავადმან შეკავრთნეს თქუჭნ, ჰ აღას-
 რულოს კურთხევა თჳსი თქუჭნ ზედა ❖ ჰ მოიღეს ეტრატი ჰქმნეს, ივ
 წერილი შეუღლეობისა ❖ ჰ შემდგომად ამისსა შემოვიდოდეს ჰ აუუ-
 რთხევედეს ღმერთსა ❖ სოლო მოუწოდა რაღუილ თავისა მიმარბ, იზ
 ანნას ცოლსა თჳსსა, ჰ უბრძანა მას რათა განუშადღოს სხუად იზ
 ცხედარი, ჰ განუშადა ❖ ჰ შეიყვანა მას შინა სარა ასული თჳსი, ით
 ჰ ცრემლიანმან მისსა ჰრქეჭა ❖ ძლიერი სასოება კაქუნდინ ასუ-
 ლო ჩემო, უფალმან მალაღმან მოგცეს შენ სისარული, ჰირისა
 წილ რომელი დაითმინენ.

თ ა ვ ი ც.

უქმდგომად სოლო მწუსრისა შეიყვანეს ჰზბუკი მისთანა. ჰ შოი- ა
 კსენა ტობიამ სიტყუანი ანგელოზისანი ❖ ჰ აღიღო ბალანტისაჳან ბ
 თჳსისა ნაწილი ნაწლევისა თევზისა, ჰ დასდვა იგი ნაქუჭრცხალ-

ბ სა ცეცხლისასა ❖ ხოლო ანგელოზმან რაფაილ წარიტაცნა ეშმაკ-
 დ ნი, ღ შეკრნა იგი უდაბნოსა შინა უმაღლეს ეგვიპტისასა ❖ მაშინ
 ტობიამ აუწყა ქალწულსა, ღ რქუა მას: სარა აღდგე, ღ ვევედრნეთ,
 უფალსა ღმერთსა დღეს, ღ სვალ, ღ სვალ ზეით, ღ რამეთუ ამას
 შინა, სამსა ღამესა. ღვთისა წინაშე ვდგეთ, ხოლო ოდეს წარვდეს
 ე მესამე ღამე, მაშინ თვსითურთ შევეიერთნეთ ❖ რამეთუ მენი წმიდა-
 ვ თა ერთანი ვართ, ღ ნუ შევეიერთებით ეგრეთ ვითარცა წარმართნი,
 უ რომელნი არა იცნობენ ღმერთსა ❖ ღ აღდგეს ზოგად ევედრებო-
 ზ ხოლო თქუა ტობიამ: უფალო ღმერთო მამათა ჩუწნთაო, გაკურ-
 ტხვედენ შენ ცანი ღ ქუწყანა ზღუა ღ წუარონი, ღ მდინარენი, ღ
 ტ ეოველნი ქმნილნი შენნი, რომელნიცა არიან მას შინა ❖ შენ შეჭქ-
 თ მენ ადამ მიწისგან ქუწყანისა, ღ მისცენ მას შემწედ ევამ ❖ ღ აწ
 უფალო ღმერთო შენ უწყი, რამეთუ არა სიძვისათვს მოვიყვანებ
 დასა ჩემსა შეუღლებად, არამედ სიყვარულისათვს ნაუოფისა დამ-
 ი კვდრებისა რათა იკურთხეოდეს მათ შინა სახელი მენი უკუნი-
 ი თი უკუნისამდე ❖ ღ სარა ეგრეთვე ვედრებით იტეოდა შეკვუწ-
 ი ულენ ჩუწნ უფალო, შეკვწუხლენ ჩუწნ, ღ რათა დავებრდეთ ორ-
 იანივე ცოცხალ ❖ ღ იუო ქათმისა ეივილი ოდენ. ბრძანა რადულ
 იბ მოწოდებად მონათვ თვსთა, ღ მივიდეს მის თანა ზოგად, რათა
 იგ აღმოკუწნთონ საფლავი ❖ ხოლო ჰკონებდენ რამეთუ ნუთუ ეგრეთ-
 იდ შეემთხვა მას ვითარცა ღ სსვათა შვდთა კაცთა რომელნი შევი-
 იდ დეს მისთანა ❖ ხოლო ოდეს განამხადეს საფლავი, მოიქცა რადულ
 იე ცოლისა მიმართ თვსისა, ღ ჰრქუა მას ❖ წარავლინე ერთი ძე-
 იე ვალთავანი შენთა, რათამცა იხილოს უკეთუ მკუდარარს, რათა
 იე დავმარხო იგი ვიდრე ზირველ მზის ამოსვლასა ❖ ხოლო მან
 იე წარკუზანა ერთი ძევაალთავანი თვსთა, რომელი შევიდა საწოლსა
 იე შინა, ზოგნა იგინი ცოცხალნი ღ მრთელნი ზოგად მდინარენი ❖
 იე ღ მოიქცა მიუთსრა კეთილი ამბავი, ღ აკურთხეოდეს უფალსა
 იე ღმერთსა რადულ ღ ანნა ცოლი მისი ❖ ღ თქუეს: გაქებთ შენ
 უფალო ღმერთო ისრაილისაო, რამეთუ არა შეკუამთხე ჩუწნ ეკ-

რეთ ვითარცა კვინებდით * რამეთუ ქვენ ჭეშმარიტად ჩუწნ თანა იტ
 წეალობა შენი, ჰ განსდევნენ ჩუწნკან მტერნი რომელი გუბჭირებუ ით
 და ჩუწნ * ხოლო მოწეალე იქმენ ორთაჲ მათ ზედა: მიეც მათ
 უფალო წადიერება ქებად შენდა, ჰ მსხუტრალი ქებისა შენისა, სიმ-
 რთელისათჳს თჳსისა შეწირვად შენდა: რათა სცნან ყოველთა
 წარმართთა რამეთუ შენ ხარ ღმერთი მხოლო ყოველსა ზედა ქუტ-
 ეანასა * ჰ მევესეულად უბრძანაჲ რადულ მონათა თჳსთა რათა მ
 აღმოავსონ აღმოთხრილი მიწითა, რომელი აღმოჭკუტეს ჰირველ
 ვიდრედა დღე იქმნას * ხოლო ცოლსა თჳსსა რუქა: რათა კა
 ჭქმნან განწესება, ჰ განუზადოს ყოველი რომელი სასრდელსა
 ზედა * მოკუხურთა სავმარარს ორი ზროსა ჰოხილი ჰ ოფხი კბ
 ვერძი დაველად, უბრძანა ჰ განმზადებდ სალხინო ყოველთა თანა
 ჭურჭელთათჳსთა, ჰ ყოველთა მეგობართა * ჰ აფუცა რადულ კბ
 ტობიასაჲ, რათა ეგოს მის თანა მუდვეულსა ორსა * ხოლო ყოუ- კდ
 ლისაკან რომელი აქუნდა რადუილს, მისცა ნახევარი ტობიასა,
 ჰ ქმნა კელით წერილი, რათა მისცეს ტობიასა ჰ მეორე წი-
 ლი დანარჩომი შემდგომად სიკუტდილისა მისისა სამკუდრებულსა
 შინა.

თ ა ვ ი თ.

შამინ მოუწოდა ტობიას ანგელოზსა თჳსად მიმართ რომელსა ა
 ჭკონებდა კაც ყოფად, ჰ ჭრქუა მისა მიმართ: მამო აზარა, გე-
 ვედრები შენ, რათა ისმინო სიტყვა ჩემი * უკეთუ ჰ მე თავი ბ
 თჳსი მიცე შენ მონებასა შინა, არა ვიყო ღირს განზრახვისა შე-
 ნისა * კარნაჲ გვეედრები შენ, რათა მიიღო შენ თანა ზროხანი, ბ
 ჰ მონანი ჰ განსჯდე დავალის მიმართ რამეს ქალაქსა შინა მი-
 დელთასა ჰ მისცე მას კელით წერილი მისი, ჰ მოიღო მისკან
 ვეცხლი, ჰ ევედრო მას რათა მოვიდეს ჩემდა მომართ ქორწილსა
 ზედა * ხოლო თჳთ უწერ, რამეთუ ითვლის მამა ჩემი დღეთა. ჰ დ
 უკეთუ დაეტუოვნოს ერთი დღე უმეტესი, შეწუხდეს სული შინი *
 ჰ ჭეშმარიტებით უწეი ვითარ მათუცა მე რადულ, ხოლო მის ფი- ე.
 ცისა კარდასვლად არ ძალ მიც * მამინ რაფაილ წარიყვანა ჯ

ოთხნი მონათაგან რადულისათა, ჰ ორნი აქლემნი, წარვიდა ქა-
 ლაქსა რადუჭს შინა მიდელთასა ჰ ზოვა ღვაულ მისცა მას კელით
 წერილი მისი, ჰ მოიღო მისგან უოველი ვეცხლი ❖ სოლო აუწვა
 მას ჰ ტობიასთჳს მისა ტობიასა უოველი რომელი ქმნილ იქმნეს
 ჰ ევედრა მას მისთა მისლვად ქორწილსა ზედა ❖ სოლო ოდეს
 მოვიდა სახლსა რადულისსა, ზოვა ტობია მჯდომარე წინაშე ტრა-
 ჰეზისა, ჰ მევესეულად აღდგა ტრაჰეზისგან ჰ ამბორს უევეს ურ-
 თიერთარს. ჰ ტიროდა ღვაულ ჰ აკურთხევედა ღმერთსა. ჰ ჰრქუა ❖
 კაკურთხოს შენ უფალმან ღმერთმან ისრაილისამან, რამეთუ მე ხარ
 ღირსისა კაცისა ჰ მართლისა, ჰ მოშიშისა ღვთისა: ჰ ქველის
 მოქმედისა ❖ ჰ იუავენ კურთხევა ცოლსა შენსა ზედა. რომელი შენ
 მოგეცა, ჰ მშობელთა თქუჭნსა ზედა ❖ რათამცა ისილნეთ მენი
 თქუჭნნი, ჰ მენი მეთა თქუჭნთანი, ვიდრე მესამედ ჰ მეოთხედ
 ნათესავადმდე ჰ რათა იეოს თესლი თქუჭნი კურთხეულ ღვთისაგან
 ისრაილისა, რომელი სუფევეს უკუნითი უკუნისამდე ❖ სოლო
 რაჟამს უოველთა თქვეს: ამინ, მიეახლნეს ტრაჰეზისა მიმართ ჰ
 შიშითა უფლისათა ქორწილი ღსინი ევეს.

თ ა ვ ი ი.

სოლო ოდეს კაკრმელდა ჟამი დღეთა ტობიას ქორწილისა-
 თჳს შეჭირვებულ იქმნა მამაჲ მისი ტობიაჲ, იტყოდა რასათჳს
 იეოანის მე ჩემი, ანუ რაჲდ შეჭურობილ არს მუნ ❖ ვკონებ რა-
 მეთუ ანუ ღვაული მოკუდა, ჰ არაჲინ არს მისა მიმცემელ ვეცხლი-
 სა ❖ სოლო იწყო მან მწუხარებად ფრიად ჰ ანნა ცოლი მისი
 მისთანა დაიწვეს ორთავე ზოგად ტირილად რამეთუ დღეთა შინა დად-
 გინებულთა ჰ არა მოიქცა მე მათი მათდამი ❖ ტიროდა უკუჭ დე-
 დაჲ მისი უნუგემინის ცემოთა ცრემლითა, ჰ იტყოდა: ვაჲ ჩემ-
 და პეო ჩემო, რად შენ წარგკჳავენეთ მკჳაჲრად შორს. ❖ ნათელი
 თვალთა ჩუჭნთაო, კუჭრთსო სიბერისა ჩუჭნისაო, ნუგემინის-
 მცემელი ცსოჯრებისა ჩუჭნისაო, ჰ სასოებაო სამკუდრებელისა
 ჩუჭნისაო ❖ უოველი ერთბამად შენ შორის მსოლოდ გაქუნდა,
 არა შეკვანდა ჩუჭნდა შენი განშორებად ჩუჭნგან ❖ სოლო მას ეტ-

ყოდა, ტობია დადუმენ ღ ნუ მწუსარე ხარ, მრთელად არს მე ჩქე-
 ნი, ვინათგან სარწმუნო არს კაცი იგი, რომლისა თანა წარვეკ-
 ნეთ იგი ❖ ხოლო მან არა რაიდვე ინება ნუგეშინისცემა, არამედ
 ყოველსა ზედა ვიდოდა გარემოს მხედველი, ღ გარე მოვლიდა
 გზასა ყოველსა, სადათ ესევდა მოქცევასა მისსა, რათამცა შორით
 იხილოს იგი მომავალი ❖ ხოლო რაღუღ ეტეოდა სიმესა თვისსა:
 ეგენ აქა ღ მე წარვაფლინო მოციქული მიმთხრობელი სიმრთელი-
 სათვს შენისა ტობიას მიმართ მამისა შენისა ❖ რომლისა მიმართ
 ტობიამ რქვა: მე უწეი რამეთუ მამა ჩემი ღ დედა ჩემი აწ რიც-
 ხქენ დღეთა: ღ შემრწუნებულარს სული მათი მათ შორის ❖
 ხოლო ოდეს სიტყუთა მრავლითა ევედრებოდა რაღუღ ტობიას
 ღ მან არა ვითარვე ინება სმენად მისა, მისცა მას სარა, ღ ნახევა-
 რი მონაგებისა მისისა, ღ ურმანი ღ მკევალნი, ღ საცხოვარნი,
 ღ აქლმნი, ღ ზროხანი ღ ვეცხლეულნი მრავალნი ღ მრთელნი ღ
 მოხარულნი განუტყენა იგინი თვისსან. ღ ჭრქუა ❖ ანგელოზი უფ-
 ლისა წმიდა რათა იყავნ გზათა შინა თქქენთა, ღ რათა
 მიგიევანეს თქქენ ცოცხალნი ღ მრთელნი, რათამცა იპონეს
 ყოველი სიმართლე მყოფელთა თანა თქქენთა, რათამცა იხილოს
 თვალმან ჩემმან ძენი თქქენნი ჰირველ ვიდრეა მოკუტევი ❖ ღ აღი-
 ღეს მშობელთა ასული თვისი ამბორს უევეს მას ღ განუტყევს რათა
 წარვიდენ ❖ ასწავნეს მას ჰატოისნად ქონად მამამთილი ღ დე-
 დამთილი, ღ სიყვარულად ქმრისა თვისისა, ღ სახლის წულთა გან-
 გებად ღ აღმენებად სახლისა, ღ თუთ თავით თვისით განუხრწნე-
 ლად ცვაღ.

თ ა შ ი ი ა.

ხოლო ოდეს მიიქცნენ ვიდოდეს ხარხანამდე, რომელ არს ველ-
 სა ზედა გზაჲ, სისწორ ნინევისა ათერთმეტ დღე ❖ ხოლო ჭრქუა
 ანგელოზმან ძმაო ტობია უწეი ვითარ დაუტყვენ მამაჲ შენი ❖
 უკეთუ უკუტ სათნო გიჩნს შენ რათა წარვიდეთ წინარ, ხოლო
 მონანი შენნი წენარათ რათა ვიდოდენ შემდგომად ჩქენსა ზო-
 გად ცოლითა შენითა, ღ საცხოვართა თანა ❖ ხოლო ოდეს ესე

სასწრაფო მისა იქმნა ვიდოდეს წინარე ჰქრქუა რაფაილ ტობიას: აღი-
 ლე შენ თანა ნაღველი თევზისა, რამეთუ იყო საკმარ. და აღიღო
 2 ტობიამ ნაღველი იგი, და ვიდოდეს. ✠ ხოლო დედა მისი ანა
 ჯდა მახლობელ კისისა დღე ყოველ წუტრსა ზედა მთისასა, სადა-
 3 გან ეძლო შორით სედეად ✠ და ოდეს მუნითგან სედეიდა მოსვლასა
 მისსა, იხილა იგი შორით და მეესეულად ცნა მომავლობად მის
 თვისსა, და მიიბრინა მიუთხრა ქმარსა თვისსა მეტყველმან: აჲა მო-
 4 ვალს მე შენი ✠ ხოლო ჰქრქუა რაფაილ ტობიას მიმართ: ოდეს
 შესხდე სახლსა შინა შენსა, მსწრაფლ თავანის ეც უფალსა ღმერთსა
 5 შენსა, და ქებაჲ მიეც მას და მიახლე მამასა შენსა, და ამბორს უყავ
 6 მას ✠ ხოლო მეესეულად სცხე თვალსა მისსა ნაღველი ესე თევზისა,
 რომელი გიტჯრთავს შენ თანა, ხოლო იხილო რამეთუ მსწრაფლ
 აღეხილნეს თვალნი მისნი, და იხილოს მამან შენმან ნათელი ცისა,
 7 და გიხილოს შენ და იხარებდეს მაშინ წინა უბოდა ძალი რომე-
 ლი იყო მის თანა გსასა ზედა, წინარ წარვიდა სახლსა შინა ვი-
 8 თარცა მახრობელი ვინმე, და წამყოფითა თვისსა კუდისათა ახარებ-
 9 და ✠ და აღდგა მამად მისი ბრმად იწყო მოსწრაფედ განსლვად,
 უბრკა ფერკითა, და მისცა კელი ერმასა, რათა განიეგანოს
 10 იგი, და გამოვიდა მიკებებად მისა თვისისა ✠ და მითჟალა ამბორს
 უყო მას, ცოლისა თანა თვისითა. და იწეს ორთავ ტირილად სი-
 11 ხარულისაგან ✠ ხოლო ოდეს ეკედრნეს ღმერთსა, და ქებასა მის-
 12 ცემდეს, სხდეს ერთად ✠ მაშინ მიიღო ტობიამ ნაღველი თევზისა,
 13 სცხო თვალთა მაშინსა თვისისასა ✠ და დაიყოვნა ვითარცა ნახევარ
 14 ჟამისა, და იწყო სითეთრემან თვალისაგან მისისა განსლვად, ვი-
 15 თარცა აუსკა კევრცხისა ✠ რომელი აღმოიღო ტობიამ განაცდო
 16 თვალისაგან მისისა, და მეესეულად აღეხილა ✠ და აღიდებდა ღმერ-
 17 თსა, ესე და ცოლი მისი, და ყოველნი მეცნიერნი ✠ ხოლო ტო-
 18 ბია თქუა: გაქებ შენ უფალი ღმერთო ისრაილისაო და გმადლობ
 19 შენ; რამეთუ მასწავლენ მე და მრთელ მევენ, და აჲა მე ვსედაჲ
 20 ტობიას ძესა ჩემსა ✠ ხოლო შეძგომად ძუდისა დღისა მოვი-
 21 და სარა ცოლი მისა მისისა, და ყოველნი სახლნის წულნი, და საც

ხოვარნი ცოცხლებით, ღ აქლემნი ღ ვეცხლეული მრავალი, რომე-
 ლი აღიღო ცოლისა თანა, ღ ვერეთვე ვეცხლი რომელი, მოიღო
 ღავალისაგან ეოველიჲე მოხმულ არიან ზ ღ მიუთხრა მშობელთა თჳს- ით
 თა ეოველნი კეთილ მოქმედებანი ღუთისანი რომელი უეო მას ცითა
 წარმეყანებელითა მის ზ სოლო მოვიდენ ახიორ ღ ნავაჲ მენი დისა კ
 ტობისანი, იხარებდეს ტობიას მიმართ, ღ იშვებდეს სოვად მის
 თანა ეოველთა თჳს კეთილთა რომელი უეო მას ღმერთმან ზ კა
 ღ შემდგომად შჳდ დღე ღხინობდეს ეოველნი სიხარულითა დიდ-
 თა ღ იშჳბდეს.

თ ა ვ ი ი ბ.

მეშინ მოუწოდა ტობია მესა თჳსსა ღ ჳრქჳ მას: რაჲ ძალგუც ა
 მიცემად კაცისა ამის წმიდისა, რომელი წარმოვიდა შენ თანა ზ
 მიუეო ტობია ღ ჳრქჳ მამასა თჳსსა: მამაო ვითარი სასყიდელი ბ
 მივსცეთ მას, ანუ რაჲ ღირსი ძალგუც ეოფად კეთილის მოქმედ-
 ბისა მისისა ზ მე წარმიყვანა, ღ კუზლად მომიყვანა ცოცხლებით, ბ
 ვეცხლი ღავალისაგან მან მოიღო, ღ ცოლი მან შემერთო, ღ ეშმაკი
 მისგან მან განდევნა, სიხარული მშობელთა მისი მან ეო, ღ შთა-
 ნთქმისაგან თეგზასა მიყნა მე, ღ შენ თჳლანი მან აღვიხილნა,
 რომელ სედაჲ ნათელსა ცისასა, ღ ეოვლითა კეთილითა მით აღ-
 ვივსენით, ღ რაჲ ძალგუც ღირსი მიგებად მისა ზ არამედ გევე- დ
 დრები შენ მამაო ჩემო რათა ევედრო მას უკეთუ სათრო მისა
 იყოს, რათა მიიღოს თჳსად ნახევარი ეოვლისაგან რომელნი მო-
 ღებულ არიან ზ ღ მოუწოდეს მას მამამან ღ შემან, ღ განიყვანეს მ
 იგი ცალკერმ, ღ იწეეს ვედრებად მისა, რათა აღიღოს ნახევარი
 ეოვლისაგან მოღებულთა ზ სოლო მან მიუეო მათ, ღ საიდუმ- მ
 ლოთ ჳრქჳ: აქებდით უფალსა ღმეთსა ცათასა, ღ წინამე ეოველთა
 ცხოველთა აღიარებდით მას, რამეთუ ეო თქჳსნი თანა წყალობა
 თჳსი ზ რამეთუ საიდუმლოსა მეფისასა დაცვად კეთილ არს, სო- ს
 ლო საქმენი ღუთისანი განცხადებად ღ აღსრულებად ჳტიოისან
 არს ზ კეთილ არს ლოცვა მარსუთურთ ღ ქჳსლის საქმით უფროს, ტ
 ვიდრე საუნჯისა ოქროსა შეკრებად ზ რამეთუ მოწყალეებანი სიკჳ- თ

დილისაგან იცხნის, ხოლო ესე ღ ცოდვათა განსწმედს, ღ ჰყოფს
 ზოვნასა მოწყალებისა ღ საუკუნეთა ცხოვრებასა ზ ღ რომელმან
 ეოს ცოდვა, ღ უსჯულოება, მტერ არიან სულისა თვისისა ზ ამის-
 თვის გამოგიცხადებ თქუენ ჰეშმარიტსა, ღ არა დაფურავ თქუენგან
 სიადუშლოსა სიტყუათა ზ ოდეს ილოცევდით თანა ცრემლითა, ღ
 დაჰფლავდით მკუდართა, ღ განუტევე სადილი შენი, მკუდარი და-
 ძალე დღეთა შინა სახლთა შენთა, ღ ღამე დაჰფალ ივინი, მე მი-
 ვიდე ლოცვისა შენისა უფლისა ღუთისა ზ ღ ვინათგან შესაწენა-
 რებელ იყო ესე წინაშე ღუთისა ამისთვის სათნო იყო მისა, რათა
 განცდით განცადოს შენ ზ ღ აწ მომაველინა მე უფალმან, რათა
 განკურნო შენ, ღ სარა ცოლი მისა შენისა ეშმაკისაგან ვიჯნა ზ
 რამეთუ მე ვარ რაფაილ ანგელოზი, ერთი ძვლთაგანი წინა
 მდგომარეთა წინაშე უფლისა ზ ხოლო ოდეს ესე ესმათ. განჰკრ-
 თეს ღ შეძრწუნებულნი დაეცნეს ქუენასა ზედა ზირქვე ზ ხოლო
 ჰკრქუა მათ ანგელოზმან: მძვლობაჲ თქუენდა, ღ ნუგეშინით ზ
 რამეთუ ოდეს ვივაჲ თქუენთანა, ნებითა ღუთისათა ვივაჲ: აქებდით
 მას ღ აკურთხევდით ზ რამეთუ ხედვიდით თქუენ ვითარმედ თქუენ
 თანა ვკამე ღ ვსუ, არამედ მე საკმელი ღ სასმელი უხილავისა,
 რომელი კაცთაგან სილვისა ეოფად არ ძალუც ვკმარობ ზ ჯამი
 უკუენ არს რათა მივიქცე მისა მიმართ რომელმან მომაველინა მე,
 ხოლო თქუენ აკურთხევდით ღმერთსა, ღ მიუთხრობდით ეოველსა
 საკურველებასა მისსა ზ ოდეს ამას იტყოდა, უჩინო იქმნა წი-
 ნაშე თუაღთა მათთა, ღ მერმელა იგი სილვად ვერ შეუძლეს ზ მა-
 შინ დაეცნეს ზირთა ზედა სამ ჯამ, აკურთხევდეს ღმერთსა, ღ აღდგეს
 ღ აღუარებდეს ეოველსა საკურველებასა მისსა.

თ ა ვ ი ი ბ.

ხოლო აღახუნა ტობია მოხუცებული ბაჲე თვისი, აკურთხა
 ღმერთი ღ თქუა: დიდ ხარ უფალო უკუნისამდე, ღ ეოველსა შორის
 საუკუნესა სუფუვისა შენისასა ზ რამეთუ ¹⁾ შენ სწულავ ღ ჰკურნებ,
 მთაივანებ ჯოჯოხეთად ღ აღმოივანებ ღ არა არს რომელი განე-

¹⁾ ე მოხ ლბ. ა მეფეთა ბ. სიბრძ. ივ.

რეს კელთავან შენთა ზ აუვარებდით უფალსა ძენი ისრაელისანი, კ
 დ წინაშე წარმართთა აქებდით მას ზ რამეთუ ამისთვის განკაბნივნა დ
 თქვენ, წარმართთა შორის რომელნი არა იცნობენ მას რათა მიუ-
 თხრობდეთ საკურველებასა მისსა. დ რათა ასწავებდით უწებად მი-
 სსა რამეთუ არა არს სხვაჲ ღმერთი ყოვლის მწერობელი თუნიერ ე
 მისსა ზ მან გუქსწავლა ჩვენ უსჯულოებათა თვს ჩვენთა, დ მან უ
 გვკსნეს ჩვენ მოწყალებისა თვისისათვის ზ მოხედეთ უგულ, რომელი კ
 ეო ჩვენ თანა, დ შიძითა დ მწოლითა აღიარებდით მას:
 ხოლო მეუფესა საუკუნეთასა მიუთხრობდით საქმეთა შინა თქვენ-
 თა ზ ხოლო მე ქვტყანასა შინა წარმოტყუტყველისა ჩემისასა ს
 აღვიარებდეთ მას, რამეთუ აჩვენა დიდებულებაჲ თვისი ერთა შინა ლ
 ცოდვილთა ზ ამისთვის მოიქეცით ცოდვილნი, დ ეავთ სიძარტლეთ წ
 წინაშე უფლისა, გრწმენით რამეთუ ეოს თქვენ თანა წყალობა თ, ი
 თვისი ზ ხოლო მე დ სული ჩემი მას შინა ვიძუტბდეთ ზ აკურ-
 თხევდით უფალსა ყოველნი რჩეულნი მისნი, ეავთ დღეს შუტბაჲ. ი
 დ აღუვარებდით მას ზ იერუსალიმ ქალაქო ღმთისსაო. განგწავლა ი
 შენ უფალმან საქმეთა შინა კელთა შენთასა ზ აღიარებდეთ უფალსა ი
 ღმერთსა კეთილთა შინა შენთა. დ აკურთხეთ ღმერთი საუკუნე-
 თა, რათა აღაშენოს შენ შორის კუბლად საყოფელი თვისი. დ მო-
 ევანოს შენდამო ყოველნი ტუტნი, დ იხარებდეთ ყოველსა შორის ი
 უკუნითი უკუნისამდე ზ ნათლითა ყოვლად ბრწეინვალითა განბრწ- ი
 ეინდი. დ ყოველნი კოდენი ქვტყანისანი თაყვანისცემდენ შენ ზ ი
 წარმართნი შორით შენდამო მოვიდენ, დ ძღუტნთა მტურთველნი ი
 თაყვანისცემდენ შენ შორის უფალსა ღმერთსა, დ ქვტყანა შენი ჭე- ი
 შმარიტებასა შინა ქენებად იეოს ზ რამეთუ სახელი დიდი იწოდოს ი
 შენ შორის ზ წყეულ იეონ შეურაცხის მყოფელნი შენნი, დ დას- ი
 ჯილ იქმნეს ყოველნი გიცხველნი შენნი: ხოლო კურთხეულ იეონ ი
 აღმაშენებელნი შენნი ზ ხოლო შენ იძუტბდი მეთა შორის შენთა, ი
 რამეთუ ყოველნი იკურთხენ დ შეკრბენ უფლისა მიძარტ ზ ნეტარ ი
 არიან ყოველნი მოყვარენი შენნი, დ იხარებდენ შენთანა მძუდობი- ი
 წა თვის ზ სული ჩემი რათა აკურთხევდი უფალსა: რამეთუ განა- ი

თავისუფლად იერუსალიმ ქალაქი თუნი უოვლისაგან ჰირისა მისისა
 უფალმან ღმერთმან ჩუწმან * ნეტარ ვყო უკეთუ იუჟნენ ნებტ-
 ნი თესლისა ჩემისა, რათა იხილოს დიდებაჲ იერუსალიმისა *
 ბჰენი იერუსალიმისა. საზაფრონისაგან ზე სამარაგდოსა აღეშენეს,
 ზე უოველნი ზღუდენი მისნი ვარემოს ქვისაგან უწმიდესისა * ზე
 ფოლოცნი მისნი ქვისაგან მარმარილოსა მოფენილნი, ზე მებო-
 შირნი მისნი უვალბდენ: ალილუდასა * კურთხეულ არს უფალი
 ღმერთი რომელმან აღამაღლნა იგი, ზე რათა იყვენ სუფუკა მისი
 მას ზედა, უკუნითი უკუნისამდე ამინ.

თ ა ვ ი ი ჲ .

და დაესრულა სიტყვანი ტობიასნი. ხოლო შემდგომად მოღე-
 ბისა ხედვისა სცხოვრა ტობია წელნი ორმოცდა ორნი, ზე იხილნა
 მენი შვილის შვილთა თუთა * ზე აღესრულა წელთა, ას ზე ორი-
 სსა. ზე დამარხულ იქმნა ზატიოსან ნინევსა შინა ქალაქსა * რამეთუ
 ორმოცდა ათექმეტა წელთა სახედავითა თვალთათა მოკლებულ
 დ იქმნა, ზე მესამოცესა წელსა შინა კუბალად მოიღო * ხოლო სხვა-
 სა წელსა ცხოვრებისა თუისისა სინარულსა შინა ეგო, ზე თანა
 კეთილითა მოსწრაფებითა შიშითა ღუთისათა, აღესრულნა მშჯღო-
 ბით * ხოლო ვამსა შინა სიკუდილისა თუისისა მოუწოდა თავი-
 სად მიმართ ტობიაჲ მესა თუისსა, ზე მჯღთა ჭაბუკთა მისა მისისა
 შვილის შვილთა, თუისათა ზე ჰრქუა მათ * ახლოს ვარ წარწყმედასა
 ნინევსასა, რამეთუ არა წარვიდეს სიტუა უფლისა, ზე მმანი ჩუწნ-
 ნი განთესილნი ქუჭყანისაგან ისრაილისა, მიიქვენ მას შინა * ზე
 უოველნი მოსრებულნი ქუჭყანისა მისისა აღავსნეს, ზე სახლნი ღუ-
 თისა მომწუარნი მას შინა, კვალად აღეშენოს. ზე მუნ მიიქცნენ უოველ-
 ნი მოშიშნი ღუთისანი * ზე დაუტევონ წარმართთა კერანი თუისნი, ზე
 მოვიდნენ იერუსალიმს შინა, ზე იშვებდენ მას შინა * ზე იხარებდენ
 მათ შორის უოველნი მეფენი ქუჭყანისანი, თავუანის-მცემელნი ღუ-
 თისა ისრაილისა * ამისთუს ისმინეთ ძენო ჩემო მამისა თქუწნი-
 სსა. მსახურეთ უფალსა ღმერთსა ჰემმარტებასა შინა, ზე წადიერებით
 ეძიებდეთ, რათა ჰყოფდეთ რომელი სათნო მისა არიან * ზე

ქეთა თქუწნთა უბრძანებდეთ, რათა ჰყოფდენ სიძარტლესა და
 ქუჭლის საქმესა. მომკესნებელნი ღუთისა. და რათა აკურთხე-
 დენ მას უოველსა შინა ჟამსა ჰეშმარტებით და უოველითა ძალითა
 თვისითა ❖ აწ უკუჭ მენო ისმინეთ ჩემი, და ნუ იყოფებით აქა: იბ
 არამედ რომელსაცა დღესა დაძარხოთ დედა თუნი ჩემ თანა ერთსა
 შინა საფლავსა, მეუსეულად განემსადენით, რათა განსჯდეთ
 ამიერ ❖ სოლო ვხედავ რამეთუ უსჯულოებანი მისი აღსასრულსა იგ
 მიეცეს მას ❖ სოლო იუო შემდგომად მიცვალებიან დედისა თუნი იდ
 სა, ტობია განვიდა ნინევისაგან ცოლითა თვისითა, და მითა და მის
 მითა და მიიქცა სიმაძრისა მიძარტ თვისისა ❖ და ზოგნა იგინი ცოც- იუ
 ხალ და მრთელი სიბერესა შინა კეთილსა, და ზრუნვისა მათ თუნი
 მქონებელმან, თუთ დაფლნა იგინი, და უოველი სამკუდრებელი რა-
 დუილისა მოიღო, და იხილა მესუთე ტომი მის ქეთა თუსთა ❖
 და აღესრულა წლისა ოთხმოცდა ათცხრამეტისა შიშსა შინა თუსსა იგ
 და სინარულითა დაჰფლვიდენ მას ❖ სოლო უოველნი ტომნი მისი იბ
 და უოველი ნათესავი მისი კეთილსა შინა სიცოცხლესა, და წმიდა-
 სა შინა ცსოვრებასა ეგო, ეგრეთ სათნო ეუო ღმერთსა, ვითარცა
 და კაცთა, და უოველთა მკუდრთა ქუჭუნანასა ზედა და ისმინა ზირველ
 ვიდრეღა სიკუდილად მისა, დაფლვისა ნინევის, რომელი წარტყვენა
 ნაბუქოდონოსორ და ასნირ, და განისარა ზირველ სიკუდილისა
 ნინევისათუნი.

დაესრულა წიგნი ტობიასი, და აქვს თავსა შორის თვისსა თავი იდ.

წიგნი ივლითისა

თ ა ვ ი ა.

ჯოფაქსად უკუჭ მეფემან მიდთამან დაიმორჩილა მრავალნი ნა-
 თესავნი ქუჭმე სამეფოსა თუსსა, და ამან აღაშენა ქალაქი ძლიერი

ბ ფრიად, რომელსა უწოდა ეკვაფანის ❖ ქვითგან ოთხეუთხედთა ზ
 თლილთა, ქმნა ზღუდენი მისნი სიმაღლეჲდ წერთა ოცდაათი, ზ სივ-
 გ რცე წერთა სამეოცდაათი, ხოლო გოდოლნი მისნი დაადგინნა სი-
 კ მაღლით, წერთა ასი ❖ ხოლო ოთხ კუთხედი ქმნა მათ შორის,
 ხოლო განრთხმა მათი ადგილითი ადგილადმდე, ოცნი ხარისხნი
 დ ფრცთა ხოლო დაადგინნა ბჰენი მისნი სიმაღლისაებრ გოდოლ-
 ე ზ ზ კანდიდნა ვითარცა ძლიერნი ძალსა შინა მკედარნი თუსნი,
 ე ზ დიდებულობასა შინა ეტლოხსანთა თუსთა ❖ ათორმეტსა წელ-
 ვ სა შინა მეფობისა მისისასა, ნაბუქოდონოსორ მეფე ბაბილონისა,
 ხ რომელი მეფობდა ნინევს ქალაქსა დიდსა, ჰბრძოდა წინა აღმდგომ
 ს არტაქსარს ❖ ზ კარე განვიდა მისა, ველსა ზედა დიდსა, რომელსა
 ს ეწოდების რაღაჲ, მდინარესა თანა ეგფრათისასა, ზ ტიგრისა, ზ
 ს იადასონისა ველსა ზედა, იერიხოს მეფე იელიკორისა ❖ მაშინ
 ამაღლდა მეფობა ნაბუქოდონოსორისა, ზ გული მისი ამაღლდა
 ფრიად, ზ წარავლინნა ეოველთა მიმართ, რომელნი მკუდრობდეს
 ტ კილიკიასა შინა, ზ დამასკოსა შინა, ზ ლიბანსა ❖ ზ ანილივანს,
 ზ წარმართთა მიმართ, რომელ არიან კარმელსა, ზ კედრსა, ზ
 თ მკუდრთა მიმართ გალილეასათა ველსა ზედა დიდსა ესდრელონისა-
 ს ❖ ზ ეოველთა მიმართ რომელნი იუვენენ სამარიასა ზ წიად
 კერძო იორდანესა, ვიდრე იერუსალიმადმდე, ზ ეოველსა ქუჭუანასა
 ი იესეიურსა, ვიდრე მოსლავად სსღვრადმდე ეთიოპისასა ❖ ამით მი-
 ი მართ ეოველთა წარავლინნა მოციქულნი ნაბუქოდონოსორ მეფემან
 ია ასურეთისამან ❖ რომელნი ეოველნი ერთსულ წინააღმდგომ იტ-
 იბ ეოდეს, ზ განუტევეს იგინი უქმნი, ზ უზატოდ განავდეს ❖ მაშინ
 განურისხნა ნაბუქოდონოსორ მეფე ეოველსა ზედა ქუჭუანასა იმათ
 დაიფიცა საუდართა ზ მეფობათა მისთა, რათა შური აგოს ეოველ-
 თა ადგილთა მათთა.

თ ა ვ ი ბ

ს წელსა მეთსამეტესა მეფობისა ნაბუქოდონოსორ მეფისასა,
 მოცდაორესა დღესა თუსა ჰირველისასა, იყო სიტყუაჲ სახლსა
 შინა ნაბუქოდონოსორ მეფისა ასურეთისასა, რათა შური აგოს ❖

ღ მოუწოდა ეოველთა უსუცესთა, ღ მკედართ მთავართა ღ რჩეულ-
 თა თუსთა, ღ ჰქონდა მათ თანა საიდუმლო ზრასეა თუსი ზ ღ
 მიუთხრა განზრახვანი თუსნი მათ შორის ეოჟად, რათა დაიმორჩი-
 ლნეს ეოველი ქრისტეანა სამეფოსა თუსსა ზ ღ თქმული სათნოა
 უნდათ ეოველთა. ღ მოუწოდა ნაბუქოდონოსორ მეფემან ოლომ-
 ფრეს უსუცესს მკედართა თუსსა, ღ ჰქრქუა მას ზ განვედ ეოველსა
 ზედა სამეფოსა დასავლეთისასა, ღ ჰბრძოდე უფროსად ამათ, რო-
 ძელთა შეურაცხვეკს ბრძანება ჩემი ზ რათა ნუ რიდებს თუაღნი
 მენნი ნუცა ერთსა სამეფოსა, ღ ეოველნი ქალაქნი მტკიცენი, რა-
 თა დაიმორჩილენ მე ზ მაშინ ოლომფრე მოუწოდა მკედართ მთა-
 ვართა, ღ წარჩინებულთა ერთა ძლიერთა ასურეთისათა. ღ აღზა-
 სნა კაცნი მენნი ბრძოლისა მიძართ, ვითარცა უბრძანა მას მეფე-
 მან, ასოცი ათასი ქრტითი ბრძოლათა, ღ ცხენოსანი მოისარნი
 ათორმეტე ათასი ზ ღ უბრძანა წინა განსლვად ეოველსა მკედრო-
 ბასა სიმრავლესა შინა ურიცხვთა აქლემთა, ღ ამათ თანა რომელი-
 ცა კმა ეოჟოდ მკედართა სიმრავლესა, ღ ვართა ღ სამწესოთა ღ
 ცსოვართა, რომელთა არა ეოა რიცხვ ზ იჟელი ეოველთაგან
 ასურისათა განსლვასა შინა თუსსა, განძადებად უბრძანა ზ სო-
 ლო ოქრო, ღ ვეცხლი, სახლისაგან მეფისა აღიღო მის-
 თანა მრავალი ფრიად ზ ღ განვიდა იგი, ღ ეოველი მკედრობა
 ეტლებითა, ღ ცხენებითა, ღ მოისრითა, რომელ დაფარეს ზირი
 ქრისტეანისა, ვითარცა მკალთა ზ სოლო ოდეს მოვიდა საზღვარსა
 ასურეთისასა, შოვიდა დიდთა მიძართ მითათა ანღისა, რომელ
 არიან მარცხენით კილიკიისა ღ შვიდა ეოველსა ქალაქსა შინა მათ-
 თა, ღ მოიცვა ეოველნი სიმტკიცენი ზ სოლო დაარღვუნა ქალაქი
 მელოფით მდიდარი ფრიად, ღ წარსტეუტნა ეოველნი ძენი ფარსი-
 სნი, ღ ძენი ისმაელისნი, რომელნი იუჟნეს წინაშე ზირსა უდაბო-
 სასა, ღ სამსრით მიძართ ქრტეანისა სელოფინისა ზ ღ განვლო
 ევფრათი. ღ მოვიდა შუა მდინარეს შინა, ღ შემუსრნა ეოველნი ქა-
 ლაქნი დიდნი, რომელნი იუჟნეს მუნ, ნაღურევისაგან მამბრევისა.
 ვიდრე მოვიდა ზღუად ზ ღ მოიცვა საზღვარი მისი კილიკითგან,

ბ
 გ
 დ
 ე
 ვ
 ზ
 ტ
 თ
 ი
 ია
 იბ
 იგ
 იდ
 იე

ვიდრე სახლვარადმე იაფეთისათა, რომელ არიან სამხრისა მი-
 იკ მართ ❖ ხოლო გამოიყვანნა ყოველნი შენი მადიამისნი, ღ წარს-
 იხ ტუქტნა ყოველი სიმიდრე მათი. ხოლო ყოველნი წინა აღმდგომნი
 იწ მისნი მოსრნა მსხვლითა ❖ ღ შემდგომად ამისა მოვიდა ველსა
 ღ და დამასკოსასა დღესა შინა მკისასა, ღ მოწუნა ყოველნი თესლ-
 ნი, ხოლო ყოველნი ხენი, ღ ვენაგნი უბრძანა გარდაკაფად ❖ ღ
 დაეცა შიში მისი ყოველთა ზედა მკვდრთა ქუჭყანასა.

თ ა ვ ი ზ.

მაშინ წარვსაგნნა მოციქულნი თუხნი ყოველთაგან ქალაქთა,
 ღ კერძოთა მეფენი, ღ მთავარნი, სურისნი ღ შუა მდინარისანი, ღ
 ბ სური სოვალ, ღ ლივი, ღ კილიკისნი, რომელნი გამოვიდეს
 ბ ოლომფრეს მიმართ ეტეოდეს ❖ რათა აცხრევენ რისხვად შენი ჩუტნ
 ზედა. რამეთუ უმჯობეს არს, რათა ცხოველნი რომელ არიან ვმსა-
 ბ სურებდეთ დიდსა მეფესა ნაბუქოდონოსორს, ღ კელქუტით შენდა
 ვიუქნეთ, ვიდრელა მოვსწუდეთ მონატებთა ჩუტნთა თანა დაუმორ-
 ბ ჩილებელნი ❖ ყოველი ქალაქი ჩუტნი, ღ ყოველი სამწერობელო
 ყოველნი ქალაქნი ღ ბორცუნი, ღ ველნი, ღ სამწყსო კართა ღ
 ცხოვართა, ღ თხათა, ხოლო ცხენნი, ღ აქლემთა ღ ყოველი სიმ-
 დიდრენი ჩუტნნი ღ სახლის წულნი წინაშე შენსა არიან ❖ რათა
 ე იუქნენ ყოველნი ჩუტნნი მსჯავრისა ებრ შენისა ❖ ეგრეთვე ჩუტნ-
 ვ ცა, ღ ბენი ჩუტნნი მონანი შენი ვართ ❖ მოვედ ჩუტნდამო უფა-
 ლო მძვდობით, ღ გუფლობდი ჩუტნ მონებად ვითარცა სათნო
 ზ შენი არს ❖ მაშინ აღვიდა მთად ეტლებითა ძალითა დიდითა. ღ
 მოიცვა ყოველი ქალაქი, ღ ყოველნი მკვდრნი ქუჭყანასა ზედა ❖
 ც ხოლო ყოველისაგან ქალაქისა აღიღო თავისა თუხისა შემწენი კა-
 თ ცნი ძლიერნი, ღ რჩეულნი ბრძოლისა მიმართ ❖ ხოლო ესეოდენ
 თ შიში ამისი დაეცა ქუჭყანასა ზედა რამეთუ ყოველთა ქალაქთა მკვ-
 ი დრნი უხუცესნი ღ ჰატოისანი ერთბამად მოქალაქეთა თანა გამოვი-
 ი დოდეს, მიგებებად მისა გზასა ზედა ❖ შეიწუნარებდეს მას კვრკვ-
 ი ნებითა, ღ თანა სანთლებითა, უგალობდეს ღ იმუტბდეს ებნითა ღ
 იხ საუჯრითა ❖ გარნა ღ ამის მეოფელთა, მრისხანება გულისა მისი

სა და მსუღღებად არა ძალეღვათ ❖ რამეთუ ქალაქნიცა მათნი დაარ- იბ
 ღვივა ზე მადნარნი მათნი სალოცველნი მოჰკაფუნა ❖ რამეთუ აძც- იტ
 ნო მას ნაბუქოდონოსორ მეფემს, რათა ვოველნი დემონი ქუჭყა-
 ნისანი მოსპოს გარნა რათა იგი თუთ ერთი იწოდოს ღუთად, მთ-
 გან თემთა რომელი ოლომფრესა ძალსა დაემორჩილნეს ❖ ხოლო იდ
 გარემოვლო სური სოვლასისა, ზე ვოველისა ანამისა, ზე ვოველი
 შუამდინარისა მოვიდა იღუპელთა მიმართ ქუჭყანასა შინა გაბაო-
 ნელთასა ❖ ზე წარსტყუწნა ქალაქნი მათნი, ზე გეო მუნ ოცდა ათ იე
 დღე, რომელთა შინა შეერებად ბრძანა ვოველთა მეკადრთა ძალ-
 თა თუსთა.

თ ა ვ ი ლ

გაშინ ესმათ ესე მეთა ისრაელისათა, რომელნი მეკადრობდეს ა
 ქუჭყანასა შინა, იუდასასა რაოდენი უქმნა ოლომფერესთა, მეკადრთ
 მთავარმან ნაბუქოდონოსორის მეფისა ასურეთისა, ვითარ წარტ-
 ყუწნა ვოველნი წმიდანი მათნი, ზე მისცა ივინი წარსაწუქედელად, ბ
 შეშინდეს ფრიად ზირისაგან მისისა ❖ ძრწოლა, ზე განცუფრება
 დაეცათ მათ ზედა, რათა არა ივივე უქმნეს იერუსალიმსა, ზე ტამარ-
 სა უფლისასა: რომელი უქმნა სსუათა ქალაქთა, ზე ბომონთა მათ-
 თა ❖ ზე წარავლინეს შემდგომად, ვოველსა სამარისა გარემოჯს ბ
 ვიდრე იერიქოდმდე, ზე მოიცვეს ვოველნი წუჭწრნი მთათანი ❖ ზე
 ზღუდითა მოზღუდნეს აგარაკნი თუსნი ზე შეერიბა იფელი განმზადე-
 ბად ბრძოლისა ზედა ❖ ხოლო მღღელმან დიდმან ელიაკიმ მის- მ
 წერა ვოველთა მიმართ, რომელნი იყუნეს სწორ, ესდრელონისა,
 რომელ არს წინაშე ველისა დიდისა მახლობელ დოთაიძისა, ზე ვო-
 ველთა რომელთა გზისა განსლვის ეოფად ძალეღვათ ❖ რათა მოი- მ
 ცვან აღსავალი, მათთა, რომლითა გზითა შესძლებდენ ეოფად იე-
 რუსალიძისა მიმართ, ზე რათა მუნ სცვიდენ სადაცა იწრო გზისა
 ეოფად ძალეღვასთ, შორის მთისა ❖ ზე ქმნეს მეთა ისრაელისათა, ზ
 ვითარცა უბრძანა მათ მღღელმან დიდმან უფლისაჲმან ელიაკიმ ❖ ზე
 მოუწოდა ვოველსა თემსა უფლისა, რომელი სსლეს იერუსალიმს
 მიმართ ღუთისა ზე სადგომელსა ზედა დიდსა, ზე დაღად ჰყო ეო-

ველმან კაცმან ისრაილმან ღუთისა მიმართ ვედრებანი დიდნი, ღ
 დამდაბლდეს სულითა თუსითა მარხუათა შინა. ღ ვედრებათა, თუთ,
 თ ღ ცოლნი მათნი ზ ღ შეიმოსნენ მამითა, ღ ჩხვლნი თუსნი დას-
 ხნეს მიწასა ზედა წინაშე ზირსა ტამრისა უფლისასა, ღ საკურთხე-
 ი ველი უფლისა დაბურეს მამითა ზ ღ ხადეს უფლისა მიმართ ღუთი-
 სსა ისრაელისა ერთ სულობით, რათა არა მისცეს ტუჭედ ჩხვლნი
 მათნი, ღ ცოლნი მათნი განსაუოფელად, ღ ქალაქნი მათნი მოსაო-
 ხრებელად, ღ სიწმიდენი მათნი შესაგინებელად, რათა არა იუწენ
 ია სიხარულად საუჭედრელად წარმართთა ზ მამინ ელიაკიმ მდღელი
 უფლისა დიდისა კარე მოვლიდა უოველსა ერსა ისრაელისასა, ღ
 ბ ეტუოდა მათ ღ ჰრქუა ზ უწუოდით რამეთუ ისმინოს უფალმან
 ღმერთმან ლოცვისა თქუჭნისა, უკეთუ საჰმარებელით ეგნეთ, მარ-
 იკ ზეათა შინა. ღ ვედრებათა შინა წინაშე უფლისა ზ ღ შოიხსენებდეთ
 მოსესა მონისა უფლისა, რომელი ერი ამაღლეკისა ესეგვა ძალსა
 ზედა თუსსა, ღ შეძლებასა ზედა თუსსა, ღ მბრძოლთა ზედა თუსთა.
 ღ ფართა ზედა თუსთა ღ ეტლთა ზედა თუსთა ღ მკედრობათა ზედა
 თუსთა არა რკინითა განეწუობოდ, არამედ ლოცვითა წმიდითა
 იღ თუსითა მკედრებელი ერეოდა ზ ეგრეთ იუწენ უოველნი მტერნი
 ისრაელისა, უკეთუ ეგნეთ მათ საქმეთა შინა, რომელი იწუოთ ზ
 იუ შემდგომად ამის უუჭ მის უწეებისა, ვედრებასა შინა უფლისსა,
 იუ ეგნეს წინაშე ზირსა უფლისასა ზ ეგრეთვე იკინიცა, რომელი უო-
 ვლად დასაწუჭლსა შესწირვიდეს უფალსა ღმერთსა, შემოსილნი მამ-
 ითა შესწირვიდეს მსხუჭრზლსა უფლისასა, ღ დაისმიდეს ნაცარსა
 იხ თავსა ზედა თუსთა ზ ღ უოვლითა გულითა თუსითა უოველნი, ევე-
 დრებოდეს უფალსა ღმერთსა, რათა მოხედოს კეთილად ერსა თუს-
 სსა ისრაელსა.

თ ა ვ ი ა

ს **ს**ჯოლო მიუთხრეს ოლომფრეს მკედართ უხუცესს ასურეთისსა,
 რამეთუ მენი ისრაელისანი განემზადნეს ბრძოლად, ღ მთასა ზედა
 გზანი მოცკეს. ღ გულის წურომითა ფრიად განრისხდა, რისხუ-
 ბ სსა შინა დიდსა ზ ღ მოუწოდა უოველთა მთავართა მოაბისათა, ღ

მკედართ მთავართა ამონელთასა ღ უოველთა მთავართა ზღვს კიდი-
სათა, ღ ჭრქუა მათ ზ მარქუთ მე, ვინ არს ერი ესე, რომელნი
მთათა მოიცვენ, ანუ ვინა, ღ ვითარნი, ღ რაოდენი არიან ქალაქნი
მათნი ღ ვითარი არს ძალი მათი; ანუ რამე არს სიმრავლე მათი,
ანუ ვინ მეფე მკედრობს მათ ზ ღ რომლისათუს უფროს უოველთა,
რომელნი მკედრობენ აღმოსავლთასა ზედა ამას, უფროს გაანზარ-
ტავენს ჩუწნ ზედა, ღ არა გამოვიდეს მოკებებად ჩუწნდა, რათა
შეკვწინარენ ჩუწნ მშუდობით ზ მამინ ასიროგ მკედართ მთავარ-
ძან უოველთა მეთა ამონისთა მიუგეს, ღ ჭრქუწს: უკეთუ გნებავს
სმენად, უფალო ჩუწნო: ვთქუათ ჭეშმარიტი წინაშე ზენსა, ერთა
მათთუს რომელნი მთასა ზედა მკედრობენ. ღ არა: აღმოვიდეს სი-
ტეუა ცრუმ ჰირისაგან ჩუწნისა ზ ერნი ესენი ტომისაგან ქალდე-
ველთასა არიან ზ აქისა ჰირველ შუამდინარესა. შინა მკედრობდეს,
ვინათგან არა სთნდათ შედგომად ღმერთთა მამათა თუსთა რომელი
მკედრობდეს ქუწყანასა შინა ქალდეველთასა ზ დაუტევენს უკუწ-
რჯული, მამათა თუსთა, რომელი წინაშე მრავალთა ღმერთთა იქ-
ნეს, ერთსა ღმერთსა ზეცათასა ჰატვისცემდეს. რომელმან უბრძანა
მათ რათა განვიდენ მუნითგან, ღ დაემკედრენ ქარანს შინა ზ ხო-
ლო ოდეს იქმნა სიემილი უოველსა მას ქუწყანასა, ღ წარვიდენ
ეკვპტეს: ღ მუნ ოთხასთა წელთა შინა ეგრეთ, განმრავლდეს, რამე-
თუ სიმრავლე მათი არა ძალედვათ, აღრიცხვისა უოყად ზ ხოლო
ოდეს დაამძიმებდა მათ მეფე ეკვპტისა მონებად, მენებასა შინა ქა-
ლაქათ თუსთა უეისაგან ღ ალიზითა, ღაღად ყუწს უფლისა მიმართ
ღუთისა თუსისა, ღ დასცა უოველი ქუწყანა ეკვპტისა წელულები-
თა ჰირად ჰირადითა ზ ხოლო ოდეს განსდევნეს იგინი მეკვპტელ-
თა თუსგან, ღ დასცხრა წელულება მათგან, ღ კუხლად მათი ინებეს
შეპურობა, ღ თუსისა მიმართ მონებისა მიქცეჲად ზ ლტოლვასა
მათსა ღმერთმან ცათამან ზღუა განაპო მუნ, რამეთუ იმიერ, ღ
ამიერ ღ წუალნი ვითარცა ზღუდენი დგეს. ხოლო იგინი ვიდოდეს
კებლად შორის ზღუასა ზ ხოლო ოდეს მას ადგილსა ზედა ეწი-
ნეს მათ ურიცხვ მკედარნი მეკვპტელთა, მუნ დაყარნა იგინი წუალ-

ბ
დ
ე
ვ
ს
ტ
თ
ი
ია
იბ
იგ

ოდ
იე
ივ
იხ
იჭ
იო
ი
იკ
იპ
იბ
ივ
იგ
იძ

მან, რამეთუ არა დამთა მათგანი არცა ერთი, რომელთაცა საქმენი
შემდგომთა მოთხრობად არს ზღოღეს განვიდეს ზღუასა მეწა-
ბულსა, შევიდეს უდაბნოსა შინა მთისა სინისასა, რომელსა შინა
ვერაოდეს კაცთა სავანობად შეეძლო, ანუ ძენი კაცთანი ოდეს მუნ
დაიძინებდეს ზღო მუნ წყარონი მწარენი დატკობილ იქმნეს მათდა
სტმად, ზღო ორძეოცთა წელთა გამო საჭმელი ზეცით აქუნდათ ზღო
ოდეს სადაცა ვიდოდეს უმძულდ ისროთ, ზღო უფარგრძლოთ ღმერთი
მათი ჰბრძოდა მათ წილ ზღო სძლევედეს ზღო ზღო არა იყო წინა აღმდგო-
მნი ერთა ამათ, თჯნიერ ოდეს განემორებოდენ მსახურებისაგან
ღუთისა თჯისა ზღო ზღო ოდენ გზის თაუვანისცეს ღმერთთა უცხო-
თა, თჯნიერ ღუთისა თჯისა, მიცემულ იმეოფოდენ ტუჭობასა
შინა ზღო მსჯულთა ქუჭუ ზღო უჭუღრებასა ზღო ზღო ოდენ გზის შინან-
დეს, რამეთუ განემორენეს მსახურებისაგან უფლისა ღუთისა თჯისა
სა, მისცემდათ მათ ღმერთი ცათა ძლიერებასა ძლევისა შინა ზღო და-
სასრულსა ზღო მეფე ქანანელისა, ზღო იეგისასა, ზღო ფერეხელთა, ზღო
ქეტელთა, ზღო ეველთა ზღო ამორეველთა ზღო უოველთა ძლიერთა ესე-
ბონსა შინა მოერეოდეს ზღო ქუჭუანა მათი, ზღო ქალაქნი მათნი დაი-
პერენეს ზღო ვიდრემდეცა არა სცოდეს წინაშე ღუთისა მათისა, იქ-
მნეს მათთანა კეთილნი: რამეთუ ღმერთი მათი მოიძულებს უსჯუ-
ლოთა ზღო რამეთუ ზირველცა ამათ წელთა, ოდეს განემორენეს გზისა-
გან, რომელი მისცა მათ ღმერთმან, რომელ ვიდოდენ მას შინა,
მოსპობილ იქმნეს ლაშქრითა მრავალთაგან წარმართთა; ზღო მრ-
ვალნი მათგან ტუჭობასა შინა განუვანილ არიან ქუჭუანასა შინა
არა თჯსთა ზღო ხოლო არა არს ხანი დიდი მოიქცენეს უფლისა მი-
ძართ ღუთისა თჯისა: განთესვისაგან რომელ განბნეულ იუჭუნეს,
ღმეიერთნეს ერთობასა შინა, ზღო აღმოვიდეს მთასა ამას ზღო ეო-
ველნი, ზღო უჭაზად იპერობენ იერუსალემსა, სადაცა არიან მათი წმი-
და წმიდათა ზღო აწ უკუჭუ უფალო ჩემო: მოიძიენ, უკეთუ არს რამ-
მე უსჯულთა მათი წინაშე ღუთისა მათისა, მაშინ აღვიდეთ მათდა
მიძართ: რამეთუ მოცემით მოცცეს ივინთ ღმერთმან მათმან შენ, ზღო
იუჭუნენ დამორჩილებულ ქუჭუ უღელსა ძალისა შენისა ზღო ხოლო

უკეთუ არა სცოდეს ერთა ამათ წინაჲსე უფლისა ღმრთისა თჳსისა არ მალეგუცს ბრძოლად მათდა: ვინათგან უფალი ღმერთი მათი დაჰფარავს მათ, და ვიქმნეთ საუჭუჭდრელ ეოფლისა ქუჭუანისა და იქმნა ოდეს დასცხრა თქმად ახიორ სიტუჲათა ამათ, განრისხნეს ეოველნი დიდ შემძლენი ოლომფრესნი. და განისრახვიდეს მოკლავად მისა მეტუჭუჭლნი, ურთიერთისა მიმართ და ვინ არს ესე, რომელი იტუვს, რამეთუ ძეთა ისრაელისათა მალეუც წინა აღდგომად ძეფისა ნაბუქოდონოსორისა და მკედართა მისთა, კაცთა უსაჭურველთა და უძალათა და უსწავლელთა ბრძოლისათა და რათა სცნას უჭუჭ ახიორ, რამეთუ შესცთების ჩუჭნ ზედა. აღვიდეთ მთასა ზედა, და ოდეს წარმოეუჭანებულ იქმნენ ძლიერნი მათნი მაშინ იგიცა მათთანავე მახვლითა განგუჩრემულ იქმნეს და რათა ცნას ეოველთა წარმართთა, რამეთუ ნაბუქოდონოსორ არს ღმერთი ქუჭუანისა, და თჳნიერ მისსა არა არს სხუა.

ბპ
ბს
ბტ
კთ

თ ა ვ ი 3

ხოლო იყო ოდეს დასცხრა სიტუჲანი, განრისხნა ოლომფრე გულის წურომითა დიდითა ფრიად და თქუა ახიორის მიმართ და ვინათგან გვიწინასწარმეტუჭუჭლე ჩუჭნ და სთქუ, რამეთუ ერსა ისრაელსა დაიფარავს ღმერთი თჳსი. ძე რათა განუჭნო შენ. რამეთუ არა არს ღმერთი, გარნა ნაბუქოდონოსორ და ოდეს მოვსწუჭუჭდ მათ ეოველთა ვითარცა კაცსა ერთსა, მაშინ შენცა მათ თანა ასურელათა მახვლითა წარსწემდე, და ეოველი ისრაელი შენ თანა წარსწემდითა წარსწემდეს და და ცნა რამეთუ ნაბუქოდონოსორ უფალი არს ეოფლისა ქუჭუანისა, და მაშინ მახვლი მკედრისა ჩემისა განვლიდეს შორის გულისა შენსა, და განგუჭერილი დაეცე შორის მოწულულთა ერთა ისრაელთასა და არა აღდგე მისა მიმართ ვიდრემდის მოისპო მის თანა და ხოლო შენ უკეთუ წინასწარმეტუჭუჭლებასა შენსა ჰემძარიტ ეოფად ელი, არა შეიცვალოს ჰირი შენი, და ფერმივიდილობა რომელ სასე შენი იპყრობს, რათა განვიდეს შენგან, უკეთუ ჰეკონო რამეთუ სიტუჲანი ესე ჩემნი აღუსრულეებლად არა მალეუცთ და რათა ხოლო ცნა რამეთუ ერთბამად ესე მათ თანა გამოსცადო

ს
ბ
კ
დ
ე
პ

აჭა ამის ჟამიდან მათ ერთა დაემკობრე, რათა ოდეს ღირსად ჩე-
 მისა მასჯლისა სატანჯველსა მიიღებდენ. მაშინ შენცა ერთად შურის-
 გებისა ქუჭზე დაიღვა ❖ მაშინ უბრძანა ოლომფრე მონათა თუსთა,
 რათა წარიუვანონ ასიორ, ჭ შეიუვანონ იგი ქალაქსა შინა ბე-
 თილსა, ჭ მისცენ იგი კელთა მეთა ისრაელისათა ❖ ჭ წარიუვანეს
 იგი მონათა ოლომფრესთა, ჭ ვიდოდეს გამო ველისა, არამედ ოდეს
 მიიხსლნეს მათა მიძარტ, გამოვიდეს წინაშე მათსა მეშურდუ-
 ლენი ❖ ხოლო ივინი უკუიქცეს ადვილსა ზედა მთისასა, მიაკრ-
 ნეს ასიორ სესადმი კელითა ჭ ფერკითა, ჭ ეგრეთ შეკრული თო-
 კითა დაუტევეს იგი, ჭ მიიქცენ ზატრონისა მიძარტ თუსისა ❖
 ხოლო მენი ისრაელისანი გამოვიდეს ბეთილითგან, მოვიდეს მი-
 სსა მიძარტ, ჭ განკსნენეს იგი მიიუვანეს ბეთილსა შინა, ჭ დაადგი-
 ნეს იგი შორის ერისა, ჭკითხვიდეს: რაჟ არს საქმე ეკვი, რამეთუ
 შეკრული ასურელთა დაგიტევეს შენ ❖ მათ დღეთა შინა იუქნეს
 მუნ უხუცესნი. იოზია ძე მისოსა ტომისაგან სჯემონისა, ჭ სამა-
 რია, რომელსა ეწოდა დოფონილ ❖ შორის უქუჭ მოხუცებულთა
 ჭ შორის ყოველთა ერთა, ასიორ მიუთხრა ყოველი, რომელი იტ-
 ყოდა ოლომფრესაგან კითხულსა, ჭ ვითარ ერთა ოლომფრესთა
 ენებათ მის სიტყვასათჳს მოკლავა მისი ❖ ჭ ვითარ თუთ ოლომ-
 ფრე განურისხდა, ჭ ბრძანა ესე ამის მიზეზისათჳს მიცემად ერთა
 ისრაელთა, რათა ოდეს ემძლავროს მეთა ისრაელთა, მაშინ მეცა
 ასიორისი ზირად ზირადითა ბრძანოს წარწუქედა სატანჯველითა,
 ამისთჳს, რამეთუ ვარქუ, დმერთი ცათა შემწე მათდა არს ❖ ხო-
 ლო ოდეს ასიორ ყოველი ესე მიუთხრა, ყოველი ერი დაეცა ზირ-
 სსა ზედა, თაუვანისცეს უფალსა დმერთსა, ჭ სავროთოდ კოდებითა ჭ
 ტირილითა, ერთა სულობით ვედრებანი თუსნი უფლისა დუთისა
 კანჭუინეს, ჭ იტყოდეს ❖ უფალო დმერთო ცათაო, ჭ ქუჭუანი-
 საო, ისილე ამზარტავანება მათი, ჭ მოხედე სიმდაბლესა ზედა
 ჩუჭნსა ჭ ზირითა შენითა წმიდითა მოისილე, ჭ განაცხადე რა-
 მეთუ არა დაუტევებ მოსავთა შენ ზედა, ჭ დაამდაბლებ მსასოებელ-
 თა თავისსა ზედა, ჭ თუსისა ძალისა მადიდებელთა ❖ აღასრულეს

უკუტ ტირილი, ღ ვედრება რომელ ყოველ დღე ევედრებოდეს, აღ-
 მასრულებელთა ნუგეშინისცეს ასიროს, ღ ეტყოდეს ზღმერთან
 კამათა ჩუტნთამან, რომლისა ძალისა შენ ქადაგებულ ხარ, მან შენ მო-
 გაგოს ესე მოსაკებელი მოგაკოს, რათა შენ უფროს წარწყმედა მათი
 იხილნე ზ სოლო ოდეს უფალმან ღმერთმან ჩუტნმან მოგუტყეს ესე
 თავისუფლება მონათა თვსთა რათა იყოს ღ შენ თანა უფალი ღმე-
 რთი, ღ შორის ჩუტნსა, რათა ვითარცა სათნო შენდა იყოს გვრეთ
 თანა შენთა ყოველნი, არამედ ცხოვრებდე ჩუტნ თანა ზ მაშინ
 ოსია აღასრულა ზრახვა, შეიწყინარა იგი სახლსა შინა თუქსა, ღ
 უქმნა მას სერი დიდი ზ ღ თანა წოდებულთა ყოფილთა, ყოველ-
 თა მოხუცებულთა ერთბამად აღმასრულებელი მარხვათა განიმტკი-
 ცებდეს ზ ამისა შემდგომად კუბლად თანა მოწოდებულ იუტნეს ყო-
 ველნი ერნი, ღ ღამე ყოველ ევედრებოდეს ერთად, ღ ითხოვდეს
 შეწყვნასა უფლისა ღმთისაგან ისრაელისა.

იხ
 იტ
 ით
 ბ
 კა

თ ა ვ ი ზ.

სოლო ოლომფრე ამცნო მეორესა დღესა მეყდართა თვსთა,
 რათა განვიდენ წინამე ბეთილისა ზ სოლო იუტნენ ქუტნითნი
 შბრომლენი, ას სამოცდა ათი ათასი, ღ ცხენოსანნი თორმეტი ათა-
 სი გარეშე მათ კაცთა რომელი იზურობდეს ტუტნთა, ღ გამოყვანე-
 ბულ იუტნენ ყოველთაგან საზღვართა, ღ ქალაქთაგან ჭაბუკნი ყო-
 ველთა ყოველნი ზ ესენი განემზადნეს ერთბამად ბრომლისა მი-
 მართ წინამე მეთა ისრაილისათა, ღ მოვიდეს კერძოსა მათასა, ვიდ-
 რე წუტნრთადმდე, რომელი ხედავს დოთამიდს ადგილისაგან რო-
 მელსა იტუჯს ბელმა, ვიდრე ხელმონადმდე რომელ არს წინამე
 ესდრელონისა ზ სოლო მეთა ისრაილისათა, ოდეს იხილეს სიმ-
 რაჟლე მათი, ღ ეცნეს ქუტნანასა ზედა, ღ დაისხნეს ნაცარი თავსა
 ზედა თვსთა ერთ საღმობით ევედრებოდეს, რათა უფალმან
 ღმერთან ისრაილისამან წყალობა თვისი გამოაჩინოს ერთ თვსთა
 ზედა ზ ღ მოიღეს საჭურველნი თვისნი ბრომლისა, დასხდეს ად-
 გილთა შორის, რომელი იწრონი გზანი კვათისა, წარემართნეს
 შორის მათთა, ღ იუვნეს მცველ იგინი, ყოველ დღე ღ ღამე ზ

ა
 ბ
 გ
 დ
 ე

ვ ოლომფრე უკუტ ოდეს მოიცვა გარემო ქალაქისა, ზოგა წუარო,
 რომლისაგან, მოადინებდა წუალსა ჯურღმულსა შინა მათსა, ადგი-
 ლისაგან: სამკრისა, შინაგან ქალაქსა, ჰ უბრძანა მოკუტთად გასადი-
 ზ ნარისა მათისა, რომლითა წუალნი მოდიოდეს ❖ გარნა იუჟნეს არა
 შორს ზღუდეთაგან ჯურღმული, რომელთაგანცა სასილაგად დაფა-
 რულ იუჟნეს. აღმოვისებდეს წუალსა კასაკრილეებულად უფროდს
 ც ვიდრე სასმელად ❖ არამედ მენი ამონისნი ჰ მოაბისნი მიეხსლნეს
 ოლომფრეს მიმართ ჰ ჰრქეჭეს. მენი ისრაილისანი არა შუბსა ზე-
 და არცა ისართა ზედა, ესვენ, არამედ მთანი შეეწვიან მათ, ჰ შე-
 თ მოზღუდავს, მათ ბორცუნი, კაჰანთა შორის დადგინებულთა ❖ რა-
 თა შეუძლო უკუტ, უბრძოლველად მორეყნად მათი: დაადგინე
 მცველნი ჯურღმულთა მიმართ, რათა ვერ აღმოვისებდენ მათგან
 წუალსა, ჰ უმახჯლოდ მოსწუჯდნე ივინი, ანუ უბრძოლად მეოფ-
 ი მოგცენ ქალაქი თჯსი, რომელსა ჰკონებდენ, რამეთუ ვერ შეუძ-
 ი ლოთ, მორეყნად მათთა ზედა მდგომარისა ❖ ჰ სათრო იყენენ სიტ-
 ი უჰა ესე წინაშე ოლომფრესა, ჰ წინაშე მთავართა შინთა, ჰ დად-
 ი ა გინნა გარემოდს ასისთავნი ყოველთა ზედა ჯურღმულთა ❖ ხო-
 ოლო ოდეს ესენი სცჯდენ ოც დღესა შინა აღასრულებდენ, მოაკლდა
 ჯურღმული ჰ შესაკრებელნი წუალთა ყოველთა მკჯდრთა ბეთილსა
 შინა, ესრეთ რამეთუ არა იყო შინაგან ქალაქსა სადათაგანცა, კან-
 ი ბ დღენ, არცა ერთსა დღესა, ვინათგან საწუაულით მისცემდენ ერთა
 ი ბ წუალსა ყოველსა ზედა დღესა ❖ მაშინ შემოვიდეს იოზიას მიმართ
 ყოველნი კაცნი ჰ დედანი, ერმანი ჰ ჰბაუჰანი, ყოველნი ერთბაშად
 ო ბ ერთგმით ეტყოდეს ❖ რათა საჯოს უფალმან ღმერთმან შორის
 ჩუტნსა ჰ შენსა, რამეთუ ჰქმენ ჩუტნ ზედა ბოროტნი, არა ინებე
 ო ბ სიტყვა მძჯდობისა ასურელთა თანა, ჰ ამისთჯს მიგუტნა ჩუტნ
 ო ბ ღმერთმან კელთა შინა მათთა ❖ ვინაცა არა არს რომელმან შეუძ-
 ო ბ ლოს, ოდეს წინაშე თვალთა მათთა, წუურვილსა შინა აღვესრულე-
 ო ბ ბით, ჰ წარწემედასა შინა დიდთა ❖ ჰ აწ შეკრბით ყოველნი რო-
 ო ბ მელნი ქალაქსა შინა არიან, რათა ნებით ყოველნი მივცნეთ ერთა
 ო ბ ოლომფრესათა ❖ რამეთუ უმჯობეს არს ჩუტნდა რათა ცოცხალ

ვიევენთ ტუჭობასა შინა მაქებელნი უფლისა ღუთისა, ვიდრე მოვ-
 სწედეთ, ჰ ვიქმნეთ საუჭუდრელ ეოველთა ერთა, ოდეს ვიხილნეთ
 ცოლნი ჩუჭნნი ჰ ჩხლნი ჩუჭნნი მუჭდარნი წინაშე თვალთა ჩუჭნ-
 თა * მოწმობასა წილ დღეს, მოვიღებთ ცასა ჰ ქუჭუნასა ჰ
 დმერთსა მამათა ჩუჭნთასა, რომელი შურს გუბაგებს ჩუჭნ ცოდ-
 ვათა ებრ ჩუჭნთა, რათა აწ გამოეცეს ქალაქი კელსა შინა მკე-
 დართა ოლომფრესათა, ჰ რათა იეოს აღსასრული ჩუჭნნი
 მოკლე ზირთა შინა, მასჯლისათა, რომელი გრძლად იეოფის,
 სიკმისაგან წუურლიისა * ჰ ოდეს ამას იტეოდეს, იქმნა ტირილი,
 ჰ გოდება დიდი ეოველთა ერთა შორის, მრავალთა ზედა ჟამთა
 ერთითა ჟმითა ღაღადებდეს უფლისა მიმართ ღუთისა ჰ იტეოდეს *
 გცოდეთ მამათა თანა ჩუჭნთა, ვიუსამართლოეთ, ჰ ვიუსჯულო-
 ეთ * შენ უფალო ვინადგან მძუდ ხარ შეკუჭუალენ ჩუჭნ, ანუ შე-
 ნითა სწავლითა შური ავე უსჯულოებასა ჩუჭნსა, ჰ ნუ მიგუტყვი
 აღმსარებელთა შენტა, ერთა, რომელნი არა გიცნობენ შენ * რა-
 თა არა თქუან შორის წარმართთა, სადა არს ღმერთი მათი *
 ჰ ოდეს ამათ ღაღადებათა, ჰ ამათ ტირილთა დაშურენ, დაკნდენ,
 დადუძდეს * აღდგა ოზიად ცრემლითა სავსე, ჰ თქუა დიდ სულ
 იქმენით ძმანო, ჰ კუჭლად ამას შინა, სუთ დღე დავიცდიდეთ უფ-
 ლისაგან, ღუთისა მოწუალებასა * რამეთუ ნუთუ გულისწერობამ
 თუნი მოკუჭუთოს, დასცეს დიდება სახელსა თუხსა * ხოლო უკუ-
 თუ შემდგომად სუთთა დღეთა არა მოვიდეს შეწუენად ვქმნეთ ესე
 სიტუჭამ, რომელსა იტეოდით.

თ ა ვ ი ც.

და იყო ოდეს ესმა ესე სიტუჭა ივდითს ქუჭრისა, რომელი
 იყო ასული მერარისა, მისა იდოქისა, მისა იოსიფისა, მისა
 ოზიისა, მისა ელსაინისა, მისა ანანიასა, მისა გედიონისა, მისა
 რაფაიძისა, მისა აკითონისა, მისა ილიასა, მისა ენანისა, მისა
 ნათანისა, მისა სალოთიელისა, მისა სუმონისა, მისა რობინისა *
 ჰ ქმარი მისი იყო მანასე რომელი მოკუჭად დღეთა შინა მკისა
 ქრთილთასა * რამეთუ მდგომარე ზედ შემკვერელთა მკელეულებისა

იხ
 იტ
 ით
 კ
 კბ
 მ
 მ
 ა
 ბ
 გ

ველსა შინა, **ღ** მოვიდა სორმაკი თავსა ზედა მისსა, **ღ** მოკუდა
 ბეთილსა შინა ქალაქსა თვისსა. **ღ** დაფლულ იქმნა, მუნ მამათა თა-
 2 ნა თვისთა **Ⴣ** ხოლო იყო ივლით დანარჩობი, ცოლი მისი ქერივად
 3 აწ, წელსა სამსა **ღ** თქმსა ექმსა **Ⴣ** **ღ** ქორსა სახლისა თვისისა
 იქმნა თავისა თვისისა საიდუმლოჲ საყოფელი, რომელსა შინა თა-
 4 ნა ვმეველითა თვისითა დახმული სცხოვრებდა **Ⴣ** **ღ** აქმნდა წელთა
 ზედა თვისთა მამაჲ, იმარხვიდა უოველსა დღესა ცხოვრებისა მისი-
 5 სასა, თხნიერ შაბათისა **ღ** ახალ თვისა, **ღ** დღესსწაულთა სახლო-
 6 სა ისრაილისასა **Ⴣ** ხოლო იყო შეენიერ, სახითა ფრიად რომელსა
 დაუტევა ქმარმან მისმან სიმდიდრე მრავალი, **ღ** სახლის წულნი
 მრავალნი, **ღ** მონაგები ჯართა, **ღ** საცხოვართა, **ღ** არვეთა სიმ-
 7 რავლენი, საესე **Ⴣ** **ღ** იყო ესე უოველთა შორის დიდებულ, რამეთუ
 ეშინოდა უფლისა ღმრთისა ფრიად, **ღ** არა იყო რომელმანცა თქმას
 8 მისთვის სიტყვა ბოროტი **Ⴣ** ამან უკუტ, ოდეს ისმინა, რამეთუ
 ოზიაჲ მღვდელმან აღუთქმა შემდგომად ხუთთა დღეთა მიცემად
 9 ქალაქისა, წარგ საგნა უხუცესთა მიმართ ხაბრისა **ღ** ხარმისა **Ⴣ** **ღ**
 მოვიდეს მისა მიმართ, **ღ** ჰკრქმა მათ: რაჲ არს ესე სიტყვა,
 რომელი ინება ოზიაჲ, რათა მისცეს ქალაქი ასურელთა, უკეთუ
 10 შორის ხუთთა დღეთა, არა მოვიდეს თქმწნდა შემწე **Ⴣ** ვინ ხართ
 თქმწნ. რომელნი გამოსცდით უფალსა ღმერთსა **Ⴣ** არა არს ესე
 11 სიტყვა. რომელი წუალობასა ხადით, არამედ უფროჲს გულის
 12 წერომასა განაფრთხობს, **ღ** რისხვა აღეგზნას **Ⴣ** დადევით თქმწნ
 ჟამი წუალობისა უფლისანი, **ღ** ნებისა მიერ თქმწნისა, დღე განა-
 13 წესენით, მისა **Ⴣ** არამედ ვინათგან, სულგრძელ არს უფალი, ამის-
 14 თვის შევინანთ მისთვის, **ღ** მოტევება მისი დანთხევეითა ცრემლთა-
 15 თა ვითხროვით **Ⴣ** რამეთუ არა შურს აკებს უფალი ღმერთი ეგრეთ,
 16 ვითარცა კაცი, არცა განრისხნეს ვითარცა მე კაცისა **Ⴣ** **ღ** ამის-
 17 თვის დაუმიდაბლნეთ მას. სულნი ჩტწნნი, **ღ** სულითა შემუსრვითა
 18 **ღ** დამდაბლებულითა ვმსახურებდეთ მას **Ⴣ** ვრქმათ ტირილითა უფ-
 ლისა ღმრთისა, რათა ნებისა ებრ თვისისა ქმნეს ჩტწნთანა წუალობა
 თვისი, რათა ვითარცა შეჭირვებულარს გული ჩტწნი ამპარტავანე-

ბოთა მათითა, ეგრეთცა რათა ჩუწნითა სიმდაბლითა ნუგეშინის-
 ვცეთ ❖ ზინათგან არა შეუდგებთ ცოდვათა მამათა ჩუწნთა. რო-
 მელთა დაუტევეს ღმერთი თვისი. ჰ თაუვანისცეს ღმერთთა უცხო-
 თა ❖ რომლისათვისცა ცოდვათათვის მიცემულ არიან მასუღითა
 წარწემედასა შინა, ჰ წარტაცებასა, ჰ სირცხულსა. შინა, მტერთა
 თვისთასა: ხოლო ჩუწნ სსჭასა ღმერთსა არა ვიცნობთ, თვნი-
 ერ მისსა ❖ მოველოდეთ სიმდაბლითა ნუგეშინისცემასა მისსა,
 ჰ მოიძიოს სისხლი ჩუწნი მოწყულებითაგან, მტერთა ჩუწნთა-
 თა, ჰ დაამდაბლეს ეოველნი წარმართნი, რაოდენნი აღდგე-
 ბიან ჩუწნ ზედა. დაეოს იგინი უბატო უფალმან ღმერთ-
 მან ჩუწნმან ❖ ჰ აწ მძანი ვინათგან თქუწნ სართ ქალაქ-
 ჰეტნი ერთა შორის ღუთისათა, ჰ თქუწნ ზედა ჰვიდავნი სულნი
 მათნი, ამისთვის თქუწნითა თხოვითა აღადგინეთ გულნი მათნი,
 რათა მოიკნენეთ რამეთუ გამოცდილება იქმნენ მამათა ჩუწნთა, რა-
 თა გამოიცადნენ ჰეშმარტად თუ მსახურებად უფლისა ღუთისა
 თვისისა ❖ თანამდებობენ მოხსენებად, ვითარ მამა ჩუწნი აბრაჰამ
 გამოცდილ არს. ჰ მრავლითა ჭირითა გამოცდილი მეგობარ ღუთი-
 სა იწოდა ❖ ეგრეთვე ისაკცა, ჰ იაკობ, ჰ მოსე ჰ ეოველნი საკ-
 მარნი უფლისა ღუთისა, მრავლითა ჭირითა განვილიდეს სარწმუ-
 ნოებასა ❖ ჰ რომელთა გამოცდილება არა შეიწყნარეს, თანა შიძითა
 უფლისათა, ჰ არცა მოთმინებასა თვისსა. ჰ უწლდრებასა, დრტუვისა
 თვისსა უფალსა ზედა გამოიღებდეს ❖ მოსაბილ არიან წარსაწ-
 ემედელისგან, ჰ გუწლთაგან წარწემდეს ❖ ამისთვის ჩუწნცა ნუგე-
 შურებით თავისად იმათ რომელთა მოვითმენთ ❖ არამედ შემცვა-
 ლებელნი ცოდვათათვის ჩუწნთა ამას ტანჯვასა უმცირეს ყოფად
 განსწავლასა ღუთისასა, რომლისა ვითარცა მონანი განვიწავლით
 ჩუწნისა მიმართ წარმართებისა ჰ არა წარწემედისა მიმართ რათა
 გერწმენეს ❖ ჰ ჰრქუა ოზია ჰ ქალაქეტა; ეოველი რომელი
 სთქუ ჰეშმარტ არიან, ჰ არა არს სიტუჭათა შორის შენთა არცა
 ერთი გამობად ❖ აწ უკუწ ევედრე ჩუწნთვის, რამეთუ დედა-კაცი წმი-
 დად ხარ, ჰ ღუთის მსახურ ❖ ჰ ჰრქუა მათ ივდით: ვითარცა ესე

იწ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კწ
 კთ
 ლ

ლა რომელი ვთქუ ღუთისაგან ვოფად სცანით ❖ ვერეთვე დ ესე რომე-
 ლი განვიზრახე ვოფად გამოიცადეთ, ღუთისაგან თუ არს. დ ევე-
 ლბ დრენით, რათა მტკიცე ვოს უფალმან ღმერთმან ზრახვა ჩემი ❖ და-
 დეგით თქუწნ ბჭეთა თანა ღამესა ამას შინა. დ მე განვიდე, თანა
 ლვ აბრით ჩემითა, დ ილოცეთ, რათა ვითარცა სთქუთ, დღეთა შინა
 ლდ სუთთა, მოხედოს უფალმან ერისათჳს ისრაელისა ❖ ხოლო თქუწნ
 ნუ გამოიცდით საქმესა ჩემსა, დ ვიდრემდის მოგიოთხრა თქუწნ, ნუ-
 რა რაღსავე სხუასა ჰყოფ თჳნიერ ვედრებისა ჩემთჳს უფლისა მი-
 მართ ღუთისა ჩუწნისა ❖ დ ჰრქუა მისა მიმართ ოსია მთავარმან
 იუდასმან, წარვედ მძღობით, დ უფალი იყოს შენთანა, შურის გე-
 ბასა შინა მტერთა ჩუწნთასა, დ მოიქცეს განვიდეს მისგან.

თ ა ვ ი თ.

ა ხოლო განსლვით მათით, შევიდა ივლით სალოცავსა შინა თჳ-
 სსა, დ შეიმოს მამა დ დაიუარა ნაცარი თავსა ზედა თჳსსა, დ დაემ-
 ბ გო ზირსა ზედა წინაშე უფლისა ღაღადებდა უფლისა მიმართ მეტ-
 ეწლი ❖ უფალო ღმერთო მამისა ჩემისა სჳშეონისაო, რომელმან
 გ მისცენ მას მახჳლნი შურის გებად უცხო თესლთა, რომელი გან-
 მსრწნელ ექმნეს შეკინებასა შინა თჳსთა, დ განაშიშელნეს გორცნი
 გ ქალწულისა სირცხჳლსა შინა ❖ დ მისცენ ცოლნი მათნი ტუწობ-
 ბასა შინა, დ ასულნი მათნი წარსაუწანელად, დ ვოველნი ტუწობნი
 დ განსაუოფელად მონათა შენთა, რომელი ეძურნეს შურითა შენითა.
 დ შემეწიე გვედრები შენ უფალო ღმერთო ჩემო მე ქურივისა ❖ რამე-
 თუ შენ ჰქმენ ზირველი, დ სხუა შემდგომად ამთსა განიზრახვენ:
 ე დ იქმნა ესე რომელმან ინებენ ❖ რამეთუ ვოველნი გჳანი შენნი
 განმზადებულ არიან, დ შენნი მსჯავრნი შენთა შორის განზრახუ-
 ვ სა, დაადგინენ ❖ მოხედენ გუნდთა ზედა ასურასტანელთასა აწ: ვი-
 თარცა ოდესმე მოხედენ ბანაკსა ზედა მეკვპტელთასა, ოდეს მონა-
 თათჳს შენთა შეჭურვილნი რბოდეს, მოსაფნი ეტლთა ზედა დ მხედ-
 ზ რობათა ზედა მათთა, დ სიმრავლესა ზედა მებრძოლასა ❖ არამედ
 მოხედენ მხედრობათა ზედა მათთა, დ ბევრეულთა დანთქენ ივინი ❖
 ტ,თ დ დანთქნა ივინი უფსკრულსა, დ წუალმან დაფარნა ივინი ❖ ევ-

რეთ რათა ეყავნ ამთცა უფალო ღმერთო, რომელნი ესვენ სიმრავ-
 ლესა ზედა თვსსა, ჰ ეტლთა ზედა თვსთა, ჰ მკედრობათა ზედა, ჰ
 შუბთა ზედა ჰ მლიერთა შორის ჰ მოისართა თვსთა ჰ კანარჭთა
 იქადიან ❖ ჰ არა უწეიან რამეთუ შენ ხარ უფალი ღმერთი ჩუჭნი
 რომელმან შემუსრენ მბრძოლნი დასაბამითგან, ჰ უფალი არს სა-
 ხელი შენი ❖ აღმაღლე მარჯუტნი შენი ვითარცა დასაბამითგან,
 ჰ შეჭმუსრენ ძალი მათი ძალითა შენითა. რათა დაეცეს ძალი მათი
 რიცხვთა შენითა, რომელნი აღითქმენ ჰ ძალ ეოფად, სიწმიდესა
 შენსა, ჰ შეგინებად კარვისა სახელისა შენისა, ჰ აღმოღებად, მა-
 ხვლითა თვსითა რქაჲ საედრისა შენისა ❖ ქმენ უფალო რათა მა-
 ხვლითა განვანბნიენ ივინი ამჰარტაენებანი მოეუჭმენეს ❖ ჰ რა-
 თა მოინადიროს ბადითა, თუაღთა თვსთა ჩემ ზედა, ჰ რათა მოს-
 წელა იგი შუტნიერებისა სიტყვთა ჰირისა ჩემისათა ❖ მომეც შე
 გულთა შინა კადნიერება, რათა შეურაცხყო ძალი მისი, ჰ დაუამ-
 ხო იგი ❖ რამეთუ იყო ესე საგსენებლად სახელისა შენისა, ოდეს
 კელმან დედა-კაცისამან მოკლას იგი ❖ რამეთუ არა არს სიმრავ-
 ლესა ჰეშმარიტსა ძალი შენი უფალო. არცა მკედრობა: მლიერთა
 ნებანი შენნი, არცა ამჰარტაენება დასაბამითგან სათნო შენი, არა-
 მედ მდაბალნი ჰ მშვიდნი, მარადის შენდა სათნო ვედრებითა ❖
 ღმერთო ცათაო, ჰ შემოქმედო წყალთაო, ჰ უფალო ეოფლისა და-
 ბადებულისაო, ისმინე ჩემი რომელი შეჭირვებული კევედრები, ჰ
 შენისა წყალობისათვს ძალსა, ველი ❖ მოისვენე უფალო აღთქმ
 შენი, ჰ მოეც სიტყუა ჰირსა შინა, ჩემსა ჰ გულსა შინა ჩემსა
 ზრანჭა განამტკიცე, რათა სახლი შენი წმიდათა შორის შენსა,
 ეკოს ❖ ჰ ეოფელთა წარმართთა ცნან. რამეთუ შენ ხარ ღმერთი
 მხოლო, ჰ არა არს სხუა თვნიერ შენსა.

თ ა ვ ი ი.

ხოლო იყო ოდეს დასცხრა დაბადებად უწყლისა მიმართ, აღ-
 დგა ადვილისაგან რომელსაცა ზედა იღვა კანრთხმული უფლისა
 მიმართ ღმთისა ❖ ხოლო მოუწოდა მკევალსა თვსსა ჰ გამოვიდა
 სახლით თვსით, ჰ კანიმარცვა თავისა თვსისაგან ძაძა. ჰ სამოსე-

ზ ლი საქმროთ თხსი ❖ ღ დაიბანა გუბი თხსი, ღ იცხო ზეთითა ღ
 მირონითა კეთილ სულნელითა, ღ გარდაუტეგნა თმანი თავისა თხ-
 სისანი. ღ დაიდგა გვრგვნი თავსა ზედა თხსსა. ღ შეიმოსა სამო-
 სლითა შუწნიერთა თხსითა, ღ ფერგთა ზედა თხსთა კამლნი შეის-
 სნა ღ ქლამინდი შეგროული უვაგილითა ღ საუური ღ ბეჭედნი ეოგ-
 ღ ლითა სამკაულითა თხსითა შეიმკო ❖ რომელსა უფალმან მისცა
 შუწნიერება, ვინათგან ესე ეოგელი თსზულება არა გულის თქმა-
 თაგან მესავობისათა, არამედ კეთილ მოქმედებასა დამოკვიდა ღ ამი-
 სთხს უფალმან განამრავლა შუწნიერება მისსა, რათა არა თანასწო-
 ე რითა შუწნიერებითა ეოგელთა თქალებთა გამოუჩნდეს ❖ ღ დსა
 დგა აბრის ძეგვალსა ზედა თხსსა თხიერთა ღვნო, ღ ჭურჭლითა
 მ სეთი, ღ კალი ღ ლელა, ღ ჰური, ღ ეუწლი ღ ვიდოდეს ❖ ხო-
 ლო ოღეს მოვიდეს ბჭისა მიმართ ქალაქისა, ღ ჰოგნა მიმლოდნე-
 ზ ლნი ოზია, ღ უხუცესნი ქალაქისანი ❖ იხილეს იგი ღ განცუფრ-
 ტ დეს, ღ განჰგროთეს ფრიად შუწნიერებასა მისსა ❖ გარნა არა რაჲ-
 ვე კითხეს მას, განუტევეს განსლვად მეტეუწლთა ღმერთი მამათა
 ჩუწნთა რათა იუან შენდა მადლი ღ ეოგელი ზრახუა გულისა შე-
 ნისა, თხსითა ძალითა განამტყიცნეს, რათა იდიდოს შენ მიერ ის-
 რაელი, ღ რათა იუოს სახელი შენი რიცხუთა შორის წმიდათა ღ
 თ მართალთა ❖ ღ იტეოდენ ეოგელნი მეოფნი მუნ ერთგობით იუან
 ი ეუან ❖ ხოლო ივდით ევედრებოდა უფალსა ღმერთსა, განვიდა
 ხა შორის ბჭისა ❖ ღ იუო ოდეს აღვიდოდა მთად, მხისა დანლვასა,
 ღ შეემთხა იგი მჰუმილავსა ასურასტანელთასა. ღ შეიპურა იგი
 იბ ღ ეტეოდა: სადათგან მოხუალ, ღ სადა მიხუალ ❖ ხოლო მან მიუ-
 გო: ასული ვარ ებრაელთა, ამისთხს ვივლტი ჰირისაგან მათისა,
 ვინათგან ეოფდი გულის-ვა ვვა, რამეთუ მოგეცნეს თქუწნ ტეუწლო-
 ბასა შინა, მისთხს რამეთუ შეურაცხევეს თქუწნ, რამეთუ არა ინე-
 ბეს ნებითა მოცემად თქუწნდა, რათამცა ეპოვნეს წყალობა, წინაშე
 იბ თუხლთა თქუწნთა ❖ ამისთხს განვიზრახე ღამესა ამას შინა თავ-
 სა შორის თხსსა ღ ვთქუ წარვიდე ჰირისა მიმართ ოლომფრე მთა-
 ფრისა რათა ვაუწყო მას საიდუმლო მათი, ღ ვახუწნო მას რომ-

ლითა შესავალითა ძალუც შეწერობაჲ მათი, ესრეთ. რამეთუ რათა არა წარწყმდეს ერთიცა კაცი მისთა ძველართაგანი ❖ დ ოდეს ესმით იდ კაცთა იმათ სიტყუბა ესე უჭვრეტდეს ზირსა სედა მისსა, დ იუო წინაშე თუაღთა მათთა საკურველ, ვინათუან შეწინიერებასა მისსა განჭკურდეს ფრიად ❖ დ ეტუოდეს მას: დავიცავს ცხოვრება შენი, ამისთჳს რამეთუ ესე ვითარი გიპოვნიეს განზრახვა, რათა მიხვდე უფლისა მიმართ ჩუწნისა ❖ სოლო ესე უწუოდი, რამეთუ ოდეს წინაშე სდეგ წინაშე მისსა, კეთილი გეეოს შენ, დ იქმნე უსაუჭარელესი გულსა შინა მისსა. დ წარიევანეს იგი სადგურსა შინა ოლომფრესასა ❖ დ მიმთხრობელთა მისა მისთჳს დ ოდეს შევიდა წინაშე ზირსა მისსა, მეესეულად მოიწულა ოლომფრე ხილვითა ❖ სოლო იტუოდის მისა მიმართ. ერმანი მისნი, ვინ შეურაცხ ჰყოფთ ერთა ებრაელთა, რომელთა ესე ვითარი შეწინიერი დედაკაცნი ჰყავთ. რომელიცა ჩუწნდა არა ეშწუობრივან წინა აღმდგომ მათთა ❖ სოლო იხილა ივდით ოლომფრე მჯდომარე ქუწმე კრეტსაბბელსა, რომელი იუო ზორფირისაგან დ ოქრომსა დ სამარავდესა დ ქუთაგან მკირისა გამოქსოვილი ❖ დ შესენდა ზირსა სედა მისსა, თაუჭანისცა მას დავარდა ქუწყანასა სედა, დ აღადგინეს იგი მონათა ოლომფრესა ბრძანებისაებრ ზატრონისა თჳსისა.

თ ა მ ი ი ა .

ქაშინ ოლომფრე თქუა ივდითის მიმართ: მსიარულ იუაჲ სულითა, დ ნუ განჭკრთები გულთა შინა შენთა, რამეთუ მე არა ოდეს განვაბოროტებ კაცსა, რომელმან ინება მსახურებად ნაბუქოდონოსორ მფუისა ❖ უკეთუძცა ერსა შენსა არა შეურაცხ ვეყან მე არაძცა ამაღლებულ იუო შუბი ჩემი მათ სედა ❖ სოლო აწ მარქუ მე, რომლისა მიხეისისათჳს გამოხუწდ მათგან, დ სათნო შენდა იქმნა მოსლვად ჩუწნდამო ❖ დ ჰრქუა მას ივდით: მითვაღენ სიტყუანი მკეველისა შენისა, ზატრონო ჩემო რამეთუ უკეთუ ჰქმნე სიტყუსა ებრ მკეველისა შენისა, უფალმან ღმერთმან ქმნას აღსრულებულ საქმენი შენთანა ❖ რამეთუ ცხოველ არს ნაბუქოდონოსორ მფუე ქუწყანისა, დ ცხოველ არს ძალი მისი, რომელი არს შენ შორის

შურისკებისა მიმართ ყოველთა ერთა ბოროტთა, რამეთუ არა
 ოდენ კაცნი მსახურებენ მას შენ ძლით, არამედ მკეცნიცა ველისა-
 ვნი ემორჩილებიან მას ❖ რამეთუ მიეთხრნეს სიბრძნე შენი ყოვე-
 ლთა წარმართთა, ჭ იდიდა ყოველსა შორის სოფელსა, რამეთუ
 შენ მხოლო კეთილ ღ ძლიერ ხარ ყოველთა შინა სამეფოსა მის-
 ზსა, ჭ განსწავლანი შენნი ყოველთა კერძოთა ექადაგების ❖ არცა
 ესე დაიფარა რომელსა იტყოდა ახიორ, არცა ესე არა მითხრობა
 რომელი მას უბრძანე რათა იქმნეს ❖ რამეთუ უწყის უფალმან
 ღმერთმან ჩუწნმან, ეგრეთ განრისხნა ცოდვითა ჩუწნითა, რამეთუ
 ბრძანა წინასწარმეტყულებითა თუსითა ერთა მიმართ, რომელ მი-
 ცემად მათთა კელსა შინა მტერთა ცოდვითა თუს მათთა ❖ ღ ვინათ-
 გან სცნეს მეთა ისრაელისათა, რამეთუ განარისხეს უფალი ღმერ-
 თი თუსი, ამისთუს შიში შენი მათ ზედა არს ❖ ხოლო კუბლად ღ
 სიეძილი შეამრწუნებს, ღ მოკლებისათუს წყალთასა, წყურთისა-
 გან აწ სიკუდილისა თანა შეირაცხვიან ❖ ღ დასასრულსა ზედა
 ამას განიზრახვენ. რათა მოსწევდნენ საცხოვარნი თუსნი, ღ სვან
 სისხლი მათი ❖ ღ სიწმინდე უფლისა ღმუთისა თუსისა, რომელი
 ამცნო არა შეხებად, იფქლნი ღჯნო ღ ზეთი, ესეცა განიზრახეს
 შეწუხებად, ღ ჭნებავს ჭამადსა შინა განყოფად, რომლისა არა
 მუწნიერ იყო შეხებად, უკუწ ვინათგან ესე ეონ უწყებულ არს რა-
 მეთუ წარწყმედასა შინა მიეცნენ ❖ რომელი მე მკევალმან შენმან
 ვცან ღტოლვილ ვიქმენ მათგან, ღ მომავლინა მე უფალმან ღმერ-
 თმან ამას შენდა მოთხრობად ❖ რამეთუ მე მკევალი შენი ვმსახუ-
 რებ უფალსა ღმერთსა, ღ აწ მეოფი წინაშე შენსა, ღ რათა განვი-
 დეს მკევალი შენი, ღ ევედროს უფალსა ღმერთსა, ღ მრქუას მე ❖
 ოდეს მოკცეს ივინი ცოდვითათუს მათთა, ღ შემოვიდე მოციხისა
 შენ, ეგრეთ რამეთუ მეცა შევიდე შენ თანა შორის იერუსალიმსა,
 ღ გქონდეს, ყოველი ერთი ისრაილი, ვითარცა ცხოვარი, რომელთა
 არა არს მწეჟსი, ღ არა ჭეჟეფდეს არცა ერთი ძალღი წინაშე შენ-
 სა ❖ ვინადგან ესე ჩემდა თქულ არიან ჩვენებისაებრ ღმუთი-
 სსა ❖ ღ რამეთუ განრისხნა მათ ზედა უფალი ღმერთი მა-

თი, ამისთვის მოვლინებულ ვარ მოთხრობად შენდა ამისა **ჟ**
 ხოლო სათნო იყვნენ ყოველნი ესე სიტყუანი წინაშე ოლომ- **იტ**
 ფრესა **ღ** ურმათა მისთა, **ღ** განჰკვირდეს სიბრძნესა მისსა **ღ** ეტყო-
 დეს ურთიერთანს **ჟ** არა არს ესრეთ დედაყაცი ქუჭყანასა სედა სა- **ით**
 ხედავითა, **ღ** შუწნიერებითა **ღ** საცნობელითა სიტყუათასა **ჟ** **ღ** **კ**
 ჰრქუა მას ოლომფრე: კეთილ ყოს ღმერთმან შენმან, რომელმან
 მოგავლინა შენ ჰირველ ერისა, რომელ მოგუცე ივინი შენ კვლთა
 შინა ჩუწნთა **ჟ** **ღ** ვინათუან კეთილარს ალექმანი შენნი, უკეთუ ყოს **კა**
 ესე ჩუწნდა ღმერთმან შენმან, მაძინ იყოს ღმერთიცა ჩემი **ჟ** **ღ** **კბ**
 შენ სახლსა შინა ნაბუქოდონოსორისსა დიდ იქმან, **ღ** სახელი შენი
 იდიდოს ყოველსა შორის ქუჭყანასა.

თ ა ვ ი ი ბ.

შ მაძინ უბრძანა ოლომფრე ურმათა თუსთა, რათა შეიყვანნენ **ა**
 ივლით საუხუჯესა შინა საცავისასა, **ღ** უბრძანა მუნ ყოფად მისა, **ღ**
 განაწყეს მიცემად ჰამად მისა ტაბლისაგან მისისა **ჟ** რომელსა მიუ- **ბ**
 გო ივლით **ღ** ჰრქუა, აწ არ ძალმიც ჰამად ამათგან, რომლისა
 ჩემდა ბრძანე მოცემად, რათა არა მოვიდე ჩემ სედა საცთოური
 ამათგან რომელი მოვიდე ჩემ თანა რათა ვჰამო **ჟ** **ღ** ჰრქუა მას **ბ**
 ოლომფრე: ხოლო უკეთუ მოგაკლდეს შენ ესე, რომელი მოიდე
 შენ თანა, რად გიყოთ შენ **ჟ** **ღ** ჰრქუა ივლით: ცხოველარს სული **დ**
 შენი უფალო ჩემო, რამეთუ არა ვჰამო ყოველი ესე მკველმან
 შენმან, ვიდრემდის ქმნას უფალმან ღმერთმან კვლითა ჩემითა ესე
 რომელი განვიზრახე, **ღ** შეიყვანეს იგი ურმათა მისთა საყოფელსა
 შინა, ვითარცა ამცნო **ჟ** **ღ** სთხოვა ოდეს შევიდა, რათა მისცეს **ე**
 მას თავისუფლება ღამესა შინა **ღ** წინაშე სინათლისა, განსლვად
 გარე ლოცვად **ღ** ვედრებად უფალსა ღმერთსა **ჟ** **ღ** ამცნო ოლომ- **ვ**
 ფრე მკუჭმილავთა თუსთა, რათა ვითარცა სათნო, უჩნდეს მას გან-
 ვიდეს **ღ** შევიდეს ლოცვად უფალსა ღმერთსა თუსსა შემდგომად სამთა **ზ**
 დღეთა **ჟ** **ღ** განვიდა ღამე დეჟესა შინა ბეთილის მიძართ, **ღ** დაი-
 ბანა წუაროსა შინა თანა წულისასა **ჟ** **ღ** ოდეს აღმოვიდა ვედრებო- **ც**
 და უფალსა ღმერთსა ისრაილისასა, რათა წარძართოს გზა მისი,

თ კსნად ერთა თვისთა * ღ აღმოვიდა წმიდაჲ ეგო საყოფელსა შინა,
 ი ვიდრემდის მიიღოს სასრდელი თვისი მწუხრსა შინა * ღ იყო
 მეთხე დღე, უქმნა ოლომფრე სერი მონათა თვისთა, ღ თქუა ვა-
 ია რათა ნებსით ინებოს დავანებად ჩემ თანა * რამეთუ საუჭრდრელ არს
 იბ წინაჲ ასურსტანელთა, უკეთუ დედაკაცი ეცინოდეს კაცს, მოქმედს
 ივ რათა მთელი მისგან განვიდეს * მაშინ შევიდა ვაღაი ივლითის
 ივ მიმართ, ღ ჭრქუა: ნუ გრცხვენის კეთილო ქალო შესულად ზატ-
 ივ რონისა მიმართ ჩემისა, რათა მიიღო ზატვი წინაჲ ზირისა მი-
 ივ სისასა ღ ჭამე მის თანა, ღ სვი ღვირო შეებათა შინა * რომელსა
 იდ ეოველი რომელი იუოს წინაჲ თვალთა მისთა კეთილი ღ სათნო,
 იე ეოველი რომელი რაჲ საუჭრდრელ მისა ესე ჩემიცა იუოს შესწ-
 ივ ენარებელ ეოველსა შინა დღეს ცხოვრებისა ჩემისასა * ღ აღდგა
 ივ მისსა * ხოლო გული ოლომფრესა შეწელულებულ იყო, რამეთუ
 იხ აღეტყინა გულის-თქმა მისი * ღ ჭრქუა მისა მიმართ ოლომფრე:
 ილ სუ აწ ღ ჭამე სიხარულსა შინა. რამეთუ გიპოვნის კეთილი წინაჲ
 ილ ჩემსა * ღ ჭრქუა ივლით: სუმაღ მაქვს ზატრონო, რამეთუ განდი-
 ით დებულ არს სული ჩემი დღეს უფროს ეოველთა დღეთა ჩემთა *
 ით ღ აღიღო საჭმელი ღ სასმელი წინაჲ მისსა, განმსადებული მისა
 ი მონათაგან მისთა * ღ ისარებდა ოლომფრე მისთეს, ღ სუა ღვრო
 მრავალი ფრიად, რაოდენ არაოდეს ესუა ცხოვრებასა შინა
 თვისსა.

თ ა ვ ი ივ.

ა ხოლო ოდეს იქმნა მწუხრი, მიისწრაფდეს ერმანი მისნი სად-
 ბ, გ გურსა შინა თვისსა, ღ დაემნა ვაღაი კარნი საწოლისანი ღ გამო-
 დ ივლით ერთი იყო საწოლსა შინა * ღ ოლომფრე წუა სარეცელსა
 ე ხუდა ფრიად მთვრალი, ღ ეძინა ძლიერად * ხოლო ჭრქუა ივლით
 ვ მკეველსა თვისსა: რათა დგეს წინაჲ საწოლისა, ღ სცვდეს * დად-

გა ივდით წინაშე სარეცელისა ილოცვიდა თანა ცრემლითა, **ღ** აღ-
 მრვიდა ბაგეთათა, დუმილსა შინა იტყოდა **✠** განმაპლიერე მე უფა-
 ლო ღმერთო ისრაელისაო, **ღ** მოსედე ამას შინა ჟამსა ქმნულთა
 ზედა კელთა ჩემთასა, რათა ვითარცა აღუთქმნნ ესე, იერუსალიმი
 ქალაქი შენი აღდგინებად, **ღ** რათა აღვასრულო ესე, რომელი გან-
 ვიზრახე, მოსაგებან შეძლების ეოფად შენ მიერ ამას **✠** **ღ** ოდეს ესე
 თქვა: მივახლა სვეტისა მიმართ, რომელი იყო თავსა თანა სარეც-
 ლისა მისისასა, **ღ** მასჯლი მისი, რომელი მას ზედა შევრული მო-
 კიდებულ იყო, იკადა **✠** ხოლო ოდეს იკადა იგი უპურნა თმანი
 თავისა მისისანი, **ღ** ჭრქვა: ¹⁾ განმაპლიერე მე უფალო ღმერთო
 ამას ჟამსა შინა **✠** დასცა ორგისი ქედსა ზედა მისსა, **ღ** მოჭკუნთა
 თავი მისი, **ღ** აღიღო კრეტსაბძელი სვეტისაგან. **ღ** შესჯა მძორი
 მისი უთავო **✠** **ღ** მცირედისა გამოვიდა გარე, **ღ** მისცა თავი
 ოლომფრესი ძვევალსა თჯსსა, **ღ** უბრძანა შთადებად იგი სასამოს-
 ლოსა შინა თჯსსა **✠** **ღ** განვიდეს ორნივე ჩუჭულუებისაებრ თჯსი-
 სსა გარე ბანაკსა, ვითარცა ლოცვასა ზედა, **ღ** განვიდეს ბანაკსა **ღ**
 მოვლეს კელთა გარემოს, მოვიდეს ბჰისა მიმართ ქალაქისათა **✠**
ღ ღაღად ეო ივდით შორითვე მცველთა მიმართ ზღუდისათა ძეტვეელ-
 მან: განმისჭმნით ბჰენი, რამეთუ ჩუჭნთანა არს უფალი ღმერთი,
 რომელმან ეო ძალი ისრაილსა შორის **✠** იყო ოდეს ესმით კაცთა
 კმად მისი, **ღ** მოუწოდეს უხუცესთა ქალაქისათა **✠** **ღ** მირბიოდეს
 მის მიმართ უოველნი მცირითგან ვიდრე დიდადმდე, ვინათგან არა
 ესვიდეს არღარა მოსვლად მისსა **✠** **ღ** აღანთნეს სასთელნი **ღ** მოი-
 ცვევადეს მას გარემოს ეოველნი ხოლო იგი განემორა უძაღლესსა
 აღვილსა ზედა **ღ** უბრძანა დადუმება **✠** ხოლო ოდეს ეოველნი და-
 დუმდეს, ჭრქვა ივდით, აქებდით უფალსა ღმერთსა ჩუჭნსა რომელ-
 მან არა დაუტევნა მოსაგნი მისნი მას ზედა **✠** **ღ** ჩემითა მონითა
 თჯსით აღასრულა: წუალობა თჯსი რომელი აღუთქვა სახლსა
 ისრაილისასა **ღ** დაკლა კელითა ჩემითა მტერი ერთა თჯს-
 თა ღამესა ამას შინა **✠** **ღ** აღმოიღო ტომარაკისაგან თავი

¹⁾ **ღ** მეფე კდ.

ოლომფურესა ღ უჩუწნა მათ, მეტუწლმან აჭა თავი ოლომ-
 რესი შეედართ მთავრისა ასურასტანისა ღ აჭა დაფარული იგი ქვე
 რომლისა მეს მთვრალი. სადაცა დასცა იგი კელითა დედა-კაცისა-
 ბა უფალმან ღმერთმან ჩუწნმან ზ არამედ ცხოველ არს უფალი
 ღმერთი, რამეთუ დამიცვა მე ანგელოზმან მისმან, ოდეს მუნ ვი-
 დოდი, ღ ვიქმენ მუნ, ეგრეთცა ოდეს მოვიქეც აქა, ღ არა დამიტე-
 ვა მე უფალმან ღმერთმან მკევალი თუხი შეგინებად, ღ არცა თანა-
 მდებ ცოდვისა მომაქცია მე თქუწნდამო, ვინარებდეთ ძლევისათუხს
 მისსა, ღ შემოსლვისათუხს ჩემისა ღ კნისათუხს თქუწნისა ზ ¹⁾ აღუ-
 ვარებდით მას ყოველნი კეთილ, რამეთუ უკუნისამდე არს წუალო-
 ბა მისი ზ ხოლო ყოველთა თაუწანისცეს უფალსა, ღ ეტუოდეს
 მას: გაკურთხოს მენ უფალმან ღმერთმან ძალსა შინა თუხსა, რამე-
 თუ შენთანა არა რადდ გამოიყვანა მტერნი ჩუწნნი ზ ხოლო თ-
 ხია მთავარმან ერთა ისრაელთამან ჰტრქუა მის მიმართ: კურთხეულ
 ხარ მენ ასულო უფლისა ღუთისა ძაღლისათა, უფროს ყოველთა
 დედათა ქუწყანასა ზედა ზ კურთხეულ არს უფალი ღმერთი, რო-
 მელმან ქმნა ცანი ღ ქუწყანა, რომელმან წარგიმართა მენ მოკუწ-
 თასა ზედა თავისა მთავრისა მტერთა ჩუწნთა ზ ვინათგან დღეს
 სახელი შენი ეგრეთ განადიდა, რამეთუ არა გამოვალს ქება შენი
 ჰირისაგან კაცთათა, რათა მოიკსენებოდეს ძალი უფლისა უკუნი-
 სამდე, რამეთუ არა შეიწუალებ ცხოვრება შენი. შეჭირვებისათუხს ღ
 ჭირისათუხს შენისა, არამედ შეუძლენ დაცემად წინამე ჰირსა უფლი-
 სა ღუთისა ჩუწნისა ზ ღ თქუწს ყოველთა ერთა: იუავნ ესე,
 იუავნ ზ მამინ ასიორ მოწოდებული მოვიდა, ღ ჰტრქუა მას ივლით:
 უფალმან ღმერთმან ისრაელისამან რომლისა შენ სწამენ, რამეთუ შური
 აგოს მტერთა თუხსთა, ესე მოჰკუწთა თავი ყოველთა ურწმუნოთა
 ამას ღამესა შინა კელითა ჩემითა ზ ღ რათა ცნა, რამეთუ ეგრეთ
 არს, აჭა თავი ოლომფურესი, რომელი უგულეებელს ყოფითა ამწარ-
 ტაუნებისა თუხისათა შეურაცხუყოფდა ღმერთსა ისრაელისასა, ღ შენ
 სიკუდილითა გექადოდა, მეტუწლ: ოდეს წარმოვსტუწნავ ერთა

¹⁾ ფსალმუნი რე.

ისრაელთა მამინ ვბრძანო მასჯლითა განგუქებრა გუჭრდისა შენი-
 სა ❖ ხოლო მსილველი ახიორ თავისა ოლომფრესი, განცუფრდა
 შიშითა დიდითა, ჭ დავარდა ჰირითა ქუჭყანასა ზედა, ჭ შეპრწუნდა
 სული შისი ❖ ხოლო შემდგომად ამისა ოდეს მოიქცა თავსა მო-
 რის თვსსა, შეუფრდა ფერჯთა მიმართ შისსა, ჭ თავუნიისცა მას, ჭ
 ჭრქუა ❖ ცაკურთხოს შენ უფალმან ღმერთმან შენმან ეოველთა შო-
 რის საუოფელსა იაკობისათა, რამეთუ ეოველთა შორის წარმართ-
 თა, რომელთა, ისმინონ სასელი შენი, ადიდონ შენ მიერ უფალი
 ღმერთი ისრაელისა.

თ ა ვ ი იღ.

ხოლო ჭრქუა ივდით ეოველთა ერთა მიმართ: მისმინეთ მე
 მმანო, დაჭკიდენით თავი ესე ზღუდეთა ზედა ჩუჭნთა ❖ ჭ ოდეს
 აღმოჭკიდეს მზე, ადიდეთ თვთოეულმან თქუჭნმან საჭურველი თვსი,
 ჭ განვედით შეისად, არა რათა შთამომავალნი მთით, არამედ ვი-
 თარცა მიმმართებულნი მათ ზედა ❖ მამინ მკუჭმილნი მოკამსე იქმე-
 ბიან, რათა ივლტოდენ მთავრისა მიმართ თვსისა, კანღუძებად მი-
 სა განწუბასა ზედა ❖ ხოლო ოდეს მკედართ მთავარნი მათნი
 მირობდენ საწოლისა მიმართ ოლომფრესა, ჭ ჰოონ იგი უთავო
 შესუჭული სისხლსა შინა შისსა, დაეცეს მათ ზედა შიში ❖ ხოლო
 მამინ სცნათ მლტოლველთა მათ, წარვედით შემდგომად მათსა კად-
 ნიერათ. რამეთუ უფალმან ღმერთმან შემუსრნეს ივინი ქუჭმე ფე-
 რჯთა თქუჭნთა ❖ მამინ ახიორ იხილვიდა ძალსა რომელ ეო უფა-
 ლმან ღმერთმან ისრაელისამან, დაუტევა არა წმიდებად წარმართთა,
 ჭრწმენა უფლისა ღუთისა, ჭ წინა დაიცვთა კორცი კიდისა თვსი-
 სა, ჭ შეეძინა ერთა მიმართ ისრაელთა, ჭ ეოველი საჭკვრეუბელი
 ნათესავისა შისისა ვიდრე დღეინდელად დღემდე ❖ ხოლო მეუწესე-
 ლად ოდეს აღმოჭკიდა მზე, დაჭკიდეს ზღუდესა ზედა თავი ოლომ-
 ფრესი, ჭ ადიდეს თვთოეულმან კაცმან საჭურველი თვსი ჭ განვიდეს
 დიდითა კობითა ჭ დაღადებითა ❖ ესე იხილეს მკუჭმილთა, მი-
 ბიოდეს საწოლისა მიმართ ოლომფრესა ❖ ჭ რომელნი იუწუნეს სად-
 გურთა შინა, მოვიდოდეს წინაშე სავალთა საწოლთათა კობითა

ფერკათათა რათა განაღვძონ იგი, კმისა გონებითა ჰყოფდეს, რათა არა ამათგან რომელ განაფრთხონ იგი, არამედ ოხრისსაგან განიღვძონ ოლომფრემ ❖ რამეთუ ვერცა ერთი იკადრებდა მთავარნი ასურასტნისანი საწოლისა განღებად, ანუ შესვლად ❖ არამედ ოდეს მოვიდეს მკედართ მთავარნი მისნი, ღ ათასის თავნი ღ ყოველნი უფროსნი ღ უხუცესნი მკედარნი ასურასტნელთა, იტყოდეს მესაწოლეთა ❖ მკვედით ღ განაღვძეთ იგი რამეთუ გამოვიდეს თავგუნი კურელთაგან თუსთა, ღ იკადნიერეს წოდებად ჩუწნდა ბრძოლასა ზედა ❖ მაშინ საჭურისი ვალაი მკვიდა საწოლსა შინა მისსა, დაღვა წინაშე კრეტსაბმელისა ღ კელთა იტუწლავიდა თუსთა: რამეთუ ჰკონებდა მას მძინარესა ივლითის თანა ❖ არამედ ოდეს არა რაღესმა, მიივანლა მახლობელ კრეტსაბმელისა ღ აღადგინოს იგი ღ იხილნა მძორი ოლომფრესი უთავო თუსთა სისხლთა შინა შეთხეული მღებარე ქუწყანასა ზედა ღ კმაღ ეო კმითა დიდითა ღ ტირილითა ღ დაიპო სამოსელი თუსი ❖ ღ მკვიდა სადგომსა შინა სადა იყო ივლით. ღ ვერა ჰოვა იგი. ღ მირბიოდა გარე ერთა მძმართ, ღ ჰრქუა ❖ ერთმან დედა-კაცმან ებრაელთაგანმან ქმნა სასირცხოდ სახლი მეფისა ნაბუქოდონოსორისა, რამეთუ აჰა ოლომფრე მეს ქუწყანასა ზედა უთავოდ ❖ ესე ოდეს ესმათ მთავართა მალთა ასურასტნისათა, დაიპეს ყოველნი სამოსელნი თუსნი, ღ მოულოდებელი შიში ღ მწწოლა დაეცა მათ ზედა, ღ შემწუნდა გული მათი უფრიადესად ❖ ღ იყო დაღადება ძლიერი ფრიად მორის სადგურთა მათთა.

თ ა ვ ი ი ა.

ს ზოლო ოდეს ესმათ ყოველთა მკედართა ასურეთისათა ოლომფრე თავ მოკუწთილ იყო, განვიდა გონება ღ განზრახვა მათგან, ღ ერთითა მწწოლითა ღ შიშითა შემფოთებულნი ლტოლვა შეწყენასა შინა მიიღეს ❖ ვგრეთ არცა ერთი იტყოდა მოუქნისა თანა თუსისა, არამედ მიიდრიუნეს თავნი, დაუტყვეს ყოველი, ღ ლტოლვად ისწრაფდეს ებრაელთაგან, რათა ჰურვილთა შენ წინაშე თავთა მათთა მოსლვად ესმოდათ. ივლტოდეს გზათა მიერ ვე-

ლთათა, ჰ კუალთა ბორცუთათა ❖ ისილეს უკუტ მეთა ისრაელი-
 სათა მლტოლვარენი ივინი სდევნიდენ კუალთა შინა მათთა, უცემ-
 დეს საეჯრსა, ჰ ღაღადებდეს. კუალთა შინა მათთა ❖ ჰ ვინათვან
 ასურასტნელნი არა შეერთებულნი ივლტოდეს სამ თავად, ხოლო
 მენი ისრაელისანი ერთა ბანაკთა სდევნიდეს ჰ სცემდეს ყოველთა,
 რათა ეწეოდეს ❖ ხოლო წარავლინა ოსია მოციქული ყოვე-
 ლთა მიერ ქალაქთა ჰ ადგილთა ისრაელისათა ❖ ჰ ყოველსა ად-
 გილსა ჰ ქალაქსა რჩეულნი ჰბუენი წარკსაენსა კუალთა შინა მა-
 თთა, ჰ ეწივნეს მათ, მოსწუჯდნეს ივინი მასჯლითა ვიდრემდის
 მივიდეს კიდესა ზედა სასლვართა თჯსათა ❖ ხოლო დაუტევეს
 ბეთელს ქალაქსა შინა, განვიდეს სადგურსა შინა ასურეთისასა, ჰ
 ტუტუნნი ჰ ნატუტუნაენი რომლისა ლტოლვილთა ასურასტანელთა
 დანარჩუნებული აღილეს, ჰ განმდიდრნეს ფრიად ❖ ხოლო მძლე-
 ველნი მოიქცეს ბეთილად, ყოველნი რომელი ნატუტუნაენი მათნი
 აღმოიყვანნეს მათ თანა, ეგრეთ რამეთუ არა იყო რიცხვ ცხოვართა
 ჰ ჰირუტეუთა. ჰ ყოველთა აღძრულთა მათ მცირითვან ვიდრე
 დიდადმდე ყოველნი განმდიდრნეს ნატუტუნავთავან მათთა ❖ ხო-
 ლო იოვაკიმ მღვდელთ მთავარი მოვიდა იერუსალიმითვან ბეთილ-
 სა შინა ყოველითა თანა ქალაქ ჰეტითა თჯსთა, სილვად ივდითო-
 სა ❖ ხოლო ოდეს იგი განვიდა წინაჲ მათსა, აკურთხეს იგი ყო-
 ველთა ერთვობით მეტეუტლთა, შენ ხარ სიქადული იერუსალიმი-
 სს, შენ შუტბა ისრაელისა. შენ ჰატვი ერთა ჩუტნთა ❖ ვინათვან
 ჰქმენ ფრიად სიმენე მკედრისა, ჰ განმლიერებულ არს კული შენი,
 რამეთუ სიწმიდე მეციეყარებიეს, ჰ შემდგომად ქმრისა შენისა სსჰაჲ
 არა იცი. მისთჯსა ჰ გელმან უფლისამან განგაძლიერა შენ, ჰ
 იქმენ კურთხეულ უკუნისამდე ❖ ჰ ჰრქუტუნს ყოველთა თემთა: იუავენ
 იუავენ ❖ ხოლო ოცდა ათთა დღეთა შინა მვილ შემოკრებულ არიან
 ნატუტუნაენი ასურასტანელთა ლაშქართა, ერთა ისრაელთა ❖ ხო-
 ლო ყოველნი რომელნი იუენეს ოლომფრესნი, ოქროსავან ჰ ვეც-
 ხლისა, ჰ სამოსელნი ბრწეინვალებნი, ჰ ქვანი ძვრფასნი, ჰ ყო-
 ველნი ჰურჭელნი დაშენებულნი, ესე ყოველი მისცეს ერთა იუ-

ბ
 დ
 ე
 ვ
 ხ
 ტ
 ია
 იბ
 ივ
 იდ

ივ დ ი თ ს * ზ ე გ რ ე თ უ ო ვ ე ლ ნ ი მ ე ნ ი ი ს რ ა ე ლ ი ს ა ნ ი ი ხ რ ე ბ დ ე ს ც ო ლ ი -
 თ უ რ თ ზ ქ ა ლ წ უ ლ ი თ ა ზ ჭ ა ბ უ კ ი თ ა, მ რ ო კ ე ტ წ ლ ნ ი, ო რ ლ ა ნ ო თ ა შ ი ნ ა
 ზ ე ბ ნ ი თ ა.

თ ა ვ ი ი მ.

ს შ ა შ ი ნ ი ი ვ დ ი თ ა ქ ე ბ დ ა უ ფ ა ლ ს ა. ზ გ ა ლ ო ბ დ ა გ ა ლ ო ბ ა ს ა ა მ ა ს
 ბ მ ე ტ ე უ ტ წ ლ ი * ი წ ე თ უ ფ ლ ი ს ა ბ ო ბ ლ ნ ი თ ა, უ გ ა ლ ო ბ დ ი თ ლ მ ი ე რ თ ს ა
 გ ჩ ე ტ წ ნ ს ა შ ე უ ო ბ რ ი თ ა, უ გ ა ლ ო ბ დ ი თ მ ა ს გ ა ლ ო ბ ა ს ა ა ხ ა ლ ს ა, ი ხ რ ე ბ -
 დ ი თ წ ი ნ ა შ ე მ ი ს ს ა, ზ ხ ა დ ე თ ს ა ხ ე ლ ს ა მ ი ს ს ა * ¹⁾ უ ფ ა ლ მ ა ნ შ ე მ ე უ ს -
 დ რ ნ ა ბ რ მ ო ლ ა ნ ი, უ ფ ა ლ ა რ ს ს ა ხ ე ლ ი მ ი ს ი * რ ო მ ე ლ მ ა ნ დ ა ა დ გ ი ნ ნ ა
 ე ბ ა ნ ა კ ი თ უ ს ნ ი შ ო რ ი ს ე რ თ ა თ უ ს თ ა, რ ო მ ე ლ მ ა ნ გ ე ჯ ს ნ ა ჩ ე ტ წ კ ე ლ -
 ვ თ ა გ ა ნ მ ე ტ ე რ თ ა ჩ ე ტ წ თ ა * მ ო ვ ი დ ა ა ს უ რ ი მ თ ი ს ა გ ა ნ ჩ რ დ ი ლ ო თ ა გ ა ნ,
 მ რ ა ვ ლ ი თ ა მ ა ლ ი თ ა თ უ ს ი თ ა, რ ა თ ა ს ი მ რ ა ვ ე ლ მ ა ნ დ ა ა ე ე ნ ა მ დ ი ნ ა რ ე,
 ზ ზ ე ტ ე თ ა მ ა თ თ ა დ ა ფ ა რ ნ ე ს ლ ე ლ ე ნ ი * თ ქ ე ბ ა ს ო ლ ო მ ო ჭ ე კ ე ტ წ თ ე ს,
 ს ა ხ ლ ე ბ ა რ ი ჩ ე მ ი, ზ ჭ ა ბ უ კ ი ჩ ე მ ი მ ო ს წ ე უ ჯ დ ე ს მ ა ხ ლ ი თ ა, ზ ჩ ი ჯ -
 ლ ნ ი ჩ ე მ ი მ ი ს ც ე ს, წ ა რ ს ა ტ ა ც ე ბ ე ლ ა დ, ზ ქ ა ლ წ უ ლ ნ ი, ტ ე უ ტ ო ბ ა ს ა
 ზ შ ი ნ ა * ა რ ა მ ე დ ლ მ ე რ თ მ ა ნ უ ო ვ ე ლ ს ა შ ე მ მ ლ ე ბ ე ლ მ ა ნ. დ ა ა თ რ ო ი ვ ი ზ
 ც მ ი ს ც ა ი ვ ი კ ე ლ ს ა შ ი ნ ა დ ე დ ა კ ა ც ი ს ა ს ა, ზ დ ა ს ც ა ი ვ ი * რ ა მ ე თ უ ა რ ა
 დ ა ე ც ნ ე ს მ ლ ი ე რ ნ ი მ ა თ ნ ი ჭ ა ბ უ კ ა გ ა ნ, ა რ ც ა მ ე თ ა მ ლ ი ე რ თ ა ს ა კ ე ლ ნ ი
 დ ა ს ც ე მ დ ე ს მ ა ს, ა რ ც ა დ ი დ ნ ი გ მ ი რ ნ ი დ ა დ გ ე ნ წ ი ნ ა შ ე მ ი ს ს ა: ა რ ა მ ე დ
 ი ვ დ ი თ ა ს უ ლ ი მ ე რ ა რ ი ს ა შ ე ტ წ ნ ი ე რ ე ბ ა ს ა შ ი ნ ა, ჰ ი რ ი ს ა მ ი ს ი ს ა
 თ მ ო წ ე ლ ა ი ვ ი * რ ა მ ე თ უ გ ა ნ ი მ ა რ ც ე ბ ა ს ა მ ო ს ე ლ ი ს ა ქ ე რ ი ო, ზ შ ე ი -
 მ ო ს ა ს ა მ ო ს ლ ი თ ა შ ე ტ წ ბ ი ს ა თ ა, ს ი ხ ა რ უ ლ ს ა შ ი ნ ა მ ე თ ა ი ს რ ა ი ლ ი ს ა -
 ი თ ა * ი ც ხ ო ჰ ი რ ი თ უ ს ი ს უ ლ ნ ე ლ ი თ ა, ზ შ ე ი თ ს ზ ნ ა თ მ ა ნ ი თ ა ვ ი ს ა
 მ ი ს ი ს ა ნ ი ქ ე ლ ს ა ქ ე ტ წ ე, ა ლ ი ლ ო შ ე ს ა მ კ ო ბ ი ა ხ ა ლ ი, შ ე ს ა ც დ რ უ ნ ე ბ ე ლ ა დ
 ი ა მ ი ს ა * კ ა მ ლ თ ა მ ი ს თ ა მ ი ი ტ ა ც ნ ე ს თ ვ ა ლ ნ ი მ ი ს ნ ი, შ ე ვ ნ ი ე რ ე ბ ა მ ა ნ
 ი ბ მ ი ს მ ა ნ მ ო ი ნ ა დ ი რ ა ს უ ლ ი მ ი ს ი ზ მ ო ჭ ე კ ე ტ ო მ ა ხ ლ ი თ ა თ ა ვ ი
 ი ვ მ ი ს ი * შ ე უ შ ი ნ დ ე ს ე რ ნ ი ს ჰ ა რ ს ნ ი მ ა ლ ს ა მ ი ს ს ა, ზ მ ი დ ე ლ ნ ი ე რ ნ ი
 ი ვ კ ა დ ნ ი ე რ ე ბ ა ს ა მ ი ს ს ა * მ ა შ ი ნ ლ ა ლ ა დ ე უ ე ს ბ ა ნ ა კ მ ა ნ ა ს უ რ ა ს ტ ა ნ ი ს ა მ ა ნ,
 ი დ ო ლ ე ს ც ა გ ა მ ო ჩ ნ დ ე ს ს ი მ დ ა ბ ლ ე ჩ ე მ ი წ ა რ მ წ ე უ ე დ ე ლ თ ა წ ე უ რ ი ლ ი თ ა *
 მ ე თ ა ჭ ა ბ უ კ თ ა მ ო ს წ ე უ ჯ დ ე ს ი ვ ი ნ ი. ზ ვ ი თ ა რ ც ა უ რ მ ა თ ა, მ ლ ტ ო ლ კ ვ ა -

¹⁾ გამოსვ ივ.

რეთა დაჰკლვიდეს მათ, ჰ განისრწნეს ბრძოლასა, შინა წინაშე
 უფლისა ღმრთისა ჩემისა ✱ ცალობასა უგალობდეთ მეუფესა უფალ-
 სა, ცალობასა ახალსა ვგალობდეთ ღმრთისა ჩუქნისა ✱ აღონა
 უფალა დიდ ხარ შენ. ჰ ზეშთა ბრწუწინვალე ძალსა შინა შენსა,
 რომლისა მორეყნად არავის ძალუც ✱ შენდა რათა მსახუროს ეო-
 ველმან ქმნილმან შენმან, ¹⁾ რამეთუ ჰტქჳ ჰ იქმნა: ²⁾ მოავლინე
 სული შენი, ჰ დაეხადნეს, ჰ არა არს წინა აღმდგომ კმისა შენი-
 სა ✱ მთანი საფუძველიდგან შეიძვრიან წუალითურთ, კლდენი ვი-
 თარცა ცვლი დადნების წინაშე ჰირთა შენთა ✱ ხოლო რომელსა
 ემინის შენი უფალო, დიდ იქმნების წინაშე შენსა მარადის ✱ ვაჟ
 წარძართსა აღდგომილსა ერსა ჩემსა ზედა. უფალმან უოვლისა შემ-
 ძლებელმან შური აგოს მათ. ჰ დღესა შინა, სასჯელისასა მოხე-
 დოს მათ ✱ რამეთუ მიეცეს ცეცხლსა ჰ მატლსა კორცი მათი რა-
 თა იწოდენ ჰ პრწოდენ უკუნისამდე ✱ ჰ იუო შემდგომად ამისა
 უოველნი ერნი უოველნი მრეველნი, მთამოვიდეს იერუსალიმს შინა,
 თაეყანისცემად უფლისა ღმრთისა. ჰ მეუვსეულად სალსინებელად მე-
 წირეს უოვლად დასაწუწლი, ჰ მსხუწწრალნი, ჰ აღთქმისანი თვს-
 ნი ✱ ხოლო ივდით უოველნი ჰურჳელნი რჩეულნი ოლომფრენნი
 რომელი მისცეს მას ერთა, ჰ კრეტსაბმელი რომელი თვთ აღილო
 საწოლისაგან მისისა მისცა შეძინებასა შინა საუკუნოდ მოსაყსენე-
 ბელად ✱ ჰ ივენეს ერნი შუწბულნი სისარულთ წინაშე ჰირთა
 წმიდათა, ჰ სამთუწწ სისარულთა ამათ ძლევისათა დღესასწაულობ-
 დენ ივდითის თანა ✱ ხოლო შემდგომად ამათ დღეთა კაცად-კაცადი
 მითქცა თვსსა შინა ესენი ✱ ჰ ივდით დიდ იქმნა ბეთილსა შინა,
 ჰ დიდებულ იქმნა სახელი მისი უოველსა შორის ქუწყანასა ისრა-
 ილისასა ✱ ვინათგან იქმნა კეთილ მოქმედი სიწმინდისა თანა
 შესთული არა ცნა ქმარი უოველსა შინა დღესა ცხოვრებისა მისი-
 სასა, შემდგომად სიკუდილისა მანასე ქმრისა მისისა. ჰ დღესა ში-
 ნა დღესასწაულისათა; მივიდოდა დიდითა დიდებითა ✱ ხოლო ეკო-
 სახლსა შინა ქმრისა თვსისასა წელსა ას ხუთთა, ჰ დაუტყეა აბრი

იე
 იე
 იზ
 იტ
 ით
 კ
 კა
 კბ
 კგ
 კდ
 კე
 კვ
 კზ
 კს

¹⁾ ფსალმუნი მტ—²⁾ ფსალმუნი რგ.

კთ
ლ
ლს

მკვეალი თჳსი თავისუფლებასა, ზ მოკუდა ივლით, ზ დაუფლა ქმრი-
სა თჳსისა თანა ბეთილს შინა ზ ზ ტიროდეს მას უოველნი ერ-
ნი შჳდ დღე ზ სოლო უოველსა შინა დღეთა ცსოვრებისა მისი-
სასა, არა იყო შემადრწუნებელი ერთა ისრაილთა, ზ შემდგომად
სიკუდილისა მისისა წელსა მრავალსა ზ სოლო დღესა დღესასწა-
ულისასა მკველისა ამის ებრაელთაგან რიცხვსა შინა წმიდათა დღე-
თა შეიწინარებენ, ზ იდღესასწაულების იუდიანთაგანი მის ქამისა-
გან ვიდრე დღემდე.

დაესრულა წიგნი ივლითისა, და აქეს თავსა შორის თჳსსა თავი ივ.

წიგნი ესთერისა

თ ა ვ ი ა.

წელსა მეორესა დიდისა მეფისა არტაქსარისასა, ჰირველსა
შინა დღესა თჳსა ნისანისასა ჩუწნება იხილა მარდოხ მეძან აირო-
ესძან სემისძან კისევი ტომისაგან ბენიამენისაძან კაცძან ებრაელძან
დავანებულძან ქალაქსა შინა სუსას. კაცძან დიდძან ბჳესა შინა
მსახურძან სამეფოსა სოლო იყო ტევეობისაგან რომელიცა ტუჭ
ყო ნახუქოდონოსორ მეფეძან ბაბილოენისაძან იერუსალემითგან,
იქჳონიას თანა მეფისა ჳურიასტანისათა. ზ ესე ვითარ ჩვენება მისი.
ზ აჳა ვანი ზ შჳოთნი, ქუხილნი ზ ძრვანი, ზ ძრწალა ქუწუნა-
სა ჳედა, ზ აჳა ორნი ვეშანნი დიდნი, განმზადებულნი გამოვიდეს,
ორნიჳ ურთიერთისა ბრძოლად. ზ იქმნა ვმა მათი დიდი, ზ ვმითა მათითა
განემზადნეს უოველნი წარმართნი ბრძოლად, რათა მოსჳონ წარმართნი
მართალთა, ზ აჳა დღე ბნელისა ზ ნისლისა ჳირისა ზ იწროები-
სა, ზ განბოროტებისა ზ შჳოთისა დიდისა ქუწუნასა ჳედა, ზ
შემრწუნდა უოველნი წარმართნი მართალნი მეძინებულნი სიბორო-
ტისა მათისა, ზ განემზადნენ წარწემედასა ჳედა, ზ დაღად ექუწ

ღუთისა მიმართ. ხოლო ღაღადებისაგან მათისა იქმნა, ვითარცა
 მცირისაგან წყაროსა მდინარე დიდი, წვალი მრავალი, ჰ ნათელი
 ჰ მზე აღმობრწყინდა, ჰ მდაბალნი ამაღლდეს, ჰ მეჭამნეს დიდებულ-
 ნი ჰ განიფრთხო მარდოხე რომელმან იხილა ჩუჭნება ესე ჰ რო-
 მლისა ანება ვოფად ღმერთმან, ჰ იპურა ჩუჭნება ესე გულსა ში-
 ნა ჰ ვოველთა სიტყუათა უნებდა ცნობად მას ვიდრე ღამედმდე, ჰ
 დადუმა მარდოხე ესოსა შინა თანა ღავალით ჰ თარრით ორითა
 საჭურისითა მეფისათა, რომელნი სცვდეს ესოსა. ჰ ესმა გულის
 სიტყუანი მათი ჰ შრახვანი მათნი გამოიძია. ჰ ცნა რამეთუ გან-
 მსადებენ გელთა თჯსთა დასხმად მეფესა ზედა არტაქსასა ჰ აუწუა
 მეფესა მათთჯს ჰ გამოკითხნა მეფემან, ორთა საჭურისთა თჯსთა
 ჰ აღუაროს, ჰ დამოკიდებულ იქმნეს, ჰ დაწერა მეფემან სიტყუანი
 ესე მოსახსენებელად, ჰ მარდოხეც დაწერა სიტყუათა ამათთჯს. ჰ
 უბრძანა მეფემან მარდოხეს მსახურებად ესოსა შინა, ჰ მისცა მას
 ნიჭი ამისთჯს ჰ იყო მუნ ამაღათი ვუღჳანე დიდებულ წინაშე მე-
 ფისა, ჰ ინება ბოროტის ვოფად მარდოხესა ჰ ერისა მისისა, ორ-
 თათჯს საჭურისთა მეფისათა ♣ ჰ იყო შემდგომად სიტყუათა ამათ
 დღესა შინა არტაქსარისასა ესე არტაქსარ ჰინდოეთისგან მელო-
 ბელობდა ასოცდა მჯდთა კერძოთა ვიდრე ეთიოპიადმდე ♣ ხოლო
 ამათ დღეთა შინა ოდეს ჯდა საუდარსა ზედა მეფე არტაქსარ, ქა-
 ლაქსა შინა სუსასა ♣ მესამესა წელსა მეფობისა მისისასა: უქმნა
 სერი დიდ მეგობართა, ჰ სხუათა წარმართთა ჰ სპარსთა ჰ მიდელ-
 თა დიდებულთა, ჰ უხუცესთა მთავართა სათრახათა ♣ ჰ შემდგომად
 ამათსა ოდეს უჩუჭნა მათ სიმდიდრე მეფობისა მისისა, ჰ დიდება
 შუჭბისა თჯისა ას ოთხმეოცთა დღეთა შინა ♣ ხოლო ოდეს
 აღასრულნეს დღენი სერისა უქმნა მეფემან ღზინობა წარმართთა
 მოპოვნებულთა ქალაქსა შინა სუსასა დღესა შინა მჯდსა ესოსა
 შინა სახლსა მეფისასა ♣ შემკობილებითა ბისონისათა ჰ მწუხანო-
 ვანითა კრეტსაბმელებითა განრთხმულებითა საკვრელთა ზედა იაკინ-
 თათა ჰ მეწამულთა, კრკოლებთა ზედა ოქროსათა ჰ ვეცხლისათა,
 სჭეტთა ზედა მარმარილოთა ჰ ქუათა ♣ საწოლსა ოქროსა, ჰ

ა
ბ
გ
დ
ე
ვ

ჰეცხლისა, მოფენილსა ქვთა სამარაგდოთა, და თეთრისა და წითლი-
 სსა და ჰარისულის მარმარილოთა, და ქუჭრსაჲსაჲნი ჰრეულად ჰირად
 ჰირადად აღფეავებულნი გარემო ვარდნი განთესილნი და ჰურჭელნი
 ოქროღსა და ვერცხლისა, და სასმისი ანთრაკისა ქვსა წინა დაგებუ-
 ლი ფასითა ტალანტი სამთა ბევრთა. დუნო მრავალი, და ტებილი
 რომელსა თუთ მეფე სუმიდა. ხოლო სასმელი ესე არა სჯულისა
 ებრ განწესებული იქმნა რამეთუ ეგრეთ ინება მეფემან და ამცნო
 სახლთუხუცესთა ეოფად ნებისა მისისა კაცთა და ასტინ დედოფალ-
 მანცა უქმნა სერი დედათა სახლსა შინა მეფისასა სადაცა ათაქსერ და
 ხოლო დღესა მეძდესა შინა გამხიარულდა მეფე ჰრქუა. ამას, და
 ვახანს, და თარას, ვარახს, და სათოლთანსა, და ავიტახს, და რათა-
 ვის მუდთა საჭურისთა რომელნი მსახურებდეს წინამე მეფესა არ-
 თაქსერისა და შემოევანებად ასტინ დედოფლისა წინაშე მისსა, რო-
 მელ სუფევდეს იგი, და დაადგას მას ზედა გვრგვნი მეფობისა, და
 უჩუქნოს იგი ეოველთა მთავართა, და წარმართთა შუქნიერება მისი
 რამეთუ შუქნიერ იყო და არა ისმინა მისი ასტინ დედოფალმან
 მისლვად საჭურისთათანა და და შეწვიდეს მეფესა, და განრისხნა, და
 ჰრქუა მახლობელთა თუსთა, ესრეთ ჰრქუა ასტინს, ქმენით უკუჭ
 სჯული ამისთუს და სამართალი და წარმოდგეს მის მიმართ არკე-
 სეი, და სარსოფეი, და მალისეარ, მთავარნი სწარსთა და მიდელთა,
 რომელნი ახლოს მეფისა, და თანა სხდეს მეფისა და მიუთხრეს
 მას სჯულისაებრ ვითარ რამეთუ ჯერარს ეოფად ასტინ დედოფლი-
 სსა, რამეთუ არა ეო ბრძანება მეფისაგან საჭურისის გამო და და
 ჰრქუა მოხეი მეფისა მიმართ და დარბახის ერთა მიმართ, არა მეფე-
 სსა ერთსა იუსამართლოჲსა დედოფალმან ასტინ, არამედ ეოველთა
 მთავართა და წინამძღუართა მეფისათა და რამეთუ მიეთხრა მათ, სი-
 ტუა დედოფლისა ვითარ, წინა აღუდგა ჰრქუა, მეფესა და ესრეთ
 ვითარცა უკუჭ წინა აღმდგომი ჰრქუა მეფესა ართაქსერკს ეგრეთ
 დღეს დედანი სხვანი, მთავართა სწარსთა და მიდთა, მსმენელნი მე-
 ფისა თქმულნი მისგან, ხოლო ეგრეთ კადნიერებდენ, უხატო ეო-
 ფად ქმართა თუსთა და რამეთუ უკეთუ უკუჭ სათნოა მეფისა, რათა

ბრძანოს მეფობისა, ბრძანებითა, ღ რათა დაიწერნეს რჯულისაებრ
 მიღოსა, ღ სწარსიასა, ღ სსუარიკ, რათა არა იყოს არცა რათა
 შევალს მერძელა დედოფალი მისდა მიმართ, ღ სუფუვა მისი რათა,
 მისცეს მეფემან დედა-კაცსა უმჯობესსა მისსა ზ ღ რათა იყოს სა-
 სმენელ რჯული რომელი, მეფისაგან, რომლისა ეონ სამეფოთა
 შინა თჳსთა, ესრეთ ყოველმან დედა-კაცმან დასდვას ჰატვი ქმარსა
 ზედა თჳსსა, დიდითგან ვიდრე მცირედმდე ზ ღ სათნო იქნა სიტ-
 ეუბა წინაშე მეფისა ღ უსუცესთა. ღ ქნა მეფემან, ვითარცა ჰრქუა
 მას მუხემი ზ ღ წარავლინა მეფემან, წიგნი ყოველთა შორის სა-
 მეფოსა კერძოთაებრ ენათაებრ მათთა, რათა იყოს შიში მათი საყო-
 ველთა შინა მათთა.

მ ა მ ი ბ

და შემდგომათ სიტყუათა ამით დასცხრა მეფე რისხსაგან, ღ არ-
 ლანჯა მოიკსენა მერმე ასტინი, მოკსენებად რაჲოდენსა რტუოდა, ღ
 ვითარ უსჯიდა მას ზ ღ ჰრქუტს მსახურთა მეფესა: რათა იძიოს
 მეფისა ქალწული უსრწნელნი, შუტნიერნი სილვითა, რათამცა
 დაადგინეს მეფემან მეძიებელნი, ყოველთა შინა ადგილთა სამეფოსა
 თჳსისასა ზ ღ რათა შეკრიბნეს ქალნი ქალწულინი, კეთილ საჭურე-
 ტნი, სუსა ქალაქსა შინა სასძლოსა შინა დედათასა, ღ რათა მიეც-
 ნეს საჭურისთა მეფისათა. კმივილსა დედანი, რათამცა მიეცნენ ნელ-
 საცხებელნი, ღ სსუანი საკმარნი ზ ღ დედანი რომელი, მეიუბ-
 როს მეფემან, რათა იყოს მეფისა ასტინის ადგილსა შინა ღ სათ-
 ნო იყო მეფისა სიტყუა, ღ ეო ვერეთ ზ ღ ეო კაცი ებრაელი
 სუსან ქალაქსა შინა, ღ სახელი მისი მარდოხე, მე იაირისა, მისა
 სემეისა. მისა კისისა, ტომისაგან ბენიამენისა ზ რომელი ეო
 ტუტ¹⁾ იერუსალემითგან ნაბუქოდონოსორის მეფისა ზაბილოვნი-
 სათა ზ ღ ჰევაჲ მას ქალწული გამოზრდილი ამინადაბისა, მმისა მა-
 შინა მისისა, ღ სახელი მისი ესთერ. ხოლო შემდგომად მიცვალე-
 ბისა შმობელთა მისთა, მოიუჳანა იგი მარდოს ასულისა წილ, ღ
 იქნა ქალწული შუტნიერი ღ კეთილ სახილაჲ ზ ღ ოდეს სმენილ

1) დ მეფე კბ.

იქმნა ბრძანება მეფისა შეკრებულ იქმნა ქალწულთა მრავალთა სუ-
 სან ქალაქსა შინა ეგელსა ქუჩაჲსა ალანისა და მიუვანებულ იქმნა ესთერ
 ალანს მიძარტო მცუჭლისა მიძარტო დედათა და და სათნო იქმნა მისა ქა-
 ლი და ზოგა მადლი წინაჲჲ მისა, და ისწრაფა ნელსაცხებელი მისა
 მიცემად ნიჭთა; და მუდნი ქალწულნი დაადგინა მისთანა სასლისა-
 გან მეფისა და სცუდენ იგინი და მხილველნი მისი კეთილნი სასლსა
 შინა დედათასა და და არა მიუთხრა ესთერ ნათესავი თუხი არცა მა-
 მული რამეთუ მარდოსე ამცნო მას არა მითხრობად და სოლო ეოც
 ეგელსა დღესა ზედა ვიდოდა მარდოსე, სასლისა მიერ სადედოსა,
 მჭურეტელი რა ესთერისა შეიმთხუა და სოლო ესე იყო ყაძი ქალა-
 წულისა, რომელი შევიდოდა მეფისა მიძარტო, ოდეს აღესრულოს
 ათორმეტნი თუჭნი, რამეთუ ესრეთ აღასრულებდეს დღეთა განშე-
 ნებოსასა ექუთ თუჭ სუნელთა შორის, და ნელსაცხებელთა შინა, დე-
 დათა და ექუთ თუჭ მცხებელნი ზმირინთა ზეთითა, და მაშინ აღვი-
 დოდეს მეფისა მიძარტო და რომლისა უუჭუთუ ჰრქუას მოუყანებად
 იგი შევალს მისთანა ერთბამად სასლიდამ სადედოსა, ვიდრე სას-
 ლადმდე მეფისა და მწუხრსა ზედა შევიდოდა, და განთიადს მიექცო-
 და სასლსა შინა სადედოსა, მეორე, სადაცა ღაი საჭურის მეფისა
 მცუჭლო დედათა და არა შევიდოდა კუხლად მეფისა მიძარტო, უკეთუ
 არა იუოს მოწოდებულ სახელით და სოლო ოდეს აღსრულდა ყაძი
 ესთერისა ასულიჲს ამინადაბისა მამისა მისა მარდოსესი შესვლად
 მეფისა მიძარტო, არა რაღსავე გარდაცა ამთვან, რომელი ამცნო მას
 საჭურისმან, მცუჭლმან დედათამან, რამეთუ იყო ესთერ მხოვნელ
 მადლისა წინაჲჲ ეოველთა მხილველთა მისთა და და შევიდა ესთერ
 მეფისა მიძარტო არტაქსერისა, მეათორმეტესა თუჭსა, რომელ არს
 აღწრ, წელსა შინა, მეძუდესა მეფობისა მისისასა და და შეიყვარა
 მეფემან ესთერ, და ზოგა მადლი უფროს ეოველთა ქალწულთა, და
 დაადგა გვრგვინი სადედოფლო თავსა მისსა და და უქმნა მეფემან
 ლხინნი ეოველთა მეგობართა თუსთა, და მალთა შუდ დღე, და აღა-
 მადლჲ ქორწილი ესთერისა; და ეო განსასარელი მეოფთა სამეფო-
 სა შინა მისსა და სოლო მარდოსე მსახურებდა ეზოსა შინა მეფე-

სასა ❖ სოლო ესთერი არა მიუთხრა მამეული ნათესავისა მისისა, კ
 არცა ერთა თვისთა. რამეთუ ესრეთ ამცნო მარდოსე, შიშ ყოფად
 ღმრთისა, ღ ყოფად მცნებათა მისთა, ვითარცა იყო მისთანა, სოლო
 ესთერ არა შეცუალა ჩუჭულეა თვისი ❖ სოლო მწუსარე იქმნისე კა
 ზატკვისცემისათვის მარდოსისა ორნი საჭურისთა მთავარნი მეფისა,
 მცუჭლნი გუამისა მისისა, ღ ეძიებდეს მოკვლად არტაქსარ მეფე-
 სა ❖ ღ ეუწეა მარდოსეს სიტყუა, ღ მიუთხრა ესთერს. სოლო მან კბ
 მიუთხრა მეფესა, რომელსა ორგულობდენ ❖ სოლო მეფემან გამოი- კგ
 კითხნა ორთა საჭურისთა, ღ აღუარეს: ღ მოჰკიდნა იგინი. ღ
 ბრძანა მეფემან დაწერად მოსაჯსენებელსა ზედა, სამეფოსა შინა წი-
 გნთა სავცავსა, კეთილ მოქმედებისათვის მარდოსესა საქებელსა შინა,

თ ა ვ ი ა.

ღა შემდგომად ამათსა მეფემან არტაქსარ დიდებულ ეო ამან ა
 ძე ამადაფუნისა ვუღეანელი, ღ აღამალა იგინი, ღ წინარელ ღ ბ
 უმაღლეს ეოველთა მეგობართა მისთა ❖ ღ ეოველი რომელი იყო
 ეზოსა შინა მეფისასა თაყვანისცემდეს მან, რამეთუ ესრეთ ბრძანა
 მეფემან ეოფად. სოლო მარდოსე არა თაყვანისცემდა მან ❖ ღ ეტ- გ
 ეოდეს რომელნი იუწინეს ეზოსა შინა მეფისასა მარდოსეს, მარდო-
 სე, რაჟსათვის არა ისმენ სიტყუათა მეფისაგან ❖ სოლო ეოველსა დ
 დღესა შინა ეტეოდეს მან, ღ არა ისმინა მათი. ღ მიუთხრეს ამანს,
 რამეთუ მარდოსე წინა აღუდგების ბრძანებასა მეფისასა, ღ აუწეეს
 მან მარდოსესა, რამეთუ ჰურია არს ❖ ღ აუწეა ამან რამეთუ არა ე
 თაყვანისცემს მან მარდოსე, განრისნა ფრიად ❖ ღ განიზრანა ვ
 ეოველთა ჰურიათა წარწყმედა, რომელი იყო სამეფოსა არტაქსარი-
 სასა, ღ ჰყო ზრახვა წელსა შინა, მკათორმეტესა მეფობასა არტაქს-
 რისსა ღ განიგდეს წილი დღითგან დღედ, ღ თუთგან თუჭდმდე,
 რამეთუ წარწყმედად ერთსა დღესა შინა ნათესავი მარდოსეისა: და-
 ეცა წილი, მკათორმეტესა ზედა დღესა თვისსა, რომელ არს
 აღარ ❖ ღ თქუა ამან მეფისა მიმართ არტაქსარისა, სიტყუა არს
 წარმართი განთესილი წარმართთა შინა, ღ ეოველსა შინა სამეფო-
 სა შენისათა, სოლო სჯული მათი უცხო უფროს ეოველთა წარ- 6

მართთა, და სჯულსა მეფისასა არა ემორჩილებიან. და არა სარკებელ
 თ არს მეფისა დატყუებად ივინი და და უკეთუ სათნო არს მეფისა, რა-
 თა ბრძანოს წარწემედად ივინი. ხოლო მე აღვსწერო საუნჯესა
 ი მინა მეფისასა, ათი ათასი ტალანტი ვეცხლი და და წაიყარა მე-
 ფემან ბეჭედი კელით თუსით. მისცა კელსა შინა ამანს, რათა და-
 ია ბეჭდოს წერილი, რომელი დაწერილა იუდიანთა ზედა და და ჰქრქვა
 იბ ერთა უუაჳ ვითარცა ცნებაჳს და და მოუწოდეს მწერალთა მეფისათა,
 ათსამმეტთა დღეთა შინა თუსა ჰირეელისასა და დაწერეს ვითარცა
 უბრძანა ამან, მკედართ მთავართა მიმართ, და უხუცესთა ყოველთა
 შორის სოფლებთა, ინდოეთის სამფლობელოსაგან, ვიდრე ეთიო-
 ჳადმდე, ასოცდა შჯდთა კერძოთა უხუცესებულთა წარმართთა ზედა
 იგ და დაწერეს მათ წარმართთასა, ბრძანებისაებრ არტაქსარ მეფისა და
 და წარგზავნა წიგნთ მტჯრთველი წერილისა, სამეფოსა შინა არ-
 ტაქსარისასა, რათა მოსწუჯდნეს ნათესავნი ჰურიათა, დღესა შინა
 ერთსა, თჳსსა მეთორმეტესა, რომელ არს ადარ, და რათა წარი-
 ტაცნეს მონაგებნი მათნი, ხოლო წერილი ებისტოლესა შინა ეს-
 რეთ, იყო მეფე დიდი არტაქსარ, უხუცესებულთა მთავართა, ჰინ-
 დოეთიდან ვიდრე ეთიოპადმდე, ასოცდა შჯდ კერძოთა ზედა და
 ადგილთა ამან სწერს უხუცესთა საყმოთა მრავალთა ზედა მმეფე-
 ბელთა წარმართთა, და შემომჯერობელთა ყოველთა დაშენებულისა,
 ვინებე არა კადნიერებითა კელმწიფება აღვამადლო, არამედ სიმ-
 შჯდითა და სიწყნარითა მარადის სიმართლითა, უშფოთველითა ცხოვ-
 რებითა მარადის განკებად კელ ქრქვა მყოფთა ჩუტნთა და სამეფო ჩემი
 უღელვად და და უნებელად ვიდრე სრულიად დაიცვას. და განახლებად
 მსურველი ყოველთა კაცთა მშჯდობით. ხოლო მკითხვედეს მე თანა
 მხრახველნი ჩემნი, ვითარ უკრქვა შესამღებელ არს ესე აღსრულე-
 ბად, რომელნი ჩუტნ თანა სიბრძნით დიდებულობენ, და კეთილ ნება-
 სა შინა უცვალებელნი, და მტკიცითა საწმუნოებისათა დამტკიცე-
 ბულნი, და მეორესა ჰატვისა მეფობისა მიერ მიმთხუტული ამან,
 კუთხრა ჩუტნ რამეთუ ყოველთა შორის დაშენებულთა შინა ტომთა

შერეულთა მოძტერეთა ერთა რომელთაჲ, სჯულისა წინა აღმდგომ-
 თა უოველთა მიძართ წარმართთასა, ჰ ბრძანებისა მეფისასა მარა-
 დის არა მოძფრთხილეთა, რათამცა არა განეკოს ჩუწნგან კეთილ
 განმართება განუსრწნელი თანა მფლობელობისა, ჰ გულის ხმა
 ვეავთ უკუწ რამეთუ ესე ნათესავი ერთი წინა აღუდგების ძარადის
 უოველსა კაცსა გარდაქცეულებითა, დაწესებულთა სჯულთა. უცხო-
 თასა შესცვალიან, ჰ წინა აღმდგომელნი ჩუწნთა საქმეთა. ჰ უმწა-
 რეს აღასრულებდენ ბოროცსა, რათამცა. სუფევას ჩუწნსა ვერ მი-
 ემთხვვენეს კეთილ მდგომარეობა. ვბრძანეთ უკუწ წერილითა
 თქუწნდა მიძართ, წიგნით ამანისაგან განწესებულთა საქმეთა ზედა
 მეფისათა ჰ მეორისა მეფობისაგან ჩუწნისა უოველთა თანა დედე-
 ბითა ჰ მჯლთა წარწემედად მიძითურთ. მტერულითა მასვილართა
 უწეაღისა მოწეაღებისა ჰ შეწეაღებისა, მეათოთხმეტესა დღესა მი-
 ნა, მეათორმეტესა თჯსასა აღარ, აწინდელსა ამას წელსა. რამეთუ
 რათა მეოფნი ზირველ ჰ აწ მტერნი ერთსა შინა დღესა მწარესა
 ჯოჯოხეთსა შინა შთაკდენ, ჰ სახითა ჟამთა შინა მეუდროი ჰ უმ-
 ფოთველი ცხოვრება მოეცნენ ბოლოდმდე ჩუწნდა წარსვლად სო-
 ლო წერილნი ებისტოლენი წარიგ სავენებოდნენ ქუწყანასა შინა,
 ჰ ბრძანება იქმნა უოველთა წარმართთა განმზადებით უოფად ჩინე-
 ბულსა შინა დღესა ✠ სოლო მოესწრა საქმე იგი სუსსა შინა ჰ
 მეფე ჰ ამან მოლხინენი დაიტკებოდეს, სოლო ქალაქი სუსა ირ-
 უეფდა.

იდ
იე

თ ა ვ ი დ.

სოლო მარდოჲ გულის კმა უო განსწახული დაიპო სამოსე-
 ლი თჯსი, ჰ შეიმოსა მამითა, ჰ დაისხა ნაცარი, ჰ განჯდა სივ-
 რცესა შინა უბნისა ქალაქისასა, ღაღადებდა ღაღადებითა დიდითა
 ჰ მწარითა: აღიდების ნათესავი არა რანისაცა მავნებელნი ✠ ჰ
 მოვიდა ვიდრე ბჰედმდე მეფისათა, ჰ დადგა, რამეთუ არა შვენიერ
 იუო მისა შესვლად ეზოსა შინა, მამითა შინა შემოსილისა, ჰ ნა-
 ცართა დასხმულ მეოფისა ✠ ჰ უოველსა შინა სოფელსა სადაცა
 იჩვენებოდენ წიგნი მეფისა, ღაღადება იუო ჰ ტირილი, ჰ გო-

ბ
ბ
ბ

დებს დიდი ებრაელთა, ძამასა და ნაცარსა დაისმიდეს თავთა თუს
 თა და და შევიდეს ძეველნი და საჭურისნი დედოფლისა და მიუთხრეს
 მას: შეძრწუნდა მსმენელი რომელი ქმნილ იყო, და წარგზავნა სა-
 მოსკელი შემოსად მარდოხესა, და განმარცვად ძამისა მისისა: და არა
 ისმენდა და სოლო ესთერ მოუწოდა ახრავეს საჭურისსა თუსსა წი-
 ნაშე მდგომარესა მისსა, და წარგზავნა იგი ცნობად მარდოხესგან
 ჭეშმარიტებისა და სოლო მარდოხემ აუწერა მას ყოფილი, და აღთქმუ-
 ლი, რომელი აღუთქვა ამან მეფესა საუჯჯოთ შინა სახლთა დადე-
 ბად ათი ათასი ტალანტი ვეცხლი, რათა წარწედიდოს ებრაელნი და
 და წერილი შეწობილი სუსან ქალაქსა შინა წარსაწედედელსა შე-
 და მათთა, მისცა მას უწეებად ესთერისა. და ჰქრქვა მას, მცნებად
 მისა შესლვად ვედრებად მეფისა, და თხოვანდ მისა ერთთუხს რომელ
 მოიკენო დღენი სიმდაბლისა შენისა ვითარ აღსრდილხარ კელსა
 შინა ჩემსა. რამეთუ ამან მეორემან შემდგომად მეფისამან, თქვა წი-
 ნა აღმდგომისა ჩუწნდა სიკუდილად, საღე უფალსა და ეტეოდი
 მეფესა ჩუწნთუს, რათა გუკსენ ჩუწნ სიკუდილისგან და სოლო
 თ შევიდა ახრავეს, მიუთხრნა ესთერს ყოველნი სიტყვანი ესე და და
 ჰქრქვა ესრეთ ახროფეს მიმართ: წარვედ მარდოხეს მიმართ და არ-
 ი ქუ და ვინათგან ყოველთა წარმართთა სამეფოთა უწეიან, რამეთუ
 ყოველი კაცი ანუ დედაკაცი, რომელი შევიდეს შინაგან მეფისა მი-
 მართ სახლსა უკობელი, არა არს მისა ცხოვრება: გარნა რომ-
 ლისა მიმართ უკეთუ განიხურას მეფემან კუწრთსი ოქროსა, ესე
 ცხონდეს. სოლო მე არა ვარ წოდებულ შესვლვად მეფისა მიმართ,
 იბ აჭა აწ ოცდა ათ დღენი და და მიუთხრა ახრავე მარდოხეს ყოველნი
 იბ სიტყვანი ესთერისნი და და ჰქრქვა მარდოხე ახრავეს მიმართ: წარ-
 ვედ და არქუ. მას: ესთერ რათა არა სთქვა თავსა შორის, რამეთუ
 იგ შენ ერთი სცხონდე სამეფოსა შინა უფროს ყოველთა ებრაელთა-
 სსა და რამეთუ უკეთუ ისმინო ჟამს ამას შინა, ამიერიტგან შეწევა
 დაფარვა იუოს ებრაელთა, სოლო შენ და სახლი ძამისა შენისა
 იდ წარსაწედე და ვინ უწეის უკეთუ ამას ჟამს შინა გამეფებულ ხარ და
 და წარგზავნა ესთერ მოსრული მის მიერ მარდოხეს მიმართ მე-

ეველმან ❖ წარვედ ღ შეკრიბენ ებრაელნი რომელიცა არიან სუ-
 სანსა შინა, დაიძარხეთ ჩემოთს ღ ნუ სჭამთ ღ ნუცა სჭამთ სამდღე
 ღ ღამე, სოლო მე ღ მსახურთაცა ჩემთა ევრეთვე არა ვჭამთ, ღ
 მასინ შევიდეთ მეფისა მიმართ თუნიერ სჯულისა, უკეთ წარწყვედა
 შემემთხვეს მე ❖ ღ წარვიდა მარდოსე, ჰყო ევრეთ რაოდენი ამცნო
 მას: ესთერ ღ ევედრა, უფალსა მომესვენებელმან ეოველთა საქმეთა
 უფლისათა, ღ ჰქრქუა: უფალო უფალო მეუფეო ეოვლისა მშეობებლო,
 რამეთუ კელმწიფებასა შენსა შინა არს ესე ეოველნი ღ არა არს წინა
 აღმდგომი მბრძობელი შენდა. ოდეს ინებო ცხოვრებად ისრაილი-
 სა. რამეთუ შენ ჰქმენ ცანი ღ ქმტყანა, ღ ეოველნი საქრველნი
 ცასა ქმტყედსა შინა, ღ უფალი ხარ ეოველთა, ღ არავინ არს რომელი
 წინა აღვიდგეს შენ უფალო; შენ ეოველი უწეო, ღ შენ იცი
 უფალო, რამეთუ არცა გინებთა, არცა ამძარტავანებთა შინა,
 არცა ამათ დიდების მოყვარებათა შინა ვჭყოფდე. რომელ არა
 თაყვანისვცე წინაშე ამძარტავანისა ამანისა. გინათგან მათხო
 ნდაცა ამბორის ეოფად კვალთაცა ფერცთა მისთა, ცხოვრებისთუ
 ისრაილისა. არამედ ესე ვეავ, რათა არა მივაგე დიდება კაცსა, უფ-
 როს დიდებისა ღვთისა: ღ არა თაყვანისვცე არავის, თუნიერ
 შენსა უფალო, ჩემისა, ღ არა ვეავ ესე ამძარტავანებითა. ღ აწ უფა-
 ლო ღმერთო მეუფეო ღმერთო აბრაჰამისო. შეიწუაღე ერი შენი,
 რამეთუ გვმხვრენ ჩუტნ წარწყმედასა შინა, ღ ჰსურისთ წარწყმედად,
 რომელი დასაბამითგან სამკვდრებელისა შენისა. ნუ უკულებელს
 ჰყოფ ნაწილსა შენსა, რომელი იცხენ თავისა შენისათუ, ქმტ-
 ყანისაგან ევტატისა, ისმინე ვედრებისა ჩემისა, ღ ულხინე, სამ-
 კვდრებელსა სედა შენსა, ღ მოაქციე მწუსარება ჩუტნი სისარულად
 რათა ცხოველნი ვაქებდეთ სასელსა შენსა უფალო, ღ ნუ უხინო
 ჰყოფ ჰირსა მამებელსა შენსა უფალო ღ ეოველი ისრაილი დაღ-
 დება ძალისაგან თუხისა, რამეთუ სიუდილი მათი წინაშე თვალ-
 თა მათთა, ღ ესთერ დედოფალი მირბიოდა უფლისა მიმართ ღვაწ-
 ლსა შინა სიუდილად შეჭრობილი. ღ განიძარცვა სამოსელი დი-
 დებისა თუხისა, შეიმოსა სამოსელი იწროებისა ღ ტირილისა, ღ

იე
 იე

ნაცვლად მრავალ ფერთა ნელსაცხებელთა, და კეთილ სურნელთა,
 ნაცრითა და სკორითა დაისვა თავი თუხი და კორცი თუხი დაიმდაბ-
 ლა ფრიად. და თუთოეული ადგილი განშუშებული შუშბისა თუხი-
 სა, აღავსო ნაგლეჯითა თმითა თუხითა, და ევედრებოდა უფალსა
 ღმერთსა ისრაილისასა, და ჰრქჳა: უფალო ჩემო მეუფეო ჩემო, შენ
 ხარ მხოლო შემეწიე მე მხოლოსა და არა მქონებელსა შეწევნისასა
 თუხიერ შენსა, რამეთუ შეჭირვება ჩემი კელსა შინა ჩემსა. მე მესმა
 მძობელთა ჩემთაგან ტომთა შინა, მამულისა ჩემისა, რამეთუ შენ
 უფალმან მიიღენ ისრაელნი. ეოველთაგან წარმართთა, და მამანი
 ჩუტნნი ეოველთაგან ზირველთა მამათა მათთა სამკუდრებელად საუ-
 კუნოდ, და უეავ მათ რაოდენი აღუთქუ. და აწ ცცოდეთ წინაშე შენსა,
 და მიგუცენ ჩუტნ კელთა შინა მტერთა ჩუტნთა, ვინათგან ვადიდეთ
 ღმერთი მათი. მართალ ხარ უფალო, და აწ არა საკპარო იქმნეს
 სიმწართა მოჩება ჩუტნი, არამედ დასდვენეს კელნი მათნი კელთა
 ზედა კერზთა მათთა: აღმოფხვრად მცნებისა ჰირთა შენთასა, და წარ-
 წემედად სამკუდრებელისა შენისა, და დაკშვად ჰირსა მამებელთა შენ-
 თა, და დაშრეტად დიდებისა ტამრისა შენისა, და საკურთსეველისა შე-
 ნისა და განღებად ჰირითა წარმართთა სათნო: ეოფად ამათა, და
 განკვირვებად მეფისა კორციელისა უკუნისამდე. ნუ მისცემ უფალო
 სკიტრასა შენსა ამათ რომელი არა არიან, და რათა არა გუტცინიან
 დაცემასა შინა ჩუტნსა, არამედ მიაქციენ განხრახვა მათი მათ ზე-
 და: სოლო რომელთა იწევს ჩუტნ ზედა იგავად დასდევ. მოიკსენე
 უფალო, და საცნაურ იფენენ ჟამსა შინა ჰირისა ჩუტნისა და მე ღირს
 მეავ კადნიერებად, მეუფეო, ღმერთო და ეოვლისა დასაწყისისა
 მზერობელო. მომცე სიტყვა კეთილ სათნო ჰირსა შინა ჩემსა წინა-
 შე ლომთა, და შესცვალე გული მისი სამულებად ბრძოლთა ჩუტნ-
 თა ზედა; მოსწოლვად მათისა, და მათ თანა განმხრახთა: სოლო
 ჩუტნ გუკსენ კელითა შენითა, და შემეწიე მე მხოლოსა, და არა მქო-
 ნებელსა თუხიერ შენსა უფალო, ეოველთა მცენიერება. გაქუს და
 უწი რამეთუ მძულს დიდება უსჯულოთა, და მძავს საწოლი წინა
 დაუცუტელთა, და ეოვლისა უცხო თესლისა, შენ უწი დაჭირვება

ჩემი, რამეთუ მძაკს ნიმი აძნარტავებისა ჩემისა, რომელი არს თავსა ზედა ჩემსა დღესა. შინა ხილვისა ჩემისასა, მოვიძაგე მისი ვითარცა ნახვევი შეკინებულთა, და არა მოსიეს იგი დღესა შინა დუმილისა ჩემისასა. და არა ჭამა მონამან შენმან ტრანკეხისაგან ამანასა. და არა ვადიდე სერი მეფისა, არცა ვსუ ღვინო საკამსი კერძათა და არცა იმუჭბდა ძვევალი შენი დღისაგან ძეცვალებისა ჩემისა ვიდრე აწამომდე გარნა შენ მიერ. უფალო ღმერთო აბრაჰამისო, ღმერთო შემძლებელი უოველთა ზედა, ისმინე კამაჲ უსასოთა, და გვკნუნენ ჩუჭნ კელთაგან ბოროტის მეოფელთა, და მიესენ მე შიშისა ჩემისაგან.

თ ა ვ ი ე

და იყო შემდგომად სამთა დღეთა ოდეს დასცხრო ლოცვისაგან, განიძარცვა სამოსლისაგან შეჭირვებისა, და შეიძოხა სამოსელსა შინა დიდებისა თვისისასა. და იქმნა კეთილ სასილთაჲ, მსადელი უოველთა მხილველისა ღმრთისა და მაცხოვრისა. წარვიყვანნა ორნი შიმუნვარნი მისთანა, და ერთისა მიერ დაბრჯენელი ვითარცა სიტკბოთი აღმატებულთ, ხოლო მეორე შეუდგებოდა რათა აღუმსუბუქებდეს სამოსელსა მისსა, და ესე რომელ მეწამულობდა სიკეთითა მუჭნიერებისა თვისისათა და ზირი მისი მდიდრმეხელი, ვითარცა უსაუვარლეს, ხოლო იგული მისი კუნესდა შიშისაგან, და ძველო უოველი ბჭენი, და დადგა წინაჲ მეფისა, ხოლო იგი ჯდა საუღარსა ზედა სამეფოსა თვისისასა, შემოსილი უოველსა სამოსელსა შინა დიდებისა თვისისასა უოველთა ოქროთა შინა, და ქუათა ძვრფხსითა და იყო საშინელ ფრიად. და აღიღო ზირი მისი ცეცხლ სასილველი დიდებითა, ფრიადითა გულის წურომითა შესედნა, და დავარდა დედოფალი და იცვალა ზირი მისი დახსნილობითა. და მიიდრიჯა თავსა ზედა შიმუნვარისა წინა მავალისა. და შესცვალა ღმერთმან სული მეფისა სიმძღედ და ისწრაფა და გარდამოკდა ტანტით თვისით, და მიიედრნო იგი წიადსა შინა თვისსა, ვიდრე მოვიდა თავისად, და ნუგემინი სცა მას სიტყუთა მძღლისათა, და ჰრქუა მას: რაჲ არს შენდა ესთერ, მე ვარ ვითარცა მძა შენი, განძლიერდი და ნუ მოჭ-

ბ კუდები, რამეთუ საერთო არს ბრძანება ჩუქნი, მოძეახლე ❖ დ
 აღილო კუჭრთხი ოქროსა მეფემან, დ დასდვა ქედსა ზედა მისსა, დ
 ამბორს უყო მას კელსა, დ ჰქრქუა: მეტეოდი მე, დ ჰქრქუა მას: გსე-
 დაგ შენ უფალო ჩემო ვითარცა ანგელოზსა ღუთისასა, დ შეძრწუნ-
 და გული ჩემი შიშისაგან დიდებისა შენისა, რამეთუ საკურველ ხარ
 უფალო, დ ზირსა შენსა მადლი აღვსილი, ხოლო უბნებასა მისსა
 მის მიძართ, დაუარდა დაკსნილობისაგან. ხოლო მეფე შეძრწუნდა,
 გ დ ეოველნი მონანი მისნი ნუგეშინის ცემდეს მას ❖ დ ჰქრქუა მე-
 ფემან: რაჲ გნებაჲს ესთერი, დ რაჲ არს სათხოვარი შენი; იუოს
 დ შენდა ვიდრე დ ნახევარი მეფობისა ჩემისა ❖ დ ჰქრქუა ესთერ: დღე
 მრავალ სადღესასწაულო დღე არს, უკეთუ უკუჭ სათხო არს მეფი-
 სა რათა მოვიდეს მეფე დ ამან სერსა ზედა, რომელი ვყო დღეს ❖
 ე დ ჰქრქუა მეფემან: მოიწრაფეთ მისლვად შემდგომად ამანისა რათა
 ვუთ სიტყუა ესთერისა დ მოვიდეს ორნივე სერსა ზედა, რომელი
 ვ ეო ესთერ ❖ ხოლო სუძასა ზედა ჰქრქუა მეფემან ესთერს; რაჲ არს
 ვ ესთერ დედოფალო. დ იუოს რაოდენი ითხოო ❖ დ ჰქრქუა ესთერ:
 ჭ სათხოვარი ჩემი დ ვედრება ❖ უკეთუ ვპოე მადლი წინაშე მეფისა,
 რათა მოვიდეს მეფე დ ამან კუალად სვალისდა სერსა ზედა; რომე-
 თ ლი უქმნი მათ დ სვალისად ვყო ესე სათხოვარი ❖ დ განვიდა ამან
 მეფისაგან ფრიად მსიარული დ შუჭბულ. ხოლო იხილა მარდო-
 ხე ებრაელი ეხოლა შინა მეფისასა, არა შემდგომელი, დ არა თა-
 ი ეჟანისცა წინაშე მისსა განრისხნა ფრიად ❖ დ მოვიდა სახლსა ში-
 ნა თჳსსა. მოუწოდა მეგობართა თჳსთა, დახოხარს ცოლსა თჳს-
 ისა ❖ დ აჩუქნა მათ სიმდიდრე თჳსი, დ დიდება რომლითა ადიდა
 იგი მეფემან, დ რამეთუ ეო იგი უპირველეს ეოფად, დ განკებად
 ისა მამუოსა ❖ დ ჰქრქუა ამან: არა ვის უწოდა დედოფალმან არცა
 ერთსა სერსა ზედა მეფისათანა არამედ ოდენ მე, დ სვალისად, მი-
 იწოდა მე ❖ არამედ ესე არა არიან სათხო ჩემი, ოდეს ვიხილო
 იდ მარდოხე ებრაელი ეხოლა შინა მეფისასა ❖ დ ჰქრქუა მას ზოსარა
 ცოლმან მისმან, დ მეგობართა: განუძხადე ხე წერთა ორმოცდა
 ათი დ სვალე არქუ მეფესა, რათა მოჰვიდოს მარდოხე მას ზედა,

ხოლო შენ შევედ მეფისათნა სერსა ზედა ღ იშუჭბდი. ღ სათნო იყო ამანის მიერ სიტყუბა ესე, ღ განუძხადა ხე.

თ ა ვ ი ვ.

ხოლო უფალმან განუერთო ძილი მეფესა დამესა მას შინა, ღ ა
 უბრძანა მონასა თუსსა მოღებად წიგნთა მოსაჯსენებელთა დღეთსა,
 წარკითხვად მისა ღ ღ ¹⁾ ზოგა წერილი დაწერილი მარდოხესათუს ბ
 ვითარ მიუთხრა მეფესა ორთათუს საჭურისთა მეფისათა, ოდესცა
 სცვდეს მას, ღ განიზრახეს მოუჭლად მეფისა არტაქსარისა ღ ღ გ
 ჰრქუბა მეფემან, რაჲ დიდება ანუ მადლი უქმნიით მარდოხეს, ღ
 ჰრქუბს ურმათა მეფესა, არა რაჲ გიქმნიეს მისა ღ ხოლო ჰკითხუ- დ
 და მეფე კეთილის ეოფისათუს მარდოხსა, აჰა ამან ჰოვიდა ესოსა
 შინა, ღ ჰრქუბა მეფემან: ვინ არს ესოსა შინა, ხოლო ამან მოვიდა
 თქმად მეფისა: რათა მოჰკიდოს მარდოხ ხესა ზედა, რომელიცა
 განუძხადა ღ ღ ჰრქუბს ურმათა მეფისათა: აჰა ამან დგას ესოსა ში- ე
 ნა: ღ ჰრქუბა მეფემან: მოუწოდეთ იგი. ღ ჰრქუბა მეფემან ამანს ღ
 რაჲ უყო კაცსა, რომლისა მე მნებაეს დიდების ეოფად, ხოლო თქუბ ვ
 თავსა შორის ამან, ვისი ნებაეს მეფესა განდიდებად თუნიერ ჩემ-
 და ღ ხოლო ჰრქუბა მეფესა: კაცისა რომლისა ნებაეს მეფესა დი- ხ
 დებად ღ რათა მოიღონ ურმათა მეფისათა სამოსელი სამეფო რო- ღ
 ძელსა მეფე შეიმოსს, ღ ცხენი რომელსა ზედა მეფე ჯდების ღ ღ თ
 რათა მისცეს ერთსა მეგობართაგანსა მეფისა დიდებულთა, ღ რათა
 შემოსონ კაცი რომელი მეფესა უეჯარდეს: ღ შესვან იგი ცხენსა ზე-
 და, ღ ჰქადაგონ უბანთა ზედა ქალაქისათა იტყოდეს: ესრეთ იუოს
 უოვლისა კაცისა, რომელიცა მეფემან აღიდოს ღ ღ ჰრქუბა მეფემან
 ამანს: კეთილად სთქუ, ეგრეთ უქმენ მარდოხს ებრაელსა, სათნოდ
 მსახურსა ესოსა შინა ჩემსა, ღ რათა არა შეიცვალოს სიტყუბა შენი
 ამათგან რომელი სთქუ ღ ღ აღიღო ამან სამოსელი ღ ცხენი, ღ ია
 შემოსა მარდოხე ღ შესვა იგი ცხენსა ზედა, ღ განიყუანა უბანთა
 ზედა ქალაქისათა, ღ ქადაგებდა წინაშე მისსა მეტყუებლი: ესრეთ
 იუოს უოველსა კაცსა, რომლისა ენებოს მეფესა დიდებად ღ ღ იბ

¹⁾ ზემოთ. ბ.

მოაქციეს მარდოხე ეზოსა შინა მეფისასა, ხოლო ამან წარვიდა სა-
 ივ ხლსა შინა თჳსსა შეჭირვებული მიიდრიკა თავი ❖ და აუწესა ამან
 შემთხვეული მისი ზოსარს ცოლსა თჳსსა, და მეგობართა თჳსთა, და
 ჭრქუჭს მას მეგობართა მისთა და ცოლმან: უკეთუ არს ნათესავის-
 იდ გან ებრაელისა მარდოხე, იწვენ დამდაბლებად წინაშე მისსა, დაცუ-
 ველი არს მისთანა ❖ და კუთლად ამასლა რაჲ ეტყოდეს მათ. მოვი-
 და საჭურისი, სწრაფად უემეს ამანს სერსა ჴედა, რომელიცა განუ-
 მსადა ესთერ.

თ ა ვ ი ზ.

ხოლო შევიდა მეფე და ამან სუმაღ დედოფლისათანა, და ჭრქუჭ
 მეფემან ესთერს, მეორესა დღესა შინა სერსა ჴედა ❖ რაჲ არს ეს-
 თერ დედოფალო, და რაჲ სათხოველი და რაჲ ვედრება შენი, და იუთს
 ბ შენდა ნახევრადმდე მეფობისა ჩემისა ❖ და მიუგო ესთერ დედოფალ-
 მან, და ჭრქუჭ: უკეთუ ვაჲო მადლი წინაშე თუალთა შენთა მეფეო,
 რათა მისცე სულსა ჩემსა თხოვისაებრ ჩემისა, და ერსა ჩემსა ვედ-
 რებისა ჩემისა ❖ რამეთუ მიცემულ ვართ, ხოლო მე და ერი ჩემი
 წარწყმედასა ჴედა, და წარნატაცებისა დამონებასა შინა, ხოლო ჩუჭნი
 და შჯლნი ჩუჭნნი მონანი და მკევალნი, რამეთუ არა არს ღირსი ეშმაკი
 ე ეზოსა მეფისასა, და ჭრქუჭ მეფემან ❖ ვინ არს ესე, რომელმან იუა-
 ვ დრა უოფად საქმე ესე ❖ და ჭრქუჭ ესთერ: კაცი მტერი, ამან ბო-
 როტი ესე, ხოლო ამან შემრწუნდა მეფისაგან და დედოფლისა ❖
 ხოლო მეფე აღდგა თანა რისხვითა სუმიანგან, და განვიდა მტილსა
 ხ შინა, ხოლო ამან ევედრებოდა დედოფალსა, რამეთუ ჴედვიდა თავსა
 ც თჳსსა შეჭირვებასა შინა მეოფსა ❖ ხოლო მოიქცა მეფე მტილი-
 საგან, და ამან შეუგრდა სარეცელსა რომელსა ჴედა იყო ესთერ,
 ევედრა დედოფალსა. და თქუა მეფემან: ნუ თუ დედა-კაცსა მალ-უყოფთ
 უოფს სასლსა შინა ჩემსა, ხოლო ამან ისმინა, იცვალა ჰირითა ❖
 თ ხოლო ჭრქუჭ ვულაფან ერთმან საჭურისთაგანმან, ხოლო ამან უწ-
 ყოდა, მისთჳს ხე რომელი იხილა სახლსა შინა ამანისასა, ოდეს
 მოუწოდდა მას სადილსა ჴედა მეფისასა, და ამისთჳს გამოიკითხა

ნი, ¹⁾ ჰირველსა შინა თქმსა, რომელ არს ნისანი, მეოცდა სამესა დღესა შინა, იმასვე წელსა, ღ დაწერეს ებრაელთათჳს რაოდენი ამცნო მარდოს, განმძართველთა მიმართ ღ უხუცესთა მიერ მკედარო მთავართა, ჰინდოეთიდგან კერძოთა ვიდრე ეთიოპიადმდე, ასოცდა მჯდთა მკედართ მთავართა ყოველთა შინა კერძოსა, თჳსთაებრ მათთა ენითა ❖ სოლო დაიწერნეს ბრძანებითა მეფისათა, ღ დაბეჭდეს ბეჭდითა მისითა: ღ წარგზავნეს წერილნი წიგნ მტკირთველითურთ ❖ ვითარ უბრძანა მათ ცხოვრებად სჯულისაებრ მათისა ყოველსა შინა ქალაქსა, ღ რათა შეეწოდენ მათ, ღ რათა ჰყონ წინა მსაჯულთა მათთა, ღ წინა ამდმდგომთა მათთა ვითარცა ნებავსთ ❖ დღესა შინა ერთსა ყოველსა შორის სამეფოსა არტაქსარისსა, მეათსამეტესა დღესა შინა თჳსსა მეათორმეტისსა, რომელ არს ადარ ❖ სოლო წარწერილიებისტოლესა ესე იყო. მეფე დიდი არტაქსარ: ჰინდოეთიდგან ვიდრე ეთიოპიადმდე, ასოცდამჯდთა კერძოთა, მკედართ მთავართა ღ მთავართა, ღ მათთანა ერთ მბრძნობელთა გისაროდენ, მრავალნი მრავლისათჳს კეთილისა, ღ ფრიად ჰატვიკი კეთილთა საქმეთა, მსწრაფლ აღემადლნეს მმჯდობას კერ შეუძლებდეს ტჯრუვად, ღ არა გარნა წარმათებათა თქმსა და იმიონ ბოროტის ყოფად, არამედ კეთილის მეოფელთაცა მათ იწეონ გარდასვლასა შინა დაცემად, არა თჳნიერ კაცთავან ამადლდებიან მადლითა, არამედ თანა ღ შემკურნელთა ზედა ყოვლად სახიერისა საუკუნოსა ღვთისა ღ ყოვლისა მსილველისა, ამადლდებიან სიბულილითა სიბოროტისათა, ჰკონონ შემასმენელთა სიმართლისსა, კელმწიფებისათჳს მრავალჯერ მრავალთა, სოლო მათ ზედა დაიდგინებიან, ღ საწმუნოთა მეკობართა ზრახვათა ჩქმნ ჰატვიისცემად ვიწეებთ, ვითარცა ესეცა განვაწესეთ ზიარებისათჳს სისხლთა უბრალთა ვინათგან შესმენა მიხეზითა მოუთმენელითა, ტუელითა თანა სიბოროტე ბოროტსა გარდადებისა ვითარცა წინა მხედველთა გუაუწეეს ჩქმნ, რომელმან იხერას შეურეველად კეთილი მეცნიერებად, ღ მქმნიერ თქმსა და არს ზედვად, რადოდენ მქმლთა შინა, ვითარცა ღ აწინდელთა ში-

¹⁾ კბრალსა ღ უღლათში გ თქმსა შინა რომელ არს სოკან.

ნა მეძიებელთა არა ღირსა, მეფობისა ცარიელისათჳს ზ კელმწიფუ-
 ბათა, რამეთუ ქმნილ არს წესისაებრ წერილითა მოკცეთ, ეგრეთ
 თქუწნცა უურად ისუწნით შემდგომად ამათ სჭერეტდეთ, ვინათგან
 ჩუწნ შევიხეთ ზ ვქმენით შეცვალებითა, ამისთჳს რათა სამეფო
 შეურეველად ზ მძვდობით ეგოს, სოლო არა მავალი წინამუ ჩუწ-
 ნსა რისსუთა ძლიერითა დავსაჯნე, ვითარცა ზ ესე ამან მე ამადა-
 თფუსა მაკიდონელისა, ჳემძარიტებისა უცხოისა, ზ მესისხლისა
 სპარსეთისა მრავალად არა ერთ ჳმისა, ჩუწნისათჳს კეთილსა რო-
 ძელი მაქუწნად ეოვლისა მიმარ წარმართისა კაცთ მოყვარებაჲ, უძ-
 ჳობეს იყო მისა უცხოება, შეძინებად ჩუწნდა ესოდენსა შინა, რა-
 მეთუ ზ წოდებულ ეოფად ჩუწნგან მამად, ზ თაყვანისცემადისა ეო-
 ფად ეოველთაგან კაცთა, ზ მეორედ ჳირად მეფობისა საყდრისა და-
 დგიეებულ ეოფად, სოლო ამპარტაგანებაჲ საფრგისა მისისა ვგო-
 ნე ჩუწნისა მთავრობისა გუწბულ ეოფად, ზ სულისა ჩუწნისა
 ცხოვრებისა, ვითარცა კეთილის მნუბებელი ეოველთა მარდოს, ზ
 შეუგინებელი ესთერ მეფობისა თანა სიარო ეოველთა თანა ტომთა
 ამათ, ფრიად მანქანებათა სურვილითა ვითარცა გარდამავალთა,
 მთხოლე არს მოსპოლვად, ზ ამათი მოწუწნდით თჳთ იგი ჳგო-
 ნებდა კელმწიფებსა სპარსეთისასა მაკიდონიად მიღებდა, ზ ჩუწ-
 ნდა ოკერ ეოფად, სოლო ჩუწნ არა ვპოებთ შეცოდებასა ებრაელ-
 თასა მართალთა წარწემედად, რომელ არა არიან ძჳრის მოქმედნი,
 არამედ კაცადცა უფროს მართლითა სჯულითა მოქალაქენი, რომე-
 ლნი არიან დიდისა მდღელისა ცხოველისა ღუთისა, მეობით წარ-
 მართებულისა ჳარველთა მშობელთა ჩუწნთა მეფობისა აღმენებასა
 შინა ნეტარებულთა ჩუწნთა, ზ ამისთჳს უკუწ კეთილსა უეოფდით
 მათ, ნუ დასდებთ მათ ჳელა წერილითა ებისტოლისათა ამანისაგან
 მისა ამადაფუსა, ვინათგან მას ამის სიბოროტისათჳს უბრძანეთ
 წინა ბჳეთა სუსანისათა მოკიდებდა, თანა ეოვლითა სახლისწული-
 თა მისითა, განწესებისაებრ ეოვლის მწერობელისა ღუთისა, რო-
 ძელმან მოსწარაფედ მიაგო მას სასჯელი, ესე ვითარი წერილი
 ებისტოლისა წარგსაჳნა, თჳთეულსა შინა ადგილსა, ღირსები-

საებრ მინიჭებად ებრაელთა სჯული მათი თანა მონათესავეთა ქრწ-
 ჭე განმლიერებად, რამეთუ რათა ღ წინა აღუდგებოდენ ჟამსა შინა
 ჭირსა მათისასა, უძჯობეს ეოფად მათ თანა, დღითგან ათსამე-
 ტისა, თჳსა, მეათორმეტისა რომელ არს ადარ, მისს დღესა შინა,
 რომელსა მოგწერათ ჰირველ თქუწნ ამან, ხოლო რომელი დაამტ-
 კიცა ეოვლისა დიდებულისა დმერთმან. წარწემედისა წილ მართ-
 ლისა ნათესავისა, უქმნა მათ სინარული, ამისთჳს თქუწნცა მო-
 სუნებასა შინა თქუწნთა დღესასწაულობად, საჩინოთა ზედა დღეთა
 მეზავსად ეოვლისა გონებისა სინარულითა ჭყოფდით, ვიდრე აწცა
 ღ შემდგომად ამათ, ათცამეტთა შინა დღეთა ეოველსა შინა სამე-
 ფოსა არტაქსარისა, თქუწნა მეათორმეტესა, რომელ არს ადარ,
 იხილეს მეოფთა სუსანსა შინა ებრაელთა განიხარეს, ღ იყო მათ-
 და განათლება ღ შუწბა ქალაქთა შორის ღ სოფლებთა, სადაცა
 უკეთუ დაიდვა ბრძანებაჲ მეფისა, სინარული ღ შუწბაჲ ღ სუმა ებ-
 რაელთა იყო ღ მრავალთა წარმართთაგან წინა დაცივთეს ღ ებ-
 რაელობასა ჭყოფდეს შიშისათჳს ებრაელთასა.

თ ა ვ ი თ.

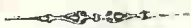
ა მეათორმეტსა შინა თქუწნა რომელ არს ადარ, მეათსამეტესა
 ბ დღესა შინა, მოვიდეს წერილნი მეფისაგან ზ ღ მასვე დღესა შინა
 გ წარწემდებოდეს მტერნი ებრაელთა, რამეთუ არცა ერთიღა წინა
 დ აღუდგებოდეს მათ ღ ეშინოდა მათ ზ რამეთუ მთავრობელნი კერ-
 დითა, ღ მჳეობებლნი, ღ მეფობათა მწიგნობარნი წარუკითხევდენ
 დ ებრაელთა ზ რამეთუ შიში მარდონესა დაეცათ მათ ზედა ზ რომე-
 ლი დაიდვა ბრძანებაჲ მეფისა სახელდებად მისა ეოველსა შორის
 ვ სამეფოსა ზ ღ სუსან ქალაქსა შინა მოსწევდნეს ებრაელთა სუთა-
 ზ, ღ სნი კაცნი ზ ფარსანა, ნესთანა, ღ დელფონა ზ ღ ფარსაღანა, ღ
 თ ფარდაფანა, ღ ვარეა, ღ სარვაკანა ზ ღ მარმასიძა, ღ არუფა ღ
 ი არსეა, ღ ზაუფუფამა ზ ათნი მენი ამანელთა ამადაფუსნი ვუღენე-
 იას მს დღესა შინა მონაკები მათი ზ ღ მოეკენა მეფესა რიცხჳ მო-
 ბ ი წუწბდილთა სუსანსა შინა ქალაქსა ზ ღ ჭრქუა მეფემან ესთერს:

მოსწუჯდეს ებრაელთა სუსან ქალაქსა შინა ხუთასნი კაცნი, ხო-
 ლო გარემოს სოფლებსა რადოდენსა ჰკონებ წარწემედულ, დ რად-
 სა კუბლად ითხოვ, დ იოს შენდა * დ ჰქრქუა ესთერ მეფეს: რა- იგ
 თა მისცეს ეგრეთვე ებრაელთა უოფად სვალისა, რამეთუ რათა მო-
 ჰკიდოს ათნი ძენი ამანისნი * დ ბრძანა მეფემან ეგრეთ უოფად, იდ
 დ შესძინეს ებრაელთა გარე ქალაქსა მოკიდებად გუბანი მეთა ამა-
 ნისათა * დ შეკრბეს ებრაელნი რომელნი იუწენეს სუსანსა შინა, იე
 ათორმეტსა დღესა ადარისასა, დ მოსწუჯდეს კაცნი სამასი, დ
 არაინ განძარცვენეს * ხოლო სხუანი ებრაელნი რომელი იყო სა- ივ
 მეფოსა შინა, შეკრბეს, დ თავსა თვისსა შეეწოდეს, დ განისუტნეს
 ბრძოლისაგან, რამეთუ მოსწუჯდეს მათგან, ათსუთმეტი ათასი, ათ-
 ცამეტს ადარს შინა. ხოლო არა რად წარიტაცეს, დ განისუტნეს
 ათოთხმეტს დღესა შინა იმასევე თუტსა * ხოლო წარსწერა მეფე- იზ
 მან უოველსა შორის სამეფოსა თვისსა, რომელი იყო ქუტუანასა
 ზედა დ ზღუასა ზედა, დ ძალისა თვისისა, დ მკნობისა განგებუ-
 ლებისა, ხოლო სიმდიდრისა დ დიდებისა მეფობისა თვისისა, აჰა
 წერილ არს წიგნსა შინა მეფეთა სპარსთათა დ მიდთა მოსავსენე-
 ბელსა ზედა, ოდეს მარდოხ მეორე იყო შემდგომად მეფისა არტაქ-
 სარისა, დ დიდ იყო სამეფოსა შინა, დ დიდებულ ებრაელთაგან, დ
 ერთა მიუთხრა ქმნილი თვისი, უოველსა წარმართსა, დ ჰქრქუა მარ-
 დოხ: ღუთისაგან იქმნა ესე. რამეთუ მოვიკსენე ჩუტნებისათვის,
 რომელი ვიხილე სიტუებათა ამათთვის, რამეთუ არცა შეესცვალოა
 მათგან სიტუებად, მცირენი წყარო რომელი იქმნა მდინარე, დ იყო
 ნათელი, დ მზე, დ წყალი მრავალი, ესთერ არს მდინარე, რომელი
 შეიპურა მეფემან, დ ეო დედოფლად, ხოლო ორი ვეშაზი, მე ვარ,
 დ ამან, ხოლო წარმართნი, რომელნი შეკრბეს მოსპოლვად სასე-
 ლისა ებრაელთასა, ხოლო ნათესავი ჩემი, ესე არს ისრაელ, მლა-
 ლადებელი ღუთისა მიმართ, დ კსნილნი. დ აცხოვნა უფალმან ერი
 თვისი, დ გუკსნნა ჩუტნ უფალმან უოველთა ამათ ბოროტთაგან დ
 ქმნა ღმერთმან ნიში დ სასწაული დიდი, რომელი არა იქმნა წარმა-
 რთთა შორის, ამისთვის ქმნა ორი წილი, ერთისა ერთი ღუთისა,

სარჩევი

პირველი ნაწილისა

	გვერდი
წიგნი პირველი შესაქმე მოსესი	1
წიგნი მეორე გამოსვლათა მოსესი	108
წიგნი მესამე ლევიტელთა მოსესი	194
წიგნი მეოთხე რიცხვთა მოსესი	260
წიგნი მეხუთე მეორე შჯულისა მოსესი	348
წიგნი მეექვსე ისუის ძისა ნავესი	435
წიგნი მეშვიდე მსაჯულთა	489
წიგნი მერვე რუთისა	543
წიგნი პირველი მეფეთა	551
წიგნი მეორე მეფეთა	623
წიგნი მესამე მეფეთა	683
წიგნი მეოთხე მეფეთა	759
წიგნი პირველი პრალაპამენონი რომელ არს ნეშტთა	824
წიგნი მეორე ნეშტთა	883
წიგნი პირველი ეზდრასი	962
წიგნი ნემიასი	984
წიგნი მეორე ეზდრასი	1013
წიგნი მესამე ეზდრასი	1046
წიგნი ტობიასი	1104
წიგნი იედიითისა	1125
წიგნი ესთერისა	1154

ბეჭდვის უაზლოვანი

პირველ ნაწილში.

გვერ.	სტრიქ.	დაბეჭდილია	უნდა იყოს:
3	1	ზემოდამ	რომელმან
4	12	ქვემოდამ	ცნობა
18	7	ზემოდამ	არფუქსი არამედ
—	9	—	საუღამ
—	3	ქვემოდამ	სახლი
25	5	ზემოდამ	აბრამ
—	11	—	არა დატიმკვიდრო
72	3	—	ასირ
76	11	—	თაღათას
—	12	ქვემოდამ	მამადინელნი
89	1	—	კაცმან
92	3	—	რამეთუ
93	4	—	მამან
120	12	ქვემოდამ	ბრძანებთ
158	7	—	და იყო
161	4	ზემოდამ	კითარი
—	7	ქვემოდამ	ათორმეტისა
164	8	ზემოდამ	მთასა
186	10	ქვემოდამ	ქვეშემე
241	8	ზემოდამ	მონა,
279	12	ქვემოდამ	სურისადისი
305	3	ზემოდამ	და სამრხვად
360	13	—	ისხნე
375	6	—	ვიდრე
376	1	—	მინა
386	9	—	ყარყარნი
428	14	ქვემოდამ	ბჭეთა
			რომელნი
			ცნობად
			არფუქსად
			საღამ
			სახელი
			აბრამი
			არა დატიმკვიდროს
			ასირ
			თაღათას
			მადინელნი
			კაცმან
			(არ უნდა)
			მამან
			ბრძანებისა
			და აღუდა
			კითარბი
			ათორმეტისა
			მთასა
			შინაგან
			მონაგად
			მისა სურისადისი
			დასამრხვად
			უკეთუ ისხნე
			ვერ
			შინა
			ყარყარნი
			ბჭეთა

ღაბეჭდილია:

უნდა იყოს:

ბმეძ.	სტრიქ.	ღაბეჭდილია:	უნდა იყოს:
475	2	ჭკემოდამ	საწანებულისათა საწანებულისათა
482	15	—	ღუთითისა ღუთისა
496	12	ზემოდამ	აღო აოღ
—	13	ჭკემოდამ	აღო აოღ
504	4	ზემოდამ	ეტყუა ეტყუადა
528	15	—	სუღითა რომლითა
562	1	—	სასდღომლებთა სასსდღომელებთა
597	5	ჭკემოდამ	ჭრჭუა ჭრჭუა
—	1	—	მამან მამამან
601	11	—	გარნა გარნა
620	3	ზემოდამ	ნაბან ნაბაღ
639	11	ჭკემოდამ	იღი წიღი
654	13	—	ისიღას ისიღას
662	7	—	იყო იყო
670	8	ზემოდამ	იოკელი იოკელი
672	10	ჭკემოდამ	წყაღობა წყაღობა
673	8	—	მოკუწასნი მოკუწასნა
674	4	ზემოდამ	ბერსიღისა ბერსიღისა
675	14	ჭკემოდამ	და მოკვიდნენ დამოკვიდნეს
—	10	ზემოდამ	ბუღი ბუღი
676	4	ჭკემოდამ	უბაღო უბაღო
—	—	—	დრუესა დრუესა
677	12	ზემოდამ	ჭჭჭუ ჭჭჭუ
678	12	ჭკემოდამ	შობისა შობისა
679	13	ზემოდამ	უცხო უცხო
682	15	—	გამოკვიდა გამოკვიდა
684	3	—	თასნი თასთა
691	14	ჭკემოდამ	შერკანია შერკანით
703	9	ჭკემოდამ	გარდასადებულა გარდასადებულად
704	9	ზემოდამ	მთასა მთასა
—	14	ჭკემოდამ	ოთხნი ოთხნი
—	7	—	ბორთაღი ბორთაღი
—	3	—	ოთხნი ოთხნი
705	9	ზემოდამ	მესონთისა მესონთისა
—	11	—	ხუთნი ხუთნი
706	2	—	მარტუწნი მარტუწნი
—	7	—	შინაგა შინაგან

გვერ.	სტრიქ.		დაბეჭდილია:	უნდა იყოს:
710	1	ზემოდაბ	ველი იშენი	ველი იშენა
720	7	ქვემოდაბ	და მასვედ	დამასვედ
725	12	—	ანუ	ანუ
726	9	—	იერობუჟმს	იერობუჟმ
808	9	ზემოდაბ	ჯარ	ხარ
810	12	—	სამუჯალ	სამუჯალ
816	2	ქვემოდაბ	ჯაბოათჯან	ჯაბოათჯან
878	10	ზემოდაბ	დადავითისა	დავითისა
879	13	—	შურსა	ყურსა
880	8	ქვემოდაბ	მჯავარნო	მთავარნი
888	7	—	სანი	სამი
900	14	ზემოდაბ	საფასხე	საფასხემუნე
928	2	—	ყოვლითა	ყოვლითა
962	2	ქვემოდაბ	კერძოს	კერძოს
997	2	—	ას,	მნას,
1001	11	ზემოდაბ	შეუბითი	და შიბათი
1007	1	—	მისა	მისა
—	6	ქვემოდაბ	მადრანადმდე	მადრანადმდე
1009	3	—	კორნი	ორნი
1014	14	—	თუთა	თუსთა
1045	10	ზემოდაბ	ეზდრისა	ესდრა
1046	3	—	სუთ	სუთ
1048	7	ქვემოდაბ	თქუნან	თქუნან
1063	10	ზემოდაბ	ჯანყოფანი	ჯანყოფანი
1069	14	—	რომელებსა	რომელებსა
1147	14	ქვემოდაბ	კელთა	კეთა

